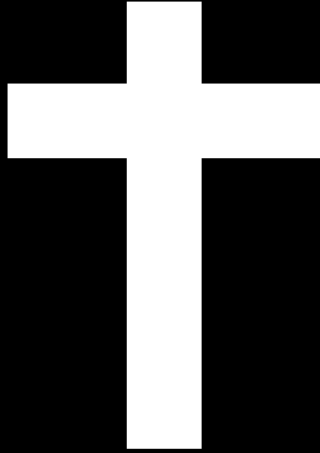

Endagaano Epyaha ko n'ebitabo ebindi
eby'Endagaano Ekayire mu Lunyole

Nyole: Endagaano Epyaha mu Lunyole (Bible)

**Endagaano Epyaha ko n'ebitabo ebindi
eby'Endagaano Ekayire mu Lunyole
Nyole: Endagaano Epyaha mu Lunyole (Bible)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Nyole)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This is the New Testament in Lunyole of Uganda, with 10 books from the Old Testament.
All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 May 2025 from source files dated 17 May 2025
e00787cd-838f-597a-9477-00b97e4e2cff

Contents

ETANDIHA Enyanjula

Ehitabo hino hiroma hu binjamba hutandiha ohwa hiisi hiitu. Hiroma hu ngeri eyi Hatonda gatondamo ebiitu byosibiyosi hu hyalo, ohuhirira erala omuutu oyu gaata hu hyalo gamuḁambya obuvunanyiziwa owohuhiribiriranga. Ehindi, ehitabo hino hiroma hu ngeri eyi ehibi n'ohubonaabona ko n'ohufa byatandihamo. Hiraga engeri eyi ndimi ejenjabulo n'amawanga gatandihamo era hiroma nohu ngeri eyi Hatonda gatobola omuutu mulala, oyu baali ni balanga baati Yibbulayimu ko n'abejuhulu babe Abayudaaya, ohuba abaatu babe abenjabulo abehwehulire, bahalomera abaatu abandi hu binjamba hu maani n'amazima gage.

Ohuḁwa hu suula ey'ehumi n'ebiri ohwolera erala hu suula ey'amahumi ataano, baloma hu byafaayo eby'amago ga Yibbulayimu n'agomusaani wuwe Yisaka n'aga Yakobbo ko n'abasaani ba Yakobbo ehumi n'ababiri aye ohuhirira erala omusaani oyu balanganga baati Yosefu.

Ehitabo hino hiraga engeri eyi Hatonda galabiriramo abaatu babe abo abenjabulo wayire nga baali badiidiri, abaatu abajumiryanga abahatonda abandi ni babeswani-girihise. Ehindi, ehitabo hino hiraga engeri eyi Hatonda asuubiramo abaatu babe ohumugondera n'ohugendera mu magira agamunjeesa enjono.

Ehitabo hino, ḁalala n'ehindi ehi balanga baati Ohuḁunuha, n'Abaleevi n'Ohubala ko n'Amagambi Olwohubiri, Abayudaaya babiranganga baati "Amagambi" oba baati "Amagambi ga Musa."

Etandiha ya hiisi hiitu

¹ Mu hutandiha, Hatonda gatonda egulu n'ehyalo.

² Ehyalo hyali hinumamo hiitu hyosihyosi, ni hiri anjo hiityo hiityo era ehiirema ni hiri hiisi ḁaatu hu maaji. Ng'Omwoyo wa Hatonda geereeranga hu maaji.

³ Ng'ano Hatonda alagira ati, "ḁabeḁo enjase," era nga yibaḁo.

⁴ Nga Hatonda abona enjase ni yiri ndaḁi era nga gaabula enjase hu hiirema.

⁵ Nga Hatonda alanga enjase ati, "Muusi" ng'ehiirema ahiranga ati, "Wiire." Ng'egulo lyola era nga buhya, olwo nj'olwali oludaalo oludaayi.

⁶ Nga nindi Hatonda alagira ati, "ḁabeḁo ebbanga ḁagati w'amaaji ohwawula amaaji hu gahye."

⁷ Nga Hatonda ataano ebbanga ohwawula amaaji agaḁamugulu mu bbanga n'agaḁaasi. Era hiityo pohyali.

⁸ Nga Hatonda alanga ebbanga ati, "Egulu." Ng'egulo lyola era nga buhya, olwo nj'olwali oludaalo olwohubiri.

⁹ Ng'ano Hatonda alagira ati, "Amaaji hu hyalo gehumbaanie mu hifo hirala, ḁabeḁo owoomu." Era hiityo pohyali.

¹⁰ Nga Hatonda alanga owoomu ati, "Hyalo," ng'amaaji agalanga ati, "Nyanja." Hatonda gabona ehi aholire ni hiri hirani.

¹¹ Nga Hatonda alagira ati, "Ebiitu ebya hiisi hihi bimeruhe hu hyalo: ebimera ebirimo owumo n'emisaala ejaama ebibala ni mulimo n'owumo." Era hiityo pohyali,

¹² ehyalo himeruhaho ebimera ebya hiisi hihi: emisaala ejaama ebibala ni mulimo n'owumo. Hatonda gahibona ni hiri hirani.

¹³ Ng'egulo lyola era nga buhya, olwo nj'olwali oludaalo olwohudatu.

¹⁴ Nga Hatonda alagira ati, "Leha ḁabeḁo ebyaduha mu bbanga ohwawulanga omuusi n'owiire, biragenga endaalo n'ebiro n'emiyaha

¹⁵ era byaduhenga ohuḁa ehyalo enjase." Era hiityo pohyali.

¹⁶ Nga Hatonda ahola ebyaduha ebibbala bibiri, ehyaduha ehihira obubbala ohwaduhanga mu muusi, n'ehyaduha ehitono ohwaduhanga owiire. Era ng'atonda n'emunyeenye.

¹⁷ Ng'ano Hatonda abita mu bbanga binjanga ehyalo enjase,

¹⁸ binjuggenga mu muusi n'owiire era byawulengano ḁagati w'enjase n'ehiirema. Hatonda gabona ehi aholire ni hiri hirani.

¹⁹ Ng'egulo lyola era nga buhya, olwo nj'olwali oludaalo olwohune.

²⁰ Ng'ano Hatonda alagira ati, "Amaaji gabemo ebitonde eduuli era ḁabeḁo n'enyuni jiguluhe mu bbanga."

²¹ Era Hatonda gatonda ebitonde ebibba ebya hiisi hiha, hiisi biamu era ebigenda mu maaji ebya hiisi hiha ko n'enyuni eja hiisi hiha. Hatonda gabona ehi aholire ni hiri hiranji.

²² Nga Hatonda abinja ekabi abiroma ati, "Musaale mwale era mweyongere obungi, mwijule enyanja era n'enyuni jeyongere obungi hu hyalo."

²³ Ng'egulo lyola era nga buhya, olwo nj'olwali oludaalo olwohutaanu.

²⁴ Ng'ango Hatonda alagira ati, "Leha ehyalo hisaale hiisi hiitu ehiri n'obulamu: ebisolo ebyomu mago, ebitonde ebyenjalula hwiropa ko n'esolo ejomwisugu mu biha byajo." Era hiityo pohyali.

²⁵ Nga Hatonda atonda ebyayo ebya hiisi hiha n'esolo ejomwisugu eja hiisi hiha n'ebitonde ebyenjalula hwiropa. Hatonda gabona ehi aholire ni hiri hiranji.

²⁶ Ng'ango Hatonda aloma ati, "Hutonde omuutu mu hifaananyi hyefe, abe hyefe. Era banjuge enyeeni mu nyanja n'enyuni n'ebisolo ebyomu mago n'ehyalo hyosihyosi n'ebitonde byosibyosi ebigenda hwiropa."

²⁷ Nga Hatonda awumba omuutu mu hifaananyi hihye ehyene, mu hifaananyi hya Hatonda gamuwumba, omusinde n'omuhasi polu gabawumba.

²⁸ Ng'ango Hatonda abanja ekabi, abaloma ati, "Musaale mwale mweyongere obungi, mwijule ehyalo, muhinjuge. Munjuge enyeeni mu nyanja, hiisi nyuni era munjuge hiisi hitonde ehigenda hu hyalo."

²⁹ Nga Hatonda aloma abaatu abo ati, "Mbanjaaye hiisi wumo era hiisi musaala ogwama ebibala n'owumo waagwo. Byosibyosi bija huba bibyo byahulya.

³⁰ Era hiisi hisolo hu hyalo, hiisi nyuni era hiisi hiitu ehiramu ehigenda hu hyalo, kijaaye enyaasi ohuba mere." Era hiityo pohyali.

³¹ Nga Hatonda abona hiisi ehi gahola ni hiri hiranji bugali. Ng'egulo lyola era nga buhya, olwo nj'olwali oludaalo olwomukaaga.

2

1 Mu ngeri eyo, ng'ohutonda hwegulu n'ehyalo n'ebiitu byosibyosi, hunwa.

2 Oludaalo olwomusanvu ko lwole, Hatonda gaali ahenire emirimo jije josijosi era nga anjuumula hu ludaalo olwomusanvu.

3 Nga Hatonda anja oludaalo olwomusanvu ekabi, alufuula lwawufu hu jahye olwohuba nj'olu ganjuumuliraho n'ahenire ohuhola omulimo ogwohutonda.

Adamu ni Kaawa

4 Bino nj'ebyaliho mu hutonda hwegulu n'ehyalo: MUSENGWA Hatonda ni gatonda egulu n'ehyalo,

⁵ njaali njanuma misaala oba ebimera byosibyosi. Hyali hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda gaali ahiiri hutonyesa efula hu hyalo era njaali njanuma muutu ow'ohulima.

⁶ Aye mu hiseera ehyo olume lwadoosanga eroba hiisi njaatu.

⁷ Ng'ango MUSENGWA Hatonda awumba omuutu mwiroba ng'ahena amufuunjamu omuuya ogw'obulamu mu suulu, ng'omuutu afuaha mulamu.*

⁸ Ng'ango MUSENGWA Hatonda ategeha endimiro ebuwalyuba mu hifo ehi balanga baati Edeni, ng'anjamba omuutu oyu gawumba amuta omwo.

⁹ Era MUSENGWA Hatonda amesa emisaala ejisangaasa ohubona era emirani ohulya. Njagati w'endimiro eyo, mwalimo omusaala oguleeta obulamu n'omusaala oguleetera omuutu ohumanya ehiranji n'ehibi.

¹⁰ Nahaani mu Edeni omwo mwasihamo olwabi olwajuhiriranga endimiro eyo. Era olwabi olwo lweyabulamo esaga ene.

¹¹ Olusaga olusooka balulanga baati Pisoni. Olwo lubita lwetoolola mu hyalo hy'e Kavira hyosihyosi omuli ezaabbu.

¹² Era ezaabbu eyomu hyalo ehyo ndanji bugali, mulimo n'ebyahawoowo ebi balanga baati bbedula ko n'amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati sokamu.

¹³ Olusaga olwohubiri ni balulanga baati Gihoni, lwetoolola mu hyalo hy'e Kuusi hyosihyosi.

¹⁴ Olusaga olwohudatu balulanga baati Tigiriisi, lubita hutulo w'ebuwalyuba wa Busuuli. Olusaga olwohune balulanga baati Yufuleeti.

¹⁵ MUSENGWA Hatonda ni ganjamba omuutu gamuta mu ndimiro Edeni, gamutamu ayirabiriranga. ¹⁶ Nga MUSENGWA Hatonda aloma omuutu ati, "Oli w'edembe ohulya hu bibala by'omusaala gwosigwosi hu misaala ejomu ndimiro

* 2:7 2:7 1 Kor 15:45

¹⁷ aye sooli n’ohulya hu bibala by’omusaala oguleetera omuutu ohumanya ehiranji n’ehibi olwohuba mu butuufu olu olibiryaho oja hufa.”

¹⁸ Nga MUSENGWA Hatonda aloma ati, “Sihiranji omuutu ohuba yeyene. Nja humuholerayo omuyeedi amusaanira.”

¹⁹ Ng’ango MUSENGWA Hatonda atonda hiisi solo n’enyuni ohunjwa mwiroba. Ni gahena, ng’abinjirira omuutu abigulihe amasiina era hiisi ehi gabiranga, eryo nj’esiina lyahyo.

²⁰ Ng’omuutu aguliha ebyayo n’enyuni era n’esolo ejomwisugu amasiina. Aye Adamu sigasunamo muyeedi amusaanira.

²¹ Olw’ehyo, MUSENGWA Hatonda gamuleetera ero ery’amaani, ganjenyuha. Ni gaali n’ajenyuha nga Hatonda amwomolamo olubafu ng’ahena asemanjo n’enyama.

²² Ng’ango MUSENGWA Hatonda anjamba olubafu olugatusa mu musinde aluholamo omuhasi, ahena amumunjirira.

²³ Adamu ni gabona hu muhasi, galoma ati, “Ono nj’egumba eriyooye mu magumba gange

era mubiri ogunyooye mu mubiri gwange.

Baja humulanganga baati ‘muhasi,’
olwohuba bamutuhiise mu musinde.”

²⁴ Olw’ehyo omusinde analehenga semwana ni nyina, nga genimba n’omuhasi wuwe nga bombi bafuaha mubiri mulala.

²⁵ Omusinde n’omuhasi wuwe baali majula aye ni banumaho soni.

3

Ohwonoona hw’omuutu

¹ MUSENGWA Hatonda gatonda esolo josijosi aye omusota gwali mugesigesi ohuhira josijosi. Ng’ango lulala guloma omuhasi guuti, “Kaho Hatonda galoma ati, ‘Simulyanga hu bibala by’omusaala gwsigwosi hu misaala jomu ndimiro?’”

² Ng’omuhasi agugobolamo ati, “Huli badembe ohulya hu bibala by’emisaala jomu ndimiro

³ ohutusaho Hatonda galoma ati, ‘Simulyanga hu bibala by’omusaala oguli njagati w’endimiro era n’ohugunjabaho simugunjabangaho, ni muli hihola muja hufa.’ ”

⁴ Ng’omusota gumuloma guuti, “Mu butuufu simuja hufa.

⁵ Hiri hiityo olwohuba Hatonda amanyire ati olu muligulyaho, emoni jenywe jija hulimbua era mwesi mube hya Hatonda, ohumanya ehiranji n’ehibi.”

⁶ Omuhasi ni gabona ehigala hy’omusaala ni hiboneha bulanji era ni hisaanira ohulya nga gegomba ohuhira olwohuba hyali hireeta amagesi, kale nga anoga alya. Ng’anjaho ni wamwe yeesi owaali njalala ni naye.

⁷ Ng’ango emoni jaawe bombi jiguha nga betegeera baati baali majula. Olw’ehyo banabanabania amahoola g’emitiini, nga betaaho.

⁸ Egulo ni lyola, ng’Adamu n’omuhasi wuwe banjulira MUSENGWA Hatonda n’agenda mu ndimiro. Ni banjulira, behweha hu MUSENGWA Hatonda njagati mu misaala ejomu ndimiro.

⁹ Nga MUSENGWA Hatonda alanga Adamu amubuusa ati, “Oli njeena?”

¹⁰ Ng’Adamu amugobolamo ati, “Ni puliye n’ogenda mu ndimiro, obuti bupambire nga nehweha olwohuba mbaye majula.”

¹¹ Ng’amubuusa ati, “Omanyire otye oti oli majula? Oliye hu bibala by’omusaala ogu nahugaana ohulyaho?”

¹² Ng’Adamu amugobolamo ati, “Omuhasi oyu waapa ohubanga ni neese nj’owupaaye ehigala, nga ndya.”

¹³ Nga MUSENGWA Hatonda abuusa omuhasi ati, “Oholire hiina ehyo?”

Ng’omuhasi aloma ati, “Omusota nj’ogukoonire, nga ndya.”

¹⁴ Nga MUSENGWA Hatonda aloma omusota ati,

“Olwohuba ohoonjire omuhasi,

osunire ehiraamo ohuhiraho ebyayo

ko n’esolo josijosi ejomwisugu!

Onagenderenga hida

era onalyenga fuuhe

endaalo josijosi ej’obulamu buwo.

¹⁵ Era nja hutaanjo obulabe

njagati wuwo n’omuhasi,

nanagati w’olulyo lulwo n’olwomuhasi.

Omwana wuwe aja hutetenula omutwe gugwo

era weesi oja hubbonja ehibbonje hihye.”

¹⁶ Ng’aloma omuhasi ati,
“Nja huhwongeraho obulumi n’osaala
era oja husaaliranga mu bulumi.

Onanjembenga hu wamwo
era aja huhujuganga.”

¹⁷ Ng’aloma Adamu ati,
“Olwohuba onjulirihise omuhasi wuwo,
walya hu hibala hy’omusaala ehi nahugaana,
hu lulwo eroba lisunire ehinjwabo.

Onahalabanenga ko wasuna ehyohulya
endaalo josijosi ej’obulamu buwo.

¹⁸ Eroba linamerenga amanjwa amahosa n’amanani
era onalyenga bimera byomwisugu.

¹⁹ Onahalaluhanenga era watuyaana ko wasuna ehyohulya
ohwola olu olyagama mwiroba,
olwohuba omwo pomu wajwa.

Era olwohuba oli loba,
mwiroba muweene omwo pomu olyagama.”

²⁰ Ebyo ni banjwa, ng’Adamu aguliha omuhasi wuwe esiina ati Kaawa, olwohuba gaali
aja hufuuha nyina w’abaatu bosibosi.

²¹ Nga MUSENGWA Hatonda aholera Adamu n’omuhasi wuwe ebyambalo mu byanjo,
ng’abambasa.

²² Nga MUSENGWA Hatonda aloma ati, “Naahani omuutu afuuhire hyefe, amanyire
ehiraji n’ehibi. Hutamuleha hunoga alye hu musaala oguleeta obulamu ohuwangala
emirembe n’emirembe.”

²³ Nga MUSENGWA Hatonda amubbinga ohujwa mu ndimiro Edeni, amujindiha aje
alime eroba omu gamuwumba.

²⁴ Oluvanyuma lw’ohubbinga omuutu mu ndimiro Edeni, Hatonda gaata
ebujwalyuba w’endimiro abakerubbi n’epiima emasamasa ni yetala, ohuhuuma
omuutu ohutalya hu musaala oguleeta obulamu.

4

Kayini n’Abbiri

¹ Ehiseera hyola, ng’Adamu anjenyuha n’omuhasi wuwe Kaawa, ng’asuna ehida asaala
Kayini. Nga Kaawa aloma ati, “MUSENGWA yebale ohuupa omwana omuseere.”

² Oluvanyuma ng’asaala omwana owundi nga bamuguliha baati Abbiri. Ni bahula,
Abbiri ng’aba mwayi w’etaama, Kayini ng’aba mulimi.

³ Ehiseera hyola, nga Kayini anjira birala hu birime bibye ohujonga eyiri MUSENGWA.

⁴ Ng’Abbiri anjamba ndala hu taama jije eyaali endaayi mu husaaliwa, ayisala
atusaamo ebitundu byayo ehyali ni bisinga ohuba ebisava abinjongayo. Nga MUSENGWA
asiima ebi Abbiri ganjonga,

⁵ aye ng’atala ebya Kayini. Ehyo nga hirujia Kayini bugali weene era gasusunjala
nomu moni.

⁶ Nga MUSENGWA abuusa Kayini ati, “Lwahiina olunjire era wasusunjala nomu moni?

⁷ Nja huhusiima singa ohola ebirani. Aye n’otahola ebirani, ehibi hibundaaye nja lwigi
hyenda huhujuge aye oli n’ohuhijangula.”

⁸ Ng’ajo Kayini aloma mugandawe Abbiri ati, “Hutiine mu ndimiro.” Ni baali ni bali
eyo mu ndimiro, nga Kayini agwa hu mugandawe Abbiri, amwita.

⁹ Nga MUSENGWA abuusa Kayini ati, “Mugandawo Abbiri ali ne?”

Nga Kayini amugobolamo ati, “Simanyire, ndiise omuhuumi wa muganda yange?”

¹⁰ Nga MUSENGWA aloma Kayini ati, “Oholire hiina ehyo? Amafugi ga mugandawo
gaali hundiririra ohujwa mwiroba.

¹¹ Naahani oliho ehinjwabo era kubbingire nomu loba erinyooye amafugi ga
mugandawo.

¹² Onahalabanenga aye eroba sirinahwamirenga mere. Oja hubererera n’olerenga hu
hyalo n’ojuma anja wejogoma.”

¹³ Ng’ajo Kayini aloma MUSENGWA ati, “O-o, ehibonerezo ehi wupaaye hibbala bugali
era sisobola nahuhigumira.

¹⁴ Wumbingire ohujwa hwiwiroba lino era wumbingire n’ohujwa anja oli. Naahani nja
hulerenga hu hyalo ni kaya anja nejogoma era singa njabanjo oyu ndigwamo, alinjita.”

¹⁵ Nga MUSENGWA aloma Kayini ati, “Bbe sihija huba hiityo era yesiyesi alihwita, aja husuna ehjegalulo emirundi musanvu.” Nga MUSENGWA ata eraama hu Kayini hiisi amubona atamwita.

¹⁶ Nga Kayini ahena anjwa mu moni ja MUSENGWA, atiina mu hyalo hy’e Noodi eburnwalyuba w’Edeni.

¹⁷ Ng’ehiseera hyola, Kayini anenyuha n’omuhasi wuwe era omuhasi wuwe ng’agwamo ehida asaala omwana musinde bamuguliha baati Enoke. Mu hiseera ehyo Kayini gaali alihutongola ehibuga era ng’ahitaho esiina ly’omusaani ati Enoke.

¹⁸ Ng’ano Enoke asaala Yiradi nga Yiradi asaala Mekuyayeri nga Mekuyayeri asaala Mesusayeeri nga Mesusayeeri asaala Lameeka.

¹⁹ Nga Lameeka aleeta abahasi babiri, omudaayi gaali nj’Ada, owohubiri gaali nje Ziira.

²⁰ Ng’Ada asaala Yabbaali semwana w’abo abamenya mu weema era abaayi b’ebayayo.

²¹ Mugandawe gaali nje Yubbali, oyo nje semwana w’abo abahubbi b’ebidongo n’emirere.

²² Nga Ziira yeesi asaala omwana omusinde oyu balanganga baati Tubbali Kayini. Oyo gaali mubboti wa hiisi hiitu ohujwa mu byoma. Mbooyo ya Tubbalu Kayini gaali nje Naama.

²³ Olwola, nga Lameeka aloma abahasi babe ati,

“Ada ni Ziira

enywe abahasi ba Lameeka mupulirise,
mujulire ebibono byange.

Ese, neeta omuutu olwohuba gaafumita,
neeta omuvubuka olw’ehisago ehi gaataho.

²⁴ Obanga owiita Kayini balimwegalula emirundi musanvu,
balyegalula emirundi sanvu namusanvu olwa Lameeka.”

²⁵ Ng’Adamu nindi anenyuha n’omuhasi wuwe, asaala omwana museere nga bamuguliha baati Seezi, mula n’aloma ati, “Hatonda gapaaye omwana owundi mu hifo hy’Abbiri oyu Kayini geeta.”

²⁶ Seezi ni gahula nga yeesi asaala omwana museere bamuguliha baati Enosi.

Ebiseera ebyo mbebi baatu batandhiramo ohujumirya MUSENGWA.

5

Ohujwa hw’Adamu ohwola hu Nuwa

¹ Luno nj’olwanji lw’amasiina g’abaatu abomu lulyo lw’Adamu. Hatonda ni gawumba omuutu, gamuwumba mu hifaananyi hihye.

² Gawumba omusinde n’omuhasi, ng’ahena abanja ekabi. Ng’abalanga ati baatu.*

³ Adamu ni gahena emyaha cikumi mwasatu, gasaala omwana museere owali n’amufaanana, mu hifaananyi hihye ehylene era ng’amuguliha esiina ati Seezi.

⁴ Oluvanyuma lw’ohusaala Seezi, Adamu gahena emyaha lunaana, ng’asaala abaana abandi abaseere n’abahaana.

⁵ Nosinosi Adamu gahena emyaha lwenda n’adatu, ng’afa.

⁶ Seezi ni gahena emyaha cikumi n’etaanu, ng’asaala Enosi.

⁷ Oluvanyuma lwa Seezi ohusaala Enosi, gahena emyaha lunaana namusanvu ng’asaala abaana abandi abaseere n’abahaana.

⁸ Nosinosi, Seezi gahena emyaha lwenda ehumi n’ebiri, ng’afa.

⁹ Enosi ni gahena emyaha cenda, gasaala Kenani.

¹⁰ Oluvanyuma lw’Enosi ohusaala Kenani, gahena emyaha lunaana ehumi n’etaanu, gasaala abaana abandi abaseere n’abahaana.

¹¹ Nosinosi Enosi gahena emyaha lwenda n’etaanu, ng’afa.

¹² Kenani ni gahena emyaha sanvu, gasaala Mahalalyeri.

¹³ Oluvanyuma lwa Kenani ohusaala Mahalalyeri, gahena emyaha lunaana mu ana, gasaala abaana abandi abaseere n’abahaana.

¹⁴ Nosinosi Kenani gahena emyaha lwenda n’ehumi, ng’afa.

¹⁵ Mahalalyeri ni gahena emyaha kaaga n’etaanu, gasaala Yaledi.

¹⁶ Oluvanyuma lwa Mahalalyeri ohusaala Yaledi, gahena emyaha lunaana mwasatu, gasaala abaana abandi abaseere n’abahaana.

¹⁷ Nosinosi Mahalalyeri gahena emyaha lunaana mu cenda n’etaanu, ng’afa.

¹⁸ Yaledi ni gahena emyaha cikumi nakaaga n’ebiri, gasaala Enoke.

* 5:2 5:2 baatu Mu Lubbebulaniya hiri ti “Adamu.”

¹⁹ Oluvanyuma lwa Yaledi ohusaala Enoka, gahena emyaha lunaana, ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²⁰ Nosinjosi Yaledi gahena emyaha lwenda kaaga n'ebiri, ng'afa.

²¹ Enoka ni gahena emyaha kaaga n'etaanu, gasaala Mesuseela.

²² Oluvanyuma lw'Enoka ohusaala Mesuseela, ng'aba n'ekolagana endanji ni Hatonda ohuhena emyaha bidatu era gahena gasaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²³ Nosinjosi, Enoka gahena emyaha bidatu kaaga n'etaanu.

²⁴ Mu bulamu wuwe, Enoka gaali n'ekolagana endanji ni Hatonda era lwali lulala nga Hatonda amutusa mu hyalo muno n'ahiiri mulamu.

²⁵ Mesuseela ni gahena emyaha cikumi mukinaana namusanvu, gasaala Lameeka.

²⁶ Oluvanyuma lwa Mesuseela ohusaala Lameeka, gahena emyaha lusanvu kinaana n'ebiri ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²⁷ Nosinjosi, Mesuseela gahena emyaha lwenda kaaga namwenda, ng'afa.

²⁸ Lameeka ni gahena emyaha cikumi kinaana n'ebiri, gasaala omwana omuseere.

²⁹ Omwana oyo gamuguliha esiina ati nje Nuwa, n'aloma ati, "Omwana ono alituleetera ehinuumulo ohujwa mu huhalabana n'ohutegana ohwaja MUSENGWA ni gaholimira eroba."

³⁰ Oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Nuwa, Lameeka gahena emyaha bitaanu cenda n'etaanu ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

³¹ Nosinjosi, Lameeka gahena emyaha lusanvu sanvu namusanvu, ng'afa.

³² Oluvanyuma lwa Nuwa ohuhena emyaha bitaanu, gasaala Seemu ni Kaamu ko ni Yafeesi.

6

Abaatu bonoonoha mu moni ja Hatonda

¹ Abaatu ni batandiiha ohweyongera obungi hu hyalo, basaala abaana bahaana.

² Ng'abaana ba Hatonda babona abahaana b'abaatu ni baali banjoono, nga babanjira ohuba bahasi baawe ng'olu basiimanga mu myoyo jaawe abeene.

³ Nga MUSENGWA aloma ati, "Sinja huleha muutu huwangaala emirembe n'emirembe olwohuba mubiri bubiri. Njaahani aja huhenanga emyaha cikumi mwabiri jonene."

⁴ Mu hisera ehyo era n'ebyalondaho, njaalijo Abanefuuli* hu hyalo era babasaala olu baana ba Hatonda banjenyuhanga n'abahaana b'abaatu. Ahale hale, Abanefuuli abo baali baatu ab'amaani era ni bamanyiheene.

⁵ Nga MUSENGWA abona ebibi by'omuutu ni biri bingi hu hyalo era hiisi hufumitiriza hw'ebineego bibye habuhyabuhya ni huli hu huhola bibi hyonene.

⁶ Era ehyo hyanakujasa MUSENGWA, gehebulisa lwahiina gawumba omuutu.

⁷ Nga MUSENGWA aloma ati, "Nja husihiirisa omuutu oyu samwene newumbira mutuse hu hyalo. Era omuutu n'esolo n'ebyenjajalula hwiropa n'enyuni, nja hubisihiirisa olwohuba nehebulisa lwahiina nabitonda."

⁸ Aye wayire ebyo byali biityo, Nuwa niye gaali muhoda eyiri MUSENGWA.

Ebinjamba hu Nuwa

⁹ Bino nj'ebinjamba hu Nuwa: Nuwa mu mulembe gugwe gaali muutu mugwalaafu ni njanjama hyahumwejambya. Era gaali n'ekolagana endanji ni Hatonda.

¹⁰ Nuwa gaali n'abasaani badatu: Seemu ni Kaamu ko ni Yafeesi.

¹¹ Abaatu hu hyalo baali mu gwa huhola bibi mu moni ja Hatonda era ni bejuuye buhambwe bwonene.

¹² Hatonda gabona ehyalo ni hyejuuye bibi olwohuba hiisi muutu hu hyalo gaali hu gwahuhola bibi.

¹³ Nga Hatonda aloma Nuwa ati, "Ekomerero ya hiisi muutu yoolire olwohuba ehyalo hyejuuye ebikolwa byawe ebibi. Njaahani nja husihiirisa ehyalo n'abaatu bosibosi.

¹⁴ Olw'ehyo, baaja meeri mu musaala ogu balanga baati gofeeri. Emeeri eyo yija huba ya kalina era oyinjabeheho kolansi mugati nohu mugulu.

¹⁵ Baaja meeri ey'efuuti bina n'etaanu obuleeni, obugalamu efuuti sanvu n'etaanu, obuleeni njamugulu efuuti ane n'etaanu.

¹⁶ Lehaho amadegeyi ag'eyiici ehumi namunaana, ohene otheo n'omulyango mu mbafu. Emeeri eyo yija huba lya kalina edatu. ¹⁷ Nja huleeta amataba hu hyalo ohusihirisa hiisi hiitu ehiramu. Era hiisi hiitu hija hufa.

¹⁸ Aye ndihola endagaano yange ni neewe. Ewe n'omuhasi wuwo n'abasaani babo ko n'abahasi baawe, muja hwingira mu meeri.

* **6:4 6:4** Abanefuuli Ehibono ehyo mu Lubbebulaniya hitegeesa abaatu abehiwago era ab'amaani, abahabbeehe.

¹⁹ Era oja hwingisa hiisi hitonde mu meeri ohuba ni neewe ko biḡone. Oja hwingisa bibiri bibiri, ehisinde n'ehihasi.

²⁰ Oja huḡamba hiisi hiha hy'enyuni n'ehyesolo era hiisi hitonde ehigenda hwiroba, ehihasi n'ehisinde mwingire ni nabyo mu meeri bitasihiriha.

²¹ Oja huhumbaania hiisi hiha hy'emere, obunge mu meeri. Ewe n'amago gago ko n'ebitonde muja hulyangaho."

²² Era Nuwa gahola ebyo byosibyosi ng'olu Hatonda gamulagira.

7

Hatonda aḡindiha amataba hu hyalo

¹ Ehiseera hyola nga MUSENGWA aloma Nuwa ati, "Ewe n'amago gago mwesimwesi, mwingire mu meeri olwohuba oli mugwalaafu mu moni jange mu mulembe guno.

² Namba hiisi hiha hy'ehisolo ehirongoofu musanvu musanvu ehihasi n'ehisinde era ohene oḡambe bibiri bibiri hu bitali birongoofu ehihasi n'ehisinde,

³ oḡambe hiisi hiha hy'enyuni musanvu musanvu, ehihasi n'ehisinde byahasaala mu hyalo oluvanyuma lw'amataba.

⁴ Hiri hiitu olwohuba oluvanyuma lw'endaalo musanvu ohuḡwa olwa leero, nja hutonyesa efula hu hyalo yigwe omuusi n'owiire ohuhena endaalo amahumi ane. Era nja husihirisa hiisi hiitu ehiḡeera ehi natonda."

⁵ Era Nuwa gahola hiisi hiitu ng'olu MUSENGWA gamulagira.

⁶ Mu hiseera ehi mataba gaali hu hyalo, Nuwa gaali n'emyaha lukaaga.

⁷ Era Nuwa n'omuhasi wuwe n'abasaani babe ko n'abahasi baawe bengira emeeri ohuḡona amataba.

⁸ Ebisolo ebirongoofu n'ebitali birongoofu ko n'enyuni n'ebitonde byosibyosi ebigen-dera hwiroba

⁹ bibiri bibiri ehisinde n'ehihasi, byengira ni Nuwa mu meeri ng'olu Hatonda gamulagira.

¹⁰ Era oluvanyuma lw'endaalo omusanvu ejo, amataba gaaja hu hyalo.

¹¹ Nuwa ni gaali n'ajesa emyaha lukaaga, mu mwesi ogwohubiri ng'ehumi namusanvu, esulo josijosi ohuḡwa mwiroba jiḡuha n'egulu lyosi nga liḡomoha.

¹² Era efula yajofumuha hu hyalo endaalo amahumi ane mu muusi n'owiire.

¹³ Hu ludaalo olwo olu efula yatandihiraho ohujofumuha, Nuwa n'omuhasi wuwe n'abasaani babe badatu, Seemu ni Kaamu ni Yafeesi ko n'abahasi baawe, bengira emeeri.

¹⁴ Bengira meeri nahisi hiha hy'esolo ejomwisugu ko n'ebyayo, hiisi hitonde ehigenda hwiroba, hiisi hiha hy'enyuni, josijosi ejiri n'amabaḡa.

¹⁵ Hiisi bitonde byatiina bibiri bibiri eyiri Nuwa nga byengira emeeri.

¹⁶ Ebisolo ebyengira emeeri byali ehisinde n'ehihasi ebya hiisi hiha ng'olu Hatonda gamulagira. Nga MUSENGWA ahena amwigalira mugati.

¹⁷ Ohuhenera erala endaalo amahumi ane, amataba geyongera hu hyalo era amaaji geyongera ohuniina gadunda emeeri ohuḡwa hwiroba.

¹⁸ Amaaji geeyongera bugali hu hyalo, emeeri niyo ni yiseeyeeya huseeyeeya hu mugulu w'amaaji.

¹⁹ Era amaaji geeyongeranga hweyongera bugali weene hu hyalo goola ohumiraho esozi endeenji josijosi ḡaasi w'eryuba.

²⁰ Ni geeyongera obungi, gamiraho esozi endeenji n'ohuhiraho efuuti amahumi abiri.

²¹ Hiisi hitonde hu hyalo hyafa: enyuni n'ebyayo n'esolo ejomwisugu ko n'abaatu bosibosi.

²² Hiisi hiitu hu hyalo ehiri n'omuuya ogw'obulamu hyafa.

²³ Mu ngeri eyo, MUSENGWA gasihirisa hiisi hiitu ehiramu ehiali hu hyalo: abaatu n'esolo n'enyuni. Era owaḡonaho gaali nje Nuwa yenene ko ni naabo aba gaali ni nabo mu meeri.*

²⁴ Amataba gaahena hu hyalo endaalo cikumi n'ataanu.

8

Amaaji gomeera hu hyalo

¹ Hatonda sigerabira Nuwa n'ebisolo byosibyosi ebi gaali ni nabyo mu meeri. Olw'ehyo, gaḡindiha embeḡo yafuḡa hu hyalo ng'amaaji gahendera.

* 7:23 7:23 Luk 17:27

² Mu hiseera ehyo, esulo hu hyalo jegalira ndijitusa maaji n'egulu lyosi lyaleheranjo ohujofumuha.

³ Amaaji geyongera ohuhendeera hu hyalo mu ndaalo cikumi mwataanu.

⁴ Mu ndaalo ejo, mu mwesi ogwomusanvu hu ludaalo olw'ehumi namusanvu, emeeri yihala hu lusozi Ararati.

⁵ Amaaji hu hyalo gee Yongera ohuhenderera erala era nga lulala omwesi ogw'ehumi esozi jaali jitandihire ohubonehahuho.

⁶ Ng'oluvanyuma lw'endaalo amahumi ane, Nuwa gegulanjo edinisa ly'emeeri.

⁷ Ng'anjamba nahinywamalwa amutusa ewulafu. Ni gatula, ng'aguluha atiina era pogaagama ni getoloola hiisi njaatu ohwola olu maaji gomeera hu hyalo.

⁸ Ng'ano anjindiha enjuusi litiine libone obanga amaaji gomeeye hu hyalo.

⁹ Aye siryabona na hugwa olwohuba ehyalo hyali hihiiri maaji mereere. Olw'ehyo, lyagamayo nga Nuwa atusa omuhono alinjamba alingisa mu meeri.

¹⁰ Ni nabitano endaalo musanvu, nga nindi alinjindiha ohujwa mu meeri litiine libone oba amaaji gomeeye.

¹¹ Enjuusi lyagamayo ehy'egulo n'ahahoola ahabisi ah'omusaala omuzayiti mu hanwa! Ng'ano Nuwa ategeera ati amaaji gomeeye hu hyalo.

¹² Nga nindi abisyaño endaalo musanvu anjindiha enjuusi, aye ni lyatiina, siryagobola.

¹³ Hu ludaalo oludaayi olw'omwesi omudaayi, Nuwa ni gaali n'anesa emyaha lukaaga namulala, amaaji gaali gomeeye hu hyalo. Hu ludaalo olwo, gawihulaho ehitudu hya hasolya h'emeeri ng'alengeesa ebulafu ng'abona amaaji ni gomeeye.

¹⁴ Mu mwesi ogwohubiri ng'abiri namusanvu, ehyalo hyali hyomeeye erala.

¹⁵ Ng'ano Hatonda aloma Nuwa ati,

¹⁶ "Naahani ewe n'omuhasi wuwo n'abasaani babo ko n'abahasi baawe, mutule mu meeri.

¹⁷ Tusa hiisi hitonde ehibaaye ni hiri ni neewe mu meeri: enyuni n'ebisolo era hiisi hitonde ehigendera hwirola, bisaale byale binjere hu hyalo."

¹⁸ Nga Nuwa n'omuhasi wuwe n'abasaani babe ko n'abahasi baawe batula mu meeri.

¹⁹ Ebisolo byosibyosi ko n'ebitonde ebindi ebigendera hwirola byosibyosi n'enyuni josijosi, hiisi hitonde ehiri hu hyalo ehya hiisi hihi hyatula mu meeri.

²⁰ Ng'ano Nuwa atongolera MUSENGWA ehituuti ohujeeraho enjongo ng'anjamba hiisi hihi hy'ehisolo n'enyuni enongoofu, abinjonga ebyohye biguhuliha hu hituuti ohwo.

²¹ Nga MUSENGWA anjuniyira olusyololo aloma mu mwoyo gugwe ati, "Sinja hujwaba hyalo nindi olw'omuutu wayire hiisi ehi anjeega hibi ohujwa mu binjere buwe. Era sinja hushiirisa ebitonde n'amataba ng'olu nabishiirisa.

²² "Ehyalo ni hihirino,

ohuhoma n'ohuhungula ebirime,
ebiseera by'efula ko n'ebiyendobooli,
omuusi n'owiire,
sibija huhoma."

9

Hatonda ahola endagaano ni Nuwa

¹ Nga Hatonda ana Nuwa n'abasaani babe ekabi aloma ati, "Musaale mwale era mweyongere mwijule ehyalo.

² Esolo josijosi n'enyuni n'enyeeeni mu nyanja ko n'ebitonde ebindi byosibyosi ebigendera hwirola, binabatyenga. Era byosibyosi mbibanjaaye ohuba njaasi wenywe, mu binjere.

³ Mbanjaaye hiisi hiitu ehiramu ehigenda ohuba mere yenywe. Ng'olu nabanja ebimera, mbanja hiisi hiitu.

⁴ "Aye simulyanga enyama ehiirimo amafugi olwohuba obulamu buli mu mafugi.

⁵ Era nja huvunaananga omuutu owiita owahye. Era nja huvunaanana esolo eyiita omuutu n'omuutu owiita owahye.

⁶ "Hatonda gawumba omuutu mu hifaananyi hihye.

Olw'ehyo, hiisi owiita owahye,
yeesi baja humwitanga.

⁷ "Musaale mwale era mweyongere hu hyalo."

⁸ Ng'ano Hatonda aloma Nuwa n'abasaani babe ati,

⁹ "Kola endagaano yange ni nenywe n'olulyo lwenywe,

¹⁰ nga muweene omwo pomuli hiisi hitonde: enyuni n'ebiyayo n'esolo ejomwisugu, ejo josijosi eji obaaye n'oli ni najo mu meeri, ebitonde byosibyosi hu hyalo.

¹¹ Kola endagaano yange ni nenywe. Sinja husihiirisa hyalo n'amataba nindi oba ohusihirisa ebiitu hu hyalo."

¹² Nga Hatonda aloma Nuwa ati, "Hano nj'ahaja ohuba ahabonero ah'endagaano njagati wange ni neewe ko n'ebitonde byosibyosi, endagaano ey'emirembe n'emirembe:

¹³ taaye olufudu lwange hu bireri era luja huba habonero ah'endagaano yange eyi ndageene ni neewe n'ehyalo hyosihyosi.

¹⁴ Olu naleetenga ebireri hwigulu byawiiha ehyalo, olufudu lwaboneha hu bireri,

¹⁵ nja huhebuliranga endagaano yange eyi kolire ni nenywe n'ebitonde byosibyosi ebya hiisi hiha. Sinja husihiirisa hyalo n'amataba nindi.

¹⁶ Hiisi olu lufudu lunajenga hu bireri, nja hulubonanga nga kebulira endagaano yange ey'emirembe n'emirembe eyiri njagati wange n'ebitonde byosibyosi ebya hiisi hiha hu hyalo."

¹⁷ Nga Hatonda aloma Nuwa ati, "Aho nj'ahabonero h'endagaano njagati wange n'ebitonde byosibyosi hu hyalo."

Abasaani ba Nuwa

¹⁸ Abasaani ba Nuwa abaanywa mu meeri baali Seemu ni Kaamu ko ni Yafeesi. Era Kaamu nj'owaali semwana ya Kanani.

¹⁹ Abo bondatu nj'abaali abasaani ba Nuwa era mu bo pomwanywa abaatu abeejula ehyalo.

²⁰ Nuwa gaali mulimi era nj'owatandiha ohulima emizabbibbu.

²¹ Lulala, ganywa hu mwenge ogwomu mizabbibbu, gameera ng'anjenyuha mu weema n'ali wereere.

²² Kaamu semwana ya Kanani, gabona semwana n'ali wereere ng'atiina alomeraho abaganda babe bombi abaali ewulafu w'eweema.

²³ Aye Seemu ni Yafeesi banjamba olugoye balwanjulusa balulerejesa ni balunambiiye hu mabega gaawe batiina hinyuma nyuma baludanya hu saawe. Era bamuwiiha ni batamuhejireho hubona wereere wuwe.

²⁴ Omwenge ni gwanjwa hu Nuwa, gategeera ehi omusaani oyo omujere amuholire

²⁵ galoma ati,

"Ehiraamo hibe hu Kanani!

Era eyiri abaganda babe,

anaabenga mwidu asinga ohuba owa njaasi."

²⁶ Era galoma ati,

"Gebasiwe MUSENGWA Hatonda wa Seemu!

Era Kanani afuuhe mwidu wa Seemu.

²⁷ Hatonda agalamye omunjuluko gwa Yafeesi.

Yafeesi amenye mu weema ja Seemu.

Era Kanani afuuhe mwidu wuwe."

²⁸ Oluvanyuma lwa mataba, Nuwa gahena emyaha bisatu mwataanu.

²⁹ Nosiyozi, Nuwa gahena emyaha lwenda n'ataanu, ng'afa.

10

Amawanga aganywa mu Nuwa

¹ Bino nj'ebinjamba hu Seemu ni Kaamu ko ni Yafeesi abasaani ba Nuwa, boosi basaala abaana oluvanyuma lw'amataba.

Abasaani ba Yafeesi

² Abasaani ba Yafeesi baali nje Gomeri ni Magogi ni Madayi ni Yovaani ni Tubballi ni Meseki ko ni Tirasi.

³ Abasaani ba Gomeri baali nj'Asukenaazi ni Lifaasi ko ni Togaluma.

⁴ Abasaani ba Yovaani baali nj'Elisa ni Talusiisi ni Kitimu ko ni Dodanimu.

⁵ Mu basaanu abo nj'omwanywa abaatu abamenyanga mu matwale hu bizinga, hiisi baatu n'olulimi lwawe mu biha nomu mawanga gaawe.

Abasaani ba Kaamu

⁶ Abasaani ba Kaamu, baali nje Kuusi ni Mizulayimu ni Puuti ko ni Kanani.

⁷ Abasaani ba Kuusi, baali nje Seebba ni Kavira ni Sabbuta ni Laama ko ni Sabbuteka.

Abasaani ba Laama, baali nje Seebba ko ni Dedani.

⁸ Kuusi gasaala Nimuloodi era Nimuloodi oyo nj'owasooka ohuba omusooli ow'amaani hu hyalo huno.

⁹ Era gaali munjiimi hu lw'amaani ga MUSENGWA. C'ehifa hiromwa hiiti, "Hya Nimuloodi omunjiimi ow'amaani olw'amaani ga MUSENGWA."

¹⁰ Mu husooka, owahabaha buwe waali mu hyalo hy'e Sinali ni bunjiriramo ebibuga Bbabberi n'Ereeki n'Akudi ko ni Kalune.

¹¹ Ohun̄wa mu hyalo hy'e Sinali, gatiina e Busuuli ng'atongola Nineeve ni Lekobbosi Yira ni Kala

¹² ko ni Leseni ngati wa Nineeve ni Kala ehibuga ehibbala.

¹³ Mizulayimu gaali semwana ya Ludimu n'Anamimu ni Lekabbimu ni Nafutukimu

¹⁴ ni Pasulusimu ni Kafutooli ni Kasulukimu, omu Bafrisuuti baasibuha.

¹⁵ Kanani gaali semwana ya Sidoni omudaayi wuwe, ni Keesi

¹⁶ n'Abayebbusi n'Abamooli n'Abagirugaasi

¹⁷ n'Abahiivi n'Abaluki n'Abasiini

¹⁸ n'Abaluvada n'Abazemali n'Abahamasi.

Oluvanyuma, ebiha eby'Abakanani nga bisasaana.

¹⁹ Era esalo ey'Abakanani yan̄wa e Sidoni ohutiina e Gerali nga yoola e Gaaza nindi nga yitiina e Sodoma ni Gomora n'Aduma ni Zebboyiimu paka e Laasa.

²⁰ Abo nj'abasaani ba Kaamu mu biha byawe nomu lulimi lwawe nomu matwale gaawe era n'egwanga lyawe.

Abasaani ba Seemu

²¹ Era ni Seemu yeesi gasaala abaana. Muhulu ya Seemu gaali nje Yafeesi.* Seemu gaali nje sehulu y'abasaani b'Ebberi bosibosi.

²² Abasaani ba Seemu baali nje Elamu n'Asuuli n'Alupakusaadi ni Luudi ko n'Alaamu.

²³ Abasaani b'Alaamu baali nje Wuuzi ni Kuuli ni Geseri ko ni Miseki.

²⁴ Ng'ano Alupakusaadi asaala Seera nga Seera asaala Ebberi.

²⁵ Ng'Ebberi asaala abaseere babiri. Mulala hu bo gaali nje Peleegi olwohuba mu ndaalo jije, abaatu basasaana. Mugandawe gaali nje Yokutaani.

²⁶ Nga Yokutaani asaala Alumodaadi ni Serefu ni Hazalumaveesi ni Yera

²⁷ ni Kadolaamu ni Wuzali ni Dikila

²⁸ n'Obbali n'Abbimayeeri ni Seebba

²⁹ n'Ofiri ni Kavira ko ni Yobbabbu. Abo bosibosi baali basaani ba Yokutaani.

³⁰ Etwale omu bamenyanga lyan̄wanga e Mesa lyatiina e Sefari mu hyalo ehy'esozi, ebuṅwalyuba.

³¹ Abo nj'abasaani ba Seemu mu biha byawe nomu lulimi lwawe nomu matwale gaawe era n'egwanga lyawe.

³² Ebyo nj'ebiha by'abasaani ba Nuwa, hiisi muutu ng'olu lulyo lulwe lwali mu mawanga gaawe. Era mu bo pomwan̄wa amawanga agasasaana ehyalo hyosihyosi oluvanyuma lw'amataba.

11

Omunaala gw'e Bbabberi

¹ Halehale, abaatu bosibosi hu hyalo balomanga olulimi lulala.

² Ehiseera hyola nga basenguha ni bendula anohumenya, ban̄wa ebuṅwalyuba boola mu hyalo ehiduleere e Sinali nga bamenya eyo.

³ Lulala behobana baati, "Bahyange, huhubbe amatafaali hugoohye bulani weene." Era mu hiseera ehyo, baali batambisa amatafaali mu hifo hy'amabaale, ni kolansi mu hifo hy'omujehe.

⁴ Nga baloma baati, "Muhole hutongole ehibuga ehiri n'omunaala ogwola mwigulu hweholere esiina. Ehyo hija hutuyeeda ohutasalanihira mu hyalo."

⁵ Aye nga MUSENGWA geeha ohun̄wa mwigulu ohubona ebibuga n'omunaala ebi baali ni batongola.

⁶ Ng'aloma ati, "Abaatu bano bali bulala era b'olulimi lulala. Ng'olu batandihire ohuhola ehyo, nan̄uma ehibategehire ohuhola ehija ohubahaya.

⁷ Muuje hwihe eyi bali hutabujule olulimi lwawe hiisi muutu atategeera ebi wahye aloma."

⁸ Olw'ehyo, MUSENGWA gatiina ng'abasalaania hu hyalo hyosihyosi nga baleherano ohutongola ehibuga.

⁹ C'ehifa ehifo ehyo bahiranga baati Bbabberi, olwohuba eyo peyi MUSENGWA gatabujula olulimi lw'abaatu hu hyalo. Ng'ahena abasalaania mu hyalo hyosihyosi.

Ohun̄wa hu Seemu ohwola hu Yibbulaamu

* 10:21 10:21 Yafeesi Ebyan̄andhiwa ebindi biroma biiti Seemu muhulu ya Yafeesi.

¹⁰ Bino nj'ebinjamba hu Seemu: Emyaha ebiri oluvanyuma lw'amataba, Seemu ni gaali n'ajesa emyaha cikumi, gasaala Alupakusaadi.

¹¹ Oluvanyuma lw'ohusaala Alupakusaadi, Seemu gahena emyaha bitaanu, ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

¹² Alupakusaadi ni gahena emyaha adatu n'etaanu, gasaala Seera.

¹³ Oluvanyuma lw'Alupakusaadi ohusaala Seera, gahena emyaha bine n'adatu, ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.*

¹⁴ Nga Seera ahena emyaha adatu, ng'asaala Ebberi.

¹⁵ Oluvanyuma lw'ohusaala Ebberi, Seera gahena emyaha bine n'adatu ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

¹⁶ Ebberi ni gahena emyaha adatu neene gasaala Peleegi.

¹⁷ Oluvanyuma lw'ohusaala Peleegi, ng'Ebberi ahena emyaha bine n'adatu ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

¹⁸ Peleegi ni gahena emyaha adatu, gasaala Reewu.

¹⁹ Oluvanyuma lw'ohusaala Reewu, Peleegi gahena emyaha bibiri namwenda ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²⁰ Reewu ni gahena emyaha adatu n'ebiri gasaala Serugi.

²¹ Oluvanyuma lw'ohusaala Serugi, Reewu gahena emyaha bibiri namusanvu ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²² Serugi ni gahena emyaha adatu gasaala Naholi.

²³ Oluvanyuma lw'ohusaala Naholi, Serugi gahena emyaha bibiri ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²⁴ Naholi ni gahena emyaha abiri namwenda, gasaala Teera.

²⁵ Oluvanyuma lw'ohusaala Teera, Naholi gahena emyaha cikumi n'ehumi namwenda ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana.

²⁶ Oluvanyuma lwa Teera ohuhena emyaha sanvu, gasaala Yibbulaamu ni Naholi ko ni Harani.

²⁷ Bino nj'ebinjamba hu Teera: Teera gasaala Yibbulaamu ni Naholi ko ni Harani. Nga Harani asaala Luuti.

²⁸ Saawe Teera ni gaali n'ahiiri mulamu, nga Harani afiira e Wuuli ehvalo hy'Abakaludaaya omu bamusaalira.

²⁹ Ng'ango Yibbulaamu ni Naholi baleeta abahasi. Omuhasi wa Yibbulaamu gaali nje Salaayi, omuhasi wa Naholi gaali nje Mirika omuhaana wa Harani. Harani gaali n'abahaana babiri: Mirika ko ni Yisika.

³⁰ Salaayi gaali mugumba.

³¹ Nga Teera anamba Yibbulaamu omusaani wuwe ni Salaayi omulya wuwe ko n'omwijuhulu wuwe Luuti omwana wa Harani banjwa e Wuuli ehvalo hy'Abakaludaaya batiina mu hyalo hy'e Kanani. Ne ni boola e Harani, nga bamenya eyo.

³² Teera gahena emyaha bibiri n'etaanu ng'afiira eyo e Harani.

12

Yibbulaamu atiina e Kanani

¹ Lulala MUSENGWA galoma Yibbulaamu ati, "Nwa mu gwanga liryo nomu hiha hihyo ko nomu hidaala hya lataawo otiine mu hyalo ehi nahahulage.*

² "Nja huhufuula egwanga ery'amaani

era nja huhuŋa ekabi,

nja huhufuula omuutu ow'erjono

era abandi baja husuna ekabi olw'ewe.

³ Nja huŋa ekabi abo abahuŋa ekabi

era nja huŋwaba oyo ahuŋwaba

era abaatu bosibosi hu hyalo

baja husuna ekabi ni babita mu ewe.*"

⁴ Olw'ehyo Yibbulaamu ganjwa e Harani ganjamba engira gatiina ng'olu MUSENGWA gamuloma. Era Luuti yeesi gatiina ni naye. Yibbulaamu gaali ali n'emyaha sanvu n'etaanu anja ganjwera e Harani.

* **11:13 11:13** 11:12,13 Mu Lubbebulaniya (Luk 3:35,36 ni Tand 10:24) emyaha adatu n'etaanu, gasaala Kayinani. 13Oluvanyuma lw'ohusaala Kayinani, Alupakusaadi gahena emyaha bina mwasatu ng'asaala abaana abandi abahaana n'abaseere nga ko afa. Kayinani ni gahena emyaha cikumi mwasatu, gasaala Seera, Kayinani gahena emyaha bisatu mwasatu ng'asaala abaana abandi abaseere n'abahaana. * **12:1 12:1** Bik 7:3 * **12:3 12:3** Tand 18:18; 22:18; 26:4; Bik 3:25; Bag 3:8

⁵ Nga Yibbulaamu anjamba engira atiina ni Salaayi omuhasi wuwe n'ebiiu byawe byosibyosi ebi baali ni nabyo. Batiina ni Luuti omusaani wa mugandawe n'abeedu babe aba gasuna n'ali e Harani. Banjamba engira batiina mu gwanga ly'e Kanani era nga boola.

⁶ Yibbulaamu n'abaatu aba gaali ni nabo bagenda mu gwanga eryo nga boola mu hifo ehi balanga baati Sekemu, anjaali omutumba omubba ogwa Moole. Mu hiseera ehyo, Abakanani baali bamenya mu gwanga eryo.

⁷ Ng'ano MUSENGWA abonehera Yibbulaamu amuloma ati, "Nja hunja olusaaye lulwo ehyalo hino." Nga Yibbulaamu atongolera MUSENGWA owamubonehera ehituuti ehyohunjeeraho enjongo mu hifo ehyo.

⁸ Yibbulaamu ganjwa anjo gatiina mu hyalo ehy'esozi ehiri eburwalyuba w'e Bbeseeri ng'ahomeha eyo eweema yiye. Bbeseeri hyali hu lubega lw'ebugwalyuba, Ayi ni hiri hu lubega lw'eburwalyuba. Ng'atongolera MUSENGWA ehituuti ehy'ohumunjeeraho enjongo mu hifo ehyo, ng'amujumiryanga.

⁹ Ehiseera hyola nga Yibbulaamu geyongera ohugenda n'atiina mu twale ly'e Negevu.

Yibbulaamu atiina e Misiri

¹⁰ Enjala yagwa mu hyalo hy'e Kanani nga Yibbulaamu n'omuhasi wuwe behirira batiina e Misiri ohubaaho eyo olwohuba enjala yaali mbitiirifu.

¹¹ Ni baali huupi ohwola e Misiri, Yibbulaamu galoma Salaayi omuhasi wuwe ati, "Wange ese manyire ti oli muhasi mujooono.

¹² Era abaatu b'e Misiri ni baja huhubona, baaja humanya baati oli muhasi wange. Ehyo, hiija hupweramo ohunjita, bahwegoboseho.

¹³ Olw'ehyo olomanga oti oli mbooyo yange, hamunga bambisya bulani nanjonia obulamu wange olw'ewe ohuloma otyo."

¹⁴ Yibbulaamu ni goola e Misiri, Abamisiri babona Salaayi n'ali muhasi omujooono bugali.

¹⁵ Abahungu ba Falaawo* ni baheja hu Salaayi, batiina nga bamupaaha eyiri Falaawo ng'olu ali muhasi mujooono. Era bamujira mu lubiri lwa Falaawo.

¹⁶ Falaawo gabisya Yibbulaamu bulani hulwa Salaayi. Ng'anja Yibbulaamu etaama n'enjombe n'engamiya esinde n'ekasi ni nasugirya ko n'abeedu abahasi n'abasinde.

¹⁷ Ne MUSENGWA galeetera Falaawo n'amago gage ohulwala olwa Salaayi muha Yibbulaamu.

¹⁸ Olw'ehyo, Falaawo galanga Yibbulaamu gamuloma ati, "Hiina hino ehyo ehi waakola? Lwahiina siwandomera oti Salaayi muhasi wuwo?"

¹⁹ Lwahiina waloma oti Salaayi mbooyo? Olw'ohuloma otyo, c'ehyagira namujira ni nenda abe muhasi wange. Kale omuhasi wuwo nj'oyo, mutiine."

²⁰ Ng'ano Falaawo alagira abahungu babe babbinge Yibbulaamu n'omuhasi wuwe n'ebiiu bibye byosibyosi ebi gaali ni nabyo, anjwe mu gwanga ly'e Misiri.

13

Yibbulaamu ni Luuti bawuhana

¹ Ng'ano Yibbulaamu anjwa e Misiri aniinaniina n'omuhasi wuwe n'ebiiu bibye byosibyosi ebi gaali ni nabyo, atiina mu lulafu lw'e Negevu. Era Luuti gatiina ni naye.

² Yibbulaamu gaali n'obunjinda bungi ow'ebiyayo n'efeeza ko n'ezaabbu.

³ Ni ganjwa e Negevu gatiinanga n'asega njano ni nanjala ohwola olu goola e Bbeseeri, ehifo ehiri njagati wa Bbeseeri ni Ayi anja gaali n'ahomehire eweema yiye oludaayi.

⁴ Mu hifo ehyo pomu Yibbulaamu gaali n'atongoye ehituuti ehyohunjeeraho enjongo era anjo panja gajumirihisyanga MUSENGWA.

⁵ Naahani Luuti yeesi gaali n'etaama n'embusi n'enjombe ko n'abeedu.

⁶ Kale olw'obungi w'ebiyayo ebi Yibbulaamu ni Luuti baali ni nabyo, banjuma nja hwayira anahena. Olw'ehyo baali sibasobola humenya njalala.

⁷ Era nga njabanjo obuyoga njagati w'abaayi ba Yibbulaamu n'aba Luuti. Mu hiseera ehyo, Abakanani n'Abapereezi boosi baali bamenya mu gwanga eryo.

⁸ Nga Yibbulaamu aloma Luuti ati, "Sihirani ohuba n'obuyoga njagati weefe oba njagati w'abaayi bange n'ababo olwohuba huli balebe.

⁹ Ehyalo hibbala, osobola ohusalano njena anja wenda ohumenya. Olw'ehyo, hwawuhane era ewe onatiina hu lubega lw'omuhono omugooda, ese nja hutiiina hu mulungi. Onatiina hu mulungi, ese nja hunjamba engira tiine hu mugooda."

* 12:15 12:15 Falaawo hitegeesa hiiti "habaha."

¹⁰ Nga Luuti agangamusa emoni alengera eroba egimu mu hifo ehiduleere ohuupi n'olwabi Yoludaani ni mulimo amaaji agahena hyomu Edeni endimiro ya MUSENGWA, hyomu hyalo hy'e Misiri n'olengereeye olw'e Zowaali. Luuti gaasiima ehifo ehyo. Mu hiseera ehyo, MUSENGWA gaali ahiiri husihiirisa Sodoma ni Gomora.

¹¹ Nga Luuti gesalirango ohunjira eroba egimu mu hifo ehiduleere ohuupi n'olwabi Yoludaani. Era Luuti ganamba engira gafuluha ng'atiina ebuwalyuba. Kale nga bawuhana baatyo.

¹² Yibbulaamu niye gamenya mu hyalo hy'e Kanani ne Luuti gatiina gamenya njaapi n'ehibuga mu hifo ehiduleere eh'y'e Sodoma.

¹³ Aye abaatu b'e Sodoma baali babbengi era ni bahola ebibi ebya hiisi ngeri mu moni ja MUSENGWA.

Hatonda asuubisa Yibbulaamu

¹⁴ Luuti n'ahenire ohusenguha, MUSENGWA galoma Yibbulaamu ati, "Gangamusa emoni oheje mu maniino nomu mehiri, ohene oheje ebuwalyuba n'ebugwalyuba.

¹⁵ Ewe n'abejuhulu babo, nja hubanja ehyaalo ehyo, hibe hyenywe emirembe n'emirembe.

¹⁶ Abejuhulu babo nja hubafuula bangi ni batabaliha hy'omujehe. Era singa omuutu asobola ohubala omujehe, aja husobola n'ohubala abejuhulu babo.

¹⁷ Tiina ogende n'olambuula obugalamu n'obulenji w'ehyalo ehi ndi huhunja."

¹⁸ Ng'ango Yibbulaamu adunda eweema jije afulusa amago atiina amenya e Kebbulooni njaapi n'emitumba j'e Mamule. Ng'atongolera MUSENGWA ehituuti ehoyhoneraho enjongo mu hifo ehyo.

14

Yibbulaamu ayeeda Luuti

¹ Mu hiseera ehyo, Amulafeeri habaha w'e Sinali* ni Ariyooki habaha w'Erasaali ni Kedolawomeeri habaha w'Elamu ni Tidali habaha w'e Goyiimu,

² basoola ni Bbeera habaha w'e Sodoma ni Bbiruusa habaha w'e Gomora ni Sinaabbu habaha w'Aduma ni Semebbeereri habaha w'e Zebboyiimu ko ni habaha w'e Bbeera (oba Zowaali).

³ Abahabaha abataanu bosibosi benimba, basoosa bala abane mu hiiho eri balanga baati Sidimu oba erungu ly'Enyanja Enjumamo Ehiramu.

⁴ Baali bahenire emyaha ehumi n'ebiri ni bali njaasi wa habaha Kedolawomeeri. Nga mu mwaha ogw'ehumi nedatu bamujeemera.

⁵ Mu mwaha ogw'ehumi n'ene, Kedolawomeeri n'abahabaha bala abadatu, batiina basoosa abahabaha abataanu nga banjangula Abareefa mu Asuterosi Kalumayimu n'Abazuuzi e Kaamu n'Abbeemi e Saave Kiriyasayimu

⁶ ko n'Abakooli e Seyiri mu hyalo eh'y'esozu. Nga bababbinga baboosa Elupalaani huupi n'olulafu.

⁷ Ni bahena, bagamayo Eni Misapaati (oba e Kadesi), nga banjangula abaatu bomu twale ly'Abameleki lyosiryosi era bahubba n'Abamooli abaali ni bamenya e Kazazoni Tamali.

⁸ Oluvanyuma lwa bahabaha bala abane ohunjangula, balumba abahabaha bala abataanu. Nga habaha w'e Sodoma ni habaha w'e Gomora ni habaha w'Aduma ni habaha w'e Zebboyiimu ni habaha w'e Bbeera oba Zowaali, batiina mu hiiho hy'e Sidimu† ohusoosa

⁹ Kedolawomeeri habaha w'Elamu ni Tidali habaha w'e Goyiimu n'Amulafeeri habaha w'e Sinali ko ni Ariyooki habaha w'Erasaali. Baali abahabaha bane ni basoosa abahabaha bataanu.

¹⁰ Ehiiho hy'e Sidimu hyali hyejuuye amalongo ga kolaasi era abahabaha b'e Sodoma ni Gomora ni badulumanga nga bagwamo, abandi nga badulumira mu hyalo eh'y'esozu.

¹¹ Ng'abahabaha abane abo, banyaga ebiitu byosibyosi mu Sodoma ni Gomora n'ebiyohulya byosibyosi nga bahena betinira.

¹² Era banjiriramo ni Luuti omusaani wa muganda ya Yibbulaamu n'ebiiitu bibye olwohuba gaali amenyire e Sodoma.

¹³ Mulala hu bakabonawo, gatiina ng'alomera Yibbulaamu Omubbebulaniya ati Luuti yeesi gaali alutiiniyemo. Yibbulaamu gaali amenyire huupi n'emitumba ja Mamule Omwamooli, muganda y'Esukoli ni Aneri. Abadatu abo bosibosi baali bameeri ba Yibbulaamu.

* 14:1 14:1 Sinali oba "Bbabulooni." † 14:8 14:8 Sidimu oba "ameeho g'enyanja enjumamo ehiiitu ehiramu."

¹⁴ Yibbulaamu ni ganulira ati banjiriyeemo ni Luuti omwana wa mugandawe, ng'ayungula eje ery'abaatu bidatu ehumi namunaana aba basaalira mu mago gage era ni bali batendehe. Balonda hu bahabaha abo abane nga babagaana mu hifo ehi balanga baati Daani.

¹⁵ Nga mu wiire, Yibbulaamu agabaniamo abasooli babe ohubalumba, nga babahubba bababbinga ohwola e Kobba, ehy'engula n'olengereeye e Damasiko.

¹⁶ Ng'agobosa Luuti n'ebiiitu bibye byosibyosi n'abahasi ko n'abaatu abandi.

¹⁷ Oluvanyuma lwa Yibbulaamu ohunangula Kedolawomeeri n'abahabaha abandi, habaha ow'e Sodoma gatiina ohwagaana ni naye mu hiiho eri balanga baati Saave. Ehiho ehyo anandi bahiranganga baati lwiho lwa habaha.

¹⁸ Ng'ango Melukezedeki habaha w'e Saalemu[‡] abanjirira emere n'omwenge ogwomu mizabbibbu. Melukezedeki gaali musengi wa Hatonda Ali Namugulu Obugali.

¹⁹ Nga Melukezedeki aloma ati,
"Hatonda Ali Namugulu Obugali,
owatonda egulu n'ehyalo,
anje Yibbulaamu ekabi.

²⁰ Era anjeewe enono Hatonda Ali Namugulu Obugali,
ahunambiyeho wanangula abalabe babo."

Ng'ango Yibbulaamu anjamba hirala ehy'ehumi ehy'ebyo ebi ganyaga, anja Melukezedeki.

²¹ Ng'ango habaha w'e Sodoma aloma Yibbulaamu ati, "Kusunga wuupe abaatu aba ogobohiise aye osigase ebiiitu."

²² Ne Yibbulaamu ng'aloma habaha w'e Sodoma ati, "Kolire endagaano ni MUSENGWA Hatonda Ali Namugulu Obugali, owatonda egulu n'ehyalo,

²³ ti sinja hunjira hiitu hiho hyosihyosi wayire ahahoba h'engayito oba olubuuzi olwohuba ohanda waloma oti, 'Yibbulaamu gagaganalira mu biitu byange.'

²⁴ Nanjuma ehi nja ohunjira ohutusaho ebi basooli bange baliye. Aye Aneri ni Esukoli ni Mamule, bali n'ohunjiraho omugabo olwohuba batiinire ni neese mu lutalo luno."

15

Hatonda ahola endagaano ni Yibbulaamu

¹ Ebyo ni byanjwa, nga MUSENGWA aloma Yibbulaamu mu hwolesewa ati,
"Yibbulaamu otatya,

ndiise engabo yiyo
era nja huhunja omuhemba ogw'amaani."

² Aye nga Yibbulaamu amugobolamo ati, "O MUSENGWA Omwene Bunjani, ehyo sihija hunjeeda olwohuba mbula mwana, Eliyezeeri ohunjwa e Damasiko nje aja husikira ebyange."

³ Nga Yibbulaamu ameedaho ati, "Musengwa, ohiiri huupa hu mwana, Elyeza omwidu wange nje aja ohuba omusika wange."

⁴ Ng'ango MUSENGWA aloma Yibbulaamu ati, "Omwidu wuwo oyo, sinje aja ohuba omusika wuwo aye omwana omuseere ohunjwa mu tumbu jijo, nje aja ohuba omusika wuwo."

⁵ Ng'ango MUSENGWA amutusa ebulafu w'eweema amuloma ati, "Heja namugulu obale emunyeenye ejo hanye osobola. N'abejuhulu babo boosi baatyo pobaliba obungi."*

⁶ Nga Yibbulaamu afugiirira ebi MUSENGWA gamuloma era ng'amubala ohuba mugwalaafu.*

⁷ Nga Hatonda nindi amuloma ati, "Ndiise MUSENGWA owahutusa e Wuuli mu hyalo hy'Abakaludaaya ohuhunja ehyalo hino."

⁸ Aye nga Yibbulaamu amuloma ati, "O MUSENGWA Omwene Bunjani, nja humanyira hu hi ti nja hunjira ehyalo hino?"

⁹ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Ndetere enjombe esodi n'embusi omulusi ko n'emiigu, josijosi ni jiri j'emyaha edatu ohene oleete enjuusi n'enjiiwa eperepere."

¹⁰ Nga Yibbulaamu amunjirira ebiiitu ebyo byosibyosi. Ni gahena ohubibaaga ng'abanyulamo nabiri nabiri. Ni gahena, ng'atiina n'apanga ebitundu bya hiisi hyayo ebi gaanulamo ni birengereene aye enjuusi n'enjiiwa gabireha n'atanjuuyemo nabiri.

¹¹ Ng'esega jinjwa eyi janjwera ni jenda ohulya enyama aye Yibbulaamu ng'ajinjema.

¹² Esaawa ni yaali ni yenda ohugwa mu maaji ng'ero ery'amaani linjamba Yibbulaamu. Era ehiirema ehiitisa nga hiba anja gaali.

[‡] 14:18 14:18 Saalemu oba "Yerusaalemu." * 15:5 15:5 Bar 4:18 * 15:6 15:6 Bar 4:3; Bag 3:6; Yak 2:23

¹³ Ng'ango MUSENGWA aloma Yibbulaamu ati, "Nenda ohimanye oti abejuhulu babo baja huba babuli mu gwanga eritali lyawe, baliba beedu era baligada ohuhena emyaha bine.

¹⁴ Aye nja hugadya abo abalibahosa owiidu. Oluvanyuma abejuhulu babo abo, balinjwayo n'ebiiitu ebyene ebingi.

¹⁵ Aye ewe oja hufa n'ojangaaye era otiine e magombe eyiri abasehulu babo, miyaaya.

¹⁶ Era ni bahenireyo emyaha bine, baligobola n'ano olwohuba ebibi by'Abamooli bihiiri hunjira ohwola aya nja hubabonerehesa, mbatuse mu hyalo muno omu bamenyire."

¹⁷ Esaawa ni yagwa mu maaji era ehiirema hyanjamba, ehiitu ni hirimo amanda agaduha omuliro nga hibita njagati w'enyama j'ebiyayo n'enjuusi ko n'enjiwa yira.

¹⁸ Era hu ludaalo olwo MUSENGWA gahola endagaano ni Yibbulaamu ati, "Olulyo lulwo ndurjaaye ehyalo hino, ohunjwa hu lwabi lw'e Misiri ohwola hu lwabi Yufuleeti,

¹⁹ ehyalo omwihaaye Abakeeni n'Abakenizi n'Abakadumooni

²⁰ n'Abahiiti n'Abapereezi n'Abareefa,

²¹ n'Abamooli n'Abakanani n'Abagirugaasi ko n'Abayebbusi."

16

Agali ni Yisimayiri

¹ Mu hiseera ehyo, Salaayi muha Yibbulaamu gaali ahiiri husaalaho mwana. Aye gaali ali n'omwidu, omuhaana Mumisiri oyu balanganga baati Agali.

² Nga Salaayi aloma Yibbulaamu ati, "Wange, ng'olu MUSENGWA ahiiri huupa hu mwana, njenyuha n'omwidu wange hamunga gaasaalira hu omwana."

Nga Yibbulaamu afugiirira ehi Salaayi gamuloma.

³ Mu hiseera ehyo, baali bahenire emyaha ehumi ni bali mu gwanga ly'e Kanani. Nga Salaayi anjamba Agali omuhaana Mumisiri amuna wamwe Yibbulaamu ohufuaha muhasi wuwe.

⁴ Nga Yibbulaamu anjenyuha n'Agali era ng'aba hida.

Agali ni gabona n'ali hida, gatandiha ohunyooma musengwawe Salaayi.

⁵ Nga Salaayi aloma Yibbulaamu ati, "Ndiuwe ogira ni banyooma. Nahunja omwidu wange ohuba muhasi wuwo. Njaahani gambisyamo emoni olwohuba mbo ali hida. Aye MUSENGWA omwene asale omusango njagati wange ni neewe."

⁶ Nga Yibbulaamu amugobolamo ati, "Omwidu wuwo ali njaaasi wuwo, kale hola ehi onende. Ng'ango Salaayi atandiha ohubisya Agali ubi, ehyanjwamo ng'amudulumaho."

⁷ Malayika wa MUSENGWA nga gagaana Agali hu sobere mu lulafu. Esobere eyo yaali hu ngira eyitiina e Suuri.

⁸ Nga malayika amubuusa ati, "Agali omwidu wa Salaayi, onjwa njeeena era oja njeeena?"

Ng'Agali amugobolamo ati, "Ndi huduluma hu Salaayi musengwa yange."

⁹ Nga malayika wa MUSENGWA amuloma ati, "Yagama eyiri musengwawo, omugondere."

¹⁰ Nga malayika wa MUSENGWA ameedaho ati, "Nja huhunja abejuhulu abeene abangi ni batabaliha."

¹¹ Nga malayika wa MUSENGWA amuloma ati,

"Oli hida

era oja husaala omwana museere.

Olimuguliha esiina oti Yisimayiri,*

olwohuba MUSENGWA amanyire ng'olu oli hubonaabona.

¹² Omwana oyo aja huba wahibbuuli hya nasugirya eyomwisugu,

aja hunjirinjanianga hiisi muutu

era hiisi muutu aja humunjirinjanianga,

aja huba wabulabe eyiri abaganda babe bosibosi."

¹³ Ng'ango Agali aya MUSENGWA owaloma ni naye esiina ati, "Ndiuwe Hatonda owumbona." Ehyo gahiroma olwohuba galoma ati, "Mbwene oyo owumbona."

¹⁴ C'ehyanwaho balanga esobere eyo eyiri njagati wa Kadesi ni Bberedi baati Bberirakalooyi† era esobere eyo ehiriyo n'olwa leero luno.

¹⁵ Ehiseera ni hyola ng'Agali asaalira Yibbulaamu omwana museere era nga Yibbulaamu amuguliha esiina ati nje Yisimayiri.

¹⁶ Yibbulaamu gaali n'emyaha cinaana namukaaga aya Agali gasaalira Yisimayiri.

* **16:11 16:11** *Yisimayiri* hitegeesa hiiti "Hatonda anjilira." † **16:14 16:14** *Bberirakalooyi* amahulu g'ehibono hino gali ti "Esobere ya Omwene Obulamu oyo owumbona."

17

Endagaano eyinjamba hu huhomola

¹ Yibbulaamu ni gaali n'ajesa emyaha cenda namwenda, nga MUSENGWA amubonehera amuloma ati, "Ndiise Hatonda Omwene Bujangi wosiwosi, nenda bungonderenga era oholenga ebirunjamu.

² Nja hunywania endagaano yange ni neewe era nja huhunja abejuhulu abeene abangi."

³ Ng'ango Yibbulaamu ahubba amafuha ajumirya Hatonda. Nga Hatonda amuloma ati,

⁴ "Yino nj'endagaano yange ni neewe, oja huba sehulu w'amawanga.

⁵ Sibahihulanga baati Yibbulaamu aye njahani ndiwe Yibbulayimu olwohuba kufuuye sehulu w'amawanga.*

⁶ Nja huhwasa kene kufuule sehulu w'amawanga mangi. Era bangi abomu mawanga ago baliba bahabaha.

⁷ Nja huhola endagaano yange ey'emirembe n'emirembe ni neewe n'abejuhulu babo, ohuba Hatonda wuwo era Hatonda waawe.

⁸ Nja huhunja ehyalo hino ehy'e Kanani ehi omenyiremo hy'omulugendwa hatyane. Nja huhihunja, ewe n'abejuhulu babo ohuba obutaka emirembe n'emirembe era nja huba Hatonda waawe."

⁹ Ng'ango Hatonda aloma Yibbulayimu ati, "Buvunanyiziwa wuwo ohuhuuma endagaano yange, ewe n'abejuhulu babo emirembe n'emirembe.

¹⁰ Endagaano yange ni neewe ko n'abejuhulu babo eyi bali n'ohuhuuma nje yino: Hiisi musinde mu nywe ali n'ohuhomola.*

¹¹ Munahomolenga era haja huba habonero h'endagaano njagati wange ni neewe.

¹² Mu hiisi mulembe, omwana n'anasaaliwenga aja huhenanga endaalo munaana nga bamuhomola. Hino hija hunjambirangamo ababasaalira mu mago gago n'abamugula hugula ohunjwa hu banamawanga.

¹³ Hiisi musinde ali n'ohuhomola, oba gasaaliwa mu mago gago oba wamugula bugule. Aho haja huba habonero ahohu mugulu hu mibiri jenywe, ahanalagenga haati endagaano yange ni nenywe y'emirembe n'emirembe.

¹⁴ Omuutu yesiyesi agaana ohuhomola, sibanamubalenga ohuba mulala hu baatu bange olwohuba anaabanga abbwagire endagaano yange."

¹⁵ Nga Hatonda aloma Yibbulayimu ati, "N'omuhasi wuwo njahani sibahimulanga baati Salaayi aye njahani nje Saala.

¹⁶ Nja humunja ekabi, mu butuufu nja huhunja omwana omuseere ohubita mu ye. Nja humunja ekabi, aja huba nyina w'amawanga era abahabaha baliunja mu ye."

¹⁷ Nga Yibbulayimu ahubba amafuha ajumirya Hatonda. Aye mu mwoyo gugwe gejeha galoma ati, "Mu butuufu, hu myaha ecikumi eji ndi ni najo, sobola ohusaala omwana? Mbona ti Saala yeesi gohiise emyaha cenda, ahisaala?"

¹⁸ Nga Yibbulayimu aloma Hatonda ati, "Kusunga ekabi ejo ojine Yisimayiri!"

¹⁹ Nga Hatonda amugobolamo ati, "Bbe, sihija huba hiityo Saala omuhasi wuwo nje alihusaalira omwana era olimuguliha esiina oti Yisaka. Nja huhola endagaano yange ni naye ko n'abejuhulu babe ey'emirembe n'emirembe.

²⁰ Ne puliye ebi olomire hu Yisimayiri era ng'olu wusungire, nja humunja ekabi era nja humunja n'olusaaye, gaale. Aja huba semwana w'abanugi ehumi n'ababiri era nja humufuula egwanga ebbala.

²¹ Aye nja huhola endagaano yange ni Yisaka oyu Saala alihusaalira omwaha oguuja mu biseera hya bino."

²² Hatonda ni gahena ohuloma ni Yibbulayimu, ng'anjwanjo.

²³ Nga hu ludaalo olwene olwo Yibbulayimu anjamba omusaani Yisimayiri ko n'abasinde bosibosi aba basaalira mu mago gage, ni naabo aba gagula obugule, abahomola ng'olu Hatonda gamuloma.

²⁴ Yibbulayimu gahomola n'ali hu myaha cenda namwenda,

²⁵ ne omusaani Yisimayiri gaali hu myaha ehumi nedatu.

²⁶ Bombi bahomola hu ludaalo nj'olwene.

²⁷ Era abasinde bosibosi ababasaalira mu mago ga Yibbulayimu ko ni naabo aba gagula obugule, babahomola hu ludaalo olwo ni naye.

18

Abageni abadatu

* 17:5 17:5 Bar 4:17 * 17:10 17:10 Bik 7:8

¹ Lulala, MUSENGWA gabonehara Yibbulayimu njaapi n'emitumba j'e Mamule ko ni gaali ni gehaaye na mulyango ogwingira mu weema yiye mu saawa ejomu muusi.

² Mu hiseera ehyo, Yibbulayimu ni gagangamusa emoni gabona abasinde badatu ni bemire njaapi anjo ni naye. Ni gababona, nga mangumangu genyoha atiina anja baali, ahubba amafuha ohulaga ati abanja enjono.

³ Ng'ango amuloma ati, "Musengwa, kusunga wupambire ehisa, otabita hubita na w'omwidu wuwo.

⁴ Leha baleete amaaaji, musaabehe amagulu, muhene munjumulireho mu musaala guno.

⁵ Mbaneho n'ehyohulya, mwahagobolamo amaani ko mweyongereyo mu lugendo lwenywe. Mbasunga muganye ng'olu mwolire na w'omwidu wenywe."

Ng'ango bamuloma baati, "Njanuma bubi, hola otyo ng'olu oteesa."

⁶ Ng'ango Yibbulayimu anjaritaho atiina gengira mu weema eyaali Saala omuhasi wuwe, amuloma ati, "Wange husunire abageni, tegehanjo mangumangu ebideeja bidatu eby'obusyanu obulana, obanyiiyirengo ehyohulya."

⁷ Nga Yibbulayimu gangujaho atiina mu hidooli, aleeta enjombe ehittobbbwatobbwa ayina omwidu ohuyisala, ayinyiye mangumangu.

⁸ Ni yanya, nga Yibbulayimu anamba omuzigo n'amabere n'enyama abinjira abinjula abageni. Ng'ahena atiina gemeerera hu tulo mu musaala anjaapi nanja bageni baali ni baliira, abanjeerese.

⁹ Ni bahena ohulya, nga bamubuusa baati, "Saala omuhasi wuwo ali nje?"

Ng'abagobolamo ati, "Alijo, ali mu weema."

¹⁰ Ng'ango MUSENGWA aloma Yibbulayimu ati, "Mu butuufu ehiseera hya hino omwaha oguuja anja nja hugobolera, Saala omuhasi wuwo aliba asaaye omwana omuseere."*

Saala gaali na mulyango gw'eweema eyi bageni baali ni bahubbire omugongo n'anulira ebyo byosibyosi.

¹¹ Yibbulayimu ni Saala baali basahulunje ehibitiriye era Saala gaali gabisya emyaha ej'ohusaala.

¹² Olw'ehyo nga Saala ajeha n'aloma ati, "Obanga ese nesahulunjiye era ni musengwa yange yeesi gesahulunjiye, kinyumirwa ebiitu hy'ebyo?"

¹³ Nga MUSENGWA aloma Yibbulayimu ati, "Lwahiina Saala ajehire n'aloma ati, 'Mu butuufu sobola ohusuna omwana ate nesahulunjiye?'

¹⁴ Nalijo ehihaya MUSENGWA? Nja hugobola mu hiseera hya hino omwaha oguuja, Saala aliba asaaye omwana museere."

¹⁵ Olw'obuti nga Saala aloma n'adulinga ati, "Sinjehe bbe."

Aye nga MUSENGWA amuloma n'amuhamiirisa ati, "Otegaana, ojehire."

Yibbulayimu asabira Sodoma

¹⁶ Ng'ango abasinde abo benyoha batiina anja baali ni basobola ohulengera ehibuga hy'e Sodoma. Era Yibbulayimu gabanereheraho.

¹⁷ Nga MUSENGWA aloma ati, "Sinja huhweha Yibbulayimu ehi nenda ohuhola

¹⁸ olwohuba nja humufuula egwanga ebbala ery'amaani era amawanga gosigosi hu hyalo gaja husuna ekabi ohubitira mu niye.

¹⁹ Mutobooye ohutangirira olulyo lulwe ohujamba engira ya MUSENGWA bahole ebirunjamu ni batehubira, noherese ehi namusuubisa."

²⁰ Nga MUSENGWA aloma ati, "Ohulira hw'abaatu hu binjamba hu Sodoma ni Gomora hubitiirifu era n'ebibi byawe birumya,

²¹ nja hutiiina mbone oba ebi bahola binjanjanerana n'ohulira ohupulira. Ebikolwa byawe binaba ni biri birani, sinja hubasihiirisa."

²² Abasinde abo, baanjwanjo batiina e Sodoma aye Yibbulayimu gasigala n'ahyemire mu moni ja MUSENGWA.

²³ Nga Yibbulayimu gesendaho anjali MUSENGWA amuloma ati, "Oja husihiirisa abagwalaafu n'ababbengi njalala?"

²⁴ Ne singa ebaayo abagwalaafu amahumi ataanu mu hibuga hy'e Sodoma, oja huhisihiirisa?

²⁵ Kusunga otasiihirihisa abagwalaafu njalala n'ababbengi, ni nanjumanjo njabulo njagati w'abagwalaafu n'ababbengi. Ewe Omulamuzi w'ehyalo hyosihyosi, oja hwehubbira?"

²⁶ Ng'ango MUSENGWA aloma Yibbulayimu ati, "Singa ebaayo abagwalaafu ataanu mu hibuga Sodoma, sinja huhisihiirisa hu lwawe."

* 18:10 18:10 Bar 9:9

²⁷ Nga Yibbulayimu aloma ati, “Onaasoniye ohuloma ni Musengwa wayire nga ndi muutu wuutu.

²⁸ Ne singa abagwalaafu baba amahumi ane n’abataanu, onasihiirihise ehibuga hyosiyosi? Oja husihiirisa ehibuga olwohuba hujumiraho bataanu?”

Nga MUSENGWA amuloma ati, “Singa mubamo amahumi ane n’abataanu, sinja husihiirisa hibuga ehyo.”

²⁹ Nga nindi Yibbulayimu amuloma ati, “Ne singa ebaayo abagwalaafu amahumi ane gonene?”

Nga MUSENGWA amuloma ati, “Sinja husihiirisa hibuga olw’amahumi ane ago.”

³⁰ Ng’ango Yibbulayimu amuloma ati, “Musengwa, kusunga otandunjira aye handomeho: ne singa ebaayo adatu abagwalaafu, onabasihiirise?”

Nga niye amugobolamo ati, “Bbe, sinja hubasihiirisa singa nagaanayo amahumi adatu.”

³¹ Nga Yibbulayimu aloma MUSENGWA ati, “Onaasoniye ohweyongera ohuloma ni neewe, ne singa ebaayo amahumi abiri bojene?”

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, “Sinja husihiirisa hibuga ehyo olw’abagwalaafu amahumi abiri.”

³² Ng’ango Yibbulayimu amuloma ati, “Musengwa, kusunga otandunjira aye fugiirire ndomeho omulundi ogusembayo guno gwojene. Ne singa ebaayo ehumi bojene?”

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, “Sinja husihiirisa hibuga ehyo olw’abaatu ehumi abagwalaafu.”

³³ MUSENGWA ni gahena ohuloma ni Yibbulayimu, ganjamba engira getiinira nga Yibbulayimu yeesi gagamayo.

19

Basihiirisa Gomora ni Sodoma

¹ Ebyo ni byanjwa, ng’abamalayika babiri batiina e Sodoma ehy’egulo. Luuti gaali geehaye na mulyango ogwingira mu hibuga Sodoma. Ni gababona, genyoha ohubasangaalira, geyala hwiropa ohulaga ati abanja enjono.

² Ng’abaloma ati, “Basengwa, ese omwidu wenywe mbasunga hutiine ewange musaabeho era munjenyuhe eyo ko olwejo mu mugamba mutiine eyi muja.”

Nga bamugobolamo baati, “Bbe, sihunatiine yiwuwo, hunajenyuhe hu hyeya hy’ehibuga.”

³ Aye Luuti gabomeraho bahanda batiina ni naye banjenyuha e wuwe. Ng’abanyiira ahena abenjula emigaati ejibatatayemo ehisimbulusa.

⁴ Aye ni bahiiri hunjenyuha, ehinjindi hy’abasinde bomu hibuga Sodoma banwerehereramo, bosibosi abanjere n’abahulu nga baja beswanigirisa enyumba ya Luuti.

⁵ Nga bamubuusa baati, “Abasinde aba onjenyuhise njano bali ne? Batuse ebulafu, hubanjenyuheho.”

⁶ Nga Luuti atula ebulafu alome ni nabo. Ni gatula, nga gegalajo omulyango

⁷ ahena abaloma ati, “Bahyange, mbegayiriye mutahola ehibi hyehyo.

⁸ Njano ndiyo n’abahaana bange babiri abahiiri hunjenyuhangaho n’omusinde. Leha mbaleete, mubahole ehi munende. Aye mulehe abasinde abo mutabahola hiitu hyosiyosi, olwohuba bageni bange era ndi n’ohubalabirira.”

⁹ Aye nibo nga baloma Luuti baati, “Tunjwerejo.” Nga bacuuha batandiiha ohuloma abeene n’abeene baati, “Omusinde ono mubuli njagati weefe, njahani nj’owenda atulomere ehyohuhola.” Nga bacuuhira Luuti bamuloma baati “Ewe, hunahubisye bubi n’ohuhiraho abasinde abo.” Nga bamunjamba bamsindiha era, nga batiina hu lwigi ohulubbwaga.

¹⁰ Aye abageni bala begulajo, bahwesa Luuti bamwingisa mu nyumba bahena begalajo n’olwigi.

¹¹ Ng’abahena banofujasa abasinde abo abaali na mulyango, abahulu n’abanjere, nga batandiiha ohumamaata aye ni batabona n’omulyango anja guli.

¹² Ng’abageni baloma Luuti baati, “Njanijo abaatu babo aband: abahaana n’abasaani babo, abahwe babo oba omuutu wuwo yesiyesi mu hibuga muno?”

¹³ Ehyo huhiroma olwohuba hwenda husihiirisa ehibuga hino, ohulira hweyongeeeye bugali mu moni ja MUSENGWA era atutumire ohuhisihiirisa.”

¹⁴ Ng’ango Luuti atula atiina aloma n’abasinde abaali ni benda ohujira abahaana babe ati, “Bahyange mwangujeho, munje mu hibuga hino, olwohuba MUSENGWA genda huhisihiirisa.” Aye abasinde abo banjeega baati Luuti gaali amooca.

¹⁵ Ni wahya mu mawiiwi, ng'abamalayika baloma Luuti baati, "Yinyoha mangumangu, oŋambe omuhasi wuwo n'abaana babo abahaana bombi, munjwe mu hibuga hino mutasihiiriha."

¹⁶ Aye Luuti ni gaali n'agayaala, ng'abamalayika bamunjamba hu muhono, banjamba nohu gw'omuhasi wuwe nohu bahaana babe bombi, babatusa ebulafu w'ehibuga, olwohuba MUSENGWA gabanjambira ehisa.

¹⁷ Ni banjwa mu hibuga baati pa, nga mulala hu bamalayika abaloma ati, "Ale njaahani munjitenjiteho! Mutaheja yigongo era mutemeerera njaatu njosinosi mu hifo ehiduleere! Mudulumire hu lusozi mwahanjona."

¹⁸ Aye Luuti ng'abaloma ati, "Bbe, basengwa mbasunga,

¹⁹ ng'olu mundagire ehisa ehya'amaani mwaponia ohusihiriha, olusozi lundi njaleenji. Pangire ohufa olwagaane.

²⁰ Leha ndulumire njaapi mu habuga aho. Anjo nanjonie obulamu wange."

²¹ Nga malayika amugobolamo ati, "Kale kufugiiriye tiina, sinja husihiriisa ehibuga ehi olomaho ehyo.

²² Ale yangunaho odulume otiine eyo, olwohuba sinja huhola hiitu hyosihyosi ohutusaho ni woolire." C'ehigima balanga ehibuga ehya baati Zowaali.*

²³ Ehiseera ehi Luuti goolera mu habuga Zowaali, esaawa yaali etulire.

²⁴ Nga MUSENGWA anjeeresa omuliro ohunjwa mwigulu hu Sodoma ni Gomora.

²⁵ Gasihiriisa ehibuga ebyo n'omulirano gwsigwosi mu hifo ehiduleere, abo bosibosi abaali mu bibuga ko ni hiisi hiitu hyosihyosi.

²⁶ Aye omuhasi wa Luutu gaheja enyuma ng'afuuha etuumo ya cumbi.

²⁷ Nga mu mugamba pwipwipwi, Yibbulayimu atiina mu hifo anja gaali ni gemereeye mu moni ja MUSENGWA.

²⁸ Ng'alengera e Sodoma ni Gomora mu hifo ehiduleere, ng'abona eriisi ery'amaani ni liduunya.

²⁹ Hatonda ni gasihiriisa ehibuga ebyo mu hifo ehiduleere, gahebulira Yibbulayimu ng'anjonia Luuti ohusihiriha ohwahanjo ehibuga omu gaali ni gehala.

Luuti n'abahaana babe

³⁰ Ng'anjo Luuti anjamba abahaana babe batiina ohumenya mu sozi olwohuba gatya ohumenya mu Zowaali. Ng'anjo Luuti n'abahaana babe bombi, bamenya mu pungulu.

³¹ Lulala, omuhaana omuhulu galoma omunjere ati, "Wange, seefe asahulunjire era enjuma musinde hu hyalo huno oja ohutufumbirwa.

³² Olw'ehyo, humunywese omwenge ameere, hunjenyuhe ni naye hwahasaala hu baana, amago geefe gaheyongera mu moni."

³³ Nga banywesa saawe omwenge owiire owo, ng'omuhaana omuhulu atiina anjenyuha ni naye. Olw'obumeesi, Luuti sigategeera n'anjenyuha n'omuhaana wuwe era sigategeera omuhaana n'anwanjo.

³⁴ Oludaalo olwagobolaho, omuhaana omuhulu galoma omunjere ati, "Owiire obuhye-hise olwa leero, penyuhire ni Bbaabba. Nindi humunywese omwenge owiire owo, weesi anjenyuhe ni naye, amago geefe gaheyongera."

³⁵ Ng'owiire owo woosi banywesa saawe omwenge, ng'omuhaana omunjere yeesi anjenyuha ni naye. Olw'obumeesi, Luuti sigategeera n'anjenyuha n'omuhaana wuwe era sigategeera omuhaana n'anwanjo.

³⁶ Ehyanjwamo, ng'abahaana ba Luuti abo bombi, baba bida bya saawe.

³⁷ Ng'omuhaana omuhulu asaala omwana omuseere, nga bamuguliha esiina ati Mowaabbu. Era oyo nje sehulu w'Abamowaabbu hatyane.

³⁸ Mowaabbu omunjere yeesi ng'asaala omwana museere, ng'amuguliha esiina ati Bbeeni Ami,† oyo nje sehulu w'Abamooni hatyane.

20

Yibbulayimu n'Abbimereki

¹ Ehiseera hyola nga Yibbulayimu anjwa e Mamule atiina mu twale ly'e Negevu mu hifo ehiri njagati wa Kadesi ni Suuri, ng'amenya eyo. Oluvanyuma gatiina e Gerali gamenyahoyo.

² Yibbulayimu ni gaali eyo, galomeranga abaatu ati, "Saala mbooyo yange." Abbimereki habaha w'e Gerali ni ganjilira ati Saala mbooyo ya Yibbulayimu, gatumisa bamunjirire Saala abe muhasi wuwe.

* 19:22 19:22 Zowaali hitegeesa hiiti "hidiidiri." † 19:38 19:38 Bbeeni Ami hitegeesa hiiti "omwana w'omulebe wange."

³ Aye Hatonda gaaloma Abbimereki owiire mu hirooto ati, "Luhwageene olw'ohunjira omuhasi wabeene."

⁴ Cooka Abbimereki gaali ahiiri hunjenyuhaho ni Saala, kale ng'aloma Musengwa ati, "Musengwa, wenda hunjita wayire nga puma musango?"

⁵ Yibbulayimu mwene nj'owaloma ati Saala mbooyo era Saala yeesi galoma c'ehyene. Ehyo nahihola mu mwoyo omulaji, ni mbula ehi manyire."

⁶ Ng'arjo Hatonda amuloma mu hirooto ati, "Hituufu manyire ti onjuma musango. C'ehyagira ndikuleha hunjenyuha ni naye ohwonoona mu moni jange.

⁷ Olw'ehyo, olwohuba Yibbulayimu naabbi, mwagamihisye omuhasi wuwe ahusabire kulehe obe mulamu. Aye onagaana ohumumwagamihisya, oli n'ohuhitegeera oti ewe n'amago gago mwesimwesi, muja hufa."

⁸ Ni wahya mu mugamba, ng'Abbimereki alanga abahungu babe bosibosi, ng'abalomera ebyo byosibiyosi ebyali ni bibayeno mu hirooto. Ebyo ni byabagwa mu hutwi, obuti ow'amaani wabanjamba.

⁹ Ng'arjo Abbimereki alanga Yibbulayimu amuloma ati, "Hiina hino ehi watuhola? Nahuhola hi ohutuletera endibo jino, ese n'owahabaha wange? Bukolire ehi wahali n'otakola."

¹⁰ Ng'Abbimereki abusa Yibbulayimu ati, "Waal n'ehigendererwa hi ohukola otyo?"

¹¹ Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, "Nanjeega ti, 'Mu butuufu abaatu mu gwanga lino sibatya Hatonda, olw'ehyo baja hunjita olw'ohwenda ohunjira omuhasi wange.'

¹² Ne mu butuufu oweene Saala mbooyo yange. Seefe gaali mulala ohutusa ho abanyineefe nj'ababuhana, ni hwahula ng'afuaha muhansi wange.

¹³ Hatonda ni gandoma ohunjwa mu gwanga lyange, n'aloma Saala ti 'Ohulaga ti wunyenda, hiisi eyi hunatiinenga balomenga oti ndi mboojoyo.' "

¹⁴ Ng'arjo Abbimereki anjamba etaama n'enjombe n'abeedu abahasi ko n'abasinde abaja Yibbulayimu, ng'amugoboheza ni Saala omuhasi wuwe.

¹⁵ Ng'Abbimereki aloma Yibbulayimu ati, "Oli w'edembe ohumenya anjatu njonjosi mu gwanga lyange."

¹⁶ Ng'aloma Saala ati, "Nja hunja mboojoyo ebitundu* by'efeeza lukumi, hirage abaatu babo hiiti nanjuma hibi hyosihyosi ehi oholire."

¹⁷ Ng'arjo Yibbulayimu alomba Hatonda era nga Hatonda anjonia Abbimereki n'omuhasi wuwe n'abeedu babe abahasi basobole ohusaala abaana.

¹⁸ Ehyo hyaliho olwohuba MUSENGWA gaali asidihire abahasi abomu mago g'Abbimereki ohutasaala olwohuba gaali anjirire Saala muha Yibbulayimu.

21

Ohusaaliwa hwa Yisaka

¹ Ehiseera hyola, nga MUSENGWA anjambira Saala ehisa ng'olu gamuloma era ng'amunja ehi gamusuubisa.

² Nga Saala aba hida asaalira Yibbulayimu omwana omuseere mu hiseera ehyene n'ehyene ehi Hatonda gamulagaania. Mu hiseera ehyo Yibbulayimu gaali asahulunjire.

³ Nga Yibbulayimu aguliha omwana oyu Saala gamusaalira ati Yisaka.*

⁴ Yisaka ni gahena endaalo munaana nga Yibbulayimu amuhomola ng'olu Hatonda gamulagira.

⁵ Yibbulayimu gaali anesa emyaha cikumi aja basaalira omwana wuwe Yisaka.

⁶ Nga Saala aloma ati, "Hatonda gapaaye enjeho era hiisi ananjulirenga ati njahani sundya omwana, yeesi aja hujehanga."

⁷ Era ng'ameedahao ati, "Mu biseera ebyegongo eyo, nj'ani owahalomire Yibbulayimu ati Saala alyokesa hu mwana? Aye mu busahulu wuwe musaaliye omwana museere."

Babbinga Agali ni Yisimayiri

⁸ Nga Yisaka ahula anjwa hwibeere era Yibbulayimu ganyiiya embaga hasiigu hu ludaalo olu baatusa Yisaka hu beere.

⁹ Aye Saala ng'abona ati omwana oyu Agali Omumisiri gasaalira Yibbulayimu, gaali ajejeja Yisaka.

¹⁰ Nga Saala aloma Yibbulayimu ati, "Bbinga omuhasi oyo omwidu era atiine n'omwana wuwe olwohuba omwana oyo abula mugabo mu by'obusika n'omwana wange Yisaka."*

* 20:16 20:16 Ekilo ng'ehumi nandala n'ehitundu.

* 21:3 21:3 Yisaka Esiina lino litegeesa liiti "ajeha." * 21:10

¹¹ Ehiitu ehyo hyaluma Yibbulayimu bugali olwohuba hyali hiŋamba hu mwana wuwe Yisimayiri.

¹² Aye Hatonda galoma Yibbulayimu ati, “Ebiŋamba hu muhasi omwidu n’omwana wuwe bitahuluma mutwe. Njuliirisa ehi Saala ahuloma olwohuba abejuhulu aba nahusuubisa baaja huŋwa mu nje Yisaka.

¹³ Era nja huja omwana w’omuhasi omwidu yeesi ekabi afuuhe egwanga olwohuba mwana wuwo.”

¹⁴ Ni wahya, nga Yibbulayimu genyoha mu mugamba pwipwipwi aŋamba emere n’amaaji mu saŋu ey’ehyanjo abinja Agali. Nga Yibbulayimu atwiha Agali ebiitu ehyo aheni amuseebula. Ng’ano Agali asimbuha n’omwana atiina agenda atyo atyo mu lulafu lw’e Bberuseebba.

¹⁵ Amaaji ni gaŋwa mu saŋu ey’ehyanjo, ng’Agali ata ano omwana ŋaasi w’ogusiuku.

¹⁶ Ng’ano atiina gehala ŋaatu ni gesambireho ahanaanjiro. Ng’aloma mu mwoyo gugwe ati, “Sinenda hubona omwana wange n’afa.” Agali ni gaali ni geehaye eyo gatandiha ohulira.

¹⁷ Oluvanyuma, Hatonda gaŋulira Yisimayiri n’alira, nga malayika wa Hatonda n’ali mwigulu alanga Agali ati, “Agali, olirira hi? Otatyata, Hatonda aŋuliye ohulira hw’omwana wuwo.

¹⁸ Tiina omuŋambe hu muhono omwinyose ohene omuŋoyereese olwohuba nja humufuula egwanga bbala.”

¹⁹ Ng’ano Hatonda gegula emoni j’Agali abona esobere ni yirimo amaaji. Ng’atiina adanja amaaji gejusa esanu y’ehyanjo eyi gaali ni nayo, ng’ano Yisimayiri ohunywa.

²⁰ Nga Hatonda aba ŋalala ni Yisimayiri, ng’ahula, abanga mu lulafu era gafuaha omuŋiimi hanjune.

²¹ Olulafu olu gamenyangamo baali balulanga baati Parani era n’ali eyo nga nyina amusunirayo omuhasi ohuŋwa e Misiri.

Yibbulayimu ahola endagaano n’Abbimereki

²² Lulala, habaha Abbimereki ko ni Fikoli omuhulu w’ene lirye bahyala ewa Yibbulayimu. Nga habaha amuloma ati, “Mbona Hatonda ali ŋalala ni neewe mu byosibyosi ebi ohola.

²³ Kusunga olayire mu moni ja Hatonda oti oja huba w’amazima eyi ndi n’eyiri abaana oba abejuhulu bange. Ese mbaye wa hisa eyi oli. Kale kusunga weesi obe wahisa eyi ndi ko n’abaatu bomu gwanga lyange omu oli ng’omubuli.”

²⁴ Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, “Kusuubisa ohuhola tyo.”

²⁵ Ng’ano Yibbulayimu gemulugunya eyiri Abbimereki olw’esobere eyi abeedu babe bamutusaho.

²⁶ Ng’Abbimereki amugobolamo ati, “Simanyire owahutusaho esobere eyo. Siwundomerangaho oti abeedu bange bayihuniraho, ko kinulira lwa leero luno.”

²⁷ Nga Yibbulayimu atiina aŋamba etaama n’esaame abinja Abbimereki, nga bombi bahola endagaano.

²⁸ Ng’ano Yibbulayimu atiina mu higo aŋamba etaama enduusi musanvu, ajabula ajita eruuyi.

²⁹ Ng’Abbimereki abuusa Yibbulayimu ati, “Otegeesa hi ohuŋamba etaama enduusi omusanvu wajita ŋa joŋene?”

³⁰ Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, “Kusunga onjire etaama jino ohebulirirengaho oti ndiise owayaba esobere yino.”

³¹ Ng’ehifo ehyo bahiranga baati Bberuseebba[†] olwohuba abo bombi baholerano endagaano.

³² Oluvanyuma lw’ohuhola endagaano mu hifo ehi balanga baati Bberuseebba, ng’Abbimereki ni Fikoli omuhulu w’ene lirye, baŋamba engira bagamayo mu twale ly’Abafriisuuti.

³³ Yibbulayimu ahoma omunyulira e Bberuseebba, ng’ajumirihisyangamo MUSENGWA Hatonda ow’Emirembe n’Emirembe.

³⁴ Nga Yibbulayimu amenya mu twale ly’Abafriisuuti ohuhena ehiseera hirenji.

22

Yibbulayimu aŋongayo Yisaka

¹ Oluvanyuma Hatonda gagesesya Yibbulayimu. Gamuloma ati, “Yibbulayimu!” Ng’amugobolamo ati, “Wanji Musengwa.”

[†] 21:31 21:31 Bberuseebba hitegeesa “esobere eyi baholeraho endagaano.”

² Nga Hatonda amuloma ati, “Namba Yisaka omwana wuwo, omulala wogobbo oyu wenda, otiine mu hyalo hy’e Moliya, omuneyo ng’enjongo era omohye aguhulihe mulamba hu lusozi olu nja huhulaga.”

³ Ni wahya mu mugamba pwipwipwi, nga Yibbulayimu ahumbaania ekwi ej’ohwohyera enjongo ajita hu nasugirya yiye. Ng’anamba olugendo, niye n’abeedu babe babiri ko ni Yisaka omwana wuwe batiina mu hifo eyi Hatonda gamuloma.

⁴ Hu ludaalo olwohudatu mu lugendo lulwe nga Yibbulayimu alengera ehifo ehyo.

⁵ Nga Yibbulayimu aloma abeedu babe ati, “Musigale njano ni nasugirya, ese n’omuseere hwesendehe mu moni. Huja hujumirya Hatonda, oluvanyuma hunagobole.”

⁶ Nga Yibbulayimu anamba ekwi ej’ohwohyera enjongo ajitwiha Yisaka omwana wuwe. Nga niye anamba omuliro n’engeso mu ngalo, batiina bombi.

⁷ Nga Yisaka alanga semwana ati, “Bbaabba!”

Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, “Hiina mwana wange?”

Nga Yisaka amuloma ati, “Omuliro n’ekwi birinjo ne etaama ey’ohunjayo ng’enjongo eyi bohya yaguhuliha, eriye?”

⁸ Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, “Mwana wange, Hatonda aja hugabirira etaama ey’ohwohya ng’enjongo.” Nga bombi beyongera n’olugendo.

⁹ Ni boola mu hifo aja Hatonda gamuloma, nga Yibbulayimu atongola ehituuti ehohunjeeraho enjongo, nga ganjaho ekwi. Ni gahena, ng’asidiha Yisaka omwana wuwe, amugalamisa hu mugulu w’ekwi ejo hu hituuti. ¹⁰ Nga Yibbulayimu asonjolayo epiima ohusala omwana wuwe.

¹¹ Aye malayika wa MUSENGWA n’ali mwigulu gamulanga ati, “Yibbulayimu! Yibbulayimu!”

Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, “Wanji Musengwa.”

¹² Nga malayika amuloma ati, “Oteeta mwana. Otamuhola hiitu hyosihyosi. Naahani manyire ti onja Hatonda enjono olwohuba siweganie hunjajo mwana wuwo omulala wogobbo.”

¹³ Yibbulayimu ni gagangamusa emoni, gaali aheja abona etaama emiigu, ameege ni ganjegeeme mu mbonja. Nga Yibbulayimu atiina anamba emiigu eyo ayinjajo ng’enjongo enjohye, mu hifo hy’omwana wuwe. ¹⁴ Ng’ano Yibbulayimu alanga ehifo ehyo esiina lyahyo ati, “MUSENGWA aja hutugabirira.” Era n’ohwola olwa leero baloma baati, “Hu lusozi lwa MUSENGWA, baja hutuja.”

¹⁵ Nga malayika wa MUSENGWA aloma Yibbulayimu omulundi ogwohubiri,

¹⁶ ati, “Ese MUSENGWA nerayirira ese omwene ti olwohuba ndibunjima mwana wuwo omulala wogobbo,

¹⁷ mu butuufu nja huhunja ekabi era nja hufuula abejuhulu babo ohuba bangi hy’emunyeenye mu bbanga, bangi hy’omujehe hwigobo ly’enyanja. Abejuhulu babo balinjira ebibuga bya balabe baawe.

¹⁸ Era abaatu mu mawanga gosigosi hu hyalo baja husuna ekabi ohubitira mu bejuhulu babo olwohuba wungondeeye.”

¹⁹ Ng’ano Yibbulayimu anamba engira gagamayo eyiri abeedu babe bagamayo e Bberuseebba. Nga Yibbulayimu amenya e Bberuseebba.

Abasaani ba Naholi

²⁰ Oluvanyuma lw’ahaseera njaliho abalomera Yibbulayimu baati, “Mirika muha mugandawo Naholi yeesi amusaaliye abaana baseere:

²¹ Wuuzi nj’owudaayi waawe, Bbuuzi nj’owohubiri, Kemweli semwana y’Alaamu nj’owohudatu

²² Kesedi nj’owohune, Kaazo wahutaanu ni Perudaasi ni Yidulaafu ni Bbesweri.”

²³ Bbesweri gasaala Labbeka. Mirika gasaalira Naholi muganda ya Yibbulayimu abaana munaana.

²⁴ Naholi gaali n’omuhasi owundi hutulo, oyu balanganga baati Lewuma. Era yeesi gasaala abaana abandi: Tebba ni Gahamu ni Takasi ni Maaka.

23

Ohufa hwa Saala

¹ Saala gahena emyaha cikumi abiri namusanvu

² ng’afiira mu hibuga Kiriyaasi Arubba (esiina erindi baati Kebbulooni), mu hyalo hy’e Kanani. Era ni gafa, nga Yibbulayimu gengira mu weema omu mulambo gwali, ng’alira.

³ Ng’ano Yibbulayimu genyoha anjwa anjaali omulambo gw’omuhasi wuwe, atiina aloma abatangirisi b’Abahiiti ati,

4 “Ese njano ndi mubuli era sindi w’egwanga lyenywe. Mbasunga munguse ehifo ohusiihangamo abaatu bange, siihemo omuhasi wange.”

5 Ng’Abahiiti bamugobolamo baati,

6 “Muhulu, efe huhunjira ohuba omuutu ow’ejono. Kale oli w’edembe ohusiiha omuutu wuwo mu pungulu* yosiyosi eyi onasiime, njanjuma anagaane.”

7 Ng’ano Yibbulayimu genyoha ahotama mu moni jaawe ohulaga ati abanja ejono,

8 ng’abaloma ati, “Ale ng’olu muloma muuti ndi w’edembe, mbasunga mundomereho n’Efulooni omusaani wa Zokali,

9 ganguse epungulu eyiri e Makupeera anja hisugu hihye hihoma. Mumulome ganguse hu bbeeyi eyi genda, siihemo omuutu wange.”

10 Nahani Efulooni yeesi gaali gehaaye n’Abahiiti bahye mu hifo omu bahumbaani-ranga ohuupi n’omulyango gw’ehikomera hy’ehibuga. Ng’ano agobola mu Yibbulayimu ati,

11 “Bbe, musengwa yange sinahihuguse aye kupa ehisugu ehyo n’epungulu yawaho hu wereere. Era kupa mu moni j’abahyange bano, siihemo omuutu wuwo.”

12 Nga nindi Yibbulayimu ahotama mu moni j’Abahiiti abaali ano.

13 Ng’aloma Efulooni, abaatu bosibosi abaaliyo ni banjulira ati, “Ese mbaye ndoma ti, hanye oganyire ohuupa eroba eryo, ganya ndi huguleho bugule, kusasulemo ebbeesa. Kusunga ofugiirire.”

14 Ng’Efulooni agobola mu Yibbulayimu ati,

15 “Musengwa yange, ehisugu hijaamo esekeri† j’efeeza ebihumi bine. Aye ebbeesa ejo nj’ehiina njagati wange ni neewe? Olw’ehyo, hijire osiihemo omuutu wuwo.”

16 Nga Yibbulayimu afugiirira ebbeeyi eyo era ng’apimira Efulooni esekeri j’efeeza ebihumi bine Abahiiti ni babona. Ehyo gahihola n’atambisa ehipimo ehi basubuuzi batambisanga mu hiseera ehyo.

17 Eyo nj’engeri eyi hisugu hy’Efulooni e Makupeera anjaapi n’e Mamule ko n’epungulu yawaho ko n’emisaala josijosi ejaali mu lwaha ohwetoolola

18 byafuuha bya Yibbulayimu mu moni j’Abahiiti bosibosi abaali ni bahumbeene ohuupi n’omulyango gw’ehikomera hy’ehibuga.

19 Oluvanyuma lw’ohugula ehisugu ehyo, Yibbulayimu gasiiha omuhasi wuwe Saala mu pungulu eyomu Makupeera anjaapi n’e Mamule (ko nje Kebbulooni), mu gwanga ly’Abakanani.

20 Ng’ehisugu n’epungulu ebyali eby’Abahiiti oludaayi, bifuuha bya Yibbulayimu ohuba ehifo hihye eh’yohusiihangamo abafu.

24

Obufumbo wa Yisaka ni Labbeka

1 Naahani ehiseera hyola Yibbulayimu gaaba n’asahulunjire era nabitiriye mu myaha. MUSENGWA gaali amunjaaye ekabi mu hiisi hiitu ehi gaholanga.

2 Lwali lulala, nga Yibbulayimu aloma omuhulu w’abeedu babe era nga nj’owalabiriranga ebiitu byosibyosi mu mago gage ati, “Yigerera njano onjambe njaasi w’ehisambi hyange.

3 Nenda olayire mu moni ja MUSENGWA Hatonda owatonda egulu n’ehyalo oti sooja hufunira musaani yange omuhaana Mukanani

4 aye oti oja hutiina mu gwanga lyange era mu balebe bange, eyo osunire musaani yange Yisaka omuhasi.”

5 Ng’omwidu amubuusa ati, “Ne singa omuhasi oyu ndisuna safugiirira ohuujja ni neese ohufumbirwa omwana wa musengwa yange, kolanga tye? Ndinjamba omwana wuwo namunjira mu hyalo ehyo eyi wanjwa ko waaja eno?”

6 Nga Yibbulayimu amugobolamo ati, “Kadi nanjatotono! Sonjiranga mwana wange eyo.”

7 Ng’ameedaho ati, “MUSENGWA Hatonda owatonda egulu, omwene huutusa mu mago ga Bbaabba, mu gwanga lyange era gaasuubisa n’alayira n’ohulayira ati, ‘Mazima nja hunja abejuhulu babo eroba lino.’ Hatonda oyo aja hutuma malayika wuwe ahutangirire osunire omwana wange omuhasi ohunjwa eyo.

8 Omuhasi n’aliba n’atenda huuja ni neewe, oliba onjumaaho omusango. Ohutusaho soonjiranga mwana wange eyo.”

9 Ng’ano omwidu anjamba njaasi w’ehisambi hya Yibbulayimu musengwawe, amulayirira ati aja huhola atyo.

* 23:6 23:6 Abaatu abo basiihanga abafu mu pungulu. † 23:15 23:15 Esekeri hyali hipimo ehiseembayo obutono eh’yebbeesa eji batambisanga.

¹⁰ Ng'ango omwidu oyo anjambaho hu ngamiya ja musengwawe ehumi, ajitwiha ehirabo eby'ebbeeyi ebi musengwawe gamunwa ohunjira, ng'anjamba olugendo ohuti-ina mu hibuga omu Naholi gamenyanga ehjali mu hyalo ehi balanganga baati Mesopotamyia.

¹¹ Ni goola eyo, nga abundaasa engamiya ohuupi n'esobere ebulafu w'ehibuga omu Naholi gamenyanga. Anja golerango, jaali saawa j'egulo eji bahasi baajirangamo amaaaji.

¹² Ng'ango omwidu oyo asaba ati, "O MUSENGWA, ewe Hatonda wa musengwa yange Yibbulayimu, pe ekabi olwa leero, ohulaga ng'olu oli n'ehisa eyiri musengwa yange, onjambire musengwa yange Yibbulayimu ehisa.

¹³ Nemereeye njano hu sobere yino ohu bahaana abomu hibuga hino bali huuja ohudaŋa amaaaji.

¹⁴ Kusunga ti omuhaana oyu nalome ti, 'Peeho amaaaji nyweho,' ng'aloma ati, 'Ngagano era nanywese n'engamiya jijo.' Leha abe nj'oyo oyu wendesa Yisaka omwidu wuwu. Ehyo hiija hundaga hiiti onjambiiye musengwa yange ehisa."

¹⁵ Gaali ahiiri hugwisa saala eyo, nga Labbeka goola n'esongo yiye hwibega. Labbeka gaali muhaana wa Bbesweri omusaani wa Mirika omuhasi wa Naholi muganda ya Yibbulayimu.

¹⁶ Omuhaana oyo gaali munjoono bugali, najonire era n'atanenyuhangaho n'omusinde. Ng'omuhaana oyo geeha mu sobere adanja amaaaji gejusa esongo yiye ng'atula.

¹⁷ Ni gaali ni gahatula ohunwa mu sobere, ng'omwidu ola anjaalanjaala atiina eyi ali amuloma ati, "Kusunga wupeho amaaaji nyweho."

¹⁸ Ng'ango ni naango Labbeka getwihula esongo aloma omwidu oyo ati, "Ngagano, muhulu nywaho."

¹⁹ Oluvanyuma lw'ohumuŋa amaaaji, gamuloma ati, "N'engamiya jijo joosi najidanire amaaaji janywa jeguta."

²⁰ Ng'ango ajuha amaaaji agaali ni gasigaaye mu songo mu hiitu omu byayo byanyweranga, ng'anjiitanjantaha adanja agandi aleeta ajuhamo ohwola olu engamiya josijosi janywa jeguta.

²¹ Labbeka gaholanga ebyo n'eno omwidu ola amutayeeho emoni manoleeye ni gebuusa mu mwoyo obanga dala MUSENGWA gaali ali humugobolangamo esaala yiye eyi gasaba n'amusungu amunje ekabi mu lugendo lulwe.

²² Engamiya ni jahena ohunywa amaaaji, omwidu ganjamba epeta ey'omunendo eyi babbota mu zaabbu, n'ekekeke embala ebiri eji babbota mu zaabbu ng'abyambasa Labbeka.

²³ Ng'ango amubuusa ati, "Oli muhaana w'ani? Lataawo anjanga ohuba n'ehifo omu ese n'abahyange aba ndi ni nabo hunjanga ohunjenyuha?"

²⁴ Ng'amuloma ati, "Ndi muhaana wa Bbesweri omusaani wa Mirika, oyu gasaala ni Naholi."

²⁵ Ng'ameedaho ati, "Engo huliyo n'anyaasi ly'ebyayo lingi ko n'ehifo ehy'ohunjenyuhamo."

²⁶ Ng'omwidu oyo ahubba amafuha ajumirya MUSENGWA

²⁷ ati, "MUSENGWA Hatonda wa Yibbulayimu musengwa yange, gebasiwe olwohuba otiinire n'omulaga ng'olu oli n'ehisa era omwesigwa eyi ali. Era keesi MUSENGWA gandunamisye ganjosa mu mago ga balebe ba musengwa yange."

²⁸ Labbeka ni ganjwango gaduluma gatiina mu nyumba ya nyina galomera hiisi muutu ebibono ebyo ebinjamba hu mwidu ola.

²⁹ Naahani Labbeka gaali ni mbojo ni bamulanga baati Labbaani.

³⁰ Era Labbaani ni gabona Labbeka ni gambaaye epeta hu suulu ko n'ekekeke hu ngalo era ganjulira ebibono ebyo ebi mugeni gamuloma, gatula mbiro gaduluma gatiina hu sobere. Ni goola, nga gagaana omuutu oyo ni gemeereye anjo n'engamiya jije.

³¹ Nga Labbaani aloma omwidu wa Yibbulayimu oyo ati, "Ewe oyu MUSENGWA anjaaye ekabi, nja hutiiine engo. Lwahiina wemeereye njano ebulafu? Kutegeheeye nyumba n'ehifo omu ngamiya jijo jinaabe."

³² Ng'omwidu oyo atiina ni Labbaani nga gengira mu nyumba eyi bamutegehera. Nga Labbaani asitula ebiitu ebyali hu ngamiya era nga bajinjirira enyaasi. Nga banjirira omwidu n'aba gaali ni nabo amaaaji ag'ohusaaba.

³³ Ni bahena nga babenjula aye ng'omwidu ola aloma ati, "Sinalye ni kiiri hubalomera ehindetire."

Nga Labbaani amuloma ati, "Ale tulomere."

³⁴ Ng'omwidu atandiha ohubiroosa ati, "Ese ndi mwidu wa Yibbulayimu.

³⁵ MUSENGWA aṅaaye musengwa yange ekabi nyingi bugali era afuuhire mujinda. Amuṅaaye embusi n'ejombe n'engamiya ni nasugirya n'efeeza n'ezaabbu ko n'abeedu abahasi n'abasinde.

³⁶ Era ni Saala omuhasi wa musengwa yange, gamusaalira omwana museere mu busahulu wuwe. Era omwana oyo, bamuṅa obusika owa hiisi hiitu.

³⁷ Era musengwa yange gandayisa ati, 'Sofuniranga musaani yange omuhaana Mukanani, aba menyiremo hatyane.

³⁸ Aye tiina eyiri abalebe ba Bbaabba era mu hiha hyange eyo osunire musaani yange Yisaka omuhasi.' "

³⁹ "Ng'ano mbuusa musengwa yange ti, 'Ne singa omuhaana oyo saafugiirira ohuuja ohufumbirwa musaani ya musengwa yange, kola tye?' "

⁴⁰ Nga gangobolamo ati, "MUSENGWA oyu peeresa, aja hutuma malayika wuwe ahutangirire mu lugendo lwulwo osunire musaani yange omuhasi ohujwa mu hiha hyange era mu balebe ba Bbaabba.

⁴¹ N'oja hutuina mu hiha hyange, omuhaana oyo gagaana, soolibaho musango.

⁴² "Olwaleero ni noolire hu sobere, sabire ti, 'O MUSENGWA Hatonda wa Yibbulayimu musengwa yange, kusunga oje olugendo lwange luno ekabi.

⁴³ Neemire ṅano hu sobere yino, omuhaana anaaje ohudana amaaji, namuloma ti, "Peeho, amaaji nyweho,"

⁴⁴ gandoma ati, "Ngagano nywa era n'engamiya jijo joosi najidanire," leha abe nj'oyo oyu MUSENGWA atoboleeye omusaani ya musengwa yange.'

⁴⁵ "Ni mbaye ni kiiri huhena saala eyo mu mwoyo gwange, nga Labbeka gaaja n'esongo yiye hwiwega. Gehire mu sobere ng'adana amaaji. Nga muloma ti, 'Peeho amaaji nyweho.'

⁴⁶ "Ano ni naajo atwihuuye esongo yiye nga gandoma ati, 'Ngagano nywa era naane n'engamiya jijo joosi.'

⁴⁷ "Nga mubuusa ti, 'Oli muhaana w'ani?' Nga gangobolamo ati, 'Ndi muhaana wa Bbesweri, omusaani wa Naholi era maama nje Mirika.' Nga pamba ekeke mwambasa hu muhono, ng'amuta n'epeta hu suulu.

⁴⁸ Ni kenire, nga kubba amafuha njumirya MUSENGWA. Nga pa MUSENGWA Hatonda wa Yibbulayimu musengwa yange, eṅono, owutangiriye mu lugendo lwange hu mwijuhulu wa Naholi muganda ya musengwa yange.

⁴⁹ Ebyo nj'ebibayeno, musengwa yange mumuholire muutye? Mbasunga mumulage ehyere era mube balwatu eyi ali. Munamuṅe omuhaana oba bbe? Ohungobolamo hwenywe hunanjeede ohumanya ehyohuhola."

⁵⁰ Nga Labbaani ni Bbesweri bamugobolamo baati, "MUSENGWA ali mu hiitu hino. Olw'ehyo, ṅanjuma ehi huloma.

⁵¹ Labbeka nj'ono ṅano, mujire abe muhasi w'omusaani wa musengwawo ng'olu MUSENGWA ahutangiriye."

⁵² Omwidu wa Yibbulayimu ni ṅanjulira ebibono ebyo, ng'ahubba amafuha ajumirya MUSENGWA.

⁵³ Ng'ano omwidu atusayo ebyamajolobera ebi bahasi bambala ebi baabbota mu feeza n'ezaabbu ko n'engoye abinjamba Labbeka era ng'ana ni mbooyo ni nyina ebirabo eby'omunjendo bugali.

⁵⁴ Ni bahena, nga ko babeenjula balya, banywa era nga banjenyuhayo.

Ni wahya, benyoha mu mugamba, ng'omwidu aloma abeene mago ati, "Bahyange, hubaweneho muuseebule hahwagame eyiri musengwa yange."

⁵⁵ Aye nyina ni mbooyo ya Labbeka nga bamuloma baati, "Leha omuhaana asigale ṅano ni neefe ohuhena endaalo ng'ehumi ko mutiine."

⁵⁶ Aye ola ng'abaloma ati, "Mbasunga mutandwisa, ng'olu MUSENGWA aṅaaye olugendo lwange ekabi, muuseebule tiine eyiri musengwa yange."

⁵⁷ Nga bamuloma baati, "Hahulange omuhaana omwene humubuuse, hubone ehi aloma."

⁵⁸ Ng'ano balanga Labbeka bamubuusa baati, "Onatiine n'omusinde ono?"

Ng'abagobolamo ati, "Natiine ni naye."

⁵⁹ Ng'ababoojo baseebula Labbeka era nga bamuṅa n'omuhasi owamulerire atiine ni naye. Ng'omwidu wa Yibbulayimu ko n'abasinde aba gaali ni nabo bagamayo ni Labbeka.

⁶⁰ Ne ko Labbeka asimbuhe, bamusabira ekabi baati, "Mbooyo yeefe, Hatonda ahujje ekabi osalagane ekasi n'esinde, abejuhulu babo basikire ebibuga by'abalabe baawe."

⁶¹ Ng'ango Labbeka n'abeedu babe betegehera olugendo, ni bahena nga baniina engamiya batiina n'omwidu oyo.

⁶² Mu hiseera ehyo, Yisaka gaali anjooye e Bberirakalooyi n'amenya e Negevu.

⁶³ Lulala, gatiina mu ndimiro ehy'egulo. Ni gaali eyo, gaali aheja alengera engamiya ni jiija.

⁶⁴ Labbeka ni gagangamusa emoni, ng'alengera Yisaka. Ng'ango ni naango anjwa hu ngamiya.

⁶⁵ Ng'abuusa omwidu wa Yibbulayimu ati, "Omusinde oyo ali mu ndimiro ali huuja eyi huli, nj'ani?"

Ng'omwidu amugobolamo ati, "Nje musengwa yange." Labbeka ni ganjira ehyo, ng'abugula olugoye gewihirira mu moni.

⁶⁶ Ng'ango omwidu alomera Yisaka byosibyosi ebi gaali n'aholire.

⁶⁷ Nga Yisaka anjamba Labbeka amunjira mu weema omu Saala nyina gamenyanga. Nga Labbeka afuaha muhasi wuwe era nga Yisaka amwenda bugali. Era ehyo hyamutusaho obutahi obu galimo olw'ohufa hwa nyina.

25

Ohufa hwa Yibbulayimu

¹ Oluvanyuma lw'ohufa hwa Saala, Yibbulayimu gasuna omuhasi owundi oyu baali ni balanga baati Ketula.

² Ketula gamusaalira Zimulaani ni Yokusani ni Medani ni Midiyaani ni Yisibbaki ko ni Suuwa.

³ Yokusani gasaala Seebba ni Dedani. Ab'olulyo lwa Dedani baali nj'Abasulimu n'Abaletusimu n'Abalewumimu.

⁴ Abasaani ba Midiyaani baali nje: Efa n'Eferi ni Kanoki n'Abbida ko n'Eluda. Abo bosibosi baali baana ba Ketula.

⁵ Yibbulayimu ganjamba byosibyosi ebi gaali ni nabyo ng'abiya Yisaka.

⁶ Aye ni gaali n'ahiirino mulamu, abaana aba bahasi abandi gabanja ebirabo ng'ahena abaseebula batiina ebuwalyuba, baleha Yisaka omusaani wuwe.

⁷ Njosi, Yibbulayimu gahena emyaha cikumi sanvu n'etaanu,

⁸ nga ko afa n'angaliye erala bulani era n'aliyeho. Nga bamunjira bamusiha.

⁹ Nga Yisaka ni Yisimayiri, abasaani babe bamusiha mu pungulu e Makupeera njaapi n'e Mamule, ehifo ehigagula hu Efulooni omusaani wa Zokali Omuhiiti.

¹⁰ Ehifo ehyo nj'ehi Yibbulayimu gagula hu Bahiiti.* Naweene anjo panja gaali n'asiihire Saala omuhasi wuwe.

¹¹ Oluvanyuma lw'ohufa hwa Yibbulayimu, Hatonda ganja Yisaka ekabi. Nga Yisaka amenyanga ohuupi n'esobere eyi balanganga baati Bberirakalooyi.

Olulyo lwa Yisimayiri

¹² Bino nj'ebinjamba hu Yisimayiri omwana wa Yibbulayimu oyu Agali Omumisiri, omwidu wa Saala gamusaalira

¹³ era amasiina g'abaana ba Yisimayiri ng'olu basaaliwa ngagano: omudaayi gaali nje Nebbayoosi, owohubiri gaali nje Kedali, ng'otaaho Adubbeeri. Nga hulondaho Mibbusamu

¹⁴ ni Misuma ni Duma ni Maasa

¹⁵ Hadadi ni Tema ni Yeturi ni Nafisi ko ni Kedema.

¹⁶ Ago nj'amasiina g'abaana ba Yisimayiri era ameene ago nj'amasiina g'abatangirisi baawe ehumi n'ababiri ng'olu bamenyanga.

¹⁷ Yisimayiri gahena emyaha cikumi adatu namusanvu, ng'afa bamunjira bamu-galamirisa njali abasehulu babe.

¹⁸ Abejuhulu babe baamenya ohunja e Kavira ohwola e Suuri ohuupi n'esalo ni Misiri, n'olengereeye e Busuuli. Era baali n'epalaana n'abaliranwa babe bosibosi.

Yakobbo n'Esawu

¹⁹ Bino nj'ebinjamba hu Yisaka omusaani wa Yibbulayimu: Yibbulayimu gasaala Yisaka

²⁰ era Yisaka gaali ali n'emyaha ane anja gahwera Labbeka omuhaana wa Bbesweri era mbooyo ya Labbaani. Bbesweri gaali w'egwanga ly'Abalaamu mu hyalo hy'e Mesopotamya.

* 25:10 25:10 Oba "abaana ba Hiiti."

²¹ Naahani Labbeka omuhasi wa Yisaka gaali mugumba. Olw'ehyo Yisaka nga gegayirira MUSENGWA amunje olusaaye. Nga MUSENGWA anulira ohusaba huhwe era nga Labbeka aba hida.

²² Abaana nga basoolanga mu hida wuwe. Nga nyinaawe aloma ati, "Lwahiina hino hiriño?" Olw'ehyo, ng'atiina ohwebuusaho hu MUSENGWA.

²³ Ng'ano MUSENGWA amuloma ati, "Abaana babiri bali mu hida wuwo era baliŋwamo amawanga abiri.

Era abaatu abo ababiri baja hwawuhana. Mulala hu bo aja huhira owahye amaani.

Era omuhulu aja huba munjeerese womunjeere."

²⁴ Ehiseera hy'ohusaala ni hyola, Labbeka gasaala balongo, bombi ni bali baseere. ²⁵ Muhwana gaali n'omubiri mulando era omubiri gugwe gwasigwosi ni guhwene amooya oti hani bbulangiti ey'amooya. Olw'ehyo, nga bamutaho esiina baati Esawu.

²⁶ Oluvanyuma nga Mulongo yeesi atula n'anywanywahise ehibbonje hy'Esawu. Olw'ehyo, nga bamutaho esiina baati Yakobbo. Labbeka gasaala abalongo abo Yisaka n'anjesa emyaha kaaga.

²⁷ Abaseere abo ni bahula, Esawu ng'afuuha munjiimi hanunye era n'asinga hugendera mwisugu. Aye Yakobbo gaali muutu munjeeri era ni getooleranga ŋango.

²⁸ Yisaka nga genda nyo Esawu olwohuba ganyumirwanga bugali ohulya enyama y'esolo eji ganiimanga. Aye Labbeka gendanga nje Yakobbo.

²⁹ Lulala, Yakobbo gaali ali hunyiyi ehiifulugo, ng'Esawu gagama engo n'anjwa ohunjiima n'adembiere era enjala n'emuluma.

³⁰ Ng'Esawu aloma Yakobbo ati, "Ndi ubi, enjala yenda hunjita. Peeho ebyohulya bibyo ebyo ebirulire ndyeho." C'ehyagima bamulanga baati Edomu.

³¹ Nga Yakobbo amuloma ati, "Sooka wusuubise oti onapemo omugabo gugwo ogu oli n'ohusuna ng'omwana omudaayi."

³² Ng'Esawu amugobolamo ati, "Enjala yenda hunjita, omugabo gwange ng'omwana omudaayi gungasa hi?"

³³ Aye Yakobbo ng'amuloma ati, "Sooka wundayirire oti onapemo omugabo gugwo." Ehyanjwamo ng'Esawu amulayirira amugasa omugabo gugwe.

³⁴ Ng'ano Yakobbo anja Esawu ehiifulugo.

Ng'Esawu alya era ng'anywa ahena genyoha anjwano. Atyo Esawu poganyooma era gatunda obusika wuwe.

26

Yisaka adulinga Abbimereki

¹ Ehiseera hyola nga nindi ŋagwano enjala mu hyalo hy'e Kanani ng'olu yaluma mu ndaalo ja Yibbulayimu. Olw'enjala, Yisaka gatiina e Gerali ewa Abbimereki habaha w'Abafirisuuti.

² Nga MUSENGWA abonehera Yisaka amuloma ati, "Otatiina yi Misiri, nenda omenye mu hyalo omu nja ohuhuloma ohumenya.

³ Nenda omenyeho mu hyalo hino, nja huba ni neewe era nja huhuŋa ekabi. Ewe n'abejuhulu babo nja hubana amawanga gano gosigosi era ehyo hija huhahasa ehi n'aloma Yibbulayimu lataawo.

⁴ Nja hwasa abejuhulu babo babe bangi hy'emunyeenye ŋamugulu mu bbanga era nja hubana e twale lino lyosiryosi. Era abaatu mu mawanga gosigosi hu hyalo baja husuna ekabi ohubitira mu bejuhulu babo

⁵ olwohuba Yibbulayimu gagondera ebiragiro n'amagambi gange."

⁶ Olw'ehyo, Yisaka gamenya e Gerali.

⁷ Abaatu abomu hitehere ehyo ni bamubuusa ebinjamba hu muhasi wuwe, gabagobolamo ati, "Oyo mbooyo yange." Ehyo gahiroma olwohuba gaali atya ohuloma ati, "Oyo muhasi wange." Naŋeega ati, "Abaatu bomu hitundu hino baja hunjita olwa Labbeka olwohuba muhasi mujoono."

⁸ Aye ni ŋabitanjo ehiseera, Abbimereki habaha w'Abafirisuuti gaali mu dinisa lirye gaabona Yisaka n'agudusa Labbeka mu ngeri eyiraga yiiti gaali muhasi wuwe.

⁹ Ng'ano Abbimereki alanga Yisaka amuloma ati, "Mu butuufu oweene, Labbeka muhasi wuwo! Lwahiina waloma oti mboojoyo?"

Nga Yisaka amugobolamo ati, "Naloma tyo olwohuba naŋeega ti baaja hunjita hu lulwe bamunjeere."

¹⁰ Ng'Abbimereki amuloma ati, "Hiina hino ehi otuholire? Singa mulala hu baatu bange ganjenyuha n'omuhasi wuwo, hyahatuleeteeye endibo."

¹¹ Ng'ango Abbimereki aña abaatu bosibosi ehiragiroti ati, "Omuutu yesiyesi, ajoonga Yisaka oba omuhasi wuwe, aja hufa."

¹² Nga mu mwaha ogwo Yisaka alima mu hyalo ehyo emere, nga geeta ebiryo cikumi hu cikumi olwohuba MUSENGWA gamuna ekabi.

¹³ Yisaka gasuna obunjinda era gatiina ni geeyongera ohusuna obunjinda ohwola olu gaali munjinda bugali weene.

¹⁴ Gasuna embusi n'etaama n'enjombe ko n'abeedu eduuli era ehyo hyagongeesa Abafirisuuti.

¹⁵ Ehyo hyaleetera Abafirisuuti ohusiha esobere eji beedu ba Yibbulayimu semwana bayaba, bajijusa eroba.

¹⁶ Ng'Abbimereki aloma Yisaka ati, "Tunjwere mu gwanga lyefe, ofuuhire wa hifuba ohutuhira."

¹⁷ Ng'ango Yisaka anjwano atiina mu hiiho hy'e Gerali geemeha eyo eweema jije, amenya omwo.

¹⁸ Nga Yisaka gegula bunyaha esobere eji bayaba Yibbulayimu semwana n'ahiirino mulamu, atusamo eroba olwohuba Abafirisuuti baali baajigala oluvanyuma lwa Yibbulayimu ohufa. Era gajiranga amasiina gaajo amahalehale aga semwana gajitaho.

¹⁹ Abeedu ba Yisaka nga bayaba esobere mu hiiho babona ni hirimo amaaji amalanji.

²⁰ Ne abaayi abomu Gerali baduhana n'abaayi ba Yisaka baati, "Esobere eyo yeefe, siyenywe." Olw'ehyo, Yisaka galanga esobere eyo ati Eseki olwohuba bayihaabira.

²¹ Ng'ango bayaba esobere eyindi era yoosi bayihaabira, ng'ayiranga ati Situna.*

²² Ng'atiina mu hifo ehindi ayaba esobere eyindi aye yino njanuma owayihaabira. Olw'ehyo, gayiranga ati Lekobbosi† era ng'aloma ati, "Naahani MUSENGWA atugalamisye era huuja huhulahulana mu hyalo hino."

²³ Ohunja anjo, ganjamba engira gaatiina e Bberuseebba.

²⁴ Nga mu wiire, MUSENGWA amubonehera amuloma ati, "Ndiise Hatonda wa lataawo Yibbulayimu. Otatya olwohuba ndi ni neewe era nja huhuna ekabi. Nja hwasabejuhulu babo babe bangi olwa Yibbulayimu omujeeeresa wange."

²⁵ Nga Yisaka atongola ehituuti ehyohungeeraho enongo, nga ajumiryanga MUSENGWA. Nga geemeha eweema mu hifo ehyo era njaweene anjo abeedu babe bayabanjo esobere eyindi.

²⁶ Mu hiseera ehyo, Abbimereki ni meriwe Akuzasi owamunanga amagesi ko ni Fikoli omuduumisi w'enje liryebanjwa e Gerali bahyalira Yisaka.

²⁷ Nga Yisaka ababuusa ati, "Enywe mwambinga ewenywe, hiina ehi baleetire?"

²⁸ Nga bamugobolamo baati, "Hiri njalafu ti MUSENGWA ali ni neewe. C'ehyagima hwaloma huuti, 'Hirani ohunjanjiiha endagaano njagati weefe ni neewe.' Leha huhole endagaano ni neewe

²⁹ huuti sooja hutuhola habi hosihosi ng'olu hwesi hwahubisyanga bulanji ohwola olu hwabuhana miyaaya. Era njahani MUSENGWA ahunjaaye ekabi."

³⁰ Ng'ango Yisaka abanyiyira embaga, balya era banywa.

³¹ Ni wahya mu mugamba, nga bahola endagaano njagati waawe. Ng'ango Yisaka abaseebula bagamayo miyaaya.

³² Oludaalo olwo, ng'abeedu ba Yisaka batiina bamunayira ebinjamba hu sobere eyi baali ni bayabire. Nga bamuloma baati, "Hwolire hu maaji."

³³ Ng'esobere eyo Yisaka ayitaho esiina ati Sibba era ehibuga ehiri ohuupi n'esobere eyo nj'ehigira bahiranga baati, Bberuseebba.‡

Abahasi b'Esawu abanamawanga

³⁴ Esawu ni gaali hu myaha ane, gahwa Yudeesi omuhaana w'omusinde Omuhiiti oyu baali ni balanga baati Bbeeri. Ng'ahwa ni Bbasimaasi omuhaana w'Eloni yeesi Omuhiiti.

³⁵ Abahaana abo bombi bafuuhigosi eyiri muhwe yaawe Yisaka ko ni masaala yaawe Labbeka.

27

Yisaka asabira Yakobbo ekabi

¹ Olwola, Yisaka n'ahayirinjire era n'ohubona n'atasobola hubona, gatumisa Esawu omusaani wuwe omuhulu, ng'amuloma ati, "Mwana wange."

Ng'Esawu amugobolamo ati, "Wanji, Bbaabba."

² Nga Yisaka amuloma ati, "Ese sahulunjire era natere ohufa.

* 26:21 26:21 Situna hitegeesa "ohunjanania." † 26:22 26:22 Oba "ohugalamya." ‡ 26:33 26:33 Bberuseebba "esobere eyanjwa mu hulayira" oba "esobere eyomusanvu."

³ Namba ahasaale otiine mwisugu wupiimire esolo.

⁴ Ohene otegehejo emere eyahawoowo eyipomera, oyindetere ndye, kene kusabire ekabi ni tafa.”

⁵ Mu hiseera ehyo, Labbeka gaali anjaatu n’anjulira Yisaka n’aloma n’omusaani Esawu. Esawu ni gatiina ohunjiima,

⁶ nga Labbeka aloma Yakobbo omwana wuwe ati, “Ewe! Pwahanjulira lataawo n’aloma mugandawo Esawu ati,

⁷ ‘Tiina wupiimire esolo, otegehejo emere eyahawoowo, eyipomera ndye, kene kusabire ekabi mu moni ja MUSENGWA.’

⁸ Olw’ehyo, mwana wange, njuliirisa bulani weene ohole ehi kuloma.

⁹ Tiina wundeetere embusi ebiri eperepere era ejiboneha obulani, piyiire lataawo emere emunomera.

¹⁰ Ni yinaanye, ng’oyinjirira lataawo alye, gahahusabira ekabi n’atafa.”

¹¹ Ne Yakobbo ng’aloma nyina Labbeka ati, “Ohimanyire bulani oti Esawu aliho amooya hu mubiri aye ese pumaaho.

¹² Ne singa Bbaabba ganjabaabaho, gafaania ati ndi humudulinga, nereetere hinjwabo mu hifo hy’ekabi.”

¹³ Nga nyina amuloma ati, “Mwana wase, leha ehinjwabo hibe hu ese. Hola ehi kuloma, tiina wundeetere njano embusi.”

¹⁴ Nga Yakobbo atiina mu lugo atusaamo embusi ebiri ajinjirira nyina. Nga nyina anyiia enyama enyene enoli.

¹⁵ Nga Labbeka anjamba ebyambalo ebirani eby’Esawu omwana wuwe omuhulu, ebyali ni nyumba, gambasa Yakobbo omwana wuwe omujere.

¹⁶ Ng’anjamba ebyanjo ebi babaaga hu mbusi jira amuwiiha hu mihono nomu gosi.

¹⁷ Ng’ano anjambya omwana wuwe oyo Yakobbo emere eyahawoowo eyi gaali n’ayiiyire.

¹⁸ Nga Yakobbo ayinjirira semwana, amulanga ati, “Bbaabba.”

Ng’amugobolamo ati, “Oloma otye, mwana wange. Ewe, ndiwe ani?”

¹⁹ Nga Yakobbo aloma semwana ati, “Ndiise Esawu omwana wuwo omudaayi. Kolire ng’olu wundomire, yinyoha wihale, olye wahasabira ekabi.”

²⁰ Nga Yisaka abuusa omusaani ati, “Nga soolweyo, mwana wange?”

Nga niye amugobolamo ati, “MUSENGWA Hatonda wuwo gatangiriye.”

²¹ Ng’ano Yisaka aloma Yakobbo ati, “Yigerera njano, kwabaabeho mwana wange, nahafaania mu butuufu, obanga ndiwe Esawu mwana wange, oba bbe.”

²² Nga Yakobbo gigerera eyiri Yisaka semwana. Ni gamwabaabaho, ng’aloma ati, “Ejanjaasi lya Yakobbo aye engalo j’Esawu.”

²³ Yisaka sigafaania ati nje Yakobbo, olwohuba emihono jije jaaliho amooya hy’aja mugandawe Esawu, ehyanwamo ng’amusabira ekabi.

²⁴ Ng’amuloma ati, “Mu butuufu ndiwe omwana wange Esawu?”

Ng’ola amugobolamo ati, “Bbaabba, ndiise.”

²⁵ Nga Yisaka amuloma ati, “Ale mwana wange, peerese enyama eyi onjiiimire ndye, kene kusabire ekabi.” Nga Yakobbo amuna alya, ng’amuna n’omwenge ogw’emizabbibbu anywa.

²⁶ Nga Yisaka semwana amuloma ati, “Yigerera wungwe mu hifuba, mwana wange.”

²⁷ Nga gigerera amugwa mu hifuba. Yisaka ni ganjunyira olusu lw’ebymbalo by’Esawu, gamusabira ekabi ati,

“O, ahaloosa h’omwana wange

hali hy’ahaloosa h’endimiro eyi MUSENGWA anjaaye ekabi.”

²⁸ Hatonda ahuje hu olume olunwa mwigulu, ahuje n’obuninda wuhu hyalo, ebyohulya n’ohunywa.

²⁹ Amawanga hu hyalo gahujereesenga era

n’abaatu bahubbenga amafuha mu moni jijo,

obe mwami eyiri abaganda babo.

Era abasaani ba maawo bahuhubbire amafuha.

Oyo ahunjwaba himulonde omwene

era ni n’oyo ahuna ekabi abe w’ekabi.

³⁰ Yisaka ko ni gaali ni gahaheneresa ohumusabira ekabi, Yakobbo n’ahiiri anjo mu moni ja semwana, nga mugandawe Esawu goleraho n’anjwa mu hunjiima.

³¹ Era yeesi ng’anyiia enyama eyahawoowo, ayinjirira semwana. Ng’amuloma ati, “Bbaabba yinyoha, olye wahaapa ekabi.”

³² Ng’ano semwana amubuusa ati, “Ndiwe ani?”

Ng’amugobolamo ati, “Ndiise Esawu omwana wuwo omudaayi.”

³³ Yisaka gateetema bugali ng'amuloma ati, "Nj'ani atiinire ganiima esolo, gahena gandetera enyama? Pwahulya era nahamusabira ekabi ko ohene woole era aja hujisuna."

³⁴ Esawu ni ganjulira ebibono bya semwana, gatemuha gaalira n'amaani n'enaku nyingi, ng'aloma semwana ati, "Keesi Bbaabba sabireho ekabi."

³⁵ Aye nga Yisaka amuloma ati, "Mugandawo gajire gandulinga era ahunjireho ekabi jijo."

³⁶ Ng'Esawu aloma ati, "Sihyenunjisa olwohuba esiina lirye nje Yakobbo?*" Gandulingire emirundi ebiri: gaapiraho obusika wange era nindi anjirire n'ekabi jange!" Ng'Esawu ahena abuusa semwana ati, "Nanumaŋo kabi ejindi josijosi?"

³⁷ Nga Yisaka agobola mu Esawu ati, "Musabiye ekabi ohuba musengwawo era abalebe babe baja huba banjeereses babe. Muŋaaye obunjinda wuhu hyalo n'ebuyohulya n'ohunywa byosibyosi. Olw'ehyo, mwana wange, nahuholere hi?"

³⁸ Ng'Esawu abuusa semwana ati, "Bbaabba, oliŋo n'ekabi jengeri ndala yonene? Keesi Bbaabba sabireho ekabi." Ng'ano Esawu atemuha alira.

³⁹ Nga semwana Yisaka amuloma ati,
 "Enyumba yiyo yinaabenga
 njaleeni n'obunjinda wuhu hyalo,
 njaleeni n'olome olunwa mwigulu ŋamugulu.

⁴⁰ Oja huliiranga mu hujirinjana
 era oja huba mujeereses wa mugandawo.

Aye n'olisalaŋo ohuba w'edembe,
 olimwetasulyaho ko atasobola huhunuga."

Yakobbo adulumira ewa Labbaani

⁴¹ Ng'Esawu acaawa Yakobbo olwohuba semwana gamusabira ekabi ejaali ejohuba ejije. Ng'aloma mu mwoyo gugwe ati, "Bbaabba nj'ono ali huupi hufa. Kasita hulihena eby'ohulira nga niita muganda yange Yakobbo."

⁴² Ne ni balomera Labbeka ebi Esawu omwana wuwe omudaayi gaali nanjeega, gatumisa Yakobbo omwana wuwe omujere, ng'amuloma ati, "Esawu mugandawo, asala amagesi ohuhwita.

⁴³ Olw'ehyo, mwana wange, hola ehi kuloma, duluma otiine e Harani ewa hoojaayo Labbaani, mbooyo yange.

⁴⁴ Obeeyo, ohwola olu mugandawo anaheese obusungu.

⁴⁵ Mugandawo n'anahabe ni gehiise obusungu, ni gerabiye ehi wamuhola, nja hutuma omuutu ahulome ogobole. Sinenda hubafirwa mwembi hu ludaalo lulala."

⁴⁶ Ng'ano Labbeka aloma Yisaka ati, "Ndembire esambo j'abahaana Bahiiti, abahasi b'Esawu. Yakobbo yeesi n'anahaleete mulala hu bahaana Abahiiti mu gwanga lino, ohufa hunahabe husingira ohuba omulamu ni menya njalala ni nabo."

28

¹ Ebyo ni byanwa, nga Yisaka atumisa Yakobbo, amulombera ekabi ng'ahena amuloma ati, "Soleetanga ŋano muhaana Mukanani ohuba muhasi wuwu.

² Otiinanga e Padani Alaamu, ewa sehulu wuwu Bbesweri semwana ya maawo, osune omuhaana wa hoojaayo Labbaani, mbooyo ya maawo.

³ Hatonda Omwene Bunjangi wosiwosi ahune ekabi, ahufuule egwanga ebbala ery'ebiha ebyene ebingi.

⁴ Era ahune ewe n'abejuhulu babo ekabi eji gasubisa Yibbulayimu, osikire ehvalo omu omenyire ng'omuwuli. Ehyalo ehi Hatonda gaja Yibbulayimu."

⁵ Yisaka ni gahena ohumulombera ekabi ng'amuseebula atiine e Padani Alaamu ewa Labbaani, omusaani wa Bbesweri Omwalaamu, mbooyo ya Labbeka, nyina ya Yakobbo n'Esawu.

Esawu ahwa omuhasi owundi

⁶ Ng'Esawu afaania ng'olu Yisaka galombera Yakobbo ekabi era gamusindiha ohutiina e Padani Alaamu, asune eyo omuhasi. Era ng'olu gamusabira ekabi gahena gamuhamirisa ati, "Soleetanga ŋano muhaana Mukanani ohuba muhasi wuwu."

⁷ Era gahitegeera ati Yakobbo gagondera semwana ni nyina gatiina e Padani Alaamu,

⁸ ng'Esawu ko ahifaania ati Yisaka semwana gaali sigenda abahasi Bakanani.

* 27:36 27:36 Yakobbo hitegeesa hiiti "omudulingi."

⁹ Ng'ano anamba engira atiina ewa Yisimayiri, ng'ahwa Mahalasi ohuba muhasi wuwe. Mahalasi oyo, gaali mboojo ya Nebbayoosi omusaani wa Yisimayiri, omusaani wa Yibbulayimu. Ehyo gahihola, ni gongesa hu bahasi aba gaali ni naabo.

Yakobbo alootera e Bbeseeri

¹⁰ Naahani Yakobbo ni ganjwa e Bberuseebba ganjamba olugendo gasimba olw'e Harani.

¹¹ Ni goola anjaatu, gasalano anjenyuhe anjo olwohuba esaawa yaali yiguuye mu maaji, ganjenyuha anjo owiire owo. Ganjamba erala hu mabaale mu hifo ehyo, nga genjigiha, anjenyuha.

¹² Ni gaali n'anjenyuha ng'aloote. Mu hirooto ehyo, gabona amadaala ameene amaleeni ni goola mwigulu n'abamalayika ba Hatonda ni baniinuha era ni baniina.

¹³ Era namugulu wamadaala ago, MUSENGWA ni gemeereye, ng'aloma ati, "Ndiise MUSENGWA Hatonda ya sehu lu wuwu Yibbulayimu era Hatonda wa Yisaka. Nja huhuwa ewe n'abejuhulu babo eroba eryo anojenyuhire.

¹⁴ Abejuhulu babo baja huba hy'omujehe ni batabaliha era baja husalaaniha ohunjwa ebuwalyuba ohwola ebugwalyuba, ohunjwa mu maniino ohwola mu mehiri. Abaatu bosibosi hu hyalo balisuna ekabi ohubitira mu ewe n'abejuhulu babo.

¹⁵ Nja huba njalala ni neewe era nahuumenga hiisi anja anaajenga era ndi hugobosa mu gwanga lino. Sindihulehulira ohwola olu ndyoheresa ehi suubisa."

¹⁶ Yakobbo ni gasisimuha mwiro, galoma ati, "Mu butuufu, MUSENGWA ali mu hifo hino aye mbye sikimanyire."

¹⁷ Gatya, ng'aloma ati, "Ng'ehifo hino hitiisa! Ehifo hino sihiitu hindi ohutusaho nyumba ya Hatonda era njano njalimo omulyango oguja mwigulu."

¹⁸ Ni wahya mu mugamba pwipwipwi, Yakobbo ganjamba ebaale eri gaali ni genjigihire, galihomeha anjo hy'ehihondo ohuba ahabonero ahohuhebuliriraho, ng'ahena alijuhaho amafuta agahaloosa.

¹⁹ Ng'ehifo ehyo ahiguliha esiina ati Bbeseeri,* wayire ng'ehibuga ehyo baali bahiranga baati Luuzi.

²⁰ Nga Yakobbo geeyama ati, "Hatonda n'anabenga njalala ni neese era gakuuma mu lugendo luno, gaapa ebyohwambala n'ebuyohulya,

²¹ ehiseera hyola nagamayo engo ewa Bbaabba miyaaya, MUSENGWA aja huba Hatonda wange,

²² n'ebaale lino eri komire ohuba ehihondo ehy'ohuhebulirirangaho, lija huba nyumba ya Hatonda era hiisi ehi wuupa, keesi nja huhunjangaho hirala ehy'ehumi."

29

Yakobbo goola e Padani Alaamu

¹ Ng'ano Yakobbo geyongera n'olugendo, atiina goola mu gwanga eriri ebuwalyuba.

² Ng'abona esobere anadulere, ebidooli by'etaama bidatu ni bigandaaye anjo olwohuba pana janyweranga. Ebaale eri batambisanga ohuwiiha hu sobere lyali bbala.

³ Abaayi ni bahahenire ohuhumbaania etaama ng'olu kola yaawe yaali, nga banjiringisya ebaale eryo balitusa hu munwa gw'esobere nga bajinywesa. Oluvanyuma nga baligobosano hu munwa gw'esobere.

⁴ Nga Yakobbo abuusa abaayi ati, "Balebe bange, munjwera nje?"

Nga bamugobolamo baati, "Hunjwera e Harani."

⁵ Ng'ababuusa ati, "Mumanyire Labbaani omwijuhulu wa Naholi?"

Nga bamugobolamo baati, "E e, humumanyire."

⁶ Nga Yakobbo ababuusa ati, "Aliyo mulani?"

Nga bamugobolamo baati, "Aliyo mulani era Lakeeli omuhaana wuwe nj'oyo owuuja n'etaama."

⁷ Ng'abaloma ati, "Guhiiri muusi ohuhumbaania ebyayo ohunjenyuha. Mujinywese muhene mujagamyeoyo mu hyayo."

⁸ Nga bamugobolamo baati, "Sihuhola huutyoy, husooka huhumbaania etaama josijosi ko hwanjiringisya ebaale hwalitusa hu munwa gw'esobere nga ko josijosi jinywa omulundi mulala."

⁹ Ni gaali n'ahiroma ni nabo, nga Lakeeli goola n'etaama ja Labbaani olwohuba nj'owajeemeranga.

* 28:19 28:19 Bbeseeri hitegeesa hiiti "enyumba ya Hatonda."

¹⁰ Yakobbo ni gabona Lakeeli omuhaana wa Labbaani mbooyo ya nyina n'etaama, gatiina ng'anjiringisya ebaale alitusa hu munwa gw'esobere, ng'anywesa etaama ja hoojaye.

¹¹ Nga Yakobbo agwa Lakeeli mu hifuba, ng'atandiha n'ohulira.

¹² Gaali alomeeye Lakeeli ati mulebe ya semwana era musaani wa Labbeka. Olw'ehyo, Lakeeli gadduluma embiro gatiina engo galomera semwana.

¹³ Anjo ni naano, ni balomera Labbaani hu Yakobbo omwana wa mbooyo, gaduluma ohuja ohwagaanana ni naye. Ni goola ng'amugwa mu hifuba, ng'amufumberera era ng'ahena amujira engo. Nga Yakobbo alomera Labbaani byosibyosi ebimufaho.

¹⁴ Nga Labbaani amuloma ati, "Mu butuufu, oli mafugi era mubiri gwange."

Yakobbo ahwa Leeya ni Lakeeli

Oluvanyuma lwa Yakobbo ohumenya ni Labbaani omwesi mulala,

¹⁵ Labbaani galoma Yakobbo ati, "Olwohuba oli mulebe yange oli n'ohuutambira huwereere? Ndomere, kusasulenga jinga?"

¹⁶ Labbaani gaali n'abahaana babiri, omuhulu gaali nje Leeya, omujere gaali nje Lakeeli.

¹⁷ Leeya gaali aheja bulani aye Lakeeli gaali mujono era n'asangaasa.

¹⁸ Yakobbo gasiima Lakeeli, ng'aloma hoojaye ati, "Nja huhutambira emyaha musanvu wuupe Lakeeli omuhaana wuwo omujere."

¹⁹ Nga Labbaani amuloma ati, "Mala gahujia ewe ohuhira ohumuja omuutu owundi. Ba njano ni nange."

²⁰ Olw'ehyo, Yakobbo gatamba emyaha musanvu bamuje Lakeeli aye jafaanana hy'endaalo enyene endiidiri olw'ohwenda ohu gaali n'amwendamo.

²¹ Emyaha omusanvu ni janwaho, nga Yakobbo aloma Labbaani ati, "Naahani pe omuhasi wange olwohuba endaalo jange ejohutamba jinjooyeho. Nenda ohuba ni naye."

²² Olw'ehyo, Labbaani gahumbaania abaatu bosibosi abomu hitehere ehyo, ng'anyiiya embaga.

²³ Aye egulo ni lyola, ganjamba Leeya omuhaana wuwe omuhulu gaaba nj'oyu amuja era nga Yakobbo anjenyuha ni naye!

²⁴ (Nga Labbaani anjamba Zilupa omwidu wuwe amuja Leeya omuhaana wuwe, ohuba omwidu.)

²⁵ Ni wahya mu mugamba, Yakobbo ng'ahifaania ati bamujaaaye nje Leeya mu hifo hya Lakeeli. Olw'ehyo, Yakobbo gatiina eyiri Labbaani gamuloma ati, "Hino hiina ehi wakolire? Sinahutambira wuupe Lakeeli? Lwahiina wandulingire?"

²⁶ Nga Labbaani amugobolamo ati, "Efe njano sipohuhola huutyo, ohugaba omuhaana omujere ni huhiri hugaba omudaayi.

²⁷ Hena endaalo musanvu ej'obugole w'oyo, ko huhuje obundi nindi wutambire emyaha omusanvu."

²⁸ Nga Yakobbo ahola atyo. Gahena endaalo musanvu ni Leeya nga Labbaani amuja Lakeeli omuhaana wuwe ohuba muhasi wuwe.

²⁹ Nga Labbaani anjamba Bbiluha amuja Lakeeli omuhaana wuwe ohuba mwidu wuwe.

³⁰ Nga Yakobbo anjenyuha ni Lakeeli yeesi era nga genda Lakeeli ohuhira Leeya. Era ng'atambira Labbaani nindi emyaha musanvu ejindi.

Abaana ba Yakobbo

³¹ MUSENGWA ni gabona Leeya n'ali nabunobe, gamuja olusaaye aye Lakeeli gaali mugumba.

³² Nga Leeya aba hida, asaala omwana museere ng'amulanga ati Lubbeeni olwohuba galoma ati, "MUSENGWA aweene enaku yange. Mu butuufu wamwange naahani aja huyenda."

³³ Nga nindi aba hida asaala omwana museere, ng'aloma ati, "Olwohuba MUSENGWA amanyire ati wamwange siganyenda, gapaaye ono yeesi." Olw'ehyo, ng'amulanga ati Simyoni.

³⁴ Nga nindi asuna ehida, asaala omwana museere, ng'aloma ati, "Hu luno wamwange aja huholagana ni nange, olwohuba musaaliye abaana abaseere badatu." Ng'amutaho esiina ati Leevi.

³⁵ Nga nindi Leeya aba hida asaala omwana museere, ng'aloma ati, "Omulundi guno nja hujumirya MUSENGWA." Olw'ehyo, galanga omwana oyo ati Yuda. Ng'ahoma anjo ohusaala.

30

¹ Lakeeli ni gabona n'atasaalira Yakobbo abaana, ganjambira mugandawe esaalwa, ng'aloma Yakobbo ati, "Pe abaana, oba sicehyo fe pwe hu hyalo!"

² Ng'ehyo hisungunjasa Yakobbo ng'amuloma ati, "Ndiise Hatonda owahwima olusaaye?"

³ Nga Lakeeli aloma Yakobbo ati, "Kunjaaye Bbiluha omwidu wange, ohufuuha muhasi wuwo, njenyuha ni naye gahasaalira abaana, keesi nahabaaho n'olulyo."

⁴ Nga Lakeeli anjamba Bbiluha omwidu wuwe anja Yakobbo ohufuuha muhasi wuwe. Era nga Yakobbo anjenyuha ni naye.

⁵ Nga Bbiluha aba hida, asaalira Yakobbo omwana museere.

⁶ Nga Lakeeli aloma ati, "Hatonda anjuliye ohusaba hwange, gaapa omwana omuseere." C'ehyagira gamulanga esiina ati Daani.

⁷ Bbiluha omwidu wa Lakeeli ng'aba hida nindi, ng'asaalira Yakobbo omwana omuseere owohubiri.

⁸ Nga Lakeeli aloma ati, "Piriijeene n'amaani ni muganda yange era muhirire." Ng'omwana oyo amulanga esiina ati Nafutaali.

⁹ Leeya ni gabona n'ahomire anjo ohusaala, ng'anjamba Zilupa omwidu wuwe, amuna Yakobbo ohufuuha muhasi wuwe.

¹⁰ Nga Zilupa omwidu wa Leeya asaalira Yakobbo omwana museere.

¹¹ Nga Leeya aloma ati, "Nga ndi n'ekabi!" Ng'omwana oyo amulanga esiina ati Gaadi.

¹² Nga Zilupa omwidu wa Leeya asaalira Yakobbo omwana omuseere owohubiri.

¹³ Nga Leeya aloma ati, "Hino hisangaahiise! Era abahasi baaja hundanga wasangaalo." Ng'amulanga esiina ati Aseri.

¹⁴ Lulala mu hiseera hy'ohugesha engaano, Lubbeeni gatiina mu ndimiro y'engaano, ng'agwirihirira ehimera ehi balanga baati mandulake,* ng'anjirira nyina Leeya. Ng'anjo Lakeeli aloma Leeya ati, "Peeho mandulake y'omwana wuwo."

¹⁵ Nga Leeya aloma Lakeeli ati, "Ehyohunyagaho wamwange sihihuhena, wenda humeedaho n'ohuutusahom mandulake y'omwana wange?"

Ng'anjo Lakeeli amugobolamo ati, "Ale ha huswane. Ewe peeho mandulake y'omusaani wuwo, kulehere Yakobbo anjenyuhe ni neewe owiire wolwa leero."

¹⁶ Olw'ehyo, Yakobbo ni gagamayo engo ehy'egulo n'anjwa mu ndimiro, Leeya gamuloma ati, "Oli n'ohujenyuha ni neese owiire wolwa leero olwohuba kugulire ni mandulake y'omusaani wange ohuhutusa hu Lakeeli omuhasi wuwo." Nga Yakobbo anjenyuha ni naye ehiire ehyo.

¹⁷ Nga Hatonda anjirira ohusaba hwa Leeya. Nga Leeya aba hida, asaalira Yakobbo omwana omuseere owohutuanu.

¹⁸ Nga Leeya aloma ati, "Hatonda gapaaye omuhemba, olwohuba nana wamwange omwidu wange." Ng'omwana oyo amulanga ati Yisikaali.

¹⁹ Nga nindi Leeya aba hida, asaalira Yakobbo omwana omuseere owomukaaga.

²⁰ Ng'anjo Leeya aloma ati, "Hatonda gapaaye ehirabo ehy'omunendo. Hu luno wamwange aja humbisyanga bulaji olwohuba musaaliye abaana mukaaga abaseere." Ng'omwana oyo amulanga Zebbulooni.

²¹ Oluvanyuma gasaala omwana omuhaana, ng'amulanga ati Dina.

²² Ng'anjo Hatonda ahebulira Lakeeli, anjirira ohusaba huhwe ng'amwigula ehida.

²³ Ng'aba hida asaala omwana omuseere ng'aloma ati, "Hatonda gatuhiseeho eduho."

²⁴ Ng'omwana oyo amulanga ati Yosefu, n'aloma ati, "MUSENGWA ganyongeyeho omwana owundi omuseere."

Ebyayo bya Yakobbo byeyongera obungi

²⁵ Oluvanyuma lwa Lakeeli ohusaala Yosefu, nga Yakobbo aloma Labbaani ati, "Kusunga wuseebule, nagame e weefe.

²⁶ Mbaye mutambi wuwo era ni kalabana, ne ng'olu hiseera hyolire, fugiirire tiine n'abahasi ko n'abaana bange."

²⁷ Aye Labbaani gamuloma ati, "Kusunga wupambire ehisa osigale, endagu yindome-eye yiiti MUSENGWA gapaaye ekabi olw'ewe."

²⁸ Ng'ahena amuloma ati, "Wenda kusasule hiina? Loma hyosiyosi ehi wenda nahusasule?"

²⁹ Nga Yakobbo amuloma ati, "Omanyire ng'olu mbayenga ni kuhalabanira era ebyayo bibyo byeyongeye.

* **30:14 30:14** Himera ehi baneeganga baati hirimo obulesi bw'olusaaye n'owende mu bahasi.

³⁰ Ebitono ebi waali ni nabyo byeyongeye obungi era MUSENGWA ahunjaaye ekabi hiisi anjambayenga ni naayira ebyayo. Naahani keesi nj'ehiseera ohulabirira ebyange."

³¹ Nga Labbaani amubuusa ati, "Wenda kuje hi?"

Nga Yakobbo amugobolamo ati, "Mbula ehi kwendaho aye kusunga wuupe ehiitu hirala hyonene. Era n'oja huhihola, nja hweyongera ohwemera n'ohulabirira ebyayo bibyo.

³² Fugiire ngende mu taama n'embusi jijo josijosi, ni tusamo hiisi erimo ebihosa n'ebimali n'eyamasosogo. Ebyo nj'ebija huba omuhemba gwange.

³³ Mu moni eyo oja humanya owesigwa wange. Era singa wagaanamo eyitali yamasosogo oba enjumamo ebihosa n'ebimali, eyo eja huba ya wiibi."

³⁴ Nga Labbaani aloma ati, "Fugiiriye, leha hibe ng'olu olomire."

³⁵ Nga hu ludaalo olwo, Labbaani anjamba embusi epaya ejoluwombye n'ejamatonatona n'ekasi josijosi ejamasosogo n'ejamatonatona, hiisi ejaliho ebala ehosa, ko n'etaama enando josijosi, ng'ajija abasaani babe ne ni jiri ja Yakobbo.

³⁶ Nga Labbaani niye n'abaana banjamba ebisolo ebyo bagenda olugendo olw'endaalo edatu ohunwa anja Yakobbo gaali. Yakobbo niye gasigala ni gemera etaama n'embusi ja Labbaani.

³⁷ Nga Yakobbo anjamba obusaala bw'omulibine omubisi, n'owomusakedi n'owomwalamoni, nga gobulaho emisitaale emihosa, ne sigaheneraho moola.

³⁸ Ng'anjamba obusaala owo obu ganjalagataho mu biitu ebi taama n'embusi janywerangamo amaaji, jibubone ni jija ohunywa amaaji.

³⁹ Etaama n'embusi ejo nga jeruhiranga mu moni j'obusaala owo, nga jisaala enyana ejoluwombye n'ebitonatona.

⁴⁰ Mu hiseera ohyohwiruha, Yakobbo gawulanga ekasi nja jonene ng'ajirengereza ejoluwombye n'ejebimali. Nga jisaala enyana ejamasosogo n'ejebimali ng'ahena ajabula hu ja Labbaani. Mu ngeri eyo, ebyayo bibye byeyongera obungi.

⁴¹ Etaama n'embusi ej'amaani ni jendanga ohwiruha, Yakobbo ganjambanga obusaala gabuta mu moni waajo, ohweruhira anjali obusaala owo.

⁴² Aye etaama n'embusi eniambiniambi ni jendanga ohwiruha, ng'abutusano. Etaama eniambiniambi gajinjanga Labbaani, ne ej'amaani jatiinanga hu luda lwa Yakobbo.

⁴³ Mu ngeri eyo, nga Yakobbo geeyongera bugali ohuhulahulana, ng'aba n'ebisolo bingi n'abeedu abahasi n'abasinde n'engamiya ko ni nasugirya.

31

Yakobbo aduluma hu Labbaani

¹ Ehiseera hyola Yakobbo ganjilira ati abasaani ba Labbaani baali bemulugunya baati, "Yakobbo anjirire obunjinda wa Bbaabba wosiwosi era agaganjaliye mu biitu bya Bbaabba."

² Era Yakobbo gabona Labbaani n'atamuheja bulani.

³ Nga MUSENGWA aloma Yakobbo ati, "Yagamayo mu hyalo hy'abasehulu n'abalebe babo, naabenga njalala ni neewe."

⁴ Ng'ano Yakobbo atuma bamulangira Lakeeli ni Leeya batiine mu hyayo eyi gaali.

⁵ Ng'abaloma ati, "Mu ndaalo jino, mbona engeri eyi senywe gakeja, sinje eyabulijo aye Hatonda wa Bbaabba ali ni nange.

⁶ Era muhimanyire ng'olu tambiiye senywe n'amaani gange gosigosi.

⁷ Wayire senywe gakolakolanisye emirundi n'emirundi aye Hatonda sigamuganya hukola habi hosihosi.

⁸ Ni gahalomire ati, 'Ejamasosogo nj'ejinaabenga omuhemba gugwo,' ng'etaama n'embusi josijosi jisaala ejamasosogo. Ng'ano acuusa ati, 'ejamawombwe nj'ejinaabenga omuhemba gugwo,' nga nindi etaama n'embusi josijosi jitandiha ohusaala ejamawombwe.

⁹ Mu ngeri eyo, Hatonda abatuhiseho ebyayo, gabiipa.

¹⁰ "Mu mwesi ogu etaama n'embusi jitera ohweruhiramo, nasuna ehrooto era mu hirooto omwo, nabona embusi epaya ejerusanga ni jiri jamawombwe n'ejamasosogo neja matonatona.

¹¹ Nga Malayika wa Hatonda mu hirooto gandanga ati, 'Yakobbo,' ng'amugobolamo ti, 'Wanji Musengwa.'

¹² Nga gandoma ati, 'Gangamusa emoni jijo obone embusi josijosi epaya ejerusa, jamawombwe n'ejamasosogo, neja matonatona olwohuba mbona byosibyosi ebi Labbaani ahuhola.

¹³ Ndiise Hatonda owahubonehera e Bbeseeri, aña wajuha amafuta ng'ehihondo ehy'ohuhebulirirangaho era wahena wahola oweyamo. Nenda onje mu hyalo hino ogoboleyo ewenywe eyi bahusaala.' "

¹⁴ Nga Lakeeli ni Leeya bamugobolamo baati, "Hunuma mugabo hu bujinda wa Bbaabba.

¹⁵ Atunjira hyabagwira olwohuba gatutunda era n'ebiiitu gahena hale ohubirya.

¹⁶ Mu butuufu obuñinda wosiwosi obu Hatonda atuhiise hu seefe, weefe n'abaana beefe. Olw'ehyo, hola ehi Hatonda ahuloma ohuhola."

¹⁷ Ng'ango Yakobbo getegeha ohwagamayo ewaawe, ng'anjamba abaana n'abahasi babe abata hu ngamiya,

¹⁸ ng'ahubba ebyayo bibye byosibyosi ko n'ebiiitu byosibyosi ebi gasuna ni gaali n'ahiiri e Padani Alaamu. Ng'anjamba engira ohutiina e Kanani eyi Yisaka semwana gaali n'amenyire.

¹⁹ Ehiseera ehi basimbuhiramo, Labbaani gaali atiire ohusala hu taama jije amooya. Kale nga Lakeeli atambisa ekabi eyo ohwiba abagasani ba semwana.

²⁰ Mu ngiso, Yakobbo gategeha nga geyiba hu Labbaani Omwalaamu. Sigalomeraho Labbaani ati gaali genda hwagama ewaawe.

²¹ Ng'ango Yakobbo n'ebibye byosibyosi amweyibaho, atiina gambuha olwabi Yufuleeti, ng'alunjama atiina e Giliyaadi mu hyalo ehy'esozi.

Labbaani alonda hu Yakobbo

²² Oluvanyuma lw'endaalo edatu, nga balomera Labbaani baati Yakobbo gamudulumaho.

²³ Nga Labbaani n'abalebe babe banjamba engira balonda hu Yakobbo. Hu ludaalo olwomusanvu, nga bamwolaho e Giliyaadi mu hyalo ehy'esozi.

²⁴ Nga Hatonda abonehera Labbaani Omwalaamu mu hirooto owiire amuloma ati, "Wehuume ohutaloma ehirañi oba ehibi hu Yakobbo."

²⁵ Yakobbo gaali gemeehire eweema yiye e Giliyaadi mu hyalo ehy'esozi, Labbaani n'abalebe babe ni boola nga boosi bemeha anje ejaawe.

²⁶ Nga Labbaani aloma Yakobbo ati, "Wukolire hi, ohweyiba weyibe ni tamanyire. Ese ndiise owohudulinga, ng'ohena wiibahwiba n'abahaana bange hyababanyagire mu lutalo?"

²⁷ Lwahiina wanwayo mu ngiso? Lwahiina siwandomeraho nahola omukolo nahuseebula bulani n'ebivuga?

²⁸ Wagira siseebuleho bahaana n'abejuhulu bange? Wahola hyabuñubeebe.

²⁹ Ndi n'obunjangi ohuhukosa aye mu hirooto owiire, Hatonda wa lataawo gandomire ati, 'Wehuume ohutaloma ehirañi oba ehibi hu Yakobbo.'

³⁰ Manyire ti otiina olwohuba onjamba ohwagama ewenywe. Aye lwahiina mwiba abagasani bange?"

³¹ Nga Yakobbo agobola mu Labbaani ati, "Sinahulomera olwohuba natya, ni peega ti oja hutusaho abahaana babo.

³² Aye singa obona omuutu yesiyesi n'ali n'abagasani babo, saaja husigala n'ali mulamu. Abalebe beefe ni babona, yendula ehyihyo hyosihyosi, onahyagaana hinjire." Yakobbo galoma atyo olwohuba gaali samanyire Lakeeli ni geeba abagasani ba semwana.

³³ Nga Labbaani atiina gendula mu weema ya Yakobbo nomu ya Leeya nomu ja bahasi abeedu bombi aba bahaana babe aye sigagaanamo hiitu hyosihyosi. Ni ganjwa mu weema ya Leeya, nga atiina gengira mu weema ya Lakeeli ohwendulamo mwosi.

³⁴ Lakeeli gaali gebire abagasani ba semwana n'abataaye mu hisanju hyohu ngamiya, ng'ahena ahibundalaho. Labbaani gendula mu weema yosiyosi aye sigabonamo hiitu hyosihyosi.

³⁵ Nga Lakeeli aloma semwana ati, "Musengwa yange otandunjira olw'ohutemeerera nahuna efaasi wendula. Hiri hiito olwohuba ndi mu songa yeefe eyabahasi." Labbaani gendula aye sigabona bagasani babe.

³⁶ Ehyo hyalunja Yakobbo. Ng'abuusa Labbaani ati, "Sobisye hi? Kolire hibi hi ehigimire wapiima oti?"

³⁷ Osiinguyee ebiiitu byange byosibyosi, hiina ehi oweene hu biitu byosibyosi ebyomu nyumba? Hireete njano mu moni j'abalebe babo n'abange, batusalire omusango fembi.

³⁸ "Mbaye ni neewe emyaha abiri, etaama n'embusi jijo sijisumulangaho, n'ohulya sindyangaho emigu yiyo kadi ndala.

³⁹ Sikuleeterangaho hyayo hiho hyosihyosi ehi solo yalya. Era esolo ni yalyangaho ndala, nasasulanga. Era wakazanga ohusasula ehiitu hyosihyosi ehyagotanga.

⁴⁰ Omumwi gwapwerangaho omuusi gwosigwosi, embenjo yafuunja owiire wuli huno era sinalimbanga hwiro.

⁴¹ Hibaaye hiityo emyaha ejo abiri josijosi ejimbereyemo mu mago gago. Kutambiiye emyaha ehumi n'ene ohujira bahaana babo bombi, ohwo gataho emyaha mukaaga ohujira ebisolo era hiisi hiseera obaayenga oocusacuasania omuhemba gwange.

⁴² Singa Hatonda wa Bbaabba Yisaka ni sehulu yange Yibbulayimu, abanga n'atali ni neese, hani nahanjooye ewuwo n'emihono myereere. Aye Hatonda gabona ohufabiina hwange era owiire ahulumire ohwehuuma ohutandomaho hiranj oba ehibi."

⁴³ Ng'ango Labbaani amugobolamo ati, "Abahaana aba olomaho, bahaana bange era n'abaana baawe baana bange, etaama n'embusi, byayo byange. Byosibyosi ebiri n'ano byange. Aye n'aaahani n'anjuma ehi panga ohuhola ohweyongera ohuhuma abahaana bange bano oba abaana baawe?"

⁴⁴ Naahani huhole endagaano n'agati weese ni neewe ohuba bujulizi."

⁴⁵ Nga Yakobbo anamba ebaale ng'ehihondo ehy'ohuhebulirirangaho, alihomeha ohuba ehy'ohuhebulirirangaho.

⁴⁶ Ng'aloma abalebe babe ati, "Muhumbaanie amabaale." Nga bahumbaania amabaale bawungihia etuumo, nga baliira anjo emere.

⁴⁷ Nga Labbaani alanga etuumo eryo ati, "Yegali Sahadusa,"* Yakobbo niye galiranga ati, "Galeedi."†

⁴⁸ Nga Labbaani aloma Yakobbo ati, "Etuumo yino bujulizi n'agati weese ni neewe." C'ehyagira ehifo ehyo bahiranga Galeedi.

⁴⁹ Nindi bahiranga baati "Mizupa" olwohuba galoma ati, "MUSENGWA abonanga ehitiina mu moni n'agati wange ni neewe hiisi muutu n'atiinire eyi aba.

⁵⁰ N'obisyanga abahaana bange bubu oba n'oleetanga abahasi abandi ohugaata hu bahaana bange, wayire n'anjuma muutu yesiyesi ohundomera, ohebuliranga oti Hatonda alinjo era mujulizi n'agati wange ni neewe."

⁵¹ Ng'ango Labbaani ameedaho aloma Yakobbo ati, "Etuumo ey'amabaale yino eyi komehire, bujulizi n'agati wange ni neewe.

⁵² Etuumo yino n'amabaale gano gaja huba obujulizi ti sindinjwa ewange natuuma etuumo yino ohuhulumba ohuhuholaho ehibi era ti weesi soolinjwa ewuwo ohukolaho obubi.

⁵³ Leha Hatonda wa Yibbulayimu ni Naholi n'abasaawe, abe n'omulamuzi n'agati weefe."

Ng'ango Yakobbo alayira n'atya Hatonda wa semwana Yisaka.

⁵⁴ Nga Yakobbo anajayo enjongo n'ali eyo mu hyalo ehy'esozi ng'ahena alanga abalebe babe ohulya emere era baahena banenyuha eyo owiire owo.

⁵⁵ Ni wahya mu mugamba, nga Labbaani agwa abahaana n'abejuhulu babe mu hifuba, abanja ekabi abaseebula. Ng'ango abaleeha gagamayo e wuwe.

32

Yakobbo getegeha ohwagaanana n'Esawu

¹ Oluvanyuma nga Yakobbo geyongerayo mu lugendo lulwe. Nga n'abanjo abamalayika ba Hatonda abaagaanana ni naye.

² Yakobbo ni gababona galoma ati, "Yino kambi ya Hatonda." Ng'alanga ehifo ehyo ati Mahanayimu.*

³ Nga Yakobbo atuma abahwenda ohutangiramo batiine mu hyalo hy'e Seyiri egwanga ly'Edomu eyiri Esawu mugandawe.

⁴ Ng'aloma ati, "Mutiine mulome Esawu musengwa yange muuti, 'Ese Yakobbo omwidu wuwo m'baye menyire ni Labbaani ohwola hatyane.

⁵ Sunire enjombe ni nasugirya n'etaama n'embusi n'abeedu abahasi n'abasinde. Naahani pindiha obuhwenda buno ni nenda wupambire ehisa.' "

⁶ Oluvanyuma lw'ohwosa obuhwenda eyiri Esawu, abahwenda abo bagamayo eyiri Yakobbo bamuloma baati, "Hutiinire eyiri Esawu mugandawo era ali huuja ohwagaanana ni neewe era ali n'abasinde ebihumi bine."

⁷ Olw'obuti obungi, Yakobbo gagabaniamo abaatu aba gaali ni nabo, n'abiri. Ng'ahola atyo embusi n'etaama n'enjombe n'engamiya.

⁸ Mula ganjeega ati, "Singa Esawu alumba ehibinja hirala, ehindi hinjona."

* 31:47 31:47 *Yegali Sahadusa* mu Aramayiki hitegeesa hiiti "etuumo ey'obujulizi." † 31:47 31:47 *Galeedi* mu Lubbebulaniya hitegeesa hiiti "etuumo ey'obujulizi." * 32:2 32:2 *Mahanayimu* hitegeesa hiiti "ekambi ebiri."

⁹ Ng'ano Yakobbo asaba ati, "O Hatonda wa Yibbulayimu sehulu yange, Hatonda wa Yisaka Bbaabba, O MUSENGWA owandoma oti, 'Yagamayo mu gwanga ly'ewenywe era eyiri abalebe babo, nja huhuŋa ekabi era nja huba ni neewe.'

¹⁰ Sisaanira ehyere n'owesigwa obu bundagire, ese omwidu wuwo. Ana nambuhira olwabi Yoludaani ni tiina e Mesopotamya naali n'omuhomero gwoŋene aye ŋaahani sunire oobuŋa bungi n'ebibinja bibiri eby'abaatu.

¹¹ Kwegayiriye wuponie Esawu muganda yange atanjita, olwohuba tya ti ahanda gaaja gambwaagala gatusihiirisa, abahasi n'abaana.

¹² Aye wandoma oti, 'Mu butuufu nahuŋenga ekabi era naabenga ni neewe era ndihuŋa abejuhulu bangi hy'omujehe hu nyanja ogutabaliha.' "

¹³ Nga Yakobbo anenyuha ano owiire owo. Ni wahya gaŋamba hu ebyo ebi gaali ni nabyo ng'atobolamo ehirabo hy'Esawu mugandawe:

¹⁴ embusi ekasi bibiri n'epaya abiri, etaama ekasi bibiri n'emiigu abiri,

¹⁵ engamiya adatu n'enyana jowaaho, eŋombe ebisonga amahumi ane ko n'ebunwa ehumi, nasugirya ekasi abiri ko n'enyana jowaaho ehumi.

¹⁶ Ng'ahena abinambya abeedu babe, hiisi muutu hidooli hihye, hiisi taama n'embusi n'eŋombe n'engamiya ko nasugirya ŋa joŋene, ng'aloma abeedu babe ati, "Mutangiriremo mutiine aye muleheŋo ebbanga ŋagati w'ebayayo."

¹⁷ Ng'aloma omuhulu w'abeedu babe ati, "Esawu muganda yange anahwagaana, gahubuusa ati, 'Muli beedu b'ani era muja ŋe? Era n'ani omwene byayo ebi mutangirihise?'

¹⁸ Munamugobolemo muuti, 'Bya Yakobbo omwidu wuwo, birabo ebi aŋeerehise Esawu musengwawe. Ne omwene yeesi ali enyuma weefe atulondaho.' "

¹⁹ Ng'aloma n'omwidu owohubiri n'owohudatu ko n'abandi bosibosi ati, "Mwes-imwesi mulome Esawu muutyo, munamwagaana.

²⁰ Era muli n'ohumuloma muuti, 'Yakobbo omwidu wuwo atulondaho egongo, yeesi ali huuja.' " Galoma atyo olwohuba gaali aŋeega ati, "Hatangirise ehirabo ebyo, muŋooyeŋooye hamunga gahasangaalira ni anamboneho."

²¹ Ng'ebirabo ebyo bimutangiriramo aye omwene ng'anenyuha owiire owo mu kambi.

Yakobbo anjirinana ni Hatonda

²² Ng'owiire owo Yakobbo genyoha anamba abahasi babe bombi n'abeedu babahasi babe bombi ko n'abasaani babe ehumi namulala, ng'abambusa olwabi olu balanga baati Yabboki.

²³ Oluvanyuma lw'ohubambusa, gambusa ebibye byosibyosi ebi gaali ni nabyo.

²⁴ Nga Yakobbo asigala yeŋene, ng'eŋwayo omusinde owanjirinana ni naye ohwola olu Masaaba yasala.

²⁵ Omusinde oyo ni gabona n'atasobola humuhira amaani, ng'anamba hu higudigudi hya Yakobbo amunigula efungufu.

²⁶ Ng'omusinde oyo amuloma ati, "Ndehe, olwohuba Masaaba esalire."

Aye Yakobbo gamuloma ati, "Sinahulehule, ohutusaho nga wupaaye ekabi."

²⁷ Ng'amubuusa ati, "Esiina liryo ndiwe ani?"

Ng'amugobolamo ati, "Ndiise Yakobbo."

²⁸ Ng'omusinde oyo amuloma ati, "Sibahihulanga Yakobbo aye banahulangenga baati Yisirayiri,† olwohuba onjirineene ni Hatonda n'abaatu era wanangula."

²⁹ Nga Yakobbo amubuusa ati, "Kusunga wuŋomere esiina liryo. Ndiwe ani?"

Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Lwahiina wumbuusa esiina lyange?" Ng'ano ana Yakobbo ekabi.

³⁰ Nga Yakobbo alanga ehifo ehyo ati Penweri,‡ olwohuba galoma ati, "Mbwene Hatonda moni hu moni aye nasigala ni kiiri mulamu."

³¹ Eryuba ni lyali ko ni liŋwayo, Yakobbo gaŋwa e Penweri gatiina n'anegera olw'efungufu eryali ni liŋgihire.

³² Ehyo c'ehigira Abayisirayiri ni batalya enyama yohu fungufu n'ohwosa olwa leero olwohuba banamba Yakobbo hu higudigudi bamunigula efungufu.

33

Yakobbo n'Esawu bagaana

¹ Oluvanyuma hu ludaalo olwene olwo, Yakobbo gaali agangamusa emoni ng'alengera Esawu n'atiina eyi ali, n'ali n'abasinde bine. Olw'ehyo, gagabaniamo abaana, hiisi

† 32:28 32:28 Yisirayiri hitegeesa hiiti "anjirinana ni Hatonda." ‡ 32:30 32:30 Penweri hitegeesa hiiti "oweeni wa Hatonda."

muhasi n'abaana babe, ehiri ti Leeya n'ababe, Lakeeli n'owuwe, n'abeedu babahasi babe hiisi mulala n'abaana babe.

² Ng'anjamba abeedu n'abaana baawe abatangirisa, ng'alosaho Leeya n'abaana babe, ng'asembayayo Lakeeli ni Yosefu omwana wuwe.

³ Nga Yakobbo omwene atangiriramo, ni goola ohuupi ni mugandawe, ng'ahotama mu moni jije emirundi musanvu ohumuja enono.

⁴ Aye ng'Esawu aduluma aja amugwa mu hifuba. Nga bombi balira olw'esangaalo.

⁵ Ng'ango Esawu agangamusa emoni abona abahasi n'abaana, ng'amubuusa ati, "Abo mbaba ani?"

Nga Yakobbo amugobolamo ati, "Abo nj'abaana aba Hatonda olw'ehisa hihye, gaanja omwidu wuwo."

⁶ Ng'abeedu babahasi babe n'abaana batiina bahoma ekumbo mu moni j'Esawu.

⁷ Nga Leeya n'abaana babe boosi begerera mu moni j'Esawu, nga batiina bahoma ekumbo. Yosefu ni Lakeeli mbabasembayo era boosi baatiina nga bahubba amafuha mu moni j'Esawu.

⁸ Ng'Esawu amubuusa ati, "Ebyayo ebi mbwene ebyo, bitegeesa hi?"

Nga Yakobbo amugobolamo ati, "Bya huhusungu ewe musengwa yange, wupambire ehisa."

⁹ Aye ng'Esawu amugobolamo ati, "Mwana weefe, ebi ndi ni nabyo bikena, olw'ehyo ehyo sigasa."

¹⁰ Nga Yakobbo amuloma ati, "Bbe, ng'olu wusangaaliye kusungu wupambire ehisa ofugiirire ehirabo hyange olwohuba ohumbonaho wasangaalira, hibaaye oti hani mbwene nje Hatonda, hiri hy'ohuheja hu Hatonda.

¹¹ Kwegayiriye ganya onjire ehirabo hyange ehi kuleteye. Hiisi ehi nahali ni nenda ndi ni nahyo olwohuba Hatonda gandaga ehyere." Era olwohuba Yakobbo gamwegayirira bugali, Esawu gafugiirira ng'anjira ebiitu ebyo.

¹² Ng'ango Esawu aloma Yakobbo ati, "Hujambe engira hutiine era leha kutangiriremo."

¹³ Nga Yakobbo amugobolamo ati, "Musengwa yange omanyire oti abaana bahiiri banere sibasobola hwangujahoh. Era ndi n'ohufayo hu etaama n'enjombe ejihyokesa olwohuba onajigesya bugali ni njama hunjumulaho, ijjangire ohufa.

¹⁴ Olw'ehyo, leha musengwa yange otangirire mu mwidu wuwo, ese ni kulondaho n'abaana ko n'ebayayo polapola ohwola olu nahwoleho ewuwo e Seyiri."

¹⁵ Ng'ango Esawu amuloma ati, "Leha kulehere balala hu baatu aba ndi nabo bano bahuyeedeho."

Nga Yakobbo amugobolamo ati, "Bbe otafayo musengwa yange, ese ehisangaahise nj'ohubona ti wusangaaliye."

¹⁶ Ng'ango Esawu anjamba engira gagamayo e Seyiri hu ludaalo olwo.

¹⁷ Aye Yakobbo niye ng'atiina e Sukosi abbota eyo ehidaala ng'ahena aholera n'ebayayo bibye ebigangu. C'ehigira ehifo ehyo baliranga baati Sukosi.*

¹⁸ Oluvanyuma lwa Yakobbo ohugenda ohuwuwa e Padani Alaamu, gagenda goola mu hibuga Sekemu ehiri mu hyalo hy'e Kanani, nga geemeha eweema njaaipi n'ehibuga ehyo.

¹⁹ Ng'agula ehisugu efeeza cikumi hu b'olulyo lw'abaana ba Hamoli semwana ya Sekemu. Naweene anjo panja geemeha eweema jije.

²⁰ Era mu hifo ehyo gatongolamo ehituuti ehyohunjeeraho enjongo ahena ahitaho esiina ati Elu Elohe Yisirayiri.†

34

Sekemu ni Dina

¹ Lulala, Dina omuhaana oyu Leeya gasaalira Yakobbo gatiina ohuhyalira balala hu bahaana abohu hyalo abomu hyalo omu baali ni bamenyire.

² Sekemu omusaani wa Hamoli Omuhiivi, omutangirisi w'ehyalo ehyo, ni gamubona gamwegomba. Ng'amufuhumira aja amunajaga ohuhenyuha ni naye.

³ Era nga Dina omuhaana wa Yakobbo asikiriza Sekemu amwenda bugali era gatandiha ohumuhobya.

⁴ Nga Sekemu aloma semwana Hamoli ati, "Kusungu wukwere omuhaana ono."

* **33:17 33:17** Sukosi hitegeesa "ebigangu." † **33:20 33:20** Elu Elohe Yisirayiri hitegeesa hiiti "Hatonda, Hatonda wa Yisirayiri" oba hiiti "Hatonda wa Yisirayiri ali n'obunjangi."

⁵ Nga Yakobbo anjilira ati Dina omuhaana wuwe, Sekemu amunagisye ganjenyuha ni naye. Mu hiseera ehyo, abasaani babe baali batiinire ohwemera ebyayo bibye. Olw'ehyo Yakobbo ganjolera ohwola olu basaani bagobola engo.

⁶ Ng'ango Hamoli semwana ya Sekemu atiina eyiri Yakobbo ateese ni naye hu songa ya Dina ohufumbirwa omusaani.

⁷ Abasaani ba Yakobbo ni banwa mu hyayo, bahitegeera baati Sekemu gaali anagisye Dina mboojo yaawe ganjenyuha ni naye. Ehiitu ehyo hyabanambya enaku hyahena hyabasungunasa bugali, olwohuba Sekemu ni ganagia Dina omuhaana wa Yakobbo ganjenyuha ni naye, gahola hiitu ehy'embihio ehitaholeha era ehiswasa Yisirayiri. Ehiitu ehyali ni hitasaana huhola.

⁸ Aye nga Hamoli abaloma ati, "Omuseere wange Sekemu asiimire omuhaana wenywe. Olw'ehyo, mbasunga mumumuje amufumbirwe.

⁹ Era hwenda abahaana n'abeseere wenywe ko n'abahaana n'abeseere beefe, bafumbirigane.

¹⁰ Era muli b'edembe ohumenya ni neefe mu gwanga lyefe. Mumenye mwabeene nja mwesimiye, mwetaaye muhene mwesunire n'ebiyobusuni."

¹¹ Ng'ango Sekemu aloma semwana ya Dina n'ababoojo ati, "Mbasunga mukolere ehi hubasungire era nja hubanja hyosihyosi ehi munende.

¹² Muusalire emaali n'ehirabo ehi mwenda mbanje era nja hubanja hyosihyosi ehi munende kasita munaganye ohuupa omuhaana oyo abe muhasi wange."

¹³ Ng'abasaani ba Yakobbo bagobola mu Sekemu ni semwana Hamoli ni babahiina hubahiina olwohuba Sekemu gaali aswahiise Dina mboojo yaawe.

¹⁴ Era nga babagobolamo baati, "Sihusobola hunja mboojo yeefe omusinde atali muhomole, olwohuba hituswasa.

¹⁵ Huuja hufugiirira singa mufuaha mwaba hyefe, mwahomola hiisi musinde.

¹⁶ Hinaba hiityo, huuja hubanja abahaana beefe era hwesi huuja hunjira abahaana benywe. Huuja humenya njalala ni nenywe, hufuuhe muutu mulala.

¹⁷ Aye ni munagaane ohuhomola, hunagamyeyo mboojo yeefe."

¹⁸ Ehyo hyasangaasa Hamoli n'omusaani Sekemu.

¹⁹ Sekemu oyu baali ni basinga ohunja enjono mu mago ga semwana, sigegania ohuhola ehi baali ni bamwendaho olwohuba omuhaana wa Yakobbo gaali amuliye omwoyo.

²⁰ Nga Hamoli n'omusaani wuwe Sekemu benyoharamo banamba engira batiina nja mulyango gw'ehibuga hyawe balomera abahyawe ababamenyanga ni nabo mu hibuga ehyo baati,

²¹ "Bahyefe, abaatu bano balaji, kale habeehale ni neefe mu gwanga lyefe betaaye olwohuba eroba huli n'ebbala. Huja hunjira abahaana baawe era boosi banjire abeefe.

²² Ohutusaho ti abaatu abo baja hufugiirira ohwehala ni neefe ng'omuutu omulala, singa hufugiirira ohuhomola hya nibo.

²³ Bahyefe, hunafugiirira ohuhola ehi batulomire, ebyayo ko n'ebiiitu ebindi ebyawe byosibyosi biija hufuaha byefe. Olw'ehyo, hufugiirire bamenye ni neefe."

²⁴ Ng'ango abaatu bosibosi abaali nja mulyango gw'ehibuga bafugiirira ebi Hamoli n'omusaani Sekemu baabaloma, nga bahomola hiisi omusinde mu hibuga ehyo.

²⁵ Oluvanyuma lw'endaalo edatu, ni baali ni bali mu bulumi, babiri hu basaani ba Yakobbo, Simyoni ni Leevi ababoojo ba Dina, banamba epiima balumba abaatu mu hibuga abaali ni banuma ehi baali ni bamanyire, nga beeta abasinde bosibosi.

²⁶ Era nga beetiramo ni Hamoli n'omusaani Sekemu nga banamba Dina bamutusa mu nyumba ya Sekemu, nga bagamayo ewaawe.

²⁷ Simyoni ni Leevi ni bahena ohwita hiisi musinde, abasaani ba Yakobbo abandi batiina bagaan mirambo, nga banyaga ebiitu mu hibuga ehyo ni besasusa olwa mboojo yaawe oyu Sekemu gaali n'afuhumiiye gamunagia ohunjenyuha ni naye.

²⁸ Baanyaga etaama n'embusi n'enombe ni nasugirya n'ebiiitu ebindi mu hibuga ko n'ebiyali mu ndimiro.

²⁹ Banyaga eby'obunjinda byosibyosi n'abahasi n'abaana bosibosi era baanyaga n'ebiiitu byosibyosi ebyali mu mayumba.

³⁰ Ng'ango Yakobbo aloma Simyoni ni Leevi ati, "Mundeteeye ebigosi! Naahani fuuhire ehy'embihio mu moni j'Abakanani n'Abaperezi, abaatu abamenya mu gwanga lino. Efe huli batono, nibo banegaata banumba batusihirisa, ese n'abomu mago gange bosibosi."

³¹ Aye nibo nga bamugobolamo baati, "Sihunanga hubaleha bulehe atenga Sekemu gabisya mboojo yeefe oti hani malaaya."

35

Yakobbo gagama e Bbeseeri

¹ Ng'ajo Hatonda aloma Yakobbo ati, "Tiina e Bbeseeri omenye eyo era otongolere Hatonda ehituuti ehy'ohumujeeraho enjongo, Hatonda oyo owahubonehera ni waali n'oduluma Esawu mugandawo."

² Nga Yakobbo aloma abomu mago gage ni naabo bosibosi aba gaali n'amenya ni nabo ati, "Mweyambule abahatonda aba muli ni nabo, mweyoge mwerongose era mucuuse n'ebiyambalo.

³ Ni muhena hutiiene e Bbeseeri eyi nja hutongolera Hatonda ehituuti ehyohuñeeraho enjongo, Hatonda oyo owagobolamo ohusaba hwange olu naali n'ebigosi era abaaye ni nange hiisi eyi tiinire."

⁴ Ng'ajo banjamba abahatonda aba baali ni nabo bosibosi, n'ekooke ejaali hu matwi gaawe babinjamba Yakobbo ng'abisiiha njaasi w'omusaala ogwali e Sekemu.

⁵ Nga batandiha olugendo lwawe era etiisa ya Hatonda yanjamba abaatu bosibosi abomu bibuga ebyohu mulirano. Olw'ehyo, njanjuma muutu yesiyesi owabalumba.

⁶ Yakobbo ko n'abaatu bosibosi aba gaali ni nabo batiina boola e Luuzi (hatyane ehi balanga Bbeseeri) mu gwanga ly'e Kanani.

⁷ Mu hifo ehyo, gatongolamo ehituuti ehyohuñeeraho enjongo ng'alanga ehifo ehyo ati Elu Bbeseeri* olwohuba eyo peyi Hatonda gamwehwelulira olu gaali n'aduluma hu Esawu mugandawe.

⁸ Nga Debora omuhasi owalera Labbeka gaaja afa, nga bamusiiha mu mutumba e Bbeseeri. Ng'ehifo ehyo baaja bahiranga baati Aloni Bbakusi.†

⁹ Oluvanyuma lwa Yakobbo ohunja e Padani Alaamu, Hatonda gamubonehera era ng'amunja ekabi nindi.

¹⁰ Nga Hatonda amuloma ati, "Ndiwe Yakobbo,‡ aye sibaja huhulanganga baati Yakobbo, ndiwe Yisirayiri.§" Kale nga Hatonda amutaho esiina ati Yisirayiri.

¹¹ Nga Hatonda amuloma ati, "Ndiise Hatonda Omwene Bunangi, mwale mweyongere obungi. Abejuhulu babo baliba bangi bafuuha egwanga era abahabaha baliñwa mu tumbu jijo.

¹² Ehyalo ehi nana Yibbulayimu ni Yisaka, kihunja weesi era oja huhirya n'abejuhulu babo."

¹³ Ng'ajo Hatonda ahena anjwa mu hifo ehyo n'ahenire ohuloma ni naye.

¹⁴ Nga Yakobbo ahomeha ebaale mu hifo ehyo omu Hatonda galoma ni naye ohuba ehy'ohuhebulirirangaho, ng'ahena alinjongayo n'alijuhaho omwenge ogw'emizabbibu n'amafuta ogw'omuzayiti.

¹⁵ Nga Yakobbo alanga ehifo ehyo omu Hatonda galomeramo ni naye ati Bbeseeri.*

Ohufa hwa Lakeeli ni Yisaka

¹⁶ Oluvanyuma Yakobbo n'abomu mago gage banjwa e Bbeseeri. Ni baali ni bahiirino n'ahananjiro ohwola Efulaasi, ebiseera bya Lakeeli ohusaala nga byola era gatandiha ohulumwa bugali.

¹⁷ Ni gaali n'alumwa eby'amaani ebyene, ng'omusaalisa amuloma ati, "Otatya, onasaale omwana omuseere owundi."

¹⁸ Aye Lakeeli gaali gamunjooye n'ali wa hufa. Ni gaali n'anatere ohuñeera omuuya ogusembayo, gaguliha omwana oyu gaali n'asaala esiina ati Bbeeni Oni.† Ne semwana niye gamulanga ati Bbenjamini.‡

¹⁹ Nga Lakeeli gaaja afa, bamusiiha hu ngira eyitiina Efulaasi (hatyane ehi balanga Bbeserekemu).

²⁰ Hu higombe hya Lakeeli, Yakobbo gataho ebaale ng'ahabonero ahohuhebulirirangaho, eririno n'ohwola olwa leero luno.

²¹ Nga Yisirayiri geyongera mu moni n'olugendo lulwe nga geemeha eweema yiye n'obitireho e Migidala Ederi.

²² Yisirayiri ni gaali n'ahimenyire mu matwale ago, nga Lubbeeni atiina anjenyuha ni Bbiluha omuhasi wa semwana. Nga Yisirayiri gaaja ahinulira.

Era abasaani ba Yakobbo§ baali ehumi n'ababiri.

* 35:7 35:7 Elu Bbeseeri hitegeesa hiiti "Hatonda w'e Bbeseeri." † 35:8 35:8 Aloni Bbakusi hitegeesa hiiti "omutumba ogw'ohulira." ‡ 35:10 35:10 Yakobbo hitegeesa hiiti "abbaha ohugulu." § 35:10 35:10 Yisirayiri hitegeesa hiiti "anjirijana ni Hatonda." * 35:15 35:15 Bbeseeri hitegeesa hiiti "enyumba ya Hatonda." † 35:18 35:18 Bbeeni Oni hitegeesa hiiti "omwana owundetera enaku hu mwoyo." ‡ 35:18 35:18 Bbenjamini hitegeesa hiiti "omwana owohu muhono gwange omulungi." § 35:22 35:22 Oba Yisirayiri.

²³ Abasaani ba Leeya baali nje:
Lubbeeni owaali omudaayi wa Yakobbo,
Simyoni ni Leevi ni Yuda ni Yisikaali ko ni Zebbulooni.

²⁴ Abasaani ba Lakeeli baali nje
Yosefu ni Bbenjamini.

²⁵ Abasaani ba Bbiluha omwidu wa Lakeeli baali nje
Daani ni Nafutaali.

²⁶ Abasaani ba Zilupa omwidu wa Leeya baali nje
Gaadi ko n'Aseri.

Abo nj'abaana ba Yakobbo abagasaala n'ali e Padani Alaamu.

²⁷ Nga Yakobbo atiina eyiri Yisaka semwana e Mamule añaapi ni Kiriyaasi Arubba hatyane ehi balanga baati Kebbulooni. Eyo peyi Yibbulayimu ni Yisaka bamenyanga.

²⁸ Yisaka gahena emyaha cikumi nacinaana.

²⁹ Ng'ango ajeera omuuya ogusembayo anuumula, alonda hu baatu babe, n'asahulunjire era n'aliyeho. Era Esawu ni Yakobbo abasaani babe, baamusiiha.

36

Olulyo lw'Esawu

¹ Bino nj'ebinjamba hu lusaaye lw'Esawu (oba Edomu).

² Esawu ganjira hu bahaana Abakanani: Ada omuhaana w'Eloni Omuhiiti, ng'anjira n'Okolibbama omuhaana w'Ana omwijuhulu wa Zibbyoni Omuhiivi,

³ ganjira ni Bbasimaasi omuhaana wa Yisimayiri. Bbasimaasi gaali mbooyo ya Nebbayoosi.

⁴ Ng'Ada asaalira Esawu Elifaazi, nga Bbasimaasi amusaalira Ruweeli,

⁵ nga Okolibbama amusaalira Yewusi ni Yalamu ko ni Kooraa. Abo nj'abasaani b'Esawu aba bamusaalira e Kanani.

⁶ Ng'Esawu anjamba abahasi babe n'abaana abahaana n'abaseere n'abaatu bosibosi abaali mu mago gage, n'ebayyo ko n'ebiitu bibye byosibyosi ebi gasuna n'ali e Kanani, ng'atiina mu hyalo ehindi analeeni ni Yakobbo mugandawe.

⁷ Esawu gatiina analeeni olwohuba hiisi mulala gaali n'ebayyo bingi ni batanjanga humenya njalala. Anja baali njalali njafunda ni batanjanga hwayira njalala ebyayo byawe.

⁸ Olw'ehyo, Esawu (oba oyu balanga Edomu) gatiina gamenya e Seyiri mu hyalo ehy'esozi.

⁹ Bino nj'ebinjamba hu lulyo lw'Esawu sehulu w'Abedomu e Seyiri mu hyalo ehy'esozi.

¹⁰ Amasiina ga basaani b'Esawu ngagano:

Elifaazi omwana w'Ada omuhasi w'Esawu, Ruweeli omwana wa Bbasimaasi omuhasi w'Esawu.

¹¹ Abasaani b'Elifaazi baali Temani n'Omali ni Zeefo ni Gatamu ko ni Kenazi.

¹² Elifaazi omusaani w'Esawu gaali n'omuhasi oyu baali ni balanga baati Timuna, gamusaalamo Ameleki. Abo nj'abejuhulu b'Ada omuhasi w'Esawu.

¹³ Abasaani ba Ruweeli baali nje

Nahasi ni Zeera ni Saama ni Miiza. Abo nj'abejuhulu ba Bbasimaasi omuhasi w'Esawu.

¹⁴ Abasaani b'Okolibbama omuhasi w'Esawu owaali omuhaana w'Ana era omwijuhulu wa Zibbyoni gasaala, baali nje

Yewusi ni Yalamu ko ni Kooraa.

¹⁵ Abejuhulu b'Esawu abaali abaami, baali basaani b'omudaayi wuwe Elifaazi era baali nje: Temani n'Omali ni Zeefo ni Kenazi,

¹⁶ ni Kooraa ni Gatamu n'Ameleki. Abo nj'abahungu ohunjwa mu Elifaazi mu Edomu, abo baali bejuhulu b'Ada.

¹⁷ Abasaani ba Ruweeli omusaani w'Esawu abaali abahungu baali nje: Nahasi ni Zeera ni Saama ko ni Miiza. Abo nj'abaali abahungu ohunjwa mu Ruweeli mu hyalo hy'Edomu. Abo baali bejuhulu ba Bbasimaasi omuhasi w'Esawu.

¹⁸ Abasaani b'Okolibbama omuhasi w'Esawu baali nje: Yewusi ni Yalamu ko ni Kooraa. Abo nj'abahungu ohunjwa mu Okolibbama omuhasi w'Esawu, owaali omuhaana w'Ana.

¹⁹ Abo baali nj'abasaani b'Esawu (oba Edomu) era baali bahungu.

²⁰ Abasaani ba Seyiri Omukooli, abaali ni bamenya mu twale eryo, baali nje: Lotani ni Sobballi ni Zibbyoni n'Ana,

- ²¹ ni Disoni n'Ezeri ni Disani. Abasaani ba Seyiri mu Edomu baali bahungu b'Abakooli.
²² Abasaani ba Lotani baali nje: Kooli ko ni Hemani. Timuna gaali mboojo ya Lotani.
²³ Abasaani ba Sobballi baali nje: Aluvani ni Manahasi n'Ebbali ni Seefo ko n'Onamu.
²⁴ Abasaani ba Zibbyoni baali nje: Aya ko n'Ana. Ana nj'owabona esulo j'amaaji agoohya mu lulafu ni gaali ni gemera nasugirya ja semwana Zibbyoni.
²⁵ Abasaani b'Ana baali nje: Disoni n'Okolibbama omuhaana w'Ana.
²⁶ Abasaani ba Disoni baali nje: Kamudaani n'Esubbani ni Yisulani ko ni Kerani.
²⁷ Abasaani b'Ezeri baali nje: Bbilihaani ni Zavani ko n'Akani.
²⁸ Abasaani ba Disani baali nje: Wuuzi n'Alani.
²⁹ Abahungu abaanuga Abakooli baali nje: Lotani ni Sobballi ni Zibbyoni n'Ana
³⁰ ni Disoni n'Ezeri ni Disani. Abo baali bahungu b'Abakooli mu biha byawe e Seyiri.

Abanugi b'Edomu

- ³¹ Ni nj'aaali ni nj'ahiiri hubano habaha afuga Yisirayiri, bano nj'abahabaha abafuga ehyalo hy'Edomu:
³² Bbeera omusaani wa Bbeworki gafuuha munugi w'Edomu. Ehibuga hihye bahiranganga baati Dinakabba.
³³ Bbeera ni gafa, nga Yobbabbu omusaani wa Zeera ohunjwa e Bbozira, agobola mu magulu gage.
³⁴ Yobbabbu ni gafa, Kusamu ohunjwa mu hyalo hy'Abatemani, gagobola mu magulu gage nga habaha.
³⁵ Kusamu ni gafa, Hadadi omusaani wa Bbedadi, owanjangula Abamidiyaani e Mowaabbu, ng'agobola mu magulu gage nga habaha. Ehibuga hihye bahiranganga baati Avisi.
³⁶ Hadadi ni gafa, nga Samula ohunjwa e Masuleka agobola mu magulu gage nga habaha.
³⁷ Samula ni gafa, nga Sawulo ohunjwa e Lekobbosi ohulirana olwabi,* agobola mu magulu gage nga habaha.
³⁸ Sawulo ni gafa, nga Bbaali Hanani omusaani w'Akubbooli, agobola mu magulu gage nga habaha.
³⁹ Bbaali Hanani omusaani w'Akubbooli ni gafa, Hadali gagobola mu magulu gage nga habaha. Ehibuga hihye bahiranganga baati Paawu, n'omuhasi wuwe baali bamulanga baati Meketabbeeri era gaali muhaana wa Matuledi, owaali omuhaana wa Mezahaabbu.
⁴⁰ Gano nj'amasiina ga bahungu ohusizira hu biha n'amatwale gaawe mu Edomu: Timuna n'Aluva ni Yesesi,
⁴¹ n'Okolibbama n'Era ni Pinoni
⁴² ni Kenazi ni Temani ni Mibbuzali
⁴³ ni Magudyeri ko ni Yiramu. Abo nj'abaali abahungu b'Edomu, mu bitundu eby'obutaka waawe.
 Esawu nje sehulu w'Abedomu.

37

Ebirooto bya Yosefu

- ¹ Nga nj'aaani Yakobbo amenya e Kanani, ehyalo omu semwana gamenyanga.
² Bino nj'ebinamba hu mago ga Yakobbo: Yosefu mulala hu baana ba Yakobbo ni gaali muvubuka ow'emyaha ehumi namusanvu, gemeeranga etaama n'abaganda babe, abaana ba Bbiluha ni Zilupa abahasi ba semwana. Nga Yosefu atiina alomera semwana ebinamba hu sambo embi ej'abaganda babe abo.
³ Naaahani Yisirayiri gendanga Yosefu ohuhira abaana babe abandi, olwohuba gamusaala n'asahulunjire. Era gamutungira ehymbalo ehy'amabala amangi.
⁴ Abaganda babe ni babona baati saawe genda Yosefu ohubahira bosibosi, bamucaawa ndibalomanga ni naye bulanji.
⁵ Lwali lulala Yosefu galoota ehirooto. Cooka ni galomeraho abaganda babe ehirooto ehyo, beeyongera humucaawira erala.
⁶ Beyongera ohumucaawa olwohuba galaloma ati, "Leha mbalomereho ehirooto ehi ndootire.
⁷ Ndootire ni huli mu ndimiro ni husidiha ebinywa by'engaano. Ng'ano ni naano ehinywa ehyanage hyenyoha hyemeerera, ng'ebyenywe bitiina bihyeswanigirisa bitandiha ohuhihubbira amafuha."

* 36:37 36:37 Hamunga olwabi Yufuleeti.

⁸ Ng'ango abaganda babe bamuloma baati, "Olwo onjeega oti oja hufuuha habaha, otunjege? Mu butuufu, onjeega oti oja hutunjuga?" Era nga beyongera ohumucaawira erala olw'ehirooto hihye n'olwebigaloma.

⁹ Nga nindi aloota ehirooto ehindi era ng'ahiromeraho abaganda babe ati, "Ndootire ehirooto ehindi era mu hirooto ehyo, eryuba n'omwesi n'emunyeenye ehumi nandala byali bikubbira amafuha."

¹⁰ Ni gahiromera semwana n'abaganda babe, nga semwana amuhayula, amuloma ati, "Olotire hirooto hiina ehyo? Ese ni maawo n'abaganda babo hulihuhubbira amafuha?"

¹¹ Ng'ango abaganda babe bamunambira esaalwa aye ehiitu ehyo hyasigala mu mwoyo gwa semwana.

Abaganda ba Yosefu bamutunda

¹² Lulala abaganda ba Yosefu batiina ohwaya ebyayo bya saawe ohuupi n'ehibuga Sekemu.

¹³ Nga Yisirayiri aloma Yosefu ati, "Ng'olu omanyire, abaganda babo baali hwemera ebyayo ohuupi n'e Sekemu. Olw'ehyo hola kutume eyi bali."

Nga Yosefu amugobolamo ati, "Kale Bbaabba."

¹⁴ Ng'amuloma ati, "Ale tiina obone abaganda babo ng'olu baali, obone n'ebisolo byosi. Ohene ogobole wundomere ebibanambaho." Ng'ango amutuma ohunwa eyi baali ni bamenyire mu hiiho hy'e Kebbulooni atiina e Sekemu eyi baganda babe baali ni baayira.

¹⁵ Ni goola eyo, ng'omuutu amubona n'ali hwewuluga mu sugu ni gendula abaganda babe, ng'amubuusa ati, "Oheja hi?"

¹⁶ Nga Yosefu amugobolamo ati, "Keja baganda bange abali hwemerera ebyayo. Wahamanyaho eyi bali?"

¹⁷ Yosefu ni goola e Sekemu, nga nabanjo omuutu owamubona ni gebuluga mwisugu ng'amubuusa ati, "Nano banjooyejo, ne puliye ni baloma baati batiina e Dosani."

Nga Yosefu alonda hu baganda babe, abagaana ohuupi n'e Dosani.

¹⁸ Aye ni gaali n'ahiirho njale, abaganda babe bamulengera nga behobana ohumwita.

¹⁹ Nga baloma baati, "Nabirooto nj'oyo gaaja.

²⁰ Muhole humwite, humudanye mu erala hu malonjo gano, huhene hulome huuti, 'Esolo ekambwe yamulya,' ko hubone ng'olu ebirooto bibe biryolerera."

²¹ Lubbeeni ni ganjulira, gagesyaho ohumunonia. Ng'abaloma ati, "Hulehe hutamwita.

²² Muteeta muutu, mumudanye mwironjo lino eriri njano mu lulafu aye mutamuhola habi hosihosi." Lubbeeni galoma atyo olw'ohwenda ohumunonia, amwagamye eyiri semwana.

²³ Yosefu ni goola aja baganda babe baali, bamunamba bamwambula ehymbalo hihye ehy'ebbeeyi ehy'amabala amangi ehi gaali ni gambaaye,

²⁴ nga bamunjira bamudanya mwironjo. Eronjo eryo lyali linjumamo maaji.

²⁵ Ni baali ni balya, nga babona ehibinja hy'Abayisimayiri ni banwa e Giliyaadi n'engamiya jaawe ni jetwihire ebyahaloosa ebyohuta mu mere n'ebyahawoowo ebi balanga baati bbaamu ni miira, ni batiina e Misiri.

²⁶ Nga Yuda aloma abaganda babe ati, "Hiranji hi ehi hunasune mu hwita muganda yeefe?"

²⁷ Muhole humuguse Abayisimayiri abo, efe hutamuhola habi hosihosi olwohuba muganda yeefe era mubiri gwefe." Nga abaganda babe bafugiirira ehi gabaloma.

²⁸ Olw'ehyo, abasubuuzi bala ohunwa e Midiyaani ni baali ni babitanjo, nga banjalula Yosefu ohunwa mwironjo, nga bamugusa Abayisimayiri efeeze amahumi abiri. Ng'abaatu abo abamugula banira Yosefu e Misiri.

²⁹ Oluvanyuma Lubbeeni ni ganjwa eyi gaali gatiina hwironjo, Yosefu sigaalimo. Enaku yamuleetera ohunabula engoye jije.

³⁰ Ng'ango atiina eyiri abaganda babe, abaloma ati, "Omwana mwirinjo anjumamo, naholetye ese?"

³¹ Ng'abaganda babe basala embusi bahena banamba olugoye lwa Yosefu, balumitya mu mafugi.

³² Nga banamba ehymbalo ehyo ehy'amabala amangi, bahinjirira saawe, bamuloma baati, "Hwaweene ehymbalo hino. Gesyaho ohuhifaania hamunga nj'ehyomwana wuwo."

³³ Nga saawe ahifaania ati nje nihyo. Ng'aloma ati, "Hino nj'ehymbalo hy'omwana wange, esolo ekambwe yamulya. O-o, hituufu esolo yagusulagusula Yosefu wange."

³⁴ Nga Yakobbo anabujula engoye eji gaali ni gambaaye, gesidha ehigwali, ng'alira omwana wuwe ohuhena endaalo nyingi.

³⁵ Abasaani n'abahaana babe bosibosi batiina ohumugumya aye enaku siyamunwa hu mwoyo. Ng'abaloma ati, "Mundehe mu naku yange! Ndiitiina e magombe ni kiirira omwana wange!" Kale nga atiina mu moni n'ohulira hu lw'omwana wuwe.

³⁶ Abamidiyaani ni banjira Yosefu e Misiri, bamugusa Potifaali, mulala hu bahungu ba Falaawo era owaali omuhulu w'abahuumi babe.

38

Yuda ni Tamali

¹ Naaahani ehiseera hyola Yuda ganwa mu baganda babe geehirira gatiina gamenya n'omusinde oyu balanganga baati Kira mu hitundu ehi balanganga baati Adulamu.

² Nga Yuda abonayo omuhaana wa Suwa Omukanani era ng'amunjira obufumbo.

³ Ng'omuhaana oyo aba hida asaala omwana omuseere, nga bamulanga baati Eri.

⁴ Nga nindi aba hida, asaala omwana museere, ng'amulanga ati Onani.

⁵ Era nindi ng'aba hida asaala omwana museere, nga bamulanga baati Seera. Aja gasaalira Seera, Yuda gaali amenyire yi Kezibba.

⁶ Omusaani wa Yuda omuhulu oyu balanga baati Eri ni gahula, nga semwana amuhwera omuhasi oyu balanganga baati Tamali.

⁷ Eri omudaayi wa Yuda, gaali muhosi wa bibi mu moni ja MUSENGWA, olw'ehyo MUSENGWA gamwita.

⁸ Nga Yuda aloma Onani ati, "Sika omuhasi wa mugandawo woohereese obuvunanyiziwa wuwo owobusika eyiri mujjiwo wahamusaalamo abaana hulwa mugandawo."

⁹ Aye Onani gamanya ati abaana abo sibaliba babe. Olw'ehyo olu gahajenyuhire ni muha mugandawe, ebiseera ni byaholire ohujuha gajuhanga njaasi olwohutenda husaalira mugandawe abaana.

¹⁰ Ehyo ehi gahola hyali hibi mu moni ja MUSENGWA, nga yeese amwita.

¹¹ Ng'anjo Yuda aloma Tamali muha omusaani ati, "Kusunga otiine ewenywe obe eyo nga namwandu, ohwola olu Seera musaani yange alihula ko ahusike." Hino gahiroma olwohuba gajeega ati, "Yeese anjanga ohufa hya baganda babe." Nga Tamali atiina gehala ewaawe, ewa semwana.

¹² Ni njabitanjo ehiseera ehyene ehireeni, Suwa omuhasi wa Yuda, gafa. Endaalo j'ohulira ni janwaho, nga Yuda anjamba engira atiina e Timuna ewa basinde abaali ni basala amooya hu taama jije. Nga Kira Omwadulamu amujereheraho.

¹³ Ni balomera Tamali baati, "Muhwewo ali hutiina e Timuna ohusala amooya hu taama jije."

¹⁴ geyambula ebyambalo eby'owanamwandu nga gambala ebindi, nga gewihirira olugoye hu mutwe nomu moni batamufaanina, nga gehala hu ngira eyitiina e Timuna nja mulyango ogwingira mu habuga h'Enayimu. Hino gahihola olwohuba gabona ati wayire Seera gaali ahenire ohuhula, sibamumuja ohumusika.

¹⁵ Yuda ni gabona Tama, gajeega ati malaaya olwohuba gaali gewihiriye mu moni.

¹⁶ Ng'atiina anja gaali amuloma ati, "Nja hutiine penyuhe ni neewe." Galoma atyo olwohuba sigategeera ati nj'omulya wuwe.

Nga Tamali amubuusa ati, "Onaape hi ohujenyuha ni neewe?"

¹⁷ Nga Yuda amugobolamo ati, "Nja huhunjeeresa embusi ohunjwa mu hidooli hyange."

Ng'amuloma ati, "Onaape ehiitu ng'omusingo ohwola olu oliyiijeeresa?"

¹⁸ Ng'amubuusa ati, "Musingo hi ogu wenda kuje?"

Ng'amugobolamo ati, "Nenda wuupe epeta yiyo eriho esiina liryo ko n'esimbo eyo eyi onjambire mu ngalo." Ng'anjo Yuda amunja ebiitu ebyo, ng'anjenyuha ni naye ng'amunja ehida.

¹⁹ Tamali ni gagama engo, geetusaho olugoye olu gaali ni gewihiriye nga nindi gambala ebyambalo ebyobunamwandu.

²⁰ Oluvanyuma Yuda ni gagamayo engo ganja meriwe Kira Omwadulamu embusi ayinjirire omuhasi ola ahene amugobohese omusingo ogu gaali n'amunjaaye. Aye sigagaanjo Tamali amugobohese omusingo.

²¹ Nga Kira Omwadulamu abuusa balala hu basinde ab'Enayimu ati, "Malaaya womu masabo ga bahatonda b'e hitundu hino owihalanga njano hu tulo w'engira, ali nje?"

Ng'abasinde abo bamugobolamo baati, "Njano sihubanganjo ni malaaya owomu masabo ga bahatonda."

²² Nga Kira gagamayo eyiri Yuda, amulomera ati, "Ndimubona era n'abalala hu basinde abomu hitundu ehyo bandomire baati, 'Njano sihubanganjo ni malaaya owomu masabo ga bahatonda.' "

²³ Ng'ango Yuda aloma meriwe Kira ati, "Leha anjire omusingo ogwo, olwohuba hunjanga n'ohuswalira anjo abaatu ni batujeherera olwa malaaya. Kasita mbaye munjeerehiise embusi aye somuweene."

²⁴ Ni nabitano emyesi ng'edatu nga balomera Yuda baati, "Wange, Tamali omulya wuwo gaahola obuhwedi era anja hulomera nana ali hida."

Nga Yuda aloma ati, "Mumutuse mu hibuga, mumwohye mulamu."

²⁵ Ne ni baali ni batusa Tamali ebulafu w'ehibuga baje bamwohye, ng'atuma omuutu eyiri muhwewe n'omusingo gula ati, "Ndi hida aye hy'omwene biitu bino." Ng'ahena ameedaho ati, "Kusunga obyetegerese obone obanga ofaania epeta yino eriho esiina ko n'esimbo yino."

²⁶ Yuda ni gabifaania, ng'aloma ati, "Tamali mugwalaafu ohusingaho olwohuba sinamuja Seera omusaani wange ohumusika." Era siganjenyuha ni naye nindi.

²⁷ Ehiseera ehy'ohusaala ni hyola, nga bahifaania baati Tamali gaalimo balongo.

²⁸ Ni gaali n'asaala, nga mulala atusa engalo, ng'ango omusanu asaalisa amusidihaho ahagoye ahalando hu ngalo yiye aloma ati, "Ono nj'owehereeye ohutula."

²⁹ Aye ni gagobosayo engalo, mugandawe nj'owatula, ng'omusanu omusaalisa aloma ati, "E e, posalireno ohutula otyo!" Nga bamutaho esiina baati Pereezi.

³⁰ Oluvanyuma nga mugandawe owaali n'ahagoye ahalando hu ngalo nga kwatula era nga bamulanga esiina baati Zeera.

39

Yosefu n'omuhasi wa Potifaali

¹ Naahani oluvanyuma lw'ohutunda Yosefu, Abamidiyaani abamugula beehirira ni naye bamunjira e Misiri. Omumisiri oyu baali ni balanga baati Potifaali, mulala hu bahungu era omuhulu w'abahuumi ba Falaawo, gamugula hu Bayisimayiri abo.

² MUSENGWA ng'aba njalala ni Yosefu era gaamuja ekabi mu biitu byosibyosi ebi gaholanga n'ajeeresha musengwawe Omumisiri oyo.

³ Era musengwa ya Yosefu ni gabona MUSENGWA n'ali njalala ni naye era ti hiisi ehi ahola, MUSENGWA ahija ekabi,

⁴ Nga Yosefu aba muhoda eyiri musengwawe oyo era gamufuula munjeeresha wuwe owenjajulo. Ng'amuja ogwohulabiriranga amago gage era ng'amwesiga amuja ogw'ohuhuuma ebiitu byomu mago gage byosibyosi.

⁵ Ohujwa olu Potifaali ganambya Yosefu eby'amago gage n'ebiiu bibye byosibyosi, MUSENGWA ganja amago g'Omumisiri oyo ekabi olwa Yosefu. Ekabi ja MUSENGWA nga jiba hu hiisi hiitu ehi Potifaali gaali ni nahyo, mu nyumba nomu ndimiro.

⁶ Olw'ehyo Potifaali ganambya Yosefu ebibye byosibyosi abirabirire. Era byosibyosi ni biri njaasi wa Yosefu, Potifaali sigafanga hu hiitu hyosihyosi ohutusaho emere eyi gaalyanga.

Naahani Yosefu gaali munegene era n'aboneha bulani.

⁷ Olw'ehyo, ehiseera hyola omuhasi wa musengwawe gamwegomba era ng'amuloma ati "Hala onjenyuhheho ni neese."

⁸ Aye Yosefu ng'agaana amuloma ati, "Musengwa yange gapambya ebiiu byosibyosi ebi ali ni nabyo era nanuma ehigeralihirira hu biitu bibye olwohuba ndino ohubirabirira.

⁹ Nanuma owukira obunangi mu mago gano era nanuma ehi musengwa yange atapambya ohutusaho ewe, olwohuba oli muhasi wuwe. Olw'ehyo, sobola tye ohuhola ehibi hyehyo, nonoona mu moni ja Hatonda?"

¹⁰ Era wayire nga hiisi ludaalo omuhasi oyo gadebanga Yosefu anjenyuhe ni naye aye niye gagaana wayire ohwehala ohunjaya ni naye.

¹¹ Lulala Yosefu gengira mu nyumba ohuhola emirimo era ni nanuma mwidu yesiyesi owaalimo.

¹² Nga muha Potifaali afahira ehymbalo hya Yosefu amuloma ati, "Nja onjenyuhe ni nange." Aye nga Yosefu amulehera ehymbalo hihye aduluma atula ebulafu.

¹³ Ni gabona n'amuleheeye ehymbalo hihye mu ngalo era n'adulumire ganjwa mu nyumba,

¹⁴ galanga abeedu babe gabaloma ati, "Mubone, Omubbebulaniya ono baamuleeta nana hutugudujiraho! Abaaye gengiye muno ohufutaganiraho aye ni kub bire enduulu, ng'aduluma.

¹⁵ Ni kub bire enduulu, adulumire ng'aleha nana ehymbalo hihye ng'atula nomu nyumba."

¹⁶ Ng'ano omuhasi oyo abiiha ehyambalo hya Yosefu ohwola olu musengwawe gagobola.

¹⁷ Ng'amulomera ati, "Omwidu Omubbebbulaniya oyu watuletera n'ano, abaye gapamba.

¹⁸ Aye ni kubhire enduulu, ng'aduluma aleha ehyambalo hihye era c'ehino."

Badanya Yosefu mu komera

¹⁹ Musengwa ya Yosefu ni ganjira ebibono ebi omuhasi wuwe gamulomera, obusungu wamunjamba.

²⁰ Musengwa ya Yosefu gamunjamba gamunjira gamudanya mu komera omu basidihiranga abasibe ba habaha.

Aye Yosefu ni gaali eyo mu komera,

²¹ MUSENGWA gaali njalala ni naye era gamunjambira ehisa, hino hyamuleetera ohuba muhoda eri omuhulu w'ekomera.

²² Ng'omuhulu w'ekomera anja Yosefu owanyapala w'abasibe bosibosi mu komera era ng'amuna n'ogwohulabirira emirimo josijosi eji baholanga mu komera.

²³ Omuhulu w'ekomera sigafangayo hu hiitu hyosihyosi ehi gaali n'anambisye Yosefu. MUSENGWA gaali njalala ni Yosefu era gamunja ekabi mu hiisi hiitu ehigaholanga.

40

Yosefu avunula ebirooto by'abasibe bahye

¹ Oluvanyuma ni njabitano ehiseera, omuhulu wabanyiiyi abanyiiyiranga Falaawo omunugi w'e Misiri n'owamujeeresanga * ebyohunywa, basobya hu musengwa yaawe.

² Nga Falaawo alunjira abanjeera babe abo bombi, omuhulu wabanyiiyi abamunyiiyiranga n'owamujeeresanga ebyohunywa.

³ Ng'ababanjira babata mu komera mu nyumba ey'omuhulu w'ekomera, mu hifo ehyene ehyo omu basidihira Yosefu.

⁴ Omuhulu w'abahuumi abanja Yosefu ohuba omwidu waawe.

Oluvanyuma lw'ababiri abo ohuba mu komera ehiseera ehitali hitono,

⁵ bombi, omuhulu wabanyiiyi abanyiiyiranga Falaawo n'owamujeeresanga ebyohunywa abaali mu komera, basuna ebirooto owiire bulala owo era hiisi hirooto hyali n'amahulu gaahyo.

⁶ Ni wahya mu mugamba, Yosefu gaatiina eyi baali ng'ababona ni banakujaaye.

⁷ Ng'ababuusa ati, "Hiina ehi banakujaahise hiityo olwa leero?"

⁸ Nga bamugobolamo baati, "Hwembi hulootire ebirooto, ne njuma ananga ohutu-vunulira amahulu gaahyo."

Nga Yosefu abaloma ati, "Hatonda yene nj'asobola ohuvunula amahulu g'ebirooto. Kale mundomere ebirooto byenywe."

⁹ Ng'ano owamujeeresanga Falaawo ebyohunywa alomera Yosefu ebirooto hihye ati, "Mbwene omuzabbibu ni gwetengehire mu moni wange,

¹⁰ era hu muzabbibu ogwo ni huliho amasaga adatu. Anjo ni naano nga gutusa amahoose, nga gwamirano emizabbibu era nga jirabirano.

¹¹ Mbaye pambire ehilopo hya Falaawo mu ngalo. Ng'ano noga emizabbibu ejo jihumulira mu hihopo ehyo. Ni kenire nga cinjambya Falaawo."

¹² Nga Yosefu amuloma ati, "Gano nj'amahulu g'ebirooto ehyo: amasaga adatu nj'endaalo edatu.

¹³ Ni njabitireno endaalo edatu, Falaawo aja hulagira bahubonolole wagame mu hifo hihyo era wagameyo ohumunanga ehilopo, ng'olu waholanga ahale.

¹⁴ Aye ohebuliranga wandaga ehyere walomeraho Falaawo ebipambaho, nahanjwa mu komera muno.

¹⁵ Hiri hiityo olwohuba baatunda hutunda ohunjwa mu hyalo hy'eweefe ehy'Ababbebbulaniya era njuma ehi nahola ohundanya mu komera muno."

¹⁶ Omuhulu wabanyiiyi ni gabona Yosefu n'avunuliye ola bulanji, ng'amuloma ati, "Keesi mbaye n'ebirooto. Hu mutwe gwange hubayeho ebisero bidatu ni birimo emere.

¹⁷ Mu hisero ehya njamugulu, mubayemo hiisi hirani Falaawo ohulya aye enyuni jiriyenga emere eyo ebaaye mu hisero hu mutwe gwange."

¹⁸ Nga Yosefu amugobolamo ati, "Gano nj'amahulu g'ebirooto ehyo: ebisero ebidatu nj'endaalo edatu.

¹⁹ Endaalo edatu ni jibitireno, Falaawo aja hulagira bahutuse mu komera bahutemeho omutwe. Era banjanihe omulambo gugwo hu musaala enyuni jigulye."

* 40:1 40:1 oba omusenero wuwe.

²⁰ Endaalo endatu ni jabitano, gaali mazaaliwa ga Falaawo era ganyiiyira abahungu babe bosibosi embaga. Ng'alagira batusa owamujeeresanga ebyohunywa ko n'omuhulu wabanyiiyi mu komera, nga babanjira mu moni ja bahungu babe.

²¹ Ng'asoniina omuhulu owamujeeresanga ebyohunywa amugobohesa obuhulu wuwe era ng'atandiha ohumujeeresanga nindi.

²² Aye omuhulu wabanyiiyi nga bamunjira bamwita ng'olu Yosefu gaja amahulu g'ehirooto hihye.

²³ Aye omuhulu owamujeeresanga Falaawo ebyohunywa, nga gerabira Yosefu.

41

Ebirooto bya Falaawo

¹ Ni njabitano emyaha ebiri miramba, oluvanyuma lw'ohugobosa omuhulu w'ebinywewa hu mulimo gugwe, nga Falaawo aloota ni gemereeye hu lwabi olu balanga baati Kiyira.

² Ng'abona enjombe musanvu ejiboneha obulani era engeeji ni njwera mu lwabi olwo nga jitandiha ohwaya mu ngada.

³ Oluvanyuma, enjombe ejindi musanvu janjwera mu lwabi. Jino jaali nyondi era ni jiboneha bubi, joosi jatiina jemeerera hu gobo ly'olwabi anaaali enjombe jira engeeji era ejiboneha obulani.

⁴ Mu hirooto ehyo, gabona enjombe omusanvu enyondi era ejiboneha obubi ni jirya enjombe jira omusanvu engeeji era ejiboneha obulani. Ng'ano Falaawo asisimuha mu hirooto.

⁵ Nga nindi anjenyuha aloota ehirooto ehindi. Hu luno gabona ebigala by'engaano musanvu, ebigimu era ebiboneha obulani ni bihulira hu hiholo hirala.

⁶ Nga njabanjo ebigala ebindi musanvu ebi gabona cooka nibyo ni biri binjotohi olw'embenjo embalire eyanjwa mu lulafu yabihubba byanjotoha.

⁷ Ng'ano ebigala ebyo omusanvu ebijotohi, bimira bira omusanvu ebigimu era ebiboneha obulani. Falaawo ni gasisimuha, gafaania ati hyali hirooto.

⁸ Ni wahya mu mugamba, ehyo hyatawanya Falaawo. Olw'ehyo, gatumisa balanga abafumu n'abanji bamagesi bosibosi mu hyalo hy'e Misiri. Nga Falaawo abalomera ebirooto bibye aye njajuma owasobola ohumulomera amahulu g'ebirooto ebyo.

⁹ Ng'ano owamujeeresanga Falaawo ebyohunywa amuloma ati, "Musengwa, olwa leero kebuliye esobi yange.

¹⁰ Lulala, Falaawo ganyigira abeedu babe, ng'asidiha omuhulu wabanyiiyi ni nange mu komera mu nyumba ey'omuhulu w'abahuumi babe.

¹¹ Ni hwali mu komera omwo, nga njabanjo ehiire omu ese n'owahyange oyo hwaloota hiisi mulala ehirooto.

¹² Njalinjo omuseere Omubbebbulaniya, omwidu ow'omuhulu w'abahuumi owaali mu komera ni neefe. Ni hwumulomera ebirooto byefe ng'atulomera hiisi muutu amahulu g'ehirooto hihye.

¹³ Hiisi hiitu nga hiba ng'olu gahiroma mu huvunula huhwe: ese nga wungobohesa omulimo gwange, ola nga bamunjira bamwita."

¹⁴ Ng'ano Falaawo alagira baje baleete Yosefu. Ng'ano ni naajo baja bamutusa mu komera. Ni bahena ohumubega efiiri, gacua ebyambalo bibye, nga bamunjira eyiri Falaawo.

¹⁵ Ni bamwosa nga Falaawo amuloma ati, "Nalootire ehirooto aye njajuma asobola ohuvunula amahulu gaahyo. Aye bandomeeye baati mbo ewe osobola ohuvunula amahulu g'ehirooto singa bahihulomera."

¹⁶ Nga Yosefu amugobolamo ati, "Ese, sisobola huvunula birooto aye Hatonda aja huhulomera amahulu wihe omwoyo."

¹⁷ Ng'ano Falaawo aloma Yosefu ati, "Mu hirooto hyange, mbaye nemereeye hu gobo ly'olwabi Kiyira,

¹⁸ nga mbona enjombe musanvu engeeji era ejiboneha obulani ni jaaya mu ngada.

¹⁹ Oluvanyuma nabona enjombe ejindi musanvu ejiboneha obubi, enyondi era mbaye kiiri hubonangaho mu hyalo hyosihyosi ehy'e Misiri, enjombe enyondi hyeje ejinabona mu hirooto.

²⁰ Enjombe ejo enyondi era ejiboneha obubi, nga jirya enjombe jira omusanvu engeeji era ejiboneha obulani.

²¹ Aye oluvanyuma lw'enyondi ohulya engeeji, enyondi jasigala ni jiihiiri nyondi era ni jiboneha bubi. Ng'ano sisimuha mwiro.

²² “Nga nindi penyuha era nga ndoota ehrooto ehindi. Mu hirooto ehyo, nabona amagala g’engaano musanvu amagimu era agaboneha obulani.

²³ Naali keja nga mbona obugala obundi musanvu ni buli bujotohi olw’embenjo embalire eyanjwa ewujwalyuba yabihubba.

²⁴ Ng’obugala owo obujotohi, bumira amagala gala omusanvu amagimu era agaboneha obulani. Bino hyosibyosi mbiromeeye abafumu aye najumire asobooye ohundomera amahulu gaabyo.”

²⁵ Nga Yosefu aloma Falaawo ati, “Ebirooto ebi Falaawo alootire, biri n’amahulu nj’ameene. Hatonda ahwehuliye Falaawo ebi ali huupi huhola.

²⁶ Enjombe omusanvu ejiboneha obulani, nj’emyaha omusanvu era amagala omusanvu amagimu, nj’emyaha omusanvu. Ebirooto ebyo biri n’amahulu nj’ameene.

²⁷ N’ejombe omusanvu enyondi era ejiboneha obubi, nj’emyaha omusanvu era obugala omusanvu obujotohi olw’embenjo embalire ohujwa ewujwalyuba, nj’emyaha omusanvu ej’enjala.

²⁸ “Ehyo hiri ng’olu ndomire ti Hatonda alagire Falaawo ehi ali huupi huhola.

²⁹ Nanahabeno emyaha emirani musanvu ej’emere mu gwanga ly’e Misiri lyosiryosi.

³⁰ Aye oluvanyuma lwajo, raja hubano emyaha musanvu ej’enjala. Era enjala eyo eriretera abaatu ohwibirira ohwama hw’emere ohw’amaani ohwasooka. Enjala eriruma ehvalo ohubitirira.

³¹ Nalinumano ehiliraga hiiti naalihono emyaha eji emere yabereyemo enyingi olwohuba enjala eriba nyingi bugali.

³² Ehigendererwa hya Hatonda ohuna Falaawo ehrooto mu ngeri ebiri, hiri ti Hatonda asalireno ehi aja huhola era aja huhoyeresa mu hiseera ehitali hya njale.

³³ “Olw’ehyo, Falaawo aheje omusinde omulabuhi era ow’amagesi, amuje obujangi ohudulumya ehvalo hy’e Misiri.

³⁴ Falaawo ateno abatangirisi mu hiisi hitundu ohusoloosa hirala ehoyutaanu eh’amakungula mu gwanga ly’e Misiri mu myaha ejo omusanvu ej’emere embitiirifu.

³⁵ Era mu bujangi wa Falaawo, bahumbaanie emere mu myaha ejo josijosi emirani ejijia mu moni, bahene bayibihe mu bibuga batenjo n’abasirikale ohuyihuuma.

³⁶ Emere eyo bayibihe eyo ni betegehera emyaha omusanvu ej’enjala eyijia mu gwanga ly’e Misiri, ohwehuumisa abaatu batafa njala.”

³⁷ Ebibono ebi Yosefu galoma byali by’amagesi eyiri Falaawo n’abahungu babe bosibosi.

³⁸ Ng’ano Falaawo abuusa abahungu babe ati, “Husobola hwagaana neena omusinde hy’ono ali n’Omwoyo wa Hatonda?”

³⁹ Nga Falaawo aloma Yosefu ati, “Hatonda ahulagire amahulu g’ebirooto byange byosibyosi, najuma omuutu omulabuhi era ow’amagesi hy’ewe.

⁴⁰ Oja huhulira olubiri lwange era abaatu b’e Misiri bosibosi bali n’ohugonderanga ebiragiro biho. Oja huba wahubiri hu ese.”

Yosefu anuga Misiri

⁴¹ Nga Falaawo aloma Yosefu ati, “Kunja obujangi ohujuga ehvalo hy’e Misiri hyosihyosi.”

⁴² Era nga Falaawo gefihula epeta yiye ey’obujugi hu lwala lulwe, ayifihya Yosefu. Ng’ahena amwambasa ehimolo ehi baatunga mu lugoye olulani olwa laasi, ng’anamba ahajegere ah’ezaabhu amwambasa mu mamiro.

⁴³ Ng’alagira bamugeehesya mu higaali hihye ehindi ohulaga ti nj’owaali owohubiri hu ye mu bujangi. Ng’abasirikale aba bamuja ohumuhuma bamutangirira ni bahabuhira abaatu baati, “Mwawuhe!” Kale nga Falaawo anja Yosefu obujangi ohujuga ehvalo hy’e Misiri hyosihyosi.

⁴⁴ Nga Falaawo aloma Yosefu ati, “Wayire ndiise Falaawo anuga Misiri, kunjaaye obujangi najume muutu ahola ehiitu hyosihyosi n’atahwebuhiiseho.”

⁴⁵ Nga Falaawo anja Yosefu esiina ati Zafenasi Paneeya, ng’ahena amuna Asenaasi omuhaana wa Potifeera omusengi womu hibuga Oni, ohuba muhasi wuwe. Kale nga Yosefu anuga egwanga ly’e Misiri.

⁴⁶ Yosefu gaali anesa emyaha adatu anja gatandihira ohujeeresha Falaawo habaha w’e Misiri. Nga Yosefu anjwa mu lubiri ewa Falaawo, atiina agenda n’alambula ahenaho Misiri yosiyosi.

⁴⁷ Mu myaha omusanvu emirani ej’emere, ehvalo hy’e Misiri hyama emere mu bungi.

⁴⁸ Nga Yosefu ahumbaania emere yosiyosi eyi baatu bomu Misiri bafuna mu myaha omusanvu emirani bayibiha anjatu mu bibuga. Mu hiisi hibuga gatangamo ehifo anja ohubiihamo emere ohujwa mu bitundu ohweswanigirisa.

⁴⁹ Nga Yosefu abunga ebibbiryo by'emere ebibba ebyene ebingi byaba oti hani mujehe hu nyanja. Olwohuba emere yaali nyingi bugali, galeeheraṅo n'ohuṅandiha omuṅendo.

⁵⁰ Mu hiseera ehyo, emyaha j'enjala ko joole, ng'Asenaasi omuhaana wa Potifeera omusengi womu hibuga Oni asaalira Yosefu abaana abaseere babiri.

⁵¹ Nga Yosefu alanga omwana omudaayi esiina ati Manase, aloma ati, "Olwohuba Hatonda ganjerabihiise ohutegana hwange ko n'amago ga Bbaabba."

⁵² Ng'owohubiri amulanga esiina ati Efulayimu n'aloma ati, "Olwohuba Hatonda gapaaye olusaaye mu hyalo omu mbonaboneeye."

⁵³ Ng'ano emyaha omusanvu ej'emere ohuba mu bungi mu gwanga ly'e Misiri, jinwaho.

⁵⁴ Ng'emiyaha omusanvu ej'enjala jitandiha, ng'olu Yosefu gaaloma. Enjala yaluma ehyalo hyosihyosi aye mu gwanga ly'e Misiri mwosimwosi mwalimo emere.

⁵⁵ Abaatu b'e Misiri ni batandiha ohulumwa enjala, baliririra Falaawo abaje emere. Nga Falaawo abaloma ati, "Mutiine eyiri Yosefu, muhole ng'olu anabalome."

⁵⁶ Enjala ni yahwana mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi, nga Yosefu gegulaṅo amasitoowa gosigosi, ng'agusa Abamisiri emere, olwohuba enjala yaali nyingi mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi.

⁵⁷ Ng'abaatu ohuṅwa mu byalo ebindi byosibyosi batiina e Misiri eyiri Yosefu ohugula emere, olwohuba enjala yaali nyingi mu hyalo hyosihyosi.

42

Abaganda ba Yosefu batiina e Misiri

¹ Yakobbo ni gategeera e Misiri n'eriyo engaano, galoma abasaani babe ati, "Lwahiina mwihaye hwiwaha ni muhejanaho ni ṅabula ehi muhola?"

² Nga geeyongera abaloma ati, "Pulira ti e Misiri eriyo emere, muserengete mutiineyo mutusahireyo emere hutafira ṅano njala."

³ Ng'abaganda ba Yosefu ehumi abahulu, beehirira batiina e Misiri ohugula emere.

⁴ Aye Yakobbo sigafugiirira Bbenjamini muganda ya Yosefu ohutiina n'abaganda babe, olwohuba gaali atya ati hamunga yeesi ehiitu ehibi hiṅanga ohumwolaho.

⁵ Abasaani ba Yisirayiri* baali balala hu mutoolo gw'abaatu abaatiina ohusaha engaano olwohuba enjala yaali mu gwanga ly'e Kanani lyosi.

⁶ Yosefu nj'owaali omuṅugi w'egwanga ly'e Misiri era nj'owaali n'agusa abaatu baayo bosibosi emere. Olw'ehyo, abaganda ba Yosefu ni batiina boola e Misiri, nga bagwa mu moni jije bafumaaye olw'ohumuṅa eṅono.

⁷ Anjo ni naano Yosefu ni gabona abaganda babe, gabafaania aye nga gehosa oti sabamanyire, ng'abaloma n'abogoha ati, "Muṅwera ṅeena?"

Nga bamugobolamo baati, "Huṅwera mu hyalo hy'e Kanani. Hujire ohugula emere."

⁸ Wayire Yosefu gafaania abaganda babe nibo sibamufaania.

⁹ Ng'ano Yosefu ahebulira ebirooto bibye ebi galootanga hu bo, ng'abaloma ati, "Enywe mujire huheeta ohumanya obunafu obuli mu gwanga lyefe ko mugobole mutusoose."

¹⁰ Nga bamugobolamo baati, "Bbe, musengwa yeefe, abeedu babo bajire hugula emere.

¹¹ Muhulu, hwesihwesi ng'olu otubona ṅano huli baana b'omuutu mulala. Efe abeedu babo huli baatu b'amazima, sihuli huheeta."

¹² Nga Yosefu abagobolamo ati, "Bbe mudulinga, enywe mujire huheeta ebiri mu gwanga lyefe."

¹³ Aye bamugobolamo baati, "Efe abeedu babo hwali ehumi n'ababiri, abaana b'omuutu mulala amenya mu gwanga ly'e Kanani, muṅere yeefe gasigayeyo ni seefe, muganda yeefe owundi nj'owafa."

¹⁴ Nga Yosefu abaloma ati, "Soobona, hiri ng'olu ndomire, enywe muli huheeta.

¹⁵ Hino cehi nahole ohuhahasa oba ehi muloma hituufu: Falaawo ng'olu ali omulam, simuja huṅwa ṅano ohutusaho nga muleetire ṅano muṅere yenywe.

¹⁶ Mweyangalemo mulala hu nywe atiine aleete muganda yenywe omuṅere, abasi-gaaye nenda hubata mu komera ohwola olu hunahahahase hanye ebimuloma bituufu. Ni muba ni mutaloma mazima, ng'olu Falaawo ali mulamu, mu butuufu muba muli baheeti."

¹⁷ Ng'abata bosibosi ṅalala mu komera ohuhena endaalo edatu.

* 42:5 42:5 oba Yakobbo.

¹⁸ Ni njabitanjo endaalo ebiri, hu lwalondaho nga Yosefu alagira baleeta abaganda babe abo abaloma ati, "Ese ndi muutu atya Hatonda, olw'ehyo muhole ehi mbaloma ko munjone."

¹⁹ Ni muba ni muloma amazima, mulala hu enywe asigale njano aye olw'amago genywe agali hulumwa enjala, abasigayenjo bagameyo banjirire abaatu bomu mago genywe abali hulumwa enjala, emere.

²⁰ Aye muli n'ohundeeterea njano nakoma wenywe ko kahase ebi muloma era ko munjone." Nga bahola baatyo.

²¹ Nga baloma abeene n'abeene baati, "Mu butuufu ehi hwahola muganda yeefe sihyali hiranji. Hwabona enaku eyi gaali ni nayo n'atwegayirira humulehe aye sihwajulirisa bibye. C'ehigima bino bitwolireho."

²² Nga Lubbeeni abagobolamo ati, "Sinabaloma ti omuseere mutamwosaho habi hosi hosi aye enywe mwagaana ohunjulira ebyange? Njaahani huli n'ohubiroosa."

²³ Sibamanya Yosefu ni gaali n'anjulira ebi baloma olwohuba gaali atambisa omutafuta ohuloma ni nabo.

²⁴ Nga Yosefu anjwa anja bali atiina anjaatu akukumusa amasiga, nga gagamayo eyi bali, ng'aloma ni nabo nindi. Ng'alagira banamba Simyoni bamudanya mu komera, bosibosi ni babona.

²⁵ Nga Yosefu alagira bejusa esanju j'abaganda babe emere, banamba n'ebbeesa aja hiisi muutu baajita mu sanju jaawe, nga babawonjera n'emere ey'ohulya ni bali mu lugendo.

²⁶ Ng'ango abaganda babe batwiha emere yaawe hu nasugirya jaawe basimbuha ohwagamayo engo.

²⁷ Owiire ni waberirira nga basalango banenyuhe anjaatu. Mulala hu bo ni gasitula esanju yiye ohunja nasugirya yiye emere, ng'abona ebbeesa jije ni jiri hu mugulu w'esanju yiye.

²⁸ Ng'aloma baganda babe ati, "Bangoboheseye ebbeesa jange, nj'aji mu sanju yange." Ng'emyoyo jibahubba mu bifuba ni bateetema huteetema ni bebuusa abeene n'abeene baati, "Hatonda atuhilire hi hino?"

²⁹ Ni boola engo e Kanani, nga balomera Yakobbo laata yaawe byosibyosi ebyabolaho baati,

³⁰ "Omusinde anjuga egwanga eyi hwatiina ohugula emere, gaaloma ni neefe n'ebbogo n'atulobohesamo ohuba baheeti.

³¹ Aye nga humulomera huuti, 'Efe sihuli baheeti,

³² hwali ehumi n'ababiri, abaana ab'omuutu mulala, mulala gafa, munjere yeefe gaasigalayo ni seefe engo mu gwanga ly'e Kanani.'

³³ "Ng'ango omusinde omunugi w'egwanga eryo, atuloma ati, 'Hino cehi nja hutegereraho ti muli huloma hy'amazima: mulehe njano mulala hu nywe, ko enywe abandi munjirire abaatu benywe emere olw'enjala eyiruma.

³⁴ Aye mundeeteranga njano muganda yenywe omunjere, ehyo nj'ehinditegereraho ti simuli baheeti, ko ndehule muganda yenywe ono. Era muja huba b'edembe ohwihala mu gwanga lino mwetaaye.' "

³⁵ Ni begula esanju jaawe, hiisi muutu gagaanamo ebbeesa jije! Bo ni saawe ni babona ebbeesa ajo, ng'obuti bubanjamba.

³⁶ Nga saawe Yakobbo abaloma ati, "Mukenireho abaana bange. Yosefu gaatiina era ni Simyoni yeesi hinjirire era mwenda ohutusaho ni Bbenjamini yeesi. Hiisi hiitu hiri hutiinira bubu."

³⁷ Nga Lubbeeni aloma semwana ati, "Wiiitanga abaana bange bombi, singa sindigobosa Bbenjamini. Njesige keesi nja humugobosa."

³⁸ Aye nga Yakobbo aloma ati, "Omwana wange saaja hutiina eyo ni nenywe, olwohuba mugandawe gaafa, niye nj'asigayenjo yenene. Singa agwira ehigosi hu ngira, ehyo hiija hundeetera ohutiina e magombe n'obutahi bungi bugali."

43

Abaganda ba Yosefu bagamayo e Misiri

¹ Enjala yeyongerera ohuluma abaatu bugali mu gwanga ly'e Kanani.

² Ni baali ni bahenire ohulya emere yosiyosi eyi baatusa e Misiri, nga Yakobbo aloma abasaani ati, "Mwagameyo e Misiri mutugulireho emere."

³ Nga Yuda amuloma ati, "Omusinde ola omunugi waayo gatulabula ati, 'Simuja hugobolayo huloma ni nange ohutusaho nga mujire ni muganda yenywe.'

4 N'onafugiirire Bbenjamini ohutiina ni neefe, hunatiine e Misiri hwabagulirayo emere eyindi.

5 Aye nooba n'otafugiirira hutiina ni naye, sihunatiine olwohuba omusinde ola gatuloma ati, 'Sinja hugobolayo huloma ni nyenye ohutusaho ni mujire ni mujere yenywe.' "

6 Nga Yisirayiri amuloma ati, "Lwahiina mwalomera omusinde oyo muuti muli ni muganda yenywe owundi, ohundeetera obugosi bunu?"

7 Nga bamugobolamo baati, "Omusinde oyo gatubuusa bugali ebitunjabaho, gaabu-usa n'ebifa hu mago geefe ati, 'Senywe ahiirino mulamu? Muli ni muganda yenywe owundi?' Efe hwagobolangamo hugobolamo ebi gatubusanga. Hwahamanyiiye hu hi huuti anatulome ati, 'Muje muleete muganda yenywe oyo?'"

8 Nga Yuda aloma semwana Yisirayiri ati, "Fugiirira hutiina e Misiri n'omwana mangumangu hugule emere, ehyo hija huleetera ewe ni neese ko n'amago geefe ohujona enjala.

9 Ese suubisa ohumuhuma butiiribiri. Era ni tamugobosa njano, ogwo guja huba musango gwange.

10 Singa ebiseera sibiñwereeye hu huloma hu hiitu hino, engeri hwali huhulomeeye ho hale, anja ndomera njano hwahali hugobolayo mulundi ogwohubiri."

11 Ng'ango saawe Yisirayiri abaloma ati, "Hinaba ni hiri hiityo, muhole muuti: mujambeho birala hu biitu ebilirira erala obulani mu hyalo hyefe hino, mute mu sanju jenywe mujirireho omusinde oyo ng'ehirabo. Mujire ebyahawoowo ebi balanga baati bbaamu ni miira n'omudugere ko n'ebibala ebi balanga baati alumondi.

12 Mujire ebbeesa ej'emirundi ebiri olwohuba muli n'ohugobosayo ebbeesa jira ejibabateera mu esanju jenywe. Hamunga sihyali higenderere.

13 Mujire ni muganda yenywe yeese, mwagame eyiri omusinde oyo omunugi.

14 Sunga Hatonda Omwene Bunangi, omunugi oyo abalehulire muganda yenywe Simyoni ni Bbenjamini, bagobole. Ese nimba wohufiirwa abaana bange, hahibe hiityo, puma hyahuhola."

15 Ng'abasaani babe abo banjamba ebirabo ebyo n'ebbeesa ej'emirundi ebiri nga beehirira batina e Misiri beyanjula eyiri Yosefu ni bali ni Bbenjamini.

16 Yosefu ni gababona ni bali ni Bbenjamini, galoma alabirira amago gage ati, "Nira abasinde bano mu nyumba ewange, osale ehyayo otegehe ehiinjulo olwohuba banaalye ehyomu muusi ni nange."

17 Ng'alabirira amago gage, ahola ng'olu Yosefu gamuloma, ng'anjira abasinde abo mu nyumba ewa Yosefu.

18 Abaganda ba Yosefu batya ni babanjira mu nyumba ewa Yosefu. Banjeega baati, "Batuleetire njano olw'ebbeesa ejibata mu sanju jeefe hu ludaayi. Atuleetire eno atuhubbe owiibi ahene alagire batuhadaase bahene batufuule beedu babe era banjire ni nasugirya jeefe."

Ehiinjulo mu mago ga Yosefu

19 Olw'ehyo, batina eyiri alabirira amago ga Yosefu, owaali na mulyango gw'enyumba bamuloma baati,

20 "Muhulu, hwaja njano omulundi omudaayi ohugula emere.

21 Aye ni hwagamayo, hwola anjatu anja hwanjenyuha, ni hwabonjolola esanju jeefe, hiisi mulala gagaanamo ebbeesa enyene n'enyene eji gasasuulira emere, ni jiri hu mugulu w'emere. Olw'ehyo, hujigobohiise.

22 Sihumanyire owajita mu sanju jeefe. Huleetire n'ebbeesa ejindi ohugula emere."

23 Ng'alabirira amago ga Yosefu abagobolamo ati, "Enjuma bubi, mutatya. Hatonda wenywe era Hatonda wa senywe, gabaña obunjinda mu sanju jenywe. Nasuna ebbeesa jenywe eji mwasasula." Ni gahena ohuloma, ng'abatuhisa Simyoni.

24 Ng'ango alabirira amago ga Yosefu abangisa mu nyumba ewa Yosefu, ng'abana amaaji basaaba amagulu, ng'ana ni nasugirya jaawe enyaasi ohulya.

25 Nga bategeha ohujambya Yosefu ebirabo olwohuba baali babalomire baati gaali aja huliira njalala ni naabo ehyomu muusi.

26 Yosefu ni gagobola engo, nga bamunjirira ebirabo nga bahena bahubba amafuha mu moni jije.

27 Ng'ababuusa ng'olu baali, ng'ahena ababuusa ati, "Senywe oyu mwandomeraho, ali atye? Aliyo mulamu?"

28 Nga bamugobolamo baati, "Omwidu wuwo, seefe aliyo, ahiiryo mulamu." Nga bahubba amafuha ohulaga baati banjira enjono.

²⁹ Yosefu ni gabetoloosamo emoni, gabona Bbenjamini muganda yaawe, omwana wa nyina, ng'ababuusa ati, "Oyo nje muganda yenywe ohirira erala obunjere oyu mwandomeraho?" Ng'ahena amuloma ati, "Mwanawe, Hatonda ahunjambire ehisa."

³⁰ Yosefu ni gaabona Bbenjamini omwana wa nyina era mutoowe, ganyanguha ohunwanjo ohuheja ehifo an'ohulirira. Gatiina mu hisenge hihye ehy'enjabulo ng'alirira omwo.

³¹ Ni gahena ohulira, ng'asaaba mu moni, atula, ni gegumirisa ohutenda abaalijo bamanye ng'aloma alabirira amago gage ati, "Yiinula emere."

³² Ng'abeenjula Yosefu yenene, n'abaganda babe na bonene n'Abamisiri abaliiranga nalala ni naye na bonene. Bahola baatyo olwohuba hyali hya mbiho eyiri Abamisiri ohuliira nalala n'Ababbebulaniya.

³³ Beehasa abaganda babe abo ni bamulengereeye ni beema hu myaha jaawe, ohunwa hu mudaayi ohwola hu munjere. Nga bahejanaho ni beenjuna olwohubeehasa baatyo.

³⁴ Nga babejula emere ni bayituhisa hu meeza ya Yosefu, cooka eya Bbenjamini yasinga eyabahye bosibosi emirundi etaanu. Balya era banywa ni Yosefu era ni baali basangaafu.

44

Ehihopo ehy'efeeza mu sanu ya Bbenjamini

¹ Ni bahena ohulya, nga Yosefu alagira alabirira amago gage ati, "Yoolera abasinde emere mu sanu jaawe hiisi muutu n'omuteeramo eyi asobola ohugega. Era hiisi muutu muteere ebbeesa jije hu mugulu w'emere mu sanu yiye.

² N'ohena onjame ehihopo hyange ehi babbota mu feeza ohite hu mugulu w'esaju eyamuto yaawe era taamo n'ebbeesa eji asasuuye."

³ Ni wahya mu mugamba pwipwipwi, ng'aseebula abasinde abo baniina nasugirya jaawe.

⁴ Ni baali ni bahiiri hwola njaleeni ohunwa mu hibuga, nga Yosefu aloma alabirira na wuwe ati, "Londa hu basinde abo, n'onaboleho obalome oti, 'Lwahiina mutusasuuye ehibi mu hiranji ehi hubaholire?"

⁵ Hino nj'ehi hopo ehi musengwa yange anyweramo era nj'ehi atambisa ohumanya ebijja hubano mu moni. Muholire hibi ohuhiiba.' "

⁶ Era ni gabalondaho ng'abagaana abaloma ehi Yosefu gamuloma.

⁷ Aye nibo nga bamuloma baati, "Muhulu, hiina ehigema waloma ebibono ebyo? Sihusobola huhola ehiitu hyehyo.

⁸ Obanga hwagobohiise ebbeesa eji hwagaana mu sanu jeefe ni hwola e Kanani, lwahiina hwiba efeeza oba ezaabbu ohunwa mu nyumba ya musengwawo?

⁹ Singa njabanjo mulala hu efe abeedu babo, oyu onabone nahibihire, embwa enjibi yegula omugogo. Aye abasigayenjo hweshwesi huja hufuuha beedu babo."

¹⁰ Ng'alabirira amago ga Yosefu, amugobolamo ati, "Mutehiise bulani. Oyo oyu nagaane n'ehi hopo nj'anafuue omwidu wange yenene. Abasigaayeyo nibo sibanabehe musango."

¹¹ Ng'ajo hiisi mulala hu bo atwihula esaju yiye ayita njaaasi, ng'ahena ayibonjolola.

¹² Ng'alabirira ewa Yosefu, atandihira hu y'omuhulu yaawe ohwaza paka olu goola hu yomunjere. Nga bagaana ehihopo mu sanu ya Bbenjamini.

¹³ Ni hyazuuha hiiti ehihopo ehyo hyali mu sanu ya Bbenjamini, nga bahanula engoye jaawe olw'owusiba, nga bahena bagobosa esaju jaawe hu nasugirya jaawe bagama mu hibuga.

¹⁴ Mu hiseera ehyo, Yosefu gaali ahiiri mu nyumba e wuwe, Yuda n'abaganda babe ni boola mu nyumba, nga bahubba amafuha mu moni jije ni bajooleeye.

¹⁵ Nga Yosefu ababuusa ati, "Muholire hiina ehyo? Simumanyire muuti omuutu hy'ese asobola ohulagula gamanya ebiiu ebija hubano mu moni?"

¹⁶ Nga Yuda amugobolamo ati, "Hunaalome hi musengwa yange? Hunuma hya huloma. Hunenjonyeho huutye ohulaga huuti hunuma musango? Hatonda ganihire obubi weefe, efe abeedu babo. Njahanu huli beedu ba musengwa yeefe, efe njalala ni nooyo oyu baageene n'ehi hopo mu sanu yiye."

¹⁷ Aye Yosefu galoma ati, "Sipanga huhola ehiitu hyehyo, oyu bageene n'ali n'ehi hopo nj'aja ohufuuha omwidu wange. Abasigaaye mweyagamire eyiri senywe, miyaaya."

Yuda ahiihirira abaganda babe

¹⁸ Nga Yuda gegetera ana Yosefu gaali amuloma ati, "Kusunga musengwa yange, wunjihirise ohubaaho n'ehindoma eyi oli. Kusunga otanyigira ese omwidu wuwo, olwohuba manyire ti oli n'obunjangi hy'owa Falaawo era ehi olagira nj'ehi bahola.

¹⁹ Muhulu, watubuusa efe abeedu babo oti, ‘Muli ni senywe oba muganda yenywe?’

²⁰ Nga huhugobolamo huuti, ‘Huli ni seefe aye asahulunjire era huliyo ni muganda yeefe oyu seefe gasaala mu wusahulu. Muganda yeefe owundi, gaafa. Njhani muganda yeefe oyo nj’omwana yenyene aliño hu nyina era seefe amwenda bugali.’

²¹ Ng’año otuloma oti, ‘Mumuleetanga njano muboneho ko kahase ti ebi muloma bituufu.’

²² Nga muhulu, huhugobolamo huuti, ‘Bbaabba sasobola hwhirisa omwana oyo ohumulehano, asobola n’ohufa ogw’omwana wuwe.’

²³ Aye ng’otuloma oti, ‘Ohutusaho ni muleetire njano muto yenywe, sinja hubehirisa hugobola njano hwemeerera mu moni jange nindi.’

²⁴ Era muhulu, ni hwagama engo hwalomera seefe ehi watuloma.

²⁵ “Emere ni yatunwaho, nga seefe atuloma ati, ‘Mwagame e Misiri mutugulireho emere nindi.’

²⁶ Aye hwamugobolamo huuti, ‘Sihuja hutiiina e Misiri ohutusaho ni hutiiire ni muganda yeefe Bbenjamini olwohuba omunugi waayo gatuloma ati sigenda hutiiireyo ni hunjuma muganda yeefe ahira ohuba omunjere.’

²⁷ “Nga Bbaabba atugobolamo ati, ‘Mumanyire muuti nyinenywe gaasaalira abaana abaseere babiri.

²⁸ Mulala gangota hu moni era ananjuma hubuusabuusa esolo yamulya. Ohunwa hulwo simubonangaho.

²⁹ Singa munjira ono yeesi, njabaño ehigosi hu ngira, muja hugira tiine e magombe ni ndi n’enaku ey’amaani.’ ”

³⁰ Yuda geeyongera ohuloma ati “Olw’ehyo, singa nagama engo wereere ananjuma Bbenjamini, ng’olu bulamu wa Bbaabba buholera bugali hu mwana oyo,

³¹ kasita anabone ni hutagemyo ni mulebe yeefe oyo, aja hufa. Efe abeedu babo huja huba ndiife ohuleeteeye Bbaabba olumbe ohumwita.

³² Ehyo n’ohitaaye anjo, nahahasa Bbaabba ti nja humuhuma. Namuloma ati, ‘Singa simugobosa n’ali mulamu, omusango guliba hu ndiise.’

³³ “Kale kusunga ofugiirire omuseere ono gagame engo n’abaganda babe, ese kole owiidu mu hifo hihye.

³⁴ Olwohuba nagama tye eyiri Bbaabba, omwana oyo n’anjumaño? Kusunga wunjeede tagama ohubona ehija ohwola hu Bbaabba.”

45

Yosefu geyanjula eyiri abaganda babe

¹ Yuda n’ahenire ohweririgana, Yosefu gaali saahisobola hweyongera ohwehweherera eyiri abaganda babe mu moni j’abanjeeresaba. Olw’ehyo, galagira Abanjeeresaba abo banjweño batule ebulafu. Kale ni njali ni njanjumaño omuutu owundi yesiyesi ohutusaho abalebe babe, ng’abaloma ati, “Ese ndiise Yosefu.”

² Ng’ahena alira n’ejanjaasi ery’amaani, n’Abamisiri abaali ebulafu baanulira era batiina balomeraho n’abomu mago ga Falaawo.

³ Nga Yosefu aloma abaganda babe ati, “Ese ndiise Yosefu! Bbaabba ahiirino mulamu?” Aye abaganda babe ni banjulira ehyo, sibamugobolamo olw’esisi.

⁴ Ng’año Yosefu aloma abaganda babe ati, “Mwigerere njano.” Ni beegerera aja gaali ng’abaloma ati, “Ndiise Yosefu muganda yenywe, oyu mwagusa abaatu b’e Misiri.

⁵ Aye njajume alunjira owahye era muteralihirira olwohuba mwatunda hyapweramo ohuba njano, olwohuba Hatonda gapindiha eno mbeherereyo ponie obulamu w’abaatu.

⁶ Njahani myaha ebiri enjala n’eruma aye emyaha etaanu mu moni, njaja hunjumaño ohuhoma n’ohuhungula.

⁷ Ne Hatonda gapindiha eno ohubehererayo, ko enywe n’abejuhulu benywe mwanajona mu ngeri eyenjajisa, mwahasigalano ni muli balamu hu hyalo huno.

⁸ “Sindiinywe omwagira naaja njano aye Hatonda. Gafuula omunji w’amagesi omuhulu owa Falaawo, omuhungu w’amago gage era omunugi w’ehyalo hy’e Misiri hyosihyosi.

⁹ Kale mwagameyo mangu mulomere Bbaabba muuti, ‘Yosefu omwana wuwo aloma ati Hatonda gamufula munugi w’egwanga ly’e Misiri lyosiryosi. Olw’ehyo, yangunjaho wuuje eno mangumangu.

¹⁰ Oja humenyanga mu twale ly’e Goseni era oja huba njapi ni neese, ewe n’abaana ko n’abejuhulu babo n’etaama n’embusi n’enombe ko ni neebyo byosibyosi ebi oli ni nabyo.

¹¹ Nja huhulabirira n’oli eno, olwohuba enjala ehiiiruma emyaha etaanu ejomu moni. Njano sooja hulumwa enjala.’

¹² “Enywe mwabeene ko ni muganda yange Bbenjamini, mubona muuti mu butuufu oweene, ndiise ali huloma ni nenywe.

¹³ Mutiine mulomere Bbaabba hu ŋono eri ndi ni nalyo ŋano mu gwanga ly'e Misiri n'ebinjamba hu biitu ebindi byosibyosi ebi muweene era muhene mumuleete ŋano mangu.”

¹⁴ Ng'ango ahena agwa mugandawe Bbenjamini mu hifuba nga bombi bakukumusa amasiga olw'esangaalo.

¹⁵ Ni gahena ng'agwa abaganda babe bosibosi mu bifuba nakukumusa amasiga olw'esangaalo. Oluvanyuma ng'abaganda babe batandiiha ohunjaya ni naye.

¹⁶ Amanjiliro ni goola mu lubiri lwa Falaawo ti abaganda ba Yosefu baali bajire, Falaawo n'abahungu babe bosibosi baali basangaafu.

¹⁷ Nga Falaawo aloma Yosefu ati, “Loma abaganda babo oti, ‘Mutwihe emigugu hu nasugirya jenywe mwagame e Kanani,

¹⁸ muleete senywe n'amago genywe, muuje mube eno. Nja hubana e twale erisingira erala obulari era muja huba n'emere.’

¹⁹ Era balome oti, ‘Mutiine n'ebigaali ohunjwa ŋano e Misiri, ohugegeramo abaana abanjere n'abahasi benywe, muleete ni senywe.’

²⁰ Era mutafaayo hu biitu byenywe ebi muli ni nabyo eyo olwohuba ebirani byosibyosi ebyomu gwanga ly'e Misiri, biija huba byenywe.”

²¹ Ng'abasaani ba Yisirayiri* bahola baaty. Nga Yosefu abana ebigaali, ng'olu Falaawo galagira era gabaŋa n'emere eyohulira mu ngira.

²² Nga hiisi mulala hu bo amuna ebyambalo ebinyaaaha aye ng'anga Bbenjamini ebitundu by'efeeza ebihumi bidatu† n'ebiyambalo emigigi etaanu.

²³ Ng'anjeeresa semwana nasugirya ehumi ni jetwihire ebirani ebyomu gwanga ly'e Misiri, ni nasugirya ekasi ehumi ni jetwihire engaano n'emere n'ebiyohulira mu ngira ni batiina.

²⁴ Ng'ango aseebula abaganda babe abo ahena abaloma ati, “Mutaduhanira mu ngira.”

²⁵ Ng'abaganda babe batiina banwa e Misiri, boola mu hyalo hy'e Kanani eyiri Yakobbo laata yaawe.

²⁶ Nga bamuloma baati, “Yosefu ahiiriyo mulamu era muhulu nj'anjuga ehyalo hy'e Misiri.” Aye ehyo hyamuŋolera ebi sigahifugiira.

²⁷ Aye ni bamulomera byosibyosi ebi Yosefu gabaloma, gabona n'ebigaali ebi Yosefu ganjindiha ohumugega ohumunjira e Misiri, nga Yakobbo laata yaawe agobolamo amaani.

²⁸ Ng'ango Yisirayiri aloma ati, “Naahani fugiirira! Yosefu omwana wange ahiiriyo mulamu. Nja hutiina muboneho ni kiiri hufa.”

46

Yakobbo atiina e Misiri

¹ Nga Yisirayiri anjamba olugendo atiina n'ebiiu bibye byosibyosi ebi gaali ni nabyo era ni goola e Bberuseebba, ganjaya enjongo eyiri Hatonda wa Yisaka semwana.

² Nga Hatonda aloma ni Yisirayiri mu hirooto owiire ati, “Yakobbo, Yakobbo.”

Nga Yakobbo amugobolamo ati, “Wanji Musengwa.”

³ Nga Hatonda amuloma ati, “Ndiise Hatonda, Hatonda wa lataawo, otatya hutiina e Misiri, olwohuba ndihufuulira eyo egwanga ebbala.

⁴ Nja hwehirira ni neewe ohutiina mu gwanga ly'e Misiri era mu butuufu oweene ndihugobosa ŋano. Era n'olifa, Yosefu alihugolola.”

⁵ Ng'ango Yakobbo anjwa e Bberuseebba, ng'abaana ba Yisirayiri bagega Yakobbo laata yaawe, n'abaana n'abahasi baawe, mu bigaali ebi Falaawo gabanjindihira ohugenderamo.

⁶ Nga banjira ebisolo byawe ko n'ebiiu byawe ebi baasuna mu gwanga ly'e Kanani, nga Yakobbo n'olulyo lulwe lwosirwosi batiina e Misiri.

⁷ Gatiina e Misiri n'abasaani n'abahaana ko n'abejuhulu babe, olulyo lulwe lwosirwosi.

⁸ Amasiina g'abasaani ba Yisirayiri (Yakobbo n'abasaani babe) abaatiina e Misiri ngagano:

Lubbeeni omusaani wa Yakobbo omudaayi.

⁹ Abasaani ba Lubbeeni baali nje

Kanoki ni Paalu ni Kezirooni ni Karumi.

* 45:21 45:21 Oba Yakobbo. † 45:22 45:22 Huupi ekilo edatu n'ehitundu.

- ¹⁰ Abasaani ba Simyoni baali nje
Yemweli ni Yamini n'Okadi ni Yakini ni Zokali ni Sawulo omwana wuwe mu muhasi Omukanani.
- ¹¹ Abasaani ba Leevi baali nje
Girisoni ni Kohasi ni Merari.
- ¹² Abasaani ba Yuda baali nje
Eri n'Onani ni Seera ni Preezi ni Zeera. Aye Eri n'Onani baafiira mu hyalo hy'e Kanani.
Abasaani ba Preezi baali nje
Kezirooni ni Hamuli.
- ¹³ Abasaani ba Yisikaali baali nje
Toola ni Puuva ni Yobbu ni Simurooni.
- ¹⁴ Abasaani ba Zebbulooni baali nje
Seredi n'Eloni ni Yaleeri.
- ¹⁵ Abo nj'abasaani ba Leeya aba gasaalira Yakobbo mu Padani Alaamu ohwongera hu ba Dina omuhaana wuwe gasaala. Abaana babe bosibosi, abaseere n'abahaana baali adatu nabadatu.
- ¹⁶ Abasaani ba Gaadi baali nje
Zifooni ni Hagi ni Suuni n'Ezibboni n'Eri n'Arodi n'Aleeri.
- ¹⁷ Abasaani b'Aseri baali nje
Yimuna ni Yisuva ni Yisuvi ni Bberiya.
Mboojo yaawe gaali nje Seera.
Abasaani ba Bberiya baali nje
Hebberi ni Malukiyeeli.
- ¹⁸ Abo nj'abaana aba Zilupa gasaalira Yakobbo. Zilupa nj'oyu Labbaani gaana Leeya omuhaana wuwe ohuba omwidu wuwe. Bosibosi njalala, Yakobbo gamusunamo abaatu ehumi namukaaga.
- ¹⁹ Abasaani ba Lakeeli muha ya Yakobbo baali nje
Yosefu ni Bbenjamini.
²⁰ Yosefu gasaala Manase n'Efulayimu n'ali e Misiri. Asenaasi omuhaana wa Potifeera omusengi wa Oni nj'owaali nyinaawe.
- ²¹ Abasaani ba Bbenjamini baali nje
Bbeera ni Bbekeri n'Asubbeeli ni Geera ni Naamani n'Eki ni Roosi, Mupiumu ni Hupimu n'Arudi.
- ²² Abo nj'abasaani ba Lakeeli aba gasaalira Yakobbo, njalala baali ehumi nabane.
- ²³ Omusaani wa Daani gaali nje
Husimu.
- ²⁴ Abasaani ba Nafutaali baali nje
Yahizeeri ni Guuni ni Yezeri ni Silemu.
- ²⁵ Abo nj'abasaani ba Yakobbo aba Bbiluha gamusaalira. Bbiluha oyo nj'oyu Labbaani gaana Lakeeli omuhaana wuwe, abe mwidu wuwe. Era nj'owamusaalira abaana musanvu njonjosi.
- ²⁶ Abo bosibosi abaatiina e Misiri ni Yakobbo, abomu lulyo lulwe n'otuhiiseho abahasi b'abaana babe, baali abaatu kaaga namukaaga.
- ²⁷ N'ogataho abasaani ba Yosefu ababiri aba gasaalira e Misiri, ohunjirira njalala, abaatu abomu mago ga Yakobbo abaatiina e Misiri bosibosi baali sanvu.
- ²⁸ Nga Yakobbo atuma Yuda eyiri Yosefu ohumuja endagiriro eyitiina e Goseni. Ni boola mu twale ly'e Goseni,
- ²⁹ nga Yosefu anamba ehigaali hihye, atiina mu Goseni ohwagaanana Yisirayiri semwana. Yosefu ni gahubba emoni hu semwana ati bbepa, gatiina gamugwa mu hifuba, ng'alira ohuhena ehiseera ehylene ehirenji olw'esangaalo.
- ³⁰ Oluvanyuma, nga Yisirayiri aloma Yosefu ati, "Naahani n'olu fa nefiira olwohuba kuweene n'emoni jange nabona ti ohiiri mulamu."
- ³¹ Ng'ango Yosefu aloma abaganda babe n'abaatu abandi abaatiina e Misiri ni semwana ati, "Nahatiine eyiri Falaawo mulome ti, 'Abaganda bange n'abaatu abandi abaajire ni Bbaabba ababaaye ni bamenya mu hyalo hy'e Kanani, bajire ohumenya eno ni neese.
- ³² Abaatu abo baayi b'ebayayo era bajire n'ebayayo ko n'ebiiitu byawe byosibyosi.'
- ³³ Falaawo n'abalanga gababuusa ati, 'Muhola mirimo hi?'

³⁴ Mumugobolangamo muuti, 'Efe abeedu babo huli baayi by'ebayyo ohunwa mu bunjere weefe hy'abasehulu beefe ng'olu baali.' Ehyo hiija humuleetera ohubaleha munenye mu twale ly'e Goseni olwohuba Abamisiri benyinyalya abaayi."

47

¹ Nga Yosefu atiina alomera Falaawo ati, "Bbaabba gajire ohunwa e Kanani n'abaganda bange n'ebayyo byawe ko n'ebiiu byawe byosibyosi era bali e Goseni."

² Era gatobolamo hu baganda babe bataanu ng'abanjira ewa Falaawo.

³ Nga Falaawo abuusa abaganda babe abo ati, "Muhola mirimo hi?"

Nga bamugobolamo baati, "Efe abeedu babo huli baayi hya basehulu beefe."

⁴ Nga bamuloma baati, "Hujire ohubaaho eno olwohuba enjala y'amaani e Kanani era ebyayo byefe binjuma n'enyaaasi ery'ohwaya. Huhusunga otufugiriire humenye mu twale ly'e Goseni."

⁵ Nga Falaawo aloma Yosefu ati, "Lataawo n'abaganda babo bajire eyi oli,

⁶ egwanga ly'e Misiri liri mu mihono jijo, leha lataawo n'abaganda babo beehale mu twale erihira obulanji. Hababe e Goseni. N'oba n'omanyire mulala hu bo ali n'omuhono ogwohwaya, muje alabirirenga ebyayo byange."

⁷ Ng'ango Yosefu anjira Yakobbo semwana eyiri Falaawo. Yakobbo n'ahenire ohuheesa Falaawo n'ohumusabira ekabi,

⁸ nga Falaawo amubuusa ati, "Oli n'emyaha jinga?"

⁹ Nga Yakobbo agobola mu Falaawo ati, "Kenire emyaha cikumi n'adatu ni senguujuha mu hyalo muno. Emyaha jange mitono era ja bigosi aye sijoola hu myaha ja basehulu bange abaali abagendi."

¹⁰ Nga Yakobbo asabira Falaawo ekabi ahena anwanjo atiina.

¹¹ Ebyo ni byanjwa, nga Yosefu anjamba semwana n'abaganda babe abanja eroba mu twale ly'e Lameseesi erihirayo obulanji mu gwanga ly'e Misiri bamenyamo ng'olu Falaawo galagira.

¹² Nga Yosefu anja semwana n'abaganda babe ko n'abaatu aba gaali ni nabo emere ohusizira hu bungu w'abaana baawe.

Enjala ebitiirira hu hyalo

¹³ Mu hiseera ehyo, njali njanjuma mere mu hyalo hyosihyosi olwohuba enjala yaali nyingi bugali.

¹⁴ Nga Yosefu ahumbaania ebbeesa josijosi ejaali mu gwanga ly'e Misiri nomu Kanani eji batundanga mu ngaano ng'anjira mu lubiri lwa Falaawo.

¹⁵ Aabaatu b'e Misiri n'e Kanani ni batambisa ebbeesa jaawe josijosi jabanjwaho, batiina eyiri Yosefu bamuloma baati, "Muhulu, tujje emere. Otatuleha hufa enjala. Ebbeesa jitunoyeeho."

¹⁶ Nga Yosefu abaloma ati, "Ng'olu bbeesa jibanjyeho, njahani muleete ebyayo byenywe mbanjemo emere."

¹⁷ Nga bamunjirira embalaasi n'etaama n'enjombe ni nasugirya jaawe, abanjamo emere. Ng'omwaha ogwo gaaja abanja emere mu byayo byawe byosibyosi.

¹⁸ Omwaha ogwo ni gwanjwaho, nga nindi abaatu batiina eyiri Yosefu omwaha ogwalondaho bamuloma baati, "Sihunanga hwehweherera musengwa yeefe, mu butuufu oweene ebbeesa jatunwaho n'ebayyo byefe byosibyosi njahani bibyo. Njahani hunjuma hiitu hyosihyosi ohutusaho emibiri n'amaloba geeffe.

¹⁹ Huhusunga otatuleha hufa enjala hulehe anjo amaloba geeffe. Tugule era ogule n'amaloba geeffe otunjemo emere. Efe huja hufuuha beedu ba Falaawo n'amaloba geeffe gafuuhe gage. Tujje emere hwahanjona enjala, amaloba geeffe gatasigala anjo ni munjumamo muutu."

²⁰ Olw'enjala ohubitiirira mu gwange ly'e Misiri, abaatu bagusa Yosefu amaloba gaawe, nga gafuuha ga Falaawo. Hiisi Mumisiri gaali n'ohutunda eroba lirye olw'enjala, ng'eroba lifuuha lya Falaawo.

²¹ Nga Yosefu afuula abaatu beedu ohunwa hu salo ly'e gwanga ly'e Misiri ohwola hu yindi.

²² Aye sigagula loba ly'abasengi olwohuba basunanga omugabo ohunwa ewa Falaawo era balinga n'emere eyibahena. Ehyo nje hyagira ndibatunda byawe.

²³ Nga Yosefu aloma abaatu ati, "Ale njahani ng'olu mbagulire, muli baatu ba Falaawo n'eroba lyenywe lyosiryosi lya Falaawo. Owumo mbobuno muje muhome.

²⁴ Aye ni mugesa emere, muli n'ohunja Falaawo hirala ehyohutaano, efikaho esigale yenywe n'abaana benywe ko n'abaatu abamenya ni nyenywe."

²⁵ Ng'abaatu bamugobolamo baati, "Muhulu hufugiirira ohuba beedu ba Falaawo olwohuba obaaye wahyere eyi huli otuŋonisyehyere ohufa enjala."

²⁶ Nga Yosefu ahitaŋo ng'egambi mu gwanga lya Misiri n'ohwosa hatyane ti hirala ehoyhutaano ehya'amakungula bya Falaawo. Eroba ly'abasengi lyonene njeritafuuha lya Falaawo.

²⁷ Nga Abayisirayiri bamenya mu gwanga ly'e Misiri mu twale ly'e Goseni. Basuna obuninda era hiisi ehi banjambangaho hyalimo ehyaasa era beyongera obungi bugali.

²⁸ Nga Yakobbo ahena emyaha ehumi namusanvu mu gwanga ly'e Misiri. Nga njalala njoŋosi aba n'emyaha cikumi ane namusanvu.

²⁹ Ehiseera ni hyali huupi ohwola Yisirayiri* ohufa, galanga omusaani wuwe Yosefu ng'amuloma ati, "Pambire ehisa ote omuhono gugwo njaasi w'ehisambi hyange, olayire oti oja hundaga ehyaere era obe mwesigwa eyi ndi mutasihi mu gwanga ly'e Misiri.

³⁰ Aye ni fanga, wungeganga watusa e Misiri, wapira wasiha njalala n'abaatu bange." Nga Yosefu amugobolamo ati, "Nja huhola ng'olu olomire."

³¹ Nga Yisirayiri amuloma ati, "Layira oti oja huhola ng'olu oli husuubisa." Ng'ango Yosefu amulayirira. Nga Yisirayiri gediira hu muhoomero gugwe ajumirya Hatonda.†

48

Manase n'Efulayimu

¹ Oluvanyuma lw'endaalo sinyingi, balomera Yosefu baati, "Lataawo mulwaye bugali." Ng'ango Yosefu atiina n'abasaani babe bombi Manase n'Efulayimu ohubona semwana.

² Ni balomera Yakobbo baati, "Omusaani wuwo Yosefu gajire ohuhubona," Yisirayiri gahahamuha gehala hu hitanda.

³ Nga Yakobbo aloma Yosefu ati, "Hatonda Omwene Bunjani gambonehera e Luuzi mu gwanga ly'e Kanani, nga gaapa ekabi,

⁴ aloma ati, 'Nja huhwasa ni ngalamba olusaaye lulwo. Nja hufuula olusaaye lulwo ohuba amawanga mangi era ndibanja ehyaalo hino ohuba obutaka emirembe n'emirembe.'

⁵ Naahani abasaani babo bombi Efulayimu ni Manase, aba wasaalira mu gwanga ly'e Misiri muno, ni kiiri huuja baaja hufuuha bange. Abaana abo Efulayimu ni Manase baaja hufuuha bange ng'olu Lubbeen ni Simyoni baali baana bange.

⁶ Abaana abawasaala oluvanyuma, baaja huba babo era baaja husuna eminuluho ohunja hu bahyawe abo ababiri.

⁷ Kola hino olw'ehyo ehyla hu maawo Lakeeli. Ni naali ni pwa e Padani, ehya'enaku nga gafira ho mu ngira mu hyalo hy'e Kanani ni njahiiriro ahanaanjiro ohwola Efulaasi. Kale nga musiiha eyo hu engira eyitiina e Efulaasi" (nje Bbeserekemu).

⁸ Yisirayiri ni gabona abasaani ba Yosefu, ng'abuusa ati, "Bano baana b'ani?"

⁹ Nga Yosefu agobolamo mu semwana ati, "Bano nj'abaana aba Hatonda gaapera njano."

Nga Yisirayiri amuloma ati, "Baleete njano mbasabire ekabi."

¹⁰ Emoni ja Yisirayiri jaali sijibona bulani olw'obusahulu. Nga Yosefu abegeresa njapi ni semwana, Ng'ango Yisirayiri abagwa mu hifuba abafumbeerera.

¹¹ Nga Yisirayiri aloma Yosefu ati, "Naali sipeega ti nja huhubonaho nindi. Ne Hatonda gapaaye ekabi naabona nohu lusaaye lulwo lwosi."

¹² Nga Yosefu abatusa mu magulu ga sehulu yaawe geyala hwiirira mu moni jije.

¹³ Nga Yosefu abanjamba bombi, Efulayimu amulujamya hu muhono gwa Yisirayiri omugooda. Era ng'anjamba Manase mu muhono gugwe omugooda amulujamya hu muhono gwa Yisirayiri omulungi.

¹⁴ Aye Yisirayiri gajanula emihono ni jibitangeene, ganjamba omuhono gugwe omulungi gaguta hu mutwe gw'Efulayimu owaali omujere aye ng'anjamba omuhono gugwe omugooda aguta hu mutwe gwa Manase owaali omudaayi.

¹⁵ Ng'asabira Yosefu ekabi ati,

"Hatonda w'abasehulu bange Yibbulayimu ni Yisaka,

mu bulamu waawe bagendanga ng'olu genda,

Hatonda owundabiriye ohunja obujere wange wosiwosi ohwola hatyane,

¹⁶ Malayika oyo owununuuye mu bigosi byosibyosi,

anje abaseere bano ekabi.

Abaatu bakebulirenga era bahebulirenga ni Yisaka Bbaabba ni Yibbulayimu sehulu yange olw'abaseere bano,

* 47:29 47:29 Oba Yakobbo. † 47:31 47:31 hu muhoomero gugwe Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti hu hitanda hithye.

basalagane ekasi n'esinde beyongere era baale hu hyalo.”

¹⁷ Yosefu ni gabona semwana n'ataaye omuhono gugwe omulungi hu mutwe gw'Efulayimu, sihyamusangaasa. Olw'ehyo, ganjamba omuhono gwa semwana omulungi ni genda agutuse hu mutwe gw'Efulayimu agute hu mutwe gwa Manase.

¹⁸ Nga Yosefu aloma semwana ati, “Bbe, Bbaabba, Manase nj'omudaayi, njamba omuhono gugwo omulungi ogute hu mutwe gugwe.”

¹⁹ Aye semwana gagaana gaaloma ati, “Manyire, mwana wange, manyire. Yeesi alifuuha gwanga era yeesi aliba muhulu. Ne mugandawe omujere alimuhira era abejuhulu babe balifuuha mawanga mangi.”

²⁰ Yisirayiri gabasabira ekabi hu ludaalo olwo ati, “Abayisirayiri banasabenga ekabi ni baloma baati, ‘Hatonda ahufuule hy'Efulayimu ni Manase.’ ”

Kale mu hubasabira ekabi, gatangirisa Efulayimu mu hifo hya Manase.

²¹ Nga Yisirayiri aloma Yosefu ati, “Ese ndi huupi hufa aye Hatonda anaabenga njalala ni nenywe era alibagobosayo mu hyalo hya basehulu benywe.

²² Era ewe ndiwe oyu paaye eroba eryomu twale ly'e Sekemu eri nasuna olu nasoosa Abamooli n'epiima n'obusaale. Omugabo gugwo guli n'ohuhira ogwabahyo.”

49

Yakobbo asabira abasaani babe ekabi

¹ Ng'ano Yakobbo alanga abasaani babe abaloma ati, “Muhumbaane mbalomere ebiribabaho mu biseera ebijja mu moni.

² “Muhumbaane, mujulire,
enywe abasaani ba Yakobbo.
Mujulire ehi senywe Yisirayiri aloma.

³ “Lubbeeni, ndiwe namudaayi wange,
ndiwe oweeta amaseere gange,
enono n'amaani gago gahira aga bosibosi.

⁴ Ewe otabuha hy'amaaji agabanda,
sooja huba w'enono olwohuba waniina hu hitanda hya lataawo,
hu buliri wange wawonona,
wanjenyuha n'omuhasi wange.

⁵ “Simyoni ni Leevi baganda,
epiima jaawe bisoosa ebisihirisa.

⁶ Sinja hubenjimbaho mu huteesa hwawe,
sinja huba mu luhiiho lwawe,
olw'etima lyawe beeta abasinde,
era balemasa enombe ebunwa
ohwenda ohwesangaasa.

⁷ Obusungu waawe
buholimirwe, olwohuba bungu,
obuhambwe waawe obuleeta olusisimo.

Ndi sasaania abejuhulu babo
mu Yisirayiri mwosimwosi.

⁸ “Ewe Yuda, abaganda
babo baja huhutendanga,
banahuhubbirenga amafuha,
olwohuba oja hunjangu abalabe babo.

⁹ Mwana wange Yuda oli
musira hy'epologoma,
eyigobola ohujwa mu hunjiima.

Mwana wange Yuda oli
musira hy'epologoma, nj'ani ahusagadula?

¹⁰ Esimbo y'owaami siyija
hujwa mu ngalo ya Yuda,
oba esimbo y'obujugi
ohujwa mu ngalo y'abujuhulu babe,
ohwola olu omweneeyo aliija ohuyinjira

- oyo oyu baatu bosibosi mu hyalo baligondera.
- 11 Emizabbibbu jije jiryama bugali,
jiryama goola n'ohujirobbaho nasugirya
era alyosa engoye
mu mwenge omutwahaali
ogwomu mizabbibbu.
- 12 Emoni jije jiritwahaala
ohuhiraho omwenge gw'emizabbibbu,
n'ameeno gage galiba mahosa hy'amabeere.
- 13 "Zebbulooni aja humenya
hu gobo ly'enyanya,
eyo hu mwalo eyi amaato gagobera.
Esalo yiye eja huba yi Sidoni.
- 14 "Yisikaali ali hya
nasugirya ey'amaani,
egalamira ngati w'emigugu
ne ni tasobola hwenyoha.
- 15 Cooka n'abona ehifo ehi
ali hunjumuliramo ni hiri
hiranjira era ni hyesiimisa,
agonda bamutwiha emigugu, gaahola owiidu.
- 16 "Ewe Daani oja
hulamulanga abaatu babo n'otehubbira,
nga hirala hu biha bya Yisirayiri.
- 17 Daani oja huba wahabi
hy'omusota ogweteegire hu tulo w'oluguudo,
hy'efulugudu hu tulo w'oluguudo,
ebooja ohugulu hw'embalaasi yesinduha
ng'oyo ayihayeho agwa hinyumanyuma."
- 18 Ni gahena ng'alomba ati,
"O MUSENGWA,
kusunga wuuje wunonjole."
- 19 Nga Yakobbo atiina mu moni n'ohulaamira abaana babe ati,
"Ewe Gaadi, ehibinja
hy'abasigu hirihuwaagala,
aye olyesoolaho wahibbinga
era baduluma ni bataheja n'egongo.
- 20 "Ewe Aseri, eroba liryo
lija huba gimu bugali,
abejuhulu babo balimanga
emere eyi bahabaha baliryanga.
- 21 "Ewe Nafutaali wuuja
huba hy'emaadu eyetaaya mwisugu
era esaala otwana otuboneha obulaji.
- 22 "Yosefu oja huba
hy'omuzabbibbu ogwamera hu tulo w'olwabi,
oguleremala n'amasaga gagwo
ganiina gasingaho n'ehiteepe.
- 23 Abalabe babo
bahuwaagala n'obuhambwe ow'amaani,
nga ko balasa obusaale n'ehabyo.
- 24 Aye waguma
wanywanywasa ehisoosa hihiyo,
olwohuba Omwene Bujangi,
Hatonda wa Yakobbo,

Oyo Amulabirira

era Ogubaaale omu Yisirayiri genjogoma,

²⁵ Hatonda wa lataawo, gahuyeeda,
Hatonda Omwene Bunjangi ahujje ekabi,
ekabi eja njamugulu mwigulu,
ekabi ejinjwa njaaasi mwiwiroba,
ahujje ekabi oosaale ekasi n'esinde
era n'ebiyayo bibyo bisaalagane.

²⁶ Ekabi eji lataawo ali huhujja
jihiriraho erala ejo ejinjwa mu sozi,
esozi ejibanjo emirembe n'emirembe,
era enjingi ejolubeerera
ekabi ejo josijosi jibe hu Yosefu
olwohuba ewe onaabenga
mulangira mu balebe babo.

²⁷ "Naahani ewe
Bbenjamini oli hya nahinywamalwa,
mu mugamba ahafuula ehyanjimirere
era eh'yegulo gaheneresa ehi asigahiise."

²⁸ Ebyo byosibyosi nj'ebihya bya Yisirayiri ehumi nabibiri era ebyo mbebi saawe galomaho n'abasabira ekabi, hiisi muutu namujja ekabi ejimusaanira.

Ohufa hwa Yakobbo

²⁹ Ng'ango saawe Yakobbo abaloma n'abahamiirisa ati, "Ndi huupi hufa aye ni fanga, musiihanga njalala n'abasehulu bange mu pungulu eyiri mu hisugu ehyaali eh'y'Efulooni Omuhiiti,

³⁰ mu pungulu eyiri e Makupeera njaaipi ni Mamule mu hyalo hy'e Kanani. Ehisugu ehya Yibbulayimu gahigula hu Efulooni Omuhiiti ohusiihanga abaatu babe.

³¹ Naweene anjo, panja baasiha Yibbulayimu ni Saala omuhasi wuwe, njaweene anjo panja baasiha Yisaka ni Labbeka omuhasi wuwe era anjo panja nasiiha Leeya.

³² Ehisugu omuli epungulu eyo, bahigula hu Bahiiti."

³³ Yakobbo ni gahena ohulaabbira abasaani n'ebibono ebyo, ng'adunda amagulu agata hu hitanda gegolola, nga geesa omuuya ogusembayo, ng'afa.

50

¹ Nga Yosefu agwa hu semwana, alira n'amufumbereeye olwobulumi n'ohwenda ohu gaali n'amwendamo.

² Nga Yosefu alagira abeedu babe abasanu ohuta obulesi hu mulambo gwa semwana Yisirayiri, gutabola. Ng'abasanu abo bahola ng'olu babalagira.

³ Ohuhola hu mulambo gutabola hyanjiranga endaalo amahumi ane. Era Abamisiri bahena endaalo sanvu ni bamulira.

Banjira omulambo gwa Yakobbo e Kanani

⁴ Endaalo ej'ohumulira ni janjwa, nga Yosefu aloma abahungu abanja Falaawo amagesi ati, "Ni muba ni mupambirwa ehisa, mundomere Falaawo muuti,

⁵ 'Bbaabba gandayisa ati, "Ndi huupi hufa era ni fanga wusiihanga mu pungulu eyi nayaba mu gwanga ly'e Kanani." Kale kusunga wufugiirire tiine siihe Bbaabba, oluvanyuma ko ngobole."

⁶ Nga Falaawo amuloma ati, "Tiina osiihe lataawo ng'olu gahulayisa."

⁷ Nga Yosefu atiina ohusiiha semwana. Abahungu ba Falaawo bosibosi bamujereheraho: abahulu b'embuga ko n'abasaaja bahulu mu gwanga ly'e Misiri n'abasaaja bahulu abomu nyumba yiye

⁸ n'abomu mago ga Yosefu bosibosi n'abaganda babe ni naabo abaali mu mago ga semwana Yakobbo. Abaana baawe abanjere n'etaama n'enjombe jaawe, ebyo byonene nj'ebyasigala e Goseni.

⁹ Ebigaali era nabohu mbalaasi boosi bamujereheraho ohuja ohusiiha semwana. Ehibinja ehyaamujerehera hyali hibbala bugali.

¹⁰ Ni boola mu hifo hy'Atadi anja baasiritiranga engaano, njaaipi ni Yoludaani, abaatu bahubba enduulu era balira bugali. Nga Yosefu ahena endaalo musanvu n'ahola omukolo gw'ohulira semwana mu hifo ehya.

¹¹ Abakanani abaali ni bamenya mu hitundu ehyo omwali ehifo hy'Atadi aña baasiritiranga engaanu, baloma baati, "Abamisiri balirire bugali olw'enaku." C'ehyagira ehifo ehyo njaapi ni Yoludaani bahiranga baati Abbiri Mizirayimu.*

¹² Abasaani ba Yakobbo baahola ng'olu gabalagira:

¹³ nga banjira omulambo gwa saawe bagusiha e Kanani mu pungulu mu hisugu hya Makupeera njaapi ni Mamule, ehi Yibbulayimu gagula hu Efulooni Omuhiiti ohusiihangamo abaatu babe.

¹⁴ Yosefu ni gahena ohusiiha semwana, niye n'abaganda babe ko n'abaatu abandi bosibosi abaatiina ni naye ohusiiha semwana, baagamayo e Misiri.

Yosefu agumya abalebe babe

¹⁵ Abaganda ba Yosefu ni baabona saawe n'afuuye, nga baloma baati, "Naaahani ng'olu Bbaabba gahenire ohufa, Yosefu asobola ohwenda ohutwesasusa olw'ehihwamuhola."

¹⁶ Ehyanjwamo nga batuma omuutu eyiri Yosefu baati, "Lataawo ni gaali n'ahiiri hufa, galoma ati,

¹⁷ 'Mulomanga Yosefu muuti: Kusunga osoniye abaganda babo ebisirisinye ebi bahuholo.' Nahani huhusunga osoniye abeedu ba Hatonda wa lataawo." Ni balomera Yosefu obuhwenda owo, galira amasiga.

¹⁸ Ng'abaganda babe batiina bahubba amafuha mu moni jije, bamuloma baati, "Huli beedu babo."

¹⁹ Nga Yosefu abaloma ati, "Mutatya. Sindi Hatonda.

²⁰ Mwali mwendire ohukosa aye Hatonda gahicuousamo olw'ohwenda ohwoheresa ehiriyo hatyane, ohunonia abaatu bangi.

²¹ Olw'ehyo, mutatya. Nja hubahuuma, enywe n'abaana benywe." Ng'abahahasa ati enjuma higosi hyosihyosi ehija huboolaho. Era galoma ni nabo n'enjoyo.

Ohufa hwa Yosefu

²² Yosefu gamenya e Misiri n'abomu mago ga semwana bosibosi. Gawangaala emyaha cikumi mu kumi.

²³ Yosefu gabona abaana b'Efulayimu ab'omulembe ogwohudatu. Gabona n'abaana ba Makiri omusaani wa Manase, aba boosi gabala ohuba baana babe.

²⁴ Ehiseera hyola, nga Yosefu aloma abaganda babe ati, "Ese ndi huupi hufa. Aye mu butuufu Hatonda alibanunula gabatusa mu gwanga lino gabanjira mu hyalo ehi gasuubisa galayirira Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo ati aja hubanja."

²⁵ Nga Yosefu alayisa abasaani ba Yisirayiri ati, "Hatonda alibanunula era mugeganga amagumba gange mwagatusa mu gwanga lino."

²⁶ Nga Yosefu afa n'anjese emyaha cikumi mu kumi. Nga bamuhalirira bamuta mu sanduuku e Misiri.

* **50:11 50:11** Abbiri Mizirayimu hitegeesa hiiti "ohulira hw'Abamisiri."

OHUNUNUHA Enyanjula

Ehitabo hino hyeyongera ohuloosa ebyafaayo ebinjamba hu baatu ba Hatonda, Abayudaaya, ohunwa aña ehitabo hy'Etandiha hihoma. Etandiha y'ehitabo hino yiroma hu Abayudaaya bosibosi ng'olu baali beedu mu hyalo hy'e Misiri aye Hatonda ganjulira ohusaba hwawe ni basunga obuyeedi, ng'atobola Musa ohuba mutangirisi waawe. MUSENGWA gamuṅa obusobozi ohubatangirira ohunwa e Misiri mu wiire olu geeta abaana abaseere abadaayi bosibosi ko n'ebiyayo ebidaayi byosibyosi mu hyalo hy'e Misiri aye gabihisya Abayisirayiri (Huj 1-12).

Aye wayire ng'Abayisirayiri baali bafuuhire banunule, babonaabona bugali mu lulafu mu lugendo lwawe ni batiina mu hyalo hy'e Kanani ehi Hatonda gasuubisa ohubanja. Bajeemeranga Hatonda aye ni boola hu lusozi Sinaayi, Hatonda gabaṅa Amagambi Ehumi ko n'agandi aga baali n'ohuhuma (Huj 13-20).

Ohwongera hu Magambi Ehumi, Hatonda gabaṅa ebiragiro ebinjamba hu ngeri ey'ohumujumiryangamo ko n'engeri ey'ohutongolamo ehifo aña abasengi baja humuṅeerangamo enongo n'ebirabo (Huj 21-40).

Hino nj'ehitabo ehoyhubiri hu bitaanu ebi Musa ganjandiiha. Era bateberesa baati gahinjandiha mu mwaha ogwa 1,400 ko basaale Yesu.

Abamisiri bagudya Abayisirayiri

¹ Yakobbo oyu baali ni balanga erindi baati Yisirayiri ko n'abasaani babe baatiina e Misiri, hiisi muutu n'abomu mago gage. Era abasaani abo baali nje

² Lubbeeni ni Simyoni ni Leevi ni Yuda

³ ni Yisikaali ni Zebbulooni ni Bbenjamini

⁴ ni Daani ni Nafutaali ni Gaadi ko n'Aseri.

⁵ Abaatu bosibosi ab'olulyo lwa Yakobbo baali sanvu. Mu hiseera ehyo, Yosefu gaali amenyire e Misiri.

⁶ Oluvanyuma, nga Yosefu n'abalebe babe ko n'abaatu abandi bosibosi abomu mulembe ogwo, banwa ohufa.

⁷ Aye Abayisirayiri basaala era beyongera obungi bugali, nga bejula ehyalo hy'e Goseni.

⁸ Ng'ano Falaawo omunyaha, owaali n'atamanyire hyosihyosi ehyali ni hinjamba hu Yosefu, gehala hu tebe y'obunugi w'egwanga ly'e Misiri.

⁹ Nga Falaawo oyo aloma abaatu babe Abamisiri ati, "Bahyange mwetegerese hino ehi njahubalamera, Abayisirayiri beyongeye obungi bugali era b'amaani ohutuhira.

¹⁰ Olw'ehyo, hubasalire amagesi, ni hitali c'ehyo baja hweyongera obungi era singa ṅabaano olutalo baja hwenjimba n'abalabe beefe batusoosa nga bahena bedulumirano."

¹¹ Olw'ehyo, baabataho abanyapala ohubanyigirisa n'emirimo emigumu, batongolera Falaawo ebibuga ebi balanganga baati Pisomu ni Lameseesi, ebyohubungangamo ebiitu.

¹² Aye Abamisiri aña bahomya ohunyigirisa Abayisirayiri, paṅa Abayisirayiri bahoma ohweyongera obungi n'ohuhwana mu gwanga eryo. Abamisiri beesinya Abayisirayiri

¹³ era babagudya bugali.

¹⁴ Abamisiri bahalubya obulamu w'Abayisirayiri ni babatambisanga emirimo emigumu ej'ohuhubba amatafaali n'ohuholanga mu ndimiro nomu mago. Nga babatambisa byosibyosi ni batabasaasira.

¹⁵ Nga habaha w'e Misiri aloma abasanu abahasi Ababbebbulaniya abasaalisa, aba baali ni balanga baati Sifura ni Puuwa ati,

¹⁶ "Ni mubanga ni musaalisa abahasi Ababbebbulaniya, ne mwabona omwana n'ali museere, mumwitanga. Aye n'abanga muhaana, mumulehanga."

¹⁷ Aye abasanu abasaalisa abo, baṅa Hatonda enono, sibahola ng'olu habaha w'e Misiri gaali n'abalaggiye, sibeeta baana abaseere.

¹⁸ Ng'ano habaha w'e Misiri atumisa bamulangira abasaalisa abo ababuusa ati, "Lwahiina muleha abaana abaseere baaba balamu?"

¹⁹ Ng'abasaalisa bagobola mu Falaawo baati, "Abahasi Ababbebbulaniya sibali hya bahasi Abamisiri, olwohuba nibo bali n'amaani, aña abasaalisa baboleraho, baba bahenire hale ohwesaalira."

²⁰ Nga Hatonda aña abasanu abasaalisa abo ekabi era Abayisirayiri beyongera hweyongera ohwala.

²¹ Era olwohuba abasanu abasaalisa baṅa Hatonda enono, gaabaṅa amago.

²² Ng'ajo Falaawo aña abaatu babe bosibosi ehiragiroti, "Hiisi mwana omuseere Omubbebbulaniya oyu basaala, mumudanyanga mu lwabi Kiyira, ne omwana omuhaana mumulehanga gabaño mulamu."

2

Ohusaaliwa hwa Musa

¹ Lulala, omusinde owomu hiha hya Leevi ganjira omuhasi yeesi owomu lulyo lwa Leevi.

² Ng'omuhasi oyo aba hida, asaala omwana museere. Ni gabona omwana n'ali mujooono, gamuhweha emyesi edatu.

³ Aye ni gabona n'atanjanga hweyongera ohumuhweha, ganjamba ehisero ehi baluha mu mafunjo, ng'ahinjahaho obudobo. Ng'ajo ataamo omwana oyo, ahena ahinjamba ahita mu masati hwigenya w'olwabi Kiyira.

⁴ Nga mbooyo y'omwana oyo gemeerera ni gesambireho, abone ehinamwoleho.

⁵ Ng'ajo omuhaana wa Falaawo geehirira atiina hu lwabi Kiyira ohusaaba, n'abeedu babe baali bagendera hu hwigenya w'olwabi ni naye. Ni baali ni bagenda, ng'abona ehisero mu masati ng'atuma omwidu wuwe ahinaanje ahimunjirire.

⁶ Ni gahifunuhula, gaali aheja abona omwana. Omwana oyo gaali alihulira. Ng'ehisa himunjambira omwana oyo. Ng'aloma ati, "Ono mulala hu baana Ababbebbulaniya."

⁷ Ng'ajo mbooyo y'omwana oyo abuusa omuhaana wa Falaawo ati, "Tiine kulangire omuhasi Omubbebbulaniya ahwokehese omwana oyo?"

⁸ Ng'amugobolamo ati, "Tiina omuleete." Omuhaana gatiina gamuleetera omuhasi nyina y'omwana.

⁹ Ng'omuhaana wa Falaawo aloma omuhasi oyo ati, "Njira omwana ono omunjokehese, nja huhunjanga omuhemba." Ng'omuhasi oyo anjira omwana, amuhuma.

¹⁰ Omwana oyo ni gahula, ng'amunjamba amunjirira omuhaana wa Falaawo, ng'afuuha musaani wuwe, ng'amutaho esiina ati Musa olwohuba galoma ati, "Namutusa mu maaji."

Musa adulumira e Midiyaani

¹¹ Lulala, oluvanyuma lwa Musa ohuhula, gatiina eyaali abalebe babe Ababbebbulaniya, ng'abona ng'olu Bamisiri baali ni babanyigirisa. Ng'abona Omumisiri n'ahubba Omubbebbulaniya, mulala hu b'egwanga lirye.

¹² Musa ni gaheja enjuyi n'enjuyi, ng'abona ni njajuma muutu, ganjamba Omumisiri gamwita, ng'ahena amwojeraho omujehe.

¹³ Ni wahya, Musa ni gaali n'agenda genda, ng'abona abasinde Ababbebbulaniya babiri ni basoola, ng'aloma oyo owaali omusobyati, "Hiina ehi ohubbira Omubbebbulaniya wahyo?"

¹⁴ Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Nj'ani owahufuula omuhulu era omulamuzi weefe? Keesi wenda hunjita ng'olu weetire Omumisiri?" Musa ni ganjulira, gatya ng'aloma mu mwoyo gugwe ati, "Abaatu bamanyire ehi naholire!"

¹⁵ Falaawo ni ganjulira ehi Musa gahola, genda ohumwita yeesi. Aye Musa gaduluma ng'atiina e Midiyaani. Ni goola, gatiina gehala hu sobere.

¹⁶ Mu hiseera ehyo, omusengi w'e Midiyaani gaali n'abahaana musanvu, abatiinanga ohudana amaaji, bejusa ebiitu eby'ohunywehesamo etaama n'embusi ja saawe.

¹⁷ Abaayi b'etaama n'embusi batiina nga babbinga abahaana abo. Aye Musa genyoha gabayeeda, ganywesa ebyayo byawe.

¹⁸ Abahaana abo ni baagamayo eyiri Ruweeli saawe, gabaloma ati, "Nga mugaluhire mangu olwa leero!"

¹⁹ Nga bamugobolamo baati, "Nalijo Omumisiri atuyeedire gatunonia abaayi abatu-taganyanga era gaadana amaaji, ganywesa ebyayo byefe."

²⁰ Nga Ruweeli abuusa abahaana babe ati, "Ali njena? Lwahiina mumulehireeyo? Mutiine mumulange, anyweho amaaji."

²¹ Ng'ajo Musa afugirira ohumenya ni Ruweeli owamunja omuhaana wuwe oyu balanganga baati Zipola, ohuba omuhasi wuwe.

²² Nga Zipola asaala omwana museere, nga Musa amutaho esiina ati nje Girisomu olwohuba ati, "Mbaye mubuli mu gwanga eritali lyange."

²³ Ni njabitano emyaha, nga habaha w'e Misiri afa. Abayisirayiri basigala ni bahibinda olw'owiidu obu baalimo. Nga balira era ohulira hwawe olw'owiidu nga hwolera Hatonda.

²⁴ Hatonda ganjulira ohubinda hwawe ng'ahedulira endagaano yiye eyi gahola ni Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo.

²⁵ Nga Hatonda abona ohugada hw'Abayisirayiri, gabanjambira ehisa.

3

Musa n'ahadejo ahaali ni haaduha omuliro

¹ Lulala, Musa ni geemera ebyayo bya Yesero semwana y'omuhasi wuwe era omusengi w'e Midiyaani, gatiina njaleeni eyo mu lulafu, nga goola e Horebbu hu lusozi lwa Hatonda.

² Nga malayika wa MUSENGWA amubonehera mu hifaananyi hy'ahadejo ahaali ni haaduha omuliro. Musa gabona ahadejo ni haaduha omuliro aye ni hataguguliha.

³ Nga Musa aloma mu mwoyo gugwe ati, "Hino hyenunjisa, leha nigerere mbone ehiitu hino, lwaahiina ahadejo sihaguhuliha."

⁴ MUSENGWA ni gabona Musa ni gegereeye ohubona ehyaali ni hitiina mu moni, nga Hatonda n'ali mu hadejo amulanga ati, "Musa, Musa!" Nga Musa amugobolamo ati, "Wanji."

⁵ Nga Hatonda amuloma ati, "Otegeerera eno. Tusamo engayito olwohuba ehifo aja wemereeye, hyawufu."

⁶ Ng'ajo ameedaho ati, "Ndiise Hatonda wa lataawo, Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka era ni Yakobbo." Musa ni ganulira ebibono ebyo, gewiina mu moni olwohuba gaty n'ohuheja hu Hatonda.

⁷ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Mu butuufu mbwene ohubonaabona hw'abaatu bange abali e Misiri era puliye ohulira hwawe ni basunga ohubanonia abanyapala abo ababatambisa ng'abeedu. Era manyire enaku yaawe.

⁸ Olw'ehyo, nihire ohubanonia obunugi w'Abamisiri n'ohubatasa mu gwanga eryo, mbanjire mu hyalo ehitulaha amabeere n'omudugere, hatyane ehirimo Abakanani n'Abahiiti n'Abamooli n'Abaperezi n'Abahiivi ko n'Abayebbusi.

⁹ Hituufu, ohulira hw'Abayisirayiri hwohire eyi ndi era mbwene engeri eyi Bamisiri babatulgunyamo.

¹⁰ Olw'ehyo, kutuma e Misiri eyiri Falaawo, otuseyo abaatu bange Abayisirayiri."

¹¹ Aye Musa galoma Hatonda ati, "Ndiise ani ohutiina eyiri Falaawo ohutusa Abayisirayiri e Misiri?"

¹² Nga Hatonda amugobolamo ati, "Nja huba njalala ni neewe. Era hano nj'ahaja ohuba ahabonero ohuhahasa haati ndiise ahutumire: N'ohenire ohutusa abaatu abo e Misiri, mulijumirya Hatonda hu lusozi luno."

¹³ Ng'ajo Musa aloma Hatonda ati, "Singa tiina eyiri Abayisirayiri nga mbaloma ati, 'Hatonda wa basehulu benywe gaatumire eyi muli,' nga bambuusa baati, 'Esiina lirye nj'ani?' Ndibaloma tye?"

¹⁴ Nga Hatonda aloma Musa ati, "Ndiise NDI.* Oli n'ohulomera Abayisirayiri oti, 'NDI gaatumire eyi muli.'"

¹⁵ Galoma Musa ati, "Loma Abayisirayiri oti, 'MUSENGWA† Hatonda w'abasehulu benywe, Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, gaatumire eyi muli.' Eryo nj'esiina lyange eri bali n'ohukebuliriraho emirembe n'emirembe.

¹⁶ Tiina ohumbaanie abatangirisi b'Abayisirayiri obalome oti, 'MUSENGWA Hatonda w'abasehulu benywe, Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, gamboneheeye nga gandama niije eyi muli mbalome ti, "Mbwene ebi babaholire e Misiri.

¹⁷ Era salireeno ohubatasa e Misiri mu hyalo ehyo hubonaabona, mbanjire mu hyalo ehitulaha amabeere n'omudugere omuli Abakanani n'Abahiiti n'Abamooli n'Abaperezi n'Abahiivi n'Abayebbusi."

¹⁸ " 'Abatangirisi b'Abayisirayiri baja huhunjulirisa. Era ewe n'abatangirisi abo muti-ine eyiri habaha w'e Misiri mumulome muuti, "MUSENGWA Hatonda w'Ababebbulaniya gaatubonehera. Olw'ehyo, tufugiirire hutuine mu lugendo olw'endaalo edatu mu lulafu, hujeyo enjongo eyiri MUSENGWA Hatonda weefe."

¹⁹ Aye manyire ti habaha w'e Misiri saaja hubafugiirira hutuina ne nja humujagia.

²⁰ Olw'ehyo, nja hutambisa obunangi wange ohuhola ebyamaliholiho e Misiri ohuyiboneresa. Oluvanyuma lw'ehyo, aja hubafugiirira ohutiina.

²¹ " 'Era nja hufuula abaatu bange bahoda mu moni j'Abamisiri, konyo ni muba ni mujwa e Misiri, mutanjwayo n'engalo njereere.

* 3:14 3:14 Ndiise NDI Oba NDI EHYO EHI NDI. † 3:15 3:15 Mu Lubbebulaniya ehibono ehibacuusa baati "MUSENGWA" hinjulirihana hy'ehibono ehibacuusa baati "NDI" mu lunyiriri 14.

²² Hiisi muhasi Omuyisirayiri atiine eyiri omuhasi wahye Omumisiri muliranwawe, n'eyiri omuhasi ali ew'Omumisiri, amusunge efeeza n'ezaabbu ko n'engoye mujiṅe abaana benywe abaseere n'abahaana. Mu ngeri eyo muja huṅjira obuṅjinda bw'Abamisiri.' "

4

Hatonda aja Musa obuṅangi ohuhola ebyamaliholiho

¹ Oluvanyuma, nga Musa aloma Hatonda ati, "Aye singa sibafugiirira oba ohuṅjiirisa ehi mbaloma, ni baloma baati 'MUSENGWA sigahubonehera!'"

² Nga MUSENGWA amubuusa ati, "Hiina ehi oṅambire mu ngalo?" Nga Musa amugobolamo ati, "Simbo."

³ Ng'ajo MUSENGWA amuloma ati, "Yidanye njaasi." Nga Musa ayidanya njaasi nga yifuuha temu, ayiduluma.

⁴ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Yinambe omuhira." Nga Musa aṅamba etemu eyo, nga yifuuha simbo.

⁵ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Oholanga ahabonero aho basobole ohufugiirira baati MUSENGWA Hatonda wa basehulu baawe, Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, gahwehwehulira."

⁶ Ng'ajo MUSENGWA amuloma ati, "Yingisa omuhono gugwo mu lugoye." Nga Musa gengisa omuhono gugwe mu lugoye. Ni gagutusamo, gwaliho ebigenge era ni guli muhosa hy'amabaale g'efula.

⁷ Nga Hatonda amuloma ati, "Yagamy omuhono gugwo mu lugoye." Nga Musa agwagamyamo. Ni gagutusamo, gwali gutereeye ni guli hy'ebitundu ebindi eby'omubiri gugwe.

⁸ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Ni batahafugiirire olw'ehyamaliholiho ehisooka, baja hufugiirira olw'ehyohubiri.

⁹ Aye banagaana ohufugiirira olw'ebyamaliholiho ebyo byombi, odaṅanga amaaji agomu lwabi Kiyira wahena wagajuha hu woomu. Amaaji ago gaja hufuuha mafugi."

¹⁰ Ng'ajo Musa aloma MUSENGWA ati, "O MUSENGWA, ohuṅwa hale simanyire huloma bulanji era sicuuhangaho ohuṅwa olu waloma ni nange omwidu wuwo. Ese simanyire huloma bulanji era ndi n'enguguma."

¹¹ Nga MUSENGWA amubuusa ati, "Nj'ani ahola omuutu gahena gaamutaho omunwa? Nj'ani amufuula ataloma oba omusiṅa? Era nj'ani amuja emoni eji bona oba amuleetera ohuba omuṅofu? Sindiise MUSENGWA?"

¹² Olw'ehyo, tiina, nja huhuyeeda ohuloma era nja huhuṅa ehy'ohuloma."

¹³ Aye Musa gamugobolamo ati, "O Musengwa, kusunga otume omuutu owundi."

¹⁴ Ehyo hyaleetera MUSENGWA ohuṅjira Musa, ng'amuloma ati, "Obona otye omulebe wuwo oyu balanga baati Alooni Omuleevi? Manyire ti asobola ohuloma bulanji. Alihuuja musanjaane era hinamusangaase ohuhubona.

¹⁵ Olw'ehyo, onaalome ni naye, omulomere ehyohuhola. Nja hubayeeda mwembi era nja hubasomesanga ehy'ohuhola.

¹⁶ Alooni aja huloma n'abaatu hu lulwo era aja huba oti munwa gugwo eyiri abaatu era weesi oja huba oti Hatonda eyi ali.

¹⁷ Aye tiina n'esimbo eyo, oyitambise ohuhola ebyamaliholiho."

Musa agobolayo e Misiri

¹⁸ Ng'ajo Musa agobolayo eyiri Yesero semwana y'omuhasi wuwe ng'amuloma ati, "Kusunga naagame e Misiri eyiri abaganda bange, mbone oba bahiiri balamu." Nga Yesero agobolamo mu Musa ati, "Tiina miyaaya."

¹⁹ Musa ni gaali n'ahiiri e Midiyaani, MUSENGWA gaali amulomire ati, "Yagamayo e Misiri olwohuba abo bosibosi abaali ni benda ohuhwita, bafuuye baṅooyeṅo."

²⁰ Kale Musa gaṅamba omuhasi n'abasaani babe gabata hu nasugirya nga gagamayo mu gwanga ly'e Misiri. Era gaṅamba esimbo ya Hatonda ng'atiina ni nayo.

²¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Naahani olihwagamayo e Misiri, oholanga ebyamaliholiho byosibyosi ebi kuṅaaye obuṅangi ohuholera mu moni ja Falaawo. Aye nja huhahanyasa omwoyo gugwe ohutafugiirira abaatu bange hutina.

²² Olomanga Falaawo oti, 'MUSENGWA aloma ati, Yisirayiri nj'omusaani wange omudaayi.

²³ Nahuloma ti "Leha musaani yange atiine ganjumirye." Aye ogaana ohumuleha atiine. Olw'ehyo, nja hwita omusaani wuwo omudaayi."

²⁴ Musa n'amago gage ni baali mu lugendo ni batiina e Misiri, banenyuha aṅaatu nga MUSENGWA amwagaana era gaali huupi amwite.

²⁵ Ng'ajo Zipola muha Musa anamba ebaale erylgi, ahomola omusaani waawe. Ng'adanya ehigode ehyo hu magulu ga Musa, amuloma ati, "Mu butuufu oli wamwange ow'amafugi!"

²⁶ Ng'ajo MUSENGWA aleha Musa. (Mu hiseera ehyo ehi muhasi wuwe galomeramo ati, "wamwange ow'amafugi," gaali ategeesa ohuhomola.)

²⁷ Nga MUSENGWA aloma Alooni ati, "Tiina mu lulafu wagaanane ni Musa." Ng'atiina amwagaana hu lusozi lwa Hatonda era ng'amugwa mu hifuba.

²⁸ Ng'ajo Musa alomera Alooni byosibyosi ebi MUSENGWA gamuloma n'ebyamaliholiho byosibyosi ebi gamulagira ohuhola.

²⁹ Nga Musa n'Alooni batiina bahumbaania abatangirisi bosibosi ab'Abayisirayiri.

³⁰ Nga Alooni abalomera byosibyosi ebi MUSENGWA galoma Musa. Era Musa gahola ebyamaliholiho mu moni j'abaatu abo,

³¹ ng'abatangirisi bafugiirira. Era ni banulira baati MUSENGWA gaali afaayo hu bulamu waawe era ati gaali aja hubanunula, bahubba amafuha bamujumirya.

5

Falaawo agaana ohuṅa Abayisirayiri enyaasi

¹ Lulala, nga Musa n'Alooni batiina eyiri Falaawo bamuloma baati, "MUSENGWA Hatonda w'Abayisirayiri aloma ati, 'Leha abaatu bange batiine banyiiye embaga mu lulafu ohuupa enono.' "

² Nga Falaawo ababuusa ati, "MUSENGWA wenywe oyo nj'ani oyu ndi n'ohugondera fugiirire Abayisirayiri ohutiina? Simanyire hiitu hyosihyosi ehinjamba hu MUSENGWA oyo era sinja huleha Abayisirayiri hutiina."

³ Nga Musa n'Alooni bamugobolamo baati, "Hatonda w'Ababebbulaniya gatubonehera. Huhusunga otufugiirire hutiine mu lugendo olw'endaalo edatu huṅeyo enongo eyiri MUSENGWA Hatonda weefe mu lulafu, atatuleetaho hanupuli oba hutuletera lutalo."

⁴ Aye habaha w'e Misiri galoma Musa n'Alooni ati, "Lwahiina mwenda ohulehesa abaatu emirimo jaawe? Mwagame hu mirimo jenywe."

⁵ Ng'ajo Falaawo abaloma ati, "Enywe muli n'ohuhimanya muuti Abayisirayiri beyongeeye obungi mu gwanga, nindi mwenda balehe emirimo jaawe!"

⁶ Hu ludaalo olwene olwo, Falaawo galagira abanyapala n'abatangirisi b'Abayisirayiri ati,

⁷ "Mulehere ajo ohuṅa abaatu enyaasi erylguhubbisa amatafaali. Mulehe abeene batiine baleete.

⁸ Aye bali n'ohuhubba obungi w'amatafaali ng'olu babayenga ni bahubba. Muta-hendesa namba y'amatafaali. Abaatu abo badoto, c'ehigira baloma mbo baati, 'Tulehe hutiine huṅeyo enongo eyiri Hatonda weefe.'

⁹ Leha abasinde abo bahole emirimo ni ṅanuma hubasaasira balehere ajo ohuṅuliirisa eby'obudulingi."

¹⁰ Ng'ajo abanyapala n'abatangirisi b'Abayisirayiri batiina nga baloma abaatu baati, "Falaawo aloma ati, 'Sibaja hubananga nyaasi.

¹¹ Enywe wabeene mutiine mwendule enyaasi eyi munalisaṅaane. Aye enamba y'amatafaali aga muhubba, sinja hubahendesaho nanadiidiri.' "

¹² Olw'ehyo, Abayisirayiri batiina hiisi ṅaatu mu gwanga ly'e Misiri ni baheja enyaasi.

¹³ Abanyapala Abamisiri beyongera ohunygirisa Abayisirayiri ni babaloma baati, "Mwoherese obungi w'amatafaali aga babendaho hiisi ludaalo hyahale olu baali ni babananga enyaasi."

¹⁴ Abanyapala aba Falaawo gatanjo ohulabirira emirimo eji Abayisirayiri baali ni baha-hola, babahubbanga ni bababuusa baati, "Lwahiina olwejo n'olwa leero simwoherehiise bungi w'amatafaali hy'ahale?"

¹⁵ Ng'ajo abatangirisi b'Abayisirayiri batiina eyiri Falaawo ni bemulugunya baati, "Lwahiina efe abeedu babo, otubisya otyo?"

¹⁶ Sibatanja nyaasi aye batuloma ohuhubba enamba y'amatafaali enyene eyo! Abeedu babo batuhubba. Aye esobi yinwera hu baatu babo."

¹⁷ Nga Falaawo amugobolamo ati, "Muli bidoto, ṅanuma hindi muli bidoto! C'ehigira musunga muuti mbo babalehe mutiine muṅonge eyiri MUSENGWA.

¹⁸ Olw'ehyo, mwagameyo muhole emirimo. Sibaja hubananga nyaasi aye muli n'ohuhubba obungi w'amatafaali ng'olu mubaaye ni muholanga."

¹⁹ Ehyo hyaleetera abatangirisi b'Abayisirayiri ohumanya baati baali mu higosi, Falaawo ohubaloma ati, "Simuli n'ohuhendesa enamba y'amatafaali aga muli n'ohuhubba hiisi ludaalo."

²⁰ Ni banwa ewa Falaawo, basanjaana Musa n'Alooni ni babahuumire.

²¹ Ng'abatangirisi abo babaloma baati, "MUSENGWA abasalire omusango olwohuba mutuleeteeye obusuule mu moni ja Falaawo ko n'abahungu babe era ehi mutuholire, hiri hy'ohubana epiima ohutwita."

Musa gemulugunya eyiri MUSENGWA

²² Ng'ajo Musa agobolayo eyiri MUSENGWA amuloma ati, "O MUSENGWA, lwahiina oleeteeye abaatu bano ebigosi? Ehyo nj'ehyagima waatuma?"

²³ Ohujwa ni natiina ewa Falaawo ohuloma ni naye mu siina liryo, hireeteeye abaatu babo ebigosi. Ne ewe njajuma ehi oholireno ohubanunula!"

6

¹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Naahani oja hubona ehi nja huhola Falaawo. Era olw'obujangi wange, aja huleha abaatu bange batiine. Era olw'obujangi wange, omwene aja hubabbinga mu gwanga lirye."

² Nga Hatonda aloma Musa ati, "Ndiise MUSENGWA.

³ Ndiise owabonehera Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo nga Hatonda Omwene Bujangi. Aye sinabehwehulira nga MUSENGWA.

⁴ Era n'ehindi, nanywania endagaano yange ni nabo, nabasuubisa ohubana egwanga ly'e Kanani eri bamenyamo ng'abalugendwa.

⁵ Puliiye ohubinda hw'Abayisirayiri, ab'Abamisiri babafuuye beedu era kebuliye endagaano yange.

⁶ Olw'ehyo, loma Abayisirayiri oti, 'Ndiise MUSENGWA era nja hubanojola mu hijoogi hy'Abamisiri n'ohuba abeedu baawe. Nja hubanunula ohujwa mu wiidu w'Abamisiri era nja hubanunula n'omuhono gwange ogw'amaani ni kola ebyamaliholiho ni sala omusango.

⁷ Enywe, nja hubafuula ohuba baatu bange era nja huba Hatonda wenywe. Mulimanya muuti Ndiise MUSENGWA Hatonda wenywe owabatusa mu hijoogi hy'Abamisiri.

⁸ Era nja hubanjira mu hyalo ehi nalayira ohuja Yibbulayimu ni Yisaka ko ni Yakobbo. Nja huhubana ng'omubulukko gwenywe. Ndiise MUSENGWA.' "

⁹ Nga Musa alomera Abayisirayiri ebiitu ebyo ebi Hatonda gamuloma aye sibabifugirira baati bituufu olwohuba baali banoyeemo amaani n'olwembisya embi ey'owiidu eyi baali ni bababisyamo.

¹⁰ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati,

¹¹ "Tiina olome Falaawo ow'e Misiri, alehe Abayisirayiri banwe mu gwanga lirye."

¹² Aye Musa galoma MUSENGWA ati, "Obanga Abayisirayiri sibafugirira ebi wundomera, olw'ehyo ni Falaawo yeesi saaja hufugirira ebi ndoma. Ese simanyire huloma bulaji."

¹³ MUSENGWA galagira Musa n'Alooni ati, "Mulome Abayisirayiri ni habaha w'e Misiri muuti, 'mbalagiiye ohutusa Abayisirayiri mu gwanga ly'e Misiri.' "

Olulyo lwa Musa ni Alooni

¹⁴ Gano nj'amasiina g'emitwe jamago g'abaana ba Yisirayiri: Abasaani ba Lubbeeni omwana omudaayi owa Yisirayiri, baali nje Kanoki ni Paalu ni Kezirooni ko ni Karumi. Abo nj'abomu hiha hya Lubbeeni.

¹⁵ Abasaani ba Simyoni baali nje Yemweli ni Yamini n'Okadi ni Yakini ni Zokali ni Sawulo omwana w'omuhasi Omukanani. Abo nj'abomu hiha hya Simyoni.

¹⁶ Abasaani ba Leevi ng'olu balondehana mu husaalwa baali nje Girisoni ni Kohasi ni Merari. Leevi gahena emyaha cikumi adatu namusanvu.

¹⁷ Girisoni gasaala Libbuni ni Simeeyi, abanjwamo abejuhulu eduuli.

¹⁸ Kohati gasaala Amulaamu ni Yizuhaari ni Kebbulooni ni Wuziyeeli. Kohasi gahena emyaha cikumi adatu nedatu.

¹⁹ Merari gasaala Mahuli ni Muusi. Abo nj'abomu hiha hya Leevi njalala n'abejuhulu baawe.

²⁰ Amulaamu ganjira Yokebbedi masengewe, ng'amusaalamo Alooni ni Musa. Era Amulaamu gahena emyaha cikumi adatu namusanvu.

²¹ Abasaani ba Yizuhaari baali nje Koora ni Nefegi ko ni Zikuri.

²² Abasaani ba Wuziyeeli baali nje Misayeeli n'Elizafaani ko ni Sitiri.

²³ Nga Alooni anjira Eliseebba omuhaana w'Aminadabbu, mbooyo ya Nasoni era gamusaalira Nadabbu ni Abbihi n'Elyazaali ko ni Yisamaari.

²⁴ Abasaani ba Kooraa baali nj'Asiiri n'Elukaana n'Abbiyasafu. Abo nj'abomu lulyo lwa Kooraa.

²⁵ Elyazaali omusaani w'Alooni ganjira omuhaana wa Putiyeeli ng'amusaalamo Fenekaasi. Abo nj'abomu hiha hya Leevi.

²⁶ Alooni ni Musa abeene abo, nj'aba MUSENGWA galoma ati, "Mutangirire Abayisirayiri n'ebiha byawe ohunwa mu gwanga ly'e Misiri."

²⁷ Abo mbabaloma Falaawo habaha w'e Misiri ebinjamba hu Bayisirayiri ohunwa e Misiri.

²⁸ Naahani MUSENGWA ni galoma ni Musa mu gwanga ly'e Misiri,

²⁹ gamuloma ati "Ndiise MUSENGWA. Lomera Falaawo, habaha w'e Misiri hiisi ehi kuloma."

³⁰ Aye Musa galoma MUSENGWA ati, "Ese simanyire huloma bulaji, olw'ehyo Falaawo nj'oja hupulirisa?"

7

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Nja huhufuula obe hya Hatonda eyiri Falaawo era mulebe wuwo Aloonii aja huba hya naabbi wuwo.

² Oli n'ohulomera Aloonii hiisi ehi kuloma era yeesi ali n'ohuhiromera Falaawo ohuleha Abayisirayiri banjwe mu gwanga lirye.

³ Aye nja huhahanyasa omwoyo gwa Falaawo, wayire mu gwanga ly'e Misiri nja huhola obubonero owenjunjisa,

⁴ saaja huhunulirisa. Nja hulaga obunangi wange hu baatu b'e Misiri era nja huhola ehyamaliholiho ni tusaayo Abayisirayiri, abaatu bange mu gwanga eryo.

⁵ Ni nahalage obunangi wange hu Bamisiri, baja hutegeera baati ndiise MUSENGWA nga kena tusaayo Abayisirayiri mu gwanga eryo."

⁶ Musa n'Alooni baahola ng'olu MUSENGWA gabalagira.

⁷ Ehiseera ehi Musa n'Alooni balomeramo ni Falaawo, Musa gaali ali n'emyaha cinaana, Aloonii n'ali n'ecinaana nedatu.

Esimbo y'Alooni

⁸ Nga MUSENGWA aloma Musa n'Alooni ati,

⁹ "Singa Falaawo abaloma ati, 'Mukolereho ehyamaliholiho,' Musa olomanga Aloonii oti, 'Namba esimbo yiyo oyidanye njaasi mu moni ja Falaawo,' yiya hufuuha temu."

¹⁰ Ng'ajo Musa n'Alooni batiina eyiri Falaawo, nga bahola ng'olu MUSENGWA gaali n'abalagiye. Aloonii gadanya esimbo yiye njaasi mu moni ja Falaawo ko n'abahungu babe era nga yifuuha temu.

¹¹ Ng'ajo Falaawo alanga abafumu n'abalogo era abafumu Abamisiri boosi bahola ehiitu c'ehyene mu magesi gaawe agekweho.

¹² Hiisi mulala gadanya njaasi ajo esimbo yiye, nga yifuuha temu. Aye esimbo y'Aloonii yamira ejaawe josijosi.

¹³ Wayire ehyo hyali hiityo, Falaawo gahahanyasa omwoyo gugwe, siganjulirisa bya Musa n'Alooni, ng'olu MUSENGWA galoma.

Amafugi ng'ehibonerezo e Misiri

¹⁴ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Omwoyo gwa Falaawo muhahanyafu era ageene ohuleha abaatu ohutiina.

¹⁵ Tiinayo mu mugamba omwagaane n'atiina hu lwabi, omuhuumirire hwiigenya n'onjambire esimbo yiyo eyafuuha etemu.

¹⁶ Omulome oti, 'MUSENGWA Hatonda w'Ababbebbulaniya gatumire eyi oli ohuhuloma ti, 'Leha abaatu bange batiine banjumirye mu lulafu.' Aye n'ohwosa njaahani ogeene ohunulira.

¹⁷ Olw'ehyo, MUSENGWA aloma ati hino pohan oja humanyira ti ndiise MUSENGWA. Nja huhubba amaaji gomulwabi n'esimbo nga gafuuha mafugi.

¹⁸ Enyeeni mu lwabi jija hufa era njaja hubanjo ohununya ehibulu, Abamisiri sibaja hunywa amaaji ago.' "

¹⁹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Loma Aloonii oti, 'Namba esimbo yiyo, ojanuule omuhono gugwo hu maaji ag'e Misiri gosigosi, enjaji josijosi n'ebidiba n'amaaji gosigosi hiisi njaatu, gaja hufuuha mafugi. Amafugi gaja huba hiisi njaatu mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi, mu bibya ebi bahola mu bisaala ko nomwiroba.' "

²⁰ Ng'ajo Musa n'Alooni bahola ng'olu MUSENGWA gaali n'abalagiye. Nga Aloonii anjamba esimbo mu moni ja Falaawo n'abahungu babe ng'ajanuula omuhono gugwe hu maaji agomu lwabi Kiyira, ng'amaaji gosigosi gafuuha mafugi.

²¹ Ng'enyenei ejomu lwabi Kiyira jifa, ng'olwabi luduuha ehibulu era Abamisiri sibasobola hunywa maaji gaamo. Ng'amafugi gaba hiisi n'aatu mu gwanga ly'e Misiri.

²² Aye abafumu Abamisiri boosi bahola ebiitu nj'ebyene mu magesi gaawe agekweho. Era ng'omwoyo gwa Falaawo guhahanyala, siganjulira bya Musa ni Alooni, ng'olu MUSENGWA gaali n'alomire.

²³ Ohutusaho gacuuha ganjamba engira gagamayo mu lubiri lulwe era ebyo sigabifaho nanjadiidiri.

²⁴ Ng'Abamisiri bosibosi batiina bayaba esobere hu gobo w'olwabi basune amaaji g'ohunyuwa olwohuba baali sibanjanga hunywa maaji agomu lwabi.

²⁵ Nabitano endaalo musanvu MUSENGWA n'ahenire ohufuula amaaji gomu lwabi Kiyira, mafugi.

8

Agahere

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Tiina eyiri Falaawo omulome oti MUSENGWA aloma ati, 'Leha abaatu bange batiine banjumirye.

² Aye singa ogaana ohubalehula ohutiina, nja huboneresa abaatu b'egwanga liryo lyosiryosi ni mbaleetaho agahere.

³ Olwabi Kiyira luja hwiijula agahere era gaja hwingira mu lubiri lulwo nomu hisenge hiho nohu buliri wuwo, nomu manyumba ga bahungu babo nomu j'abaatu babo nomu bibange nomu ndubi ko nomu tubindi.

⁴ Agahere gaja hubejulaho, ewe n'abahungu ko n'abaatu babo.' "

⁵ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Loma Alooni oti 'Namba esimbo yiyo ohubbe hu maaji gomu lwabi n'emyala ko n'ebidiba era ehyo hija huleeta agahere ohunjwera eyi gaja hujwera gamaamire egwanga ly'e Misiri.' "

⁶ Nga Alooni anjamba esimbo ajanuula omuhono hu maaji mu gwanga ly'e Misiri, ng'agahere ganjwa eyi ganjwera gamaamira egwanga ly'e Misiri lyosiryosi.

⁷ Aye abafumu boosi bahola baatyio mu magesi gaawe agomu ngiso, amahere gaali mu gwanga ly'e Misiri.

⁸ Ng'ajo Falaawo atuma balanga Musa ni Alooni, ng'abaloma ati "Mbasunga musabe MUSENGWA atutuseho amahere, ese n'abaatu bange era keesi nja huleha abaatu babe batiine banonge eyiri MUSENGWA."

⁹ Nga Musa aloma Falaawo ati "Kulehire wamwene ohusalajo ehiseera ehy'ohuhusabira ewe n'abahungu babo n'abaatu babo, agahere gahulehe n'abaatu babo ko nomu nyumba jenywe ohutusaho gasigale mu lwabi mwojone."

¹⁰ Nga Falaawo aloma ati "Leha lube ludaalo lwejo." Ng'ajo Musa amugobolamo ati "Hija huba ng'olu olomire, ko wahamanya oti nanjuma ali hya MUSENGWA Hatonda weefe.

¹¹ Agahere gaja huhunjwaho, ganjwe nohu bahungu babo ko nohu baatu babo, gaja husigala mu lwabi Kiyira mwojone."

¹² Oluvanyuma lwa Musa n'Alooni ohunjwa ewa Falaawo, Musa galomba MUSENGWA ohutusajo agahere aga gaali n'aleetire hu Falaawo.

¹³ Nga MUSENGWA ahola ng'olu Musa gamusunga. Ng'ajo amahere agaali mu nyumba nomu lunya nomu ndimiro, gafa.

¹⁴ Abamisiri bahumbaania etuumo n'etuumo j'agahere era ehyalo hyaduha ehibulu.

¹⁵ Aye Falaawo ni gabona ni njalijo ahalembekerese, gahahanyasa omwoyo gugwe, siganjulirisa bya Musa n'Alooni. Ehyo hyali ng'olu MUSENGWA gaali n'alomire.

Obugujwi

¹⁶ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Loma Alooni oti 'Namba esimbo yiyo ohubbe hwiwiroba, lifuue bugujwi mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi.' "

¹⁷ Nga bahola baatyio. Nga Alooni anjamba esimbo yiye ahubba hwiwiroba, ng'efuue mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi lifuua bugujwi, nga bumaamira abaatu n'esolo.

¹⁸ Ng'abafumu boosi batambisa amagesi gaawe agomu ngiso ohuleeta obugujwi aye byabahaya. Ng'obugujwi bumaamira hiisi n'aatu hu baatu n'esolo.

¹⁹ Ng'abafumu baloma Falaawo baati "Hatonda nj'oli huhola bino." Aye Falaawo gahahanyasa omwoyo gugwe era siganjulirisa bya Musa n'Alooni ng'olu MUSENGWA gaali n'alomire.

Esojera

²⁰ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Olwejo yinyoha mu mugamba pwipwipwi, otiine wagaanane ni Falaawo n'atiina hu lwabi, omulome oti MUSENGWA aloma ati, 'Leha abaatu bange batiine banjumirye.

²¹ Aye n'otaleehe abaatu bange ohutiina banjumirye, nja huleeta agasonera hu ewe n'abahungu babo ko n'abaatu babo nomu mayumba genywe. Enyumba j'Abamisiri ko n'ehyalo hyosihyosi hija hwijula agasonera.

²² Aye hu ludaalo olwo olu nja huleeteraho agasonera, ehitudu hy'e Goseni omu baatu bange beehala hija huba hyanjabulo, agasonera sigaja hubayo ko mumanye muuti ese MUSENGWA ndi mu gwanga ly'e Misiri lino.

²³ Nja hutaño enjabulo ñagati w'abaatu bange n'Abamisiri. Era ehyamaliholiho hino hija hubaño olwejo.' "

²⁴ MUSENGWA gahola atyo, ganindiha agasonera gamaala mu lubiri lwa Falaawo nomu nyumba j'abahungu babe. Egwanga ly'e Misiri lyosiryosi lyejula era hiisi ñaatu ñabiña olw'agasonera.

²⁵ Ng'ajo Falaawo atumisa bamulangira Musa n'Alooni ng'abaloma ati "Mutiine muneyo enjongo eyiri Hatonda wenywe aye mu gwanga muweene muno."

²⁶ Aye nga Musa amugobolamo ati "Sihirañi ohuhola huuty, olwohuba enjongo lyefe eji hunjonga MUSENGWA Hatonda weefe, jija huba jambiho mu moni j'Abamisiri. Era singa hunjaayo ebiitu eby'embihho mu moni j'Abamisiri, sibaja hutuhubba amabaale?

²⁷ Huli n'ohunjamba olugendo olw'endaalo edatu hutiiine mu lulafu, hunjonge eyiri MUSENGWA Hatonda weefe, ng'olu atulagira."

²⁸ Nga Falaawo amuloma ati "Nja hubaleha mutiine mu lulafu muneyo enjongo eyiri MUSENGWA Hatonda wenywe, ni muba ni mutatiine ñaleñi. Musabireho."

²⁹ Nga Musa aloma ati "Ni naanywe mu moni jijo ti bbepa, nalombe MUSENGWA era olwejo agasonera gaja hunjwa hu Falaawo n'abahungu ko n'abaatu babe. Aye Falaawo ateholaholania nindi gagaana abaatu ohutiina ohunjonga eyiri MUSENGWA."

³⁰ Nga Musa aña mu moni ja Falaawo ng'alomba MUSENGWA.

³¹ Nga MUSENGWA ahola ng'olu Musa gamusunga. Nga gasonera galeha Falaawo n'abahungu ko n'abaatu babe era ñanjuma esonera wayire ndala eyasigala.

³² Aye ebyo ni byañwa, Falaawo gahahanyasa omwoyo gugwe, sigafugiirira Abayisirayiri ohutiina.

9

¹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Tiina eyiri Falaawo omulome oti MUSENGWA Hatonda w'Ababebbulaniya aloma ati, 'Leha abaatu bange batiine banjumirye.

² Ni weyongera ohubagaana ohutiina,

³ MUSENGWA aja huleeta hanjupuli omuhambwe hu byayo bibyo: embalaasi ni nasugirya n'engamiya n'enjombe n'etaama ko n'embusi.

⁴ Aye MUSENGWA aja hutaño enjabulo ñagati w'ebayyo by'Abayisirayiri n'Abamisiri, ñaja hunjuma hyayo hy'Omuyisirayiri ehija hufa.' "

⁵ Ng'ajo MUSENGWA ataño ehiseera aloma ati, "Ehyo olwejo MUSENGWA aja huhihola mu gwanga lino."

⁶ Era ni wahya, nga MUSENGWA ahihola: ebyayo byosibyosi eby'Abamisiri nga bifa. Aye ñanjuma hyayo hu by'Abayisirayiri wayire hirala ehyaafa.

⁷ Ng'ajo Falaawo anindiha abaatu ohubona obanga hituufu ñanjuma hyayo hu by'Abayisirayiri ehifuuye. Era nga babona ti ñanjuma wayire hirala ehy'Abayisirayiri ehyaafa. Aye Falaawo gahahanyasa omwoyo gugwe, sigaleha abaatu abo hutiiina.

Amawute

⁸ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa n'Alooni ati "Mutiine munjambe amadeeja abiri ag'egohe eryomu mayiga, Musa aloye ñamugulu Falaawo n'abona.

⁹ Egohe eryo lija hufuua efuue enukuule era hiisi muutu n'ebayyo bija husuna amawute mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi."

¹⁰ Ng'ajo banjamba egohe eryomu mayiga, nga baja bemeerera mu moni ja Falaawo. Nga Musa aliñaanya ñamugulu. Ng'amawute gahwana hu hiisi muutu n'ebayyo.

¹¹ Abafumu sibasobola hwemeerera mu moni ja Musa olwohuba bo n'Abamisiri bosibosi baali bahwene mawute mereere.

¹² Aye MUSENGWA gahahanyasa omwoyo gwa Falaawo, nasanjulirisa bya Musa n'Alooni ng'olu MUSENGWA gaali n'alomire.

¹³ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, “Yinyoha mu mugamba pwipwipwi, otiine eyiri Falaawo omulome oti MUSENGWA Hatonda w’Ababbebulaniya aloma ati, ‘Leha abaatu bange batiine banjumirye.

¹⁴ Singa sobaleha hutiiina, hu mulundi guno nja huhuboneresa bugali, ewe n’abahungu babo n’abaatu b’egwanga liryo, ko otegeere oti mu hyalo hyosihyosi nanjumaŋo ali hy’ese.

¹⁵ Mu butuufu oweene, mbanga ni nahunjindihira hanjupuli ow’amaani, hani ewe n’egwanga liryo mwasihiriha hale mwesimwesi.

¹⁶ Aye nahuhusa nahuna obuhulu olw’ohwenda ohulaga amaani gange, ko abaatu mu hyalo hyosihyosi, baape enjono.

¹⁷ N’ohwola hatyane ohigeene ohuleha abaatu bange batiine banjumirye.

¹⁸ Olw’ehyo, olwejo mu hiseera hy’ehino, nja hunjindiha efula embi ey’amabaale etabangaŋo mu gwanga ly’e Misiri buhye libeno.

¹⁹ Lagira bengise ebyayo n’ebiiitu bibyo byosibyosi ebiri ebulafu, efula ey’amabaale yijja huhubba ehyalo era hiisi ehiramu ehiri ebulafu, haabe muutu oba ehyayo bija hufa.’ ”

²⁰ Abahungu ba Falaawo batya olw’ebibono bya MUSENGWA, bangunaho nga batusayo abeedu n’ebayyo byawe.

²¹ Aye abo abatafayo hu ebi MUSENGWA galoma, baleha abeedu n’ebayyo byawe ebulafu.

²² Ng’ajo MUSENGWA aloma Musa ati, “Golola omuhono eyiri egulu, efula ey’amabaale yigwe hu hyalo hyosihyosi ehy’e Misiri, hu baatu nohu solo ko nohu bimera byosibyosi mu ndimiro.”

²³ Musa ni gadunda esimbo yiye namugulu, MUSENGWA ganjindiha ohubbwabbwanuha n’amabaale ko n’ohumyasa. MUSENGWA ganjindiha amabaale hu hyalo hy’e Misiri,

²⁴ efula ey’amabaale n’ohumyasa hyali hiisi ŋaatu. Efula eyo yaali nj’esinga ohuba embi bugali ohunjwa olu Misiri lyafuuha egwanga.

²⁵ Mu hyalo hy’e Misiri hyosihyosi amabaale gahubba hiisi hiitu ehyali ebulafu, abaatu n’esolo. Gahubba ebimera byosibyosi mu ndimiro era gasabagulya n’ebisaala byosibyosi.

²⁶ Ehifo ehi mabaale gatahubba hyali hy’e Goseni hyonene, omu Abayisirayiri baali ni bamenya.

²⁷ Ng’ajo Falaawo atuma balanga Musa ni Alooni, abaloma ati “Hu luno ndi mubbengi, MUSENGWA mutuufu. Ese n’abaatu bange ndiife abasobyia.

²⁸ Munge MUSENGWA, ahomye ohubbwabbwanuha. Ebyo bihena. Nja hubaleha mutiine, sinenda mweyongere ohuba muno.”

²⁹ Nga Musa amugobolamo ati, “Ni nanjwe mu hibuga, nja hugolola emihono jange eyiri MUSENGWA ni saba. Ohubbwabbwanuha hw’efula n’amabaale bija huhoma era oja hutegeera oti MUSENGWA nj’omwene hyalo hino.

³⁰ Aye manyire ti ewe n’abahungu babo simutya MUSENGWA Hatonda.”

³¹ Naahani ebimera ebi balanga baati fulakisi ni bbaale* bisihirihiere n’efula ey’amabaale olwohuba bibaaye byenda hulaba.

³² Aye engaano yiraba luvanyuma, niyo siyasihiiriha.

³³ Ng’ajo Musa aleha Falaawo, anjwa mu hibuga era ng’agolola emihono jije eyiri MUSENGWA, ng’ohubbwabbwanuha n’amabaale g’efula, bireheraajo.

³⁴ Aye Falaawo ni gabona ati efula n’amabaale n’ohubbwabbwanuha bihomire, nga nindi abbenga mu moni ja Hatonda. Niye n’abahungu babe bahahanyasa emyoyo jaawe.

³⁵ Era Falaawo gahahanyasa omwoyo gugwe, sigaleha Abayisirayiri hutiiina. Ehyo hyali hiityo ng’olu MUSENGWA galomera mu Musa.

10

Esige jitabaala egwanga ly’e Misiri

¹ Olwola nga MUSENGWA aloma Musa ati, “Tiina eyiri Falaawo, olwohuba kahanyahiise omwoyo gugwe neja bahungu babe, ko nahalaga ebyamaliholiho byange bino mu bo,

² ko mwahalomeraho abaana n’abejuhulu benywe ebi nahola Abamisiri era ng’olu nahola ebyamaliholiho ebi nahola mu bo, ko mwahamanya muuti ndiise MUSENGWA.”

* 9:31 9:31fulakisi ni bbaale Fulakisi hyali himera omwanjwanga engoye, bbaale yaali hiha hy’engaano.

³ Ng'ajo Musa n'Alooni batiina ewa Falaawo bamuloma baati, "MUSENGWA Hatonda w'Ababbebulaniya aloma ati, 'Olyosa nje ohugaana ohwenomeha mu moni jange? Leha abaatu bange batiine banjumirye.

⁴ Aye onagaana ohuleha abaatu bange ohutiina, olwejo nja huleeta esige mu gwanga liryo.

⁵ Jija humaalaala hiisi njaatu, njanume anaboneha. Jija hulya hiisi ehi efula ey'amabaale galeha era jija hulya n'ebisaala ebirihusebuha mu ndimiro jenywe.

⁶ Esige jija hwijula enyumba jijo neja bahungu babo neja Bamisiri bosibosi. Ehiitu ehitabanganjo wayire abasenywe oba abasehulu babasehulu babo sibahibonangaho ohunwa ahalehale n'ohwola hatyane.' " Nga Musa anwa anja Falaawo gaali, atiina.

⁷ Ng'abahungu baloma Falaawo baati, "Omusinde ono aja hwosa nje ohututaganya? Leha Abayisirayiri batiine bajumirye MUSENGWA Hatonda waawe. Soobona oti Misiri esihirihihi?"

⁸ Ng'ajo batiina bagobosa Musa n'Alooni mu moni ja Falaawo, babaloma baati, "Kale mutiine munjeerese MUSENGWA Hatonda wenywe. Aye nj'abaani abaja hutiiina?"

⁹ Nga Musa amugobolamo ati, "Huja hutiiina n'abaana beefe abanere, n'abaatu beefe abasaahulu, n'abaana beefe abaseere n'abahaana. Era huja hunjira etaama n'enjombe jeeffe, olwohuba hutehwa ohuholera MUSENGWA mubaga."

¹⁰ Nga habaha abaloma ati, "Ndayira mu mazima ga MUSENGWA ti sinja hubaleha hutiiina n'abahasi benywe n'abaana benywe. Hiboneha hiiti ehigendererwa ehi muli ni nahyo mu myoyo jenywe, hibi.

¹¹ Olw'ehyo, abasinde mwenjene ndinywe muba mutiine munjeerese MUSENGWA, ehyo hinaba nj'ehimwenda." Nga babbinga Musa n'Alooni ohunwa mu moni ja Falaawo.

¹² Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Golola omuhono gugwo hu gwanga ly'e Misiri, esige jije jimaalaale egwanga ly'e Misiri, jirye hiisi himera hyosihyosi ehyali ni hinjonire efula ey'amabaale."

¹³ Nga Musa ananiha esimbo yiye hu gwanga ly'e Misiri, nga hu ludaalo olwo MUSENGWA aleeta epunga eyanjwa ebuunjwalyuba, ng'ehubba hu hyalo, mu muusi n'owiire. Ni wahya mu mugamba, ng'epunga eyo yireeta esige.

¹⁴ Ng'esige jimaalaala hiisi njaatu mu gwanga ly'e Misiri lyosiryosi. Era njaali sinabanganjo esige jiityo era sijija hubanjo nindi.

¹⁵ Esige jawiha egwanga ly'e Misiri lyosiryosi era hiisi njaatu njamalija olw'esige. Nga jirya hiisi himera hyosihyosi, n'ebibala ebyohu misaala ehyali ni binjonire amabaale. Era sinasigala hihoola wayire hirala ehibisi hu misaala, wayire hu himera ehindi hyosihyosi, mu gwanga lyosiryosi ery'e Misiri.

¹⁶ Nga habaha atumisa Musa n'Alooni mangumangu, ng'abaloma ati, "Mbengire mu moni ja MUSENGWA Hatonda wenywe ko nomu moni jenywe.

¹⁷ Olw'ehyo, njahani mbegayirira nindi muusonije ebibi byange efunda ndala yonene era musunge MUSENGWA Hatonda wenywe, gaatuseho olumbe luno."

¹⁸ Nga Musa anwa anjali Falaawo, ng'alomba MUSENGWA.

¹⁹ Nga MUSENGWA aleeta epunga ey'amaani bugali ohunwa ebugwalyuba, ng'enjira esige ejo mu Nyanja Enando era sinasigala sige wayire ndala mu gwanga lyosiryosi ery'e Misiri.

²⁰ Aye MUSENGWA gahahanyasa omwoyo gwa Falaawo, sigaleha Bayisirayiri ohutiina.

Ehiirema

²¹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Golola omuhono gugwo eyiri egulu, ehiirema hinjambe hiiti ngu, hibe hu hyalo hy'e Misiri."

²² Nga Musa agolola omuhono gugwe eyiri egulu, ehiirema ehinjambire hiitu ngu nga hiwiha egwanga ly'e Misiri lyosiryosi, ohuhena endaalo edatu.

²³ Njanuma Mumisiri owaali n'asobola ohubona owahye era njanuma owanwa mu hifo omu gaali, ohuhena endaalo edatu. Aye Abayisirayiri baali n'enjase ewaawe eyi bamenyanga.

²⁴ Nga habaha alanga Musa amuloma ati, "Mutiine munjeerese MUSENGWA. Abaana benywe abanere boosi batiine ni nenywe. Enjombe n'etaama n'embusi nj'ejiba ni jisigala."

²⁵ Aye Musa ng'amugobolamo ati, "Tuje ebyayo ebyohunayo ng'enjongo, n'ebyhohya byaguhuliha ni biri bihwiye, ohunjaayo eyiri MUSENGWA Hatonda weefe.

²⁶ Huli n'ohutiina n'ebiyayo byefe byosibyosi, njanuma hyayo wayire hirala ehi huleha egongo, olwohuba huli n'ohulondamo ejohuna MUSENGWA Hatonda weefe. Era sihumanire hyayo ehy'ohuna MUSENGWA, ohwola olu hunahahene ohwolayo."

²⁷ Aye MUSENGWA gahahanyasa omwoyo gwa Falaawo, sigabaleha hutiiina.

²⁸ Nga Falaawo aloma Musa ati, "Pwe nomu moni! Era wemanya ohutagobola njano nindi. Oludaalo olu oligobola, oja hufa."

²⁹ Nga Musa amugobolamo ati, "Olomire bulanji, sinja hugobola njano nindi."

11

Ohufa hw'abaana abadaayi

¹ Ng'anjo MUSENGWA aloma Musa ati, "Nja huleeta hu Falaawo nohu baatu b'e Misiri ehiguudyo ehindi hirala hyonene. Oluvanyuma lw'ehyo, aja hubalehula nababbinga hubabbinga mutiine munwere erala mu Misiri muno.

² Lomera abasinde n'abahasi Abayisirayiri, basunge abaliranwa baawe, babane ebiutu eby'efeeza n'ebyezaabbu."

³ MUSENGWA gaaja Abayisirayiri obuhoda eyiri Abamisiri. Ohusingira erala abahungu ba Falaawo n'abaatu bosibosi mu gwanga ly'e Misiri baaja Musa erono bugali.

⁴ Ng'anjo Musa aloma Falaawo ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Olwaleero mu wiire njagati nja hubita mu gwanga ly'e Misiri,

⁵ era hiisi mwana omuseere omudaayi mu gwanga ly'e Misiri aja hufa, ohunwera erala hu aja ohuba omusika wa Falaawo ohwolera erala hu w'omwidu owa naasi. N'enyana j'ebayayo endaayi joosi jija hufa.

⁶ Naja hubaano amaliro ag'amaani agatabanganjo hiisi njatu mu gwanga ly'e Misiri era amaliro ago nindi sigalibanjo.

⁷ Aye Abayisirayiri n'ebayayo byawe baja huba miyaaya ni njanjumano n'embwa ohusama olw'omuutu oba olw'ehisolo. Muja humanyira hwihyo muuti ese MUSENGWA taano enjabulo njagati w'Abamisiri n'Abayisirayiri.

⁸ Era abahungu babo bano bosibosi baja huuja bahubbe amafuha mu moni jange ni baloma baati, "Tiina n'abaatu babo bosibosi." Ebyo ni binoooye, nja hutiiina." Nga Musa n'obusungu oweene obungi anjwa mu moni ja Falaawo, atiina.

⁹ Ng'anjo MUSENGWA aloma Musa ati, "Falaawo saaja hufugirira hulehula baatu bange ohutiina, ko neyongere ohuhola ebyamaliholiho mu gwanga ly'e Misiri."

¹⁰ Musa n'Alooni bahola ebyamaliholiho bino byosibyosi mu moni ja Falaawo. Aye MUSENGWA gahahanyasa omwoyo gwa Falaawo, sigaleha Bayisirayiri hunjwa mu gwanga lirye.

12

Ohwetegehera Embaga ey'Ohubihisya

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa n'Alooni mu gwanga ly'e Misiri ati,

² "Omwesi guno gunaabanga nj'omwesi omudaayi mu mwaha eyi muli.

³ Mulomere ehubbubu hy'Abayisirayiri hyoshiyosi muuti hu ludaalo olw'ehumi olw'omwesi guno, hiisi musinde anjambanga etaama * eperepere olw'abomu mago gage, etaama ndala hiisi mago, bayiita.

⁴ Singa abomu mago gage baba batono ni batahenano etaama eyo, begaate n'abomu mago ga muliranwa wuwe, ni beema hu bungi w'abaatu abasobola ohuyirya.

⁵ Ebyayo ebi mutobola ohwita, biri n'ohuba bya mwaha mulala, ni binumaho buleme wosiwosi, niiri paya y'embusi oba emiigu.

⁶ Muyihuume ohwola hu ludaalo olw'ehumi n'ene olw'omwesi guno, hiisi muutu ng'ehubbubu hy'Abayisirayiri hyoshiyosi, ali n'ohuyiita eh'y'egulo.

⁷ Bali n'ohunamba amafugi banaha hu myango jombi ej'enjigi, nanjamugulu w'enjigi j'enyumba omu baliira enyama eyo.

⁸ Owiire oweene owo, balye enyama eyo ni boohyire hwohya ko n'eryani erulu n'Emigaati Ejinumamo Ehisimbulusa.

⁹ Simuyiryanga embisi oba epiye aye mwohyanga hwohya: omutwe n'amagulu n'ebyomuhida.

¹⁰ Era simusigasanganho enyama yosiyosi ohwola mu mugamba. Ni njaba ni njalijo eyisigayeho, muyiguhulisanga hu muliro.

¹¹ Muja huyirya mu ngeri yino: mulyanga ni mufunyihise engoye mu musibiro, n'esimbo ni munjambire mu ngalo, ni mwambaaye n'engayito ohulaga ti mwetegeheeye olugendo. Muyiryanga mangumangu, eyo Mbaga y'Ohubihisya hwa MUSENGWA.

* 12:3 12:3 Mu Lubbebulaniya hitegeesa "etaama eperepere" oba "embusi eperepere."

¹² “Owiire oweene owo nja hugenda mu gwanga ly’e Misiri, nja hwita hiisi hiitu ehidaayi: omuutu n’ebyayo era nja huboneresa abahatonda bosibosi ab’e Misiri. Ese ndiise MUSENGWA.

¹³ Amafugi hu myango j’enjigi j’amayumba genywe gaja huba ahabonero ahalaga amago genywe. Era ni nja hubona amafugi hu myango j’enjigi, nja hubabihisya. Nanjuma habi ahaja huboolaho ni pambire Abamisiri hu nyama.

¹⁴ “Olwo nj’oludaalo olu muli n’ohuhebuliranga, ludaalo lw’embaga eyiri MUSENGWA era muyiryanga hu ludaalo olwo ng’egambi ery’emirembe n’emirembe.

¹⁵ Mulyanga Emigaati Ejibatatayemo Ehisimbulusa ohuhena endaaloo musanvu. Hu ludaalo oludaayi, mutusanga ehisimbulusa mu manyumba genywe, olwohuba mu ndaaloo ejo hiisi aja hulya ehiitu hyosiyosi ehirimo ehisimbulusa, baja humunjira hy’otali mulala hu Bayisirayiri.

¹⁶ Hu ludaalo oludaayi munahumbaanenga njalala ohunjumirya era nga nindi mumbabaana hu ludaalo olwomusanvu. Simuholanga mulimo gwsigwosi mu ndaaloo ejo, ohutusaho ohunyiyi emere eya hiisi muutu ohulya. Ehyo hyonjene nj’ehi muli n’ohuhola.

¹⁷ “Mulye Embaga ey’Emigaati Ejibatatayemo Ehisimbulusa olwohuba olwo nj’oludaalo olu natuhisamo ebiba byenywe ohunjwa mu gwanga ly’e Misiri. Era muyiryanga hu ludaalo olwo ng’egambi ery’emirembe n’emirembe.

¹⁸ Mu mwesi ogusooka muli n’ohulya Emigaati Ejibatatayemo Ehisimbulusa. Ehyo muhiholanga egulo hu ludaalo olw’ehumi n’ene olw’omwesi omudaayi ohwola egulo hu ludaalo olw’amahumi abiri nalulala.

¹⁹ Ohuhena endaaloo musanvu, ehisimbulusa sihibanga mu nyumba jenywe. Era hiisi alirya ehiitu hyosiyosi ehirimo ehisimbulusa, aliba sibahimubala mulala hu hibubbu hy’Abayisirayiri, haabe mugwira oba musaale.

²⁰ Simulyanga hiitu ehirimo ehisimbulusa. Eyo mu mago genywe, muli n’ohulya Emigaati Ejinumamo Ehisimbulusa.”

²¹ Nga Musa atumisa abatangirisi bosibosi ab’Abayisirayiri, abaloma ati, “Mutiine mutobole enyana y’etaama oba y’embusi eperepere, musale ey’Ohubihisya.

²² Munjambe omuganda gw’obusaala obu balanga baati hayisopu, munjambe ebbaafu muyijuhemo amafugi muhene mubutimyo munjaha hu myango jombi ko nanjamugulu w’enjigi j’enyumba jenywe. Sinjanganjo wayire mulala hu nywe atula mu nyumba ohwola mu mugamba.

²³ MUSENGWA n’agenda mu gwanga ly’e Misiri ohwita Abamisiri, n’anabone amafugi namugulu w’enjigi nohu myango jombi, n’abita saaja hufugirira malayika aleeta ohufa ohwiringira mu nyumba jenywe ohwita abaana abadaayi, aja hubabihisya.

²⁴ “Enywe n’abaana benywe muli n’ohuumanga ehiragiro ehyo emirembe n’emirembe.

²⁵ Ni mutiinanga mu hyalo ehi MUSENGWA alibanja ng’olu gasubisa, hiisi mwaha muholanga omukolo ogwo emirembe n’emirembe.

²⁶ Era abaana benywe ni bababusanga baati, ‘Omuloko guno gutegeesa hi?’

²⁷ mubagobolangamo muuti, ‘Nj’omukolo ogw’Ohubihisya ogwa MUSENGWA, owabihisya amago g’Abayisirayiri e Misiri, olu geeta Abamisiri.’ ” Ng’anjo Abayisirayiri bahubba amafuha bajumirya Hatonda.

²⁸ Ng’Abayisirayiri batiina bahola ng’olu MUSENGWA galagira Musa n’Alooni.

²⁹ Nga mu wiire njagati, MUSENGWA geeta abaana abaseere bosibosi abadaayi mu gwanga ly’e Misiri, ohunjwa hu musaani omudaayi owa Falaawo owaali ni geehayo hu etebe ey’owahabaha, ohwola erala hu mudaayi ow’omusibe mu komera. Era n’enyana endaaayi ej’ebyayo joosi jafa.

³⁰ Falaawo n’abahungu babe ko n’Abamisiri bosibosi ni benyoha owiire owo, njalino ohuhubba enduulu mu gwanga ly’e Misiri, olwohuba nanjuma nyumba omutafamo muutu.

Abayisirayiri banjwa mu gwanga ly’e Misiri

³¹ Nga mu wiire owo, Falaawo atumisa ohulanga Musa n’Alooni abaloma ati, “Munjwa mu gwanga lyange, enywe n’Abayisirayiri. Mutiine munjeereese MUSENGWA ng’olu mwasunga.

³² Munjire etaama n’embusi n’enombe jenywe ng’olu mwasunga. Era keesi musabire ekabi.”

³³ Ng’Abamisiri bahubbirisa abaatu banguje ohunjwa e Misiri, olwohuba baali baloma baati, “Huja hufa hunwenjo hwesihwesi!”

³⁴ Ng'abaatu bejusa endubi jaawe obusyanu w'engaano obubafutire aye ni batatayemo ehisimbulusa, nga basidiha mu ngoye jaawe, bagegera hu mabega.

³⁵ Abayisirayiri bahola ng'olu Musa gabalabbira nga batiina basunga Abamisiri ohubanjaaho efeeza n'ezaabbu ko n'engoye.

³⁶ MUSENGWA gaja Abayisirayiri obuhoda ohujwa mu Bamisiri era babanja ebi basunga. Nga banjira eby'obujinda w'Abamisiri.

³⁷ Ng'Abayisirayiri bageehesya magulu ohujwa e Lameseesi ohwola e Sukosi. Baali abasinde ng'emitwalo kaaga, ni batabaliyeho abahasi n'abaana.

³⁸ Aabaatu bangi bugali abatiina n'Abayisirayiri n'ebidooli by'etaama n'embusi n'ejombe.

³⁹ Nga banjamba obusyanu obu batusa e Misiri, banyiiya emigaati Ejinumamo Ehisimbulusa, olwohuba banjwa mangu ohujwa e Misiri ni bahiiri hubutaamo ehisimbulusa era ni bahiiri hunyiyi mere.

⁴⁰ Abayisirayiri bahena e Misiri emyaha ebihumi bine n'adatu.

⁴¹ Hu komerero y'emyaha ejo ebihumi bine n'adatu hu ludaalo olusembayo, ebiha byosibiyosi eby'abaatu ba MUSENGWA, byanjwa e Misiri.

⁴² Owiire owo MUSENGWA gahuuma ehisuubiso hihye gabatusa e Misiri. Olw'ehyo, owiire owo Abayisirayiri bosibosi bali n'ohuhebulirirangaho Ohubihisya hiisi myaha, emirembe n'emirembe.

Amagambi aganjamba hu Hubihisya

⁴³ Nga MUSENGWA aloma Musa n'Alooni ati, "Gano nj'amagambi aganjamba hu Mbaga ey'Ohubihisya: Enjuma omulugendwa alyanga hu mbaga eyo.

⁴⁴ Omwidu oyu mwagula, oluvanyuma lw'ohumuhomola, alyanga Embaga eyo.

⁴⁵ Aye omugeni n'omutambi aholerera omuhemba, sibayiryangaho.

⁴⁶ "Muli n'ohuyiriira mu nyumba, njanumanganjo enyama eyitula ebulafu w'enyumba. Era simubbwaganga gumba lyosiryosi.

⁴⁷ Ehibubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi hiri n'ohuhusanga Embaga eyo.

⁴⁸ "Aye omulugendwa owesengire mu enywe, owenda ohuhusa Embaga ey'Ohubihisya, ohuja MUSENGWA enono, ali n'ohuhomola abasinde bosibosi abomu mago gage, oluvanyuma banamunjirenga ng'Omuyisirayiri omusaale. Njanuma atali muhomole, alyanga hu mbaga eyo.

⁴⁹ Amagambi ago ganjamba hu Bayisirayiri ko n'abalugendwa abesengire mu enywe."

⁵⁰ Abayisirayiri bosibosi baahola ng'olu MUSENGWA galagira Musa ni Alooni.

⁵¹ Era hu ludaalo olwo MUSENGWA gatusa ebiha by'Abayisirayiri mu gwanga ly'e Misiri.

13

Ohujunayo abaana abadaayi eyiri MUSENGWA

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati,

² "Njabulire abaana abaseere bosibosi abadaayi. Mu Bayisirayiri, hiisi mwana omuseere omudaayi n'ehyayo ebidaayi ebisinde byosibiyosi byange."

³ Nga Musa aloma abaatu ati, "Muhebuliranga oludaalo luno olu mwanjeramo e Misiri, ehvalo ehy'owiidu olwohuba MUSENGWA gabatusayo n'obujangi buwe ow'amaani. Hu ludaalo luno simulyanga migaati eji basimbuluhise.

⁴ Olwaleero, mu mwesi ogwa Abbibbu, muli hutina.

⁵ Muhusanga Embaga ey'Ohubihisya mu mwesi guno, MUSENGWA n'abanjira mu hyalo hy'Abakanani n'Abahiiti n'Abamooli n'Abahiivi n'Abayebbusi, ehvalo ehi galayirira abasehulu benyewe ohubanja, ehvalo ehitulaha amabeere n'omudugere.

⁶ Mulyenga Emigaati Ejinumamo Ehisimbulusa ohuhena endaalo musanvu era hu ludaalo olwomusanvu mulyanga Embaga ey'Ohubihisya ohuja MUSENGWA enono.

⁷ Mulyenga Emigaati Ejabatatayemo Ehisimbulusa mu ndaalo ejo omusanvu. Sinabanganjo emigaati eji basimbuluhise era sinabanganjo ehisimbulusa mu gwanga linyewe.

⁸ Hu ludaalo olwo, olomeranga abasaani babo oti 'Kola hino olw'ehi MUSENGWA gakolera olu nanjwa e Misiri.'

⁹ Embaga eyo yinaabenga hyahabonero hu muhono oba mu weeni wuwo, ohuhuhubulisanga amagambi ga MUSENGWA ohubanga mu hanwa henywe, olwohuba gaahutusa e Misiri n'obujangi buwe ow'amaani.

¹⁰ Oli n'ohuhuumanga ehiragiro hino mwaha hu mwaha.

¹¹ "Oluvanyuma lwa MUSENGWA ohubanjira mu hyalo hy'Abakanani ng'olu gabasuu-bisa n'ohulayira pohu ataaye, enywe n'abasehulu benyewe,

¹² muli n'ohunayo abaana abadaayi bosibosi abaseere eyiri MUSENGWA. Ebyayo ebisinde byosibyosi ebidaayi bya MUSENGWA.

¹³ Mununulenga nasugirya ni muswanisamo n'etaama eperepere. Aye n'otenda huyinunula, muyibbwanganga egosi. Mununulenga hiisi baana benywe abaseere abadaayi.

¹⁴ Era mu biseera ebijja, omusaani wuwo n'ahubusanga ati, 'Hino hitegeesa hi?' Omugobolangamo oti, 'MUSENGWA gaatutusa e Misiri n'obunjangi buwe ow'amaani, ehyalo ehy'owiidu.

¹⁵ Falaawo ni gaali n'ageene ohutufugiirira ohutiina, MUSENGWA geeta hiisi baana abaseere abadaayi ab'Abamisiri, abaatu ko n'ebiyayo. Ehyo c'ehigira hunonga eyiri MUSENGWA hiisi hyayo ehidaayi aye hununula abaana bosibosi abaseere abadaayi.'

¹⁶ Era haja huba habonero hu mihono oba mu weeni byenywe, ohubahebulisanga ti MUSENGWA gaatutusa e Misiri, n'obunjangi buwe ow'amaani."

¹⁷ Falaawo ni galeha Abayisirayiri ohutiina, Hatonda sigababisya mu ngira eyibita hu mwalo mu gwanga ly'Abafirisuuti, wayire nga nje yaali ey'ohuupi. Olwohuba Hatonda galoma ati, "Ni baja hwolehera olutalo, baja hucuusa ebiñeego byawe bagobolayo e Misiri."

¹⁸ Olw'ehyo Hatonda gatangirira abaatu babe beholooby mu lulafu hutulo w'Enyanja Enando. Abayisirayiri banjwa e Misiri ni bali n'ebiyohusoosa.

¹⁹ Nga Musa anjira amagumba ga Yosefu ng'olu Yosefu galayisa Abayisirayiri ati, "Mu butuufu Hatonda alibanunula era mugeganga amagumba gange ni mujwa mu gwanga lino."

²⁰ Abayisirayiri ni banjwa e Sukosi batiina baata ekambi mu hifo ehi balanga baati Etamu hu salo n'olulafu.

²¹ Mu muusi, MUSENGWA gabatangirirangamo mu hireri ehyali oti siiro ohubalaga engira, ng'owiire abatangiriramo mu muliro ogwali oti siiro ohubanja enjase, ko basobole ohugenda omuusi n'owiire.

²² Wayire omuusi oba owiire ehireri ehyali hy'esiiro oba omuliro ogwali hy'esiiro, sibyanjwanga mu moni j'Abayisirayiri ohubatangirirangamo.

14

Ohwambuha Enyanja Enando

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati,

² "Loma Abayisirayiri bagobole egongo, babe ñaapi n'ehifo ehi balanga baati Payi Hahiroosi, ñagati wa Migidooli n'enyanja Enando. Bali n'ohuhola ekambi mu moni wa Bbaali Zefoni.

³ Falaawo aja hunjeega ati Abayisirayiri bagendana ni banjuma eyi baja mu lulafu.

⁴ Nja huhahanyasa omwoyo gwa Falaawo, aja hubalondaho. Aye nja hwesunira enjono ni mbitira mu ye n'abasirikale babe. Abamisiri bajahumanya baati ndiise MUSENGWA." Era Abayisirayiri baahola ng'olu babaloma.

⁵ Ni balomera habaha w'e Misiri baati Abayisirayiri badulumire, niye n'abahungu babe bacuusa ebiñeego baloma baati, "Hiina hino ehi huholire? Huleehire Abayisirayiri ohutiina, hufiiriye obuñeereses waawe."

⁶ Olw'ehyo, bategeha egaali yiye nga niye n'ene lirye batiina ni naye.

⁷ Falaawo ganjamba ebigaali lukaaga agahira obulanji ko n'agandi gosigosi mu gwanga ly'e Misiri, n'abagaduumira.

⁸ MUSENGWA gahahanyasa omwoyo gwa habaha w'e Misiri, ng'alonda hu Bayisirayiri abaali ni batiina n'obugumu.

⁹ Abamisiri ko n'embalaasi n'ebigaali ga habaha gosigosi n'abasirikale abandi, balonda hu Bayisirayiri era nga baboolaho ni bali ohuupi n'enyanja, hutulo wa Payi Hahiroosi mu moni wa Bbaali Zefoni.

¹⁰ Falaawo ni gaali naali huupi hubolaho, Abayisirayiri benyosa emoni, balengera Abamisiri ni babolireho. Ehyo hyabatiisa nga baliririra MUSENGWA abayeede.

¹¹ Nga baloma Musa baati, "Yanjumayo bigombe e Misiri, c'ehigira watuleeta hufiire mu lulafu muno? Wagenderera hi ohututusa e Misiri?"

¹² Sihwahulomera ni huli e Misiri huuti 'Tulehe, otatudambya, leha hunjeereses Abamisiri?' Hyahali hiranji efe ohuñeereses Abamisiri, ohuhira ohufiira mu lulafu muno!"

¹³ Nga Musa aloma Abayisirayiri ati, "Mutatya! Mugume, muja hubona obununuuzi obu MUSENGWA aja hubaholera olwa leero. Abamisiri abamubona olwa leero luno, simuligobolayo hubabona nindi.

¹⁴ MUSENGWA aja hubasoolerera. Mwihahane hyonene.”

¹⁵ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, “Lwahiina bundiririra? Loma Abayisirayiri batiine mu moni.

¹⁶ Namba esimbo yiyo, ojanuule omuhono gugwo hu nyanja yegabulemo nabiri, Abayisirayiri bayibitemo ni yoomire.

¹⁷ Nja huhahanyasa emyojo j’Abamisiri babalondeho, nahefunira enono ni panguye Falaawo n’enje lirye lyosiryosi n’ebigaali ko n’abaduumira embalaasi.

¹⁸ Abamisiri baja humanya ng’olu ndi MUSENGWA, ni panguye Falaawo n’amaaje n’ebigaali ko n’embalaasi.”

¹⁹ Ng’ajo malayika wa Hatonda owatangirangamo Abayisirayiri, abanjwa mu moni agobola egongo. Ng’ehireri oti siiro hyosi hibanjwa mu moni hitiina hyemeerera egongo waawe

²⁰ njagati w’Abamisiri n’Abayisirayiri. Owiire wosiwosi, ehireri hyaleeta ehiirema hu luuyi lulala n’obutangaafu hu luuyi olundi era enjuma Mumisiri owegerera eyiri Omuyisirayiri.

²¹ Nga Musa ajanuula omuhono hu nyanja era owiire owo wosiwosi MUSENGWA ganjindiha omuyaga ogw’amaani hu nyanja ohunjwa eburwalyuba nga guhubba ni gutiina hu woomu. Ng’amaaji geyawulamo nabiri.

²² Ng’Abayisirayiri babita mu nyanja hu woomu, amaaji gahola ehiteepe hu muhono omulungi nohu mugooda.

²³ Ng’Abamisiri babalondaho mu nyanja, ni bali n’embalaasi josijosi eja Falaawo, n’ebigaali gage n’enje eryohu mbalaasi.

²⁴ Aye owiire ni waali huupi ohuhya, MUSENGWA n’ali mu hireri n’omuliro ogwali oti siiro, gaheja njaasi gabona enje ly’Abamisiri, ng’abaleetera ohutabuhatabuha.

²⁵ Gabotolabotola amagata g’amagaali gaawe, ehyo hyagaleetera ohuhalubirirwa ohugenda. Ng’ajo Abamisiri baloma baati, “Hulehe Abayisirayiri betiire olwohuba MUSENGWA alihutusoosa efe Abamisiri!”

²⁶ Ng’ajo MUSENGWA aloma Musa ati, “Januula omuhono gugwo hu nyanja, amaaji gagoboleyo gamire Abamisiri n’amagaali gaawe ko n’abembalaasi.”

²⁷ Nga Musa ajanuula omuhono gugwe hu nyanja, nga mu mugamba amaaji mu nyanja gagobolayo mu hifo hyago. Abamisiri ni babona amaaji ni gagobolayo, bagesyaho ohuduluma aye MUSENGWA gababulungulira mu maaji.

²⁸ Ng’amaaji gaagamayo gawiiha amagaali n’abohu mbalaasi n’enje lya Falaawo lyosiryosi eryalonda hu Bayisirayiri mu nyanja. Enjuma wayire mulala hu bo owanjona.

²⁹ Aye Abayisirayiri bagendera hu woomu mu nyanja n’amaaji agaali oti hiteepe hu luuyi lw’omuhono omulungi nohu mugooda.

³⁰ Hu ludaalo olwo, MUSENGWA ganojola Abayisirayiri mu bunugi w’Abamisiri. Era Abayisirayiri babona Abamisiri ni balambagaye hwigobo ly’enyanja.

³¹ Abayisirayiri ni babona obunjangi ow’amaani, MUSENGWA n’anjanguye Abamisiri, baatya MUSENGWA, bamutamamo owesige era bafugirira ni Musa omunjeeresa wuwe.

15

Olwembo lwa Musa

¹ Ng’ajo Musa n’Abayisirayiri bembera MUSENGWA olwembo baati,

“Nja hwembera MUSENGWA,
olwohuba anjanguye abalabe babe n’obunjangi.

Adanyire embalaasi
n’abayihalaho mu nyanja.

² MUSENGWA nj’amaani
era nj’olwembo lwange.
Nj’obunonjosi wange.

Niye nje Hatonda wange
era nja humujumiryanga,

Hatonda wa Bbaabba
era nja humugulumisanga.

³ MUSENGWA ali hy’omusooli
era esiina lirye nje MUSENGWA.

⁴ Amagaali ga Falaawo n’enje lirye
babiholonjire mu Nyanja Enando.

Abahungu ba Falaawo
abahira ohuba abanamugulu

banywoye etubbi mu Nyanja Enando.

⁵ Amaaji amaleenji gabamirire
era beyinihire mu njuho hy'ebaale.

⁶ "O MUSENGWA, omuhono gugwo omulungi,
gw'amaani era gw'ejono.

O MUSENGWA, omuhono gugwo omulungi
guhubbire omusigu.

⁷ Mu bunjangi wuwo
ohubbiyejo abo abahunjahanania.

Ehirunji hihyo hibalire hy'omuliro
era baguhulihire oti binyaasi.

⁸ Ofunji oмуууа оһунууа му суулу уууо
ng'amaaji gejamba etuumo.

Era gahena gemeerera hy'ehiteepe.
Amaaji getengereye mu wuliba.

⁹ "Omulabe gepaahire ati,
'Nja hubabbinga

kene mbagaane era mbahenejo.

Nja hunjira eby'obuninda byawe byosibyosi ebinenda.

Nja hugolola epiima yange,
omuhono gwange guja hubasihirisa.'

¹⁰ Aye wafuunja oмуууа ng'enyanya ebamira.
Beeyiniha mu maaji hy'ehyoma ehisito.

¹¹ "Hu bahatonda baawe,
nj'ani ali hy'ewe, O MUSENGWA?

Nj'ani ow'ejono hy'ewe,
omwawufu, atiisa era ow'etendo ahola ebyenunjisa?

¹² Wagolola omuhono gugwo omulungi,
ng'eroba libamira.

¹³ "Mu hwenda huhwo ohubitiirifu
oja hutangirira abaatu babo abawanunula.

Mu bunjangi wuwo oja hubatangirira
oboose mu hifo hihyo eh yawufu.

¹⁴ Amawanga gaja hunjulira, gateeteme.
Obuti buja hunjamba abaatu b'e Firisuuti.

¹⁵ Abahungu b'Edomu baja hwenjendeherera,
olusisimo luja hunjamba abatangirisi b'e Mowaabbu.

Abeehasi* bomu Kanani baja hunjwamo amaani.

¹⁶ Ohutya ohw'amaani n'etiisa bija hubagwaho.

Olw'obunjangi w'omuhono gugwo
baja huba hy'ebaale eritatengeta mu hifo,
ohwola olu abaatu babo habitano, O MUSENGWA,
ohwola olu abaatu babo abawanunula† habitano.

¹⁷ Olibanjira era wabahoma hu lusozi lw'obusika buwo,
ehifo ehi ewe watobola ohubangamo O MUSENGWA,
Yekaalu eyi wetongolera O MUSENGWA.

¹⁸ MUSENGWA alinjuga emirembe n'emirembe."

¹⁹ Abayisirayiri baabita mu nyanja oti bagendera hu woomu. Aye amagaali n'embalaasi n'eye eryohu mbalaasi erya Falaawo ni bengira mu nyanja, nga MUSENGWA agobosano amaaji, gabamira.

²⁰ Ng'ano Miryamu naabbi, mbooyo y'Alooni, anjamba etambulini, ng'abahasi bosibosi banwewehereramo bamulondaho ni bacakasa etambulini jaawe ni bahina.

²¹ Nga Miryamu gamba olwembo ati,

"Mwembere MUSENGWA,
olwohuba anjanguye.

Adanyire embalaasi

* 15:15 15:15 Oba abanjugi. † 15:16 15:16 Oba abawatonda.

n'abayihayeho, mu nyanja."

Amaaji g'e Maara n'Elimu

²² Ng'ajo Musa atangirira Abayisirayiri ohunwa hu Nyanja Enando, nga batiina boola hu lulafu e Suuri. Nga bagenda mu lulafu endaalo edatu ni batabona maaji.

²³ Ni boola e Maara,[‡] sibasobola hunywa maaji gaayo olwohuba gaali malulu. (C'ehifa ehifo ehya bahiranga baati Maara.)

²⁴ Ng'abaatu bemulugunya eyiri Musa ni baloma baati, "Hunanywe hi?"

²⁵ Nga Musa gegayirira MUSENGWA, nga MUSENGWA amulaga ehisaala. Nga Musa ahinamba ahidanya mu maaji. Ng'amaaji ago gafuuha malaji.

Eyo MUSENGWA peyi gabanjeera amagambi n'ebiragiyo bibye era eyo peyi gabagezesya.

²⁶ Ng'abaloma ati, "Ni muja hugondera MUSENGWA Hatonda wenywe n'ohwegenderesa era mwahola ebiraji mu moni jije, ni muja hutayo omwoyo hu magambi gange era mwanamba ebiragiyo bibye byosibyosi, sindibaleetaho bulwaye obu naleeta hu Bamisiri, olwohuba ndiise MUSENGWA abanonia."

²⁷ Ng'ajo batiina boola mu Elimu, eyo yaaliyo esulo ehumi n'ebiri ej'amaani n'ebihindu esanvu, nga bahomeha eweema jaawe ajo njaapi n'amaaji.

16

Emaanu n'esindu

¹ Ng'ehibbubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi hinwa Elimu hitiina mu lulafu lw'e Siini ngati w'Elimu ni Sinaayi ng'ehumi n'etaanu mu mwesi ogwohubiri oluvanyuma lw'ohunwa e Misiri.

² Eyo mu lulafu, ehubbubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi hyemulugunya hu Musa n'Alooni,

³ hiiti, "Singa MUSENGWA gatwitira e Misiri. Eyo hweyihaliranga hu tamu j'enyama n'emere era hwalya hweguta. Aye mwatuleeta mu lulafu n'ano ohwitisa hibbubbu hino hyosihyosi enjala."

⁴ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Nja hubamagalihisa ebyohulya ohunwa mwigulu. Abaatu banatulenga hiisi ludaalo ohuhumbaania ebyohulya ebyo ebihena oludaalo olwo. Mu ngeri eyo nja hubagezesya mbone oba banahuumenga ebiragiyo byange.

⁵ Hu ludaalo olwomukaaga banahumbaanienga eby'emirundi ebiri ohuhiraho ebi bahumbaanianga hiisi ludaalo."

⁶ Ng'ajo Musa n'Alooni baloma Abayisirayiri bosibosi baati, "Olwaleero ehy'egulo muja humanya muuti MUSENGWA nj'owabatusa mu gwanga ly'e Misiri.

⁷ Era mu mugamba mubone ejono lya MUSENGWA olwohuba anjuliye ohwemulugunya hwenywe. Ndiife ab'ani aba mwemulugunyaho?"

⁸ Nga Musa geyongera abaloma ati, "Muja humanya muuti nje MUSENGWA nabaŋa enyama ohulya ehyegulo ko n'emere hiisi mu mugamba. Muli hwemulugunya hu MUSENGWA sosi hu efe era anjuliye ohwemulugunya hwenywe."

⁹ Nga Musa aloma Alooni ati, "Loma ehubbubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi oti, 'Muuje mu moni ja MUSENGWA olwohuba anjuliye ohwemulugunya hwenywe.' "

¹⁰ Alooni ni gaali n'aloma n'ehubbubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi, ni baheja mu lulafu ng'ajo ni naajo babona MUSENGWA mwinono lirye n'ali mu hireri.

¹¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati,

¹² "Puliye ohwemulugunya hw'Abayisirayiri. Balome oti, 'Ehyegulo muja hulya enyama era mu mugamba muja huba n'ehibbiryo hy'emere. Olwo ko mumanye muuti ndiise MUSENGWA Hatonda wenywe.' "

¹³ Ng'ehyegulo ehya, enyuni eji balanga baati esindu jimalaala ekambi y'Abayisirayiri era mu mugamba olume lwadoosa ekambi yosiyosi.

¹⁴ Olume ni lwanwangaho, nga nabaajo obuutu owabonehanga hwiropa mu lulafu. Obuutu owo, waali bugondi era ni bunialuluha.

¹⁵ Abayisirayiri ni babubona, nga bebuusa abeene n'abeene baati, "Obuutu buno, wiina?" Hino bahiroma olwohuba baali sibabubonangaho. Nga Musa abaloma ati, "Eyo nj'emere eyi MUSENGWA abanaye ohulya.

¹⁶ Era MUSENGWA alagira ati, 'Hiisi muutu ahumbaanie eyimuhena era anjire hiisi muutu owomu mago gage ekilo ebiri.' "

¹⁷ Ng'Abayisirayiri bahola ng'olu babaloma. Abandi bahumbaania nyingi, abandi tono.

[‡] 15:23 15:23 Mu Lubbebulaniya Maara hitegeesa "malulu."

¹⁸ Ni bapimanga, oyo owahumbaanianga ebingi, sigaali n'ebingi era ni nooyo owahumbaanianga ebitotono, sigaali n'ebitotono, gafunanga eyimuhena. Hiisi muutu galinga neyimuhena.

¹⁹ Nga Musa abaloma ati, "Nanumenjo abiiha hu mere eyo ohuhyesa owiire."

²⁰ Aye abandi hu bo sibanulira bya Musa, babiihaho ohwola mu mugamba. Aye wahya ni yijuuye enyende era nenjunta. Ehyo hyalunja Musa.

²¹ Mu mugamba, hiisi muutu gahumbaanianga obusito obu gendanga. Ne omumwi ni gwaduhanga, ng'esanuuha.

²² Hu ludaalo olwomukaaga, bahumbaanianga emaanu ey'endaalo ebiri, ekilo ene eja hiisi omuutu. Ng'ango abatangirisi b'ehibbubbu hy'Abayisirayiri batiina eyiri Musa nga bamulomera.

²³ Nga Musa abaloma ati, "MUSENGWA galagira ati, 'Oludaalo lw'ejo Sabbaato,* lwa hunyumula, ludaalo lwawufu eyiri MUSENGWA. Munyiyee ebi mwenda ohunyiyi, mubaseho ebi mwenda ohubasaho. Esigalaho muyibihe ebe y'olwejo mu mugamba.'" "

²⁴ Nga bayibiha ohwola mu mugamba ng'olu Musa galagira era siyanjuna wayire ohugwamo enyende.

²⁵ Ni wahya nga Musa abaloma ati, "Muyirye olwohuba olwa leero Sabbaato ya MUSENGWA. Simuja husanjaanajo ebiryo ebyo ebulafu w'ekambi olwa leero.

²⁶ Muhumbaanianga ebiryo ebyo mu ndaalo omukaaga aye hu ludaalo olwomusanvu, olwa Sabbaato ebiryo ebyo sibanabengayo."

²⁷ Hu ludaalo olwomusanvu, abandi batiina ohuhumbaania aye siyaaliyo.

²⁸ Ng'ango MUSENGWA aloma Musa ati, "Mulyosa nje ohutanjamba amagambi n'ebiragiro byange?"

²⁹ Muhebulire muuti ese MUSENGWA nabaŋa Sabbaato, c'ehigira hu ludaalo olwomukaaga mbaŋa ebiryo ebibahenesaho endaalo ebiri. Hiisi muutu ali n'ohuba ŋa wuwe hu ludaalo olwomusanvu, ŋanjume aŋwa mu mago gage."

³⁰ Olw'ehyo, Abayisirayiri banuumulanga hu ludaalo olwomusanvu.

³¹ Ng'Abayisirayiri balanga emere eyo baati maanu.† Yaali yifaana hyahamo ahadiidiri ahahosa era ni yinjooma hy'obugaati obu batabuyemo omudugere.

³² Nga Musa abaloma ati, "MUSENGWA alagiye ati, 'Mubiiheho hu maanu era bayibihe emirembe n'emirembe olw'abejuhulu benywe, bahabonaho emere eyi nabaŋa mu lulafu olu nabatusa e Misiri.'" "

³³ Nga Musa aloma Alooni ati, "Namba ehibya otemo ekilo ebiri ej'emaanu. Ohene ohite mu moni ja MUSENGWA bayibihe olw'abejuhulu benywe."

³⁴ Nga Alooni aŋamba emaanu ayibiha mu Sanduuku y'Endagaano ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

³⁵ Abayisirayiri balya emaanu emyaha amahumi ane ohwola olu boola hu salo n'egwanga ly'e Kanani.

³⁶ (Ehipimo ehi batambisanga hyali hyagaagana n'ekilo ebiri.)

17

Amaaji ganjwa mwibaale

¹ Ng'ehibbubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi hinjwa mu lulafu lw'e Siini, ni hitiina ŋano ni nanala ni hyeyongerayo ng'olu MUSENGWA galagiranga. Nga batiina mu hifo ehi balanga baati Refidimu aye nanjuma maaji ag'ohunywa.

² Nga baduhania Musa bamuloma baati, "Ale tujee amaaji hunywe!" Nga Musa ababuusa ati, "Lwahiina munduhania? Era lwahiina muhema MUSENGWA?"

³ Aye enduŋo yaluma abaatu nga bemulugunya hu Musa baati, "Lwahiina watutusa e Misiri ohutwitisa n'abaana n'ebisolo byefe enduŋo?"

⁴ Ng'ango Musa gegayirira MUSENGWA ati, "MUSENGWA, kolire tye abaatu bano? Baali huupi hukubba amabaale!"

⁵ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Namba esimbo eyi wahubbisa olwabi Kiyira otiine n'abalala hu batangirisi b'Abayisirayiri, otangirire mu baatu.

⁶ Nja hwemeerera mu moni wuwo hwibaale eryo hu lusozi olu balanga baati Horebbu.* Hubba ebaale eryo n'esimbo yiyo, muja hunjwamo amaaji abaatu banywe." Nga Musa ahola atyo mu moni j'abatangirisi b'Abayisirayiri.

* 16:23 16:23 Sabbaato hitegeesa "ohununuula." † 16:31 16:31 Mu Lubbebulaniya *Maanu* hitegeesa hiiti "Obuutu bunu wiina?" * 17:6 17:6 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti "Olusozi Sinaayi."

⁷ Musa galanga esiina ly'ehifo ehyo ati Maasa[†] ni Meribba,[‡] olwohuba Abayisirayiri baduhana era bahema MUSENGWA ni bebuusa baati, "Hituufu MUSENGWA ali ñalala ni neefe?"

Bañangula Abameleki

⁸ Ng'año Abameleki batiina balumba Abayisirayiri e Refidimu.

⁹ Nga Musa aloma Yoswa ati, "Tobolamo abasinde batiine basoole n'Abameleki. Olwejo nja hutina nemeerere hu lusozi ni pambire esimbo ya Hatonda."

¹⁰ Nga Yoswa ahola ng'olu Musa gamulagira. Ni wahya, gañamba abasinde abagatobola batiina ohusoola n'Abameleki. Musa n'Alooni ni Huuri nibo baniina olusozi.

¹¹ Musa ni gananihanga emihono mu bbanga, ng'Abayisirayiri bañangula aye ni gajisanga ñaasi, ng'Abameleki babahira amaani.

¹² Musa ni galunjirira ohunaniha emihono mu bbanga, bañamba ebaale nga gehalaho. Nga Alooni ni Huuri bemeerera hu luuyi nohu luuyi ni bamunambiriye emihono ñamugulu ohwola olu lyuba lyagwa mu maaji.

¹³ Nga Yoswa añangula ene ly'Abameleki n'atambisa epiima.

¹⁴ Ng'año MUSENGWA aloma Musa ati, "Ñandiiha ehiitu ehyo mu hitabo, hibe hy'ohuhebulirirangaho era Yoswa ali n'ohuhimanya olwohuba nja husihiihisa erala Abameleki bañwe hu hyalo."

¹⁵ Nga Musa atongola ehituuti, ng'ahiranga esiina ati "MUSENGWA nje bbendera yange."

¹⁶ Galoma ati, "Olwohuba bañaniha emihono eyiri MUSENGWA hu tebe yiye ey'obunjugi! MUSENGWA anasoolenga n'Abameleki emirembe n'emirembe."

18

Yesero ahyalira Musa

¹ Olwola, nga Yesero omusengi w'e Midiyaani, semwana ya muha Musa, añulira byosibyosi ebi Hatonda gaholera Musa n'abaatu babe ab'Abayisirayiri era ng'olu MUSENGWA gabatusa e Misiri.

² Oluvanyuma lwa Musa ohunindiha Zipola omuhasi wuwe ohuja ohubonaho eb'ewaawe, Yesero semwana amusaalira omuhasi, gamusangaalira

³ n'abasaani babe ababiri. Omusaani mulala baali bamulanga baati Girisomu,* olwohuba Musa galoma ati, "Mbaye mulugendwa mu hyalo ehitali hy'eweefe."

⁴ Obundi baali bamulanga baati Eliyezeeri,[†] olwohuba Musa galoma ati, "Hatonda wa Bbaabba ganyeeda, gaponia epiima ya Falaawo."

⁵ Nga Yesero semwana y'omuhasi wa Musa ñalala ni Zipola muha Musa n'abasaani bombi batiina eyiri Musa mu lulufu eyi gaali n'ahomehire eweema ñaapi n'olusozi lwa Hatonda.

⁶ Yesero gaali atumire omuutu eyiri Musa ohumuloma ati, "Ese semwana y'omuhasi wuwo n'abasaani babo bombi ko n'omuhasi wuwo, huli huuja."

⁷ Ng'año Musa añwayo atiina ohwagaana ni semwana y'omuhasi wuwe. Ni goola gahotama ohulaga ati amuñja eñono, ng'ahena amugwa mu hifuba, nga bahesania bengira mu weema.

⁸ Nga Musa añayira Yesero byosibyosi ebi MUSENGWA gahola Falaawo n'Abamisiri olw'Abayisirayiri. Era ng'amunayira hu bigosi byosibyosi ebyabolaho mu lugendo lwawe era ng'olu MUSENGWA gabañonia.

⁹ Yesero gasangaala ohunulira ebirani byosibyosi ebi MUSENGWA gaholera Abayisirayiri ohubanunula mu bunjugi w'Abamisiri.

¹⁰ Ng'aloma ati, "Gebasiwe MUSENGWA owabanunula mu bunjugi w'Abamisiri ni Falaawo! Gebasiwe MUSENGWA owanoñola abaatu babe ohunja mu wiidu!

¹¹ Naahani tegeeye ti MUSENGWA ahira abahatonda bosibosi obunjangi olwohuba gañonia Abayisirayiri ohunja mu bunjugi w'Abamisiri ohu bababisyangamo n'obunyoomi."

¹² Nga Yesero semwana ya muha Musa añayo eñongo eyi bohya ni yiri kwiye n'eñongo ejindi ej'ohunayo eyiri Hatonda. Nga Alooni n'abatangirisi bosibosi ab'Abayisirayiri batiina ohuliira ñalala ehinulo ni semwana ya muha Musa, mu moni ja Hatonda.

Ohutobola abalamuzi

[†] 17:7 17:7 Mu Lubbebbulaniya Maasa hitegeesa hiiti "Ohuhema." [‡] 17:7 17:7 Mu Lubbebbulaniya Meribba hitegeesa hiiti "Ohuduhana." * 18:3 18:3 Mu Lubbebbulaniya Girisomu liñwa mu Geeri ehitegeesa "omugwira."

[†] 18:4 18:4 Mu Lubbebbulaniya Eli hitegeesa "Hatonda." Era Yezeeri hitegeesa "Buyeedi." Eliyezeeri litegeesa "Hatonda n'omuyeedi."

¹³ Ni wahya, nga Musa gehala hu tebe ey'ohusala emisango. Abaatu baali aṅo ni bamweswanigirihiise ohunṅwa mu mugamba ohwola eh'y'egulo.

¹⁴ Semwana y'omuhasi ni gabona byosibyosi ebi Musa gaali n'oholera abaatu, ng'amubuusa ati, "Hiina hino ehi ohola? Lwahiina weehala ohusala emisango wenjene, abaatu bahweswanigirihisa ohunṅwa mu mugamba ohwola eh'y'egulo?"

¹⁵ Nga Musa amugobolamo ati, "Ehyo kihola olwohuba abaatu baaja eyi ndi ohumanya ebi Hatonda genda bahole.

¹⁶ Ni baba n'ohutategeeragana, baaja nga ndengerera mu songa jaawe mbalamera amagambi n'ebiragiro bya Hatonda."

¹⁷ Ng'aṅo semwana y'omuhasi wa Musa amuloma ati, "Ehi ohola sihiraṅi.

¹⁸ Ewe n'abaatu bano, muja hudemba. Guno mulimo mugosi bugali, soosobola huhohola wenjene.

¹⁹ Ale tega ohutwi kuṅe hu magesi era Hatonda abe ni neewe. Oli n'ohweyongera ohuba muhwenda w'abaatu eyiri Hatonda era woosonga esonga jaawe eyi ali.

²⁰ Somesa abaatu amagambi n'ebiragiro bya Hatonda era obasomese engeri eyi bali n'ohwebisyangamo.

²¹ Sunayo abasinde abamagesi, abatya Hatonda, abamazima era abatenda nguṅi, obateṅo ohutangirira ebibbubbu eh'y'abaatu olukumi n'ecikumi n'ataanu ko n'ehumi, ²² babe balamuzi b'abaatu ebiseera byosibyosi. Baholenga hu busonga obutonotono aye bahuleeterenga esonga embala. Bahwetwihirengaho omugugu, eh'y'ohija hwanṅunja omulimo gugwo.

²³ N'onanjire amagesi gange era Hatonda anaba n'ahulunṅamya atyo, soonehenengamo ndasi era abaatu bano bosibosi banagobolengayo engo waawe, ebigosi byawe ni babiholireho."

²⁴ Ng'aṅo Musa anjira amagesi aga semwana y'omuhasi gamuṅa era byosibyosi ebi gamuloma gabiholeraho.

²⁵ Ng'atobola mu Bayisirayiri bosibosi abasinde abamagesi ng'abatano ohutangirira ebibbubbu eh'y'abaatu olukumi n'ecikumi n'ataanu ko n'ehumi.

²⁶ Nga baholanga hu songa j'abaatu ebiseera byosibyosi. Era esonga engosi bajinjiriranga Musa aye baholanga hu songa etonotono.

²⁷ Ebiseera ni byola eb'abaatu semwana y'omuhasi wuwe ohwagama mu gwanga ly'ewaawe, nga Musa amuseebula gagamayo.

19

Hatonda ahola endagaano n'abaatu babe hu lusozi Sinaayi

¹ Mu mwesi ogwohudatu oluvanyuma lw'Abayisirayiri ohunṅwa e Misiri, boola mu lulafu ṅaapi n'olusozi Sinaayi.

² Oluvanyuma lw'ohunṅwa e Refidimu, bahomeha ekambi yaawe mu lulafu mu moni j'olusozi Sinaayi.

³ Nga Musa anjamba engira atiina hu lusozi eyiri Hatonda. Nga MUSENGWA amulanga ohunṅwa hu lusozi ati, "Abayisirayiri abejuhulu ba Yakobbo balome oti,

⁴ 'Enywe mwabeene mwebonera hu ebi nahola Abamisiri era ng'olu nabagega hu mabaja hya hanṅunju olu egega owaana waayo, nabaleeta aja ndi.

⁵ Kale ni muja hungondera n'omwoyo mulala era mwoseresa ebiri mu ndagaano yange, muja huba baatu bange abatobole. Wayire eh'yalo hyosiyosi hyange,

⁶ muja huba basengi bange era egwanga eryawufu.' Owo nj'obuhwenda obu oli n'ohulomera Abayisirayiri."

⁷ Ng'aṅo Musa gagamayo atumisa abatangirisi b'Abayisirayiri, ng'abalomera byosibyosi ebi MUSENGWA gamulagira ohubalomera.

⁸ Ng'Abayisirayiri bosibosi bamugobolamo baati, "Huja huhola byosibyosi ebi MUSENGWA alomire." Nga nindi Musa gagamayo eyiri MUSENGWA amulomera ebi baatu bagobolamo.

⁹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Nja huṅa eyi oli mu hireri ehimali zigizigi, abaatu banulire ni ndoma ni neewe era baja huhwesiganga." Nga Musa alomera MUSENGWA ebi abaatu bagobolamo.

¹⁰ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Yagamayo eyiri abaatu, obalome begwalaase olwa leero n'ejo era boose eh'yambalo byawe.

¹¹ Era oludaalo olwohudatu babe ni betegehire olwohuba hu ludaalo olwo, MUSENGWA aja hwiha hu lusozi Sinaayi abaatu bosibosi ni babona.

¹² Era oja hubaterano esalo ohweswanigirisa olusozi anja bali n'ohuhoma, ohene obalome oti, 'Mwehuume ohutatiina hu lusozi wayire ohwigerera huupi huupi. Hiisi atiina ohuupi n'olusozi, baja humwita.

¹³ Baja humuhubba amabaale oba bamulase ahasaale, njalinuma humwosaho ngalo.' Omuutu oba ehayo, ehayerera ohuupi n'olusozi, hija hufa. Banafuuna egwala n'amaani, abaatu baja hwigerera ohuupi n'olusozi."

¹⁴ Ng'anjo Musa anja hu lusozi geeha eyiri abaatu abagwalaasa, boosa ehyambalo byawe.

¹⁵ Ng'abaloma ati, "Mwetegehe hu ludaalo olwohudatu. Nanjume musinde yesiyesi anenyuha n'omuhasi."

¹⁶ Ni wahya mu mugamba hu ludaalo olwohudatu, njalino ohubbwabbwanuha n'ohumyasa n'ehireri ehikwafu ni hiri hu lusozi n'ejanjaasi ly'egwala ery'amaani amangi. Hiisi muutu mu kambi gateetema.

¹⁷ Nga Musa atusa abaatu mu kambi abatangiriramo ohutiina anja Hatonda gaali, nga bemeerera njaasi w'olusozi.

¹⁸ Ni baali hu lusozi Sinaayi, lwosirwosi lwali lwijuuye liisi lyereere MUSENGWA ni galwihaha n'omuliro. Eriisi lyadunyanga oti hani hironbe era olusozi lwosirwosi lwateetemanga n'amaani.

¹⁹ Era n'ejanjaasi ly'egwala lyeyongeranga hweyongeranga ohufuga. Musa galomanga, nga Hatonda amugobolangamo n'ohubbwabbwanuha.

²⁰ MUSENGWA geeha njamugulu hu lusozi Sinaayi, galoma Musa ohuniina. Nga Musa aniina hu lusozi.

²¹ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Niinuha wagameyo olabule abaatu balehe ohutuuma esalo ohuuya ohubona MUSENGWA, bangi baja husihirihi.

²² N'abasengi ba Hatonda boosi abamuserberera bali n'ohwegwalaasa oba sicehyo, MUSENGWA anababonerese."

²³ Nga Musa aloma MUSENGWA ati, "Abaatu sibasobola huniina hu lusozi luno Sinaayi, olwohuba watulabbira oti, 'Muteho esalo ohulweswanigirisa era mulwabule hu jahye ohuba lwawufu.' "

²⁴ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Ninuha otiine oleete Alooni. Aye abasengi n'abaatu batatuuma esalo ohuuya eno eyiri MUSENGWA oba sicehyo aja hubabonerese."

²⁵ Nga Musa aniinuha atiina eyiri abaatu abalomera ebi MUSENGWA gamuloma.

20

Amagambi Ehumi

¹ Nga Hatonda aloma ebibono bino byosibyosi ati,

² "Ndiise MUSENGWA Hatonda wuwo owahutusa mu hyalo hy'e Misiri eyi waali n'ohola owiidu.

³ "Sojumiryanga abahatonda abandi ohutusaho ese.

⁴ "Siwebajiranga hifaananyi ehy'ehiitu hyosihyosi ehyomwigulu oba ehoyu hyalo oba ehoyu nyanja njaasi.*

⁵ Sohubbiranga bifaanani ebyo amafuha ohubijumirya olwohuba ese MUSENGWA Hatonda wuwo ndi n'ewuba era mbonerese abaana n'ehijuhulu ehoyohudatu n'ehoyune olw'ebibi by'abasehulu baabo abacaawa.*

⁶ Aye ndaga ohwenda hwange ohubitiirifu eyiri abaatu aba hiisi mulembe abanyenda era abanjamba ebiragiro byange.

⁷ "Sotambisanga esiina lyange mu binambulamo olwohuba ese MUSENGWA Hatonda wuwo ndibonerese hiisi muutu ajagijja esiina lyange.*

⁸ "Hebuliranga ohuhuuma oludaalo olwa Sabbaato ni luli lwawufu.

⁹ Oli n'endaalo mukaaga ej'ohuholeraho emirimo jijjo.

¹⁰ Aye oludaalo olwomusanvu lwa Sabbaato eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo. Hu ludaalo olwo, njanjumanganjo muutu yesiyesi hu bomu mago gago aluholeraho omulimo gwisigwosi, ewe n'abaana babo abaseere n'abahaana n'abeedu babo abasinde n'abahasi n'ebayo bibyo n'abalugendwa abamenyire ni nenywe.

¹¹ Hiri hiityo olwohuba mu ndaalo omukaaga ese MUSENGWA njomu natonderamo egulu n'ehyalo n'enyanja ko n'ebiiitu byosibyosi ebirimo, ni nahena nga pumula hu ludaalo lwa Sabbaato. Era c'ehigira naja oludaalo olwo ekabi era nalwabula.*

* 20:4 20:4 Huj 34:17; Leev 19:4; 26:1; Mag 4:15-18; 27:15 * 20:5 20:5 Huj 34:17; Leev 19:4; 26:1; Mag 4:15-18; 27:15 * 20:7 20:7 Leev 19:12 * 20:11 20:11 Tand 2:1-3; Huj 31:17

¹² “Ojanga lataawo ni maawo enono ko wahawangaala mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alihuhuṅa.

¹³ “Siwiitanga.*

¹⁴ “Soholanga buhwedi.

¹⁵ “Siwiibanga.

¹⁶ “Otabenjeranga wahyo ehi ataholire.

¹⁷ “Siwegombanga nyumba yabeene. Siwegombanga muhasi wabeene oba omwidu wuwe omusinde oba omuhasi, oba esaame yiye oba nasugirya yiye wayire ehiitu hyosiyosi ehyabeene.”

Obuti bujamba abaatu

(Mag 5:22-33)

¹⁸ Abaatu ni banjulira ohubbwabbwanuha n’egwala, babona n’ohumyasa n’olusozi ni lweeduha eriisi, bateetema olw’obuti. Era bemeerera ṅaleeni eyo.

¹⁹ Nga baloma Musa baati, “Ba ndiwe otulomera, huja hunjulira era huhole ehyo ehi oba n’olomire. Aye Hatonda ataloma eyi huli olwohuba n’aneyongere ohuloma ni neefe, huja hufa.”

²⁰ Nga Musa aloma abaatu ati, “Mutatya olwohuba Hatonda gajire ohubalaga amaani gage ko muteyongera hwoonona mu moni jije.”

²¹ Abaatu basigala ṅaleeni ne Musa gegerera ohuupi n’ehireri ehinjambire zigizigi eyi Hatonda gaali.

Ebibbote n’ehituuti

²² Ng’ajo MUSENGWA aloma Musa ati, “Loma Abayisirayiri oti, ‘Mweweneyeho ng’olu ndomire ni nenywe ohunwa mwigulu.

²³ Simujumiryanga bahatonda abandi, simubbotanga bahatonda oba mu feeza oba mu zaabbu.

²⁴ “ ‘Tongolere ehituuti mwiropa era onjongerengaho enjongo eyi bohya yaguguliha, enjongo eyohuleetajo emiyaaya: etaama n’embusi ko n’enjombe. Oja hutongolera ehituuti mu hifo ehi nasalengajo ohunjumirihisyangamo era nja huuja ajo nga kuja ekabi.

²⁵ Singa butongolera ehituuti, sihibanga hy’amabaale amabaaje olwohuba muja huhifuula ehitasaanira ni mutambisa ehiitu ohubaaja.

²⁶ Era sootongolanga ehituuti ehy’amadaala, olwohuba n’oniina ohuja ohunjaayo enjongo osobola ohwenemula.’ ”

21

Ebiragiro ebijamba hu beedu Ababbebbulaniya

¹ Ng’ajo MUSENGWA aloma Musa ati, “Ebiragiro ebi oja huja Abayisirayiri mbebino:

² ‘Singa omuutu agula Omubbebbulaniya ohuba omwidu wuwe, aja humunjeeresa ohuhena emyaha mukaaga. Mu mwaha ogwomusanvu, amunjanga edembe lirye gatiina ni ṅajuma ehi asasuuje.

³ N’aba ni gaali munuulu aja wamugulira ohuba omwidu wuwe, sigagamangayo ewaawe n’omuhasi. Anaba ni gaali n’omuhasi, atiinanga n’omuhasi wuwe.

⁴ Singa musengwawe amusunira omuhasi, gamusaalira abaana abaseere oba abahaana, omuhasi n’abaana abo baliba ba musengwawe, omusinde aja hwagamayo ewaawe ng’olu gaaja.

⁵ Aye singa omwidu aloma ati, ‘Nenda musengwa yange n’omuhasi n’abaana bange, olw’ehyo sinenda hundehula,’

⁶ Musengwawe aja humunjira aja bajumirihisya Hatonda ng’amwemeeresa ṅa mwango gw’olwigi, ng’amunundula ohutwi n’ehyoma ehyogi ng’amusigasa ng’omwidu wuwe emirembe n’emirembe.

⁷ “Singa omuutu atunda omuhaana wuwe ohuba omwidu, sibamuleehanga hutuina ohuhola owiidu ng’olu abeedu abasinde bahola.

⁸ Anaba n’atasangaasa musengwawe owamugula ohuba muhasi wuwe owohutulo, aleehanga semwana y’omuhasi oyo gamununula. Musengwawe anjuma bujangi ohumugusa abalugendwa olwohuba aba abbwangire endagaano.

⁹ Aye singa anjamba omwidu oyo gamunja musaani wuwe ng’omuhasi, amubisyanga hy’omuhaana wuwe.

* 20:13 20:13 Tand 9:6; Leev 24:17; Mat 5:21; 19:18; Mar 10:19; Luk 18:20; Bar 13:9; Yak 2:11

¹⁰ Omusaani oyo n'aleetanga omuhasi owohubiri, ali n'ohweyongera ohumuṅa emere n'engoye n'ohubanga ni naye ng'omufumbo.

¹¹ N'atamuṅenga ebyo byondata, amuleehanga gatiina ewaawe ni njanjuma husasula hiitu hyosihyosi.

Ebiragiro ebinjamba hu bikolwa eby'obukambwe

¹² "Hiisi anahubbenga omuutu ng'amwita, yeesi bamwitanga.

¹³ Aye anaba natagendereeye, adulumiranga mu hifo ehi njahutano batamuholaho habi hosihosi.

¹⁴ Ne anagenderera ohwita owahye, wayire aba atiinire n'ali hu hituuti hyange ohweṅonia, bamutusangaho bamwita.

¹⁵ "Hiisi anahubbenga semwana oba nyina, bamwitanga.

¹⁶ "Hiisi anagosyenganjo owahye gamutunda, bamusanjaana ni naye, yeesi bamwitanga.

¹⁷ "Hiisi ananjwabenga semwana oba nyina, bamwitanga.

¹⁸ "Abaatu ni banaduhanenga ng'omulala ahubba owahye ebaale oba ehikonde aye ndaafe ne bamulwasa hu hitanda,

¹⁹ bataboneresanga owamuhubba singa omuhubbe atandiha ohugenda hu simbo, ohutusaho anamulinjenga ebiseera bibye ebi afiiriye, ng'amujanjaba ohwola olu anonera erala.

²⁰ "Singa omuutu anjamba esimbo ng'ahubba omwidu wuwe omusinde oba omuhasi, ng'oyu bahubbire afiirano, oyo ahubbire bamuboneresenga.

²¹ Aye omwidu n'anahenenga oludaalo lulala oba ebiri n'ahiiri hufa, sibaboneresanga musengwawe, olwohuba omwidu oyo baamugula bugule.

²² "Singa abasinde basoola nga bakosa omuhasi ali hida, ng'ehida ehyo hinwamo aye omuhasi ndakosewa bugali, amukohiise aja hulinja hyosihyosi ehi yamwe y'omuhasi oyo oba n'amusaliiye ehi balamuzi baba ni bafugiiriye.

²³ Aye omuhasi oyo anakosewa, ehibonerezo hinabenga hyahulinja bulamu olw'obulamu,

²⁴ moni hu lw'emoni, liino hu lw'eriino, muhono hu lw'omuhono, hugulu hu lw'ohugulu,

²⁵ owohye hu lw'owohyere, ebbwa hu lw'ebbwa, ehinubuulire hu lw'ehinubuulire.

²⁶ "Omuutu n'ahubbanga omwidu wuwe omusinde oba omuhasi ng'emoni yifaamo, amuleehanga gatiina ewaawe, ohulinja emoni yiye.

²⁷ Omuutu anahubbanga omwidu wuwe omusinde oba omuhasi ng'amubbwagamo eriino, amuleehanga gatiina ewaawe olw'ohulinja eriino lirye.

Obuvunanyiziwa w'abeeneehyo

²⁸ "Eburnwa y'enombe ni gunyanga omuutu yamwita, bayihubbanga amabaale bayiita, n'enyama yaayo sibayiranga. Era sibavunananga mweneeyo.

²⁹ Aye enombe eyo yinaba ni yibaaye n'omuze ogwohugunya abaatu, balabula omweneeyo, cooka sayisidihe, ni gunyanga omuutu yamwita, bayihubbanga amabaale bayiita era biitanga n'omweneeyo.

³⁰ Aye omweneeyo ni banamusaliranga endinji ohununula obulamu wuwe batamwita, anangayo byosibyosi ebi bamusalira.

³¹ Egambi lino linanjambenga hu mwana omuhaana oba omuseere oyu ebunwa y'enombe yiba ni yigunyire.

³² Singa ebunwa y'enombe egunya omwidu omusinde oba omuhasi ng'emwita, omwene enombe anasasulenga omwene mwidu ebitundu amahumi adatu eby'efeeza, ne enombe eyo bayihubbanga amabaale bayite.

³³ "Omuutu n'anayabenga erono aye ndalisiiha, ne enombe oba nasugirya yagwamo,

³⁴ omwene erono eryo ali n'ohulinja omwene hyayo ehyo, ng'anjira efuuye yiba yiye.

³⁵ "Singa ebunwa yigunya eyobundi nga yiita, batundanga endamu nga bagabana ebbeesa nga bahena bagabana neefu.

³⁶ Aye ebunwa eyo yinaba ni yibaaye ngwiri, ni baali ni balabulaho omweneeyo cooka saayisidihe, ali n'ohulinja ng'anjira efu.

22

Amagambi aganjamba hu hulabirira ebiitu

¹ "Singa omuutu geeba enombe ng'ayisala oba gayitunda, aja hulinja enombe etaanu. Ne aniiba etaama gayisala oba gayitunda, aja hulinja ene.

² Singa basanjaana omwibi n'abbwaga enyumba owiire ng'abamwita, amwitire saaba n'omusango ogw'obutemu.

³ Aye singa wuba wuhye, amwitire aba n'omusango ogw'obutemu.

"Omwibi ali n'ohuliŋa, ne ananjuma hiitu hyosihyosi, bamutundanga gahola owiidu ohuliŋa ehi aba ni geebire.

⁴ "Singa bamusanjaana n'ehyayo ehi aba ni geebire ni hiri hiramumu, wayire saame oba nasugirya oba taama, ali n'ohuliŋa ebiri.

⁵ "Singa omuutu aleha ebyayo bibye byayiira mu birime oba endimiro y'emizabbibbu eyobundi, ali n'ohuliŋa hu birime bibye oba ebyomu ndimiro yiye ey'emizabbibbu ebihirira erala obulani.

⁶ "Singa omuutu anambya omuliro nga gulanda gutiina gwohya endimiro y'engaano y'abaatu abandi, oyo aba n'anambisye omuliro ali n'ohuliŋa.

⁷ "Singa omuutu abiihisa owahye ebbeesa oba ebiitu, nga bengira mu nyumba eyo babiiba, bananjamba omwibi oyo, ali n'ohuliŋa emirundi ebiri.

⁸ Aye singa sibanjamba mwibi, omwene nyumba bamunjiranga mu moni j'abalamuzi babone obanga sanjambanga hu biitu by'owahye ebyo.

⁹ Ni njabanga obuyoga ni bunjamba hu njombe oba nasugirya oba etaama oba olugoye oba ehiitu ehindi hyosihyosi ehigotire, ehi muutu aloma ati 'Hino hyange,' bombi abahihayanira batiinanga ow'omulamuzi. Era oyo oyu Hatonda asalira omusango ohumusinga, aja huliŋa owahye emirundi ebiri.

¹⁰ "Singa omuutu gegeha owahye nasugirya oba njombe oba etaama oba ehyayo hyosihyosi, ne hyafa oba hyabbwagiha oba bahyiiba ni nanjuma amanyire,

bombi batinanga mu moni ja MUSENGWA, ng'oyu babilhisa alayira ati saanjambangaho hu hyayo ehyo. Omweneeyo afugiiriranga era owahye saaja huliŋa.

¹² Aye singa hizuuha ti oyu baha ohwaya nj'omwibi, ali n'ohuliŋa.

¹³ Singa esolo nj'eyalya, anjambanga ebitundu ebisigayeho gabiŋira mu moni j'abalamuzi ohuba obujulizi era salinjanga.

¹⁴ "Singa owahyo geyasiha ehyayo hyihyo, hyabbwagiha oba nga hifa omweneehyo n'anjumano, ali n'ohumulijana.

¹⁵ Aye singa omweneehyo abaanjo, oweyasiha saaja huliŋa. Ne ni hiba ni hyali hipangise, ebbeesa ejo jihenanga.

Amagambi aganjamba hu njebisya y'abaatu

¹⁶ "Singa omuutu adulingadulinga omuhaana atanjenyuhangaho n'omusinde era anjuma amwenda obufumbo, ng'anjenyuha ni naye, ali n'ohuhwa omuhaana oyo amunjire abe muhasi wuwe.

¹⁷ Aye semwana y'omuhaana anagaana, omusinde ali n'ohuliŋa anje semwana y'omuhaana oyo emaali hyali ohuhwa omuhasi.

¹⁸ "Simulehanga muhasi omufumu yesiyesi ohuba mulamu.

¹⁹ "Mwitanga omuutu yesiyesi anjenyuha n'ehisolo.

²⁰ "Hiisi muutu anjonga eyiri abahatonda ohutusaho ese MUSENGWA, mumusihi-irisanga.

²¹ "Simubisya mulugendwa wubi, wayire ohumutulugunya olwohuba mwesi mwali balugendwa mu gwanga ly'e Misiri.

²² Simubisya namwandu oba mulekwa wubi.

²³ Singa mubabisya bubi, bandiririra, nja hujulira ohulira hwawe.

²⁴ Nja hubalunjira mbeete n'epiima, ng'abahasi benywe boosi bafuuha banamwandu n'abaana benywe nga bafuuha bamulekwa.

²⁵ "Singa njola mulala hu baatu bange mu nywe abagadi ebbeesa, somuterangaho magoba ng'olu basubuuzi bahola.

²⁶ Singa owahyo ahusingira ehymbalo hihye, omugobohesanga eryuba ni lihiiri hugwa mu maaji,

²⁷ olwohuba ehymbalo ehyo nj'ehigedanya hu meeno. Ni ganyenjundereranga, nja hujulira ohulira huhwe namuyeeda olwohuba ndi n'ehisasabirisi.

²⁸ "Sofodogolanga Hatonda era soolomanga wubi hu mutangirisi w'abaatu babo.

²⁹ "Sosisanga hiitu hyosihyosi ni wuupa njongo ey'ebirime oba eyomu mizabbibbu. "Oli n'ohuupa omwana omuseere omudaayi.

³⁰ Oholanga otyo nohu njombe n'etaama jijo. Njombe oba etaama yinasaala enyana esinde, leha ebe ni nyina endaaloo musanvu, ng'oyinjongayo hu ludaalo olwomunaana.

³¹ "Muli baatu bange abawufu. Olw'ehyo simulyanga nyama eyi solo yisire. Muyidanyiranga embwa."

23

Amagambi aganjamba hu huba n'ehisa n'ohutehubira

¹ Nga Hatonda geyongera aloma ati, "Soolomanga byakalebule era sonjanga obujulizi owobudulingi ohubeera omuutu omucaamu.

² "Sootiiriranga hu gujindi gw'abaatu abahola ebibi. Era ni bahulomanga ohuṅa obujulizi mu kooti, sobbalangatanianga olw'ohwenda owagire ogujindi gw'abaatu ogucaamu.

³ Era siwehubbiranga hu luuyi lw'omugadi ahire omusango wayire mucaamu.

⁴ "Singa osanjaana enjombe oba nasugirya y'omulabe wuwo eyigotire, oyimugobohe-sanga.

⁵ N'obonanga nasugirya y'omuutu atahwenda ni yiguuye olw'obusito obu yetwihire, oyiyeedanga wayinyosa. Sooyibitangaho huyibitaho.

⁶ "Singa omugadi aba n'omusango mu kooti, simugumusalirisanga humusinga olwohuba mugadi.

⁷ Abalamuzi ni banasalenga emisango, bali n'ohubona baati sibehubbira. Sibasaliranga omuutu omulungamu ogw'ohufa. Banahola baatyo, sinja hubasoniṅa.

⁸ "Soofugiiranga huhuṅa nguzi olwohuba enguzi yiigala emoni soofayo hu hituufu era yicaama endoma yabaluṅamu.

⁹ "Soobisyanga mugwira hubi, mwesi mwaliho bagwira mu gwanga ly'e Misiri.

Amagambi aganjamba hu mwaha ogwomusanvu n'oludaalo olwomusanvu

¹⁰ "Muhomanga ebirime mu ndimiro jenywe ohuhena emyaha mukaaga era ni muhungulanga hiisi mwaha.

¹¹ Aye mu mwaha ogwomusanvu simulimanga, muleehanga eroba lyanjuumula. Abagadi mu nywe basune ebyohulya ebimerire ebyene omwaha ogwo era n'esolo joosi jiryebibi baleehaho. Muholanga c'ehyene endimiro ej'emizabbibbu n'ejemizayiti.

¹² "Mu ndaalo mukaaga, oholanga emirimo jijo aye onjuumulanga hu ludaalo olwomusanvu, abeedu babo n'abagwira n'esaame ni nasugirya jijo jinjuumulanga.

¹³ "Mwegenderese ohuhuumanga byosibyosi ebi mbalomire. Simujumiryanga bahatonda abandi wayire n'ohulomaho hu masiina gaawe.

Embaga edatu ekulu

¹⁴ "Emirundi edatu hiisi mwaha, mulyanga embaga ohuutaamo enjono.

¹⁵ Mulyanga Embaga ey'Emigaati Ejibatatayemo Ehisimbulusa ohuhena endaalo musanvu ng'olu nabalagira. Ehyo muhiholanga mu hiseera ehi nataṅa mu mwesi gw'Abbibbu, olwohuba omwesi ogwo nj'ogu mwanjweramo e Misiri.

"Nanjumeṅo muutu yesiyesi obuja mu moni jange n'engalo enjereere.

¹⁶ "Mulyanga Embaga ey'Amakungula ni mutandiha ohuhungula ebibala.

"Mulyanga Embaga ey'Ebisisira ni mu hungula ebidaayi mu ndimiro jenywe hu komerero y'omwaha.

¹⁷ "Hiisi mwaha abasinde bosibosi bali n'ohutiina ohunjumirya ese MUSENGWA Omwene Buṅangi hu mbaga ejo edatu.

¹⁸ "Simuupanga mafugi g'ehyayo ehi muṅongire ṅalala n'omugaati ogu bataayemo ehisimbulusa.

"Era amasavu g'ehyayo ehi banjongire hu mbaga, siganjenyuhanga ohwola mu mugamba.

¹⁹ Ni muhungulanga ebibala ohuṅwa mu ndimiro jenywe, muṅambanga ebahirira erala obulaṅi mwanjira mu nyumba ya MUSENGWA Hatonda wenywe.

"Simunyiiyanga enyama ey'enyana y'embusi ni mutabuyemo amabeere.

Ebisubizo n'ebiragi

²⁰ "Nja hutuma malayika abatangiriremo era abahuume mu ngira aboose mu hifo ehi nategeha.

²¹ Mumuṅe enjono era mumugondere. Simumujeemeranga olwohuba saaja hubasoniṅa, muṅaaye obunṅangi wange.

²² Singa mumugondera n'omwoyo mulala mwahola hiisi ehi mbaloma, aja hufuaha mulabe wabalabe benywe era nja huṅiriṅania abo ababanjiriṅania.

²³ Malayika wange aja hubatangiriramo aboose mu mawanga g'Abamooli n'Abahiiti n'Abaperezi n'Abakanani n'Abahiivi ko n'Abayebbusi era nja hubasihirisa bosibosi.

²⁴ Simuhubbiranga bahatonda baawe mafuha oba mwabajumirya era simuhopanga sambo jaawe. Musihiriranga abahatonda baawe abo era muteteenulanga agabaale gaawe.

²⁵ Mujumiryanga MUSENGWA Hatonda wenywe era aja huŋa emere n'amaaji genywe ekabi. Nja hutusaŋo obulwaye mu nywe.

²⁶ Era siŋalibaŋo muhasi aŋwamo ehida oba omugumba mu nywe. Muli wangalanga emyaha mingi.

²⁷ “Ndi ŋindiha etiisa yange emutwe eyi mutiina n'aleeta ohutabuhatabuha mu baatu ababalumba era ndireetera abalabe benywe bosibosi ohubaduluma.

²⁸ Ndi ŋindiha etiisa emutwe wenywe ohubatangiriramo yadulumya Abahiivi n'Abakanani n'Abahiiti.

²⁹ Aye sinja hubabbinga mu mwaha mulala olwohuba ehyalo hija husiia, ng'esolo jaala ohubahira obungi.

³⁰ Ne ndibabbinganga polapola ohwola olu mulyeyongera obungi, mwala mwanjira emiwuluko.

³¹ “Esalo ly'ehyalo hyenywe lija huŋwa hu Nyanja Enando ohwola hu nyanja ey'Abafirisuuti, n'ohujwa hu lulufa ohwola hu lwabi Yufuleeti. Ndibana obunangi hu beehasi bomu hyalo eyo era muli babbingamo.

³² Simuholanga ndagaano ni nabo wayire n'abahatonda baawe.

³³ Simuleehanga baatu abo humenya mu gwanga lyenywe olwohuba baja hubaleetera ohwonona mu moni jange, n'ohujumirya abahatonda baawe huja huba hy'omutego eyi muli.”

24

Endagaano ehahasiwa

¹ Oluvanyuma lwa MUSENGWA ohuŋa amagambi, galoma Musa ati, “Niina wuuje eno hu lusozi, ewe n'Alooni n'abasaani babe bombi, aba Nadabbu n'Abbihi ko n'abatangirisi esanvu ab'Abayisirayiri. Enywe muja hunjumirya ni muliho ŋaleeni.

² Aye ewe Musa wenene ndiwe oja hwigerera ŋaapi, abandi batagesyaho ohwigerera. Abaatu bataniina hu lusozi ni neewe.”

³ Musa ni gatiina galomera abaatu byosibyosi ebi MUSENGWA galagira, nga bamugobolamo baati, “Huja huhola byosibyosi ebi MUSENGWA alomire.”

⁴ Nga Musa aŋandiiha byosibyosi ebi MUSENGWA galoma.

Ni wahya mu mugamba, ng'atongola ehituuti mu meehe g'olusozi ng'ataaŋo amabaale ehumi nabiri ohuhebuliriraho ebiha bya Yisirayiri.

⁵ Ng'atuma abavubuka Abayisirayiri nga baŋaayo eŋongo eyiri MUSENGWA eyi bohya ehwiye yaguhuliha era nga baŋonga ebunwa j'enjombe ohutabagana.

⁶ Nga Musa aŋamba ehitudu hy'amafugi g'enjombe eji baŋonga agata mu bibya, ng'anamba agasigalaho aganjwanyusa hu hituuti.

⁷ Ng'anamba ehitabo hy'endagaano ahisomera abaatu. Ni gahena, nga bagobolamo baati, “Huja huhola byosibyosi ebi MUSENGWA alomire era huja hubigondera.”

⁸ Ng'anjo Musa aŋamba amafugi aga gaali n'ataaye mu bibya aganjwanyusa hu baatu, aloma ati, “Gano nj'amafugi aganywania endagaano eyi MUSENGWA aholire ni nenywe ng'olu alomire ebibono bibye ebyo byosibyosi.”

⁹ Ng'anjo Musa n'Alooni n'abasaani babe bombi aba Nadabbu n'Abbihi ko n'abatangirisi esanvu ab'Abayisirayiri baniina olusozi,

¹⁰ nga babona Hatonda wa Yisirayiri. Naasi wamagulu gage ŋaaliŋo ehiitu ehifaana hy'omwaliriro ogw'amabaale aga balanga baati safiro ni gali gabbululu hy'egulu.

¹¹ Aye Hatonda sigahola habi hosi hosi abatangirisi abo ab'Abayisirayiri. Baabona Hatonda, nga baliira era banywera mu moni jije.

Musa hu lusozi Sinaayi

¹² Nga MUSENGWA aloma Musa ati, “Niina hu lusozi wuuje eno era n'oli eno, nja huhuŋa ebipande eby'amabaale ohupandihire amagambi n'ebiragiro, ebi oja husomesa abaatu.”

¹³ Ng'anjo Musa genyoha ni Yoswa omuŋeerese wuwe batiina baniina olusozi lwa Hatonda.

¹⁴ Nga Musa aloma abatangirisi b'Abayisirayiri ati, “Mutuhumire ŋano ohwola olu hunagobole. Alooni ni Huuri bali aŋo ni nenywe. Hiisi aba n'ehigosi ni genda obuyeedi atiine eyi bali bamuholeho.”

¹⁵ Musa ni gatiina hu lusozi, ng'ehireri hiija hiruwihaho,

¹⁶ ng'enjono lya MUSENGWA liba hu lusozi olwo Sinaayi. Ehireri hyaluwihaho ohuhena endaaloo mukaaga. Nga hu ludaalo olwomusanvu, MUSENGWA n'ali mu hireri, alanga Musa.

¹⁷ Eyiri Abayisirayiri, enono lya MUSENGWA namugulu w'olusozi lyafaana hy'omuliro ogwohya gwaguhulisa.

¹⁸ Nga Musa aniina namugulu w'olusozi gengira mu hireri, ng'ahenayo endaalo amahumi ane omuusi n'owiire.

25

Ebirabo ebyomu hifo ehyawufu

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati,

² "Loma ehubbubu hy'Abayisirayiri bandetere ebirabo. Hiisi muutu mula owenda ohuupa ehirabo, ahupeere.

³ Bahupeere ebirabo eby'ezaabbu n'efeeza n'ehihomo,

⁴ n'engoye endanji eja laasi n'ewuuzi eja bbululu n'eja namasyoma n'enando n'engoye eji baahola mu mooya g'embusi ekasi,

⁵ n'ebyanjo by'etaama emiigu ebi babamba byafuuha birando, n'ebyanjo by'embusi n'embaawo ejomu musaala ogu balanga baati kasiya,

⁶ n'amafuta g'etaala n'ebyahaloosa ebyohutawula mu mafuta ag'ohutambisa mu hwawula n'obubbaani ow'ohudunyisa

⁷ n'amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati onikisi ohuta hu efodi ko n'amabaale agandi ohuta hu hyambalo ehyomu hifuba ehy'omuhulu w'abasengi.

⁸ "Era abaatu bakolere ehifo ehyawufu era nja hubanga mu bo.

⁹ Muholanga Eweema Enjawufu eyo n'ebiitu eby'ohubamo, mu kola enyene n'enyene eyi nja huhulaga."

Sanduuku y'Endagaano

¹⁰ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Loma abaatu bahole e Sanduuku mu mbaawo ohunwa mu musaala kasiya. Obuleenji, eyiici ane n'etaanu, obugalamu eyiici abiri namusanvu, obuleenji ohuja namugulu eyiici abiri namusanvu.

¹¹ Mumaalanga mugati n'ohumugulu w'Esanduuku eyo n'ezaabbu enyene n'enyene era muyiteho omugo ogw'ezaabbu ohuyeswanigirisa.

¹² Muholanga emihobyo ene ej'ezaabbu mwajita hu magulu, ebiri hu luuyi n'oluuyi.

¹³ Muhole emirabba ej'ohugingira ohunwa mu mujwa omuhosa mujimaaleho n'ezaabbu.

¹⁴ Mujambe emirabba ejo mujingise mu mihobyo hu hiisi luuyi olw'e Sanduuku ohweyeesa mu huyibbeeda.

¹⁵ Emirabba ejo ej'ohweyeesa ohuyibbeeda mujirehanga mu mihobyo ej'e Sanduuku era simujitusangamo.

¹⁶ Ojambanga ebipande eby'amabaale ohuli amagambi wabita mu Sanduuku.

¹⁷ "Mujambanga ezaabbu enyene n'enyene, nga muyiholaamo ehisembo ehyohu Sanduuku, obuleenji eyiici ane n'etaanu, obugalamu eyiici abiri namusanvu.

¹⁸ Mubbote mu zaabbu enyene n'enyene ebifaanani by'abamalayika abakerubbi babiri, babe hu luuyi n'oluuyi olw'ehisembo ehyo.

¹⁹ Kerubbi mulala abe hu luuyi lulala, owundi abe hu luuyi olundi aye bombi babe hiitu hirala n'ehisembo hy'e Sanduuku ni njanjanjo buyungiro.

²⁰ Abakerubbi bombi bahotamirire ni balengereene era ni banjuluhisiye n'amabanga gaawe hu hisembo hy'e Sanduuku.

²¹ Ebipande eby'amabaale ebi nja huhuja oja hubita mu Sanduuku eyo, ohene oyiwiheho n'ehisembo hyayo.

²² Namugulu w'ehisembo ehyo, ngati w'abakerubbi abo bombi hu Sanduuku y'Endagaano eyo, pana hujwa hwagananiranga era kulomere ebiragiro byange byosibyosi ebi oja hulomera Abayisirayiri.

Emeeza ey'ohutaho emigaati

²³ "Mubbote emeeza mu musaala ogu balanga baati kasiya, obuleenji eyiici adatu namukaaga, obugalamu eyiici ehumi namunaana, obuleenji namugulu eyiici abiri namusanvu.

²⁴ Muyimaalanga n'ezaabbu enyene n'enyene era muyiteho omugo ogw'ezaabbu ohuyeswanigirisa.

²⁵ Muyinioleheseho omugo, eyiici edatu ohuyeswanigirisa, muyimaaleho ezaabbu.

²⁶ Oja hubbota emihobyo ej'ezaabbu ene, ohene ote ndala mu hiisi sonda hu magulu g'emeza eyo.

²⁷ Emihobyo ejo jiri n'ohuba huupi n'omugo omu baja ohwengisa emirabba ej'emeza eyo.

²⁸ Oṅambe emirabba ebiri ej'omuṅwa omuhosa, mujimaaleho n'ezaabbu. Emirabba ejo, jahubbeedesanga emeeza.

²⁹ Era mubbotanga esaani n'ebikopo n'ejaaga n'ebibya ohuṅwa mu zaabbu enyene n'enyene eby'ohutambasanga hu binywewa.

³⁰ Muja huta emigaati emyawufu hu meeza eyo jibenga mu moni wange hiisi ludaalo.

Ehiondo hy'etaala

³¹ "Oja hubbota ehiondo hy'etaala ohuṅwa mu zaabbu enyene n'enyene, owihaliro n'enduli yahyo n'ebikopo ebyohujuhamo amafuta ebiri hy'ebimuli era byosibyosi ni biri hiitu hiralala ni ṅaṅuma buyungiro.

³² Ehiondo hy'etaala hiribaaho amasaga mukaaga, adatu hu luuyi n'oluuyi.

³³ Hiisi lusaga lubeho ebimuli bidatu ebifaana hy'ebalumondi ni biwumbuluhire.

³⁴ Era hu nduli y'ehiondo hy'etaala hubeho ebihopo bine ebifaana hy'ebimuli alumondi.

³⁵ Naasi wa hiisi masaga abiri ohuṅwa hu nduli y'ehiondo, hubenjo ehiitu hy'ehimuli alumondi.

³⁶ Babbote ehiondo hy'etaala n'amasaga ko n'ebiiitu ebiri hy'ebimuli by'alumondi biri n'ohuba hiitu hiralala ohuṅwa mu zaabbu enyene n'enyene.

³⁷ "N'ohenire ebyo, obbotanga etaala musanvu ej'ohuta hu hiondo era banajinjambyenga ohuṅa enjase mu hifo ehyo.

³⁸ Oja hubbota esuniya n'ehiitu ehyohutambisa ohulongoosa etambi ohuṅwa mu zaabbu enyene n'enyene.

³⁹ Oṅambanga ekilo amahumi adatu n'etaanu ej'ezaabbu enyene n'enyene wabbotamo ehiondo hy'etaala n'ebitiiniraho byosibyosi.

⁴⁰ Ehyo byosibyosi obiholanga n'olonderera endagiriro eyi wasuna ni waali hu lusozi Sinaayi."

26

Eweema Enjawufu

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Muhole Eweema Enjawufu ni mutambisa etimbe ehumi eji baahola mu ngoye endanji eja laasi batunga n'ewuuzi eja bbululu n'aja namasyoma n'enando. Era mu timbe ejo baahubbamo n'ebifaanani by'abamalayika aba balanga baati abakerubbi.

² Etimbe josijosi jiri n'ohuṅeranerana, obuleenji efuuti ane n'ebiri, obugalamu efuuti mukaaga.

³ Oṅambe etimbe etaanu ojinjimbye ṅalala era n'etaanu ejindi joosi ojinjimbye ṅalala.

⁴ Ohene ohole endiba mu lugoye olwa bbululu ejohuṅambihisya etimbe ejo eji bagaata ataanu ataanu.

⁵ Hola epeta amahumi ataanu hutulo w'etimbe engaate ejo, endiba ejohu luuyi lulala ni ṅaneranerana n'ejohu luuyi olundi.

⁶ Era ohole emirobo amahumi ataanu mu zaabbu ohugaata ṅalala etimbe jombi, ko Eweema Enjawufu ebe pimbe ṅalala.

⁷ "Hola etimbe ehumi nandala ohuṅwa mu mooya g'embusi, ohuwiiha hu Weema Enjawufu.

⁸ Obuleenji, etimbe ehumi nandala ejo jiri n'ohuba efuuti ane n'etaanu, obugalamu efuuti mukaaga.

⁹ Oṅimbe etimbe etaanu ṅalala, ohene oṅimbe n'omukaaga joosi ṅalala. Oja hufumbamo ṅabiri olutimbe olwomukaaga olwomu moni w'Eweema Enjawufu.

¹⁰ Ohole endiba amahumi ataanu hu sonda nohu sonda w'etimbe eji oṅimbire ṅalala.

¹¹ Ohole emirobo amahumi ataanu ej'ehihomo, ohene ojite mu ndiba ohugumya eweema ṅalala.

¹² Ehitundu hira ehija husigalaho ni bahenire ohufumba hu timbe, bahirerejese enyuma w'Eweema Enjawufu.

¹³ Obuleenji, etimbe jija huba eyiici ehumi namunaana enjuyi n'enjuyi, ni jiwiiha hu Weema Enjawufu.

¹⁴ Oholangayo ehyohuwiiha hu weema mu hyanjo hy'etaama emiigu ehi beeniha hyafuuha hirando, oholeyo n'ehyanjo ehindi ehy'embusi ohuta hu mugulu.

¹⁵ "Olihola embaawo ejomu musaala kasiya ej'ohutongolamo Eweema Enjawufu.

¹⁶ Obuleenji wa hiisi lubaawo buja huba efuuti ehumi n'etaanu, obugalamu jibe efuuti ebiri n'eyiici edatu.

¹⁷ Hola ekondo ebiri ohuba ṅaasi wa hiisi lubaawo. Era embaawo ejo josijosi, jiri n'ohuba ni jagaagana.

¹⁸ Oja huhola embaawo abiri ej'oluuyi lwomu mehiriro g'Eweema Enjawufu,
¹⁹ era ohole n'ebiihaliro amahumi ane mu feeza ḡaasi waajo: ekondo ebiri ḡaasi wa hiisi lubaawo.

²⁰ Ohole embaawo amahumi abiri ejohu luuyi olwomu mehiriro g'Eweema Enjawufu,

²¹ n'ebiihaliro amahumi ane eby'efeeza, ebiihaliro bibiri ḡaasi wa hiisi lubaawo.

²² Ohole embaawo mukaaga ejohu luuyi lw'ebugwalyuba lw'Eweema Enjawufu,

²³ ohene ohole n'embaawo ebiri ejomu sonda.

²⁴ Oḡimbanga embaawo ejo jombi ohuḡwa ḡaasi ohwolera erala ḡamugulu ni bajisidihire n'epeta ndala. Jombi jiri n'ohuba jiityo.

²⁵ Nosinosi, embaawo jija huba munaana n'ebiihaliro ehumi namukaaga eby'efeeza, bibiri ḡaasi wa hiisi lubaawo.

²⁶ "Ohole embaawo ehumi n'etaanu ohuḡwa mu musaala kasiya ohuba emihiihiro: etaanu jibe hu luuyi olw'engulu lw'Eweema Enjawufu,

²⁷ etaanu ejohu luuyi lwomu meenamo. Era ohole emihiihiro etaanu ejohu luuyi lw'ebugwalyuba olw'Eweema Enjawufu.

²⁸ Omuhiihiro ogwa ḡagati w'embaawo guḡḡwa hu luuyi ohwola hu luuyi lw'efuleemu.

²⁹ Olimaala embaawo ejo n'ezaabbu era ohene obbote epeta mu zaabbu ejohusidihira emihiihiro era joosi ojimaalangaho n'ezaabbu.

³⁰ "Olitongola Eweema Enjawufu mu ngeri eyi kulagire hu lusozi luno.

³¹ "Era oja huhola olutimbe mu ngoye endani eja laasi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando, omuhugu galutungaho ebifaanani by'abamalayika aba balanga baati abakerubbi.

³² Muja hulunjambya n'ebiyoma ebiri oti mirobo ohuḡwa mu zaabbu hu bisindi bine ebyomu musaala kasiya ni babimaayeho n'ezaabbu ni biri mu biihaliro bine eby'efeeza.

³³ Oḡanihanga olutimbe hu mirobo ni luleereja, nga muta egongo waalwo e Sanduuku y'Endagaano. Olutimbe olwo luja hwawulanga Ehifo Ehyawufu n'Ehifo Ehyawufu Obugali.

³⁴ Oḡambanga ehisembo wafunihira hu Sanduuku y'Endagaano eyiri mu Hifo Ehyawufu Obugali.

³⁵ Oḡambanga emeeza ey'ohutangaho emigaati, wayita hu luuyi olwamehiriro hu muhono omulungi mu Eweema Enjawufu. Ehihondo hy'etaala muhite hu luuyi lw'omuhono omugonda mu weema.

³⁶ "Era oja huhola omulyango ogwengira mu Weema Enjawufu otemo olutimbe olu baahola mu ngoye endani eja laasi batunga n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando. Era hu timbe ejo ni bataho n'omuleera.

³⁷ Olutimbe olwo muliruholera ebisindi bitaanu ebyomu musaala kasiya era nga mubimaalaho n'ezaabbu nga muhena mubinjambya n'endobo ej'ezaabbu. Oholanga n'ebiihaliro bitaanu eby'ehihomo."

27

Ehitsuuti ehy'ohuḡeeraho eḡongo

¹ Ng'ajo MUSENGWA geyongera aloma Musa ati, "Obbotanga ehitsuuti mu musaala kasiya ohuḡeerangaho eḡongo, obuleeni hibe efuuti musanvu n'ehitundu, obugalamu efuuti musanvu n'ehitundu, obuleeni ḡamugulu efuuti ene n'ehitundu.

² Ohole ameeḡa ane, mu hiisi sonda ene ejo otemo olwiga lulala era gali n'ohuba hiitu hirala n'ehitsuuti, ohene omaaleho n'ehihomo.

³ Era olihola eby'ohuyolerangamo egohe, n'ebijiiko n'ebiya n'ewuuma n'esuniya, eby'ohutambisanga hu hituuti. Ebiitu ebyo byosibyosi olibibbota mu hihomo.

⁴ Mulyiholera oluhaliriro olw'ehihomo, nga mutaaho epeta ene hu sonda jaahyo ene.

⁵ Era oluhaliriro olwo, mulutanga mugati w'ehitsuuti ehyo, nga luhoma ḡagati.

⁶ Oḡambanga emirabba ohuḡwa mu muḡwa omuhosa ej'ohubbedera ehitsuuti era ohene ojimaaleho n'ehihomo.

⁷ Mwingisanga emirabba ejo mu mihobyoy mu hiisi luuyi lw'ehitsuuti ohuyeeda mu huhubbeeda.

⁸ Mubbotanga ehitsuuti ehyo mu mbaawo ni hiri n'erono mugati. Ohiholanga mu ngeri eyi nahulaga hu lusozi."

Olunya lw'Eweema Enjawufu

⁹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Otanga olunya hu Weema ey'Ohwagananirangamo, obuleeni w'oluuyi lwomu meenamo buuja huba efuuti cikumi n'ataanu, etimbe endani eja laasi ni jitigaliye.

¹⁰ Naja hubaajo esiiro amahumi abiri ej'ohujomeha mu biihaliro amahumi abiri eby'ehihomo aye ebiitu oti mirobo ohunjambya etimbe, bija huba by'efeeza.

¹¹ Engulu w'eweema yoosi ejahubaayo esiiro mahumi abiri ej'ohujomeha mu biihaliro amahumi abiri eby'ehihomo ko n'ebiitu eby'efeeza oti mirobo ohunjambya etimbe.

¹² Hu luuyi olw'ebugwalyuba w'eweema, njalibaajo etimbe obuleenji efuuti sanvu n'etaanu n'esiuro ehumi n'ebiihaliro eby'ehihomo ehumi.

¹³ Hu luuyi olw'ebunwalyuba, obugalamu w'olunya buja huba efuuti sanvu n'etaanu.

¹⁴ Obuleenji w'etimbe ejo, buja huba efuuti abiri n'ebiri n'ehitundu hu luuyi lulala olw'omulyango era hubeho esiiro edatu ej'ehihomo ko n'ebiihaliro bidatu.

¹⁵ Hu luuyi olundi olw'omulyango, njabejo etimbe efuuti abiri n'ebiri ko n'esiuro edatu n'ebiihaliro bidatu eby'ebiyoma.

¹⁶ "Olutimbe olwomu mulyango luja huba efuuti adatu obuleenji olu baahola mu lugoye olulani olwa laasi batunga n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando era bataha n'omuleera. Naja hubaajo esiuro ene ko n'ebiihaliro bine, ohuludiira.

¹⁷ Baja hugaata esiuro josijosi n'efeeza ohweswanigirisa olunya lw'eweema era emirobo jaajo baja hujihola ni jiri j'efeeza n'ebiihaliro ni biri by'ehihomo.

¹⁸ Obuleenji w'olunya, buja huba efuuti cikumi n'ataanu, obugalamu efuuti sanvu n'etaanu, obuleenji njamugulu efuuti musanvu n'ehitundu n'ebiihaliro bija huba by'ehihomo. Etimbe ejo bajihole mu lugoye olulani olwa laasi.

¹⁹ Ebiitu byosibyosi ebyohutambisa mu Weema Enjawufu, ekondo josijosi ej'eweema ko n'ekondo ej'olunya, jija huba j'ehihomo."

Amafuta g'etaala

²⁰ Nga MUSENGWA geyongera aloma Musa ati, "Lagira Abayisirayiri bahuleetere amafuta agomu mizayiti ohuta mu taala, yaduhenga hiisi hiseera.

²¹ Alooni n'abasaani babe bali n'ohwadusa etaala mu Weema ey'Ohwagananirangamo, yaduhirenga mu moni ja MUSENGWA ohunjwa ehy'egulu ohwola mu mugamba, egongo w'olutimbe oluli mu moni w'e Sanduuku y'Endagaano. Abayisirayiri bali n'ohuhuuma egambi eryo emirembe n'emirembe."

28

Ebyambalo by'Abasengi ba Hatonda

¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Tumisa mugandawo Alooni n'abasaani babe: Nad-abbu n'Abbihi n'Elyazaali ni Yisamaari ohunjwa mu Bayisirayiri, nenda bapeeresenga ng'abasengi.

² Holera mugandawo Alooni ebyambalo ebyawufu, ebimubonesa obulani era ebimujeesa enono.

³ Lomera abasinde abo aba naja amagesi ag'ehikugu mu biitu hy'ebyo, batungire Alooni ebyambalo ebyawufu ebyo, gapeeresenga ng'omusengi.

⁴ Bino nj'ebyambalo ebi baja hutunga: ehyomu hifuba n'efodi n'eganduula n'ekaaso eyi basonire, n'ehyohu mutwe ko n'omusibiro. Balitungira mugandawo Alooni n'abasaani babe ebyambalo ebyo ebyawufu, bambalenga ni bapeeresa ng'abasengi.

⁵ Abatungi abo, baja hutunga olugoye olulani olwa laasi n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu neja namasyoma n'enando.

Etunga y'efodi

⁶ "Baja hutunga efodi mu lugoye olulani olwa laasi mu ngeri ey'ehikugu n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu neja namasyoma n'enando.

⁷ Hu mabega g'efodi eyo, baja hutunga ni bargaata enjuyi jombi lwenjambe mu moni n'egongo.

⁸ Batunge omusibiro n'amagesi ag'ehikugu mu lugoye nj'olwene olwo n'efodi eyo n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu neja namasyoma n'enando ko n'olugoye olulani olwa laasi.

⁹ Onjambanga amabaale abiri agaboneha obulani aga balanga baati onikisi wanjandihaho amasiina g'abasaani ba Yisirayiri.

¹⁰ Amasiina omukaaga oja hujandiiha hwibaale erala n'agandi omukaaga hu baale erindi, ng'olu balondehana mu husaaliwa hwawe.

¹¹ Omukugu mu husala amabaale, anjandiihe hu mabaale abiri ago amasiina ga basaani ba Yisirayiri, ahene agate mu fuleemu ej'enzaabbu.

¹² Ehyo ni hiyooye, osidihanga amabaale ago hu mabega g'efodi y'omuhulu w'abasengi ohuba ehy'ohuhebulirirangaho abaana ba Yisirayiri. Alooni gambale amasiina ago hu mabega ohukebulisa ese MUSENGWA ohuterabira baatu bange.

¹³ Ohole efuleemu ej'enzaabbu,

¹⁴ n'tejegere ebiri ej'enzaabbu enyene n'enyene, ni jiri hy'emigoye, ojisidihe hu fuleemu j'enzaabbu ejo.

Ehyambalo ehyomu hifuba

¹⁵ "Tunga ehyambalo ehyomu hifuba ehi omuhulu w'abasengi anambalenga ohufaa-
nia ebyo ebi Hatonda genda. Olihihola mu lugoye olulani olwa laasi hy'efodi batunge
n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu n'aja namasyoma n'enando.

¹⁶ Ehyambalo ehyo hyagaagana enjuyi josijosi, bahifunyemo nabiri obuleeni eyiici
mwenda, obugalamu eyiici mwenda.

¹⁷ Olihitemo enyiriri ene ej'amabaale ag'ebbeeyi, olunyiriri oludaayi lwali lwahubaho
Sarudiyo ni topazi ni karubukulo.

¹⁸ Olunyiriri olwohubiri lwali lwahubaho emeraludo ni safiro ko ni dayamondi.

¹⁹ Olunyiriri olwohudatu lulibaamo yasiso n'agate n'amesiti.

²⁰ Olunyiriri olwohune lubeho bberulo n'onikisi ni yasipero. Amabaale ago gosigosi
balihena nga bagata mu fuleemu ej'enzaabbu.

²¹ Nabejo amabaale ehumi nabiri, hu hiisi baale banandiheho esiina erala hu
g'abasaani ba Yisirayiri ehumi n'ababiri.

²² "Ehyambalo ehyomu hifuba, olihiholera otujegere mu zaabbu enyene n'enyene, ni
babuluha hy'emigoye.

²³ Obbote epeta ebiri mu zaabbu, ng'ojita hu sonda jombi namugulu w'ehyambalo
ehyomu hifuba.

²⁴ Onambe obujegere obubiri ow'enzaabbu owo, obute mu peta mu sonda nomu sonda
ej'ehyambalo ehyomu hifuba.

²⁵ Ohene osidihe esonda ejindi ebiri jira olisidihira hu ebiri ej'efuleemu, ng'ohena
ohitungira hu hohumabega mu moni hu efodi.

²⁶ Obbote epeta ebiri mu zaabbu, ojite hu sonda jombi ej'ehyambalo ehyomu hifuba
mugati hu efodi.

²⁷ Ohene obbote epeta ebiri ejindi mu zaabbu, ojite hu mabega g'efodi, hu luuyi
olwomu moni, huupi namugulu w'omusibiro gw'efodi.

²⁸ Basidihe epeta ejomu hifuba hu johu efodi batunge n'ewuuzi eja bbululu ni ba-
jijimbya n'ahasibiro ahabbululu ahohu efodi ko ehyambalo ehyomu hifuba hitahuhamo
hunwa hu efodi.

²⁹ "Olu Alooni anengirenga mu Hifo Ehyawufu, ni gambaaye ehyambalo ehyomu
hifuba ehyo ehi baanandihaho amasiina g'ebiha bya Yisirayiri hu mwoyo gugwe, ese
MUSENGWA kebulirenga abaatu bange.

³⁰ Oja huta Wurimu ni Samimu mu hyambalo ehyomu hifuba, bibenga hu mwoyo
gw'Alooni ni gaaja mu moni jange. Mu biseera hy'ebyo, anambalenga ehyambalo
ehyomu hifuba galangirira eyiri Abayisirayiri ebi ese MUSENGWA nenda.

Ehyambalo ebindi eby'Abasengi

³¹ "Era olitunga eganduula ohwambaliranga mu efodi, baja huyitunga n'ewuuzi eja
bbululu.

³² Nagati w'olugoye olwo, otangaho ehituli omubefihira omutwe. Era ohweswanigirisa
ehituli ehyo, oja hutaaho ehiitu oti hitogi ko hitanawuha.

³³ Oja hutaaho ebifaanani ebya komamawanga ebya bbululu ohweswanigirisa
ehirenge hy'ohuganduula eryo, ohitunge n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma
n'enando oteho n'endege eji babbota mu zaabbu.

³⁴ Baholanga endege ej'enzaabbu n'ebifaanani bya komamawanga ohweswanigirisa
ehirenge hy'ehyambalo era birerejenga.

³⁵ Alooni ali n'ohuyambalanga n'aneeresa ng'omusengi. N'anengirenga oba
n'anatulenga mu Hifo Ehyawufu mu moni jange, bananjulirenga ejanjaasi ly'endege,
ko atafa.

³⁶ "Oja hubbotayo esaani ey'enzaabbu enyene n'enyene, onandiheho oti 'NJAWUFU
EYIRI MUSENGWA.'

³⁷ Oyisidihe n'ewuuzi ej'erangi erya bbululu mu moni w'ehyambalo ehyohu mutwe.

³⁸ Esaani eyo eja hubanga hu weeni w'Alooni ohulaga ti afugirira esobi j'Abayisirayiri
n'anayo ebirabo byawe ko MUSENGWA gahabifugirira.

³⁹ "Olitungira Alooni ekaaso mu lugoye olulani olwa laasi era n'ehyohu mutwe hyosi,
olihitunga mu lugoye olwa laasi. Batunganga omusibiro mu kola eyehikugu.

⁴⁰ Oliholera abasaani b'Alooni amakaaso n'emisibiro ko n'ehyohu mutwe
ohubabonesa obulani n'ohubanjesa ejono.

⁴¹ N’ohenire ohwambasa mugandawo Alooni n’abasaani babe ebyambalo ebyo, olibanjaha amafuta obaabule ohubafuula benjabulo bapeeresenga ng’abasengi.

⁴² “Olibatungira ehyohwambala mugati ehiṅwera mu hihunya ohwola mu bisambi ohuwiiha huwereere waawe. Ehyohwambala ehyo, hija hunjwa mu lugoye olulani olwa laasi.

⁴³ Alooni n’abasaani babe bali n’ohwambalanga ebyambalo ebyo hiisi olu banengirenga mu Weema y’Ohwagananirangamo, oba olu banatiinenga hu hituuti ohunjeeresa mu Hifo Ehyawufu, ko batabaho musango ohubanjweramo ohufa. Egambi lino lija huba ly’emirembe n’emirembe eyiri Alooni n’olusaaye lulwe.”

29

Ohugwalaasa Abasengi ba Hatonda

¹ Nga MUSENGWA geyongera aloma Musa ati, “Bino nj’ebi oli n’ohuhola ohwawula Alooni n’abasaani babe ohubagwalaasa ko bapeeresenga ng’abasengi bange: oṅambanga ebunwa eperepere n’emiigu ebiri ejinumaho buleme.

² Era ohande obusyanu ow’engaano obunohi obubatayemo ehisimbulusa, oholemo emigaati n’obugaati ni batabuyemo n’amafuta ogomu mizayiti ko n’obukeeki ni banjahireho n’amafuta ameeene ago.

³ N’ohenire, ojite mu hisero ojijeyo njalala n’ebunwa ko n’emiigu ebiri jira.

⁴ Oṅambe Alooni n’abasaani babe obanjire hu mulyango gw’Eweema ey’Ohwagananirangamo ohole omukolo ogw’ohubagwalaasa n’amaaji.

⁵ Oṅambe Alooni omwambase ekaaso n’eganduula n’efodi n’ehyomu hifuba ko n’omusibiro.

⁶ Era omusidihe ehitambala hu mutwe ohene oterese engule enjawufu bulani hu hitambala ehyo.

⁷ Oṅambe amafuta omujuhe hu mutwe ohumwawula.

⁸ Era oṅambe abasaani babe obambase ekaaso,

⁹ n’ebyohu mitwe. Era osidihe Alooni n’abasaani emisibiro. Egambi lino erinjamba hu by’obusengi, lija huba ly’emirembe n’emirembe eyiri Alooni n’olusaaye lulwe.

¹⁰ “Ohene oṅambe ebunwa oyiṅire mu moni w’Eweema y’Ohwagananirangamo, Alooni n’abasaani bayiteho emihono jaawe hu mutwe.

¹¹ Oluvanyuma oyisalire mu moni ja MUSENGWA, nja mulyango gw’Eweema ey’Ohwagananirangamo.

¹² Oṅambanga amalasire wanjaha hu meega g’ehituuti n’otambisa olwala, ng’agasigaaye ogajuha hu musingi gw’ehituuti.

¹³ Ng’ajo oṅamba amasavu gosigosi agohu byenda n’agohu hini n’agohu sigosigo jombi, ng’obyohyera hu hituuti.

¹⁴ Aye wohyeranga enyama eyo n’ehyanjo ko n’ebynomuhida ebulafu w’ekambi. Eyo njongo eyi banyaayo ohusoninja ebibi.

¹⁵ “Oṅambanga emiigu ndala hu ebiri jira, ng’Alooni n’abasaani bayitaho emihono jaawe hu mutwe.

¹⁶ Ohene oyisale olegehe amalasire oganjwanyuse hu njuyi josijosi ej’ehituuti.

¹⁷ Ehyo ni hinooye, otematemanga mu nyama eyo ebitundutundu, nga woosa ebyomuhida n’amagulu ohena obita njalala n’omutwe n’ebitundu ebindi.

¹⁸ Nga wohya emiigu eyo yosiyosi ehwiye hu hituuti. Eyo njongo eyi bohya yaguhuliha hu lwange MUSENGWA era ahaloosa aho hasangaasa, hirabo hya MUSENGWA ehibohya.

¹⁹ “Njamba emiigu eyohubiri, Alooni n’abasaani babe bayiteho emihono jaawe hu mutwe.

²⁰ Ohene oyisale, oṅambe amalasire ogaṅahe hu hutwi ohulungi ohw’Alooni nohu matwi agohu muhono omulungi ag’abasaani babe, oṅahe nohu njala embala ejohu mihono emirungi, nohu njala embala ejohu magulu agohu muhono omulungi. N’ohenire, osaasale hu njuyi josijosi ej’ehituuti.

²¹ Ng’ajo oṅamba nohu malasire agali hu hituuti n’amafuta agohwawula oganjwanyuse hw’Alooni nohu basaani n’ebyambalo byawe. Ehyo ni hinjwa, oliba ohenire ohufuula Alooni n’abasaani babe ko n’ebyambalo byawe, byawufu.

²² “Oṅambanga amasavu ag’emiigu eyo, amasavu ag’omuhira n’amasavu hu byenda, ehini n’esigosigo jombi n’amasavu gawaho n’ehinjanga ehyohu luuyi olw’omuhono omulungi. Eyo nj’etaama eyohunjongayo ohwawula abasengi.

²³ Oja hubgula omugaati ogunumamo ehisimbulusa ohunwa mu hisero ehiri mu moni ja MUSENGWA, ni keeki eyi databuyemo n'amafuta n'ahagaati halala ahabanahaho amafuta.

²⁴ Era olinjambya Alooni n'abasaani omugaati ko n'enyama ey'emiigu eyo, ng'ajo babinuuba mu moni jange.

²⁵ Ni bahenire, olibinaana ng'obyohyera hu hituuti njalala n'ebirabo ebi bohya ni biri bihwiiye, ahaloosa aho hasangaasa, hirabo hya MUSENGWA ehibohya.

²⁶ Olinjamba ehifuba hy'etaama emiigu ey'omukolo ogw'ohwawula Alooni, ng'ohinjuuba n'ohinjongayo mu moni jange eyi ndi, ehyo nj'ehiriba omugabo gugwo.

²⁷ "Mu hwawula omusengi, ehifuba n'ehinjanga eby'emiigu eyo banabinjengayo eyi ndi ni babinuuba, ni bahenire nga babiginga babinjambya abasengi ohuba omugabo gwawe.

²⁸ Emirembe n'emirembe, ogwo guli n'ohuba mugabo gw'abasengi ohunwa mu Bayisirayiri ni banajo enjongo eyohuleetajo emiyaaya, ehifuba n'ehisambi binabenga by'abasengi. Era ehyo nj'ehinabenga ehirabo hyange ohunwa eyiri Abayisirayiri.

²⁹ "Oluvanyuma lw'Alooni ohufa, ebyambalo bibye eby'obusengi, biriba by'abasaani abalimugobola mu magulu ng'abasengi abahulu. Babambasanga ebyambalo ebyo ko babajuhaho amafuta ni babaawula.

³⁰ Omusaani owomu lulyo lulwe amusikira ng'omusengi, gengiranga mu Weema ey'Ohwagananirangamo ohunjeeresa mu Hifo Ehyawufu, gambalanga ebyambalo ebyo ohuhena endaaloo musanvu.

³¹ "Onjambanga enyama y'emiigu ey'omukolo ogw'ohwawula, ng'oyinyiyira mu hifo ehyawufu.

³² Alooni n'abasaani babe baliriira enyama ko n'emigaati jira mu hisero hira, na mulyango gw'Eweema y'Ohwagananirangamo.

³³ Abasengi bojene nj'abali n'ohulya enyama n'emigaati ejo eji banjongire olw'ohusoninjiwa ebibi ni babawula, olwohuba byawufu.

³⁴ Era singa njabaajo enyama oba emigaati ejisigayeho ohwola mu mugamba, nanjumenjo obirya aye obyohyanga hubyohya byaguhuliha olwohuba byawufu.

³⁵ "Ehyo ebi kulomire, nj'ebi oli n'ohuhola ohwawula Alooni n'abasaani era omukolo ogw'ohwawula guli n'ohuhena endaaloo musanvu.

³⁶ Hiisi ludaalo onjengayo eburnwa yibe enjongo ey'ohusoninja ebibi. Gwalaasa ehituuti n'ohinjaha amafuta ohuhawula ohuba hyawufu.

³⁷ Olihena endaaloo musanvu n'ogwalaasa ehituuti nga hifuuha hyawufu bugali. Era hiisi ahinjambaho oba ehiitu hyosihyosi ehi hyehonyaho, hinabenga hyawufu.

Enjongo eya hiisi ludaalo

³⁸ "Era hiisi ludaalo onanjengayo hu hituuti etaama ebiri epere ejihenire omwaha mulala.

³⁹ Onjongangayo ndala mu mugamba, eyindi ehjegulo.

⁴⁰ Etaama esooka oyinjongangayo njalala n'ekilo ndala ey'obusyanu ow'engaano obunohi era obubatawuyemo erita ndala ey'amafuta amalaji ag'emizayiti. Ojuhanga erita ndala ey'omwenge ogw'emizabbibbu ng'enjongo.

⁴¹ Etaama epere eyindi, oyinjonganga ehjegulo njalala n'obusyanu ow'engaano n'ehinywewa ng'olu oba n'oholire mu mugamba, obite hu muliro ohunwamo ahaloosa ahalaji eyiri MUSENGWA.

⁴² "Emirembe n'emirembe, enjongo eryo eri bohya lyaguhuliha, baja hulinjangayo hiisi ludaalo mu moni jange na mulyango gw'Eweema ey'Ohwagananirangamo. Anjo pana nja hubagaananga naloma ni nenywe.

⁴³ Era anjo pana nja hwagananiranga n'Abayisirayiri, ng'enjono lyange ligwalaasa ehifo ehyo.

⁴⁴ Nja hugwalaasa Eweema ey'Ohwagananirangamo, ngwalaase n'ehituuti eh-yohunjeeraha enjongo. Era nja hugwalaasa Alooni n'abasaani babe bapeeresenga ng'abasengi.

⁴⁵ Nja huba mu Bayisirayiri era nja huba Hatonda waawe.

⁴⁶ Era baja humanya baati ndiise MUSENGWA Hatonda waawe, owabatasa mu gwanga ly'e Misiri ohubanga mu bo. Ndiise MUSENGWA Hatonda waawe."

30

Ehituuti eh'y'ohudunyangaho obubbaani

¹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Oja hubbota ehituuti eh'y'ohudunyangaho obubbaani. Oja huhihola mu mbaawo ej'omurjwa omuhosa.

² Era hija hunjeranerana enjuyi n'enjuyi; obuleeni hija huba efuuti ndala n'ehitundu n'obugalamu woosi efuuti ndala n'ehitundu, obuleeni namugulu hija huba efuuti edatu. Ameega gaahyo galiba gambaawo ejomu musaala n'omwene ogwo ogw'akasiya.

³ Olihimaalaho hu mugulu n'enzaabbu enyene n'enyene, enjuyi n'enjuyi ko nohu meega, oteho n'omugo ogw'enzaabbu ohuyeswanigirisa.

⁴ Oja hubbota emihobyo ej'enzaabbu ebiri ebiri hu luuyi n'oluuyi ng'ohena ojita njaasi w'omugo ohunamba emirabba ej'ohuyeedanga mu hugega.

⁵ Emirabba jija huba j'omunwa omuhosa era ojimaaleho n'enzaabbu.

⁶ Oja huta ehituuti ehyo ehy'ohudunyangahohu obubbaani mu moni w'olutimbe olwawula Ehifo Ehyawufu n'Ehifo Ehyawufu Obugali omuli Esanduuku y'Endagaano. Hu Sanduuku ohwo, pohu nja hwagananiranga ni neewe.

⁷ Era hiisi mu mugamba, Alooni aja hutiinanga ohulongoosa etaala, ng'aniokhesa obubbaani hu hituuti ehyo.

⁸ Era ananjambenga etaala ehyegulo ganiokesa obubbaani mu moni ja MUSENGWA emirembe n'emirembe.

⁹ Otaniokhesa obubbaani obubagaana oba ohunjeraho ebirabo ebi bohya bihwiye byaguguliha, oba enjongo ey'embehe ey'ebirime, wayire enjongo ey'ehinyewewa.

¹⁰ Alooni anaholenga omukolo ogw'ohugwalaasa ehituuti ehyo omulundi mulala mu mwaha. Ananjambenga amafugi g'ebiyayo ebibasalire olw'ohusonina ebibi ng'aganjaha hu meega lulala mu mwaha emirembe n'emirembe. Ehituuti ehyo hyawufu bugali eyiri MUSENGWA."

Omusolo gw'eweema ya MUSENGWA

¹¹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati,

¹² "N'obala Abayisirayiri ohumanya obungi waawe, hiisi muutu ananjanga MUSENGWA ebbeesa olw'ohwenda ohunonia obulamu wuwe ko hanjupuli atabalumba n'obabala.

¹³ Era hiisi oyubananenga ohubala, anabugulenga hirala hyahubiri ehya sekelo, omunjendo ogu baagereha ohusasulanga mu Hifo Ehyawufu. Era ebbeesa ejo jinabenga hirabo ehi anjayeyo eyiri MUSENGWA.

¹⁴ Hiisi anjasa emyaha amahumi abiri ohutiina mu moni, ni bananenenga ohumubala, aja hunjanga MUSENGWA ehirabo.

¹⁵ Omunjinda saaja hubugulanga ehisingaho anjo era n'omugadi yeesi saaja hubugulanga ejitanjara hitundu ehya sekelo, ni banjaya ebbeesa ejo olw'ohubasonina.

¹⁶ Oja husoloosa ebbeesa mu Bayisirayiri olw'ohubasonina ebibi, ohene ojitambise hu mirimo ejohu w'Eweema ey'Ohwagananirangamo. Baja husasula ebbeesa ejo, nja huhuuma obulamu waawe."

Ebbaafu ey'ohusaabirangamo

¹⁷ Ng'ajo MUSENGWA geyongera aloma Musa ati,

¹⁸ "Olihola ebbaafu ey'ehihomo n'ehihondo hyayo ehy'ehihomo, abaatu ohusaabirangamo. Oja huyitengeha njagati w'ehituuti n'Eweema ey'Ohwagananirangamo era ohene ojuhemo amaaji.

¹⁹ Alooni n'abasaani babe banasaabirangamo engalo n'amagulu.

²⁰ Ni banabenga ni batiina mu moni ja MUSENGWA mu Weema ey'Ohwagananirangamo, oba ni batiina hu hituuti ohunjeresa, ohwohya enjongo yaguguliha, banasaabenga amaaji ago ko hitabaleetera hufa.

²¹ Banasaabenga engalo n'amagulu gaawe ko hitabaleetera hufa. Ehyo hiragiyo eyiri Alooni n'abasaani ko n'abejuhulu baawe emirembe n'emirembe."

Amafuta agohutambisanga mu hwawula

²² Nga MUSENGWA aloma Musa ati,

²³ "Namba ebyahaloosa ebihirira erala obulanji, ekilo mukaaga eja miira ow'amaaji n'ekilo edatu eja kinamooni anjuna obulanji, n'ekilo edatu eja kaani.

²⁴ Era oja hunjamba n'ekilo mukaaga eja kasiya, mu bipimo ebitorogole ebyomu Hifo Ehyawufu, n'elita ene ej'amafuta agomu mizayiti,

²⁵ obiholemo amafuta amawufu ag'ohutambisanga mu hwawula. Amafuta ago baja hugatabulamo ebyahaloosa mu kola ey'ehikugu. Era gaja hufuuha mawufu.

²⁶ Oja hunjamba amafuta ago onjaha hu Weema ey'Ohwagananirangamo ko nohu Sanduuku y'Endagaano,

²⁷ nohu meeza, nohu biitu byayo byosibyosi, nohu hihondo hy'etaala, nohu biitu byahyo, nohu hituuti hy'obubbaani,

²⁸ nohu ehituuti ehyohwohyerangahohu enjongo, nohu biitu ebitiiniraho byosibyosi, nohu bbaafu, n'ehihondo hyayo.

²⁹ Oja hugwalaasa ebiitu ebyo ohubifuula byawufu bugali era hiisi ehi bihonyaho, hinabenga higwalaafu.

³⁰ Oja hujuha hu Alooni n'abasaani babe amafuta, obawule bapeeresenga ng'abasengi.

³¹ Ohene olomere Abayisirayiri oti, 'Amafuta gange gano agohwawula, gaja huba mawufu emirembe n'emirembe.

³² Sibagajuhanga hu muutu owabulijo era simuholanga mafuta agandi agali hyanigo. Nigo mawufu era muganjirenga muuti mawufu.

³³ Era hiisi alitabula amafuta agandi agagafaanana, oba hiisi aligatambisa hu muutu atasaana, aliba sibahimubala ohuba mulala hu baatu bange.' "

Obubbaani

³⁴ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati, "Namba ebyahaloosa bino: sitakite n'onika ni galibbanumu njalala n'obubbaani obulari, byosibyosi ni binerajerana obusito,

³⁵ obiholemo obubbaani ng'olu muhugu mu hutabula ebyahaloosa, atabulamo. Era olitabulamo cumbi, ohuhihuuma ni hiri hirongoofu era hyawufu.

³⁶ Oja hutusaho ehitudu wajuula wafuuhira erala wunohi, ng'otaho obundi mu Weema ey'Ohwagananirangamo, mu moni w'e Sanduuku y'Endagaano aja nja hwagananira ni neewe. Hija huba hyawufu bugali eyi muli.

³⁷ Simutabulanga obubbaani mu ngeri nj'enyene ohutambisa hu biitu ebindi. Eyiri ewe, hija huba hyawufu olwa MUSENGWA.

³⁸ Era hiisi aja huhitabula mu ngeri nj'enyene, aliba sibahimubala ohuba mulala hu baatu bange."

31

Bbezaleeri n'Oholiyaabbu abafundi ab'ohuhola hu weema

¹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati,

² "Tobooye Bbezaleeri omusaani wa Wuuli era omwijuhulu wa Huuri owomu hiha hya Yuda.

³ Mwijuhiise Omwoyo wange, mujaaye amagesi n'ohutegeera n'ohumanya ohwehikugu ohuhola emirimo eja hiisi ngeri.

⁴ Mujaaye obuhugu ohutetekania amajolobera mu zaabbu nomu feeza nomu hihomo,

⁵ nomu husala amabaale ag'ebbeeyi n'embaawo era n'ohuhola emirimo eja hiisi ngeri.

⁶ Era tobooye n'Oholiyaabbu omusaani w'Ahisamaki owomu hiha hya Daani. N'abasinde abandi boosi mbarjaaye obusobozi ohuhola byosibyosi ebi kulagiye:

⁷ Eweema ey'Ohwagananirangamo n'Esanduuku y'Endagaano n'ehisembo hyowaho ko n'ebiiitu byosibyosi ebyomu Weema.

⁸ Mujaaye obusobozi ohubbota emeeza n'ebitiiniraho, ehihondo hy'etaala eh'y'zaabbu enyene n'enyene n'ebitiiniraho byosibyosi ko n'ehituuti eh'yohudunyihisaho obubbaani,

⁹ n'ehituuti eh'yohwohyerangaho enjongo ko n'ebitiiniraho byosibyosi ko n'ebbaafu n'ehihondo hyayo.

¹⁰ Batunge ebyambalo mu ngeri ey'ehikugu era ebyawufu eby'Alooni n'abasaani babe, ohwambala ni bajeeresa ng'abasengi,

¹¹ amafuta ogohujaha ko n'obubbaani obunjunya ahaloosa, ebyomu Hifo Ehyawufu. Baja huhola ebiitu byosibyosi ng'olu kulagiye."

Sabbaato ludaalo lwa hujuumula

¹² Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati,

¹³ "Loma Abayisirayiri oti, 'Muhuumanga oludaalo lwa Sabbaato ndimulutambiraho emirimo olwohuba nj'ahabonero ahali njagati wange ni nenywe emirembe n'emirembe, ohubalaga ti ndiise MUSENGWA abafuula ohuba bagwalaafu.

¹⁴ Muhuumanga oludaalo lwa Sabbaato ni luli lwawufu olwohuba lwahujuumuliraho. Era hiisi ataluhusenga, galuholeraho emirimo, ateehwa hufa, sibaja humubala huba mulala hu baatu bange.

¹⁵ Muli n'endaalo mukaaga ej'ohutambiraho emirimo aye oludaalo olwomusanvu lwa hujuumula, lwawufu eyiri MUSENGWA. Era hiisi ahola omulimo gwsigwosi hu ludaalo olwa Sabbaato, bamwitanga.

¹⁶ Olw'ehyo, Abayisirayiri bali n'ohuhusanga oludaalo lwa Sabbaato emirembe n'emirembe ohulaga baati bahuuma endagaano.

¹⁷ Hiri hiityo olwohuba nj'ahabonero ahali njagati wange n'Abayisirayiri ah'emirembe n'emirembe ti MUSENGWA gatonda egulu n'ehyalo mu ndaalo mukaaga, nga hu ludaalo olwomusanvu, ajuumula.' "

¹⁸ Hatonda ni gahena ohuloma ni Musa hu lusozi Sinaayi, ng'amunja ebipande bibiri eby'amabaale, ebi omwene ganandiihaho n'olwala lulwe.

32

Enyana y'enjombe eyi baabbota mu zaabbu

¹ Olwola, abaatu ni baabona Musa n'aluyeyo hu lusozi, behumbaania an'Alooni gaali, nga bamuloma baati, "Sihumanyire ehylire hu Musa, owatutusa mu hyalo hy'e Misiri. Olw'ehyo, tuhulereeyo abahatonda abanatutangirirenga."

² Ng'ehyo hireetera Alooni ohubaloma ati, "Mutuse epeta ej'zaabbu ejiri hu matwi g'abahasi benywe n'abaana benywe abaseere n'abahaana, mujindetere."

³ Ng'abaatu bosibosi betusamo epeta jaawe ej'zaabbu ejaali hu matwi gaawe, bajinjirira Alooni.

⁴ Nga Alooni anaana ezaabbu ejo ahena ajisanuusa, awumbamo enyana y'enjombe. Ng'ango abaatu baloma baati, "Yisirayiri, bano nj'abahatonda abahutusa mu hyalo hy'e Misiri."

⁵ Alooni ni gabona ebyo, gatongola ehituuti mu moni w'ehiwumbe ehyo, ng'ahena alangirira ati, "Olwejo, mu mugamba nja hubaano embaga ya MUSENGWA."

⁶ Ni wahya, mu mugamba pwipwipwi abaatu benyoha banayo enjongo eri bohya kwiye yagugulihana n'eryohutabagana. Ng'abaatu beehala balya, banywa era benyoha ohuhina mu ngeri ey'obunemu.

⁷ Ng'ango MUSENGWA aloma Musa ati, "Teremuha ogoboleyo, olwohuba abaatu babo aba watusa mu hyalo hy'e Misiri, babbengire.

⁸ Mangu mangu banooye hale hu ngira eyi nabalagira ohugenderangamo. Babbotire enyana y'enjombe ohunwa mu zaabbu era nga bahena bayijumirya, bayina n'enjongo baloma baati, 'Yisirayiri, bano nj'abahatonda aba hutusa mu hyalo hy'e Misiri.' "

⁹ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Abaatu bano mbaweene b'emuyoyo mihahanyafu.

¹⁰ Olw'ehyo, ndehe mbahenereho obusungu wange, mbashiirise. Aye ndihufuula ewe egwanga ebbala."

¹¹ Aye Musa gegayirira MUSENGWA Hatonda wuwe ati, "O MUSENGWA, lwahiina wenda ohenere obusungu buwo hu baatu babo aba watusa mu hyalo hy'e Misiri n'otambisa amaani amangi n'obunangi?"

¹² Lwahiina wenda Abamisiri balome baati, 'Watusa abaatu babo e Misiri n'ehigendererwa hy'ohubetira mu sozi, ohubashiirihisa erala ohunwa hu hyalo?' Kusunga wehubbe mu hifuba, otoosa habi hu baatu babo.

¹³ Hebulira Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo* abajeeresaba babo, aba ewe wamwene werayirira waloma oti, 'Ndifuula abejuhulu benywe duuli hy'emunyeenye hwigulu era nja hubana ehyalo hino hyosihyosi ehi nasuubisa ohuba hyawe emirembe n'emirembe!'

¹⁴ Ng'ango MUSENGWA gehubba mu hifuba, ndaleeta ndibo hu baatu babe ng'olu gaali n'alomire.

¹⁵ Nga Musa ateremuha ohunwa hu lusozi n'anambire mu ngalo jije ebipande bibiri eby'amabaale, ebi banandiihaho hu njuji jombi, mu moni n'egongo.

¹⁶ Hatonda omwene nj'owahola ebipande ebyo eby'amabaale era nj'owabinandiihaho.

¹⁷ Yoswa ni ganulira abaatu ni bahayaana, ng'aloma Musa ati, "Pulira abaatu mu kambu oti hani basoola."

¹⁸ Aye Musa gamugobolamo ati, "Eryo sijanjaasi ly'abahayaana olw'obunangusi oba lyahulira olw'ohubawagala aye ejanjaasi eri pulira ly'abaatu abemba."

¹⁹ Musa ni gasembera njaapi n'ekambi, gaabona enyana y'enjombe n'abaatu ni bahina, ehyo hyamusungunasa bugali gadanya njaasi ebipande by'amabaale ebi gaali n'anambire mu ngalo, mu materemuhiro g'olusozi nga bibbwagijihamo.

²⁰ Ng'ango anamba enyana y'enjombe eyo eyi baali ni babbotire mu zaabbu ng'ayisanuusa n'omuliro, ng'ahena ayinjuula yifuuha oti gohe, ng'ayitabula mu maaji, anajia Abayisirayiri ohuganywa.

²¹ Ni gahena ng'acuhira Alooni amuloma ati, "Abaatu bano baahuna hi, ko obaleetere ohuhola ehibi ehyla anjo?"

²² Ng'Alooni amugobolamo ati, "Musengwa yange, otanyigira, omanyire oti abaatu bano bulijo banjeega hu huhola bibi.

²³ Bandoma baati, "Tuholere abahatonda abanatutangiriremo, olwohuba sihumanyire ehylire hu Musa, owatutusa mu hyalo hy'e Misiri.'

* 32:13 32:13 Oba Yisirayiri.

²⁴ Nga ese ko mbaloma ati, 'Hiisi ali n'enzaabbu ayireete.' Ni bayireeta, nayidanya mu muliro, nga mujwamo enyana y'enjombe yino."

²⁵ Musa ni gabona Alooni naleteeye abaatu ohunjaba banjwa hu hituufu era ni bafuuhire njeho jababita eyiri abalabe baawe,

²⁶ nga Musa gemeerera na mulyango gw'ekambi abaloma ati, "Hiisi ali hu luuyi lwa MUSENGWA gaaje nana." Ng'Abaleevi bosibosi bahumbaanira ana gaali bamweswanigirisa.

²⁷ Ng'abaloma ati, "MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, 'Hiisi mulala hu enywe anambe epiima yiye abite mu kambi ohunjwa hu mulyango ohwola hu mulyango ogundi, giite mugandawe n'owemihago ni muliranwawe.' "

²⁸ Era Abaleevi baahola ng'olu Musa galagira, biita abaatu ng'ekumi edatu hu ludaalo olwo.

²⁹ Nga Musa aloma Abaleevi ati, "Olwaleero babangaye ohuba banjeeresa ba MUSENGWA olw'ohwita abaana benywe n'abaganda benywe era MUSENGWA abanjaaye ekabi."

³⁰ Oludaalo olwalondaho nga Musa aloma abaatu ati, "Mwaholire ehibi hibbala bugali! Leha tiine eyiri MUSENGWA nindi oba oli anjo gabasonija."

³¹ Ng'anjo Musa agobolayo eyiri MUSENGWA amuloma ati, "Abaatu bano baahola hibi nyo, babbotire abahatonda mu zaabbu!

³² Olw'ehyo kwegayirira, obasonije. Aye n'otabasonije, sanguule mu hitabo hiho."

³³ Aye MUSENGWA galoma Musa ati, "Hiisi aholire ehibi, namusangule mu hitabo hyange.

³⁴ Naahani tiina, onjire abaatu mu hifo ehi nahuloma. Malayika wange anahutan-girirenga. Aye ehiseera hija ohwola mbonerese abaatu abo olw'ehibi hyawe."

³⁵ Era MUSENGWA gabanindihira hanjupuli olwohuba bajumirya enyana y'enjombe eyi Alooni gababbotera.

33

MUSENGWA alagira abaatu ohunjwa e Sinaayi

¹ Ng'anjo MUSENGWA aloma Musa ati, "Ewe n'abaatu babo abawatusa mu hyalo hy'e Misiri, mujwe mu hifo hino, mutiine mu hyalo ehi nalayirira Yibbulayimu ni Yisaka ko ni Yakobbo ti, 'Nja huhija abejuhulu babo.'

² Nja huloma malayika ahutangiriremo era nja hubbingamo Abakanani n'Abamooli n'Abahiiti n'Abaperezi n'Abahiivi ko n'Abayebbusi.

³ Mutiine mu hyalo ehitulaha amabeere n'omodugere. Aye ese sinja hutiina ni nenywe olwohuba muli n'emyo mihahanyafu, sobola nabasihiihisa hu ngira."

⁴ Abaatu ni banjilira ebibono ebyo banakunala era sibambala n'emihomyo.

⁵ Sibambala olwohuba MUSENGWA gaali alomire Musa ati, "Loma Abayisirayiri oti, 'Muli n'emyo mihahanyafu. Era singa hutiina ni nenywe wayire ahaseera hadiidi, nja hubahenano. Olw'ehyo, mweyambulemo emihomyo, ko mbone ehi nabaholere.' "

⁶ Olw'ehyo, ohunjwa hu lusozi Horebbu ohutiina mu moni, Abayisirayiri baalehera anjo ohwambala emihomyo.

Eweema ya Musa ey'Ohwagananirangamo ni MUSENGWA

⁷ Musa ganjiranga eweema gayemeha ebulafu w'ekambi ni njalino ahanaanjoro, ng'ayiranga ati "eweema y'ohwagananirangamo." Era hiisi owendanga ohwebusaho hu MUSENGWA, gatiinanga mu weema eyaali ebulafu w'ekambi.

⁸ Hiisi olu Musa gatulanga ebulafu w'ekambi gatiina mu weema y'ohwagananirangamo, hiisi muutu genyohanga gemeerera na mulyango gw'eweema yiye gamulengerera ohwola olu Musa gahengiye.

⁹ Musa ni gengiranga mu weema, ng'ehireri ehiali oti hani siiro hitiina hiiha na mulyango gw'eweema eyo, nga MUSENGWA aloma ni naye.

¹⁰ Abaatu ni babonanga ehireri ehiali oti hani siiro ni hiwihire na mulyango gw'eweema y'ohwagananirangamo, nga hiisi muutu ahubba amafuha na mulyango gw'eweema yiye, ajumirya MUSENGWA.

¹¹ MUSENGWA galomanga ni Musa moni hu moni ng'olu muutu aloma ni meriwe. Musa ni gagamangayo mu kambi, omuloobera wuwe, Yoswa omusaani wa Nuuni, niye gasigalanga mu weema.

MUSENGWA asubisa ohuba njalala n'abaatu babe

¹² Ng'ango Musa aloma MUSENGWA ati, "Wundoma oti tangirire abaatu bano mbanjire mu hyalo ehisuubise aye sibundomera oyu nja hutiiina ni naye. Ate waloma oti wumanyire bulanji era osiima ebi kola.

¹³ Kale ehyo ni hiba ni hiri hituufu, someese etegeha yiyo naheyongera ohuhumanya n'ohuhusangaasanga. Era oterabira oti watobola egwanga lino ohuba baatu babo."

¹⁴ Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Nja hutiiina ni neewe mu lugendo luno era nja huhuŋa ehinuumulo."

¹⁵ Nga Musa amugobolamo ati, "Singa sootiina ni neefe, otatuleha hunwa ŋano.

¹⁶ Hiri hiityo olwohuba n'otatiina ni neefe, abaatu balimanyira hu hi baati ese kwesiimisa, ese n'abaatu babo? Ehija ohuleetanjo enjabulo ŋagati weefe n'abaatu abandi bosibosi hu hyalo, sihutiina ni neefe?"

¹⁷ Ng'ango MUSENGWA aloma Musa ati, "Nja huhola ng'olu busungire, olwohuba kumanyire bulanji era wunesiimisa."

¹⁸ Nga Musa amuloma ati, "Kusunga wundage eŋono liryo."

¹⁹ Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Nja huhutangiramo obone hu bulanji wange era nja hulangirira esiina lyange ti, 'MUSENGWA.' Nja hunjambira ehisasabirisi oyo oyu nja hunjambira ehisasabirisi era nja husaasira oyo oyu nja husaasira."

²⁰ Ne geyongera gamuloma ati, "Soosobola humbona moni hu moni olwohuba ŋanjuma owumbona gasigala n'ahiiri mulamu."

²¹ Nga MUSENGWA aloma ati, "Njalinjo anjaatu ohuupi ni nange anja oja hwemeerere hu baale.

²² Era ni naabe ni mbitanjo mu ŋono lyange, nahute mwironjo mwibaale, nahuwiiheho ehyaba hyange, ohwola olu nahene ohubitanjo.

²³ Oluvanyuma natuseŋo ehyaba hyange, obone omugongo gwange. Aye sooja humbona mu weeni."

34

Ebipande by'amabaale ebinyaaaha

¹ Ng'ango MUSENGWA aloma Musa ati, "Tiina obaaje ebipande bibiri eby'amabaale, ebiri hy'ebidaayi ebi wabbwanga, nja hunjandiihaho ebibono ebyene bira ebi naali ni pandiihire oludaayi.

² Wetegehe mu mugamba olwejo oniine hu lusozi Sinaayi anja ndi ŋamugulu w'olusozi.

³ Sibujanga n'omuutu wayire mulala era ŋataba muutu yesiyesi asemblera ohuupi n'olusozi, ŋanjume taama oba eŋombe eyaayira ŋaapi n'olusozi luno."

⁴ Olw'ehyo, Musa gabaaja ebipande bibiri eby'amabaale hy'ebidaayi. Era ni wahya mu mugamba, ganjamba ebipande ebyo ganiina ni nabyo hu lusozi Sinaayi ng'olu MUSENGWA gamulagira.

⁵ Ng'ango MUSENGWA geehira mu hireri, gemeerera ni naye era ng'alangirira esiina lirye ati, "MUSENGWA."

⁶ MUSENGWA gabita era ng'alangirira esiina lirye ati, "Ndiise MUSENGWA, MUSENGWA Hatonda ali n'ehisa n'ehisasabirisi, alwanjo ohuluŋa, ali n'ohwenda ohubitiirifu era omwesigwa.

⁷ Era genda abaatu aba hiisi mulembe era asoniŋa ebibi n'ohwonoona ko n'obujeemu waawe. Aye aboneresa abo abahola ebibi n'atagihira hu abaana baawe n'abejuhulu, ohwola hu hijuhulu ehyohudatu n'ehyohune olw'ebibi by'abasaaye baawe."

⁸ Ng'ango Musa ahubba amafuha ajumirya MUSENGWA ati,

⁹ "O Musengwa, nimba ni kwesiimisa, kwegayiriye otiine ni neefe. Wayire abaatu bano b'emyooyo mihahanyafu aye tusoniŋe ebibi n'ohwonoona hwefe era otufugiirire ohuba baatu babo."

Bagobosa endagaano buryaaha

¹⁰ Ng'ango MUSENGWA aloma Musa ati, "Naahani kola endagaano n'Abayisirayiri. Nja huhola ebyenunjisa bingi bugali ebitabanganjo ŋaatu ŋosinosi hu hyalo. Era ewe n'abaatu babo bosibosi baja hubona ebyamaliholiho, benunje.

¹¹ Muhuumanga ebiragiro ebi mbanja olwa leero. Nja hubbinga Abamooli n'Abakanani n'Abahiiti n'Abapereezi n'Abahiivi ko n'Abayebbusi.

¹² Mwehuumanga ohutahola ndagaano n'abaatu abali mu hyalo ehyo ehi muja ohusikira. Hiri hiityo olwohuba ni muli hihola, muja hunjamba esambo jaawe embi mubbaame.

¹³ Aye muli n'ohubbwagabbwaga ebituuti byawe ebyohunjeeraho eŋongo, mubbwagebbwage amabaale gaawe era mutemateme n'epaango j'Asera hatonda waawe.

¹⁴ Simujumiryanga bahatonda abandi, olwohuba ese MUSENGWA ndi Hatonda oewuuba.

¹⁵ Mwehuumanga ohutahola ndagaano n'abaatu abali mu hyalo ehyo, ni bahola obuhwedi era ni baja abahatonda baawe enjongo, baja hubalanga ohuyiryaho.

¹⁶ Era mutahanda mwahwera abasaani benywe abahaana baawe olwohuba bajumirya abahatonda baawe, ehyo hija huletera abasaani benywe ohuhola c'ehyene.

¹⁷ "Simwebboteranga hifaananyi hy'ehiitu hyosihyosi mu hyoma ehi basanuhiise ohuba Hatonda.

¹⁸ Muhuumanga Embaga ey'Emigaati eji batatayemo Ehisimbulusa. Era endaaloo musanvu mu mwesi gw'Abibbu, mulyanga Emigaati Ejinumamo Ehisimbulusa ng'olu nabalagira, muholanga muuto olwohuba omwesi ogwo jogumwanweramo e Misiri.

¹⁹ Hiisi mwana omuseere omudaayi anaabenga wange era hiisi hyayo ehisinde ehidaayi hinabenga hyange.

²⁰ Muñangayo enyana y'etaama ohununula enyana ya nasugirya endaayi. Ni munaabenga ni mutenda huyinunula, munayibbwagenga egosi. Hiisi mwana omuseere omudaayi, munamunulenga. Era sijabaganjo omuutu obuujja mu moni jange n'engalo njereere.

²¹ "Muli n'endaalo mukaaga ej'ohutambirangamo emirimo aye muñuumulanga hu ludaalo olwomusanvu. Muñuumulanga mu biseera eby'erima n'ebyegeza.

²² Mulyanga Embaga ey'Amakungula, ni muhunguuye ebibala ebidaayi eby'engaano era muholanga Embaga ey'Ebisisira ni mubunga ebibala hu komerero y'omwaha.

²³ Emirundi edatu hiisi mwaha, abasinde bosibosi baja hutiinanga ohujumirya MUSENGWA Omwene Buñangi, Hatonda wa Yisirayiri.

²⁴ Nja hubbinga ab'amawanga agandi era nja hugalama esalo jenywe, nja hujumano alyegomba eroba linyenye ni mulitiinanga ohujumirya MUSENGWA Hatonda wenywe, emirundi edatu mu mwaha.

²⁵ "Simuupanga mafugi g'ehyayo ehi muñongire njalala n'omugaati ogu bataayemo ehisimbulusa. Era simuleehanga njongo eyohu Mbaga y'Ohubihisya, siyinyehunganga ohwola mu mugamba.

²⁶ Ni muhungulanga ebibala ohujwa mu ndimiro jenywe, muñambanga ebahirira erala obulani mwanjira mu nyumba ya MUSENGWA Hatonda wenywe.

"Simunyiiyanga enyama ey'enyana y'embusi ni mutabuyemo amabeere."

²⁷ Ng'anjo MUSENGWA aloma Musa ati, "Nandiha ebibono bino, olwohuba mbebi nemireho ohuhola endagaano ni neewe ko n'Abayisirayiri."

²⁸ Musa gamenya eyo ni MUSENGWA endaaloo amahumi ane omuusi n'owiire, sigalyaho hamere oba hunywaho haatu hosihosi. Era MUSENGWA ganandiiha Amagambi Ehumu hu bipande by'amabaale.

Musa ameregenya mu moni

²⁹ Musa ni geeha ohujwa hu lusozi Sinaayi, n'anjambire ebipande bibiri eby'amabaale ebyaliho ebiragiro ehumi, sigamanya ati oweeni wuwe waali bumeregenya olwohuba gaali anwa huba ni Hatonda.

³⁰ Alooni n'Abayisirayiri bosibosi babona oweeni wa Musa ni bumeregenya, nga batya ohumusemberera.

³¹ Aye Musa gabalanga, nga Alooni n'abatangirisi bosibosi ab'ehibubbu hy'Abayisirayiri bagamayo batiina anja gaali, aloma ni nabo.

³² Oluvanyuma, Abayisirayiri bosibosi basembera anja gaali, ng'abana amagambi gosigosi aga MUSENGWA gamunjeera hu lusozi Sinaayi.

³³ Musa ni gahena ohuloma ni nabo, nga gewiha mu moni.

³⁴ Aye hiisi olu Musa gegiranga mu weema ohuloma ni MUSENGWA, galeeheranganjo ohwewihirira ohwola olu gatulanga ebulafu. Era ni gahatulire ebulafu, galomera Abayisirayiri bosibosi ebi MUSENGWA galagiranga.

³⁵ Era Abayisirayiri babonanga oweeni wa Musa ni bumeregenya. Gewihiriranga, ohwola olu gagamangayo ohuloma ni MUSENGWA.

35

Amagambi aganjuga Sabbaato

¹ Nga Musa alanga ehibubbu hy'Abayisirayiri hyosihyosi hihumbaana, ng'abaloma ati, "Bino mbebi MUSENGWA abalagira ohuhola.

² Muli n'endaalo mukaaga ej'ohuholerangaho emirimo aye oludaalo olwomusanvu lwawufu era eyiri MUSENGWA lwa hujuumula. Hiisi analuholerangaho emirimo, ali n'ohufa.

³ Simunjambyanga muliro mu mago genywe hu ludaalo lwa Sabbaato.”

Ebirabo ebibanayo mu Weema Enjawufu

⁴ Nga Musa aloma ehubbubu hy'Abayisirayiri hyosiyosi ati, “Hino nj'ehi MUSENGWA alagiye.

⁵ Muletere MUSENGWA ehirabo. Era hiisi ali n'omwoyo omugabi aneyo ehirabo eyiri MUSENGWA. Aneyo ezaabbu n'efeeza n'ehihomo,

⁶ n'engoye endani eja laasi n'aji bahola mu mooya g'embusi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando,

⁷ n'ebyanjo by'emiigu ebi babamba byafuaha birando, n'ebyanjo by'embusi n'embaawo ejomu musaala kasiya,

⁸ n'amafuta g'etaala n'ebyahaloosa ebi batabula mu mafuta agohutambisa mu hwawula, n'obubbaani

⁹ n'amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati onikisi ohuta hu efodi ko n'ehyambalo hyomu hifuba ehy'omuhulu w'abasengi.

Ebyohutambisa mu Weema

¹⁰ “Hiisi muutu omukugu mu byohubaaaja, anweyo gaaje ahole byosibyosi ebi MUSENGWA alagiye.

¹¹ Eweema Enjawufu n'ebyo huihaho n'emirobo n'embaawo n'emihiihiro n'esiuro n'ebiihaliro,

¹² e Sanduuku y'Endagaano n'emirabba n'ehisembo n'olutimbe olwawulamo,

¹³ emeeza n'emirabba n'ebiiitu byayo ebyohutambisa byosibyosi, n'emigaati eji banjongire eyiri Hatonda,

¹⁴ n'ehihondo hy'etaala n'amafuta gaayo ko n'ebitiiniraho

¹⁵ n'ehituuti ehy'ohudunyangaho obubbaani n'emirabba jowaho, amafuta agohutambisa mu hwawula ko n'obubbaani, olutimbe olwomu mulyango gw'Eweema Enjawufu,

¹⁶ ehituuti ehi bohyeraho ebi banjongire n'oluhaliro olw'ehihomo n'emirabba jaahyo n'ebiiitu ebyohutambisa byosibyosi ko n'ebbaafu n'ehihondo hyowaho,

¹⁷ n'etimbe ej'ohweswanigirisa olunya, n'ebisindi byajo ko n'ebiihaliro n'olutimbe olwomu mulyango gwomu lunya,

¹⁸ ekondo ej'Eweema Enjawufu, ej'olunya ko n'emigoye jaajo,

¹⁹ n'ebymbalo eby'abasengi, eby'ohunjeerehesangamo mu hifo Ehyawufu, ebyambalo ebyawufu eby'Alooni n'abasaani babe ebyohwambala ni banjeeresa ng'abasengi.”

Abaatu banjira ehirabo byawe

²⁰ Ng'ajo ehubbubu hy'Abayisirayiri hyosiyosi hijwa mu moni ja Musa ohutiina ohuhola ehyo ehi gabaloma.

²¹ Era hiisi muutu owaali n'omwoyo ogwenda ohuletera MUSENGWA ehirabo ganjira ohutambisa ohubbota Eweema ey'Ohwagananirangamo n'ohuhola ebyetaagisa mu weema, ko n'ohuhola ebyambalo by'abasengi.

²² Abasinde n'abahasi bosibosi abendire, banjira emihomyo ej'ezabbu, epeta ejohu matwi n'ejohu ngalo, n'embira n'ebyezaabbu byosibyosi, nga babinayo eyiri MUSENGWA.

²³ Era hiisi owaali n'olugoye olulani olwa laasi, nolwa bbululu nolwa namasyoma n'olulando ko n'olubahola mu mooya g'embusi, ebyanjjo by'emiigu ebi beeniha byafuaha birando n'ebyanjo by'embusi, babinjira babinjira.

²⁴ Hiisi muutu owasobola ohunjaayo ehirabo eby'efeeza oba eby'ehihomo, ng'abinjira MUSENGWA. Hiisi muutu owaali n'omusaala ogwa kasiya ogu basobola ohutambisa hu mulimo ogwo, ganjira ganjira.

²⁵ Era hiisi muhisi amanyire eby'emihono ganjira engoye endani eja laasi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando.

²⁶ Era hiisi muhisi oyu mwoyo gugwe gwalumirisa ohunjaayo, gahola engoye mu mooya g'embusi.

²⁷ Abatangirisi banyaayo amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati onikisi agohuta hu efodi nohu hyambalo ehyomu hifuba ehy'omusengi wa Hatonda.

²⁸ Nga banjira n'ebyahaloosa n'amafuta agohuta mu taala n'amafuta agohutambisa mu hwawula ko n'obubbaani obunnya obulani.

²⁹ Abayisirayiri bosibosi, abasinde n'abahasi, mula abanjira mula baati banjira ehiitu olw'omulimo ogu MUSENGWA galagira Musa ohuhola, banjira MUSENGWA ni nanjuma hubanjirisa.

Ohutongola Eweema Enjawufu

³⁰ Ng'ano Musa aloma Abayisirayiri ati, "MUSENGWA atobooye Bbezaleeri omusaani wa Wuuli, omwijuholu wa Huuri, owomu hiha hya Yuda.

³¹ Era Hatonda amwijuhiye Omwoyo wuwe, gamuja amagesi n'ohutegeera n'ohumanya ohuhola emirimo eja hiisi ngeri,

³² ohutetekania amajolobera mu zaabbu nomu feeza ko nomu hihomo,

³³ nomu husala amabaale ag'ebbeeyi n'embaawo n'ohuhola emirimo ej'ehikugu eja hiisi ngeri.

³⁴ Era amujaaye niye n'Oholiyaabbu omusaani w'Ahisamaki owomu hiha hya Daani, amagesi ohusomesa abaatu abandi ohuhola hya nibo.

³⁵ Abanjaaye amagesi ohuhola emirimo eja hiisi ngeri, ohubaaaja amabaale, abatungi b'engoye endaji mu wuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando ko n'engoye endaji eja laasi. Baasobola ohuhola emirimo josijosi eja hiisi ngeri era n'ohuyiia eby'ehikugu.

36

¹ "Bbezaleeri n'Oholiyaabbu n'abatambi abandi bosibosi MUSENGWA abanjaaye amagesi n'ohutegeera ohumanya ohuhola hiisi hiitu ehi benda mu hutongola Eweema Enjawufu ng'olu MUSENGWA gaalagira."

Abaatu banjira ebirabo bibitiirifu

² Ng'ano Musa alanga Bbezaleeri n'Oholiyaabbu n'abatambi abandi abahugu bosibosi aba MUSENGWA gaaja obuhugu, hiisi oyu mwoyo gugwe gwali ni gumuhubbirisa ohutiina ohuhola emirimo.

³ Ng'abanjambya ebirabo byosibyosi ebi Bayisirayiri banjira eby'omulimo ogw'ohutongola eweema. Era abaatu beyongera hiisi ludaalo ohunjirira Musa ebiitu ni njanjuma hubanjirisa.

⁴ Olw'ehyo, abahugu bosibosi abaali ni bahola omulimo ogw'ohutongola eweema, banjwayo

⁵ baloma Musa baati "Abaatu baleetire ebiitu bibitiirifu bugali ebyohuhola omulimo ogu MUSENGWA gatulagira ohuhola."

⁶ Ng'ano Musa atusa ehiragiro mu kambi yosiyosi ati "Naahani abasinde n'abahasi mulehera anjo obuyeedi owohutongola eweema." Ng'abaatu ko balehera anjo ohunjira ebiitu,

⁷ olwohuba ebi baali ni banjirire byali bihena omulimo byasigalaho n'ohusigala.

Ohutongola eweema

⁸ Abatambi abaali ni basinga obumanyi nj'abahola eweema ni mulimo etimbe ehumi eji baahola mu ngoye endaji eja laasi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando. Era mu timbe ejo bahubbamo n'ebifaanani by'abamalayika aba balanga baati abakerubbi.

⁹ Etimbe josijosi jaali jinjeranerana, obuleeni efuuti ane n'ebiri, obugalamu efuuti mukaaga.

¹⁰ Etimbe etaanu bajigaata njalala era ganjamba n'etaanu ejindi joosi bajinjimbya njalala.

¹¹ Era gaahola endiba mu lugoye olwa bbululu hutulo w'etimbe ejo eji bagaata etaanu etaanu.

¹² Baahola endiba amahumi ataanu hutulo w'etimbe engaate jira era endiba ejohu luuyi lulala ni ganjeranerana n'ejohu luuyi olundi.

¹³ Era baahola emirobo amahumi ataanu mu zaabbu ohugaata njalala etimbe jombi, ko Eweema Enjawufu yibe pimbe njalala.

¹⁴ Nga bahola etimbe ehumi nandala ohunjwa mu mooya g'embusi, ohuwiiha hu Weema Enjawufu.

¹⁵ Etimbe ehumi nandala, obuleeni jaali efuuti ane n'etaanu, obugalamu efuuti mukaaga.

¹⁶ Ganjimba etimbe etaanu njalala era gahena ganjimba n'omukaaga joosi njalala.

¹⁷ Era gahola endiba amahumi ataanu mu sonda nomu sonda w'etimbe eji banjimbya njalala.

¹⁸ Baahola ebiitu amahumi ataanu mu hihomo ohugumya etimbe njalala era ebiitu ebyo byali oti mirobo.

¹⁹ Era baahola ehyohuwiiha hu weema mu hyanjo hy'etaama emiigu ehibenihire hyafuua hirando, ehyango ehindi hyali hy'embusi.

²⁰ Ng'ano bahola embaawo ejomu musaala kasiya ej'ohutongolamo Eweema Enjawufu.

²¹ Obuleenji wa hiisi lubaawo waali efuuti ehumi n'etaanu, obugalamu ni jiri efuuti ebiri n'eyiici edatu.

²² Bahola ekondo ebiri ohuba njaasi wa hiisi lubaawo. Embaawo ejo josijosi ej'Eweema Enjawufu bajihola ni jagaagana.

²³ Baahola embaawo abiri ej'oluuyi lwomu mehiriro g'Eweema Enjawufu,

²⁴ era baahola n'ebiihaliro amahumi ane mu feeza: ebiihaliro bibiri njaasi wa hiisi lubaawo.

²⁵ Nga bahola embaawo amahumi abiri ejohu luuyi olw'engulu lw'Eweema Enjawufu,

²⁶ n'ebiihaliro amahumi ane eby'efeeza, ebiihaliro bibiri njaasi wa hiisi lubaawo.

²⁷ Baahola embaawo mukaaga ejohu luuyi lw'ebugwalyuba lw'Eweema Enjawufu,

²⁸ n'embaawo ebiri ejomu sonda jayo.

²⁹ Embaawo ejo jombi ohunwa njaasi oholera erala namugulu, ni bajisidihire n'epeta ndala. Jombi bajihola baatyo.

³⁰ Nosinosi, embaawo jaali munaana n'ebiihaliro ehumi namukaaga eby'efeeza, bibiri njaasi wa hiisi lubaawo.

³¹ Era baahola emihiihiro ehumi n'etaanu ohunwa mu musaala kasiya: etaanu hu luuyi olw'engulu lw'Eweema Enjawufu,

³² etaanu ejohu luuyi lwomumenamo. Era gaahola emihiihiro etaanu ejohu luuyi lw'ebugwalyuba olw'Eweema Enjawufu.

³³ Baahola omuhiihiro ogwa ngati ni gunwa hu luuyi ohwola hu luuyi lw'efuleemu.

³⁴ Nga bamaala embaawo ejo n'ezaabbu era babbota epeta mu zaabbu ejohusidihira emihiihiro era joosi bajimaalaho n'ezaabbu.

³⁵ Era baahola olutimbe mu ngoye endanji eja laasi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando, omuhugu galutungaho ebifaanani by'abamalayika aba balanga baati abakerubbi.

³⁶ Balunjambya n'ebiyoma ebiri oti mirobo ohunwa mu zaabbu hu bisindi bine ebyomu musaala kasiya ni babimaayeho n'ezaabbu nga babingisa mu biihaliro bine eby'efeeza.

³⁷ Mu mulyango ogwengira mu Weema Enjawufu baatamo etimbe eji baahola mu ngoye endanji eja laasi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando. Era hu timbe ejo, bataho n'omuleera.

³⁸ Baahola esiiru etaanu mu musaala kasiya era nga bajimaalaho n'ezaabbu, emirobo ni jijinjambiriye. Baahola n'ebiihaliro bitaanu eby'ehihomo.

37

Sanduuku y'Endagaano

¹ Nga Bbezaleeri abbota e Sanduuku mu mbaawo ohunwa mu musaala kasiya. Obuleenji, eyiici ane n'etaanu, obugalamu eyiici abiri namusanvu, obuleenji ohuja namugulu eyiici abiri namusanvu.

² Ng'amaala mugati n'ohumugulu w'e Sanduuku eyo n'ezaabbu enyene n'enyene era gaayitaho omugo ogw'ezaabbu ohuyeswanigirisa.

³ Ng'abbota epeta ej'ezaabbu ene, ebiri hu luuyi n'oluuyi hu magulu ane ag'e Sanduuku.

⁴ Ng'ajo ahola emirabba ej'omunwa omuhosa ej'ohuta mu mihobyo, nga byosi babimaalaho n'ezaabbu.

⁵ Era ng'anjamba emirabba ejo ajingisa mu mihobyo hu hiisi luuyi lw'e Sanduuku ohweyedesa mu huyidunda.

⁶ Bbezaleeri ganamba ezaabbu enyene n'enyene, ng'ayiholamo ehisembo ehoyu Sanduuku, obuleenji eyiici ane n'etaanu, obugalamu eyiici abiri namusanvu.

⁷ Ng'abbota mu zaabbu enyene n'enyene ebifaanani by'abamalayika abakerubbi babiri, babata hu luuyi n'oluuyi olw'ehisembo.

⁸ Ganamba kerubbi mulala gamuta hu luuyi lulala, owundi gamuta hu luuyi olundi. Aye bombi baali hiitu hirala n'ehisembo hy'e Sanduuku ni nanjumaño buyungiro.

⁹ Abakerubbi bombi bahotamirira ni balengereene ni banjuluhise n'amabanja gaawe era ni gawihiriye hu hisembo hy'e Sanduuku.

Ohuhola emeeza ey'ohutaho emigaati

¹⁰ Ng'ajo Bbezaleeri abbota emeeza mu musaala kasiya, obuleenji eyiici adatu namukaaga, obugalamu eyiici ehumi namunaana, obuleenji namugulu eyiici abiri namusanvu.

¹¹ Ng'ayimaalaho n'ezaabbu enyene n'enyene era ng'ayiniholesaho omugo ogw'ezaabbu ohuyeswanigirisa.

¹² Ng'ayiniholesaho omugo, eyiici edatu ohuyeswanigirisa ni bayinjahaho n'ezaabbu.

¹³ Ng'abbota epeta ej'enzaabbu ene, bahena bata ndala mu hiisi sonda hu magulu g'emeeza eyo.

¹⁴ Epeta ejo bajita huupi n'omugo omubengisa ebidundiro eby'emeeza eyo.

¹⁵ Ganjamba emirabba ej'omuŋwa omuhosa, gajimaalaho n'enzaabbu. Emirabba ejo jahugegerangaho emeeza.

¹⁶ Hiisi hiitu ehyohutambisa hu meeza hy'esaani n'ebikopo n'ajaaga n'ebibya gabibbota mu zaabbu enyene n'enyene.

Ehikhondo hy'etaala

¹⁷ Ng'ano Bbezaleeri abbota ehikhondo hy'etaala mu zaabbu enyene n'enyene, owihaliro n'enduli yahyo n'ebikopo ebyohujuhamo amafuta ebiri hy'ebimuli, byosibyosi ni biri hiitu hirala ni njajuma buyungiro.

¹⁸ Ehikhondo hy'etaala hyaliho amasaga mukaaga, adatu hu luuyi n'oluuyi.

¹⁹ Hiisi lusaga lwaliho ebimuli bidatu ebifaana hy'ebyalumondi ni biwumbuluhire.

²⁰ Era hu nduli y'ehikhondo hy'etaala, baataho ebihopo bine ebifaanana hy'ebimuli alumondi.

²¹ Naasi wa hiisi masaga abiri ohujwa hu nduli y'ehikhondo, njajimo ehiitu hy'ebimuli alumondi.

²² Ehikhondo hy'etaala n'amasaga ko n'ebiiu ebiri hy'ebimuli by'alumondi byali hiitu hirala ohujwa mu zaabbu enyene n'enyene.

²³ Gaabbota etaala musanvu n'etambi n'esuniya, byosibyosi mu zaabbu enyene n'enyene.

²⁴ Ganjamba ekilo adatu n'etaanu ej'enzaabbu enyene n'enyene, gabbotamo ehikhondo hy'etaala n'ebitiiniraho byosibyosi.

Ehitsuuti ehyohudunyihisaho obubbaani

²⁵ Ng'ano Bbezaleeri ahola ehitsuuti mu mbaawo ej'omusaala kasiya ehy'ohudunyisangho obubbaani. Ehitsuuti ehyo hyali hineranerana enjuyi n'enjuyi, obuleeni efuuti ndala n'ehitundu, obugalamu efuuti ndala n'ehitundu, obuleeni njamugulu efuuti edatu. Aameega gaahyo gaali g'omusaala nj'omwene.

²⁶ Hu mugulu, oluuyi n'oluuyi ko n'ohumeega, ahimaalaho n'enzaabbu enyene n'enyene era gaayitaho n'omugo ogw'enzaabbu ohuyeswanigirisa.

²⁷ Ng'abbota epeta ebiri ej'enzaabbu ajita njasi w'omugo hu njuyi ebiri ohujamba emirabba ej'ohweyeesangha mu hubbeeda.

²⁸ Gaahola emirabba ejomu ŋwaha omuhosa, ng'ahena amaalaho n'enzaabbu.

²⁹ Era gaahola amafuta amawufu agohutambisanga mu hwawula, gatabulamo ebyahaloosa mu kola ey'ehikugu, ng'ahola n'obubbaani obuŋunya ahaloosa bugali.

38

Ehitsuuti ehyohwohyerangaho enjongo

¹ Ng'ano Bbezaleeri anjamba embaawo ej'omusaala kasiya abbotaamo ehitsuuti ehyohwohyerangaho enjongo, obuleeni efuuti musanvu n'ehitundu, obugalamu efuuti musanvu n'ehitundu, obuleeni njamugulu efuuti ene n'ehitundu.

² Ng'ahola aameega ane, hiisi lwiga baaluta mu hiisi sonda era gaali hiitu hirala n'ehitsuuti. Ni gaahena, ng'amaalaho n'ehihomo.

³ Era gaahola ebyohutambisa hu hituuti: eby'ohuyolerangamo egohe n'ebijiiko n'ebibya n'ewuuma n'esuniya, byosibyosi gabibbota mu hihomo.

⁴ Gayiholera oluhaliriro olw'ehihomo, ng'ata mugati w'ehitsuuti, ni luli luleeni njamugulu.

⁵ Ng'anjamba emihobyo ej'ehihomo ene ajitamemo emirabba ej'ohweyeesangha mu hugginga.

⁶ Ng'ahola emirabba ej'omuŋwa omuhosa era ng'ajimaalaho n'ehihomo.

⁷ Ng'ano gengisa emirabba ejo mu mihobyo mu hiisi luuyi lw'ehitsuuti, ohweyeesangha mu hubbeeda. Gaahola ehitsuuti ni hiri oti sanduuku.

Ebbaafu ey'ehihomo

⁸ Ng'abbota ebbaafu ey'ehihomo n'ehikhondo hyayo mu ndabirwamu ej'abahasi abaanjeeresangha njamulyango gw'Eweema y'Ohwagananirangamo.

Olunya lw'Eweema Enjawufu

⁹ Ng'ano Bbezaleeri ahola olunya lw'Eweema Enjawufu. Obuleeni w'oluuyi lwomu mehiriho lwali efuuti cikumi n'ataanu era hwalihho n'etimbe ejomu lugoye olulanj olwa laasi,

¹⁰ n'ebisindi amahumi abiri eby'ohujomeha mu biihaliro eby'ehihomo amahumi abiri gataho ebiitu eby'efeeza oti mirobo ohunjambya etimbe.

¹¹ Engulu w'Eweema yoosi gaatayo ebisindi amahumi abiri eby'ohujomeha mu biihaliro eby'ehihomo amahumi abiri ko n'ebiitu oti mirobo eby'efeeza ohunjambya etimbe ej'efuuti cikumi n'ataanu.

¹² Hu luuyi lw'ebugwalyuba w'Eweema, obuleeni waali efuuti sanvu n'etaanu. Ebisindi byali ehumi n'ebiihaliro eby'ehihomo ehumi ko n'ebiitu eby'efeeza oti mirobo.

¹³ Hu luuyi olw'ebunwalyuba, olunya lwali obugalamu efuuti sanvu n'etaanu.

¹⁴ Hu luuyi lulala olw'omulyango gaataho etimbe obuleeni efuuti abiri n'ebiri n'ehitundu, n'ebisindi bidatu ko n'ebiihaliro bidatu.

¹⁵ Hu luuyi olundi olw'omulyango, gaataho etimbe obuleeni efuuti abiri n'ebiri n'ehitundu ko n'ebisindi bidatu n'ebiihaliro bidatu.

¹⁶ Etimbe ejo josijosi jaali jomu lugoye olulani olwa laasi.

¹⁷ Ganjambya ebisindi byosibyosi n'atambisa ehihomo ohweswanigirisa olunya lw'Eweema era ebiitu oti mirobo ohunjambya ebisindi byali by'efeeza ko n'ebiihaliro eby'ehihomo.

¹⁸ Olutimbe olwa ŋa mulyango gw'Ehifo Ehyawufu baluhola mu lugoye olulani olwa laasi nga balutunga n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando mu kola ey'ehikugu. Obuleeni w'olutimbe waali efuuti adatu ne obuleeni ŋamugulu waali efuuti musanvu n'ehitundu ohweswanigirisa olunya.

¹⁹ Gaahola n'ebisindi bine, ebiihaliro byabyo bine byali by'ehihomo era ebiitu oti mirobo n'epeta babbota mu feeza.

²⁰ Ekondo j'Eweema Enjawufu josijosi ko n'ekondo ej'olunya ohweswanigirisa, jaali ja hihomo.

Ebi baatambisa ohutongola Eweema

²¹ Luno nj'olukalala lw'ebiitu ebi batambisa ohutongola Eweema Enjawufu. Musa galagira Abaleevi ohubinandiha era Yisamaari omusaani w'Alooni omusengi nj'owaali omunandiisi.

²² Bbezaleeri omusaani wa Wuuli era omwijuhulu wa Huuri owomu hiha hya Yuda, gaahola byosibyosi ebi MUSENGWA galagira Musa.

²³ Era Bbezaleeri gaahola emirimo jije ni Oholiyaabbu omusaani w'Ahisamaki, owomu hiha hya Daani, omusali w'amabaale, omutetekanania era n'amanyire ohutunga engoye mu wuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando ko n'engoye endani eja laasi.

²⁴ Ezaabbu josijosi eji baatu baaayo ohutongola Eweema Enjawufu, yaali talanta abiri namwenda, ni sekeeli* lusanvu n'adatu, mu bipimo ebitongole ebyomu Hifo Ehyawufu.

²⁵ Ehibbubbu hy'Abayisirayiri hyosiyosi hyanayo efeeza eyanera etalanta cikumi ko ni sekeeli lukumi lusanvu musanvu n'etaanu, mu bipimo ebitongole ebyomu hifo ehyawufu.

²⁶ Abo abaali ni banesa emyaha amahumi abiri ej'obuhulu n'ohuhiraho, baali emitwalo kaaga, n'ekumi edatu n'ebihumi bitaanu n'ataanu. Hiisi mulala ganayo omujendo ogu baagereha, ogwali bbeka ndala, nj'ehitundu hya sekeeli, mu bipimo ebitongole.

²⁷ Hiisi hiihaliro ehy'Eweema, hyaniranga ekilo adatu n'ene ej'efeeza ohuhibbota. Nosinosi, ebiihaliro byali cikumi.

²⁸ Bbezaleeri gatambisa sekeeli† lukumi nalusanvu nasanvu n'etaanu, ohujiholamo ebiitu oti mirobo ohunjambya ebisindi.

²⁹ Era abaatu baaayo etalanta sanvu ej'ehihomo ko ni sekeeli ekumi ebiri nabine.

³⁰ Batambisa talanta ejo ej'ehihomo ohubbotamo ebiihaliro by'omulyango gw'Eweema ey'Ohwagananirangamo n'ehituuti n'oluhaliriro ko n'ebiitu byosibyosi ebyohu hituuti.

³¹ Era batambisa ehihomo ohubbota ebiihaliro eby'emyango ohubaata etimbe ni jeswanigirisa olunya n'ebiihaliro eby'etimbe eja ŋa mulyango ogwingira mu lunya ko n'ekondo josijosi ko n'ebiihaliro ohweswanigirisa Eweema Enjawufu.

39

Ebyambalo by'abasengi ba Hatonda

* **38:24 38:24** Sekeeli nj'ekilo mu hipimo ehitongole ehyomu hifo Ehyawufu. Talanta yalingamo sekeeli ng'ekumi edatu. † **38:28 38:28** Sekeelioba kilo adatu.

¹ Nga batambisa ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando ohutunga ehyambalo eby'abasengi ehy'ohwambalanga ni banjeeresa mu Hifo Ehyawufu. Era baholera Alooni ehyambalo ebyawufu ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

² Nga batunga efodi mu lugoye olulani olwa laasi n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu neja namasyoma n'enando.

³ Nga bahubba ezaabbu basalamo obuutu oti wuuzi batunga mu lugoye olulani olwa laasi n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando mu ngeri ey'ehikugu.

⁴ Hu mabega g'efodi baholeraho obusibiro bubiri enjuyi n'enjuyi, ohujimba mu moni n'egongo ohuyigumya.

⁵ Baatunga omusibiro n'amagesi ag'ehikugu mu lugoye nj'olwene olwo n'efodi ni njanuma buyungiro, n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu neja namasyoma n'enando n'endani eja laasi ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

⁶ Nga banamba amabaale onikisi bagata mu fuleemu ej'enzaabbu. Nga hu mabaale ohwo banandiihaho amasiina g'abasaani ba Yisirayiri ehumi n'ababiri.

⁷ Nga bagasidiha hu mabega g'efodi ohuba ehy'ohuhebulirirangaho abasaani ba Yisirayiri ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

Ehyambalo ehyomu hifuba

⁸ Nga bahola ehyambalo ehyomu hifuba mu lugoye olulani olwa laasi, bahitunga mu kola ey'ehikugu mu ngeri nj'enyene n'efodi: n'ewuuzi ej'enzaabbu neja bbululu neja namasyoma n'enando.

⁹ Hyali hyagaagana obuleeni eyiici mwenda, obugalamu eyiici mwenda, ni bayifun-yamo njabiri.

¹⁰ Ng'ano bataho enyiriri ene ej'amabaale ag'ebbeeyi. Olunyiriri oludaayi lwali lwa sarudiyo ni topazi ko ni karubukulo.

¹¹ Olunyiriri olwohubiri lwali lw'emeraludo ni safiro ko ni dayamondi.

¹² Olunyiriri olwohudatu lwali lwa yasiso n'agate n'amesiti.

¹³ Olunyiriri olwohune lwali lwa bberulo n'onikisi ko ni yasipero, ni biri mu fuleemu ej'enzaabbu.

¹⁴ Naaliño amabaale ehumi nabiri, hiisi baale ni banandiihaho esiina erala hu biha ehumi nabibiri hu g'abasaani ba Yisirayiri.

¹⁵ Nga bahola otujegere mu zaabbu enyene n'enyene, batuta hu hyambalo ehyomu hifuba ni babuluha hy'emigoye.

¹⁶ Nga bahola efuleemu ej'enzaabbu ebiri ko n'epeta ebiri ej'enzaabbu. Epeta ejo ebiri bajita hu sonda jombi namugulu w'ehyambalo ehyomu hifuba.

¹⁷ Nga bata obujegere ow'enzaabbu owo wombi mu peta ebiri mu sonda nomu sonda ej'ehyambalo ehyomu hifuba.

¹⁸ Nga basidiha oluuyi olundi olwa hajegere mu fuleemu ebiri ni banimba hu hohumabega mu moni hu efodi.

¹⁹ Nga bahola epeta ebiri mu zaabbu, nga bajita hu sonda jombi eja nyaasi w'ehyambalo ehyomu hifuba, mugati hu efodi.

²⁰ Ng'ano bahola epeta ej'enzaabbu ejindi ebiri, bajinambya hu mabega g'efodi nyaasi hu luuyi olwomu moni, namugulu w'omusibiro gw'efodi.

²¹ Nga banambya epeta ejohu hyambalo ehyomu hifuba n'ahasibiro ahabbululu ahohu efodi ko ehyambalo ehyomu hifuba hitahuhamo. Ebyo byosibyosi babihola ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

Ehyambalo ebindi eby'abasengi

²² Ng'ano bahola eganduula ohwambaliranga mugati w'efodi era balitunga n'ewuuzi eja bbululu.

²³ Ehituli omubefihira omutwe, bahyeswanigirisa n'ehiitu oti hitogi ko hitanawuha.

²⁴ Eganduula eryo balihola mu lugoye olulani olwa laasi. Era ohweswanigirisa egemo ly'eganduula, nyaasi hutulo baataho ebifaanani ebya komamawanga era batunga n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando. Baataho n'endege eji baabbotu mu zaabbu enyene n'enyene ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

²⁵ Era baahola endege ej'enzaabbu enyene n'enyene, nga bajita ngati wa komamawanga.

²⁶ Baahola endege bajita ngati wa komamawanga ohweswanigirisa ehirenge hy'Alooni ohwambalanga n'anjeeresa. Ebyo byosibyosi babihola ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

²⁷ Nga baholera Alooni n'abasaani babe amakaaso mu lugoye olulani olwa laasi.

²⁸ Nga babaholera ehoyu mutwe n'epale enyipi mu ngoye endani eja laasi.

²⁹ Omusibiro gwali gwomu lugoye oluṣaṣi olwa laasi olu batunga n'episyo mu ngeri ey'ehikugu n'ewuuzi eja bbululu neja namasyoma n'enando ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

³⁰ Nga bahola ahapande ah'ezaabbu enyene n'enyene, bahaṣandihaho baati, "Hyawufu eyiri MUSENGWA."

³¹ Nga bahaṣambya mu moni w'ehyambalo ehyohu mutwe n'ewuuzi ej'erangi erya bbululu ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

Ekeneresha y'omulimo ogw'ohutongola

³² Ng'ajo omulimo gwsigwosi ogw'ohutongola Eweema Enjawufu, Eweema ey'Ohwagananirangamo guṣwa. Abayisirayiri baahola hiisi hiitu ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

³³ Nga banjira Eweema Enjawufu aṣa Musa gaali: eweema n'ebibatambisa byosibyosi n'emirobo n'efuleemu n'emihiihiro n'ebisindi n'ebiihaliro,

³⁴ ebyanjo by'embusi n'ebyenṣombe n'ebyemiigu ebi bacuusa byafuuha birando ko n'olutimbe

³⁵ n'Esanduuku y'Endagaano n'emirabba jowaho n'ehisembo n'olutimbe

³⁶ n'emeza n'ebiiitu byayo byosibyosi n'emigaati eji banjira eyiri Hatonda,

³⁷ n'ehihondo hy'etaala ehy'ezaabbu enyene n'enyene n'etaala n'amafuta gaayo ko n'ebitiiniraho byosibyosi.

³⁸ Bamuṣirira n'ehituuti ehy'ezaabbu ehy'ohudunyasangaho obubbaani n'amafuta agohutambisa mu hwawula n'obubbaani ko n'olutimbe olwomu mulyango gw'Eweema Enjawufu,

³⁹ n'ehituuti ehy'ehihomo n'oluhaliro lwahyo olw'ehihomo n'emirabba jaahyo n'ebiiitu ebyohutambisa byosibyosi ko n'ebbaafu n'ehihondo hyowaho,

⁴⁰ n'etimbe ej'ohweswanigirisa olunya, n'ebisindi byajo ko n'ebiihaliro n'olutimbe olwomu mulyango gwomu lunya, n'emigoye n'ebihondo by'eweema ebyomu lunya era n'ebiiitu byosibyosi eby'ohutambisa mu Weema Enjawufu,

⁴¹ n'ehyambalo eby'abasengi eby'ohuṣeeresangamo mu hifo Ehyawufu, ebyambalo ebyawufu eby'Alooni n'abasaani ebyohwambala ni banjira ng'abasengi.

⁴² Abayisirayiri baahola omulimo gwsigwosi ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

⁴³ Nga Musa ahebera omulimo gwsigwosi, abona ati baali baguholire ng'olu MUSENGWA galagira. Ng'ajo abasabira ekabi.

40

Ohwemeha Eweema Enjawufu

¹ Ng'ajo MUSENGWA aloma Musa ati,

² "Hu ludaalo oludaayi mu mwesi omudaayi, oja hwemeha Eweema ey'Ohwagananirangamo.

³ Oja huta Esanduuku y'Endagaano mu Weema eyo ohene oṣeṣo olutimbe ohwawula Ehifo Ehyawufu n'Ehyawufu Obugali.

⁴ Oṣiremo emeeza ko n'ebitiiniraho. Oṣemo n'ehihondo hy'etaala, oṣeho n'amataala.

⁵ Oṣambe ehituuti ehi baabbota mu zaabbu ohudunyahisangaho obubbaani, ohite mu moni w'Esanduuku y'Endagaano, ohene oṣeṣo olutimbe mu mulyango ogw'Eweema Enjawufu.

⁶ Oja huta ehituuti ehyohwohyerangaho eṣongo mu moni w'omulyango gw'Eweema ey'Ohwagananirangamo.

⁷ Oṣambe ebbaafu oyitengehe ṣagati w'Eweema ey'Ohwagananirangamo n'ehituuti, ohene oyijuhemo amaaji.

⁸ Ṣabeṣo olunya ohweswanigirisa eweema era oṣeṣo olutimbe mu mulyango ogwingira mu lunya.

⁹ "N'ohena ohuhola otyo, oṣambanganga amafuta agohutambisa mu hwawula oṣahe hu biitu byosibyosi ebyomu Weema Enjawufu era hiisi hiitu hirifuuha hyawufu.

¹⁰ Era otambise amafuta ohwawula ehituuti ehyohuṣeeraho eṣongo era wawule hiisi hiitu ehi batambisa hu hituuti ehyo, bibe byawufu bugali.

¹¹ Era oṣambe amafuta oṣahe hu bbaafu n'ehihondo hyayo, bifuuhe byawufu.

¹² "N'ohena ebyo, oṣambanganga Alooni n'abasaani wabanjira ṣa mulyango ogwingira mu Weema ey'Ohwagananirangamo, obooge n'amaaji.

¹³ Wambase Alooni ebyambalo ebyawufu, omujuheho amafuta, omwabule gapeereṣe ng'omusengi.

¹⁴ Oṣambe abasaani babe, obambase amakaaso

¹⁵ obajuheho amafuta ng'olu onjahire saawe, bapeeresenga ng'abasengi. Era obunjeeresa waawe ng'abasengi buja huba w'emirembe n'emirembe.”

¹⁶ Nga Musa ahola ebiiitu ebyo byosibyosi ng'olu MUSENGWA gamulagira.

¹⁷ Olw'ehyo, hu ludaalo oludaayi mu mwesi omudaayi mu mwaha ogwohubiri ohunwa olu Bayisirayiri banwa e Misiri, nga bemeha Eweema Enjawufu.

¹⁸ Musa ni gaabona ohutongola Eweema Enjawufu ni hunjooye, gatanjo ebiihaliro n'embaawo ko n'emihiihiro jaayo, nga genyosa n'ebisindi byayo.

¹⁹ Nga ganjulusa ehoyuhiha hu Weema Enjawufu, ng'ayitaho n'ehyohwalaho hu mugulu, ng'olu MUSENGWA galagira.

²⁰ Ng'anamba ebipande by'amabaale ebibiri, abita mu Sanduuku y'Endagaano. Ng'anamba emirabba ajijomeha mu mihobyo j'Esanduuku, ohuyeeda mu hubbeeda. Ng'ahena ataaho ehisembo ohufunihiraho.

²¹ Nga gengisa Esanduuku y'Endagaano mu Weema Enjawufu, ahena ayitigalira n'olutimbe ng'olu MUSENGWA gamulagira.

²² Nga Musa anamba emeeza ayinjira mu Weema ey'Ohwagananirangamo mu Hifo Ehyawufu hu luuyi lwomu mehiriro.

²³ Ng'ahena ayitaho emigaati eji banyaayo eyiri MUSENGWA, ng'olu MUSENGWA gamulagira.

²⁴ Ng'anamba ehihondo hy'etaala anjira mu Weema ey'Ohwagananirangamo, ahita mu moni w'emeeza, hu luuyi olwomu mehiriro g'eweema.

²⁵ Ng'ango anambya etaala mu moni ja MUSENGWA, ng'olu MUSENGWA gamulagira.

²⁶ Ng'anamba ehituuti eh'y'ezabbu ahita mu Weema ey'Ohwagananirangamo, mu moni j'olutimbe

²⁷ ng'aniokehesaho obubbaani obununya ahaloosa, ng'olu MUSENGWA gamulagira.

²⁸ Ng'ango ata olutimbe mu mulyango gw'Eweema Enjawufu.

²⁹ Ng'anamba ehituuti eh'yohujeerangaho enjongo ahita huupi n'omulyango gw'Eweema ey'Ohwagananirangamo, ng'anongeraho embehe ej'ebirime ko n'enjongo eyibohya kwiye yaguguliha ng'olu MUSENGWA gamulagira.

³⁰ Ng'anamba ebbaafu ayitengeha ngati w'Eweema ey'Ohwagananirangamo ko n'ehituuti, ng'ahena ayijuhamo amaaji ag'ohusaabanga.

³¹ Musa n'Alooni n'abasaani babe, basaabirangamo engalo n'amagulu,

³² hiisi olu bengiranga mu Weema ey'Ohwagananirangamo oba batiina na hituuti, ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

³³ Ng'ango Musa ahola olunya ohweswanigirisa Eweema Enjawufu n'ehituuti era ng'atimba olutimbe mu mulyango gw'olunya. Nga ahena omulimo gugwe.

Ehireri hu Weema Enjawufu

³⁴ Ng'ango ehireri hiiha hiwiiha hu Weema ey'Ohwagananirangamo era enjono lya MUSENGWA liijula Eweema Enjawufu.*

³⁵ Musa sigasobola hwengira mu Weema ey'Ohwagananirangamo olwohuba ehireri hyali hiyihireho era enjono lya MUSENGWA liijula Eweema Enjawufu.

³⁶ Mu lugendo lw'Abayisirayiri lwosirwosi, olu ehireri hyedundanga ohunwa hu Weema Enjawufu, basimbuhanga batandiiha ohugenda.

³⁷ Aye ehireri ni hitedundire, boosi sibahasimbuuye lugendo lwawe, ohwola oludaalo olu hyahedundire nga ko basimbula.

³⁸ Olw'ehyo, ehireri hya MUSENGWA ohulaga ohubano huhwe hyawiihanga hu Weema Enjawufu mu muusi, ng'owiire omuliro guba mu hireri ehyo Abayisirayiri bosibosi ni babona. Hino hyaliho mu ngendo jaawe josijosi.

* **40:34 40:34** Olunyeriri luno lulaga luuti Weema Enjawufu n'Eweema ey'Ohwagananirangamo, nj'ebylene.

Ehitabo hy' Amagambi Enyanjula

Mu hitabo hino, mulimo endomaloma ya Musa eyiri Abayisirayiri ko banwe e Mowaabbu ohwambuha olwabi Yoludaani ohwengira mu hyalo hy'e Kanani. Endomaloma eyo yinjamba hu lugendo oluleeni mu lulafu era abahabulisa hu wesigwa wa Hatonda. Amagambi Olwohubiri gahebula abaatu ebinjamba hu byetagisa ohuhola mu ndagaano eyi Hatonda gahola ni Yisirayiri: singa abaatu bagondera amagambi ga MUSENGWA, baja husuna ekabi mu hyalo ehinyaaha ehi batiinamo. Aye singa bajeema, baja hubasalira omusango bahene bababbinge ohujwa mu hyalo ehyo (Esuula 4:1-40, suula 8 ni 27-30). Musa agobosamo abaatu amaani ohwesiga n'ohugondera Hatonda era beneyo ohuhola ebi Hatonda abendaho. Ng'oluvanyuma abatangirira mu hujumirya n'ohwemba. Nga Musa atiina hu lusozi Nebbo eyi galengera ehyalo ehi Hatonda gasuubisa ohubana. Musa gafira eyo n'ali n'emyaha cikumi n'abiri era bamusiha mu hyalo hy'e Mowaabbu. Nga Yoswa amugobolera mu magulu.

Esonga ekulu mu hitabo hino yinjamba hu wesigwa n'amaani ga Hatonda ohunonjola n'ohuhuma abaatu babe. Hatonda gaali ni nabo mu biseera ebigosi era mu bigosi ebyo, gabaŋa esuubi ery'obulamu owomu moni. Abaatu ba Hatonda bali n'ohusalano oyu baja hugondera era bamwenje, bamwesige era bamugondere. Ehi Yesu galanga "Egambi erihira obubbala mu gosigosi," liri mu suula 6:5 liroma liiti, "Yendanga MUSENGWA Hatonda wuwo n'omwoyo gugwo gwsigwosi n'obulamu wuwo wosiwosi, n'amaani gago gosigosi."

Hatonda alagira Abayisirayiri ohujwa e Horebbu

¹ Mu hitabo hino, mulimo ebiitu ebi Musa galoma Abayisirayiri ni bali mu lulafu, hu lubega lw'ebujwalyuba w'olwabi Yoludaani. Baali mu hiiho w'olwabi Yoludaani mu lulafu Arabba mu hifo ehi balanga baati Suufu, ŋagati w'ebibuga Parani ni Tofeli ni Labbaani ni Hazeroosi ni Dizahabbu.

² Ohujwa e Horebbu ohutiina e Kadesi Bbaruneya, n'obitire e Seyiri ehyalo ehy'esozi, ŋaaliŋo olugendo lw'endaalo ehumi nalulala.

³ Mu mwaha ogwamahumi ane hu ludaalo oludaayi mu mwesi ogw'ehumi namulala oluvanyuma lw'ohujwa e Misiri, nga Musa alomera Abayisirayiri byosibyosi ebi banjambaho ebi MUSENGWA gamulagira.

⁴ Bino byaliŋo n'ahenire ohujangula Sihoni habaha w'Abamooli owaali ni gehala e Hesibboni era Ogi habaha w'e Bbasani ni gehala Asitaroosi n'Edereeyi.

⁵ Abayisirayiri ni baali ebujwalyuba w'olwabi Yoludaani mu hyalo hy'e Mowaabbu, Musa gatandiha ohunyonyola amagambi ati,

⁶ "Ni huli hu lusozi Horebbu, MUSENGWA Hatonda weefe galoma ni neefe ati, 'Ehiseera ehi mubaaye hu lusozi luno, hihena.

⁷ Naahani mwinyohe, mweyongere n'olugendo mutiine mu hyalo ehy'esozi ehy'Abamooli, nomu matwale gosigosi agaliriheene ehiiho hy'olwabi Yoludaani mu Arabba ehyalo hy'esozi, nomu hitundu hy'ebujwalyuba, ni Negevu era n'ohwigobo ly'enyanya Meditereniani. Mutiine mu hyalo hy'Abakanani, n'e Lebbaanooni ohwolera erala hu Yufuleeti olwabi olubbala.

⁸ Mbanjaaye ehyalo hino hyosihyosi. Mutiine munjambe eminjuluko olwohuba nj'ehyalo ehi MUSENGWA galayira ati aja huŋa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo abasehulu benywe ko n'abejuhulu baawe.' "

Abatangirisi b'ebibubbu

⁹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Sisobola hubatangirira senjene.

¹⁰ MUSENGWA Hatonda benywe abahiise era muli bangi, ŋaahani muli bangi hy'emunyeenye hwigulu.

¹¹ MUSENGWA Hatonda w'abasehulu benywe, geyongere ohubaasa emirundi lukumi ohuhiraho anjo era abanje ekabi ng'olu gasuubisa.

¹² "Aye ese senjene sisobola hwetwiha ebigosi n'emigugu ko n'ohwemulugunya hwenywe.

¹³ Olw'ehyo, sunayo abasinde ohujwa mu biha byenywe abagesi, abategeefu era aba baatu baja enjono, mbafuule batangirisi benywe ohulamulanga esonga hy'ejo.

¹⁴ "Nga mungobolamo muuti, 'Otehiise bulani.'

¹⁵ “Olw’ehyo, nanjamba abasinde abagesi era aba baatu banja enjono ohunja mu biha byenywe nabanja ohuba abatangirisi benywe, ohutangirira ebibubbu eby’abaatu olukumi lukumi, n’ecikumi cikumi n’ataanu ataanu ko n’ehumi ehumi.

¹⁶ Era mu hiseera ehyo nalabbira abatangirisi benywe abo ti, ‘Munjulirisenga esonga j’abaganda benywe era mujisalenga ni mutehubbira, wayire omusango guba ngati w’abaganda benywe Abayisirayiri hu Bayisirayiri oba Omuyisirayiri n’Omulugenda.

¹⁷ Simwehubbiranga mu sala yenywe ey’emisango. Munjulirisenga abagadi n’abanjinda ananjuma husosola. Simutyanga muutu yesiyesi ni musala emisango, olwohuba muja hujisalanga hu lw’obunangi wa Hatonda. Ne esonga engosi, muyipindihiranga nayiholaho.’

¹⁸ Era mu hiseera ehyo, nabalomera byosibyosi ebi mwali ni muli n’ohuhola.”

Batuma embega ohuheeta

¹⁹ Nga Musa geyongera aloma ati, “Ng’olu MUSENGWA Hatonda weefe gatulagira, hwanja e Horebbu nga hutuina mu hyalo ehy’esozi ehy’Abamooli mu lulafu olubbala lwosirwosi era olutiisa, ng’olu mwabona nga hwola e Kadesi Bbaruneya.

²⁰ Nga mbaloma ti ‘Mwolire mu hyalo ehy’esozi ehy’Abamooli, ehi MUSENGWA Hatonda weefe, ali hutuja.

²¹ MUSENGWA Hatonda wuwo ahunjaaye ehyalo ehyo otiine ojambe eminjuluko ng’olu MUSENGWA Hatonda w’abasehulu babo gahuloma. Otatya era otanjwamo maani.’

²² “Ng’ango mwesimwesi muuja eyi ndi mundoma muuti, ‘Hweherere hutumeyo embega batuhetere ehyalo ehyo, bagobole batulomere engira ey’ohubitamo era batulomere n’ebibuga byayo ng’olu biri.’

²³ “Ehyo hyali hirani. Nga tobola mu enywe abasinde ehumi n’ababiri, mulala mulala ohunja mu hiisi hiha.

²⁴ Abasinde abo batiina mu hyalo ehy’esozi, nga boola paka mu hiiho hy’Esukoli, nga baheeta.

²⁵ Era banogaho hu bibala ebyomu hyalo ehyo, nga bagobola ni nabyo. Nga batulomera baati, ‘Ehyalo ehi MUSENGWA Hatonda weefe ali hutuja, hirani.’

Abaatu bajeemera MUSENGWA

²⁶ “Aye enywe mwajeemera ehiragiro hya MUSENGWA Hatonda wenywe, nga mugaana ohutiina ohunjamba eminjuluko.

²⁷ Nga mwemulugunyira mu weema jenywe muuti, ‘MUSENGWA satwenda c’ehyagira gaatutusa e Misiri, ohutunjaayo eyiri Abamooli batusihirise.

²⁸ Ehyalo ehi hutuina, nga hyamafa! Abahyefe batuheniremo amaani, baloma baati, “Abaatu baayo b’amaani era baleeni ohutuhiraho. Ebibuga byawe bigalamu era babitongoleraho olukomera oluleeni ohwola mwigulu. Era hwabonayo n’abejuhulu ba Anaki.” *’

²⁹ “Ng’ango ese mbaloma ti, ‘Mutanjwamo maani era mutabatya.

³⁰ MUSENGWA Hatonda wenywe abatangiriyemo, aja hubasoolerera ng’olu mwabona byosibyosi ebi gabaholera e Misiri,

³¹ nomu lulafu. Era wabona engeri eyi MUSENGWA Hatonda wuwo gahugegamo hiisi njatu mu lulafu ohwola njano ng’olu musaaye agegamo omwana wuwe.’

³² “Aye wayire nabahebulisa ebyo byosibyosi, mwagaana ohwesiga MUSENGWA Hatonda wenywe,

³³ owabatangiriranga mu lugendo lwenywe n’omuliro owiire, n’ehireri mu muusi, ohubalaga ehifo an’ohwemeha eweema jenywe era n’ohubalaga engira ey’ohubitamo.

MUSENGWA aboneresha Abayisirayiri

³⁴ “Era MUSENGWA ni ganjulira ebi mwaloma, gabalunjira era ng’alayira ati,

³⁵ ‘Nanjuma muutu yesiyesi hu b’omulembe omubi guno alisuna omunjuluko hu hyalo ehirani ehyo ehi neerayirira ohuja abasehulu benywe,

³⁶ ohutusaho Kalebbu omwana wa Yefune. Nja humuja niye n’abolulyo lulwe omunjuluko hwirola eri galambuula olwohuba gagondera MUSENGWA n’omwoyo mulala.’

³⁷ “Era MUSENGWA keesi gandunjira olwenywe, ng’andoma ati, ‘Sooja hwola mu hyalo ehyo.

³⁸ Ne omuloobera wuwo Yoswa omusaani wa Nuuni, nj’olihingira. Kale mugoboseemo amaani olwohuba alitangirira Abayisirayiri ohubanira ohusikira ehyalo ehyo.

* 1:28 1:28 Abanaki baali hy’ebinyanja.

³⁹ Era n'abaana benywe abamwaloma muuti baja hubanja mu bujananguse, abaana abatasobola hwawulaho chirani n'ehibi, nj'abaja hutina mu hyalo ehyo. Era nja hubanja eminjuluko.

⁴⁰ Aye enywe mucuuhe mugende ni mugobola mu lulafu, ni mujambire engira eyitiina hu Nyanja Enando.'

⁴¹ "Nga mugobolamo muuti, 'Hwonoonire mu moni ja MUSENGWA. Naaahani ha hutine husoole n'abalabe ng'olu MUSENGWA Hatonda weefe gatulagira.' Ng'ango hiisi muutu gambala ebyohusoosa bibye, ni mujeega muuti hyangu ohuwaagala abaatu abomu hyalo ehy'esozi.

⁴² "Aye MUSENGWA gandoma mbalome ti, 'Mutatiina, olwohuba sinja hutina ni nenywe. Abalabe benywe baja hubanangula.'

⁴³ Nga mbalomera ebiitu ebyo aye simwanjirisa. Mwajeemera ehiragiho hya MUSENGWA era olw'embaha jenywe, mwalumba abaatu abomu hyalo ehy'esozi.

⁴⁴ Ng'ango Abamooli abomu hyalo ehyo ehy'esozi, banwayo hy'enjuhi babafulumusa, bababbinga ohunwa e Seyiri mu hyalo ehy'esozi baboohesa erala e Horuma.

⁴⁵ Ni mwagobola, mwaliririra MUSENGWA abayeede, ne sigabafaho.

⁴⁶ Ehyo hyabanjeramo ohumenya e Kadesi ehiseera ehyene ehireenji."

2

Ehiseera ehi Bayisirayiri baahena mu lulafu

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Oluvanyuma hwacuuha hwagama mu lulafu, hwanjamba engira eyitiina hu Nyanja Enando ng'olu MUSENGWA gandagira. Era hwahena ehiseera ehireenji ni hwetoololera e Seyiri mu hyalo ehy'esozi.

² "Oluvanyuma nga MUSENGWA gandoma ati,

³ 'Muhenire ehiseera hibbala ni mwetoololera mu hyalo hino ehy'esozi. Naaahani mucuuhe mugende ni mutiina engulu.'

⁴ Era MUSENGWA nga gandoma ati, 'Na abaatu ehiragiho bino oti: "Muli huupi hubita mu hyalo hya balebe benywe, abejuhulu b'Esawu, abamenyire mu Seyiri. Abaatu abo baja huba beralihirifu olwenywe aye mumanya

⁵ mutabasoosa, olwohuba sinja hubanja hitundu wayire hirala ehy'ohugulu hwiroya lyawe. Hiri hiityo olwohuba olusozi Seyiri nalunja Esawu ohuba omunjuluko gugwe.

⁶ Era ni munendanga emere n'amaaji, munabibagulengaho bugule n'ebbeesa.

⁷ MUSENGWA Hatonda wuwu, ahunjaaye ekabi mu hiisi hiitu ehi ohola. Ahulabiriye mu lugendo lulwo mu lulafu era abaaye njalala ni neewe emyaha amahumi ane emihwiye ni njanuma n'ehi odamba kadi hirala."

⁸ "Olw'ehyo, hwatiina hwabita hubita hu balebe beefe abejuhulu b'Esawu, abamenyire mu Seyiri. Hwaleha engira eyitiina mu lulafu Arabba, ni yinjwa Elati n'Eziyoni Gebberi, hwacuuha hwabita mu ngira eyomu lulafu lw'e Mowaabbu.

⁹ "Ng'ango MUSENGWA gandoma ati, 'Muteegula lutalo hu baatu b'e Mowaabbu olwohuba enywe sinja hubanjaaho wayire ahatundu hwiroya lyawe ohuba omunjuluko gugwe. Hiri hiityo olwohuba ehibuga Ari nahena hale ohuhinja abejuhulu ba Luuti ohuba eminjuluko jaawe.' "

¹⁰ MUSENGWA ni gaali n'ahiiri hunja Abamowaabbu ehyalo ehyo, hyamenyangamo eduuli ly'abaatu ab'amaani. Abaatu abo baali babalanga baati Ababbeemi era ni bali baleenji hy'Abanaki.

¹¹ Abanaki balanganga abaatu abo baati Abareefa, ne Abamowaabbu nibo babalangananga baati Babbeemi.

¹² Abakooli nj'abeherera ohumenya mu Seyiri. Aye abejuhulu ba Esawu bababbingamo nga bamenya mu hifo ehyo era babasihirisa ng'olu Abayisirayiri baahola abaatu abaali ni bamenya mu hyalo ehi MUSENGWA gabanja ohuba eminjuluko.

¹³ "Nga MUSENGWA aloma ati, 'Naaahani mwambuhe ehiiho hy'e Zeredi.' Nga hwambuha olwabi olwo.

¹⁴ "Emyaha adatu namunaana jabitano ohunwa olu hwanja e Kadesi Bbaruneya, ohwola olu hwambuha ehiiho hy'e Zeredi. Abasinde bosibosi ab'omulembe ogwo abaali ni basobola ohusoola, baali bafuuye ni banjooyenjo ng'olu MUSENGWA gaberayirira.

¹⁵ MUSENGWA gabasoosa ohwola olu gabasihirisa gabahenerano erala.

¹⁶ "Naaahani abasembayo hu basooli abo bosibosi ni bafa,

¹⁷ nga MUSENGWA gandoma ati,

¹⁸ 'Olwaleero mutiine mubite mu twale ly'e Mowaabbu anjaapi n'ehibuga Ari.

¹⁹ Ni mwola mu hyalo hy'Abamooni, mutabalomaho oba hubasoosa olwohuba sinja hubanja wayire hatundu hadyagala hu hyalo hyawe olwohuba ehyalo ehyo, nahinja abejuhulu ba Luuti ohuba obusika waawe.' "

²⁰ Ehyalo ehyo bahinjiranga ohuba hy'Abareefa abaali ni bamenyamo. Aye Abamooni babalanga baati Bazamuzumayiti.

²¹ Abareefa baali b'amaani era bangi era ni bali baleeni hy'Abanaki. Aye MUSENGWA gabasihiirisa n'atambisa Abamooni, bababbinga mu hyalo ehyo nga bahena bamenyamo.

²² Mu ngeri nj'enyene, MUSENGWA gayeeda abejuhulu b'Esawu gasihiirisa Abakooli abaali ni bamenya e Seyiri. Era abejuhulu b'Esawu abo bamenya mu hyalo ehyo n'ohwola hatyane.

²³ Era Abakafutooli ohujwa e Kureete, basihiirisa Abaavi abaali ni bamenya mu bitehere ehyo ohujwa hu nyanja ohwolera erala e Gaaza, nga bahena bamenyamo.

Abayisirayiri banjangula Sihoni habaha w'e Hesibboni

²⁴ Musa geyongera galoma ati, "Ni hwahena ohubita e Mowaabbu, MUSENGWA galoma ati, 'Mutiine mu hiiho hy'olwabi Aruooni mwambuhe, olwohuba mbanjaaye Sihoni Omwamooli habaha w'e Hesibboni n'egwanga lirye mu bujangi wenywe, mumwiguleho olutalo. Mutandihe ohujira ehyalo hihye ng'emijuluko.

²⁵ Ohujwa olwa leero luno, amawanga gosigosi hu hyalo gaja hubatya olw'etiisa eyi nja hubataaho. Baja hujulira efuma yenywe, baja huteetemanga era benjendeherere hu lwenywe.' "

²⁶ Musa geyongera galoma ati, "Ni hwali mu lulafu lw'e Kedemoosi, natuma abahwenda eyiri Sihoni habaha w'e Hesibboni ni nenda njabeŋo emiyaaya njagati weefe ni nabo ni muloma ti,

²⁷ 'Tufugiirire hubite mu hyalo hihyo. Huja hubita ngira hyonene, ni njuma humagamaga eyi ni neeyi.

²⁸ Huja hugula hugula emere n'amaaji. Huhusunga otufugiirire hubite mu hyalo hihyo,

²⁹ ng'olu bejuhulu b'Esawu mu hyalo hy'e Seyiri n'Abamowaabbu mu hyalo hy'Ari batufugiirira hwabita mu hyalo hyawe. Hwenda hutiine hwambuhe olwabi Yoludaani, hwingire mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda weefe ali hutuna.'

³⁰ "Cooka Sihoni habaha w'e Hesibboni gatugaana ohubita mu hyalo hihye, olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo gamuhahanyasa omwoyo era gaali mujeemu. Ehyo Hatonda gahihola ko hwahanjangula habaha oyo.

³¹ "Nga MUSENGWA gandoma ati, 'Tandihire ohubanja Sihoni n'egwanga lirye. Njaahani, mutiine mujangule ehyalo ehyo, muhinjire hibe mijuluko jenywe.'

³² "Sihoni n'abasirikale babe bosibosi ni batulumba e Yahazi ohutusoosa,

³³ MUSENGWA Hatonda weefe gamutuna n'abasaani babe ko n'abasirikale babe bosibosi, hwabanjangula.

³⁴ Era mu hiseera ehyo, hwasihiirisa ebibuga bibye byosibyosi: abaatu bosibosi, abasinde n'abahasi ko n'abaana. Njuma muutu yesiyesi owanjona.

³⁵ Aye hwanjira enjombe njalala n'ebiiitu ebi hwanyaga mu bibuga ehyo.

³⁶ "Ohujwa hu Aroweeri mu hiiho Aruooni, n'ehibuga ehiri mu hiiho ehyo ohwolera erala e Giliyaadi, njuma hibuga hyosihyosi ehyatuhayisa. Byosibyosi MUSENGWA Hatonda weefe gabituna hwabinjangula.

³⁷ Aye olw'ehiragiro hya MUSENGWA Hatonda weefe, simwatiina njapi n'eroba ly'Abamooni, oba eryohwigobo w'olwabi Yabboki oba ebibuga ehyomu hyalo ehy'esozi."

3

Abayisirayiri banjangula Ogi habaha w'e Bbasani

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Ni hwahena ohujangula habaha Sihoni, hwacuha hwanjamba engira eyitiina e Bbasani. Nga Ogi habaha w'egwanga ly'e Bbasani anjwayo n'ene lirye lyosiryosi batulumba Edereeyi.

² Ng'ano MUSENGWA gandoma ati, 'Otatya Ogi olwohuba mujayeyo n'abaatu babe bosibosi n'ehyalo hihye, mu bujangi wuwo. Musihiirise ng'olu wasihiirisa Sihoni habaha w'Abamooli e Hesibboni.'

³ "Nga MUSENGWA Hatonda weefe atuna Ogi habaha w'e Bbasani n'ene lirye lyosiryosi. Hwabasihiirisa bosibosi era njuma wayire mulala hu bo, owatunona.

⁴ Mu hiseera ehyo, hwanjangula etwale lyosiryosi erya Arugobbu era mwalimo ebibuga nkaaga mu wa habaha wa Ogi ow'e Bbasani. Era njuma wayire hibuga hirala ehi huta njamba.

⁵ Ehibuga ehyo byosibyosi baali babitongoleraho olukomera olwene oluleeni, n'ebihiihiro ko n'enjigi ej'ebiyoma. Era hwanjamba n'ebitehere bingi ebyanjumaho olukomera.

⁶ Hwasihiihirisa erala owahabaha wa Ogi ng'olu hwasihiiirisa Sihoni habaha w'e Hesibboni. Hwasihiiirisa ehibuga byosibyosi ko n'abaatu: abasinde n'abahasi n'abaana.

⁷ Aye hwanjamba ebyayo byosibyosi n'ebiiitu ebyali mu bibuga ehyo.

⁸ "Sihoni ni Ogi baali banjuga Abamooli ababanga ebuŋwalyuba wa Yoludaani. Amatwale gaawe gaali ganjwa mu hiiho hy'olwabi Arunooni ohwola engulu hu lusozi Herumooni. Hwanjamba amatwale ago gosigosi.

⁹ Abasidoni balanga olusozi Herumooni baati Siryoni aye Abamooli balulanga baati Seniri.

¹⁰ Hwanjamba ehibuga byosibyosi ebyali anagwalaali hu sozi n'amatwale ag'e Giliyaadi n'e Bbasani, ohwolera erala mu bibuga by'e Saleka n'Edereeyi, ebyali birala hu bibuga bya Ogi habaha w'e Bbasani.

¹¹ Ogi habaha w'e Bbasani gaali nje wejene owaali n'asigayenjo hu Bareefa. Ehitanda hihye hyali hy'ehyoma era obuleeni hyali hya fuuti ehumi nedatu, obugalamu hyali efuuti mukaaga. N'ohwola hatyane, ehitanda ehyo hihiiirino mu Raabba ehibuga hy'Abamooni.

Ebiha by'Abayisirayiri ebyamenya ebuŋwalyuba wa Yoludaani

¹² "Ni hwanjamba ehyalo hy'e Aroweeri, ehiri hutulo w'ehiiho hy'olwabi Arunooni, n'ehitundu ehyomu sozi ej'e Giliyaadi, n'ebibuga byamo, nahija abaatu abomu hiha hya Lubbeeni ni Gaadi.

¹³ Ehitundu hya Giliyaadi ehyasigalano ko ni Bbasani hyosihyosi, mu owahabaha wa Ogi, nahija ehitundu hy'ehiha hya Manase. Etwale lya Arugobbu lyosiryosi mu Bbasani baliranganga hyalo hy'Abareefa.

¹⁴ Yayiri ohunjwa mu hiha hya Manase ganjira etwale lya Arugobbu lyosiryosi eryomu Bbasani ohwolera erala hu salo y'Abagesuri ko n'Abamaaka. Ehyalo ehyo byosibyosi gabiguliha esiina lirye era ehibuga ehyo babiranga baati ehibuga bya Yayiri n'ohwola hatyane.

¹⁵ Ehiha hya Makiri nahija Giliyaadi.

¹⁶ Ne naja ab'ehiha hya Lubbeeni ni Gaadi ehitundu hy'etwale ly'e Giliyaadi. Nabanja ohunjwa mu hiiho Arunooni ohwola hu lwabi Yabboki hu salo n'Abamooni.

¹⁷ Hu luuyi lw'ebuŋwalyuba, abaatu bomu hiha hya Lubbeeni ni Gaadi baali bahoma hu lwabi Yoludaani, ohunjwa hu nyanja y'e Galilaaya ohwihirira erala hu Nyanja Ejumamo Ehiramu, ohwola ebugwalyuba w'ehiiho ng'olusozi Pisiga.

¹⁸ "Mu hiseera ehyo, naloma abaatu bomu biha bya Lubbeeni ni Gaadi ko n'ehitundu hya Manase ti, 'MUSENGWA Hatonda wenywe abanjaaye ehyalo hino. Olw'ehyo, abasooli bosibosi, banjambe ebisoosa bambuhe Yoludaani batangiriremo abaganda baawe Abayisirayiri.

¹⁹ Aye abahasi n'abaana benywe n'ebiyayo byenywe ebi muli ninabyo ebingi, bisigale mu bibuga ebi naabana.

²⁰ Muyeede abaganda benywe ohusuna obusika waawe boosi banjire eroba eri MUSENGWA Hatonda wenywe ali hubanja engereha w'ebugwalyuba wa Yoludaani. Oluvanyuma, hiisi muutu aja hwagamayo hu munjuluko gugwe Abayisirayiri bahye ni bahenire ohunjangula abalabe baawe.'

Bagaana Musa ohwingira mu hyalo hy'e Kanani

²¹ "Mu hiseera ehyo, naloma Yoswa ti, 'Weboneyeeho n'emoni, byosibyosi ebi MUSENGWA Hatonda wenywe gaahola abahabaha bala ababiri. Era MUSENGWA aja huhola atyo abahabaha abandi aba oja huwaagala.

²² Olw'ehyo, mutabatya olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe, aja hubasoolera.'

²³ "Mu hiseera ehyo negayirira MUSENGWA ti,

²⁴ 'O MUSENGWA Omwene Buŋangi otandihire ohulaga omunjeeresu wuwo amaani. Ejuma hatonda owundi mwigulu oba hu hyalo asobola ohuhola eby'amaani n'ebyamaliholiho ebi ohola.

²⁵ Kusunga wufugiirire tiine engereha wa Yoludaani mu hyalo ehiraŋi ehy'esozi ni Lebbanooni.'

²⁶ "Aye MUSENGWA gandunjira olwenywe, sigapuliirisa. Gandoma ati, 'Ehyo sohiromangaho nindi.

²⁷ Tiina hu lusozi Pisiga, oheje ebuŋwalyuba ko n'ebugwalyuba, mu maniino ko nomu mehiiro. Webonereho eroba olwohuba sooja hwambuha lwabi luno Yoludaani.

²⁸ Aye laabbira Yoswa era omugumye, olwohuba nje aja hwambuha gatangirira abaatu bano ohusuna eroba eri oja hulengera.’

²⁹ Kale hwamenya mu hiiho njaapi n’ehibuga Bbesi Pewori.”

4

Musa alaabbira Abayisirayiri ohugonderanga Hatonda

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, “Tega ohutwi ewe Yisirayiri onjilire amagambi n’ebiragiro ebi kusomesa. Obigonderenga ko obe n’obulamu era ko wahengira mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda w’abasehulu babo, alihuhunja ng’omuñuluko.

² Siwongerangaho oba sotosangaho hu biragiro ebi kuña. Ogonderanga MUSENGWA Hatonda wenywe.

³ “Hiri hiityo olwohuba mwabeene mweboneraho n’emoni jenywe, olu MUSENGWA Hatonda wenywe gasihiirisa hiisi oyo owajumirya Bbaali hu sozi Pewori.

⁴ Aye hiisi mulala hu enywe mwesimwesi abaali abesigwa eyiri MUSENGWA Hatonda wenywe, muhiiri balamu n’ohwola hatyane.

⁵ “Nabasomesa amagambi n’ebiragiro ng’olu MUSENGWA Hatonda wange gandagira. Mubinjambanga ni muli mu hyalo ehi mutiina ohunjira ohuba eminjuluko.

⁶ Mubinjambanga n’ohwegenderesa era ehyo hiija hulaga abaatu ab’amawanga agandi ti muli n’amagesi era mutegeera. Era ni bananjulirenga amagambi ago gosigosi, baja huloma baati, ‘Mu butuufu, abaatu bano b’amaani, bamagesi era bategeera.’

⁷ Era enjuma gwanga erindi ery’amaani eriri ni hatonda hya MUSENGWA Hatonda weefe ali huupi ni neefe hiisi olu humusunga.

⁸ Era gwanga hi ery’amaani eriri n’ebiragiro ebyawufu n’amagambi hya gandi hubanja olwa leero luno?

⁹ “Ohutusaho mwehuume! Mwegenderesenga ohutebirira ebi mwabeene mweboneraho. Mutaleha biitu ebyo ohubanjwa mu binjeego byenywe era mubiromeranga abaana n’abejuhulu benywe.

¹⁰ Siwibiriranga oludaalo olu wemeerera mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo hu lusozi Horebbu,* eyi gandama ati, ‘Ndangire abaatu, baaje, samwene nja huloma ni nabo. Baja hwega ohuutyanga endaalo josijosi ej’obulamu waawe era balisomesa n’abaana baawe ohuutyanga.’

¹¹ “Mwegerera mwemeerera huupi n’olusozi olu muliro gwaduha ohunjwa mu lusozi, erisi lyatumbiira njamugulu. Ebireri ebimali zigizigi n’ehiirema byawiha hu lusozi.

¹² Era MUSENGWA galoma ni nenywe naali mu muliro. Mwanjulira ejanjaasi lirye lyonene aye simwamubona omwene ng’olu afaana.

¹³ Gabaloma n’alangirira ebi muli n’ohuholanga ohwoheresa endagaano yiye, Amagambi Ehumi aga ganjandiiha hu bipande bibiri eby’amabaale.

¹⁴ MUSENGWA gandagira mu hiseera ehyo ohubasomesa amagambi aga muli n’ohugonderanga mu hyalo eyi mutiina ohwingira ohuba omunjuluko gwenywe.

Balabula Abayisirayiri ohutajumiryanga ebitali Hatonda

¹⁵ “Hu ludaalo olu MUSENGWA galoma ni nenywe mu muliro hu lusozi Horebbu, simwabona ng’olu afaana olw’ehyo, mwegenderesenga bugali.

¹⁶ Kale mwegenderese mutonoona mwebajira ebitali hatonda mu hifanani hy’omuutu yesiyesi omusinde oba omuhasi,

¹⁷ ehy’esolo oba ehy’enyuni ey’amabaja eyiguluha mu bbanga,

¹⁸ oba ehy’ehiitu hyosihyosi ehyejalula hwirola oba ehiri hy’enyeni mu maaji.

¹⁹ Oba wahejanga njamugulu wabona eryuba n’omwesi ko n’emunyeenyeni, byosibyosi ebyo ebiri mu bbanga, byahusendasenda ohubijumirya, ebiitu ebi MUSENGWA Hatonda wuwo gateerango abaatu bosibosi abali hu hyalo.

²⁰ Aye muhebuliranga muuti MUSENGWA gabanunula ohunjwa mu muliro mu hyalo hy’e Misiri, abafuule baatu babe ng’olu muli njahani.

²¹ “Aye MUSENGWA ganjandiiha hu lwenywe era galayira ati sinja hwambuha lwabi Yoludaani ohwingira mu hyalo ehirañi ehi MUSENGWA Hatonda wenywe abanja ohuba omunjuluko.

²² Muja hwambuha olwabi Yoludaani mutiine mu hyalo ehyo ehirañi aye ese nja hufiira njano. Ne enywe muuja hwambuha mutiine mwesunire ehyalo ehyo, ohuba omunjuluko gwenywe.

* 4:10 4:10 Oba Sinaayi.

²³ Mwenenekeresanga ohutebirira endagaano eyi MUSENGWA Hatonda wenywe gaahola ni nenywe, nga mwewolera ehitali hatonda hyosihyosi, ehi MUSENGWA Hatonda wuwo gahugaana.

²⁴ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo ali hy'omuliro ogusihirisa era ali n'ewuba.

²⁵ "Ni muliba ni muhenire ebbanga ereeni mu hyalo ehyo, ni musaaye n'abaana era ni muli n'abejuhulu, simugesyangaho mwonoona ni mwewolera ebibbote byosibyosi. Ehyo hibi mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo era hija humusunguasa.

²⁶ Olw'ehyo, ndanga egulu n'ehyalo ohuba mujulizi olwa leero ti singa mubbwaga endagaano, muja husihiriha mu hiseera hitono bugali, mujwero erala hu hyalo engereha wa Yoludaani eyi muli huupi hutiiina ohusuna omujuluko. Simuja humenyamo ebbanga ereeni, muja husihiriha mujwero erala.

²⁷ MUSENGWA alibasasaania mu mawanga agandi era batono abalinona.

²⁸ Mu mawanga eyo, muja hujumirya ebibbote ohunja mu mbaawo n'amabaale, abahatonda abatabona wayire ohunjilira era abatalya wayire ohunjunyira.

²⁹ Aye n'oli eyo, olyendula MUSENGWA Hatonda wuwo. Era n'olimwendula n'omwoyo gugwo gwsigwosi n'obulamu wuwo wosiwosi, oja humubona.

³⁰ "Era n'oliba mu bulumi mu ndaalo ej'oluvanyuma, n'obonaabona, oja hugobola eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo, wagondera ebi ahuloma.

³¹ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo, Hatonda w'ehisa. Saaja huhuhubba mugongo oba huhusihirisa oba hwibirira endagaano eyi gahola n'abasehulu babo.

MUSENGWA nje Hatonda

³² "Ale ni yendulirisa hu byafaayo ebinjamba hu hunja Hatonda atonde omuutu hu hyalo. Obuuse hu hyalo hyosihyosi obanga njabaaye njabangaŋo ehiitu ehibba hy'ehino oba njaliŋo owaali n'ahinjuliyeho.

³³ Njalinuŋo egwanga eryali ni linuliyeho ejanjaasi lya Hatonda n'aloma ohunja mu muliro, ng'olu ewe wanjilira, wasigala n'ohiiri balamu?

³⁴ Oba njaliŋo hatonda yesiyesi owaali n'agehisyeŋo ohwenjirira egwanga ohunja mu gwanga erindi n'atambisa ebyamaliholiho n'ebyenjunjisa n'obunangi n'olutalo n'amaani n'ebitiisa ebyene ebingi, ng'olu MUSENGWA Hatonda wenywe gaahola e Misiri ni mubona?

³⁵ "MUSENGWA gahulaga ebiitu ebyo wahamanya oti nje Hatonda yerene era njajuma owundi.

³⁶ Wanjilira ejanjaasi lirye ohunja mwigulu, ko waheega ohuba mugondi. Gahulaga omuliro gugwe ogw'amaani, wanjilira ejanjaasi lirye ohunja njagati mu muliro ogwo.

³⁷ Olw'ohwenda abasehulu benywe, gatobolamo abejuhulu babo gabaŋa ekabi era gahutusa e Misiri n'amaani gage amangi.

³⁸ Gabbinga amawanga agahuhira obubbala n'amaani, olwohuba gendire ohuhunja ehyalo hyawe ohuba munjuluko gugo ng'olu hiri njahani.

³⁹ "Kale hino ohihebuliranga era ohihuume mu mwoyo gugwo, MUSENGWA nje Hatonda mwigulu ko nohu hyalo, njuma wundi.

⁴⁰ Singa ohuumanga amagambi n'ebiragiro bibye, ebi kuŋa olwa leero, ebiitu byosibyosi binahutiinirenga bulanji, ewe n'abaana babo. Era owangaalire mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja ohuba hiho emirembe n'emirembe."

Ebibuga eby'ohwenjogomamo

⁴¹ Ng'ano Musa atobolamo ebibuga bidatu ebuŋwalyuba w'olwabi Yoludaani ohuba eby'ohwenjogomamo.

⁴² Omuutu yesiyesi owahetire owahye n'atagendereeye, ni njabaaye ni njajuma kayaan njagati waawe bombi, gahadulumiiye mu hirala hu bibuga ebyo, ohunjonja obulamu wuwe.

⁴³ Ebibuga ebyo byali Bbezeri mu lulafu anagwalaali, hu lw'ehiha hya Lubbeeni, ebibuga Ramosi mu twale ly'e Giliyaadi hu lw'ehiha hya Gaadi. Ebibuga ehindi, hyali Golani mu twale ly'e Bbasani, hu lw'ehiha hya Manase.

Endomaloma ya Musa eyohubiri

⁴⁴ Huno nj'ohulaabbira ohu Musa galaabbira Abayisirayiri.

⁴⁵ Gano nj'amagambi n'ebiragiro ebi Musa gaŋa Abayisirayiri ni banja e Misiri,

⁴⁶ ni baali mu hiiho ohuupi n'ehibuga hy'e Bbesi Pewori, ebuŋwalyuba w'olwabi Yoludaani. Egwanga eryo lyali lya Sihoni habaha w'Abamooli, n'anjugira e Hesibboni, ne Musa n'Abayisirayiri bamunjangula ni banja e Misiri.

⁴⁷ Abayisirayiri banangula owahabaha owo ko n'owa Ogi habaha w'e Bbasani, abahabaha bombi ab'Abamooli, ebuwalyuba wa Yoludaani.

⁴⁸ Abayisirayiri banangula njosinosi ohunwa hu hibuga Aroweeri hu hiteremuho w'ehiho hy'olwabi Arunooni, ohwolera erala hu lusozi Siriyooni, anandi olu balanga baati Herumooni.

⁴⁹ Era banangula n'ehyalo hyosiyosi ehy'ebuwaluba w'olwabi Yoludaani, ohwolera erala hu Nyanja Enjumamo Hiram, mu hiiho hy'olusozi Pisiga.

5

Amagambi Ehumi

¹ Nga Musa alanga Abayisirayiri bosibosi abaloma ati, "Tega ohutwi ewe Yisirayiri, onjilire amagambi n'ebiragiro ebi ndi hubana olwa leero. Mugeege era muhene mubigonderenga.

² "MUSENGWA Hatonda weefe gahola endagaano ni neefe hu lusozi Horebbu.

³ Endagaano eyo, sigiyihola n'abasehulu beefe bonene aye gayihola ni neefe hwesihwesi abahiiri abalamu.

⁴ Era hu lusozi olwo, MUSENGWA galoma ni nenywe moni hu moni, ejanjaasi lirye ni lijwera ngati w'omuliro.

⁵ Mu hiseera ehyo, naali muhwenda ngati wenywe ni MUSENGWA, ni mbalomera ebi MUSENGWA gaali n'abaloma olwohuba mwali mutiye omuliro hyabaloberehiise ohutiina hu lusozi. Era galoma ati,

⁶ "Ndiise MUSENGWA Hatonda wuwo owahutusa mu hyalo hy'e Misiri, eyi waali n'ohola owiidu.

⁷ "Sojumiryanga abahatonda abandi ohutusaho ese.

⁸ "Siwebajiranga hifaananyi ehy'ehiitu hyosiyosi ehyomwigulu, oba ehyohu hyalo oba ehyomu nyanja njaasi.

⁹ Sohubbiranga bifaananyi ebyo amafuha ohubijumirya, olwohuba ese MUSENGWA Hatonda wuwo ndi n'ewuba era mbonerera abaana n'ehijuhulu ehyohudatu n'ehyohune olw'ebibi by'abasehulu babo abacaawa.

¹⁰ Aye ndaga ohwenda hwange ohubitiirifu eyiri abaatu aba hiisi mulembe abanyenda era abanamba ebiragiro byange.

¹¹ "Sotambisanga siina lyange mu binambulamo, olwohuba ese MUSENGWA Hatonda wuwo ndibonerera hiisi muutu ajagiija esiina lyange.

¹² "Huumanga oludaalo olwa Sabbaato,* ni luli lwawufu ng'olu ese MUSENGWA Hatonda wuwo nahulagira.

¹³ N'endaalo mukaaga ej'ohuholeraho emirimo jijo.

¹⁴ Aye oludaalo olwomusanvu lwa Sabbaato eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo. Hu ludaalo olwo, njajumengano muutu yesiyesi hu bomu mago gago aluholeraho omulimo gwozigwosi, ewe n'abaana babo abaseere n'abahaana n'abeedu babo abasinde n'abahasi, esaame jijo ni nasugirya jijo n'ebiyayo bibyo ebindi byosibyosi, n'abalugendwa abamenyire ni nenywe. Abeedu babo abasinde n'abahasi bali n'ohunyumula hu ludaalo olwo hy'ewe.

¹⁵ Hebulira oti mwesi mwali beedu mu gwanga ly'e Misiri, ndiise MUSENGWA Hatonda wuwo onahutusa n'obunangi era n'amaani gange. C'ehigira MUSENGWA Hatonda wuwo ahulagira ohunyumulanga hu ludaalo olwa Sabbaato.

¹⁶ "Onanga lataawo ni maawo enono ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo ahulagira, ko wahawangaala mu hyalo ehi alihuhuja.

¹⁷ "Siwiitanga.

¹⁸ "Soholanga buhwedi.

¹⁹ "Siwiibanga.

²⁰ "Otabenranga wahyo ehi ataholire.

²¹ "Siwegombanga muhasi wabeene. Era siwegombanga nyumba yabeene, wayire eroba oba omwidu omusinde oba omuhasi oba esaame oba nasugirya oba ehiitu hyosiyosi ehyabeene.

²² "Ebyo nj'ebiragiro ebi MUSENGWA galangirira eyi muli mwesimwesi hu lusozi n'ejanjaasi ery'amaani ohunwa mu muliro n'ebireri n'ehiirema ehimali ngungungu era sigongeraho bindi bbe. Mu hiseera ehyo, ebyo nj'ebigaloma era gabinandiiha hu bipande bibiri eby'amabaale, ng'ahena abipambya.

²³ "Aye ni mwanjulira ejanjaasi ni lijwera mu hiirema era n'olusozi ni lwaduha omuliro, abatangirisi n'abahulu b'ebiha baaja eyi ndi.

* 5:12 5:12 Sabbaato lwali ludaalo lw'ohunyumula.

²⁴ Nga bandoma baati, 'MUSENGWA Hatonda weefe atulagire eņono n'amaani gage era huņuliye ejanjaasi lirye ohuņwa mu muliro. Olwaleero huweene huuti Hatonda asobola ohuloma ni neefe abaatu obuutu hwasigala ni huhuirinjo balamu!

²⁵ Aye űaahani hufiira hi? Omuliro ogw'amaani guno, guja hutusihiirisa! Singa MUSENGWA Hatonda weefe aloma ni neefe nindi, huja hufa. Omuliro ogwo gunatusi-hiirise.

²⁶ űalino owaali n'anjuliye ejanjaasi lya Hatonda Omwene Bulamu ohuņwa mu muliro, ng'olu efe huņuliye, gasigala n'ahiiri mulamu?

²⁷ Ewe tiina oņuliirise ebi MUSENGWA Hatonda weefe atuloma, ogobole obe ndiwe otulomera byosibyosi. Huja huņulira era hubigondere.'

²⁸ "MUSENGWA ganulira ohusunga hwenywe nga gandoma ati, 'Puliye ebi abaatu bahusungire era hiisi ehi balomire hirani.

²⁹ Singa babererera n'omwoyo guutyu oguutya, bahuumanga ebiragiro byange byosibyosi! Singa baholanga baaty, nibo n'abejuhulu baawe bahali bulani emirembe n'emirembe!

³⁰ Kale yagamayo obalome oti, "Mwagameyo mu weema jenywe."

³¹ Aye ewe ba űano nja huhuņa amagambi n'ebiragiro byange byosibyosi. Oli n'ohubasomesa ko bahabigondera mu hyalo ehi mbaņa ohuba omuņuluko gwawe.' "

³² Ng'ano Musa aloma ati, "Mufubengaho bugali ohugondera ebiragiro byosibyosi ebi MUSENGWA Hatonda wenywe abalagira, ni űanuma hutangatanga.

³³ Mugenderenga mu ngira eyi MUSENGWA Hatonda wenywe abalagira, ko mwahawan-gaalira mu hyalo ehi muja husuna ng'omuņuluko."

6

Ehiragiro ehihira obubbala

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Gano nj'amagambi n'ohulabbira n'ebiragiro ebi MUSENGWA Hatonda wenywe gandagira ohubasomesa. Muli n'ohubigonderanga mu hyalo ehi muli huupi ohuņira ng'omuņuluko.

² Era ewe n'abaana babo ko n'abejuhulu, muli n'ohutyanga MUSENGWA Hatonda wuwo mu bulamu wuwo wosiwosi. Oja huwangaala singa onahuumenga amagambi n'ebiragiro hibye byosibyosi.

³ Tega ohutwi ewe Yisirayiri era wehuumenga obe mugondi ko byosibyosi bihuti-inirenga bulani era oja husaalagana ekasi n'esinde mu hyalo ehituluha amabeere n'omudugere* ng'olu MUSENGWA Hatonda w'abasehulu babo, gahusuubisa.

⁴ "Tega ohutwi ewe Yisirayiri, MUSENGWA Hatonda weefe, nje MUSENGWA mulala yenjene.†

⁵ Yendanga MUSENGWA Hatonda wuwo n'omwoyo gugwo gwsigwosi n'obulamu wuwo wosiwosi n'amaani gago gosigosi.

⁶ Amagambi gano aga kuņa olwa leero luno, sigahuņwanga hu mwoyo.

⁷ Mugahebulisanga abaana benywe, mugalomengaho ni muli űango era n'olu muba mu ngundo ni mugenda, ni mugalamiriye hu buliri era nolu muba ni mwenyohire. Ogasomesanga abaana babo. Ogabalomerangaho ni mwahaaye űango era n'ogendanga mu ngira, n'ogalamiriye hu buliri oba ni mwenyohire.

⁸ Mugesidihenga hu mihono era mugetimbanga mu byeni byenywe ng'ahabonero ahohubahebulisanga.

⁹ Era mugaņandiihanga hu myango j'enjigi j'enyumba jenywe.

Balabula Abayisirayiri ohutajeemeranga Hatonda

¹⁰ "MUSENGWA Hatonda wuwo gasuubisa olu galayirira abasehulu babo, Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo ohubaņa ehvalo eyi ali huhuņira. Ehyalo ehyo hirimo ebibuga ebibbala era ebirani ebi otatongola.

¹¹ Enyumba jaayo, jijuuye ebirani eby'engeri n'engeri ebi mutamanyire eyi byaņwa. Era muja hudaņanga amaaņi mu sobere eji mutayaba, n'endimiro j'emizabbibbu n'emizayiti eji mutahoma. Ni muliryanga mweguta mu hyalo ehyo,

¹² mwegenderesanga mutebirira MUSENGWA owabanunula ohuņwa mu hyalo hy'e Misiri eyi mwaholanga owiidu.

¹³ Otyanga nje MUSENGWA Hatonda wuwo era omuņeresenga. Era n'obanga ni weyama, otambisanga siina lirye lyonjene.

¹⁴ "Simujumiryanga bahatonda ababaliranwa benywe.

* 6:3 6:3 Hyalo ehituluha amabeere n'omudugere Hitegeesa ehvalo ehigimu era ehijuuye ebirani. † 6:4 6:4 MUSENGWA Hatonda weefe, nje MUSENGWA yenjene oba MUSENGWA Hatonda weefe, ali mulala.

¹⁵ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo, ali n'ewuba. Era ni oja hujumirya abahatonda abandi, MUSENGWA wuwo, aja huhulunjira ahusihiirise ohunja hu hyalo.

¹⁶ Sohemanga MUSENGWA Hatonda wenywe ng'olu mwamuhema e Maasa.

¹⁷ Mufubengaho ohuhuuma amagambi n'ebiragiro ebi MUSENGWA Hatonda wenywe, gabaŋa.

¹⁸ Muholenga ebiitu ebituufu era ebiranji mu moni ja MUSENGWA, ko ebiitu bibati-inirenga bulanji. Era mutiine mu hyalo ehiranji ehi MUSENGWA galayirira abasehulu benywe ohuba eminjuluko jenywe,

¹⁹ era muja hubbinga abalabe benywe bosibosi ng'olu MUSENGWA galoma.

²⁰ "Mu moni eyo, omwana wuwo n'ahubuusanga ati, 'Amagambi n'ebiragiro ebyo byosibyosi ebi MUSENGWA Hatonda weefe gatuŋa, by'amahulu hi?'

²¹ "Omugobolangamo oti, 'Hwali beedu ba Falaawo e Misiri aye MUSENGWA gatutusayo n'obunjangi wuwe ow'amaani.

²² Hwabona MUSENGWA n'ahola ebyamaliholiho n'obubonero owenjunjisa era ow'amaani hu Bamisiri nohu Falaawo n'abaatu babe bosibosi.

²³ Gatutusa e Misiri era gatuleeta ohutuŋa ehvalo hino ehi galayira ohuŋa abasehulu beefe.

²⁴ Era MUSENGWA Hatonda weefe gatulagira ohugondera amagambi n'ebiragiro byosibyosi, n'ohumuŋanga enono, ko geyongere ohutuŋa ekabi era ahuumenga obulamu weefe ng'olu hiri hatyane.

²⁵ Singa hwegenderesanga ohuhola hiisi ehi MUSENGWA Hatonda weefe gatulagira, huja huha huhola ehi asiima.' "

7

Abaatu aba MUSENGWA gatobola

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "MUSENGWA Hatonda wuwo alihunjira mu hyalo ehi oli huupi hunjira ng'omunjuluko. Aja hubbingamo eduuli ly'amawanga ag'Abahiiti n'Abagirugaasi n'Abamooli n'Abakanani n'Abapereezi n'Abahiivi ko n'Abayebbusi, amawanga musanvu amabbala era ag'amaani ohuhuhira.

² MUSENGWA Hatonda wuwo n'alinjayo amawanga ago mu mihono jijo, wabanjangula, oli n'ohubasihiirihisa erala. Wehuumanga ohutahola ndagaano ni nabo era sobanjambiranga hisa.

³ Simufumbiriganwanga ni nabo. Era abahaana benywe sibafumbirwanga basaani baawe, n'abeseere benywe sibanjiranga bahaana baawe.

⁴ Hiri hiityo olwohuba olu muli hihola, abaatu abo baja huletera abaana benywe ohujumirya abahatonda baawe. Ehyo hija huletera MUSENGWA ohubalunjira ng'abasihirisa n'enjuma hugayaala.

⁵ Era bino nj'ebi muli n'ohuhola: muli n'ohubbwagabbwaga ebituuti byawe ebyohunjeraho enjongo, mutemateme n'epaango j'Asera hatonda waawe, muhene mwohye ebifaananyi byawe.

⁶ Hiri hiityo olwohuba oli mwawufu, muutu wa MUSENGWA Hatonda wuwo. Mu baatu bosibosi hu hyalo hino, gahutobola ohuba egwanga lirye eryljabulo era ery'omunendo mu gosigosi hu hyalo.

⁷ "MUSENGWA gabenda era gabatobolamo, sirwahuba ti mwali bangi ohuhira amawanga agandi, enywe mwali ndinywe omuhira obutono mu mawanga gosigosi.

⁸ Ne MUSENGWA abenda hubenda era gendire ohuhuuma ehirayiro hihye eyiri abasehulu benywe. Ehyo c'ehyagira MUSENGWA gabanunula n'atambisa obunjangi wuwe ow'amaani, gabatusa mu wiidu n'ohunyiigirisa ohu habaha Falaawo gaali n'abanyigirisa.

⁹ Olw'ehyo, mumanye muuti MUSENGWA Hatonda wenywe, nje Hatonda. Ye mwesigwa ahuuma endagaano yiye, alaga ohwenda huhwe ohubitiirifu eyiri abaatu aba hiisi mulembe abamwenda era abanjamba ebiragiro bibye.

¹⁰ Aye sigegania huboneresha n'ohusihiirisa abo abamucaawa.

¹¹ Olw'ehyo, mwegenderesenga ohugondera amagambi n'ebiragiro bibye ebi mbanja olwa leero.

Ekabi ejiri mu hugondera Hatonda

¹² "N'oja hugondera ebiragiro ebyo n'omwoyo mulala, MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhuuma endagaano yiye ohuhulaga ohwenda huhwe ohubitiirifu ng'olu galayira n'asuubisa abasehulu babo.

¹³ Aja huhwendanga era ahunje ekabi osalagane ekasi n'esinde. Aja hugimusanga eroba liryo era aja hwaswa n'ebayyo bibyo. N'oja hwola mu hyalo ehi galayira ohuŋa abasehulu babo, oja husunanga amakungula mangi ag'engaano n'omwenge ogwomu

mizabbibbu omunyaaha n'amafuta ogomu mizayiti. Era enjombe n'embusi n'etaama jijo jija hwala.

¹⁴ Aja hubanja ekabi ohuhira amawanga gosigosi mu hyalo. Naja hunjuma hunywe omusinde oba omuhasi aja huba mugumba oba ebyayo byenywe ohuba ebisaata.

¹⁵ MUSENGWA aja hubahingiranga obulwaye ohutabanjambanga. Era saaja huleeha obulwaye owo obu mwabona e Misiri aye aja hubuta hu balabe benywe bosibosi.

¹⁶ "Osihiriranga amawanga gosigosi aga MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhuŋa ohusihirisa. Sobanjambiranga hisa era sojumiryanga bahatonda baawe, olwohuba ehyo hija huhufuhira mutego.

¹⁷ Siweralihiranga webuusa oti mbo 'Nja husihirisa tye amawanga ago olwohuba baakira amaani?'

¹⁸ Aye sobatyanga, ohebuliranga ehi MUSENGWA Hatonda wuwo gaahola Falaawo n'abaatu b'e Misiri bosibosi.

¹⁹ Ohebuliranga ebiguudyo eby'amaani ebi gaahola abaatu bomu hyalo ehyo. Ehyo byosibyosi, wabyeboneraho n'emoni jijo! Era hebuliranga obubonero owenjajisa n'ebyamaliholiho n'obunjangi n'amaani, obu MUSENGWA Hatonda wuwo gatambisa ohuhununu ohuŋwa e Misiri. MUSENGWA Hatonda wuwo alitambisa amaani nj'ameene hu baatu abo aba mutya.

²⁰ Era MUSENGWA Hatonda wuwo aja hunjindiha etiisa mu abo abatono abaliba ni behwehire ohwola olu balisihiriha.

²¹ "Sobatyanga, olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo ali ni neewe, w'amaani era ŋanjuma amuhira.

²² MUSENGWA Hatonda wuwo aja hubbinganga amawanga ago hy'erala erala. Saaja hubabbinga mulundi mulala gwoŋene olwohuba esolo ejomwisugu jija hubabitiiriraho obungi.

²³ Aye MUSENGWA Hatonda wuwo aja huŋaayo abalabe babo mu mihono jijo. Aja hubadanyamo etiisa ey'amaani ohwola olu olisihirisa abatono abo.

²⁴ Alihuleetera ohuŋangula abahabaha baawe era erinuma aja huhebulira ati baaliho hu hyalo huno. Erinuma muutu yesiyesi aja husobola ohwemeerera mu moni jijo era oja hubasihirihisa erala.

²⁵ "Oŋambanganga abahatonda baawe wabohya era soluluhaniranga feeza oba zaabbu eyi baanahaho. Sobinjiranga olwohuba bija huhufuhira mutego. Ehyo hy'embihyo eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo.

²⁶ Sonjiranga hiitu ehy'embihyo mu mago gago, olwohuba weesi oja husihirira hya nibyo. Ocaawiranga erala abahatonda baawe olwohuba bembihyo mu moni ja MUSENGWA."

8

Mugonderanga MUSENGWA

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Ofubangaho bugali ohugondera ebiragiroyosibyosi ebi kuŋa, ko osobole ohuba mulamu, waale mu hyalo ehi MUSENGWA galayira ohuŋa abasehulu babo hibe omunjuluko.

² Era hebulira ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo gahutangirira mu lulafu ohuhena emyaha amahumi ane. Ehyo gahihola ni genda ohuhugesesya abone epeega yiyo n'ohuhwihahania onjambe ebiragiroyosibyosi.

³ Era galeha enjala yahuluma aye oluvanyuma ng'ahuŋa emaanu, eyi ewe n'abasehulu babo mwali ni mutamanyire. Ehyo gahihola ohuhusomesa ati omuutu saanabanga mulamu lw'emere yojene aye n'olwa hiisi hibono hya MUSENGWA.*

⁴ Mu myaha amahumi ane ejo josijosi, engoye jenywe sijanawuha wayire amagulu genywe ohusimba.

⁵ Himanye mu mwoyo gugwo oti ng'olu omusaaye anamo omwana wuwe endabusi, ni MUSENGWA Hatonda wuwo yeesi ahunjambo endabusi.

⁶ "Olw'ehyo gonderanga ebiragiroyosibyosi bya MUSENGWA Hatonda wuwo, ogenderenga mu ngira yiye era omutyenga.

⁷ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhuŋira mu hyalo ehigimu omuli enjabi n'esobere n'esulo j'amaaji agahuluhuta ni ganŋwa mu hiiho nomu sozi.

⁸ Ehyalo ehyo, hyama engaano ni bbaale, eriyo emizabbibbu n'emitiini ni komamawanga n'amafuta ko n'omodugere.

⁹ Era hyalo ehijuuye emere, ŋanjuma hiitu hyosihyosi ehinjamayo. Eriyo ebyoma bingi bugali hy'amabaale era mu sozi jaayo basobola ohuyabamo kopa.

* 8:3 8:3 Mat 4:4; Luk 4:4; Yow 6:31,49,58; Beb 9:4

¹⁰ “N’olyanga weguta, weyaasanga MUSENGWA Hatonda wuwo olw’ehyalo ehiraŋi ehi gahuja.

Mutebiriranga MUSENGWA Hatonda

¹¹ “Ofubangaho ohutebirira era wehuume ohubona oti n’osunire obusuni bungu, siwerabiranga MUSENGWA Hatonda wuwo, wajeemera amagambi n’ebiragiyo bibye ebi kuja olwa leero.

¹² Ni musunanga ebyohulya ebihena era mwatongola n’amayumba amalaji,

¹³ era n’ebidooli by’ejombe n’embusi n’etaama byasalagana bugali weene, n’efeeza n’ezaabbu ko n’ebiiitu ebindi byala, mwejomehanga.

¹⁴ Wegenderesanga, ebyo byosisyosi ni bibanganjo, siwehudumbase. Siwebiriranga MUSENGWA Hatonda wuwo owahutusa mu hyalo hy’e Misiri, eyi waali mu wiidu.

¹⁵ Siwibiriranga oti gahutangirira mu lulafu olubba era olwali ni lutiisa ni mulimo emisota ej’obusagwa ni namaala. Era mu lulafu olwo, ehyalo ehyomu, gabaŋa amaaji ohujwa mu lwanda!

¹⁶ Ni waali mu lulafu, gaahuja emaanu, emere eyi abasehulu babo baali ni batamanyire. Era gahuŋindihira ebiguudyo ebyo ohwenda ohuhugesesya wihahane hihuyeede ebiiitu byahahutiiniranga bulaji.

¹⁷ Ebyo byosisyosi gabihola ko otajeeganga mu mwoyo gugwo oti, ‘Obuŋinda buno nawusuna olw’amaani gange.’

¹⁸ Aye ohebuliranga oti MUSENGWA Hatonda wuwo nj’ahuja amaani ohugaganjala olw’ohwenda ohwoheresa endagaano eyi gaahola n’abasehulu babo, ng’olu hiri hatyane.

¹⁹ “Aye kuhahasa ti ni webiriranga MUSENGWA Hatonda wuwo wajumirya abahatonda abandi, mu butuufu kulomera ti muja husihiriha.

²⁰ Ng’olu MUSENGWA alisihirisa amawanga ago ni mubona, mwesi muja husihiriha olw’ohujeemera MUSENGWA Hatonda wenywe.”

9

Obujeemu w’Abayisirayiri

¹ Nga Musa geyongerera aloma ati, “Tega ohutwi ewe Yisirayiri, olwa leero oli huupi hwambuha olwabi Yoludaani, muŋire ehyalo ehy’amawanga amabba agabahiraŋo amaani. Abaatu abo bamenya mu bibuga era babitongoleraho olukomera oluleeni bugali.

² Era abaatu abo b’amaani era baleeni, bejuhulu b’Anaki hirimaani oyu mumanyire. Era wanulira n’endoma eyiri yiiti, ‘Nj’ani aŋanga ohuŋirirania Abanaki gabaŋangula?’

³ Aye ewe himanye oti MUSENGWA Hatonda wuwo nje aja huhutangiriramo hy’omuliro ohubasihirisa. Aja hubanafujia ko ewe obaŋangule era obabbinge era obasihirise ohujwa hu hyalo ng’olu MUSENGWA gasuubisa.

⁴ “Oluvanyuma lwa MUSENGWA Hatonda wuwo ohuhena ohuhubbingira abaatu abo ohujwa mu hyalo ehyo hibe omuŋuluko, soneeganga mu mwoyo gugwo oti, ‘MUSENGWA gaapa ehyalo hino olwohuba ndi mugwalaafu.’ Bbe, ali hutusa abaatu abamawanga ago mu hyalo ehyo olw’ebibi byawe.

⁵ Sirwahuba ti oli mugwalaafu oba mwesigwa mu mwoyo gugwo ti cehigira oli huupi hwingira mu hyalo hyawe hibe omuŋuluko. Aye olw’ebibi by’abaatu abo, c’ehigira MUSENGWA Hatonda wuwo aja hubbinga amawanga ago, ohwoheresa ehi galayirira Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, abasehulu babo.

⁶ Olw’ehyo himanye oti MUSENGWA Hatonda wuwo saali huhuŋa ehyalo ehiraŋi ehyo olwohuba oli mugwalaafu. Omwoyo gugwo muhahanyafu.

⁷ “Hebulira era siwebiriranga ng’olu wasuŋuŋasa MUSENGWA Hatonda wuwo mu lulafu. Ohujwera erala hu ludaalo olu waŋwa e Misiri ohwola hatyane, otiinire n’ojeemera MUSENGWA.

⁸ Era nohu lusozi Horebbu* mwaleetera MUSENGWA Hatonda ohubalunira bugali weene, huupi abasihirise.

⁹ Ebyo byaliŋo olu naali hu lusozi Sinaayi ohupambya ebipande by’amabaale ni huliho ebibono eby’endagaano eyi MUSENGWA gaahola ni nenywe. Naaliyo ohuhena endaalo mahumi ane omuusi n’owiire. Era endaalo ejo josijosi sinahombaho hyamu tamu oba hu tuuji.

* 9:8 9:8 Oba Sinaayi.

¹⁰ MUSENGWA gaapa ebipande bibiri eby'amabaale ebi Hatonda omwene gaṅandiihaho n'omuhono gugwe, ebibono byosihyosi ebi galoma ni nenywe n'ali mu muliro, hu ludaalo olu mwahumbaanira mu meeho g'olusozi.

¹¹ "Oluvanyuma lw'endaalo amahumi ane omuusi n'owiire, MUSENGWA gaapamba ebipande bibiri eby'amabaale, ohu gaṅandiiha endagaano.

¹² Ng'ango MUSENGWA gandoma ati, 'Yinyoha oserengete mangumangu olwohuba abaatu aba watusa e Misiri banjeemeeye baleha engira eyi nabaloma ohugenderamo. Basanuhiise ezaabbu babbotamo enyana y'enjombe.'

¹³ "Nga MUSENGWA Hatonda nindi aloma ati, 'Mbwene ng'olu abaatu abo bali n'emyoyo mihahanyafu era bajeemu, mu butuufu oweene.

¹⁴ Kale ndehe mbasihiirise, banwere erala hu hyalo era baberabire. Nja hutusa mu ewe egwanga ebbala era ery'amaani ohubahiraho nibo.'

¹⁵ "Olusozi ni lwali ni luhyaduha omuliro, ng'ateremuka ohunjwa hu lusozi ni pambire ebipande bibiri eby'amabaale ebi banandiihaho endagaano.

¹⁶ Ni naali ni teremuha, nabalengera ni mwonoonire ni muṅooye hu biragiro bya MUSENGWA Hatonda wenywe ebi gabalagira, ni mubbotire enyana y'enjombe mu zaabbu. Ni muṅooye hu ngira ya MUSENGWA eyi gabalagira ohugenderangamo.

¹⁷ Olw'ehyo, nadanya ṅaasi ebipande byombi, nga bibbwagijihira mu moni jenywe.

¹⁸ "Nga kubba amafuha mu moni ja MUSENGWA ng'olu nahola oludaayi hu lusozi. Era nahena endaalo amahumi ane, omuusi n'owiire. Sinalyaho hiitu hyosihyosi oba hunywa maaji gosigosi olw'ehibi ehi mwali ni muholire mu moni ja MUSENGWA mwamusunguṅasa.

¹⁹ Natya olwohuba MUSENGWA gabaliho ehirunji ni peega ti aja hubasihiirisa. Aye hu mulundi ogwo nindi gaapulirisa, sabasihiirise.

²⁰ MUSENGWA galunjira Alooni bugali weene, ni genda n'ohumusihirisa. Aye ese namusabira.

²¹ Mwahola hibi mu moni ja Hatonda ohubbota enyana y'enjombe mwahena mwayijumirya. Ehi naahola, nayinjamba nayisanuusa n'omuliro, nga njinuula yitetenuha bulanji yiba hy'efuuhe. Nga njinaanya mu mwala ogwehirira ohunjwa hu lusozi.

²² "Era nindi mwasunguṅasa MUSENGWA ni muli e Tabbera n'e Maasa ko n'e Kiburoosi Hatava.

²³ Era MUSENGWA gabasindiha ohunjwa e Kadasi Bbaruneya gabalagira ati, 'Mutiine muṅire ehyalo ehi mbaṅaaye,' aye mwajeemera ehiragiro hya MUSENGWA Hatonda wenywe era simwamugondera wayire ohumwesiga.

²⁴ Ohunjwa olu nabamanya, mujeemera MUSENGWA.

²⁵ "C'ehyagira nahubba amafuha mu moni ja MUSENGWA ohuhena endaalo amahumi ane omuusi n'owiire, olwohuba MUSENGWA gaali alomire ati aja hubasihiirisa.

²⁶ Negayirira MUSENGWA ti, 'O MUSENGWA Omwene Bunangi, otabasihiirisa. Abaatu abo, baatu babo abenjabulo aba wanunula n'obunangi n'amaani gago ohunjwa e Misiri.

²⁷ Kwegayirira osonje ebibi n'obuhahanyafu w'abaatu bano. Hebulira Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, banjeereses bano.

²⁸ Singa osihirisa abaatu bano, Abamisiri baja huloma baati, "Abayisirayiri baafa olwohuba MUSENGWA sigasobola huboosa mu hyalo ehi gasuubisa ohubana." Oba bahanda baloma baati, "Gabasihiirisa olwohuba gabacaawa, c'ehyagira gabanjira mu lulafu ohubeetira eyo."

²⁹ Aye bano baatu babo abenjabulo, aba watusa e Misiri n'obunangi n'amaani gago.'

„

10

Hatonda aṅa Musa ebipande ebindi

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Mu hiseera ehyo, MUSENGWA gandoma ati, 'Baaja ebipande bibiri eby'amabaale, ebiri hy'ebidaayi. Ohene obaaje n'e Sanduuku mu mbaawo omwohubihanga ebipande ebyo. N'ohenire, oja huuja eno hu lusozi.

² Nja huṅandiiha hu bipande ebyo ebibono ebyene bira ebi naali ni pandiihire oludaayi. Ōṅambe ebipande ebyo obite mu Sanduuku.'

³ "Ng'ango mbaaja e Sanduuku mu mbaawo j'omunjwa omuhosa. Nga pamba ebipande bibiri eby'amabaale hy'ebidaayi niina hu lusozi.

⁴ Nga nindi MUSENGWA aṅandiiha Amagambi Ehumi hu bipande ng'ahena abipamba. Byali bibono nj'ebyene hy'ebyasooka ebi MUSENGWA gabaloma ṅagati mu muliro hu ludaalo olu mwahumbaanira mu meeho g'olusozi.

⁵ Nga ngobola ohunwa hu lusozi, pamba ebipande ebyo mbibiiha mu Sanduuku y'Endagaano eyi nabaaja ng'olu MUSENGWA gandagira. Era ebipande ebyo biri mu Sanduuku omwo."

⁶ Abayisirayiri baanwa hu sobere j'Abajakaani nga batiina boola e Mosera eyi Aloonni gafira era nga bamusiha eyo. Ng'omusaani wuwe oyubalanga baati Elyazaali agobola mu magulu gage ajeerese ng'omuhulu w'abasengi.

⁷ Ng'ango banwayo batiina e Gudugooda. Ni banwa e Gudugooda batiina e Yotibbasa, ehyalo ehirimo amaaji amangi.

⁸ Mu hiseera ehyo, nga MUSENGWA atobola abasinde ab'ehiha hya Leevi ohuba basengi babe ohubbedanga Esanduuku ey'endagaano ya MUSENGWA, n'ohunwayo enjongo n'ohusabiranga abaatu ekabi mu siina lirye. Ejo nj'emirimo jaawe n'ohwola hatyane.

⁹ Ehyo c'ehigira Abaleevi banjuma munjuluko gw'eroba hy'ebiha by'Abayisirayiri ebindi. MUSENGWA omwene nj'omunjuluko gwawe ogwenjabulo, ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo gaaloma.

¹⁰ Nga Musa geyongera aloma ati, "Naali hu lusozi ohuhena endaalo amahumi ane omuusi n'owiire, ng'olu nahola hu mulundi ogwasooka. Nga nindi omulundi ogwo, MUSENGWA anjira ohusaba hwange, afugiirira ohutahusihiirisa.

¹¹ Ng'ango MUSENGWA gandoma ati, 'Yinyoha mweyongere n'olugendo, otangirire abaatu, batiine basune eminjuluko mu hyalo ehi nalayirira abasehulu baawe, ohubanja.'

Ohugonderanga n'ohwendanga MUSENGWA

¹² "Njahaani ewe Yisirayiri, MUSENGWA Hatonda wuwo ahwendaho hiina? Genda omutyenga era ogenderanga mu ngira emusangaasa. Omwendanga era omunjeeresenga n'omwoyo gugwo gwasigwosi n'obulamu wuwo wosiwosi.

¹³ Era oli n'ohugonderanga mu magambi n'ebiragiro bibye, ebi kuja olwa leero ko obe bulaji.

¹⁴ "Egulu eryanamugulu obugali n'ehyalo ko n'ebirimo byosibyosi bya MUSENGWA Hatonda wuwo.

¹⁵ Ne MUSENGWA gendire abasehulu benywe bugali era ng'atobolamo enywe abejuhulu baawe mu mawanga gosigosi, ng'olu hiri hatyane.

¹⁶ Olw'ehyo, muhomole emyoyo jenywe, mulehere anjo ohuba bahahanyafu.

¹⁷ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe nje Hatonda wabahatonda era nje Musengwa w'abasengwa. Nje Hatonda omubbala, ow'amaani era ow'etiisa, atehubbira era saalya nguzi.

¹⁸ Esonga ja bafuubbi n'abanamwandu, ajinjamba n'atehubbira. Alumirwa abalugendwa, gabaña ebyohulya n'ebyochwambala.

¹⁹ Kale mwendanga abalugendwa olwohuba mwesi mwali balugendwa mu hyalo hy'e Misiri.

²⁰ Oli n'ohutyanga MUSENGWA Hatonda wuwo, omunjeeresanga era obe mu bulala ni naye. Olayirenga mu siina lirye lyonene.

²¹ Niye yenene nje Hatonda wuwo. Niye nj'oyu osaana ohujumiryanga, owahola ebyamaliholiho n'ebyenjunjisa ebyo ebi wabonaho n'emoni jijo.

²² Abasehulu babo ni baali ni batiina e Misiri, baali sanvu bonene. Aye njahaani MUSENGWA Hatonda wuwo, ahuleteeye ohwala, muli bangi hy'emunyeenywe hwigulu."

11

Ebyamaliholiho ebi MUSENGWA gaahola

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Yendanga MUSENGWA Hatonda wuwo, ogonderanga amagambi n'ebiragiro bibye n'ebiiitu byosibyosi ebi genda ohole.

² Muhimanye muuti sindi huloma n'abaana benywe abanjere abahiiri hubona ng'olu MUSENGWA Hatonda wenywe anamo endabusi oba abahiiri hubonangaho amaani n'obubbala ko n'obunyangi wuwe.

³ Abaana benywe sinje abaabona aye enywe ndinywe abaabona obubonero owenjijisa n'ebyamaliholiho ebi gahola e Misiri hu Falaawo n'ehyalo hihye hyosihyosi hy'e Misiri.

⁴ Abaana benywe sinje abaabona ng'olu MUSENGWA gasihiirisa enye ly'e Misiri, n'embalaasi n'amagaali gaawe, ng'olu banywa etubbi mu nyanja eyi balanga baati Enando, olu baali ni bababbinga era gabasihiirisa.

⁵ Abaana benywe sinje abaabona ng'olu MUSENGWA gabalabirira mu lulafu, ohwola olu mwola mu hifo hino.

⁶ Sibaabona ebi gaahola hu Dasani n'Abbiraamu abasaani b'Eliaabbu owomu hiha hya Lubbeeni, n'amago gaawe olu eroba lyasama lyabamira n'amago n'eweema jaawe ko n'ebyawwe byosibyosi, Abayisirayiri ni babona.

⁷ Aye ebyo byosibyosi ndinywe abaabibona n'emoni jenywe MUSENGWA n'abihola."

Ekabi ejija olwohugondera MUSENGWA

⁸ Nga Musa geyongera aloma ati, "Olw'ehyo, mufubengaho ohugondera ebiragiro byosibyosi ebi mbanja olwa leero, ko mube n'amaani ohwambuha Yoludaani mujire ehvalo ehi muli huupi hwingiramo.

⁹ Singa muba bagondi, muja huwangaalira mu hyalo ehituluha amabeere n'omodugere ehi MUSENGWA galayira ohuṅa abasehulu benywe ko ni nenywe abejuhulu baawe.

¹⁰ Ehvalo ehi muli huupi hwingiramo ohufuuha hyenywe, sihiri hy'e Misiri eyi mwanjwa, eyi mwahomanga owumo mwafululuhana ni mujuhirira endimiro ko mwasuna emere.

¹¹ Aye ehvalo ehi muli huupi hwambuha Yoludaani mutiinemo, hy'esozi n'ebiiho era eriyo efula,

¹² hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alabirira ebiseera byosibyosi mu mwaha.

¹³ "Ni munafubenga ohugondera ebiragiro bibye byosibyosi ebi mbanja olwa leero era singa munendenga MUSENGWA Hatonda wenywe, mwamunjeeresanga n'emyoyo jenywe josijosi n'obulamu wenywe wosiwosi,

¹⁴ aja hugwisanga efula mu biseera byayo, musobolenga ohuhungula engaano n'omwenge omunyaaha ogwomu mizabbibbu n'amafuta agomu mizayiti.

¹⁵ Era nomwisugu omwohwayihisanga ebyayo byenywe, muja hubangamo enyaasi. Muja hulyanga emere, mwiguta.

¹⁶ Ne mwengenderesanga, ebiṅeego byenywe ohutababbaamya mwanjaba ohuṅwa hu MUSENGWA nga mutandiha ohuṅeresaba abahatonda abandi.

¹⁷ Ni muja huhola muuto, MUSENGWA aja hubalunjira galobera efula ohugwa ng'ehvalo hiṅalahala yaanuma bibala. Ehyo hija hubaleetera ohusihiriha mango mu hyalo ehiraṅi ehi MUSENGWA abanja.

¹⁸ "Olw'ehyo, mweneyo ohuhuumanga amagambi gange gano n'omwoyo mulala. Mugasidihenga hu mihono jenywe era mugetimbanga mu byeni byenywe ng'ahabonero ahohubahebulisanga.

¹⁹ Mugasomesanga abaana benywe, mugalomengaho ni muli ṅango era n'olu muba mu ngundo ni mugenda, ni mugalamiriye mu buliri era n'olu muba ni mwinyohire.

²⁰ Era muganandiihanga hu myango j'enjigi j'enyumba jenywe.

²¹ Ni muja huhola muuto, enywe n'abaana benywe muliwangaalira mu hyalo ehyo ehi MUSENGWA gasuubisa ohuṅa abasehulu benywe. Mulihibamo ehiseera hyosihyosi ehi egulu lija huba ṅamugulu w'ehvalo.

²² "Mufubengaho ohugondera ebiragiro bino byosibyosi ebi mbanja. Mwendenga MUSENGWA Hatonda wenywe ni mugendera mu ngira yiye era mumwenjambeho,

²³ MUSENGWA aja hubbinga mu hyalo ehyo amawanga ago gosigosi era muja huṅira omunjuluko gw'amawanga amabbala era agabahira amaani.

²⁴ Hiisi aja munatenga ohugulu, ṅanaabenga ṅa wenywe. Esalo jenywe jinanjwanga hu lulafu mu hiiho ohwola e Lebbanooni engulu, n'ohuṅwa hu lwabi Yufuleeti ebuṅwalyuba, ohwola hu nyanja Meditereniani e bugwalyuba.

²⁵ Naja huṅumaṅo muuto yesiyesi aja hubanjirirania gabasobola, olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe aja hubanja obuti ni bateetema huteetema babaduluma ng'olu gabasuubisa.

²⁶ "Olwaleero musaleṅo ṅagati w'ebiiho bibiri: ekabi oba ebiṅwabo,

²⁷ ni munagonderanga ebiragiro bya MUSENGWA Hatonda wenywe ebi mbanja olwa leero, munasunenga ekabi.

²⁸ Ne ni mutagonderanga ebiragiro bya MUSENGWA Hatonda wenywe, mwabbama mwajumirya abahatonda abandi aba mutamanyire, munasunenga ehiṅwabo.

²⁹ Era MUSENGWA Hatonda wuwo n'ahuyeedanga wanjira ehvalo ehyo ng'omunjuluko gugwo, wemanga hu lusozi Gerizimu walangiriranga ekabi aye ni hiri hiṅwabo, wemanga hu lusozi Ebbali.

³⁰ Ng'olu mumanyire, esozi ejo jombi jiri ebugwalyuba w'olwabi Yoludaani, mu hyalo hy'Abakanani abamenyire mu hiiho hya Yoludaani huupi n'ehibuga Gilugaali, sinjaleeni n'emitumba ja Moole.

³¹ Muli huupi hwambuha olwabi Yoludaani, mwingire mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wenywe ali hubanja hibe omunjuluko. Ni mujiranga ehyalo ehyo, nga mutandiha ohumenyamo,

³² mufubangaho ohugonderanga amagambi n'ebiragiyo byosibyosi ebi mbanja olwa leero."

12

Ehifo ehy'ohujumirihisyangamo

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Gano nj'amagambi n'ebiragiyo ebi muli n'ohufubaho ohugondera mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda w'abasehulu benywe abanja ohuba omunjuluko. Muli n'ohugagonderanga endaalo josijosi ej'obulamu wenywe.

² Ni muhena ohubbinga amawanga ago agamenyiremo, muli n'ohusihirihisa erala ebifo byosibyosi omu bajumirihisya abahatonda baawe: hu sozi njamugulu, hu ngingi ko nanjaasi w'emisaala.

³ Mubbwanganga ebituuti byawe ohubanjeera enjongo era mutematemanga esiuro jaawe. Mwohyanga ebifaananyi by'Asera era mwabbwagabbwaga n'ebifaananyi bya bahatonda baawe ebibbote, mutuhiseyo erala amasiina ga bahatonda baawe mu byalo ebyo.

⁴ "Simujumiryanga MUSENGWA Hatonda wenywe ng'olu abaatu abo bajumirya abahatonda baawe.

⁵ Aye muli n'ohujumirihisyanga MUSENGWA Hatonda wenywe mu hifo ehi aja hutobola mu hyalo eyi mutiina. Mu hifo ehyo,

⁶ peyi muja hunjiranga ebirabo ebi bohya bihwiye byaguguliha n'enjongo jenywe n'ehirala ehy'ehumi n'ebirabo ehyawufu, eby'oweyamo n'ebirabo ebi wamwene osalajo ohunjaayo ko n'ebiyayo ebidaayi mu husaaliwa.

⁷ Enywe n'abomu mago genywe mutiinanga mu hifo ehyo mwalya embaga mu moni ja MUSENGWA Hatonda wenywe, mwasangaala olw'ebyo byosibyosi ebi munaabenga ni musunire, olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe abanjaaye ekabi.

⁸ "Simuholanga biitu ng'olu mubihola hatyane, ng'olu hiisi muutu aba nabona

⁹ olwohuba muhiiri hwola mu hifo ehy'ehinuumulo, ehyalo ehi MUSENGWA Hatonda wenywe ali hubanja ng'obusika.

¹⁰ Aye muli huupi hwambuha olwabi Yoludaani, mumenye mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wenywe ali hubanja. Nabanjananga abalabe benywe ababetooloye, mwasuna emiyaaya,

¹¹ mujiranga ebirabo ebi bohya ebihwiye byaguguliha n'enjongo lyenywe n'ehirala ehy'ehumi n'ebirabo eby'oweyamo n'ebirabo ebi omuutu omwene asalajo ohunjaayo ko n'ebiyayo ebidaayi mu husaaliwa, mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wenywe alitobola ohumujumirihisyangamo.

¹² Eyo nj'eyi muja huliiranga embaga mu moni ja MUSENGWA Hatonda wenywe n'esangaalo. Mutiinanga n'abaana benywe abaseere n'abahaana ko n'abeedu benywe abahasi n'abasinde bosibosi. Era muhebuliranga ohutiina n'Abaleevi abali mu bibuga byenywe, olwohuba nibo sibaja husuna mujuluko.

¹³ Wegenderesanga ohutanongeranga anjaatu njosijosi ebirabo ebi bohya ebihwiye byaguguliha.

¹⁴ Oja hunjanyayo enjongo mu hifo ehi MUSENGWA alitobola mu twale erala hu biha byenywe. Eyo nj'eyi oja hunjeeranga enjongo era nj'eyi oja hunjeeranga ebirabo ebi bohya ebihwiye byaguguliha era eyo peyi oja huholeranga byosibyosi ebi kulagira.

¹⁵ "Aye osaliranga ebyayo bibyo anjaatu njosijosi anja oba ni wendire, walya enyama mu hibuga hyosihyosi. Olyanga enyama ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo anaabenga n'ahunjaaye ekabi. Mwesimwesi abalongoofu oba abatali balongoofu, mulyenga ebyayo ng'olu mulya namaanya n'enjobe.

¹⁶ Aye simulyanga malasire, mugajuhanga ng'olu mujuha amaaaji.

¹⁷ N'onaabenga n'osalireyo ohunjaayo enjongo eyiri MUSENGWA, soyiriranga mu bibuga byenywe omu mumenya. Wayire hiba hirala ehy'ehumi ehy'engaano oba omwenge ogwomu mizabbibbu oba amafuta oba enjombe n'etaama n'embusi jenywe endaayi mu husaaliwa, oba ebirabo eby'oweyamo n'ebirabo ebi wamwene osalajo ohunjaayo oba ebirabo ebindi byosibyosi.

¹⁸ Oliranga ebiiitu ebyo mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo mu hifo ehi aja hutobola. Oliranga njalala n'abaana babo abaseere n'abahaana n'abeedu babo abasinde n'abahasi ko n'Abaleevi abamenya mu bibuga benywe. Era osangaalanga mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo olw'ebiiitu ebyo byosibyosi.

¹⁹ Wegenderesanga ohutadanyirira Baleevi, endaalo j'obulamu wuwo josijosi hu hyalo.

²⁰ "MUSENGWA Hatonda wuwo n'agalamyanga esalo jijo ng'olu gahusuubisa, waŋemba hu hulya enyama, oja hulyanga ehiseera ehi wenderamo.

²¹ Singa ehifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alitobola ohumujumirihisyangamo hiba ŋaleeni bugali, oja huŋambanga eŋombe oba etaama oba embusi eji MUSENGWA Hatonda wuwo aba n'ahuŋaaye, wasalira mu bibuga bibyo, ng'olya enyama ng'olu kulagira.

²² Omuutu yesiyesi omulongoofu oba atali mulongoofu analyenga hu nyama eyo, ng'olu balya enjobe ni namaama.

²³ Aye simulya malasire olwohuba obulamu buli mu mafugi. Olw'ehyo, simulyanga enyama ehiirimo amafugi.

²⁴ Mujuhanga amafugi ng'olu mujuha amaaji.

²⁵ Simulyanga malasire, ko ebiitu bibatiinire bulaji, enywe n'olulyo lwenywe, olwohuba munahola muuto, muba muholire ehisinga MUSENGWA.

²⁶ Oŋambanga ehirabo bibyo ebyawufu ko n'ebuyeweyamo wabinjira mu hifo ehi MUSENGWA alitobola.

²⁷ Oŋonganga hu hituuti hya MUSENGWA Hatonda wuwo, enyama n'amafugi eby'eŋongo eyi bohya ni yiri kwiye yaguguliha. Aye amafugi g'eŋongo ejindi ogajuhanga hu hituuti hya MUSENGWA Hatonda wuwo, ne enyama mwayirya.

²⁸ Singa ofubangaho ohugonderanga ebiragiro ebyo byosibyosi ebi kulagira, ewe n'abolulyo lulwo, oja huba bulaji emirembe n'emirembe, olwohuba onaahabe ohola ehiitu ehirani era ehisaana mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo.

Ohulabula ohutajumirya ebitali Hatonda

²⁹ "MUSENGWA Hatonda wuwo n'asihiiisanga abaatu abamawanga ago, wababbinga ng'ohena omenya mu hyalo hyawe,

³⁰ siwngiranga mu mutego gwawe wajumirya abahatonda baawe. Sobuusanga n'ohubuusa oti, 'Abaatu abamawanga gano bajumirya baate abahatonda baawe? Nenda keesi mbajumirye.'

³¹ Sojumiryanga MUSENGWA Hatonda wuwo mu ngeri eyi abaatu abamawanga ago bajumiryamo abahatonda baawe, olwohuba bajumirya abahatonda baawe ni bahola ebiitu eby'embihyo ebi MUSENGWA acaawa. Boohya n'abaana baawe ng'eŋongo eyiri abahatonda baawe.

³² "Ofubangaho bugali ohugondera ebiragiro byosibyosi ebi kuŋa. Siwongerangaho oba huhendesaho hiitu hyosihyosi."

13

Ohujumirya ebitali Hatonda

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Singa ŋabaluhango naabbi mu nywe oba omuutu aloota ebirooto, galoma ehija hubango mu moni era gasuubisa obubonero owenjunjisa oba ebyamaliholiho,

² era nga obubonero owenjunjisa oba ebyamaliholiho ebyo, byolerera era ng'omuutu oyo abaloma ati, 'Bahyange hujumirye abahatonda abandi abo,' abahatonda aba mutamanyire.

³ Simunjulirisanga naabbi oba avunula ebirooto oyo. MUSENGWA Hatonda wenywe aliba ali hwenda hubona mu butuufu obanga mumwenda n'emoyo jenywe josijosi n'obulamu wenywe wosiwosi.

⁴ Mujeeresenga nje MUSENGWA Hatonda wenywe yene era nj'oyu muba ni mutyanga. Mugonderanga ebiragiro bibye, mumunjulirisanga era mumwenjanga.

⁵ Abanaabbi ab'obudulingi oba abaloota ebirooto abagesyaho ohubabbaama, bateehwa ohwitiwa olwohuba baletera abaatu ohujeemera MUSENGWA Hatonda wenywe, owabanunula ohuŋwa mu wiidu mu hyalo hy'e Misiri. Omuutu hy'oyo genda ababbaame abatuse hu ngira eyi MUSENGWA Hatonda wenywe gabalagira ohuŋamba. Olw'ehyo, mumwite mutuseŋo ehibi ohuŋwa mu enywe.

⁶ "Singa omuutu, oba mugandawo oba musaani wuwo oba muhaana wuwo, oba muhasi wuwo oyu wenda bugali, oba meriwo ahusedasenda mu ngiso gahuloma ati, 'Hutiine hujumirye abahatonda,' aba ewe n'abasehulu babo mutamanyire,

⁷ gasobola ohuŋa amagesi ohujumirya abahatonda ababalanwa oba aba baatu abanjaleeni,

⁸ sonjulirisanga ebi omuutu hy'oyo aloma era somujambiranga hisa. Somulehanga ganjona wayire ohumusoniya aye omwanihanga mu lwijuuye.

⁹ Oli n'ohumwita era ndiwe oli n'ohusooka ohumhubba amabaale, ko abandi bosibosi bahwenjimbeho.

¹⁰ Omuhubbanga amabaale gaafa, olwohuba genda ohuhubbaamya ahutuse hu MUSENGWA Hatonda wuwo, owahutusa mu hyalo hy'e Misiri eyi waholanga owiidu.

¹¹ Abayisirayiri abandi ni baja hunjulira, baja hutya era signalibano muutu yesiyesi mu enywe aja uba muhosi w'ebibi.

¹² "N'oliba n'oli mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja ohumenyamo, wanjulira ni baloma hu hiralala hu bibuga bibyo,

¹³ baati mulimo abaatu ab'egwanga liryo abali hubbaamya abaatu ni babaloma baati, 'Hujumirye abahatonda abo,' abahatonda aba mutamanyire,

¹⁴ wendulirisanga bulani n'ohwegenderesa era ni hiba ni hiri hituufu ti njalino ahola ehy'embihyo ehyo mu enywe,

¹⁵ onjambanga epiima wawaagala abaatu bomu hibuga ehyo bosibosi wabasihirihisa erala n'ebiyayo byawe.

¹⁶ Ohumbaanianga ebiitu by'abaatu abo byosibyosi wabibunga ngati w'ehibuga ng'obyohya. Oja hohya hiisi muutu njalala n'ehibuga ehyo, hy'enongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha ng'ehirabo eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo. Ehibuga ehyo hisigalanga gunda emirembe n'emirembe era sibagobolangamo huhitongola.

¹⁷ Simwesigahisanga hiitu hyosihyosi ehi bali n'ohusihirisa ko MUSENGWA alehera anjo ohubalunjira abanjambire ehisa, musalagane mube bangi ng'olu galayirira abasehulu benywe.

¹⁸ Oja hugonderanga MUSENGWA Hatonda wuwo, ohuume ebiragiro bibye byosibyosi ebi kura olwa leero n'oholanga ebirani mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo."

14

Ebiragiro ebijamba hu hulira abafu

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Ng'olu muli baatu ba MUSENGWA Hatonda wenywe, ni muba ni mufiriye, simwebeganga oweeni oti muli n'epaata hy'abaatu abandi ng'olu bahola ni balira abafu.

² MUSENGWA Hatonda wuwo gahwawula ohuba wuwe era gahutobola ohuba egwanga eryenjabulo mu mawanga gosigosi agali hu hyalo.

Ebiitu ebirongoofu n'ebitali birongoofu

³ "Simulyanga hisolo hyosihyosi ehitali hirongoofu.

⁴ Luno nj'olukalala lw'ebisolo eby'ohulyanga: enjome n'etaama n'embusi,

⁵ n'enjaza n'etalaganya namaamya n'emaadu n'embulabuzi n'enjobe n'esirabo,

⁶ hiisi solo eyiri n'ebibobbolo ebyanjulemo era eyigalusa wekulumu.

⁷ Aye singa ehyayo ehyo, hinjuma ebibobbolo ebyanjulemo era ni hitagalusa wekulumu, simuhiriyanga. Olw'ehyo, simulyanga nasugirya n'enduuyu ni munyala. Ejo jigalusa owekulumu aye injuma ebibobbolo ebyanjulemo. Ejo sinongoofu.

⁸ Era simulyanga mbiji olwohuba siyigalusa wekulumu wayire yiri n'ebibobbolo ebyanjule. Olw'ehyo, sinongoofu. Simulyanga nyama j'ebisolo ebyo wayire hujambaho ni jifuuye.

⁹ "Hu biba mu maaji, mulyanga enyeeni ejiri n'amanjwa n'amagalagambwe.

¹⁰ Aye simulyanga ejijumaho amanjwa n'amagalagambwe. Ejo sinongoofu.

¹¹ "Mulyanga enyuni enongoofu josijosi.

¹² Aye simulyanga hanjumu n'esega n'ekujulu

¹³ wonzi n'eduudu n'ekongooja eja hiisi hiha

¹⁴ hiisi hiha hya nahinywamalwa

¹⁵ ni maaya n'embugambugi n'esogo n'ekwambu n'ejindi ejiri hy'ejo

¹⁶ ni woogu owa hiisi hiha n'ekukufu

¹⁷ n'enyange n'ekoobyu

¹⁸ ni namusiida ni munaha owa hiisi hiha n'ekonyagirisi ni pundopundo.

¹⁹ "Simulyanga biwuuka ebiri n'amabana byosibyosi olwohuba sibirongoofu.

²⁰ Aye mulyanga ebirongoofu ebiri n'amabana byosibyosi.

²¹ "Simulyanga hiitu hyosihyosi ehifuuye. Musobola ohuhija oba mwahigusa abalugendwa ababa ni bamenya ni nenywe oba ni bahyaye. Aye mwabeene, simuhiriyanga olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe gabatobola ohuba bawufu mu moni jije. Simusalanga nyana y'embusi eyi hyoka.

Ohunjaayo hiralala ehy'ehumi

²² "Onjambanga hiralala ehy'ehumi hu ebi ohungula mu hiisi mwaha, wahyabula.

²³ Era ohinjiranga mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo aja hutobola ohumujumiri-hisayangamo, ng'oliira eyo mu moni jije. Ehyo hinjamba hu hirala ehy'ehumi hihyo ehy'engaano n'omwenge ogwomu mizabbibbu n'amafuta agomu mizayiti n'enjombe n'etaama n'embusi jijo endaayi mu husaaliwa. Obiriiranga mu hifo ehyo. Ehyo hija huhusomesa ohutyanga MUSENGWA Hatonda wuwo.

²⁴ "Singa MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja ekabi, ehifo ehi alitobola ohumujumiri-hisayangamo hyaaba njaleeni, n'otasobola hugega hirala ehy'ehumi ohuhinjira eyo,

²⁵ otundanga hirala ehy'ehumi ehyo wasunamo ebbeesa, ng'otiina mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alitobola.

²⁶ Ni woolanga mu hifo ehyo, onjambanga ebbeesa ejo ng'ogulamo enjombe oba etaama oba omwenge ogwomu mizabbibbu oba omwenge epiirano, oba ehiitu ehindi hyosiyosi. Ng'oliira eyo mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo, n'osangaalira njalala nabomu mago gago.

²⁷ Ne simwibiriranga Abaleevi abomu bibuga byenywe olwohuba sibaja husuna munjuluko.

²⁸ "Hu komerero y'omwaha ogwohudatu, sotambisanga hirala ehy'ehumi hu mbaga, ohinjiranga mu bibuga byenywe babibiha mu sitoowa.

²⁹ Ohinjiriranga Abaleevi olwohuba banjuma mugabo gw'eroba, n'abalugendwa n'abafuubbi n'abanamwandu abali mu bibuga byenywe, balye begute. MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhunja ekabi mu byosibyosi ebi ohola."

15

Omwaha ogwohusoniya abamabanja

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Hiisi myaha musanvu olu ginanjwengaho, oja husoniyanja abaatu amabanja.

² Yino nj'engeri eyi oja huhinjambangamo: hiisi muutu asalanga mu bbanja eri gaali n'anjilire Omuyisirayiri wahye. Sagobolangayo hubanja muliranwa oba awoluganda oyu gaali n'anjilire, olwohuba ehiseera hya MUSENGWA ohusoniya abamabanja, hyolire.

³ Ohusoniya abamabanja hinjamba hu Bayisirayiri bonene, sosi abalugendwa abamenyire ni nenywe.

⁴ "Sinjaja hubano muutu yesiyesi omugadi mu enywe, olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhunja ekabi mu hyalo ehi ali huhunja hibe omunjuluko ogwenjabulo.

⁵ Aja huhunja ekabi singa ofubangaha bugali ohugondera ehiragiro byosibyosi ebya MUSENGWA Hatonda wuwo ebi kupa olwa leero.

⁶ MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhunja ekabi ng'olu gasuubisa. Oja hunjanga amawanga ameene amangi aye sooja hwenjola. Era oja hunjanga amawanga mangi aye njaja hunjuma abahunja.

⁷ "Aye singa njabaano Omuyisirayiri n'ali mugadi mu hirala hu bibuga byenywe mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja, sobanga muhodo eyi ali.

⁸ Aye omunjambiranga ehisa, wamunola hyosiyosi ehi aba ni getaaga.

⁹ Sogaananga hunjola muutu olwohuba omwaha ogw'ohusoniya abaatu amabanja guli huupi hwola. Singa omugadi oyo genjunderera MUSENGWA, oja huba wonoonire.

¹⁰ Oyeedanga abagadi ni njajuma hwemulugunya olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhunja ekabi mu byosibyosi ebi oja huholanga.

¹¹ Abagadi baja hubango mu hyalo. C'ehigira kulagira ohuyeedanga Abayisirayiri bahyo ababa ni banjuma.

Engeri ey'ohubisyangamo abeedu

¹² "Singa Omubbebulaniya wahyo, omusinde oba omuhasi, getunda* eyi oli ohufuua mwidu wuwo era ng'ahola owiidu ewuwo ohuhena emyaha mukaaga, mu mwaha ogwomusanvu omulehulanga gatiina ewaawe.

¹³ Era n'olehulanga omwidu omusinde, somulehulanga gaagama n'engalo njereere.

¹⁴ Omuseebulanga bulanj, obugulanga hu taama oba embusi, nohu mere ey'embehe nohu mwenge ogwomu mizabbibbu, wamunja. Omunjanja ohusiziira hu kabi eji MUSENGWA Hatonda wuwo, gaahunja.

¹⁵ Hebulira oti weesi waali mwidu mu hyalo hy'e Misiri, MUSENGWA Hatonda wuwo ng'ahununula, c'ehigira kupa ehiragiro ehyo.

¹⁶ "Aye singa omwidu wuwo oyo aloma ati, 'Cenda ohuba ni neewe n'abomu mago gago, olwohuba wumbisya bulanj era nenjulira bulanj ohusigala ni neewe.'

* 15:12 15:12 Oba bahugusa Omubbebulaniya wahye ohuba mwidu wuwo.

¹⁷ Analoma atyo, onjambanga olukato, wamunjira hu lwigi wamunundula ohutwi, ng'omwidu oyo afuuha mwidu wuwo emirembe n'emirembe. Era poholanga otyo nohu mwidu wuwo omuhasi.

¹⁸ Sohobonanga oti oli hufirwa ohulehula omwidu wuwo. Hebulira oti ahuholeeye emyaha mukaaga, emirimo eji ahuholeeye jirimo emirundi ebiri hu j'omutambi ow'omuhemba. Era singa oholanga otyo, MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhunja ekabi mu byosibyosi ebi ohola.

Ohunonga ehyayo ehisinde ehidaayi mu husaaliwa

¹⁹ "Onjambanga enjombe n'embusi n'etaama jijo endaayi mu husaaliwa wajitobola mu jahye, ohuba ja MUSENGWA Hatonda wuwo. Sonjambanga byayo ebyo ebidaayi ohuhuholera emirimo era sobisalangaho mooya.

²⁰ Hiisi mwaha, ewe n'abomu mago gago, onjiranga ebyayo ebyo wabiriira mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo, mu hifo ehi alitobola.

²¹ Aye ehyayo ehyo hinabaho obuleme oba obuñofu oba ahamogo hosihosi, sohijongangayo eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo.

²² Onjambanga ehyayo ehyo mwaliira mu bibuga byenywe. Omuutu yesiyesi omulongoofu oba atali mulongoofu, aja huhiryaho ng'olu balya enjobe oba epala.

²³ Ne solyanga malasire aye ogajuhanga ng'olu ojuha amaaji."

16

Embaga ey'Ohubihisya

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Ohunja Musengwa Hatonda wuwo enjono, olyanga Embaga ey'Ohubihisya mu mwesi ogw'Abbibbu olwohuba lulala owiire mu mwesi ogwo, MUSENGWA Hatonda wuwo gahununula ohunja e Misiri.

² Otiinanga mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alitobola ohumujumirihisyangamo, wasala etaama oba enjombe hu Mbaga ey'Ohubihisya. Ebyo obiholanga ohunja MUSENGWA enjono.

³ Solyanga nyama eyo n'emigaati eji bataayemo ehisimbulusa. Ohenanga endaalo musanvu n'olya emigaati eji batatayemo ehisimbulusa ng'olu wahola olu wanja mu hyalo hy'e Misiri mangumangu. Lya emigaati ejiraga ohubonaabona. Ehyo mu bulamu wuwo wosiwosi, hihuhebulisenga oludaalo olu wanja e Misiri.

⁴ Sinjabanango muutu yesiyesi abanga n'ehisimbulusa mu nyumba yiye ohuhena endaalo omusanvu mu hyalo hyenywe hyosihyosi. Era enyama eyi muba ni munjongire egulo hu oludaalo oludaayi, siyinyuhanga ohwola mu mugamba ni yihiriyo.

⁵ Sonjagayo enjongo ey'Embaga ey'Ohubihisya mu hibuga hyosihyosi ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhunja.

⁶ Aye oli n'ohuyinjogayo mu hifo hyonene ehi MUSENGWA Hatonda wuwo aja hutobola ohumujumirihisyangamo. Eyo peyi oli n'ohuyinjerayo ehy'egulo, esaawa ni yija hugwa mu maaji, ohuhebulira ohununuha e Misiri.

⁷ Oyinyiyanga wayiriira mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alitobola. N'ohena, nga mu mugamba wagamayo mu weema yiyo.

⁸ Endaalo omukaaga ejirondaho, mulyanga emigaati eji batatayemo ehisimbulusa. Hu ludaalo olwomusanvu, muhumbaananga mwajumirya MUSENGWA Hatonda wenywe. Era hu ludaalo olwo, simuluholerangaho mulimo gwisigwosi.

Embaga ey'amakungula

⁹ "Obalanga ewiiki musanvu ohunja olu mutandiha ohuhungula engaano,

¹⁰ ng'olya Embaga ey'Amakungula ni weyaasa MUSENGWA Hatonda wuwo olw'amakungula. Omunjiriranga ehirabo ehi womwene osalirenjo mu hwenda huhwo ng'olu MUSENGWA Hatonda aba n'ahunjaaye ekabi.

¹¹ Ehyo hiseera hyahusanjalihisya mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo, mu hifo ehi alitobola ohumujumirihisyangamo. Musanjalihisyanga jalala n'abaana benywe abaseere n'abahaana n'abeedu benywe abasinde n'abahasi ko n'Abaleevi abomu bibuga byenywe, n'abalugendwa n'abafuubbi n'abanamwandu abamenya ni neewe.

¹² Ohebuliranga oti waali mwidu e Misiri, olw'ehyo ofubangaho ohugondera amagambi ago gosigosi.

Embaga ey'Ebitira

¹³ "N'ohenanga ohubunga engaano era n'ojungire n'omwenge, olyanga Embaga ey'Ebitira ohuhena endaalo musanvu.

¹⁴ Osaŋalihisyanga ŋalala n'abaana babo abaseere n'abahaana, n'abeedu babo abasinde n'abahasi ko n'Abaleevi abomu bibuga bibyo, n'abalugendwa n'abafuubbi n'abanamwandu abali mu bibuga bibyo.

¹⁵ Olw'ohuŋa MUSENGWA Hatonda wuwo eŋono, olyanga Embaga eyo ohuhena endaalo musanvu, mu hifo ehi alitobola, olwohuba nj'ahuŋa ekabi ohusuna amakungula amangi era ahuŋa ekabi mu hiisi ehi ohola. Embaga eyo yiya huba ya husangaala.

¹⁶ "Emirundi edatu hiisi mwaha, abasinde bosibosi bali n'ohutiinanga ohujumirya MUSENGWA Hatonda wuwo hu Mbaga ey'Emigaati Ejibatatayemo Ehisimbulusa, Embaga ey'Amakungula ko n'Embaga ey'Ebitiira, mu hifo ehi alitobola. Ne ŋanuma atiina n'engalo njereere mu moni ja MUSENGWA.

¹⁷ Hiisi muutu aŋangayo ehi asobola ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo aliba n'amunjaaye ekabi.

Abalamuzi n'abanugi

¹⁸ "Tobola abalamuzi n'abanugi ohuŋwa mu hiisi hiha hyenywe mu bibuga byosibyosi ebi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhuŋa. Era bali n'ohusala emisango ni batehubbira.

¹⁹ Sosaliranga muutu musango n'otya oba ni wehubbira. Era solyanga nguzi olwohuba enguzi yigala emoni j'abaatu abali n'amagesi era yagodamya ebibono by'abagwalaafa, nga baŋa esala embi.

²⁰ Nabeŋo ohutehubbira mu hiisi hiitu ko osobole ohuba mulamu era osikire ehvalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahuŋa.

²¹ "Sohomehanga siiro ey'Asera huupi n'ehituuti ehi oja hutongolera MUSENGWA Hatonda wuwo.

²² Era siwebboteranga esiiro ej'amabaale ohujumirihisyaho olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo, abicaawa."

17

Omujee mu bali n'ohumuhubba amabaale

¹ Nga Musa geyongerera aloma ati, "Soŋongeranga MUSENGWA Hatonda wuwo eŋombe oba etaama oba embusi endwaye oba eriho embalo, olwohuba ebirabo ebiri hy'ehyo byambiho.

² Ni muliba ni mumenyire mu bibuga ebi MUSENGWA Hatonda wenywe aja huhuŋa, ne mweyagaana mulala hu enywe omusinde oba omuhasi naholire ehibi mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo gabbwanga endagaano,

³ gajumirya era gaŋeeresa abahatonda abandi oba eryuba oba omwesi oba emunye-ee nye, oba ehiitu hyosihyosi ehiri mu bbanga, ebiitu ebi nagaana,

⁴ n'oŋulirangaho ehiitu hyehyo, wendulirisanga bulanj weene wafaania ehituufu. Singa hiba hituufu ti ehiitu hyehyo eh'y'embihiri hiriŋo mu Yisirayiri,

⁵ oŋambanga omusinde oba omuhasi oyo ahola ehiitu ehyo, wamunjira ŋa mulyango gw'ehibuga, wamuhubba amabaale, gaafa.

⁶ Aye siwiitanga muutu hu lw'obujulizi w'omuutu mulala. Bali n'ohuba abajulizi babiri oba badatu abamulumuirisa.

⁷ Abajulizi abo nj'abasookanga ohumuhubba amabaale ko abaatu abandi boosi balondaho. Mu ngeri eyo, oja hutusaŋo ehibi ohuŋwa mu enywe.

⁸ "Singa mu mbuga ŋabaano esonga engosi y'ohusalaŋo, ng'ehyohuboneraho, oba omuutu omusango gumuhira ni gagenderera oba sigagenderera ohwita owahye. Ehiitu hyehyo hinabaŋo, otiinanga mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alitobola,

⁹ nga wanjula esonga eyiri abasengi Abaleevi oba omulamuzi aba n'ali hu lugobo mu hiseera ehyo. Baja huheja mu songa ejo, basaleŋo.

¹⁰ Mu hifo ehyo ehi MUSENGWA aja hutobola ohumujumirihisyangamo, baja husalaŋo ehoyuhola. Era ali n'ohuhola ehylene n'ehylene ehi bahuloma ohuhola.

¹¹ Ofugiiriranga esala yaawe ey'omusango era wahola hiisi ehi baba ni basalireŋo ni ŋanuma hulehayo oba hwongesaho hiitu hyosihyosi.

¹² Omuutu yesiyesi ajerega ehi omulamuzi oba omusengi aŋeeresa MUSENGWA Hatonda wuwo aba n'asalireŋo, ali n'ohufa. Mu ngeri eyo oja hutusaŋo ehibi mu Yisirayiri.

¹³ Hiisi aja huŋulira, aja hutya, ng'agondera ehiraŋiro hy'embuga.

Ebiitu ebi habaha ali n'ohuhola

¹⁴ "Oli huupi hwola mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahuŋa. N'oliba n'ohenire ohwihala mu hyalo ehyo, osobola ohuŋeega oti, 'Hiraŋi hwesi ohuba ni habaha ng'olu abamawanga agandi agandireene gali ni naye.'

¹⁵ Otobolanga omuutu oyu MUSENGWA Hatonda wuwo aliba n'atobooye era ali n'ohuba mulala hu enywe. Simufuulanga omulugendwa ohuba habaha wenywe.

¹⁶ Habaha oyo sigehumbaanihisyangaho embalaasi, oba gaatuma abaatu e Misiri ohugula embalaasi, olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo gabaloma ati, 'Simwagamanga e Misiri.'

¹⁷ Habaha sigehumbaanihisyangaho bahasi bangi, olwohuba baja huleetera omwoyo gugwe ohunja hu MUSENGWA. Era atehumbaanihisyangaho efeeza n'ezaabbu.

¹⁸ "N'atandihanga ohunuga nga habaha, atinanga ew'abasengi Abaleevi ganjandiiha amagambi ago mu hitabo. Abeho n'ekopi yiye.

¹⁹ Ali n'ohugasomanga hiisi hiseera mu bulamu wuwe wosiwosi. Ehyo hija humuleetera ohutya MUSENGWA Hatonda wuwe n'agondera amagambi n'ebiragiro ebyo byosibyosi.

²⁰ Ehyo hija humuleetera ohutehudumbasanga hu bahye najeega ati wanjabulo. Era hija hugira atabaama ohunja hu biragiro wayire njadidiri. Ehyo hija humuleetera niye n'abolulyo lulwe ohunuga Yisirayiri emyaha n'emyaha."

18

Omugabo gw'abasengi n'Abaleevi

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Mu Bayisirayiri bosibosi, ehiha hy'Abaleevi sihija husuna munjuluko. Aye abasengi n'Abaleevi baja husunanga ehyohulya hu birabo ebi banjongera MUSENGWA. Ebyo nj'ebija ohuba omugabo gwawe.

² Mu biha byosibyosi eby'Abayisirayiri, Abaleevi sibaja husuna omunjuluko. Aye nibo omugabo gwawe, guja hunjwanga mu mulimo gwawe ogw'obusengi MUSENGWA ng'olu gabasuubisa.

³ Abaatu bananjonga enjombe oba embusi oba etaama, abasengi baja hunjiranga omuhono n'esaya ko n'ebymuhida.

⁴ Onjanga abasengi engaanu eyomu egesa edaayi n'omwenge ogwomu mizabbibbu oguweheerera ohunyisa ohunja mu mizabbibbu jijo n'amafuta agomu mizayiti jijo ko n'amooya aga weheerera ohusala hu taama jijo.

⁵ Hiri hiityo olwohuba mu biha bibyo byosibyosi, MUSENGWA Hatonda wuwo gatobolamo ehiha hya Leevi ohumujeeresanga emirembe n'emirembe.

⁶ Singa Omuleevi asenguha ohunja mu hibuga hyosihyosi mu Yisirayiri, gatiina mu hifo ehi MUSENGWA aja hutobola ohumujumirihisyangamo,

⁷ anjeeresenga MUSENGWA Hatonda wuwe hy'Abaleevi bahye abandi bosibosi abanjeeresanga MUSENGWA eyo.

⁸ Aja husunanga omugabo hu njongo n'ebirabo hyabahye, wayire aja huba n'asunire omugabo hu ebi aliba n'atundire hu bibye n'asenguha.

Ohwenjala ohuhola ebi MUSENGWA acaawa

⁹ "Ni wolanga mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja, wegenderesanga ohutahoopa esambo j'abaatu abo aba omenyiremo.

¹⁰ Ng'ehyohuboneraho, sojongangayo abaana babo ng'ebirabo ebi bohya ebihwiye byaguguliha.* Era solehanga muutu yesiyesi ohulagula oba ohuloga oba ohuhola obufumu,

¹¹ wayire ohuhubba ebidaada oba ohusenga emisambwa oba ohwebuusa hu bafu.

¹² Hiisi ahola ebiitu hy'ebyo, aba wambihyo eyiri MUSENGWA. Olw'amawanga agandi ago ohuhola ebiitu eby'embihyo hy'ebyo, c'ehigira MUSENGWA Hatonda wuwo aja hugabbinga gahunjeremo.

¹³ Aye ewe oli n'ohuba nga onjumaaho hamogo mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo.

¹⁴ Abaatu abamawanga agomu hyalo omu oli hutiina era aba oli huupi hubbinga, bebuusa hu balagusi n'abamayembe. Aye MUSENGWA Hatonda wuwo ahugaana ohuholanga ebiitu hy'ebyo.

Abanaabbi abatuufu n'abobudulingi

¹⁵ "MUSENGWA Hatonda wuwo alihutumira naabbi ohunja mu balebe babo abeene ng'olu gaatuma ese. N'alijja mudembuhiranga byosibyosi ebi alibaloma.

¹⁶ Hiri hiityo olwohuba ewe womwene wasunga hu ludaalo olu watiina njaapi hu lusozi Horebbu† oti, 'Ndehe teeyongera ohunjulira ejanjaasi lya MUSENGWA Hatonda wange oba ohubona omuliro ogw'amaani guno, olwohuba nja hufa.'

¹⁷ "Ng'ango MUSENGWA gandoma ati, 'Ehi asunga, hirani.

* 18:10 18:10 Oba Sojambanga abaseere oba abahaana babo wababisa mu muliro. † 18:16 18:16 Esiina erindi baati Sinaayi.

¹⁸ Ndinyosano naabbi ali hy'ewe ohunja mu balebe baawe. Nja humunja obuhwenda era aja hulomera abaatu ebi mulagira.

¹⁹ Hiisi atalihola ebi aloma ohunja eyi ndi, nja humuvunaana.

²⁰ Aye singa naabbi yesiyesi aloma ati obuhwenda obu alomera abaatu, bunja eyiri MUSENGWA oba aloma hu lw'obunangi wa hatonda owundi yesiyesi, naabbi oyo ali n'ohufa.'

²¹ "Ne osobola ohwebuusa oti, 'Nja hufaanihisyanga hu hi ti obunaabbi owo bunja eyiri MUSENGWA oba bbe?'

²² Singa naabbi aloma ati ebi aloma binja eyiri MUSENGWA aye ndibiyolerera, mumanyanga muuti obuhwenda wa naabbi oyo, sibunja yiri MUSENGWA. Olw'ehyo aloma hu lulwe, simumutyanga."

19

Ebibuga eby'ohwenjogomamo

¹ Nga Musa geyongerera aloma ati, "MUSENGWA Hatonda wuwo n'alisihirisa abaatu abali mu hyalo ehi ali huhunja, oja humenya mu bibuga nomu mago gaawe.

² Olitobolamo ebibuga bidatu eby'ohwenjogomamo mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhunja hibe omunjuluko.

³ Wabulanga amatwale adatu mu hyalo ehyo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhunja. Hiisi twale mubemo ehibuga hirala ehyohwenjogomamo. Ehibuga ehyo hiri n'ohuba anjaatu aja muutu asobola ohwola mangumangu. Omuutu aba ni getire owahye n'atagendereeye, asobole ohudulumira mu hirala hu bibuga ebyo.

⁴ Singa omuutu yesiyesi geeta owahye n'atagendereeye era n'atabaaye mulabe wuwe, adulumiranga mu hirala hu bibuga ebyo, ganjonia obulamu wuwe.

⁵ Ehy'ohuboneraho, singa omuutu atiina n'owahye mu hibira ohutema ebisaala, ng'embasa ejonohamo, ehubba owahye ng'afa, oyo oyu embasa yijunuhire, adulumiranga mu hirala hu bibuga ebyo, ganjonia obulamu wuwe.

⁶ Singa ohugenda ohwola hu hibuga ehyohwenjogomamo ehya njaapi njaba njaleeni, omulebe w'omufu n'obusungu anangire ohwenda gesasuse olw'omuutu afuuye, singa alonda hu getire era gamwolaho aja humwita, ate ola sigagenderera.

⁷ C'ehigira mbalagira ohutobolamo ebibuga bidatu eby'ohwenjogomamo.

⁸ "Singa MUSENGWA Hatonda wuwo agalamya esalo jijo ng'olu galayirira abasehulu babo era gahunja ehyalo hyosihyosi ehi gasuubisa,

⁹ otobolangamo ebibuga ebindi bidatu eby'ohwenjogomamo. Aja huhunja ehyalo ehyo singa ofubangaho ohugondera ehiragiro bibye byosibyosi ebikunja olwa leero, n'oja hwendanga MUSENGWA Hatonda wuwo, wahola ebi genda n'ogendera mu magira gage.

¹⁰ Ehyo hija huleetera ohuhinga ohwita abaatu abanjumaho musango mu hyalo hihiyo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhunja ohuba munjuluko gugwo. Era solibaho musango ogwohwita omuutu.

¹¹ "Aye singa omuutu acaawa owahye, ng'amweteega gamuhubba gaafa, ng'ahena adulumira mu hirala hu bibuga ebyo,

¹² abatangirisi b'ehibuga hy'ewaawe batumanga abaatu bamutusayo, bamunjaayo mu mihono j'omuutu oli n'ohwesasusa, yeesi amwite.

¹³ Sonjambiranga omuutu hy'oyo ehisa. Oli n'ohutusaño omusango ogw'ohwita anjumaho songa mu Yisirayiri, ko ebiitu bihutiinirenga bulanji.

¹⁴ "Ni wolanga mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja, sonyaganga eroba lya muutu yesiyesi n'ohuula ebirwoowa ebi basehulu babo baahoma.

Abajulizi babiri oba badatu

¹⁵ "Omujulizi mulala yejene saahena hulumirisa muutu ni bamusalira omusango. Hiisi songa bayihahasenga ni njaliño obujulizi ow'abaatu babiri oba badatu.

¹⁶ Singa omuutu yesiyesi gemeerera ohulumirisa owahye omusango naanja obujulizi owobudulingi,

¹⁷ abaatu bombi batiinanga mu hifo ehi MUSENGWA aliba n'otobooye ohumujumirihisyangamo, bemeerera mu moni j'abasengi n'abalamuzi mu hiseera ehyo.

¹⁸ Abalamuzi bendulirisanga esonga eyo bulanji weene. Ne banazuula baati omujulizi mudulingi era anjaayirisa owahye,

¹⁹ mumunanga ehibonerezo ehi abaaye ni gendesa owahye. Muli n'ohutusaño ehibi.

²⁰ Abaatu abandi ni baja hunjulira, baja hutya era njaja hunjumaño aja huloma ebyakalebule hu wahye.

²¹ Simunambiranga omuutu hy'oyo ehisa. Ehibonerezo hy'oyo akosa obulamu wowahye, husasulwa obulamu, akosa emoni yeesi bamukose emoni, linaba liino yeesi

bamukose liino, gunaba muhono yeesi bamukose omuhono, hunaba hugulu yeesi bamukose ohugulu.”

20

Ohutiina mu lutalo

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, “N’otiinanga ohusoosa abalabe babo, wabona embalaasi n’amagaali n’enje erisinga eriryo obubbala, sotyanga, olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo owahutusa e Misiri, aja huba nalala ni neewe.

² Ko mutiine mu lutalo, omusengi wa Hatonda aja huloma abasooli ati,

³ ‘Tega ohutwi ewe Yisirayiri! Olwaleero otiina ohusoosa omulabe wuwo. Otatya wayire ohuteetema mu moni jaawe.

⁴ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe nj’ali hutiina ni nenywe ohusoola n’abalabe benywe era aja hubanja obujangusi.’

⁵ “Ng’ango abaduumisi baloma abasooli abo baati, ‘Eriyo owamba atongola enyumba aye ahiiri hu yinjonga eyiri Hatonda? Leha gagameyo ewuwe olwohuba anjanga gafira mu lutalo, ng’owundi ayinjongayo, ayeyingirira.

⁶ Eriyo owahoma endimiro ey’emizabbibbu, ne ahiiri hulyaho ebibala? Leha yeesi gagame ewuwe. Atafiira mu lutalo ng’owundi geyagalira mu bibala bibye.

⁷ Eriyo owasuna omuhasi ne ahiiri humujira? Leha yeesi gagameyo ewaawe, olwohuba asobola ohufira mu lutalo, omuutu owundi gamujiraho omuhasi.’

⁸ Nindi abaduumisi baja hubuusa abasooli baati, ‘Nalijo ali hutya oba anjowemo omwoyo? Gagameyo ewaawe, olwohuba asobola ohuleetera abahye boosi ohujwamo omwoyo.’

⁹ Njaahani abaduumisi b’amaŋe ni bahena ohulaabbira abasooli, baja hwangala abatangirisi abohuduumira ebibinja.

¹⁰ “Ni wolanga hu hibuga ehuhusoosa, osookanga waŋa abaatu bamo ekabi ohwenjaayo ni njanuma husoola.

¹¹ Singa bafugiirira ohwenjaayo, bahwegulirango emiryango j’ehibuga hyawe wengira, abaatu abo bosibosi obafuulanga beedu babo.

¹² Ne singa bagaana ohwenjaayo eyi oli, ni benda bahusoose, weswanigirisanga ehibuga ehyo paka olu olihinjangu.

¹³ MUSENGWA Hatonda wuwo n’ahinjangayo mu mihono jijo, osihiirisanga abasinde bosibosi.

¹⁴ Aye abahasi n’abaana abanjere, n’ebiyayo ko n’ebiiitu ebindi byosibyosi mu hibuga ehyo, wenjiriranga. Era otambisanga eby’omunyago byosibyosi ebi MUSENGWA Hatonda wuwo, ahunja.

¹⁵ “Ohulaabbira huno hunjamba hu bibuga byosibyosi ebi bali anjaleeni, ebitali by’omulirano.

¹⁶ Aye ebibuga ebyomu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja ohuba obusika, solehanga hiitu ehiramu hyosihyosi ni hinceera.

¹⁷ Osihiirisanga abaatu bosibosi: Abahiiti n’Abamooli n’Abakanani n’Abapereezi n’Abahiivi ko n’Abayebbusi, ng’olu MUSENGWA Hatonda wuwo gahulagira.

¹⁸ Hiri hiityo olwohuba baja hubaleetera ohuhola ebiiitu eby’embihyo byosibyosi ebi bahola ni bajumirya abahatonda baawe, nga mwonoona eyiri MUSENGWA Hatonda wenywe.

¹⁹ “N’oneswanigirisanga ehibuga ohuhena ehiseera ehireeni, n’osoosa abaatu baamo ohubanamba, sosihiirisanga bisaala, olwohuba osobola ohulyaho ebibala era sobitemanga. Ebisaala balabe benywe ko obiteme?”

²⁰ Osobola ohutema emisaala ejo eji omanyire oti sijaama bibala, wabitambisa ohubbota ebi wetaaga mu husoosa ehibuga ehyo, ohwola olu ohinjangu.”

21

Ehyohuhola banatemula omuutu

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, “Singa mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja, obona omuutu yesiyesi oyu batemuuye ne n’otamanyire amwitire,

² abatangirisi n’abalumuzi babo banatiinenga bapima ebbanga ohunjwa hu mulambo ohwola hu bibuga ebirireene.

³ Abatangirisi b’ehibuga ehisinga ohuba ohuupi n’omulambo gw’omuutu oyo oyu batemuuye, banjambanga omusodi gw’enjombe oguhiiri huholaho mulimo gwisigwosi era ogutagegangaho hijoogi.

⁴ Abatangirisi b'ehibuga ehyo, banjambanga omusodi ogwo bagunjira mu hiiho, ehifo ehinjumamo bulimire ehirimo amaaji agahulumuta. Ng'ango bagubbwaga egosi mu hifo ehyo.

⁵ Abasengi, ohunjwa mu lulyo lwa Leevi boosi bali n'ohutiinayo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo gabatobola ohumunjeeresanga n'ohusabiranga abaatu ekabi mu siina lya MUSENGWA. Gabanja obunjagi ohugonjoola ebiba ni bidobire.

⁶ Era abatangirisi bosibosi abomu hibuga ehyo ehisingira erala ohuba ohuupi n'omulambo ogwo, baja husaabira mu ngalo hu sodi eyo eyibabbwagire egosi mu hiiho omwo,

⁷ ni baloma baati, 'Efe sindiife ohwatemula omuutu ono era sihumanyire n'owamutemula.

⁸ O MUSENGWA, sonija abaatu babo Abayisirayiri aba wanunula, batabaho musango ogw'obutemu.' Era baja hubasoninja.

⁹ Kale mu ngeri eyo munetusengaho omusango ogw'ohujuha omusaayi gw'omuutu anjumaho musango olwohuba munabenga muholire ehiitu ehiranji mu moni ja MUSENGWA.

Ohunjira omuhasi oyu banyagire mu lutalo

¹⁰ "N'otiinanga mu lutalo ohusoola n'abalabe babo, nga MUSENGWA Hatonda wuwo ahuleetera ohubanangula, wanjiraho abandi ng'abasibe,

¹¹ nga mu basibe abo obonaamo omuhasi omuujooono oyu wegomba ohunjira obufumbo,

¹² oja humunjira mu nyumba ewuwo ng'abegaho efiiri era omusalaho n'ebidete.

¹³ Aja hucuusa ebyambalo ebi gaalimo ni bamunjamba mu lutalo. Aja huba mu nyumba yiyo ohuhena omwesi omuhwiye n'alira nyina ni semwana. Oluvanyuma lw'omwesi, omufuulanga muhasi wuwo era yeesi aja hufuuha wuwo.

¹⁴ Ne ni njabitirengo ehiseera, anaba n'atahusangaasa, omuleehanga getiinira eyi aba ni genda. Somutundanga oba ohumubisya hy'omwidu olwohuba abaaye muhasi wuwo.

Obusika w'omwana omuseere omudaayi

¹⁵ "Singa omuutu aba n'abahasi babiri: nawende ni nawunobe, ne bombi bamusaalira abaana, cooka ng'omwana omuseere omudaayi aba w'omuhasi nawunobe,

¹⁶ saawe ni gosanga ehiseera ehy'ohugaba abaana babe ebiitu, safuulanga mwana wa nawende ohuba omusika mu hifo hy'omwana omuseere omudaayi owa nawunobe.

¹⁷ Aye ali n'ohulaga ati omwana ow'omuhasi nawunobe nj'omudaayi, gamunja emigabo ebiri hu biitu bihye byosibyosi ebi ali ni nabyo, olwohuba nj'omwana omudaayi owamwita amaseere.

Omwana omujeemu

¹⁸ "Singa njabaano omuutu ali n'omwana owehingubere era omujeemu, otagondera semwana oba nyina era sanjulira wayire bamunjamu endabusi,

¹⁹ abasaaye babe baja humunjamba bamunjire eyiri abatangirisi b'ehibuga ehi bamenyamo.

²⁰ Ni boola, baja huloma abatangirisi baati, 'Omwana weefe ono musija era mujeemu, sanjulira ebi humuloma. Ali n'omulyerye era mumeesi.'

²¹ Ohutusaño ehibi, abasinde bosibosi abomu hibuga ehyo, baja hunjamba amabaale bamuhubbe, bamwite. Era hiisi Muyisirayiri aja hunjulira, aja hutya genjomehe.

Omuutu oyu babambire hu musaala

²² "Singa omuutu ahola ehibi bamusalira ogw'ohufa ni bamubambire hu musaala,

²³ omulambo gugwe sigunjenyuhanga hu musaala gwahyesa aye omusihanga hu ludaalo olwene olwo, olwohuba omuutu oyu babambire hu musaala alio ehinjwabo hya Hatonda. Sofuulanga ehialo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhunja ng'obusika, ohuba ehy'embihho."

22

Amagambi agandi

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Singa obona enjombe oba etaama y'owahyo ni yiri hugota, otagaana humuyeeda. Oyinjambanga wamwagamihisya.

² Ne omweneeyo anaba n'ali njaleeni oba n'otamumanyire, oyiinjiranga ewuwo wayihuuma ohwola olu aliija n'ayendula, ng'oyimuja.

³ Era pooja huholanga otyo ni wageene nasugirya oba olugoye oba ehiitu hyosihyosi ehy'owahyo ehiba ni higoitre. Sohobitangaho huhobitaho.

4 Era singa obona nasugirya oba enjombe y'owahyo ni yiguuye hu ngira, omuyeedanga wayenyosa.

5 "Omuhasi sigambalanga hyambalo hy'omusinde era n'omusinde yeesi sigambalanga hyambalo hy'omuhasi olwohuba hiisi ahola atyo, aba afuuhire hyambiho eyiri MUSEN-GWA Hatonda wuwo.

6 "Singa osaana ehitala hy'enyuni, hu musaala oba anjaatu n'osinjosi n'egonera oba n'efumbereeye owaana waayo, sojiranga nyuni eyo n'obwana waayo woosi.

7 Onjiranga owaana aye waleha nyina, ko ebiitu bihutiinirenga bulanjira era olisuna obuwangazi.

8 "Singa otongola enyumba, oli n'ohugadirira namugulu ohu baatu beyalihisa ko omuutu atagwa ohweleetaha omusango ogw'ohwita.

9 "Singa ohoma omizabbibbu, sotangamo ehibala oba ehiitu ehindi mu ndimiro eyo. Ne singa ohomaamo ehiitu ehindi, sibibala ebi oba n'ohomiremo byonene aye n'emizabbibbu joosi jiba jambiho.

10 Sosidihanga esaame ni nasugirya hu hijoogi hirala, ohulima.

11 Siwambalanga ehyambalo ehya mooya g'etaama n'ejehiha hya laasi.

12 "Oja hutunganga obujwenge hu sonda ene ej'ehyambalo hihyo.

Omusinde owemulugunya hu muhasi wuwe

13 "Singa omuutu anjira omuhasi obufumbo, ng'anjenyuha ni naye era oluvanyuma olw'ehiseera hidiidiri ng'amucaawa,

14 nga gonoona esiina ly'omuhasi oyo ati, 'Nanjira omuhasi oyo ohufuuha muhasi wange aye navumbula ti gaali anjenyuhireho n'abasinde abandi.'

15 Singa ehyo hibaano, abasaaye b'omuhaana oyo batiinanga na mulyango gw'ehibuga balaga abatangirisi amasuuka ohuhahasa ti ebi omusinde oyo aloma byakalebule.

16 Era semwana y'omuhaana aja huloma abatangirisi ati, 'Nanja omusinde ono omuhaana wange ohumufumbirwa aye n'ahani samwenda,

17 amulomaha ebyakalebule ati mbo omuhaana wange gaali anjenyuhireho n'abasinde abandi. Ne amasuuka ngagano galiho n'amafugi ehiraga hiiti ehi oyo aloma sihituufu.' Ng'abasaaye b'omuhaana oyo, banjulusa amasuuka ago agaliho amafugi mu moni j'abatangirisi b'ehibuga.

18 Abatangirisi b'ehibuga baja hujamba omusinde oyo bamujemo endabusi

19 olwohuba aloma ebyakalebule hu muhasi wuwe. Baja humulinjisa efeeza cikumi ajije semwana y'omuhaana oyo era sibamufugiriranga hulehanjo muhaana oyo.

20 "Aye singa omusinde aba mutuufu era ni n'anjumano ehiraga hiiti omuhaana gaali sanjenyuhangaho n'omusinde,

21 banjambanga omuhaana oyo bamujira hu mulyango gw'enyumba ya semwana, ng'abasinde abomu hibuga ehyo bamuhubba amabaale bamwita, olwohuba gaahola ehiitu eh'y'eroni mu Yisirayiri, ohujenyuha n'omusinde otali wamwe n'ahiiri hu lunya lwa semwana. Era muli n'ohutusaño ehibi.

Amagambi aganjamba hu hujenyuha n'omuhasi otali wuwo

22 "Singa bagaana omusinde n'ali hu muhasi wabeene, bombi bali n'ohufa. Ehyo hija hutusaño ehibi mu Yisirayiri.

23 "Singa omuutu gagaana omuhaana mu hibuga atanjenyuhangaho n'omusinde era omuhaana oyu bahena hale ohuhwa, ng'omuutu oyo anjenyuha hu muhaana oyo,

24 mujambanga bombi mwabanjira na mulyango gw'ehibuga ehyo, mwabahubba amabaale, baafa. Ehitisa omuhaana oyo, huba mu hibuga nasahubba nduulu, bamutaase. Omusinde aja hufa olwohwetambagania hu muhabeene. Ehyo hija hutusaño ehibi.

25 Aye singa omusinde gagaana omuhaana oyu bahena hale ohuhwa n'ali mu ndimiro hutulo w'ehibuga eyo, ng'amufahira amujenyuhaho, omusinde yene nj'oyu baja ohwita.

26 Simuholanga muhaana oyo hibi hyosihyosi olwohuba anjuma hibi ehi aholire ehimwosa hu humwita. Omuhaana oyo afaana hy'omuutu oyu bagwira hugwira beeta,

27 olwohuba omuhaana oyo gaali mu ndimiro eyi musinde gamwagaana ng'amufuhumira. Wayire omuhaana gahubba enduulu, nanjuma owadulumirira ohumutaasa.

28 Singa omuutu gagaana omuhaana atanjenyuhangaho n'omusinde era oyu bahiiri huhwa, ng'amujenyuhaho era babagaana,

29 omusinde oyo ali n'ohuja semwana y'omuhaana oyo esekeeli ataanu ej'efeeza. Ng'omuhaana oyo afuuha muhasi wuwe, olwohuba amusobisyehe. Era sibamufugiriranga hulehanjo muhaana oyo ng'omuhasi wuwe.

³⁰ Njanumanganjo muutu anjira muha semwana, olwohuba ohwo huba hunyooma semwana.”

23

Abaatu abatali n’ohuba mu kumbaano ja MUSENGWA

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, “Omuutu oyu basaama oba oyu basalaho ehitundu hyomu hyama, satinanga mu luhumbaano lw’abaatu ba MUSENGWA.

² “Omuutu oyu basaalira hutulo satiinanga mu luhumbaano lw’abaatu ba MUSENGWA, wayire ehijuhulu hihye ehy’omulembe ogw’ehumi.

³ “Enjume Omwamooni oba Mumowaabubu oba ehijuhulu hyawe ehy’omulembe ogw’ehumi abatiinanga mu luhumbaano lw’abaatu ba MUSENGWA.

⁴ Hiri hiityo olwohuba ni waali n’ojwa e Misiri, bagaana ohuhudulumirira n’emere wayire amaaji. Era bagula ni Bbalamu omusaani wa Bbewori ohunjwa mu hibuga hy’e Pesori mu twale ly’e Mesopotamya, ahunjwabe.

⁵ Aye MUSENGWA Hatonda wuwo gagaana ohunuliirisa ebya Bbalamu. Era MUSENGWA Hatonda gacua ehiunjwabo hyafuuba kabi, olwohuba ahwenda.

⁶ Sosalanga muhago ni nabo oba ohubendesa ekabi emirembe n’emirembe.

⁷ “Sonyoomanga bejuhulu b’Edomu, olwohuba baganda babo. Era sonyoomanga Abamisiri, olwohuba waaliho mu hyalo hyawe ng’omulugendwa.

⁸ Osobola ohufugiirira abejuhulu b’Edomu n’Abamisiri ab’omulembe ogwohudatu ohubanga mu luhumbaano lw’abaatu ba MUSENGWA.”

Obutali buyonjo mu kambi j’amaŋe

⁹ Nga Musa geyongera aloma ati, “N’otiinanga ohusoosa abalabe babo, wenjalenga ebiitu byosibyosi ebiŋanga ohuhufuula atali mulongoofu.

¹⁰ Singa nbaaŋo omuutu yesiyisi mu nywe atali mulongoofu olw’ohuloota n’ali n’omuhasi mu buliri, abanŋwangamo gatiina gaba ebulafu w’ekambi ohuhena oludaalo oluhwiye.

¹¹ Aye ehy’egulo esaawa aŋa yigwira mu maaji, asaabanga omubiri, gagobola mu kambi.

¹² “Oja hutaano ehifo ewulafu w’ekambi aŋa onatiinanga ohwenjereha.

¹³ Era omuutu ayabanga eronjo, galisiha nahenire ohwenjereha.

¹⁴ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo anaabanga ni neewe mu kambi ohuhunjoŋola n’ohuhuyeeda ohunŋangula abalabe babo. Olw’ehyo, ekambi yiyo yiri n’ohuba nyonjo, ko atabona ehitali hionjo mu enywe, gabahubba omugongo.

Amagambi aganamba hu biitu ebindi

¹⁵ “Singa omwidu geyiba hu musengwawe gadulumira ewuwo, somunŋangayo.

¹⁶ Omuleehanga gamenya hiisi aŋa aba ni gendire, nomu hibuga hyosihyosi ehi aliba ni genda. Somubisyanga bubu.

¹⁷ “Siŋabanganjo omuhasi oba omusinde Omuyisirayiri ahola owamalaaya* mu yekaalu.

¹⁸ Omuhasi oba omusinde owetunda mu yekaalu yaawe sanjiranga bbeesa ej’obuhwendi mu nyumba ya MUSENGWA Hatonda wuwo wayire jiba jahwoheresa oweyamo. Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo acaawa ebiitu hy’ebyo.

¹⁹ “Sosunganga magoba hu bbeesa oba hu mere oba ehiitu hyosihyosi ehi oba n’ojolire Omuyisirayiri wahyo.

²⁰ Osunanga amagoba hu banamawanga hu biitu ebi obanjoŋola, ne sosasungu MUYISIRAYIRI wahyo. Onaholanga otyo, MUSENGWA Hatonda wuwo aŋa huhuŋa ekabi mu byosibyosi ebi onaholanga mu hyalo ehi oja ohusuna hibe omunjuluko.

²¹ “Sogayalanga hwoheresa ehi oba n’osuubihise MUSENGWA Hatonda wuwo, olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo salireha huhuhubuusa, nga hihunjeramo omusango.

²² Aye ni muteyamenga, simunabengaho hibi ehi muholire.

²³ Aye hiisi ehi osuubisanga, oli n’ohuhyoheresa, olwohuba wasuubisa nje MUSENGWA Hatonda wuwo mu hweyendera.

²⁴ “Singa otiina mu ndimiro ey’emizabbibu ey’owahyo, olyanga emizabbibu josijosi eji oba ni wenda aye sogeganga jindi mu hiseero wanjira engo.

* 23:17 23:17 Abamalaaya balinga mu mayekaalu g’Abakanani omu bahatonda abaleeteranga abaatu ehyasa babajumirihisyanga. Abakanani baali bafugiirira baati ohuhola obuhwedi n’abamalaaya abo, hyaleeteranga endimiro n’ebiyayo byawe ohuba ebijimu.

²⁵ Singa otiina mu ndimiro y'engaano ey'owahyo, onjululanga amagala walya aye sonjambanga ngeso watandhiha hugesa ebitali bibyo."

24

Ohwabuhana n'omuhasi

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Singa omuutu asuna omuhasi, ne oluvanyuma ng'azuula ehitali hiraŋi hu muhasi oyo, amunanga ebbaluŋa eyihahasa yiiti amubbingire.

² Singa omuhasi oyo atiina ng'omusinde owundi amunjira,

³ era nga omusinde owohubiri amucaawa, nga yeesi amunjandiihira ebbaluŋa emubbinga, oba singa wamwe owohubiri oyo afa,

⁴ omusinde omudaayi sagobolangayo humufumbirwa nindi olwohuba ŋaahani omuhasi oyo simulongoofu. Ohugobolamo ohumunjira hiba hy'embiho mu moni ja MUSENGWA. Sohologa hiitu hyehyo ohwonoona ehyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja ohuba obusika.

Amagambi aganjamba hu biitu ebindi

⁵ "Singa omuutu aba ni gahasunanga omuhasi, sibamunjiranga mu lutalo, wayire ohuhola omulimo ogundi ogw'olukale. Aja hubanga ŋa ngo n'asangaasa omuhasi wuwe ohuhena omwaha omuhwiye.

⁶ "Singa onjola Omuyisirayiri wahyo ebbeesa, osobola ohunjira olubaale ng'omusingo. Ne sonjiranga eso yoosi atafa enjala olw'ohunuma ehuhula.

⁷ Singa omuutu yesiyesi anamba Omuyisirayiri wahye gamugosyaŋo era gamubisya hy'omwidu oba gamutunda ng'omwidu, ahola ehiitu hyehyo ali n'ohufa. Muli n'ohutusano ehibi ohunjwa mu enywe.

⁸ "Singa obulwaye w'olugode buba bunjambire omuutu, wegenderesanga ohuhola ng'olu abasengi Abaleevi bahusomesa ohuhola. Ogonderanga amagambi gosigosi aga nahulagira.

⁹ Hebulira ehi MUSENGWA Hatonda wuwo gaahola Miryamu ni mwali ni munjwa e Misiri.

¹⁰ Singa onjola Omuyisirayiri wahyo ehiitu hyosihyosi, siwingiranga mu nyumba yiye ohutusamo ehymbalo hihiye ng'omusingo.

¹¹ Oli n'ohusigala ebulafu, oyu onjilire omwene gengire mu nyumba ahihuleetere.

¹² Singa oyo oyu onjola aba mugadi, gasingayo ehymbalo, sobanga ni nahyo ohuhyesa.

¹³ Omugobohesanga ehyanbalo hihiye eh'yegulo asobole ohwewiha owiire embenjo yitamufuŋa, gahahusabira ekabi era MUSENGWA Hatonda wuwo aja husangaala.

¹⁴ "Sobisyanga ubi omuutu omugadi ahuholera ni genda asune ehuhwebesano, wayire aba n'ali Muiyisirayiri wahyo oba mulugendwa aba n'amenya mu bibuga byenywe.

¹⁵ Omusasulanga hiisi ludaalo olu aba n'aholire eryuba ni lihiiri hugwa mu maaji, ehyo nj'ehi aja hulyamo olwohuba mugadi. Singa somunja, aja huliririra MUSENGWA era aja huluhunja olw'ehibi ehi omuholire.

¹⁶ "Simwitanga musaaye olw'ehibi hy'omwana wuwe oba omwana olw'ehibi hy'omusaaye wuwe. Omuutu omwene aba n'aholire ehibi nj'ali n'ohufa olw'ehibi hihiye.

¹⁷ "Simucaamyanga sala y'omusango ogw'omulugendwa n'omufuubbi era simunjiranga hyambalo hya namwandu ng'omusingo olw'ebbanja.

¹⁸ Ohebuliranga oti waali mwidu e Misiri, MUSENGWA Hatonda wuwo gahununula, c'ehigira kuŋa egambi eryo.

¹⁹ "Singa ohungula ebirime bibyo ne webirira ehiganda hy'engaano mu ndimiro, siwagamangayo ohuhitusamo. Ehyo ohireheranga abalugendwa ko n'abafuubbi n'abanamwandu, MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhunja ekabi mu byosibyosi ebi ohola.

²⁰ N'ohungulanga emizayiti, sogobolangayo hu musaala ohunoga ebisigayeho. Obireheranga abalugendwa n'abafuubbi ko n'abanamwandu.

²¹ N'ohungulanga emizabbibbu mu ndimiro yiyo, sogobolangamo huhenereramo ebyasigala. Obireheranga abalugendwa n'abafuubbi ko n'abanamwandu.

²² Muhebulire muuti mwali beedu mu hyalo hy'e Misiri, c'ehifa mbanja egambi lino."

25

Ohuhubba omuutu efaalu

¹ Nga Musa geyongera aloma ati, "Singa ŋabaano abaatu babiri ni bali n'esonga bajinjira embuga ng'abalamuzi basalira mulala hu bo omusango ohumuhira,

² era banasalira oyu musango guhirire ohumuja efaalu ejimusaana, omulamuzi ali n'ohumulagira alambaale bajimujeeere anjo mu moni jije.

³ Aye efaalu ejamusaliranga jitabita mu mahumi ane, olwohuba ehyo hija huswasa Omuyisirayiri wahyo.

⁴ "Otasidihanga munwa gw'esaame ni yirima wayirobeerese ohwaya.

Ehi muganda w'omufu ali n'ohuhola

⁵ "Singa abaganda babiri bamenya njalala ne mulala gaafa n'atasaayeho mwana museere, namwandu safumbirwanga musinde owundi atali muganda y'omufu. Mugandaawe ateehwa ohumusika amusaalire abaana.

⁶ Omwana omuseere omudaayi, baja humubala ohuba w'omugeezi ko esiina ly'omufu litagota mu Yisirayiri.

⁷ Aye muganda w'omufu anagaana ohumusika, namwandu oyo atiinanga eyiri abatangirisi nja mulyango gw'ehibuga gabaloma ati, 'Muganda ya wamwange agaana ohusunira mugandawe omusika mu Yisirayiri. Sigenda huusika goherese obuvunanyiziwa wa mugandawe eyi ndi.'

⁸ Abatangirisi b'ehibuga baja humulanga balome ni naye. Ne singa agaanira erala era galoma ati, 'Sinenda humusika.'

⁹ namwandu oyo hutiianga anja musinde oyo ali, gamufihulamo engayito ng'amufuujaho amate mu weeni mu moni j'abatangirisi abo, ng'aloma ati, 'Hino nj'ehi bahola omuutu agaana ohusika ohusaalira mugandawe abaana!'

¹⁰ Amago gage mu Yisirayiri banagalangenga baati, 'Amago ag'omuutu oyu batusamo engayito.'

Amagambi agandi

¹¹ "Singa Abayisirayiri babiri basoola, omuhasi w'omulala hu abo gayeeda wamwe, ng'anjamba ola ebitundu eby'ehyama,

¹² omuhasi oyo omusalangaho omuhono era somujambiranga ehisa.

¹³ "Simubanga n'ebipimo bibiri, ehituufu n'ehitali hituufu.

¹⁴ Era muli n'ohutambisanga ebipimo ebituufu.

¹⁵ Oli n'ohutambisanga ebipimo ebituufu ko wangaalire mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhuŋa.

¹⁶ Abo bosibosi abalyakula abahyawe n'ebipimo byawe ebitoola, bambiho mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo.

Ehiragiho ehy'ohwita Abameleki

¹⁷ "Ohebuliranga ehi Abameleki bahuholo ni waali n'onja e Misiri.

¹⁸ Bahulumba n'odembire era n'onjooyemo amaani nga beeta abo bosibosi abaali egongo ni banegera. Baanuma hutya Hatonda.

¹⁹ Olw'ehyo MUSENGWA Hatonda wuwo n'ahuŋanga ehinjumuulo n'onjanguuye abalabe babo bosibosi mu hyalo ehi ali huhuŋa hibe omujuluko gugwo, oli n'ohusihirihisa erala Abameleki. Era siwebiriranga huhihola."

26

Amakungula n'ehirala ehy'ehumi

¹ "Ni wolanga mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhuŋa, watandihya ohumenyamo,

² obugulanga hu hiisi hiha hy'ebibala ebidaayi ehi oba n'ohunguuye, waata mu hisero wanira mu hifo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo alitobola ohumujumirihisyangamo.

³ Ni woola mu hifo ehyo, otiinanga eyiri omusengi aba n'ali hu lubu mu hiseera ehyo wamuloma oti, 'Olwaleero luno nijire n'ehirabo hino ehiraga ti ndi mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo oyu njeeresa galayirira abasehulu beefe ati aja hutuŋa.'

⁴ Ng'omusengi oyo anaana ehisero ahita hu hituuti hya MUSENGWA Hatonda wuwo.

⁵ "Ng'ajo mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo oloma oti, 'Selulu yange Yakobbo gaali Mwalaamu asengujaha, gatiina gamenya e Misiri. Abaatu abomu mago gage baali batono aye ni bali e Misiri, basaala bafuaha egwanga ebbala era ery'amaani.

⁶ Abamisiri ni batubisya wubi era batubonyaabonya, batufuula beedu baawe.

⁷ Ng'ajo huliririra MUSENGWA Hatonda w'abasehulu beefe. Era ganulira ohulira hwefe, gabona enaku n'ohutubisya owubi ko n'ohunyigirisa ohu baali ni batunyigirisa.

⁸ Olw'ehyo, MUSENGWA gatutusa ohuŋwa e Misiri n'obunangi n'amaani gage ko n'obubonero owenjunjisa n'ebyamaliholiho.

⁹ Gatuleeta njano era gatuna ehyalo hino ehihuluhuta amabeere n'omudugere!

¹⁰ Era njahani MUSENGWA ndetiire amakungula agasooka ohunwa mu binalima.' N'ohena ohuloma otyo, oñambanga ehisero wahita mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo, ng'ohubba amafuha omujumirya.

¹¹ Ewe n'abomu mago gago n'Abaleevi n'abalugendwa abamenyire ni nenywe, musanjalyanga mwaliira njalala olw'ebirani byosibyosi MUSENGWA Hatonda wuwo abanjaaye.

¹² "Hiisi luvanyuma lw'emyaha edatu, oñambanga hirala ehy'ehumi wahinjirira Abaleevi n'abalugendwa n'abafuubbi ko n'abanamwandu mu bibuga bibyo, bahaba n'ebyhulya balye beegute.

¹³ Ng'ango oloma mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo oti, 'Pambire hu biwaapa mu mago gange n'aleeta ohubina Abaleevi n'abalugendwa n'abafuubbi n'abanamwandu, ng'olu wandagira ohuhola. Nanjuma hiragiro ehimbwagire oba ehi nerabiye.

¹⁴ Era njajuma hirala ehy'ehumi ehi nalya ni naali hu magombe oba ni tali mulongoofu era njajuma ehi nanjogera abafu. Ngondeeye MUSENGWA Hatonda wange era kolire hiisi hiitu ehi wandagira.

¹⁵ Kale heja njaaasi hu hyalo, n'oli mu hifo hihyo ehyawufu, onje abaatu babo Abayisirayiri ekabi, n'eroba eri walayirira abasehulu beefe ohutunja, ehyalo ehikuluhuta amabeere n'omudugere.'

Ohugondera Amagambi ga MUSENGWA

¹⁶ "Olwaleero, MUSENGWA Hatonda wuwo alagira ohugondera amagambi n'ebiragiro bibye. Ofubanga ohubigondera n'omwoyo gugwo gwosigwosi n'obulamu wuwo wosiwosi.

¹⁷ Olangiriyiye olwa leero oti MUSENGWA nje Hatonda wuwo. Era musuubihise ohugonderanga mu magira gage n'ohuhuumanga amagambi n'ebiragiro bibye era muuti munaholenga ebi abaloma.

¹⁸ Era MUSENGWA alangiriyiye olwa leero luno ati muja huba baatu babe abenjawulo ng'olu gasuubisa era ati mugonderenga ebiragiro bibye.

¹⁹ Era aja huhufuula mweginghiriri hu mawanga gosigosi aga gatonda. Oja huba gwanga ery'ejono era erimanyiheene. Oja huba gwanga eryawufu eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo ng'olu gasuubisa."

27

Banjandiiha amagambi ga Hatonda hu mabaale

¹ Ng'ango Musa n'abatangirisi ba Yisirayiri baloma abaatu baati, "Muhuumenga ebiragiro bino byosibyosi ebi mbanja olwa leero.

² Ni muliba ni muhenire ohwambuha olwabi Yoludaani, mwatiina mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhuŋa, oñambanga amabaale amabba waganjahaho erangi ehosa.

³ Oñandiihanga amagambi gano gosigosi hu mabaale ago n'ohenire ohwambuha olwabi ohutiina mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ali huhuŋa, ehyalo ehikuluhuta amabeere n'omudugere ng'olu MUSENGWA Hatonda w'abasehulu babo gabasuubisa.

⁴ N'olyambuha Yoludaani, oñambanga amabaale ago waganjira hu lusozi Ebbali, waganjahaho erangi ng'olu kulagira olwa leero.

⁵ Ng'otongolera MUSENGWA Hatonda wuwo ehituuti ehy'amabaale agatali mabaaje mu ngeri yosiyosi, ohunjeeraho enjongo.

⁶ Otongole ehituuti ehy'amabaale agatali mabaaje era ohitambisenga ohunjeeraho MUSENGWA Hatonda wuwo enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha.

⁷ Era onjoganga enjongo ery'ohutabagana waliira mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo n'oli musangaafu.

⁸ Era oñandiihanga amagambi hu mabaale ago mu ngeri esomeha bulani."

⁹ Ng'ango Musa n'abasengi ohunwa mu hiha hy'Abaleevi baloma Yisirayiri baati, "Njoleera, tega ohutwi Yisirayiri, onjilire bino! Olwaleero ofuuhire muutu wa MUSENGWA Hatonda wuwo.

¹⁰ Olw'ehyo, oli n'ohugonderenga MUSENGWA Hatonda wuwo era oñambe amagambi n'ebiragiro bibye byosibyosi ebi kunga olwa leero."

Ebinwabo hu bajeemu

¹¹ Hu ludaalo olwene olwo, Musa galagira abaatu ati,

¹² "Ni mwambuhanga olwabi Yoludaani, ab'ehiha ehya Simyoni n'ehya Leevi n'ehya Yuda n'ehya Yisikaali n'ehya Yosefu ko n'ehya Bbenjamini, bemeereranga hu lusozi Gerizimu ohusabira abaatu ekabi.

¹³ Ne ab'ehiha ehya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehya Aseri n'ehya Zebbulooni n'ehya Daani ko n'ehya Nafutaali, balyemeerera hu lusozi Ebbali ohulangirira ng'olu MUSENGWA aligudya abaatu.

¹⁴ "Abaleevi baja hulangirira n'ejanjaasi eryanamugulu eyiri Abayisirayiri baati,

¹⁵ "Ehijwabo hibe hu muutu abbota ehifaananyi mwibaale, oba mu lubaawo oba mu hyoma gahijumirya mu kweho. Ebibbote ebyo era ebi babboti babbota, byambiho eyiri MUSENGWA."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

¹⁶ "Ehijwabo hibe hu muutu atanja semwana ni nyina enjono."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

¹⁷ "Ehijwabo hibe hu muutu acuusa esalo j'ehibanja hya muliranwawe."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

¹⁸ "Ehijwabo hibe hu muutu agosya omujofu galeha engira etuufu."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

¹⁹ "Ehijwabo hibe hu muutu abisya hubi omulugendwa oba omufuubbi oba namwandu."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²⁰ "Ehijwabo hibe hu muutu ajenyuha ni muha semwana olwohuba aba aswahiise semwana."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²¹ "Ehijwabo hibe hu muutu ajenyuha n'esolo."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²² "Ehijwabo hibe hu muutu ajenyuha ni mbooyo, owa semwana oba owa nyina."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²³ "Ehijwabo hibe hu muutu ajenyuha ni masaalawe."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²⁴ "Ehijwabo hibe hu muutu alumba muliranwawe mu ngiso ng'amwita."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²⁵ "Ehijwabo hibe hu muutu oyu bagula ohwita owahye anjumaho musango."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

²⁶ "Ehijwabo hibe hu muutu atahuuma era atoheresa magambi gano."

Abaatu bosibosi baja hugobolamo baati, "Amiina."

28

Ekabi ejija olw'obugondi

¹ Nga Musa geyongerera aloma ati, "Singa ogonderenga MUSENGWA Hatonda wuwo n'omwoyo mulala era wafuba ohujamba ebiragiro bibye byosibyosi ebi kuja olwa leero, MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhufuula egwanga eryegingihiriri ohuhira amawanga gosigosi hu hyalo.

² N'oja hugonderanga MUSENGWA Hatonda wuwo, onasunenga ekabi jije josijosi:

³ "Onaabenga n'ekabi mu bibuga bibyo nomu ndimiro jijo.

⁴ Oja huba n'ekabi wasaala abaana bangi era waasa ebirime n'ebidooli by'enjombe n'ebiyetaama ko n'embusi.

⁵ Ehijonolero hihyo n'ehibange hihyo binaabenga n'ekabi ej'ehyaasa.

⁶ Oja hubanga n'ekabi hiisi aja onatiinenga era nomu hiisi ehi onaholenga.

⁷ "MUSENGWA aja hujangula abalabe babo ni bahulumba. Baja huhulumbiranga mu ngira ndala ne baja hufulumuhiranga mu ngira musanvu.

⁸ MUSENGWA aja huhuŋa ekabi mu byosibyosi ebi ohola era aja hwejusa ebyagi bibyo n'emere. MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhuŋa ekabi mu hyalo ehi ali huhuŋa.

⁹ "Singa ogonderanga ebiragiro bya MUSENGWA Hatonda wuwo era wagenderanga mu magira gage, MUSENGWA aja huhufuula wenjabulo ng'olu galayira ohuhihola.

¹⁰ Amawanga gosigosi hu hyalo ganabatyenga, olwohuba muli baatu ba MUSENGWA.

¹¹ Era MUSENGWA aja hubahululania mu hyalo ehi galayirira ohuŋa abasehulu benywe. Aja hubanga ekabi musaale abaana bangi era mwaba n'ebiraalo by'ebiyayo bingi ko n'emere mbitirifu.

¹² Era MUSENGWA aja hutonyesa efula ohuŋwa mwigulu. Era alihuŋa ekabi mu byosibyosi ebi ohola. Oja huŋola amawanga mangi aye ewe sooja hwenjola.

¹³ N'oja hugonderanga ebiragiro bya Hatonda ebi ndi huhuŋa olwa leero era wafubangaho ohubyoheresa, MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhutangirisa sosi ohuba sembo. Era oja hubanga namugulu waawe sosi ŋaasi waawe.

¹⁴ Sogesyangaho hunaba wanwa hu magambi aga ndi huhunja olwa leero, oba wajumirya abahatonda abandi.

Ebinwabo ebija olw'obujeemu

¹⁵ "Ne singa ogaana ohugonderanga MUSENGWA Hatonda wuwo, wagaana ohunjamba amagambi n'ebiragiro ebi kuja olwa leero, ebinwabo bino byosibyosi bija huhubaaho:

¹⁶ "Onaabengaho ehinwabo mu hibuga nomu ndimiro jijo.

¹⁷ Ehinjonolero hiho n'ehibange hiho binaabengaho ehinwabo ehy'ohutabamo hyaasa.

¹⁸ Abaana babo n'ebirime n'enjombe n'etaama ko n'embusi jijo jija hubaaho ehinwabo.

¹⁹ Oja hubaaho ehinwabo mu hiisi ehi ohola.

²⁰ "MUSENGWA aja hubanjindihira endibo n'ebiiitu ebitiisa mu hiisi ehi muhola, ohwola olu mulisihirira mwanwanjo olw'ohumuhubba omugongo.

²¹ MUSENGWA aja huhujindihira hanjupuli ohwola olu njataja husigalarjo muutu yesiyesi mu hyalo ehi oli huupi hunjira hibe omunjuluko gugwo.

²² MUSENGWA aja hubanjindihira obulwaye, n'omusuuja n'ohusimbuluha n'ohubabuuhirira. Era aja hubanjindihira omumwi gwohye ebirime byenywe. Ebyo byosibyosi bija huboolaho ohwola olu muja husihiriha.

²³ Egulu lija hutangaala, ehyaalo hyome ti bbwe hy'ebaale.

²⁴ MUSENGWA aja hubadumuhisa efuuhe mu hifo hy'ohubatonyehesa efula ohwola olu mulisihiriha.

²⁵ "MUSENGWA aja huleetera abalabe babo ohubanangula. Oja hulumba abalabe babo mu ngira ndala aye oja hufulumuhira mu magira mangi. Era ebija huhwolaho bija hutiisa amawanga gosigosi hu hyalo.

²⁶ Era esega n'esolo jiryetebeya hu mulambo gugwo ni njajuma ajinjema.

²⁷ MUSENGWA ali badanyaho amabbwa n'ebizimba n'amabute n'ohusiija ohutalehera, obulwaye obutanona ng'olu gaahola Abamisiri.

²⁸ Era MUSENGWA aja hubanjofunasa n'ohubalalusa emitwe ni mutategeera n'ebi muhola.

²⁹ Oja humamaatanga mu muusi tangalwe hy'omunofu amamaata mu hiirema aye sooja hubona ngira. Mu hiisi ehi ohola, sooja hubitamo. Baja huhunyigirisa era hiisi hiseera baja huhukondolanga ni njajuma ahuyeeda.

³⁰ "Oja husunanga omuhasi owohuhwa aye ng'abandi bamuhunjiraho. Era oja hutongolanga enyumba aye solinjenyuhamo. Olihoma emizabbibbu mu endimiro aye sooja huhungulanga.

³¹ Baja husala enjombe jijo n'obona aye sooja huhomba hu nyama. Era baja hunyaga nasugirya jijo aye erinjuma alijugoboheza. Abalabe babo baja hunjira etaama n'embusi jijo, ne erinjuma alihuyeeda.

³² Balinjira abasaani babo n'abahaana babo ohuhola owiidu aye n'olengereeye hulengerera. Era omwoyo gulihuluma aye olinjuma amaani ohubanunula.

³³ Abaatu ab'otanjulirangaho, balirya ebirime ebi watuyanira ohulima. Oja hubonaabona ni bahutulugunya era balihubisya wubi.

³⁴ Oligwa eralu olw'embeera embi eyi oliba nobitam.

³⁵ MUSENGWA aja huhudanyaho amabbwa ag'ehimaama. Mu butuufu gali hwana omubiri gugwo gwasigwosi.

³⁶ "MUSENGWA aja hubanjamba, ewe ni habaha wuwo abanjire mu bunjananguse mu hyalo ehi ewe n'abasehulu babo mutamanyire. Era eyo mu bunjananguse, mulijumirya abahatonda aba babbota mu misaala nomu mabaale.

³⁷ Olifuuha njeho jababita, balihunyooma era olifuuha eduho mu mawanga gosigosi eyi MUSENGWA alihunjira.

³⁸ "Olihomanga bingi aye wahungula bidiidiri olwohuba esige jirirya ebirime bibyo.

³⁹ Oja huhoma endimiro ej'emizabbibbu era wajiribirira bulanji aye soolinywa hu mwenge oba ohulyaho emizabbibbu, olwohuba ebisiisa birijirya.

⁴⁰ Oja huba n'emisaala emizayiti hiisi njaaatu aye olinjuma amafuta ag'ohutambisa olwohuba jirikukumusa ebibala byajo.

⁴¹ Olisaala abaana abaseere n'abahaana aye solimanya ni nabo, olwohuba balibanjira mu bunjananguse.

⁴² Esige jija husihirisa emisaala n'ebirime bibyo byosibyosi.

⁴³ "Abalugendwa abaliba ni bamenyire ni neewe balyeyongera ohuba n'amaani aye ewe oli henderanga huhendera amaani.

⁴⁴ Era abalugendwa abo balihunolanga aye ewe olinjuma hiitu ehy'ohubanjola. Era baja huba mitwe jjo aye ewe oja huba muhira.

⁴⁵ "Singa ogaana ohunjuliirisa MUSENGWA Hatonda wuwo, ohugondera amagambi n'ebiragiyo bibye ebi ahunjaaye, ebinjwabo bino byosibyosi bija huhubaaho era bihusihiriise.

⁴⁶ Ebiguudyo bino bija huba habonero ah'ohulabula eyiri ewe n'abaana babo emirembe n'emirembe.

⁴⁷ Singa sojeeresanga MUSENGWA Hatonda wuwo n'ohweyaasa n'esangaalo olw'ebiraji ebi ahunja.

⁴⁸ Oja husigala n'oli muyala, n'olumwa endujo n'onjuma hyohwambala era ni weyagira lujo, oja huhola owiidu ewa balabe babo aba MUSENGWA aja huhunjindihira. Aja huhutaaho ehijooji ehy'ehyoma mu gosi ohwola olu olisihiriha.

⁴⁹ MUSENGWA aja huleeta egwanga eryanjaleeni era ery'olulimi olu otategeera, bahugwaho hya hanjingu.

⁵⁰ Abaatu abo balinjuma hisa era ba myoyo mibi, sibasasira basahulu n'owaana obunjere.

⁵¹ Abasirikale ngaawe baja hulya ebyayo ko n'ebirime bibyo era oja husihiriha. Sibaja huhuleehera ngaano n'omwenge epiirajo ohunjwa mu mizabbibbu, n'amafuta gomu mizayiti, n'enjombe n'etaama n'embusi ohwola olu olisihiriha.

⁵² Abalabe babo balyeswanigirisa ebibuga bibyo ohwola olu balihubbirajo olukomera olu wesiga ohuhugagirira. Baja hweswanigirisa ebibuga byosibyosi mu hyalo ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahunja.

⁵³ "Ohuhweswanigirisa ohu balabe babo bali hweswanigirisamo huli huleetera ohubonaabona woola n'ohudamba ehyohulya hyahunjeremo n'ohulya abaana babo aba MUSENGWA Hatonda wuwo gaahunja.

⁵⁴ Omusinde asinga ohuba ow'ehisa mu nywe alirya emere, n'omuhasi wuwe oyugenda oti hi, n'abaana babe abaliba ni bahiirajo balamu ko ni mugandaawe, ni balengereeye.

⁵⁵ Aligaana ohubanjaaho enyama y'omulala hu baana babe. Ehyo alihihola n'amanyire ati njajuma njandi aja aja hutusa ehyohulya olwohuba njuma ehyohulya ehindi mu hiseera ehyo ehi balabe balireeta hu bibuga bibyo.

⁵⁶ Era n'omuhasi asingayo ohuba obulanji era omunjoono atasobola hugeesya amagulu amereere, aja hwima ni wamwe omuhoda era alirya abaana babe boosi ni balengereeye.

⁵⁷ Aja husaala ng'ahweha ehitani n'omwana wuwe omwiwo olw'ohwenda ohubirya mu ngiso, geeme ni wamwe oyugenda oti hi era geema n'abaana babe. Ehyo alihihola olw'abalabe abaliba ni beswanigirihiise ebibuga.

⁵⁸ "Singa ogaana ohunjamba amagambi gano gosigosi agali mu hitabo hino era wagaana ohutya MUSENGWA Hatonda wuwo ow'enono era atiisa,

⁵⁹ MUSENGWA alihuleetera ewe n'abaana babo endwaye embi ejitanjona. Era obulwaye owo, bulibaleetera ohugada.

⁶⁰ Era aja huhuleetera ohulwala obulwaye wosiwosi ow'e Misiri obu watyanga era olinjuma bunjone.

⁶¹ MUSENGWA alihuleetera hiisi bulwaye n'ohubonaabona ohw'amaani ebi batanjandiiha mu hitabo ehy'amagambi hino ohwola olu oja husihiriha.

⁶² Era wayire muliba bangi hy'emunyeenye, mulisigalajo batotono olwohuba simwagondera MUSENGWA Hatonda wuwo.

⁶³ Ng'olu hyasangaasa MUSENGWA Hatonda wenywe ohubanja ekabi gabaasa mweyongera obungi, atyo pwaliba musangaafu n'abasihiriisa. Era alibadyedyesa gabatusa mu hyalo ehi muli hwingiramo ohunjira.

⁶⁴ "MUSENGWA alihusalanihisya mu mawanga gosigosi ohunjwa aja ehyalo hitandihira ohwola aja hihoma. Ni muliba eyo, muja hujumirya abahatonda aba babaaja mu bisaala n'abomu mabaale, aba enywe n'abasehulu benywe mutamanyire.

⁶⁵ Era mu mawanga ago, simuja husuna aja hwihala anjatuufu nan'ohunjumulira. Era MUSENGWA alibaleetera ohutya era mulinjuma suubi mu bulamu wenywe.

⁶⁶ Mu bulamu wuwo soliba n'esuubi ohugobola mu mbeera endaji. Era oja hubanga mu hutya omuusi n'owiire.

⁶⁷ Mu mugamba oja hulomanga oti, 'Singa hy'egulo!' Ng'ehyegulo olome oti, 'Singa mu mugamba!' Ebyo ebi oliba n'obona, birihutiisanga.

⁶⁸ MUSENGWA ali hwagamya e Misiri mu maato, wayire galoma ati simugobolangayo. Ni munahoole eyo, mwabeene mulyenjaayo eyiri abalabe benywe, babagule mube beedu baawe aye sinjanahabeeno ababagula."

29

Endagaano n'Abayisirayiri e Mowaabbu

¹ Bino nj'ebi Abayisirayiri baali n'ohuhola ohuhuuma endagaano eyi MUSENGWA galagira Musa ni baali e Mowaabbu, ohwongera hu ndagaano eyi gaahola ni nabo hu lusozi Horebbu.

² Musa galanga Abayisirayiri bosibosi gabaloma ati, "Mwabona byosibyosi ebi MUSENGWA gaahola mu hyalo hy'e Misiri hu Falaawo n'abahungu babe ko n'abaatu babe bosibosi.

³ Mweboneraho n'emoni jenywe enyene MUSENGWA n'ahola obubonero owenjijisa ko n'ebyamalihohi.

⁴ Aye n'ohwola olwa leero luno, MUSENGWA ahiiri hwigula emoni jenywe ohubona oba amatwi ohunulira, wayire ohutegeera hwenywe ko mwahamanya amahulu g'ebiiitu ebyo.

⁵ Era MUSENGWA aloma ati, 'Emyaha amahumi ane, nabatangiirira mu lulafu aye ebyambalo byenywe sibyanabuha wayire ebirayito ohuhapuha.

⁶ Simwalya mere oba ohunywa omwenge ogw'emizabbibbu omuli ehimeesa hyosi-hyosi aye nabalabirira mwahamanya muuti ndiise MUSENGWA Hatonda wenywe.' "

⁷ Nga Musa aloma ati, "Ni hwola mu hifo hino, Sihoni habaha w'e Hesibboni ni Ogi habaha w'e Bbasani, batulumba ohutusoosa aye hwabanjangu.

⁸ Hwanjamba ehyalo hyawe, hwahinja ehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase.

⁹ "Olw'ehyo, mufubengaho ohuhuuma endagaano yino, ko mube n'ekabi mu byosibyosi ebi muhola.

¹⁰ Olwaleero mwemire mu moni ja MUSENGWA Hatonda wenywe, mwesimwesi abahulu b'ebiha byenywe, abatangirisi benywe, abanjugi benywe n'abasinde mu Yisirayiri,

¹¹ n'abahasi, abaana abanjere, n'abalugendwa ababa mu enywe ababanjulira ekwi era ababasombera amaaji.

¹² Olwaleero muli njano ohuhola endagaano ni MUSENGWA Hatonda wuwo ni weyama ohuyoheresanga era endagaano yino erimo n'ebinjwabo

¹³ n'ohubahahasa ti muli baatu babe, niye abe Hatonda wenywe ng'olu galayirira Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, abasehulu benywe.

¹⁴ Aye sindinywe mwenene aba ndi huhola ni nabo endagaano yino erimo n'ebinjwabo byawaho.

¹⁵ Ndi huhola endagaano yino ni nenywe abali njano mu moni ja MUSENGWA Hatonda weefe olwa leero luno era ko n'abejuhulu benywe ababanahasaale mu moni eyo.

¹⁶ "Muhebulira obulamu obu hwalimo mu hyalo hy'e Misiri era ng'olu hwabita mu mawanga agandi ohwola njano.

¹⁷ Mwabona eby'embicho ebibote ohunjwa mu mbaawo nomu mabaale nomu feeza ko nomu zaabbu ebi bajumirya.

¹⁸ Kola endagaano yino ni nenywe ko njanjumejo musinde oba omuhasi oba amago oba hiha oba gwanga, erinahabbaame ohunjwa hu MUSENGWA Hatonda weefe, bajumirya abahatonda b'amawanga agandi. Era singa omuutu yesiyesi ahola atyo, aja huba hy'omulandira omululu era ogwita.

¹⁹ "Natabano anjulira ebibono by'endagaano yino gedulinga mu mwoyo gugwe ati, 'Ndi bulanj nja hweholera ebyange ni njanjuma amanyire.' Ehyo hija hubaleetera ohusihiiraha mwesimwesi, abalanji n'ababi.

²⁰ MUSENGWA saaja husoniha muutu hy'oyo. Aye MUSENGWA aja humuhangavula n'ehiruji. Ebinjwabo ebiri mu hitabo hino byosibyosi bija huba hu baatu abo era MUSENGWA aja husangula amasiina gaawe njaaasi w'egulu.

²¹ Era MUSENGWA aja humusolohesaho ebinjwabo byosibyosi ebiri mu ndagaano yino ebi banjandiiha mu hitabo hino ehy'Amagambi.

²² "Mu mirembe ejomu moni, abejuhulu benywe n'abagwira ohunjwa mu byalo ebyanjaleeni, baja hubona ebibonyoobonyo n'obulwaye obu MUSENGWA alireeta hu hyalo.

²³ Ehyalo hyosihyosi hiriba oti bahyohyire era ni hiri gohe ni cumbi. Sibaja huhomangamo haatu hosihosi haahula era muja humumamo n'enyaaasi. Hija huba oti Sodoma ni Gomora, Aduma ni Zebboyimu, ebi MUSENGWA gasihiirisa n'ehiruji.

²⁴ Amawanga gosigosi agabeswanigirihiise galyebuusa gaati, 'Lwahiina MUSENGWA aholire abaatu abo atyo? Hiina ehyamusungujasa ohwola anjo?'

²⁵ “Abaatu banahabagobolemo baati, ‘Ehyo hiriṅo olwohuba babbwaga endagaano ya MUSENGWA Hatonda w’abasehulu baawe, eyi gaahola ni nabo nabatusa mu hyalo hy’e Misiri.

²⁶ Nibo batandiiha huṅeerese n’ohujumirya abahatonda aba baali ni batamanyire era aba MUSENGWA atabaloma hujumirya.

²⁷ C’ehyagira MUSENGWA galujira abaatu babe, gabaleetaho ebiṅwabo byosibyosi ebi banandiiha mu hitabo hino.

²⁸ Mu busungu n’ehirunji, MUSENGWA gaatusa abaatu babe mu hyalo hyawe, ng’abaholona mu hyalo ehindi ng’olu hiri hatyane.’

²⁹ “MUSENGWA Hatonda weefe ali n’ebyama aye ebyo ebi gahwehula byefe n’abaana beefe emirembe n’emirembe, ko husobole ohugonderanga ebyo byosibyosi ebiri mu ndagaano yino.”

30

Ebi muutu ali n’ohuhola ohusuna ekabi

¹ Ng’ano Musa geyongera aloma ati, “Mu moni eyo, n’obanga n’ekabi oba ebiṅwabo ebitaaye mu moni jijo, ebija hubano, ne wabihebulira n’oli eyo mu mawanga eyi MUSENGWA Hatonda wuwo aliba n’ahudanyire,

² ng’ogobola eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo, ewe n’abaana babo n’omwoyo gugwo gwo sigwosi n’obulamu wuwo wosiwosi, wagondera ebiragiro bibye byosibyosi ebi kuṅa olwa leero,

³ MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhuṅambira ehisa gahuhumbaania nindi ohuṅwa mu mawanga gosigosi eyi aliba n’ahusalanihisiye.

⁴ Wayire aliba ahusalanihisiye mu byalo ebyanjaleeni eyo, MUSENGWA Hatonda wuwo alihuhumbaania gahugobosano.

⁵ Aja huhugobosano mu hyalo ehi basehulu babo baalimo, weesi omenyemo. Era aja huhuṅa ekabi era ahwase ohuhira abasehulu babo.

⁶ MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhomola omwoyo gugwo n’ejabaana babo, ko wahamwenda n’omwoyo gugwo gwo sigwosi n’obulamu wuwo wosiwosi, weyongere ohumenya mu hyalo ehyo.

⁷ Era MUSENGWA Hatonda wuwo aja huta ebiṅwabo ebyo byosibyosi hu balabe babo.

⁸ Nindi oligondera MUSENGWA era wahuuma ebiragiro bibye byosibyosi ebi kuṅa olwa leero.

⁹ MUSENGWA Hatonda wuwo aja hubano ekabi mu byosibyosi ebi muhola, wasaala abaana eduuli, n’ebyayo bibyo byeyongera ohwala era waasa n’emere. Hirisangaasa MUSENGWA ohubano ekabi ng’olu hyamusangaasanga ohuṅa abasehulu babo.

¹⁰ Singa ogonderanga MUSENGWA Hatonda wuwo era wahuuma ebiragiro n’amagambi gage, aga baandiiha mu hitabo ehy’Amagambi era wagobola eyiri MUSENGWA Hatonda wuwo n’omwoyo gugwo gwo sigwosi n’obulamu wuwo wosiwosi, aja huhuṅa ekabi.

Ohufa oba obulamu

¹¹ “Ehiragiro hino ehi kuṅa olwa leero sihigosi oba ti hiri njaleeni sosobola hwolayo.

¹² Sihiri mwigulu ko webuuse oti, ‘Nj’ani anahatiine mwigulu agobole gandomere nahahigondera?’

¹³ Era sihiri yingereha w’enyanja ko webuuse oti, ‘Nj’ani aja hwambuha enyanja ahindetere sobole ohuhigondera?’

¹⁴ Aye ehibono ehyo hihuli njaapi, hihuli mu hanwa nomu mwoyo gugwo, kale higondere.

¹⁵ “Olwaleero taaye mu moni jijo obulamu n’ekabi, ohufa n’ohusihirira.

¹⁶ Hiri hiityo olwohuba kulagira olwa leero ohwendanga MUSENGWA Hatonda wuwo, ohugonderanga mu magira gage n’ohuhuumanga amagambi n’ebiragiro bibye byosibyosi, ko MUSENGWA Hatonda wuwo ahunge ekabi waale mu hyalo ehi otiina ohujira ng’omunuluko.

¹⁷ “Aye omwoyo gugwo ni guja humuṅwaho, wamujeemera era singa otiina mu by’ohuhubba amafuha wajumirya abahatonda abandi,

¹⁸ mu butuufu kulomera olwa leero luno ti oja husihirira. Sooja humenya hiseera hireeni mu hyalo eyi oli hutiiina ohwambuha olwabi Yoludaani ohusuna omunuluko.

¹⁹ “Olwaleero luno, ndanga egulu n’ehyalo ohuba bajulizi ti taaye mu moni jijo obulamu n’ohufa, ekabi n’ebiwabo. Olw’ehyo, tobola obulamu, wahaba n’ekabi ko ewe n’olulyo lulwo mube balamu.

²⁰ Yendanga MUSENGWA Hatonda wuwo, omunjulirenga era omwenje. Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA nj'obulamu wuwo era aja huhuletera ohuwangaala mu hyalo ehi galayira ohunja Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, abasehulu babo."

31

Yoswa asikira Musa

¹ Ng'ajo Musa geyongera aloma Abayisirayiri bosibosi ati,

² "Ese nyaahani ndi n'emyaha cikumi nabiri. Sikisobola huba mutangirisi wuwo, ne MUSENGWA gandoma ati, 'Sooja hwambuha lwabi Yoludaani.'

³ MUSENGWA Hatonda wuwo omwene aja huhutangirira ohwambuha Yoludaani, aja husihiirisa amawanga ago era obanjangule. Yoswa njaja huhutangirira ng'olu MUSENGWA gaaloma.

⁴ Era MUSENGWA alisihirisa abaatu abo ng'olu gasihiirisa Sihoni ni Ogi, abahabaha b'Abamooli.

⁵ MUSENGWA alinjaayo abaatu abo mu mihono jenywe era obaholanga byosibyosi ng'olu gahulagira.

⁶ Guma omwoyo, otatya era otanjwamo maani olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo ali ni neewe. Salihuleha era salihwabulira."

⁷ Ng'ajo Musa alanga Yoswa, amuloma mu moni j'Abayisirayiri bosibosi ati, "Otatya, guma omwoyo, olwohuba oja hutangirira abaatu bano ohutiina mu hyalo ehi MUSENGWA galayira ohunja abasehulu benywe era ewe oja hubanjamba eminjuluko jaawe.

⁸ MUSENGWA omwene aja huhutangirira era aja huba ni neewe. Saaja huhuleha era salihwabulira. Otatya era otanjwamo maani."

Amagambi ag'ohusomanga hiisi myaha omusanvu

⁹ Nga Musa anandiha amagambi ago, aganjamba abasengi abasaani b'Abaleevi n'abatangirisi bosibosi aba Yisirayiri. Abaleevi abo nj'ababbedanga esanduuku ey'endagaano ya MUSENGWA.

¹⁰ Ng'ajo Musa abalagira ati, "Hiisi myaha omusanvu olu jinjawo, ehiseera eh'ohusonija abaatu amabanja, hu Mbaga ey'Ebitiira,

¹¹ Abayisirayiri bosibosi olu banahumbaanenga ohujumirya MUSENGWA Hatonda wenywe, mu hifo ehi aliba n'atobooye ohumujumirihisyangamo, muja husomanga Amagambi gano Abayisirayiri bosibosi ni banjulira.

¹² Muhumbaanianga abaatu bosibosi: abasinde n'abahasi n'abaana abanjere n'abalugendwa ababa ni bamenya mu bibuga byenywe, banjulire era beege ohutyanga MUSENGWA Hatonda wenywe, bafubengaho ohunjamba amagambi gano gosigosi.

¹³ Era muholanga muutyo ko abaana baawe abaliba ni bahiiri hujulirangaho bahatyanga MUSENGWA Hatonda wenywe emirembe n'emirembe mu hyalo ehi mutiina ohwambuha Yoludaani munjire eminjuluko."

Ebi MUSENGWA gasembyayo ohulagira Musa

¹⁴ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Nyaahani ehiseera hihyo ehyo hufa, hyolire. Langa Yoswa, mutiine mu Weema ey'Ohwagananirangamo, mulaabbire." Era nga Musa ni Yoswa batiina mu Weema ey'Ohwagananirangamo.

¹⁵ Nga MUSENGWA gebonesa eyi bali n'ali mu hireri ehjali oti siiro. Era esiirro eyo, yemeerera namugulu w'olwigi lw'eweema eyo.

¹⁶ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, "Oli huupi hufa olonde hu basehulu babo. Abaatu bano sibaliba besigwa eyi ndi era balibwaga endagaano eyi nahola ni nabo. Baja hujumirya abahatonda abomu hyalo eyi batiina ohumenya.

¹⁷ Ndibalunjira mu hiseera ehyo. Nja hubanjwaho kene mbehwehe, babasihiirise. Ohubonaabona n'ebigosi bingi biriboolaho. Hulwo balyebuusa baati, 'Ebigosi bino sibitwolireho olwohuba Hatonda saali njalala ni neefe?'

¹⁸ Era nja hubehweha olw'ebibi byosibyosi ebi baliba ni baholire, olwohuba baliba bajumirya abahatonda abandi.

¹⁹ "Kale munandihe olwembo luno era olusomese Abayisirayiri, lube bujulizi njagati wange n'Abayisirayiri.

²⁰ Hiri hiityo olwohuba ni ndibanjira mu hyalo ehihuluhuta amabeere n'omudugere, ehi nalayira ohunja abasehulu baawe, baba ti balya ni beguta era bali bulaji, baja hutandiha ohujumirya n'ohujeeresanga abahatonda abandi ni baanyooma era babbwaga endagaano yange ni nabo.

²¹ Ehiseera ehyo, ohubonaabona n'ebigosi ni biri babitiiriraho obungi, olwembo olwo luja huba bujulizi, olwohuba n'abejuhulu baawe baliba balumanyire. Hiri hiityo

olwohuba manyire ehi baneeega ohuhola ni kiiri n’ohubanjira mu hyalo ehi nalayira ohubanja.”

²² Olw’ehyo, Musa ganandiha olwembo olwo hu ludaalo olwo, ng’alusomesa Abayisirayiri.

²³ Nga MUSENGWA alaabbira Yoswa omusaani wa Nuuni ati, “Guma omwoyo era otanjwamo maani, olwohuba oja hunjira Abayisirayiri mu hyalo ehi nalayira ohubanja. Ese samwene, nja huba ni neewe.”

²⁴ Musa ni gahena ohujandiiha amagambi ago mu hitabo, nahenire hiisi hiitu,
²⁵ ng’alagira Abaleevi ababbedanga esanduuku ey’endagaano ya MUSENGWA ati,

²⁶ “Munjire ehitabo hino ehy’amagambi, muhite hutulo w’esanduuku ey’endagaano ya MUSENGWA Hatonda wenywe, hibenga bujulizi ohubalumiirisa.

²⁷ Hiri hiityo olwohuba manyire ng’olu muli bajeemu era bahahanyafu, mubaaye mujeemera MUSENGWA ni kiiri mulamu aye mulyosanje ni fuuye!

²⁸ Mundangire abahulu b’ebiha byenywe bosibosi n’abatangirisi benywe, bahumbaane mbalomere ebibono bino, egulu n’ehyalo bibe bajulizi,

²⁹ olwohuba manyire ti oluvanyuma lwange ohufa, mulicuuha mwanjwa hu ebi mbalagira ohuhola. Era eyi buuja mu moni eyo, ebigosi biribaajira olw’ohuhola ebitoola mu moni ja MUSENGWA, mwamuleetera ohubalunjira.”

³⁰ Nga Musa agobolamo ebibono by’olwembo olwo byosibyosi ohujwa aja lutandihira ohwola aja luhoma, Abayisirayiri bosibosi ni bategire amatwi.

32

Olwembo lwa Musa

¹ “Ewe egulu, tegere ohutwi ndome,
era leha ehyalo hinjire ebindoma.

² Esomesa yange yitonye hy’efula,
ebi ndoma bigwe hy’olume,
hy’efula eyigwa obulanji hu nyaasi egondi,
eyi basasalya hu nyaasi enjere.

³ Nja hulangirira esiina lya MUSENGWA,
mbutule ng’olu Hatonda weefe ali w’amaani.

⁴ “MUSENGWA nj’olwanda,
ebi ahola binjumaaho hamogo,
era n’asala esonga sigehubbira.

Hatonda mwesigwa era w’amazima,
ahola ebituufu era ebirunjamu.

⁵ Abaatu babe sibesigwa,
era sibasaana n’ohuba baana babe.

Aye bafuuhire badulingi,
abaatu ab’omulembe omugodami.

⁶ MUSENGWA mumusasula muutyo,
enywe abaatu abasirusiru era abanjuma magesi?

MUSENGWA sinje senywe owabatonda?
Sinje owabafuula egwanga?

⁷ “Muhebulire ebiseera ebyahale,
munjege hu mirembe ejahale.
Mubuuse abasenywe babalomere,
abasehulu benywe babalomere ebyalino.

⁸ MUSENGWA oyo Ali Namugulu Obugali
ni gaanja amawanga eby’obusika,

olu gaawulamo abaatu,
ng’atano esalo jaawe

ni geema hu bungi
w’abaana ba Yisirayiri.*

⁹ Ne MUSENGWA omwene,
nje Hatonda w’Abayisirayiri,
abehuhulu ba Yakobbo.

* 32:8 32:8 Oba ba Hatonda.

- 10 “Gabagaana mu lulafu enjuma baatu,
ni mugendaana mu mbenjo,
gabahumbaania ng’abalabirira,
hy’omuutu alabirira
emunge y’emoni yiye.
- 11 Hya hanjangu ng’olu asomesa owaana waayo ohuguluha,
gabunira mu bbanga,
era gahena gatanjo amabana ohubunonia ohugwa,
ni MUSENGWA yeesi pwahola atyo
ohunonia Abayisirayiri.
- 12 MUSENGWA yenjene nj’owabatangirira,
era enjuma hatonda obundi owabayeeda.
- 13 “Gabana ohuba abanjugi
mu hyalo ehy’esozi,
nga balya ebibala
ebi balima mu ndimiro.
Bagaana omudugere
mu mabaale,
era emizayiti jaawe jahula
mu mabaale.
- 14 Enjombe n’embusi jaawe
janwamo amabeere ameene amangi,
jinwamo amabeere ameene amangi ag’enjombe,
n’emiigu n’embusi engeji,
j’embego endani
n’engaano yoosi endani ohunwa e Bbasani.
Banywa omwenge ogwomu mizabbibbu
omulando hyamafugi.
- 15 “Aye Yesuramu† mangu nyo
bafundunjala nga bafuuha bajeemu.
Baalya emere beguta,
nga banwa hu wabatonda,
era banyooma Olwanda,
Omunonjosi waawe.
- 16 Bamuleetera ewuba,
olw’ohujumirya abahatonda abandi.
Bamuleetera ehiruji
olw’ohujumirya ebiitu ebibbote.
- 17 Banjongera emisambwa, ejitali Hatonda,
abahatonda aba baali ni batamanyire,
abahatonda aba baali ni bahamanyanga,
aba basehulu baawe batajumiryanga.
- 18 Sibahebulira oyo Olwanda owabatonda,
beebirira Hatonda owabawumba.
- 19 “MUSENGWA ni gahibona gabalunjira.
Abaana babe abahaana n’abaseere bamusungunasa.
- 20 Ng’abaloma ati, ‘Nja hubehweha,
ko mbone ng’olu banahahenerese,
abo abatali besigwa,
abaatu b’omulembe omugodami.
- 21 Bapambisa ewuba ni beerja ebitali Hatonda.
Basungunahise ni besiga ebiitu ebibbote.
Keesi nja hubanjumbya ewuba,
ni ndumirwa abaatu aba munjeega muuti mbo banjuma pungu yiita hiswa.
Nja hubaleetera ohuluja
olw’egwanga ly’abo abanjubeebe.
- 22 Obusungu wange wohya hy’omuliro

† 32:15 32:15 Yesuramu litegeesa liiti Omulunamu. Gaali aloma hu Yisirayiri.

- ogwohya hiisi ehiri hu hyalo.
 Era gwohya ohwola emagombe n̄aasi eyo,
 gwohya emisingi j'esozi.
- 23 Ndi babungihaho ebigosi
 era n̄a hubaheneraho obusaale wange.
- 24 N̄a huban̄indhira enjala n'omusuuja,
 obulwaye owahabi buja hubahenaŋo.
 N̄a huŋindiha esolo ekambwe jibalye,
 n'emisota ej'obusagwa jibabooje.
- 25 Baja hufiira ebulafu mu nguudo
 n'omugati mu nyumba obuti buja huban̄amba,
 abaseere n'abahaana,
 omuhayire ow'efi
 n'omuŋere owooka,
 baja hufanga hufa.
- 26 Hani nabaheneeyen̄o
 erala hu hyalo,
 ŋabulen̄o abahebulira.
- 27 Aye sinendire abalabe baawe ohwepaaha mbo
 n̄j'ababahren̄en̄o.
 Baja huloma baati,
 "Olw'amaani geefe huban̄anguuye,
 MUSENGWA sinje aholire ebyo." ' ' "
- 28 Nga Musa geyongera aloma ati,
 "Yisirayiri gwanga ly'abaatu aban̄ubeebe,
 ban̄uma hutegeera.
- 29 Singa balimo amagesi bahategeeye
 ehyo ehija huboolaho.
- 30 Omulabe mulala abbinga atye Abayisirayiri olukumi,
 oba abalabe babiri bafulumusa omutwalo,
 ohutusaho oyo Olwanda n'aban̄ayeeyo,
 ohutusaho nga MUSENGWA abalehireen̄o?
- 31 Abalabe beefe bamanyire baati abahatonda baawe
 sibamaani hy'Olwanda lwefe.
- 32 Abalabe beefe bali hy'endimiro j'emizabbibbu
 eji bahoma e Sodoma ni Gomora,
 emizabbibbu ejiri n'obutwa n'ebibala byajo birulu.
- 33 Omwenge gwajo guli hy'obusagwa w'emisota,
 wiita hy'obusagwa w'efulugundu.
- 34 "MUSENGWA aloma ati,
 'Sindihubiiha ebiitu ebyo byosibyosi
 ni mbihweha mu sitoowa yange?
- 35 Ohwegalula hwange, ndibesasula.
 Ebiseera bija hwola bagwe,
 oludaalo olw'ohubonaabona luboolireeho.'
- 36 "MUSENGWA aja hununula abaatu babe,
 era saaja hubasalira musango.
 Aja huŋambira aban̄eeres̄a babe ehisa,
 olu alibona ni ban̄oyemo amaani,
 era ni ŋan̄umamo asigaaye, omusibe n'owedembe.
- 37 MUSENGWA alibabuusa ati,
 'Abahatonda benywe bali ŋe,
 ab'amaani aba mwesiganga?
- 38 Abahatonda abalyanga amasavu g'enjongo linyenye,
 era banywa omwenge ogw'emizabbibbu ogu mwaban̄anga?
 Baaje babayeede, babahuume.
- 39 Ese samwene ndiise era ŋan̄uma hatonda wundi.
 Ese ndiise owiita era ndiise agaba obulamu.
 Fumita era nan̄onia

njanuma asobola ohunyagulahu
 ehiba ni hiri mu bunjangi wange.
⁴⁰ Ngolola omuhono gwange
 njamugulu nalayira ti,
 “Ng’olu ndi ndiise omwene bulamu
 emirembe n’emirembe,
⁴¹ nja hunjagala epiima yange emasamasa,
 mbone ti njabaano ohutehubbira.
 Nja hwesasusa abalabe bange,
 nja huboneresa abatanyenda.
⁴² Obusaale wange bulihwana amafugi,
 n’epiima yange eja hunabulanabula emibiri.
 Nja huhenanjo hiisi oyu pamba,
 era nja husalaho emitwe j’abatangirisi baawe.” ’ ’ ’

⁴³ Nga Musa geyongera aloma ati,
 “Enywe amawanga, musanjalye olw’esangaalo,
 musangaale n’abaatu ba MUSENGWA,
 aja hwesasusa olw’abajeeresha babe,
 aja hwegalula abalabe babe
 aja husoniņa abaatu babe.”
⁴⁴ Nga Musa atiina ni Yoswa omusaani wa Nuuni agobolamo ebibono by’olwembo,
 abaatu ni banjullirisa.
⁴⁵ Era Musa ni gahena ohulomera Abayisirayiri ebibono ebyo byosibyosi,
⁴⁶ ng’abaloma ati, “Munjeegenga hu biitu byosibyosi ebi mbalagiye olwa leero,
 mulagire n’abaana benywe bafubengaho ohwoheresa byosibyosi ebiri mu magambi ago.
⁴⁷ Esomesa yino sibibono ebinambulamo, olwohuba ebiitu bino bibaleetera obulamu.
 Mubigondere ko muwangaale mu hyalo ehi muja hwambuha olwabi Yoludaani
 ohunjira.”

MUSENGWA aloma Musa atiine eyi aja hufira

⁴⁸ Nga hu ludaalo olwene olwo MUSENGWA aloma Musa ati,
⁴⁹ “Tiina hu sozi ej’e Abbariimu, hu lusozi Nebbo mu hyalo hy’e Mowaabbu, ohuupi
 n’ehibuga Yeriko, olengere ehyalo hy’e Kanani, ehyalo ehi ndi hunja Abayisirayiri ohuba
 obusika waawe.
⁵⁰ Hu lusozi olwo, oja hufira eyo otiine wegaate hu basehulu babo, ng’olu mugandawo
 Aloonni gafira hu Lusozi Hoori, ng’atiina hu basehulu babe.
⁵¹ Hiri hiityo olwohuba enywe mwembi simwali besigwa eyi ndi mu moni
 j’Abayisirayiri ni mwali hu maaji g’e Meribba Kadesi, mu lulafu lw’e Ziini, simwatamo
 nono.
⁵² Olw’ehyo, oja hulengera ehyalo ehi ndi hunja Abayisirayiri aye sooja hu hyolamo.”

33

Musa asabira ebiha bya Yisirayiri ekabi

¹ Musa, omuutu wa Hatonda n’ahiiri hufa, gasabira Abayisirayiri ekabi ati,
² “MUSENGWA ganjwa hu lusozi Sinaayi,
 geeha ohutuyeeda era ganjwayo hy’esaawa gaaduha ohunjwa e Seyiri,
 era gaaduha ohunjwa hu lusozi Parani.
 Ekumi n’ekumi j’abamalayika babe baali ni naye,
 n’omuliro ogwaduha ni gumuli mu mehiriro.
³ Mu butuufu MUSENGWA genda abaatu babe abawufu.
 Era ahuuma ababe.
 Olw’ehyo humuhubbira amafuha
 era hugondera ebiragiyo bibye.
⁴ Hugondera amagambi aga Musa gatunja,
 amagambi ago hiitu hy’omuñendo bugali
 eri egwanga lya Yakobbo.
⁵ MUSENGWA gafuuhha habaha wa Yesuramu,*
 olu biha n’abatangirisi Bayisirayiri
 bahumbaana.”

* 33:5 33:5 Yesuramu litegeesa liiti Omulujamu. Gaali aloma hu Yisirayiri.

6 Musa gaaloma hu hiha hya Lubbeeni ati,
 “Leha abaatu ba Lubbeeni batafa
 wayire baatu batono.”

7 Hu hiha hya Yuda galoma ati,
 “MUSENGWA njulira ohulira hwa Yuda.
 Bagobose njalala n’ebiha ebindi.

Basoolere, O MUSENGWA,
 era obanjoni abalabe baawe.”

8 Hu hiha hya Baleevi galoma ati,
 “MUSENGWA, hwehula ohwenda huhwo n’obitira mu Wurimu ni Samimu.
 N’obita mu banjeeresaba babo

Abaleevi abesigwa, wabagesesya e Maasa.
 Era wabategeera oti batuufu eyo hu maaji g’e Meribba.

9 Abaleevi balaga baati ewe ohira abasaaye baawe,
 n’abaganda baawe era n’abaana baawe.

Baanjulira ebiragiyo bibyo,
 bahuuma endagaano yiyo.

10 Baja husomesa Yakobbo ohugondera ebiragiyo,
 Yisirayiri ohunjamba amagambi gago.
 Adunyisa obubbaani hu hituuti hiho.

11 O MUSENGWA yeeda ehiha hyawe ohuba n’amaani,
 Era ebi bahola bihusangaase.

Tetenula abalabe baawe,
 abo ababacaawa
 batagobolamo hwinyoha nindi.”

12 Hu hiha hya Bbenjamini gaaloma ati,
 “Hino nj’ehiha ehi MUSENGWA genda era ahuuma.

Abagadirira hiisi haseera
 era anaabenga mu bo.”

13 Hu hiha hya Yosefu gaaloma ati,
 “MUSENGWA anje ehyalo hyawe efula,
 ahije amaaji aganjwa mwiwira.

14 Ehyalo hyawe hibeemo ebibala
 ebi mumwi guleetera ohulaba,
 era libemo ebirani ebya hiisi makungula.

15 Leha engingi jaawe ekalekale
 mujwemo ebirani.

16 Ehyalo hyawe hiijule ebirani byereere
 ebi bulani wa MUSENGWA buja ekabi,

oyo owalomera mu hadeno
 ahaaduha omuliro.
 Ekabi jino jibe hu Yosefu,
 olwohuba gaali mutangirisi mu baganda babe.

17 Yosefu ali n’amaani
 hya g’ebunwa y’ejombe,
 ali n’ameega hy’agembogo.
 Ameega gago, nj’emitwalo j’Abamanase,
 nj’emitwalo n’emitwalo j’Abefulayimu.

Agagunyisa amawanga,
 era agasindigirisa eyo eyi hyalo hihoma.”

18 Hu biha bya Zebbulooni ni Yisikaali gaaloma ati,
 “Leha Zebbulooni abe w’ekabi mu byamaguzi gage hu nyanja,
 era leha obunjinda wa Yisikaali weyongere engo.

19 Baliranga abamawanga agandi
 ohutiina hu lusozi lwawe,

era banjaye enjongo etuufu.
 Basuna eby’obunjinda waawe mu nyanja,
 nomu mujehe hwigobo.”

20 Hu hiha hya Gaadi gaaloma ati,
 “Anjeewe enono Hatonda oyo owagalomya ehyalo hya Gaadi.
 Gaadi awundala hy’epologoma,

ohunawulanawula omuhono

oba ehyanzo hyohu mutwe gw'omuutu.

21 Banjira ehitundu ehihirira erala obulaŋi,
bamubiihira omugabo gw'omuŋugi.

Abatangirisi ba Yisirayiri ni bahumbaana ŋalala,

Gaadi gaahola ebiruŋamu ebi MUSENGWA genda era ebigalagira Abayisirayiri.”

22 Hu hiha hya Daani gaaloma ati,

“Daani ali hy'enyana y'epologoma,

Atuumatuuma ohuŋwa e Bbasani.”

23 Hu hiha hya Nafutaali gaaloma ati,

“Nafutaali, MUSENGWA ow'ehisa

ahuŋaaye ekabi nyingi.

Ehyalo hihyo hiŋwa mu mehiriro hu nyanja ey'e Galilaaya.”

24 Hu hiha hy'Aseri gaaloma ati,

“Aseri ali n'ekabi ohuhira ebiha ebindi.

Leha abe muhoda eyiri abaganda babe.

Era ehyalo hihye hiijule amafuta g'emizayiti.

25 Ehibuga bibye bibeho obuhuumi w'enjigi

ej'ehyoma n'ejehihomo.

Era amenyenga mu miyaaya.

26 “Enywe Yesuramu,[†]

enjuma hatonda ali hya Hatonda wenywe,

owefuga hwigulu mu bbanga,

mu nono ery'amaani ohubayeeda.

27 Hatonda ow'emirembe n'emirembe,

nj'ehyehwehero hyenywe.

Emihono jije ej'emirembe n'emirembe

nj'eki baderera.

Abbinga abalabe benywe,

ng'abaloma ati, 'Mubasihiirise.'

28 Olw'ehyo, Yisirayiri yiya humenya mu miyaaya,

abejuhulu ba Yakobbo banabenga n'obuhuumi

mu hyalo omuli engaano n'omwenge gw'emizabbibu,

ni bahijuhirira n'olume ohuŋwa mwigulu.

29 Wesiimire ewe Yisirayiri!

Nj'ani obundi ali hy'ewe,

egwanga eri MUSENGWA anorola?

MUSENGWA nj'engabo,

era nj'epiima yenywe eyibanja obuŋangusi!

Abalabe benywe baaja ni batya,

era oja hubatyakirira hu migongo.”

34

Ohufa hwa Musa

¹ Ng'ajo Musa anjwa mu hifo anagwalaali e Mowaabbu, nga gambuha hu lusozi Nebbo, ŋamugulu wa Pisiga, ohwola e Yeriko. Nga MUSENGWA amulaga ehyalo hyosihyosi ehy'e Giliyaadi, ohwola e Daani,

² n'ehitundu hyosihyosi ehya Nafutaali, n'ehyalo hya Efulayimu ni Manase, n'ehyalo hyosihyosi ehya Yuda, ohwola ebugwalyuba hu nyanja Meditereniani,

³ n'e Negevu nomu hiiho hya Yoludaani ehy'e Yeriko, ehibuga hy'esaasa, ohwola e Zowaali.

⁴ Nga MUSENGWA aloma Musa ati, “Ehyo nj'ehyalo ehi nalayirira Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo ti, 'Ndihiŋa olusaaye lulwo.' Nhani kulehire ohirengere huhirengera n'emoni jiŋo aye sooja hwambuha hutiinamo.”

⁵ Ng'ajo Musa omuŋeerese wa MUSENGWA, afiira eyo mu hyalo hy'e Mowaabbu, ng'olu MUSENGWA galoma.

⁶ Nga MUSENGWA amusiha mu hiiho mu hyalo hy'e Mowaabbu huupi n'ehibuga Bbesi Pewori. Aye n'ohwola hatyane, ŋarjuma amanyire ehifo ehyene n'ehyene anja bamusiha.

[†] 33:26 33:26 Yesuramu litegeesa liiti Omulunamu. Gaali aloma hu Yisirayiri.

⁷ Anja Musa gafiira, gaali anjasa emyaha cikumi nabiri. Cooka gaali ahibona bulanji era n'ahiiri n'amaani.

⁸ Abayisirayiri balira Musa ohuhena endaalo amahumi adatu e Mowaabbu, ohwola ehiseera ehy'ohulira ni hyanjwaho.

⁹ Yoswa omusaani wa Nuuni geejula amagesi olwohuba Musa gaali amutayeeho emihono. Kale Abayisirayiri bagondera Yoswa era banjamba n'amagambi aga MUSENGWA gaja Musa.

¹⁰ Sinabanganjo naabbi mu Yisirayiri ali hya Musa, oyu MUSENGWA gaalomanga ni naye moni hu moni.

¹¹ MUSENGWA gaatuma Musa ohuhola ebyamaliholiho n'ebyenjijisa hu habaha w'e Misiri n'abatangirisi babe n'ehyalo hihye hyosihyosi.

¹² Era nanjuma naabbi owundi yesiyesi owahola eby'amaani era ebitiisa hya Musa, Abayisirayiri bosibosi ni babona.

Ehitabo hya Yoswa Yoswa Enyanjula y'Ehitabo hya Yoswa

Ehitabo hya Yoswa hyeongerera n'olunayo olunamba hu gwanga lya Yisirayiri ni hitagihira aña hitabo hy'Amagambi Olwohubiri n'Ohubala byagama. Abayisirayiri batagihira ebuñwalyuba w'olwabi Yoludaani, basomoha ni batiina ohusuna emiñuluko jaawe ebugwalyuba. Yoswa omusika wa Musa n'abatangirira ohwoheresa ehi Hatonda gasuubisa abejuhulu ba Yibbulayimu ati aja hubanja ehyalo hy'e Kanani (Etandiha 12:7).

Ebiitu ebyaliño mu hitabo hya Yoswa babiteberesa ohuba ni byaliño mu 1250 B.C, ejaali ng'emyaha ane oluvanyuma lwa Ramasesi ohunuga mu Misiri. Ramesesi nje habaha oyu banjeega baati nj'owaali n'anuga mu biseera omu Abayisirayiri banunuhiramo ohunwa e Misiri (Ohununuha 1:11).

Ehitabo hya Yoswa hitulaga engeri eyi Hatonda anojolamo abaatu babe era hitulengesa ti ñaliño etalo eji huteehwa ohusoola hunjangule. Hitwoleha Yesu ng'olu alinonola abaatu ba Hatonda mu hunjangu Sitaani n'ehibi mu hyalo.

Yoswa agobola mu magulu ga Musa ng'omutangirisi

¹ Oluvanyuma lwa Musa omuñeerese wa MUSENGWA ohufa, MUSENGWA galoma Yoswa omusaani wa Nuuni era omuloobera wa Musa ati,

² "Musa omuñeerese wange afuuye. Naahani ewe n'Abayisirayiri bosibosi, mwetegehe mwambuhe olwabi Yoludaani, mwingire mu hyalo ehi ndi huupi hubanja.

³ Ng'olu nasuubisa Musa, nja hubanja hiisi hifo ehi mulyolamo.

⁴ Olwaha lw'etwale linye luja hunwera mu lulafu ohwola hu lusozi Lebbaanooni, nindi lunje hu lwabi olubbala olu balanga baati Yufuleeti e bunwalyuba lubite mu hyalo hy'Abahiiti, ohwola hu Nyanja Meditereniani e bugwalyuba.

⁵ Ñanjuma muutu wayire mulala olisobola ohuhunjanga endaalo josijosi ej'obulamu wuwo. Nja huba ni neewe ng'olu mbaaye ni mba ni Musa. Sinjahuhuleha oba ohuhubba omugongo.

⁶ Guma omwoyo era otatya olwohuba oja hutangiriira abaatu abo, basikire ehyalo ehi nasuubisa ohuñ abasehulu baawe.

⁷ "Guma omwoyo era otatya. Wegenderesanga ohugondera amagambi gosigosi aga Musa omuñeerese wange gaahuñ. Soganwangaho watiina eyi oba eyi, wahanjangu hiisi aña onatiinenga.

⁸ Ehitabo ehyo ehy'Amagambi, ohisomanga habuhyabuhyu. Oneganga hu birimo omuusi n'owiire era wegenderesanga ohugondera hiisi hiitu ehi banandiihamo. Hija huhuleeteranga ohuhulahulana bugali.

⁹ Kulomire, guma omwoyo era otatya. Otanwamo maani olwohuba MUSENGWA Hatonda wuwo, aja hubanga ni neewe hiisi an'onatiinenga."

Yoswa alagira abatangirisi

¹⁰ Nga Yoswa alagira abatangirisi ati,

¹¹ "Mutiine mu kambi mulomere abaatu muuti, 'Mutegehe emere olwohuba mu ndaalo edatu ohunwa hatyane muja hwambuha olwabi Yoludaani, mutiine mwesunire omunuluko ogu MUSENGWA Hatonda wenywe ali hubanja.' "

¹² Nga Yoswa aloma ab'ehiha ehya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase ati,

¹³ "Muhebulire ehiragiro ehi Musa omuñeerese wa MUSENGWA gabanja olu gabaloma ati, 'MUSENGWA Hatonda wenywe aja hubanja ehifo ehy'ohunuumuliramo era aja hubanja ehyalo ehiri ebuñwalyuba w'olwabi Yoludaani.

¹⁴ Abahasi n'abaana abanjere n'ebiyayo byenywe bija husigala ñano, aye abasinde ab'amaani abetegefu baja hwambuha n'ebisoosa batiine mu lutalo bayeede abalebe benywe,

¹⁵ ohwola olu balihena ohusuna anohumenya ebugwalyuba w'olwabi Yoludaani, ehyalo ehi MUSENGWA Hatonda wenywe gabategehera. Ni mulihena nga enywe mwagamayo mumenya ebuñwalyuba w'olwabi Yoludaani, mu hyalo ehi Musa omuñeerese wa MUSENGWA gabanja.' "

¹⁶ Ng'anjo bagobola mu Yoswa baati, "Byosibyosi ebi otulagiye, huja hubihola era hiisi aña onatutumenga huja hutiiinanga.

¹⁷ Ng'olu hwagonderanga Musa mu hiisi hiitu, weesi huja huhugondera. Hulomba hirala MUSENGWA Hatonda wuwo abenga ni neewe ng'olu abaaye naaba ni Musa.

¹⁸ Omuutu yesiyesi ojeemera ehiragiho hihyo, ndanjulira bibono bibyo, aja hufa. Olw'ehyo guma omwoyo era otatya."

2

Yoswa atuma embega e Yeriko

¹ Ng'ano Yoswa omusaani wa Nuuni atuma abambega babiri ohunja e Sitimu, ng'abaloma ati, "Mutiine mwetegerese ehyalo hy'e Kanani ohusingira erala ehibuga Yeriko." Nga batina, ni boola bengira mu nyumba y'omuhasi malaaya oyu balanganga baati Rahabbu, nga banjenyuha eyo.

² Nga balomera habaha w'e Yeriko baati, "Bona! Balala hu Bayisirayiri baajire ehyegulo hino ohuheeta ehyalo hyefe."

³ Nga habaha w'e Yeriko anjindiha abasirikale ewa Rahabbu bamuloma baati, "Tusayo abaatu abaajire mu nyumba yiyo olwohuba ehi baleetire huheeta hyalo hyefe."

⁴ Aye omuhasi oyo gaali anjambire abasinde abo bombi n'abahwehire. Ng'abagobolamo ati, "Hituufu abasinde abo baajire aye simanyire eyi banwereeye.

⁵ Ehiirema ni hyenda ohunjamba, mu hiseera ehyohwigo omulyango gw'ehibuga, pana basinde abo banwereeyenjo. Sinamanyire ngira eyi banjambire. Mubalondeho mangu, munjanga mwabagana."

⁶ Aye gaali abanjire namugulu hu nyumba n'abahwehire mu bihangala ebi gaali ni ganjaaye bulani hu hasolya.

⁷ Ng'abasirikale abo basimbuka balonda hu bambega abo hu luguudo olutiina anja bambuhira olwabi Yoludaani. Aye ni batula baati mu hibuga, nga begalano omulyango.

⁸ Abambega abo ni baali ni bahiiri hunjenyuha, nga Rahabbu atiina anja baali hu nyumba

⁹ abaloma ati, "Manyire ti MUSENGWA abanjaaye ehyalo hino. Era hiisi muutu mu hyalo hyefe hino ali hulebera ekoba olwenywe.

¹⁰ Hwanjulira ng'olu MUSENGWA gomeesa amaaji g'Enyanja Enando ni munja e Misiri. Era hwanjulira ehi mwahola abahabaha ababiri ab'Abamooli, Sihoni ni Ogi, abaali ebuwalyuba w'olwabi Yoludaani, aba mwasihiirihisa erala.

¹¹ Ni hwanjulira ebyo, hwanjwamo amaani olwenywe. MUSENGWA Hatonda wenywe, nje Hatonda owa namugulu mwigulu nohu hyalo huno.

¹² "Naahani mundayirire mu moni ja MUSENGWA, muuti muja humbisya ese n'olulyo lwange bulani ng'olu ese mbabihise bulani. Era muupe ahabonero ahanaahase

¹³ haati simuja hwita bbaabba ni maama n'ababoojo bange n'abaganda bange ko n'abomumago gaawe era mutujonie ohufa."

¹⁴ Ng'abasinde abo beeyama baati, "Hatonda atusihiiriranga singa siuhola ehi huhuloma. Huhuhahasa huuti, singa solomera muutu yesiyesi ehi hubaaye ni huhola n'ano, MUSENGWA n'alitunja ehyalo hino, hulibabisa bulani."

¹⁵ Ng'ano Rahabbu anjamba omugoye abehisaho n'ababisa mu dinisa. Enyumba yiye baali bayitongooye hu hiteepe ehyeswanigirisanga ehibuga.

¹⁶ Ng'abaloma ati, "Mutiine mu hyalo hy'esozi ko ababanjima batababona. Mwehwehe eyo ohuhena endaalo edatu ohwola olu banahagobolenjo, oluvanyuma mwetiinire eyi mwetiinira."

¹⁷ Ng'abasinde abo bamuloma baati, "Ehirayiro ehi otulomire ohulayira, sihija huhola ni hunahaaje ohuwaagala ehyalo hino

¹⁸ ohutusaho n'osidihire olugoye olulando mu dinisa muno omu oja hutwihisa n'asi era wengisa mu nyumba yiyo lataawo ni maawo n'ababoojo babo n'abaganda babo ko ni naabo bosibosi abomu nyumba ya lataawo.

¹⁹ Ni njalibano omuutu yesiyesi atula mu nyumba yiyo, n'afanga omwene guliba gugwe sosi efe. Aye anahasune ehigosi hyosiyosi n'ali ni neewe mu nyumba, ehyo hinahabe hitunjabaho.

²⁰ Aye singa olomeraho omuutu yesiyesi gamanya ebi huliho, ehyo hija huba hibbwagireno oweyamo obu otulomire ohweyama."

²¹ Ng'ano Rahabbu abagobolamo ati, "Fugiriye, leha hibe ng'olu mulomire." Ng'ahena abasebula batiina. Nga Rahabbu asidiha olugoye olulando mu dinisa.

²² Abasinde abo nga basimbuka batiina mu hyalo hy'esozi, nga babaayo endaalo edatu ohwola olu abaali ni babanjima bagamayo. Babaheja mu magira gosigosi aye sibababona.

²³ Ng'ango abasinde ababiri abo baserengeta banjwa mu hyalo hy'esozi bambuha olwabi Yoludaani, nga bagamayo eyiri Yoswa omusaani wa Nuuni, nga bamunjayira byosibyosi ng'olu byali.

²⁴ Ng'ango baloma Yoswa baati, "Mu butuufu MUSENGWA alihutunja ehvalo ehyo hyosihyosi. Abaatu baayo balihulebera ekoba olwefe."

3

Abayisirayiri bambuha Yoludaani

¹ Ni wahya mu mugamba pwipwipwi, Yoswa n'Abayisirayiri basimbuka ohunjwa e Sitimu nga batiina hu lwabi Yoludaani eyi beemeha ekambi ni bahihuumire ohwambuha.

² Oluvanyuma lw'endaalo edatu, abatangirisi bagenda mu kambi yosiyosi,

³ ni balagira abaatu baati, "Kasita mubona Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA Hatonda wenywe n'Abaleevi ni bayibbeedire, muli n'ohunjwa aja muli, muyirondeho.

⁴ Ni mulonda hu Sanduuku y'Endagaano mutayiba huupi ko mwahamanya bulaji engira ey'ohunjamba olwohuba simubangaho eno. Aye njabenjo ahananjiro nga ah'emayiro ndala njagati wenywe n'Esanduuku y'Endagaano."

⁵ Nga Yoswa aloma abaatu ati, "Mwegwalaase olwohuba olwejo MUSENGWA aja huhola ebyenunjisa mu enywe."

⁶ Nga Yoswa aloma abasengi ba Hatonda ati, "Mubbeede Esanduuku y'Endagaano, mutangirire abaatu." Nga bayibbeeda babatangiriramo.

⁷ Ng'ango MUSENGWA aloma Yoswa ati, "Olwaleero nja hutandiha ohugulumisa mu moni j'Abayisirayiri, bahamanya baati ndi njalala ni neewe ng'olu mbayenga ni mba ni Musa.

⁸ Era lagira abasengi ba Hatonda ababbeedire Esanduuku y'Endagaano oti, 'Ni boola hu lwabi Yoludaani, bengire mu maaji bemeerere.' "

⁹ Nga Yoswa aloma Abayisirayiri ati, "Muuje njano munjire ebi MUSENGWA Hatonda wenywe aloma.

¹⁰ Hino nj'ohu munahategerere muuti Hatonda Omwene Bulamu ali mu enywe era ti salihaya hubbinga Abakanani n'Abahiiti n'Abahiivi n'Abapereezi n'Abagirugaasi n'Abamooli n'Abayebbusi babanjwerenjo.

¹¹ Esanduuku y'Endagaano ya Musengwa w'ehyalo hyosihyosi yija hubatangiriramo yibesooke mu lwabi Yoludaani.

¹² Njaahani tobola abasinde ehumi n'ababiri, mulala mulala ohunjwa mu hiisi hiha hya Yisirayiri.

¹³ Era Abasengi ba Hatonda ababbeedire Esanduuku ya MUSENGWA kasita baja huta amagulu gaawe mu lwabi Yoludaani baati pa, ng'ango ni naano amaaji galehera ohuduluma gebungihama etuumo."

¹⁴ Njaahani abaatu ni baanjwa mu kambi ohutiina ohwambuha Yoludaani, abasengi ni babbeedire Esanduuku y'Endagaano, babatangiriramo.

¹⁵ Mu biseera by'egesa, Yoludaani panja lwabandiranga era lwali lubandire. Ne abasengi ababbeeda Esanduuku ni boola hu lwabi, amagulu gaawe geema mu maaji,

¹⁶ ng'ango amaaji galehera anjo ohuduluma. Gebungihama etuumo ohuupi n'ehibuga ehi balanga baati Adamu ehiriheene Zaresaani. Njanjuma maaji agaduluma ni gatiina mu Nyanja Enjumamo Ehiramu. Ng'abaatu bagendera hu woomu bambuha ohuupi n'e Yeriko.

¹⁷ Abasengi abaali ni babbeedire Esanduuku y'endagaano ya MUSENGWA beemerera hu woomu njagati w'olwabi Yoludaani, ng'Abayisirayiri bosibosi babitanjo bambuha ohwola egwanga lyosiryosi olu lyahena ohwambuha ni bagendera hwirola eryomu.

4

Amabaale ag'ohuhebulirirangaho

¹ Abayisirayiri bosibosi ni bahena ohwambuha Yoludaani, nga MUSENGWA aloma Yoswa ati,

² "Tobola abasinde ehumi n'ababiri, mulala mulala ohunjwa mu hiisi hiha,

³ obalagire bangale amabaale ehumi n'abiri ni bagatusa njagati wa Yoludaani, mu hifo aja basengi ba Hatonda bemereeye, mwambuhe ni nago mugate mu hifo ehi muja hupenyuhamo ehiire hy'olwa leero."

⁴ Nga Yoswa alanga abasinde ehumi n'ababiri aba gatobola mu Bayisirayiri, mulala mulala ohunjwa mu hiisi hiha,

⁵ ng'abaloma ati, "Mutiine njagati wa Yoludaani anjali Esanduuku ya MUSENGWA Hatonda wenywe. Hiisi mulala hu enywe ohunjwa mu biha ehumi nabibiri ebya Yisirayiri abugule ebaale alite hwibega.

⁶ Amabaale ago gaja huba habonero eyi muli. Mu moni eyo, abaana benywe ni bababusanga ehi mabaale ago gategeesa,

⁷ mubalomeranga muuti amaaji gomu Yoludaani galehera ohugenda gasigulira Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA. Ni baali ni bayisomosa Yoludaani amaaji galehera ohuduluma. Amabaale ago gaja huba hy'ohuhebulirirangaho eyiri Abayisirayiri emirembe n'emirembe."

⁸ Ng'Abayisirayiri bahola ng'olu Yoswa gabalagira. Nga batiina babugula amabaale ehumi n'abiri njagati wa Yoludaani ng'olu biha bya Yisirayiri biri era ng'olu MUSENGWA galagira Yoswa. Ni bahena nga babbeeda amabaale ago baganjira bagatwihula mu kambi yaawe.

⁹ Nga Yoswa ahomeha amabaale ehumi n'abiri ago agabatusa njagati w'olwabi Yoludaani, mu hifo anja basengi ababbeeda Esanduuku y'Endagaano anja bemeerera. Era amabaale ago gahiirino n'olwa leero luno.

¹⁰ Abasengi ababbeeda Esanduuku y'Endagaano basigala ni bemereeye njagati wa Yoludaani ohwola olwo baatu baahola hiisi hiitu ehi MUSENGWA gaali n'alagiye Yoswa, n'abita mu Musa. Ebyo ni byanjwa ng'abaatu banguja bambuha.

¹¹ Ni bahena bosibosi ohwambuha, ng'abasengi abaali n'Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA boosi nga bambuha abaatu ni babatayeho emoni.

¹² Abasinde ohunjwa mu hiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi ko n'ehitundu hy'ehiha hya Manase batangiramo, ni bali betegefu ohusoola. Baali mu moni j'Abayisirayiri ng'olu Musa gabalagira.

¹³ Abasinde huupi emitwalo ene, ni bali n'ebisoosa basomoha MUSENGWA n'ali ni nabo, batiina mu hifo ehiduleere njaapi n'e Yeriko.

¹⁴ Hu ludaalo olwo, ebi MUSENGWA gahola byaleetera Abayisirayiri ohunjanga Yoswa erono mu bulamu wuwe wosiwosi ng'olu banjanga Musa.

¹⁵ Ng'ango MUSENGWA aloma Yoswa ati,

¹⁶ "Lagira abasengi ababbeedire Esanduuku y'Endagaano, banjwe mu lwabi Yoludaani."

¹⁷ Nga Yoswa alagira abasengi ati, "Munjwe mu Yoludaani muuje eno."

¹⁸ Ng'abasengi banjwa mu lwabi Yoludaani ni babbeedire Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA. Kasita banjwa njagati w'olwabi beema hwigobo baati pa, ng'ango ni naango amaaji gagobolamo ohuduluma nindi era nga gabanda ng'olu gaali oludaayi.

¹⁹ Hu ludaalo olw'ehumi mu mwesi omudaayi mu mwaha, abaatu basomoha olwabi Yoludaani, batiina bemeha ekambi yaawe e Gilugaali olw'ebunjwalyuba w'esalo lya Yeriko.

²⁰ Nga Yoswa ahomeha amabaale ehumi n'abiri e Gilugaali aga batusa mu lwabi Yoludaani.

²¹ Ng'aloma Abayisirayiri ati, "Mu moni eyo abaana benywe ni bababusanga baati amabaale gano gategeesa hi?"

²² "Mubalomeranga muuti, 'Abayisirayiri basomoha olwabi Yoludaani ni bagendera hu woomu.'

²³ MUSENGWA Hatonda wenywe gomeesa olwabi Yoludaani mwasomoha. MUSENGWA Hatonda wenywe goomya olwabi Yoludaani ng'olu gomeesa Enyanja Enando paka olu hwambuha."

²⁴ "Hino MUSENGWA gahihola olwohuba gendire abaatu bosibosi hu hyalo bategeere baati ali n'amaani era musobole ohutya MUSENGWA Hatonda wenywe."

5

¹ Abahabaha bosibosi ab'Abamooli abaali hu luuyi olw'ebugwalyuba w'olwabi Yoludaani n'abahabaha ab'Abakanani abaali hwigobo w'Enyanja Meditereniani banjulira ng'olu MUSENGWA gomeesa amaaji mu Yoludaani hyaleetera Abayisirayiri ohwambuha, balebera ekoba banjwamo amaani agalumba Abayisirayiri.

Ouhomola n'Embaga ey'Ohubihisya e Gilugaali

² Mu hiseera ehyo, MUSENGWA galoma Yoswa ati, "Bbota obugesu ohunjwa mu mabaale, ohomole Abayisirayiri abasinde ababahiiri huhomola."

³ Olw'ehyo, Yoswa gahola ng'olu MUSENGWA gamulagira ng'ahomola Abayisirayiri ni bali mu hifo ehi balanga baati Olusozi olw'Ebigode.

⁴ Ehyo gahihola olwohuba abasinde abahulu bosibosi abaanjwa e Misiri abaali mu myaha ej'ohuba abasooli, baali bafiriye mu lulafu.

⁵ Abaatu bosibosi abaanjwa e Misiri baali babahomooye aye abo ababasaala ni bahiiri mu lulafu sibaali bahomole.

⁶ Abayisirayiri bahena emyaha ane ni batangatangira mu lulafu ohwola olu basinde abaali mu myaha ej'ohuba basooli anjwa e Misiri baafa olw'ohujeemera MUSENGWA. Hyali hiityo olwohuba MUSENGWA gaali aberayiriye ati sibaja hubona hu hyalo ehi gasuubisa abasehulu baawe ati aja huhitunja, ehyalo ehituluuha amabeere n'omodugere.

⁷ Nga Musengwa agobosa abasaani mu magulu gaawe era abo nj'aba Yoswa gahomola olwohuba ni baali mu lugendo baali sibabahomole.

⁸ Ni baahena ohuhomola hiisi musinde, nga basigala anjwa baali mu kambi ohwola olu bajona.

⁹ Ng'ano MUSENGWA aloma Yoswa ati, "Olwaleero mbatuhiseho ehiswalo ehy'e Misiri." Era ohunjwa hulwo nga ehifo ehyo bahiranga baati Gilugaali.*

¹⁰ Egulo hu ludaalo olw'ehumi neene mu mwesi omwene ogwo, Abayisirayiri ni baali ni bahiiri e Gilugaali mu hifo anjapi n'e Yeriko, baalya Embaga Ey'Ohuhebuliraho Ohubihisya.

¹¹ Ni wahya mu mugamba, baalya hu mere ohunjwa mu hyalo hy'e Kanani, omwali ebiryo eby'embehe ekalange n'emigaati eji batatayemo ehisimbulusa.

¹² Ni baalya hu mere eyo, ng'oludaalo olwene olwo emaanu eyi balyanga nga yirehara anjwa ohugwa. Era omwaha ogwo baalya emere ohunjwa hwirowa ly'e Kanani.

Yoswa n'omusinde owaali n'epiima

¹³ Lulala Yoswa ni gaali ohuupi n'e Yeriko, galengera omusinde ni gemeereye n'anjambire epiima. Nga gegeerera anjwa gaali amubuusa ati, "Oli bulala ni neefe oba oli bulala n'abalabe beefe?"

¹⁴ Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Mbe, aye ndi muduumisi w'enje lya MUSENGWA, noolire." Ng'ano Yoswa ahubba amafuha mu moni jije ohumuja enjono. Era ng'amuloma ati, "Musengwa yange, hiina ehi wenda ese kole?"

¹⁵ Ng'omuduumisi w'enje lya MUSENGWA aloma Yoswa ati, "Fihulamo engayito olwohuba ehifo ehi wemeereyemo hyawufu." Nga Yoswa afihulamo engayito.

6

Ohugwa hw'ehibuga Yeriko

¹ Njaahani mu hiseera ehyo enjigi j'ehibuga Yeriko baali bajigaaye ni bajigunyiiye olw'ohwerinda Abayisirayiri. Yaali enjuma owingira wayire otula.

² Nga MUSENGWA aloma Yoswa ati, "Ehibuga Yeriko ni habaha n'abasirikale baamo mbanjaayeyo mu mihono jijo.

³ Ewe n'abasirikale babo, muhumbe ni mwetoolola ehibuga omulundi mulala hiisi ludaalo, ohuhena endaalo mukaaga.

⁴ Suna abasengi ba Hatonda musanvu, hiisi mulala anjambe egwala ery'olwiga lw'emiigu, babe mu moni w'Esanduuku y'Endagaano. Hu ludaalo olwomusanvu muja huhumba ni mwetoolola ehibuga emirundi musanvu abasengi ni bafuunja amagwala.

⁵ N'onjuliranga ni bafuunja amagwala n'amaani, loma abasirikale bosibosi bahubbe oluhero, ebiteepe eby'ehibuga binahatepuluhe nga hiisi muutu atiina gengira butereefu mu hibuga."

⁶ Nga Yoswa omusaani wa Nuuni alanga abasengi ba Hatonda abaloma ati, "Mubbeede Esanduuku y'Endagaano, abasengi musanvu batangiriremo Esanduuku ya Musengwa ni banjambire amagwala ag'ameega g'emiigu."

⁷ Ng'alagira abasirikale ati, "Muhumbe ni mwetoolola ehibuga n'abahuumi ni banjambire ebisoosa ni bali mu moni w'Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA."

⁸ Yoswa ni gahena ohunja abasirikale ehiragiro, ng'abasengi omusanvu abaali mu moni ja MUSENGWA ni banjambire amagwala omusanvu ag'emiigu, batiina ni bagafuunja nga ko abasengi abaali ni babbeedire Esanduuku ya MUSENGWA babanjwaho egongo.

⁹ Abahuumi abaali n'ebisoosa batangiriramo abasengi abaali ni bafuunja amagwala, nga hulondaho abaali ni babbeedire Esanduuku y'Endagaano ng'abahuumi abayihuuma balondaho. Era mu hiseera ehyo baali bafuunja amagwala.

* 5:9 5:9 Gilugaali mu Lubbebulaniya hitegeesa hiiti Kutuhiiseho ehiswalo.

¹⁰ Aye Yoswa gaali alagiiye abasirikale babe ati, “Mutahubba nduulu oba oluhero lwosirwosi era natabaño ehibono hyosihyosi ehi muloma ohwola hu ludaalo olu ndibaloma ohuhubba oluhero nga ko muhubba!”

¹¹ Hu ludaalo oludaayi, galagira abaatu babbeeda Esanduuku y’Endagaano ya MUSENGWA bayetoloosa ehibuga omulundi mulala. Ng’abasirikale bagobola mu kambi banenyuha owiire ohuha.

¹² Hu ludaalo olwagobolaho, Yoswa genyoha mu mugamba pwipwipwi, ng’abasengi babbeeda Esanduuku ya MUSENGWA.

¹³ Abasirikale batangiriramo, ng’abasengi omusanvu abaali ni banjambire amagwala omusanvu ni bagafuunja balondaho, ng’Esanduuku y’Endagaano ya MUSENGWA yiron-daho, abasirikale abenyuma nga balondaho. Era mu hiseera ehyo hyosihyosi amagwala gaali gafuga.

¹⁴ Era hu ludaalo olwohubiri bahumba betoolola ehibuga omulundi mulala, nga bagamayo mu kambi. Ehyo bahihola ohuhena endaalo mukaaga.

¹⁵ Hu ludaalo olwomusanvu benyoha mu mawiiwi nga bahumba betoolola ehibuga mu ngeri nj’enyene. Aye hu mulundi ogwo, betoolola emirundi musanvu.

¹⁶ Omulundi ogwomusanvu abasengi ni bafuunja amagwala, nga Yoswa alagira abaatu ati, “Muhubbe oluhero olwohuba MUSENGWA abanjaaye ehibuga!”

¹⁷ Ehibuga n’ebihirimo byosibyosi babinjeyo eyiri MUSENGWA. Ohutusaho Rahabbu malaaya n’abaatu bosibosi abali mu nyumba yiye bonene, nj’abamuli n’ohubihisya olwohuba gahweha abambega beefe aba hwanjindiha.

¹⁸ Aye mumanya ohutabugula hu biitu byosibyosi ebibanongire eyiri MUSENGWA. Singa muhihola muja hwereetera ohusihiiriha. Era muleetera n’ekambi ya Abayisirayiri ebigosi n’ohusihiriha.

¹⁹ Ebiitu byosibyosi ebi baabbota mu feeza nomu zaabbu nomu bihomo nomu byoma, byawufu eyiri MUSENGWA era baja hubita anja babinha ebiitu bya MUSENGWA.”

²⁰ Abasengi ni bafuunja amagwala, ng’abasirikale bahubba oluhero ng’ango ni naano ehiteepe ehyali ni hyeswanigirihiise ehibuga hitepuluha higwa njaasi. Nga hiisi muutu gengira banjamba ehibuga.

²¹ Basihirisa hiisi hiitu ehyali mu hibuga ni batambisa epiima, omwali abasinde n’abahasi, abanjere n’abahulu, enjombe n’etaama ko ni nasugirya.

²² Nga Yoswa aloma abasinde ababiri abaahola ogw’ohuheeta ati, “Mutine mu nyumba ya malaaya mumutuse ebulafu n’abaatu abali mu nyumba yiye bosibosi ng’olu mwamusubisa.”

²³ Nga batiina batusa Rahabbu ni semwana ni nyina n’abalebe babe n’abomu mago gage abandi bosibosi, nga babanjira mu hifo ohulirihana ekambi y’Abayisirayiri.

²⁴ Ni bahena ohubatasa ng’ango bohya ehibuga n’ebyalimo byosibyosi. Ne efeeza n’ezaabbu n’ebiiitu ebibabbota mu hihomo n’ebyehyoma babinjira babibihha omu babiihanga ebiitu bya MUSENGWA.

²⁵ Aye Yoswa ganjonia obulamu wa Rahabbu malaaya, n’abomu mago gage n’abaatu abaali mu nyumba yiye olwohuba gahweha abasinde bala abambega aba gaali natumire e Yeriko. Era Rahabbu n’ohwola olwa leero luno amenya n’Abayisirayiri.

²⁶ Era mu hiseera ehyo nga Yoswa alabula ati, “Hiisi aligesyaho ohutongola bunyaaha ehibuga Yeriko, aliba geleetireho ehinjwabo hya MUSENGWA.

“Hiisi alitango omusingi gw’ehibuga ehyo,
alifiirwa omuseere wuwe omudaayi.

Era hiisi aliwanga enjigi mu miryango j’ehibuga ehyo,
alifiirwa omwana wuwe naakoma.”

²⁷ MUSENGWA gaali ni Yoswa era Yoswa gafuma mu hyalo ehy’e Kanani hyosihyosi.

7

Ehibi hya Akani

¹ MUSENGWA gaaloma Abayisirayiri ohutabugula hu biitu ebi baali ni baja husingirisa. Aye Akani omusaani wa Karumi omwjuhulu wa Zabbudi omusaani wa Zeera ohunja mu hiha hya Yuda, gaanjira birala hu biitu ebyo nga aleetera MUSENGWA ohulunjira Abayisirayiri.

² Nga Yoswa anjindiha abasinde ohunja e Yeriko batiine baheete ehibuga Ayi ehiriheene Bbesi Aveni ebuunjalyuba wa Bbeseeri n’abaloma ati, “Mutine muheete ehibuga ehyo.” Nga batiina bahiheeta.

³ Ni bagobola eyiri Yoswa nga bamuloma baati, “Sihyetagisa basirikale bosibosi ohutiina ohulumba ehibuga Ayi. Abasirikale ekumi ebiri oba ekumi edatu bahena, abaatu abalimo batono.”

⁴ Nga Yoswa ajindiha abasirikale ekumi edatu ohulumba ehibuga ehyo. Aye abasirikale bomu hibuga Ayi babafulumusa,

⁵ nga bababbinga ohunjwa hu mulyango gw’ehibuga baboosa hu birombe by’amabaale ni behirira era beeta abasirikale adatu namukaaga. Ng’Abayisirayiri banjwamo amaani, balebera ekoba.

⁶ Nga Yoswa anabula ebyambalo bibye ng’ahena agwa mafumaaye mu moni w’Esanduuku ya MUSENGWA. Ng’abaano ohwola egulo. Abatangirisi ba Yisirayiri boosi bahola baatyero era beyona efuuhe hu mitwe jaawe ohulaga baati banakunjafu.

⁷ Nga Yoswa aloma ati, “O MUSENGWA Omwene Bunjani, lwahiina watwambusa olwabi Yoludaani? Wendire hutunjaayo eyiri Abamooli batusihiirise? Hani hwamala gasigala engereha wa Yoludaani!”

⁸ O Musengwa, bona Abayisirayiri badulumire abalabe baawe, olwo ese njahani ndome hiina?

⁹ Abaatu baja hujeege baati siwasobola husolerera baatu babo. Njahani Abakanani n’abaatu abandi bosibosi mu gwanga lino ni banahanjilire, baja hutweswanigirisa batusihiirise hujwe hu hyalo. Olwo sooliba n’odanyire esiina liryo?”

¹⁰ Ng’ajo MUSENGWA aloma Yoswa ati, “Yemeerera! Ohola hiina mafumaaye?”

¹¹ Abayisirayiri bonoonire, babbwagire endagaano yange eyi nabalagira ohuhuuma. Baanjira hu biitu ebi baali n’ohusihirisa, babiiba era badulinga bahena babita njalala n’ebiitu byawe.

¹² Ehyo c’ehigira Abayisirayiri ni batasobola hujangula balabe baawe. Baduluma abalabe baawe olwohuba boosi abeene bereeteeyehusihirihi. Sinja hweyongera hubayeeda ohutusaho nga musihirihiise ebiitu ebi muli n’ohusihirisa.

¹³ “Yinyoha otiine ogwalaase abaatu obategehe ohuuja mu moni jange. Balome oti, ‘Mwegwalaase ni mwetegehera olwejo olwohuba MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, “Enywe Abayisirayiri muli n’ebiitu ebi mwabiihire ebi mwali n’ohusihirisa. Simuja husobola abalabe benywe ohutusaho ni mubituhiise.”’

¹⁴ “Mu mugamba, baaje eyi ndi hiha hu hiha. Ehiha ehi MUSENGWA atobolamo, baja hwesonolayo lulyo hu lulyo era olulyo olu MUSENGWA atobolamo, luja hujwamo mago hu mago. Amago aga MUSENGWA atobolamo gaja hujwamo muutu mulala mulala.

¹⁵ Oyo oyu banahagaane n’ebiitu ebyohusihirisa, baja humujwanaho omuliro era aja husihirihi n’ebiitu bibye byosibyosi olw’ohuleeta ehishwalo hu Bayisirayiri n’olwohubbwaga endagaano yange gahola ehiitu ehy’embiho.”

¹⁶ Mu mugamba pwipwipwi Yoswa galeeta Abayisirayiri hiha hu hiha. Nga batobola ehiha hya Yuda.

¹⁷ Ng’ehiha hya Yuda hitiina hyemeerera, ng’abatobola olulyo lwa Zeera, nga banjwayo batiina mago hu mago. Nga batobola amago ga Zabbudi.

¹⁸ Nga Zabbudi atusaayo abaatu abomu mago gage, omuutu hya mulala mulala. Akani omusaani wa Karumi era omwijuhulu wa Zabbudi omwijuhulu wa Zeera owomu hiha hya Yuda, nj’oyu batobolamo.

¹⁹ Nga Yoswa aloma Akani ati, “Mwana wange ndomere amazima mu moni ja MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri, otakweha ehi waholire.”

²⁰ Nga Akani amugobolamo ati, “Hituufu nabbenga mu moni ja MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri. Era leha kulomere ehi nahola:

²¹ Ni nabona mu munyago ogujoola gw’engoye ogulani ohunjwa e Sinali* n’esekeeli bihumi biri ej’efeeza† n’ezaabbu esekeeli bihumi bitaanu‡, omwoyo gwatiiniraho nga mbinjira. Nabihweha njaaasi mwiwiroba mu weema yange, nasookayo efeeza nga ebisigaaye mbita hu mugulu.”

²² Ng’ajo Yoswa atuma abahwenda, nga baduluma batiina mu weema ya Akani era nga batuhirayoyebiitu ebyo mu weema yiye, n’efeeza ni yiri njaaasi n’ebindi hu mugulu.

²³ Nga banjamba ebiitu ehyo babitusa mu weema babinjirira Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi, nga babyanjala mu moni ja MUSENGWA.

²⁴ Nga Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi banjamba Akani omusaani wa Zeera, n’efeeza n’ehijoola hy’engoye n’ezaabbu n’abaana babe abahaana n’abaseere n’enombe ni nasugirya n’etaama n’eweema yiye ko n’ebiitu byosibyosi ebi gaali ni nabyo bananjira mu hiiho ehi balanga baati Akori.

* 7:21 7:21 Sinali oba Bbabulooni. † 7:21 7:21 Huupi ekilo ebiri n’ehitundu. ‡ 7:21 7:21 Huupi eguraamu bitaanu n’esanvu n’etaanu.

²⁵ Nga Yoswa amuloma ati, “Lwahiina otuleteeye ebigosi bino? Olwaleero luno, weesi MUSENGWA aja huhwosaho ebigosi!”

Ng’Abayisirayiri bosibosi bamuhubba amabaale ng’afa. Era oluvanyuma olw’ohumuhubba amabaale nga bahubba n’abamago gage amabaale. Ni bahena nga babanjwanaho omuliro era nga banwana nohu biitu bibye byosibyosi.

²⁶ Nga babungaha emungo y’amabaale hu Akani era emungo eyo ehiirino n’ohwola olwaleero luno. Ehifo ehyo c’ehifa bahiranga baati erungu lya Akori[§].

Ohunwa hulwo nga MUSENGWA atusa ehiruji hihye hu Bayisirayiri.

8

Basihiirisa ehibuga Ayi

¹ Nga MUSENGWA aloma Yoswa ati, “Simbuha n’abasirikale babo bosibosi mutiine mulumbe ehibuga Ayi. Otatya, guma. Nja huhunangusa habaha wa Ayi n’abaatu babe n’ehibuga ko n’ehyalo hihye bija huba bibyo.

² Ebi waahola ehibuga Yeriko ni habaha waamo nj’ehi obe n’ohola ehibuga Ayi ni habaha waamo. Aye hu mulundi guno ebiitu n’ebiyayo byawe byosibyosi muja hubyesigahisa. Mulumbe ehibuga ehyo ni muhinwera egongo.”

³ Ng’ano Yoswa n’abasirikale bosibosi batiina balumba ehibuga Ayi. Gatobola abasirikale ab’amaani emitwalo edatu, ng’abasindiha batiina owiire.

⁴ Ng’abaja ehiragiro ati, “Mupulirise bulaji. Mutiine mwetegee egongo w’ehibuga, ne mutahiba njaeenji era mwesimwesi mube butebute.

⁵ Ese n’abasirikale huja hulumba ehibuga. Aye abasirikale ba Ayi ni baja hunwayo ohutulumba ng’olu baahola hu ludaayi, huja hubaduluma.

⁶ Baja hutubbinga ohwola olu baja huba njaeenji n’ehibuga ni banjeega baati huli hubaduluma ng’olu hwahola hu ludaayi. Aja huja hubemululiraho,

⁷ ano enywe paña muli n’ohunwerayo mu hyehwehere, mutiine munjambe ehibuga. MUSENGWA Hatonda wenywe aja huhibanja.

⁸ Ni muhenire ohunwamba ehibuga, muhinwanangaho omuliro. Muhole ehi MUSENGWA alagiye. Era mubone muuti muhola ebi mbalomire.”

⁹ Ng’ano Yoswa abasimbula batiina ohweteega ngati wa Bbeseeri ni Ayi ebugwalyuba wa Ayi. Aye Yoswa gasigala n’abaatu abaali ni basigaaye mu kambi owiire obwo.

¹⁰ Nga mu mugamba pwipwipwi Yoswa ahumbaania abasirikale babe. Era nga omwene n’abatangirisi ba Yisirayiri babatangirira ohulumba ehibuga Ayi.

¹¹ Abasirikale bosibosi aba gaali ni nabo nga baniinaniina batiina boola mu moni w’ehibuga, ehiiho ni hiri nj’ehyabula ngati waawe ni Ayi.

¹² Yoswa gaali atiire n’abasirikale ekumi etaanu, ni beteegire ebugwalyuba w’ehibuga ngati wa Bbeseeri ni Ayi.

¹³ Nga bata abasirikale mu bifo ebyenjabulo ng’ehibinje ehibbala hiba mu maniino g’ehibuga n’enje erindi ni liri ebugwalyuba w’ehibuga. Owiire obwo Yoswa gatiina mu hiiho.

¹⁴ Habaha w’ehibuga Ayi ni gabona abasooli ba Yoswa, genyoheramo n’abasirikale babe bosibosi batiina ena hiiho hy’e Yoludaani* ohusoola n’Abayisirayiri mu hifo ehylene hira ehi basooleramo oludaayi. Aye sigamanya ati baali bamweteegire enyuma.

¹⁵ Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi beholesa oti hani baduluma, balunama mu lulafu.

¹⁶ Abatangirisi bomu hibuga Ayi balanga abasirikale baawe bosibosi banwrehereramo ohubbinga Yoswa. Yoswa gabanubania oti hani abaduluma ng’abanjira njaeenji n’ehibuga.

¹⁷ Nanjumaño musirikale owasigala mu Ayi oba Bbeseeri, bosibosi batiina ohubbinga Abayisirayiri. Baaleha emiryango j’ehibuga ni jiri miigule ni nanjuma mu huumi.

¹⁸ Ng’ano MUSENGWA aloma Yoswa ati, “Sosya efumo liryu hu hibuga Ayi olwohuba nja huhinjaayo mu mihono jijo.” Nga Yoswa ahola ng’olu bamuloma.

¹⁹ Ni gahena ohusosya hu hibuga efumo, ng’ano ni naano abasirikale abaali ni behwehira benyoheramo baduluma beyonja mu hibuga bahinjamba. Era amangu ago nga bahinjwanaho omuliro.

²⁰ Abasirikale bomu Ayi ni baheja enyuma balengera eriisi ni liduunya ohunwa mu hibuga, byabasobera ni nanjuma na hudulumira olwohuba Abayisirayiri abaali ni badulumira ena lulafu, bacuuhango babalumba.

²¹ Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi ni baabona baati abahyawe banjambire ehibuga era bahinjwanireeho n’omuliro, nga bacuuhata batagihahwa ohwita abasirikale ba Ayi.

²² Abayisirayiri abandi abaali mu hibuga, nga boosi batula babalumba. Nga bata aba Ayi njagati, babeswanigirisa hu njuyi jombi. Abayisirayiri bababulungula era njanjuma wayire mulala owanjana.

²³ Aye banjamba habaha w'e Ayi mulamu nga bamunjirira Yoswa.

²⁴ Abayisirayiri ni bahena ohwita abasirikale ba Ayi abaali mu lulafu eyi baali ni badulumiiye era ni baali ni bahenire ohwita hiisi muutu hu bo, bagamayo mu hibuga Ayi nga beeta hiisi muutu owaalimo.

²⁵ Abahasi n'abasinde abaafa hu ludaalo olwo mu Ayi baali omutwalo mulala n'ekumi ebiri, enjuma muutu wayire mulala owasigala.

²⁶ Yoswa geyongera ohulengeresa efumo lirye ehibuga Ayi ohwola olu bahena ohwita hiisi owaali n'ahimenyamo.

²⁷ Era Abayisirayiri banjira ebyayo n'ebiiitu ebindi ohujwa mu hibuga ng'olu MUSENGWA galagira Yoswa.

²⁸ Yoswa goohya ehibuga Ayi hyasigala mungo ya manjuupu era hyaba gunda n'ohwola hatyane.

²⁹ Geeta habaha w'e Ayi gaahena gananiha omulambo gugwe hu musaala era gagulehaho ohwola eh'y'egulo. Eryuba anja ligwira mu maaji, Yoswa galagira banjanula omulambo ogwo bagudaanye na mulyango ogwingira mu hibuga. Nga bahena bagabungihaho emungo y'amabaale era yihuirino n'ohwola hatyane.

Bahola endagaano bunyaaha hu lusozi Ebbali

³⁰ Ebyo ni byanjwa, nga Yoswa atongolera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ehituuti hu lusozi Ebbali

³¹ ng'olu Musa omunjeeresa wa Hatonda galagira Abayisirayiri. Gahitongola n'atiinira hu ndagirango eyiri mu hitabo hy'Amagambi aga Hatonda gaanja Musa eyiroma yiiti, "Babbotanga ehituuti mu mabaale amahwiye agabatahubbire n'ehyoma hyosiyosi." Hu hituuti ohwo banjeerangaho MUSENGWA enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo eyi banayo olw'ohufaanana.

³² Ni baali eyo, Abayisirayiri bosibosi bahumbaana, ng'anjo ni naano mu moni jaawe Yoswa agobolamo ohunandiiha amagambi aga Hatonda gaanja Musa.

³³ Abayisirayiri bosibosi n'abaatu abahulu mu gwanga n'abahungu n'abalamuzi, baali bemereeye hu njuyi jombi ej'Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA ohulengerera Abaleevi abayibeedanga. Abagwira n'abasaale baamo baali. Aabaatu abandi baali mu moni w'olusozi Gerizimu n'abandi mu moni w'olusozi Ebbali. Musa omunjeeresa wa MUSENGWA galagira bahole baatyo ehiseera eh'yohusuna ekabi ni hyolire.*

³⁴ Oluvanyuma nga Yoswa asoma Amagambi gosigosi, ekabi n'ebinjwabo, ng'olu babinandiiha mu hitabo hy'Amagambi.

³⁵ Hiisi hibono eh'yali mu hitabo hy'amagambi aga MUSENGWA gaanja Musa, Yoswa gahisomera Abayisirayiri bosibosi abaali ni bahumbeene nga pomuli abahasi n'abaana n'abagwira abaali ni bamenya ni nabo.

9

Abagibbyoni badulinga Yoswa

¹ Abahabaha bosibosi ab'ebugwalyuba w'olwabi Yoludaani ni banjulira ng'olu Abayisirayiri banjangula abalabe baawe, abahabaha ab'ebugwalyuba mu hyalo eh'y'esoji ni naabo abamenyanga hwigobo ly'Enyanja Meditereniani ohwola e Lebbaanooni, abahabaha b'Abahiiti n'Abamooli n'Abakanani n'Abaperezi n'Abahiivi n'Abayebbusi,

² abo bosibosi behobaana begula olutalo hu Yoswa n'Abayisirayiri.

³ Aye abaatu b'e Gibbyoni ni banjulira ebi Yoswa gaali n'aholire Yeriko ni Ayi,

⁴ nga basalano ohwefuula oti hani bahwenda ohujwa analeeni ohuujya eyiri Abayisirayiri. Nga banjamba ebisanu ebihayire n'ebisanu ebindi eby'omwenge gw'emizabbibbu ebihayire ebyadiha nga babidabirisa bunyaaha, babitwiha nasugirya jaawe.

⁵ Nga bambala engoye enabujuhi n'ebigayito eby'ebiraka. N'emere yaawe yosiyosi eyi babona ohulirangaho mu ngira, yaali yenonohire era ni yinjambire omunani.

⁶ Nga batiina eyiri Yoswa mu kambi e Gilugaali, nga baloma Yoswa n'Abayisirayiri baati, "Hunjooye mu hyalo ehya n'aleeni. Hwenda muhole endagaano ni neefe mutatulumba era hwesi hutabalumba."

⁷ Ng'Abayisirayiri baloma Abahiivi abo baati, "Musobola ohuba ni mumenyire huupi ni neefe, hu lw'ehyo hunjanga huutye ohuhola endagaano ni nenywe?"

* 8:33 8:33 Mag 27:11-13

⁸ Nga baloma Yoswa baati, “Huli baneereses babo.” Nga Yoswa ababuusa ati, “Ndinywe abaani era mujwera njena?”

⁹ Nga bamugobolamo baati, “Huli baneereses babo ohunjwa mu hyalo ehyanjaleeni bugali. Huujire njano olwohuba hubaaye hujulira efuma lya MUSENGWA Hatonda wuwo. Hwanjulira ebi gaahola e Misiri,

¹⁰ n’ebi gaahola abahabaha ababiri ab’Abamooli abaali e bunjwalyuba wa Yolu-daani. Abahabaha abo nje Sihoni habaha w’e Hesibboni ni Ogi habaha w’e Bbasani owanjuranga mu Asitaroosi.

¹¹ Abatangirisi beefe n’abaatu bosibosi mu hyalo hyefe batulomire baati, ‘Mubugule eby’ohweyedesa mu lugendo mutine mwaganane ni nabo mubalome muuti, “Efe huli baneereses benywe, husunga muhole ni neefe endagaano.”’

¹² Emere yeefe yino yaali ndani ana hwayibonjera ni huhiiiri engo hu ludaalo olu hwatagihiraho olugendo ohuuja eyi muli. Ne njahani mubone ng’olu yinjandalaaye yanamba n’omunani.

¹³ Ebisanu bino byali binyaaha era hwabijusa omwenge gw’emizabbibbu aye mubone ng’olu byesalire efa. Era n’ebyalalo byefe binabuhire n’engayito janjwerera olw’olugendo oluleeni obugali olu hubaayemo.”

¹⁴ Abayisirayiri balya hu mere yaawe ng’ahabonero ahobulala aye sibebuusa hu MUSENGWA hubona oba hyali hiranji ohuhola endagaano ni nabo.

¹⁵ Nga Yoswa ahola endagaano ohutabanjambaho era ng’abatangirisi b’oluhumbaano bataaho emihono.

¹⁶ Oluvanyuma lw’ohuhola ni nabo endagaano njabitanjo endaaloo edatu ng’Abayisirayiri bahitegeera baati abaatu abo baali baliranwa baawe era bamenya huupi ni nabo.

¹⁷ Olw’ehyo benyoheramo batiina ohwendulirisa era bahena endaaloo edatu nga boola mu hibuga hy’e Gibbyoni ni Kefira ni Bbeerosi ni Kiriyaasi Yeyariimu.

¹⁸ Aye Abayisirayiri sibabasosa olwohuba abatangirisi b’oluhumbaano baali baholire oweyamo mu siina lya MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ni bafugiriye ohumenya ni nabo miyaaya.

Ehyo hyaleetera abaatu abaali mu luhumbaano bosibosi ohwemulugunya hu batangirisi baawe.

¹⁹ Aye abatangirisi bosibosi nga babagobolamo baati, “Hweyama mu moni ja MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri olw’ehyo sihusobola hubosaho bulabe wosiwosi.

²⁰ Huja hubaleha babeno balamu olw’oweyamo obu hwahola ko MUSENGWA atatubonereses olwohubwaga oweyamo weefe.”

²¹ Olw’ehyo babaleha sibabiita aye babanja omulimo ogw’ohubatenyerenga ekwi n’ohubasomberanga amaaaji.

²² Nga Yoswa alanga abaatu b’e Gibbyoni, ng’ababuusa ati, “Lwahiina mwatudulinga muuti mumenya njaleeni ni neefe atenga ko mumenya njaaipi?”

²³ Ale njahani mweretireeho ehinjwabo. Munaabenga beedu ni mutenyanga ekwi era ni musomba n’amaaji gomu nyumba ya Hatonda wange.”

²⁴ Ng’ajo bagobola mu Yoswa baati, “Efe abeedu babo, hwanjulira bulani weene ng’olu MUSENGWA Hatonda wuwo galagira Musa omujeeereses wuwe ohubanja ehyalo hino hyosihyosi era mubuye abaatu baamo bosibosi. Obuti watunjamba era ehyo nj’ehyagira hweholaholania.

²⁵ Njahani huli mu mihono jijo. Tuhole hyosihyosi ehi obona oti nj’ehiranji era ehituufu.”

²⁶ Olw’ehyo Yoswa gabanjonia Abayisirayiri ohubeeta.

²⁷ Aye ohunjwa hu ludaalo olwo Yoswa galagira Abagibbyoni ohutenyanga ekwi n’ohusomberanga Abayisirayiri amaaaji ko n’ohutenyeranga abasengi ba Hatonda ekwi ej’enjongo eryohu hituuti mu hifo ehi MUSENGWA anaabenga natobooye. Ogwo nj’omulimo ogu bahola nohwola olwa leero luno.

10

Banjangula Abamooli

¹ Adoni Zedeki habaha w’e Yerusalemu ng’anjulira ng’olu Yoswa ganjamba ehibuga Ayi gahisihirisa era gahola habaha wa Ayi ng’olu gahola Yeriko ni habaha waawe. Nga nindi anjulira ati Abagibbyoni baholire endagaano n’Abayisirayiri era bali bulala.

² Adoni Zedeki n’abaatu babe esisi yabanjamba olwohuba Gibbyoni hyali hibuga hy’amaani era hy’omugaso. Mu hibuga omwali owahabaha, Gibbyoni hyali hibuga hibbala ni hihira Ayi era abasirikale baayo baali basooli ab’amaani.

³ Olw'ehyo, Adoni Zedeki habaha wa Yersaalemu gasunga obuyeedi ohunjwa ewa Hohamu habaha w'e Kebbulooni ni Piramu habaha w'e Yarumusi ni Yafiya habaha w'e Lakisi ni Debbiri habaha w'e Egulooni ati,

⁴ "Muuje munjeede hulumbe ehibuga hy'e Gibbyoni olwohuba abaatu baamo baholire endagaano ni Yoswa n'Abayisirayiri."

⁵ Ng'ano abahabaha abo abataanu ab'Abamooli, ko nje habaha w'e Yersaalemu nowe Kebbulooni nowe Yarumusi nowe Lakisi nowe Egulooni nga bagaata njalala amanje gaawe nga beswanigirisa ehibuga hy'e Gibbyoni bahigulaho olutalo.

⁶ Ng'ano abaatu b'e Gibbyoni banjeeresa Yoswa obuhwenda mu kambi e Gilugaali eyi gaali baati, "Otatuleha efe abeudu babo. Nja mangu otununule! Tuyeede olwohuba abahabaha bosibosi ab'Abamooli ohunjwa mu hyalo hy'esozi bataaye njalala amanje gaawe era batulumbire."

⁷ Olw'ehyo Yoswa genyoheramo ohunjwa e Gilugaali n'ene lirye lyosiryosi nga pomuli abasirikale ab'amaani.

⁸ Nga MUSENGWA aloma Yoswa ati, "Otabatya, kenire ohubanjaayo mu mihono jijo. Sinaja hubano wayire mulala aja hu husobola."

⁹ Nga Yoswa agenda owiire wosiwosi owo n'ene lirye ohunjwa e Gilugaali ng'asinduhirisa Abamooli.

¹⁰ Nga MUSENGWA atabujula Abamooli, Abayisirayiri ni babona. Nga Yoswa n'Abayisirayiri babasihirihisa erala e Gibbyoni. Abayisirayiri banjima abaali ni basigaaye hu ngira eyitiina Bbesi Horoni era babeetira mu hibuga Azeka ni Makeda.

¹¹ Ni baali ni baduluma Abayisirayiri ohwihirira hu ngira eyinwa e Bbesi Horoni ni yitiina Azeka, nga MUSENGWA akukumusa agabaale ag'efula gabahubba era bangi abafa n'ohuhiraho ababeeta n'epiima.

¹² Hu ludaalo olu MUSENGWA ganayo Abamooli eyiri Abayisirayiri, Yoswa galomba MUSENGWA Abayisirayiri ni banulira ati,

"Ewe eryuba yemeerera njamugulu wa Gibbyoni otatenga,
era ewe omwesi yemeerera njamugulu w'ehiho hy'e Ayijalooni."

¹³ Ng'eryuba lyemeerera,
n'omwesi nga gwetegemeha,

ohwola olu gwanga lya Yisirayiri lyahena ohunjangula abasigu balyo
ng'olu babinjandiiha mu hitabo hya Yasari.

Eryuba lyemeerera njagati w'ebbanga lyahena huupi oludaalo lulamba ko lyagwa mu maaji.

¹⁴ Sinjabanganjo ludaalo hy'olwo enyuma eyo era sinjalibanjo ludaalo hy'olwo olu MUSENGWA ganulira ohusaba hw'omuutu. Mu butuufu oweene MUSENGWA gasoolerera Yisirayiri!

¹⁵ Ebyo ni byanjwa, nga Yoswa n'Abayisirayiri bosibosi bagamayo mu kambi e Gilugaali.

Yoswa geeta abahabaha abataanu ab'Abamooli

¹⁶ Abahabaha abataanu ab'Abamooli baali badulumire ni behwehire mu pungulu y'e Makeda.

¹⁷ Ni balomera Yoswa baati abahabaha abataanu babageene ni behwehire mu pungulu e Makeda,

¹⁸ ng'abaloma ati, "Munjiringisye agabaale mwigale omulyango gw'epungulu era muhene mutenjo n'abahuumi.

¹⁹ Aye enywe mutasigala ano, mweyongere ohulumba abalabe benywe ni mubanwera enyuma era mutabaganya hwingira mu bibuga byawe olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe abataaye mu mihono jenywe."

²⁰ Yoswa n'Abayisirayiri banjulira erala abaatu abo era batono bugali abenjuna boola mu bibuga byawe ebi batongoleraho olukomera.

²¹ Eje lyosiryosi lyagobola miyaaya mu kambi e Makeda eyi Yoswa gaali. Era ohunjwa hulwo njanuma muutu wayire mulala owagobolayo ohwenyanyira hu Bayisirayiri.

²² Nga Yoswa aloma abasirikale babe ati, "Njaahani munjigule ogubaale na mulyango gw'epungulu muleete abahabaha abataanu abo njano."

²³ Nga batosa abahabaha abo abataanu mu pungulu, habaha w'e Yersaalemu nowe Kebbulooni nowe Yarumusi nowe Lakisi ko nowe Egulooni.

²⁴ Yoswa ni gahena ohulanga abasooli Abayisirayiri bosibosi, ng'alambaasa abahabaha bala abataanu, ahena aloma abaduumsi aba gatiina ni nabo ati, "Muuje njano mute amagulu genywe mu mamiro g'abahabaha bano." Nga banwayo babataho amagulu mu mamiro.

²⁵ Nga Yoswa abaloma ati, “Mutatya era mutanjwamo maani. Mugume emyoyo era mutatya olwohuba MUSENGWA aja huhola atyo abalabe benywe bosibosi aba muja husoola ni nabo.”

²⁶ Ng’ajo Yoswa geeta abahabaha abo abataanu ng’ahena alagira babanjaniha hu misaala ohwola egulo.

²⁷ Eryuba aja ligwira mu maaji, Yoswa gaja ehiragiro bananula emirambo jaawe hu misaala bajidanya mu pungulu omu babatuuhira ni behwehire. Hu mulyango gw’epungulu eyo, begalirano agabaale era gahiiriho n’ohwola olwaleero luno.

Yoswa abbulyaga ehibuga ebyomu mehiri

²⁸ Hu ludaalo olwo Yoswa ganamba ehibuga Makeda. Nga geeta habaha waamo n’abaatu bosibosi abaali mu hibuga ehyo, ndalehano wayire mulala ng’olu gahola habaha w’e Yeriko.

²⁹ Ni bahena ohusihiirisa Makeda, nga Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi balumba ehibuga Libbuna.

³⁰ Nga nindi MUSENGWA aja Abayisirayiri ehibuga hya Libbuna ehyo hyosi bahinjangu. Nanjuma eyi galeha n’ali mulamu. Era nga beeta habaha n’abaatu bosibosi ng’olu gahola habaha w’e Yeriko.

³¹ Ni baahena ehibuga ehyo nga Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi banjwa e Libbuna batiina mu hibuga Lakisi bahyeswanigirisa era bahiwaagala.

³² Nga MUSENGWA aja Abayisirayiri ehibuga hy’e Lakisi era nga Yoswa geeta abaatu bosibosi ahinjangu hu ludaalo olwohubiri ng’olu baahola e Libbuna.

³³ Nga habaha Horamu ow’e Gezeri atiina ohuyeedaho Lakisi aye Yoswa gamusihiirisa n’abasirikale babe ohwola olu nanjuma owasigalano.

³⁴ Nga Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi banjwa e Lakisi, batiina mu hibuga hy’e Egulooni bahyeswanigirisa, nga bahiwaagala.

³⁵ Bahinjamba hu ludaalo olwene olwo nga beeta abaatu bosibosi ng’olu bahola e Lakisi.

³⁶ Yoswa n’Abayisirayiri baniinaniina ohunjwa e Egulooni batiina balumba ehibuga hy’e Kebbulooni.

³⁷ Nga bahinjamba era nga beeta habaha n’abaatu bosibosi abaali ni bahimenyamo ko n’abaatu bomu byalo eby’ohumulirano. Nanjuma oyu baaleha n’ahijeera. Gasihiirisa hiisi muutu ng’olu basihiirihisa ehibuga hy’e Egulooni.

³⁸ Nga Yoswa n’Abayisirayiri bosibosi bacuuhira ehibuga Debbiri bahiwaagala.

³⁹ Ganamba ehibuga ni habaha waawe n’ebyalo ebiririheene nga babeeta. Basihiirihisa erala hiisi muutu. Era nanjuma kadi mulala oyu baleha n’ahijeera. Yoswa gahola abaatu bomu hibuga hy’e Debbiri ni habaha waawe ng’olu gahola ehibuga hy’e Libbuna ni Kebbulooni.

⁴⁰ Yoswa ganjangu amatwale gosigosi nga pomuli n’ehyalo ehy’esozi ni Negevu n’abomu mehiri g’ebugwalyuba n’abahabaha abandi bosibosi. Nanjuma oyu galeha n’ahijeera. Gasihiirihisa erala bosibosi ng’olu MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri gaali n’alagiiye.

⁴¹ Yoswa gababbulyaga ohunjwera erala e Kadesi Bbaruneya ohwola e Gaaza, n’ohunjwa e Goseni ohwolera erala e Gibbyoni.

⁴² Yoswa gabbulyaga abahabaha abo bosibosi n’ebyalo byawe omulundi mulala olwohuba MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri gabasoolerera.

⁴³ Ebyo ni byanjwa, nga Yoswa gagamayo n’Abayisirayiri bosibosi mu kambi e Gilugaali.

11

Yoswa anjangu Yabbini n’abawagizi babe

¹ Olwola, nga Yabbini habaha wa Hazori anjura ng’olu Abayisirayiri banjanguye amatwale ago gosigosi. Ng’ajo atumisa Yobbabbu habaha w’e Madoni ni habaha w’e Simurooni ko ni habaha owe Akusafu,

² n’abahabaha abomu maniino mu hyalo ehy’esozi, n’abahabaha bomu hiho hy’e Yoludaani mu mehiri g’enyanja Galilaaya, n’abahabaha bomu meeho g’olusozi ebugwalyuba ko n’abahabaha bomu Naposi Doori ebugwalyuba ohutiina bamuyeede ohusoosa Abayisirayiri.

³ Era gatumisa n’abahabaha bomu Kanani ab’ebunjwalyuba n’abebugwalyuba n’abahabaha b’Abamooli n’Abahiiti n’Abaperezi n’Ababayebusi mu hyalo hy’esozi era n’Abahiivi mu hyalo hy’e Mizupa mu meenamo g’olusozi Herumooni.

⁴ Nga banwayo n'amañe gaawe gosigosi n'embalaasi enyene enyinyi n'ebigaali era abasirikale baali babitiirifu ni batabaliha hy'omujehe hwigobo ly'enyanya.

⁵ Abahabaha abo bosibosi banjamba njalala amañe gaawe nga bata ekambi n'amaaji g'e Meromu ohusoosa Yisirayiri.

⁶ Nga MUSENGWA aloma Yoswa ati, "Otabatya, olwohuba olwejo esaawa hy'ejino, nja hubanjaayo bosibosi eyiri Yisirayiri bafe. Mutemanga embalaasi jaawe mwajiremasa era mwahena mwohya n'ebigaali byawe."

⁷ Ng'anjo Yoswa n'ene lirye lyosiryosi batiina babagwaho ni batamanyire n'amaaji g'e Meromu

⁸ era MUSENGWA gabanayo mu ngalo j'Abayisirayiri. Babanangula bababbingirira bababisa e Misurefoosi Mayimu mbabo e Sidoni nga baboosa mu hiiho hy'ebunwalyuba w'e Mizupa. Nanjuma owalunona. Oluvanyuma lw'olutalo ohunwa Abayisirayiri bagamayo nga bohya ebigaali by'abalabe baawe.

⁹ Yoswa gabahola ng'olu MUSENGWA gamulagira, gaatema amagulu g'embalaasi nga goohya n'ebigaali byawe.

¹⁰ Mu hiseera ehyo, Yoswa gagobolayo ng'awaagala Hazori nga geeta habaha waayo. Habaha w'e Hazori nj'owaali omutangirisi wa bahabaha bala bosibosi abenjamba ohusoosa Yisirayiri.

¹¹ Abayisirayiri basihirihiha erala abaatu bosibosi abaali ni bamenya mu hibuga Hazori, nanjuma wayire mulala oyu baaleha era nga Yoswa goohya ehibuga ehyo.

¹² Yoswa ganjamba ehibuga ehyo byosibyosi n'abahabaha baawe ng'abeeta ng'olu Musa omujeeera wa MUSENGWA galagira.

¹³ Aye Abayisirayiri sibasihiriha bibuga eibatongola hu sozi wayire hirala ohutusaho ehibuga hy'e Hazori ehi Yoswa goohya omuliro.

¹⁴ Abayisirayiri banjira eby'omunyago byosibyosi n'ebiyayo ohunwa mu bibuga ehyo. Aye nga beeta hiihi muutu ndibaleheño wayire mulala.

¹⁵ Ng'olu MUSENGWA galagira Musa omujeeera wuwe, Musa yeesi galaabbira Yoswa era nga Yoswa yeesi ahola ng'olu bamuloma. Gahola hiihi hiiu ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

Ehyalo ehi Yoswa ganjamba

¹⁶ Kale Yoswa n'ene lirye banjamba ehyalo hya Yisirayiri hyosihyosi ehy'esozi ohwola mu mehiriho. Banjamba etwale lya Goseni lyosiryosi n'ehyalo ehyomu lulafu ko nomu hiiho hy'e Yoludaani,

¹⁷ ohunwa hu lusozi Halaki ohutiina wehoonya e Seyiri ohwola e Bbaali Gaadi mu hiiho hy'e Lebbaanooni njaasi w'olusozi Herumooni. Yoswa ganjamba abahabaha baawe bosibosi ng'abeeta.

¹⁸ Yoswa gahena ehiseera hireeni n'asoola n'abahabaha abo bosibosi.

¹⁹ Ohutusaho Abahiivi abaali ni bamenya e Gibbyoni, enjuma hibuga ehindi wayire hirala ehyahola endagaano ohuba bulala n'Abayisirayiri. Ehibuga ebindi byosibyosi Abayisirayiri babisoosa, babinjanga.

²⁰ MUSENGWA omwene nj'owahahanyasa emyoyo jaawe bahegula hu Bayisirayiri olutalo ko gahabasihirihiha erala ni nanjuma hubanjambira ehisa ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

²¹ Mu hiseera ehyo, Yoswa n'ene lirye batiina basihirihiha Abanaki abaali ni bamenya mu hibuga Kebbulooni nomu Debbiri nomu Anabbu ko nomu twale ly'abehiha hya Yuda nomu Yisirayiri ehyalo eby'esozi. Yoswa gabasihirihiha erala bosibosi ko n'ebibuga byawe.

²² Mu twale lya Yisirayiri nanjuma Munaki wayire mulala owasigala ohutusaho mu Gaaza nomu Gaasi ko nomu Asidodi.

²³ Yoswa gawamba ehyalo ehyo hyosihyosi ng'olu MUSENGWA galoma Musa. Nga Yoswa anja Abayisirayiri ehyalo ehyo ohuba munjuluko gwawe n'atiinira hu biha byawe. Ng'anjo etalo jihoma Abayisirayiri bamenya miyaaya.

12

Olukalala lw'abahabaha ababanangula

¹ Bano nj'abahabaha ab'Abayisirayiri banangula era nj'abaali abeene matwale ag'ebunwalyuba wa Yoludaani ohunwera erala mu hiiho Aruooni ohwola hu lusozi Herumooni n'ebunwalyuba w'ehiiho hy'e Yoludaani* aga Bayisirayiri banjira.

* 12:1 12:1 Oba ehiiho ehi balanga baati Arabba.

² Mulala hubo gaali nje Sihoni habaha w'Abamooli ni gehala e Hesibboni. Ganjuganga ohunjwa Aroweeri hu tulo w'ehiiho ehya Arunooni, ohwola hu lwabi Yabboki hu lwaha n'Abamooni ohwo nga puhuli n'ehitundu hy'etwale ly'e Giliyaadi.

³ Era ganjuganga ebuwjalyuba wa meeho ga Yoludaani ohunjwa hu nyanja y'e Galilaaya mu mehiriho ohwola e Bbesi Yesimoosi ebuwjalyuba w'Enyanja Ejumamo Ehiramu paka mu mehiriho g'olusozi Pisiga.

⁴ Era banjangula ni Ogi habaha w'e Bbasani owaali mulala hu Bareefa asembayo ni gehala Asitaroosi ko n'e Edereeyi.

⁵ Ganjuganga ohwola hu lusozi Herumooni ni Saleka ni Bbasani paka hu salo ya Gesuri ni Maaka n'ehitundu ehya Giliyaadi ohwola hu salo ya Sihoni habaha w'e Hesibboni.

⁶ Musa omujeereswa wa MUSENGWA n'Abayisirayiri banjangula abahabaha abo. Era nga Musa omujeereswa wa MUSENGWA, aja ab'ehiha hya Lubbeeni n'abehiha hya Gaadi n'ehitundu hy'abehiha hya Manase, ehyalo ehyo ohuba omunjuluko gwawe.

Abahabaha aba Yoswa ganjangula

⁷ Luno nj'olukalala lw'amasiina g'abahabaha aba Yoswa n'Abayisirayiri banjangula ebugwalyuba wa Yoludaani ohunjwa e Bbaali Gaadi mu hiiho hy'e Lebbaanooni ohwola hu lusozi Halaki ohwehoonya e Seyiri. Yoswa gagaba Abayisirayiri ebyalo byawe ohuba minjuluko jaawe ng'olu biha byawe byali.

⁸ Mwiroma omwo mwalimo ehyalo ehy'esozi ehyali ebugwalyuba mwabamo n'ehiiho hy'e Yoludaani n'ameeho g'olusozi n'olulafu ni Negevu. Abaatu abamenyanga mu matwale ago baali Abahiiti n'Abamooli n'Abakanani n'Abapereezi n'Abahiivi ko n'Abayebbusi.

⁹ Bano nj'abahabaha ab'Abayisirayiri banjangula: habaha w'e Yeriko ni habaha w'e Ayi ehiriirene Bbeseeri

¹⁰ ni habaha w'e Yersaalemu ni habaha w'e Kebbulooni

¹¹ ni habaha w'e Yarumusi ni habaha wa Lakisi

¹² ni habaha w'e Egulooni ni habaha w'e Gezeri

¹³ ni habaha w'e Debbiri ni habaha w'e Gederi

¹⁴ ni habaha w'e Horuma ni habaha w'e Aradi

¹⁵ ni habaha w'e Libbuna ni habaha w'e Adulamu

¹⁶ ni habaha w'e Makeda ni habaha w'e Bbeseeri

¹⁷ ni habaha w'e Tapuwa ni habaha w'e Heferi

¹⁸ ni habaha w'e Afeki ni habaha w'e Lasarooni

¹⁹ ni habaha w'e Madoni ni habaha w'e Hazori

²⁰ ni habaha w'e Simurooni Meroni ni habaha w'e Akusafu

²¹ ni habaha w'e Tanaki ni habaha w'e Megido

²² ni habaha w'e Kedesi ni habaha w'e Yokuneyaamu hu lusozi Karumeeli

²³ ni habaha w'e Doori hu mwalo ni habaha w'e Goyiimu mu Gilugaali

²⁴ ni habaha w'e Tiruza. Nosijsosi nalala baali abahabaha amahumi adatu namulala.

13

Ebyalo ebindi ebi Yoswa gaali n'asigahiise ohungula

¹ Olwola, Yoswa n'asahulunjire bugali, MUSENGWA gamuloma ati, "Osahulunjire aye nahiriho ebyalo bingi ebyohunjamba ng'omunjuluko.

² Amatwale agasigaaye ngagano: Amatwale gosigosi ag'Abafirisuuti n'Abagesuri,

³ etwale ebbala ery'Abakanani ohunjwa hu lwabi Sihori hu lwaha n'e Misiri mu maniino ko woole hu salo n'Ekurooni. Etwale eryo lijiriramo etwale ly'abanugi b'Abafirisuuti abataanu, ow'e Gaaza nowe Asidodi nowe Asikelooni nowe Gaasi nowe Ekurooni. Muteehwa ohunjamba ehyalo hy'Abaaava

⁴ mu mehiriho, ehyalo hy'Abakanani hyosihyosi ni Meyala ehy'Abasidoni ohwola hu Afeki hu salo n'Abamooli,

⁵ etwale ly'Abagebbali n'erya Lebbaanooni lyosiryosi n'ehyalo ehy'esozi ebuwjalyuba ohunjwa e Bbaali Gaadi mu meeho g'olusozi Herumooni ohwola e Lebbo Hamasi.

⁶ "Ebyalo ebyo pomuli amatwale g'Abasidoni gosigosi abamenya mu hyalo ehy'esozi ngati w'esozi ja Lebbaanooni ni Misurefoosi Mayimu. Ese samwene nja hubbinga abaatu abo mu hyalo ehyo basigulire Abayisirayiri. Era omanya ohunja Abayisirayiri ehyalo ehyo ohuba munjuluko gwawe ng'olu nahulagira.

⁷ Ogabiranga ebiha omwenda ko n'ehitundu ehy'ehiha hya Manase ehyalo ehyo ohuba omunjuluko gwawe."

Ohugabana etwale ly'ebunwalyuba wa Yoludaani

⁸ Ehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi, n'ehitundu hy'ehiha hya Manase, Musa omunjeeresa wa MUSENGWA gaali ahenire ohubana eminuluko jaawe ebunwalyuba w'olwabi Yoludaani.

⁹ Etwale lyawe lyali lyehoonya hu hibuga hy'e Aroweeri hu tulo w'ehiho ehy'e Arunooni ko n'ehibuga ehiri ngati w'ehiho ehyo. Etwale eryo lyali linjiriramo ehifo ehigwalaali ehyomu lulafu lw'e Medebba ohwola hu lwaha n'ehibuga Dibboni.

¹⁰ Etwale lyawe lyatiinanga paka ebunwalyuba w'esalo ly'Abamooni. Era lyanambirangamo ebibuga byosibyosi ebi Sihoni habaha w'Abamooli owihalanga mu hibuga Hesibboni, ganjuganga.

¹¹ Era lyali linjiriramo ni Giliyaadi, n'amatwale g'e Gesuri ni Maaka, lyanambiramo n'olusozi Herumooni lwosirwosi ni Bbasani ohwola hu Saleka.

¹² Lyali linambiramo etwale lya habaha Ogi lyosiryosi mu Bbasani, owihalanga mu Asitaroosi n'Edereeyi era nj'Omureefa yenene owasembayo. Musa gabanangula gabanjiraho n'eroba lyawe.

¹³ Aye Abayisirayiri sibabbinga Bagesuri n'Abamaaka era bahimenya n'Abayisirayiri n'ohwola olwa leero luno.

¹⁴ Aye Musa siganja hiha hya Leevi omunuluko olwohuba emere eyi banangayo nga enjongo eyiri MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri, nj'eyaali ni yija huba omugabo gwawe ng'olu MUSENGWA gabasuubisa.

Etwale eri baana ab'ehiha hya Lubbeeni

¹⁵ Musa gaja ab'ehiha hya Lubbeeni omunuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

¹⁶ Omunuluko gwawe gwatandihira hu hiho hy'e Aroweeri hutulo w'ehiho hy'e Arunooni n'ohujwa hu hibuga ehiri ngati w'ehiho ehyo ohwola mu hirafu hy'e Medebba.

¹⁷ Era mwanambiramo ni Hesibboni n'ehibuga byosibyosi ebyomu hirafu omuli: Dibboni ni Bbamosi Bbaali ni Bbesi Bbaali Mewoni

¹⁸ ni Yahaza ni Kedemoosi ni Mefaasi

¹⁹ ni Kiriyasayimu ni Sibbuma ni Zeresi Sakari ehiri hu lusozi olwomu hiho

²⁰ ni Bbesi Pewori n'amenamo g'olusozi Pisiga ni Bbesi Yesimoosi.

²¹ Ebyo nj'ehibuga byosibyosi ebyomu hirafu ko n'ehitehere ehi Sihoni habaha w'Abamooli ganjuganga ni gehala e Hesibboni. Musa gaali amunanguuye era nananguuye n'abatangirisi b'e Midiyaani omwali Evi ni Rekemu ni Zuuri ni Huuri ni Rebba abayeedangaho habaha Sihoni ohujuga ebitehere ebyo.

²² Mu abo ab'Abayisirayiri beeta, nj'omwali n'omunjeera oyu balanganga baati Bbalamu omusaani wa Bbeworki.

²³ Olwabi Yoludaani nj'olwali esalo y'omunuluko gw'ehiha hya Lubbeeni hu luuyi lw'ebugwalyuba. Ebibuga n'ebitehere ebyo nj'omunuluko ogu bana ab'ehiha hya Lubbeeni ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunuluko ogu baana ab'ehiha hya Gaadi

²⁴ Musa gaja ab'ehiha hya Gaadi omunuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

²⁵ Omunuluko gwawe gwanjiriramo ehibuga hy'e Yazeri n'ehibuga byosibyosi ebyomu Giliyaadi n'ehitundu ehy'egwanga ly'Abamooni ohwolera erala hu Aroweeri ebugwalyuba wa Raabba.

²⁶ Babana ohujwa e Hesibboni ohwola hu Lamasi Mizupa ni Bbetonimu nindi ohujwera e Mahanayimu ohwola hu lwaha ni Lodebbaari.

²⁷ Babana mu meeho ga Yoludaani ni Bbesi Haramu ni Bbesi Nimura ni Sukosi ni Zafoni n'ehitundu ehyali mu bunjugi wa Sihoni habaha w'e Hesibboni. Esalo yaawe e bugwalyuba yaali lwabi Yoludaani ohwolera erala mu maniino, hwigenya ly'enyanya Galilaaya.

²⁸ Ebibuga n'ebitehere ebyo nj'omunuluko ogu bana ab'ehiha hya Gaadi ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunuluko ogu baana ehitudu hy'abehiha hya Manase

²⁹ Musa gaja ehitudu hy'abehiha hya Manase omunuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

³⁰ Etwale lyawe lyali lyola hu hibuga hy'e Mahanayimu ni linjiriramo ehialo hy'e Bbasani hyosihyosi nalala n'ebitehere byosibyosi enkaaga ebi Yayiri ganyaga mu twale eryo.* Habaha Ogi ow'e Bbasani gaali anjugireeho amatwale ago gosigosi.

* 13:30 13:30 Hub 32:41

³¹ Hyanjirirangamo ehitundu hy'e Giliyaadi njalala n'Asitaroosi n'Edereeyi, ebibuga ebihulu eby'owahabaha wa Ogi e Bbasani. Ehyo byosibyosi babinja ehiha hya Makiri omusaani wa Manase ng'olu endyo jaawe jaali.

³² Ogwo nj'omuñuluko ogu Musa gabana n'ali ebuñwalyuba w'olwabi Yoludaani anjaapi n'e Mowaabbu ko n'ebuñwalyuba wa Yeriko.

³³ Aye Musa siganja abomu hiha hya Leevi omuñuluko, MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri nj'omugabo gwawe ng'olu gabasuubisa.

14

Ohugabaniamo ehyalo ehy'ebuñwalyuba wa Yoludaani

¹ Elyazaali omusengi wa Hatonda ni Yoswa omusaani wa Nuuni n'abahulu b'ebiha bya Yisirayiri bagabira Abayisirayiri ebitehere mu hyalo hy'e Kanani ebuñwalyuba wa Yoludaani. Era bagabaniamo baati:

² ebiha omwenda n'ehitundu eby'Abayisirayiri babinja emiñuluko ni bahunba ahalulu ng'olu MUSENGWA galagira n'abitira mu Musa.

³ Musa gaali ahenire ohunja ebiha ebibiri n'ehitundu omuñuluko gwawe ebuñwalyuba wa Yoludaani aye natajaaye Baleevi muñuluko.

⁴ Mu hiseera ehyo, abomu lulyo lwa Yosefu baali bafuuhire ebiha bibiri, ehyo Manase n'ehya Efulayimu. Enjuma muñuluko ogu baana Abaleevi, aye babanja ebibuga eby'ohumenyangamo n'anohwayiranga ehyayo byawe.

⁵ Abayisirayiri bagabana ebitehere ng'olu MUSENGWA galagira Musa.

Omuñuluko gwa Kalebbu

⁶ Lulala abaatu ohunja mu hiha hya Yuda batiina e Gilugaali eyi Yoswa gaali, nga Kalebbu omusaani wa Yefune Omukenizi aloma Yoswa ati, "Omanyire ehi MUSENGWA galoma Musa omuutu wa Hatonda e Kadesi Bbaruneya ebinjamba hu ese ni neewe.

⁷ Ni hwali e Kadesi Bbaruneya, Musa omuñeereswa wa MUSENGWA aja gaatumira ohuheeta ehyalo hy'e Kanani, naali pesa emyaha amahumi ane. Era namunjira amanjuro ng'olu naali ni mbwene hyalo ehyo.

⁸ Aye abahyange abanatiina ni nabo bagira abaatu baaty. Aye ese naholera hu bya MUSENGWA Hatonda wange n'omwoyo mulala naloma ebituufu.

⁹ Nga Musa gandayirira hu ludaalo olwo ati, 'Ehyalo ehi magulu gago gemireho, hija huba muñuluko gugwo n'abaana babo emirembe n'emirembe olwohuba obaaye mwesigwa eyiri MUSENGWA Hatonda wange.'

¹⁰ "Era njaaahani ng'olu MUSENGWA gasuubisa, gakuumire emyaha ane n'etaanu ohunjera erala mu hiseera ehi MUSENGWA galomeramo ni Musa ebibono ebyo, Abayisirayiri ni balengalengera mu lulafu, njaaahani pesa emyaha cinaana n'etaanu.

¹¹ Era kiirimo amaani ng'olu naali hu ludaalo olu Musa gaatumiraho. Kiiri n'amaani ohusoola etalo era n'ohuhola ebiitu ebindi ng'olu naali.

¹² Olw'ehyo njaaahani pe ebitehere ehyo ehy'esozo ehi MUSENGWA gasuubisa hu ludaalo olwo. Ewe wamwene wenjuliraho n'amatwi gago oti Abanaki nj'abaali ni bamenya eyo era ebibuga byawe bibbala ate bisitirire n'olukomera. Aye MUSENGWA aja hunjeeda mbabbinge ng'olu galoma."

¹³ Nga Yoswa asabira Kalebbu omusaani wa Yefune ekabi ng'ahena amuna ehibuga hy'e Kebbulooni ohuba muñuluko gugwe.

¹⁴ Ohunja hulwo n'ohwola hatyane, ehibuga Kebbulooni hyafuuha hya Kalebbu omusaani wa Yefune Omukenizi olwohuba gagondera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri n'omwoyo mulala.

¹⁵ Konyo ehibuga hy'e Kebbulooni hifuuhe hya Kalebbu, bahiranganga baati Kiriyaasi Arubba olwohuba Arabba nj'owaali n'ahira ohuba ow'amaani mu Banaki.

Ng'anjo ehyalo hinjumulala etalo.

15

Omuñuluko ogu baana ab'ehiha hya Yuda

¹ Abaatu b'ehiha hya Yuda basuna omuñuluko ng'olu endyo jaawe jaali. Omuñuluko gwawe gwatiina ni guserengeta ohwola hu Edomu nga gutiina paka hu lulafu lw'e Ziini oluli mu mehiri.

² Olubibi mu mehiri lwatandihira mu mehiri w'Enyanja Enjumamo Ehiramu,

³ nga lubita mu Akurabbimu lwola mu lulafu lw'e Ziini. Ng'olubibi olwo luniinaniina lunja mu mehiri g'ehibuga hy'e Kadesi Bbaruneya. Nga lubita hu hibuga hy'e Kezirooni lwola hu hibuga hy'e Adari, nga lucuuha lubita hu hibuga hy'e Kalika,

⁴ nga lutiina hu hibuga hy'e Azimooni nga luluŋama mu mwombe hu lubibi ni Misiri ohwolera erala hu nyanja Meditereniani. Olwo nj'olubibi lw'omuŋuluko gw'abaatu b'ehiha hya Yuda olwomu mehiriŋo.

⁵ Enyanja Ejumamo Ehiramu, nj'olubibi lw'ebuŋwalyuba ohwola hu njagamo y'olwabi Yoludaani.

Olubibi olwomu maniino lutandihira aŋo,

⁶ nga lutiina ohwola e Bbesi Hogula nga lweyongerayo mu maniino g'e Bbesi Arabba nga lutiina ohwola hwibaale lya Bbohani omusaani wa Lubbeeni.

⁷ Ng'olubibi olwo lubita lutiina hu hiiho ehy'e Akori ohwola e Debbiri. Nga lucuuha luŋwa mu maniino lutiina e Gilugaali ohulengera Adumiimu engereha hu luuyi olwomu mehiriŋo g'ehiio. Nga lweyongerayo ohwola hu maaji ga Eni Semesi nga lutulira Eni Rogeli.

⁸ Ng'aŋo olubibi olwo lubita mu hiiho hy'e Bbeni Hinomu hu luuyi lw'amehiriŋo g'e Yerusaalemu, ehibuga hy'Abayebbusi. Nga lubita ŋamugulu w'olusozi oluli ebugwalyuba w'ehiio ehi balanga baati Hinomu ehiri mu maniino w'ehiio hy'e Refayiimu.

⁹ Ohuŋwa hu lusozi olwo, nga lutiina hu sulo j'amaaji ga Nefutowa nga lwola hu bibuga ebyohu lusozi lw'Efulooni. Ng'aŋo lwiha lucuuha lwola hu hibuga hy'e Bbaala aŋandi bahiranga baati Kiriyaasi Yeyariimu.

¹⁰ Eyo peyi lwetololera ebugwalyuba wa Bbaala ohwola hu lusozi lw'e Seyiri nga lubita mu maniino g'olusozi lw'e Yeyariimu olu balanga esiina erindi baati Kesaloni, nga lwihiŋira e Bbesi Semesi nga lutiina e Timuna.

¹¹ Olubibi olwo nga lutiina lwola mu maniino g'olusozi Ekurooni nga luŋeta lwola hu hibuga hy'e Sikerooni, nga lubita hu lusozi Bbaala nga lwola hu hibuga hy'e Yabbineeli, nga luhoma hu nyanja Meditereniani.

¹² Ebugwalyuba w'enyanya Meditereniani, nj'olwali olubibi.

Ejo nj'ejaali embibi j'abaatu ba Yuda ng'olu endyo jaawe jaali.

Kalebbu aŋangula Kebbulooni ni Debbiri

¹³ Ng'olu MUSENGWA galagira Yoswa, ehitundu hy'etwale ly'abaatu b'ehiha hya Yuda bahiŋa Kalebbu omusaani wa Yefune ohuŋwa mu hiha hya Yuda. Gasuna e Kebbulooni, ehibuga hya Kiriyaasi Arubba owaali sehulu wa Anaki.

¹⁴ Kalebbu gabbinga abejuhulu ba Anaki mu hibuga hy'e Kebbulooni. Abejuhulu ba Anaki abo abadatu ohuŋwa mu basaani baali nje: Sesayi ni Ahimani ko ni Talumayi.

¹⁵ Ni gaŋwa eyo, ng'alumba abomu hibuga hy'e Debbiri, ahale hale ehi balanganga baati Kiriyaasi Seferi.

¹⁶ Kalebbu galoma ati, "Omusinde oja hulumba ehibuga hy'e Kiriyaasi Seferi gahiŋangula, nja humuŋa omuhaana wange Akusa abe muhasi wuwe."

¹⁷ Nga Osiniyeeli omusaani wa Kenazi muganda ya Kalebbu, alumba ehibuga ehyo ahiŋangula, nga Kalebbu amuŋa omuhaana wuwe Akusa afuuha muhasi wuwe.

¹⁸ Hu ludaalo olu baholeraho embaga ey'obufumbo, Osiniyeeli galoma Akusa asunge semwana amuŋe omuŋuluko. Akusa ni ganiinuha hu nasugirya yiye, nga Kalebbu amubuusa ati, "Wenda kuholere hi?"

¹⁹ Nga Akusa amugobolamo ati, "Ŋaliŋo ehiitu ehyenjabulo ehi nenda wukolere. Ng'olu waapa ehyalo ehy'e Negevu, kusunga wuupe n'esobere ej'amaaji." Nga Kalebbu amuŋa esobere ej'omumanino n'ejomumenamo.

Ehibuga mu twale ly'abehiha Yuda

²⁰ Guno nj'omuŋuluko gw'ehiha hya Yuda ng'olu endyo jaawe jaali:

²¹ Ehibuga eby'endyo j'abaatu bomu hiha hya Yuda, ebisemberayo erala mu mehiriŋo hu lubibi ni Edomu byali:

Kabbuzeeli ni Ederi ni Yaguri

²² ni Kina ni Dimona ni Adada

²³ ni Kedesi ni Hazori ni Yisinani

²⁴ ni Ziifu ni Telemu ni Bbeyaloosi

²⁵ ni Hazori Hadata ni Keriyooosi Kezirooni ehi balanga esiina erindi baati Hazori,

²⁶ ni Amamu ni Sema ni Molada

²⁷ ni Hazari Gaada ni Hesibboni ni Bbesi Peleti

²⁸ ni Hazari Suwaali ni Bberuseebba ni Bbiziyosiiya

²⁹ ni Bbaala ni Yimu ni Ezemu

³⁰ n'Elitoladi ni Kesili ni Horuma

³¹ ni Zikilagi ni Madimana ni Sasaana

³² ni Lebbawoosi ni Siluhiimu ni Ayini ni Rimooni. Nosiŋosi byali ebibuga abiri namwenda n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

³³ Ebibuga ebyomu hyalo hy'ebugwalyuba ehy'esozi byali:

Esitawooli ni Zooru ni Asina

³⁴ ni Zanowa ni Eni Ganiimu ni Tapuwa ni Enamu

³⁵ ni Yarumusi n'Adulamu ni Sooko ni Azeka

³⁶ ni Sarayiimu n'Adisayiimu ni Gedera ehi balanga erindi baati Gederosayiimu. Nalala byali ebibuga ehumi nabine n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

³⁷ Naaliŋo n'ebibuga Zenani ni Hadasa ni Migidalo Gaadi

³⁸ ni Dileyaani ni Mizupa ni Yokoseeli

³⁹ ni Lakisi ni Bbozikasi n'Egulooni

⁴⁰ ni Kabboni ni Lahimaasi ni Kitilisi

⁴¹ ni Gederooosi ni Bbesi Dagoni ni Naama ni Makeda. Nosiŋosi ebibuga byali ehumi namukaaga n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁴² Era ŋaaliŋo n'ebibuga Libbuna ni Eteri ni Asani

⁴³ ni Yifuta ni Asina ni Nezibbu

⁴⁴ ni Keyila ni Akuzibbu ni Maresa. Nosiŋosi ebibuga byali mwenda n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁴⁵ Etwale ly'ehiha hya Yuda lyali linjiramo ehibuga Ekurooni ko n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁴⁶ Ohuŋwa Ekurooni olwaha lwatiina ebugwalyuba nga lunjiramo ebibuga ebirireene Asidodi n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁴⁷ Mwanjiramo Asidodi n'ebitehere ebibyeswanigirihiise taaho ni Gaaza n'ebitehere ebibyeswanigirihiise. Nga lutiina ohwola hu mwombe oguli hu salosalo ni Misiri paka hwigenya lw'enyanya Meditereniani.

⁴⁸ Mu hyalo ehy'esozi mwalimo ebibuga Samiri, Yatiri, ni Sooko

⁴⁹ ni Daana ni Kiriyaasi Saana ehi balanga esiina erindi baati Debbiri

⁵⁰ ni Anabbu ni Esutemo ni Animu

⁵¹ ni Goseni ni Koloni ni Giilo. Nosiŋosi byali ebibuga ehumi nahirala n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁵² Naaliŋo ebibuga Arabbu ni Duma ni Esani

⁵³ ni Yanimu ni Bbesi Tapuwa ni Afeka

⁵⁴ ni Humuta ni Kiriyaasi Arubba ehi balanga esiina erindi baati Kebbulooni ni Ziyori. Nosiŋosi byali ebibuga mwenda n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁵⁵ Naaliŋo ebibuga Mawoni ni Karumeeli ni Ziifu ni Yuuta

⁵⁶ ni Yezireeli ni Yokudeyaamu ni Zanowa

⁵⁷ ni Kayini ni Gibbeya ni Timuna. Nosiŋosi byali ebibuga ehumi n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁵⁸ Naaliŋo ebibuga Halihuli ni Bbesi Zuuri ni Gedori

⁵⁹ ni Maarasi ni Bbesi Anoosi n'Elitekooni. Nosiŋosi byali ebibuga mukaaga n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁶⁰ Naaliŋo ebibuga Kiriyaasi Bbaali ehi balanga esiina erindi baati Kiriyaasi Yeyariimu ni Raabba, ŋosiŋosi byali ebibuga bibiri n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁶¹ Mu lulafu yaaliyo Bbesi Arabba ni Midini ni Sekaka

⁶² ni Nibbusani n'ebibuga ehy'Omuniyu ni Eni Geedi. Nosiŋosi byali ebibuga mukaaga n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁶³ Aye abaatu b'ehiha hya Yuda sibasobola hubbinga Bayebbusi abaali ni bamenya e Yerusaalemu. Era n'ohwola hatyane bamenya nalala ni nabo mu Yerusaalemu.

16

Omujuluko ogu baana ab'ehiha hya Efulayimu n'ehya Manase

¹ Olubibi lw'omujuluko ogu baana abomu lulyo lwa Yosefu lwtandiihira mu mehiriyo w'olwabi Yoludaani ohuupi n'ehibuga Yeriko ebuŋwalyuba w'esobere j'e Yeriko, nga lutiina mu lulafu ohwola e Bbeseeri mu hyalo ehy'esozi.

² Ohuŋwa e Bbeseeri lwatiina e Luuzi, nga lusala lutiina mu hitehere hy'e Ataroosi Adaali eyi Abaruki bamenyanga.

³ Nga lunwa eyo lwihirira ebugwalyuba w'Abayafuleeti nga lwihirira ohwola mu hitundu hya Bbesi Horoni ehya njaasi. Nga lwola e Gezeri nga luhoma hu nyanja Meditereniani.

⁴ Ogwo nj'omunuluko ogu baana abejuhulu ba Yosefu mu biha ebibiri, ehya Manase n'ehya Efulayimu.

Omunuluko ogu baana ab'ehiha hya Efulayimu

⁵ Omunuluko gw'abehiha hya Efulayimu ng'olu endyo jaawe jaali gwali guuti: olubibi lw'omunuluko gwawe lwali lunwa e Ataroosi Adari hu luuyi olw'ebunwalyuba ohwola hu Bbesi Horoni ehya namugulu,

⁶ nga lutiina lwehoonya hu nyanja Meditereniani. Ohunwa e Mikimesasi mu maniino, lwatiina e bunwalyuba ohwola e Tanasi Siilo nga lusala lutiina e Yanowa hu luuyi olw'ebunwalyuba.

⁷ Nga lwihirira ohunwa e Yanowa ohutiina Ataroosi ni Naara, nga lwehoonya e Yeriko lwibbuhira hu lwabi Yoludaani.

⁸ Ohunwa e Tapuwa lwatiina ebugwalyuba hu lwabi Kaana nga luhoma hu nyanja Meditereniani. Ogwo nj'ogwali omunuluko gw'abehiha hya Efulayimu ng'olu endyo jaawe jaali.

⁹ Abaatu b'ehiha hya Efulayimu basuna ebibuga n'ebitehere ebyali mu munuluko gw'abehiha hya Manase.

¹⁰ Aye sibabbinga Bakanani abaali ni bamenya e Gezeri. Era n'ohwola hatyane Abakanani bahimenya njalala n'Abefulayimu aye bafuuha beedu ohutambiranga Abe-fulayimu emirimo.

17

Omunuluko ogw'ehitundu hy'abehiha hya Manase ebugwalyuba wa Yoludaani

¹ Guno nj'ogwali omunuluko gwa Manase omwana wa Yosefu omudaayi. Makiri semwana wa Giliyaadi era omusaani wa Manase omudaayi gaali hanunye mu husoola etalo, bamuna Giliyaadi ni Bbasani ebunwalyuba wa Yoludaani.

² Omunuluko ogwali ebugwalyuba wa Yoludaani baguna abejuhulu ba Manase abandi, abaseere abaali ni basigaaye. Era mu bejuhulu abo nj'omwali olulyo lwa Abbiyezeeri n'olwa Heleki n'olwa Asiriyeeli n'olwa Sekemu n'olwa Heferi n'olwa Semida.

³ Zelofehaadi omusaani wa Heferi omusaani wa Giliyaadi omusaani wa Makiri, Makiri omusaani wa Manase, sigasaala hu mwana omuseere aye gasaala bahaana bonene. Amasiina gaawe baali nje Mahula ni Noowa ni Hogula ni Mirika ko ni Tiruza.

⁴ Abahaana abo batiina eyiri Elyazaali omusengi ni Yoswa omusaani wa Nuuni n'abatangirisi, nga babaloma baati, "MUSENGWA galagira Musa batunje omunuluko hy'abalebe beefe abasinde." Olw'ehyo Yoswa gaabana omunuluko njalala n'abalebe baawe abasinde ng'olu MUSENGWA galagira.

⁵ Emunuluko eji Manase gaasuna jaali emigabo ehumi nga ko ogataho Giliyaadi ni Bbasani ebunwalyuba wa Yoludaani

⁶ olwohuba abejuhulu babe abahaana n'abaseere basuna omunuluko. Omunuluko gwomu twale ly'e Giliyaadi gwali gw'abejuhulu ba Manase abandi bosibosi.

⁷ Etwale ly'abehiha hya Manase lyali linwa hu hiha hya Aseri ohwola hu Mikimesasi ebunwalyuba wa Sekemu. Ng'olubibi lutiina mu mehiriho lunjambiramo abaatu be Eni Tapuwa.

⁸ Hu lubibi njagati w'etwale ly'abehiha hya Manase n'ehiha hya Efulayimu njalino ehibuga hy'e Tapuwa. Ehibuga ehyo hyali hy'abomu hiha hya Efulayimu aye omunuluko ohweswanigirisa gwali gw'abehiha hya Manase.

⁹ Olubibi lweyongera lwola mu mehiriho hu mwombe ogu balanga baati Kaana. Ehibuga mu mehiriho g'olwabi olwo byali bya bomu hiha hya Efulayimu wayire nga byali mu twale ly'abehiha hya Manase. Olubibi olwo, lweyongera lwatiina mu maniino g'omwombe ogwo nga lwola hu nyanja Meditereniani.

¹⁰ Mu mehiriho, omunuluko gwali gw'abehiha hya Efulayimu aye mu maniino gwali gw'abehiha hya Manase. Etwale ly'abehiha hya Manase lyatiina lyola hu nyanja Meditereniani lyabuhana n'abehiha hya Aseri mu maniino. Ne hu luuyi lw'ebunwalyuba lyabuhana n'abehiha hya Yisikaali.

¹¹ Mu matwale g'abehiha hya Yisikaali n'abehiha hya Aseri, Manase bamunayo ehibuga hy'e Bbesi Saani ni Yibbuleyamu n'abaatu bomu Doori ehi balanga esiina erindi baati Nafasi ni Endori ni Tanaki ni Megido n'ebyallo ebibyeswanigirihise.

¹² Aye abaatu b'ehiha hya Manase sibasobola hubbinga Bakanani mu bibuga ebyo olw'ehyo beyongera ohubimenyamo.

¹³ Ehiseera hyola Abayisirayiri basuna amaani nga bafuula Abakanani abo beedu baawe ohubatambiranga emirimo aye sibababbingiramo erala.

Ab'ehiha hya Efulayimu n'ehya Manase basunga ohubongera omujuluko

¹⁴ Lulala abejuhulu ba Yosefu batiina eyiri Yoswa bamuloma baati, "Lwahiina sotumeedaho omujuluko ogundi? MUSENGWA atunjaaye ekabi hwalire era huli bangi bugali ohumenya mu haloba hano ahadidiri."

¹⁵ Nga Yoswa abagobolamo ati, "Ehyalo hy'abehiha hya Efulayimu ehy'esozi hinaba ni hitabahena olwohuba muli bangi, mutiine mu hibira ehy'Abapereezi n'Abareefa musaanje mumenye eyo."

¹⁶ Nga abejuhulu ba Yosefu bamugobolamo baati, "Ehyalo ehy'esozi sithuhena humenyamo aye Abakanani abamenya mu hifo ehiduleere n'abamenya mu hibuga hy'e Bbesi Saani n'ebibuga ebibyeswanigirihise n'abali mu hiho hy'e Yezireeli, bosibosi bali n'ebigaali ehy'ebiyoma ohutambisa mu lutalo."

¹⁷ Nga Yoswa abaloma ati, "Muli bangi bugali era b'amaani. Simuja husuna mugabo mulala gwonyene.

¹⁸ Ehyalo hyosihyosi ehy'esozi hija huba hyenywe. Wayire hijuuye amadeyo aye muja huhisaanja, hibe hyenywe ohujwa hu sonda ohwola hu sonda eyindi. Era muja hubbinga Abakanani wayire b'amaani era bali n'ebigaali ehy'ebiyoma."

18

Yoswa anja amawanga agandi eminjuluko

¹ Lulala, Abayisirayiri ni bahena ohujamba ehyalo nga bosibosi bahumbaanira mu hibuga hy'e Siilo nga beemeha eweema ey'Ohwagananirangamo.

² Mu Bayisirayiri, mwali muhiirimo ebaha musanvu ebyali ni bihiiri husuna minjuluko.

³ Nga Yoswa aloma Abayisirayiri ati, "Mulyosa njeena ohubererera anjo ni muhiiri husuna loba eri MUSENGWA Hatonda w'abasehulu benywe gabanja?"

⁴ Mutobole abasinde badatu badatu ohujwa mu hiisi hiha, mbatume batiine baheete bahene baleete eripooti enjamba hu hyalo ehi bahendire ohujira, ni bahena bagobole njano bandomere.

⁵ Muja ohwabula mu hyalo ehyo eminjuluko musanvu. Ab'ehiha hya Yuda baja husigala mu twale lyawe mu mehiri, n'abebiha bya Yosefu babe mu twale lyawe mu maniino.

⁶ Ni muhena ohujandiiha ng'olu eminjuluko ejo omusanvu jiri n'ohuba, mundeetere eripooti eyo, nja hwebusa hu MUSENGWA Hatonda weefe ehy'ohuhola.

⁷ Aye Abaleevi sibaha husuna minjuluko hyenywe olwohuba omugabo gwawe nj'ohuba basengi ba MUSENGWA. Ab'ehiha hya Gaadi n'ehya Lubbeeni ko n'ehitundu hy'ehiha hya Manase, baahena hale ohubanja eminjuluko ebugwalyuba wa Yoludaani. Musa omujeeresa wa MUSENGWA gabanja omujuluko gwawe."

⁸ Abasinde abo ko basimbuhe ohutiina, Yoswa gabalagira ati, "Mutiine mweheneenye ehyalo ehyo, munjandiihe ebihafaho mugobole njano e Siilo, nja huhubba ahalulu ni nebusa hu MUSENGWA."

⁹ Ng'abasinde abo batiina betoloola mu hyalo ehyo nga banjandiiha eripooti hu hiisi hibuga ehali mu minjuluko omusanvu ejo. Ni baahena nga baagama e Siilo mu kambi eyiri Yoswa.

¹⁰ Nga Yoswa ahubba ahalulu ni gebuusa hu MUSENGWA e Siilo. Era ng'agabira Abayisirayiri eminjuluko abaali ni bahiiri husuna.

Omujuluko ogu baanja ab'ehiha hya Bbenjamini

¹¹ Ehiha hya Bbenjamini nj'ehyali ehidaayi ohusuna omujuluko era etwale lyawe lyali njagati w'abaatu ba Yuda mu mehiri n'abaatu ba Yosefu mu maniino.

¹² Mu maniino, olubibi lwatandiihira hu lwabi Yoludaani, nga lubita mu hiinamo hy'e Yeriko mu maniino nga lusimba ebugwalyuba lutulira mu hyalo ehy'esozi mu lulafu lwe Bbesi Aveni.

¹³ Ohujwa eyo ng'alusala lutiina mu mehiri mu hiinamo hy'e Luuzi ehi balanga baati Bbeseri, nga lwihirira e Ataroosi Adari hu lusozi oluli mu mehiri g'e Bbesi Horoni ehya njaasi.

¹⁴ Ohujwa hu lusozi olulengereeye Bbesi Horoni mu mehiri, olubibi olwo ng'alujetera mu mehiri ohutiina ebugwalyuba nga lugwihisa e Kiriyaasi Bbaali ehi balanga baati Kiriyaasi Yeyariimu, ehibuga hy'abaatu bomu hiha hya Yuda. Olwo nj'olwali olubibi olw'ebugwalyuba.

¹⁵ Olubibi mu mehiriro lwatandiihira hu salo ni Kiriyaasi Yeyariimu ebugwalyuba nga lwiguhira hu sobere eyi balanga baati Nefutowa.

¹⁶ Nga lwihirira ŋaasi w'olusozi olulengereeye ehiho hy'e Bbeni Hinomu mu maniino w'ehiho hy'e Refayiimu. Nga lweyongerayo lwihirira mu hiiho hya Hinomu mu mehiriro mu hiinamo hy'ehibuga hy'Abayebbusi nga lwola Eni Rogeli.

¹⁷ Ng'alujetera mu maniino lutiina Eni Semesi, nga lweyongera e Geliloosi ohulengerera engira eyi tiina e Adumiimu, nga lwihirira hwibaale lya Bbohani omusaani wa Lubbeeni.

¹⁸ Era nga lweyongerayo lubita mu hiinamo hya Bbesi Arabba mu maniino nga nindi lwihirira mu hiiho hy'e Yoludaani.

¹⁹ Ng'ango nindi lutiina mu hiiho hy'e Bbesi Hogula mu maniino nga lutulira hu hiiho ehyomu maniino w'Enyanja Enjumamo Ehiramu hwigobo ly'olwabi Yoludaani hu luuyi lwe mehiriro. Olwo nj'olwali olubibi lwomu mehiriro.

²⁰ Olwabi Yoludaani nj'olwali olwaha hu luuyi olw'ebunwalyuba. Ejo nj'embibi ejabula omunuluko gw'abaatu ba Bbenjamini hu njuyi josijosi ng'olu endyo jaawe jaali.

²¹ Ehiha hya Bbenjamini ohusiziira hu endyo jaawe babana ebibuga bino: Yeriko ni Bbesi Hogula ni Emeki Kezizi

²² ni Bbesi Arabba ni Zemarayimu ni Bbeseri

²³ ni Avimu ni Paara ni Ofura

²⁴ ni Kefari Amooni ni Ofuni ni Geebba. Nalala byali ebibuga ehumi nabibiri n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

²⁵ Etwale erindi erya Bbenjamini mwalimo ebibuga bino: Gibbyoni ni Raama ni Bbeerosi

²⁶ ni Mizupa ni Kefira ni Mooza

²⁷ ni Rekemu ni Yirupeeli ni Taraala

²⁸ ni Zeela ni Helefu ni Yebbusi ehi balanga esiina erindi baati Yerusaalemu ni Gibbeya ni Kiriyaasi Yeyariimu. Nalala ebibuga byali ehumi nabine n'ebitehere byabyo.

Ogwo nj'ogwali omunuluko gw'abaatu ba Bbenjamini ng'olu endyo jaawe jaali.

19

Omunuluko ogu bana ab'ehiha hya Simyoni

¹ Ab'ehiha hya Simyoni nj'abaali obohubiri ohusuna omunuluko ng'olu endyo jaawe jaali. Omunuluko gwawe gwali ŋagati bomu munuluko gw'abaatu ba Yuda.

² Etwale eryo lyalimo ebibuga: Bberuseebba ni Seebba ni Molada

³ ni Hazari Suwaali ni Bbaala ni Ezemu

⁴ ni Elitoladi ni Bbesuli ni Horuma

⁵ ni Zikilagi ni Bbesi Marikabboosi ni Hazari Suusa

⁶ ni Bbesi Lebbawoosi ko ni Sarukeni. Nalala byali ebibuga ehumi nabidatu n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

⁷ Naaliŋo ni Ayini ni Rimooni ni Eteri ni Asani. Nalala ebibuga bine n'ebitehere byabyo.

⁸ Etwale lya Simyoni lyosi lyali liŋira Bbalasi Bbeera ehi balanga esiina erindi baati Raama ehyomu mehiriro. Ogwo nj'omunuluko ogu b'ehiha hya Simyoni basuna ng'olu endyo jaawe jaali.

⁹ Omunuluko ogu baana ab'ehiha hya Simyoni bagwabula hu munuluko ogu baana ab'ehiha hya Yuda olwohuba baali basunire mubbala bugali.

Omunuluko ogu bana ab'ehiha hya Zebbulooni

¹⁰ Ab'ehiha hya Zebbulooni nj'abaali abohudatu ohusuna omunuluko ng'olu endyo jaawe jaali. Omunuluko ogu basuna gwali gwolera erala hu hibuga hy'e Saridi.

¹¹ Ng'etwale eryo liruŋama ebugwalyuba ohwola e Marali ohwehoonya hu hibuga hy'e Dabbesisi nohu haabi ahaali ebugwalyuba w'ehibuga hy'e Yokuneyaamu.

¹² Hu luuyi lw'ebunwalyuba w'ehibuga hy'e Saridi, olubibi lwatiina ebugwalyuba ohwola hu salo n'ehibuga hy'e Kisuloosi Tabori ohwola hu hibuga hy'e Dabberaasi, nga luniina ohwola hu hibuga hy'e Yafiya.

¹³ Nga lweyongerayo ebugwalyuba ohwola hu hibuga hy'e Gaasi Heferi ni Esi Kazini nga lutulira hu hibuga hy'e Rimooni nga lucuaha lutiina lwola hu hibuga hy'e Neeya.

¹⁴ Ohunwa anjo nga lutiina lwetooloa mu maniino lwola hu hibuga hy'e Hanasoni ng'aluhoma mu hiiho hy'e Yifuta Eli.

¹⁵ Etwale lyawe lyanjiramo n'ebibuga by'e Katasi ni Nahalaali ni Simurooni ni Yidala ni Bbeserekemu. Nalala ebibuga ehumi nabibiri n'ebitehere ebibyeswanigirihiise.

¹⁶ Ebibuga ebyo n'ebitehere byabyo nj'ebyali omunjuluko ogw'abaatu b'ehiha hya Zebbulooni ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunjuluko ogu bana ab'ehiha hya Yisikaali

¹⁷ Ab'ehiha hya Yisikaali nj'abaali abohune ohusuna omunjuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

¹⁸ Etwale lyawe lyanjiriramo ebibuga bino: Yezireeli ni Kesuloosi ni Sunemu

¹⁹ ni Hafarayimu ni Siyooni ni Anaharasi

²⁰ ni Rabbisi ni Kisiyooni ni Ebbezi

²¹ ni Remesi ni Eni Ganiimu ni Eni Hada ko ni Bbesi Pazezi.

²² Olubibi lwanjambiramo Tabori ni Sahasuma ni Bbesi Semesi nga luhoma hu Yoludaani. Ebibuga byali ehumi namukaaga n'ebitehere abyali ni bibyeswanigirihiise.

²³ Ebibuga ebyo n'ebitehere ebibyeswanigirihiise nj'ebyali omunjuluko ogw'abaatu b'ehiha hya Yisikaali ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunjuluko ogu bana ab'ehiha hya Aseri

²⁴ Ab'ehiha hya Aseri nj'abaali abohutaanu ohusuna omunjuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

²⁵ Etwale lyawe lyanjiriramo ebibuga bino: Helukasi ni Hali ni Bbeteni ni Akusafu

²⁶ ni Alamu Meleki ni Amadi ni Misali. Ebugwalyuba olubibi lwali lwehoonya hu Karumeeli ni Sihori Libbunasi.

²⁷ Nga lucuuhira ebugwalyuba lwola e Bbesi Dagoni lutiina lwehoonya hu twale ly'abehiha hya Zebbulooni nohu hiiho hy'e Yifuta Eli. Nga lunjwa eyo lutiina mu maniino ga Bbesi Emeki ni Neyeli. Nga lubita e Kabbuli hu luuyi lw'omuhono omugooda.

²⁸ Nga lutiina Ebbulooni ni Rehobbu ni Hamoni ni Kaana nga lwola e Sidoni ehibuga ehubbala.

²⁹ Nga olubibi lunjeta lulunjama e Raama nga lutiina mu hibuga Tiiro ehibagadiriraho ehiteepe, ng'alunjeta lutiina lulunjama e Hoosa nga lwibbuhira hu nyanja Meditereniani mu twale ly'Akuzibbu

³⁰ ni Wuma ni Afeki ni Rehobbu. Byali ebibuga mahumi abiri nabibiri hiisi hibuga ni hiri mu hitehere hyahyo.

³¹ Ebibuga ebyo n'ebitehere byawaho nj'ebyali omunjuluko gw'abaatu b'ehiha hya Aseri ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunjuluko ogu bana ab'ehiha hya Nafutaali

³² Ab'ehiha hya Nafutaali nj'abaali abomukaaga ohusuna omunjuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

³³ Olubibi lwawe mu maniino lwanjwa e Helefu nohu mutumba omubba ogw'e Zananiimu nga lubita hu Adami Nekebbu nomu Yabbineeli lwola e Lakumu nga luhoma hu lwabi Yoludaani.

³⁴ Nga lunjwa eyo lutiina ebugwalyuba lubita mu Azunoosi Tabori nga lwibbuhira e Hukoki. Lwehoonya hu twale ly'abehiha hya Zebbulooni mu mehiriro nohu twale lya bomu hiha hya Aseri hu luuyi lw'ebugwalyuba, nohu lwabi Yoludaani hu luuyi lw'ebugwalyuba.

³⁵ Ebibuga ebi baali ni bagadiriiyeho ebiteepe ohubyeswanigirisa byali: Zidimu ni Zeri ni Hamasi ni Rakasi ni Kinereesi

³⁶ ni Adama ni Raama ni Hazori

³⁷ ni Kedesi ni Edereeyi ni Eni Hazori

³⁸ ni Yirooni ni Migudali Eli ni Horemu ni Bbesi Anaasi ni Bbesi Semesi. Byali ebibuga ehumi namwenda hiisi hibuga ni hiri mu hitehere hyahyo.

³⁹ Ebibuga ebyo n'ebitehere byabyo nj'ebyali omunjuluko ogw'abaatu b'ehiha hya Nafutaali ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunjuluko ogu bana ab'ehiha hya Daani

⁴⁰ Ab'ehiha hya Daani nj'abaali abomusanvu ohusuna omunjuluko ng'olu endyo jaawe jaali.

⁴¹ Etwale ly'omunjuluko gwawe lyalimo ebibuga bino: Zoori ni Esitawooli ni Yiru Semesi

⁴² ni Salabbiini ni Ayijalooni ni Yisila

⁴³ ni Eloni ni Timuna ni Ekurooni

⁴⁴ ni Eluteke ni Gibbesooni ni Bbalasi

⁴⁵ ni Yekudi ni Bbene Bberaki ni Gaasi Rimooni,

⁴⁶ ni Meyarikooni ni Rakoni ko n'ehitundu ehirengereeye Yoopa.

⁴⁷ Abasigu ni batusa hu baatu b'ehiha hya Daani etwale lyawe, baniinaniina batiina bawaagala ehibuga hy'e Lesemu beeta abaatu baamo nga begobosaho ehibuga ehyo. Bamenya mu Lesemu era ehibuga ehyo bahitaho esiina baati Daani eryali esiina Iya sehulu yaawe.

⁴⁸ Ehibuga ehyo n'ebitehere byabyo nj'ebyali omunuluko ogw'abaatu b'ehiha hya Daani ng'olu endyo jaawe jaali.

Omunuluko ogu bana Yoswa

⁴⁹ Abayisirayiri ni bahena ohusuna eminuluko jaawe, nga bana Yoswa omusaani wa Nuuni omunuluko

⁵⁰ ng'olu MUSENGWA gaali n'alagiye. Bamuja ehibuga ehi gasunga ehy'e Timunasi Seera ehyaali mu hyalo ehy'abehiha hya Efulayimu ehy'esozi. Ng'atongola ehibuga ehyo bunyaaha ng'amenyamo.

⁵¹ Ago nj'amatwale aga Elyazaali omusengi wa Hatonda ni Yoswa omusaani wa Nuuni n'abatangirisi b'ebiha bya Yisirayiri bagaba ni bahubba ahalulu e Siilo mu moni ja MUSENGWA na mulyango gw'Eweema ey'Ohwagananirangamo.

20

Ehibuga eby'ohwenjogomamo

¹ Ebyo ni byanjwa, nga MUSENGWA aloma Yoswa ati,

² "Loma Abayisirayiri batobole ehibuga eby'ohwenjogomamo ng'olu nabalagira ni mbita mu Musa.

³ Omutu onaabenga ni geetire owahye n'atagendereeye, anadulumirenga omwo ohununuha oyo amwendula ohwegalula.

⁴ N'adulumenga gatiina mu hiralu hu bibuga ebyo, anasookenga hwemeerera na mulyango ogwingira mu hibuga ehyo, nga geromaho mu moni j'abatangirisi b'ehibuga ehyo. Anjo abatangirisi banahejenga mu songa nga ko bamufugiirira ohwingira nga bamusunira ehifo ehy'ohumenyamo.

⁵ Oyo omwendula ohumwegalula anatiinayo n'amunjiima, abatangirisi b'ehibuga ehyo sibamuangayo olwohuba sigagenderera humwita era gaali amunumaho busungu.

⁶ Owita owahye anasigalenga mu hibuga omwo ohwola olu banamuleetenga bamwemeha mu luhumbaano lw'abaatu bomu hibuga ohumunosesya ng'ahena aba omwo ohwola olu muhulu w'abasengi ba Hatonda aliho mu hiseera ehyo alifa nga ko gagamayo ewuwe mu hibuga hy'ewawe eyi gadulumamo."

⁷ Nga batobola ehibuga Kedesi mu twale ly'e Galilaaya mu hyalo ehy'abehiha hya Nafutaali ehy'esozi, n'ehibuga hy'e Sekemu mu hyalo ehy'abehiha hya Efulayimu ehy'esozi, n'ehibuga Kiriyaasi Arubba ehi balanga esiina erindi baati Kebbulooni mu hyalo ehy'abehiha hya Yuda ehy'esozi.

⁸ Ebuwalyuba w'olwabi Yoludaani hu luuyi n'onjwa e Yeriko, nga batobola ehibuga hy'e Bbezeri mu twale ly'ehiha hya Lubbeeni mu lulafu anwagwalaali, n'ehibuga hy'e Ramosi mu twale ly'e Giliyaadi ery'abehiha hya Gaadi, n'ehibuga hy'e Golani mu Bbasani ehy'abehiha hya Manase.

⁹ Ebyo nj'ehibuga eby'ohwenjogomamo ebi batobolera Omuyisirayiri oba omugwira amenya ni nabo, byaba byahudulumirangamo oyo aba ni getire owahye n'atagendereeye ko natabanjo amwegalula ni batasokire hu mwemeha genjosyeho mu luhumbaano lw'abaatu.

21

Ehibuga eby'Abaleevi

¹ Abatangirisi b'amago g'abehiha hya Baleevi, batiina eyiri Elyazaali omusengi wa Hatonda n'eyiri Yoswa omusaani wa Nuuni ko n'eyiri abatangirisi b'ebiha bya Yisirayiri

² e Siilo mu hyalo hy'e Kanani nga babaloma baati, "MUSENGWA galagira n'abita mu Musa ohutuja ehibuga eby'ohumenyamo n'anohwayiranga ebyayo byefe."

³ Olw'ehyo ng'Abayisirayiri bana Abaleevi ehibuga n'anohwayiranga mu minuluko jaawe ng'olu MUSENGWA gaali n'alagiye.

⁴ Ab'olulyo Iwa Kohasi ohunjwa mu hiha hy'Abaleevi, nj'abaali abadaayi ohusuna omunuluko. Abaleevi abo abejuhulu ba Aloonni basuna ehibuga ehumi nabidatu mu matwale g'abomu hiha hya Yuda n'ehya Simyoni ko n'ehya Bbenjamini.

⁵ Abakohasi abandi babaña ehibuga ehumi mu matwale g'abehiha hya Efulayimu n'ehya Daani ko nomu hitundu hy'ehiha hya Manase.

⁶ Ab'olulyo lwa Girisoni babaṅa ebibuga ehumi nabidatu mu matwale g'abomu hiha hya Yisikaali n'ehya Aseri n'ehya Nafutaali ko nomu hitundu hy'ehiha hya Manase e Bbasani.

⁷ Ab'olulyo lwa Merari babaṅa ebibuga ehumi nabibiri mu matwale g'abomu hiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehya Zebbulooni.

⁸ Abayisirayiri bahubba ahalulu baṅa ab'ehiha hy'Abaleevi ebibuga ebyo n'aṅohwayiranga ng'olu MUSENGWA galagira n'abita mu Musa.

⁹ Gano nj'amasiina g'ebibuga ohuṅwa mu matwale ag'ehiha hya Yuda n'ehya Simyoni ebi baṅa

¹⁰ abejuhulu ba Aloomi abomu lulyo lwa Kohasi abasimuha mu hiha hy'Abaleevi. Ahalulu nj'abaheherera ohugwaho:

¹¹ Babaṅa ehibuga hy'e Kiriyaasi Arubba hatyane ehi balanga baati Kebbulooni n'aṅohwayira ohweswanigirisa ehvalo hy'abehiha hya Yuda eh'y'esozi. Arubba gaali semwana ya Anaki.

¹² Aye eroba n'ebitehere ebyeswanigirihiise ehibuga ehyo baali bahenire ohubiṅa Kalebbu omusaani wa Yefune ng'omunuluko gugwe.

¹³ Abejuhulu ba Aloomi omusengi wa Hatonda, babaṅa Kebbulooni ehiraala hu bibuga eby'ohwenjogomamo nga babameedaho n'ehibuga hye Libbuna.

¹⁴ Babaṅa n'ehibuga hye Yatiri n'ehye Esitemowa

¹⁵ n'ehye Koloni n'ehye Debbiri.

¹⁶ Nga babaṅa n'ehibuga hye Ayini n'ehye Yuuta ko n'ehye Bbesi Semesi, n'aṅohwayira ebyayo mu hiisi hibuga. Ṅosiṅosi byali ebibuga mwenda ebi baatusa hu hiha ehya Yuda n'ehya Simyoni.

¹⁷ Ohuṅwa mu matwale g'abehiha hya Bbenjamini babaṅa ebibuga bine: Gibbyoni ni Geebba

¹⁸ ni Anasoosi ni Alumooni ko n'aṅohwayira ebyayo.

¹⁹ Ehibuga ebi baṅa abasengi ba Hatonda, abejuhulu ba Aloomi byali ehumi nabidatu ni mulimo n'aṅohwayiranga ebyayo.

²⁰ Ab'olulyo lwa Abakohasi abandi abasimuha mu Baleevi babaṅa ebibuga mu twale ly'ehiha hya Efulayimu.

²¹ Baabaṅa ebibuga bine: Sekemu ehibuga eh'y'ohwenjogomamo mu hyalo eh'y'abehiha hya Efulayimu eh'y'esozi ni Gezeri

²² ni Kibbuzzayimu ni Bbesi Horoni n'aṅohwayira ebyayo mu hyalo hy'abehiha hya Efulayimu eh'y'esozi.

²³ Ohuṅwa mu twale ly'abehiha hya Daani, babaṅa ebibuga bine: Eluteke ni Gibbesooni

²⁴ ni Ayijalooni ni Gaasi Rimooni n'aṅohwayiranga ebyayo.

²⁵ Nga nindi babaṅa ebibuga bibiri mu twale ly'ehitundu hy'abehiha hya Manase: Tanaki ni Gaasi Rimooni n'aṅohwayira ebyayo.

²⁶ Kale ṅalala ṅosiṅosi abomu lulyo lwa Kohasi abasigala basuna ebibuga ehumi n'aṅohwayira ebyayo.

²⁷ Abaleevi ab'olulyo lwa Girisoni babaṅa ebibuga bibiri:

mu twale ly'ehitundu hy'abehiha hya Manase,
n'ehibuga Golani eh'yohwenjogomamo mu twale ly'e Bbasani ni Bbesitera ko n'aṅohwayira ebyayo.

²⁸ Ohuṅwa mu twale ly'abehiha hya Yisikaali babaṅa ebibuga bine:

Kisiyooni ni Dabberaasi

²⁹ ni Yarumuusi ni Eni Ganiimu ko n'aṅohwayira ebyayo.

³⁰ Era babaṅa ebibuga bine mu twale ly'ehiha hya Aseri:

Misali ni Abbudooni

³¹ ni Helukasi ni Rehobbu ko n'aṅohwayira ebyayo.

³² Nga babaṅa ebibuga bidatu mu twale ly'ehiha hya Nafutaali:

Ehibuga Kedesi eh'yohwenjogomamo e Galilaaya ni Hamosi Doori ni Karutaani n'aṅohwayira ebyayo.

³³ ṅalala ṅosiṅosi, ebibuga ebi baṅa ab'olulyo lwa Girisoni byali ehumi nabidatu ko n'aṅohwayira ebyayo.

³⁴ Abaleevi abasigala abomu lulyo lwa Merari babaṅa mu twale ly'ehiha hya Zebbulooni ebibuga bine:

Yokuneyaamu ni Karita

³⁵ ni Dimuna ni Nahalaali ko n'ajohwayira ebyayo.

³⁶ Nga babaŋa ebibuga bine mu twale ly'ehiha hya Lubbeeni. Ebibuga ebyo byali Bbezeri ni Yahaza

³⁷ ni Kedemoosi ni Mefaasi n'ajohwayira ebyayo.

³⁸ Babaŋa ebibuga bine mu twale ly'ehiha hya Gaadi. Era ebibuga ebyo byali: Ramosi e Giliyaadi ni Mahanayimu

³⁹ ni Hesibboni ni Yazeri ko n'ajohwayira ebyayo.

⁴⁰ Nalala ŋosiŋosi abomu lulyo lwa Merari abasigala babaŋa ebibuga ehumi nabibiri.

⁴¹ Ebibuga ebi Baleevi basuna mu matwale g'Abayisirayiri byali ane namunaana ŋalala n'ajohwayira ebyayo.

⁴² Hiisi hibuga hyali n'ajohwayira ebyayo ohuhyeswanigirisa.

⁴³ Mu ngeri eyo MUSENGWA gaŋa Abayisirayiri eroba ng'olu gaali n'asuubihise abasehulu baawe era nga boosi baŋira eroba eryo ng'omuŋuluko, bamenyamo.

⁴⁴ MUSENGWA gabaŋa ehiŋuumulo hu njuyi josijosi ng'olu gaali n'asuubihise abasehulu baawe. Ŋaŋuma mulabe waawe owabaŋangula olwohuba MUSENGWA gabata ŋaasi waawe.

⁴⁵ Ŋaŋuma hiraŋi wayire hirala ehi MUSENGWA gasuubisa Yisirayiri ehitolerera. Hiisi ehi gabasuubisa hyolerera.

22

Ebiha eby'ebunwalyuba wa Yoludaani byagamayo

¹ Ebyo ni byaŋwa, nga Yoswa alanga abomu hiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase ehy'ebunwalyuba,

² ng'abaloma ati, "Muholire byosibyosi ebi Musa omuŋeeresa wa MUSENGWA gabalagira ohuhola era mugondeeye ebiragiro byange byosibyosi.

³ Simulehulireŋo Bayisirayiri bahyenywe ebiseera ebyo byosibyosi n'ohwola hatyane aye mwoherehiise ebiragiro ebi MUSENGWA Hatonda wenywe gabalagira.

⁴ Naahani ng'olu MUSENGWA Hatonda wenywe aŋaaye Abayisirayiri ehiŋuumulo ng'olu gasuubisa, mwagameyo ewenywe mu twale eri Musa omuŋeeresa wa MUSENGWA gabaŋa ohuba omuŋuluko gwenywe e bunwalyuba wa Yoludaani.

⁵ Aye mwegenderesanga ohwoheresanga amagambi n'ebiragiro ebi Musa omuŋeeresa wa MUSENGWA gabaŋa: ohwendanga MUSENGWA Hatonda wenywe n'ohumugonderanga n'ohuŋambanga ebiragiro bibye, mumutemo owesige n'ohumugonderesanga n'emyooyo jenywe josijosi n'obulamu wenywe wosiwosi."

⁶ Ng'ajo Yoswa abalombera ekabi, abaseebula bagama ewaawe.

⁷ Musa gaali aŋaaye ehitundu hy'ehiha hya Manase omuŋuluko e Bbasani hu luuyi lw'ebunwalyuba wa Yoludaani, ehitundu ehindi ehya Manase Yoswa ng'ahiŋa omuŋuluko ebugwalyuba wa Yoludaani mu Bayisirayiri bahyawe. Yoswa ni gaali n'abaseebula ohwagama ewaawe, gabalombera ekabi

⁸ ati, "Mwagame mu mago genywe n'obunjinda wenywe obungi obugali n'ebidooli by'ebayayo ebingi n'efeeza n'ezaabbu n'ebihomo n'ebiyoma n'engoye enyene enyingi. Mugabane n'Abayisirayiri bahyenywe eby'obunjinda ebi mwanyaga hu balabe benywe."

⁹ Ng'abehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase byagamayo ewaawe. Baleha Abayisirayiri abandi e Siilo mu hyalo hy'e Kanani, nga nibo batiina e Giliyaadi mu hyalo hyawe ehi babaŋa ohuba omuŋuluko gwawe ng'olu MUSENGWA galagira n'abita mu Musa.

Batongola ehituuti hu lwabi Yoludaani

¹⁰ Ab'ehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase ni boola e Geliiloosi ohuupi n'olwabi Yoludaani mu hyalo hy'e Kanani, batongola ehituuti ehi muutu ataŋanga hubisyamo moni.

¹¹ Abayisirayiri bahyawe ni baŋulira baati batongoye ehituuti hu lubibi ni Kanani e Geliiloosi huupi ni Yoludaani hu luuyi lwawe,

¹² Abayisirayiri bosibosi bahumbaana e Siilo batiine babasoose.

¹³ Olw'ehyo, batuma Fenekaasi omusaani wa Elyazaali omusengi wa Hatonda eyiri abomu hiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase mu hyalo hy'e Giliyaadi.

¹⁴ Nga bamutaho abatangirisi ehumi ohuŋwa mu hiisi hiha hya Yisirayiri.

¹⁵ Nga batiina e Giliyaadi ohuloma n'abomu hiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase baati,

¹⁶ Oluhumbaano lw'abaatu ba MUSENGWA lwsirwosi nga luloma luuti, "Lwahiina musalirengo ohwetusa hu MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri? Mwetongolera ehituuti ohulaga muuti mumujoyeeho!"

¹⁷ "Muhebulire ehibi ehi hwahola ni huli e Pewooli, MUSENGWA gaboneresa abaatu babe ni hanjupuli. Era huli hubonaabona olw'ehibi ehyo ehi hwahola. Muli batuufu nindi ohwongeraho ehibi hu hibi?"

¹⁸ Naahani nindi musalirengo ohuhubba MUSENGWA omugongo? Munajeemera MUSENGWA, aja hulunjira Abayisirayiri bosibosi.

¹⁹ Ehyalo hyenywe ni hiba ni hitali hiraji ohujumirihisyamo Hatonda, mwambuhe muje eno eyiri eweema ya MUSENGWA, mugabane ni neefe ehyalo ehyo. Aye mutajeemera MUSENGWA oba ohujeemera efe mwatongola ehituuti ehyenywe ohuleha ehya MUSENGWA Hatonda weefe.

²⁰ Muhebulire muuti Akani omusaani wa Zeera ni gajeemera ehiragiho ehinjamba hu biitu ebi baali ni banjongire eyiri MUSENGWA, Abayisirayiri bosibosi basuna ehibonereso. Akani sinjowafa yerjene olw'ehibi ehi gahola."

²¹ Ng'ango ab'ehiha ehya Lubbeeni n'ehya Gaadi n'ehitundu hy'ehiha hya Manase bagobola mu batangirisi b'ebiha by'Abayisirayiri abo baati,

²² "Omwene Bunangi, Hatonda MUSENGWA, Omwene Bunangi, Hatonda MUSENGWA amanyire lwahiina hwahola huutyero era hwenda mwesi muhimanye. Ni huba ni hwahihola olw'ohujeemera MUSENGWA, muli n'edembe ohutwita.

²³ Era ni huba ni hwajeemera MUSENGWA, hwatongola ehituuti ehyefe hu weefe olw'ohwenda ohujongeraho enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha oba ohujongeraho enjongo ey'embehe n'enjongo ery'ohuleeta emiyaaya, leha MUSENGWA omwene atugudye.

²⁴ "Mu mazima hwatongola ehituuti ehyo olw'ohutya ti mu moni eyo, abejuhulu benywe banjongire ohuloma abeefe baati, 'Kolagana hi eyi muli ni nayo njagati wenywe ni MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri?"

²⁵ MUSENGWA gatanjo Yoludaani ohuba olubibi njagati weefe ni nenywe: enywe abomu hiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi, munjuma mugabo hu MUSENGWA.' Mu engeri hyeyo, abejuhulu benywe banjanga baleetera abeefe ohuleherango ohujumiryanga MUSENGWA.

²⁶ "Ehyo nj'ehyagima hwatongola ehituuti, sihujongeraho njongo

²⁷ aye hibe obujulizi njagati weefe ni nenywe ko n'abaatu b'emirembe ejirigobolaho ohulaga ti huja hujumiryanga MUSENGWA era huja huleetanga eyo mu weema ya MUSENGWA, enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo eyohuleetango emiyaaya ko abejuhulu benywe mu moni eyo bataloma abeefe baati, 'Munjuma lulebe njagati wenywe ni MUSENGWA.'

²⁸ "Eyo nje yaali epeega yeefe ni huloma huuti singa ehyo hibaango abejuhulu beefe baliroma baati, 'Mubone ehituuti hya MUSENGWA ehi basehulu beefe batongola, sihujongerango enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha oba enjongo eyindi aye ng'obujulizi njagati weefe ni nenywe.'

²⁹ "Sihusobola hujeemera MUSENGWA oba ohumunjwaho hwesi hwatongola ehituuti eh'ohujongeraho enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo ery'embehe oba enjongo eyindi. Sihusobola huhihola ni njalijo ehituuti hya MUSENGWA Hatonda weefe mu moni w'eweema yiye."

³⁰ Fenekaasi omusengi wa Hatonda n'abatangirisi b'Abayisirayiri abaali abahulu b'ebiha by'Abayisirayiri, ni banjulira ebibono ebyo, bagwalaala emyoyo.

³¹ Nga Fenekaasi n'abatangirisi abo bagamayo e Giliyaadi mu hyalo hy'e Kanani ohunjwa mu luhiiho n'abehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi nga balomera Abayisirayiri ebyaliyo.

³² Ng'ango Fenekaasi n'abatangirisi abo bagamayo e Giliyaadi mu hyalo hy'e Kanani ohunjwa mu luhiiho n'abehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi nga balomera Abayisirayiri ebyaliyo.

³³ Abayisirayiri ni banjulira, basangaala bugali era bajumirya Hatonda. Bahomya ohuloma hu by'ohutiina ohusihiirisa ehyalo ehi b'ehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi baali ni bamenyamo.

³⁴ Ng'abehiha hya Lubbeeni n'ehya Gaadi baguliha ehituuti ehyo esiina baati, "Obujulizi njagati weefe ti MUSENGWA nje Hatonda."

¹ Ni njabitanjo ehiseera ehireeni, MUSENGWA n'anjaaye Abayisirayiri ehinjumulo natuhisenjo balabe baawe ababateganyanga era mu hiseera ehyo Yoswa n'asahulunjire bugali,

² galanga Abayisirayiri bosibosi n'abasaaja bahulu n'abatangirisi n'abalamuzi n'abahungu ng'abaloma ati, "Ese saahulunjire bugali weene.

³ Muweene byosibyosi ebi MUSENGWA Hatonda wenywe aholire amawanga gosigosi hu lwenywe. MUSENGWA Hatonda wenywe abayeenjo hu lwenywe n'abasolerera.

⁴ Muhebulire ng'olu naabulira ebibi byenywe emipuluko mwiroba ohunjwa hu lwabi Yoludaani ohwola e bugwalyuba w'enyanja Meditereniani. Nabaŋa eroba ery'amawanga gosigosi agananangula ko n'eroba ly'amawanga ago aga huhiri hujangula.

⁵ MUSENGWA Hatonda wenywe omwene aja hugira babanjwerenjo era aja hubbinga amawanga ago ni mubona. Muja hujira ehyalo hyawe ng'olu MUSENGWA Hatonda wenywe gabasuubisa.

⁶ "Mube bagumu beene era mwegenderese ohugonderanga ebyo byosibyosi ebi banjandiiha mu Hitabo ehy'Amagambi aga Hatonda gaanja Musa, ni njajuma husagasagana.

⁷ Simuholanga muhumba n'abanamawanga abasigala bamenya njalala ni nyenywe wayire ohuloma hu masiina g'abahatonda baawe oba ohugatambisanga ni mulayira oba ohujumiryanga abahatonda abo wayire ohubahubbinga amafuha.

⁸ Aye mwesigenga MUSENGWA Hatonda wenywe ng'olu mubaaye ni muhola ohwolera erala olwaleero luno.

⁹ "MUSENGWA gabbinga amawanga amabba era ag'amaani ng'olu mwagalumbanga era n'ohwola olwaleero luno njajuma gwanga eribanjangulanga.

¹⁰ Omulala hu enywe abbinga olukumi olwohuba MUSENGWA Hatonda wenywe abasoolera ng'olu gasuubisa.

¹¹ Olw'ehyo, mwegenderesenga era mwendenga MUSENGWA Hatonda wenywe.

¹² "Aye ni munacuhe mwanandiha ohuba n'omuhumba n'abanamawanga abasi-gaayenjo era mwafumbiriganwa,

¹³ ng'ajo muhimanya muuti MUSENGWA Hatonda wenywe saaja hubbinga mawanga ago ohubanjweranjo. Aye baja hubafuhira hagumba wegoge era mutego, baja hubanga faalu hu migongo jenywe era amanjwa mu moni jenywe ohwola olu munahasihirihe mwanjwa hu hyalo hino ehiraŋi ehi MUSENGWA Hatonda wenywe gabaŋa.

¹⁴ "Nahani ehiseera hyange ehy'ohufa hyolire. Hiisi muutu hu enywe amanyire mu mwoyo wuwe nomu bulamu wuwe ng'olu MUSENGWA Hatonda wenywe abanjaaye ebiraŋi byosibyosi ebi gasuubisa. Hiisi ehi gasuubisa ahyoherehiise era njajuma wayire hirala ehimuhayire.

¹⁵ Aye ng'olu MUSENGWA Hatonda wenywe goherehiise hiisi ehi gasuubisa, mu ngeri nj'enyene aja hubaleetaho hiisi ndibo musihirihe munjwe hu hyalo hino ehiraŋi ehi gabaŋa.

¹⁶ Singa munjwa hu ndagaano eyi MUSENGWA Hatonda wenywe gabalagira ohuhuuma, mwanandiha ohujeera abahatonda abandi era mwabahubbira amafuha, MUSENGWA aja hubalunjira musihirihe, simuja huhena hiseera hireni mu hyalo ehiraŋi ehi gabaŋa."

24

Endomaloma ya Yoswa esembayo

¹ Yoswa galoma abaatu bomu biha bya Yisirayiri bosibosi ohuhumbaanira e Sekemu. Ng'alanga abasaaja bahulu n'abatangirisi n'abalamuzi batiine bemeerere mu moni j'eweema ya MUSENGWA.

² Nga Yoswa aloma abaatu bosibosi ati, "Bino mbebi MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma, 'Ahalehale abasehulu benywe bamenyanga engereha w'olwabi Yufuleeti ni bajumirya abahatonda abandi. Mulala hu basehulu benywe abo nje Teera semwana wa Yibbulayimu ni Naholi.

³ Aye natasa sehulu yenywe Yibbulayimu engereha w'olwabi Yufuleeti, namutangirira mu hyalo hy'e Kanani hyosihyosi nga muja ni Yisaka n'abejuhulu abeene bangi.

⁴ Naŋa Yisaka abaana abaseere babiri, Yakobbo ni Esawu. Nga pa Esawu ehyalo ehi balanga baati Seyiri ehy'esozi. Aye Yakobbo n'abomu mago gage behirira batiina e Misiri.

⁵ " 'Oluvanyuma natuma Musa ni Alooni era nahola Abamisiri ebiguudyo, nga tusaayo abasehulu benywe.

⁶ Ni nabatusa e Misiri, Abamisiri bababbingirira ni batambisa abasirikale abagendera hu bigaali nohu mbalaasi. Aye abasehulu benywe ni boola hu nyanja Enando,

⁷ baliririra MUSENGWA abayeede, nga taano ehiirema ngati waawe n'Abamisiri era nga Abamisiri bagwa mu nyanja ebamira. Mweboneraho n'emoni jenywe ebi nahola Abamisiri. Mwamenya mu lulufa ehiseera ehyene ehireeni.

⁸ " Ng'ango mbanjira mu hyalo hy'Abamooli, abaali ni bamenya ebuŋwalyuba w'olwabi Yoludaani. Babasoosa aye nabanjaye eyi muli mwabanjangu. Nabasihiirisa ni mubona era nga munjira ehyalo hyawe.

⁹ Bbalaki habaha w'e Mowaabbu era omusaani wa Zipori, gendire asoose Abayisirayiri. Ng'atumisa Bbalamu omusaani wa Bbewori namusunga abanjwabe.

¹⁰ Aye nagaana ohunjuliirisa ebya Bbalamu era mu hifo hy'ohubanjwaba, gabalombera hubalombera ekabi. Ng'ango mbanjonia Bbalaki.

¹¹ " Nga mwambuha olwabi Yoludaani mwola e Yeriko. Abaatu b'e Yeriko nga babasoosa ng'olu Abamooli n'Abaperezi n'Abakanani n'Abahiiti n'Abagirugaasi n'Abahiivi n'Abayebbusi baahola. Aye nabanjaye eyi muli mwabanjangu.

¹² Abalabe benywe sibabaduluma olwohuba ti mwali n'epiima n'obusaale aye nabanjindihamo etiisa baduluma ng'olu nahola abahabaha bombi ab'Abamooli.

¹³ Nabanja ehyalo ehi mutaholerera n'ebibuga ebi mutatongola era njaahani mubimenyamo, n'ohulya mulya emizabbibbu n'emizayiti eji mutaahoma."

¹⁴ Nga Yoswa geyongerera aloma ati, "Olw'ehyo mutyenga MUSENGWA era munjeeresenga n'obuhenerufu. Mweyambule abahatonda aba basehulu benywe bajumiriyanga engereha w'olwabi Yufuleeti n'e Mesopotamya n'e Misiri, munjeeresenga nje MUSENGWA.

¹⁵ Aye ni muba ni mutenda hunjeeresesa MUSENGWA, musaleno olwaleero nj'ani oyu munajeeresenga: oba abahatonda aba basehulu benywe banjeeresanga e Mesopotamya oba abahatonda b'Abamooli abomu hyalo ehi mulimo hatyane. Aye ese n'abomu mago gange, huja hunjeeresenga MUSENGWA."

¹⁶ Ng'abaatu bamugobolamo baati, "Efe ehy'ohunjwa hu MUSENGWA hwanjeeresesa abahatonda bandi, hitunjwero!

¹⁷ MUSENGWA Hatonda weefe nj'owatutusa efe n'abasehulu beefe mu wiidu eyi hwali mu hyalo hy'e Misiri. Era hwabona n'emoni jeefe obubonero owenunjisa obu gahola. Gatuhumanga hiisi aja hwatiinanga mu mawanga gosigosi aga hwabitangamo.

¹⁸ Ni hweyongeranga ohutiina mu moni, MUSENGWA gabbingangamo abamawanga agandi gosigosi nga pomuli n'Abamooli abaali ni bamenyamo. Olw'ehyo, hwesi huja hunjeeresanga MUSENGWA olwohuba nje Hatonda weefe."

¹⁹ Nga Yoswa aloma abaatu ati, "Aye munjanga ohutasobola hunjeeresesa MUSENGWA. Hatonda niye mwawufu era ali n'ewuba. Saaja hubasoninja olw'obujeemu n'ebibi byenywe.

²⁰ Singa muhubba MUSENGWA omugongo mwajeeresesa abahatonda abamawanga agandi, aja hubaboneresa munjwero erala wayire abaaye mulaji eyi muli."

²¹ Aye abaatu bamugobolamo baati, "Mbe, efe huja hunjeeresanga nje MUSENGWA."

²² Nga Yoswa abaloma ati, "Enywe mwabeene muli bajulizi hu hi musalireeno muuti muja hunjeeresanga nje MUSENGWA."

Nga bamugobolamo baati, "Cehyo, huli bajulizi."

²³ Nga Yoswa abaloma ati, "Njaahani mweyambule abahatonda abamawanga agandi aga munenyamo. Munjereyo erala emyooyo jenywe eyiri MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri."

²⁴ Ng'abaatu baloma Yoswa baati, "Huja hunjeeresenga MUSENGWA Hatonda weefe era hunamugonderenga."

²⁵ Hu ludaalo olwo, nga Yoswa ahola endagaano n'abaatu e Sekemu. Era ng'abana amagambi n'ebiragi.

²⁶ Nga Yoswa anandiha ebiitu ebyo mu Hitabo ehy'Amagambi ga Hatonda. Ng'anamba ogubaale agwemeha njaasi w'omutumba ohuupi n'ehifo hya MUSENGWA ehyawufu.

²⁷ Ng'aloma abaatu abo bosibosi ati, "Ebaale lino linaabenga mujulizi eyi huli. Lijuliyee byosibyosi ebi MUSENGWA atulomire. Lija hubasalira omusango ni mutaja husigala b'amazima eyiri Hatonda wenywe."

²⁸ Nga Yoswa aseebula abaatu abo, hiisi muutu nga gagamayo mu munjuluko gugwe.

²⁹ Ebyo ni byanjwa, Yoswa omusaani wa Nuuni era omunjeeresesa wa MUSENGWA, gafa n'anesa emyaha cikumi n'ehumi.

³⁰ Nga bamusiha mu munjuluko gugwe e Timunasi Seera mu hyalo ehy'abehiha hya Efulayimu ehy'ezosi hu luuyi lwomu maniino g'olusozi Gaasi.

³¹ Mu ndaalo eji Yoswa gabeeramo mulamu, Abayisirayiri bajeeresanga MUSENGWA ohwola olu mulembe gw'abaatu abahulu mu gwanga abaali ni baweene ebi MUSENGWA gabaholera gwanjwaho.

³² Abayisirayiri babbeeda amagumba ga Yosefu ni banjwa e Misiri nga bagasiha e Sekemu mwiroba eri Yakobbo gagula hu basaani ba Hamoli semwana ya Sekemu efeeza cikumi. Eroba eryo, nj'eryali omunuluko gw'abejuhulu ba Yosefu.

³³ Elyazaali omusaani wa Aloonni ng'afa era nga bamusiiha e Gibbeya mu hibuga ehy-omu hyalo hy'abehiha hya Efulayimu ehy'esozi ehi baanja omusaani wuwe Fenekaasi.

EHITABO HYA SAMWIRI EHIDAAYI Enyanjula

Ehitabo hya Samwiri ehidaayi, hiroma hu bulamu wa naabbi Samwiri ni habaha Sawulo ko ni Habaha Dawudi. Samwiri nj'owaali omutangirisi owa sembayo mu biseera ebi gwanga lya Yisirayiri lyanwera mu bunjugi wa balamuzi ohugobola mu bunjugi wa bahabaha. Samwiri nj'owajuha amafuta hu Sawulo nohu Dawudi ko bafuuha bahabaha. Era ababiri abo nja abaali abahabaha Bayisirayiri abadaayi. Ehitabo hino hiya ebyafaayo eby'egwanga lya Yisirayiri mu biseera ebyo.

Nanjuma amanyire owanandiiha ehitabo hya Samwiri ehidaayi. Owahinjandiiha sigetusayo aye gaaliho mu biseera ebiheneresi ebya Habaha Dawudi era gaali amanyire ebyafaayo bya Sawulo ni Samwiri. Ng'olu naali ni nanjuma abamanyire ebyafaayo by'owahinjandiiha, n'ebiseera ebi banandiihiramo ehitabo hino, sibimanyiheene.

Elukaana n'amago gage e Siilo

¹ Yaliyo eyo omusinde oyu balanganga baati Elukaana owamenyanga mu hibuga Raamasayimu Zofimu mu hyalo hy'esozi ehya Efulayimu. Omusinde oyo gaali womu hiha hy'Efulayimu era n'ali musaani wa Yerohaamu era omwijihulu w'Elihu. Sehuluwe Elihu niye n'ali musaani wa Tohu omwijihulu wa Zuufu Omwefulayimu.

² Elukaana oyo gaali n'abahasu babiri: Kaana ni Penina. Penina gaali n'abaana aye Kaana n'anjuma.

³ Hiisi mwaha, Elukaana ganwanga mu hibuga hihye gatiina e Siilo ohujumirya n'ohujongerera MUSENGWA Omwene Manje. Hofini ni Fenekaasi abasaani ba Eli, nj'abaali abasengi ba MUSENGWA mu hiseera ehyo.

⁴ Oludaalo ni lwolanga Elukaana ohunjaayo enjongo, ganjambanga enyama ganja Penina omuhasi wuwe n'abaana babe abahaana n'abaseere ng'omugabo gwawe.

⁵ Aye Elukaana ganjanga Kaana omugabo oguhiraho ogw'abandi olwohuba gamwendanga bugali aye MUSENGWA gaali ndamuje lusaaye.

⁶ Era olwohuba MUSENGWA gaali ndamuje lusaaye, munjalihwawe gamujoberesanga ohumusaalisa.

⁷ Era ehyo gahiholanga mwaha hu mwaha. Hiisi olu Kaana gatiinanga mu nyumba ya MUSENGWA, munjalihwawe gamujoberesanga gamuleetera ohulira amangi era hyamuñweramo n'ohutahombaho hu hya mutamu.

⁸ Elukaana gabuusanga Kaana ati, "Lwahiina olira? Lwahiina siwenda hulya? Lwahiina oli munakunajafu? Sikuhirira baana ehumi?"

Kaana ni Eli

⁹ Lulala ni baali ni bahenire ohulya n'ohunywa e Siilo, nga Kaana genyoha atiina asaba. Eli omusengi wa Hatonda gaali gehaaye hu tebe nja mulyango gwa Yekaalu ya MUSENGWA.

¹⁰ Kaana n'enaku hu mwoyo, gasunga MUSENGWA n'ohulira amasiga nga pohwataaye.

¹¹ Ng'anjaayo oweyamo ati, "O MUSENGWA Omwene Manje, bona enaku y'omunjeeresa wuwo era wukebulire, otebirira munjeeresa wuwo aye muje hu mwana omuseere, nja humuhunja ahunjeeresenga obulamu wuwe wosiwosi era sibaja humubegaho fiiri hu mutwe."

¹² Kaana ni geeyongerera ohusaba, Eli geetegeresa omunwa gugwe.

¹³ Kaana gaali asaba manoleeye mu mwoyo gugwe. Eminwa jaali jigenda aye ejanjaasi ni litanjulirihana. Nga Eli anjeega ati gehapiye mwenge.

¹⁴ Nga Eli amuloma ati, "Olyosa neena ohumeera? Leherano ohwehpira omwenge."

¹⁵ Aye Kaana gamugobolamo ati, "Bbe, musengwa yange, sinywe mwenge oba ehimeesa ehindi hyosihyosi aye ndi n'enaku hu mwoyo gwange eyi pwa huliririranga MUSENGWA.

¹⁶ Otanjeega oti ndi muhasi anjuma mahulu. Olw'enaku n'ebijeego ebingi ebi ndi ni nabyo, mbaaye ndi husaba."

¹⁷ Nga Eli amuloma ati, "Tiina miyaaya era Hatonda wa Yisirayiri ahunje ehi onja humusunga."

¹⁸ Nga Kaana amuloma ati, "Mubbala webale ohundaga ehisa." Ni gahena ohumuloma atyo, nga gagamayo alya hu mere ng'asuna amaani.

Kaana asaala omwana era amujongayo eyiri Hatonda

¹⁹ Ni wahya mu mugamba pwipwipwi, nga Elukaana n'abamago gage benyoha bajumirya MUSENGWA, nga bahena bagamayo ewaawe e Raama. Nga Elukaana ajenyuha ni Kaana omuhasi wuwe, MUSENGWA ng'amuhebulira aberega ehida.

²⁰ Mu hiseera ehya Kaana gagwamo ehida ng'asaala omwana omuseere amuguliha esiina ati Samwiri n'aloma ati, "Olwohuba namusunga MUSENGWA."

²¹ Elukaana ni gatiina n'amago gage ohunjaayo enjongo eya hiisi mwaha eyiri MUSENGWA n'ohwoheresa oweyamo wuwe,

²² Kaana sigatiina, galoma wamwe ati, "Oluvanyuma lw'omwana ohunjwa hwibeere ndi mujira namujonga eyiri MUSENGWA era aja husigalayo n'amujeeresanga."

²³ Nga wamwe Elukaana amuloma ati, "Hola ehi obona oti nj'ehirani. Sigala ohwola olu olitusa omwana hwibeere. Era MUSENGWA ahuyeede woherese ehisuubiso hihiyo." Ng'ano omuhasi asigala gookesa omwana wuwe ohwola olu gamutusa hwibeere.

²⁴ Oluvanyuma lw'ohumutusa hwibeere ganjamba omwana wayire gaali ahi-iri mujere ko n'ebunwa ey'emyaha edatu n'obusyanu ng'ekilo mwenda n'esanu ey'ehyanjo ey'omwenge ogwomu mizabbibbu nga batiina e Siilo mu nyumba ya MUSENGWA.

²⁵ Ni bahena ohujongayo ebunwa eyo, banjamba omuseere bamujira aja Eli gaali.

²⁶ Nga Kaana amuloma ati, "Muhulu, Wukebulira? Ndiise omuhasi owaaja njano nenjunderera MUSENGWA.

²⁷ Nasunga MUSENGWA ohuupa omwana ono era ganjilira ohulomba hwange.

²⁸ Olw'ehyo, mujongayo eyiri MUSENGWA era aja huba njano mu moni ja MUSENGWA ehiseera hyosihyosi eh'yobulamu wuwe." Ni baali eyo nga bajumirya MUSENGWA.

2

Esaala ya Kaana

¹ Nga Kaana asaba ati,

"Omwoyo gwange musangaafu olwa MUSENGWA,
nga ndi musangaafu olw'ebi MUSENGWA gakoleeye.
Era njeherera abalabe bange,
nga ndi musangaafu olwohuba Hatonda ganjeedire.

² "Nanjumaano omwawufu hya MUSENGWA,
nanjumaano ali hy'ewe
nanjumaano anjanga ohutuuma hya Hatonda weefe."

³ "Muhomye endoma yenywe ey'ohwepaahapaaha
era mulehere anjo ohweginiha
olwohuba MUSENGWA nje Hatonda amanyire
era nj'opima byosibyosi ebi baatu bahola.

⁴ "Abbwagabbwagire obusaale w'abanamaani
aye anjaaye abanafu amaani.

⁵ Anjahyali sibalwa huhyendula,
abaatu abaalinga n'emere ni basambira amagulu,
njaahani banuuna hupakasa ko balya
aye abanjumanga hyahulya, njahani baagwa mu biitu.
Omuhasi owaali omugumba asaaye abaana musanvu
aye oyo owasaaye abangi, nanjuma kadi mulala oyu asigahiisenjo.

⁶ "MUSENGWA aleeta ohufa era nj'agaba obulamu,
abaatu abandi abanjira emagombe nindi galamusa abandi.

⁷ MUSENGWA aleetera abaatu abandi ohuba bagadi
aye abandi ng'abafuula banjinda,
genyosa abandi aye abandi gabiisa njaaasi.

⁸ Atusa abagadi mu fuuhe
era ayeeda abali mu wetaavu.
Gabeehasa njalala n'abahombe mu bifo eby'enjono.

"MUSENGWA nj'omwene musingi ohu hyalo hiri
era ohwo pohu gatengeha ehvalo.

⁹ Aja huhuuma abahola ebirujamu

aye abahosi b'ebibi balibasimya.

"Nanuma asobola ohubitamo hu lw'amaani gage.

¹⁰ Abo abanjahania MUSENGWA, baja husihiiriha.

Aja hubabbwabbwanuhiraho n'ali mwigulu.

MUSENGWA aja husalira ehvalo hyosihyosi omusango.

"Aja hunja habaha wuwe obujangi

era owuwe oyu getobolera aja humwongesa amaani."

¹¹ Ehyo ni byanjwa, nga Elukaana ni Kaana bagamayo ewaawe e Raama. Ne Samwiri niye gatandiha ohunjeereses MUSENGWA njaasi w'obutangirisi wa Eli.

Abasaani ba Eli

¹² Abasaani ba Eli baali bahosi b'ebibi bugali era ni batanja MUSENGWA enjono.

¹³ Njaahani yaali sambo y'abasengi ti omuutu ni ganjangayo enjongo era enyama ni yaalinga ni yiri hunya, omunjeereses w'omusengi gahatiinire n'ewuuma eyiriho ameenoo adatu

¹⁴ ng'afumita mu sefuliya oba mu bbinika oba mu hibange oba mu saha. Ehifi ehujirangaho, nj'ehi omusengi gahanjire. Era babisyanga baatyoo hiisi Muysirayiri owatiinanga e Siilo ohunjaayo enjongo.

¹⁵ Ne baabanga bahiiri hwohya amasavu, ng'omunjeereses w'omusengi gatiina aloma omuutu oyo ali hunjanga ati, "Peeyo enyama omusengi aje goohye, saaja hunjira enyama epiye, genda embisi."

¹⁶ Ni gahamugoboyemo ati, "Leha boohye amasavu ko onjire enyama eyi wenda," omunjeereses oyo gahamulomire ati, "Mbe, yiipe hu nyanga yino, hanye ogaana, nayinjire mbaha."

¹⁷ Abaseere abo bahola ehibi ehibba mu moni ja MUSENGWA olwohuba sibanjanga njongo lya MUSENGWA enjono.

Samwiri e Siilo

¹⁸ Aye Samwiri niye gaali anjeereses MUSENGWA, era omuseere gambalanga efodi* ey'olugoye olwa laasi.

¹⁹ Hiisi mwaha, nyina gamutungiranga ehiganduula gamunjirira olu gatiinanga ni wamwe ohunjaayo enjongo erya hiisi mwaha.

²⁰ Eli gasungiranga Elukaana n'omuhasiwe ekabi, galoma Elukaana ati, "MUSENGWA ahunje abaana abandi mu muhasi ono bagobole mu hifo hy'ono oyu ganjongera MUSENGWA." Ni gahenanga ohubasingira ekabi nga bagamayo e waawe.

²¹ Nga MUSENGWA anja Kaana ekabi asaala abaana abaseere abandi badatu ko n'abahaana babiri. Aye Samwiri gahulira mu Yekaalu ya MUSENGWA.

Eli aloma n'abasaani babe hu ebi baali ni bahola

²² Njaahani Eli gaali asahulunjire bugali, era ganjuliranga byosibyosi ebi basaani baali ni bahola Abayisirayiri, era ng'olu bahwedesianianga n'abahasi abanjeresesanga hu muyango gw'e Weema ey'Ohwagananirangamo.

²³ Nga abaloma ati, "Hiisi muutu gaaja eyindi n'abemulugunyaho olw'ebibi ebi muhola. Lwahiina mwebisya muutyoo?"

²⁴ Muhihomye baana bange. Ebi pulira ohunjwa eyiri abaatu ba MUSENGWA sibiranj nanadiidiri.

²⁵ Singa omuutu asobya hu muutu wahye, Hatonda gengira mu songa jaawe gajitereses. Aye omuutu anabbenga hu MUSENGWA, nj'ani aja hwengira mu songa ejo?" Aye wayire gabalomaho, sibanjulirisa bya saawe olwohuba MUSENGWA gaali asalireenjo ohubeeta.

²⁶ Aye Samwiri niye geyongera ohuhula mu hirangi n'ali muhoda eyiri MUSENGWA n'abaatu.

Obunaabbi obunjamba hu mago ga Eli

²⁷ Lulala, njalino omuutu wa Hatonda owatiina eyiri Eli gamuloma ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Nehwehulira abasehulu babo Abayisirayiri ni baali mu wiidu e Misiri.

²⁸ Era natobola sehulu wuwo Alooni mu biha byosibyosi ebya Yisirayiri namufuula musengi wange. Gapongerenga enjongo hu hituuti hyange n'ohudunyisa obubbaani ko n'ohwambalanga efodi ni gapeereses. Era naana abasehulu babo enjongo yosiyosi eyi bohya kwiye yaguguliha eyi Abayisirayiri banjonga.

* 2:18 2:18 efodi Hitegeesa ehymbalo hy'omusengi wa Hatonda.

²⁹ Lwahiina mululuhanira enjongo eyi baatu baapa? Lwahiina oja abasaani babo enono ohuhiraho ese? Mwola n'ohugeeja olw'enyama eyihira obulaŋi eyi baatu bange baapa?

³⁰ "Olw'ehyo, MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, 'Nasuubisa ti amago gago n'ehiha hihyo muja hupeeresanga ng'abasengi emirembe n'emirembe. Aye njahani sihija hweyongera ohuba hiityo. Abo abaapa enono keesi nja hubana enono, ne abo abaatala keesi nja hubatala.

³¹ Era ehiseera hiri huuja olu ndisihiirisa amago ga lataawo njajume wayire mulala alyola mu myaha ej'obusahulu.

³² Hija huhutawanya era esalwa yija huhujamba n'obona ni ngabira Abayisirayiri ekabi. Aye njajuma wayire mulala hu b'amago gago ali wangaala emyaha emingi.

³³ Abejuhulu babo balifa ni bahiiri banere aye omuutu owomu mago gago oyu ndirehanjo aja huba musengi wange aye aja huhunakujasanga era ahulisyem amangi.' "

³⁴ "Era ehija ohwola hu basaani babo bombi, Hofini ni Fenekaasi, hija huba habonero eyi oli ohulaga ti hiisi ehi ndomire hija hwolerera. Baja hufa hu ludaalo lulala.

³⁵ Nja hwesunirayo omusengi omwesigwa aja hupeeresanga era n'ahola ebi nenda. Nja humuna olulyo oluja hupeeresanga mu moni ja habaha wange omutobole.

³⁶ Aye ni njahabeno omuutu owomu lulyo lulwo aliba n'ahisigayeno, alitiina eyiri omusengi wange oyo amusunge ebbeesa n'emere n'amuloma ati, 'Peeho omulimo ogw'obusengi nahasanangaho emere.' "

3

MUSENGWA alanga Samwiri

¹ Njahani, omwana ola Samwiri gaali atiina mu moni n'ohujeeera MUSENGWA njaaasi w'obutangirisi wa Eli. Mu hiseera ehyo sinjateranga hubano buhwenda ohujwa eyiri MUSENGWA era ni njabula hwolesewa ana ni nana.

² Mu hiseera ehyo, Eli gaali sabona bulani, lulala mu wiire n'anjenyuhire mu hisenge hihye,

³ Samwiri n'anjenyuhire mu hifo eh yawufu omwali Esanduuku ya Hatonda. Ana wuhyera etaala ni yiyyaduha,

⁴ ng'ano MUSENGWA alanga Samwiri.

Nga Samwiri amugobolamo ati, "Wanji."

⁵ Nga genyoha aduluma atiina eyiri Eli amuloma ati, "Wundangire ndiise oyu nijire."

Nga Eli amuloma ati, "Sikulange, yagamayo onjenyuhe." Nga Samwiri gagamayo anjenyuha.

⁶ Nga nindi MUSENGWA amulanga ati, "Samwiri." Nga Samwiri nindi genyoha atiina eyiri Eli amuloma ati, "Wundangire ndiise oyu nijire."

Nga Eli amugobolamo ati, "Mwana wange, sikulange, yagamayo onjenyuhe."

⁷ Samwiri gaali samanyire ati MUSENGWA nj'owaali n'amulanga olwohuba gaali ahiiri humwehwehulira.

⁸ Nga MUSENGWA alanga Samwiri omulundi ogwohudatu. Nga Samwiri genyoha atiina eyiri Eli amuloma ati, "Wundangire ndiise oyu nijire."

Ng'ano Eli ategeera ati MUSENGWA nj'owaali n'amulanga.

⁹ Olw'ehyo nga Eli amuloma ati, "Tiina onjenyuhe nanahulange nindi, onagobolemo oti, 'MUSENGWA, loma omujeeera wuwo ategire ohutwi.'" Nga Samwiri gagamayo mu hifo hihye anjenyuha.

¹⁰ MUSENGWA gatiina gemeerera anjo gamulanga ng'olu gamulanga oludaayi ati, "Samwiri! Samwiri!"

Nga Samwiri amugobolamo ati, "Loma, omujeeera wuwo ategire ohutwi."

¹¹ Nga MUSENGWA aloma Samwiri ati, "Ndi huupi huhola ehiitu mu Yisirayiri ehija huhanga hiisi muutu ali hijulira.

¹² Ehiseera ehyo, nja hubonerera Eli n'amago gage ng'olu nasuubisa.

¹³ Namuloma ti nja husalira amago gage omusango, ngasihiirise ganjwereno erala olwohuba gamanya ebibi by'abaana babe era ni bafodogola Hatonda aye ndabalomeho.

¹⁴ Ndayirira amago ga Eli ti njajuma enjongo oba ehirabo ehisobola ohutuhisanjo erala ehibi hyawe."

¹⁵ Samwiri ganjenyuha ohwola mu mugamba. Ni genyoha nga gegulano enjigi j'enyumba ya MUSENGWA. Aye gaatya ohulomera Eli ebi Musengwa gamulomera mu hirooto.

¹⁶ Ne Eli galanga Samwiri ati, "Mwana wange Samwiri!"

Nga Samwiri amugobolamo ati, "Wanji."

¹⁷ Nga Eli amubuusa ati, “MUSENGWA gahulomire hiina? Otakweha. Era Hatonda ahugudye n’obuhambwe ow’amaani n’onangise ehiitu hyosihyosi ehi gahulomeeye.”

¹⁸ Samwiri gamulomera byosibyosi era njanuma ehi gamugisa wayire hirala. Nga Eli aloma ati, “Nje MUSENGWA leha omwene ahole ehi genda.”

¹⁹ Mu huhula hwa Samwiri, MUSENGWA gaali njalala ni naye era hiisi ehi galomanga hyolereranga.

²⁰ Ng’abaatu mu Yisirayiri bosibosi ohunwera erala e Daani ohwola e Bberuseebba bategeera baati Samwiri gaali naabbi wa MUSENGWA.

²¹ MUSENGWA geyongera ohwehwehulira Samwiri e Siilo n’amulomera ehy’ohuloma. Era hiisi ehi Samwiri galomanga Abayisirayiri bosibosi banjulirisanga.

4

Abafirisuuti banyaga Esanduuku y’Endagaano

¹ Lulala Abayisirayiri batiina ohusoola n’Abafirisuuti. Nga bata ekambi yaawe ohuupi ni Ebbeneza, ng’Abafirisuuti bata eyaawe mu Afeki.

² Ng’Abafirisuuti bawaagala Abayisirayiri era olutalo ni lwatiina mu moni, beeta abaatu ekumi ene.

³ Abasirikale ni bagobola mu kambi, ng’abaatu abahulu mu Yisirayiri bebuusa baati, “Lwahiina MUSENGWA aleehire Abafirisuuti ohutunjangula baati? Leha hutine e Siilo hutuseyo Esanduuku y’Endagaano ya MUSENGWA yahatuyeeda ohunjangula abalabe beefe.”

⁴ Olw’ehyo, batuma abaatu e Siilo batusayo Esanduuku y’Endagaano eya MUSENGWA Omwene Manje owihala njagati w’abakerubbi. Abasaani ba Eli, aba Hofini ni Fenekaasi bombi baali eyo n’Esanduuku y’Endagaano ya Hatonda.

⁵ Ni boosa Esanduuku y’Endagaano eya MUSENGWA mu kambi, Abayisirayiri bosibosi bahubba oluhero olw’amaani ehyalo hyateetema.

⁶ Abafirisuuti ni banjulira oluhero nga bebuusa baati, “Hiina ehigira Ababbebbulaniya ni bahubba oguhero?”

Ne Abafirisuuti ni bategeera baati Esanduuku ya MUSENGWA bayireetire mu kambi yaawe,

⁷ basuna ohutya nga baloma baati, “Jitwageene! Abahatonda baajire mu kambi. Ehiitu hyehyo hibaaye sihibanganjo.

⁸ Jitwageene! Nj’ani oja hutunonia abahatonda ab’amaani abo? Abo nje abahatonda abaleeta hanjupuli hu Abamisiri mu lulafu.

⁹ Enywe Abafirisuuti, mube bagumu, musoole hisinde!” Ni mutasoole, huuja hufuuha beedu b’Ababbebbulaniya ng’olu babaaye beedu beefe olw’ehyo musoole hisinde.

¹⁰ Ng’Abafirisuuti basoola nga banjangula Abayisirayiri era hiisi muutu ng’aduluma ni gagama ewuwe. Bangi aba beeta era Abayisirayiri bafiira abasirikale abohu magulu emitwalo edatu.

¹¹ Abafirisuuti banyaga Esanduuku ya Hatonda era abasaani ba Eli bombi, Hofini ni Fenekaasi bafa.

Ohufa hwa Eli

¹² Hu ludaalo olwo yaaliyo omusinde ohunwa mu hiha hya Bbenjamini owaduluma mu lutalo gatiina e Siilo. Omusinde oyo gaali anabujuuye engoye jije n’omutwe gugwe ni gwijuuye efuuhe ohulaga enaku eyi gaali ni nayo.

¹³ Ni goola mu hibuga, galomera abaatu ebyali ni bifa mu lutalo, bosibosi batemuha balira. Naahani Eli gaali gehaaye hu tebe yiye hu tulo w’engira nahuumiriye ohunulira ebihya mu lutalo. Gahola atyo olwohuba omwoyo gugwe gwali mweralihirifu hu lw’esanduuku ya Hatonda.

¹⁴ Eli ni ganjulira amaliro gabuusa ati, “Amaliro ago ganjwa hu hi?”

Ng’omusinde oyo gangunjaho atiina anja gaali,

¹⁵ Eli gaali ajesa emyaha cenda namunaana era n’emoni ni jitabona.

¹⁶ Omusinde oyo ng’alomera Eli ati, “Ndulumire mu lutalo olwa leero luno.”

Nga Eli amubuusa ati, “Mwana wange, bitiinire biitye?”

¹⁷ Ng’omusinde oyo amulomera ati, “Abafirisuuti banjanguuye Abayisirayiri era hufiriye abaatu bangi. Hijiiriyeemo n’abasaani babo bombi, Hofini ni Fenekaasi. Era batunyagireho n’esanduuku ya Hatonda.”

¹⁸ Ni gahoonya hu sanduuku ya Hatonda ati pa, nga Eli anjwa hu tebe agenguha magalamiriye ohuupi n’omulyango. Gaali musahulu era musito era olu gagwa njasi, gabbwagiha egosi ng’afa. Eli gaali atangiriye Yisirayiri emyaha ane.

Ohufa hw'omuhasi wa Fenekaasi

¹⁹ Omulya wuwe, muha Fenekaasi gaali nasito n'ali huupi husaala. Ni ganjulira ati esanduuku ya Hatonda bayinyagire era muhwewe ni wamwe bafuuye, ebise byamutandiha era ng'asaala aye yeesi gatiinirayo.

²⁰ Ni gaali n'afa, abahasi abasaalisa bamugumya baati, "Otatya, osaaye omwana museere." Aye niye sigabasimula wayire hubanjulirisa.

²¹ Gaguliha omwana oyo esiina ati Yikaboodi,* naloma ati, "Enjono lya Yisirayiri litiinire." Olw'ohunyaga esanduuku ya Hatonda ko n'ohufa hwa muhwewe ni wamwe.

²² Galoma ati, "Enjono lya Yisirayiri litiinire olwohuba bayinyagire esanduuku ya Hatonda."

5

Esanduuku y'Endagaano mu Bafirisuuti

¹ Abafirisuuti ni banyaga esanduuku ya Hatonda, bayitusa mu Ebbeneza bayinjira e Asidodi.

² Ni bayoosa eyo, nga bayita mu yekaalu ya Dagoni. Era bayitengeha ayo ohumulirana.

³ Abaatu b'e Asidodi ni benyoha mu mugamba pwipwipwi, batuhira Dagoni n'aguuye mafumaaye mu moni w'esanduuku ya MUSENGWA. Nga bagangamusa Dagoni bamugobosa mu hifo hiye.

⁴ Aye ni wahya mu mugamba ni benyoha batiina mu yekaalu, leero hulwo batuhira Dagoni n'aguuye mafumaaye mu moni w'esanduuku ya MUSENGWA. Omutwe n'emihono ni bibbwagihireho, ni biri na mulyango era omubiri gwoka nj'ogwasigala.

⁵ Ehyo c'ehigira abasengi ba Dagoni ni bengira mu yekaalu ya Dagoni, sibeema na mulyango aya basiritira engaano mu Asidodi n'ohwola olwa leero luno.

⁶ MUSENGWA gaboneresa bugali abaatu bomu Asidodi n'ebitehere ebyeswanigirihise baatya. Gabadanyaho ebizimba.

⁷ Abaatu bomu Asidodi ni babona ebyaboolaho nga baloma baati, "Esanduuku ya Hatonda w'Abayisirayiri siyija hweyongera ni yiri n'ano olwohuba Hatonda waawe ali hutugudya efe ni Dagoni hatonda weefe bugali."

⁸ Olw'ehyo batumisa abatangirisi b'Abafirisuuti bosibosi nga bababuusa baati, "Esanduuku ya hatonda w'Abayisirayiri huyihole huutye?"

Nga babagobolamo baati, "Esanduuku ya hatonda wa Yisirayiri muyinjire e Gaasi." Olw'ehyo, bayinjira e Gaasi ehibuga ehindi ehy'Abafirisuuti.

⁹ Aye oluvanyuma lw'ohuyooosayo, MUSENGWA gaboneresa abaatu bomu hibuga ehyo, olusisimo olw'amaani lwabanamba. Abaatu bomu hibuga ehyo, abahulu n'abanjere gabadanyaho ebizimba.

¹⁰ Olw'ehyo banjereesa esanduuku ya Hatonda mu hibuga Ekurooni.

Aye ni bayoosa eyo abaatu bomu Ekurooni nga bahayaana baati, "Batuleteeye esanduuku ya Hatonda wa Yisirayiri ohutwita hwesihwesi!"

¹¹ Olw'ehyo abaatu bomu Asidodi balanga abatangirisi b'Abafirisuuti bahumbaana babaloma baati, "Mwagamyeyo esanduuku ya Hatonda wa Yisirayiri mu hifo hyayo etatwita hutuhenayo." Baloma baatyo olwohuba ohufa hwali huleetire olusisimo lubitiirifu mu hibuga. Hatonda gababoneresa bugali weene.

¹² Abo abanjunuha ohufa, babadanyaho amabute era ohulira hwali hungi mu hibuga.

6

Bagamya Esanduuku mu Yisirayiri

¹ Esanduuku ya MUSENGWA ni yaali nehenire emyesi musanvu mu hyalo hy'e Firisuuti.

² Abafirisuuti balanga abasengi n'abafumu nga bababuusa baati, "Esanduuku ya MUSENGWA huyihole huutye? Mutulomere, huyagamya huutye?"

³ Nga babagobolamo baati, "Ni muba ni mwagamyayo esanduuku ya Hatonda wa Yisirayiri, mutayagamayo njereere, muyagamye n'ehirabo ohutusaño ebibi byenywe. Munajona, muuja humanya muuti Hatonda nj'obaaye n'aboosaho ebiguudyo."

⁴ Ng'Abafirisuuti babuusa baati, "Hirabo hi ehy'ohunjihiraho?"

Ng'abasengi n'abafumu babagobolamo baati, "Banjambe ezaabbu bawumbemo ebiumbe ebiri hy'amabute bitaanu, n'ebiri hy'embeba bitaanu, hiisi hirala hu ebyo ni hiri hya mulala hu banugi b'Abafirisuuti abataanu olwohuba hanjupuli oyu babasindihira nj'oyu basindihira n'abanugi b'Abafirisuuti abataanu.

* 4:21 4:21 Mu Lubbebulaniya esiina eryo litegeesa liiti, "Nanjuma enjono."

⁵ Olw'ehyo mujambe ezaabbu mubbotemo ebiitu bitaanu ebiri hy'amabute, muhene mubbote ebindi bitaanu ebiri ti hani mbeba ejihenirengo ebirime mu gwanga linye. Singa muja Hatonda wa Yisirayiri ebirabo bino, mwamuja enono somanya ananga galehera anjo ohubaboneresa n'abihatonda benywe n'ebirime mu gwanga linye.

⁶ Lwahiina muhahanyasa emyoyo jenywe ng'olu Abamisiri ni habaha waawe bahola? Ne Hatonda w'Abayisirayiri ni gabanoneresa Abamisiri sibaaleha Abayisirayiri batiina?

⁷ "Naahani musune ehigaali ehinyaaaha muhisidiheho enjombe ebiri eji bahama eji batatangaho hijoogi ne enyana jaajo mujibone hu hihongo.

⁸ Mujambe esanduuku ya MUSENGWA muyite hu higaali ehyo. Mujambe ebiitu bira ebiri oti mabute ag'enzaabbu n'embeba ej'enzaabbu mubite musanu yabyo muhene mubite hu higaali ohulirana esanduuku ya MUSENGWA. Ni muhenire, muyiseebule ettiene.

⁹ Era muhene muyiteho emoni ohubona eyi lujaama. Singa yirujama engira eyitiina e Bbesi Semesi, nga hutegeera huuti MUSENGWA nj'obaaye n'atugudya. Aye singa siyirujama eyo nga hutegeera huuti ebiguudyo byatugwira hutugwira."

¹⁰ Ng'Abafirisuuti bahola ng'olu babaloma. Nga banjamba enjombe ebiri eji bahama bajisidiha hu higaali ng'enyana bajisidiha hu bihongo.

¹¹ Nga batengeha esanduuku ya MUSENGWA hu higaali n'ebbokisi eyaalimo ebibbote eby'enzaabbu ebyali hy'embeba n'amabute agababbota mu zaabbu.

¹² Ng'enjombe jisimbuha jirujama buterefu jitiina e Bbesi Semesi era sijacaamaho hutiina hu muhono omugooda oba omulungi wayire. Era jatiinanga mu ngira omwo mwosimwosi ni jimoola. Abatangirisi b'Abafirisuuti bajirondereraho ohwolera erala hu salo ni Bbesi Semesi.

¹³ Abaatu b'e Bbesi Semesi baali mu hiiho ni bahungula engaanu. Ni bagangamusa emoni, babona esanduuku eyo, basangaala bugali.

¹⁴ Enjombe nga janira ehigaali ehyo mu ndimiro ya Yoswa ow'e Bbesi Semesi nga jemeerera ohulirana ogubaale. Ng'Abaatu babwaga ehigaali ohusuna ekwi nga basala enjombe bajinjonga eyiri MUSENGWA ng'enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha.

¹⁵ Abaleevi babbeeda esanduuku ya MUSENGWA n'ebbokisi eyaalimo ebibbote eby'enzaabbu ebyali oti hani mbeba n'amabute agababbota mu zaabbu nga babita hu gubaale. Era hu ludaalo olwo abaatu b'e Bbesi Semesi banja MUSENGWA enjongo eyi bohya lyaguguliha ko n'amanjongo agandi.

¹⁶ Abatangirisi abataanu ab'Abafirisuuti babona ebyo byosibyosi era hu ludaalo olwene olwo bagamayo Ekurooni.

¹⁷ Ebibbote ebiri oti mabute ag'enzaabbu ebitaanu ebi Abafirisuuti baanja MUSENGWA ohuba enjongo etusano ebibi byawe, byali birabo ohunwa mu banugi b'e Asidodi ni Gaaza ni Asikelooni ni Gaasi ni Ekurooni.

¹⁸ Era baneeresa ebibbote ebiri oti mbeba ebi babbota mu zaabbu ohunjaayo ng'enjongo hu lw'ebibuga ebitaanu ebyaliho olukomera ko n'ebitehere byabyo. Ogubaale ohu baata esanduuku ya MUSENGWA mu ndimiro ya Yoswa ow'e Bbesi Semesi, lihiringo ng'obujulizi n'ohwola olwa leero luno ohuhahasa ebyo ebyalino.

¹⁹ Aye MUSENGWA geeta abaatu sanvu ab'e Bbesi Semesi olwohuba balengeesa mu sanduku yiye. Abaatu balira bugali olwehikangabo ehyo ehi MUSENGWA gaboosaho.

²⁰ Ng'abaatu b'e Bbesi Semesi bebuusa baati, "Nj'ani asobola ohwemeerera mu moni ja MUSENGWA, Hatonda ono omwawufu gaabanjo mulamu? Esanduuku yino huyinjire nje?"

²¹ Nga batuma abahwenda eyiri abaatu b'e Kiriyaasi Yeyariimu babalome baati, "Abafirisuuti bagobohiise esanduuku ya MUSENGWA. Mwiherire mu yibbede muyininieninie muyinjire mu hibuga hyenywe."

7

¹ Ng'abaatu b'e Kiriyaasi Yeyariimu batiina baginga esanduuku ya MUSENGWA. Bayinjira mu hidaala hya Abbinadabbu ehyaali hu lusozi. Nga baabula omusaani wuwe oyu baali ni balanga baati Elyazaali nga bamuja omulimo ogw'ohuyiribiriranga.

Samwiri anjangu Abafirisuuti e Mizupa

² Esanduuku ya MUSENGWA, yaali e Kiriyaasi Yeyariimu ohuhena ehiseera hireeni, emyaha abiri. Mu hiseera ehyo Abayisirayiri baliririra MUSENGWA abayeede.

³ Nga Samwiri aloma Abayisirayiri bosibosi ati, "Ni muba ni muli baheneerefu ohugobola eyiri MUSENGWA n'omwoyo mulala, mwetuseho abahatonda aba baatu abandi bajumirya nga pomuli n'Asitaroosi*. Mwejeereyo erala eyiri MUSENGWA era mujeereese nje niye yejene, aja hubanonia Abafirisuuti."

* 7:3 7:3 Gaali hatonda omuhasi.

⁴ Olw'ehyo, Abayisirayiri begaana Bbaali n'Asitaroosi, bajeerese MUSENGWA yejene.
⁵ Ng'ano Samwiri aloma ati, "Mulalihe Abayisirayiri bosibosi bahumbaaniye e Mizupa, negayirire MUSENGWA hu lwenywe."

⁶ Bosibosi ni bahumbaaniye e Mizupa, nga badana amaaji bagajuha ng'ejongo eyiri MUSENGWA. Hu ludaalo olwo, basiiba era nga benenya baati, "Huholire ebibi mu moni ja MUSENGWA." Ehyo byosibyosi byali e Mizupa eyi Samwiri galamuliranga Abayisirayiri.

⁷ Abafirisuuti ni banjulira baati Abayisirayiri bahumbaaniye e Mizupa, abatangirisi baawe baahoba enye lyawe nga batiina babawaagala. Abayisirayiri ni bategeera baati Abafirisuuti babalumbire beralihirira bugali.

⁸ Nga baloma Samwiri baati, "Otahehera ano ohweriririra MUSENGWA Hatonda weefe gahatunonia Abafirisuuti."

⁹ Nga Samwiri anamba etaama epere eyaali n'ehyoka ng'ayinjayo eyiri MUSENGWA ng'ejongo eyi bohya lyaguguliha. Galiririra MUSENGWA hulwa Yisirayiri era nga MUSENGWA anulira ohulira huhwe.

¹⁰ Samwiri ni gaali nanjaye ejongo eyi bohya lyaguguliha, Abafirisuuti balumba Abayisirayiri ohusoola ni nabo. Aye hu ludaalo olwo MUSENGWA mu janjaasi ery'amaani gabbwabbwanuha, ng'obuti banamba Abafirisuuti, nga baduluma Abayisirayiri.

¹¹ Ng'Abayisirayiri banjwa e Mizupa babbinga Abafirisuuti ohwolera erala njaasi e Bbesi Kaari ni beeta hwita hiisi oyu bagaananga.

¹² Oluvanyuma lw'olutalo Samwiri gahomeha ebaale njagati wa Mizupa ni Seeni. Ng'aliguliha esiina ati Ebbeneza† n'aloma ati, "MUSENGWA nj'otuyeedire ohwola n'ano."

¹³ Mu engeri hwaati ebanjula Abafirisuuti era njabitanjo ehiseera hireenji ni batabaagala Abayisirayiri.

Hyalu hiityo olwohuba Samwiri n'ahiirino mulamu MUSENGWA gaata obuhuumi w'amaani hu Bayisirayiri n'ataganya enye ly'Abafirisuuti hubanjula.

¹⁴ Ehibuga byosibyosi ebi Abafirisuuti baali ni banjambire hu Bayisirayiri ohujwa Ekurooni ohwola e Gaasi, babyegobohesa. Ng'Abayisirayiri begobohesa amatwale gaawe ohujwa mu mihono j'Abafirisuuti. Era njalino emiyaaya njagati w'Abayisirayiri n'Abamooli.

¹⁵ Nga Samwiri geyongera ohulamula Yisirayiri endaalosijosi ej'obulamu wuwe.

¹⁶ Hiisi mwaha gatiinanga e Bbeseri n'e Gilugaali n'e Mizupa n'alamula Abayisirayiri.

¹⁷ Aye gagamanga e Raama eyi mago gage gaali era yoosi galamula emisango jaayo. Era e Raama eyo, gatongolera MUSENGWA ehituuti.

8

Abayisirayiri basunga ohuba ni habaha ohubatangiriranga

¹ Samwiri ni gasahulunga gatanjo abasaani ohulamulanga Abayisirayiri.

² Esiina ly'omusaani omudaayi gaali nje Yoweeri, owohubiri gaali nje Abbiya era bombi balamuliranga e Bberusebba.

³ Aye abasaani sibaali hya saawe. Baali n'omulungo gw'ebbese era ehyo hyabaleetera ohulya enguzi, basalanga emisango ni behubbira.

⁴ Ng'Abatangirisi bomu Yisirayiri bosibosi bahumbaana batiina ewa Samwiri e Raama.

⁵ Nga bamuloma baati, "Osahulunjire era abasaani babo sibali hy'ewe. Olw'ehyo, tuteerejo habaha atulamulenga hy'amawanga agandi ng'olu gali."

⁶ Aye ni baloma baati, "Tuteerejo habaha atulamulenga," ehyo sihyasangaasa Samwiri. Olw'ehyo, gebuusa hu MUSENGWA.

⁷ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Fugiirira byosibyosi ebi abaatu bahuloma, sibagaane ndiwe aye bageene ndiise ohuba habaha waawe.

⁸ Ohujwera erala hu ludaalo olu nabatusa e Misiri ohwola hatyane, bakubba omogongo nga bajeerese abahatonda abandi era bali huhuhola c'ehyene.

⁹ Fugiirira ebi bahuloma aye balabule era obalomere ebi habaha aja hubahola."

¹⁰ Nga Samwiri alomera abaatu abaali ni bamusunga ohubanja habaha byosibyosi ebi MUSENGWA galoma.

¹¹ Ng'abaloma ati, "Bino nj'ebitu ebi habaha aja hubanjuga aja hubahola: Aja hujamba abasaani benywe abengise mu mane gage era balala hu bo baaja hufuga ebigaali bibye eby'amanje, abandi bagendere hu mbalaasi jije n'abandi baja hutangiririranga mu magaali gage.

¹² Abandi baja huba baduumisi ba basirikale lukumi, abandi baduumisi ba basirikale ataanu, n'abandi ohulima n'ohuhungula ebirime mu ndimiro jije era n'abandi baja ohubbotanga ebisoosa ko n'ebiyoma by'ebigaali bibye eby'amanje.

† 7:12 7:12 Ebbeneza hitegeesa ebaale eryobuyeedi.

¹³ Aja hujira abahaana benywe ohumuholeranga ebyahaloosa n'ohumunyiiranga emere n'emigaati.

¹⁴ Alinjamba endimiro jenywe ej'emizabbibbu n'ejemizayiti ko n'ejindi ejiboneha obulani, gajina abaneeresa babe.

¹⁵ Era aja alinjira hirala ehy'ehumi hu mere zenywe ey'embehe n'ebibala ehy'emizabbibbu, gabigabira abahungu n'abaneeresa babe.

¹⁶ Aja hujira abeedu benywe abasinde n'abahasi n'abafubuka *benywe nasugirya jenywe ejiboneha obulani jimuholere emirimo jije.

¹⁷ Era aja hujira hirala ehy'ehumi ehy'etaama n'embusi jenywe. Era enywe mwesi muja hufuaha beedu babe.

¹⁸ Ehiseera ehyo ni hiryola, muja hulira ohubanunula mu mihono ja habaha oyu mwetobolera aye MUSENGWA saaja hubayeeda."

¹⁹ Wayire Samwiri gabalomera ebyo byosibyosi aye sibamunjirisa. Baloma baati, "Bbe, efe hwenda habaha anatumuge,"

²⁰ hwenda hube hy'amawanga agandi ni huli ni habaha atunuga era atutangirira mu talo jeefe.

²¹ Samwiri ni ganjira ebibono ebyo byosibyosi ebi abaatu baaloma, nindi gatiina gabiromera MUSENGWA.

²² Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Baholere ehi benda, baje habaha."

Nga Samwiri aloma Abayisirayiri ati, "Hiisi muutu gagame mu mago gage."

9

Sawulo gagaanana ni Samwiri

¹ Yaaliyo omusinde omujinda era abaatu ni bamunja enjono. Omusinde oyo baali bamulanga baati Kiisi n'anjwera mu hiha hya Bbenjamini. Kiisi gaali musaani wa Abbiyeeli, gaaba mwijihulu wa Zerori, Zerori omusaani wa Bbekorasi, Bbekorasi omusaani wa Afiya.

² Kiisi gaali n'omusaani oyu balanganga baati Sawulo. Sawulo oyo gaali munjoono bugali ohuhira abasinde bosibosi mu Yisirayiri era gaali muleeni ohunwa hu mabega ohutiina njamugulu n'ahiraho abandi bosibosi.

³ Lulala, nasugirya ja Kiisi, semwana ya Sawulo jagota. Nga Kiisi aloma omusaani ati, "Tiina n'omulala hu beedu mwendule nasugirya."

⁴ Nga Sawulo n'omwidu batiina babita mu Efulayimu ehyalo ehy'esosi nomu hyalo hy'e Saalisa ni bendula nasugirya aye sibajibona. Nga batiina bajendula mu hyalo hy'e Saalimu era yoosi janumayo. Nga batiina mu hyalo hy'e Bbenjamini era yoosi sibajibona.

⁵ Ni boola mu hyalo hy'e Zuufu nga Sawulo aloma omwidu oyu gaali ni naye ati, "Hwagameyo engo, bbaabba aja huleherano ohunjamba hu nasugirya abe huhweralihirira ndiife."

⁶ Aye omwidu gamuloma ati, "Bona, mu hibuga muno mulimo omuutu wa Hatonda oyu baatu bana enjono era hiisi ehi aloma hyolerera. Hutiineyo oba olyano gatulumera eyi hunanga ohujisanaana."

⁷ Nga Sawulo amuloma ati, "Singa hutiina, hunamuje hi? Emere yitunjeyeho mu sanje jeefe. Hujuma hirabo ehi hunanjirire omuutu wa Hatonda. Hiina ehi huli ni nahyo?"

⁸ Ng'omwidu amugobolamo ati, "Ndiyo n'ahabbeesa* ah'efeeza. Nja hujina omuutu wa Hatonda gahatulomera engeri ey'ohugendamo."

⁹ Halehale mu Yisirayiri, omuutu ni gatiinanga ohwebuusa hu Hatonda, bahalomire baati, "Nja hutiine eyiri omuboni abona ebi baatu abandi batasobola hubona," olwohuba naabbi owa olwa leero bamulanganga baati muboni.

¹⁰ Nga Sawulo aloma ati, "Ehyo hiranji hola hutiine." Nga batiina mu hibuga eyi omuutu wa Hatonda gamenyanga.

¹¹ Ni baali ni baniinaniina olusozi ni batiina mu hibuga ehyo, baasanjana abahaana ni banwa mu hibuga ni batiina ohudanja amaaji, nga bababuusa baati, "Omuboni aliyo?"

¹² Ng'Abahaana babagobolamo baati, "Aliyo era mweyongereyo mu moni. Mwanjungeho, ko gahajanga mu hibuga hyefe olwa leero luno olwohuba abaatu bali n'enjongo eryohunjayo mu hifo ehyawufu.

¹³ Ni munengire muuti mu hibuga, munamusanaane n'ahiiri hutiina mu hifo ehy'ohujumirihisyamo ohulya. Abaatu sibanatandiihe ohulya n'ahiiri hwola olwohuba

* 8:16 8:16 n'abafubuka Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti Enombe. * 9:8 9:8 Ahabbeesa Oba esekeeli.

ateehwa ohusabira enjongo abageni abalange ko balye. Mutiine esaawa yino munamu-tuuhire.”

¹⁴ Nga batiina mu hibuga era ni baali ni bengira nga babona Samwiri n’atula n’atiina mu hifo ehuhujumirihisyamo.

¹⁵ N’ehibulayo oludaalo lulala Sawulo ko gaaje, MUSENGWA gaali ahwehuliye Samwiri ati,

¹⁶ “Olwejo esaawa hya jino, nja huhujindihira omusinde ohujwa mu hyalo hya Bbenjamini. Mujuheho amafuta afuuhe mutangirisi w’abaatu bange Abayisirayiri. Aja hununula abaatu bange ohujwa mu mihono j’Abafirisuuti. Mbwene ohubonaabona ohu baatu bange balimo era puliye ohulira hwawe.”

¹⁷ Samwiri ni gahubba emoni hu Sawulo, nga MUSENGWA amuloma ati, “Oyo nj’omusinde oyu nahulumeeeye aja hujuga abaatu bange.”

¹⁸ Nga Sawulo gagaanana ni Samwiri hu mulyango gw’ehibuga ng’amuloma ati, “Kusunga wundagirireho omuboni aja aba?”

¹⁹ Nga Samwiri amugobolamo ati, “Ndiise omuboni. Tangiriiremo otiine mu hifo ehuhujumirihisyamo, oliireho njalala ni neese. Olwejo mu mugamba, nja huhulomera ehi huli hu mwoyo ohene wagame.

²⁰ Oteralihirira nasugirya ejagota endaalo edatu enyuma, jiwonehire. Era kulomera ti emoni j’Abayisirayiri bosibosi, jiri hu ndiwe n’abomu mago genywe.”

²¹ Nga Sawulo amugobolamo ati, “Ese ndi wa mu hiha hya Bbenjamini, ehiha ehisingirayo erala ohuba ehidiidiri mu Yisirayiri era amago geefe nj’agahira ohuba aga njaaasi. Olw’ehyo, lwahiina wundoma otyo?”

²² Ng’ajo Samwiri anjira Sawulo n’omwidu wuwe abengisa mu nyumba abeehasa mu moni j’abageni abaali ni banjira ng’adatu.

²³ Nga Samwiri aloma omunyiyi ati, “Leeta ehifi hy’enyama ehi kijaaye ohubiiha hutulo.”

²⁴ Ng’ajo omunyiyi anjamba ehijinga hy’enyama ahitengeha mu moni wa Sawulo. Nga Samwiri aloma Sawulo ati, “Yino nyama yiyo, lya olwohuba bayihutegeheeye olw’omukolo guno ohujwa olu naloma ti ndiyo n’abageni abalange.” Nga Sawulo aliira njalala ni Samwiri hu ludaalo olwo.

²⁵ Ni banjira mu hifo ehuhujumirihisyamo, behirira mu hibuga, nga Samwiri anjira ni Sawulo njamugulu hu nyumba yiye.

²⁶ Era Sawulo ganjenyuhayo. Ni wahya mu mugamba, nga Samwiri alanga Sawulo njamugulu hu nyumba yiye amuloma ati, “Wetegehe, nenda huhuseebula, wagame.” Sawulo ni gahena ohwetegeha, niye ni Samwiri nga batula ebulafu.

²⁷ Ni baali ni baserengeta ni batiina hu butuliro w’ehibuga, nga Samwiri aloma Sawulo ati, “Loma omwidu wuwo atutangiriremo.” Nga yeese ahola ng’olu bamuloma. Nga Samwiri aloma Sawulo ati, “Aye ewe sigalaho egongo njatotono kulomere obuhwenda ohujwa eyiri Hatonda.”

10

Samwiri ajuha hu Sawulo amafuta

¹ Ng’ajo Samwiri anjamba ejaaga y’amafuta gomu mizayiti agajuha hu mutwe gwa Sawulo ng’ahena amugwa mu hifuba amuloma ati, “MUSENGWA ahutobooye ohuba mutangirisi w’abaatu babe Abayisirayiri. Oja hujuga abaatu babe era oja hubanunula mu maani ga balabe baawe. Hano njahabonero ahahahasa haati Musengwa ahutobooye ohuba mutangirisi w’abaatu babe.”

² Ni hunaseebulane olwa leero, oja hwagaanana n’abasinde babiri ohuupi n’ehigombe hya Lakeeli e Zeluzi mu twale lya Bbenjamini. Abasinde abo baja huhuloma baati nasugirya ejiwendula jibonehire era njahani lataawo saali hujeege hu nasugirya aye mweralihirifu hu lulwo. Alihwebuusa ati, “Nahole tye omwana wange?”

³ Oja hutiiina woole hu mutumba ogw’e Tabbori oja hubona abasinde badatu ni batiina e Bbeseeri ohujumirya Hatonda. Mulala hu abo aja huba agingire embusi eperere edatu, obundi n’ali n’emigaati edatu, owohudatu aja huba agingire esanju y’ehyanjo ni yirimo omwenge gw’emizamibbu.

⁴ Banahuheese bahene bahuje emigaati ebiri, ojinaanje.

⁵ Ehyo ni binjooye, onatiine hu lusozi lwa Hatonda e Gibbiya ohuli ekambi y’Abafirisuuti. N’onaabe huupi ohwola mu hibuga onagaane ehubbubu hy’abanaabbi ni behirira ohujwa enahituuti mu hifo ehuhujumirihisyamo ni bana obunaabbi era ni bahubba obutongooli n’etambulini n’emirere n’agatongooli. Abanaabbi abo banaabe bahina era ni bembera njamugulu.

⁶ Omwoyo wa MUSENGWA anahumaamire oje obunaabbi. Oja hufuuha omuutu owenjabulo.

⁷ Obubonero obwo ni buhena ohubaano, oholanga hiisi ehi Hatonda ahutangirira ohuhola.

⁸ Yihirira otiine e Gilugaali. Nja huhwagaanayo ohuŋaayo enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo ey'ohuleetano emiyaaya. Aye oli n'ohukuuma endaaloo musanvu niije kulomere ehy'ohuhola.

⁹ Sawulo ni gacuuha gahubba Samwiri omugongo amulehe atiine, nga Hatonda acuusa omwoyo gwa Sawulo. Era obubonero wosiwosi nga wolerera hu ludaalo olwo.

¹⁰ Sawulo n'omwidu wuwe ni boola e Gibbeya, ehubbubu hy'abanaabbi hyamwagaana era ano ni naano ng'Omwoyo wa Hatonda amumaamira n'amaani, ng'abenjimbaho muhuna obunaabbi.

¹¹ Abaatu abaali ni bamumanyire, ni bamubona nga bebuusa abeene n'abeene baati, "Hiina ehyolire hu Sawulo omusaani wa Kiisi? Yeesi afuuhire naabbi?"

¹² Mulala hu baatu abaali ni bemereeye ano ng'aloma ati, "Ne semwana y'abanaabbi abo nj'ani?" Ni galoma atyo, nga eyo efuuha endoma ti, "Sawulo yeesi mulala hu banaabbi?"

¹³ Sawulo ni gahena ohuna obunaabbi, ng'atiina aniina mu hifo ehy'ohujumirihisamo.

¹⁴ Nga semwana muto abuusa Sawulo n'omwidu wuwe ati, "Mubaye muli ŋeena?" Nga Sawulo amugobolamo ati, "Hubaayenga huli mu hwendula nasugirya ja bbaabba. Ni jituhayihise ohubona, nga hutiiina ohubona Samwiri."

¹⁵ Nga Semwana muto oyo amubuusa ati, "Hiina ehi Samwiri ahulomire?"

¹⁶ Nga Sawulo amugobolamo ati, "Atulomire n'atuhahasa ati nasugirya ejihubaaye ni hwendula, jibonehire." Aye Sawulo sigamulomera hu hy'ohufuuha habaha.

Batongosa Sawulo ohuba habaha

¹⁷ Olufanyuma Samwiri gatuma abahwenda ohuloma Abayisirayiri ohwehumbaani-hisya e Mizupa mu moni ja MUSENGWA

¹⁸ ng'abaloma ati, MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, "Nabatusa e Misiri nabanjonia Abamisiri n'amawanga agandi gosigosi agaali ni gabanyigirisa."

¹⁹ Aye njahani mwegeene Hatonda wenywe obanjonia ebitibbotibbo n'ebineerineeri. Nga muloma muuti, "Tuje habaha anatumuge. Olw'ehyo, muhumbaane mu moni ja MUSENGWA hiisi muutu mu gwanga n'ehiha hihye."

²⁰ Samwiri ni gahumbaania ebiba bya Yisirayiri byosibyosi, nga MUSENGWA atobola ehiha hya Bbenjamini.

²¹ Nga nindi Samwiri aleeta egwanga lya Bbenjamini nga MUSENGWA atobola ehiha hya Maturi. Oluvanyuma nga MUSENGWA atobola Sawulo omusaani wa Kiisi. Aye ni bahubbahubba emoni, sibamubona.

²² Nga babuusa MUSENGWA baati, "Ali ŋeena?"

Nga MUSENGWA abagobolamo ati, "Ali mu biitu gehwehire."

²³ Olw'ehyo, baduluma batiina bamwendula era ni bamubona, nga bamutusaaayo. Sawulo ni gemeerera mu baatu gaali muleeni n'asinga hiisi muutu owetwihiro.

²⁴ Nga Samwiri aloma abaatu bosibosi ati, "Muweene omusinde oyu MUSENGWA atobooye? Nanjuma muutu yesiyesi mu baatu bano ali hiye."

Ng'Abaatu bosibosi bahayaana baati, "Wangaala habaha!"

²⁵ Nga Samwiri anyonyola abaatu emirimo ja habaha. Era ng'ahena abinjandiiha mu hitabo, ahibiha mu hifo ehyawufu. Ng'aseebula abaatu bagamayo ewaawe.

²⁶ Nga Sawulo yeesi gagama ewuwe e Gibbeya. Abasinde ab'amaani gaba Hatonda gaali n'acuuhise emyoyo jaawe batiina ni naye.

²⁷ Aye njaliŋo abasinde abahafuyo abaloma baati, "Omusinde oyo anjanga ohutununula ohunja mu basigu beefe?" Bamutala era nga bagaana ohumunjirira ebirabo. Aye Sawulo garjoleera hunjoleera.

11

Sawulo anjangu Abamooni

¹ Ehiseera hyola, nga habaha Nahasi Omwamooni gambuha awaagala ehibuga Yabbesi mu twale ly'e Giliyaadi. Ng'Abaatu bosibosi ab'e Yabbesi bamuloma baati, "Hoola endagaano ni neefe, huja huba njaaasi wuwo."

² Nga Nahasi Omwamooni abaloma ati, "Nja huhola endagaano ni nenywe kasita mufugiirira ohubomolamo emoni eyohu muhono omulungi, hireetere Abayisirayiri eduho."

³ Ng'abatangirisi ba Yabbesi bamuloma baati, "Tuñeemo endaalo musanvu hutume abahwenda batiine mu Yisirayiri yosiyosi, singa sinabanjo owuujja ohutununula, huujja hwenjaayo mu mihono jijo."

⁴ Abahwenda ni batiina e Gibbeya mu hibuga hya Sawulo balomera abaatu ebifa e Yabbesi. Aabaatu ni babinulira, bosibosi batemuha babbolooga.

⁵ Mu hiseera ehyo Sawulo gaali anjwa mu ndimiro n'esaame jije, ng'abuusa ati, "Higosi hi ehiguuye hu baatu? Lwahiina bali hulira?" Nga bamulomera ebi abasinde abanjooye e Yabbesi balomire.

⁶ Sawulo ni ganjulira ebibono ebyo, nga Mwoyo wa Hatonda amumaamira n'amaani ameene amangi, ng'obusungu bumunjamba bugali.

⁷ Ng'anjamba esaame ebiri, ajitematema mu bugusugusu babunja abahwenda babunjira babulaga hiisi muutu mu Yisirayiri ni baloma baati, "Hino nj'ehija hwola hu saame j'omuutu ataja hulonda hu Sawulo ni Samwiri mu lutalo." Nga MUSENGWA aleetera abaatu ohutya era nga bosibosi bafuuha hirala.

⁸ Sawulo ni gabahumbania abaatu e Bbezeki gabengisa mu manje, Abayisirayiri baali emitwalo adatu n'Abayudaaya emitwalo edatu.

⁹ Nga baloma abahwenda batiine balome abaatu b'e Yabbesi Giliyaadi baati, "Olwejo ko eryuba litandihe ohwohya, banahabanunule." Ng'abahwenda batiina balomera abaatu b'e Yabbesi baaty, esangaalo lyali huupi hubeeta!

¹⁰ Nga baloma Abamoni baati, "Olwejo huja hwenjaayo eyi muli, mutuhole hiisi ehi mwenda."

¹¹ Ni wahya, mu mawiiwi nga Sawulo gabulamo abasirikale babe ebibubbu bidatu. Nga bengira mu kambi y'Abamooni nga babatirimbula ohwolera erala esaawa mukaaga ejomu muusi. Abo abanjunuha, basalaniha hiisi mulala ganjamba lirye era nanjuma abasigala ni bali babiri.

¹² Ebyo ni byanjwa, ng'abaatu batiina eyiri Samwiri bamuloma baati, "Abasinde baline abaloma baati Sawulo sanjanga huba habaha weefe?" Baleete njano hubasimye hubasimya.

¹³ Aye Sawulo gabaloma ati, "Enjuma muutu anaafe olwa leero olwohuba olwa leero luno MUSENGWA anunuuye Yisirayiri."

¹⁴ Nga Samwiri aloma abaatu ati, "Muuje hutiine e Gilugaali hulangirire ni huhahasa Sawulo ohuba habaha weefe."

¹⁵ Era ng'abaatu bosibosi banjwerehereramo batiina e Gilugaali beehasa Sawulo ohuba habaha mu moni ja MUSENGWA. Ni baali eyo, mu moni ja MUSENGWA, banjaye enjongo ey'ohuleetanjo emiyaaya. Era Sawulo n'Abayisirayiri bosibosi, bahola omukolo n'esangaalo ery'amaani.

12

Endoma ya Samwiri esembayo

¹ Ng'ano Samwiri aloma Abayisirayiri bosibosi ati, "Nanjulirisa hiisi ehi mwandoma era n'abanja habaha.

² Naahani muli ni habaha ng'omutangirisi wenywe. Ese njono kulire, ndimo n'efi era n'abaana bange mbabano bali ni nenywe. Mbaaye mutangirisi wenywe ohunjwa mu bububuka wange ohwola hatyane.

³ Ndiise ono, mundumirise mu moni ja MUSENGWA ni nooyo oyu gajuhaho amafuta. Nyagangaho enombe y'omuutu yesiyesi? Nj'ani oyu nanyagaho nasugirya yiye? Era nj'ani oyu ndyakulangaho? Nj'ani oyu nyigirisangaho? Nj'ani oyu nalyaho enguzi hyandeetera ohwitaho emoni ni saala omusango? Nja hulija ni mba ni nahola hirala hu ebyo."

⁴ Ng'abaatu bamugobolamo baati, "Bbe sotulyakulangaho, wayire ohutunyigirisa oba ohulya enguzi hu muutu yesiyesi."

⁵ Nga Samwiri abaloma ati, "MUSENGWA n'omutobole wuwe nja bajulizi bange hu ebi ndomire olwa leero."

Nga bagobolamo baati, "Ehyo hituufu."

⁶ Ng'ano Samwiri aloma abaatu ati, "MUSENGWA nj'owatobola Musa ni Alooni era nj'owatusayo abasehulu benywe e Misiri.

⁷ Ale njahani mwemeerere njano majoleeye mu moni ja MUSENGWA mbahebulise ebiranj byosibyosi ebi MUSENGWA abaholeeye enywe n'abasehulu benywe.

⁸ "Yakobbo ni gatiina e Misiri, abasehulu benywe beriririra MUSENGWA abayeede era nga MUSENGWA atuma Musa n'Alooni batusa abasehulu benywe e Misiri babaleeta ohumenya mu hyalo hino.

⁹ “Aye abasehulu benywe beebirira MUSENGWA Hatonda waawe ng’abanayo mu bunjani wa Sisera omuduumisi w’enje lya Hazori n’eyiri Abafirisuuti n’eyiri habaha w’Abamowaabbu nga babahubba.

¹⁰ Ng’abasehulu benywe beriririra MUSENGWA baati, ‘Hwonoonire, huhubbire MUSENGWA omugongo, hujeeerhiise Bbaali n’Asitaroosi. Aye njahani tununule ohunjwa mu mihono j’abalabe beefe, hujja huhujeeeresanga.’

¹¹ Ng’ajo MUSENGWA atuma Yerubbu Bbaali* ni Bbaraka† ni Yefusa ni neese nga abanunula ohunjwa mu basigu benywe abaali ni babeswanigirihiise enjuyi josijosi, nga mumenya miyaaya.

¹² “Aye ni mwabona Nahasi habaha w’Abamooni n’abalumba, nga mundoma muuti, ‘Bbe, efe hwenda habaha ohutunuga’ wayire nga MUSENGWA Hatonda wenywe nj’owaali habaha wenywe.

¹³ Njahani, habaha oyu mwatobola nj’ono. Mwamusunga era MUSENGWA gamubanja ohubanjuga. Mumuweene?

¹⁴ Enywe ni habaha wenywe ni munatyenga MUSENGWA Hatonda wenywe, mwamujeeeresanga era mwamugonderanga, nandimujeeemerenga ebiragiro bibye, ebiitu biija hubatiiniranga bulaji.

¹⁵ Aye ni mutagonderanga MUSENGWA era singa mujeemera ebiragiro bibye, MUSENGWA aja hubaboneresa ng’olu gaboneresa abasehulu benywe.

¹⁶ “Ale njahani mugume, mubone ehyenjajisa ehi MUSENGWA ali huupi ohuhola.

¹⁷ Sihuli mu ndaalo j’endobooli? Aye nja husunga MUSENGWA aleete ohubbwabbwanuha n’efula. Muja hufaanika muuti mwahola hibi hibba ohusunga habaha.”

¹⁸ Ng’ajo Samwiri alomba MUSENGWA era hu ludaalo olwene olwo nga njabaajo ohubbwabbwanuha n’efula. Olw’ehyo, abaatu bosibosi batya bugali MUSENGWA ni Samwiri.

¹⁹ Ng’abaatu bosibosi baloma Samwiri baati, “Sunga MUSENGWA Hatonda wuwo atatwita olwohuba ni hwasunga ohutunja habaha, hwameeda hibi hu hibi.”

²⁰ Nga Samwiri abaloma ati, “Mutatya, wayire nga mwahola ehibi ohusunga ohuba ni habaha aye simuhubbanga MUSENGWA omugongo aye mumujeeeresanga n’omwoyo mulala.”

²¹ Simujumiryanga ebiitu ebibbote olwohuba binjuma mahulu. Sibisobola hubayeeda oba ohubanunula mu bugosi olwohuba binjuma mugaso.

²² Olw’esiina lirye, MUSENGWA saaja hulehajo baatu babe olwohuba hyamusangaasa ohubafuula babe.

²³ Aye ese, sihiraji ohubbenga mu moni ja MUSENGWA ohugaana ohubasabira. Era nja hubasomesa ebiraji eby’ohuhola era ebituufu.

²⁴ Aye mube baheneerefu ohutya MUSENGWA era mumujeeerese mu wesigwa n’emyoyo jenywe josijosi. Muhebulire muuti abaholeeye ebyenjajisa ebyene bingi.

²⁵ Ne ni munagumire hu huhola ebibi, enywe ni habaha wenywe, baja husihiirika.

13

Olutalo hu Bafirisuuti

¹ Sawulo gafuuha habaha nali n’emyaha adatu era ganjuga Yisirayiri emyaha ane n’ebiri.*

² Sawulo gatobola abasinde ekumi edatu ohunjwa mu Yisirayiri ohuba basirikale. Abasinde ekumi ebiri baali ni naye e Mikumasi n’e Bbeseeri ehvalo ehy’esozi era lukumi basigala ni Yonasaani e Gibbeya mu twale ly’e Bbenjamini. Abasigalajo gabaloma ohwagamayo mu mago gaawe.

³ Nga Yonasaani awaagala era asihiiirisa ekambi y’Abafirisuuti e Geebba era Abafirisuuti banjulira amanjuliro ago. Nga Sawulo aloma abahwenda bafuunje egwala abaatu bahumbaane ni babaloma baati, “Leha Ababbebbulaniya banjulire!”

⁴ Ng’Abayisirayiri bosibosi banjulira baati, “Sawulo awagaaye gasihiiirisa ekambi y’Abafirisuuti era ti njahani Yisirayiri esunire obucaayi ohunjwa eyiri Abafirisuuti.” Olw’ehyo basunga Abayisirayiri ohwenjimba hu Sawulo e Gilugaali.

⁵ Ng’Abafirisuuti bahumbaana ohusoola n’Abayisirayiri. Baali n’ebigaali by’amaŋe emitwalo edatu n’abasirikale kakaaga abaali hu mbalaasi ko n’abasirikale abandi bangi bugali hy’omujehe gwohwigobo ly’enyanya. Batiina bahola ekambi yaawe e Mikumasi, ebuŋwalyuba wa Bbesi Aveni.

* 12:11 12:11 Oba Gidyoni. † 12:11 12:11 Ono nje Bbedani mu Lubbebbulaniya. * 13:1 13:1 Ebyanjandiihiwa ebindi binjuma lunyiriri luno era Olubbebbulaniya lunjuma myaha eji gatagihiraho ohunjuga n’emyaha eji gahena mu bunjuga.

⁶ Abayisirayiri ni babona ebiitu ni biri bibi hu luuyi lwawe era ni bali hunyigirisa enje lyawe, nga behweha mu pungulu nomu madeño ko nomu mbagaanwa j'agabaale, nomu malonjo nomu sobere ejaali ni jinjumamo maaji.

⁷ Ababbebbulaniya abandi badulumama bambuha olwabi Yoludaani batiina e Gaadi n'e Giliyaadi.

Sawulo gasigala e Gilugaali era abasirikale bosibosi aba gaali ni nabo baali muhulebera ekoba.

⁸ Sawulo gaali e Gilugaali n'alindire Samwiri olwohuba gaali amulomire ohumulindaho endaaloo musanvu. Aye ng'abaatu batandiiha ohusalaana.

⁹ Nga Sawulo aloma ati, "Mundeetere enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo ey'ohuleetano emiyaaya." Nga Sawulo anaayo enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha.

¹⁰ Gaali gahahenanga ati ohunjaayo enjongo eyi bohya lyaguguliha, ng'anjo ni naano Samwiri goola, nga Sawulo atiina ohumuheesa.

¹¹ Nga Samwiri amubuusa ati, "Oholire hiina ehyo?"

Nga Sawulo amugobolamo ati, "Mbwenne abaatu ni basalaana ate ewe notaaja, n'Abafirisuuti ni bali huhumbaanira e Mikumasi,

¹² nga mula ndoma ti, 'Abafirisuuti baja huserengeta banumbe n'ano e Gilugaali ni kiiri husunga MUSENGWA buyeedi.' Olw'ehyo, hipalirihise ohunjaayo enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha."

¹³ Nga Samwiri amuloma ati, "Oholire hya bunjubebe. Ndonjambe hiragiho ehi MUSENGWA Hatonda wuwo gahuna. Obanga huhinjamba, gahanjaaye n'abejuhulu babo ohunjaga Yisirayiri emirembe n'emirembe.

¹⁴ Aye njahani obunugi buwo sibuja huba bwa sikiranos, MUSENGWA getoboleeye omuutu omwene oyu genda, aja hutangirira abaatu babe olwohuba ewe sonjambe biragiho bibye."

¹⁵ Ng'anjo Samwiri anjwa e Gilugaali asomoha e Gibbeya mu twale ly'e Bbenjamini. Nga Sawulo abala abasirikale abaali ni basigaaye ni naye ni bali lukaaga.

¹⁶ Sawulo n'omusaani wuwe Yonasaani n'abasirikale aba baali ni nabo, baali bataaye ekambi yaawe e Gibbeya† mu twale ly'e Bbenjamini, Abafirisuuti nibo ni bataaye ekambi yaawe e Mikumasi.

¹⁷ Ng'Abafirisuuti batusa mu kambi yaawe ebibubbu bidatu eby'abasirikale ohutiina ohunyagulula ebiitu. Ng'ehibubbu hirala hinjamba engira hitiina mu Ofura mu twale ly'e Suwaali.

¹⁸ Ehibubbu ehindi nga hitiina e Bbesi Horoni. Ng'ehibubbu ehohudatu hinjamba engira hitiina hu lwaha ohulengerera ameeho ga Zebboyimu n'otiina mu lulafu.

¹⁹ Mu hiseera ehyo, mu Yisirayiri mwanjumamo muutu wayire mulala owaali n'amanyire ohubbota ebisoosa olwohuba Abafirisuuti baloma baati, "Ababbebbulaniya baja hubbota epiima oba amafumo."

²⁰ Abayisirayiri ni bendanga ohunagala embago ej'emihono n'ejenjombe n'embasa n'amafumo, babinjiranga Bafirisuuti.

²¹ Basasulanga ebbeesa enyene enyingi ohunagala embago, n'esuluulu, n'emisolobyo, n'emisabbi, n'embasa.

²² Olw'ehyo, hu ludaalo olw'olutalo, njajuma muutu yesiyesi owaali n'epiima oba efumo ohutusaho Sawulo n'omusaani Yonasaani.

²³ Njahani Abafirisuuti banjindiiha ehibubbu hy'abasirikale baawe ohuhuuma hu ngira y'e Mikumasi.

14

Yonasaani ahola ehy'obusira

¹ Lulala, nga Yonasaani omusaani wa Sawulo aloma omuvubuka owamugingiranga ebisoosa ati, "Nja husomohe hutiine mu kambi y'Abafirisuuti." Aye sigalomeraho semwana.

² Sawulo gaali amenya hu butulilo ni Gibbeya njaaasi w'omusaala ogu balanga baati omukomamawanga ogwali e Miguroni. Gaali n'abasirikale lukaaga.

³ Mu abasirikale abo mwalimo Ahiya owaali ni gambaaye efodi ey'olugoye olwa laasi. Ahiya oyo gaali musaani wa Ahituubbu muganda wa Yikaboodi omusaani wa Fenekaasi omusaani wa Eli owaali omusengi wa MUSENGWA e Siilo. Njajuma owategeera Yonasaani n'atiinire.

† 13:16 13:16 Oba Geebba.

⁴ Hu luuyi n'oluuyi olw'engira omu Yonasaani gaali n'aja hubita ko goole mu kambi y'Abafirisuuti hwalihio agabaale agaleenje. Ogubaale ogundi ni bagulanga baati Bbozezi, n'ogundi baati Seene.

⁵ Ogubaale ogundi gwali mu maniino n'otiina e Mikumasi, ogundi gwali mu mehiriyo n'otiina e Geebba.

⁶ Nga Yonasaani aloma omuvubuka wuwe owamugingiranga ebisoosa ati, "Nja hwenjunglejo hutiine mu kambi y'abatali bahomole, somanya MUSENGWA gatujambiraho. Nanuma ehinjanga ohuhaya MUSENGWA ohununula omuutu, n'atambisa Abasirikale bangi oba badiidiri ohujangula olutalo."

⁷ Ng'omuvubuka amugobolamo ati, "Hola hiisi ehi huli hu mwoyo, ndi njalala ni neewe."

⁸ Nga Yonasaani amuloma ati, "Hola hutiine hwambuhe hwerage Abafirisuuti batubone.

⁹ Singa baloma baati, 'Mutuhumire eyo ohwola olu hunaaaje eyi muli,' huuja husigala anja huli.

¹⁰ Aye singa batuloma baati, 'Muuje eyi huli,' nga hutiina olwohuba aho haja huba ahabonero ahalaga haati MUSENGWA abanjayeeyo mu mihono jeefe."

¹¹ Nga bombi benyoha bemeerera anja Abafirisuuti basobola ohubabona. Abafirisuuti ni babalengera nga baloma baati, "Bona, Ababbebulaniya batulire mu malonjo omu babaaye ni behwehire!"

¹² Ng'Abasirikale b'Abafirisuuti baloma Yonasaani n'omuvubuka owaali n'ebisoosa baati, "Muuje njano hubasomese esomo."

Nga Yonasaani aloma omugegi w'ebisoosa wuwe ati, "N'ondeeho hubalumbe olwohuba MUSENGWA abanjayeeyo mu mihono j'Abayisirayiri."

¹³ Nga Yonasaani ahalambana n'atambisa emihono n'amagulu aniina njamugulu, n'oginga ebisoosa n'amulondaho egongo. Yonasaani gabulungula Abafirisuuti abanjweranga mu moni wuwe. Ne abagalehanga enyuma ni baguuye, owaginganga ebisoosa nj'owabahenereranga.

¹⁴ Mu hulumba ohudaayi ohwo, Yonasaani n'owebisoosa bibye, beeta abasinde abiri mu hitundu huupi ehy'eyiika.

¹⁵ Abafirisuuti bosibosi, abatiinanga ni banyaga n'abasirikale abaali mu kambi bateetema era njalino ohutya hungi olwohuba Hatonda ganjindiha musisi gateetema ehvalo.

Abayisirayiri banjangula Abafirisuuti

¹⁶ Abahuumi ba Sawulo abaali e Gibbeya mu twale ly'e Bbenjamini babona Abafirisuuti ni banjwerera embiro ni badulumira mu njuyi josijosi.

¹⁷ Nga Sawulo aloma abasirikale abaali ni naye ati, "Mubale abasirikale mubone abulano." Ni baabala, bahifaania baati Yonasaani n'amugegera ebisoosa nj'abaali ni banjumaŋo.

¹⁸ Nga Sawulo aloma Ahiya ati, "Leeta esanduuku ya Hatonda." Mu hiseera ehyo, yaali n'Abayisirayiri.

¹⁹ Sawulo ni gaali n'ahiroma n'omusengi wa Hatonda nga ohutabujaha hweyongera mu kambi y'Abafirisuuti. Olw'ehyo Sawulo galoma omusengi wa Hatonda ati, "Otafayo, leha hutiine."

²⁰ Ng'ano Sawulo n'abasirikale babe balumba Abafirisuuti. Bagaana Abafirisuuti ni bagwijeenemo eby'amaani, ni basimitana epiima abeene n'abeene.

²¹ Ababbebulaniya abaali n'Abafirisuuti mu kambi yaawe, batiina begaata hu Bayisirayiri abaali ni Sawulo ni Yonasaani.

²² Abayisirayiri abaali ni behwehire mu Efulayimu ehvalo ehy'ensozi ni banjira baati Abafirisuuti balihuduluma, nga banjwa mu byehwehere benimba hu bahyawo ohubbinga Abafirisuuti.

²³ MUSENGWA ganunula Abayisirayiri hu ludaalo olwo era ni baali ni basoola batiina babisyano e Bbesi Aveni.

Yonasaani anywaho omudugere

²⁴ Abasirikale Bayisirayiri baali banafu olw'enjala hu ludaalo olwo olwohuba Sawulo galayira ati, "Ehinjwabo hibe hu muutu yesiyesi ahomba hu hyomu tamu egulo ni lihiiri hwola ni kiiri hwesasusa abalabe bange." Olw'ehyo, njanuma owahomba hu hyomu tamu oludaalo lwosirwosi.

²⁵ Abasirikale bosibosi batiina mwidenjo nga basanjaana ebiyali by'omudugere ni gutonya hwiropa.

²⁶ Aye njanuma wayire mulala owaguhombaho olwohuba baali batya oweyamo wa Sawulo.

²⁷ Aye Yonasaani gaali samanyire ati semwana gaali ageene abaatu ohulya ehiitu hyosihyosi. Kale ganjamba esimbo gatimya mu biyali, gahomba omudugere ng'ango atandiha ohumoga bulani.

²⁸ Nga mulala hu basirikale amuloma ati, "Lataawo alayiyiye ati 'Ehinwabo hibe hu oyo analye emere olwa leero.' Era c'ehigira abasirikale ni banafunjire."

²⁹ Nga Yonasaani aloma ati, "Laata yange aleeteeye abaatu ebigosi. Mubone ng'olu ndi humoga bulani olwotudugere otu pwa huhombaho.

³⁰ Singa abaatu baliyeeho hu munyago ogu basunire ohunwa hu Bafirisuuti. Hani Abafirisuuti abafuuye bahali bangi bugali."

³¹ Hu ludaalo olwo oluvanyuma lw'Abayisirayiri ohwita Abafirisuuti ohunwera erala e Mikumasi ohwola Ayijalooni, banulira ni badembire.

³² Olw'ehyo, banjamba emere eyi banyaga hu Bafirisuuti nga balya. Era beeta etaama n'enjombe n'enyana j'enjombe nga balya ni batahenenyemo n'amafugi.

³³ Nga njabaano owalomera Sawulo ati, "Bona, abaatu balihubbenga mu moni ja MUSENGWA ni balya enyama eyirimo amafugi."

Nga Sawulo aloma ati, "Ehyo hibi bugali! Munjiringisye ogubaale muguleete njano."

³⁴ Ng'aloma ati, "Mutiine eyiri abaatu mubalome muuti, 'Hiisi muutu aleete enjombe n'etaama mujiisalire njano, mujirye. Mutabbenga mu moni ja MUSENGWA ni mulya enyama eyi hirimo amafugi.' "

Ng'owiire owo hiisi muutu njira esaame yiye ng'ayisala.

³⁵ Nga Sawulo atongolera MUSENGWA ehituuti. Era ogwo, nj'ogwali omulundi omudaayi ohuhola atyo.

³⁶ Ehyo ni byanjwa, nga Sawulo aloma ati, "Muhole hwihirire huwaagale Abafirisuuti owiire buno hubanyagulule paka mu mugamba era hubeete hutalehanjo kadi mulala."

Nga bamugobolamo baati, "Hola hiisi ehi onabone oti nj'ehirani."

Aye omusengi wa Hatonda galoma ati, "Muhole hwebuuseho hu Hatonda."

³⁷ Olw'ehyo, Sawulo gebuusa hu Hatonda ati, "Tiine numbe Abafirisuuti onabaneyo mu mihono j'Abayisirayiri?" Aye Hatonda sigamugobolamo hiitu hu ludaalo olwo.

³⁸ Nga Sawulo aloma abaduumisi bamanje ati, "Muuje njano enywe abatangirisi bamanje hufaanie ehibi ehi huholire olwa leero.

³⁹ Mu butuufu oweene ng'olu MUSENGWA ali nj'Omwene Bulamu aja Yisirayiri obunjangusi, nolu anaabe nje Yonasaani omwana wange, ali n'ohufa." Aye njanuma wayire mulala owamusimula.

⁴⁰ Nga Sawulo aloma Abasirikale bosibosi ati, "Mwemeerere hu luuyi olwo, ese ni Yonasaani huja hwemeerera hu luuyi luno."

Nga bagobolamo baati, "Hola ehi obona oti nj'ehirani."

⁴¹ Nga Sawulo alomba MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ati, "Lwahiina ndiwungobolemo olwa leero?" Husunga otulomere nj'ani omubbengi. Mwana wange Yonasaani, ndiise oba abaatu babo Abayisirayiri? Nga ahalulu hagwa hu Yonasaani ni Sawulo, nga ehyo hyejereesa Abayisirayiri abandi

⁴² Nga Sawulo aloma ati, "Muhubbe ahalulu njagati wange ni Yonasaani musaani yange." Ni bahubba ahalulu, hagwa hu Yonasaani.

⁴³ Nga Sawulo aloma Yonasaani ati, "Ndomere ehi oholire."

Nga Yonasaani amulomera ati, "Kombireho omudugere mutotono guuti ni tambisa esimbo yange. Njaahani ndi n'ohufa!"

⁴⁴ Nga Sawulo aloma ati, "Hatonda gangudye n'obuhambwe singa Yonasaani soofa!"

⁴⁵ Aye ng'abaatu baloma Sawulo baati, "Sihusobola huganya Yonasaani ohufa olwohuba nj'oleteeye Yisirayiri ohunjangula etalo! Bbe. Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, njanuma wayire lufiri oluuja ohunwa hu mutwe gugwe olwohuba ehi aholire olwa leero ahiholire olw'amaani ga Hatonda." Olw'ehyo nga balehula Yonasaani bamunjonja ohufa.

⁴⁶ Nga Sawulo alehera anjo ohulonda hu Abafirisuuti era nga bagamayo e waawe.

⁴⁷ Oluvanyuma lwa Sawulo ohufuuha habaha wa Yisirayiri gasoola n'abalabe babe abo bosibosi abaali hiisi njatu: Abamowaabbu n'Abamooni n'Abedomu n'abahabaha ba Zoobba n'Abafirisuuti. Era hiisi aja gacuhiranga, gabanjangulanga.

⁴⁸ Gasoola hisira hyene ganjangula Abameleki, ganunula Abayisirayiri ohunwa mu mihono j'abo ababawaagalanga.

⁴⁹ Abasaani ba Sawulo baali mbaba: Yonasaani ni Yisivi ni Malukisuwa. Omuhaana wuwe omuhulu gaali nje Mirabbu era omujere gaali nje Mikaali.

⁵⁰ Omuhasi wa Sawulo gaali nje Ahinowaamu omuhaana wa Ahimaazi. Omuduumisi w'ene lirye gaali nje Abbuneeri omusaani wa Neeri. Neeri gaali mujere wa semwana wa Sawulo.

⁵¹ Kiisi semwana wa Sawulo ni Neeri semwana w'Abbuneeri bombi baali basaani b'Abbiyeeli.

⁵² Mu biseera by'obunugi wa Sawulo byosibyosi, gaali mu hunjirijana n'Abafirisuuti. Olw'ehyo, Sawulo ni gabonanga omuutu ow'amaani oba omusira, gamunjanganga gengira ene lirye.

15

Olutalo n'Abameleki

¹ Lulala, Samwiri galoma Sawulo ati, "Ndiise oyu MUSENGWA gatuma ohuhujuhaho amafuta ofuuhe habaha wa Yisirayiri. Olw'ehyo, njuliirisa obuhwenda ohunwa eyiri MUSENGWA.

² MUSENGWA Omwene Manje aloma ati, 'Nja huboneresa Abameleki olwohuba basoosa Abayisirayiri ni baali ni banjwa e Misiri.

³ Naahani lumba ere wiite Abameleki osihiirise hiisi ehi bali nahyo. Otaleha hiitu hyosihyosi, yiita abasinde n'abahasi n'abana era osihiirise enjombe n'etaama n'enamiya ni nasugirya.' "

⁴ Ng'ano Sawulo alanga abasirikale babe bahumbaanira e Telayimu ng'ababala. Abasirikale abohu magulu ohunwa mu Yisirayiri baali emitwalo abiri, n'abasirikale omutwalo mulala ohunwa mu hiha hya Yuda.

⁵ Nga Sawulo n'abasirikale babe batiina mu hibuga hy'Abameleki, babeteegera mu hiiho.

⁶ Nga Sawulo aloma Abakeeni ati, "Munwenjo mulehe Abameleki tabasiihiirihisa njalala ni nabo olwohuba mwalaga Abayisirayiri bosibosi ehyere ni banjwa e Misiri." Olw'ehyo, ng'Abakeeni banjwanjo baleha Abameleki.

⁷ Ng'ano Sawulo awaagala Abameleki ohunwa e Kavira ohwola e Suuri, ebuwalyuba w'e Misiri.

⁸ Ganjamba Agagi habaha w'Abameleki gamunjira mulamu ng'asiihiirihisa erala abaatu babe bosibosi n'epiima.

⁹ Aye Sawulo n'ene lirye nga basaasira Agagi n'etaama n'enjombe ejaali ni jiboneha obulanji n'enyana j'enjombe ko n'etaama ejasava, hiisi hiitu ehyali ehiranji. Ehyo sibabisiihirisa ohutusaho basiihiirihisa erala hiisi ehyali hiniambiniambi.

MUSENGWA agaana Sawulo nga habaha

¹⁰ Ng'ano MUSENGWA aloma Samwiri ati,

¹¹ "Nehebulisa lwahiina nafuula Sawulo ohuba habaha olwohuba gapooyeho era saholera hu biragiroye byange." Ehyo hyadambya Samwiri era galiririra MUSENGWA owiire owo wosiwosi.

¹² Mu mugamba pwipwipwi Samwiri genyoha ng'atiina eyiri Sawulo. Aye ni goolayo bamulomera baati, "Sawulo atiinire e Karumeeli, eyo atongoyeeyo ehy'ohumuhebuliriraho olw'ohunjangula Abameleki gahena gatiina e Gilugaali."

¹³ Samwiri ni goola nga Sawulo amuloma ati, "MUSENGWA ahunje ekabi! Kolire ehi MUSENGWA gandoma."

¹⁴ Nga Samwiri amuloma ati, "Ne ohubbalala hw'etaama n'ohumoola hw'enjombe ohupulira hubaaye huutye?"

¹⁵ Nga Sawulo amugobolamo ati, "Ejo abasirikale bajituhise hu Abameleki, babuyeemo enjombe n'etaama ejisingirayo erala obulanji ohujinjongera MUSENGWA Hatonda wuwo. Aye husiihiirihise ebindi byosibyosi."

¹⁶ Nga Samwiri amuloma ati, "Noleera. Leha kulomere ebi MUSENGWA gandomire mu hiire ehiihyehiise olwa leero."

Nga Sawulo amuloma ati, "Ndomere."

¹⁷ Nga Samwiri amuloma ati, "Wayire waali webona oti njanjuma ehi oli, MUSENGWA gahutobola gahufuula habaha w'ebiha bya Yisirayiri.

¹⁸ Ng'ahena ahutuma n'ahuloma ati, "Tiina osiihiirihise erala abahosi b'ebibi abo, Abameleki, basoose ohwola olu oja hubasiihirisa obahenerenjo erala."

¹⁹ Lwahiina siwagondye MUSENGWA? Lwahiina waluluhaniye ebyayo wereetera ohuhola ehibi mu moni ja MUSENGWA?"

²⁰ Nga Sawulo amugobolamo ati, "Ese nagondeye MUSENGWA era nahola omulimo ugu gaatuma. Nasihirihisa erala Abameleki, nanamba habaha Agagi namuleeta.

²¹ Abasirikale baanamba etaama n'enjombe eji banyaga mu lutalo ejiboneha obulanji bajireete n'ano e Gilugaali ohunongera MUSENGWA Hatonda wuwo."

²² Aye Samwiri gamugobolamo ati, "Ojeega oti MUSENGWA asangaalira enjongo eri bohya ehwiye iyaguguliha n'ebirabo ye ehi ahira ohwenda ohumugondera. Ohumugondera hihira ohunjaayo etaama ejamasavu.

²³ Ohujeemera MUSENGWA hibi era hiri hy'ohuhola eby'obufumu n'ohuba mutengu hiri hy'ojumirya ebibbote. Era olwohuba ojemeeye ehiraagi hya MUSENGWA, yeesi ahutuhiseho owahabaha."

²⁴ Ng'ango Sawulo aloma Samwiri ati, "Hituufu mbengire. Ndipambe hiragi hya MUSENGWA n'ohulaabbira huhwo. Tiiye abasirikale natiinira hu byawe.

²⁵ Naahani kwegayirira sonine ebibi byange, ogobolejo nahajumirya MUSENGWA."

²⁶ Nga Samwiri amugobolamo ati, "Sinja hwagama. Ojemeeye ehiraagi hya MUSENGWA era yeesi ahutuhiseho hu wahabaha wa Yisirayiri."

²⁷ Samwiri ni gaali n'acuha anwenjo, Sawulo gafuhumira ehiganduula hihye nga hidyebuuha.

²⁸ Nga Samwiri amuloma ati, "MUSENGWA ahumamuyeho owahabaha wa Yisirayiri olwa leero era gabuḅa muliranwawo, omuutu owundi ahuhira ewe.

²⁹ Owenono Hatonda wa Yisirayiri simuutu ti anadulinge oba ohucuusa ebijeeego bibye."

³⁰ Nga Sawulo amuloma ati, "Mbengire aye kusunga otaswasa mu moni j'abatangirisi b'abasirikale n'Abayisirayiri, hwagameyo ni neewe njumirye MUSENGWA Hatonda wuwo."

³¹ Ng'ango Samwiri gagamayo ni Sawulo nga Sawulo ajumirya MUSENGWA.

³² Nga Samwiri aloma ati, "Mundeetere n'ano Agagi habaha w'Abameleki."

Nga Agagi anwayo mula n'ajeega ati, "Sibasobola hunjita naahani. Ebyo byanjooye."

³³ Aye Samwiri gamuloma ati, "Ng'olu obaayenga n'oleetera abahasi ohufirwa abaana baawe, ni maawo yeesi aja hunjuma mwana." Nga Samwiri geetira Agagi mu moni ja MUSENGWA e Gilugaali.

³⁴ Ng'ango Samwiri ahena atiina e Raama aye Sawulo niye gatiina mu mago gage e Gibbeya ehibuga hya Sawulo.

³⁵ Enaku yanamba Samwiri olwa Sawulo aye sigagobolayo humuhubbaho moni nindi ohwola olu gafa. Era MUSENGWA gehebulisa olw'ohufuula Sawulo habaha wa Yisirayiri.

16

Samwiri ajuha hu Dawudi amafuta

¹ Lulala MUSENGWA galoma Samwiri ati, "Olyosa neena ohwenunamira olwa Sawulo? Mutuhiseho owahabaha wa Yisirayiri. Yijusa olwiga amafuta, oḅambe engira otine e Bbeserekemu ewa Yese. Tobooye mulala hu basaani babe ohuba habaha."

² Aye Samwiri gamuloma ati, "Natiine tye? Ni hinahagwe Sawulo mu hutwi, aja hunjita!"

Nga MUSENGWA amuloma ati, "Tiina n'esodi y'enjombe, olome oti, 'Nijire ohuḅa MUSENGWA enjongo.'

³ Onahalome Yese abenjo hu mukolo ogw'ohunayo enjongo, nahahulage ehy'ohuhola. Onahajuhe amafuta hu oyo oyu nahahulage."

⁴ Samwiri gahola ehi MUSENGWA gamuloma. Ni goola e Bbeserekemu, abatangirisi b'ehibuga ni bamubona, bateetema. Era nga bamubuusa baati, "Wuujiere lw'obulanji?"

⁵ Nga Samwiri abagobolamo ati, "Lw'obulanji. Nijire ohuḅa MUSENGWA enjongo. Mwegwalaase muuje mu nejimbeho mu hunjaye enjongo." Ng'ango agwalaasa Yese n'abasaani ng'ahena abaniirisa hu mukola ogw'ohunayo enjongo.

⁶ Ni boola, nga Samwiri alengera Eliyaabbu, ng'ajeega ati, "Mu butuufu, omusinde ono owemereeye mu moni ja MUSENGWA, nj'oyu atobooye."

⁷ Aye MUSENGWA ng'aloma Samwiri ati, "Otafa hu mboneha yiye oba obuleeni wuwe, ese mugeene. MUSENGWA sabona ng'olu abaatu babona. Abaatu babona byahu mugulu aye MUSENGWA alengera ehiri mu mwoyo."

⁸ Ng'ango Yese alanga Abbinadabbu, abita mu moni ja Samwiri. Aye Samwiri gamuloma ati, "Era wayire nj'ono MUSENGWA samutobole."

⁹ Nga Yese aleeta Saama, nga Samwiri amuloma ati, "Wayire nj'oyo, MUSENGWA samutobole."

¹⁰ Yese ganjira abasaani babe omusanvu babita mu moni ja Samwiri. Ne Samwiri gamuloma ati, "Mu abo paamo oyu MUSENGWA atobooye."

¹¹ Olw'ehyo, Samwiri gabuusa Yese ati, "Bano nj'abasaani babo aba oli ni nabo bojene?"

Nga Yese amugobolamo ati, "Ehisigaayeyo naakoma ne ali hwemera etaama."

Nga Samwiri amuloma ati, "Tuma bamuleete, sihunehale ohwola olu anaaje."

¹² Ng'amutumisa bamuleeta. Gaali afaana bulanji era n'ali munjoono.

Ng'anjo MUSENGWA aloma Samwiri ati, "Yinyoha omujuheho amafuta. Oyo nje niye."

¹³ Nga Samwiri anjamba olwiga olwijuuye amafuta ng'amujuhaho n'abalebe babe ni babona. Era ohunjwa hu ludaalo olwo, ng'Omwoyo wa MUSENGWA geeha hu Dawudi ng'abanga ni naye mu bulamu wuwe. Ng'anjo Samwiri gagama e Raama.

Dawudi amenya mu lubiri lwa Sawulo

¹⁴ Naahani Omwoyo wa MUSENGWA gaali anjooye hu Sawulo ng'omwoyo omubi ohunjwa ewa MUSENGWA gumugudyanga.

¹⁵ Abajeeresesa ba Sawulo bamuloma baati, "Bona, omwoyo omubi ohunjwa ewa Hatonda ali huhugudya.

¹⁶ Leha musengwa yeefe, alagire abajeeresesa babe bendule omuutu amanyire ohuhubba ahatongooli. Aja huhahubbanga hiisi olu omwoyo omubi ohunjwa ewa Hatonda gunahubandenga gwahugudya ng'ojuliraho bulanji."

¹⁷ Nga Sawulo aloma abajeeresesa babe ati, "Muheje omuutu asobola ohuhubba obulanji ahatongooli mu mundeetere."

¹⁸ Ng'anjo mulala hu bajeeresesa amuloma ati, "Yese ow'e Bbeserekemu ali n'omusaani amanyire ohuhubba ahatongooli. Musinde musira ate musooli. Amanyire ohuloma bulanji era munjoono. Era MUSENGWA ali njalala ni naye."

¹⁹ Nga Sawulo atuma abahwenda ohutiina ewa Yese bamulome baati, "Peerese Dawudi omusaani wuwo, owemera etaama."

²⁰ Nga Yese anjamba nasugirya ayitwiha emigaati n'omwenge gwomu mizabbibbu n'agutaaye mu sanu ey'ehyanjo n'embusi eperepere abijeerehesa njalala ni Dawudi eyiri Sawulo.

²¹ Nga Dawudi atiina ewa Sawulo, atandiha ohumujeeresanga. Sawulo genda Dawudi bugali weene gamwangala ohuba omugegi w'ebisoosa bibye.

²² Nga Sawulo arindihira Yese obuhwenda obuloma buuti, "Kusunga olehe Dawudi abenga mujeeresesa wange olwuhoba ganesiimisa."

²³ Era hiisi olu omwoyo mubi ohunjwa ewa Hatonda gwatulugunyanga Sawulo, Dawudi ganjambanga ahatongooli ng'ahubba. Ng'omwoyo omubi ogwo gujwa hu Sawulo, ng'anjulira bulanji.

17

Abafirisuuti begaata ohusoosa Abayisirayiri

¹ Lulala, Abafirisuuti bahumbaania eje lyawe mu hibuga hy'e Sooko mu Buyudaaya baje mu lutalo. Nga bata ekambi yaawe mu hifo ehi balanga baati Efesi Damimu njagati wa Sooko ni Azeka.

² Nga Sawulo n'Abayisirayiri bahumbaana era nga bata ekambi mu hiiho hya Ela nga betegeha ohusoola n'Abafirisuuti.

³ Abafirisuuti baali hu hasosi eruuyi, n'Abayisirayiri boosi ni bali hu hasosi ahandi, njagati waawe ni njaliho ehiiho.

⁴ Ng'anjo Omusinde oyu balanganga baati Golyasi ohunjwa mu hibuga hy'e Gaasi gesonjolayo ohunjwa mu kambi y'Abafirisuuti ajojoberesesa Abayisirayiri. Obuleeni, omusinde oyo gaali anjasa efuuti mwenda.

⁵ Golyasi oyo ohwehuuma ehisago ohutamwolaho hu mubiri, gambalanga ekofira ey'ehihomo ko n'ekooti ey'ehyoma ni hijesa ekilo huupi ataanu namusaafu.

⁶ Era gaali gambaaye ehyoma hu magulu gage, n'ataaye n'efumo ery'ehyoma hu mabega.

⁷ Olunyago lw'efumo lirye lwali lubbala ehihena. Era obusito w'ehyoma ehi babbotamo efumo eri bajooma hu lunyago olwo, bwaali bujesa ekilo musaafu. Omusirikale owamunambiranga engabo yiye nj'owamwehereranga mu moni niye omwene ko galondaho.

⁸ Golyasi gemeerera gabogohera eje lya Yisirayiri ati, "Lwahiina munwayo mwereega anjo ohwenda ohusoola? Ese sindi Mufirisuuti era enywe simuli beedu ba Sawulo? Mwetobolemo omusinde ow'ohusoola ni neese hubone.

⁹ Singa gasoosa ganjita, huja hufuuha beedu benywe aye singa munjina namwita, muja hufuuha beedu beefe.”

¹⁰ Ng’Omufirisuuti oyo aloma ati, “Olwaleero luno nenda mbone ehiginiha eje lya Yisirayiri. Muupe omusinde husoole.”

¹¹ Sawulo n’Abayisirayiri bosibosi ni banjulira ebibono ebyo, banwamo amaani era batya bugali.

Dawudi atiina mu kambi ya Sawulo

¹² Dawudi gaali musaani wa Yese ohujwa mu Efulayimu e Bbeserekemu mu Buyudaaya. Yese oyo gaali n’abasaani munaana era mu hiseera aja Sawulo ganjugira, gaali asahulujire.

¹³ Abasaani ba Yese abadatu abahulu, baali batiinire ni Sawulo mu lutalo. Era omudaayi gaali nj’Eliyaabbu, owohubiri gaali nj’Abbinadabbu n’owohudatu gaali nje Saama.

¹⁴ Dawudi niye nj’owaali nakoma. Abasaani ba Yese abahulu abadatu, baali muje lya Sawulo.

¹⁵ Aye Dawudi gatiinanga eyiri Sawulo, ne ni gagamayo e Bbeserekemu ohwemera etaama ja semwana.

¹⁶ Ohuhena endaalo amahumi ane, Omufirisuuti gesonolangayo hiisi mugamba n’egulo gajojoberesa eje ly’Abayisirayiri.

¹⁷ Lulala, Yese galoma Dawudi omusaani wuwe ati, “Njirira abaganda babo esanju yino ey’engaano ekalange n’emigaati jino ehumi. Yangujaho otiine mu kambi mu bali.

¹⁸ Era onjire n’omuduumisi w’ehibinja hyawe ebitele bino ehumi eby’omuzigo ogwomu mabeere. Tiina obone embeera eyi abaganda babo balimo era oleete ehitu ehiraga hiiti hituufu obaweneho.

¹⁹ Abalebe babo abo bali ni Sawulo n’enje lya Yisirayiri mu hiiho hy’e Ela basoosa Abafirisuuti.”

²⁰ Nga mu mugamba pwipwipwi Dawudi ng’asigira omwayi wahye ebyayo, ng’agega emere atandiha olugendo ng’olu semwana Yese gaali n’amulomire. Goola mu kambi mu hiseera ehi basirikale baali ni basimbuhiramo ohutiina mu bifo byawe ebyohusoola era baali bembamba enyembo j’etalu.

²¹ Abayisirayiri n’Abafirisuuti baali basidihire amakanda hiisi eje ni lyeteehateeha ohuwaagala eryahye.

²² Nga Dawudi alehera omuhuumi emigangi jije ng’aduluma atiina aheesaho abalebe babe.

²³ Ni gaali n’aloma ni nabo, ng’Omufirisuuti Golyasi habbeehe ohujwa e Gaasi, gesonolayo abajojoberesa ng’olu gaali nahiholanga. Nga Dawudi anjulira.

²⁴ Abayisirayiri ni balengera habbeehe nago, nga bosibosi banyola olw’ohutya ohungi ohu baali ni nahwo.

²⁵ Nahani Abayisirayiri baali bali hulomanga baati, “Mubona omusinde oyo ng’olu abererera ni gesonolayo? Ehimuleeta hujerega Yisirayiri. Omuutu aja humwita, habaha aja humuja obunjinda bungi era ahene amuje n’omuhaana wuwe. N’abomu mago ga semwana aja hubatusa hu hujanga omusolo mu Yisirayiri.”

²⁶ Ng’ango Dawudi abuusa abasinde abaali ni bemereeye anjo ohuupi ni naye ati, “Baja huholera hi omuutu aja hwita Omufirisuuti ono, gatusa eduho hu Yisirayiri? Omufirisuuti ono atali muhomole geranga nj’ani ko geginihe ohujerega eje lya Hatonda Omwene Bulamu?”

²⁷ Nga bamugoboleramo ebi baali ni balomire baati, “Ebyo mbebi baaja huja omuutu aja humwita.”

²⁸ Eliyaabbu muhulu ya Dawudi ni gamujulira n’aloma n’abasinde abo, gamweny-oharamo n’obusungu ng’amubuusa ati, “Hiina ehi buujire ohuhola njano? Era obutaama obuleheeye nj’ani mu lulafu? Manyire ng’olu wepaahapaaha era ng’olu omwoyo gugwo gwijuuye obunafuusi. Ehi huleetire sihindi ohutusaho ohubona abasoola.”

²⁹ Nga Dawudi amugobolamo ati, “Naahani kolire hibi hi? Olwo, tabuusa n’ohubuusa?”

³⁰ Ng’anjwanjo acuhira omuutu owundi, amubuusa ehibuuso c’ehyene. Ng’abasirikale era bamugobolamo ng’olu bandi baali ni bamulomire oludaayi.

³¹ Ebi Dawudi galoma, babilomera Sawulo, nga Sawulo amutumisa.

³² Nga Dawudi aloma Sawulo ati, “Nanjume muutu anwamo omwoyo olw’Omufirisuuti oyo. Ese omwidu wuwo, n’atiine n’asoola ni naye.”

³³ Nga Sawulo agobola mu Dawudi ati, “Sosobola husoola n’Omufirisuuti oyo! Ewe ohiiri mwana mujere, ate niye ahulire n’asoola ohujwa mu buvubuka wuwe.”

³⁴ Ne Dawudi galoma Sawulo ati, "Ese omuñeeresa wuwo, mbaaye neemera etaama ja laata yange. Epologoma oba esolo ejindi ekambwe ni jahajire januula etaama,

³⁵ nahajirumbire najihubba era najitusaho etaama. Ni jahacuuhiye, nahajiguyeho najihubba, nahena najiita.

³⁶ Ese omuñeeresa wuwo neetire epologoma n'esolo ejindi ekambwe. Era naahole Omufirisuuti oyo atali muhomole ng'olu nahola esolo ejo olwohuba anyomire enje lya Hatonda Omwene Bulamu.

³⁷ MUSENGWA owaaponia epologoma n'esolo ejindi ekambwe, aja huponia Omufirisuuti oyo."

Nga Sawulo aloma Dawudi ati, "Tiina era MUSENGWA abe ni neewe."

³⁸ Ng'ano Sawulo anamba ebyambalo bibye abyambasa Dawudi, ng'amufiia ekofira ey'ehihomo era ng'amwambasa n'ehyambalo hy'ehyoma.

³⁹ Nga Dawudi gesidiha n'epiima ya Sawulo hu hyambalo ehyo, ng'agesyaho ohugenda olwohuba gaali sabinarire.

Ng'aloma Sawulo ati, "Sisobola hutiina ni nambaaye bino olwohuba simbinaririye." Nga Dawudi abyeyambula.

⁴⁰ Ng'anamba esimbo yiye mu ngalo, ahena gangala amabaale ataanu amalangi ohunya mu haabi, agata mu sanu eyi gabanga ni nayo ni geemera, ng'anamba esumuulo yiye, gegerera ohuupi nanja Mufirisuuti gaali.

Dawudi anangula Golyasi

⁴¹ Ng'Omufirisuuti n'owamuñambiranga engabo n'amutangiiyemo, geyongera ohwigerera ana Dawudi gaali.

⁴² Omufirisuuti ni galengera Dawudi gamunyooma olwohuba gabona ti gaali ahiiri museere era nafaana bulaji.

⁴³ Ng'Omufirisuuti aloma Dawudi ati, "Ndi mbwa, konyo buuje eyindi n'esimbo?" Era Omufirisuuti gaduula Dawudi mu masiina ga bahatonda babe.

⁴⁴ Ng'Omufirisuuti aloma Dawudi ati, "Nja n'ano, nagabule enyuni n'esolo ejomwisugu omulambo gugwo."

⁴⁵ Nga Dawudi aloma Omufirisuuti ati, "Buuja eyi ndi n'epiima n'efumo n'omusabbi aye ese niija eyi oli mu siina lya MUSENGWA Omwene Manje era Hatonda w'enje lya Yisirayiri, oyu onyoomire.

⁴⁶ Oludaalo luno MUSENGWA anahuhuupe era nahuhubbe werafuula omunyiha nahena nahutemeho n'omutwe. Era olwaleero nagabule enyuni n'esolo ejomwisugu emirambo j'enje ly'Abafirisuuti era amawanga gosigosi gaja humanya gaati mu Yisirayiri mulimo Hatonda.

⁴⁷ Abo bosibosi abahumbeene n'ano banategeere baati MUSENGWA sanonjola lw'efumo n'epiima olwohuba MUSENGWA nj'asoola olutalo era anabaneyo mwesimwesi mu muhono gwefe."

⁴⁸ Omufirisuuti ni gegerera ana Dawudi gaali ohumuwaagala, nga niye aduluma n'atiina eyi ali bagaanane.

⁴⁹ Nga Dawudi anamba mu sanu yiye atusaamo ebaale, alita mu sumuulo alijuguja nga lihubba Omufirisuuti mu weeni lihena lingira mugati era ng'agwa mafumaaye.

⁵⁰ Nga Dawudi anangula Omufirisuuti n'atambisa esumuulo n'ebaale, n'anjuma piima mu ngalo yiye, gahubba Omufirisuuti gagwa n'asasi era gamwita.

⁵¹ Nga Dawudi aduluma atiina amwemeereraho. Era ng'asonolayo epiima y'Omufirisuuti enyene mu hirutu hyayo. Oluvanyuma lw'ohumwita, gamutemaho omutwe.

Abafirisuuti ni babona habbeehe waawe oyu bepaahisanga n'afuuye, nga baduluma.

⁵² Ng'ano abasirikale ba Yisirayiri n'abomu twale ly'e Buyudaaya basimbuha batiina mu moni ohulumba Abafirisuuti, bababbingirira ni babomberera ohwola olu baboosa hu mulyango gw'ehibuga hy'e Gaasi n'Ekurooni. Emirambo j'Abafirisuuti jandagalana hu luguudo lw'e Sarayimu olutiina e Gaasi ohwola Ekurooni.

⁵³ Abayisirayiri ni baagamayo ni banja ohubbingirira Abafirisuuti, nga banyagulula ebyali mu kambi yaawe.

⁵⁴ Ng'ano Dawudi anamba omutwe gw'Omufirisuuti agunjira e Yerusaalemu aye ganamba ebisoosa by'Omufirisuuti oyo gabita mu weema yiye.

Dawudi afuuha mulala hu baduumisi ba Sawulo

⁵⁵ Sawulo ni gabona Dawudi n'atiina ohusoosa Omufirisuuti, ng'abuusa Abbuneeri omuduumisi w'enje ati, "Abbuneeri, omuseere oyo, musaani w'ani?"

Ng'Abbuneeri amugobolamo ati, "O habaha, mu mazima ameene, simumanyire."

⁵⁶ Nga habaha amuloma ati, "Yendulirisa semwana w'omuvubuka oyo."

⁵⁷ Dawudi ni gaali ni gahagobola mu hwita Omufirisuuti, Abbuneeri gamunjira eyiri Sawulo era Dawudi gaali ahidedereeye omutwe gw'Omufirisuuti.

⁵⁸ Nga Sawulo amubuusa ati, "Muvubuka, oli musaani w'ani?"

Nga Dawudi amugobolamo ati, "Ndi musaani wa Yese omwidu wuwo ohujwa e Bbeserekemu."

18

Esaalwa yijamba Sawulo olwa Dawudi

¹ Dawudi ni gahena ohuloma ni Sawulo, gasisikana Yonasaani omusaani wa Sawulo ng'ango ni naango bafuuha bameeri, era Yonasaani genda Dawudi n'omwoyo mulala.

² Ohujwa hu ludaalo olwo, Dawudi gamenya ni Sawulo era sigamufugiirira hwagamayo ewaawe.

³ Nga Yonasaani aholo endagaano ni Dawudi olwohuba gamwenda ng'olu gaali ni geyenda omwene.

⁴ Yonasaani geyambula ehiganduula gahiŋa Dawudi, gamuŋa n'ehyambalo hihye eh'yetalu n'epiima n'ehirasula obusaale era n'omusipi gugwe.

⁵ Hiisi ehi Sawulo gatumanga Dawudi ohuhola, gahiholanga bulani bugali era ehyo hyagira Sawulo gamuta hu daala erylamaugulu mu ŋe lirye. Ehyo hyasangaasa hiisi muutu n'abaduunisi bamanje.

⁶ Ni baali ni bagobolayo engo Dawudi n'ahenire ohwita Omufirisuuti, abahasi banjwa mu bibuga byosibiyosi ehyomu Yisirayiri ohubona habaha Sawulo. Baali bamba n'esangaalo ni bahina era ni bahubba n'ebivuga.

⁷ Mu husanjalya, bembanga baati, "Sawulo geetire ekumi ne Dawudi geetire mitwalo."

⁸ Ebibono ebyo byaleetera Sawulo ohuluŋa bugali weene. Ng'aloma ati, "Dawudi bamubalaho mitwalo aye ese kumi jooka! Njahaani hiina ehisiigaaye ohutusaho ohupiraho owahabaha?"

⁹ Ohujwa hu ludaalo olwo, Sawulo gatandiha ohujambira Dawudi egongi.

¹⁰ Ni wahya, ng'omwoyo omubi ohujwa eyiri Hatonda gubanda Sawulo n'amaani. Ng'atandiha ohulogotana mu nyumba yiye ne Dawudi gahubba ahatongooli ng'olu gaholanga. Sawulo gaali anambire efumo mu ngalo.

¹¹ Nga Sawulo aloma mu mwoyo gugwe ati, "Leha Dawudi mubambe hu hiteepe." Ng'amuholona efumo emirundi ebiri aye Dawudi n'alyebaaya.

¹² Sawulo gaaty'a Dawudi olwohuba MUSENGWA gaali ni Dawudi ne niye n'amunjooyeho.

¹³ C'ehyagira Sawulo gamwetusa ho ng'amufuula omuduunisi w'abasirikale olukumi, nga Dawudi abatangiriranga mu talo.

¹⁴ Hiisi ehi Dawudi gaholanga gabitangamo olwohuba MUSENGWA gaali njalala ni naye.

¹⁵ Sawulo ni gabona ng'olu Dawudi gabitangamo mu hiisi hiitu ehigaholanga, nga geyongera ohumutya.

¹⁶ Nga abaatu bosibosi mu Yisirayiri nomu Buyudaaya benda Dawudi olwohuba gaali mutangirisi mulani mu talo.

Dawudi anjira omuhaana wa Sawulo

¹⁷ Lulala Sawulo galoma Dawudi ati, "Mirabbu omuhaana wange omuhulu nj'oyo, nja humuhuna omunire abe muhasi wuwo aye nenda wupeeresenga n'obusira era osoolenga etalo ja MUSENGWA." Hyali hiityo olwohuba Sawulo ganeega mu mwoyo gugwe ati, "Taba ndiise omwita aye leha Abafirisuuti nj'ababa ni bamwita."

¹⁸ Aye Dawudi gamugobolamo ati, "Ndiise ani era amago geeefe nj'ehiina oba ehiha hyefe c'ehiina mu Yisirayiri ko ese fuuhe muhwe ya habaha?"

¹⁹ Kale ehiseera ni hyola eh'y'ohuna Dawudi Mirabbu omuhaana wa Sawulo, bamuŋa nj'Adiriyeeri ow'e Mehola gamunjira ohuba muhasi wuwe.

²⁰ Ne mu hiseera ehyo, Mikaali omuhaana wa Sawulo gaali gendana ni Dawudi. Era ni balomera Sawulo, g'ahisiima.

²¹ Nga Sawulo aneega mu mwoyo ati, "Nja humumuŋa abe mutego, Abafirisuuti bahamusoosa." Olw'ehyo, Sawulo galoma Dawudi ati, "Ofunire ekabi omulundi ogwohubiri ohuhusaala olw'omuhaana wange."

²² Nga Sawulo alagira abanjeeresa babe ati, "Mutiine mulome Dawudi mu ngiso muuti, 'Habaha musangaafu olw'ewe era n'abahungu babe bosibosi bahwenda. Kale fuuha muhwewe.' "

²³ Ng'abahungu babe batiina eyiri Dawudi bamuloma ebibono ebyo. Nga Dawudi abaloma ati, "Ohufuuha omuhwe wa habaha, hyanjono bbalu bugali ohusingira erala eyiri omuutu omugadi era oyu baatu banyooma hy'ese."

²⁴ Ng'abahungu bagamayo balomera Sawulo ebi Dawudi galoma.

²⁵ Nga Sawulo abagobolamo ati, "Mwagameyo mulome Dawudi muuti, 'Enjuma hiitu ehi habaha genda ko obe muhwewe ohutusaho ebigode cikumi eby'Abafirisuuti, ohwegalula abalabe babe abo.'" Etegeha ya Sawulo yaali ya hunjindiha Dawudi, Abafirisuuti bamwite.

²⁶ Abahungu ni balomera Dawudi ebibono ebyo, gabisiima bugali ohufuuha muhwe ya habaha. Olw'ehyo, endaalo endagaane ni jaali ni jijiiri hunjwaho,

²⁷ Dawudi genyoha gatiina n'abasirikale babe, nga geeta Abafirisuuti bibiri. Ng'abasalaho ebigode abinjirira habaha gahafuuha muhwewe. Ng'ano Sawulo amuja Mikaali omuhaana wuwe afuuhe muhasi wuwe.

²⁸ Sawulo ni gahifaania ati MUSENGWA gaali njalala ni Dawudi era ti Mikaali omuhaana buwe, gaali genda Dawudi,

²⁹ Sawulo geeyongerera ohutya Dawudi era gasigala n'ali mulabe wa Dawudi obulamu wuwe wosiwosi.

³⁰ Abaduumisi b'Abafirisuuti beyongerera ohuwaagala aye anja bahomya ohuwaagalanga, panja Dawudi gola n'ohubawangulanga ohusinga abahungu ba Sawulo abandi. Era esiina lya Dawudi nga lifuma bugali.

19

Sawulo agesyaho ohwita Dawudi

¹ Lulala, nga Sawulo aloma omusaani wuwe Yonasaani n'abahungu babe bosibosi ati beete Dawudi. Aye Yonasaani gaali genda Dawudi bugali.

² Yonasaani galabula Dawudi ati, "Laata yange Sawulo genda huhwita. Kale wehuume era olwejo mu mugamba, tiina wehwehe obe eyo.

³ Nja hutiina nemeerere ni bbaabba anja onaahabe mu ndimiro ni wehwehire. Nja huloma ni naye ebihunjabaho era nja huhulomera ehi nahazule."

⁴ Ni wahya mu mugamba, Yonasaani galomera Sawulo semwana ebirani hu Dawudi, ng'ahena amuloma ati, "Habaha, leha otahola Dawudi omwido wuwo ehibi olwuhoba nanjuma hibi ehi ahuholangaho era ebi ahuholeeye birani.

⁵ Dawudi gaata obulamu wuwe mu bugosi olu geeta Omufirisuuti, nga MUSENGWA aleetera Yisirayiri ohusuna obunjangusi era wahibona hyahusangaasa. Lwahiina wenda ohuhola ehibi omuutu hya Dawudi ahunjamaho hibi omwite ananjuma songa?"

⁶ Sawulo ganjulirisa Yonasaani, ng'ahena alayira ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'Omwene Bulamu, sibaja hwita Dawudi!"

⁷ Nga Yonasaani alanga Dawudi, amulomera ebyo byosibyosi. Ng'anjira Dawudi eyiri Sawulo era ng'aba ni naye hy'olu baali oludaayi.

⁸ Nga njabaluhanjo olutalo nindi era nga Dawudi awaagala Abafirisuuti, abahubba n'amaani nga baduluma.

⁹ Aye omwoyo omubi ohunja ewa MUSENGWA gwabanda Sawulo ni gaali ni gehaaye mu nyumba yiye n'anjambire n'efumo lirye mu ngalo. Dawudi ni gaali n'ahubba ahatongooli,

¹⁰ Sawulo gagesyaho ohumufumita efumo limubambe hu hiteepe, aye Dawudi nga alyebaaya lifumita ehiteepe. Mu wiire obwo, Dawudi gaduluma geyiba.

Mikaali anjonia Dawudi

¹¹ Nga Sawulo atuma abahwenda batiine mu mago ga Dawudi ohumwetege bamwite mu mugamba. Aye Mikaali, omuhasi wa Dawudi gamulabula ati, "Singa siweyibanjo owiire buno, olwejo oja huba mufu."

¹² Nga Mikaali geehisa Dawudi mu dinisa, ng'aduluma agotano.

¹³ Ng'ano Mikaali anamba ehibbote ahirambaasa hu hitanda, ahena ahiwiha olugoye, ng'ahinjigiha emutwe n'amooya g'embusi.

¹⁴ Sawulo ni ganjindiha abaatu ohunamba Dawudi, Mikaali gabaloma ati Dawudi mulwaye.

¹⁵ Ng'ano Sawulo aloma abaatu abo bagameyo ewa Dawudi. Ng'abaloma ati, "Mumundeetera njano n'ali hu hitanda hihye, mwite."

¹⁶ Nga batiina, ni bengira, bagaana ehifaanani hy'ehibbote hyomu mago omwo ni hiri hu hitanda aye omutwe gaali mooya g'embusi.

¹⁷ Sawulo gabuusa Mikaali ati, "Lwahiina bundulingire otyo, wagama omusigu wange gaapona?"

Nga Mikaali amugobolamo ati, Gandomire ati, "Leha neyibe. Nja huhwita n'otandehe hutiina."

¹⁸ Dawudi ni geeyiba gaduluma, gatiina ewa Samwiri e Raama, ng'amunayira byosibhyosi ebi Sawulo gamuhola. Ng'ano Dawudi ni Samwiri batiina e Nayosi, nga bamenya eyo.

¹⁹ Nga balomera Sawulo baati, "Dawudi ali e Nayosi e Raama."

²⁰ Nga Sawulo atuma abaatu ohunamba Dawudi. Aye ni babona ehibbubbu hy'abanaabbi ni bana obunaabbi ni Samwiri ni gemeereye anjo ng'omutangirisi waawe, Mwoyo wa Hatonda gabamaamira nga boosi bana obunaabbi.

²¹ Ebiitu ehyo habiromera Sawulo, ng'atumayo abahwenda abandi era boosi ni boola nga bana obunaabbi. Nga nindi Sawulo atuma abaatu omulundi ogwohudatu era nga boosi bana obunaabbi.

²² Ng'omwene yeesi anamba engira atiina e Raama. Ni goola hu sobere embala eyiri e Seeku, ng'abuusa ati, "Samwiri ni Dawudi bali neena?"

Nga bamulomera baati, "Bali e Nayosi mu Raama."

²³ Nga Sawulo anamba engira atiina e Nayosi mu Raama. Aye Omwoyo wa Hatonda gamumaamira yeesi ng'ana obunaabbi paka olu goola e Nayosi.

²⁴ Nga yeesi geyambula ebyambalo ng'ana obunaabbi mu moni ja Samwiri. Ng'alambala anjo omuusi gwsigwosi era n'owiire. C'ehigima abaatu ni bebuusa baati, "Sawulo yeesi mulala hu banaabbi?"

20

Yonasaani ni Dawudi

¹ Nga Dawudi anjwa e Nayosi mu Raama, atiina eyi Yonasaani gaali, ng'amubuusa ati, "Nahola hi? Musango hi ogu nasaala? Hiina ehibi ehi nahola lataawo ohwenda ohunjita?"

² Nga Yonasaani amuloma ati, "Sihinjanga! Sooja hufa olwohuba nanjuma hibbala oha ehitoono ehi bbaabba ahola n'atanebuhiseho. Lwahiina gahakwehire ehyo? Sihituufu."

³ Aye Dawudi galayira ati, "Lataawo amanyire bulani weene ati bunyenda, cehigirire gasalano ati 'Yonasaani atamanya hino olwohuba singa ahimanya aja hunakunjala.' Aye nu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu era ni neewe ng'olu ohiiri mulamu, ehiseera hyosibhyosi ohufa hundi njaapi!"

⁴ Ng'ano Yonasaani aloma Dawudi ati, "Nahole hiisi ehi wenda kuholere."

⁵ Nga Dawudi aloma Yonasaani ati, "Olwejo lw'embaga ey'Ohubalaha hw'Omwesi era mbaye w'ohulya ni habaha aye nja hwehweha mu ndimiro, mbe eyo ohwola egulo ni nabitireno endaalo edatu."

⁶ Singa Lataawo abuusa ati Dawudi ali neena, omulomeranga oti, "Gasungire olukusa era atinire e Bbeserekemu mu hibuga hy'ewaawe olwohuba bali n'omukolo ogw'ohunjayo enjongo ogw'ehiha hyawe erya hiisi mwaha."

⁷ Singa aloma ati nanjuma bubi, anjo oja huhimanya ti enjuma higosi. Aye singa himulunjia, oja huhimanya oti ahenereeye ohuukosa.

⁸ Aye ba w'ehyere eyiri omwidu wuwo ng'olu wasala endagaano ni naye mu moni ja MUSENGWA. N'oba n'omanyire oti ndi n'ehibi ehi nahola hu lataawo, ale wamwene njite. Otapayo mu mihono ja lataawo ohunjita.

⁹ Nga Yonasaani aloma Dawudi ati, "Bbe otatya, olwohuba singa kimanyaho ti bbaabba muheneerefu ohuhwita, mu butuufu ese sinahahulumeeeye?"

¹⁰ Nga Dawudi abuusa Yonasaani ati, "Nja hufaanihisya hu hi, singa lataawo ahugobolamo n'ehabyo?"

¹¹ Nga Yonasaani aloma Dawudi ati, "Nja hutine mwisugu." Nga batula bombi batiina.

¹² Nga Yonasaani aloma Dawudi ati, "Leha MUSENGWA, Hatonda wa Yisirayiri abe mujulizi! Mu ndaalo ebiri ehiseera hyehino, nja huba nendulirihise mbone ehi bbaabba aneega. Anaba n'ahunumaho habi, nja huhulomera.

¹³ Aye anaba n'ali n'ehijeego ehy'ohwenda ohuhukosa, leha MUSENGWA gambonere se n'amaani singa sikulomera era nahuloma ohunwanjo miyaaya. MUSENGWA abe ni neewe ng'olu abaaye ni laata yange.

¹⁴ Era ni kiiri mulamu, ohuumanga ehirayiro hihyo wasigala mwezigwa eyi ndi ng'olu MUSENGWA abaaye, aye ni fanga

¹⁵ soleheranga huba w'ehyere eyiri abomu mago gange. Ehyo kiroma olwohuba MUSENGWA aliba ahenire ohusihirisa abalabe babo bosibosi hu hyalo."

¹⁶ Nga Yonasaani ahola endagaano n'amago ga Dawudi ni yiroma yiiti, "MUSENGWA gegalule abalabe ba Dawudi."

¹⁷ Nga Yonasaani aloma Dawudi alayire ati aja huhuuma oweyamo wuwe olwohuba gamwenda ng'olu geyendanga omwene.

¹⁸ Nga Yonasaani aloma Dawudi ati, "Ejo yinaahabe mbaga ey'Ohubaluha hw'Omwesi. Oja hunjumaŋo era ehinjubaalo hija hutunjamba olwohuba etebe yiyo yija huba njereere.

¹⁹ Ohukoosa ejo ehyegulo, otiinanga mu hifo ehi weehwehamo hu mulundi gula aŋa bigosi bino byatandihira, wehwehe enyuma w'ebaale Ezeli.

²⁰ Nja hulasa obusaale budatu hu hutulo waalyo oti hani ŋajino ehi ndi huhubba.

²¹ Oluvanyuma nja hutuma omuseere mulome ti, 'Tiina wendule obusaale,' Singa muloma ti, 'Bona, obusaale buli hu luuyi ohu oli, buleete' aŋo nga buuja, olwohuba mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, ŋaja hunjumaŋo hibi hyoshiyosi.

²² Aye singa ndoma omuseere ti, 'Bona, obusaale buli mu moni buwo,' oja hutuina olwohuba MUSENGWA anaabe ahulagiye ohutiina.

²³ Hu biitu ebi hulomireho, hebulira oti MUSENGWA nj'omujulizi ŋagati wuwo ni neese emirembe n'emirembe."

²⁴ Ng'aŋo Dawudi geehweha mwisugu era omukolo gw'oludaalo olw'Ohubaluha hw'Omwesi ni lwola, habaha gehala ohulya.

²⁵ Gehala aŋa gateranga ohwihala ohuupi n'ehiteepe ni balengereene ni Yonasaani era Abbuneeri gehala n'alireene Sawulo. Ne ehifo hya Dawudi hyali hyereere.

²⁶ Aye Sawulo gaŋuma ehi galoma hu ludaalo olwo olwohuba gaŋeega ati hamunga ŋajalino ehyali ni hireteeye Dawudi ohutaba mugwalaafu.

²⁷ Aye hu ludaalo olwalondaho, oludaalo olwohubiri mu mwesi, ehifo hya Dawudi nindi hyali hinjumaŋo muutu. Nga Sawulo abuusa Yonasaani omusaani wuwe ati, "Hiina ehireteeye omusaani wa Yese ohutaaja hu hiinjulo, olwejo n'olwa leero?"

²⁸ Nga Yonasaani amugobolamo ati, "Dawudi gaasungire olukusa ohutiina e Bbe-serekemu.

²⁹ Gandomire ati, 'Ndehe tiine olwohuba huli n'omukolo mu mago geefe ogw'ohunayo eŋongo mu hibuga era muganda yange gandagiye ohubaayo. Kale n'oba ni wunyenda ndehe tiine mbone abalebe bange.' C'ehigira aŋumaŋo ŋano ohulya ni habaha."

³⁰ Ng'obusungu bunjamba Sawulo olwa Yonasaani, amuloma ati, "Ewe omwana w'omuhasi owabbaama era omujeemu! Oŋeega oti simanyire ti oli huhongeressania n'omusaani wa Yese, ohweswasa wamwene n'ohuswasa maawo owahusaala?"

³¹ "Sohimanyire oti omusaani wa Yese n'ahiiri mulamu hu hyalo huno, ewe solifuuha habaha kadi nanadiidiri. Hu olw'ehyo tuma abaatu bamundeetere, olwohuba ateehwa hufa!"

³² Nga Yonasaani abuusa semwana ati, "Lwahiina ali n'ohufa? Aholire hi?"

³³ Ng'aŋo Sawulo amuholoŋa efumo ohwenda amufumite. Nga Yonasaani ategeera ti semwana muheneerefu ohwita Dawudi.

³⁴ Nga Yonasaani genyoha hu hiinjulo nalunjire bugali weene era hu ludaalo olwo olw'ohubiri mu mwesi, sigalya olwohuba ganakunala bugali olw'engeri eswasa eyi semwana gaali n'ategeha ohuhola hu Dawudi.

³⁵ Ni wahya mu mugamba, Yonasaani gatula gatiina mwisugu ohwagaanana ni Dawudi ng'olu baali ni balageene. Gatiina n'omuseere omujere.

³⁶ Ng'aloma omuseere oyu gatiina ni naye ati, "Duluma otiine wendule obusaale obu ndahiise." Omuseere oyo ni gaali n'aduluma ohutiina, nga Yonasaani alasa ahasaale habita haja hagwa emutwe w'omuseere.

³⁷ Omuseere ni goola mu hifo aŋa hasaale ha Yonasaani haali ni haguuye, nga Yonasaani alanga omuseere oyo amuloma ati, "Ahasaale hahuli emutwe."

³⁸ Ng'alomera ŋamugulu ati "Yangujaho! Tiina mangu, otagayaala!" Ng'omuseere atiina gangala ahasaale, ng'agobola eyiri musengwawe.

³⁹ Omuseere oyo sigaali n'ehi amanyire aye Yonasaani ni Dawudi nje boŋene abaali ni bamanyire.

⁴⁰ Ng'aŋo Yonasaani aŋa omuseere oyo ebisoosa bibye amuloma ati, "Byagamyeo mu hibuga."

⁴¹ Omuseere ni gahena ohutiina, nga Dawudi aŋwa mu hifo ehyali hu luuyi lw'ebaale olwomu mehiri, geyala hwiroba mu moni ja Yonasaani emirundi edatu ohumuŋa eŋono. Nga Dawudi ni Yonasaani bagwijana mu hifuba ni balira aye Dawudi niye galira bugali ohuliraho.

⁴² Nga Yonasaani aloma Dawudi ati, "Tiina woole miyaaya, MUSENGWA abe ni neewe. MUSENGWA nj'omujulizi ŋagati wange ni neewe emirembe n'emirembe ti ewe ni neese huli n'ohuhuuma endagaano, olulyo lwange n'olulwo emirembe n'emirembe." Ng'aŋo Dawudi atiina, Yonasaani yeesi ng'agamayo mu hibuga.

21

Dawudi aduluma Sawulo

¹ Nga Dawudi atiina e Noobbu ewa Ahimeleki omusengi wa Hatonda. Obuti wanjamba Ahimeleki gateetema ni gagaanana ni Dawudi, ng'amubuusa ati, "Lwahiina oli wenjene? Lwahiina enjuma oyu wuujire ni naye?"

² Nga Dawudi agobola mu Ahimeleki omusengi ati, "Habaha ali n'ehigatumire ohuhola era gandomire ati, 'Nanjume muutu amanya ehiitu hyosihyosi hu hikutumire ohuhola wayire ebi kulagiye.' Aye abasinde aba mba ni nabo, njaliyo ehifo ehi mbalomire hwagananiremo.

³ Njaahani oliho nahiina wupeho? Peeho emigaati etaanu oba ehiitu hyosihyosi ehiriyo."

⁴ Aye omusengi galoma Dawudi ati, "Puma migaati eja bulijo, ne ndihuuno n'emigaati emyawufu, abasirikale babo banaba ni behuumire ohutegaata n'abahasi."

⁵ Nga Dawudi amugobolamo ati, "Mu butuufu sihwegaate n'abahasi ng'olu hutera ohuhola ni njaliyo anja huba ni hutina. Abasirikale bange bawufu n'olu huba ni huja huhola ehiitu ehya bulijo. Ne baati olwa leero ni huli hu mulimo guno omwabufu?"

⁶ Olw'ehyo, omusengi gamunja emigaati ejo emyawufu, olwohuba sinjaaliyo migaati ejindi ohutusaho ejo eji baali ni bataaye mu moni ja MUSENGWA nga bajibuguluno nga bagobosano ejindi ejaali ni jihyohya.

⁷ Hu ludaalo olwo, njaliyo mulala hu beedu ba Sawulo, oyu baali ni basigahiise mu moni ja MUSENGWA. Omwidu oyo baali bamulanga baati Dyogo, Omwedomu era omuhulu w'abaayi b'etaama ja Sawulo.

⁸ Nga Dawudi abuusa Ahimeleki ati, "Oliho n'efumo oba epiima? Singende n'epiima yange oba ehisoosa hyosihyosi olwohuba ehi habaha gatumire hibaaye hyamangu."

⁹ Ng'omusengi amugobolamo ati, "Epiima ya Golyasi Omufirisuuti oyu weetira mu hiiho ehi balanga baati Ela, yiri n'ano. Bayibonaho olugoye era yiri egongo wa efodi. Nooba n'oyenda, yinjire olwohuba hunjumaaho piima yindi ohutusaho eyo."

Nga Dawudi aloma ati, "Enjuma piima eyiri hy'eyo, yiipe n'ano."

¹⁰ Hu ludaalo olwo, Dawudi gemulula hu Sawulo, ng'atiina eyiri Akiisi habaha w'e Gaasi.

¹¹ Aye abeedu b'Akiisi bamuloma baati, "Ono sinje Dawudi habaha w'ehyalo hy'ewaawe? Sinje oyu bamba mu nyembo ni bahina ni baloma baati,

" 'Sawulo geeta ekumi jije
aye Dawudi geeta mitwalo'?"

¹² Dawudi gabiiha ebibono ebyo hu mwoyo era gatya bugali weene Akiisi habaha w'e Gaasi.

¹³ Ehyo hyagira genwitania banege baati omutwe gugwe sigutamba bulani era ni gaali mu mihono jaawe, gebisyanga hy'omulalu w'omutwe, nasalasala emisale hu njigi j'ehibuga era naleha olulehe ni lwituluhiranga hu hirefu.

¹⁴ Nga Akiisi aloma abeedu babe ati, "Simubona muuti omusinde oyo mulalu?"

¹⁵ Mujeega muuti ndi n'abalalu batono ko muleete omusinde oyo n'ano ohwehola-holania atyo mu moni jange? Hisaana omusinde ono ohuuja mu mago gange?"

22

Dawudi atiina e Mizupa nomu Adulamu

¹ Nga Dawudi anjwa mu hibuga hy'e Gaasi, geyiba atiina mu pungulu njapi n'ehibuga Adulamu. Abaganda babe ko n'abandi abomu mago gaawe bosibosi ni banjilira baati gaali ali eyo, batiina eyi gaali.

² Aabaatu bosibosi abaali mu bigosi n'abamabanja n'abaali ni batamatira embeera eyi baalimo, behumbaania anja gaali ng'afuuha muduumisi waawe. Baali abasinde huupi bine.

³ Dawudi ni ganjwa eyi gaali mu hyehwehero, gatiina e Mizupa mu twale ly'e Mowaabbu, ng'aloma habaha w'e Mowaabbu ati, "Kusunga ofugiirire maama ni bbaabba baaje bamenye ni neewe ohwola olu Hatonda aja hukolera ehi gakolera."

⁴ Kale ng'abaleha ni habaha w'e Mowaabbu bamenya eyo ehiseera hyosihyosi ehi Dawudi gaali mu pungulu.

⁵ We naabbi Gaadi galoma Dawudi ati, "Otamenya mu pungulu. Tiina mu Buyudaaya." Nga Dawudi anjwayo atiina mu denjo ly'e Heresi.

Sawulo alagira Dyogo ohwita abasengi ba Hatonda

⁶ Ng'ano Sawulo anjlira ati Dawudi n'abasirikale babe babonehire. Sawulo gaali anjambire efumo mu ngalo ni gehaaye jaasi w'omusaala ogu balanga baati omunyulira hu hasozi h'e Gibbeya n'abahungu babe bosibosi ni bamweswanigirihiise.

⁷ Nga Sawulo abaloma ati, "Muñuliirise, abasinde ohunwa mu hiha hya Bben-jamini! Muñeega muuti omusaani wa Yese aja hunja hiisi mulala hu enywe ebibanja n'endimiro j'emizabbibbu? Aja hubafuula mwesimwesi baduumisi b'abasirikale olukumi n'abaduumisi b'abasirikale ecikumi?"

⁸ C'ehigira mwesimwesi mundyamo oluhwe? Enjuma wayire mulala hu enywe obunjibiraho ehyama musaani yange n'aholire endagaano n'omusaani wa Yese! Enjuma hu enywe owufaho oba owundomera musaani yange n'awagira mulala hu beedu bange ali hwendula obulamu wange!"

⁹ Aye Dyogo Omwedomu, owaali ni gemeereye ano n'abahungu ba Sawulo amuloma ati, "Nabona omusaani wa Yese n'atiina e Noobbu ewa Ahimeleki omusaani wa Ahituubbu."

¹⁰ Ng'Ahimeleki abuusa MUSENGWA, ebinjamba hu Dawudi era ng'amunja emere n'epiima eyaali eya Golyasi Omufirisuuti."

¹¹ Ng'ano habaha atumisa baleete Ahimeleki omusengi wa Hatonda era omusaani wa Ahituubbu n'abomu mago ga semwana bosibosi, abaali abasengi e Noobbu. Nga bosibosi batiina eyiri habaha.

¹² Nga Sawulo abaloma ati, "Njlira, ewe omusaani wa Ahituubbu!"

Ng'amugobolamo ati, "Pulira, musengwa yange."

¹³ Nga Sawulo amubuusa ati, "Lwahiina bundyamo oluhwe, ewe n'omusaani wa Yese era wamuja n'emigaati n'epiima era wahena webuusa hu Hatonda ahulomere ebimunjambaho, gaba ti ganjeemera era gaba ti ali hwendula obulamu wange?"

¹⁴ Ng'Ahimeleki agobola mu habaha ati, "Mu banjeeres a babo bosibosi, nj'ani omwesigwa hya Dawudi muhwe ya habaha, aduumira ehibinja ehy'abahuumi babo era ow'enjono obugali mu lubiri lulwo?"

¹⁵ Oludaalo olwo, sinje olwali oludaayi ohwebuusa hu Hatonda hu bimunjambaho. Habaha, otanenya muñeeres a wuwo oba abomu mago ga laata yange olwohuba enjuma ehi manyire hyosiyosi ehinjamba hu biitu ebyo."

¹⁶ Aye habaha gamuloma ati, "Mu butuufu oweene Ahimeleki, ewe n'abomu mago ga lataawo, muja hufa olwa leero luno."

¹⁷ Nga habaha alagira abahuuma abaali ni bemereeye ana gaali ati, "Mwrite abasengi ba MUSENGWA olwohuba boosi benjimbire ni Dawudi ohundyamo oluhwe. Baamanya ni geyiba aye sibandomera."

Aye abahuumi ba habaha baali banjuma mwoyo ogwita abasengi ba MUSENGWA.

¹⁸ Nga Habaha aloma Dyogo ati, "Ewe yiita abasengi abo." Nga Dyogo Omwedomu acuuh aabeeta. Hu ludaalo olwo, geeta abasengi kinaana n'abataanu abambala efodi eyi batunga mu lugoge olwa laasi.

¹⁹ Era Sawulo galagira ohwita abaatu bomu hibuga Noobbu, ehibuga hya abasengi. Beeta abasinde n'abahas i n'abaana abanjere n'enjombe ni nasugirya ko n'etaama.

Abbiyasaali anona ohumwita

²⁰ Aye Abbiyasaali, omusaani wa Ahimeleki omusaani w'Ahituubbu, geyiba gatiina gegaata hu Dawudi.

²¹ Abbiyasaali ni goola galomera Dawudi ati Sawulo geetire abasengi ba MUSENGWA.

²² Nga Dawudi aloma Abbiyasaali ati, "Hu ludaalo olwo ni nabona Dyogo Omwedomu eyo, nahimanya ti sanjanga hutalomera Sawulo. Era ndiise oleeteeye lataawo n'abomu mago genywe ohufa.

²³ Meny a ni neese, otatya olwohuba owendula obulamu buwo, nj'omwene oyo owendula n'owange woosi. Nanjuma ehija huhwolaho n'oli ni neese."

23

Dawudi anona ehibuga Keyila

¹ Nahani nga njabano abalomera Dawudi baati, "Bona, Abafirisuuti bawagaaye ehibuga hy'e Keyila era bali hunyagulula ebiitu ebiri mu hifo ehi basiritiramo engaano."

² Nga Dawudi gebuusa hu MUSENGWA ati, "Tiine numbe Abafirisuuti abo?"

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Lumba Abafirisuuti abo onjone ehibuga hy'e Keyila."

³ Aye abasirikale ba Dawudi bamuloma baati, "Nano mu Buyudaaya hulino beralihirifu aye hija huba hibitiirifu sing a hutina e Keyila ohusoosa Abafirisuuti."

⁴ Ng'ano Dawudi nindi agobolamo ohwebuusa hu MUSENGWA, nga MUSENGWA amuloma ati, "Yinyoha wihirire otiine e Keyila olwohuba nja hunjaayo Abafirisuuti mu mihono jijo."

⁵ Ng'ano Dawudi n'abasirikale babe batiina e Keyila, nga basoosa Abafirisuuti era nga babanyagaho ebyayo byawe. Geeta Abafirisuuti bangi bugali era ng'anonia abaatu bomu hibuga hy'e Keyila.

⁶ Naahani Abbiyasaali omusaani w'Ahimeleki ni gaali n'aduluma ohutiina eyiri Dawudi e Keyila, gaginga efodi.

⁷ Nga balomera Sawulo baati Dawudi atiire mu hibuga hy'e Keyila. Nga Sawulo aloma ati, "Naahani Hatonda ataaye Dawudi mu mihono jange olwohuba omwene gebonire ohwingira mu hibuga ehiriro emiryango ej'ebyoma."

⁸ Nga Sawulo aloma eje lirye ohuuja njalala behirire batiine mu hibuga hy'e Keyila beswanigirise Dawudi n'abasirikale babe.

⁹ Dawudi ni gategeera ati Sawulo gaali getegeha ohumuholaho obulabe, ng'aloma Abbiyasaali omusengi wa Hatonda ati, "Leeta njano efodi."

¹⁰ Nga Dawudi aloma ti, "O MUSENGWA, Hatonda wa Yisirayiri, mazima omujeeresa wuwo, anuliye ati Sawulo ali hutegeha ohuuja asihirise ehibuga hino ehy'e Keyila hu lw'ese.

¹¹ Abaatu b'e Keyila baja hupaayo mu mihono ja Sawulo? Hituufu Sawulo aja huserengeta gaaje ng'olu omujeeresa wuwo anuliye? O MUSENGWA, Hatonda wa Yisirayiri, kwegayiriye lomera omujeeresa wuwo."

Nga MUSENGWA, amugobolamo ati, "Aja huuja."

¹² Nga Dawudi nindi abuusa ati, "Abaatu b'e Keyila baja hupaayo n'abasirikale bange mu mihono ja Sawulo?"

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Baaja huhujaayo."

¹³ Nga Dawudi n'abasirikale babe abaali huupi lukaaga, benyoha banwa e Keyila, nga batiina njano ni nanjala. Aye Sawulo ni ganjulira ati Dawudi gaali geyibire e Keyila, sigatiinayo.

Dawudi mu hyalo ehy'esozi

¹⁴ Nga Dawudi amena mu pungulu mu lulafu nomu hyalo hy'esozi mu lulafu lw'e Ziifu. Sawulo gamunjiimanga hiisi ludaalo aye Hatonda siganjayo Dawudi mu mihono ja Sawulo.

¹⁵ Dawudi ni gaali e Horesi mu lulafu lw'e Ziifu, gahifaania ati Sawulo gaali amwendula ohumwita.

¹⁶ Nga Yonasaani omusaani wa Sawulo atiina e Horesi eyi Dawudi gaali, ng'amugobosamo amaani ati Hatonda aja humuyeeda.

¹⁷ Ng'amuloma ati, "Otatya, laata yange Sawulo saaja huhwosaho higosu. Oja huba habaha wa Yisirayiri, ese nja huba wahubiri hu ewe. Ehyo ni bbaabba ahimanyire."

¹⁸ Nga bombi bahola endagaano mu moni ja MUSENGWA. Aye Dawudi gasigala e Horesi, nga Yonasaani gagamayo engo.

¹⁹ Ng'ano abaatu b'e Ziifu baniina batiina eyiri Sawulo e Gibbeya, nga bamuloma baati, "Dawudi gehwehire e weefe mu pungulu j'e Horesi hu lusozi Hakila mu mehiriro g'olulafu lwomu twale ly'e Yuda.

²⁰ Kale habaha, nja aja wendera njosinjosi, huja humunjamba humuhuje."

²¹ Nga Sawulo abagobolamo ati, "MUSENGWA abanje ekabi olw'ohundumirwa.

²² Ale mutiine mwongere ohwetegeresa. Mufaanie aja Dawudi atera ohugendera era nj'ani atera ohumubona ajaatu ano olwohuba bandomera baati simwangu.

²³ Mutiine muheete era mumanye ebifo byosibyosi ebi gehwehamo, mugobole eyi ndi ni muli n'ehituufu. Anjo nja hutina ni nenywe. Era anaba n'alimo, nja humwendula hiisi naatu mu Buyudaaya."

²⁴ Ng'abaatu abo benyoha bagamayo e Ziifu ohuheetera Sawulo. Mu hiseera ehyo, Dawudi n'abasirikale babe baali mu lulafu lw'e Mawoni, mu mehiriro g'ehiho ehi balanga baati Yesimooni.

²⁵ Nga Sawulo n'abasirikale babe bamwendula. Ne ni balomera Dawudi baati bamwendula, ganjamba engira geehirira gatiina hwibaale lyomu lulafu olu balanga baati Mawoni ng'amanya eyo. Ni balomera Sawulo, gatiina ganiima Dawudi mu lulafu lw'e Mawoni.

²⁶ Sawulo gamwenduliranga hu luuyi luno olw'olusozi, Dawudi n'abasirikale babe boosi ni batiinira hu luuyi olundi ni beyiba hu Sawulo mangumangu. Sawulo n'ene lirye ko baali benda hunjamba Dawudi n'abasirikale babe,

²⁷ nga enjwayo omuhwenda aloma Sawulo ati, “Yangujaho wuuje olwohuba Abafirisuuti balumbire ehyalo.”

²⁸ Ng’ano Sawulo alehera ano ohwendula Dawudi, nga gagamayo ohusoosa Abafirisuuti. C’ehigira ehifo ehyo bahiranga baati Seela Hamahilekosi.*

²⁹ Nga Dawudi aniinaniina anjwayo, ng’amenya mu byehwehero Eni Geedi.

24

Dawudi anjonia obulamu wa Sawulo

¹ Oluvanyuma lwa Sawulo ohugobolayo n’anjwa ohusoosa Abafirisuuti, bamulomera baati, “Dawudi nj’ola mu lulafu lwe Eni Geedi.”

² Nga Sawulo atobola abasinde ekumi edatu ohunjwa mu Yisirayiri yosiyosi, ng’atiina ohunjiima Dawudi n’abasirikale babe mu hitehere ehi balanga baati Olwanda Olw’embusi Ejomwisugu.

³ Ni gaali n’atiina, nga goola hu bidooli by’etaama ebyali ohuupi n’epungulu, nga Sawulo gengira omwo ohweyeeda. Ne Dawudi n’abasirikale babe, baali behaaye enyuma eweene mu pungulu.

⁴ Ng’abasirikale ba Dawudi bamuloma baati, “Luno nj’oludaalo olu MUSENGWA galomaho, olu gahuloma ati, ‘Nja huta abalabe babo mu mihono jijo, obaholere ehi olyenda.’ ” Nga Dawudi gambaaga polapola atiina asala ahatundu hu hirenge hy’ehyambalo hya Sawulo n’anjuma amanyire.

⁵ Oluvanyuma nga Dawudi alumwa mu mwoyo gugwe olw’ohusala ahatundu hu hirenge hy’ehyambalo hya Sawulo.

⁶ Ng’aloma abasirikale babe ati, “MUSENGWA ganjeede ohutahola hibi hu musengwa yange, oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta sihiraŋi ohumuholaho ehibi olwohuba nj’oyu MUSENGWA, gajuhaho amafuta.”

⁷ Dawudi ni gaaloma ebibono ebyo, gegalirisa epeega y’abasooli babe era sigaganya huhola Sawulo habi. Era nga Sawulo genyoha anjwa mu pungulu, atiina.

⁸ Oluvanyuma lwa Sawulo ohutiina, Dawudi genyoha ganjwa mu pungulu, ng’ahena alanga Sawulo ati, “Habaha, musengwa yange!” Nga Sawulo acuuha aheja egongo, nga Dawudi geyala hwiropa ohulaga ati amuja enono.

⁹ Ng’ano Dawudi aloma Sawulo ati, “Lwahiina ojulirisa ebi abaatu bahulomera baati, ‘Dawudi muheneerefu ohuhukosa?’

¹⁰ Olwaleero luno weeboneeyeho n’emoni jijo ng’olu MUSENGWA ahupaaye mu mihono jange mu pungulu. Abandi bandomire ohuhwita aye ese kulehire. Ndomire ti, ‘Sinja huhola habi hu musengwa yange olwohuba nj’oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta.’

¹¹ Bona, bbaabba! Bona ehitundu hy’ehirenge hy’ehyambalo hihyo mu ngalo jange. Salire ehitundu hu hyambalo hihyo aye sikwite. Njaahani hitegeere era ohifaanie oti puma hibi ehi ndubirira ohuhuhola era sikujeemerangaho. Sikuholangaho hibi aye wupiima wenda ohuhenaŋo obulamu wange.

¹² Ale, MUSENGWA asale omusango njagati wuwo ni neese. Era MUSENGWA abe nj’owunegalulira olw’ebiiitu ebibi ebi wukolire aye ese sinja huhuhola habi hosihosi.

¹³ Ng’olu abaahale bagera baati, ‘Mu bahosi b’ebibi munjwamo bikolwa bibi,’ aye ese, sinja huhuhola habi hosihosi.

¹⁴ “Bona omuutu oyu habaha wa Yisirayiri ali hwendula ohwita, ese ali hy’embwa oba enguhuni.

¹⁵ Leha MUSENGWA abe nj’omulamuzi njagati weefe. Leha asalenjo njagati weefe abone omucaamu. Leha aheje mu songa jino, omwene ganejereese era gaponie obugosi obu wenda wunjoseho.”

¹⁶ Dawudi ni gahena ohuloma atyo, nga Sawulo amubuusa ati, “Mwana wange Dawudi, ndiwe?” Nga Sawulo atemuha alira ati,

¹⁷ “Dawudi oli mugwalaafu ohukira. Wunjebihiiisyeho bulanji aye ese ndiise ohwebihiiisyeho bubu.

¹⁸ Onjwa hundomera ng’olu wunjebisyaho bulanji. MUSENGWA abaaye gapayeyo mu mihono jijo aye siwunjite.

¹⁹ Omuutu anatumira omulabe wuwe, amuleha ni njajuma hibi ehi amwohiseho? MUSENGWA ahunje ekabi olw’ehi wukoleeye olwa leero!

²⁰ Njaahani kitegeerera erala ti oja huba habaha era ti owahabaha wa Yisirayiri buuja hweyongera ni buli mu mihono jijo.

* 23:28 23:28 Seela Hamahilekosihitegeesa Olwanda an’ohwabuhanira.

²¹ N̄aahani layira mu siina lya MUSENGWA oti sooja husihiiirisa olusaaye lwange oba ohusihiiirisa esiina lyange mu mago ga bbaabba banjibirira.”

²² Era nga Dawudi alayira ng’olu Sawulo gamuloma. Nga Sawulo gagamayo ewuwe ne Dawudi n’abasirikale babe bagobolayo mu pungulu.

25

Dawudi ni Nabbali n’Abbigayiri

¹ N̄ahani ehiseera hyola nga Samwiri afa. Ng’Abayisirayiri bosibosi bahumbaana ohumulira era nga bamusiha mu mago gage e Raama.

Nga Dawudi aserengeta atiina mu lulafu olu balanga baati Parani.

² Yaaliyo omusinde ow’ehiha hya Kalebbu ohun̄wa mu hibuga hy’e Mawoni. Omusinde oyo gaali n’eroba ohuupi n’ehibuga hy’e Karumeeli. Era gaali mun̄jinda bugali n’ali n’embusi lukumi n’etaama ekumi edatu.

³ Omusinde oyo gaali nje Nabbali, omuhasi wuwe ni bamulanga baati Abbigayiri. Omuhasi gaali mulabuhi era mun̄jono. Wamwe gaali womu hiha hya Kalebbu era gaali w’ehabyo n’enge.

⁴ N̄aaliño olu Dawudi gaali mu lulafu, ng’an̄ulira ati Nabbali gaali asala amooya hu taama jije.

⁵ Nga Dawudi atuma abavubuka ehumi eyiri Nabbali ati, “Muniineniine mutiine e Karumeeli ewa Nabbali, mumukeheseho.

⁶ Era mumulome muuti, ‘Emiyaaya jibe ni neewe n’abomu mago gago nohu biitu byosihyosi ebi oli ni nabyo.

⁷ “ ‘Pulira mbo oli husala amooya hu taama jijo. Abaayi babo ni baali ni neefe, sihwababisyanga wubi era ehiseera hyosihyosi ehi baali e Karumeeli, en̄juma hyawe ehagota.

⁸ Buusaho abaayi babo abeene banahulomere. Kale kusunga obisye abavubuka bange bulan̄i ng’olu hujire mu hiseera eh’y’omukolo. Kwegayiriye, oñeho abañeeresas babo ko Dawudi omusaani wuwo ebyohulya ebi wamwene onabone.’ ”

⁹ Abavubuka ba Dawudi ni boola nga ban̄a Nabbali obuhwenda obu Dawudi gabatuma. Nga bahuumirira ehi anabagobolemo.

¹⁰ Nga Nabbali agobola mu bavubuka ba Dawudi ati, “Dawudi nj’ani? Era omusaani wa Yese nj’ani? Mu biseera bino, ban̄eeresas bangi abali huduluma hu basengwa baawe.

¹¹ Mba tye ko nan̄amba emigaati n’amaaji n’enyama eyi saliiye abasala hu taama jange amooya, nan̄a abaatu abatamanyireho n’eyi ban̄wera?”

¹² Ng’abavubuka ba Dawudi bacuuha bagobolayo. Ni boola nga bamulomera, hiisi hiitu ng’olu ola gabagobolamo.

¹³ Nga Dawudi aloma abasirikale babe ati, “Mubanule epiima jenywe!” Nga ban̄amba epiima jaawe era nga Dawudi yeesi abanula eyiye. Abasinde huupi bine batiina ni Dawudi. Ebihumi ebibiri basigala ohuhuuma ebiitu byawe.

¹⁴ Mulala hu beedu ba Nabbali, galoma Abbigayiri muha Nabbali ati, “Wahin̄uliyeho? Dawudi gatumire abahwenda babe ohun̄wa mu lulafu ohuheesaho musengwa yeefe aye niye gabaduulira hubaduulira.

¹⁵ Ne abasinde abo batubisyanga bulan̄i era ehiseera hyosihyosi ehi hwabeeramo mwisugu ni hwaya huupi ni nabo, en̄juma hyefe wayire hirala ehagota.

¹⁶ Mu muusi n’owiire ni hwemera etaama jeefe, baali oti lugaga eyi huli ni batuhuma mu muusi n’owiire.

¹⁷ Kale n̄ahani hñeegeho obone eh’y’ohuhola olwohuba ebiri huujira musengwa yeefe n’abomu mago gage sibiran̄i. Simuutu mwangu era en̄juma asobola ohuloma gan̄ulirisa.”

¹⁸ Abbigayiri gangun̄a gan̄amba emigaati ebihumi bibiri n’omwenge ogwomu mizabibbu mu san̄u ej’ehyanjo ebiri n’enyama ey’etaama etaanu epiye n’ebisero by’engaano ekalangeho bitaanu n’ebisagaso cikumi eh’y’emizabibbu ni keeki bibiri ejomu misaala emitiini, ng’abitwiha hu nasugirya.

¹⁹ Ng’aloma abeedu babe ati, “Mweyune mutiininga, keesi ndi hubalondaho.” Aye sigalomera wamwe Nabbali.

²⁰ Ni gaali hu nasugirya yiye n’atiina n’abita mu sozi ni jimuhingirihiise, nga goola hu Dawudi n’abasirikale babe ni behirira ni batiina eyi ali era nga bagaanana.

²¹ Dawudi gaali gahahenanga ohuloma ati, “Mazima nahuumira wereere ebiitu by’omusinde oyo byosihyosi mu lulafu ndi hugoteho wayire hirala. Gasasuuyemo bibi olw’ebiran̄i ebi namuholera.

²² Hatonda gamboneresanga n'obuhambwe, singa buhya ni ndehirengo wayire musinde mulala hu bomu lulyo lulwe."

²³ Abbigayiri ni gabona Dawudi, nga gangunjaho anjwa hu nasugirya, ahubbira Dawudi amafuha ng'ahena geyala hwiropa.

²⁴ Ng'amugwa mu magulu aloma ati, "Ewe musengwa yange, leha omusango gube hu ndiise seenjene. Era ganya omwidu wuwo alome eyi oli, njilira ehi omwidu wuwo genda ohuloma."

²⁵ Kwegayiriye musengwa yange, otafa hu bya Nabbali anjuma mahulu. Afaanana esi-ina lirye olwohuba e siina lirye litegeesa "Omuujubeebe" era n'ebi ahola bimufaanana. Aye ese omwidu wuwo, sinamanya musengwa yange n'atumire eyo abasinde babe.

²⁶ "MUSENGWA ahutahiise ohutesasula abalabe babo. Ale Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, abalabe babo ni naabo bosibosi abenda ohuhukosa baja hubaboneresha hya Nabbali.

²⁷ Ale njahani musengwa, fugiirira ehirabo hino ehi kuleeteeye, ohije abaatu babo.

²⁸ Kwegayiriye, sonije ni njaha ni njaliho ehibi hyosihyosi ehi kolire. Mu butuufu MUSENGWA aja huhufuula habaha era n'abejuhulu babo boosi olwohuba oli husoola etalo jije era sooja huhola hibi hyosihyosi mu bulamu wuwo.

²⁹ Wayire njaliho ali hwendula obulamu wuwo, enjuma ehiryola hu bulamu wa musengwa yange, MUSENGWA Hatonda wuwo aja huhulabirira. Ne aja hudanya eyo abalabe babo hy'olu muutu aholoja ebaale n'atambisa esumuulo.

³⁰ MUSENGWA n'aliba n'ahenire ohuholera musengwa yange hiisi hiraŋi ehi gamusubisa era n'amufuuye mutangirisi wa Yisirayiri,

³¹ musengwa yange saaja huba n'ehiitu ehimulumirisa hu mwoyo gugwe olw'ohujuha amafugi g'abaatu ni gesasusa. Era MUSENGWA n'ahwinyosanga wukebuliranga, ese omujjeeresa wuwo."

³² Nga Dawudi aloma Abbigayiri ati, "MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ahutumire olwa leero hwagaanane, anjeewe enjono.

³³ Hatonda yebale olw'amagesi gago amalana olwehi oholire olwa leero. Wuponisye ohwita omuutu olw'ohwenda ohwesasusa.

³⁴ MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri Omwene Bulamu, gatigaliye ohutahuhola habi. Mu butuufu singa siweyune huuja hwagaanane, anja wuhyera mwahanjumire musinde yesiyesi mu mago ga Nabbali."

³⁵ Ng'anjo Dawudi anaana ebi Abbigayiri gaali n'amuleeteeye, ng'amuloma ati, "Gobolayo ewuwo miyaaya. Ebi wundomire mbinjuliye era fugiiriye ehi wusungire."

³⁶ Abbigayiri ni goola engo ewa Nabbali gamwagaana mu nyumba era natayeno embaga hy'eya habaha. Gaali musangaafu bugali aye n'ameeye. Hu lw'ehyo, sigamuloma hiitu hyosihyosi paka ohwola mu mugamba.

³⁷ Ni wahya mu mugamba, omwenge ni gumujoooye hu mutwe, ng'omuhasi ko amunayira ebiitu ebyo byosibyosi. Nabbali ni ganulira ebiitu ebyo, omwoyo gwesinduha ng'adindibala era gaaba hy'ebaale.

³⁸ Nabitano endaalo ng'ehumi, nga MUSENGWA aleetera Nabbali endibo, ng'afa.

³⁹ Dawudi ni ganulira ati Nabbali afuuye, ng'aloma ati, "MUSENGWA anjeewe enjono, owegaluuwe Nabbali olw'ohumbisya bubi era gagira omujjeeresa wuwe ndikole hibi. MUSENGWA asaliye Nabbali omusango ohumusinga olw'ebibi bibye omwene."

Nga Dawudi atumisa Abbigayiri n'amusunga afugiirire abe muhasi wuwe.

⁴⁰ Ng'abanjeeresa ba Dawudi batiina e Karumeeli ewa Abbigayiri bamuloma baati, "Dawudi atutumire eyi oli, huhujire obe muhasi wuwe."

⁴¹ Ng'Abbigayiri geyala hwiropa aloma ati, "Ese ndi mujeeresa wuwe era ndi mwetegefu ohumujeeresa n'ohwoganga amagulu gabanjeeresa ba musengwa yange."

⁴² Ng'Abbigayiri gangunjaho ategeha, ng'aniina nasugirya n'abeedu babe abahasi bataanu, ng'atiina nabanjeeresa ba Dawudi. Ni boola eyo ng'Abbigayiri afuuha muha Dawudi.

⁴³ Dawudi gaali anjirire Ahinowaamu ow'e Yezireeli, nga bombi baba bahasi babe.

⁴⁴ Aye Sawulo gaali anjambire Mikaali omuhaana wuwe n'amutuhise hu Dawudi n'amunjaaye Paluteli omusaani wa Layisi ow'e Galimu.

26

Nindi Dawudi anjonia obulamu wa Sawulo

¹ Ng'abaatu b'e Ziifu batiina e Gibbeya eyiri Sawulo, bamuloma baati, "Dawudi gehwehire hu lusozi Hakila, huupi n'olulafu lw'e Yesimooni."

² Nga Sawulo genyoha n'abasirikale babe ekumi edatu abagatobola mu Bayisirayiri, atiina mu lulafu lw'e Ziifu ohwendula Dawudi.

³ Sawulo gaata ekambi yiye hu tulo w'engira hu lusozi Hakila n'olengereeye olulafu lw'e Yesimooni. Aye Dawudi niye gasigala mu lulafu. Ni gabona ati Sawulo gaali amulumbire eyo,

⁴ nga Dawudi anjindiha abaatu ohuheeta ng'ahifaania ati mu butuufu Sawulo gaali goolireyo.

⁵ Ng'ano Dawudi genyoha atiina eyi Sawulo gaali mu kambi. Ng'abona ana Sawulo n'Abbuneeri omusaani wa Neeri omuduumisi w'ene ana baali ni banenyuha. Sawulo gaali anenyuhire ngati mu kambi, abasirikale ni bamweswanigirihiise.

⁶ Nga Dawudi abuusa Ahimeleki Omuhiiti n'Abbisaayi omusaani wa Zeruyiya muganda ya Yowaabubu ati, "Nj'ani aja hutina ni neese mu kambi eyiri Sawulo?"

Ng'Abbisaayi amugobolamo ati, "Ese nja hutina ni neewe."

⁷ Ng'owiire owo Dawudi n'Abbisaayi batiina basanjaana Sawulo n'anenyuhire ano mu kambi n'efumo lirye ni balifumitire naasi na mutwe gugwe. Abbuneeri n'abasirikale baali banenyuhire ni bamweswanigirihiise.

⁸ Ng'Abbisaayi aloma Dawudi ati, "Olwaleero Hatonda anjaayeyo omulabe wuwo mu mihono jijo. Naahani leha mufumite efumo omulundi mulala, limubitemo limubambe hwiropa, sinja humufumita habiri kadi."

⁹ Aye Dawudi galoma Abbisaayi ati, "Otamwita! Nj'ani asobola ohuhola obulabe hu oyo oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta, gajumaho musango?"

¹⁰ Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, MUSENGWA omwene aja humwita. Oba endaalo jije jinahoole gafa oba aja hutina mu lutalo gafiira eyo.

¹¹ Aye MUSENGWA aja hutaasa, sinja hwosa ngalo yange yino hu oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta. Ale namba efumo n'ajaaga y'amaaji ebiri na mutwe wuwe, hwetiiniire."

¹² Ng'ano Dawudi abugula efumo n'ajaaga y'amaaji ebyali na mutwe gwa Sawulo nga betiinira. Ejuma owababona oba owahitegeera oba mulala hu bo ohusisimuha. Bosibosi baali bafiriye mwiwo olwohuba MUSENGWA gaali abanjindihiiye ero ery'amaani.

¹³ Nga Dawudi atiina engeraha w'oluuyi lula gemeerera namugulu w'olusozi analeenjho ni nabo.

¹⁴ Nga Dawudi alomera namugulu eyiri amanye n'Abbuneeri omusaani wa Neeri ati, "Abbuneeri, sonangobolemo?"

Ng'Abbuneeri amubuusa ati, "Ndiwe ani alanga habaha?"

¹⁵ Nga Dawudi aloma Abbuneeri ati, "Oli musinde, sipohiri? Era nj'ani ahusinga mu Yisirayiri? Naahani lwahiina olagajaliye ohuuma musengwawo habaha? Nalino omuutu owujire ohwita musengwawo habaha.

¹⁶ Ehi oholire shirani. Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, ewe n'abasinde babo, musaana hufa olwohuba mulagajaliye ohuuma musengwawo yenywe oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta. Ale muheje mubone, efumo n'ajaaga y'amaaji ebibaaye na mutwe wuwe, biri neena?"

¹⁷ Sawulo gafaania ejanjaasi lya Dawudi, ng'abuusa ati, "Dawudi, mwana wange, ndiwe oyo?"

Nga Dawudi amugobolamo ati, "Habaha musengwa yange, ndiise."

¹⁸ Ng'amedaho aloma ati, "Lwahiina musengwa yange, onjima omwidu wuwo? Nalya hy'ani era hibi hi ehi nahola?"

¹⁹ Ale leha habaha musengwa yange, anjilise ehi omwidu wuwe aloma. MUSENGWA anaba nj'ali huhutuyiraho, ale afugiirire muje enjongo hamunga gahacuasamo. Ne ni babanga baatu nj'abahutuyiraho, ale MUSENGWA abalengereranga, olwohuba nahani batuhiise mwiwo eri MUSENGWA gaapa ohuba minjuluko. Era nga bahena baloma baati, "Tiina onjeere abahatonda abandi."

²⁰ Otandeha hufira hu hyalo, ohunjwa ana MUSENGWA ali. Habaha wa Yisirayiri gaajire ohunjiima ese enghuni ng'olu omuutu anjima enyuni mu sozi."

²¹ Ng'ano Sawulo aloma ati, "Ehikolire hibi, mwana wange Dawudi! Olw'obulamu wange ohuhubeera ehy'ebbeeyi, sinja hugobolayo huhunjiima nindi. Mu butuufu nebiihiise hy'omunubeebe era ehi kolire hibi bugali weene."

²² Nga Dawudi aloma ati, "Efumo lya habaha nderino. Mulala hu bavuvuka babo gaaje aliruhire.

²³ MUSENGWA asasula hiisi muutu olw'obugwalaafu n'owesigwa waawe. Olwaleero MUSENGWA ahunjaayeyo mu mihono jange aye sikuholeho habi olwohuba MUSENGWA gajuhaho amafuta.

²⁴ Nd'olu ese tahwitire olwa leero, MUSENGWA yeesi atasanga obulamu wange, gaanunula mu bigosi byosibyosi."

²⁵ Nga Sawulo aloma Dawudi ati, "Hatonda ahunje ekabi mwana wange! Oja hubitamo mu hiisi hiitu ehi onaholenga."

Nga Dawudi atiina eyi gatiina, nga Sawulo gagamayo ewuwe.

27

Dawudi n'ali mu Bafirisuuti

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Dawudi aloma mu mwoyo gugwe ati, "Lulala Sawulo aja hunjita. Ehisanga obulangi leha neyibe tiine mu hyalo hy'Abafirisuuti. Hija hugira Sawulo alehere anjo ohunjendulira mu Yisirayiri, anjo ndiba munjonire."

² Olw'ehyo, Dawudi n'abasirikale babe olukaaga banjwa eyo batiina ewa Akiisi omusaani wa Mawoki, habaha w'e Gaasi.

³ Nga Dawudi n'abasirikale babe besenga mu Gaasi ewa Akiisi. Hiisi musinde gaali n'amago gage era Dawudi gaali n'abahami babe bombi: Ahinowaamu ohunjwa e Yezireeli n'Abbigayiri owaali muha Nabbali ow'e Karumeeli.

⁴ Era balomera Sawulo baati Dawudi adulumiye e Gaasi, ng'alehehera anjo ohumujiima.

⁵ Nga Dawudi aloma Akiisi ati, "Ni hiba ni hihusangaasa, fugiirire menye mu halala hu bubuga owomu byalo. Olwohoba enjuma songa egira omwido wuwo gamenya mu hibuga hya bahabaha ni neewe."

⁶ Olw'ehyo, nga hu ludaalo olwo, Akiisi amunja ahabuga aha balanga baati Zikilagi. Era ohunjwa hulwo Zikilagi hibaaye hibuga hya bahabaha bomu Buyudaaya n'ohwola hatyane.

⁷ Nga Dawudi amenya mu twale ly'Abafirisuuti ohuhena omwaha mulala n'emyesi ene.

⁸ Nga Dawudi n'abasirikale babe baniinaniina batiina bawaagala Abagesuri n'Abagiruziti n'Abameleki. Ohunjwa ahale abaatu abo baali bamenya mu hyalo ehyo ohwola e Suuri ni Misiri.

⁹ Hiisi olu Dawudi gawaagala nga ehyalo, sigalehangayo musinde wayire muhasi n'ali nj'omwene bulamu. Aye ganjiranga etaama n'enjombe ni nasugirya n'engamiya ko n'engoye. Ng'anjo agobolayo ewa Akiisi.

¹⁰ Akiisi ni gabuusanga Dawudi ati, "Olumbire hitehere hi olwa leero?" Dawudi gamugobolango ati, "Ndumbire abaatu abomu mehiringo ga Buyudaaya," oba ati, "Ndumbire abaatu abomu hitehere hya Yerahimeeli ehyomu mehiringo," oba ati, "Ndumbire abaatu abomu hitehere hya Bakeeni."

¹¹ Sigalehanga muutu yesiyesi n'ali mulamu ohunjira amanuliro e Gaasi abalomere ajatuufu anja abaaye. Hino gahihola emirundi mingi ni gaali namenya mu twale ly'Abafirisuuti.

¹² Era Akiisi gesiga Dawudi n'aloma n'ohuloma ati, "Abaatu babe Abayisirayiri abeene bamucaawa era ehyo hija hugima geyongere ohuba mwido wange emirembe n'emirembe."

28

Sawulo gebuusa hu muhasi omulagusi

¹ Ehiseera hyola, nga nindi Abafirisuuti bahumbaania enje lyawe ohusoosa Abayisirayiri. Nga Akiisi aloma Dawudi ati, "Oli n'ohuhimanya oti ewe n'enje liryo muja hutunjerehera mu lutalo."

² Nga Dawudi aloma Akiisi ati, "Oja hubona ehi omwido wuwo aja huhola."

Ng'Akiisi amugobolamo ati, "Hirani bugali, nja huhufuula omuhuumi wange owohunduuhu."

³ Naahani Samwiri gaali afuuye era Abayisirayiri bosibosi baali bamulirire era ni baamusiiha e Raama ehibuga ehy'e waawe. Sawulo gaali abbingire abafumu n'abalagusi mu hyalo ehyo.

⁴ Ng'Abafirisuuti bahumbaania era nga bata ekambi yaawe e Sunemu. Sawulo niye gahumbaania Abayisirayiri bosibosi ng'ata ekambi yiye e Gilubboowa.

⁵ Sawulo ni gabona enje ly'Abafirisuuti, galebera ekoba.

⁶ Nga Sawulo gebuusa hu MUSENGWA, cooka MUSENGWA sigamugobolamo mu birooto oba mu Wurimu* oba n'abita mu banaabbi.

* 28:6 28:6 Byali biitu ebibiri ebi omusengi gatambisanga ohwebuusa hu MUSENGWA.

7 Nga Sawulo alagira abeedu babe ati, "Mutiine munjendulire omuhasi omulagusi nahatiinayo mwebuuseho."

Ng'abanjeeresesa babe bamuloma baati, "Eriyo omuhasi omulagusi ali Endori."

8 Nga Sawulo geholaholania, gambala ebyambalo ebindi ebitali by'owahabaha. Ng'owiire atiina n'abasinde babiri eyiri omuhasi oyo. Ng'amuloma ati, "Njebuhiseho hu babbala era langa omwigu ogw'oyo oyu nahulome."

9 Aye omuhasi gamuloma ati, "Mu butuufu oweene omanyire bulanji ehi Sawulo gahola. Gatusano abafumu n'abalagusi mu hyalo hino. Lwahiina wukema ohwenda ohunjitisa?"

10 Ne Sawulo niye ng'amulayirira mu moni ja MUSENGWA ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, sibaja huhuboneresa olw'ehino."

11 Ng'omuhasi oyo amubuusa ati, "Nj'ani oyu mbe ni kulangira?"

Ng'amuloma ati "Nangire Samwiri."

12 Omuhasi ni gabona Samwiri, gahubba enduulu n'alira, ng'aloma Sawulo ati, "Lwahiina wundulingire? Ndiwe Sawulo!"

13 Nga habaha amuloma ati, "Otatya! Hiina ehi obona?"

Ng'omuhasi amugobolamo ati, "Mbona omwigu ni gujwa mwiroba."

14 Nga Sawulo amubuusa ati, "Gufaanana ni naani?"

Ng'omuhasi amugobolamo ati, "Omusinde omusaahulu ali hujwayo era gambaaye ehimolo."

Nga Sawulo ategeera ati nje Samwiri, nga geyala hwiwiroba.

15 Nga Samwiri abuusa Sawulo ati, "Lwahiina bundambya, ohunjinyosa ohujwa eyi mbaye mu hyalo hy'abamagombe?"

Nga Sawulo amugobolamo ati, "Nalijo ebirihundambya bugali weene. Abafirisuuti bali husoosa aye Hatonda gakubbire omugongo. Era sahingobolamo wayire huloma ni neese n'abita mu banaabbi oba mu birooto. C'ehigima kulangire wundomere ehy'ohuhola."

16 Nga Samwiri aloma ati, "Lwahiina wunebuusaho atenga MUSENGWA ahuhubbire omugongo era afuuhire musigu wuwo?"

17 MUSENGWA aholire ehi galoma n'abita mu ese. MUSENGWA ahutuhiseeho owahabaha era abujaaaye Dawudi muliranwawo

18 olwohuba wajeemera ehiragiyo hya MUSENGWA, sosihirihise erala Abameleki ko n'ebiti byawe. C'ehigima MUSENGWA ali huhuhola ehyo njahani.

19 MUSENGWA aja huhujaaayo n'Abayisirayiri mu mihono j'Abafirisuuti. Era olwejo, ewe n'abasaani babo munahaaje njano aja ndi mu hyalo hya bamagombe. MUSENGWA aja huhujaaayo enje lya Yisirayiri mu mihono j'Abafirisuuti."

20 Ajo ni naano nga Sawulo gefuumula omunyiha olw'obuti olw'ebibono ebi mwigu gwa Samwiri gwamuloma. Yesiyesi gajoleera olwohuba enjuma ehi gaali n'aliyeho mu muusi n'owiire.

21 Omuhasi ola ni gatiina aja Sawulo gaali, gabona ati gaali atiiye bugali weene, gamuloma ati, "Manya oti omujeeresesa wuwo aholire huhola ehi omulagiye. Taaye obulamu wange mu hatyabaga, nahola ehi wundomire ohuhola.

22 Naahani ganya onjulirise ehi mwidu wuwo ahusunga, leha kujeho ahohulya wahagobolamo amaani ag'ohwagamayo."

23 Nga Sawulo agaana ati, "Sinja hulya!"

Ne abasinde aba gaali ni nabo nga benimba hu muhasi oyo ohumwegayirira era nga aganya. Nga genyoha anjwa hwiwiroba gehala.

24 Omuhasi gaali n'enjombe eperepere eyi gaali nabbiitire na wuwe, nga ganguna ayisala ayinyiia. Ng'abugula obusyanu abuhanda, anyiyamo emigaati eji batatayemo hisimbulusa.

25 Nga genjula Sawulo n'abasirikale babe, nga balya. Ng'owiire oweene obwo benyoha bagamayo.

29

Habaha Akiisi agaana Dawudi ohutiina ni nabo mu lutalo

1 Ng'Abafirisuuti bahumbaania enje lyawe lyosiryosi mu hifo ehi balanga baati Afeki. Abayisirayiri nibo bata ekambi yaawe huupi n'esobere eyaali e Yezireeli.

2 Abanjugi b'Abafirisuuti ni baali ni bahumba n'ebibubbu byawe eby'abasirikale eekumi n'olukumi, Dawudi n'abasooli babe baali bahumbira egongo njalala ni Akiisi.

3 Ng'abaduumisi b'Abafirisuuti babuusa baati, "Ababbebbulaniya bano bahola hiina njano?"

Ng'Akiisi abagobolamo ati, "Ono nje Dawudi owaali omuduumisi wa Sawulo habaha wa Yisirayiri. Abaaye ni neese omwaha nomusobyu era ohunjwa hu ludaalo olu galeha Sawulo ohwola olwa leero luno, enjuma hibi ehi muwenemo."

⁴ Aye abaduumisi b'Abafirisuuti nga balunjira Akiisi era nga bamuloma baati, "Lagira omusinde oyo gagameyo mu hifo ehi wamuja. Saali n'ohutiina ni neefe mu lutalo, ahanda gatwefudulaho. Aja hugobosano atye omuhago njagati wuwe ni musengwa wuwe ohutusaho ni geetire abasirikale beefe gabatemaho emitwe.

⁵ Oyo sinje Dawudi oyu bemba mu binyumo byawe baati, 'Sawulo geeta ekumi, ne Dawudi geeta mitwalo?' "

⁶ Ehyo hyagima Akiisi galanga Dawudi gamuloma ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, obaaye mwesigwa. Era ese mbona ti hyahali hiranji ohutiina ni neese mu lutalo olwohuba ohunjwa hu ludaalo olu waaja eyindi ohwola olwa leero, sikubonangamo sobi. Aye abanjugi sibahufugiriramo.

⁷ Kale yagamayo era tiina miyaaya, otahola hiitu hyosihyosi ehirunjia abanjugi b'Abafirisuuti."

⁸ Nga Dawudi abuusa Akiisi ati, "Aye kolire hi? Oba hiina ehi wunjageenemo ese omwidu wuwo ohunjwa hu ludaalo olu naaja eyi oli? Hiina ehigira nandi tiina husoola n'abalabe ba habaha musengwa yange?"

⁹ Ng'Akiisi amugobolamo ati, "Manyire ti obaaye mulani hy'amalayika wa Hatonda mu moni jange. Aye wayire hibaaye hiityo, abaduumisi b'Abafirisuuti bandomire baati, 'Sihwenda atiine ni neefe mu lutalo.'

¹⁰ Kale mu mugamba pwipwipwi aña lyuba litulira, yinyoha n'abañeeresu ba musengwawo abawujire ni nabo, mutiine."

¹¹ Nga Dawudi n'abasooli babe benyoha mu mugamba pwipwipwi, bagobolayo mu hyalo hy'Abafirisuuti. Ng'Abafirisuuti nibo baniinaniina batiina e Yezireeli.

30

Dawudi asihirisa Abameleki

¹ Nga Dawudi n'abasirikale babe boola e Zikilagi hu ludaalo olwohudatu ni banja Afeki. Basanjaana Abameleki ni banyagire ehitehere hy'e Negevu ni Zikilagi. Baali boohyire ehibuga Zikilagi

² era ni banjirire abahasi n'abaatu bosibosi abaalimo, abanjere n'abahulu. Enjuma hu bo oyu beeta aye babanjamba babanjira balamu.

³ Dawudi n'abasooli babe ni boola mu hibuga Zikilagi, bahyagaana ni hiduunya omuliro era ni babanjirire abahasi baawe n'abaana baawe abaseere n'abaana.

⁴ Ehyo hyaletera Dawudi n'abasirikale babe ohubbolooga ohwola olu banjwamo amaani agalira.

⁵ Abahasi ba Dawudi bombi: Ahinowaamu ow'e Yezireeli n'Abbigayiri namwandu wa Nabbali ow'e Karumeeli, boosi baali babanjirire.

⁶ Dawudi ali anulira wubi bugali olwohuba abaatu baali baloma ohumuhubba amabaale. Hiisi muutu gaali alumwa mu mwoyo gugwe olw'abaana babe. Aye Dawudi gasuna amaani mu hwesiga MUSENGWA Hatonda wuwe.

⁷ Ng'anjo Dawudi aloma Abbiyasaali omusengi, omusaani w'Ahimeleki ati, "Ndeetere njano efodi." Ng'Abbiyasaali ayimunjirira.

⁸ Nga Dawudi gebuusa hu MUSENGWA ati, "Numbe abanyagi abo? Nabanjambe?"

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Bawaagale, mu butuufu oja huboolaho era onunule abo aba banjambire."

⁹ Nga Dawudi n'abasirikale babe olukaaga benyoharamo batiina. Ni boola hu haabi ah'e Bbesori, ng'abandi hu baali ni Dawudi basigala anjo.

¹⁰ Nga Dawudi geyongerayo n'abasooli ebihumi bine olwohuba ebihumi ebibiri baali badembire bugali ni batasobola husomoha haabi h'e Bbesori.

¹¹ Abasooli abaali ni Dawudi baagaana Omumisiri mwisugu, nga bamunjira eyiri Dawudi. Nga bamunja amaaji anywa n'emere ng'alya.

¹² Nga bamunja keeki owomu mizabbibbu. Ni gahena ohulya, ng'asuna amaani olwohuba gaali ahenire endaalo edatu omuusi n'owiire n'enjuma ehi ataaye enamunwa.

¹³ Ni gahena ohulya nga Dawudi amubuusa ati, "Nj'ani musengwawo era onjwera njena?"

Ng'amugobolamo ati, "Ese ndi museere Mumisiri era omwidu w'Omumeleki. Ne endaalo edatu ejibitire, musengwa yange gandeheho olwohuba gabona ni ndwaye.

¹⁴ Hwawagaaye Negevu mu hitehere hy'Abakereti, n'abomu Kalebbu mu twale lyomu Buyudaaya. Era nga hwohya n'ehibuga hy'e Zikilagi."

¹⁵ Nga Dawudi amubuusa ati, “Onjanga wapira eyi banyagi abo bali?”

Ng’ola amugobolamo ati, “Layira mu moni ja Hatonda oti sooja hunjita oba wapaayo eyiri musengwa yange, anjo nja huhunjira anja bali.”

¹⁶ Ng’anjira Dawudi, behirira ohwola anja baali ni basaseene mu hitehere ehyo ni bali hulya era ni banywa era ni basanjalya olw’omunyago omungi ogu baali ni batuhiise ohunjwa mu twale ly’Abafirisuuti nomu Buyudaaya.

¹⁷ Mu ngolyobere, paña Dawudi gabawaagalira era gabasoosa ohwola ehy’egulo hy’oludaalo olwalondaho. Era hu bo sinalihunjo wayire mulala owanunuha, ohutusaho abavubuka bihumi bine, abagendera hu nasugirya abajifuga beyiba.

¹⁸ Dawudi ganunula era gagobola n’ahiisi hiitu, n’abaatu boosi aba Bameleki baali ni banyagire, nga kohu otaaye n’abahasi babe bombi.

¹⁹ Enjuma hiitu hyawe ehyagota, ha hibe hitono oba ehibbala, ha babe baana abaseere oba abahaana, ha gube munyago oba ehiitu hyosihyosi ehi baali ni babanyagire. Byosibyosi Dawudi gabigobosano.

²⁰ Dawudi ganjira ebidooli by’etaama n’enjombe byosibyosi, ng’abasirikale babe babitangirisa ni baloma baati, “Guno munyago gwa Dawudi.”

²¹ Nga Dawudi goola eyiri abasooli babe ebibiri bala, abaali ni badembire obugali ndi basobola hutiina ni naye nga basigala hu haabi h’e Bbesori. Nga banwayo ohwagaana ni Dawudi n’abaatu abaali ni naye. Ni baboolaho, nga Dawudi anwayo abaheesa.

²² Ne abasinde bosibosi abahosi b’ebibi era abowuvuyo mu abo aba Dawudi gaali n’atangerira baloma baati, “Ng’olu bataatiinire ni neefe, sihuja hugabana ni nabo ebi hununuuye. Aye hiisi muutu anjire omuhasi wuwe n’abaana babe, atunjwereno.”

²³ Nga Dawudi abagobolamo ati, “Bahyange, sihiranji ohuhola muuto hu biitu ebi MUSENGWA atunjaaye! Atuhumire gahena ganjaye abalabe beefe mu mihono jeefe.

²⁴ Enjuma aja hufugiirira ebi muloma. Hiisi muutu ali n’ohusuna omugabo ogwagagana, oyo atiinire mu lutalo ni nooyo abaaye mu huhuuma ebyohutambisa.”

²⁵ Ohunjwa hu ludaalo olwo, Dawudi ng’alifuula gambi era esambo mu Yisirayiri n’ohwola hatyane.

²⁶ Dawudi ni gagobola e Zikilagi, gajeeresaho abameeri babe, abatangerisi bomu Buyudaaya ebiitu hubi baali ni banyagire n’aloma ati, “Hino hirabo hyenywe ohunjwa hu munyago ogu hunyagire hu basigu ba MUSENGWA.”

²⁷ Ebirabo ehyo babinjeeresa ab’e Bbeseri n’abe Ramosi Negevu ko nabomu Yatiri

²⁸ n’abe Aloweri n’abe Sifumosi n’abe Esitemowa

²⁹ n’abe Rakali n’abomu bibuga by’Abayerahimeeli n’abomu by’Abakeeni

³⁰ n’abe Horuma n’abe Bborasani n’abe Asaki

³¹ n’abe Kebbulooni nomu bifo byosibyosi omu Dawudi n’abasooli babe bagenderanga.

31

Ohufa hwa Sawulo n’abasaani babe

¹ Naahani nga Abafirisuuti basoosa Abayisirayiri hu lusosi Gilubboowa, ng’Abayisirayiri bafulumuha Abafirisuuti ni babahira amaani era Abayisirayiri bangi bafa.

² Abafirisuuti bamimigania Sawulo n’abasaani babe bugali era nga beeta Yonasaani n’Abbinadabbu ni Malukisuwa, abasaani ba Sawulo.

³ Olutalo Iwanyinyitira anja Sawulo gaali era abalasi b’obusaale ni bamwolaho, bamufumita ubi bugali weene.

⁴ Nga Sawulo aloma omugegi w’ebisoosa bibye ati, “Sonjolayo epiima yiyo wumbisyemo fe olwohuba sinenda abatali bahomole bandulire era bahene banjite.”

Aye omugegi w’ebisoosa bibye oyo gaty a era gagaana ohuhihola. Ehyanjwamo nga Sawulo omwene anjamba epiima yiye ayetungaho.

⁵ Omugegi w’ebisoosa bya Sawulo ni gabona Sawulo n’afuuye, nga yeesi getunga hu piima yiye, nga bafiira njalala.

⁶ Ng’anjo Sawulo n’abasaani babe bondatu n’omugegi w’ebisoosa bibye n’abasirikale babe abandi boosi babeeta hu ludaalo nj’olwene.

⁷ Abayisirayiri abaali hu lwaha lw’ehiho hy’e Yezireeli ni naabo abaali ebuunjwalyuba wa Yoludaani ni babona enje Iya Yisirayiri ni lidulumire era Sawulo n’abasaani babe ni bafuuye, baduluma baaleha ebibuga byawe. Ng’Abafirisuuti batiina bamenya mu bibuga ebyo.

⁸ Ni wahya mu mugamba, Abafirisuuti ni batiina ohwambula emirambo, bagaana Sawulo n’abasaani babe bondatu ni balambagaaye hu lusosi Gilubboowa.

⁹ Nga batema hu Sawulo omutwe era nga bamwambula ebisoosa bibye. Nga banjindiha abahwenda mu hyalo hy'Abafirisuuti hyosihyosi ohunjira obuhwenda mu yekaalu y'ebibbote byawe n'abaatu baawe.

¹⁰ Era nga banjamba ebisoosa bya Sawulo babita mu yekaalu y'Asitaroosi hatonda waawe, nga babamba omulambo gugwe hu hiteepe hy'ehibuga hy'e Bbesi Saani.

¹¹ Abaatu b'e Yabbesi mu twale ly'e Giliyaadi ni banjira ebi Bafirisuuti baahola Sawulo,

¹² nga banjamba abasinde abasira bosibosi ng'owiire batiina e Bbesi Saani. Nga bananula omulambo gwa Sawulo n'ejabasaani babe bajitusa hu hiteepe hy'olukomera lw'ehibuga ehyo, nga bajinjira bajohyera e Yabbesi.

¹³ Nga banjira amagumba gaawe bagasiha e Yabbesi njaasi w'omusaala ogu balanga baati omunyulira era nga bahena endaalo musanvu ni batahomba hu hy'omutamu olw'enaku eyi baali nayo.

EHITABO HYA SAMWIRI EHYOHUBIRI Enyanjula

Ehitabo hya Samwiri eh-yohubiri hyali hitabo hirala ehibba, ni hiri hijimbye njalala n'ehitabo hya Samwiri ehidaayi era ni bahiranga baati Samwiri. Ni bahicuusa mu Luyonaani nga ko biba bitabo bibiri. Njanuma amanyire owanjandiiha ehitabo hya Samwiri ehidaayi n'eh-yohubiri.

Ehitabo hino binja ebyafaayo ebinjamba hu Yisirayiri oluvanyuma lw'ebiseera by'abalamuzi era Samwiri nj'owajuha amafuta ohwabula abahabaha ba Yisirayiri ababiri abadaayi, Sawulo ni Dawudi.

Ehitabo hino hijanja oluvanyuma lw'ohufa hwa habaha Sawulo era hiraga Habaha Dawudi ng'olu gatagiha emyaha amahumi ane ej'obunugi buwe. Dawudi gaali muhoda eyiri Hatonda, ne ehitabo hino sihihweha bibi bibye ebi gaahola. Dawudi genda Hatonda bugali era goola n'ohwenda ohumutongolera Yekaalu mu Yerusaaemu aye Hatonda sigamufugirira huhihola. Ohutusaho Hatonda gamusuubisa ati mulala hu bejuluhu babe aja huba habaha emirembe n'emirembe (2 Sam 7:8-16).

Dawudi anjula ebinjamba hu hufa hwa Sawulo

¹ Oluvanyuma lw'ohufa hwa Sawulo, Dawudi gagobola e Zikilagi n'ahenire ohunjangula Abameleki ng'amanya eyo endaalo ebiri.

² Hu ludaalo olwohudatu yaaliyo omuutu owanjwa mu kambi ya Sawulo ni gambaaye engoye enabuhi n'efuuhe mu mutwe. Ni goola aja Dawudi gaali, ng'ahubba amafuha ohulaga ati amuna enono.

³ Nga Dawudi amubuusa ati, "Ojwera neena?"

Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Neyibire mu kambi y'Abayisirayiri."

⁴ Nga Dawudi amubuusa ati, "Byali biitye?"

Ng'amugobolamo ati, "Eje lyefe lyadulumire mu lutalo era baatu bangi baafa. Era Sawulo n'omusaani Yonasaani boosi bafiiramo."

⁵ Nga Dawudi amubuusa ati, "Omanyire otye oti Sawulo n'omusaani Yonasaani bafuuye?"

⁶ Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Naali hu lusozi Gilubboowa n'abona Sawulo ni geddiye hu fumo lirye. Era nabona n'abasirikale ab'Abafirisuuti abagendera hu bigaali nohu mbalaasi ni bamwolireho.

⁷ Ni gacuuha gambona, gananga nga mugobolamo ti, 'Wanji.' "

⁸ Nga gambuusa ati, "Ndiwe ani?"

Nga mugobolamo ti, "Ndi Mumeleki."

⁹ Ng'ango gandoma ati, "Nja njano wunjite! Banjohiseeho ebisago eby'amaani, sinja hunona."

¹⁰ Olw'ehyo negerera aja ali namwita olwohuba namanya ti ng'olu aguuye njaasi sasobola hunona. Namufihula engule hu mutwe n'ehihomo eh-yali hu muhono era mbebino musengwa yange.

¹¹ Ng'ango Dawudi n'abasirikale babe nga banabula engoye jaawe.

¹² Balira era basiiba ohunjwa mu mugamba ohwola egulo olwa Sawulo n'omusaani Yonasaani nohu lw'ene lya MUSENGWA nohu lw'Abayisirayiri abaali ni bafiriye mu lutalo.

¹³ Nga Dawudi abuusa omusinde oyo owaaja ohumulomera amanjiliro ago ati, "Ojwera neena?"

Ng'amugobolamo ati, "Ndi Mumeleki omwihasi womu gwanga liryo."

¹⁴ Nga Dawudi amubuusa ati, "Lwahiina sotyeho ohusihiirisa oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta?"

¹⁵ Nga Dawudi alanga mulala hu basirikale babe amuloma ati, "Mwite!" Ng'omusinde oyo asonolayo epiima amuhenanjo.

¹⁶ Dawudi galoma Omumeleki oyo ati, "Amafugi gago gabe hu ewe wamwene. Omunwa gugwo guhusaliye omusango n'olomire oti, 'Neetire oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta.' "

Dawudi geririgana hulwa Sawulo ni Yonasaani

¹⁷ Nga Dawudi gamba olwembo olw'ohweririgana olunjamba hu Sawulo n'omusaani Yonasaani.

¹⁸ Era galagira abaatu babe ohusomesa hiisi muutu mu Buyudaaya olwembo olwo. Gaanja olwembo olwo esina ati, "Olwembo olw'omubaso," Era balunjandiiha mu hitabo hya Yasari.

¹⁹ "Hu sozi ja Yisirayiri,
abatangirisi babo bafuuye!
Abasira beefe baguuye!

²⁰ "Mutahiromera baatu b'e Gaasi,
mutasalania manjuliro ago mu nabinjwera y'Asikelooni,
mutaleetera bahaana Bafirisuuti ohusanjalya,
abahaana b'abatali bahomole ohusangaala.

²¹ "Enywe esozi j'e Gilubboowa,
enjume lume oba efula etonya,
oba endimiro jenywe ohwama ebibala,
olwohuba engabo y'omusooli omusira bayonoona,
engabo ya Sawulo sibahiyinjahaho mafuta gwomu mizayiti.

²² "Epiima ya Yonasaani yaali sesobooha,
epiima ya Sawulo yaali enjuma hisa,
ni yiita abanamaani, ni yiita abalabe.

²³ "Sawulo ni Yonasaani baali benunjisa era ni bali bahoda,
era baali njalala ni bahiiri balamu, baali njalala nomu hufa.
Bahunjehanga hya hanjangu,
era baali b'amaani ohuhira epologoma.

²⁴ "Abahaana bomu Yisirayiri mulire Sawulo
owabambasa engoye endani
owabambasa ebihomo eby'ezaabbu.

²⁵ "Abasooli abasira baguuye babeetiye mu lutalo,
Yonasaani agalamiriye hu sozi.

²⁶ "Kulira ewe Yonasaani, muganda yange, ng'obaaye muhoda eyi ndi.
Obaaye wunyenda ehibitiriye n'ohusinga ohwenda ohu muhasi gendamo wamwe
oba omwana wuwe.

²⁷ "Abasooli ab'amaani baguuye.
Ebisooa by'olutalo bisihirihiye."

2

Bajuha hu Dawudi amafuta ohufuuha habaha wa Buyudaaya

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Dawudi gebuusa hu MUSENGWA ati, "Tiine mu hirala hu bibuga ebiri mu Buyudaaya?"

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Tiina."

Nga Dawudi abuusa ati, "Tiine mu hibuga hi?"

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Tiina mu Kebbulooni."

² Ng'ango Dawudi atiina e Kebbulooni n'abahasi babe bombi, Ahinowaamu ohunjwa e Yezireeli ni Abbigayiri namwandu wa Nabbali ow'e Karumeeli.

³ Dawudi gatiina n'abasinde aba gaali ni nabo, hiisi mulala n'abamago gage batiina bamenya mu bibuga ohuupi ni Kebbulooni.

⁴ Ng'ango abaatu bomu Buyudaaya batiina e Kebbulooni bajuha hu Dawudi amafuta ohuba habaha waawe.

Ni balomera Dawudi baati abaatu b'e Yabbesi Giliyaadi nj'abasiha Sawulo,

⁵ ganjindiha abahwenda ohubaloma ti, "MUSENGWA abanje ekabi olw'ohunjambira Sawulo musengwa yenywe ehyere mwamusiiha.

⁶ MUSENGWA abanjambire ehisa era abe mulani eyi muli. Era keesi nja hubanja omuhamba olw'ehi mwaholera Sawulo.

⁷ Njaahani mube bagumu era basira olwohuba Sawulo musengwa wenywe afuuye era abaatu bomu Buyudaaya banjühireho amafuta ohuba habaha waawe."

Yisibboseesi afuuha habaha wa Yisirayiri

⁸ Abbuneeri omusaani wa Neeri era owaali omuduumisi w'ene lya Sawulo ganamba Yisibboseesi omusaani wa Sawulo batiina e Mahanayimu engereha w'olwabi Yoludaani.

⁹ Gamufuula habaha wa Giliyaadi ni Asuuli ni Yezireeli ni Efulayimu ni Bbenjamini, ni Yisirayiri yosiyosi.

¹⁰ Yisibboseesi oyo omusaani wa Sawulo gafuuha habaha wa Yisirayiri n'ali n'emyaha ane era ng'anjuga emyaha ebiri. Ab'ehiha hya Yuda nibo bafuula Dawudi ohuba habaha waawe.

¹¹ Dawudi gehala nga habaha mu Kebbulooni ganjuga e Buyudaaya ohuhena emyaha musanvu n'emyesi mukaaga.

Olutalo ngati wa Yisirayiri n'Abayudaaya

¹² Abbuneeri omusaani wa Neeri n'abasirikale ohujwa ewa Yisibboseesi omusaani wa Sawulo banjwa e Mahanayimu nga batiina e Gibbyoni.

¹³ Nga Yowaabbu omusaani wa Zeruyiya n'abasirikale ba Dawudi abandi batiina bagaanana ni nabo hu hidiba hy'e Gibbyoni. Ehubbubu hirala hyali hu luuyi lulala olw'ehidiba n'ehindi hu luuyi olundi.

¹⁴ Nga Abbuneeri aloma Yowaabbu ati, "Husuneyo abavubuka basoolere mu moni weefe."

Nga Yowaabbu amugobolamo ati, "Kale leha basoolere."

¹⁵ Ng'abavubuka ehumi n'ababiri besonolayo ohujwa hu luuyi lwa Yisibboseesi omusaani wa Sawulo n'ehiha hya Bbenjamini ko n'abavubuka ehumi n'ababiri ohujwa hu luuyi lwa Dawudi.

¹⁶ Nga hiisi muvubuka anjamba omusigu wuwe omutwe nga bafumitana epiima mu mbafu bagwa naasi bombi bafa. Olw'ehyo, ehifo ehyo nga bahiranga baati Helukasi Hazuriimu.*

¹⁷ Hu ludaalo olwo, ng'olutalo lunioha era abasirikale ba Dawudi bahubba era banjangula aba Abbuneeri n'abasirikale Bayisirayiri.

¹⁸ Abasaani ba Zeruyiya bondatu, aba Yowaabbu ni Abbisaayi ni Asaheeli, baaliyo. Asaheeli gadulumanga embiro oti hani njobe,

¹⁹ gabbinga Abbuneeri n'ataheja hu luuyi olw'omuhono omulungi oba omugooda.

²⁰ Nga Abbuneeri aheja enyuma ng'amubuusa ati, "Ndiuwe Asaheeli?"

Nga Asaheeli amugobolamo ati, "Ndiise."

²¹ Nga Abbuneeri aloma ati, "Leherano ohumbinga, cuuhira hu muhono gugwo omugooda oba omulungi onjambe mulala hu bavubuka omwite onjire ebyambalo bibye n'epiima." Aye Asaheeli gegumya hwegumya ohumubbinga.

²² Nga Abbuneeri agobolamo nindi amuloma ati, "Wange, leherano ohumbinga! Lwahiina wenda kwite? Hinabonehe hiitye mu moni ja mugandawo Yowaabbu ni kwitire?"

²³ Aye Asaheeli gegumya hwegumya ohumubbinga. Olw'ehyo, Abbuneeri gafumita Asaheeli olunyago mu hida nga lumutulira egongo. Nga Asaheeli agwa afiirano. Hiisi muutu owoolanga mu hifo ehi Asaheeli gafiramo, gemeereranga.

²⁴ Aye Yowaabbu ni Abbisaayi babbinga Abbuneeri. Esaawa ni yaali ni yiri huupi hugwa mu maaji, nga boola hu lusozi olu balanga baati Ama ohuupi ni Giya n'otiina mu lulafu lw'e Gibbyoni.

²⁵ Ng'abaatu ohujwa mu Bbenjamini bahumbaanira anja Abbuneeri gaali hu lusozi betegeha ohusoola.

²⁶ Nga Abbuneeri alanga Yowaabbu amuloma ati, "Hulehere anjo ohwitana. Anja hunoose ohuhola ehyo panja huja ohwola ohuba mu embeera embi. Huli balala ni nenywe olw'ehyo lagira abaatu babo balehere ohutulumba."

²⁷ Nga Yowaabbu amugobolamo ati, "Kulayirira mu siina lya Hatonda Omwene Bulamu, kaleha huloma otyo, abaatu bange babaaye baja hubbinga abaganda baawe abo ohwola mu mugamba."

²⁸ Olw'ehyo, Yowaabbu gafuuna egwala ahaali ahabonero eyiri abasirikale babe ohulehera anjo ohubbinga Abayisirayiri oba ohusoosa omuutu yesiyesi, ng'olutalo luhoma anjo.

²⁹ Ng'owiire wosiwosi, Abbuneeri n'abasirikale babe babita mu hiinamo hy'e Arabba batiina basomoha olwabi Yoludaani nga bagenda mu mugamba ogwo gwsigwosi boola e Mahanayimu.

* 2:16 2:16 Helukasi Hazuriimu hitegeesa hiiti, endimiro y'epiima.

³⁰ Nga Yowaabbu alehera ohubbinga Abbuneeri ng'ahumbaania abasirikale babe bosibosi. Ni bababala bavumbula baati abasirikale ba Dawudi ehumi namwenda baali banjumaano n'otuhiiseho Asaheeli.

³¹ Aye abasirikale ba Dawudi baali beetire abasirikale ba Abbuneeri bidatu nakaaga ohunwa mu hiha hya Bbenjamini abaali ni Abbuneeri.

³² Nga Yowaabbu n'abasirikale babe banjira omulambo gwa Asaheeli e Bbeserekemu bagusiha hu basehulu babe. Ni bahena, nga bagenda owiire owo wosiwosi boola e Kebbulooni ni buhya.

3

¹ Olutalo njagati w'abaatu abaali ni bawagira Sawulo ko n'abaali ni bawagira Dawudi lwahena ehiseera chireenji. Dawudi geeyongera ohuba n'amaani aye abo abaali ni bawagira Sawulo beyongeranga hunafunahunafu.

Abasaani ba Dawudi

² Dawudi ni gaali e Kebbulooni, gasaala abaana abaseere. Omudaayi gaali nje Amunooni, nyina gaali nje Ahinowaamu Omuyezireeli.

³ Owohubiri gaali nje Kileyaabbu, nyina gaali nje Abbigayiri namwandu owaali muha Nabbali Omukarumeeli. Owohudatu gaali nje Abbusolomu ohunwa mu Maaka omuhaana wa Talumayi habaha w'e Gesuri.

⁴ Owohune gaali nje Adoniya, nyina gaali nje Hagisi. Owohutaanu gaali nje Sefatiya, nyina gaali nje Abbitaali.

⁵ Owomukaaga gaali nje Yitireyaamu, nyina gaali nje Egula omuhasi owa Dawudi. Abo bosibosi, Dawudi gabasaalira e Kebbulooni.

Abbuneeri genjimba hu Dawudi

⁶ Abawagira Sawulo beyongera ohusoosa Dawudi era mu hiseera ehyo Abbuneeri n'ali hu luuyi lwa Sawulo geeyongera ohuba w'amaani.

⁷ Sawulo gaali n'omuhasi owohutulo ni bamulanga baati Rizupa, gaali muhaana wa Aya. Nga Yisibboseesi aloma Abbuneeri ati, "Lwahiina wanjenyuha ni muha bbaabba?"

⁸ Abbuneeri galuŋa bugali olw'ehi Yisibboseesi gamuloma. Ng'amugobolamo ati, "Ese sindi embwa mu Buyudaaya. N'ohwola hatyane ngondera olulyo lwa Sawulo lataawo n'emihago jije. Sikunangayo eyiri Dawudi aye njahani wunjoloobya olw'omuhasi oyo!"

⁹ Hatonda gamboneresanga bugali weene singa sikolera Dawudi ehi MUSENGWA gamusuubisa n'amulayirira ati

¹⁰ alitusa hu Sawulo n'enyumba yiye owahabaha, gafuula Dawudi habaha wa Yisirayiri ni Yuda ohunwera erala e Daani ohwola e Bberuseebba."

¹¹ Yisibboseesi sigagobola mu Abbuneeri olwohuba gamutya.

¹² Nga Abbuneeri atuma abahwenda eyiri Dawudi ati, "Nj'ani aja hunjuga ehyalo hino? Hola ni neese endagaano, nja huhuyeeda ohuleeta Yisirayiri yosiyosi ohuba hu luuyi lulwo."

¹³ Nga Dawudi amugobolamo ati, "Nja huhola ni neewe endagaano aye kwendaho hiitu hiralala, huleeta Mikaali omuhaana wa Sawulo ni buuja ohumbona."

¹⁴ Nga Dawudi atuma abahwenda eyiri Yisibboseesi omusaani wa Sawulo ati, "Pe Mikaali omuhasi wange, nasasula ebigode by'Abafirisuuti cikumi ko namunjira."

¹⁵ Nga Yisibboseesi alagira batuse Mikaali hu wamwe Palutiyeli omusaani wa Layisi.

¹⁶ Nga Palutiyeli amulondereraho n'abbolooga ohwola mu hibuga Bbahurimu. Nga Abbuneeri aloma Palutiyeli ati, "Yagamayo engo." Nga gagamayo.

¹⁷ Nga Abbuneeri aloma n'abatangirisi ba Yisirayiri ati, "Muhenire etenama ni mwenda mufuule Dawudi habaha wenywe.

¹⁸ Njahani muhyoherehe olwohuba MUSENGWA gasuubisa Dawudi ati, 'Nja hununula abaatu bange Abayisirayiri mbatuse mu bunjani w'Abafirisuuti nomu balabe baawe bosibosi ni mbita mu mujeeresa wange Dawudi.' "

¹⁹ Era Abbuneeri galoma n'abomu hiha hya Bbenjamini moni hu moni. Oluvanyuma ng'atiina e Kebbulooni alomera Dawudi byosibyosi ebi Abayisirayiri n'abehiha hya Bbenjamini basalano ohuhola.

²⁰ Abbuneeri n'abasirikale abiri batiina e Kebbulooni ewa Dawudi. Ni boola, nga Dawudi abategeherano ehinjulo.

²¹ Ebyo ni byanjwa, nga Abbuneeri aloma Dawudi ati, "Leha tiine kumbaanie Abayisirayiri bosibosi bawagire habaha musengwa yange, bahole endagaano ni neewe obanjuge ng'olu mwoyo gugwo gwenda." Nga Dawudi aseebula Abbuneeri atiina miyaaya.

Yowaabbu geeta Abbuneeri

²² Oluvanyuma lw'Abbuneeri ohutiina nga Yowaabbu n'abalala hu basirikale ba Dawudi bagobola ni banjwa mu hunyaga ebiitu era baleeta ebiitu ebyene bingi. Aye Abbuneeri gaali anoooye ewa Dawudi e Kebbulooni, n'amuseebuuye miyaaya.

²³ Yowaabbu ni goola n'abasirikale, bamulomera baati Abbuneeri omusaani wa Neeri gaajire ewa Habaha Dawudi era amuseebuuye gatiina miyaaya.

²⁴ Nga genyoheramo atiina eyiri Habaha Dawudi amuloma ati, "Oholire hiina ehoyo! Abbuneeri ohuuja eyi oli wamuleha gatiina.

²⁵ Omanyire oti Abbuneeri omusaani wa Neeri gaajire huhudulinga n'ohumanya amagendere gago ko nahiisi hiitu ehi ohola."

²⁶ Nga Yowaabbu anjwa anjaali Dawudi atuma abahwenda balonda hu Abbuneeri nga bamutuuhira hu sobere y'e Siira, bamugobosano. Aye Dawudi sigamanya.

²⁷ Njaahani Abbuneeri ni gagobola e Kebbulooni, nga Yowaabbu amugobosa hutulo w'omulyango ng'owenda ohuloma ni naye ehya, ng'amufumita mu hida ng'afa. Gamwita olwohuba Abbuneeri gaali geetire mugandawe Asaheeli.

²⁸ Oluvanyuma Dawudi ni gahinjulira, galoma ati, "Ese n'owahabaha wange hujumaho musango mu moni ja MUSENGWA olw'ohufa hwa Abbuneeri omusaani wa Neeri.

²⁹ Leha amafugi gage gabe hu Yowaabbu n'abomu mago ga semwana gosigosi! Era mu mago ga Yowaabbu mutahaya hubamo mulwaye ow'ehibbwa eh'y'ehimaama oba ow'ebigenge oba omuleme oba oyu beetira mu lutalo oba ahaya emere."

³⁰ Yowaabbu ni Abbisaayi mugandawe beeta Abbuneeri olwohuba gaali geetire muganda yaawe Asaheeli mu lutalo e Gibbyoni.

Basiha Abbuneeri

³¹ Nga Dawudi alagira Yowaabbu n'abasirikale aba gaali ni nabo bosibosi ohunabula ebyambalo byawe bambale ebigwali, balire Abbuneeri. Ni baali ni bagingire esanduuku ni baja husiha Abbuneeri, Habaha Dawudi ganjeraho egongo.

³² Basiha Abbuneeri e Kebbulooni era habaha galira bugali hu higombe hihye n'abaatu bosibosi balira.

³³ Habaha gamba olwembo olw'ohweririgana hu lwa Abbuneeri ati, "Abbuneeri gahafuuye hy'omubbwagi w'amagambi ng'olu afa?"

³⁴ Sibasidiha mihono jije wayire ohubonja amagulu gage. Aye gafa hy'omuutu oyu batemu beeta."

Nga nindi abaatu bosibosi batemuha balira.

³⁵ Bosibosi begalihira Dawudi ohulya hu mere aye niye galayira ati, "Hatonda gambonerese singa komba hu hyomutamu hyosihyosi ni buteera!"

³⁶ Ehyo hyasangaasa abaatu bosibosi era mu butuufu oweene hiisi ehi habaha gaholanga hyabasangaasanga.

³⁷ Olw'ehyo hu ludaalo olwo, abaatu bosibosi n'Abayisirayiri bosibosi bahitegeera baati habaha ganjuma mu baatu abo abeeta Abbuneeri omusaani wa Neeri.

³⁸ Nga habaha aloma abajeeresa babe ati, "Simumanyire muuti olwa leero mu Yisirayiri mufuuyemo omuduumisi ow'amaani era omusinde omusira?"

³⁹ Wayire banjuhaho amafuta ohuba habaha, abasaani ba Zeruyiya bombi bali n'amaani bugali era sisobola hubalobera ohuhola ehi benda. Olw'ehyo leha MUSENGWA gesasuse abasinde abo ababi olw'ehibi ehi bahola."

4

Ohufa hwa Yisibboseesi

¹ Yisibboseesi omusaani wa Sawulo ni ganjulira ati Abbuneeri bamwitiye e Kebbulooni, ganjwamo amaani n'abaatu bomu Yisirayiri bosibosi beralihira.

² Yisibboseesi gaali nabahungu babiri: Bhaana ni Rekabbu mugandawe ohutangirira abasirikale abatiinanga banyaga ebiitu mu bitehere bya balabe baawe. Abasinde abo bombi baali basaani ba Rimooni ohunjwa mu hibuga Bbeerosi. Era baali bomu hiha hya Bbenjamini. Bbeerosi hyali hirala hu bibuga ebyomu twale lya Bbenjamini

³ olwohuba abaatu b'e Bbeerosi baduluma banjwa mu hibuga ehyo batiina bamenya e Gitayimu eyi bali ng'abagwira n'ohwola olwa leero luno.

⁴ Ow'olulyo lwa Sawulo owundi gaali nje Mefibboseesi omusaani wa Yonasaani. Mefibboseesi oyo gaali n'emya etaanu anja Sawulo ni Yonasaani bafiira. Omulesi wuwe ni ganjulira amanjuliro ohunjwa e Yezireeli aganjamba hu hufa hwawe, gamudunda

ng'aduluma ni naye ohumuŋonia. Aye olw'owangu owugaalimo, omwana gamununuha gagwa ŋaasi gabbwagihama amagulu, ng'alemala.

⁵ Rekabbu ni Bbaana abasaani ba Rimooni basimbuha batiina ewa Yisibboseesi nga boola hu saawa mukaaga ejomu muusi, bamutuuhira n'anjumulaho.

⁶ Bengira mu hisenge hihye ni beholesa oti benda hubugula engaano, nga bafumita Yisibboseesi mu hida afa, nga bahena beyibaano batiina.

⁷ Bengira mu nyumba, Yisibboseesi n'anjenyuhire hu buliri mu hisenge hihye. Ni bahena ohumwita, bamutemaho omutwe batiina ni nagwo. Nga bagenda owiire wosiwosi, babitira mu ngira eyomu hiiho hya Yoludaani.

⁸ Baginga omutwe gwa Yisibboseesi bagujirira Dawudi e Kebbulooni nga bamuloma baati, "Omutwe gwa Yisibboseesi omusaani wa Sawulo omusigu wuwo owagesyaho ohuhwita, ngoguno! Olwaleero MUSENGWA gesasuye Sawulo n'olulyo lulwe hulwa habaha musengwa yange."

⁹ Nga Dawudi agobolamo mu Rekabbu ni Bbaana mugandawe abasaani ba Rimooni ohunja Bbeerosi ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, oyo owumbihiisye mu bigosi byosibyosi,

¹⁰ omuutu ni gaaja gandomera amanjiliro g'ohufa hwa Sawulo, ganjeega ati gandete-eye amanjiliro amalaji. Aye namunjamba namwitira e Zikilagi. Era ogwo nj'omuhemba ogunamuŋa olw'amanjiliro gage ago.

¹¹ Olw'ehyo, enywe abahosi b'ebibi omwitire omuutu anumaaho musango era abaaeye mu nyumba yiye n'anjenyuhire hu buliri wuwe, nja hubegalula olw'amafugi gage mbatuse hu hyalo huno."

¹² Nga Dawudi alagira abasirikale babe beeta Rekabbu ni Bbaana. Babatemaho emihono n'amagulu, nga bananiha ebibudubudu byawe hu tulo w'ehidiba hyomu Kebbulooni. Aye banamba omutwe gwa Yisibboseesi bagusiha mu higombe hya Abbuneeri e Kebbulooni.

5

Dawudi afuuha habaha wa Yisirayiri

¹ Ng'ajo ebiba byosibyosi ebya Yisirayiri bitiina eyiri Dawudi e Kebbulooni nga bamuloma baati, "Huli b'olulyo lulala ni neewe.

² Mu hiseera ehi Sawulo gabeeramoo habaha weefe, ndiwe owatangiriranga Abayisirayiri mu lutalo. Era MUSENGWA gahuloma ati, 'Oja hutangirira abaatu bange Abayisirayiri era oja hufuuha munjugi waawe.' "

³ Abatangirisi ba Yisirayiri bosibosi ni batiina e Kebbulooni eyaali Habaha Dawudi, nga habaha ahola endagaano ni nabo mu moni ja MUSENGWA era nga bamujuhaho amafuta bamufuula habaha wa Yisirayiri.

⁴ Dawudi gafuuha habaha n'anjasa emyaha adatu era ganjuga emyaha ane.

⁵ Ni gaali e Kebbulooni ganjuga e Buyudaaya emyaha musanvu n'emyesi mukaaga. Ni gaali mu Yerusaalemu ganjuga Yisirayiri yosiyosi ni Yuda emyaha adatu nedatu.

Dawudi anjangua Yerusaalemu

⁶ Habaha n'abasirikale babe batiina balumba Abayebbusi abaali ni bamenya mu Yerusaalemu. Ng'Abayebbusi baloma Dawudi baati, "Sooja husobola hwingira muno. Era wayire hwardibaaye banjofu oba baleme siwahasobooye hwingira mu hibuga hino."

⁷ Aye Dawudi ganjamba Sayuuni ehibuga ehisitirire n'amaani, nga baaja bahiranga baati ehibuga hya Dawudi.

⁸ Nga hu ludaalo olwo, Dawudi aloma abasirikale babe ati, "Ohwita Abayebbusi hiisi muutu ali n'ohubita mu mwombe gw'amaaji geete abanjofu n'abaleme aba Dawudi gacaawa." Anjo panjanwa endoma eyiri yiiti, "Abanjofu n'abaleme sibaja hwingira mu nyumba ya MUSENGWA."

⁹ Nga Dawudi amenya mu hibuga ehyo, ng'ahitaho esiina ati, "Ehibuga hya Dawudi." Era gatongola ehibuga bunyaaha bajuha eroba mugati ni balibungihama ohweswanigirisa.

¹⁰ Era Dawudi geyongerama ohuba ow'amaani bugali olwohuba MUSENGWA Hatonda Omwene Manje gaali njalala ni naye.

¹¹ Ng'ajo Hiramumu habaha w'e Tiiri anjindihira Dawudi abaatu, amunjeera n'embaawo ej'emitumba n'ababaaaji n'abatongolera amabaale nga batongolera Dawudi olubiri.

¹² Ehyo hyaleeterama Dawudi ohutegeera ati MUSENGWA amunywaniisye nga habaha wa Yisirayiri era gafuula obunjugi buwe ohuba w'amaani hu lw'abaatu babe Abayisirayiri.

¹³ Oluvanyuma lwa Dawudi ohunja e Kebbulooni gatiina mu Yerusaalemu, galeeta abahasi n'abahasi abandi bangi era gasaala abaana abaseere n'abahaana.

¹⁴ Era abaana aba gasaalira e Yerusaalemu baali nje: Samuwa ni Sobbabbu ni Nasani ni Sulemaani

¹⁵ ni Yibbuhaari ni Elisuuwa ni Nefegi ni Yafiya

¹⁶ ni Elisaama ni Eliyaada ni Elifeleeti.

Dawudi anangula Abafirisuuti

¹⁷ Abafirisuuti ni banjira baati Dawudi baali bamujuhireho amafuta ohufuaha habaha wa Yisirayiri, batiina ohumwendula bamujambe. Aye Dawudi gahigwamo ng'atiina mu pungulu.

¹⁸ Abafirisuuti batiina bamalaala mu hiiho ehi balanga baati Refayiimu.

¹⁹ Nga Dawudi gebuusa hu MUSENGWA ati, "Numbe Abafirisuuti? Oja hubanjaayo mu mihono jange?"

Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Tiina, mu butuufu nja hujanjaayo Abafirisuuti mu mihono jijo."

²⁰ Ng'ajo Dawudi atiina e Bbaali Peraziimu, ng'eyo anangula Abafirisuuti. Ng'aloma ati, "Hy'olu maaji gawaagala gabbwaga ajaatu, ni MUSENGWA yeesi abbwagire abalabe bange ni gatambisa ese." Ng'ehifo ehyo bahitaho esiina baati Bbaali Peraziimu*.

²¹ Abafirisuuti baduluma balehano abahatonda baawe nga Dawudi n'abasirikale babe bababbedano.

²² Nga nindi Abafirisuuti oluvanyuma lw'ehiseera bagaluhayo bamalaala mu hiiho hy'e Refayiimu.

²³ Nga Dawudi gebuusa hu MUSENGWA. Nga MUSENGWA amuloma ati, "Otaniinaniina bulunamu aye beswanigirise obanjwera enyuma mu moni w'emisaala emitugunda.

²⁴ Onanjulira ejanjaasi mu misaala emitugunda oti basirikale bahumba, balumbe mangumangu olwohuba aho haja huba habonero ohulaga ti MUSENGWA ahutangiririy-eemo ohuwulungula Abafirisuuti."

²⁵ Nga Dawudi ahola ng'olu MUSENGWA gamulagira, ng'atiina awulungula epe ly'Abafirisuuti ohujwera e Geebba ohwola e Gezeri.

6

Banjira Esanduuku y'Endagaano e Yerusaalemu

¹ Lulala Dawudi gahumbaania njalala abasinde emitwalo edatu Abayisirayiri abatobole nosisosi.

² Nga Dawudi atiina ni nabo e Bbaale mu Buyudaaya* ohutusayo Esanduuku ya Hatonda bayireete mu Yerusaalemu. Esanduuku eyo yaaliho esiina lya SANDUUKU Omwene Mahe owihala njagati wa bakerubbi abali hu Sanduuku eyo.

³ Nga banjamba Esanduuku ya Hatonda bayita hu higaali hy'embalaasi ehinyaaaha bayitusa mu nyumba ya Abbinadabbu eyaali hu lusozi. Wuuzza ni Ahiyo abasaani ba Abbinadabbu baali nj'abalabirira ehigaali ehyo.

⁴ Ahiyo gatangiriramo Esanduuku ya Hatonda.

⁵ Dawudi n'Abayisirayiri bosibosi baali mu husanjalya ni bahina n'amaani gaawe gosigosi mu moni ja Musengwa, ni bempa era ni bahubba agatongooli n'obutongooli n'etambulini n'ebitaasa ni bafuunja n'esaasi.

⁶ Ni boola mu hifo hya Nakoni aja basiritirira engaano, esaame jegumula nga Wuuzza anjamba hu Sanduuku ya Hatonda yitagwa.

⁷ Aye MUSENGWA galunjira Wuuzza olw'ehikolwa ehi gahola ohuyinjambaho. Olw'ehyo Wuuzza gafiira ajo na Sanduuku ya Hatonda.

⁸ Nga Dawudi aluja olwohuba Musengwa galunjira Wuuzza. Era ohujwa hulwo, ehifo ehyo bahituuma esiina baati Preezi Wuuzza n'ohwola olwa leero luno.

⁹ Hu ludaalo olwo Dawudi gatya MUSENGWA ng'aloma ati, "Esanduuku ya MUSENGWA yinahanjoleho yiitye?"

¹⁰ Ng'asalano ohutanjira Sanduuku ya MUSENGWA mu hibuga hya Dawudi ne gacusa gayinjira mu mago ga Obbedi Edomu ohujwa mu hibuga hy'e Gaasi.

¹¹ Ng'Esanduuku ya Hatonda yimenya mu mago ga Obbedi Edomu ow'e Gaasi ohuhena emyesi edatu, nga niye n'abomu mago gage bosibosi MUSENGWA abanja ekabi.

¹² Balomera Habaha Dawudi baati, "MUSENGWA ajaaye amago g'Obbedi Edomu ko nahiisi hiitu hihye ekabi olw'Esanduuku ya Hatonda." Dawudi ganjamba engira gatiina ewa Obbedi Edomu ganjira Esanduuku ya Hatonda mu hibuga hya Dawudi n'esangaalo.

* 5:20 5:20 Bbaali Peraziimu hitegeesa Musengwa abbwagano abalabe. * 6:2 6:2 Oba e Kiriyaasi Yeyariimu. † 6:8 6:8 Preezi Wuuzza hitegeesa ohubaluhano hw'olutalo hu Wuuzza.

¹³ Ababbeeda Esanduuku ya MUSENGWA ni baali ni bahagendaho amagulu mukaaga, nga Dawudi añaayo enjombe eburnwa n'enyana esaava ng'ejongo.

¹⁴ Dawudi gaahina n'amaani gosigosi mu moni ja MUSENGWA ni gambaaye efodi eya laasi.

¹⁵ Dawudi n'Abayisirayiri bosibosi banjira Esanduuku ya MUSENGWA mu Yerusaalemu ni bahayaana olw'esangaalo era ni bafuuna n'amagwala.

¹⁶ Esanduuku ya MUSENGWA ni yaali ni yingira ehibuga hya Dawudi, Mikaali omuhaana wa Sawulo galengehesa mu dinisa. Ni gabona Habaha Dawudi n'ahina era n'atuuma olw'esangaalo, gamujeregera mu mwoyo.

¹⁷ Banjira Esanduuku ya MUSENGWA nga bayitengeha mu weema eyi Dawudi gayitegehera. Nga Dawudi aja Hatonda enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha ko n'ebirabo eby'ohutabagana.

¹⁸ Dawudi ni gahena ohunjaayo enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha ko n'ebirabo eby'ohutabagana, ng'asabira abaatu ekabi mu siina lya MUSENGWA Omwene Maje.

¹⁹ Ng'ano aja bosibosi emere, hiisi musinde n'omuhasi mu Yisirayiri gamuja omugaati n'ehifi hy'enyama enjohye n'ehitole hy'omuzabbibbu ogubahalire bahena bagunjuula. Nga hiisi muutu gagamayo ewuwe.

²⁰ Dawudi ni gagamayo ewuwe ohusabira abomu mago gage ekabi, Mikaali omuhaana wa Sawulo, gatula ohumwaganira ng'amuloma ati, "Nga habaha wa Yisirayiri geswahiise olwa leero ohweyambulira mu moni j'abahaana abanjeeresa, gaba hy'omujubebe!"

²¹ Nga Dawudi agobola mu Mikaali ati, "Mbaaye kinira nje MUSENGWA owaleha lataawo oba omuutu yesiyesi ohunwa mu nyumba yiye, gaatobola ohutangirira abaatu babe Abayisirayiri. Olw'ehyo, nja husanjalihisya mu moni ja MUSENGWA oyo.

²² Nja hweyongera ohweswasa n'ohuhiraho ajo. Aye abahaana ab'olomaho abo, baja huupa enono."

²³ Era Mikaali omuhaana wa Sawulo, sigasuna hu mwana yesiyesi ohwola olu gafa.

7

Ehisubiso hya Hatonda eyiri Dawudi

¹ Habaha Dawudi ni gahena ohusenga mu lubiri lulwe era MUSENGWA n'amunjaaye emiyaaya n'anuma musigu yesiyesi amuhiyaania,

² galoma naabbi Nasani ati, "Ese njano menyire mu lubiri olunoono olw'emitumba aye Esanduuku ey'Endagaano ya Hatonda yiri mu weema."

³ Nga Nasani agobola mu habaha ati, "Tiina mu moni ohole ehi mwoyo gugwo gunjeega ohuhola olwohuba MUSENGWA ali njalala ni neewe."

⁴ Aye mu wiire oweene owo MUSENGWA galoma Nasani ati,

⁵ "Tiina olome Dawudi omunjeeresa wange oti, 'MUSENGWA aloma ati, Sindiiwe oja hutongolera enyumba omwohumenyanga.

⁶ Ohunwa olu natasa Abayisirayiri e Misiri ohwola olwa leero luno, simenyangaho mu nyumba. Hiisi aja tiinire mbaaye mu weema.

⁷ Hiisi aja tiinire n'Abayisirayiri njajuma olu ndomangaho omunugi waawe yesiyesi oyu natajo ohulabirira abaatu bange ti, "Lwahiina siwutongolera nyumba enyene epono ey'emitumba?"

⁸ "Njaahani tiina olome Dawudi omunjeeresa wange oti, 'MUSENGWA Omwene Maje aloma ati, Nahutusa hu gw'ohwayanga etaama nahufuula omunugi w'abaatu bange Abayisirayiri.

⁹ Mbaaye ni neewe hiisi ajo otiina era panguyeye abalabe babo bosibosi. Era nja huhufuula omuutu ow'efuma hya bandi ab'amaani hu hyalo.

¹⁰ Naaja abaatu bange Abayisirayiri ehifo hyawe an'ohumenyanga ni njajuma abanjamba hu muhono. Abahosi b'ebibi sibaja hugobolayo hubatyakirira ng'olu baahola mu hutandiha

¹¹ era po babaaye ni babahola ohunwa olu nabanja abatangirisi ohunuga abaatu bange Abayisirayiri. Nja huhunja emiyaaya.

"Kusubisa ohuhunja abanjuga mu mago gago.

¹² Endaalo jijo ej'ohuba hu hyalo ni jiriba ni jinoooyeho, ndinyosa mulala hu baana babo owomu tumbu jijo, aja huhusikira era nja hunywaniana owahabaha wuwe.

¹³ Oyo nj'alitongolera enyumba era nja hunywaniana etebe ey'obunugi buwe emirembe n'emirembe.

¹⁴ Nja huba semwana era yeesi aja huba mwana wange. N'aja huholanga ehibi, nja humuhangavulanga hy'omusaaye.

¹⁵ Sinja hulehera ohumwenda bugali ng'olu natusa obuhoda wange hu Sawulo owahusooka ohuba habaha.

¹⁶ Olulyo lulwo n'owahabaha wuwo buja huba w'emirembe n'emirembe. Era etebe yiyo ey'obunugi yijahuba y'emirembe n'emirembe.' "

¹⁷ Nga Nasani alomera Dawudi ebiitu ebyo byosibyosi ebi Hatonda gamuhwehulira.

Esaala ya Dawudi

¹⁸ Ng'anjo Habaha Dawudi gengira mu Weema gehala mu moni ja MUSENGWA ng'aloma ati,

"O MUSENGWA Omwene Bunjangi, ko ndiise ani era abomu mago gange ko mbabaani ohutuholera ebyo byosibyosi?

¹⁹ O MUSENGWA Omwene Bunjangi oti hani ehyo sihihena, osuubihise ohuholera ab'olulyo lw'omuñeeres a wuwo ebiitu mu moni eyo. Eyo nj'engeri yiyo eyi oñambamo abaatu, O MUSENGWA Omwene Bunjangi?

²⁰ "OMUSENGWA Omwene bunjangi, hiina ehindi ehi ese Dawudi panga ohuloma? Ewe omanyire omuñeeres a wuwo.

²¹ Olw'ehibono hiho era n'olwohwenda huhwo, oholire eby'amaani ebyo byosi-byosi olw'ohwenda osomese ese omuñeeres a wuwo.

²² "Ng'oli w'amaani, O MUSENGWA Omwene bunjangi! Njanuma ali hy'ewe era njanuma Hatonda owundi ohutusaho ewe ng'olu baatulomera.

²³ Era mbabaani abali hy'abaatu babo Abayisirayiri? Egwanga erala hu hyalo eri Hatonda ganunula ohuba babe hu wuwe era n'ohweholera esiina. Waahola ebyamaliholiho ebyenunjisa, wabbinga amawanga n'abahatonda baawe ohunjerano abaatu babo aba wanunula ohunwa e Misiri.

²⁴ Watobola Abayisirayiri ohuba baatu babo emirembe n'emirembe era MUSENGWA wafuuha Hatonda waawe.

²⁵ "Njaahani MUSENGWA Hatonda yoheresa ebisuubiso ebinjamba hu ese omuñeeres a wuwo n'olulyo lwange emirembe n'emirembe. Hola ng'olu osuubihise

²⁶ ko efuma ly'esiina liryo libe ly'emirembe n'emirembe. Era abaatu baja huloma baati, 'Musengwa Omwene Manje nje Hatonda wa Yisirayiri.' Era olulyo lwa Dawudi omuñeeres a wuwo luja hweyongera emirembe n'emirembe.

²⁷ "O MUSENGWA Omwene Manje Hatonda wa Yisirayiri, ohwehuliye omuñeeres a wuwo oti oja hufuula ab'olulyo lulwe bahabaha. Kale ehyo hinjaaye omuñeeres a wuwo obugumu ohunjaayo esaala yino.

²⁸ O MUSENGWA Omwene Bunjangi, oli Hatonda. Ebibono bibyo byesigiha era osuubihise omuñeeres a ebiitu ebirani ebyo.

²⁹ Kale leha hihusangaese ohunja olulyo lw'omuñeeres a wuwo ekabi lweyongere ohuba luhoda mu moni jijo olwohuba ewe MUSENGWA Omwene Bunjangi olomire era ekabi jijo huba hu lulyo lwange emirembe n'emirembe."

8

Obunjangusi wa Dawudi

¹ Oluvanyuma Habaha Dawudi gasoola n'Abafirisuuti gabanjangula. Ng'anjira ehibuga Mesegama.

² Ng'anjo Dawudi asoola n'Abamowaabbu nga boosi abanjangula, ng'alagira abasirikale baawe ohulambaala njaasi mu nyiriri edatu. Gapima enyiriri edatu ng'alagira babeeta enyiriri ebiri ng'alehano olunyiriri lulala. Nga bafuuha beedu babe era nga bamunanga omusolo.

³ Dawudi gasoola era ganjangula ni Hadadezeri omusaani wa Rehobbu era habaha w'e Zoobba olu gatiina ohutongosa obunugi buwe ohubita hu salo y'olwabi Yufuleeti.

⁴ Dawudi gamunaho abasirikale lukumi nalusanvu abagendera hu mbalaasi n'abasirikale ab'amagulu emitwalo ebiri. Gasala embalaasi josijosi emisinja johu magulu galehano ejo jonene ej'ohuhwesa amagaali cikumi.

⁵ Abaatu bomu gwanga ly'Alaamu ohunwa e Damasiko batiina ohuyeeda Hadadezeri habaha w'e Zoobba, nga Dawudi abulungula abasirikale baawe emitwalo ebiri n'ekumi ebiri.

⁶ Ng'anjo ataayo ekambi j'abasirikale babe mu wahabaha w'Abalaamu mu hibuga hy'e Damasiko era nga bafuuha beedu babe nga bamusasulanga omusolo. MUSENGWA gana Dawudi obunjangusi hiisi ana gatiinanga ohusoola.

⁷ Dawudi ganyaga engabo ej'ezaabbu ejaali eja bahungu ba Hadadezeri ng'ajinjira e Yersaalemu.

⁸ Gaŋira ebihomo bingi ohuŋwa mu hibuga hy'e Bbeeta ni Bberosaayi ebyali ŋaasi w'obuŋugi wa Hadadezeri.

⁹ Tooyi habaha w'e Hamasi ni gaŋulira ati Dawudi aŋanguuye eŋe lyosiryosi erya Hadadezeri,

¹⁰ ng'atuma Yolamu omusaani wuwe eyiri Habaha Dawudi ohumuheesaho n'ohumwisuusa ohuŋirirania Hadadezeri gamuŋangula. Hadadezeri oyo gaali musigu wa Tooyi ni banuuna huŋirirana. Yolamu gaŋirira Dawudi ebirabo ebya hiisi ngeri eby'ezaabbu n'efeeza n'ebyehihomo.

¹¹ Habaha Dawudi gaŋayo ebirabo ebyo ebi bamuleetera eyiri MUSENGWA ko n'efeeza n'ezaabbu ebi ganyaga hu mawanga gala gosigosi aga gaŋangula.

¹² Amawanga ago ngagano: Edomu ni Mowaabbu n'Abamooni n'Abafirisuuti n'Abameleki. Gaŋayo n'ebirabo ebi ganyaga hu Hadadezeri omusaani wa Rehobbu habaha w'e Zoobba.

¹³ Era Dawudi gafuma oluvanyuma lw'ohugobola ni geetire ab'olulyo lw'Edomu omutwalo mulala nakanaana mu hiiho ehi balanga baati Cumbi.

¹⁴ Nga Dawudi ata ekambi j'abasirikale babe mu Edomu mwosimwosi. Era ng'obolulyo lw'Edomu bosibosi bafuua beedu babe. MUSENGWA gaŋa Dawudi obuŋangusi hiisi aŋa gatiinanga ohusoola ŋosinosi.

Abahungu ba Dawudi

¹⁵ Dawudi gaŋuga Yisirayiri yosiyosi n'aholeranga abaatu babe bosibosi ebiitu eby'amazima era n'atehubbira.

¹⁶ Yowaabbu omusaani wa Zeruyiya nj'owaali omuduumisi w'eŋe ahihenaho. Yokosofaati omusaani wa Ahiluudi nj'owabihanga ebiŋandiho.

¹⁷ Zadooki omusaani wa Ahituubbu ni Ahimeleki omusaani wa Abbiyasaali nj'abaali abasengi ba Hatonda, Serayiya gaali muŋandiisi.

¹⁸ Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada nj'owaali omuduumisi w'abahuumanga habaha. Abasaani ba Dawudi baali baŋi b'amagesi.

9

Dawudi aŋambira Mefibboseesi ehyere

¹ Lulala Dawudi gabuusa ati, "Nahirinjo omuutu mu lulyo lwa Sawulo ahiiri omulamu oyu sobola ohulaga ehyere olwa Yonasaani?"

² Naalinjo omuŋeeresa wa Sawulo ni bamulanga baati Ziibba. Ng'aŋo bamulanga atiina eyiri Dawudi. Nga habaha amubuusa ati, "Ndiwe Ziibba?"

Ng'amugobolamo ati, "Mubbala, ndiise."

³ Nga habaha amubuusa ati, "Nalinjo omuutu yesiyesi mu lulyo lwa Sawulo ahiirinjo nahamulaga ehyere?"

Nga Ziibba amugobolamo ati, "Eriyo omusaani wa Yonasaani aye muleme w'amagulu."

⁴ Nga habaha amubuusa ati, "Ali ŋeena?"

Nga Ziibba amugobolamo ati, "Ali mu mago ga Makiri omusaani wa Amiyeeli e Lodebbari."

⁵ Ng'aŋo Habaha Dawudi atuma abaatu batiina e Lodebbari mu mago ga Makiri omusaani wa Amiyeeli bamuleeta.

⁶ Mefibboseesi omusaani wa Yonasaani era omwijuulu wa Sawulo ni gatiina eyiri Dawudi, gahubba amafuha mu moni jije ohulaga ati amuŋa eŋono.

Nga Dawudi amubuusa ati, "Ndiwe Mefibboseesi?"

Ng'amugobolamo ati, "Mubbala, ndiise."

⁷ Nga Dawudi amuloma ati, "Otatya. Hu lwa lataawo Yonasaani, nja huhuŋa eroba eryali erya Sawulo sehulu wuwo. Era oja huliiranga ŋalala ni neese hu hiinjulo."

⁸ Nga Mefibboseesi nindi ahubba amafuha aloma ati, "Lwahiina wumbudabuda, ese ali hy'embwa efu?"

⁹ Nga habaha alanga Ziibba omuŋeeresa wa Sawulo amuloma ati, "Paaye omwijuulu wa musengwawo hiisi hiitu ehyali ehya Sawulo n'amago gage.

¹⁰ Ewe n'abaana babo ko n'abaŋeeresa babo munaalimenga mwiroba lya Sawulo musengwawo nga mubaleetera amakungula babe n'emere. Aye Mefibboseesi omwijuulu wa musengwawo analyenga ni neese hu hiinjulo." Ziibba gaali n'abaseere ehumi n'abataanu n'abaŋeeresa abiri.

¹¹ Nga Ziibba aloma habaha ati, "Ow'eŋono musengwa, nja huhola hiisi ehi wundoma ohuhola." Era Mefibboseesi gehalanga hu hiinjulo hiralala ni Dawudi oti hani gaali mulala hu basaani ba habaha.

¹² Mefibboseesi gaali n'omusaani omujere ni bamulanga baati Mika. Era abaatu bosibosi abomu mago ga Ziibba bafuuha bajeeresa ba Mefibboseesi.

¹³ Mefibboseesi gamenyanga mu Yerusaaemu olwohuba galyanga hu hiinjulo hirala ni habaha ne gaali muleme wa magulu gombi.

10

Dawudi anangula Abamooni n'Abalaamu

¹ Ebyo ni byanjwa, Nahasi habaha w'Abamooni ng'afa. Ng'omusaani Hanuni agobola mu magulu gage nga habaha.

² Nga Dawudi aloma ati, "Nja huba n'ehyere eyiri Hanuni omusaani wa Nahasi, ng'olu semwana gandaga ehyere." Olw'ehyo Dawudi gatuma abahwenda ohuja ohumubonaho olw'ohufiirwa semwana.

Aye abahwenda abo ni boola mu hyalo hy'Abamooni,

³ abahungu b'Abamooni baloma Hanuni musengwa yaawe baati, "Orjeega oti Dawudi atumire abasinde bano olw'ohuja lataawo enono n'ohuhusasira olw'ohufiirwa? Dawudi sabanjindihire hwetegeresa n'ohuheeta ehyalo hyefe bahene batusoose?"

⁴ Nga Hanuni anamba abahwenda ba Dawudi abo, ng'ababegaaho amalefu hu luuyi lulala, ng'ahena asala hu byambalo byawe na madaho ng'ahena abaseebula bagameyo.

⁵ Ni balomera Dawudi ehyali ni hyolire hu basinde abo, gabatumira abaatu ohubaloma baati, "Musooke musigale e Yeriko ohwola olu malefu genywe galihena ohuhula konyo mugobole."

⁶ Abamooni ni bategeera baati baali bafuuye Dawudi musigu waawe, bapangisa abasirikale Abalaamu ab'amagulu emitwalo ebiri ohunjwa e Bbesi Rehobbu n'e Zoobba ni habaha ow'e Maaka n'abasirikale lukumi era nga bapangisa n'abandi omutwalo mulala n'ekumi ebiri ohunjwa e Tobbu.

⁷ Ebyo ni byagwa Dawudi mu hutwi, gaatuma Yowaabbu n'enje lyosiryosi ohutiina ohusoola n'Abamooni.

⁸ Ng'Abamooni banjwayo beteega hu ngira eyingira mu hibuga hyawe ehibbala ehi balanga baati Raabba. Aye Abalaamu ohunjwa e Zoobba n'e Rehobbu n'abasirikale ohunjwa e Tobbu n'abe Maaka, baali bonene mu hirafu.

⁹ Yowaabbu ni gabona abalabe ni bamulumba ni banjwera mu moni n'egongo, nga getobosa mu basooli ba Yisirayiri abasinga amaani, ng'abaloma ohuwaagala Abalaamu.

¹⁰ Ng'abasooli abasigala, baba njaasi w'owuduumisi wa Abbisaayi mugandawe, nga nibo balumba Abamooni.

¹¹ Nga Yowaabbu aloma Abbisaayi ati, "Singa obona Abalaamu ni basinga amaani, wuuja wanjeeda. Aye Abamooni banaba ni bahusinga amaani, nja huuja kuyeede.

¹² Guma omwoyo, husoolerere abaatu beefe n'ebibuga bya Hatonda weefe. MUSENGWA aja huhola ehi abona ati nj'ehirani mu moni jije."

¹³ Ng'anjo Yowaabbu n'abasirikale aba gaali ni nabo balumba Abalaamu, ng'Abalaamu banyalagata embiro.

¹⁴ Abamooni ni babona Abalaamu ni baduluma, nga boosi banyalagata embiro hu Abbisaayi besweka mu hibuga. Ng'anjo Yowaabbu gagamayo e Yerusaaemu anjwa mu husoola n'Abamooni.

¹⁵ Abalaamu ni babona baati Abayisirayiri babanjanguye, behobaana baaja njalala nindi.

¹⁶ Nga Hadadezeri atumisa Abalaamu abaali engereha w'olwabi Yufuleeti batiina e Helamu, Sobbaki omuduumisi w'enje Iya Hadadezeri n'abatangiriye.

¹⁷ Ni hyagwa Dawudi mu hutwi, gasoloosa Abayisirayiri bosibosi, ng'abasomoha olwabi Yoludaani batiina e Helamu. Abalaamu balumba Dawudi ng'anjo olutalo lutandiha.

¹⁸ Aye Abalaamu nindi baduluma Abayisirayiri. Hu olwo Dawudi geeta abafugi b'amagaali lusanvu n'abasirikale abagenda n'amagulu emitwalo ene ni Sobbaki omuduumisi w'enje iyawe yeesi galutiiniramo.

¹⁹ Abahabaha abaali ni bali njaasi wa Hadadezeri ni babona Abayisirayiri ni babanjanguye, bahola endagaano n'Abayisirayiri nga baba njaasi waawe.

Olw'ehyo, Abalaamu baleherano ohweyingisa mu huyeeda Abamooni nindi.

11

Dawudi ni Bbasuseebba

¹ Mu hiseera ehi omuloofe gumereramo, anja bahabaha bateranga ohutiina ohusoola etalo, Dawudi ganjindiha Yowaabbu n'abahungu babe ko n'enje ly'Abayisirayiri

lyosiryosi. Basihiirisa Abamooni era beswanigirisa n'ehibuga Raabba. Aye Dawudi niye gasigala e Yerusalemu.

² Lulala ehy'egulo, Dawudi genyoha ohunjwa mu buliri n'ahenire ohunjumulaho, gatiina namugulu w'enyumba mu lubiri lulwe. Ni gaali namugulu hu nyumba, galengera omuhasi n'asaaba. Omuhasi oyo gaali munoono bugali.

³ Nga Dawudi atuma omuutu atiineyo afaanie omuhasi oyo nj'ani. Ng'omuutu oyo atiina era ng'agobolaya amulomera ati, "Omuhasi oyo nje Bbasuseebba omuhaana wa Eliyaamu era muha Wuriya Omuhiiti."

⁴ Nga Dawudi atuma abahwenda ohumuleeta. Gatiinayo nga Dawudi anjenyuha ni naye. Omuhasi gaali gahanjwaga mu songa. Ni bahena, nga gagamayo ewuwe.

⁵ Ni njabitanjo ahaseera, ng'omuhasi ahifaania n'ali hida ng'anjindihira Dawudi obuhwenda ati, "Ndi hida."

⁶ Nga Dawudi anjindihira Yowaabbu obuhwenda namuloma ati, "Peerese Wuriya Omuhiiti." Nga Yowaabbu anjindihira Wuriya atiina.

⁷ Wuriya ni goola, nga Dawudi amubuusa embeera eyi Yowaabbu gaalimo n'embeera eyi basirikale baalimo ko n'engeri eyi lutalo lwali ni lutiinamo.

⁸ Nga Dawudi aloma Wuriya ati, "Serengeta otiine ewuwo onjuumuleho." Nga Wuriya anjwa mu lubiri atiina. Nga habaha amuloosaho ehirabo.

⁹ Aye Wuriya sigoola yingo wuwe, ganjenyuha nga mulyango gwo lubiri njalala n'abasirikale abahuumanga musengwawe.

¹⁰ Ni balomera Dawudi baati, "Wuriya sigatiinire yi wuwe ng'amubuusa ati, 'Lwahiina siwatiinire wanjenyuha engo? Ohenire ahamanga n'otaba njango.' "

¹¹ Nga Wuriya aloma Dawudi ati, "Esanduuku y'Endagaano n'Abayisirayiri n'abaatu ohunjwa mu Buyudaaya bamenya mu weema, ni Yowaabbu musengwa yange n'abasirikale babe ganjenyuha mu hirafu. Olw'ehyo ese sisobola hutiiina engo ndye, nywe era penyuhe n'omuhasi wange. Mu butuufu ng'olu ohiiri mulamu, sinja huhola ehiitu yehyho."

¹² Nga Dawudi amuloma ati, "Sigala njano olwa leero lwosi, olwejo nja huhwaganya." Olw'ehyo Wuriya gasigala mu Yerusalemu endaaloo ebiri.

¹³ Dawudi ganirisa Wuriya ohulya ni naye ehy'egulo era gamunja eby'ohunywa bingi, gameera. Aye Wuriya sigagama yi wuwe gatula gatiina ganjenyuha hu mukeeka gugwe mu hisenge hy'abahuumi b'olubiri.

¹⁴ Ni wahya mu mugamba, Dawudi ganjandihira Yowaabbu ebbalunja ng'ayinja Wuriya amunjira.

¹⁵ Mu bbalunja eyo ganjandihamo ati, "Namba Wuriya omute anjaatu anja ohusoola ohw'amaani hunyinyitiye, ohene omulehe bamwite."

¹⁶ Kale Yowaabbu ni geswanigirisa ehibuga Raabba galoma Wuriya ohutiina mu hifo ehyalimo abalabe abahira ohuba ab'amaani.

¹⁷ Abasirikale bomu hibuga ehyo ni baatula ohusoola n'enge lya Yowaabbu, beeta balala hu basooli ba Dawudi era Wuriya Omuhiiti yeesi galutiiniramo.

¹⁸ Nga Yowaabbu anjindihira Dawudi omuhwenda n'amulomera byosisyosi ebyali mu lutalo.

¹⁹ Gahuutira omuhwenda ati, "Onahena ohulomera habaha engeri eyi lutalo lutiiniremo,

²⁰ obusungu bunjagire ohunjamba habaha gahubuusa ati, 'Lwahiina mwigereeye huupi n'ehibuga ni musoola? Simwahimanya muuti basobola ohulasa obusaale ni basiziira hu hiteepe babahubba?

²¹ Nj'ani oweeta Abbimereki omusaani wa Yerubbeseesi? Simuhasi owadanya olubaale olu baseeraho ohunjwa namugulu w'ehiteepe gafiira e Tebbesi? Lwahiina mwigereeye huupi n'ehiteepe?' Ogobolangamo oti, 'Omuneeresa wuwo Wuriya Omuhiiti yeesi galutiinnyemo.' "

²² Ng'omuhwenda atiina. Ni goola ng'alomera Dawudi byosisyosi ebi Yowaabbu gamutuma ohuloma.

²³ Omuhwenda galomera Dawudi ati, "Abalabe batuhire amaani batula batulumba mu hirafu aye hwababbinga hwaboosa hu mulyango gw'ehibuga.

²⁴ Nga batulasa obusaale ni bunjwera namugulu w'ehiteepe. Balala hu banjeeresa ba habaha bafuuye era hinjiriyemo n'omuneeresa wuwo Wuriya Omuhiiti."

²⁵ Nga Dawudi aloma omuhwenda oyo ati, "Tiina olome Yowaabbu oti, 'Ehyo hitahuhenamo amaani olwohuba soonjanga humanya onaafe mu lutalo. Weyongere ohuwaagala ehibuga ohisihiirise.' Mulomere ebibono ebyo ohumugobosamo amaani."

²⁶ Muha Wuriya ni ganjulira ati wamwe afuuye, gamulira.

²⁷ Ehiseera ehy'ohulira ni hyanjwaho, nga Dawudi atuma omuhwenda anjira muha Wuriya mu mago gage afuuha muhasi wuwe era ng'amusaalamo omwana museere. Aye ehi Dawudi gahola, hyasungunasa MUSENGWA.

12

Olugero lwa Nasani n'ohwenenya hwa Dawudi

¹ Nga MUSENGWA atuma Nasani eyiri Dawudi. Nasani ni gatiina anja gaali, gamuloma ati, "Naalino abasinde babiri mu hibuga anjatu. Mulala gaali mujinda owundi n'ali mugadi.

² Omujinda gaali n'etaama n'enombe hibbiryo.

³ Aye omugadi gaali n'ahaana h'etaama ahaluusi aha gagula. Hahulira njalala n'abaana babe. Gahaliisa hahula n'ahanywehesa hu hihopo hihye era ni halya hu mere yije. Hanenyuhanga ni naye mu hifuba. Haali oti muhaana wuwe.

⁴ "Lulala omujinda oyo gasuna omugen. Aye gagaana ohumwitira hu etaama oba enombe jije. Ne ganjamba etaama y'omugadi, gaba njeji amusalira."

⁵ Nga Dawudi alunjira omusinde owaahola ehiitu ehyo. Era ng'aloma Nasani ati, "Ndayira mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, omusinde oyo asaana ohufa!

⁶ Era ali n'ohulinjano etaama eyo emirundi ene olw'ohuhola ehiitu hyehyo n'anjuma hisa."

⁷ Nga Nasani aloma Dawudi ati, "Omusinde oyo, ndiiwe. MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, 'Nahujuhaho amafuta obe habaha wa Yisirayiri, nahununula mu mihono ja Sawulo.

⁸ Era nahuna owahabaha wuwe n'abahasi babe. Nahuna obunangi ohunjuga Yisirayiri ni Yuda. Obanga hubona ebyo ni bitahena, hani waloma nahwongera.

⁹ Lwahiina wanyooma ebya MUSENGWA wahola ehiitu ehibi ehyo mu moni jije? Wiita Wuriya Omuhiiti olu wamulyonjaye eyiri Abamooni bamwita ni wenda ohwegobosa hu muhasi wuwe.

¹⁰ Naahani wereteeye olutalo hu mago gago emirembe n'emirembe olwohuba waanyooma waanjira muha Wuriya Omuhiiti gafuuha muhasi wuwo.'

¹¹ "Omuutu ohunjwa mu mago gago ameene aja huhuletera obugosi. Nja huhutusaho abahasi babo mbagabire omuutu owundi ahuli hu nduuhu n'obona, anjenyuhe ni nabo omuusi perekete n'omutayeeho emoni.

¹² Wahihola mu ngiso aye ese nja huhihuhola mu muusi perekete Abayisirayiri bosibosi ni babona."

¹³ Ng'ano Dawudi aloma Nasani ati, "Nabbenga mu moni ja MUSENGWA."

Nga Nasani amugobolamo ati, "MUSENGWA ahusoninjire ehibi bibyo sooja hufa.

¹⁴ Aye omwana omuseere oyu wasaala, aja hufa olwohuba oleeteeye abalabe ba MUSENGWA ohumunyooma."

Ohufa hw'omwana wa Dawudi

¹⁵ Oluvanyuma lwa Nasani ohwagama ewuwe, MUSENGWA galwasa omwana oyu Dawudi gasaala mu muha Wuriya.

¹⁶ Dawudi gegayirira Hatonda hu lw'omwana oyo. Gasiiba era gatiina mu nyumba ewuwe gajenyuha njaaasi.

¹⁷ Abahungu babe bagesyaho ohumuloma ohwinyoha aye gagaana era gagaana n'ohulya ni nabo emere yosiyosi.

¹⁸ Hu ludaalo olwomusanvu, omwana gafa. Aye abahungu ba Dawudi batya ohumulomera baati omwana afuuye olwohuba baloma baati, "Hwaloma ni Dawudi omwana n'ahiriyo mulamu gagaana ohutunjulirisa. Sihunanga humulomera huuti omwana afuuye. Asobola ohwehola ehiitu ehibi."

¹⁹ Aye Dawudi gabona abahungu babe ni banjwenweta ng'ategeera ati omwana wuwe afuuye. Nga Dawudi ababuusa ati, "Omwana afuuye?"

Nga bamugobolamo baati, "Afuuye."

²⁰ Nga Dawudi genyoha njaaasi hwiwiroba, atiina asaaba ahena geenjaha amafuta agahaloosa ng'acuusa engoye atiina mu weema ya MUSENGWA ohumujumirya, nga gamamayo mu lubiri asunga emere, ng'alya.

²¹ Ng'abahungu babe bamubuusa baati, "Lwahiina webisya otyo? Omwana n'abaaye mulamu obaaye soolya n'osiiba n'olira aye njaaahani afuuye, winyohire waalya n'ohulya."

²² Nga Dawudi abagobolamo ati, “Omwana ni gaali n’ahiiri mulamu, nasiiba era nalira ni peega ti MUSENGWA asobola ohupambira ehisa galeha omwana wange gaahaba mulamu.

²³ Aye njaahani omwana afuuye, lwahiina siiba? Sobola ohumulamusa? Nja humulonda emagombe aye niye sasobola hugobola eyi ndi.”

Ohusaaliwa hwa Sulemaani

²⁴ Dawudi gagumyagumya omuhasi wuwe Bbasuseebba, ng’anjenyuha ni naye ng’asaala omwana museere amuguliha esiina ati Sulemaani. MUSENGWA genda omwana oyo

²⁵ era olwohuba MUSENGWA gamwenda bugali, gatuma naabbi Nasani ohuguliha omwana oyo esiina ati nje Yedidiya*.

Dawudi anjamba Raabba

²⁶ Mu hiseera ehyo, Yowaabbu gawaagala hibuga Raabba gasoola n’Abamooni era ng’anjamba ehychwehero hy’abanugi.

²⁷ Nga Yowaabbu atuma abahwenda eyiri Dawudi bamulomere baati, “Numbire ehibuga Raabba era pambire ehifo omu badaña amaji.

²⁸ Olw’ehyo humbaania abasirikale bosibosi, olumbe ehibuga ohinjambe. Sinenda abaatu bahigulihe esiina lyange.”

²⁹ Nga Dawudi ahumbaania abasirikale bosibosi njalala, atiina awaagala ehibuga Raabba, ahinjamba.

³⁰ Nga Dawudi awugula ekofiira ey’obunugi eyaali hu mutwe gw’ehibbote hya hatonda waawe Moleki. Obusito w’ekofiira eyo waali ekilo ng’adatu n’etaanu ej’ezaabbu era ni huliho n’amabaale ag’ebbeeyi. Nga bayambasa Dawudi. Mu hibuga ehyo ganyagamo bingi,

³¹ gafuula abaatu ba Raabba beedu ohuhola emirimo ni batambisa emisumeeno n’esuluulu n’embasa era gabatambisa n’emirimo ej’ohuhubba amatafaali. Dawudi gahola atyo abaatu bosibosi abomu bibuga by’Abamooni. Ng’ano Dawudi n’enje lirye bagobolayo e Yerusaalemu.

13

Amunooni ni Tamali

¹ Oluvanyuma, Amunooni omusaani wa Dawudi genda omuhaana oyu balanganga baati Tamali. Tamali oyo gaali muhaana munoono era gaali mbooyo ya Abbusolomu.

² Amunooni gatawaana n’ebineego ebyo era goola n’ohulwaala olwa mbooyo oyo Tamali. Tamali gaali sanenyuhangaho n’omusinde era Amunooni n’ahibona ati hyali higosi ohumunjira.

³ Ne Amunooni gaali ni meeriwe ni bamulanga baati Yonadabbu, omusaani wa Simeeya, muganda ya Dawudi. Yonadabbu oyo gaali mugerengetania bugali.

⁴ Ng’abuusa Amunooni ati, “Lwahiina ewe omwana wa habaha hiisi mu mugamba oba obombojaaye? Hiina ehi otasobola hupayiraho?”

Nga Amunooni amugobolamo ati “Negomba Tamali mbooyo ya muganda yange Abbusolomu.”

⁵ Nga Yonadabbu amuloma ati, “Tiina hu buliri werwase, lataawo n’anaaje ohuhubonaho, omulome oti, ‘Kusunga olome mbooyo yange Tamali, gaaje gategeherenjo ehychulya. Gategeherenjo ahamere ni mbona, sobole ohumwebonera omwene ahene gandiise.’”

⁶ Ng’ano Amunooni gefundulasa mu buliri oti hani mulwaye. Habaha ni gaaja ohumubona, nga Amunooni amuloma ati, “Kusunga olome mbooyo yange Tamali, gaaje gapiiyire omugaati ogwenjabulo ni mubona, ndyeho mu ngalo jije.”

⁷ Nga Dawudi atumisa Tamali mu lubiri ohumuloma baati, “Tiina mu nyumba ya mbooyo Amunooni, omunyiiyireho emere.”

⁸ Nga Tamali anjamba engira atiina ewa mbooyo Amunooni era gamusanaana mu buliri. Ng’anjamba obusyanu abuhanda n’abona, ng’ahena anyiia.

⁹ Ng’anjamba esaani amwiinjula emigaati. Aye Amunooni gagaana ohulya.

⁹ Ng’amuloma ati, “Loma hiisi muutu atule.” Era nga bosibosi banwanjo.

¹⁰ Ng’ano Amunooni aloma Tamali ati, “Leeta emere njano mu hisenge hyange, wundiise.” Nga Tamali anjamba emigaati eji ganyiiya ajinjirira mbooyo Amunooni mu hisenge hihye.

* 12:25 12:25 Yedidiya Esiina eryo litegeesa liiti, *Musengwa amwenda*.

¹¹ Ne ni gamunjirira ohulya, gamufuhumira gamuloma ati, “Mboojo yange, nj’onyuhe ni neese.”

¹² Nga Tamali amugobolamo ati, “Mbe mboojo yange, otakaka. Ehiitu hyehyo hy’embiho mu Yisirayiri. Otahola ehiitu ehibi hyehyo.

¹³ Ese ndihola tye? Ndyetusaho tye ehiswalo ehyo? Ne baati ewe? Oja huba hy’abahosi b’ebibi abanjubeebe mu Yisirayiri yosiyosi. Kusunga olome ni habaha, saaja hungaana huhufumbirwa.”

¹⁴ Aye Amunooni gagaana ohumuñulirisa era olwohuba gaali amusinga amaani, gamuhaha.

¹⁵ Amunooni ni gahena ohukaka Tamali, gamucaawiira erala eby’amaani ebyene. Mu butuufu, ohucaawa ohugamucaawamo, hwasingaho ohwenda ohu gamwendamo. Era ng’amuloma ati, “Yinyoha wupwewerjo!”

¹⁶ Aye Tamali gamugobolamo ati, “Bbe, eh’yohusindigirisa hibi bugali n’ohusinga ehwiukolire.”

Ne gagaana ohumuñulirisa.

¹⁷ Ng’alanga omunjeeresa wuwe amuloma ati, “Tusa omuhasi oyo njano, ohene ote hu lwigi embaali.”

¹⁸ Ng’omunjeeresa wuwe amutusa ebulafu ng’ahena ata hu lwigi embaali. Tamali gaali gambaaye olugoye olw’ebbeeyi olwohuba ehymbalo hyehyo, nj’ehi bahaana babahabaha abatanjenyuhangaho n’omusinde, bambalanga.

¹⁹ Nga Tamali genjaha egohe hu mutwe, ng’anabujula n’olugoye lulwe olw’ebbeeyi olu gaali ni gambaaye. Ng’atiina n’abbolooga n’emihono n’ajitaaye hu mutwe.

²⁰ Nga mboojo Abbusolomu amubuusa ati, “Amunooni mbojooyo anjwa hunjenyuha ni neewe? Ale njoleera, mboojo yange, kasita mbojooyo. Ehyo hitahulumya.” Nga Tamali amenya ni Abbusolomu, ehibubaalo n’enaku ni bimwijuuye hu mwoyo.

²¹ Habaha Dawudi ni ganulira ebiitu ebyo byosibyosi, galanja bugali.

²² Abbusolomu niye sigaloma hu Amunooni hiitu hyosihyosi, ehibi oba ehirañi. Aye gacaawa Amunooni olwohuba gaali aswahiise mboojo Tamali.

Abbusolomu geeta Amunooni

²³ Ni nabitano emyaha ebiri, Abbusolomu gaali n’abaatu abasala amooya hu taama jije e Bbaali Hazori ohuupi n’esalo n’Efulayimu. Ng’alanga abaana ba habaha bosibosi abaseere ohutiinayo.

²⁴ Nga Abbusolomu atiina aloma habaha ati, “Ese omunjeeresa wuwo ndi n’abasala amooya hu taama. Kale kusunga, habaha n’abahungu babo muuje mubeño.”

²⁵ Nga habaha amugobolamo ati, “Bbe, mwana wange, sihirañi hwesihwesi ohuuja olwohuba hujwa huhusitonjerera.” Wayire Abbusolomu gamudeberera, gagaana ohutiina aye gamwendesa ekabi.

²⁶ Ng’ano Abbusolomu amuloma ati, “Ale leha muganda yange Amunooni, gaaje.”

Nga habaha amubuusa ati, “Lwahiina wenda atiine ni neewe?”

²⁷ Aye Abbusolomu gamudeberera, ehyanjwamo ng’afugiirira Amunooni n’abasaani ba habaha ohutiina ni naye.

²⁸ Ng’Abbusolomu alagira abanjeeresa babe ati, “Munjuliirise. Ni munaabone Amunooni n’ameeye omwenge, nabaña ehirañiro ti, ‘Mumwite,’ mutatya olwohuba ndiise anaabe ni mbalagiiye. Mugume, mube basira.”

²⁹ Abanjeeresa ba Abbusolomu bahola Amunooni ng’olu babalagira. Ng’abasaani ba habaha abandi bosibosi benyoha, beehala hu nasugirya jaawe, nga baduluma.

³⁰ Ni baali ni bahiiri hu ngira, ng’olugambo lwolera Dawudi luuti, “Abbusolomu geetire abasaani ba habaha bosibosi era enjuma anonire!”

³¹ Nga habaha genyoha, anabula ehymbalo bibye, ng’alambaala hwirola era abahungu babe nga bemeerera anja gaali aye boosi ni banabuuye engoye jaawe.

³² Aye Yonadabbu omusaani wa Simeeya muganda ya Dawudi galoma ati, “Habaha musengwa yange, otanjeega oti betire abasaani babo bosibosi aye Amunooni yenene nj’oyu betire. Ehyo nj’ehibaaye mu mwoyo gwa Abbusolomu ohurwera erala hu ludaalo olu Amunooni gahaha mboojo Tamali.

³³ Habaha musengwa yange, otanjeega oti abasaani bahabaha bosibosi bafuuye. Amunooni yenene nj’afuuye.”

³⁴ Ne mu hiseera ehyo, Abbusolomu gaduluma.

Omusirikale owaali hu gw’ohuhuuma ni genyosa emoni, galengera abaatu bangi ni baaja, ni banjambire engira ey’ebugwalyuba wuwe. Ng’omuhuumi atiina alomera habaha ati, “Nengera abaatu ni banjwera mu ngira eyinjwa mu bibuga Horonayimu hu luuyi lw’olusoi.”

³⁵ Nga Yonadabba aloma habaha ati, "Bona, abasaani babo baaja, hyolereeye ehi ndomire."

³⁶ Gaali ko gahahenanga ohuloma, ng'abasaani ba habaha bengira ni bahubba enduulu. Habaha yeesi n'abahungu babe balira n'obusiba oweene ow'amaani.

³⁷ Abbusolomu gaduluma gatiina ewa Talumayi omusaani wa Amiihudi habaha w'e Gesuri. Ne hiisi ludaalo, Habaha Dawudi gasigala n'alira omwana wuwe.

³⁸ Abbusolomu ni gaduluma gatiina e Gesuri, gahenayo emyaha edatu.

³⁹ Habaha ni gahena ohuguma Amunooni n'afuuye, ng'atandiha ohujemba ohubona hu Abbusolomu.

14

Abbusolomu agobola e Yerusaalemu

¹ Yowaabba omusaani wa Zeruyiya gahifaania ati habaha gaali anjemba hu Abbusolomu.

² Nga Yowaabba atumisa bamulangira omuhasi omugesi ohujwa e Tekowa. Ni goola ng'amuloma ati, "Weholese oti ofiriiye, wambale amayinja era otenaha n'ebizigo. Webisye hy'omuhasi ahenire endaalo enyene enyingi n'ali mu butahi w'ohufiirwa omuutu wuwe.

³ Ohene otiine eyiri habaha omulome ebibono bino." Nga Yowaabba amulomera ebyohuloma.

⁴ Ng'omuhasi oyo ow'e Tekowa atiina ewa habaha, nga geyala hwiropa ohulaga ati amuja enono. Ng'ahena amuloma ati, "O habaha, kwegayiriiye wunjeede!"

⁵ Nga habaha amubuusa ati, "Oli n'ehigosi hi?"

Ng'omuhasi oyo amugobolamo ati, "Mu butuufu ndi namwandu, wamwange gafa.

⁶ Ese omuñeereses wuwo, naali n'abasaani bange babiri, nga basoolera eyo mu ndimiro anajuma muutu owabagaya. Nga mulala ahubba mugandawe, amwita.

⁷ Naahani ab'ehiha bosibosi bacuhiye ese omuñeereses wuwo. Bandoma baati, 'Tunje oyo owahubba mugandawe gamwita, yeesi humwite olw'ohwita owahye.' Mu ngeri eyo, banaabe batuhiisenjo n'omusika. Banahola baaty, baba hyabasimiiyse omuliro ogu sigahiise ni gwaduha. Wamwange aba anjuma mwana ow'ohumwerula hu hyalo huno."

⁸ Nga habaha aloma omuhasi oyo ati, "Yagamayo engo wuwo, nja hulagira bahole hu songa yiyo."

⁹ Naweene anjo ng'omuhasi w'e Tekowa oyo aloma habaha ati, "Muhulu habaha, leha banenye ndiise n'amago gange era omusango gutaba hu habaha n'obunugi buwe."

¹⁰ Nga habaha amugobolamo ati, "Singa omuutu yesiyesi ahutiisatiisa mundeetere, saaja hugobolamo nindi huhuteganya."

¹¹ Ng'omuhasi aloma ati, "Leha habaha, alayire mu siina lya MUSENGWA Hatonda wuwe, enjume owiita musaani yange."

Nga habaha aloma ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, nanjuma aja hunjamba hu musaani wuwo."

¹² Ng'omuhasi amuloma ati, "Ganya ese omuñeereses wuwo mbeho n'ehindi ehi ndomaho ni neewe habaha musengwa yange."

Nga habaha amugobolamo ati, "Loma."

¹³ Ng'omuhasi amuloma ati, "Lwahiina wahola ehiitu c'ehyene hu baatu ba Hatonda? Habaha analoma ehyo, aba sigesalira musango olwohuba habaha sagobosanga musaani wuwe owatiina mu bunjanjange.

¹⁴ Abaatu hwesihwesi huli hy'amaaji agajijuhire mwiroba, huli n'ohufa. Aye Hatonda satusano bulamu, ohutusaho ataano engira eyireetera omuutu owagota, agobole eyi ali.

¹⁵ "Ow'enono, nijire ohuhunayira ehigosi hyange olwohuba mbaaye tya ehi baatu basobola ohukola. Salirenjo ohuuja eyi oli wunjeede.

¹⁶ Somanya habaha ahanda gafugiriira ohunonia omuñeereses wuwe ohujwa mu muhono gwoyo owenda ohusihirisa ese n'omwana wange, atulehese ohusikira ebiitu ebi Hatonda gatunja.

¹⁷ "Ese omuñeereses wuwo peegire ti, 'Ehi habaha musengwa yange anandome hinandetere ohunuumula mu mwoyo gwange,' olwohuba habaha musengwa yange ali hy'amalayika wa Hatonda owawulano ehiranji n'ehibi. MUSENGWA Hatonda wuwo, abe ni neewe."

¹⁸ Ng'anjo habaha aloma omuhasi oyo ati, "Otakweha, ndomere amazima hu ehi nja huhubuusa."

Ng'omuhasi aloma ati, "Habaha musengwa yange, buusa."

¹⁹ Nga habaha amubuusa ati, “Yowaabbu anjuma mu hiitu hino?”

Ng’omuhasi oyo amugobolamo ati, “Mu butuufu, habaha musengwa yange ng’olu oli omulamu, Yowaabbu nj’owaapa eh’yohuloma.

²⁰ Yowaabbu omuhungu wuwo, gahihola olw’ohwenda ohutereesa embeera eriyo. Era musengwa yange oli mugesi hy’amalayika wa Hatonda, omanyire byosibyosi ebiri mu gwanga lino.”

²¹ Nga habaha aloma Yowaabbu ati, “Ehi oloma hiranji era nja huhihola ng’olu wenda. Tiina ogobose omuvubuka oyo Abbasolomu.”

²² Nga Yowaabbu geyala hwirola ohulaga ti amuna enjono era ng’amusabira Hatonda amuje ekabi. Ng’ahena aloma ati, “Olwaleero, ese omuhungu wuwo, kifaniise ti ndi muhoda eyi oli ewe habaha musengwa yange olwohuba ofugiiriye ohuhola ehi kusungire.”

²³ Ng’ano Yowaabbu atiina e Gesuri, agobosa Abbasolomu e Yersaalemu.

²⁴ Ne habaha galoma ati, “Sinenda gaasale mu moni, atiine mu nyumba ewuwe.” Olw’ehyo, Abbasolomu gatiina gamenya mu nyumba yiye, sigasalanga mu moni ja habaha.

Dawudi asoniya Abbasolomu

²⁵ Mu Yisirayiri yosiyosi, simwalimo muutu oyu bapaahanga olw’obunjoono wuwe hy’Abbasolomu. Ganjuma hamogo ohunja hu magulu ohwola hu mutwe.

²⁶ Hiisi mwaha, Abbasolomu gesalanga efiiri nija hamusitorereye. Gahajipimire ni joosamo ng’ekilo ebiri mu hipimo hy’owahabaha.

²⁷ Abbasolomu gaali n’abasaani babe badatu n’omuhaana mulala. Esiina ly’omuhaana nje Tamali era gaali muhasi mujono.

²⁸ Ng’Abbasolomu aheni emyaha ebiri mu Yersaalemu, n’anjuma husala mu moni ja habaha.

²⁹ Ehiseera hyola ng’Abbasolomu atumisa Yowaabbu ni genda amutume eyiri habaha. Aye Yowaabbu gagaana ohutiinayo. Nga nindi amutumisa omulundi ogwohubiri era nga Yowaabbu nindi agaana ohutiinayo.

³⁰ Ng’ano Abbasolomu aloma abanjeeresi babe ati, “Endimiro ya Yowaabbu yabuhana neyange era yirimo bbaale. Mutiine muyiteho omuliro.” Ng’abanjeeresi b’Abbasolomu batiina bayitaho omuliro.

³¹ Nga Yowaabbu genyoha atiina ewa Abbasolomu amubuusa ati, “Lwahiina abanjeeresi babo banjwene omuliro hu ndimiro yange?”

³² Ng’Abbasolomu agobola mu Yowaabbu ati, “Ni nahutumisa wuue siwafayo. Aye nenda wumbuhise bbaabba eh’yagira gangobosa ohunja e Gesuri. Naali nebereye bulanj eyo. Nahendire hubona habaha hatyani. Era ni njaba ni njalijo omusango ogu nahola, leha ganjite.”

³³ Era nga Yowaabbu atiina eyiri habaha amulomera ebiitu ebyo. Nga habaha atumisa Abbasolomu atiinayo. Ni goola, geeyala hwirola mu moni jije. Abbasolomu ni gahena, nga habaha amugwa mu hifuba.

15

Abbasolomu aholo oluhwe hu semwana

¹ Ehiseera ni hyabitanjo nga Abbasolomu asunayo ehigaali n’embalaasi n’abasinde amahumi ataano ohumutangiramo.

² Abbasolomu genyohanga mu mugamba, nga gemeerera hu ngira anjali omulyango ogwingira mu hibuga. Hiisi muutu owatiinanga n’esonga eyi genda habaha amuholereho, Abbasolomu gamulanganga ng’amubuusa ati, “Onjwera mu hibuga hi?” Omuutu oyo gamugobolangamo ati, “Ese omunjeeresi wuwo pweri mu hiha hirebe ehya Yisirayiri.”

³ Ng’ano Abbasolomu amuloma ati, “Esonga yiyo tuufu aye hibi nyo habaha ohunjuma omuutu oyu atayeeno ohuyinjulirisa.

⁴ Singa mbaaye ndiise omulamuzi, hiisi muutu owahaletirenga esonga yiye eyi ndi nahayimuholeraho ni tehubbira.”

⁵ Era olu muutu gendanga ohuhubba amafuha mu moni wuwe ohulaga ati amuna enjono, sigahamuganyire. Aye geyunanga gamunjamba hu muhono ng’amugwa mu hifuba.

⁶ Abbasolomu gaholanga atyo hiisi muutu owatiinanga eyiri habaha ohumulamula. Era ng’anamba emyoyo j’Abayisirayiri.

⁷ Oluvanyuma lw’emyaha ene, Abbasolomu galoma habaha ati, “Leha tiine e Kebbuloni noherese oweyamo wange obu neeyama eyiri MUSENGWA.

⁸ Ni naali e Gesuri mu Alaamu, neeyama ohujumirya MUSENGWA e Kebbulooni singa gangobosa e Yersaalemu.”

⁹ Nga habaha amuloma ati, “Tiina miyaaya” Olw’ehyo gatiina e Kebbulooni.

¹⁰ Aye Abbusolomu ni goola e Kebbulooni, gatuma abahwenda mu ngiso ohutiina eyiri ebiha byosibyosi ebya Yisirayiri balome abaatu baati, “Ni munjulira ejanjaasi ly’egwala ery’etaama emiigu, ng’ango ni naango muloma muuti, ‘Abbusolomu nje habaha era geehaye e Kebbulooni.’”

¹¹ Abbusolomu gatiina n’abasinde bibiri ng’abageni ohujwa e Yersaalemu ne sibamanya higendererwa hihye.

¹² Era Abbusolomu ni gaali n’anjayo enjongo, ng’atumisa Akisofeeli ohujwa mu hibuga Giilo. Akisofeeli oyo, gaali mulala hu bani b’amagesi ba Dawudi. Amangu ago, ng’abaatu bangi bamwenjimbaho ng’oluhwe luba lw’amaani.

Dawudi geyiba

¹³ Ng’ango enjwayo omuhwenda owaaja galomera Dawudi ati, “Abayisirayiri bosibosi benjimbire hu Abbusolomu mu luhwe lulwe.”

¹⁴ Nga Dawudi aloma abahungu babe bosibosi abaali mu Yersaalemu ati, “Hwinyoheremo, hutagayaala. Hwangunjeeho, singa hulwa njano sihuja hujona Abbusolomu, efe n’ehibuga Yersaalemu hija husihiiriha.”

¹⁵ Ng’abahungu abo bamugobolamo baati, “Huli njalala ni neewe, hola ehi obona oti nj’ehiraji.”

¹⁶ Nga habaha n’abomu mago gage bosibosi basimbua. Ne galeha abahasi babe abohutulo ehumi ohuhuuma olubiri.

¹⁷ Nga habaha asimbulu n’abaatu bosibosi batiina bameerera hu nyumba esembayo mu hibuga.

¹⁸ Ng’aleha abahungu babe ohutangiramo. Njaalijo abasinde lukaaga ohujwa e Gaasi abatiina ni Dawudi ko n’abahuumi babe bosibosi.

¹⁹ Nga Habaha Dawudi aloma Yitayi Omugiti era omutangirisi w’abasooli ohujwa e Gaasi ati, “Lwahiina weesi oli hutiina ni neefe? Galuhayo obe ni habaha Abbusolomu olwohuba oli mugwira era ehyahtusa ewenywe hwendula anjonejogome.

²⁰ Wahahena njano ehiseera hitono, enjuma songa egira walerenga ni neefe abata-manyire n’eyi hutiina. Yagamayo n’abalebe babo, MUSENGWA abalage ohwenda huhwe ohubitiirifu n’owesigwa wuwe.”

²¹ Aye Yitayi ng’agalaha mu habaha, ati, “Mu butuufu ng’olu MUSENGWA ali nj’omwene bulamu era ni neewe musengwa yange n’ohiiri mulamu, hiisi eyi musengwa habaha wange onaabe, n’olu hinaabe mu mafa, omunjeeresa wuwo yeesi anaabe ni neewe.”

²² Nga Dawudi aloma Yitayi ati, “Nanjuma wubi, yinyoheramo hutiine!” Nga Yitayi Omugiti n’abasirikale babe bosibosi n’abomu mago gaawe bosibosi batiina.

²³ Abaatu ni babona habaha n’abaatu babe ni batiina, balira bugali. Nga habaha n’abaatu bosibosi aba gaali ni nabo basomoha ehiiho ehi balanga baati Kedulooni nga balujama mu lulafu.

²⁴ Mu baatu abo mwalimo Zadooki n’Abaleevi ni babbeedire Esanduuku ey’Endagaano ya Hatonda. Nga bayitengeha njaaasi, ng’Abbiyasaali anjaya enjongo. Aye Abaleevi sibabbeeda Sanduuku eyo nindi ohwola olu baatu bosibosi banja mu hibuga.

²⁵ Ng’ango habaha aloma Zadooki ati, “Yagamya Esanduuku ya Hatonda mu hibuga Yersaalemu. MUSENGWA n’aba ni genda, alingobosa n’agobolamo ohuyibona, n’ehifo hihiye omu amenya.

²⁶ Aye ni hiba ni hitamusangaasa, leha ahole hyosihyosi ehi abona ati hiraji eyi ali.”

²⁷ Nga Habaha aloma Zadooki omusengi ati, “Oli muutu asalango bulaji. Yagamayo mu hibuga miyaaya, tiina ni Ahimaazi omusaani wuwo ni Yonasaani omusaani wa Abbiyasaali. Yagama ni Abbiyasaali ko n’abasaani benywe bombi.

²⁸ Ese nja huba hu haabi anja basomohera ohutiina mu lulafu ni kumiriye ohwola olu munahatumire obuhwenda.”

²⁹ Nga Zadooki ni Abbiyasaali bagamya Esanduuku ya Hatonda mu Yersaalemu era nga basigala eyo.

³⁰ Ne Dawudi geyongera paka hu lusozi olw’emisaala emizayiti era gatiinanga n’alira ni gewihiriye hu mutwe era n’amagulu amereere aganjumamo hiitu. N’abaali ni naye bosibosi batiinanga ni balira, ni bewihiriye hu mitwe jaawe.

³¹ Nga njabaano owalomera Dawudi ati, “Akisofeeli mulala hu behobeene ni Abbusolomu.” Nga Dawudi alomba ati, “O MUSENGWA, leha amagesi g’Akisofeeli ganjume mahulu.”

³² Dawudi ni goola hu mutwe gw'olusozi aña bajumirihisyanga Hatonda, nga gagaanana ni Husaayi Omwaruki n'ehiganduula hihye ni hinabuhire era ni genjahire efuuhe hu mutwe.

³³ Nga Dawudi amuloma ati, "Oja humbeera mugugu n'onatiine ni neese.

³⁴ Aye singa wagamayo mu hibuga waloma Abbusolomu oti, 'O habaha nja huba mujeeresa wuwo ng'olu mbaayenga ni peeresa lataawo,' anjo oja hunjeeda uhugotaania amagesi g'Akisofeeli.

³⁵ Abasengi ba Hatonda aba Zadooki ni Abbiyasaali baja hubaayo ni neewe. Obalomeranga hiisi ehi onabenga n'onjuliye mu lubiri lwa habaha.

³⁶ Abasaani baawe bombi: Ahimaazi omusaani wa Zadooki ni Yonasaani omusaani wa Abbiyasaali baali eyo ni nabo. Onaba n'ehi onjuliye hyosihyosi, batume eyi ndi."

³⁷ Nga Husaayi meeri ya Dawudi atiina mu hibuga Yersaalemu, Abbusolomu ni gengira.

16

Dawudi ni Ziibba

¹ Dawudi ni gaali ni gahabita njamugulu w'olusozi, nga gagaanana ni Ziibba omujeeresa wa Mefibboseesi. Gaali ni nasugirya ebiri n'ajitwihire emigaati bibiri n'ebisagaaso cikumi eby'emizabbiibu emyomu n'ebindi cikumi eby'ebibala ebi balya ohwendobooli n'esaju ey'ehyanjo ehy'omwenge gw'emizabbiibu.

² Nga habaha abuusa Ziibba ati, "Oleetire bino byahi?"

Nga Ziibba amugobolamo ati, "Nasugirya jino j'abomu mago gago habaha ohugenderangaho. Emigaati n'ebibala by'abaatu bano ohulya. Omwenge ogw'emizabbiibu gw'abo ababa ni badembire ohugenda mu lulafu ohunywaho."

³ Ng'ano habaha amubuusa ati, "Omwijuhulu wa musengwa wuwo Sawulo ali neena?" Nga Ziibba amugobolamo ati, "Asigayeeyo e Yersaalemu, aloma mbo ati, 'Naahani Abayisirayiri baja hungaluhisa owahabaha wa sehulu yange.' "

⁴ Ng'ano habaha aloma Ziibba ati, "Byosibiyosi ebibaaye ni biri ebya Mefibboseesi, naahani bibyo."

Nga Ziibba aloma ati, "Kunja enono musengwa yange, kusunga mbererere muhoda eyi oli."

Simeeyi aduula Dawudi

⁵ Habaha Dawudi ko ni gaali ni goola mu hibuga e Bbahurimu, nga jireeta omusinde owomu lulyo lwa Sawulo, oyu baali ni balanga baati Simeeyi omusaani wa Geera. Ganwayo n'ajofumula ebibono ebibi byereere hu Dawudi.

⁶ Ng'aholonera Habaha Dawudi n'abahungu babe amabaale. Hino gahihola n'atabalirira abasinde ab'amaani abaali ni beswanigirihiise Dawudi eruuyi n'eruyi.

⁷ Simeeyi ni gaali n'aduulira Dawudi galoma ati, "Pwerejo, pwerejo, musinde ewe omutemu era onjuma mahulu!

⁸ Wanyaga hu Sawulo owahabaha, wahena wiita abaatu babe bangi. Weesi MUSENGWA ali huhwesasula, abuhubuguyeeho gabuwa Abbusolomu omusaani wuwo. Era olwohuba oli mutemu, hihwohiise hu husihiiraha!"

⁹ Nga Abbisaayi omusaani wa Zeruyiya aloma habaha ati, "Lwahiina embwa yino eduulira habaha musengwa yange? Leha tiine mutemehe omutwe."

¹⁰ Ne habaha galoma Abbisaayi ni mugandawe Yowaabbu ati, "Ehyo hibanjambiraho ne, enywe abasaani ba Zeruyiya? N'aba nje MUSENGWA amulomire ohunduulira, nj'ani ali n'obunangi ohubuusa ati, 'Lwahiina ohihola?' "

¹¹ Nga Dawudi aloma Abbisaayi n'abahungu babe bosibosi ati, "Obanga musaani yange omwene oyu nesaalira genda ohunjita, ne ow'ehiha hya Bbenjamini oyo anjanga ohusaasira? Mumulehe ganduilire olwohuba MUSENGWA amulomire.

¹² Somanya MUSENGWA gabona ohubonaabona ohu ndimo, gaapa ekabi mu hifo hy'ebyo ebi Simeeyi ali hunduulira."

¹³ Dawudi n'abahungu babe nibo beyongera mu lugendo lwawe. Ne Simeeyi gabalondangaho n'abitira hu luuyi lw'olusozi, gatiinanga abaduulira n'abaholona amabaale nga koku ataaye n'ohubonaho efuuhe.

¹⁴ Habaha n'abaatu bosibosi aba gaali ni nabo boola aña baali ni baja hu lwabi Yoludaani ni badembire. Era eyo peyi ganjumulira ko gagobolamo amaani.

Abbusolomu gengira mu Yersaalemu

¹⁵ Naahani Abbusolomu n'Abayisirayiri bosibosi bengira Yersaalemu era ni Akisofeeli yeesi gatiiniraho.

¹⁶ Husaayi meeri ya Dawudi, ni goola aja Abbisolomu gaali, gamuloma ati, "Wangaala habaha! Wangaala habaha!"

¹⁷ Nga Abbisolomu abuusa Husaayi ati, "Huno nj'ohwenda ohu wendamo meriwo? Lwahiina sotiine ni Dawudi meriwo?"

¹⁸ Nga Husaayi agobola mu Abbisolomu ati, "Mbe, ese naabenga w'oyo oyu MUSENGWA n'Abayisirayiri bosibosi baba ni batobooye era nj'oyu nja husigala ni naye.

¹⁹ Era n'ehindi, nj'ani oyu ndi n'ohunjeeresanga? Omusaani nj'oyu nja hunjeeresanga. Nja huba munjeeresanga wuwo ng'olu mbayenga munjeeresanga wa lataawo."

²⁰ Nga Abbisolomu aloma Akisofeeli ati, "Tuje amagesi, huhole hi?"

²¹ Nga Akisofeeli amuloma ati, "Tiina onjenyuhe n'abahasi ba lataawo abohutulo abalehire ohuhuuma olubiri. Ehyo hija hulaga hiisi Muyisirayiri hiiti ocaawiye erala lataawo era hiisi ahuwagira aja husunira erala amaani ag'ohuhuwagira."

²² Nga bemehera Abbisolomu eweema hu kalina, ng'anjenyuha n'abahasi ba semwana hiisi Muyisirayiri ni gebonera.

²³ Mu ndaalo ejo, amagesi aga Akisofeeli ganjanga baganjiranga hy'agomuutu owebuhise hu Hatonda. Era Dawudi ni Abbisolomu banjiranga amagesi ga Akisofeeli baaty.

17

Husaayi aja Abbisolomu amagesi amabi

¹ Olwola nga Akisofeeli aloma Abbisolomu ati, "Leha tobole abasinde omutwalo n'ekumi ebiri, hutiiine hunjiime Dawudi mu wiire w'olwa leero luno.

² Muwaagale n'ahiiri mudembi era n'ahiiri munafu. Ehyo hija humusindusa era abaatu abali ni naye baja humudulumaho. Nja husanjaana habaha yenjene, muhenejo

³ kene ngobose abaatu bosibosi abali ni naye eyi oli hy'omuhasi agobola ewa wamwe. Onahenanjo obulamu w'omuutu omulala oyo oyu onjiima, abasigaayejo oja humenya ni nabo miyaaya."

⁴ Ehyo, hyaboneha hiranji eyiri Abbisolomu n'abatangirisi ba Yisirayiri bosibosi.

⁵ Aye Abbisolomu galoma ati, "Langa Husaayi hubone yeesi ehi aloma."

⁶ Husaayi ni gatiina, nga Abbisolomu amuloma ati, "Akisofeeli atunjaaye amagesi. Huholere hu ebi alomire? Ni njaba ni njaliyo ehi ocuusamo, tulomere."

⁷ Ng'ango Husaayi aloma Abbisolomu ati, "Amagesi aga Akisofeeli anjaaye, simalanji hu saawa yino.

⁸ Omanyire lataawo n'abasirikale babe bulanji ng'olu bali basooli era abasira hy'engwe eyi babuguuyeho enyana yaayo. N'ehindi, lataawo ali n'obumanyirifu mu by'etallo, saaja hunjenyuha njalala n'abasooli.

⁹ Era n'esaawa yino anjanga ohuba ni gehwehire mu pungulu oba anjaatu njosinisi. Singa aba nj'omudaayi ohuwaagala abasooli babo, hiisi aja hunjulira aja huloma ati, 'Bahenireno abasooli ba Abbisolomu.'

¹⁰ Ehyo hija hugira n'omusirikale asinga obusira, ali n'omwoyo hyo gwepologoma ohulebera ekoba olwohuba Abayisirayiri bosibosi bahimanyire baati lataawo musooli era ti abaali ni nabo boosi basira.

¹¹ "Olv'ehyo, amagesi agaapa gali ti, humbaania Abayisirayiri bosibosi ohunja e Daani ohwola e Bberuseebba babe bangi hy'omujehe hwi gobo ly'enyanya, bahumbaanire anja oli ko wamwene obatangirire mutiine mu lutalo.

¹² Huja huba bangi ko humuwaagale anja aja huba njosinisi era humugweho mu bungi ng'olu obona olume hwiwo. Enjuma hubo aja ohunja.

¹³ Singa geyiba gatiina mu hibuga ehirihho olukomera, Abayisirayiri bosibosi baaja huleeta emigoye bahihwehwe ohwosa olu huhyosa mu hiho, enjume himesu ehisigalano."

¹⁴ Nga Abbisolomu n'Abayisirayiri bosibosi baloma baati, "Amagesi aga Husaayi anjaaye, gasinga ag'Akisofeeli." Hyali hiityo olwohuba MUSENGWA gaali asalireeno ati batanjira amagesi amalangi ag'Akisofeeli olw'ohwenda agwise Abbisolomu mu bigosi.

Husaayi alabula Dawudi

¹⁵ Nga Husaayi aloma Zadooki ni Abbiyasaali abasengi ba Hatonda ati, "Akisofeeli anjaaye Abbisolomu n'abatangirisi ba Yisirayiri bosibosi amagesi ohuhola hino ni nehira aye ese mbanjaaye amagesi ohuhola hino ni nehira.

¹⁶ Njaahani mujindihire Dawudi obuhwenda ni mumuloma muuti, 'Owiire w'olwa leero atanjenyuha hu haabi aja basomohera ohwingira mu lutalo aye asomohe Yoludaani mangu ko niye n'abaatu babe bahanjuna ohubeeta.' "

¹⁷ Yonasaani omusaani w'Abbiyasaali ni Ahimaazi omusaani wa Zadooki baali bahu-miye hu sobere eyi balanga baati Eni Rogeli hu salo ni Yersaalemu olwohuba baali batya ohwingira mu hibuga. Naaliño omuñeereses omuhasi owatiinanga gabalomera ebibaayeno, nga boosi batiina balomera Habaha Dawudi.

¹⁸ Aye ñaaliño omuvubuka owababona, ng'atiina alomera Abbusolomu. Olw'ehyo, bombi benyoheramo banwanjo, nga batiina mu hidaala hy'omuutu e Bbahurimu. Omuutu oyo gaali n'esobere mu lunya lulwe, nga beeha omwo behweha.

¹⁹ Ng'omuhasi w'omusinde oyo abugula ehiitu ehifunihira ng'awiha hu sobere, ahena abagalaho engaano. Enjuma owamanya ehi gahola.

²⁰ Abaatu ba Abbusolomu ni boola hu muhasi oyo, bamubuusa baati, "Ahimaazi ni Yonasaani bali ñeena?"

Ng'abagobolamo ati, "Basomohire ahaabi." Abaatu abo babendula ne sibabona muutu yesiyesi nga bagamayo e Yersaalemu.

²¹ Aluvanyuma lw'abaatu abo ohwagamayo, Ahimaazi ni Yonasaani banwayo mu hyehwehero mu sobere, nga batiina balomera Habaha Dawudi baati, "Yinyoheramo osomohe olwabi, olwohuba Akisofeeli abanjanaye amagesi bahole baati."

²² Nga Dawudi n'abaatu bosibosi aba gaali ni nabo benyoheramo basomoha Yoludaani. Anja wanuuhiira, abaatu bosibosi baali bahenire ohusomoha Yoludaani.

²³ Akisofeeli ni gabona ati ndibatiinira hu magesi gage, ganiina nasugirya yiye, gagamayo ewuwe mu hibuga hy'ewaawe. Ganjandiha ehiraamo, ng'ahena gemyeda afa era nga bamusiha mu pungulu omu basiihanga abomu mago gaawe.

²⁴ Nga Dawudi atiina e Mahanayimu, nga Abbusolomu n'Abayisirayiri bosibosi aba gaali ni nabo nga basomoha Yoludaani.

²⁵ Abbusolomu gaali atobooye Amasa n'amunjanaye ohutangirira enje mu hifo hya Yowaabbu. Amasa gaali musaani w'omusinde oyo balanganga baati Yisera, Omuyisirayiri owaali n'anjirire Abbigayiri, omuhaana wa Nahasi era muganda ya Zeruyiya nyina ya Yowaabbu.

²⁶ Abayisirayiri ni Abbusolomu basidiha amakanda mu hitehere hy'e Giliyaadi.

²⁷ Dawudi ni goola e Mahanayimu, nga Sobbi omusaani wa Nahasi ohunjwa e Raabba mu hyalo hy'Abamooni ko ni Makiri omusaani w'Amiyeeli ow'e Lodebbari ni Bbarizilayi omu Giliyaadi ohunjwa e Rogeliimu,

²⁸ baanjira eby'ohunjenyuhaho n'ebibya n'ebyohutambisa ebi bawumba mwiroba. Era bananjirira obusyanu ow'engaano n'ehirime ehi balanga baati bbaale n'emere ey'embehe eyi bahalangire n'ebijanjaalo n'engaano.

²⁹ Bana n'omudugere ni bbongo n'etaama, n'omuzigo ogubatusa mu mabeere g'enombe. Babinjanjira Dawudi n'abaatu aba gaali ni nabo, balye. Mula baaloma baati, "Abaatu badembire era enjala n'endunjo bibarumira mu lulafu."

18

Ohufa hwa Abbusolomu

¹ Nga Dawudi aloma abasooli babe aba gaali ni nabo bosibosi bahumbaana, ng'ahena agabulamo ebibubbu eby'olukumi lukumi n'ecikumi cikumi, ng'ataho n'abaduumisi baabyo.

² Nga Dawudi anjindiha ebibubbu bidatu ebinjanjanera. Yowaabbu ni Abbisaayi abasaani ba Zeruyiya ko ni Yitayi Omugiiti ohunjwa e Gaasi, nj'abaali abaduumisi baabyo. Nga habaha abaloma ati, "Keesi samwene, nja hutiina ni nenyeyo."

³ Aye abasooli bamuloma baati, "Sooja hutiina olwohuba singa batumimigania, hija hutuleetera ohuduluma. Era wayire huduluma oba ehitundu hu efe hwafa, sibaja hufayo aye ewe omulala onjanjanera n'abaatu omutwalo. Hiranji osigale mu hibuga n'otuwagiranga hutuwagira."

⁴ Nga habaha abagobolamo ati, "Nja huhola ehi mwenda kole."

Ng'ango gemeerera ña mulyango, ng'abasooli bosibosi batula mu bibubbu eby'olukumi lukumi n'ecikumi cikumi.

⁵ Nga habaha aloma Yowaabbu ni Abbisaayi ko ni Yitayi ati, "Hu lw'ese, mutakosa omwana oyo Abbusolomu!" Era abasooli bosibosi banjulira ebi habaha galoma hiisi muduumisi ebinjanjira hu Abbusolomu.

⁶ Eje lya Dawudi lyanjindigana ohutiina ohusoosa Abayisirayiri. Era olutalo balusolera mu hibira ehyomu Efulayimu.

⁷ Mu hibira eyo, abasooli ba Dawudi banjangu Abayisirayiri. Era abafa baali bangi, baali emitwalo ebiri.

⁸ Olutalo lwahwana eहितere ehyo hyosihyosi era abaatu abafiira mu hibira hu ludaalo olwo baali bangi ohusinga abafa epiima.

Ohufa hwa Abbusolomu

⁹ Nga Abbusolomu agwa mu basooli ba Dawudi. Gaali hu nasugirya yiye era ni yaali n'ebita njaasi w'omusaala, ng'omutwe gugwe gwenjagama mu masaga. Ne nasugirya yeyongera ohutiina. Nga niye asigala n'alerejera mu bbanga.

¹⁰ Mulala hu basooli ni gabona ehjali ni himuguuyeho, gatiina galomera Yowaabbu ati, "Pwahubona Abbusolomu n'alerejera hu musaala."

¹¹ Nga Yowaabbu aloma omusooli oyo ati, "Hiina? Onwahumubona? Lwahiina soomufumite gagwa njaasi? Nahahujaaye ebitundu ehumi eby'efeeza n'omusipi ogw'abasooli abakugu."

¹² Ng'omusooli agobola mu Yowaabbu ati, "Wayire wuupa ebitundu by'efeeza olukumi, sipanga huhola habi hu musaani wa habaha olwohuba hujuliye habaha n'abaloma, ewe ni Abbisaayi ni Yitayi ati, 'Mutakosa muvubuka oyo, Abbusolomu!'"

¹³ Era singa netulirihiise namwita, habaha gahitegeera, siwahabayeho hungayira."

¹⁴ Nga Yowaabbu aloma ati, "Sinaabe mu huhena biseera ni neewe." Ng'anjamba amafumo adatu agafumita Abbusolomu hu mwoyo n'ahiiri mulamu, nalerejera hu musaala.

¹⁵ Ng'ajo abasooli ehumi hu bagingiranga Yowaabbu ebisoosa beswanigirisa Abbusolomu, nga bamufumita bamwita.

¹⁶ Ng'ajo Yowaabbu afuuna egwala, ng'abasooli balehera ajo ohunjiima Abayisirayiri, nga bagobolamo olwohuba Yowaabbu gabemeeresha.

¹⁷ Nga banjamba omulambo gwa Abbusolomu bagunjira bagudanya mu gulojo ogubba mwidenjo, nga baguwungihaho emungo y'amabaale enyene embala. Ebyo babiholanga ne Abayisirayiri bosibosi baduluma bagamayo mu mago gaawe.

¹⁸ Abbusolomu ni gaali n'ahiiri mulamu, ganjamba amabaale gatongola ehihondo mu hiiho hya habaha ni hiri hy'ohumuhebulirirangaho mula galoma ati, "Puma mwana museere owohunjerula bahakebulirirangaho." Ng'aguliha ehihondo ehyo esiina lirye eryene era n'ohwola hatyane, bahiranga baati Ehy'ohuhebulirirangaho Abbusolomu.

Babihira Dawudi ohufa hwa Abbusolomu

¹⁹ Ng'ajo Ahimaazi omusaani wa Zadooki aloma Yowaabbu ati, "Leha ndulume tiine ndomere habaha ng'olu MUSENGWA amununuuye mu muhono gw'abasigu babe."

²⁰ Aye Yowaabbu gamuloma ati, "Bbe olwa leero otatiina hulomera habaha amanjuliwo ago, oja hutiiina olundi olwohuba omusaani wuwe afuuye."

²¹ Ng'ajo Yowaabbu aloma Omukuusi ati, "Tiina olomere habaha ebi oweene." Ng'omukuusi genjomeha mu moni ja Yowaabbu ng'ahotamya omutwe ohulaga ati amuna enono, ni gahena ng'aduluma atiina.

²² Nga Ahimaazi omusaani wa Zadooki aloma Yowaabbu ati, "Oba hiba hibe, kusunga wundehe keesi ndulume nonde hu Mukuusi pire obuhwenda."

Nga Yowaabbu amugobolamo ati, "Mwana wase, hiina ehigima ni wenda ohutiina? Onjuma amanjuliwo aganahujeese ehirabo."

²³ Ng'amugobolamo ati, "Oba hiba hibe, nenda huduluma tiine." Ehyanjwamo nga Yowaabbu amuloma ati, "Kale duluma otiine."

Nga Ahimaazi aduluma abitira mu ngira enjumamo ngingi era ng'abisya Omukuusi.

²⁴ Dawudi gaali geehayee ng'ati w'omulyango ogwomugati n'ogwebulafu. Omuhuumi ganiina njamugulu hu hasolya h'omulyango. Ni galengera gabona omuutu n'aduluma yeyene.

²⁵ Ng'omuhuumi alanga habaha amulomera.

Nga habaha amuloma ati, "Anaba naali yeyene, aba ali huleeta amanjuliwo amalaji." Omuutu oyo geyongera ohwigerera ohuupi.

²⁶ Nga nindi omuhuumi abona omusinde obundi, yeesi ni gaaja n'aduluma. Ng'omuhuumi aloma ohuuma hu mulyango ati, "Bona eriyo n'omusinde owundi obuuba n'aduluma yeyene!"

Nga habaha amuloma ati, "Yeese ateehwa ohuba n'aleeta amanjuliwo amalaji."

²⁷ Ng'omuhuumi aloma ati, "Omuutu atangiriyemo aduluma hya Ahimaazi omusaani wa Zadooki."

Nga habaha aloma ati, "Omusinde oyo mulaji, ali huleeta amanjuliwo malaji."

²⁸ Ahimaazi ni goola ng'alanga habaha n'alomera njamugulu ati, "Miyayaa myereere!" Nga geyala hwiwo mu moni ja habaha ng'aloma ati, "MUSENGWA Hatonda wuwo anjeewe enono. Abaatu ababaaye ni benyoheeye hu habaha musengwa yange, abanjayeeyo."

²⁹ Nga habaha amubuusa ati, “Omuvubuka Abbusolomu aliyo mulanj?”

Nga Ahimaazi amugobolamo ati, “Anja Yowaabbu asindihiye omunjeeresa wuwo ni neese ohuuja eno, abaatu bangi babaaye bamuhumbaaniyeho aye sifaanie ehibayero.”

³⁰ Nga habaha amuloma ati, “Galuha hutulo, wemeerere anjo.” Ng’anjo atiina njala hutulo, gemeerera.

³¹ Ng’omukuusi goola aloma ati, “Habaha musengwa yange, amanjiliro amalanj agakuleteeye gali ti olwa leero MUSENGWA ahununuuye mu mihono j’abo ababaaye ni bahwinyoheyehe bosibosi.”

³² Nga habaha abuusa Omukuusi ati, “Omuvubuka Abbusolomu aliyo mulanj?”

Ng’omukuusi amugobolamo ati, “Abalabe ba habaha musengwa yange ninaabo bosibosi abamwinyoheraho ohumuhola ehibi bagwene babe hy’omuvubuko oyo!”

³³ Habaha gehanga ni ganjilira obuhwenda obwo. Ng’atiina mu hisenge ehyali njamugulu w’omulyango ogwengira mu hibuga, ng’alira. Ni gaali n’atiina galiranga ati, “Woowe, omwana wange Abbusolomu! Omwana wange, omwana wange Abbusolomu! Singa ndiise afuuye mu hifo hihyo! O Abbusolomu, mwana wange, mwana wange!”

19

Yowaabbu anenya Dawudi

¹ Nga balomera Yowaabbu baati, “Habaha alihulira era enaku ey’amaani yimunjambire olwa Abbusolomu.”

² Olw’ehyo, hu ludaalo olwo esangaalo eri basooli baali ni nalyo olw’ohunjangula, lyafuuha naku olwohuba hu ludaalo olwo, abasooli banjilira ti obutahi bunjambire habaha olw’ohufiirwa omusaani.

³ Abasooli bamololoha humololoha ni bengira mu hibuga, hy’abaatu abamololoha olw’esoni ejiba ni jibanjambire banaba ni baduluma olutalo.

⁴ Habaha gewiha mu moni nga ko gehuula n’aloma ati, “Woowe, omwana wange Abbusolomu! O Abbusolomu, mwana wange, mwana wange!”

⁵ Nga Yowaabbu atiina mu nyumba aloma habaha ati, “Olwaleero ohenire abasooli babo bosibosi amaani, abanjonyise obulamu wuwo n’owabasaani babo n’owabahaana babo n’owabahasi babo ko n’owabahasi babo abandi.

⁶ Wenda abo abahucaawa era ocaawa abo abahwenda. Olwaleero ohitaaye njalafu ti abahulu b’enje n’abasooli baawe, bahunjira mahulu. Mula cibona ti, efe hwesihwesi n’olu hwahafuuye hwanjwano ne Abbusolomu gasigala naali mulamu, wahali musangaafu.

⁷ Olw’ehyo, yinyoha otule otiine ogobose mu basooli babo amaani. Ndayira mu siina lya MUSENGWA ti n’otatule, anja wuneerire onaabe onuma muutu wayire mulala oyu osigahiise. Ehyo hiija huhunjeramo obugosi obusinga obu obaayemo ohunja mu buvubuka buwo ohwola haati.”

⁸ Nga habaha genyoheramo atiina gehala anja gehalanga nj mulyango. Ni balomera abasooli baati, “Habaha nj’ola gehaaye nj mulyango,” bosibosi batiina anja gaali.

Dawudi agobolayo e Yerusaalemu

Mu hiseera ehyo Abayisirayiri baali badulumire era hiisi mulala ni gagemeyo ewuwe.

⁹ Abaatu bosibosi mu Yisirayiri batandiiha ohuduhana abeene n’abeene baati, “Habaha gatunjonia abalabe beefe era omwene oyo nj’awatu njonia Abafirisuuti. Ne njahani Abbusolomu gagemire gaduluma mu gwanga.

¹⁰ Ne Abbusolomu oyu hwajuhaho amafuta ohutunjuga gafiriye mu lutalo. Olw’ehyo, lwahiina simugobosa habaha?”

¹¹ Habaha Dawudi gajeeresa obuhwenda eyiri Zadooki ni Abbiyasaali abasengi ba Hatonda ati, “Mubuse abatangirisi abomu Buyudaaya muuti, ‘Lwahiina enywe mwenda ohuba ndinywe omusembayo ohugobosa habaha mu lubiri lulwe atenga ebi baloma mu Yisirayiri yosiyosi byoleeye habaha?”

¹² Enywe muli balebe bange, hujwa mu ehida hirala. Olw’ehyo, lwahiina enywe mwenda ohuba ndinywe omusembayo ohugobosa habaha?”

¹³ Era mulome ni Amasa muuti, ‘Oli mulebe yange, Hatonda gambonereranga singa sikufuula muduumisi w’enje lyange ohunja olwa leero mu hifo hya Yowaabbu.’ ”

¹⁴ Dawudi gagonnya emyooyo j’abaatu bosibosi abomu Buyudaaya era bayalira njalala hy’amage. Nga banjindihira habaha obuhwenda baati, “Gobola, ewe n’abaatu babo bosibosi.”

¹⁵ Habaha ni gagamayo, gaganana n’abaatu bomu Buyudaaya hu lwabi Yoludaani abaali ni banjooye e Gilugaali ohumwaganira bamwambuse Yoludaani.

¹⁶ Nga Simeeyi omusaani wa Geera ohunḡwa mu hiha hya Bbenjamini ow'e Bbahurimu, gangunḡaho ohwenjimba hu abaatu ohunḡwa mu Buyudaaya ohwaganira Habaha Dawudi.

¹⁷ Abaatu abaali ni naye baali abasinde lukumi ohunḡwa mu hiha hya Bbenjamini. Ziibba omuhuumi w'ebiiitu bya Sawulo yeesi n'abasaani babe ehumi n'abataanu n'abanjeeresā amahumi abiri boosi beyuna batiina hu Yoludaani eyi habaha gaali.

¹⁸ Bambuha Yoludaani ohunjerehera amago ga habaha n'ohumuholera hiisi ebi ganembaho.

Dawudi asoniḡa Simeeyi

Habaha ni gaali ni gambuha, nga Simeeyi omusaani wa Geera gambuha Yoludaani, ng'ageyala mu moni ja habaha.

¹⁹ Nga Simeeyi aloma Dawudi ati, "Muhulu kusungā wuusoninḡe. Otenḡambirira ebibono ebibi ebi nahulumaho hu ludaalo olu wajwa e Yerusaalemu. Habaha, kwegayiriye otabihebulira.

²⁰ Muhulu, ese omunjeeresā wuwo kimanyire ti nabbenga. C'ehigira ni nijire ḡano era ndiise osookire ohunḡwa mu lulyo lwa Yosefu ohuuja eyi oli, kubone ewe habaha musengwa yange."

²¹ Ng'ajo Abbisaayi omusaani wa Zeruyiya aloma ati, "Simeeyi asaana hufa olwohuba gaduulira oyu MUSENGWA gajuhaho amafuta."

²² Aye Dawudi galoma Abbisaayi ni mugandawe Yowaabbu ati, "Enywe abasaani ba Zeruyiya, nj'ani obasungire ohuupa amagesi? Mwenda hunjuhaho bunyota? Ndiise habaha wa Yisirayiri era enjuma Muyisirayiri yesiyesi oyu baneete olwa leero luno."

²³ Nga habaha aloma Simeeyi ati, "Sibanahwite." Era habaha gamwerayirira.

Dawudi anḡambira Mefibboseesi ehisa

²⁴ Ng'ajo Mefibboseesi omwjuhulu wa Sawulo yeesi aserengeta ohwagaanana ni habaha. Gaali asalireenḡo ohutasaaba magulu oba ohubegaho amalefu oba ohwosa engoye ohunḡwa hu ludaalo olu habaha gaanḡwa e Yerusaalemu ohwola olu gagobolayo miyaaya.

²⁵ Mefibboseesi n'anḡwa e Yerusaalemu ohwaganira habaha, habaha gamubuusa ati, "Mefibboseesi, lwahiina siwatiina ni neese?"

²⁶ Nga Mefibboseesi amugobolamo ati, "Habaha musengwa yange, ese omunjeeresā wuwo ng'olu omanyire oti ndi muleme, naloma omunjeeresā wange ti, 'Tegehere nasugirya yange ngendereho tiine ni habaha.' Aye Ziibba omunjeeresā wange gandyamo oluhwe.

²⁷ Era gahulomera eby'obudulingi hu ese. Aye ewe habaha musengwa yange oli hya malayika wa Hatonda. Kale hola ehi onabone oti hiraḡi.

²⁸ Ab'olulyo lwa sehulu yange bosibosi, ḡanjuma ehi basaanira ohutusaho ohubeeta aye waapa ekabi ey'ohuliiranga ḡalala ni naabo ab'olya ni nabo hu hiinjulo hihyo. Hu lw'ehyo habaha, puma lukusa ohutiina mu moni ni kusungā wukejemo."

²⁹ Nga habaha amuloma ati, "Oteyongera huloma bingi, pa ehiragiḡo, ewe ni Ziibba ohugabana ebiiitu bya Sawulo."

³⁰ Nga Mefibboseesi aloma habaha ati, "Leha anḡire byosibyosi, onabona ewe habaha musengwa yange ogobooye miyaaya."

Dawudi anḡambira Bbarizilayi ehisa

³¹ Ng'ajo Bbarizilayi ohunḡwa mu twale ly'e Giliyaadi anḡwa e Rogeliimu atiina asisikana Habaha Dawudi hu lwabi Yoludaani asobole ohusomoha ni naye engeraha.

³² Bbarizilayi oyo gaali musaahulu bugali n'anḡesa emyaha kinaana. Gaali mujinda bugali era gaali anḡaaye habaha ebyohulya ehiseera ehyo ehi gahena n'ali e Mahanayimu.

³³ Nga habaha aloma Bbarizilayi ati, "Hwambuhe hutiiine omenyenga ni neese e Yerusaalemu, nja huhulabiriranga."

³⁴ Nga Bbarizilayi aloma habaha ati, "Sigahiise emyaha mididiri hu hyalo huno, lwahiina wenda tiine ni neewe e Yerusaalemu?"

³⁵ Njaahani pesa emyaha kinaana. Enjuma ehicenda ohwesangaasa. Ese sikiḡomerwa ebi ndya oba ebi nywa. Sikisobola hunjulira majanjaasi g'abaatu ni bamba. Nja huba mugugu eyiri habaha musengwa yange.

³⁶ Hamunga leha kujerehereho ḡatono, kusomose Yoludaani hyonene. Aye sinenda huusasula olw'obuyeedi obumbaaye ni kuḡa.

³⁷ Ndehe nagame engo fiire mu hibuga hy'eweefe anḡali ehigombe hya bbaabba n'ehya maayi yange. Aye omunjeeresā wuwo Kimuhaamu nj'ono. Oyo nj'aba ni gambuha ni habaha musengwa yange. Muholere hyosihyosi ehi omwendesa."

³⁸ Nga habaha amugobolamo ati, “Kimuhaamu aja hutiiina ni neese era nja humunja hyosihyosi ehi wenda. Era ehiitu hyosihyosi ehi wenda kune, nja huhunja.”

³⁹ Ng’ango abaatu bosibosi bambuha Yoludaani, nga ko habaha yeesi gambuha. Nga habaha agwa Bbarizilayi mu hifuba, ng’amusabira ekabi nga ko Bbarizilayi gagamayo mu mago gage.

Abomu Buyudaaya n’Abayisirayiri bahayanira habaha

⁴⁰ Habaha ni gambuha gatiina e Gilugaali, gatiina ni Kimuhaamu. Era abasooli abomu Buyudaaya bosibosi n’ehitundu hy’abasooli ba Yisirayiri baali banereheyehe habaha.

⁴¹ Ng’ango Abayisirayiri bosibosi batiina eyiri habaha bamuloma baati, “Muhulu, lwahiina abalebe beefe abomu Buyudaaya, banjeega baati baali n’obunangi ohuhutusayo bahunjerehera ewe n’amago gago n’abasooli babo, engereha wa Yolu-daani?”

⁴² Ng’abomu mu Buyudaaya bosibosi bagobola mu Bayisirayiri baati, “Hino hwahihola olwohuba habaha atuliho olubbaho bugali. Olw’ehyo, lwahiina ehyo hibaletera ohuluja? Huliho n’ehiitu wayire ehiraala ehya habaha ehi hwaliye? Oba njaliho ehiraabo ehi gaatuja?”

⁴³ Ng’Abayisirayiri bagobola mu baatu bomu Buyudaaya baati, “Huli n’emigabo ehumi mu habaha era ehyo n’ohitaaye anjo, Dawudi weefe bugali ohuhira enywe. Olw’ehyo, lwahiina mutunyooma muutyo? Sindiife abeeheerera ohuleeta ehineego ehy’ohugobosa habaha weefe?”

Aye abaatu bomu Buyudaaya bagobola mu bahyawe n’obuhambwe n’ohusinga abaatu bomu Yisirayiri.

20

Seebba ajeemera Dawudi

¹ Njaliho omuutu owaali ow’esambo embi ni bamulanga baati Seebba. Seebba gaali musaani wa Bbikuri ohunja mu hiha hya Bbenjamini. Ng’ango Seebba afuunja egwala ati, “Hunuma mugabo ni Dawudi omusaani wa Yese era sihuja humwenjimbaho. Bayisirayiri bahyange, hiisi muutu geyagamireyo ewuwe.”

² Ng’ango Abayisirayiri bosibosi bagungumuha balehano Dawudi, nga balonda hu Seebba omusaani wa Bbikuri. Aye abaatu bomu Buyudaaya sibanjwa hu habaha waawe, ohunjwera erala hu Yoludaani ohwola e Yersaalemu.

³ Dawudi ni gagobolayo e Yersaalemu mu lubiri lulwe, ganjamba abahasi babe abohutulo ehumi aba gaali n’alehire ohulabirira olubiri ng’abata mu nyumba eyi gataho abahuumi. Gabanjanga ebyohulya n’obyochwambala aye sigagobolayo hwenjimba ni nabo. Baali oti hani banamwandu ohwola olu bafa.

⁴ Nga lulala habaha aloma Amasa ati, “Ndangire abasooli bomu Buyudaaya, bahumbaane oluvanyuma lw’endaalo edatu era weesi obenjo.”

⁵ Aye Amasa ni gatiina ohulanga abasooli bomu Buyudaaya, gabisya mu ndaalo eji bamunja.

⁶ Nga Dawudi aloma Abbisaayi ati, “Anja byolire, Seebba omusaani wa Bbikuri aja hutwosaho obulabe n’ohusinga obu Abbusolomu gatwosaho. Namba abasooli bange otiine omwendele n’ahiiri hwingira ebibuga ebibatongoleraho olukomera atugoteho.”

⁷ Abaatu abaali njasi w’obutangirisi wa Yowaabbu n’abahuumi ba habaha ko n’abasooli abandi bosibosi ni Abbisaayi, benyoha banjwa e Yersaalemu batiina ohunjima Seebba omusaani wa Bbikuri.

⁸ Ni boola hu gubaale e Gibbyoni, nga Amasa anjwayo atiina gagaanana ni nabo. Yowaabbu gaali gambaaye ebyambalo bibye eby’etalo n’asidihire omusipi mu hihunya ni huliho n’epiima mu hisanju hyayo. Ni baganana, ng’epiima esonohayo yigwa.

⁹ Nga Yowaabbu aloma Amasa ati, “Oli otye muganda yange?” Nga Yowaabbu anjamba Amasa hu hirefu n’omuhono omulungi oti genda humugwa mu hifuba.

¹⁰ Aye Amasa gaali samanyire ati Yowaabbu gaali n’epiima eyi gaali nanjambire mu ngalo. Ng’ango Yowaabbu amufumita mu hida ng’ebyumuhida bijofumuha njasi. Nga Amasa ng’afa n’enjuma hugaluhamo humufumita. Nga Yowaabbu ni mugandawe Abbisaayi banjima Seebba omusaani wa Bbikuri.

¹¹ Nga mulala hu basooli ba Yowaabbu gemeerera huupi ni Amasa aloma ati, “Hiisi awagira Yowaabbu ni Dawudi, alonde hu Yowaabbu!”

¹² Omulambo gwa Amasa gwali gulambagaaye anjo njagati w’oluguudo mu mafugi. Nga mulala hu basooli ba Yowaabbu, ni gabona hiisi muutu ni gehanga ohuguhejaho, gaguhwehweza gagutusa mu ngira, gagunjira mu ndimiro ng’ahena aguwiihaho olugoye.

¹³ Ni bahena ohutusa omulambo ogwo mu luguudo, nga hiisi muutu atiina ni Yowaabbu ohunjiima Seebba omusaani wa Bbikuri.

¹⁴ Nga Seebba agenda mu matwale gosigosi aga Yisirayiri ohwola mu hibuga ehi balanga baati Abbiri Bbesi Maaka. Ng'ehiha hya Babbeeri bamwenjimbaho era nga batiina ni naye mu hibuga.

¹⁵ Abasooli bosibosi abaali ni Yowaabbu, batiina balumba ehibuga Abbiri Bbesi Maaka. Nga babungiha emungo y'eroba n'amabaale ohunjeranerana n'ehiteepe obuleeni ohweswanigirisa. Ni baali ni bagemula ehiteepe ohuhigwisa n'aaasi

¹⁶ ng'ebaayo omuhasi omugesu mu hibuga owaloma n'alangirira ati, "Tegere ohutwi, tegere ohutwi! Mulomere Yowaabbu asembera n'ano, nenda ohulomaho ni naye."

¹⁷ Nga Yowaabbu gegerera ana gaali. Ng'omuhasi oyo amubuusa ati, "Ndiise Yowaabbu?"

Nga Yowaabbu amugobolamo ati, "Ndiise."

Ng'omuhasi amuloma ati, "Kusungu onjuliise ehi ese omunjeeresa wuwo ndoma."

Nga Yowaabbu amugobolamo ati, "Ndi hunjira."

¹⁸ Ng'ano omuhasi aloma ati, "Halehale balomanga baati, 'Hutiine hwebuuse mu hibuga hy'e Abbiri.' Era bahiholanga baatyoo."

¹⁹ Mu Yisirayiri yosiyosi, ndiife abasinga ohwenda emiyaaya era abesigwa. Muli hugesyaho ohusihirisa ehibuga ehy'omugasoo mu Yisirayiri. Lwahiina mwenda ohusihirisa abaatu ba MUSENGWA?"

²⁰ Ng'ano Yowaabbu amugobolamo ati, "Bbe, ese sipanga husihirisa hibuga hyenywe."

²¹ Sihwenda husihirisa hibuga hyenywe. Ohutusaho njalino omuutu oyu balanga baati Seebba omusaani wa Bbikuri, ohunjwa mu hyalo ehy'esoozi ehya Efulayimu, ajeemeye Habaha Dawudi. Singa mumutunja, nja huleha ehibuga hyenywe."

Ng'omuhasi oyo aloma Yowaabbu ati, "Hujja huhuholona omutwe gugwe ohunjwa namugulu w'ehiteepe ehigadiriye ehibuga."

²² Ng'ano omuhasi oyo atiina eyiri abaatu bosibosi abomu hibuga abanja amagesi n'abalomera ehuhuhola. Nga banjamba Seebba omusaani wa Bbikuri bamutemaho omutwe, nga baguholona Yowaabbu. Ng'ano Yowaabbu afunja egwala ohuhomya ehi baali ni bahola, ng'abasinde babe banjwa hu hibuga ehyoo, nga hiisi muutu gagamayo ewuwe. Nga Yowaabbu gagamayo e Yerusalemu eyaali habaha.

Abahungu ba Dawudi

²³ Mu hiseera ehyoo, Yowaabbu nj'owaali omuduumisi w'ene lyosiryosi erya Yisirayiri, Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada n'ali muduumisi w'abahuumanga Dawudi, aba Kereesi n'aba Pelesiisi.

²⁴ Adoraamu nj'owaali omuhulu w'abahalanga emirimo mubuhahe, Yokosofaati omusaani wa Ahiluudi nj'owabihanga ebijandiiho.

²⁵ Seeva gaali munjandisi, Zadooki ni Abbiyasaali nj'abaali abasengi ba Hatonda.

²⁶ Yiira ohunjwa mu hibuga ehi balanga baati Yayiri gaali musengi wa Habaha Dawudi.

21

Beeta abejuhulu ba Sawulo

¹ Mu biseera ebi Dawudi ganjugiramo, njalino enjala eyahena emyaha edatu. Nga Dawudi gebuusa hu MUSENGWA. Nga MUSENGWA amugobolamo ati, "Lwa Sawulo ohwita abaatu bomu hibuga Gibbyoni."

² Habaha galanga Abagibbyoni ng'anaya ni nabo. Abaatu aboo, sibaali Bayisirayiri aye baali Bamooli abanjunuhano. Abayisirayiri baali beeyama ohutabahola habi aye Sawulo olw'ohwenda Yisirayiri n'abaatu bomu hiha hya Yuda, gagesyaho ohubeeta abahenejo.*

³ Nga Dawudi abuusa abaatu bomu Gibbyoni ati, "Hiina ehi mwahendire mbaholere? Era mbanje hi ohuliija ko mwahendesa abaatu ba MUSENGWA ekabi?"

⁴ Nga bamugobolamo baati, "Ebbanja ly'efe ni Sawulo oba ab'olulyoo lulwe sirinjanga hunjwano n'efeeza oba n'ezaabbu era sihunjanga huloma huuti beete mulala hu Bayisirayiri."

Nga Dawudi ababuusa ati, "Ne hiina ehi mwenda mbaholere?"

⁵ Nga bamuloma baati, "Sawulo gaali gendire ohutuhenerano erala mu Yisirayiri yosiyosi!"

⁶ Kale hwenda otunje abasinde musanvu hu bejuhulu babe, hutiiine hubitire mu moni ja MUSENGWA e Gibbeya ehibuga hya Sawulo oyu MUSENGWA gatobola."

Nga habaha abagobolamo ati, "Nja hubabana."

* 21:2 21:2 Yos 9:3-27

⁷ Aye habaha siganjayo Mefibboseesi omusaani wa Yonasaani omusaani wa Sawulo olw'omuhago ogwali ngati wuwe ni Yonasaani omusaani wa Sawulo ogu baali ni beeyama mu moni ja MUSENGWA.

⁸ Aye habaha ganjayo Arumooni ni Mefibboseesi abasaani ba Sawulo aba gasaala ni Rizupa omuhaana wa Aya. Ng'anjaayo n'abaseere bataanu aba Merabbu* omuhaana wa Sawulo aba gasaala ni Adiryeeri omusaani wa Bbarizilayi ow'e Mehola.

⁹ Ng'abanjambya abaatu abo ohunjwa e Gibbyoni nga babeeta bahena babanjaniha hu musaala mu moni ja MUSENGWA hu lusozi. Omusanvu bosibosi babeetira njalala. Ehiseera ehya, hyali tandiha yamakungula ag'ehirime ehi balanga baati bbaale.

¹⁰ Ng'ano Rizupa omuhaana wa Aya anjamba ebigwali ahola ehitiira hwibaale. Ohunjwa anja batagihira ohuhungula ohwola olu efula yatandiha ohugwa hu mirambo ejo. Sigaleha enyuni ohulya emirambo ejo, gajihuuma mu muusi oba esolo ejomwisugu ohujjambaho mu wiire.

¹¹ Ni balomera Dawudi ebi Rizupa omuhasi wa Sawulo owohutulo gaali n'aholire,

¹² gatiina mu Yabbesi e Giliyaadi gatusayo amagumba ga Sawulo n'aga Yonasaani omusaani wa Sawulo. Abafirisuuti ni beeta Sawulo ni Yonasaani hu lusozi Gilubboowa, abaatu b'e Yabbesi Giliyaadi batiina beeba emirambo mu hifo hy'olukale e Bbesi Saani anja baali ni bajjanihire.

¹³ Dawudi gatusayo amagumba ga Sawulo ni Yonasaani omusaani wa Sawulo. Era ng'ahumbaania n'agabasinde omusanvu aba baatu b'e Gibbyoni beeta.

¹⁴ Basiiha amagumba ga Sawulo ni Yonasaani omusaani wuwe mu pungulu ya Kiisi semwana ya Sawulo e Zeela mu twale ly'e Bbenjamini. Bahola byosibyosi ng'olu habaha galagira. Ebyo ni byanjwa, Hatonda gagobolamo esaala eyi basabira ehvalo hyawe, enjala yaahoma.

Etalo n'Abafirisuuti

¹⁵ Nga nindi njabaluhanjo olutalo njagati w'Abafirisuuti n'Abayisirayiri. Nga Dawudi aserengeta n'abasooli babe, nga basoola n'Abafirisuuti. Ndala hu talo ejo, Dawudi gademba bugali weene.

¹⁶ Ng'ano Yisibbi Bbenobbu, mulala hu bejuhulu ba Raafa owomu lulyo lwa bahabbeehe, owaali n'olunyago lw'efumo ery'ehihomo ni lunjesa esekeeli bidatu[†] era n'ali n'epiima epyaha, ng'aloma ati aja hwita Dawudi.

¹⁷ Aye Abbisaayi omusaani wa Zeruyiya gatiina gaaeyda Dawudi, ng'afumita Omufirisuuti oyo amwita. Ng'ano abasooli ba Dawudi bamulayirira baati, "Sohitiina ni neefe mu lutalo, ohanda waafa hyaleetera etaala ya Yisirayiri ohusima."

¹⁸ Ebyo ni byanjwa, nga nindi njabaano olutalo n'Abafirisuuti e Gobbu. Mu lutalo olwo Sibbekaayi ow'e Huusa geeta Saafu, mulala hu bejuhulu ba Raafa owomu lulyo lwa bahabbeehe.

¹⁹ Ni baali mu lutalo olundi n'Abafirisuuti e Gobbu, Eluhanani omusaani wa Yayiri Oregimu ohunjwa e Bbeserekemu, ng'ageeta muganda ya Golyasi[‡] ow'e Gaasi owaali n'efumo eryali n'olunyago ni luli hy'esimbo y'omutungi w'engoye.

²⁰ Era nga nindi mu lutalo olundi e Gaasi, yaaliyo omusinde habbeehe owendanga ohusoola. Gaali n'enjala mukaaga hu ngalo jombi era nohu magulu goosi, njalala abiri n'ene. Yeesi gaali mwijuhulu wa Raafa habbeehe.

²¹ Omusinde oyo ni gaduulira Abayisirayiri, Yonasaani omusaani wa Simeeya muganda ya Dawudi, gamwita.

²² Abasinde abane abo baali bejuhulu ba Raafa habbeehe w'e Gaasi. Era Dawudi n'abasooli babe, babeeta.

22

Olwembo lwa Dawudi olw'obunjangusi

¹ Dawudi gembera MUSENGWA ebibono by'olwembo luno ng'olu gamununula ohunjwa mu mihono j'abalabe babe bosibosi nomu muhono gwa Sawulo.

² Galoma ati,

"MUSENGWA nj'olwanda lwange olungadirira,

nj'epungulu yange omunehweha era nj'omununuzi wange,

³ Hatonda wange nj'olwanda lwange omu nenjogoma,

* 21:8 21:8 Bona 1 Samwiri 18:19 aye ebyanjandiihiwa ebindi sibiroma biiti Merabbuaye biroma biiti Mikaali.

† 21:16 21:16 Esekeeli ebidatu, jaali huupi ekilo edatu n'ehitundu.

‡ 21:19 21:19 Ebyanjandiihiwa eby'Olubebbulaniya biroma biiti, Omusaani wa Yayiri geeta Lahumi muganda ya Golyasi owe Gaasi. Bona 1 Ebyanjandiihiwa 20:5.

nj'engabo yange era olwiga* olw'obunonjosi wange,
nj'omunonjosi era omunonjosi wange,
ndiwe owuponia abaatu abahambwe.

4 Ndanga MUSENGWA ohunjeeda,
asaana ohunjeewa enono era gaponia abalabe bange.

5 "Amayengo g'ohufa ganeswanigirisa,
amataba agasihirisa ganetotera ohukenanjo.

6 Ohufa hwaneswanigirisa,
etiisa y'ohufa yapamba.

7 Mu hubonaabona hwange nalanga MUSENGWA,
naliririra Hatonda wange ohunjeeda.

Ganjulira ejanjaasi lyange n'ali mu Yekaalu yiye,
ohwerira hwange hwamugwa mu hutwi.

8 "Ehyalo hyateetema era hyanyeenya
n'esimuho j'egulu jateetema,
jateetema olwohuba Hatonda gaali alunjire.

9 Eriisi lyanjwera mu suulu yiye,
omuliro ogugugulisa n'amanda agagegeeye byanjwera mu munwa wuwe.

10 "Gegulanjo egulu nga geeha njaasi,
ebireri ebimali byali njaasi w'amagulu gage.

11 Ganiina hu kerubbi gagululuha,
gaguluhira hu mabanja g'embenjo.

12 Gambala ehiirema,
ehireri hy'efula ehimali hyamweswanigirisa.

13 Enjase eyaali n'emunjwamo,
yasaala amanda agagegeeye omuliro.

14 "MUSENGWA gabbwabbwanuhira mwigulu,
ejanjaasi ly'oyo Ali Namugulu Obugali lyanjulirihana.

15 Galasa obusaale wuwe ng'abalabe basalaana
era enjase yabaleetera ohuduluma.

16 Enjuho j'enyanya jeeta anjalafu
n'emisingi j'ehyalo jeeta anjalafu olu MUSENGWA gahayula abalabe babe era
gababogohera n'obusungu.

17 "MUSENGWA gajanuula omuhono gugwe ohunjwa mwigulu
ganaana gaatusa mu buliba.

18 Gaanunula ohunjwa mu balabe bange ab'amaani,
abo bosibosi abacaawa, baali baakira amaani.

19 Bapirinania mu biseera ebigosi
aye MUSENGWA gakuuma.

20 Gaatusayo gapira mu hifo omu netayayira,
gaanunula olwohuba ganyenda.

21 "MUSENGWA gaapa omuhemba
olwohuba nahola ebirunjamu, gaapa ekabi olwohuba nanjumaho musango.

22 Hiri hiityo olwohuba ngendera mu magira ga MUSENGWA.
Simbaame ohunjwa hu Hatonda wange.

23 Pambire amagambi gage gosigosi,
sinjeemera biragiyo bibye.

24 Pumaho musango mu moni jije,
era nehumire ohutahola hibi.

25 MUSENGWA gapaaye omuhemba ni geema hu bulunjamu wange,
olwohuba pumaho hibi mu moni jije.

26 "O MUSENGWA oli mwesigwa eyiri abo abesigwa,
oli mutukuvu eyiri abagwalaafu.

27 Eyiri abo abanjumaho mbalo, onjumaaho mbalo

* 22:3 22:3 Ohwiga lutegeesa amaani.

- aye onjuma hisa eyiri abahosi b'ebibi.
- 28 Ononjola abo abenomeha,
aye wendula engeri ey'ohwiisa njaasi abo abehudumbasa.
- 29 O MUSENGWA wange, ndiwe etaala yange,
MUSENGWA yange acuusa ehiirema ehi ndimo hyafuuha njase.
- 30 Wuupa amaani ohuwaagala eje erinumba.
Ndiwe owuupa amaani ohubangula.
- 31 "Amagira ga Hatonda malunjamu
era ehibono hya MUSENGWA hituufu.
Nj'engabo yaabo abamwesiga.
- 32 "Hatonda nje MUSENGWA yejene.
Era Hatonda weefe yejene nj'olwanda.
- 33 Hatonda oyo nj'owuupa amaani
era nj'alunjamyama amagira gange ohuba malani.
- 34 Ahahadasa amagulu gange gaaba hya ga namoli.
Era nj'agira nasobola ohugendera hu sozi.
- 35 "Gatendehe ohuba omusooli
era emihono jange jisobola ohufuda omubaso ogw'ehyoma ehigumu.
- 36 O MUSENGWA wukuuma era wunonjola,
obuyeedi wuwo wandeetera ohuba w'amaani.
- 37 Ogalamyama engira omu mbita,
amagulu gange sigaterera.
- 38 "Nabbinga abalabe bange nabangula
era sinaagamayo ohwola olu nabasihiirisa.
- 39 Nabaminiangula ndibasobole hwinyoha,
bagwa njaasi w'amagulu gange.
- 40 Waapa amaani ohusoola etalo,
waleetera abalabe bange ohukubbira amafuha.
- 41 "Waleetera abalabe bange ohunduluma,
era nasihiirisa abo abacaawa.
- 42 Baalira ni baana hwana ni benda babayeede,
ne nanjuma ow'ohubanonia.
Beegayirira MUSENGWA
aye sigabagobolamo.
- 43 Nabanjwala nabaheneramo erala bafuuha hy'efuuhe,
nabafutyaga hy'amadosi mu nguudo.
- 44 "Waanunula ohunjwa mu baatu bange abakiyaania,
wafuula munjuga w'amawanga.
Abaatu aba naali ni tamanyire, bali njaasi wange.
- 45 Abanamawanga bakubbira amafuha
era ni banjulira ejanjaasi lyange, bangondera.
- 46 Bosibosi banjwamo amaani,
banjwa mu byehwehero byawe ni bateetema huteetema.
- 47 "MUSENGWA nj'omwene bulamu!
Mujumirye oyo olwanda lwange,
langirira obubbala wa Hatonda omunonjosi wange.
- 48 Nj'agira nanjangula abalabe bange,
nj'agira amawanga gaaba njaasi wange.
- 49 Nj'owuponia abalabe bange.
O MUSENGWA, wuupa ohunjangula abalabe bange,
wuponia abaatu abahambwe.
- 50 "O MUSENGWA, olw'ehyo nja huhujumirya mu mawanga,
nja hwemba enyembo ni kujumirya.

⁵¹ “Hatonda aja habaha wuwe obunjangusi ow’amaani.
Alaga ohwenda huhwe ohubitiirifu eyiri oyo oyu gajuhaho amafuta,
eyiri Dawudi n’abolulyo lulwe emirembe n’emirembe.”

23

Ebibono bya Dawudi ebisembayo

¹ Bino nj’ebibono bya Dawudi ebisembayo:
“Bino mb’ebibono bya Dawudi omusaani wa Yese,
ebibono by’omuutu oyu Owanjamugulu Obugali gafuula ow’amaani,
omuutu oyu Hatonda wa Yakobbo gajuhaho amafuta,
omwembi wa Yisirayiri.

² “Mwoyo wa MUSENGWA gandomeramo,
ebibono bibye byali hu lulimi lwange.”

³ Hatonda wa Yisirayiri galoma,
olwanda lwa Yisirayiri lwandoma luuti,
“Omuutu ananjuga abaatu n’atehubbira,
era ganjugira mu hutya Hatonda,

⁴ aba hy’eryuba eriņa enjase mu mugamba,
ni hunjuma bireri
era hy’obutangaafu obubano efula ni yaahahya
obuleetera enyaasi ohumera.”

⁵ Era eyo nj’engeri eyi Hatonda aja hunjamo abomu lulyo lwange ekabi,
olwohuba gahola endagaano ey’emirembe n’emirembe ni neese,
endagaano eyitaja hunjwano,
ehisuubiso ehi batali cuusamo.

Ehyo nj’ehi peegaho era nj’obunjangusi wange,
era mu butuufu Hatonda aja huhyoheresa.

⁶ Aye abo bosibosi abatatya Hatonda balibadanya hy’amanjwa,
aga batahumbaania n’engalo.

⁷ Hiisi anjamba hu manjwa
ali n’ohutambisa ehyoma oba olunyago lw’efumo,
anja bagahumbaanihisya, panja bagoohyera.

Abasooli ba Dawudi ab’amaani

⁸ Gano nj’amasiina g’abasooli ba Dawudi abaali ab’amaani: omudaayi gaali nje
Yosebbu Bbasebbee omusaani wa Takemooni, gaali mutangirisi wa badatu. Lulala
gasoola n’abalabe lunaana, gabeeta bosibosi hu ludaalo olwo n’efumo lirye.

⁹ Owohubiri gaali nje Elyazaali omusaani wa Dodo ohunjwa mu lulyo lwa Ahohi.
Lulala, Abayisirayiri bosibosi baduluma olu baali ni bahumbeene ohusoosa Abafirisuuti
aye Elyazaali ni Dawudi baguma basoola.

¹⁰ Gesinga geeta Abafirisuuti ohwola olu muhono gugwe gwademba gweriipa hu
piima. Hu ludaalo olwo, MUSENGWA gabanja obunjangusi ow’amaani. Abayisirayiri
abaali ni badulumire, nga bagobola eyiri Elyazaali nga bahumbaania ebi Abafirisuuti
abaali ni bafuuye baleha.

¹¹ Owohudatu gaali nje Saama omusaani wa Age ohunjwa e Harari. Lulala Abafirisuuti
ni bahumbaania e Leehi anjaali endimiro y’epindi, Abayisirayiri batya nga baduluma.

¹² Aye Saama gesinga nga gemeerera njagati w’endimiro y’epindi g’abulungula
Abafirisuuti era MUSENGWA ganja Abayisirayiri obunjangusi ow’amaani.

¹³ Lulala mu biseera by’amakungula, abadatu hu bahulu amahumi adatu, baserengeta
batiina eyiri Dawudi mu pungulu njapi n’ehibuga Adulamu, ehubbubu hy’Abafirisuuti
ni hitaaye amakanda mu hiho ehi balanga baati Refayimu.

¹⁴ Mu hiseera ehyo Dawudi gaali mu pungulu, Abafirisuuti ni banjambire Bbe-
serekemu.

¹⁵ Dawudi ganjemba ohunywa amaaji ng’aloma ati, “Nahendire omuutu atiine gander-
terehe amaaji ag’ohunywa ohunjwa mu sobere eyiri ohuupi n’omulyango ogwengira mu
hibuga ehy’e Bbeserekemu!”

¹⁶ Abasinde abo ab’amaani abadatu benjagula babita mu Abafirisuuti, batiina badanja
amaaji mu sobere anjaapi n’omulyango gw’ehibuga hy’e Bbeserekemu, nga baganjirira
Dawudi. Aye gagaana ohuganywa, gagajuha mwiroba ng’enjongo eyiri MUSENGWA.

¹⁷ Ng'aloma ati, "O MUSENGWA, sipanga hunywa maaji gano. Ohuganywa, mba hanyoye amafugi g'abasinde bano abalyonjire obulamu waawe ohugaja!" Era Dawudi sigaganywa.

Ebyo nj'ebyobusira ebi basinde abo ab'amaani abadatu baahola.

¹⁸ Abbisaayi muganda ya Yowaabbu, abasaani ba Zeruyiya, gaali mutangirisi w'abasinde abo Ab'amaani Adatu. Era lulala n'atambisa efumo lirye, geeta abalabe bihumi bidatu. Era ehyo hyamufuula mututumufu hy'abadatu bala.

¹⁹ Abbisaayi nj'owaali n'asinga efuma mu basinde Adatu era nj'owaali omutangirisi waawe wayire nga sigaali n'efuma hya Badatu.

²⁰ Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada ohunja e Kabbuzeeli gaali musira. Geeta Abamowaabbu babiri abaali ni bahira amaani mu nje lyawe era lulala mu biseera eby'obunolohi obungi gabbinga epologoma yengira mwironjo ng'ayiita.

²¹ Lulala, geeta Omumisiri owaali omunoono. Wayire Omumisiri oyo gaali n'efumo, Bbenaaya gamulumba n'ogubbiro ng'amunyagulaho efumo nga amwita n'efumo lirye eryene.

²² Ebyo nj'ebyobusira ebi Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada gahola. Yeesi gaali n'efuma hya bala ab'amaani abadatu.

²³ Gaali w'enjono ohusinga bosibosi adatu aye sigaali mulala hu Badatu bala. Era Dawudi gamufuula muhulu w'abahuumi babe.

²⁴ Mu basooli adatu pomwali: Asaheeli muganda ya Yowaabbu, Eluhanani omusaani wa Dodo ohunja e Bbeserekemu,

²⁵ Saama ohunja e Harodi, ni Elika yeesi ohunja e Harodi,

²⁶ ni Helezi ohunja e Peleti,

ni Yiira omusaani wa Yikesi ow'e Tekowa,

²⁷ ni Abbiyezeeri ohunja e Anasoosi, ni Mebbunaayi ohunja e Huusa,

²⁸ ni Zalumooni ow'e Ahowa,

ni Maharaayi ohunja e Netofa

²⁹ ni Helebbu omusaani wa Bbaana ohunja e Netofa

ni Yitayi omusaani wa Ribbayi ow'e Gibbeya mu twale ly'e Bbenjamini,

³⁰ Bbenaaya ow'e Pirasoni,

ni Hidaayi ohunja mu hiiho ehy'e Gaasi,

³¹ ni Abbi Alibbooni ow'e Arabba,

ni Azumaveesi ow'e Bbahurimu,

³² Eliyaabba ohunja e Salubbooni, abasaani ba Yaseni, Yonasaani,

³³ omusaani wa Saama ohunja e Harari, Ahiyaamu omusaani wa Sarari ohunja e Harari,

³⁴ Elifeleeti omusaani wa Ahasibbayi ow'e Maaka, ni Eliyaamu omusaani wa Akisofeeli ohunja e Giilo,

³⁵ Heziro ohunja e Karumeeli, ni Paalayi ohunja e Arabba,

³⁶ ni Yigali omusaani wa Nasani ohunja e Zoobba, ni Bbani ohunja e Gaadi,

³⁷ Zeleki Omwamooni, ni Naharayi ohunja e Bbeerosi, owabbeedanga ebisoosa bya Yowaabbu omusaani wa Zeruyiya,

³⁸ ni Yiira ohunja e Yisiri, ni Garebbu ohunja e Yisiri,

³⁹ ko ni Wuriya Omuhiiti.

Bosibosi njalala baali adatu namusanvu.

24

Dawudi abala abaatu

¹ Nga nindi ehirunji hya MUSENGWA hiiha hu Bayisirayiri era ng'atuuya Dawudi ohubaleetera ebigosi, gamuloma ati, "Tiina obale abaatu bomu Yisirayiri n'abomu Buyudaaya."

² Nga Dawudi aloma Yowaabbu n'abaduumisi b'enje ati, "Mutiine mu biha bya Yisirayiri byosibyosi, ohutandihira hu hiha hya Daani ohwola e Bberuseebba, mubale abasinde abasooli, manye obungi waawe."

³ Aye Yowaabbu gagobola mu habaha ati, "MUSENGWA Hatonda wuwo gongere obungi w'abasooli emirundi cikumi n'ohuhirano era weesi musengwa yange webonereho n'emoni jijo. Aye lwahiina habaha musengwa yange wenda ohuhola ehiitu hyehyo?"

⁴ Ne Yowaabbu n'abaduumisi b'enje baali n'ohuhola ehi habaha gaali n'alagiye. Nga banja mu moni ja habaha, battiina ohubala abasooli mu Yisirayiri.

⁵ Ni bahena ohwambuha olwabi Yoludaani, baata ekambi yaawe mu hyalo hy'e Gaadi mu mehiriro g'ehibuga Aroweeri ehiri mu hiiho, eyi banwa nga batiina mu maniino e Yazeri.

⁶ Nga banwa eyo batiina e Giliyaadi. Ni banwa eyo, batiina e Kadesi mu twale ly'Abahiiti. Banwa eyo batiina e Daani, eyi banwa batiina mu Sidoni ebugwalyuba.

⁷ Nga bolehera ehirumbi hy'ehyehwehero eh'y'e Tiiro, nomu bibuga byosihyosi eby'Abahiivi n'ebya Bakanani. Mu huheneresa batiina e Bberuseebba mu mehiriro ga Buyudaaya.

⁸ Bahena emyesi mwenda n'endaalo amahumi abiri ohubala abaatu nga bagamayo e Yersaalemu.

⁹ Nga Yowaabbu alomera habaha obungi w'abasooli. Mu Yisirayiri mwalimo emitwalo cinaana abasobola ohusoola nomu Buyudaaya mwalimo emitwalo ataanu.

¹⁰ Dawudi ni gahena ohubala abaatu nga himulumirisa mu mwoyo gugwe, ng'aloma MUSENGWA ati, "Nonoonire bugali olw'ehi kolire. O MUSENGWA kwegalihiiye sonina omuñeeresa wuwo. Kolire hiitu hy'abunubeebe bugali."

¹¹ Hu ludaalo olwalondaho mu mugamba Dawudi gaali ahiiri hwinyoha, nga MUSENGWA aloma Gaadi naabbi owanjanga Dawudi amagesi ati,

¹² "Tiina olome Dawudi oti, 'Bino mbebi MUSENGWA aloma: Nja huhuñja ebiitu bidatu. Tobolaho hirala ehi wenda kuholere.' "

¹³ Nga Gaadi atiina eyiri Dawudi amuloma ati, "Wahendire enjala yigwe hu hyalo ohuhena emyaha musaavu? Oba ohuhena emyesi edatu abalabe babo ni bahunjiima? Oba ohuhena endaalo edatu hanjupuli n'aguuye hu hyalo hino? Njaahani salano ehi wenda nje ndomere owutumire."

¹⁴ Nga Dawudi aloma Gaadi ati, "Bikeheeye bugali weene. Leha hugwe mu mihono ja MUSENGWA olwohuba ehisa hihye hingi bugali aye atandeha hugwa mu mihono j'abaatu."

¹⁵ Ng'ano MUSENGWA anjindiha hanjupuli mu Bayisirayiri, ohunja mu mugamba ogwo ohwola hu hiseera ehiragaane. Era abaatu emitwalo musanvu ohunja e Daani ohwola e Bberuseebba, bafa.

¹⁶ Malayika ni gagolola omuhono gugwe ohusihirisa Yersaalemu, nga MUSENGWA gehebulisa olw'endibo ejo, ng'aloma malayika owaali n'asihirisa abaatu ati, "Leherano, otagobolamo hubagudya!" Mu hiseera ehya, malayika wa MUSENGWA gaali ana Arunaani Omuyebbusi gasiritiranga engaanu.

¹⁷ Dawudi ni gabona malayika owaali n'ali husihirisa abaatu, ng'aloma MUSENGWA ati, "Ese ndiise owonoonire era oholire omusango. Abaatu bano bali hy'etaama. Banumaaho musango. Kusunga oboneresi ndiise n'amago gange."

¹⁸ Hu ludaalo olwo, Gaadi gatiina eyiri Dawudi ng'amuloma ati, "Tiina otongolere MUSENGWA ehituuti eh'y'ohuñeeraho enjongo mu hifo hya Arunaani Omuyebbusi ana gasiritiranga engaanu."

¹⁹ Nga Dawudi aninaniina atiina ng'olu MUSENGWA galagira n'abita mu Gaadi.

²⁰ Arunaani ni galengera gabona habaha n'abahungu babe ni batiinira eyi gaali, gatula ng'atiina geyala hwiroba mu moni ja habaha.

²¹ Nga Arunaani aloma ati, "Hiina ehigirire habaha musengwa yange gaaja ew'omuñeeresa wuwe?"

²² Nga Dawudi amuloma ati, "Nenda wunguse ehifo hihyo ehi osiritiramo engaanu tongoleremo MUSENGWA ehituuti eh'y'ohuñeeraho enjongo hanjupuli gahanja mu baatu."

²³ Nga Arunaani aloma Dawudi ati, "Leha habaha musengwa yange anire hyosihyosi ehi anende ahinjonyo. Era esaame nje jino ejohunjaayo ng'enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha, n'ehijoigi obitambise ng'ekwi."

²⁴ O habaha, Arunaani ahuna ebyo byosihyosi." Nga Arunaani ameedaho aloma habaha ati, "MUSENGWA Hatonda wuwo afugiirire enjongo eyi onaamuñe."

²⁵ Aye habaha gagobola mu Arunaani ati, "Bbe, nja hubihugulaho bugule, sinja hunjonga MUSENGWA Hatonda wange enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha eri puma ehi njisasuliye."

Nga Dawudi agula esaame n'ehifo ana basiritiranga engaanu era ng'asasula ebitundu by'efeeza ataanu.

²⁶ Nga Dawudi atongolera ano MUSENGWA ehituuti eh'y'ohuñeeraho enjongo era ng'anjaaayo enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo ey'ohufanana. Ng'ano MUSENGWA agobolamo ohusaba hwa Dawudi hu binjamba hu Bayisirayiri era nga hanjupuli ahoma.

**EHTABO
HY'EBYABAHABAHA
EHIDAAYI
Enyanjula**

Ehitabo hy'Ebyabahabaha Ehidaayi hiroma hu hababaha abanjugaho mu Yisirayiri nomu Yuda. Mu hiseera ehi Habaha Sulemaani, ganjugiramo, Yisirayiri ni Yuda lyali gwanga erala. Aye olw'ehibi hya Habaha Sulemaani n'abaatu babe, egwanga lyeyabulamo njabiri. Ehyo hyaliho mu hiseera Rehobbowaamu omusaani wa Sulemaani n'ali nj'anuga. Hino hyaliho ohwoheresa obunaabbi obu Ahiya aganja mu 1 Eby'Abahabaha 11:31-39.

Omunjandiihi ata esira hu hiisi habaha n'ekolagana yiye ni Hatonda oba beera Hatonda oba bbe. Balala hu bahabaha bahola ebiitu ebyasangaasanga Hatonda ne abandi babbenga mu moni ja Hatonda. Omunjandiihi aloma mu wiijufu hu bujugi wabahabaha abasangaasanga Hatonda era galaga ati egwanga lya Yisirayiri ni Yuda eryaholanga bulani ni hyinjwa hu hufugiirira hwawe eyiri Hatonda.

Ebyola hu Habaha Dawudi mu busahulu wuwe

¹ Ehiseera ni hyola Habaha Dawudi n'asahulunjire bugali, ganjuliranga embenjo hiisi hiseera. Era wayire bamuwihanga engoye ejineraho, siganjuliranga bubalire.

² Olw'ehyo abanjeeresaba babe bamuloma baati, "Habaha Musengwa weefe, leha huhwendulireyo omuhaana namatungu otanjenyuhangaho n'omusinde, ahulabirirenga era anjenyuhenga njaa ni neewe, wahabala."

³ Nga bendula mu Yisirayiri mwosimwosi omuhaana omunjoono era nga basuna Abbisaagi ohunjwa e Sunemu, nga bamunjirira habaha.

⁴ Omuhaana oyo gaali munjoono bugali. Era gamulabirirenga aye habaha sigenjimba ni naye.

Adoniya gegwanisa owahabaha

⁵ Ehiseera hyola Adoniya mulala hu basaani ba Dawudi oyu gasaala ni Hagisi, geginiha n'aloma ati, "Nenda ohuba habaha!" Olw'ehyo gategeha ebigaali n'abagendera hu mbalaasi n'abasirikale amahumi ataano, ohuba bahuumi babe.

⁶ Adoniya gaali nj'agobola hu Abbasolomu mu husaaliwa hwawe era n'ali museere munjoono bugali. Semwana gaali samuhayulangaho wayire humubuusa ati, "Lwahiina webisya otyo?"

⁷ Ng'ango Adoniya ateesa ni Yowaabbu omusaani w'omuhasi oyu balanganga baati Zeruyiya ko ni Abbiyasaali omusengi wa Hatonda, era nga bafugiirira ohumuwigira n'ohumuja obuyeedi.

⁸ Aye Zadooki omusengi wa Hatonda ni Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada ni naabbi Nasani ni Simeeyi ni Reeyi n'abasirikale ba Dawudi ab'amaani nibo bagaana ohumuwigira.

⁹ Ng'ango Adoniya anjonga etaama n'enjombe esaame ko n'enjombe epererepepe ej'amasavu hwibaale eri balanga baati ery'Omusota ohuupi n'omwombe ogubalanga baati Eni Rogeli. Ng'alanga abaganda babe bosibosi, abasaani ba habaha ko n'abahunga ba habaha abomu Yuda ohutiina hu hiinjulo ehyo.

¹⁰ Aye sigalanga naabbi Nasani oba Bbenaaya oba abasirikale ab'amaani abahuumi ba habaha oba mugandawe Sulemaani.

¹¹ Ng'ango naabbi Nasani atiina eyiri Bbasuseebba, nyina ya Sulemaani amubuusa ati, "Ohimanyire oti Adoniya omusaani wa Hagisi gefuuye habaha aye Habaha Dawudi samanyire?"

¹² Njaahani leha kuje amagesi ag'ohunjoniamo obulamu wuwo n'obwomusaani wuwo Sulemaani.

¹³ Yangujaho otiina eyiri Habaha Dawudi omulome oti, "Habaha Musengwa yange, siweeyama era wandoma oti, "Mu butuufu omusaani wuwo Sulemaani nj'alihusikira nga habaha era nj'alihala hu tebe yiyo ey'obunjugi"? Ne Adoniya afuuha atye habaha?"

¹⁴ N'onaabe n'ohiroma ni habaha, ese nja hwingira keesi kahase ebi omulomera."

¹⁵ Ng'ango Bbasuseebba atiina mu hisenge omu habaha gaali. Habaha gaali ahayirinjire bugali era Abbisaagi omuhaana Omusunemu gaali nj'amulabirira.

¹⁶ Bbasuseebba ni goola mu hisenge omu habaha gaali, ng'ahotomyaho omutwe ohulaga ati amuna enjono ng'ahena ahubba amafuha mu moni jije. Nga habaha amubuusa ati, "Hiina ehi wenda?"

17 Nga Bbasuseebba amugobolamo ati, "Musengwa yange, ewe wamwene weeyama mu moni ja MUSENGWA Hatonda wuwo eyiri ese omuñeeres a wuwo oti, 'Sulemaani omusaani wuwo nj'aligobola mu magulu gange nga habaha era aja hwihala hu tebe yange ey'obunjugi.'

18 Cooka ñaahani Adoniya niye nj'ola gefuuye habaha, ewe habaha musengwa yange n'enjuma ehi omanyire.

19 Anjongire ebyayo ebyene bingi: esaame, enjombe eperepere ejasava ko n'etaama era alangire abasaani babo bosibosi ni Abbiyasaali omusengi ni Yowaabbu omuduumisi w'enje liryo aye saalange Sulemaani omusaani wuwo.

20 Habaha musengwa yange, Abayisirayiri bosibosi balengereeye ndiwe, obalomere ow'ohuhusikira hu tebe n'onahabe n'otunjooye hu moni.

21 Ne n'onjoleera hujoleera, olu onjumulala oti pa, ese ni Sulemaani musaani yange, bajahutubisya hy'abaatu abekwe."

22 Bbasuseebba ni gaali n'ahiroma ni habaha, nga naabbi Nasani yeesi goola mu lubiri.

23 Ng'abahungu balomera habaha baati, "Naabbi Nasani ali ñano genda ohuhubona." Nga Nasani gengira omu habaha gaali, geyala hwiwiroba mu moni ja habaha.

24 Nga Nasani abuusa habaha ati, "Habaha musengwa yange, wasalireño oti Adoniya nj'ali n'ohuhusikira era oti nj'aja hwihala hu tebe yiyo ey'obunjugi?"

25 Hiri hiyo olwohuba olwaleero luno, atiire ganjonga ebyayo ebyene bingi: esaame, enjombe eperepere ejasava ko n'etaama era alangire abasaani babo bosibosi n'abaduumisi b'enje ni Abbiyasaali omusengi. Era esaawa yino nibo bali eyo, balya era banywa ni naye ni bamuloma baati, 'Wangaala habaha Adoniya!'

26 Aye ese ni Zadooki omusengi wa Hatonda ni Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada ni Sulemaani, saatulange.

27 Habaha musengwa yange, ehyo ndiwe alagiye hibeño aye wagisa abañeeres a babo ohutamanya nj'ani owohwihala hu tebe yiyo ey'obunjugi?"

Bafuula Sulemaani habaha

28 Ng'anjo Habaha Dawudi aloma ati, "Nangire Bbasuseebba." Nga Bbasuseebba atiina gemeerera mu moni jije.

29 Nga habaha geeyama ati, "Mu butuufu, ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu, era nga nj'owuponisye mu hiisi higosi,

30 nja huhahasa olwaleero luno ehi nahusuubisa mu siina lya MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ti Sulemaani omusaani wuwo nj'alisikira nga habaha era aja hwihala mu tebe yange ey'obunjugi."

31 Nga Bbasuseebba geyala hwiwiroba aloma ati, "Habaha musengwa yange, wangaala emirembe n'emirembe!"

32 Ng'anjo Habaha Dawudi atumisa Zadooki omusengi wa Hatonda ni naabbi Nasani ni Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada. Ni batiina mu hisenge omu habaha gaali,

33 ng'abaloma ati, "Mutiiine n'abahungu bange, mwihase Sulemaani musaani yange hu nasugirya yange enyene, mwihirire mutiiine ni naye e Gihoni

34 eyi Zadooki ni Nasani banamujhireho amafuta ohufuuha habaha wa Yisirayiri. Muhene mufuunje egwala mulangirire muuti, 'Wangaala Habaha Sulemaani!'

35 Muhene mumugobose ñano, gehale hu tebe yange ey'obunjugi. Aja hugobola mu magulu gange nga habaha olwohuba mutobooye ohunjuga Yisirayiri ni Yuda."

36 Nga Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada amugobolamo ati, "Amiina! Era leha MUSENGWA Hatonda wuwo aganye hyolerere.

37 Ng'olu MUSENGWA abaayenga n'aba ni neewe, o habaha musengwa yange, mu ngeri nj'enyene abe ni Sulemaani era owahabaha wuwe wube w'amaani ohuhiraho owuwo!"

38 Nga Zadooki ni Nasani ni Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada n'Abakeresi n'Abaperesi batiina behasa Sulemaani hu nasugirya ya Habaha Dawudi batiina ni naye e Gihoni.

39 Ni boola eyo, nga Zadooki omusengi wa Hatonda atusa mu Weema ya MUSENGWA olwiga ni lulimo amafuta ng'agajuha hu Sulemaani. Nga bafuunja egwala ng'abaatu bosibosi balomera ñamugulu baati, "Wangaala Habaha Sulemaani!"

40 Ng'abaatu bosibosi baniinaniina ni naye ni bafuunja emirere ni basangaaye bugali era ehvalo hyateetema olw'amajanjaasi gaawe.

41 Mu hiseera ehyo, nga Adoniya n'abageni babe bosibosi abaali ko ni baheneresa embaga yaawe, banjulira amajanjaasi ago. Era Yowaabbu ni ganjulira egwala, ng'abuusa ati, "Oluboyooboyo olwo lwosirwosi mu hibuga, lwahi?"

⁴² Ni gaali n'ahiroma nga Yonasaani omusaani wa Abbiyasaali omusengi, goola. Nga Adoniya amuloma ati, "Yingira olwohuba oli muutu omulaŋi era n'amanjuliro aga oleetire gafaana malaŋi."

⁴³ Ng'aŋo Yonasaani amugobolamo ati, "Mbe sipohiri olwohuba musengwa yeefe Habaha Dawudi, afuuye Sulemaani habaha.

⁴⁴ Habaha atumire Zadooki ni Nasani ni Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada n'Abakeresi n'Abaperesi bamuŋerehereho era bamwihahiise hu nasugirya ya Habaha Dawudi.

⁴⁵ Era Zadooki ni Nasani bamujuhiyeeho amafuta e Gihoni ohumufuula habaha. Ni baŋooye eyo nga baniinaniina batiina mu hibuga ni basan'alya era nj'oluhero olu muŋulira.

⁴⁶ Era ŋaahani Sulemaani nje habaha.

⁴⁷ N'abahungu batiinire ohweyaasa Dawudi habaha musengwa yeefe olw'ehyo ehi aholiire era bamuloma baati, 'Hatonda wuwo atutumuse Sulemaani n'ohuhuhiraho era n'obuŋugi buwe bufume ohuhiraho obuwo.' Nga Habaha Dawudi ahotama aŋa gaali hu hitanda hiye ajumirya MUSENGWA.

⁴⁸ Ng'aloma ati, 'MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aŋeewe eŋono, aganyire olwaleero nabona omusika hu tebe yange ey'obuŋugi.' "

⁴⁹ Ng'aŋo abageni ba Adoniya bosibosi benyoha obuti ni bubaŋambire, bapwanguha batiina, hiisi muutu gaŋamba eyiye.

⁵⁰ Aye Adoniya olw'ohutya Sulemaani, genyoha gatiina gaŋamba hu meega aga babbotera hu hituuti ehy'ohuŋeeraho eŋongo ehyali mu weema ya MUSENGWA.

⁵¹ Nga balomera Sulemaani baati, "Adoniya ahutiye era nj'ola gaŋambire hu meega g'ehituuti ehy'ohuŋeeraho eŋongo aloma ati, 'Leha Habaha Sulemaani gandayirire olwaleero ati saananjite.' "

⁵² Nga Sulemaani abagobolamo ati, "Singa ahahasa ati ajahungondera, ŋaŋuma bugosi obuja humwolaho. Aye singa bamwagaanamamo ehibi, ali n'ohufa."

⁵³ Ng'aŋo Habaha Sulemaani atuma abasirikale babe batusa Adoniya hu hituuti ehyo. Nga Adoniya atiina ahubbira Habaha Sulemaani amafuha. Nga Sulemaani amuloma ati, "Yagama ewuwo."

2

Dawudi alaabbira Sulemaani

¹ Ehiseera ni hyali huupi hwola Dawudi ohufa, galaabbira omusaani wuwe Sulemaani.

² Gamuloma ati, "Ehiseera hyange ehy'ohufa hyoliire, tiine eyi hiisi muutu ali hu hyalo huno ateehwa ohutiina. Olw'ehyo, ba mugumu era muheneerefu,

³ era ohole ebi MUSENGWA Hatonda wuwo ahulagira ohuhola. Gondera amagambi n'ebiragiro bibye byosibyosi n'ebitiiniraho ng'olu byaŋandiihiwa mu Magambi aga baŋa Musa ko hiisi ehi ohola hihutiinirenga bulaji.

⁴ N'oja hugonderanga MUSENGWA, aja hwoheresanga ehigasubisa ati olulyo lwange luja huŋuga Yisirayiri singa ab'olulyo lwange baja hugonderanga ebiragiro bibye n'emyooyo jaawe ko n'obulamu waawe wosiwosi.

⁵ "N'ehindi, ewe wamwene omanyire ehi Yowaabbu omusaani wa Zeruyiya gahola, ohwita babiri hu baduumisi b'ene lya Yisirayiri: Abbuneeri omusaani wa Neeri ni Amasa omusaani wa Yeseri. Gabatemulira mu hiseera ehitaali hyalutalo, gajuha amafugi gaawe oti hani mu lutalo. Ohutemula ohwo hwamuleetera ohujuha amafugi agamweŋambaho era agahimulondoola.

⁶ Ehyohuhola ohimanyire, somuleehanga huhayiririja oba hufa bulaji.

⁷ "Aye oŋambiranga abasaani ba Bbarizilayi ow'e Giliyaadi ehisa era obalabiriranga olwohuba bandaga ehyere ni naali ni ndulumu mugandawo Abbisolomu.

⁸ "Era hebulira ni Simeeyi omusaani wa Geera ohuŋwa e Bbahurimu, ehibuga hyomu Bbenjamini, gaapwaba ehijwabo ehiahambwe hu ludaalo olu n'ali ni tiina e Mahanayimu. Aye oluvanyuma ni gehirira gaaja hwagaananu hu lwabi Yoludaani, namulayirira mu moni ja MUSENGWA ti, 'Sinja huhwita.'

⁹ Aye somuŋiranga hy'obulaho musango. Oli muutu mugesi era omanyire ehyohuhola, wayire musahulu oli n'ohumwita."

Ohufa hwa Dawudi

¹⁰ Nga Dawudi afa bamusiha aŋa basiha abasehulu babe mu Yerusaailemu.

¹¹ Gafa naŋugire Yisirayiri emyaha ane; musanvu e Kebbulooni, adatu nedatu mu Yerusaailemu.

¹² Nga Sulemaani asikira Dawudi semwana hu tebe era ng'owahabaha wuwe bunywana n'amaani.

Ohufa hw'Adoniya

¹³ Nhani lwali lulala Adoniya omusaani wa Hagisi gatiina eyiri Bbasuseebba nyina ya Sulemaani. Ni goola nga Bbasuseebba amubuusa ati, "Wuujire lwa bulanji?" Nga Adoniya amugobolamo ati, "Ee, nijire lwa bulanji."

¹⁴ Era ng'ameedahalo ati, "Ndi n'ehinenda ohuloma ni neewe." Nga Bbasuseebba amuloma ati, "Ndomere."

¹⁵ Nga Adoniya aloma ati, "Omanyire ti ndiise owaali ow'ohusikira owahabaha era abaatu bosibosi mu Yisirayiri nj'ehibaali ni basuubira. Aye ng'ebitu bicuuha, muganda yange ng'afuuha habaha olwohuba MUSENGWA pogendire atyo.

¹⁶ Kale njhani kusunga ehiitu hirala era kusunga otagaana."

Nga Bbasuseebba amuloma ati, "Hiina ehyo?"

¹⁷ Nga Adoniya amuloma ati, "Kusunga busungire Habaha Sulemaani, gaape Abbisaagi omuhaana Musunemu, abe muhasi wange."

¹⁸ Nga Bbasuseebba aloma ati, "Kale nja hwanjulira habaha ohusunga huhwo."

¹⁹ Ng'ajo Bbasuseebba atiina eyiri Habaha Sulemaani alome ni naye hu ebi Adoniya gaali n'amutumire. Habaha ni gabona hu nyina nga genyoha ahotama ohumwanirisa. Ni gahena nga gehala hu tebe yiye ey'obunugi. Ng'alagira ohuleetera nyina etebe, ng'amwihala hu luuyi olw'omuhono omulungi.

²⁰ Nga nyina amuloma ati, "Ndi n'ehiitu hitotono ehi kusunga. Otagaana huhikolera." Nga habaha amuloma ati, "Maama, loma, sinagaane huhihuholera."

²¹ Nga Bbasuseebba amuloma ati, "Fugiirira Abbisaagi omuhaana Musunemu omuje Adoniya mugandawo abe omuhasi wuwe."

²² Nga Habaha Sulemaani agobola mu nyina ati, "Lwahiina osungira Adoniya ohumuja Abbisaagi Omusunemu? Osobola n'ohumusungira owahabaha olwohuba nje muhulu yange ate ni Abbiyasaali omusengi ni Yowaabbu omusaani wa Zeruyiya bali hu luuyi lulwe!"

²³ Ng'ajo Habaha Sulemaani alayira mu siina lya MUSENGWA ati, "Hatonda gambonerese n'obuhambwe singa Adoniya saafa olw'ehi asungire!"

²⁴ MUSENGWA ganywanisye hu tebe y'owahabaha wa Dawudi laata yange era ahuumire ehi gasuubisa, gaapa ese n'abejuhulu bange owahabaha, ndayira mu butuufu ng'olu MUSENGWA ali nj'omwene bulamu ti olwa leero luno Adoniya ali n'ohufa."

²⁵ Ng'ajo Habaha Sulemaani alagira Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada ng'atiina geeta Adoniya.

Ohubbinga Abbiyasaali n'ohufa hwa Yowaabbu

²⁶ Ng'ajo Habaha Sulemaani aloma Abbiyasaali omusengi ati, "Yagamayo ewenywe e Anasoosi. Osaana hufa aye sinahihole olwohuba walabirira Esanduuku ya MUSENGWA Omwene Bujangi era wemeerera ni Dawudi laata yange mu biguudyo ebyamwolaho."

²⁷ Nga Sulemaani abbinga Abbiyasaali hu mulimo ogw'ohuba musengi wa MUSENGWA ni goheresa ehi MUSENGWA gaaloma e Siilo hu mago ga Eli.

²⁸ Amanjuliro ago ni goola hu Yowaabbu, owaali ni genjimbire hu Adoniya wayire gaali saawagira Abbusolomu, gadulumira mu Weema ya MUSENGWA, nga genjamba hu meega g'ehituuti ehy'ohunjeeraho enjongo.

²⁹ Nga njabaano abalomera Habaha Sulemaani baati, "Yowaabbu adulumire gatiina mu Weema ya MUSENGWA era ali na hituuti ehy'ohunjeeraho enjongo." Nga Sulemaani alagira Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada ati, "Tiina omwite."

³⁰ Nga Bbenaaya atiina goola hu Weema ya MUSENGWA aloma Yowaabbu ati, "Habaha alagiye otule ebulafu."

Nga Yowaabbu aloma ati, "Mbe, hafire njano."

Nga Bbenaaya gagama eyiri habaha amalomera ebi Yowaabbu gaali n'amugoboyemo.

³¹ Ng'ajo habaha alagira Bbenaaya ati, "Muhole ng'olu genda. Mwrite ohene omusiihe. Wahaatusaho ese n'abomu mago ga bbaabba omusango ogw'abaatu aba Yowaabbu geeta n'enjuma musango ogubaholire.

³² MUSENGWA aja huboneresa Yowaabbu olw'abaatu abo aba geeta n'epiima Dawudi laata yange n'atamanyire. Yowaabbu gawaagala abasinde babiri abaali ni banumaho musango. Abasinde abo baali nje Abbuneeri omusaani wa Neeri omuduumisi w'ene lya Yisirayiri ni Amasa omusaani wa Yeseri omuduumisi w'ene lyomu Yuda. Abo bombi baali baatu abahola eburunjamu ohumuhira.

³³ Omusango gw'ohubeeta, gube hu b'olulyo lulwe emirembe n'emirembe. Aye emiyaaya ja MUSENGWA jibe hu Dawudi n'olulyo lulwe nohu tebe yiye ey'obunugi emirembe n'emirembe."

³⁴ Olw'ehyo Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada gatiina geeta Yowaabbu, nga bamusi- iha mwiroba lirye eryene mu lulafu.

³⁵ Ng'anjo habaha ahusa Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada ohuba omuduumisi omuhulu ow'enje mu hifo hya Yowaabbu. Era nga anjamba Zadooki omusengi wa Hatonda amugobosa mu magulu ga Abbiyasaali.

Ohufa hwa Simeeyi

³⁶ Ng'anjo habaha atumisa Simeeyi amuloma ati, "Tongola enyumba mu Yerusaailemu omenyemo aye sogesyangaho ohutiina anjatu anandi nsoinjosi.

³⁷ N'olijwa mu Yerusaailemu wasomoha ehiiho ehi balanga baati Kedulooni, mu butuufu weene oja hufa ne wamwene ndiwe oliba ni wereteeye olumbe olwo."

³⁸ Nga Simeeyi amugobolamo ati, "Ehi olomire hiraŋi. Ese omuŋeeresā wuwo nja huhola ng'olu habaha musengwa yange olomire." Ng'anjo Simeeyi amenya mu Yerusaailemu ohuhena ehiseera ehireenji.

³⁹ Aye ni nabitano emyaha edatu, babiri hu beedu ba Simeeyi beeyiba nga batiina ewa Akiisi omusaani wa Maaka habaha w'e Gaasi. Ng'abaatu balomera Simeeyi baati, "Abeedu babo bali e Gaasi."

⁴⁰ Nga Simeeyi anjamba nasugirya yiye ayihalaho atiina e Gaasi ewa Akiisi ohwendula abeedu babe. Ni gababona ng'abagobosa mu Yerusaailemu ohunja e Gaasi.

⁴¹ Ni balomera Sulemaani baati Simeeyi anjooye mu Yerusaailemu gatiina e Gaasi era gagobola,

⁴² nga habaha alanga Simeeyi amuloma ati, "Sinahulayisa mu siina lya MUSENGWA era nahulabula ti, 'Olu hirihutanda watiina anjatu anandi nsoinjosi, oja hufa?' Era wamwene wagobolamo oti, 'Ehi olomire hiraŋi, nja huhigondera.'

⁴³ Lwahiina ndoohuume ehiraŋiro ehi wahola mu moni ja MUSENGWA wagondera ehiraŋiro ehi nahuŋa?"

⁴⁴ Nga habaha geyongera amuloma ati, "Mu mwoyo gugwo omanyire bulani byosibyosi ebi wahola Dawudi laata yange. Olw'ehyo hino nj'ehiseera MUSENGWA ohuhwegalula olw'ebibi ebi wahola.

⁴⁵ Aye ese MUSENGWA aja huupa ekabi era aja hunywananywasa owahabaha wa Dawudi emirembe n'emirembe."

⁴⁶ Ng'anjo habaha alagira Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada, ng'atiina geeta Simeeyi. Mu ngeri eyo Sulemaani gasigala nagumisye obunugi mu ngalo jije.

3

Sulemaani asunga Hatonda ohumuŋa amagesi

¹ Nga Sulemaani ahola omuhumba ni Falaawo habaha ow'e Misiri era ng'ahwa omuhaana wuwe. Ng'amuta mu hibuga hya Dawudi ohwola olu gahena ohutongola olubiri olulwe ni Yekaalu ya MUSENGWA ko n'ehiteepe ohweswanigirihisa ehibuga Yerusaailemu.

² Mu hiseera ehyo, Abayisirayiri baali bahiŋeeranga enjongo mu bifo eby'enjabulo ebi bajumirihisyangamo olwohuba baali bahiiri hutongolera MUSENGWA Yekaalu.

³ Sulemaani galaga ati genda MUSENGWA era gagenderanga hu ebraŋiro bya semwana ng'olu gamuhuutira, ohutusaho gaŋeeranga enjongo era gadunyisa obubbaani mu bifo ebyo eby'enjabulo eby'ohujumirihisyangamo.

⁴ Lulala, Sulemaani gaŋamba engira gatiina e Gibbyoni olwohuba nj'ehifo ehi bajumirihisyangamo, ehyaali ni hihira ohuba eh'y'enjono ng'anjonga hu hituuti ehyo ehyaali mu hifo ehyo enjongo lukumi eri bohya ehwiye lyaguguliha.

⁵ Sulemaani ni gaali eyo nga MUSENGWA amubonehera owiire mu hirooto, ng'amuloma ati, "Sunge hiisi ehi wenda kihunje."

⁶ Nga Sulemaani amugobolamo ati, "Olagire habuhyabuhyu ng'olu wendire bugali laata yange Dawudi, omuŋeeresā wuwo. Hino ohiholire olwohuba gaali mwesigwa eyi oli era n'ahola ebraŋamu. Era weyongera ohulaga ng'olu omwenda obugali ni waganya wamuŋa omwana omuseere ohumusikira afuga mu hifo hihye olwaleero."

⁷ "O MUSENGWA Hatonda wange, wufuuye ese omuŋeeresā wuwo ohuba habaha ohugobola mu magulu ga laata yange Dawudi. Aye ndi hy'omwana omuŋere atamanyire eh'y'ohuhola.

⁸ Ese omuŋeeresā wuwo ndi n'ohunja abaatu abawatobola ohuba ababo, abaatu ab'amaani era abeene abangi abatabaliha.

⁹ Olw'ehyo kusungu wuupe amagesi ohusobola ohutangirira abaatu babo ni tehubbira era n'ohwawulangaŋo ehiraŋi n'ehibi olwohuba nj'ani aŋanga ohuŋuga abaatu babo abangi baati?"

¹⁰ MUSENGWA gasangaala olw'ehi Sulemaani gamusungu.

¹¹ Nga Hatonda amuloma ati, "Ng'olu osungire ehyo waleha ohusungu ohuwangaala oba obuŋinda oba ohusihiirisa abalabe babo aye wusungu ohuhuŋa amagesi n'ohumanya ko osobolenga ohuŋuga abaatu bange n'otehubbira,

¹² kale nenda huhuŋa ehyo ehi wusungire. Nenda huhuŋa amagesi n'ohutegeera ohuhira omuutu yesiyesi obaayero oba aja hubaŋo mu moni eyo.

¹³ Era nenda huhuŋa n'ebiyotasungire. Nenda huhuŋa obuŋinda n'eŋono ohuhiraho habaha yesiyesi obaayero.

¹⁴ Era n'onangonderenga waŋamba amagambi n'ebiragiro byange ng'olu lataawo Dawudi gaholanga, ndihuwangaasa."

¹⁵ Ng'ajo Sulemaani aŋalamuha mwiro, afaania ati abaaye aloota.

Nga genyoha gagama e Yerusaalemu, gemeerera mu moni j'Esanduuku ya MUSENGWA, aŋaayo eŋongo eri bohya ehwiye lyaguguliha n'eŋongo eyohuleetaŋo emiyaaya. Ng'ajo anyiyira abaneeresaba babe bosibosi embaga.

Sulemaani asala omusango n'amagesi

¹⁶ Lulala, abahasi abamalaaya babiri batiina eyiri Habaha Sulemaani ni benda abalamule.

¹⁷ Nga mulala aloma ati, "Musengwa, omuhasi oyo ni neese huŋenyuha mu nyumba ndala era ese nasaala omwana ni huli ŋalala.

¹⁸ Ni ŋabitaŋo endaalo edatu nga yeesi asaala. Gasaala ni huli babiri hwenene mu nyumba ni huŋuma muutu owundi yesiyesi."

¹⁹ "Lulala mu wiire, omuhasi ono gaŋenyuha hu mwana wuwe ng'afa.

²⁰ Ni gabona omwana wuwe n'afuuye, genyoha mu wiire ŋagati ese ni firiiye mwiro. Ng'abugula omwana wange omulamu amujira amuta aŋabaaye owuwe omufu, ng'aleeta owuwe omufu amuŋenyusa mu mbafu wange.

²¹ Ni nasisimuha mu mugamba ni buhyeye ni nenda nokese omwana wange, gaali mufu. Cooka ni waanuha bulani, netegeeresaba nafaania ti sinje omwana wange."

²² Ng'omuhasi ola aloma ati, "Mbe, omwana omulamu nj'owange, omufu nj'owuwo." Ng'ono yeesi aloma ati, "Mbe, omufu nj'owuwo, omulamu nj'owange." Nga batiina mu moni ni bahayaanira omwana oyo, habaha n'abataayeho emoni.

²³ Nga Habaha Sulemaani abaloma ati, "Ono aloma ati, 'Omwana owange nj'omulamu, omufu nj'owuwo.' Ola aloma ati, 'Mbe, omwana omufu nj'owuwo, omulamu nj'owange.' "

²⁴ Ng'ajo habaha aloma ati, "Mundeetere epiima!" Nga bayimujirira.

²⁵ Nga habaha alagira ati, "Musale mu mwana oyo ŋabiri, hiisi muhasi mumuŋeho ehitundu."

²⁶ Nga nyina y'omwana oyo omulamu, omwoyo gumulumira omwana wuwe, ng'aloma habaha ati, "Musengwa, bateeta mwana! Bamuŋe owahyange." Aye owahye ng'aloma huloma ati, "Mumusalemo ŋabiri, ŋaŋume mulala hu efe amujira."

²⁷ Ng'ajo habaha aŋa esala yiye ati, "Muteeta mwana oyo. Mumuŋe omuhasi asookire olwohuba nje nyina."

²⁸ Abayisirayiri bosibosi ni baŋulira esala y'omusango eyi habaha gasalamo omusango ogwo, baamuŋa eŋono olwohuba baabona baati ali n'amagesi ohuŋwa eyiri Hatonda ag'ohusala emisango n'atehubbira.

4

Abahungu ba Sulemaani

¹ Ng'ajo Habaha Sulemaani aŋuga Yisirayiri yosiyosi

² era abaali abahungu babe abahulu baali:

Azaliya omusaani wa Zadooiki owaali omusengi wa Hatonda

³ ni Elihoolefu ni Ahiya abasaani ba Sisa abaali abarandiisi

ni Yokosofaati omusaani wa Ahiluudi owabiihanga ebiŋandiho bya habaha

⁴ ni Bbenaaya omusaani wa Yehoyaada owaali omuduumisi w'eŋe

ni Zadooiki n'Abbiyasaali abaali abasengi.

⁵ Azaliya omusaani wa Nasani gaali ahulira abahungu bohu disitulikiti.

Zabbudi omusaani wa Nasani owaali omusengi era owaŋanga habaha amagesi.

⁶ Ahisaari owaali omutangirisi w'ebyomu lubiri.

Adoniraamu omusaani wa Abbuda nj'owaali nyapala w'abatambi ababanjyanga ohuhola emirimo ni batabasasula.

⁷ Sulemaani gaali n'abagavana ehumi n'ababiri ni bahulira Yisirayiri yosiyosi. Abagavana abo nj'abaali n'obuvunanyiziwa obw'ohusolohesanga habaha n'abomu lubiri lulwe eby'ohulya. Baholanga mu lubu, hiisi mulala hu bo gasolosanga ebiryo by'amwesi mulala mu mwaha.

⁸ Era abahungu abo ehumi n'ababiri baali nje:

Bbeni Huuri owaali n'anjira ehyalo ehy'esozi ehya Efulayimu

⁹ ni Bbeni Dekeri owaali n'anjira ebibuga Makasi ni Saalubbinimu ni Bbesi Semesi ni Eloni Bbesi Hanani.

¹⁰ Bbeni Hesedi owaali n'anjira ebibuga Arubboosi ni Sooko n'etwale ly'e Heferi, byosibyosi byali bibye.

¹¹ Bbeni Abbinadabbu owanjira Tafasi omuhaana wa Sulemaani, ganjiranga etwale ly'e Doori lyosiryosi.

¹² Bbaana omusaani wa Ahiluudi nj'owanjiranga ehibuga hy'e Tanaki n'ehye Megido n'etwale ly'e Bbesi Saani lyosiryosi eriririheene ehibuga hy'e Zaresaani emehiriro w'ehibuga Yezireeli n'onjwa e Bbesi Saani ohwola hu hibuga hy'e Abbiri Mehola n'otuumire ehibuga hy'e Yokumeyaamu.

¹³ Bbeni Gebberi nj'owaali n'anjira ehibuga hy'e Ramosi mu twale ly'e Giliyaadi n'ebitehere ebyali ebya Yayiri omwijuhulu wa Manase. Gaali anjira n'etwale ly'Arugobbu mu twale ly'e Bbasani erylamo ebibuga nkaaga eibatongoleraho ebiteepe n'emyango j'emiryango ej'ebiyoma.

¹⁴ Ahinadabbu omusaani wa Yido nj'owaali n'anjira ehibuga hy'e Mahanayimu.

¹⁵ Ahimaazi owaali yamwe ya Bbasimaasi omuhaana wa Sulemaani, nj'owanjiranga etwale ly'e Nafutaali.

¹⁶ Bbaana omusaani wa Husaayi nj'owanjiranga ehitundu hy'e Aseri n'ehibuga hy'e Bbeyaloosi.

¹⁷ Yokosofaati omusaani wa Paruwa nj'owanjiranga etwale ly'e Yisikaali.

¹⁸ Simeeyi omusaani wa Ela nj'owanjiranga etwale ly'e Bbenjamini.

¹⁹ Gebberi omusaani wa Wuuri nj'owanjiranga ehitundu hy'e Giliyaadi ehi habaha Sihoni ow'Abamooli ni habaha Ogi ow'e Bbasani banjuganga. Era Yuda yaali enjugiwa ni gavana mulala.

Obusuni wa Sulemaani

²⁰ Abaatu bomu Yuda n'abomu Yisirayiri baali bangi bugali hy'omujehe gwohwigobo ly'enyanja. Baali bulani ni balya ni banywa era ni bali basangaafu.

²¹ Era Sulemaani ganjuga owahabaha wosiwosi ohujwa hu lwabi Yufuleeti ohwola hu hyalo hy'Abafirisuuti ohwola hu lwaha ni Misiri. Amawanga ago gosigosi banjiriranga Sulemaani omusolo era baali njaasi wuwe ni gaali n'ahiiri mulamu.

²² Hiisi ludaalo Sulemaani gatambisanga ekilo ekumi etaanu ej'obusyanu obunohi obulani ko n'ekilo omutwalo mulala ej'obusyanu obundi.

²³ Era geetanga enjombe ehumi ejibaliihisanga mu biyumba n'enjombe amahumi abiri ejibemeerera mu hyayo n'etaama cikumi ko ni namaamya n'enjobe n'engoho.

²⁴ Sulemaani ganjuga ehyalo hyosihyosi ehy'ebugwalyuba w'olwabi Yufuleeti ohujwera erala e Tifusa ohwola e Gaaza era gaali n'emiyaya enjuyi josijosi.

²⁵ Sulemaani ni gaali habaha, abaatu bomu Yuda ni Yisirayiri ohujwera erala mu hibuga Daani mu maniino ohwola e Bberuseeba mu mehiriro, bamenyanga mu miyaaya. Era hiisi muutu galinga n'endimiro yiye ey'emizabbibbu n'eyemisaala emitiini.

²⁶ Sulemaani gaali n'ebiyumba enkumi ene omu mbalaasi janenyuhanga. Era gaali n'abasirikale omutwalo mulala n'enkumi ebiri abagenderanga hu mbalaasi.

²⁷ Mu hiisi mwesi, mulala hu bahungu babe ehumi n'ababiri ganjiriranga Habaha Sulemaani n'abaatu bosibosi abehalanga njalala ni naye emere era sibendanga hubona baati abaaho n'ehyadamba.

²⁸ Era banjiriranga embalaasi ejanjalulanga ebigaali n'embalaasi ejindi bbaale n'enyaasi ery'ohulya.

Amagesi ga Sulemaani

²⁹ Hatonda gaanja Sulemaani amagesi n'ohutegeera n'ohumanya ohw'amaani ohwotobobola hwegegeraniaho.

³⁰ Sulemaani gahira abaatu bosibosi ab'ebujwalyuba n'Abamisiri amagesi.

³¹ Gaali mugesi ohuhira abaatu abandi nga pomuli Esani Omuzirahiti ko n'abasaani ba Maholi abadatu, Hemani ni Kalukooli ni Daruda era efuma yiye yatiina mu mawanga gosigosi ohumweswanigirisa.

³² Gagunja engero enkumi edatu era gayiia n'enyembo lukumi n'etaanu.

³³ Ganyonyolanga hu hiisi hiha hy'omusaala natandiihira hu mitumba jomu Lebanooni ohwolera erala hu busaala obu balanga baati hayisopu ahahulira hu biteepe. Era gasomesa hu bisolo n'enyuni n'ebyenjalula hwiropa ko n'enyeni.

³⁴ Abahabaha ohujwa mu mawanga gosigosi banindihanga abaatu baawe banwrehereramo batiina eyiri Sulemaani banjulare hu bibono eby'amagesi ebi baali ni banjuliye.

5

Sulemaani ategeha ohutongola Yekaalu

¹ Habaha Hiramuw'ow'e Tiirro ni ganjilira ati bajuhire hu Sulemaani amafuta ohugobola mu magulu ga semwana Dawudi nga habaha, gamutumira abahwenda olwohuba ohujwa ahale Hiramuw'ow'e gaali meeri ya Dawudi.

² Nga Sulemaani anjeeresa Hiramuw'ow'e obuhwenda n'amuloma ati,

³ "Omanyire oti olw'etalu mu hiisi sonda eji Dawudi laata yange gaali n'ohusoola, sigasobola hutongolera MUSENGWA Hatonda wuwe Yekaalu ohwola MUSENGWA olu gata abalabe babe mu bunjanga wuwe.

⁴ Aye naahani MUSENGWA Hatonda wange gapaaye emiyaaya hu njuyi josijosi era nanjuma mulabe oba bugosi wosiwosi.

⁵ Olw'ehyo nenda hutongolera MUSENGWA Hatonda wange Yekaalu ng'olu galoma laata yange ati, 'Omusaani wuwo oyu ndita hu tebe ohugobola mu magulu gago, nj'aja hutongolera Yekaalu.'

⁶ Olw'ehyo, kusunga olagire abanjeeresa babo baatemereho emitumba je Lebanooni. Abatambi bange baja huholera njalala n'ababo era nja huhusasa ng'olu onahabe ni wenda. Ohimanyire oti hujuma baatu abahugu mu husala emisaala hy'Abasidoni."

⁷ Hiramuw'ow'e ni gasuna obuhwenda wa Sulemaani, gasangaala bugali ng'aloma ati, "MUSENGWA gebasiwe olwa leero olwohuba anjaaye Dawudi omwana omugesi ohunuga egwanga eryo ery'amaani."

⁸ Nga Hiramuw'ow'e atumira Sulemaani obuhwenda n'aloma ati, "Nasunire obuhwenda wuwo era nja huhola hiisi ehi wenda. Nja huhuja emitumba n'emisaala payini.

⁹ Abatambi bange banahatusenga emisaala ohujwa e Lebanooni bajeosa hu nyanja bajibona njalala nga jereera hu maaji joola anja ojenda. Anjo panja abatambi bange banajibonololere nga bajinambya ababo. Ne ewe ehi nenda wukolere hya huupa emere ohuliisa abomu mago gange."

¹⁰ Nga Hiramuw'ow'e anja Sulemaani embaawo j'emitumba n'aja payini josijosi eji gaali ni genda.

¹¹ Nga Sulemaani anjanga Hiramuw'ow'e ekilo ejisuuka mu buhayire bubiri ej'engaano n'erita emitwalo ane ej'amafuta amalangi ag'emizayiti hiisi mwaha ohuliisanga abomu mago gage.

¹² MUSENGWA ganja Sulemaani amagesi ng'olu gamusuubisa. Naalijo emiyaaya njagati wa Hiramuw'ow'e ni Sulemaani era nga bahola n'endagaano njagati waawe ey'ohumenya mu miyaaya.

¹³ Ng'ano Habaha Sulemaani alagira bamusunire abaatu emitwalo edatu ohujwa mu Yisirayiri yosiyosi babanjaye batiine basale emisaala ni batabasasula.

¹⁴ Ng'abanindihanga e Lebanooni mu bibbubbu eby'abaatu omutwalo mulala mulala hiisi mwesi. Babanga mu Lebanooni omwesi mulala, ng'emyesi ebiri bajihenera engo. Adoniraamu nj'owahuliranga abatambi abo aba batasasula.

¹⁵ Sulemaani gaali n'abatambi emitwalo munaana mu hyalo hy'esozi abahubba amabaale n'abatambi emitwalo musanvu abohuginga amabaale ago.

¹⁶ Era gaali n'abanyapala enkumi edatu nabidatu abahulira n'ohulabiriranga emirimo.

¹⁷ Ohwema hu hiragiyo hya Habaha Sulemaani, abatambi abo bahubba agabaale agabba ag'omunjendo agw'ohuta mu musingi gwa Yekaalu.

¹⁸ Abazimbi ba Sulemaani ni naabo aba Hiramuw'ow'e ko n'abasinde ohujwa mu hibuga hy'e Gebbali, bayeedana era batereesa embaawo n'amabaale ohutongola Yekaalu.

6

Sulemaani atongola Yekaalu

¹ Mu mwesi ogwa Ziivu, ko nj'ogwohubiri, mu mwaha ogwohune ogw'obunugi buwe, Sulemaani gatandiha ohutongola Yekaalu ya MUSENGWA. Nyaali nahabitano emyaha bine nacinaana ohunjwa Abayisirayiri banjwe e Misiri.

² Yekaalu eyi Habaha Sulemaani gatongolera MUSENGWA, mu buleenji yaali efuuti cenda, obugalamu yaali efuuti adatu, obuleenji namugulu yaali efuuti ane n'etaanu.

³ Mu moni aja bengirira mu Yekaalu obuleenji waali efuuti ehumi n'etaanu, obugalamu waali efuuti adatu ohwaga n'obugalamu w'ehifo n'otiina mu lunya lwa Yekaalu.

⁴ Mu Yekaalu eyo gabboteramo amadinisa madiinji.

⁵ Gatongola kalina mu mbafu wa Yekaalu ohuba esitoowa. Kalina ejo gajitongola ebulafu wa Yekaalu. Hiisi hisenge ehyomu mbafu hyaliho kalina edatu.

⁶ Kalina endaayi yaali efuuti musanvu n'ehitundu, kalina eyohubiri, obugalamu yaali efuuti mwenda. Obugalamu wa kalina eyohudatu waali efuuti ehumi n'ehitundu. Ebisenge ehyo byali hu musingi ogwa mabaale era sigabinjimbya hu hiteepe hya Yekaalu.

⁷ Ni baali ni batongola Yekaalu eyo, amabaale agabatambisa ohuyitongola bagabaajiranga mu hifo ehi bagahubbangamo era nanjuma janjaasi ly'enyundo oba ly'omusumeeno oba ly'ehyoma hyosihyosi eryanjulirihananga ni batongola Yekaalu.

⁸ Omulyango ogwingira mu kalina gwali hu luuyi olw'omuhono omugooda ogwa Yekaalu era ni gutiina mu kalina eyohubiri ohwolera erala mu yohudatu.

⁹ Nga Habaha Sulemaani ahena ohutongola Yekaalu. Ng'ayiguula n'embaawo ej'emitumba.

¹⁰ Ekalina edatu ejo, hiisi ndala obuleenji namugulu yaali efuuti musanvu n'ehitundu ni bajitongola ebulafu wa Yekaalu ni bajinimbya hu Yekaalu n'embaawo ej'emitumba.

¹¹ Nga MUSENGWA aloma Sulemaani ati,

¹² "Hu binjamba hu Yekaalu eyi oli hutongola, singa onagonderanga amagambi n'ebiragiroye byangyosiyosi, nja huhuholera ebi nasuubisa Dawudi lataawo.

¹³ Nja humenyanga mu baatu bange Abayisirayiri era sinja hubalehano."

¹⁴ Sulemaani gatongola Yekaalu era ng'ayihena.

Ehyali mugati wa Yekaalu

¹⁵ Mugati mwosimwosi hu biteepe by'e Yekaalu, baaliriraho embaawo ej'omutumba nga nyaasi baalirirano eja payini.

¹⁶ Egongo mu mugati wa Yekaalu batongolayo ehisenge ehi balanganga baati Ehisenge Ehyawufu Obugali, obuleenji wahyo hyali efuuti adatu. Era hu biteepe byahyo ni balambaho embaawo ej'omutumba ohunjwera nyaasi paka namugulu hu siringi.

¹⁷ Mu moni w'ehisenge Ehyawufu Obugali, nyaalino ehisenge ehibbala ni hiri hy'efuuti nkaaga.

¹⁸ Hu biteepe eby'ehisenge babirambaho embaawo ej'omutumba ohuwiiha amabaale g'ehiteepe ohutaboneha. Ng'embaawo ejo bajijorijinjahoh ebifaanani by'ebita n'ebimuli ebifumbuluhire.

¹⁹ Mu Hifo Ehyawufu Obugali mugati wa Yekaalu batayo ehifo an'ohuta Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA.

²⁰ Ehifo Ehyawufu Obugali ehyo, obuleenji bwahyo hyali efuuti amahumi adatu, obugalamu hyali efuuti amahumi adatu, namugulu hyali efuuti amahumi adatu. Era hyosihyosi bahiiririyahoh ezaabbu enyene n'enyene esanuuse. Nga babbota n'ehituuti ehy'ohuniokhehahoh obubhaani mu mbaawo ej'emitumba nga bahena bahiiririyahoh n'ezabbu enyene n'enyene.

²¹ Hu hiteepe hya Yekaalu mugati beriiriyahoh ezaabbu babona n'enjegere ej'ezabbu mu mulyango gw'Ehifo Ehyawufu Obugali. Era omulyango ogwo gwosi bagwiririyahoh ezaabbu.

²² Sulemaani geriirya ezaabbu mugati wa Yekaalu mwosimwosi ko nohu hituuti ehyo ehyali ebulafu w'Ehifo Ehyawufu Obugali.

²³ Gabaaaja ebifaanani by'abakerubbi babiri ohunjwa mu mbaawo j'emizayiti ng'abita mu Hifo Ehyawufu Obugali. Obuleenji wa hiisi kerubbi waali efuuti ehumi n'etaanu.

²⁴ Olubana olulala olwa kerubbi mu buleenji lwali lujesa efuuti musanvu n'ehitundu. Ohunjwa aja lubana lulala luhoma ohwola aja lubana olundi luhoma nyaalino ebbanga ly'efuuti ehumi n'etaanu.

²⁵ Abakerubbi bombi baali banjanerana era ni bafaanana mu mboneha.

²⁶ Obuleenji wa hiisi kerubbi waali efuuti ehumi n'etaanu.

²⁷ Baata abakerubbi abo mu hisenge Ehyawufu Obugali. Olubana olw'omukerubbi omulala, lwali lwehonya hulwobundi era embana ejisigaaye ni jehoonya hu hisenge oluuyi n'oluuyi.

²⁸ Abakerubbi abo bombi, baberiiryaho ezaabbu.

²⁹ Sulemaani gabaloma ohuta amajorijinjo g'abakerubbi n'ebihindu n'ebimuli ebifumbuluhire hu hiteepe hyomu hisenge ehyomugati ko nohu hiteepe hyomu hisenge ehibbala.

³⁰ Era nyaasi w'ehisenge hira ehibbala, mugati n'ohumugulu beriiryaho ezaabbu esanuuse.

³¹ Gabaaja mu mizayiti enjigi ebiri ejomu mulyango ogwomu Hifo Ehyawufu Obugali. Emyango jaali j'esonada etaanu.

³² Era hu njigi ejo bajorijinjaho ebifaanani by'abakerubbi n'emisaala emihindu n'ebimuli ebifumbuluhire nga bahena beriiryaho ezaabbu esanuuse.

³³ Era gabaaja emyango ejomu mulyango gwomu hisenge ehibbala mu misaala emizayiti.

³⁴ Era gabaaja enjigi ebiri ejefumba ohunwa mu musaala payini.

³⁵ Gabbotaho amajolobera ag'abakerubbi n'emisaala emihindu n'ebimuli ebifumbuluhire nga bahena bamaalaho n'ezaaabbu.

³⁶ Nga batongola olunya mugati mu moni wa Yekaalu balugadiriraho ehiteepe ehy'ekoosi edatu nga balambaho embaawo ej'omutumba.

³⁷ Omusingi gwa Yekaalu ya Musengwa bagutongola mu mwesi ogwa Ziivu ko nj'omwesi ogwohubiri, mu mwaha ogwohune ogw'obunugi wa Sulemaani.

³⁸ Mu mwaha ogw'ehumi namulala ej'obunugi wa Sulemaani mu mwesi ogwa Bbuuli, ko nj'omwesi ogwomunaana, nga Yekaalu yosiyosi yinjwa ohutongola ng'olu etegeha yaali. Hyanjirira Sulemaani emyaha musanvu ohutongola Yekaalu eyo.

7

Sulemaani atongola olubiri lulwe

¹ Sulemaani ni gahena ohutongola Yekaalu, gatongola olubiri lulwe mu myaha ehumi nedatu.

² Era Sulemaani gatongola enyumba bayitaaho esiina baati Enyumba yomu Hibira hy'e Lebbaanooni. Obuleeni yaali efuuti cikumi nataanu, obugalamu yaali efuuti sanvu n'etaanu, obuleeni ohutiina namugulu yaali efuuti ane n'etaanu. Muhutongola enyumba eyo batamo enyiriri ene ej'ebihondo eby'embaawo ej'omutumba nga hu mugulu wabyo bataaho embaawo ej'omutumba eja hola nga olwere.

³ Ahasolya h'enyumba eyo bahaserehesa embaawo ej'omutumba ni bajihubba hu lwere olu baali ni bataaye hu bihondo amahumi ane n'etaanu. Hiisi lunyiriri lw'esiho baluhubbaho embaawo ehumi n'etaanu.

⁴ Hu mbega ejomu mbafu bataho enyiriri edatu edatu ej'amadinisa ni galengereene.

⁵ Emiryango n'amadinisa byali by'esonada ene era hiisi dinisa ni lirengereeye eryahye eryohu luuyi olundi.

⁶ Era Sulemaani gatongola enyumba eyi balanganga baati Enyumba Ey'esiho, obuleeni ni yiri efuuti sanvu n'etaanu, obugalamu ni yiri efuuti ane n'etaanu. Era olusoto lwayo lwalihio olusimbo ni luliho ebihondo ebi lunambiriye.

⁷ Mu lubiri olwo, gatongolamo enyumba n'eri y'ehisenge hirala ehibbala gatamo etebe y'obunugi ey'ohulamuliraho. Enyumba eyo gaayitaho esiina ati Enyumba Ey'ohulamuliramo. Mugati wahyo galamba hu hiteepe embaawo ej'omutumba ohunwera erala nyaasi ohwola nya hasolya hatandihira.

⁸ Enyumba eyiye omu ganenyuhanga, gayitongola njabanjo ahanaanjiro e mugutu w'Enyumba Ey'ohulamulirangamo era ni jifaanana. Era Sulemaani gatongolera omuhwe erawe era omuhaana wa habaha w'e Misiri enyumba yoosi ni yifaanana hy'Eyohulamulirangamo.

⁹ Amayumba ago gosigosi ohunwera erala hu musingi ohwola namugulu nya biteepe bihoma n'otaayeho n'olunya olubbala, bagatongolesa amabaale ag'omujendo agabasala ni batambisa omusumeeno bahena bagayonja bulanj hu njuyi josijosi.

¹⁰ Amabaale ag'omusingi gaali mabbala era g'omujendo, obuleeni wagandi hu ago, waali efuuti ehumi n'etaanu n'agandi efuuti ehumi n'ebiri.

¹¹ Hu mugulu wa mabaale ago batongolaho amabaale agandi agabasala mu bipimo ebyolana era olwere lwali lw'embaawo ej'omutumba.

¹² Olunya olw'olubiri n'olunya lwa Yekaalu ko n'ehisenge ehyomu moni wa Yekaalu ya MUSENGWA eyo, byosibyosi babyeswanigirisa n'ehiteepe ehy'ekoosi edatu ej'amabaale amahenge obulani nga bataaho ekoosi ndala ey'embaawo ej'omutumba joosi eji balanda obulani.

Ebiitu ebyohuba mu Yekaalu

¹³ Habaha Sulemaani gasunga abaatu batiine mu hibuga hy'e Tiiro bamuleetere omusinde oyu baali ni balanga baati Hiram.

¹⁴ Nyina ya Hiram gaali namwandu ohujwa mu hiha hya Nafutaali ne semwana gaali musinde ohujwa mu Tiiro era n'ali mubboti w'ebiiitu ohujwa mu bihomo. Hiram gaali muhugu mu hubbota ebiiitu ebya hiisi ngeri ohujwa mu bihomo. Era gafugiirira ohuhola emirimo josijosi eji Habaha Sulemaani gamuloma ohuhola.

¹⁵ Hiram gaabbota ebihondo eby'ebihomo biri, obuleeni efuuti abiri namusanvu era ni jiri efuuti ehumi namunaana ohwetoolola.

¹⁶ Gaabbota ebiiitu bibiri ebiri oti hani gatamu mu hihomo ng'agajomeha hu mitwe w'ebihondo ebyo era obuleeni wa hiisi gutamu ogwo gwali efuuti musanvu n'ehitundu.

¹⁷ Hu hiisi gutamu ogwo bagujorijinjaho ebiiitu ebyali oti hani njegere.

¹⁸ Era ng'ajolijinjaho n'enyiriri ebiri eja komamawanga.

¹⁹ Hu bihondo byombi ebyohulusimbo hwalihogutamu ogubajomehahogundi ni guli oti hani bimuli ebyohu maaji, obuleeni ni guli efuuti mukaaga.

²⁰ Hu gatamu aganaasi hu bihondo byombi, hwalihobujegere nga hu mugulu waago bajolijinjaho ebiiitu ebyali oti hani komamawanga ebihumi bibiri ni biri mu nyiriri ebiri ohugeswanigirisa.

²¹ Hiram gahomeha ebihondo ebyo mu moni w'e Yekaalu, hiralala hu muhono omulungi ehindi hu mugooda. Ehigahomeha hu muhono omulungi gahitaho esiina ati Yakini, ehyohu mugooda gahitaho ati Bbowaazi.

²² Agatamu agohu mugulu gaali oti hani bimuli byohumaaji. Ng'ango omulimo ogw'ohubbota ebihondo gujwa.

Ogukalaayi ogw'ehihomo

²³ Nga Hiram abbota ogukalaayi ogwalawunda mu hihomo nga bagulanga baati "Enyanja." Ogukalaayi ogwo obuleeni ohwiha njaasi gwali efuuti musanvu n'ehitundu, ohujwa hu muniga ohwola hu muniga gwali efuuti ehumi n'etaanu, obugalamu ohwetoolola gwali efuuti ane n'etaanu.

²⁴ Hu muniga w'ogukalaayi ogwo bataho enyiriri ebiri ej'emyendo eji baabbota mu hihomo ohweswanigirisa era byosibyosi ni byeripire njalala.

²⁵ Ogukalaayi ogwo bagwihasa hu mugulu w'ebiiitu ehumi nabibiri ebiri mu bifaanani by'esaame eji babbota mu hihomo era josijosi ni jiyihubbire omugongo. Esaame edatu jalengerera mu maniino, edatu jalengerera ebugwalyuba, edatu jalengerera mu mehiringo ejindi edatu jalengerera ebugwalyuba.

²⁶ Omugo gw'ogukalaayi ogwo gwali gwaga hy'obugalamu w'ehyaba hy'engalo era omuniga gwago gwali hy'ogwesepiti ni gwefumbire oti hani himuli ehihiiri hufumbuluha. Ogukalaayi ogwo gwali gujaamo erita ng'emitwalo ene n'enkumi ene ej'amaaji.

Ebigaali eby'ehihomo

²⁷ Era Hiram gaabbota ebigaali eby'ebihomo ehumi eby'ohugingirangahogamaaji. Obuleeni, hiisi higaali hyali efuuti mukaaga, obugalamu efuuti mukaaga, obuleeni ohuja namugulu hyali efuuti ene n'ehitundu.

²⁸ Ebigaali ebyo baali babyaliriyeeho embaawo engalamu ni bajinjambisye mu enjuyi ene ej'efulemu yahyo.

²⁹ Hu njuyi n'enjuyi, babbotahogbifaanani by'epologoma n'enjombe n'abakerubbi. Hu mbaawo ejo engalamu hwosi hwalihogbifaanani ebyo. Njaasi w'ebifaanani by'epologoma n'enjombe, njalirijogebimuli ebibabonjire oti hani kadaali.

³⁰ Hiisi higaali hwalihogdangadi ene n'ebiyoto byahogbiihomo. Era hu hiisi higaali hwalihogbihomo ohwihala ogukalaayi ni bajorijinjahogebimuli hu hiisi luuyi ni birereja.

³¹ Namugulu wa hiisi higaali hwalihogeronogah'ohuta ogukalaayi. Eronogeryo lyali limesa efuuti ndala n'ehitundu ohutiina njaasi. Eronogeryo lyali yawunda, mu bugalamu ni liri efuuti ebiri n'ehiitu ni bajorijinjahogbifaanani ohulyeswanigirisa. Embaawo engalamu nijo jaali j'esonda ene.

³² Njaasi w'embaawo engalamu ni hulihogdangadi n'ebiyoma ohujetoolola. Era ebyoto ebyo babibbota ni biri hiitu hiralala n'ebigaali. Obugalamu, w'endangadi waali efuuti ebiri n'eyiici edatu.

³³ Endangadi jaali hy'ejebigaali by'embalaasi era efuluwero n'ebiyoto n'epagi byosibyosi byali byahihomo.

³⁴ Hiisi higaali hyali n'esonda ene era hiisi sonda mwalimo ehinjambiro ni hiri hyoma hiralala n'ehigaali.

³⁵ Hu mugulu w'ebigaali hwaliho ehiitu ehyalawunda, obugalamu ni hiri eyiici mwenda ohunja namugulu ohwola hu buhono. Obuhono obuŋamba mu mbafu babuliipa hu higaali, byaba hiitu hirala n'ehigaali.

³⁶ Hiramumu gajorinjina ebifaanani by'abakerubbi n'ebypologoma n'ebymihindu n'ebymimuli hiisi aŋaali ehifo ehy'ohujorinjijamo era ni ebimuli ebiri oti hani kadaali ohuhyeswagirisisa.

³⁷ Ebigaali ehumi ebyo byosibyosi babibbota ni bineranerana era ni bifaanana mu kola yosiyosi.

³⁸ Hiramumu gaabbota ekalaayi ehumi ej'ebihomo era hiisi higaali hyali hyahubaho ekalaayi ndala. Obugalamu, bwa hiisi kalaayi bwali efuuti mukaaga era ni mujamo erita nga lunaana ej'amaaji.

³⁹ Ng'anamba ebigaali bitaanu abita hu luuyi olw'omuhono omugooda ogwa Yekaalu n'ebindi bitaanu hu luuyi olwohumuhono omulungi. Ekalaayi eyi balanga baati Enyanja, bayita hu luuyi oluli ŋagati w'ebuŋwalyuba nomu mehiriro ga Yekaalu.

⁴⁰ Era Hiramumu gaabbota etamu n'ebijiiko ko n'embya. Ng'ahena omulimo ogu Habaha Sulemaani gamuŋa ohuhola mu Yekaalu ya MUSENGWA.

⁴¹ Era Hiramumu bino nj'ebi gaabbota:

ebihondo bibiri, ŋamugulu w'ebihondo ebyo gabbotereho ebiitu ebiri oti hani kalaayi, gaataho enjegere enyiriri ebiri ohuwiiha hu mitwe j'ebihondo ebyo.

⁴² Gajorinjiraha ebiitu ebifaanana oti hani komamawanga bihumi ebine ng'acaana enyiriri ebiri ohweswanigirisisa emitwe ja hiisi siiro.

⁴³ Gaabbota ebigaali ehumi nagakalaayi gabyo,

⁴⁴ Gaabbota n'ogukalaayi ogubbala ogu balanga baati Enyanja, gaabbota n'ebiwumbe by'enjombe ehumi n'ebiri ŋaasi wabyo.

⁴⁵ Gaabbota etamu n'ebijiiko n'ebbakuli ej'ohutambisa mu huŋwanyusa amaaji oba amafugi.

Ebiitu byomu Yekaalu ya MUSENGWA byosibyosi, Hiramumu gabibbota mu hihomo ehisanuuse ng'olu Habaha Sulemaani gamulagira.

⁴⁶ Habaha galagira Hiramumu ohuwumba ebiitu ebyo mwiroba ery'ehyigugo eryomu lulafu lwa Yoludaani ŋagati wa Sukosi ni Zaresaani.

⁴⁷ Sulemaani gabbotesa ebiitu ebyene bingi mu hihomo, olw'ehyo sibabalirira busito bw'ehihomo ehi gatambisa.

⁴⁸ Sulemaani gabbotesa ebiitu byosibyosi eby'ohutambisanga mu Yekaalu ya MUSENGWA,

omwali: ehituuti ehy'ezaabbu ehy'ohudunyahisangaho obubbaani, n'emeeza ey'ezaabbu ohubatanga emigaati eji banjongire eyiri MUSENGWA.

⁴⁹ Gaabbota ebihondo by'etaala n'etaala mu zaabbu. Ng'anamba etaanu ajita hu muhono omulungi, etaanu gajita hu muhono omugooda ohwaduhanga mu moni w'Ehifo Ehyawufu Obugali. Ebimuli n'etaala ni makaasi, byosibyosi byali by'ezaabbu.

⁵⁰ Ebbaafu n'obuseesa etambi n'embya ej'ohuŋwanyuhisangaho amafugi, n'ebbakuli n'embya ej'ohudunyahisangaho obubbaani, epata ejohu njigi ejomu Hifo Ehyawufu Obugali ko n'epata ejohu njigi ejomu hisenge ehibbala, byosibyosi babibbota mu zaabbu.

⁵¹ Habaha Sulemaani ni gahena emirimo josijosi ej'ohutongola enyumba ya MUSENGWA, gaŋamba ebiitu byosibyosi ebi semwana Dawudi gaali nanjongireyo: hy'efeeza n'ezaabbu ko n'ebiiitu ebindi ng'abita mu masitoowa g'enyumba ya MUSENGWA.

8

Banira Esanduuku y'Endagaano mu Yekaalu

¹ Ng'ano Habaha Sulemaani atumisa balanga abatangirisi n'abahulu b'ebiha bosibosi mu Yisirayiri ohutiina eyi ali mu Yerusaalemu, ohunira Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA ohunja mu Sayuuni ehibuga hya Dawudi bayinjire mu Yekaalu.

² Ng'abatangirisi bosibosi bahumbaanira ewa Habaha Sulemaani hu Mbaga y'Ebitiira mu mwesi ogubalanga baati Etaniimu, ko nj'omwesi ogwomusanvu.

³ Abatangirisi bosibosi ni boola, ng'abasengi ba Hatonda babbeeda Esanduuku y'Endagaano

⁴ n'Eweema ey'Ohwagananirangamo n'ebiiitu byamo ebyawufu byosibyosi. Abasengi ba Hatonda n'Abaleevi nj'ababibeeda.

⁵ Habaha Sulemaani n'Abayisirayiri bosibosi banjongera MUSENGWA etaama n'enjombe nyingi bugali ejitabaliha mu moni w'Esanduuku y'Endagaano.

⁶ Ng'anjo abasengi ba Hatonda banjira Esanduuku y'Endagaano ya MUSENGWA bayitengeha mu Yekaalu mu hifo Ehyawufu Obugali, njaasi w'amabana g'abakerubbi.

⁷ Amabana g'abakerubbi gawiiha Esanduuku n'emirabba ej'ohuyigingira.

⁸ Emirabba ejo jaali mirenji bugali, omuutu n'asobola ohubona emunya waajo, ni gemereeye mu Hifo Ehyawufu aye ali ebulafu w'Ehifo Ehyawufu, n'atasobola hujibona. Era emirabba ejo jiihirinjo n'ohwola hatyane.

⁹ Esanduuku y'Endagaano siyalimo hiitu hindi hyosihyosi ohutusaho ehipande eby'amabaale ebibiri ebi Musa gateramo hu lusozi Horebbu, MUSENGWA ni gahola endagaano n'Abayisirayiri oluvanyuma lw'ohunja e Misiri.

¹⁰ Abasengi ba Hatonda ni banjwa mu Hifo Ehyawufu ng'anjo ni naanjo ehireri hijula mu Yekaalu ya MUSENGWA oti hani liisi.

¹¹ Era sibasobola huhola bujeeresa waawe olw'ehireri ehyo olwohuba enono lya MUSENGWA lyali lijuuye mu Yekaalu.

¹² Ng'anjo Sulemaani aloma ati, "MUSENGWA galoma ati aja huba mu hiirema ehihambire ti ngungungu.

¹³ Njaahani kutongoleeye enyumba epoono, ehifo omu oja humenyanga emirembe n'emirembe."

Ebi Sulemaani galoma abaatu

¹⁴ Abayisirayiri bosibosi ni baali ni bahyemereeye anjo, habaha gacuuha gaheja eyi bali nga abasabira ekabi

¹⁵ ati, "MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri gebasiwe! Goherehiise ehi gasuubisa laata yange Dawudi ati,

¹⁶ 'Ohunja olunatusa abaatu bange Abayisirayiri e Misiri, sitobolanga hibuga hyosihyosi mu Yisirayiri omu bali n'ohutongolera enyumba ey'ohunjumirihisyangamo. Aye kutobooye ewe Dawudi ohunja abaatu bange Abayisirayiri.' "

¹⁷ "Laata yange Dawudi gategeha ohutongolera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri enyumba ey'ohumujumirihisyangamo.

¹⁸ Aye MUSENGWA gamuloma ati, 'Hirani ohutongolera enyumba,

¹⁹ ne sindiwe olitongolera enyumba aye mulala hu basaani babo nj'alitongolera.' "

²⁰ "MUSENGWA goherehiise ehi gasuubisa. Sikiiye laata yange Dawudi nga habaha wa Yisirayiri ng'olu gasuubisa era tongooye enyumba ey'ohujumirihisyangamo MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri.

²¹ Era tayeemo ehifo omwohuta Esanduuku ey'Endagaano omuli ehipande eby'endagaano eyi MUSENGWA gahola n'abasehulu beefe olu gabatusa mu hyalo hy'e Misiri."

Esaala ya Sulemaani

²² Nga Sulemaani atiina gemeerera mu moni j'Abayisirayiri bosibosi, anjaapi n'ehituuti hya MUSENGWA ehy'ohunjeeraho enjongo agolola emihono

²³ ng'asaba ati, "MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri, njajumaanjo hatonda mwigulu nohu hyalo ali hy'ewe. Woheresa ebi osuubisa era olaga abaatu babo abahugondera n'omwoyo mulala ohwenda ohubitiirifu.

²⁴ Woherehiise ehi wasuubisa Dawudi laata yange omunjeeresa wuwo, olwa leero hiisi ehi wasuubisa hyolereeye.

²⁵ "O MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri, kusunga woherese ehi wasuubisa laata yange Dawudi omunjeeresa wuwo olu waloma oti, 'Mu lulyo lulwo, solihayamo omuutu alihala hu tebe ey'obunugi mu Yisirayiri singa abasaani babo begenderesa mu ebi bahola hy'ewe.'

²⁶ O MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri, yoheresa ehi wasuubisa omunjeeresa wuwo laata yange Dawudi.

²⁷ "Aye Hatonda dala onjanga ohumenya hu hyalo? Obanga egulu eryanamugulu obugali totono eyi oli! Ne baati Yekaalu yino eyi nahutongolera?

²⁸ Ne MUSENGWA Hatonda wange, ese ndi munjeeresa wuwo. Kusunga onjilire ohusaba n'ohweririgana hwange, wupambire ehisa. Njilira ohulira n'ohusaba omunjeeresa wuwo ohwali husabamo n'ali mu moni jijo.

²⁹ Otatusanga moni hu Yekaalu yino omuusi n'owiire, ehifo hino ehi otobooye ohuhumirihisyangamo. Njilira ohusaba hwange, ese omunjeeresa wuwo, ohunomba ni ndengereeye ehifo hino.

³⁰ Njuliranga ohusaba hwange n'esaala y'abaatu babo Abayisirayiri hiisi olu banahusungenga ni balengereeye ehifo hino. Onjuliranga era watusoniņa n'oli eyo eyi omenya mwigulu."

³¹ "Omuutu yesiyesi onasaalenga omusango hu wahye, ohwenda ohulaga ati anjumaaho musango banamuleetenga ŋa hituuti ehi bohyeraho eņongo ehwiye yaguguliha mu Yekaalu yino galayira,

³² onjuliranga n'oli mwigulu walamula abaatu abo bombi ng'omusobya omuboneresa ne anjumaaho musango wamwejeeresa."

³³ "Abaatu babo Abayisirayiri ni banahujeemerenga, abalabe baawe babanangula ne bagobolanga eyi oli banayo esaala jaawe era bahwebbwagira mu nyumba yino,

³⁴ n'oli mwigulu, oganyanga wabanjulirisa wasoniņa abaatu babo Abayisirayiri era wabagobosa mu hyalo ehi waanja abasehulu baawe."

³⁵ "Egulu ni linaganenga ohutonyesa efula olwohuba abaatu babo babbengire aye oluvanyuma bagobola eyi oli basaba ni balengereeye ehifo hino era bebbwaga olw'ebyo ebi obohiiseho,

³⁶ ni weema eyo mwigulu eyi oba, onjuliranga ohusaba hwawe wasoniņa ebibi by'abanjeeresa babo Abayisirayiri. Obasomesanga ohuhola ebiraņi era watonyesa efula mu hyalo ehi waanja abaatu babo ohuba omujuluko gwawe."

³⁷ "Enjala oba hanjupuli ni binagwenga mu hyalo oba ebirime byeyohya oba esige oba ebisiisa oba abalabe ni banabalumbenga mu bibuga byawe, oba ni nanaabangaņo ebineerineeri oba endwaye,

³⁸ ne nabaņo Omuyisirayiri yesiyesi anwayo olw'ohulumirwa, gagolola emihono n'alengereeye Yekaalu yino gahwegayirira olw'obulumu obu hiisi mulala amanyire mu mwoyo wuwe,

³⁹ ofugiiriranga wanjulira esaala eyo n'oli mwigulu eyi oba wabasoniņa era wabayeeda. Hiri hiityo olwohuba ndiawe wenene omanyire hiisi ehiri mu mwoyo gwa hiisi muutu. Olw'ehyo osalusanga hiisi muutu n'osiziira hu bikolwa bibye,

⁴⁰ ko ehyo hibaleetere ohuhunja eņono hiisi hiseera ni bali mu hyalo ehi waanja abasehulu beefe."

⁴¹ "Abagwira abatali Bayisirayiri ohunja mu hyalo ehyanjale, ni banjuliranga efuma liryo,

⁴² olwohuba abaatu baja hanjulira eby'amaani ebi oholire mu bunjangi buwo era balomba ni balengereeye Yekaalu yino,

⁴³ onjuliranga ohusaba hwawe n'oli mwigulu eyo eyi omenya wabanuhula era wabaņa ebi bahusunga ko abaatu bosibosi hu hyalo bahutye ng'olu baatu babo Abayisirayiri bahola era bahamanya baati natongola enyumba yino ohuhunja eņono."

⁴⁴ "MUSENGWA, n'onalgirenga abaatu babo ohutiina ohusoola n'abalabe baawe, basaba ni bali aņaatu nōsinjosi ni balengereeye eyiri ehibuga hiho n'enyumba yino eyi kutongoleeye,

⁴⁵ n'oli mwigulu onjuliranga ebi bahusunga, wabaņa obunjangusi.

⁴⁶ "Hiisi muutu abbenga, aye abaatu babo ni babbenganga mu moni jijo, wabalanjira era wabaņaayo mu mihono j'abalabe baawe babanangula babanjira mu mawanga agatali gaawe, wayire yinaabenga njaleeņi eyo

⁴⁷ mu bunjananguse ne bebbwaga era bahusunga baati, 'O MUSENGWA, hwabbenga era hwahola ebitasaana mu moni jijo.'

⁴⁸ Singa benenya n'omwoyo mulala ni bali eyo eyi balabe baawe babanjira mu bunjananguse, basaba ni balengereeye eyiri ehifo ehi waņa abasehulu baawe, n'ehibuga ehawatobola n'enyumba yino eyi nahutongolera,

⁴⁹ n'oli mwigulu omu omenya, onjuliranga ohusaba hwawe era wabanjambira ehisa.

⁵⁰ Obasoniņanga ebibi byosibyosi ebi baba ni babbengire mu moni jijo era waleetera abalabe baawe ohubabisa bulani.

⁵¹ Hino kiroma olwohuba abo baatu babo aba watusa e Misiri eyi baali ni behaaye hu njaga ebalire.

⁵² "Onjambiranga abaatu babo Abayisirayiri ni habaha waawe ehisa era onjuliranga ebi bahusunga wabayeeda.

⁵³ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Omwene Bunjangi, wabatobola ohuba baatu babo ng'olu wabalomera n'obita mu munjeeresa wuwo Musa ni waali n'otusa abasehulu beefe e Misiri."

Esaala ya Sulemaani eyisembayo

⁵⁴ Sulemaani ni gahena ohusaba, genyoha gemeerera mu moni w'ehituuti hya MUSENGWA ehyo anja gaali nahubbire amafuha era n'agoolooye emihono.

⁵⁵ Ng'adundaho ejanjaasi asabira Abayisirayiri bosibosi abaali ni bahumbeene ekabi ati,

⁵⁶ "Hweyaasa MUSENGWA olwohuba añaaye abaatu babe Abayisirayiri emiyaaya ng'olu gasuubisa. Era goherehiise hiisi ehigasuubisa nalomera mu Musa omunjeeresa wuwe.

⁵⁷ MUSENGWA Hatonda weefe, abenga ni neefe ng'olu gabanga n'abasehulu beefe, atatuhubba mugongo oba ohutwaulira.

⁵⁸ Agobose emyoyo jeefe eyi ali, hugenderenga mu magira gage era hunjambe ebiragiro n'amagambi aga gaana abasehulu beefe.

⁵⁹ MUSENGWA Hatonda weefe, ahedulirenga esaala n'ohusunga hwefe, anambirenga abaatu babe Abayisirayiri ni habaha waawe, ehisa.

⁶⁰ Abaatu bosibosi hu hyalo bahamanya baati MUSENGWA nje Hatonda yenene era enjuma wundi.

⁶¹ "Era enywe abaatu babe, habuhyabuhya mwesigenga MUSENGWA Hatonda weefe, mugonderenga amagambi n'ebiragiro bibye ng'olu muhola hatyane."

Banjongayo Yekaalu

⁶² Ng'ano Habaha Sulemaani n'Abayisirayiri bosibosi banjongera MUSENGWA.

⁶³ Era habaha ganjonga enjongo ey'ohuleetaño emiyaaya omwali enjombe emitwalo ebiri n'ekumi ebiri n'etaama emitwalo ehumi n'ebiri ko n'embusi. Nga habaha n'Abayisirayiri bosibosi banjongayo Yekaalu ya MUSENGWA.

⁶⁴ Hu ludaalo olwo, Sulemaani gagwalaasa olunya olwa nagati mu moni wa Yekaalu. Era ano pana ganjeerayo enjongo eri bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo ey'embehe ko n'amasavu g'enjongo ey'ohuleeta emiyaaya. Gahola atyo olwohuba ebi baali ni banjongire byali bingi ni bitanjanga hwola hu hituuti ehy'ehihomo ehi gabbotesa.

⁶⁵ Mu hiseera ehyo, Sulemaani n'Abayisirayiri balya Embaga y'Ebitiira ni bali mu moni wa MUSENGWA Hatonda weefe ohuhena endaalo musanvu. Abaatu eduuli baalino ohunjwa mu byalo ebyanjaleeni mu hiiho hy'e Misiri nomu mehiriro ko nohu Lebbo Hamasi mu maniino. Embaga eyo yahena endaalo musanvu bameedaho ejindi musanvu ko nj'endaalo njalala ehumi n'ene.

⁶⁶ Endaalo ehumi n'ene ni janwaho gaseebula abaatu. Abaatu ko bahene bagameyo, basabira Habaha Sulemaani ekabi era bagamayo ni bali basangaafu olw'ebirani ebi MUSENGWA gaali naholeeye omunjeeresa wuwe Dawudi n'abaatu babe Abayisirayiri.

9

Hatonda abonehera Sulemaani omulundi ogwohubiri

¹ Sulemaani ni gaali n'ahenire ohutongola enyumba ya MUSENGWA n'olubiri lulwe era n'aholire hiisi ehi gaali ni gendire ohuhola,

² MUSENGWA amubonehera omulundi ogwohubiri ng'olu gamubonehera e Gibbyoni.

³ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Puliye ohusaba n'ohwegayirira huhwo. Era fuuye Yekaalu yino eyi watongola ohuba enjawufu omu nja hubanga emirembe n'emirembe. Nja huyitaaho emoni n'ebinjeege byange hiisi hiseera.

⁴ Ne ewe, singa onangonderenga n'omwoyo mulala, waaba mulujamu hya lataawo Dawudi era wanjamba amagambi n'ebiragiro byange,

⁵ nja hwoheresa oweyamo obunahola ni lataawo Dawudi ti, 'Mu lulyo lulwo sibaja huhayangamo muutu owohwihala hu tebe y'obwahabaha mu Yisirayiri.'

⁶ "Aye singa ewe oba abasaani babo mucuuha mwajeemera ebiragiro n'amagambi gange aga nabaña, mwajumirya abahatonda abandi,

⁷ nja hutusa abaatu bange Abayisirayiri mu hyalo ehi nabaña era ndyabulira enyumba yino eyi nafuula ohuba ehifo omwohunjumirihisyanga. Abaatu hiisi njatu baja hubatala era mulifuuha njeho jababita.

⁸ Era wayire enyumba yino bayina enjono ery'amaani ne yirifuuha gunda, abalihibona balyebuusa baati, 'Lwahiina MUSENGWA gahola ehitu hy'ehyo hu gwanga lino nohu Yekaalu yino?'

⁹ Abeene nga begobolamo baati, 'Hiri hiityo olwohuba bahubba MUSENGWA Hatonda w'abasehulu baawe owabatusa mu hyalo hy'e Misiri omugongo, batandiha ohujumirya n'ohunjeeresa abahatonda abandi. Ehyo nj'ehyabaleetera ebyo.' "

Endagaano ya Sulemaani ni Hiram

¹⁰ Hyanjirira Sulemaani emyaha amahumi abiri ohutongola olubiri lulwe n'enyumba ya MUSENGWA.

¹¹ Habaha Sulemaani ng'anja habaha Hiramuw'ow'e Tiiro, ebibuga amahumi abiri ebyomu Galilaaya olwohuba gamuṅa embaawo ej'emitumba n'ēja payini n'ēzaabbu olw'emirimo jije.

¹² Aye Hiramuw'ni gaṅwa e Tiiro ohutiina abone ebibuga ebi Sulemaani gamuṅa, sigabisiima.

¹³ Ng'aloma Sulemaani ati, "Mulebe yange, bibuga hiina bino ebi wupaaye?" Olw'ehyo, ebibuga ebyo babiranga baati "Kabbuli"* n'ohwosa hatyane.

¹⁴ Hiramuw'gaali aṅidihiiye Habaha Sulemaani ezaabbu huupi etaani etaanu.

Ebiraji ebindi ebi Sulemaani gahola

¹⁵ Habaha Sulemaani gatambisa abatambi ababaṅgyanga ohuhola emirimo emigumu ni batabasasula ohutongola Yekaalu ya MUSENGWA n'olubiri n'ohubunga eroba lihole olugingi ebuṅwalyuba w'ehibuga n'ohutongola ehiteepe ohweswanigirisa ehibuga Yerusalemu. Era gabatambisa ohutongola ehibuga hy'e Hazori n'ehye Megido ko n'ehye Gezeri.

¹⁶ Enyumaho aṅo, habaha w'e Misiri gasoosa ehibuga Gezeri gahiṅamba ng'ahitaho omuliro. Era gasihiirisa Abakanani abaali ni bamenyamo. Omuhaana wuwe ni gaali n'atiina ohufumbirwa Sulemaani, gamutonera ehibuga ehyo.

¹⁷ Nga Sulemaani ahitongola bunyaaha. Era gatongola ehibuga Bbesi Horoni ehya ṅaasi,

¹⁸ n'ehibuga Bbalasi ni Tamali mu lulafu olwomu Yuda,

¹⁹ ko n'ehibuga eby'ohubiihangamo ebiitu n'ehibuga omwohubiihanga ebigaali by'embalaasi n'ebyo huumiramamo embalaasi. Sulemaani gatongola hiisi ehi gendire ohutongola mu Yerusalemu nomu Lebbaanooni ko n'amatwale agandi aga gaali n'anjuga.

²⁰ Abaatu bosibosi abatali Bayisirayiri, aye abaali abakawonawo hu Abamooli n'Abahiiti n'Abapereezi n'Abahiivi ko n'Abayebbusi,

²¹ basigala mu hyalo ehyo olwohuba Abayisirayiri sibabasihiirisa. Sulemaani gabafuula beedu babe n'ohwola hatyane.

²² Aye sigafuula Abayisirayiri ohuba abeedu babe, baali basirikale babe, abahulu mu gavumeeti yiye, baduumisi b'amaṅe era bahulira ebigaali n'abagendera hu mbalaasi.

²³ ṅaaliṅo abahungu ebihumi bitaanu n'ataanu abaali abanyapala babatambi ababaṅalirisanga ohuhola emirimo ja Sulemaani.

²⁴ Omuhaana wa Falaawo era nga ṅ'owaali omuhasi wa Sulemaani ni gaṅwa mu hibuga hya Dawudi gatiina ohumenya mu lubiri olu wamwe gamutongolera, nga Sulemaani abungaha eroba ahola olugingi luyeede ohuhuuma olubiri.

²⁵ Emirundi edatu mu mwaha, Sulemaani gaṅonganga enjongo eri bohya ehwiye lyaguguliha n'enjongo ey'ohutabagana, hu hituuti ehi gaabbota ohunjeerangaho enjongo eyiri MUSENGWA ohwoheresa ebyetagisa mu Yekaalu.

²⁶ Habaha Sulemaani gaabbota emeeri nyingi Eziyoni Gebberi ohuupi n'Elosi mu Edomu hu mwalo gw'Enyanja Enando.

²⁷ Habaha Hiramuw'gaṅjeeresa abavugi babe ab'emeeri era abaali n'obumanyirifu hu nyanja, batiina begaata hu ba Sulemaani.

²⁸ Basaabaala batiina e Ofiri, baleeta ezaabbu eṅesa etaani ng'ehumi namukaaga, banjirira Habaha Sulemaani.

10

Habaha omuhasi ow'e Seebba ahyalira Sulemaani

¹ Habaha omuhasi ohuṅwa mu gwanga ly'e Seebba ni gaṅulira efuma ya Sulemaani n'ekolagana yiye ni MUSENGWA, gatiina e Yerusalemu gamubuusa ebibuuso ebigumu ni genda ohwebonera.

² Gatiina mu Yerusalemu n'abahombe bangi n'enjamiya ni jetwihire ebirabo ebyahaloosa n'ēzaabbu enyene enyingi ko n'amabaale ag'omunondo bugali. Ni goola gamubuusa byosibyosi ebi gaali ni nabyo hu mwoyo gugwe.

³ Sulemaani gagobolamo ebibuuso bibye byosibyosi era ṅanjuma wayire hirala ehyali ni himuhaya ohumunyonyola.

⁴ Habaha omuhasi oyo ohuṅwa mu gwanga ly'e Seebba ni gabona amagesi gosigosi aga Sulemaani gaali ni nago n'olubiri olu gatongola,

⁵ n'emere eyi beṅulanga hu meeza yiye n'enjihala y'abahungu babe n'enyambala y'abaṅjeeresa babe n'abaṅjeeresa babe abamuṅa eby'ohunywa ko n'enjongo eyi

* 9:13 9:13 Ehibono ehyo mu Lubbebulaniya hitegeesa hiiti, "Sibyamugaso."

bohya ehwiye lyaguguliha eyi ganjongera MUSENGWA hu Yekaalu, hyamutangalasa era hyamwerunjisa bugali.

⁶ Habaha oyo omuhasi galoma Habaha Sulemaani ati, "Ebi mbayenga ni kunjuliraho mu gwanga lyange ebinjamba hubi oholire nohu magesi gago, bituufu.

⁷ Aye sinafugiirira ohwola olu ese omwene nijire neboneraho n'emoni jange. Mu butuufu ebi bandomera sibyola n'ehitundu ehy'ebyo ebi bwene olwohuba amagesi n'obunjinda obu oli ni naawo bubitiirifu.

⁸ Ng'abañeeresa babo besiimire! Ng'abahungu babo ababa n'ano ni banjulirisa ebibono bibyo eby'amagesi, besiimire!

⁹ Gebasiwe MUSENGWA Hatonda wuwu owahusiima gahufuula habaha wa Yisirayiri. Era olwohuba MUSENGWA genda abaatu babe Abayisirayiri bugali, gahufuula habaha ohubanuga mu bulunjamu era n'otehubbira."

¹⁰ Ng'ano habaha oyo omuhasi anja Habaha Sulemaani huupi etaani j'enzaabbu etaanu n'ebyalooosa bingi bugali ko n'amabaale ag'ebbeeyi. Era sinjaalihungo ebyahaloosa ebirani nindi hy'ebyo ebi habaha omuhasi ohunwa e Seebba gaja Habaha Sulemaani.

¹¹ Era emeeri ja Hiram n'ejaleetanga ezaabbu ohunwa mu Ofiri n'embaawo j'emitoogo ko n'amabaale ag'ebbeeyi.

¹² Habaha Sulemaani gatambisa embaawo eja alugumu ejo ohubbota amadaala ag'olubiri n'agenyumba ya MUSENGWA. Era gabbotamo agatongoli n'obutongoli ow'abembi. Sibaali ni baleetangaho embaawo enyingi hy'ejo era sibaali ni bajibonangaho ohwola hu ludaalo olwo.

¹³ Habaha Sulemaani gaja habaha omuhasi oyo ohunwa mu gwanga ly'e Seebba byosibyosi ebi ganjembaho n'ebi gamusunga n'otuhiseho ebirabo ebi habaha omwene gaali n'anejigire ohumunja. Ng'ano habaha oyo n'abahungu babe bagamayo mu gwanga ly'ewaawe.

Obunjinda n'enjono lya Habaha Sulemaani

¹⁴ Ezaabbu eyi Sulemaani gasunanga hiisi mwaha yaali yibisya mu taani amahumi abiri n'etaanu,

¹⁵ n'otabaliyeho epooza n'omusolo ogu basubuuzi basasulanga ko n'abahabaha bosibosi ab'e Buwarabbu n'abatangirisi b'amatwale.

¹⁶ Habaha Sulemaani gaabbota engabo embala ej'enzaabbu bibiri era hiisi ngabo n'esitona ekilo nga musanvu.

¹⁷ Gaabbota engabo etono bidatu ej'enzaabbu era hiisi ngabo n'esitona ng'ekilo ebiri. Engabo ejo gajita mu nyumba yomu lubiri eyi balanga baati Ehibira hy'e Lebbonooni.

¹⁸ Gabbotesa etebe yiye ey'obunjugi ni bayijolijinjireho n'amasyaka g'enjofu era ni bayimaayeho n'enzaabbu enyene n'enyene.

¹⁹ Etebe ey'obunjugi eyo yaliho amadaala mukaaga aga oniina ohuyoolaho era enyuma wayo njaalino an'ohwediira ni njaali njalawunda. Etebe eyo yaliho an'ohuta engalo hu hiisi luuyi ko n'ehifaanani hy'epologoma oluuyi n'oluuyi.

²⁰ Ebifaanani by'epologoma ehumi nabibiri byali hu hiisi daala. Era njaali njanuma tebe ey'obunjugi hy'eyo mu wahabaha wosiwosi obundi.

²¹ Ebihopo bya Habaha Sulemaani byosibyosi byali by'enzaabbu. Era ebiitu byosibyosi mu Nyumba yomu Hibira hy'e Lebbonooni, byali by'enzaabbu enyene n'enyene olwohuba mu hiseera ehi Sulemaani ganjugiramo, efeeza bayinjiranga ng'ehiitu ehitali hy'ebbeeyi.

²² Sulemaani gaali n'emeeri nyingi ejereeranga hu nyanja njalala n'aja Hiram. Lulala mu myaha edatu emeeri ejo n'aja Habaha Hiram jaleetanga ezaabbu n'efeeza n'ameega g'enjofu n'ekima n'enguge.

²³ Habaha Sulemaani gaali munjinda era gaali w'amagesi ohuhira abahabaha bosibosi hu hyalo.

²⁴ Era abaatu ohunwa mu mawanga gosigosi batiinanga ohumwebusaho n'ohunjirisa ebiitu eby'amagesi ebi Hatonda gaata hu mwoyo wuwe.

²⁵ Hiisi mwaha abahabaha abatiinanga ohunjirisa amagesi aga Hatonda gamunja, bamunjiriranga ebirabo eby'efeeza n'enzaabbu n'engoye n'ebisoosa n'ebyalooosa ni nasugirya ko n'embalaasi.

²⁶ Nga Sulemaani anjese eje ery'ebigaali lukumi nabine n'embalaasi omutwalo mulala n'enkumi ebiri. Biralu hu ebyo gaali ni nabyo mu Yerusalemu, ebindi ni biri mu bibuga ebindi.

²⁷ Mu hiseera hya Habaha Sulemaani, efeeza hyali hiitu ehyabulijo mu Yerusalemu hy'amabaale era n'emisaala ej'embaawo ej'omutumba jaali mu bungi oti hani mihuyu mu twale ly'e Yuda.

²⁸ Sulemaani gatusanga embalaasi ohunjwa e Misiri n'e Kilikiya. Era eyo peyi abahungu babe abasubuuzi batiinanga bamugulira hu bbeeyi ey'ehiseera ehyo.

²⁹ Bamugulira ebigaali ohunjwa e Misiri hu bitundu by'efeeza lukaaga n'embalaasi hu bitundu by'efeeza cikumi n'ataanu. Era baagulanga eweene eyo ebigaali n'embalaasi nga bagusa habaha w'Abahiiti nowa Alaamu.

11

Abahasi ba Sulemaani

¹ Habaha Sulemaani gahwa abahasi abanamwanga bangi. Ohumeeda hu muhaana wa habaha w'e Misiri, ganjira abahasi abagwira nga pomuli Abamowaabbu n'Abamooni n'Abedomu n'Abasidoni ko n'Abahiiti.

² Abahasi abo baali banjwa mu mawanga aga MUSENGWA galoma Abayisirayiri ati, "Simuhwanga bahasi mu mawanga ago oba abahaana benywe ohubafumbirwa olwohuba baja hubahongerera ohujumirya abahatonda baawe." Aye Sulemaani gahola omuhago ni nabo.

³ Gaali n'abahasi lusvanu abatongole era gaali n'abahasi abandi bidatu. Abahasi abo bamuletera ohubbaama hu Hatonda.

⁴ Era anja Sulemaani gasahulunjira, abahasi babe bamuhooja gatandiha ohujumirya abahatonda abandi. Sigaali mwesigwa eyiri MUSENGWA Hatonda wuwe ng'olu semwana Dawudi gaholanga.

⁵ Sulemaani gajumiryanga Asitaroosi hatonda omuhasi ow'Abasidoni ko ni Moleki hatonda ow'Abamooni, ehiitu ehyaali eh'y'emihiho.

⁶ Sulemaani gabbenga mu moni ja MUSENGWA, gagaana ohumwenjeera erala ng'olu semwana Dawudi gaholanga.

⁷ Sulemaani gatongola hu lusozi ebuunjwalyuba w'e Yersaalemu esabo ery'ohujumirihisyangamo Kemosi hatonda w'Abamowaabbu ehiitu eh'y'emihiho, ni Moleki hatonda w'Abamooni, ehiitu eh'y'emihiho.

⁸ Era gatongolera abahasi babe abagwira bosibosi ebituuti eby'ohudunyihisangaho obubbaani n'ohujongerangaho enjongo eyiri abahatonda baawe.

⁹ MUSENGWA galunjira Sulemaani olwohuba ganjwa hu MUSENGWA, Hatonda wa Yisirayiri owamubonehera emirundi ebiri.

¹⁰ Wayire MUSENGWA gaali ageene Sulemaani ohujumirya abahatonda abandi, sigagondera hiragiho hihe.

¹¹ Olw'ehyo, MUSENGWA galoma Sulemaani ati, "Ng'olu osalireno ohubbwaga endagaano yiyo ni neese era wagaana ohunjamba ebiragiho byange, nja huhunabulaho owahabaha mbunje mulala hu bahungu babo.

¹² Aye olwa lataawo Dawudi, sinja huhihola n'ohiirino mulamu. Nja huhuuma omusaani wuwo afuue habaha ko munabuleho.

¹³ Aye olw'omunjeereses wange Dawudi n'olwa Yersaalemu ehibuga ehi natobola, sinja humutusaho owahabaha wosiwosi. Nja humunjaaho ehiha hirala."

Abalabe ba Sulemaani

¹⁴ Ng'ajo MUSENGWA aleetera Hadadi owomu lulyo lwa bahabaha ba Edomu ohufuuha mulabe wa Sulemaani.

¹⁵ Aye ebyo ko bibenjo, Dawudi ni ganjangula Edomu, Yowaabbu omuduumisi w'enje lirye gatinayo ohusiha abasirikale abafiira mu litalo. Ni baali eyo, beeta abasinde bosibosi mu Edomu.

¹⁶ Yowaabbu n'enje ly'Abayisirayiri bamenya mu Edomu ohuhena emyesi mukaaga ohwola olu beeta abasinde bosibosi mu Edomu.

¹⁷ Aye mu hiseera ehyo Hadadi gaali ahiiri munjere, gadulumira e Misiri n'abalala hu bahungu b'Edomu abanjeeresanga semwana.

¹⁸ Banjwa e Midiyaani nga batiina e Parani eyi basunira ababenjimbaho nga banjamba engira batiina e Misiri ewa habaha owabanja enyumba n'eroba n'emere.

¹⁹ Hadadi gasuna obuhoda eyiri Falaawo, era gaamunja mujiwe, muganda y'omuhasi wuwe Tapaneesi.

²⁰ Nga muganda ya Tapaneesi asaala omwana omuseere oyu balanganga baati Genubbasi. Nga Tapaneesi ahuhisa omwana oyo mu lubiri njalala n'abaana ba Falaawo.

²¹ Hadadi n'ali e Misiri, ganjulira ati Dawudi ni Yowaabbu omuduumisi w'enje lirye, baali bafuuye, galoma habaha w'e Misiri ati, "Ndehe ngoboleyo mu gwanga lyefe."

²² Nga habaha amubuusa ati, "Hiina ehi odamba njano ko olome oti wenda ohwagama mu gwanga lyenywe?"

Nga Hadadi amugobolamo ati, "Enjuma aye ndehe tiine."

²³ Era Hatonda galeetera Rezoni omusaani wa Eliyaada ohuba omulabe wa Sulemaani. Rezoni oyo gaali adulumire hu musengwawe Hadadezeri habaha w'e Zoobba,

²⁴ nafuuhire mutangirisi w'abayekera. Oluvanyuma lwa Dawudi ohunjanga Hadadezeri, Rezoni gadulumira e Damasiko eyi bamufuulira habaha w'e Siriya.

²⁵ Rezoni gaali mulabe wa Yisirayiri mu hiseera hyosihyosi ehi Sulemaani gaberamo habaha, gemeeda hu bigosi ebi Hadadi gaali naleetire. Era ganjuga Siriya ne n'ali muhambwe hu Yisirayiri.

Hatonda asuubisa Yerobbowaamu

²⁶ Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati Omwefulayimu ohunjwa e Zereda, gajeemera habaha. Gaali mulala hu bahungu ba Sulemaani, nyina gaali namwandu ni bamulanga baati Zeruwa.

²⁷ Ehyaaleetera Yerobbowaamu ohujeemera habaha c'ehino: abatambi ba Sulemaani ni baali ni bajuha eroba ohuninia ehigingi ebuunjwalyuba w'e Yersaalemu era ni badabirisa ehiteepe hy'ehibuga,

²⁸ Sulemaani ni gahifaania ati Yerobbowaamu gaali mutambi w'amaani, gamunja owa nyapala w'abatambi ababanjyanga ohuhola emirimo ni batabasasula mu twale lya Manase n'erya Efulayimu.

²⁹ Lulala Yerobbowaamu ni gaali n'anjwa e Yersaalemu, bagaanana ni naabbi Ahiya ow'e Siilo. Nanjuma muutu owundi yesiyesi owaaliyo.

³⁰ Ng'ajo Ahiya anjamba ehymbalo hihye ehinyaaaha, ahinabulamo obuleewo ehumi nabubiri.

³¹ Ng'aloma Yerobbowaamu ati, "Wugulaho obuleewo ehumi olwohuba MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, 'Nja hutusa hu Sulemaani ebiha ehumi mu wahabaha wuwe mbihuje.'

³² Aye hulwa Dawudi omunjeeresa wange n'olwehibuga Yersaalemu ehi natobola ohunjwa mu biha byosibyosi ebya Yisirayiri, Sulemaani alisigasaho ehiha hirala.

³³ Nja huhihola olwohuba Sulemaani gakubba omugongo gajumirya Asitaroosi hatonda w'Abasidoni ni Kemosi hatonda w'Abamowaabbu ni Moleki hatonda w'Abamooni era ganjeemera, gagaana n'ohunjamba amagambi n'ebiragiro byange ng'olu Dawudi semwana gaholanga.

³⁴ Aye sinditusa hu Sulemaani owahabaha wosiwosi era olwa Dawudi omunjeeresa wange oyu natobola era owanjambanga ebiragiro n'amagambi gange, nja humuleha anjuge ohwola olu alifa.

³⁵ Nja hutusa hu musaani wuwe owahabaha, kunjambye ebiha ehumi.

³⁶ Aye nja hulehera omusaani ehiha hirala nahabaaho n'omwijuhulu wa Dawudi omunjeeresa wange n'anjuga mu Yersaalemu ehibuga ehi natobola ohunjumirihisyangamo.

³⁷ Aye ewe ndihufuula habaha wa Yisirayiri era oja hunjuga amatwale gosigosi ng'olu wenda.

³⁸ Era singa ohola hiisi ehikulagira wagendera mu magira gange era wahola ebiranji mu moni jange, wanjamba amagambi n'ebiragiro byange ng'olu Dawudi omunjeeresa wange gaholanga, nja hubanga ni neewe. Nja hunywanihisya olulyo lulwo mu bunjugi ng'olu naholera Dawudi era nja huhunja Yisirayiri.

³⁹ Nja huboneresa abejuhulu ba Dawudi olw'ehibi hya Sulemaani aye ndihena nabagoboleramo."

⁴⁰ Olw'ehyo, Sulemaani gendire ohwita Yerobbowaamu aye gadulumira e Misiri ewa habaha Sisaki gamenya eyo ohwola olu Sulemaani gafa.

Ohufa hwa Sulemaani

⁴¹ Ebiitu ebindi byosibyosi ebyomu bunjugi wa Sulemaani, ebyo byosibyosi ebi gahola ko n'obulabuhi obu goolesa, babinjandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo bya Sulemaani.

⁴² Sulemaani ganjuga Yisirayiri ni gehaaye mu hibuga Yersaalemu emyaha ane.

⁴³ Ng'ajo afa bamusiha njalala n'abasehulu babe mu hibuga hya semwana Dawudi. Ng'omusaani oyu balanganga baati Rehobbowaamu amugobola mu magulu nga habaha.

12

Ebiha ebyomu maniino bijeemera Rehobbowaamu

¹ Ng'ajo Rehobbowaamu atiina e Sekemu olwohuba Abayisirayiri bosibosi baali bahumbaaniyeyo ohumufuula habaha.

² Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati, ni ganjulira ng'agobola ohunjwa e Misiri olwohuba gaali adulumire hu Habaha Sulemaani.

³ Abaatu bomu mehiriro bamutumisa agobole. Ni gagobola, niye n'Abayisirayiri bosibosi batiina baloma Rehobbowaamu baati,

⁴ "Lataawo gatutwiha omugugu omusito aye ewe onatudembuhisamo, huuja huhunjeeresa era huhole hiisi ehi otuloma."

⁵ Ng'ano Rehobbowaamu abagobolamo ati, "Mugobole n'ano oluvanyuma lw'endaalo edatu, nja hubasunira ehy'ohubagobolamo." Olw'ehyo, ng'abaatu bagamayo.

⁶ Nga habaha Rehobbowaamu gebuusaho hu basaaja bahulu abanjanga Sulemaani amagesi ati, "Abaatu bano mbagobolemo tye?"

⁷ Nga bamugobolamo baati, "N'oba ni wenda abaatu abo bahugondere era bahunjeeresenga, bagobolemo bulanji."

⁸ Aye Rehobbowaamu gatala amagesi g'abasaaja bahulu ng'atiina gebuusa hu bavubuka ab'oluse lulwe era abaali ni bamuja amagesi.

⁹ Ng'abeuusaho ati, "Magesi hi aga muupa? Abaatu bano abandoma mbo 'Tuhendeseho omugugu ogu lataawo gatutwiha,' hubagobolemo huutye?"

¹⁰ Ng'ano abavubuka abo bamugobolamo baati, "Abo balome oti 'Ahaala hange ahatonu, hasinga ekende ya bbaabba obubbala."

¹¹ Laata yange gabatwiha omugugu omusito aye ese nja husingisaho. Gabahubbanga n'embooko aye ese nja hubahubbisanga esimbo eriho amalobo agasuna.' "

¹² Endaalo edatu ni jabitanjo, nga Yerobbowaamu n'abaatu bosibosi bagama eyiri habaha Rehobbowaamu ng'olu gaali n'abalomire ati, "Mugobolanga oluvanyuma lw'endaalo edatu."

¹³ Aye habaha Rehobbowaamu gabagobolamo n'ebboogo olwohuba siganjira magesi g'abasaaja bahulu.

¹⁴ Gatiinira hu magesi aga bavubuka bamuja ng'abaloma ati, "Laata yange gabatwiha omugugu omusito aye ese nja husingisaho. Gabahubbanga n'embooko aye ese nja hubahubbisanga esimbo eriho amalobo agasuna."

¹⁵ Habaha siganjulirisa ehi baatu baali ni baloma olwohuba yaali tegeha ya MUSENGWA ohwoheresa ehi galoma Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati n'abita mu Ahiya ow'e Siilo.

¹⁶ Abayisirayiri bosibosi ni babona habaha n'ageene ohubanjulirisa, nga bamuloma baati, "Mugabo hi ogu huli ni nago ohujwa mu lulyo lwa Dawudi? Huli n'omugabo hi n'omusaani wa Yese? Abayisirayiri, muhole hutiine engo! Leha Rehobbowaamu anjuge abaatu babe bojene."

Olw'ehyo, Abayisirayiri bajeema banjamba engira bagamayo ewaawe.

¹⁷ Aye Rehobbowaamu gasigala n'anjuga Abayisirayiri abamenyanga mu twale lya Yuda.

¹⁸ Nga Rehobbowaamu atuma Adoraamu owaali nyapala w'abatambi ababanyanga ohuhola emirimo ni batabasasula atiine atuse ehiragiro. Aye Abayisirayiri bosibosi bamuhubba amabaale bamwita. Nga habaha Rehobbowaamu anjamba ehigali hihye mangumangu nga geyibaano atiina e Yersaalemu.

¹⁹ Ohujwa hulwo, Abayisirayiri abomu maniimo bajeemera olulyo lwa Dawudi n'ohwola hatyane.

²⁰ Abayisirayiri bosibosi ni banjula baati Yerobbowaamu gaali agobooye ohujwa e Misiri, bamulanga mu luhumbaano nga bamufuula habaha wa Yisirayiri yosiyosi. Ehiha hya Yuda hyonene nj'ehyasigala ni higondera ab'olulyo lwa Dawudi.

Obunaabbi wa Semaaya

²¹ Rehobbowaamu ni gagobolayo e Yersaalemu, gahumbaania abasooli emitwalo ehumi namunaana ohujwa mu hiha hya Yuda hyosihyosi n'ehya Bbenjamini ohutiina ohusoosa ebiba by'Abayisirayiri ebindi bagobose owahabaha njaasi wuwe.

²² Aye MUSENGWA galoma Semaaya omuutu wa Hatonda ati,

²³ "Loma Rehobbowaamu omusaani wa Sulemaani habaha wa Yuda n'abaatu bomu hiha hya Yuda n'ehya Bbenjamini ko n'abaatu abandi bosibosi oti,

²⁴ 'MUSENGWA aloma ati mutatiina husoosa balebe benywe Abayisirayiri. Hiisi muutu gagame ewuwe. Ebiitu ebyo ohuba biityo, tegeha yange.' " Olw'ehyo, bagondera ehi MUSENGWA galagira, bosibosi bagamayo ewaawe.

Yerobbowaamu anjwa hu Hatonda

²⁵ Nga Yerobbowaamu atongola ehibuga Sekemu mu twale ly'Efulayimu ehyaalo hy'esozi era ng'amenyamo. Ng'ahena atiina atongola ehibuga Penweri.

²⁶ Lulala Yerobbowaamu galoma mu mwoyo gugwe ati, "Ohutusaho nga ndabuhire, owahabaha busobola ohwagamayo mu lulyo lwa Dawudi nindi.

²⁷ Singa abaatu bano batiinanga e Yerusaailemu ohunjaayo enjongo mu Yekaalu ya MUSENGWA, baja hugobolamo ohugondera Rehobbowaamu habaha wa Yuda. Baja hunjita nga bagamayo njaasi w'obunjugi wa Rehobbowaamu."

²⁸ Oluvanyuma lw'ohwebusaho, gaabbota enyana j'enombe ebiri mu zaabbu, ng'aloma abaatu ati, "Mubaaye mudembanga n'olugendo ohutiina e Yerusaailemu ohujumirya, aye njaahani enywe Abayisirayiri, abahatonda benywe ababatusa mu hyalo hy'e Misiri, mbabano."

²⁹ Ganjamba ehiwumbe hirala gahita mu hibuga Bbeseeri, ng'ehindi ahita mu hibuga Daani.

³⁰ Era ehyo hyaletera abaatu ohubbenga olwohuba batiinanga e Bbeseeri n'e Daani ohujumirya ebiwumbe.

³¹ Yerobbowaamu gatongola amasabo hu ngingi ng'ahena atobola n'abasengi ohunja mu hiha ehitali hy'Abaleevi.

³² Nga Yerobbowaamu atongosano embaga hu ludaalo olw'ehumi n'etaanu mu mwesi ogwomunaana hy'embaga eyalinga mu twale lya Yuda. Hu hituuti hy'e Bbeseeri, banjanga eyiri enyana j'enombe ejo enjongo. Era gatongosa n'abasengi bomu masabo ago agagatongola.

³³ Hu ludaalo olw'ehumi n'etaanu mu mwesi ogwomunaana omwene ogugeterano, gatiina e Bbeseeri ganjeera enjongo hu hituuti ehi gatongola. Era gateerano Abayisirayiri embaga n'omwene gatiina ganjaye enjongo hu hituuti.

13

Omuutu wa Hatonda ohunja mu Yuda

¹ Ng'ano MUSENGWA alagira omuutu wa Hatonda ohunja mu Yuda atiine e Bbeseeri. Ni goola, gatuhira Yerobbowaamu ni gemire nja hituuti ohudunyisa obubbaani.

² Naabbi oyo ni goola ng'alomera mu ejanjaasi eryanjamugulu ati, "O hituuti ewe, O hituuti ewe, MUSENGWA aloma ati, 'Omwana oyu balanga baati Yosiyah ohunja mu lulyo lwa Dawudi, aja husaaliwa. Omwana oyo aja hunjongayo abasengi bomu masabo abo abahunjogera era aja huhwohyeraho amagumba g'abaatu.' "

³ Hu ludaalo olwene olwo omuutu wa Hatonda gabanja ahabonero ohulaga ati MUSENGWA nj'olomire ebibono ebyo, "Ni munaabone ehituuti hino ehy'ohunjeeraho enjongo ni hyadihiremo era n'egohe eririho ni lyonjhire, nga mumanya muuti nj'olomire ebiitu ebyo."

⁴ Habaha Yerobbowaamu ni ganjira ebi omuutu wa Hatonda galoma n'afodogola ehituuti ehy'ohunjeeraho enjongo mu Bbeseeri, ng'acuuha amusoosya olwala aloma ati, "Mumujase!" Aye anjo ni naano ng'omuhono gugaanirayo n'atasobola hugugobosayo.

⁵ Era ehituuti ehyo hyosi nga hyetema ogufa ng'egohe lijjuha ng'olu Musengwa galoma n'abita mu muutu wa Hatonda.

⁶ Ng'ano Habaha Yerobbowaamu aloma omuutu wa Hatonda ati, "Wegayirire MUSENGWA Hatonda wuwo, omusunge gaponie omuhono gwange gugobole bunyaaha." Ng'omuutu wa Hatonda gegayirira MUSENGWA, ng'omuhono gunjona gugobolano ng'olu gwali.

⁷ Nga habaha asunga omuutu wa Hatonda ati, "Nja hutiine ewange osuneho ehyohulya era mbeho n'ehirabo ehi kuja."

⁸ Aye ng'omuutu wa Hatonda amugobolamo ati, "Wayire wuupa ehitundu hy'obunjinda wuwo, sipanga hutiina ni neewe era sisobola hulya mere oba ohunywa amaaji mu hifo hino.

⁹ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA gandaggiye ohutalya oba ohunywa era n'ohutagamira mu ngira eyindetiire."

¹⁰ Era gagamira mu ngira eyindi, siganjamba ngira eyamuleeta e Bbeseeri.

Naabbi omusaahulu ohunja e Bbeseeri

¹¹ Mu hiseera ehyo, njaalino naabbi omusaahulu ohunja e Bbeseeri oyu basaani batiina balomera byosibyosi ebi muutu wa Hatonda gaali n'aholire mu Bbeseeri hu ludaalo olwo. Era balomera saawe ebi naabbi galoma habaha.

¹² Nga saawe ababuusa ati, "Ngira hi eyi anjambire ni gagamayo?" Ng'abasaani bamulaga engira eyi muutu wa Hatonda ohunja mu Yuda ganjamba.

¹³ Ng'ano abaloma ati, "Mutegehere nasugirya." Nga bayimutegehera ayiniina gehala, ¹⁴ ng'alonda hu omuutu wa Hatonda. Gamwagaana ni gehaaye mu mutumba ng'amubuusa ati, "Ndiwe omuutu wa Hatonda anjwera mu Yuda?" Ng'amugobolamo ati, "Ndiise."

¹⁵ Nga naabbi oyo amuloma ati, "Nja hutiine engo, olyeho emere."

¹⁶ Ng'omuutu wa Hatonda aloma ati, "Sisobola hwagama yinyuma era sisobola hulya mere oba ohunywa amaaji mu hifo hino.

¹⁷ MUSENGWA gandomire ohutalya oba ohunywa amaaji mu hifo hino oba ohwagamira mu ngira eyi nijiyemo."

¹⁸ Nga naabbi omusaahulu ola ow'e Bbeseeri amugobolamo ati, "Keesi ndi naabbi hy'ewe. Era MUSENGWA n'abitira mu malayika gandomire ati, 'Mulome gaaje mu nyumba yiyo alye era anyweho n'amaaji.' " Aye gaali amudulinga.

¹⁹ Olw'ehyo omuutu wa Hatonda gafugiirira gaagama ni naye ewuwe ng'alya era anywa.

²⁰ Ni baali ni bahiiri hu hiinjulo, nga MUSENGWA aloma ni naabbi omusaahulu ola ow'e Bbeseeri owagobosano owahye.

²¹ Mu janjaasi eryanjumugulu aloma omuutu wa Hatonda owanjwa mu Yuda ati, "MUSENGWA aloma ati omujemeeye, wagaana ohutiinira hu ehi MUSENGWA Hatonda wuwo ahulagiye.

²² Ofugiiriye wagama, walya era wanywa mu hifo ehi ahugeene ohulyamo oba ohunywa. Olw'ehyo omulambo gugwo sibaja hugusiiha hu basehulu babo."

²³ Omuutu wa Hatonda ni gahena ohulya n'ohunywa, nga naabbi ola owamuloma ohugobolamo amutegehera nasugirya ey'ohugenderaho.

²⁴ Ni gaali mu ngira n'atiina ng'agwa mu pologoma emwita, ng'omulambo gugwe gugalambala anjo mu ngira. Nga nasugirya n'epologoma byemeerera anjo anja gwali.

²⁵ Abaatu abaali ni babita hu ngira ni babona omulambo ni gugalambaaye hu ngira n'epologoma ni yemereeye anjo huupi ni nagwo, baatiina balomera abaatu mu hibuga omu naabbi ola ow'e Bbeseeri gaali n'amenya.

²⁶ Naabbi omusaahulu owasala mu lugendo lwola gamugobosano, ni gahinjulira ng'aloma ati, "Nj'omuutu wa Hatonda owajeemera MUSENGWA. MUSENGWA amunayeeeyo mu meeno g'epologoma emunabuujele era emwite ng'olu gaali n'amulabuuye."

²⁷ Nga naabbi oyo aloma abasaani ati, "Mutegehere nasugirya." Nga boosi bahola ng'olu gabaloma.

²⁸ Nga gehala hu nasugirya atiina gagaana omulambo ni gulambagaaye mu ngira, nasugirya n'epologoma ni byemereeye anja gwali. Epologoma yaali nderye mulambo wayire ohunabuujula nasugirya.

²⁹ Nga naabbi adunda omulambo gw'omuutu wa Hatonda aguta hu nasugirya agugobosa mu hibuga hihye ohumulira n'ohumusiiha.

³⁰ Gamusiiha hu higombe hihye ehyene era bamulira ni baloma baati, "O nga hibi mulebe yange!"

³¹ Ni gahena ohumusiiha, ng'aloma abasaani ati, "Nifanga musiihanga njalala n'omuutu wa Hatonda oyo. Munjambanga omulambo gwange mwaguta mu lubafu lulwe.

³² Obuhwenda wa MUSENGWA obu galoma hu hituuti ehy'ohungeeraho enjongo mu Bbeseeri nomu masabo agomu hibuga by'e Samaliya, mu butuufu bija hwolerera."

³³ Wayire ebyo byali biityo, Yerobbowaamu geyongera ohuhola ebibi era gatobola abaatu ohuba abasengi. Hiisi owendanga ohuba omusengi, gamufuulanga musengi womu masabo.

³⁴ Ehyo nj'ehibi ehyanjweramo olulyo lwa Yerobbowaamu ohusihiiha banjweraano erala hu hyalo.

14

Obunaabbi wa Ahiya eyiri Yerobbowaamu

¹ Mu hiseera ehyo, Abbiya omusaani wa Yerobbowaamu galwala.

² Nga Yerobbowaamu aloma omuhasi wuwe ati, "Weholaholanie njajume ahufaanina ati ndiwe muha Yerobbowaamu, otiine e Siilo ewa naabbi Ahiya owandoma ati nja hufuuha habaha wa Yisirayiri.

³ Munjirire ebirabo bino: emigaati ehumi ni keeki n'omudugere. Aja huhulomera ebija hwola hu mwana."

⁴ Ng'omuhasi wa Yerobbowaamu ahola ng'olu wamwe gamuloma, ng'atiina e Siilo ewa Ahiya.

Mu hiseera ehyo, Ahiya gaali saabona olw'obusahulu.

⁵ Aye MUSENGWA gaali amulomeeye ati, "Omuhasi wa Yerobbowaamu ali huuja ohuhubuusa ebinjamba hu musaani olwohuba mulwaye. Oja humugobolamo hino ni nehira. Aja hwefuula ohuba omuutu oyu atali."

⁶ Ahiya ni ganjulira epindo na mulyango, ng'aloma ati, "Yingira, manyire ti ndiwe muha Yerobbowaamu. Lwahiina wefuula ohuba muutu oyu otali? Ndi n'amanjuliro amabi.

⁷ Yagama olome Yerobbowaamu oti MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, 'Nahutobola mu baatu bosibosi nahufuula habaha w'abaatu bange Abayisirayiri.

⁸ Namaamula hu b'olulyo lwa Dawudi owahabaha nabuhunja aye soobe hy'omuñeeresa wange Dawudi, owanjambanga ebiragiyo byange era genjeerayo erala eyi ndi n'omwoyo mulala gaholanga ebirani mu moni jange.

⁹ Aye ewe oholire ebibi ohuhiraho abo abahweheerera ohubaano. Webboteeeye abahatonda abandii ohunja mu byoma, wandeetera ohunyiga olw'ohukubba omugongo.

¹⁰ " 'Olv'ehyo, nja huleeta endibo hu lulyo lwa Yerobbowaamu. Nja husihiirisa hiisi musinde mu lulyo lwa Yerobbowaamu mu Yisirayiri, haabe mwidu oba bbe. Nja hwohya amago ga Yerobbowaamu hy'olu muutu goohya amahisyee, gosigosi ganwanjo.

¹¹ Embwa jija hulya abaatu ba Yerobbowaamu abalifiira mu hibuga, esega jirye abo abalifiira mu byalo. Hiriba hiityo olwohuba Musengwa nj'ahiomire.'

¹² "Ne ewe yagamayo engo. Onaabe waholanga mu hibuga oti, ng'omwana afa.

¹³ Abaatu bosibosi mu Yisirayiri baja humulira ko bamusihe. Era oyo yejene mu lulyo lwa Yerobbowaamu nj'aja husuna ekabi oy'ohumusiiha olwohuba nj'oyu MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aweenemo ahalanji.

¹⁴ "MUSENGWA aja husuna habaha aja hunjuga Yisirayiri era ashiirise amago ga Yerobbowaamu. Era ehyo hisobola ohubaano n'olwa leero luno.

¹⁵ Era MUSENGWA aja huboneresha Yisirayiri, hija huba hy'amaaji ng'olu gatengesya olugada. Aja husiikula Yisirayiri ohunja mwiroba erani eri gaana abasehulu baawe, ahene abasalaanie engereha w'olwabi Yufuleeti olwohuba ni bebbotera Asera ohuba hatonda waawe, basungunasa MUSENGWA.

¹⁶ Era aja huhubba Abayisirayiri omugongo olw'ebibi bya Yerobbowaamu era aleeteeye Abayisirayiri ohubihola."

¹⁷ Ng'ano omuhasi wa Yerobbowaamu genyoha gagama mu hibuga Tiruza. Gaali gahoolanga na mulyango gw'enyumba ati bbepa, ng'omwana afa.

¹⁸ Bamusiha era abaatu bosibosi mu Yisirayiri bamulira ng'olu MUSENGWA gaali n'alomire mu muneerese wuwe naabii Ahiya.

¹⁹ Ebiitu ebindi mu bunjuga wa Yerobbowaamu, etalo eji gasoola n'engeri eyi ganjigamo, babinandiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

²⁰ Ganjuga emyaha abiri n'ebiri ng'afa, alonda hu basehulu babe. Nga musaani wuwe Nadabbu agobola mu magulu gage nga habaha.

Rehobbowaamu habaha wa Yuda

²¹ Rehobbowaamu omusaani wa Sulemaani gaali habaha wa Yuda. Gafuuha habaha n'ali n'emyaha ane namulala era ganjuga emyaha ehumi namusanvu ni gehala mu Yerusalemu ehibuga ehi MUSENGWA gatobola mu Yisirayiri ohumujumirihisyangamo. Nyina gaali nje Naama, omuhaana Mwamooni.

²² Abaatu bomu Yuda bonoona mu moni ja MUSENGWA era bamuleetera ohulunga olwohuba bahola ebibi n'ohuhiraho ebi abasehulu baawe bahola.

²³ Betongolera amasabo, babaaja n'esiiri ej'amabaale aj'ohusengerangaho ko n'ehibbote hy'Asera babihomeha mu hiisi hifo eh'olugingi nanjaasi wa hiisi musaala.

²⁴ Era mu masabo gomu Yisirayiri mwalimo abasinde abamalaaya abanjenyuha n'abasinde bahyawe. Abaatu bosibosi banjera mu huhola ebiitu eby'embihho ebi mawanga aga MUSENGWA gabbinga ohunjerano Abayisirayiri, gaholanga.

²⁵ Mu mwaha ogwohutaanu ogw'obunjuga wa habaha Rehobbowaamu, Sisaki habaha w'e Misiri gawaagala Yerusalemu.

²⁶ Ganyaga eby'obunjuga ebyomu nyumba ya MUSENGWA n'ebiyomu lubiri. Ganjira hiisi hiitu nga pomuli n'engabo ej'ezaabbu josijosi eji Habaha Sulemaani gaabota.

²⁷ Olw'ehyo, habaha Rehobbowaamu gabbotesa engabo ejindi ohunja mu hihomo ohugobosano jira eji banyaga. Ng'anjamba engabo ejo ajina abaduumisi babahuumi, abahuumanga omulyango ogwohu lubiri bajeyeedese.

²⁸ Era hiisi olu habaha gatiinanga mu nyumba ya MUSENGWA, abahuumi banjambanga engabo ejo batiina ni naye. Era oluvanyuma nga bajagamya mu hifo aja bajihuumi-ranga.

²⁹ Ebiitu ebindi byosibyosi eby'omubunjuga wa Rehobbowaamu ni neebyo ebi gahola, babinandiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yuda.

³⁰ Naalingano etalo eja hiisi hiseera ngati wa Rehobbowaamu ni Yerobbowaamu.

³¹ Nga Rehobbowaamu afa bamusiha mu mbafu j'abasehulu babe mu ehibuga hya Dawudi. Nyina gaali nje Naama, omuhaana Mwamooni. Ng'omusaani oyu balanganga baati Abbiyamu amugobola mu magulu nga habaha.

15

Abbiyamu habaha wa Yuda

¹ Mu mwaha ogw'ehumi namunaana ogw'obunugi wa habaha Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati, Abbiyamu gafuuha habaha wa Yuda.

² Abbiyamu ganuga emyaha edatu ni gehaaye e Yerusalemu. Nyina gaali nje Maaka omuhaana w'Abbiyalomu.

³ Abbiyamu gahola ebibi hya semwana era sigagondera MUSENGWA Hatonda wuwe ng'olu sehuluwe Dawudi gaholanga.

⁴ Aye wayire ebyo byali biityo, olwa Dawudi sehuluwe, MUSENGWA Hatonda wuwe gamuna omwana gamugobola mu magulu nga habaha ahuume Yerusalemu.

⁵ Hiri hiityo olwohuba Dawudi gaholanga ebirani mu moni ja MUSENGWA era enuma hiragiro ehi atanamba mu bulamu wuwe wosiwosi, ohutusaho esobi eyi gahola hu Wuriya Omuhiiti.

⁶ Olutalo olwatandiiha ngati wa Rehobbowaamu ni Yerobbowaamu, lweyongera nomu bunugi wa Abbiyamu.

⁷ Ebiitu ebindi byosibyosi eby'obunugi wa Abbiyamu ni neebyo ebi gahola, babinjandiiha mu hitabo hy'ebyaaya by'abahabaha ba Yuda. Njaalino ohujirinana ngati wa Abbiyamu ni Yerobbowaamu.

⁸ Nga habaha Abbiyamu anjumulala bamusiha njalala n'abasehulu babe mu hibuga hya Dawudi. Ng'omusaani oyu balanga baati Asa amugobola mu magulu nga habaha.

Asa habaha wa Yuda

⁹ Mu mwaha ogw'amahumi abiri ogw'obunugi wa Yerobbowaamu habaha wa Yisirayiri, Asa gafuuha habaha wa Yuda.

¹⁰ Ganuga emyaha ane namulala ni gehaaye mu Yerusalemu. Nguhawe gaali nje Maaka omuhaana wa Abbiyalomu.

¹¹ Asa gaholanga ebirani mu moni ja MUSENGWA ng'olu sehuluwe Dawudi gaholanga.

¹² Gabbinga abasinde abamalaaya abanjenyuhanga n'abasinde bahyawe ohujwa mu hyalo era gatusano ebibbote byosibyosi ebi basehulu babe baali ni babbotire.

¹³ Gatusa Maaka nguhawe hu waami olwohuba gaali atayeejo ehisindi hy'Asera hatonda waawe ehiitu ehyali ehy'emiho. Asa gahitematema gahibbwagabbwaga ng'ahena ahyohyera mu hiho hy'e Kedulooni.

¹⁴ Wayire habaha Asa sigatusano masabo aye ganjeerayo erala obulamu wuwe wosiwosi eyiri MUSENGWA.

¹⁵ Ganjamba ezaabba n'efeeza ko n'ebiiitu ebindi ebi mwene ni semwana baali ni banjogire, gabita mu nyumba ya MUSENGWA.

¹⁶ Njaalino etalo ngati wa Asa habaha wa Yuda ni Bbaasa habaha wa Yisirayiri ebiseera byosibyosi eby'obunugi waawe.

¹⁷ Lulala, Bbaasa habaha wa Yisirayiri gawaagala Yuda. Ng'asitirira hu hibuga Raama ohutenda muutu yesiyesi ohwingira oba ohutula mu twale lya Asa habaha wa Yuda.

¹⁸ Ng'ano Asa atusa efeeza n'enzaabba ebyali ni bisigaaye mu Yekaalu nomu lubiri lulwe, ng'abiya abahungu babe babinjirira Bbeni Hadadi habaha w'Alaamu owaali n'anugira e Damasiko. Bbeni Hadadi oyo gaali musaani wa Tabburimooni omusaani wa Heziyooni. Gamutumira obuhwenda n'amuloma ati,

¹⁹ "Huhole endagaano ngati wuwo ni neese ng'olu abalaata beefe bahola. Kunaaye efeeza n'enzaabba ng'ehirabo. Njaahani bbwaga endagaano eyiri ngati wuwo ni Bbaasa habaha wa Yisirayiri era omulome gapwere mu gwanga lyange."

²⁰ Ng'ano Bbeni Hadadi afugiirira ohusunga hwa habaha Asa. Ng'anjindiiha abadumisi n'ene ohuwaagala ebibuga bya Yisirayiri era nga banamba ehibuga hy'e Yiyooni n'ehye Daani n'ehye Abbiri Bbeni Maaka n'ehye Kineroosi hyosihyosi n'omeeda hu Nafutaali.

²¹ Ehyo ni hyagwa Bbaasa mu hutwi, galehulira ohusitirira hu Raama nga gagamayo e Tiruza.

²² Ng'ano habaha Asa alagira abasinde bosibosi ohujwa mu Yuda anajuma huleha wayire mulala batiine babbeede amabaale n'embaawo eji Bbaasa gaali n'atambisa ohutongola Raama nga babitambisa ohutongola Geebba mu Bbenjamini ni Mizupa.

²³ Ebiitu ebindi byosibyosi ebi Asa gahola n'ali mu bunugi n'ebibuga ebi gatongola, babinandiiha mu byafaayo by'abahabaha ba Yuda. Aye mu myaha jije ej'obuhulu galwala amagulu.

²⁴ Ng'ango Asa anjumulula bamusiha mu mbafu j'abasehulu babe mu hibuga hya semwana Dawudi. Omusaani Yokosofaati nj'owamugobola mu magulu nga habaha.

Nadabbu habaha wa Yisirayiri

²⁵ Asa gaali gahanjuga Yuda emyaha ebiri, nga Nadabbu omusaani wa habaha Yerobbowaamu afuuha habaha wa Yisirayiri era ganjuga emyaha ebiri.

²⁶ Gahola ebibi mu moni ja MUSENGWA, ganjamba esambo ja semwana embi era galeetera Yisirayiri ohubbenga.

²⁷ Bbaasa omusaani wa Ahiya owomu lulyo lwa Yisikaali gayiia amagesi ag'ohwita Nadabbu era gamwitira e Gibbesooni mu hibuga hy'Abafirisuuti ehi Nadabbu n'Abayisirayiri bosibosi baali ni beswanigirihiise ni bayeekera.

²⁸ Mu mwaha ogwohudatu Asa n'anjuga Yuda, Bbaasa geeta Nadabbu ng'amugobola mu magulu nga habaha wa Yisirayiri.

²⁹ Ni gatandiha ohunjuga ati bbepa, nga geeta abomu mago ga Yerobbowaamu bosibosi. Sigalehanjo wayire mulala aye gabasihiirisa bosibosi ng'olu MUSENGWA galoma n'abita mu mujeeresa wuwe Ahiya Omusiilo.

³⁰ Ehyo hyali hiityo olwohuba Yerobbowaamu gahola ebibi bingi era galeetera Abayisirayiri boosi ohubbenga hyaleetera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ohuluja.

³¹ Ebiitu ebindi byosibyosi eby'obunugi wa Nadabbu ni neebyo ebi gahola, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

³² Naalino etalo njagati wa Asa habaha wa Yuda ni Bbaasa habaha wa Yisirayiri ebiseera byosibyosi eby'obunugi waawe.

Bbaasa habaha wa Yisirayiri

³³ Mu mwaha ogwohudatu ogw'obunugi wa Asa habaha wa Yuda, Bbaasa omusaani wa Ahiya gafuuha habaha wa Yisirayiri yosiyosi era ganjugira e Tiruza emyaha amahumi abiri n'ene.

³⁴ Gahola ebibi mu moni ja MUSENGWA, ganjamba esambo ja Yerobbowaamu, gahola ebibi ebi gaholanga era galeetera Abayisirayiri ohubbenga.

16

¹ Ng'ango MUSENGWA aja naabbi Yeeku omusaani wa Hanani obuhwenda alome Habaha Bbaasa ati,

² "Nahutusa mu fuuhe nahufuula mutangirisi w'abaatu bange Abayisirayiri. Aye wanjamba esambo ja Yerobbowaamu waleetera Abayisirayiri ohubbenga era nabalunjira olw'ebibi byawe.

³ Olw'ehyo, ndi huupi husihiirisa Bbaasa n'olulyo lulwe ng'olu nasihirihisa olulyo lwa Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati.

⁴ Embwa jija hulya abomu mago ga Bbaasa abaja hufiira mu hibuga era esega jija hulya abo abaja hufiira mu byalo."

⁵ Ebiitu ebindi byosibyosi ebyomu bunugi wa Bbaasa ebi gahola n'ebi gasuna, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

⁶ Nga Bbaasa anjumulula bamusiha mu mbafu j'abasehulu babe mu hibuga hy'e Tiruza. Ng'omusaani Ela amugobola mu magulu nga habaha.

⁷ MUSENGWA gatuma naabbi Yeeku omusaani wa Hanani eyiri Bbaasa n'abomu mago gage olw'ebibi ebi gahola mu moni ja MUSENGWA, ehiitu ehyaamuleetera ohuluja era n'ohwebisya hy'amago ga Yerobbowaamu n'olwohusihiirisa amago ga Yerobbowaamu.

Ela habaha wa Yisirayiri

⁸ Mu mwaha ogw'abiri namukaaga ogw'obunugi wa Asa habaha wa Yuda, Ela omusaani wa Bbaasa gafuuha habaha wa Yisirayiri era ganjugira mu Tiruza emyaha ebiri.

⁹ Zimuri omulala hu bahungu babe owaali naduumira ehitundu hy'enje erigendera hu bigaali, ng'asala amagesi ag'ohumwita. Mu hiseera ehyo, Ela gaali e Tiruza nanywa era nameeye mu mago ga Arusa owaali n'ahulira olubiri lw'e Tiruza.

¹⁰ Ng'ango jireeta Zimuri gengira amutema agwa njaaasi afirano. Ehyo hyalino mu mwaha ogw'abiri namusanvu ogw'obunugi wa habaha Asa owa Yuda. Nga Zimuri amugobola mu magulu nga habaha.

¹¹ Zimuri ni gehala hu tebe gatandiha ohunuga, geeta abomu mago ga Bbaasa bosibosi. Era enjuma wayire musinde kadi mulala owasigala, haabe w'oluganda oba meeri ya Bbaasa.

¹² Zimuri gasihiirisa amago ga Bbaasa gosigosi ng'olu MUSENGWA galoma n'abita mu naabbi Yeeku

¹³ olwohuba Bbaasa n'omusaani Ela bahola ebibi baleetera Abayisirayiri ohubbenga hyaleetera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ohuluja olw'ohujumirya ebibbote.

¹⁴ Ebiitu ebindi ebyomu bunugi wa Ela ni neebyo ebi gahola byosibyosi, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

Zimuri habaha wa Yisirayiri

¹⁵ Mu mwaha ogw'abiri namusanvu ogw'obunugi wa Asa habaha wa Yuda, Zimuri gafuaha habaha wa Yisirayiri era ganuga endaalo musanvu ni gehala e Tiruza. Eje lya Yisirayiri lyali lijirinania Gibbesooni ehibuga hy'Abafriisuuti.

¹⁶ Abayisirayiri abaali mu kambi ni banjulira baati Zimuri gaali aliye mu habaha oluhwe gamwita, hu ludaalo olwene olwo balangirira Omuri omuduumis w'eje ohuba habaha wa Yisirayiri.

¹⁷ Ng'ajo Omuri n'Abayisirayiri bosibosi banwa e Gibbesooni batiina beswanigirisa ehibuga Tiruza.

¹⁸ Zimuri ni gabona ni banjambire ehibuga, gatiina gesweka mu lubiri lwa habaha nga alunjwanaho omuliro nga n'omwene anyiramo. Olw'ehyo, gafiramo

¹⁹ olw'ebibi ebi gaali n'aholire mu moni ja MUSENGWA era n'anjambire n'esambo ja Yerobbowaamu, gahola ehibi ehyene ehyo ehi Yerobbowaamu gahola hyaleetera Abayisirayiri ohubbenga.

²⁰ Ebiitu ebindi ebyomu bunugi wa Zimuri era n'ahegugungo aha galeeta, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

Omuri habaha wa Yisirayiri

²¹ Oluvanyuma lwa Zimuri ohufa, Abayisirayiri begabulamo njabiri, abandi bawagira Tibbuni omusaani wa Ginasi, abandi ni benda Omuri ohuba habaha.

²² Abawagira Omuri baali b'amaani ohuhira aba Tibbuni. Olw'ehyo beeta Tibbuni nga Omuri afuaha habaha.

²³ Mu mwaha ogw'adatu namulala ogw'obunugi wa Asa habaha wa Yuda, Omuri gafuaha habaha wa Yisirayiri era ganuga emyaha ehumi n'ebiri, emyaha mukaaga ganuga ni gehaaye e Tiruza.

²⁴ Gagula hu Semeri olusozi lwe Samaliya, gamusasula ebitundu by'efeeza kakaaga, ng'atongolaho ehibuga ahiguliha esiina ati Samaliya olwohuba Semeri nj'owaali omwenelwo mu husooka.

²⁵ Aye Omuri gahola ebibi mu moni ja MUSENGWA gahiraho ni naabo bosibosi abamweheerera ohubaano.

²⁶ Gagendera mu sambo ja Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati era nomu hibi hihye, ehi galeetera Abayisirayiri ohuhola, baleetera MUSENGWA, Hatonda wa Yisirayiri ohuluja olw'ohujumirya ebinambulamo.

²⁷ Ebiitu ebindi ebyomu bunugi wa Omuri ebi gahola n'ebi gasuna, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

²⁸ Nga Omuri anjumula bamusiha mu mbafu j'abasehulu babe e Samaliya. Ng'omusaani Ahabbu amugobola mu magulu nga habaha.

Ahabbu habaha wa Yisirayiri

²⁹ Mu mwaha ogw'adatu namunaana ogw'obunugi wa Asa habaha wa Yuda, Ahabbu omusaani wa Omuri gafuaha habaha wa Yisirayiri ng'anjugira mu Samaliya emyaha abiri n'ebiri.

³⁰ Ahabbu omusaani wa Omuri gahola ebibi bingi bugali mu moni ja MUSENGWA ohuhiraho abo abamweheerera ohubaano.

³¹ Sihyamuhena ohuhola ebibi hya Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati aye gatiina mu moni ganjira Yezebbeeli omuhaana wa habaha Esibbaali habaha w'e Sidoni ng'omuhasi wuwe era ng'atandiha n'ohujumiryanga Bbaali.

³² Gatongolera Bbaali eyekaalu e Samaliya ng'ahena amuteramo n'ehituuti ehy'ohunjeeraho enjongo.

³³ Ahabbu gahola esiro y'Asera era gahola ebibi bingi ohuhiraho abahabaha Bayisirayiri abandi bosibosi abamweheerera, ehiitu ehyleetera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ohuluja.

³⁴ Ehiseera ehi Ahabbu ganjugiramo, Hiyeeli ow'e Bbeseeri gadabirisa ehibuga Yeriko. Era ni gaali n'atongola omusingi gw'ehibuga ehyo, omusaani wuwe omudaayi Abbiraamu gafa. Nindi ni gaali n'atamo enjigi, Segubbu naakoma wuwe nga yeesi afa, nga ehi MUSENGWA galoma n'abita mu Yoswa omusaani wa Nuuni, nga hyolerera.

17

Nahinywamalwa anjirira Eliya emere

¹ Mu hiseera ehyo, Eliya Omutisuubbi ohujwa mu twale ly'e Giliyaadi, galoma habaha Ahabbu ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri oyu njumirya ali nj'omwene bulamu, sinaja huba fula ohutonya wayire olume mu myaha jino ohwola olu ndiroma ti yibenjo."

² Ng'ano MUSENGWA aloma Eliya ati,

³ 'Nwa n'ano otiine ebuwalyuba wehwehe ohuupi n'omwombe Kerisi oguli ebuwalyuba w'olwabi Yoludaani.

⁴ Mu mwombe ogwo nj'omwonatusenga amaaji ag'ohunywa era ndagiye nahinywamalwa ohuhuleeteranga eyo emere."

⁵ Ng'ano Eliya aholo ng'olu MUSENGWA gamulagira. Gatiina gamenya huupi n'omwombe Kerisi.

⁶ Nga nahinywamalwa amunjiriranga emere n'enyama mu mugamba n'egulo era ganywanga amaaji ohujwa mu mwombe ogwo.

⁷ Ehiseera ni hyabitanjo, ng'omwombe gwomeera olw'efula ohugota.

Eliya amenya e Zerefaasi ewa namwandu

⁸ Ng'ano MUSENGWA aloma Eliya ati,

⁹ "Yinyoheramo otiine mu hibuga Zarefaasi ehireene ehibuga hy'e Sidoni obe eyo. Ndagiye namwandu ohuhunganga emere."

¹⁰ Nga Eliya genyoha atiina e Zarefaasi. Ni goola nja mulyango ogw'ehibuga, namwandu gaali ano n'ateenya ekwi. Nga Eliya amulanga amuloma ati, "Kusunga wundeetereho amaaji ag'ohunywa."

¹¹ Namwandu oyo ni gaali n'atiina ohumuleetera amaaji, nga Eliya amunanjirisa omunwa amuloma ati, "Ndetero n'ahohulya."

¹² Nga namwandu amuloma ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo ali nj'omwene bulamu, pumaaho yahulya ohutusaho ehideja hy'obusyanu mu ndubi, n'otufuta tudidiri mu cupa. Ndi huteenya obuhwi pire engo, piye ehi ese n'omusaani wange hunaalye, huhene hulindirire ohufa."

¹³ Nga Eliya amuloma ati, "Otatya, tiina ohole ng'olu olomire. Aye sooka wupiiyireno ahamere ko ohene oniyenje eyiyo n'omwana wuwo,

¹⁴ olwohuba MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri aloma ati, 'Endubi y'obusyanu siyija hujwamo busyanu era n'ecuupa ey'amafuta siyija hwomeera ohwola hu ludaalo olu MUSENGWA alitonyesa efula hu hyalo.' "

¹⁵ Ng'ano atiina aholo ng'olu Eliya gamuloma era nga niye n'abomu mago gage baba n'emere ohuhena ehiseera ehireenje.

¹⁶ Endubi siyanjwamo busyanu n'ecuupa ey'amafuta siyomeera ohwoheresa ehi MUSENGWA galoma n'abita mu Eliya.

¹⁷ Ehiseera ni hyabitanjo, ng'omusaani wa namwandu alwala aba muyi. Ng'obulwaye wumunyiikirira ehyanjwamo ng'afa.

¹⁸ Ng'omuhasi aloma Eliya ati, "Omuutu wa Hatonda ewe, nahuhola hi? Waaja n'ano hukebulisa bibi byange n'ohwita omwana wange?"

¹⁹ Nga Eliya amuloma ati, "Leeta eno omwana oyo." Ng'amumutusaaho, amudunda amunjira mu hisenge ehyomu kalina omuganjenyuhanga, ng'amuta hu hitanda hihiye.

²⁰ Nga geriririra MUSENGWA ati, "O MUSENGWA Hatonda wange, lwahiina namwandu ono owukuumire omuholire otyo, weeta omwana wuwe?"

²¹ Nga geyala hu mulambo gw'omwana oyo emirindi edatu, nga geriririra MUSENGWA ati, "O MUSENGWA Hatonda wange, leha omwana ono alamuhe."

²² Nga MUSENGWA anjirira ohwerira hwa Eliya, ng'omwana alamuha.

²³ Ng'ano Eliya anjamba omwana amuginga amutusa mu hisenge namugulu mu kalina, ng'amuja nyina amuloma ati, "Bona, omwana wuwo alamuhire."

²⁴ Ng'ano omuhasi oyo aloma Eliya ati, "N'aaani manyire ti oli muutu wa Hatonda era ti ehi oloma, MUSENGWA aba ahulomeyeemo."

18

Eliya ni Obbadiya

¹ Ehiseera ehirenji ni hyabitano mu mwaha ogwohudatu ogw'endobooli, MUSENGWA galoma Eliya ati, "Tiina webonese eyiri Ahabbu, nja hutonyesa efula hu hyalo."

² Ng'ango Eliya atiina ewa Ahabbu.

Mu hiseera ehyo, enjala yaali nyingi mu Samaliya.

³ Era Ahabbu gaali atumihise Obbadiya owaali n'alabirira olubiri lulwe. Obbadiya oyo gaali aña MUSENGWA enono bugali.

⁴ Mu hiseera ehi Zezebbeeli geetiramo abanaabbi ba MUSENGWA, Obbadiya ganjamba abanaabbi cikumi gabahweha mu pungulu ebiri, ataanu ataanu mu hiisi pungulu era gabanjanga emere n'amaaji.

⁵ Ahabbu galoma Obbadiya ati, "Hutiine ni huheja nja hiisi sobere n'enjabi n'ebiiho. Somanya hwahagaanayo enyaasi n'amaaji ohunja embalaasi ni nasugirya, hyahatuyeeda ohutafira solo jeefe."

⁶ Nga bafugirisanja eyi hiisi muutu anatiine, Ahabbu gatiina hu luuyi luno nga Obbadiya atiina hu luuyi olundi.

⁷ Obbadiya ni gaali n'atiina, gagaana Eliya. Nga Obbadiya amufaania, ahubba amafuha amubuusa ati, "Hituufu ndiwe musengwa yange Eliya?"

⁸ Nga Eliya amugobolamo ati, "Ndiise. Tiina olomere musengwawo oti, 'Eliya ali n'ano.'"

⁹ Nga Obbadiya amubuusa ati, "Saaye musango hi ohupaayo mu mihono j'Ahabbu ohunjita?"

¹⁰ Ng'olu MUSENGWA Hatonda wuwo ali nj'omwene bulamu, nanjuma gwanga oba wahabaha eyi musengwa yange ahiiri hujindiha muutu ohuhwendula. Era hiisi olu gwanga oba owahabaha buloma ti onjumaayo, ng'abalayisa ohuhahasa ati sibahubonangaho.

¹¹ Aye esaawa yino wundoma ohutiina eyiri musengwa yange mulomere ti, 'Eliya ali n'ano.'

¹² Aye singa mbanahanjwa n'ano, ng'Omwoyo wa MUSENGWA ahunjira aña tamanyire, kola tye? Singa Ahabbu sawagaanano, aja hunjita. Hewulira oti perehiise MUSENGWA ohunja mu bujere wange.

¹³ Sibahulomerangaho ehi nahola Zezebbeeli ni gaali ni geeta abanaabbi ba MUSENGWA? Nahweha abanaabbi ba MUSENGWA cikumi mu pungulu ebiri, amahumi ataanu mu hiisi pungulu era nabanjanga emere n'amaaji.

¹⁴ Lwahiina wundoma tiine ndomere musengwa yange ti oli n'ano!" Aja hunjita!

¹⁵ Nga Eliya aloma ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA Omwene Manje ali nj'omwene bulamu era oyu peeresa, nja hwebonesa eyiri Ahabbu olwa leero luno."

Eliya n'abaatu hu lusozi Karumeeli

¹⁶ Ng'ango Obbadiya atiina alomera Ahabbu era nga Ahabbu atiina ohubona Eliya.

¹⁷ Ni gabona Eliya, ng'amubuusa ati, "Ndiwe oyo agira Abayisirayiri ni bali mu bigosi?"

¹⁸ Nga Eliya amugobolamo ati, "Sindiise aleteeye Yisirayiri ebigosi aye ndiwe n'abolulyo lwa lataawo olwohuba mwanjwa hu biragiro bya MUSENGWA, mumujirya Bbaali.

¹⁹ Nahanani tumisa abaatu bosibosi mu Yisirayiri banjagaane hu lusozi Karumeeli. Wuuje n'abanaabbi ba Bbaali ebihumi ebine n'ataanu n'abanaabbi ba Asera ebihumi ebine, abalya hu hiinjulo hirala ni Zezebbeeli."

²⁰ Nga Ahabbu atumisa Abayisirayiri bosibosi era ng'anjira n'abanaabbi bahum-baanira hu lusozi Karumeeli.

²¹ Nga Eliya atiina aña baatu baali abaloma ati, "Mulyosanje ohutasalano ehy'ohuhola hu bibiri? Hanye muhimanyire muuti Hatonda nje MUSENGWA, mumujirye, ne munamanya muuti Bbaali nje Hatonda, mumujirye."

Ne abaatu sibamusimula.

²² Ng'ango Eliya abaloma ati, "Ndiise seenene hu banaabbi ba MUSENGWA asigaayeno aye abanaabbi ba Bbaali bali ebihumi bine n'ataanu.

²³ Kale mutunje eburna ebiri, abanaabbi ba Bbaali betobosemo ndala, bayisalesalemo ebifi bayite hu kwi ne batanjamba muliro. Keesi nja hutegeha eyindi njite hu kwi ne sinja hunjamba muliro.

²⁴ Enywe mwegalihire hatonda wenywe, ese nja hwegalihira MUSENGWA. Kale hatonda aja hugobolamo n'omuliro nje Hatonda."

Abaatu bosibosi nga bagobolamo baati, "Ehi olomire hirani."

²⁵ Ng'ango Eliya aloma abanaabbi ba Bbaali ati, "Enywe musooke olwohuba muli bangi, mwetobosemo eburnwa y'enombe muyibaage era mutemetememo. Musunge hatonda wenywe ne mutanjamba muliro."

²⁶ Nga banjira enombe eyi babanja nga bayibaaga.

Nga beriririra Bbaali ohunwa mu mugamba ohwola hu saawa mukaaga ejomu muusi baati, "Bbaali, tugobolemo." Aye nanjuma ehyenyeyena era enjuma owabagobolamo. Nga bahina ni betoloola ehituuti ehy'ohunjeeraho enjongo ehi baali ni babbotire.

²⁷ Mu muusi esaawa mukaaga, nga Eliya atandiha ohubajoberesa ati, "Mulomere namugulu ohusingaho anjo olwohuba mu butuufu hatonda. Oba oli anjo ali n'ebi ayeegaho oba njalino ebi ali huhola oba ali mu lugendo. Ataba n'ali hunjenyuha ni hyetagisa ohumumisima."

²⁸ Nga bahayaanira namugulu ng'olu ekola yaawe yaali, nga besalasala engeso n'epiima ohwola olu amafugi gatiririha.

²⁹ Esaawa mukaaga ejomu muusi jabitanjo era beyongera ohuhina n'ohuhayaanira namugulu ohwola egulo mu saawa ey'ohunjeeramo enjongo. Aye nanjuma ehyafufula oba owabagobolamo era yanjuma owabafaho.

Hatonda asindiha omuliro ohwohya enjongo

³⁰ Ng'ango Eliya aloma abaatu bosibosi ati, "Mwigerere n'ano." Abaatu bosibosi nga beegerera anja gaali. Ng'atongola bunyaaha ehituuti hya MUSENGWA ehyo ehi baali ni babbwagabbwagire.

³¹ Nga Eliya abugula amabaale ehumi nabiri, hiisi baale ni lihihirira ehiha ohunwa mu lulyo lwa Yakobbo oyu MUSENGWA galoma ati "Baja huhulanga baati Yisirayiri."

³² Era nga atambisa amabaale ago ohutongolera MUSENGWA ehituuti ehy'ohumunjeeraho enjongo. Ng'ayaba omuhula omubala ohweswanigirisa ehituuti ni gwolamo esongo oti ebiri ej'amaaji.

³³ Nga ganja ekwi hu hituuti, ng'atematema eburnwa eyo, ng'ata hu kwi. Ng'aloma ati, "Mwijuse esongo ene amaaji, mugajuhe hu njongo nohu kwi."

³⁴ Ng'abaloma ati, "Nindi muhiole omulundi ogwohubiri." Nga bahihola. Nga nindi abaloma ati, "Mugobolemo omulundi ogwohudatu." Era nga bahihola omulundi ogwohudatu.

³⁵ Amaaji gahuluhuta ni ganjera hu hituuti ehyo goola n'ohwijula omuhula.

³⁶ Ehiseera ehy'ohunjeeramo enjongo ehy'egulo ni hyola, nga naabbi Eliya gigerera na hituuti asaba ati, "O MUSENGWA Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yasirayiri, olwa leero luno leha himanyihane ti oli Hatonda mu Yisirayiri era hiiti ndi munjeeresa wuwo era ti ndiwe owundagiye ohuhola ebi kolire bino byosibyosi."

³⁷ O MUSENGWA, ngobolemo, ngobolemo, abaatu bano bahamanya baati ewe MUSENGWA ndiwe Hatonda era ti oli hucusa emyoyo jaawe ohujigobosa eyi oli."

³⁸ Ng'ango MUSENGWA anjindiha omuliro gwohya enjongo n'ekwi n'amabaale n'eroba era nga gwomeesa n'amaaji agaali mu muhula.

³⁹ Abaatu bosibosi ni bahibona, bagwa n'asi mafumaaye nga baloma baati, "MUSENGWA nje Hatonda! MUSENGWA nje Hatonda!"

⁴⁰ Ng'ango Eliya alagira ati, "Munjambe abanaabbi ba Bbaali. Enjume owenjuna wayire mulala!" Nga banjamba, nga Eliya aloma babaserengesya mu meehe g'e Kisoni, babetira eyo.

⁴¹ Nga Eliya aloma Ahabbu ati, "Tiina oye era onywe, ndi hunjira ohunjuuma hw'efula ey'amaani."

⁴² Ng'ango Ahabbu atiina alya era anywa. Aye Eliya niye gatiina ganiina olusozi olu balanga baati Karumeeli, ng'ahotamya omutwe mu magulu gage.

⁴³ Ng'aloma omunjeeresa wuwe ati, "Tiina olengere hu luuyi lw'enyanya." Ng'omunjeeresa oyo atiina ohuhebera ohubona ehi bamulomire, nga gagama amuloma ati, "Nanjuma hiitu hyosihyosi ehi mbwene." Eliya gamugobosayo emirundi musanvu.

⁴⁴ Hu mulundi ogwomusanvu, ng'omunjeeresa oyo aloma ati, "Pwahubona ahali ahali oti hyaba hy'omuutu ni hanjwa mu nyanja."

Nga Eliya aloma omunjeeresa wuwe ati, "Tiina olome Ahabbu oti, 'Yingira mu higaali hiho wagame engo, wihirire n'asi efula n'ehiiri huhunambira n'ano.' "

⁴⁵ Mu haseera ahato, egulu lyamaliya, embenjo yatandiha era efula enyene ey'amaani nga yiya era nga Ahabbu afuga ehigaali, atiina e Yezireeli.

⁴⁶ Nga MUSENGWA anja Eliya amaani agenjawulo, nga geesidiha omusibiro gugwe mu hihunya, aduluma atangirira mu Ahabbu ohwola e Yezireeli.

19

Eliya adulumira hu lusozi Horebbu

¹ Ahabbu galomera omuhasi wuwe Yezebbeeli byosibyosi ebi Eliya gahola era ng'olu geeta abanaabbi ba Bbaali bosibosi.

² Olw'ehyo, Yezebbeeli gatumira Eliya obuhwenda ati, "Abahatonda bamboneresanga n'amaani singa mu mugamba olwejo ehiseera hy'ehino hyola ni kiiri huhwita ng'olu ewe weetire abanaabbi."

³ Obuti wanjamba Eliya gaduluma ohunonia obulamu. Ni goola e Bberuseebba mu Yuda, galeha eyo omuloobera wuwe.

⁴ Cooka niye ng'atiina ahena oludaalo lulala n'agenda mu lulafu. Nga goola mu hinjolu hy'omusaala, nga gehala asaba ati gahali afa. Gasaba ati, "MUSENGWA ebinjolireho bihena! Mala ganjita, leha keesi fuuhe hy'abasehulu bange abaafa!"

⁵ Ni gahena ohuloma atyo, ng'alambaala mu musaala ero limunjira.

Ni gaali nanjenyuhire nga malayika amunjambaho amuloma ati, "Yinyoha olye."

⁶ Ni genyoha ohuhubbahubba emoni ng'abona aja gaali n'ataaye omutwe ni njalino omugaati omuhalabande n'amaaji. Ng'alya era ng'anywa, ng'ahena alambaala nindi.

⁷ Nga Malayika wa MUSENGWA, amunjambaho omulundi ogwuhubiri amuloma ati, "Yinyoha olye olwohuba olugendo olw'osigahiise luleeni bugali."

⁸ Ng'ano Eliya genyoha, alya era ng'anywa. Eby'ohulya ni byamugobosamo amaani, gagenda endaalo amahumi ane omuusi n'owiire, ng'agoola hu olusozi lwa Hatonda olu balanga baati Horebbu.

MUSENGWA abonehera Eliya hu Lusozi Horebbu

⁹ Eliya ni goola hu lusozi Horebbu, gengira mu pungulu, ng'anjenyuha omwo ohwosa olu wahya. Nga MUSENGWA amubonehera amuloma ati, "Eliya, ohola hiina njano?"

¹⁰ Nga Eliya amugobolamo ati, "O MUSENGWA Hatonda Omwene Manje, mbaye kugonderanga mu ngeri yosiyosi. Aye Abayisirayiri babbwagire endagaano eyi wahola ni nabo, babbwagabbwaga ebituuti bibyo ohubanjeera enjongo era beetire abanaabbi babo n'epiima. Ndiise osigaaye era keesi bali hupiima benda bakenejo."

¹¹ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Tula, wemeerere hu lusozi mu moni ja MUSENGWA olwohuba genda hubitajo." Ng'ano omuyaga ogw'amaani gwsaaga olufa mu lusozi era nga gunjigujula agabaale aye MUSENGWA sigaali mu hibuyaga oyo. Hibuyaga ni gabunjera nga njabaano musisi owateetemya ehyalo aye MUSENGWA sigaali mu musisi oyo.

¹² Musisi ni gahoma, ng'omuliro guuja aye MUSENGWA sigaali mu muliro. Omuliro ni gwasima, nga njabaano omuutu n'aloma mu hajanjaasi n'anjenyehwa hunjenyehwa.

¹³ Eliya ni gahanjulira, ng'ahwesa olugoye olu gewiiriranga geewiira mu weeni, ng'atula mu pungulu gemeerera nj mulyango.

Ng'ano anjilira ejanjaasi omuutu n'amubuusa ati, "Eliya, ohola hiina njano?"

¹⁴ Nga Eliya amugobolamo ati, "O MUSENGWA Hatonda Omwene Manje, mbaye kugonderanga mu ngeri yosiyosi. Aye Abayisirayiri babbwagire endagaano eyi wahola ni nabo, babbwagabbwaga ebituuti bibyo ohubanjeera enjongo era beetire abanaabbi babo n'epiima. Ndiise osigaaye era keesi bali hupiima benda bakenejo."

¹⁵ Nga MUSENGWA amuloma ati, "Yagamayo eyi wanjwereeye, otiine mu lulafu lw'e Damasiko. N'onoole eyo, juha hu Hazayeeli amafuta afuuhe habaha w'Alaamu.

¹⁶ Ojuhe nohu Yeeku omusaani wa Nimusi afuuhe habaha wa Yisirayiri era ojuhe nohu Elisa omusaani wa Safati ohunja e Abbiri Mehola afuuhe naabbi ahugobole mu magulu.

¹⁷ Yeeku aja hwita oyo yesiyesi aja hunjunuha epiima ya Hazayeeli era Elisa aja hwita abaja hunjunuha epiima ya Yeeku.

¹⁸ Aye njaha huuuma abaatu kasanvu mu Yisirayiri, bosibosi abagaana ohuhubbira Bbaali amafuha oba ohumujumirya."

Elisa afuuha muloobera wa Eliya

¹⁹ Nga Eliya atiina asanjaana Elisa omusaani wa Safati. Elisa gaali ali hulimisa, emigigi j'esaame ehumi n'ebiri era omwene nj'owaali n'alimisa omugigi ogw'ehumi n'ebiri. Nga Eliya atiina amudanyaho olugoye lulwe.

²⁰ Nga Elisa alehano esaame, adulumira hu Eliya amuloma ati, "Kusunga wundehe tiine seebule bbaabba ni maama ko niije tiine ni neewe." Nga Eliya amuloma ati, "Yagamayo, koni ese kugeene?"

²¹ Nga Elisa gagamayo, ng'anjamba emigigi j'esaame eji gaali n'alimisa ng'ajisala. Ng'anjamba ebijoogi abyanulamo anyiyisa enyama eyo ng'ayigabula abaatu balya. Ng'anjamba engira alonda hu Eliya, afuuha muloobera wuwe.

20

Bbeni Hadadi alumba Samaliya

¹ Nga Habaha Bbeni Hadadi ow'Alaamu ahumbaania enje lirye lyosiryosi. Abahabaha amahumi adatu n'ababiri n'embalaasi n'ebigaali byawe bamujereheraho. Nga batiina balumba Samaliya ehibuga ehya Yisirayiri ehibbala nga bahyeswanigirisa.

² Nga Bbeni Hadadi atuma abahwenda mu hibuga eyiri Ahabbu habaha wa Yisirayiri ohumuloma baati, "Hino nj'ehi Bbeni Hadadi aloma,

³ 'Pe efeeza n'ezaabbu n'abahasi n'abaana babo abasinga obulani.' "

⁴ Ng'ango habaha wa Yisirayiri amugobolamo ati, "Ng'olu habaha musengwa yange oloma, ese n'ebindi ni nabyo byosibyosi, bibyo."

⁵ Nga nindi abahwenda bagobolayo eyiri Ahabbu bamuloma baati Bbeni Hadadi ahuloma ati, "Nahuloma wuupe efeeza n'ezaabbu n'abahasi n'abaana babo.

⁶ Era olwejo hu nyanga oti jiiti, nja hujeeesa abahungu bange baaze olubiri lulwo n'amayumba g'abahungu babo. Baja hubugula hiisi ehi onjira ohuba eh'y'omujendo."

⁷ Nga habaha wa Yisirayiri alanga abatangirisi bosibosi mu gwanga lirye abaloma ati, "Bahyange mwebonere ng'olu omusinde oyo ali hweretera ebigosi, ni gaatumihisa muje abahasi n'abaana bange n'efeeza n'ezaabbu, enjuma ehi nagaaniraho."

⁸ Ng'abatangirisi n'abaatu bosibosi bamugobolamo baati, "Otanjulirisa era otafugiirira ebi ahuloma ohuhola."

⁹ Olw'ehyo ng'agobola mu bahwenda ba Bbeni Hadadi ati, "Mulome habaha musengwa yange muuti, 'Omujeeresa wuwo aja huhola ebi wamulagira oludaayi byosibyosi aye ebyomulundi ogwohubiri guno, bbe.' " Ng'abahwenda banjwano baja balomera Bbeni Hadadi ehi Ahabbu gagobolamo.

¹⁰ Ng'ango Bbeni Hadadi ajandihira Ahabbu obuhwenda obundi ati, "Abahatonda bamboneresanga n'amaani sinda sindeta abaatu bange ohusihirisa ehibuga Samaliya ohwola olu hinahanjweno era nasihibemo wayire ahaatu ahanjira eh'yaba hy'engalo ehi hiisi mulala hu basooli bange anjanga ohuyoola."

¹¹ "Nga habaha wa Yisirayiri abaloma batiine balome Bbeni Hadadi baati, 'Omusirikale omutuufu getenda oluvanyuma lw'ohunangula olutalo sosi n'ahiiri.' "

¹² Obuhwenda owo ni wagwa Bbeni Hadadi mu hutwi niye n'abahabaha ni bali mu weema jaawe ni banywa. Ng'alagira abasooli babe ati, "Mwetegehe ohuwaagala!" Nga betegeha ohuwaagala ehibuga.

Ahabbu anjangu Bbeni Hadadi

¹³ Mu hiseera ehyo nga njabaano naabbi owatiina eyiri Ahabbu habaha wa Yisirayiri, ng'amuloma ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Obona enje ery'amaani eryo lyosiryosi? Olwaleero luno, nja hulinjaayo mu mihono jijo ko wahamanya oti ndiise MUSENGWA.' "

¹⁴ Aye Ahabbu gamubuusa ati, "Nj'abaani abanalirumbe?"

Nga naabbi amugobolamo ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Abavubuka abahuuma abahungu ba disitulikiti.' "

Nga nindi Ahabbu abuusa ati, "Nj'abaani abaja husooka ohuwaagala?"

Nga naabbi amugobolamo ati, "Ndiwe oja husooka."

¹⁵ Nga Habaha Ahabbu atumisa abahuumi b'abahungu ba disitulikiti bibiri adatu nababiri. Ng'ahumbaania Abayisirayiri abasirikale bosibosi kasanvu.

¹⁶ Nga babalumba hu saawa mukaaga ejomu muusi, Bbeni Hadadi n'abahabaha amahumi adatu n'ababiri aba gaali ni nabo, baali mu weema jaawe ni bameera.

¹⁷ Abavubuka abahuuma abahungu ba disitulikiti nj'abeherera ohutiina.

Naahani Bbeni Hadadi gaali anjandihire abambega nga bamuloma baati "Nalino abaatu abali mu huuja ni banjwera e Samaliya."

¹⁸ Ng'abalagira ati, "Oba bajire olw'emiyaya, mubanambe balamu era n'olu baba ni bajiriye husoola, mubanambe balamu."

¹⁹ Abavubuka abahuuma abahungu ba disitulikiti naasi wa baduumisi b'amatwale, beheerera ohutula mu hibuga n'enje ni libalondaho,

²⁰ era nga hiisi muutu geeta oyu gaali n'asoola ni naye. Ehyo hyaleetera Abalaamu ohunyalagatano embiro, Abayisirayiri ni bababbinga. Era Bbeni Hadadi habaha w'Alaamu gadulumira hu mbalaasi n'abasirikale abohu mbalaasi.

²¹ Habaha wa Yisirayiri gabalumba ng'abanyagaho embalaasi n'ebigaali era geeta Abalaamu bangi bugali.

²² Oluvanyuma nga naabbi atiina eyiri habaha wa Yisirayiri, ng'amuloma ati, "Yagamayo oyungule enje liryo era wetegehe bulanji weene olwohuba mu mwesi hyoguno mu mwaha oguoja, habaha w'Alaamu aja huhuwaagala nindi."

Bbeni Hadadi agobolamo ohuwaagala Samaliya

²³ Ng'ango abahungu ba habaha w'Alaamu bamuna amagesi baati, "Abahatonda b'Abayisirayiri, bahatonda bohu sozi, c'ehyagira batunangula hu lula. Ne singa husoola ni nabo anaduleere, mu butuufu huuja hubasinga amaani.

²⁴ Kale hola oti, tusa abahabaha bosibosi mu bifo ebi baduumira, otemo abaduumisi b'amañe.

²⁵ Ehindi oli n'ohutendeha enje eryaga hy'eriwafiirwa hu lula, anjaali embalaasi ogoboseño embalaasi era n'anjaali ehigaali ogoboseño ehigaali, ko husoole n'Abayisirayiri anaduleere. Mu butuufu ehyo hija hutuna ohubanangula." Nga habaha Bbeni Hadadi afugiirira amagesi aga bamuna agatiiniraho.

²⁶ Omwesi omulagaane ni gwola, Bbeni Hadadi gahumbaania abasirikale Abalaamu ng'aniinaniina atiina e Afeki ohusoosa Abayisirayiri.

²⁷ Ahabbu gahumbaania enje lirye gabaña ebyetagisa mu lutalo, nga batiina ohusoosa Abalaamu. Abayisirayiri batiina nga baba mu kambi ebiri ni balengereeye Abalaamu. Abayisirayiri baali hy'obudooli wubiri ow'embusi aye Abalaamu nibo ni bejuleene ohuhenaño ehvalo.

²⁸ Ng'ango omuutu wa Hatonda atiina aloma Ahabbu habaha wa Yisirayiri ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Olwohuba Abalaamu bajeega baati MUSENGWA, hatonda wohu sozi, sosi hatonda w'ebiiho, nja hunayo enje eryejuleene eryo mu mihono jijo, otegeere oti ndiise MUSENGWA.' "

²⁹ Abalaamu n'Abayisirayiri bahena endaalo musanvu ni bali mu kambi jaawe ejaali ni jirengereene. Nga hulwomusanvu batandiha ohusoola. Abayisirayiri beeta Abalaamu emitwalo ehumi abohu magulu.

³⁰ Abanona nga beyiba batiina mu hibuga Afeki eyi hiteepe ehigadirira ehibuga hyagwira hu mitwalo ebiri n'akasanvu abaali ni basigaaye. Bbeni Hadadi geyiba gaduluma gatiina mu hibuga, gehweha eyo mu hisenge.

³¹ Ng'abahungu babe bamuloma baati, "Hunulira huuti abahabaha ba Yisirayiri bali n'ehisa. Husunga hutuine eyiri habaha wa Yisirayiri ni hwambaaye ebigwali mu bihunya n'emigoye mu mamiro ohulaga enaku yeefe, somanya gahahulehano mulamu."

³² Nga bebona ebigwali mu bihunya n'emigoye mu mamiro. Nga batiina eyiri habaha wa Yisirayiri bamuloma baati, "Omuneeresesa wuwo Bbeni Hadadi aloma ati, 'Kwegayirira, ndehe otanjita.' "

Nga Ahabbu ababuusa ati, "Ahiirino mulamu? Enuma wubi, oyo muganda yange."

³³ Abasinde abo nga banjira engaluhamo ya habaha wa Yisirayiri ohuba ahabonero ahalanji era nga bangunjirisa ohugobolamo baati, "Mu butuufu Bbeni Hadadi mugandawo."

Nga Ahabbu abaloma ati, "Mutiine mumuleete." Bbeni Hadadi ni ganwayo, nga Ahabbu amunambaho aniina mu higaali hihye.

³⁴ Ng'ango Bbeni Hadadi amuloma ati, "Nja huhugaluhisa ebibuga ebi bbaabba gaali n'atuhise hu lataawo era n'oba ni wenda osobola ohwigulanjo amaduuka e Damasiko ng'olu bbaabba gahola mu Samaliya."

Nga Ahabbu aloma ati, "Nja huhuleeha ni neema hu weeyamo wuwo owo." Ng'ahola endagaano ni naye, amuleha atiina.

Naabbi asalira Ahabbu omusango

³⁵ Ng'ango MUSENGWA alagira mulala hu banaabbi alome owahye ati, "Kusunga wusimite ehisoosa hihyo." Cooka owahye ng'agaana.

³⁶ Nga naabbi amuloma ati, "Ng'olu ojemeeye MUSENGWA, onaabe wahanjwa nana ng'epologoma ehwita." Era naabbi oyo gaali gahanjanganjo ati ng'epologoma emwita.

³⁷ Nga nindi naabbi gagaana omuutu owundi, amuloma ati, "Kusunga wusimite ehisoosa hihyo." Ng'amusiita amukoosa.

³⁸ Ng'ango naabbi oyo gewahirira hu mutwe batamufaanina, atiina geema hu luguudo ahuumirira habaha.

³⁹ Habaha gaali abita, nga naabbi amulanga aloma ati, "Ese omuneeresesa wuwo naali mu lutalo, nga nabaanjo owajire eyi ndi n'omusibe oyu banjambire, nga gandoma ati

'Huuma omuutu ono. Singa ahugotaho, ndiwe oja huguhena mu hifo hihye oba oja huliya efeeza enjera etalata* enamba.'

⁴⁰ Ni naali hu mirimo ejindi, omusibe oyo nga ganjeyibaho."

Nga habaha wa Yisirayiri amuloma ati, "Ehibonereso ehyo hihusaana era lija."

⁴¹ Ng'ango naabbi gewihula mangumangu. Nga habaha wa Yisirayiri amufaania ati gaali mulala hu banaabbi.

⁴² Nga naabbi oyo aloma habaha ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Ng'olu walehuuye omuutu oyu naali ni nendire ti afe, oja hufa mu hifo hihye era n'abaatu babo baja hufa mu hifo hy'ababe.' "

⁴³ Nga habaha wa Yisirayiri gagama ewuwe e Samaliya n'abombonaaye era nalunjire.

21

Endimiro ya Nabbosi

¹ Naaliyo omusinde ohunwa e Yezireeli oyu balanganga baati Nabbosi. Nabbosi gaali n'endimiro y'emizabbibbu ohulirana olubiri lwa habaha Ahabbu e Samaliya.

² Nga Ahabbu aloma Nabbosi ati, "Leha pire endimiro yiyo ey'emizabbibbu njihomemo eryani olwohuba erireene olubiri lwange. Nja huhuswanisamo endimiro ey'emizabbibbu ehira yino obulani oba onaba ni wenda nja huhugulaho hu bbeeyi endani."

³ Aye Nabbosi gamugobolamo ati, "Sipanga huhuṅa ndimiro eyi nasikira ohunwa hu basehulu bange."

⁴ Nga Ahabbu gagamayo ewuwe n'abombonaaye era nalunjire olw'ehi Nabbosi ow'e Yezireeli gamugobolamo ati, "Sipanga huhuṅa endimiro eyi nasikira ohunwa hu basehulu bange." Ni goola engo, gatiina mombo galambaala hu buliri era gagaana n'ohuhomba hu hyomutamu.

⁵ Ng'omuhasi wuwe Yezebbeeli gengira mu hisenge amubuusa ati, "Hiina ehuhunakunajahiise olwaga anjo woola n'ohutalya emere?"

⁶ Nga Ahabbu amugobolamo ati, "Nendire ohugula endimiro ya Nabbosi ow'e Yezireeli oba ohumuswanisamo aye ageene galoma ati, 'Sipanga huhuṅa ndimiro yange.' "

⁷ Nga omuhasi wuwe Yezebbeeli amuloma ati, "Sindiwe habaha wa Yisirayiri? Kale ṅwa mu buliri, olye. Ewe ba mugumu ese nja huhuṅa endimiro y'emizabbibbu eya Nabbosi Omuyezireeli."

⁸ Ng'ango Yezebbeeli anandiiha ebbaluṅa mu siina lya Ahabbu era ng'ataaho ahabonero hahe, ajijeereses abatangirisi n'abahungu bomu hibuga hy'e Yezireeli omu Nabbosi amenya.

⁹ Mu bbaluṅa omwo ganandiiha ati, "Mulangirire oludaalo olw'ohusiiba mulange abaatu bahumbaane, mwihase Nabbosi mu hifo ehyomu moni.

¹⁰ Mutegehe abajulizi ab'obudulingi babiri beehale ni bamulengereeye bamulumirise baati gafodogola Hatonda ni habaha. Oluvanyuma mumutuse ebulafu w'ehibuga mumuhubbe amabaale afe."

¹¹ Ng'ango abatangirisi n'abahungu abaali ni bamenya mu hibuga ni Nabbosi bahola ng'olu Yezebbeeli gaali n'abalagiiye mu bbaluṅa.

¹² Nga balangirira oludaalo olw'ohusiiba era nga behasa Nabbosi mu hifo ehyomu moni.

¹³ Ng'abajulizi ab'obudulingi beehala ni bamulengereeye nga bamutaho emisango ni bamulumirisa baati, "Nabbosi gafodogola Hatonda ni habaha." Olw'ehyo, nga bamunamba bamunira ebulafu w'ehibuga bamuhubba amabaale afa.

¹⁴ Ng'abatangirisi b'e Yezireeli banjindhira Yezebbeeli obuhwenda ni baloma baati, "Bahubbire Nabbosi amabaale, gafa."

¹⁵ Yezebbeeli ni ganjulira ati bahubbire Nabbosi amabaale gafa ng'aloma Ahabbu ati, "Yinyoheramo otiine, onjire endimiro ey'emizabbibbu eya Nabbosi Omuyezireeli eyi gaali n'ageene ohuhugusa olwohuba ṅaahani mufu!"

¹⁶ Ahabbu ni ganjulira ti Nabbosi afuuye, genyoheramo gatiina ohwenjirira endimiro ya Nabbosi ey'emizabbibbu.

¹⁷ Nga MUSENGWA aloma Eliya Omutisuubbi ati,

¹⁸ "Serengeta otiine wagaane Ahabbu habaha wa Yisirayiri anugira e Samaliya. Esaawa yino ali mu ndimiro ya Nabbosi genda ohuyinjira ebe yiye.

¹⁹ Omulome oti, 'MUSENGWA aloma ati oluvanyuma lw'ohwita omuutu, oli hunjira n'ebiiu bibye?' Mulome oti MUSENGWA aloma ati, 'Mu hifo ehi mbwa jihombeeyemo amafugi ga Nabbosi, weesi jija huhomberamo agago.' "

* 20:39 20:39 Ng'ekilo adatu n'ene.

²⁰ Ahabbu ni gabona Eliya gamuloma ati, "Ewe mulabe wange, wunjaganirihise?"

Nga Eliya amugobolamo ati, "Kwaganirihise olwohuba wenjayeeyo ohuhola ebibi mu moni ja MUSENGWA.

²¹ MUSENGWA aloma ati, 'Nja huhuletaho endibo. Nja husihiirisa olulyo lwlwo era nja husala hu Ahabbu hiisi musinde, haabe mwidu oba atali mwidu.

²² Amago gago gaja huba hya ga Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati era hya ga Bbaasa omusaani wa Ahiya olwohuba wundeteeye ohuluṅa era waleetera Yisirayiri ohubbenga.'

²³ "Era hu Yezebbeeli, MUSENGWA aloma ati, 'Embwa jija huliira omubiri gugwe mu hibuga Yezireeli.'

²⁴ "Embwa jija hulya abaatu ba Ahabbu abaja hufiira mu hibuga. Era esega jija hulya abo abaja hufiira mu byalo."

²⁵ Nanjuma muutu yesiyesi owenjerayo erala ohuhola ebibi mu moni ja MUSENGWA hya Ahabbu, omuhasi wuwe Yezebbeeli n'amusendasenda.

²⁶ Geebisya mu ngeri embi bugali, gajumirya ebibbote by'Abamooli, aba MUSENGWA gabbinga mu hyalo ehi Bayisirayiri baanira.

Ahabbu genenya

²⁷ Eliya ni gahena ohuloma atyo, nga Ahabbu anabula ehymbalo hihye ehoyu-mugulu ohulaga enaku eyaali n'emunambire, nga gambala ebigwali ng'asiiba. Gagaana ohulya, ganenyuha mu bigwali era gatiina ṅano ni nanjala n'abombonjaaye.

²⁸ Ng'ano MUSENGWA aloma Eliya Omutisuubbi ati,

²⁹ "Oweene ng'olu Ahabbu genjomehire mu moni jange? Olw'ehyo, sinja hwosa hu mago gage hibi n'ahiiri mulamu aye nja hugoosaho omusaani n'ali nj'anuga."

22

Mikaaya anja obunaabbi hwa Ahabbu

¹ Emyaha edatu jabitanjo ni nanjuma lutalo ṅagati w'Alaamu ni Yisirayiri.

² Aye mu mwaha ogwohudatu Yokosofaati habaha wa Yuda gaserengeta gatiina ohuhyalira habaha wa Yisirayiri.

³ Habaha wa Yisirayiri gaali lomire abahungu babe ati, "Ramosi Giliyaadi hyalo hyefe aye lwahiina nanjuma ehi huli huholanjo ohuhigobosa ohunjwa hu habaha w'e Alaamu?"

⁴ Nga Ahabbu abusa Yokosofaati habaha wa Yuda ati, "Oja hupereheraho ohuwaagala Ramosi Giliyaadi?"

Nga Yokosofaati amugobolamo ati, "Ese ni neewe huli muutu mulala, abaatu bange n'ababo nj'abeene era embalaasi jange n'ejijo nj'enyene."

⁵ Aye Yokosofaati galoma Ahabbu habaha wa Yisirayiri ati, "Hiranji ohusooka ohwebuusaho hu MUSENGWA."

⁶ Olw'ehyo Ahabbu habaha wa Yisirayiri gatumisa abanaabbi ebihumi bine ng'ababuusa ati, "Tiine numbe Ramosi Giliyaadi oba bbe?"

Nga bamugobolamo baati, "Tiina olumbe, MUSENGWA aja huhunja obunangusi."

⁷ Aye nga Yokosofaati abusa ati, "Hunjumaano ṅano naabbi wa MUSENGWA oyu hunjanga ohwebuusaho?"

⁸ Nga habaha wa Yisirayiri amugobolamo ati, "Nahiirino naabbi oyu husobola ohwebuusaho hu MUSENGWA. Aye simwenda olwohuba sigandomaho hiranji ohutusaho ebibi byereere. Naabbi oyo nje Mikaaya omusaani wa Yimula."

Nga Yokosofaati amuloma ati, "Habaha otaloma otyo."

⁹ Ng'ano Ahabbu habaha wa Yisirayiri atuma mulala hu bahungu babe aleete Mikaaya omusaani wa Yimula mangumangu.

¹⁰ Habaha wa Yisirayiri ni Yokosofaati habaha wa Yuda bambala ebyambalo eby'obunugi. Nga beehala hu tebe jaawe ej'obunugi mu hifo anja basiritiranga engaano ohuupi n'omulyango ogwengira mu Samaliya. Abanaabbi bosibosi baali balihunja obunaabbi waawe mu moni j'abahabaha abo.

¹¹ Zedekiya omusaani wa Kenaana, mulala hu banaabbi abo, gaali abbotire ameeega ag'ehyoma ng'alangirira ati, "MUSENGWA aloma ati, 'Oja hugonga Abalaamu n'ameega gano era oja hubasihiirisa.'"

¹² Era abanaabbi abandi bosibosi baali baloma c'ehyene baati, "Lumba Ramosi Giliyaadi era oja hunjangu olwohuba MUSENGWA aja hubanjaayo mu mihono ja habaha."

¹³ Ng'omuhwenda owatiina ohulanga Mikaaya amuloma ati, "Abanaabbi bala bosibosi balomire biranji byereere ni balaga baati habaha aja hunjangu. Olw'ehyo, weesi tiina olome c'ehyene."

¹⁴ Aye Mikaaya gamugobolamo ati, "Mu butuufu ng'olu MUSENGWA Hatonda ali nj'omwene bulamu, nja huloma ehi MUSENGWA aja hundoma ohuloma hyonene."

¹⁵ Mikaaya ni goola, nga Habaha Ahabbu amubuusa ati, "Mikaaya, hulumbe Ramosi Giliyaadi oba bbe?"

Nga Mikaaya amugobolamo ati, "Mulumbe, MUSENGWA aja hubanja obunjangusi."

¹⁶ Nga Ahabbu aloma Mikaaya ati, "Nahoose ne ohuhuloma ti n'oba n'oloma ni nange mu siina lya MUSENGWA, oli n'ohuloma amazima?"

¹⁷ Ng'ano Mikaaya amugobolamo ati, "Mbwene eje lya Yisirayiri ni lisalaniihiye hu lusozi ni liri hy'etaama ejinumahomwayi, nga MUSENGWA aloma ati, 'Abaatu abo banjuma mutangirisi, leha bagameyo miyaaya mu mago gaawe.' "

¹⁸ Nga Ahabbu habaha wa Yisirayiri aloma Yokosofaati ati, "Sikulomere ti oyo sigandomahomhira ni hyosiyosi ohutusahomhibi byereere?"

¹⁹ Nga Mikaaya geyongera aloma ati, "Tega ohutwi, onjulare ehi MUSENGWA aloma: Mbwene MUSENGWA ni gehaaye hu tebe yiye ey'obunjugi, abamalayika abomwigulu ni bamweswanigirihise hu muhono omulungi n'omugooda.

²⁰ Nga MUSENGWA abuusa ati, 'Nj'ani aja hutina asendesende Ahabbu habaha wa Yisirayiri alumbe abaatu b'e Ramosi Giliyaadi bamwitire eyo?"

"Nga ono aloma hino, ng'ola aloma hira.

²¹ Ehyanjwamo, nga njabaano omwoyo ogwatiina gwaloma MUSENGWA guuti, 'Ese nja hutina musendasende.'

²² "Ng'ano MUSENGWA agubuusa ati, 'Mu ngeri hi?"

"Ng'omwoyo ogwo gumugobolamo guuti, 'Nja hutina ndeetere abanaabbi babe bosibosi ohuloma eby'obudulingi.'

"Nga MUSENGWA aguloma ati, 'Oja husobola, kale tiina ohihole.' "

²³ Nga Mikaaya aloma Ahabbu ati "Olw'ehyo, MUSENGWA ataaye omwoyo ogw'obudulingi mu banaabbi babo bano bosibosi. MUSENGWA asalireeno ati otiine osihiirhe."

²⁴ Ng'ano Zedekeya omusaani wa Kenaana atiina ahubba Mikaaya oluji mu moni ahena amuloma ati, "Omwoyo wa MUSENGWA gapooyeho atye gaaba hu ewe?"

²⁵ Nga Mikaaya amugobolamo ati, "Ehyo oja huhifaania olu oliba mu hisenge ni wehwehire."

²⁶ Nga habaha wa Yisirayiri alagira ati, "Munjambe Mikaaya mumunjire ewa Amoni gavana w'ehibuga n'eyiri Yowaasi omusaani wa habaha

²⁷ obalome oti, 'Habaha alagiiye ati omusinde oyo mumudanye mu komera. Era mumunje ahamere hadiidiri ko n'amaaji ohwola olu nahagobole miyaaya.' "

²⁸ Nga Mikaaya amuloma ati, "N'oja hugobola mulamu, MUSENGWA aliba sinje owundomeeyemo." Ng'ameedaho ati, "Mwesimwesi mwetegerese ehi ndoma."

Ahabbu afira e Ramosi Giliyaadi

²⁹ Nga habaha wa Yisirayiri ni Yokosofaati habaha wa Yuda balumba ehibuga hy'e Ramosi Giliyaadi.

³⁰ Nga habaha wa Yisirayiri aloma Yokosofaati ati, "Ese sinja hwambala engoye ej'obunjugi ni tiina mu lutalo aye ewe yambala." Olw'ehyo habaha wa Yisirayiri gatiina mu lutalo n'atambaaye engoye j'obunjugi olw'ohutenda bamufaanie.

³¹ Habaha w'Alaamu gaali alagiiye abaduunisi adatu nababiri ab'ebigaali ati, "Mutasoola n'omuutu owundi yesiyesi ohutusahomhabaha wa Yisirayiri yenjene."

³² Abaduunisi b'ebigaali ni babona Yokosofaati mu byambalo by'obunjugi, nga baneega baati, "Mu butuufu ono nje habaha wa Yisirayiri." Nga bamucuhira bamulumba. Aye Yokosofaati gaanira njamugulu

³³ ne abaduunisi b'ebigaali ni bahifaania baati sinje habaha wa Yisirayiri, balehera anjo ohumulumba.

³⁴ Aye mulala hu basirikale ba Alaamu galasa ahasaale ni njanuma higendererwa nga hafumita Ahabbu habaha wa Yisirayiri mu hifo anjanuma ehimugadirira. Ahasaale ni hamufumita ng'aloma omufugi w'ehigaali ati, "Tuse njano, bafumitire."

³⁵ Hyanjunya hu ludaalo olwo lwosirwosi era habaha wa Yisirayiri nga gediira ni gemereye mu higaali hihye alengerera Abalaamu. Amafugi ohunja mu hifumitire gahuluhutira mu higaali hihye, ng'ehyegulo ehyo, afa.

³⁶ Esaawa ni yaali ni yija hugwa mu maaji, batusa ehiragiro mu kambi y'abasirikale baati, "Hiisi muutu gagameyo mu hibuga hihye. Hiisi muutu gagamayo mu hyalo hy'ewaawe."

³⁷ Habaha gafa nga bamunjira bamusiha e Samaliya.

³⁸ Era hu hidiba hy'e Samaliya ehi bamalaaya basaabirangamo, pohan boohesa amafugi gage agaali hu higaali hihye. Ng'embwa jihomba amafugi ago ohwoheresa ehi MUSENGWA galoma.

³⁹ Ebiitu ebindi ebyomu bunjugi wa Ahabbu nga pumuli byosibyosi ebi gahola n'ohutongola olubiri galudirikinyaho n'amasyaka genjofu n'ebibuga ebi gatongoleraho ebiteepe ohweswanigirisa, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yisirayiri.

⁴⁰ Ahabbu ganjoomula nga bamusiha mu mbafu j'abasehulu baawe. Nga Ahaziya omusaani amugobola mu magulu nga habaha.

Yokosofaati habaha wa Yuda

⁴¹ Mu mwaha ogwohune ogw'obunjugi wa Ahabbu habaha wa Yisirayiri, Yokosofaati omusaani wa Asa gafuuha habaha wa Yuda.

⁴² Yokosofaati gafuuha habaha wa Yuda n'ali n'emyaha adatu n'etaanu era ganjuga emyaha abiri n'etaanu mu Yerusalemu. Nyina gaali nje Azubba omuhaana wa Siluhi.

⁴³ Yokosofaati gaali n'esambo endani hy'eja semwana Asa era gahola ebirani mu moni ja MUSENGWA. Cooka sibatusano masabo era abaatu batiina mu moni ni banjeerayo enjongo, ni badunyihisayo n'obubbaani.

⁴⁴ Era njaalino emirembe ngati wa Yokosofaati ni habaha wa Yisirayiri.

⁴⁵ Ebiitu ebindi ebyomu bunjugi wa Yokosofaati, n'ebiiu ebi gasuna n'etallo eji gasoola, babinandiiha mu hitabo hy'ebyaafaayo by'abahabaha ba Yuda.

⁴⁶ Yokosofaati gatusano abasinde n'abahasi abamalaaya abanjeeresanga mu ngolo abaaali ni basigaayero mu mulembe gwa Asa semwana.

⁴⁷ Mu hiseera ehyo Edomu siyaali ni habaha aye omuhungu wa habaha wa Yuda nj'owanjuganga.

⁴⁸ Yokosofaati gaabbota emeeri ejineraho ohutiinanga mu Ofiri ohusubuula ni jireeta ezaabbu aye sijatiina olwohuba jabbwagihira mu Eziyoni Gebberi.

⁴⁹ Mu biseera ehyo Ahaziya omusaani wa Ahabbu galoma Yokosofaati ati, "Leha abanjeeresa bange basaabalenga n'ababo mu meeri." Aye Yokosofaati gagaana.

⁵⁰ Yokosofaati gafa bamusiha mu mbafu j'abasehulu babe mu hibuga hya Dawudi. Omusaani Yokolaamu gamugobola mu magulu nga habaha.

Ahaziya habaha wa Yisirayiri

⁵¹ Mu mwaha ogw'ehumi namusanvu ogw'obunjugi wa Yokosofaati habaha wa Yuda, Ahaziya omusaani wa Ahabbu gafuuha habaha wa Yisirayiri era ganjuga emyaha ebiri mu Samaliya.

⁵² Ahaziya gahola ebibi mu moni ja MUSENGWA, galonda esambo ja semwana ni nyina era n'aja Yerobbowaamu omusaani wa Nebbati owaleetera Yisirayiri ohubbenga.

⁵³ Hya semwana, Ahaziya ganjeeresanga era gajumiriyanga Bbaali, ehyo hyaleetera MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri ohuluna.

Ehitabo hy' Ezabbuli Enyanjula

Ehitabo hy'Ezabbuli hirimo enyembo ko n'esaala. Mu Lubbebbulaniya ehibono Zabbuli, hitegeesa olwembo olw'ohujumirya Hatonda. Ezabbuli ejihira obungi mu butuufu oweene nyembo ej'ohujumirya Hatonda aye naliyo Ezabbuli ej'engeri eyindi. Ejindi ejo saala ejisunga Hatonda obuyeedi n'ejindi hweririgana ohulaga enaku ey'amaani. Mulimo Ezabbuli ejipaaha habaha wa Yisirayiri n'ejindi jisomesa abaatu ebiitu ebinjamba hu huba n'amagesi n'ebi Hatonda genda era ko n'ebitu ebindi.

Abaatu bangi abanjandiha ebiri mu hitabo hy'Ezabbuli era bahena emyaha emyene emingi ni babihumbaania. Ezabbuli ejindi kayire enyene era bajinjandiiha mu hiseera ehi Dawudi gaberamo habaha. Mu butuufu Dawudi ganjandiiha Ezabbuli nyingi. Ejindi bajinjandiiha oluvanyuma lw'Abayudaaya ohwagamayo mu gwanga lyawe ohunjwa mu bujanjangu e Babbulooni.

Abanjandiiha Ezabbuli, bajinjandiihanga olunyiriri oludaayi ni lwanjula olwohubiri. Anjandi olwohubiri ni luhahasa ebi ludaayi lulomaho oba ni lwejulirisa oba ni luloma ehiitu ehyene hy'ehiri mu lunyiriri oludaayi ne ni batambisa ebibono ebindi. Epandiiha eyo ya Hibbebbulaniya, mu kola ey'ohubbubbirya n'ohunyonjinya hubi baba ni balomaho. Era c'ehigira epandiiha y'Ezabbuli y'enjabulo hu pandiiha y'ebitabo hy'Etandiiha ni Samwiri ni Yoswa.

Ezabbuli nj'ehirala hu bitabo ebi baatu bamanyire bugali mu Bbayibbuli. Ezabbuli nyingi eji batambisanga mu hujumirya Hatonda mu Yekaalu e Yerusalemu. Ezabbuli jitwigirisa engeri ey'ohulombamo n'ohujumirya Hatonda Owanamugulu Obugali. Ezabbuli eya 23 ereete ye bangi abali mu butahi ohuguma. Eya 51 yireete ye bangi ohwenenya ebibi byawe bagobola eyiri Hatonda. Eye 110 yireetera abaatu ohugobolamo amaani era baba n'esuubi olwohuloma hu Munjonosi aja huba habaha era omusengi wa Hatonda mu moni eyo.

1

- ¹ Gesiimire oyo ataholera hu magesi g'abahosi b'ebibi
oba ohunjamba engira y'abahola ebibi
oba ohwihala njalala n'abanyooma Hatonda.
- ² Aye ehimusangaasa nj'ohugonderanga amagambi ga MUSENGWA
era aganjeegaho omuusi n'owiire.
- ³ Omuntu oyo ali hy'omusaala ogu baahoma ohuupi n'esulo j'amaaji,
ogwama ebibala mu hiseera
era amahoose gaagwo siganjotoha.
Ahulahulana mu hiisi ehi ahola.
- ⁴ Aye abahosi b'ebibi sibali baaty, o,
bali hy'omuhuui ogu punga efuunja gwadumuha.
- ⁵ Olw'ehyo abahosi b'ebibi sibalijunuha hubasalira musango,
era sibaja hwenjamba mu luhumbaano lw'abagwalaafu.
- ⁶ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA alabirira abagwalaafu,
ne abahosi b'ebibi baja husihiiriha.

2

- ¹ Lwahiina amawanga gahulunjira ohwaga anjo
era abaatu bagesyaho ohuhusalira oluhwe olunumamo.
- ² Abahabaha hu hyalo bahwesoomera,
n'abanugi bahumbaana njalala ohusoosa MUSENGWA
ni nooyo oyu bajuhaho amafuta ni baloma baati,
- ³ "Muhole hukapule enjegere jaawe
era hwetuseho n'epingu jaawe."
- ⁴ Oyo owihaaye mwigulu hu tebe ey'obunugi abajeherera,
Musengwa atala etegeha jaawe.
- ⁵ Era abahayula n'obusungu,
gabahanga n'ehirunji ati,

- 6 “Natongosa habaha wange
hu lusozu lwange Sayuuni olwawufu.”
- 7 Habaha aloma ati,
“Nja hulangirira ehiragiyo hya MUSENGWA ehi gandoma ati,
‘Oli mwana wange, olwa leero kusaaye.
- 8 Sunge era nja huhuŋa amawanga gosigosi ohuba obusika wuwo,
ehyalo hyosiyosi hibe ŋaasi w’obunangi wuwo.
- 9 Olibanuga n’esimbo ey’ehyoma
era olibatetenula hy’atetenula esongo.’ ”
- 10 Olw’ehyo bahabaha enywe mugobolemo amagesi,
enywe abanugi b’ehyalo mwege bino.
- 11 Munjeeresenga MUSENGWA n’ohutya.
Era musanjalyenga n’ohutetema.
- 12 Hubbira Omusaani amafuha
ko obusungu butamunjamba gabalunjira
era hyabanjeramo ohusihiiriha.
Besimire abo bosibosi abenda MUSENGWA abayeede.

3

Ezabbuli ya Dawudi. Olu gaduluma omusaani Abbusolomu.

- 1 O MUSENGWA, nga ndi n’abalabe bangi!
Era nga bangi abanjesoamera.
- 2 Bangi bandoma baati,
“Hatonda saaja humununula.”
- 3 Aye MUSENGWA, ndiwe engabo yange,
ndiwe owuupa obunangusi
era wangobosamo amaani.
- 4 Ndiririra MUSENGWA ni nenda obuyeedi,
era ganjeeda ohunja hu lusozu olwawufu.
- 5 Penyuha bulanj weene
era nasisimuha ni buhyeye
olwohuba MUSENGWA gakuuma.
- 6 Sinja hutya abalabe eduuli
abanjeswanigirihise enjuyi josijosi.
- 7 O MUSENGWA, nja wunoŋole,
O Hatonda wange!
Hubba abalabe bange
obabbwagemo ageeno.
- 8 MUSENGWA, ogima hwanjangu,
leha ekabi jijo jibe hu baatu babo.

4

Y’omutangirisi w’abembi. N’ebivuga eby’ewaaya. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O Hatonda omutukuvu, ngobolemo ni kusunga.
Wanjeeda ni naali mu bigosi.
Kusunga wupambire ehisa,
onjilire ohusaba hwange.
- 2 Baatu enywe mulyosa ŋeena ohuswasa?
Mulyosa ŋeena ohwenda ebinambulamo,
n’ohuholera hu by’obudulingi
n’ohujumirya abahatonda ob’obudulingi?
- 3 Aye muhimanye muuti MUSENGWA
getobolera abaatu abahola ebirunamu ohuba ababe,
MUSENGWA aja hunjulira ohusaba hwange.
- 4 Nanabano ehibalunja
mwehuuma ohutabaleetera huhola hibi.
N’oba hu buliri wuwo,
manjoleeye neeganga hu bibono bino.*
- 5 Munjengayo enjongo eyisaana
era mwesigenga MUSENGWA.

* 4:4 4:4 Ebyanandihiwa ebindi biroma biiti, *Mu huteetema hwenywe olw’ohutya.*

- 6 Bangi basaba baati, “O MUSENGWA, tunje ekabi era tulage ehyere.”
 7 Wupaaye esangaalo ery’amaani ohuhiraho eryabo abali n’emere embitiirifu ko n’omwenge epiirano.
 8 Nja hujenyuha ni puma ehineralihirisa olwohuba MUSENGWA wukuuma.

5

Y’omutangirisi w’abembi: ab’emirere. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, tegere ohutwi
 ojulire ebi ndoma,
 njulira ohubinda hwange.
 2 Hatonda era Habaha wange,
 njulira ohweririgana hwange.
 3 O MUSENGWA, mu mugamba ojulira ohusaba hwange,
 mu mugamba kwanjulira ebi nenda wunjeede,
 era nahuumirira ohungobolamo.
 4 Sooli Hatonda asangaalira ehibi,
 era hiisi ahola ehibi saaba bulala ni neewe.
 5 Abepaahapaaha sibasobola hwemeerera mu moni jijo,
 ocaawa bosibosi abahola ebibi.
 6 Osihiirisa abo abaloma eby’obudulingi,
 era MUSENGWA ocaawa abo abeeti n’abadulingi.
 7 Aye olw’ehisa hihyo ehibitiirifu,
 nja hwingira mu nyumba yiyo,
 sobole ohuhujumirya mu Yekaalu yiyo enjawufu.
 8 O MUSENGWA, tangirire kolenga ehi wenda,
 olwohuba ndi n’abalabe bangi.
 Ndage engira eyi ndi n’ohunamba.
 9 Ebi balabe bange baloma sibituufu,
 emyoyo jaawe jijuuye bibi byereere.
 Ebi baloma bijunya ehibulu hy’ehigombe,
 ebi baloma bya budulingi.
 10 O Hatonda, basalire omusango.
 Bo abeene babe nja bagwa mu mitego jaawe.
 Babbinge mu moni jijo olw’ebibi byawe ebingi,
 olwohuba bahujeemera.
 11 Aye leha abo bosibosi abadulumira eyi oli ohusuna obuhuumi basanjalye,
 leha bembenga olw’esangaalo.
 Huuma abo abahwenda bahaba n’esangaalo.
 12 O MUSENGWA, hiri hiityo olwohuba onja abahola ebirunamu ekabi.
 Obeswanigirisa n’ehyere hihyo hy’engabo.

6

Y’omutangirisi w’abembi: ab’emirere. N’ebivuga eby’ewaaya. Ohutiinira hu seminisi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, otakayula n’obusungu,
 oba wapaamo endabusi n’ehirunji.
 2 O MUSENGWA, pambire ehisa olwohuba gapooye.
 O MUSENGWA, ponie olwohuba amagumba ganduma bugali.
 3 Ndi mweralihirifu bugali mu mwoyo gwange.
 O MUSENGWA, olyosa ne, olyosa ne n’otanjeeda?
 4 O MUSENGWA, nja wununule
 nonjole olw’ohwenda huhwo ohubitiirifu.
 5 Enjuma ahuhebulira n’afuuye.
 Nj’ani ahujumirya n’ali emagombe?
 6 Ohubinda olw’obulumi hukenireemo,
 owiire wosiwosi mbamu hulira
 era mbandya amasiga hu buliri wange.
 7 Olw’ohulira obugali emoni jange sijihibona bulani,
 emoni jibona biroliroli olw’amasiga aga balabe bange bandeteeye.
 8 Mupwerojo enywe mwesimwesi abahola ebibi

olwohuba MUSENGWA anjuliye ohulira hwange.

⁹ MUSENGWA anjuliye ohwerira hwange ni sunga ohusasira era anjuliye ohusaba hwange.

¹⁰ Abalabe bange bosibosi baja huswala era banjwemo amaani, badulume ni bataheja yinyuma!

7

Sigayiyoni ya Dawudi eyi gembera MUSENGWA n'atiinira hu Kuusi ohunjwa mu hiha hya Bbenjamini.

¹ O MUSENGWA, Hatonda wange, neogoma mu ndiwe.

Nonjole era nunule mu baatu bosibosi abakiyaania,

² otabaleha hudweduula hy'epologoma era n'ohungusulagusula ni njanjuma wahuponia.

³ O MUSENGWA, Hatonda wange, ni mba ni nahola ehibi hyosihyosi era ni mba ni nabbenga hu muutu yesiyesi,

⁴ oba ni nalya mu meeri yange oluhwe,

oba ni nahola ehibi hu mulabe wange anjanjuma songa yosiyosi,

⁵ ale leha omulabe wange gambinge ahene gapambe, leha gafulyafulye mwiroba, ganjite era gandehe ni fuuye.

⁶ O MUSENGWA, yinyoha n'obusungu, osoose abalabe bange abahambwe.

O Hatonda, baaho n'ehi ohola, laga ohutehubbira.

⁷ Humbaania abaatu bosibosi bahweswanigirise, obanjuge ni weema mwigulu.

⁸ Leha MUSENGWA asalire abaatu omusango.

O MUSENGWA, njejeere omusango ni weema hu birunjamu ebi kola, ni weema hu bugwalaafu wange, ewe Ali Namugulu Obugali.

⁹ O Hatonda, omwawufu era ohebera emyoyo n'ebijeego, simya ababi n'ebikolwa byawe, ko abahola ebirunjamu babe bulaji.

¹⁰ Hatonda Ali Namugulu Obugali nj'engabo yange, oyo anojola abo abamugondera.

¹¹ Hatonda asala emisango n'atehubbira, habuhyabuhya alunjira abahola ebibi.

¹² Aja hunjagala epiima yiye singa sibegaluhaho, era aja hutega omutego gugwe.

¹³ Ategehire ebisoosa bibye eby'obusagwa, n'ohulasa obusaale owaduha omuliro.

¹⁴ Oyo owijuuye ehibi getegehire ohuhola ebibi era hiisi ehi aloma hya budulingi.

¹⁵ Erojo eri weyabiiye nj'erihulya ewe omwene.

¹⁶ Ebigosi ebi gendesa abahye, bimugobolera omwene ebibi bibye bimugobolera omwene.

¹⁷ Nyaasenga MUSENGWA olwohuba sigehubbira era nembenga ohujumirya MUSENGWA Ali Namugulu Obugali.

8

Y'omutangirisi w'abembi. Ohutiinira hu gitisi.* Ezabbuli ya Dawudi.

¹ O MUSENGWA, Musengwa weefe, ng'oli w'amaani mu hyalo hyosihyosi! Era enono liryo lyanjamugulu ohuhiraho egulu.

² Wagunjula abaana abanjere n'ebiwegera ohuhujumirya. Mu ngeri eyo wasimya abalabe babo.

³ Ni keja hwigulu eri watonda n'omwesi n'emunyeenye ebi wata anja biri,

* 8: 8:0 Ehibono ehyo, hiyangire ohuba ni hiyamba hu by'ohwemba.

- 4 omuutu nj'ani ohuba ti omuḽeegaho
era omwana w'omuutu nj'ani ohuba ti omulumirwa?
5 Wahola omuutu ḽabuliraho ḽadiidiri ohuba hy'abamalayika.†
Era wamwambasa engule ey'eḽono.
6 Ng'omuḽa n'obuḽangi hu biitu byosibyosi.
Era wamwambasa engule ey'eḽono.
Wamuḽa ohuḽuga ebiitu byosibyosi ebi watonda,
7 etaama n'eḽombe josijosi
ko n'esolo ejomwisugu
8 n'enyuni ejomu bhangwa n'enyeeeni ejomu nyanja
n'ebitonde ebindi byosibyosi mu nyanja.
9 O MUSENGWA, Musengwa weefe,
ng'oli w'amaani mu hyalo hyosihyosi!

9

Y'omutangirisi w'abembi. N'ohutiinira hu janjaasi lya "Ohufa hw'omusaani." Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, nahujumiryenga n'omwoyo gwange gwosigwosi
era nja hulomeranga abaatu ebiḽamba hu biitu ebyeḽunḽisa ebi ohola.
2 Nja husangaala era saḽalye olw'ewe,
nja hwemba ni kujumirya, ewe Ali ḽamugulu Obugali.
3 Abalabe bange bagobolayo hinyumanyuma,
batagala era basihiihirira mu moni jijo.
4 Hiri hiityo olwohuba osalire omusango n'otehubbira nasinga,
wihaaye hu tebe yiyo ey'obuḽugi wasala emisango n'otehubbira.
5 Osaliye amawanga omusango
era wasihiihira abahosi b'ebibi,
wasangula n'amasiina gaawe gaḽweraḽo erala hu hyalo emirembe n'emirembe.
6 Abalabe beefe baḽwereyeḽo erala emirembe n'emirembe.
Osihiihise ebibuga byawe era ḽaḽume aja hubahebulira.
7 MUSENGWA aḽuga emirembe n'emirembe,
atayeḽo etebe yiye ey'obuḽugi ohusaliraho emisango.
8 Aja husalira ehyalo hino emisango n'atehubbira,
aja huḽuga abaatu mu mazima.
9 Aba banyigirisa beḽogoma mu MUSENGWA,
ehifo ehy'ohweḽogomamo mu biseera ebigosi.
10 Abahumanyire baja huhwesiga.
Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA siwibirira abo abahwendula.
11 Mwembe ni mujumirya MUSENGWA,
oyo aḽugira mu Sayuuni,
mulomere abaatu bosibosi ebi ahola.
12 Hiri hiityo olwohuba Hatonda ahebulira abo ababonaabona,
sigebirira hulira hwawe
era aja hubonereso abo ababagudya.
13 Pambire ehisa, O MUSENGWA!
Bona engeri eyi abalabe bange bakiyaaniamo!
Pambire ehisa wuponie ohufa.
14 Pambire ehisa nahalangirira etendo liryo eyiri abaatu abomu Sayuuni,
sangaale olwohuba wunoḽooye.
15 Abahosi b'ebibi baguuye mwiroḽo eri beene baayaba,
baguuye mu mutego ogu beene baatega.
16 MUSENGWA bamumanyire olw'ohusala emisango n'atehubbira
aye abahosi b'ebibi babaḽambihisya mu hubbenga hwawe ohwene.
17 Abahosi b'ebibi bosibosi baja hufa,
abaatu bosibosi abatajumirya Hatonda.
18 Aye Hatonda saaja hwibirira abagadi
era esubi lyawe sirija hufiirira emirembe n'emirembe.
19 O MUSENGWA, yinyoha otaganya muutu huḽunuha musango.
Leha baaje eyi oli obasalire omusango.
20 O MUSENGWA, bateetemye bahahutya.

† 8:5 8:5 Ebyaḽandihiwa ebindi biroma biiti, ḽadiidiri ohuba hya Hatonda.

Leha bamanye baati baatu buutu.

10

- ¹ O MUSENGWA, lwahiina otuli n'aleeni?
Lwahiina otwehweha ni huli mu bigosi?
- ² Omuhosi w'ebibi abona ati nj'ahihenaho era abahiyaania abagadi,
era abanjambihisya mu mitego jije eji abatega.
- ³ Ahola ebibi gepaaha olw'ebikolwa bibye ebibi,
gapaaha abanyagulula eby'abahyawe era atala MUSENGWA.
- ⁴ Olw'ohwepaahapaaha hw'omuhosi w'ebibi oyo,
saafayo humanya MUSENGWA
era samunja hifo mu bulamu wuwe.
- ⁵ Abitaamo mu hiisi ehi ahola.
Aye samanyire ati ohumusalira omusango humuhumiriye,
anyooma abalabe babe.
- ⁶ Omuhosi w'ebibi geromaho omwene ati,
"Nanjuma ehija hukaya ohuhola era nanjuma higosi."
- ⁷ Omunwa gugwe gujofumula hujofumula ebinjwabo,
n'obudulingi n'ohutiisatiisa,
mwangu ohuloma ebibi hu bahye.
- ⁸ Geteega mwisugu n'ahuumirira ohwita abaatu abamunjamaho musango.
Era hiisi hiseera gendula abanjumaho songa.
- ⁹ Ali hy'epologoma eyeteega,
geteega ohunjamba abanjuma pungu yiita hiswa ng'abadyedyesa mu lutuula lulwe.
- ¹⁰ Olw'amaani gage, abbwagabbwaga abatasobola hwesoolaho.
- ¹¹ Aloma mu mwoyo gugwe ati,
"Hatonda saafayo, alimbiriye era saaja hutubona."
- ¹² O MUSENGWA, yinyoha!
O Hatonda, leha babonaabone.
Otebirira abo ababanyigirisa.
- ¹³ Lwahiina omuhosi w'ebibi anyooma Hatonda?
Lwahiina aloma mu mwoyo gugwe ati, "Saaja huvunaana."
- ¹⁴ Aye ewe Hatonda obona
ohubonaabona n'ohulira hwange,
era hiisi hiseera oliyo ohunjeeda.
Abanjuma anja bali, bahwenjaaye ndiwe oyeeda abafuubbi.
- ¹⁵ Bbwagabbwaga amaani g'omuhosi w'ebibi
mulome genyonyoleho olw'ebibi bibye,
omuvunaane olw'ebikolwa bibye ebibi.
- ¹⁶ MUSENGWA nje Habaha ow'emirembe n'emirembe.
Abo abajumirya abahatonda abandi baja husihiirira banjwe hu hyalo hihye.
- ¹⁷ O MUSENGWA, onjilira ohwegomba hw'abaatu babo ababonaabona,
obagobosamo amaani era onjilira ohulira hwawe.
- ¹⁸ Onjilira ohulira hw'abo aba banyigirisa ko n'abafuubbi.
Oja hubayeeda bahire omusango,
ko abaatu balehere anjo ohubenjendeheresa.

11

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- ¹ Obanga mu MUSENGWA pomu nejojoma,
hiija hiitye ohundoma muuti,
"Weguluhire hy'enyuni otiine hu sozi?"
- ² Hiri hiityo olwohuba abahosi b'ebibi balasa obusaale,
beteegire ohulasa abagwalaafu obusaale.
- ³ Hiina ehi omuutu omugwalaafu asobola ohuhola
ebiitu binaba ni byoonohire?
- ⁴ MUSENGWA ali mu Yekaalu yiye enjawufu,
MUSENGWA gehaaye hu tebe yiye ey'obunjugi mwigulu.
Amanyire byosibyosi ebi baatu bahola,
emoni jije jibetolamo.
- ⁵ MUSENGWA ahebera abahola ebirunjamu,
aye acaawa abo abahosi b'ebibi n'abenda ohukosa abahyawe.

- 6 MUSENGWA aja hujofumula omuliro n’obuganga wa salufa,
n’embenjo eyohya bugali hu bahosi b’ebibi basihirihe.
7 Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA mwawufu,
olw’ehyo genda ebikolwa ebiranji.
Era hiisi ahola ebiranji aja humubona moni hu moni.

12

Y’omutangirisi w’abembi. Ohwemba n’otiinira hu seminisi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, tunonjole olwohuba abaatu abesigwa banjwano,
abaatu ab’amazima banjumaŋo.
2 Hiisi muutu ahola gwahudulinga wahye,
benjoomya hu mugulu ni baloma aye mugati mula ni bejuuye budulingi wereere.
3 O MUSENGWA, simya abo abaloma ni benjoomya
era limba hu hiisi munwa gw’abo abepaahapaaha
4 ni bebuuja baati, “Efe hunaloma njanjuma wundi aloma
era huja husuna hiisi ehi hwenda, nj’ani musengwa yeefe?”
5 Nga MUSENGWA aloma ati,
“Nja huuja olwohuba banyigirisa abagadi n’olwohuhiyaania ohubabahiyaania abo
ababinda.
Nja hwinyoheramo tiine mbanje obuhuumi ng’olu basunga.”
6 Ebi MUSENGWA asuubisa binjumaaho hamogo
era ebibono bibye biri hy’efeeza eyi bata hu muliro
hy’ezababu eyi bahenenulamo obucaaafu efunda musanvu.
7 O MUSENGWA, tuhumenga
otunjonie ababi ab’omulembe guno.
8 Abahosi b’ebibi bali hiisi njaatu
era hiisi muutu abapaaha olw’ebibi ebi bahola.

13

Y’omutangirisi w’abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, olyosa nje ohunjerabira emirembe n’emirembe?
Olyosa neena ohunjehweha?
2 Nja hwosa nje ohwehaliriha ebigosi?
Nahoose nje ohuba n’enaku hu mwoyo gwange omuusi n’owiire?
Omulabe wange aja hwosa nje ohutyakirira?
3 O MUSENGWA, Hatonda wange,
kwegayirira wuupe ehi kusunga.
Ngobosemo amaani, otandeha hufa.
4 Abalabe bange baja huloma baati, “Humunanguuye.”
Era singa bapangula, hija hubaleetera ohusanjalya.
5 Aye kwesiga olwohuba wunyenda bugali,
era sangaalira obununuzi wuwo.
6 Nja hwembera MUSENGWA
olwohuba mulanji eyi ndi.

14

Y’omutangirisi w’abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Omunubeebe aloma mu mwoyo gugwe ati, “Nanjumaanjo Hatonda.”
Bahosi b’ebibi, ebi bahola byambiho.
Era njanjuma wayire mulala ahola ehiranji.
2 MUSENGWA aba mwigulu
galengerera baatu njaasi hu hyalo,
abone oba njalijo omuutu yesiyesi ategeera, yesiyesi amwendula.
3 Aye bosibosi baanjaba, bosibosi njalala bahola ebibi.
Era enjuma wayire mulala ahola ebirunjamu.
4 Abahosi b’ebibi, sibaja hwega?
Bahenirengo ohulya abaatu bange oti balya mere
era sibasunga MUSENGWA ohubayeeda.
5 Aye bulihya lulala jabagaana
olwohuba Hatonda ali njalala ni naabo abahola ebirunjamu.
6 Enywe abahosi b’ebibi muhayisa etegeha j’abagadi
aye MUSENGWA ahuuma ababe.

⁷ Era saba ti omuutu aṅwe mu Sayuuni anunule Yisirayiri!
 MUSENGWA n'aligobosa abaatu babe bunyaaha,
 leha olulyo lwa Yakobbo lusangaale era Yisirayiri asanjalye!

15

Ezabbuli ya Dawudi.

¹ O MUSENGWA, nj'ani anaabenga mu Weema yiyo Enjawufu?
 Nj'ani aja humenya hu lusozi lulwo olwawufu?
² Nj'oyo agondera Hatonda era ahola ebiranji habuhyabuhyu,
 oyo aloma amazima n'omwoyo gugwe gwosigwosi.
³ Era atanayirisa wahye, atahola bahye hibi,
 era saaloma byakalebule hu bahye.
⁴ Nj'oyo anyooma abaatu aba Hatonda acaawa
 aye aṅa eṅono abo abatya MUSENGWA,
 era nj'oyo owoheresa ehi gayama wayire hiba higumu hiitye.
⁵ Nj'oyo aṅola nd'ateho magoba
 era nj'oyo atalya nguzi n'asala emisango.
 Oyo ahola ebyo byosibyosi, ṅanuma ehirimwolaho emirembe n'emirembe.

16

Ezabbuli ya Dawudi.

¹ Kusunga wukuume, O Hatonda,
 olwohuba ndiwe oyu nesiga.
² Naloma MUSENGWA ti,
 "Ndiwe Musengwa wange,
 ebiranji byosibyosi ebi ndi ni nabyo ewe ndiwe obiipa."
³ Abagwalaafu babo abali mu hyalo hino,
 nj'abenjono abanesiimisa ohuba ni nabo.
⁴ Abo abajumirya abahatonda abandi
 baja hweyongera ohubonaabona bugali.
 Sinja hwegaata ni nabo mu hujonga hwawe
 era sinja hujumirya bahatonda baawe.
⁵ O MUSENGWA, ewe ndiwe owange.
 Ndiwe owuupa ebi ndi ni nabyo.
 Obulamu wange, buli mu mihono jijo era ṅanuma ehi tyu.
⁶ Eroba eri waapa eranji bugali,
 era mu butuufu oweene, omugabo ogwobusika wange mulanji.
⁷ Nja hwebasanga MUSENGWA owutangirira,
 era owiire omwoyo gwange gundabula.
⁸ Manyire ti MUSENGWA ali ni neese habuhyabuhyu
 era olwohuba ali ni neese, sinja hwenjendeherera.
⁹ C'ehigira omwoyo gwange gusanjalya, n'olulimi lwange lusangaafu
 era mbula ehiitiisa mu bulamu wange.
¹⁰ Solireha mwoyo gwange ohusigala e magombe
 era solireha Omwawufu wuwo ohubolerayo.
¹¹ Wundaga engira eyipira mu bulamu.
 Ohuba huupi ni neese, hiipa esangaalo.
 Ohuba hu muhono gugwo omulungi
 hiipa esangaalo ery'emirembe n'emirembe.

17

Ohusaba hwa Dawudi.

¹ O MUSENGWA, ṅulira ohwenjasyaho hwange ohw'amazima.
 ṅulira ohusaba hwange, sihwabudulingi.
² Ndiwe osobola ohusala omusango nejeerera,
 olwohuba omanyire abahola ebiranji.
³ N'oluwehebeja omwoyo gwange,
 era owiire wendulirisa ebigulimo,
 n'oluwungezesa, sooja husanjaanamo hibi.
 Neeyama ohutaloma ehibi.
⁴ Ngondera ebiragiro bibyo
 era ehyo hindeetera ohwenjala amagira aga batemu.

- ⁵ Hiisi obuhya ngendera mu ngira yiyo,
amagendere gange gahiiri nj'ameene.
- ⁶ O Hatonda, kulomba era oja hungobolamo,
tegere ohutwi era onjulare ohusaba hwange.
- ⁷ Laga ohwenda huhwo ohubitiirifu.
Nunula abo abadulumira eyi oli
abo abahwesiga, obanjonia abalabe baawe.
- ⁸ Kuume ng'olu ohuuma emunge y'emoni yiyo,
kwehe mu hisisigo hy'amabaja gago,
- ⁹ wuponie ababi abandumba,
abalabe abaneswanigirihise.
- ¹⁰ Banjuma hisa
era baba mu hwepaahapaaha.
- ¹¹ Banjenduririhise era baneswanigirihise,
bakeeta babone hiisi anjanja, banjehoyera bakenejo.
- ¹² Bali hy'epologoma eyi njala eruma hy'epologoma ey'amaani
eyiri mu hyehwehere negunjiriye ehi enalye.
- ¹³ O MUSENGWA, yinyoheramo, banjirijanie era obanjungule
tambisa epiima yiyo wununule ohujwa mu mihono j'abahosi b'ebibi.
- ¹⁴ O MUSENGWA, mu maani gago
nunule ohujwa mu baatu abasuubira omuhemba
ni bahiiri mu bulamu wa hatyane.
Abo aba wenda sobalumya enjala
abaana baawe baba n'ebihena,
era babiihiraho n'abejuhulu baawe.
- ¹⁵ Era ese nja huhubona olwohuba ndi mugwalaafa.
Ni nja husisimuha ohujwa mu hufa,
hiija hukena ohuhubona ng'olu oli.

18

Y'omutangirisi w'abembi. Ya Dawudi omujeeresa wa MUSENGWA. Gembera ya MUSENGWA ebibono by'olwembo luno ng'olu gamununula ohujwa mu mihono j'abalabe babe bosibosi nomu muhono gwa Sawulo. Galoma ati,

- ¹ O MUSENGWA, kwenda,
ndiwe amaani gange.
- ² MUSENGWA nj'olwanda lwange olungadirira,
nj'epungulu yange omunehweha era nj'omununuzi wange.
Hatonda wange nj'ebaale omu nejojoma,
nj'engabo yange era olwiga* olw'obunonosi wange, nj'obunonere wange.
- ³ Ndanga MUSENGWA ohunjeeda,
asaana ohujeewa enjono era gaponia abalabe bange.
- ⁴ Ohufa hwaneswanigirisa,
amataba agasihirisa ganetotera ohukenajo.
- ⁵ Ohufa hwaneswanigirisa,
etiisa y'ohufa yapamba.
- ⁶ Mu hubonaabona hwange nalanga MUSENGWA,
naliririra Hatonda wange ohunjeeda.
Ganjulira ejanjaasi lyange n'ali mu Yekaalu yiye,
ohwerira hwange hwamwolaho, hwamugwa mu hutwi.
- ⁷ Ehyalo hyateetema era hyanyeenya n'esimuho j'esozu jatengeeta,
jatengeeta olwohuba Hatonda gaali alunjire.
- ⁸ Eriisi lyanjwera mu suulu yiye, omuliro ogugugulisa
n'amanda agagegeeye byanjwera mu munwa wuwe.
- ⁹ Gegulano egulu nga geeha njaasi,
ebireri ebimali byali njaasi w'amagulu gage.
- ¹⁰ Ganiina hu Kerubbi gagululuha,
gaguluhira hu mabaja g'embenjo.

* 18:2 18:2 Oba amaani.

- 11 Gambala ehiirema,
ehireri hy'efula ehimali hyamweswanigirisa.
- 12 Enjase eyaali n'emunwamo, yasaala amanda,
nga munwamo ebireri n'amabaale g'efula n'amanda agagegeeye omuliro.
- 13 MUSENGWA gabbwabbwanuhira mwigulu,
ejanjaasi ly'oyo Ali Namugulu Obugali
lyanjulirihana ni lijwera ngati w'amabaale gefula,
n'amanda ag'omuliro.
- 14 Galasa obusaale wuwe ng'abalabe basalaana
era ehimyaaso n'enjase byabaleetera ohuduluma.
- 15 Enjuho j'enyanja jeeta anjalafu
n'emisingi j'ehyalo jeeta anjalafu.
- O MUSENGWA, wahayula abalabe babo
era wababogohera n'obusungu.
- 16 MUSENGWA gajanuula omuhono gugwe ohunwa mwigulu ganaanja gaatusa mu buliba.
- 17 Gaanunula ohunwa mu balabe bange ab'amaani,
abo bosibosi abacaawa, baali baakira amaani.
- 18 Bapirinjanja mu biseera ebigosi
aye MUSENGWA gakuuma.
- 19 Gaatusayo gapira mu hifo omu netayayira,
gaanunula olwohuba ganyenda.
- 20 MUSENGWA gaapa omuhemba olwohuba nahola ebirunjamu,
gaapa ekabi olwohuba nanjumaho musango.
- 21 Hiri hiityo olwohuba ngendera mu magira ga MUSENGWA.
Simbaame ohunwa hu Hatonda wange.
- 22 Pambire amagambi gage gosigosi,
sinjeemera biragiro bibye.
- 23 Pumaho musango mu moni jije
era nehumire ohutahola hibi.
- 24 MUSENGWA gapaaye omuhemba,
ni geema hu bulunjamu wange,
olwohuba naali pumaho hibi ehi kolire mu moni jije.
- 25 O MUSENGWA, oli mwesigwa eyiri abo abesigwa,
oli mutukuvu eyiri abagwalaafu.
- 26 Eyiri abo abanjumaho mbalo, onjumaaho mbalo
aye onjuma hisa eyiri abahosi b'ebibi.
- 27 Ononjola abo abawombeefu,
aye wiisa njaasi abo abehudumbasa.
- 28 O MUSENGWA, wange, huuma etaala yange ni yaduha,
Hatonda wange acuusa ehiirema hyafuuha njase.
- 29 Wuupa amaani ohuwaagala enje erinumba.
Ndiwe owuupa amaani ohubanjangula.
- 30 Amagira ga Hatonda malunjamu
era ehibono hya MUSENGWA hituufu.
Nj'engabo yaabo abamwesiga.
- 31 Hatonda nje MUSENGWA yenjene.
Era Hatonda weefe yenjene nj'olwanda.
- 32 Hatonda owuupa amaani,
era nj'alunjama amagira gange ohuba malani.
- 33 Ahahadasa amagulu gange gaaba hya ga namoli.
Era nj'agira nasobola ohugendera hu sozi.
- 34 Gatendeha ohuba omusooli
era emihono jange jisobola ohufuda omubaso ogw'ehyoma ehigumu.
- 35 O MUSENGWA, wukuuma
era wunonjola, obuyeedi wuwo wandeetera ohuba w'amaani.
Ohundabirira huhwo humbesajo.
Era wukuuma ni puma ehiitya.
- 36 Ogalamya engira omu mbita,

amagulu gange sigaterera.

- 37 Nabbinga abalabe bange naboolaho
sinaagamayo ohwola olu nabasihiirisa.
- 38 Nabaminiangula ndibasobole hwinyoha,
bagwa njaasi w'amagulu gange.
- 39 Waapa amaani ohusoola etalo,
waleetera abalabe bange ohukubbira amafuha.
- 40 Waleetera abalabe bange ohunduluma,
era nasihirisa abo abacaawa.
- 41 Baalira ni baana hwana
ni benda babayeede, ne njanuma ow'ohubanjonia.
Beegayirira MUSENGWA aye sigabagobolamo.
- 42 Nabanjuula nabaheneramo erala
bafuuha hy'efuuhe eyi emberjo edumuusa,
nabonjaania hy'agonjaania amadosi mu nguudo.
- 43 Waanunula ohunwa mu baatu abakiyaania,
wufuula munugi w'amawanga,
abaatu aba naali ni tamanyire, bali njaasi wange.
- 44 Abanamawanga bakubbira amafuha
era ni banjulira ejanjaasi lyange, bangondera.
- 45 Bosibosi banwamo amaani,
banwa mu byehwehero byawe ni bateetema huteetema.
- 46 MUSENGWA nj'omwene bulamu!
Mujumirye oyo olwanda lwange,
langirira obubbala wa Hatonda omunonjosi wange.
- 47 Nj'agira nanjangula abalabe bange,
nj'agira amawanga gaaba njaasi wange.
- 48 Nj'owuponia abalabe bange.
O MUSENGWA, wuupa ohunjangula abalabe bange,
wuponia abaatu abahambwe.
- 49 Olw'ehyo nja huhujumirya mu mawanga O MUSENGWA,
nja hwemba enyembo ni kujumirya.
- 50 Hatonda nja habaha wuwe obunjangusi ow'amaani.
Alaga ohwenda huhwe ohubitiirifu,
eyiri oyo oyu gajuhaho amafuta,
eyiri Dawudi n'abolulyo lulwe emirembe n'emirembe.

19

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Egulu liroma hu enono lya Hatonda,
n'ebiri mu bbanga biraga omulimo gugwe.
- 2 Hiisi mu muusi biroma
era hiisi wiire biraga amagesi gage.
- 3 Nanjumaano ndoma oba olulimi
anja janjaasi lyabyo litanjulirihana.
- 4 Ejanjaasi lyabyo, lihwana ehvalo hyosihyosi
n'ebibono byabyo hiisi muutu gabinjulira.
Mwigulu gemehera eryuba eweema,
5 ehiri hy'ohuuja hw'omugole omusinde,
anjwera mu hisenge hihiye,
hy'omuutu asingire embiro.
- 6 Eryuba lijwera ebuwalyuba,
nga lyetoolola ohwola olu ligwa
mu maaji hu luuyi olundi
era njanuma ehitolaho bubalire waalyo.
- 7 Egambi lya MUSENGWA lyolana,
ligobosamo amaani.
Ebiragiro bya MUSENGWA byesigilha,
abatali bagesi, bibafuula bagesi.
- 8 Ohwagirisa hwa MUSENGWA hutuufu,

husangaasa omwoyo.

Amagambi ga MUSENGWA njase,
gatuleetera obutangaafu.

⁹ Ohutya MUSENGWA hyawufu emirembe n'emirembe.

MUSENGWA asalaano n'atehubira era ebi asalaño biba biruñamu.

¹⁰ Byamuñendo bugali ohuhira ezaabbu, ezaabbu ehira obulanji.

Bijomerera ohusinga omudugere,
omudugere ogwomu biyali.

¹¹ Birabula omuñeereses wuwo,

ohubigondera hipeesa omuhemba mubbala.

¹² Aye nj'ani omwene asobola ohumanya esobi jije?

O MUSENGWA, soniñe ebibi byange ebyomu ngiso.

¹³ Huuma omuñeereses wuwo tahola bibi mu hugenderera era bitanuga mwoyo gagwe.

Ehyo hija hufuula añumaaho mbalo, hija hutusaho ehibi.

¹⁴ Leha ebibono byange n'ebijeege by'omwoyo gwange, bihwesiimise,

O MUSENGWA, olwanda lwange era omununuzi wange.

20

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

¹ MUSENGWA ahunje ebi omusunga n'oli mu bigosi.

Hatonda wa Yakobbo ahuhingirise.

² Ahunje obuyeedi n'ali mu hifo ehyawufu,
era ahunje amaani ohunja mu Sayuuni.

³ Ahedulire enjongo liryosiyosi,
era afugiirire ehirabo bibyo ebi bohya ebihwiye byaguhuliha.

⁴ Ahunje ehi mwoyo gugwo guñembaho,
era ahuyeede ebi otegeha byosibyosi byolerere.

⁵ Huja husanjalya n'onanguuye abalabe beefe
era huja husinga ebbendera jeefe ni hujumirya Hatonda.

MUSENGWA ahunje byosibyosi ebi omusunga.

⁶ Naahani manyire ti MUSENGWA
anoñola oyu gajuhaho amafuta,
ahugobolemo n'ali mwigulu, olw'amaani gage.

⁷ Abandi besiga amagaali, n'abandi besiga embalaasi.
Aye efe hwesiga MUSENGWA Hatonda weefe.

⁸ Balyetega bagwa aye efe huliba b'amaani
era hulyemeerera ni huli bagumu.

⁹ O MUSENGWA, ña habaha obunjangusi.
Tugaluheemo ni huhulomba.

21

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

¹ O MUSENGWA, habaha musangaafu
olwohuba omuñaaaye amaani.
Asanjalya olwohuba wamuña obunjangusi.

² Omuñaaaye ebi mwoyo gugwo guñembaho,
era enjuma ehi wasigasa hu bigasunga.

³ Wamwanirisa ohunja mu lutalo
era ng'omuña ekabi eja hiisi ngeri,
ng'omufiha hu mutwe engule ey'ezaabbu enyene n'enyene.

⁴ Gahusunga obulamu era wabumuña,
ow'emirembe n'emirembe.

⁵ Obunjangusi obu wamuña, wamuleetera enjono eryene ebbala.
Omuñaaaye efuma gamanyihana.

⁶ Mu butuufu oweene omuñaaaye ekabi ej'emirembe n'emirembe,
era ohubaano huhwo humuleetera esangaalo.

⁷ Hiri hiityo olwohuba habaha gesiga MUSENGWA,
era olw'ohwenda ohubitiirifu ohw'oyo Ali Namugulu Obugali
saaja hunja hu tebe ey'obunjugi atyo atyo.

⁸ Habaha aja hunjamba abalabe babo bosibosi hunyama,
omuhono gugwo omulungi ogw'amaani guja hunjamba hu abo bosibosi abahu-
caawa.

- 9 Mu hiseera ehi oliboneheramo,
oli basihiirisa n'omuliro ogw'amaani.
Alibasihiiirisa n'obusungu.
MUSENGWA mu busungu wuwo oja hubamira
era omuliro gugwo guja hubahenano.
- 10 Oja husihiiirisa olulyo lwawe ohunwa hu hyalo,
habaha alibeeta bosibosi.
- 11 Wayire behobana ohuhuhola ehibi,
aye sibalihusobola n'ekwe jaawe,
- 12 hiriba hiityo olwohuba olirasa obusaale wuwo
era balicuuha baduluma embiro.
- 13 O MUSENGWA, onjeewe enono, olw'amaani gago,
huja hwemba era huhujumiry e olw'obunangi wuwo.

22

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Eryomu mugamba."
Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Hatonda wange, Hatonda wange,
lwahiina wundehireno?
Lwahiina siwunjeeda era sonulira hubinda hwange?
- 2 O Hatonda wange, neririgana omuusi, sogobolamo!
Owiire kweriririra ni talehera,
- 3 atenga weehala hu tebe ey'obunugi,
ng'Omwawufu ndiwe oyu Yisirayiri ana enono.
- 4 Ndiwe oyu basehulu beefe beesiga,
bahwesiganga era wabanunula.
- 5 Bahweriririra era wabanunula,
ndiwe oyu beesiganga era siwabaswasa.
- 6 Aye abaatu baloma mbo ndi oti nyende era puma mahulu.
Abaatu bosibosi banduha era banyooma.
- 7 Bosibosi banjerega era banduulira
banyeenya n'emitwe jaawe ni baloma baati,
- 8 "Gesiga MUSENGWA,
olw'ehyo MUSENGWA amununule, olwohuba amwenda."
- 9 Aye waatusa mu hida hya maama,
wandeetera ohuhwesiga ni naali ni kiiri hwibeere lya maama.
- 10 Ohunwa saliiwe, kwesiga
era ohunwa mu hida hya maama obaaye Hatonda wange.
- 11 Otandanyiririra, olwohuba ebigosi bindi bubi,
era nanuma w'ohunjeeda.
- 12 Abalabe bangi baneswanigirihise hy'ebunwa,
banjetolooye hy'ebunwa engwiri ejomu hyalo hy'e Bbasani.
- 13 Hy'epologoma ejinuluguma,
basamya eminwa ni banjetotera ohundya.
- 14 Amaani gapooye era ndi hy'amaaji agajijuhire,
n'amagumba gange galojohire.
Omwoyo gwange gusaanuhire.
- 15 Amaani gange gahomire, ndi hy'olujo
n'olulimi lwange lwerapire, namugulu mu munwa.
Wundehire ohutiina mu fuuhe emagombe.
- 16 Agabwa gajeswanigirihise,
ehibubbu hy'abahosi b'ebibi banjetolooye
basimitire simitire ebyaba by'engalo n'amagulu gange.
- 17 Nondolohire bugali weene
era sobola ohubala n'amagumba gange,
abakejaho banehaata.
- 18 Bagabana ebyambalo byange
era engoye jange bajihubbiraho ahalulu.
- 19 Aye MUSENGWA, otamba njaleeni.
Ewe amaani gange, yangunjaho wunjeede.
- 20 Ponie epiima,
omwoyo gwange ogw'ebbeeyi, gunjonie embwa.

- 21 Nunule mu meeno g'epologoma,
ponie ameega g'embogo.
- 22 Nahamanyisa abalebe bange obuhulu w'esiina liryoy,
nahembe ni kujumirya mu humbaaniryoy.
- 23 Enywe abatya MUSENGWA mumutenderese.
Enywe abejuhulu ba Yakobbo mwesimwesi, mujumirye MUSENGWA.
Abejuhulu ba Yisirayiri mwesimwesi, muje MUSENGWA ejono.
- 24 Hiri hiityo olwohuba sanyooma bagadi,
oba ohutaafayo hu bulumi w'oyo ali mu higosi,
samwehwehe aye anjuliye ohwerira huhwe.
- 25 Mu ewe funa omulamwa ohuhuna ejono
mu moni jaabo abahutya, nja hwoheresa ohweyama hwange.
- 26 Abagadi baja hulya beegute,
abo abendula MUSENGWA balimujumirya,
babenga balamu emirembe n'emirembe.
- 27 Amawanga gosigosi galihebulira MUSENGWA,
era abaatu hu hyalo bosibosi balihubba amafuha mu moni jije,
- 28 olwohuba MUSENGWA nje habaha,
era anjuga amawanga gosigosi.
- 29 Bosibosi abanjinda hu hyalo balirya embaga
era bajumirya MUSENGWA,
bosibosi balimuhubbira amafuha.
- 30 Abaana aba balisaala balimujeeresa,
abaatu baliromera ab'omulembe oguujya ebinjamba hu Musengwa.
- 31 Abaatu abahiiri husaaliwa balibalomera baati,
"MUSENGWA ganojola abaatu babe."

23

Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 MUSENGWA nj'owunjemera,
mbula hyosihyosi ehi nahayenga.
- 2 Gandeha nagandaala mu muloofe,
gapira anjali amaaji amateehi.
- 3 Agobosa obulamu wange bunyaaha,
gangangirira mu ngira endujamu ng'olu gasubisa.
- 4 Wayire ngendera njagati w'ehisisigo hy'ohufa,
nanjuma ehi nja hutya olwohuba oli njalala ni neese,
oluga n'esimbo yiyo bimbudabuda.
- 5 Wutegehera ehiinjulo abalabe bange ni balengereeye.
Wunjuhaho amafuta hu mutwe agaleeta ekabi,
ehihopo hyange hijuuye paka nohu muniga.
- 6 Mu butuufu oweene,
ehisasabirisi n'ohwenda huhwo binabenga ni neese mu bulamu wange wosiwosi,
era nja humenya mu nyumba ya MUSENGWA emirembe n'emirembe.

24

Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Ehyalo n'ebiiitu byosibyosi ebahirimo bya MUSENGWA,
ehyalo ko nabosibosi abahirimo babe.
- 2 Hiri hiityo olwohuba nj'owahitongola hu nyanja
era gagumya omusingi gwahyo hu maaji.
- 3 Nj'ani asobola ohuniina hu lusozi lwa MUSENGWA?
Era nj'ani asobola ohwemeerera mu hifo hihiye eh yawufu?
- 4 Nj'oyo ali n'emihono emirongoofu era n'omwoyo omugwalaafu,
oyu bulamu wuwe wutanjamba hu bitali Hatonda
wayire ohulayira ebinambulamo.
- 5 Oyo alisuna ekabi ohunjwa eyiri MUSENGWA
era Hatonda omunonjosi wuwe alimufuula mugwalaafu.
- 6 Abo nj'abaatu ab'omulembe ogumwendula,
abendula Hatonda wa Yakobbo.

- 7 Enywe emiryango emihalehale mweyigule,
njigi enywe ekalekale mweyigule
Habaha ow'ejono gengire.
- 8 Nj'ani Habaha oyo ow'ejono?
Nje MUSENGWA ow'amaani n'obunangi,
MUSENGWA omusira n'asoola.
- 9 Enywe emiryango emihalehale mweyigule,
njigi enywe ekalekale mweyigule
habaha ow'ejono gengire.
- 10 Nj'ani habaha oyo ow'ejono?
MUSENGWA Omwene Manje nje habaha ow'ejono.

25

Ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, kuŋambya omwoyo gwange.
- 2 O Hatonda wange, kwesiga otandeha huswala.
Era otaleha balabe bange ohupangula.
- 3 Njanuma ahwesiga aja ohuswala
aye abo abekwe baliswala ni njanuma hy'ohwenambya.
- 4 O MUSENGWA, ndage ebi wenda kole,
somesa ohugendera mu magira gago.
- 5 Somese era butangirire mbenjo mu mazima gago
olwohuba ndiwe Hatonda omunogosi wange,
era ndiwe oyu nesiga habuhyabuhya.
- 6 O MUSENGWA, hebulira ng'olu bundagire ehisasabirisi n'ohwenda huhwo ohubitiirifu,
olwohuba byanjwa ahale nahale.
- 7 Otahebulira ebibi n'obujeemu owomu buvubuka wange.
Olv'ohwenda huhwo ohubitiirifu, kebulire olwohuba MUSENGWA oli mulani.
- 8 MUSENGWA mulani era ahola eburujamu
olv'ehyo asomesa abahosi b'ebibi amagira gage.
- 9 Atangirira abawombeefu ohuhola eburujamu
era abasomesa ebi genda bahole.
- 10 Hiisi hiseera MUSENGWA n'owesigwa n'ohwenda,
atangirira abo abahuuma endagaano yiye era bagondera ebiragiyo bibye.
- 11 O MUSENGWA, olw'esiina liryo
sonije ebibi byange wayire bingi.
- 12 Nj'ani atya MUSENGWA?
Aja humulaga engira eyi ali n'ohugenderamo.
- 13 MUSENGWA aja humujanga ebirani mu bulamu wuwe wosiwosi.
Era abejuhulu babe balisikira ehvalo hino.
- 14 MUSENGWA alomeraho abo abamutya ebyama bibye,
era abasomesa ebiri mu ndagaano yiye.
- 15 Emoni jange njitaaye hu nje MUSENGWA.
Era aja hununula mu bigosi.
- 16 O MUSENGWA, cuuha wukejeho,
saasire olwohuba ndimu hinubaalo era mbonaabona.
- 17 Ebigosi mu bulamu wange byeyongeeeye ohwala,
nunule mu bigosi.
- 18 Bona ebiguudyo n'ohubonaabona ohu ndimo,
sonije ebibi byange byosibyosi.
- 19 Bona abalabe bange ng'olu beyongeeeye obungi
era ng'olu bacaawiiye erala.
- 20 Kuume era wuponie,
otandeha huswala olwohuba ndiwe oyu nesiga.
- 21 Ekola enujamu n'amazima gange biitaase
olwohuba MUSENGWA, ndiwe oyu nesiga.
- 22 O Hatonda, nunula Abayisirayiri
mu bigosi byawe byosibyosi.

26

Ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, langirira ng'olu pumaaho musango,
olwohuba mu bulamu wange pumaaho mbalo,
era nesiga MUSENGWA ni puma hubuusabuusa.
- 2 O MUSENGWA, hebera omwoyo n'ebineego byange
3 olwohuba bunyendera erala
era keesi hiisi obuhya ngendera mu mazima gago.
- 4 Siniisa hirala n'abadulingi
era singendera njalala n'abanafuusi.
- 5 Sikola muhumba n'abahola ebibi
era sifugiirira hwihala n'abahosi b'ebibi.
- 6 O MUSENGWA, saaba mu ngalo jange
ohulaga ti mbula musango
era natiina hu hituuti hihyo nahyetoloola ni njumirya.
- 7 Era kujumirya n'ejanjaasi ery'amaani ni ndoma
hu byamaliholiho ebi ohola.
- 8 O MUSENGWA, nyumirwa ohuba mu nyumba yiyo omu omenya,
ehifo omu enjono liryo liba.
- 9 Otapirira njalala n'ababbengi,
otambalira njalala n'abatemu,
- 10 abanjeega hu huhola ebibi
era abaliira mu nguzi.
- 11 Ne ese mbulaaho musango,
era pambire ehisa, wununule.
- 12 Nemeereye ajaatu ajagumu,
era nja hwebasanga MUSENGWA mu luhumbaano olubba.

27

Ya Dawudi.

- 1 MUSENGWA nj'enjase yange era nj'Omunonjosi wange,
nj'ani oyu nja hutya?
MUSENGWA nj'ahuuma obulamu wange,
nj'ani aja hutiisa?
- 2 Ababi ni banumba ohwenda ohunjita,
era abalabe bange banumba,
baja hwegumula, nga bagwa.
- 3 Wayire enje eramba lineswanigirisa,
mu mwoyo gwange sinja hutya,
omwoyo gwange siguja hutya.
Wayire olutalo lugwanjo hu ese, sigala ni ndi mugumu.
- 4 Hirala ehi sunga MUSENGWA era ehi nenda obugali
era ehiitu ehyo c'ehino ti, nahaba mu nyumba ya MUSENGWA
obulamu wange wosiwosi, ohweboneranga obunjoono wa MUSENGWA,
n'ohusaba mu Yekaalu yiye.
- 5 Hiri hiityo olwohuba mu biseera ebigosi,
aja hukuumira mu weema yiye
era aliita njamugulu hu lwanda.
- 6 Nja hunjangu abalabe bange abaneswanigirihise.
Ndiijaayo enjongo mu Weema yiye enjawufu nindi n'esangaalo.
Nja hwemba ni njumirya MUSENGWA.
- 7 O MUSENGWA, njulira ejanjaasi lyange ni kulanga
pambire ehisa, bungobolemo.
- 8 Mula mu mwoyo gwange, pulira ni wundoma oti, "Njumirye."
Olw'ehyo, MUSENGWA nja huhujumirya.
- 9 Otanjehwehaho, otabbinga muneeresa wuwo n'obusungu.
Ndiuwe omuyeedi wange, otandehano oba wakubba omugongo,
O Hatonda omunonjosi wange!
- 10 Wayire bbaabba ni maama bandehano
aye MUSENGWA aja hundabiriranga.
- 11 O MUSENGWA, somese ebi wenda kole,
tangirire mu ngira endujamu olwohuba ndi n'abalabe bangi.
- 12 Otapayo eyiri abalabe bange,
olwohuba abajulizi ab'obudulingi banjenyoheyeeho n'obuhambwe.

- 13 Aye nehahasa ti nja hubona ng'olu MUSENGWA
ali mulari mu bulamu wahatyane.
14 Wesige MUSENGWA, galuhamo amaani era guma omwoyo,
ohuumirire MUSENGWA ohuhuyeeda.

28

Ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, olwanda lwange,
njulira ohusaba hwange, otagaana hupulirisa olwohuba singa onolera hunjoleera,
nja huba hy'abatiina emagombe!
2 Njulira ohulira hwange, pambire ehisa,
kulomba ohunjeeda, ni paniha emihono jange eyiri ehifo hihyo Ehyawufu Obugali.
3 Otapirira njalala n'abahosi b'ebibi ni naabo abahola ebibi,
baloma n'abaliranwa baawe bulari hu mugulu,
aye mu myoyo jaawe bejuuye obucaayi.
4 Begalule olw'ebikolwa byawe n'olwebibi byawe ebi bahola.
Bane epeera esaanira emirimo jaawe, bane ehyo ehi basaana.
5 Ng'olu batanjira ebi MUSENGWA ahola ng'ehibbala,
aja hubasihiirisa batagobolayo huboneha nindi.
6 MUSENGWA gebasiwe
olwohuba anjuliye ohulira hwange gapambira ehisa.
7 MUSENGWA nj'amaani era nj'engabo yange,
mwesiga era ganjeeda.
Omwoyo gwange gubinuha n'esangaalo
era nja humweyaasa ni nembera.
8 MUSENGWA nj'anja abaatu babe amaani,
nj'ehyehwehero hy'obunonjosi ow'omuutu wuwe oyu gajuhaho amafuta.
9 Nonjola abaatu babo era obane ekabi,
obe mwayi waawe era obalabirirenga emirembe n'emirembe.

29

Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Muje MUSENGWA enjono, enywe ebitonde ebyomwigulu,
muje MUSENGWA enjono olw'amaani gage.
2 Muje MUSENGWA enjono,
muhubbe amafuha mu moni j'ohira Owawufu n'enjono.
3 Ejanjaasi lya MUSENGWA linjulirihana hu nyanja,
Hatonda ow'enjono abbwabbwanuha hu nyanja josijosi.
4 Ejanjaasi lya MUSENGWA ly'amaani,
ejanjaasi lya MUSENGWA lyengunjisa bugali!
5 Ejanjaasi lya MUSENGWA libbwaga emisaala e'jamaani,
MUSENGWA abbwaga emisaala ej'e Lebbanooni ej'amaani.
6 Agira esozi j'e Lebbanooni n'olusozi Hamoni
byatumatuuma hy'enyana y'enjombe.
7 Ejanjaasi lya MUSENGWA
lijwamo endimi ej'omuliro.
8 Ejanjaasi lya MUSENGWA litengesya olulafu,
MUSENGWA atengesya olulafu lw'e Kadesi.
9 Ejanjaasi lya MUSENGWA litengesya emitumba,
ligira amahoose g'emisaala mu madejo gakuumuha.
Era hiisi muutu mu Yekaalu yiye alomera njamugulu ati, "Onjeewe enjono!"
10 MUSENGWA anjuga amataba
MUSENGWA anjuga nga Habaha emirembe n'emirembe.
11 MUSENGWA anja abaatu babe amaani,
MUSENGWA anja abaatu babe emiyaaya.

30

Ezabbuli. Olwembo. Olwohunjongayo e Yekaalu. Ya Dawudi.

- 1 Nja huhutenderesa MUSENGWA, olwohuba wununuuye,
ndoleha balabe bange huneyagaliraho.
2 O MUSENGWA Hatonda wange,
nahweriririra ohunjeeda era waponia.

- ³ O MUSENGWA, waatusa emagombe
waponia ohutiina emagombe.
- ⁴ Enywe abagwalaafu
mwembere MUSENGWA, mumutenderese.
- ⁵ Obusungu wuwe w'ehiseera buseera,
aye ehisa hihye hy'emirembe n'emirembe.
Amasiga gabaano owiire
aye esangaalo liija mu mugamba.
- ⁶ Ni naali ni puma ehinduma naloma ti,
"Nanjuma ehija hutengesya."
- ⁷ O MUSENGWA, olwohuba waali wufuuye w'amaani hy'olusozi olulenji.
Ne ni wanjehweha, neralihirira.
- ⁸ O MUSENGWA, nahweriririra,
negayirira Musengwa gapambire ehisa.
- ⁹ Hyamugaso hi ese ohufa
ese ohutiina emagombe?
Efuuhe lija huhujumiryanga?
Liija hulangiriranga owesigwa wuwo?
- ¹⁰ O MUSENGWA, njilira wupambire ehisa,
O MUSENGWA, njeede.
- ¹¹ Ohunakujala hwange ohufuuye huhina.
Wutuhiseeho ehigwali wanyambasa esangaalo hy'ehyambalo
- ¹² ko nahahwemba ni tanjoleera.
O MUSENGWA Hatonda wange,
nahweyaasenga emirembe n'emirembe.

31

- Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.
- ¹ O MUSENGWA, ndiwe omunenogoma, otandeha huswala.
Ohola ebirunjamu, nunule.
- ² Tegere ohutwi yangujaho wununule ba pungulu yange omunehweha,
ofuuhe ebaale eringadirira.
- ³ Ng'olu oli ndiwe olwanda lwange omunenogoma
era ehifo omundulumira ohusuna obuhuumi,
olw'esiina liryo tangirire era wundunamyeye.
- ⁴ Ponie omutego ogu baategire,
olwohuba nenogoma mu ndiwe.
- ⁵ Kunjambya omwoyo gwange,
O MUSENGWA nunule
ewe Hatonda omwesigwa.
- ⁶ Caawa abo abajumirya ebinambulamo,
ese nesiga MUSENGWA.
- ⁷ Nja husangaala era sanalye olw'ehyere hihyo
olwohuba omanyire ohubonaabona n'enaku y'obulamu wange.
- ⁸ Siwupayo mu mihono j'abalabe bange
aye wumbojoolooye netaaye.
- ⁹ O MUSENGWA, pambire ehisa olwohuba ndi mu bigosi.
Emoni jange jejuuye amasiga era omwoyo n'omubiri gwange bijuuye enima.
- ¹⁰ Obulamu wange wijuuye hubonaabona hwojene.
Era mwaha hu mwaha, ndi mu hubonaabona hubonaabona.
Amaani gapooye olw'ehibi hyange,
era amagumba gange ganafujire.
- ¹¹ Abalabe bange bosibosi banjerega.
Abaliranwa bange banjenyinyalya,
abameeri bange baatya era ni bambona hu ngira, banduluma.
- ¹² Banjebiriye oti hani nafa hale,
nafuuha hy'olujo.
- ¹³ Pulira bangi ni bangeya, esisi yineswanigirihise.
Basalira oluhwe era banesoomera ohunjita.
- ¹⁴ Aye kwesiga ewe MUSENGWA,
era ndoma ti, "Ndiwe Hatonda wange."

- 15 Obulamu wange buli mu mihono jijo,
nunule mu mihono j'abalabe bange, abo abakiyaania.
- 16 Pambire ehisa
ese omuñeereses wuwo,
nonole olw'ohwenda huhwo ohubitiirifu.
- 17 O MUSENGWA, otandeha huswala, kweriririye.
Ne leha ababi banjemuhe era balambagale emagombe.
- 18 Leha obudulingi waawe weete añalafu
olwohuba bali n'amalala n'ohujerega,
baloma ni banyomoola abo abahola eburujamu.
- 19 Ebirañi bibyo ebi otegeheeye abahutya, nga bingi!
Hiisi muutu amanyire ng'olu oli mulari,
ng'olu ohuuma abo abahwesiga.
- 20 Obahweha wabafumbeerera ohubanjonia ekwe j'abaatu.
Obahuumira añja oli najume ehibolaho
wabanjonia ebibono eby'obudulingi.
- 21 MUSENGWA añeewe enono
olwohuba gandagire ehisa hihye ehyenjajisa,
ni naali mu hibuga abalabe ni baneswanigirihise
wandaga ng'olu wunyenda ehibitiiriye.
- 22 Nahubba enduulu ni ndoma ti,
"Wumbingire ohujwa mu moni jijo!"
Aye wanulira ni nahweriririra wunjeede.
- 23 Mwendes MUSENGWA
enywe mwesimwesi abagwalaafu babe.
MUSENGWA ahuuma abamwesiga
aye abehudumbasa ababoneresa ng'olu hisaanira.
- 24 Mube n'amaani era mugume emyoyo
enywe mwesimwesi omuli n'esuubi mu MUSENGWA.

32

Ya Dawudi. Masikili.*

- 1 Gesimire oyo oyu basonija ebibi bibye
oyu hawiiha hu bibi bibye.
- 2 Gesimire oyo oyu MUSENGWA atabalaho bibi ebi aholire
era anjumamo budulingi.
- 3 Ni naali ni cigeene ohwatula ebibi byange,
amagumba gange ganafujira erala
olw'ohulira ohunabangamo ni talehera.
- 4 Wamboneresanga omuusi n'owiire, najwamo amaani
ng'olu maaji gomeera mu biseera by'ehyeya.
- 5 Nga mbutula ebibi byange eyi oli era sinahweha bubi wange.
Naloma ti, "Nja hwatulira MUSENGWA ebibi byange,"
era waasonija ebibi byange byosibyosi.
- 6 Olw'ehyo, hiisi muutu ahujumirya ahweje alombe n'ohiboneha.
Mu butuufu amataba ni galiija sigalisobola humwolaho.
- 7 Ndiwe ehyehwehero hyange,
oja hukuuma ohutagwa mu bigosi
era oja huupa olwembo olw'obunjangusi.
- 8 Nga MUSENGWA aloma ti,
"Nja huhulaga engira eyohugenderangamo.
Nja huhusomesa era nja huhulabirira.
- 9 Mutaba hy'embalaasi oba nasugirya ejinjamamo gagesi,
era ejenda ohujitaamo ehyoma n'oluhoba ko jaahola ehi oba ni wenda jihole."
- 10 Abahosi b'ebibi bali n'ohubonaabona hungi,
aye MUSENGWA genda ehibitiiriye abaatu abamwesiga.

* 32: 32:0 Oba oli añjo hibono hyomu hwemba.

- ¹¹ Musangaale era musanjalye hulwa MUSENGWA,
enywe abahola ebirunamu,
enywe mwesimwesi abagwalaafu mu myoyo, mwembe.

33

- ¹ Enywe abagwalaafu mwembere MUSENGWA n'esangaalo,
hiraŋi enywe abamugondera, ohumujumirya.
² Mujumirye MUSENGWA n'ahatongooli,
mumwembere ni muhubba ogutongooli ogw'ewaaya ehumi.
³ Mumwembere olwembo olunyaaha, mumwembere n'obuhugu,
era mwembere ŋamugulu n'esangaalo.
⁴ Hiri hiityo olwohuba ehibono hya MUSENGWA hy'amazima era hituufu,
sigehubbira mu byosibyosi ebi ahola.
⁵ MUSENGWA genda obulunamu n'ohutehubbira,
ehyalo hijuuye ohwenda huhwe ohubitiirifu.
⁶ MUSENGWA galagira hulagira, egulu lyatondewa,
n'ebirimo byaholewa n'ehibono hihye.
⁷ Ahumbaania amaaji ag'omunyaŋa ŋalala gaaba hy'agali mu songo.
Abunga amaaji agomu njuho gaaba oti mu sitoowa.
⁸ Ehyalo hyosihyosi hitye MUSENGWA,
abaatu bosibosi hu hyalo bamuŋe eŋono,
⁹ olwohuba galoma huloma, ng'ehyalo hibaaŋo.
Galagira hulagira ehyalo hyaŋandalala.
¹⁰ MUSENGWA afafagania etegeha j'amawanga,
agumbaasa ebigendererwa by'abaatu.
¹¹ Aye etegeha ja MUSENGWA jibaaŋo emirembe n'emirembe,
ebigendererwa by'omwoyo gugwe bibaaŋo emirembe josijosi.
¹² Lyesiimire egwanga eri MUSENGWA aŋuga nga nje Hatonda walyo
abaatu abagatobola ohuba ababe.
¹³ MUSENGWA n'ali mwigulu alengererwa ŋaasi
gabona abaatu bosibosi.
¹⁴ Hu tebe yiye ey'obuŋugi abona
bosibosi abali hu hyalo.
¹⁵ Oyo nj'awumba emyoyo j'abaatu,
era nj'amanyire ehi hiisi muutu ahola.
¹⁶ Naŋuma habaha aŋangula olw'obungi weŋe lirye
era naŋuma musooli aŋona mu lutalo olw'amaani gage omwene.
¹⁷ Hiŋuma mahulu ohwesiga embalaasi ohuhununula.
Wayire yiri n'amaani mangi,
siŋanga huŋonia omuutu mu lutalo.
¹⁸ Aye MUSENGWA ahuuma abo abamutya,
abo abasuubirira mu hyere hihye ehingi,
¹⁹ abanonia ohufa era abahuuma ni bali balamu
mu biseera eby'enjala.
²⁰ Huhuumirira ni huli n'esuubi mu MUSENGWA,
nj'atubeera era nj'engabo yeefe.
²¹ Atuleetera ohusanjalya,
olwohuba hwesiga esiina lirye eryawufu.
²² MUSENGWA, leha ohwenda huhwo ohubitiirifu hube hu efe,
ni hweyongera ohuhutaamo esuubi.

34

Ya Dawudi. Olu geŋwitania ati atabuhire omutwe mu moni ja Abbimereki owa mubbinga gatiina.

- ¹ Nja hwebasanga MUSENGWA hiisi hiseera
era namujumiryenga ni talehera.
² Nja hujumirya MUSENGWA
olw'ebi ahola era leha ababonaabona banjulire bahasanjalya.
³ Hutenderese MUSENGWA,
leha humujumirihisye ŋalala.
⁴ Neŋunderera MUSENGWA era gangobolamo,
gaanunula mu byosibyosi ebyali ni bitiisa.

- 5 Abo abamwesiga bameregenya basuna esangaalo
era sibaliswa wayire lulala.
- 6 Omugadi gamusunga gamunulira,
gamutusa mu bigosi byosibyosi ebi galimo.
- 7 Malayika wa MUSENGWA
geswanigirisa abo abamutya era abanunula.
- 8 Mugesesye waheega oti MUSENGWA mulanji.
Gesiiimire oyo adulumira eyi ali
amuhuume mu bigosi.
- 9 Mutye MUSENGWA enywe abagwalaafu babe
olwohuba abamutya enjuma hiitu hyosihyosi ehi badamba.
- 10 Wayire epologoma ej'amaani jisobola ohuhaya ehoyohulya enjala yajiruma
aye abo abeenja MUSENGWA enjuma hiranji ehi bahaya.
- 11 Baana bange, muje munjuliirise,
nja hubasomesa engeri ey'ohunjamo MUSENGWA enjono.
- 12 Hiisi muutu hu enywe owenda obulamu
era owegomba ohuwangaala,
- 13 ali n'ohuhuma olulimi lulwe ohutalimirira bahye
n'ohutaloma eby'obudulingi.
- 14 Era alehere anjo ohuhola ebibi ahole ebiranji,
abe omuutu aleeta emiyaaya era geyongere mu jo.
- 15 Emoni ja MUSENGWA jiri hu abo abahola ebirunjamu
era anjulira ohusaba hwawe.
- 16 Aye anahania abo abahola ebibi
MUSENGWA abalengerera n'obuhambwe,
ohubasiihirihisa erala enjume hubahebulira hu hyalo.
- 17 Abahola ebirunjamu benjunderera MUSENGWA gabanjulira,
abanjulira gabanunula mu bigosi byawe byosibyosi.
- 18 MUSENGWA aba huupi ni naabo abanafunire mu myoyo jaawe
era anunula abo abanoooyemo amaani n'esuubi.
- 19 Omuutu ahola ebirunjamu anjanga ohuba n'ehibbiryo hy'ebigosi
aye MUSENGWA amununula mu byosibyosi.
- 20 Ahuuma amagumba gage gosigosi
sihulibbwagihaho wayire erala.
- 21 Ehibi hy'omubi hija humuleetera ohufa,
abalabe baabo abagwalaafu balibaboneresa.
- 22 MUSENGWA anunula abanjeeresaba babe,
enjuma wayire mulala hu bamwesiga oyu balisalira omusango.

35

Ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, niriinana ni naabo abaniriinana ni neese,
soola ni naabo abasoosa
- 2 namba engabo etono n'embala
winyoheremo bunjeede.
- 3 Namba efumo n'embasa oholonje abo abanyendula,
wundome oti, "Ndi Munonjosi wuwo."
- 4 Leha abo abenda ohunjita baswale
era abo abasala oluhwe ohukenanjo
bibasobere bagoboleyo ni baswaye.
- 5 Leha babe hy'omuhuuji ogu embenjo ehubba yanjira eyo,
malayika wa MUSENGWA n'ababbinga.
- 6 Leha engira yaawe yijuule ehiirema n'obuterere,
Malayika wa MUSENGWA n'ababbinga.
- 7 Ng'olu baatega omutege gwawe anjanjuma songa,
era ng'olu banjabira eronjo mbo ngwemo,
- 8 hibanjiranga hu lunya olugalamu basirihiira eyo ni batamanyire
era n'omutege ogu baatega gubanjambe abeene
bagwe mwironjo eryo basihirihe.
- 9 Ndisangaala olwa MUSENGWA
era ndisanjalya olw'obunonjosi wuwe.

10 N'omwoyo gwange gwsigwosi ndiroma ti, "O MUSENGWA,
nj'ani ali hy'ewe? Onunula abagadi mu banamaani,
abagadi era abali mu wetaavu,
obanonia abo ababanyagulula."

11 Abajulizi ab'obudulingi betusaayo,
basidihaho ebiitu ebitamanyire.

12 Basasula ehibi olw'ebirani ebi kola
era njanuma owundiho.

13 Atenga ni baali balwaye, nambala ebigwali
era nabasabira ni siiba n'ohusiiba.

Ohusaba hwange ni hutagobolewamo,

14 hyapambya enaku oti hani
baali boluganda oba bameeri bange.

Nahotamya omutwe hy'alira nyina.

15 Aye ni n'ali mu bugosi,
bosibosi basangaala era behumbaania ohunjeherera,
abaatu abatamanyire basalaho ebibono ni batalehera.

16 Banduilira hy'abatamanyire Hatonda,
era baluma emba olwange.

17 O Musengwa, olyosa ne ohunjoleera hunjoleera n'otanjeeda?
Ponie olufuluuto lwawe, ponie epologoma jino.

18 Nja huhweyaahisa mu luhumbaano olubba,
era nja huhujumirihisa mu duuli ly'abaatu.

19 Otaryana balabe bange ohusanjalya ni njanuma songa,
otaleha abo abacaawira wereere,
otabaganya huminanira moni ni basangaalira enaku yange.

20 Endoma yaawe yebboogo,
era bahola gwohunjayirisa abo abanuma songa.

21 Bahayaana baati,
"Hwabona ehi wahola."

22 O MUSENGWA, bino byosibyosi obiweene,
otanjoleera hunjoleera.

O Musengwa otamba njaleeni.

23 Yinyoheramo wungayire.
Soolere, Hatonda wange era Musengwa wange.

24 Mu bulujamu wuwo, langirira oti mbulaaho musango,
O MUSENGWA Hatonda wange, otabaganya hunjeha.

25 Otabaleha hunjeega baati,
"Otyo, hufunire ehi hwenda."
Oba "Oyo humufunire."

26 Leha abo bosibosi abasangaalira enaku yange,
baswale era batanjambagana.

Leha abo bosibosi abanepaahiraho,
esoni jibahubbe.

27 Leha abo abasangaala olw'ese ohunjumaho musango
bahubbe ebigalagala olw'esangaalo n'ohusanjalya,
era hiisi hiseera balome baati, "MUSENGWA atendereseuwe,
asangaala omunjeeresa wuwe n'ali bulani."

28 Olulimi lwange luja hulomanga hu bulujamu wuwo
n'etendo liryo oludaalo lwosirwosi.

36

Y'omutangirisi w'abembi. Ya Dawudi omunjeeresa wa MUSENGWA.

1 Omuhosi w'ebibi gegaana Hatonda mu mwoyo gugwe
era sibamuja njono, hiisi hiseera anjeega hu huhola hibi.

2 Omwene gebona ati wanjamugulu,
era anjeega mbo Hatonda saaja humubonereso olw'ebibi bibye.

3 Ebibono bibye bibi era byabudulingi,
ebiitu ebi ahola sibyamagesi era sibirani.

4 Nohu buliri wuwe aba muhusala magesi huhola ebibi,
sigenda hulehano ohuhola ebibi.

- 5 MUSENGWA, ohwenda huhwo hubitiirifu,
hubbala era hwola hwigulu,
owesigwa wuwo butuumaho ebireri.
- 6 Owabufu wuwo buli hy'esozi embala,
ohutehubbira huhwo huleeni hy'enjuho ey'amaani mu nyanja.
- O MUSENGWA, alabirira abaatu n'ebisolo.
- 7 O Hatonda, ohwenda huhwo hubitiirifu,
sihuhoma era sihuguliha,
abeginghiriri n'abajaasi benogoma mu mabaja gago.
- 8 Balya hu bingi ebyomu nyumba yiyo,
era obaja eby'ohunywa ebihuluhuta hya maaji gomu lwabi.
- 9 Ndiwe esibuhu y'obulamu,
olw'enjase yiyo husobola ohubona enjase.
- 10 Yeyongere olulaga ohwenda huhwo eyiri abo abahumanyire,
n'obutukirivu wuwo obulage abo abali n'emoyo ejihola ebirunamu.
- 11 Otaganya abehudumbasa ohunumba,
oba abahosi b'ebibi ohumbinga.
- 12 Bona abahosi b'ebibi ng'olu balambagaaye,
baguuye njaasi sibasobola n'ohwinyoha.

37

Ya Dawudi.

- 1 Otenendeheranga olw'abahosi b'ebibi
oba esaalwa ohuhunamba olw'abo abahola ebitali birunamu,
- 2 olwohuba bali hy'enyaaasi
baja hunjotoha hy'ebimera mu hiseera ehitali hya njaleeni,
hy'omuloofe ng'olu gunjotoha mangumangu boosi baja hufa baaty.
- 3 Wesigenga MUSENGWA,
era oholenga ebirani omenye mu hyalo
onyumirwenga ebirani ebi ahuna.
- 4 Sangaalanga olwa MUSENGWA,
alihuja ebi omwoyo gugwo gunjembaho.
- 5 Nambya MUSENGWA obulamu wuwo
omwesigenga era aja huhuyeeda.
- 6 Aja huleetera obugwalaafu wuwo ohwaduhirira hy'enjase mu mawiiwi,
n'ohuba omuutu atehubbira ohwaduha hy'eryuba eryomu muusi tangalwe.
- 7 Wenjomehanga mu moni ja MUSENGWA omuhuumiirire n'obugumiikiriza,
otalihiriranga abaatu banabitamo mu tegeha jaawe ecaamu.
- 8 Leheraano ohunyiga oba obuhambwe,
bihuleetera bigosi byereere.
- 9 Abahosi b'ebibi baja husihiirira,
aye abesiga MUSENGWA baja huba nj'abeene ehyalo ehi gasuubisa.
- 10 Mu hamanga hatono, abahosi b'ebibi baja hunwanjo
era n'oja hubendula, sibaja huboneha.
- 11 Aye abenjomeha balisikira ehyalo hino
era baja huba n'emiyaa mingi.
- 12 Abahosi b'ebibi besomera abagwalaafu
era baluma emba olw'obucaayi.
- 13 Aye Musengwa ajeherera abahosi b'ebibi olwohuba amanyire ati
oludaalo lwawe luja hwola basihiirihe.
- 14 Abahosi b'ebibi basonolayo epiima
era balasa obusaale ohusihiirisa abagadi n'abali mu wetaavu
ko n'ohwita abo abahola ebirunamu.
- 15 Aye nawoogi w'efumo wiita n'obunjagaaye
epiima jaawe jija hubeta nibo abeene
era obusaale waawe buja hubbwagaha.
- 16 Ebitono ebi omugwalaafu ali ni nabyo byamugaso,
ohuhira obunjinda w'abahosi b'ebibi eduuli.
- 17 Hiri hiityo olwohuba amaani g'abahosi b'ebibi gaja huhoma
aye MUSENGWA nj'ahuuma abagwalaafu.
- 18 MUSENGWA alabirira abagwalaafu
era obusika waawe buja huba w'emirembe n'emirembe.

- 19 Mu biseera ebigosi sibaja hujotoha
era mu biseera eby'enjala baja hubanga n'emere mbitiirufu.
- 20 Aye abahosi b'ebibi balisihiriha,
abalabe ba MUSENGWA baliujotoha hy'ebimuli
era baja hugotaro hy'eriisi.
- 21 Abahosi b'ebibi berola ne sibasasula
aye abagwalaafu bagaba n'omwoyo mulala.
- 22 Abo aba MUSENGWA aya ekabi balisikira ehyalo hino
aye abo aba anwaba balisihiriha.
- 23 MUSENGWA anaba n'asiima engenda y'omuutu
amutaho obuhuumi,
- 24 n'olu atagala saaja hugwa olwohuba MUSENGWA
amulera mu ngalo jije.
- 25 Naali mujere ne njahani ndi kulire
simbonangaho MUSENGWA n'ahubbire omugwalaafu omugongo
oba abaana babe ni basungirisa emere.
- 26 Baba n'ehyere hiisi hiseera banjola ni banjuma ehi banjumba
era n'abaana baawe baja husuna ekabi.
- 27 Mucuuhe ohujwe mu bibi muhole ebirujamu
muja humenya hu hyalo hino emirembe n'emirembe.
- 28 MUSENGWA genda abatehubira era salehano abesigwa babe.
Aja hubahuuma emirembe n'emirembe
aye olulyo lw'abahosi b'ebibi lulisihiriha.
- 29 Abagwalaafu baja husikira ehyalo
era balihimenyamo emirembe n'emirembe.
- 30 Omuntu omulujamu ebimujwamo biba by'amagesi
era aloma ebirujamu.
- 31 Ahuuma amagambi ga Hatonda wuwe
mu mwoyo gugwe era sagalehano.
- 32 Omubi geteega omugwalaafu
ni genda amwite
- 33 aye MUSENGWA salireha bagwalaafu mu bujangi w'ababi
oba ohuleha bamusalire omusango.
- 34 Wesigenga MUSENGWA
era ogenderenga mu magira gage, oja husikira ehyalo hino.
Era olibona ababi ni basihiriha.
- 35 Nabona omuhosi w'ebibi n'anjuma hisa
era n'ali bulaji hy'omusaala gw'e Lebbanooni, oguhulira mwiroba egimu
- 36 aye sinabita hiseera ng'afa era ngagota
ni namwendula sinamubona.
- 37 Wehanjase omuntu omugwalaafu era omulaji
aja huba n'obulamu ow'emiyaya mu moni eyo.
- 38 Aye abahola ebibi bosibosi
baja husihiriha banjwereno erala.
- 39 Obunonjosi w'abagwalaafu bujwa eyiri MUSENGWA
era nj'abahuuma mu biseera ebigosi.
- 40 MUSENGWA nj'abayeeda era nj'abanunula, abanonia abahosi b'ebibi
era gabanonjola olwohuba bamwesiga.

38

Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O MUSENGWA, otanenya n'olunjire
oba ohumboneresa n'ehirunji.
- 2 Obusaale wuwo busimitire
era omuhono gugwo gukangavuuye.
- 3 Olw'ehirunji hiho omubiri gwange gwalwala
era amagumba gange
ganafujire olw'ebibi byange.
- 4 Esoni jipinga olw'ebibi byange,
hy'omugugu ogutasobola ohubbedu.
- 5 Olw'obunubeebe wange
amabbwa gange ganjunya ehibulu.

- 6 Nefudunga era fuuhire ehitagasa
siiba mu bulumi oludaalo lwasirwosi.
- 7 Omubiri gwange gwohyerera olw'obulumi
era gapooye ndi huupi hufa.
- 8 Nyongobaaye era mbwagijihire
nerira olw'enaku hu mwoyo.
- 9 O Musengwa, omanyire byosibyosi ebi peegaho
ojulira ohubinda hwange.
- 10 Omwoyo gwange guhubbahubba n'amaani gapoyeemo
era emoni jange sijihibona.
- 11 Abameeri bange sibasemberera olw'amabbwa aga ndi ni nago,
n'abaliranwa bange banesambire.
- 12 Abenda ohunjita baatega emitego, abanjendesa ohufa banesoomera
era hiisi hiseera baasalira ekwe.
- 13 Ndi hy'omusiŋa atanjulira
era hy'oyo atasobola huloma.
- 14 Fuuhire hy'omuutu atanjulira
era atasobola hugobolamo.
- 15 O MUSENGWA, nesiga ndiwe MUSENGWA Hatonda wange
oja hungobolamo.
- 16 Nahusunga ti, "Otaleha balabe bange husanjalihsiyaho
olw'ohugwa hwange."
- 17 Ndi huupi hwefumulirango,
ndi n'obulumi wubitiirifu.
- 18 Naatula ebibi byange,
ebibi byange bindambya.
- 19 Abalabe bange bali mu bulamu obulanji
era abo abatanyenda ananjuma hiitu, bangi.
- 20 Abo abasasula ehibi olw'ebiraji ebi kola
bangeya olw'ohwenda ohuhola ebiraji.
- 21 O MUSENGWA, otandehulira.
Otamba njaleeni, O Hatonda wange.
- 22 Yangunjaho wunjee O MUSENGWA,
Omunonjosi wange.

39

Y'omutangirisi w'abembi. Yedusuuni. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Naloma ti, "Nehuuma mu sambo jange
era negenderesenga ohutaloma hibi.
Sinja huloma hiitu hyoshyosi abahosi b'ebibi ni baliŋo."
- 2 Ne wayire nanjoleera n'ohuloma nandindoma
neyongera hubonaabona.
- 3 Omwoyo gweyongera ohunefubuha,
era ni gwahubba amaluga neyongera ohwerarihirira.
Nga ndoma ti,
- 4 "O MUSENGWA ndomere, ndifa njaaali era nja huhena myaha jinga?
Kebulise ti obulamu wange wa haseera buseera."
- 5 Wahola endaalo j'obulamu wange waaba wuupi hy'ekengo j'enjala.
Emyaha j'obulamu wange sihiitu mu moni jijo.
Obulamu wa hiisi muutu, muuya wuuya.
- 6 Omuutu hisisigo busisigo!
Byosibyosi ebi huhola byawereere abunga obunjinda aye saamanya alibunjira.
- 7 Ne njaaani Musengwa hiina ehi nendula?
Esubi lyange liri mu ndiwe.
- 8 Nonjole mu bibi byange byosibyosi
otandeha banjubebe hunjeherera.
- 9 Nja hunjoleera hunjoleera
olwohuba ndiwe oli humboneresi.
- 10 Lehera anjo ohumboneresi
amanji agawukubbire gahena.
- 11 Ohayula era waboneresi abaatu olw'ebibi byawe
olya obunjinda waawe hy'ebiserenji hiisi muutu muuya wuuya.

- 12 O MUSENGWA, njilira ohusaba hwange,
 njuliirisa ni sunga obuyeedi,
 nja wunjeede nahweriririra,
 otaba hy'omusiya eyiri ohulira hwange,
 ndi mugendi hy'abasehulu bange.
- 13 Ndehe nahamwenyaho
 ko pwe hu hyalo huno.

40

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Nahuumirira MUSENGWA n'obugumiikiriza,
 ganjulira ng'agobolamo ohwerira hwange.
- 2 Gaatusa ohujwa mu madosi mwironjo eritiisa
 nga ganjemeeresa hu lwanda gaagira nagenda ni tagwa.
- 3 Gaapa olwembo olunyaaha olwembo olwohujumirya Hatonda wange.
 Bangi baja hubona batye era besigenga MUSENGWA.
- 4 Gesiimire omuutu owesiga MUSENGWA, atesiga abo abepaahapaaha
 era abagotera mu hujumirya ebinambulamo.
- 5 O MUSENGWA Hatonda wange, oholire ebyamaliholiho bingi, enjuma
 ow'ohuhugerageraniaho.
 Njanjuma asobola ohwanja ebiitu ebi otegehire ohutuholera gahenayo,
 bingi bugali weene sibibaliha era nolu nahagehisyeho ohubibala sinahasoboye.
- 6 Siwendire birabo n'enjongo
 enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha
 ni neeryo eri banjaayo olw'ebibi siwabisiima
 ne waapa ohutwi ohuhujulira.
- 7 Ng'ango ndoma ti, "Nijire ohuhola ebi osiima
 ng'olu bapandiihaho mu Byanandiihiwa.
- 8 O Hatonda wange, nenda ohuhola ebi osiima,
 amagambi gago baganandiiha mu mwoyo gwange."
- 9 O MUSENGWA, ndangirira owawufu wuwo mu luhumbaano olubba.
 Sinja huhinjoleraho ng'olu omanyire.
- 10 Mu luhumbaano lw'abaatu babo sipolera hu bunonjosi wuwo.
 Ndangirira ebinamba hu hwenda n'owesigwa wuwo.
- 11 O MUSENGWA, otalehera hupambira hisa hihyo
 leha ohwenda n'amazima gago bikuumenga habuhyabuhyu.
- 12 Hiri hiityo olwohuba ebigosi eduuli binewanigirihise
 ebibi byange bipinga era binjigaaye emoni.
 Bihira efiiri johu mutwe gwange obungi
 era omwoyo gwange gunafunjire.
- 13 O MUSENGWA, hihusangaase wununule
 O MUSENGWA, yangunjaho wunjeede.
- 14 Leha abo abenda ohunjita baswale era hibagwemo abeene n'abeene.
 Leha abo abasangaalira ohufafagana hwange bagameyo ni bawombonjaaye.
- 15 Leha abo abakondyola bagameyo ni baswaye olwohuba baloma baati,
 "A a! Hwahulomera!"
- 16 Leha abo bosibosi abahwendula basangaale era basanjalye olw'ewe,
 era leha abo abenda ohunonjoha balomerenga namugulu baati,
 "MUSENGWA anjeewe enono!"
- 17 Ndi mugadi era ndi mu wetaavu,
 Musengwa kusunga wupeegeho.
 Ndiwe obunjeeda era ndiwe omununuuzi wange.
 O Hatonda wange, otalwa ohunjeeda!

41

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Gesiimire oyo alumirwa abagadi,
 MUSENGWA amujonia mu biseera ebigosi.
- 2 MUSENGWA aja humuhuuma
 era alijonia obulamu wuwe
 aja humunja ekabi mu hyalo
 era saaja humunjaayo mu mihono j'abalabe babe.

- ³ MUSENGWA aja humuhuuma n'alwaye
era aja humuḡonia obulwaye.
- ⁴ Naloma ati, "O MUSENGWA, pambire ehisa,
ponie olwohuba nonoona mu moni jijo."
- ⁵ Abalabe bange bebuusa baati,
"Alifa ḡaali, bamwerabire hu hyalo?"
- ⁶ Hiisi owuuja ohumbonaho
gaja hukema hya muhanwa
ni gagamayo, nga ko abyanja.
- ⁷ Abalabe bange bosibosi bahubba owaama,
banyendesa bibi byereere era baloma baati,
- ⁸ "Obulwaye obumuluma w'amaani
saaja hugangamuha huḡwa hu buliri."
- ⁹ Ni meeri yange oyu neesiganga,
oyu nalyanga ni naye hu hiinjulo hirala, gacuuhiye.
- ¹⁰ Aye MUSENGWA, pambire ehisa
era ponie sobole ohubesasusa ebi bakola.
- ¹¹ Manyire ti kwesiimisa
era omulabe wange sasobola hupangula.
- ¹² Ohuumi re obulamu wange olwohuba kola ebiranj
era nja huba mu moni jijo emirembe n'emirembe.
- ¹³ Gebasiwe MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri
emirembe n'emirembe.

Amiina era Amiina.

42

Y'omutangirisi w'abembi. Olwembo lw'abaatu bomu lulyo lwa Koor.

- ¹ Ng'olu enjobe yirahalaha ni yenda ohunywa amaaji,
O Hatonda, n'omwoyo gwange guutyo poguhuyayaanira.
- ² Omwoyo gwange guḡemba hu Hatonda Omwene Bulamu.
Nahatiine ḡaali ohuba aḡali Hatonda?
- ³ Amasiga agandira mu muusi n'owiire nj'emere yange.
Abaatu bambuusa hiisi hiseera baati,
"Hatonda wuwo ali ḡeena ohuhuyeeda?"
- ⁴ Neḡunamira ni kebulira ng'olu nagendanga n'ehibubbu hy'abaatu,
ni kitangirira ohutiina mu nyumba ya Hatonda ni bahubba ebigalagala era ni
beyaasa.
- ⁵ Lwahiina neḡunamira?
Lwahiina omwoyo gwange gugulungutana?
Esuubi lyange ndita mu Hatonda
olwohuba ndigobolamo namujumirya, oyo omunoḡosi wange
- ⁶ era Hatonda wange.
Omwoyo gwange gweḡunamiye
olw'ehyo nja huhuhewulira mu hyalo hy'e Yoludaani
nohu ngingi j'e Herumooni ohuḡwa hu lusozi Mizali.
- ⁷ Najandi ḡano, obutahi ow'amaani bunduma
wuli hy'amaaji agayomboha ḡaasi,
wuli hy'amayengo g'amaaji aganjolomboga
ni gaḡindigana ni gatabaala ḡaasi.
- ⁸ MUSENGWA olaga ohwenda huhwo ohubitiirifu mu muusi,
mu wiire mbe n'olwembo olu nemba,
lube saala eyiri Hatonda ow'obulamu wange.
- ⁹ Ndoma Hatonda olwanda lwange ti,
"Lwahiina bunjibiriye?
Lwahiina ngenda ni neḡunamiye olw'abasigu abakiyaania?"
- ¹⁰ Ebiduhu ebi banduha bikenireemo amaani era basiiba ni bambuusa baati,
"Hatonda wuwo ali ḡeena?"
- ¹¹ Lwahiina neḡunamira?
Lwahiina omwoyo gwange gugulungutana?
Esuubi lyange ndita mu Hatonda olwohuba ndigobolamo namujumirya,
oyo omunoḡosi wange era Hatonda wange.

43

- ¹ O Hatonda, njeede obe puliida wange eyiri egwanga eritahujumirya.
Ponie abaatu abadulingi era abahosi b'ebibi.
- ² Ndiuwe Hatonda obukuuma.
Lwahiina wukubba omugongo?
Lwahiina siiba ni nejunamiye, abalabe bange ni bakiyaania?
- ³ Pindihire enjase yiyo n'amazima gago,
leha bitangirire, leha binjose hu lusozi lulwo olwawufu, ehifo omu omenya.
- ⁴ Nja hutiiina hu hituuti hya Hatonda
eyiri Hatonda, esangaalo lyange era owunesiimisa.
Ndihubba ahatongooli ni kujumirya
O Hatonda, Hatonda wange.
- ⁵ Lwahiina nejunamira?
Lwahiina omwoyo gwange gugulungutana?
Esuubi lyange ndita mu Hatonda, olwohuba ndigobolamo namujumirya
oyo omunonjosi wange era Hatonda wange.

44

- Y'omutangirisi w'abembi. Olwembo lw'abaatu bomu lulyo lwa Koor.
- ¹ O Hatonda, hwanjulira n'amatwi geefe
abasehulu beefe ni batunayira ebyamaliholiho
ebi wahola halehale mu mulembe gwawe.
- ² Watambisa obunangi wuwo wabbinga amawanga omu watongosa abasehulu beefe.
Wasaanasaana abanamawanga ng'ona abasehulu beefe efuma.
- ³ Ohunangula amawanga sihyali lwa bisoosa by'abasehulu beefe abeene.
Sihyanwa hu maani gaawe abeene hyanwa mu maani g'omuhono gugwo omulungi
n'obunangi wuwo.
- Ohubaano huhwo mu njase yiyo
n'ohwenda ohu wabendamo byabanangusa.
- ⁴ Ndiuwe habaha wange era Hatonda wange,
oyeeda abaatu ba Yakobbo ohunangula.
- ⁵ Olw'obunangi wuwo, hunangula abalabe beefe,
olw'ewe, huniinirira abatulumba.
- ⁶ Sinesiga hasaale hange,
era epiima yange sinje egira nanangula.
- ⁷ Ne ndiwe otuna ohunangula abasigu beefe,
era oswasa abatucaawa.
- ⁸ Oludaalo lwosirwosi hwenyumikirihiisa mu ndiwe Hatonda
era hunahujumiryenga emirembe n'emirembe.
- ⁹ Aye naahani otuhubbire omugongo era otwihiiise njaasi
sohitiina mu lutalo n'amane geefe.
- ¹⁰ Waagima hwaduluma abalabe beefe
era abasigu banyaga ebyefe.
- ¹¹ Watunayo batunawujule hy'etaama
era otusalanihisiye mu mawanga.
- ¹² Watunda abaatu babo hu bbeeyi eyanaasi
omunuma ehi wasunamo.
- ¹³ Otufuuye eduho eyiri abaliranwa beefe
ehiitu ehi abatweswanigirihiise batala.
- ¹⁴ Otufuuye ehiitu ehoyohwenyinyalya eyiri abanamawanga,
abaatu banyeenya emitwe ni batunyooma.
- ¹⁵ Basiiba ni banyooma,
era nijuuwe huswala.
- ¹⁶ Eriyo abo abakayuhira ni banduulira
olw'omulabe owefumbiririye hu hwesasusa.
- ¹⁷ Ebyo byosibyosi bitwolireeho wayire sihuwibiriranga
oba ohubbwaga endagaano eyi wahola ni neefe.
- ¹⁸ Mu myoyo jeefe sihuhunwangaho
era sihujemeranga biragiro bibyo.
- ¹⁹ Aye watuleha mu gasolo enjuma otuyeeda
watudanyirira mu hiirema ehinjambire ti ngungungu.
- ²⁰ Singa hwali hwibiriye Hatonda weefe

- oba ni hujumirya hatonda omugwira,
²¹ Hatonda amanyire ebyama ebiri
 mu myoyo j'abaatu, sigahahimanyire?
²² Atenga hiisi ludaalo batwehoyera ohutuhenanjo hu lulwo.
 Batubisya hy'etaama eyi baja husala.
²³ O Musengwa, yinyoha lwahiina onenyuha?
 Yinyoheramo, otatudanyirira watiinirira!
²⁴ Lwahiina otwehweha
 wibirira ohubonaabona n'ohunyigirisiwa ohu hulimo?
²⁵ Huguuye mu fuuhe,
 emibiri jeefe jirwereeye njaasi.
²⁶ Yinyoha otuyeede,
 tununule olw'ohwenda huhwo ohubitiirifu.

45

- Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu ejanjaasi "Ly'ebimuli." Lw'abaatu bomu lulyo lwa Koor. Olwembo lw'obugole.
¹ Omwoyo gwange gwituluha ebiranj ni nembera habaha ebi seega
 olulimi lwange lusengeja ebibono hy'ekalaamu y'omunandiisi hanjunge.
² Ndiwe omusinde omunoono ohira abandi bosibosi
 era omanyire ohuloma olwohuba Hatonda gahuna ekabi ej'emirembe n'emirembe.
³ Wefihe epiima yiyo hu nduuhu ewe ow'amaani amangi.
 Yambala engoye endanji ej'omutangirisi.
⁴ Mwinono liryo onanguuye
 hulwa amazima, obuwombeefu n'owawufu.
 Leha omuhono gugwo ogw'amaani guhole ebiitu ebitiisa.
⁵ Lasula obusaale wuwo owoogi bufumite emyoyo j'abalabe ba Habaha.
 Leha ogaluse amawanga mu bujangi wuwo.
⁶ O Hatonda, owahabaha wuwo buja hubererera emirembe n'emirembe.
 Era oja hunjuga abaatu babo n'otehubbira.
⁷ Wenda obutukirivu aye ocaawa ehibi.
 Olw'ehyo, Hatonda wuwo ahutobooye
 mu bahyo era gahuta mu hifo ehy'enjono
 ehiitu ehija huhunjeramo esangaalo ohuhiraho abahyo.
⁸ Ebyambalo bibyo eby'obunugi binjuna ahaloosa aha miira n'aha alowe naha kasiya.
 Mu mbuga eji batimbire amasyaka ebifuga bihusangaasa.
⁹ Mu bahasi abahulabirira mulimo n'abahaana ba habaha.
 Hu muhono gugwo omulungi pohuli omumbaaye ezaabbu ehira obulangi
 ohunjwa mu Ofiri.
¹⁰ Muhaana, nuliirisa era faayo hu ebi ndoma
 yibirira abalebe babo n'abomu hiha hiho.
¹¹ Obunoono wuwo wunjirire omwoyo gwa habaha.
 Muje enjono olwohuba nje musengwawo.
¹² Abaatu b'e Tiiro balihuleetera ebirabo
 n'abanjinda balyehoyahoya ni benda obasiime.
¹³ Omumbaaje ali mu lubiri era gejuuye enjono.
 Ehyambalo hihye batungiraho ezaabbu.
¹⁴ Mu byambalo ebighobe obulangi bamunjererehera ewa habaha
 abahaana bahye abatanjenyuhangaho n'omusinde bamunjererehera era bali hu-
 mhuleetera.
¹⁵ Bali humuleeta mu sangaalo n'ohusanalya
 ni bengira mu lubiri lwa habaha.
¹⁶ Abaana babo balisikira abasehulu baawe
 oli bafuula banugi mu hyalo hyosihyosi.
¹⁷ Nja huleetera abaatu ab'emirembe josijosi ohuhuhebuliranga
 era olw'ehyo amawanga gosigosi ganahujumiriyenga emirembe n'emirembe.

46

- Y'omutangirisi w'abembi. Olwembo lw'abaatu bomu lulyo lwa Koor. Ohutiinira hu alamosi.
¹ Mu Hatonda njomu hwenjogoma era nj'amaani geefe
 nj'atuyeeda hiisi hiseera ni huli mu bigosi.

- 2 Ehyo nj'ehitugumya wayire ehyaalo hinateteemenga sihuja hutya
era wayire esozi jinasiguhenga jedaanya mu buliba w'enyanya,
- 3 wayire amaaji mu nyanja ganajolombogenga gatumbeera
n'esozi jateetema olw'etiisa eyo.
- 4 Njalinjo olwabi olulihio emyombe ejireeta esangaalo mu hibuga hya Hatonda,
ehifo ehyaawufu omu Ali Namugulu Obugali amenya.
- 5 Hatonda ali mu hibuga ehyo era sishiritenga.
Bulihya mu mugamba pwipwipwi Hatonda gahiyeeda.
- 6 Amawanga gejuuye ohutya era owahabaha wunwanja
Hatonda awaatuha ng'ehyalo hisanuuha.
- 7 MUSENGWA Omwene Manje ali ni neefe,
hwenjogoma mu Hatonda wa Yakobbo.
- 8 Muuje mubone ebi MUSENGWA aholire
mubone ebyenjunjisa ebi aholire hu hyalo.
- 9 Ahenanjo etalo mu hyalo hyosihyosi,
abbwaga obusaale era afoomafooma amafumo goohya engabo n'omuliro.
- 10 N'alagira ati, "Mubunjeere era muhimanye muuti ndiise Hatonda
baja huupa enono mu mawanga gosigosi
baja huupa enono mu hyalo hyosihyosi."
- 11 MUSENGWA Omwene Manje ali ni neefe,
hwenjogoma mu Hatonda wa Yakobbo.

47

- Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koor.
- 1 Abaatu mwesimwesi muhubbe mu ngalo
muhubbe ebigalagala ni mujumirya Hatonda,
- 2 olwohuba MUSENGWA Ali Namugulu Obugali atiisa
era nje habaha ahira obuhulu mu hyalo hyosihyosi.
- 3 Agima hwanjangu abalabe beefe
era hwabanjuga.
- 4 Gatutobolera ehyaalo omwohumenyanga
efe abaatu ba Yisirayiri abagenda oti hi.
- 5 Hatonda aniina namugulu gehala hu tebe yiye eyobunugi.
Amanjaasi gebigalagala ebibahubba n'amagwala aga bafuunja, binjulirihana
MUSENGWA n'atiina namugulu.
- 6 Mwembe enyembo ejipaaha Hatonda,
mwembe enyembo ejipaaha,
mwembe enyembo ejipaaha Habaha weefe,
mwembe enyembo ejipaaha.
- 7 Hatonda nje habaha w'ehyalo hyosihyosi,
mumwembere ezabbuli eji mupaaha.
- 8 Hatonda anjuga amawanga gosigosi.
Hatonda gehaaye hu tebe yiye ey'obunugi era enjawufu.
- 9 Abahungu b'amawanga bahumbaana n'abaatu ba Hatonda wa Yibbulayimu
olwohuba anjuga abahabaha bamawanga
era nje Hatonda ow'enono ery'amaani.

48

- Olwembo. Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koor.
- 1 MUSENGWA ali n'enono ery'amaani asaniye ohumujumirihisyanaga
mu hibuga hya Hatonda weefe hu lusozi lulwe olwawufu.
- 2 Sayuuni lusozi lunoono era luleetera ehyaalo hyosihyosi esangaalo.
Olusozi Sayuuni hibuga hya habaha ow'enono.
- 3 Hatonda alagire ati omwene nj'omuhuumi
w'abaatu abomu hibuga ehyo.
- 4 Abahabaha benimba
ohuwaagala ehibuga Sayuuni.
- 5 Ne ni bahibona benjunja
era batya bafulumuha.
- 6 Emama yabanjambira eyo
era baali mu bulumi hy'omuhasi owenda ohusaala.

- ⁷ Wabasihiirisa hy'amaato g'e Talusiisi
aga muyaga ogw'ebunwalyuba gwabbwagabbwaga.
- ⁸ Ebi hwanjuliranga mbebi huweene mu hibuga hya MUSENGWA Omwene Manje mu
hibuga hya Hatonda weefe,
Hatonda ahihuuma emirembe n'emirembe.
- ⁹ O Hatonda, ni huli mu Yekaalu yiyo
hujeege hu hwenda huhwo ohubitiirifu.
- ¹⁰ O Hatonda, abaatu hiisi njaatu bahujumirya
efuma yiyo ehwene mu hyalo hyosihyosi era onjuga n'otehubbira.
- ¹¹ Leha abaatu bomu Sayuuni basangaale
abaatu bomu Buyudaaya basanjalye olwohuba osala emisango n'otehubbira.
- ¹² Mugende mu Sayuuni muhyeswanigirise
mubale eminaala ejirimo.
- ¹³ Muharjaase era mwetegerese ebirimo
ko mwahanjayira ab'omulembe oguuja muuti,
- ¹⁴ Hatonda nje Hatonda weefe emirembe n'emirembe
era nj'اناتangirirenga ohwola olu hulifa.

49

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koor.

- ¹ Hiisi muutu anjulare hino
abaatu mwesimwesi mu hyalo hino munjuliirise,
² abeginghiriri n'abajaasi n'abanjinda n'abagadi.
- ³ Nja huloma ebibono eby'amahulu
era ebi muja hujulira ohujwa mu mwoyo gwange
bija hubafuula abaatu abali n'ohutegeera.
- ⁴ Nja hwetegeresa engero
njinyonyole mu lwembo ni kubba ahatongooli.
- ⁵ Mu biseera ebigosi sinja hutya
wayire abalabe bange banjeswanigirisa,
- ⁶ abo abesiga obunjinda waawe
era abepaaha olw'obunjinda waawe obubitiirifu.
- ⁷ Enjuma muutu anjanga ohununula omuutu wahye,
wayire anjanga ohusasula Hatonda amuhuuma.
- ⁸ Obulamu w'ebbeeyi bugali
era enjuma anjanga ohugulirira,
- ⁹ asobole ohuwangaala era atafa.
- ¹⁰ Hiisi muutu ahibona ti n'abagesi boosi bafa,
abanubeebe n'abanjuma ehi bategeera boosi basihiiriha
era balehera abandi obunjinda waawe.
- ¹¹ Amagombe gaawe gaja husigala ni gali nj'amago gaawe endaalo josijosi,
pomu balimenya emirembe n'emirembe
n'olu baliba n'ebyallo ebiri mu masiina gaawe.
- ¹² Aye omuutu n'olwaba munjinda atye sihimugaana hufa
era alisihiriha hy'ebisolo.
- ¹³ Ehyo nj'ehyola hu abo abanjeega ti behena
ni naabo ababesiga era babehirihisamo.
- ¹⁴ Boosi bali n'ohufa hy'etaama era olumbe lulibalya.
Bulihya abagwalaafu babanjuga
era sibaligobolayo humenya mu mayumba gaawe ag'omutindo.
- ¹⁵ Aye Hatonda aja huununula ohujwa emagombe,
mu butuufu omwene alipira ewuwe.
- ¹⁶ Hitahubisyanga bubi singa omuutu asuna obunjinda obubitiirifu
singa obunjinda buwe weyongera obungi
- ¹⁷ olwohuba n'alifa enjuma ehi alitiina ni nahyo
era saalitiina emagombe n'enono lirye.
- ¹⁸ Wayire omuutu geranga w'ekabi
era abaatu bamupaaha olw'obunjinda
- ¹⁹ aye ali tiina genimba hu basehulu babe
abataligaluhamo hubona hu lyuba.

²⁰ Omuutu omuṅinda aṅuma hutegeera
yeesi wahusihiiraha hy'esolo.

50

Ezabbuli y'Asafu.

- ¹ Hatonda Omwene Buṅangi, MUSENGWA alanga ehyalo hyosiyosi ohwehumbaania
ohuṅwera erala ebuṅwalyuba ohwola ebugwalyuba.
- ² Hatonda amasamasa ohuṅwa mu Sayuuni ehibuga ehiṅoono
era hyaduhirira hy'eryuba.
- ³ Hatonda weefe alihuujja saaja huṅoleera era omuliro
ni gumutangiriyeemo ni hibuyaga atiisa amweswanigirihiise.
- ⁴ Alanga egulu n'ehyalo ohuba bajulizi
n'asalira abaatu babe emisango.
- ⁵ Aloma ati, "Humbaania abaatu bange
abaahola endagaano ni nange ni banayo eṅongo."
- ⁶ Egulu lirangirira owawufu wuwe
olwohuba Hatonda omwene nj'omulamuzi.
- ⁷ "Baatu bange muṅulire era nja huloma enywe Abayisirayiri
nja hubaṅaaho obujulizi ndiise Hatonda, Hatonda wenywe.
- ⁸ Simbanenya olw'eṅongo lyenywe oba olw'eṅongo eyi bohya ehwiye
lyaguguliha eri muupa hiisi haseera.
- ⁹ Sinetaaga bunwa ejomu bidooli byenywe
oba embusi ejomu lugo lwenywe.
- ¹⁰ Hiri hiityo olwohuba esolo josijosi ejomwisugu jange
era hiisi ṅombe ejiri hu sozi olukumi, jange.
- ¹¹ Manyire hiisi nyuni eyiri hu sozi
era hiisi hitonde mwisugu, hyange.
- ¹² Ni nahali njala sihyetagisa hubalomera
olwohuba ehyalo n'ebihirimo byosibyosi byange.
- ¹³ Ndya nyama j'ebunwa
oba nywa amafugi g'embusi?
- ¹⁴ Mulehe ohweyaasa hwenywe hube nj'eṅongo lyenywe eyiri Hatonda
era mwohereese oweyamo wenywe eyiri oyo Ali ṅamugulu Obugali.
- ¹⁵ Onaba mu bigosi, ndange nja huhununula
era oja huupa eṅono."
- ¹⁶ Aye Hatonda abuusa omuhosi w'ebibi ati,
"Lukusa hi olu oli ni nalwo ohuloma hu magambi gange oba ohuloma hu ndagaano
yange?"
- ¹⁷ Ocaawa ebi kulagira
era ebi ndoma obihubba omugongo.
- ¹⁸ Omwibi nj'oyu ohola ni naye omuhumba
era ohola omuhago n'abahwedi.
- ¹⁹ Hiisi hiseera oloma bibi byereere
era ebibono bibyo bijuuye budulingi wereere.
- ²⁰ Hiisi hiseera oba muhuloma hu mugandawo
era oloma hu mwana wa maawo.
- ²¹ Ebyo byosibyosi obiholire nanjoleera ng'oṅeega oti ndi hy'ewe.
Aye nja huhuhangavula era kunenye moni hu moni.
- ²² ṅulira hino, ewe owibirira Hatonda
nja huhunawujula mu bugusugusu ṅaṅume ow'ohuhuyeeda.
- ²³ Oyo aṅaayo eṅongo ohunjeyaasa aba gaapa eṅono
era mu butuufu nja humulaga obunṅosi wa Hatonda."

51

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi eyi gaṅandiiha oluvanyuma lwa naabbi
Nasani ohuhena ohuloma ni naye hu biṅamba hu Bbasuseebba.

- ¹ O Hatonda, pambire ehisa olw'ohwenda huhwo ohubitiirifu.
Olw'ehisa hiho ehibitiirifu kusunga osangule ebibi byange byosibyosi.
- ² Njogeho ebibi byange byosibyosi,
ehibi hipweho tuhulire erala.
- ³ Manyire ti ndi mubbengi
era habuhyabuhya manyire ehibi hyange.

- 4 Nasungujasa ndiwe wamwene.
Nahola ebibi mu moni jijo era c'ehigira eby'oloma ni biri by'amazima,
era siwehubbira n'osala emisango.
- 5 Mu butuufu ndi mubbengi ohujwera erala mu bunjere wange,
mubbengi ohujwera erala hu ludaalo olu nagwa mu hida hya maayi yange.
- 6 Mu butuufu ewe wenda omuutu ow'amazima
olw'ehyo somese ohuba mwesigwa mu mwoyo gwange.
- 7 Njogeho ni hayisopu era nja hufuuha mugwalaafu,
njoge tuhule ohuhiraho amabaale g'efula.
- 8 Leha sangaale era sanjalye,
leha amagumba ag'obbwagire gasangaale.
- 9 Lehera anjo ohuheja hu bibi byange
era tuseho ebibi byange byosibyosi.
- 10 O Hatonda, tondeemo omwoyo omugwalaafu
era ngobosemo bunyaaha omwoyo omwesigwa.
- 11 Otambinga ohujwa mu moni jijo,
oba watusaho Omwoyo wuwo Omutukuvu.
- 12 Ngobohese bunyaaha esangaalo ery'obunonosi wuwo
era wuupe omwoyo ogwenda ohuhugondera.
- 13 Ehyo hija hundeetera ohusomesa ababbengi amagira gago
era baja hucuuha bagobole eyi oli.
- 14 O Hatonda, nonjole ohujwa mu butemu ewe Hatonda omunonosi wange
era nja hwemba ebinjamba hu butukirivu wuwo.
- 15 O Musengwa, njeede sobole ohuloma
era nja hulangirira etendo liryo.
- 16 Enjongo sinje erihusangaasa nahahuleteeye
enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha sinje lihwesiimisa.
- 17 Enjongo eri Hatonda genda nj'omwoyo omugondi,
O Hatonda, sooja hutala omwoyo omugondi era omuwombeefu.
- 18 Heja hu Sayuuni n'ehisa
era oyeede otongole ebiteepe bya Yerusaalemu.
- 19 Oja husangaala abaatu ni bahuja enjongo n'omwoyo omulanji,
enjongo eyi bohya ehwiye lyaguguliha
era baja hujaayo ebunwa j'enombe hu hituuti hihyo.

52

Y'omutangirisi w'abembi. Dyogo ohujwa mu Edomu olu gatiina eyiri Sawulo gamuloma ati, "Dawudi atinire mu mago g'Ahimeleki."

- 1 Lwahiina weranga ow'amaani wepaahapaaha olw'ebibi ebi ohola?
Lwahiina wepaahapaaha oludaalo lwosirwosi
aye Hatonda mwesigwa emirembe n'emirembe.
- 2 Hiisi ludaalo oyiiya ohusihirisa abahyo
era ebibono bibyo byogi hy'ekereta hiisi ehi oloma hya budulingi.
- 3 Onyumirwa ebibi ohuhira ebirani
onyumirwa ohudulinga ohuhira ohuloma amazima.
- 4 Mudulingi ewe onyumirwa ohusihirisa abahyo n'ebibono bibyo!
- 5 Mu butuufu Hatonda alihusihirihisa erala.
Alihujamba gahudyedyesa ohujwa mu mago gago
aja huhuhuula ohujwa mu hyalo omu omenyire.
- 6 Abagwalaafu baja hubona era balitya
baja humujeherera baati,
- 7 "Bona omuutu owagaana ohwesiga Hatonda
aye geesiga obunida wuwe obubitiirifu
era gahulahulana olw'ohusihirisa abahye."
- 8 Aye ndi hy'omusaala omuzayiti oguhulira mu nyumba ya Hatonda,
nesiga Hatonda olw'ohwenda huhwe ohubitiirifu ohw'emirembe n'emirembe.
- 9 Nja huhujumiryanga emirembe n'emirembe olw'ebi oholire
nja huta esuubi lyange mu ewe olwohuba oli mulanji.
Nja huhujumirya mu luhumbaano lw'abagwalaafu babo.

53

Y'omutangirisi w'abembi. Masikili* ya Dawudi.

¹ Omunjubeebe aloma mu mwoyo gugwe ati, "Nanumaano Hatonda."

Abahosi b'ebibi, ebi bahola byambihho.

Era nanuma wayire mulala ahola ehirani.

² Hatonda aba mwigulu

galengerera baatu njaasi hu hyalo,

abone oba nalino omuutu yesiyesi ategeera,

yesiyesi amwendula.

³ Aye bosibosi babbaama, bosibosi nalala bahola ebibi.

Era enuma wayire mulala ahola eburunamu enuma wayire mulala.

⁴ Abahola ebibi sibaja hwega?

Bahenireeno ohulya abaatu bange oti balya mere era sibasunga Hatonda ohubayeeda.

⁵ Aye bulihya lulala jabagaana olwohuba Hatonda aja husalaania amagumba g'abalabe babe.

Era esoni jija hubanjamba Hatonda n'abahubbire omugongo.

⁶ Era saba ti omuutu anwe mu Sayuuni anunule Yisirayiri!

Hatonda n'aligobosa abaatu babe bunyaaha

leha olulyo Iwa Yakobbo lusangaale era Yisirayiri asanjalye!

54

Y'omutangirisi w'abembi owemba n'ebivuga eby'ewaaya. Ezabbuli ya Dawudi. Olu Abazifayiti batiina eyiri Sawulo bamuloma baati, "Dawudi atwehwehiremo."

¹ O Hatonda, nonjole olw'obunangi wuwo

era nunule olw'amaani gago.

² O Hatonda, njilira ohusaba hwange

njlira ebi kusunga.

³ Abamalimbe banumba

abaatu abahambwe bendula obulamu wange

abaatu abo sibatya Hatonda.

⁴ Mu butuufu Hatonda nj'obunjeeda

era Musengwa nj'obukuuma.

⁵ Leha ebi balabe bange bategeha ohukola bibagobolere abeene.

Basihirise olwohuba oli mwesigwa.

⁶ Nja huhungera n'esangaalo,

O MUSENGWA, nja huhujumirya olwohuba ehyo hiranji.

⁷ Hiri hiityo olwohuba gaanunula mu bigosi byange byosibyosi

era neboneyeho n'emoni jange abalabe bange ni banjooye amaani.

55

Y'omutangirisi w'abembi owemba n'ebivuga eby'ewaaya. Ezabbuli ya Dawudi.

¹ O Hatonda, njilira ohusaba hwange

otagaana hwegayirira hwange.

² Ganya wupuliirise era wungobolemo,

ebinjeego bikenireemo.

³ Nenjenderera olw'ebibono by'abalabe bange.

Banjohise hu bigosi era bandiho ehirunji ehy'amaani.

⁴ Omwoyo gwange guhubbahubba

era noleheeye ohufa.

⁵ Teetema olw'obuti era mbula ngeri

ey'ohuleheramo ohuteetema.

⁶ Naloma ti, "Singa naali n'amabaja hy'enjuusi

nahaguluhire natiina eyi tiina nesunira emiyaaya.

⁷ Nahaguluhire natiina njaleeni

namenya eyo mu lulafu.

⁸ Nahangunjire mangu nasuna ana nenjogoma

nanona hibuyaga ow'amaani n'efula ey'amabaale."

⁹ O Musengwa, tabuujula tabuujula olulimi lw'abahosi b'ebibi

hiisi muutu ategeera ehi wahye aloma.

* 53: 53:0 Oba oli anjo hibono hyomu hwemba.

- Hiri hiityo olwohuba mbona abaatu mu hibuga bahola ebikolwa ebibi era begugunga.
- 10 Omuusi n'owiire basiiba hugenda ni betoolola ehibuga, ni bahola emivuyo n'ebiiitu ebyenyinyasa.
- 11 Hiisi njaatu njalijo husihiiriha era mu nabinwera mwejuuye budulingi n'ohulyakula.
- 12 Singa omulabe ganduula, nahamwehalirihire. Era singa omulabe ganjinyoheraho nahamwehwehire.
- 13 Aye omuutu oyo ndiwe omuutu hyange oyu ndya ni naye mu swa ndala era meeri yange,
- 14 oyu naali n'omuhumba ni naye ni hutinanga huutyo mu nyumba ya Hatonda.
- 15 Leha ohufa hugwe hugwa hy'omwibi hu balabe bange era amagombe gabamire balamu olwohuba ehibi himenyire mu bulamu waawe.
- 16 Aye ndanga Hatonda, era MUSENGWA ganoŋola.
- 17 Mu mugamba nomu muusi n'egulo, neririgana enaku yange era ganjulira ejanjaasi lyange.
- 18 Aja hungobosa miyaaya ohujwa mu lutalo wayire ndi n'eduuli ly'abalabe.
- 19 Hatonda anjuga emirembe n'emirembe era oja hunjangu abalabe bange olwohuba bageene ohucuusa ebikolwa byawe bahujumiryey.
- 20 Oyu ndya ni naye mu swa ndala alumba meriwe gebirira endagaano eyi gahola.
- 21 Endoma yiye ndani ohuhiraho omuzigo aye omwoyo gugwe gwijuuye talo njereere.
- Ebibono bibye bigonda hy'amafuta agahaloosa ng'olu gagondya omubiri aye bisala hy'epiima.
- 22 Yanjuliranga MUSENGWA ebigosi bibyo aja huhuyeeda saaja huleha banjangu abagwalaafu babe.
- 23 Aye ewe Hatonda oja hunjindiha abahosi b'ebibi mwiroro ereeni basihiirihe, abatemu n'abadulingi sibaja hunesa n'ehitundu hy'emyaha jaawe ej'obuhulu aye ese nesiga ndiwe.

56

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu ejanjaasi "Enjuusi hu mutumba." Mikitamu ya Dawudi. Olu Bafirisuuti banjamba Dawudi e Gaasi.

- 1 O Hatonda, pambire ehisa olwohuba omulabe gakiyaania hiisi hiseera.
- 2 Abalabe bange bapiima oludaalo lwosirwosi era mu hwepaahapaaha hwawe, bangi abanumba.
- 3 Ne wayire mbatiye njja huhwesiga.
- 4 Nesiga Hatonda olw'ebi gasuubisa. Nesiga Hatonda era njajuma ehija hutiiisa. Omuutu buutu anjanga hukola hi?
- 5 Oludaalo lwosirwosi baba muhucuusacuusa bibono byange era baba mu husala magesi ohukenano.
- 6 Behobana era behweha anjatu babone hiisi ehi kola ni basuubira ohunjita.
- 7 O Hatonda, otabaleha hununuha hiruŋi hihyo aye basihiirihise erala.
- 8 Nandiha ohweririgana hwange, njamba amasiga gange ogajuhe mu cupa yiyo, amasiga gage gali hu lukalala lulwo.
- 9 Ohuhweriririra hwange huja hugima abalabe bange bagamirirayo enyuma. Kimanyire ti Hatonda ali hu luuyi lwange.
- 10 Jumirya Hatonda olw'ebyo ebi gasuubisa jumirya MUSENGWA olw'ebyo ebi gasuubisa.
- 11 Nesiga Hatonda era sinja hutya hiitu hyosihyosi. Omuutu buutu anjanga hukola hi?

- 12 O Hatonda, nja hwoheresa ebi nasuubisa
era nja huleeta ebirabo ohuhweyaasa.
- 13 Hiri hiityo olwohuba waponia ohufa
n'amagulu gange ohutaterera olw'ehyo nja hugendera mu moni ja Hatonda
ngendere mu njase eyi leeta obulamu.

57

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Otasihirisa." Mikitamu ya Dawudi. Olu gatiina gehweha mu pungulu n'aduluma Sawulo.

- 1 O Hatonda, pambire ehisa,
pambire ehisa olwohuba nejogoma mu ndiwe.
Nja hwejogoma mu hisisigo hy'amabana gago
ohwola olu bugosi bulirwanjo.
- 2 Nejunderera Hatonda Ali Namugulu Obugali,
eyiri Hatonda owoheresa ehigendererwa hihye mu bulamu wange.
- 3 Gapeeresha obuyeedi ohunjwa mwigulu era ganonola
ne aja huleeta ebigosi hu abo abanumba.
Hatonda mwesigwa era aja hundaga ohwenda huhwe ohubitiirifu.
- 4 Ndi ngati w'epologoma mu meeno ga nasana
mu baatu abali n'ameeno amoogi oti fumo n'obusaale
ebibono byawe byogi hy'epiima.
- 5 O Hatonda, laga etendo liryo hiisi njaatu mwigulu
era leha enono liryo libe hu hyalo hyosihyosi.
- 6 Abalabe bange bategire olutuula lupambe amagulu, omwoyo gwange gwenunamiiye!
Banjabira erono mu ngira yange aye abeene baliguyee.
- 7 Olw'ewe Hatonda ndi mugumu bugali
ndi mugumu era nja hwemba.
- 8 Nja hwinyoha, nja hwinyoha pambe ogutongooli n'ahatongooli,
nja husisimuha pwipwipwi nembe!
- 9 O Musengwa, nja huhweyaasanga ni ndi mu baatu abangi,
nja huhujumiryanga ni ndi mu mawanga.
- 10 Hiri hiityo olwohuba ohwenda huhwo hubitiirifu era hwola hwigulu.
Owesigwa wuwo bubitiirifu ohwola hu bireri.
- 11 O Hatonda, laga etendo liryo hiisi njaatu mwigulu
era leha enono liryo libe hu hyalo hyosihyosi.

58

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Otasihirisa." Mikitamu ya Dawudi.

- 1 Enywe abanugi muloma amazima?
Era musala emisango ni mutehubbira?
- 2 Mbe! Mujeega hu huhola bibi byonene,
era muba muhuleeta mivuyo hu hyalo.
- 3 Ohunjwa mu husaaliwa, omuhosi w'ebibi gabbaama
era ohunjwa mu hida hya nyina aloma by'obudulingi.
- 4 Bejuuye obusagwa hy'omusota
basina hy'ekolokima etanjulira,
5 senjulira janjaasi ly'omujeja ahongerese emisota,
anjamba emisota gajina obulesi jagonda wayire mukugu mu mulimo ogwo.
- 6 O Hatonda, babbwagebbwageemo ageeno,
O MUSENGWA, babbwagebbwageemo ageeno agali oti g'epologoma.
- 7 Leha banwenero erala hy'amaaji agomubando agatalwanjo
leha ebisoosa byawe binjume mugaso.
- 8 Leha bomeetane hy'agasooko aga bajuhire hu woomu
era leha babe hy'omwana afa nataweene hu lyuba.
- 9 Leha babahenero mangu
hy'enyaaasi eri muliro gududumusa.
- 10 Abagwalaafu baja husangaala ohubona abahosi b'ebibi ni basuna omugabo ogu
basaanira,*
ni basaaba amagulu mu mafugi g'abahosi b'ebibi.

* 58:10 58:10 Mu Lubbebulaniya, amahulu gw'olunyiriri luno sigategereheha bulaji.

- 11 Ng'abaatu baloma baati, "Mu butuufu abagwalaafu babanjaaye omuhemba.
Era mu butuufu Hatonda asala emisango n'atehubbira, aliŋo!"

59

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Otasihirisa." Mikitamamu ya Dawudi. Olu Sawulo gaŋindiha abaatu ohwitira Dawudi mu nyumba yiye.

- 1 O Hatonda wange, nunule ohunjwa mu balabe bange
ngadirire eyiri abo abanjinyoheraho.
- 2 Nunule ohunjwa mu bahosi b'ebibi
era njeede abatemu batanjita.
- 3 O MUSENGWA, bona ng'olu banjeteega ohunjita,
n'obuhambwe behobana ohuukosa ni ŋaŋuma hisobyo oba ehibi ehi mbaholire.
- 4 Eŋuma hibi ehi mbaholire aye betegeha ohunumba.
Yinyoheramo wunjeede banyendesa bigosi.
- 5 O MUSENGWA Hatonda Omwene Maŋe,
Hatonda wa Yisirayiri yinyoha obonerese amawanga gosigosi
era abo abahosi b'ebibi otabasasira.
- 6 Bagaluha ehjegulo ni bahiritira hy'embwa
bagenda ni betoloola ehibuga.
- 7 Bona ebi bahaasa ohunjwa mu hanwa haawe bahaasa ebibono ebiri hy'epiima.
Era baloma baati, "Ŋaŋuma aŋulira ebi huloma."
- 8 Aye O MUSENGWA obajeherera,
ojeherera ababi abo bosibosi.
- 9 Ewe ndiwe amaani gange
era Hatonda neŋogoma mu ndiwe.
- 10 Hatonda wange ganyenda aja huuja eyi ndi,
aja hutangirira naŋangula abalabe bange.
- 11 Ne ewe Musengwa engabo yeefe,
kusunga otabeeta olwohuba abaatu bange bahanda bebirira.
Basasaanie n'amaani gago era obaŋangule.
- 12 Olw'ebibono ebibi ebi baloma,
leha ohwepaahapaaha hwawe hubafuhumire.
Olw'ebinjwabo n'obudulingi obu baloma,
- 13 basihirise n'ehiruji era basihirise baŋwerenjo erala
abaatu bosibosi baja humanya baati Hatonda aŋuga Yisirayiri.
- 14 Bagaluha ehjegulo ni bahiritira hy'embwa
bagenda ni betoloola ehibuga.
- 15 Bendula ebyohulya
aye batiina ohunjenyuha ni ŋaŋuma ehi badanyire mu hida.
- 16 Aye nja hwemba hu maani gago.
Mu mugamba nja hwemba hu hwenda huhwo ohubitiirifu
olwohuba neŋogoma mu ndiwe mu biseera ebigosi.
- 17 Ndiwe amaani gange era nja hwemba ni kujumirya
Hatonda ndiwe owukuuma era obunyenda.

60

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Ehimuli hy'Endagaano." Mikitamamu ya Dawudi. Olw'ohusomesa. Ni gasoola ni Alaamu Naharayimu ni Alaamu Zoobba era ni Yowaabbu olu gaali ni gagamayo nga geeta abaatu b'Edomu omutwalo n'ekumi ebiri mu hiiho ehi balanga baati Cumbi.

- 1 O Hatonda, otuhubbire omugongo era watudanyirira
watulunjira ale ŋaahani tugobose bunyaaha.
- 2 Otengehisye ehvalo wahyadisamo
aye ŋaahani hidabirise olwohuba hiri huyuuga.
- 3 Olehire abaatu babo ohubonaabona bugali
era hugenda ni hutagataga oti hunyooye mwenge.
- 4 Aye eyiri abo abahutya obaaye buŋonere waawe
baŋone ohusihiriha.
- 5 Twanuhule otununule n'otambisa omuhono gugwo omulungi,
oŋonie abo aba wenda.
- 6 Hatonda n'ali mu hifo hihye eh yawufu gasubisa ati,
"Nja husalamo mu hibuga Sekemu"

- era ngabe ehiho hy'e Sukosi mu butundutundu.
 7 Ehyalo hy'e Giliyaadi hyange
 nehya Manase hyosi hyange,
 ehvalo hy'Efulayimu nj'ekofiira yange ey'ohwambala mu lutalo
 ehvalo hya Yuda nj'esimbo yange ey'obunugi.
 8 Ehyalo hy'e Mowaabbu nj'ebbaafu omu saabira.
 Ehyalo hy'Edomu pohnuta amagulu.
 Abafirisuuti baneega baati basobola ohupangula?"
 9 Nj'ani aja huupira mu hibuga ehya'amaani?
 Nj'ani aja hutangirira ohutiina mu Edomu?
 10 Hatonda, sindiwe otuhubbire omugongo
 era otenda hutiina ni neefe mu lutalo?
 11 Tuje obuyeedi ohupangula abalabe.
 Hiri hiityo olwohuba obuyeedi w'omuutu obuutu bunuma mahulu.
 12 Hatonda n'ali hu lubega lwefe huja hupangula
 era aja hutyakirira abalabe beefe.

61

- Y'omutangirisi w'abembi. N'ebivuga eby'ewaaya. Ya Dawudi.
 1 O MUSENGWA, njilira ohulira hwange,
 njiliirisa ohusaba hwange.
 2 Pulira puma suubi mu bulamu wange
 kusunga ni ndi njaleeni n'engo
 pire mu hifo ehohwenogomamo.
 3 Hiri hiityo olwohuba ndiwe omunenogoma,
 omunaala ogw'amaani eyiri abalabe.
 4 Leha mbenga ni neewe mu weema yiyo emirembe n'emirembe
 nenogome mu hisisigo hy'amabana gago.
 5 O Hatonda, onjuliye oweyamo wange
 wupaaye ekabi eji onja abahutya.
 6 Yongesa habaha endaalo ej'obulamu wuwe,
 awangaale emyaha n'emyaha.
 7 Leha anugire mu moni jijo emirembe n'emirembe.
 Ohwenda n'owesige wuwo bibenga ni naye.
 8 Kale nja huhujumiryanga
 era hiisi ludaalo noheresa ebi suubisa.

62

- Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi. Ohwembera hu janjaasi lya Yedusuuni.
 1 Nindirira Hatonda n'obugumiikiriza ohunonjola
 era niye yenene nj'oyu nesiga.
 2 Niye yenene nj'olwanda lwange
 era nj'obunonjosi wange nj'obutaasa era sinja hutya.
 3 Mulyosa neena ohunumba, ese anuma ehi ndi
 era omunafu hy'olukomera olwagwa njaasi?
 4 Musala amagesi ohungwisa njaasi, mundomaho eby'obudulingi
 era mwefuula ohuba abanyendesha ehirani
 aye mu myoyo jenywe jejuuye obucaayi.
 5 Hatonda nje yenene owuupa emiyaaya
 era nj'esuubi lyange.
 6 Hatonda yenene nj'olwanda lwange era omunonjosi wange
 nja gakuuma olw'ehyo sinja hutya.
 7 Obupangusi n'enono lyange binjwa eyiri Hatonda
 nj'omuhumi wange ow'amaani nj'olwanda era omu nenogoma.
 8 Abaatu bange mwesige Hatonda ehiseera hyosihyosi
 humunjambye emyoyo jeefe olwohuba nj'omuhwenogoma.
 9 Abaatu hwesihwesi huli muuya buuya,
 nanuma ow'amaani hu beginghiriri n'abanaasi
 singa batupima hu mizaani huli muuya buuya.
 10 Siwesigamanga hu biitu ebi osunire mu magira amabi
 oba ohwenyumirisanga mu biitu eby'owiibi
 era wayire obunjinda buwo weyongera, sobutangaho mwoyo gugwo.

- 11 Hatonda aloma lwatu
era emirundi mingi kinuliye ti Hatonda nj'omwene obuṅangi.
12 Era ti Musengwa ohwenda huhwo siuhoma.
Mu butuufu oja huṅa hiisi muutu omuhemba ni weema hu bikolwa bibye.

63

Ezabbuli ya Dawudi olu gaali mu lulafu mu Buyudaaya.

- 1 O Hatonda, ndiiwe Hatonda wange,
kwendula n'omwoyo gwange.
Nesunga bugali ohuba ni neewe
ng'olu muutu aṅemba hu maaji n'ali mu hyalo ehinjamamo maaji.
2 Kuweene mu hifo ehyawufu
era mbwene ng'olu oli n'amaani n'erjono.
3 Ohwenda huhwo ohubitiirifu husingira obulamu
era nja huhujumirya.
4 Ni kiiri mu bulamu buno nja huhwebasanga
era nja hugololanga emihono jange ni saba.
5 Wunjigusa ohuhiraho emere endani eyijuuye ebirungo,
nja hwemba ni kujumirya n'esangaalo.
6 Ni ndi hu hitanda hyange kuhebulira,
era kuṅeegaho owiire wosiwosi.
7 Olwohuba oli muyeedi wange
nembera ṅaasi w'ehisisigo hy'amabana gago.
8 Nediye hu ndiiwe
era omuhono gugo omulungi gunjeeda.
9 Abo abenda ohunjita balibasihirisa,
baja hutina emagombe.
10 Balibeeta n'epiima,
balibadanyira embwa ejomwisugu.
11 Aye habaha aja husangaala olwohuba Hatonda amuṅa obuṅangusi.
Abo bosibosi abeyama mu siina lya Hatonda baja humujumirya
aye abo abadulingi balinjuma hya huloma.

64

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O Hatonda, ṅulira ohusaba hwange ni kulomera ebinduma.
Kuume abalabe batanjosa hibi.
2 Taase etegeha j'abaatu abahosi b'ebibi,
ogubbubbu gw'ababbengi.
3 Ebibono byawe byogi hy'epiima
era ebibono byawe biri oti busaale.
4 Ananjuma hutya balumba abaatu abanjumaho musango
babataho ebibono ni banjuma hutya.
5 Begobosamo amaani ohuhola ebibi
bateesa aja banaate emitego jaawe ni baloma baati,
"Nanjuma onjanga ohujibona."
6 Bahola etegeha embi ni baloma baati,
"Engeri eyi hutegehiremo ebyefe, nanjuma ayimanyire."
Mu butuufu nanjuma amanyire ebi baatu banjeega mu myoyo jaawe.
7 Aye Hatonda aja hubalasa n'obusaale
abate ṅaasi mu dakiika ndala.
8 Ebibono byawe ebyene biribaleetera ohusihiriha
era hiisi alibabona aja hubatala.
9 Abaatu bosibosi balitya
era baliṅeega hu ebi Hatonda aholire
era baaloma hu hikolwa ehyo.
10 Leha abagwalaafu basangaale olwa MUSENGWA
era bejogome mu ye
leha abo bosibosi abalanji mu myoyo jaawe bamujumirye.

65

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi. Olwembo.

- 1 O Hatonda, hiraŋi ohuhujumirya mu Sayuuni
era huja hwoheresa oweyamo weefe.
- 2 Ewe onjilira esaala
abaatu baja huuja eyi oli.
- 3 Wayire ohubbenga hwefe hutusitonjerera aye otusonija.
- 4 Besiimire abo abotobola wabaleeta huupi ohuba mu hifo hihyo eh yawufu.
Husuna ebirani ebyomu nyumba yiyo ebituhumire mu Yekaalu yiyo enjawufu.
- 5 Otuna obunjangusi era ohola ebyenjajisa ohutunonola.
O Hatonda, abaatu bosibosi hu hyalo ni naabo abali engereha w'enyanja ejanaleeni,
banahwesigenga.
- 6 Wahola esozi olw'obunangi wuwo era oli n'amaani.
- 7 Obunjeesa amayengo hu nyanja obunjeesa n'ebimoto by'amaaji
abaatu balehera anjo ohuteetema.
- 8 Abo abamenya anjaleeni eyo benjanja ebyamaliholiho ebi ohola
era bosibosi ohunjwa ebuŋwalyuba ohwola ebugwalyuba bejula esangaalo
olw'ebiiitu ebi ohola.
- 9 Olabirira ehvalo Watonyesa efula
ebimera ebya hiisi ngeri byahula enjabi jejula amaaji.
- 10 Ojuhirira amalime gagonda n'efula ey'amaani
ohuyeeda ebimera ebihiri ebinere ohuhula.
- 11 Oli mulari eyi huli
otunjaaye amakungula mangi bugali.
- 12 Enyaasi ery'ebayyo ohwaya lingi
era esozi jijuuye ebisangaasa.
- 13 Esugu lijuuye embusi n'etaama engaano ereremaaye mu hiiho
era hiisi hiitu hyembera namugulu olw'esangaalo.

66

Y'omutangirisi w'abembi. Olwembo. Ezabbuli.

- 1 Abaatu hu hyalo hyosihyosi mwembere Hatonda n'esangaalo.
- 2 Yemba hu nono ly'esiina lirye,
mujumirye n'omuŋa enono.
- 3 Loma Hatonda oti, "Ebiitu ebi ohola byenjajisa
era ebi ohola bireetera abalabe babo ohuhubbira amafuha olw'ohuhutya.
- 4 Abaatu hu hyalo hyosihyosi bahujumirya,
bemba hu nono liryo ni bahutendereza."
- 5 Nja webonere ebi Hatonda aholire,
ebikolwa ebyenjajisa ebi aholera abaatu.
- 6 Gafuula enyanja yaaba hy'owoomu ng'abasehulu beefe babitaamo n'amagulu.
Kale olwa niye muuje husangaale.
- 7 Anjuga emirembe n'emirembe olw'amaani gage
emoni jije jibona amawanga olw'ehyo nanume amwepahiraho.
- 8 Abaatu mwesimwesi mwebase Hatonda weefe
era amanjaasi geeefe ganjulirihane.
- 9 Atuhumire ni huli balamu
era sigatuleha hwefumulirano.
- 10 O Hatonda, watugezesa
ng'olu feeza bayita hu muliro ohuyihenunulamo obucaafu.
- 11 Watuleha hwagwa mu mutego
watutwiha emigugu.
- 12 Waleha abalabe beefe
batwema hu mitwe.
- Hwabita mu muliro nomu maaji
aye watwambusa watwosa mu hyalo ehyejuuye ebirani.
- 13 Nja huuja mu nyumba yiyo n'enjongo
eri bohya ehwiye lyaguguliha ohwoheresa ebi neeyama,
- 14 nja huleeta ehi neeyama ni ndi mu bigosi.
- 15 Nja hunjonga ebyayo ebisava
emiigu y'etaama n'ebunwa y'enjombe ko n'embusi,
eriisi litiine namugulu.
- 16 Mwesimwesi abana Hatonda enono muuje munjulire
leha mbalomere ehi gakoleeye.

- 17 Namweriririra gaape obuyeedi
era namujumirya.
18 Mbanga ni naali ni ndehire ehibi mu bulamu wange ni nasifayo
singa Musengwa sigapuliirisa.
19 Aye Hatonda gaapulira
era gagobolamo ohusaba hwange.
20 Hatonda gebasiwe olwohutagaana hunulira esaala jange
oba ohugaana ohundaga ohwenda huhwe ohubitiirifu.

67

Y'omutangirisi w'abembi. Ebifuga eby'ewaaya. Ezabbuli. Olwembo.

- 1 O Hatonda, tunjambire ehisa otuje ekabi
otuhejeho n'esangaalo.
2 Abaatu hu hyalo bamanye amagira gago
obunonosi wuwo mu mawanga gosigosi.
3 O Hatonda, abaatu bahujumiryenga
abaatu bosibosi bahujumiryenga.
4 Abaatu basangaale
era bembe olw'esangaalo olwohuba onjuga abaatu n'oteshubira
era otangirira amawanga hu hyalo.
5 O Hatonda, abaatu bahujumiryenga
abaatu bosibosi bahujumiryenga.
6 Eroba lija hutuleetera amakungula mangi
era Hatonda, Hatonda weefe aja hutunja ekabi.
7 Hatonda aja hutunja ekabi
era abaatu bosibosi hu hyalo bamunenga enono.

68

Y'omutangirisi w'abembi. Ya Dawudi. Ezabbuli. Olwembo.

- 1 Leha Hatonda genyohe,
abalabe babe basalaanihe
leha abamucaawa bafulumuhe embiro.
2 Hy'olu mbenjo ehubba eriisi, babbinge banwenjo
hy'olu musubbaawa gusaanuha mu muliro
n'abahosi b'ebibi basihiihire mu moni ja Hatonda.
3 Aye abagwalaafu basanjalye
era basangaalire mu moni ja Hatonda
leha basangaale era basanjalye.
4 Mwembere Hatonda,
mumwembere ni mumujumirya.
Mulongose engira y'oyo agendera hu bireri,
esiina lirye nje MUSENGWA
era musangaalire mu moni jije.
5 Nje Bbaabba w'abafuubbi agayira abanamwandu.
Nje Hatonda aba mu hifo hihe ehyawufu.
6 Hatonda anjamba abali mu hinubaalo gabanja amago.
Gejeerese abasibe emisango
aye anjamba abajeemu gabata mu hyalo ehiduleere.
7 O Hatonda, ni wanunula
abaatu babo ohunjwa e Misiri
wabatangirira basobola ohubita mu lulafu,
8 ehyalo hyateetema
efula yajofumuha mu moni ja Hatonda ow'e Sinaayi mu moni ja Hatonda,
Hatonda wa Yisirayiri.
9 O Hatonda, Watonyesa efula ey'amaani
yahubba eroba lyagobolanjo bunyaaha.
10 Ng'abaatu babo bamenyamoo
era wayeeda abagadi olwohuba oli mulanji.
11 Musengwa gaanja ehiragiro
nga bangi babuulira amanuliro amalaji.
12 "Abahabaha n'amahe gaawe
baduluma baleha ebi banyaga.

- Ng'abahasi abasigala mu kambi babyegabanira.
 13 Ni naabo abasigala mu mago ohuhuuma ehyayo besunira enjiwa ni jiri n'amabana ag'efeeza n'amooya ag'ezaabba agameregenya."
 14 Omwene Bunangi ni gasasaania abahabaha n'amaŋe gaawe hyali hy'amabaale g'efula hu lusozi Zalumooni.
 15 Ng'esozi j'e Bbasani mbala era jiriho emitwe mingi bugali!
 16 Lwahiina enywe esozi j'e Bbasani muheja hu lusozi Sayuuni n'esaalwa, olusozi olu Hatonda gatobola ohuba amago gage? MUSENGWA aja humenya ohwo emirembe n'emirembe.
 17 Musengwa atiina mu hifo hihe ehyawufu n'anjwa e Sinaayi n'ali n'amagaali ekumi n'ekumi.
 18 MUSENGWA ni watiina mu hifo ehya namugulu obugali wanjira abasibe bangi era wasuna ebirabo ohunjwa nomu bajeemu era omenyenga mu hifo ehyawufu.
 19 Onjeewe enjono Musengwa Hatonda omunonjosi weefe atulaga ehyere habuhyabuhya.
 20 Hatonda weefe nje Hatonda ananjola. Musengwa atununula mu hufa.
 21 Mu butuufu Hatonda aja hutetenula emitwe j'abalabe babe abo abeyongera ohuhola ebibi.
 22 Musengwa galoma ati, "Nja huleeta abalabe babo ohunjwa e Bbasani nja hubaleeta ohunjwa mu nyanja njaasi,
 23 muja husaaba amagulu n'amafugi gaawe n'embwa jeefe jija huba n'omugabo gwajo."
 24 Huweene ehinjindi hy'abaatu ni bahumba ni batiina mu hifo ehyawufu ohujumirya Hatonda wange era habaha.
 25 Abembi batangiriye n'abebivuga ni balondaho njalala n'abahaana ni bacakasa etambulini.
 26 Gebasiwe Hatonda mu luhumbaano gebasiwe MUSENGWA mu luhumbaano lw'Abayisirayiri.
 27 Ehiha ehitotono ehya Bbenjamini nj'ehibatangirira, nga hulondaho abatangirisi ohunjwa mu hiha hya Yuda, nga hulondaho abatangirisi ohunjwa mu hiha hya Zebbulooni ni Nafutaali.
 28 O Hatonda weefe, laga obunangi wuwo O Hatonda, nindi tulage ng'olu watulagaho ahale.
 29 Abahabaha baja huhuleetera ebirabo olwa Yekaalu yiyo mu Yerusaalemu.
 30 Hangavula esolo eyimenya mu hiiho, egwanga eriri n'abatangirisi ko n'abaatu abali hy'enjombe ebunwa bahunje efeeza. Salaania abo abanyumirwa ohuhola etalo.
 31 Leha Abamisiri bahuleetere ebirabo eby'ebihomo era leha abaatu b'Esopiya bagolole emihono eyiri Hatonda.
 32 Amawanga gosigosi hu hyalo mwembere Hatonda, mwembere Musengwa.
 33 Mwembere oyo agendera mu bbanga, munjulire ejanjaasi eribbwabbwanuha n'amaani.
 34 Mulangirire ebinjamba hu bunangi wa Hatonda, abaatu bamuŋa enjono mu Yisirayiri era nj'anjuga ebireri mu bbanga.
 35 Nga Hatonda otiisa n'oli mu hifo hiho ehyawufu! Hatonda wa Yisirayiri anja abaatu babe amaani. Hatonda gebasiwe.

69

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Ebimuli." Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 O Hatonda, nonjole amaaji ganjolare mu mamiro!
 2 Neyiniha mu luteete, njanjuma eroba egumu anja panga ohwemeerera era amataba genda humira.
 3 Ndembire ohulira ni nenda obuyeedi noomire nja mamiro era n'emoni jange sijhibona bulanj olw'ohulira ni nendula Hatonda wange.

- 4 Abo abacaawa ananuma songa yosiyosi bangi bugali
bahiraaoh n'obungi w'efiiri hu mutwe gwange.
Ndi n'abalabe bangi ananuma songa abo abenda ohunjita
era baapagia ohuliija ebi teeba.
- 5 O Hatonda, omanyire ebibi byange
nanuma hibi hyange ehi otamanyire.
- 6 O MUSENGWA Omwene Manje,
otaleha abo abahwesiga ohuswala olw'ese,
otaleha abo abahwendula ohuswala olw'ese O Hatonda wa Yisirayiri.
- 7 Nehalirihire ebiduho hu lulwo
era nejuuye soni njereere.
- 8 Ndi hy'omulugendwa eyiri abaganda bange
era ndi hy'omugwira eyiri abaana ba maama.
- 9 Hiri hiityo olwohuba ohwenda ohunendamo enyumba yiyo hulinjitisa
era ebi baatu baloma ni bahuduha bigobola hu ndiise.
- 10 Ni ndira era nasiiba
ndi n'ohugumira ebiduho.
- 11 Banjeherera ni nambala ehigwali
ohulaga ti enaku yipambire.
- 12 Abo abeehala hu mulyango banjerega
era nafuuha lw'embo lw'abameesi.
- 13 Aye MUSENGWA, kusunga
wungobolemo mu hiseera hihyo ehiragaane
era Hatonda mu hwenda huhwo ohubitiirifu
ngobolemo wununule ng'olu wasuubisa.
- 14 Ponie, otandeha hweyiniha mu luteete
nunule mu balabe bange
njinunule mu maaji amangi.
- 15 Otaleha mataba huupira
oba ohugwa mu njuho
oba eronjo ereenji ohuumira.
- 16 O MUSENGWA, gobolamo ohusaba hwange
olw'obulani w'ohwenda huhwo ohubitiirifu n'ehisa ehy'amaani, njeede.
- 17 Otehweha mwidu wuwo
ndi mu bugosi ow'amaani
kusunga bungobolemo mangumangu.
- 18 Sembera era wununule,
nonjole ohunwa mu balabe bange.
- 19 Omanyire ng'olu balabe bange banjooga,
banduula era baaswasa,
omanyire abalabe bange bosibosi.
- 20 Banduhire era bakeniremo amaani ndi anjo tyotyoty.
Naheja owohupambira ehisa aye nanuma.
Naheja owohungobosamo amaani
aye nanuma wayire mulala.
- 21 Enjala ni yaali ni yinduma, baapa emere eyi batayemo enduse
era enduno ni yaali ni yinduma, baapa omwenge gw'emizabbibbu ogusalire.
- 22 Kale leha ebiinjulo byawe bibafuuhire mutego, bibafuuhire hagumba wegoge,
leha emiyaaya jaawe jibafuuhire lutuula.
- 23 Leha emoni jaawe jijehe olubooha batabona n'ohubona
n'emigongo jaawe jigodame emirembe n'emirembe.
- 24 Bajuheho ehiruji hihyo
era balage obusungu wuwo.
- 25 Leha ehubbwe hyembere mu gunda lirye,
nanume amenyamo.
- 26 Hiri hiityo olwohuba bahiyaania abo aba wahena hale ohuboneresa
era baloma hu abo abali mu bulumi.
- 27 Beguleho emisango n'emisango
otabasonija kadi.
- 28 Basangule mu hitabo ehy'obulamu
era otabalalira njalala n'abagwalaafu.
- 29 Ndi mu bulumi n'ohubonaabona

O Hatonda, nunule.

³⁰ Najumiryenga Hatonda n'olwembo
ni muḽa eḽono era ni mweyaasa.

³¹ Ehyo hija husangaasanga MUSENGWA ohuhiraho ohumuḽa esaame,
ohuhiraho ebuḽwa ey'ameega.

³² Abagadi baja hubona basangaale
enywe abendula Hatonda mugobolemo amaani.

³³ MUSENGWA anulira esaala j'abali mu wetaavu
era sigibirira baatu babe abali mu komera.

³⁴ Ebiitu ebiri mwigulu nohu hyalo, bimujumirye
enyanja ko n'ebiramu byosibyosi ebirimo bimujumirye.

³⁵ Hiri hiityo olwohuba Hatonda alinoḽola Sayuuni
era atongole bunyaaha ebibuga bya Yuda.
Abaatu babe baja humenyamo.

³⁶ Abejuhulu babanjeeresaba babe balihisikira
ni naabo abamwenda balimenyamo.

70

Y'omutangirisi w'abembi. Ya Dawudi. Ohwegayirira.

¹ O Hatonda, yinyoheramo wununule
O MUSENGWA, yanguḽaho wunjeede.

² Leha abenda ohunḽita baswale
leha abo abasangaalira ohufafaagana hwange
bageameyo ni bawombonjaaye.

³ Leha abo abandoma baati, "A a! Hwahulomera!"
Bageameyo ni baswaye.

⁴ Aye leha abo bosibosi abahwendula
basangaale era basanjalye olw'ewe
era leha abo abenda obunoḽosi wuwo balomerenga ḽamugulu baati,
"Nga Hatonda w'amaani!"

⁵ Aye ndi mugadi era ndi mu wetaavu,
O Hatonda, nja mangumangu.
Ndiwe MUSENGWA obunjeeda era obununula, otalwa hunjeeda.

71

¹ O MUSENGWA, ndiwe omuneroḽogoma
otandeha huswala.

² Ohola ebirunḽamu nunule,
tegere ohutwi yanguḽaho wununule ba pungulu yange omunehweha,
ofuuhe ebaale eringadirira.

³ Ba lwanda lwange omuneroḽogoma
ehifo omundulumira ohusuna obuhumi. Lagira ohunoḽola.
Ndiwe olwanda lwange era ehifo hyange omunehweha.

⁴ O Hatonda wange, nunule ohunḽwa mu bahosi b'ebibi
era wuponie amaani g'ehibi
abaatu abehubbira era abahambwe.

⁵ O MUSENGWA Omwene Buḽangi,
esuubi lyange liri mu ndiwe
era kwesigire ohunḽwa buvubuka wange.

⁶ Obaaye ni nange ehiseera hyosihyosi ehy'obulamu wange
wukumire ohunḽwa olu nanḽwa mu hida hya maama
era nja huhujumiryanga hiisi hiseera.

⁷ Obulamu wange hyahuboneraho eyiri abaatu bangi
olwohuba ndiwe ehifo ehy'amaani omuneroḽogoma.

⁸ C'ehifa kutendereza oludaalo lwosirwosi
ni ndangirira ebinamba hu eḽono liryo.

⁹ Olw'ehyo otanetusaho olwohuba ḽahani ndi musahulu,
otandehulira olw'ohubona ti ḽahani gapooye.

¹⁰ Abalabe bange bateesa ohunḽita
behobana ohukenaḽo.

¹¹ Era baloma baati, "Hatonda gamuhubba omugongo
hutiine humunḽambe olwohuba ḽanjuma ow'ohumununula."

- 12 O Hatonda, otamba njaleenji.
O Hatonda wange, nja mangu wunjeede.
- 13 Leha abo abapanjabira baswale era obasihiirise
leha abo abenda ohukosa baswale.
- 14 Aye ese habuhyabuhyu esuubi lyange linabenga mu ndiiwe
nja hweyongera ohuhujumiryanga.
- 15 Nasiibenga ni ndomera abaatu hu binjamba hu birunjamu ebi ohola ebinjamba hu
bunonjosi wuwo,
wayire nga simanyire bungi wabyo.
- 16 O MUSENGWA Omwene Bunangi
nahujumiryenga olw'ebiyamaani ebi ohola
era nja hulangirira obulunjamu wuwo, owuwo wonene.
- 17 O Hatonda, ohunjwa mu buvubuka wange wusomehiise
era n'ohwola hatyane ndomera abaatu hu binjamba hu byenunjisa ebi ohola.
- 18 O Hatonda, kusunga atandehulira mu busahulu bunu
otakubba mugongo
ohwola olu ndiromera ab'omulembe oguuja ebinjamba hu maani gago
hu maani gago eyiri abo aba baja husaala.
- 19 O Hatonda, obulunjamu wuwo woola nohwigulu
oholire ebyenunjisa bingi
O Hatonda, nj'ani ali hy'ewe?
- 20 Wayire wundehire nabonaabona n'ebigosi bingi era eby'amaani
oja hungobosa bunyaaha
oja hundamusa ohunjwa e magombe.
- 21 Oja hufuula ohuba ow'enjono ery'amaani
era wambudabuda nindi.
- 22 O Hatonda wange, nja huhujumirya ni kubba ogutongooli olwohuba oli mwesigwa
nja huhujumirya ni kubba ahatongooli olwohuba ndiiwe Omwawufu wa Yisirayiri.
- 23 Nja hwembera njamugulu olw'esangaalo ni kwembera etendo
ese oyu wanunula.
- 24 Oludaalo lwosirwosi nja huloma
hu binjamba hu birunjamu ebi ohola olwohuba abo abenda ohuukosa
obaswahise era obatabujuuye.

72

Ezabbuli ya Sulemaani.

- 1 O Hatonda, yeeda habaha
omusaani wa habaha abenga w'amazima hy'ewe n'alamula.
- 2 Ehyo hija humuyeeda ohunjuganga abaatu babo bulanji
era abagadi ababisye bulanji n'atehubbira.
- 3 Leha esozi jireete emiyaaya
n'enjingi jireete ebibala byobugwalaafu.
- 4 Habaha aja hulabiriranga abagadi,
ayeede abo abatesobola
era asiihiirise abalabe baawe.
- 5 Habaha anjuge emirembe josijosi
hy'eryuba n'omwesi ng'olu birinjo lubeerera.
- 6 Leha obunugi wa habaha wube hy'efula,
enjosa eroba yayeeda ebibala mu ndimiro byahula.
- 7 Mu mulembe gugwe ohuhola eburunjamu huhwane,
ohwola omwesi olu gulihoma ohwaduha.
- 8 Aja hunjuga ohunjwa hu nyanja ohwola hu nyanja,
ohunjwa hu lwabi Yufuleeti ohwola ehyalo anja hihoma.
- 9 Abaatu bomu lulafu balimuhubbira amafuha,
era abalabe babe baligafubira mu fuuhe.
- 10 Abahabaha b'e Talusiisi n'abomu bizinga balimuleetera ebirabo.
Era abahabaha b'e Seebba ni Seeba balimuleetera ebirabo.
- 11 Abahabaha bosibosi balimuhubbira amafuha
n'amawanga gosigosi galifuuha baneeresaba babe.
- 12 Hiri hiityo olwohuba aja hununula abatesobola abamweriririra
abo abagadi abanumiririraho w'ohubayeeda.
- 13 Aja hunjambira abanafu n'abatesobola ehisa

abatesobola abataase ohufa.

¹⁴ Aja hubanunula ohunjwa mu hubanyigirisa n'ohubabisya obubi
olwohuba obulamu waawe w'ebbeeyi eyi ali.

¹⁵ Wangaala habaha!

Abaatu bahujenga ezaabbu ohunjwa e Seebba.

Leha abaatu basabirenga habaha era leha bamwebasenga hiisi ludaalo.

¹⁶ Ebibala hijule hiisi njaaatu nohu sozi hwosi.

Leha ebibala bireremale hy'ebiyomu Lebbaanooni.

Era abaatu beejule ebibuga babe hy'anyaasi.

¹⁷ Habaha abeño emirembe n'emirembe
gaaliño konyo eryuba libeño.

Abaatu bosibosi balisuna ekabi ohubita mu habaha oyo.

Era baja humulanganga w'ekabi.

¹⁸ MUSENGWA Hatonda,

Hatonda wa Yisirayiri ajeewe enjono, yenjene nj'ahola ebyenjajisa.

¹⁹ Gebasiwe emirembe n'emirembe

ehyalo hyosihyosi hijule enjono liry.

Amiina era Amiina.

²⁰ Yino nj'engohoba y'ohusaba hwa Dawudi omusaani wa Yese.

73

Ezabbuli ya Asafu.

¹ Mu butuufu Hatonda munañi eyiri Yisirayiri,
eyiri abo abagwalaafu mu myoyo.

² Aye naali huupi huterera,

naali mbuliraho hatono ohugwa

³ olwohuba esaalwa yapamba ni mbona abaatu abepaahapaaha,
ni nabona ebiitu ni bitinira bulañi abahosi b'ebibi.

⁴ Banjuma bigosi

emibiri jaawe jibulaamo bulwaye

era bali n'amaani gaawe.

⁵ Sibabonaabona hy'abaatu abandi

obulwaye sibubajoogajooga ng'olu bujooga abandi.

⁶ Ohwepaahapaaha nj'ebihomo ebi bambala mu mamiro
era emivuyo nj'ehyambalo hyawe.

⁷ Emyoyo jaawe jijuuye bibi byereere,

ebinjeego byawe bibererera hutegeha embi.

⁸ Bajeherera era balimirira abandi,

bepaahapaaha era bategeha hunyigirisa abahyawe.

⁹ Baloma wubi hu Hatonda mwigulu

banyooma n'abaatu babe hu hyalo.

¹⁰ C'ehigira n'abaatu bacuuha baaba hya nibo,

bafugiirira ebi baloma.

¹¹ Baloma baati, "Hatonda saaja humanya.

Oyo Ali Namugulu Obugali sasobola humanya."

¹² Abahosi b'ebibi baaty polu baba

obulamu wubabereeye bulañi era bebbiryaho obuninda.

¹³ Mu butuufu siyamahulu ohuhuuma

omwoyo gwange ni guli mugwalaafu,

hyawereere ohwehuuma ni tabbenga.

¹⁴ Mbonaabona oludaalo lwosirwosi

hiisi mugamba bamboneres.

¹⁵ Singa naloma ti, "Nja hwebisya hya nibo,"

sinahabaaye w'amazima eyiri abaatu babo.

¹⁶ Nagesyaho ohutegeera

aye hyali higosi.

¹⁷ Ohwola olu natiina mu hifo hya Hatonda ehigwalaafu

nga ko tegeera ekomerero yaawe.

¹⁸ Hituufu obata anjali obuterere

bagwe basihirihe.

¹⁹ Sibalwa husihiriha,

- baja husihiirihira erala.
 20 O Musengwa n'olinyoha, baja husihiirihira,
 babanyoome hy'ehirooto ehiñumamo
 ehi muutu gebirira ni buhyeye.
 21 Obusungu wapamba
 omwoyo gwanduma.
 22 Mu moni jijo
 naali munubeebe hy'esolo ni tahutegeera.
 23 Aye hiisi ludaalo ndi ñalala ni neewe
 era oñambiriye omuhono gwange omulungi.
 24 Wutangirira ni wundabbira
 oluvanyuma oja hu nyanirisa ohwingira mu ñono.
 25 Puma wundi yesiyesi mwigulu ohutusaho ewe,
 era hu hyalo puma ehinenda ehindi ohutusaho ewe.
 26 Ebiñeego n'omubiri gwange binafu
 aye Hatonda wange nj'amaani gange
 nj'eyi netaaga emirembe n'emirembe.
 27 Abahweñalama balisihiriha
 osihiirisa abatali besigwa.
 28 Aye hirañi ese ohuba ñaapi ni Hatonda,
 MUSENGWA Omwene Buñangi nj'omuneroñogoma,
 ñja huloma hu bikolwa bibyo byosibyosi.

74

Ezabbuli ya Asafu.

- 1 O Hatonda, lwahiina watuhubba omugongo?
 Oja hutwesamba emirembe n'emirembe?
 Lwahiina oluñira etaama jijo?
 2 Hebulira abaatu babo abawefunira ohuñwa ahale,
 egwanga eriwetobolera aba wanunula,
 hebulira olusozi Sayuuni ohu wamenyanga.
 3 Lambuula amagunda eg'ehibuga,
 abalabe basihiriisa ehifo hihyo ehyawufu.
 4 Abalabe babo balangirira obuñangusi mu Yekaalu yiyo
 nga basimihamo n'ebbendera jaawe ohulaga obuñangusi waawe.
 5 Bafaanana hy'abaatu abatema ebisaala n'embasa mwidenjo.
 6 Babbwaga ebibaaje byosibyosi
 ni babyadisa n'embasa ko n'enyundo.
 7 Boohya ehifo hihyo ehyawufu
 era baholera mu Yekaalu yiyo eby'embihho.
 8 Baloma mu myoyo jaawe baati,
 "Huja hubaheneraño erala."
 Basihiriisa n'omuliro hiisi hifo aña bajumirihisyanga Hatonda.
 9 Nañuma bubonero oweruñjisa
 n'abanaabbi abasigaayero
 era ñañuma hu efe amanyire embeera yino aña yija hwagamira.
 10 O Hatonda, abalabe balyosa ñe ohuhufodogola?
 Omulabe aja huhutala emirembe n'emirembe?
 11 Lwahiina ogaana ohubaaho n'ehyohola?
 Lwahiina weyongerera ohuhweha omuhono gugwo omulungi?
 Tusayo omuhono gugwo obasihirise.
 12 Aye ohuñwa ahale nahale
 ewe Hatonda ndiwe habaha wange
 oleeta obunoñosi hu hyalo.
 13 Ndiwe owaabulamo enyanja habiri olw'amaani gago,
 wasusungula emitwe j'agasolo agomu maaji.
 14 Ndiwe owateetena emitwe j'ebinyanja
 era wabiñaayo ng'emere eyiri ebitonde byomu lulafa.
 15 Ndiwe owegula esulo n'enjabi
 era woomya enjabi embala.
 16 Wataño omuusi n'owiire,
 ndiwe owatonda eryuba n'omwesi.

- 17 Ndiuwe owatano esalo josijosi ej'ehyalo
era wataño ebiseera eby'ehyeya n'ehyobunololohi obungi.
- 18 Aye MUSENGWA hebulira ng'olu balabe bahuduuye,
ng'olu banjubebe bahunyoomire.
- 19 Otaleha baatu babo abali hy'enjuusi
wabalehera abalabe baawe abahambwe.
Abaatu babo ababanyigirisa otabebirira emirembe n'emirembe.
- 20 Hebulira endagaano eyi wahola ni neefe
olwohuba emivuyo jejuuye hiisi njaatu mu hyalo hino.
- 21 Otaleha abo aba banyigirisa ohuswala
leha abagadi n'abali mu wetaavu bahujumiryenga.
- 22 O Hatonda, yinyoha osolerere ebibyo
hebulira ng'olu banjubebe bahufodogola oludaalo lwosirwosi.
- 23 Otebirira hubogola hw'abalabe babo
n'ohwegugunga hwawe ohutahoma.

75

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba ni batiinira hu janjaasi "Otasihirisa." Ezabbuli ya Asafu. Olwembo.

- 1 O Hatonda, huhweyaasa,
huhweyaasa olwohuba oli huupi,
hiisi njaatu baloma hu bikolwa bibyo ebyenjajisa.
- 2 Oloma oti, "Ehiseera hyange ehiragaane,
ndisala omusango ni tehubbira.
- 3 Ehyalo n'abaatu ni bateetema,
ndiise anjambirira emisingi jaahyo.
- 4 Ndoma abepaahapaaha ti, 'Mulehera anjo ohwepaahapaaha.'
Era ndoma abahosi b'ebibi ti, 'Mulehera anjo ohwehudumbasa olw'amaani genywe.
- 5 Mbaloma ohulehera anjo ohwepaahapaaha
era mulehera anjo ohuloma n'ehitigi.' "
- 6 Enjuma mulamuzi ohujwa ebuwalyuba
oba ebugwalyuba oba mu lulafu aja huuja ni gepaahapaaha.
- 7 Aye Hatonda nj'omulamuzi,
geesa ono, genyosa ola.
- 8 MUSENGWA anjambire mu ngalo jije ehishopo hy'omwenge ogusalire ogw'obusungu wuwe.
Agujuha ng'abahosi b'ebibi bosibosi bagunywa bahenaño baati cwi.
- 9 Aye ese nja hulomanga hu ebi Hatonda aholire,
nja hwembera Hatonda wa Yakobbo ni mujumirya.
- 10 Hatonda aloma ati, "Nja husihirisa amaani g'abahosi b'ebibi bosibosi,
aye aga bagwalaafu galyeyongera hweyongera."

76

Y'omutangirisi w'abembi. Ohwemba n'ebivuga eby'ewaaya. Ezabbuli ya Asafu. Olwembo.

- 1 Hatonda amanyiheene mu hyalo hya Yuda,
esiina lirye ly'amaani mu Yisirayiri.
- 2 Eweema yiye yiri mu Yerusalemu
amago gage gali hu lusozu Sayuuni.
- 3 Eyo peyi gabbwagabbwagira obusaale w'omulabe
n'engabo n'epiima ebisoosa byomu lutalo.
- 4 Hatonda, ng'oli w'enjono,
ohumba hya habaha ohujwa hu sozi
eyi wanangulira abalabe.
- 5 Babanyagireho abasooli baawe abasira bosibosi,
enjuma anjanga ohutwinyoheraho.
- 6 O Hatonda wa Yakobbo,
ni wahayuha embalaasi n'amagaali, byanjwera mwiroba.
- 7 Aye ewe wenene nj'oyu bali n'ohutya!
Nj'ani asobola ohwemeerera mu moni jijo n'olunjire?
- 8 N'oli mwigulu wasala emisango

- abaatu hu hyalo baatya era banolerehana,
⁹ O Hatonda, ni waywayo wabasalira emisango
 ohunonjola ababanyigirisa bosibosi hu hyalo.
¹⁰ Mu butuufu oweene obusungu w'abaatu bunjwamo ohuhuna enono
 era abo abaja hunjona mu talo, balihutendereza.
¹¹ Mweyamanga eyiri MUSENGWA Hatonda wenywe era mwoheresenga.
 Amawanga agohumilirano, galetera oyo oyu batya ebirabo.
¹² Gehahania ehitigi hy'abanugi
 era abahabaha hu hyalo bamutya.

77

Y'omutangirisi w'abembi. Ya Yedusuuni. Ya Asafu. Ezabbuli.

- ¹ Neriririra Hatonda ganjeede,
 neriririra Hatonda anulire ohusunga hwange.
² Ni naali mu bigosi nasaba Musengwa,
 owiire nagolola emihono jange ni talehera
 era omwoyo gwange ni gutamatira.
³ O Hatonda, nahuhebulira
 era nabinda n'amaani gapwamo.
⁴ Olw'ewe Hatonda sinalimba hwiro
 naali n'ebigosi n'ohuloma ni tasobola huloma.
⁵ Nanjeega hu endaalo ej'egongo,
 emyaha ejahale.
⁶ Nahebulira enyembo jange eji nembanga owiire.
 Mu mwoyo gwange nebuusa ti,
⁷ "Musengwa aja hukubba omugongo emirembe n'emirembe?
 Saligaluhayo hupambira hisa nindi?
⁸ Naahani sahitwenda?
 N'ehisuubiso hihye hyahoma?
⁹ Hatonda galeherano ohuba w'ehisa?
 Obusungu wugimire alehire ohuba w'ehisa?"
¹⁰ Ng'ano ndoma ti, "Ehindumya obugali c'ehino ti:
 Hatonda Ali Namugulu Obugali, sahiiri w'amaani."
¹¹ Nja huhebulira ebikolwa bya MUSENGWA,
 nja huhebulira ebyamaliholiho bibyo ebi waholanga ahalehale.
¹² Nja hujeeganga hu bikolwa bibyo byosibyosi,
 nja hujeeganga hu bikolwa bibyo eby'amaani.
¹³ O Hatonda, amagira gago mawufu
 hatonda hi ow'amaani hya Hatonda weefe?
¹⁴ Ndiwe Hatonda aholo ebyamaliholiho
 olaga amaani gago mu baatu.
¹⁵ Wanunula abaatu babo n'amaani mangi
 abejuhulu ba Yakobbo ni Yosefu.
¹⁶ O Hatonda, amaaji gahubona,
 amaaji gahubona gahutya
 enjuho j'enyanya jateetema.
¹⁷ Ebireri byajuha amaaji,
 eraadu lyaduma mwigulu,
 obusaale wuwo wabitabitana nana ni nanjala!
¹⁸ Ejanjaasi ly'ohubbwabbwanuha huhwo lyali mu hafuusa,
 ohumyasa hwahwana ehyalo hyosihyosi,
 ehyalo hyateetema era hyayuuga.
¹⁹ Watema engira mu nyanja,
 engira yiyo mu maaji amangi
 wayire amagulu gago sigaboneha anja wabita.
²⁰ Watangirira abaatu babo hy'etaama,
 Musa ni Alooni nj'abaali abatangirisi.

78

Zabbuli ya Asafu.

- ¹ Baatu bange munjulire esomesa yange.
 Mutegere amatwi munjulire ebibono byange.

- 2 Nja huloma ni nabo mu ngero,
nja huloma ebyama ebi bahweha ahale nahale.
- 3 Ebiitu ebi hwanjulira era ebi humanyire,
ebiitu ebi basehule beefe batulomera.
- 4 Sihuja hubihweha abaana beefe,
huja hulomera ab'omulembe oguuja
ebinjamba hu maani ga MUSENGWA
nohu by'amaani n'ebyenjajisa ebi gaahola.
- 5 Gaja abejuhulu ba Yakobbo ebiragiho,
gaja abasehulu beefe Abayisirayiri amagambi bagasomese abaana baawe,
- 6 ab'omulembe ogulondaho bahagamanya
era ni naabo ababahiiri husaala boosi bahagasomesa abaana baawe.
- 7 Bahesiga Hatonda era batebirira ebi ahola
aye bahanjamba ebiragiho byange.
- 8 Bataba hy'abasehulu baawe,
omulembe ogw'abaatu abahahanyafu
era abajeemu abaali n'emoyoyo ejitagonderanga Hatonda era abatamwesiganga.
- 9 Aabaatu bomu hiha hy'Efulayimu wayire baali n'obusaale,
baatya baduluma hu ludaalo lw'olutalo.
- 10 Babbwaga endagaano ya Hatonda
era bajeemera amagambi gage.
- 11 Beebirira ebi gaali n'aholire ebyenjajisa ebi gabalaga.
- 12 Gaahola ebyamaliholiho mu moni j'abasehulu baawe
mu hyalo hy'e Misiri, mu twale ly'e Zowani.
- 13 Gaabula enyanja ng'abaatu babitaamo.
Gaahola amaaji gemeerera hy'ehiteepe hu luuyi nohu luuyi.
- 14 Mu muusi gabatangiriranga n'ali mu hireri
ng'owiire abatangirira n'omuliro.
- 15 Gaadisa amabaale mu lulafu
gabaaja amaaji amangi oti g'enyanya.
- 16 Gaaleetera esulo j'amaaji ohunjwa mwibaale,
amaaji nga gahuluhuta hya g'olwabi.
- 17 Aye ni bali mu lulafu beeyongera ohwonoona
bajeemera oyo Ali Namugulu Obugali.
- 18 Basalajo ohuhema Hatonda
ni baduhanira eby'ohulya.
- 19 Bemulugunya hu Hatonda baati, "Dala Hatonda asobola
ohutuŋa emere mu lulafu luno?"
- 20 Ni gahubba hwibaale
amaaji ameene amangi ganjwamo.
Aye asobola ohuŋa abaatu babe enyama n'emere?"
- 21 MUSENGWA ni gabanjulira ni baloma baatyoo
gabalunjira ganjwana omuliro hu Yakobbo
era ehirunji hihye hyali hu Yisirayiri.
- 22 Sibafugiirira bya Hatonda
era sibesiga ti aja hubanoŋola.
- 23 Aye galagira ebireri mu bbanga
gegulaŋo enjigi ej'egulu,
- 24 gakukumuhisa abaatu emaanu balye
gabaaja emere ohunjwa mwigulu.
- 25 Aabaatu balya hu emere ey'abamalayika,
bosibosi gabaaja emere mu bungi.
- 26 Galehula hibuyaga ohunjwa ebuŋwalyuba gafuŋa
era olw'amaani gage gagira embeŋo ohunjwa mu mehiriro yahubba.
- 27 Gabakukumuhisa enyama hy'efuuhe,
enyuni ejiguluha ehibbiiryoo hy'omujehe hwigobo ly'enyanya.
- 28 Enyuni ejo jagwa ohweswanigirisa ekambi jaawe,
ohwetoloola eweema jaawe.
- 29 Aabaatu balya byabameera hu myoyoo
olwohuba gabaaja ehi baali ni banjembaho.
- 30 Aye ni baali ni bahiirya
era emere ni yaali n'ehiiri mu hanwa,

- 31 Hatonda gabalunjira nga geeta abaali ni basinga ohuba ab'amaani
era gasalaha abavubuka mu Yisirayiri.
- 32 Aye wayire gabahola atyo beeyongera ohwonoona
era wayire gabalaga ebyamaliholiho sibafugiirira bibye.
- 33 Olw'ehyo baheneeresa obulamu waawe wubi
era emyaha jaawe bajihenera mu bigosi.
- 34 Hiisi olu Hatonda gahabeetire,
nga bebbwaga bamwendula bacuuhisa erala emyoyo jaawe.
- 35 Nga bahebulira baati Hatonda gaali nj'olwanda lwawe
Ali Namugulu Obugali gaali nj'Omununuzi waawe.
- 36 Aye ebibono byawe byali by'obudulingi wereere,
enjuma ehi baloma ehy'amazima.
- 37 Emyoyo jaawe sijaali miheneerefu,
sibaali besigwa ohuhuuma endagaano yiye.
- 38 Aye Hatonda gaali w'ehisa eyi bali,
gabasoniŋa ebibi byawe era sigabasihirisa.
Emirundi mingi gahuuma obusungu wuwe
era sigabajuhaho hirunji hihye.
- 39 Gahebulira ati baali baatu buutu
baali mbeŋo eyifuŋa yanwanjo.
- 40 Ne mirundi mingi bamujeemera eyo mu lulafu,
bamwejunamisa eyo mu luhoola.
- 41 Mirundi mingi bahema Hatonda,
banyiiŋisa Omwawufu wa Yisirayiri.
- 42 Sibahebulira baati ali n'obunŋangi
oludaalo olu gabanunula mu balabe.
- 43 Oludaalo olu gahola obubonero owenjunjisa e Misiri,
ebyamaliholiho ebi gahola mu twale ly'e Zowani.
- 44 Amaaji gomu lwabi gafuuha mafugi
era Abamisiri sibaganywa.
- 45 Gabasindihira agasonera agabahehera
n'agahere agabaleetera ohwesinya.
- 46 Endimiro jaawe gajinŋa amadeede
era ebirime byawe gabiŋa esige.
- 47 Efula ey'amabaale yonoona emizabbibbu jaawe
n'emisaala emitiini jasihiriha.
- 48 Efula ey'amabaale yahubba enjombe jaawe,
ebisolo byawe byafa olw'ohubbwabbwanuha n'ohumyasa hw'ekuba.
- 49 Gabajuhaho ehirunji hihye,
gabataaho obusungu n'ohunyiiga,
ehibubbu hy'abamalayika hyabasihirisa.
- 50 Gabajofumulaho obusungu wuwe, sigabanonia hufa
aye gabataho hanjupuli baafa.
- 51 Geeta abaana abadaayi bosibosi mu Misiri,
ebibala ebidaayi mu weema ja Haamu.
- 52 Ng'ango atangirira abaatu babe hy'etaama
gabalunjamy mu lulafu.
- 53 Gabatangirira bulaji weene ni njuma hutya.
Aye enyanja yamira abalabe baawe.
- 54 Ng'aboosa hu salo y'eroba lirye eryawufu,
ehyalo ehy'esozi olu ganjangu n'amaani gage.
- 55 Gabbinga amawanga agaalimo
ng'anamba ehyalo ehyo
ahinŋa abaatu babe ng'obusika
amago gaawe, gaganja Abayisirayiri.
- 56 Aye bahema Hatonda
era bajeemera Ali Namugulu Obugali,
sibahuuma biragiŋo bibye.
- 57 Sibaali badimamu era banjuma hufugiirira hy'abasehulu baawe,
ni becuusa hy'embasa mu munjaya.
- 58 Bamuleetera obusungu olw'amasabo gaawe hu sozi
ni bajumirya ebiitu ebibbote.

- 59 Hatonda ni gabona ebiitu ebyo gabalunjira
ng'ahubbira erala Yisirayiri omugongo.
- 60 Gahubba Eweema Enjawufu e Siilo omugongo,
eweema eyi gaali ni gemehire ngati w'abaatu babe.
- 61 Galeha Esanduuku yiye enjawufu bayinjira mu bunjananguse
eyaali ni yiraga enono lirye ohutiina ohuba mu balabe.
- 62 Galeha abaatu babe babeeta n'epiima,
ganyiigira abaatu babe bugali.
- 63 Omuliro gwasihirisa abaseere baawe,
abahaana baawe bahaya n'obufumbo.
- 64 Galeha beeta abasengi baawe n'epiima
era abanamwandu baawe babagaana n'ohubalira.
- 65 Ng'ango Musengwa genyoha ohujwa mwiro
hy'omeeye omwenge
- 66 ng'abbinga abalabe babe
era baswalira erala olwohuba gabanangula.
- 67 Gahubba abejuhulu ba Yosefu omugongo
era sigatobola hiha hy'Efulayimu.
- 68 Aye gatobola ehiha hya Yuda,
olusozi Sayuuni olu genda.
- 69 Anjo pana gatongola ehifo hihye ehyawufu
ohuba hy'amago gage mwigulu,
hy'ehyalo ehi gatajo emirembe n'emirembe.
- 70 Gatobola Dawudi ohuba munjeeresa wuwe
oyu gatusa mu hwaya etaama,
- 71 ohujwa mu hwemera etaama,
gamufuula mwayi w'abejuhulu ba Yakobbo, Abayisirayiri, abaatu ba Musengwa.
- 72 Era Dawudi gabaaya bulanj n'owesigwa
gabanjuga n'amagesi.

79

Ezabbuli ya Asafu.

- 1 O Hatonda, amawanga galumbire ehyalo hihyo,
baholire eby'embiho hu Yekaalu yiyo enjawufu,
ehibuga Yersaalemu bahirehire ni hiri magunda.
- 2 Emirambo j'abanjeeresa babo bajinja esega ohuba mere,
emibiri j'abagwalaafu babo bajinja esolo jeriire.
- 3 Amafugi g'abaatu aba beeta,
gabanda hiisi njatu mu Yersaalemu oti maaji,
ni njanuma wa hubasiha.
- 4 Abaliranwa beefe batuduula,
batujerega era batujeherera.
- 5 MUSENGWA olihyosa njena?
Oja hutulunjira emirembe n'emirembe?
Ebuba liryo lija hwosa njehwaduha hy'omuliro?
- 6 Lunjira amawanga agatahumanyire,
abaatu abo abatahujumirya.
- 7 Hiri hiityo olwohuba bahenirengo abejuhulu ba Yakobbo,
baasihirisa ehifo hyawe.
- 8 Otatuboneresha olw'ebibi by'abasehulu beefe.
Yangujaho otunjambire ehisa olwohuba hwenda obuyeedi.
- 9 O Hatonda, tuyeede otunonjole,
ehyo hija huhujeesha enono,
tununule era tusonije ebibi byefe olw'esiina liryo.
- 10 Lwahiina abaatu abamawanga bebuusa baati,
"Hatonda waawe ali njena?"
Leha huhubone ni wegalula amawanga olw'ohwita abanjeeresa babo.
- 11 Nulira ohubinda hw'abasibe
era olw'obunjangi bubo, huuma abo aba basalira ogw'ohufa.
- 12 O Musengwa, yesasule abaliranwa beefe emirundi musanvu
olw'ebiduhu byawe ebi bahuduha.
- 13 Efe abaatu babo, etaama ejomu hidooli hihyo

huja huhweyaasa emirembe n'emirembe
huja huhujumiryanga emirembe josijosi.

80

Y'omutangirisi w'abembi. Ohuyemba ni batiinira hu janjaasi ly'Ebimuli eby'Endagaano. Ya Asafu. Ezabbuli.

- 1 Tunjuliirise ewe olabirira Yisirayiri hy'omwayi,
ewe otangirira Yosefu ng'olu muutu atangirira etaama,
ewe owihala njagati w'abakerubbi, leha enjase yiyo yaduhire
- 2 ehiha hy'Efulayimu ni Bbenjamini ni Manase.
Tunonjole olw'amaani gago.
- 3 O Hatonda, tugobose bunyaaha
tunjambire ehisa hwahanonjoha.
- 4 O MUSENGWA Hatonda Omwene Manje,
olihyosa nje ohulunga olw'esaala j'abaatu babo?
- 5 Otwinuuye ohubonaabona
era otunjaaye ohunywa ehipopo hy'amasiga ameene amangi.
- 6 Otufuuye ehiitu ehy'ohwenyinyalya eyiri abaliranwa beefe
era abalabe beefe batujeherera.
- 7 O Hatonda Omwene Manje,
tugobose bunyaaha,
tunjambire ehisa hwahanonjoha.
- 8 Watusa omuzabbibbu ohunja e Misiri,
wabbinga amawanga ohunja mu byalo ebyo,
ng'ohena oguhomaamo.
- 9 Wagulongohesa ehisambu
nga gusimiha emirandira gulanda mu hyalo.
- 10 Ehisigo hyagwo hyawiihirira hu hiisi lusozi
ng'amasaga gaagwo gawiiha emitumba emirenji.
- 11 Amasaga gaagwo gatandabala ohwola hu nyanja Meditereniani
nohu lwabi Yufuleeti.
- 12 Lwahiina wabbwaga olukomera olugugadirira,
hyaleetera bosibosi ababitanjo ohwenogera ebibala byagwo?
- 13 Embijji jomwisugu jigutyakirira
n'esolo josijosi ejomwisugu jigulya.
- 14 O Hatonda Omwene Manje, cuuha ogobole eyi huli.
Heja njaasi ohunja mwigulu obone era olabirire omuzabbibbu guno,
- 15 omulandira ogu muhono gugwo omulungi gwahoma,
olusaga lulwo olu wamwene wafuula olw'amaani.
- 16 Baatema omuzabbibbu gugwo bagwohya omuliro
abaatu babo basiiiriha onabahangavula n'obuhambwe.
- 17 Leha omuhono gugwo gube hu muutu ali hu luuyi olw'omuhono omulungi
omwana w'omuutu oyu wamwene wehuhisa.
- 18 Tugobese bunyaaha huja huhujumiryanga nindi
era sihuja huhunwaho.
- 19 O MUSENGWA Hatonda Omwene Manje,
tugobese bunyaaha
tunjambire ehisa hwahanonjoha.

81

Y'omutangirisi w'abembi. Ohuyemba ni batiinira hu gitisi. Ya Asafu.

- 1 Mwembere Hatonda n'esangaalo olwohuba nj'amaani geefe,
mwembera Hatonda wa Yakobbo mu janjaasi eryanjamugulu!
- 2 Mutandiihe olwembo ni muhubbireho n'etambulini
muhubbireho ahatongooli ko n'ogutongooli.
- 3 Mufuunje olwiga lw'etaama emiigu omwesi ni gwahabaluha
era n'omwesi ni guhulire hu ludaalo lwefe olw'embaga.
- 4 Lino gambi eyiri Abayisirayiri,
hiragiyo hya Hatonda wa Yakobbo.
- 5 Galija ohuba egambi eyiri Yosefu
olu gawaagala ehvalo hy'e Misiri
eyi hwanjulira olulimi oluhutategeera.

- 6 Aloma ati, "Nabatwihula emigugu
era nabatusaho ehinaaba ehisito ehi baali ni babbeedire.
- 7 Ni mwali mu bigosi mwananga nga mbanunula,
nabagobolamo mu hireri ehibbwabbwanuha.
Nabagezesa hu maaji g'e Meribba.
- 8 Enywe abaatu bange munjulire,
enywe Abayisirayiri nja hubalabula singa mupulirisa.
- 9 Simujumiryanga bahatonda abandi
era simuhubbiranga bahatonda abandi amafuha.
- 10 Ndiise MUSENGWA Hatonda wenywe
owabatusa mu hyalo hy'e Misiri.
Mwasamye eminwa jenywe, nja hubegusa.
- 11 Aye abaatu bange sibapulirisa,
Abayisirayiri sibagonda.
- 12 Olw'ehyo nabanwaho nabaleha bahole ng'olu hwegomba hw'emyojo jaawe hwali,
ohuhola ng'olu abeene benda.
- 13 Singa abaatu bange bapulirisa,
O singa Abayisirayiri bagendera mu ngira yange,
- 14 nahabanjanguliye abalabe baawe bosibosi mu dakiika ndala,
era omuhono gwange gwahabaholireho.
- 15 Abo abacaawa MUSENGWA bahamuhubbiye amafuha olw'ohutya
era ehibonerezo hyawe hyahali hy'emirembe n'emirembe.
- 16 Aye mwahaliye engaano enyene endaji
n'omudugere ohujwa mwibaale mweguta."

82

Ezabbuli ya Asafu.

- 1 Hatonda nj'omuhulu w'oluhiiho mwigulu
anja esala ey'emisango mu bahatonda.
- 2 "Mulyosa ne ohusala emisango ni mwehubbira,
ni mubeera abahosi b'ebibi?
- 3 Muyeede abagadi n'abafuubbi
era musolerenga abaatu aba banyigiirisa.
- 4 Muyeede abanafu n'abali mu wetaavu,
mubanunule ohujwa mu bunjani w'abahosi b'ebibi."
- 5 "Nanjuma ehi bamanyire era nanjuma ehibategeera,
bagendera mu hiirema
era emisingi josijosi ej'ehyalo jiteetema.
- 6 Naloma ti, 'Muli bahatonda,
mwesimwesi muli baana b'oyo Ali Namugulu Obugali.'
- 7 Aye muja hufa hy'abaatu obuutu,
muja huheneresa hy'abanugi abandi."
- 8 O Hatonda, yinyoha osalire ehyalo omusango
olwohuba amawanga gosigosi gago.

83

Olwembo. Ezabbuli ya Asafu.

- 1 O Hatonda, otanjoleera hujoleera
O Hatonda, otaba anjo ni nanjuma ehi oloma.
- 2 Bona abalabe babo benyoheene,
abo abahucaawa bahujeemera.
- 3 Bahola ekwe hu baatu babo.
Bacuhiiye abaatu babo abahoda.
- 4 Baloma baati, "Muuje hutiine hubasihiirise ng'egwanga,
esiina lya Yisirayiri ligote batagobolayo hulihebulira nindi."
- 5 Era bosibosi beesa hirala mu tegeha yaawe,
beehobana ohuhuyeequera,
- 6 eweema j'Edomu n'Abayisimayiri
ohujwa e Mowaabbu n'Abahagari,
- 7 n'Abagabbali n'Abamooni,
Abameleki n'Abafirisuuti ko n'abaatu b'e Tiiro.
- 8 Era ni Busuuli yibegaatireho

- ohuyeeda olulyo lwa Luuti.
⁹ Bahole ng'olu waahola Abamidiyaani
 ng'olu waahola Sisera ni Yabbini hu lwabi Kisoni,
¹⁰ aba wasihiirisa mu Endori
 era emibiri jaawe jabolera hwirola.
¹¹ Hola abatangirisi baawe ng'olu waahola Orebbu ni Zeebbu
 hola abatangirisi baawe ng'olu waahola Zeebba ko ni Zalumuuna.
¹² Abaatu abo baloma baati,
 "Muhole hwenjirire ehyalo hya Hatonda."
¹³ O Hatonda wange,
 basalaanie ng'olu mbeŋo esalaania ebisasiro,
¹⁴ hy'olu muliro gugugulisa amadeŋo
 oba hy'olu omuliro gwohya olusozi,
¹⁵ babbinge n'omuyaga gugwo ogw'amaani,
 era batiise ni hibuyaga wuwo.
¹⁶ O MUSENGWA, baleetere ohuswala ko abaatu bahategeera amaani gagwo.
¹⁷ Balehe esoni jibahubbe emirembe n'emirembe,
 leha basihiirihe ni ŋaŋuma abaŋa eŋono.
¹⁸ Leha bamanye baati ewe MUSENGWA
 ewe weŋene ndiwe Ali Ŋamugulu Obugali
 aŋuga hiisi hiitu hu hyalo hyosihyosi.

84

Y'omutangirisi w'abembi. Ohuyemba ni batiinira hu gitisi. Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koorā.

- ¹ O MUSENGWA Omwene Maŋe,
 ng'enyumba yiyo ndaŋi!
² Obulamū wange wuŋemba bugali hu huba mu lunya lwa MUSENGWA,
 omwoyo n'omubiri byeriririra Hatonda Omwene Bulamu.
³ Ni namuhuuji asunire amago atongola ehitala
 aŋa namalala ahuumira owaana waayo huupi n'ehituuti hihyo
 O MUSENGWA Omwene Maŋe,
 habaha wange era Hatonda wange.
⁴ Besiimire abo ababa mu nyumba yiyo,
 baba muhuhujumirya hiisi hiseera.
⁵ Besiimire abo abahufuula ewe ohuba amaani gaawe
 abo abalumirwa ohutiinanga mu nyumba yiyo hu lusozi Sayuuni ohuhujumirya.
⁶ Ni babita mu hiho hy'e Bbaka ehinjamamo maaji,
 balihifuula ehifo ehy'amaaji,
 hyejula n'efula eyisookera erala ni huŋwa mu hiseera hy'endobooli.
⁷ Abaatu babo beyongera ohusuna amaani
 era baja hwola hu lusozi Sayuuni mu moni ja Hatonda.
⁸ O MUSENGWA Hatonda Omwene Maŋe,
 ŋulira ohusaba hwange.
 O Hatonda wa Yakobbo, puliirise.
⁹ O Hatonda, ŋa habaha weefe ekabi
 era oyu watobola omuhejeho n'ehisa.
¹⁰ Oludaalo lulala olukenera mu lunya lwa Yekaalu yiyo,
 luhira endaaloo olukumi ejikenera aŋaatu aŋandi.
 Era mala gaba muhuumi ŋa mulyango gw'enyumba ya Hatonda wange
 ohuhira ohumenya mu weema j'abahosi b'ebibi.
¹¹ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA Hatonda
 nj'eryuba era engabo yeefe
 gandaga ehisasabirisi era gafuula ow'eŋono.
 Saŋanga hutaŋa ebiraŋi abo abahola eburuŋamu.
¹² O MUSENGWA Omwene Maŋe,
 gesiimire oyo ahwesiga.

85

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koorā.

- ¹ O MUSENGWA, waanŋa ehyalo hihyo ekabi

- era oleeteeye abejuhulu ba Yakobbo ohuba bulanj.
- ² Wasoninja ohubbenga hw'abaatu babo
era wabatusaho ebibi byawe byosibyosi.
- ³ Walehera aŋo ohutulunjira
n'ohuba n'obusungu bungu eyi huli.
- ⁴ O Hatonda Omunonjosi weefe, tugobose bunyaaha
era olehere aŋo ohutulunjira.
- ⁵ Oja hutulunjira emirembe n'emirembe?
Oja hweyongera ohuba n'obusungu?
- ⁶ Sooja hutugobosa bunyaaha nindi,
abaatu babo basangaale hu lw'ewe?
- ⁷ O MUSENGWA, tulage ohwenda huhwo ohubitiirifu
era otunonjole.
- ⁸ Nja hujuliirisa ehi Hatonda MUSENGWA aja huloma,
olwohuba asuubisa abaatu abagwalaafu babe emiyaaya
ohutusaho batagobolayo mu bujubeebe waawe.
- ⁹ Mu butuufu oweene ali ŋaapi
ohunonjola abo abamutya
ko enjono lirye lihwane ehvalo hyefe.
- ¹⁰ Ohwenda n'owesigwa byenjimbire
era obulunjamu n'emiyaaya bigwijana mu hifuba.
- ¹¹ Owesigwa bujwera mu hyalo hino
obulunjamu busiziira mwigulu nga wiha ŋaasi hu hyalo.
- ¹² MUSENGWA aja hutunja ebiranj
era ehvalo hyefe hija hwama ebibala bingi bugali.
- ¹³ Obulunjamu bumutangiriramo
era wamweyulira engira omu abita.

86

Esaala ya Dawudi.

- ¹ O MUSENGWA, tegere ohutwi era wungobolemo,
olwohuba ndi mugadi era ndi mu wetaavu.
- ² Huuma obulamu wange olwohuba neŋayeeyo eyi oli.
Oli Hatonda wange, nonjola omunjeeresa wuwo,
oyo ahwesiga.
- ³ O Musengwa pambire ehisa
olwohuba oludaalo lunjwerereraho ni kweriririra.
- ⁴ O Musengwa sangaasa omunjeeresa wuwo
olwohuba nahujambya obulamu wange.
- ⁵ O Musengwa osoninja era oli mulanj
olaga ohwenda ohubitiirifu eyiri abo bosibosi abahujumirya.
- ⁶ O MUSENGWA, njulira ohusaba hwange,
njuliirisa ohulira hwange ni sunga wupambire ehisa.
- ⁷ Ni ndi mu bugosi
kulanga olwohuba oja hungobolamo.
- ⁸ O Musengwa, ŋanjumaanjo hatonda ali hy'ewe.
Era ŋanjumaanjo wayire mulala ahola ebi ohola.
- ⁹ O Musengwa, amawanga gosigosi aga watonda gaja huuja gahujumirye
era gaja huhunja enjono.
- ¹⁰ Hiri hiityo olwohuba oli w'amaani
era ohola ebyenjunjisa,
ewe wenene ndiwe Hatonda.
- ¹¹ O MUSENGWA, somese amagira gagwo
era nja hugendera mu mazima gago.
Pe omwoyo ogubulamo wasiwaasi, nahahunja enjono.
- ¹² O Musengwa Hatonda wange,
nja huhujumirya n'omwoyo gwange gwsigwosi
nja huhujumirya emirembe n'emirembe.
- ¹³ Hiri hiityo olwohuba ohwenda ohuwunyendamo hubitiirifu,
wanunula ohunja emagombe mu hufa.
- ¹⁴ O Hatonda, abo abehudumbasa banumba,
abaatu abahambwe bendula obulamu wange

- abaatu abatahuya.
 15 Aye ewe Musengwa oli Hatonda ow'ehyere
 era oli n'ehisasabirisi,
 olwango ohulunga wijuuye ohwenda n'owesigwa.
 16 Cuuha eno wupambire ehisa,
 nga omunjeeresa wuwo amaani,
 ononjole omusaani w'omwidu wuwo omuhasi.
 17 MUSENGWA, pe ahabonero ahalaga ng'olu oli mulangi
 ko abalabe bange baswale olwohuba bunjedire.

87

- Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koor. Olwembo.
 1 MUSENGWA gatongola ehibuga hu lusozi olwawufu.
 2 MUSENGWA genda ehibuga Sayuuni
 ohusinga ebifo byosibyosi ebya Yakobbo.
 3 Baloma ebirangi hu ewe ehibuga hya Hatonda.
 4 Hatonda aloma ati, "Misiri ni Bbabbulooni
 ni Firisuuti ni Tiuro n'Esopiya, mawanga agaanjondera
 era abaatu baamo baloma baati, 'Ono musaale w'e Sayuuni.' "
 5 Mu butuufu baja huloma hu Sayuuni baati,
 "Ono ni noola, basaale b'e Sayuuni
 era Ali Namugulu Obugali aja huhifuula ohuba hy'amaani."
 6 MUSENGWA alinjandiiha ati,
 "Ono musaale w'e Sayuuni."
 7 Abembi n'abahini balyemba baati,
 "Sayuuni nj'esibuho y'ekabi jeefe."

88

- Olwembo. Ezabbuli y'abaatu bomu lulyo lwa Koor. Y'omutangirisi w'abembi.
 Ohuyemba ni batiinira hu mahalasi liyanosi. Masikili* ya Hemani Omuzirahiti.
 1 O MUSENGWA Hatonda omunonjosi wange,
 kwerriririra omuusi n'owiire.
 2 Nulira ohusaba hwange,
 njuliirisa ohulira hwange.
 3 Nijuuye bigosi byereere
 era ohufa hundi ngaapi.
 4 Bambala ohuba mulala hubatiina emagombe,
 ndi hy'onjuma maani.
 5 Bandeha ohuba njalala n'abafu
 hy'abafu abali emagombe aba otahebulira,
 abo aba otayeeda.
 6 Wundanya mwirojo ereenji eryene
 era erijuuye ehiirema ehinjambire oti ngu.
 7 Obusungu wuwo bungi hu bulamu wange,
 amayengo gago ganyigiirisa.
 8 Wutuhiseeho abameeri bange,
 wufuuye hyenyinyasa eyi bali.
 Ndi musibe atasobola hunjwa mu busibe.
 9 Emoni jange sijibona olw'enaku eyi ndimo.
 MUSENGWA, hiisi ludaalo kusunga obuyeedi,
 ngolola emihono ni saba.
 10 Oholera abafu ebyamaliholiho?
 Abafu benyoha bahujumirya?
 11 Abanamagombe basobola ohuloma hu hwenda huhwo ohubitiirifu
 n'owesigwa wuwo mu hifo ehy'ohusihiiraha?
 12 Ebyamaliholiho bibyo babimanyire mu hiirema
 oba obulangi wuwo mu hyalo hy'abo aba berabira?
 13 Aye MUSENGWA kusunga obuyeedi
 era mu mugamba kusunga.

* 88: 88:0 Oba oli anjo hibono hyomu hwemba.

- 14 Lwahiina MUSENGWA wukubbire omugongo
era n'ohukejaho siwenda hukejaho?
- 15 Mbweneene ohuŋwera erala mu buvubuka huupi fe n'ohufa
era pooye embaha olw'ebibonerezo bibyo.
- 16 Ehiruŋi hihyo hikenireeŋo
era ohunyigirisa ohubunyigirisa husihiirihise.
- 17 Baneswanigirisa oludaalo lwosirwosi hy'amataba,
banjetolooye enjuyi josijosi.
- 18 Ogimire abameeri bange ni naabo aba nenda bapwaho
era ehiirema nje meeri yange.

89

Masikili* ya Esani Omuzirahiti.

- 1 Nja hwemba hu hwenda hwa MUSENGWA ohubitiirifu emirembe n'emirembe.
Nja huloma hu wesigwa wuwe eyiri abaatu emirembe josijosi.
- 2 Nja hulangirira ebiŋamba hu hwenda huhwo ohw'emirembe n'emirembe,
owesigwa wuwo sibunŋaŋo hy'egulu.
- 3 Waloma oti, "Nahola endagaano n'omutobole wange.
Nalayirira Dawudi omuŋeerese wange ti,
- 4 'Mu lulyo lulwo muja hubaamo omuŋugi nga habaha
emirembe n'emirembe.' "
- 5 MUSENGWA egulu lihutendereza olw'ebyamaliholiho bibyo
era leha abamalayika bahutendereze olw'owesigwa wuwo.
- 6 Nj'ani ali mwigulu owegerageraniaho hu MUSENGWA?
Hu abo abali mwigulu nj'ani ali hya MUSENGWA?
- 7 Hatonda bamutya mu luhiiho lw'abawufu,
atiisa ohuhira bosibosi abamweswanigirihise.
- 8 O MUSENGWA Hatonda Omwene Manje,
O MUSENGWA, nj'ani ali hy'ewe!
Era oli mwesigwa mu biitu byosibyosi.
- 9 Onjuga obusungu w'enyanya,
obunjeesa amayengo agatumbera.
- 10 Wabbwagabbwaga Rahabbu,†
wasalaania abalabe babo n'obunŋangi wuwo ow'amaani.
- 11 Egulu n'ehyalo bibyo,
n'ebibirimo byosibyosi bibyo olwohuba ndiwe owabihola.
- 12 Watonda amaniino n'amehiro,
esozi Tabbori ni Herumooni jihwembera n'esangaalo.
- 13 Oli n'obunŋangi,
amaani gago gajamugulu
era omuhono gugwo gw'amaani mangi.
- 14 Obulunjamu n'ohutehubbira
nj'omusingi gw'obunŋangi wuwo,
ohwenda n'owesigwa nj'ebi oholeraho.
- 15 O MUSENGWA, besiimire abo abahujumirya,
abamenya mu njase ey'ehyere hihyo.
- 16 Basangaala oludaalo lwosirwosi
era bahujumirya olw'obulanji wuwo
- 17 olwohuba ndiwe ogima baba n'enjono n'amaani
era otuŋa obunŋangusi olw'ehisa hihyo.
- 18 Mu butuufu MUSENGWA nj'engabo yeefe
era Omwawufu wa Yisirayiri gaatuŋa habaha weefe.
- 19 Mu biseera ebyahale waloma abaatu babo
abesigwa mu hwolesewa oti, "Paaye omusooli amaani,
nenyosa omuvubuka oyu natobola namuŋa etebe ey'obunŋugi."
- 20 Paaye Dawudi omuŋeerese wange owahabaha
era mujuhireho amafuta amawufu.
- 21 Nabenga ni naye
era mu butuufu nja humuŋa amaani.

* 89: 89:0 Oba oli anjo hibono hyomu hwemba. † 89:10 89:10 Rahabbu gwali gusolo ogwomu maaji, ni yirindoma ey'ohubbubirya ni yitegeesa amaani g'ehiirema.

- 22 Abalabe babe sibaja humunjangula
 njanuma muhosi w'ebibi aja humunyigirisa.
- 23 Nja husihiirisa abalabe babe n'abona
 abo abamucaawa baja hufa.
- 24 Nja humwenda era mbe mwesigwa eyi ali,
 era n'abita mu ese aja huba w'amaani.
- 25 Nja hugalama owahabaha wuwe ohunwa hu nyanja Meditereniani
 ohwolera erala hu lwabi Yufuleeti.
- 26 Aja huloma ati, "Ndiwe Bbaabba Hatonda wange,
 olwanda lwange era omunonjosi wange."
- 27 Nja humufuula mwana wange omudaayi
 ahira abahabaha bosibosi hu hyalo.
- 28 Nja humwenda emirembe n'emirembe
 era endagaano yange ni naye y'emirembe n'emirembe.
- 29 Mu lulyo lulwe muja hunwamo habaha
 aja hunjuga emirembe n'emirembe
 era etebe yiye ey'obunugi yija hweyongera ohubaano hy'egulu.
- 30 "Singa abejuhulu babe babbwaga amagambi gange
 era bagaana ohugondera ebiragiyo byange,
- 31 singa banyooma ebiragiyo byange,
 amagambi gange gabahaya ohuhuuma,
- 32 nja hubahangavula olw'ebibi byawe,
 nja hubabonyaabonya olw'obujeemu waawe
- 33 aye sinja huleherano hubenda
 era nja husigala ni ndi mwesigwa eyi bali.
- 34 Sinja hubbwaga ndagaano yange
 oba ohucuousamo ehi nasuubisa.
- 35 Mu wawufu wange nalayira nahena
 era sinja hudulinga Dawudi.
- 36 Mu lulyo lulwe muja hunwamo habaha ow'emirembe n'emirembe
 era owahabaha wuwe bulibererano hy'eryuba.
- 37 Obunugi wuwe buja hubaano hy'omwesi hwigulu,
 obujulizi ow'amazima hwigulu."
- 38 Aye olunjiye habaha wuwo oyu watobola
 era omuhubbire omugongo.
- 39 Obbwagire endagaano yiyo eyi waahola n'omujeeresa wuwo
 era engule yiye oyidanyire mu fuuhe.
- 40 Olukomera olw'ehiteepe hihye ehy'ehibuga olubbwagire,
 walufuula gunda era watangajula ebibagadirira.
- 41 Ababitano bosibosi beeba ebibye
 era n'abaliranwa babe bamujeherera.
- 42 Abalabe babe obanjaaye obunangusi
 era obanjaaye esangaalo.
- 43 Ebisooa bibye sibihiri byamugaso
 era omulehire bamunjangula.
- 44 Omutihiseeho enono,
 odanyire etebe yiye ey'obunugi njaasi.
- 45 Omuhayirinjihiise n'ahiiri munjere era omuswahiise.
 Era omuhubbire esoni.
- 46 O MUSENGWA, olihyosa neena ohutwehweha emirembe n'emirembe?
 Onahosenje ohuba n'ehirunji ehyohya hy'omuliro?
- 47 Hebulira oti obulamu wange w'ehiseera buseera.
 Hebulira oti watutonda baatu buutu hwesihwesi.
- 48 Nj'ani atalifa
 oba genonjola ohutatiina emagombe?
- 49 O Musengwa, ohwenda huhwo ohwahale ohubitiirifu,
 ohuwasuubisa Dawudi mu wesigwa wuwo huli neena?
- 50 Musengwa, hebulira ng'olu baduuye omujeeresa wuwo,
 ng'olu ngumiiye ebiduhu by'abaatu bangi.
- 51 O MUSENGWA, abalabe babo baduha oyu wajahaho amafuta,
 bamuduha hiisi anja aja.
- 52 O MUSENGWA, anjeewe enono emirembe n'emirembe!

Amiina era Amiina.

90

Ohusaba hwa Musa, omuutu wa Hatonda.

¹ Musengwa, ohunwa ahale nahale obaaye mago geefe.

² Konyo otonde esozi oba konyo otonde ehyalo n'ebirimo,
waalijo era oli Hatonda emirembe n'emirembe.

³ Wagamyayo abaatu mwiroba
obaloma oti, "Mwagameyo mwiroba, enywe abaana b'abaatu."

⁴ Emyaha olukumi hu ewe jiri hy'oludaalo olwejo olwabitire
oba hy'esaawa ejohunjugulaho endiidiri mu wiire.

⁵ Ogima abaatu batiina emagombe mangumangu,
bali hy'enaasi eryahamera mu mugamba,

⁶ wayire mu mugamba limera,
ne aya wirira liba linotohire nga lyoma.

⁷ Obusungu wuwo butusihirisa,
onaluna nga hwenjendeherera.

⁸ Ebibi byefe biri nalafu eyi oli,
obona ebibi byefe ebyomu ngiso.

⁹ Emyaha jeefe jisaliwaho olw'obusungu wuwo,
obulamu weefe hubuhena ni hulira.

¹⁰ Obungi w'endaalo ej'obulamu weefe jiri emyaha esanvu,
oba kinaana hunaba ni huli b'amaani,

atenga jiba jijuyeye ohubonaabona n'ebigosi.
Jiduluma mangu, nga hunwanjo.

¹¹ Nj'ani amanyire amaani g'obusungu wuwo?
Nj'ani amanyire etiisa eyi busungu wuwo buleeta?

¹² Tusomese obuupi w'endaalo j'obulamu weefe,
hyahatuleetera ohubaamo amagesi.

¹³ O MUSENGWA, olyosa nye ohuba n'obusungu?
Nambira abanjeereses babo ehisa.

¹⁴ Otwijusenga n'ohwenda huhwo ohubitiirifu mu mugamba,
hwahemba n'esangaalo era husanjalyenga endaalo josijosi ej'obulamu weefe.

¹⁵ Tunje esangaalo ohutusasula ebiseera bira eby'ohubonaabona,
emyaha emingi ejo eji hubaaye n'ebigosi.

¹⁶ Olage abanjeereses babo ebyamalihiloho,
olage abejuhulu baawe enjono liryo.

¹⁷ Leha ehisasabirisi hya Musengwa Hatonda weefe hitubeho,
leha byosibyosi bitutiinire bulani,
byosibyosi bitutiinire bulani.

91

¹ Hiisi amenya mu hisisira hy'oyo Ali Namugulu Obugali,
asuna obuhuumi w'Omwene Bunjani.

² Era nalomenga ti, "MUSENGWA ndiwe olwanda lwange era omuhuumi wange,
oli Hatonda wange oyu nesiga,"

³ Era mu butuufu aja huhunonianga emitego j'abalabe
era ahunonie ni hanjupuli.

⁴ Anahuwihenga namabana gage,
wasunira omwo obunonere.
Era owesigwa wuwe bunaabenga ngabo yiyo.

⁵ Sonatyenga hiitu hyosihyosi owiire,
oba obusaale obu balahiise mu muusi

⁶ oba ohutya hanjupuli agwanjo mu njirema,
oba namusisa abaluhano mu muusi.

⁷ Abaatu ekumi n'ekumi balifiira anjo n'obona,
aye ewe nanjuma ehiri hwolaho kadi.

⁸ Olibona n'emoni jijo
omubi n'asuna ehionerezo.

⁹ MUSENGWA nj'ohugadirira,

- era Ali Namugulu Obugali nj'omuhumi wuwo.
¹⁰ Era nanjuma higosi hyosihyosi ehija huhwolaho,
 nanjuma ehija hwola hu mago gago.
¹¹ Hiri hiityo olwohuba Hatonda aliragira
 abamalayika babe bahuyeeda.
¹² Era balihubbaha
 ndiwegumula hu mabaale huhulumya magulu.
¹³ Oja hutyakirira epologoma n'ekolokima
 oja hwema hu pologoma ekambwe nohu gusota.
¹⁴ MUSENGWA aloma ati, "Nja hunjonia abo abanyenda.
 Era nja huhuuma abo abaamanyire.
¹⁵ Anaabenga n'ebigosi gandanga,
 nja humugobolangamo
 era mbe njalala ni naye muhuume era muje enjono.
¹⁶ Nja humuleetera ohunangala era munonjole."

92

Ezabbuli. Olwembo. Ohwemba hu lwa Sabbaato.

- ¹ Hiranji ohweyaasa MUSENGWA
 n'ohwembera Ali Namugulu Obugali enyembo,
² ohulangirira ohwenda huhwo mu mugamba
 n'owesigwa wuwo owiire,
³ n'ohuhubba ogutongooli, ehifuga ehy'ewaaya ehumi
 ko n'ahatongooli.
⁴ O MUSENGWA, ndi musangaafu olw'ebi ohola,
 olw'ebi oholire, nempa n'esangaalo.
⁵ O MUSENGWA, nga ebi ohola byenunjisa,
 ng'ebijeeego bibyo bija hirenji.
⁶ Omuutu atanjeega, saamanyire
 era abanjubeebe banjuma hutegeera,
⁷ baati wayire abahosi b'ebibi bameruha hy'enyaaasi,
 baja hubasihiirihisa erala.
⁸ Aye ewe MUSENGWA oja
 hutunjuga emirembe n'emirembe.
⁹ MUSENGWA, mu butuufu oweene abalabe babo,
 mu butuufu oweene abalabe babo baja husihiiriha,
 abahosi b'ebibi bosibosi baja hubonjaania.
¹⁰ Wupaaye amaani hya g'ebunwa y'enjombe,
 wunjuhireeho amafuta amalaji.
¹¹ Samwene neboneyeeho ni banjangu abalabe bange,
 amatwi gange gaanjulira ebinjamba huhusihiriha hw'abahosi b'ebibi.
¹² Abagwalaafu baja huhulahlana hy'omuhindu,
 baja huhula hy'emitumba j'e Lebbaooni,
¹³ ogu bahoma mu nyumba ya MUSENGWA
 era jija hweyagalira mu lunya lwa Hatonda.
¹⁴ Jija hwama ebibala nomu buhayire waajo,
 jija husigala ni jitooma.
¹⁵ Ehyo hiraga hiiti MUSENGWA sigehubbira
 nj'olwanda lwange era anjuma hibi mu ye.

93

- ¹ MUSENGWA anjuga era gambaaye amaani n'enjono.
 Wanjamba ehyalo wahita anja hiri era sihyenyeenya.
² Etebe yiyo ey'obunugi yaalino ohunwa hale nahale,
 ya mirembe n'emirembe.
³ O MUSENGWA, enyanja yefuhuuye,
 enyanja yefuhuula n'ejanjaasi ery'amaani,
 enyanja yefuhuula n'amayengo.
⁴ MUSENGWA ali namugulu w'amaani
 ohusinga ohunjuuma hw'enyanja,
 n'ohuhira amayengo gaayo ago enaba n'etabuhire.

5 O MUSENGWA, ebiragiro bibyo sibiŋwano,
enyumba yiyo njawufu emirembe n'emirembe.

94

- 1 O MUSENGWA, Hatonda owesasusa,
O Hatonda owegalula, ale ni webonese.
- 2 Yinyoheramo ewe asala emisango hu hyalo,
abehudumbasa bane ehi basaanira.
- 3 O MUSENGWA, balyosa ŋe?
Abahosi b'ebibi balyosa ŋe ohweyagala?
- 4 Bajofumula ebibono ni bepaahapaaha
abahosi b'ebibi bejuuye ohweginiha.
- 5 O MUSENGWA, bahiyaania abaatu babo,
banyigirisa abo abawefunira.
- 6 Batemula abanamwandu n'abalugendwa
era batemula abafuubi.
- 7 Baloma baati, "MUSENGWA saabona,
Hatonda wa Yakobbo sabifaho."
- 8 Baatu enywe, muli banubeebe ba ngeri hi?
Muliba n'amagesi ŋaali?
- 9 Oyo owatonda amatwi, sanulira?
Owahola emoni, saabona?
- 10 Oyo ahangavula amawanga, saaja hubahangavula?
Omuŋi w'amagesi asobola ohunuma magesi?
- 11 MUSENGWA amanyire ebiŋeego by'abaatu,
amanyire ati ebiŋeego byawe biŋuma mahulu.
- 12 MUSENGWA, nga gesiimire oyo oyu oŋamo endabusi,
omuutu oyu osomesa amagambi gago.
- 13 Omuŋa ehinjuumulo mu biseera ebigosi
ohwola olu bayabira abahosi b'ebibi obuloŋo,
- 14 olwohuba MUSENGWA salireha baatu babe,
saaja hwabulira abo ababe.
- 15 Abanugi baja husala emisango ni batehubbira,
era ab'emyooyo emigwalaafu baja huhisiima.
- 16 Nj'ani aja hwemeerera hu lwange ohunahania abahosi b'ebibi?
Nj'ani aja ohunjirirania abahola ebibi?
- 17 Singa MUSENGWA siganjeeda,
hani natiina hale e magombe.
- 18 O MUSENGWA, ni naloma ti, "Ohugulu ni hwaterera,"
ohwenda huhwo hwapambirira.
- 19 Ni naali ni neralihiriye bugali
ohumbudawuda hyandeetera esangaalo.
- 20 Oŋuma kolagana n'abanugi abahosi b'ebibi
sibasobola huloma baati oli ŋalala ni nabo,
abalanga ohwehubbira baati hiraŋi?
- 21 Behobaana ohwita abagwalaafu,
era abo abanumaho omusango babasalira ogw'ohufa.
- 22 Aye MUSENGWA nj'owukuuma,
era Hatonda wange nj'ebaale omunerogoma.
- 23 Aja hubegalula olw'ebibi byawe
era aja hubasihiirisa olw'ebibi byawe,
MUSENGWA Hatonda weefe aja hubasihiirisa.

95

- 1 Muuje hwembere MUSENGWA n'esangaalo,
leha huhayaanire ŋamugulu ni hwembera Hatonda olwanda atunonjola.
- 2 Leha hutine mu moni jije n'ohweyaasa,
humwembere n'esangaalo ni humujumirya.
- 3 MUSENGWA nje Hatonda ow'amaani,

- habaha ow'amaani ahira abahatonda bosibosi.
⁴ Ehyalo hyosihyosi hiri mu mihono jije,
 n'owegingihiriri w'esozi woosi wuwe.
⁵ Enyanja jije olwohuba nj'owajitonda,
 era emihono jije nje jahola eroba.
⁶ Muuje huhubbe amafuha ni humujumirya,
 leha huhome ekumbo mu moni ja MUSENGWA owatutonda,
⁷ olwohuba nje Hatonda weefe
 era efe huli baatu babe,
 etaama jije eji alabirira.
 Olwaleero ni munulira ejanjaasi lirye,
⁸ mutahahanyasa myoyo jenywe hy'abasehulu benywe olu baahola e Meribba,
 ng'olu bahola hu ludaalo olu baali e Maasa mu lulafu
⁹ eyi basehulu benywe baakema
 wayire baabona ebinahola.
¹⁰ C'ehyagira nalunjira abaatu abo emyaha amahumi ane
 era n'aloma ti, "Emyoyo jaawe jinjaba era sibanjamba biragiyo byange.
¹¹ C'ehyagira nalunja nalayira ti, 'Sibalyola mu hifo omu naali
 n'ohubanjaramo ehinuumulo hyange.' "

96

- ¹ Yembera MUSENGWA olwembo olunyaaha,
 enywe abaatu hu hyalo hyosihyosi mwembere MUSENGWA.
² Yembera MUSENGWA omwebase, hiisi ludaalo mulangirire ng'olu gatunonola.
 Mulangirire eyiri amawanga ng'olu ali n'ejono.
³ Mulangirire eyiri amawanga ng'olu ali n'ejono,
 mulome hu ebyamaliholiho ebi aholera abaatu.
⁴ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA w'amaani bugali era asaana ohumutendereza,
 abaatu bali n'ohumutya ohuhira abahatonda abandi bosibosi.
⁵ Abahatonda abamawanga bosibosi biwumbe buwumbe,
 aye MUSENGWA gatonda egulu.
⁶ Ejono n'obuhulu,
 obunjani n'obunjoono bijuuye mu hifo hihye ehyawufu.
⁷ Hiisi hiha hy'abaatu mwesimwesi munje MUSENGWA ejono,
 mumujumirye olw'amaani n'ejono lirye.
⁸ Munje MUSENGWA ejono erimusaanira,
 muleete ehirabo era mutiine mu lunya lwa Yekaalu yiye.
⁹ Mujumirye MUSENGWA mu wawufu wuwe,
 leha ehyalo hyosihyosi hiteeteme mu moni jije.
¹⁰ Mulomere amawanga muuti, "MUSENGWA anuga."
 Ehyalo higumu sihitengeta era sihisagasagana, alisalira abaatu emisango
 n'atehubbira.
¹¹ Leha egulu lisangaale n'ehyalo hisanjalye,
 leha enyanja n'ebirimo byosibyosi binjume.
¹² Leha endimiro yisanjalye n'ebirimo byosibyosi.
 Emisaala mu maderjo jija hwemba olw'esangaalo,
¹³ jija hwemba mu moni ja MUSENGWA olwohuba gaaja,
 gaaja ohusalira ehyalo emisango.
 Aja husalira ehyalo emisango mu bulunjamu,
 asalire abaatu emisango mu mazima.

97

- ¹ MUSENGWA anuga, leha ehyalo hisanjalye,
 leha ebizinga byosibyosi bisangaale.
² Ebireri n'ehirema ehinjambire oti ngu bimweswanigirihise,
 obunugi buwe wijuuye obulunjamu n'ohutehubbira.
³ Omuliro gunjwera anja ali,
 gwohya abalabe babe abamweswanigirihise.
⁴ Ahubba ehimyasu hu hyalo,
 abaatu babona bateetema.
⁵ Esozi jisauuha hy'amasavu mu moni ja MUSENGWA

mu moni ja Musengwa w'ehyalo hyosihyosi.

⁶ Ebitonde ebiri mwigulu biraga biiti MUSENGWA ahola ebirunamu era hiisi muutu abona enono lirye.

⁷ Aswasa hiisi muutu ajumirya ebibbote abaswasa era abahatonda bosibosi bahubbira MUSENGWA amafuha.

⁸ O MUSENGWA, abaatu bomu Sayuuni basangaala n'abomu bibuga hya Yuda basanjalya olw'ohunulira emisango eji olamula.

⁹ O MUSENGWA, ndiwe Ali Namugulu Obugali era onuga ehyalo hyosihyosi, ohirira nale abahatonda bosibosi.

¹⁰ Enywe omwenda MUSENGWA, mucaawe ehibi.

Ahuuma abaatu babe era gabanunula ohunwa mu maani g'ababi.

¹¹ Enjase yaduhira abahola ebirunamu n'esangaalo liba n'abemyoyo emigwalaafu.

¹² Enywe abagwalaafu mwesimwesi musangaale olw'ebyo ebi MUSENGWA ahola. Mumweyaase olw'owawufu wuwe.

98

Ezabbuli.

¹ Mwembere MUSENGWA olwembo olunyaaha olwohuba aholire ebyamaliholiho. Ananguye n'obunangi n'amaani ag'omuhono gugwe omwawufu.

² MUSENGWA alagire obunonosi wuwe, gahwehulira amawanga ebirunamu ebi ahola.

³ Ahebuliye ohwenda huhwe ohubitiirifu n'ohuba mwesigwa eyiri Abayisirayiri, abaatu hu hyalo hyosihyosi babona obunonosi wa Hatonda weefe.

⁴ Abaatu mwesimwesi hu hyalo hyosihyosi, mwembere MUSENGWA n'esangaalo ni muhayaanira namugulu, mutumbuhe n'ohwemba n'ohusanalya.

⁵ Mwembere MUSENGWA n'ahatongooli, n'ejanjaasi ery'ohwemba.

⁶ Mufuune egwala n'ejanjaasi y'olwiga lw'emiigu, muhayaane n'esangaalo mu moni ja MUSENGWA habaha.

⁷ Leha enyanja n'ebiyirimo byosibyosi bimwembere. Leha ehyalo n'ebiiu byosibyosi byembe.

⁸ Leha enjabi jihubbe mu ngalo, leha esozi jihoohere nalala n'esangaalo,

⁹ leha jembere mu moni ja MUSENGWA, olwohuba alihuuja ohusalira abaatu hu hyalo emisango.

Aja husalira ehyalo emisango mu bulunamu, aliramula abaatu n'atehubbira.

99

¹ MUSENGWA anuga, leha amawanga gateeteme. Gehala ngati w'abakerubbi hu tebe yiye ey'obunugi, leha ehyalo hitengete.

² MUSENGWA w'amaani mu Sayuuni, ali namugulu w'amawanga gosigosi.

³ Leha bamujumirye olw'amaani n'etiisa yiye era mwawufu.

⁴ Habaha ali n'obunangi, genda ohutehubbira, watojo ohusala emisango n'otehubbira mu bejuhulu ba Yakobbo, wahola ebituufu n'otehubbira.

⁵ Mugulumize MUSENGWA Hatonda weefe, muhubbe amafuha mu moni j'etebe yiye niye mwawufu.

⁶ Musa ni Alooni baali balala hu basengi ba Hatonda, Samwiri gaali mulala hu balanganga esiina lirye.

Balanganga MUSENGWA era gabagobolamo.

⁷ Galoma ni nabo n'ali mu hireri,

- banamba amagambi n'ebiragiyo ebi gabaŋa.
⁸ O MUSENGWA Hatonda weefe, wabagobolamo,
 walaga oti ndiwe Hatonda asoniŋa,
 eyiri Yisirayiri, waali Hatonda asoniŋa,
 wayire wabanamo endabusi olw'obujeemu waawe.
⁹ Mugulumise MUSENGWA Hatonda weefe,
 era mumujumirihisye hu lusozi lulwe olwawufu,
 olwohuba MUSENGWA Hatonda weefe mwawufu.

100

Ezabbuli ey'ohweyaasa.

- ¹ Abaatu hu hyalo hyosihyosi
 muhubbire MUSENGWA ehigalagala n'ejanjaasi eryanamugulu.
² Mujeereese MUSENGWA n'esangaalo,
 muuje mu moni jije n'enyembo ej'ohusanalya.
³ Mumanye muuti MUSENGWA nje Hatonda.
 Nj'owatutonda era huli babe.
 Huli baatu babe, etaama eji alabirira.
⁴ Mwingire mu nyumba yiye n'ohweyaasa
 nomu lunya lulwe n'ohumutendereza
 era mumweyaase.
⁵ Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA mulani
 era ohwenda huhwe hw'emirembe n'emirembe,
 ovesigwa wuwe w'emirembe josijosi.

101

Ezabbuli ya Dawudi ey'ohweŋaayo.

- ¹ Nja huhwembera ebinamba hu hwenda n'ohutehubbira huhwo,
 MUSENGWA, nja hwemba ni kujumirya.
² Nja hwegenderesa ohuba n'obulamu obunumaho mbalo.
 Oliija ŋaali eyi ndi?
 Nja huba n'obulamu obugwalaafu mu mago gange.
³ Nja hugaana ehiitu ehy'embihho ohuba mu moni jange.
 Caawa ebikolwa by'abo abahola ebitasaana
 era sinja huhola muhumba ni nabo.
⁴ Abaatu ab'emyoyo emibi baja humba ŋaleeni,
 sinja hulirihana hibi.
⁵ Nja hujoleresa hiisi aloma ebyakalebule hu wahye.
 Sinja hugumikiriza oyo ow'emoni embi n'abepaahapaaha.
⁶ Emoni jange jija huba hu abo abesigwa hu hyalo ko bahaba ni nange,
 oyo anumaaho mbalo aja hupeeresanga.
⁷ Eŋuma aloma ebitali bituufu aja huba mu nyumba yange
 era eŋuma mudulingi aja humenya ni nange.
⁸ Hiisi ludaalo nja hujoleresanga abahosi b'ebibi hu hyalo,
 nja husalaho abahosi b'ebibi mu hibuga hya MUSENGWA.

102

Esaala y'omuutu ali mu bugosi.

- ¹ O MUSENGWA, ŋulira ohusaba hwange,
 leha ohwerira hwange hwole eyi oli.
² Otakubba mugongo ni ndi mu bigosi.
 Tegere ohutwi, ni kulanga ngobolemo mangumangu.
³ Hiri hiityo olwohuba obulamu wange
 buli hudumuha hy'eriisi erya haseera buseera,
 n'amagumba gange gahumulya huhumulya.
⁴ Ndi hujotoha hujotoha hy'enyaaasi
 nebirira n'ohulya emere.
⁵ Olw'ohubinda ohumbindamo ohutahoma
 sigaaye magumba mereere.
⁶ Ndi hya woogu owomu lulafu,

- hya woogu ali eyo yejene mwigunda.
⁷ Sinimba hwiwo,
 ndi hy'enyuni eyiri yojene hu hisuli hy'enyumba.
⁸ Abalabe bange basiiba banduha
 era esiina lyange lyafuuha duho.
⁹ Era egohe nj'emere yange,
 amasiga nj'amaaji aga nywa,
¹⁰ olw'ehirunji hihyo ehy'amaani,
 wapamba wandanya ebulafu.
¹¹ Obulamu wange buli hy'ehisisigo
 era bujotoha hy'anyaasi.
¹² Aye ewe MUSENGWA, wihaaye hu tebe ey'obunugi emirembe n'emirembe,
 era hiisi mulembe guja huhuhebuliranga.
¹³ Oja hunjambira Sayuuni ehisa, olwohuba nj'ehiseera ohunjambira abaatu baamo
 ehisa.
 Ehiseera ehiragaane hyolire.
¹⁴ Abanjeeresaba babo benda ehibuga Sayuuni bugali
 era hibaluma bugali ohubona ni higuuye.
¹⁵ Amawanga gosigosi gaja hutya MUSENGWA
 abahabaha bosibosi balihunja ejono.
¹⁶ MUSENGWA aja hutongola Sayuuni bunyaaha,
 aja hulaga amaani gage.
¹⁷ Aja hwanuhula esaala j'abagadi,
 saaja hunyooma hwerira hwawe.
¹⁸ Leha hino bahinjandiihire ab'omulembe oguuja,
 abaatu abahiiri husaaliwa bahajumirya MUSENGWA,
¹⁹ baati, "MUSENGWA n'ali mu hifo hihye ehyawufu,
 n'ali mwigulu gaaheja nj'asasi hu hyalo,
²⁰ ohunjulira ohubinda hw'abasibe,
 anunule abo ababasalira ogw'ohufa."
²¹ Olw'ehyo efuma ya MUSENGWA baja huyinjayangaho mu Sayuuni,
 etendo lirye baja hulinjyangaho mu Yersaalemu,
²² olu baatu n'abahabaha
 banahumbaanenga ohujumirya MUSENGWA.
²³ Nahali kiiri n'amaani aye MUSENGWA gandeteeye ohunuma maani ni kiiri muvubuka,
 obulamu wange abusalireeho.
²⁴ Nga ndoma ti, "Ewe Hatonda wange,
 otatusanjo ni kiiri husahulunja, ndiwe alinjo emirembe josijosi.
²⁵ Mu hutagiha watonda ehyalo
 era n'egulu ndiwe owalihola.
²⁶ Egulu n'ehyalo birinjwanjo aye ewe olibaanjo emirembe n'emirembe.
 Byosibyosi birihayirinja hy'olugoye.
 Birihiyirinja hy'olugoye byanjwanjo.
²⁷ Aye ewe osigala c'ehyene
 era olibaanjo emirembe n'emirembe.
²⁸ Abaana ba banjeeresaba babo baja huba ni neewe
 era olulyo lwawe luja huba bulanji."

103

Ya Dawudi.

- ¹ Omwoyo gwange gwebase MUSENGWA,
 hiisi ehiri mu ese hyebase esiina lirye eryawufu.
² Omwoyo gwange gwebase MUSENGWA
 era gutebirira ebiranji ebi ahola.
³ Asoninja ebibi bibyo byosibyosi
 era ahunonia obulwaye wuwo wosiwosi.
⁴ Ahununula ohunja mwironjo,
 gahulaga ohwenda n'ehyere.
⁵ Ahunja ebiranji bingi, wasigala n'ohiiri munjere
 n'oli n'amaani hya hanjunga.

- 6 MUSENGWA w'amazima musala ey'emisango
era agayira abo ababanyigirisa n'atehubbira.
- 7 Gahwehulira Musa etegeha yiye,
era galaga Abayisirayiri ebikolwa bibye eby'amaani.
- 8 MUSENGWA ali n'ehisa n'ehisasabirisi,
alwano ohusungujala era ali n'ohwenda ohubitiirifu.
- 9 Saaja huba mu hwoloobyanga hiisi hiseera
oba ohusidhirira obusungu hu mwoyo emirembe n'emirembe.
- 10 Satuhangavula ng'olu hyahali ni hisaana olw'ebibi byefe
era satwegalula ni geema hu hubbenga hwefe.
- 11 Ng'olu egulu liri njaleeni n'ehyalo,
n'ohwenda huhwe huutyohubitiirifu eyiri abo abamutya.
- 12 Ng'olu ebuujwalyuba yiri njaleeni bugali n'ebujwalyuba,
atyo po atutusaho ebibi byefe gaabita njaleeni ni neefe.
- 13 Ng'olu omusaaye anjambira abaana babe ehisa,
ni MUSENGWA yeesi po anjambira abo abamutya ehisa.
- 14 Hiri huityo olwohuba amanyire ng'olu gatuwumba,
ahubulira ati gatuwumba ohujwa mu fuuhe.
- 15 Obulamu w'omuutu buli hy'enyaaasi,
ali hy'ehimuli ehinotoha ehiseera hyosihyosi.
- 16 Embejo ehifuuza nga hikukumuha
era njajuma alihebulira aja hyali.
- 17 Aye ohujwa ahale n'ahale MUSENGWA genda abo abamutya
era mulani eyiri abejuhulu n'ebijuhulu,
- 18 abo abahuuma endagaano yiye
era bagondera ebiragiro bibye.
- 19 MUSENGWA atongohiise etebe ey'obujugi buwe mwigulu
era njaga emirembe n'emirembe.
- 20 Mweyaase MUSENGWA enywe abamalayika abasooli ab'amaani abahola ebi genda,
abagondera ehobono hihye era mwanjulirisa ebi aloma.
- 21 Mweyaase MUSENGWA enywe eje liry mwesimwesi mwigulu,
enywe abanjeeresaba babe abahola ebi genda.
- 22 Mweyaase MUSENGWA enywe ebitonde bibye mwesimwesi,
hiisi hifo aja njaga.

Omwoyo gwange gujumirye MUSENGWA.

104

- 1 Omwoyo gwange gweyaase MUSENGWA
O MUSENGWA Hatonda wange,
oli w'amaani bugali, wetwihire enono n'obubbala.
- 2 Wewihirira enjase hy'ehyambalo
era wanjulusa egulu hy'eweema.
- 3 Watongola amago gago njamugulu w'amaaji
era otambisa ebireri hy'ehigaali,
wagendera hu mabana g'embejo.
- 4 Afuula abahwenda babe ohuba hy'embejo,
n'abanjeeresaba babe ohuba hy'endimi j'omuliro.
- 5 Waata ehyaalo hu musingi omugumu
era njajuma njanga ohuhitengesya.
- 6 Enyanja yawiha hu hyalo hy'omuutu owetaho ehyaambalo
era amaaji gawiha esozi.
- 7 Aye ni wahayula amaaji, njajulira ejanjaasi liryoh
era ni lyawatuha, gaduluma.
- 8 Gahuluhutira hu sozi nga gaserengetera mu biinamo
mu hifo ehi watanjo ti pomu gali n'ohwehumbanihisya.
- 9 Waatanjo olwaha ohwabula ehyaalo n'amaaji
era sigaja hwambuha hubanda hu hyalo nindi.
- 10 Oleetera esulo j'amaaji ohuhuluhutira mu biinamo,
n'enjabi ohuhuluhutira mu sozi.

- 11 Jiŋa esolo josijosi amaaji,
nasugirya ejomwisugu jinywa jaŋona enduŋo.
- 12 Enyuni jitongola ebiswi byajo hu maaji,
jembera mu masaga g'emisaala.
- 13 Atonyesa efula hu sozi ni yinwa mwigulu,
ng'ehyalo hyejula ebibala bibye.
- 14 Amerusa enyaasi hu hyalo ehyayo ohwaya,
omuutu ohulima ebimera bireeta emere ohuŋwa mwiŋoba.
- 15 Era bahungula omwenge ogw'emizabbibbu gwabaleetera esangaalo,
n'amafuta agahaloosa aganyerengesa oweeni waawe,
n'emere ebanja amaani.
- 16 Efula ejuhirira emisaala ja MUSENGWA,
emitumba ohuŋwa mu Lebbaŋooni eji gahoma.
- 17 Mu misaala ejo, enyuni jitongolamo ebitala
nga jalutu gesunira amago.
- 18 Esolo ejomwisugu ejifaana oti embusi jimenya hu sozi endeenji,
obusolo obutono bumenya mu pungulu.
- 19 Wataŋo omwesi ohwabula ebiro,
eryuba limanyire esaawa eyohugwa mu maaji.
- 20 Wataŋo ehiirema ng'ohiranga wiire,
ng'esolo ejomwisugu jinwayo ohwendula emere.
- 21 Epologoma epere jenunduguma,
ni jinjiima ehi Hatonda anajinje ohulya.
- 22 Eryuba ni linwayo nga jagamayo,
jinjenyuha mu pungulu jaajo.
- 23 Ng'aŋo abaatu batiina mu ndimiro jaawe,
batamba ohwola ehyegulo.
- 24 O MUSENGWA, nga waahola ebiitu bingi bugali!
Ehyalo hyejuuye bitonde bibyo.
- 25 Agayanja n'obugalamu waago,
gejuuye bitonde bibyo ebitabaliha,
ebiramu ebitono n'ebibbala.
- 26 Emeeri jigenderaho eyi ni neeyi,
ehinyana ehi watonda higiduliramo.
- 27 Ebitonde byosibyosi bihumirira
ndiwe ohubiŋa emere mu biseera.
- 28 N'obiŋa emere, nga bijibunga
era onaganjuula omuhono gugwo nga byeguta.
- 29 Onaheja eruuyi, byeraliilirira,
n'obitusamo omuuya, nga bifa,
bifa nga byagama mwifuuhe omu byanwa.
- 30 N'obitamo omuuya* nga bifuuha biramu,
ng'ehyalo ohigobosa bunyaaha.
- 31 Leha MUSENGWA geyongere ohuba w'erono emirembe n'emirembe,
era leha MUSENGWA asangaale olw'ebiitu ebi gatonda.
- 32 Oyo aheja huheja hu hyalo, hyateetema
era anamba hu sozi jaduunya eriisi.
- 33 Nja hwemberanga MUSENGWA mu bulamu wange wosiwosi.
Nja hwemba ni jumirya Hatonda ni kiiri mulamu.
- 34 Leha epeega yange emusangaasenga,
olwohuba esangaalo lyange linwa yiwa MUSENGWA.
- 35 Aye leha abahola ebibi basihiirhe banwe mu hyalo
era abahosi b'ebibi banweroŋo erala.
- Omwoyo gwange gweyaase MUSENGWA.

Mujumirye MUSENGWA.

* 104:30 104:30 Oba n'otuma Omwoyo wuwo.

105

- ¹ Mweyaase MUSENGWA, mumujumiryey,
mulomere abaatu ebi ahola.
² Mumwembere,
mumwembere ni mumujumiryey,
mulome hu byenjijisa byosibyosi ebi aholire.
³ Mwejage hu lw'owawufu wuwe,
leha abaatu abo abali n'emyoyo ejendula MUSENGWA basangaale.
⁴ Mwendulenga MUSENGWA n'amaani gage
era mumujumiryey hiisi hiseera.
⁵ Muhebulire ebyenjijisa ebi gaahola,
ebyamaliholiho n'ekola eyi gasalamo emisango,
⁶ enywe olulyo lwa Yibbulayimu omujeeeresa wuwe,
abejuhulu ba Yakobbo aba gatobola.
⁷ Nje MUSENGWA Hatonda weefe,
asala emisango hu hyalo hyosihyosi n'atehubbira.
⁸ Ahebulira endagaano yiye emirembe n'emirembe,
ebi gasuubisa emirembe olukumi,
⁹ endagaano eyi gahola ni Yibbulayimu
n'ehi gasuubisa Yisaka n'amulayirira.
¹⁰ Gayinywanywasa eyiri Yakobbo,
eyiri abaatu Bayisirayiri ng'endagaano ey'emirembe n'emirembe.
¹¹ Galoma ati, "Ndibanja ehyalo hy'e Kanani
ohuba omujuluko gwenywe."
¹² Ni baali ni bahiiri batono, ni bali badiidiri,
era ni bali bawuli mu hyalo ehyo,
¹³ batiina njano ni nanjala mu mawanga,
ohujjwa mu wahabaha buno ni nobula.
¹⁴ Sigaleha muutu yesiyesi hubanyigirisa
era bagima gahayula abahabaha.
¹⁵ N'aloma ati, "Mutanjamba hu baatu bange,
aba najuhaho amafuta, simukosanga banaabbi bange."
¹⁶ Ganjindiha enjala hu hyalo ehyo,
ng'emere yaawe yosiyosi yinjwanjo.
¹⁷ Gatuma omuutu ohubatangiriramo,
Yosefu oyu batunda hy'omwidu.
¹⁸ Balumya amagulu gage ni bamusidiha n'enjegere,
bamusidiha ehyoma mu mamiro,
¹⁹ ohwola olu ebyo ebi galomaho byolerera.
Ehibono hya MUSENGWA hyahahasa ti gaali mutuufu.
²⁰ Habaha w'e Misiri gatumisa nga bamusitula,
omujugi gamulehula.
²¹ Gamunja obuhulu hu baatu babe,
gamunjambya ohulabirira ebibye byosibyosi,
²² alaabbire abahungu babe ng'olu gaali ni genda
era anjenga abasaaja bahulu amagesi.
²³ Ng'ango Yisirayiri atiina e Misiri,
nga Yakobbo gesenga mu hyalo hy'e Haamu.
²⁴ MUSENGWA galeetera abaatu babe ohusaala bugali,
gabanja amaani ohusinga abalabe baawe.
²⁵ Galeetera emyoyo j'Abamisiri ohucaawa abaatu babe,
ohulya mu banjeeresa babe oluhwe.
²⁶ Ng'atuma Musa omujeeeresa wuwe,
ni Alooni abaatu abagatobola.
²⁷ Baahola obubonero wuwe owenjijisa mu Bamisiri,
ebyamaliholiho bibye mu hyalo hy'e Haamu.
²⁸ MUSENGWA ganjindiha ehiirema ng'aleetera ehyalo ohumaliya
aye Abamisiri bajeema ohujuliririsa ebibono bibye.
²⁹ Gafuula amaaji gaawe ohuba mafugi,
hyaleetera enyeeni jaawe ohufa.

- 30 Ehyalo hyawe hyejula amahere,
agejula nomu bisenge bya banjugi baawe.
- 31 MUSENGWA ni ganja ehiragiro
esojera n'obugujwi byamalaala egwanga lyawe lyosiryosi.
- 32 Gafuula efula yaba mabaale,
n'ohumyasa hwaba mu hyalo hyawe.
- 33 Gasihiiirisa emizabbibbu n'emitiini jaawe,
gabbwagabbwaga emisaala josijosi mu gwanga lyawe.
- 34 Galoma huloma ng'esige jiija,
amadeede agatabaliha.
- 35 Galya hiisi himera hyosihyosi mu gwanga lyawe,
nga galya emere yaawe yosiyosi.
- 36 Ng'asihiiirisa abasaani baawe abadaayi bosibosi mu gwanga lyawe,
abo ababeeta amaseere.
- 37 Ng'otusaayo Abayisirayiri ni babbeedire efeeza n'ezaabbu,
era njanuma hu baatu babe owasigala enyuma.
- 38 Abamisiri basangaala abaatu abo ni banjwa mu gwanga lyawe,
olwohuba Abayisirayiri baali babaleteye olusisimo.
- 39 MUSENGWA ganjulusa ehireri ohubawiiha,
n'omuliro ohubana enjase mu wiire.
- 40 Ni bamusunga gabanja esindu
era ng'abana emigaati ohujwa mwigulu.
- 41 Gegulano ebaale ng'amaaji gajofumuha
gahuluhuta mu lulafu hy'olwabi.
- 42 Gahebulira ehisuubiso hihye eh yawufu
ehi ganya Yibbulayimu omunjeeresa wuwe.
- 43 Gatusayo abaatu babe ni bamba n'esangaalo,
ababe abagatobola.
- 44 Gabanja ehyalo hya mawanga,
basikira ebyo ebi bandi bafululuhanira,
- 45 basobole ohujambanga ehiragiro bibye,
era bahuumenga amagambi gage.
- Mujumirye MUSENGWA.

106

- 1 Mujumirye MUSENGWA.
Mweyaase MUSENGWA olwohuba mulani
era ohwenda huhwe hw'emirembe n'emirembe.
- 2 Nj'ani asobola ohuloma hu byosibyosi ebi MUSENGWA ahola,
oba gamujumirya ehihena?
- 3 Besiimire abo abatehubbira,
abahola eburujamu hiisi hiseera.
- 4 MUSENGWA kebulirenga n'oyeeda abaatu babo,
keesi mbe mu abo aba onunula,
- 5 nahasunaaho omugabo ogwa baatu babo,
nahasangaalira njalala n'egwanga liryo,
keesi mbegaateho ni bahujumirya.
- 6 Efe hwabbenga hy'abasehulu beefe,
hwahola ehibi era hwebisya mu ngeri etasaana.
- 7 Abasehulu beefe ni baali e Misiri
sibategeera ebyamaliholiho bibyo,
sibahebulira hwenda huhwo eyi bali
era nga bajeema ni boola hu nyanja, Enyanja Enando.
- 8 Aye gabanonjola hu lw'esiina lirye
ni genda ohulaga obunangi wuwe ow'amaani.
- 9 Galagira Enyanja Enando yomeera
ng'ab atangirira oti hani hu woomu, hy'ababita mu lulafu.
- 10 Gabanonjola ohujwa mu bunangi w'abo abaali ni baabacaawa,
gabanunula ohujwa mu balabe.
- 11 Amaaji gamira abalabe baawe,

- nanuma wayire mulala owanona.
 12 Ng'ango bafugiirira ebi gaali n'abasuubihise,
 nga bemba ni bamujumirya.
 13 Aye sibalwa hwibirira ebi gaahola,
 era sibahuuma hubona ehi Hatonda gaali n'ategehire ohuhola.
 14 Ni baali mu lulafu baholanga ebi banjembangaho,
 era mu lulafu baahema Hatonda.
 15 Kale gabaŋa ebi bamusunga,
 aye gabataho endwaye ey'ehinjindo.
 16 Ni baali mu kambi, esaalwa yabanjamba olwa Musa
 ni Aloonni oyu MUSENGWA gafuula mwawufu.
 17 Eroba lyasama lyamira Dasani,
 lyawiiha hu Abbiraamu n'abajeemu bahye.
 18 Omuliro gwiha mu baloobera baawe
 gwasihiirisa abahosi b'ebibi.
 19 Ni baali e Horebbu basanuusa ezaabbu,
 babbotamo enyana y'enjombe, nga bayijumirya.
 20 Mu hifo hy'ohuŋa Hatonda enjono,
 baaliŋa nyana y'enjombe eyaaya enyaasi.
 21 Beebirira Hatonda owabanunula,
 owaali n'aholire ebyamaliholiho e Misiri,
 22 ebyamaliholiho mu hyalo hy'e Haamu,
 ebitiisa hu Enyanja Enando.
 23 Ng'ango aloma ati aja hubasihiirisa
 ne Musa omutobole wuwe
 gegayirira Hatonda ohutabasihiirisa olw'ehirunji hihye.
 24 Nga bajerega ehvalo ehisingaasa,
 sibafugiirira mu ehi gabasuubisa.
 25 Ni baali mu weema jaawe bemulugunya,
 era sibagondera MUSENGWA.
 26 Olw'ehyo, gaberayirira ati baja hufiira mu lulafu,
 27 aja huleetera abejuhulu baawe
 ohusasaanira mu mawanga.
 28 Abaatu ba Hatonda ni boola e Pewori, boosi batandiiha ohujumirya Bbaali
 era balya ebi banjongeranga abahatonda abanjuma bulamu.
 29 Baleetera MUSENGWA ohuluŋa olw'ebikolwa byawe ebibi,
 ng'ango hanjupuli abagwamo.
 30 Ne Fenekaasi ganjwayo gaboneresa abo ababbenga,
 ng'ango hanjupuli ahoma anjo.
 31 Ehyo hyamuleetera ohumubala
 ohuba omugwalaafu emirembe n'emirembe.
 32 Hu sobere j'e Meribba, baleetera MUSENGWA ohubalunjira,
 nga baleetera Musa ebigosi eby'amaani,
 33 olwohuba baleetera Musa ohuluŋa,
 era ng'aloma atyo atyo.
 34 Sibasihiirisa baatu abamawanga agandi ago
 ng'olu MUSENGWA gabalagira,
 35 aye bamenya njalala n'amawanga ago,
 era nga banjamba esambo jaawe embi.
 36 Bajumirya ebibbote byawe,
 ebyabafuuhira omutego.
 37 Banjongayo abaana baawe,
 abaseere n'abahaana eyiri emisambwa.
 38 Bajuha amafugi g'abaatu abaali ni banjumaho musango,
 batugumbula abaana baawe abaseere n'abahaana
 aba banjongayo eyiri ebibbote by'e Kanani.
 Ehyo hyaleetera ehvalo ohubiirja.
 39 Beyoonona olw'ebikolwa byawe, olw'ebi baahola ni bajumirya ebibbote,
 waali buhwedi mu moni ja Hatonda.

- 40 Olw'ehyo, MUSENGWA
galujira abaatu babe era gabesinya.
- 41 Gabanjayo mu bujangi w'amawanga agandi
era nga abalabe baawe babanjuga.
- 42 Abalabe baawe babanyigirisa
era babanjugira erala n'amaani.
- 43 Emirundi mingi gabanunulanga aye baali bajeemu
era bagoteranga mu bibi byawe.
- 44 Ne gabona ohubonaabona hwawe
era nga anjulira ohulira hwawe.
- 45 Hu lwawe gahebulira endagaano yiye,
era olw'ohwenda huhwe ohw'amaani,
gabasoniŋa nasabahangavula.
- 46 Galeetera abaali ni babanyigirisa
ohubanjambira ehisa.
- 47 Tunonjole MUSENGWA Hatonda weefe,
otuhumbaanie ohujwa mu mawanga
hwahahweyaasanga ewe omwawufu,
hwahejaganga mu huhujumirya.
- 48 Aŋeewe eŋono MUSENGWA Hatonda wa Yisirayiri emirembe n'emirembe.
Leha abaatu bosibosi balome baati, "Amiina."
Mujumirye MUSENGWA.

107

- 1 Mweyaase MUSENGWA olwohuba mulani,
ohwenda huhwe hw'emirembe n'emirembe.
- 2 Leha aba MUSENGWA ganunula balome baaty, o,
abo aba ganunula ohujwa mu balabe.
- 3 Abo abagatusa ohujwa mu mawanga,
ohujwa e bujwalyuba n'e bugwalyuba,
ohujwa mu maniino nomu mehiriro.
- 4 Abandi batangatangira mu lulafu
era sibabona ngira eyitiina mu hibuga omwohumenya.
- 5 Enjala n'endujjo byabaluma
era banjwamo esuubi.
- 6 Ng'ango beriririra MUSENGWA mu bigosi byawe
era ng'abanunula mu hunyigirisiwa ohu baalimo.
- 7 Gabatangirira mu ngira enujamu
eyitiina mu hibuga eh'y'ohumenyamo.
- 8 Leha beyaase MUSENGWA olwohuba ohwenda huhwe hubitiirifu
n'olwebyamaliholiho bibye ebi aholera abaatu.
- 9 Hiri hiityo olwohuba aba endujjo eruma abanja eh'yohunywa
era aba enjala eruma abanja ebiraji.
- 10 Abandi baali banjutaliye mu hiirema, ni bebonjeeye mu hubonaabona,
era aba basidihire enjegere ej'ebiyoma,
- 11 olwohuba baali bajemeeye ebiragiro bya Hatonda Owanjamugulu Obugali
era ni banyooma ebi abalaabbira.
- 12 Gaabanjwa olw'ohufululuhana ohw'amaani,
befuumuliranganjo eminyiha aye nga njuma abayeeda.
- 13 Ng'ango beriririra MUSENGWA mu bigosi byawe
era ng'abanunula mu hunyigirisiwa ohu baalimo.
- 14 Ng'abatasa mu hiirema nomu hufa,
nga ahapujula enjegere ejaali ni jibabonjire.
- 15 Leha beyaase MUSENGWA olwohuba ohwenda huhwe hubitiirifu
n'olwebyamaliholiho bibye ebi aholera abaatu.
- 16 Hiri hiityo olwohuba abbwagabbwaga enjigi ej'ebihomo
era gabotojola emitalimbwa.
- 17 Balala hu bo bafuaha banjubebe olw'ebibi byawe,

- era babonaabona olw'ohubbenga hwawe.
 18 Emyoyo jaawe nga jenyinyalya eby'ohulya byosisbyosi,
 era baali huupi hufa.
 19 Ng'ango beriririra MUSENGWA mu bigosi byawe
 era ng'abanunula mu hunyigirisiwa ohu baalimo.
 20 Galagira hulagira banona,
 gabanunula ohunjwa emagombe.
 21 Leha beyaase MUSENGWA olwohuba ohwenda huhwe hubitiirifu
 n'olwebyamaliholiho bibye ebi aholera abaatu.
 22 Leha baneyo enongo ni beyaasa,
 era bembe n'esangaalo.
 23 Abandi hu bo basabaalira mu meeri hu nyanja
 baali basubuuzi ni baholera hu gayanja agabbala.
 24 Baabona ebi MUSENGWA ahola,
 ebyamaliholiho hu gayanja agabbala.
 25 Galagira omuyaga gwenyoha,
 gwenyosa amayengo hu nyanja.
 26 Bedunda namugulu mu bbanga nga bahena beeha njaasi mu njuho,
 mu tiisa ey'amaani abagimbi b'emeeri banwamo esuubi.
 27 Olumbuuyu lwabanamba era batagala hy'abameesi,
 banwamo ahategeera.
 28 Ng'ango beriririra MUSENGWA mu bigosi byawe
 era ng'abanunula mu hunyigirisiwa ohu baalimo.
 29 Gehahania omuyaga
 era amayengo hu nyanja gabunjeera.
 30 Basangaala enyanja ni yabunjeera,
 nga abatangirira boola hu mwalo omulaji.
 31 Leha beyaase MUSENGWA olwohuba ohwenda huhwe hubitiirifu
 n'olwebyamaliholiho bibye ebi aholera abaatu.
 32 Leha balangirire obubbala wuwe mu lwijuuye lw'abaatu
 era bamujumirye mu luhumbaano lw'abatangirisi.
 33 Gafuula enjabi lulafu,
 amaaji ana gahuluhutiranga nafuuha noomu.
 34 Ehyalo ehigimu gahifuula ehy'oluunyu,
 olw'ebibi by'abo abamenyangamo.
 35 Gafuula olulafu bidiba by'amaaji,
 n'ehyalo ehyoomu gahifuula esulo ejihuluhuta amaaji.
 36 Omwo nj'omugata abayala
 era batongolamo ehibuga omu baamenya.
 37 Bamwa obumo mu bisambu,
 era nga bahoma emizabbibbu, omwanjwa egesa ery'amaani.
 38 Gabaŋa ekabi baala bugali weene
 era sigaleha byayo byawe huhendeera.
 39 Ng'ango bahendeera obungi era babatusaaho obunangi
 ohunyigirisiwa n'endibo n'ohubonaabona byabagwira.
 40 Oyo agima abahungu babajerega,
 gabaleetera ohutangatangira mu lulafu.
 41 Aye ganonia abagadi gabatusa mu hubonaabona hwawe
 era gabaleetera ohusalagana hy'ebidooli by'etaama.
 42 Abagwalaafu babibona nga basanjalya
 ne abahosi b'ebibi bosibosi bagawiihaho.
 43 Hiisi ali n'amagesi, ate omwoyo hu biitu ebyo,
 banjege hu hwenda hwa MUSENGWA ohubitiirifu.

108

Olwembo. Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 Olw'ewe Hatonda, ndi mugumu bugali,
 nja hwemba n'omwoyo gwange gwosigwosi.
 2 Nja hwinyoha pambe ogutongooli n'ahatongooli,

nja husisimuha pwiwipwi nembe.

³ O MUSENGWA, nja huhweyaasanga ni ndi mu baatu abangi,
nja huhujumiryanga ni ndi mu mawanga.

⁴ Hiri hiityo olwohuba ohwenda huhwo hubitiirifu huhiraho egulu,
owesigwa wuwo bubitiirifu ohwola hu bireri.

⁵ O Hatonda, laga etendo liryo hiisi njaatu mwigulu
era leha enono liryo libe hu hyalo hyosihyosi.

⁶ Twanuhule otununule n'otambisa omuhono gugwo omulungi,
ononie abo aba wenda.

⁷ Hatonda n'ali mu hifo hihye eh yawufu gasuubisa ati,
"Nja husalamo mu hibuga Sekemu
era ngabe ehiiho hy'e Sukosi mu butundutundu.

⁸ Ehyalo hy'e Giliyaadi hyange nehya Manase hyosi hyange.
Ehyalo hy'Efulayimu nj'ekofiira yange ey'ohwambala mu lutalo,
ehyalo hya Yuda nj'esimbo yange ey'obunugi.

⁹ Ehyalo hy'e Mowaabbu nj'ebbaafu omu saabira.
Ehyalo hy'Edomu pohnuuta amagulu.
Abafirisuuti baneega baati basobola ohupangula?"

¹⁰ Nj'ani aja huupira mu hibuga eh y'amaani?
Nj'ani aja hutangirira ohutiina mu Edomu?

¹¹ Hatonda, sindiwe otuhubbire omugongo,
era otenda hutiiina n'ene lyefe mu lutalo?

¹² Tunje obuyeedi ohupangula abalabe.

Hiri hiityo olwohuba obuyeedi w'omuutu obuutu bunuma mahulu.

¹³ Hatonda n'ali hu lubega lwefe huja hupangula
era aja hutyakirira abalabe beefe.

109

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

¹ Hatonda wange oyu njumirya,
otanoleera hunoleera,

² olwohuba abahosi b'ebibi n'abadulingi
bandomaho ebyakalebule.

³ Bandomaho ebibono ebyobucaayi
era banumba ni njanuma ehi kolire.

⁴ Bapayirisa wayire ese mbenda
era mbasabira.

⁵ Mu birani ebi kola basasulamo bibi,
era mu muhago basasulamo bucaayi.

⁶ Musuneyo omuutu omuhosi w'ebibi amunjayirise,
leha mulala hu balabe babe amulumirise.

⁷ Ni bamunjira mu mbuga leha bamusalire omusango
era leha ebi asaba bibe bibi byereere.

⁸ Leha obulamu wuwe owohu hyalo huno wube wuupi,
era ehifo hihye bahije omuutu owundi.

⁹ Abaana babe bafuuhe bafuubbi,
n'omuhasi wuwe afuuhe namwandu.

¹⁰ Abaana babe balerengenga ni basungirisa
era bababbinge mu magunda gaawe.

¹¹ Amubanja anyage byosibyosi ebi ali nabyo,
abagwira banyage byosibyosi ebi gaholerera.

¹² Nanjume amunjambira ehisa
wayire ohulabirira abafuubbi aba galeha.

¹³ Olulyo lulwe lwosirwosi lusihirihe
enjume amuhebulira mu mulembe ogugobolaho.

¹⁴ Leha MUSENGWA ahebulire ebibi by'abasehulu babe
era enjume asoniya ehibi hya nyina.

¹⁵ Leha MUSENGWA ahebulirenga ebibi byawe hiisi hiseera,
ko nanjume amuhebulira hu hyalo

¹⁶ olwohuba ganjuma hisa,

- gahiyaania abagadi n'abaali mu wetaavu,
n'abanuma suubi gabaleetera ohufa.
- 17 Garomerwanga ohunwaba abandi, leha bimugobolere.
Sigendesanga bahye ekabi,
era leha yeesi anjume hiraji.
- 18 Ohunwaba gahufuula hyambalo hihye,
hwamwingira mu mubiri hy'amaaji,
hwamwingira hy'amafuta mu magumba.
- 19 Leha ebiñwabo bimweswanigirise hy'ehyambalo,
bibe hy'omusibiro ni bimuhadire emirembe n'emirembe.
- 20 MUSENGWA abasasule atyo abo abapayirisa,
abo abandomaho ebibi.
- 21 Aye MUSENGWA Omwene Bunjagi,
njeede ng'olu wasuubisa olwohuba oli mulari era wunyenda.
- 22 Ndi mugadi era ndi mu wetaavu
era omwoyo gwange guliho amabbwa.
- 23 Ndi hugota hy'ehisisigo hy'egulo
basambulya hy'esige.
- 24 Ekumbo jange jigondire olw'ohutalya,
nondire sigaaye magumba.
- 25 Ndi duho eyiri abo abapayirisa,
ni bambona basugusa emitwe jaawe.
- 26 Njeede MUSENGWA Hatonda wange
nonjole olw'ohwenda huhwo ohubitiirifu.
- 27 Leha bategeere baati MUSENGWA ndiwe owuponisye.
- 28 Basobola ohunwaba,
aye ewe waapa ekabi ni banumba, leha baswale
aye ese omunjeeresa wuwo sanjalye.
- 29 Abapayirisa bambale ehiswalo
era esoni jibambale hy'ehyambalo.
- 30 Nja hweyaase MUSENGWA n'ejanjaasi ery'amaani,
nja humujumirya mu lwijuuye
- 31 olwohuba abeera abagadi
era abanonia abo ababasalira ogw'ohufa.

110

Ezabbuli ya Dawudi.

- 1 MUSENGWA galoma Musengwa yange ati,
"Yiihala ni wundireene hu lubega olw'omuhono gwange omulungi,*
ohwola olu ndifuula abasigu babo ekookolo ey'ohutaho amagulu gago."
- 2 MUSENGWA aja hugalamya obunugi wuwo ohunwa e Sayuuni,
era oja hunjuga abalabe babo.
- 3 Hu ludaalo olw'olutalo, abasirikale babo balyenjaayo ohusoola n'omwoyo mulala.
Ng'olu obona olume olwomu mugamba,
abavubuka babo baliija baaty hu lusozi lulwo olwawufu.
- 4 MUSENGWA galayira
era salicuusa bijeego bibye olu gahulayirira ati,
"Oli musengi emirembe n'emirembe hya Melukezedeki."
- 5 Musengwa ali hu luuyi lw'omuhono gugwo omulungi,
n'alirunja, alibulungula abahabaha.
- 6 Alisalira amawanga omusango,
gawunga emungo j'emirambo
alisihiirisa abanugi mu hyalo hyosihyosi.
- 7 Aye omwene alinywa amaaji ohunwa mu sobere eyohu tulo w'engira,
n'ahenire ohunjangula abalabe babe.

* 110:1 110:1 Amahulu gahyo ti, Mu hifo ehisinga eby'abandi ohuba ehy'obujangi n'ejono.

111

¹ Mujumirye MUSENGWA.

Nja hweyaasa MUSENGWA n'omwoyo gwange gwisigwosi
mu luhumbaano lw'abagwalaafu nomu lwijuuye lw'abaatu.

- ² MUSENGWA ahola eby'amaani,
abo bosibosi ababisangaalira babinjeegaho.
- ³ Ebi ahola byosibyosi biraga enono n'obunangi wuwe
era mulari emirembe n'emirembe.
- ⁴ MUSENGWA satuleha hwibirira byamaliholiho bibye,
ali n'ehyere era n'ehisa.
- ⁵ Abamutya abanja ebyohulya,
era ahebulira endagaano yiye emirembe n'emirembe.
- ⁶ Alagire abaatu babe obunangi mu ebi ahola,
n'abanga ehyalo hy'amawanga agandi.
- ⁷ Mwesigwa era sigehubira mu byosibyosi ebi ahola,
ebiragiro bibye byesigiha.
- ⁸ Sibicuuhaacuuha emirembe n'emirembe,
gabitano mu butuufu n'amazima.
- ⁹ Ganunula abaatu babe gahola endagaano yiye,
endagaano enjawufu, ey'emirembe n'emirembe.
Esiina lirye lyawufu era ly'enono.
- ¹⁰ Ohutya MUSENGWA nj'etandiha y'amagesi.
Bosibosi abahola ebi alagira, bali n'obutegeefu.
Abaatu basaana bamujumiryenga emirembe n'emirembe.

112

- ¹ Mujumirye MUSENGWA!
Ali n'ekabi oyo atya MUSENGWA,
asangaalira bugali ebiragiro bibye.
- ² Abaana babe banaabenga b'amaani hu hyalo huno.
Olulyo ly'omugwalaafu luja husuna ekabi.
- ³ Obusuni n'obuninda binabenga mu mago gage
era ebirangi ebi bahola bija hubaango emirembe n'emirembe.
- ⁴ Enjase yaduhira ahola ebirunamu wayire mu hiirema,
omuutu oyo ali n'ehisa n'ehyere ko n'obugwalaafu.
- ⁵ Gesiimire oyo omugabi era anola ananuma humunjalirisa
era omwesigwa mu hiisi ehi ahola.
- ⁶ Mu butuufu oweene nanuma ehija humuteetemya,
omuutu omugwalaafu, baja humuhebulira emirembe n'emirembe.
- ⁷ Saaja hutya hunulira manuliro amabi,
olwohuba gesiga MUSENGWA ohumulabirira.
- ⁸ Omwoyo gugwe mugumu, saaja hutya
aja huheneresa n'ananguuye abalabe babe.
- ⁹ Gagabira abagadi n'ehyere
era balihebulira ehyere hihye emirembe n'emirembe.
Era aja huba w'amaani oyu baatu banga enono.
- ¹⁰ Ebyo abahosi b'ebibi ni babona,
bibaleetera ohulunga era beninala.
Ohunemba hw'omuhosi w'ebibi sihuja hwolerera.

113

¹ Mujumirye MUSENGWA.

Mujumirye MUSENGWA, enywe abanjeeresha babe,
Mujumirye MUSENGWA.

- ² Leha Mujumirye MUSENGWA
hatyane era emirembe n'emirembe.
- ³ Ohunwa eryuba eyi lijwera ohwola eyi ligwira mu maaji,

abaatu bajumiryenga MUSENGWA.

- ⁴ MUSENGWA anjuga amawanga gosigosi,
 enono lirye lyanamugulu bugali ohuhiraho egulu.
⁵ Enjuma ali hya MUSENGWA Hatonda weefe,
 oyo owihaaye hu tebe ey'obunjugi namugulu.
⁶ N'ali eyo ahotama gahubba emoni
 hu ebiri hwigulu nohu hyalo.
⁷ Atusa abagadi mu fuuhe
 era ayeeda abali mu wetaavu,
⁸ gabeehasa njalala n'abahombe,
 abahombe abanjuga abaatu babe.
⁹ Anjamba omuhasi omugumba gamwihasa mu bufumbo
 era gamuja n'olusaaye.

Mujumirye MUSENGWA.

114

- ¹ Abayisirayiri ni banwa e Misiri,
 enyumba ya Yakobbo ohunjwa mu baatu abaloma olulimi olwenjabulo,
² ehyalo hya Yuda hyafuuha
 hifo hya MUSENGWA ehyawufu,
 Yisirayiri abaatu babe.
³ Ni boola hu nyanja Enando,
 amaaji gababona gabaduluma.
 Amaaji gomu lwabi Yoludaani, gagamayo enyuma.
⁴ Esozi jamaduha hy'etaama emiigu,
 enjingi jamaduha hy'enyana j'etaama.
⁵ Lwahiina nyanja ewe womeera?
 Lwahiina ewe Yoludaani
 wabanjwereho wagamayo enyuma?
⁶ Lwahiina enywe esozi mwamaduha hy'etaama emiigu?
 Lwahiina enywe enjingi mwamaduha hy'enyana j'etaama?
⁷ Ewe ehyalo teetema olwa Musengwa,
 olwa Hatonda wa Yakobbo,
⁸ owafuula olwanda hidiba hy'amaaji,
 ebaale egumu galifuula sulo j'amaaji.

115

- ¹ Sindiife, MUSENGWA, sindiife
 aye ewe onjeewe enono,
 olw'ohwenda ohubitiirifu n'owesigwa wuwo.
² Lwahiina amawanga gebuusa gaati,
 "Hatonda waawe ali njeena?"
³ Hatonda weefe ali mwigulu,
 era ahola hiisi ehimusangaasa.
⁴ Aye ebi bajumirya biwumbe ebi bahola mu feeza n'ezaabbu,
 era abaatu nj'ababibbota n'emihono jaawe.
⁵ Biri n'eminwa aye sibiroma,
 biri n'emoni aye sibibona.
⁶ Biri n'amatwi aye sibiinjilira,
 biri n'esuulu aye sibiinjuyira.
⁷ Biri n'engalo aye sibiinjamba,
 biri n'amagulu aye sibigenda
 n'ohutusa ejanjaasi sibitusa.
⁸ Ababiwumba balifaanana hya nibyo,
 hiityo pohiri n'eyiri abo bosibosi ababitamo owesige.
⁹ Ne enywe enyumba ya Yisirayiri,
 mwesige MUSENGWA,

- nj'omuyeedi era nj'engabo yenywe.
 10 Enywe abomu nyumba ya Aloon, mwesige MUSENGWA nj'omuyeedi era nj'engabo yenywe.
 11 Enywe abatya MUSENGWA mumwesige, nj'omuyeedi era nj'engabo yenywe.
 12 MUSENGWA atuhebulira era aja hutuŋa ekabi. Aja huŋa Abayisirayiri ekabi era aja huŋa abomu nyumba ya Aloon ekabi.
 13 MUSENGWA aja huŋa hiisi muutu amutya ekabi, haabe mweginghiriri oba wa ŋaasi.
 14 MUSENGWA geyongere ohuhwasa, ewe n'abaana babo.
 15 MUSENGWA abanŋe ekabi, owatonda egulu n'ehyalo.
 16 Egulu eryanjamugulu eweene lya MUSENGWA aye ehyalo gaahiŋa abaatu.
 17 Abafu sibajumirya MUSENGWA abo abatiina emagombe eyi baba ni banoleeye.
 18 Aye efe abalamu ndiife abajumirya MUSENGWA, ohuŋwa hatyane ohwola emirembe n'emirembe.

MUSENGWA gebasiwe.

116

- 1 Nenda MUSENGWA olwohuba anŋulira ejanjaasi lyange, gaŋulira ni namweriririra ohupambira ehisa.
 2 Era olwohuba gategera ohutwi, nja humulombanga mu bulamu wange wosiwosi.
 3 Ohufa hwandumba obulumu ow'emagombe wanjijira, ebigosi n'obutahi byakenamo amaani.
 4 Ng'ano neŋunderera MUSENGWA ti, "O MUSENGWA ponie!"
 5 MUSENGWA ali n'ehisa era mulaŋi, Hatonda weefe gejuuye ohusaasira.
 6 MUSENGWA ahuuma abanuma buyeedi, gaaponia ni naali mu bigosi.
 7 Omwoyo gwange gwihahene, olwohuba MUSENGWA mulaŋi eyi oli.
 8 O MUSENGWA, onunuuye obulamu wange ohuŋwa mu hufa, emoni jange ohuŋwa mu masiga, amagulu gange ohutaterera,
 9 ko ngendenga mu moni ja MUSENGWA mu hyalo hy'abalamu.
 10 Nafugiirira olw'ehyo naloma ti, "Mbweneweene luhulu lwene!"
 11 Era olw'obulumu obu nalimo naloma ti, "Abaatu bosibosi badulingi!"
 12 Hiina ehi panga ohusasula MUSENGWA, olw'ebiraji byosibyosi ebi gakoleeye?
 13 Nja huŋira omwenge ogwomu mizabbibbu peyo eŋongo ohweyaasa MUSENGWA olw'ohunoŋola.
 14 Nja hwoheresa ebi neeyama mu moni ja MUSENGWA mu lwijuuye lw'abaatu babo.
 15 Ohufa hw'omuutu omugwalaafu

- hwamujendo bugali mu moni ja MUSENGWA.
 16 O MUSENGWA, mu butuufu weene ndi mujeeresa wuwo,
 ndi mujeeresa wuwo era omusaani w'omuhasi omwidu wuwo,
 wuponisye ohujwa mu njegere.
 17 Nja huhunja enjongo ni kweyaasa
 era MUSENGWA nja huhwenjunderera.
 18 Nja hwoheresa ebi neeyama mu moni ja MUSENGWA,
 mu lwijuuye lw'abaatu babo,
 19 mu lunya lw'e nyumba ya Musengwa,
 mu Yerusalemu.

Mujumirye MUSENGWA.

117

- 1 Mujumirye MUSENGWA, enywe amawanga gosigosi,
 enywe abaatu mwesimwesi, mumugulumisenga.
 2 Ehyo hiri hiityo olwohuba atwenda bugali,
 era owesigwa wuwe w'emirembe n'emirembe.

Mujumirye MUSENGWA.

118

- 1 Mweyaase MUSENGWA olwohuba mulani,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
 2 Leha Abayisirayiri balome baati,
 "Ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe."
 3 Leha abomu lulyo lwa Aloon balome baati,
 "Ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe."
 4 Leha abo abatya MUSENGWA balome baati,
 "Ohwenda huhwe hw'emirembe n'emirembe."
 5 Ni naali mu hanyigo,
 neriririra MUSENGWA, gangobolamo, ganunula.
 6 MUSENGWA ali ni neese, sinja hutya.
 Omuutu obuutu anjanga hukola hi?
 7 MUSENGWA ali ni neese era nj'owunjeeda,
 nja hubona Hatonda nanjangula abalabe bange.
 8 Hiranji ohwesiga MUSENGWA,
 ohuhira ohwesiga omuutu obuutu.
 9 Hiranji ohwesiga MUSENGWA
 ohuhira ohwesiga abahombe.
 10 Amawanga gosigosi ganeswanigirisa
 aye nabajangula hu lw'amaani ga MUSENGWA.
 11 Baneswanigirisa enjuyi josijosi
 aye nabajangula hu lw'amaani ga MUSENGWA.
 12 Banjabuluhiraho hy'enjuhi
 ne basihiriha oti hani masanja aga badanyireho omuliro,
 aye nabajangula hu lw'amaani ga MUSENGWA.
 13 Baasindiha hinyumanyuma
 era naali huupi hwehubbirano
 aye MUSENGWA ganjeeda.
 14 MUSENGWA nj'amaani gange
 era nj'olwembo lwange
 era nj'omunonjosi wange.
 15 Enyembo ej'esangaalo n'obunangusi
 jinjera mu weema j'abagwalaafu ni baloma baati,
 "MUSENGWA aholire eby'amaani.
 16 Amaani ga MUSENGWA gatuleteeye ohujangula
 era MUSENGWA oyo aholire eby'amaani."
 17 Sinja hufa ohutusaho nja husigala ni ndi mulamu
 era ndomere abaatu ebi MUSENGWA aholire.
 18 MUSENGWA gambonerehiise bugali

aye sigandehe hufa.

- 19 Munjigulireno emiryango ja Yekaalu omu bagwalaafu bengirira,
ningire neyaase MUSENGWA.
- 20 Guno nj'omulyango gwa MUSENGWA
omu bagwalaafu bengirira.
- 21 Nahweyaasenga olwohuba wangobolamo
era ofuuhire wunoŋosi wange.
- 22 Ebaale eri abatongoli baatala baati sirani
nj'eryafuuha ehulu ery'omugaso.
- 23 Hino MUSENGWA nj'owahihola,
era hyesiimisa ohubona.
- 24 Luno nj'oludaalo olu MUSENGWA atujaaye,
leha husangaale era hulusanalihisyemo.
- 25 O MUSENGWA, tunoŋole.
O MUSENGWA, tuyeede huŋangule.
- 26 Ali n'ekabi oyo owuujira mu siina lya MUSENGWA.
Huja huhujumirya ni huli mu nyumba ya MUSENGWA.
- 27 MUSENGWA nje Hatonda,
atumulihisiye enjase yiye.
Huhujumirya ni huŋambire esaga j'emihindu,
ni hutiina ohwola hu hituuti.
- 28 Ndiwe Hatonda wange era nahweyaasenga.
Ndiwe Hatonda wange, nahuŋenga eŋono.
- 29 Mweyaase MUSENGWAolwohuba mulani,
ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.

119

- 1 Bali n'ekabi abo abahola ebirani
abagondera amagambi ga MUSENGWA.
- 2 Bali n'ekabi abo abahuuma ebiragirow bibye,
era bamwendula n'omwoyo gwawe gwasigwosi.
- 3 Era sibahola hibi
bagendera mu magira gage.
- 4 O MUSENGWA, watuja amagambi gago
era watulagira ohugonderanga.
- 5 Nahendire negumye
ohugondera amagambi gago!
- 6 Nanjeegenga hu biragirow bibyo
ehyo hyahandeetera ohutaswala.
- 7 Nja huhujumirya n'omwoyo ogw'amazima,
ni neega esala yiyo ey'emisango n'otehubbira.
- 8 Nja hugonderanga ebiragirow bibyo,
otakubba mugongo.
- 9 Omuvubuka asobola atye ohwehuuma ko asobole ohwenjala ohuhola ehibi?
Gehuuma n'agondera ehibono hihyo.
- 10 Kwendula n'omwoyo gwange gwasigwosi,
otandeha huŋaba ohuŋwa hu biragirow bibyo.
- 11 Kwehire ehibono hihyo mu mwoyo gwange,
ko tabbenga mu moni jijo.
- 12 O MUSENGWA, oŋeewe eŋono,
somesa ebiragirow bibyo.
- 13 N'ejanjaasi eryaŋamugulu
ndoma hu ebyo byosibyosi ebi watulabbira.
- 14 Hisangaasa ohugondera ebiragirow bibyo
ng'olu muutu asangaala olw'obuŋinda obungi.
- 15 Omwoyo gwange guŋeega hu biragirow bibyo
era nehenenya ebi wusomesa.
- 16 Sangaalira ebiragirow bibyo,
sinjahwerabira ehibono hihyo.

- 17 Bisya bulani omunjeeresa wuwo,
ko mbeno mulamu, nja hugondera ehibono hihyo.
- 18 Njigule emoni jange
nahabona ebyenunjisa,
ebiri mu magambi gago.
- 19 Ndi mulugendwa hu hyalo huno,
otakweha biragiro bibyo.
- 20 Omwoyo gwange gujamba
hu magambi gago hiisi hiseera.
- 21 Ohangavula abehudumbasa,
abanwabe era ababbaama banwa hu biragiro bibyo.
- 22 Otatabaleha hunduha n'ohunyooma
olwohuba n'oheresa ebiragiro bibyo.
- 23 Wayire abatangirisi behala njalala bandomaho ubi,
ese omunjeeresa wuwo
nanjembenga hu biragiro bibyo.
- 24 Ebiragiro bibyo nj'esangaalo lyange,
era nj'ebiipa ehyohuholeraho.
- 25 Obulamu wange buli huupi hutiiina emayeera,
ngobose bunyaaha ng'olu wasuubisa.
- 26 Nebbwaga olw'ebibi ebi nahola byosibyosi,
era wasaasira,
somesa ebiragiro bibyo.
- 27 Njeede nahategeera amagambi gago,
sobole ohujembanga hu somesa yiyo eyenunjisa.
- 28 Omwoyo gwange gwejuuye enaku,
ngalusemo amaani ng'olu wasuubisa.
- 29 Kingirise tagendera mu magira amacaamu,
pambire ehisa wusomesa amagambi gago.
- 30 Salireenjo ohubanga w'amazima,
era ebinjeego byange mbitaaye hu magambi gago.
- 31 Kolera hu biragiro bibyo,
olw'ehyo MUSENGWA otandeha huswala.
- 32 Nja hugondera ebiragiro bibyo
olwohuba wunjeeda ohubitegeera.
- 33 O MUSENGWA, somesa ohugondera amagambi gago,
sobole ohugaholerangaho habuhyabuhya.
- 34 Njeede ohutegeera amagambi gago,
hija hundeetera ohugagonderanga n'omwoyo mulala.
- 35 Njeede ohugonderanga ebiragiro bibyo,
olwohuba ehyo hindeetera esangaalo.
- 36 Cusa omwoyo gwange gujembenga hu biragiro bibyo,
sosi ohululuhanira obunjinda.
- 37 Kuume ohutanjembanga hu biitu ebinuma mugaso
aye ohuume obulamu wange ng'olu wasuubisa.
- 38 Yoheresa ebi wasuubisa omunjeeresa wuwo
ko abaatu bahahutya.
- 39 Tuseho eduho olwohuba nditya,
ng'endamula yiyo y'amazima!
- 40 Nga peega bugali hu biragiro bibyo!
Kusunga wuupe obulamu obunyaaha olwohuba oli mwawufu.
- 41 O MUSENGWA, ndage ohwenda huhwo
era wunoŋole ng'olu wasuubisa.
- 42 Nja hugobola mu abo abanduula
olwohuba nesiga ehibono hihyo.
- 43 Otatusamo hibono hihyo olwohuba hy'amazima
era esuubi lyange liri mu magambi gago.
- 44 Nja hugonderanga amagambi gago
emirembe n'emirembe.

- 45 Nja huba mu dembe,
olwohuba fubaho ohujamba ebiragiro bibyo.
- 46 Esoni sijija hupamba ohulomera abahabaha
ebijamba hu magambi gago.
- 47 Ebiragiro bibyo bisangaasa
olwohuba binesiimisa.
- 48 Ebiragiro bibyo mbiṅa eṅono era mbyenda
nja huṅeeganga hu biragiro bibyo.
- 49 Hebulira ehi wasuubisa omuṅeeresa wuwo
era ehyo hiipa esuubi.
- 50 Ehingumya mu hubonaabona hwange,
c'ehino ti wasuubisa ohukuuma.
- 51 Abaatu abepaahapaaha basiiba banjeeja ni batalehera
aye sinja huṅwa hu magambi gago.
- 52 O MUSENGWA, kebulira esala yiyo ey'emisango
era esala eyo yingumya.
- 53 Hipambya obusungu,
ni mbona ababi ni babbwaga amagambi gago.
- 54 Amagambi gago
nj'omulamwa gw'olwembo lwange hiisi aṅa mba.
- 55 O MUSENGWA, mu wiire kuhebulira
era nja huhuumanga amagambi gago.
- 56 Era eyo nj'ebaaye ekola yange,
ngondera ebiragiro bibyo.
- 57 O MUSENGWA, ndiwe owange,
nasuubisa ohugonderanga ebibono bibyo.
- 58 Kwegayiriye n'omwoyo gwange gwasigwosi,
pambire ehisa ng'olu wasuubisa.
- 59 Ni nehubba mu hifuba hu ngeri eyi ṅendamo,
suubisa ohuhuuma ebiragiro bibyo.
- 60 Sinja husidihamo, nja hwanguṅa
ohugondera ebiragiro bibyo.
- 61 Wayire abahosi b'ebibi bakaada emigoye,
sinja hwibirira magambi gago.
- 62 Mu wiire ṅagati ninyoha nahweyaasa
olw'amagambi gago amawufu.
- 63 Ndi n'omuhumba eyiri abo bosibosi abahutya
abo abagondera ebiragiro bibyo.
- 64 O MUSENGWA, olagire baatu hu hyalo ohwenda huhwo,
somesa ebiragiro bibyo.
- 65 O MUSENGWA, holera omuṅeeresa wuwo ebiranji
ng'olu wasuubisa.
- 66 Pe amagesi n'ohutegeera,
olwohuba nesiga ebiragiro bibyo.
- 67 Ni waali n'ohiiri humbonerisa nabbama,
aye ṅaahani ngondera ehibono hihyo.
- 68 Oli mulanji era ebi ohola biranji byereere,
somesa ebiragiro bibyo.
- 69 Wayire abepaahapaaha bapahire esiro
aye kuuma ebiragiro bibyo n'omwoyo mulala.
- 70 Emyoyo jaawe mihahanyafu era jasirinjala,
aye ese sangaalira amagambi gago.
- 71 Wahola bulanji ohupaamo endabusi,
hyanjeeda ohwega amagambi gago.
- 72 Amagambi gago gamuṅendo bugali
ohusinga eduuli ly'ezaabbu n'efeeza.
- 73 Wamumba n'engalo jijo
olw'ehyo pe ohutegeera nahamanya ebiragiro bibyo.

- 74 Leha abo abahutya basangaale ni bambwene,
olwohuba esuubi lyange liri mu hibono hihyo.
- 75 O MUSENGWA, manyire ti amagambi gago mawufu
era wamboneresu olwohuba oli mwisigwa.
- 76 Leha ohwenda huhwo ohubitiirifu hungumye,
ng'olu wasuubisa omuñeeresu wuwo.
- 77 Pambire ehisa, sobole ohuba n'obulamu,
olwohuba sangaalira amagambi gago.
- 78 Leha abepaahapaaha baswale olw'ohunjolonga ananuma ehi kolire
aye nja huhueganga hu biragiro bibyo.
- 79 Leha abo abahutya baaje eyi ndi,
abo abategeera ebiragiro bibyo.
- 80 Njeede ohunamba ebiragiro bibyo,
ko nahanona ohuswala.
- 81 O MUSENGWA, omwoyo gwange guñemba hu bunonosi wuwo
aye esuubi lyange liri mu hibono hihyo.
- 82 Emoni jange jidembire ohuumirira ohubona ehi wasuubisa,
nebuusa ti, "Olinjeeda ñaali?"
- 83 Wayire fuuhire hy'esanu y'ehyanjo eyinuma mugaso,
sinibiriranga biragiro bibyo.
- 84 Omuhueeresu wuwo aja huhuumirira hwosa ñe?
Oligudya ñaali abakiyaania?
- 85 Abepaahapaaha, sibagondera magambi gago,
banjabiiye amalono mbo ngwemo.
- 86 Ebiragiro bibyo byosibyosi mbyesiga.
Njeede olwohuba abaatu bakiyaania ananuma hibi hyosihyosi ehi kola.
- 87 Nabulira ñatono ohukenano hu hyalo,
aye sipwanga hu biragiro bibyo.
- 88 Olw'ohunyenda ehitiiriye,
huma obulamu wange butagota,
nja hugonderanga ebiragiro bibyo.
- 89 O MUSENGWA, ehibono hihyo hy'emirembe n'emirembe,
era hiri mwigulu.
- 90 Owisigwa wuwo wahweyongera ohubano mu hiisi mulembe,
watongosa ehvalo era sihitenga.
- 91 Ebiragiro bibyo bisigala ni biri bituufu,
olwohuba ebiitu byosibyosi bihueeresu.
- 92 Amagambi gago gabanga ni gatasangaasa,
hani nasihiirihira mu hubonaabona ohu naalimo.
- 93 Sinja hwibirira biragiro bibyo
olwohuba nj'ebigira n'ohuumire obulamu wange.
- 94 Nonjole olwohuba ndi wuwo,
fubaho ohwoheresa ebiragiro bibyo.
- 95 Abahosi b'ebibi bahuumiriye ohukenano
aye nanembenga hu biragiro bibyo.
- 96 Ebiitu byosibyosi biri n'anabihoma
aye ebiragiro bibyo binuma hyagamo.
- 97 Nga nenda amagambi gago bugali!
Nanembaho hiisi hiseera.
- 98 Ebiragiro bibyo bifuula omugesu, ohusinga abalabe bange.
Hiri hiityo olwohuba hiisi hiseera mbebi ngenderaho.
- 99 Tegeera bingi n'ohuhiraho abasomesa bange bosibosi,
olwohuba peega hu biragiro bibyo.
- 100 Ndi n'ohutegeera ohusingaho abakiraho obuhulu mu myaha,
olwohuba ngondera amagambi gago.
- 101 Nehuumire ohutagendera mu ngira embi,
ko nahasobola ohugondera ehibono hihyo.
- 102 Sindehuliranga magambi gago
olwohuba ewe wamwene wusomehiise.

- 103 Ng'ebibono bibyo bipoomera,
biñooma ohuhira omudugere.
- 104 Amagambi gago gafuula mugesi,
olw'ehyo caawa esambo embi.
- 105 Ehibono hihyo taala y'amagulu gange,
njase eyimuliha mu ngira yange.
- 106 Ndayira era kihahasa ti,
nja hugondera amagambi gago amawufu.
- 107 O MUSENGWA, mbweneweene bugali,
huuma obulamu wange ng'olu wasuubisa.
- 108 O MUSENGWA, fugiirira ohuhujumirya hwange
era wusomese amagambi gago.
- 109 Wayire ndi mwetegefu
ohunjaayo obulamu wange,
sinja hwibirira magambi gago.
- 110 Abahosi b'ebibi bategire omutego,
aye sipwanga hu biragiyo bibyo.
- 111 Ebiragiyo bibyo nj'omuhemba gwange emirembe n'emirembe,
era nj'esangaalo ly'omwoyo gwange.
- 112 Nasalaño mu mwoyo gwange
ohugonderanga ebiragiyo bibyo ohwola olu ndifa.
- 113 Caawa abaatu abemeerera n'ohugulu hulala eyi neeyi,
aye ese nenda amagambi gago.
- 114 Ndiwe omu neñogoma
era engabo yange,
nesiga ebi wasuubisa.
- 115 Mupweroño enywe ababbengi,
nahahuuma ebiragiyo bya Hatonda wange.
- 116 Pe amaani ng'olu wasuubisa, mbe mulamu,
otandeha nasuubirira wereere.
- 117 Panirire era nja hununuha,
hiisi hiseera nanembenga hu biragiyo bibyo.
- 118 Ocaawa abo bosibosi abanwa hu biragiyo bibyo,
era etegeha jaawe jinuma mahulu.
- 119 Abahosi b'ebibi bosibosi hu hyalo obabisya hy'ebisasiro
olw'ehyo nenda ebiragiyo bibyo.
- 120 Omubiri gwange guteetema olw'ohuhutya,
olw'engeri eyi osalamo emisango.
- 121 Kolire ebirani era ebisaana,
otapayo mu mihono j'abalabe bange.
- 122 Yeeda omunjeeresa wuwo,
otaleha abepaahapaaha ohunyigirisa.
- 123 Emoni jange jidembire ohuhumirira ohubona obunonjosi wuwo
obu wasuubisa.
- 124 Namba omunjeeresa wuwo n'ehisa,
era wusomese ebiragiyo bibyo.
- 125 Ndi munjeeresa wuwo,
pe amagesi, nahategeera ebiragiyo bibyo.
- 126 O MUSENGWA, hino nj'ehiseera ohubaaho n'ehyohola,
olwohuba abaatu bali hubbwaga amagambi gago.
- 127 Hiri hiityo olwohuba nenda ebiragiyo bibyo ohuhiraho ezaabbu,
ezaabbu enongose obugali,
- 128 era olwohuba pira ebiragiyo bibyo ohuba ebituufu,
caawa amagira amabi gosigosi.
- 129 Ebiragiyo bibyo byenunjisa,
olw'ehyo mbigondera.
- 130 Esomesa y'ehibono hihyo,
ereeta ohutegeera eyiri abo abatamanyire.

- 131 Ndahalaha olw'ohwenda ebiragiyo bibyo.
 132 Kejeho wupambire ehisa,
 ng'olu habuhyabuhya oholera abo abahwenda.
 133 Lunjama amagulu gange ng'olu wasuubisa,
 njanumenjo ehibi ehinjuga obulamu wange.
 134 Nonjole mu hunyigirisiwa hw'abahosi b'ebibi,
 sobole ohugondera ebiragiyo bibyo.
 135 Nambira omujeeesa wuwo ehisa,
 era wusomese ebiragiyo bibyo.
 136 Ndira amasiga bugali,
 olwohuba abaatu sibagondera magambi gago.
- 137 O MUSENGWA, oli mwawufu,
 era amagambi gago matuufu.
 138 Amagambi aga watanjo matuufu,
 era gesigiwa.
 139 Obusungu wange woherera mugati hy'omuliro
 olwohuba abalabe bange sibafa hu hibono bibyo.
 140 Ebusuubiso bibyo babigezesya bulanji weene
 era omujeeesa wuwo abisiima.
 141 Wayire puma mugaso era banyooma,
 sipanga hwibirira biragiyo bibyo.
 142 Oli mwesigwa emirembe n'emirembe
 era amagambi gago matuufu.
 143 Ngwiriye ebigosi n'ohubonaabona,
 aye ebiragiyo bibyo nj'ebisangaasa.
 144 Ebiragiyo bibyo bituufu emirembe n'emirembe.
 Pe ohutegeera nahaba n'obulamu.
- 145 O MUSENGWA, kwegayirira n'omwoyo gwange gwosigwosi,
 ngobolemo, nja hugondera amagambi gago.
 146 Kwegayirira, nonjole
 era nja hugonderanga amagambi gago.
 147 Puuna pwiwipwi, nahweririra wunjeede
 esubi lyange nditaaye mu hibono hiho.
 148 Sinimba hwiwo owiire wosiwosi
 olwohuba mba mu hujeeega hu ebi wasuubisa.
 149 O MUSENGWA, njulira ehi ndoma olw'ohunyenda
 era huuma obulamu wange olw'ebiragiyo bibyo.
 150 Abo abanjuna ohugunjanjo amagira amabi, bandi njapi,
 aye bali njaleeni n'amagambi gago.
 151 Ne O MUSENGWA, oli njalala ni nange,
 era ebiragiyo bibyo byosibyosi bituufu.
 152 Ohunjwa ahale neega ebiragiyo bibyo,
 ti wabitanjo ohubanjjo emirembe n'emirembe.
- 153 Bona ng'olu mbonaabona wununule,
 olwohuba sinibiriranga magambi gago.
 154 Tereeno ahabega wununule,
 huuma obulamu wange ng'olu wasuubisa.
 155 Abahosi b'ebibi sibaja hunonjoha olwohuba sibagondera biragiyo bibyo.
 156 O MUSENGWA, oli n'ehisa hingi,
 huuma obulamu wange ng'olu hiri mu magambi gago.
 157 Ndi n'abakiyaania bangi,
 aye sipwe hu biragiyo bibyo.
 158 Ni mbona abaatu abatafugirira,
 pulira obulumi mu mwoyo gwange
 olwohuba sibagondera hibono hiho.
 159 O MUSENGWA, bona ng'olu nenda ebiragiyo bibyo
 huuma obulamu wange olwohunyenda.
 160 Ebibono bibyo byosibyosi by'amazima,
 amagambi gago gosigosi maawufu

era g'emirembe n'emirembe.

- 161 Abanugi bakiyaania ananjuma songa,
aye ehibono hihyo nj'ehiteetemya.
- 162 Ebi wasuubisa bisangaasa hy'omuutu owangala
eby'obunjinda eby'amaani.
- 163 Caawira erala obudulingi
aye nenda amagambi gago.
- 164 Hiisi ludaalo kujumirya emirundi musanvu
olwohuba osala emisango n'otehubbira.
- 165 Abenda amagambi gago bali n'emiyaaya ej'amaani
era njanjuma ehisobola ohubaleetera ohwegumula.
- 166 O MUSENGWA, suubirira mu ndiwe ohununula
era ngondera ebiragiyo bibyo.
- 167 Ngondera ebiragiyo bibyo olwohuba mbyenda bugali.
- 168 Ngondera ebiragiyo bibyo n'amagambi gago
olwohuba omanyire amagira gange gosigosi.
- 169 O MUSENGWA, njulira ohulira hwange,
pe ohutegeera ng'olu wasuubisa.
- 170 Njulira ohwenjundera hwange,
nunule ng'olu wasuubisa.
- 171 Nahujumiryenga hiisi hiseera
olwohuba wusomesa ebiragiyo bibyo.
- 172 Nembenga ehibono hihyo,
olwohuba ebiragiyo bibyo byosibyosi byawufu.
- 173 Wetegehe ohunjeeda
olwohuba nasalana ohunamba ebiragiyo bibyo.
- 174 O MUSENGWA, nesunga obunonjosi wuwo,
era amagambi gago nja gasangaasa.
- 175 Leha mbe mulamu sobole ohuhujumiryanga
era leha amagambi gago ganjeede.
- 176 Mbamire hy'etaama eyigotire yendula omujeeresera wuwo,
olwohuba sinibiriranga biragiyo bibyo.

120

Olwembo n'otiina e Yerusaalemu.

- 1 N'alanga MUSENGWA ni ndi mu bugosi
era gangobolamo.
- 2 O MUSENGWA, nunule wuutuse mu badulingi
n'abaloma ebyakalebule.
- 3 Hatonda ali bahola hiina,
enywe abadulingi?
- 4 Ali bagudya n'obusaale owoogi,
era bahoohye n'amanda agekeeka omuliro.
- 5 Jinjageene ohuba ni menya e Meseki
oba n'abaatu be Kedali!
- 6 Pirire ehiseera hirenji,
ni menya n'abaatu abacaawa emiyaaya.
- 7 Ese ndi muutu owenda emiyaaya,
aye ni ndoma hu miyaaya, nibo benda husoola.

121

Olwembo n'otiina e Yerusaalemu.

- 1 Ngangamusa emoni jange, narengerera hu sozi,
obuyeedi wange bunjwa neena?
- 2 Obuyeedi wange bunjwa eyiri MUSENGWA,
owatonda egulu n'ehyalo.
- 3 MUSENGWA saaja huhuleeha hutyerera,
oyo ahuhuuma, saaja hunjongera.
- 4 Mu butuufu oyo ahuuma Yisirayiri,

- saaja huŋongerera oba huŋenyuha.
- ⁵ MUSENGWA ahuhuuma,
ali huupi ni neewe hu nduuhu ohuhuuma.
 - ⁶ Eryuba sirija huhwohya mu muusi
wayire omwesi ohuhukosa mu wiire.
 - ⁷ MUSENGWA aja huhuhuuma mu bugosi wosiwosi
era aja hulabiriranga obulamu wuwo.
 - ⁸ MUSENGWA aja huhulabiriranga mu matiina n'amagobolere
ohujwa ŋaahani ohwola emirembe n'emirembe.

122

Olwembo n'otiina e Yerusaalemu. Olwembo lwa Dawudi.

- ¹ Nasangaala olu bandoma baati,
"Nja hutiiine mu nyumba ya MUSENGWA."
- ² O Yerusaalemu hatyane huli ŋano,
hwemereeye mu miryango jijo.
- ³ Yerusaalemu hibuga ehi batongola ni behoota,
enjuma anjanga ohuhijagijia.
- ⁴ Era eyo peyi biha bya Yisirayiri bitiiina
ohujumirya MUSENGWA ng'olu egambi lirye libalagira.
- ⁵ Mu hibuga ehyo pomuli etebe ya Dawudi ey'obunjugi
ohu beehala basala emisango.
- ⁶ Sabira Yerusaalemu ohubaamo emiyaaya
ti, "Abo abahwenda babe bulaji.
- ⁷ Ha emiyaaya jibe mu bisenge bibyo,
obuhuumi mu lubiri lulwo."
- ⁸ Olw'abalebe n'abameeri bange
nja huloma Yerusaalemu ti, "Emiyaaya jibe mu ewel!"
- ⁹ Olw'enyumba ya MUSENGWA Hatonda weefe,
kusabira ohulahulane.

123

Olwembo n'otiina e Yerusaalemu.

- ¹ Ngangamusa emoni jange eyi oli,
eyi oli mwigulu hu tebe ey'obunjugi.
- ² Hy'abeedu ng'olu balengerera ehinjwa mu ngalo ja musengwa yaawe
era ng'olu abanjeeresa abahasi balengerera ehinjwa
mu muhono gw'omuhasi oyu banyeeresa,
hwesi huutyu huhuumirira ehinjwa ewa MUSENGWA Hatonda weefe ohwola olu
atunambira ehisa.
- ³ O MUSENGWA, tunambire ehisa, tunambire ehisa
olwohuba batunyooma bugali.
- ⁴ Hugumiiye ebiduho bingi ohujwa eyiri abepaahapaaha
era abehudumbasa batunyooma bugali.

124

Olwembo n'otiina e Yerusaalemu. Olwembo lwa Dawudi.

- ¹ Singa MUSENGWA sigaali hu luuyi lwefe,
leha Yisirayiri yigobolemo yiiti,
- ² singa MUSENGWA sigaali hu luuyi lwefe
olu baatu batulumba
- ³ n'ehiruŋi ehy'amaani,
hani batumira balamu.
- ⁴ Hani amataba gatunjira,
hani amaaji gatumira,
- ⁵ hani amaaji agefuhisa hwefuhisa gatuhenanjo.
- ⁶ MUSENGWA gebasiwe
ataleha abalabe beefe
hutunawulanawula n'ameeno gaawe.
- ⁷ Huŋunuhire hy'enyuni enjooye mu lubanjo,
oluhumbeeri luhapuhire hwanjunuha.

⁸ Obuḵonere weefe buḵwa eyiri
MUSENGWA owatonda egulu n'ehyalo.

125

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- ¹ Abo abesiga MUSENGWA bali hy'olusozi Sayuuni olu tatenga
aye luliḵo emirembe n'emirembe.
² Ng'olu esozi jeswanigirihiise Yersaalemu,
ni MUSENGWA yeesi atyo po geswanigirisa atyo abaatu babe
ohuḵwa hatyane ohwola emirembe n'emirembe.
³ Abahosi b'ebibi sibaja husigala ni banuga ehyalo hy'abagwalaafu
olwohuba abagwalaafu bananga ohutandiha ohubbenga.
⁴ O MUSENGWA, holera abaatu abalanji ebiitu ebiranji,
abo abagwalaafu mu myoyo jaawe.
⁵ Aye abo abanjaba banamba amagira amagodajami,
MUSENGWA aja hubagudihisa ḵalala n'abahola ebibi.

Emiyaaya jibe hu Yisirayiri.

126

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- ¹ MUSENGWA ni gatugobosa mu Sayuuni ohuḵwa mu busibe,
hwali hy'abaloota.
² Hwejula amamwemwe era hwemba n'esangaalo.
Nga abanamawanga baloma baati,
"MUSENGWA abaholeeye ebyenjunjisa!"
³ MUSENGWA atuholeeye ebyenjunjisa
era huli basangaafu.
⁴ O MUSENGWA, tugaluse bunyaaha
hy'efula ng'olu yejusa enjabi ejomeera mu Negevu.
⁵ Abo abamwa ni balira
baja huhungula ni basanjalya.
⁶ Atiina ohumwa n'alira
aligaluha engo n'ahubba ebihalagala
era ni getwihire emiganda j'amakungula.

127

Olwembo n'otiina e Yersaalemu. Olwembo lwa Sulemaani.

- ¹ Ohutusaho nga MUSENGWA nj'atongooye enyumba
abayitongola bateganira wereere.
Ohutusaho nga MUSENGWA nj'ahuuma ehibuga,
abahihuuma bateganira wereere.
² Hiḵuma mahulu ohuḵuuna ohuhataabana,
era waalwa ohuja hu buliri olw'ohwendula ehyohulya.
Aye aba MUSENGWA genda abaleetera ohulimba hwiwo.
³ Abaana hirabo ohuḵwa eyiri MUSENGWA,
era nj'ekabi eji husuna ohuḵwa eyi ali.
⁴ Abaana aba muutu asaala mu buvubuka
baba hy'obusaale mu mihono j'omusira.
⁵ Gesiimire omuutu oyo ali n'obusaale bungu
sibaja huswala ni basoola n'abalabe baawe.

128

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- ¹ Besiimire abo bosibosi abatya MUSENGWA
abo abagendera mu magira gage.
² Oja hulya hu bibala by'amaani gago,
ebiranji n'ekabi binabenga bibyo.
³ Omuhasi wuwo mu mago aja huba hy'omuzabbibbu ogwama ebibala ebingi.
Abaana babo baja hweswanigirisanga ehiinjulo.

⁴ Omuutu atya MUSENGWA,
mu butuufu atyo polu bamuṅa ekabi.

⁵ MUSENGWA ahunje ekabi ohunṅwa mu Sayuuni,
endaalo josijosi ej'obulamu wuwo,
obone Yersaalemu n'ehulaahulana.

⁶ Era owangaale obone
hu bejuhulu babejuhulu babo.

Emiyaaya jibe hu Yisirayiri.

129

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- ¹ Leha hiisi Muyisirayiri alome ati,
"Abalabe bakiyaanise ohunṅwa mu bujere."
² Ohunṅwa mu bujere wange
abalabe bakiyaanise aye sibapangulanga.
³ Bafuuhise omugongo gwange ohuba hy'ehisambu
bagwijuhiise mabbwa mereere.
⁴ Aye MUSENGWA ahola ebirunamu
gatuhiise mu migoye j'abahosi b'ebibi.
⁵ Ale bosibosi abacaawa Sayuuni banangulwe
era bagameyo egongo ni baswaye.
⁶ Leha babe hy'anyaasi erimera ṅamugulu hu nyumba
era eryoma ni lihiiri huhula,
⁷ ohuula enyaasi eryo, salinjesamo hinywa,
ni nooyo olihumbaania salinjesamo muganda bbe.
⁸ Era enjume abitanjo gabaloma ati, "MUSENGWA ahunje ekabi
era hwesi hubendesa ekabi mu siina lya MUSENGWA."

130

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- ¹ Mu bugosi ow'amaani
kulirira MUSENGWA.
² O Musengwa ṅulira ohulira hwange,
tegere ohutwi wupambire ehisa wunjeede.
³ O MUSENGWA, obanga ni weṅambirira,
nj'ani owahanunuhire ohumusalira omusango?
⁴ Aye ewe otusonija,
olw'ehyo abaatu bahutya.
⁵ Kumirira MUSENGWA ohunjeeda,
omwoyo gwange guhuhumirira
era nesiga ehibono hihe.
⁶ Omwoyo gwange guhuhumirira Musengwa
ohusinga abahuumi ng'olu bahuumirira owiire ohuhya,
ohusinga abahuumi ng'olu bahuumirira owiire ohuhya.
⁷ Yisirayiri wesigenga MUSENGWA olwohuba ali n'ohwenda ohubitiirifu,
era niye nj'ali n'amaani ohuhununula.
⁸ Niye omwene aja hununula Abayisirayiri
ohunṅwa mu bibi byawe byosibyosi.

131

Olwembo n'otiina e Yersaalemu. Olwembo lwa Dawudi.

- ¹ O MUSENGWA, sinehudumbasa mu mwoyo gwange
era puma keja embi sineyingisa mu songa ejitapambaho
oba ebiitu ebitasobola.
² Aye nesomesa ohuba mubombeefu mu bulamu wange
hy'omwana owanṅwa hu hwoka
hy'omwana owanṅwa hu mabeere ga nyina
n'obulamu wange pobuli butyo.
³ Yisirayiri, wesige MUSENGWA

ohunwa njahani ohwola emirembe n'emirembe.

132

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- 1 O MUSENGWA, hebulira Dawudi
n'ebigosi byosibyosi ebi gagumira.
- 2 Galayirira MUSENGWA
geyama mu moni j'Omwene Bunangi owa Yakobbo ati,
- 3 "Sinja hwingira mu nyumba yange
oba huniina hu hitanda hyange
- 4 oba hunjenyuha hu hwiro
wayire hunongera
- 5 ohwola olu ndifunira MUSENGWA
ehifo aña Omwene Bunangi owa Yakobbo anamenyenga."
- 6 Hwanjulira hu binjamba hu Sanduuku y'Endagaano mu Efulaasi
era hwayibona e Jaari.
- 7 Ng'ango huloma huuti, "Hutiine hwingire omu MUSENGWA amenya,
humujumirihisye na tebe yiye ey'obunugi.
- 8 O MUSENGWA, yinyoha otiine mu hifo hihyo ehy'ohunjumuliramo,
obemo n'Esanduuku y'Endagaano ahabonero ah'obunangi wuwo.
- 9 Abasengi babo bahole eburujamu
era leha abagwalaafu babo bembe n'esangaalo."
- 10 Hu lw'omuñjeeresa wuwo Dawudi,
otahubba muutu wuwo oyu wajuhaho amafuta, omugongo.
- 11 MUSENGWA galayirira Dawudi
oweyamo obu atananga hubbwaga gamuloma ati,
"Nja hunjamba mulala hu basaani babo mute hu tebe yiyo ey'obunugi.
- 12 Singa abaana babo bahuuma endagaano yange n'ebiragirowe ebi mbanja,
abaana baawe baja hwihala
hu tebe yiyo ey'obunugi emirembe n'emirembe."
- 13 Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA getobosamo Sayuuni
ohuba ehifo hihye ehy'ohumenyamo.
- 14 Galoma ati, "Hino nj'ehifo
hyange omu nanuumulirenga emirembe n'emirembe
njano nja aña siimire ohunjugiranga.
- 15 Nja hujofumulira Sayuuni ekabi eja hiisi hiitu,
abagadi baja hulyanga hiisi ehi benda.
- 16 Nja hurja abasengi baamo ekabi mu hiisi ehi bahola
era abagwalaafu abahirimo baja husangaalanga.
- 17 Mu hifo hino panja ndifuulira mulala hu basaani ba Dawudi ohuba habaha ow'amaani.
Era omutobole wange aliba hy'etaala eyitasima.
- 18 Nja hurjambya abalabe babe esoni
aye owahabaha wuwe wulihulahulana era wafuma."

133

Olwembo n'otiina e Yersaalemu. Olwembo lwa Dawudi.

- 1 Nga hirañi era hisangaasa
aboluganda ohumenya njalala ni bali mu bulala!
- 2 Hiri hy'amafuta ag'omuñendo aga bahunire hu mutwe
ko gahuluhuta ni geeha hu hirefu hy'Alooni
ohwola hu hitogi hy'ehyambalo hihye.
- 3 Hiri oti lume lw'olusozi Herumooni olugwa hu lusozi Sayuuni,
hiri hiityo olwohuba eyo peyi MUSENGWA
ajofumulira ekabi jije ej'obulamu hu baatu babe ow'emirembe n'emirembe.

134

Olwembo n'otiina e Yersaalemu.

- 1 MUSENGWA gebasiwe,
enywe mwesimwesi abañjeeresa ba MUSENGWA
abamuñjeeresa owiire mu nyumba ya MUSENGWA.
- 2 Mugolole emihono jenywe mu hifo eh yawufu
mweyaase MUSENGWA.

³ MUSENGWA owatonda egulu n'ehyalo
abaŋe ekabi ohuŋwa mu Sayuuni.

135

¹ Mujumirye MUSENGWA.

Mujumirye MUSENGWA,

- mumujumirye, enywe abaŋeeres a ba MUSENGWA,
² enywe abemeerer a baŋeeres a mu nyumba ya MUSENGWA,
 mu lunya lw'enyumba ya Hatonda weefe.
³ Mujumirye MUSENGWA olwohuba mulani.
 Mumwembere etendo olwohuba ehyo hisangaasa.
⁴ MUSENGWA gatobola Yakobbo ohuba wuwe,
 Yisirayiri ohuba hy'omuŋendo hihye.
⁵ Manyire ti MUSENGWA w'amaani,
 era ti MUSENGWA weefe asinga abahatonda bosibosi amaani.
⁶ MUSENGWA ahola hiisi ehigenda ohuhola
 mwigulu oba hu hyalo, mu nyanja nomu buliba.
⁷ Agima ebireri byenyohera hu njuyi josijosi ej'ehyalo,
 anjindiha ohumyasa n'efula
 era atusaayo hibuyaga ohuŋwa mu sitoowa jije.
⁸ Galeetera abaseere abadaayi ab'e Misiri,
 abaana abaseere abadaayi n'ebisolo ohufa.
⁹ Gaŋindiha ebyamaliholiho n'ebyeŋunjisa hu baatu b'e Misiri
 ohusoosa habaha n'abahungu babe bosibosi.
¹⁰ Gasihiirisa amawanga mangi
 era giita n'abahabaha ab'amaani,
¹¹ Sihoni habaha w'Abamooli,
 ni Ogi habaha w'e Bbasani,
 n'abahabaha bosibosi ab'e Kanani.
¹² Era ehyalo hyawe gahiŋayo ng'omuŋjuluko,
 omuŋjuluko eyiri abaatu babe Abayisirayiri.
¹³ O MUSENGWA, oliŋo emirembe n'emirembe
 era efuma yiyo MUSENGWA yija huba y'emirembe n'emirembe.
¹⁴ MUSENGWA aja hwejeeres a abaatu babe
 era aŋambire abaŋeeres a babe ehisa.
¹⁵ Ebi mawanga gajumirya,
 bibbote ebi bahola mu feeza n'ezaabbu
 era abaatu nj'ababibbota n'emihono jaawe.
¹⁶ Biri n'eminwa aye sibiroma
 biri n'emoni aye sibibona.
¹⁷ Biri n'amatwi aye sibiŋulira
 era sibiŋeera n'ohuŋeera.
¹⁸ Ababiwumba balifaanana hya niŋyo,
 hiityo pohiri ni naabo bosibosi ababitamo owesige.
¹⁹ Enywe olulyo lwa Yisirayiri mujumirye MUSENGWA.
 Enywe ab'olulyo lw'Alooni, mweyaase MUSENGWA.
²⁰ Enywe ab'olulyo lwa Leevi, mweyaase MUSENGWA,
 enywe abatya MUSENGWA, mweyaase.
²¹ Mujumirye MUSENGWA mu Sayuuni,
 mujumirye oyo amenya mu Yerusaalemu.

MUSENGWA gebasiwe.

136

- ¹ Mweyaase MUSENGWA olwohuba mulani,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
² Mweyaase Hatonda wa bahatonda,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
³ Mweyaase Musengwa w'abasengwa,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
⁴ Niye yeŋene nj'ahola ebyeŋunjisa,

- ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
⁵ Owahola egulu mu magesi gage,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
⁶ Owata ehyalo hu maaji,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
⁷ Wahola ebyaduha ebibbala,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
⁸ Wahola eryuba lijugenga mu muusi,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
⁹ Wahola omwesi n'emunyeenye bijugenga mu wiire,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
¹⁰ Oyo owiita abaana abaseere abadaayi e Misiri,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe,
¹¹ ng'atusa Abayisirayiri e Misiri,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe,
¹² n'amaani amangi n'obujangi,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
¹³ Gaabula mu Nyanja Enando njabiri,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
¹⁴ Era gatusayo Abayisirayiri baabita mu nyanja eyo,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
¹⁵ Ne gasihiihisa Falaawo n'enje lirye mu Nyanja Enando,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
¹⁶ Oyo owatangirira abaatu babe mu lulafu,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe,
¹⁷ owasihiihisa abahabaha ab'amaani,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
¹⁸ Era geeta abahabaha abaali ni bamanyiheene,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe,
¹⁹ Sihoni habaha w'Abamooli,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe,
²⁰ ni Ogi habaha w'e Bbasani,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
²¹ Era ehyalo hyawe gahiya abaatu babe ng'omujuluko,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe,
²² ohuba mujuluko gwa Yisirayiri omujeeresa wuwe,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
²³ Eyiri oyo owatuhebulira ni hwali banafu era ni batunyooma,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe
²⁴ gatununula ohujwa mu balabe beefe,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
²⁵ Oyo aja ebitonde byosibyosi emere,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.
²⁶ Mweyaase MUSENGWA owomwigulu,
 ohwenda huhwe hubitiirifu emirembe n'emirembe.

137

- ¹ Hu njabi j'e Babbulooni hwihala njaaasi hwalira amasiga
 ni hwahebulira Sayuuni.
² Ng'ango hujaniha obutongooli weefe
 hu misaala ejaali ajaapi
³ olwohuba abaturjamba batuloma ohubembera.
 Abaturjamba abonyanga batulagira hubembere enyembo ej'esangaalo.
 Batuloma baati, "Mutwembere enyembo
 ejiijamba hu Sayuuni."
⁴ Hujanga huutye ohwemba enyembo ejiijamba
 hu MUSENGWA ni huli mu hyalo ehitali hyefe?
⁵ Ni nibiriranga Yerusaalemu,
 omuhono gwange omulungi gwibiriranga ohuhubba ogutongooli.
⁶ Era ni kwibiriranga,

olulimi lwange lwenjambanga njamugulu w'omunwa,
ni kwibiriranga ewe Yerusalemu ohusinga byosibyosi ebisangaasa.

⁷ O MUSENGWA, hebulira ehi baatu bomu Edomu baahola
hu ludaalo olu enye ly'e Bbabbulooni lyanjamba ehibuga hy'e Yerusalemu,
baloma baati, "Muhisihiirise, muhisihiirise hinjwerenjo erala!"

⁸ Ewe Bbabbulooni baja huhusihiirisa.

Ali n'ekabi ahwesasusa ebyo ebi watuhola.

⁹ Ali n'ekabi oyo anjamba abaana babo abanjere
gabaminiangulira hu mabaale!

138

Ya Dawudi.

¹ O MUSENGWA, nja huhujumiryanga n'omwoyo gwange gwsigwosi,
nja hwemba ni kujumirya mu moni ja bahatonda.

² Nja huhubba amafuha ni nengereeye Yekaalu yiyo enjawufu
era nja hujumirya esiina liryo

olw'ohwenda huhwo ohubitiirifu n'owesigwa wuwo
olwohuba ebiitu byosibyosi biri njaasi w'esiina liryo n'ehibono hihyo.

³ Ni nahulanga, wangobolamo,
wafuula musira era wangumya.

⁴ O MUSENGWA, abahabaha bosibosi mu hyalo bahujumiryenga,
hiisi olu bananjulirenga ebibono bibyo.

⁵ Baja hwemba hu ebi MUSENGWA ahola,
MUSENGWA w'enjono bugali.

⁶ Wayire MUSENGWA ali njamugulu,
alabirira aba banyooma aye ali njaleeni n'abepaahapaaha.

⁷ Wayire ngenda ebigosi ni binetolooye aye ohuuma obulamu wange.
Onjiranjania abasigu bange, omuhono gugwo nj'oguponia.

⁸ MUSENGWA aja hwoheresa ehigendererwa hihye mu bulamu wange,
O MUSENGWA, ohwenda huhwo hubitiirifu emirembe n'emirembe.
Otatwesamba olwohuba watutonda.

139

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

¹ O MUSENGWA, wanjehebeeja
era wumanyire.

² Omanyire nimba ni nihaaye oba nimba ni nemereeye
era ko peege hu hiitu oba ohimanyire.

³ Wutegeera amagendere n'amanjumulire gange,
ebi kola byosibyosi obimanyire.

⁴ O MUSENGWA, mbanga kiiri huloma,
oba ohenire ohumanya ehi nja huloma.

⁵ Wuneswanigirihise enjuyi josijosi
amaani gago nj'obuhuumi wange.

⁶ Ohumanya ohuwumanyiremo hubitiirifu
era hubita anja koma ohuhutegeera.

⁷ Neena anja panga ohutiina nehweha hu Mwoyo wuwo?
Era neena anja panga ohudulumira anja otali?

⁸ Singa tiina mwigulu eyo oliyo,
nolu tiina njaasi e magombe, yoosi oliyo.

⁹ Nolu nguluha nabisya ebuwalyuba,
oba namenya anjale eyo ebugwalyuba,

¹⁰ ni neeyo kwagaanayo ohutangirira,
omuhono gugo omulungi guja hunjeeda.

¹¹ Singa ndoma ti,

"Mu butuufu ehiirema hija hukweha,
era enjase eyineswanigirihise yafuaha hiirema,"

¹² n'ehiirema ehyo sihija huba hiirema eyi oli,
olwohuba hu ewe, owiire buli hyomuusi

era ehiirema hiri hy'enjase.

- ¹³ Watonda hiisi hitundu hy'omubiri gwange,
ndiwe owamumba mu hida hya maama.
- ¹⁴ Kujumirya olwohuba waatonda mu ngeri eyerunjisa,
ebi ohola byerunjisa era ehyo kimanyire bulari weene.
- ¹⁵ Amagumba gange ni baali ni bagatonda
mu ngiso mu hida hya maayi yange, ewe wamanya
- ¹⁶ wambona ni kiiri husaaliwa.
Endaalo jange josijosi bajirandiha mu hitabo hihyo ni kiiri nahubano.
- ¹⁷ O Hatonda, ebi wupeegaho nga byamuendo bugali
era nga sibibaliha!
- ¹⁸ Singa naali wahubibala, byahasingire embehe j'omujehe obungi.
Era aya sisimuhira mba kiiri ni neewe.
- ¹⁹ O Hatonda, singa wiita abahosi b'ebibi!
Mupwerejo, enywe abanjamba hu hwita.
- ²⁰ Bahulomaho n'ebigendererwa ebibi,
abasigu babo bahulomaho eby'obudulingi.
- ²¹ O MUSENGWA, ese caawa abahucaawa
era nyooma abahusoosa.
- ²² Enjuma hindi ehi ndi ni nahyo ohutusaho ohubacaawa,
mbanjira ohuba balabe bange.
- ²³ O Hatonda, njehebeeje,
ngesesye omany ebinjeego byange.
- ²⁴ Bona hanye njalijo aja ndi n'ekenyera mu bulamu wange,
ohene butangirire mu ngira ey'obulamu ow'emirembe n'emirembe.

140

Y'omutangirisi w'abembi. Ezabbuli ya Dawudi.

- ¹ O MUSENGWA, nunule mu baatu abahosi b'ebibi,
kuume eyiri abatemu.
- ² Abayiyi etegeha embi mu myoyo jaawe
era hiisi obuhya baleeta etalo.
- ³ Ebi baloma biruma hy'obusagwa w'etemu,
hy'obusagwa w'efulgundu.
- ⁴ O MUSENGWA, nunule mu mihono j'abahosi b'ebibi,
taase mu batemu abehobana ohukubbirano.
- ⁵ Abaatu abepaahapaaha baategire omutego mu ngiso,
banjuluhiise olutuula lwawe benda bapambye mu ngira omu mbita.
- ⁶ Ndoma MUSENGWA ti, "Oli Hatonda wange."
O MUSENGWA, njulira ohwerira hwange wunjeede.
- ⁷ O MUSENGWA Omwene Bunjagi,
omunonjosi wange ow'amaani,
engabo yange mu lutalo.
- ⁸ O MUSENGWA, ababi otabana ebi benda
olwohuba banjanga behudumbasa.
- ⁹ Otaleha balabe bange ohupangula,
leha ebibi ebi banyendesa bibagobolere abeene.
- ¹⁰ Leha amanda agekeeka gabagweho,
leha bagwe mu muliro, mwironjo eri batalisobola hujwamo.
- ¹¹ Abaloma ebyakalebule hu bahyawe batabitamo,
leha ebinjeerineeri bibasihiirise.
- ¹² Manyire ti MUSENGWA agayira abagadi
era asolerera abali mu wetaavu.
- ¹³ Hituufu abagwalaafu baja huhujumirya
era abahola ebirujamu balimenya ni neewe.

141

Ezabbuli ya Dawudi.

- ¹ O MUSENGWA, kwerriririra nja mangu wunjeede.

- Njulira ejanjaasi lyange ni kulanga.
- ² Leha ohusaba hwange hwole eyi oli hy'obubbaani,
leha ohugolola emihono jange hube hy'enjongo eyi banayo egulo.
- ³ O MUSENGWA, njeede ohusengeeja ebibono byange,
njuga olulimi lwange.
- ⁴ Leha omwoyo gwange gutagotanira mu hibi
ohwenyigira mu bikolwa by'abahosi b'ebibi,
leha talya hu binoli byawe.
- ⁵ Leha omuutu omugwalaafu gapemo endabusi,
aba gandagire ehyere.
- Anakangavula, hiba hy'amafuta ag'ekabi hu mutwe gwange, sinja hugaana
olwohuba mu husaba hwange, soosa ebikolwa bya bahosi b'ebibi.
- ⁶ Balidanya abanjugi baawe njaasi ohunwa njamugulu hu lusozi
era abahosi ebibi balimanya baati ebi ndoma byolerera.
- ⁷ Ng'olu borjaania eroba ni balima,
n'amagumba geefe baligonjania hu magombe.
- ⁸ Aye O MUSENGWA Omwene Bunjagi,
emoni jange njitaaye hu ndiwe,
ndiwe omunenogoma, otandeha hufa.
- ⁹ Kingirise emitego ejiATEGIRE,
ohunwa mu lutuula olu bahosi b'ebibi baategire.
- ¹⁰ Leha abahosi b'ebibi abeene bagwe mu mitego jaawe ejiATEGIRE,
ese ni nebitira hwebitira.

142

- Olwembo lwa Dawudi, esaala naali mu pungulu.
- ¹ Neriririra MUSENGWA n'ejanjaasi ery'amaani
MUSENGWA gapambire ehisa.
- ² Mujofumulira ohwemulugunya hwange,
mulomera ebigosi byange.
- ³ Mula omwoyo gwange ni guba ni gunafunjire,
ndiwe amanyire ehi ndi n'ohuhola.
Abaatu bategire omutego, mu ngira omu mbita.
- ⁴ Ni keja hu muhono omulungi ohubona owohunjeeda, njajuma owufaaho.
Puma anjohwenogoma era njuma alumirwa obulamu wange.
- ⁵ O MUSENGWA, ndiwe oyu neriririra, ndoma ti, "Ndiwe omunenogoma
era oyu netaaga mu bulamu bunu."
- ⁶ Njulira ohwerira hwange olwohuba ndi mu wetaavu ow'amaani,
nunule ohunwa mu balabe bange olwohuba baasinga amaani.
- ⁷ Mbonjolole ohunwa mu komera konyo sobole ohuhujumirya.
Ehyo hija huleetera abagwalaafu ohuneswanigirisa olw'obulanji wuwo.

143

Ezabbuli ya Dawudi.

- ¹ O MUSENGWA, njulira ohusaba hwange,
njulira ohwerira hwange,
njulira wupambire ehisa, mu wawufu wuwo
njulira ohwerira hwange, ngobolemo ng'olu oli mwesigwa.
- ² Otasalira munjeeresha wuwo musango humusinga
olwohuba njuma muutu ahola eburujamu mu moni jijo.
- ³ Omulabe ali humbinga gafulyafulihisya mwiroba
era agira ni menya mu hiirema hy'abaafa ahale.
- ⁴ Ehyo hireetera obulamu wange ohunafuja
era omwoyo gwange mweralihirifu.
- ⁵ Kebulira endaalo ejahale peega hu byosibyosi ebi wahola,
ebi wahola n'emihono jijo.
- ⁶ Kugololera emihono jange ni saba,
omwoyo gwange guhuli ndujo, hy'eroba erinalahaaye olw'ohunjuma amaaji.
- ⁷ O MUSENGWA, ngobolemo mangu
olwohuba poyeemo amaani.
- Otakubba mugongo, kanda naaba hyaba batiina e magombe.
- ⁸ Hiisi mu mugamba kebulisenga ohwenda huhwo ohubitiirifu olwohuba nesiga ndiwe.

Ndage engira eyi ndi n’ohugenderamo olwohuba ndiwe oyu ndengereeye ohutan-girira.

- 9 O MUSENGWA, nunule ohunja mu balabe bange
olwohuba ndiwe omunenogoma.
10 Someo ohuhola ebi wenda olwohuba ndiwe Hatonda wange.
Mwoyo wuwo omulani gatangirire mu ngira enujamu.
11 O MUSENGWA, olw’esiina liryo,
huuma obulamu wange mu wawufu wuwo, tuse mu bigosi.
12 Olw’ohunyenda obugali,
njolereesa abalabe bange,
sihiirisa abalabe bange bosibosi olwohuba ndi mujeeresa wuwo.

144

Ya Dawudi.

- 1 Gebasiwe MUSENGWA olwanda lwange
otendeha emihono jange ohusoola
n’enjala jange ohwetegehera olutalo.
2 MUSENGWA ganyenda ehibitiriye
nj’engabo yange era nj’omunenogoma,
nj’omununuzi wange oyu nesiga ohukuuma.
Anjamba amawanga gosigosi gagata njaasi w’amagulu gange.
3 O MUSENGWA, omuutu nj’ani ohuba ti omulabirira
era omwana w’omuutu nj’ani ohuba ti omujeegaho?
4 Omuutu ali hy’omuuya obuuya
endaalo jije jiri hy’ehisigosi ehitalwa hugotano.
5 O MUSENGWA, njwa mwigulu liryo wiihe
era njamba hu sozi, jiduunye eriisi.
6 Njindiiha ohumyasa abasigu babo basasaane.
Balase obusaale buwo obafulumuse.
7 Januula omuhono gugwo ohunja mu bujangi w’abalugendwa,
8 abejuuye obudulingi
era abalayira eby’obudulingi.
9 O Hatonda wange, nja huhwemba olwembo olunyaaha
n’ogutongooli ogw’ewaaya ehumi.
10 Ndiwe nja abahabaha obujangusi,
onunula Dawudi omujeeresa wuwe ohutafa piima.
11 Nunule era ponie ohunja mu bujangi w’abalugendwa,
abejuuye obudulingi era abalayira eby’obudulingi.
12 Hino hija huleetera abasaani beefe mu buvubuka waawe ohuba b’omuhulo
hy’omuloofe.
Era n’abahaana beefe baliba hy’ebisindi ebiinoone eby’ohujolijinja olubiri.
13 Ebyagi byefe birijula amakungula aga hiisi ngeri.
Etaama jeefe jirisaalagana emidudu n’emidudu, ekumi n’ekumi.
14 Enjombe jeefe jisalagane ekasi n’esinde,
njajumejo ejisumula,
era njajumejo maliro olw’enaku mu nguudo jeefe.
15 Besiimire abaatu abo aba hino hijambaho.
Besiimire abaatu abo abali ni MUSENGWA nga Hatonda waawe.

145

Ezabbuli ey’ohutenderesa. Ya Dawudi.

- 1 Nja huhugulumisanga ewe Hatonda wange era Habaha wange,
nja huhwebasanga emirembe n’emirembe.
2 Nja huhweyasanga hiisi ludaalo,
nja huhugulumisanga emirembe n’emirembe.
3 MUSENGWA ali n’amaani era asaana enono bugali
olwohuba w’amaani ohusinga ng’olu baatu bahitegeera.
4 Abaatu aba hiisi mulembe baja huhutenderesanga olw’ebikolwa bibyo,
baja huloma hu byamaliholiho bibyo.
5 Baja huloma hu nono n’amaani gago
era nja hujeeeganga hu biitu bibyo ebyenunjisa ebi ohola.

- 6 Abaatu baja hulomanga hu byenjunjisa eby'amaani ebi ohola era nja hulangirira ti oli w'amaani.
- 7 Baja hulomanga hu bulanji wuwo era baja hwemba hu wawufu wuwo ni basanjalya.
- 8 MUSENGWA ali n'ehisasabirisi n'ehisa alwanjo ohusungunjala era ali n'ohwenda ohubitiirifu.
- 9 MUSENGWA mulanji eyiri abaatu bosibosi era anjambira ebitonde byosibyosi ebi gatonda ehisa.
- 10 MUSENGWA ebitonde byosibyosi biija huhweyaasanga, abagwalaafu babo baja huhutenderesanga.
- 11 Baja hulomanga hu nono ly'obunugi buwo, baja hunjayaanga hu bunjanga buwo,
- 12 abaatu bosibosi bahamanya eby'amaani ebi ohola, n'enono ly'obunugi wuwo.
- 13 Obunugi wuwo sibuja hunjwanjo era owahabaha wuwo w'emirembe n'emirembe.
- MUSENGWA mwesigwa mu ebi gasubisa era ali n'ehisa mu byosibyosi ebi ahola.
- 14 MUSENGWA ayeeda abo bosibosi abali mu bugosi, era genyosa abo abanjaasi.
- 15 Ebitonde byosibyosi birengerera ndiwe ohubiyeeda era obinja emere mu hiseera.
- 16 Ojanuula engalo nga hiisi hiitu hisuna ehi hyetaaga.
- 17 MUSENGWA mwawufu mu byosibyosi ebi ahola era ali n'ehisa hu byosibyosi ebi gatonda.
- 18 MUSENGWA ali njapi ni naabo abamwegayirira, abo bosibosi abamwegayirira mu mazima.
- 19 Goheresa ohuyayaana hwabo abamuja enono, anjulira ohwerira hwawe gabanonjola.
- 20 MUSENGWA ahuuma abo bosibosi abamwenda aye abahola ebibi bosibosi ali basihirisa.
- 21 Najumiryenga MUSENGWA leha ebitonde bibye byosibyosi byebasa Hatonda omwawufu emirembe n'emirembe.

146

- 1 Mujumirye MUSENGWA, omwoyo gwange gujumirya MUSENGWA.
- 2 Nja hujumirya MUSENGWA, obulamu wange wosiwosi nja hwemberanga Hatonda wange ni kiiri mulamu.
- 3 Simwesiganga batangirisi, abaatu obuutu, abatanjanga hubanonjola.
- 4 Omuuuya gunabanjwamo nga baagama mwiroba, hu ludaalo olwene olwo etegeha jaawe nga jifa.
- 5 Gesimire oyo ali ni Hatonda wa Yakobbo ng'omuyeedi wuwe era asuubirira mu MUSENGWA Hatonda wuwe,
- 6 owatonda egulu n'ehyalo n'enyanya ko n'ebiiitu byosibyosi ebirimo, oyo MUSENGWA omwesigwa emirembe n'emirembe.
- 7 Agonjoola esonga j'ababanyigirisa n'atehubbira, abayala abanja ehoyohulya,
- MUSENGWA abonjolola abasibe,
- 8 MUSENGWA gegula emoni j'abanjofu,
- MUSENGWA ayeeda abakokomaaye, MUSENGWA genda abagwalaafu.
- 9 MUSENGWA ahuuma abalugendwa era ayeeda abanamwandu n'abafuubbi aye asihirisa ekola y'abahosi b'ebibi.
- 10 MUSENGWA anjuga emirembe n'emirembe. Ewe Sayuuni, Hatonda wuwo aja hunjuga emirembe n'emirembe.

Mujumirye MUSENGWA.

147

- 1 Mujumirye MUSENGWA.
Nga hiraŋi ohwemba ni hujumirya Hatonda weefe,
nga hisangaasa era hyolana ohumujumirya.
- 2 MUSENGWA agaluhamo ohutongola Yerusaalemu,
ahumbaania Abayisirayiri abasasaanira mu buŋaŋanguse.
- 3 Aŋonia ab'emyoyo ejibbwagijihire
era abasidiha n'ebbandeji hu birwaye.
- 4 Nj'asalaŋo obungi w'emunyeenye,
josijosi gajiguliha amasiina.
- 5 Musengwa weefe muhulu
ali n'obuŋangi bungi era amagesi gage sigahoma.
- 6 MUSENGWA genyosa abeŋomeha
aye afulabihisya abahosi b'ebibi ŋaasi.
- 7 Mwembere MUSENGWA ni mumweyaasa
mwembere Hatonda weefe n'ahatongooli.
- 8 Awiiha ebireri hwigulu,
atonyesa efula hu hyalo, amesa enyaasi hu sozi.
- 9 Aŋa ebisolo ebyohulya,
n'owaana wa nahinywamalwa ni wulirira emere, awuŋa.
- 10 Amaani g'embalaasi sinje agamusangaasa
oba obusira w'abasirikale.
- 11 MUSENGWA asangaala olw'abo abamutya,
abo abasuubirira mu hwenda huhwe ohubitiirifu.
- 12 O Yerusaalemu, ŋa MUSENGWA eŋono
ewe Sayuuni tendereza Hatonda wuwo
- 13 olwohuba ahuuma ebisindi by'enjigi jijo
era aŋa abaana benywe ekabi.
- 14 Aleeta emiyaaya ohweswanigirisa esalo jijo
era ahuŋa engaano ehira obulaŋi.
- 15 Aŋindiha chiragiho hu hyalo,
ehibono hihye higenda mbiro nawangu.
- 16 Ganjala amabaale g'efula oti hani mooya g'etaama
era adumuusa ehisuusu oti hani gohe.
- 17 Adumuusa amabaale g'efula hy'epuli,
nj'ani aŋanga ohugumira obuŋololohi obu aŋindiha?
- 18 Alagira hulagira byasanuuha.
Aŋindiha omuuya gugwe ng'amaaji gahuluhuta.
- 19 Ahwehuliye Yakobbo ehibono hihye,
amagambi n'ebiragiho bibye eyiri Abayisirayiri.
- 20 Hino sahiholerangaho gwanga lindi lyosiryosi
era sibamanyire magambi gage.

Mujumirye MUSENGWA.

148

- 1 Mujumirye MUSENGWA.
Enywe abali mwigulu, mujumirye MUSENGWA,
mumujumirye ŋamugulu mu bbaŋa.
- 2 Abamalayika babe mwesimwesi mumujumirye,
eŋe lyomwigulu mumujumirye.
- 3 Mumujumirye, enywe eryuba n'omwesi,
mumujumirye, enywe emunyeenye josijosi ejimeregenya.
- 4 Mumujumirye, enywe egulu eryaŋamugulu obugali
n'amaaji agali ŋamugulu mu bbaŋa.
- 5 Leha byosibyosi ebyo bijumirye MUSENGWA
olwohuba galagira hulagira nga bibaŋo.
- 6 Gabita mu bifo byabyo ohubaamo emirembe n'emirembe,
era ehiragiho hihye hy'emirembe n'emirembe.

- 7 Enywe ebitonde hu hyalo, mujumirywe MUSENGWA,
enywe ebitonde ebyomu nyanja n'obuliba w'agayanja.
- 8 Enywe ehimyaso hy'efula n'amabaale gaayo,
obuŋololohi n'ebireri ni hibuyaga bigondera ehiragiyo hihye.
- 9 Enywe esozo n'engingi josijosi,
emisaala ejaama ebibala n'emitumba josijosi,
- 10 enywe esolo ejomwisugu n'ejanango josijosi,
ebyeŋalula n'enyuni ejiguluha,
- 11 abahabaha hu hyalo n'amawanga gosigosi,
enywe abatangirisi n'abanugi hu hyalo mwesimwesi,
- 12 enywe abosuhu n'abajonju,
abasaahulu n'abaana abanjere.
- 13 Ebitonde byosibyosi ebyo bijumirywe MUSENGWA,
olwohuba nje yeŋene asaana,
enono lirywe bitirifu ohuhiraho ehyalo n'egulu.
- 14 Anjaaye abaatu babe obuŋangusi,
abagwalaafu babe bosibosi bahamuŋa enono,
Abayisirayiri bali hu mwoyo gugwe.

Mujumirywe MUSENGWA.

149

- 1 Mujumirywe MUSENGWA.
Mwembere MUSENGWA olwembo olunyaaha,
mwembe etendo lirywe mu luhumbaano lw'abagwalaafu.
- 2 Leha Abayisirayiri basanjalye olw'oyo owabatonda.
Leha abaatu bomu Sayuuni basanjalye olwa habaha waawe.
- 3 Leha bamujumirywe n'ohuhina
era bamwembere ni bahubba etambulini n'ahatongooli
- 4 olwohuba MUSENGWA asangaalira abaatu babe,
abewombeeha abatihira engule ey'obuŋangusi.
- 5 Abamwesiga bosibosi basanjalye olwohuba bananguuuye,
bembe n'esangaalo ni bali hu buliri waawe.
- 6 Leha bembe enyembo ni bajumirywa Hatonda,
ni banjambire n'epiima enjogi hu njuyi jombi,
- 7 ohwegalula amawanga
n'ohuboneresha abaatu
- 8 basidihe abahabaha baawe,
babone n'abatangirisi baawe epingu,
- 9 bahole ebibonerezo ebi babasalira.
Eryo nj'enono ly'abagwalaafu babe.

Mujumirywe MUSENGWA.

150

- 1 Mujumirywe MUSENGWA.
Mujumirywe Hatonda mu hifo hihye ehyawufu,
mumujumirywe mwigulu lirywe ery'amaani.
- 2 Mumujumirywe olw'ebi ahola eby'amaani,
mumujumirywe olw'obubbala wuwe obu otasobola hwegeragaraniaho.
- 3 Mumujumirywe n'ejanjaasi ery'ehifuga ehy'ewaaya ehumi,
mumujumirywe n'ogutongooli n'ahatongooli.
- 4 Mumujumirywe n'etambulini n'ohuhina,
mumujumirywe n'edingidi n'emirere.
- 5 Mumujumirywe n'ebifuga obugali,
mumujumirywe n'ebitaasa ebisagala.
- 6 Ebiitu ebiramu byosibyosi bijumirywe MUSENGWA.

Mujumirywe MUSENGWA.

Ehitabo hy' Engero Nyanjula

Ehitabo hy'Engero hyehumbanihisiyamo ebibono eby'amagesi. Naalinjo abanjandiisi abandi abanjandiha ehitabo hino aye Habaha Sulemaani omusaani wa Habaha Dawudi nj'owanjandiha engero ejihira obungi. Sulemaani gaali amanyiheene olw'amagesi gage era mu hitabo hy'Abahabaha Ehidaayi 4:32 hiroma hiiti Sulemaani ganjandiha Engero ekumi edatu. Ehitabo hy'Engero ehihira obubbala bahanjandiha mu hiseera ehi Sulemaani gabereyemo habaha. Engero ejindi bajanjandiha mu hiseera ehi habaha Hezekiya ganugiyemo Buyudaaya.

Engero bibono by'amagesi ebituufu aye jenjabulo hu bisuubise oba obunaabbi. Ehyohuboneraho, Engero 22:6 luloma luuti, "Tendehanga omwana n'ahiiri munjere ng'olu ali n'ohwebisya n'aja huhula, saaja hunjwa hu ebi wamusomesa." Ne olunyiriri luno sirusuubisa luuti hiisi mwana aja hugoberera ebi basaaye babe bamusomesa aye luja amagesi amalaji ag'ohutiiniraho. Ehitabo hy'Engero hiroma hu mugaso gw'Engero mu suula 1:2-6. Engero jiyeeda ohugunjula abaatu abanjuma ehi bamanyire n'abahiiri abanjere ohuba n'amagesi n'ohubalabbira obulaji. Era Engero jifuula abaatu abagesi beyongera ohuba bagesi bugali.

Emigaso j'engero

- ¹ Jino j'engero ja Sulemaani omusaani wa Dawudi era habaha wa Yisirayiri.
- ² Emigaso j'engero jino,
hulabbira omuutu ohusuna amagesi n'esambo endani
ko n'ohutegeera ebibono eby'amahulu.
- ³ Jisomesa omuutu ohuba n'esambo endani
n'ohuba mwesigwa n'atehubbira era omudimamu.
- ⁴ Engero jiiigula emoni j'abo abatamanyire bingi
j'abaleetera ohutegeera
era jina abavubuka amagesi mu husalano ehy'ohuhola.
- ⁵ Leha omugesi anjullirise
geeyongere ohubeera erala mugesi
era leha omutegeefu asune ohumanya,
- ⁶ ohutegeera amahulu g'engero
n'endoma ey'ohubbumbirya
ko nomu bibono n'ebikoyiko eby'abaatu abagesi.
- ⁷ Ohutya MUSENGWA nj'etandiha y'ohumanya.
Ne abanjubeebe banyooma amagesi
era sibenda hwegu.
- ⁸ Mwana wase, njuliirisa ebi lataawo ahulaabbira
era solehanga ebi maawo ahusomesa.
- ⁹ Ebi wasoma bija huba hy'engule ey'enjono hu mutwe gugwo
era hy'omudaali ogw'enjono mwigosi.
- ¹⁰ Mwana wase, singa abahosi b'ebibi bahuhongerera ohuhola ehibi,
otafugiirira huhihola.
- ¹¹ Singa bahuloma baati,
"Nja otwenjimbeho, huje hwetegege hwite omuutu hwesangaase,
wayire atunumaho songa yosiyosi,
- ¹² leha hubalye balamu hubamire,
ng'olu amagombe gamira abaatu.
- ¹³ Huja hunyaga ebiitu eby'omunjendo ebya hiisi ngeri
era hwijuse amayumba geefe n'ebyumunyago.
- ¹⁴ Nja otwegaateho,
huja hugabana ebi hwiba."
- ¹⁵ Mwana wase otahola muhumba ni nabo
era otaholanga ebi bahola,
- ¹⁶ olwohuba banjemberesa ohuhola ebibi
era bangu ohutemula abahyawe.

- 17 Nga hinjuma mugaso ohutega oluhumbeeri
enyuni eji wenda ohunjamba ni jibona!
- 18 Ebi baatu abo bahola bibalondoola abeene
era nawoogi w'efumo siwutya awunagaaye.
- 19 Baatyo pobaliba abo abasuna obunjinda mu kola embi,
baheneresa ni bafiriye obulamu waawe.
- Amagesi galanga*
- 20 Amagesi galanga n'ejanjaasi ery'amaani mu nabinjwera
galanga n'amaani mu bifo eby'olukale,
- 21 galangirira n'ejanjaasi ery'amaani mu akisoni
nohu mulyango gw'ehibuga gaati,
- 22 "Enywe abanjuma ehi mumanyire,
mulyosa ne ohwenda ohuba mu hutategeera?
Enywe abanyoomi mulyosa ne ohunyumirwa obunyoomi wenywe?
Era abanjubeebe enywe mulyosa ne ohucaawa ohumanya?"
- 23 Njuliirisa nimba ni kuleegera, nja huhuŋa amagesi amalanyi
kuŋe n'ebinjeeego byange.
- 24 Ne ng'olu wanegaana ni nahulanga
era siwafayo ni nahusimiryu,
- 25 ng'olu wanyooma amagesi aga nahuŋa
era siwebbwaga ni nahunenya,
- 26 keesi ndi hujeherera n'oli mu bugosi
ndi hulengerera hulengerera ebigwa ni bitalagire ni bihuguyeho,
- 27 ebigosi ni biri huujira hy'omuyaga ni biri hweswanigirisa hya hafuusa,
olu ebigwa ni bitalagire birihunyigirisa byahuŋinga.
- 28 "Balindanga ne sindibagobolamo
balinyendula aye sibalimbona.
- 29 Ng'olu bacaawa ohumanya
era ndibatoboleŋo ohutya MUSENGWA.
- 30 Ng'olu багаana amagesi gange
era banyooma ohubanenyu,
- 31 baja hulya hu bibala by'ebikolwa byawe
era balyesinya ebibala ebijwa mu bujeemu waawe.
- 32 Ehiita abanjubeebe, hugaana magesi
era ehibeeta hutafaayo.
- 33 Aye hiisi anjuliirisa ebi ndoma anaabenga n'emiyaya
era n'enjuma ehi atya n'ehimusindusa."

2

Ebiranji ebi magesi galeeta

- 1 Mwana wase singa ofugiirira ebibono ebi ndoma
era wanjamba ebiragiyo byange,
- 2 wanjulira ebibono eby'amagesi
era wanjaye omwoyo ohubitegeera
- 3 era onayayanira ohumanya
wegayirira ohuhunja ohutegeera
- 4 era wendula amagesi hy'owendula efeeza
hy'owendula eby'obunjinda ebi bahweha,
- 5 aŋo oja humanya ohutya MUSENGWA ehi hitegeesa
era oja hutegeera Hatonda.
- 6 Hiri hiityo olwohuba MUSENGWA nj'anya amagesi
era ebibono bibye bireeta ohumanya n'ohutegeera.
- 7 Ayeeda era ahuuma abagwalaafu
era nj'engabo yaabo abesigwa.
- 8 Agadirira abo abatehubbira
era ahuuma abesigwa.
- 9 N'oja hunjaye omwoyo gugwo hu ebi kulabbira,
oja humanya ebituufu eby'amazima era ebi osaana ohuhola.
- 10 Oja hufuuha mugesi

- era ohumanya huja huhufuula musangaafu.
 11 Ohumanya huja huhuhuumanga
 era obutegeefu buja huhugadiriranga.
 12 Amagesi gaja huhuŋonia amagira g'abahosi b'ebibi,
 gaja huhuŋonia abaatu abagodama,
 13 abo abaleha ohugendera mu ngira enduŋamu
 nga bagendera mu hiirema.
 14 Abanyumirwa ohuhola ebibi
 era basangaalira obugodami,
 15 amagira gaawe magodami
 era ebi bahola sibiranji.
 16 Amagesi gaja huhuŋonia omuhasi omuhwedi,
 gahutaase n'ebibono bibye ebihusendasenda.
 17 Owalehaŋo wamwe owomu buvubuka wuwe,
 gabbwaga endagaano eyi gaahola mu moni ja Hatonda.
 18 Ohwingira mu nyumba yiye huba hutina mu hufa
 era n'engira eyitiinayo yija yimagombe.
 19 Hiisi atiina eyi ali,
 aba aŋambire engira ey'ohusihiriha.
 20 Olw'ehyo oja hugenderanga mu ngira ey'abaatu abagwalaafu
 era ogumirenga hu magira aga bagwalaafu,
 21 olwohuba abagwalaafu nj'abaja ohumenya hu hyalo
 era abanumaho mbalo nj'abalihisigalamo.
 22 Aye Hatonda aja hutusa abahosi b'ebibi hu hyalo
 era asihirise abatali besigwa.

3

- 1 Mwana wase, siwibiriranga ebi kusomesa
 aye ohuumanga ebiragiro byange mu mwoyo gugwo,
 2 olwohuba bija huhuleetera ohuwangaala emyaha n'emyaha
 n'obulamu ow'emiyaya.
 3 Ohwenda n'owesigwa sibihurwangamo.
 Obyesidihanga mu mamiro gago
 era obinandihanga hu mwoyo gugwo.
 4 Ehyo hija huhuleetera ohuba muhoda ko n'esiina eranji
 mu moni ja Hatonda n'abaatu.
 5 Wesige MUSENGWA n'omwoyo gugwo gwozigwosi,
 era otesiganga magesi gago huwuwu.
 6 Mu hiisi ehi ohola omuhebuliranga
 era aja huhuluŋamyanga mu ngira enduŋamu.
 7 Otefuulanga huba mugesi,
 aye tyanga MUSENGWA, weŋalenga ohuhola ehibi.
 8 Ehyo nj'ehija hubanga obulesi obuŋonia omubiri gugwo
 era ehiŋangasa amagumba gago.
 9 Oŋanga MUSENGWA eŋono n'omuŋa hu bibyo,
 hu bidaayi mu huhungula,
 10 ko ebyagi bibyo bijulenga nohu muniga
 era ebi obiihamo bijulenga omwenge ogwomu mizabbibbu.
 11 Mwana wase sonyoomanga MUSENGWA anahuŋamo endabusi
 era otanwangamo maani n'ahunenya,
 12 olwohuba oyo oyu MUSENGWA genda amuŋamo endabusi
 ng'olu omusaaye ahangavula omwana wuwe omuhoda.
 13 Gesiimire oyo asuna amagesi
 omuutu oyo asuna ohutegeera,
 14 olwohuba amagesi gamuŋendo bugali ohusinga efeeza

- era ebiganjwamo bisinga n'enzaabbu.
- 15 Amagesi gamujendo ohusinga amabaale ag'omujendo
era njanjuma ehi osobola ohujembaho ohusuna ehisinga amagesi.
- 16 Amagesi gahuleetera ohuwangaala,
n'ohuba n'obujinda n'enjono.
- 17 Amagira gaago gasangaasa
era gosigosi ga miyaaya.
- 18 Amagesi gali hy'omusaala oguleeta obulamu eyiri abageenja
era besiimire abo abataganjwaho.
- 19 MUSENGWA gatambisa amagesi ohutonda ehvalo
era gatonda egulu olw'ohutegeera huhwe.
- 20 Olw'obumanyi wuwe, agayanja geyawula
n'ebireri byatonyesa efula hu hyalo.
- 21 Mwana wase, otaganya huleha magesi n'ohutegeera
era byejambeeho hy'obulimbo.
- 22 Amagesi gaja huhuleetera ohuba n'obulamu,
hy'ehihomo mwigosi ehi neesa enono.
- 23 Anjo oligenda bulanj mu lugendo lulwo,
n'enjuma hwegumula.
- 24 N'onanjenyuhenga hu buliri wuwo, oja hujuma ehi otya
era onanjenyuhenga ero lyahujoomera.
- 25 Sooja hwenjendehereranga ebigwa ni bitalagire,
oba ohusihiriha ohujira abahosi b'ebibi,
- 26 olwohuba MUSENGWA aja huhuhuumanga
era aja huhuhingirisanga otagwa mu mitego.
- 27 Otagaananga hujja muutu yesiyesi
obuyeedi ni hiba ni hijangiha.
- 28 Solomanga muliranwawo oti,
"Onahagaluhe ejo nahuyeeda,"
atenga ko oli nahyo anjo ehi genda.
- 29 Sotegehanga hwosa hu wahyo obugosi
naali ni neewe miyaaya.
- 30 Sobereranga muutu ananjuma songa
era ananjuma ehi ahuholire.
- 31 Otegombanga muutu owetima
wayire ohuhola ebi ahola
- 32 olwohuba MUSENGWA
acaawa abahola ebibi
aye abahola ebiranj abafuula bameeri babe.
- 33 Ehinjwabo hya MUSENGWA hiri hu mago g'ababi
aye anja ekabi amago g'abagwalaafu.
- 34 Anyooma abepahapaaha
aye anjambira abo aberomeha ehisasabirisi.
- 35 Abagesi babaenja enono
aye abanjubeebe baliswala.

4

Amagesi nj'ehihulu mu byosibyosi

- 1 Baana bange mujulirisenga ebi senywe abasomesa.
Mutengayo omwoyo ko mwahasuna ohutegeera.
- 2 Ebi mbasomesa biranj
olw'ehyo mutabinjwango.
- 3 Ni naali ni kiiri mu nyumba ya laata yange ni kiiri museere mujere
era ni ndi mulala hu maayi yange,
- 4 bbaabba gaasomesanga ni gandoma ati,
"N'onahuumenga ebiragiro byange mu mwoyo gugwo oja huwangaala.
- 5 Nenda obe mwana alimo amagesi era ategeera
siwibiriranga bibono ebi kuloma era sobinjwango.
- 6 Solehanga magesi olwohuba gaja huhuhuumanga

- era yendanga ohuba n'amagesi, gaja huhulabirira.
 7 Ohusuna amagesi nj'ehiitu ehisinga obuhulu mu byosibyosi.
 Wayire hihunjaraho ebiitu byosibyosi aye ofubanga wagasuna.
 8 Yendanga amagesi galihugulumisa waaba w'amaani bugali
 gafumbetererenga galihujeesa enjono.
 9 Amagesi galihutwihira engule ey'enjono
 gaja huhujeesa engule ey'obunjoono."
 10 Mwana wase njulirisanga ebibono ebi kuloma,
 oja huwangaala.
 11 Kulunjamy mu ngira ay'amagesi
 era kulaga engira endunjamu.
 12 N'onabenga n'ogenda
 sooja hwegumula
 sooja hwetega n'oduluma.
 13 Nira esomesa yange ng'ehihulu
 soyinjwangaho, oyihuumanga bulanj olwohuba nj'obulamu wuwo.
 14 Otaholanga ebi bahosi b'ebibi bahola
 oba ohugenderanga mu magira g'abahola ebibi.
 15 Ehyo ohyebayanga era soholanga hya nibo
 otagenderanga njalala n'abaatu hy'abo,
 16 olwohuba abahosi b'ebibi sibanyenya ni bataholire bibi,
 sibanyenya ohutusaho ni bakoziise omuutu.
 17 Ebi balya n'ebi banywa mbebyo
 ebi baba ni basunire mu hutemula abahyawe.
 18 Aye ekola y'abagwalaafu yiri hy'ohwanuuha hw'eryuba ni litandihirisa ohunwayo,
 enjase yitiina ni yeyongerera hweyongerera ohwola olu guba mu muusi tangalwe.
 19 Ne ekola y'abahosi b'ebibi yiri hy'ehiirema ehinjambire oti ngu ngu ngu
 sibamanyire ehi begumulaho.
 20 Mwana wase, taayo omwoyo hu ebibono byange
 njulirisa ebi ndoma.
 21 Bitahunwanga mu binjeego
 obihuumanga hu mwoyo gugwo,
 22 olwohuba bireeta obulamu eyiri abo ababitegeera
 era bulesi eyiri omubiri gw'omuutu.
 23 Mu byosibyosi, huumanga omwoyo gugwo
 olwohuba nj'esimuho y'obulamu.
 24 Yenjalamenga ohuloma ebyakalebule,
 wenjalenga ohuloma ebi otamanyireho mutwe n'amagulu.
 25 Lunjamy emoni eyi oba n'otiina,
 yegumyenga ohulengerera mu moni eyi oja.
 26 Teresanga amagendere gago gabe malunjamu
 era ogumirenga ohuhola ebiitu ebiranj.
 27 Otasagasagananga,
 leheranjo ohuhola ebiitu ebicaamu.

5

Ohulabula hu binjamba hu buhwedi

- 1 Mwana wase, njira ebibono eby'amagesi ebi kupa ng'ehihulu
 onjuliirise bulanj ebibono byange ebi huleetera ohutegeera,
 2 wahamanya ehiranj ehy'ohuhola,
 ko ebi oloma birage biiti oli w'amagesi.
 3 Ebibono by'omuhasi omuhwedi binjomerera hy'omudugere
 n'endoma yiye yiri hy'amafuta g'emizayiti.
 4 Aye hu komerero alunja hy'enduse
 mwogi era wabulabe hy'empima enjogi hu mbega jombi.
 5 Singa omwetehera, oja hutiina mu hufa
 engira eyi anjambire ehunjira yimagombe.
 6 Gabbaama ganjwa hu ngira ereeta obulamu

amagira gage magodami aye sahimanyire bbe.

- 7 Olw'ehyo baana bange, mupulirise
mutabbaamanga hunjwa hu bibono ebi mbalomera.
- 8 Mwenjalenga ebikolwa bibye
era simutiinanga njaapi n'omulyango gw'enyumba yiye.
- 9 Singa ohihola oja hufiirwa enono liryo
abandi abanjuma hisa balirinjira,
- 10 abagwira baja hunjira obunjinda wuwo
omuutu owundi gaaba nj'onyumirwa ohuhalabana huhwo.
- 11 Hu komerero y'obulamu wuwo
oja hubinda omubiri ni gujoyeho enyama.
- 12 Oja hwehebulisa oti,
"Lwahiina mu mwoyo gwange nacaawa ohulabulwa ohu bapanga
era mu bulamu wange nanyoomanga abandabula!
- 13 Sinanjulirisanga basomesa bange
oba hunjuliirisa abo abandabbiranga.
- 14 Njaahani nolire ohusihiiriha
era swale mu lwijuuye!"
- 15 Omuhasi wuwo ali hy'esobere y'amaaji amalaji,
olw'ehyo nywanga amaaji agahuluhuta ni ganjwa mu sobere yiyo.
- 16 Hisaana amaaji gago ohuhuluhutira mu nguudo,
esulo j'amaaji gago ohuhuluhutira mu nabinjwera?
- 17 Leha amaaji gomu sulo ejo gabe gogo wenene
era sogabananga n'abaatu abandi.
- 18 Leha omuhasi wuwo abenga hy'esulo ey'ekabi
era osangaalenga olw'omuhasi oyu wasuna ni muhiiri bavubuka.
- 19 Omuhasi wuwo munjoono era mulaji
leha amabeere gage gahusangaasenga endaalo josijosi
era leha ohwenda huhwe eyi oli huhunambirirenga habuhyabuhya.
- 20 Mwana wase, lwahiina omuhasi omuhwedi ahuhenamamo esamuuna?
Lwahiina muhabeene geeba omwoyo gugwo?
- 21 MUSENGWA abona byosisyosi ebi ohola
era hiisi anja oja ahubona.
- 22 Omuhosi w'ebibi agwa mu mitego j'ebibi bibye omwene.
Emitego j'ebibi bibye jimunamba.
- 23 Aja hufa olw'ohutanuga wongo wuwe
aja hunjaba olw'obunjubeebe wuwe.

6

Obubi w'ohweyimirira abandi

- 1 Mwana wase, singa weyimirira
owahyo olw'ebanja,
n'oba n'ofugiirye ohumuterano
omusingo ohumuola,
- 2 singa webona olw'endagaano yiyo
ebibono ebi waloma ebyene byahubona,
- 3 wedanya mu mihono jije.
Olw'ehyo otiinanga wamwegayirira
afugiirire musalemo endagaano.
- 4 Otagayaalanga huhihola
otanjumula n'ohiiri huhihola.
- 5 Wefubengaho hy'enjobe olu yefubaho embiro ohunjona omunjiimi,
hy'enyuni egululuha ohunjwa mu lubanjo.

Ohwenjala obudoto

- 6 Mudoto ewe, njega hu kola y'amage
ohene weege ogobolemo amagesi.
- 7 Amage ganjuma mutangirisi
wayire munugi oba nyapala,
- 8 aye gahola n'amaani ohwendobooli

gewungira emere eyi galya ohwefula.

⁹ Kale mudoto ewe olyosa ñe ohuñenyuha?

Oja huñwa ñaali mwiro?

¹⁰ Oñosa oti, "Leha punguleho ahalo ñatotono, pongereho ñatotono, pumuleho ñatotono,"

¹¹ aye obugadi wuja huhugwira hy'omwibi, obugadi bulihulumba hy'omutemu.

¹² Abaatu abanuma mugaso era abahosi b'ebibi batiina hiisi ñaatu ni bageesya syetu.

¹³ Bahola obubonero w'obudulingi ni baminanira emoni, ni banyeenya amagulu era ni basoosya n'olwala.

¹⁴ Abahosi b'ebibi bategeha huhola bibi mu mwoyo jaawe era sibalehera huleeta bigosi.

¹⁵ Ebi bahola bija hubanweramo ebigosi ni batamanyire era baja husihiiraha ni ñanuma huñona.

¹⁶ Ñaliño ebiitu mukaaga ebi MUSENGWA acaawa, biri musanvu eby'embihho eyi ali,

¹⁷ ekeja ey'amalala n'ebibono eby'obudulingi n'obutemu

¹⁸ n'omwoyo ogupanga ekwe n'ohudulumirira ohuhola ebicaamu,

¹⁹ omujulizi ajofumula eby'obudulingi, n'omuutu aleeta ohutawuujuha mu mago.

Ohulabula ohuñamba hu buhwedi

²⁰ Mwana wase, oñambanga ebiragiro bya lataawo era solehanga ebi maawo ahusomesa.

²¹ Ebibono ebyo obihuumanga hu mwoyo gugwo obyesidihanga mu mamiro.

²² Bija huhuluñamyanga n'ogenda bija huhuhuumanga n'oñenyuhire era bija hulomanga ni neewe n'osisimuhire,

²³ olwohuba ebiragiro biri hy'etaala ohuhuja enjase, bija huhusomesa ohufuga owongo n'ohuhutangirira mu ngira ey'obulamu.

²⁴ Bija huhutaasa omuhasi omuhwedi, bihutuse hu muhabeene ali n'ebibono ebihongerese.

²⁵ Otegombanga buñoono wuwe otaleha keja y'emoni jije huhuhongerese.

²⁶ Omuhasi malaaya bamugula hu bbeeyi y'emere aye ohwenda muhabeene hihuleetera ohufirwa obulamu wuwo.

²⁷ Omuutu añanga gagegera hu hifuba hihye amanda agekeeka, engoye jije ndijinye?

²⁸ Oba omuutu asobola ohugendera hu manda agekeeka amagulu ndigababuhe?

²⁹ Pohiri hiityo n'omuutu añenyuha ni muhabeene, hiisi ahihola baja humubonerese.

³⁰ Singa omuutu geeba olwohuba abaaye afa enjala, sibamusonija.

³¹ Singa bamuñamba, aja huliña emirundi musanvu n'olu hiba ti ali n'ohutunda ebi ali ni nabyo mu mago gage byosibyosi.

³² Aye ahwedesia ni muha owahye aba muñubeebe. Oyo ahihola, asihiirisa bulamu wuwe omwene.

³³ Bali mwosaho ebisago era balimutala ehiswalo ehi aliba n'asunire sihirimuñwaho,

³⁴ olwohuba ewuba ly'omusinde omwene muhasi muhambwe era saaliba n'ehisa ni gegalula.

³⁵ Salifugiirira ndiñi, saaja huñira mutango wayire mubbala guutye.

7

Ofubanga ohusuna amagesi

- ¹ Mwana wase, hebuliranga ebi kulaabbira,
era siwibiriranga biragiyo byange.
- ² Hola ebi kuloma ohuhola oja hubaṅo mulamu.
Huumanga ebi kusomesa ng'olu ohuuma emunge y'emoni yiyo.
- ³ Hiisi hiseera obihuumanga
era obijaṅdiihe hu mwoyo gugwo.
- ⁴ Yendanga amagesi ng'olu wenda mbojooyo
era wende ohutegeera hy'olu wenda meriiwo owohu mwoyo.
- ⁵ Hija huhuhingirisa omuhasi omuhwedi
era bihuṅonie ohutiinira hu bibono bibye ebisendasenda.

Obukodyo w'omuhwedi

- ⁶ Lulala naheja ebulafu ni ndi ṅa
dinisa y'enyumba yange,
- ⁷ ṅa mbona abavubuka ababayabuya
ne nehalirisamo mulala owaali omuṅubeebe.
- ⁸ Nabita mu ngira huupi n'ekoona,
aṅaali enyumba y'omuhasi omuhwedi oyo,
- ⁹ ehy'egulo mu hiirema ehidaayi,
ehiirema ehy'amaani aṅa hijira.
- ¹⁰ Ng'aṅo omuhasi owambala ebyambalo ebisendasenda aṅwayo
ni genda amuṅigule omwoyo.
- ¹¹ Omuhasi oyo gaali aṅuma soni
era atehalisa ṅango.
- ¹² Gaberereranga ni gereresu mu hiisi luguudo
era nomu nabijaṅwera.
- ¹³ Gatiina ng'agwa omuvubuka oyo mu hifuba,
ṅa gooma emoni amuhejaho amuloma ati,
- ¹⁴ "Enṅo ndiyo n'enṅongo ey'ohutabagana
olwa leero noherehise oweyamo wange.
- ¹⁵ Olw'ehyo nijire ni kwendula
era njono kwageene ṅano.
- ¹⁶ Naalire obuliri wange n'amasuuka aga bahola
mu lugoye olulaṅi olwa laasi ohuṅwa e Misiri.
- ¹⁷ Obuliri mbuhubbireho ahaloosa ahamiira
eyi baahola mu bubbaani n'aloowe ko ni sinamooni.
- ¹⁸ Nja hutiine huhyese owiire ni hunywa obulamu,
leha hwesangaasemo,
- ¹⁹ olwohuba enṅo wamwange aṅumaayo,
gatiinire mu lugendo aṅaleeṅi.
- ²⁰ Gatiinire n'ehihapu hy'ebbeesa
aṅa hugobola ni ṅabitireṅo ewiiki ebiri."
- ²¹ N'ebibono ebi hooṅahooṅa,
galeetera omuvubuka ohubbaama
gamusendasenda n'ebibono bibye.
- ²² Aṅo ni naaṅo gamulondaho
hy'enjombe eyi baṅira ohwita,
hya namoli agwa mu mutego,
- ²³ paka olu hasaale hamufumita omwoyo
hy'enyuni eyingira mu lubaṅo.
Sigamanya ati obulamu wuwe waali butiina emayeera!
- ²⁴ Kale baana bange muṅulire ebibono ebi ndoma
era mute emyoyo hubi mbaloma.
- ²⁵ Mutaleha muhasi oyo hwiba myoyo jenywe
oba hubbaamira hu magira gage.
- ²⁶ Agwihiise baṅi
era mu butuufu oweene abasihiirihiise sibabaliha.

27 Enyumba yiye ngira ehunjira emagombe,
nj'engira eyanjaapi eyitiina mu hufa!

8

Amagesi galanga

- 1 Njuliirisa amagesi ni galanga
era njulira ohutegeera ni hulanga.
- 2 Hu lusozi ohuupi n'engira
nomu masanjangira gemeerera,
- 3 ŋa miryango ejingira mu bibuga
anja bengirira, paŋa alomera n'amaani ati,
- 4 "Mbalanga enywe abasinde
nanga abaatu mwesimwesi.
- 5 Enywe abanjuma ehimumanyire muŋangale
enywe abanjubeebe musune ohutegeera.
- 6 Muŋuliirise olwohuba ndi n'ebyamahulu ebi nenda hubalomera.
Omunwa gwange ngwasamya ohuloma ebituufu.
- 7 Ebi ndoma by'amazima
era sikolagana n'obudulingi.
- 8 Ebi ndoma byosibyosi bituufu
era muŋumamo budulingi oba ohucaamya.
- 9 Ebi ndoma bitegereheha eyiri ategeera
era eyiri amanyire, biri ŋalafu.
- 10 Musaleŋo ohunjira ebi mbalegera ohusinga ohunjira efeeza,
ohumanya ohusinga ezaabbu ekenene,
- 11 olwohuba amagesi gamuŋendo bugali
ohusinga amabaale aga balanga baati rubbisi.
Enjuma ehi oŋembaho ehiŋeranjerana n'amagesi.
- 12 "Ese magesi, menya ŋalala n'ohusalano ohulani.
Manyire an'ohwagaana amagesi n'obutegeefu.
- 13 Ohutya MUSENGWA hihuleetera ohucaawa ehibi.
Ese caawa ohwehudumbasa n'ohwepaapaaha
era caawa ekola etali nuŋamu n'endoma embi.
- 14 Ndi w'amaani n'ohutegeera,
kola etegeha era najoheresa.
- 15 Njeeda abahabaha ohuŋuga
n'abatangirisi ohutaano amagambi amalani.
- 16 Njeeda abanugi ohuŋuga
era njeeda abahombe ohulamula bulani hu hyalo hino.
- 17 Nenda abo abanyenda
era abo abanyendula, bambona.
- 18 Ndi n'obuŋinda n'eŋono
obuŋinda owolubererera ko n'ohutehubbira.
- 19 Ebibala byange bisinga ezaabbu endani,
ebi ngaba bisinga efeeza endani.
- 20 Ebi kola biruŋamu,
era kola ni tehubbira.
- 21 Abanyenda mbanja obuŋinda
era esitoowa jaawe jejula.
- 22 "MUSENGWA gaali ni nange mu hutandiha,
gahihola n'ahiiri hutonda hiitu hyosihyosi.
- 23 Naaliŋo ohuŋwa mu hutandiha
ehyalo ni hihiiri n'ohubano.
- 24 Nasaaliwa agayanja ni gahiiri hubaano
n'esulo ejiŋwamo amaaji ni jihiiri hubaano,
- 25 naaliŋo esozi ni jihiiri hubaano
ko engingi ni jihiiri hubaano,
- 26 ko Hatonda atonde ehyalo
oba eroba hu hyalo.

- 27 Naaliño n'ataño egulu mu hifo hyalyo,
naaliño ko n'ataño esalo y'enyanya.
- 28 Naaliño n'atonda ebireri gabita mu bbanga
era n'ataño esulo mwiroba.
- 29 Naaliño n'ataño esalo ya gayanja
amaaji gatatuuma hiragiho hihye,
era n'olu gataño omusingi gw'ehyalo,
- 30 ndiise owaali omuhubbi w'epulaani oyu gaali ni naye.
Ndiise owamwesiimisanga habuhyabuhya.
N'asangaalanga olw'ohubano huhwe,
- 31 naali musangaafu olw'ehyalo ehi gatonda
era ni sangaala olw'abaatu aba gatonda.
- 32 "Naahani baana bange, muñuliirise
olwohuba bali n'ekabi abagendera mu magira gange.
- 33 Muñulirisenga ebi mbasomesa mwahaba bagesi
era mutabigayaliriranga.
- 34 Gesiimire oyo anjulira ebi ndoma
abo ababererera hu lwigi lwange
ni banindirira hu mulyango ogwingira ewange,
- 35 olwohuba abo abaneeja baba bafumbuuwe obulamu
era basuna owende ohuŋwa ewa MUSENGWA.
- 36 Aye abo abataneerja bekosa abeene,
bosibosi abatanyenda baba bendula hufa."

9

Embaga n'obunubeebe

- 1 Amagesi gatongooye enyumba yago
era gayiholeyeeho n'esiho musanvu.
- 2 Gategehire enyama yaago
n'ebuyohunywa era gategehire emeeza ey'ohugabuliraho.
- 3 Gatumire abajeeresa baago abahasi ohwanirisa abaatu bosibosi.
Galanga ni geemire mu hifo ehyeginghiriri ŋamugulu mu hibuga gaati,
- 4 "Leha oyo atamanyire gaaje ewange."
Era ehyo ahiroma abo abanubeebe ati,
- 5 "Muje mulye emere
era munywe omwenge gw'emizabbibu.
- 6 Lehaño obunubeebe buwo ko wahaba mulamu
ogendere mu hutegeera."
- 7 Hiisi anenya omuutu omunyoomi bamuduha humuduha,
oyo aloma hu muhosi w'ebibi nj'akosewa.
- 8 Sogesyangaho hulunjama omuutu omunyoomi
olwohuba aja huhucaawa olw'ehyo.
Ne singa obuulirira omugesi aja huhwenda.
- 9 Laabbira omugesi, aja hweyongera ohuba mugesi
somesa omuutu omugwalaafu aja hweyongera ohumanya.
- 10 Ohutya MUSENGWA nj'etandiha y'amagesi
era hyabutegeefu ohumanya Oyo Omwawufu.
- 11 Hiri hiityo olwohuba amagesi
gaja huhuleetera ohuwangaala emyaha emyene emingi.
- 12 Ohuba n'amagesi hihugasa ndiwe wamwene.
Era onaba muutu omunyoomi, ewe wamwene ndiwe aja hubonaabona.
- 13 Obunubeebe buli hy'omuhasi anjumamo soni,
alomera ŋamugulu era anjuma ehi amanyire.
- 14 Gehala ŋa mulyango gw'enyumba yiye,
hu tebe aŋeginghiriri aña boneherera mu hibuga,
- 15 n'alanga abo ababita,
abali hu ngendo jaawe ati,

- 16 "Leha oyo atamanyire gaaje ewange."
Era ehyo ahiroma abo abanjubeebe ati,
- 17 "Amaaji agowiibi ganjooma*
era ebiryo ebi baliira mu ngiso nj'ebisinga ohunjooma."
- 18 Aye abanjubeebe sibamanyire baati mu nyumba yiye yiriyo abafu
era baati abageni babe bali emagombe.

10

Engero ja Sulemaani

1 Engero ja Sulemaani:

- Omwana omugesi asangaasa semwana
aye omunjubeebe anakuḡasa nyina.
- 2 Obunḡinda obu osuna mu bukupania bunjuma ehi bugasa
aye ohuba ow'amazima hihuleetera ohuwangaala.
- 3 MUSENGWA saleeha mugwalaafu ohuhaya emere
aye aloberesa abahosi b'ebibi ohusuna ebi balubirira.
- 4 Ohulera engalo hireeta obugadi
aye ohutamba n'amaani hireeta obunḡinda.
- 5 Omuutu awungu emere mu hiseera ehy'egesa aba mugesi
aye oyo aba mu hufuluta mu hiseera ehy'ohuhungula anjambya esoni.
- 6 Omugwalaafu aja husuna ekabi
aye abahosi b'ebibi baloma ni bawihirira hu bibi ebi bahola.
- 7 Omugwalaafu bamuhebulira ng'omuutu ow'ekabi
aye omuhosi w'ebibi baja humwibirira mangu.
- 8 Omuutu omutegeefu afugiirira amagesi aga bamuḡa
aye omunjubeebe owerohopa, gesihiirisa omwene.
- 9 Omuutu owebisya obulanḡi abaano nenjuma ehimuluma hu mwoyo
aye oyo agendera mu ngira engodami, sibalwa humunjambya.
- 10 Omuutu ataloma mazima aleeta ebigosi
aye oyo aloma n'atabbumbirya aleeta emiyaaya.
- 11 Ebibono by'omugwalaafu biri hy'esulo ejireeta obulamu
aye abahosi b'ebibi baloma ni bawihirira hu bibi ebi bahola.
- 12 Obucaayi buleeta ohuduhana
aye ohwenda huleeta ohusonija ebibi byosibyosi.
- 13 Omuutu omutegeefu aloma ebirimo amagesi
aye omunjubeebe asaanamo endabusi.
- 14 Abaatu abagesi benda ohumanya
aye endoma y'omunjubeebe yireeta ohusihiriha.
- 15 Obunḡinda w'omuutu buli hy'ehiteepe ehigumu ehyeswanigirihise ehibuga
aye obugadi buleetera omugadi ohusihiriha.
- 16 Omugwalaafu bamuḡa omuhemba ogw'ohuwangaala
aye enyingisa y'omuhosi w'ebibi yimuleetera ohweyongera ohuhola ebibi.
- 17 Oyo afugiirira ebi bamousesa ahuuma obulamu wuwe
aye oyo agaana ohumunnya, abbaamya abandī.
- 18 Omuutu ahweha obucaayi wuwe, aba mudulingi
era ni nooyo ageya abahye aba munjubeebe.
- 19 Mu hwelomaaja obugali mubamo ohubbenga
aye oyo ahuuma olulimi lulwe mugesi.
- 20 Ebibono by'omuutu omugwalaafu biri hy'efeeza esengeje
aye ebi omuhosi w'ebibi aneega mu mwoyo binjuma mugaso.
- 21 Ebibono by'omuutu omugwalaafu bigasa bangi
aye ehiiḡa abanjubeebe hutamanya husalano bulanḡi.
- 22 Ekabi eji MUSENGWA ana jireeta obunḡinda
era sijireeta naku.
- 23 Omunjubeebe anyumirwa ohuhola ebibi
aye omuutu omugesi anyumirwa bugali ohwega.
- 24 Ehi omuhosi w'ebibi atya hija humwolaho
aye ebi omugwalaafu asuubira aja hubisuna.

* 9:17 9:17 Amaaji agowiibi ganjooma hitegeesa esangaalo eri baatu basuna ni bali mu hokolwa ehy'obuhwedi.

- 25 Abahosi b'ebibi basihiriha hibuyaga ni gaaja
aye abagwalaafu baba bagumu emirembe n'emirembe.
- 26 Sotumanga omuutu omudoto,
aja huhulumya hy'omwenge endota hu meeno oba eriisi mu moni.
- 27 Ohutya MUSENGWA hireeta ohuwangaala
aye abahosi b'ebibi sibawangaala.
- 28 Ebi bagwalaafu basuubira bibaleetera esangaalo
aye ebi bahosi b'ebibi basuubira sibolyerera.
- 29 MUSENGWA ahuuma abaatu ab'amazima
aye asihirisa abahola ebibi.
- 30 Enjuma ehiritiisatiisa abagwalaafu
aye abahosi b'ebibi sibalimenya hu hyalo huno.
- 31 Ebi abagwalaafu baloma by'amagesi
aye baja huolyerera abadulingi.
- 32 Abagwalaafu bamanya ebi basaana ohuloma
aye abahosi b'ebibi bamanyire bigodami byereere.

11

- 1 MUSENGWA acaawa abatambisa ebipimo ebicaamu
aye asiima ebipimo ebituufu.
- 2 Ohwepaahapaaha huleeta ohuswala
aye ohwenomeha hihufuula mugesi.
- 3 Onahola ebirani amazima gaja huhulumya
aye abatali besigwa basihiriha.
- 4 Obuninda bunuma mugaso hu ludaalo olw'ohusaliraho emisango
aye ohuhola eburunamu hiri hunonia ohufa.
- 5 Obugwalaafu w'omuutu bumuleetera ohumulaga ehy'ohuhola
aye ebikolwa by'abahosi b'ebibi bibaleetera ohusihiriha.
- 6 Obulumamu w'abagwalaafu bubanunula
aye ohwegomba ohubi ohwabatali besigwa hubafuuhira mutego.
- 7 Esuubi ly'omuhosi w'ebibi anafa lisihiriha.
Era ebi galubiriranga ohuhola olw'amaani gage byosi bihoma.
- 8 Omuutu omugwalaafu anunuha ebigosi
aye omuhosi w'ebibi abigwamo.
- 9 Omuutu atali mwesigwa alimirira muliranwawe
aye amagesi g'omugwalaafu gamunonia.
- 10 Omuutu omugwalaafu anasuna ekabi
abaatu mu hibuga basangaala
aye omuhosi w'ebibi anafa basanjalya.
- 11 Olw'ekabi j'omugwalaafu ehibuga hifuuha hy'enjono
aye ebibono by'abahosi b'ebibi bihireetera ohusihiriha.
- 12 Hyabunubeebe ohunyooma abahyo
aye omuutu ategeera genolyerera.
- 13 Omuutu ow'olugambo sahuuma byama
aye omwesigwa abihuuma.
- 14 Nananjumaŋo omuutu ow'amagesi alunjuma egwanga hirireetera ohugwa
aye anjali abani b'amagesi abangi, njabaŋo obunjangusi.
- 15 Oyo aterano owenjola oyu atamanyire omusingo, himunweramo ohubonaabona
aye ohutabyeyingisamo nj'ehisinga.
- 16 Omuhasi ow'ehyere bamunja enjono
aye abaatu abanjuma sambo basuna obuninda wonene.
- 17 Omuutu ow'ehisa aganyulwamo
aye omuhambwe omwene gereetera ebigosi.
- 18 Omuhosi w'ebibi asuna ebiitu eby'obudulingi
aye onahola eburunamu oja husuna ebiitu eby'amazima.
- 19 Omuutu ahola ebirani asuna obulamu
aye ahola ebibi himunweramo ohufa.
- 20 MUSENGWA acaawa ab'emyoyo ejekirihindi
aye asangaalira abo abahola ebituufu.
- 21 Obutuufu ananjuma hubuusabuusa baligudya abahosi b'ebibi,
aye abaatu abagwalaafu baja hwebeera bulani.
- 22 Omuhasi omunjoono anjuma episa

- ali hy'epeta ey'ezaabbu mu suulu y'embijji.
 23 Ebiitu ebi bagwalaafu baneegaho hiba birani
 aye ebi bahosi b'ebibi basuubira ohuhola bireeta obugosi.
 24 Nalino anamba ebbeesa gayeeda abaatu era geyongera ohuba munjinda
 aye nakumuumu geyongera hwafujala.
 25 Omuutu omugabi aja husuna obuujinda,
 oyo ayeeda abahye yeesi baja humuyeeda.
 26 Omuutu ahweha emere n'ahuuma ebbeeyi ohweyongera, bamulomaho wubi
 aye oyo abagusa bamuloma birani byereere.
 27 Ebigererwa bibyo binaba birani baja huhusiima
 aye ebigosi bija hugwira oyo abyendula.
 28 Oyo owesiga obuujinda wuwe aligwa
 aye omuutu ahola ebirujamu aja huhulahulana hy'amahoose g'omusaala.
 29 Oyo aleetera amago gaawe ebigosi alihaya eh'y'ohusikira
 era omujubeebe aja hufuuha mwidu w'oyo omugesi.
 30 Ebiitu ebi mugwalaafu ahola musaala oguleeta obulamu
 era oyo ali n'esambo endani abandi bajironderera.
 31 Obanga omugwalaafu bamuna omuhemba gugwe hu hyalo huno,
 ne olwo hiriba hiitye eyiri abatamanyire Hatonda ko n'abahosi b'ebibi?

12

- 1 Omuutu afugiirira ohumuja amagesi aba genda ohumanya
 aye oyo atenda humunenya nagodeeme aba mujubeebe.
 2 Omuutu omulani asuna obuhoda ohujwa eyiri MUSENGWA
 aye MUSENGWA asalira abakuyikuyi omusango.
 3 Ohuba omuhosi w'ebibi sihireeta obuhuumi hu bulamu w'omuutu
 aye enjuma ananga ohugengula omugwalaafu.
 4 Omuhasi omwegenderesa agima abaatu bana wamwe enjono
 aye omuhasi anjuma esambo aba oti bulwaye obuleetera amagumba ga wamwe
 ohusesenja.
 5 Etegeha j'abaatu abagwalaafu jiba j'amazima
 aye amagesi ag'abahosi b'ebibi gabudulingi.
 6 Endoma y'abahosi b'ebibi yahujuha mafugi
 aye endoma y'abagwalaafu yibanunula.
 7 Abahosi b'ebibi basihiriha bosibosi
 aye olulyo lw'abagwalaafu nirwo sirujwanjo.
 8 Singa oba mugesi, abaatu baja huhusiima
 aye onaba mujubeebe, balihunyooma.
 9 Hirani abaatu ohuhunyooma ne waholerera obulamu wuwo ohuhira olu weranga
 ohuba omwegingihiriri
 aye n'ohaya n'ehyohulya.
 10 Abaatu abalani balabirira ebyayo byawe
 aye abahosi b'ebibi sibafayo hu byawe.
 11 Omuutu ahola emirimo n'amaani asuna emere nyingi
 aye oyo ahenera ebiseera hu biitu ebitagasa mujubeebe.
 12 Abahosi b'ebibi banemba hu huhola bibi
 aye abagwalaafu sibatangatanga.
 13 Obudulingi w'ababi wubanambirayo abeene
 aye omugwalaafu anunuha ebigosi.
 14 Omuutu asuna omuhemba ohwema hubi aloma n'ebi ahola
 hiisi muutu aja husuna ehimusaanira.
 15 Omujubeebe anjega mbo ati hiisi ehi ahola hirani
 aye omugesi anjuliirisa ebi bamulomera.
 16 Omujubeebe saalwa hulaga busungu wuwe
 aye omuutu omutegeefu genomeha n'olu bamuduha.
 17 Omujulizi ow'amazima anja obujulizi obutuufu
 aye abadulingi baloma byakalebule.
 18 Ebibono abaatu abanjubeebe ebi beromboja bifumita bugali hy'epiima
 aye eby'amagesi bireeta ohujona.
 19 Amazima siganjwanjo emirembe n'emirembe
 aye obudulingi wa haseera buseera.
 20 Abahosi b'ebibi bejuuye budulingi mu myoyo

- aye abo abateesa ebirani baleeta esangaalo.
 21 Enjuma habi ahoola hu mugwalaafu
 aye ebigosi bingi bigwira abahosi b'ebibi.
 22 MUSENGWA acaawira erala abaloma eby'obudulingi
 aye asangaalira abo abaloma amazima.
 23 Omuutu omutegeefu sigehenamo ebi amanyire
 aye abanjubeebe berebula.
 24 Ohuhola n'amaani hihuleetera ohujuga
 aye obugayaafu buhuleetera ohuba omwidu.
 25 Omwoyo omuti guhuhena ho esangaalo
 aye ebibono ebirani bigobosamo amaani.
 26 Omuutu omugwalaafu alunjama meriwe
 aye amagira g'abahosi b'ebibi gabanjira mu hubbaama.
 27 Sosuna ehi wenda onaba n'oli mudoto
 aye atamba n'amaani aligwa mu biitu.
 28 Engira y'omugwalaafu yimuleetera ohuba n'obulamu
 era oluguudo olwo luli njaleeni n'ohufa.

13

- 1 Omwana omugesi ataayo omwoyo hu ebi semwana amulaabbira
 aye omunyoombi sanjulira n'olu muhangavula.
 2 Omuutu omugwalaafu asuna omuhemba olw'ebibono ebirani ebi aloma
 aye abo abadulingi banjamba huhuhola ebitoola.
 3 Oyo owegenderesa mu ndoma ahuuma obulamu wuwe
 aye oyo oweromaja hifaabi gesihiirisa omwene.
 4 Omuutu omudoto safuna ehi gegomba
 aye oyo ow'ehyonji asuna ehi aba ni genda.
 5 Omuutu omugwalaafu acaawa obudulingi
 aye omuhosi w'ebibi ahola ebiswasa.
 6 Esambo j'omugwalaafu jimunonia
 aye ehibi hy'omubbengi himuhubbirano.
 7 Naliyo omuutu oweranga ohuba munjinda atenga ko panano
 ne njabaano owehosa ati mugadi
 aye nga ali n'obunjinda buhehere.
 8 Omunjinda atambisa obunjinda wuwe ohwenunula mu higosi
 aye omugadi anjuma ehimweralihirisa.
 9 Omugwalaafu ali hy'enjase eyimulisa hiisi njatu
 aye omuhosi w'ebibi ali hy'etaala eyisimire.
 10 Amalala galeeta obuyoga
 aye hirani ohuba omuutu ajeeha amagesi.
 11 Obunjinda obu muutu asuna mu ngeri embi bunjano mangumangu
 aye oyo abuhumbaania polapola weyongera ohwala.
 12 Ohunjuma esuubi hireetera omwoyo ohulwala
 aye ehi obaaye n'ojembaho hinolerera hihusangaasa.
 13 Oyo anyooma ebi bamubulirira aja husihiiriha
 aye oyo agondera ehiragiro alisuna omuhemba.
 14 Esomesa y'omuutu omugesi yiri oti sulo eyireeta obulamu
 era yireetera omuutu ohujwa mu mitego j'ohufa.
 15 Ohusalaano ohulani hihuleetera owende
 aye abotali besigwa banjambire oluguudo olutiina mu husihiiriha.
 16 Omuutu omutegeefu ahena hujeege hu hiitu ko gahihola
 aye omunjubeebe golesa obutamanya wuwe.
 17 Omuhwenda omuhosi w'ebibi ahugwisa mu bugosi
 aye oyo omwesigwa aleeta emiyaaya.
 18 Atenda humubuulirira gafunjala gahena gaswala
 aye aleha bamunanya, asuna enono.
 19 Omuutu asangaala singa asuna ehi abaaye n'anjembaho
 aye abanjubeebe sibenda hulehano ehibi byawe.
 20 Oyo ahola omuhumba n'omuutu omugesi yeesi afuuha mugesi
 aye oyo asyana n'abanjubeebe gereetera hubonaabona.
 21 Ebigosi birumba abo abahosi b'ebibi
 aye abagwalaafu basuna ebirani.

- 22 Omuutu omulaŋi asuna obuŋinda obu aleeheraho n'abejuhulu babe
aye ow'omubbengi babubungihira bagwalaafu.
- 23 Endimiro y'omugadi yisobola ohwama emere nyingi
aye abatali b'amazima sibamuganya huyirya.
- 24 Oyo atanjamo mwana wuwe endabusi aba samwenda
aye owenda omwana wuwe afaayo ohumulunjamy.
- 25 Omugwalaafu alya geguta
aye omuhosi w'ebibi asiiba n'ali njala.

14

- 1 Omuhasi omugesi gemeeresano amago gage
aye omunjubeebe abbwaganjo agage omwene.
- 2 Oyo agendera mu magira amalunjamu atya MUSENGWA
aye oyo agendera mu magodajami, alaga ati amujerega.
- 3 Endoma y'omunjubeebe yimuleetera ohumuhubba
aye ey'oyo ali n'amagesi yimuhuuma.
- 4 Ananjuma esaame ohulima enjuma ehiba mu hyagi
aye anj jiba ni jirima ebyagi bijula emere.
- 5 Omujulizi ow'amazima sadulinga
aye omudulingi aloma ebyakalebule.
- 6 Omuutu omunyoomi n'olu gendula amagesi sagasuna
aye hyangu omutegeefu ohugasuna.
- 7 Yerjale omunjubeebe olwohuba nanjuma ehy'amagesi ehi oja hwega.
- 8 Omugesi ategeera ehy'ohuhola olwohuba mugesi
aye omunjubeebe anjeega ati amanyire.
- 9 Abanjubeebe bahola ehibi era ndibafeyo
aye omuutu omulaŋi genenya.
- 10 Omuutu omwene nj'amanya enaku oba esangaalo ebiba hu mwoyo gugwe
era nanjuma anjanga ohubigabana n'owundi muwiijufu.
- 11 Amago g'omuhosi w'ebibi gaja hufuuha gunda
aye olulyo lw'omugwalaafu luja husigala ni luhiirino.
- 12 Nalino ekola y'ebiiitu eyiboneha ohuba endani eyiri omuutu
aye hu komerero ni yimunjira mu hufa.
- 13 Enjeho jisobola ohunwamo enaku
n'esangaalo ohunwamo ohunakunjala.
- 14 Omuutu omubi mu mwoyo alisuna ehimusaanira
era n'omulaŋi yeesi balimuna omuhemba ogumusaanira.
- 15 Omunjubeebe afugiirira hiisi hiitu
aye omutegeefu ahena hwetegeresa ko gabaho n'ehi ahola.
- 16 Omuutu omugesi atya ohugwa mu bigosi era genala ohuhola ebibi
aye omunjubeebe geranga mugesi era sigegenderesa mu ebi ahola.
- 17 Abaatu abatalwa hunyiiga bahola eby'obunjubeebe
era omuutu ow'ekwe bamucaawa.
- 18 Abanjubeebe bagendera mu bunjubeebe
aye abategeefu basuna enjono olw'obumanyi.

- 19 Abahola ebibi balihubbira abalaŋi amafuha
era ababbengi balihubbira abagwalaafu amafuha.
- 20 Enjuma owenda omugadi era wayire muliranwawe samwenda
aye abaninda baba n'emihago mingi.
- 21 Hiba hibi omuutu ohunyooma muliranwawe
aye besiimire abo abayeeda abagadi.
- 22 Abo abahola ebibi banjaba
aye abaatu abahola ebiranji babenda era babesiga.
- 23 Ohuhola emirimo n'amaani hireeta amagoba
aye olugambo lusaala enjala.
- 24 Obuninda w'abagesi nj'enjono lyawe
aye omunubeebe amanyihira hu lw'obunubeebe wuwe.
- 25 Omujulizi aloma amazima anjonia obulamu w'abaatu
aye obujulizi ow'obudulingi siwesigiha.
- 26 Oyo atya MUSENGWA aba n'anohwenogoma
era hireetera omuutu n'abaana babe ohubaaho obuhuumi.
- 27 Ohutya MUSENGWA hiri oti sulo eyireeta obulamu,
era hireetera omuutu ohunwa mu mitego j'ohufa.
- 28 Obungi w'abaatu nj'enjono lya habaha
aye anjanuma ehyo njanuma fuma.
- 29 Omuutu omugumikiriza aba mutegeefu
aye ow'obusungu owanjaapi njaapi alaga obunubeebe wuwe.
- 30 Omwoyo ogwijuuye emiyaaya guleetera omubiri ohuba mu mbeera endanji
aye esaalwa yibosa amagumba.
- 31 Anyigirisa abagadi aba anyooma Oyo Owabatonda
aye omuutu anjambira abagadi ehisa aba anja Hatonda enjono.
- 32 Abahosi b'ebibi bereetaho ebigosi olw'ebi bahola
aye abagwalaafu nomu hufa baba n'anohwenogoma.
- 33 Hiisi hiijeego hy'omuutu omugesi hiba hy'abutegeefu
aye omunubeebe anjuma ehy'amagesi ehi amanyire.
- 34 Abaatu banaba bagwalaafu ehyo hijeesa egwanga lyawe enjono
aye ehibi hireeta ehiswalo.
- 35 Omunjeeresa omulanji asangaasa habaha
aye ahangavula oyo atahola mirimo bulanji.

15

- 1 Engobolamo endanji, yihahania ehirunji
aye ebibono eby'ehabyo bireeta obusungu.
- 2 Omuutu omugesi aloma ebisaana
aye omunubeebe aloma ebinjuma mahulu.
- 3 MUSENGWA abona hiisi njaatu
era emoni jije ajitaaye hu bahosi b'ebibi n'abagwalaafu.
- 4 Ebibono ebinjonia biri hy'omusaala oguleeta obulamu
aye ebibono eby'obudulingi bibbwaga omwoyo.
- 5 Hya bunubeebe ohunwa hu ebi lataawo gahusomesa
aye hiisi anjamba ebi bamulabbira aba mugesi.
- 6 Amago g'omuutu omugwalaafu mubaamo eby'obunjininda bingi

- aye ebyefuna by'abahosi b'ebibi bibanweramo ebigosi.
 7 Ebibono by'abagesi bireetera abandi ohumanya
 aye ehyo sihiri mu myoyo j'abanubeebe.
 8 MUSENGWA genyinyalya enongo ly'abahosi b'ebibi
 aye ohusaba hw'abagwalaafu humusangaasa.
 9 MUSENGWA acaawa esambo j'abahosi b'ebibi
 aye genda abo abafayo ohuhola ebirunjamu.
 10 Singa oleha engira endani baja huhuhangavula luhulu lwene
 era oyo acaawa ohumunanya aja mu hufa.
 11 MUSENGWA anjuma ehi atamanyire ehinjamba hu hufa n'ohusihiriha
 olw'ehyo enjuma ehi atamanyire ehiri mu myoyo j'abaatu.
 12 Omunyoomi sigenda humulomaho
 era sigenda hwebuusaho hu bamuhiraho ohumanya.
 13 Omwoyo omusangaafu guleeta amamwemwe mu moni
 aye ohulumwa hu mwoyo huleeta ohunakujala.
 14 Omuutu ow'amagesi genda bugali ohwega
 aye omunubeebe gebona ati ali bulani mu obunubeebe wuwe.
 15 Obulamu w'omugadi wijuuye bigosi
 aye abasangaafu mu myoyo nibo baba mu hweyagala.
 16 Hirani ohwebeera n'ahadiidiri onaba n'otya MUSENGWA ohuhira ohuba n'obunjinda
 ehibiiryo
 aye n'onjuma miyaaya.
 17 Omala galiira eryani eryamagala ne ni mwendana
 ohusinga ohuliira ebinoli aye ni mwejuuye obucaayi.
 18 Omuutu atalwa hunyiiga atanula etalo
 aye oyo anjamba pola ebiitu gehahania obuduhani.
 19 Onaba mudoto oja hwagaana ebigosi mu bulamu wuwo
 aye onaba mwesigwa sooja huba n'obugosi.
 20 Omwana omugesi asangaasa semwana
 aye omunubeebe anyooma nyina.
 21 Obunubeebe wusangaasa abanjuma magesi
 aye omuutu omutegeefu aholo ebisaana.
 22 Ananjuma huhuja magesi, etegeha siyolerera
 aye yolerera abani b'amagesi banaba ni bali bangi.
 23 Hiisi muutu asangaalira engobolamo endani
 era nga hisangaasa ohuba n'endomaloma eyolaana mu hiseera ehituufu.
 24 Abaatu ab'amagesi bagendera mu ngira eja namugulu eyiri obulamu
 sosi engira eyija njaasi mu hufa.
 25 MUSENGWA asihiriisa amago g'omuutu owehudumbasa
 aye ahuuma ebiitu by'anamwandu.
 26 MUSENGWA acaawa ebijeeego by'abahosi b'ebibi
 aye eby'abagwalaafu bimusangaasa.
 27 Omuutu owomunudu aleetera amago gage ebigosi
 aye oyo acaawa enguzi aja huwangaala.
 28 Omugwalaafu asooka hujeega mu mwoyo hu ehi aja huloma konyo gagobolamo
 aye omuhosi w'ebibi aloma hifaabi.
 29 MUSENGWA aba njaleeni n'abahosi b'ebibi
 aye anjilira ohusaba hw'abagwalaafu.
 30 Ohumwemwejera huleeta esangaalo hu mwoyo
 era amanjuliro amalani gagobosa mu magumba amaani.
 31 Anjuliirisa ni bamunanya aja hufuuha mugesi.
 32 Agaana ohwega gerumya omwene
 aye afugiirira ohumunanya geeyongera amagesi.
 33 Ohutya MUSENGWA hireetera omuutu ohuba mugesi
 era ohuba omuutu oweyiisa njaasi, hihujeesa enjono.

16

- 1 Omuutu ategeha mu mwoyo gugwe ebi gahendire ahole
 aye MUSENGWA nj'asalaño.
 2 Osobola ohujeega oti hiisi ehi ohola hirani
 aye MUSENGWA nj'amanyire ehiri mu mwoyo.
 3 Etegeha jijo jinjambye MUSENGWA

- aja hujoheresa.
- 4 Hiisi ehi MUSENGWA gataŋo hiri n'ehigendererwa
era abahosi b'ebibi gabateeraŋo oludaalo olw'ohubaboneresa.
- 5 MUSENGWA genyinyalya abo bosibosi abepaahapaaha mu myoyo jaawe
era mu butuufu oweene aja hubahangavula.
- 6 Ba wa hisa era mwesigwa, Hatonda aja huhusoninŋa ebibi
era oyo atya MUSENGWA geŋala ohuhola ehibi.
- 7 Onaba n'osangaasa MUSENGWA
afuula abasigu babo ohuba bameeri babo.
- 8 Omala gaba n'ehitono ne n'oli mugwalaafu
ohuhira ohuba n'ehibbiryoy hy'obuŋinda n'obusunira mu bukuyakuyi.
- 9 Hutegeha ebi hwahendire huhole
aye MUSENGWA nj'asalaŋo ng'olu binagende.
- 10 Ebi habaha aloma abiroma hu buŋangi wa Hatonda
era ebi asalaŋo by'amazima.
- 11 Emizaani n'ebipimo ebyolana bya MUSENGWA,
era ebi bapimiraho byosibyosi bibye.
- 12 Habaha acaawa ebikolwa ebibi
olwohuba ohuhola ebiitu mu buluŋamu
hinywanywasa etebe ey'obuŋugi.
- 13 Abahabaha basangaalira amazima
era benda abo abaloma ebituufu.
- 14 Habaha analuŋa aŋanga geeta omuutu
aye omuutu omugesi amuŋooyanjooya.
- 15 Habaha anasangaala aŋo nabaanjo obulamu
era ohuba muhoda eyi ali hiri hy'efula ohwendobooli.
- 16 Ohuba n'amagesi hisinga ezaabbu
era ohuba n'ohutegeera hisinga efeeza.
- 17 Abaatu abaluŋamu beŋalama amagira agabaleetera ohuhola ebibi
olw'ehyo manya amagendere gago wahanonia obulamu wuwu.
- 18 Amalala galeeta ohusihiiriha,
ohwepaahapaaha huŋwamo ehigo.
- 19 Omala gaba muutu owaŋaasi
era waba ŋalala ni naabo ababanyigirisa
ohuhira ohugabana eby'omunyo ni naabo abehudumbasa.
- 20 Hiisi anuliirisa ebi bamulabbira aja huhulahulana
era gesimire oyo owesiga MUSENGWA.
- 21 Omuutu omugesi omubonera hu butegeefu wuwe
abandi bamwigiraho ebibono bibye binaba ni biri by'amahulu.
- 22 Obutegeefu sibuhu y'obulamu eyiri abo abagesi
aye ohugesyaho ohusomesa abanubeebe hiba huhena biseera.
- 23 Omuutu ow'amagesi gehuuma mu ndoma yiye
era ebi aloma biba by'amahulu.
- 24 Ebibono eby'ehisa biri hy'omudugere
bigalusamo amaani era bireeta obulamu.
- 25 Naliŋo ekola y'ebiiu eyiboneha ohuba endanji eyiri omuutu
aye hu komerero ni yimunjira mu hufa.
- 26 Ohwegomba ohulya ohu mutambi aba ni nahwo humuleetera ohuhola bugali
era ehyo himuleetera ohusuna ehi genda.
- 27 Abahosi b'ebibi basiiba bayiiya engeri ey'ohukosamo abahyawo
era ebi baloma byohya hy'omuliro.
- 28 Omuutu owakalebule aleeta etalo
era gabuhania abameeri.
- 29 Abaatu ab'emyoyo emibi badulinga abahyawo
era babagwisa mwiroŋo.
- 30 Oyo ahumiinamiinira emoni aba asala luhwe huhugwisa mu bigosi
era oyo ahusosya omunwa aba ahwendesa hibi.
- 31 Ohusahuluŋa wamera efi yiba ngule y'erjono
ohuyifuna oba obaaye ohola ebiruŋamu.
- 32 Omala gaba mugumiikiriza ohuhira ohuba musooli w'etalo,
era omuutu afuga obusungu ohusinga ohusoola wanangula ehibuga ehiramba.
- 33 Abaatu bahubba ahalulu

aye MUSENGWA nj'asalaŋo ng'olu hanaabe.

17

- 1 Omala galya amahayaga n'oli n'emiyaaaya
ohusinga ohulya ebinoli mu mago omuli ohuduhanaduhana.
- 2 Omwidu omugesi aliŋuga omwana owa musengwawe aŋuma mahulu
era alisuna omugabo ogw'obusika oti hani yeesi mulala hu bomu mago ago.
- 3 Ezaabbu n'efeeza babita mu muliro ohutusamo obucaafu
aye MUSENGWA nj'ahebera emyoyo.
- 4 Abahosi b'ebibi baŋulirisa kalebule
era omudulingi aŋuliirisa olugambo.
- 5 Aduulira abagadi aba afodogola Owabatonda
baja huhuboneresa onaba n'osangaala abaatu abandi ni baguuye mu bigosi.
- 6 Abaana bejuhulu hya ŋono eyiri abo abasaahulu
era n'abaana benyumikiriza mu basaaye baawe.
- 7 Sihyabulijo omuŋubeebe ohuloma ebiitu ebyamahulu
era sihiba hyamahulu omuŋugi ohuloma eby'obudulingi.
- 8 Abaatu bajeega mbo ohugulirira hihubisyamo
era hiisi ahihola abitaamo.
- 9 Oyo asoniŋa abahye agobosaŋo omuhago
aye oweŋambirira geeta omuhago.
- 10 Omuutu omutegeefu aŋuliirisa ni bamulabula
ohusinga olu ohubba omuŋubeebe efaalu cikumi.
- 11 Omuhosi w'ebibi anyumirwa ohuhola ebiibi
aye baja humuboneresa n'amaani.
- 12 Omala gasaŋaana engwe eyi bebireho enyana yayo
ohusinga omuŋubeebe mu buŋebeebe wuwe.
- 13 Singa omuutu ahuholera ebirani
aye ewe wamusasulamo ehibi,
ehibi sihija huŋwa mu mago gago.
- 14 Ohutandiha obuduhani hiri hy'ohwigula omulyango ogw'amataba
olw'ehyo, hihomye ni gahiiri gamutumbu.
- 15 Ohwejeeresa aholire omusango
n'ohusingisa oyo aŋumaaho songa omusango,
byombi MUSENGWA abicaawa.
- 16 Hyamugaso hi omuŋubeebe ohuba n'ebbeesa ej'ohwesasulira hu somero
olwohuba aŋuma mwoyo ogwenda ohwega.
- 17 Meriiwo ahwenda hiisi hiseera.
Era ehigumya olulebe huyeedagana mu bigosi.
- 18 Omuŋubeebe nj'oweeta mu buvunanyiziwa
ow'ohusasula ebbanja eritali lirye,
oba gataŋo omusingo hulwa muliranwawe.
- 19 Hiisi anyumirwa ohuduhana aba anyumirwa ehibi
era hiisi owehudumbasa aba gendula husihiriha.
- 20 Omuutu ow'omwoyo mubi saŋanga huhulahulana
era ow'endoma mbi emudaanya mu bigosi.
- 21 Ohusaala omwana omuŋubeebe hihuleetera enaku hu mwoyo
era eŋuma musaaye w'omuŋebeebe aba musangaafu.
- 22 Ohuba n'omwoyo omusangaafu woosi bulesi obuŋonia
aye ohuba n'omwoyo omunakuŋafu hijoleesa omubiri.
- 23 Omuhosi w'ebibi afugiirira enguzi mu ngiso
ohugosya amazima.
- 24 Omuutu omutegeefu gehuunirira hu by'amagesi
aye emoni j'omuŋubeebe jiba hu hiisi hiitu ehiri hu hyalo.
- 25 Omwana omuŋubeebe anakujasa semwana
era aleetera nyina enaku.
- 26 Sihirani ohuboneresa omuutu aŋumaaho omusango
oba ohufaduula omutangirisi olwohuba mwesigwa mu ebi ahola.
- 27 Omugesi gehuuma mu ndoma yiye
era omutegeefu aŋuga obusungu wuwe.
- 28 Singa omuŋubeebe aŋoleera,
bamubala mugesi era mutegeefu.

18

- 1 Oyo ataholagana n'abahye
niye geyendulira bibye omwene
era aŋahania ehi hiisi muutu amanyire ati nj'ehituufu.
- 2 Omunubeebe saafayo hutegeera hiitu
aye gangunjirisa ohulaga ng'olu ali w'amagesi.
- 3 Ehibi n'ohuswala bitiinira ŋalala
era ehiswalo hisaala eduho.
- 4 Ebibono ebi omuutu aloma biŋangire ohuba simuho y'amagesi
era biri hy'amaaji agomu njuho
oba agaduluma mu lwabi.
- 5 Sihiraŋi ohuwihirira hu bikolwa by'omuhosi w'ehibi
oba ohugaana ohuŋa omuutu aŋumaaho omusango ehimusaanira.
- 6 Ebibono by'omunubeebe bimunweramo ohuŋahana
era byamuleetera ebihubbe.
- 7 Ebi munubeebe aloma bimunweramo ohusihiirira
era ebibono bibye ebyene mutego eyi ali.
- 8 Ow'olugambo ebi aloma biŋomerera,
era biri hy'emere eyi olya yeehala mu hida.
- 9 Omuutu omudoto ali hy'oyo ahena ehiitu ohwonoono.
- 10 MUSENGWA ali hy'omunaala omugumu,
abagwalaafu pomu badulumira basuna obuŋonere.
- 11 Omunjinda aŋeega ati obuŋinda wuwe busobola ohumuŋonia
hy'ehiteepe ehigumu ehyeswanigirihiise ehibuga.
- 12 Amalala galeetera omuutu ohugwa
aye omuutu asooka hwenjomeha ko gasuna eŋono.
- 13 Nulira konyo obe n'ehyohugobolamo.
N'otahihola, oba oli munubeebe era oswasa.
- 14 Ohwenda ohweyongera ohuba mulamu hihuŋambiirira n'olwaye
aye ohwesinya obulamu hihenamo esuubi.
- 15 Abaatu abali n'amagesi benderera ohwega
era amatwi g'oli n'amagesi genda ohumanya.
- 16 Wenda ohulomaho n'omuutu omwewingihiriri?
Onamunjirira ehirabo hija huhwangunjira.
- 17 Asooka ohwenjonyaho aboneha oti nj'omutuufu
ohwola oyu aŋosa ni naye ganja ebibye yeesi.
- 18 Ohuhubba ahalulu hihenano embaha
era higaya ab'amaani.
- 19 Hyangu ohubbwaga ehiteepe ehyeswanigirihiise ehibuga ohuhira ohufaanjana
n'omulebe oyu okohiise
era obuduhani buli hy'omulyango ogw'ehibuga ogu bagunyira.
- 20 Omuutu asaanira ohugumira ebiŋwa mu bi aloma.
- 21 Amaani g'obulamu n'ohufa gali hu lulimi.
Olw'ehyo, oli n'ohugumira ebiŋwa mu ebi oloma.
- 22 Oyo asuna omuhasi aba gesiimire
era aba asunire ekabi ohuŋwa eyiri MUSENGWA.
- 23 Omugadi gegayirira bamunjambire ehisa
aye omunjinda agobolamo n'ebbogo.
- 24 Omuutu ali mihago ejitesigiha saalwa hugwa mu bigosi
ne ŋaliŋo ohuba ni meriwo n'ahusingira ni mugandaawo.

19

- 1 Hiraŋi ohuba mugadi ne waba w'amazima
ohuhira ohuba omunubeebe omudulingi.
- 2 Sihiraŋi ohubugutanira ohuhola ehiitu ehi obulaho bumanyi,
onabugutana ohuhihola ogwa mu bigosi.
- 3 Abaatu abandi olw'obunubeebe waawe beyita abeene
nga nindi banenya MUSENGWA.
- 4 Obunjinda wugima waba n'emihago mingi,
aye abameeri b'omuutu omugadi bamunwaho.
- 5 Omuutu aŋa obujulizi ow'obudulingi salinona humuboneresa
ni nooyo aloma ebyakalebule salyejeerera.

- 6 Baatu bangi bendula obuhoda hu banjugi
era hiisi muutu genda abe meeri w'omuutu omugabi.
- 7 Omuutu anaba mugadi n'abolulyo lulwe olwene bamunyooma
n'abemihago jije bamwenjalama
era n'olu mugadi abegayirira, bamunjawaho.
- 8 Oyo osuna amagesi aba gefaaho
era hebuliranga ebi wasoma ko wahahulahulana.
- 9 Omuutu aja obujulizi ow'obudulingi salinjona humuboneresa
ni nooyo aloma ebyakalebule salyejeerera.
- 10 Sihirani omunubeebe ohuba mu bulamu ow'ohwejalabya
ng'olu hitasaana mwidu ohunjuga abalangira.
- 11 Omuutu omutegeefu afuga obusungu wuwe
era ohutalonderesa songa hihunjeesa enono.
- 12 Obusungu wa habaha, wuli hy'epologoma ebuluguma
aye ehyere hihye hiri hy'olume hu birime.
- 13 Omwana omunubeebe aba higosi eyiri semwana
era n'omuhasi aduhanirisa ali hy'efula etahya.
- 14 Abasaaye basikisa abaana baawe amayumba n'obuninda
aye ohusuna omuhasi omutegeefu hiba hirabo ohunjwa eyiri MUSENGWA.
- 15 Obudoto buleeta ero ery'amaani
era ehihala busa hisaala enjala.
- 16 Oyo ahuuma ebiragiro ataasa obulamu wuwe
aye oyo abinyooma himunjeramo ohufa.
- 17 Oyo ow'ehyere eyiri abagadi aba anjola nje MUSENGWA
era aja humunja omuhemba olw'ebyo ebi ahola.
- 18 Hangavula omwana wuwo ni gahiiri gamutumbu
aye singa sohihola oba omuyeeda hwonoonoha.
- 19 Omuutu ow'obusungu obungi ali n'ohugumira ebibunjwamo,
singa lulala omuyeeda mu higosi nindi oja humuyeeda olundi.
- 20 Nulirisanga ebi bahulabbira
era onjambenga ebiragiro, mu moni eyo oja huba mugesi.
- 21 Omuutu aba n'etegeha nyingi mu mwoyo gugwe
aye MUSENGWA nj'asalaño.
- 22 Ehyere cehi muutu ahira ohwenda
era omala gaba mugadi ohutabaaye mudulingi.
- 23 Ohutya MUSENGWA hihuwangaasa
era hihuleetera obuhuumi n'ohunjona ebigosi.
- 24 Omudoto anjira engalo mu bbakuli ohubugula emere
aye yimuhaya ohuta mu hanwa!
- 25 Hangavula omuutu omunyoomi, omubuyabuya gahega,
omugesi geega banamuhangavula.
- 26 Abisya semwana hubi
oba abbinga nyina amunjwere na wuwe,
aswasa era hy'embihho.
- 27 Mwana wase, onalehera ohunjuliirisa ebibono ebi kulaabbira,
oja hwibirira n'ebi omanyire.
- 28 Omuutu aja obujulizi ow'obudulingi,
ahihola olw'ohwenda ohulumya oyu anjosa ni naye.
Era abahosi b'ebibi benda ebiitu hy'ebyo.
- 29 Omunyoomi ali n'ohuhimanya ati baja humuvunaana
era omunubeebe baja humufaduula efaalu.

20

- 1 Sihirani ohumeera olwohuba hyabunubeebe eyi oli
era ohumeera huhuleetera ohusoola.
- 2 Habaha analuna abuluguma hy'empologoma
olw'ehyo oyo amuleetera obusungu aba geyita omwene.
- 3 Ohwenjala ohusoola hihunjeesa enono
aye hiisi munubeebe gangunjirisa ohuduhana.
- 4 Omudoto sategeha hisambu mu hiseera
olw'ehyo mu hiseera ehy'ohuhungula ahenamo emoni ni nanjuma ehi abonaho.
- 5 Ebigererwa by'omuutu mu mwoyo biri hy'obuliba w'amaaji

- aye omuutu ali n'ohutegeera abisengeeja.
- 6 Abaatu bangi beeranga ohuba b'amazima
aye sihyangu ohusuna omuutu omwesigwa.
- 7 Abahola ebirunamu obulamu waawe sibubaho mbalo,
era abaana baawe balisuna ekabi.
- 8 Habaha ni gehala hu tebe yiye ey'obunugi ohusala emisango,
atambisa emoni jije ohusengeeja ehiranji n'ehibi.
- 9 Nj'ani asobola ohuloma ati,
"Ese omwoyo gwange mugwalaafu
era puma hibi hyosihyosi mu bulamu wange?"
- 10 MUSENGWA acaawa abatambisa emizaani n'ebipimo ebicaamu.
- 11 N'omwana omujere omumanyira hu bikolwa hibye,
wamanya oba enebisya yiye ndanji era tuufu.
- 12 Amatwi ohunulira n'emoni ohubona,
MUSENGWA nj'owawumba byombi.
- 13 Onenda ohunenyuha bugali obugadi buja huhunamba
aye onahalabana osuna emere mu bungi.
- 14 Agula apatana n'ajerega ati, "Ebbeeyi yanamugulu, ebbeeyi yanamugulu."
Aye oluhena ohugula, atiina ni gebuuja ng'olu adondooye.
- 15 Ezaabbu n'amabaale ag'omujendo biri mu biha bingi
aye omuutu aloma eby'amagesi hyamujendo ehitaboneha aja ni naaja.
- 16 Owetango ohweyimirira omuutu oyu atamanyire olw'ebbanja,
asaana ohutaango omusingo ohuhahasa ati anahasasule.
- 17 Emere ey'owiibi enjoma
aye oheneresa n'ehutulira mu suulu.
- 18 Etegeha yolerera singa onjamba amagesi agabahuna
era otatiina mu lutalo n'onjuma abanji b'amagesi.
- 19 Ow'olugambo sabiiba hyama
olw'ehyo wenjale abaatu abali n'eminwa ejitagwaho sonjera.
- 20 Singa omuutu aduha semwana oba nyina
obulamu wuwe buheneresa ni buli hy'etaala esimiiye mu hiirema ehinjambire ti
ngu.
- 21 Obunjinda owamangumangu ni huhiiri banjere
sibubamo kabi hu komerero.
- 22 Solomanga oti, "Nja huhwesasusa olw'ehibukolire."
Aye wesiganga MUSENGWA aja huhununula.
- 23 MUSENGWA acaawa abaatu abatambisa ebipimo n'emizaani ebitali bituufu.
- 24 MUSENGWA nj'ategeha amagendere g'omuutu.
Olw'ehyo njanumaango asobola ohutegeera ebitiina mu moni.
- 25 Otangunjirisanga husuubisa Hatonda ehiitu n'ohiiri hwenjeegamo,
olwohuba hisobola ohuhunjeramo ohwehebulisa.
- 26 Habaha omugesi asengeja abahosi b'ebibi
era ababoneresa ananjuma husaasira.
- 27 Enjase ya MUSENGWA emuliha mu mwoyo gw'omuutu
yaata njalafu hiisi higendererwa ehi bahweha.
- 28 Habaha aja hweyongera n'anjuga
anaba n'ali mwesiga n'atehubbira era ni genda abaatu babe.
- 29 Abavubuka benyumirisa olw'amaani gaawe
aye efi nj'enjono ly'abasahulu.
- 30 Endabusi yigira hwalehango esambo embi
era ehibbooko higira hwacuasamo enebisya.

21

- 1 MUSENGWA nj'anjuga omwoyo gwa habaha
agulunjama ng'olu alunjama amaaji mu lwabi gatiina eyi agendesa.
- 2 Ebi muutu ahola byosibiyosi bimubonehera bulanji
aye MUSENGWA nj'ahebera emyoyo.
- 3 Ohuhola ebiitu ebirunamu n'ohutehubbira
MUSENGWA ahisiima
ohuhira ohumuja enjongo.
- 4 Ohulaga obuhambwe n'ohwepaahapaaha binjuga abahosi b'ebibi era ehyo hibi.
- 5 Etegeha y'omuutu ow'ehyonji, yireeta ekulahlulana

- ng'olu ohwangujirisa ebiitu huleeta obugadi.
- 6 Obuninda obu osuna mu budulingi
budumuuha hy'omuuya era buhunjira mu mutego gw'ohufa.
- 7 Obuhambwe obu bahosi b'ebibi bahola
bulibanjiriramo n'abeene olwohuba bagaana ohuhola ebiitu eburujamu.
- 8 Abahosi b'emisango bagendera mu magira amabi
aye abalujamu bahola ebisaana.
- 9 Omala gebanda namugulu hu hasolya h'enyumba ohutabaaye
mu nju ndala n'omuhasi aduhanirisa.
- 10 Omuhosi w'ebibi anjamba hu huhola ebibi
era sasaasira muliranwawe.
- 11 Singa baboneresa omunyoomi
liba somo eyiri oyo omubuyabuya.
Era onalaabbira omuutu omutegeefu geyongera ohuba mugesi.
- 12 Hatonda oyo omutukuvu amanya ehi hiisi bahosi b'ebibi bahola mu mago gaawe
era aja hubasihirisa.
- 13 Singa omugadi gerira ne somudulumirire
weesi enjuma ali hudulumirira ni wenda obuyeedi.
- 14 Singa omuutu ahulunjira ne wamuja ehirabo mu ngiso,
himwisa obusungu.
- 15 Ohutehubbira husangaasa abagwalaafu
aye hireeta ohwehanga eyiri abahosi b'ebibi.
- 16 Omuutu anjaba gaanjwa hu hituufu,
amagombe gamulindiriyee.
- 17 Abo abenda ebyamasanjalyo, baja hwafunjala
era hiisi owenda ohunywa omwenge n'ohwejalabya, salifuuha mujinda.
- 18 Abahosi b'ebibi bereetaho ohubonaabona ohu bendesa abagwalaafu,
ebi abatali besigwa baleetera abahola eburujamu.
- 19 Omala gamenya mu lulafu,
ohuhira ohumenya n'omuhasi aduhanirisa
era ow'obusungu.
- 20 Omuutu omugesi abunga obuninda
aye omunjubeebe asalaania ebibye.
- 21 Fubangaho ohuba w'ehyere era omwesigwa, oja huwangaala
era abaatu baja huhubisya bulani era bahunje n'enjono.
- 22 Omuutu omugesi alumba ehibuga ehy'abanamaani
gabbwaganjo ebyo ebi besiga.
- 23 Oyo atelombooja atyo atyo genonia ebigosi.
- 24 Omuutu owepaahapaaha era aduula abahye
bamulanga "Omunyoomi,"
ahola ebi ahola n'anjeega ati nj'ahihenaho.
- 25 Omudoto geyita omwene
olwohuba anjuna hulera ngalo.
- 26 Era asiiba mu hululuhanira biitu
aye abo abagwalaafu bagaba n'omwoyo mulala.
- 27 Enjongo y'abahosi b'ebibi linyinyiyasa,
ohusingira erala analinjayo n'ehigendererwa ehibi.
- 28 Omuutu anja obujulizi ow'obudulingi aja husihiriha
aye omwesigwa ebi aloma babinjilirisa.
- 29 Abahosi b'ebibi bekaza
aye abagwalaafu nibo bajeega hubi bahola.
- 30 Nanjuma magesi wayire tegeera oba etegeha yosiyosi
eyisobola ohuhayisa MUSENGWA.
- 31 Bategeha embalaasi ohuja mu lutalo
aye ohunjangula hunjwa eyiri MUSENGWA.

22

- 1 Ohuholerera esiina eranji hyesiimisa hihira ohuba n'obuninda obungi.
Abaatu ohuhunja enjono hiranji, hihira ohuba n'ezaabbu oba efeeza.
- 2 Ehigaata omujinda n'omugadi c'ehino ti:
bombi MUSENGWA nj'owabatonda.
- 3 Omuutu omutegeefu, abona ebigosi ni biija, gabyebaaya

- aye omunubeebe atiina hutiiina gabigwamo.
- 4 Ohwenjomeha n'ohutya MUSENGWA
bigima wasuna obunjinda n'abaatu ohuhuna enono n'ohuwangaala hu hyalo.
- 5 N'oba ni wenda obulamu wuwo, wenjalenga ohugendera mu magira g'abahosi b'ebibi.
Ehyo hija huhuyeeda ohutagwa mu mitego.
- 6 Tendeanga omwana n'ahiiri munjere ng'olu ali n'ohwebisya
n'aja huhula, saaja hunjwa hu ebi wamusomesa.
- 7 Omunjinda anjuga omugadi
era owenjola afuuha mwidu w'aba n'amunolire.
- 8 Oyo amwa obucaayi aligesa ebigosi
era ohunyigirisa ohwanyigirisa abahye huja huhoma.
- 9 Omuutu ali n'omwoyo omugabi Hatonda aja humuna ekabi
olwohuba anjaho abagadi emere.
- 10 Webbingeho omuutu omunyoomi,
oliba wetusaho etalo n'ohuduhana n'ohunjahana.
- 11 Oyo owenda ohuba mugwalaafu mu mwoyo gugwe
n'ohuba n'endoma endani,
aja huba meeri ya habaha.
- 12 MUSENGWA alabirira abo abamutegeera
aye afafagania etegeha j'abadulingi.
- 13 Omudoto aloma ati,
"Epologoma yiri ebulafu,
sinja hutula yinangire ohunjita."
Oba ati, "Sinatiine hutamba
olwohuba abatemu bali mu nabinjwera."
- 14 Ebibono by'omuhasi omuhwedi biri hy'omutego
era binjamba oyo oyu MUSENGWA galunjira.
- 15 Abaana bosibosi balimo obunubeebe
aye n'obanjamo endabusi batereera.
- 16 Oyo anyigirisa abagadi olw'ohwenda ohugaganjala
ko ni nooyo anja abanjinda ebirabo
bombi baja huheneresa ni bali bagadi.
- Ebibono ebya bagesi*
- 17 Nuliirisa ebibono ebya bagesi,
taayo omwoyo hu bikusomesa.
- 18 Hija huhuleetera esangaalo,
singa obihebulira era wabinayangaho.
- 19 Wesige MUSENGWA
c'ehigira mbihusomesa olwa leero.
- 20 Kunjandihiiye ebiitu adatu
ebibono eby'amagesi n'ohumanya,
21 era bija huhusomesa ohumanya amazima
wagamye obuhwenda obutuufu eyiri abo aba hutuma.
- 22 Sonyigirisanga bagadi olwohuba bagadi
era nomu mbuga, sonyigirisa muutu ali mu wetaavu,
- 23 olwohuba MUSENGWA aja hubasoolerera
era aja hulumba abo ababanyigirisa.
- 24 Soholanga muhumba n'omuutu ow'obusungu
era otemanyirisa omuutu atalwa huluna,
- 25 olwohuba onangire ohwega esambo jije
hyahubeera mutego nandi osobola hwenjunula.
- 26 Siweyamanga husasula ebbanja ly'omuutu obundi.
Era sotangayo ehiitu hihyo ng'omusingo olw'ebanja lirye.
- 27 Ebbeesa ni jirihuhaya ohusasula
baja hunjira obuliri buwo.
- 28 Socuusacusanga biroowa ebi basaaye babo baahoma.
- 29 Omutambi ahola emirimo jije bulanji

aja hunjeeresa mu mago ga habaha, sosi huba mwidu.

23

- 1 Ni wiihalanga hu hiinjulo n'omunugi ohulya,
wegenderesanga ohuhuuma episa.
- 2 N'oba n'olya bugali,
hulwo gesyaho ohwepima emere.
- 3 Soluluhaniranga mere eyi ahwinjuuye, habibe binoli biitye
olwohuba anjangure ohuba n'ahupima ohumanya esambo yiyo.
- 4 Siwhehenerangamo olw'ohwenda ohusuna obunjinda
onagesyaho wabona oti bigeene, baamo amagesi obirehe.
- 5 Obunjinda bujangire ohuhunjwaho hy'ohubbalya hw'emoni,
bumera amabana wagululuha hya hanjunga watiina.
- 6 Solyanga mere y'omuutu owenge
otegombanga binoli bibye wayire biba birani biitye
- 7 olwohuba nj'omuutu mula mu mwoyo gugwe
anjeega hu bbeesa ejitiinire hu mere eyo.
Anjangure ohuhuloma ati, "Lya era onywe,"
aye ni geromesa hu mugulu.
- 8 Oja husesema ebi oliiye,
ohusiima huhwo huhufe wereere.
- 9 Sohenanga biseera mbo onja omunjubeebe amagesi
olwohuba aja hutala hutala ehi omulomera.
- 10 Socuusanga hiroowa ehi bahoma ahalehale
oba ohwingiriranga omunjuluko gw'abafuubbi,
- 11 olwohuba Omununuzi waawe w'amaani
aja hwenjambiramo mu songa jaawe ohunonya.
- 12 Taayo omwoyo hu bibahusomesa
era onjulirisenga ebibono eby'amagesi.
- 13 Solehanga huhangavula mwana
olwohuba saaja hufa olw'ohumunjamo endabusi.
- 14 Munjeemo endabusi, onjonie obulamu wuwe.
- 15 Mwana wase singa oba mugesi mu mwoyo gugwo, hija husangaasa.
- 16 Nja husangaala ni pulira n'oloma ebibono eby'amagesi.
- 17 Esaalwa sehunjambanga olw'ababbengi
aye genderanga mu hutya MUSENGWA hiisi hiseera.
- 18 Mu butuufu, onaholenga otyo
oli n'esuubi mu moni eyo
era njajuma ehija huhutigatigania.
- 19 Mwana wase tegere ohutwi wahaba mugesi
era webisyenga bulani mu mwoyo.
- 20 Soholanga muhumba ni naabo abanywa omwenge babitiirisa
oba ab'omulyerye,
- 21 olwohuba abameesi n'abomulyerye bafuuha bagadi
era ohusiiba mwiro hibaletera ohwambala ebireebo.
- 22 Nulirisanga lataawo owahusaaye
era sotalanga maawo n'asahulunjire.
- 23 Ofubangaho wagula amazima era sogatundanga
suna amagesi n'esambo ko n'obutegeefu.
- 24 Semwana y'omugwalaafu aba musangaafu bugali
era oyo ali n'omwana omugesi amwesiimisa.
- 25 Leha lataawo ni maawo basanjalye,

leha omuhasi owahusaala asangaale.

- ²⁶ Mwana wase, taayo omwoyo hu ebi kuloma era pire ng'ehyohuboneraho eyi oli.
²⁷ Abahasi abamalaaya n'abahwedi bali hy'erono ereeni.
²⁸ Hy'abakondo, abahasi abo beteega abasinde bangi, babaleetera ohwonoona.
²⁹ Nj'ani ali n'ebigosi hiisi hiseera?
 N'jani asiiba mu hujahana n'ohusoola?
 Nj'ani asiiba ni gemulugunya?
 Nj'ani ali n'ebinubulire?
 Nj'ani ali n'emoni etwahaali?
³⁰ Nj'oyo ahenera ebiseera mu hunywa omwenge era atabula ebiha by'omwenge.
³¹ Otahejanga hu mwenge huhusendasenda ni gutumbeera efulo mu giraasi, n'ogunywa gujoomerera.
³² Oluvanyuma gumufuuhira hy'obusagwa w'efulugundu.
³³ Emoni jijo jija hutandiha ohubona biroliroli era sooja hujeeega n'ohuloma ebirimo amahulu.
³⁴ Oja huba hy'omuutu agendera hu maaji, epunga ni muhubba yanjira eyi ni neeyi hu nyanja.
³⁵ Oja huloma oti, "Bakubba aye sibaakosa. Bakubba aye sinejulisamo. Era nenyohwe njali nendule omwenge ogundi?"

24

- ¹ Sonjambiranga bahosi b'ebibi esaalwa era sojembanga huhuhola muhumba ni nabo
² olwohuba mu myoyo jaawe bategeha hukosa bahyawwe era ebi baloma bitabula bahyawwe.
³ Amagesi nj'omusingi gw'amago era obutegeefu wugemeresano.
⁴ Era ohuba n'ohumanya hireetera ebisenge by'enyumba eyo ohwijula ebiitu ebitaboneha aja naanja era eby-omuendo.
⁵ Omuutu omugesi w'amaani mangi era ali n'ohumanya geyongera ohuba n'amaani,
⁶ olwohuba ko otandihe olutalo wetaaga ohusuna amagesi ohunwa eyiri abaatu bangi.
⁷ Abanjubeebe sibategeera endoma ey'amagesi era bahaya eby'ohuloma ni baba ni bateesa hu biitu eby'omugaso.
⁸ Oyo abererera mu huyiia ohuhola ebihi, baja humumanyira hu tegeha yiye.
⁹ Hiisi ehi munubeebe anjeegaho ohuhola hiba hibi era abaatu bacaawa omuutu anyooma abahye.
¹⁰ Singa oba munafu mu biseera ebigosi, oba oli n'amaani matono!
¹¹ Onunulanga abo aba baba ni banjira ohwita ni njajuma ehi baholire.
¹² Singa oloma oti, "Sihwahimanyaho kadi," Hatonda ategeera ehiri mu myoyo j'abaatu, ahubona.
 Era oyo ahuhuuma, amanyire ati wamanya era aja husasula hiisi muutu ni geema hu bikolwa bibye.

- 13 Mwana wase, nywanga omudugere olwohuba mulani.
Omudugere ogwomu biyali guhujomera.
- 14 Mu ngeri nj'enyene oli n'ohuhimanya oti amagesi malaŋi eyiri obulamu wuwo.
Singa ogasuna, obulamu wuwo owomu moni buliba bulanji.
Era ŋaŋuma alityaka mu suubi liryo.
- 15 Otabanga hy'abahosi b'ebibi
abeteega abagwalaafu ohubanyagulula
babatuseho n'amago gaawe,
- 16 olwohuba wayire omugwalaafu gehubbirano emirundi musanvu aja hwinyoha nindi.
Aye abahosi b'ebibi baja huŋweraŋo erala.
- 17 Sosangaalanga omulabe wuwo n'asunire ebigosi
oba ohusanjala mu mwoyo ko n'atagala n'ebigosi,
- 18 olwohuba MUSENGWA
n'alihibona atyo aja huleherano ohumuboneresa.
- 19 Oteralihiriranga olw'abahosi b'ebibi
era sobanambiranga saalwa,
- 20 olwohuba abahosi b'ebibi
banuma hiraŋi mu moni eyo ehi basuubiriramo
era etaala y'abahosi b'ebibi yija husima.
- 21 Mwana wase tyanga MUSENGWA ni habaha
era soholanga muhumba n'abajeemu,
- 22 olwohuba balisuna ebigosi
era ŋaŋuma amanyire ebigosi ebi balisuna ohuŋwa eyiri MUSENGWA oba habaha.
- Ebibono ebindi ebya bagesi*
- 23 Bino byosi bibono ebya bagesi:
- Sihiraŋi ohwehubbira n'osala emisango.
- 24 Hiisi aloma asaaye omusango ati, "Wejereeye,"
abaatu mu mawanga gosigosi baja humucaawa.
- 25 Aye abo ababoneresa asaaye omusango,
baja husuna ekabi era baja huba bulanji.
- 26 Ohugobolamo n'otehubbira hiraŋi,
habonero ahalaga haati oli w'omuhago omutuufu.
- 27 Hena ohutegeha endimiro jijo bulanji
ko otandihe ohutongola enyumba.
- 28 Soonjanga bujulizi ow'obudulingi hu wahyo
oba ohuloma ebyakalebule.
- 29 Solomanga oti, "Keesi nja humuhola ng'olu gaakola,
oyo nja humwesasusa."
- 30 Nabita hu ndimiro ey'omuutu omudoto,
endimiro ey'emizabbibbu ey'omuutu anuma magesi.
- 31 Amanwa gaali gamerire hiisi ŋaatu n'enyaasi ni lyejuuye endimiro yosiyosi
era n'olukomera olu batongolesa amabaale ni lwagwa ŋaasi.
- 32 Ni nabona ng'olu endimiro yifaana
hyapa ehyohwega ti hulomanga ti,
- 33 "Leha punguleho ahalo ŋatotono,
pongereho ŋatotono, pumuleho ŋatotono,"
- 34 aye obugadi wuja huhugwira hy'omwibi,
obugadi bulihulumba hy'omutemu.

25

Engero ejindi eja Sulemaani

¹ Jino nj'engero ja Sulemaani ejindi eji batangirisi ba Hezekiya habaha wa Buyudaaya bahopolola.

- 2 Huṅa Hatonda eṅono olw'ebiitu ebi agisa
era huṅa abahabaha eṅono olw'ebyo ebi banyonyola abaatu.
- 3 Ng'olu egulu liri ṅaleeni n'ebiri ṅaasi mu nyanja
mu ngeri nj'enyene sosobola humanya ebi bahabaha baṅeega mu myoyo.
- 4 Singa batusa obucaaṅu mu feeza
esigalaṅu omuṅeesi asobola ohusunamo ehiitu ehy'omuṅendo.
- 5 Mu ngeri nj'enyene habaha n'aba w'ohuṅuga n'atehubbira,
abahosi b'ebibi bali n'ohubatusa mu moni jije.
- 6 N'obanga mu moni ja habaha
solaganga ng'olu oli womunina
era siwiihalanga mu baatu ebeginghiriri.
- 7 Hiraṅi omwene gahuloma ati,
"Nja ṅamugulu eno,"
ohuhira ohususwasa mu moni j'abahombe babe.
- 8 Siwanguṅirisanga huṅira musango mu mbuga
olwohuba basobola ohususwahisayo!
- 9 N'obanga n'esonga hu muliranwawo,
mwihalanga ṅalala mwatabagana
era sotusanga byama ebiṅamba hu wahyo.
- 10 Abaatu ni bali manya baati sohuuma byama
hija huhuleetera ohuswala mu moni jaawe.
- 11 Hiraṅi ohuloma ehiitu mu hiseera hyahyo ehituufu
ehyo hiba hy'ezaabbu eyi bataaye hu suniya eyi babbota mu feeza.
- 12 Oyo aṅuliirisa omuutu namulaabbira
ali hy'ehihomo ehy'ezaabbu enyene n'enyene.
- 13 Omuhwenda omwesigwa ali hy'amaaji ag'ohunywa
agagwisa enduṅo mu hiseera hy'endobooli
eyiri oyo aba n'amutumire.
- 14 Omuutu asuubisa ehiitu ndigoherese,
ali hy'ebireri ebidumbadumbana aye ndibitonyese efula.
- 15 Ohuloma neṅoooyo ko n'obugumiikiriza
hiṅosaṅosa omuṅugi
era hireetera ohutusaṅo ebigosi.
- 16 Singa osuna omudugere,
onywanga sobitirisa
olwohuba ohanda wasesema.
- 17 Otasiibanga ewa muliranwawo
olwohuba aja huhwesinya ng'ahucaawa.
- 18 Omuutu aṅaayirisa owahye
ali hy'epiima oba hy'ahasaale
oba hyamuhubbire ehinabbiro.
- 19 Ohwesiga omuutu atali mwesigwa mu biseera ebigosi,
hiri hy'ohuliisa eriino erihuumulya
oba ohugendesa ohugulu ohuleme.
- 20 Ohwembera omuutu ali n'enaku hu mwoyo,
hiri hy'ohwambula omuutu ekooti mu hiseera ehy'embeṅo
oba hy'ajuhire cumbi mu hibbwa.
- 21 Enjala yinaba ni yiruma omulabe wuwo,
omuṅanga emere galya
era enduṅo yinaba n'emuluma
omuṅanga amaaji ganywa.
- 22 Onahola otyo onahabe oṅeesa amanda agaduha omuliro hu mutwe gugwe
era MUSENGWA alihuṅa omuhemba.
- 23 Ng'olu mbeṅo epololohi yireeta efula
n'olugambo lwosi luleetera abaatu ohuluṅa.
- 24 Omala gebanda ṅamugulu hu hasolya h'enyumba ohutabaaye
mu nju ndala n'omuhasi aduhanirisa.
- 25 Amanṅuliro amalaṅi ohuṅwa aṅale
gali hy'amaaji amanololohi agagwisa enduṅo.

- 26 Omugwalaafu afugiirira omuhosi w'ebibi ohumubuzabuza
ali hy'esobere y'amaaji agadumbuhire.
- 27 Sihiranyi ohunywa omudugere wabitiirisa
oba ohwenda abaatu bahunje enono.
- 28 Omuutu atasobola hwenjuga
ali hy'ehibuga ehinumaho lukomera.

26

- 1 Ng'olu obuhololohi butabanyo mu hiseera hy'omumwi
n'efula ng'olu etasaana hutonya mu hiseera hy'egesa
n'omuutu omunubeebe sasaanira enono.
- 2 Hy'enyuni egululuha ni enjuma nja hwebanda
ehinjwabo sihisobola huhunjamba onaba n'onjumaho musango.
- 3 Hutambisa esimbo hu mbalaasi
hwatambisa oluhoba hu nasugirya ohuhola ehi hwenda
n'omunubeebe yeesi gendamo ehibbooko.
- 4 Sogobolanga mu hibuuso hy'omunubeebe,
onamugobolamo, weesi oliba munubeebe hya niye.
- 5 Omunubeebe omugobolangamo mu ngeri ey'ehinjubeebe
ko gafaania ati ehibuuso hihye hibaaye hyabunubeebe.
Ni hitali cehyo, aja hujeege ati mugesi.
- 6 Ohutuma omunubeebe ohunjira obuhwenda
hiri hy'ohwetemaho ohugulu wamwene
oba ohunywa obutwa.
- 7 Engero eyiri omunubeebe jinjuma mahulu,
hy'ohugulu ohuleme eyiri omwenehwo ni hulereeja hulereeja.
- 8 Hinjuma mahulu ohunja omunubeebe enono
hifaana hy'omuutu abanja ebaale mu panda ko gahubba.
- 9 Omunubeebe ohutambisa engero
hiri hy'omumeesi agesyaho ohweyinja olunjwa.
- 10 Ohunja omunubeebe omulimo,
hiri hy'omuutu agoba galasa hulasa obusaale hifaabi.
- 11 Omunubeebe agobolamo ohuhola ehiitu c'ehyene,
ali hy'embwa egaluhira ebirusi byayo.
- 12 Omuutu ahirira erala ohuba omunubeebe
asinga oyo oweranga ohuba omugesi.
- 13 Omuutu omudoto aloma ati,
"Epologoma yiri mu luguudo,
epologoma egendera mu nabinjwera."
- 14 Ng'olu olwigi lucuuhira hu pata,
omudoto yeesi atyo po gecuuhsa hu buliri wuwe.
- 15 Omudoto anjira engalo mu bbakuli ohubugula emere
aye yimudembya ohuyita mu hanwa.
- 16 Omuutu omudoto anjeega ati mugesi
ohuhira abaatu abangi abaloma n'amagesi.
- 17 Omuutu oweyingisa mu buduhani obutamunambaho,
ali hy'omuutu anjamba hu matwi g'embwa eyi atamanyire eyi enjwera.
- 18 Omulalu agudusa ehisoosa ehy'obulabe,
19 ali hy'omuutu adulinga muliranwawe
ng'ahena amuloma ati, "Mbaaye saaga husaaga."
- 20 Nananjumano asendamo ekwi, omuliro gusima
era ananjuma lugambo sinjaba buduhani.
- 21 Ng'olu kwi jihuuma omuliro ni gwaduha,
mu ngeri nj'enyene n'omuutu aleeta obuyoga agima obuduhani weyongerera.
- 22 Ow'olugambo ebi aloma binjomerera,
era biri hy'emere eyi olya yeehala mu hida.
- 23 Omuutu owejoomya mu ndoma
aye mugati mula n'ali n'omwoyo omubi,
ali hy'etamu eyi banjahaho erangi
yaboneha bulanji ate nga ko panaano.
- 24 Omunafuusi ahweha obucaayi wuwe
era genjomya mu malomere

- aye mu mwoyo gugwe ni gejuuye budulingi wereere,
 25 wayire gejomya mu malomere
 aye sofugiiriranga ebi aloma,
 olwohuba omwoyo gugwe gwijuuye bibi byereere.
 26 Asobola ohuwiiha hu bucaayi wuwe
 aye obubi wuwe buja hweta njalafu mu lwijuuye.
 27 Singa oyaba eronjo, oja huligwamo wamwene
 era oyo anjiringisya ebaale,
 lirimugaluhira lyamuhenajo omwene.
 28 Omuutu adulinga abahye aba saabenda
 era obudulingi buleeta ohusihiiriha.

27

- 1 Otewuujuanga hu ebi onahahole obuhyeeye
 olwohuba somanyire ebinahabeenjo.
 2 Olehanga abaatu abandi bahutenda
 sosi ewe omwene ohwepaaha.
 3 Ebaale n'omujehe, byombi bisitonja
 aye sibyola hu bigosi ebi munjubeebe aleeta.
 4 Obusungu wubi era ehirunji hiri oti mataba
 aye esaalwa esingisaho owubi.
 5 Bamala gahuhayula mu lwatu
 ohuhira ohuhwenda mu ngiso.
 6 Meeriwo n'ahwoloobya aba ahwendesa ohulya
 aye omulabe wuwo anahugwa mu hifuba aba ahudulinga.
 7 Omuutu anaba ni gegutire, sigenda n'ohuhomba hu mudugere
 aye ehoyhulya wayire hiba hirulu hiitye, hinomera oyu enjala yiruma.
 8 Enyuni eyibbama yalehano ehiswi hyayo
 yiri hy'omuutu alehano amago gage.
 9 Amafuta agahalooosa ko n'obubbaani
 obununya obulanji busangaasa omwoyo.
 Era n'ohulabula ohunwa ewa meriiwo
 huba hulaga huuti ahuliho.
 10 Sodanyiriranga meriiwo oba meeri ya lataawo.
 Era sotiinanga ewa mugandawo ohumusunga obuyeedi n'oli mu bigosi.
 Muliranwawo ohuli ohuupi ahusingira mugandawo ahuli ajale.
 11 Ba mugesi mwana wange, ehyo hija husangaasa omwoyo gwange
 era hija hupeererera amaani ohugobolamo abo abanyooma.
 12 Omuutu omutegeefu abona ebigosi ni biija gabyebaaya
 aye omunjubeebe atiina hutiiina gabigwamo.
 13 Omuutu oweyimirira oyu atamanyire olw'ebbanja,
 asaana ohutano omusingo.
 14 Ohuhayuha n'oheesa owahyo mu mugamba pwipwipwi,
 oba hy'omuhubba ehisiraani.
 15 Omuhasi aduhanirisa
 ali hy'efula eyitonya ni tahya,
 16 era omuhasi hy'oyo higosi ohumulobera
 ng'olu hiri higosi ohutigalira embenjo ohufuunja
 oba ng'olu hiri higosi ohudederera amafuta mu hyaba.
 17 Ng'olu ehyo hingatala ehyo hahye
 omuutu yeesi atyo ko agunjula omuutu wahye.
 18 Oyo alabirira omusaala omutiini
 aja hulya hu bibala byagwo,
 ni nooyo anjeeresa musengwawe
 baja humunanga enono.
 19 Ng'olu omuutu gebona mu maaji
 n'omwoyo gw'omuutu gwosi gulaga ehyo ehi ali.
 20 Emagombe n'ohusihiriha sibijula,
 hiri hy'abaatu ng'olu banemba hu husuna ebiitu.
 21 Ezaabubu n'efeeza babita mu muliro ohutusamo obucaafu
 n'omuutu yeesi bamubona ng'olu gebisyamo abaatu ni bamupaaha.
 22 Wayire onjuula omunjubeebe mu hinu,

sooja humutusamo bunjubebe wuwe.

- 23 Fubangaho ohulabirira ebyayo bibyo
era oteyo omwoyo ohulabiriranga etaama n'embusi jijo.
- 24 Hiri hiityo olwohuba obunjinda sibubaŋo emirembe n'emirembe
era n'engule y'obunjugi siyaluberera.
- 25 Oluvanyuma lw'ohusala enyaasi ohuliisa ebyayo, enyaasi erindi enyaaha limera
era enyaasi eryohu lusozi balisala balibunga mu sitoowa,
- 26 oja husuna ehohwambala ohujwa mu mooya g'etaama
era watunda embusi wagulamo eroba.
- 27 Embusi jinahujenga amabeere mangi
ewe n'abomu mago gago
ko n'abaŋeeresaba babo abahasi, mwanywa.

28

- 1 Omuhosi w'ebibi aduluma ni ŋanjuma n'amubbinga
aye abagwalaafu baba basira hy'epologoma.
- 2 Egwanga omuba etalo ejitanwesa liba n'abaŋugi bangi
aye omunjugi omugesi era omutegeefu agima egwanga lyatereera.
- 3 Omunjugi anyigirisa abagadi
ali hy'efula erimo hibuyaga
esihirisa emere yosiyosi.
- 4 Abo abalehaŋo amagambi, batenderesa abahosi b'ebibi
aye abo abagaŋamba babaŋahania.
- 5 Abaatu abahosi b'ebibi sibategeera
ehi hutehubbira hitegeesa
aye abajumirya MUSENGWA
bahitegeera bugali weene.
- 6 Omala gaba mugadi n'oli mwesigwa
ohusinga ohuba omunujinda omukupanya.
- 7 Omwana agondera amagambi aba mugesi
aye ahola omuhumba n'abaatu abanjuma mahulu aswasa semwana.
- 8 Onasuna obunujinda olwohutoosa abaatu amagoba mangi
obunujinda wuwo bulitiina eyiri oyo aja huba w'ehisa eyiri abaatu abagadi.
- 9 Omuutu yesiyesi atagondera magambi,
n'esaala yiye yiya yambiho mu moni ja Hatonda.
- 10 Oyo aleetera omuutu omugwalaafu ohwonoona,
aja hugwa mu mutego gugwe omwene
aye abo abanjumaho mbalo balisuna ebiranji.
- 11 Omunujinda anangire ohuba mugesi ng'olu mwene gebona
aye omugadi ali n'ohutegeera amanyire ohumuhira.
- 12 Omugwalaafu anafuha munjugi abaatu basanjalya
aye omuhosi w'ebibi anaba nj'omunjugi abaatu baba mu hwehweha.
- 13 Oyo awiha hu bibi bibye saaja huhulahulana
aye hiisi abyatula gebbwaga bamusonija.
- 14 Gesiimire omuutu atya MUSENGWA hiisi hiseera
aye oyo ahahanyasa omwoyo gugwe aja hugwa mu bigosi.
- 15 Omunjugi abisya wubi abagadi
ali hy'empologoma enjunduguma
oba hya nalaŋa owendula ehohulya.
- 16 Omunjugi atategeera anyigirisa abaatu
aye oyo acaawa enguzi aja huwangaala.
- 17 Omuutu omutemu geyabira omwene amagombe
era omuutu hy'oyo somubeeranga.
- 18 Oyo ahola ebirunjamu ŋanjuma hibi ehirimwolaho
aye oyo atahola ebituufu aja husihiriha.
- 19 Omuutu ahola emirimo n'amaani asuna emere nyingi
aye oyo ahenera ebiseera hu biitu ebitagasa aja hufuuha mugadi.
- 20 Omuutu omwesigwa alisuna ekabi
aye oyo owenda ohusuna obunujinda owamangumangu, balimuboneresa.
- 21 Sihiranji ohuba omuutu owehubbira
aye abalamuzi bahola ebitaasana olw'ohubanamo ahaatu.

- 22 Omuutu ow'amayiru abuguutana ohusuna obunjinda
aye manyire ati obugadi bumuhumiriye.
- 23 Oyo agolola omuutu esobi jije
oluvanyuma balimusiima, ohuhiraho oyo aba mu humupaahapaaha.
- 24 Oyo ajeega ati sihibi ohwiba semwana oba nyina
ali hy'omutemu.
- 25 Omuutu aluluhanira ebiitu aleeta ohusoola
aye oyo owesiga MUSENGWA
aja huhulahulana.
- 26 Oyo owesiga amagesi gage munubeebe
aye oyo agendera mu hwenda ohumanya ahola hiranji.
- 27 Oyo agabiraho abagadi njanuma ehi anadambenga
aye oyo atenda huheja hu mugadi
aja husuna ebinwabo.
- 28 Omuhosi w'ebibi anafuuha munugi
abaatu baba mu hyehwehere
aye omuhosi w'ebibi anasihiriha
abagwalaafu banjira obunugi.

29

- 1 Omuutu asigala n'ahahanyala
oluvanyuma lw'ohumulabula efunda nyingi
aja husihiriha ni njanuma hunjona.
- 2 Omugwalaafu anaba n'anjuga abaatu basangaala
aye abahosi b'ebibi banaba nj'abanjuga, abaatu benjunduguma.
- 3 Omwana owenda ohuba mugesi asangaasa semwana
aye ahola omuhumba n'abamalaaya adubuuda bunjinda wuwe.
- 4 Habaha omwesigwa aleeta emiyaaya mu gwanga
aye oyo owenda enguzi aligwisa.
- 5 Omuutu ahiina owahye,
aba genda amudanye mu mutego.
- 6 Ebibi by'omuhosi w'ebibi bija humufahira mu sobi jije enyene
aye omugwalaafu aja huyinjona gembe n'esangaalo.
- 7 Abagwalaafu bafaayo hu dembe lya bagadi
aye abahosi b'ebibi sibafayo.
- 8 Abaatu abatalumirwa bahyawe bagwisa ehibuga mu bigosi
aye abo abategeefu behahania ehirunji.
- 9 Singa omuutu omutegeefu anjira omunubeebe mu mbuga,
omunubeebe aja huloma n'obusungu n'ohuduhana era sinjaja hubano miyaaya.
- 10 Abatemu sibenderaho erala abaatu abalanji
aye bendula ngeri y'ohubahenano.
- 11 Omunubeebe alaga obusungu wuwe mu lwatu
aye oyo omugesi afuga owongo wuwe.
- 12 Singa omunugi anjuliirisa eby'obudulingi
abatangirisi babe bosibosi bafuuha bahosi b'ebibi.
- 13 Ehigaata omugadi ni nooyo amunyigirisa hiri ti
bombi MUSENGWA nj'owabana emoni ohubona.
- 14 Habaha n'anasalenga emisango j'abagadi n'atehubbira
anawangalirenga mu bunugi.
- 15 Hiranji ohunjaamo omwana endabusi geega
aye onamuleha ohweholera ehi genda aja huswasa nyina.
- 16 Abahosi b'ebibi ni baba mu bunjani n'ehibi hyosi hyeyongera obungi
aye abagwalaafu baja hubano bebonere ohugwa hwawe.
- 17 Omwana wuwo mujeemo endabusi, njaja hubano emiyaaya onahola otyo
era aja huhuleetera ohwesiima.
- 18 Hatonda n'atatangiriye baatu, sibaabulano hiranji n'ehibi
aye gesiimire oyo agondera amagambi ga Hatonda.
- 19 Ehibono byonene sibilobola huhangavula mwidu wayire anjagire ohuhutegeera
aye saaja huhola ehi wenda.
- 20 Omunubeebe ali n'esuubi
ohusinga omuutu aloma n'atasookire hunjeega hu ehi aja huloma.
- 21 Omwidu oyu obisya bulanji ohunjwera erala mu buvubuka

- ali hufuuhira higosi hu komerero.
 22 Omuutu ow'obusungu owanjaapi njaapi
 aleeta obuduhani n'ebigosi bingi.
 23 Omuutu owepaahapaaha bamwisa njaasi
 aye owejomeha bamunja enono.
 24 Ahola omuhumba n'omwibi alyecaawa omwene
 olwohuba ni baliba ni bamulayisa ohuloma mazima
 saligaloma hyamuweramo Hatonda ohumubonereso.
 25 Ohutya omuutu obuutu hyabulabe bugali
 aye MUSENGWA ahuuma oyo amwesiga.
 26 Abaatu bangi abenda ohuba bahoda eyiri abatangirisi
 aye MUSENGWA nj'atehubbira.
 27 Omugwalaafu genyinyalya atali mwesigwa
 n'omuhosi w'ebibi acaawa ahola ebirunjamu.

30

Ebibono bya Aguli

- ¹ Ebibono bya Aguli omusaani wa Yake ow'e Maasa ebi galomera Yisiyeeli ni Wukali
 ati:
² Ndi munjubeebe bugali ohusinga abaatu bosibosi,
 mbulaamo habuutu era sitegeera.
³ Simbangahe mugesi
 era njajuma ehi manyire ebinjamba hu Hatonda.
⁴ Nj'ani owatiinaho mwigulu nindi gagobola?
 Nj'ani owahumbaaniaho embenjo mu ngalo jije?
 Nj'ani afumbirangahe amaaji mu lugoye lulwe gasigalamo?
 Nj'ani owatango esalo hu hyalo?
 Esiina lirye nj'ani era omusaani wuwe nj'ani?
 Ndomere n'oba n'omumanyire!
- ⁵ Hiisi ehi Hatonda aloma hituufu
 era Hatonda oyo nj'engabo y'abo abenjogoma mu ye.
⁶ Someedanga hu bibono bibye,
 n'oja huhihola aja huhwaniha alage abaatu ng'olu oli mudulingi.
- ⁷ O Hatonda, kusunga wuupe ebiitu bibiri ni kiiri mulamu:
⁸ Njeede taba mudulingi
 era otandeha huba mugadi bugali oba ohuba omunjinda
 aye pe ebyo ebiikena.
⁹ Hiri hiityo olwohuba singa mba munjinda ohubitiirira
 sobola ohuhwegana naloma ti,
 "Ko MUSENGWA nj'ani?"
 Oba naaba mugadi bugali nahanda niiba n'ohwiba naswasa Hatonda wange.
- ¹⁰ Sogeyanga mwidu eyiri musengwawe
 omwidu oyo aja huhucaawa era osune ebigosi.
- ¹¹ Njalinjo abaatu ababisya bubi abasaawe
 era sibasiima banyinaawe,
¹² abo beranga bagwalaafu
 atenga ko bejuuye bubi wereere,
¹³ abo abebona baati banjamugulu ohuhira abandi,
¹⁴ abo abatambisa obuhambwe waawe
 ohutulugunya abagadi n'abatesobola
 basobole ohwesunira ehinabemeresejo.
- ¹⁵ Omuutu ow'omuluulu ali n'abaana babiri
 era bombi babalanga baati, "Peeho, peehe."
 Njalinjo ebiitu bidatu ebitanjerwa
 biri bine ebitaloma biiti, "Ehyo hihena."
¹⁶ Era ebiitu ebyo mbebinjo: amagombe
 n'ehida hy'omuhasi omugumba,

- n'eroba eritanjerwa maaji
ko n'omuliro ogutaloma guuti, "Ehyo hihena."
- 17 Abo abanyooma saawe oba abatala nyinaawe
esega jigwene jibalye oba jibomolemo emoni.
- 18 Naliŋo ebiitu bidatu ebinjenunjisa
bine ebikayire ohutegeera:
- 19 engeri eyi hanjangu agululuhamo mu bbanga,
engeri eyi musota gwerjalulira mu gabaale,
engeri eyi emeeri yiyererehamo hu nyanja,
n'engeri eyi musinde ahobyamo omuhasi!
- 20 Ebikolwa by'omuhasi omuhwedi biri biiti,
ahena ohulya nga gesabuusa hu munwa aloma ati,
"Puma hibi ehi kolire."
- 21 Naliŋo ebiitu bidatu ebiteetemya ehyalo
bine ebi hitasobola hubigumikiriza:
- 22 omwidu ohufuuha habaha
n'omunjubebe ohuba ni hiisi ehi genda,
- 23 n'omuhasi owadiba ohuba mufumbo
n'omuhasi omwidu ohuleetera musengwawe ohunoba.
- 24 Hu hyalo huno huliho n'ebiiitu bine ebitootono
aye mu magesi sibusoboha.
- 25 Amage gali n'amaani matootono
aye gebiihira emere gerindiisa endobooli.
- 26 Nawangeye hasolo ahali n'amaani matootono
aye hamenya mu mabaale.
- 27 Esige jinjuma habaha
aye jigendera mu nyiriri hy'amarje.
- 28 Ahapunu haatu hatootono era osobola ohuhanjamba n'engalo
aye ohasanjaana mu lubiri lwa habaha.
- 29 Naliŋo ebiitu bidatu oba bine ebisangaasa ohubona ni bigenda:
- 30 epologoma y'amaani ohuhira esolo josijosi
era siyitya wayire ndala hu solo jahye,
- 31 engoho edwaya yiri n'olwerago,
embusi epaya
ko ni habaha n'ali n'eye lirye ni limweswanigirihiise.
- 32 N'oba n'obaaye munjubebe era ni wepaahapaaha
oba n'otegehire ohuhola ehibi
ohunjwa njaahani, yegoboleeho.
- 33 Ohusaja amabeere ganjwamo omuzigo
era onahubba esuulu yituluha amafugi
n'obusungu bunjweramo omuutu ohuduhana.

31

- ¹ Ebibono bya habaha Lamweli ebi nyina gamusomesa ati:
- ² "O mwana wase!
O mwana owomu mala gange,
omwana oyu nasaba ko nahusaala,
olw'ehyo pulirise.
- ³ Soheneranga maani gago hu bahasi
basihirihiise abahabaha.
- ⁴ O Lamweli wange
sihiranji abahabaha ohunywa omwenge
oba abanjugi ohunjamba hu himeesa
- ⁵ olwohuba ni banywa berabira amagambi,
basigalanjo ni banyigirisa abagadi.

- 6 Omwenge ogunanga abo abadembereye
abo abanuma suubi mu bulamu waawe.
- 7 Leha banywe berabire obugadi waawe
era batahebulira bigosi ebi bali ni nabyo.
- 8 Banga janjaasi ly'abo abatasobola hweromereraho
era osolererenga abo abanuma abayeeda.
- 9 Banga janjaasi era obe mulamuzi atehubbira
solehereranga abagadi n'abali mu wetaavu."
- Omuhasi ow'esambo endani*
- 10 Nj'ani asobola ohuvumbula omuhasi ow'esambo endani?
Omuhasi hy'oyo wamunendo,
ohuhira amabaale agebbeeyi bugali.
- 11 Wamwe amwesigira erala
era njanumaano ehy'omunendo ehi anuma.
- 12 Omuhasi oyo aholera wamwe ebirani byereere
era njanuma hibi ehi amwosaho mu bulamu wuwe wosiwosi.
- 13 Afululuhana n'engalo jije gatunga engoye
ohunwa mu mooya g'etaama ko n'aja laasi.
- 14 Era omuhasi oyo ali hy'emeeri,
eyireeta emere ohunwa engereha w'enyanya.
- 15 Genyoha mu mugamba pwipwipwi,
gategehera amago gage emere
era galaabbira abanjeeresa babe abahasi ehy'ohuhola.
- 16 N'abona ehibanja gahyegomba ahigula
era atambisa ebbeesa jije ng'ahomaamo emizabbibbu.
- 17 Ali n'amaani era mutambi w'emirimo
emihono jije simidoto.
- 18 Gefaaho ohubona ati hiisi ehi ahola himuleetera amagoba
era ahola ohwirisa owiire.
- 19 Getungira engoye jije omwene.
- 20 Ali n'ehyere eyiri abagadi
era ayeeda abali mu wetaavu.
- 21 Mu biseera eby'obunololohi obubitiirifu niye saatya
olwohuba abomu mago gage bosibosi bali n'ebymbalo eby'embenjo.
- 22 Omwene getungira amasuuka
era gambala engoye aja laasi n'aja namasyoma.
- 23 Wamwe amanyiheene bugali
era ng'omutangirisi, abaatu bamuna enono mu hibuga.
- 24 Omuhasi oyo atunga engoye aja laasi ko n'emisibiro ng'ajitunda
agusa abasubuuzi.
- 25 W'amaani era abaatu bamuna enono
saatya ehija mu moni.
- 26 Aloma n'amagesi ag'ehikugu
era alaga ehisa n'abuulirira.
- 27 Alabirira abomu mago gage
era sanjuuna hulera ngalo.
- 28 Abaana babe basiima ebi ahola
era wamwe amusiima, gamutenderesa.
- 29 Amuloma ati, "Eriyo abahasi bangi abaholire ebiitu eby'amaani hu hyalo huno
aye ewe obahira bosibosi!"
- 30 Emboneha y'omuhasi yisobola ohuhudulinga era obunoono wuwe bunwanjo
aye omuhasi atya MUSENGWA bamunenga enono.
- 31 Mumunje omuhemba
era olw'ebitu ebi aholire,
mumunenga enono mu lwijuuye.

EHITABO HYA YONA ENYANJULA

Yona atenguja Hatonda

- ¹ Lulala MUSENGWA galoma Yona omusaani w'Amitaayi ati,
² "Yinyoheramo otiine mu hibuga ehibbala ehi balanga baati Nineeve olome abaatu baamo oti 'Nogenwe n'ebibi byawe.' "
- ³ Aye Yona gasalano ohudulumaño atiine e Talusiisi anjwe anjali MUSENGWA. Nga gehirira atiina hu mwalo gw'e Yoopa eyi gagaana emeeri ni yitiina e Talusiisi. Ng'asasula ebbeesa ej'ohumwambusa, gengira mu meeri ohusabaala atiine e Talusiisi, anjwe anjali MUSENGWA.
- ⁴ Emeeri ni yaali n'ehiiri mu lugendo, nga MUSENGWA anjindiha omuyaga ogw'amaani hu nyanja nga guhubba emeeri eyiganiha n'ehabira hubbwagiha.
- ⁵ Olw'esisi, hiisi mulala hu baali mu meeri gatandiha ohulirira hatonda wuwe gaaje abayeede. Batagiha n'ohudanya mu nyanja emigugu ejaali mu meeri beyihendeseho obusito. Aye Yona niye mu hamanga aho hosihosi gaali mu hisenge ehya njaasi mu meeri n'affiriye mwiro.
- ⁶ Ng'omuhulu w'emeeri eyo atiina aja Yona gaali amubuusa ati, "Obaaye otye ewe ofuluuta? Yinyoha olombe hatonda wuwo obuyeedi, hamunga gatunjambira ehisasabirisi gatujonia."
- ⁷ Ng'ajo abagimbi b'emeeri basalanao bahubbe ahalulu babone nj'ani hu bo abaleeteye endibo. Ni bahubba ahalulu, hagwa hu nje Yona.
- ⁸ Nga bala bamubuusa baati, "Tulomereho, nj'ani atuleeteye endibo jino? Ohola mirimo hi? Onweweeye njena era oli mwina?"
- ⁹ Nga Yona abagobolamo ati, "Ndi Mubbebbulaniya. Hatonda owomwigulu owatonda ehvalo n'enyanja nje MUSENGWA oyu peeresa."
- ¹⁰ Ng'ajo abaloohesa ng'olu gaali n'atengujire MUSENGWA era n'ali hu mudulumaho. Bala abaali mu meeri ni banjira ebibono ebyo, obuti wabanjamba nga bamuloma baati, "Ee! Oholire hiina ehyo?"
- ¹¹ Ahatenjama aho hosihosi enyanja niyo yaali etaama hutaama ohubefuuhuulira. Nga bamubuusa baati, "Huhuhole huutye konyo enyanja eteehe?"
- ¹² Ng'abagobolamo ati, "Mundunde mundanye mu nyanja yinateehe olwohuba manyire ti ehibi hyange nj'ehyenda hugira mufe olwagaane."
- ¹³ Aye bala sibahihola wabula bagesyaho ohugimba emeeri mangumangu baagame hwigobo. Ehyo sihyasoboha olwohuba enyanja yeyongerera erala ohwefuhuula ng'ebahayisa.
- ¹⁴ Ng'ajo batandiiha ohulirira MUSENGWA wa Yona baati, "O MUSENGWA huhulomba otatusihirisa olw'ohutusaño obulamu w'omusinde ono wayire olw'ohwita omuutu atubulaho musango olwohuba esobi siyeeefe aye tegeha yiyo ewe omwene."
- ¹⁵ Ng'ajo abasinde abo badunda Yona bamudanya mu nyanja nga n'ohuteeha eteeha.
- ¹⁶ Hino hyabaleetera ohuja MUSENGWA enono, baamujongera era beyama n'ohumunjeeresa.
- ¹⁷ Nga MUSENGWA atusa eyi gatusa oguyeeni ogwene ogubba gumira Yona. Nga Yona ahena mu guyeeni ogwo endaalo edatu owiire nomu muusi.

2

Yona alomba Hatonda

- ¹ Yona ni gaali mu guyeeni, galomba MUSENGWA Hatonda wuwe.
² Galomba ati,
 "Ni naali njagati mu binjeerijeeri,
 MUSENGWA nahwenjundeerera
 wunjeede nga wungobolamo.
 Ni naali mu hyalo hy'abamagombe nahwenjunderera
 wategera ohutwi era wanjeeda.
- ³ "Ni wanjuguja mu njuho
 njagati neyinihire njaasi mu buliba
 amaaji ganeswanigirisa,

amayengo aga wasindihire

ganjolohera hu mutwe n'amaani gosigosi.

⁴ Nga peega ti olwo ko wundanyiriye,
kujooye mu moni?

Sikigoboyeyo hwingira mu Yekaalu yiyo enjawufu?

⁵ Amaaji gaamirire getotera ohunjita
neyinihire mu njuho njagati

n'ebinyaasi byomu nyanja byanewotolera hu mutwe.

⁶ Neyinihire nolera erala hu simuho y'esozi eyo,
njaasi mu hyalo hy'abamagombe.

Aye ewe MUSENGWA Hatonda wange,
wanjinululayo nanwayo mulamu.

⁷ Ni nanjulira obulamu ni butiina,
MUSENGWA nahebulira nahwenjundeerera
ni kulomba ngobole eyi oli.

Weesi ni waali mu hifo hiho ehyabufu omu wihala,
wanjulira ohwenjundeera hwange.

⁸ Abo abagaaniye mu hujumirya emisambwa ejibula ehi jiyeeda,
bafirwa emiyaaya ohunjwa eyi oli.

⁹ Aye ese, ewe ndiwe oyu najumiryenga.
Nahahunje enongo, noherese hiisi ehi neyamire.
Olwohuba ewe MUSENGWA ndiwe ononola."

¹⁰ Ng'anjo MUSENGWA alagira oguyeeni guhaasa Yona hwigobo.

3

¹ Nga nindi MUSENGWA aloma Yona ati,

² "Yinyoheramo otiine mu hibuga ehihulu ehi balanga baati Nineeve olomere abaatu
baamo obuhwenda obu kuja."

³ Nga Yona aganya genyoheramo atiina e Nineeve, ng'olu MUSENGWA gamuloma.
Nineeve hyali hibuga higalamu bugali ni hijirira omuutu endaaloo edatu ohuhigendamo
hyosihyosi.

⁴ Yona ni gengira mu hibuga, gagendaho olugendo lw'oludaalo lulala ng'atandiha
ohulangirira ati, "Esigaayeyo endaaloo amahumi ane Hatonda asihiiirise ehibuga hino."

⁵ Abaatu b'e Nineeve ni banjulira obuhwenda owo bafugiirira ebibono bya Hatonda.
Nga basalano basiibe batalya wayire ohunywa amaaji. Ng'anjo bosibosi ohunjwera erala
hu begingihiriri ohwola hu banjaasi bewonja ebigwali. Bino babihola ohulaga baati
bebbwagire olw'ebibi byawe.

⁶ Ni byagwa habaha w'e Nineeve mu hutwi, gahutuha mu tebe yiye ey'obunugi
geyambula ehimolo nga yeesi gewonja ehigwali. Nga gehala mwigohe, ohulaga ati
gebbwagire olw'ebibi ebi gaali n'ahola.

⁷ Nga habaha alangirira eyiri abaatu bomu Nineeve bosibosi ati, "Hino nj'ehiragiyo
ohunjwa eyiri habaha n'abataka babe abahulu: 'Nabula muutu yesiyesi ahomba hu
hy'omutamu wayire ehy'ohunywa. Natabano hyayo hyosihyosi: enombe oba etaama
oba embusi eyaaya wayire eyinywa hu maaji.

⁸ Hiisi muutu ateehwa ohwewonja ehigwali ohulaga ati gebbwagire, lombe Hatonda
n'omwoyo mulala nindi alehejo obuhambwe n'ebibi ebi abaaye n'ahola.

⁹ Hamunga Hatonda gacusa ebiheego gatugoboleramo nasatusihiiirisa.' "

¹⁰ Hatonda ni gabona ni bacuhire ni balehirejo ebibi ebi baholanga, ng'abanambira
ehisasabirisi nasabasihiiirisa ng'olu gaali n'ategihire oludaayi.

4

Yona alunjira Hatonda olw'ehisasabirisi hihe

¹ Yona ehyo sihyamusangaasa aye galunjira hulunjira Hatonda Musengwa.

² Ng'alomba MUSENGWA ati, "MUSENGWA ni naali ni kiiri engo si naloma mu mwoyo
gwange ti hino kehi onahahole? Ehyo nj'ehyali ni higerire ni kudulumireho ohutiina
e Talusiisi. Namanya ng'olu oli Hatonda ow'ehisasabirisi, owijuuwe ohwenda ate
agumikirisa. Anjanga ohucuusa ebiheego nasasihirisa.

³ Naahani ng'olu hiri hiityo, MUSENGWA, tusanjo obulamu wange. Ohufa husingira
ohuba omulamu."

⁴ Aye MUSENGWA ng'amubuusa ati, "Oba mutuufu ohuluna?"

⁵ Nga Yona atula mu hibuga agendaho nadiidiri n'alunjama ewunwalyuba, ng'aluha ehinolu gehalamo n'ahuuma ohubona ehinoole hu hibuga ehyo.

⁶ Ng'anjo MUSENGWA Hatonda amesa enderema erandira hu hinjolu ehi Yona gebbotera hamwongere ehinolu anjulare emirembe. Yona ng'asangaala bugali olw'ahasaala aho.

⁷ Ni wahyeye, mu mawiiwi Hatonda ng'alagira ehisiisa hiruma ahasaala aho, nga hanjotoha.

⁸ Eryuba ni lyanjanga, Hatonda ng'asindiha embenjo embalire ohunjwa ewunwalyuba ng'ehubba Yona. Ng'eryuba lyosi limwohya omutwe oti afeho olweso. Nga gegomba afe. Ng'aloma ati, "Ohufa husingira ohuba omulamu."

⁹ Aye Hatonda gamubuusa ati, "Oba mutuufu ohuluna olw'ahasaala?" Nga Yona amugobolamo ati, "C'ehyo, ndi mutuufu ohuluna. Ohumanya ni ndujire, ohufa husingira ohuba omulamu."

¹⁰ Aye MUSENGWA gamuloma ati, "Ewe osaliirwe olw'ahasaala aha otahomire wayire ohuhalabirira. Aheene hamerire hu waaho mu hiire hirala nga wuhya ni hoomire.

¹¹ Olwo ese ndiise otahabaaye n'ehisasabirisi eyiri ehibuga hy'e Nineeve, ate nga hirimo abaatu ababita mu emitwalo ehumi n'ebiri abahiiri humanya ohwawula ehiranji n'ehibi, njalala n'ebiyayo oluhulende omwo?"

Amanjulo Amalanji aganjamba hu Yesu Kurisito ng'olu Matayo gaganandiiha Enyanjula

Amanjulo Amalanji aga Yesu Kurisito ng'olu *Matayo* gaganandiiha, ganyonyola hu bulamu wa Yesu Kurisito. Matayo gaali mujoosa nga Yesu amulanga ohufuuha omuhwenda wuwe. Matayo bamulanganga esiina erindi baati Leevi. Omusinde ono gaali Muyudaaya era gaganandiihira Abayudaaya bahye. Hino nj'ehirala hu bitabo ebine ebirimo Amanjulo Amalanji aga Yesu. Ebitabo ebyo nje Mariko ni Luka ko ni Yowaane.

Abahugu mu by'Ebbayibbuli baloma baati sibamanyire ehiseera ehituufu ehi Matayo gaganandiihira ehitabo hino. Aye bateberesa baati gaganandiiha emyaha nkaaga oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Era ehifo ehi gaganandiihira ehitabo hino, sihimanyihire aye bangi banjeega baati hyali mu Palesitayini oba mu hibuga Yerusaalemu.

Matayo gaganandiiha n'ehigendererwa ati abasoma bafaanie baati Yesu nj'oyu Hatonda gatobola, ng'ahena amufujaho amate ohunonjola abaatu era nj'oyu banaabbi balomaho. Matayo gaganandiiha bingi ebinjamba hu bunugi wa Hatonda. Abayudaaya nibo baali banjeega baati Kurisito gaali aja huba habaha waawe hy'amawanga agandi. Matayo gaali mwegenderesa bugali mu hucuusa epeega eyo n'anyonyola hu bunugi wa Hatonda.

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Matayo atandiha Amanjulo Amalanji n'aloma hu husaaliwa hwa Yesu Kurisito n'etandiha y'obunjeeresa buwe (1-4)
2. Matayo anyonyola hu bunjeeresa wa Yesu n'esomesa yiye hu biitu eby'enjabulo (5-25)
3. Matayo aloma hu hufa n'ohulamuhwa hwa Yesu (26-28)

Olulyo lwa Yesu (Luk 3:23-38)

¹ Luno nj'olukalala lw'amasiina g'abaatu abomu lulyo lwa Yesu Kurisito Omwijuhulu wa Dawudi, owaali omwijuhulu wa Yibbulayimu.

² Yibbulayimu* gasaala Yisaka, nga Yisaka asaala Yakobbo. Nga Yakobbo asaala Yuda ko n'abalebe babe,

³ nga Yuda asaala Pereezi ni Zeera era nyinaawe gaali nje Tamali. Nga Pereezi asaala Kezirooni, nga Kezirooni asaala Raamu,

⁴ nga Raamu asaala Aminadabbu. Ng'Aminadabbu asaala Nasoni, nga Nasoni asaala Salumooni;

⁵ nga Salumooni asaala Bbowaazi. Era nyina ya Bbowaazi gaali nje Rahabbu. Bbowaazi gasaala Obbedi, nyina y'Obbedi gaali nje Luusi era nga Obbedi asaala Yese.

⁶ Nga Yese asaala Habaha Dawudi, nga Dawudi asaala Sulemaani era nyina ya Sulemaani gaali muha Wuriya mu husooka.

⁷ Nga Sulemaani asaala Rehobbowaamu, nga Rehobbowaamu asaala Abbiya, ng'Abbija asaala Asa.

⁸ Ng'Asa asaala Yokosofaati, nga Yokosofaati asaala Yolamu, nga Yolamu asaala Wuziia.

⁹ Nga Wuziia asaala Yosamu, nga Yosamu asaala Ahazi, ng'Ahazi asaala Hezekiya.

¹⁰ Nga Hezekiya asaala Manase, nga Manase asaala Amoni, ng'Amoni asaala Yosiya.

¹¹ Nga Yosiya asaala Yekoniya n'abalebe babe era ehiseera ebyo nj'ebi banjiriramo Abayisirayiri mu bunjanjangu e Bbabbulooni.*

¹² Oluvanyuma lw'ehiseera ehyo ehi banjiriramo Abayisirayiri e Bbabbulooni, Yekoniya gasaala Seyalutiyeri, nga Seyalutiyeri asaala Zerubbabeeri.

¹³ Nga Zerubbabeeri asaala Abbiwudi, ng'Abbiwudi asaala Eliyakimu, ng'Eliyakimu asaala Azori.

¹⁴ Ng'Azori asaala Zadooki, nga Zadooki asaala Akimu, ng'Akimu asaala Eliwudi.

* **1:2 1:2** *Yibbulayimu* Ohunja hu Yibbulayimu ohwola hu Habaha Dawudi, njalino emirembe ehumi neene. Pohiri nomu lunyiriri olwomukaaga n'olwehumi n'ebiri. * **1:11 1:11** 2 Bah 24:14-15; 2 Liyo 36:10; Yer 27:20

¹⁵ Nga Eliwudi asaala Elyazaali, ng'Elyazaali asaala Matani, nga Matani asaala Yakobbo.

¹⁶ Nga Yakobbo asaala Yosefu yamwe ya Malyamu, nyina ya Yesu oyu balanga baati Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu.

¹⁷ Njaaliño emirembe ehumi neene ohunjwa hu Yibbulayimu ohwola hu Dawudi, ehumi n'ene ohunjwa hu Dawudi ohwola olu banjira Abayisirayiri mu bunjananguse e Bhabbulooni. Nindi ehumi neene ohunjwa mu bunjananguse ohwola olu basaala Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu.

*Ohusaaliwa hwa Yesu Kurisito
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Bino nj'ebyaliño ko basaale Yesu Kurisito: nyina Malyamu ni Yosefu baali basalireño ohufumbirigana.[†] Aye ko bafumbirigane, bavumbula Malyamu n'ali hida hu lw'obunjangi w'Omwoyo Omutukuvu.*

¹⁹ Olwohuba Yosefu yamwe ya Malyamu gaali muutu ahola ebirunjamu, sigendire humuswasa mu baatu. Olw'ehyo, gendire amuleheño mu ngiso.

²⁰ Ne ni gaali n'ategeha ohuhola atyo, nga malayika wa Hatonda Musengwa amubonehera mu hirooto amuloma ati, "Yosefu, omwijuhulu wa Dawudi, otatya hujira Malyamu ng'omuhasi wuwo. Ehida ehi ali ni nahyo hy'Omwoyo Omutukuvu.

²¹ Aja husaala omwana musinde era olimuguliha esiina oti Yesu; olwohuba aja hunonjola abaatu babe mu bibi byawe."

²² Bino byosibyosi byaliño ohwoheresa ehi Musengwa gaaloma n'abitira mu naabbi ati,

²³ "Omuhaana ahiiri ohwenjimbangaho n'omusinde aliba hida, ng'asaala omwana omusinde. Era balimuguliha esiina baati Emanweri," (amahulu galyo ti, "Hatonda ali ni neefe.")*

²⁴ Olw'ehyo Yosefu ni gasisimuha, gaahola ng'olu malayika wa Musengwa gamulagira, ganjira Malyamu ng'omuhasi wuwe.

²⁵ Aye sigenjimba ni naye ohwola olu gasaala omwana omusinde, nga Yosefu amuguliha esiina ati Yesu.

2

Ohuhuala hw'abasinde abagesi

¹ Oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Yesu e Bbeserekemu mu twale ly'e Buyudaaya, mu hiseera ehi Herode gaali habaha, abasinde abagesi* ohunjwa ewunjwalyuba baatiina e Yerusaalemu.

² Ni boola nga babuusa baati, "Omwana oyu basaaye ohuba habaha w'Abayudaaya ali njeena? Hwaweene emunyeenye n'eraga ohusaaliwa huhwe, nj'ohuuja humujumirye."

³ Ehyo ni hyagwa habaha Herode mu hutwi, hyamweralihirisa era n'abaatu bosibosi mu Yerusaalemu beralihirira.

⁴ Olw'ehyo, Herode galanga oluhiiho lw'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi bosibosi, ng'ababuusa ati, "Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu wahusaaliwa njeena?"

⁵ Nga bamugobolamo baati, "Wahusaaliwa e Bbeserekemu mu twale ly'e Buyudaaya, olwohuba naabbi ganjandiiha ati,

⁶ " 'Aye enywe abaatu bomu Bbeserekemu mu twale ly'e Buyudaaya, abanjugi bomu Buyudaaya bamanyire baati

ehibuga hyenywe hirala hu bibuga eby'omugaso, olwohuba mu nywe mulinjwamo omutangirisi,

alinjuga Yisirayiri, abaatu bange.' ")*

⁷ Ng'ano Herode alanga abasinde abagesi abo mu ngiso ababuusa ehiseera ehylene n'ehylene ehi baboneramo emunyeenye.

⁸ Ng'abaloma ati, "Mutiine e Bbeserekemu mubuuhirise hu binjamba hu mwana oyo era ni muvumbula ana ali, muutebuseeho keesi nahatiina mujumirye."

⁹ Oluvanyuma lwa habaha Herode ohubaloma atyo, banjamba engira batiina e Bbeserekemu. Ni baali ni bahiiri mu ngira nga nindi babona emunyeenye yira eyi

[†] **1:18 1:18** ohufumbirigana Malyamu ni Yosefu baali baholire endagaano mu moni j'abasaaye ab'enjuyi jombi ng'olu ekola y'Abayudaaya yaali era ni bahinjira ng'obufumbo oweene. * **1:18 1:18** Luk 1:27 * **1:23 1:23** Yis 7:14 * **2:1 2:1** abagesi Abasinde abo bendulirisanga ebinjamba hu munyeenye. * **2:6 2:6** Mik 5:2

baabona era nga yibatangiriramo ohwola olu yemereera namugulu w'enyumba omu mwana gaali.

¹⁰ Ni baabona emunyeenye eyo, basangaala bugali weene.

¹¹ Ni bengira mu nyumba, baabona omwana n'ali ni nyina Malyamu, nga bahubba amafuha bamujumirya. Ng'ango batusa mu sanju jaawe ebirabo eby'ezaabubu, obubbaani n'ebyahaloosa ebi balanga baati miira bahena batonera omwana oyo.

¹² Ehiseera ehy'ohwagamayo ewaawe ni hyola, banjamba engira eyindi olwohuba Hatonda galoma ni nabo mu hirooto n'abalabula ohutagama eyiri Herode.

Ohudulumira e Misiri

¹³ Oluvanyuma lw'abasinde abagesi abo ohutiina ewaawe, malayika wa Musengwa gabonehera Yosefu mu hirooto, ng'amuloma ati, "Yosefu yinyoheramo onjame omwana ni nyina mweyibe mutiine e Misiri, mube eyo ohwola olu ndi balomera ehyohuhola, olwohuba Herode aja hutuma abaatu bendule omwana bamwite."

¹⁴ Ng'ango Yosefu genyoheramo owiire owo, anjamba omwana ni nyina batiina e Misiri.

¹⁵ Eyo gamenyayo ohwola olu Herode gafa. Hino hyaliho ohwoheresa ehi Musengwa galoma n'abitira mu naabbi ati, "Nalanga omwana wange ohujwa e Misiri."*

Ohwita abaana abaseere mu Bbeserekemu

¹⁶ Herode ni gategeera ati abasinde abagesi abo bamweholaholanisyeho, galuŋa era ng'alagira beete abaana abaseere bosibosi ab'emyaha ebiri ohwiha ŋaasi mu Bbeserekemu n'ohumirirano. Ehyo gahihola ni geema hu hiseera ehi basinde abagesi baloma baati nj'ehi baboneramo emunyeenye.

¹⁷ Ng'ango ehi naabbi Yeremiya galoma ati,

¹⁸ "Ejanjaasi liŋwera mu Raama,
enduulu n'ohulira ohw'amaani,

Lakeeli* n'alira abaana babe

era n'atenda muutu yesiyesi humugumyagumya,

olwohuba abaana babe bafuuye,"*
hyolerera.

Yosefu, Malyamu ni Yesu banjwa e Misiri

¹⁹ Oluvanyuma lwa Herode ohufa, malayika wa Musengwa gabonehera Yosefu mu hirooto e Misiri,

²⁰ ng'amuloma ati, "Yosefu; yinyoheramo onjire omwana ni nyina e Yisirayiri, olwohuba abo abaali ni benda ohwita omwana, bafuuye."

²¹ Olw'ehyo, nga Yosefu genyoha anjamba omwana ni nyina nga bagamayo e Yisirayiri.

²² Aye Yosefu ni ganjilira ati Arucelaawo nj'owagobola mu magulu ga semwana Herode nga habaha wa Buyudaaya, gaty'a ohwagamayo. Ne olwohuba Hatonda gamulabula mu hirooto, gasalango hutiina mu twale ly'e Galilaaya,

²³ ng'atiina mu habuga ahabalanga baati Nazaleesi. Ng'ebyo ebi abanaabbi baaloma baati, "Bali mulanga Munazaleesi," byolerera.

3

Yowaane Omubatiza

(Mar 1:1-8; Luk 3:1-18; Yow 1:19-28)

¹ Ehiseera hyola nga nabaano omuutu oyu balangana baati Yowaane Omubatiza, owatiina mu lulafu lw'omu twale ly'e Buyudaaya, n'abuulira ati,

² "Mwebbwage muleheŋo ebibi byenywe, olwohuba obunugi bwomwigulu bwigere-eye."*

³ Yowaane oyo nj'oyu naabbi Yisaaya galomaho ati,

"Naliŋo ejanjaasi eriŋwera mu lulafu,

omuutu n'alangirira ati,

'Muhosiirire Musengwa engira,

muluŋame amagira gage.' ".*

⁴ Yowaane gambalanga ehyambalo ehi baahola mu mooya g'esolo eyi balanga baati engamiya era ni gesidiha omusipi ogw'ehyanjo mu hihunya. Emere yiye yalinga esige n'omudugere.

⁵ Era olw'ohubuulira huhwe, abaatu banjwerehererangamo ohujwa mu hibuga hy'e Yersaalemu nomu twale ly'e Buyudaaya ko n'ebitundu ebiririheene olwabi Yoludaani.

* 2:15 2:15 Kos 11:1

* 2:18 2:18 Tand 35:19

* 2:18 2:18 Yer 31:15

* 3:2 3:2 Mar 1:15

* 3:3 3:3 Yis 40:3

⁶ Nga batiina benenya ebibi byawe era ng'ababatiza mu lwabi Yoludaani.

⁷ Aye Yowaane ni gabona eduuli ly'Abafalisaayo n'Abasadukaayo ni batiinayo ohubabatiza, ng'abalomanga ati, "Enywe abaatu abahabi hy'etemu, nj'ani owabalabula ohurunuha ehuruji hya Hatonda?"

⁸ Ale njaahani muhole ebikolwa ebiraga biiti mwebbwagire mulehireño ebibi byenywe.

⁹ Mulehere anjo ohweginiha muuti mbo muli bagwalaafu olwohuba muli bejuhulu ba Yibbulayimu. Mbalomera ti Hatonda anjanga ohucuaa amabaale gano gafuaha bejuhulu ba Yibbulayimu.*

¹⁰ Njaahani mumanye muuti muli hy'emisaala eji muutu ategeheeye anjo embasa ohujitema. Era hiisi musaala ogutaama bibala ebiranji baja hugutema, bagudanye mu muliro.

¹¹ "Ese mbabatiza n'amaaji* ohulaga ti mwebbwagire era mulehireño ebibi byenywe. Aye njalino alija oluvanyuma lwange owukira obunanyi oyu ese tola wayire ohufihulamo engayito. Oyo alibabatiza n'Omwoyo Omutukuvu n'omuliro.

¹² Niye anahaabule mu baatu ng'olu omuutu anjamba olugali gaahonja ohwawula omuhuuji n'embehe. Embehe nijo ajihumbaania gajibiha aye omuhuuji njalala n'ebidete alibyohya n'omuliro ogutasima."

Ohubatiziwa hwa Yesu

(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³ Mu hiseera ehyene ehyo, nga Yesu anjwa mu twale ly'e Galilaaya, atiina eyiri Yowaane amubatize mu lwabi Yoludaani.

¹⁴ Aye Yowaane gagesyaho ohugaana ohubatiza Yesu n'aloma ati, "Ndiwe ow'ohubatiza, lwahiina wuuja eyi ndi?"

¹⁵ Nga Yesu amugobolamo ati, "Hahibe hiityo, olwohuba hiranji ohuhola byosibyosi ebisangaasa Hatonda." Ng'anjo Yowaane afugiirira ohubatiza Yesu.

¹⁶ Anjo ni naanjo, Yesu ni gahena ohubatiziwa ng'anjwa mu maaji. Mu hiseera ehyo ng'egulu liwihuha, ng'abona Omwoyo wa Hatonda n'amwihaho n'ali mu hifaananyi hy'enjuusi.

¹⁷ Ng'ejanjaasi linjwa mwigulu ni njalino aloma ati, "Ono nj'Omwana wange omuhoda, owunesiimisa."*

4

Ouhemewa hwa Yesu

(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)

¹ Oluvanyuma, ng'Omwoyo alujamia Yesu amunjira mu lulafu Sitaani ohumuhema.*

² Oluvanyuma lwa Yesu ohusiiba endaaloo amahumi ane omuusi n'owiire, enjala yamuluma.

³ Ng'anjo Sitaani atiina amuloma ati, "N'oba n'oli Mwana wa Hatonda, lagira amabaale gano gafuuche biryo olye."

⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, "Hyanandiihiwa hiiti, 'Omuutu saanabenga mulamu lwa biryo byonene aye n'olwa hiisi hibono hya Hatonda.' ">*

⁵ Ng'anjo Sitaani anjira Yesu mu hibuga ehyawufu ehi balanga baati Yerusaailemu amuniinia hu hisuli hya Yekaalu,

⁶ amuloma ati, "N'oba n'oli Mwana wa Hatonda, tuuma ogwe njaasi, olwohuba hyanandiihiwa hiiti,

"Hatonda aliragira abamalayika babe

bahuyeeda era hiiti balihubbaha,

ndiwegumula hu mabaale huhulumya magulu."*

⁷ Nga Yesu amugobolamo ati, "Era nindi hyanandiihiwa hiiti; 'Soohemanga Musengwa Hatonda wuwo.' ">*

⁸ Nga nindi Sitaani anjira Yesu namugulu hu lusozi, amulaga owahabaha wosiwosi owohu hyalo n'ebiranji byamo.

⁹ Ng'amuloma ati, "Ebyo byosibyosi nja hubihunga, singa wunjumirya."

¹⁰ Ng'anjo Yesu aloma Sitaani ati, "Pweroño! Hyanandiihiwa hiiti; 'Onajumiryenga nje Musengwa Hatonda wuwo era nj'oyu onajeeresenge yenjene.' ">*

¹¹ Ng'anjo Sitaani amuleha era ng'abamalayika batiina baja bamunjeeresa.

* 3:9 3:9 Yow 8:33 * 3:11 3:11 n'amaaji Oba "mu maaji." * 3:17 3:17 Mar 1:11 * 4:1 4:1 Beb 2:18; 4:15

* 4:4 4:4 Mag 8:3 * 4:6 4:6 Zab 91:11-12 * 4:7 4:7 Mag 6:16 * 4:10 4:10 Mag 6:13

*Yesu atandiha ohusomesa e Galilaaya**(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)*

¹² Oluvanyuma, Yesu ni gaali n'ahiiri mu twale ly'e Buyudaaya, ganjulira ati badanyire Yowaane mu komera, nga gaagamayo mu twale ly'e Galilaaya.*

¹³ Ni goola eyo, gatiina e Nazaleesi eyi ganjwa ng'atiina amenya e Kaperanawumu, ehiri hu nyanja mu hitundu hy'e Zebbulooni ni Nafutaali.*

¹⁴ Hino hyali hiityo, ohwoheresa ehi naabbi Yisaaya galoma ati,

¹⁵ "Ehyalo hy'e Zebbulooni,
n'ehyalo hy'e Nafutaali,
hu luguudo olutiina hu nyanja y'e Galilaaya,
engereha wa Yoludaani,
ni Galilaaya, omu Abatali Bayudaaya bamenya!

¹⁶ Enjase ey'amaani yaduhiiye
abaatu abahosi b'ebibi.

Enjase yaduhiiye

abo abali mu hiirema."*

¹⁷ Ohunjwa mu hiseera ehyo, nga Yesu atandiha ohubuulira Amanjuliro Amalanji ati, "Mwebbwage olwohuba obunugi bwomwigulu bwigereeye."

*Yesu alanga abenuli bane ohuba beegi babe**(Mar 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Lulala, Yesu ni gaali n'agenda hwigenya ly'enyanya y'e Galilaaya, gabona abalebe babiri: Simooni oyu balanga Peetero n'Andereya. Abalebe abo baali benuli b'enyeeeni ni batega ahatimba mu nyanja.

¹⁹ Nga Yesu abaloma ati, "Muuje munonde mugendenga ni neese, ndibafuula benuli b'abaatu."

²⁰ Anjo ni naanjo nga baleha anjo obutimba waawe, bamulondaho.

²¹ Ni gesendaho mu moni natotono, ng'abona abalebe babiri, Yakobbo ni Yowaane abasaani ba Zebbedaaayo ni bali ni saawe mu lyato ni bagonjoola obutimba waawe.

²² Nga boosi abalanga. Anjo ni naanjo nga baleha eryato ni saawe Zebbedaaayo nga nibo batiina ni Yesu bagendanga ni naye.

*Yesu asomesa era anjonia abalwaye**(Luk 6:17-19)*

²³ Ng'anjo Yesu atiina hiisi naatu mu twale ly'e Galilaaya n'asomesa mu mahumbaaniro gaawe, n'abuulira abaatu Amanjuliro Amalanji aganjamba hu bunugi wa Hatonda era ng'anjonia hiisi bulwaye mu baatu.

²⁴ Ng'efuma liry e lihwana mu gwanga lya Siriya mwosimwosi. Era nga bamuleetera abalwaye aba hiisi ngeri, abaali n'obulumi ow'amaani, abaaliho emisambwa, ab'esimbu n'abasanyalaala, ng'abanjonia.

²⁵ Ng'anjo ehinjindi hy'abaatu ohunjwa mu twale ly'e Galilaaya, n'e Dekapooli,* n'e Yerusaalemu, nomu twale ly'e Buyudaaya era n'engereha w'olwabi Yoludaani bagendanga ni naye.

5*Yesu asomehesa hu lusozi**(Luk 6:20-23)*

¹ Lulala, Yesu ni gabona ehinjindi hy'abaatu, gatiina hu lusozi nga gehala. Ng'anjo abeegi babe batiina aja gaali,

² ng'atandiha ohubasomesa ati,

³ "Bali n'ekabi abo abamanyire
baati benda Hatonda abayeede,
olwohuba nj'aba genda babe mu bunugi buwe.

⁴ Bali n'ekabi abalira hatyane,
olwohuba Hatonda alibagumyagumya.*

⁵ Bali n'ekabi abo abawombeefu,
olwohuba Hatonda alibanja ehyalo hino,
n'ebirani byosibyosi ebi abendesa.*

* 4:12 4:12 Mar 6:17; Luk 3:19-20 * 4:13 4:13 Yow 2:12 * 4:16 4:16 Yis 9:1-2 * 4:25 4:25 Dekapooli Oba ehibuga ehumi. * 5:4 5:4 Yis 61:2 * 5:5 5:5 Zab 37:11

6 Bali n'ekabi abayala era ab'enduṅo eruma

olw'ohwenda ohuhola ebi Hatonda genda, olwohuba banahegute.*

7 Bali n'ekabi abo abali n'ehisa,

olwohuba Hatonda alibanjambira ehisa.

8 Bali n'ekabi abo abali n'emyoyo emigwalaafu,

olwohuba balibona Hatonda moni hu moni.*

9 Bali n'ekabi abo abenda emiyaaya,

olwohuba balifuuha baana ba Hatonda.

10 Bali n'ekabi abo ababahiyaania

olw'ohwenda ohuhola ebi Hatonda genda,

olwohuba abo mbaba genda babe mu buṅugi buwe.*

11 "Muli n'ekabi ni banabaduhenga, babahiyaania era babanjayirisa hiisi hibi olwohuba baloobera bange.*

12 Musangaalenga era musanjalyenga olwohuba muli n'omuhemba mubba mwigulu. Mu ngeri nj'enyene n'abanaabbi boosi babahiyaania.*

Omuniyu n'enjase

(Mar 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Muli hy'omuniyu omuherehe mu hyalo muno. Aye singa omuniyu gufuuha heresu, onanga otye ohugugobosamo obunoli nindi? Guba gubula mugaso ohutusaho ohugudanya ng'abaatu bagutyakirira.*

14 "Enywe muli hy'enjase mu hyalo muno emulihira hiisi muutu era muboneheresa hy'ehibuga ehi batongola hu lusozi.

15 Era omuutu saanjambya taala gayifunihira mu hisero oba gayita mu kuliiti aye ayita hu hihondo aṅa yinaaṅe hiisi muutu ali mu nyumba enjase.*

16 Mu ngeri nj'enyene, mube hy'enjase eyiri abaatu, ko bajumiryenga Senywe ali mwigulu ni babona ebikolwa byenywe ebiranj.*

Ohwoheresa amagambi

17 Nga Yesu geyongera abaloma ati, "Mutanjega muuti naaja hudibya magambi aga banja Musa oba ebi banaabbi banjandiha. Sinaaja hubidibya kadi aye ohubyoheresa.

18 Mbalomera ehituufu ti, ohutusaho ng'egulu n'ehyalo binjyeeno, ṅabula hanjikuta hujwa hu magambi ga Hatonda, ohwola olu byosibyosi bija hwolerera.*

19 "Olw'ehyo, omuutu yesiyesi abbwaga erala hu magambi wayire erisingayo obutono ohuba ly'omugaso era gasomesa n'abandi ohuhola c'ehyene, omuutu oyo nj'alisembayo ohutaba w'omugaso mu buṅugi wa Hatonda. Aye oyo anamba ebragiro era gabisomesa n'abandi, aja huba muhulu mu buṅugi buwe.

20 Era mbalomera ti; ohutusaho nga muholire ebi Hatonda genda ohuhiraho ng'olu basomesa b'amagambi ga Hatonda n'Abafalisaayo bahola, simulingira mu buṅugi buwe.

Obusungu

(Luk 12:57-59)

21 "Mwanjulira muuti Hatonda gaaloma abaatu abahalehale ati, 'Siwiitanga muutu wahyo. Era omuutu yesiyesi owiita, balimusalira omusango.'

22 Aye ese mbaloma ti; hiisi alujira owahye, balimusalira omusango. Nindi oyo aloma owahye ati, 'Oboneha hirangi,' bamujanabira mu Luhiiho lw'Abayudaaya Olubbala. Era hiisi aloma owahye ati, 'Musiru ewe,' balimudanya mu muliro namehere ogutasima.

23 "Olw'ehyo, n'obanga n'onjira enjongo yiyo eyiri Hatonda hu hituuti, ne wahebulira oti mulebewo ali n'ehyahwemulugunyaho,

24 olehanga anjo enjongo liryo ṅa hituuti, watiina watabagana ni naye, ko wagobola waliṅayo.

25 "Singa ṅabano ahujanabira, n'aba n'ahunjira mu mbuga fuba n'amaani mufugirisanie ni muhiiri mu ngira. Ne ni mutafugirisanie, n'alihwosa mu moni w'omulamuzi, balihusalira omusango bahena bahujayo eyiri omuhulu w'abasirikale bahudanye mu komera.

26 Kulomera ehituufu ti, soolinjwa mu komera ohutusaho n'osasuuye ebbeesa josijosi eji ahubanja.

* 5:6 5:6 Yis 55:1-2 * 5:8 5:8 Zab 24:3-4 * 5:10 5:10 1 Peet 3:14 * 5:11 5:11 1 Peet 4:14 * 5:12 5:12 2 Lijo 36:16; Bik 7:52 * 5:13 5:13 Mar 9:50; Luk 14:34-35 * 5:15 5:15 Mar 4:21; Luk 8:16 * 5:16 5:16 1 Peet 2:12 * 5:18 5:18 Luk 16:17

Obuhwedi

²⁷ “Mwanjulira muuti amagambi aga banja Musa galoma gaati, ‘Soholanga buhwedi.’*
²⁸ Aye mbaloma ti omuutu yesiyesi aheja hu muhasi gamwegomba, aba ahenire ohuhola obuhwedi mu mwoyo gugwe.

²⁹ Olw’ehyo hanye emoni yiyo eyohu muhono omulungi nj’ehuleetera ohuhola ehibi, yomoleemo oyidanye. Hirañi obe wa moni ndala aye wingire mu buñugi wa Hatonda, ohuhira olu osigasa emoni jombi aye bahudanya mu hifo omu oja husihirihira.*

³⁰ Era hanye omuhono gugwo omulungi nj’oguhuleetera ohuhola ehibi, gutemeeho ogudanye. Hirañi ohufiirwa hirala hu bitundu by’omubiri gugwo aye osune obulamumu obutanwanjo ohuhira olu badanya omubiri gugwo gwsigwosi mu hifo omu oja husihirihira.*

Ohwabuhana hw’abafumbo

(Mat 19:9; 5:32; Mar 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ “Mwanjulira muuti amagambi aga banja Musa galoma gaati, ‘Omuutu yesiyesi abbinga omuhasi wuwe, amunanga ebbalunja eyihahasa yiiti amubbingire.’*

³² Aye ese mbaloma ti, hiisi abbinga omuhasi wuwe, ohutusaho olw’obuhwedi, amuleetera ohuhola obuhwedi. Era omuutu yesiyesi afumbirwa oyu babbingire, aba ahola obuhwedi.*

Ohulayira

³³ “Era nindi mwanjulira muuti baaloma abahalehale baati, ‘Soolayiranga wereere aye woheresanga ebi wasuubisa Hatonda Musengwa.’*

³⁴ Aye mbaloma ti mutalayiranga wayire lulala oba ohulayira mbo muuti, ‘Mu mazima aga Hatonda ali mwigulu,’ olwohuba nj’etebe ya Hatonda,

³⁵ oba ehyalo, olwohuba Hatonda nj’ohwata amagulu gage, oba ni mutangirisa ehibuga Yerusaalemu, olwohuba nj’ehibuga hya Habaha Ohihenaho.*

³⁶ Era soolayiranga wasinga n’omutwe gugwo, olwohuba ogunumaho buñangi, ohufuula wayire olufiri lulala ohuba luhosa oba lumali.

³⁷ Olw’ehyo, onaba n’onahole ehiitu, loma oti, ‘Nahihole’ oba oti, ‘Bbe sinahihole.’ Ehiitu hyosihyosi ehihiraho anjo hiba hiñwa eyiri hibooyi Sitaani.”

Esolesa enamba hu hwegalula

(Luk 6:29-30)

³⁸ “Mwanjulira muuti baaloma abahalehale baati, ‘Singa omuutu ahukosa emoni, weesi mukose moni, linaba liino weesi omukosa liino.’*

³⁹ Aye mbaloma ti siwegalulanga. Era omuutu n’ahuhubanga olunji whitama, mucuuhise ahubbe n’ohulindi lyosi.

⁴⁰ Era singa omuutu ahunjira mu mbuga ni genda ahunyageho esaati yiyo, omunanga n’ekooti yoosi.

⁴¹ Era singa omuutu ahunjalirisa ohumugegera ebiitu emayiro ndala, bimugegere emayiro ebiri.

⁴² Singa omuutu ahusunga ehiitu, omunanga era ni bayo owenda ohumunola, omunolanga.

Ohwenda abalabe

(Luk 6:27-28,32-36)

⁴³ “Mwanjulira muuti baaloma abahalehale baati, ‘Yendanga omuutu wahyo aye ocaawenga omulabe wuwu.’*

⁴⁴ Ne mbaloma ti, mwendenga abalabe benywe era mulomberenga abo ababahiyaania,

⁴⁵ ko munange ohuba abaana ba Senywe ali mwigulu. Olwohuba gaduhisa abalanji n’ababi omumwi era agwisa efula ew’abahola ebirañi ko n’abahola ebibi.

⁴⁶ Ni munendenga ababenda bonene, ehyo hibañeesa kabi hi? N’abarañooosa aba muloma ti bahosi b’ebibi boosi benda ababenda.

⁴⁷ Era singa muheesa abalebe benywe bonene, ehi muba ni muholire hiba hihiriraho ñe ehy’abandi? N’Abatali Bayudaaya boosi po bahola.

⁴⁸ Olw’ehyo, enywe muli n’ohuba besigwa mu huhola ebirañi ng’olu Senywe ali mwigulu ali mwesigwa.”

* 5:27 5:27 Huñ 20:14; Mag 5:18 * 5:29 5:29 Mat 18:9; Mar 9:47 * 5:30 5:30 Mat 18:8; Mar 9:43 * 5:31 5:31

Mag 24:1-4; Mar 10:4 * 5:32 5:32 obuhwedi Ebyañandihiwa ebindi ebyahale biñuma bibono ebyo. * 5:33 5:33

Leev 19:12; Hub 30:2; Mag 23:21 * 5:35 5:35 Yis 66:1; Zab 48:2 * 5:38 5:38 Huñ 21:24; Leev 24:20; Mag 19:21

* 5:43 5:43 Leev 19:18

6

Ohugabira abagadi

¹ Ng'ango Yesu aloma abeege babe ati, "Mwehuume ohutaholanga bikolwa ebirani mu moni j'abaatu olw'ohwenda bababone. Olwohuba singa muhola muutyo, simulisuna muhamba ohunja eyiri Senywe ali mwigulu.

² "Olw'ehyo n'ogabiranga abagadi, siwerangiriranga ng'olu banafuusi bahola mu mahumbaaniro nomu nguudo, ni benda abaatu babanje enjono. Mbalomera ehituufu ti, olw'ohwenda abaatu babanje enjono, ogwo nj'omuhemba ogu basuna.

³ Aye ewe n'obanga n'ogabira abagadi, sooganyanga muhono gugwo omugooda ohumanya omulungi ehi guholire.

⁴ Mu ngeri hy'eyo ehi oliba n'onjaaye abagadi, hiriba mu ngiso. Era Hatonda abona ebi bahola mu ngiso alihuja omuhemba.

Yesu gegirisa abeege babe ohusaba

(Luk 11:2-4)

⁵ "Era ni mubanga ni musaba, simubanga hy'abanafuusi, olwohuba nibo benda ohwemereera mu mahumbaaniro n'ohutulo w'enguudo ko abaatu bababone, babanje enjono. Mbalomera ehituufu ti, enjono eryo nj'omuhemba gwawe ogu balihomaho.

⁶ Aye enywe ni muba ni musaba, mwingiranga mu hisenge mwigalano olwigi, nga ko musaba Hatonda ataboneha. Era Senywe abona ebi bahola mu ngiso aja hubanja omuhemba.

⁷ "Era ni musaba, mutagobojobolanga ebibono ebinuma mahulu ng'olu 'abahosi b'ebibi' bahola olwohuba baneega mbo baati Hatonda aja hunjulira esaala jaawe olw'ebibono byawe ebingi.

⁸ Mutaba hya nibo olwohuba Senywe amanyire ebi mwenda ni muhiiri n'ohusaba.

⁹ "Ni muba ni musaba, mulombenga muuti,

"Seefe ali mwigulu,

onjeewe enjono,

¹⁰ obunugi buwo buuje,

ebi wenda biholewe hu hyalo ng'olu biholewa mwigulu.

¹¹ Tufunise ebiryo ebyolwa leero

¹² era tusoniye ebibi byefe,

ng'olu hwesi husoniya hiisi abatuholo ebibi.

¹³ Era otatuleha hugwa mu huhemewa,

aye tunojole mu bubi.

Obunugi n'amaani ko n'enjono,

biby emirembe n'emirembe. Amiina.*

¹⁴ "Era ni munasonijenga abaatu ebibi ebi babahola, Senywe ali mwigulu anabasonijenga mwesi.

¹⁵ Aye ni mutasonijenga ababahola ebibi, mwesi Senywe saanabasonijenga.

Ohusiiba

¹⁶ "Ni mubanga ni musiiiba, simunakujalanga hy'abanafuusi abeyonoona mu moni, ohulaga abaatu baati bali husiiba. Mbalomera ehituufu ti, olw'ohwenda abaatu babanje enjono, ogwo nj'omuhemba gwawe ogu balihomaho.

¹⁷ Aye ni muba ni musiiiba, musaabenga mu moni, mwenjahe amafuta era mususule n'efiri,

¹⁸ ko abaatu batategeera baati muli husiiba, ohutusaho Hatonda ataboneha abe nj'ababona. Era Hatonda oyo abona ebi bahola mu ngiso alibanja omuhemba.

Obunjinda owomwigulu

¹⁹ "Simwebihiranga bunjinda hu hyalo huno ohu biserenji n'obutalagi bibyonoona n'abeebi babbwaga enyumba babiiba.

²⁰ Aye mwebiihirenga obunjinda wenywe mwigulu eyi butalagi n'ebiserenji bitoola; n'abeebi eyi batanjanga hutiiina babbwaga, beeba.

²¹ Olwohuba eyi obunjinda bubwo bubu n'omwoyo gugwo nj'eyi gusiiba ni gujumba.

²² "Emoni yiri hy'etaala hu mubiri. Era emoni jenywe jinaba ni jibona bulani, obulamuna wenywe wosiwosi buja hwijula enjase.

²³ Aye emoni jenywe jinaba ni jitabona bulani, muba muli mu hiirema. Enjase eyiri mu nywe yinafuuha hiirema, ehiirema ehyo hiba hibitiirifu!

* 6:13 6:13 Ebyanjandihwa ebyahale binuma ebibono ebindi mu lunyiriri luno.

²⁴ “Nanjuma anjanga ohuba n’abasengwa babe babiri. Hinaba hiityo acaawaho mulala nga genda owundi oba agonderaho mulala ng’atala owundi. Omuutu saanjanga hujira ebbeesa ng’ehiitu ehihulu era gasigala n’ahinjeresesa Hatonda.”

Ohuta owesige mu Hatonda

²⁵ Nga Yesu aloma abeegi babe ati, “Olw’ehyo, mbaloma ti mutenjendehereranga olw’ehyohulya oba eh’y’ohunywa oba eh’yohwambala. Obulamu si wa mujendo ohuhira ebiryo, n’omubiri gwosi sguhira eby’ohwambala?”

²⁶ Ale mubonere hu nyuni, sijirima era jijuma byagi omu jibunga ebiryo aye Bbaabba owomwigulu ajija ebijirya. Enywe simuhirira njaleeni enyuni ejo bbe?

²⁷ Era nj’ani hu enywe anjanga ohweyongesaho wayire oludaalo lulala hu bulamu wuwe olw’ohwenjendehereranga?

²⁸ “Lwahiina mwenjendeherera olw’ehyohwambala? Mubonere hu bimuli, sibirima wayire ohutungisa engoye.

²⁹ Era mbalomera ti; n’ejono eri Habaha Sulemaani gaali ni nalyo lyosiryosi sigambalanga hubihira emboneha.

³⁰ Obanga eyo nj’engeri eyi Hatonda alabiirira ebimuli ebiriyo ehiseera buseera nga babyohya omuliro, saalibambasa enywe abali n’ohufugiirira ohudiidiri?

³¹ “Kale mutenjendehereranga hu ebi munaalye oba munanywe oba munambale.

³² Byosibyosi ebyo mbebi baatu abatafugiirira Hatonda banjembaho byabahenera ehiseera aye Senywe ali mwigulu amanyire ati mubyenda.

³³ Ne enywe ohuhira byosibyosi, mwendulenga obunugi wa Hatonda n’ebiiitu ebirujamu ebi genda muhole, ali bameedaho n’ebisigayeyo byosibyosi.

³⁴ Kale simwenjendehereranga olw’oludaalo olunahaye ejo. Olwohuba hiisi ludaalo luba n’ebyenjendeheresa ebyalwo.

7

Ohusalira abandi omusango

(Luk 6:37-38,41-42)

¹ “Mutasaliranga bahyenywe misango, mwesi Hatonda saalibasalira.

² Olwohuba, mu ngeri enyene eyi musaliramo abahyenywe emisango, nj’eyi mwesi Hatonda alibasaliramo. Era ehipimo ehi mu pimiramo abandi, ehylene ehyo mwesi c’ehi balibapimiramo.*

³ Lwahiina ehiri hu wahyo nj’ehirani hy’ohuloma, waleherera ehi huliho ewe wamwene?

⁴ Onjanga otye ohuloma mulebewo oti, ‘Mulebe yange, leha kutuse ahaatu hu moni,’ aye ewe wamwene n’otebona oguutu oguhuli hu moni?

⁵ Munafuusi ewe, sooka wetuseho oguutu oguhuli hu moni ko onjange ohutusa ahaatu ahali hu wahyo.

⁶ “Simujambanga ebiiitu ebyawufu mwabiija ababngi. Olwohuba bali hy’embiiiji ejityakirira ebiiitu eby’omugaso jonoona era bali hy’embwa ejibacuuhira jabaluma.”

Saba, yendula era kookona

(Luk 11:9-13)

⁷ Ng’ano Yesu aloma abeegi babe ati, “Mulombenga, Hatonda alibanja ehi musaba, mwegumyenga ohwendula, muligundula era mukookonenga, balibegulirano.

⁸ Olwohuba hiisi asunga bamuna, owendula agundula, n’akookona yeesi bamwigulirano.

⁹ Ale nj’ani hu enywe anja omwana wuwe ebaale n’amusungire omugaati

¹⁰ oba anja omwana wuwe etemu n’amusungire enyeeni?

¹¹ Olwo njahani obanga enywe ababi mumanyire ohuaja abaana benywe ebirani, ne Senywe ali mwigulu saalihira bugali weene ohuaja ebirani abo abamusunga?

¹² “Olw’ehyo mu hiisi hiitu hyosihyosi, muholerenga abahyenywe ebi mwahendire mwesi babaholere. Ebyo mu buupi nj’ebiri mu magambi nomu ebi banaabbi banjandiiha.”*

Omulyango omudiini n’omugalamu

(Luk 13:24)

¹³ Yesu geyongerera ohuloma abeegi babe ati, “Mufubenga ohwingirira mu mulyango omudiini, olwohuba omulyango ogwingira mu husihiiiraha mugalamu, n’engira eyolayo ngalamu era bangi abayibitamo.

* 7:2 7:2 Mar 4:24 * 7:12 7:12 Luk 6:31

¹⁴ Ne omulyango ogwingira mu bulamu obutanwanjo mudiini, n'engira eyolayo yahwenyigiirisa, n'abayigundula sibangi.

Omusaala n'ebibala byagwo
(Luk 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵ "Mwehuumenga abanaabbi ab'obudulingi, abaja eyi muli ni baboneha bawombeefu hy'etaama aye mugati mula ni bali hya nalana.

¹⁶ Ne munahabafaanihisye hu bikolwa byawe. Ebibala eby'omusaala ogu balanga baati omutiini sibabinoga hu bunjwa obusaba, n'ebibala by'emizabbibbu sibabinoga hu manani.

¹⁷ Mu ngeri nj'enyene hiisi musaala omulani gwama ebibala ebirani aye omusaala omubi gwama ebibala ebibi.

¹⁸ Omusaala omulani sigwama bibala ebibi era n'omusaala omubi sigwama bibala ebirani.

¹⁹ Hiisi musaala ogutataho bibala ebirani bagutemaano era bagudanya mu muliro.*

²⁰ Hy'emisaala, abanaabbi ab'obudulingi boosi mulibafaanihisya hu bikolwa byawe.*

²¹ "Sihisi owunanga ati, 'Musengwa, Musengwa,' aja hwingira mu bunugi wa Hatonda, ohutusa oyo aholo ebi Bbaabba ali mwigulu genda.

²² Hu ludaalo olwo, bangi balindoma baati, 'Musengwa, Musengwa, sihwasesanga mu siina liryo? Sihwabbanganga emisambwa hu baatu era hwahola ebyamalihilohi bingi mu siina liryo?'

²³ Aye ese ndibagobolamo lwatu ti; 'Simbamanyire era simanyire n'eyi munwera. Olw'ehyo, mupwere ni naano enywe abahosi b'ebibi.'*

Omutongoli omugesi n'omubuyabuya
(Luk 6:47-49)

²⁴ "Olw'ehyo hiisi anjilira ebibono byange gahena gabiholeraho, ali hy'owatongola enyumba yiye hu mabaale.

²⁵ Efula yagwa, ng'amaaji gabanda, ng'epunga ehubba enyumba eyo aye siyefumuli-rano olwohuba gayitongola hu mabaale.

²⁶ Aye hiisi anjilira ebibono byange ebyo, ndabiholeraho, ali hy'omuutu omubuyabuya, owatongola enyumba yiye hu mujehe.

²⁷ Efula ni yagwa, ng'amaaji gabanda, ng'epunga ehubba enyumba eyo yefumuliyeno yosiyosi yanwera hwiropa."

²⁸ Yesu ni gahena ohuloma ebibono ebyo, ehinjindi hy'abaatu hyerunja bugali esomesa yiye.*

²⁹ Olwohuba gasomesanga n'obunangi, sosi hy'abasomesa b'amagambi ga Hatonda.

8

Yesu anjonia omusinde owaali n'ebigenge
(Mar 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Oluvanyuma Yesu ni ganjwa hu lusoji ng'ehibubbu hy'abaatu himulondaho.

² Ng'ano nabano omusinde omugenge* owatiina ana gaali, ng'ahubba amafuha mu moni jije, amwegalihira ati, "Muhulu, ni huba ni huli husiima huhwo, ponie."

³ Nga Yesu ajanuula omuhono amunambaho, amuloma ati, "Nj'ohusiima hwange, ale njona." Nga njaweene ano ebigenge binona.†

⁴ Ng'ano Yesu amuhamirisa ati, "Omanya, hino otahiromeraho muutu kadi mulala. Aye tiina weyanjule eyiri omusengi wa Hatonda, onjeyo enjongo eyi Musa galagira, bube bujulizi obubahaha buuti onjire."*

Ohufugiirira hw'omusirikale Omurooma
(Luk 7:1-10)

⁵ Ng'ano Yesu atiina mu hibuga hy'e Kaperanawumu. Mu hibuga omwo mwalimo Omurooma owaali omuhulu w'ehibinja hy'abasirikale cikumi. Omwidu w'omuhulu oyo gaali mulwaye n'ali huupi hufa. Ng'ano omuhulu anamba engira atiina eyiri Yesu amwegayirira ati,

⁶ "Muhulu, omwidu wange engo eyo ali hu buliri gasanyalaala era ali hubonaabona bugali."

* 7:19 7:19 Mat 3:10; Luk 3:9 * 7:20 7:20 Mat 12:33 * 7:23 7:23 Zab 6:9 * 7:28 7:28 Mar 1:22; Luk 4:32 * 8:2

8:2 omugenge Ebigenge byali bulwaye obuleeta ebipala hu mubiri. † 8:3 8:3 ebigenge binona Oba ng'alongoha.

* 8:4 8:4 Leev 14:1-7

7 Nga Yesu amuloma ati, “Natiine namunjonja.”

8 Ng’omuhulu oyo amugobolamo ati, “Musengwa, sipoomera ewe ohuuja ewange aye loma ehobono hyonjene, omwidu wange ananjone.

9 Hiri hiityo olwohuba ndi n’abasengwa bange abaapira era keesi ndi n’abasirikale abali njaasi wange. N’aloma ono ti, “Tiina,’ ng’atiina; n’aloma ola ti, ‘Nja,’ nga gaaja; oba n’aloma omwidu wange ti, ‘HOLA hino,’ ahihola.”

10 Yesu ni garulira ebi omuhulu oyo galoma, nga genunja. Ng’aloma ehinjindi hy’abaatu ehjali ni himulondaho ati, “Mbalomera ehituufu, kiiri hwaganaho omuutu yesiyesi mu Bayisirayiri ali n’ohufugiirira hy’ohwomusinde ono!

11 Mbahahasa ti abaatu baliywa enjuyi n’enjuyi nga beehala hu mbaga ni Yibbulayimu, ni Yisaka ko ni Yakobbo mu bujugi owomwigulu.*

12 Aye mu hiseera ehjo, abo abahali abeene bo balibadanya ebulafu mu hiirema, eriba ohweninala n’ohulira amangi olw’obusiba.”*

13 Ng’ajo Yesu aloma omuhulu oyo ati, “Tiina, hija huba hiityo ng’olu ofugiiriye.” Era mu hiseera ehylene ehjo ng’omwidu wuwe anonerano.

Yesu anjonia abaatu bangi
(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Ng’ajo Yesu anjwa mu humbaanero eryo, atiina ewa Peetero. Ni gengira mu nyumba, gasanjaana masaala ya Peetero n’alambaaye hubuliri n’ali mulwaye w’omusuuja omwene ogw’amaani.

15 Ng’amunamba hu muhono, ajo ni naajo omusuuja ogwali ni gumuluma nga gunjona era nga genyoha amutegeherano ehjohulya.

16 Egulo ni lyola, abaatu abaali n’abalwaye baawe abaali n’obulwaye owa hiisi ngeri, babaleeta eyiri Yesu era ng’anamba hu hiisi mulwaye amunjonia. Era bangi abaaliho emisambwa, gajibabbingaho n’ajiragira ohubanjwaho jitiine.

17 Ehjo hyali hiityo, ohwoheresa ebibono ebi naabbi Yisaaya gaaloma ati, “Gatutusaho obunafu era gaanjira obulwaye owaali ni butuluma.”*

Ohwoheresa hw’abaatu
(Luk 9:57-62)

18 Yesu ni gabona ehinjindi hy’abaatu ni himweswanigirihiise galoma abeegi babe ati, “Hwambuhe, hutiine engereha w’enyanja.”

19 Baali bahiiri huniina eryato ng’omusomesa w’amagambi ga Hatonda atiina anja Yesu gaali, amuloma ati, “Musomesa, nagendenga ni neewe hiisi anja onatiinenga.”

20 Aye Yesu gamugobolamo ati, “Ebibbwe biri n’ekero omu birjenyuha, enyuni joosi jiri n’ebiswi aye Omwana w’Omuutu anjuma anja ata olubafu.”

21 Nga njabaano owundi hu abeegi babe owamuloma ati, “Muhulu, nahahene husiiba laata yange ko naaja.”

22 Nga Yesu amuloma ati, “Nja, ogendenga ni neese, leha abafu mu mwoyo basihe abafu bahyawe.”

Yesu gehahania hibuyaga hu nyanja
(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Yesu ni ganiina eryato, abeegi babe baleha ajo ehinjindi hy’abaatu, nga bambuha ni naye.

24 Ni baali ni bahiiri mu lugendo, ng’ero lijamba Yesu anjenyuha. Hibuyaga ow’amaani ng’ahubba hu nyanja ng’ebimoto by’amaaji byedanyanga mu lyato.

25 Ng’ajo abeegi babe batiina bamusisimusa, ni bamuloma baati, “Tunonjole Musengwa, enyanja yenda hutwital!”

26 Ng’ajo Yesu abagobolamo ati, “Lwahiina mutya? Muli n’ohufugiirira hutotono?” Nga genyoha ahayuhira hibuyaga ko n’ebimoto by’amaaji ehjali ni byefuhisa hu nyanja. Ng’ajo hibuyaga ateeha n’enyanja ng’ebunjeerera erala.

27 Ehjo hyahena abeegi abo efiiri hu mutwe, bebuusa abeene n’abeene baati, “Omuutu ono wa ngeri hi oyu wayire hibuyaga n’ebimoto by’amaaji hu nyanja binjilira?”

Yesu anjonia abasinde babiri abaaliho emisambwa
(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Ebyo ni byanjwa, nga Yesu n’abeegi babe boola engereha w’enyanja mu hyalo hy’Abagaraasa.† Yesu gaali ko gahanjwa ati mu lyato, abasinde babiri abaliho

* 8:11 8:11 Luk 13:29 * 8:12 8:12 Mat 22:13; 25:30; Luk 13:28 * 8:17 8:17 Yis 53:4 † 8:28 8:28 Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti Gadarenisi oba Gerigesene.

emisambwa nga bamwagaana ni banjwera mu pungulu eji basihangamo abafu. Abasinde abo baali n'oluswa bugali, n'ejuma muutu yesiyesi abita mu ngira eyo.

²⁹ Nga bahayaana ni baloma baati, "Otuhaabya hiina, ewe Yesu Omwana wa Hatonda? Wujire n'ano ohutubonyaabonya ehiseera ni hihiiiri hwola?"

³⁰ Ohuupi anjo njaalino ehidooli hy'embijji ni jaaya.

³¹ Ng'emisambwa jegalihira Yesu jiiti n'aba n'ajibbinga, ajiganye jitiine mu mbijji ejo.

³² Era nga Yesu ajiganya. Emisambwa ni jabanjwaho, jatiina jingira mu mbijji. Nga josijosi jifulumuha embiro jahirira jinjwera mu nyanja jinywa etubbi nga jifa.

³³ Abaali ni beemera embijji nga baduluma baja balomera abaatu abomu hibuga hyawe, byosibyosi ebyali ni byolire hu basinde bala abaaliho emisambwa.

³⁴ Ng'anjo abaatu bangi abomu hibuga ehyo banjwerahereramo batiina ohwebonera Yesu. Ni boola anja gaali bamwegalihira anjwe mu hitehere hyawe.

9

Yesu anjonia owaali n'asanyalaaye

(Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Nga Yesu aniina mu lyato, asomoha enyanja atiina mu hibuga hy'ewaawe.

² Ng'anjo nabanjo abasinde abanjira omuutu owaali n'asanyalaaye ni bamugegire hu musigaasiga. Yesu ni gabona ni bali n'ohufugiirira, ng'aloma omulwaye ati, "Mwana wange otejendeherera, kusionjire ebibi bibyo."

³ Mu hiseera ehyo, njaalino abasomesa b'amagambi ga Hatonda abaali ni behaaye anjo baanulira ebibono ebi Yesu gaaloma, nga baloma abeene n'abeene baati, "Anjanga atye ohuloma atyo? Ohwo huba hufodogola."

⁴ Naweene anjo nga Yesu afaania mu mwoyo gugwe ebyali mu binjeego byawe. Ng'ababuusa ati, "Lwahiina mufugiirira epeega embi ohuba mu myoyo jenywe?"

⁵ Ehihiraho owangu nj'ehiri njena, ohuloma ti 'Kusionjire ebibi bibyo,' oba ti, 'Yinyoha ogende?'

⁶ Naahani nja hubalaga ti Omwana w'Omuutu ali n'obunangi hu hyalo ohusonija ebibi." Ng'aloma owaali n'asanyalaaye oyo ati, "Yinyoha ogege omusigaasiga gugwo wagameyo ewenywe."

⁷ Naweene anjo ng'omusinde oyo genyoha, anjamba omusigaasiga gugwe atiina engo.

⁸ Ng'abaatu bosibosi benjuna era nga bajumirya Hatonda anja abaatu obunangi hy'obwo.

Yesu alanga Matayo

(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Yesu ni gaali nanjwa mu hifo anja ganjonehesya omuutu owaali n'asanyalaaye, ng'abona omunjoosa oyu balanganga baati Matayo ni gehaaye anja banjoosesa n'ajoosa. Nga Yesu amuloma ati, "Nja ofuuhe mwegi wange." Ng'ebyo byosibyosi Matayo abinjwaho, genyoha atiina ni Yesu.

¹⁰ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu atiina n'abeegi babe ewa Matayo ohulya. Omutoolo gw'abanjoosa n'abaatu abandi abahola ebibi, boosi batiinayo. Nga bosibosi beehala ni Yesu n'abeegi babe, baliira njalala.*

¹¹ Abafalisaayo ni babona Yesu n'alya n'abaatu abo "abahola ebibi" n'abanjoosa nga babuusa abeegi babe baati, "Lwahiina alya n'abaatu 'abahosi b'ebibi' n'abanjoosa?"

¹² Yesu ni ganjulira ehi babuusa, nga niye abaloma ati, "Abaatu abalamu sibetaaga musanju, ohutusaho abalwaye.

¹³ Aye mutiine mwendule amahulu g'ehyanjandiihiwa ehiroma hiiti, 'Nenda ehisa sosi enjongo.' Olw'ehyo mbaloma ti sinaaja hwendula aberanga abalanji, ohutusaho abahola ebibi."*

Ohusiiba

(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Ng'anjo abeegi ba Yowaane batiina eyiri Yesu bamubuusa baati, "Lwahiina efe n'Abafalisaayo husiiba aye abeegi babo sibasiiba?"

¹⁵ Nga Yesu abagobolamo ati, "Abalange hu mbaga y'obugole banjanga ohunakujala ahooye omwenja n'ahiiri ni nabo? Aye ehiseera hiriyola babatusaho ahooye omwenja. Hu olwo nj'olu balitandihya ohusiiba.

* 9:10 9:10 Luk 15:1-2 * 9:13 9:13 Kos 6:6

¹⁶ “Omuutu saahubba hiñero ehy’olugoye olunyaaha mu hyambalo ehihayire. Olwohuba ehiñero ehyo ni hyehuuna, hihapuha ohunja hu lugoye olwo oluhayire hyanjiriraho n’ehimesu hyalwo, ng’ehituli hyeyongera ohugalama.

¹⁷ Mu ngeri nj’enyene, sibajuha mwenge epiirano ogwomu mizabbibbu mu sanju y’ehyanjo ekayire. Singa ohihola, yadisa esanu ng’obifiirwa byombi. Aye omwenge epiirano ogwo, bagujuha mu sanju y’ehyanjo epyaha ko nd’obifiirwe byombi.”

Omuhaana wa Yayiro n’omuhasi w’oluheeno

(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Yesu ni gaali n’ahiroma, nga jireeta mulala hu bahulu b’ehumbaaniro ly’Abayudaaya oyu baali ni balanga baati Yayiro. Yayiro oyo gatiina ng’ahubba amafuha mu moni jije, amwegalihira bugali n’amuloma ati, “Muhulo ahahaana hange hahanja ohufa, nja oje ohanjambeho hanalamuhe.”

¹⁹ Ng’ano Yesu n’abeegi babe benyoha batiina ni naye.

²⁰ Njalingo omuhasi owaali n’alwaye oluheeno ohuhena emyaha ehumi n’ebiri. Ng’ano geyibirira anwera egongo wa Yesu anjamba hu hyambalo hihye.

²¹ Hino gahihola olwohuba gaaloma mu mwoyo gugwe ati, “Ni nanjambe hunjambaho hu hyambalo hihye, naanone.”

²² Nga Yesu acuha amubona amuloma ati, “Muhaana, ba mugumu! Ohufugiirira huhwo huhunoniseye.” Ng’omuhasi oyo anona mu haseera aho.

²³ Yesu ni goola mu mago g’omuhulu ola oyu balanga baati Yayiro, gengira mu nyumba, ng’abona abembi n’emirere ni bali huhooa enyembo eji bemba omuutu n’afuuye, n’abaatu bosibosi abalingo ni bali hulira ni bahubba n’enduulu olw’ohufa hw’omuhaana oyo.

²⁴ Ng’abaloma ati, “Mutule ebulafu, omuhaana saafe aye ali hunjenyuha.” Aye nibo bamujeherera humujeherera, olwohuba baali bamanyire baati omuhaana gaali afuuye.

²⁵ Ni bahena ohutusa ehiñindi hy’abaatu ebulafu, nga Yesu gengira anjamba omuhaana hu muhono, ng’omuhaana gemeerera.

²⁶ Amanjiliro aganjamba huhulamua hw’omuhaana oyo gahwana mu twale eryo lyosiryosi.

Yesu anjonia abanjofu babiri

²⁷ Yesu ni gaali n’anjwa mu hifo ehyo, abasinde babiri abaali abanjofu bamulondaho ni balomera njamugulu baati, “Mwijuhulu wa Dawudi, tunjambire ehisa otunjonie!”

²⁸ Naahani Yesu ni gengira mu nyumba, abanjofu abo boosi batiina anja gaali, ng’ababuusa ati, “Mufugiirira muuti sobola ohubanonia?” Nga bamugobolamo baati, “Musengwa, hufugiirira!”

²⁹ Ng’ano anjamba hu moni jaawe, abaloma ati, “Hahibe hiityo olw’ohufugiirira hwenywe.”

³⁰ Naweene anjo ng’emoni j’abasinde abo jirimbula batandiiha ohubona. Nga Yesu abalabula n’abahutiira ati, “Mumanya ohutalomeraho muutu yesiyesi!”

³¹ Aye nibo baatula, batiina bahwania mu twale eryo lyosiryosi amanjiliro aganjamba hu Yesu.

Yesu anjonia kasiru

³² Abasinde abo ni baali ni batula ebulafu, nga njabaano abaleetera Yesu omusinde owaaliho omusambwa natajanga n’ohuloma.

³³ Yesu ni gabbinga omusambwa ogwo, omusinde oyo gatandiha ohuloma ng’ehiñindi hy’abaatu abaali anjo benjunja. Era nga baloma baati, “Hino hubaaye sihuhibonangaho mu Yisirayiri!”

³⁴ Aye Abafalisaayo baaloma baati, “Abbinga emisambwa n’atambisa obunjangi wa Bbeluzebbuli omuhulu w’emisambwa.”*

Abatambi batono

³⁵ Yesu gagenda mu bibuga byosibyosi nomu byalo n’asomesa mu mahumbaaniro g’Abayudaaya, n’abuulira Amanjiliro Amalanji aganjamba hu bunjugi wa Hatonda. Era n’anjonia hiisi bulwaye.*

³⁶ Yesu ni gabona ehiñindi hy’abaatu ni hihumbeene, nga bamunjambya ehisa olwohuba baali benjendeherereye ni njabulano ow’ohubayeeda era ni baali hy’etaama ejinjamaho mwayi.*

* 9:34 9:34 Mat 10:25; 12:24; Mar 3:22; Luk 11:15

* 9:35 9:35 Mat 4:23; Mar 1:39; Luk 4:44

* 9:36 9:36 Hub

27:17; 1 Bah 22:17; 2 Liño 18:16; Ezek 34:5

³⁷ Ng'ango aloma abeegi babe ati, "Abaatu abaja ohufugiirira Amanjuliro Amalanji bangi era bali hy'ebirime ebyolire ohuhungula aye abatambi sibahena.*
³⁸ Olw'ehyo, musunge Hatonda Musengwa omwene ndimiro asindihemo abatambi."

10

Yesu atuma abeegi babe ehumi n'ababiri

(Mar 3:13-19; Luk 6:12-16; Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)

¹ Nga lulala Yesu alanga abeegi babe ehumi n'ababiri batiine anja gaali, ng'abana obunjangi ohubbinganga emisambwa hu baatu era banjonie hiisi bulwaye.

² Abahwenda babe abo ehumi n'ababiri mba bano: asooka nje Simooni oyu balanga erindi baati Peetero ni mugandaawe Andereya; ko ni Yakobbo ni mugandaawe Yowaane abasaani ba Zebbedaayo;

³ Filipo ni Bbatulumaayo ni Matayo omujoosa ni Tomasi ni Yakobbo omusaani w'Alufaayo; ni Sadaayo

⁴ ni Simooni Omuzelote,* ko ni Yuda Yisikaryoti owalya mu Yesu oluhwe.

⁵ Yesu gatuma abahwenda abo nabalaabbira ati, "Mutatiina mu Batali Bayudaaya, oba ohwingira mu hibuga hy'Abasamaliya hyosihyosi.

⁶ Aye mutiine eyiri abaatu ba Yisirayiri abaagota.

⁷ Mutiine mubalome muuti; 'Obunjugi bwomwigulu bwegereeye njaapi.'

⁸ Era munjonie abalwaye, mulamuse abafu, munjonie abali n'ebigenge, mubbinge emisambwa hu baatu. Musunire obunjangi owo huwereere era mwesi mubutambisenga huwereere.

⁹ Mu lugendo luno, mutagega bheesa josijosi mu sanu jenywe.

¹⁰ Mutagega ehihapu oba ehoyhwambala ehoyhubiri oba omugogo gw'engayito ogwohubiri oba omuhomero† olwohuba omutambi asaanira bamunje ebi genda.*

¹¹ "Hiisi hibuga oba mu hylalo eyi munolenga, mwendulirisanga omuutu anjanga ohubasangaalira nga mumenya mu mago gage ohwola olu museebuha.

¹² Ni mwingiranga mu mago omwo, mubasabiranga ekabi.

¹³ Abomu mago ago banabasangaalira, ekabi eji mubalombeeye jinabenga ni nabo. Aye banagaana ohubasangaalira, ekabi jenywe jibagoboleranga.

¹⁴ Ni mwolanga mu mago anjaatu oba mu hibuga, ndibabasangaalira oba bagaana ohunjiirisa ebi mubaloma, nga munjwanjo. Era ni muba ni munjwanjo, mwekukumu-langaho efuue mu magulu, habe habonero ahalaga ohulabula ohunja eyiri Hatonda.*

¹⁵ Mbalomera ehituufu ti hu ludaalo olw'ohusaliraho emisango, baliha baatu bomu Sodoma ni Gomora ehilonereso ehiriho obudemwademwa ohuhira abomu hibuga ehyo."

Ohuhiyaania ohulibanjo

(Mar 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Mbatuma aye mwehuume olwohuba eyi mbatuma muja huba hy'enyana j'etaama mu nalaŋa. Olw'ehyo mube bagesigesi mwehuume hy'etemu era mube bawombeefu hy'enuusi.*

¹⁷ Mubeno ni muhimanyire era ni mwetegehire, olwohuba balibanjamba babanjaayo mu mbuga j'amagambi era balibahubbira mu mahumbaaniro gaawe.

¹⁸ Balibemeha ohunjosya mu mbuga j'abaami neja bahabaha olwohuba baloobera bange. Hino hiribaletera enywe ohulomera abanjugi abo n'Abatali Bayudaaya Amanjuliro Amalanji agapambaho.

¹⁹ Aye ni banabanjambenga bananjira mu mbuga jaawe, simwenjendehereranga ehi munalome oba ng'olu munahirome. Olwohuba mu hiseera ehyo, Hatonda anabanjenga ehyo'ohuloma.

²⁰ Era simuja huba ndinywe omuloma aye ebibono ebi muja hulomanga bija huba by'Omwoyo Omutukuvu owa Senywe ali mwigulu.

²¹ "Mu hiseera ehyo, abalebe baja hulyanganamo oluhwe owundi ganjayo owahye ohumwita, n'abasaawe b'abaana boosi baliŋaayo abaana baawe. Abaana balijeemera abasaaye baawe era bahena babanjaayo ohubeeta.*

* 9:37 9:37 Luk 10:2 * 10:4 10:4 Omuzelote Omuzelote nj'owaali omuutu asolerera ohwenjuga hw'egwanga lyawe. † 10:10 10:10 Omuutu geyedesanga omuhomero ohutetega hugwa n'agenda mu ngira ejaali eja gabaale n'ohwehumisa singa aba gagaane esolo ekambwe. * 10:10 10:10 1 Kor 9:14; 1 Tem 5:18 * 10:14 10:14 Bik 13:51

* 10:16 10:16 Luk 10:3 * 10:21 10:21 Mar 13:12; Luk 21:16

²² Era enywe, abaatu bosibosi balibacaawa olwohuba baloobera bange. Aye oyo aligumira ebigosi ohwola hu komerero, nj'alinojoha.

²³ Munatiina anjaatu babahiyaania, mudulumiranga anandi. Mbalomera ehituufu ti; simulihenaho bibuga ebyomu Yisirayiri Omwana w'Omuutu n'atagobola.

²⁴ "Omusomi saahira musomesa wuwe enjono era enjuma omwidu ahiraho musengwawe.*

²⁵ Omusomi saali n'ohwenjunga singa bamubisya ng'olu babisya omusomesa wuwe, mu ngeri nj'enyene n'omwidu yeesi saali n'ohwenjunga banaba ni bamubisya ng'olu babisya musengwawe. Obanga omwene mago bamulanga Bbeluzebbuli,[‡] hiina ehi-bataliranga abomu mago gage!"*

Oyu baatu bali n'ohutya

(Luk 12:2-9)

²⁶ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Olw'ehyo simwenjendehereranga olw'abaatu hy'abo abalibahiyaania, olwohuba hiisi ehi bahweha balihigundula era ehiitu ehi bagisa hiriyeta anjalafu.*

²⁷ Byosibyosi ebi mbalomera mu wiire mubiromanga mu muusi etangalwe. Ehi babanjwejweterera mu hutwi, mubibbutulanga mu lwijuuye.

²⁸ "Mutatyanga abo abeeta omubiri honyene. Mutyenga nje Hatonda olwohuba ali n'obunjangi ohusihiirisa obulamu n'omubiri mu muliro ogutasima. Oyo nj'oyu muli n'ohutyanga.

²⁹ "Obuyuni bubiri bulimo ebbeesa[§] totono nyene aye enjuma wayire halala hubwo ahafa, Senywe ali mwigulu n'atendire.

³⁰ Era ni nenywe mwesi, Hatonda amanyire n'obungi w'efiiri ejiri hu mitwe jenywe.

³¹ Kale mutenjendehereranga, olwohuba muli bamujendo n'ohuhiraho obuyuni owo eduuli.

³² "Hiisi oyu esoni jitanjamba ohwatula mu abaatu ati gaafugiirira, keesi ndyatula mu moni ja Bbaabba ali mwigulu ti muutu wange.

³³ Aye oyo oyu soni jitanjamba ohwatula mu baatu ati gaafugiirira, keesi ndimwegaana mu moni ja Bbaabba ali mwigulu."*

Simiyaaya aye talo

(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Nga Yesu geyongera ohuloma ati, "Mutanjeega muuti naaja huleeta miyaaya hu hyalo. Sinaaja huleeta miyaaya aye etalo.*

³⁵ Hiri hiityo olwohuba naaja ohwabuhania

"omwana omuseere ni semwana,

omwana muhaana ni nyina,

omulya ni masaalawe.*

³⁶ Era abalabe b'omuutu

baja huba bomu mago gage ameene."

³⁷ Nga Yesu aloma ati, "Omuutu yesiyesi owenda semwana oba nyina oba abaana babe ohuhiraho ng'olu ganyenda ese, saasanira huba muloobera wange.

³⁸ Hiisi owenda ohuba omuloobera wange, ali n'ohwefiirisa gagega omusalabba gugwe gagendanga ni neese.*

³⁹ Hiisi owehenerera obulamu wuwe, alibufiirwa aye hiisi afiirwa obulamu wuwe hu lwange, alibunonjola."*

Omuhamba ohujya eyiri Hatonda

(Mar 9:41)

⁴⁰ Ng'ango Yesu aloma abeegi babe ati, "Hiisi abasangaalira aba asangaaliye ndiise era hiisi owusangaalira aba asangaliye oyo owaatuma.*

* **10:24 10:24** Luk 6:40; Yow 13:16; 15:20 † **10:25 10:25** Bbeluzebbuli Sitaani anandi bamulanga baati "omuhulu w'emisambwa." * **10:25 10:25** Mat 9:34; 12:24; Mar 3:22; Luk 11:15 * **10:26 10:26** Mar 4:22; Luk 8:17 § **10:29 10:29** ebbeesa Mu Luyonaani jaali "Asalyoni" ndala. Asalyoni nj'ahabbeesa ahaali ah'omujendo oguhirirayo erala obudiidiri omutambi ahagasunanga mu ludaalo. * **10:33 10:33** 2 Tem 2:12 * **10:34 10:34** etalo Oba epiima. * **10:35 10:35** Mik 7:6 * **10:38 10:38** Mat 16:24; Mar 8:34; Luk 9:23 * **10:39 10:39** Mat 16:25; Mar 8:35; Luk 9:24; 17:33; Yow 12:25 * **10:40 10:40** Mar 9:37; Luk 9:48; 10:16; Yow 13:20

⁴¹ Hiisi asangaalira naabbi olwohuba naabbi, alisuna omuhemba hy'ogwa naabbi. Era hiisi asangaalira omuutu omugwalaafu olwohuba omuutu oyo mugwalaafu, alisuna omuhemba hy'ogwoyo omugwalaafu.

⁴² Mbalomera ehituufu ti, singa omuutu yesiyesi aña mulala hu beegi bange bano omwendo gw'amaaji, olwohuba oyu bana muloobera wange wayire nga nj'asembayo ohuba w'enjono, mu hiisi ngeri Hatonda alisasula omuutu oyo."

11

Yesu ni Yowaane Omubatiza (Luk 7:18-35)

¹ Oluvanyuma, Yesu ni gahena ohusomesa abeegi babe ehumi n'ababiri, ng'anjwa mu hifo ehyo atiina ohusomesa n'ohubuulira abaatu Amanjuro Amalanji mu bibuga by'e Galilaaya.*

² Yowaane Omubatiza n'ali mu komera, bamunjayira hu biitu ebi Kurisito gaali n'ali huhola. Ng'atuma abeegi babe

³ ohubuusa Yesu baati, "Ndiuwe oyo oyu Hatonda gasubisa ohuuja ohunonjola abaatu oba eriyo owundi?"

⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, "Mwagame mulomere Yowaane ebi mubona n'ebi munjira,

⁵ abaali abanjofu njahani babona; abaleme bagenda; abagenge balongooha, abasiya banjulira, abafu balamuha n'abagadi boosi basunire ekabi ohubalomera Amanjuro Amalanji.*

⁶ Bali n'ekabi abo abatanemotamo."

⁷ Abahwenda ba Yowaane abo ni baali ni bagamayo, nga Yesu atandiha ohubuusa ehinjindi hy'abaatu ebinjamba hu Yowaane ati, "Ni mwatiina mu lulafu, mwatiina hubona hiina? Mwatiina hubona omuutu ali hy'olugada olu embenjo ehubba ni njira eyi ni neeyi?"

⁸ Ni hitaba c'ehyo, mwatiina hubona hi? Omuutu owambaye engoye ejimeregenya? Si c'ehyo, olwohuba abambala engoye ejimeregenya baba mu lubiri ewa habaha.

⁹ Ne hiina ehyene ehi mwatiina ohubona mu lulafu? Peega ti mwatiina hubona naabbi. Era mu butuufu oweene, Yowaane oyo sinaabbi hyonyene.

¹⁰ Aye oyo, nj'oyu ehyanjandiihiwa hiromaho hiiti,
" Nja hutuma omuhwenda wange

ahweherereyo aje ahutereehese engira.*

¹¹ "Mbalomera ehituufu ti, mu baatu abahasaaliwa bosibosi, njabula ahira Yowaane Omubatiza enjono cooka abaatu abali mu bunjigi womwigulu, asembayo ohuba owa njaaasi, amuhira enjono.

¹² Ohunjwa mu biseera bya Yowaane Omubatiza ohwola hatyane, abanamaani basoosa obunjigi womwigulu bugali weene era oyo awingira awingirira hifuba.

¹³ Hiri hiityo olwohuba amagambi n'ebi banaabbi bosibosi banjandiiha byaloma hu hiseera hy'obunjigi womwigulu, ohwola olu Yowaane gaaja.

¹⁴ Era ni muba ni mufugiirira obuhwenda owo, Yowaane oyo nj'Elia oyu baalomaho baati aja huuja."

¹⁵ Ng'ango agohoba ati, "Ali n'ohutwi, anjire.

¹⁶ "Abaatu ab'omulembe guno n'abageragerania hu hi? Bali hy'abaana abanjere abehaaye mu nabinjwera ko baaloma abahyawe baati,

¹⁷ " Hubafuunjiye emirere aye ndimuhine,

era n'olu hwembire

olwembo olunjambya enaku,
ndimulire nahulira.'

¹⁸ "Ehyo kigeragerania hu Yowaane, sigalyanga biryo ebya bulijo oba hunywaho envinyo, olw'ehyo nga baloma baati, 'Aliho emisambwa!'

¹⁹ Aye Omwana w'Omuutu gaaja ni geriira ebiryo era n'anywa n'evinyo hy'omuutu yesiyesi nga baloma baati, 'Oyo wa mulyerye, mumeesi era ahola omuhumba n'abanjooosa ko n'abahosi b'ebibi.' Aye abo bosibosi abaholera hu magesi ga Hatonda bahahasa baati matuufu ni hibonehera hu bikolwa byawe."

Jageene abaatu abatafugiirira (Luk 10:13-15)

* 11:1 11:1 Galilaaya Ebbayibbuli ejindi jirona jiiti "bibuga by'ewaawe."

* 11:5 11:5 Yis 35:5-6; 61:1

* 11:10

²⁰ Ng'ango Yesu atandiha ohunenya abaatu abomu bibuga omu gaholera ebyamali-holiho ebihira obungi olwohuba sibebbwaga.

²¹ Ng'aloma ati, "Jibageene enywe abaatu abomu hibuga Korazini n'e Bbesusayida! Ebyamaliholiho ebi baahola ewenywe, biba ni byali mu Tiiro nomu Sidoni, hani abaatu baayo bebona ebigwaali era beenjaha n'egohe ohulaga baati bebbwagire.

²² Aye mbalomera ti, hu ludaalo olw'ohusala emisango, baliŋa abaatu abomu Tiiro ni Sidoni ehibonereso ehirihohu obudemwademwa hu hyenywe.

²³ "Ate enywe abaatu b'e Kaperanawumu, muŋeega muuti mulitiina mwigulu? Bbe, mulitiina mu geyeena, olwohuba ebyamaliholiho ebi baahola mu nywe, baba ni babihola mu hibuga hy'e Sodoma, hani hihiriŋo.*

²⁴ Aye mbalomera ti, hu ludaalo olw'ohusala emisango, baliŋa abaatu bomu Sodoma ehibonereso ehirihohu obudemwademwa hu hyenywe."

Muuje eyi ndi musune ehijuumulo

(Luk 10:21-22)

²⁵ Mu hiseera ehyo, nga Yesu aloma ati, "Kujumirya Bbaabba, Musengwa owatonda egulu n'ehyalo, olwohuba wagisa aberanga abamagesi ohumanya amazima, ng'ohwehulira abanjuma ehi bamanyire hy'abaana abanjere.

²⁶ Hituufu Bbaabba, ehyo hyahusangaasa olwohuba nj'ohwali ohusiima huhwo."

²⁷ Ng'ango Yesu aloma abaatu ati, "Bbaabba gapambya ebiitu byosibyosi ohubijuga. Nanjuma amanyire Omwana ohutusaho Semwana era nanjuma amanyire Semwana ohutusaho Omwana ni naabo aba Omwana ahwehulira ehyama ehy'ohumutegeera.

²⁸ "Muuje eyi ndi, enywe mwesimwesi abadembire era abalunjiriye n'emigugu emisito, nja hubanja ehijuumulo.

²⁹ Mungondere ng'olu enjombe esaame yigonda bayitaaho ehijooji. Mwegire hu ese olwohuba ndi muwombeefu era wagonjewa mu mwoyo, mulisuna ehijuumulo.

³⁰ Ehyo kiroma olwohuba engeri eyi nja hubatangirirangamo eja huba ndani era ehi mbanja ohuhola hyangu."

12

Yesu nje Musengwa anjuga Sabbaato

(Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Lulala hu ludaalo lwa Sabbaato, Yesu n'abeegi babe baali babita mu ngira eyibita mu muga gw'engaano. Enjala yaali eruma abeegi babe era nga batiinanga ni banjulula amagala g'engaano bahena bemunga embehe.

² Abafalisaayo ni bababona, nga baloma Yesu baati, "Bona, abeegi babo bahola ehi magambi gatatufugiirira huhola hu ludaalo lwa Sabbaato!"

³ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Simusomangaho hu ehi Dawudi gahola olu niye n'abahye aba gaali ni nabo ni baali ni banjuma hy'ohulya?*

⁴ Dawudi gengira mu weema ya Hatonda ng'alya emigaati eji baali ni banjongire eyiri Hatonda. Amagambi gaali gafugiirira basengi ba Hatonda bonjene ohulya emigaati ejo.* Cooka Dawudi gajirya era ganjaho n'aba gaali ni nabo.

⁵ Oba simusomangaho mu magambi aga banya Musa muuti abasengi ba Hatonda ni bahola emirimo jaawe mu Yekaalu hulwa Sabbaato baba babbwaga egambi, cooka ate sibabaho musango?

⁶ Ne mbalomera ti, oyo ahira* Yekaalu enjono ali njano.*

⁷ Era mubanga ni mumanyire amahulu g'ebibono ebiroma biiti; 'Nenda ehisa sosi enjongo,' simwahali ni munenya abo aberumira musango.*

⁸ Hiri hiityo olwohuba Omwana w'Omuutu nje Musengwa anjuga oludaalo lwa Sabbaato."

Yesu anjonia omuutu hulwa Sabbaato

(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Ng'ango Yesu anjwa anjo, atiina mu humbaaniri ly'Abayudaaya eryomu hitehere ehyo.

¹⁰ Hu olwo, mwalimo omusinde owaali n'omuhono omuŋotohi. Mu weene omwo, mwalimo Abafalisaayo abaali ni bendula ehy'ohumweŋambya ehi baneemehohu-munjanjabira. Kale nga bamubuusa baati, "Amagambi g'efe gafugiirira ohunjonia abaatu hu ludaalo lwa Sabbaato?"

* 11:23 11:23 Tand 19:24-28 * 12:3 12:3 1 Sam 21:1-6 * 12:4 12:4 Hub 28:9-10 * 12:6 12:6 oyo ahira oba "ehiitu" nomu 12:41-42. * 12:6 12:6 Hub 28:9-10 * 12:7 12:7 Kos 6:6

¹¹ Nga Yesu abagobolamo ati, “Nj’ani hu enywe, singa etaama yiye yiguuye mwironjo hu ludaalo olwa Sabbaato, atafayo huyinjululamo?”

¹² Omuutu saahirira njale etaama omunjendo? Olw’ehyo hiranji ohuhola obulanji hu Sabbaato.”

¹³ Ng’ango Yesu aloma omusinde oyo owaali n’omuhono omunotohi ati, “Waama, januula omuhono gugwo.” Ng’ola agujanuula, nga junonera erala guba hyagula ogundi.

¹⁴ Aye Abafalisaayo nga banjwa mu humbaanero batiina huseega magesi g’ohwitamo Yesu.

Omujeeeresa oyu Hatonda gatobola

¹⁵ Yesu ni gategeera oluhwe olw’ohumwita, ganjwa mu hifo ehyo. Abaatu bangi nga bamulondaho era ng’anjonia abalwaye baawe bosibosi.

¹⁶ Ng’ahena abahamiirisa batalomeraho muutu yesiyesi.

¹⁷ Ebyo byalino ohwoheresa ehi naabbi Yisaaya galoma ati,

¹⁸ “Ono nj’omujeeeresa wange oyu natobola,
omuhoda era owunesimisa.

Nja humutaaho Mwoyo wange,

alomere abaatu abamawanga gosigosi amazima.

¹⁹ Saliduhana oba ohuhayaana n’omuutu yesiyesi,
ejanjaasi lirye siririnjulirihana mu nguudo n’ahayaana.

²⁰ Saalyabulira abali n’ohufugiirira ohutono;
era aliyeeda hiisi muutu

wayire abo abamwesiga ehitono

ohwola olu alisala emisango n’atehubbira.

²¹ Era aliba suubi ly’abaatu mu mawanga gosigosi.”*

Yesu ni Bbeluzebbuli

(Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Ng’ango njabaango abanjirira Yesu omusinde owaaliho omusambwa. Omusinde oyo gaali munjofu era n’ataloma, ng’amujonia atandiha ohuloma n’ohubona.

²³ Abaatu bosibosi benjunga nga bebuusa baati, “Ono anjanga ohuba nj’Omwijuhulu wa Habaha Dawudi, oyu Hatonda gasuubisa?”

²⁴ Aye Abafalisaayo ni banjulira, baloma baati, “Abbinga emisambwa hu baatu, n’atambisa obunangi wa Bbeluzebbuli omuhulu w’emisambwa.”

²⁵ Ng’ango Yesu ategeera ebinjeego byawe, abaloma ati, “Abaatu ab’owahabaha obulala banesalamo bahubbagana abeene n’abeene, owahabaha owo busihiiraha. Era n’olu hiba hibuga oba mago goosi ganeyabulamo, gabbwagiha.

²⁶ Ni Sitaani yeesi singa gesoosa omwene, owahabaha buwe buba bunemeererejo buuteye?

²⁷ Naahani obanga mbinga emisambwa ni tambisa obunangi wa Bbeluzebbuli, abaloobera benywe bajibbinga hu lw’obunangi bw’ani? Ehyo c’ehigira abaloobera benywe abeene balibasalira omusango.

²⁸ Aye nimba ni mbinga emisambwa hu lw’Omwoyo wa Hatonda, njaaahani obunugi buwe buujire eyi muli.

²⁹ “Kale njabula anjanga ohwingira mu nyumba y’omuutu ow’amaani ganyaga ebibye n’atasookire humusidiha ko gabinyaga.

³⁰ “Oyo atali hu lubega lwange aba mulabe wange era atahumbaania ni nange, asalaania.

³¹ Era mbalomera ti, balisonija abaatu ebibi byosibyosi, nga pomuli n’ohuloma ebibono ebifodogola. Aye hiisi afodogola Omwoyo Omutukuvu, sibalimusoniya.

³² Hiisi aloma ebibi hu Mwana w’Omuutu, balimusoniya aye oyo aloma ebibi hu Omwoyo Omutukuvu sibalimusoniya emirembe n’emirembe.”

Omusaala n’ebibala byagwo

(Luk 6:43-45)

³³ Ng’ango Yesu geyongera abaloma ati, “Singa omusaala guba mulani, n’ebibala byagwo biba biranji aye gunaba mubi n’ebibala byagwo byosi biba bibi. Olw’ehyo omusaala bagumanyira hu bibala byagwo.

³⁴ Enywe abaatu abaahabi hy’etemu, munjanga ohuloma ebiranji ni muli babi? Ebi omuutu aloma, abitusa hu mungo ey’ehyo ebiba mu mwoyo gugwe.

* 12:21 12:21 Yis 42:1-4

³⁵ Omuutu anaba n'omwoyo omulanyi, ahola ebiranyi ebiri mu mwoyo gugwe, ne anaba n'omwoyo omubi, ahola ebibi n'abitusa hu mungo y'ebibi ebiri mu mwoyo gugwe.*

³⁶ Aye mbalomera ti, hu ludaalo lw'ohusala emisango, hiisi muutu alyeromereraho hu hiisi hibono ehitasaana ehi gaaloma.

³⁷ Ehibono bibyo ebyene nj'ebirihusalira omusango ohuhuhira oba bbe."

Abafalisaayo basunga Yesu ahabonero

(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Ng'ango balala hu Bafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda baloma Yesu baati, "Musomesa, hwenda otulage ahabonero ahenjunjisa."

³⁹ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Abaatu b'omulembe guno babi era sibesigwa eyiri Hatonda! Basunga ahabonero ahenjunjisa aye njanjuma habonero ahabaja ohubanja ohutusahoh ababonero ha naabbi Yona mu gyeeni.

⁴⁰ Ng'olu Yona gaali mu hida hy'oguyeeni endaalo edatu omuusi n'owiire; mu ngeri nj'enyene n'Omwana w'Omuutu yeesi aliba e magombe endaalo edatu, owiire n'omuusi.

⁴¹ Abaatu b'e Nineeve hu ludaalo lw'ohusala emisango balyemeerera balumirisa ab'omulembe guno omusango gubahire olwohuba nibo Yona ni gabalomera ehibono hya Hatonda, bebbwaga. Aye ahira Yona enjono ali njano ne simwenda hwebbwaga.

⁴² "Habaha omuhasi ohujwa mu gwanga ly'e Syebba ehirirene mu mehiriro ga Yisirayiri alyemeerera gasalira abaatu b'omulembe guno omusango ohubahira olwohuba gagenda olugendo olwene oluleeni gatiina mu Yisirayiri ohujulirisa ehibono bya Habaha Sulemaani eby'amagesi. Aye ahira Sulemaani enjono ali njano ne simufugiirira ebi aloma.

Ohugobola hw'omusambwa

(Luk 11:24-26)

⁴³ "Omusambwa ni gujwa hu muutu, gulerenga mu lulafu ni gwendula anja gunenjogome nga guhaya.

⁴⁴ Ni guhaya guloma guuti, 'Nja hwagama eyi nabanga.' Ni gwagama, gwagaana obulamu w'omuutu oyo ni babulongoosa bulanyi weene hy'enyumba eyi basaguuye.

⁴⁵ Ng'ango gutiina guhobaho ejahye ejindi musanvu ejiguhiraho obubi, nga jija jimwingiramo. Era obulamu w'omuutu oyo buliba bubi ohuhiraho ng'olu waali oludaayi. Bino nj'ebinahoolo hu baatu b'omulembe guno abahosi b'ebibi."

Abalebe ba Yesu ni nyina

(Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Yesu ni gaali n'ahiroma n'eduuli ly'abaatu, abalebe babe ni nyina batiina anja gaali. Ni boola nga beema ebulafu ni benda ohuloma ni naye.

⁴⁷ Ng'ango njabaanjo owamuloma ati, "Maawo n'abalebe babo bali ebulafu, benda ohulomaho ni neewe."

⁴⁸ Nga Yesu amugobolamo ati, "Baatu ba ngeri hi abasaniye ohuba maama n'abalebe bange?"

⁴⁹ Ng'asosya hu beegi babe ahena aloma ati, "Maama n'abalebe bange mba bano.

⁵⁰ Hiisi ahola ebi Bbaabba ali mwigulu genda, nj'aba muganda yange, mbooyo yange era nj'aba maama."

13

Olugero olujamba hu mujaanyi w'owumo

(Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Oluvanyuma, hu ludaalo olwene olwo, Yesu ganjwa mu nyumba, ng'atiina gehala hwigenya ly'enyanya.

² Ng'ango ogunjindi gw'abaatu guhumbaanira anja gaali era ehyanjwamo ng'aniina mu lyato gehala omwo, ne abaatu bosibosi bemeerera hwigenya.

³ Ng'abalomera ebiitu bingi mu ngero ati, "Njaanjo omulimi owatiina ohumwa owumo.*

⁴ Ni gaali n'amwa, ng'owumo obundi bugwa hu tulo w'engira babutyakirira era ng'enyuni jitiina jibulya.

⁵ Obundi nga bugwa hwiwiroba eryohu lwanda ohwali otuloba otugeregere. Era olwohuba waali hu mugulu, siwalwa humera.

⁶ Aye endobooli ni yatula, nga bujotoha era nga bwoma olwohuba emisi jaali ndi jiiha njaasi ehihena.

* 12:35 12:35 1 Bah 10:1-10; 2 Lijo 9:1-12 * 13:3 13:3 Luk 5:1-3

⁷ Ng'obundi bugwa mwiwira eryameramo amanwa, ni wamera nga buhulira njalala n'amanwa ago era nga gabumiina gabuloberesa ohuhula.

⁸ Aye obundi nga bugwa hwiwira erangi. Ng'owumo owo bwama, amagala gaabwo nga gajuhamo emoni. Amagala agandi nga gabaaho embehe cikumi; agandi embehe nkaaga; n'agandi embehe amahumi adatu.

⁹ Ali n'ohutwi, anjulire."

Ehigendererwa hy'ohusomesa mu ngero

(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Ng'ango abeegi babe besenda aja gaali, bamubuusa baati, "Lwahiina oloma n'abaatu mu ngero?"

¹¹ Ng'abagobolamo ati, "Enywe muli n'ekabi ohumanya ebyama ebinjamba hu bujugi bwomwigulu aye abaatu abandi bayinjuma.

¹² Oyo ali n'ebingi balimumeedahoh ebindi aye oyo anjuma balimutusaaho n'ahadiidiri aho aha ali ni naho.

¹³ Ehyo c'ehigira ndoma ni nabo mu ngero, olwohuba wayire bahaanaasa aye bafaanania ehi bahaanaasa. Banjulire aye batategeera ehi banjulira.

¹⁴ "Era hyolerere ehi Hatonda gabalomaho n'abita mu naabbi Yisaaya ati, "Ohunjulira muja hunjuliranga aye ni mutategeera; muja hubonanga aye ni mutetegeera.

¹⁵ Hiri hiitoye olwohuba abaatu bano bali n'emyoyo migumu, bamasiipe abali n'amatwi aye sibanjulira,

bali n'emoni aye sibabona,
ate nga bahaweene n'emoni jaawe,

banjulira n'amatwi gaawe,
bategeera n'emyoyo jaawe,

bacuuha nga mbanjonia.*

¹⁶ "Aye enywe mwesiimire olwohuba emoni jenywe jibona era n'amatwi genywe ganjulira.

¹⁷ Mbalomera ehituufu ti abanaabbi ko n'abaatu abagwalaafu bangi beegomba ohubona bino ebi mubona n'ohunjulira ebi munjulira aye sibasobola.*"

Amahulu g'olugero lw'omujaanyi w'owumo

(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ Ng'ango Yesu abaloma ati, "Naahani munjulire amahulu g'olugero lw'omujaanyi w'owumo.

¹⁹ Omuutu yesiyesi anjulira obuhwenda obunjamba hu bujugi wa Hatonda aye saabutegeere, Sitaani gaaja gabumutusamo. Oyo ali hy'owumo owagwa hu tulo w'engira.

²⁰ Owumo owagwa mwiwira eryohu lwanda buli hy'abaatu abanjulira ehibono hya Hatonda, bahisangaalira n'amanyonyo.

²¹ Aye olwohuba bali hy'ebirime ebinjuma emisi ejihire mwiwira ehihena, ohufugiirira hwawe hwa hasera buseera. Ebigosi ni bibaajira oba abaatu babacaawa olw'ehibono hya Hatonda, banafuja.

²² Owumo owagwa mwiwira eryameramo amanwa buli hy'abaatu abanjulira ehibono hya Hatonda aye oluvanyuma ebiitu ebindi omuli ohunjamba obugali hu by'ehyalo, ohusendasendebwa n'omulungo gw'obusuni, n'ohululuhanira ohusuna ebiitu, binjuga emyoyo jaawe, byaloberesa ehibono ehi banjuliye ohunjwamo ehirangi.

²³ Owo owagwa mwiwira erangi, nj'abaatu abanjulira ehibono hya Hatonda bahitegeera era baaba n'ehyasa. Abaatu abandi emirundi cikumi; abandi emirundi nkaaga, n'abandi emirundi amahumi adatu."

Olugero olunjamba hu bibereji

²⁴ Nga Yesu abagerera olugero olundi ati, "Obunjugi bwomwigulu hunjamba ohubugeragerania hu muutu owanjaanya owumo obulangi mu ndimiro yiye ey'engaano.

²⁵ Aye abaatu ni baali ni banjenyuha, ng'omulabe atiina, amwa ebibereji ng'ahena genjwerajo.

²⁶ Engaano ni yahula, nga yitulula, n'ebibereji byosi bitulula biboneherera.

²⁷ Abeedu b'omwene ndimiro nga batiina aja gaali bamuloma baati, 'Muhulu, siwamwa owumo obulangi mu ndimiro yiyo? Ne ebibereji bira byanjwa njena?'

²⁸ Ng'ajo abagobolamo ati, 'Omulabe nj'owahola atyo.' Ng'abeedu bamuloma baati, 'Wenda hutiiine hubihuulemo?'

²⁹ Ng'abaloma ati, 'Bbe, olwohuba ni munaabe ni mubihulamo, mujanga ohuhuuliramo n'engaano.

³⁰ Mulehe byombi bihulire njalala ohwola hwigesa. Mu hiseera ehyo, ndiroma abaligesha beheerere huhumbaania ebibereni ebyo, babisidihe mu miganda babyohye aye bahumbaanie engaano baje bayibunge mu hyagi hyange.' "

Olugero olujamba hu ahamo ha kalidaali

(Mar 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Nga Yesu abagerera olugero olundi ati, "Obujugi bwomwigulu hujanga ohubugeragerania hu ahamo ah'ehirime ehi balanga baati kalidaali* aha omuutu ganjira gahoma mu muga gugwe.

³² Wayire nj'ahamo ahahiirira erala obutono mu wumo wosiwosi aye ni hamera hahula hanwamo ehisaala ehyene ehibba, ng'enyuni jitongolamo ebiswi mu masaga."

Olugero olujamba hu hasimbulusa

(Luk 3:20-21; Mar 4:33-34)

³³ Nga Yesu abagerera olugero olundi ati, "Obujugi womwigulu hubugeragerania hu hasimbulusa aha omuhasi ganjamba gahatabula mu busyanu ow'engaano† oweene obungi abuhande anyiyemo emigaati nga hengira mu tome lyosiryosi eri gahanda mu busyanu owo."

³⁴ Yesu galomera ehinjindi hy'abaatu ebyo byosibyosi mu ngero. Era njabula ehiitu hyosihyosi ehi gabalomera ehitaali mu lugero.

³⁵ Ehyo hyoheresa ehi naabbi galoma ati,

"Nja huloma ni nabo mu ngero

nja huloma ebyama ebi bahweha ohujwa hu hutonda hw'ehyalo."*

Yesu anyonyola olugero olujamba hu bibereni

³⁶ Ng'ajo Yesu aleha ehinjindi hy'abaatu, gengira mu nyumba. Ng'abeegi babe bamulondaho bamuloma baati, "Tulomere amahulu g'olugero olujamba hu bibereni."

³⁷ Nga Yesu abagobolamo ati, "Owanjanya owumo obulanji, nj'Omwana w'Omuutu.

³⁸ Endimiro nj'ehyalo era owumo obulanji nj'abaatu abomu bujugi wa Hatonda. Ebibereni nj'abaatu ba Sitaani.

³⁹ Era omulabe owamwa nje Sitaani. Egesa nj'ekomererero y'ehyalo era abamalayika nj'abaligesha.

⁴⁰ Ng'olu bahumbaania ebibereni babyohya omuliro, pohiriba hiityo hu komererero y'ehyalo hino.

⁴¹ Omwana w'Omuutu alituma abamalayika babe, nga batusaamo ebireeta ehibi ni naabo bosibosi abahola ebibi

⁴² nga babadanya mu muliro eyiriba ohweninala n'ohulira amangi olw'obulumi.

⁴³ Hu olwo abagwalaafu balimeregenya hy'eryuba mu bujugi wa Bbaabba. Era oyo ali n'ohutwi, anjulire.

Olugero olujamba hu bujinda obu bahweha

⁴⁴ "Obujugi bwomwigulu hujanga ohubugeragerania hu bujinda obu bahweha mu hisugu anjaatu. Omuutu ni gagundula, gabuhweha anjaatu anandi, gatiina n'esangaalo ng'atunda ebibye byosibyosi ebi gaali ni nabyo, ng'agula ehisugu ehyo."

Olugero olujamba hu mabaale ag'ebbeeyi

⁴⁵ Nga nindi Yesu abagerera olugero ati, "Obujugi bwomwigulu hujanga ohubugeragerania hu musubuuzi, owendula amabaale ag'ebbeeyi.

⁴⁶ Ni gagwirihirira erihira ohuba ery'ebbeeyi obugali, gatiina gatunda ebibye byosibyosi ebi gaali ni nabyo, ng'aja aligula."

Olugero olujamba hu hatimba h'enyeeeni

⁴⁷ Nga nindi Yesu abagerera olugero ati, "Obujugi bwomwigulu buli hy'ahatimba ahabatega mu nyanja nga hanjambya enyeeeni eja hiisi ngeri.

⁴⁸ Ni hejula enyeeeni, ng'abenuli bahahwesa ohwola hwigenya. Nga beehala, bangalamo endani bajita mu bisero aye nga badanya embi.

⁴⁹ Pohiriba hiityo hu komererero. Abamalayika baliija baabulamo abalanji, ng'ababi

* 13:31 13:31 kalidaali hyali hirime ni banaho amahoose banyiyi ng'eryaani. † 13:33 13:33 ow'engaano Ebbayibbuli y'Oluyoanaani yiroma yiiti n'ebisero bidatu eby'obusyanu." * 13:35 13:35 Zab 78:2

⁵⁰ babadanya mu muliro ogutasima eyiriba ohweninala n’ohulira amangi olw’obulumi.”

⁵¹ Nga Yesu ababuusa ati, “Ebyo byosibyosi mubitegeeye?” Nga bamugobolamo baati, “Hutegeeye.”

⁵² Ng’abaloma ati, “Olw’ehyo, hiisi musomesa w’amagambi ga Hatonda afuuha omwegi mu bunugi wa Hatonda, ali hy’omuutu omwene nyumba atusa ebiitu ebinyaaaha n’ebihayire omu babibiiha.”

*Naabbi oyu batanja enono
(Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)*

⁵³ Yesu ni gaahena ohugera engero ejo, ng’anjwa mu hifo ehyo,
⁵⁴ ng’atiina mu hibuga hy’ewaawe. Ni goola, ng’asomesa abaatu mu humbaaniri lyawe. Era abo abanjulira nga benjunga ni bebuusa baati, “Omusinde ono gatusa neena amagesi n’obujangi obuhola ebyamaliholiho?”

⁵⁵ Ono sinje omusaani w’omubaaaji? Era nyina sinje Malyamu? N’abalebe babe sinje Yakobbo ni Yosefu ni Simooni ko ni Yuda?

⁵⁶ N’ababoojo bosibosi sibamenya njano ni neefe? Amagesi n’obujangi buno wosiwosi gabitusa ne?”

⁵⁷ Ehyanjwamo nga bagaana ohufugiirira ebibye.
Aye Yesu niye ng’abaloma ati, “Naabbi bamuja enono anjaatu njosinjosi, ohutusaho mu hitundu hy’ewaawe nomu mago ewaawe.”

⁵⁸ Era eyo sigaholayo byamaliholiho bingi olw’abaatu baayo ohutaba n’ohufugiirira.*

14

*Ohufa hwa Yowaane Omubatiza
(Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)*

¹ Mu biro ebyo, Herode owaali n’anjuga etwale ly’e Galilaaya ganjulira efuma lya Yesu.

² Ng’aloma abanjeeresa babe ati, “Omuutu oyo anaabe nje Yowaane Omubatiza alamuhire, c’ehifa ali n’obujangi ohuhola ebyamaliholiho.”

³ Herode gajeega atyo olwohuba gaali anjambire Yowaane n’amudanyire mu komera olw’ohwenda ohusangaasa Herodiya oyu gaali n’apaahise hu mulebewe Filipino.

⁴ Hino gaali ahiholire olwohuba Yowaane galomanga Herode ati, “Sihirani ewe ohupaasa muha mulebewo.”*

⁵ Herode gendire ohwita Yowaane aye gatya abaatu, olwohuba baali bamanyire baati Yowaane naabbi.

⁶ Hu ludaalo olw’ohuhebuliriraho ohusaaliwa hwa Herode, omuhaana wa Herodiya gabahinira era ehyo hyasangaasa Herode.

⁷ Ehyanjwamo, gamulayirira era ng’amusuubisa ohumuja hyosihyosi ehi anamusunge.

⁸ N’aholera hu amagesi ga nyina, ng’omuhaana aloma Herode ati, “Nenda omutwe gwa Yowaane Omubatiza ni guli hu suniya.”

⁹ Ehyo hyanakujasa habaha bugali aye olwohuba gaali ahenire ohulayira n’abageni babe ni banjulira, ng’ahanda alagira bagumuje.

¹⁰ Era nga batiina mu komera batema hu Yowaane omutwe.

¹¹ Nga baguleeta hu suniya baguja omuhaana, nga yeesi agunjirira nyina.

¹² Ng’abeegi ba Yowaane batiina baja batusayo omulambo gugwe, bagusiha. Ni bahana nga batiina balomeraho Yesu.

*Yesu aliisa abaatu ekumi etaanu
(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Yow 6:1-14)*

¹³ Yesu ni ganjulira ebyali ni byolire hu Yowaane, ganjamba engira n’abeegi babe banjwa mu hifo ehyo nga baniina eryato batiina mu hifo ehinjumamo baatu. Ne ehinjindi hy’abaatu ni bahitegeera, banjwa mu bibuga ebiririhene bamulondaho n’amagulu.

¹⁴ Yesu ni ganjwa mu lyato gabona ehinjindi hy’abaatu ni hihumbeene, nga himunjambya ehisa ng’anjonia abalwaye aba baali ni nabo.

¹⁵ Egulo ni lyola, ng’abeegi batiina aja Yesu gaali bamuloma baati, “Ehifo hino hiduleere, ate owiire mbobunu butiinire. Seebula abaatu batiine mu bitahere ebyohu mulirano begulire ebiryo balye.”

¹⁶ Nga Yesu abaloma ati, “Sihibeetagisa hutiina, enywe mubane ebiryo balye.”

¹⁷ Nga nibo bamuloma baati, “Hulinjo n’emigaati etaanu n’enyeeeni ebiri jonjene.”

* 13:58 13:58 Yow 4:44 * 14:4 14:4 Leev 18:16; 20:21

¹⁸ Nga Yesu aloma ati, “Mubindeetere njano.”

¹⁹ Nga Yesu alagira abaatu ohwihala njaaasi hu nyaasi. Ng’abugula emigaati jira etaanu n’enyeeeni jawaho ebiri, ng’agangamusa emoni aheja mwigulu, geyaasa Hatonda. Ng’ango abbwagabbwaga mu migaati ejo, ajina abeegei babe bagabire abaatu.

²⁰ Ng’abaatu abo bosibosi balya beeguta. Ng’ango abeegei babe bahumbaania obukukumuhira owasigalaho nga bijusa ebisero ehumi nabibiri.

²¹ Abaatu abaalya baali ng’ekumi etaanu ohwo n’otataayeho abahasi n’abaana.

Yesu agendera hu maaji

(Mar 6:45-52; Yow 6:15-21)

²² Ebyo ni byanjwa, ng’ango ni naango Yesu aloma abeegei babe baniine eryato batangirengamo bambuhe enyanja, niye n’ahiseebula abaatu.

²³ Ni gahena ohubaseebula, ng’atiina hu lusozi yeyene ohusaba. Anja hiirema hyanambira, Yesu gaali ahiiri eyo yeyene.

²⁴ Cooka abeegei babe nibo ni bali mu lyato ni boolire njaleerji era amayengo ni gali huhubba, olw’epunga eyaali ni banwa emutwe.

²⁵ Ni waali ni bunatere ohuha, Yesu gatiina eyi baali n’agenda hu maaji.

²⁶ Ni bamubona n’agenda hu maaji, ng’olusisimo lubanjamba, baloma baati, “Himalyo!” ni binianguha olw’ohutya.

²⁷ Aye anjo ni naango nga Yesu abaloma ati, “Ndiise, mugume mutatya!”

²⁸ Ng’ango Peetero amugobolamo ati, “Musengwa, n’oba n’oli ndiwe ndome ngendere hu maaji niije eyi oli.”

²⁹ Nga Yesu amuloma ati, “Nja.” Nga Peetero anjwa mu lyato, agenda hu maaji n’atiina eyiri Yesu.

³⁰ Aye ni gabona amayengo ni genyoha, ng’obuti bumunjamba. Amaaji ni gamwiniha, gahayaana ati, “Musengwa, ponie!”

³¹ Ng’ango ni naango Yesu agolola omuhono, amunjamba amuloma ati, “Lwahiina obuusabuusa, oli n’ohufugiirira hutotono?”

³² Era bombi ni bengira mu lyato, ng’epunga eteeha.

³³ Ng’ango abaali mu lyato bajumirya Yesu ni baloma baati, “Mu butuufu oweene, oli Mwana wa Hatonda!”

Yesu anjonia abalwaye e Genesareeti

(Mar 6:53-56)

³⁴ Ni bambuha enyanja, nga boola mu hitehere ehi balanga baati Genesareeti.

³⁵ Era abaatu baayo ni bahitegeera baati Yesu gaali goolire, basasaania amanuliro mu hitundu ehyo hyosihyosi ko n’emirirano. Ng’ango abaatu bamunjirira abalwaye baawe bosibosi

³⁶ nga bamwegalihira aganye abalwaye abo banjambeho bunjambe hu gemo ly’ehyambalo hihye. Era hiisi owamunjambaho, ganonanga hunjona.

15

Obulombolombo bw’Abayudaaya

(Mar 7:1-13)

¹ Oluvanyuma balala hu Bafalisaayo n’abasomesa b’amagambi ga Hatonda banjwa e Yerusaaalemu, baatiina eyiri Yesu bamubuusa baati,

² “Lwahiina abeegei babo sibahola ng’olu obulombolombo w’abasehulu beefe butuloma? Balya ni bahiiri husaaba mu ngalo.”

³ Nga Yesu abagobolamo ati, “Ne lwahiina enywe mubbwaga egambi lya Hatonda olw’obulombolombo wenywe?”

⁴ Hiri hiityo olwohuba Hatonda gaaloma ati, ‘Nanga lataawo ni maawo enjono,* era ati, ‘Anaduhenga Semwana oba nyina, bali n’ohumwita.’

⁵ Aye enywe muloma muuti omuutu analoma semwana oba nyina ati, ‘Obuyeedi obunahahunjaye, nabunjongayo eyiri Hatonda,*

⁶ olwo aba n’ehiyale ehy’ohutana Semwana* obuyeedi. Mu ngeri eyo nga mudibya ehibono hya Hatonda olw’obulombolombo wenywe.

⁷ Banafuusi enywe, ehibono hya Hatonda ehi naabbi Yisaaya gabalomaho hituufu olu gaaloma ati,

⁸ “ ‘Abaatu bano baapa enjono

* 15:4 15:4 Huj 20:12; 21:17; Mag 5:16; Leev 20:9
Ebyanjandihwi ebindi biri ni “semwana oba nyina.”

* 15:5 15:5 Huj 20:12; 21:17; Leev 20:9

* 15:6 15:6

lya hu munwa,
 aye emyoyo jaawe jipumaho.
⁹ Era banjumirya byahwehenahenaho
 olwohuba ebibono obubono eby'abaatu,
 mbebi banjira ohuba amagambi gange.' ”*

Ebyonoona omuutu bijwa mu mwoyo gugwe
 (Mar 7:14-23)

¹⁰ Ng'ango Yesu alanga ehinjindi hy'abaatu hitiina anja gaali, ng'aloma ati, “Mutege ohutwi era mutegeere ehi nja ohuloma.”

¹¹ Ebi muutu alya sinje ebimonoona aye ebinjwa mu munwa gugwe.”

¹² Ng'ango abeegi babe batiina anja gaali, bamubuusa baati, “Ohimanyire oti Abafalisaayo balunjire ni banjuliye ebibono ebyo?”

¹³ Nga Yesu abagobolamo ati, “Hiisi musaala ogu Bbaabba ali mwigulu atahoma, banahaguhuuleno.”

¹⁴ Olw'ehyo, Abafalisaayo abo batabahenera biseera olwohuba batangirisi abanjofu. Era singa omujofu atangirira omujofu wahye, bombi bagwa mwirojo.”

¹⁵ Ng'ango Peetero amuloma ati, “Tulomere amahulu g'olugero olwo.”*

¹⁶ Nga Yesu abaloma ati, “Koni mwesi simufaanina mahulu g'olugero olwo bbe?”

¹⁷ Simumanyire muuti ebi muutu alya bitiina mu hida omu bijwa byatula?

¹⁸ Aye ebi aloma bijwa mu mwoyo gugwe era ebyo nj'ebimwonoona.

¹⁹ Hiri hiityo olwohuba mu mwoyo gw'omuutu pomunjwa ebinjeego ebibi, obutemu, obuhwedi, ohuba w'emoni enyangu, ohuba n'omuhono omuleeni, obudulingi n'obunjesi.

²⁰ Ebyo nj'ebyonoona omuutu; sosi ohulya n'atasaabire mu ngalo.”

Omuhasi Omukanani
 (Mar 7:24-30)

²¹ Yesu ni ganjwa mu hifo ehyo, ng'atiina mu twale ly'e Tiiri ni Sidoni.

²² Omuhasi Omukanani ohunjwa mu hitundu ehyo, ng'atiina anja gaali, genaana ati, “Musengwa, Omwijuhulu wa Dawudi,† pambire ehisa! Omusambwa gugudya omuhaana wange bugali!”

²³ Aye Yesu sigamugobolamo hiitu hyosihyosi. Olw'ehyo, abeegi babe batiina anja gaali bamwegalihira baati, “Mubbinge, olwohuba ali hutuhubbira oluhero!”

²⁴ Nga Yesu agobolamo ati, “Baatuma eyiri Abayisirayiri ababbaama bonene.”

²⁵ Ng'ango omuhasi oyo atiina ahubba amafuha mu moni jije amuloma ati, “Musengwa, njeede!”

²⁶ Nga Yesu amugobolamo ati, “Sihirani ohunjamba ebiryo by'abaana wabidanyira embwa jaawe.”

²⁷ Ng'omuhasi oyo amuloma ati, “Musengwa, pohiri aye n'embwa joosi jirya obukukumuhira obugwa njaasi w'emeeza ya musengwa waaajo.”

²⁸ Nga Yesu amugobolamo ati, “Muhasi ewe, oli n'ohufugiirira ohw'amaani! Ale hahibe ng'olu osungire.” Era omuhaana wuwe ganjona mu saawa enyene eyo.

Yesu anjonia abaatu bangi

²⁹ Yesu ni ganjwa mu hifo ehyo, gatiina n'agenda hwigenya ly'enyanya y'e Galilaaya, ng'aniina hu lusozi gehala.

³⁰ Abaatu bangi batiina anja gaali ni bamunjirira abaleme n'abahyafutafuta n'abanjofu n'abagongobala n'abataloma ko n'abalwaye abandi. Nga babata anjo ohuupi ni naye era ng'abanjonia.

³¹ Abaatu benjuna ni baabona abaali ni bataloma ni baloma, abaleme ni bagenda, abanjofu ni babona. Era nga bajumirya Hatonda w'Abayisirayiri.

Yesu aliisa abaatu ekumi ene
 (Mar 8:1-10)

³² Ng'ango Yesu alanga abeegi babe batiine anja gaali abaloma ati, “Abaatu bano bapambya ehisa olwohuba babaaye ni neese endaalo edatu kwiye aye njaahani banjuma hy'ohulya. Sinenda hubaseebula ni bali njala, bahanda bagwa hu ngira.”

³³ Aye abeegi babe bamugobolamo baati, “Mu hifo ehiduleere hino omuutu anjanga hutusa njena ebiryo ebinjanga ohuliisa abaatu bano bosibosi?”

* 15:9 15:9 Yis 29:13 * 15:15 15:15 Luk 6:39 † 15:22 15:22 Dawudi Oba owaaja ohununula abaatu.

³⁴ Nga Yesu ababuusa ati, “Muliyo n’emigaati jinga?” Nga bamugobolamo baati, “Musanvu n’obuyeeni butotono.”

³⁵ Ng’arjo Yesu aloma abaatu behale njaasi.

³⁶ Ng’abugula emigaati ejo omusanvu n’enyeeeni jawaho, nga geyaasa Hatonda, ajibbwagabbwagamo ng’ahena ajina abeegi babe bajigabire abaatu. Nga boosi bahola ng’olu gabaloma.

³⁷ Nga bosibosi balya beguta. Ni bahena ohulya, ng’abeegi babe bahumbaania obukukumuhira owasigalano, nga bwijula ebisero musanvu.

³⁸ Abaatu abalya, baali ekumi ene, ohwo n’atatayeho abahasi n’abaana.

³⁹ Oluvanyuma lwa Yesu ohuseebula abaatu, gahena ganiina eryato ng’atiina mu twale ly’e Magadani.

16

Abafalisaayo n’Abasadukaayo basunga Yesu ahabonero

(Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Lulala, balala hu Bafalisaayo n’Abasadukaayo baatiina eyiri Yesu nga bamuloma abaje ahabonero ahenunjisa ahalaga haati obuñangi obu gaali ni nawo gabutusa yiri Hatonda. Ehyo bamuloma humuhema.

² Nga Yesu abagobolamo ati, “Eryuba anja ligwira mu maaji, munabona egulu ni lifaana hy’amafugi, muloma muuti; ‘Olwejo embeera y’owiire yinahabe ndani.’

³ Mu mugamba anja lyuba lijwerayo munabona egulu ni lifaana hy’amafugi n’ebireri ni bisidihire muloma muuti; ‘Olwa leero lunaabe lw’ehidumi.’ Mumanyire amahulu gemboneha y’owiire aye simumanyire huvunula ebirino mu hiseera hino.*

⁴ Abaatu b’omulembe guno babi era sibesigwa eyiri Hatonda! Benda ahabonero ahagala haati Hatonda nj’owaatuma aye njanuma ahabonero ahabaja ohubana ohutusaho ahabonero hyaha Yona olu gaali mu guyeeni.”* N’ebibono ebyo, nga Yesu abalehana getiinira.

Esomesa y’Abafalisaayo n’Abasadukaayo ey’obudulingi

(Mar 8:14-21)

⁵ Abeegi ba Yesu ni boola engereha w’enyanya, bahebulira baati bebiriye ohugega emigaati.

⁶ Nga Yesu abaloma ati, “Mwegenderese era mwehuume ehisimbulusa hy’Abafalisaayo n’Abasadukaayo.”

⁷ Nga nibo begeyamo abeene n’abeene baati, “Aloma atyo olwohuba ndihugega migaati.”*

⁸ Yesu gamanya ehi baali ni begeyamo ng’ababuusa ati, “Enywe abali n’ohufugiirira ohutotono, lwahiina mujeega hu hy’ohunjuma emigaati?

⁹ N’ohwola haati muhiiri hutegeera? Si muhebulira olu nabbwaga mu migaati etaanu nagabira abaatu ekumi etaanu? Mwahumbaania ebisero binga eby’obukukumuhira?

¹⁰ Ate mwahumbaania ebisero by’obukukumuhira binga olu nabbwaga mu migaati omusanvu nagabira abaatu ekumi ene?*

¹¹ Lwahiina simutegeera muuti simbaaye ni ndoma hu migaati? Aye mbalomire mwehuume ehisimbulusa hy’Abafalisaayo n’Abasadukaayo.”*

¹² Ng’abeegi abo ko bategeera baati sigaali n’abaloma w’ehuuma hutalya migaati ejirimo ehisimbulusa aye esomesa y’Abafalisaayo n’Abasadukaayo ey’obudulingi.

Peetero abbutula ati Yesu nje Kurisito

(Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Yesu n’abeegi babe ni boola mu hibuga Kayisaaliya ehya Filipi, ng’ababuusa ati, “Abaatu ni baba ni baloma hu Omwana w’Omuutu, baloma baati nj’ani?”

¹⁴ Nga bamugobolamo baati, “Njalinjo abaloma mbo ndiwe Yowaane Omubatiza, abandi baati ndiwe naabbi Eliya, abandi baati ndiwe Yeremiya era n’abandi baati oli mulala hu banaabbi.”

¹⁵ Ng’arjo ababuusa ati, “Ne enywe, muloma muuti ndiise ani?”

¹⁶ Nga Simooni oyu balanga baati Peetero amugobolamo ati, “Ndiwe Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonola abaatu era Omwana wa Hatonda Omwene Bulamu.”*

* 16:3 16:3 Ebyanjandhiwa ebyahale binjuma ebibono ebiroma biiti “ehyegulo ni hyola...ebirino mu hiseera hino.”

* 16:4 16:4 Yon 1:17 * 16:7 16:7 Luk 12:1 * 16:10 16:10 Mat 14:17-21 * 16:11 16:11 Mat 15:34-38 * 16:16 16:16 Mat 14:1-2; Mar 6:14-15; Luk 9:7-8

17 Nga Yesu amugobolamo ati, “Simooni omwana wa Yona, oli n’ekabi olwohuba omuutu sinje ahuhwehuliye ehyo aye Bbaabba ali mwigulu.*

18 Olw’ehyo kuloma ti ndiwe Peetero,† hu lwanda huno nditongolaho ehibubbu hyange ehy’abafugiirira era amaani g’e magombe ‡ sigalibanangula.

19 Ndihuja ebisumuluzo eby’oburugi bwomwigulu era hiisi ehi osidiha hu hyalo, nomwigulu mwosi balihisidiha era hiisi ehi ositula hu hyalo nomwigulu mwosi balihisidiha.”

20 Ng’ahuutira abeegi babe batalomeraho muutu yesiyesi baati nje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonola abaatu.*

*Yesu aloma hu hufa n’ohulamuha huhwe
(Luk 9:22-27)*

21 Ohunja mu hiseera ehyo, nga Yesu atandiha ohusomesa abeegi babe ng’olu ali n’ohutiina e Yerusaalemu, abaatu abahulu mu gwanga n’abasomesa b’amagambi n’abatangirisi b’abasengi ba Hatonda bamubonyaabonye bugali weene era bamwite aye ni njalibitanjo endaaloo edatu aliramuha.

22 Olw’ehyo, Peetero ganjira Yesu hu tulo ng’amuhayula ati, “Musengwa, ehyo sihija huhwolaho kadi!”

23 Nga Yesu acuha amuloma ati, “Pwe mu moni, oli Sitaani! Oli hutigatigania ohuhola ebyagima naaja, sooli hujeega hu mulimo gwa Hatonda ogwandeeta aye oli hujeega hu by’abaatu!”

24 Ng’ano aloma abeegi babe ati, “Hiisi muutu owenda ohuba omuloobera wange, ateehwa ohwefiirisa byosibyosi era n’ali muheneerefu ohubbeeda omusalabba gugwe era agende ni neese.

25 Hiri hiityo olwohuba hiisi oweheneerera obulamu wuwe, alibufirwa aye hiisi afirwa obulamu wuwe hu lwange, alibunonola.*

26 Ale higasa hi omuutu ohuba n’oburinda bwohu hyalo huno wosiwosi aye gafirwa obulamu wuwe? Ale dala njalijo ehi omuutu anjanga ohunjaayo ko gagobosano obulamu wuwe ni bubu ni buhenire ohugota?*

27 Hiri hiityo olwohuba Omwana w’Omuutu aja huuja mu enono lya Semwana, n’ali n’abamalayika babe aje hiisi muutu omuhemba ni geema hu bikolwa byawe.

28 Mbalomera ehituufu ti, njalijo abandi hu enywe abemereeye njano, abatalifa ohutusaho ni bahenire ohubona Omwana w’Omuutu ni gaaja ohunja.”*

17

*Emboneha ya Yesu yicuuha
(Mar 9:2-13; Luk 9:28-36)*

1 Ni njabitano endaaloo mukaaga, nga Yesu anjira Peetero ni Yakobbo ni Yowaane muganda ya Yakobbo batiina baniina hu olusozi olwgingihiriri baba eyo borjene.

2 Ni baali eyo, abeegi babe abo baali baheja nga mu moni wuwe mucuuha mumeregenya hy’eryuba era ebyambalo hibye nga bipepya bimesya hy’enjase.

3 Anjo ni naano nga babona Eliya ni Musa ni banjira ni Yesu.

4 Nga Peetero aloma Yesu ati, “Musengwa, hirani ti huli njano. Ni huba husiima huhwo, natongole ebitiira bidatu. Hirala hibe hihyo, ehindi hya Musa n’ehindi hy’Eliya.”

5 Peetero ni gaali n’ahiroma, ehireri ehipopya nga hiija hibawiihaho. Ng’ejanjaasi lijwera mu hireri ehyo, ni njalijo aloma ati, “Ono nj’Omwana wange omuhoda oyu nenda era owunesiimisa. Ale munjirise ebi abaloma.”

6 Abeegi abo ni banjira ebibono ebyo batya bugali, nga bagwa njasi mahotamiriye ni batenda n’ohumuhejaho.*

7 Aye Yesu gatiina gabanjambaho, ng’abaloma ati, “Mwinyohe mutatya!”

8 Abeegi babe ni bagangamuha, sibabona muutu owundi yesiyesi ohutusaho Yesu yeyene.

9 Ni baali ni banjira hu lusozi, nga Yesu abahamirira ati, “Mutalomeraho muutu yesiyesi ebyo ebi muweene ohwola olu Omwana w’Omuutu aliramuha.”

10 Ng’ano abeegi abo bamubuusa baati, “Lwahiina abasomesa b’amagambi ga Hatonda baloma baati naabbi Eliya ali n’ohweheerera ohugobola ko Kurisito gaaje?”

* **16:17 16:17** Yow 6:68-69 † **16:18 16:18** Peetero Peetero mu Aramayiki nje Keefa amahulu gaalyo ti ebaale.

‡ **16:18 16:18** Oba Geyeena. * **16:20 16:20** Mat 18:18; Yow 20:23 * **16:25 16:25** Mat 10:38; Luk 14:27 * **16:26**

16:26 Mat 10:39; Luk 17:33; Yow 12:25 * **16:28 16:28** Mat 25:31; Bar 2:6 * **17:6 17:6** Tand 22:2; Mag 18:15; Zab

2:7; Yis 42:1

¹¹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Hituufu, Eliya ali n'ohweheerera ohuuja agobose bunyaaha emyoyo j'abaatu.

¹² Aye mbalomera ti Eliya gahena hale ohuuja aye sibamufaanina era abaatu bamuhola byosibiyosi ebi bendire. Mu ngeri nj'enyene baja hugudya n'Omwana w'Omuntu baatyoo."

¹³ Ng'ano abeegi bategeera baati gaali abalomera hu Yowaane Omubatiza.*

Yesu anjonia omuseere aliho omusambwa

(Mar 9:14-29; Luk 9:37-43)

¹⁴ Yesu n'abeegi babe bala abadatu ni banwa hu lusozi, nga bagaana ehinjindi hy'abaatu. Nga nabano omusinde owatiina eyiri Yesu, ahubba amafuha mu moni wuwe amuloma ati,

¹⁵ "Muhulu, kwegayiriye njambira musaani yange ehisa, agwa efubu era abonaabona bugali. Efunda nyingi agwa mu muliro oba mu maaji.

¹⁶ Namuleetaho eyiri abeegi babo aye sibamunonia."

¹⁷ Nga Yesu abaloma ati, "Enywe abaatu abanjuma hufugiirira era ab'omulembe guno ogwabaa, ndihena ni nenywe ahamanga ahaaga hatye ko mube n'ohufugiirira, ndyosa njena ohubehaliirira? Mundeetere njano omuseere oyo."

¹⁸ Yesu ng'ahayuhira omusambwa gunwa hu museere, ng'ano ni naano anjonia.

¹⁹ Oluvanyuma abeegi ba Yesu batiina anja gaali n'ali yeyene nga bamubuusa baati, "Lwahiina sihwabobola hubbinga musambwa ogwo hu museere?"

²⁰ Nga Yesu abagobolamo ati, "Ehyo hibaaye hiityo olwohuba muli n'ohufugiirira hutotono. Mbalomera ehituufu ti, singa muba n'ohufugiirira n'olu huba hudidiiri hy'ahamo ha kalidaali, mwahalomire olusozi luno muuti, 'Siguha njano oje wedaanye njala' era nga ehi oloma hibanjo. Njanjuma ehiribahaya.

²¹ Aye omusambwa hy'ogwo sigunjanga hutina ni njanjuma husaba n'ohusiiba."*

Nindi Yesu aloma hu hufa huhwe

(Mar 9:30-32; Luk 9:43-45)

²² Abeegi bosibosi ni Yesu ni baali ni bahumbeene njalala e Galilaaya, nga Yesu abaloma ati, "Baja hulya mu Mwana w'Omuntu oluhwe bahene bamunjeyo eyiri abobunangi bamwite.

²³ Baja humwita aye njalibitanjo endaaloo edatu ng'alamuha." Ehyo hyaleetera abeegi babe ohwenjnamira.

Ohuja omusolo gwomu Yekaalu

²⁴ Yesu n'abeegi babe ni boola e Kaperanawumu, ng'abanjoosa bomu y'e Yekaalu† batiina eyiri Peetero bamubuusa baati, "Koni omusomesa wenywe niye saanja musolo gwomu Yekaalu?"

²⁵ Nga Peetero abagobolamo ati, "Anja."

Peetero ni gengira mu nyumba, Yesu nj'oweherera ohuloma ng'amubuusa ati, "Ne ewe Simooni ojeega otye? Abahabaha banjoosa baatu hi? Abaatu bomu gwanga lyawe oba abalugendwa?"*

²⁶ Nga Peetero amugobolamo ati, "Hu balugendwa."

Ng'ano Yesu amuloma ati, "Abazaliranwa bomu gwanga sibali n'ohuja omusolo.

²⁷ Aye ohutenda hubalunja tiina hu nyanja odanye omulobo mu maaji, yeyeni eyi oneheerere ohunjambya, onayasanye wagaanamo ebbeesa. Jinjambe otiine osasule omusolo ogugwo n'ogwange."

18

Omuutu ahira ohuba ow'enjono eyiri Hatonda

(Mar 9:33-37; Luk 17:1-2)

¹ Mu hiseera ehyo abeegi batiina anjali Yesu, nga bamubuusa baati, "Nj'ani ahira ohuba ow'enjono mu baatu abali mu bunugi owomwigulu?"

² Ng'ano Yesu alanga omwana omunjere owaali anjapi anjo, amwemeeresa njagati waawe.

³ Ng'ahena aloma ati, "Mbalomera ehituufu ti hiisi muutu ateesiga Hatonda hy'omwana omunjere ng'olu geesiga abasaaye babe, sibalimubala huba mulala hu baatu aba Hatonda anjaga.

* **17:13 17:13** Mat 11:14 * **17:21 17:21** Ebyanjandihwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno. † **17:24 17:24** ng'abanjoosa bomu y'e Yekaalu Ogwo gwali musooloo ogu hiisi muutu mu Yisirayiri gasasulanga hiisi mwaha ohuhola hu mirimo ja Yekaalu. * **17:25 17:25** Huj 30:13; 38:26

⁴ Olw'ehyo hiisi owenomeha hy'omwana omujere ono, nj'ahira ohuba ow'erjono mu baatu aba Hatonda anuga.*

⁵ Era Hiisi asangaalira omwana omujere hy'ono hu lwange, aba asangaliye ndiise.

⁶ Aye omuutu yesiyesi aleetera mulala hu banjere bano abafugiirira ohubbenga, anoomera humusidihamo ogubaale ogusito mu mamiro, nga bahena bamudanya mu buliba.

⁷ "Nga jibageene abaatu abomu hyalo hino olwohuba mulimo ebiitu ebi baleetera ohwonoona. Ebiitu hy'ebyo biri n'ohubano aye jimwageene oyo abireeta!

⁸ Olw'ehyo hanye muhono oba hugulu huhwo nj'ohuhuleetera ohwonoona, hute-meeho. Hiranji osune obulamu obutanwanjo n'oli muleme, ohuhira olu osigasa emihono jombi oba amagulu gombi aye bahudanya mu muliro ogutasima emirembe n'emirembe.

⁹ Era hanye emoni yiyo ehuleetera ohuhola ehibi yomoleemo. Hiranji obe wa moni ndala aye wingire mu burugi wa Hatonda, ohuhira olu osigasa emoni jombi aye bahudanya mu hifo omu oja husihiirihira.*

Olugero olujamba hu taama eyaali n'egotire

(Luk 15:3-7)

¹⁰ "Olw'ehyo manya otatalanga wayire mulala hu banjere bano, olwohuba mbalomera ti, abamalayika ababalabirira hiisi hiseera boletera Bbaabba ali mwigulu.

¹¹ Omwana w'Omumu gaaja ohunonjola abaatu ababbaama.*

¹² "Enywe muneega muitye? Singa omuutu aba n'etaama jije cikumi aye nga ndala yigotaho, saaleha anjo ecenda namwenda ni jiri hwaya gatiina ohwendula endala eyo egotire ohwola olu ayibona?

¹³ Era mbalomera ehituufu ti, n'ayibona asangaala bugali olw'etaama eyo endala, ohuhiraho jira ecenda namwenda.

¹⁴ Mu ngeri nj'enyene Senywe ali mwigulu sigenda wayire mulala hu banjere bano ohubadanya mu muliro."

Owahyo ahuhola ehahuluma

¹⁵ Ng'ango Yesu geyongera aloma ati, "Singa owahyo ahuhola ehibi, tiinayo omulomere ehibi hihye ni muli babiri mwenene. N'afugiirira ehi omuloma, muligobolano nindi ohuholagana bulanja.

¹⁶ Aye singa saafugiirira ehi oloma, wagamangayo n'owahyo mulala oba babiri ko hiisi songa bayihahasenga ni njalijo obujuzi ow'abaatu babiri oba badatu.

¹⁷ Singa agaana ohubanjulirisa, mumunjiranga mu hibubbu hy'abafugiirira, bamwihasa bamubulirira. Anagaana ohunjulirisa, mumunjiranga ohuba hy'Atali Muyudaaya oba omujoosa oyu muloma muuti ali n'ebibi.*

¹⁸ "Mbalomera ehituufu ti hiisi ehi osidiha hu hyalo, nomwigulu mwosi balihisidiha era hiisi ehi ositula hu hyalo, nomwigulu mwosi balihisitula.

¹⁹ "Nindi mbaloma ti, singa babiri hu hyalo huno banabenga bulala mu hiisi ehi musaba, Bbaabba ali mwigulu anahibanenga.*

²⁰ Hiri hiityo olwohuba babiri oba abadatu abafugiirira banahumbaana mu siina lyange, mba anjo ni nabo."

Olugero olujamba hu mwidu atasonija

²¹ Ng'ango Peetero atiina anjali Yesu amubuusa ati, "Musengwa, owahyange anakola ehibi, musoniye efunda jinga? Musoniye efunda musanvu?"

²² Nga Yesu amugobolamo ati, "Kuloma ti, si funda musanvu aye sanvu emirundi musanvu.*

²³ "Obujugi bwomwigulu hujanga ohubugeragerania hu habaha owendire abeedu babe banjere embalirira y'ebbeesa jije.

²⁴ Ni gatandiha ohubala ebitabo nga baleeta mulala hu beedu oyu gaali n'abanja etalanta omutwalo mulala.†

²⁵ Omwidu oyo ganjuma bbeesa ohusasula musengwawe. Olw'ehyo musengwawe galagira bamutunde, n'omuhasi wuwe n'abaana babe ko n'ebiiu bibye byosibyosi, ohusasula ebbanja.

* **18:4 18:4** Mar 10:15; Luk 18:17 * **18:9 18:9** Mat 5:30 * **18:11 18:11** Ebyanjandihiwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno. * **18:17 18:17** Mag 19:15 * **18:19 18:19** Mat 16:19; Yow 20:23 * **18:22 18:22** Luk 17:3-4

† **18:24 18:24** etalanta omutwalo mulala Talanta ndala yaali muhamba gw'omupakasi ey'emyaha ng'ehumi n'etaanu. Olw'ehyo talanta omutwalo, jaali bbeesa mbitiirifu.

²⁶ Ng'ango omwidu oyo ahubba amafuha amwegalihira ati, 'Ngumikirizeho, nahahasule ebbeesa jijo josijosi eji wumbanja.'

²⁷ Omwidu oyo ganjambya musengwawe ehisa, ng'amusoninja ebbanja ng'amuleha gagamayo.

²⁸ "Aye omwidu oyo ni gatula ebulafu, gagaanana n'omwidu wahye oyu gaali n'abanja dinaari cikumi.[‡] Ng'amugwa mu mamiro amuloma ati, 'Sasule ebbeesa jange!'

²⁹ Ng'ango omwidu wahye oyo ahubba amafuha, amwegalihira n'aloma ati, 'Ngumikirizeho, nja huhusasa ebbeesa jijo.'

³⁰ Aye niye gagaana era galoma bamudanya mu komera ohwola olu alisasula ebbanja.
³¹ Abeedu bahye ni baabona ebyalino, ehyo hyababisa bubi bugali weene era banjamba engira batiina balomera musengwa yaawe byosibyosi.

³² Ng'ango musengwa yaawe alanga omwidu oyo amuloma ati, 'Mwidu ewe omubi, nahusoninja ebbanja eri naali ni kubanja olwohuba wanjegalihira.

³³ Ndiwe atanjanga husoninja wahyo ng'olu ese nahusoninja?'

³⁴ N'obusungu bungi, musengwawe gamujambya abasirikale bamudanye mu komera bamugudye, ohwola olu alihena ohusasula ebbanja lyosiryosi."

³⁵ Nga Yesu agohoba ati, "Eyo nj'engeri eyi Bbaabba ali mwigulu alibisyamo hiisi mulala hu nywe, ohutusaho nga musonijire abahenywe ohujwera erala mu myoyo jenywe."

19

Yesu asomesa hu hwawuhana hw'abafumbo

(Mar 10:1-12)

¹ Yesu ni gahena ohuloma ebibono ebyo, ng'anjwa e Galilaaya atiina mu twale ly'e Buyudaaya, engereha w'olwabi Yoludaani.

² Ng'ango ehinjindi hy'abaatu himulondaho era ng'anjonia abalwaye abalimo.

³ Ng'ango balala hu Bafalisaayo batiina bamuhema baati, "Amagambi geefe gafugiirira omuutu ohubbinga omuhasi wuwe olw'esonga yosiyosi?"

⁴ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Simusomangaho ehyanjandiihiwa hiiti; 'Ohujwa hutandiha y'ehyalo, Hatonda gawumba omusinde n'omuhasi?'"

⁵ Era ng'aloma ati, 'Olw'ehyo omusinde analehenga semwana ni nyina, nga genimba n'omuhasi wuwe, nga bombi bafuaha mubiri mulala?'"

⁶ Olwo nga sibahiiri babiri, wabula mulala. Ale omuutu saanjimbululanga ehi Hatonda ganjimba nalala."*

⁷ Ng'Abafalisaayo abo bamubuusa baati, "Ne lwahiina Musa gatanjo ehiragiho ati omusinde abbinga omuhasi wuwe, amunjanga ebbaluja eyihahasa yiiti amubbingire?"

⁸ Nga Yesu abagobolamo ati, "Musa gafugiirira abasinde ohujwa abahasi baawe ebbaluja olw'obuhahanyafu w'emyoyo jaawe. Aye sihyali hiityo ohujwera erala mu hutandiha.*

⁹ Mbaloma ti hiisi abbinga omuhasi wuwe ohutusaho olw'obuhwedi, ng'ahena aleeta owundi, aba aholire obuhwedi."*

¹⁰ Ng'abeegi babe bamuloma baati, "Ni hiba ni hiri hiityo njagati w'omusinde n'omuhasi wuwe, hiraŋi ohutafumbirwa."*

¹¹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Hiisi muutu saanjanga hufugiirira esomesa eyo, ohutusaho abo aba Hatonda ganja ohuyitegeera bonene.

¹² Abaatu abandi sibaleeta bahasi olwohuba babasaala ni bali bafiiirwa, abandi olw'ohubalaana n'abandi olw'ohwenda ohwenjerayo erala ohujereesa Hatonda. Afugiirira ebyo ebindomire hu bufumbo, ahifugiirire."

Yesu asabira abaana abanjere ekabi

(Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Ng'ango njabaano abaanjira abaana abanjere eyiri Yesu ohubanjambaho abalombere ekabi aye abeeegi babe bahayula abaatu abo.

¹⁴ Nga Yesu abaloma ati, "Mulehe abaana abanjere baaje eyi ndi. Mutabagaana olwohuba abali hy'abo, mabangira mu obunugi womwigulu."

[‡] **18:28 18:28** Dinaari ndala nj'eyaali omuhemba ogw'oludaalo lulala. Olw'ehyo dinaari cikumi yaali peera y'emyesi ng'edatu, ate talanta omutwallo gwali muhemba ogw'emyaha ehumi n'etaanu. * **19:4 19:4** Tand 1:27 * **19:5 19:5** Tand 2:24 * **19:6 19:6** Tand 5:2 * **19:8 19:8** Mag 24:1-4; Mat 5:31 * **19:9 19:9** obuhwedi Ebyanjandiihiwa ebindi ebyahale bijuma bibono bino. * **19:10 19:10** Mat 5:32; 1 Kor 7:10-11

15 Ni gahena ohubanjambaho n'ohubasabira ekabi, ng'anjwa mu hifo ehyo.

Yesu n'omusinde omujinda

(Mar 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Njaaliyo omusinde owatiina eyiri Yesu ng'amubuusa ati, "Musomesa, hiranji hi ehi ndi n'ohuhola ohusuna obulamu obutanjwanjo?"

17 Nga Yesu amugobolamo ati, "Lwahiina wumbuusa ehinjamba hu biitu ebiranj? Njaliyo mulala yenene Omulanji. Era n'oba ni wenda ohusuna obulamu obutanjwanjo gondera ebiragiyo bibye."

18 Ng'omusinde oyo amubuusa ati, "Biragiyo hi ebyo?" Nga Yesu amugobolamo ati, "Siwiitanga muutu, soholanga buhwedi, siwiibanga hiitu hyosihyosi, otabenjeranga muutu ehi ataholire,

19 onjanga lataawo ni maawo enjono era 'yendanga omuutu wahyo, ng'olu weyenda wamwene.' „*

20 Ng'omusinde oyo amuloma ati, "Ebiragiyo ebyo byosibyosi mbyoheresha. Hiina ehi kibuliraho?"*

21 Nga Yesu amuloma ati, "N'oba ni wenda ohuba owolereeye, tiina otunde ebiby byosibyosi, ebbeesa ejinjwamo ojigabire abagadi olisuna obunjinda owomwigulu. N'ohena, wuuje obe muloobera wange."

22 Omusinde oyo ni gajulira ebyo, gajwanjo n'awombonjaaye olwohuba gaali n'obunjinda oweene obungi.

23 Ng'ango Yesu aloma abeegi babe ati, "Mbalomera ehituufu ti, higosi omujinda ohwingira mu bunugi womwigulu!

24 Era mbalomera ehituufu ti, hyangu bugali weene engamiya ohubita mu njundu ly'episo, ohuhira omujinda ohwingira mu bunugi wa Hatonda."

25 Abeegi babe ni bajulira ebibono ebyo, benjunga bugali nga babuusa baati, "Olwo njahani nj'ani anjanga ohunonjaha?"

26 Nga Yesu abalengerera ahena abaloma ati, "Eyiri abaatu, higosi ohwenonjola aye eyiri Hatonda ebiitu byosibyosi bisoboha era njabula ehimuhaya."

27 Ng'ango Peetero aloma Yesu ati, "Efe hwaleha ebyefe byosibyosi nga huuja hube baloobera babo, balitunja hi?"

28 Nga Yesu abaloma ati, "Mbalomera ehituufu ti ni balihena ohugobosa hiisi hiitu bunyaaha, Omwana w'Omuutu alihala hu tebe yiye ey'obunugi mu njono liry, enywe abaloobera bange ehumi n'ababiri mwesi mulihala hu etebe ehumi n'ebiri ej'obunugi, mwasalira ebiba bya Yisirayiri ehumi nabibiri emisango.

29 Era hiisi owaleha amago gage oba abaganda babe oba ababoojo oba nyina[†] oba semwana oba abaana oba mujuluko gugwe hu lwange, alisuna omuhemba emirundi cikumi ej'ebyo ebi gafirwa era baamuja n'obulamu obutanjwanjo.*

30 Aye bangi hu begingihiriri mu hiseera hino abaliba abanjaasi, nindi bangi hu banyaasi mu hiseera hino abaliba abegingihiriri.*

20

Olugero olujamba hu batambi mu ndimiro y'emizabbibbu

1 Nga Yesu abagerera olugero ati, "Obunugi bwomwigulu hujanga ohubugeragerania hu muutu owaali n'endimiro yiye ey'emizabbibbu. Lulala ganuuna mu mugamba ohwendula abaatu abohumutambira mu ndimiro yiye.

2 Ni gababona, ng'afugirisanania ni nabo ohubasasula dinaari ndala,* ng'abasindiha batiina ohutamba mu ndimiro yiye.

3 Ni gatiina mu katale hu saawa ng'edatu ohwendula abatambi abandi, gabona abaatu ni bemereeye anjo ni banjuma ehibahola.

4 Ng'abaloma ati, 'Enywe mwesi mutiine mutambe mu ndimiro yange ey'emizabbibbu, nabasasule ebbeesa ejisaana.'

5 Era nga boosi batiina ohutamba mu ndimiro eyo. Nga nindi hu saawa mukaaga ejomu muusi nohu saawa mwenda gagamayo mu katale aholo ehiitu c'ehyene.

6 Hu saawa ehumi nandala gatiina era nga nindi abona abandi ni bemereeye anjo ng'ababuusa ati, 'Lwahiina oludaalo lwosirwosi muluheneeye anjo ni mwemereeye hwemeerera ni njanjuma ehi mulohola?'

* 19:19 19:19 Huj 20:13-16; Mag 5:17-20 * 19:20 19:20 Huj 20:12; Mag 5:16; Leev 19:18 † 19:29 19:29

Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti "omuhasi." * 19:29 19:29 Mat 25:31; Luk 22:30 * 19:30 19:30 Mat 20:16;

Luk 13:3 * 20:2 20:2 dinaari ndala Dinaari ndala nj'yaali omuhemba gw'omutambi ogw'oludaalo.

⁷ “Ng’abaatu abo bamugobolamo baati, ‘Hwemereeye njano olwohuba njanyama atunjaye emirimu ohumutambira.’ Ng’abaloma ati, ‘Ale mwesi mutiine mutambe mu ndimiro yange ey’emizabbibbu.’

⁸ “Egulo, esaawa ey’ohwinuha hu muga ni yoola, ng’omwene ndimiro aloma nyapala wuwe ati, ‘Langa abatambi obasalele omuhemba gwawe n’otandihira hu basembireyo ohuaja ohutamba, osembeyo abo abehereeye.’

⁹ “Abaatu abo abaatiina esaawa ehumi nandala ohutamba, batiina nga hiisi muutu asuna edinaari ndala.

¹⁰ Abeheerera ohutiina ohutamba ni batiina ohubasasula, baneega baati baali bahusuna hibbala ohuhiraho abahyawe abo. Aye boosi baabanya edinaari ndala ndala.

¹¹ Oluvanyuma lw’ohubanya ebbeesa, bemulugunya eyiri omwene ndimiro

¹² baati, ‘Abasinde bano, abasembireyo ohuaja era abatambire esaawa ndala yonene, obasasuuye c’ehyene ni neefe abaholire omuusi gwasigwosi n’ogumwi gwatunjeraho!’

¹³ Ng’ango omwene ndimiro agobolamo mu mulala hu abo ati, ‘Wange nandikwibe, sihutegeregane edinaari ndala?’

¹⁴ Olw’ehyo njamba eyiyo ote mu sanu wetiire. Hiri eyi ndi ohusasula n’asembireyo ohuaja, c’ehyene ni neewe.

¹⁵ Ehi oloma puma bunjanyi ohutambisa ebbeesa jange ng’olu mba ni nendire? Oba ogongeeera olwohuba ndi n’ehyere?’ ”

¹⁶ Nga Yesu agohoba ati, “Bangi hu begingihiriri mu hiseera hino abaliba abanjaasi, nindi bangi hu banjaasi mu hiseera hino abaliba abegingihiriri.”

Yesu aloma hu hufa huhwe efunda eyohudatu

(Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Naahani Yesu n’abeegi babe ehumi n’ababiri ni baali ni batiina e Yerusalemu, gabagobosa hutulo ng’abaloma ati,

¹⁸ “Huli hutiiina e Yerusalemu aye ni hulyola eyo baja hulya mu Mwana w’Omuutu oluhwe bahene bamujeyo eyiri abatangirisi b’abasengi ba Hatonda n’abasomesa b’amagambi. Era baja humusalira ogw’ohufa,

¹⁹ bamujeyo eyiri abalugendwa bamujeeje era bamufadule efaalu bahene bamuhomerere hu musalabba. Ne ni njalibitajo endaalo edatu, aliramuha.”

Ohusaba hwa nyina ya Yakobbo ni Yowaane

(Mar 10:35-45)

²⁰ Ng’ango muha Zebbedayo atiina n’abasaani babe eyiri Yesu, ng’ahubba amafuha amusunga abeho n’ehi amuholera.

²¹ Nga Yesu amubuusa ati, “Wenda kuholere hi?” Ng’omuhasi oyo amugobolamo ati, “N’onahehale hu tebe yiyo ey’ejono mu bunjagi buwo, nenda oganye abasaani bange bano bombi beehale ohuhulirana, mulala hu muhono gugwo omulungi, n’owundi hu mugooda.”

²² Nga Yesu aloma abasaani ba Zebbedayo ati, “Ehi musunga simuhitegeera. Munjanga ohunywa hu hihopo ehy’ohubonaabona ehi nja hunywaho?” Nga nibo bamugobolamo baati, “Hunjanga.”

²³ Nga Yesu abaloma ati, “Hituufu mwesi mulinywa hu hihopo ehy’ohubonaabona ehi nja hunywaho. Aye ehy’ohwihala ni mundireene hu muhono gwange omulungi oba omugooda, sindiise ahigaba. Ebifo ebyo, Bbaabba omwene alibiya abo aba gabitegehera.”

²⁴ Abeegi bahyawe ehumi ni banjira ehi bahyawe ababiri abo basunga, nga babalunjira.

²⁵ Olw’ehyo nga Yesu abalanga bosibosi bahumbaanire aja gaali. Ng’abaloma ati, “Mumanyire muuti banjagi b’Abatali Bayudaaya benda babanjeerese era abatangirisi baawe benda abaatu aba banjuga bamanye baati babalicho obunjagi.

²⁶ Aye sihiri n’ohuba hiityo eyiri enywe. Hiisi owenda ohuba omuhulu mu nywe, ali n’ohuba munjeerese w’abahye.*

²⁷ Era hiisi owenda ohuba omutangirisi, ali n’ohuba munjeerese w’abahye.*

²⁸ Mu ngeri nj’enyene n’Omwana w’Omuutu sigaja bamujeeerese aye niye ohunjeerese era n’ohunjayo obulamu wuwe ohuba endinji ey’ohununula oluhulende.”

Yesu anjonia abanjofu babiri

(Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Yesu n’abeegi babe ni baali ni banjwa e Yeriko, ng’ehinjindi hy’abaatu himulondaho.

* 20:26 20:26 Luk 22:25-26 * 20:27 20:27 Mat 23:11; Mar 9:35; Luk 22:26

³⁰ Naahani njaaliyo abasinde babiri abanjofu abaali ni behaaye hutulo w'engira. Abasinde abo ni banjulira baati Yesu abita, nga balangirira n'ejanjaasi ery'amaani baati, "Musengwa, Mwijuhulu wa Dawudi, tunjambire ehisa otunjonie!"

³¹ Nga bangi hu baatu abomu hinjindi ehyo babahayula ni babaloma banjoleere. Cooka nibo nga begumya hwegumya ohulangirira baati, "Musengwa Mwijuhulu wa Dawudi, tunjambire ehisa!"

³² Nga Yesu gemeerera alagira baleete abanjofu abo anja ali. Ni babanjira, ng'ababuusa ati, "Mwenda mbaholere hi?"

³³ Nga bamugobolamo baati, "Musengwa, twigule emoni hubone."

³⁴ Yesu gabanjambira ehisa ng'abanjamba hu moni. Anjo ni naano, ng'emoni j'abasinde abo jirimbola batandiiha ohubona era nga benjimba hu baali ni balonda hu Yesu.

21

Yesu gengira mu Yerusaalemu mu enjono ery'amaani

(Mar 11:1-11; Luk 19:28-40; Yow 12:12-19)

¹ Naahani Yesu n'abeegi babe ni baali ni banatere ohwola mu Yerusaalemu, boola mu haalo ahabalanga baati Bbesufage, hu lusozi lw'emisaala Emizayiti. Ng'atuma babiri hu beegi babe ati,

² "Mutiine mu hitehere ehi mulengera hira. Ni munaabe ni mwahengiramo, munaabone nasugirya n'enyana yaayo ebunwa ni bajisidihire anjo, mujibonjolele mujindeetere.

³ Singa njabanjo ababuusa lwahiina mujibonjolola, munamugobolemo muuti; 'Musengwa nj'ajenda,' era anjo ni naano anabafugiirire mwajireeta."

⁴ Bino byaliyo ohwoheresa ehi naabbi galoma ati,

⁵ "Mulomere abaatu bomu Sayuuni muuti;

'Mubone, habaha wenywe ali huuja,

muwombeefu era gehaaye hu nasugirya eperepere.' "

⁶ Ng'anjo abeegi abo batiina, bahola ng'olu Yesu gabaloma.

⁷ Nga batangirisa nasugirya eyo n'enyana yaayo bajimunjirira. Ni boola bayaalaho engoye jaawe hu mugongo, nga Yesu ayihalaho.

⁸ Ni baali ni batiina, ng'ehinjindi hy'abaatu hyala engoye mu ngira Yesu abiteho, n'abandi nga baaliriramo obusaga w'ebisaala obulihio amahoose obu baabbwaga hu misaala. Bino babihola olw'ohunja Yesu enjono.

⁹ Ng'anjo ehinjindi hy'abaatu abaali ni batangiriye, n'abaali ni bamunjwaho egongo bahoohera namugulu baati,

"Tunonjole, Omwijuhulu wa Dawudi.

Ali n'ekabi oyo owujira mu bunjani wa Hatonda Musengwa!

Anjeewe enjono Musengwa ali mwigulu."*

¹⁰ Yesu ni gengira mu Yerusaalemu, ehibuga hyosiyosi hyasamalirira. Era ehyo hyaletera abaatu ohubuusa baati, "Nj'ani oyo?"

¹¹ Nga babagobolamo baati, "Nje Yesu, naabbi Omunazaleesi ohunja mu twale ly'e Galilaaya."

Yesu abbinga abaali ni batundira hu Yekaalu

(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Yow 2:13-22)

¹² Yesu n'abeegi babe ni boola e Yerusaalemu gengira mu lunya lwa Yekaalu ng'abbingamo bosibosi abaali ni batundiramo n'abaali ni bagula. Ng'agengula emeeza j'abaswanisa ebbeesa, n'efoomu j'abaali ni batunda enjiwa.

¹³ Ng'abaloma ati, "Hyanjandiihiwa hiiti, 'Enyumba yange yinaabenga nyumba omu baatu bananjumirihisyenga. Ne enywe muyifuhisye pungulu eyi bakondo behwehamo.' "

¹⁴ Ebyo ni byanjwa, ng'abanjofu n'abaleme batiina anja Yesu gaali mu lunya lwa Yekaalu, ng'abanjonia.

¹⁵ Aye abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi ni baabona ebyamaliholiho ebi Yesu gaali n'ahola, n'abaana ni bahayaanira hu lunya lwa Yekaalu ni baloma baati, "Omwijuhulu wa Dawudi onjeewe enjono," ng'obusungu bubanjamba.

¹⁶ Olw'ehyo nga babuusa Yesu baati, "Oli hunjulira ebi baana abo baloma?"

Nga Yesu abagobolamo ati, "Pulira." Ng'ahena ababuusa ati, "Ne simusomangaho Ehyanjandiihiwa ehiroma hiiti;

“Wagunjula abaana abanjere
n’ebiwegera ohuhujumirya?”*

¹⁷ Ni gahena ohuloma atyo, ng’abaleha anjo anjwa mu hibuga Yerusaalemu atiina e Bbesaniya eyi ganjenyuha.

*Yesu aqwaba omusaala omutiini
(Mar 11:12-14,20-24)*

¹⁸ Ni wahya mugamba, Yesu n’abeegi babe ni baali ni banjwa e Bbesaniya ni baagama e Yerusaalemu, ganjulira enjala n’emuluma.

¹⁹ Ni galengera omusaala omutiini hutulo w’engira, ng’atiina aje abone hanye anjanga ohwagaanahe ebibala. Ni gagwolaho sigabona hibala kadi hirala ohutusaho amahoose. Ng’anjo aguloma ati, “Siwamanga bibala kadi!” Anjo ni naanjo ng’omusaala ogwo gunjotoha n’ohujotoha.

²⁰ Abeegi ni baabona ehyo, benjuna! Nga bebuusa baati, “Omusaala omutiini gunjotohire guutye amangu ago?”

²¹ Nga Yesu abagobolamo ati, “Mbalomera ehituufu ti singa muba n’ohufugiirira era ni munjuma hubuusabuusa, simulihola ehi kolire hu musaala omutiini ogwo hyonene aye mulinjanga n’ohuloma olusozi luno muuti, ‘Siguha njano oje wedaanye mu buliba’ era ehi mulomire hyabano.”

²² Era singa muba n’ohufugiirira, munasunenga hiisi ehi munalombenga Hatonda.”

*Abatangirisi b’Abayudaaya babuusa eyi Yesu atusa obunjangi
(Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)*

²³ Ng’anjo Yesu goola mu lunya lwa Yekaalu era ni gaali n’asomesa, ng’abatangirisi b’abasengi ba Hatonda n’abaatu abahulu mu gwanga, batiina anja gaali nga bamubuusa baati, “Otusa njena obunjangi obuhuginiha ohuhola ebiitu ebyo ebi ohola? Era nj’ani owahuna obunjangi obwo?”

²⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, “Keesi leha mbabuuse ehibuuso hirala. Ni munangobolemo nga ko mbalomera eyi tusa obunjangi obu neemaho ohuhola ebi kola.

²⁵ Mundomere, Yowaane gatusa njena obunjangi ow’ohubatiza? Gabutusa yiri Hatonda, oba yiri baatu?” Ng’anjo bahubbaganja ebinjeego ni baloma baati, “Humugobolemo huutye? Singa huloma huuti Hatonda nj’owamutuma anatubuuse ati, ‘Kale lwahiina simwafugiirira bya Yowaane?’ ”

²⁶ Aye ni hunalome huuti, “Abaatu nj’abamutuma,” hitiisa olwohuba abaatu bosibosi bafugiirira baati Yowaane gaali naabbi.

²⁷ Ehyanjwamo nga bamugobolamo baati, “Sihumanyire.” Ng’anjo Yesu abaloma ati, “Kale keesi sinabalomere eyi tusa obunjangi obuukosa ebi kola.”

Olugero olunjamba hu basaani b’omuutu ababiri

²⁸ Nga Yesu geyongera aloma abatangirisi b’Abayudaaya ati, “Naahani enywe mujeega muutye hu lugero luno? Njaalino omuutu owaali n’abasaani babe babiri. Ng’atiina eyiri omudaayi amuloma ati, ‘Mwana wange, olwa leero tiina otambe mu ndimiro y’emizabbibbu.’

²⁹ Nga niye amugobolamo ati, ‘Ngeene.’ Cooka oluvanyuma ng’acuusa ebinjeego atiina atamba.

³⁰ Nga semwana atiina eyiri owohubiri ng’amuloma c’ehyene. Niye ng’amugobolamo ati, ‘Kale Bbaabba.’ Aye omusaani oyo sigatiina ohuhola ehi gamuloma.”

³¹ Kale nj’ani hu bombi owahola ehi saawe gendire? Nga bamugobolamo baati, “Omudaayi.”

Nga Yesu abaloma ati, “Mbalomera ehituufu ti abanjooa n’abahwedi bali hweyingirira mu bunjigi wa Hatonda enywe ni mudindibaliye anjo.

³² Hiri hiityo olwohuba Yowaane Omubatiza gaaja ohubalaga engira etuufu ey’ohunjamba, mwagaana ohufugiirira obuhwenda wuwe. Aye abanjooa n’abahwedi nibo bafugiirira. Era wayire mwababona ni bafugiirira, simwebbwaga mwamufugiirira.”

*Olugero olunjamba hu bapangisa b’endimiro y’emizabbibbu
(Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)*

³³ Nga Yesu geyongera abaloma ati, “Munjulire olugero olundi. Njaalino omuutu owahoma endimiro ey’emizabbibbu ng’ahena ayisitiriraho, ayabamo eronjo eryohujungirangamo, ng’atongolamo n’ehitiira hy’omuhuumi, ng’ahena ayipangisa abaatu nga niye atiina mu gwanga erindi.”

* 21:16 21:16 Zab 8:2

³⁴ Ehiseera ehy'egesa ni hyola, gatuma balala hu banjeeresa babe eyiri abapangisa, bamuje owiisa wuwe.*

³⁵ Cooka abapangisa abo banjamba abanjeeresa babe abo. Owundi nga bamuhubba, nga beeta owundi era ng'owohudatu bamuhubba amabaale.

³⁶ Nga nindi omwene ndimiro abatunira abanjeeresa abandi bangi ohuhiraho abagabatunira oludaayi era boosi nga bababisya c'ehyene.

³⁷ Omwene ndimiro gasembayayo n'ohubatunira omusaani wuwe, mula n'aloma ati, "Baja hunja omwana wange enjono bamupeera owiisa wange."

³⁸ Cooka abapangisa ni babona omusaani, nga behobaana baati, "Ono nj'omusika. Muhole hu mwite hwegoboseho obusika."

³⁹ Ng'ango bamusindigirisa bamutusa ebulafu w'endimiro y'emizabbibbu, nga bamwitira eyo.

⁴⁰ Ng'ango Yesu ababuusa ati, "Njaahani omwene ndimiro n'aligobola alihola atye abapangisa abo?"

⁴¹ Nga bamugobolamo baati, "Alitiina gasihiirisa abamalimbe abo n'endimiro gayipangisa abaatu abandi abohumunanga owiisa buwe mu hiseera ehy'egesa."

⁴² Nga Yesu abaloma ati,
"Simusomangaho ehyanandiihiwa ehiroma hiiti;

'Ebaale eri abatongoli batala baati siraji,
nj'eryafuaha ehulu ery'omugaso* mu gosigosi?

Hino Musengwa omwene nj'owahihola,
era hyenjunjisa abahibona.' ")*

⁴³ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Olw'ehyo mbalomera ti Hatonda alibatusaaho enywe obunugi buwe, gabugabira abaatu abaliba n'ebikolwa ebiraji.

⁴⁴ Era hiisi agwa hu ebaale eryo, alibbwagijihamo aye oyo oyu liringwaho, aliminian-guha."†

⁴⁵ Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'Abafalisaayo ni banjira olugero olwo, bategeera baati Yesu gaali ali huloma hu nje nibo.

⁴⁶ Olw'ehyo, bagesyaho ohwenda ohumunamba aye batya ehinjindi hy'abaatu, olwohuba nibo baali bafugiirira baati Yesu gaali naabbi.

22

Olugero olunamba hu mbaga y'obugole (Luk 14:15-24)

¹ Ng'ango nindi Yesu agerera abatangirisi b'Abayudaaya olugero ati,

² "Owahabaha owomwigulu hunjanga ohubugeragerania hu habaha owategehera omusaani embaga ey'obugole.

³ Esaawa ey'obugole ni yoola, gatuma abeedu babe ohuhebulisa abageni abalange batiine. Aye abageni nga bagaana ohutiina.

⁴ "Ng'ango nindi atuma abeedu abandi ati, 'Mulome abageni abalange muti kenire ohutegeha embaga era netire enjombe esaame n'ebisonga ebisaata ebinabbiita olw'embaga y'obugole w'omwana wange. Era hiisi hiitu hiinooye, muuje hu mbaga.'

⁵ "Aye abageni abo abalange, sibafayo era hiisi muutu eyi gaali, ganamba engira yiye ganwanjo. Ng'abandi batiina mu ndimiro jaawe, abandi betinira mu husubuula.

⁶ Abasigalano, nga banjamba abeedu aba baali ni batumire bababonyabonya bugali bahena babeeta.

⁷ Ehyo hyalunja habaha bugali weene. Era ehyanwamo, ganjindiha ene lirye lyasihiiirisa abatemu abo era nga bohya n'ehibuga hyabwe.

⁸ Ng'ahena aloma abeedu babe ati, 'Kenire ohutegeha embaga. Aye abageni abalange behihiisye bubi era enuma n'osaaniye ohuuja.

⁹ Olw'ehyo mutiine mu masanjigira g'enguudo ejomu hibuga, mulange hiisi muutu oyu munagaane gaaje hu mbaga.'

¹⁰ Ng'ango abeedu batiina mu nguudo balanga abaatu bosibosi abalaji n'ababi ababagaana batiine hu mbaga. Olw'ehyo abaatu banwerereheramo batiina hu mbaga era enyumba omu bategehera nga yijula.

¹¹ "Ne habaha ni gengira mu nyumba ohuheesa abageni, galengera omuutu owaali n'atambaaye ebyambalo ebinomera ohwambala hu mbaga.

* 21:34 21:34 Yis 5:1-2 * 21:42 21:42 Ebyanjandiihiwa ebindi biroma biiti, *Ebaale eryomu sonda.* * 21:42 21:42 Zab 118:22-23 † 21:44 21:44 Ebyanjandiihiwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno.

¹² Ng'amuloma ati, 'Wange, wujire njano otye n'otambaaye bulanyi?' Omusinde oyo ganjuma hya huloma.

¹³ Ng'ango habaha aloma abeedu babe ati, 'Mumuhaade emihono n'amagulu, muhene mumudanye ebulafu mu hiirema, eyiriba ohweninala n'ohulira amangi olw'obulumi.'

¹⁴ Ng'ango Yesu agohoba ati, "Bangi aba Hatonda alanga aye gatobolamo badiidiri."*

Ehibuuso ehinjamba hu huja omusolo

(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Ng'ango balala hu Bafalisaayo batiina baseega amagesi agohutega Yesu bamunambihisye mubi analome.

¹⁶ Olw'ehyo, batuma balala hu beegi baawe ko n'abawagizi ba habaha Herode, baje bamuheme bamunambire mu ndoma yiye. Batiina bamuloma baati, "Musomesa, humanyire huuti ewe ofiira hu mazima era osomesa mu mazima ebi Hatonda genda abaatu bahole, olwohuba obula hu byahuhusiima ebinambulamo.

¹⁷ Naahani tulomere, hiranji efe Abayudaaya ohunja Kayisaali omusolo oba bbe?"

¹⁸ Aye Yesu mu hutegeera ehi baaliho, gabaloma ati, "Banafuusi enywe, lwhahiina mukema?"

¹⁹ Mundeetere njano endusu eyi batambisa ohunja omusolo." Nga bamunjirira edinaari.

²⁰ Ng'ababuusa ati, "Ehifaananyi n'amasiina ebiryiriro bino, by'ani?"

²¹ Nga bamugobolamo baati, "Bya Kayisaali." Ng'ango Yesu abaloma ati, "Ale ebya Kayisaali mubiye Kayisaali, n'ebya Hatonda mubiye Hatonda."

²² Ni banjulira ebibono ebyo, nga benjunga bugali engeri eyi anjunuhiremo omubaso gwawe. Olw'ehyo bamunwahwa, nga banjamba engira bagamayo.

Ehibuuso ehinjamba hu hulamuha

(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Hu ludaalo olwene olwo, balala hu Basadukaayo, bano nj'abatafugirira baati eriyu ohulamuha, batiina eyiri Yesu bamubuusa baati,

²⁴ "Musomesa, Musa omunjeeresa wa Hatonda gatunjandiihira egambi ati, 'Singa omuutu afa galeha namwandu n'atamusayemo mwana, mugandaawe ateehwa ohumusika amusaalire abaana.'*

²⁵ Naahani njalino aboluganda musanvu abamenyanga ni neefe. Ng'omudaayi ahwa omuhasi, cooka ng'afa n'atamusayemo mwana. Ng'aleehera mutoowe omuhasi oyo.*

²⁶ Nga mutoowe asika namwandu oyo era nga yeesi afa n'atamusayemo mwana. N'owohudatu yeesi atyo. Bosibosi omusanvu nga bambalaho omuhasi oyo. Cooka ndibamusaalamo mwana.

²⁷ Naahani bosibosi ni baali ni banjooye ohufa ng'omuhasi oyo yeesi afa.

²⁸ Olwo naahani, hu ludaalo olu baatu bosibosi baliramuhiraho, omuhasi oyo aliba muha ani olwohuba gaaliho muhasi w'abaatu abo omusanvu?"

²⁹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Anjo mugotire era ehibaleeteeye ohugota, hutamanya Ebyanjandiihiwa, wayire obunjanga wa Hatonda.

³⁰ Hiri hiityo olwohuba abaatu ni baliramuha, baliba hy'abamalayika mwigulu, ni batahwa era ni batafumbirwa.

³¹ Ate ebinjamba hu hulamuha hw'abafu simusomangaho ehyanjandiihiwa, Hatonda n'abaloma ati,

³² 'Ndiise Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo.'* Ehyo hiraga hiiti Hatonda, si Hatonda w'abafu aye w'abalamu."

³³ Ehinjindi hy'abaatu ni hyanjulira ebibono ebyo, bosibosi benjunga esomesa yiye.

Ehiragiro ehihira obubbala

(Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Naahani Abafalisaayo ni banjulira baati Yesu atangalahiise Abasadukaayo, nga behumbaania ohweteesamo ehi banahole.

³⁵ Era nga mulala hu bo owaali omusomesa w'amagambi ga Hatonda abuusa Yesu n'amuhema ati,

³⁶ "Musomesa, hiragiro hiina ehihira byosibyosi?"*

³⁷ Nga Yesu amugobolamo ati, "Hyanjandiihiwa hiiti; 'Yendanga Hatonda Musengawo n'omwoyo gugwo gwsigwosi n'obulamu wuwu wosiwosi ko n'amagesi gago gosigosi.'*

* 22:14 22:14 Mat 8:12; 25:30; Luk 13:28 * 22:24 22:24 Mag 25:5-6; Bik 23:8 * 22:25 22:25 Mag 25:5 * 22:32 22:32 Huj 3:6 * 22:36 22:36 Luk 10:25-28 * 22:37 22:37 Mag 6:5

³⁸ Ehyo c'ehiragiho ehidaayi era ehihira byosibyosi.

³⁹ Ehiragiho ehirona hu ehyo mu bubbala era ehifaaanana, c'ehino, 'Yenda omuutu wahyo ng'olu ewe weyenda wamwene.*

⁴⁰ Era amagambi gosigosi n'ebi abanaabbi banjandiiha byediye hu biragiho ebyo ebibiri."

Kurisito ni Dawudi

(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Naahani Abafalisaayo ni baali ni bahumbeene aho, nga Yesu ababuusa ati,

⁴² "Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonola abaatu, mwijuhulu w'ani?" Nga bamugobolamo baati, "Mwijuhulu wa Dawudi."

⁴³ Nga Yesu ababuusa ati, "Lwahiina Dawudi omwene, gamulanga Musengwawe?" Omwoyo n'amutangirira galoma ati,

⁴⁴ "Hatonda Musengwa gaaloma Musengwa yange ati, Yiihala ni wundireene

hu lubega olw'omuhono gwange omulungi,

ohwola olu ndifuula abasigu babo

ekookolo ey'ohutaha amagulu gago.*

⁴⁵ "Obanga Dawudi omwene alanga Kurisito ati Musengwawe, nindi anjanga atye ohuba mwijuhulu wuwe?"

⁴⁶ Nanjuma wayire mulala hu bo owamugobolamo ehobono hyosihyosi. Era ohunja hulwo nanjuma owesinga ohumubuusa ebibuuso nindi.

23

Yesu alabula ohwehuuma Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi

(Mar 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

¹ Oluvanyuma, Yesu galoma ehinjindi hy'abaatu njalala n'abeegi babe ati,

² "Buvunanyiziwa w'abasomesa b'amagambi n'Abafalisaayo ohuvuunula amagambi ga Musa.

³ Olw'ehyo muli n'ohubagondera era muhole hiisi ehi babaloma. Aye simunambanga esambo jaawe olwohuba ebi basomesa sinje ebi bahola.

⁴ Batwiha abaatu amagambi amakambwe ate nga nibo abeene sibasobola n'ohuganjamba.

⁵ "Hiisi ehi bahola, bahihola olw'ohwenda abaatu bababone. C'ehigira besidiha mu weeni oba hu ngalo obusanjo omuba enyiriri j'ebyanjandiihiwa obubbala ohuhiraho owabandi era batunga n'amajolobera amaleeni hu magandula gaawe.*

⁶ Benda ohwihala mu bifo eby'enono hu mbaga nomu mahumbaaniro.

⁷ Era benda abaatu ohubaheesa mu akisoni n'ohubalanga baati, 'Musomesa.'

⁸ "Aye enywe simufugiiriranga hubalanga 'Basomesa,' olwohuba Musengwa wenywe ali mulala yenene. Enywe mwesimwesi muli baluganda.

⁹ Era simulanganga muutu yesiyesi hu hyalo muuti 'Bbaabba' ohulaga muuti mumunja enono, olwohuba muli ni Senywe mulala era ali mwigulu.

¹⁰ Era ni nyenye mwesi simufugiiriranga hubalanga ti 'Basomesa,' olwohuba Omusomesa wenywe ali mulala, nje Kurisito oyu bafuujaho amate ahunonola abaatu.

¹¹ Omuutu ahira ohuba omuhulu mu enywe, ali n'ohuba munjeeresesa wenywe.

¹² Ehyo kiroma olwohuba hiisi owegulumisa, balimwisa aye oyo oweyisa balimugulumisa.*

Jageene Abafalisaayo, n'abasomesa b'amagambi

(Mar 12:40; Luk 11:39-42; 20:47)

¹³ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Jibageene enywe abasomesa b'amagambi n'Abafalisaayo. Banafuusi nywe! Mulobera abaatu ohwingira mu bunjigi bwomwigulu. Enywe mwabeene simwingira ate ni naabo abagesyaho ohwingira mubahingirira.

¹⁴ Jibageene enywe, abasomesa b'amagambi n'Abafalisaayo. Banafuusi enywe! Munyagulula ebiiu mwahena mu mayumba ga banamwandu era mujumirya Hatonda n'ebibono ebingi olw'ohweraga. Olw'ehyo, balibanja ehiguudyo ehahiraho obubbala.*

¹⁵ "Jibageene enywe abasomesa b'amagambi n'Abafalisaayo. Banafuusi enywe! Mutiina hiisi njaaatu olw'ohwenda muhongereese omuutu mulala ohufuuha omuloobera

* 22:39 22:39 Leev 19:18 * 22:44 22:44 Zab 110:1 * 23:5 23:5 Mat 6:1; Hub 15:38; Mag 6:8 * 23:12 23:12 Mat 20:26-27; Mar 9:35; 10:43-44; Luk 22:26 * 23:14 23:14 Ebyanjandiihiwa ebindi bijuma lunyiriri luno.

wenywe. Cooka anafugiirira, afuuha munafuusi ohuhiraho ni nenywe mwabeene era hino hija humuleetera ohubonaabona mu geyeena ohuhiraho enywe emirundi ebiri.

¹⁶ “Jibageene enywe abatangirisi abanjofu! Muloma muuti; ‘Hiisi alayira n’atangiirisa Yekaalu saaba n’omusango n’atoherehiise ehi galayira. Aye hiisi alayira n’atangiirisa ebiitu ebya zaabbu ebiri mu Yekaalu, ali n’ohwoheresa ehi aba n’alayiye.’

¹⁷ Banjofu era banjubeebe enywe, hiri njena ehihira ohuba ehy’omugaso? Ebiitu ebi babbota mu zaabbu oba Yekaalu egima byaba byabufu?

¹⁸ Era nindi musomesa muuti mbo; ‘Omuutu yesiyesi analayira n’atangiirisa ehituuti, saaba n’omusango n’atoherehiise ehi aba n’alayiye. Aye omuutu yesiyesi alayira n’atangiirisa ehirabo ehiri hu hituuti, oyo ali n’ohuyoheresa.’

¹⁹ “Banjofu enywe, ehihiraho ohuba ehy’omugaso c’ehiri njena? Hirabo oba ehituuti ehifuula ehirabo ehyo ohuba ehyawufu?

²⁰ Olw’ehyo omuutu yesiyesi alayira n’atangiirisa ehituuti, aba alayiye hu lw’ehituuti n’olwebirabo ebi baba ni banongire eyiri Hatonda.

²¹ Era hiisi alayira n’atangiirisa Yekaalu, salayira mu siina lya Yekaalu hyonene aye aba alayiye nomu siina lya Hatonda ayihalamo.

²² Era omuutu alayira n’atangiirisa egulu, aba salayira mu siina ly’etebe ya Hatonda ey’obunugi hyonene aye nomu siina ly’oyo ayihalaho.”*

²³ “Jibageene enywe abasomesa b’amagambi n’Abafalisaayo. Banafuusi enywe! Muja ehirala ehy’ehumi n’ohubirime ebisemberayo erala obutotono ebi mutambisa ohujomya ebyohulya aye mwebirira muuti ohusala emisango ni mutehubbira n’owesigwa n’ohwenda Hatonda nj’ebihira ohuba eby’omugaso. Muhole byosibyosi ni njanuma hulehaya ebindi.*

²⁴ Enywe abatangirisi abanjofu, muta bugali esira huhugondera ohuhola ebiitu ebitali by’amaani, nga mulagalalira ebiitu ebibbala mu magambi ga Hatonda aye ebyo mubihola ni mutamanyire!

²⁵ “Jibageene enywe abasomesa b’amagambi n’Abafalisaayo. Banafuusi enywe! Muli hy’abaatu aboosa hu mugulu w’ebihopo n’embya aye mugati ni mwijuuye obucaafu. Mwesi mu myoyo jenywe mwijuuye ebibi.

²⁶ Omufalisaayo omunjofu ewe, sooka woose ehihopo n’olubya mugati ko bibonehe hu mugulu hwo si biri binjoono.

²⁷ “Jibageene enywe abasomesa b’amagambi n’Abafalisaayo. Banafuusi enywe! Muli hy’amagombe agabanjahaho erangi ehosa nga gaboneha manjoono hu mugulu aye mugati ni mwijuuye magumba g’omufu n’ebitu ebitali bigwalaafu!

²⁸ Mu ngeri nj’enyene, eyiri abaatu muboneha hy’abaatu abahola eburunamu aye mugati mula mwijuuye obunafuusi n’obubi.

Ehibonereso hyabwe

(Luk 11:47-51)

²⁹ “Jibageene enywe abasomesa b’amagambi n’Abafalisaayo. Banafuusi enywe! Mudabirisa amagombe g’abanaabbi era mudabirisa n’agabaatu abaali abagwalaafu.

³⁰ Nga muhena muloma muuti; ‘Singa hwalijo mu mirembe j’abasehulu beefe, hani sihwabenjimbaho ohwita abanaabbi.’

³¹ Olw’ehyo muli bajulizi, enywe mwabeene muja obuhahafu muuti muli bejuhulu baabo abeeta abanaabbi olwohuba muli hya nibo.

³² Muheneereese ohuhola ebibi ebi basehulu benywe batandiihirisa.

³³ “Enywe abaatu abahabi hy’etemu! Mulinunuha muute omusango ogw’ohubadanya mu geyeena?

³⁴ Olw’ehyo, nja hubatumira abanaabbi n’abasinde abagesi n’abasomesa. Balala hu bo muja hubeeta abandi mubahomerere hu musalabba, abandi mubahubbire mu mahumbaaniro genywe n’abandi mulibanjima mu hiisi hibuga mubanambe.

³⁵ Ehyo c’ehigira balisalira abaatu b’omulembe guno omusango olw’ohwita abanaabbi bosibosi ohujwera erala hu hutonda hw’ehyalo ohwola hatyane. Ohujwa ng’olu beeta Abbiri omugwalaafu ohwola hu Zakaliya omusaani wa Bbalakiya oyu beetira ngati w’ehituuti n’ehifo ehigwalaafu mu Yekaalu.

³⁶ Mbalomera ehituufu ti; ebyo byosibyosi birigira baasalira abaatu ab’omulembe guno omusango.”*

Yesu alumirwa abaatu bomu Yerusaalemu

(Luk 13:34-35)

* 23:22 23:22 Yis 66:1; Mat 5:34

* 23:23 23:23 Leev 27:30

* 23:36 23:36 Tand 4:8; 2 Linjo 24:20-21

³⁷ Nga Yesu geyongera abaloma ati, “Enywe abaatu bomu Yerusaaalemu! Enywe abaatu bomu Yerusaaalemu! Mweta abanaabbi era mwahubba aba babatumira amabaale! Efunda nyingi nendire ohubahumbaania hy’engoho ng’olu ehumbaania owaana bwayo aye ni mutafugiirira.

³⁸ Mu butuufu oweene mbalomera ti Yekaalu yenywe yija hufuuha magunda.

³⁹ Era simulimbona nindi ohwola olu ndigobola nga mundoma muuti, ‘Ali n’ekabi oyo owuujira mu bunjanga wa Hatonda Musengwa.’ ”*

24

Obubonero owohuuja hwa Kurisito

(Mar 13:1-22; Luk 21:5-19)

¹ Oluvanyuma lw’ebyo, Yesu ganjwa hu Yekaalu era ni gaali n’atiina, abeegei babe beegerera aja gaali bamulaga ng’olu bayitongola n’ebyamano.

² Nga Yesu ababuusa ati, “Mubona ebizimbe ebyo byosibyosi? Mbalomera ehituufu ti, biribulunguha era sinalibanjo ebaale wayire erala eririsigala ni liri hu lyahye. Gosigosi baligatepulula gaagwa njaasi.”

³ Yesu n’abeegei babe ni baali ni beyebire, ni gehaaye ni nabo hu lusozi olw’emisaala Emizayiti, nga bamubuusa baati, “Tulomereho, ebyo biribaano naali? Habonero hi ahaliraga haati oli huupi hugobola era n’ekomero y’ehyalo yoolire?”

⁴ Ng’ano Yesu abaloma ati, “Mwehuume natabano abadulingadulinga.

⁵ Hiri hiityo olwohuba bangi baliija ni beranga ohutambisa obunjanga wange era ni baloma baati, ‘Ndiise Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu’ era balidulinga bangi.

⁶ Era ni munjuliranga etalo njano ni nanjala, simutyanga. Ebyo biri n’ohubano aye ekomerero yiriba yihiiri hwola.

⁷ Amawanga galihubbana n’owahabaha buliwaagala owahabaha obundi. Enjala erigwa hu hyalo ni musisi alitengesya ebitundu bingi hu hyalo.

⁸ Aye ano galiba gahiiri gamutumbu.

⁹ “Balibanjamba babanjaayo ohubaboneresa bahene babeete. Era abaatu bosibosi balibacaawa olwohuba muli baloobera bange.

¹⁰ Mu hiseera ehyo bangi baliija mu hufugiirira, baliryananamo ekwe era bacaawagana.

¹¹ Abanaabbi ab’obudulingi baliija era balidulinga bangi.

¹² Era olwohuba ohuhola ebibi huluyongera bugali, bangi sibaja hwenda bahyawe.

¹³ Aye oyo aligumira ebigosi ohwola hu komerero, alinonjoha.

¹⁴ Ko natabano ehohwenambya, Amanuliro Amalanji aganjamba hu bunjuga wa Hatonda gaja hubulirwa mu hyalo hyosihyosi eyiri abaatu bosibosi ko ekomerero yoole.”

Ehiitu ehy’embiho ehi benyinyalya

(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ Nga Yesu geyongera aloma ati, “Ni mulibona ehiitu ehy’embiho ehyenyinyasya, ehi naabbi Daniyeri galomaho ni bahitaaye mu hifo ehyawufu* (asoma bino ategeere),

¹⁶ abaliba mu Buyudaaya, badulumiranga mu bitehere eby’obusozi.

¹⁷ Aliba namugulu hu nyumba yiye n’aninuhanga, sigengiranga mu nyumba ohutusamo ehiitu hyosihyosi ehy’ohutiina ni nahyo.

¹⁸ Era aliba hu mugu, saagobolanga yingo hwiruhira ebyambalo bibye.

¹⁹ Mu ndaalo ejo abahasi abaliba ebida n’abookesa nj’abalisinga ohubonaabona.

²⁰ Musabe, bino bitabano mu biseera eby’efula n’obunjololohi obungi oba hulwa Sabbaato.

²¹ Hiri hiityo olwohuba mu ndaalo ejo nalibanjo ohubonaabona ohw’amaani, ni huhira hwasihwosi ohwali ni hubaayeno ohunwera erala hu hutonda hw’ehyalo nohwola hatyane. Era sinalibanjo hubonaabona ohuli hy’ohwo.*

²² Era singa Hatonda Musengwa sigahendeesa hu ndaalo ejo ej’ohubonaabona, sinalibanjoreho muutu kadi mulala. Aye olw’abo abagatobolamo, endaaloo ejo gajipinja.

²³ Mu biseera ebyo, omuutu n’alibaloma ati, ‘Bona! Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu nj’ono njano,’ oba ati, ‘Bona! Nj’ola njala,’ simufugiiriranga.

* 23:39 23:39 Zab 118:26

* 24:15 24:15 Dan 9:27; 11:31; 12:11

* 24:21 24:21 Dan 12:1; Hub 7:14

²⁴ Hiri hiityo olwohuba bangi balidulinga ni beranga Kurisito, oba ni beranga abanaabbi era balihola obubonero ow'amaani n'ebyamaliholiho ebyenjunjisa, ni hiba ni hijangiha babbaamy'e n'abatobole ba Hatonda.

²⁵ Aye enywe mbalabuuye ebyo ni bihiiri hubaano. Kale mubeño ni muhimanyire era ni mwetegehire!

²⁶ "Olw'ehyo singa omuutu yesiyesi abaloma ati, 'Kurisito oyu bafuujaho amate ohunoŋola abaatu ali mu lulafu,' simutiinangayo; oba ati, 'Ali mu nyumba,' simufugiriranga.

²⁷ Hiri hiityo olwohuba ohuuja hw'Omwana w'Omuutu huliba hy'ohumesya hw'efula ohuhosya egulu ohunwa ebuŋwalyuba ohwola ebugwalyuba.

²⁸ Ng'olu hiri ti aŋaba ehifu paŋa esega jihumbaanira hiisi muutu gajibona, n'ohuuja hw'Omwana w'Omuutu huuty'o pu huliba."

Amagobola g'Omwana w'Omuutu

(Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ Ng'ano Yesu geyongera aloma ati, "Oluvanyuma lw'ebiseera ebyo eby'ohubonaabona,

" 'eryuba liribaaho ehiirema,
n'omwesi gulisima.

Emunyeenye jirijanaha ŋamugulu jakukumuha,

n'ebiri ŋamugulu mu bbanga biritetema.*

³⁰ "Mu hiseera ehyo ahabonero ahalaga ohuuja hw'Omwana w'Omuutu haliboneha hwigulu, abaatu bosibosi hu hyalo balinianguha. Era balibona Omwana w'Omuutu ni gaajira hu hireri n'obuŋangi n'eŋono ery'amaani.*

³¹ Era alituma abamalayika babe n'amagwala agafuga n'amaani ohutiina mu njuyi josijosi ej'ehyalo, bahumbaanie abaatu babe abatobole ohunwa mu hiisi sonda y'ehyalo."

Omusaala omutiini ng'ehyohuboneraho

(Mar 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² Nga Yesu geyongera aloma ati, "Mubonere hu musaala omutiini muhene mwege. Amasaga g'omusaala ogwo ni guhena ohukukumusa gusebuhaho amahoose amanyenyeeeri, ng'omanya oti ebiri eby'endobooli binaatere ohwola.

³³ Mu ngeri nj'enyene, ni mubonanga ebindomireho byosibyosi ni birinjo, manyanga muuti ekomerero yinatere ohwola.

³⁴ Mbalomera ehituufu ti ebiitu bino byosibyosi binahabeño abaatu ab'omulembe guno ni batanwanjo hufa.

³⁵ Ehyalo hino n'ebiri ŋamugulu mu bbanga birinwanjo aye ebibono byange sibirigwa ŋaasi."

Nabula amanyire oludaalo wayire esaawa

(Mar 13:32-37; Luk 17:26-30)

³⁶ Nga Yesu geyongera abaloma ati, "Cooka ŋanuma amanyire oludaalo olwene oba esaawa eyi biitu ebyo biribeeraŋo, n'abamalayika mwigulu oba Omwana* wa Hatonda sibamanyire ohutusaho Bbaabba yeŋene nj'amanyire.

³⁷ Ng'olu hyali mu mulembe gwa Nuwa, pohiriba hiityo n'ohuuja hw'Omwana w'Omuutu.*

³⁸ Mu hiseera ehyo, abaatu baali balya ni banywa ni bahwa era ni bafumbirwa ohwola hu ludaalo olu Nuwa gengira mu lyato

³⁹ era baali sibamanyire ehija hubaŋo ohwola olu mataba gasihiirisa abaatu bosibosi. N'ohugobola hw'Omwana w'Omuutu huliba huuty'o.*

⁴⁰ Abaatu babiri baliba mu ndimiro, baliŋiraho mulala baleha owundi.

⁴¹ Abahasi babiri baliba ŋalala ni basa, baliŋiraho mulala nga baleha owundi.

⁴² "Olw'ehyo mubeño moni ni mwetegehire, olwohuba simumanyire ludaalo olu Musengwa yenywe aligobola.

⁴³ Aye muhimany'e muuti singa omwene amago amanya esaawa ej'owiire eji omwibi anajiremo, saamuleha hubbwaga nyumba yiye ohumunyaga ebiitu bibye.

⁴⁴ Mwesi mwetegehe olwohuba Omwana w'Omuutu alijiira mu hiseera ehi mutamusu-ubiriramo."

* 24:29 24:29 Yis 13:10; 34:4; Ezek 32:7; Hub 6:12-13 * 24:30 24:30 Dan 7:13; Zak 12:10-14; Hub 1:7 * 24:36

24:36 Omwana Ebyanandihwa ebindi binuma hibono hino. * 24:37 24:37 Tand 6:5-8 * 24:39 24:39 Tand 7:6-24

*Abeedu abetegehera ohugobola hwa musengwa yaawe
(Luk 12:41-48)*

⁴⁵ Nga Yesu geyongera aloma ati, “N̄aahani nj’ani omuñeeresa omwesigwa era ow’amagesi? Nj’oyo oyu musengwawe gataño ohutangirira abahye era gabanja ebiryo byawe mu hiseera ehituufu.

⁴⁶ Gesiimire omuñeeresa oyu musengwawe alyagaana n’ahola atyo.

⁴⁷ Mbalomera ehituufu ti musengwawe alimuja ohuhulira ebiitu bibye byosibyosi.

⁴⁸ “Aye omuñeeresa oyo anaba naali mubi, aloma mu mwoyo gugwe ati, ‘Musengwa yange anahalwe ohugobola,’

⁴⁹ ng’atandiha ohuhubba abahye era gaaba hu hulya n’ohunywera ñalala n’abameesi.

⁵⁰ Musengwa w’omuñeeresa oyo aligobola hu ludaalo olu atamusuubiriraho nomu saawa eyi atamanyire.

⁵¹ Era musengwawe oyo alimugudya ebyembaha ebyene ng’ahena amubalira ñalala n’abanafuusi. Eyo peyi aliba mu hweninala n’ohulira amangi olw’obulumi.”

25

Olugero olujamba hu bahaana ehumi

¹ Ng’ano Yesu geyongera aloma ati, “Mu hiseera ehyo ehi Omwana w’Omuutu aligoboleramo, obunugi womwigulu hunanga ohubugeragerania hu abahaana ehumi abatañenyuhangaho n’omusinde, abaatiina n’etaala jaawe ohusangaalira omugole omusinde.

² Hu bahaana abo ehumi, abataanu baali banjubeebe aye abataanu baali bagesi.

³ Abanjubeebe batiina n’etaala jaawe aye sibagega mafuta mu cupa ohwerindisa.

⁴ Abagesi nibo batiina n’etaala jaawe ko n’amafuta mu cupa.

⁵ Omugole ni galwano ohwola, bosibosi batandiha ohujongera nga banjenyuha.

⁶ “N̄agati mu wiire ñalino omuutu owalangirira ati, ‘Omugole nj’ono goolire, mutule mumusangaalire.’

⁷ Ng’ano abahaana abo ehumi benyoha, bahosiira etambi j’etaala jaawe.

⁸ Ng’abanjubeebe baloma abahyawe abagesi baati, ‘Mutujeho hu mafuta genywe, olwohuba etaala jeefe jenda husima.’

⁹ Ng’abahaana bala abagesi babagobolamo baati, ‘Siganatuhene hwesihwesi ohutusaho mutiine eyi bagatunda, mwegulireyo.’

¹⁰ “Aye abanjubeebe ni baali ni bahiiri mu ngira ni batiina ohugula amafuta g’etaala, ng’omugole goola. Abahaana bala abaali ni betegehire, nga bengira n’omugole mu nyumba omubategehera embaga. Ni bahena ohwingira, ng’abaneeres begalano olwigi.

¹¹ “Oluvanyuma, ng’abahaana bala abanjubeebe boosi boola, ng’abalanga baati, ‘Muhulu, muhulu, twigulireño.’

¹² Aye omugole omusinde ng’abagobolamo ati, ‘Mbalomera ehituufu ti simbamanyire.’”

¹³ Nga Yesu agohoba ati, “Olw’ehyo, muberjo moni olwohuba simumanyire ludaalo oba esaawa eji Omwana w’Omuutu aligoboleramo.”

*Olugero olujamba hu beedu abadatu
(Luk 19:11-27)*

¹⁴ Nga nindi Yesu geyongera aloma ati, “Mu hiseera ehy’ohugobola hw’Omwana w’Omuutu, obunugi bwomwigulu hunanga ohubugeragerania hu muutu owaali n’olugendo, ng’alanga abeedu babe abalehera ebiitu bibye babirabirire.

¹⁵ Ng’alehera mulala hu bo ebbeesa ejibalanga baati etalanta etaanu, owundi ebiri, n’owundi ndala. Hiisi mwidu bamuñja etalanta ni bema hu busobozi buwe. Omuutu oyo ni gahena ohubanja etalanta ejo, ng’atiina mu lugendo.

¹⁶ Anjo ni naano, oyo owasuna etalanta ataanu, gaatiina ng’ajisubulamo, nga jisaala etalanta ejindi etaanu.

¹⁷ Ni nooyo owasuna etalanta ebiri, gaahola atyo ng’asasamo etalanta ejindi ebiri.

¹⁸ Aye oyo owasuna etalanta ndala, gatiina gayaba erono ng’ahwehamo etalanta eya musengwawe eyo.

¹⁹ “Oluvanyuma lw’ehiseera ehireeni, musengwa y’abeedu abo gagobola, ng’abaloma bamulomere ebinamba hu ebbeesa jije eji gabanja.

²⁰ Ng’omwidu owasuna etalanta etaanu, atiina aleeta etalanta ejindi etaanu ng’amuloma ati, ‘Muhulu, waapa etalanta etaanu. Bona, nasaasamo ejindi etaanu nje jino.’

²¹ Nga musengwawe amuloma ati, 'Webale bugali weene, oli mwidu mulani era mwisigwa. Ng'olu obaaye mwisigwa hu biitu ebidiidiri, nja huhuṅa obuvunanyiziwa hu biitu bingi. Yingira husanjalihiyise ṅalala.'

²² Ng'ola owaasuna etalanta ebiri yeesi gaaja, ng'aloma ati, 'Muhulu, waapa etalanta ebiri. Bona, nasaasamo etalanta ejindi ebiri.'

²³ Nga musengwawe amuloma ati, 'Webale bugali weene, oli mwidu mulani era mwisigwa. Ng'olu obaaye mwisigwa hu biitu ebidiidiri, nja huhuṅa obuvunanyiziwa hu biitu ebingi. Yingira husanjalihiyise ṅalala.'

²⁴ Aye owohudatu owasuna etalanta ndala ni gaaja gamuloma ati, 'Muhulu, namanya ti oli mugosi, ogesa aṅa otamwa era oṅira n'ehitali hihyo.

²⁵ Olw'ehyo natya, ng'atiina kweha etalanta yiyo mwiroba era nje yino, enyene n'enyene.'

²⁶ "Nga musengwawe amugobolamo ati, 'Mwidu ewe omusirusiru era omudoto! Obanga omanyire oti pira ehitali hyange era ngesa n'aṅa tamwa,

²⁷ Iwahiina ebbeesa eji nahuṅa siwajinjola abasubuuzi ni nahagobooye samwene najitusayo ni jikoleeye amagoba?'

²⁸ Ng'aṅo musengwawe aloma balala hu beedu ati, 'Mumutuseho n'etalanta eyo, muyiṅe oyo ali n'ehumi.

²⁹ Hiisi ali n'ebingi balimumedaho ebindi aye oyo aṅuma balimutusaaho n'ahadiidiri aho aha ali ni naho.

³⁰ Omwidu oyo aṅuma mugaso, mumudanye ebulafu mu hiirema, eyi aliba ni geninala era n'alira amangi olw'obulumi.' "

Etaama n'embusi

³¹ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Omwana w'Omuutu n'aliija mu ṅono lirye n'abamalayika bosibosi, aliihala hu tebe yiye ey'eṅono.

³² Hu olwo abaatu bosibosi balihumbaana mu moni jije. Ng'ababulamo ng'olu omwayi gabula etaama mu mbusi.

³³ Alyabula etaama jaaba hu muhono omulungi, embusi hu mugooda.

³⁴ "Habaha aliroma abo abali hu muhono gugwe omulungi ati, 'Enywe aba Bbaabba gaṅa ekabi, muuje mube mu bulamu obu babategehehera ohuṅwa olu batonda ehvalo.

³⁵ Ehyo kiroma olwohuba enjala ni yaali ni yinduma, mwapa ehoyohulya era enduṅo ni yaali ni yinduma, mwapa eh'yohunywa. Era ni naali mugeni, mwasangaalira.

³⁶ Ni naali ni puma hyambalo, mwanyambasa. Ni naali mulwaye, mwandabirira. Era ni naali mu komera, mwaja mwambonaho.'

³⁷ "Ne abaatu abo abagwalaafu balimugobolamo baati, 'Musengwa, hwahubona ṅaali enjala n'ehuluma hwahuṅa ehoyohulya oba enduṅo n'ehuluma hwahuṅa eh'yohunywa?'

³⁸ Era hwahubona ṅaali n'oli mugeni, hwahusangaalira oba n'oṅuma hyambalo hwahwambasa?'

³⁹ Era hwahubona ṅaali n'oli mulwaye, oba n'oli mu komera, hwaja hwahubona?'

⁴⁰ "Habaha alibagobolamo ati, 'Mbalomera ehituufu ti; hiisi ehiiitu ehi mwaholera mulala hu balebe bange bano ababatala, mwahiholera ndiise.'

⁴¹ "Aye aliroma abo abali hu muhono gugwe omugooda ati, 'Mupwe mu moni, enywe aba Hatonda gaṅwaba! Mutiine mu muliro ogutasima emirembe n'emirembe ogubategehehera Sitaani n'abamalayika babe.

⁴² Naali njala ne simwapa hy'ohulya era enduṅo yanduma, ne simwapa hy'ohunywa.

⁴³ Ni naali mugeni, simwasangaalira mu mago genywe, ni naali ni puma hyahwambala simwanyambasa, ni naali mulwaye simwafaaho era ni naali mu komera simwandabirira.'

⁴⁴ "Boosi balimugobolamo baati, 'Musengwa, hwahubona ṅaali n'oli enjala oba enduṅo n'ehuluma, oba n'oli mugeni oba n'oṅuma hyambalo oba n'oli mulwaye oba n'oli mu komera aye sihuhyeeda?'

⁴⁵ Alibagobolamo ati, 'Mbalomera ehituufu ti; hiisi olu mwagaananga ohuyeeda mulala hu abo ababatala, mwagaananga huyeeda ndiise.'

⁴⁶ "Balibanjindiha eyi baligadira emirembe n'emirembe. Aye abagwalaafu nibo balitiina mu bulamu obutanṅwaṅo."*

26

Oluhwe olw'ohwita Yesu

(Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Yow 11:45-53)

* 25:46 25:46 Dan 12:2

- 1 Yesu ni gahena ohuloma ebibono ebyo byosibyosi, ng'aloma abeegi babe ati,
 2 "Ng'olu mumanyire esigayeeyo endaalo ebiri, Embaga ey'ohuhebuliriraho Ohubihisya yoole. Era baja hunjaayo Omwana w'Omuutu, bamuhomerere."
 3 Ng'ano abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga, bahum-baanira ewa Kayaafa omuhulu w'abasengi ba Hatonda,*
 4 era nga basala amagesi ag'ohunamba Yesu mu ngiso, bamwite.
 5 Nga baloma baati, "Aye ehyo hutahihola mu biseera eby'Embaga, olwohuba abaatu bahanda batabuha."

*Omuhasi ajuha amafuta ag'ebbeeyi hu Yesu
 (Mar 14:3-9; Yow 12:1-8)*

- 6 Mu hiseera ehyo Yesu ni gaali mu habuga h'e Bbesaniya mu nyumba ya Simooni owaali omugenge,
 7 nga nabaano omuhasi owatiinayo n'ecupa ey'amafuta amalangi aganjunya ahaloosa era ag'ebbeeyi, ng'agajuha hu mutwe gwa Yesu.
 8 Abeegi ni baabona ehyo, basungujala, nga bebuusa baati, "Lwahiina gonoonire amafuta ago atyo?
 9 Bahagatundire mwanwamo ebbeesa enyene enyingi, nga bajigabira abagadi."
 10 Yesu ni gategeera ehi baali ni bajeega, ng'abaloma ati, "Lwahiina mwoloobya omuhasi ono? Ehi gakoleeye hirani.
 11 Abagadi banabenga ni nenywe habuhyabuhyu aye ese sinja huba ni nenywe ehiseera hyosihyosi.*
 12 N'ajuhire amafuta agahaloosa hu mubiri gwange, ahiholire n'agutegeha olw'ohugusiiha.
 13 Mbalomera ehituufu ti hiisi naatu mu hyalo hyosihyosi eyi banabuulirenga Amanjuliro Amalangi, ni nahino ehi omuhasi ono aholire banahiromengaho nga bamuhebulira."

*Yuda afugiirira ohulya mu Yesu oluhwe
 (Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)*

- 14 Ng'ano mulala hu beegi babe ehumi n'ababiri oyu balanganga baati Yuda Yisikaryoti, atiina eyiri abatangirisi b'abasengi ba Hatonda,
 15 ababuusa ati, "Munaape hiina singa mbyeeda ohumunamba?" Olw'ehyo bala bamubalira endusu j'efeeza amahumi adatu ng'amamuja.*
 16 Ohunja hulwo nga Yuda atandiha ohwendula ahamanga ahohunayo Yesu eyi bali.

*Yesu alya n'abeegi babe Embaga ey'Ohubihisya
 (Mar 14:12-21; Luk 22:7-13; Yow 13:21-30)*

- 17 Hu ludaalo oludaayi mu ndaalo j'Embaga Eyi Baliiraho Emigaati Ejibatataayemo Ehisimbulusa, abeegi baatiina ana Yesu gaali bamubuusa baati, "Wenda huje hutegehere neena eyi onaliire Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya?"
 18 Nga Yesu abagobolamo ati, "Mutiiine mu hibuga munagaane omuutu wange oyo oyu mumanyire mumulome muuti Omusomesa alomire ati, 'Ehiseera hyange ehiragaane hinaatere ohwola. Kale ese njalala n'abeegi bange, naliire yiwuwo Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya.' "
 19 Ng'ano abeegi bahola ng'olu Yesu gabaloma era nga bategeha Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya.
 20 Owiire ni wiira, nga Yesu n'abeegi babe ehumi n'ababiri beehala ohulya.
 21 Era ni baali ni balya, nga Yesu abaloma ati, "Mbalomera ehituufu ti, mulala hu enywe anandyemo oluhwe."
 22 Ehyo hyanakujasa bugali abeegi babe era nga hiisi mulala abuusa Yesu ati, "Musengwa, ndiise?"
 23 Nga Yesu abagobolamo ati, "Anandyemo oluhwe nj'oyo ali hutonga ni neese mu lubya.*
 24 Omwana w'Omuutu baja humwita ng'olu Ebyanjandhihiwa bimulomaho. Aye jimwageene oyo amulyamo oluhwe! Hyahamubereeye hirani singa sibamusaala!"
 25 Ng'ano Yuda owaali n'analye mu Yesu oluhwe amuloma ati, "Musomesa, ndiise?"
 Nga Yesu amugobolamo ati, "Ndiuwe."*

* 26:3 26:3 Hunj 12:1-27 * 26:11 26:11 Mag 15:11 * 26:15 26:15 Zak 11:12 * 26:23 26:23 Zab 41:10 * 26:25 26:25 Ndiuwe Ebyanjandhihiwa ebindi biroma biiti "Ng'olu oloma olwo."

*Ehihulo hya Musengwa weefe**(Mar 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)*

²⁶ Ni baali ni bahiirya nga Yesu abugula omugaati geyaasa Hatonda, ng'agubongolamo aguna abeegi babe abaloma ati, "Munaanje mulye, guno nj'omubiri gwange."

²⁷ Ng'ango abugula ehipopo hy'envinyo ni gahena ohweyaasa Hatonda, ng'abana n'aloma ati, "Mwesimwesi muhinyweho,

²⁸ gano nj'amafugi gange aganahonjohe hu lw'abangi olw'ohubasoniña ebibi ni gahahasa endagaano epyaha eyi Hatonda ali huhola n'abaatu babe.*

²⁹ Mbalomera ti sinja hunywa hu nvinyo y'emizabbibbu ohwola olu ndinywa epyaha ni nenywe, mu bujugi wa Bbaabba."

³⁰ Ni bahena ohwemba olwembo olw'ohujumirya Hatonda, nga batula batiina hu lusozi olw'emisaala Emizayiti.

*Yesu aloma ati Peetero anamwegaane**(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Yow 13:36-38)*

³¹ Ng'ango Yesu aloma abeegi babe ati, "Mwesimwesi munadulume mwandehajo mu hiire ehyene hino olw'ebinaabe ni binjolireho, olwohuba hyanjandiihiwa hiiti;

" 'Naheete omwayi,

ng'etaama jisalaaniha.*"

³² "Aye oluvanyuma lw'ohulamuha, ndibeheerera ohutiina e Galilaaya."*

³³ Ng'ango Peetero amuloma ati, "Wayire abandi bosibosi banadulume bahulehajo, ese sinahulehejo."

³⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, "Kulomera ehituufu ti mu hiire ehyene hino, engoho yinaabe yitaholyoha, ni wahanegaanira emirundi edatu."

³⁵ Aye Peetero nga muloma ati, "Wayire hunaabe hufiira njalala ni neewe, sinahwegaane." Era n'abahye bosibosi nga baloma c'ehyene.

*Yesu mu Gesesimane**(Mar 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Ng'ango Yesu n'abeegi babe boola mu hifo ehi balanga baati Gasesimane. Nga Yesu abaloma ati, "Muhole ni mwihala njano, ese nesendeho njala nombe Hatonda."

³⁷ Ng'atiina ni Peetero n'abasaani ba Zebbedaayo bombi era ng'atandiha ohutya n'ohwenjendeherera bugali.

³⁸ Ng'abaloma ati, "Omwoyo gwange gwijuuye enaku eyoola n'ohunjita! Musigale njano ni mulino moni, mutanjenyuha."

³⁹ Ni geeyongerayo njatono mu moni nga geyala hwiroba gegayirira Hatonda ati, "Bbaabba, ni hiba ni hijangiha, ponie esaawa yino ey'ohubonaabona! Aye ewe ehi wenda c'ehiba ni hiholebwa, sosi ehi ese nenda."

⁴⁰ Ng'ango agobola eyiri abeegi babe, ng'abagaana ni banjenyuha ng'aloma Peetero ati, "Ndimusobola hubajo moni ni neese wayire ohuhena esaawa ndala?"

⁴¹ Mutanjenyuha, mubejo moni ni musaba ko mutahemewa, mu butuufu emyoyo jenywe miheneerefu aye emibiri minafu."

⁴² Ng'atiina nindi efunda eyohubiri asaba ati, "Bbaabba, ni hiba ni hinjetagisa ohubita mu hubonaabona huno, kale ehi wenda hiholewe."

⁴³ Ni gagobola nga nindi abagaana ni banjenyuha olwohuba emoni jaawe jaali jijuuye ero.

⁴⁴ Olw'ehyo gabaleha, nindi ng'atiina omulundi ogwohudatu asaba n'aloma c'ehyene.

⁴⁵ Ng'ango gaagama eyiri abeegi abaloma ati, "Muhinjenyuha era muhinjuumula? Esaawa ey'ohunjayo Omwana w'Omuutu mu bujangi w'ababbengi yoolire.

⁴⁶ Mwinyohe hutiine. Bona! Obundyamo oluhwe nj'oyo gaaja."

*Banjamba Yesu**(Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Yow 18:3-12)*

⁴⁷ Yesu ni gaali nahiiroma, nga Yuda mulala hu beegi babe ehumi n'ababiri, goola n'ehinjindi hy'abaatu abaali ni banjambire epiima n'esimbo. Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga baali babatumire ohumuñamba.

⁴⁸ Oyo owalya mu Yesu oluhwe gaali ahenire ohubaloma ati, "Oyu naagwe mu hifuba anaabe nje niye, mumuñambe."

⁴⁹ Yuda ni goola, ng'ango ni naajo atiina njali Yesu, amuheesa ati, "Musomesa, oli otye!" Ng'ahena amugwa mu hifuba.

* 26:28 26:28 Hunj 24:8; Yer 31:31-34

* 26:31 26:31 Zak 13:7

* 26:32 26:32 Mat 28:16

⁵⁰ Nga Yesu amuloma ati, “Wange, hola ehuhuleetereeye.”† Nga bafuhumira Yesu, nga bamujasa.

⁵¹ Mulala hu abo abaali ni Yesu gasonolayo epiima, ng’atema omwidu w’omuhulu w’abasengi ba Hatonda amuhapulaho ohutwi.

⁵² Nga Yesu amuloma ati, “Yagamayayo epiima yiyo aya yibaaye olwohuba abo bosibosi abanjamba epiima, balifa piima.

⁵³ Onjeega oti sipanga husunga Bbaabba gapeeresa ebibinja by’amaje g’abamalayika ebituuma ehumi nabibiri basoolera?

⁵⁴ Ne singa kihola, Ebyanjandhiwa ebiroma biiti hino nj’ehiri n’ohunjolaho, binolerere biitye?”

⁵⁵ Mu hiseera ehyo, nga Yesu ababuusa ati, “Mujire ohupamba ni muli n’epiima n’emibbera hy’abajiriye omuyekera? Hiisi ludaalo mbaayenga nihala mu lunya lwa Yekaalu ni somesa, ni mutapamba.

⁵⁶ Aye hino muhiholire, ohwoheresa ebi banaabbi banjandiiha.” Ng’ajo abeegi babe bosibosi baduluma, bamulehaŋo.

Bemeha Yesu mu moni j’Oluhiiho lw’Abayudaaya

(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Yow 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Abo abanjamba Yesu, bamunjira ewa Kayaafa omuhulu w’abasengi ba Hatonda, eyi basomesa b’amagambi n’abaatu abahulu mu gwanga bahumbaanira.

⁵⁸ Aye Peetero galonda hu Yesu ni gesambireho ahanaajiro era gatiina ohwolera erala mu lunya lw’omuhulu w’abasengi. Ni goola, nga gengira mu lunya gehala n’abahuumi ba Yekaalu ohubona ebinabejo.

⁵⁹ Abatangirisi b’abasengi ba Hatonda n’Aboluhiiho lw’Abayudaaya Olubbala baali muhwendula obujulizi ow’obudulingi obu baneemeho ohwita Yesu.

⁶⁰ Aye babuhaya wayire ŋaalijo bangi abatiina baja obujulizi owobudulingi. Oluvanyuma abaatu babiri benayo batiina ohuŋa obujulizi,

⁶¹ nga baloma baati, “Ono gaaloma mbo asobola ohubbwagaŋo Yekaalu ya Hatonda gahena gayitongola mu ndaalo edatu.”*

⁶² Ng’ajo omuhulu w’abasengi ba Hatonda gemeerera, abuusa Yesu ati, “Obula ehi ogobolamo? Hiina ehi oloma hu bino ebi bahulumirisa?”

⁶³ Aye Yesu gaŋoleera huŋoleera. Ng’omuhulu w’abasengi amuloma ati, “Mu mazima ga Hatonda Omwene Bulamu: tulomere hanye ndiwe Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu, Omwana wa Hatonda.”

⁶⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, “Ng’olu oloma olwo. Era mbaloma ti mulibona Omwana w’Omuutu ni gehaaye hu lubega olw’omuhono omulungi ogwa Hatonda Omwene Buŋangi era mulimubona ni gaajira hu bireri ebyomwigulu.”*

⁶⁵ Ng’ajo omuhulu w’abasengi ahanula eganduula yiye mu busungu aloma ati, “Afodogooye! Hwendera hi obujulizi obundi. Bahyange, munjuliye n’amatwi genywe mwabeene ebibono ebifodogola.

⁶⁶ Muŋeega muitye?” Nga bamugobolamo baati, “Aŋomera hufa.”*

⁶⁷ Ng’ajo bamufuujaho agate mu moni era nga bamuhubba epuusi, n’abandi bamuhubba amaji*
⁶⁸ ni bamuloma baati, “Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu, tulomere nj’ani ahuhubbire?”

Peetero gegaana Yesu

(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Yow 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Naahani Peetero ni gaali ni gehaaye ebulafu mu lunya, nga ŋabaano omuhaana owanjeeresanga ewomuhulu w’abasengi ba Hatonda owatiina aya gaali ng’amuloma ati, “Ewe weesi oli mulobera wa Yesu Omugalilaaya.”

⁷⁰ Aye Peetero gegaana mu moni jaawe bosibosi ati, “Simanyire ehi oloma.”

⁷¹ Ng’ajo Peetero genyohaŋo atiina ŋa mulyango, aya omuhaana omwidu owundi gamubonera, ng’aloma abaatu abaali ayo ati, “Omusinde ono yeesi abaaye ni Yesu Omonazaleesi.”

⁷² Nga Peetero nindi gegaana n’alayira ati, “Mu mazima, omusinde oyo simumanyire.”

⁷³ Ng’ajabitaŋo ahaseera hatotono, abaali ni bemereeye ayo nga besenda aya Peetero gaali bamuloma baati, “Hituufu oli mulala hu balobera ba Yesu, olwohuba engeri eyi olomamo yihuloopa yiiti oli Mugalilaaya.”

† 26:50 26:50 Wange Oba “Wange, hiina ehuhuleetire?” * 26:61 26:61 Yow 2:19 * 26:64 26:64 Dan 7:13 * 26:66

⁷⁴ Ng'ango Peetero atandiha ohulayira ati, "Mu mazima, ese simanyire omusinde oyo." Ng'ango ni naango engoho yiholyoha.

⁷⁵ Nga Peetero ahebulira ebi Yesu gaali n'amulomire ati, "Engoho yinaabe yitaholyoha, ni wuneganiye emirundi edatu." Ng'ango Peetero atula ebulafu, atemuha alira bugali weene.

27

Banjira Yesu eyiri Pilaato

(Mar 15:1; Luk 23:1-2; Yow 18:28-32)

¹ Ni wahya mu mugamba, abatangirisi b'abasengi ba Hatonda bosibosi n'abaatu abahulu mu gwanga bateesa nga basalango ohwita Yesu.

² Ng'ango bamusidiha emihono bamunjira bamunjaayo eyiri Pilaato owaali gavana Omurooma mu hiseera ehyo.

Ohufa hwa Yuda

(Bik 1:18-19)

³ Yuda owalya mu Yesu oluhwe ni gabona ni basaliye Yesu ogw'ohufa, gehebulisa ng'agobohesa abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga endusu j'efeeza amahumi adatu eji baali ni bamunjaaye,*

⁴ ng'abaloma ati, "Nonoonire ohulya oluhwe mu muutu anjuma musango!" Aye nibo nga bamugobolamo baati, "Ebyo bibyo, sihitunambaho."

⁵ Nga Yuda adanya ebbeesa ejomu Yekaalu ng'atula atiina geetuga.

⁶ Ng'ango abatangirisi b'abasengi ba Hatonda bangala ebbeesa ejo, baloma baati, "Sihirani ohuta ebbeesa jino nalala n'ejebirabo olwohuba jinwa mu hwita muutu."

⁷ Olw'ehyo, ni bahena ohusalango ehi banahole ng'abanjamba ebbeesa ejo bajigulamo ehisugu hy'omuwumbi basihengamo abalugendwa.

⁸ "C'ehigira ehisugu ehyo bahiranga baati 'Ehisugu hy'amafugi' n'ohwola hatyane."

⁹ Ng'ango hyolerera ehi naabbi Yeremiya galoma ati,

"Banjira endusu ej'efeeza amahumi adatu,

nga nj'ebbeeyi eyi batangirisi ba Yisirayiri bapatana,

¹⁰ nga bajigulamo ehisugu hy'omuwumbi

ng'olu Hatonda Musengwa gandagira."*

Bemeha Yesu mu moni ja Pilaato

(Mar 15:1-5; Luk 23:3-5; Yow 18:33-38)

¹¹ Ng'ango banjira Yesu bamwemeha mu moni ja Pilaato. Ng'amubuusa ati, "Ndiwe habaha w'Abayudaaya?" Nga Yesu amugobolamo ati, "Ng'olu oloma olwo."

¹² Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga ni bamunjabira, njanjuma ehigagobolamo.

¹³ Ng'ango Pilaato amubuusa ati, "Soojulira ebi bahulumiriira?"

¹⁴ Aye Yesu ganjoleera hunjoleera. Ehyo hyenunjisa gavana oyo bugali.

Basalira Yesu ogw'ohufa

(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25)

¹⁵ Mu biseera by'Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya, gavana galehulanga omusibe oyu bamusunganga ohulehula.

¹⁶ Hu mulundi ogwo, mu komera mwalimo omusibe owaali n'amanyiheene obugali olw'ebikolwa ebibi, oyu balanganga baati Yesu Bbarabba.

¹⁷ Ehinjindi hy'abaatu ni hyahumbaana ewa Pilaato, ng'ababuusa ati, "Mwenda mbalehulire nj'ani: Bbarabba oba Yesu oyu balanga Kurisito oyu bafuujaho amate ohunojola abaatu?"

¹⁸ Galoma atyo olwohuba gaali ategeeye ati abatangirisi b'abasengi baali banjayeeyo Yesu eyi ali olw'ekirihindi eyi baali ni nayo.

¹⁹ Pilaato ni gaali ni gehaaye hu etebe ohugehalanga n'asala emisango, omuhasi wuwe gamutumira omuutu amulome ati, "Wegenderese n'osala esonga ejinjamba hu muutu oyo olwohuba mulunamu era owiire obuhyeeye olwa leero, mbweneweene bugali n'ehirooto ehimunambaho."

²⁰ Ne abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga, bahongerese ehinjindi hy'abaatu basunge balehule nje Bbarabba aye Yesu bamwite.

²¹ Pilaato gababuusa ati, "Hu bano bombi, mwenda mbalehulire nj'ani?" Nga bamugobolamo baati, "Bbarabba."

* 27:3 27:3 Bik 1:18-19 * 27:10 27:10 Zak 11:12-13; Yer 19:1-13; 32:6-9

²² Nga Pilaato ababuusa ati, “Kole tye Yesu oyu balanga Kurisito oyu bafuujaho amate ohunojola abaatu?” Nga bosibosi bamugobolamo baati, “Bamuhomerere hu musalabba!”

²³ Nga Pilaato ababuusa ati, “Lwahiina? Aholire hibi hi?” Aye nibo nga beeyongera hweyongera ohuhayaana baati, “Mumuhomerere hu musalabba!”

²⁴ Pilaato ni gabona ebiitu ni bimusobeeye era abaatu ni benda hutabuha, ng’anjamba amaaji asaaba mu ngalo* mu moni jaawe bosibosi ng’aloma ati, “Simbona musango hu muutu ono. Era amafugi gage gabe hu ndinywe mwabeene.”

²⁵ Ng’abaatu bosibosi bamugobolamo baati, “Leha amafugi gage gabe hu efe n’abaana beefe.”

²⁶ Pilaato gabalehulira Bbarabba ng’olu bamusunga. Aye ng’alagira bafaduule Yesu efaalu, nga ko ahena amunajayo eyiri abasirikale baje bamuhomerere hu musalabba.

Abasirikale bajeeja Yesu

(Mar 15:16-20; Yow 19:2-3)

²⁷ Ng’ajo abasirikale banjira Yesu mu lubiri lwa Pilaato mu hifo ehi balanganga baati Purayitoriyu, nga bahoba abahyawe bosibosi abomu hibanja ehya bahumbaana bamweswanigirisa.

²⁸ Nga bamufihulamo engoye jije, bahena bamwambasa olugoye olulando.

²⁹ Nga bagata amanjwa mu ngeri y’omuge bamufiha hu mutwe. Nga bamunjambya olugada mu muhono gugwe omulungi, nga bahubba amafuha mu moni jije, bamujeeja ni baloma baati, “Wangaala, Habaha w’Abayudaaya!”

³⁰ Nga bahena bamufuujaho agate, banjamba olugada bamuhubba hu mutwe efunda n’efunda.

³¹ Ni baahena ohumujeeja nga bamufihulamo olugoye lula olulando, nga bamwambasa engoye jije bamunjira ohumuhomerera hu musalabba.

Bahomerera Yesu hu musalabba

(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Yow 19:17-27)

³² Ni baali ni batula mu hibuga, baagaanana n’omusinde ow’e Kireene oyu balanganga baati Simooni, nga bamunajaga ohugega omusalabba gwa Yesu.

³³ Ni boola mu hifo ehi balanga baati Gologosa, amahulu gahyo ti “Ehifo Ehyahajanga,”

³⁴ nga banja Yesu envinyo ni bayitabuuyemo enduse. Cooka ni gahombaho, gageene ohunywa.*

³⁵ Ni baahena ohumuhomerera hu musalabba, bagabana ebyambalo bibye ni babihubbiraho ahalulu.*

³⁶ Abasirikale beehala ajo ni bamuhuumire babone ehinamwoleho.

³⁷ Namugulu w’omutwe gugwe nga batano omusango ogu baali ni bamuhaabya bagunandiiha hu hapande baati:

ONO NJE YESU, HABAHA W’ABAYUDAAYA.

³⁸ Era bahomerera n’abakondo babiri, hiisi muutu hu musalabba gugwe. Mulala hu muhono gugwe omulungi, owundi hu mugooda.

³⁹ Aaali ni babitajo nga boosi basugusa emitwe jaawe n’obusambuha ni baduha Yesu,*

⁴⁰ baati, “Ewe asobola ohubbwaganjo Yekaalu, nindi wayitongola mu ndaalo edatu, wenojole. Era hanye oli Mwana wa Hatonda, niinuha hu musalabba!”*

⁴¹ Mu ngeri nj’enyene abatangirisi b’abasengi ba Hatonda n’abasomesa b’amagambi n’abaatu abahulu mu gwanga boosi bamujereja ni baloma baati,

⁴² “Ganojolanga bandi, saanjanga hwenojola niye omwene. Nje Habaha wa Yisirayiri! Naahani anjwe hu musalabba, konyo humufugiirire.

⁴³ Gesiga Hatonda. Leha Hatonda n’aba ni genda, amununule. Ti galomanga mbo niye Mwana wa Hatonda.”*

⁴⁴ Abakondo ababahomerera hu misalabba huupi ni naye nga boosi bamuduha mu ngeri nj’enyene.

Ohufa hwa Yesu

(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Yow 19:28-30)

* **27:24 27:24** asaaba mu ngalo Ohusaaba mu ngalo haali halombolombo ohulaga ti omuutu sigali ni genjimbire hu hwita ng’olu hiri mu Mag 21:6-7. * **27:34 27:34** Zab 69:22 * **27:35 27:35** Zab 22:18-19 * **27:39 27:39** Zab 22:8; 109:25 * **27:40 27:40** Mat 26:61; Yow 2:19 * **27:43 27:43** Zab 22:9

⁴⁵ Ohunja esaawa mukaaga ejomu muusi, ohwola hu saawa mwenda ej'egulo, ng'ehiirema hinjamba ehyaalo hyosihyosi.

⁴⁶ Ng'ango hu saawa nga mwenda, Yesu alanga n'ujanjaasi ery'amaani ati, "*Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?*" Amahulu gaahyo ti, "Hatonda wange, Hatonda wange, Iwahiina wundehireno?"*

⁴⁷ Balala hu abo abaali ni bemereeye anjo ni banjulira, nga baloma baati, "Ali hulanga Eliya!"

⁴⁸ Ng'ango ni naano mulala hu bo aduluma, anjamba ehisuumwa ahitimya mu nvinyo eyisalire, ahita hu lugada anja Yesu ohunywa.*

⁴⁹ Aye abandi nga baloma baati, "Leha hubone hanye Eliya anaaje gamunonjola!"

⁵⁰ Yesu ni galanga nindi n'ujanjaasi ery'amaani, ng'ahena afa.

⁵¹ Mu hiseera ehya, olutimbe olwomu Yekaalu nga ludweduhamo njabiri, ohunja njamugulu ohwola njaasi. Ehyalo hyatengeeta ng'amabaale gaadiha.*

⁵² Era nga njabanjo amagombe agaadiha, ng'abagwalaafu bangi abaali ni bafuuye, balamuha banjwamo.

⁵³ Baanwa mu magombe era Yesu ni galamuha batiina e Yersaalemu, ehibuga ehyaufu era abaatu bangi bababona.

⁵⁴ Omuhulu w'ehibinja hy'abasirikale ecikumi ni naabo abaali ni bahuuma Yesu ni babona byosibyosi ebyalino banjulira n'ohutetema hwa musisi, batya bugali era nga baloma baati, "Mu butuufu ono abaaye Mwana wa Hatonda!"

⁵⁵ Njaalino n'abahasi bangi abaali ni besambireho ahamanga ni bebonera. Abahasi abo baali balondire hu Yesu ohunja e Galilaaya era nj'abamujeeresanga.

⁵⁶ Mu abo mwalimo Malyamu Magadaleeni ni Malyamu nyina ya Yakobbo ni Yose era ni nyina y'abasaani ba Zebbedayo.

Basiha Yesu

(*Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Yow 19:38-42*)

⁵⁷ Egulo ni iyola, omusinde omuninda ow'e Alimataaya, oyu balanga baati Yosefu, ng'atiina anja bahomerera Yesu. Era yeesi gaali afuuhire mwegi wuwe.

⁵⁸ Kale ng'atiina eyiri Pilaato amusunga omulambo gwa Yesu aje agusilhe. Nga Pilaato alagira bagumuje.

⁵⁹ Nga Yosefu njira omulambo ogwo, agubonja mu lugoye olunyaha olwa laasi.

⁶⁰ Ng'aguta mu higombe hihye ehi gaali n'abajire mwibaale mu ngeri y'epungulu era ehi baali ni batatambisangaho. Ng'anjiringisya ogubaale, gegalirano omulyango ogwingira mu higombe, ng'anjanjo.

⁶¹ Malyamu Magadaleeni ni Malyamu owundi baali behaaye huupi n'ehigombe ni bahiregereeye.

Abahuumi hu higombe hya Yesu

⁶² Ni wahya, Iwali Iwa Sabbaato oludaalo lw'Abayudaaya olw'ohunjumuliraho, ng'abatangirisi b'abasengi n'Abafalisaayo batiina eyiri Pilaato.

⁶³ Nga bamuloma baati, "Muhulu, huhebulira omudulingi oyo ni gaali n'ahiiri mulamu galoma mbo n'alifa njalibitanjo endaalo edatu ng'alamuha.

⁶⁴ Olw'ehyo, huhusunga olagire bahuumire erala amagombe butiribiri ohwola endaalo edatu ni jibitireno olwohuba abeegi babe banjanga ohuujja bamwibamo nga balomera abaatu baati alamuhire. Obudulingi owo, buja huhiraho owasooka."

⁶⁵ Nga Pilaato abaloma ati, "Mbanjaaye abahuumi. Mutiine bahuumire erala amagombe ng'olu hisoboha."

⁶⁶ Ng'ango batiina bata ahabonero hu gubaale nga balehanjo abahuumi ohuuma.

28

Ohulamuha hwa Yesu

(*Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Yow 20:1-10*)

¹ Oludaalo olwa Sabbaato ni lubitire, nga mu mawiiwi hu ludaalo oludaayi mu wiiki, Malyamu Magadaleeni ni Malyamu owundi batiina hu higombe omu baali ni bataaye omulambo gwa Yesu.

² Ni boola eyo, ng'ango ni naano njabanjo musisi ow'amaani olwohuba malayika wa Musengwa ganja mwigulu gatiina hu higombe ehya ng'anjiringisya ebaale eryali njamulyango alitusaano, ng'ahena aliilhalaho.

³ Malayika oyo gaali amesya hy'ehimiyaso hy'efula n'ebyambalo bibye ni bipepya hy'amabaale g'efula.

⁴ Abahuumi ni bamubona, batya bugali, bateetema era nga bagwa bafaho olweso.

⁵ Ng'ango malayika aloma abahasi abo ati, "Mutatya, manyire ti mwendula Yesu, oyu bahomerera hu musalabba.

⁶ Ng'abahasi abo batula mangu banwa hu higombe ni batiye aye ni bejuuye esangaalo, nga baduluma batiina balomere abeege babe.

⁷ muhahase konyo mutiine mangu, mulomere abeege babe muuti; 'Alamuhire era atangiye atiina e Galilaaya. Eyo peyi munahamubonere.' Owo nj'obuhwenda obu mbalomera."

⁸ Ng'abahasi abo batula mangu banwa hu higombe ni batiye aye ni bejuuye esangaalo, nga baduluma batiina balomere abeege babe.

⁹ Ng'ango ni naango Yesu ababonehera ng'abaloma ati, "Emiyaaya jibe ni nenywe!" Nga bamwigereraho bahubba amafuha, bafuhumira amagulu gage nga bamujumirya.

¹⁰ Nga Yesu abaloma ati, "Mutatya, mutiine mulomere abeege bange batiine e Galilaaya. Eyo peyi banahambonere."

Lipooti y'abahuumi b'ehigombe

¹¹ Abahasi abo ni baali ni batiina, balala hu basirikale abaali ni bahuuma ehigombe batiina mu hibuga Yerusalemu nga baloohesa abatangirisi b'abasengi ba Hatonda byosibyosi ebyaliyo.

¹² Abatangirisi b'abasengi abo n'abaatu abahulu mu gwanga bahumbaana, nga bateesa basalango bana abasirikale ebbeesa embitiirifu ni babagula.

¹³ Nga babaloma baati, "Mulome muuti; 'Abeegi babe baajire owiire ni huhenyuhira nga beeba omulambo gugwe.'

¹⁴ Ni hinoole hu murugi Pilaato, efe hunamunyonyole nga hubanonia omusango."

¹⁵ Ng'abahuumi abo banaanga ebbeesa ejo, bahola ng'olu babaloma. Era ebibono ebyo byahwana mu Bayudaaya n'ohwola hatyane.

Yesu abonehera abeege babe

(*Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Yow 20:19-23; Bik 1:6-8*)

¹⁶ Ng'ango abeege ehumi namulala batiina e Galilaaya, hu lusozi eyi Yesu gabaloma ohutiina.*

¹⁷ Ni bamubona, nga bamujumirya aye abandi hu bo bamubusabuusa.

¹⁸ Nga Yesu atiina anja baali abaloma ati, "Bapaaye obunjangi wosiwosi mwigulu nohu hyalo.

¹⁹ Olw'ehyo, mutiine mufuule abaatu bosibosi ohuba beegi bange, ni mubabatiza mu siina lya Bbaabba n'Omwana n'Omwoyo Omutukuvu*"

²⁰ ni mubasomesanga ohunamba byosibyosi ebi nabalagira. Mu butuufu oweene, niija hubanga ni nenywe ohwola hu komerero y'ehyalo."

Amanjuro Amalanji aganjamba hu Yesu Kurisito ng'olu Mariko gaganjandiiha Enyanjula

Amanjuro Amalanji aga Yesu Kurisito ng'olu *Mariko* gaganjandiiha, ganyonyola hu bulamu wa Yesu Kurisito. Hino nj'ehitabo, mu bitabo ebine ebiroma hu Manjuro Amalanji, ehi beheerera ohujandiiha oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Ebitabo ebine ebyo, nje Matayo ni Mariko ni Luka ko ni Yowaane. Hino nj'ehitabo ehihira obuupi mu ebitabo ebine ebyo. Era Mariko gahinjandiiha njagati w'emyaha enkaaga n'etaanu ko n'esanyu. Abahugu mu by'Ebbayibbuli baloma baati Mariko ganjandiiha naali e Rooma ohugobosa mu abafugiirira Kurisito, amaani.

Mariko oyo bamulanganga esiina erindi baati Yowaane era gaali meeri ya Pawulo ni Banabbasi aye omuhago gwawe nga gufaahomo olu gabadulumaho ni baali ni bali mu lugendo (Bik 13:13). Oluvanyuma Mariko gatiina ni Banabbasi (Bik 15:37-39). Era Mariko oyo gaali meeri ya Peetero yeesi (1 Peet 5:13). Engeri Mariko sigaal mulala hu beegi ba Yesu, abahugu mu by'Ebbayibbuli baloma baati mbo ganjandiiha bingi ohujwa hu Peetero. Mariko ata esira hu bunjeeresa ko n'esomesa ya Yesu mu biseera eby'ekomero.

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Mariko ganjula Amanjuro Amalanji (1:1-13)
2. Obunjeeresa wa Yesu mu twale ly'e Galilaaya (1:14-8:21)
3. Olugendo lwa Yesu n'anjwa e Galilaaya ohutiina mu hibuga Yerusalemu (8:22-10:52)
4. Obulamu wa Yesu hu hyalo n'ebi gahola e Yerusalemu n'ohufa ko n'ohulamuha huhwe (11:1-16:8)

Ohubuulira hwa Yowaane Omubatiza

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Yow 1:19-28)

¹ Gano nj'Amanjuro Amalanji aganjamba hu Yesu Kurisito Omwana wa Hatonda.

² Gatandiha n'ebibono bya Hatonda ebi naabbi Yisaaya ganjandiiha ati,

"Nja hutuma omuhwenda wange

ahweherereyo ohuujja ahutereehese engira.*

³ Naliyo ejanjaasi ery'amaani erinjwera mu lulafu,

ni njaliyo alangirira ati,

'Muhosiirire Musengwa engira,

mulujamyeye amagira gage.' "*

⁴ Omuutu oyo oyu balanganga baati Yowaane Omubatiza, gabanga mu lulafu n'abatiza era n'abuulira,* n'aloma abaatu bebbwage bacuuse emyoyo babatiziwe, Hatonda abasonije ebibi.

⁵ Ng'ango abaatu banwewerehererangamo ohujwa mu twale ly'e Buyudaaya lyosiryosi nomu hibuga hy'e Yerusalemu ni batiina eyi ali ni benenya ebibi byawe, ng'abatiza mu lwabi Yoludaani.

⁶ Yowaane gambalanga olugoye olu baahola mu mooya g'esolo eyi balanga baati engamiya era ni gesidhi omusipi ogw'ehyanjo. Galyanga esige n'omudugere ogwom-wisugu.*

⁷ Mu hubuulira huhwe galomeranga abaatu ati, "Naliyo aliija owukira obuhangi oyu toola wayire n'ohwinama ohumufihulamo engayito namwoga amagulu.

⁸ Ese mbabatiza n'amaaji aye niye alibabatiza n'Omwoyo Omutukuvu."

Ohubatiziwa hwa Yesu

(Mat 3:13; 4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Mu hiseera ehyene ehyo, nga Yesu anjwa mu habuga ah'e Nazaleesi mu twale ly'e Galilaaya, atiina eyiri Yowaane amubatize mu Lwabi Yoludaani.

¹⁰ Yesu ni ganjwa mu maaji ng'ango ni naango abona egulu ni liwihuhire ng'Omwoyo amwihaho n'ali mu hifaananyi hy'enjuusi.

* 1:2 1:2 Mal 3:1 * 1:3 1:3 Yis 40:3 * 1:4 1:4 n'abuulira Ebyanjandiihiwa ebindi biroma biiti "Nga Yowaane Omubatiza atiina n'abuulira." * 1:6 1:6 2 Bah 1:8

¹¹ Ng'ejanjaasi linwa mwigulu ni njaliño aloma ati, "Ndiwe Omwana wange omuhoda, owunesiimisa."*

¹² Naweene año ng'Omwoyo Omutukuvu alujamyá Yesu amunjira mu lulafu.

¹³ Ng'eyo ahenayo endaalo amahumi ane n'amenyire njalala n'esolo ejomwisugu Sitaani n'amuhema, ng'abamalayika batiina bamulabirira.

Yesu atandiha ohubuulira Amanjiliro Amalanji

(Mat 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Naahani abobunjangi ni baali ni badanyire Yowaane mu komera, Yesu gatiina mu twale ly'e Galilaaya ng'alomeranga abaatu Amanjiliro Amalanji aganjwa eyiri Hatonda,

¹⁵ n'aloma ati, "Ehiseera ehi mubaaye ni mulindirira hyolire. Obunugi wa Hatonda bwigereeye. Mwebbwage mucuuse emyoyo, mufugiirire Amanjiliro Amalanji aganjamba hu Bunugi wa Hatonda."*

¹⁶ Naahani njaliño abasinde babiri Simooni n'Andereya mulebewe. Abasinde abo baali benuli b'enyeeni ni bateganga obutimba mu nyanja. Lulala Yesu ni gaali n'agenda hwigenya ly'enyanya Galilaaya, ng'ababona ni batega obutimba mu nyanja.

¹⁷ Ng'año abaloma ati, "Muuje munonde mugendenga ni neese, ndibafuula benuli b'abaatu."

¹⁸ Año ni naaño nga baleha año obutimba waawe, bamulondaho.

¹⁹ Ni gesendaho mu moni njatotono, ng'abona Yakobbo ni Yowaane abasaani ba Zebbedaaño ni bali ni saawe mu lyato lyawe ni bagonjoola obutimba.

²⁰ Año ni naaño nga boosi abalanga, baleha año saawe Zebbedaaño n'abatambi babe mu lyato, nga nibo batiina ni Yesu bagendanga ni naye.

Yesu abbinga omusambwa hu muutu

(Luk 4:31-37)

²¹ Ng'año Yesu n'abeegi babe, boola mu hibuga hy'e Kaperanawumu. Olwa Sabbaato ni lwola, nga Yesu atiina mu humbaaniri ly'Abayudaaya, atandiha ohusomesa.

²² Aabaatu ni banjira, nga benjira bugali esomesa yiye. Olwohuba gasomesa n'obunjangi, sosi hy'abasomesa b'amagambi ga Hatonda.*

²³ Naahani mu humbaaniri omwo mwalimo omusinde owaaliho omusambwa. Ng'año ni naaño aloma n'ahayaana ati,

²⁴ "Otuhaabya hiina ewe Yesu Omunazaleesi? Wuujire hutusihiirisa? Ese kumanyire! Ndiwe Omwawufu wa Hatonda."

²⁵ Yesu ng'ahayula omusambwa ogwo ati, "Noleera! Nwa nohu muutu oyo!"

²⁶ Omusambwa nga gujugumisa omusinde oyo n'amaani, nga guhena gumunwahwo ni gwhiteera.

²⁷ Abaaliño bosibosi nga benjira, nga bahena bebuusa baati, "Omuutu ono wa ngeri hi? Esomesa yiye pyaha ate ya bunjangi. Obona alagira n'emisambwa joosi jamunjilira!"

²⁸ Ohunjwa hulwo, ng'afuma mu hyalo hy'e Galilaaya hyosihyosi n'emirirano.

Yesu anjonia eduuli ly'abalwaye

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Yesu ni ganja mu humbaaniri ly'Abayudaaya, ng'atiina ni Yakobbo ni Yowaane mu mago ga Simooni n'Andereya.

³⁰ Mu hiseera ehyo masaala ya Simooni gaali mu buliri omusuuja ni gumuluma era olu Yesu goola ati nga bamulomera.

³¹ Ng'año Yesu atiina aja ali, ng'amunjamba hu muhono amwinyosa. Año ni naaño, omusuuja ogwali ni gumuluma nga gujona, ng'abategehera ehoyohulya.

³² Ng'año egulo esaawa niija ohugwa mu maaji, abaatu banjwerehereramo banjira abalwaye n'abaaliho emisambwa eyiri Yesu.

³³ Era abaatu abomu hibuga ehyo bosibosi nga beejuha ebulafu na mulyango gw'enyumba omu gaali.

³⁴ Ng'anjonia bangi abaali n'obulwaye owa hiisi ngeri. N'abaaliho emisambwa gajibabbingaho, cooka n'atajiganya huba n'ehi jiroma olwohuba jaali jimumanyire.

Yesu abuulira mu Galilaaya

(Luk 4:42-44)

³⁵ Ni wahya mu mawiiwi, Yesu genyoha ng'atiina mu hifo ehiduleere ng'aba eyo n'asaba.

³⁶ Simooni n'abahye, nga batiina ohumwendula.

³⁷ Ni bamubona, nga bamuloma baati, “Hiisi muutu ali huhudaha.”

³⁸ Nga Yesu abaloma ati, “Muhole hutineho nomu bitahere ebirirene n̄ano yoosi n̄je mbuulireyo olwohuba ehyo n̄’ehi najiriye.”

³⁹ Ng’ajo atiina hiisi n̄aatu mu twale ly’e Galilaaya, n’abuulira mu mahumbaaniro gaawe era n’abbinga emisambwa hu baatu.*

*Yesu ājonia omugenge
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Ng’ajo n̄abaano omusinde omugenge owatiina eyiri Yesu, ng’ahubba amafuha mu moni jije, amwegalihira ati, “Ni huba ni huli husiima huhwo, ponie.”

⁴¹ Omusinde oyo ng’anjamba Yesu ehisa. Ng’ajo ajanuula omuhono amunjabaho,† amuloma ati, “Nj’ohusiima hwange, ale n̄ona.”*

⁴² Naweene ajo, ebigenge nga binona, ng’alongooa.

⁴³ Ng’ajo Yesu amuseebula n’amuhamiirisa buhomya ati,

⁴⁴ “Omanyā hino otahiromeraho muutu kadi mulala. Aye tiina weyanjule eyiri omusengi wa Hatonda, oneyo enjongo eyi naabbi Musa galagira, bube bujulizi obubahasa ti onjone.”

⁴⁵ Aye omusinde oyo gatiina gaatandiha hwerebulira hiisi muutu, ng’olu Yesu gaali n’amunjonisye. Olw’ehyo, Yesu hyamubeera higosi ohubaaho n’ahabuga aha gengiramo lubonani aye gaabanga hutulo mu lulafu ebula baatu. Cooka ni n’eyo yoosi abaatu banwanga hiisi n̄aatu ni batiina eyi ali.

2

*Yesu ājonia omulwaye owaali n’asanyalaaye
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)*

¹ Ni n̄abitano endaalo ndiidiri, nga Yesu gagama mu hibuga hy’e Kaperanawumu. Ni hyagwa abaatu baayo mu hutwi ti ali mu mago aga gamenyangamo,

² nga batiinayo abeene abangi bahumbaaniro mu lunya, n’ohwolera erala n̄a mulyango n’ojuma n’aja obisya hugulu. Yesu ni gaali n’abalomera ehibono hya Hatonda,

³ nga n̄abaano abasinde bane abatiinayo ni banjira omuutu owaali n’asanyalaaye ni bamugegire hu musigaasiga.

⁴ Olw’obungi w’abaatu bahaya engeri eyimwosa aja Yesu gaali. Ehyanjwamo nga baniina n̄amugulu banjomola enjundu mu hasolya h’enyumba omu gaali, nga babisya omulwaye mu njundu eryo, bamwihisa hu musigaasiga ohu bamuletera ohumwosa aja Yesu gaali.

⁵ Yesu ni gabona ohufugiirira hwawe, ng’aloma omulwaye ati, “Mwana wange, kusonjire ebibi banyo.”

⁶ Ehiseera ehyo, n̄aaliho hu basomesa b’amagambi ga Hatonda abaali ni behaaye ajo. Ni banjira ehibono ebi Yesu galoma, nga baloma mu myoyo jaawe baati,

⁷ “Anjanga atye ohuloma atyo? Ohwo huba hufodogola. Hatonda yenjene nj’ali n’obunjangi ohusonija ebibi.”

⁸ Naweene ajo nga Yesu afaania mu mwoyo gugwe, ehyaali mu binjeego byawe. Ng’ababuusa ati, “Lwahiina munjeega muutyō mu myoyo jenywe?”

⁹ Ehihiraho owangu ohuloma owasanyalala nj’ehiri j̄eena? Ohuloma ti: ‘Kusonjire ebibi bibyo’ oba ti: ‘Yinyoha ogege omusigaasiga gugwo wagameyo ewuwo?’

¹⁰ N̄aahani n̄ja hubalaga ti Omwana w’Omuutu ali n’obunjangi hu hyalo huno ohusonija ebibi.” Ng’aloma owaali n’asanyalaaye ati,

¹¹ “Yinyoha ogege omusigaasiga gugwo, wagameyo ewenywe.”

¹² Ajo ni naajo bosibosi ni bamutaayeho emoni, ng’omusinde oyo genyoha, anjamba omusigaasiga gugwe ohu bamunirira, agenda atiina. Nga bosibosi benunja, bajumirya Hatonda, ni baloma baati, “A! Hino sihuhibonangaho!”

*Yesu gaajire hu lw’abali n’ebibi
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)*

¹³ Ng’ajo Yesu gagamayo hu nyanja Galilaaya. Ng’ehinjindi hy’abaatu hihumbaana aja gaali ng’atandiha ohubasomesa.

* 1:39 1:39 Mat 4:23; 9:35 † 1:41 1:41 amunjabaho, Hino hyali hibbwaga esambo y’Ehiyudaaya olwohuba amagambi gaali sigehirisa omuutu omulamu ohunjamba hu mugenge. * 1:41 1:41 Leev 13:45-46

¹⁴ Oluvanyuma ni gaali n'agenda hwigenya ly'enyanya, ng'abona omuḥoosa oyu balanganya baati Leevi w'Alufaayo ni gehaaye aya banjoohesa. Nga Yesu amuloma ati, "Nja wunonde ogendenga ni neese." Nga Leevi genyoheramo amulondaho.

¹⁵ Ebyo ni byanwa, nga Yesu atiina n'abeegi babe ewa Leevi ohulya. Omutoolo gw'abanjoosa n'abaatu abandi abahola ebibi, nga batiina ni naye. Nga bosibosi beehala baliira njalala ni Yesu n'abeegi babe.

¹⁶ Balala hu basomesa b'amagambi ab'ehibubbu hy'Abafalisaayo ni babona Yesu n'alya n'abaatu abo ab'ebibi n'abanjoosa nga babuusa abeegi babe baati, "Lwahiina alya n'abaatu abahola ebibi n'abanjoosa?"

¹⁷ Yesu ni ganulira ehi babuusa, nga niye abaloma ati, "Abaatu abalamu sibetaaga musanjo, ohutusaho abalwaye. Sinaaja hwendula aberanga abalanji, ohutusaho abahola ebibi."

Ehibuuso ehinjamba hu husiiba

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Lulala, abeegi ba Yowaane Omubatiza n'aba Bafalisaayo baali basiibire aye aba Yesu ni batasiibire. Nga njabaano abaatu abaatiina eyiri Yesu nga bamubuusa baati, "Lwahiina abeegi ba Yowaane n'aba Abafalisaayo basiiba aye ababo ni batasiiba?"

¹⁹ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Abalange hu mbaga y'obugole banjanga ohusiiba ahooye omwenja n'ahiiri ni nabo? Ehiseera hyosihyosi ehi ahena ni nabo, sibasiiba.

²⁰ Aye ehiseera hiriyola, babatusaho ahooye omwenja. Hu olwo ndolu balitandiha ohusiiba." Nga geyongera ohubagerera engero ejindi ohubalaga ng'olu esomesa yiye n'obulombolombo waawe bitasobola hunjambagana.

²¹ Ng'abaloma ati, "Omuutu saahubba hijero ehy'olugoye olunyaaha mu hyambalo ehayahire. Olwohuba ehijero ehyo ni hyehuuna, hihapuha ohunjwa hu lugoye olwo oluhayire hyanjiriraha n'ehimesu hyalwo, ng'ehituli heyongera ohugalama.

²² Mu ngeri nj'enyene, sibajuha omwenge gw'emizabbibbu epiirango mu hisanjo* ehayahire. Singa bahihola, gwadisa ehisanjo ehyo nga byombi obifirwa. Aye omwenge gw'emizabbibbu epiirango, bagujuha mu hisanjo ehinyaaaha."

Yesu nje Musengwa anjuga Sabbaato

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Lulala hu ludaalo lwa Sabbaato, Yesu n'abeegi babe baali babita mu ngira eyibita mu muga gw'engaano. Abeegi babe nga batiinanga ni banjulula embehe hu magala ni bemunga.*

²⁴ Balala hu Bafalisaayo ni bababona ni banjulula amagala g'enjaano, nga babuusa Yesu baati, "E! Lwahiina abeegi babo bahola ehi magambi geefe gatatufugiirira huhola hu ludaalo lwa Sabbaato?"

²⁵ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Simusomangaho hu ehi Dawudi gahola olu niye n'abahye aba gaali ni nabo baali ni banjuma hy'ohulya?"

²⁶ Mu biseera ebi Abbiyasaali gaali nj'omuhulu w'abasengi ba Hatonda, Dawudi gengira mu weema ya Hatonda ng'alya emigaati eji baali ni banjongire eyiri Hatonda. Amagambi gafugiirira basengi ba Hatonda bonene ohulya emigaati ejo. Cooka ate Dawudi gajiryaho era ganjaho n'aba gaali ni nabo."

²⁷ Ng'ango Yesu agohoba n'aloma Abafalisaayo ati, "Hatonda gaataro oludaalo lwa Sabbaato lugase omuutu, sosi Sabbaato ohumunjuga.

²⁸ Olw'ehyo Omwana w'Omuutu nje Musengwa anjuga oludaalo lwa Sabbaato."

3

Yesu anjonia omuutu hulwa Sabbaato

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Nga nindi olundi Yesu atiina mu humbaaniri ly'Abayudaaya. Hu olwo mwalimo omusinde owaali n'omuhono omunotohi.

² Hu baali mu humbaaniri, mwalimo Abafalisaayo abaali ni bendula ehy'ohumwenjambya era nga bamutaho emoni babone oba ananjonie ow'omuhono omunotohi hu ludaalo lwa Sabbaato, basune ehi baneemeho ohumunjabira.

³ Nga Yesu aloma omusinde owaali n'omuhono omunotohi ati, "Yinyoha, wemeerere anja hiisi muutu asobola ohuhubona."

* 2:22 2:22 hisanjo Mu biseera bya Yesu Abayudaaya babihanga omwenge gwomu mizabbibbu mu bisanjo ebi batunganga mu byanjo, hyefe olu huli n'ebita. * 2:23 2:23 Mag 23:25

⁴ Ng'ango Yesu ko abusa abaali ni bamwendulirisa ati, "Kaho amagambi gatufugiirira huhola hiina hulwa Sabbaato? Huhola birani, oba huhola bibi? Huhonia bulamu, oba hubusihirira?" Aye nibo nga banjoleera hujoleera.

⁵ Nga Yesu abetoloosamo emoni n'abasungunaliye era n'ali munyikaafu olw'obuhahanyafu w'emoyo jaawe, ng'aloma omusinde oyo ati, "Waama januula omuhono gugwo." Ng'ola agujanuula, nga gujonera erala.

⁶ Naweene anjo, Abafalisaayo ni bahena ohubona Yesu n'anjonisye omusinde oyo, nga batula mu humbaanero batiina benimba hu bawagizi ba Herode ohuseega magesi g'ohwitamo Yesu.

Abaatu bajwerehereramo ohuja ohwebonera Yesu

⁷ Ng'ango Yesu anwanjo n'abeegi babe batiina hwiigenya ly'enyanya Galilaaya. Ogunjindi gw'abaatu nga gumulondaho. Abaatu banjwa enjuyi n'enjuyi mu twale ly'e Galilaaya nomu Buyudaaya,

⁸ nomu hibuga hy'e Yerusaalemu, nomu hitundu hy'e Yidumeya, n'engereha w'olwabi Yoludaani, nomu bitundu ebirirene ehibuga hy'e Tiuro ni Sidoni nga batiina eyi gaali. Hino bahihola olwohuba baali banjuliye efuma y'ebi gaholanga.

⁹ Olw'abaatu ohubitiirira obungi, Yesu galoma abeegi babe bamutegehereno eryato gehalemo n'asomesa, abaatu batamunyigirisa.*

¹⁰ Olwohuba gaali anjonisye abaatu bangi, hiisi mulwaye hulwo gaali genyigirisa asobole ohumwolerera amunjambeho.

¹¹ Hiisi olu baatu abaliho emisambwa bamubonanga, bagwanga njaasi mu moni jije, emisambwa ni jiiteera jiiti, "Ndiwe Omwana wa Hatonda!"

¹² Cooka niye gahayulanga huhayula emisambwa ejo n'atajiganya hubbutula ehama ehyo.

Yesu atobola abahwenda ehumi n'ababiri

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Yesu ni ganjwa anjo ng'atiina mu meeho g'olusozi, ng'agangalamo abaatu aba gendire nga beegerera anja ali.

¹⁴ Mu bano pomu gatobola ehumi n'ababiri gabafuula bahwenda babe, basobole ohubanga ni naye era abatumenga ohubuulira obuhwenda buwe.

¹⁵ Ni gahena ng'abana obunangi ow'ohubbinganga emisambwa hu baatu.

¹⁶ Ehumi n'ababiri abo mba bano: Simooni, oyu gameedaho esiina erindi ati Peetero;

¹⁷ abasaani ba Zebbedaayo ababiri Yakobbo ni Yowaane, boosi aba gameedaho erindi ati, "Bbowanageruge" amahulu gaalyo ti, "Ababbwabbwanuha hy'eraadu."

¹⁸ Ng'ohwo omedeaho Andereya ni Filipo ni Bhatulumaayo ni Matayo ni Tomasi ni Yakobbo w'Alufaayo ni Sadaayo ni Simooni Omuzelote*,

¹⁹ ko ni Yuda Yisikaryoti, owalya mu Yesu oluhwe.

Yesu ahira Sitaani amaani

(Mat 12:22-32)

²⁰ Ehyo ni byanjwa nga Yesu n'abeegi babe baagama eyi bamenyanga. Nga nindi eyo yoosi ehinjindi hy'abaatu hihumbaana nga hyola n'ohutabana simire ey'ohunamba hu hyomu tamu.

²¹ Ni hyagwa abalebe babe mu hutwi, nga batiina baje bamutuseyo olwohuba baali baneega baati alaluhire.

²² Njaalijo abasomesa b'amagambi abaali ni bajire ohunja e Yerusaalemu. Bano baaloma baati, "Yesu alihio Bbeluzebbuli omuhulu w'emisambwa." Era baati, "Atambisa bunjanga wa Bbeluzebbuli ohubbinga emisambwa hu baatu."*

²³ Ng'ango Yesu abalanga besende anja ali, ng'abalomera mu ngero ati, "Sitaani omuhulu w'emisambwa, anjanga atye ohwebbinga omwene hu muutu?"

²⁴ Abaatu ab'owahabaha obulala banesalamo bahubbagana abeene n'abeene, owa-habaha owo busihiriha.

²⁵ "Nolu baba baatu mu mago boosi singa sibanjambagana, amago ago gabbwagiha.

²⁶ Mu ngeri nj'enyene singa ni Sitaani gesoosa omwene, obunjanga buwe bwabuhanamo era aba anasihirihe.

²⁷ Kale njabula anjanga ohwingira mu nyumba y'omuutu ow'amaani ganyaga ebiitu bibye n'atasookire humusidihira ko ganyaga ebibye.

* 3:9 3:9-10 Mar 4:1; Luk 5:1-3

* 3:18 3:18 Omuzelote hitegeesa omuutu asolerera egwanga lirye.

* 3:22 3:22

²⁸ Mbalomera ehituufu ti balisoninja abaatu ebibi byosibyosi, nga pomuli n'ohuloma ebibono ebifodogola.

²⁹ Aye hiisi afodogola Omwoyo Omutukuvu, sibalimusoninja aye aba asaaye omusango ogu alisigala ni nagwo emirembe n'emirembe.*

³⁰ Hino Yesu gahiroma n'agobola mu baali ni balomire baati aliho emisambwa.

Abalebe ba Yesu ko ni nyina

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Ng'ango nyina n'abalebe babe boola eyi gaali. Ni boola nga beema ebulafu bamutumisa atiine eyi baali.

³² Hu nyanga eyo ehiinjidi hy'abaatu hyali hihaaye ni himwetolooye. Nga njabaano abamuloma baati, "Bona maawo n'abalebe babo bali ebulafu benda ohuhubona."

³³ Nga Yesu ababuusa ati, "Baatu ba ngeri hi abasaniye ohuba maama n'abalebe bange?"

³⁴ Ng'ango getoloosa emoni mu abaatu abaali ni behaaye ohumwetooloa. Nga ko ahena aloma ati, "Maama n'abalebe bange mba bano.

³⁵ Hiisi ahola ebi Hatonda genda, nj'aba muganda yange, mbooyo yange era nj'aba maama."

4

Olugero lw'omujanyi w'owumo

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Ng'ango nindi Yesu atiina atandiha ohusomesa n'ali hwigenya ly'enyanya Galilaaya. Ogunjidi gw'abaatu ogwahumbaana aya gaali nga gubitiirira obubbala. Ehyanjwamo ng'aniina mu lyato balisenda mu maaji gehala omwo n'asomesa, abaatu bosibosi bemeerera hwigenya.*

² Ng'abasomesa ebiitu ebinjera n'atambisa engero. Mu husomesa huhwe, gabaloma ati,

³ "Ni mwetege! Njaalino omulimi owatiina ohumwa owumo.

⁴ Ni gaali n'amwa, ng'owumo obundi bugwa hu tulo w'engira ng'enyuni jitiina jibulya.

⁵ Obundi nga bugwa hwiropa eryohu lwanda ohwali otuloba otugeregere. Era olwohuba waali hu mugulu, siwalwa humera.

⁶ Aye endobooli ni yatula, nga bunotoha era nga bwoma olwohuba emisi jaali ndi jiiha njaasi ehihena.

⁷ Ng'obundi bugwa hwiropa eryameramo amanjwa, ni wamera nga buhulira njalala n'amanjwa ago era nga gabumiina gabuloberesa ohuhula era ehyo hyabuleetera ohutaama.

⁸ Aye obundi nga bugwa hwiropa eranji. Nibwo ni bwamera nga buhula era nga wiitulula, amagala gaabwo nga gajuhamo emoni. Amagala agandi nga gabaaho emebehe amahumi adatu; agandi emebehe nkaaga; n'agandi, emebehe cikumi."

⁹ Nga Yesu agohoba ati, "Ali n'ohutwi anjulare."

Ehigendererwa hy'ohusomesa mu ngero

(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Ebyo ni byanjwa, abaatu abahira obungi ni baali ni banjooye, abeegi babe ehumi n'ababiri ko n'abandi abaali ni basigaaye ni Yesu, nga bamusunga abanyonyole amahulu g'engero.

¹¹ Ng'ango abaloma ati, "Enywe muli n'ekabi ohumanya ehyama ehinjamba hu bunugi wa Hatonda." Aye abebulafu, hiisi hiitu hiba mu ngero konyo:

¹² Bahaanjaase aye ni batafaania ehi bahaanjaasa.

Banjulirise aye ni batategeera ehi banjulira,

batahanda hwebbwaga bacuusa emyoyo

babasoninja ebibi byawe.*

Amahulu g'olugero lw'omujanyi w'owumo

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Ng'ango Yesu ababuusa ati, "Simufaania mahulu g'olugero luno? Olwo njaaahani munahanjange muutye ohubaaho n'olugero olu munahafaanie amahulu?"

¹⁴ Omujanyi w'owumo, ali hy'omuutu oyo abuulira ehibono hya Hatonda mu baatu.

¹⁵ Abaatu abandi bali hy'owumo owagwa hu tulo w'engira. Ni babaanjaanyamo ehibono, bahinjulira aye njaweene anjo Sitaani gaaja gahibatusamo.

¹⁶ Abandi bali hy'owumo owagwa mwiroba eryohu lwanda. Ni banjulira ehibono, bahisangaalira n'amanyonyo.

¹⁷ Aye olwohuba bali hy'ebirime ebinjuma emisi ejihire mwiroba ehihena, ohufugiirira hwawe hwa haseera buseera. Ebigosi ni bibajira oba abaatu babacaawa olw'ehibono hya Hatonda, nga banafuja.

¹⁸ Ate abandi bali hy'owumo owagwa mwiroba eririmo amanjwa. Bano banjulira ehibono,

¹⁹ aye oluvanyuma ebiitu ebindi omuli ohujemba obugali hu by'ehyalo, ohusendasendebwa n'omulungo gw'obusuni, n'ohululuhanira ohusuna ebiitu ebindi, binjuga emyoyo jaawe, byaloberesa ehibono ohujwamo ehiranji.

²⁰ Aye abaatu abandi bali hy'owumo owo owagwa mwiroba eranji. Ni banjulira ehibono bahifugiirira n'omwoyo mulala era baba n'ehyasa. Abaatu abandi emirundi amahumi adatu; ate bandi emirundi nkaaga, n'abandi emirundi cikumi."

Sibanjamba taala bayifunihira mu hisero

(Luk 18:16-18)

²¹ Ng'ango nindi Yesu abagerera olugero olundi n'ababuusa ati, "Naliyo anjamba etaala gayifunihira mu hisero oba gaayita mu kuliiti mu hifo hy'ohuyita hu hihondo hyayo?*

²² Olw'ehyo hiisi ehi bagisa, hiriyeta anjalafu. Era hiisi hyama balihinjebbula.*

²³ Ale hanye naliyo ali n'ohutwi, anjulare."

²⁴ Era ng'ameedaho ati, "Mwetegeresenga ebi munjulira. Ehipimo ehi opimiramo abandi, ehylene ehyo weesi c'ehi balihupimiramo era bali huteeraho n'enyongesa.*

²⁵ Oyo ali n'ebingi balimumedaho ebindi. Oyo anjuma, balimutusaaho n'ahadiidiri aha ali ni naho."*

Olugero lw'ebirime ng'olu bihula mu ngiso

²⁶ Nga Yesu geyongerera abagerera olugero olundi n'aloma ati, "Obunugi wa Hatonda hunjanga bugeragerania n'olugero luno: Omuutu anjaanya owumo mu muga gugwe.

²⁷ Ebiseera ebyomu muusi omuutu oyo aholo emirimo jije ejindi, owiire ng'anjenyuha. Owumo bumeru, waahula, omwene hubunjaanya n'atamanyire ngeri eyi bumeramo, wayire eyi buhulamo.

²⁸ Eruba eryene hu waalyo lihusa ebirime ebyo mu ngiso. Ebirime ebyo byeherera hutubbula emitombo, ni bihula nga bitulula, nga bijuhamo emoni.

²⁹ Ni binjanga, ng'olwo omuutu anjamba hageso ahageso olwohuba egesa liba lyolire."

Olugero lw'ahamo ahasingamo obutono

(Mat 13:31-32,34; Luk 13:18-19)

³⁰ Nga Yesu abagerera olugero olundi n'abaloma ati, "Obunugi wa Hatonda hunabugagerania hu hiina? Oba lugero hi olu hunjanga ohutambisa ohubunyonyola?

³¹ Buli hy'ahamo h'ehirime ehi balanga baati kalidaali.* Hano nj'ahamo ahasingira erala obudidiri mu wumo wosiwosi hu hyalo.

³² Aye ni bahahoma mwiroba, hamera nga hahula hanjwamo ehirime hy'eryani ehisingira erala byosisyosi obubbala. Hihubba amasaga ameene amabbala, aga enyuni jinjanga ohutongolamo ebiswi, n'ohweyigama omumwi mu hinjolu hyahyo."

³³ Yesu galomera abaatu ehibono hya Hatonda n'atambisa engero ejinjera ejifananaho ni najino, ni geema hu hutegeera hwawe.

³⁴ Era njabula ehiitu hyosisyosi ehi gabalomera ehitaali mu lugero. Aye ni gasigalanga n'abeegi babe bonene, nga nibo abanyonyola amahulu gaajo goosi.

Yesu gehahania hibuyaga hu nyanja

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Egulo hu ludaalo olwene olwo, Yesu galoma abeegi babe ati, "Hwambuhe, hutiine engereha w'enyanja."

³⁶ Nga baleha anjo ehinjindi hy'abaatu, baniina eryato eri Yesu gaalimo nga bambuha ni naye. Naaliyo n'amaato agandi, nga goosi galondaho.

³⁷ Baali bahiiri mu lugendo nga hibuyaga ow'amaani genyoha hu nyanja, ng'ebimoto by'amaaji bitagiha ohwedanyanga mu lyato, ni lihaabira hwijula.

* 4:21 4:21 Mat 5:15; Luk 11:33 * 4:22 4:22 Mat 10:26; Luk 12:2 * 4:24 4:24 Mat 7:2; Luk 6:38 * 4:25 4:25 Mat 13:12; 25:29; Luk 19:26 * 4:31 4:31 kalidaali Kalidaali hyali hirime ehamahe eryani.

³⁸ Mu hiseera ehyo, Yesu gaali yinyuma mu lyato ni genjigihire n'anyenyuha. Ng'ango abeege babe bamwinyosa, bamuloma baati, "Musomesa, enyanja yenda hutwita n'ewe soofayo?"

³⁹ Nga Yesu genyoha, ahabira hibuyaga ati, "Yihaahana!" Era ng'alagira enyanja ati, "Wunjeera!" Nga hibuyaga gehahana, n'enyanja ng'ewunjeerera erala yiiti ce!

⁴⁰ Nga Yesu abuusa abeege babe ati, "Lwahiina mubaaye munjooyemo omwoyo? Muhiiri huba n'ohufugiirira?"

⁴¹ Aye nibo hino nga hibahenaho efiiri hu mutwe bahena bebuusa abeene n'abeene baati, "Omuutu ono wa ngeri hi oyu wayire hibuyaga n'ebimoto by'amaaji hu nyanja binjulira?"

5

Yesu anjonia omusinde owaaliho emisambwa

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu n'abeege babe boola engereha w'enyanja mu hyalo hy'Abagaraasa.

² Yesu gaali ko gahanjwa ati mu lyato, ng'omusinde owaaliho emisambwa anjwera mu pungulu eji basiihangamo abafu, atiine gagaanane ni naye.

³ Omusinde oyo ganyenyuhanga mu pungulu ejo. Hyali hinjaaye omusinde oyo amaani ni njanjuma hiitu hyosiyosi ehi baali ni basobola ohumusidihana ndahihapula, wayire olujegere.

⁴ Efunda nyingi bamusidihanga n'enjegere emihono n'amagulu, cooka n'ajihapula. Era ni njabula ow'amaani owaali n'asobola ohumuhuma.

⁵ Hiisi owahyanga, mu muusi n'owiire gaberereranga alerenga eyo mu hifo nago ehi basiihangamo abafu nomu ngingi, ni geyasa era ni gesalasala amabaale hu mubiri.

⁶ Omusinde oyo ni galengera Yesu, gaduluma ng'atiina anja gaali, ni goola ng'ahubba amafuha mu moni jije.

⁷ Ng'omusambwa ogwamuliho gwinianguha ni guloma guuti, "Wukaabya hiina, ewe Yesu Omwana wa Hatonda ali Njamugulu Obugali? Kwegayiriye mu siina lya Hatonda, otangudya."

⁸ Nga Yesu alagira omusambwa ogwali hu musinde oyo ati, "Musambwa ewe njwa hu muutu oyo!"

⁹ Ng'ango Yesu agubuusa ati, "Ndiwe ani?" Nga gumugobolamo guuti, "Ndiise Manje, olwohuba huli buhehere."

¹⁰ Nga gumwegayirira bugali ni gumusunga atajibbinga hujwera mu hitundu ehyo.

¹¹ Ohuupi anjo mu hiho g'olusozi, njaliho ehidooli hy'embiiji ni jaaya.

¹² Ng'emisambwa jegayirira Yesu jiiti, "Tufugiirire huje hwingire mu mbiiji ejo."

¹³ Ng'ajifugiirira, nga jinjwa hu muutu oyo, jija jingira mu mbiiji. Nga wangewe ehidooli hy'embiiji ehyali ni hineramo embiiji ng'ekumi ebiri jifulumuha embiro jinjwera mu nyanja jinywa etubbi.

¹⁴ Abaali ni beemera embiiji nga baduluma baja balomera abaatu abomu habuga haawe n'abomu bitundu eby'omulirano. Nga batiina baje bebonere ebyali ni byolire hu musinde owaaliho omusambwa.

¹⁵ Ni boola anja Yesu gaali nga babona omusinde ola owabangaho enje ly'emisambwa ni gehaaye, ni gambaaye ebyambalo, n'ohutegeera n'ategeera bulanj weene, nga batya.

¹⁶ Abaaliho baabona emisambwa ni jinjwa hu musinde oyo ni jingira mu mbiiji, nga baloohesaho abahyawe abaali ni baajire ng'olu bibaaye.

¹⁷ Bala ni banjulira nga batandiiha ohwegalihira Yesu anjwe mu hitehere hyawe.

¹⁸ Yesu ni gaali n'aniina eryato abanjwenejo, omusinde ola oyu gabbingaho emisambwa ng'amwegalihira amufugiirire atiine ni naye.

¹⁹ Cooka Yesu ndaamufugiirira, ng'amuloma ati, "Yagamayo ewenywe eyiri abaatu babo, obalomere byosibyosi ebi Hatonda Musengwa ahuholeeye era ng'olu ahunjambiiye ehisasabirisi."

²⁰ Ng'ango omusinde oyo abita n'alomera hiisi muutu mu bitundu by'e Dekapooli byosibyosi ebi Yesu gaali n'amuholeeye. Bosibosi abanjulira nga benjuna.

Omuhaana wa Yayiro n'omuhasi w'oluheeno

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Nga nindi Yesu n'abeege babe bambuha baagamayo engereha w'enyanja. Ni boola ng'ogunjindi gw'abaatu gwesoloosa anja gaali hwiigenya.

²² Gaali ahiiri aŋo, nga jireeta mulala hu bahulu b'ehumbaaniro ly'Abayudaaya oyo balanganga baati Yayiro. Yayiro ni gahubba emoni hu Yesu, ng'aja ahubba amafuha mu moni jije,

²³ amwegalihira bugali n'amuloma ati, "Ahahaana hange henda hufa. Muhulu, nja oje ohanjambeho ohanonie hatafa."

²⁴ Ng'aŋo Yesu atiina ni naye. Oguŋindi gw'abaatu nga guŋindigana gumulondaho ni gutiina ni gumunyigirisa.

²⁵ Mu guŋindi ogwo mwalimo omuhasi owaali n'aweeneweene n'obulwaye w'oluheeno ohuhena emyaha ehumi n'ebiri.

²⁶ Omuhasi oyo gaali aweeneweene bugali olw'abangani ehipyeda eyi gesombanga n'atiina ohumuganga era n'ahenireŋo ebiitu bibye olw'ohubasasula cooka n'atanona aye obulwaye buwe ni butaamanga hutaama.

²⁷ Olwohuba gaali aŋuliyeho ni baloosa efuma ya Yesu, gaŋwaho enyuma* ni genyigirisa mu guŋindi gw'abaatu ogwali ni gulonda hu Yesu, ng'anjamba hu hyambalo hihe.

²⁸ Hino gahihola olwohuba galoma mu mwoyo gugwe ati, "Hasinge ni naŋambe hujambaho hu hyambalo hihe, naŋone."

²⁹ Ni gahinjambaho, aŋo ni naŋo ng'oluheeno lwomeera. Ng'anulira mu bulamu wuwe obulwaye obubaaye ni bumudambya ni buŋonire.

³⁰ Hu nyanga enyene eyo, Yesu gategeera amaani gage aganonia ni gaholire omulimo. Ng'acuha ahejaheja abuusa ehinindi hy'abaatu ati, "Nj'ani owupambire hu hyambalo?"

³¹ Abeegi babe nga bamugobolamo baati, "Weesi, obona ehinindi hy'abaatu ng'olu hiri hujindigana era wabuusa oti: 'Nj'ani owupambireho?' "

³² Aye Yesu nga gegumya ohuhejaheja abone omuutu amujambireho.

³³ Ng'aŋo omuhasi ola olw'ohumanya ehali ni himwolireho, gatiina butibuti era n'akaakana, ng'ahoma ekumbo mu moni ja Yesu, amulomera byosibyosi ehyamulihho.

³⁴ Nga Yesu amuloma ati, "Muhaana, Ohufugiirira huhwo huhuŋonisyee. Tiina n'emiyaaaya, n'obulwaye obubaaye ni buhudambya buŋone."

³⁵ Yesu gaali ahiroma, ng'ebaayo abahwenda abarwa ewa Yayiro omuhulu w'ehumbaaniro, nga baloma omuhulu oyo baati, "Muhulu odambihisya hiina Omusomesa? Omwana† wuwu ahenire ohufa."

³⁶ Yesu ni gaŋulira ebi baali ni baloma, ng'aloma Yayiro ati, "Ewe oteralihira, yegumye huba n'ohufugiirira."

³⁷ Ng'aŋo Yesu asibira abaatu abandi ohumulondaho n'atiina ni Yayiro, ohutusaho Peetero n'aboluganda ababiri Yakobbo ni Yowaane.

³⁸ Ni boola mu mago ga Yayiro, Yesu gageeneyo amaliro, abaatu ni balira era ni bahubba n'enduulu.

³⁹ Ni gengira mu nyumba, ng'abaloma ati, "Amaliro n'enduulu ebimuhubba, byahi? Omwana saafe aye ali huŋenyuha."

⁴⁰ Nibo bamujeherera humujeherera. Ni gahena ohubbingaŋo abaatu abandi, nga gengira n'abasaye b'omwana, ko n'abeegi babe abadatu, mu hisenge omu mwana gaali.

⁴¹ Ng'anjamba omwana‡ hu muhono, amuloma ati, "*Taliisa kumi*" amahulu gaahyo ti, "Mwana ewe§ yinyoha!"

⁴² Naweene aŋo, ng'omwana oyo owaali n'anjesa emyaha ehumi n'ebiri, gemeerera agenda. Abaaliŋo nga basamalirira!

⁴³ Nga Yesu abahamiirisa ehi aholire batahiromeraho abaatu bandi. Era ng'alagira baneho omwana oyo ehoyuhula.

6

Ab'e Nazaleesi bajerega esomesa ya Yesu
(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Yesu ni gaŋwa mu hitundu ehyo, ng'atiina mu habuga h'ewaawe aha balanga Nazaleesi. Ng'abeegi babe batiina ni naye.

² Oludaalo lwa Sabbaato ni lwola, ng'atiina mu humbaaniro atandiha ohusomesa. Abahira obungi hu banulira ebi gaali n'asomesa nga beŋunja ni bebuusa baati, "A!

* 5:27 5:27 gaŋwaho enyuma Omuhasi gaŋwaho enyuma olwohuba amagambi g'Abayudaaya sigafugiiranga omuhasi yesiyesi owabanga mu mwesi oba alwaye oluheeno ohuba mu baatu. † 5:35 5:35 oba Omuhaana. ‡ 5:41 5:41 oba ahahaana. § 5:41 5:41 oba Hahaana ewe.

Omusinde ono bino ebi asomesa gabitusa njeena? Magesi hiina gano aga gasuna ohuba ti asobola n'ohuhola ebyamaliholiho?"

³ Nga bamujerega ni baloma baati, "Ono sinje omubaaji omusaani wa Malyamu, mulebe ya Yakobbo ni Yose, ni Yuda, ni Simooni? Era ababoojo sibamenyire huno ni neefe?" Ehyarwamo nga bagaana ohufugiirira ebiyibe.

⁴ Nga Yesu abaloma ati, "Naabbi bamuḡa enjono hiisi ḡaatu, ohutusaho mu hitundu hy'ewaawe omuli abalebe babe n'abehiha."*

⁵ Olw'ehyo, sigaholayo byamaliholiho, ohutusaho abalwaye ababale aba ḡanjambaha bajona.

⁶ Era ḡenḡunja bugali abaatu baayo ohutaba n'ohufugiirira.

Ng'ajo atiina njano ni najala mu bitundu eby'omulirano n'asomesa abaatu ehibono hya Hatonda.

Yesu atuma abeegi babe ehumi n'ababiri

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷ Mu hiseera ehyo nga Yesu alanga abeegi babe ehumi n'ababiri batiine aḡa gaali. Ng'abatuma babiri babiri ohuja ohubuulira Amanjuro Amalanḡi aḡanjamba hu buḡugi wa Hatonda, ng'abaḡa n'obuḡangi ohubbinganga emisambwa hu baatu.

⁸ Ng'abahamiirisa ati, "Mu lugendo luno mutagega hiitu hindi hyosihyosi, ohutusaho omuhoomero. Mutawoḡa ebyohulya era mutagega bihapu oba bbeesa.*

⁹ Mwambale ebirayito aye mutagega byambalo ebindi ohutusaho ebi hiisi muutu anaabe ni ḡambaaye.

¹⁰ Hiisi hibuga ehi munaholengamo, mumenyanga mu mago ḡ'abaatu ababa ni babasangaaliye, ohwola olu museebuha.

¹¹ Era ni mwolanga aḡaatu ndibabasangaalira, oba bagaana ohuḡuliirisa ebi mubaloma, nga muḡwajo. Era ni muba ni muḡwayo, mwekukumulangaho efuuhe mu magulu, habe habonero ahalaga ohulabula ohuḡwa eyiri Hatonda."*

¹² Ng'ajo abeegi batiina ni babuulira abaatu bebbwage bacuuse emyoyo balehe ebibi ebi bahola.

¹³ Nga babbinga emisambwa mingi hu baatu, nga n'abalwaye bangi babajuhangaho amafuta ni bajona.*

Ohufa hwa Yowaane Omubatiza

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Ehiseera hyola nga Herode owaali n'anḡuga etwale ly'e Galilaaya aḡulira efuma ya Yesu, olwohuba baali bamulomaho hiisi ḡaatu baati, "Nje Yowaane Omubatiza alamuhire, c'ehifa ali n'obuḡangi ohuhola ebyamaliholiho."*

¹⁵ Aye abandi ni baloma baati, "Nj'Elia." N'abandi baati, "Mulala hu banaabbi aba hale."

¹⁶ Aye efuma ya Yesu ni yagwa Herode mu hutwi niye galoma ati, "Oyo anaabe nje Yowaane Omubatiza oyu nalagira batemaho omutwe, nj'alamuhire!"

¹⁷ Nanyumaho, Herode gaali alagiiye banambe Yowaane bamuwoḡe mu komera. Hino gahihola olw'ohwenda ohusangaasa Herodiya oyu gaali n'ahooye oluvanyuma lw'ohumupaasa ohuḡwa hu Filipo mugandaawe.*

¹⁸ Efunda ejinera, Yowaane Omubatiza galomanga Herode ati, "Sihiranḡi ewe ohupaasa muha mugandawo."

¹⁹ Hino hyaleetera Herodiya ohuḡalana Yowaane ni genda n'ohumwita cooka n'ahaya engeri,

²⁰ olwohuba Herode gaali amuhuuma atoolaho higosu. Hino gahihola olwohuba gaali amanyire ati Yowaane musinde muluḡamu era muutu wa Hatonda, kale n'atya ohigosu ohumwolaho. Herode gendanga ohuḡuliirisa ebi Yowaane galomanga wayire hiisi olu ḡamuḡulirisanga, ḡasigalangamo ahakukuna.

²¹ Lwali lulala nga Herodiya afuna ahakisa. Oludaalo olwo lwali lw'amazaaliwa ga Herode. Herode ḡanyiiya embaga, ng'alanga abahungu babe, n'abahulu b'abasirikale, n'abaatu abegingihiriri mu twale ly'e Galilaaya.

²² Ni baali ḡagati w'embaga, omuhaana wa Herodiya ḡengira mu diiro omu baali ng'ahina, asangaasa bugali Herode n'abageni babe. Ng'ajo Habaha aloma omuhaana oyo ati, "Loma ehiitu hyosihyosi ehi wenda, nahihuje."

* 6:4 6:4 Yow 4:44 * 6:8 6:8-11 Luk 10:4-11 * 6:11 6:11 Bik 13:51 * 6:13 6:13 Yak 5:14 * 6:14 6:14-15

Mat 16:14; Mar 8:28; Luk 9:19 * 6:17 6:17-18 Luk 3:19-20

²³ Ng'alayira n'ohulayira ati, "Mazima ameene ehi onende hyosihyosi nahihunge, n'olu onende oti hugabanire ngati owahabaha wange."

²⁴ Ng'ango omuhaana atula aja gebuusa hu nyina ati, "Sunge hiina?" Nga nyina amugobolamo ati, "Tiina osunge mutwe gwa Yowaane Omubatiza."

²⁵ Omuhaana nga genyoheramo gagama eyiri habaha amuloma ati, "Nenda wupeere naweene n'ano omutwe gwa Yowaane Omubatiza ni bagutereeye hu suniya."

²⁶ Ehyo hyanakujasa habaha bugali aye olwohuba gaali ahenire ohulayira n'abageni babe ni banjulira, gahaya engeri ey'ohumwima ehi amusungire.

²⁷ Naweene anjo habaha galagira omusirikale omuhuumi w'ekomera aje ateme hu Yowaane omutwe aguleete. Nga oyu gatuma atiina mu komera atema hu Yowaane omutwe,

²⁸ aguleetera hu suniya agunja omuhaana, n'omuhaana ng'agunja nyina.

²⁹ Abeegi ba Yowaane ni banjulira, nga baja batusayo omulambo gugwe bagunjira baja bagusiiha.

Yesu aliisa abaatu ekumi etaanu

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Yow 6:1-14)

³⁰ Ng'ango abahwenda aba Yesu gatuma ohutiina ohubuulira Amanjuro Amalanji bagobola bamuloohesa byosibyosi ebi baali ni baholire n'ebi baali ni basomesiise.

³¹ Mu hiseera ehyo, abaatu oluhulende baali batiina hanjihinjiji anja baali. Bano babanga bahanjwano, nga nindi abandi boola, nga bahaya n'ehiseera ehy'ohunjamba hu hyomu tamu. Nga Yesu aloma abeegi babe ati, "Muhole hutuine mu hifo ehibulamo baatu anja hunaabe hwenene, mujuumuleho."

³² Nga baniina eryato bambuhe batiine mu hifo ehinumamo baatu.

³³ Aye nga njabaano abaatu bangi abababona ni batiina babafaania ti nje nibo. Ng'ango banwerehereramo ohunjwa hiisi naatu bamulondaho n'amagulu ni babita hu woomu, nga baja babeherera mu hifo eyi Yesu n'abeegi babe baali ni batiina.

³⁴ Yesu ni ganwa mu lyato, gabona ehinjindi hy'abaatu ni hyahumbaana, nga bamunjambya ehisa olwohuba baali hy'etaama ejinumaho mwayi. Ng'ango abasomesa ebiitu ebyene ebitali bitono.*

³⁵ Abeegi babe ni babona owiire ni butiinire, nga batiina anja Yesu gaali bamuloma baati, "Ehifo hino hiduleere, ate owiire mbobuno butiinire.

³⁶ Seebula abaatu batiine mu bitahere ebyohu mulirano begulire ebiryo balye."

³⁷ Nga Yesu abagobolamo ati, "Enywe mubanje biryo balye?" Nga nibo bamubuusa baati, "Ojeega hunatuse neena edinaari ebihumi bibiri,* ko hubagulire ebiryo balye?" Ehyo hijanga ohunjira omuhemba ogw'emyesi nga munaana.

³⁸ Nga niye ababuusa ati, "Muli n'emigaati jinga? Mutiine mubone." Ni bahena ohwetegeresa, nga bamuloma baati, "Etaanu, n'enyeeeni ebiri."

³⁹ Ng'ango Yesu alagira abeegi babe balome abaatu bosibosi behale njasi hu nyaasi mu bibbubbu.

⁴⁰ Nga babehasa mu bibbubbu, eby'abaatu cikumi cikumi, ebindi amahumi ataanu ataanu.

⁴¹ Nga Yesu anamba emigaati jira etaanu n'enyeeeni ebiri, ng'agangamusa emoni aheja mwigulu, nga geyaasa Hatonda. Ng'ango abbwagabbwaga mu migaati ejo, ajinja abeegi babe bagabire abaatu. N'enyeeeni jira ebiri joosi ng'ajigaba hiisi muutu afuna.

⁴² Ng'abaatu abo bosibosi balya beeguta.

⁴³ Ng'ango abeegi bahumbaania obukukumuhira w'emigaati n'enyeeeni ebyasigalaho nga bejusa ebisero ehumi nabibiri.

⁴⁴ Abaatu abaalya baali abasinde ekumi etaanu.

Yesu agendera hu maaji

(Mat 14:22-33; Yow 6:15-21)

⁴⁵ Ebyo ni byanjwa, ng'ango ni naano Yesu alagira abeegi babe baniine eryato batangirengamo bambuhe enyanja, batiine e Bbesusayida, niye n'ahiseebula abaatu.

⁴⁶ Ni gahena ohubaseebula, ng'atiina hu lusozi ohusaba.

⁴⁷ Anja hiirema hyanjambira, abeegi babe baali mu lyato ngati mu nyanja aye Yesu niye n'ali yenene hu woomu.

⁴⁸ Yesu ni gaali eyo ng'alengera abeegi babe ni bafaabiina ohugimba eryato n'emiiho, olw'epunga eyaali ni banja emutwe. Ni waali ni bunatere ohuhya, gatiina eyi baali n'agenda hu maaji. Era gatiina oti hani genda ohubabitamo.

* 6:34 6:34 Hub 27:17; 1 Bah 22:17; Ezek 34:5; Mat 9:36

* 6:37 6:37 Dinaari ndala nj'eyabanga epeera y'omupakasi

ey'oludaalo lulala.

⁴⁹ Ne nibo ni bamubona n'agenda hu maaji, nga baneega baati himalyo nga benianguha,

⁵⁰ olw'obuti owaali ni bubaŋambire bosibosi ni bamubona. Anjo ni naanjo nga Yesu abaloma ati, "Ndiise, mugume mutatya!"

⁵¹ Ng'ahena gengira mu lyato omu baali ng'epunga eteeha. Hino hyatangalasa abeegi babe bugali,

⁵² olwohuba baali bahiiri humutegeera wayire nga gaali aholire ehyamaliholiho ehy'ohwasa emigaati. Ehyaleeta hino, myoyo jaawe huba mihahanyafu.

Yesu anjonia abalwaye e Genesareeti

(Mat 14:34-36)

⁵³ Ni bambuha enyanja, nga boola mu hitehere ehi balanga baati Genesareeti nga banjwa mu lyato balihwesa balireeta hwigenya.

⁵⁴ Baali bahanjwa baati mu lyato, ng'abaatu abaali anjo bahitegeera baati nje Yesu.

⁵⁵ Ni bamufaanina nga baduluma betoloola hiisi ŋaatu mu hitundu ehyo ni basima hu baali n'abalwaye babanjira ni babagegeeye hu misigaasiga eyi banjuliranga baati peyi Yesu ali.

⁵⁶ Hiisi ŋaatu anja gatiinanga, hamube mu hyalo oba mu bibuga, abaatu batanga abalwaye baawe mu bifo ebihumbaania baatu, nomu bifo ebindi hyomu akisoni, nga bamwegalihira aganye abalwaye banjambeho bunjambe hu gemo ly'ehyambalo hihye. Era hiisi owamunjangbaho, ng'anjona.

7

Obulombolombo w'Abayudaaya

(Mat 15:1-9)

¹ Naahani ŋaaliŋo balala hu Bafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda abanjwa e Yerusaalemu abahumbaania anja Yesu gaali.

² Baali bahiiri anjo nga babona balala hu beegi ba Yesu ni balya ni batehereeye husaaba mu ngalo mu ngeri ey'ohwegwalaasa ng'olu obulombolombo waawe ow'Ehiyudaaya waali ni bubetagisa ohuhola.

³ Abayudaaya bosibosi ko weyite Abafalisaayo, balondereranga ahalombolombo h'abasehulu baawe ah'ohutalya ni bahiiri husaaba mu ngalo mu ngeri ey'ohwegwalaasa.

⁴ Era ni banjwanga mu butale sibalyanga ni batehereeye husaaba mu ngeri eyo. Baali n'obulombolombo obundi bungi obu balondereranga nga pomuli ahohwosa ebihopo, enyvero, n'embya ej'ebihomo eji batambisanga mu ngeri ey'ohubigwalaasa ng'olu obulombolombo waawe waali ni bubaloma.

⁵ Ng'anjo Abafalisaayo abo n'abasomesa b'amagambi aba baali ni nabo babuusa Yesu baati, "Lwahiina abeegi babo sibahola ng'olu obulombolombo w'abasehulu beefe butuloma aye balya n'engalo eji batehereeye husaaba?"

⁶ Nga Yesu abagobolamo ati, "Banafuusi enywe, ehibono hya Hatonda ehi naabbi Yisaaya gabalomaho hituufu olu galoma ati, "Abaatu bano baapa enjono lya hu munwa,

aye emyoyo jaawe jipumaho.*

⁷ Era banjumirya byahwehenahenaho,

olwohuba ebibono obubono eby'abaatu,

mbebi banjira ohuba amagambi gange.'

⁸ "Kale mu ngeri oyo, muleherera egambi lya Hatonda, mwanjamba bulombolombo w'abaatu."

⁹ Ng'ameedaho abaloma ati, "Olwo ko mujeega mbo muhola hiranji ohuleha ohunjamba egambi lya Hatonda mwahola ebi bulombolombo wenywe bubaloma.

¹⁰ Ale Musa gaaloma ati, 'Onjanga lataawo ni maawo enjono.' Era ati, 'Anaduhenga semwana oba nyina, bali n'ohumwita.'

¹¹ Aye enywe muloma muuti singa omuutu aloma semwana oba nyina ati ehi gahamunjaaye ng'obuyeedi, hyafuuha Korubbani (amahulu gaahyo ti hiŋonge eyiri Hatonda),

¹² olwo muba simuhimwihirisa hubaaho n'ehiitu hyosi ehi aholera semwana oba nyina.

¹³ Mu ngeri eyo nga mudibya ehibono hya Hatonda ni musomesa obulombolombo wenywe. Era n'ebindi bingi eby'engeri eyo ebi muhola."

* 7:6 7:6-7 Yis 29:13

*Ebyonoona omuutu biŋwa mu mwoyo gugwe**(Mat 15:10-20)*

¹⁴ Nga nindi Yesu alanga ehiŋindi hy'abaatu hitiina aŋa gaali. Ng'abaloma ati, "Mutegere ohutwi era mutegeere ehi nja ohuloma.

¹⁵ Ebi muutu alya sinje ebimonoona, ohutusaho ebiŋwa mu mwoyo gugwe.

¹⁶ Ali n'ohutwi ohuŋulira, ale aŋulire."*

¹⁷ Ni galeha aŋo ehiŋindi hy'abaatu abo gengira mu nyumba ng'abeegi babe bamubuusa amahulu g'ehi gaali n'alomire.

¹⁸ Ng'abaloma ati, "Koni mwesi simufaanina? Simumanyire muuti omuutu ebi alya sinje ebimonoona?"

¹⁹ Ebi olya sibingira mu mwoyo gugwo aye bitiina mu hida, omu biŋwa byatula." (Mu huloma atyo Yesu gaali ataaho enjihiso ng'olu hiisi ehiriwa hiri hiraŋi.)

²⁰ Ng'aŋo ameedaho ati, "Ebitula ohuŋwa mu mwoyo gw'omuutu nj'ebimonoona,

²¹ olwohuba mu mwoyo gw'omuutu po muŋwa ebiŋeego ebibi, ohuba w'emoni enyangu, owiibi, obutemu, obuhwedi,

²² ohwegomba, obubi owa hiisi ngeri; obudulingi, ohwetyolonga, omwoyo ogw'ekirihindi, obuŋesi, ohwebona, n'obuŋwituhi.

²³ Ebibi ebyo byosibyosi nj'ebyonoona omuutu olwohuba biŋwa mu mwoyo gugwe."

*Yesu n'omuhasi Mufoyiniki**(Mat 15:21-28)*

²⁴ Yesu ni gaŋwa aŋo, ng'atiina n'abeegi babe mu hitehere ehiriene ehibuga hy'e Tiiro. Ni goola eyo nga nabaano amago aga gengiramo mu kweho n'atenda baatu bamanye, cooka ndihinganiha.

²⁵ Naaliŋo omuhasi owaali n'ahahaana hahe ni haliho omusambwa cooka n'aŋulira ati Yesu ali mu mago ago, gatiina aŋa gaali ng'ahoma ekumbo mu moni jije, amusunga abbinge omusambwa hu haana hahe.

²⁶ Omuhasi oyo gaali Muyonaani ni bamusaala e Foyiniki mu hyalo hy'e Siriya.

²⁷ Nga Yesu amuloma ati, "Leha abaana beherere ohulya begute, olwohuba sihiranji ohuŋamba ebiryo by'abaana wabidanyira embwa jaawe."

²⁸ Ng'omuhasi oyo amuloma ati, "Musengwa pohiri. Aye n'embwa joosi ni jiba njaasi w'emeza ohu baana baliira, jirya obukukumuhira."

²⁹ Nga Yesu amuloma ati, "Olw'ebibono ebi olomire, yagamayo engo omusambwa guŋooye hu muhaana wuwo."

³⁰ Ng'aŋo omuhasi oyo gagamayo engo gagaana omuhaana wuwe n'alambaaye hu buliri, omusambwa ni gumuŋooyeho.

Yesu aŋonia kasiru

³¹ Yesu ni gaŋwa mu hitehere ehiriene ehibuga Tiiro nga nindi aŋamba olugendo atiina hu nyanja Galilaaya, n'abitira mu hibuga hy'e Sidoni nomu matwale g'e Dekapooli.

³² Nga nabaano abaatu abanira aŋa gaali omusinde owaali kasiru n'atanulira, bamwegalihira amuŋambeho aŋone.

³³ Ng'aŋo Yesu atusa omusinde oyo mu hiŋindi hy'abaatu, amunira hu tulo, ng'amuta enjala mu matwi, afuujja amate amuŋamba hu lulimi.

³⁴ Ng'agangamusa emoni aheja mwigulu ahena giisa omuuya, amuloma ati, "Efata!" Amahulu gaahyo ti, "Yiguha!"

³⁵ Ng'aŋo amatwi g'omusinde oyo geguha, n'ehyali ni himusidihire olulimi hiwoŋoloha ng'atandiha ohuloma bulanji.

³⁶ Nga Yesu ahuutira abaatu abaaliŋo, ehi baweene batahiromeraho abaatu abandi. Cooka aŋa gahoma ohubahuutira, paŋa bahoma n'ohwerebulira hiisi muutu.

³⁷ Bosibosi abahinulira, beŋunja bugali nga baloma baati, "Hiisi ehi ahola ahihola bulanji. Obona geegula amatwi g'abatanulira banulira n'abakasiru gabawoŋolola olulimi basobola ohuloma!"

8*Yesu aliisa abaatu ekumi ene**(Mat 15:32-39)*

* **7:16 7:16** aŋulire. Ebyanandihwa ebindi ebyahale biŋuma lunyiriri luno. Ali n'ohutwi ohuŋulira, ale aŋulire.

¹ Olwola mu biseera ebyene ebyo, nga nindi ogunjindi gw'abaatu guhumbaanira ajaali Yesu. Naaahani abaatu abo ebiryo ni byali ni bibanoyeho, ng'ango Yesu alanga abeegi babe batiine anja gaali abaloma ati,

² "Abaatu bano bapambya ehisa, olwohuba babaaye njano ni neese endaalo edatu kwiye aye njaahani banjuma hy'ohulya.

³ Singa mbaseebula baagameyo ewaawe enjala n'ebaluma, bahanda bagwa hu ngira ate abandi hu bo banjwera njalenji."

⁴ Aye abeegi babe nga bamugobolamo baati, "Mu hifo ehiduleere hino omuutu anjanga hutusa njeeena ebiryo ebijanga ohuliisa abaatu bano bosibosi?"

⁵ Nga niye ababuusa ati, "Muliyo n'emigaati jinga?" Nga bamugobolamo baati, "Musanvu."

⁶ Ng'ango Yesu aloma abaatu behale njaaasi. Ng'anamba emigaati ejo omusanvu geyaasa Hatonda, ng'ajibbwagabbwagamo ahena ajija abeegi babe bajigabire abaatu. Nga boosi bahola ng'olu gabaloma.

⁷ Abeegi ba Yesu era baalijo n'obuyeeni budidiri. Bwoosi, Yesu ni gahena ohweyaasa Hatonda ng'abaloma babugabire abaatu.

⁸ Ng'abaatu balya beguta. Ni bahena ohulya ng'abeegi babe bahumbaania obukukumu hira owasigalajo, nga bwijula ebisero musanvu.

⁹ Abaatu abagaliisa baali banjera ekumi ene. Ni bahena ohulya, nga Yesu abaseebula.

¹⁰ Ni gahena ganiina eryato n'abeegi babe bambuha enyanja Galilaaya, nga batiina mu hitundu ehy'e Dalumanuta.

Abafalisaayo basunga Yesu ahabonero

(Mat 12:38-42; 16:1-4)

¹¹ Ng'ango njabaano balala hu Bafalisaayo abaatiina eyiri Yesu nga batandiiha ohumujoberesa ni bamuloma abanje ahabonero ahalaga haati obunangi obu gaali ni nawo gabutusa yiri Hatonda. Hino bahihola olw'ohwenda humuhema.*

¹² Yesu ni ganjulira ebibono byawe, nga bimulumya omwoyo, nga geesa omuuya ahena abaloma ati, "Lwahiina abaatu b'omulembe guno basunga ahabonero ahenjajisa? Mbalomera ehituufu ti njajuma habonero ahabanahabaje."*

¹³ Ng'ango abaleha anjo, nindi aniina eryato gambuha gagameyo engereha w'enyanja.

Ehisimbulusa hy'Abafalisaayo ni Herode

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Mu lugendo luno, abeegi ba Yesu baali bebiriye ohuwona ebiryo ebihena ohutusaho omugaati omulala ogu baali ni nagwo mu lyato.

¹⁵ Ni baali ni batiina nga Yesu abaloma mu lugero n'abalabula ati, "Mwegenderese, mwehuume batabadulinga n'ehisimbulusa hy'Abafalisaayo n'ehya habaha Herode."*

¹⁶ Nga nibo begeyamo abeene n'abeene baati, "Alomire atyo olwohuba ndihuwona ebiryo ebihena!"

¹⁷ Aye Yesu ni gamanya ehi baali ni begeyamo ng'ababuusa ati, "Lwahiina mujeega hu hy'ohujuma biryo ebihena? N'ohwosa haati muhiiri hufaania era mutategeera? Emyoyo jenywe jiihiri mihahanyafu?"

¹⁸ Muli n'emoni aye sijibona? Era muli n'amatwi aye siganjulira? Simuhebulira?*

¹⁹ Olu nabbwaga mu migaati etaanu nagabira abaatu ekumi etaanu, mwahumbaania ebisero by'obukukumu hira ebijufu binga?" Nga bamugobolamo baati, "Ehumi nabibiri."

²⁰ Nga nindi ababuusa ati, "Ate olu nabbwaga mu migaati omusanvu nagabira abaatu ekumi ene, mwahumbaania ebisero by'obukukumu hira ebijufu binga?" Nga bamugobolamo baati, "Ebisero musanvu."

²¹ Ng'ango ababuusa ati, "N'ohwosa haati muhiiri hutegeera ehi ndomire?"

Yesu anjonia omujofu mu habuga h'e Bbesusayida

²² Ng'ango Yesu n'abeegi babe boola mu hibuga ehi balanga baati Bbesusayida. Nga njabaano abaatu abanjira omusinde omujofu anja gaali bamwegalihira amujambeho gahajona.

²³ Nga Yesu anjamba omusinde oyo omujofu hu muhono, amutusa ebulafu w'ahabuga aho. Ni boola eyo ng'afujja hu moni j'omujofu, amujamba hu moni, nga ko amubuusa ati, "Obona?"

* 8:11 8:11 Mat 12:38; Luk 11:16

* 8:12 8:12 Mat 12:39; Luk 11:29

* 8:15 8:15 Luk 12:1

* 8:18 8:18 Yer

5:21; Zak 12:2; Mar 4:12

²⁴ Omunjofu ni galimbula gaamoga ng'amugobolamo ati, "Mbona abaatu abagenda aye baafanira hy'emisaala."

²⁵ Nga nindi Yesu gongera ohumunjamba hu moni, omusinde oyo ni galimbula gahaŋaasa, ng'emoni jije jirimbuha abona hiisi hiitu bulani.

²⁶ Ng'ano Yesu amuseebula gagameyo ewaawe n'amuloma ati, "Otagamayo mu habuga aho."

Peetero abbutula ati Yesu nje Kurisito

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Ng'ano Yesu atiina n'abeegi babe mu bitahere ebirirene ehibuga ehi balanga baati Kayisaaliya ehya Filipi. Ni baali ni batiina, nga Yesu abuusa abeegi babe ati, "Abaatu bandanga baatye?"

²⁸ Nga bamugobolamo baati, "Njani abaloma baati ndiwe Yowaane Omubatiza. Abandi baati ndiwe naabbi Eliya, ate abandi baati oli mulala hu banaabbi."*

²⁹ Ng'ano ababuusa ati, "Ne enywe muloma muuti ndiise ani?" Nga Peetero amugobolamo ati, "Ndiwe Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonola abaatu."*

³⁰ Nga Yesu abahamiirisa ehi Peetero alomire batahiromeraho muutu yesiyesi.

Yesu aloma hu hufa n'ohulamuhuhwe

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Ng'ano Yesu atandiha ohubasomesa ng'olu Omwana w'Omuutu ali n'ohubonaabona bugali era abaatu abahulu mu gwanga, n'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda, n'abasomesa b'amagambi bamwegaane. Era bamwite aye oluvanyuma lw'endaalo edatu, aliramuha.

³² Bino gabibaloma butereefu natabbumbirya. Ehyanjwamo nga Peetero anjira Yesu hu tulo ng'amuhayula olw'ohuloma ebibono hy'ebyo.

³³ Cooka Yesu ni gacuha gaheja egongo, gahubba emoni hu beegi babe abandi, ng'ahayula Peetero ati, "Pwe mu moni, oli Sitaani! Sooli hujeege hu mulimo gwa Hatonda ogwandeeta aye oli hujeege hu by'abaatu!"

³⁴ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu alanga abaatu abaali ohuupi ano ko n'abeegi babe besende aja gaali ng'abaloma ati, "Hiisi muutu owenda ohuba omuloobera wange, atehwa ohwefirisa byosibyosi abe muheneerefu ohubbeeda omusalabba gugwe era agende ni neese.*

³⁵ Hiri hiityo olwohuba hiisi oweheneerera obulamu wuwe, alibufirwa aye hiisi afirwa obulamu wuwe hu lwange n'olwa Manjuro Amalani alibunonola.*

³⁶ "Ale higasa hiina omuutu ohuba n'obunjinda wuhu hyalo huno wosiwosi aye gafirwa obulamu wuwe?"

³⁷ Ale dala njani ehi omuutu anjanga ohunjaayo ko gagobosano obulamu wuwe ni buba ni buhenire ohugota?

³⁸ Hiisi oyu esoni njamba olw'ese n'olwehibono hyange n'ali mu baatu ab'omulembe guno omubi ogwawuhana hu Hatonda, n'Omwana w'Omuutu yeisi alimwegaana olu aligobolera mu njono lya Semwana n'abamalayika abagwalaafu ni bamunjerehera."

9

¹ Ng'ano Yesu geyongera ohubaloma ati, "Mbalomera ehituufu ti njani abandi hu enywe abemereeye njano, abatalifa ohutusaho ni bahenire ohubona Obunugi wa Hatonda ni buujire n'amaani."

Emboneha ya Yesu yicuuha

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Ni nabitano endaalo mukaaga, nga Yesu atiina ni Peetero, Yakobbo, ni Yowaane mu kweho abatangirira baja baniina hu olusozi olweginghiriri. Ni boola eyo, abeegi babe abo bali baheja ng'efaani yiye yicuuha ng'afaana lundi.*

³ Ebyambalo bibye nga bimeregenya, bipepya bugali ni njajuma kadi mulala hu hyalo owaali n'asobola ohubyosa gabituhusa ohwaga ano.

⁴ Ng'ano babona abanaabbi ba Hatonda Eliya ni Musa ni banjaya ni Yesu.

⁵ Nga Peetero aloma Yesu ati, "Musomesa, hirani ti efe huli njano. Leha hutongolenjo ebitiira bidatu. Hirala hibe hihyo, ehindi hya Musa, n'ehindi hy'Eliya."

⁶ Peetero galoma atyo olwohuba niye n'abahye baali battiye bugali ni bahaya n'ehyohuloma.

* 8:28 8:28 Mar 6:14-15; Luk 9:7-8 * 8:29 8:29 Yow 6:68-69 * 8:34 8:34 Mat 10:38; Luk 14:27 * 8:35 8:35

Mat 10:39; Luk 17:33; Yow 12:25 * 9:2 9:2-7 2 Peet 1:17-18

⁷ Nga nabaano ehireri ehya hyabawiiha n'ehisisigo hyahyo era ng'ejanjaasi linwera mu hireri ehyo ni njalino aloma ati, "Ono nj'Omwana wange omuhoda, munjulirise ebi abaloma."*

⁸ Abeegi babe ni bagangamuha, sibabona muutu wundi ali ni nabo, ohutusaho Yesu yeyene.

⁹ Ni baali ni baniinuha ohunjwa hu lusozi, nga Yesu abahamiirisa ati, "Ebi muweene mutabiromeraho muutu wundi, ohwola olu Omwana w'Omuutu aliramuha."

¹⁰ Era boosi nga bagondera ehi gabaloma, ni bebuusa abeene n'abeene baati, "Ategehiise hiina n'alomire hu hulamuha?"

¹¹ Ng'ango bamubuusa baati, "Lwahiina abasomesa b'amagambi ga Hatonda baloma baati naabbi Eliya ali n'ohweheerera ohugobola ko Kurisito gaaje?"*

¹² Nga Yesu abagobolamo ati, "Hituufu, Eliya ali n'ohweheerera ohugobola atereese emyoyo j'abaatu. Aye lwahiina hyanandiihiwa hiiti Omwana w'Omuutu ateehwa ohuboneresebwa bugali era abaatu bamwegaane?"

¹³ Aye mbalamera ti Eliya gahena hale ohuuja era abaatu bamuhola byosibyosi ebi bendire, ng'olu Ebyanandiihiwa byamulomaho."

Yesu anonia omuseere aliho omusambwa

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Yesu n'abeegi babe abadatu ni banjwa hu lusozi, nga bagaana ehinjindi hy'abaatu ni betolooye abeegi babe abandi era abasomesa b'amagambi ga Hatonda ni bali huhubba ni nabo embaha.

¹⁵ Abaatu ni bahubba emoni hu Yesu nga basangaala bugali, nga baduluma ohutiina eyi ali ohumusangaalira.

¹⁶ Nga Yesu abuusa abeegi babe ati, "Hiina ehi muli huhubba embaha ni nabo?"

¹⁷ Mulala mu hijindi hy'abaatu abaali anjo ng'amugobolamo ati, "Omusomesa, kuleteeye musaani yange aliho omusambwa ogumugaana ohuloma.

¹⁸ Hiisi olu gumubanda gumuhubba ehigo, ng'atumbeera efulo mu munwa, galuma ameeno era nga gumujandalasa. Sungire abeegi babo ohugumubbingaho aye nga bibahaya."

¹⁹ Nga Yesu abaloma ati, "Enywe abaatu b'omulembe guno abanjuma hufugiirira, ndihena ni nenywe ahamanga ahaaga hatye ko mube n'ohufugiirira, ndyosa njeena ohubehaliiraha? Mundeetere njano omuseere."

²⁰ Ng'ango bamumujirira.

Omusambwa ni gwabona Yesu, anjo ni naano nga gubanda omuseere, gumujugumisa, gumuhubba ehigo gegalangusa, n'atumba efulo mu munwa.

²¹ Nga Yesu abuusa semwana y'omuseere oyo ati, "Omusambwa guno gumuhenireho hamanga hi?" Nga niye agobolamo ati, "Ohunjwera erala mu bujere buwe.

²² Era efunda nyingi gubaaye gumudanyanga mu muliro, oba mu maaji, gumwite. Cooka n'oba n'onjanga tunjambire ehisasabirisi, otuyeede."

²³ Nga Yesu amuloma ati, "Olomire oti nimba ni panga? Manyire ti byosibyosi bisoboha, omuutu anaba n'ohufugiirira."

²⁴ Ng'ango semwana y'omuseere agobolamo ni gekakaba ati, "Fugiirira, ohutusaho ti Musengwa njeede, mu hufugiirira hwange tabamo hwemoota!"

²⁵ Yesu ni gabona eduuli ly'abaatu abandi ni baduluma ni batiina anja gaali ng'ahayuhira omusambwa ati, "Musambwawe ogusirinjasa era ogutaloma kulagira ohunjwa hu museere oyo era soomugobolangaho nindi."

²⁶ Nga wangewe omusambwa ogwo gujugumisa omuseere ebyembaha ebyene, n'ohwiteera nga pohu gutaaye nga ko gumunjwaho gumuleha n'ajalaaye hy'afuuye. Abahira obungi hu baalino beboneraho nga baloma baati, "Afuuye!"

²⁷ Aye Yesu ng'amujamba hu muhono amwinyosa, nga gemeerera.

²⁸ Ehyo ni byanjwa, Yesu ni gengira mu nyumba, ng'abeegi babe bamubuusa baati, "Lwahiina ndihusobola hubbinga omusambwa ogwo hu museere?"

²⁹ Nga niye abagobolamo ati, "Omusambwa ogw'engeri yino sigubbingiha hu muutu anjabula husaba."*

Yesu nindi aloma hu hufa huhwe

(Mat 17:22-23; Luk 9:43b-45)

³⁰ Ng'ango Yesu n'abeegi babe banjwa mu hitehere ehyo nga batiina ni babitira mu twale ly'e Galilaaya. Yesu sigendire abaatu abandi ohumanya anja ali,

* 9:7 9:7 Mat 3:17; Mar 1:11; Luk 3:22 * 9:11 9:11 Mal 4:5; Mat 11:14 * 9:29 9:29 husaba Ebyanandiihiwa ebindi ebyahale bimeedaho biiti "n'ohusiiba."

³¹ olwohuba gaali gegeresa abeegi babe n'abaloma ati, "Omwana w'omuutu baja humunjaayo eyiri abaatu bamwite aye ni baliba ni bahenire ohumwita, njalibitanjo endaaloo edatu ng'alamuha."

³² Cooka sibategeera ehi gabaloma era baatya n'ohumubuusa.

Omuutu ahira ohuba ow'ejono eyiri Hatonda
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Ng'ajo Yesu n'abeegi babe boola mu hibuga hy'e Kaperanawumu. Ni bengira mu nyumba, nga Yesu abuusa abeegi babe ati, "Mujahenenga hu hiina mu ngira?"

³⁴ Aye nga nibo esoni jibanjamba banjoleera hujoleera, olwohuba mu ngira baali banjahene ni bebuusa nj'ani hu bo ahira ohuba ow'ejono.*

³⁵ Nga Yesu gehala alanga abeegi babe ehumi n'ababiri begerere aja ali. Ng'abaloma ati, "Hiisi owenda ohuba ow'ejono, ali n'ohweherera geyise afuuhe mujeeresa wa basigaayeno bosibosi."*

³⁶ Ng'ajo anjamba omwana omujere owaali anjaapi, amwemeeresa njagati waawe. Ng'amufumberera, ahena abaloma ati,

³⁷ "Hiisi asangaalira omwana omujere hy'ono hu lwange, aba asangaliye ndiise. Nindi hiisi owusangalira ese, aba saasangaalira ndiise aye aba asangaliye oyo owaatuma."*

Atatusoosa saaba musigu
(Luk 9:49-50)

³⁸ Ng'ajo mulala hu beegi babe oyu balanga Yowaane aloma Yesu ati, "Omusomesa, hwaweene omuutu n'abbinga emisambwa hu baatu n'atambisa esiina liryo, efe nga humuloma alehere ajo olwohuba simulobera wuwo hyefe."

³⁹ Nga Yesu amugobolamo ati, "Simugesyangaho ohulobera omuutu hy'oyo, olwohuba hiisi muutu ahola ebyamaliholiho n'atambisa obunangi obuli mu siina lyange, saananga hwefudula mu hamanga ahatotono gandomaho bubu.

⁴⁰ Hiisi atatusoosa, saaba mulabe weefe.*

⁴¹ Mbalomera ehituufu ti hiisi abanja omwendo gw'amaaji ohunywa olwohuba muli baloobera bange, mu buli ngeri Hatonda alimusasula.*

Ebihongeresha abaatu ohuhola ehibi
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² "Era omuutu yesiyesi aleetera mulala hu banjere bano abafugiirira ohubbenga, anjoomera humusidiha ogubaale ogusito mu mamiro, bamudanya mu buliba.

⁴³ Olw'ehyo hanye muhono gugwo nj'oguhuleetera ohwonoono, gutemeeho. Hiranji obe w'omuhono mulala aye osune obulamu obutanjanjo ohuhira olu osigasa emihono jombi aye bahudanya mu hifo omu oja husihiriha,*

⁴⁴ omuli omuliro ogutasima era omutanjanja enyende.†

⁴⁵ "Era hanye hugulu huhwo nj'ohuhuleetera ohuhola ehibi hutemeeho. Hiranji osune obulamu obutanjanjanjo n'oli muleme, ohuhira olu osigasa amagulu gombi aye bahudanya mu hifo omu oja husihiriha,

⁴⁶ omuli omuliro ogutasima era omutanjanja enyende.‡

⁴⁷ "Era hanye emoni yiyo ehuleetera ohuhola ehibi yomoleemo. Hiranji obe wa moni ndala aye wingire mu bunjugi wa Hatonda, ohuhira olu osigasa emoni jombi aye bahudanya mu hifo omu oja husihiriha,*

⁴⁸ omuli omuliro ogutasima era omutanjanja enyende.*

⁴⁹ "Ng'olu ebiryo babitamo omunyu byabamo obunoli, abafugiirira bosibosi balibita mu hyobo hya Hatonda gabanwanamo omuliro ohubalongoosa.

⁵⁰ Omunyu omuherehe gwa mugaso aye gunafuuha heresu, onjanga otye ohugugobosamo obunoli? Olw'ehyo esambo jenywe jibemo obunoli hy'omunyu era muholaganenga."*

* 9:34 9:34 Luk 22:24 * 9:35 9:35 Mat 20:26-27; 23:11; Mar 10:43-44; Luk 22:26 * 9:37 9:37 Mat 10:40; Luk 10:16; Yow 13:20 * 9:40 9:40 Mat 12:30; Luk 11:23 * 9:41 9:41 Mat 10:42 * 9:43 9:43 Mat 5:30 † 9:44 9:44 Ebyanjandihwa ebindi binjuma lunyiriri luno. ‡ 9:46 9:46 Ebyanjandihwa ebindi binjuma lunyiriri luno. * 9:47 9:47 Mat 5:29 * 9:48 9:48 Yis 66:24 * 9:50 9:50 Mat 5:13; Luk 14:34-35

10

Yesu asomesa hu hwabuhana hw'abafumbo

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Yesu ni ganwa e Kaperanawumu, ng'atiina mu twale ly'e Buyudaaya, nga gambuha olwabi Yoludaani atiina mu bitahere eby'engereha w'olwabi. Nga nindi ehinjindi hy'abaatu hihumbaanira aya gaali era ng'olu yaali esambo yiye ng'atandiha ohubasomesa.

² Ng'ano balala hu Bafalisaayo batina aya gaali bamubuusa ni bamuhema baati, "Hihirisiwa omusinde ohubbinga omuhasi wuwe?"

³ Niye ng'abagobolamo ati, "Musa omuhwenda wa Hatonda gabalagira atye?"

⁴ Nga bamuloma baati, "Musa gafugiirira omusinde ohubbinga omuhasi wuwe, amunje ebbaluna eyihahasa yiiti amubbingire."*

⁵ Nga Yesu abagobolamo ati, "Musa gabateerano ehiragiho ehyo lw'obuhahanyafu w'emoyo jenywe,

⁶ aye Ebyanjandhiwa biroma biiti ohunwa hutandiha y'ehyalo, 'Hatonda gawumba omusinde n'omuhasi.*

⁷ Olw'ehyo omusinde analehenga semwana ni nyina, nga genimba n'omuhasi wuwe,*

⁸ nga bombi bafuha mubiri mulala. Olwo nga sibahiiri babiri, wabula mulala.*

⁹ Kale omuutu saanjimbululanga ehi Hatonda ganimba njalala."

¹⁰ Ni ganwa mu baatu gengira mu nyumba n'abeegi babe, abeegi nga bamuloma gongere ohubanyonyola hu songa y'ohubbinga omuhasi.

¹¹ Ng'ano abaloma ati, "Hiisi abbinga omuhasi wuwe, ng'ahena aleeta owundi, aba aholire obuhwedi.*

¹² Era singa omuhasi anoba hu wamwe, gahena gasuna obufumbo obundi, aba aholire obuhwedi."

Yesu asabira abaana abanjere ekabi

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Lulala njalimo abaatu abanjira abaana abanjere eyiri Yesu abanjambeho abalombere ekabi aye abeegi babe nga babahayula hubahayula.

¹⁴ Yesu ni gabona ehi abeegi babe bahola, ng'abalunjira, abaloma ati, "Mulehe abaana abanjere baaje eyi ndi. Mutabagaana, olwohuba abaatu abali hy'abo, mbabengira mu bunugi wa Hatonda.

¹⁵ Mbalomera ehituufu ti hiisi muutu ateesiga Hatonda hy'omwana omunjere ng'olu geesiga abasaaye babe, saalingira mu bunugi wa Hatonda."*

¹⁶ Ng'ano alera abaana abo abanjere, ng'abanjambaho abasabira ekabi.

Yesu n'omusinde omujinda

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Nindi Yesu ni gandiha olugendo lulwe, nga njabaano omusinde owaduluma gatiina eyi gaali ng'ahubba amafuha mu moni jije, ng'amubuusa ati, "Omusomesa omulani, kole hi ko sune obulamu obutanjano?"

¹⁸ Nga Yesu amugobolamo ati, "Wema huhi ohunanga omulani ate nga njanuma mulani ohutusaho Hatonda yerene?"

¹⁹ Omanyire ebiragiho bya Hatonda ebiroma biiti; 'Siwiitanga muutu, soholanga buhwedi, siwiibanga, otabejeranga muutu ehi ataholire, otalyahanga byabeene, onjanga lataawo ni maawo enono?' "*"

²⁰ Omusinde oyo ng'agobola mu Yesu ati, "Omusomesa, ohunwera erala mu bunjere wange n'ohwosa haati ebiragiho ebyo byosibyosi mbyoheresa."

²¹ Nga Yesu alengerera omusinde oyo ng'amusasira. Ng'amuloma ati, "Ohibuliraho ehiitu hirala. Tiina otunde ebiyo byosibyosi, ebbeesa ejinanjwemo ojigabire abagadi, ko ohene wuuje obe muloobera wange, olisuna obunjinda mwigulu."

²² Omusinde oyo ni ganjira ebyo ganjulyana era ganjano n'awombonaaye olwohuba gaali n'obunjinda oweene obungi.

²³ Nga Yesu getoloosa abajimo emoni, ng'ahena aloma abeegi babe ati, "Nga hiriba higos abanjinda ohwingira mu bunugi wa Hatonda!"

* **10:4 10:4** Mag 24:1-4; Mat 5:31 * **10:6 10:6** Tand 1:27; 5:2 * **10:7 10:7-8** Tand 2:24 * **10:8 10:8** Tand 1:27; 2:24; 5:2 * **10:11 10:11-12** Mat 5:32; 1 Kor 7:10-11 * **10:15 10:15** Mat 18:3 * **10:19 10:19** Hunj 20:12-16; Mag 5:16-20

²⁴ Ng'abeegi babe bejunga ebibono bibye ebyo era ng'obuti wubanjamba. Cooka nindi nga Yesu abaloma ati, "Baana enywe, nga higosi omujinda ohwingira mu bujugi wa Hatonda!"

²⁵ Hyangu bugali weene engamiya ohubita mu njundu ly'episo, ohuhira omujinda ohwingira mu bujugi wa Hatonda!"

²⁶ Ng'ango ehyo ko hyongerera erala ohwenjisa abeegi babe, nga bamubuusa baati, "Olwo njahani nj'ani anjanga ohunonjoha?"

²⁷ Nga Yesu abalengerera ahena abaloma ati, "Eyiri abaatu, higosi ohwenonjola aye eyiri Hatonda ebiiitu byosibyosi bisoboha era njabula ehimuhaya."

²⁸ Ng'ango Peetero aloma Yesu ati, "Efe hwaleha ebyefe byosibyosi, nga huuja hube baloobera babo."

²⁹ Nga Yesu amugobolamo ati, "Mbalomera ehituufu ti njajuma muutu owaleha amago gage, oba abaganda babe, oba ababoojo, oba nyina, oba semwana, oba abaana babe, oba omujuluko gugwe, hu lwange n'olwa Marujiro Amalanji,

³⁰ atalisuna mu bulamu bunu owohu hyalo, emirundi cikumi ej'ebyo ebi gafiirwa: amago, abaganda babe, ababoojo, abasaaye babe, abahasi, abaana, omujuluko, ohwo taaho n'ohumujalaana. Era mu biseera ebyomu moni, alisuna n'obulamu obutanjwango.

³¹ Aye bangi hu beginghiriri mu hiseera hino abalisa abanjajira, nindi bangi hu banjaasi mu hiseera hino abalisa abeginghiriri.*

Yesu aloma hu hufa huhwe efunda eyohudatu

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Njahani Yesu n'aba gaali ni nabo baali mu lugendo, ni batiina mu hibuga hy'e Yerusaalemu. Yesu gaali abatangiye, n'abalehirenjo ahamanga. Hino nga hyenjajira abeegi babe nga hiya n'abaatu abandi abali ni babanjwaho egongo obuti. Nga geeta amagulu abeegi babe ehumi n'ababiri bamwolaho. Nga nindi abagobosa hu tulo, atandiha ohubalomera ebyali ni bija humwolaho.

³³ Ng'abaloma ati, "Huli hutina e Yerusaalemu; eyo baja hulya mu Mwana w'omuutu oluhwe bahene bamujeyo eyiri abatangirisi b'abasengi ba Hatonda, n'abasomesa b'amagambi. Era baja humusalira ogw'ohufa era bamujeyo eyiri abalugendwa.

³⁴ Abo nibo baja humujeherera, bahene bamufujeho agate, bamuhubbe efaalu era bamwite. Ni njalibitango endaalo edatu, aliramuha."

Ohusaba hwa Yakobbo ni Yowaane

(Mat 20:20-28)

³⁵ Ng'ango Yakobbo ni Yowaane, abasaani ba Zebbedaaayo, boherera Yesu, bamuloma baati, "Omusesa, hwenda otuholere ehiitu hyosiyosi ehi hunahulombe."

³⁶ Nga Yesu ababuusa ati, "Mwenda mbaholere hi?"

³⁷ Nga bamugobolamo baati, "N'onahehale hu tebe ey'enjono mu bujugi buwo, hwenda oganye hwhale huhulirane, mulala hu muhono gugwo omulungi, n'owundi hu mugooda."

³⁸ Nga Yesu abaloma ati, "Ehi musunga simuhitegeera. Mujanga ohunywa hu hihopo ehy'ohubonaabona ehi nja hunywa, oba ohubatiziwa ohw'ohweyiniha mu hubonaabona ohu nja hubatiziwa?"*

³⁹ Nga nibo bamugobolamo baati, "Husobola." Nga Yesu abaloma ati, "Hituufu mwesi mulinywa hu hihopo ehy'ohubonaabona ehi nja hunywaho era mulibatiziwa mu ngeri eyi nja hubatiziwamo.

⁴⁰ Aye ehy'ohwihala ni mundirene hu muhono omulungi oba omugooda, sindiise ahigaba. Ebifo ebyo, omwene alibinja abo aba gabitegehera."

⁴¹ Abeegi bahyawe ehumi ni banjulira ehi Yakobbo ni Yowaane basungire, nga babanjira.

⁴² Olw'ehyo nga Yesu abalanga bosibosi baje bahumbaanire anja ali. Ng'abaloma ati, "Mumanyire muuti abanjugi b'Abatali Bayudaaya benda babanjereese era abatangirisi baawe benda abaatu aba banjuga bamanye baati babalimo obunjagi.*

⁴³ Aye sihiri n'ohuba hiityo eyiri enywe. Mu nywe, hiisi owenda ohuba omuhulu, ali n'ohuba munjereese w'abahye,*

⁴⁴ era hiisi owenda ohuba omutangirisi, ali n'ohuba mwidu wa basigaayeno.

⁴⁵ "N'omwana w'omuutu sigajja bamunjereese aye niye ohunjereese era n'ohunajyo obulamu wuwe ohuba endinji ohununula abaatu oluhulende."

* 10:31 10:31 Mat 20:16; Luk 13:30

* 10:38 10:38 Luk 12:50

* 10:42 10:42-43 Luk 22:25-26

* 10:43 10:43-44

Mat 23:11; Mar 9:35; Luk 22:26

Yesu anjonia Bbarutimaayo
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Ng'ango Yesu n'abeegi babe, n'ogunjindi gw'abaatu abaali ni bamulonda, boola mu hibuga e Yeriko. Eyo yaaliyo omusinde omunjofo owehalanga hu ngira n'asungirisa. Omusinde oyo baali bamulanga baati Bbarutimaayo (amahulu gesiina eryo baati omusaani wa Timaaayo). Yesu n'aba gaali ni nabo ni baali ni batula ehibuga, nga bagaana omusinde oyo omunjofo ni gehaaye hu tulo w'engira.

⁴⁷ Bbarutimaayo ni ganjilira ati Yesu Omunazaleesi nj'abitano, ng'atandiha ohulangirira n'aloma ati, "Yesu Omwijuhulu wa Dawudi, pambire ehisa!"

⁴⁸ Nga bangi hu baatu abomu hinjindi bamuhayula ni bamuloma anoleere. Cooka niye nga gegumya hwegumya ohulangirira ati, "Mwijuhulu wa Dawudi, pambire ehisa!"

⁴⁹ Ng'ango Yesu geema, aloma ati, "Mumulange gaaje." Nga bamulanga bamuloma baati, "Guma omwoyo, yinyoha ahulanga."

⁵⁰ Nga bangi hu baatu ehihooti ehi gaalimo, genyoha mangu, atiina anjali Yesu.

⁵¹ Nga Yesu amubuusa ati, "Wenda kuholere hiina?" Ng'omunjofo amugobolamo ati, "Musomesa, njigule emoni, mbone."

⁵² Ng'ango Yesu amuloma ati, "Kale tiina, ohufugiirira huhwo, huhunonisyee." Naweene anjo ng'emoni j'omusinde oyo jirimba atandiha ohubona era nga yeesi genjimba hu baali ni balonda hu Yesu.

11

Yesu gengira mu Yerusaalemu mu njono ery'amaani
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Yow 12:12-19)

¹ Njaahani Yesu n'abeegi babe ni baali ni banatere ohwola mu hibuga hy'e Yerusaalemu, nj'ohuloma ni boolire mu bubuga obuhirireene obuli mu hiho g'olusozi lw'Emisaala Emizayiti, ah'e Bbesufage ni Bbesaniya, nga Yesu atuma babiri hu beegi babe ati,

² "Mutiine mu hitehere ehi mulengera mu moni. Ni munaabe ni mwahengiramo muuti, munaabone nasugirya eperepere eyi muutu ahiiri hwiihalangaho ni bayisidihire hu hihongo, muyiwonjolole muyindeetere njano.

³ Singa njanaabeno ababuusa ati, 'Lwahiina muyiwonjolola?' Munamugobolemo muuti; 'Musengwa nj'ayenda era n'anabe n'ahenire ehi ayetagira banayigobose njano mu wangu.' "

⁴ Ng'ango batiina, nga bagaana nasugirya eperepere ni yemereeye ebulafu na mulyango gw'enyumba n'eri sidihe hu hihongo njaa ni n'engira, nga bayiwonjolola.

⁵ Nga njabaano balala hu baali ni bemereeye anjo, abababuusa baati, "Muhola hiina ehya? Lwahiina muwonjolola nasugirya eyo?"

⁶ Ng'abeegi abo babagobolamo ng'olu Yesu gaali n'abalomire. Nga bala babaleha batiina ni nasugirya.

⁷ Ng'ango abegi batangirisa nasugirya eyo bayinjirira Yesu. Nga bayaalaho hu mugongo engoye jaawe, Yesu ayiihalaho batandiiha olugendo.

⁸ Ni baali ni batiina nga bangi huba gaali ni nabo baala engoye jaawe mu ngira Yesu abiteho, n'abandi nga baaliriramo obusaga w'ebisaala obulihho amahoose obu baabbwaga hu misaala. Bino babihola olw'ohuna Yesu enjono.

⁹ Ng'ango abaali ni batangiriye, n'abaali ni bamunwaho egongo ni bahoohera njamugulu baati, "Musengwa aneewe enjono."

Ali n'ekabi oyo owujira mu siina lya Musengwa,*

¹⁰ Hatonda ane ekabi owahabaha wa sehulu yeefe Dawudi obuuja ohugobolano.

Musengwa, ali Njamugulu Obugali, aneewe enjono.

¹¹ Ng'ango Yesu goola mu hibuga hy'e Yerusaalemu, gengira mu Yekaalu. Ni gahena ohuhubba emoni hu hiisi hiitu n'ohubona ebyali ni bitina mu moni, ng'atula n'abeegi babe ehumi n'ababiri batiina e Bbesaniya, olwohuba owiire waali huupi hwira.

Yesu anwaba omusaala omutiini
(Mat 21:18-19)

¹² Hu ludaalo olwagobolaho, Yesu n'abeegi babe ni baali ni banjwa e Bbesaniya ohwagamayo e Yerusaalemu, nga Yesu anjilira enjala n'emuluma.

* 11:9 11:9 Zab 118:25-26

¹³ Ni galengera omusaala omutiini oguliho amahoose, ng'atiina aje abone hanye ananga ohwagaanaho ebibala. Ni gagwolaho sigagaanaho hibala kadi hirala ohutusaho amahoose ameerere gonene, olwohuba sibiyali biro ebi mitiini jibeeraho ebibala.

¹⁴ Ng'ango aguloma ati, "Ohujwa olwa leero natabango nindi muutu alirya ebibala bibyo!" Abeegi babe nga banjulira n'aloma ebibono ebyo.

Yesu abbinga abaali ni batundira mu Yekaalu

(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Yow 2:13-22)

¹⁵ Yesu n'abeegi babe ni boola e Yerusaailemu nga Yesu gengira mu lunya lwa Yekaalu atandiha ohubbingamo abaali ni batundiramo n'abaali ni bagula. Ng'agengula emeeza j'abaswanisa ebbeesa, n'efoomu j'abaali ni batunda enjiiwa.

¹⁶ Era ng'asibira hiisi muutu ohubisya ebiitu mu lunya lw'e Yekaalu.

¹⁷ Ng'ango asomesa abaali ngo ati, "Hatonda sigaloma mu byanjandiihiwa ati, 'Enyumba yange yinaabenga nyumba omu baatu bananjumirihisyenga? Ne enywe muyifuuhisye pungulu eyi bakondo behwehamo!' "

¹⁸ Abatangirisi b'abasengi n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda ni banjulira ebi Yesu aholire n'ebi alomire, nga batandiiha ohusala amagesi ag'ohumwita. Hino bahihola olwohuba beralihirira engeri eyi hijindi hy'abaatu hyosihyosi hyali ni hisangaliye esomesa yiye.

¹⁹ Owiire ni wiira, nga Yesu n'abeegi babe banwa mu hibuga baagamayo eyi bamenyanga.

Ehy'ohwega ohujwa hu musaala omutiini

(Mat 21:20-22)

²⁰ Ni wahya mu mugamba, Yesu n'abeegi babe ni baali ni babita hu mutiini gula ogu Yesu gaali n'anjwebe nga babona ni gwomire ohujwera erala hu hiholo.

²¹ Nga Peetero ahebulira ebyali ngo aloma Yesu ati, "Musomesa, bona! Omusaala omutiini ogu wanjwebe gwomire!"

²² Nga Yesu aloma abeegi babe ati, "Mwesige Hatonda.

²³ Mbalomera ehituufu ti singa omuutu gesiga Hatonda ananga ohuloma olusozi luno ati, 'Siguha njano oje wedaanye mu buliba' era ehi alomire hyabango. Ehyetagisa hiri hirala, hya muutu hutabusabuusa mu mwoyo gugwe aye gafugiirira ati ehi aloma hinolere.*

²⁴ Olw'ehyo mbahahasa ti hiisi ehi munalombenga Hatonda, mufugiirire mu myoyo jenywe muuti muhenire ohuhisuna era mulihisuna.

²⁵ "Era hiisi olu munenjengayo eyiri Hatonda mu husaba, ni nabanjanga abbengire eyi oli, omusoninjanga ko weesi Senywe ali mwigulu ahusoninje ebibi bibyo.

²⁶ Aye singa soomusoninja, weesi Senywe ali mwigulu saalihusoninja bibi bibyo.*"

Abatangirisi babuusa eyi Yesu atusa obunangi

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Ng'ango nindi Yesu n'abeegi babe boola e Yerusaailemu. Yesu ni gaali n'agenda mu lunya lw'e Yekaalu ng'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi, n'abaatu abahulu mu gwanga, batiina anja gaali.

²⁸ Nga bamubuusa baati, "Otusa njena obunangi obuhuginiha ohuhola ebiitu ebyo ebi ohola? Era nj'ani owahunga obunangi owo?"

²⁹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Keesi leha mbabuuse ehibuuso hirala. Ni munangobolemo nga ko mbalomera eyi tusa obunangi obu nemaho ohuhola ebi kola.

³⁰ Mundomere, Yowaane gatusa njena obunangi ow'ohubatiza? Gabutusa yiri Hatonda, oba yiri baatu?"

³¹ Ng'ango bala bahubbaganja ebijeege ni baloma baati, "Humugobolemo huutye? Singa huloma huuti Hatonda nj'owamutuma anatubuse ati, 'Kale lwahiina simwafugiirira bya Yowaane oyo?' "

³² Ate ni bajeega ohumugobolamo baati, "Abaatu nj'abamutuma" nga hino bahitya olwohuba abaatu bosibosi baali bafugiirira baati Yowaane gaali naabbi dala.

³³ Ehyanjwamo nga bamugobolamo baati, "Sihumanyire." Ng'ango Yesu abaloma ati, "Kale keesi sinabalomere eyi tusa obunangi obuukosa ebi kola."

* 11:17 11:17 Yis 56:7; Yer 7:11 * 11:23 11:23 Mat 17:20; 1 Kor 13:2 * 11:26 11:26 Ebyanjandiihiwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno (Mat 6:15).

12

*Olugero lw'abapangisa b'endimiro y'emizabbibbu**(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Ng'ango Yesu atandiha ohuloma n'abaatu abo mu ngero. Ng'abaloma ati, "Naaliyo omuutu owahoma endimiro ey'emizabbibbu, ng'ahena ayisitiriraho, ayabamo eronjo eryohujungirangamo, atongolamo ehitiira hy'omuhuumi, ng'ahena ayipangisa abaatu nga niye atiina mu gwanga erindi."*

² Ehiseera eh'yegesa ni hyola, gatuma mulala hu banjeeresa babe eyiri abapangisa, bamuḽe owiisa wuwe.

³ Ng'ango bala banjamba omuḽeeresa oyo bamuhubba bahena bamubbinga gagama ni njabula ehi bamuḽaaye.

⁴ Nga nindi omwene ndimiro abatumira omuḽeeresa owundi. Ng'oyo bamuhubba oluguma, bahena bamuhola n'ebuyobuḽemu.

⁵ Omwene ndimiro sigadamba era ng'atuma owundi. Oyo beeta wiite. N'abandi bangi aba omwene ndimiro gatuma ni bababisya mu ngeri nj'enyene. Abandi ni babahubba, n'abandi ni babeeta.

⁶ "Hu komerero ya byosi omwene ndimiro gaali ahiiriyo n'omuutu owundi mulala oyu gaali n'anjanga ohutuma. Omuutu oyo nj'omusaani wuwe omuhoda. Oyo nj'oyu gasembyayo ohubatumira n'aloma ati, 'Omwana wange banamuḽe enono bamupeera owiisa wange.'

⁷ Cooka abapangisa ni bamubona nga behobaana baati, 'Ono nj'omusika. Muhole hu mwite hwegoboseho obusika.'

⁸ Ng'ango bamusindigirisa bamutusa ebulafu w'endimiro nga bamwitira eyo.

⁹ "Naahani omwene ndimiro alihola hi abapangisa abo? Alitiina gabasihiirisa n'endimiro gayipangisa abaatu abandi.

¹⁰ Kahasa ti mwali musomireho ehyanandiihiwa ehiroma hiiti;
"Ebaale eri abatongoli batala baati ebi,

nj'eryafuaha ehulu ery'omugaso mu gosigosi.*

¹¹ Hino Musengwa omwene nj'owahihola,
era hyenjijisa abahibona.' "

¹² Abasigu ba Yesu ni bahisuna baati olugero olwo alugerire ni luḽamba hu nibo, nga bagesyaho ohwenda ohumuḽamba aye nga batya ehiḽindi hy'abaatu, nga bamuleha batiina.

*Ehibuuso ehinjamba hu huḽa omusolo**(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)*

¹³ Ebyo ni byanjwa, abasigu ba Yesu bamutumira balala hu Bafalisaayo n'ababala hu bawagizi ba habaha Herode, baje bamuheme bamuḽambire mu malomere.

¹⁴ Ng'ango batiina bamuloma baati, "Musomesa, humanyire huuti ewe ofiira hu mazima era obula hu by'abaatu huhusiima ebinambulamo wabula abaatu bosibosi obabisya mu ngeri nj'enyene n'obasomesa ebi Hatonda genda bahole anjabula hwehubbirya. Naahani Muhulu tulomere, hirani ohuḽa Kayisaali habaha wa Barooma omusolo oba bbe? Huḽe omusolo oba hutaguḽa?"

¹⁵ Aye Yesu ng'ategeera ehi baaliho, ng'abaloma ati, "Lwahiina mukema? Mundeetere njano endusu njibone."

¹⁶ Ni bayimuleetera ng'ababuusa ati, "Ehifaananyi n'amasiina ebiyiriho by'ani?" Nga bamugobolamo baati, "Bya Kayisaali."

¹⁷ Ng'ango Yesu abaloma ati, "Ale ebya Kayisaali mubiḽe Kayisaali, n'ebya Hatonda mubiḽe Hatonda." Nga bala benjija engeri eyi anjunhiremo omubaso gwawe.

*Ehibuuso ehinjamba hu hulamuha**(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)*

¹⁸ Ng'ango balala hu Basadukaayo, bano nj'abatafugiirira baati eriyo ohulamuha, batiina eyiri Yesu bamubuusa baati.*

¹⁹ "Musomesa, Musa omuḽeeresa wa Hatonda gatunandiihira egambi ati, 'Singa omuutu afa galeha namwandu n'atamusaayemo mwana, mugandaawe ateehwa ohumusika amusaalire abaana.*'

²⁰ "Naahani naaliyo aboluganda musanvu. Ng'omudaayi ahwa omuhasi, cooka ng'afa n'atamusaayemo mwana.

²¹ Owohubiri ng'asika namwandu oyo era yeesi ng'afa n'atamusayemo mwana. N'owohudatu yeesi atyo.

²² Bosibosi omusanvu nga bambalaho omuhasi oyo, cooka ndi bamusaalamo mwana. Naahani bosibosi ni baali ni banjooyeju ohufa, ng'omuhasi oyo yeesi afa.

²³ Olwo njaahani hu ludaalo olu baatu bosibosi baliramuhiraho, omuhasi oyo aliba muha ani olwohuba gaaliho muhasi w'abaatu abo bosibosi?"

²⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, "Anjo mugotire era ehibaleeteeye ohugota, hutamanya Ebyanjandihwa, wayire obuñangi wa Hatonda.

²⁵ Abaatu ni baliramuha, baliba hy'abamalayika mwigulu, ni batahwa era ni batafumbirwa.

²⁶ "Ate mu butuufu suubira ti mwasomaho mu hitabo hya Musa omuñeereswa wa Hatonda, ebifa hu hulamuha hw'abafu. Mu hitundu ehiroma hu hadenje aha Musa gabona ni hanya cooka ni hataguhuliha, Hatonda galoma Musa ati, 'Ndiise Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo.*"

²⁷ Ehyo hiraga ti Ye Hatonda w'abalamu sosi w'abafu."

Ehiragiyo ehihira obubbala

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Ng'ango nabaano mulala hu basomesa b'amagambi ga Hatonda owatiina, ng'anulira Abasadukaayo ni bahubba embaha ni Yesu. Ni gabona Yesu n'abagobooyemo bulani, nga yeesi amubuusa ati, "Hiragiyo hiina ehihira byosibyosi?"*

²⁹ Nga Yesu amugobolamo ati, "Ehiragiyo ehisinga byosibyosi obubbala c'ehino: 'Tega ohutwi ewe Yisirayiri, Hatonda Musengwa weefe nje Musengwa yenene.*"

³⁰ Era yendanga Musengwa Hatonda wuwo, n'omwoyo gugwo gwsigwosi, n'obulamu wuwo wosiwosi, n'amagesi gago gosigosi, n'amaani gago gosigosi.'

³¹ Ehiragiyo ehirona hwhiyo mu bubbala, c'ehino: 'Yenda omuutu wahyo ng'olu ewe weyenda wamwene.' Ebula hiragiyo ehindi ehihira ebyo obubbala.*"

³² Ng'ango omusomesa w'amagambi oyo aloma Yesu ati, "Musomesa, ogobooyemo bulani. Ehi olomire oti Hatonda ali mulala yenene hituufu. Era njanuma wundi.*"

³³ Era hiroma hiiti "Yendanga Hatonda n'omwoyo gugwo gwsigwosi, n'amagesi gago gosigosi, n'amaani gago gosigosi era yendanga muliranwawo ng'olu weyenda wamwene. Era ng'ohugondera egambi lino hisinga ebisolo byosibyosi ebi baatu banyaayo ng'enjongo babyohye ni biri bihiweye, ko n'ebindi byosi ebi baatu banyaayo eyiri Hatonda.*"

³⁴ Yesu ni gabona omusomesa w'amagambi ng'olu amugobooyemo n'amagesi, ng'amuloma ati, "Sooli najeeni n'obunugi wa Hatonda." Ohunwa hulwo, sijaalino muutu wundi owesinga ohumubuusa ebibuuso nindi.

Kurisito ni Dawudi

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Olundi Yesu ni gaali mu lunya lwa Yekaalu n'asomesa, ng'abuusa abaatu ati, "Lwahiina abasomesa b'amagambi baloma baati Kurisito Mwijuhulu wa Dawudi.

³⁶ Ate nga Dawudi omwene, n'aliho Omwoyo Omutukuvu, galoma ati,

" 'Hatonda Musengwa gaaloma Musengwa yange ati,

Yiihala ni wundireene

hu lubega olw'omuhono gwange omulungi,

ohwola olu ndifuula abasigu babo

ekookolo ey'ohutaho amagulu gago?,"*

³⁷ "Obanga Dawudi omwene amulanga Musengwawe nindi olwo anjanga atye ohuba mwijuhulu wuwe?" Ng'ehinjindi hy'abaatu abaalino, banjulirisa ebibono bibye bino n'amanyonyo.

Yesu alabula hu hwehuuma abasomesa b'amagambi

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

³⁸ Nga Yesu atiina mu moni n'ohubasomesa ati, "Mwehuume mubone ti simunamba sambo y'abasomesa b'amagambi abagenda ni bambaaye amaganduula amaleeni agehweza hwiwiroba ohulaga ng'olu bahihenaho era abenda babaheese mu ngeri ey'ohubanja enjono ni bali mu akisoni

³⁹ n'ohwihala mu bifo eby'enjono mu mahumbaaniro nohu mbaga.

* 12:26 12:26 Hun 3:6 * 12:28 12:28-34 Luk 10:25-28 * 12:29 12:29-30 Mag 6:4-5 * 12:31 12:31 Leev 19:18

* 12:32 12:32 Mag 4:35 * 12:33 12:33 Kos 6:6 * 12:36 12:36 Zab 110:1

⁴⁰ Abanyagulula ebiitu baahena mu mayumba ga banamwandu era abajumirya Hatonda n'ebibono ebyene ebingi olw'ohweraga. Balibanja ehiguudyo ehahiraho obubbala."

Ehirabo hya namwandu
(Luk 21:1-4)

⁴¹ Yesu ni gaali ni gehaaye nja hifo anja banjeerayo ehirabo mu Yekaalu ng'abona abaatu bangi ni banaanayo ehirabo. Abanjinda bangi nga bataamo ebbeesa ejinjera.

⁴² Ng'ango enjwayo namwandu omugadi owatiina gaatamo obubbeesa bubiri obusembayo ohuba ow'omunendo omutono obugali.

⁴³ Nga Yesu alanga abeege babe, beegerera anja ali, ng'abaloma ati, "Mbalomera ehituufu namwandu ono omugadi anjeyo hibbala bugali, ohuhira abandi bosibosi.

⁴⁴ Bala bataayemo ni batasa hu hingi ehi bali ni nahyo. Aye namwandu ono omugadi, mu bugadi buwe anjeyo hyosihyosi ehi abaaye ni nahyo ehibaaye ni hija humuyeeda mu obulamu wuwe."

13

Obubonero owohuja hwa Kurisito
(Mat 24:1-14; Luk 21:5-19)

¹ Hu olwo Yesu ni gaali n'anjwa hu Yekaalu mulala hu beegi babe ng'amuloma ati, "Musomesa, oweene otye amabaale gano n'ebizimbe bino ng'olu biri birjooono?"

² Nga Yesu amugobolamo ati, "Ebizimbe bino ebibbala ebi obona byosibyosi biribulunguha era sinalibanjo ebaale wayire erala eririsigala ni liri hu lyahye. Gosigosi baligatapulula gaagwa njaasi."

³ Yesu ni gaali ni gehaaye hu lusozi olw'emisaala Emizayiti ohulengerera Yekaalu, nga Peetero ni Yakobbo ni Yowaane n'Andereya bamuloma abebireho ehyama. Nga bamubuusa baati,

⁴ "Tulomereho, ebyo biribaano njaali? Era habonero hi ahaliraga haati ebyo byosibyosi binatere ohubano?"

⁵ Nga Yesu abaloma ati, "Mwehuume njatabano abadulingadulinga.

⁶ Bangi baliija ni beranga ohutambisa obunjangi wange era balidulinga bangi.

⁷ Era ni munjuliranga etalo njano ni njala, simunjunuhanga. Ejo jiri n'ohubano aye ekomerero yiriba yihiiri hwola.

⁸ "Amawanga galihubbagana, n'owahabaha buliwaagala owahabaha obundi. Njalibanjo musisi mu bitundu bingi hu hyalo era enjala erigwa. Aye anjo galiba gahiiri gamutumbu.

⁹ "Ne nywe mubeno ni muhimanyire era ni mwetegehire, olwohuba balibanjamba babanayo mu mbuga j'amagambi. Balibahubbira mu mahumbaniro gaawe era balibemeha ohujosya mu mbuga j'abaami neja bahabaha ni babahabya ohuba baloobera bange, mubalomere obuhwenda wange era mube bujulizi eyi bali.*

¹⁰ Ekomerero n'ehiiri hwola, Amanjuliro Amalanji gali n'ohubuulirwa eyiri abaatu mu mawanga gosigosi.

¹¹ "Era ni banabanjambenga babanjira mu mbuga j'amagambi, simwenjendehereranga ehi munalome aye mulomenga ehyo ehi Hatonda anabanjanga ohuloma mu hiseera ehyo. Ebibono ebi munalomenga sibinaabenga byenywe aye binaabenga by'Omwoyo Omutukuvu.

¹² "Mu hiseera ehyo, abalebe baja hulyanganamo oluhwe owundi ganayo owahye ohumwita, n'abasaawe b'abaana boosi baliinayo abaana baawe. Abaana balijeemera abasaaye baawe era bahena babanayo ohubeeta.

¹³ Era enywe abaatu bosibosi balibacaawa olwohuba baloobera bange. Aye oyo aligumira ebigosi ohwola hu komerero, nj'alinojoha."*

¹⁴ "Ni mulibona ehiitu ehy'embihho ehi benyinyalya ni bahitaaye mu Yekaalu anja hitasaniye ohuba (asoma bino ategeere), hulwo abaliba mu Buyudaaya, badulumiranga mu bitundu eby'esozi.*

¹⁵ Aliba njamugulu hu nyumba yiye, n'aninuhanga, sigengiranga mu nyumba ohutusamo ehiitu hyosihyosi ehy'ohutiina ni nahyo.*

¹⁶ Era aliba hu muga, saagobolanga yingo hwiruhira ebyambalo bibye.

¹⁷ Mu ndaalo ejo abahasi abaliba ebida n'abookesa nj'abalisinga ohubonaabona.

¹⁸ Mwegalihire Hatonda, bino bitabanjo mu biseera eby'efula n'obunololohi obungi.

* 13:9 13:9-11 Mat 10:17-20; Luk 12:11-12 * 13:13 13:13 Mat 10:22 * 13:14 13:14 Dan 9:27; 11:31; 12:11

* 13:15 13:15-16 Luk 17:31

¹⁹ “Mu ndaalo ejo, ŋalibaŋo ohubonaabona ohw’amaani, ni huhira hwsihwosi ohwali ni hubaayeno, ohuŋwera erala olu Hatonda gatonda ehyalo n’ohwola hatyane. Era siŋalibaŋo hubonaabona ohuli hy’ohwo.*

²⁰ Singa Hatonda Musengwa sigahendeesa hu ndaalo ejo ej’ohubonaabona, siŋahaŋonireho muutu kadi mulala. Aye olw’abo abagatobolamo, endaalo ejo gajipinja.

²¹ “Mu hiseera ehyo, omuutu n’alibaloma ati, ‘Bona! Kurisito oyu bafuujaŋo amate ohunonjola abaatu nj’ono ŋano,’ oba ati, ‘Bona! Nj’ola ŋala,’ simwihirisanga.

²² Hiri hiityo olwohuba bangi balidulinga ni beranga Kurisito, oba ni beranga abanaabbi era balihola obubonero n’ebyamaliholiho ebyenjunjisa, ni hiba ni hiŋangiha babbaamye n’abatobole ba Hatonda.

²³ Olw’ehyo, mwehuume mbalomeeye byosibyosi ni bihiiri hubaŋo. Kale mubeŋo ni muhimanyire era ni mwetegehire!”

Amagobola g’Omwana w’Omuutu
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ “Aye mu ndaalo ejo, ehiseera ehy’ohubonaabona ni hiriba ni hiŋooye, eryuba liribaho ehiirema, n’omwesi gulisima.*

²⁵ Emunyeenye jiriŋanuha ŋamugulu jakukumuha, n’ebiri ŋamugulu mu bbanga biri teteema.*

²⁶ “Mu hiseera ehyo abaatu balibona Omwana w’Omuutu ni gaajira hu bireri mu ŋono n’obuŋangi ow’amaani.*

²⁷ Era alituma abamalayika babe ohutiina mu njuyi josijosi ej’ehyalo, bahumbaanie abaatu babe abatobole ohuŋwa mu hiisi sonda y’ehyalo.”

Omusaaala omutiini ng’ehyohuboneraho
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ “Mubonere hu musaala omutiini muhene mwege. Amasaga g’omusaala ogwo ni gahena ohukukumuha, gusebuhaho amahoose amanyenyeeri, ng’omanya oti ebiri ehy’endobooli binaatere ohwola.

²⁹ Mu ngeri nj’enyene, ni mubonanga ebindomireho ni biriŋo, mumanyanga muuti ekomerero yinatere ohwola.

³⁰ “Mbalomera ehituufu ti ebiitu bino byosibyosi binahabeŋo abaatu ab’omulembe guno ni batanwanjo hufa.

³¹ Ehyalo hino n’ebiri ŋamugulu mu bbanga biriŋwanjo aye ebibono byange sibirigwa ŋaasi.”

Nabula amanyire oludaalo wayire esaawa
(Mat 24:36-44)

³² Nga Yesu geyongera abaloma ati, “Cooka ŋanuma amanyire oludaalo olwene oba esaawa, eyi biitu ebyo biribeeraŋo, n’abamalayika mwigulu oba Omwana wa Hatonda sibamanyire, ohutusaho Bbaabba yeŋene nj’amanyire.*

³³ Kale mubeŋo ni mwetegehire! Mutanongera, olwohuba simumanyire hiseera hino aŋa hiryolera.

³⁴ “Ehiseera hino hunahigeheŋe hubi muutu ahola n’aba n’atiina mu lugendo. Omuutu oyo n’aba n’anjwa mu mago, aleha n’anjambisye hiisi muŋeeresera ŋa wuwe omulimo ogw’ohuhola, ng’ahena alagira omuhuumi w’ohu mulyango ohuhuuma.

³⁵ Olw’ehyo mubeŋo bulindaala ni mwetegehire, olwohuba simumanyire omwene mago aŋa aligobolera. Hamunga aligobola egulo, oba mu wiire ŋagati oba engoho ni yiholyoha, oba mu mugamba pwipwipwi.

³⁶ Atahanda hubagwaho bugwe, gabagaana ni muŋenyuha.

³⁷ Ehi mbaloma enywe era nj’ehi ndoma n’abasigaayeyo ti, ‘Mutanenyuha! Mubeŋo moni ni mwetegehire.’ ”

14

Oluhwe olw’ohwita Yesu
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Yow 11:45-53)

¹ Mu hiseera ehyo, yaali esigaayeyo endaalo ebiri, Embaga y’Abayudaaya ey’Ohuhebuliriraho Ohubihisya, n’Embaga eyi baliiraho emigaati eji batatayemo

* 13:19 13:19 Dan 12:1; Bik 7:14 * 13:24 13:24 Yis 13:10; Ezek 32:7; 3:15; Hweh 6:12 * 13:25 13:25 Yis 34:4; Yow 2:10; Bik 6:13 * 13:26 13:26 Dan 7:13 * 13:32 13:32 Mat 24:36

ehisimbulusa, joole. Abatangirisi b'abasengi, n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda baali mu husala amagesi ag'ohujamba Yesu mu ngiso, bamwite.*

² Aye nga baloma baati, "Hutamuŋamba mu biseera eby'embaga, olwohuba abaatu baja hweidiima."

*Omuhasi ajuha amafuta ag'ebbeeyi hu Yesu
(Mat 26:6-13; Yow 12:1-8)*

³ Mu hiseera ehyo, Yesu ni gaali mu habuga h'e Bhesaniya mu nyumba ya Simooni owaali omugenge, n'alya, nga nabaano omuhasi owatiinayo n'ecupa erimo amafuta amalangi aganjunya ahaloosa era ag'ebbeeyi obugali aga balanga baati narudo. Ni goola ng'asembula cupa eyo, amafuta agaalimo ng'agajuha hu mutwe gwa Yesu.*

⁴ Aye balala hu baaliŋo nga baluŋa. Nga baloma baati, "Lwahiina gonoonire amafuta ago atyo?"

⁵ Bahagatundire, mwanjwamo ebbeesa ejibita mu dinaari ebihumi bidatu, bajigabira abagadi." Boloohya omuhasi oyo mu ngeri eyo.

⁶ Cooka Yesu ng'abaloma ati, "Lwahiina mumwoloobya? Mumulehe. Ehi gakoleeye hiranji.

⁷ Abagadi banabenga ni nenywe bulijo era hiisi olu munendenga munabayeedenga. Aye ese sinja huba ni nenywe ehiseera hyosi.*

⁸ Omuhasi ono aholire ehi asobooye. Ajuhira amafuta agahaloosa hu mubiri gwange ni kiiri hufa, n'agutegeha olw'ohugusiiha.

⁹ Mbalomera ehituufu ti hiisi ŋaatu mu hyalo hyosihyosi eyi banabuulirenga Amanjuro Amalangi, ni nahino ehi omuhasi ono aholire, banahiromengaho nga bamuhebulira."

*Yuda afugiirira ohulya mu Yesu oluhwe
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Ng'ano Yuda Yisikaryoti, mulala hu beegi ba Yesu ehumi n'ababiri, atiina eyiri abatangirisi b'abasengi ba Hatonda, ni genda ohulya mu Yesu oluhwe bamuŋambe.

¹¹ Abasengi ni banjulira ehi genda ohubaholera, nga basangaala era nga basuubisa ohumuŋa ebbeesa. Ohujwya hulwo nga Yuda atandiha ohwendula ahamanga ahohujayo Yesu eyi bali.

*Yesu alya n'abeegi babe Embaga ey'Ohubihisya
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14; Yow 13:21-30)*

¹² Hu ludaalo oludaayi mu ndaalo j'Embaga Eyi baliiraho Emigaati Ejibatataayemo Ehisimbulusa era olu betiraho etaama eperepere ey'Embaga eyi bahebuliriraho Ohubihisya, abeegi ba Yesu nga bamubuusa baati, "Wenda huje hutegehere ŋeena eyi onaliire Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya?"

¹³ Ng'ano Yesu atuma babiri hu bo, n'abaloma ati, "Mutiine mu hibuga, munaagaane omusinde owetwihire esongo y'amaaji, mumulonde.

¹⁴ Mulome omwene nyumba omu anengire muuti; 'Omusomesa alomire ati mbo ehisenge hiri ŋeena omu niye n'abeegi babe banaliire Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya?"

¹⁵ Anabalage ehisenge ehibbala ŋamugulu, mu kalina ehi bahenire ohulongosa n'ohutegeha, kale mutegehere omwo.' "

¹⁶ Ng'ano abeegi basimbuha, batiina mu hibuga. Era baagaana byosibyosi ni biri ng'olu Yesu gaali n'abalomire. Ng'ano bategeha Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya.

¹⁷ Owiire ni wiira, nga Yesu atiina n'abeegi babe ehumi n'ababiri.

¹⁸ Ni baali ni balya, nga Yesu abaloma ati, "Mbalomera ehituufu ti mulala hu enywe ali hulya ni neese hatyane, anandyemo oluhwe."*

¹⁹ Abeegi babe nga banakuŋala era hiisi mulala ng'abuusa Yesu ati, "Ndiise?"

²⁰ Nga Yesu abagobolamo ati, "Mulala hu nywe ehumi n'ababiri, ali hutonga ni neese mu lubya.

²¹ Omwana w'Omuutu baja humwita, ng'olu Ebyanjandihwa bimulomaho. Aye jimwageene oyo amulyamo oluhwe! Hyahamubereeye hiranji singa sibamusaala!"

*Yesu alya n'abeegi babe ehinjulo ehisembayo
(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)*

²² Ni baali ni bahiirya nga Yesu abugula omugaati. Ni gahena, geyaasa Hatonda, ng'agubongolamo aguna abeegi babe abaloma ati, "Munaane mulye, guno nj'omubiri gwange."

²³ Ng'ango abugula ehilopo hy'envinyo. Ni gahena ohweyaasa Hatonda ng'abana bosibosi bahinyweho.

²⁴ Ng'abaloma ati, "Gano nj'amafugi gange aganahonhohe hu lw'abangi, ni gahahasa endagaano epyaha eyi Hatonda aholire.*"

²⁵ Mbalomera ehituufu ti sinja hunywa hu nvinyo y'emizabbibbu nindi, ohwola olu ndinywa epyaha,* mu bujugi wa Hatonda."

²⁶ Ni bahena ohwemba olwembo olw'ohujumirya Hatonda, nga batula, batiina hu lusozi olw'emisaala Emizayiti.

Yesu aloma ati Peetero anamwegaane

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Yow 13:36-38)

²⁷ Ng'ango Yesu aloma abeegi babe ati, "Mwesimwesi munadulume mwandehajo, olwohuba hyanandiihiwa hiiti: 'Naheete omwayi, ng'etaama jisalaaniha.'*"

²⁸ Aye oluvanyuma lw'ohulamuha, ndibeheerera ohutiina e Galilaaya.*"

²⁹ Ng'ango Peetero amuloma ati, "Wayire abandi bosibosi banadulume bahulehajo ese sinahulehejo."

³⁰ Nga Yesu amugobolamo ati, "Mu butuufu kulomera ti mu hiire ehyene hino, engoho yinaabe yitagobolamo huholyoha efunda eyohubiri, ni wahaneganira emirundi edatu."

³¹ Cooka Peetero ng'agobolamo n'amuhahahisa erala ati, "Wayire hinetagise ohufiira nalala ni neewe, sinahwegaane." N'abahye bosibosi nga baloma baatyoo.

Yesu mu Gesesimane

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Nga Yesu n'abeegi babe boola mu hifo ehi balanga baati Gasesimane. Ng'aloma abeegi babe ati, "Muhole ni mwihala n'ano, ese nje sabeho."

³³ Ng'atiina ni Peetero, Yakobbo ni Yowaane era ng'atandiha ohutya n'ohweralihirira bugali.

³⁴ Ng'abaloma ati, "Omwoyo gwange gwijuuye enaku eyoola n'ohunjita! Musigale n'ano, ni muliyo moni mutajenyuha."

³⁵ Ni geeyongerayo natono mu moni ng'ahubba amafuha gegalihira Hatonda n'amusaba ni hiba ni hisoboha esaawa ey'ohubonaabona yitamwolaho.

³⁶ Ng'aloma ati, "Bbaabba, ebiitu byosibyosi birangiha eyi oli. Tuseho esaawa yino ey'ohubonaabona. Aye ewe ehi wenda hibe nj'ehiholewa, sosi ehi ese nenda."

³⁷ Ni gagobolayo nga gagaana Peetero, Yakobbo ni Yowaane ni banjenyuha, ng'aloma Peetero ati, "Simooni, onjenyuha? Ndimusobola hubano moni wayire ohuhena esaawa ndala yonyene?"

³⁸ Mutajenyuha, mubeno moni ni musaba ko mutahemewa, mu butuufu emyoyo jenywe miheneerefu aye emibiri minafu."

³⁹ Nga nindi gagamayo asaba ehiitu nj'ehyene ng'olu gasaba oludaayi.

⁴⁰ Ni gagobola nga nindi abagaana ni banjenyuha, olwohuba emoni jaawe jaali jijuuye ero. Nga bahaya ehy'ohuloma.

⁴¹ Ni gaagama omulundi ogwohudatu ng'abaloma ati, "Muhinjenyuha era muhinjuumula? Ale mulehere anjo! Esaawa ohunjaayo Omwana w'Omuutu mu bujangi w'abaatu ababbengi yoolire.

⁴² Mwinyohe hutiine. Bona! Owundyamo oluhwe nj'oyo gaaja."

Banamba Yesu

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yow 18:3-12)

⁴³ Yesu gaali ahiroma, ng'ango ni naajo Yuda, mulala hu beegi babe ehumi n'ababiri, goola n'ehinjindi hy'abaatu abaali ni banjambire epiima n'esimbo. Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda, n'abasomesa b'amagambi, ko n'abaatu abahulu mu gwanga baali babatumire ohumunamba.

⁴⁴ Oyo owalya mu Yesu oluhwe gaali ahenire ohubaloma ati, "Oyu naagwe mu hifuba anaabe nje niye, mumunjambe mujire ni mumuhumire butiribiri."

⁴⁵ Yuda ni goola, ng'ango ni naajo atiina anjali Yesu amuloma ati, "Musomesa!" Ng'ahena amugwa mu hifuba.

⁴⁶ Nga bafuhumira Yesu, bamunamba bamuhadaasa.

* 14:24 14:24 Hunj 24:8; Yer 31:31-34

* 14:25 14:25 oba ndiyinywa bunyaaha.

* 14:27 14:27 Zak 13:7

* 14:28

⁴⁷ Aye mulala hu baali ni bemereeye aŋo, ng'asonolayo epiima yiye, atema omwidu w'omuhulu w'abasengi ba Hatonda amuhapulahohutwi.

⁴⁸ Ng'aŋo Yesu ababuusa ati, "Mujire ohupamba ni muli n'epiima n'ebibbiro, hy'abajire ohunamba omuyekera?"

⁴⁹ Hiisi ludaalo mbaayenga mba ni nenywe mu lunya lwa Yekaalu ni somesa, ni mutapamba. Aye hino muhiholire, Ebyanjandhiwa bisobole ohwolerera."*

⁵⁰ Ng'aŋo abeegi babe bosibosi bamulehaŋo, baduluma.

⁵¹ Njaaliŋo omuseere nalunje owaali n'atambaaye lugoye lundi ohutusaho olu gaali ni gewihiriye, ng'abaatu bamunamba n'alonda hu Yesu.

⁵² Cooka ng'abenunulaho aduluma majula, n'abaleheeye olugoye.

Bemeha Yesu mu moni j'Oluhiho lw'Abayudaaya

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Yow 18:13-14,19-24)

⁵³ Ng'aŋo banira Yesu ewomuhulu w'abasengi. Abatangirisi b'abasengi bosibosi n'abaatu abahulu mu gwanga, n'abasomesa b'amagambi, nga besoloosa beehala mu hijaami.

⁵⁴ Peetero galonda hu Yesu, ni gesambireho ahanaanjiro. Nga gengirira erala mu lunya lw'omuhulu w'abasengi ba Hatonda, gehala n'abahuumi b'embuga ŋa hihoso goota omuliro.

⁵⁵ Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'Aboluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala baali muhwendula obujulizi ow'obudulingi obu baneemehohwita Yesu aye babuhaya.

⁵⁶ Nga ŋabaanjo bangi abanjo obujulizi ow'obudulingi ni bamulumirisa aye obujulizi waawe ni butanjambagana.

⁵⁷ Era abandi nga benyoha, banjo obujulizi ow'obudulingi ni bamulumirisa baati,

⁵⁸ "Hwamunjulira n'aloma ati, 'Ndibbwaganjo Yekaalu yino eyi abaatu baatongola, oluvanyuma mu ndaalo edatu, nditongola eyindi, eyitatongolewa abaatu.'"

⁵⁹ Aye obujulizi wa bano woosi ni butanjambagana.

⁶⁰ Ng'aŋo omuhulu w'abasengi ba Hatonda gemeerera mu moni jaawe, abuusa Yesu ati, "Obula ehi ogobolamo? Hiina ehi oloma hu bino ebi bahulumirisa?"

⁶¹ Aye Yesu ganjoleera hujoleera, n'asagobolamo. Omuhulu w'abasengi nga geyongerahumubuusa ati, "Ndiwe Kurisito, Omwana wa Hatonda oyu hujumirya?"

⁶² Ng'aŋo Yesu agobolamo ati, "Ndiise. Era mulibona Omwana w'Omuutu ni gehaaye hu lubega olw'omuhono omulungi ogwa Hatonda Omwene Bunangi era mulimubona ni gaajira hu bireri ebyomwigulu."*

⁶³ Ng'aŋo omuhulu w'abasengi ahanula† ebyambalo ebi gaali ni gambaaye ahena aloma ati, "Hwendera hi obujulizi obundi?"

⁶⁴ Munjuliye ng'olu afodogooye. Enywe munjeega muutye?" Nga bosibosi basalira Yesu omusango baati asaanira ohufa.*

⁶⁵ Ng'abandi batandiiha ohumufujaho agate, bamuwiiha mu moni, nga bamuhubba epuusi ni baloma baati, "Tulomere ahuhubbire." Ng'abahuumi b'embuga bamunjira ni bamuhubba amanji.

Peetero geegaana Yesu

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yow 18:15-18)

⁶⁶ Peetero ni gaali mu lunya, ng'enjwayo mulala hu bahaana abanjeeresanga ewomuhulu w'abasengi.

⁶⁷ Ni gamubona ni goota omuliro, ng'amuhanjaasa ahena amuloma ati, "Ewe weesi obaaye ni Yesu Omunazaleesi."

⁶⁸ Cooka Peetero nga geegaana ati, "Ehi oloma sikimanyire era sikitegeera." Ng'aŋo Peetero anja mu lunya, atina mu luhuubo olutula ebulafu. Ng'engoho yiholyoha.

⁶⁹ Omuhaana ola nindi ni gabona Peetero ng'aloma abaali ni bemereeye ohuupi ni naye ati, "Omusinde ono nj'omulala hu babaaye ni bagendanga ni Yesu."

⁷⁰ Nga Peetero atandiha ohulayira ati, "Mu mazima, ese simanyire omusinde oyu muloma."

Ŋabitanjo ahamanga hatotono, abaali ni bemereeye ohuupi ni naye nga bamuloma baati, "Hituufu oli mulala hu babaaye ni bagendanga ni Yesu, olwohuba weesi oli Mugalilaaya hya niye."

* 14:49 14:49 Luk 19:47; 21:37 * 14:58 14:58 Yow 2:19 * 14:62 14:62 Dan 7:13 † 14:63 14:63 Ohuhanula ebyambalo haali habonero h'Abayudaaya ahalaga obusungu w'omuutu olw'ehiitu ehibi ehi aba n'aweene oba n'anjuliye. * 14:64 14:64 Leev 24:16

⁷¹ Aye Peetero gatandiha ohulayira n’ohwenjwaba ati, “Ese simanyire muutu oyo oyu mulomaho!”

⁷² Anjo ni naanjo ng’engoho yiholyoha omulundi ogwohubiri. Nga Peetero ahebulira ebi Yesu gaali n’amulomire ati, “Engoho yinaabe yitaholyoha efunda eyohubiri, ni wuneganiye emirundi edatu.” Ng’atemuha alira.

15

Bemeha Yesu mu moni ja Pilaato

(Mat 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Yow 18:28-38)

¹ Ni wahya mu mugamba, abatangirisi b’abasengi ba Hatonda n’abaatu abahulu mu gwanga, n’abasomesa b’amagambi ga Musa, ko n’abaatu abandi boosi abohu Luhiiho lw’Abayudaaya, nga bateesa ohubona ehi banahole Yesu. Nga bamuhaada bamunjira bamunjayo eyiri Pilaato.*

² Pilaato ng’amubuusa ati, “Ndiwe habaha w’Abayudaaya?” Nga Yesu amugobolamo ati, “Ng’olu oloma olwo.”

³ Ng’ano abatangirisi b’abasengi ba Hatonda bamunjabira emisango emyene emingi.

⁴ Nga Pilaato amubuusa ati, “Onjuma hya hwenjonyaho? Soobona emisango eji bahunjabira ni jiri mingi?”

⁵ Aye Yesu ganjolera hunjolera. Nga Pilaato genjuna.

Basalira Yesu ogw’ohufa

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25)

⁶ Mu biseera by’Embaga ey’Ohuhebuliriraho Ohubihisya, Pilaato galehulanga omusibe oyu bamsunganga ohulehula.

⁷ Hu mulundi guno, mu komera mwalimo omusinde oyu balanganga baati Bbarabba, oyu baali ni bawonjire n’abajemu bahye abaali ni beetire abaatu mu hediimo ah’ohujeemera Abarooma abaali ni banjuga ehyaalo hyawe.

⁸ Ng’ano ehubbubu hy’abaatu hitiina ewa Pilaato himusunge abaholere ng’olu gaali n’abanahiise.

⁹ Pilaato ng’ababuusa ati, “Mwenda mbawonjore Habaha w’Abayudaaya?”

¹⁰ Ehyo gahiroma, olwohuba gamanya ati Abatangirisi b’abasengi baali banjayeeyo Yesu olw’ekirihindi eyi baali ni nayo.

¹¹ Ne abatangirisi b’abasengi ba Hatonda nga batuuya abaatu balome Pilaato abalehulire nje Bbarabba mu hifo hya Yesu.

¹² Nga Pilaato ababuusa ati, “Naahani oyu mulanga habaha w’Abayudaaya muhole tye?”

¹³ Nga nibo bamugobolamo ni bahayaana baati, “Muhomerere hu musalabba!”

¹⁴ Nga Pilaato ababuusa ati, “Lwahiina? Aholire hibi hi?” Aye nibo nga beeyongera hweyongera ohuhayaana baati, “Mumuhomerere hu musalabba.”

¹⁵ Pilaato olw’ohwenda ohubasangaasa, gabalehulira Bbarabba ng’olu bamsunga. Aye ng’alagira bafaduule Yesu efaalu, nga ko ahena amunjayo eyiri abasirikale baje bamuhomerere hu musalabba.

Abasirikale bajeja Yesu

(Mat 27:27-31; Yow 19:2-3)

¹⁶ Ng’abasirikale banjira Yesu mu lubiri lwa Pilaato olu balanganga baati Purayitoriyi, nga bahoba abahyawe bosibosi abomu hibinja ehya bahumbaana.

¹⁷ Nga bamwambasa eganduula ery’erangi lya namasyoma, bagata amanjwa mu ngeri y’omuge bamufiha hu mutwe.

¹⁸ Nga batandiiha ohumujeeja baati, “Wangaala, Habaha w’Abayudaaya!”

¹⁹ Nga banjamba olugada bamuhubba hu mutwe efunda n’efunda. Nga bahena bamufujaho agate, bamuhubbira n’amafuha ohumuhiina ti bamuja ejono.

²⁰ Ni bahena ohumujeeja, nga bamufihulamo olugoye olwa namasyoma, nga bamwambasa engoye jije, nga ko bamutusa ebulafu bamunjira ohumuhomerera hu musalabba.

Bahomerera Yesu hu musalabba

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yow 19:17-27)

²¹ Mu hiseera ehya, njalino omusinde ow’e Kireene oyu balanganga baati Simooni owaali n’abita engira n’anjwa mu hitehere ehirirene ehibuga. Simooni ono nj’owaali

* **15:1 15:1**Pilaato gaali Murooma era nj’owaali omunjigi w’etwale lya Buyudaaya. Abarooma mu hiseera ehya nj’abaali n’obunjani obusalira omuutu ogw’ohufa.

semwana y'Alekizanda ni Ruufusi. Abasirikale nga bamunajagia ohubbeeda omusalabba gwa Yesu.

²² Ng'ango boosa Yesu mu hifo ehi balanga baati Gologosa, amahulu gahyo ti Ehifo Ehyahanjanga.

²³ Nga bamunja envinyo yomu mizabbibbu ni bayitabuuyemo ehiresi ehi balanga baati miira. Cooka ng'agaana ohuyinywa.

²⁴ Nga bamuhomerera hu musalabba, bagabana ebyambalo bibye ni babihubbiraho ahalulu ohubona hiisi mulala ehi ananjire.*

²⁵ Bamuhomerera ni jinera esaawa edatu ejomu mugamba.

²⁶ Omusango ogu baali ni bamuhaabya nga bagunandiiha hu hapande baati, HABAHA w'ABAYUDAAYA, nga bahananiha hu musalabba gugwe.

²⁷ Ng'ango bahomerera n'abakondo babiri hiisi mulala hu musalabba gugwe. Mulala hu muhono gwa Yesu omulungi, owundi hu mugooda.

²⁸ Ehyandiihiwa nga hyolerera ehiroma hiiti, "Bamubalira njalala n'ababbwagi b'amagambi."*

²⁹ Abaali ni babitanjo nga boosi basugusa emitwe jaawe n'obusambuha ni baduha Yesu baati, "Ewe asobola ohubbwaganjo Yekaalu nindi wayitongola mu ndaalo edatu,*

³⁰ wenonole! Ninuha hu musalabba!"

³¹ Mu ngeri nj'enyene abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi, boosi bamujerega ni baloma baati, "Ganonjolangi bandi aye saanjanga hwenonola niye omwene!

³² Kurisito Habaha wa Yisirayiri, ale njahani anjwe hu musalabba, hubone konyo humufugiirire!" Ni naabo aba bahomerera ni naye nga boosi bamuduha.

Ohufa hwa Yesu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Yow 19:28-30)

³³ Ohunjwa hu saawa mukaaga ejomu muusi ohwola hu mwenda ej'egulo, ng'ehiirema hinjamba ehvalo hyosihyosi.

³⁴ Hu saawa ey'omwenda, nga Yesu alanga n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?" Amahulu gaahyo ti, "Hatonda wange, Hatonda wange, lwahiina wundehirejo?"*

³⁵ Balala hu abo abaali ni bemereeye njapi anjo, ni banjulira nga baloma baati, "Munjulire, ali hulanga Eliya!"

³⁶ Ng'ango mulala hu bo aduluma atimya ehismwa mu nvinyo eyisalire, ahita hu lugada anja Yesu ohunywa n'aloma ati, "Leha hubone hanye Eliya anaaje gamutusa hu musalabba!"*

³⁷ Yesu ng'alira n'ejanjaasi ery'amaani, ng'ahena afa.

³⁸ Ng'ango olutimbe olwomu Yekaalu ludweduhamo njabiri, ohunjwa njamugulu ohwola njaaasi.*

³⁹ Omuhulu w'ehibinja hy'abasirikale cikumi owaali ni gemereeye nj musalabba n'alengereeye, ni gabona engeri eyi Yesu gafamo, ng'aloma ati, "Mu butuufu omutu ono abaaye Mwana wa Hatonda!"

⁴⁰ Era njalino n'abahasi abaali ni besambireho ahamanga ni balengereeye. Mu abo mwalimo Malyamu Magadaleeni, Salome, ni Malyamu nyina ya Yose ni Yakobbo omujere.*

⁴¹ Abahasi bano bagendanga ni Yesu ni bamujereesa, olu gaali mu hitehere hy'e Galilaaya. Era njalino n'abahasi abandi bangi abaali ni bajire ni naye e Yerusaalemu.

Basiha Yesu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Yow 19:38-42)

⁴² Bino byosibyosi byalino hu ludaalo lw'ohwetegehera obunahye n'enhabe Sabbaato. Njalino ow'erono owahiihanga mu Luhiiho lw'Abayudaaya Oluhulu,

⁴³ ni bamulanga baati Yosefu ow'e Alimataaya. Yosefu ono gaali alindirira ohuujja hw'obunjugi wa Hatonda. Nga Yosefu gesinga atiina eyiri Pilaato amusunga omulambo gwa Yesu.

⁴⁴ Pilaato ni ganjulira ati Yesu gaali ahenire ohufa, nga genjunga. Ng'alanga omuhulu w'ehibinja hy'abasirikale, amubuuse hanye dala Yesu gaali afuuye.

* 15:24 15:24 Zab 22:18 † 15:28 15:28 Ebyanjandiihiwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno. * 15:28 15:28

Yis 53:12 * 15:29 15:29 Zab 22:7; Zab 109:25; Mar 14:58; Yow 2:19 * 15:34 15:34 Zab 22:1 * 15:36 15:36 Zab

69:21 * 15:38 15:38 Huj 26:31-33 * 15:40 15:40-41 Luk 8:2-3

⁴⁵ Omuhulu w’ehibinja hy’abasirikale ni gamuhahasa ng’olu Yesu gaali ahenire ohufa, Pilaato gehirisa Yosefu ohunjira omulambo.

⁴⁶ Ng’ango Yosefu agula olugoye olulani olwa laasi, ng’atusa omulambo gwa Yesu hu musalabba, agwambiha mu lugoye olwo, aguta mu higombe ehi baali ni babajire mwibaale mu ngeri y’epungulu. Ng’anjiringisya ogubaale, gegalirango omulyango ogwingira mu higombe ehyo.

⁴⁷ Malyamu Magadaleeni, ni Malyamu nyina ya Yose, nga beetegeeresa aya bata omulambo gwa Yesu.

16

Ohulamuha hwa Yesu

(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Yow 20:1-10)

¹ Oludaalo lwa Sabbaato ni lwanjwaho, Malyamu Magadaleeni ni Salome ni Malyamu nyina Yakobbo, nga bagula amafuta agahaloosa, batiine banyahe omulambo gwa Yesu.

² Ni wahya, hu ludaalo oludaayi mu wiiki, mu mugamba pwipwipwi eryuba ni lyali ni lyahanjwangayo, nga batiina hu higombe.

³ Batiinanga bebuusa baati, “Nj’ani anatumiringisisye ebaale ohulitusa hu mulyango gw’ehigombe?”

⁴ Aye ni bagangamusa emoni ohuhejayo, nga babona baati baali balinjiringihisye ni balituhise hu mulyango gw’ehigombe ate nga ebaale eryo lyali bbala bugali.

⁵ Ni bengira mu higombe, babona omuseere nalunje ni gehaaye hu luuyi olw’omuhono omulungi, ni gambaaye ekaaso ekosa. Ng’obuti bubanjamba.

⁶ Ng’abaloma ati, “Mutatya. Mwendula Yesu Omunazaleesi oyu bahomerera hu musalabba. Ajuma njano. Alamuhire. Mubone, hino nj’ehifo aya baali ni bamutaaye.

⁷ Mutiine mulomere abeege babe ko weyite Peetero, muuti; ‘Atangiyeemo atiina e Galilaaya. Eyo peyi munahamubonere ng’olu gabaloma.’ ”*

⁸ Ng’abahasi abo batula mu higombe baduluma, olwohuba esisi n’obuti byali bibanjambire. Era olw’obuti owo sibalomeraho muutu kadi mulala.

Yesu abonehera Malyamu Magadaleeni

(Mat 28:9-10; Yow 20:11-18)

⁹ Yesu ni gahena ohulamuha hu ludaalo oludaayi mu wiiki gasooka hubonehera nje Malyamu Magadaleeni oyu gabbingaho emisambwa omusanvu.*

¹⁰ Ono nj’owatiina galomera abaloobera ba Yesu, mu hiseera ehyo aba obutahi waali ni wijuuye hu mwoyo n’ohulira ni balira.

¹¹ Aye ni babalomera baati Yesu mulamu era ng’olu Malyamu Magadaleeni gamubona, sibafugiirira.

Yesu abonehera abeege babiri

(Luk 24:13-35)

¹² Ebyo ni byanjwa, nga Yesu abonehera babiri hu beegi babe abaali ni batula ehibuga ni batiina mu hyalo cooka n’atafaana ng’olu gafaananga.

¹³ Ni gahena ohubabonehera nga baagamayo balomera abahyawe. Cooka nibo sibafugiirira hibono ehyo.

Yesu abonehera abeege babe ehumi namulala

(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Yow 20:19-23; Bik 1:6-8)

¹⁴ Oluvanyuma, nga Yesu abonehera abeege babe ehumi namulala, ni behaaye ni balya. Ng’abanenya olw’ohutafugiirira hwawe, n’olwobuhahanyafu w’emyoyo jaawe, olwohuba sibehirisa bibono by’abo abaali ni baamuweeneho n’ahenire ohulamuha.

¹⁵ Era ng’abaloma ati, “Mutiine mu mawanga gosigosi, mulomere abaatu bosibosi Amanjuli Amalanji.*

¹⁶ “Hiisi afugiirira era gabatiziwa, alinonjolewa aye atafugirira, omusango gulimuhira.

¹⁷ “Abafugiirira banaholanga ebyamaliholiho bino. Mu siina lyange banaabbingenga emisambwa hu baatu, banalomenga mu ndimi eji bahiiri hwega,

* 16:7 16:7 Mat 26:32; Mar 14:28 * 16:9 16:9 Ebyanjandihwa ebindi ebyahale biri n’engohoba yino eyindi enyipi, ate mu bindi bayimeeda hu eyo eyiri mu nyiriri (16:9-20) oba yagobola mu hifo hy’eyo. Engohoba eyo enyipi nje yino: 9 Ng’ango abahasi abo batiina eyiri Peetero n’abahye, nga babalomera mu bupibuupi byosibiyosi ebi nalunje galoma. 10 Ebyo ni byanjwa,

* 16:15 16:15 Bik 1:8

¹⁸ ni bananjambenga hu misota oba ni bananywenga ehiitu hyosihyosi ehiita, sibanolengaho higosi hyosihyosi. Ni bananjambenga hu balwaye bananonenga.”

Yesu anjiriwa mwigulu
(Luk 24:50-53; Bik 1:9-11)

¹⁹ Yesu Musengwa ni gahena ohuloma ni nabo, ng’anjiriwa mwigulu, gehala hu luuyi olw’omuhono omulungi ogwa Hatonda.*

²⁰ Ng’abeegi babe batiina hiisi njatu ni balomera abaatu Amanjuro Amalanji. Nga Yesu Musengwa abanjambirangaho ni bahola ebyamaliholiho ohuhahasa obuhwenda waawe.

* 16:19 16:19 Bik 1:9-11

Amanjulo Amalaji aganjamba hu Yesu Kurisito ng'olu Luka gaganandiiha Enyanjula

Amanjulo Amalaji aga Yesu Kurisito ng'olu *Luka* gaganandiiha ganyonyola hu bulamu wa Yesu Kurisito. Luka gaali musanju omutendehe. Luka gaganandiiha ebituufu ebinjamba hu bulamu wa Yesu, hu byalino n'engeri eyi byalino, ko ababisoma basobole ohutegeera ehituufu (1:1-3). Aye Luka oyo sigaalii Muyudaaya (Kol 4:10-14) era gaganandiiha mu engeri eyi Abatali Bayudaaya banjanga ohutegeera. Hino hibonehera mu engeri eyi anyonyolamo esambo j'Abayudaaya (1:8). Baaganandiiha Amanjulo ago oluvanyuma lw'ohufa hwa Yesu.

Luka sigaganandiiha hu bulamu wa Yesu hyonene aye gaganandiiha nohu biitu ebi bahwenda ba Yesu baahola. Era ebiitu ebyo biri mu Bikolwa by'Abahwenda ba Yesu. Njanjamba amanyire ehiseera n'ehifo ehituufu ehi Luka gaganandiihiramo Amanjulo gano aye abahugu mu by'Ebbayibbuli abahira obungi baneega baati gaganandiiha mu mwaha ogw'esanvu oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Yesu Kurisito.

Luka nj'ahira ohuloma mu wijuufu hu husaaliwa hwa Yowaane Omubatiza. Era ahubbirisa abaatu ohusonina abahyawe (3:3; 11:4; 17:3-4; 23:34; 24:47) n'ohusaba (3:21; 5:16; 6:12; 11:1-12; 22:32).

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Ohwanjula Amanjulo Amalaji (1:1-4)
2. Ohusaaliwa hwa Yesu n'engeri eyi getegeheramo obunjeeresa (1:5-4:13)
3. Ebyamaliholiho ebi Yesu gaahola n'ebiiitu ebi gaasomesa (4:14-21:38)
4. Ohufa n'ohulamuhwa hwa Yesu (22:1-24:53)

¹ Ow'ejono Tefiro, abaatu bangi banjandiihire hu biitu ebi Yesu atiinire n'ahola mu fe.

² Banjandiihire ni batambisa ebibono by'abo ababyeboneraho n'emoni jaawe ohunjwera erala oludaayi ng'olu gatandiha obunjeeresa buwe era basasaania n'ehibono ehyo mu baatu.

³ Olw'ehyo, oluvanyuma lw'ohwendulirisa mu wijiufu hu hiisi hiitu ehibayeno keesi kunjadiihira ew'ejono Tefiro ebibono ebiroose obulani ebyolereeye mu fe,

⁴ ko weesi ofaanie ehituufu ehinjamba hu bibono ebi bahusomesa.

Ohusaaliwa hwa Yowaane Omubatiza

⁵ Mu himanga ehi habaha Herode gaali n'anjuga Buyudaaya, nj'alino omusengi wa Hatonda oyu balanganga baati Zakaliya owomu hibubbu hy'abasengi ehi balanganga baati Abbiya. Omuhasi wuwe gaali nj'Elizabbeesi yeesi owaali n'anjwa mu lulyo lw'abasengi ba Hatonda, owomu lusaga lw'Alooni.

⁶ Abaatu bano bombi baholanga birujamu mu moni ja Hatonda Musengwa era ni badembuhira amagambi n'ebiragiro bibye byosibyosi.

⁷ Aye baali banjama mwana olwohuba Elizabbeesi gaali mugumba, nindi bombi ni basahulunjire.

⁸ Lulala ehibinja ehi Zakaliya ganeerehesangamo ng'omusengi mu moni ja Hatonda ni hyali hu lunjalo,

⁹ abahye bamwangala ni bahubba ahalulu ng'olu ekola yaawe yaali, aje adunyise obubbaani mu Yekaalu ya Hatonda Musengwa.

¹⁰ Ehimanga ehy'ohudunyisa obubbaani ni hyola, abaatu bosibosi baali bahumbeene ebulafu wa Yekaalu ni basaba.

¹¹ Ng'ano mu himanga ehylene ehyo Zakaliya abona malayika wa Hatonda Musengwa ni gemereeye hu lubega lw'omuhono omulungi ogw'ehituuti ohubadunyihisanga obubbaani.

¹² Zakaliya ni gamubona gesinduha bugali weene, nga n'obuti wumunjamba.

¹³ Aye malayika oyo ng'amuloma ati, "Zakaliya, otatya olwohuba Hatonda anjuliye ohusaba huhwo. Era omuhasi wuwo Elizabbeesi aja huhusaalira omwana omuseere, olimuguliha esiina oti Yowaane.

¹⁴ Omwana oyo, aligira waaba n'esangaalo n'ohusanjalya era abaatu balisangaala olw'ohusaaliwa huhwe,

¹⁵ olwohuba anaahabe mweginghiriri mu moni ja Hatonda Musengwa. Era saage-sangaho ohunywa omwenge gwomu mizabbibu wayire ehiitu hyosihyosi ehimeesa. Omwoyo Omutukuvu anahamumaamire ohuwera erala mu hida hya nyina.*

¹⁶ Era aligira Abayisirayiri bangi bebbwaga baagobola eyiri Hatonda Musengwa yaawe.

¹⁷ Aliba n'amaani g'Omwoyo Omutukuvu hy'Elia era nj'alyeherera ohuujwa ohweyulira Musengwa engira. Alifanania abaana n'abasaawe era aligobosa abaatu abajeemera Hatonda mu ngira ey'obugwalaafu, n'abategeha olw'ohuujwa hwa Musengwa.*

¹⁸ Ng'ango Zakaliya abuusa malayika oyo ati, "Hiina ehahahasa hiiti ehi oloma hinaholerere? Ese n'omuhasi wange hwesahulujiye."

¹⁹ Ng'ango Malayika amugobolamo ati, "Ese, ndiise Gabbudyeri, aba mu moni ja Hatonda ni mujeeresa. Hatonda gaatumire ohuhulomera amanjuliro gano amalaji.*

²⁰ Aye olw'ohubuusabuusa ebi kulomera, sooja hugobolayo huloma ohwola olu Hatonda anahabyohereese ehiseera hy'abo ni hyolire."

²¹ Mu hiseera ehyo, abaatu baali ebulafu ni bahuumiriye Zakaliya era ni bebuusa ehimwolireho.

²² Zakaliya ni gatula, gaali saahinjanga huloma aye n'agesya hugesya n'engalo. Ng'abaatu bahifaania baati gaali asunire ohwolesewa.

²³ Olugobo lulwe olw'ohujeeresa mu Yekaalu ni lwanjwaho, nga gagamayo ewuwe.

²⁴ Nabitano ehiseera ng'Elizabbeesi omuhasi wuwe aba hida, ng'ahena emyesi etaanu n'atebonesa mu baatu.

²⁵ Ng'ango aloma ati, "Hatonda Musengwa gapambiiye ehisa mu hiseera hino gaatusaho eduho ery'obugumba."

Malayika aloma hu husaaliwa hwa Yesu

²⁶ Elizabbeesi n'ali hida ehy'emyesi mukaaga, Hatonda gatuma Malayika Gabbudyeri mu hibuga ehi balanga baati Nazaleesi mu twale ly'e Galilaaya,

²⁷ eyiri omuhaana atanenyuhangaho n'omusinde oyu balanga baati Malyamu owaali n'aja hufumbirwa omusinde oyu balanganga baati Yosefu era gaali anjwa mu lulyo lwa Habaha Dawudi.*

²⁸ Malayika oyo ng'amuloma ati, "Oli otye ewe omuhoda wa Hatonda? Oli n'ekabi era Hatonda Musengwa ali ni neewe!"

²⁹ Ebibono ebyo byenunjisa Malyamu bugali weene, ni gebuusa ehi bitegeesa.

³⁰ Ng'ango Malayika amuloma ati, "Malyamu, otatya olwohuba osunire obuhoda eyiri Hatonda.

³¹ Oliba hida wasaala omwana museere, olimuguliha esiina oti nje Yesu.

³² Omwana oyo, aliba n'obujangi era balimulanga Mwana wa Hatonda oyo Owanjamugulu Bugali. Hatonda Musengwa alimuja obujugi hy'owa Dawudi sehulu wuwe.*

³³ Alinjuga Yisirayiri emirembe n'emirembe era obujugi buwe sibulinjwano."

³⁴ Nga Malyamu abuusa malayika oyo ati, "Naahabe tye hida, ese atanenyuhangaho n'omusinde?"

³⁵ Nga Malayika amugobolamo ati, "Omwoyo Omutukuvu anahahumaamire ng'amaani ga Hatonda Owanjamugulu Bugali gahuujaho, ng'oba hida. Olw'ehyo omwana oyu olisaala aliba mwawufu era aliba Mwana wa Hatonda.

³⁶ N'omulebe wuwu Elizabbeesi oyu babaaye ni balanga omugumba, yeesi aja husaala omwana mu bushaluri buwe era guno anjira omwesi gwa mukaaga n'ali hida.

³⁷ Olwohuba njajuma ehahaya Hatonda.*

³⁸ Nga Malyamu aloma ati, "Ese ndi mujeeresa wa Hatonda Musengwa. Hahibe hiityo hu ese ng'olu olomire." Ng'ango Malayika anjwano getiinira.

Malyamu ahyalira mugandaawe Elizabbeesi

³⁹ Mu hiseera ehyene ehyo, Malyamu genyoharamo ganjamba olugendo gatiina mu hibuga mu twale ly'e Buyudaaya mu ehvalo hy'esozi eyi Zakaliya gamenyanga.

⁴⁰ Ni goola gengira mu nyumba ya Zakaliya ng'ahesaa Elizabbeesi.

⁴¹ Wangewe, Elizabbeesi ni ganjulira Malyamu n'amuheesa, ng'omwana asamba mu hida. Ng'Omwoyo Omutukuvu amaamira Elizabbeesi.

* 1:15 1:15 Hub 6:3 * 1:17 1:17 Mal 4:5-6 * 1:19 1:19 Dan 8:16; 9:21 * 1:27 1:27 Mat 1:18 * 1:32 1:32 2 Sam 7:12,13,16; Yis 9:7 * 1:37 1:37 Tand 18:14

⁴² Ng'ano Elizabeesi olw'esangaalo aloma n'ejanjaasi erylumugulu ati, "Hatonda ahunaaeye ekabi ohuhira abahasi bosibosi era n'omwana oyu oja ohusaala yeesi ali n'ekabi.

⁴³ Ko ndiise ani, ewe oja huba nyina ya Musengwa ohuupa enjono lino ery'amaani ohucaalira?

⁴⁴ Olu puliye ejanjaasi liryo ni bukeesa, omwana asambire mu hida olw'esangaalo.

⁴⁵ Oli n'ekabi olw'ohufugirira oti ebi Hatonda Musengwa gaaloma bija hwolerera."

Malyamu ajumirya Hatonda n'olwembo

⁴⁶ Ng'ano Malyamu aloma ati,

"Mu mwoyo gwange njumirya Hatonda Musengwa.*

⁴⁷ N'obulamu wange busangaafu olwa

Musengwa Omunonosi wange,

⁴⁸ olwohuba gapambiye ehisa

ese omupeeresa wuwe anumaaho najaali.

Ohunwa njahani abaatu aba hiisi mulembe,

bananangenga w'ekabi,*

⁴⁹ olwohuba Hatonda omwene bujangi era omwawufu

gakoleeye ebihulu.

⁵⁰ Ohunwa mu hiisi mulembe ogubaluhano

ehisa hihye hiba eyiri abo abamutya.

⁵¹ Alagaire obujangi wuwe ow'amaani mu byamaliholiho ebi ahola,

ni gonjania abenjeegaho baati nj'abahihenaho.

⁵² Anjanuuye abanjugi hu bujugi

aye genyosa abenomeha gabanja obubbala.*

⁵³ Geguhise abayala n'ebiraji,

aye abo aberanga abanjinda gabagamirisaho engalo ni jirereja.

⁵⁴ Ayedire Yisirayiri abaatu babe abamupeeresa

abahebuliye gaba n'ohusasira,

⁵⁵ eyiri Yibbulayimu n'olusaaye lulwe emirembe n'emirembe,

ng'olu gahisuubisa abasehulu beefe."*

⁵⁶ Nga Malyamu amenya n'Elizabeesi emyesi ng'edatu, nga ko gaagama engo.

Ohusaaliwa hwa Yowaane Omubatiza

⁵⁷ Endaalo ej'ohusaala ni joola, ng'Elizabeesi asaala omwana omuseere.

⁵⁸ Abaliranwa n'abalebe babe ni banjulira ng'olu Hatonda Musengwa amunambiye

ehisa gamunja omwana, nga boosi basangaala.

⁵⁹ Omwana ni gajesa endaalo munaana, nga batiina ohumuhomola. Baali baja

humuguliha esiina lya semwana baati nje Zakaliya.*

⁶⁰ Aye nyina ng'aloma ati, "Bbe, humugulihe huuti nje Yowaane."

⁶¹ Nga bamuloma baati, "Mu lulyo lulwo munumamo muutu kadi mulala oyu baguliha esiina eryo!"

⁶² Ng'ano beeyedesa obubonero ohubuusa semwana y'omwana esiina eri genda bamugulihe.

⁶³ Zakaliya ng'asunga ehipande ehy'ohunandiihaho, ng'anandiiha ati, "Esiina ly'omwana nje Yowaane." Bosibosi nga berunja.

⁶⁴ Anjo ni naano nga Zakaliya geguha omunwa era n'olulimi lulwe nga lubonoloha, ng'atandiha ohuloma n'ajumirya Hatonda.

⁶⁵ Hino hyaleetera abaliranwa babe bosibosi ohwenjunja. Era ng'ebibono bino bihwana hu njingi j'e Buyudaaya josijosi.

⁶⁶ Bosibosi abanjulira, bebusanga abeene n'abeene baati, "Omwana ono anaahabe muutu wa ngeri hi?" Baaloma baatyolo olwohuba Hatonda Musengwa gaali ni naye.

Olwembo lwa Zakaliya

⁶⁷ Ng'ano Omwoyo Omutukuvu amaamira Zakaliya semwana ya Yowaane ng'anja obunaabbi n'aloma ati,

⁶⁸ "Hujumirye Hatonda Musengwa wa Bayisirayiri,

olwohuba ahyaliye abaatu babe era abanunuuye.

⁶⁹ Atunjaaye Omunonosi ow'amaani

ohunwa mu lulyo lwa Dawudi omupeeresa wa Hatonda, atunonjole

* 1:46 1:46-55 1 Sam 2:1-10 * 1:48 1:48 1 Sam 1:11 * 1:52 1:52 Yob 5:11; 12:19 * 1:55 1:55 Tand 17:7

* 1:59 1:59 Leev 12:3

⁷⁰ ng'olu gasuubisa ahale nahale
 n'abita mu banaabbi babe abagwalaafu,
⁷¹ atunonjole ohunwa eyiri abasigu beefe,
 nomu muhono gwabo bosibosi abatatwenda.
⁷² Ng'olu gasuubisa ohunwambira abasehulu beefe ehisa
 era gahebulira endagaano yiye ey'enjabulo
⁷³ mu hirayiro ehi galayirira sehulu yeefe Yibbulayimu,
 ati alitununula ohunwa mu ngalo j'abasigu beefe
⁷⁴ ko humunjeerese ni hunjuma hutya,
⁷⁵ mu bugwalaafu era ni hwolereeye mu moni jije obulamu weefe bosibosi.
⁷⁶ Ne ewe mwana wase, balihulanga naabbi wa Hatonda oyo ali Namugulu Obugali.
 Hiri hiityo olwohuba olitangiramo ohutiina ohweyulira Musengwa engira,*
⁷⁷ n'ohuletera abaatu babe ohufaanja engira ey'obunonjosi,
 Hatonda n'abasonija ebibi byawe,
⁷⁸ olw'ehisasabirisi hihye ehingi,
 ehiriha ohunwa mwigulu hy'enjase ey'eryuba ni lijwayo,
⁷⁹ ohwaduhira abali mu hiirema hy'ebibi n'ehisisigo hy'olumbe,
 n'ohutulunyama mu ngira ereeta emiyaaya."*
⁸⁰ Ng'Omwana ahula mu hirangi nomu bulamu wuwe ow'omwoyo era gamenyanga
 mu lulafu ohwola olu gatandiha ohulomera Abayisirayiri ehibono hya Hatonda.

2

Ohusaaliwa hwa Yesu

¹ Mu hiseera ehi habaha* oyu balanganga baati Agusito garugiyemo owahabaha wa Rooma, gaatusa ehiragiroti abaatu bosibosi mu matwale gage, benandiise.

² Ohwejandiisa ohwo ohudaayi, hwalinjogavana oyu balanganga baati Kiriniyo n'ali nj'anjuga etwale ly'e Siriya.

³ Ng'ango hiisi muutu atiina mu habuga h'ewaawe ohwejandiisa.

⁴ Olw'ehyo, nga Yosefu yeesi anjwa mu hibuga Nazaleesi mu twale ly'e Galilaaya, atiina mu hibuga Bbeserekemu mu twale ly'e Buyudaaya. E Bbeserekemu eyo peyi basaala Habaha Dawudi era Yosefu yeesi gaali wamu lulyo olwo.

⁵ Yosefu gatiina ni Malyamu oyu gaali n'ahwa, benandiise. Malyamu gaali ali hida,

⁶ era ni bali eyo, ng'ehiseera hihye ehy'ohusaala hyola.

⁷ Nga Malyamu asaala omwana wuwe omudaayi omuseere, ng'amuwiiha mu bugoye era ng'amuta mu hiitu omu bisolo byaliranga. Gamusaalira mu hidooli olwohuba sibasuna hifo mu nyumba omu abagendi bapangisanga banjenyuhamo.

Abaayi n'abamalayika

⁸ Anjaapi anjo mu hitundu ehyo, mwalimo abaayi abahuumanga etaama jaawe owiire mu hyayo.

⁹ Ni baali eyo, nga malayika wa Hatonda Musengwa abawonehera. Ng'ehimiyaso hy'enono lirye hibeswanigirisa. Hino hyabaletera ohutya bugali weene!

¹⁰ Aye malayika ng'abaloma ati, "Mutatya, olwohuba mbaleteeye amanjiliro amalanji, agaliletera abaatu bosibosi esangaalo eryene ery'amaani.

¹¹ Olwa leero e Bbeserekemu mu hibuga eyi basaala Habaha Dawudi, basaaye Omunonjosi w'abaatu bosibosi, Kurisito Musengwa.

¹² Hano nj'ahabonero ahamunamufanihisyeho, muja hubona omwana museere ni bamuwiihire mu bugoye w'abanjere era ni bamutaaye mu hiitu omu bisolo biriira."

¹³ Ng'ango ni naajo eduuli ly'abamalayika ohunwa mwigulu abandi benjimba hu wahyawe ni bamba enyembo ej'ohujumirya Hatonda baati,

¹⁴ "Enjono libe eyiri Hatonda mwigulu

n'emiyaya jibe mu baatu abasiima!"

¹⁵ Abamalayika ni banjwano baagamayo mwigulu, ng'abaayi baloma abeene n'abeene baati, "Hutiine e Bbeserekemu huje hubone ebibaayeno ng'olu Hatonda Musengwa atulomire."

¹⁶ Ng'ango abaayi beyuna batiina era nga babona Malyamu ni Yosefu n'omwana ni bamutaaye mu hiitu nago omu bisolo biriira.

¹⁷ Ni bahena ohubona omwana, nga batiina balomera abaatu ebi malayika gaali n'abalomeeye hu mwana oyo.

¹⁸ Era abaatu bosibosi mu hitundu ehyo beenjunja ebi abaayi abo babalomera.
¹⁹ Aye Malyamu ng'ata ebibono ebyo byosibyosi hu mwoyo, n'abineegangaho bugali.
²⁰ Ng'ango abaayi bagamayo hu byayo byawe ni bajumirya Hatonda era ni bamunja enjono olw'ebyo ebi baali ni banjuliye era ni baweene, olwohuba byosibyosi byali ng'olu malayika gaali n'abalomeeye.

Abasaaye ba Yesu bamunjaye eyiri Hatonda

²¹ Omwana ni goosa endaalo munaana ohumuhomola, bamuguliha esiina baati Yesu, eri malayika galoma omwana n'ahiiri n'ohuba mu hida.*

²² Endaalo j'omukolo gw'ohwegwalaasa ogwabanganjo abahasi ni bahenire ohusaala ni janjwa ng'olu magambi aga Hatonda ganja Musa galagira, nga Yosefu ni Malyamu banjira Yesu e Yerusaailemu ohumunjaye eyiri Musengwa.*

²³ Hino bahihola olw'ohwoheresa ehyanandihiwa mu magambi ga Musengwa hiiti, "Hiisi mwana omuseere omudaayi banamunjengayo eyiri MUSENGWA."*

²⁴ Era batiina n'ebyo hujonga ng'olu hiri mu magambi ga Hatonda Musengwa: "enjiwa ebiri oba amanjusi amanjere abiri."

²⁵ Naahani yaaliyo omusinde mu Yerusaailemu oyu balanganga baati Simyoni. Omusinde oyo gaaliho amaani g'Omwoyo Omutukuvu, n'ali mugwalaafu, n'anjamba ebiragiro bya Hatonda era n'ahuumiriye ohubonaho ohununula hwa Yisirayiri.†

²⁶ Omwoyo Omutukuvu gaali amusuubihise ati alibona hu Kurisito oyu Hatonda Musengwa gafuujaho amate ohunonola abaatu, ko gafa.

²⁷ Ng'ango Omwoyo Omutukuvu amutangirira amunjira mu lunya lwa Yekaalu. Abasaaye ba Yesu ni bamwosa hu Yekaalu ohuhola ebi amagambi galoma,

²⁸ nga Simyoni anaanja omwana hu nyina, ahena ajumirya Hatonda ati,

²⁹ "Ale Hatonda Musengwa, ng'olu w'asuubisa ganya omunjeeresu wuwo anjumuule n'emiyaaaya.

³⁰ Olwohuba mbwene Omunonjosi

³¹ oyu wategehera abaatu bosibosi,

³² abe enjase ohulaga Abatali Bayudaaya ehi Hatonda ali, era anjeese abaatu babo Abayisirayiri enjono."*

³³ Nga Yosefu ni Malyamu beenjunja olw'ebibono ebi Simyoni galoma hu mwana oyo.

³⁴ Ng'ango Simyoni abasabira ekabi ahena aloma Malyamu nyina ati, "Omwana ono Hatonda gamwangala, bangi mu Yisirayiri bamufugiirire banonjohere era bangi bamwegaane basihirihe. Aja huba ahabonero ohulaga ati anjwa ewa Hatonda aye sibaja hu hifugiirira,

³⁵ ko ebinjeego ebibi ebyomu myoyo j'abaatu abeene abangi byeyolehe. Era enaku erifumita omwoyo gugwo hy'epiima."

³⁶ Era njalino naabbi omuhasi owaali omuhayire ni bamulanga baati Ana omuhaana wa Fanweri ow'ehiha hya Aseri. Omuhasi oyo ni gafumbirwa gahena emyaha musanvu, wamwe ng'afa.

³⁷ Ohunjwa hulwo gaali ahenire emyaha cinaana n'ene n'ali namwandu era omuusi n'owiire siganjwanga mu Yekaalu, galinga mu hujumirya Hatonda, n'asaba era n'asiiba.

³⁸ Nga mu hiseera ehyene ehyo, omuhasi oyo atiina anja Malyamu ni Yosefu baali, nga geyaasa Hatonda olw'omwana oyo. Era ng'alomera abo bosibosi abaali ni bahuumirira Hatonda ohununula Yerusaailemu ebinjamba hu mwana oyo.

³⁹ Yosefu ni Malyamu ni bahena ohuhola byosibyosi ng'olu magambi ga Hatonda Musengwa galoma, nga balucuusa bagamayo ewaawe mu hibuga hy'e Nazaleesi mu Galilaaya.

⁴⁰ Ng'ango omwana oyo geyongera ohuhula mu hirangi nomu magesi, ng'aba n'amaani era omuhoda eyiri Hatonda.

Yesu mu Yekaalu

⁴¹ Naahani hiisi mwaha abasaaye ba Yesu batiinanga e Yerusaailemu hu Mbaga ey'Ohubihisya.*

⁴² Yesu ni goosa emyaha ehumi n'ebiri, nga batiina ni naye e Yerusaailemu hu mbaga ey'Ohubihisya ng'olu esambo yaawe yaali.

⁴³ Embaga ni yanjwa, abasaaye ba Yesu ni baali ni bagamayo, banjeega baati Yesu ali ni nabo aye gaali asigaye e Yerusaailemu.

* 2:21 2:21 Leev 12:3 * 2:22 2:22 Leev 12:6-8 * 2:23 2:23 Huj 13:2,12 † 2:25 2:25 Mu hiseera ehyo Abayisirayiri baali bali njaaasi w'Abarooma. * 2:32 2:32 Yis 42:6; 49:6; 52:10 * 2:41 2:41 Huj 12:1-27; Mag 16:1-8

⁴⁴ Ni baali ni bahagendaho olugendo olw'oludaalo lulala nga ko bafaania baati gaali saali mu hiindi hy'abaatu aba baali ni bagenda ni nabo. Ng'ango batandiiha ohumwendula hiisi njaatu, mu balebe nomu mihago jaawe.

⁴⁵ Ni bamuhaya, nga bagamayo e Yerusaaumu ohumwendula.

⁴⁶ Ni njabitanjo endaalo edatu nga ko bamugwirihirira mu lunya lwa Yekaalu n'anaya n'abasomesa b'amagambi, n'abanjuliirisa era n'ababuusa ebibuuso.

⁴⁷ Bosibosi abamujuliirisa benjunja olw'amagesi n'engeri eyi gagobolangamo ebibuuso.

⁴⁸ Abasaaye babe ni bamubona, ng'emyoyo jibeeha aye basigala ni benjunja. Nga nyina amuloma ati, "Mwana wase, lwahiina otuholire otyo? Ese ni lataawo hubaaye huhwedula ni hwenjendeheereye."

⁴⁹ Nga niye abagobolamo ati, "Lwahiina mubaaye munyendula? Simumanyire muuti ndi n'ohuba mu nyumba ya Bbaabba?"

⁵⁰ Aye nibo ndibategeere ehi gaali n'aloma.

⁵¹ Ng'ango gaagama ni nabo e Nazaleesi era ng'aba mugondi eyi bali n'abanjulira. Nga nyina ata ebyo byosibyosi hu mwoyo era ng'abinjeegangaho.

⁵² Ng'ango Yesu geyongera ohuhula mu hirangi nomu magesi, n'ali muhoda eyiri abaatu ni Hatonda.*

3

Yowaane Omubatiza

¹ Mu mwaha ogw'ehumi n'etaanu ogw'omulembe gwa Tibberiyi habaha w'e Rooma, Pootiyo Pilaato gaali anuga etwale ly'e Buyudaaya ni Herode n'anuga ery'e Galilaaya, ni mulebe wuwe Filipino n'anuga etwale ery'e Yituraaya ni Turakoniti, ni Lisaniya n'anuga ery'Abbileene.

² Era Anaasi ni Kayaafa baali nj'abahulu b'abasengi, Hatonda ganja Yowaane omusaani wa Zakaliya owaali n'amenya mu lulafu obuhwenda aje alomere abaatu.

³ Ng'ango Yowaane agenda mu bitahere byosibyosi ebiririheene olwabi Yoludaani n'aloma abaatu bebbwage bacuuse emyoyo babatiziwe, Hatonda abasonije ebibi.

⁴ Yowaane gahola hino ni goheresa Ebyanjandiihiwa mu hitabo hya naabbi Yisaaya ebiroma biiti,

"Nalijo ejanjaasi ery'amaani
erinwera mu lulafu omuutu n'alangirira ati,
'Muhosiirire Musengwa engira,
mulunjamyem amagira gage.*

⁵ Hiisi hiho muhijuse;
era hiisi lusozi muluteremuse.

Mulunjamyem amagira amagodami,
mugwalaase n'ebinjigi.

⁶ Era hiisi muutu anahabone ohunonjola hwa Hatonda.' "

⁷ Eduuli ly'abaatu nga litiinanga eyiri Yowaane ababatize, ng'abalomanga ati, "Enywe abaatu abahabi hy'etemu, nj'ani owabalabula ohununuha ehuruhi hya Hatonda?"

⁸ Ale njahani muhole ebikolwa ebiraga biiti mwebbwagire mulehireno ebibi byenywe. 'Mulehere anjo ohuloma muuti mbo muli bagwalaafu olwohuba muli bejuhulu ba Yibbulayimu.' Mbalomera ti Hatonda anjanga ohucuusa amabaale gano gafuuha bejuhulu ba Yibbulayimu.

⁹ Njahani mumanye muuti muli hy'emisaala eji muutu ategeheeye anjo embasa ohujitema. Era hiisi musaala ogutaama bibala ebiranjaji baja hugutema, bagudanye mu muliro."

¹⁰ Ng'ango abaatu bamubuusa baati, "Njahani muhole hi?"

¹¹ Ng'abagobolamo ati, "Ali n'ebymbalo bibiri anjeho oyo anjuma era ali n'ebiryoyeesi ahole atyo."

¹² Abanjooosa boosi nga batiina ohubabatiza, nga bamubuusa baati, "Omusomesa, muhole hi?"

¹³ Ng'abagobolamo ati, "Mutasolonganga ohuhira ehi babaloma."

¹⁴ Abasirikale boosi nga bamubuusa baati, "Ate efe, muhole hi?" Ng'abaloma ati, "Mutanyaganga ebyabeene era mutanjayirisanga muutu yesiyesi. Omuhemba gwenywe gubahenenga."

¹⁵ Ng'ango abaatu bosibosi batandiiha ohwebuusa mu myoyo jaawe hanye Yowaane nje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu oyu bali ni balindiriyeye.

* 2:52 2:52 1 Sam 2:26; Nge 3:4 * 3:4 3:4 Yis 40:3-5

¹⁶ Nga Yowaane abaloma ati, "Ese mbabatiza n'amaaji aye owukira obunjangi gaaja oyu toola wayire n'ohubonjolola ekoba j'engayito jije namwoga amagulu era oyo alibabatiza n'Omwwoyo Omutukuvu n'omuliro.

¹⁷ Niye anahaabule mu baatu ng'olu omuutu anjamba olugali gahonja ohwawula omuhuuji n'embehe. Embehe niyo ajihumbaania gajibiha mu hyagi aye omuhuuji njalala n'ebidete alibyohya n'omuliro ogutasima."

¹⁸ Yowaane atyo pogalabulanga abaatu n'atambisa ebibono hy'ebyo era nabalom'eranga Amanjuliro Amalanji.

¹⁹ Aye goloobya Herode owaali n'anjuga etwale ly'e Galilaaya olwa Herodiya oyu gaali n'apaahise hu mulebewe n'olwebibi ebindi ebi gaahola.

²⁰ Herode sigahoma anjo, gongera ehibi hu hibi, galagira bandanye Yowaane mu komera.

Ohubatiziwa hwa Yesu

²¹ Olwola abaatu abandi ni baali ni babatiziwa, nga Yesu yeesi atiina bamubatize. Ni bahena ohumubatiza, ni gaali n'ahisaba, ng'egulu liwihuha,

²² ng'Omwwoyo Omutukuvu n'ali mu hifaananyi hy'erjuusi amwihaho. Era ejanjaasi nga lijwa mwigulu ni njalimo aloma ati, "Ndiwe Omwana wange omuhoda, owunesimisa."*

Olulyo lwa Yesu

(Mat 1:1-17)

²³ Yesu ni gatandiha emirimo jije gaali anjesa emyaha amahumi adatu, abaatu ni bamulanga musaani wa Yosefu, omusaani wa Heli.

²⁴ Heli gaali musaani wa Matati, Matati musaani wa Leevi, Leevi musaani wa Meleki, Meleki musaani wa Yanaayi, Yanaayi musaani wa Yosefu.

²⁵ Yosefu gaali musaani wa Matatiya, Matatiya musaani wa Amози. Amози musaani wa Nahumu, Nahumu musaani w'Esili, Esili musaani wa Nagayi.

²⁶ Nagayi musaani wa Maati, Maati musaani wa Matatiya, Matatiya musaani wa Simeeyi, Simeeyi musaani wa Yoseki, Yoseki musaani wa Yoda.

²⁷ Yoda niye gaali musaani wa Yowanani, Yowanani musaani wa Reesa, Reesa musaani wa Zerubbabbeeri, Zerubbabbeeri musaani wa Seyalutiyyeri. Seyalutiyyeri musaani wa Neeri,

²⁸ Neeri musaani wa Meleki, Meleki musaani w'Adi, Adi musaani wa Kosamu, Kosamu musaani w'Elimadamu, Elimadamu musaani w'Elu.

²⁹ Elu niye gaali musaani wa Yoswa, Yoswa musaani w'Elizezeeri, Elizezeeri musaani wa Yorimu, Yorimu musaani wa Matati, Matati musaani wa Leevi.

³⁰ Leevi musaani wa Simiyoni, Simiyoni musaani wa Yuda, Yuda musaani wa Yosefu, Yosefu musaani wa Yonamu, Yonamu musaani w'Eliyakimu.

³¹ Eliyakimu niye gaali musaani wa Meleya, Meleya musaani wa Meena, Meena musaani wa Mataasa. Mataasa musaani wa Nasani, Nasani musaani wa Dawudi,

³² Dawudi musaani wa Yese, Yese musaani w'Obbedi. Obbedi musaani wa Bbowaazi, Bbowaazi musaani wa Salumooni, Salumooni musaani wa Nasoni.

³³ Nasoni niye gaali musaani w'Aminadabbu, Aminadabbu musaani w'Adimiini, Adimiini musaani w'Aruni. Aruni musaani wa Kezirooni, Kezirooni musaani wa Pereezi, Pereezi musaani wa Yuda.

³⁴ Yuda musaani wa Yakobbo, Yakobbo musaani wa Yisaka, Yisaka musaani wa Yibbulayimu. Yibbulayimu musaani wa Teera, Teera musaani wa Naholi.

³⁵ Naholi niye gaali musaani wa Serugi, Serugi musaani wa Reewu. Reewu musaani wa Peleegi, Peleegi musaani w'Ebberu, Ebberu musaani wa Seera.

³⁶ Seera musaani wa Kanani, Kanani musaani w'Alupakusaadi, Alupakusaadi musaani wa Seemu, Seemu musaani wa Nuwa, Nuwa musaani wa Lameeka.

³⁷ Lameeka musaani wa Mesuseela, Mesuseela musaani w'Enoka, Enoka musaani wa Yaledi. Yaledi musaani wa Mahalalyeri, Mahalalyeri musaani wa Kanani,

³⁸ Kanani musaani w'Enosi. Enosi musaani wa Seezi, Seezi musaani w'Adamu, Adamu mwana wa Hatonda.

4

Sitaani ahema Yesu

¹ Ng'anjo Omwwoyo Omutukuvu amaamira Yesu, amutusa hu lwabi Yoludaani amulujamya amunjira mu lulafu,

* 3:22 3:22 Tand 22:2; Zab 2:7; Yis 42:1

² ng'ahenayo endaalo amahumi ane, Sitaani n'amuhema. Ahamanga aho hosihosi sigalyaho hiitu hyosiyosi era enjala yamuluma.

³ Nga Sitaani amuloma ati, "N'oba n'oli Mwana wa Hatonda, lagira ebaale lino lifuuhe biryo, olye."

⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, "Hyanjandiihiwa hiiti, 'Omuutu saanabenga mulamu lwa biryo byonene.' " *

⁵ Ng'ajo Sitaani anjira Yesu namugulu hu lusozi, ng'amangu ago amulaga owahabaha wosiwosi owohu hyalo.

⁶ Ng'amuloma ati, "Nja huhuŋa obunŋangi ohunŋuga owahabaha obu oweene ko n'ebubunoono ebitiniraho olwohuba babipambya era panga ohubiŋa oyo oyu mbyendesha.

⁷ Olw'ehyo, byosibyosi binaabe bibyo, singa onanjumiryeyo."

⁸ Nga Yesu amugobolamo ati, "Hyanjandiihiwa hiiti, 'Onajumiryenga nje Musengwa Hatonda wuwo era nj'oyu onajeeresenge yeyene.' " *

⁹ Ng'ajo Sitaani anjira Yesu e Yerusalemu amuninia hu hisuli hya Yekaalu amuloma ati, "N'oba n'oli Mwana wa Hatonda, tuuma ogwe ŋaasi,"

¹⁰ olwohuba hyanjandiihiwa hiiti, " 'Hatonda aliragira abamalayika babe bahuyeeda,'

¹¹ era hiiti, 'Balihubbaha ndiwegumula hu mabaale huhulumya magulu.' " *

¹² Nga Yesu amugobolamo ati, "Hyanjandiihiwa hiiti, 'Soohemanga Musengwa Hatonda wuwo.' " *

¹³ Sitaani ni gahena ohuhema Yesu, ng'amuleha n'amuhuumire ehiseera ehindi.

Yesu atandiha ohunjeeresha mu Galilaaya

¹⁴ Ng'ajo Yesu gagamayo mu twale ly'e Galilaaya n'ali n'amaani ag'Omwoyo Omutukuyu. Ng'efuma yiye yihwana mu twale eryo lyosiryosi.

¹⁵ Ng'asomesa mu mahumbaaniro gaawe era hiisi muutu owamuŋulira n'asomesa, gamutenda.

Abaatu b'e Nazaleesi begaana Yesu

(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)

¹⁶ Ng'ajo Yesu atiina e Nazaleesi eyi gahulira. Ng'olu yaali esambo yiye, hu ludaalo lwa Sabbaato gatiina mu humbaaniro nga bamusunga ohusoma ehyanjandiihiwa.

¹⁷ Nga bamunjambya omufumbo gw'ehitabo hya naabbi Yisaaya, awihula ng'asoma aŋaloma ŋaati,

¹⁸ "Omwoyo wa Hatonda Musengwa gamaamiye, olwohuba ganyangala ohulomera abagadi Amanjiliro Amalanji.

Gaatumire ohulangirira ti abasiba baja hubabonjolola, n'abanofu boosi baja huŋona.

Era gaatuma ohutaasa ababanyigirisa, *

¹⁹ N'ohulangirira ti nj'ehiseera ehya Hatonda Musengwa ohunonjola ababe."

²⁰ Ni gahena ohusoma ng'awiihano agobohesa omunjeeresha womu humbaaniro ehitabo ng'ahena gehala. Ng'abaatu bosibosi mu humbaaniro bamutaho emoni.

²¹ Ng'abaloma ati, "Olwa leero ehyanjandiihiwa hino hyolereye eyi muli."

²² Ng'ajo bosibosi beenjuna olw'ebibono ebiranji ebi galoma, ng'abaloma baati, "Ono sinje omusaani wa Yosefu oyu hwesihwesi humaniyire?"

²³ Nga Yesu abaloma ati, "Mu butuufu oweene, muja hungerera olugero oluloma luuti, 'Omunjeŋa, weŋeŋe.' Era muja humedaho muuti, 'Holeraho ŋano ebi hwanjilira huuti waholera e Kaperanawumu.' "

²⁴ Ne ese mbaloma ati, "Mu butuufu, naabbi sibamuŋangaho eŋono ewaawe!

²⁵ Muhebulire muuti mu mulembe gw'Elia olu endobooli yatula efula ndiyitonya ohuhena emyaha edatu n'emyesi mukaaga enjala enyene ey'amaani yagwa hu hyalo. Mu hiseera ehyo ŋaaliŋo abanamwandu bangi mu Yisirayiri

²⁶ cooka Elia sibamutuma eyiri mulala hw'abo aye bamutuma yiwa namwandu owaali e Zarefaasi mu hyalo hy'e Sidoni. *

²⁷ Era mu mulembe gwa naabbi Elisa, ŋaaliŋo abagenge bangi mu Yisirayiri aye ŋanjuma kadi mulala owanjona ohutusaho Namani Omusiriya. " *

²⁸ Abaatu bosibosi mu humbaaniro ni banjulira ebyo, ng'ehirunji hibanjamba,

²⁹ nga benyoha bamusindigirisa bamutusa bamunjira hu mugo gw'olusozi ohubaton-gola ehibuga hyawe; olwohuba bendire bamusindihe agwe ŋaasi mwironjo.

³⁰ Aye gabenjunula gababitamo, nga getiinira.

* 4:4 4:4 Mag 8:3 * 4:8 4:8 Mag 6:13 * 4:11 4:11 Zab 91:12 * 4:12 4:12 Mag 6:16 * 4:18 4:18 Yis 61:1-2

* 4:26 4:26 1 Bah 17:8-16 * 4:27 4:27 2 Bah 5:1-14

Yesu abbinga omusambwa hu muutu

³¹ Ng'ango Yesu atiina e Kaperanawumu ehibuga ehyomu Galilaaya, nga hu ludaalo lwa Sabbaato atiina mu humbaaniri asomesa abaatu ebinjamba hu Hatonda.

³² Ng'ango abaatu benjunga bugali ekola eyi gasomesamo olwohuba gasomesa n'oburjangi.

³³ Mu humbaaniri omwo mwalimo omuutu owaaliho omusambwa. Ng'omuutu oyo alomera namugulu ati,

³⁴ "O, otuhaabya hiina ewe Yesu Omunazaleesi? Wujjire ohutusihirisa? Ese kumanyire! Ndiwe Omwawufu wa Hatonda."

³⁵ Nga Yesu ahayula omusambwa ogwo ati, "Noleera! Njwa nohu muutu oyo." Omusambwa nga guhubbirango omusinde oyo ehigo nga guhena gumunjwaho ni njanjuma hisago hyosihyosi ehi gumwohiiseho.

³⁶ Ng'abaatu bosibosi benjunga era nga bebuusa baati, "Esomeza yino ya ngeri hi? Obona alagira hulagira n'amaani n'oburjangi emisambwa janjwa hu muutu!"

³⁷ Ng'efuma yiye yihwana hiisi njaatu mu twale eryo.

Yesu anjonia abaatu bangi

³⁸ Ng'ango Yesu anjwa mu humbaaniri eryo, atiina gengira mu nyumba ya Simooni. Mu hiseera ehyo, masaala ya Simooni gaalino n'ali mulwaye w'omusuuja omwene ogw'amaani, nga basunga Yesu amunjonie.

³⁹ Nga Yesu atiina gemeerera, ahotama anjaali omulwaye oyo, alagira omusuuja nga gunjona. Anjo ni naango ng'omulwaye oyo genyoha atandiha ohubategeherango ehyohulya.

⁴⁰ Esaawa niija ohugwa mu maaji, abaatu abaali n'abalwaye baawe abaali n'obulwaye owa hiisi ngeri, babaleeta eyiri Yesu ng'anjamba hu hiisi mulwaye amunjonia.

⁴¹ Era bangi abaaliho emisambwa, jabanjwaho ni jromera namugulu jiiti, "Ndiwe Omwana wa Hatonda!" Yesu n'ajihabuhira hujihabuhira, n'atajiganya huloma olwohuba jaali jimumanyire jiiti nje Kurisito oyu bafujjaho amate ohunonjola abaatu.

⁴² Oludaalo olwalondaho ko ni wanuuha, nga Yesu atiina mu hifo enjuma baatu. Ng'abaatu bamwendula ohwola olu bamubona era sibendire abanjweho atiine anjaatu anjandi.

⁴³ Cooka niye ng'abaloma ati, "Ndi n'ohutiina mu bibuga ebindi yoosi ndomere abaatu baayo Amanjuriro Amalanji aganjamba hu burjugi wa Hatonda, olwohuba nj'ehyagira gaatuma."

⁴⁴ Era geyongerera ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda mu mahumbaaniri gomu Buyudaaya.

5*Yesu atobola abahwenda abadaayi*

¹ Lulala Yesu ni gaali ni gemereeye hwigenya lw'enyanja Genesareeti,* ehinjindi hy'abaatu hyaja hy'anjindigana anja gaali banjilire ehibono hya Hatonda.

² Ng'ango Yesu abona amaato abiri ni gali anjo hwigenya w'enyanja, aga benuli bali ni balehire anjo ni bali hugonjoola obutimba waawe.

³ Nga Yesu aniina mwirala hu maato ago, eryali erya Simooni era gamusunga alisendehe njadiidiri mu maaji ohunjwa hu woomu. Nga Yesu gehala atandiha ohusomesa abaatu.

⁴ Ni gahena ohusomesa, ng'aloma Simooni ati, "Hwesendehe mu maaji amangi otege obutimba, mwinule."

⁵ Nga Simooni amuloma ati, "Musengwa, hufululuhene hwahyesa huhyerere. Ne onaloma otyo, haatege obutimba."

⁶ Ni baatega obutimba, nga banjambya enyeeni enyene enyingi huupi jihapule obutimba.

⁷ Nga basimiry a abahyawe abaali mu lyato erindi, baaje babayeede. Ni baaja, nga bejusa amaato ago gombi enyeeni. Era olw'obusito, huupi geyinihe.

⁸ Simooni oyu balanganga erindi baati Peetero ni gabona hino, ng'ahubba amafuha ohuupi ni Yesu, ng'amuloma ati, "Ndehe, Musengwa. Olwohuba ese, ndi muutu mubbengi!"

⁹ Peetero galoma atyo olwohuba niye n'abahye bosibosi aba gaali ni nabo, obuti waali bubanjambire olw'obungi w'enyene eji baali ni banjambisye.

* 5:1 5:1 Oba enyanja Galilaaya.

¹⁰ Yakobbo ni Yowaane abasaani ba Zebbedaaayo, abameeri ba Simooni boosi obuti wabanjamba. Ng'ango Yesu aloma Simooni ati, "Otatya, olwohuba ohunjwa olwa leero muhifo hy'ohwinulanga enyeeni, munenulenge abaatu mwabaleeta bafuuha baloobera bange."

¹¹ Ng'ango bagobosa amaato gaawe hu woomu, ng'ebyo babinjwaho bagendanga ni Yesu.

Yesu anjonia omugenge

¹² Lulala Yesu gaali mu hibuga omwali omusinde omugenge. Ng'omugenge oyo atiina geyala hwiwiroba mu moni jije amwegalihira ati, "Muhulu, ni huba ni huli husiima huhwo, ponie."

¹³ Nga Yesu amunjambaho amuloma ati, "Nj'ohusiima hwange era njona." Era nga njaweene anjo ebigenge binjona.

¹⁴ Ng'ango Yesu amuhamiirisa atalomeraho omuutu yesiyesi, ohutusaho gamuloma ati, "Tiina weyanjule eyiri omusengi wa Hatonda onjeyo enjongo ng'olu naabbi Musa galagira bube bujulizi obubahahasa ti onjone."*

¹⁵ Aye efuma ya Yesu yeyongera n'ohuhiraho, ehyanjwamo abaatu bangi ohutiinanga eyi gaali bamunjulirise era abanjone n'obulwaye waawe.

¹⁶ Aye efundi nyingi Yesu gatiinanga gesyeneeha ebula abaatu, gasaba.

Yesu anjonia omulwaye owaali n'asanyalaaye

¹⁷ Lulala Yesu ni gaali n'asomesa, Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda ohunjwa mu hiisi haalo h'e Galilaaya n'e Buyudaaya nomu Yersaalemu boosi baalino ni behaaye anjo. Amaani ga Hatonda Musengwa gaali ni Yesu ohusobola ohunjoniana abalwaye.

¹⁸ Ng'ango njabano abasinde abanjira omuutu owaali n'asanyalaaye ni bamugegire hu musigaasiga, nga bagesyaho ohumwingisa bamute anja Yesu gaali.

¹⁹ Aye olw'eduuli ly'abaatu, sibasobola. Nga baniina njamugulu hu nyumba, nga banjomola ehituli bamwihisa hu musigaasiga anja Yesu gaali.

²⁰ Yesu ni gabona ohufugirira hwawe, ng'amuloma ati, "Meeri yange, kusoninjire ebibi bibyo."

²¹ Ng'Abafalisaayo abo n'abasomesa b'amagambi batandiiha ohuloma abeene n'abeene baati, "Ono gelanga ani? Ohwo hufodogola. Nj'ani asobola ohusoninja ebibi ohutusaho Hatonda yenjene?"

²² Yesu gamanya ebijeege byawe ng'abaloma ati, "Lwahiina muli hwebuusa mu myoyo jenywe muutyo?"

²³ Ehihiraho owangu nj'ehiri njeeena, ohuloma ti 'Kusoninjire ebibi bibyo,' oba ti, 'Yinyoha ogende?'

²⁴ Naahani nja hubalaga ti Omwana w'Omuutu ali n'obunangi hu hyalo ohusoninja ebibi." Ng'ango aloma owaali n'asanyalaaye oyo ati, "Yinyoha ogege omusigaasiga gugwo wagameyo ewenywe."

²⁵ Anjo ni naano ng'omusinde oyo genyoha bosibosi ni bamutaayeho emoni, anjamba omusigaasiga gugwe gagamayo engo n'ajumirya Hatonda.

²⁶ Nga bosibosi abaalino benjuna, bajumirya Hatonda era ng'olusisimo lubanjamba baloma baati, "Olwa leero huweene ebyamaliholiho!"

Yesu alanga Leevi

²⁷ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu anjwano atiina. Ni gaali n'agenda ng'abona omunjoosa oyu balanganga baati Leevi ni gehaaye anja banjoosesa n'angoosa. Nga Yesu amuloma ati, "Nja ofuue omwegi wange."

²⁸ Ng'ebyo byosibyosi Leevi abinjwaho, genyoha atiina ni Yesu.

²⁹ Nga Leevi ahyasa Yesu ewuwe amunyiirira embaga enyene ey'amaani. Omutoolo gw'abanjoosa n'abaatu abandi abahola ebibi batiina beehala nga baliira njalala ni naye.

³⁰ Aye Abafalisaayo n'abasomesa baawe ab'amagambi abomu hibububu hyawe bemulugunya era nga baloma abeege ba Yesu baati, "Lwahiina mulya n'abanjoosa ko n'abaatu abandi abahola ebibi?"

³¹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Abaatu abalamu sibetaaga musanu ohutusaho abalwaye."

³² Sinaaja hwendula aberanga abalanji, ohutusaho abahola ebibi."

Ehibuuso ehinjamba hu husiiba

* 5:14 5:14 Leev 14:1-32

³³ Ng'Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi abo baloma Yesu baati, "Abeegi ba Yowaane n'aba Abafalisaayo basiiba era basaba aya ni nana aye ababo sibasiiba, balya hiisi ludaalo."

³⁴ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Abalange hu mbaga y'obugole bananga ohusiiba ahooye omwenja n'ahiiri ni nabo?"

³⁵ Aye ehiseera hiriyola babatusaho ahooye omwenja. Hu olwo nj'olu balitandiha ohusiiba."

³⁶ Ng'ango Yesu abagerera olugero ati, "Ebula asala ehijero ehy'olugoye olunyaaha gahitunga mu lugoye oluhayire. N'ahihola aba gononire olugoye olunyaaha era ehijero ehinyaaaha sihijambagana n'ehijero ehayahire.

³⁷ Mu ngeri nj'enyene, sibajuha mwenge ogwomu mizabbibbu epiirano mu sanu ey'ehyanjo ekayire. Singa ohihola, gwadisa esanu eyo nga byombi obifirwa.†

³⁸ Aye omwenge gwomu mizabbibbu epiirano, bagujuha mu sanu y'ehyanjo ehinyaaaha.

³⁹ Omuutu ananywaho omwenge gwomu mizabbibbu endoota, sigenda epiirano olwohuba aloma ati, 'Endoota ehira epiirano ohunjooma.' "

6

Yesu nje Musengwa anjuga Sabbaato

¹ Lulala hu ludaalo lwa Sabbaato, Yesu n'abeegi babe baali babita mu ngira eyibita mu muga gw'engaano. Abeegi babe nga batiinanga ni banjulula amagala g'engaano nga bahunyaho omuhuui bahena bemunga embehe.*

² Balala hu Bafalisaayo nga babuusa baati, "Lwahiina muhola ehi magambi geefe gatatufugiirira huhola hu ludaalo lwa Sabbaato?"

³ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Simusomangaho hu ehi Dawudi gahola olu niye n'abahye aba gaali ni nabo baali ni banjuma hy'ohulya?*

⁴ Dawudi gengira mu weema ya Hatonda ng'alya emigaati eji baali ni banjongire eyiri Hatonda. Amagambi gafugiirira basengi ba Hatonda bonene ohulya emigaati ejo. Cooka Dawudi gajirya era ganaho n'aba gaali ni nabo."*

⁵ Ng'ango Yesu aloma Abafalisaayo ati, "Omwana w'Omuutu nje Musengwa anjuga oludaalo lwa Sabbaato."

Yesu anjonia omuutu hulwa Sabbaato

(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)

⁶ Hu Sabbaato eyindi, Yesu gatiina mu humbaaniri ly'Abayudaaya era ni gaali n'asomesa, hulwo mwalimo omusinde owaali n'omuhono omulungi ni gwanjotoha.

⁷ Ng'Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda bahanjaasa Yesu babone oba hanye ananjonie ow'omuhono omujotohi hu ludaalo lwa Sabbaato, basune ehi baneemehi ohumunjabira.

⁸ Aye Yesu gamanya ebijeege byawe, ng'aloma omusinde oyo owaali n'anjotohire omuhono ati, "Yinyoha wemereere aya hiisi muutu asobola ohuhubona." Ng'ola genyoha gemeerera.

⁹ Ng'ango Yesu abaloma ati, "Mbabuusa enywe, hira ni ohuhola obulani hu Sabbaato? Hunjonia bulamu, oba hubusihirisa?"

¹⁰ Nga Yesu abetoloosamo emoni bosibosi ng'ango aloma omusinde oyo ati, "Waama, januula omuhono gugwo." Ng'agujanuula, nga gujonera erala.

¹¹ Aye abasigu ba Yesu abo, nga baluza era batandiiha ohuteesa ehy'ohumuhola.

Yesu atobola abahwenda ehumi n'ababiri

(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)

¹² Lulala mu biseera ebyo, Yesu gatiina hu lusozi ohusaba era gahyesa n'asaba.

¹³ Ni wahya, ng'alanga abeegi babe besende aya ali, ng'ahena atobola ehumi n'ababiri, abaguliha ti bahwenda.

¹⁴ Era abahwenda abo nje Simooni, oyu gameedaho erya Peetero, ni mulebewe Andereya ni Yakobbo ni Yowaane ni Filipino ni Bbatulumaayo,

¹⁵ ni Matayo ni Tomasi ni Yakobbo omusaani w'Alufaayo ni Simooni Omuzelote,

¹⁶ ni Yuda mulebe wa Yakobbo ko ni Yuda Yisikaryoti owamulyamo oluhwe.

Yesu asomesa abaatu era anjonia abalwaye

(Mat 4:23-25)

† 5:37 5:37 Bona esanu omu bahunjanga envinyo epiirano mu hitabo ehya Matayo 9:17.

* 6:1 6:1 Leev 14:1-32

* 6:3 6:3 1 Sam 21:1-6

* 6:4 6:4 Leev 24:9

¹⁷ Ng'ango Yesu ateremuha n'abahwenda babe abo, ng'atiina gemeerera mu hifo ehiterefu. Mu hifo ehyo mwali muhumbaaniyemo ehubbubu hy'abaloobera babe n'ogunjindi gw'abaatu abaali ni banjooye mu twale ly'e Buyudaaya lyosiryosi nomu Yerusaalemu n'ohumyalo ej'e Tiironi Sidoni.

¹⁸ Aabaatu abo bosibosi batiina hujulira ebi asomesa era n'ohubanjonia obulwaye waawe. Ni naabo abaalihoni emisambwa, bajibabbingaho.

¹⁹ Hiisi mulala hu bo genyigirisa asobole ohumwolerera amunjambeho gahanjonia, olwohuba amaani aganjonia gamunwangamo ni gabanjonia.

Esangaalo n'enima

(Mat 5:1-12)

²⁰ Ng'ango Yesu aheja hu beegi babe abaloma ati, "Muli n'ekabi abagadi olwohuba muhenire ohwingira mu Bunjugi wa Hatonda.

²¹ Muli n'ekabi abayala hatyane, olwohuba muliguta.

Muli n'ekabi abalira hatyane, olwohuba mulijeha.

²² Muli n'ekabi abaatu ni babacaawanga, bababoola era babaduha baahena babalanga babi hu lw'Omwana w'Omuntu.

²³ "Musangaalenga era mwenyoonye olwohuba muli n'omuhemba mubba mwigulu. Abasehulu babwe boosi baholanga baaty abanaabbi.

²⁴ "Jibageene enywe abanjinda hatyane, olwohuba obunjinda ni bunahabanjweho, muligada.

²⁵ Jibageene enywe omulya ni mwiguta hatyane olwohuba mwesi enjala enahabalume.

Jibageene enywe abaginala hatyane, olwohuba muligawihaho.

²⁶ Jibageene enywe aba hiisi muutu apaaha.

Olwohuba abasehulu baawe po bapaahanga baaty abanaabbi ab'obudulingi.

Yenda abasigu babo

(Mat 5:38-48; 7:12)

²⁷ "Ne mbaloma enywe abapulirisa, ti mwendenga abalabe benywe era muholerenga abatabenda ebirani.

²⁸ Musabirenga ababanjwaba ekabi. Era musabirenga abo ababagudya.

²⁹ Omuntu nahuhubanga oluji hwitama, mucuuhise ahubbe n'ohulindi. Oyo anjira ekooti yiyo, omunjanga n'esaati yoosi.

³⁰ Singa omuntu ahusunga ehiitu, munjanga. Omuntu ananjira ebiby, omuleheranga.

³¹ Muholerenga abahyenywe ebi mwahendire mwesi babaholere.

³² "Ni munendenga ababenda bonene, ehyo hibanjeesa ekabi? N'abahola ebibi boosi benda ababenda!

³³ Era ni munayeedenga ababayeeda bonene, ehyo hibanjeesa ekabi? N'abahosi b'ebibi po bahola.

³⁴ Singa munjola abo aba musuubira ohubasasula bonene, ehyo hibanjeesa ekabi? N'abahosi b'ebibi boosi banjola ababi bahyawe.

³⁵ Aye mwendenga abalabe benywe era mubabisyenga bulanji. Mutatanga mwoyo eyi munjolare. Anjo mulisuna omuhemba mubba era mulifuuha baana b'Oyo ali Namugulu Obugali, olwohuba niye mulanji eyiri abatasiima n'ababi.

³⁶ Mube n'ehisa ng'olu Senywe ali mwigulu ali w'ehisa.

Mutasaliranga bandi misango

(Mat 7:1-5)

³⁷ "Mutasaliranga bahyenywe emisango, mwesi Hatonda saalibasira. Mutasaliranga bahyenywe ehbonereso, mwesi mwahanjonia ohubasalira. Musonijenga abo ababahola ebisirisinye, mwesi bali basonija.

³⁸ Mugabenga, mwesi bali bagabira. Mutambisanga ehipimo ehituufu, ehi musegehiise mwasinya bulanji mwataho n'omutwe, olwohuba ehipimo ehyene ehyo c'ehi balibapimiramomwesi."

³⁹ Ng'ango Yesu abagerera olugero ati, "Omunjofu saatangirira omunjofu wahye. Hiri hiityo olwohuba anahihola, bombi bagwa mwirono.

⁴⁰ Omusomi saahira musomesa wuwe aye hiisi oyu basomesa n'ahena ohwega bulanji, aba hy'owamusomesa.

⁴¹ "Lwahiina ehiri hu wahyo nj'ehirani hy'ohuloma, waleherera ehihuliho ewe wamwene?"

⁴² Ojanga otye ohuloma mulebewo oti, 'Mulebe yange, leha kutuse ahaatu hu moni,' aye ewe wamwene n'otebona oguutu oguli hu moni? Ewe, owegesinjasa sooka wetuseho oguutu oguhuli hu moni ko ojange ohutusa ahaatu ahali hu wahyo.

Omusaala n'ebibala byagwo
(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ "Omusaala omulanji sigwama bibala ebibi era n'omusaala omubi sigwama bibala ebirani.

⁴⁴ Hiisi musaala gumanyihira hu bibala ebi gwama. Ebibala byohu mutiini sibabinoga hu burjwa obusaba, n'ebibala by'emizabbibbu sibabinoga hu manani.

⁴⁵ Omuutu anaba n'omwoyo omulanji, ahola ebirani ebiri mu mwoyo gugwe, ne anaba n'omwoyo omubi, ahola ebibi n'abitusa mu mungo y'ebibi eyiri mu mwoyo gugwe. Olwohuba ebi omuutu aloma, abitusa hu mungo ey'ebyo ebiba mu mwoyo gugwe.

Abatongoli ababiri
(Mat 7:24-27)

⁴⁶ "Lwahiina munanga muuti, 'Musengwa, Musengwa' aye simugondera ebi mbaloma?

⁴⁷ Leha mbalage ng'olu hiisi omuutu owuuya eyi ndi gaanjulira ebibono byange gahena gaabihola, afaana.

⁴⁸ Ali hy'omuutu oyo owatongola enyumba ni gehereeye ohuyaba omusingi gwatinirira ohwola hu mabaale. Efula ni yagwa, amaaji gabanda, ng'omuhula guhubba enyumba oyo, siyanyenya olwohuba gayitongola bulani.

⁴⁹ Aye oyo anjulira ebibono byange ne ndabiholeraho, afaana hy'oyo owatongola enyumba yiye natehereye huyaba musingi. Efula ni yagwa, amaaji gabanda, omuhula gwayitomera, yefumuliyeño yosiyosi yanwera hwiropa."

7

Yesu anjonia omwidu w'omusirikale
(Mat 8:5-13)

¹ Yesu ni gahena ohusomesa abaatu ebiitu ebyo byosibyosi, ng'atiina mu hibuga hy'e Kaperanawumu.

² Mu hibuga omwo mwalimo Omurooma owaali omuhulu w'ehibinja hy'abasirikale cikumi n'ali n'omwidu oyu gendanga obugali. Aye omwidu oyo gaali mulwaye n'ali huupi hufa.

³ Omuhulu w'abasirikale oyo ni ganjulira ebinjamba hu Yesu, gatuma balala hu bahulu aba Bayudaaya n'amusunga gaaje amunoniehese omwidu wuwe.

⁴ Ni boola anjaali Yesu, nga bamwegalihira bugali baati, "Omusinge oyo asaniira omuholere ehi ahusunga,

⁵ olwohuba genda abaatu abegwanga ly'efe era gatutongolera n'ehumbaaniro."

⁶ Ng'ajo Yesu atiina ni nabo. Ni gaali n'ali huupi ohwola, ng'omuhulu w'abasirikale oyo atuma emihago jije baje balomere Yesu baati, "Muhulu, otedambya, olwohuba ese sisaana ewe ohuuya ewange,

⁷ c'ehigirire kiweene ti sinoola ohuuya eyo ese omwene. Aye loma huloma ehibono, omwidu wange ananjone.

⁸ Olwohuba ese keesi ndi n'abasengwa bange abaapira era keesi ndi n'abasirikale abaapira. Naloma ono ti, 'Tiina,' ng'atiina; naloma ola ti, 'Nja,' nga gaaja; oba naloma omwidu wange ti, 'Hola hino,' ahihola."

⁹ Yesu ni ganjulira ebi omuhulu oyo galoma, nga gerunja. Ng'acuhira ehinjindi hy'abaatu ehyali ni himulonda, aloma ati, "Mbaloma ti mbaaye simbonangaho omuutu ali n'ohufugirira hy'ohwomusinge oyo wayire mu Bayisirayiri!"

¹⁰ Abahwenda ab'omuhulu w'ehibinja hy'abasirikale cikumi abagatuma ni baagamayongo, baagene omwidu oyo n'anjonire.

Yesu alamusa omusaani wa namwandu

¹¹ Olwolire, ni nabitireño ehiseera hidiidiri nga Yesu atiina mu hibuga ehi balanganga baati Nayini era abeegi babe ko n'ehinjindi hy'abaatu abandi baatiina ni naye.

¹² Ni gaali ko ni goleresa hu mulyango ogwali ni gwingira mu hibuga ehyo, nga gagaanana n'abaali ni batusa omulambo. Omufu oyo gaali musaani wa namwandu ate n'ali nj'omwana wuwe omulala wogobbo. Ehinjindi hy'abaatu abomu hibuga ehyo baali ni namwandu oyo.

¹³ Yesu Musengwa ni gamubona, ng'amusaasira amuloma ati, "Otalira."

¹⁴ Ng'ango anjamba hu musigaasiga ogu baali ni bagegeyeho omulambo, ng'abaali ni bagundire beema. Nga Yesu aloma ati, "Wange museere, yinyoha!"

¹⁵ Ng'omufu oyo alamuha, ahena gehala atandiha n'ohuloma. Yesu ng'amunjambya nyina.

¹⁶ Ng'obuti ow'amaani bunjamba bosibosi abaalino, bajumirya Hatonda ni baloma baati, "Naabbi owenjabulo atuhyaliiye." "Hatonda gajire ohunonia abaatu babe."

¹⁷ Ng'ango efuma ya ehi Yesu gaali n'aholire ehwana mu Buyudaaya mwosimwosi n'ebitundu ebiririheene.

Yowaane Omubatiza atuma abahwenda babe

(Mat 11:2-19)

¹⁸ Abeegi ba Yowaane ni banjulira efuma y'ebi Yesu gaahola, nga batiina bamulomera ebyo byosibyosi. Nga Yowaane alanga babiri hu bo,

¹⁹ abatuma eyiri Yesu Musengwa, ohumubuusa baati, "Ndiwe oyo oyu Hatonda gasuubisa ohuujja ohunonjola abaatu oba eriyo owundi?"

²⁰ Abeegi ba Yowaane abo ni boola, nga baloma Yesu baati, "Yowaane Omubatiza atutumire eyi oli n'abuusa ati, 'Ndiwe oyo oyu Hatonda gasuubisa ohuujja ohunonjola abaatu oba eriyo owundi?' "

²¹ Hu ludaalo olwene olwo, Yesu ganjonia eduuli ly'abaatu abaali n'obulwaye n'abaaliho emisambwa era gegula n'emoni j'abanofu bangi.

²² Ng'ango Yesu aloma abahwenda ba Yowaane ati, "Mwagame mulomere Yowaane ebi muweene n'ebi munjuliye, abanofu njaahani babona; abaleme bagenda; abagenge balongooha, abasiija banjulira, abafu balamuha n'abagadi boosi basunire ekabi ohubalomera Amanjiliro Amalanji.*

²³ Bali n'ekabi abo abatanemotamo."

²⁴ Oluvanyuma lw'abahwenda ba Yowaane abo ni bagamayo, Yesu gaabuusa ehinjindi hy'abaatu ebinjamba hu Yowaane ati, "Ni mwatiina mu lulafu, mwatiina hubona hiina? Mwatiina hubona omuutu ali hy'olugada olu mbenjo ehubba ni njira eyi ni neeyi?"

²⁵ Ni hitaba c'ehyo, mwatiina hubona hi? Omuutu owambaye engoye ejimerenganya? Si c'ehyo, olwohuba abambala engoye ej'ebbeeyi era ababa mu bulamu ohwejalabya baba mu lubiri.

²⁶ Ne hiina ehyene ehi mwatiina ohubona mu lulafu? Peega ti mwatiina hubona naabbi. Era mu butuufu oweene, Yowaane oyo si naabbi hyonyene.

²⁷ Aye oyo, nj'oyu ehyanjandiihiwa hiromaho hiiti, 'Nja hutuma omuhwenda wange ahweherereyo ohuujja ahutereehese engira.' ">*

²⁸ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Mu baatu abahasaaliwa bosibosi, njabula ahira Yowaane ejono. Cooka oyo asembayo ohuba owa njasi mu bunjigi wa Hatonda amuhira ejono."

²⁹ Abanjoosa n'abaatu abandi bosibosi ni banjulira ebibono ebyo, bafugiirira baati Hatonda sigehebbira olwohuba Yowaane nj'owababatiza.

³⁰ Aye Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda bageene etegeha ya Hatonda olwohuba sibafugiirira Yowaane ohubabatiza.

³¹ Yesu geeyongera ohuloma ati, "Abaatu ab'omulembe guno n'abagerageranie hu hi? Bafaana baatyeyi?"

³² Bafaana hy'abaana abanjere abehaaye mu nabinjwera ko baloma abahyawe baati, 'Hubafuunjiiye emirere aye ndimuhine era n'olu hwembire olwembo olunjambya enaku, ndimulire nahulira.'

³³ "Yowaane Omubatiza sigalyanga biryo ebya bulijo oba hunywaho omwenge gwomu mizabbibbu, olw'ehyo nga muloma muuti, 'Aliho emisambwa!'

³⁴ "Aye Omwana w'Omuutu gaaja ni geriira ebiryo era n'anywa n'evinyo nga muloma muuti, 'Oyo wa mulyerye, mumeesi era ahola omuhumba n'abanjoosa ko n'abahosi b'ebibi.'

³⁵ Aye abo bosibosi abaholera hu magesi ga Hatonda bahahasa ti matuufu ni hibonehera hu bikolwa byawe."

Yesu mu mago ga Simooni Omufalisaayo

³⁶ Lulala njalino mulala hu Bafalisaayo ow'asunga Yesu amuhyalireho ewuwe. Nga Yesu atinayo ohulya.

³⁷ Mu hibuga omwo mwalimo omuhasi omuhosi w'ebibi owategera ati Yesu gaali ew'omufalisaayo oyo, ng'atiina n'ecupa erimo amafuta amalanji aganjunya ahaloosa,

³⁸ ng'aja gemeerera egongo huupi n'amagulu ga Yesu. Ng'omuhasi oyo atandiha ohulira,

* 7:22 7:22 Yis 35:5-6; 61:1 * 7:27 7:27 Mal 3:1

amasiga ni gatonya hu amagulu ga Yesu, ng'ahoma ekumbo amusaabuusa n'efiiri jije, ng'amujuhaho amafuta ago.

³⁹ Omufalisaayo owahyasa Yesu ni gabona ebi muhasi oyo gaali n'ahola, ng'aloma mu mwoyo ati, "Omusinde ono aba n'ali naabbi, gahamanyire omuhasi amujambanjambaho ehi ali. Gahali amanyire ati muhosi w'ebibi."

⁴⁰ Ng'ajo Yesu amuloma ati, "Simooni, ndi n'ehi kuloma." Nga Simooni amugobolamo ati, "Musomesa, ndomere."

⁴¹ Nga Yesu atandiha ati, "Naaaliyo owaali n'abanja abaatu babiri. Omudaayi n'amubanja dinaari* ebihumi bitaanu, owundi dinaari amahumi ataanu.

⁴² Bombi sibasobola humusasula, kale ng'abasoniija. Njaahani nj'ani hu bo owahira ohumwenda?"

⁴³ Nga Simooni amugobolamo ati, "Peega ti gahali oyo oyu gasoniija enyingi." Nga Yesu amuloma ati, "Hituufu."

⁴⁴ Ng'ajo acuuha aheja hu omuhasi ola, ahena aloma Simooni ati, "Obona omuhasi ono? Ese caaye njawuwo, nasiwuupa maaji ohusaaba amagulu aye niye ganjogire n'amasiga, gasiimuula n'efiiri liryeyi."

⁴⁵ Ni nolire siwunywegera aye naaholeeye njano ono anywegera amagulu gange.

⁴⁶ Nasiwuupa mafuta agomu fiiri aye niye gaapahire ebyahaloosa.

⁴⁷ Olw'ehyo kuloma ti ohwenda huhwe hujwa hu humusonija ebibi ebingi aye oyu basoniija ehitono n'ohwenda huba hutono."

⁴⁸ Ng'ajo Yesu aloma omuhasi ati, "Kusonijire ebibi bibyo."

⁴⁹ Abaali ni behaaye ni Yesu ni balya nga batandiha ohwebuusa abeene n'abeene baati, "Nj'ani ono oweenja obunangi ow'ohusonija ebibi!"

⁵⁰ Ng'ajo Yesu aloma omuhasi oyo ati, "Olw'ohufugiirira huhwo ononjohire, tiina n'emiyaaaya."

8

Abahasi abanjagaho Yesu obuyeedi

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu atandiha ohugenda njano ni nanjala mu bibuga nomu byalo n'abuulira Amanjuliro Amalanji aganjamba hu bujugi wa Hatonda. Abahwenda babe ehumi n'ababiri,

² ko n'abahasi aba gablingaho emisambwa n'abaganjonia obulwaye baali ni naye. Omwo pomwali Malyamu Magadaleeni oyu gabblingaho emisambwa musanvu,

³ ni Jowaana omuhasi w'omujanika wa Herode oyu balanganga baati Kuuza, ni Susaana ko n'abahasi abandi abeene abangi. Abahasi abo babugulanga hu byawe baanjaho Yesu n'abeegi babe obuyeedi.

Olugero lw'omujaanyi w'owumo

(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)

⁴ Ehinjindi hy'abaatu ni hyali ni hihumbaanira aja Yesu gaali, ni banjwa mu bibuga ng'abagerera olugero ati,

⁵ "Naaaliyo omulimi owatiina ohumwa owumo. Ni gaali n'amwa, ng'owumo obundi bugwa hu tulo w'engira babutyakirira era ng'enyuni jitiina jibulya.

⁶ Obundi nga bugwa mwiroba eryohu lwanda ohuli otuloba otugeregere. Olwohuba waali hu mugulu, siwalwa humera aye olw'emisi ohutesimiha njaaasi ehihena nga bujotoha.

⁷ Ng'obundi bugwa mwiroba eryameramo amanjwa, ni wamera nga bujulira njalala n'amanjwa ago nga gabumiina gabuloberesa ohuhula.

⁸ Aye obundi nga bugwa mwiroba erangi ni bwamera nga buhula wiitulula, nga hiisi gaala lijuhomo emoni cikumi cikumi." Yesu ni gahena ohuloma atyo ng'adundaho ejanjaasi ameedaho ati, "Ali n'ohutwi, anjulire."

Ehigendererwa hy'ohusomehesa mu ngero

(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

⁹ Ng'ajo abeegi babe bamubuusa amahulu g'olugero olwo.

¹⁰ Ng'abagobolamo ati, "Enywe muli n'ekabi ohumanya ebyama ebinjamba hu bujugi wa Hatonda aye abaatu abandi babinjulirira mu ngero, ko bahanjaase aye ni batafaania ehi bahanjaasa, banjulire aye ni batategeera ehi banjulira."*

* 7:41 7:41 dinaari Dinaari ndala nj'eyaalinga epeera y'omupakasi ey'olonaku. † 7:44 7:44 Yaali sambo yaawe ohuja omugeni amaaji ohusaaba amagulu ko gengira mu nyumba. * 8:10 8:10 Yis 6:9-10

Amahulu g'olugero lw'omujanyi w'owumo

(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

¹¹ Nga Yesu aloma ati, "Amahulu g'olugero olwo ngagano, owumo n'ehibono hya Hatonda.

¹² Era owumo owagwa hu ngira buli hy'abaatu abanjilira ehibono hya Hatonda aye Sitaani gaaja gahibatusamo batafugiirira banonjohe.

¹³ Abaatu abandi bali hy'owumo owagwa mwiroba eryohu lwanda. Ni banjilira ehibono hya Hatonda, bahisangaalira n'amanyonyo aye nga baba hy'ebirime ebinuma emisi ejihire mwiroba ehihena. Bafugiirira ohuhena ahaseera hadiidi aye ebigosi ni bibaajira nga banjwamo amaani.

¹⁴ Abandi bali hy'owumo owagwa hwiwoba eryameramo amanjwa, banjilira ehibono hya Hatonda aye ohwenenderera olw'ebigosi by'ehyalo n'ohululuhanira ohusuna obunjinda n'amansuyu g'ehyalo hino bibaloberesa ohujangala mu hufugiirira hwawe.

¹⁵ Aye abaatu abandi bali hy'owumo owagwa mwiroba eraji, ni banjilira ehibono hya Hatonda bahifugiirira n'omwoyo mulala era baaba n'ehyasa.

Sibanjamba taala bayifunhirira mu hisero

(Mar 4:21-25)

¹⁶ "Omuutu saanjamba taala gayifunhirira mu hisero oba gayita mu kuliiti aye ayita hu hihondo aya yinaane abo abengira mu nyumba enjase.

¹⁷ Ejuma ehiitu ehi bagisa ehi batalibona era hiisi hyama balihinjebbula.

¹⁸ Olw'ehyo, mwegenderesenge ebi munjilira. Oyo ali n'ebingi balimumedaho ebindi aye oyo anjuma balimutusaa ho n'ahadiidi aho aha ali ni naho."

Abalebe ba Yesu ko ni nyina

(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

¹⁹ Lulala, abalebe ba Yesu ni nyina batiina eyi gaali aye ndibasobola humwolaho olw'eduuli ly'abaatu.

²⁰ Ng'ango njabaano owamuloma ati, "Maawo n'abalebe babo bali ebulafu, benda ohuhubona."

²¹ Nga Yesu amugobolamo ati, "Maama n'abalebe bange mbabo abanjilira ehibono hya Hatonda bahena bahola ebi hiroma."

Yesu gehahania hibuyaga hu nyanja

(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)

²² Lulala Yesu galoma abeege babe ati, "Hwambuhe hutiine engereha w'enyanja." Ng'ango batiina eryato batiina.

²³ Ni baali ni bahiiri mu lugendo, ng'ero linjamba Yesu anjenyaha. Nga hibuyaga ow'amaani ahubba hu nyanja ng'ebimoto by'amaaji byedanyanga mu lyato. Ehyo hyabata mu bugosi ow'amaani.

²⁴ Ng'ango abeege babe batiina bamusisimusa, bamuloma baati, "Musengwa, Musengwa, enyanja yenda hutwita!"

Nga Yesu genyoha ahabuhira hibuyaga ko n'enyanja eyaali ni yefuhisa. Ng'ango hibuyaga ateeta n'enyanja yoosi ng'ebunjeera.

²⁵ Ng'ango Yesu abuusa abeege babe ati, "Lwahiina munjuma hufugiirira?" Aye nibo nga hibahenaho efiiri hu mutwe, bebuusa abeene n'abeene baati, "Omuutu ono wa ngeri hi oyu wayire hibuyaga n'ebimoto by'amaaji hu nyanja binjilira?"

Yesu anjonia omusinde owaaliho emisambwa

(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)

²⁶ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu n'abeege babe bambuha boola engereha hu woomu mu hyalo hy'Abagaraasa ehyali ni hirengerene n'etwale ly'e Galilaaya.

²⁷ Yesu ni ganjwa ati mu lyato, gagaanana n'omusinde owomu hibuga ehyo owaaliho emisambwa. Omusinde oyo gaali ahenire ehiseera hireenje n'atambala ngoye era n'atanjenyaha mu nyumba aye namenya mu pungulu ejibashangamo abafu.

²⁸ Ni gabona Yesu, ng'ahubba amafuha mu moni jije n'ahayanira namugulu ati, "Wukaabya hiina ewe Yesu Omwana wa Hatonda ali Namugulu Obugali? Kwegayiriye otangudya!"

²⁹ Galoma atyo olwohuba Yesu gaali alagiye omusambwa ogwo ohumunjwaho. Efunda nyingi ni gwahamubandire, wayire bahamubonjire emihono n'amagulu ni tambisa enjegere era bamuhuma atabadulumaho, gajihapulanga ng'omusambwa ogwo gumunjira eyo mu lulafu ejuma muutu.

³⁰ Nga Yesu amubuusa ati, "Esiina liryo ndiwe ani?" Ng'amugobolamo ati, "Ndiise Manje." Galoma atyo olwohuba emisambwa buhehere jaali jiri hu muutu oyo.

³¹ Ng'ano jegalihira Yesu atajisindiha mwironjo ereñi eritahoma.

³² Ohuupi ano mu hiiho g'olusozi ñaaliño ehidooli hy'embiiji ni jaaya. Ng'emisambwa jegalihira Yesu jiiti, "Tufugiirire huje hwingire mu mbiiji ejo."

³³ Ng'ajifugirira jinwa hu muutu oyo, jija jingira mu mbiiji. Ng'embiiji ejo josijosi jifulumuha embiro jiihirira jinwera mu nyanja nga jinywa etubbi.

³⁴ Abemeri b'embiiji ejo ni babona ebyali ni byolire hu musinde ola owaal-iho emisambwa, nga baduluma batiina balomeraho abaatu abomu hibuga ehyo n'abohumulirano.

³⁵ Ng'abaatu batiina ohwebonera ehiguuñeño. Ni boola anja Yesu gaali, nga babona omusinde ola owabangaho emisambwa ni jimunjooyeho, ni gehaaye huupi ni naye era ni gambaaye ebyambalo, n'ohutegeera n'ategeera bulanji weene, nga batya.

³⁶ Ng'ano abo abaliño heboneraho, baloohesaha abahyawe abaali ni baajire engeri eyi oyo owaaliho emisambwa jamunwaho.

³⁷ Ng'ano abaatu abomu twale ly'Abagaraasa basunga Yesu anwe mu hitehere ehyo olwohuba baali batiye bugali. Nga Yesu aniina eryato, anwanjo.

³⁸ Yesu ni gaali n'abanweraño, ng'omuutu ola oyu gabbingaho emisambwa amwegalihira amuganye atiine ni naye. Aye Yesu sigamuganya, ng'amuloma ati,

³⁹ "Yagamayo ewenywe, obalomere byosibyosi ebi Hatonda ahuholeeye." Ng'ano omuutu oyo abita n'alomera hiisi muutu mu hibuga hyosiyosi ebi Yesu amuholeeye.

Omuhaana wa Yayiro n'omuhasi w'oluheño

(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)

⁴⁰ Yesu ni gambuha enyanja gagamayo, abaatu bangi bamusangaalira olwohuba bosibosi baali bamuhuumiriye.

⁴¹ Ng'omuhulu w'ehumbaaniro ly'Abayudaaya oyu balanganga baati Yayiro gaaja ahubba amafuha huupi ni Yesu, amwegalihira gooleho ewuwe,

⁴² olwohuba ahahaana hahe ahaali ni hañesa emyaha ng'ehumi n'ebiri ej'obuhulu, ate nga nje hoñene aha gaali ni naho haali halwaye ni henda hufa.

Yesu ni gaali n'atiina, ogunindi gw'abaatu nga gujindigana gumulondaho ni gumunyigirisa.

⁴³ Mu gujindi omwo, mwalimo omuhasi owaali n'alwaye oluheño ohuhena emyaha ehumi n'ebiri era nahayire ananga ohumunonia.

⁴⁴ Ng'ano geyibirira anwa egongo wa Yesu anamba hu hyambalo hihye, anjo ni naanjo ng'oluheño lwomeera.

⁴⁵ Ng'ano Yesu abuusa ati, "Nj'ani owupambireho?" Bosibosi nga begaana. Nga Peetero amuloma ati, "Weesi Musengwa, abaatu bali hujindigana ni bahwehonyaho!"

⁴⁶ Aye nga Yesu aloma ati, "Naliño owupambireho, olwohuba pulira amaani agañonia ni gapoyeemo era ni gaholire omulimo."

⁴⁷ Ng'ano omuhasi oyo owamunambaho ahifaania ati bamufanise, ng'atiina butibuti n'ateetema, ahoma ekumbo mu moni ja Yesu, amulomera mu lwijuuye ehyağira gamunambaho era ng'olu gaali n'anoneeyenjo.

⁴⁸ Nga Yesu amuloma ati, "Muhaana, ohufugiirira huhwo huhunonise. Tiina n'emiyaya."

⁴⁹ Yesu ni gaali n'ahiroma n'omuhasi oyo, ng'omuhwenda gaaja alomera Yayiro omuhulu w'ehumbaaniro ati, "Otradambya musomesa. Omwana wuwo afuuye."

⁵⁰ Aye Yesu ni ganulira, ng'aloma omuhulu w'ehumbaaniro oyo ati, "Otatya, fugiirira hufugiirira, omuhaana wuwo aja hulamuha."

⁵¹ Yesu ni goola mu mago ga Yayiro, sigaganya abaatu abandi ohwingira ni naye mu nyumba, ohutusaho Peetero ni Yowaane ni Yakobbo ko n'abasaaye b'omuhaana.

⁵² Abaatu bosibosi abaliño, baali balira ni bahubba n'enduulu olw'ohufa hw'omuhaana oyo. Aye Yesu ng'abaloma ati, "Mulehere anjo ohulira n'ohuhubba enduulu, olwohuba nandafe aye ali hujenyuha."

⁵³ Ng'ano bosibosi bamujeherera, olwohuba nibo baali bamanyire baati omuhaana oyo gaali afuuye.

⁵⁴ Aye Yesu ng'amunamba hu muhono, ng'amulanga ati, "Mwana ewe, yinyoha!"

⁵⁵ Ng'ano ni naanjo omuhaana oyo alamuha, nga gemeerera. Nga Yesu alagira bamuneho ehuhulya.

⁵⁶ Abasaaye b'omwana oyo beenunja aye nga Yesu abahamiirisa batalomeraho muutu wayire mulala ehibaayenjo.

¹ Lulala, Yesu galanga abeegi babe ehumi n'ababiri batiine anja gaali, ng'abanja amaani n'obunangi ohubbinganga emisambwa josijosi hu baatu n'ohunonianga obulwaye.

² Ni gahena ng'abatuma batiine balomere abaatu ebinjamba hu bunugi wa Hatonda era banjone n'abalwaye.

³ Ng'abaloma ati, "Mu lugendo luno, mutagega hiitu hindi hyosihyosi wayire muhoomero oba ehipu oba ebyohulya oba bbeesa oba ehyohwambala ehyohubiri.

⁴ Ni mwolanga mu hibuga, mumenyanga mu mago omu baba ni babasangaaliye ohwola olu museebuha.

⁵ Aye ni mwolanga anjaatu ndibabasangaalira, ni mubanga ni munwanjo mwekukumu-langaho efuue hu magulu habe habonero ahalaga ohulabula ohujwa eyiri Hatonda."

⁶ Ng'anjo abeegi abo batiina, njano ni najala mu byalo ni balomera abaatu Amanjuro Amalanji era ni banjonia abalwaye hiisi njatu.

⁷ Naahani, Herode owaali n'anjaga etwale ly'e Galilaaya, ni ganjura byosibyosi ebyali ni bitiina mu moni, nga bimuhehera olwohuba njalino abaatu abalomanga baati, "Anaabe nje Yowaane Omubatiza alamuhire!"

⁸ Aye abandi baati, "Oyo nj'Elia abonehire." N'abandi baati, "Anaabe mulala hu banaabbi abaahale."

⁹ Aye Herode galoma ati, "Nalagira batema hu Yowaane Omubatiza omutwe, nindi ono oyu pulira anaabe nj'ani?" Era gendire ohumubona ahahase.

Yesu aliisa abaatu ekumi etaanu

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Yow 6:1-14)

¹⁰ Abahwenda aba Yesu gatuma ohutiina ohubuulira ni bagobola, nga bamulomera byosibyosi ebi baahola. Nga Yesu atiina ni nabo mu hifo ehinjumamo baatu baba boonene eyo mu hibuga ehi balanganga baati Bbesusayida.

¹¹ Aye ehinjindi hy'abaatu ni hyategeera, nga himulondaho. Ni gahena ohubasangalira, ng'abalomera ebinjamba hu bunugi wa Hatonda era ng'anjonia abalwaye abaalino.

¹² Abeegi ba Yesu ehumi n'ababiri ni babona owiire ni butiinire, bamuloma baati, "Seebula abaatu batiine mu bitehere ebiririheene njano, beegulire ebiryo balye basune n'anja bananjenyuho olwohuba ehifo hino hiduleere."

¹³ Aye nga Yesu abaloma ati, "Enywe mubanje ebiryo balye." Nga bamugobolamo baati, "Hulino n'emigaati etaanu n'enyeeeni ebiri jonene. Kooji ni hutiinire hwabagulira!"

¹⁴ (Naalino abasinde ng'ekumi etaanu).

Nga Yesu aloma abeegi babe ati, "Mubeehase mu bibubbu eby'abaatu ng'amahumi ataanu ataanu."

¹⁵ Nga bahola baatyo, bosibosi babeehasa.

¹⁶ Nga Yesu abugula emigaati jira etaanu n'enyeeeni jawaho ebiri, ng'agangamusa emoni aheja mwigulu, nga geyaasa Hatonda. Ng'anjo ko ajibbwagabbwagamo, ajiya abeegi babe bagabire abaatu.

¹⁷ Ng'abaatu abo bosibosi balya beeguta. Ng'anjo abeegi babe bahumbaania obukukumuhira owasigalaho nga wiijusa ebisero ehumi nabibiri.

Peetero abbutula ati Yesu nje Kurisito

(Mat 16:13-28)

¹⁸ Lulala, Yesu ni gaali ni geyebire n'asaba, abeegi babe baali ni naye, ng'ababuusa ati, "Abaatu bandanga baatyey?"

¹⁹ Nga bamugobolamo baati, "Nalino abaloma mbo ndiwe Yowaane Omubatiza, abandi baati ndiwe naabbi Elia, ate abandi baati mbo oli mulala hu banaabbi abaahale alamuhire."

²⁰ Ng'anjo ababuusa ati, "Ne enywe, mundanga muutyey?" Nga Peetero amugobolamo ati, "Ndiwe Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu."*

²¹ Nga Yesu abahamirisa bugali weene ehyo batahiromeraho muutu yesiyesi.

²² Ng'abaloma ati, "Baja hugudya Omwana w'Omuntu bugali weene, abaatu abahulu mu gwanga lwefe n'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda, n'abasomesa b'amagambi bamwegaane era bamwite aye ni njalibitajo endaalo edatu aliramuha."

²³ Ng'anjo abaloma bosibosi ati, "Hiisi muutu owenda ohuba omuloobera wange, ateehwa ohwefiirisa byosibyosi era abe muheneerefu habuhyahubya ohubbeeda omusalabba gugwe era agende ni neese.

²⁴ Hiri hiityo olwohuba hiisi oweheneerera obulamu wuwe, alibufiirwa aye hiisi afiirwa obulamu wuwe hu lwange, alibunonjola.

* 9:20 9:20 Yow 6:68-69

²⁵ Ale higasa hiina omuutu ohuba n'obunjinda wuhu hyalo huno wosiwosi aye gafiirwa obulamu wuwe?

²⁶ Hiisi oyu esoni jinjamba olw'ese n'olwehibono hyange, n'Omwana w'Omuutu yeesi alimwegaana olu aligobolera mu n'ono Iya Semwana n'erya bamalayika abagwalaafu.

²⁷ Mbalomera ehituufu ti, njaliyo abandi hu enywe abemereeye n'ano, abatalifa ohutusaho ni bahenire ohubona Obunjugi wa Hatonda."

Emboneha ya Yesu yicuuha

(Mat 17:1-8; Mar 9:2-8)

²⁸ Ni njabitanjo endaalo nga munaana, nga Yesu atiina ni Peetero ni Yowaane ni Yakobbo, ng'aniina ni nabo hu lusozu ohusaba.

²⁹ Ni gaali n'asaba, ng'efaani yiye yicuuha era ebyambalo bibye bimeregenya era bihosa bugali hy'ohumesya hw'efula.

³⁰ Ng'ango abasinde babiri, Eliya ni Musa

³¹ baboneha mu n'ono ery'amaani ni baloma ni naye hu hufa huhwe ohu gaali n'aja hufamo e Yerusalemu.

³² Mu hiseera ehyo, ero lyali lijambire Peetero n'abahye aye ni basisimuha, baabona Yesu n'ali mu enjono n'abasinde ababiri abo ni bemereeye ni naye.

³³ Abasinde abo ni baali ni banjwa anjali Yesu, nga Peetero aloma ati, "Musengwa, hiranj ti huli njano. Leha hutongolejo ebitiira bidatu, hirala hibe hihyo, ehindi hya Musa n'ehindi hy'Eliya." Galoma atyo olwohuba gaali saamanyire hyahuloma.

³⁴ Peetero gaali ahiroma ebyo, ng'ehireri hijja hibawiiha nga niye n'abahye ng'obuti bubanjamba.

³⁵ Ng'ejanjaasi lijwera mu hireri ehyo, ni njaliyo aloma ati, "Ono nj'Omwana wange, oyu netobooleye, munjulirise ebi abaloma."*

³⁶ Ejanjaasi eryo ni liyanjoleera, ng'abeegi abo babona nje Yesu yenjene n'ali ni nabo. Ehi babona nga bahinjooleraho, ndibahromereho muutu owundi mu hiseera ehyo.

Yesu anjonia omuseere aliho omusambwa

(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)

³⁷ Ni wahya, Yesu n'abeegi babe abo abadatu ni baniinuha hu lusozu, nga bagaana n'ehinjindi hy'abaatu.

³⁸ Ng'ango mulala hu basinde abaali mu hijindi ehyo adundaho ejanjaasi aloma ati, "Musomesa, kwegayiriye, njambira musaani yange ehisa, olwohuba mulala wogobbo!

³⁹ Olu musambwa gumubanda, nga gaana gumuhubba ehigo ng'atumbeera efulu n'ohusihimbwa po hwataaye. Sigumunjaho simire era guli humukosa.

⁴⁰ Negayiriye abeegi babo ohugumubbingaho aye ndibasobole."

⁴¹ Nga Yesu abaloma ati, "Enywe abaatu b'omulembe guno ababeme era abanjuma hufugijirira, ndihena ni nenywe ahamanga ahaaga nje ko mube n'ohufugijirira?" Ng'ango aloma semwana y'omuseere oyo ati, "Leeta njano musaani wuwu."

⁴² Era n'olu baali ni banjira omuseere oyo, omusambwa gwamubanda, gwamuhubba ehigo gatandiha ohujugumira. Aye Yesu gahayuhira omusambwa nagwo, ng'ahena anjonia omuseere amunjamba semwana.

⁴³ Nga bosibosi abaalijo beenjuna obunjangi wa Hatonda.

Yesu nindi aloma hu hufa huhwe

(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)

Aye abaatu ni baali ni bahyenjuna byosibyosi ebi Yesu gaali ni holire, ng'aloma abeegi babe ati,

⁴⁴ "Munjulirise ebibono byange bino n'ohwegenderesa. Omwana w'Omuutu baja humunjayo eyiri abaatu bamwite."

⁴⁵ Aye nibo sibafaania mahulu g'ebibono ebyo era baatya n'ohumubuusa amahulu gabyo.

Omuutu ahira ohuba ow'enjono eyiri Hatonda

(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)

⁴⁶ Njaalijo olu beegi ba Yesu banjahaana ni bebuusa baati nj'ani hu bo alihira ohuba ow'enjono.

⁴⁷ Yesu ni gamanya ehi banjeega, nga gemeeresa omwana omunjere owaali anjapi anjo ni naye.

* 9:35 9:35 Yis 42:1

⁴⁸ Ng'abaloma ati, "Hiisi muutu asangaalira omwana omujere hy'ono hu lwange, aba asangaaliye ndiise. Nindi hiisi owusangaalira, aba asangaaliye Hatonda owaatuma. Oyo oweeyisa gafuuha mujeeresa wabahye, nj'ahira ohuba ow'enjono."

Atatusoosa saaba musigu
(Mar 9:38-40)

⁴⁹ Ng'ajo mulala hu beegi babe oyu balanga baati Yowaane aloma Yesu ati, "Musomesa, hwaweene omuutu n'abbinga emisambwa hu baatu n'atambisa esiina liryo, efe nga hugesyaho ohumulobera olwohuba si muloobera wuwo hyefe."

⁵⁰ Nga Yesu amuloma ati, "Simuloberanga omuutu hy'oyo, olwohuba atabanjiranjania saaba musigu wenywe."

Abaatu b'e Samaliya bagaana ohusangaalira Yesu

⁵¹ Endaalo ja Yesu ej'ohwagamayo mwigulu ni jaali ni jigereeye anjapi, gahenerera ganjamba engira ohutiina e Yerusaalemu.

⁵² Ng'ajo atuma balala hu bahwenda babe batangirirengamo batiine mu hitehere hy'e Samaliya abaatu betegehere ohuuja huhwe.

⁵³ Aye abaatu baayo bagaana ohumusangaalira olwohuba gaali atiina yi Yerusaalemu.

⁵⁴ Abeegi babe, Yakobbo ni Yowaane, ni banjira nga bamuloma baati, "Musengwa, hulome omuliro gujwe mwigulu gubasihiiriise?"*

⁵⁵ Aye Yesu gacuuha gabahejaho ng'abahayula.

⁵⁶ Ng'ajo batiina mu hitehere ehindi.

Ohwejheresa hw'abaatu
(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Ni baali mu lugendo ni batiina, nga njabaño omuutu owaloma Yesu ati, "Nagendenga ni neewe hiisi anj onatiinenga."

⁵⁸ Aye Yesu gamugobolamo ati, "Ebibbwe biri n'ekero omu binjenyuha, enyuni joosi jiri n'ebiswi aye Omwana w'Omuutu anjuma anj ata olubafu."

⁵⁹ Nga njabaño owundi oyu galoma ati, "Nja, ogendenga ni neese." Aye oyo ng'amugobolamo ati, "Muhulu, nahahene husiha laata yange ko naaja."

⁶⁰ Nga Yesu amuloma ati, "Leha abafu mu mwoyo basihe abafu bahyawe aye ewe otiine olomere abaatu ebinjamba hu bujugi wa Hatonda."

⁶¹ Nga njabaño owundi owamuloma ati, "Muhulu, nja hufuuha muloobera wuwo aye ganya nje ndomereho abengo konyo."*

⁶² Aye Yesu ng'amuloma ati, "Ng'olu oyo alimisa enombe n'ahējaheja egongo atahola mulimo mulanj, n'owenda ohuba muloobera wange yeesi, anaheja egongo saaba w'omugaso mu bujugi wa Hatonda."

10

Yesu atuma abeegi babe esanvu n'ababiri

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu Musengwa atobola abahwenda esanvu n'ababiri,* abatuma babiri babiri ohutiina mu hiisi hibuga n'ebyaloy eyi gaali n'ategehire ohutiina.

² Ng'abaloma ati, "Abaatu abaja ohufugiirira Amanjuro Amalanj bangi era bali hy'ebirime ebyolire ohuhungula aye abatambi sibahena. Olw'ehyo, musunge Hatonda Musengwa omwene ndimiro atume abatambi.

³ Mutiine aye mwehuume olwohuba eyi mbatuma muja huba hy'enjana j'etaama mu nalaja.

⁴ Mutagega hasanj omu babiha ebbeesa oba ehikapu wayire omugogo gw'engayito ogundi. Era mutalwa hu ngira ni muheeseres a hiisi oyu muba ni mwageene.

⁵ Hiisi mago agamunolengamo, mwehererenga hugasabira ekabi muuti, 'Hatonda nj amago gano emiyaaya era ogasagaaluse.' "

⁶ Abaatu bomu mago ago ni babasangaalira, emiyaaya eji muba ni mubasungira, jija husigala ni nabo. Aye ni baba ni batenda, ekabi jenywe jibagobolera.

⁷ Mumenye mu mago omu babasangaaliye ni mulya era ni munywa ebi babejula olwohuba omutambi asanira bamuje omuhemba. Simunjwanga mu mago ago mwatiina anjandi.

⁸ Munengira mu hibuga abaatu baamo baabasangaalira, mulyanga ebi babanja ni mutemoota.

* 9:54 9:54 2 Bah 1:9-16 * 9:61 9:61 1 Bah 19:20 * 10:1 10:1 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti esanvu.

⁹ Muñonienga abalwaye ababa ni bali mu hibuga omwo era mulomanga abaatu baamo muuti, “Obunugi wa Hatonda bwigereeye eyi muli.”

¹⁰ Aye ni munengirenga mu hibuga ndibabasangaalira, mwemereranga mu luguudo lwahyo mwaloma muuti,

¹¹ “Hwekukumulaho n’efuuhe eryomu hibuga hyenywe eribaaye ni lyeñambire hu magulu, habe habonero ahalaga haati Hatonda abalabuuye. Aye mumanye muuti Obunugi wa Hatonda bwigereeye.”

¹² Mbalomera ehituufu ti, hu ludaalo olw’ohusaliraho emisango balireherahomo abaatu bomu Sodoma ohuhira abomu hibuga ehyo.

Ebibuga eby’abaatu abanjuma hufugiirira

(Mat 11:20-24)

¹³ Ng’ango Yesu aloma ati, “Jibageene enywe abaatu abomu hibuga Korazini n’e Bbesusayida! Ebyamaliholiho ebi baahola ewenywe, biba ni byali mu Tiuro nomu Sidoni, hani abaatu baayo beebona ebigwaali era beenjaha n’egohe ohulaga baati bebbwagire.*

¹⁴ Aye hu ludaalo olw’ohusala emisango, baliña abaatu abomu Tiuro ni Sidoni ehibonerezo ehiriho obudemwademwa hu hyenywe.

¹⁵ Enywe abaatu b’e Kaperanawumu, mujeega muuti mulitiina mwigulu? Bbe, mulitiina mu geyeena.”*

¹⁶ Ng’ango Yesu aloma abeegi babe ati, “Anjulirisa ebi musomesa gaahena gabifugiirira, aba afugiiriye ndiise. Aye oyo atala ebimusomesa, aba atalire ndiise era atala ese aba atalire oyo owatuuma.”

Esanvu n’ababiri baagamayo

¹⁷ Ni njabitano ehiseera, ng’abeegi bala esanvu n’ababiri baagamayo eyiri Yesu ni bali basangaafu nga bamulomera baati, “Musengwa, hubaaye huñonia abaatu n’emisambwa joosi ni jituñulira olw’obunangi obu watuña.”

¹⁸ Nga Yesu abaloma ati, “Nabona Sitaani n’anjauha ohuñwa mwigulu hy’ohumesya hw’efula.

¹⁹ Era nj’ehigema mbanjaaye obunangi ohwema hu temu ej’obusagwa n’esiiga n’ohunangula amaani gosigosi ag’omusigu. Nanjuma habi wayire halala ahaliboolaho.*

²⁰ Mutasangaala olwohuba ti emisambwa jibanulira aye musangaale olwohuba amasiina genywe baaganjandiiha mwigulu.”

Ohusangaala hwa Yesu

(Mat 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Mu hiseera ehyo, ng’Omwoyo Omutukuvu amaamira Yesu ahena amuna esangaalo aloma ati, “Kujumirya Bbaabba, Musengwa owatonda egulu n’ehyalo, olwohuba wagisa aberanga abamagesi ohumanya amazima, ng’ohwehulira abanjuma ehi bamanyire hy’abaana abanjere. Hituufu Bbaabba, ehyo hyahusangaasa olwohuba nj’ohwali ohusiima huhwo.

²² “Bbaabba gaapambya ebiitu byosibyosi ohubinuga. Nanjuma amanyire ehi Omwana ali ohutusaho Semwana era nanjuma amanyire ehi Semwana ali ohutusaho Omwana. Era nanjuma amanyire ehi Semwana ali ohutusaho Omwana ni naabo aba Omwana ahwehulira ehama ehy’ohumutegeera.”

²³ Yesu ni gasigala n’abeegi babe bonene ng’abaloma ati, “Enywe mwesiimire ohubona bino ebi mubona!

²⁴ Mbalomera ti abanaabbi n’abahabaha bangi beegombanga ohubona ebyamaliholiho ebi mubona n’ohunulira bino ebi munulira aye sibasobola.”

Olugero olunamba hu mulugendwa owaali ow’ehisa

²⁵ Lwali lulala, ng’omusomesa† w’amagambi ga Hatonda genyoha abuusa Yesu n’amuhema ati, “Musomesa, kole hi ko nahasuna obulamu obutanjanjo?”

²⁶ Nga Yesu amubuusa ati, “Amagambi aga banja Musa galoma gaatye? Gahuloma hiina n’ogasoma?”

²⁷ Ng’omusomesa oyo amugobolamo ati hyanjandiihiwa hiiti, “Yendanga Hatonda Musengwawo n’omwoyo gugwo gwisigwosi n’obulamu wuwu wosiwosi n’amaani gago gosigosi n’amagesi gago gosigosi. Era yendanga muliranwawo‡ ng’olu weyenda wamwene.”*

* 10:13 10:13 Yis 23:1-18; Amo 1:9-10; Zak 9:2-4 * 10:15 10:15 Yis 14:13-15 * 10:19 10:19 Zab 91:13 † 10:25 10:25 Bano baali bahugu mu husomesa amagambi ga Hatonda. ‡ 10:27 10:27 Hino hyali hitegeesa omuutu ali n’ehigosi owenda obuyeedi. * 10:27 10:27 Leev 19:18; Mag 6:5

²⁸ Nga Yesu amuloma ati, “Ogoboyeemo bulani. Holanga otyo, olisuna obulam obutanjanjo.”

²⁹ Aye omusomesa w’amagambi oyo olw’ohwenda ohwehenaho esoni ng’abuusa Yesu ati, “Muliranwa^S yange, nj’ani?”

³⁰ Ng’ano Yesu amugobolamo n’amugerera olugero ati, “Naaliño omusinde* owaali n’anjwa e Yerusaailemu ni gehirira e Yeriko, ng’agwa mu batemu, bamuhubba bamwambulamo engoye n’ebigaali ni nabyo byosibyosi bamuleha n’ajalaaye anjo n’afuuyeho olweso.

³¹ Nga njabaano omusengi† wa Hatonda owaali yeesi n’abita mu ngira enyene eyo, ni gamubona gamwebaaya, ng’abitaano getiinira.

³² “Omuutu ohunjwa mu hiha hy’Abaleevi‡ gaali yeesi abita mu ngira enyene eyo. Ni goola mu hifo ehyo gamubona, gamwebaaya, ng’abitaano getiinira.

³³ Aye Omusamaliya^S yeesi owaali hu lugendo lulwe, ni goola anja omuutu oyo gaali, ng’amubona amunambira ehisa,

³⁴ ng’atiina anja gaali ng’ahotama ng’amooga amabbwa amunjaha envinyo* ahena amubonja ebbandeji, ng’amuta hu nasugirya† yiye amunjira mu nyumba omu bagendi baapangisanga banjenyuhamo, geyongera ohumujanjaba.

³⁵ Ni wahya, ng’asasula omwene nyumba y’abagendi edinaari‡ ebiri, ahena amuloma ati, ‘Mulabirire, ndihusasula ebbeesa ejigwaho josijosi ni ngobooye.’

³⁶ “Kale nj’ani hu abo abadatu, oyu onjeega oti nj’owaali muliranwa w’oyo owagwa mu batemu?”

³⁷ Ng’omusomesa w’amagambi amugobolamo ati, “Oyo ow’amunambira ehisa.”^S Nga Yesu amuloma ati, “Ale weesi tiina oholenga otyo.”

Yesu ahyalira Maliza ni Malyamu

³⁸ Yesu n’abeegi babe ni baali mu lugendo ni batiina e Yerusaailemu, nga boola anjaatu mu hitehere omu muhasi oyu balanganga baati Maliza gamenyanga. Ng’omuhasi oyo amuhyaasa mu mago gage.

³⁹ Maliza gaali ni mugandaawe oyu balanganga baati Malyamu. Malyamu gatiina gehala huupi ni Yesu Musengwa ganjuliirisa ebi gaali n’aloma.

⁴⁰ Aye Maliza gaali afululuhana n’emirimo yejene. Ehyanjwamo ng’atiina anjali Yesu amuloma ati, “Musengwa, sihihuluma muganda yange ohundehera emirimo seenjene? Mulomeho gaaje ganjeede.”

⁴¹ Nga Yesu Musengwa amugobolamo ati, “Maliza, Maliza, wejenderehire era oli n’ebingi ebihudambya ebitagasa.

⁴² Aye ehyetagisa obugali hiralala hyonyene. Malyamu niye c’ehigangayenjo era sibalihimutusaho.”

11

Yesu gegirisa abeegi babe ohusaba

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Lulala, Yesu gaali anjaatu n’asaba. Ni gahena, nga mulala nga mbeegi babe amuloma ati, “Musengwa, hwesi tusomese ohusaba, ng’olu Yowaane gasomesa abeegi babe.”

² Ng’ano Yesu abaloma ati, “Ni muba ni musaba, musabenga muuti, “Seefe, onjeewe enono, obunjugi buwo buuje.

³ Tufunise ebiryo ebya olwa leero.

⁴ Era tusoninje ebibi byefe ng’olu hwesi husoninja hiisi abatuholo obubi.

Era otatuleha hugwa mu huhemewa.’ ”*

⁵ Ng’ano abaloma ati, “Singa mulala hu enywe aba ni meriwe, ng’atiina eyi ali mu wiire njagati amuloma ati, ‘Wange, poleho obusyanu,

⁶ olwohuba meeri yange anjwa hungwaho aye mbula hyahumwinjula.’

^S 10:29 10:29 Mulirwana hyali hitegeesa Omuyudaaya wahye. * 10:30 10:30 Oba Omuyudaaya. † 10:31

10:31 Oba gaali sigenda ohufuuha ehy’embiho ng’olu hyali mu magambi g’Ehiyudaaya. ‡ 10:32 10:32 Abaleevi nj’abaholanga emirimo mu Yekaalu. Ono yeesi gaali sigenda ohufuuha ehy’embiho olw’ohunjamba hu mulambo.

^S 10:33 10:33 Mu hiseera ehyo, Abayudaaya banyomanga Abasamaliya. * 10:34 10:34 Mu Luyonaani hiroma hiiti amafuta n’envinyo. Bino byombi babitambisanga ng’obulesi hu birwaye. † 10:34 10:34 Mu Luyonaani baloma baati ehisololo. ‡ 10:35 10:35 Edinaari ndala yaali muhamba ogw’oludaalo lulala. § 10:37 10:37

Omusomesa w’amagambi sigendire huloma ati “Musamaliya.” * 11:4 11:4 Ebyanjandihwa ebindi bimeedahobiti “Aye tunonole eyiri obubi.”

⁷ Ne ola ali mu nyumba ng'amugobolamo ati, 'Wange ese kenire ohweyigala, n'abaana bange bajenyuhire. Mbula agenyoha ohuba n'ehikuholera.'

⁸ Mbalomera ti wayire nga aba abula agenyoha ohumuŋa ehi aba n'amusungire ate nga ko bamuhago, olwa ola ohumwomeraho n'amwegayirira, genyoha gaamuŋa hiisi ehi genda.

⁹ "Olw'ehyo, mbaloma ti musabenga, Hatonda alibaŋa ehi mumusunga, mwegumyenga ohwendula, muligundula; mukokonenga, balibeguliraŋo.

¹⁰ Olwohuba hiisi asunga bamuŋa, owendula agundula, n'akookona yeesi bamwiguliraŋo.

¹¹ "Ale nj'ani hu enywe, aŋa omwana wuwe etemu n'amusungire enyeeni,

¹² oba esiiga mu hifo hy'egi?

¹³ Olwo ŋaahani obanga enywe ababi, mumanyire ohuŋa abaana benywe ebiŋaŋi, ne Senywe owomwigulu saalihira aŋo bugali weene ohuŋa Omwoyo Omutukuvu abo abamusunga?"

Yesu ahira Bbeluzebbuli amaani

(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)

¹⁴ Lulala, Yesu gabbinga omusambwa hu muutu ogwali ni gumusidihire ohutaloma. Ni gwamuŋwaho gatandiha ohuloma ng'ehiŋindi hy'abaatu abaali aŋo hyenjuŋa.

¹⁵ Aye abandi nga baloma baati, "Abbinga emisambwa n'atambisa obuŋangi wa Bbeluzebbuli omuhulu w'emisambwa."

¹⁶ N'abandi nga bamusunga ni bamuhema, mbo abane ahabonero ahalaga haati obuŋangi obu gaali ni nawo gabutusa yiri Hatonda.

¹⁷ Yesu gamanya ebiŋeego byawe, ng'abaloma ati, "Abaatu abowahabaha obulala banesalamo bahubbana abeene n'abeene, owahabaha owo busihiiriha era n'olu gaba mago ganeyabulamo gabbwagiha.

¹⁸ Ni Sitaani yeesi singa geesoosa omwene, owahabaha wuwe buba bunemeerereŋo buutye? Hiri hiityo olwohuba muloma muuti mbo mbinga emisambwa hu baatu hu lw'obuŋangi wa Bbeluzebbuli.

¹⁹ Ŋaahani hanye mbinga emisambwa ni tambisa obuŋangi wa Bbeluzebbuli, abaloobera benywe bajibbinga hu lw'obuŋangi bw'ani? Ehyo c'ehigira abaloobera benywe abeene balibasalira omusango.

²⁰ Aye nimba ni mbinga emisambwa hu lw'obuŋangi wa Hatonda, ŋaahani obuŋugi buwe buujire eyi muli.

²¹ Omuutu ow'amaani ali n'ebyohusoosa, anahuuma enyumba yiye, abeebi sibaŋira ebiitu bibye.

²² Aye amuhira amaani anamuwaagala gamuŋangula, aŋira eby'ohusoosa ebi gesiga era ganyagulula n'ebiitu bibye.

²³ "Atali hu lubega lwange aba mulabe wange era atahumbaanihisya ŋalala ni nange, asalaania.

²⁴ "Omusambwa ni guŋwa hu muutu, gulerenga mu lulafu ni gwendula aŋa gunenogome. Ni guhaya guloma guuti, 'Nja hwagama eyi nabanga.'

²⁵ Ni gwagama, gwagaana obulamu w'omuutu oyo ni babulongoosa bulani weene hy'enyumba eyi basaguuye.

²⁶ Ng'aŋo gutiina guhobaho ejahe ejindi musanvu ejiguhiraho obubi, nga jija jimwingiramo. Era obulamu w'omuutu oyo buliba bubi ohuhiraho ng'olu waali oludaaayi."

²⁷ Yesu ni gaali n'ahiroma, ng'omuhasi owaali aŋo mu hiŋindi hy'abaatu adunda ejaŋjaasi amuloma ati, "Ali n'ekabi omuhasi owahusaala gahena gahwokesa!"

²⁸ Aye Yesu gamuloma ati, "Abahira ohuba n'ekabi mbabo abanjulira ehibono hya Hatonda baahena bahigondera."

Abafalisaayo basunga Yesu ahabonero

(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)

²⁹ Abaatu bangi ni beyongera ohuhumbaana, nga Yesu aloma ati, "Abaatu b'omulembe guno babi! Benda ahabonero ahenjuŋjisa ahalaga haati Hatonda nj'owaatuma aye ŋanjuma ahabonero ahabaja ohubaŋa ohutusaho ahabonero hyaha Yona olu gaali mu guyeeni.

³⁰ Olwohuba ng'olu Yona gaali habonero eyiri abaatu b'e Nineeve, n'Omwana w'Omuntu po aja ohuba eyiri abaatu b'omulembe guno.

³¹ Habaha omuhasi ohuŋwa mu gwanga ly'e Syebba ehirirene mu mehiriro ga Yisir-ayiri alyemeerera gasalira abaatu b'omulembe guno omusango ohubahira olwohuba gagenda olugendo olwene oluleeŋi gatiina mu Yisirayiri ohuŋuliirisa ehibono bya

Habaha Sulemaani eby'amagesi. Aye ahira Sulemaani enjono ali njano ne simufugiirira ebi aloma.*

³² Abaatu b'e Nineeve hu ludaalo lw'ohusala emisango balyemeerera balumiirisa ab'omulembe guno omusango gubahire olwohuba nibo Yona ni gabalamera ehibono hya Hatonda, bebbwaga. Aye ahira Yona enjono ali njano ne simwenda hwebbwaga.*

Enjase mu bulamu w'omuutu

³³ "Omuntu saanjamba etaala gayihweha oba gayifunihira mu hisero aye ayita hu hihondo ko abaatu abengira mu nyumba babone enjase.

³⁴ Emoni jenywe nj'etaala j'emibiri jenywe. Era jinaba ni jibona bulaji, obulamu wosiwosi wijula enjase. Aye jinaba ni jitabona, omuntu oyo aba ali mu hiirema.

³⁵ Ale ni mwengerese, enjase eyiri mu enywe etaba hiirema.

³⁶ Singa obulamu wenywe wosiwosi wijula enjase ni njajuma himesu wayire hirala ehiri mu hiirema, olw'ehyo obulamu wenywe bunafugiirira enjase ey'ehibono hya Hatonda ni njajumaho hanyomero ahagaana amazima gehibono hya Hatonda, ehibono ehyo hiija huba hy'etaala mu bulamu wenywe."

Jageene Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi

(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40)

³⁷ Yesu ni gahena ohuloma atyo, nga njabano omufalisaayo ow'amwanirisa ohulyaho ewuwe. Nga Yesu atiina gehala ohulya.

³⁸ Aye omufalisaayo oyo geenunja ohubona Yesu n'alya n'atasaabire mu ngalo.

³⁹ Ng'ango Yesu Musengwa amuloma ati, "Enywe Abafalisaayo muli hy'abaatu aboosa hu mugulu w'ebihopo n'embya aye mugati ni mwijuuye obucaafu. Mwesi mu myoyo jenywe mwijuuye ebibi.

⁴⁰ Basiru enywe! Mujeega muuti owatonda hu mugulu, sinje owatonda n'omugati?

⁴¹ Ehyohuhola, mugabirenga abagadi hu byenywe n'omwoyo mulala ko mubeere erala bagwalaafu.

⁴² "Jibageene enywe Abafalisaayo! Muja ehirala eh'y'ehumi ehya hiisi hiitu aye mwebirira muuti ohusala emisango ni mutehubbira n'ohwenda Hatonda, byamugaso. Muhole ebyo byosibyosi ni njajuma hulehayo ebindi.

⁴³ "Jibageene enywe Abafalisaayo, olwohuba mwenda ohwihala mu bifo eby'enjono mu mahumbaniro n'ohubaheesa mu akisoni mu ngeri eraga yiiti ndinywe abahihenaho.

⁴⁴ "Jibageene, olwohuba muli hy'amagombe aga baatu beemaho aye ni batamanyire baati aja bemire njalijo omufu!"

⁴⁵ Ng'ango mulala hu basomesa b'amagambi amuloma ati, "Musomesa, onaloma otyo oba otuduhiramo hwesi."

⁴⁶ Nga Yesu amuloma ati, "Jibageene enywe abasomesa b'amagambi olwohuba mutwiha abaatu amagambi amasito aga mwabeene mwesi mutasobola n'ohujamba!"

⁴⁷ Jibageene enywe, olwohuba mudabirisa amagombe g'abanaabbi aba basehulu benywe beeta aye simugondera ebi baalomanga.

⁴⁸ Muli bajulizi b'ebyo ebi basehulu benywe baahola. Nibo beeta abanaabbi, ne nywe muli huhola gwahutandaza magombe gaawe.

⁴⁹ "Olw'ehyo, Hatonda mu bulabuhi buwe galoma ati, 'Ndiibatimira abanaabbi n'abahwenda era balala hu bo baja huweeta n'abandi babahiyaania.'

⁵⁰ Olw'ehyo balisalira abaatu b'omulembe guno omusango olw'ohwita abanaabbi bosibosi ohujwera erala hutandika y'ehyalo ohwola hatyane.

⁵¹ Ohujwa ng'olu beeta Abbiri ohwola hu Zakaliya oyu beetira njagati w'ehituuti n'ehifo ehyaufu mu Yekaalu.

⁵² "Jibageene enywe abasomesa b'amagambi olwohuba mutigalira abaatu ohumanya amazima bahanonjoha. Hiri hiityo olwohuba muhweha ehisumuluzo ehigula olwigi oluja mu hifo omu begirihisa abaatu amazima mwabaloberesa ohwingira, ni nenywe mwabeene ndimwingira!"

⁵³ Yesu ni gahena ohuloma ebyo, ganwano ng'atiina. Ng'ango abasomesa b'amagambi n'Abafalisaayo batandiiha ohumwendlirisa n'ohumunjahanianga eby'amaani ebyene n'ohumusosekanga ebibuuso hulala hulala,

⁵⁴ ni bendula anohumunjambihisya mu ndoma yiye enyene.

12

Ohulabula ohunamba hubunafuusi
(Mat 10:26-27)

¹ Mu hiseera ehyene ehyo, abaatu ekumi n'ekumi ni baali ni bahumbeene n'ohwemanaho ni bemanaho, nga Yesu atagihira hu beegi babe abaloma ati, "Mwehuume obunafuusi w'Abafalisaayo olwohuba baloma hino nga bahola hindi.

² Hiisi hiitu ehi bagisa hiriyeta anjalafu era hiisi ehi bahweha, balihinebbula.

³ Byosibiyosi ebi balomera mu njirema, mubiromanga mu muusi etangaalwe era ni neebyo ebi babanwenweterera mu hutwi mu hisenge biribbutuha.

Omuutu owohuna ejono
(Mat 10:28-31)

⁴ "Bahyange, mbaloma ti mutatyanga abo abeeta omubiri hyonene nga bahoma anjo.

⁵ "Aye leha mbalomere oyu muli n'ohutyanga, mutyenga nje Hatonda olwohuba ali n'obunjangi ohwita omubiri n'ohudanya omuutu mu muliro ogutasima. Oyo nj'oyu muli n'ohutyanga!

⁶ "Singa omuutu atunda obuyuni butaanu, saabufunamo bbeesa nyingi.* Aye njanuma wayire halala aha Hatonda gebirira.

⁷ Kale mutenendehereranga, olwohuba mu moni ja Hatonda muli bamujendo n'ohuhiraho obuyuni owo eduuli, olwohuba amanyire n'obungi w'efiiri eriri hu mitwe jenywe.

Ohufugiirira n'ohwegaana Kurisito
(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ "Mbalomera hino ti hiisi oyu esoni jitanamba ohwatula mu abaatu ati gaafugiirira, n'Omwana w'Omuutu yeesi alimwanjula eyiri abamalayika ba Hatonda ati wuwe.

⁹ Aye oyo oyu pambya esoni mu baatu, keesi sindimwanjula eyiri abamalayika ba Hatonda.

¹⁰ Era hiisi aloma ebibi hu Mwana w'Omuutu, balimusonija aye oyo afodogola Omwoyo Omutukuvu sibalimusonija.

¹¹ Ni banabanjambenga babanjira mu mbuga j'amagambi, mu mahumbaaniro oba mu b'obunjangi, simwenendehereranga ehi munalome.

¹² Omwoyo Omutukuvu alibanja ehy'ohuloma mu hiseera ehyo."

Olugero lw'omujinda omujaayi

¹³ Ng'ano njabaano omuutu mulala hu baali mu hinjindi hy'abaatu owaloma Yesu ati, "Musomesa, lomaho hu mulebe yange hugabane eby'obusika weefe."

¹⁴ Nga Yesu amuloma ati, "Wange, nj'ani owaatayejo ohuba mulamuzi wenywe?"

¹⁵ Ng'ano aloma abaalijo ati, "Mwehuume ohutaluluhaniranga ebiitu eby'ehyalo hino olwohuba obulamu w'omuutu sibubano olw'ebiitu ebingi ebi aba n'ali ni nabyo."

¹⁶ Ng'abagerera olugero ati, "Naalijo omuutu omujinda owaali n'endimiro yiye nga geeta ebiryo.

¹⁷ Nga geebuusa mu mwoyo gugwe ati, 'Kole hi? Mbula ehifo ehihena ohubungamo ebirime byange bino!'

¹⁸ Ng'ano omwene gegobolamo ati, 'Hino nj'ehi nj'ahuhola. Nja hubbwaganjo ebyagi bino kene nduhejo ebibbala. Mbihe omwo ebiryo n'ebiitu byange ebindi.

¹⁹ Ni kenire ohuhola tyo, ndyesiima mu mwoyo gwange ti jaahani kenire ohutegehera obulamu wange owomu moni. Leha pumule, ndye era nywe hu byange, sangaale!'

²⁰ Aye Hatonda ng'amuloma ati, 'Mujaayi ewe! Mu hire hino obulamu buwo buja hunwanjo. Naahani nj'ani aja hulya ebi obungire ebyo?' "

²¹ Nga Yesu ko agohoba ati, "Po aliba atyo omuutu owebihira eby'obunjinda mu hyalo muno aye n'atali mujinda ewa Hatonda."

Ohuta owesige mu Hatonda
(Mat 6:25-34)

²² Nga Yesu aloma abeegi babe ati, "C'ehigira mbaloma ti mutenendehereranga olw'ehyohulya oba ehyohwambala.

²³ Obulamu wenywe wa mujendo ohuhira ebiryo n'omubiri gwosi guhira ebyohwambala.

²⁴ Mubonere hu nyuni, sijirima era jinuma byagi omu jibunga ebiryo aye Hatonda ajina ebijirya. Enywe simuhirira njaleeni enyuni ejo bbe?

* 12:6 12:6 Mu Luyonaani jaali "Asalyoni" ebiri. Asalyoni nj'ahabbeesa ahaali ah'omujendo oguhirirayo erala obudiidiri.

²⁵ Era nj’ani hu enywe anjanga ohweyongesaho wayire oludaalo lulala hu bulamu wuwe olw’ohwejendehereranga?

²⁶ Naahani oba nga simunjanga huhola wayire ehiitu ehidiidiri hyehyo, lwahiina mwejendehereranga?

²⁷ Mubonere hu bimuli, sibirima wayire ohutungisa engoye aye n’enono eri Habaha Sulemaani gaali ni nalyo lyosiryosi sigambalanga hubihira emboneha.

²⁸ Hanye eyo nj’engeri eyi Hatonda alabiirira ebimuli ebirino ahaseera buseera nga babyohya omuliro, saalibambasa enywe abali n’ohufugiirira ohudiidiri?

²⁹ Mutenjendehereranga hu ebi munaalye oba munanywe.

³⁰ Byosibyosi ebyo nj’ebi baatu abatafugiirira Hatonda banjembaho byabahenera ehiseera aye Senywe amanyire ati mubyenda.

³¹ Aye enywe mwendulenga obunugi wa Hatonda, bali bameedaho n’ebisigayeyo byosi.

³² “Mutatya wayire muli habubbu hadiidiri olwohuba Senywe owomwigulu alibanja omugabo mu obunugi buwe.

³³ Munjambe ebyenywe mune abagadi, munahola muutyo muba mwebiihira obunjinda ow’emirembe n’emirembe mwigulu eyi omwibi n’ebiserenje bitoola,

³⁴ olwohuba eyi obunjinda bubwo buba n’omwoyo gugwo nj’eyi gusiiba ni gujamba.

Abeedu abetegehera ohugobola hwa musengwa yaawe

(Mat 24:45-51)

³⁵ “Mube betegefu ohujeeesanga Hatonda hiisi ludaalo hy’omwidu ng’olu aba nahuumiiriye musengwawe n’etaala yiye ni yaaduha.

³⁶ Era mube hy’abaatu abalindirira musengwa yaawe ohugobola n’anjwa hu higole, ni goola gakookona ng’anjo ni naajo bamwigulirano.

³⁷ Bali n’ekabi abajeeres aho aba musengwa yaawe agobola gagaana ni bamoga. Mu butuufu oweene mbalomera ti alyetegeha gabehasa ng’abenjula era ng’asigalano n’alindiriye ohujeees a hiisi muutu ehi genda.

³⁸ Hiriba hiranji musengwa yaawe ohubagaana ni bahiimoga wayire agobola mu wiire njagati oba engoho ni yiholyoha.

³⁹ Aye muhimanye muuti singa omwene mago amanya esaawa eyi mwibi anaajiremo, saamuleha hubbwaga nyumba yiye ohumunyaga ebiitu bibye.

⁴⁰ Mwesi mwetegehe olwohuba Omwana w’Omuutu alijira mu hiseera ehi mutamusu-ubiriramo.”

⁴¹ Ng’anjo Peetero abuusa Yesu ati, “Musengwa, olugero luno olugereeye ndiife hwejene oba abaatu bosibosi?”

⁴² Nga Musengwa amugobolamo ati, “Naahani nj’ani omujanika omwesigwa era ow’amagesi? Nj’oyo oyu musengwawe gatanjo ohutangirira abahye era gaabana ebiryo byawe mu hiseera ehituufu.

⁴³ Gesiimire omujeees a oyu musengwawe alyagaana n’ahola atyo.

⁴⁴ Mbalomera ehituufu ti musengwawe alimurja ohuhulira ebiitu bibye byosibyosi.

⁴⁵ Aye singa omujeees a oyo aloma mu mwoyo gugwe ati, ‘Musengwa yange anahalwe ohugobola,’ atandiha ohuhubba abahye era gaaba hu g’ohulya n’ohunywa n’ohumeera.

⁴⁶ Musengwa w’omujeees a oyo aligobola hu ludaalo olu atamusuubiriraho nomu saawa eyi atamanyire. Era musengwawe oyo alimugudya ebyembaha ebyene ng’ahena amubalira njalala n’abatafugiirira.

⁴⁷ “Era omujeees a amanyire ehi musengwawe genda era ndamwetegehera cooka ndahihola, balimugudya ebyembaha ebyene.

⁴⁸ Aye omujeees a oyo ohola ehibi n’atamanyire ati ehi ahola hibi, balimugudya ni bamuleheramoho. Hiisi oyu banja obuvunanyiziwa obubbala, balimusubiriramo bingi, ne oyo oyu bapiihisa ebingi bali mwendaho bingi ohuhiraho ebi bamubiihisa.”

Yesu sigaleeta emiyaaya aye hwabuhania

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ Ng’anjo Yesu geyongera ohuloma ati, “Naaja hunjana muliro ogw’ohwabuhania abaatu hu hyalo. Ne nga nahendire bugali gube ti gwahena hale ohunjamba!

⁵⁰ Aye ese samwene ndi n’ohweyiniha mu hubonaabona ng’olu beeniha omuutu mu maaji mu hubatiziwa era nejendehereeye bugali ohwola olu hiriyolerera.

⁵¹ Mujeega muuti naaja huleeta miyaaya hu hyalo? Bbe, naaja hwabuhania.

⁵² Ohunjwa olwa leero, abaatu bataanu mu hidaala hirala baneyabulengamo, abadatu babuhana hu babiri oba ababiri babuhana hu badatu hu lwange.

⁵³ Omusaaye omusinde saalinjambagana n'omusaani era omuhaana saalinjambagana ni nyina, omulya saalinjambagana ni masaalaawe hu lwange.”*

Ohumanya ehiseera
(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Nga Yesu aloma ehinjindi hy'abaatu ati, “Ni mubona ehireri ni hirjwa ebugwalyuba, muloma muuti, 'Efula yinaagwe,' era nga yigwa.

⁵⁵ Era epunga enahubba ohurjwa mu mehiro, muloma muuti, 'Omumwi guja hwaduha bugali.' Nga era gwaduha.

⁵⁶ Banafuusi enywe! Mumanyire amahulu gemboneha y'embeera y'ehyalo n'eyegulu byonyene. Lwahiina simumanyire huvunula ebirino mu hiseera hino?

Tegeregana n'omusigu wuwo ni guhiiri
(Mat 5:25-26)

⁵⁷ “Lwahiina simujanga hweyabulirano ehirujamu ehi Hatonda genda era mwahihola?

⁵⁸ Singa njabaano ahujanabira, ni muba ni mutiina mu moni j'omulamuzi, fuba mufugiirisanie ni muhiiri mu ngira. Ne ni mutategeregana, n'alihwosa mu moni j'omulamuzi alihusalira omusango gaahena gaahunjambya omuhulu w'abasirikale ahudanye mu komera.

⁵⁹ Kulomera ti soolinjwa mu komera ohwola olulisasula ebbeesa josijosi eji ahubanja.”

13

Mwebbwage oba musihirihe

¹ Mu hiseera ehyo, njalino abalomera Yesu ebyafa hu baatu b'e Galilaaya aba Pilaato galagira babeeta ni baali ni banyaayo enjongo eyiri Hatonda.

² Nga Yesu ababuusa ati, “Mujeega muuti Abagalilaaya abo baali babbengi ohuhira abandi olwohuba baafa mu ngeri eyo?

³ Mu butuufu oweene sipohiri. Aye mbaloma ti ni nenywe mwesi ni mutebbwaga, mulisihiriha mwesimwesi.

⁴ Oba mujeega muuti abasinde bala ehumi namunaana aba munaala gwagwaho e Silowaamu baafa baali babbengi ohuhira abaatu bosibosi abaali mu Yersaalemu?

⁵ Mu butuufu oweene sipohiri. Aye ni mutebbwaga, ni nenywe mwesimwesi mulisihiriha.”

Olugero lw'omusaala omutiini

⁶ Ng'ano Yesu abagerera olugero luno ati, “Njalino omuutu owaali n'omusaala ogu balanga baati omutiini mu muga gugwe. Lulala gatiina ohwendulaho ebibala aye ndigagaanaho wayire hirala.

⁷ Ng'aloma owalabiriranga endimiro ati, 'Bona, emyaha edatu ni niija ohwendulaho ebibala hu mutiini guno aye ni tagaanaho.' Gutemeeno, gujuma mugaso.”

⁸ Ng'owalabiriranga endimiro amugobolamo ati, “Muhulu, peeyo omwaha mulala ngutemerere nguteho n'ebigimusa hubone.

⁹ Singa gwama ebibala omwaha oguuja hirani ne ni gutahaame nga ko gutemaano.”

Yesu anjonia omuhasi hu Sabbaato

¹⁰ Lulala, hu ludaalo olwa Sabbaato, Yesu gaali mwirala hu mahumbaaniro n'asomesa.

¹¹ Ng'ano njabano mu humbaaniro omwo omuhasi oyo omusambwa gwali ni gufudungire ohuhena emyaha ehumi namunaana. Omuhasi oyo gaali saasobola n'ohwegolola kadi nanjadiidiri.

¹² Yesu ni gamubona, ng'amulanga amuloma ati, “Onjone obulwaye bubo.”

¹³ Ng'amujambaho, ano ni naano omuhasi oyo ng'agololoha ajumirya Hatonda.

¹⁴ Omuhulu w'ehumbaaniro galuja olwohuba Yesu anjonia omuutu oyo hu ludaalo lwa Sabbaato. Ng'aloma ehinjindi hy'abaatu abaalino ati, “Endaalo jiri mukaaga eji baatu baholeraho emirimo. Mujenga hwijo ohujanonia aye sihu ludaalo olwa Sabbaato.”

¹⁵ Nga Yesu Musengwa amugobolamo ati, “Banafuusi enywe, simusitula njombe oba nasugirya jenywe hu hihongo hulwa Sabbaato mwajinjira ohujinywesa?

¹⁶ Olwo hibi ohujanonia omuhasi ono, omwijuholo wa Yibbulayimu oyo Sitaani abaaye n'abonyabonya ohuhena emyaha ehumi namunaana, olwohuba ludaalo lwa Sabbaato?”

¹⁷ Ni galoma atyo, nga hisimbya abasigu babe emitwe aye abaatu basigaayeno ni bali basangaafu olw'ebirani ebyo byosibyosi ebi gaali n'abaholera.

* 12:53 12:53 Mik 7:6

Olugero olwa Kalidaali n'olwehisimbulusa

(Mat 13:31-33; Mar 4:30-32)

¹⁸ Ng'ango Yesu aloma ati, "Obunugi wa Hatonda hunabugerageranie hu hi?"

¹⁹ Buli hy'ahamo ha kalidaali* aha omuutu gahoma mu muga gugwe. Ni gahoma nga hamera era hahula nga hanwamo ogusaala ogwene ogubba, ng'enunyi jitongola ebiswi mu masaga."

²⁰ Nga Yesu nindi abuusa ati, "Obunugi wa Hatonda nabugerageranie hu hiina?"

²¹ Nabugerageranie hu hasimbulusa aha omuhasi ganjamba gahatabula mu busyanu oweene obungi ow'engaano abuhande anyiyemo emigaati nga hengira mu tome lyosiryosi eri gahanda mu busyanu owo."

Omulyango omudiini

(Mat 7:13-14)

²² Ng'ango Yesu agenda n'asomesa mu bibuga nomu byalo omu gabitanga naali hu lugendo lulwe n'atiina e Yersaalemu.

²³ Nga njabaango owamubuusa ati, "Yesu Musengwa, abaatu abalinojoha baliba badiidiri?" Ng'ango Yesu amugobaloma ati,

²⁴ "Mufubenga ohwingirira mu mulyango omudiini olwohuba mbalomeraho ti bangi baligesyaho ohwingira mu bunugi wa Hatonda aye sibalisisobola.

²⁵ Olwigi luhiiri lwigule aye omwene nyumba n'aligalango, mulyemeerera ebulafu ni mukookona era ni mwegayirira muuti, 'Muhulu, twigulireeno!' Aye alibagobolamo ati, 'Simbamanyire era simanyire n'eyi munwera.'

²⁶ Ng'ango mutagiha ohuloma muuti, 'Wasomesanga mu bitahere by'ewefe era hwalyanga ni n'ewe.'

²⁷ Niye aligobolamo ati, 'Ndomire ti simbamanyire era simanyire n'eyi munwera. Munwe anjo, enywe mwesimwesi abahosi b'ebibi.'

²⁸ Mu hiseera ehyo, njalibaango ohweninala n'ohulira amangi olw'obulumi ni mubona Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo n'abanaabbi bosibosi ni bali mu bunugi wa Hatonda aye enywe ni bababbingire.

²⁹ Abaatu baliywa ebugwalyuba n'ebugwalyuba, mu maniino nomu mehiriro, nga beehala hu mbaga mu bunugi wa Hatonda.

³⁰ Era hituufu bangi hu beginghiriri mu hiseera hino abaliba abanjaasi, nindi bangi hu banjaasi mu hiseera hino abaliba abeginghiriri."

Yesu alumirwa abaatu bomu Yersaalemu

(Mat 23:37-39)

³¹ Mu hiseera ehyene ehyo, balala hu Bafalisaayo batiina ng'abaloma Yesu baati, "Nwa njano olwohuba Herode genda hu hwita."

³² Nga Yesu abaloma ati, "Mutiine mulome ow'olugesigesi oyo hy'ehibbwe muuti, 'Olwa leero n'ejo nja hubbinga emisambwa hu baatu ponie n'abalwaye aye oludaalo olulondereraho nahahenerese ehyandetire.'

³³ Ndi nohweyongera ohuhola ehyandetire era pambire engira tiina e Yersaalemu olwohuba eyo peyi banaabbi bali n'ohufiira."

³⁴ Nga Yesu geyongera abaloma ati, "Enywe abaatu bomu Yersaalemu! Enywe abaatu bomu Yersaalemu! Mweta abanaabbi era mwahubba aba babatumira amabaale! Efunda nyingi nendire ohubahumbaania hy'engoho ng'olu ehumbaania owaana bwayo aye ni mutafugiirira.

³⁵ Mu butuufu oweene mbalomera ti Yekaalu yenywe yija hufuuha magunda. Era simulimbona nindi ohwola olu ndigobola nga mundoma muuti, 'Ali n'ekabi oyo owuujira mu bunjani wa Hatonda Musengwa.'"

14

Yesu anjonia omulwaye owasimbuluha

¹ Lulala hu ludaalo lwa Sabbaato, Yesu ni gaali ewomulala hu batangirisi b'Abafalisaayo ni balya, ng'abasigu babe bamutaho emoni ni benda babone ehi anahole,
² olwohuba njalino anjo mu moni jije omuutu owaali n'alwaye obulwaye owohusimbuluha.

³ Nga Yesu abuusa Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda ati, "Amagambi gafugiirira ohujonia omuutu hu ludaalo lwa Sabbaato oba bbe?"

* **13:19 13:19** Ahamo ha Kalidaali haali nj'ahahirayo ohuba ahadiidiri mu wumo hu hyalo. Ni hamera hahula, hanwangamo ogusaala ogwene ogubba era baanjangaho n'eryani.

⁴ Aye nibo banjoleera hunjoleera sibamusimule. Ng'ango Yesu anamba hu mulwaye oyo amunonia ahena amuseebula.

⁵ Ng'ango ko ahena ababuusa ati, "Nj'ani hu enywe, oyu omwana wuwe oba enjombe yiye yinagwa mwirongo hu ludaalo olwa Sabbaato, ndaafayo?"

⁶ Era nindi sibamusimula.

⁷ Yesu ni gaabona abageni bahye ni betobosamo ebifo eby'enjono hu meeza ohwali ebiryo, ng'aloma n'abbumbirya ati,

⁸ "Omuutu n'ahulanganga hu mbaga yiye ey'obugole, siwetobosangamo ehifo ehy'enjono ni batahulomire, olwohuba enjanga ohubaango obundi oyu balangire ahuhiraho enjono.

⁹ Oba mbo ohiiri anjo, ng'omutegehi w'embaga gaaja ni nola ahuhira enjono ahuloma ati, 'Wange, njwanjo ono gehale anjo,' nga ko otiina ohwihala mu hifo ehitali hy'enjono n'oswaye.

¹⁰ Aye ni bahulanganga, wihalanga mu hifo ehitali hy'enjono ko mutegehi w'omukolo n'ahubona ni wihaaye eyo gaaje ahulome ati, 'Wahyange, yigerera wuuje wihale njano analanji ohuhiraho anjo.' Wangewe anjo abageni bahyo bosibosi balihwisamo enjono.

¹¹ Ehyo kiroma olwohuba hiisi owegulumisa, balimwisa aye oyo oweyisa balimugulumisa."

¹² Ng'ango aloma owamuhyasa ati, "N'oniyanga emere soolanganga mihago jijo oba abalebe babo oba abehiha hihyo oba abaliranwa babo abanjinda, olwohuba onahihola boosi balihulanga ewaawe.

¹³ Aye n'oholanga embaga, olanganga bagadi, abaleme n'abahyafutafuta n'abanjofu abanjuma ehi banahahuje.

¹⁴ Ehyo hirihujeesa ekabi, olwohuba banjuma hya huhusasula. Hatonda omwene alihusasula hu ludaalo olu aliramuhisaho abagwalaafu."

Olugero lw'embaga hasiigu

(Mat 22:1-10)

¹⁵ Mulala hu baali ni behaaye hu meeza ni balya ni ganjulira ehi Yesu galoma, ng'aloma ati, "Bali n'ekabi abo abalirya hu mbaga eyomu bujugi wa Hatonda!"

¹⁶ Nga Yesu amuloma ati, "Naaliyo omuutu owanyiya embaga hasiigu, ng'alanga abaatu abeene abangi.

¹⁷ Esaawa ey'ohugabula ni yoola, ng'atuma omwidu wuwe ohuloma abageni abalange ati, 'Muuje, olwohuba njahani kenire ohutegeha byosibyosi.'

¹⁸ Aye abageni abo abalange bosibosi batandiiha ohwenjonyo ng'olu batasobole ohubango hu mbaga. Oyu behereye ohuloma galoma ati, 'Nagulire ehisugu, nenda ohutiina ohuhyetegeresa. Olw'ehyo sonije sinasobole hubango.'

¹⁹ Ng'owundi amugobolamo ati, 'Nagulire esaame ehumi, nenda ohutiina ohujigeseya mbone hanye jisobola ohulima bulanji. Olw'ehyo sonije sinasobole hubango.'

²⁰ N'owundi ng'amugobolamo ati, 'Nahaleetanga omwenja, olw'ehyo sonije sinasobole huuja.'

²¹ "Ng'ango omwidu gagamayo alomera musengwawe ebyo byosibyosi. Omwene mbaga ni ganjulira, ng'alunja aloma omwidu wuwe ati, 'Njitahe otiine njosijosi mu nguudo ejomu hibuga bunangire abagadi n'abatenge n'abanjofu n'abaleme aba onagaane baaje.'

²² Ng'omwidu atiina aholo ehi musengwawe amulomire. Ni gahena ng'aloma musengwawe ati, 'Kenire ohuhola ehi wundomire aye abaatu bahiiri hujera.'

²³ Nga musengwa y'omwidu oyo amuloma ati, 'Tiina olome abo bosibosi aba onagaane njosijosi mu nguudo ebulafu eyo baaje banjere hu mbaga yange.

²⁴ Mu butuufu oweene, kulomera ti enjuma wayire mulala hu banaali ni ndangire abanahombeho hu mbaga yange.' "

Ohwefirisa hw'abaloobera ba Yesu

(Mat 10:37-38)

²⁵ Abaatu bangi bugali baali bagenda ni batiina ni Yesu, ng'acuuha abaloma ati,

²⁶ "Omuutu yesiyesi owenda semwana oba nyina oba omuhasi wuwe oba abaana babe oba abalebe babe oba ababoojo oba oweyenda omwene ohuhiraho ng'olu ganyenda ese, saanjanga huba muloobera wange.

²⁷ Hiisi owenda ohuba omuloobera wange, ali n'ohwefirisa byosibyosi era gaaba muheneerefu n'ohufiirwa obulamu wuwe hu lwange ko abe muloobera wange.

²⁸ Njahani nj'ani hu nywe nategeha ohutongola enyumba, ateherera hwihala gaabalarira abone hanye anjanga ohuyihena?

²⁹ Anayaba omusingi aye yamuhaya ohuheneeresa, ababona bamujeherera,

³⁰ baati, 'Omuutu ono gatandiha ohutongola aye byamuhaya ohuheneeresa.'

³¹ "Oba habaha hi atandiha ohusoosa habaha owundi n'atehereeye hwihala gebuusa hanye asobola ohunangula olutalo n'abasooli omutwalo mulala, ate nga ola oyu aja husoosa ali n'abasooli emitwalo ebiri?"

³² Anabona ati saasobola, amutumira abahwenda ola n'ahiiri njaleeni n'amusunga batabagane.

³³ Mu ngeri nj'enyene, hiisi mulala hu enywe atefiirisa byosibyosi saananga huba muloobera wange.

³⁴ "Omunyu omuherehe gwa mugaso aye singa gufuuha heresu, onanga otye nindi ohugugobosamo obunoli?"

³⁵ Guba gubula mugaso ohutusaho ohugudanya hu hibbomboyisi. Ale ali n'ohutwi, anjulare."

15

Etaama eyaali n'egotire

¹ Lulala, abanjoosa n'abahosi b'ebibi bosibosi baali bahumbaanira anja Yesu gaali ohumunjuliirisa n'asomesa.

² Ne Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi ga Hatonda bemulugunya ni baloma baati, "Omusinde ono aholo omuhumba n'abahosi b'ebibi era alya ni nabo."

³ Ng'ango Yesu abagerera olugero ati,

⁴ "Singa mulala hu enywe aba n'etaama jije cikumi aye nga ndala yigotaho, saaleha anjo ecenda namwenda ni jiri hwaya gatiina ohwendula endala eyo egotire ohwola olu ayibona?"

⁵ Era n'ayibona, ayidunda gaayita humabega n'asangaaye

⁶ ng'ahena ayinjira engo. Ni goola ng'alanga emihago jije ko n'abaliranwa babe ng'abaloma ati, 'Bahyange, husanjalihisye njalala olwohuba etaama yange eyibaaye n'egotire yibonehire.'

⁷ Mu ngeri nj'enyene, njabaano ohusanjalya hubitiirifu mwigulu olw'omuhosi w'ebibi mulala owebbwaga ohuhira abalanj ecenda namwenda abatenda hwebbwaga.

Endusu eyaali n'egotire

⁸ "Oba singa njabaano omuhasi n'ali n'endusu* jije ehumi, ng'endala yimugotaho saanjamba taala gasingula ebiitu era gasaagula enyumba yosiyosi n'ayendula ohwola olu ayibona?"

⁹ N'ayibona, alanga emihago jije n'abaliranwa babe ng'abaloma ati, 'Bahyange, husanjalihisye njalala olwohuba mbwene endusu yange eyibaaye ni yingotireho.'

¹⁰ Mu ngeri nj'enyene, abamalayika ba Hatonda mwigulu basanjalya olw'omuhosi w'ebibi mulala owebbwaga."

Omwana owaali n'abbeeme

¹¹ Nga Yesu geyongera abaloma ati, "Njalingo omuutu owaali n'abasaani babe babiri.

¹² Ng'ango owehinjere aloma saawe ati, 'Bbaabba, pe omugabo gwange hu by'obunjinda buwwo. Ng'ango saawe abagabaniamo ebiitu bibye.'

¹³ "Endaalo sijabitano nyingi, ng'omusaani oyo abanja ebibye byosibyosi atiina eyo mu hyalo ehyanjaleeni eyi g'abidubuudira mu obulamu owohwejalabya.

¹⁴ Ni gabihenano byosibyosi, ng'enjala ey'amaani yigwa hiisi njatu mu hyalo ehyo, ng'ango atandiha ohudamba.

¹⁵ Olw'ehyo, gaatiina geesenga ewomulala hu baatu bomu hyalo ehyo owamuna ogw'ohulabiriranga embiiji.

¹⁶ Olw'ohuhaya ehoyhulya, gegombanga n'ohulya hu moola aga gananga embiiji aye njabulano amuhombyaho ahaatu hosihosi.

¹⁷ "Ni genjeegamo, ng'aloma ati, 'Abapakasi ba Bbaabba banga abalya ebiryo basendera n'amagulu aye ese ndihufiira njano n'enjala!'

¹⁸ Leha tiine eyiri Bbaabba, mulome ti 'Bbaabba, nabbenga eyiri Hatonda n'eyiri ewe wamwene.

¹⁹ Sipomera n'ohunanga ti ndi mwana wuwo. Aye fuule mulala hu bapakasi babo.'

²⁰ Ng'ango genyoha atiina engo eyiri semwana.

"Aye ni gaali n'ahiirho njale nga semwana amulengera, ni gamufaania ng'ehisa himunjambira omwana wuwe, ng'aduluma amugwa mu hifuba.

* 15:8 15:8 Endusu mu hiseera ehyo yaali muhemba gw'omutambi ogw'oludaalo.

²¹ Ng'omusaani amuloma ati, 'Bbaabba, nabbenga eyiri Hatonda n'eyiri ewe wamwene. Sipoomera hundanga oti ndi mwana wuwol!'

²² Aye semwana galoma abeedu babe ati, 'Mwangunjeho muleete ebyambalo ebihira obulanji, n'epeta† n'engayito mumwambase.'

²³ "Mutiine muleete ebunwa y'enjombe etobbwatobbwa muyisale, hulye husangaale
²⁴ olwohuba omwana wange ono gaali afuuye aye njahani alamuhire era gaali agotire ne abonehire. Ng'arjo batandiiha ohusanjalya.

²⁵ "Baholanga ebyo, omusaani omuhulu n'ali mu ndimiro. Ni gaali n'agobola, n'anatere ohwola engo ng'anjulira ni bema.

²⁶ Ng'alanga mulala hu beedu, amubuusa ati hiina ehiri eyo?

²⁷ Ng'omwidu oyo amugobolamo ati, 'Mulebewo agobooye era lataawo amusaliiye ebunwa y'enjombe etobbwatobbwa olwohuba mbo omwana wuwe agobooye n'ali mulamu.'

²⁸ "Aye omusaani oyo galuŋa huluŋa nandi geeda n'ohwingira mu nyumba. Nga semwana atula ebulafu amwegalihira gengire.

²⁹ Aye ng'agobola mu semwana ati, 'Bona, emyaha mingi eji kenire ni kuholera hy'omwidu era sikuhaniaŋalirangaho. Aye sibupangaho wayire ahabusi sale keesi sangaaleho n'abahyange.

³⁰ Aye omusaani wuwu oyo, owadubuuda ebiby'o n'abamalaaya n'agobooye, omwitiye ebunwa y'enjombe!'

³¹ "Nga Semwana amugobolamo ati, 'Mwana wange, ewe obaaye njano ni nange ahamanga hosihosi era ebiri njano byosibyosi bibyo.

³² Aye hibaaye hiraŋi ohusanjalya olwohuba mulebewo oyo, gaali afuuye aye njahani alamuhire era gaali agotire ne abonehire.' "

16

Omuŋanika omukupania

¹ Ng'arjo Yesu aloma abeegi babe ati, "Njaaliŋo omuŋinda owaali n'omuŋanika wuwe oyu baloopa baati gaali adubuuda ebiitu ebi gaali n'amunjaaye ohulabirira.

² Ng'arjo alanga omuŋanika oyo amubuusa ati, 'Biina bino ebi kuŋuliraho? Nenda wuupe embalirira y'ebiiitu ebi nahunjambya olwohuba sooja hweyongera n'ohiiri muŋanika wange.'

³ Ng'omuŋanika oyo geebuusa mu mwoyo gugwe ati, 'Hiina ehi naahole, olwohuba musengwa yange gatuhiseemo owesige? Mbula amaani agalima, ndimudoto, n'esononi jipamba ohusungirisa.'

⁴ Ng'omwene gegobolamo ati 'Njahani manyire ehi nahole, ko abaatu abo aba musengwa yange abanja basangaalire mu mago gaawe ni bambingire hu mulimo.'

⁵ Ng'arjo alanga hiisi owaali n'ebbanja lya musengwawe. Ng'aloma omudaayi ati, 'Musengwa yange ahubanja jinga?'

⁶ "Ng'amugobolamo ati, 'Amafuta gomu mizayiti ebidomolo* lunaana.' Ng'omuŋanika amuloma ati, 'Namba endagaano yiyo. Yiihala oyicuuse oŋandiihe ebidomolo ebihumi bine.'

⁷ Ng'aloma owundi ati, 'Ate ewe, bahubanja jinga?' Ng'amugobolamo ati 'Esanju j'engaano cikumi.' Ng'omuŋanika amuloma ati, 'Namba endagaano yiyo eyi bahubanjiraho. Yiihala oyicuuse oŋandiihe cinaana jonene.'

⁸ "Nga musengwawe amupaaha olw'obugeregetania obu gaali ni nawo ohusala amagesi. Ehihulu hiri hiiti, abaatu abatafugiirira Hatonda bagesigesi ohuhira abafugiirira olw'engeri eyi betegeheramo obulamu waawe owomu moni.

⁹ Mbalomera ti mutambisenga obuŋinda wenywe ohwesunira emihago, olwohuba ebiitu ebyohu hyalo huno ni biribanjwaho balibasangaalira mu mago ag'emirembe n'emirembe mwigulu.

¹⁰ "Omuutu omwesigwa mu hidiidiri aba mwesigwa nomu hibbala era oyo atali mwesigwa mu hidiidiri saaba mwesigwa nomu hibbala.

¹¹ Njahani ni muba ni mutali besigwa mu ngeri eyi muŋambamo obuŋinda owohu hyalo huno, nj'ani alibanja obuŋinda owomwigulu?

¹² Era ni muba ni mutali besigwa hu by'abandi, nj'ani alibanja ebyenywe hu wenywe?

† 15:22 15:22 Epeta yaali eraga yiiti semwana gaali amwanirisa mu mago ng'omwana buwe. * 16:6 16:6 Mu Luyonaani hiroma hiitu ebbatusi era ebbatusi ndala yabangamo elita ng'amahumi ane.

¹³ “Omwidu saanjanga huba n’abasengwa babiri, atalaho mulala nga genda owundi oba agonderaho mulala, ng’atala owundi. Omuutu saanjanga hunjira ebbeesa ng’ehiitu ehihulu era gasigala n’ahijeeresesa Hatonda.”

¹⁴ Naahani, naalino Abafalisaayo abaali ni benda bugali eby’obuninda ow’ehyalo hino ni banjira ebyo byosibyosi, nga bamujeherera.

¹⁵ Nga niye abaloma ati, “Mwefuula abalanji mu moni j’abaatu aye Hatonda amanyire emyoyo jenywe. Olwohuba ehi abaatu bapaaha, hiba hya mbiho mu moni ja Hatonda.

*Omugaso gw’amagambi ga Hatonda
(Mat 11:12-13; 5:13-32; Mar 10:11-12)*

¹⁶ “Basomesanga amagambi aga Hatonda gaja Musa n’ebi banaabbi banjandiiha ohwola hu biseera bya Yowaane. Aye ohunjwa hulwo babuulira Amanjiliro Amalanji aganjamba hu bujuga wa Hatonda era hiisi muutu gesolaho ohuwingira n’ehifuba.

¹⁷ Era hyangu egulu n’ehyalo ohunjwanjo ohuhira ahanjikuta ohunjwanjo mu magambi ga Hatonda.

¹⁸ “Ehy’ohuboneraho, hiisi abbinga omuhasi wuwe ng’ahena aleeta owundi, aba aholire obuhwedi. Era oyo anjira omuhasi owanoba hu wamwe, aba ahola obuhwedi.

Omusinde omujinda ni Lazaalo

¹⁹ “Naalino omusinde omujinda owambalanga engoye ej’ebbeeyi, nabanga mu bulamu obulanji ow’ohwesangaasa hiisi ludaalo.

²⁰ Era naalino n’omugadi oyu balanganga baati Lazaalo owaali n’ahwene mabbwa mereere era oyu batanga na mulyango ogwingira mu mago g’omujinda oyo.

²¹ Era embwa jaatininga ni jihomba amabbwa gage. Lazaalo gegombanga ohulya obukukumuhira wohu meeza y’omujinda aye naanjuma amuja.

²² “Aye ehiseera hyola, nga Lazaalo afa, ng’abamalayika bamunjira mwigulu ana Yibbulayimu gaali. Ng’omujinda yeesi afa, bamusiha.

²³ Omujinda oyo ni gaali mu bulumi oweene ow’amaani emagombe, galengera Yibbulayimu naali ni Lazaalo.

²⁴ Ng’ano omujinda oyo n’adundireho ejanjaasi amuloma ati, ‘Bbaabba Yibbulayimu, pambire ehisa otume Lazaalo atiine atimye olwala mu maaji gaaje gatonyese hu lulimi ohunjosa na mwoyo, olwohuba ndi mu bulumi bubitiirifu mu muliro guno.’

²⁵ “Aye nga Yibbulayimu amuloma ati, ‘Mwana wange, hebulira oti ni waali n’ohiiri hu hyalo wasuna omugabo gugwo ogw’ebirani aye Lazaalo niye n’abonaabona. Naahani ali husangaala, ewe n’oli mu bulumi obubitiirifu.’

²⁶ Nindi ebyo byosibyosi n’obitaaye anjo, bataayenjo olukooko olwene olubba ngati weefe ni nenywe, erjume muutu anjanga ohunjwa eno ohuuja eyo oba ohunjwa eyo ohuuja eno.’

²⁷ “Ng’ano omujinda aloma Yibbulayimu ati, ‘Ale muhulu, kwegayiriye tuma Lazaalo atiine engo weefe,

²⁸ alabule abalebe bange abataanu abaliyo, boosi bataaja mu hifo hino ehy’obulumi obubitiirifu.’

²⁹ “Nga Yibbulayimu amuloma ati, ‘Bali n’amagambi aga banya Musa n’ebi banaabbi banjandiiha, ebyo bihena ohubalabula.’

³⁰ Ng’omujinda oyo amuloma ati, ‘Bbe, Bbaabba Yibbulayimu, singa njabaano alamuha gatiina gabalamera, bebbwaga.’

³¹ Nga Yibbulayimu amuloma ati, ‘Ni baba ni batanjilira ebya Musa n’abanaabbi, sibaja hufugiirira wayire njabaano alamuha gatiina ohubalamera.’ ”

17

Ehibi

(Mat 18:6-7,21-22; Mar 9:42)

¹ Ng’ano Yesu aloma abeegi babe ati, “Ebiitu ebireetera abaatu ohwonoona sibirihaya hubano aye jimwageene oyo abireeta.

² Omuutu oyo anjamera humusidiha ogubaale ogusito mu mamiro bamudanya nomu buliba ohuhira olu aleetera mulala hu banjere bano ohubbenga.

³ Mwehuume hino, mulebewo anahuhola ehibi, omulabalunga era singa geebbwaga, omusoninjanga.

⁴ Singa ahuhola ehibi emirundi musanvu mu ludaalo lulala era hiisi funda ni gaaja eyi oli gaahuloma ati, ‘Nebbwaga, sonije,’ omusoninjanga.”

Ohufugiirira

⁵ Ng'abahwenda baloma Musengwa baati, "Tuyeede hwahaba n'ohufugiirira ohuhirahoro n'ano."

⁶ Nga Yesu abagobolamo ati, "Singa muba n'ohufugiirira ohwaga hy'ahamo ha kalidaali, musobola ohuloma omusaala guno muuti, 'Huuha n'emisi oje wehomehe mu nyanja,' era gwabanjulira.

Omulimo gw'omwidu

⁷ "Nj'ani hu nywe ali n'omwidu amulimira oba amwemerera anjanga ohuloma omwidu oyo n'anjwa mu huhola emirimo ati, 'Nja wiihale olye?'

⁸ Geheerera humuloma ati, "Tegehereno ehyohulya bunyinjule, obe anjo ni bupeera kene ohulya weesi ko olye.'

⁹ Omwidu oyo, Musengwawe amweyaasa olw'ohuhola ebi aba ni bamulagiye ohuhola? Bbe, saamweyaasa.

¹⁰ C'ehyene ni nenywe, ni munahenge ohuhola byosibyosi ebi Hatonda galoma, mulomenge muuti, 'Huli beedu wiidu. Huholire ebi huli n'ohuhola.' "

Yesu anjonia abagenge ehumi

¹¹ Yesu ni gaali n'atiina e Yerusalemu, gabita njagati wamatwale g'e Samaliya ni Galilaaya.

¹² Ni gaali n'abita mu hirala hu bitahere byayo, njalijho abasinde ehumi abaali abagenge abaatiina bemeerera njalenjaleho* ni naye.

¹³ Ng'anjo baloma n'ejanjaasi ery'amaani baati, "Yesu Musengwa, tunjambire ehisa otunjonie."

¹⁴ Yesu ni gababona, ng'abaloma ati, "Mutiine mweyanjule eyiri abasengi ba Hatonda." Ni baali ni batiina, nga banjona.

¹⁵ Mulala hu bo ni gabona ati anjoni, ng'agobola n'ajumirya Hatonda n'ejanjaasi ery'amaani.

¹⁶ Ng'ahubba amafuha huupi ni Yesu, geyaasa. Oweyaasa oyo gaali Musamaliya.†

¹⁷ Nga Yesu aloma ati, "Abanjoni babaaye ehumi. Omwenda bali njena?"

¹⁸ Njabela owundi yesiyesi agobooye ohweyaasa Hatonda ohutusaho ono Atali Muyudaaya?

¹⁹ Nga Yesu ahena amuloma ati, 'Yinyoha otiine, ohufugiirira huhwo huhunjonisye.' "

Obunugi wa Hatonda

(Mat 24:23-28,37-41)

²⁰ Lulala, Abafalisaayo babuusa Yesu baati, "Obunugi wa Hatonda bulibanjo njali?" Ng'abagobolamo ati, "Obunugi wa Hatonda sibuuja ni bwebonesa.

²¹ Abaatu sibanja hulumala baati, 'Bona, Hatonda anjwa n'ano' oba baati, 'Anjwa njala,' olwohuba Obunugi wa Hatonda buli mu myoyo jenywe."

²² Ng'anjo aloma abeegi babe ati, "Ehiseera hiryooola mwegomba ohuba njali Omwana w'Omuutu aye ni mutamubona.

²³ Abaatu balibaloma baati, 'Bona, ali njala' oba baati, 'Bona, ali njano.' Ebyo simubifugiiriranga.

²⁴ Ohuuja hw'Omwana w'Omuutu huliba hy'ohumesya hw'efula ohuhosya egulu ohunjwa hu lubega lulala ohwola hu lundi.

²⁵ Aye ebyo ko bibenjo, banahasooke humugudya bugali weene era abaatu b'omulembe guno bamwegaana.

²⁶ "Ng'olu hyali mu mulembe gwa Nuwa, pohiriba hiityo nomu hiseera ehy'ohuuja hw'Omwana w'Omuutu.

²⁷ Mu mulembe gwa Nuwa, abaatu baali balya ni banywa ni bahwa era ni bafumbirwa ohwola hu ludaalo olu Nuwa gengira mu lyato, ng'efula yitonya, amaaji gabanda gasihiirisa abaatu bosibosi.

²⁸ "Era pohiyali nomu mulembe gwa Luuti. Abaatu baali balya ni banywa, ni bagula era ni batunda ehyawe, baali balima era ni bagesa ni batongola n'amayumba.

²⁹ Aye hu ludaalo olu Luuti ganjwa mu Sodoma, Hatonda ganjindiha omuliro ohunjwa mwigulu nga gusihirisa abaatu bosibosi mu hibuga ehyo.

³⁰ "Era pohiriba hiityo mu hiseera ehy'ohuuja hw'Omwana w'Omuutu.

³¹ Mu hiseera ehyo, omuutu aliba njamugulu hu nyumba n'ali n'ebitiu bibye mugati, sigengiranga hutusamo ehy'ohutiina ni nahyo. Era oyo aliba hu muga sigaagama yingo.

* 17:12 17:12 Bemeerera njaleni olwohuba amagambi aga bana Musa gaali sigabafugiirira bagenge ohwigerera njapi n'abaatu abalamu. † 17:16 17:16 Abayudaaya babisiyanga mu Abasamaliya emoni. Olw'ehyo, ehi Musamaliya oyo gahola hyali hyanjabulo.

³² Muhebulire ehyola hu muha Luuti, * mwesi hitaboolaho!

³³ Hiisi owenda oweheneerera obulamu wuwe, alibufiirwa aye hiisi afiirwa obulamu wuwe hu lwange, alibuŋonia.

³⁴ Mbalomera ti mu hiire ehyo, abaatu babiri baliba hu buliri bulala, baliŋiraho mulala baleha obundi.

³⁵ Abahasi babiri baliba baseera ŋalala hu mbaale, baliŋira mulala nga baleha obundi.

³⁶ Abaatu babiri baliba hu muga, baliŋira mulala baleha obundi.”‡

³⁷ Ng’abeegi babe bamubuusa baati, “Musengwa, ebiitu ebyo biriba ŋeena?” Ng’abagobolamo mu lugero ati, “Aŋaba ehifu, paŋa esega jihumbaanira hiisi muutu gajibona, n’ohuuja hw’Omwana w’Omuutu huutyu po huliba.”

18

Olugero lwa namwandu n’omulamuzi

¹ Ng’ano Yesu nindi agerera abeegi babe olugero ohubasomesa ati bali n’ohusabanga habuhyabuhya ni batademba.

² Ng’abaloma ati, “Ŋaaliŋo eyo ehibuga omwali omulamuzi atatyanga Hatonda oba omuutu yesiyesi.

³ Ng’ano ŋabaano ni namwandu mu hibuga ehyene ehyo owadebereranga n’atiina ew’omulamuzi oyo n’amwegayirira ati, ‘Ngayeho obuyoga n’osalira oyu posa ni naye omusango.’

⁴ Omulamuzi gaahena ehiseera n’atafayo hu namwandu oyo aye goola aŋaatu gesinya ng’aloma mu mwoyo gugwe ati, ‘Wayire sitya Hatonda oba omuutu yesiyesi,

⁵ olwohuba namwandu ono gasulusuuta, leha sale omusango gugwe alehere ano ohuujanga ni gasulusuuta.’ ”

⁶ Nga Musengwa abaloma ati, “Mubone ehi omulamuzi oyo atatyanga Hatonda galoma.

⁷ Olwo muneege muuti Hatonda saaliyeeda baatu babe abasaba omuusi n’owiire? Saaliŋira hamanga n’ahiiri hubayeeda.

⁸ Mbalomera ti alibayeeda mangu aye Omwana w’Omuutu n’aligobola alyagaana abaatu hu hyalo huno ni bahimufugiirira?”

Olugero lw’Omufalisaayo n’omuŋoosa

⁹ Ng’ano Yesu agerera abo abaali ni beebona baati nj’abagwalaafu mu moni ja Hatonda olugero luno ati,

¹⁰ “Abaatu babiri batiina mu Yekaalu ohusaba. Mulala gaali mufalisaayo, owundi muŋoosa.

¹¹ Ng’omufalisaayo gemeerera esaba ati, ‘Hatonda, kweyaasa olwohuba sindi hy’abandi: abakondo, abahosi b’ebibi, abahwedi oba hy’omuŋoosa oyo.

¹² Ese siiba emirundi ebiri mu wiiki era paayo ehirala ehy’ehumi hu byosibyosi ebisuna.’

¹³ Aye omuŋoosa niye gaali gebaayireho, n’atenda n’ohugangamusa emoni ŋamugulu ohuheja ewa Hatonda. Aye nga gehubba mu hifuba aloma ati, ‘Hatonda, saasire ese omuhosi w’ebibi!’

¹⁴ Mbalomera ti omuŋoosa oyo gaagamayo ewuwe Hatonda n’amusoninire ebibi bibye aye omufalisaayo bhe, olwohuba hiisi owegulumisa, balimwisa aye oyo oweyisa balimugulumisa.”

Yesu asabira abaana abanjere ekabi

(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)

¹⁵ Lulala, ŋaaliŋo abaatu abanjira abaana abanjere eyiri Yesu abanjambeho abasabire ekabi. Aye abeegi babe ni bababona, nga babahayula hubahayula.

¹⁶ Aye Yesu galanga abaana abo n’aloma ati, “Mulehe abaana abanjere baaje eyi ndi, mutabalobera olwohuba abaatu abali hya nibo, mbabengira mu buŋugi wa Hatonda.

¹⁷ Mbalomera ehituufu ti hiisi muutu ateesiga Hatonda hy’omwana omunjere ng’olu geesiga abasaaye babe, saalingira mu buŋugi wa Hatonda.”

Yesu n’omusinde omujinda

(Mat 19:16-30; Mar 10:17-31)

¹⁸ Ng’ano mulala hu batangirisi b’Abayudaaya abuusa Yesu ati, “Omusesa omulani, hiina ehisaanira ohuhola ko sune obulamu obutanjanjo?”

¹⁹ Nga Yesu amugobolamo ati, “Wema huhi ohunanga omulani ate nga ŋanuma mulani ohutusaho Hatonda yene?”

* 17:32 17:32 Tand 19:24-26 ‡ 17:36 17:36 Ebyanjandihiwa ebindi ebyahale binuma lunyiriri luno.

²⁰ Omanyire ebragiro bya Hatonda ebiroma biiti, soholanga buhwedi, siwiitanga muutu wahyo, siwiibanga, soobejeranga muutu ehi ataholire, ojanga lataawo ni maawo erono.”

²¹ Ng’omutangirisi oyo amugobolamo ati, “Ohujwera erala mu bujere wange n’ohwosa haati ebragiro ebyo byosibyosi mbyoheresa.”

²² Yesu ni ganulira ebyo, ng’amuloma ati, “Ohibuliraho ehiitu hiral. Tiina otunde ebibyo byosibyosi, ebbeesa ejinanwemo ojigabire abagadi, ko ohene wuuje obe muloobera wange, olisuna obunjinda mwigulu.”

²³ Aye omutangirisi oyo ni ganulira ebiitu ebyo, ng’abombonala olwohuba gaali n’obunjinda oweene obungi.

²⁴ Yesu ni gamubona n’awombonaye ng’aloma ati, “Nga hiriba higosi abanjinda ohwingira mu Bunjugi wa Hatonda!”

²⁵ Hituufu, hyangu bugali weene engamiya ohubita mu njundu ly’episo, ohuhira omunjinda ohwingira mu bunjugi wa Hatonda.”

²⁶ Abanjulira ebyo nga bamubuusa baati, “Olwo n’ahani nj’ani anjanga ohunonjoha?”

²⁷ Nga Yesu agobolamo ati, “Eyiri abaatu higosi ohwenonjola aye eyiri Hatonda hyangu ohunonjola olwohuba njabula ehimuhaya.”

²⁸ Ng’ango Peetero aloma Yesu ati, “Efe hwaleha ebyefe byosibyosi ebi hwali ni nabyo nga huuja hube baloobera babo.”

²⁹ Nga Yesu abaloma ati, “Mbalomera ehituufu ti njabula muutu owaleha amago gage oba abaganda babe oba omuhasi wuwe oba abasaaye babe oba abaana babe olw’obunjugi wa Hatonda,

³⁰ atalisuna omuhamba omubba mu mulembe guno ko n’obulamu obutanwanjo mu biseera ebyomu moni.”

*Yesu aloma hu hufa huhwe efunda eyohudatu
(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)*

³¹ Nga Yesu agobosa abeegi babe ehumi n’ababiri hu tulo abaloma ati, “Huli hutiina e Yerusalemu era byosibyosi ebi banaabbi banandiha hu Mwana w’Omuutu bija hwolerera.

³² Baja humunjayo eyiri abalugendwa,

³³ bamuhubbe efaalu bahene bamwite aye ni njabitireno endaalo edatu aliramuha.”

³⁴ Aye abeegi babe sibategeera mahulu g’ebibono ebyo olwohuba gaali magise.

*Yesu anjonia omunjofo ow’asungirisanga
(Mat 20:29-34; Mar 10:46-52)*

³⁵ Yesu ni gaali n’ali huupi hwola mu hibuga e Yeriko, gaagaana omunjofo owaali ni geehaye hu tulo w’engira n’asungirisa.

³⁶ Omunjofo oyo ni ganulira ehinjindi hy’abaatu ni hibita ng’abuusa ati, “Hiina ehoyo?”

³⁷ Nga bamulomera baati Yesu Omunazaleesi nj’abitano.

³⁸ Ng’ango alangirira n’ejanjaasi ery’amaani ati, “Yesu, Omwijuhulu wa Dawudi, pambire ehisa!”

³⁹ Ng’abaatu abaali ni batangiyemo bamuhayula ni bamuloma anjoleere. Aye niye nga geejongera hweyongera ohuloma n’ejanjaasi ery’amaani ati, “Mwijuhulu wa Dawudi, pambire ehisa!”

⁴⁰ Nga Yesu gemeerera alagira baleete omunjofo oyo anja gaali. Ni bamunjira, ng’amubuusa ati,

⁴¹ “Wenda kuholere hi?” Ng’omunjofo amugobolamo ati, “Musengwa, njingule emoni, mbone.”

⁴² Ng’ango Yesu amuloma ati, “Ohufugiirira huhwo, huhunoniseye. Limbula obone.”

⁴³ Anjo ni naano ng’emoni jirimbuha atandiha ohubona, nga yeesi genjimba hu baali ni balonda Yesu n’ajumirya Hatonda. Era abaatu bosibosi ni babona n’anjonire, nga boosi bajumirya Hatonda.

19

Yesu ni Zakayo omunjofo

¹ Ng’ango Yesu n’abagaali ni nabo bengira mu hibuga Yeriko ni babita engira.

² Mu hibuga omwo, mwalimo omusinde omunjinda owaali omuhulu w’abanjoosa ni bamulanga baati Zakayo.

³ Omusinde oyo gendire ohubona omuutu oyu balanga baati Yesu aye olw’eduuli ly’abaatu siganjanga humubona olwohuba gaali muupi.

⁴ Olw'ehyo, gaduluma gatiina mu moni ganiina omusaala omusokomooli ogwali hu ngira eyi Yesu gaali n'aja hubitamo.

⁵ Yesu ni goola hu musaala ogwo, ng'aheja namugulu ahena amuloma ati, "Zakayo, niinuha mangu, olwohuba olwa leero ndi mugeni wuwo." ⁶ Ng'ango ni naajo, Zakayo aniinuha n'ali musangaafu ng'anjira Yesu ewuwe.

⁷ Abaatu ni babona, nga bemulugunya baati, "Atiina ohuhuala 'ew'omuhosi w'ebibi.' "

⁸ Ni baali ni bali eyo, Zakayo genyoha galoma Yesu ati, "Musengwa, nabuuyeeemo ngati hu biitu byange ngabireho abagadi. Era ni njabano oyu nalyakula, nja humulinjano emirundi ene."

⁹ Ng'ango Yesu amuloma ati, "Olwa leero abaatu abomu mago gano banonohire olwohuba wetuhiseyo oti ewe weesi oli mwijuhulu wa Yibbulayimu.

¹⁰ Olwohuba Omwana w'Omuutu gaaja hu hyalo ohwendula n'ohunonjola abo abaagota."

Olugero olw'endus eyagota

(Mat 25:14-30)

¹¹ Abaatu baali bahyetegeresa ebyo, nga Yesu abagerera olugero olwohuba baali huupi n'e Yersaalemu era n'abaatu aba gaali ni nabo ni banjeega baati aja hutagihirano ohunjuga nga habaha ni golireyo.

¹² Ng'aloma ati, "Njaalijo omuutu owomu lulyo oluhombe owatiina mu hyalo ehyanjale ohumufuula habaha, ko ahene agobole.

¹³ Ng'alanga abeedu babe ehumi, ng'anja hiisi mulala hu bo ebbeesa ejibalanga baati mina* ndala ng'abaloma ati, 'Musuubuulire mu bbeesa ejo ohwola olu ndigobola.'

¹⁴ "Aye abaatu abomu hyalo hihye baali sibamwenda, nga batuma abahwenda batiine era eyi gaali n'aja ohumufuula habaha balome baati, 'Sihwenda musinde oyo ohuba habaha weefe.'

¹⁵ "Cooke niye nga bamufuula habaha gagamayo engo, ni goola ng'alanga abeedu aba gaja ebbeesa jije ni genda ohumanya amagoba aga baahola.

¹⁶ Ng'omwidu omudaayi amuloma ati, 'Musengwa, ebbeesa jijo eji waapa jasaala amagoba g'emina ehumi.'

¹⁷ "Nga musengwawe amuloma ati, 'Kalwe bugali weene, oli mwidu mulani. Ng'olu baaye mwesigwa mu hidiidiri, oja hunjuga ebibuga ehumi.'

¹⁸ "Owohubiri nga gaaja aloma ati, 'Musengwa, emina eyi waapa nayisaasamo ejindi etaanu.'

¹⁹ "Nga musengwawe amuloma ati, 'Kalwe bugali weene, oja hunjuga ebibuga bitaanu.'

²⁰ "Aye owohudatu ni gaaja gamuloma ati, 'Musengwa, emina yiyo eyi waapa nj'eyi. Nayibiha bulani weene era nj'eyi enyene n'enyene.

²¹ Nahutya, olwohuba oli mugosi, onjira n'ehitali hihyo era ogehesa n'anjotamwa olwohuba wenda ebyowereere.'

²² "Nga musengwawe amugobolamo ati, 'Musirusiru ewe, ebi oloma ebyene bihusalira omusango. Hanye omanyire oti ndi mugosi era ti nenda ebyowereere,

²³ Iwahiina ebbeesa eji nahuja siwajina abasubuuzi ni nahagoboye samwene najitusayo ni jikoleeye amagoba?'

²⁴ "Ng'ango aloma abeedu abandi abaali ni bemereeye anjo ati, 'Mumutuseho n'emina eyo, muyiye oyo ali n'ehumi.'

²⁵ "Ng'abeedu abo bamugobolamo baati, 'Musengwa, oyo oyo oloma ohuja, ali n'ehumi!'

²⁶ "Ng'abagobolamo ati, 'Mbalomera hino ti oyo atambisa ehi bamuja, bali-mumeedahho ebindi aye oyo anjuma balimutusaaho n'ahadiidiri aho aha ali ni naho.

²⁷ Njaahani muleete njano abalabe bange, abatendire baafuule habaha waawe era mubeetire njano ni mbona.' "

Yesu gengira mu Yersaalemu mu njono ery'amaani

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Yow 12:12-19)

²⁸ Yesu ni gahena ohuloma ebyo ng'abatangiramo batiina e Yersaalemu.

²⁹ Ni baali ni banaatere ohwola mu bubuga Bbesufage ni Bbesaniya mu hiho g'olusozu lw'emisaala emizayiti, gatuma babiri hu beegi babe,

³⁰ abaloma ati, "Mutuine mu haalo aha mulengera aho. Ni munaabe ni mwahengira muuti, munaabone nasugirya eperepere eyi muutu ahiiri hwiwalangaho ni bayisidihire anjo, muyiwonjolole muyindeetere njano.

* 19:13 19:13 Mina ndala yaali epeera y'omutambi ey'emyesi edatu.

³¹ Singa njaano ababuusa ati, 'Lwahiina muyiwonolola?' Munamugobolemo muuti, 'Musengwa nj'ayenda.' "

³² Ng'ango aba baatuma batiina bagaana byosibyosi ni biri ng'olu baali ni babalomire.

³³ Ni baali ko ni bawonolola nasugirya eyo, ng'abeneeyo bababuusa baati, "Lwahiina muyiwonolola?"

³⁴ Nga babagobolamo baati, "Musengwa nj'ayenda."

³⁵ Nga batangirisa nasugirya eyo bayinjirira Yesu. Ni boola nga bayaalaho engoye jaawe hu mugongo, Yesu ayiihalaho.

³⁶ Ni gaali n'atiina, ng'abaatu baalirira engoye jaawe mu ngira Yesu agendereho.

³⁷ Ni gaali ni genda hwola e Yersaalemu ni gehirira hu lusozu olw'emisaala emizayiti, ehinjindi hy'abeegi babe hyosihyosi nga hijumirya Hatonda n'ejanjaasi ery'amaani ni basangaaye olw'ebamaliholiho byosibyosi ebi baali ni baweene.

³⁸ Ni baloma n'ejanjaasi ery'amaani baati,

"Ali n'ekabi habaha oyo
owuujira mu siina lya Musengwa,
abaatu bamuñe enono.

Hanjabeeno emiyaaya ngati wa Hatonda n'abaatu,

era enono libe eyiri Hatonda oyo ali Namugulu Obugali.*"

³⁹ Ng'ango balala hu Bafalisaayo abaali mu hinjindi baloma Yesu baati, "Musomesa, loma hu beegi babo banjoleere."

⁴⁰ Nga Yesu abagobolamo ati, "Mbalomera ti singa abo banjoleera, amabaale ganaahayaane."

Yesu alira amangi olw'abaatu bomu Yersaalemu

⁴¹ Yesu ni goola huupi n'ehibuga Yersaalemu, ni gahirengera ng'alira amangi olw'ohulumirwa abaatu bamo,

⁴² ng'aloma ati, "Singa baatu nywe olwa leero mumanyire ehyahabaleete eyemiyaaya! Aye hatyane bahibahwehire.

⁴³ Ehiseera hinahoole abasigu benywe babeswanigirisa.

⁴⁴ Baabasihirisa enywe ababalyagaana mu hibuga omwo era sibalireha ebaale eribatongolera ehibuga hyenywe ni liri hu lyahye, olwohuba simwamanya hiseera ehi Hatonda gaali ni gaajire ohubanojola."

Yesu atiina hu Yekaalu

(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Yow 2:13-22)

⁴⁵ Nga Yesu goola e Yersaalemu gengira mu lunya lwa Yekaalu atandiha ohubbingamo abaali ni basuubuliramo.

⁴⁶ Ng'abaloma ati, "Hyanjandiihiwa hiiti, 'Enyumba yange yinaabenga nyumba omu baatu bananjumirihisyenga.' Ne enywe muyifuuhisyeyo pungulu eyi bakondo behwehamo.*"

⁴⁷ Nga hiisi ludaalo Yesu asomesanga mu Yekaalu. Aye abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi n'abaatu abahulu mu gwanga batandiiha ohugesyaho ohumusihirisa.

⁴⁸ Aye gabahayisa olw'abaatu abanjwerehererangamo ni bahumbaana aña gaali ohumunjulirisa.

20

Abatangirisi babuusa Yesu eyi atusa obunangi

(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)

¹ Lulala, Yesu ni gaali mu lunya lwa Yekaalu n'asomesa era n'abuulira Amanjulo Amalaji, abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi ko n'abaatu abahulu mu gwanga, batiina aña gaali,

² nga bamuloma baati, "Tulomere, otusa neena obunangi obuhuginiha ohuhola ebiitu ebyo ebi ohola? Era nj'ani owahuna obunangi owo?"

³ Ng'ango Yesu abagobolamo ati, "Keesi leha mbabuuseho. Mundomere,

⁴ Yowaane gatusa neena obunangi ow'ohubatiza; gabutusa yiri Hatonda oba yiri baatu?"

⁵ Ng'ango bahubbagania ebineego ni baloma baati, "Humugobolemo huutye? Singa huloma huuti 'Hatonda nj'owamutuma' anatubuuse ati, 'Lwahiina simwafugiirira bya Yowaane oyo?"

* 19:38 19:38 Zab 118:26 * 19:46 19:46 Yis 56:7; Yer 7:11

⁶ Nindi ni baneega ohumugobolamo baati, 'Abaatu nj'abamutuma,' nga hino hibatiisa baloma baati, 'Abaatu banatuhubbe amabaale.' Olwohuba bosibosi baali bafugiirira baati Yowaane gaali naabbi dala."

⁷ Ehyanjwamo nga bamugobolamo baati, "Sihumanyire."

⁸ Ng'ano Yesu yeesi abaloma ati, "Kale keesi sinabalomere eyi tusa obunjangi obuukosa ebi kola."

Olugero lw'abapangisa b'endimiro y'emizabbibbu
(Mat 21:33-46; Mar 12:1-12)

⁹ Ng'ano Yesu agerera abaatu abaliño olugero ati, "Naaliño omuutu owahoma endimiro ey'emizabbibbu, ng'ahena ayipangisa abaatu, niye ng'atiina mu lugendo ng'alwayo.*

¹⁰ Ehiseera eh'yegesa ni hyola, gatuma mulala hu baneeresha babe eyiri abapangisa, bamunje owiisa wuwe. Cooka abapangisa abo baamuhubba nga bahena bamubbinga gaagama ni n̄abula ehi bamunjaaye.

¹¹ Nga nindi omwene ndimiro abatumira omunjeeresha owundi. Ng'oyo bamuhubba bahena bamuhola n'ebuyobunemu nga gagama n'engalo enjerere.

¹² Ng'atuma omunjeeresha owohudatu era yeesi bamubisya bubi, bamuhubba oluguma gaagama ni n̄anjuma ehi bamunjaaye.

¹³ "Ng'ano omwene ndimiro gebuusa ati, 'Kole hi? Hatume omwana wange omuhoda, hamunga banaamuje enono bamupeera owiisa wange.'

¹⁴ "Cooka abapangisa ni bamubona nga behobaana baati, 'Ono nj'omusika. Muhole hu mwrite hwegoboseho obusika.'

¹⁵ Ng'ano bamusindigirisa bamutusa ebulafu w'endimiro y'emizabbibbu, nga bamwitira eyo.

"Naahani omwene ndimiro alihola hi abapangisa abo?

¹⁶ Alitiina gabasihiirisa n'endimiro gayipangisa abaatu abandi." Abaatu ni banjulira ebibono ebyo nga baloma baati, "O! Hatonda atuyeede ehyo hitabanjo!"

¹⁷ Nga Yesu abahanjaasa emoni ahena abaloma ati, "Naahani ehyanjandiihiwa hino hitegeesa hi,

" 'Ebaale eri abatongoli batala baati siraji,

nj'eryafuuha ehulu ery'omugaso mu gosigosi?'"

¹⁸ "Era hiisi agwa hu ebaale eryo, alibbwagijihamo aye oyo oyu lirigwaho, aliminian-guha."

¹⁹ Ng'ano abasomesa b'amagambi n'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda bagesyaho ohwenda ohunamba Yesu mu haseera aho, olwohuba bategeera baati olugero olwo alugerire ni lunamba hu nibo aye nga batya abaatu.

Ehibuuso ehinjamba hu hunja omusolo
(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

²⁰ Abasomesa b'amagambi n'abatangirisi b'abasengi ni bendulirisa ehi banenjambye hu Yesu, batuma abaatu batiina beefuula oti haani basiima ebi ahola bamunjabihisye mu malomere gage ameene, bamunjeyo mu bunjugi wa Barooma.

²¹ Ng'ano batiina bamuhema baati, "Musomesa, humanyire huuti ewe ofiira hu mazima era obula hu by'abaatu huhusiima ebinambulamo wabula abaatu bosibosi obabisya mu ngeri nj'enyene n'obasomesa ebi Hatonda genda bahole.

²² Naahani muhulu tulomere, hiraji ohurja Kayisaali* omusolo oba bbe?"

²³ Aye Yesu ng'ategeera ehi baaliho, ng'abaloma ati,

²⁴ "Mundage edinaari. Ehifaananyi n'amasiina ebijiriho by'ani?"

²⁵ Nga bamugobolamo baati, "Bya Kayisaali." Ng'ano Yesu abaloma ati, "Kale ebya Kayisaali mubije Kayisaali, n'ebya Hatonda mubije Hatonda."

²⁶ Abo aba batuma ohumuhema ndibanange humunjambya mu ebi gaaloma mu lwijuuye, benunja engeri eyi gabagobolamo era banjuma hyahuloma.

Ehibuuso ehinjamba hu hulamuha
(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)

²⁷ Ng'ano Abasadukaayo, bano nj'abaali ni bafugiirira baati eriyo ohulamua, batuma balala hu bahyawe eyiri Yesu bamubuusa baati,

* 20:9 20:9 Yis 5:1

* 20:17 20:17 Zab 118:22

* 20:22 20:22 Oba habaha wa Barooma.

²⁸ “Musomesa, Musa omuñeeresera wa Hatonda gatunandiihira egambi ati singa omuutu afa galeha namwandu n’atamusaayemo mwana, mugandaawe ateehwa ohumusika amusaalire abaana.*

²⁹ Njaahani ñaaliño aboluganda musanvu. Omudaayi ng’ahwa omuhasi, cooka ng’afa n’atamusaayemo mwana.

³⁰ Owohubiri ng’asika namwandu oyo era yeesi ng’afa n’atamusaayemo mwana.

³¹ N’owohudatu yeesi atyo. Bosibosi omusanvu nga bambalaho omuhasi oyo. Cooka ndibamusaalamo mwana.

³² Njaahani bosibosi ni baali ni banjooye ohufa ng’omuhasi oyo yeesi afa.

³³ Olwo ñaahani hu ludaalo olu baatu bosibosi baliramuhiraho, omuhasi oyo aliba muha ani, olwohuba gaaliho muhasi w’abaatu abo bosibosi omusanvu?”

³⁴ Ng’ango Yesu abagobolamo ati, “Obufumbo, w’abaatu hu hyalo huno.

³⁵ Aye sipohija huba eyiri abaatu aba Hatonda abona ati basaanira ohulamuha babe balamu mwigulu ni batahwa era ni batafumbirwa.

³⁶ Baliba hy’abamalayika, ni batafa era baliberera balamu olwohuba baliba baana ba Hatonda.

³⁷ Mu hitundu ehiroma hu hadenjo ahaali ni hanya aye ni hataguhuliha, Musa omuñeeresera wa Hatonda n’aloma hu hulamuha, yeesi ahihahasa ati abafu balamuha ni gaali n’aloma ati Musengwa, ‘nje Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo.*

³⁸ Hatonda w’abaloma sosi w’abafu olwohuba abaatu bosibosi eyiri Hatonda, balamu.”

³⁹ Nga balala hu basomesa b’amagambi baloma baati, “Musomesa, olomire bulani.”

⁴⁰ Ohunwa hulwo, ñanjuma owesinga ohumubuusa ebibuuso nindi.

Kurisito ni Habaha Dawudi

(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)

⁴¹ Ng’ango Yesu abaloma ati, “Lwahiina abaatu baloma baati Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu Mwijuhulu wa Dawudi?”

⁴² “Dawudi omwene mu Zabbuli aloma ati,
“Hatonda gaaloma Musengwa yange ati,
Yiihala ni wundireene,

hu lubega olw’omuhono gwange omulungi,

⁴³ ohwola olu ndifuula abasigu babo

ekookolo ey’ohutaho amagulu gago.*

⁴⁴ “Obanga Dawudi amulanga ‘Musengwawe,’ nindi olwo ananga atye ohuba mwijuhulu wuwe?”

Yesu alabula hu hwehuuma abasomesa b’amagambi

(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40)

⁴⁵ Aabaatu bosibosi ni baali ni bahinjulirisa, nga Yesu aloma abeegi babe ati,

⁴⁶ “Mwehuume mubone ti simunjamba sambo y’abasomesa b’amagambi abagenda ni bambaaye amaganduula amaleeni aghwesa hwiroba ohulaga ng’olu bahihenaho era abenda babaheese mu ngeri ey’ohubana enjono ni bali mu akisoni n’ohwihala mu bifo eby’enjono mu mahumbaano nohu mbaga.

⁴⁷ Abanyagulula ebiitu baahena mu mayumba ga banamwandu era abajumirya Hatonda n’ebibono ebyene ebingi olw’ohweraga. Balibana ehiguudyo ehihiraho obubbala.”

21

Ehirabo hya namwandu

(Mar 12:41-44)

¹ Yesu ni gaali n’ahiiri mu Yekaalu, ng’abona abanjinda bangi ni banjaayo ehirabo.

² Ng’ango abona ni namwandu omugadi yeesi owaaja gaatamo obubbeesa bubiri obusembayo ohuba ow’omuñendo omutono obugali.

³ Nga Yesu aloma abeegi babe ati, “Mbalomera ehituufu, namwandu ono anjaayeyo hibbala bugali ohuhira abandi bosibosi.

⁴ Bala bataayemo ni batasa hu bingi ebi bali ni nabyo. Aye namwandu ono, mu bugadi wuwe anjaayeyo hyosihyosi ehi abaaye ni nahyo mu bulamu wuwe.”

Obubonero owohuuja hwa Kurisito

(Mat 24:1-14; Mar 13:1-23)

* 20:28 20:28 Mag 25:5 * 20:37 20:37 Hunj 3:6 * 20:43 20:43 Zab 110:1

⁵ Ng'ango balala hu beegi ba Yesu baloma ng'olu Yekaalu bayitongola n'amabaale ameene amanooon n'ebiiu ebi banonga eyiri Hatonda. Nga Yesu abagobolamo ati,

⁶ "Ehiseera hinahoole bino byosibyosi ebi mubona, byabulunguha era nasinjabanjo ebaale wayire erala eririsigala ni liri hu lyahye. Gosigosi baligatepulula gaagwa njaasi."

⁷ Ng'abeegi babe bamubuusa baati, "Musomesa tulomereho. Ebyo biribaano njaali? Era habonero hi ahabalimanyiraho?"

⁸ Ng'ango Yesu abaloma ati, "Mwehuume natabano abadulingadulinga. Hiri hiityo olwohuba bangi balijja ni beranga ohutambisa obunangi wange era ni baloma baati, 'Ndiise Kurisito' era baati, 'Ekomerero yoolire.' Aye simufugiiriranga ebi baloma.

⁹ Era ni munuliranga etalo n'ohutawuha nana ni nanala, simutyanga. Ebyo biri n'ohubano aye ekomerero yiriba yihiiri hwola."

¹⁰ Ng'ango geyongera aloma ati, "Amawanga galihubbana n'owahabaha buliwaagala owahabaha obundi.

¹¹ Nalibano musisi mu bitundu bingi era enjala yirigwa ni hanjupuli alibano mu hyalo. Era nalibano ebiitu ebitiisa n'ebyamaliholiho ebirinjwa mwigulu.

¹² "Aye ebyo byosibyosi ko bibenjo, balibahiyaania era balibanamba babeemeha ohunosya mu mbuga j'amahumbaaniro g'Abayudaaya neja bahabaha nga bahena babadaanya mu komera olwohuba muli baloobera bange.

¹³ Hino hiribaleetera muboosheo Amanjiliro Amalanji agapambaho.

¹⁴ Aye simwenyendehereranga ehi munaahalome oba ng'olu munenjosyeho,

¹⁵ olwohuba ndibanja ebibono n'amagesi agohubagobolamo era abasigu benywe sibalinjanga hubanjahania wayire ohugaana ebi muliroma.

¹⁶ Abasaaye, n'abalebe benywe n'abemihago balibalyamo oluhwe era abandi hu nywe abasigu balibeeta.

¹⁷ Era abaatu bosibosi balibacaawa olwohuba abaloobera bange.

¹⁸ Aye njabula hu nywe oyu balisihiiirisa obulamu wuwe ow'omwoyo.*

¹⁹ Oyo alyehaliriha ebigosi ohwola hu komerero alinonjaha."

²⁰ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Ni mulibona abasooli ni beswanigirihise Yerusaaumu, olwo nga mumanya muuti ohusihiiirha hw'ehibuga ehyo huli huupi.

²¹ Abo abaliba mu Buyudaaya, badulumiranga mu bitundu eby'esozi, abo abaliba mu hibuga bahinjwangamo era ni nabo abaliba mu byalo sibadulumanga huja mu hibuga.

²² Mu ndaalo ejo Hatonda aliba gesasusa era ehyo hiriba hyoheeresha byosibyosi Ebyanjandihwa.*

²³ Mu ndaalo ejo abahasi abaliba ebida n'abookesa nj'abalisinga ohubonaabona. Nalibano ohubonaabona ohw'amaani hu baatu olw'ehirunji hya Hatonda eyi bali.

²⁴ Balibeeta n'epiima era banjira abandi eyo mu busibe mu mawanga agandi. Abatali Bayudaaya baliihala hu baatu bomu Yerusaaumu era babanjuga ohwola ebiseera by'obunjugi waawe olu birinjwaho."

Ohugobola hw'Omwana w'Omuutu

(Mat 24:29-31; Mar 13:24-28)

²⁵ Nga Yesu geyongera aloma ati, "Nalibano ehymaliholiho hu lyuba nohu mwesi ko nohu munyenye. Hu hyalo amawanga galyenyendeherera olw'ohwoluuma hw'enyanja n'ebimoto by'amaaji.

²⁶ Ebyo ebiri mu bbanga balibitengesya. Ehyo hirireetera abaatu ohufaho olweswo olw'emama ko n'ohwenyendeherera olw'ebyo ebiriba ni biboolireho era n'ebiri njamugulu mu bbanga biriteetema.

²⁷ Mu hiseera ehyo balibona Omwana w'Omuutu ni gaajira mu hireri n'obunangi n'enjono ery'amaani.

²⁸ Aye ebiiu ebyo byosibyosi ni biritandihya ohubano, mugobolangamo amaani olwohuba ohununuliwa hwenywe huliba huli huupi."

Omusaala omutiini ng'ehyohuboneraho

(Mat 24:32-35; Mar 13:29-31)

²⁹ Ng'ango Yesu abagerera olugero ati, "Mubonere hu musaala omutiini oba ogundi gwosigwosi muhene mwege.

³⁰ Omusaala ogwo ni gusebuhaho amahoosha amanyenyeeeri, nga mumanya muuti ebiro eby'endobooli binaatere ohwola.

³¹ Mu ngeri nj'enyene ni mubonanga ebindomireho ni birinjo, mumanyanga muuti Obunjugi wa Hatonda bunaatere ohwola.

* 21:18 21:18 Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti efiri jenywe sijirisihiiirha.

* 21:22 21:22 Kos 9:7

³² Mbalomera ehituufu ti ebiitu bino byosibyosi binahabeeno abaatu ab'omulembe guno ni batarwanjo hufa.

³³ Ehyalo hino n'ebiri namugulu mu bbanga birinwanjo aye ebibono byange sibirigwa njaasi.

³⁴ "Mwehuume, mutahenera biseera byenywe mu hwejalabya n'ohumeera, oludaalo olw'ekomero lutaboolaho ni mutamanyire.

³⁵ Olwohuba oludaalo olwo lulyola hu baatu bosibosi hu hyalo.

³⁶ Mube butebute hiisi hiseera ni musaba ko munange ohubita mu ebyo byosibyosi ebija hubano era munange n'ohwemeerera n'esangaalo mu moni j'Omwana w'Omuutu hu ludaalo olu aligobola."

³⁷ Hiisi ludaalo, Yesu gatiinanga hu Yekaalu ng'asomesa, ne ni wiiranga ng'atiina hu lusozi olw'emisaala emizayiti eyi ganenyuhanga.

³⁸ Era hiisi mugamba abaatu bangi baanunanga hu Yekaalu ohumuuliirisa n'asomesa.

22

Yuda afugiirira ohulya mu Yesu oluhwe

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-6; Yow 11:45-53)

¹ Embaga y'Abayudaaya eyi baliirangaho Emigaati Eji batatayemo Ehisimbulusa eyi balanga baati Embaga ey'Ohubihisya yaali yiri huupi hwola,

² abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi baali mu husala amagesi og'ohwita Yesu mu ngiso olwohuba baali batya abaatu.

³ Nga Sitaani gengira mu mulala hu beegi ba Yesu ehumi n'ababiri oyu balanganga baati Yuda n'erindi baati Yisikaryoti.

⁴ Ng'ano Yuda atiina ateesa n'abatangirisi b'abasengi n'abahulu b'abahuumi ba Yekaalu, ng'olu ananeyo Yesu eyi bali.

⁵ Hino hyasangaasa abatangirisi abo era nga balagaana ohumuja ebbeesa.

⁶ Nga Yuda afugiirira atandiha ohwendula ahamanga ahohunayo Yesu eyi bali, ehinjindi hy'abaatu ni hinjuma.

Yesu alya n'abeegi babe Embaga ey'Ohubihisya

(Mat 26:17-25; Mar 14:12-23; Yow 13:21-30)

⁷ Ng'ano oludaalo olw'Embaga Eyibaliiraho Emigaati Ejabatataayemo Ehisimbulusa era olu beetiraho etaama eperepere ng'enongo ni bahebulira Ohubihisya, lwola.

⁸ Nga Yesu atuma Peetero ni Yowaane abaloma ati, "Mutitane mututegehere Embaga ey'Ohubihisya."

⁹ Nibo nga bamubuusa baati, "Wenda huje hutegehere njeena?"

¹⁰ Ng'abaloma ati, "Ni munaabe ni mwingira mu hibuga, munagaane omusinde ni getwihire esongo y'amaaji, mumulonde ohwola mu nyumba omu anengire.

¹¹ Mulome omwene nyumba muuti, 'Omusomesa abuusa ati mbo ehisenge hiri njeena omu niye n'abeegi babe banaliire Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya?'

¹² Anabalage ehisenge ehimbala ehyanamugulu mu kalina ehi bahenire ohulongoosa n'ohutegeha, mutegehere omwo."

¹³ Ng'ano abeegi basimbuha batiina, baagaana byosibyosi ni biri ng'olu Yesu gaali n'abalomire. Ng'ano bategeha Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya.

¹⁴ Esaawa ey'ohulya ni yoola, nga Yesu n'abahwenda babe beehala ohulya.

¹⁵ Ng'abaloma ati, "Nendire bugali weene ohulya ni nenywe embaga yino ni kiiri hubonaabona.

¹⁶ Mbalomera ti sinja hulyaho mbaga yino nindi ohwola olu hiribanjo mu bunugi wa Hatonda."

¹⁷ Ng'ano abugula ehishopo hy'envinyo geyaasa Hatonda, ng'aloma ati, "Munaanje munyweho mwesimwesi,

¹⁸ olwohuba mbalomera ti sinja hunywa hu nvinyo y'emizabbibbu nindi ohwola olu ndinywa epyaha mu bunugi wa Hatonda."

¹⁹ Ng'ano abugula omugaati geyaasa Hatonda, ni gahena ng'agubbongolamo, ng'abana aloma ati, "Guno nj'omubiri gwange uguupayo hu lwenywe. Hino muhihologa olw'ohukebulira."

²⁰ Mu ngeri nj'enyene ni baahena ohulya ehy'egulo, nga Yesu anamba ehishopo hy'envinyo aloma ati, "Envinyo yino nj'amafugi gange aganoonjohe ohuba ahabonero ahahahasa endagaano epyaha eyi Hatonda aholire n'abaatu.*

* 22:20 22:20 Ebyanandihiwa ebindi binjuma lunyiri luno.

²¹ Aye oyo aja hundyamo oluhwe ali ni neese hu hiinjulo hino.

²² Omwana w’Omuutu aja hufa ng’olu hyanjandiihiwa aye jimwageene oyo amulyamo oluhwe!”

²³ Ng’abeegi babe bebuusa abeene n’abeene baati nj’ani hu bo owaali n’aja hu mulyamo oluhwe.

Ahira ohuba ow’ejono mu bujugi wa Hatonda

²⁴ Ng’ajo njabaluhano embaha mu beegi ba Yesu ni bebuusa baati mbo nj’ani hu bo ahira ohuba ow’ejono.

²⁵ Nga Yesu abaloma ati, “Abahabaha b’Abatali Bayudaaya banuga n’obuhambwe era abatangirisi baawe benda abaatu aba banuga bamanye baati babaliho obunjangi era nga bahena beeranga mbo bayeedi baawe.

²⁶ Aye mu enywe sipohiri hiityo, wabula ahira ohuba ow’ejono mu nywe, gebisye hy’omuñere era omutangirisi abe muñeerese wabahye.

²⁷ Naahani ahira ohuba ow’ejono nj’ani? Oyo owihaaye ohulya oba oyo owinjula? Nj’oyo owihaaye ohulya. Aye ese mu enywe ndi hy’omuñeerese.

²⁸ Ndinywe abagumiye ebigosi byange.

²⁹ Keesi mbateehateehera obunugi ng’olu Bbaabba gaategehera,

³⁰ konyo mulye era munywere hu meeza yange mu bujugi wange. Era mwesi mulihaala hu tebe ehumi n’ebiri ej’obunugi mwasalira ebiha bya Yisirayiri ehumi nabibiri emisango.”

Yesu aloma ati Peetero anamwegaane

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Yow 13:36-38)

³¹ Ng’ajo Yesu aloma ati, “Simooni, Simooni, Sitaani asungire Hatonda amufugiirire abasenyete hy’engaano.

³² Aye kusabiye ti otanjwamo maani mu hufugiirira huhwo. Era n’olihena ohwebbwaga, ogumyanga abahyo.”

³³ Aye gamuloma ati, “Musengwa, ese netegehire ohwingira ekomera ni neewe. Era netegehire ohufira njalala ni neewe.”

³⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, “Mu butuufu oweene kuloma ti mu hiire ehyene hino, engoho yinaabe yihiiri huholyoha ni wahanegaanira emirundi edatu.”

³⁵ Ng’ajo Yesu ababuusa ati, “Ni n’abatuma ohubuulira Amanjuliro Amalanji, ndimugega bbeesa wayire engayito, njalino ehimwahaya?” Nga bamugobolamo baati, “Nanjuma.”

³⁶ Ng’abaloma ati, “Ale oyo ali n’ebbeesa n’ehihapu abugule, ni nooyo anjuma piima atunde ehyambalo hihye ayigule.

³⁷ Ehyanjandiihiwa ehiroma hiiti, ‘Bamubalira njalala n’ababbwagi b’amagambi,* hiri n’ohwolerera. C’ehyo ehyene, ebyo ebipambaho biri n’ohwolerera.”

³⁸ Nga abeegi babe bamuloma baati, “Musengwa, huliño n’epiima ebiri njano.” Nga Yesu abaloma ati, “Ehyo hihena!”

Yesu mu Gesesimane

(Mat 26:36-46; Mar 14:32-42)

³⁹ Ng’ajo Yesu anjwa mu Yerusaalemu atiina hu lusozi olw’emisaala Emizayiti ng’olu gaholanga era abeegi babe nga batiina ni naye.

⁴⁰ Ni goola eyo, ng’abaloma ati, “Musabe Hatonda ko mutahemewa.”

⁴¹ Ng’ajo niye anjwano gesambaho ahanaanjoro, akena ahubba amafuha gegayirira Hatonda,

⁴² n’aloma ati, “Bbaabba, hanye nj’ohusiima huhwo, esaawa yino ey’ohubonaabona yitanjolahyo aye ewe ehi wenda hibe nj’ehiholewa sosi ehi ese nenda.”

⁴³ Ng’ajo malayika anjwa mwigulu amugobosamo amaani.

⁴⁴ Mu bulumi obubitiirifu geyongera ohwegayirira Hatonda bugali weene era oluuya lulwe nga lutagiha ohutonya njaaasi hy’amatondo g’amafugi.†

⁴⁵ Yesu ni gahena ohusaba, nga genyoha gaagamayo anjabe beegi babe baali aye gabagaana ni bahenyuha olw’omudembo n’ohwenendeherera ebi baali ni nabyo.

⁴⁶ Ng’abaloma ati, “Lwahiina muli hunenyuha? Mwinyohe, musabe ko mutahemewa.”

Banjamba Yesu

(Mat 26:27-56; Mar 14:43-50; Yow 18:3-11)

* 22:37 22:37 Yis 53:12 † 22:44 22:44 Ehyanjandiihiwa ebindi binjama enyiriri jino.

⁴⁷ Yesu ni gaali n'ahiroma, ng'ehinjindi hy'abaatu hyola aña baali, Yuda mulala hu beegi babe ehumi n'ababiri n'ahitangiriye. Nga geegerera huupi ni Yesu amuheesa n'amugwa mu hifuba.

⁴⁸ Aye Yesu ng'amuloma ati, "Yuda, ewe Omwana w'Omuutu omulyamo oluhwe n'omugwa mu hifuba?"

⁴⁹ Abeegi ba Yesu ni babona ehali ni hija hubaño, nga bamubuusa baati, "Musengwa, hubasoose n'epiima?"

⁵⁰ Nga mulala hu beegi babe atema hu mwidu w'omuhulu w'abasengi ba Hatonda ohutwi ohulungi.

⁵¹ Aye Yesu ng'abaloma ati, "Mulehe!" Ng'anamba aña batemire ohutwi hw'omwidu oyo, amunonia.

⁵² Ng'ano Yesu aloma abatangirisi b'abasengi n'abahulu b'abahuumi ba Yekaalu ko n'abaatu abahulu mu gwanga abaaja ohumunamba ati, "Muujire ohupamba ni muli n'epiima n'ebibiro hy'abajiriye omuyekera?"

⁵³ Mbaayenga mba ni nenywe mu Yekaalu, ni mutapamba. Aye hino nj'ehiseera hyenywe amaani g'ehiirema ohuhola."

Peetero gegaana Yesu

(Mat 26:57-58,69-75; Mar 14:53-54,66-72; Yow 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Ng'ano banjamba Yesu, bamunjira ewomuhulu w'abasengi ba Hatonda. Peetero galondaho ni gesambireho ahanaanjiro.

⁵⁵ Ne ni bahena ohunjambya ehihoso mu lunya njagati nga beehala ohwota omuliro. Nga Peetero yeesi gehala ni nabo ohwota omuliro.

⁵⁶ Mulala hu bahaana abajeeresanga ow'omusengi oyo, gabona Peetero ni gehaaye mu njase y'omuliro, ng'amuhajasa emoni, ahena aloma abo abaalino ati, "Omusinde ono yeesi agendanga ni Yesu."

⁵⁷ Aye Peetero nga gegaana ati, "Muhasi ewe, omuutu oyo ese simumanyire."

⁵⁸ Era ni nabitireño ahaseera, omuutu owundi ng'amubona, ng'aloma ati, "Weesi oli mulala hu abo." Cooka Peetero ng'amuloma ati, "Musinde ewe, ese kwegaana!"

⁵⁹ Ni nabitireño esaawa nga ndala, omuutu owundi ng'amuhamiirisa ati, "Hituufu, ni noono abaaye agendanga ni Yesu olwohuba yeesi Mugalilaaya hya niye."

⁶⁰ Aye Peetero galoma ati, "Wange, ehi oli huloma sikimanyire." Anjo ni naano, ni gaali n'ahiroma ng'engoho yiholyoha.

⁶¹ Nga Musengwa weefe acuua aheja hu Peetero. Ng'ahedulira ebi Musengwa gaali n'amulomire ati, "Olwa leero engoho yinaabe yitaholyoha, ni wuneganiye emirundi edatu."

⁶² Ng'ano Peetero atula ebulafu, atemuha alira bugali weene.

Abaatu bajeeja era bahubba Yesu

(Mat 26:67-68; Mar 14:65)

⁶³ Mu hiseera ehyo, abasinde abaali ni bahuuma Yesu batandiiha ohumujeeja n'ohumuhubba.

⁶⁴ Nga bamuwiiha mu moni bahena bamuloma baati, "Teeba, nj'ani ahuhubbire."

⁶⁵ Nga bamuloma ebibono ebyene ebingi ni bamufodogola.

⁶⁶ Ni wanuuha, ng'Ahahiiho h'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abasomesa b'amagambi bahumbaana nga banjira Yesu mu Luhiiho lwawe.

⁶⁷ Nga bamubuusa baati, "Tulomere, ndiiwe Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu?" Ng'abagobolamo ati, "N'olu n'abalomere, simunafugiirire,

⁶⁸ era singa mbabuusa, simunangobolemo.

⁶⁹ Aye ohujwa njahani, Omwana w'Omuutu aja hwihala hu lubega olw'omuhono omulungi ogwa Hatonda omwene bujangi."

⁷⁰ Nga bosibosi bamubuusa baati, "Ewe, oli Mwana wa Hatonda?" Nga niye abagobolamo ati, "Ng'olu muloma olwo."

⁷¹ Ng'ano baloma baati, "Hwendera hi obujulizi obundi olwohuba efe hwabeene hwenjiriyeha n'amatiwe geefe ebinwa mu munwa gugwe."

23

Bemeha Yesu mu moni ja Pilaato

(Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Yow 18:28-38)

¹ Ng'ano abohu Luhiiho Olubbala mu diini ly'Ehiyudaaya bosibosi benyoha batangirisa Yesu bamunjira ewa Pilaato.

² Nga batandiiha ohumuñabira ni baloma baati, "Hwavumbula huuti omusinde ono اساسا abaatu b'egwanga ly'efe, n'abagaana ohuñ Kayisaali omusolo era ni geeranga Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunorjola abaatu era mbo nje habaha."

³ Ng'ano Pilaato amubuusa ati, "Ndiwe habaha w'Abayudaaya?" Nga Yesu amugobolamo ati, "Ng'olu oloma olwo."

⁴ Nga Pilaato aloma abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'ehibubbu hy'abaatu ati, "Simbona musango ogu muutu ono asaaye."

⁵ Aye nibo nga beyongera huhayaana baati, "Ebi omuutu oyo asomesa bisasamahise abaatu mu Buyudaaya mwosimwosi. Gatandihira mu twale ly'e Galilaaya era goolire ni nanano mu Yersaalemu."

⁶ Pilaato ni ganulira ebyo, ng'abuusa hanye Yesu gaali Mugalilaaya.

⁷ Ni bamulomera baati Mugalilaaya, ng'amujindiha ewa Herode owaali omujugi w'etwale eryo, yeesi owaali n'ali mu Yersaalemu mu hiseera ehyo.

⁸ Herode gasangaala bugali ni gabona hu Yesu, olwohuba gaali anuliye ebimujambaho era n'ahenire ehimanga ni gesunga ohumubona n'ahola ebyamali-holiho.

⁹ Nga Herode abuusa Yesu ebibuuso ebyene ebingi aye Yesu sigagobolamo wayire hirala.

¹⁰ Abatangirisi b'abasengi n'abasomesa b'amagambi baali bemereeye ano, nga bahaalama ni bamujanjabira emisango.

¹¹ Ng'ano Herode n'abasirikale babe bamujeeja era bamuhiina ni bamwambasa olugoye olumerenyanya. Ni bahena ng'amujambya abahahiho bamwagamyeyo ewa Pilaato.

¹² Herode ni Pilaato baali sibendana aye esonga ya Yesu yabagaata bafuuha ba muhago hu ludaalo olwo.

Basalira Yesu ogw'ohufa

(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yow 18:39; 19:16)

¹³ Ng'ano Pilaato alanga abatangirisi b'abasengi ba Hatonda ko n'abaatu abandi abohu hahiho h'Abayudaaya ko n'ehinjindi hy'abaatu ehyali ano,

¹⁴ ng'abaloma ati, "Mundeteeye omusinde ono ni muloma muuti اساسا abaatu. Aye ng'olu muweene ni kejire mu songa jije, simbona musango ogu mumujanjabira.

¹⁵ Era ni Herode yeesi ahayire esonga yosiyosi nj'ohumugobosa eno. Ng'olu mwesi mubona, omuutu ono anuma ehi aholire ohumusalira ogw'ohufa.

¹⁶ Olw'ehyo, oluvanyuma lw'ohumuswaja, namulehule."

¹⁷ Hu hiisi ludaalo lw'embaga ey'Ohubihisya, Pilaato galehulanga omusibe oyu bamusunganga.*

¹⁸ Ng'ehinjindi hy'abaatu hyosihyosi hihayaana hiiti, "Oyo mumusimye humusimya aye lehula Bbarabba!"

¹⁹ Bbarabba oyo baali bamusidihire mu komera olw'ahegugungo ahaliho mu hibuga n'olwobotemu.

²⁰ Nga nindi Pilaato aloma n'abaatu nabanoooyanoooya olw'ohwenda ohulehula Yesu.

²¹ Aye nibo beyongera huhayaana baati, "Muhomerere hu musalabba, muhomerere hu musalabba!"

²² Nga nindi Pilaato ababuusa omulundi ogwohudatu ati, "Lwahiina mwenda bamuhomerere? Hibi hi ehi aholire? Simbona songa hu muutu ono eyigera ni mwenda musalire ogw'ohufa. Olw'ehyo, ni banahene ohumuswaja, namulehule."

²³ Cooka nibo nga beyongera huhayaana ni bahahasa baati bahomerere Yesu hu musalabba. Era nga bamujinga amaani.

²⁴ Nga Pilaato asalaño abaholera ehi bendire.

²⁵ Ng'abalehulira Bbarabba oyu beegalira mu komera olw'ohwegugunga n'obotemu, anaayo Yesu bamuhomerere ng'olu bendire.

Bahomerera Yesu hu musalabba

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Yow 19:17-27)

²⁶ Abasirikale ni baali ni batangirihise Yesu ni bamujira ohumuhomerera, nga bagaana omusinde omusaale w'e Kireene oyu balanganga baati Simooni n'anwa mu hyalo ni gaagamayo mu hibuga. Nga bamugegesa omusalabba gwa Yesu agubbeeda n'amulondaho.

* 23:17 23:17 Ebyanjandihwa ebindi binuma lunyiriri luno.

²⁷ Ehiṅindi hy'abaatu hyalonda hu Yesu ni mulimo n'abahasi abaali ni bahubba enduulu era ni balira olwa Yesu.

²⁸ Cooka Yesu ng'abacuuhira abaloma ati, "Abahaana b'e Yerusalemu, mulehe ohundira ese aye mwerire mwabeene n'abaana benywe.

²⁹ Olwohuba ehiseera hiriyola olu baatu baliroma baati 'abahasi abagumba bali bulanji.'†

³⁰ Era

"baaloma esozi baati, 'Mutugweho'
n'obusozi baati, 'Mutusihe.'*

³¹ "Anjabaholera bino hu musaala omubisi, ne hu mwomu hiriba hiitye?"

³² Era ṅaalijo abasinde babiri ababbwagi b'amagambi boosi abatangirisi baanjira ni Yesu ohuja ohubahomerera.

³³ Ni boola aṅa balanga baati, "Ehifo Ehyahananga" nga bahomerera Yesu ko n'ababbwagi b'amagambi bala hu musalabba, mulala hu lubega lw'omuhono gwa Yesu omulungi, owundi hu mugooda.

³⁴ Ebyo ni byanjwa nga Yesu aloma ati, "Bbaabba, basoniṅe olwohuba sibamanyire ehi bahola."‡ Abasirikale baahubba ahalulu bagabana ebyambalo bya Yesu.*

³⁵ Abaatu nga bemeerera aṅo ni bamulengereeye, n'abatangirisi babwe boosi ni bamujeherera baati, "Ganoṅolanga bandi aye saanjanga hwenonjola niye omwene. Hanye hituufu ehyene nje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu era oyu Hatonda gatobola, genonjole!"*

³⁶ Abasirikale boosi nga bamujeeja nga bahena bamuṅa envinyo eyisalire,*

³⁷ ni baloma baati, "Wenonjole hanye oli habaha w'Abayudaaya!"

³⁸ Nga bata ṅamugulu wuwe ehipande ehisoma hiiti:

ONO NJE HABAHA W'ABAYUDAAYA.

³⁹ Mulala hu babbwagi b'amagambi yeesi oyu baahomerera hu musalabba ng'aduha Yesu ati, "Weranga Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu. Ale wenonjole onjwe hu musalabba, hwesi otunonjole."

⁴⁰ Aye owahye ng'amuhayula ati, "Ewe n'ohutya sootyaho Hatonda olwohuba mbo oli hu hibonerezo c'ehyene ni naye?"

⁴¹ Ese ni neewe, ehibonerezo hino hitwola olwohuba huli husasula ebyo ebi hwahola. Aye ono abula hibi ehigahola."

⁴² Ng'aṅo aloma Yesu ati, "Bukebuliranga olu onahajire mwiṅono ly'obunugi buwo."

⁴³ Nga Yesu amugobolamo ati, "Mazima kuloma ti olwa leero, onaabe ni neese mu hifo ehy'ohwesiima."

Ohufa hwa Yesu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Yow 19:28-30)

⁴⁴ ṅaahani ebyo byalijo esaawa nga mukaaga ejomu muusi. Ohujwa hu saawa ojo ohwola esaawa mwenda ej'egulo, ng'ehiirema hiṅamba ehyalo hyosihyosi,

⁴⁵ olwohuba eryuba lyasima. Olutimbe olwomu Yekaalu nga ludweduhamo ṅabiri, ohujwa ṅamugulu ohwola ṅaasi.

⁴⁶ Nga Yesu alanga n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Bbaabba, kuṅambya omwoyo gwange!" Ni gahena ohuloma atyo, ng'afa.

⁴⁷ Omuhulu w'ehibubbu hy'abasirikale ecikumi ni gabona ebyalijo, ng'ajumirya Hatonda n'aloma ati, "Mu butuufu omuutu ono anjumaaho musango!"

⁴⁸ Abaatu bosibosi abaali ni bahumbeene ohwebonera, ni babona ebyalijo, nga baagamayo ewaawe ni bawombonjaaye.

⁴⁹ Aye abo bosibosi abaali ni bamumanyire, omwo ni mulimo n'abahasi abaamulon-daho ohujwa e Galilaaya, nga bemeerera ni besambireho ahamanga ni bebonera.

Basiha Yesu

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yow 19:38-42)

⁵⁰ ṅaalijo omusinde ow'esambo endani era omugwalaafu ow'ahiihanga hu Luhiiho lw'Abayudaaya ni bamulanga baati Yosefu.

⁵¹ Omusinde oyo gaali musaale womu habuga ahabalanga baati Alimataaya mu twale ly'e Buyudaaya era gaali ahuumirira ohuuja hw'obunugi wa Hatonda. Yosefu gaali saafugiirisanie n'eteesa ko n'ebikolwa by'abahye.

† 23:29 23:29 olwohuba enaku yaawe sija huba mbitiirifu hy'eyabo abaliba ni bali n'abaana. * 23:30 23:30 Kos

10:8 ‡ 23:34 23:34 Ebyanjandhiwa ebindi bibula lunyiriri luno. * 23:34 23:34 Zab 22:18 * 23:35 23:35 Zab

22:7 * 23:36 23:36 Zab 69:21

⁵² Kale ng'atiina eyiri Pilaato amusunga omulambo gwa Yesu aje agusihe.

⁵³ Ni gagutusa hu musalabba, gagwambiha mu lugoye olulani olwa laasi. Ng'agunjira aguta mu higombe ehibabaaja mwibaale mu ngeri y'epungulu era ni batasihangahomo muutu yesiyesi.

⁵⁴ Bino byosibyosi byaliño hu ludaalo lw'ohwetegehera obunahye ni yinaahabe Sabbaato.

⁵⁵ Abahasi abaali ni banjooye e Galilaaya ni batiinire ni Yesu e Yerusaalemu, balonda hu Yosefu baabona ehigombe omu gaata omulambo.

⁵⁶ Ng'ango abahasi abo bagamayo engo bategeha aby'ahaloosa ohunjaha omulambo. Aye hu ludaalo lwa Sabbaato baanuumula ng'olu egambi liroma.

24

Ohulamuha hwa Yesu

(Mar 16:1-8; Mat 28:1-8)

¹ Ng'ango mu mugamba hu ludaalo oludaayi* mu wiiki, abahasi abo banjamba ebyahaloosa ebi baali ni bategehire batiina hu higombe hya Yesu.

² Ni boola, nga baagaana ebaale ni balisiringihisye ohunjwa hu mulyango gw'ehigombe.† ³ Aye ni bengira, sibagaanamo mulambo gwa Yesu Musengwa.

⁴ Ni baali ni bahitangalaaye, ng'ango ni naango abasinde babiri bemeerera huupi ni nabo, ni bambaaeye engoye ekosa ni jimeregenya hy'ohumesya hw'efula.

⁵ Ng'abahasi abo bahotama olw'ohubatya n'ohubanja enono, ng'abasinde abo baloma baati, "Lwahiina mwendulira omulamu mu bafu?"

⁶ Anjuma njano, alamuhire. Muhebulire ng'olu gabaloma ni gaali n'ahiiri ni nenywe mu Galilaaya ati,

⁷ 'Balinjaya Omwana w'Omuutu eyiri ababbengi, bamuhomerere hu musalabba aye aja hulamuha ni nabitirengo endaalo edatu.' "

⁸ Ng'ango bahebulira ebibono bibye ebyo.

⁹ Era abahasi abo ni batula mu higombe, baagamayo ng'ebyo byosibyosi babiromera abeegi ba Yesu ehumi namulala, n'abandi bosibosi.

¹⁰ Abahasi abo baali nje Malyamu Magadaleeni ni Jowaana ni Malyamu nyina ya Yakobbo ko n'abahasi abandi abaali ni nabo.

¹¹ Aye abahwenda sibafugiiirira ebi bahasi abo babalamera olwohuba ebibono byawe byali oti binjuma mahulu.

¹² Aye Peetero nga genyoha, aduluma atiina hu higombe. Ni goola ng'ahotama ohwetegehera ng'abona engoye eji baali ni basihiremo Yesu ni jiri anjo, ng'anjwayo ni genjuna ebi aweene.‡

Mu ngira Emawusi

(Mar 16:12-13)

¹³ Hu ludaalo olwene olwo olu Yesu gaalamuhiraho, babiri hu beegi babe baali batiina mu haalo ahabalanga baati Emawusi emayiro nga musanvu ohunjwa e Yerusaalemu.

¹⁴ Batiinanga ni banjaha hu ebyo byosibyosi ebyali ni bibayeengo hu Yesu.

¹⁵ Ni baali ni bagenda ni banjaha nga Yesu omwene anjwera eyi ganjwera abenjimbaho bagendera njalala.

¹⁶ Aye nibo sibafaania baati nje niye.

¹⁷ Ng'ababuusa ati, "Mulihugenda ni munjaya hu hi?" Nga bemeerera ni babombonjaya.

¹⁸ Mulala hu bo, oyu balanganga baati Kulewopasi ng'amugobolamo ati, "Ndiwe wenene mu Yerusaalemu atamanyire ebibaayengo mu ndaalo jino?"

¹⁹ Ng'ababuusa ati, "Ebiina?" Nga baloma baati, "Ebinjamba hu Yesu Omunazaleesi, abaaye naabbi ow'amaani era Hatonda n'ali ni naye n'abaatu bangi ni babona obunjangi buwe mu ebi gaholanga nomu bigalomanga.

²⁰ Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abanjigi bamunjayo ohumusalira ogw'ohufa era nga bamuhomerera hu musalabba.

²¹ Hwali husuubira huuti nj'aja hununula Yisirayiri. Aye endaalo edatu jahabitango ohunjwa olu bamwita.

²² Ebyo ni bihiiri anjo, eriyi abahasi abanjunire hu magombe,

²³ aye ndibabona mulambo gugwe. Batulumire baati mbo baweene abamalayika ababalomire baati mbo Yesu alamuhire.

* 24:1 24:1 Eyiri Abayudaaya, oludaalo oludaayi mu wiiki nj'olwa Sande. † 24:2 24:2 Mu Yisirayiri, babbotanga ebigombe mu pungulu. ‡ 24:12 24:12 Ebyanjandihwiwa ebindi binjuma lunyiriri luno.

²⁴ Abahyefe abandi boosi batiinire hu higombe, baageene ni biri ng'olu abahasi balomire, sibabona hu mulambo gugwe."

²⁵ Ng'ango Yesu abaloma ati, "Nga muli banjubeebe era nga mulwango ohufugiirira byosibyosi ebi banaabbi baaloma baati biribango!

²⁶ Baali n'ohugudya Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu, ko ahene ajeewe enono lirye."

²⁷ Ng'ango Yesu, abanyonyola Ebyanjandihwa ebimulomaho byosibyosi, ohutandihira hu ebi Musa ganjandiiha n'ebyanabaabbi bosibosi.

²⁸ Ni baali ni boola eyi baali ni baja, Yesu niye gaali oti ahyyongerayo mu moni.

²⁹ Nga bamwegalihira bugali weene baati, "Nja hutiine e weefe, olwohuba owiire wiriire." Ng'afugiirira atiina ni nabo.

³⁰ Ni baali ni balya, nga Yesu abugula omugaati geyaasa Hatonda, ng'agubbongolamo, ahena abanja.

³¹ Ng'ango hibawijuhaho bamufaania baati nje niye aye anjo ni naango ng'abagotaho.

³² Nga bebuusa abeene n'abeene baati, "Emyoyo sijitwefubuhirenge n'aloma ni neefe mu ngira n'atunyonyola Ebyanjandihwa?"

³³ Nga benyoha mu haseera aheene aho, baagamayo e Yerusaalemu. Ni boola, baagaana abeegi ba Yesu ehumi namulala n'abandi ni bahumbeene.

³⁴ Nga babaloma baati, "Hituufu, Musengwa alamuhire era Simooni amuweene."

³⁵ Nga bano boosi babanjayira ebibaayeno mu ngira ni bagenda ni naye era ng'olu abbwagire omugaati ni bali hulya nga ko hibawijuhaho bamufaania.

Yesu abonehera abeegi babe

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Yow 20:19-23; Bik 1:6-8)

³⁶ Ni baali ni bahiroma ebyo, ng'ango ni naango Yesu gaaja gemeerera njagati waawe abaloma ati, "Emiyaaya jibe ni nenywe!"

³⁷ Hino hyabasindusa era hyabanga ohutya ni bajeega baati baweene omwigu gugwe.

³⁸ Ng'ango abaloma ati, "Lwahiina mweralihirira era lwahiina mubususabuusa mu myoyo jenywe?"

³⁹ Mubone ebyaba n'amagulu gange. Ndiise ono omwene. Mupambeho mubone, omwigu gubula mubiri n'amagumba hy'olu ese ndi ni nabyo."

⁴⁰ Ni gahena ohubaloma atyo, ng'abalaga ebyaba n'amagulu gage.

⁴¹ Hino hyabaleetera esangaalo bitiirifu aye mula ni batafugiirira baati nje niye. Nga Yesu abaloma ati, "Mupeho ehoyhulya."

⁴² Nga bamuŋa enyeeni enjohye.

⁴³ Ni gayinaanja, ng'ayirya ni babona.

⁴⁴ Ng'abaloma ati, "Bino mbebi nabalomeranga ni kiiri ni nenywe ti byosibyosi Ebyanjandihwa ni bindomaho mu magambi ga Musa nomu bitabo by'abanaabbi nomu Zabbuli, biri n'ohwolerera."

⁴⁵ Ng'ango ko hibawijuhaho bategeera Ebyanjandihwa.

⁴⁶ Ng'abaloma ati, "Hyanjandihwa hiiti, baaja hugudya Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu, bahene bamwite aye aja hulamuha ni njabitireno endaalo edatu,

⁴⁷ baaja hulomera abaatu bosibosi ohutandihira mu Yerusaalemu obuhwenda ow'ohwenenya n'ohusoninjwa ebibi olw'obunangi wuwe.

⁴⁸ Era muli bajulizi b'ebitu bino.

⁴⁹ Nja hubanjeeresa ehirabo ehi Bbaabba gabasuubisa. Aye musigale mu hibuga muno ohwola olu mulisuna amaani ohunjwa mwigulu."

Yesu atiina mwigulu

(Mar 16:19-20; Bik 1:9-11)

⁵⁰ Nga Yesu abatusa mu hibuga, abanjira anjaatu mu hitundu ohuupi n'ahabuga h'e Bbesaniya. Ni boola, ng'agolola emihono abasabira ekabi.

⁵¹ Ni gaali n'ahibasabira ekabi, ng'abalehango atiina mwigulu.

⁵² Nga bahubba amafuha bamujumirya. Ni bahena nga baagamayo e Yerusaalemu ni bejuuye esangaalo bitiirifu.

⁵³ Era baabanga hu Yekaalu habuhyabuhya ni bajumirya Hatonda.

Amanjuro Amalanji aganjamba hu Yesu Kurisito ng'olu Yowaane gaganandiiha Enyanjula

Amanjuro Amalanji aga Yesu Kurisito ng'olu *Yowaane* gaganandiiha galoma hu bulamu wa Yesu Kurisito. Yowaane, mulala hu bahwenda ehumi n'ababiri nj'owaganandiiha hamunga mu mwaha ogw'ecenda oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Wayire ehitabo hino ehyene sihiroma hiiti Yowaane nj'owanandiiha aye amanandiihire gafaananira erala ni naago agomu ebbaluja jije edatu. Balala hu bahugu mu by'Ebbayibbuli baloma baati mu hiseera ehyo Yowaane gaali amenya mu hibuga hy'Efeeso. Olw'ehyo, hiboneha hiiti eyo peyi gaganandiihira ehitabo hino.

Ehigendererwa hya Yowaane ohunandiiha ehitabo hino gendire abaatu bamanye era bafugiirire baati Yesu Mwana wa Hatonda era ti nj'Omunojosi oyu Hatonda gasuubisa era ti basuna obulamu obutanwanjo olw'ohumufugiirira (20:31). Yowaane gaganandiihira Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya. Era ehitabo hino hyanjabulo hu Matayo ni Mariko ni Luka olwohuba sihiroma hu biitu hy'Ohusaaliwa n'Ohubatziziwa n'Ohuhembwa hwa Yesu. Ohutusaho Yowaane ata esira hu byamaliholiho ebi Yesu gaahola. Sigaganandiiha bingi ebinjamba hu engero eji Yesu gatambisanga mu husomesa abaatu.

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Yowaane atandiha Amanjuro Amalanji (1:1-18)
2. Ebyamaliholiho ebi Yesu gaahola (1:19-12:50)
3. Obulamu wa Yesu n'ehyamuletera ohufa era galamuha (13:1-20:31)
4. Yesu abonahera abaloobera babe oluvanyuma lw'ohulamuhira (21:1-25)

Hibono gafuuha muutu

¹ Mu hutandiha ko batonde ehyalo, oyo oyu balanga baati Hibono gaaliyo. Hibono ng'aba ni Hatonda era n'ali n'owa Hatonda owijuufu.

² Hibono gaali ni Hatonda mu hutandiha ni bahiiri hutonda ehyalo.

³ Hatonda gatonda hiisi hiitu n'atambisa Hibono oyo era aja ataali enjuma ehi gatonda.

⁴ Hibono gaali nj'esimuhu y'obulamu era nj'enjase eyimulihira abaatu.

⁵ Enjase eyo eraga abaatu ehi Hatonda ali n'ehi genda bahole aye sibamutegeera.*

⁶ Olwolire nga Hatonda atuma omuutu oyu balanganga baati Yowaane.

⁷ Yowaane gaaja ohulomera abaatu ebinjamba hu oyo ali hy'enjase alaga abaatu ehi Hatonda ali n'ehi genda. Era ti abaatu bafugiirire Hatonda ohubita mu niye.

⁸ Yowaane sinje owaali enjase aye gaaja ohulomera abaatu hu oyo ali hy'enjase.

⁹ Oyo owaali ni gaaja hu hyalo huno, nj'enjase etuufu emulihira hiisi muutu.

¹⁰ Hibono gaaja hu hyalo huno era wayire Hatonda nj'oyu gahozesa ohutonda hiisi hiitu, abaatu sibamufugiirira.

¹¹ Gaaja mu hyalo hihiye aye abaatu babe abeene n'abeene sibamusangaalira.

¹² Ne abamusangaalira baahena baamutaamo owesige, gaabafuula baana ba Hatonda.

¹³ Sibafuuha baana ba Hatonda ng'olu baatu basaalala abaana baawe oba olw'ohusalango hw'obuutu oba hu lw'ohwenda hw'omusinde omufumbo aye gabasaala ng'olu omwene asiima.

¹⁴ Hibono gahena gafuuha muutu era gamenya njalala ni neefe mu hyalo muno. Efe hwabonaho enjono lirye eri ali ni nalyo, enjono eri Hatonda gatwiha Omwana wuwe omulala wogobbo oyo oyu Semwana gatuma ohunjwa mwigulu gaaja ni gejuuye amazima n'ehisasabirisi ehy'amaani.

¹⁵ Lulala, Yowaane galangirira ati, "Ono nj'oyu n'aloma ti, 'Oyo anahaaje oluvanyuma lwange gaakira obunangi, olwohuba gaaliyo ni kiiri husaaliwa.' "

¹⁶ Olw'ehisasabirisi hihiye ehibitiirifu, hwesihwesi gatuja ekabi enyene enyingi.

¹⁷ Hiri hiityo olwohuba Hatonda gatuja amagambi n'abita mu Musa aye husuna ehisasabirisi n'amazima aganjamba hu Hatonda ohubita mu Yesu Kurisito.

¹⁸ Nj'abula abonangaho Hatonda, ohutusaho Omwana wuwe omulala wogobbo owihaaye njalala ni Semwana. Omwana oyo nj'atulaga ehi Semwana ali.

*Obuhwenda wa Yowaane Omubatiza
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)*

* 1:5 1:5 Ebyanandiihira ebindi biroma biiti "abaatu sibamuhayisa ohulaga obulanji wa Hatonda."

¹⁹ Ng'abatangirisi b'Abayudaaya batuma balala hu Baleevi n'abasengi ba Hatonda abomu Yerusaailemu eyiri Yowaane Omubatiza ohumubuusa baati, "Ndiwe ani?"

²⁰ Aye gabagobolamo n'obugumu ati, "Sindiise Kurisito oyu bafuujahe amate ohunonjola abaatu."

²¹ Nga bamubuusa baati, "Naaahani hanye si ndiwe Kurisito, ndiwe ani? Ndiwe Eliya?" Nga Yowaane abagobolamo ati, "Sindiise." Nga bamubuusa baati, "Ndiwe naabbi ola oyu basubisa?" Ng'abagobolamo ati, "Bbe."*

²² Ng'ano bamuloma baati, "Ale ni tulomere, ndiwe ani? Hwenda hwagame n'ehyohugobolamo abo abatutumire."

²³ Nga Yowaane abagobolamo n'atambisa ebibono ebi naabbi Yisaaya ganandiiha ebiroma biiti, "Ndiise ejanjaasi ery'amaani erinjwera mu lulafu ni lirangirira liiti, 'Muhoisirire Musengwa engira.' **"

²⁴ Nga balala hu Bafalisaayo abo ababatuma

²⁵ babuusa Yowaane baati, "Naaahani, hanye sindiwe Kurisito oyu bafuujahe amate ohunonjola abaatu era sindiwe Eliya, oba naabbi ola, lwahiina obatiza abaatu?"

²⁶ Nga Yowaane abagobolamo ati, "Ese mbatiza n'amaaji aye mu nywe njalino owukira obunjangi oyu mutamanyire.

²⁷ Oyo nj'alijia oluvanyuma lwange era ese sipoomera wayire n'ohubonjolola ekoba j'engayito jije."

²⁸ Ebyo byosibyosi byalijio mu habuga aha balanga baati Bbesaniya, engereha w'olwabi olu balanga baati Yoludaani eyi Yowaane gaali n'abatihiza abaatu.

Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusajo Ebibi

²⁹ Oludaalo olwalondaho, nga Yowaane abona Yesu n'atiina eyi gaali, ng'alomera abaalijio ati, "Mubone ali mu hifo hy'Etaama Etusajo Ebibi by'abaatu.

³⁰ Ono nj'oyu nalomaho ti, 'Omusinde anahaaje oluvanyuma lwange gaakira obunjangi' olwohuba gaalijio ni kiiri husaaliwa.

³¹ Ese keesi naali simumanyire aye ehyagira naaja ohubatiza abaatu n'amaaji, hyali ti Abayisirayiri bahamutegeera."

³² Nga Yowaane aloma ati, "Nabona Omwoyo ohunjwa mwigulu n'amwihaho n'ali mu hifaananyi hy'enjusi, ng'amusigalaho.

³³ Hani sinamanya ti nje niye. Aye Hatonda owaatuma ohubatiza abaatu n'amaaji, gaali gandomire ati, 'Omusinde oyu olibona Omwoyo n'amwihaho, oyo nje aja hubatiza abaatu n'Omwoyo Omutukuvu.'

³⁴ Mbalomera ehi nabonaho n'emoni jange era mbahahasa ti oyo nj'Omwana wa Hatonda."

Abaloobera ba Yesu abadaayi

³⁵ Oludaalo olwalondaho, Yowaane nindi gaali gemereeye njaweene njala n'ababiri hu beegi babe.

³⁶ Ng'ano abona Yesu n'abita, ng'abaloma ati, "Mubone oyo ali mu hifo hy'Etaama Etusajo Ebibi by'abaatu!"

³⁷ Abeegi babe abo ababiri ni banjulira ebibono ebyo, nga balonda hu Yesu.

³⁸ Yesu ni gaheja egongo, gababona ni bamulondaho, ng'ababuusa ati, "Mwenda hi?" Nga bamugobolamo baati, "Musomesa, omenya njena?"

³⁹ Nga Yesu abaloma ati, "Muuje hutiine mumanyeyo." Esaawa jaali ng'ehumi ej'egulo. Nga banjamba engira batiina eyi gamenyanga, eyi baali egulo eryo lyosiryosi.

⁴⁰ Andereya mulebe wa Simooni Peetero, gaali mulala hu banjulira ehi Yowaane galoma era abaali ni balondire hu Yesu.

⁴¹ Ehi Andereya gasooka ohuhola, hutiina hwendula mulebewe Simooni, ng'amuloma ati, "Huweene Masiya."†

⁴² Ng'ano amunjira eyiri Yesu. Yesu ni gamuhejaho ng'amuloma ati esiina liryo ndiwe Simooni omwana wa Yona aye banahulangenga baati Keefa.‡

Yesu alanga Filipino ni Nasanayiri

⁴³ Oludaalo olwalondaho, nga Yesu asalango ohutiina mu twale ly'e Galilaaya. Ng'abona omusinde oyu balanganga baati Filipino amuloma ati, "Nja obe mwege wange."

⁴⁴ Filipino yeesi gaali anjwera mu hibuga Bbesusayida hy'Andereya ni Peetero.

* 1:21 1:21 Mag 18:15,18; Mal 4:5 * 1:23 1:23 Yis 40:3 † 1:41 1:41 Masiya mu Lubbebulaniya hitegeesa hiiti "Kurisito oyu bafuujahe amate ohunonjola abaatu." ‡ 1:42 1:42 Keefa mu Aramayiki nj'ehyene ni Peetero mu Luyonaani, amahulu galyo ti "Ebaale."

⁴⁵ Filipino ni gabona Nasanayiri, gaumuloma ati, "Huweene oyo oyu Musa ganandiihaho mu magambi era oyu banaabbi boosi banandiihaho. Nje Yesu omusaani wa Yosefu e Nazaleesi."

⁴⁶ Ng'ano Nasanayiri amubuusa ati, "Nalino ehiraŋi hyosihyosi ehiŋanga ohuŋwa e Nazaleesi?" Nga Filipino amugobolamo ati, "Ewe nja obone."

⁴⁷ Yesu ni gabona Nasanayiri ni goleresa aŋa ali, ng'aloma ati, "Bona Omuyisirayiri endiho era abulamo obunafuusi!"

⁴⁸ Nga Nasanayiri amubuusa ati, "Wumanyire otye?" Nga Yesu amugobolamo ati, "Filipo ko ahulange, kuweene n'oli mu musaala omutiini."

⁴⁹ Nga Nasanayiri amuloma ati, "Musomesa, ndiwe Omwana wa Hatonda era habaha wa Yisirayiri!"

⁵⁰ Nga Yesu amuloma ati, "Ofugiirira olwohuba kulomeeye ti kuweene n'oli mu musaala omutiini? Olibona ebiitu ebyene eby'amaani ebihira ehyo."

⁵¹ Nga Yesu ameedaho ati, "Mu butuufu oweene mbalomera ti munahabone egulu ni liwihuhire, abamalayika ba Hatonda ni baniina era ni beeha hu Mwana w'Omuutu."*

2

Embaga ey'obugole e Kaana

¹ Ebyo ni byanjwa, nabitano endaalo edatu nga nabanjo embaga ey'obugole mu hibuga e Kaana mu twale ly'e Galilaaya. Nyina ya Yesu gaaliyo,

² era Yesu n'abeegi babe boosi baali babalangire hu mbaga eyo.

³ Abaatu ni banywa omwenge gw'emizabbibbu ogu baali ni bategehire gwanwanjo, nga nyina amuloma ati, "Mwana wange, abaatu bano ebyohunywa bibanjeyeho."

⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, "Maama ndehe! Ehiseera hyange hihiri hwola."

⁵ Nga nyina aloma abanjeeresi ati, "Muhole hyosihyosi ehi anabalome."

⁶ Ohuupi ano nhalino agatamu mukaaga aga baahola mu mabaale. Agatamu ago gaali gajamo ebidomolo amahumi abiri hu adatu buli galala, baali bagatayero olw'esambo y'Ehiyudaaya ey'ohwegwalaasa.

⁷ Nga Yesu aloma abanjeeresi ati, "Mwijuse agatamu ago amaaji." Nga bagejusa n'ohumuniga.

⁸ Ng'ano abaloma ati, "Naahani mudaneho munjirire omuhulu w'embaga."

Nga boosi badana banjirira

⁹ omuhulu w'embaga amaaji ago agaali ni gafuuhire omwenge gwomu mizabbibbu ng'anywaho. Cooka niye sigamanya eyi gwanjwa aye abanjeeresi nibo baali bamanyire. Ng'ano omuhulu w'embaga alanga omugole omusinde amuloma ati,

¹⁰ "Abahyo beheerera hugabula omwenge omulanji. Abaatu ni bahena ohunywa, nga ko baloosaho ogutali mulanji. Ne ewe obihiriye omulanji ohwola esaawa yino!"

¹¹ Hano nj'ahabonero ahenjunjisa ahadaayi aha Yesu gahola e Kaana mu twale ly'e Galilaaya, eyo galaga obunjangi buwe era ng'abeegi babe bamutamomo ovesige.

¹² Oluvanyuma lw'obugole, Yesu n'abeegi n'abalebe babe ko ni nyina, nga batiina e Kaperanawumu bahenayo ahamanga.

Yesu abbinga abaali ni batundira hu Yekaalu

(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Embaga ey'Ehiyudaaya ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya ni yaali n'enaatere ohwola, Yesu n'abeegi babe baatiina e Yerusaalemu.

¹⁴ Mu lunya lwa Yekaalu gagaanamo abaali ni batunda enjombe n'etaama n'enjiwiwa era n'abandi ni behaaye na meeza jaawe ni baswanisa ebbeesa.

¹⁵ Ng'anjamba emigoye, ajihambaamo olubbooko, ng'abbinga enjombe n'etaama jitula, ng'agengula emeeza j'abaswanisa ebbeesa jigwa era ng'endusujonaaniha.

¹⁶ Ng'aloma abo abaali ni batunda enjiwiwa ati, "Jino mujituse n'ano. Mulehe hufuula enyumba ya Bbaabba ya husubuulirangamo."

¹⁷ Ng'abeegi babe bahebulira ehyanjandiihiwa hiiti, "Ohwenda ohunendamomo enyumba yiyo hulinjitisa."*

¹⁸ Ng'ano abatangirisi b'Abayudaaya bamuloma baati, "Habonero hi ahenjunjisa ahosobola ohuhola ohutulaga oti oli n'obunjangi ohuhola ebyo byosibiyosi ebi oholire?"

¹⁹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Ale mubbwagano e Yekaalu yino, nja huyitongolera mu ndaalo edatu yaba n'enjooye."

²⁰ Ng'abatangirisi b'Abayudaaya abo bamugobolamo baati, "Yekaalu yino yatunjirira emyaha mahumi ane namukaaga ni huyitongola. Aye ewe onjanga otye ohuyitongorera mu ndaalo edatu jonene?"

²¹ Aye Yesu galoma hu Yekaalu n'ategeesa mubiri gugwe.

²² Ni galamuha, nga abeegi babe bahebulira ehi galoma. Ng'ango bafugiirira Ebyanandihwiwa n'ebibono ebi Yesu galomanga.

Yesu amanyire ehiri mu myoyo j'abaatu

²³ Yesu ni gaali e Yerusaalemu hu Mbaga eyi bahebuliriraho Ohubihisya, abaatu bangi babona obubonero owenjunjisa obu gaholanga, nga bamutamo owesige.

²⁴ Aye enjuma oyu Yesu gatamo owesige olwohuba gaali abamanyire bosibosi.

²⁵ Sihyali ni hyetagisa muutu yesiyesi ohumulomera ebinjamba hu baatu olwohuba ye omwene gaali amanyire ehyali mu myoyo jaawe bosibosi.

3

Yesu ni Nekodemu

¹ Naalino omusinde oyu balanganga baati Nekodemu. Omusinde oyo gaali wamu hibubbu hy'Abafalisaayo era n'ali mulala hu b'Oluhiho lw'Abayudaaya Olubbala.

² Lulala, Nekodemu gatiina eyiri Yesu owiire, ng'amuloma ati, "Musomesa, humanyire huuti Hatonda gahutuma olwohuba njanjuma anjanga ohuhola obubonero owenjunjisa obu ohola, ohutusaho Hatonda n'ali ni naye."

³ Nga Yesu amugobolamo ati, "Kulomera ehituufu ti ohutusaho ng'omuutu bamusaaye omulundi ogwohubiri, saanjanga hwingira mu bunjigi wa Hatonda."

⁴ Nga Nekodemu amubuusa ati, "Omuutu anjanga atye ohusaaliwa omulundi ogwohubiri n'ali muhulu? Mu butuufu saanjanga hwingira mu hida hya nyina, baamusaala nindi."

⁵ Ng'ango Yesu amugobolamo ati, "Kulomera ehituufu ti, ohutusaho ng'omuutu bamubathiize n'amaaji era gasuna n'Omwoyo Omutukuvu, saanjanga hwingira mu bunjigi wa Hatonda.

⁶ Omuutu asaala muutu wahye aye Omwoyo Omutukuvu nj'aleetera omuutu ohuba n'obulamu obunyaaha.

⁷ Otenjunga olw'ohuhuloma ti muli n'ohusaaliwa omulundi ogwohubiri.

⁸ Omwoyo wa Hatonda ali hy'epunga. Omuutu ayinjulira aye njanjuma aba n'amanyire eyi enjwera oba eyi erujama. Mu ngeri nj'enyene, njanjuma anjanga ohumanya Omwoyo n'acuusa obulamu w'omuutu."

⁹ Nga Nekodemu amubuusa ati, "Ehyo hisoboha hiitye?"

¹⁰ Nga Yesu amugobolamo ati, "Ewe omusomesa w'Abayisirayiri omulamba, soofaania ebindoma?"

¹¹ Kulomera ehituufu ti efe huloma ebi humanyire era ebi hwaweeneho aye enywe simufugiirira.

¹² Obanga kulomeeye hu ebi baatu bahola hu hyalo huno nandofaania aye onafugiirira otye ni nahulomere hu byomwigulu?

¹³ Enjuma owaali n'atiinireho mwigulu ohutusaho Omwana w'Omuutu owanjwayo."

¹⁴ Ng'olu Musa ganjaniha etemu hu musaala mu lulafu, mu ngeri nj'enyene n'Omwana w'Omuutu baja humanjaniha baatyo hu musalabba,

¹⁵ ko hiisi amufugiirira asune obulamu obutanjanjo.

¹⁶ Hatonda ni gendire bugali abaatu, ganjayo Omwana wuwe omulala wogobbo, ko hiisi amufugiirira atasihiriha aye asune obulamu obutanjanjo.

¹⁷ Olwohuba Hatonda sigatuma Mwana wuwe hu hyalo ohusalira abaatu omusango aye banonjohe ni babita mu niye.

¹⁸ Hiisi amufugiirira, gejeerera omusango. Aye atafugiirira, gwahena hale ohumuhira olwohuba saafugiirira Mwana mulala wogobbo owa Hatonda.

¹⁹ Guno nj'omusango, Hatonda galeeta enjase hu hyalo aye abaatu benda ehiirema ohuhira enjase, olwohuba ebikolwa byawe bibi.

²⁰ Hiisi muutu ahola ebibi, acaawa enjase era saatiina eyiri oyo ali hy'enjase olwohuba ebikolwa bibye bija hweta anjalafu.

²¹ Aye hiisi ahola amazima, aleha enjase yamumulihira ohulaga ti hiisi ehi ahola, ahihola hu lwa Hatonda.

Yesu ni Yowaane Omubatiza

²² Ebyo ni byanjwa, nga Yesu n'abeegi babe batiina mu twale ly'e Buyudaaya, eyi gaali ni nabo n'abatiza.

²³ Yowaane Omubatiza yeesi gaali mu hifo ehi balanga baati Enoni, ohuupi ni Saalimu n'abatiza olwohuba eyo amaaji gaali mangi. Abaatu batiinangayo ohubatiziwa.

²⁴ Ehyo hyaliyo ni bahiiri hudanya Yowaane mu komera.

²⁵ Lulala, abeegi ba Yowaane banahana n'omulala hu Bayudaaya hu binamba hu halombolombo haawe ah'ohwegwalaasa.

²⁶ Nga batiina eyiri Yowaane, bamuloma baati, "Musomesa, omusinde ola owaali ni neewe engereha w'olwabi Yoludaani era oyu walomaho ebiranji, ali hubatiza abaatu era bangi bali hutiiinayo ohubabatiza."

²⁷ Nga Yowaane abagobolamo ati, "Omuutu saanjanga huba n'obujangi ohutusaho Hatonda n'abumujaaye.

²⁸ Enywe mwabeene muja obujulizi ng'olu n'aloma ti, 'Sindiise Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonola abaatu ohutusaho baatuma ohumweyulira engira.'

²⁹ Omugole aba bw'oyo amuhooye. Meeri y'ahooye niye aba huba anjo n'amulindiriiye era olu anjilira ejanjaasi liry e himusangaasa bugali. Mu ngeri nj'enylene keesi ndi n'esangaalo bitiiirifu.

³⁰ Yesu geyongere ohufuma, ese ohwange ni huhendeera."

Oyo owanjwa mwigulu

³¹ "Oyo owanjwa mwigulu ali namugulu wa bosibosi. Aye omuutu owohu hyalo huno aba wa hyalo hino, aloma era aholo bya hu hyalo huno. Oyo owanjwa mwigulu ali namugulu wa bosibosi.

³² Era aloma hu ebi gaabona n'ehi ganjilira mwigulu aye batono abanjilirisa ebibye.

³³ Hiisi afugiirira ebibono bibye, asuna ahabonero ahalaga haati ebi Hatonda aloma bituufu.

³⁴ Olwohuba oyo oyu Hatonda gatuma, aloma ebibono bibye era amunjeera erala amaani ameene amangi ag'Omwoyo Omutukuvu.

³⁵ Hatonda genda Omwana wuwe era gaamuja obujangi hu hiisi hiitu.

³⁶ Hiisi afugiirira Omwana wa Hatonda ali n'obulamu obutanjanjo. Aye atamufugirira, anjuma bulamu obutanjanjo olwohuba Hatonda amulihio ehirunji."

4

Yesu n'omuhasi Omusamaliya

¹ Mu hiseera ehyo, Abafalisaayo banjilira baati abaloobera ba Yesu baali beyongera obungi era baati gaali abatiza abaatu bangi ohuhira Yowaane,

² wayire Yesu omwene sinje owabatizanga aye abeegi babe.

³ Yesu Musengwa ni ganjilira ebiitu ebyo, ganjwa mu twale ly'e Buyudaaya, nga gagamayo mu ly'e Galilaaya.

⁴ Ni gaali ni gagamayo, gaali n'ohubita e Samaliya.

⁵ Ng'ano atiina goola e Samaliya mu hibuga ehi balanga baati Sikaali, ohulirihana omunjuluko ogu Yakobbo ganja Yosefu omusaani wuwe.*

⁶ Mu munjuluho ogwo mwalimo esobere eyi Yakobbo gaali n'ayabire. Olw'omudembo gw'olugendo, Yesu gehala anjo hu sobere eyo. Esaawa jaali nga mukaaga ejomu muusi.

⁷ Ng'ano njabanjo omuhasi Omusamaliya owatiina hu sobere eyo ohudana amaaji. Nga Yesu amuloma ati, "Peeho amaaji nyweho." ⁸ Mu hiseera ehyo, abeegi babe baali batiinire mu hibuga ohugula ebiryo.

⁹ Ng'ano omuhasi oyo amugobolamo ati, "Ewe oli Muyudaaya, ese ndi Musamaliya. Onjanga otye ohusunga amaaji ohunya?" (Abayudaaya baali sibaholagana n'Abasamaliya).*

¹⁰ Nga Yesu amugobolamo ati, "Obanga n'omanyire ehirabo ehi Hatonda anja abaatu, oyo ahuloma ati omunjeho amaaji, wahamusungire gahuja amaaji agaleeta obulamu."

¹¹ Ng'omuhasi oyo amuloma ati, "Muhulu, esobere yino ndeeni ate onjuma hyahudanjira. Onatuse njeeena amaaji ago agaleeta obulamu?"

¹² Ewe ohira sehulu yeefe Yakobbo owayaba era gaatunja esobere yino eyi omwene n'abaana babe era n'ebuyayo bibye byanywangamo?"

¹³ Nga Yesu amugobolamo ati, "Hiisi anywa hu maaji gano, endunjo emuluma nindi.

¹⁴ Aye hiisi anywa hu maaji aga ese muja, endunjo sirimuluma olwohuba galifuuha esulo ej'amaaji agamuleetera obulamu obutanjanjo."

¹⁵ Ng'omuhasi oyo amuloma ati, "Muhulu, peeho amaaji ago endunjo etanumanga nindi era ndehere anjo ohuujanga njano ohudana amaaji."

¹⁶ Nga Yesu amuloma ati, "Tiina olange wamo ohene ogobole ni naye."

* 4:5 4:5 Tand 33:19; Yos 24:32 * 4:9 4:9 Ezek 4:1-5; Nek 4:1-2

¹⁷ Ng'omuhasi oyo amugobolamo ati, "Puma wamwange."

Ng'ango Yesu amuloma ati, "Oli mutuufu ohuloma oti onjoma wamo,

¹⁸ olwohuba wahafumbirwa abasinde bataanu era ni nooyo oyu oli ni naye siwamo. Ehi olomire hituufu."

¹⁹ Ng'omuhasi oyo aloma Yesu ati, "Muhulu, wumbonehera oti oli naabbi.

²⁰ Abasehulu b'efe bajumirihisyanga Hatonda hu lusozi luno. Aye enywe Abayudaaya muloma muuti mbo Yerusaalemu nj'ehifo omwohujumirihisyanga Hatonda."

²¹ Nga Yesu amuloma ati, "Muhasi ewe, fugiirira, ehiseera hiri huuja olu hitahetagise ohujumirihisya Hatonda Seefe hu lusozi olwo oba mu Yerusaalemu.

²² Enywe Abasamaliya mujumirya ehi mutamanyire. Aye efe Abayudaaya hujumirya ehi humanyire, olwohuba Hatonda aja hunonjola abaatu n'abita mu Bayudaaya.

²³ Aye ehiseera hiija era hyolire, abajumirya Hatonda Seefe mu ngeri etuufu banamujumirihisyenga mu mwoyo era nomu mazima, olwohuba abamujumirya baatyo, mbaba genda.

²⁴ Hatonda Mwoyo era ni naabo abamujumirya bali n'ohumujumirihisyanga mu mwoyo era nomu mazima."

²⁵ Ng'omuhasi oyo amuloma ati, "Manyire ti Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu aja huuja. Era n'aliija, alitunyonyola byosibyosi."

²⁶ Ng'ango Yesu amuloma ati, "Ese aloma ni neewe, ndiise oyo."

²⁷ Nga mu hiseera ehyene ehyo abeegi ba Yesu bagobola era nga benjuna ohumwagana n'aloma n'omuhasi olwohuba hyali hibbwaga amagambi. Aye njajumaŋo owabuusa omuhasi oyo ati, "Wenda hi?" Oba abuusa Yesu ati, "Lwahiina oloma n'omuhasi oyo?"

²⁸ Ng'omuhasi oyo aleha anjo esongo yiye, anjamba engira gagamayo mu hibuga, alomera abaatu ati,

²⁹ "Muuje mubone omusinde owundomeeye byosibyosi ebi mbayenga ni kola. Omusinde ono anjanga ohuba n'ali nje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu?"

³⁰ Ng'ango abaatu banwerehereramo batiina ohumwebonera.

³¹ Mu hiseera ehyene ehyo, abeegi babe baali bamwegalihira baati, "Musomesa, lyaho ebiryo."

³² Aye gabagobolamo ati, "Ndi n'ebiryo ebi mutamanyire."

³³ Ng'ango abeegi babe bebuusa abeene n'abeene baati, "Najino amuleteyeho ehyohulya?"

³⁴ Nga Yesu abaloma ati, "Nahola ebi owatuuma genda kole, mba hy'aliije.

³⁵ Enywe simuli n'endoma eroma yiiti; 'Esigayeeyo emyesi ene, egesa lyole?' Ale mubone: ebirime hirabire era egesa lyolire.

³⁶ Agesa ali hy'oyo aloma ebipambaho galeetera abaatu ohusuna obulamu obutanjano olw'ohufugiirira. Olw'ehyo owamwa ko ni nooyo agesa, basanjalihisya njalala.

³⁷ Endoma eyi baatu baloma baati, 'Oyo amwa wundi n'agesa yeesi wundi, tuufu.'

³⁸ Nabanjindiha ohugesha aja mutafaabinira. Abandi nj'abafaabiina aye enywe muuja hugesa."

Abasamaliya bangi bafugiirira

³⁹ Abasamaliya bangi abomu hibuga ehyo bafugiirira Yesu olw'ebibono ebi muhasi oyo gabalomera ati, "Gandomeeye byosibyosi ebi naholanga."

⁴⁰ Abasamaliya ni batiina eyiri Yesu nga bamusunga ohubaaho ewaawe. Ng'ahenayo endaalo ebiri.

⁴¹ Era olw'ebigabasomesa, bangi bamufugiirira.

⁴² Nga baloma omuhasi oyo baati, "Sihufugiirira olw'ebi otulomeeye aye olwohuba efe hwabeene hujuliye n'amatwi geefe. Humanyire huuti omusinde oyo mu butuufu nj'Omunojosi w'abaatu bosibosi."

Yesu anjonia omwana w'omuhungu wa habaha

⁴³ Oluvanyuma lw'endaalo ejo ebiri, Yesu gatiina mu twale ly'e Galilaaya.

⁴⁴ Njahanani Yesu gaali alomire ati, "Naabbi sibamuja enono mu hitundu hy'ewaawe."

⁴⁵ Ni goola e Galilaaya, ng'abaatu baayo bamusangaalira olwohuba baali baweene byosibyosi ebi gahola hu Mbaga ey'Ohubihisya mu Yerusaalemu.

⁴⁶ Ng'ango nindi Yesu ahyala e Kaana mu Galilaaya, eyi gafuula amaaji ohuba envinyo. Mu hibuga hy'e Kaperanawumu mwalimo omuhungu wa habaha owaali n'omusaani wuwe n'ali mulwaye.

⁴⁷ Omusinde oyo ni ganjulira ati njahanani Yesu gaali anjooye e Galilaaya n'ali mu twale ly'e Buyudaaya, ng'atiinayo amwegayirira atiine ni naye e Kaperanawumu, anjone omusaani wuwe owaali n'ali huupi hufa.

⁴⁸ Ng'ango Yesu amuloma ati, "Ohutusaho nga muweene obubonero owenjunjisa, simuja hufugiirira."

⁴⁹ Ng'omuhungu oyo amwegayirira ati, "Muhulu, ganya hutiine omwana wange n'ahiiri hufa."

⁵⁰ Nga Yesu amuloma ati, "Tiina, omwana wuwo ananjone."

Omusinde oyo ng'afugiirira ehi Yesu gamuloma, nga gagamayo engo.

⁵¹ Ni gaali n'ahiiri mu lugendo, ng'abeedu babe bamwagaana hu ngira, bamulomera baati omwana wuwe ananjone.

⁵² Ni gababuusa esaawa eyi gatandiha ohuba obulanji, nga bamulomera baati, "Omusuja gwamulehuuye olwejo hu nyanga musanvu."

⁵³ Ng'ango semwana y'omwana oyo ahebulira ati eyo nj'esaawa enyene n'enyene eyi Yesu gamulomeeyemo ati, "Omwana wuwo ananjone." Ng'ango niye n'abomu mago gage bosibosi bafugiirira Yesu.

⁵⁴ Hano nj'ahabonero ahejunjisa ahohubiri aha Yesu gaahola n'agobooye mu twale ly'e Galilaaya ohunjwa mu ly'e Buyudaaya.

5

Yesu anjonia omulwaye hu hidiba

¹ Ni njabitahono ahamanga, nga Yesu atiina e Yerusaaalemu hu mbaga y'Abayudaaya.

² Mu Yerusaaalemu, ohuupi n'omulala hu miryango ejingira mu hibuga omwo, njalino omulyango ni bagulanga baati, "Omulyango gw'Etaama"* ni njalino ehidiba mu Lubbebulaniya ni bahiranga baati Bbesusaaza.† Era hu hidiba ehyo ni batongolaho ebigangu bitaanu ohuhyeswanigirisa.

³ Mu bigangu omwo, mwabangamo eduuli ly'abalwaye hy'abanjofu, abaleme, n'abasanyalala abalindiriranga amaaji ohwehuyuga.

⁴ Njaahani njalingingano ehiseera ehi malayika geehanga mu hidiba, ng'ahuyuga amaaji. Oyo owehereranga ohwiha mu maaji ago, ganjonanga hiisi bulwaye obu gabanga ni nawo.‡

⁵ Hu hidiba ehyo, hwaliho omusinde owaali n'ahenire emyaha adatu namunaana n'ali mulwaye.

⁶ Yesu ni gamubona, gamanya ati abaaye mu mbeera eyo ohuhena ebbanga ebbala. Ng'amubuusa ati, "Wenda ohujona?"

⁷ Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Muhulu, puma muutu owohunjeeda gandunda gaata mu hidiba mu hiseera aja maaji gehuyugira. Ni ngesyaho ohwiha mu maaji ng'owundi ganeheerera."

⁸ Ng'ango Yesu amuloma ati, "Yinyoha, ogege omusigasiga gugo, otiine."

⁹ Anjo ni naajo ng'omusinde oyo anjona ahena genyoha, anjamba omusigasiga gugo, atiina. Oludaalo olwo lwali lwa Sabbaato.

¹⁰ Abatangirisi b'Abayudaaya ni babona omusinde oyo oyu baali ni banjonisye bamuloma baati, "Olwa leero lwa Sabbaato, amagambi sigahufugiirira hugega omusigasiga gugo."*

¹¹ Aye ng'omusinde oyo abagobolamo ati, "Omusinde owuponisye, nj'owundomire ati, 'Gega omusigasiga gugo,' otiine."

¹² Ng'ango bamubuusa baati, "Nj'ani oyo ahulomire ati, 'Gega omusigasiga gugo,' otiine?"

¹³ Aye oyo oyu baali ni banjonisye gaali samanyire ati Yesu nj'owamunjonia, olwohuba gaali agoteeye mu gujindi gw'abaatu ogwali mu hifo ehyo.

¹⁴ Oluvanyuma, nga Yesu asanjaana omusinde oyo hu Yekaalu, ng'amuloma ati, "Wange, njaaahani oli bulanji. Otahagesyaho hubbenga nindi, ehigosi ehihira anjo hitahwolaho."

¹⁵ Ng'omusinde oyo atiina anajyira abatangirisi b'Abayudaaya ati Yesu nj'owaali n'amunjonisye.

Hatonda gaja Omwana wuwe obunangi

¹⁶ Ng'ango abatangirisi b'Abayudaaya bahiyaania Yesu olwohuba ganjonia omusinde oyo hu ludaalo lwa Sabbaato.

¹⁷ Nga Yesu abaloma ati, "Hiisi ludaalo Bbaabba ahola emirimo era keesi ndi n'ohuhola."

* 5:2 5:2 Omulyango ogwo pomu babisiyanga etaama eji baalinga ni baja hu njonga mu Yekaalu. † 5:2 5:2 Ebyanjandhiwa ebindi biri ni Betuzasa. ‡ 5:4 5:4 Ebyanjandhiwa ebindi binjuma lunyiriri luno. * 5:10 5:10 Nek 13:19; Yer 17:21

¹⁸ Ehyo hyongera hwongera amaani mu batangirisi b'Abayudaaya ohusala magesi ag'ohuwita. Olwohuba sigahoma hu hubbwaga egambi erinjamba hu Sabbaato hyonyene aye geranga Mwana wa Hatonda, ehiitu ehyali ni himuta hu daala erala ni Hatonda.

¹⁹ Ng'ano Yesu abagobolamo ati, "Mbalomera ehituufu ti, Omwana anjuma ehi anjanga ohuhola hu lulwe, ohutusaho ahola ehyo ehi abona Semwana n'ahola.

²⁰ Olwohuba Hatonda genda Omwana wuwe oyo, amulaga byosibyosi eby'ohuhola. Era aja hu mulagirira ahole eby'amaani ebibiraho ni nehyo mwenjunje.

²¹ Ng'olu Bbaabba alamusa abafu, n'Omwana yeesi aja abo aba gendesa obulamu obutanjwanjo.

²² Era Bbaabba anjuma oyu asalira omusango aye obunangi owo wosiwosi gabunja Omwana wuwe,

²³ ko abaatu bosibosi banjanga Omwana wuwe oyo enjono ng'olu baliŋa Semwana. Era oyo atanja Mwana enjono, aba saanja ni Semwana."

²⁴ "Mbalomera ehituufu ti, anjulira ebibono byange, gahena gafugirira oyo owaatuma, ali n'obulamu obutanjwanjo era sibalimusalira musango. Aba anjooye mu hufa, n'asunire obulamu obutanjwanjo.

²⁵ Mbalomera ehituufu ti, ehiseera hinahoole olu bafu balinjulira ejanjaasi ly'Omwana wa Hatonda nga balamuha."

²⁶ Ng'olu Bbaabba aja abaatu obulamu obutanjwanjo, mu ngeri nj'enyene n'Omwana yeesi gamunja obunangi ohubanja obulamu owo.

²⁷ Era gaja Omwana obunangi ohusala emisango, olwohuba ye nj'Omwana w'Omuntu.

²⁸ Hitabenunjisa, olwohuba ehiseera hinahoole olu bafu bosibosi balinjulira ejanjaasi lirye,

²⁹ balamuha. Abo abaholanga ebiraji, balisuna obulamu obutanjwanjo aye abo abaholanga ebibi, baliramuha nga babasalira omusango.*

³⁰ "Enjuma ehi kola hu lwange, sala emisango ng'olu mba ni mbwene ehi Bbaabba aloma. Olw'ehyo sinehubira, olwohuba njabula ehi kola olw'ohwesangaasa samwene ohutusaho ohusangaasa oyo owaatuma."

Amazima aganjamba hu Yesu

³¹ Nga Yesu geyongera ohuloma ati, "Mbanga ni neromaho samwene, ebibono byange sibyahabaaye by'amazima.

³² Aye njaliŋo omuntu aloma ebipambaho. Oyo nje Bbaabba era manyire ti ebi aloma by'amazima.

³³ Mwatumu abaatu eyiri Yowaane ohumubuusa ebipambaho era ebi gagobolamo, bituufu.

³⁴ Ne sihinetagisa huba ti abaatu baloma ebiraji ebipambaho aye bino mbiroma, mwahafugirira mwanonjoha.

³⁵ Obuhwenda wa Yowaane waali hy'etaala ni buleetera abaatu enjase. Aye mwali n'amanwaali haseera buseera olw'ebi gaali n'aloma."

³⁶ Aye ebikolwa byange ebyene biraga ehyo ehi ndi n'ohuhiraho ni n'ebyo ebi Yowaane galoma. Era ebi kola nj'ebi Bbaabba gaapa ohuhola era biraga biiti nj'owaatuma.

³⁷ Era Bbaabba owaatuma gandomaho hiina ehi ndi. Aye enywe simumubonangaho era simutayo mwoyo hu bi abaloma.

³⁸ N'ehibono hihye hinjuma nomu myoyo jenywe, olwohuba simufugirira mu oyo oyu gatuma.

³⁹ "Musiiba mu husoma Ebyanjandihwi, olwohuba munjeega muuti ehyo hiija hubanjeesa obulamu obutanjwanjo. Ebyanjandihwi ebyene ebyo bindomaho,

⁴⁰ aye simwenda hujulira byange nahabanja obulamu obutanjwanjo."

⁴¹ "Ese, sindi hu by'abaatu husiima

⁴² cooka mbamanyire bulanji weene era kimanyire ti simwenda Hatonda.

⁴³ Ese naaja mu bunjanga wa Bbaabba aye simufugirira. Ne abandi ni banahaaje hu lwawe, munahabasangaalire.

⁴⁴ Simunjanga hufugirira ebindoma olwohuba mwepaahapaaha mwabeene n'abeene. Simufayo ohwenda Hatonda abasiime.

⁴⁵ "Aye mutanjeega muuti ndiise alibanjanjira eyiri Bbaabba. Amagambi ameene aga banya Musa era aga mwesiga nj'agalibabonja.

⁴⁶ Mubanga ni mufugirira ebi Musa ganandiha, keesi mwahafugiriye, olwohuba bindomaho.

* 5:29 5:29 Dan 12:2

47 Aye obanga simufugiirira ebi ganandiha, munafugiirire muutye ebindoma?"

6

Yesu aliisa abaatu ekumi taanu

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Oluvanyuma, Yesu ganiina eryato gasomoha gatiina engereha w'enyanya y'e Galilaaya, (esiina erindi baati Tibberiya.)

2 Ng'eduuli ly'abaatu limulondaho olw'obubonero owenjunjisa obu gaali n'aholire, n'anonia abalwaye.

3 Ng'ango Yesu n'abeegi babe baniina olusozi, bahena beehala eyo.

4 Mu hiseera ehyo, Embaga y'Abayudaaya ey'Ohuhebuliraho Ohubihisya, yaali huupi hwola.

5 Yesu ni gagangamusa omutwe gabona ehinjindi hy'abaatu ni batiina eyi ali, ng'aloma Filipino ati, "Hunagule njeena ebiryo ebi abaatu bano bosibosi banaalye?"

6 Aye galoma atyo hwenda hubona ehi analome olwohuba niye gaali amanyire ehi gaali n'aja huhola.

7 Ng'ango Filipino amugobolamo ati, "Wayire omuhemba ogw'emyesi nga munaana,* sigunjanga hugula ebiryo ebihena hiisi muutu ohulyaho."

8 Ng'owundi hu beegi babe oyu balanga baati Andereya mulebe ya Simooni Peetero, amuloma ati,

9 "Nano njalijo omuseere ali n'emigaati etaanu ejomu busyanu wa bbaale† n'enyeni ebiri. Aye bino binahole hi, hu eduuli ly'abaatu lino?"

10 Nga Yesu aloma ati, "Mwihase abaatu." Njalijo enyaasi erani oly'ohwihalaho mu hifo ehyo. Ng'abaatu beehala era baali abasinde ng'ekumi taanu.

11 Ng'ango Yesu abugula emigaati jira etaanu nga geyaasa Hatonda. Ng'ango ajija abeegi babe bagabire abaatu abaali ni behaaye. Mu ngeri nj'enyene ng'anamba n'enyeni jira joosi abaja bajigabira abaatu. Nga hiisi muutu alya goosa aja gendire.

12 Hiisi muutu n'ahenire ohwiguta, ng'aloma abeegi babe ati, "Muhumbaanie obukukumuhira obusigaayero, mutonoona biryo."

13 Nga bahumbaania obukukumuhira ow'emigaati jira etaanu bejusa ebisero ehumi nabibiri.

14 Abaatu ni babona ahabonero ahenjijisa aha Yesu gaahola, nga batandiiha ohuloma baati, "Hituufu ono nje naabbi oyu hubaaye ni hulindirira ohuuja hu hyalo huno!"

15 Yesu ni gategeera ati baja humunamba bamufuule habaha n'ehifuba, nga geyongerayo hu lusozi gebeera eyo yenjene.

Yesu agendera hu maaji

(Mat 14:22-33; Mar 6:45-52)

16 Egulo ni lyola, abeegi babe beehirira batiina hu nyanja y'e Galilaaya,

17 nga banamba eryato, basaabaale batiine e Kaperanawumu. Ehiseera ehyo, owiire waali wiirire aye Yesu gaali ahiiri hubeyungaho.

18 Epunga ey'amaani yaali eri huhubba era enyanja n'etabuhire.

19 Ni baali ni bahasabaalaho ng'ekilomita ene oba etaanu, nga babona Yesu n'agenda hu maaji, ni goleresa ohuupi n'eryato omu baali. Ni bamubona ng'obuti ow'amaani bubanjamba.

20 Aye nga Yesu abaloma ati, "Ndiise, mutatya!"

21 Ng'ango baba n'obugumu ohumufugiirira ohwingira mu lyato, anjo ni naango nga boola hu lugereha eyi baali ni batiina.

22 Oludaalo olwalondaho, ehinjindi hy'abaatu abaali ni basigaaye engereha w'enyanya,‡ bendula Yesu ni batamubona nga benjunja. Hino hyaja olwohuba bahimanya baati hu mwalo hwaliho eryato erala eri beegi babe baali ni bambuhiiyemo bojeene.

23 Ng'ango njabaano amaato agandi aganjwa e Tibberiya, nga gagobera ohuupi n'ehifo aja abaatu baliira emigaati jira eji Musengwa gabaana n'ahenire ohweyaasa Hatonda.

24 Abaatu ni babona baati Yesu n'abeegi babe banumaano, nga baniina amaato ago basaabaala batiina e Kaperanawumu baje bamwendule.

Yesu nj'ehyohulya ehireeta obulamu obutanwanjo

25 Ni boola engereha w'enyanya bamubona nga bamubuusa baati, "Musomesa, wolire njaaali njano?"

* 6:7 6:7 Mu Luyonaani hiri "edinaari ebihumi bibiri." Edinaari ndala mu hiseera ehyo, nj'eyalinga epeera ey'omutambi ey'oludaalo lulala. † 6:9 6:9 Bbaale pomu bagadi basunanga obusyanu bahubbamo emigaati. ‡ 6:22 6:22 Oba enyanja y'e Galilaaya.

²⁶ Nga Yesu abagobolamo ati, “Mbalomera ehituufu ti, simunyendula olwohuba mwabona obubonero owenjunjisa obu n’ahola aye olwohuba mwaliye emigaati mweguta.

²⁷ Mutaluluhaniiranga ebiryo ebinwanjo aye ehohulya ehy’omwoyo ehialetera obulamu obutanwanjo obu Mwana w’Omuutu ali banya. Olwohuba Hatonda ate nga nje, Semwana gaamuja obuangi owo.”

²⁸ Nga bamubuusa baati, “Huhole hi ko hube ni hwoheresa ebi Hatonda genda huhole?”

²⁹ Nga Yesu abagobolamo ati, “Hatonda ehi genda muhole, nj’ohufugiirira oyo oyu gaatuma.”

³⁰ Ng’ajo bamubuusa baati, “Habonero hi ahenjunjisa ewe aha onahole, ko huhufugiirire? Onahole hi?”

³¹ Mu lulafu, abasehulu beefe balyanga ebiryo ebi balanga baati emaanu, ng’olu hyanjandiihiwa hiiti, ‘Gabaŋa emere ohujwa mwigulu’ balye.”*

³² Ng’ajo Yesu abaloma ati, “Mu butuufu, mbalomera ti Musa sinje owanja abasehulu benywe ebiryo ebyo ebyanjwa mwigulu aye Bbaabba abanja ehohulya ehyene n’ehyene nj’owabibanja.

³³ Olwohuba ehohulya ehi Hatonda abanja, nj’oyo owanja mwigulu gaaja hu hyalo ohuja abaatu obulamu obutanwanjo.”

³⁴ Nga bamuloma baati, “Muhulu, ohujwa ŋaahani tunjenga ehohulya ehyo.”

³⁵ Ng’ajo Yesu abaloma ati, “Ndiise ehohulya ehireeta obulamu. Owuujja eyi ndi, enjala serimulumaho kadi era owufugiirira enduno serimulumaho kadi.

³⁶ Aye ng’olu mbalomeeye, mumbwene ne simufugiirira ebindoma.

³⁷ Hiisi oyu Bbaabba gaapa, gaaja eyi ndi. Era hiisi owuujja eyi ndi simwigalira yinje.

³⁸ Hiiri hiityo olwohuba sinanjwa mwigulu ohuhola ebyange aye ohuhola ebi Hatonda omwene hutuma genda kole.

³⁹ Era husiima hwa Hatonda omwene huutuma ti tagosyaho wayire mulala hu abo aba gapambya aye mbalamuse hu ludaalo olw’ekomero.

⁴⁰ Olwohuba Hatonda Seefe asiima ati hiisi afugiirira Omwana wuwe, alisuna obulamu obutanwanjo era ndimulamusa hu ludaalo lw’ekomero.”

⁴¹ Ebibono ebyo byaleetera abatangirisi b’Abayudaaya ohwenjulumunya, olwohuba galoma ati, “Ndiise ehohulya ehanjwa mwigulu.”

⁴² Nga baloma baati, “Ono sinje Yesu, omusaani wa Yosefu, oyu humanyire nyina ni semwana abamusaala? Naahani geema huhu ohuloma ati ganjwa mwigulu?”

⁴³ Nga Yesu abaloma ati, “Mulehere ajo ohwenjulumunya mwabeene n’abeene.

⁴⁴ Nabula ananga ohuujja eyi ndi hu lulwe ohutusaho nga Bbaabba omwene amuleetire. Era keesi hiisi owuujja ndimulamusa hu ludaalo lw’ekomero.

⁴⁵ Hyanjandiihiwa mu bitabo by’abanaabbi hiiti, ‘Hatonda gaaja husomesa hiisi muutu. * Hiisi anjilira ebya Bbaabba era ganjamba ebi amuloma, afugiirira ebyange.’

⁴⁶ Nabula owaali n’aweeneho Bbaabba ohutusaho oyo owanja mwigulu ewa Hatonda.”

⁴⁷ “Mbalomera ehituufu ti, oyo owufugiirira ali n’obulamu obutanwanjo.

⁴⁸ Ndiise ehohulya ehireeta obulamu.

⁴⁹ Abasehulu benywe balya emaanu mu lulafu aye baahena baafa.

⁵⁰ Aye ehohulya ehinjwa mwigulu c’ehino ehi muutu alya ndaafa.

⁵¹ Ndiise ehohulya ehinjwa mwigulu ehireeta obulamu. Hiisi alya hu hy’ohulya hino aliba mulamu emirembe n’emirembe. Ehohulya ehyo nj’omubiri gwange, ogu ndinjayo ohuleetera abaatu obulamu obutanwanjo.”

⁵² Ng’ajo abatangirisi b’Abayudaaya bahinjahania n’obusambuha ni baloma baati, “Omusinde ono ananga atye ohutuja omubiri gugwe ohulya?”

⁵³ Nga Yesu abaloma ati, “Mbalomera ehituufu ti, ohutusaho nga muliye omubiri gw’Omwana w’Omuutu era mwanjwa amafugi gage simunjanga huba n’obulamu obutanwanjo.

⁵⁴ Hiisi alya omubiri gwange era ganywa amafugi gange ali n’obulamu obutanwanjo era ndimulamusa hu ludaalo olw’ekomero.

⁵⁵ Olwohuba omubiri gwange hy’ohulya ehyene n’ehyene era amafugi gange c’ehohunywa ehyene n’ehyene.

⁵⁶ Hiisi alya omubiri gwange, ganywa n’amafugi gange, asigala n’ali bulala ni neese.

* 6:31 6:31 Hun 16:4,15; Zab 78:24 * 6:45 6:45 Yis 54:13

⁵⁷ Ng'olu Bbaabba omwene huutuma agaba obulamu, keesi ndi mulamu hu lulwe. Era mu ngeri nj'enyene ni nooyo alya omubiri gwange gahena ganywa amafugi gange aba mulamu hu lwange.

⁵⁸ Ndiise ehoyohulya ehinwa mwigulu. Abasehulu benywe balya emaanu bahena baafa aye oyo alya ehoyohulya hino aliba mulamu emirembe n'emirembe."

⁵⁹ Yesu galoma ebibono ebyo n'ali husomesa mu humbaaniro ly'Abayudaaya e Kaperanawumu.

Bangi baleheraŋo ohugendanga ni Yesu

⁶⁰ Bangi hu beegi ba Yesu ni banjulira ebibono ebyo, nga baloma baati, "Esomeza eyo ngumu yahutegeera. Nj'ani ananga ohuyifugiirira?"

⁶¹ Yesu ni gafaania ati abeegi babe baali berjulunjunya olw'ebi gaali n'alomire, ng'ababuusa ati, "Olwo ebindomire bibaheniremo amaani?"

⁶² Ne hiriba hiiteye ni mulibona Omwana w'Omuutu ni gagamayo mwigulu eyi gaanwa!

⁶³ Omwoyo wa Hatonda aleetera abaatu ohuba n'obulamu obutanwanjo; aye omuutu hu buwe njanjuma ehi asobola. Ebibono ebi mbalomera bireeta obulamu obutanwanjo.

⁶⁴ Aye abandi hu nywe simufugiirira." Yesu galoma atyo olwohuba hu hujwera erala mu hutandiha, gamanya abo abaali ni batamufugiirira era ni nooyo owaali n'aja humulyamo oluhwe.

⁶⁵ Nga geyongera abaloma ati, "C'ehigira nabaloma ti njabula ananga ohufugiirira ohutusaho Bbaabba n'amunjaaye amaani."

⁶⁶ Ohunjwa hulwo bangi hu abeegi babe bamwabulira era balehera anjo ohugendanga ni naye.

⁶⁷ Ng'anjo Yesu abuusa abeegi babe ehumi n'ababiri ati, "Enywe mwesi mwenda hujabulira?"

⁶⁸ Nga Simooni Peetero amugobolamo ati, "Musengwa, hunaaŋe njeena? Ndiuwe ali n'ebibono ebireeta obulamu obutanwanjo.

⁶⁹ Humanziere era hufugiirira huuti ndiwe Omwawufu owanjwa ewa Hatonda."

⁷⁰ Nga Yesu abaloma ati, "Sindiise owabatobola enywe ehumi n'ababiri? Ne mulala hu nywe Sitaani mulamba."

⁷¹ (Ehyo gahiroma n'ategeesa Yuda omusaani wa Simooni Yisikaryoti, olwohuba nj'owaali n'aja ohumulyamo oluhwe wayire nga gaali mulala hu ehumi n'ababiri.)

7

Yesu atiina hu Mbaga

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu agenderanga mu twale ly'e Galilaaya, n'atambuha huja mu ly'e Buyudaaya olwohuba Abayudaaya baali basala amagesi ohumwita.

² Aye Embaga y'Abayudaaya eyi balanga baati Embaga eyomu busisira ni yaali ni yiri huupi ohwola,*

³ ng'abaganda ba Yesu bamuloma baati, "Koni soonatiine mu twale ly'e Buyudaaya, abeegi babo bahebonera ebyamaliholiho ebi ohola?"

⁴ Koni soomanyire oti hiisi owenda abaatu bamumanye, sigehwehahweha n'ebi ahola? Ng'olu ohola ebyamaliholiho, leha ehvalo hyosihyosi hihwebonere."

⁵ Abaganda babe baaloma baaty owohuba baali sibafugiirira baati Hatonda nj'owamutuma.

⁶ Olw'ehyo, nga Yesu abaloma ati, "Ehiseera hyange ohy'ohutiina hu Mbaga hihiri hwola aye eyiri enywe, hiisi hiseera hiba hiraji omuutu ohuhola ehi aba ni genda.

⁷ Abaatu sibanjanga hubacaawa aye ese bacaawa olwohuba mbalomera amazima ti ebibahola bibi.

⁸ Enywe mutiine hu Mbaga, ese sindi hutiinayo hatyane olwohuba ese ebiseera byange eby'ohutiina eyo bihiiri hwola."

⁹ Ni gahena ohuloma atyo, nga niye asigalaho enyuma mu twale ly'e Galilaaya.

¹⁰ Abaganda babe ni bahena ohutiina hu Mbaga, nga Yesu yeesi alondaho aye mu ngiso.

¹¹ Mu hiseera ehyo, abatangirisi b'Abayudaaya baali bamudaha hu Mbaga, ni bebuusa baati, "Omusinde nago ali ŋe?"

¹² Ng'anjo owaama obumunambaho butagiha ohubitabitana mu baatu hu Mbaga. Balala hu bo ni baloma baati, "Omusinde oyo mulani." Abandi baati, "Bbe, abbaamya abaatu."

* 7:2 7:2 Leev 23:34; Mag 16:13-15

13 Aye olw'ohutya abatangirisi b'Abayudaaya abaalino, njanjuma ow'amulomaho ehiitu hyosihyosi mu lwijuuye.

Yesu asomehesa hu Mbaga

14 Anja Embaga enjambira omwamba, Yesu gatiina mu lunya lwa Yekaalu, gatandiha ohusomesa.

15 Engeri eyi gasomesamo yenjunjisa abatangirisi b'Abayudaaya, nga bebuusa baati, "Omusinde oyo, gatusa neena amagesi gano ate nga ko saasomanga mu masomero geefe?"

16 Nga Yesu abagobolamo ati, "Ebisomesa sibyang'e hu wange aye by'oyo owaatuma.

17 Hiisi owenda ohuhola ebi Hatonda asiima, aja hutegeera oba ebisomesa binja ewa Hatonda, oba byange hu wange.

18 Hiisi aloma hu lwulwe aba geyendulira bibye hu wuwe aye oyo aloma eby'oyo owamutuma aba aholerera enono ly'owamutuma era aloma by'amazima, saaloma by'obudulingi.

19 Kaho Musa sigabana magambi ga Hatonda, ale hu nywe nj'ani aganjamba? Mubanga ni muganjamba hani simunesoomera hunjita."

20 Ng'ango ehinjindi hy'abaatu himugobolamo hiiti, "Ewe kooji emisambwa jihubandire! Nj'ani ali huhwesoomera ohuhwita?"

21 Nga Yesu abagobolamo ati, "Nahola ehyamaliholiho hirala hyonyene aye olwohuba n'ahihola lwa Sabbaato, mwesimwesi mweesimwesi."

22 Cooka olwohuba Musa gabalagira ohuhomola (wayire sihwatandihira hu niye aye hu basehulu benywe), muhomola abaana nohu ludaalo lwa Sabbaato.*

23 Obanga muhomola omwana hu ludaalo lwa Sabbaato ohwoseresa amagambi aga bana Musa, lwahiina munyigira olw'ohunonehesya erala omuutu hu ludaalo olwa Sabbaato?

24 Mulehere ngo ohusala emisango ni mwema hu bimubona hu mugulu. Hiranji ohunonia omuutu oyo oba bbe? Musale omusango ogwo bulanji hubone."

Yesu nje Kurisito oyu bafujaho amate

25 Anjo pana balala hu baatu bomu Yersaalemu batandihira ohwebuusa baati, "Ono sinje omusinde oyu besoomera ohwita?"

26 Nj'ono ali njano mu lwijuuye aye njanjuma ehi bamulomaho. Abatangirisi beefe bahifaanise baati nje Kurisito oyu bafujaho amate ohunonjola abaatu?

27 Ne omusinde ono efe humaniyire eyi anjwera, ate nga Kurisito n'aliija, njanjuma alimanya eyi alinjwera."

28 Yesu ni gaali n'ahisomehesa mu lunya lwa Yekaalu, ng'anjulira ni baloma baaty. Ng'ango adundaho ejanjaasi alangirira ati, "Wayire mujeega muuti mumanyire era mumanyire n'eyi pwera aye sindi njano hu lwange. Hatonda ow'amazima nj'omwene hutuma. Enywe simumanyire,

29 aye ese mumanyire olwohuba n'anjwa eyi ali era nj'owaatuma."

30 Balala hu bo ni banjulira ebyo, nga benda ohumunjamba aye njanjuma owahihola olwohuba ehiseera hihye ehy'ohufa hyali hihiri hwola.

31 Cooka era bangi mu hibubbu hy'abaatu abaalino bafugiirira ebibye, baloma baati, "Kurisito oyu bafujaho amate ohunonjola abaatu n'aliija, alihola obubonero owenjajisa obuhira obu ono ahola?"

32 Ng'ango Abafalisaayo banjulira abaatu ni banwenjweta ebibono ebyo hu Yesu. Ng'abatangirisi b'abasengi batuma abahuumi ba Yekaalu ohumunjamba.

33 Nga Yesu abaloma ati, "Nja huhena ahamanga hatono ni nenywe, kene nagame eyiri oyo owaatuma.

34 Muja huyendula aye ni mutambona olwohuba simunjanga huuja eyi ndi hutina."

35 Ng'ango abatangirisi b'Abayudaaya bebuusa abeene n'abeene baati, "Omusinde ono genda hutina neena eyi hutaligobolayo humubona? Genda hutina asomese Abatali Bayudaaya, eyi baatu beefe basalanihira?"

36 Ategeesa hi ohuloma ati, "Muja huyendula aye simuja humbona era simunjanga huuja eyi ndi hutina?" "

Esulo j'amaaji agaleeta obulamu obutanwanjo

37 Anja Embaga enyinyitirira, hu ludaalo olusembayo, ko nj'oluhirira erala obubbala, Yesu genyoha galangirira ati, "Hiisi oyu endujo eruma gaaje eyi ndi, anywe amaaji agaleeta obulamu obutanwanjo.*

* 7:22 7:22 Tand 17:10; Leev 12:3

* 7:37 7:37 Leev 23:36

³⁸ Owufugiirira ng'olu hyanjandiihiwa hiroma, 'Esulo ej'amaaji agaleeta obulamula obutanjwano jihulumuta ohunjwa mu mwoyo gugwe.' „*

³⁹ Yesu galoma atyo n'ategeesa Omwoyo Omutukuvu oyu abamufugiirira baali ni baja husuna. Mu hiseera ehyo, baali bahiiri hubanja Mwoyo olwohuba Hatonda gaali ahiiri hulamura Yesu.

⁴⁰ Abaatu ni banjulira ebibono ebyo, ng'abalala hu bo baloma baati, "Hituufu ono nje naabbi* oyu baaloma baati aja huuja."

⁴¹ Ng'abandi baloma baati, "Ono nje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu." Aye abandi nga baloma baati, "Dala oyo oyu bafuujaho amate anjanga atye ohunjwa mu twale ly'e Galilaaya?"

⁴² Ehyanjandiihiwa sihiroma hiiti Kurisito oyu bafuujaho aja hujwa mu lulyo lwa Dawudi era aliba musaale w'e Bbeserekemu ehibuga eyi basala Dawudi?"*

⁴³ Olw'ohutanjambagana hu bibaali ni baloma hu Yesu, babuhanamo.

⁴⁴ Era abandi baali benda ohumunjamba aye njanjuma owahihola.

Ohutafugiirira hw'abatangirisi b'Abayudaaya

⁴⁵ Abahuumi ba Yekaalu bala ni baagamayo, ng'abatangirisi b'abasengi n'Abafalisaayo bababuusa baati, "Lwahiina simumunjambe mwamutuletera?"

⁴⁶ Aye abahuumi abo babagobolamo baati, "Hubaaye sihubonangaho aloma mu ngeri eyenjajisa hy'eyomusinde oyo!"

⁴⁷ Ng'Abafalisaayo babagobolamo baati, "Kaho mwesi ababbaamisye?"

⁴⁸ Mwali muweneeho mulala hu fe abatangirisi oba hu Bafalisaayo, afugiirira ebibye?"

⁴⁹ Ohutusaho abaatu bano abatamanyire magambi, leha ehiraamo hya Hatonda hibalonde abeene olw'ohunjuliirisa ebibye!"

⁵⁰ Nga Nekodemu, mulala hu batangirisi abo, owaali n'atiinire ohwebuusa hu Yesu owiire, ababuusa ati,

⁵¹ "Kaho amagambi geefe gafugiirira ohusalira omuutu omusango n'ahiiri hujosya, n'ohufaanja ehi aholire?"

⁵² Nga bamugobolamo baati, "Kaho weesi onjwa mu twale ly'e Galilaaya, ko olome otyo? Wetegerese mu byanjandiihiwa, oja hubona oti naabbi oyo saaja hujwa mu twale ly'e Galilaaya."

⁵³ Ng'ango hiisi muutu gagamayo ewuwe.*

8

Omuhasi oyu baanamba n'ahola obuhwedi

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Yesu niye atiina hu Lusozi olw'emisaala ejibalanga baati Emizayiti.

² Ni wahya, nga mu mugamba pwipwipwi gaagamayo mu lunya lwa Yekaalu era abaatu bangi nga bahumbaana bamweswanigirisa, gehala abasomesa.

³ Ng'ango njabaano Abafalisaayo n'abasomesa b'amagambi aga Hatonda ganja Musa, abanjira omuhasi oyu bagaana lubona n'ahola obuhwedi, nga bamwemeha mu moni j'abaatu.

⁴ Nga baloma Yesu baati, "Musomesa, omuhasi ono bamwageene lubona n'ahola obuhwedi.

⁵ Amagambi* aga banja Musa, gatulagira ohuhubba abahasi hy'ono amabaale. Ne ewe oloma otye?"

⁶ Ehyo bahiroma ni bamuhema, ko basune ehoyohwejambya ohumunjambira mu b'obunjangi. Aye Yesu geenama, ganjandiiha njaasi n'olwala lulwe.

⁷ Ni beyongera ohumusooseha ebibuuso, Yesu gagangamusa omutwe, gabaloma ati, "Hu enywe, atabbengangaho abe nj'oweheerera ohumuhubba ebaale."

⁸ Nga nindi genamirira, anjandiiha njaasi.

⁹ Ni banjulira ebibono ebyo, nga batandiiha ohunyololohano hyamulala mulala, ni basookera hu bahulu mu myaha ohwola olu banjwesa balehano Yesu n'omuhasi n'ahyemereeye anjo.

¹⁰ Nga Yesu gemeerera, amuloma ati, "Muhasi ewe, koni ababaaye ni bahunjambira bali njeeena? Oti hani enjuma ahusaliye omusango?"

* 7:38 7:38 Ezek 47:1; Zak 14:8

* 7:40 7:40 Mag 18:15-18

* 7:42 7:42 2 Sam 7:12; Mik 5:2

* 7:53 7:53

Ebyanjandiihiwa ebindi binjuma nyiriri ohunjwa hu 7:53-8:11.

* 8:5 8:5 Leev 20:10; Mag 22:22-24

¹¹ Ng'ango omuhasi oyo amugobolamo ati, "Muhulu, njabula." Nga Yesu amuloma ati, "Keesi sikusalira. Ale tiina aye ohunwa olwa leero omanya otagobolaho hubbenga."*

Yesu nj'enjase y'ehyalo

¹² Yesu ni gaali n'aloma n'abaatu nindi, gabaloma ati, "Ndiise enjase emulihira abaatu. Era hiisi afuuha omuloobera wange, saaja hugenderanga mu hiirema aye nja humulunjamyanga mu ngira eyireeta obulamu obutanwanjo."

¹³ Ng'Abafalisaayo bamuloma baati, "Olwohuba oli hweromaho wamwene, sihunjanga hufugiirira ebi oloma."

¹⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, "Wayire neeromaho samwene, ebindoma by'amazima, olwohuba manyire eyi nanjwa era n'eyi ndi hutiiina. Aye enywe simumanyire eyi n'anjwa wayire eyi ndi hutiiina."

¹⁵ Musala omusango ng'olu muba ni mubona hu mugulu aye ese sisalira muutu yesiyesi musango.

¹⁶ Aye singa sala omusango, esala yange y'amazima, olwohuba sindi seenene, ndi ni Bbaabba owaatuma.

¹⁷ Hyanandihiwa mu magambi genywe hiiti obujulizi ow'abaatu babiri ni bubu c'ehyene wuba w'amazima.*

¹⁸ Ese neromaho era omujulizi wange obundi nje Bbaabba owaatuma."

¹⁹ Ng'ango bamubuusa baati, "Lataawo ali njeena?" Nga Yesu abagobolamo ati, "Ese ni Bbaabba, simutumanyire. Mubanga ni muumanyire ese, mwahali mumanyire ni Bbaabba yeesi."

²⁰ Yesu galoma ebibono ebyo n'asomesa mu lunya lwa Yekaalu ohuupi n'ehifo nja bajeera ebirabo. Aye njajuma owamunjamba, olwohuba ehiseera hihye hyali hihiri hwola.

Eyi tiina Simunjanga hwolayo

²¹ Nga nindi Yesu abaloma ati, "Ndi hutiiina era muliikeja aye simulimbona era mulifiira mu hibi hyenywe ni batabasonjire. Ate nga eyi ndi hutiiina, simunjanga hwolayo."

²² Endoma eyo yaleetera Abayudaaya ohwebuusa baati, "Aja hweyita, c'ehigira aloma ati, 'Eyi ndi hutiiina, simunjanga hwolayo?'"

²³ Aye Yesu geyongera ohuloma ati, "Enywe muli bahu hyalo huno aye ese pwea mwigulu. Enywe muli bahu hyalo huno aye ese sindi."

²⁴ C'ehigira mbalomeeye ti mu butuufu oweene mulifiira mu bibi byenywe, singa simufugiirira ebipambaho."

²⁵ Nga bamubuusa baati, "Weranga ani?" Nga Yesu abagobolamo ati, "Ese ndiise oyu mbalomeeye oludaayi."

²⁶ Ndi n'ebingi eby'ohubalomaho ebibasalira omusango aye oyo owaatuma w'amazima ebi gandoma, keesi mbebi ndomera abaatu."

²⁷ Sibategeera baati Yesu gaali aloma hu Hatonda Semwana.

²⁸ Ng'ango aloma abatangirisi b'Abayudaaya abo ati, "Ni munahahene ohunjaniha Omwana w'omuutu hu musalabba, nga ko mumanya muuti ndiise oyu mbalomera ohuba. Era njajuma ese ehi kola hu wange aye ndoma ehi Bbaabba aba ni gandomire."

²⁹ Era oyo owaatuma ali ni neese, siganjabulirangaho olwohuba hiisi ludaalo kola ebi asiima."

³⁰ Yesu ni gaali n'ahiiroma ebibono ebyo, abaatu bangi bamufugiirira.

Abeedu n'abatali beedu

³¹ Nga Yesu aloma Abayudaaya abaali ni bamufugiiriramo ati, "Singa mweyongera ohugondera esomesa yange, muba baloobera bange abatuufu."

³² Mulimanya amazima aganjamba hu Hatonda era ali bafuula b'edembe."

³³ Nga nibo bamugobolamo baati, "Huli bejuhulu ba Yibbulayimu era sihubangaho beedu b'omuutu yesiyesi. Ojanga otye ohuloma oti, 'Alitufula b'edembe?'"

³⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, "Mbalomera ehituufu ti, hiisi ahola ehibi, aba mwidu w'ehibi era njajuma bulomero."

³⁵ Omwidu saaba mulala hu baatu bomu mago ohutusaho omwana wamwo nj'aba owamwo emirembe n'emirembe.

³⁶ Olw'ehyo Omwana wa Hatonda anabatusa mu wiidu mufuuhira erala baatu ba Hatonda.

* 8:11 8:11 Ebyanjandhiwa ebindi binjuma bibono ebiri mu 7:53-8:11. * 8:17 8:17 Mag 17:6; 19:15

³⁷ Mweranga bejehulu ba Yibbulayimu, cooka munesoamera ohunjita, olwohuba simufugiirira ebisomesa.

³⁸ Mbalomera ebi nanjulira ohunjwa ewa Bbaabba era mwesi muhola ebi laata yenywe abaloma ohuhola."

³⁹ Nga bamugobolamo baati, "Efe, Yibbulayimu nje sehulu yeefe." Nga Yesu abaloma ati, "Mubanga ni muli bejehulu ba Yibbulayimu, mwahali muhola ebi gaholanga.

⁴⁰ Aye olwohuba simuli, c'ehifa munesoamera ohunjita, ese abalomera amazima aga nasuna ohunjwa ewa Hatonda. Yibbulayimu oyu mwesidihireho ohuba senywe sigaholanga atyo.

⁴¹ Muhola ebi senywe ahola."

Aye nibo nga bamugobolamo baati, "Efe sihuli baana abatali bamu lunya. Huli ni Seeefe mulala yeeka, nje Hatonda."

⁴² Nga Yesu abaloma ati, "Hatonda abanga n'ali nje Senywe, mwahali munyenda olwohuba nanjwa yiwa Hatonda ko naaja era sinaaja hu wange aye niye omwene nj'owaatumu.

⁴³ Lwahiina simutegeera ebindoma? Simubitegeera olwohuba simwenda huhola ebi mbasomesa.

⁴⁴ Senywe nje Sitaani era mwenda ohuhola ebyo ebi senywe genda. Ohunjwera erala mu hutandiha hw'ehyalo, omulimo gugwe gw'ohwiita olwohuba anjumaamo mazima. Era ohuloma eby'obudulingi, eyo kola yiye ohunjwa ahale nahale olwohuba mudulingi era nj'asaala obudulingi.

⁴⁵ Aye olwohuba ese ndoma amazima, simufugiirira ebindoma."

⁴⁶ "Nj'ani hu enywe anjanga ohundumirisa ati ndi n'ehibi ehi kola? Obanga ndoma amazima aye lwahiina simufugiirira?"

⁴⁷ Omuutu wa Hatonda, anjuliirisa ebibono bibye. Aye enywe mugaana ohumufugiirira olwohuba simuli babe."

Yesu ni Yibbulayimu

⁴⁸ Ng'abatangirisi b'Abayudaaya bagobola mu Yesu baati, "Sihuli batuufu ohuloma huuti oli hy'Omusalaliya, sooli mulala hu fe era emisambwa jihubandire?"

⁴⁹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Ese mbulaho musambwa ohutusaho pa Bbaabba enjono, ne enywe mumbisyo emoni.

⁵⁰ Ese sikolerera muutu huupa njono aye oyo aliya aliyo era nj'owabulano omutuufu ngati wese ni nenywe.

⁵¹ Mbalomera ehituufu ti, hiisi anjamba ehibono hyange saalifa emirembe n'emirembe."

⁵² Ng'abatangirisi b'Abayudaaya nibo bamuloma baati, "Naahani hufaanisye huuti sooli wereere. Emisambwa jihubandire. Yibbulayimu n'abanaabbi, baafa aye oli njano odafaaya oti, 'Hiisi anjamba ehibono hiho, saalifa emirembe n'emirembe.

⁵³ Ohira Yibbulayimu sehulu yeefe n'abanaabbi abaafa?' Weranga ndiwe ani?"

⁵⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, "Nimba ni nepaaha, ebinepaaha biba binjuma mahulu. Ese obungulumisa nje Bbaabba, oyu enywe muloma mbo muuti nje Hatonda wenywe.

⁵⁵ Wayire enywe simumanyire aye ese mumanyire. Era singa ndoma ti, 'Simumanyire, nahabaaye mudulingi hyenywe. Ese mumanyire era ngondera ehibono hihe.'

⁵⁶ Sehulu yenywe oyo Yibbulayimu ni gamanya ati baali baja huutuma niije hu hyalo huno, gaali n'ohwehoya era ni galengera n'emoni ej'omwoyo oludaalo lw'ohuuja hwange, gaali musangaafu."

⁵⁷ Ng'abatangirisi abo bamuloma baati, "Ewe atanjasa myaha ataanu, sehulu yeefe Yibbulayimu, wamubonera njena?"

⁵⁸ Nga Yesu abagobolamo ati, "Mbalomera ehituufu ti, Yibbulayimu gaali ahiiri husaaliwa, Ese ni ndiyo."

⁵⁹ Ni banjulira ehyo, nga banjamba amabaale ohuhubba Yesu aye niye ng'aba nanjengenogoma ng'ahena abanyololohaho anjwa mu lunya lwa Yekaalu, atiina.

9

Yesu anjonia omusinde oyu basaala n'ali munjofu

¹ Yesu ni gaali n'agenda n'abeegi babe, ng'abona omusinde oyu basaala n'ali munjofu.

² Ng'abeegi babe bamubuusa baati, "Musomesa, nj'ani owabbenga ko hireetere ono ohumusaala n'ali munjofu, basaaye babe oba mwene?"

³ Nga Yesu abagobolamo ati, "Hu musinde ono n'abasaaye babe, njabula owabbenga ko asaaliwe atyo aye Hatonda omwene nj'owagera olw'ohwenda ohulaga obunjangi wuwe.

4 Ni guhiiri muusi, huli n’ohuhola emirimo j’oyo owaatuma. Esaawa yinahoolo ehiirema hyanjamba omuutu n’atasobola hutamba.

5 Ni kiiri hu hyalo huno, ndiise enjase emulihira abaatu.”

6 Ni gahena ohuloma atyo, ng’afuuja amate njaasi, afuta eroba ng’ahena alita hu biginye by’emoni j’omusinde oyo.

7 Ng’amuloma ati, “Tiina osaabe mu moni mu hidiba Silowaamu” amahulu gahyo ti, “Oyu baatuma.” Ng’omusinde oyo atiina asaaba mu moni ng’olu bamulomire, ng’agagama engo n’abona.

8 Abaliranwa babe n’abaatu abandi abamubonanga n’asungirisa, nga bebuusa baati, “Ono sinje omusinde abayenga ni gehala n’asungirisa?”

9 Ng’abalala hu bo baloma baati, “Nje niye” aye abandi baati, “Bbe, amufaana humufaana.” Ne niye omwene ng’ahahasa ati, “Ndiise.”

10 Ng’ajo bamubuusa baati, “Tulomere, emoni jibaaye jiiyte ko otandihe ohubona?”

11 Ng’abagobolamo ati, “Omusinde oyu balanga baati Yesu afutire eroba, nga gaata hu biginye by’emoni, ng’ahena gandoma ati, ‘Tiina hu hidiba Silowaamu osaabe mu moni. Ng’ajo tiina saaba, ng’emoni jiiguha tandiha ohubona.’ ”

12 Nga bamubuusa baati, “Omusinde oyo ali neena?” Ng’abagobolamo ati, “Simanyire eyi ali.”

Abafalisaayo bahemeresha owaali omujofu

13 Ng’ajo batiina n’omusinde oyo owaali omujofu eyiri Abafalisaayo.

14 Njaahani, hu ludaalo olu Yesu gaafuta eroba ganaha hu biginye by’emoni j’omusinde oyo gamujonia, lwali lwa Sabbaato.

15 Ehyo hyaleetera Abafalisaayo boosi ohubuusa omusinde oyo owaali omujofu engeri eyi anjoniromo. Ng’abalomera ati, “Yesu gataaye eroba hu biginye by’emoni, nga kena saaba era njahani mbona.”

16 Nga balala hu b’Abafalisaayo baloma baati, “Hatonda sinje owatuma omusinde oyo, olwohuba gahali ahuma amagambi ga Sabbaato.” Aye ng’abandi babuusa baati, “Omubbengi asobola atye ohuhola obubonero owenjajisa hyobuno?” Nga babuhanamo abeene n’abeene.

17 Ehyanjwamo, nga bacuuhira omusinde oyo owaali omujofu bamuloma baati, “Ewe, tulomere, ahujonisye omulomaho otye?” Ng’abagobolamo ati, “Omusinde oyo, naabbi.”

18 Aye abatangirisi b’Abayudaaya abo sibafugirira baati omusinde oyo gaali mujofu ko gaanjona, ohwola olu batumisa abasaaye babe.

19 Abasaaye babe ni boola, ng’abatangirisi abo bababuusa baati, “Mbo ono mwana wenywe? Mbo mwamusaala n’ali mujofu? Obanga hituufu mwamusaala n’ali mujofu, abitiire atye ohuba ti njahani abona?”

20 Ng’abasaaye babe babagobolamo baati, “Humanyire huuti oyo mwana weefe era hwamusaala n’ali mujofu.

21 Aye efe sihumanyire ehimuleeteeye ohujona. Ng’olu ali muhulu mu myaha asobola ohweromaho, mumubuuse omwene abalomere.”

22 Abasaaye babe baloma baaty olw’ohutya abatangirisi b’Abayudaaya. Olwohuba baali basalireno baati mbo hiisi afugirira ati Yesu nje Kurisito oyu bafuuja amate ohunonola abaatu, bamubbinge mu humbaaniri lyawe.

23 Ehyo nj’ehyanwaho abasaaye babe ohuloma baati, “Omwene muutu muhulu, mumubuuse.”

24 Nga nindi omulundi ogwohubiri baloma omusinde oyo owaali omujofu baati, “Loma amazima mu moni ja Hatonda. Humanyire huuti oyo ahujonisye mubbengi.”

25 Nga niye abagobolamo ati, “Simanyire oba mubbengi oba bbe. Manyire hirala ti n’ali mujofu aye njahani mbona.”

26 Ng’ajo abatangirisi abo bamubuusa baati, “Kaho olomire oti aholire atye? Aholire hiina ko ahujonie emoni?”

27 Nga niye abagobolamo ati, “Mbalomeeye hale. Ndimujulira? Lwahiina mwenda mbalomere nindi? Mwesi mwenda hufuuha baloobera babe?”

28 Nga bala bamuduha, bahena bamuloma baati, “Ewe ndiwe omuloobera w’omuutu hy’oyo. Efe huli baloobera ba Musa.

29 Humanyire huuti Hatonda galoma ni Musa. Aye oyo, sihumanyire n’eyanjwera.”

30 Ng’omusinde oyo abagobolamo ati, “E! Ehyo hyenjajisa! Simumanyire n’eyi anjwera ate nga ese gandeteeye ohubona!

31 Humanyire huuti Hatonda saanjulirisa esaala j’ababbengi aye anjulira ej’abo abamuja enjono era abahola ebi genda.

³² Ohunjwa hu tandiha y'ehyalo ohwola hatyane, njanjuma owaali n'aweeneho omuutu owaali n'aleeteeye oyo oyu basaaye n'ali mujofu, ohubona.

³³ Hatonda abanga sinje owatuma omusinde oyo ohuhola ebyo ebi ahola, hani sigahaŋangire huhola hiitu hyosihyosi."

³⁴ Ni banjulira ebibono ebyo, nga bamuloma baati, "Ko ewe weesi oyu basaalira mu hibi, osomesa nj'ani?" Nga bahena bamubbinga mu humbaanero lyawe.

Obujofu mu by'omwoyo

³⁵ Nga Yesu anjulira ati abatangirisi b'Abayudaaya babbingire omusinde oyo oyu ganjonia, mu humbaanero. Ng'atiina amwendula, ni gamwagaana ng'amubuusa ati, "Ofugiirira Omwana w'Omuutu oyu bafujjaho amate ohunonjola abaatu?"

³⁶ Ng'omusinde oyo amugobolamo ati, "Muhulu, Omwana w'Omuutu oyo nj'ani nahamufugiirira?"

³⁷ Nga Yesu amuloma ati, "Ohenire ohumubona. Olwohuba nj'ono ali huloma ni neewe."

³⁸ Ng'ano omusinde oyo aloma ati, "Musengwa, fugiirira." Ng'ahena amujumirya.

³⁹ Nga Yesu amuloma ati, "Naaja mu hyalo lw'ohuta ebibi by'abaatu anjalafu. Ko hibe ti abanjofu batandiiha ohubona ni naabo aberanga ohuba ti babona bahifaanie baati banjofu."

⁴⁰ Nga balala hu Bafalisaayo abaali ohuupi ni naye, bamujulira n'aloma atyo, nga bamubuusa baati, "Olomire otye? Ehi oloma hwesi huli banjofu?"

⁴¹ Nga Yesu abagobolamo ati, "Mubanga ni muli banjofu, mwahanumire hibi. Aye njaahani ng'olu mujeega muuti emoni jenywe jibona, simujanga hwefihulaho omusango."

10

Omwayi omulanji n'etaama jije

¹ Ng'ano Yesu geyongera abaloma ati, "Mbalomera ehituufu ti, omuutu atabitira mu mulyango ohwingira mu lugo lw'etaama, ne gabbwaga hubbwaga* anjaatu anjandi ko gengira, oyo aba mwibi era mukondo.

² Omuutu owingirira mu mulyango, nj'omwayi w'etaama.

³ Ni goola hu mulyango gw'olugo, omuhuumi amwigulirano ng'omwayi oyo alangamo etaama jije. Era jinjulira ejanjaasi lirye ng'ajitusa ebulafu.

⁴ N'ahena ohujitusa josijosi, atangiramo† era jimulondaho olwohuba jitegeera ejanjaasi lirye.

⁵ Aye omuutu owundi sijimulondaho kadi, jimuduluma olwohuba jiba sijifaania janjaasi lirye."

⁶ Yesu galomera abaatu abaalino olugero olwo aye nibo sibategeera ehi gaali n'aloma.

⁷ Olw'ehyo, nga nindi Yesu abaloma ati, "Mbalomera ehituufu ti, Ndiise omulyango omu taama jingirira era jatula mu lugo.

⁸ Abo bosibosi abaja, ese ni kiiri huuja baali beebi era bakondo aye ng'olu taama jitanjulirisa oyo oyu jitanyire, boosi abaatu sibabanjulirisa.

⁹ Ndiise omulyango era hiisi abitira mu ese alinonjoha.‡ Oyo aba hy'etaama eyingira era yaatula, ng'esuna ehoyhulya.

¹⁰ Omwibi gajirira hwiba n'ohwita n'ohusihirisa aye ese naaja etaama jange jibe n'obulamu owiujuye esangaalo n'emiyaya."

¹¹ Nga Yesu geyongera ohuloma ati, "Ndiise omwayi w'etaama omulanji, anjajo obulamu wuwe hu lw'etaama.*

¹² Omwayi owemerera omuhemba, saaba oti mwene etaama ejo era n'abona nalana ni gaaja, aduluma gajirehanjo, nga nalana ajigwamo anjambaaho ndala ng'ejindi jisalaaniha.

¹³ Omuutu hy'oyo adulumanjo olwohuba aba gemeerera muhemba, olw'ehyo saafayo hutaasa taama ejo.

¹⁴ "Ne ese Ndiise omwayi ow'etaama omulanji, manyire etaama jange era joosi jii manyire.

¹⁵ Mu ngeri nj'enyene Bbaabba gamanyire era keesi mumanyire, paayo obulamu wange ohufiirira etaama jange.

* 10:1 10:1 Ebyanandiihiwa ebindi biroma biiti gahalambana huhalambana. † 10:4 10:4 Abayudaaya nibo, omwayi gatangiririrangamo ng'etaama jimulondaho. ‡ 10:9 10:9 Oba njabula ehirimusindusa. * 10:11 10:11 Yis 40:11; Ezek 34:23; 37:24

¹⁶ Era ndi n'etaama ejindi ejitali mu lugo luno era joosi ndi n'ohujireeta. Joosi jija hunjuliirisa ejanjaasi lyange era lube lugo lulala ni jiri n'omwayi mulala.

¹⁷ "Ehigira Bbaabba ni ganyenda, paayo obulamu wange ohufiirira etaama, ko kene mbwegobohese.

¹⁸ Nabula muutu abuuusaho aye samwene mbunayo olw'ohwenda hwange. Era ndi n'obunangi ohubunaaayo banjita nahena nawegobohesa. Ehyo nj'ehi Bbaabba gandagira ohuhola."

¹⁹ Ebibono ebyo, byaleetera abatangirisi b'Abayudaaya nindi ohwabuhanamo abeene nabeene.

²⁰ Era bangi hu bo baaloma baati, "Oyo emisambwa jimubandire era aguuye eralu. Lwahiina munjulirisa omuutu hy'oyo?"

²¹ Aye abandi nga baloma baati, "Ebibono ebyo sibya omuutu oyu emisambwa jibandire olwohuba omusambwa sigusobola hunjonia omunjofu."

Ohutafugiirira hw'abatangirisi b'Abayudaaya

²² Oluvanyuma, mu Yerusaalemu nga njabaano Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohunonga e Yekaalu eyiri Hatonda. Ehiseera ehyo hyali hya puuji n'obunololohi bubitiirifu,

²³ era Yesu gaali ali hugenda mu lunya lwa Yekaalu mu hifo ehi balanga baati, "Ehigangu hya Sulemaani."

²⁴ Ng'abatangirisi b'Abayudaaya batiina bahumbaana anja gaali beema bamweswanigirisa, bamubuusa baati, "Olihyosa ne ohutatulomera ehituufu? Tulomere, n'oba n'oli ndiwe Kurisito oyu bafuuja amate ohunonjola abaatu."

²⁵ Ng'ano Yesu abagobolamo ati, "Nabalomera hale aye simufugiirira. Ebyamaliholiho ebi kola mu bunjanga wa Bbaabba biraga ehyo ehi ndi.

²⁶ Aye enywe simufugiirira, olwohuba simuli baatu bange.

²⁷ Ng'olu taama jinjulira omwayi waaajo, n'abaatu bange boosi banjulira ebyange. Era mbamanyire.

²⁸ Sibaja husihiirira olwohuba mbanja obulamu obutanjanjo era njabula anjanga ohubanyagulaho.

²⁹ Bbaabba owabaapa, ahira bosibosi obunjanga era njabula asobola ohubamunyagulahu.

³⁰ Ese ni Bbaabba huli bulala."

³¹ Nga nindi abatangirisi b'Abayudaaya banjamba amabaale ohuhubba Yesu.

³² Aye Yesu gabaloma ati, "Kolire ebyamaliholiho bingi era eby'amaani mu bunjanga wa Bbaabba. Hirinje hu bindomire ehi munjwaho ohwenda ohukubba amabaale?"

³³ Ng'Abayudaaya abo bamugobolamo baati, "Sihwenda huhubba amabaale olw'ebyamaliholiho ebi ohola aye lw'ohufodogola Hatonda. Olwohuba ewe omuutu buutu onjanga otye ohweranga Hatonda?"

³⁴ Nga Yesu abagobolamo ati, "Sihyanandiihiwa mu magambi genywe hiiti, 'Muli bahatonda?'"

³⁵ Obanga galanga abaatu abo aba banja ehibono hihye ati bahatonda, ate Ebyanandiihiwa bisigala ni biri bituufu,

³⁶ ne baati oyo oyu Bbaabba gatobola, gamwabula gahena gamutuma mu hyalo? Lwahiina muloma muuti ese fodogola, olw'ohuloma ti 'ndi Mwana wa Hatonda?

³⁷ Nimba ni tahola ebi Bbaabba ahola, mutafugiirira.

³⁸ Ne nimba ni kola ebi Bbaabba ahola, wayire simufugiirira ebyange, mwahali mufugiirira olw'ebyamaliholiho ebi kola, mwahamanya era mwategeera muuti Bbaabba ali mu ese era keesi ndi mu Bbaabba. "

³⁹ Nga nindi bagesyaho hamunjambe aye gabenunula ng'anjanjo.

⁴⁰ Ng'ano Yesu gambuha olwabi Yoludaani, atiina mu hifo omu Yowaane gabatihizanga. Ng'aba eyo ohuhena ahamanga,*

⁴¹ era abaatu bangi batiinangayo. Ni boola baaloma baati, "Wayire Yowaane sigahola bubonero owenjanjisa aye byosibyosi ebi galoma hu musinde ono, bituufu."

⁴² Era mu hifo ehyo, bangi bafugiirira Yesu.

11

Ohufa hwa Lazaalo

1 Olwola, ng'omusinde oyu balanganga baati Lazaalo, alwala. Omusinde oyo gaali womu habuga aha balanga baati Bbesaniya eyi Malyamu ni Maliza, ababoojo babe bamenyanga.

2 Malyamu oyo, nj'owaali mboojo ya Lazaalo owaali omulwaye era nj'owanaha Yesu Musengwa amafuta agahaloosa hu magulu ng'ahena amusiimuula n'atambisa efiiri lirye.*

3 Ng'ango ababoojo babe abo, bamutumira obuhwenda ni bamuloma baati, "Musengwa, meriiwo mulwaye."

4 Yesu ni ganjulira ehiitu ehyo, galoma abeegi babe ati, "Obulwaye owo siwa humunjeramo hufa bbe aye hugera hwa Hatonda, ko abaatu bahaŋa Omwana wuwe enono."

5 Yesu gaali meeri ya Lazaalo ni Maliza ni Malyamu.

6 Aye niye ni ganjulira ati Lazaalo mulwaye, geyongera ohuba eyi gaali endaalo ejindi ebiri.

7 Oluvanyuma ng'aloma abeegi babe ati, "Hwagameyo mu twale ly'e Buyudaaya."

8 Nga beegi babe bamuloma baati, "Musomesa, ejuusijuusi ŋano, abatangirisi b'Abayudaaya baali benda huhuhubba amabaale, nindi nj'eyi wenda ohwagama?"

9 Nga Yesu abagobolamo ati, "Omuusi sigulimo esaawa ehumi n'ebiri? Agenda omuusi sigegumula olwohuba enjase eyomu hyalo huno emumulihira.

10 Aye oyo agenda owiire, nj'owegumula, olwohuba aba anjuma enjase ey'ohumumulihira."

11 Ni gahena ohuloma atyo, ng'abaloma ati, "Meeri yeefe Lazaalo ali hunjenyuha aye ndi hutiinayo musisimuse."

12 Ng'ango abeegi babe bamugobolamo baati, "Musengwa, n'aba n'anjenyuha aba anaabeho bulaji."

13 Yesu gaali aloma n'abbumbirya ne n'ategeesa ati Lazaalo gaali afuuye. Cooka abeegi babe nibo ni banjeega baati ali hutegeesa hunjenyuha ero.

14 Ng'ango Yesu ahanda abalomera n'atabbumbirya ati, "Lazaalo mufu.

15 Aye hu lwenywe hiraŋi ti sinaaliyo, mwahafugiirira. Ale hutineyo."

16 Ng'ango Tomasi oyu balanga baati Didimo,* aloma abeegi bahye ati, "Leha hwesi hutiire hufiire ŋalala ni naye."

Yesu nj'olamusa abaatu era nj'obanja obulamu

17 Yesu ni goola, gagaana Lazaalo n'ahenire endaalo ene e magombe.

18 Ahabbu ga Bbesaniya haali huupi n'e Yerusaalemu, emayiro ng'ebiri.

19 Era Abayudaaya bangi baali batiinire ohulirisaho Maliza ni Malyamu olw'ohufiirwa mboojo yaawe.

20 Maliza ni ganjulira ati Yesu gaali gaaja, gatula ng'atiina ohumusangaalira, Malyamu niye gasigala mu nyumba.

21 Maliza ni goola anja Yesu gaali ng'amuloma ati, "Musengwa, obanga ni waali ŋano, hani mboojo yange sigahafuuye!

22 Aye manyire ti n'anandomera ŋano, Hatonda anahuje hiisi ehi onamusunge."

23 Nga Yesu amuloma ati, "mbojjoyo aja hulamuha."

24 Nga Maliza amugobolamo ati, "Manyire ti aliramuha hu ludaalo olw'ekomererero."

25 Ng'ango Yesu amuloma ati, "Ndiise alamusa abaatu era abanja obulamu. Hiisi owufugiirira aja huba mulamu wayire aliba afuuye.

26 Era hiisi omulamu owufugiirira, saalifa emirembe n'emirembe. Ehyo ohifugiirira?"

27 Nga Maliza amugobolamo ati, "Hituufu Musengwa, fugiirira ti ndiwe Kurisito Omwana wa Hatonda, oyu gafuujaho amate ohuuja ohunonjola abaatu mu hyalo."

Yesu alira olw'ohufa hwa Lazaalo

28 Maliza ni gahena ohuloma atyo, nga gagamayo alanga mugandaawe Malyamu hutulo amuloma ati, "Omusomesa, golire era ahulanga."

29 Malyamu ni ganjulira, nga genyoheramo atiinayo.

30 Ŋaahani Yesu gaali ahiiri hwola mu hitehere omu bafiire bamenyanga aye n'ahiiri anja Maliza gamwagaana.

31 Abayudaaya abaali ni Malyamu mu nyumba ni bamusaasira obutahi, ni babona ni genyoha mangumangu ohutula ebulafu, nga boosi bamulondaho. Baali banjeega baati gaali atiina hu higombe ohulirira eyo.

32 Malyamu ni goola mu hifo anja Yesu gaali, gahubba amafuha ng'ahena amuloma ati, "Musengwa, obanga ni waali ŋano hani mboojo yange sigahafuuye!"

* 11:2 11:2 Luk 7:36-38 * 11:16 11:16 Didimo Ehitegeesa hiiti Mulongo.

³³ Yesu ni gabona Malyamu n'alira era n'Abayudaaya abaatiina ni naye boosi ni bali hulira, ganulira ohulumwa era enaku yamwijula hu mwoyo.

³⁴ Ng'ababuusa ati, "Mwamuta njeena?" Nga bamuloma baati, "Musengwa, nja hutiine obone."

³⁵ Ng'ajo Yesu alira.

³⁶ Nga balala hu batangirisi b'Abayudaaya baloma abeene n'abeene baati, "Mubone ng'olu abaaye n'amwenda!"

³⁷ Aye ng'abandi baloma baati, "Obanga gagira omusinde omunofu gaabona, hani siganjonise Lazaalo ohufa?"

Yesu alamusa Lazaalo

³⁸ Enaku ni namba Yesu, gaatiina goola hu higombe. Era ehigombe ehyo yaali pungulu, ni begaliyejo ebaale.

³⁹ Nga Yesu abaloma ati, "Mutusejo ebaale." Nga Maliza, mbooyo y'omufu amuloma ati, "Musengwa, njaahani anjuna olwohuba ahenireemo endaalo ene!"

⁴⁰ Ng'ajo Yesu amuloma ati, "Sikulome ti n'onafugiirire, onabone ng'olu Hatonda ali n'obujangi?"

⁴¹ Nga batusajo ebaale eryo. Ng'ajo Yesu aheja namugulu aloma ati, "Bbaabba, kweyaasa olwohuba bupuliiye.

⁴² Ese manyire ti bupulira habuhyabuhyu aye ndomire hino olw'abaatu abali njano, ko bahafugiirira baati waatuma."

⁴³ Yesu ni gahena ohuloma atyo, ng'alanga n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Lazaalo, tula wuuje!"

⁴⁴ Ng'ajo omufu anwayo, n'engoye eja laasi ko n'olundi mu moni eji bamusiihano ni jihyefumbiye hu magulu n'emihono. Nga Yesu abaloma ati, "Mumufumbululeho engoye ejo, mumulehe atiine."

Oluhwe olw'ohwita Yesu

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Olw'ehyo, bangi hu Bayudaaya abaali ni baajire ohulirisa Malyamu, ni baabona ehi Yesu gaahola, nga bamutamamo owesige.

⁴⁶ Aye balala hu bo batiina eyiri Abafalisaayo, nga babalomera ehi Yesu gaali n'aholire.

⁴⁷ Ng'ajo abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'Abafalisaayo beehasa Oluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala bateesa abeene n'abeene baati, "Huhole hi? Omuutu ono ahola obubonero owenunjisa bungu.

⁴⁸ Ni hunaalehe omusinde ono ohutiina mu moni n'asomesa atyo, Abayudaaya bangi baja humufugiirira baati mbo nj'omununuzi. Olw'ehyo, Abarooma baja hutuwaagala basihirise Yekaalu n'egwanga lwefe!"

⁴⁹ Ng'ajo mulala hu bo, oyu balanganga baati Kayaafa, owaali Omuhulu w'abasengi ba Hatonda omwaha ogwo abaloma ati, "Enywe, njajuma ehi mumanyire hu bitiina mu moni.

⁵⁰ Simuhifaania muuti hiranji omuutu mulala ohufiirira abaatu ohuhira bosibosi ohusihiriha?"

⁵¹ Ehyo, Kayaafa sigahiroma hu lulwe aye ng'olu gaali muhulu w'abasengi omwaha ogwo, gaja obunaabbi ati Yesu aja hufiirira Abayudaaya.

⁵² Nindi sigwanga ly'Abayudaaya lino lyonene aye n'ohuhumbaania abaatu ba Hatonda abasasaana.

⁵³ Era ohunjwa hu ludaalo olwo, nga beehobana ohwita Yesu.

⁵⁴ Olw'ehyo Yesu galeherajo ohugendanga lubona mu Bayudaaya. Ng'anwayo atiina mu haalo ohulirihana olulafu, mu hitehere ehi balanga baati Efulayimu, eyi gaali n'abeegi babe.

⁵⁵ Embaga y'Abayudaaya ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya ni yaali n'enaatere ohwola, abaatu bangi banjwa mu byalo, batiina e Yerusaaalemu hu mukolo ogw'ohwegwalaasa ko Embaga eyo, yoole.

⁵⁶ Ni baali ni bahiiri eyo beyongera ohuhejaheja ni bendula Yesu njano ni nanjala era ni baali ni bali mu lunya lwa Yekaalu bebuusa abeene n'abeene baati, "Munjeega muutye, anjagire ohutaaja hu Mbaga?"

⁵⁷ Ehyo hyali hiityo olwohuba Abatangirisi b'abasengi n'Abafalisaayo baali balagiye baati singa njabanjo amanyire anja Yesu ali, abebireho ahaama, bamunjambe.

12

Omuhasi ajuha amafuta ag'ebbeeyi hu Yesu

(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

¹ Ni yaali n'ebulayo endaaluka mukaaga ko Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya yoole, nga Yesu atiina mu hibuga Bbesaniya, eyi omusinde oyu balanga baati Lazaalo oyu galamusa, gamenyanga.

² Nga njabano balala hu baatu abomu hibuga omwo abategehera Yesu ehinjulo. Maliza gayeeda mu hwinjula ne Lazaalo gaali mulala hu abo abaali ni behaaye ni Yesu hu hiinjulo ni balya.

³ Ng'ango Malyamu atusaayo ecupa ey'amafuta amalangi ag'ebbeeyi obugali era agahalooosa ah'amaani aga balanga baati narudo. Ng'agajuha hu magulu ga Yesu ahena atambisa efiri lirye ohumusimuula. Ng'ahaloosa hahwana enyumba yosiyosi.

⁴ Aye mulala hu beegi ba Yesu, oyu balanga baati Yuda Yisikaryoti era owaali n'aja humulyamo oluhwe ng'aloma ati,

⁵ "Lwahiina sibatunde amafuta ago edinaari ebihumi bidatu* banjamba ebbeesa ejo bajigabira abagadi?"

⁶ Sigaloma atyo olwohuba gaali afaayo hu bagadi aye olwohuba gaali munjanika wawe era n'atambisangaho ebbeesa ejindi mu kweho.

⁷ Nga Yesu amugobolamo ati, "Lwahiina mumwoloobya? Mumulehe, olwohuba gaabiha amafuta ago bagatambise mu huusiha.

⁸ Munaabenga n'abagadi habuhyabuhya. Era hiisi olu munendenga munabayeedenga. Aye ese sinja huba ni nenywe ehiseera hyosihyosi."*

Oluhwe olw'ohwita Lazaalo

⁹ Mu hiseera ehyo, Abayudaaya bangi bategeera baati Yesu gaali e Bbesaniya. Era batiina silwa niye y'engeene aye n'ohwebonera Lazaalo, oyu galamusa.

¹⁰ Ng'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda basala amagesi ohwita Lazaalo yeesi.

¹¹ Era olw'ohulamuhuhwe, Abayudaaya bangi baali bali hubanjwangaho ni batiina eyiri Yesu era ni bamutamamo owesige.

Yesu gengira mu Yerusaalemu mu nono ery'amaani

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Oludaalo olwalondaho, ehinjindi hy'abaatu ehyaali ni hitiiniire e Yerusaalemu hu Mbaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya, hyanjulira hiiti Yesu anjambire engira atiinaayo.

¹³ Nga banjamba esaga j'esaasa batiina ohumusangaalira ni bahoohera njamugulu baati,

"Musengwa anjeewe enono!

Ali n'ekabi oyo owuujira

mu siina lya Musengwa,

habaha wa Yisirayiri anjeewe enono."*

¹⁴ Nga basunira Yesu nasugirya eperepere ng'ayihalaho ohwoheresa ehyanjandiihiwa ehiroma hiiti,

¹⁵ "Mutatya hiitu hyosihyosi,

enywe abaatu bomu Sayuuni,

mubone habaha wenywe alihuuja

era gehaaye hu nasugirya eperepere."*

¹⁶ Ehyo, abeegi babe sibahitegeera ohwola olu Yesu galamuha nga ko bahebulira baati ebyo byosibiyosi byaliho ng'olu byanjandiihiwa.

¹⁷ Ehinjindi hy'abaatu ehyaaliho n'alamusa Lazaalo, hyatiina mu moni ni hiroohesa abaatu ebyaliho.

¹⁸ Olwa Yesu ohuhola ahabonero aho ahenjnjisa, bangi batiina ohumusangaalira.

¹⁹ Ng'ango Abafalisaayo baloma abeene n'abeene baati, "Hunuma hyahuhola! Abaatu bosibosi bali hujwerehereramo ohumufugiirira!"

Yesu aloma hu hufa huhwe

²⁰ Mu abo abaatiina e Yerusaalemu ohujumirya Hatonda hu Mbaga ey'Ohubihisya, mwalimo Abatali Bayudaaya.

²¹ Abaatu abo batiina eyiri Filipino, omusaale w'e Bbesusayida mu twale ly'e Galilaaya, nga bamuloma baati, "Muhulu, hwenda ohubona Yesu."

* 12:5 12:5 Edinaari ndaala nj'eyi basasulanga omutambi owaleejaleeja oludaalo lulala. * 12:8 12:8 Mag 15:11

* 12:13 12:13 Zab 118:25-26 * 12:15 12:15 Zak 9:9

²² Ng'ango Filipo atiina alomeraho Andereya nga batiina balomera Yesu baati njaalino abaali ni benda ohumubona.

²³ Nga Yesu abagobolamo ati, "Ehiseera hyolire Hatonda ohulaga enono ly'Omwana w'Omuutu eri ali ni nalyo.

²⁴ Mbalomera ehituufu ti, ohutusaho nga bahomire ahamo h'engaano, hasigala ni hali hamo halala honene. Aye ni bahahoma hamera, hanwamo owumo wungi.

²⁵ Olw'ehyo oweheneerera obulamu wuwe alibufiirwa aye oyo abufiirwa mu hyalo muno hu lwange alisuna obulamu obutanwanjo.*

²⁶ Hiisi owenda ohuba omujeeresa wange ali n'ohuba muloobera wange, eyi ndiba yeesi peyi aliba. Era hiisi obupeeresa, Bbaabba alimuja omuhemba.

²⁷ "Nenendeherere era simanyire n'ehyohuloma. Olwo, sabe ti, 'Bbaabba, ponie ehiseera hino eh'yohubonaabona hitanjolaho? Bbe, olwohuba ehyo nj'ehyagira naaja hu hyalo!"

²⁸ Bbaabba, laga ng'olu oli w'enono." Ng'ango ejanjaasi linwa mwigulu ni njalino aloma ati, "Kenire ohuliraga era nja hweyongera ohuliraga."

²⁹ Balala hu abaatu mu hinjindi ehyo ehyalino, baloma baati mbo ohwo hwali huduma hw'efula. Aye abandi nga baloma baati Malayika nj'owaali n'alomire ni naye.

³⁰ Ng'ango Yesu abaloma ati, "Ejanjaasi eri munjuliye libaaye lya huyeeda ndinywe sosi ese.

³¹ Era njaahani ehiseera hyolire ohusalira ehvalo hino omusango, ohunyagula hu Sitaani obunugi.

³² Aye ni balipaniha hu musalabba, nja huleetera bangi ohunonjoha."

³³ Yesu galoma atyo, ohulaga engeri eyi gaali naaja hufamo.

³⁴ Ng'ango ehubbubu hy'abaatu himuloma hiiti, "Ebyanjandihwiwa biroma biiti Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu aja hubaango emirembe n'emirembe. Lwahiina ewe oloma oti Omwana w'Omuutu baja humunaniha hu musalabba? Omwana w'Omuutu oyo nj'ani?"

³⁵ Nga Yesu abaloma ati, "Muja huba mu njase ahaseera hatotono. Era mugendenga ehirema ni hihiri hujamba. Olwohuba agendera mu hiirema saabona eyi aba n'atiina.

³⁶ Olw'ehyo mute owesige wenywe mu njase n'ehiiri ni nenywe, mwahafuuha baana b'enjase." Yesu ni gahena ohuloma atyo, ng'anwanjo abehwehaho.

Abatangirisi b'Abayudaaya beyongera ohutafugiirira

³⁷ Wayire Yesu gaali aholire obubonero owenunjisa owo wosiwosi, abatangirisi b'Abayudaaya sibamufugiirira.

³⁸ Ehyo hyalino ohwoheresa ehi naabbi Yisaaya gaaloma ati, "Musengwa, nj'ani afugiirira obuhwenda weefe?"

Era nj'ani oyu Musengwa galaga obunangi wuwe?"*

³⁹ Olw'ehyo, sibafugiirira olwohuba Yisaaya omwene oyo, njalino anandi anja gaaloma ati,

⁴⁰ "Hatonda gabeegala emoni batabona, gabahahanyasa emyoyo jaawe.

Olw'ehyo sibanjaanga hubona n'emoni jaawe,

wayire ohutegeera bahagobola eyi ndi nabanonia.**"

⁴¹ Yisaaya gaaloma atyo, olwohuba galengera enono eri Yesu gaali n'aja huba ni nalyo.

⁴² Wayire ebyo byali biityo, bangi bafugiirira Yesu nga pomuli n'abatangirisi b'Abayudaaya aye olw'ohutya Abafalisaayo ohubabbinga mu humbaaniro, bahihola mu ngiso.

⁴³ Olwohuba bendire bugali abaatu ohubasiima mu hifo hya Hatonda ohubasiima.

⁴⁴ Ng'ango Yesu alangirira ati, "Omuutu owufugiirira, saafugiirira ndiise seenene aye aba afugiirira ni nooyo owaatuma.

⁴⁵ Omuutu owumbona aba aweene oyo owaatuma.

⁴⁶ Ese naaja mu hyalo ohuleetera abaatu enjase ko hiisi owufugiirira ataba mu hiirema.

⁴⁷ Omuutu anjilira ebibono byange aye ndabigondere simusalira musango, olwohuba naaja hu hyalo hunonjola baatu.

⁴⁸ Abo abagaana ohufugiirira ebindoma, Hatonda nj'aja hubasalira omusango hu ludaalo olw'ekomero ni geema hu bibono ebyene ebyo.

⁴⁹ Olwohuba sindoma hu lwange aye Bbaabba owaatuma nj'owundagira ebindoma n'engeri ey'ohubirromamo.

* 12:25 12:25 Mar 8:35

* 12:38 12:38 Yis 53:1

* 12:40 12:40 Yis 6:10

⁵⁰ Era manyire ti ehiragiho hihye hibaleetera obulamu obutanwanjo. Olw'ehyo hiisi ehi ndoma nj'ehi gandoma ohuloma."

13

Yesu googa abeegi babe amagulu

¹ Naahani byali biseera by'egulo obunahye ni lunahabe ludaalo lw'Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya. Yesu gamanya ati ehiseera hihye eh'yohunwa hu hyalo ohwagamayo eyiri Semwana hyolire. Era olw'ohwenda ohu gaali ni gendam abeegi babe abaali ni bajahusigala hu hyalo, gasalano ohubalagira erala ohwenda huhwe mu hiseera ehyo.

² Ana beenulira eh'yegulo, Sitaani gaali ahenire hale ohuta mu Yuda Yisikaryoti omwana wa Simooni omwoyo mubi, ohulya mu Yesu oluhwe.

³ Aye Yesu gamanya ati Semwana gaamuja obunangi hu hiisi hiitu era ati ganja eyiri Hatonda era gaali gagamayo.

⁴ Olw'ehyo, genyoha hu hiinjulo, gefihulamo olugoye olu gaali ni gambaye hu mugulu, ahena geewonja etabulo mu kende.

⁵ Ng'ango ajuha amaaji mu bbaafu, atandiha ohwoga abeegi babe amagulu n'abasiimula n'etabulo eyi gaali ni gewonjire.

⁶ Ni goola hu Simooni Peetero, nga niye amubuusa ati, "Musengwa, dala wenda hunjoga amagulu?"

⁷ Nga Yesu amugobolamo ati, "Soonanga hutegeera ehi ndi huhola aye olihitegeera hale."

⁸ Nga Peetero amuloma ati, "Soonanjoge magulu!" Nga Yesu amugobolamo ati, "Singa sikwoga magulu, sooja huba ni wiisa hirala ni nange."

⁹ Nga Simooni Peetero amugobolamo ati, "Ale Musengwa, otanjoga magulu goneene aye njoge emihono n'omutwe gwosi!"

¹⁰ Nga Yesu amugobolamo ati, "Omuutu asaabire omubiri getaaga husaaba magulu goneene olwohuba aba munjoono. Era muli banjoono wayire simwesimwesi."

¹¹ Yesu gaali amanyire owaali n'aja humulyamo oluhwe c'ehifa galoma ati, "Muli bagwalaafu aye simwesimwesi."

¹² Ni gahena ohubooga amagulu, gambala olugoye lulwe lula nga gagama mu hifo hihye gehala, ahena ababuusa ati, "Mutegeera amahulu g'ehi kolire?"

¹³ Munanga Musomesa era Musengwa yenywe. Ehyo hituufu olwohuba c'ehi ndi.

¹⁴ Naahani ng'olu ese, Omusomesa era Musengwa yenywe mbogire amagulu, mwesi mwoganenga.

¹⁵ Olwohuba mbanjaaye eh'yohuboneraho, ale mwesi muholenga ng'olu ese kolire.

¹⁶ Mbalomera ehituufu ti, enjuma omwidu ahira musengwawe enjono era enjuma muhwenda ahiraho owamutuma.

¹⁷ Naahani ng'olu mumanyire ebiitu ebyo, muja husuna ekabi ni munabiholenga.

¹⁸ "Sindoma mwesimwesi olwohuba manyire abo abanatobola. Aye ehyanandihiwa ehiroma hiiti, 'Oyo oyu ndya ni naye hu hiinjulo hirala gacuuhiye, hiri n'ohwolerera.*"

¹⁹ Mbalomera hino ni hihiri hubano mwahafugiirira ti ndiise oyu bafuujaho amate.

²⁰ Mbalomera ehituufu ti, hiisi asangaalira yesiyesi oyu tuma aba asangaaliye ndiise era hiisi owusangaalira, aba asangaaliye oyo owaatuma."

Yesu alya n'abeegi babe Embaga ey'Ohubihisya

(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Yesu ni gahena ohuloma atyo, geralihirira ng'abbutula ati, "Mbalomera ehituufu ti, mulala hu enywe anandyemo oluhwe."

²² Abeegi babe, bahejanaho byabatangaliha olw'ohutategeera oyu gaali n'alomaho.

²³ Mulala hu bo oyu gaali ni genda bugali gaali amulireene.

²⁴ Nga Simooni Peetero aholera omwegi oyo ahabonero n'amuloma ati, "Mubuuse oyu ali hulomaho."

²⁵ Ng'ango omwegi oyo ni gediira hu Yesu, amubuusa ati, "Musengwa, nj'ani oyo oyu olomaho?"

²⁶ Nga Yesu amugobolamo ati, "Oyu naaje omugaati guno ni kenire ohugutonga mu lubya, anaabe nje niye." Nga nanaweene anjo atonga omugaati agunja Yuda Yisikaryoti omwana wa Simooni.

²⁷ Yuda ni gahena ohulya omugaati ogwo, ng'ango ni naajo Sitaani amwingiramo. Ng'ango Yesu aloma Yuda ati, "Ehi wenda ohuhola, hihole mangumangu!"

²⁸ Aye n̄ajuma hu abo abaali hu hiinjulo owategeera lwahiina Yesu gamuloma atyo.

²⁹ Abandi bajeega baati ng'olu Yuda gaali munanika, Yesu gamuloma hutiiina hugula ebyohutambisa hu Mbaga oba ohuyeeda abagadi.

³⁰ Yuda ni gahena ohulya omugaati ogwo, genyoheramo ng'atula ebulafu. Ehiseera ehyo, owiire waali wiirire.

Ehiragiyo ehinyaaha

³¹ Yuda n'ahenire ohutiina, nga Yesu aloma abeegi abaali ni basigaayeno ati, "Ehiseera hyolire abaatu ohuŋa Omwana w'Omuutu enono era ehyo ehi aja huhola, hija hunjeesa Hatonda enono.

³² Ng'olu baŋa Hatonda enono olw'ebyo ebi Mwana ow'Omuutu ahola, Hatonda aja hulaga engeri eyi Mwana wuwe ali n'obunangi mu hiseera ehitali hyanjale.

³³ Baana bange, nja huba ni nenywe ahaseera hatotono. Mulinyendula era ng'olu nalomera Abayudaaya, mwesi mbaloma ati, 'Simunanga huuja eyi ndi hutiiina.' "

³⁴ "Ehiragiyo ehinyaaha ehi mbaŋa c'ehino ti: Mwendanenga. Ng'olu ese mbenda, mwesi mwendanenga muutyu.

³⁵ Ni munendanenga, ohwo pohu baatu banahamanyire baati muli beegi bange."

Yesu aloma ati Peetero anamwegaane

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Nga Simooni Peetero abuusa Yesu ati, "Musengwa, oli hutiiina ŋeena?" Ng'ano Yesu amugobolamo ati, "Soonanga hutiiina eyi ndi huja hu saawa yino aye olinondaho hale."

³⁷ Nga Peetero amubuusa ati, "Musengwa, lwahiina sisobola hutiiina ni neewe olwa leero? Ese kenereeye ohufa hu lulwo."

³⁸ Nga Yesu amugobolamo ati, "Dala onanayo obulamu wuwo hu lwange? Kulomera ehituufu ti, mu hiire ehyene hino, engoho yinaabe yitagobolamo huholyoha omulundi ogwohubiri, ni wahanegaanira emirundi edatu."

14

Yesu nj'engira eyitwosa ewa Bbaabba

¹ Nga Yesu aloma ati, "Mutenjendehereranga. Mute mu Hatonda owesige era keesi muutemo owesige.

² Ewa Bbaabba eriyo ebifo bingi era hiba ni hitali hiityo, nahabalomeeye. Era tiina ohubategeheera ehifo.

³ Oluvanyuma lw'ohubategeheera, nja hugobola mberuhire, mwesi mube ni nange eyi nja huba.

⁴ Mumanyire engira eyoola eyi ndi hutiiina."

⁵ Ng'ano Tomasi amuloma ati, "Musengwa, sihumanyire eyi oli hutiiina. Hujanga huutye ohumanya engira eyitiinayo?"

⁶ Nga Yesu amugobolamo ati, "Ndiise engira, n'amazima n'obulamu. Njanuma atiina eyiri Bbaabba, ohutusaho n'abitiire mu ese.

⁷ Mbalomera ehituufu ti mubanga ni muumanyire,* mwahali mumanyire ni Bbaabba yeesi. Ohunjwa hatyane mumumanyire era muhenire ohumubona."

⁸ Nga Filipino aloma Yesu ati, "Musengwa, tulage Bbaabba wuwo era ehyo hinatuhene."

⁹ Nga Yesu amugobolamo ati, "Filipo, buhye menye ni nenywe ahamanga ahaaga ano, ohiiri hutegeera? Hiisi owumbona, aba aweene Bbaabba. Lwahiina wundoma oti, 'Tulage Bbaabba wuwo?'

¹⁰ Soofugiirira oti ese ndi bulala ni Bbaabba, ni Bbaabba yeesi ali bulala ni neese? Ebibono ebi mbalomera, sibyanje hu wange aye Bbaabba ali mu ese nj'ahola emirimo jije, n'abitira mu ese."

¹¹ "Mufugiirire ni mbalomera ti ese ndi bulala ni Bbaabba, ni Bbaabba yeesi ali bulala ni neese. Ni hitaba hiityo, mumale gafugiirira olw'ebyamaliholiho ebi kola.

¹² Mbalomera ehituufu ti hiisi owufugiirira, aja huhola ebyamaliholiho n'ohuhiraho bino ebi kola, olwohuba ndi hutiiina eyiri Bbaabba.

¹³ Era hiisi ehi munasungenga ni mutambisa esiina lyange nja huhibananga ko hieetere abaatu ohuŋa Bbaabba enono.

¹⁴ Era ni munasungenga ehiitu hyosihyosi ni mubita mu siina lyange, nahibananga."

Yesu asubisa abeegi babe Omwoyo Omutukuvu

¹⁵ Nga Yesu aloma abeegi babe ati, "Ni muba ni munyenda, munanambenga ebiragiyo byange.

* 14:7 14:7 Ebyanandihwa ebindi biroma biiti ni muba ni muumanyire, muja humanya.

¹⁶ Era nja husunga Bbaabba, abanje Omuyeedi owundi, aja hubanga ni nenywe emirembe n'emirembe.

¹⁷ Omuyeedi oyo nj'Omwoyo aloma amazima aganjamba hu Hatonda. Abaatu abandi sibajanga humufugiirira, olwohuba sibamutegeera era sibamumanyire. Aye enywe mumumanyire olwohuba ali mu enywe era anaabenga ni nenywe."

¹⁸ "Sinja hubaleha hy'abafuubbi, nja hugobola ohuba ni nenywe.

¹⁹ Mu hiseera ehitali hyanjale, abatafugiirira sibaja humbona aye enywe muja humbona. Olwohuba nja hulumuha, mwesi muja huba balamu emirembe n'emirembe.

²⁰ Hu ludaalo olwo ni ndamuhire, mulitegeera muuti ndi bulala ni Bbaabba, mwesi muli bulala ni neese era keesi ndi bulala ni nenywe.

²¹ Oyo owunyenda, afugiirira ebiragiro byange, gaahena gabiŋamba. Era Bbaabba aja hwenda oyo owunyenda, keesi nja humwenda kene mwewehulire gategeere."

²² Ng'aŋo Yuda, ola atali Yisikaryoti, aloma Yesu ati, "Musengwa, lwahiina wenda ohutwewehulira huhutegeere aye sosi abaatu abatahufugiirira?"

²³ Nga Yesu amugoboloma ati, "Hiisi owunyenda, aja hunjamba ebisomesa. Bbaabba aja humwenda. Era ese ni Bbaabba, huja hutiina eyi ali hube ni naye.

²⁴ Oyo atanyenda, saanjamba ebisomesa. Bino ebisomesa sibyanje aye bya Bbaabba omwene oyo owaatuma."

²⁵ Bino byosibyosi mbiromire ni kiiri ni nenywe.

²⁶ Aye Omuyeedi oyo Bbaabba alituma mu siina lyange era nga nj'Omwoyo Omukuvu alibasomesa era gabahebulisa byosibyosi ebi mbalomeeye.

²⁷ Ale ng'olu ndi hutiina, emiyaaya jibe ni nenywe. Emiyaaya eji mbalehera sijiri hy'eji baatu banya. Olw'ehyo simwenendehereranga era simutyanga.

²⁸ "Munjuliye ni ndoma ti 'Ndi hutiina aye nja hugobola. Era singa mubaaye munyenda, mwahasangaaye ese ni tiina eyiri Bbaabba, olwohuba gaakiraho enono.'

²⁹ Mbalomeeye ehyo ni hihiri hubano, ni hiribano ko musobole ohufugiirira.

³⁰ Sinja hweyongera huloma ni nenywe, olwohuba Sitaani anjaga ehvalo hino alihuja ohumbwagala aye gapumaho bunjangi wosiwosi.

³¹ Cooka abaatu abatafugiirira bali n'ohuhimanya baati nenda Bbaabba era olw'ohumwenda, ehigandagira c'ehi kola."

Ng'aŋo aheneresa n'aloma ati, "Ale ni mwinyohe, hutiine."

15

Omuzabbibbu n'amasaga gaagwo

¹ Ng'aŋo Yesu aloma abeegi babe ati, "Ndiise omuzabbibbu omwene n'omwene era Bbaabba nj'omulimi omwenegwo.

² Asalaaho hiisi lusaga olutaama bibala aye olwama alusabagulya ko lweyongerere erala ohuleremala.

³ Enywe ŋaahani muli hy'olusaga olu bahena ohusabagulya olw'ohufugiirira ebibono byange.

⁴ Olw'ehyo, musigale ni muli bulala ni neese, keesi nja husigala ni ndi bulala ni nenywe. Olusaga lw'omuzabbibbu sirunanga hwama ebibala ni luli ŋa lwojene ohutusaho ni lusigaaye hu hiholo. Mu ngeri nj'enyene, ni nenywe mwesi simunanga huhola ebi Hatonda genda ohutusaho nga muli bulala ni neese."

⁵ "Ndi hy'omuzabbibbu, enywe muli hy'amasaga. Singa musigala ni muli bulala ni neese, keesi ni ndi bulala ni nenywe, muja hwama ebibala bingi. Ananjuma ese, enjuma ehi munjanga ohuhola.

⁶ Singa simusigala ni muli bulala ni neese, muja huba hy'olusaga olu batema hu hisaala badanya. Ni lwoma, balwohya omuliro.

⁷ Singa musigala ni muli bulala ni neese era mwanjamba ebibono byange, ni munasungenga hyosihyosi ehi mwenda, munahisunenga.

⁸ Abaatu baja hunja Bbaabba enono singa mwama ebibala bingi ohulaga muuti muli beegi bange."

⁹ Ng'olu Bbaabba ganyenda, keesi pombenda tyo. Musigale ni muli bulala ni neese ko neyongere ohubenda.

¹⁰ Singa mugondera ebiragiro byange, muja husigala ni muli bulala ni neese ko neyongere ohubenda ng'olu ese ngondera ebiragiro bya Bbaabba yeesi geyongera ohunyenda.

¹¹ Mbalomeeye ebiitu bino ko mube n'esangaalo hy'eryange era mube ni nalyo mu wijuufu.

¹² Ehiragiro ehi mbanja c'ehino ti: mwendanenga ng'olu ese mbenda.

¹³ Njanuma ali n'ohwenda ohuhira ohw'omuutu anayo obulamu wuwe olw'abameeri babe.

¹⁴ Singa mugondera ebiragiro byange, muba bameeri bange.

¹⁵ Simbalanga baneereses olwohuba omuneereses saamanyire ehi musengwawe ahola. Aye mbalanga bameeri bange, olwohuba nabalomera byosibyosi ebi Bbaabba gandomera.

¹⁶ "Si ndinywe omwasalano ohuba abeegi bange aye ese ndiise onabatobola mube beegi bange, nga kena mbatuma mutiine mwame ebibala ebija hubano emirembe n'emirembe. Era hiisi ehi munasungenga Bbaabba mu siina lyange, anabanjenga.

¹⁷ Ehi mbalagira c'ehino ti, mwendanenga."

Abaatu bacaawa abeegi ba Yesu

¹⁸ "Abaatu ni babacaawanga, muhebuliranga muuti beeheerera hucaawa ndiise.

¹⁹ Singa mubaaye hya nibo, bahabendire. Aye olwohuba n'abatobola ohutaba hya nibo, c'ehifa babacaawa.

²⁰ Muhebulire ebi n'abalomera ti njanuma mwidu ahira musengwawe enono.* Obanga bakiyaania ese Musengwa yenywe, baja hubahiyaania mwesi. Abagondera ebisomesa, baja hugonderanga n'ebenywe.

²¹ Baja hubabisa baatyolw'ese, olwohuba sibamanyire owaatuma."

²² "Mba ni taaja nabalomera obuhwenda ohujwa eyiri Bbaabba, bahanjire musango. Aye naahani banjuma hyahwenjamba ohugunjuna olw'ebibi byawe.

²³ Hiisi owucaawa, acaawa ni Bbaabba yeesi.

²⁴ Mba ni taahola ehyamaliholiho ebi bandi baatahola, bahanjireho hibi. Aye babyeboneyeho ne baacaawa ese ni Bbaabba.

²⁵ Aye bahola ebyo ohwoheresa ehyanjandiihiwa ehiroma hiiti, 'Baacaawira wereere.'

„*

²⁶ "Omuyeedi oyu ndibanjindihira ohujwa ewa Bbaabba n'aliija, Omwoyo alomera abaatu amazima aganjamba hu Bbaabba era alibalomera ebipambaho.

²⁷ Era ni nenywe muli n'ohulomera abaatu ebipambaho, olwohuba mubaaye ni nange ohujwa mu hutandiha."

16

¹ Ng'ango Yesu aloma abeegi babe ati, "Mbalomeeye ebyo byosibyosi ko mutanjwamo maani mu hufugiirira hwenywe.

² Banahababbinge mu mahumbaniro. Era mu butuufu oweene ehiseera hinahoole olu abaatu banahabeete baneega baati mbo bali huneereses Hatonda.

³ Ebyo balibihola olwohuba sibamanyire Bbaabba era keesi sibaamanyire.

⁴ Mbalomeeye ebiitu ebyo ko ehiseera ni hyolire muhebulire muuti nabatebusa. Sinabalomera bibono ebyo mu hutandiha olwohuba naali manyire ti kiiri ni nenywe."

Ebi Omwoyo Omutukuvu ahola

⁵ Ehiseera hyolire ese ohwagama eyiri oyo owaatuma aye njanuma hu nywe omumbuusa ati, "Oja neena?"

⁶ Era enaku yibanjambire olwohuba mbalomeeye ebiitu ebyo.

⁷ Aye mbalomera ehituufu ti, hyamugaso eyi muli ti ndi hutina. Olwohuba singa sitiina, Omuyeedi saaliija eyi muli. Aye singa tiina nja humunjindihaga eyi muli.

⁸ Era n'aliija alirumiirisa abatafugiirira ati epeega yaawe hu banjamba hu hibi caamu, abalage nj'ani omulunamu era n'engeri eyi Hatonda alisalamo omusango.

⁹ Alirumiirisa abaatu hu banjamba hu hibi, olwohuba sibaafugiirira.

¹⁰ Aja hubalaga ati epeega yaawe caamu hu biipambaho olwohuba ndi wanjabulo era ndi hutina eyiri Bbaabba eyi mutanjanga hugobolayo humbonaho.

¹¹ Aja Omuyeedi oyo aja hubalaga ebinjamba hu ngeri eyi Hatonda aja husalamo omusango, olwohuba gahena hale ohugusalira Sitaani anjaga ehyalo hino.

¹² "Kiiri n'ebingi eby'ohubalomera aye simunjanga hubitegeera njahani.

¹³ Aye Omwoyo aloma amazima aganjamba hu Hatonda n'aliija, ali balunjamba ohumanya amazima gosigosi. Saaja huloma ebibye hu wuwe aye aja hubalomeranga ebi anjira ohujwa eyiri Bbaabba. Era aja hubalomeranga ebija hubano mu moni.

¹⁴ Alibalaga ng'olu ndi w'enjono olwohuba aja hubalomeranga ebyo ebi aja hujuliranga ni ndoma.

¹⁵ Ebya Bbaabba byosibyosi byange. C'ehigira n'aloma ti Omwoyo oyo aja hujuliriranga ebimulomera nga ko abalomera."

* 15:20 15:20 Yow 13:16 * 15:25 15:25 Zab 35:19; 69:4

Ohunakuṅala hwa beegi ba Yesu huuja hufuuha sangaalo

¹⁶ Ng'ajo Yesu abaloma ati, "Mu hiseera ehitali hyaṅale simuja humbona ne nindi oluvanyuma lw'ehiseera hitotono, muja humbona."

¹⁷ Ng'ajo balala hu beegi babe bebuusa baati, "Hiina ehi ategeesa ohuloma ati, 'Mu hiseera ehitali hyaṅale simuja humbona ne nindi oluvanyuma lw'ehiseera hitotono, muja humbona' era ati 'Olwohuba tiina eyiri Bbaabba?' "

¹⁸ Beyongera ohwebuusa baati, "Ategeesa hi ohuloma ati 'Mu hiseera ehitoṅono?' Sihutegeera ehi ali huloma."

¹⁹ Yesu ni gabona ati benda humubuusa hu ebi alomire, ng'abaloma ati, "Muli hwebuusa ehi tegehiise ni ndomire ti 'Mu hiseera ehitali hyaṅale simuja humbona era ni ṅabitireṅo ehiseera hitotono muja humbona nindi?"

²⁰ Mbalomera ehituufu ti, 'mulihubba enduulu era mulirira aye abatafugirira balisaṅalya. Munahanakuṅale aye ohunakuṅala hwenywe hulibanṅweramo esangaalo.

²¹ Omuhasi alumwa, aba n'obulumi bubitiirifu, olwohuba ehiseera eh'yohusaala hiba hyolire. Aye olu ahena ohusaala, nga gebirira obulumi owo olw'esangaalo eryohusaala omwana.

²² Olw'ehyo mwesi hino c'ehiseera hyenywe ohunakuṅala aye ndibabona nindi era mulisangaala olw'ohumbona era ṅaṅuma muutu yesiyesi alibalobera ohuba abasangaafu."

²³ "Mu hiseera ehyo, sihiryetagisa husunga hiitu hyosihyosi olwohuba mbalomera ehituufu ti, Bbaabba alibanṅanga hiisi hiitu ehi mulisunga mu siina lyange.

²⁴ Ohwola haati muhiiri husungangaho hiitu hyosihyosi mu siina lyange. Musungenga Hatonda, mulisuna ko mubeere erala basangaafu."

Yesu gaṅṅangula Sitaani

²⁵ Ng'ajo Yesu geyongera aloma abeegi babe ati, "Wayire mbayenga ndoma ni nenywe ni mbumbirya aye ehiseera hija hwola ndome ni nenywe ni tabbumbirya hu biṅamba hu Bbaabba.

²⁶ Mu hiseera ehyo, mulimusunganga mu siina lyange. Sihirinjetagisanga hubasungira Bbaabba abaje ebimwenda.

²⁷ Olwohuba Bbaabba omwene abenda era alibanṅanga ehi mulimusunganga. Hino alihiholanga olwohuba munyenda era mufugirira muuti naṅwa eyi ali.

²⁸ Ese naṅwa eyiri Bbaabba naaja hu hyalo era ṅaahani ndi hwagamayo."

²⁹ Ng'ajo abeegi babe bamuloma baati, "ṅaahani oli huloma n'otabbumbirya.

³⁰ ṅaahani humanyire huuti omanyire hiisi hiitu era sihryetagisa muutu yesiyesi ohuhubuusa ebibuuso. Hino hituletera ohufugirira huuti waṅwa ewa Hatonda."

³¹ Nga Yesu abagobolamo ati, "ṅaahani mufugirira?"

³² Aye ehiseera hiija era hyolire, olu banabagwemo mwasalaaniha era mwesimwesi manadulume mwandehaṅo hiisi muutu gatiina ewuwe. Aye sindi seenene, olwohuba Bbaabba ali ni nange.

³³ Mbalomeeye ehiitu ebyo, ko musobole ohuba n'emiyaya olwohuba muli bulala ni neese. Hu hyalo huno muja hubonaabona. Aye mugume olwohuba ese panguuye amaani g'ehyalo hino."

17

Yesu asaba

¹ Yesu ni gahena ohuloma n'abeegi babe ng'aheja ṅamugulu mwigulu asaba ati, "Bbaabba, ṅaahani ehiseera hyolire, laga abaatu eṅono ly'Omwana wuwo yeesi, abalage eṅono liryo.

² Olwohuba wamuṅa obunṅangi hu baatu bosibosi, ko aṅe abo aba wamuṅambya obulamu obutanṅaṅo.

³ Era engeri ey'ohusunamo obulamu obutanṅaṅo, yiri mu huhumanya ewe Hatonda omutuufu era omulala wogobbo n'ohumanya Yesu Kurisito oyu watuma hu hyalo.

⁴ Ndagire abaatu eṅono liryo olwohuba kenire omulimo oḡu waapa ohuhola.

⁵ ṅaahani Bbaabba, ngobose mu eṅono eri naali ni nalyo ni naali ni kiiri ni neewe, ko hutonde ehyalo."

Yesu asabira abeegi babe

⁶ Ng'ajo Yesu geyongera ohusaba ati, "Ndeteeye abaatu aba waapa ohuṅwa mu hyalo hino, ohuhumanya. Baali babo aye ng'obapambya era baagondera ehbono hihyo.

⁷ Era ṅaahani bamanyire baati ehiitu byosibyosi ebi waapa biṅwa eyi oli.

⁸ Nabaŋa obuhwenda obu waapa era baabufugiirira. Bamanyire mu butuufu baati nanŋa eyi oli era bafugiirira baati ndiwe owaatuma.”

⁹ “Mbasabira. Sisabira abatafugiirira aye abo aba waapa olwohuba babo.

¹⁰ Aabaatu bosibosi aba ndi ninabo babo era ababo bosibosi, bange keesi. Era balagire enono lyange.

¹¹ Sinja hweyongera huba mu hyalo hino era ndi huuja eyi oli aye nibo bahiiri mu hyalo muno. Bbaabba omwawufu, bahuume olw’obunŋangi buwo obu waapa, babenga bulala ng’olu ese ni neewe huli bulala.

¹² Ni mbaaye ni kiiri ni nabo, mbahuumire bulani olw’obunŋangi obu waapa. Era ŋanŋama wayire mulala owagota ohutusaho oyo owanŋaba ohutiina mu husihiriha ko ehaŋanandiihiwa hyolerere.*

¹³ Ehiseera hyolire ese ohuuja eyi oli aye bino mbiroma ni kiiri mu hyalo muno ko baahaba n’esangaalo ebitiirifu hy’ese.”

¹⁴ “Nabaŋa obuhwenda wuwo era aabaatu babacaawa, olwohuba siba hyalo hino ng’olu ese tali w’ehyalo hino.

¹⁵ Sikusunga hubatasa mu hyalo hino aye obanŋonie omusigu Sitaani.

¹⁶ Ng’olu ese tali wa hyalo hino, boosi siba hyalo hino ng’olu abatafugiirira bali.

¹⁷ Bafuule babo olw’ehibono hiho olwohuba hiisi ehi oloma hituufu.

¹⁸ Ng’olu waatuma ohuuja hu hyalo huno, keesi mbatuma.

¹⁹ Neŋaayo eyi oli ko boosi basobole ohweŋaayo eyi oli.”

Yesu asabira abafugiirira bosibosi

²⁰ “Sisabira bano boŋene aye ni naabo abalifugiirira obuhwenda waawe.

²¹ Bbaabba, mbasabira bosibosi babenga bulala, ng’olu ese ni neewe huli bulala, boosi babenga bulala ni neefe ko aabaatu mu hyalo bafugiirira baati ndiwe owaatuma.

²² Era mbaleeteeye ohuba b’enono hy’eryo eri waapa, ko babe bulala ng’olu ese ni neewe huli bulala.

²³ Ese sobole ohuba bulala ni nabo hy’olu ewe oli bulala ni neese. Babeere erala bulala era bamanye baati obenda ng’olu bunyenda ko abo abatafugiirira, bategeerere ohwo baati ndiwe owaatuma.”

²⁴ “Bbaabba, kusunga abo aba waapa, lube lulala babe ni neese eyi nja huba bahabona enono eri ndiba ni nalyo. Waapa enono eryo olwohuba wanyenda ni huhiri hutonda hyalo.

²⁵ Bbaabba aholo ebirunamu byereere, wayire aabaatu sibahumanyire aye ese kumanyire era n’abeegi bange bano bamanyire baati waatuma.

²⁶ Mbalagire ehyo ehi oli era nja hweyongera ohubalaga ko basobole ohwenda aabaatu ng’olu ewe bunyenda era keesi ko mbe bulala ni nabo.”

18

Banŋamba Yesu

(*Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53*)

¹ Yesu ni gahena ohusaba atyo, ng’asimbuha atiina n’abeegi babe bambuha ahiiho ahabalanga baati Kedulooni. Ng’ano boola mu ndimiro y’emisaaala emizayiti nga baba omwo.

² Yuda owamulyamo oluhwe, gaali amanyire ehifo ehyo olwohuba emirundi mingi Yesu n’abeegi babe bahumbaanirangamo.

³ Nga Yuda atiina mu ndimiro eyo n’atangiriye ehibinŋa hy’abasirikale n’abahuumi ba Yekaalu ab’abatangirisi b’abasengi ba Hatonda n’Abafalisaayo baatuma. Era baali banŋambire etooki n’etaala ko n’ebisoosa.

⁴ Cooka Yesu gaali amanyire ebyo ebyali ni bija humwolaho, olw’ehyo nga getusayo ababuusa ati, “Nj’ani oyu mwendula?”

⁵ Ng’ano bamugobolamo baati, “Hwendula nje Yesu omusaale w’e Nazaleesi.” Nga Yesu abaloma ati, “Ndiise oyu.” Yuda owamulyamo oluhwe gaali gemereeye anjo ni nabo.

⁶ Yesu ni gabaloma ati, “Ndiise oyu,” nga baagama hinyumanyuma bagwa ŋaasi.

⁷ Nga nindi Yesu ababuusa ati, “Nj’ani oyu mwendula?” Nga bamugobolamo baati, “Yesu omusaale w’e Nazaleesi.”

⁸ Nga Yesu abagobolamo ati, “Mbalomeeye ti ndiise ono. Ni muba ni mwendula ndiise, bano mubalehe betiinire.”

* 17:12 17:12 Zab 41:9; Yow 13:18

⁹ Ebyo byaliṅo ohwoheresa ebi gaali n'alomire ati, "Sinagosyaho wayire mulala hu abo aba waapa."*

¹⁰ Mulala hu beegi babe oyu balanga baati Simooni Peetero gaali n'epiima. Ng'ayisonjolayo, atema hu mwidu w'omuhulu w'abasengi ba Hatonda ohutwi ohulungi. Omwidu oyo baali bamulanga baati Maluko.

¹¹ Nga Yesu aloma Peetero ati, "Yagamayo epiima yiyo aṅa yibaaye. Siwenda ese nywe hu hihopo ehy'ohubonaabona ehi Bbaabba gaategehera?"

¹² Ng'aṅo ehibinja hy'abasirikale n'omuduumisi waawe n'abahuumi ba Yekaalu bajamba Yesu bamuhaada.

¹³ Nga bamunjira ewa Anaasi semwana y'omuhasi wa Kayaafa omuhulu w'abasengi ba Hatonda mu mwaha ogwo.

¹⁴ Era nj'owaali n'aṅaaye Abayudaaya amagesi ati hiraṅi omuutu mulala ohufirira bosibosi.*

Peetero gegaana Yesu

(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Nga Simooni Peetero n'omwegi wahye owundi balonda hu Yesu. Olwohuba omwegi oyo gaali mumanye eyiri omuhulu w'abasengi ba Hatonda, ehyo hyagira gamulondaho ohwola mu lunya ewomuhulu w'abasengi oyo.

¹⁶ Aye Peetero gasigala ebulafu gahuumira hu mulyango. Oluvanyuma, omwegi oyo owaali omumanye eyiri omuhulu w'abasengi, gaagamayo ng'aloma omuhaana owaali omuhuumi wohu mulyango amufugiirira gengisa Peetero mu lunya.

¹⁷ Ng'omuhaana oyo abuusa Peetero ati, "Weesi sooli mulala hu beegi b'omusinde nago?" Nga Peetero amugobolamo ati, "Bbe."

¹⁸ Olw'obunololohi, abajeeresa n'abahuumi ba Yekaalu baali banjeene omuliro hu hihoso ni bemereeye ohuhyeswanigirisa ni boota. Peetero yeesi gaali ali hwota ni nabo.

Omuhulu w'abasengi asooseka Yesu ebibuuso

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Ng'aṅo omuhulu w'abasengi ba Hatonda abuusa Yesu hu binjamba hu beegi babe n'ebi abaaye n'asomesanga.

²⁰ Nga Yesu amugobolamo ati, "Mbayenga somesa abaatu mu lwijuuye mu mahumbaaniro nomu Yekaalu omu Bayudaaya bosibosi bahumbaaniiranga. Enjuma ehi ndomangaho mu ngiso.

²¹ Lwahiina bumbuusa otyo? Buusa abo ababaayenga ni bapulirisa, olwohuba bamanyire ebi mbaye ni somesanga."

²² Yesu ni galoma atyo, nga mulala hu bahuumi ba Yekaalu owaali ni gemereeye ohuupi ni naye amuhubba oluṅi hu tama ng'ahena amubuusa ati, "Eyo nj'engeri eyi ogobolamo omuhulu w'abasengi ba Hatonda?"

²³ Nga Yesu amuloma ati, "Oba ndomire bubi laga obubi wange aṅa buli. Aye hanye ndomire ebituufu, lwahiina wukubba?"

²⁴ Ng'aṅo ni bahimuhaadire, Anaasi aloma bamunjire ewa Kayaafa omuhulu w'abasengi ba Hatonda.

Peetero nindi gegaana Yesu

(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Simooni Peetero ni gaali ni gemereeye aṅo ni goota omuliro, nga njabaṅo owamubuusa ati, "Weesi sooli mulala hu beegi b'omusinde nago?" Nga Peetero amuloma ati, "Ese kwegaana."

²⁶ Ng'aṅo mulala hu beedu b'omuhulu w'abasengi ba Hatonda era mulebe y'omusinde oyu Peetero gatemaho ohutwi, amuhamiirisa ati, "Sikubone n'oli ni naye mu ndimiro y'emisaala emizayiti?"

²⁷ Nga nindi Peetero gegaana era mu hiseera ehyo ng'engoho yiholyoha.

Bemeha Yesu mu moni ja Pilaato

(Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Ng'aṅo mu mugamba pwipwipwi, abatangirisi b'Abayudaaya banjwa ewa Kayaafa, batangirisa Yesu bamunjira ewa gavana Omurooma. Aye olwohuba ohwingirayo hwali hujā hubafuula abatali bagwalaafu, hibaletere ohutasaanira hulya Mbagā ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya, abatangirisi abo sibengira yibuwe. Bendire ohwehuma batabbwaga magambi ko banjange ohulya.

* 18:9 18:9 Yow 6:39 * 18:14 18:14 Yow 11:49-50

²⁹ Ng'ango Pilaato atula atiina aña baali ababuusa ati, "Omusinde ono mumuhaabaya hi?"

³⁰ Nga bamugobolamo baati, "Abanga n'atasaaye musango, hani sihumuleete eyi oli."

³¹ Nga Pilaato abaloma ati, "Mumujire, mwabeene mumusalire omusango ni mwema hu magambi genywe." Aye nibo nga bamugobolamo baati, "Sibatufugiirira husalira muutu yesiyesi ogw'ohufa."

³² Hino hyaliño ohwoheresa ebibono ebi Yesu gaali n'alomire ebiñamba hu ngeri eyi gaali n'aja ohufamo.

³³ Ng'ango Pilaato gagamayo mu lubiri alanga Yesu amubuusa ati, "Ndiwe habaha w'Abayudaaya?"*

³⁴ Nga Yesu amugobolamo ati, "Ehyo ohiroma hu lulwo, oba eriyo abahulomeeye ebipambaho?"

³⁵ Nga Pilaato amugobolamo ati, "Koni ndi Muyudaaya? Mbona ti abaatu babo abeene n'abasengi abahulu nj'abahuleetire eyi ndi. Osaaye musango hi?"

³⁶ Nga Yesu amugobolamo ati, "Obunugi wange siwa hu hyalo huno. Singa hiri hiityo, hani abeegi bange basooye n'Abayudaaya ohulobera ohupamba. Aye obunugi wange w'enjabulo."

³⁷ Ng'ango Pilaato amubuusa ati, "Ehi oloma oli habaha?"

Nga Yesu amugobolamo ati, "Ng'olu oloma olwo. Ehyo c'ehigira nasaaliwa era naaja hu hyalo huno ohulomera abaatu amazima. Hiisi owenda ohuba w'amazima ajulirisa ebyange."

³⁸ Ng'ango Pilaato amubuusa ati, "Amazima c'ehiina?" Ni gahena ohumubuusa atyo, ng'atula nindi atiina eyiri Abayudaaya abaloma ati, "Simbona musango hu musinde ono.

³⁹ Aye kola yenywe ohubalehuliranga omusibe mulala mu biseera by'Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya. Naahani, mwenda mbalehulire Habaha w'Abayudaaya?"

⁴⁰ Ng'ehinjindi hy'abaatu hyosihyosi higobolamo n'ejanjaasi ery'amaani hiiti, "Bbe, sinje oyo, tulehulire nje Bbarabba!" Bbarabba oyo baali bamunambire ogw'obujeemu.

19

Basalira Yesu ogw'ohufa

(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)

¹ Ng'ango Pilaato alagira abasirikale ohufaduula Yesu efaalu.

² Era abasirikale baagata amanwa mu ngeri y'omuge bamufiha hu mutwe, nga bamwambasa eganduula erya namasyoma,

³ era nga batiina aña gaali efunda n'efunda ni bamujeeja baati, "Wangaala, habaha w'Abayudaaya!" Ehyo bahimuhola ni bamuhubba n'amanji.

⁴ Nga nindi Pilaato atula ebulafu aloma Abayudaaya ati, "Nenda humuleeta ebulafu n'ano, ohubalaga ti simubonaho musango."

⁵ Ng'ango batusa Yesu ni bamufihire engule eyi baagata mu manwa era ni bamwambahise olugoye olwa namasyoma. Nga Pilaato abaloma ati, "Ale mwebonere, omusinde nago!"

⁶ Kasita abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abajeereses bomu Yekaalu bamogeeye Yesu, nga bahayaana baati, "Muhomerere hu musalabba, muhomerere hu musalabba!"

Aye Pilaato gabagobolamo ati, "Mwabeene mumujire mumuhomerere. Ne ese simbona musango hu musinde ono."

⁷ Ng'Abayudaaya bamugobolamo baati, "Huli n'egambi eriroma liiti ali n'ohufa, olw'ohweranga ati mwana wa Hatonda."*

⁸ Pilaato ni ganjira ehyo, hyamwongerera humwongerera obuti.

⁹ Ng'alagira bagamyayo Yesu mu lubiri, ng'amubuusa ati, "Ojwera neena?" Aye Yesu ng'anjoleera hunjoleera.

¹⁰ Ng'ango Pilaato amubuusa ati, "Ogeene ohungobolamo? Soomanyire oti ndi n'obunangi ohuhulehula oba nalagira bahuhomerera hu musalabba?"

¹¹ Nga Yesu amugobolamo ati, "Siwahaabaaye n'obunangi hu ese taleha Hatonda gabuhuna. Olw'ehyo oyo obupayeyo eyi oli nj'ali n'ehibi ehiliraho obubbala."

¹² Ohunwa mu hiseera ehyo, nga Pilaato gendulirisa engeri ey'ohulehula Yesu. Aye Abayudaaya nibo nga beyongerera ohuhayaana baati, "Onalehula omusinde oyo, onaabe soowagira Kayisaali" olwohuba hiisi oweranga habaha aba amuyekera."

* 18:33 18:33 Yow 3:14; 12:32 * 19:7 19:7 Leev 24:16 * 19:12 19:12 Oba ti habaha.

¹³ Pilaato ni ganjilira ebibono ebyo, galagira baatusa Yesu ebulafu nga niye ahenahala hu tebe yiye ey'obunugi. Etebe eyo yaali mu hifo ehi balanga mu Lubbebbulaniya baati Gabbasa amahulu gaalyo ti Ehy'amabaale Amaalirire.

¹⁴ Esaawa jaali nga mukaaga ejomu muusi hu ludaalo olw'ohwetegehera Embaga ey'Ohuhebuliriraho Ohubihisya. Nga Pilaato aloma Abayudaaya abo ati, "Ale mwebonere habaha wenywe nj'oyo!"

¹⁵ Aye nga bahayaana baati, "Musimye humusimya! Musimye humusimya! Muhomerere hu musalabba!" Nga Pilaato ababuusa ati, "Mwenda komerere habaha wenywe hu musalabba?" Ng'ajo abatangirisi b'abasengi ba Hatonda bamugobolamo baati, "Hubula habaha owundi, ohutusaho Kayisaali."

¹⁶ Ohwihahana, nga Pilaato abanja Yesu baje bamuhomerere hu musalabba.

Bahomerera Yesu hu musalabba

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)

Ng'ajo abasirikale banjamba Yesu bamunjira.

¹⁷ Nga bamunjira anja balanga baati, "Ehifo Ehyahanjanga," mu Lubbebbulaniya ehi balanga baati Gologosa n'abbeedire omusalabba gugwe.

¹⁸ Eyo peyi bahomerera Yesu hu musalabba n'abasinde abandi babiri. Mulala hu bo hu luda olw'omuhono gwa Yesu omulungi, n'owundi hu mugooda.

¹⁹ Nga Pilaato alagira banjandiiha hu hipande baati:

YESU OMUSAALÉ W'É NAZALEESI, HABAHA W'ABAYUDAAYA

Nga batimba hu humusalabba gugwe.

²⁰ Abayudaaya bangi basoma ebibono ebyo olwohuba bahomerera Yesu njaapi n'ehibuga Yerusaalemu, ate ni babinjandiihire mu Lubbebbulaniya nomu Luladini ko nomu Luyonaani.

²¹ Abatangirisi b'abasengi ba Hatonda nga batiina eyiri Pilaato bamuloma baati, "Hani soojandiihe oti, 'Habaha w'Abayudaaya' aye oti, 'Omusinde ono abaaye geranga habaha w'Abayudaaya.' "

²² Ng'ajo Pilaato abagobolamo ati, "Ehipandiihire, nj'ehipandiihire."

²³ Oluvanyuma lw'abasirikale ohuhomerera Yesu hu musalabba baanjira engoye jije, bajigabamo emigabo ene. Hiisi musirikale gafunaho omugabo nga njasigalano ekaaso yojene. Ekaaso eyo sibayitunga n'ebuusi aye bayiruha huyiruha.

²⁴ Ng'ajo abasirikale abo baloma baati, "Hulehe hutayinabulamo aye huhubbe ahalulu hasalejo anayinjire." Hino hyaliyo, ohwoheresa ehyanjandiihiwa hiiti, "Bagabana ehymbalo byange era engoye jange bajihubbiraho ahalulu." Era ehyo nj'ehi basirikale baahola.*

²⁵ Ohuupi ajo n'omusalabba ohu bahomerera Yesu, njaliyo nyina ni mulebe ya nyina, ni Malyamu muha Kulopaasi, ko ni Malyamu Magadaleeni.

²⁶ Yesu ni gabona nyina n'ali ajo era n'omwegi wuwe oyu gaali ni genda obugali yeesi ni gemeereye ajo huupi, ng'aloma nyina ati, "Maama, njahani oyo musaani wuwo."

²⁷ Era ng'ahena aloma omwegi oyo ati, "Oyo maawo." Era ohunjwa hulwo, ng'omwegi oyo amunjira engo wuwe amuhuuma.

Ohufa hwa Yesu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Ng'ajo oluvanyuma lw'ebyo Yesu ni gamanya ati njahani ahenire emirimo eji bamutuma ohuhola era olw'ohwoheresa ehyanjandiihiwa, ng'aloma ati, "Enduno yinduma."*

²⁹ Nga mulala hu basirikale anjamba ehisumwa atimya mu juule w'omwenge gwomu mizabbibbu ogwali napi ajo, ata hu hasaala aha balanga baati hayisopu ng'ahena adunda ahita hu munwa gwa Yesu.

³⁰ Ni gahena ohusuuna hu juule w'envinyo eyo ng'aloma ati, "Hiñooye." Ni gahena ohuloma atyo, ng'ahotamya omutwe, atondoha.

Bafumita Yesu efumo mu mbafu

³¹ Njahani, oludaalo olwo lwali lw'ohwetegehera obunahye ni lunahabe lwa Sabbaato olwenjabulo mu biseera eby'Ohuhebuliriraho Ohubihisya. Olw'ohutenda emirambo jisigale hu musalabba ohwola hu ludaalo lwa Sabbaato, abatangirisi b'Abayudaaya basunga Pilaato abafugiirire babbwage amagulu g'abaatu abo, baahafa mangu.

³² Ni gabafugiirira, ng'abasirikale batiina babbwaga amagulu g'omusinde omudaayi hu abo aba bahomerera njalala ni Yesu nga bahena baloosaho n'agowundi yeesi.

* 19:24 19:24 Zab 22:18; Mat 27:35; Mar 15:24; Luk 23:34 * 19:28 19:28 Zab 69:21

³³ Aye ni boola hu Yesu, bamutuhiira n’ahenire hale ohufa, olw’ehyo sibamubbwaga magulu.

³⁴ Cooka mulala hu basirikale ng’amufumita efumo mu mbafu ohuhahasa ti afuuye. Ng’ano ni naano amafugi n’amaaji bitandiha ohwituluha ohunwa aya baamufumita.

³⁵ Omuutu aloosa ebibono bino gaaliyo gabyeboneraho n’emoni era aloma ebi gabona. Aloma ebyene n’ebyene ebi gaabona. Gehahasa ati ebi aloma by’amazima era abiroma mwesi mwahafugiirira.

³⁶ Ebyo hyaliyo, ohwoheresa ehyanandiihiwa ehiroma hiiti, “Enjuma hu magumba gage, wayire erala eri balibbwaga.”*

³⁷ Era n’ohwoheresa ehyanandiihiwa ehindi ehiroma hiiti, “Emoni balijita hu oyo oyu bafumita.”*

Basiha Yesu

(*Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Oluvanyuma lw’ebyo, omusinde oyu balanga baati Yosefu gatiina eyiri Pilaato ng’amusunga omulambo gwa Yesu. Omusinde oyo gaali musaale womu habuga aha balanga baati Alimataaya era n’ali mulala hu baloobera ba Yesu aye mu ngiso olw’ohutya Abayudaaya. Ni bamufugiirira, ng’atiina atusa omulambo gwa Yesu hu musalabba agunjira.

³⁹ Mu hunjira omulambo gwa Yesu, Yosefu gatiina n’owahye oyu balanga baati Nekodemu. Nekodemu ono nj’owatiina eyiri Yesu owiire. Era mu hutina ohusiiha omulambo, gatiina ni kalifuuḡa owahaloosa ah’amaani oyu balanga baati miira n’owundi baati aloowe ohugunjaha.

⁴⁰ Ng’ano banjira omulambo gwa Yesu, bagunjaha ebyahaloosa bahena bagwambiiha mu ngoye eja laasi, ng’olu esambo y’Abayudaaya ey’ohusiiha yaali.

⁴¹ Mu hifo aḡa bahomerera Yesu hu musalabba, ḡaliyo endimiro omwali ehigombe† ehinyaaha era ni batasihangahomo muutu yesiyesi.

⁴² Olwohuba lwali ludaalo lw’Abayudaaya ohwetegehera obunahye ni yinaahabe Sabbaato era ng’olu higombe ehyo hyali ohuupi anjo, bamunjira bamuta omwo.

20

Ohulamuha hwa Yesu

(*Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12*)

¹ Hu ludaalo oludaayi* mu wiiki, Malyamu Magadaleeni gatiina hu higombe hya Yesu mu mawiiwi, ng’abona ni batuhiiseḡo ebaale eri baali ni begaliye omulyango.

² Olw’ehyo, gaduluma ng’atiina eyiri Simooni Peetero n’omwegi ola owundi Yesu oyu gendanga bugali, ng’abaloma ati, “Batuhiise Musengwa mu higombe, sihumanyire aḡa bamutaaye!”

³ Ng’ano Peetero n’omwegi oyo batula batiina hu higombe.

⁴ Bombi baatiina ni baduluma aye omwegi ola gahira Peetero embiro, ng’amweherera hu higombe.

⁵ Ni goola, ng’ahotama ohwetegeeresa, ng’abona engoye ni jiri anjo aye sigengira.

⁶ Ng’ano Simooni Peetero owaali n’amunwaho egongo goola nga gengira abona engoye ni jiri anjo.

⁷ Ng’abona n’olugoye olwali hu mutwe gwa Yesu ni lwefumbire olwene ohwabuha hu jahye eja laasi.

⁸ Oluvanyuma omwegi ola oweheerera ohwola hu higombe, nga yeesi gengira. Gaabona era ng’afugiirira.

⁹ Nomu hiseera ehyo bali sibategeera hibono ohunwa mu hyanandiihiwa ehjali ni hiroma hiiti Yesu gaali n’ohulamuha.

Yesu abonehera Malyamu Magadaleeni

(*Mat 26:9-10; Mar 16:9-11*)

¹⁰ Ng’ano abeegi abo bagamayo ewaawe.

¹¹ Aye Malyamu Magadaleeni niye ng’asigala anjo ebulafu w’ehigombe n’alira. Era n’alira, g’ahotama galengeesa mu higombe,

¹² ng’abona abamalayika babiri mu ngoye ekosa ni behaaye. Mulala emutwe, owundi emagulu mu hifo anja baali ni bataaye omulambo gwa Yesu.

* 19:36 19:36 Hunj 12:48; Hub 9:12; Zab 34:20 * 19:37 19:37 Zak 12:10 † 19:41 19:41 Ehigombe ehyo baali bahibaaḡa mwibaale mu ngeri y’epungulu. * 20:1 20:1 Eyiri Abayudaaya, oludaalo oludaayi mu wiiki nj’olwa Sande.

¹³ Ng'abamalayika abo bamubuusa baati, "Muhasi ewe, olirira hi?" Nga niye abagobolamo ati, "Batuhiisenjo Musengwa era simanyire eyi bamutaaye!"

¹⁴ Ni gahena ohuloma atyo, ng'acuuha aheja egongo abona Yesu ni gemereeye anjo aye sigafaania ati nje niye.

¹⁵ Nga Yesu amubuusa ati, "Muhasi ewe, olirira hi? Nj'ani oyu oli hwendula? Nga Malyamu ajeega ati gaali nj'omwene ndimiro. Ng'amuloma ati, 'Muhulu,' n'oba ndiwe amutuhiisenjo, ndage aya omutaaye, tiine mutuseyo."

¹⁶ Nga Yesu amulanga ati, "Malyamu!" Ng'acuuha amuhejaho, ahena aloma mu Lubbebulaniya ati, "Rabboni" (amahulu gahyo ati, "Musomesa").

¹⁷ Nga Yesu amuloma ati, "Otanjerijaho, olwohuba kiiri hwagamayo mwigulu ewa Bbaabba. Aye tiina eyiri abalebe bange, obalomere oti: 'Ndi hwagamayo mwigulu eyiri Bbaabba era Senywe; eyiri Hatonda wange era Hatonda wenywe.' "

¹⁸ Ng'anjo Malyamu Magadaleeni atiina, alomera abeegi ba Yesu ati, "Mbwenne Musengwa." Ng'ahena abalomera ebi gamuloma ohubalomera.

Yesu abonehera abeegi babe

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Hu ludaalo olwene olwo, egulo eryuba ni lihenire ohugwa mu maaji, abeegi ba Yesu baali njalala ni beyigaliriye mu nyumba olw'ohutya abatangirisi b'Abayudaaya. Yesu gatiina gemeerera njagati waawe ng'abaloma ati, "Emiyaaya jibe ni nenywe!"

²⁰ Ni gahena ohuloma atyo, ng'abalaga ebyaba n'embafulu jije. Abeegi basangaala bugali ohubona Musengwa.

²¹ Nga nindi Yesu abaloma ati, "Emiyaaya jibe ni nenywe. Ng'olu Bbaabba gaatumu, keesi ndihubatuma."

²² Ni gahena ohuloma atyo, ng'abafuunjaho omuuya ng'abaloma ati, "Musune Omwoyo Omutukuvu.

²³ Ni munasoninjenga abaatu ebibi byawe, Hatonda yeesi anabasoninjenga. Ne ni mutabasoninjenga, ni Hatonda yeesi saaja hubasoninja."

Yesu abonehera Tomasi

²⁴ Tomasi oyu balanga erindi baati Didimo, mulala hu beegi ehumi n'ababiri sigaali n'abahye olu Yesu gababonehera.

²⁵ Abahye ni bamulomera baati, "Huweene Musengwa" niye gabagobolamo ati, "Ohutusaho nga mbwenne emamba j'emisumali mu byaba bibye nanambamo, n'amwabaaba nomu mbafu jije aya bamufumita efumo, sinja hufugiirira ebi muloma."

²⁶ Ni njabitano ewiiki ndala, nindi abeegi ba Yesu ni bali mu nyumba, Tomasi yeesi gaalino. Wayire enjigi jaali njigale, Yesu gatiina gemeerera njagati waawe, ng'abaloma ati, "Emiyaaya jibe ni nenywe."

²⁷ Ng'anjo aloma Tomasi ati, "Leeta olwala lulwo olute njano. Bona emamba mu byaba byange. Leeta omuhono gugwo wabaabeho mu mbafu aya baafumita. Leherano ohubuusabuusa, fugiirira."

²⁸ Nga Tomasi amugobolamo ati, "Musengwa yange era Hatonda wange!"

²⁹ Nga Yesu amuloma ati, "Olwohuba wumbwene, c'ehifa ofugiirira. Aye bali n'ekabi abo abafugiirira ni njajuma ehi baweenaho."

³⁰ Yesu gahola obubonero bungi owenjajisa, abeegi babe ni babona cooka wosiwosi sibabunandiha mu hitabo hino.

³¹ Aye buno babunandiha, mwahafugiirira muuti Yesu nje Kurisito oyu bafuunjaho amate ohunonjola abaatu era ti Mwana wa Hatonda, onamufugiirira osuna obulamumu obutanjwano.

21

Yesu abonehera musanvu hu beegi babe

¹ Ni njabitano endaalo, Yesu nindi gabonehera balala hu beegi babe, hu nyanja ey'e Tibberiya.* Njaahani hyali hiiti,

² Simooni Peetero ni Tomasi, oyu balanga erindi baati, "Didimo," ni Nasanayiri omusaale w'e Kaana mu twale ly'e Galilaaya, n'abasaani ba Zebbedaaayo, n'abeegi abandi babiri bosibosi baali njalala.

³ Nga Simooni Peetero aloma abahye abo ati, "Ese tiina ohwinula enyeeni."

Nga bamugobolamo baati, "Hwesi leha hutiiine ni neewe." Nga batula batiina baniina eryato. Aye owiire owo wosiwosi sibanjambayaho hiiti.

* 21:1 21:1 Oba enyanja y'e Galilaaya.

⁴ Nga mu mugamba Yesu aboneha ni gemereeye hwigenya ly'enyanja aye abeegi babe sibategeera baati nje niye.

⁵ Ng'abananja omunwa aloma ati, "Bahyange, muñambisyeho enyeeni?" Nga nibo bamugobolamo baati, "Bbe."

⁶ Ng'abaloma ati, "Mudanye ahatimba henywe mu maaji hu lubega olulungi olw'eryato, munanjambye." Ni badanya ahatimba habahayisa ohuhwesa olw'obungi w'enyeeeni eji baali ni banjambisyeye.*

⁷ Ng'ano omwegi oyu Yesu gendanga bugali, aloma Peetero ati, "Nje Musengwa." Anjo ni naajo Simooni Peetero ni ganjulira omwegi oyo n'aloma ati, "Nje Musengwa," nga gesidiha olugoye olu gambaliranga hu mugulu, olwohuba gaali alwetuhiseeho. Ni gahena, ng'atuuma agwa mu maaji atiina eyiri Yesu.

⁸ Abeegi abandi balondaho mu lyato, ni bahwesa ahatimba ahaali ni hejuuye enyeeni. Sibaali njale n'ohwigenya, ahanaanjiro h'emita nga cikumi.

⁹ Ni boola hu woomu, nga babona ni banjwene omuliro ni batayeeho enyeeni, ko n'emigaati ni jiri anjo.

¹⁰ Nga Yesu abaloma ati, "Muleeteho hu nyeeeni eji muñambisyeye."

¹¹ Nga Simooni Peetero atiina aniina eryato, ahwesa ahatimba goosa hu woomu. Haali hejuuye agayeeni cikumi ataanu nedatu. Aye wayire agayeeni gaali gangi, ahatimba sihakapuha.

¹² Nga Yesu abaloma ati, "Ale muuje mulyeho ehyomu mugamba." Nanjuma hu beegi abo owamubuusa ati, "Ndiwe ani," olwohuba bategeera baati gaali nje Musengwa.

¹³ Nga Yesu abugula omugaati abanja, ng'ahena abanja n'enyeeeni.

¹⁴ Yino yaali funda yahudatu Yesu ohubonehera abeegi babe, oluvanyuma lw'ohulamuha.

Yesu abuusa Peetero hanye amwenda

¹⁵ Ni bahena ohulya, nga Yesu aloma Simooni Peetero ati, "Simooni, omwana wa Yona, mu butuufu wunyenda ohuhiraho abahyo?" Ng'amugobolamo ati, "Musengwa, omanyire oti kwenda." Nga Yesu amuloma ati, "Labiriranga enyana j'etaama jange."

¹⁶ Nga nindi efunda eyohubiri amubuusa ati, "Simooni omwana wa Yona, wunyenda?" Nga Simooni amugobolamo ati, "Musengwa, omanyire oti kwenda." Nga Yesu amuloma ati, "Labiriranga etaama jange."

¹⁷ Nga nindi efunda eyohudatu amubuusa ati, "Simooni, omwana wa Yona, wunyenda?" Nga Peetero mula anjulira bubi olwohuba Yesu amubuuhiise efunda eyohudatu ati, "Wunyenda?" Ng'amugobolamo ati, "Musengwa, omanyire byosibyosi, omanyire oti kwenda." Nga Yesu amuloma ati, "Ale labiriranga etaama jange."

¹⁸ Kulomera ehituufu ti, ni waali n'ohiiri munjere, wambalanga watiina eyi wahendire aye n'olinjangala balihusidiha emihono, nga bahunjira hy'omusibe eyi otenda hutiina."

¹⁹ Yesu galoma atyo, n'ategeesa efa eyi Peetero alifamo ohujeesa Hatonda ejono. Yesu ni gahena ohuloma atyo ng'aloma Peetero ati, "Wegumye ohuba muloobera wange."

²⁰ Nga Peetero acuha abona omwegi oyu Yesu gendanga bugali n'abalondaho. Omwegi oyo nj'ola owediye hu Yesu olu baali hu hiinjulo ni balya, ow'abuusa Yesu ati, "Musengwa, nj'ani aja huhulyamo oluhwe?*"

²¹ Peetero ni gamubona, ng'abuusa Yesu ati, "Musengwa, ate oyo aliba atye?"

²² Nga Yesu amugobolamo ati, "Singa nenda asigale n'ali mulamu ohwola olu ndi gobola, ehyo hihunambiraho ne? Ewe yegumye ohuba muloobera wange."

²³ Olwa Yesu ohuloma atyo, hyasasaana mu boluganda hiiti omwegi oyo saaja hufa. Aye Yesu sigaloma ati saaja hufa, ohutusaho galoma ati, "Singa nenda ti atafa ohwola olu ndi gobola, hihunambiraho ne?"

²⁴ Omwegi oyo geboneyeeho ebiitu ebyo n'emoni jije era gaabinjandiiha. Humanyire huuti ebi aloma bituufu.

Engohoba

²⁵ Yesu gahola ebiitu ebyene ebingi. Era singa banjandiiha hiisi hiitu, mu hyalo hyoshiyosi njahanjumire anja bahataaye ebitabo ebi bahanjandiihire.

Ebikolwa by'abahwenda ba Yesu

Ebikolwa Enyanjula

Ehitabo *EBIKOLWA BY'ABAHWENDA BA YESU* hiroma hu ngeri eyi hibububu hy'abafugirira Kurisito hyatandihamo era n'engeri eyi hyasasaana ohujwa mu Yerusalemu hyatiina mu twale ly'e Buyudaaya n'e Samaliya ko n'ebitundu ebindi. Ehyo hyaliyo ng'olu Yesu galoma abahwenda babe ko gatiina mwigulu (1:8). Luka nj'owanandiiha ehitabo hino. Luka oyo gaali musanjo era gegenderesa mu pandiha yiye. Amanjuliro Amalanji n'Ebikolwa by'Abahwenda ba Yesu, gabiñandiihira nje Tefiuro owaali Omuyonaani (1:1).

Hiboneha hiiti ehitabo Ebikolwa by'Abahwenda ba Yesu bahiñandiiha ñagati w'omwaha gw'enkaaga n'enkaaga neene oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito olwohuba hiheneresa ni bahiiri hulehula Pawulo ohujwa mu komera. Luka gagendanga ni Pawulo era hiboneha oti gahiñandiihira mu hibuga Atiyokiya. Ehitabo Ebikolwa by'Abahwenda ba Yesu hitandihira aña bahomya Amanjuliro Amalanji aga Yesu Kurisito ng'olu Luka gaganandiiha era hitandiha ni hiroma hu hujiriwa hwa Yesu mwigulu.

Luka mu hujandiiha ehitabo hino gaali n'ehigendererwa c'ehyene hy'ehi gaali ni nahyo n'anandiiha Amanjuliro Amalanji aga Yesu Kurisito. Luka gendire Tefiuro, n'abafugirira Kurisito abaali ni beyongera obungi habuhuyabuhya ohugumya ebyo ebi baali ni babegirisa. Olw'ehyo ganandiiha bulanji bugali n'anyonyola ebiñamba hu bulamu wa Yesu n'engeri eyi Manjuliro Amalanji gasasaana mu hyalo.

Ehitabo Ebikolwa by'Abahwenda ba Yesu, hituñya ehy'ohuboneraho ng'olu ehibububu hy'abafugirira Kurisito ehidaayi hyagumira mu hufugirira Kurisito. Abahwenda ba Yesu beesiga Omwoyo Omutukuvu gabaña amaani, babuulira abaatu abeene abangi.

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Omwoyo Omutukuvu geeha hu bahwenda (1:1–8:1)
2. Bahiyaania abafugirira Kurisito era Amanjuliro Amalanji gasasaana mu bitundu ebindi (8:2–12:23)
3. Olugendo oludaayi olwa Pawulo ohutiina ohubuulira (12:24–14:28)
4. Oluhiiho lwihala mu Yerusalemu (15:1–35)
5. Olugendo olwohubiri olwa Pawulo ohutiina ohubuulira (15:36–18:22)
6. Olugendo olwohudatu olwa Pawulo ohutiina ohubuulira (18:23–20:38)
7. Pawulo bamujambira mu Yerusalemu (21:1–26:32)
8. Banjira Pawulo e Rooma (27:1–28:31)

¹ Ow'enjono Tefiuro, mu hitabo hyange ehidaayi nahuñandiihira ni kuloohesa ebyo ebi Yesu gatiina n'ahola era n'asomesa ohujwa olu gatandiha ohuhola omulimo gugwe,*

² ohwolera erala hu ludaalo olu gatiina mwigulu n'ahenire ohulaabbira abahwenda babe abagatobola, Omwoyo Omutukuvu n'amutangirira.

³ Abanamaani ni bamuhomerera hu musalabba, gafa bamusiha aye ng'alamuha. Ni galamuha gahena endaaloo amahumi ane n'atiina n'abonehera abahwenda babe abo ñano ni nanjala ohuhahasa ati dala gaali mulamu era gabalomeranga ebiñamba hu Hatonda n'obunjugi buwe mu bulamu bw'abo abamufugirira.

⁴ Lulala ni gaali ni nabo ni bali hu hiiñulo gabaloma ati, "Simunwanga mu Yerusalemu ohwola olu Bbaabba alibanjeeresesa ehirabo ehy'Omwoyo Omutukuvu oyu gabasuubisa ng'olu mbayenga ni mbalomera.*

⁵ Yowaane omubatiza gabatizanga abaatu n'amaaji aye enywe mu ndaalo ejitali janjaleeni muja hubatiziwa mu Omwoyo Omutukuvu.**

Yesu atiina mwigulu

(Mar 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁶ Nindi olundi ni baali ni bahumbeene, abahwenda babuusa Yesu baati, "Olwo Musengwa, mu hiseera ehyene ehyo cehi olibbingiramo Abarooma abatuñuga ewe wanuga Yisirayiri hya Dawudi omuhalehale olu ganjuganga?"

⁷ Nga Yesu abagobolamo ati, "Sihyenywe ohumanya ebiseera oba oludaalo lw'ehyo ebiri mu tegeha n'obunjangi wa Bbaabba."

* 1:1 1:1 Luk 1:1-4 * 1:4 1:4 Luk 24:49 * 1:5 1:5 Luk 3:16; Yow 1:33

⁸ Wabula ehi muli n’ohumanya hiri hiiti Omwoyo Omutukuvu n’anahabeheho anahabaleetere ohuba n’obuŋangi mwalomera abaatu bomu hibuga Yersaalemu, abomu twale ery’e Buyudaaya n’erye Samaliya ko n’abomu hyalo hyosihyosi ebipambaho.

⁹ Ni gagwisa ebibono ebyo, nga Hatonda amunjira mwigulu. Gatiina bosibosi ni bamutaayeho emoni ohwola olu ehireri hyamuwiha gaabagotaho.*

¹⁰ Baali bahirengereeye engira eyamunjira ŋa mugulu, ng’ango ni naano ŋabaano abasinde babiri abaali ni bambaaye engoye ekosa abaaja bemeerera aŋa baali.

¹¹ Ng’abasinde abo bababuusa baati, “Enywe abasinde b’e Galilaaya, hiina ehibe-meerehise ŋano ni mulengereeye ŋamugulu? Yesu oyo oyu muweene n’atiina mwigulu po aligobola atyo ng’olu mumuweene n’atiina.”

*Matiya agobola mu hifo hya Yuda
(Mat 27:3-10)*

¹² Ng’ango abahwenda banwa aŋa baali hu lusozi olw’emisaala ejibalanga baati Emizayiti baagamayo mu hibuga Yersaalemu. Olusozi olwo lwali suulu n’omunwa ohunwa mu hibuga ehyo.*

¹³ Ni boola mu Yersaalemu nga bengira mu nyumba omu bamenyanga, baniina mu hisenge hyawe ehyali ŋamugulu. Abaatu bano baali nje Peetero ni Yowaane ni Yakobbo n’Andereya ni Filipino ni Tomasi ni Bbatulumaayo ni Matayo ni Yakobbo omwana w’Alufaayo ni Simooni omuzelote ni Yuda omwana wa Yakobbo.

¹⁴ Abaatu bano bosibosi ko n’abahasi abagenderanga ŋalala ni Yesu nga pomuli abaganda babe ni nyina Malyamu bahumbaana aŋa ni nana ohusaba.

¹⁵ Lulala mu biseera ebyene ebyo, Peetero gemeerera ŋagati mu bahye abaali ni bafugirira Kurisito abaali ni banera abaatu nga cikumi nabiri ng’abaloma ati,

¹⁶ “Aboluganda, Ehyanjandiihiwa ehi Omwoyo Omutukuvu gawihulira Habaha Dawudi hyali n’ohwolerera. Ehyanjandiihiwa ehyo hiŋamba hu Yuda owatangirira abaja ohunamba Yesu

¹⁷ ate nga gaali wahyefe, yeesi oyu Yesu gangala hyefe huhole obuŋeerera buno.”

¹⁸ (Ebbeesa eji baamuŋa olw’ehikolwa hihye ehyo ehibi bajigulamo ehisugu era mu weene omwo ni geetuga, gananuha hu musaala ohu geetugira gagwa ng’ehida hyosuha n’ebyomuhida nga bijofumuha.*

¹⁹ Hiisi muutu mu hibuga Yersaalemu ganulira ehiitu ehyo era baguliha n’ehifo ehyo esiina mu lulimi lwawe baati Akeludama amahulu galyo ti, “Ehisugu hy’amafugi.”)

²⁰ Ng’ango Peetero atiina mu moni abaloma ati, “Dawudi ganandiiha mu hitabo hya Zabbuli ati,

“ ‘Leha ehibwe hyembere mu gunda lirye,
ŋanjume amenyamo.’

“Era ati,

“ ‘Ehifo hihye bahiŋe omuutu owundi.*”

²¹ “Olw’ehyo hyenda mwangale omuutu owundi agendire ni neefe ehiseera hyosihyosi ehi hubaaye ni Yesu Musengwa,

²² ohwemera erala mu biseera bya Yowaane omubatiza ohwola olu Yesu gatiina mwigulu, agobole mu hifo hya Yuda atwejimbeko mu hulomera abaatu ng’olu Yesu galamuha.*”

²³ Ng’ango baleeta amasiina g’abaatu babiri, Yosefu oyu balanganga baati Barusabba ko n’erindi baati Yusito ko n’owundi ni bamulanga baati Matiya.

²⁴ Nga basaba baati, “Musengwa ndiwe omanyire ebiri mu myoyo j’abaatu bosibosi. Olw’ehyo husunga otulage oyu ewe omwene otobooye hu bano bombi,

²⁵ agobole mu hifo hya Yuda mu mulimo gw’obuhwenda ogu niye galeha gaaja emusaanira.”

²⁶ Ni bahubba ahalulu, hagwa hu nje Matiya era nga genjimba hu bahwenda bala ehumi namulala.

2

Ohuuja hw’Omwoyo Omutukuvu

¹ Ebyo ni byanwa, oludaalo lw’embaga eyi balanga baati Petekoote* ni lwola, abafugirira Kurisito bosibosi baali bahumbeene mu hifo hirala mu hibuga Yersaalemu.

* 1:9 1:9 Mar 16:19; Luk 24:50-51 * 1:12 1:12 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti, *olugendo olu amagambi gafugiriranga omuutu ohugenda hu ludaalo lwa Sabbaato.* * 1:18 1:18 Mat 27:3-8 * 1:20 1:20 Zab 69:25; 109:8 * 1:22 1:22 Luk 3:21; 24:51 * 2:1 2:1 Leev 23:15-21; Mag 16:9-11

² Baali bahiiri anjo nga anjo ni naano banjulira ohwoluuma hy'ohwepunga enyene ey'amaani ni hunjwera mwigulu nga hunjulirihana mu nyumba mwosimwosi omu baali ni behaaye.

³ Ng'anjo babona n'ebiiitu ebyali ni bifaana oti hani ndimi j'omuliro era nga jeyabulamo jiha hu hiisi mulala hu bafugiirira Kurisito abo.

⁴ Nga bosibosi Omwoyo Omutukuvu abamaamira era nga batandiiha ohuloma mu ndimi ejindi eji baali ni batamanyire, Omwoyo omwene n'ali nj'abalomya endimi ejo.

⁵ Naahani mu biseera ebyo, njaalino Abayudaaya abanadiini abaali ni banjooye mu mawanga agenjabulo ni bali mu Yerusalemu olw'embaga eyo.

⁶ Abaatu abo ni banjulira ohwoluuma hula ohwali hy'ohwa epunga enyene ey'amaani nga banjindigana bahumbaanira anjali abafugiirira Kurisito. Ehyabahenaho ebyerungula nje hiisi mulala hu bo ohunjulira abafugiirira ni baloma mu ndimi ejitali jaawe.

⁷ Ng'anjo bebuusa baati, "Abaatu bano bosibosi si Bagalilaaya abatamanyire ndimi jeefe?"

⁸ Hiija hiitye ohuba ti baloma endimi jeefe?

⁹ Abaperusi n'Abameedi n'Abalaamu n'ejabanwa mu Mesopotamya n'e Buyudaaya ni Kapadokiya; Pooto n'Asiya,

¹⁰ Fulugiya nomu Pafiliya; Misiri nomu matwale ga Libbiya agali ohuupi n'e Kireene n'abandi ni bali bageni abahyaye n'ano ohunwa e Rooma,

¹¹ nga pomuli Abayudaaya n'abalugendwa abengira ediini y'Ehiyudaaya! Era n'abandi abanwa hu hizinga hy'e Kureete n'Abanarabbu? Cooka hwesihwesi huli hunjulira ni baloma mu ndimi jeefe enyene hu byamaliholiho ebi Hatonda aholire!"

¹² Hino hyabatangalasa era nga bebuusa abeene n'abeene baati, "Hino hitegeesa Hiina?"

¹³ Aye abandi nga babajeeja hubajeeja ni babalanga bameesi abehapiye omwenge!

Obuhwenda wa Peetero eyiri abaahumbaana

¹⁴ Ng'anjo Peetero gemeerera njalala n'abahwenda bahye ehumi namulala ng'abaloma n'adundireho ejanjaasi ati, "Bayudaaya bahyange ko ni nenywe mwesimwesi abamenya mu hibuga Yerusalemu, mutegere ohutwi mujulirise ehi ndoma.

¹⁵ Abaatu bano ko ni neese samwene sihuli bameesi ng'olu abandi hunywe munjeega olwohuba ko jiri esaawa edatu ejomu mugamba ate ng'olu mumanyire sibajuuna humeera!

¹⁶ Ohutusaho hino hyoherehiise ebibono ebi Hatonda galomera mu naabbi Yoweeri ati,

¹⁷ "Mu ndaalo ej'oluvanyuma,

ndijeeresa Omwoyo wange hu baatu bosibosi anjabula hubihisya.

Olw'ehyo,

abasaani benywe n'abahaana benywe,

baja hulomera abaatu ehibono hyange.

Abaseere benywe balyolesewa,

n'abaatu abahulu mu gwanga ndibalootesa ebirrooto.

¹⁸ Mu ndaalo ejo,

ndiina abajeeresa bange abasinde n'abahasi

Omwoyo wange Omutukuvu nga balomera abaatu ehibono hyange.

¹⁹ Ndihola na mugulu mu bbanga ebiitu ebiryerunjisa abaatu

ko n'ebyamaliholiho ebiriraga obunangi wange hu hyalo.

Hu hyalo hulibaho ohujijuha hw'amafugi mu baatu

ko n'omuliro n'eriisi ebiitu ni biguhuuliha.

²⁰ Eryuba namugulu linahabeho enjirema,

n'omwesi gulicuuha gwafaana hy'amafugi.

Ebyo nj'ebiribanjo ng'oludaalo oluhulu

olu Musengwa alisaliraho emisango ko lwola.

²¹ Aye ni luliba ni luhiiiri hwola,

hiisi aliranga Musengwa n'amusunga ohumunonjola, ali munonjola.*"

²² Nga Peetero geyongera aloma ati, "Bayisirayiri bahyange, mwetege mbalomere. Muhimanyire bulanj muuti Yesu omusaale womu hibuga hy'e Nazaleesi ni gaali n'ahiiri mu hyalo muno Hatonda gamuna ohuhola ebyamaliholiho eby'amaani ohuhahasa ati nj'oyu gafuuja amate ohuuja ohubanonjola.

* 2:21 2:21 Yowe 2:28-32

²³ Wayire hyali hiityo, mwaleha baamunayo eyiri abaatu ababi abatamanyire Hatonda. Cooka mu tegeha yiye omwene, Hatonda gamanya ati hino hiribaŋo era gaaganya hyolerera nga mwenjimba n'abaatu abo abatamanyire Hatonda bamwita ni bamuhomerera hu musalabba.

²⁴ Aye Hatonda sigaganya amaani g'ohufa hu mubonera e magombe era gamulamusa nindi gaaba mulamu.*

²⁵ Habaha Dawudi gamulomaho ati,
 “Hiisi obuhya mbona Musengwa naali ni neese.
 Era olwohuba ali ni neese,
 sinja hwenjendeherera.*

²⁶ C'ehigira omwoyo gwange gusanjalya,
 n'olulimi lwange lusangaafu

²⁷ olwohuba ndi suubi ti,
 wayire ndifa olindamusa.

Solireha mwoyo gwange ohusigala e magombe
 era solireha Omwawufu wuwo ohubolerayo.

²⁸ Wundagire amagira agaapira mu bulamu.

Onahanjijuse esangaalo

olwohuba nja hubereranga ni neewe.' ”

²⁹ Nga Peetero geyongera aloma ati, “Aboluganda, mbalomera hino ni mbula ehinemoota. Sehulu yeefe Habaha Dawudi era omwene huloma bibono ebyo gafa n'amagombe gage galiŋo n'ohwosa olwa leero luno.

³⁰ Dawudi gaali naabbi era gamanya ati Hatonda geeyama era gaalayira n'ohulayira ati mulala hu bejuhulu babe alisikira etebe ey'obwahabaha buwe.*

³¹ Era olw'ohumanya ebyali ni bija hubaŋo, galoma hu hulamuha hwa Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonola abaatu ati Hatonda sigali n'aja humuleha ohusigala e magombe era omubiri gugwe sigwabola.

³² Hatonda galamusa Yesu era efe abaloobera babe hwamweboneraho n'emoni era huli bajulizi b'ohulamuhuhwe ohwo.

³³ Ni gatiina mwigulu Hatonda era Semwana gamuŋa eŋono gamuta hu tebe y'obunugi ohunuga ni naye era gaamuŋa Omwoyo Omutukuvu oyu gamusuubisa era hwesi gatuyombolaho ehirabo hihye ehyo, mwesi mweboneraho era nj'ehiri hutulomya ebi mujulira.”

³⁴ Dawudi niye sigatiina mwigulu aye aloma ati,
 “Hatonda Musengwa gaaloma Musengwa yange ati,

Yiihala ni wundireene hu lubega olw'omuhono gwange omulungi

³⁵ ohwola olu ndifuula abasigu babo

ekookolo ey'ohutaho amagulu gago.' ”*

³⁶ “Olw'ehyo abaatu bosibosi mu Yisirayiri bali n'ohumanya baati Yesu oyo oyu mwanayo bamuhomerera hu musalabba nj'oyu Hatonda gafuujaho amate gamufuula Musengwa era Kurisito Umunonosi w'abaatu.”

³⁷ Abaatu abo ni bajulira ebibono ebyo nga bibasimita hu myoyo era nga babuusa Peetero n'abahwenda bahye baati, “Aboluganda huhole hiina konyo Hatonda atusonije?”

³⁸ Nga Peetero abagobolamo ati, “Mwebbwage mucuuse emyoyo era hiisi mulala hu nywe abatiziwe mu siina Iya Yesu Kurisito ko babasonije ebibi byenywe. Era ni munahole ehyo, mwesi munasune ehirabo hy'Omwwoyo Omutukuvu,

³⁹ olwohuba Hatonda gasuubisa ohuhibana enywe ko n'abaatu bosibosi abalimufugiirira wayire nga bamuli njaleeni. Hatonda Musengwa aliŋa hiisi muutu oyu alanga gatiina eyi ali ehirabo hino ehy'Omwwoyo Omutukuvu.”

⁴⁰ N'atambisa ebibono ebindi ebineraho, Peetero geyongera ohubegalihira n'ohubalabula n'aloma ati, “Musabe abanonole muŋone ehiguudyo ehinahoolle hu baatu ababi abomu mulembe guno.”

⁴¹ Ng'ango hu ludaalo olwo abaatu ng'ekumi edatu bafugiirira ebibono bibye era nga babatiziwa.

Esambo j'abafugiirira

* 2:24 2:24 Mat 28:5-6; Mar 16:6; Luk 24:5

* 2:25 2:25 Zab 16:8-11

* 2:30 2:30 Zab 132:11; 2 Sam 7:12-13

* 2:35 2:35 Zab 110:1

⁴² Ng'ano abaatu abo abafugiirira Kurisito bosibosi begumya ohwega ebi abahwenda babasomesanga n'ohuhumbaananga njalala ng'aboluganda ohusaba n'ohuliira njalala.*

⁴³ Abaatu bosibosi mu hibuga omwo nga benjuna olw'ebyamaliholiho ebingi ebi bahwenda baholanga era nga bibaleetera ohuwa Hatonda enono.

⁴⁴ Abafugiirira abo bosibosi baali n'obulala era begumya ohuhumbaananga njalala n'ohutambisanga hitabwe ebiitu ebi hiisi mulala galinga ni nabyo.*

⁴⁵ Abaalinga n'ebiitu babitundanga bayeeda abahyawe abaali ni banjuma hy'ohwejambaho.

⁴⁶ Habuhyabuhya begumyanga ohuhumbaanira hu Yekaalu ohujumirya Hatonda era hiisi mulala mu mago gage gerulanga ebiryo n'omwoyo mulala era gaabirya n'abahye mu sangalo.

⁴⁷ Mu hiisi hiitu bajumiryanga Hatonda, n'abaatu bosibosi mu Yerusalemu baasimanga esambo jaawe. Era hiisi owahyanga Yesu Musengwa gongerangaho omujendo gw'abaatu abanonghanga ohujwa mu bibi byawe.

3

Peetero anjonia omusinde omuleme

¹ Lulala Peetero ni Yowaane batiina hu Yekaalu egulo hu nyanga ey'omwenda ohusaba.

² Njaahani njalijjo omusinde owarjwa mu hida hya nyina ni hyamufutafuta oyu hiisi ludaalo banjiranga beehasa na mulyango ogwingira mu lunya lwa Yekaalu ugu balanganga baati, "Omulyango Omujooono," ohusungirisa ebbeesa hu baatu abengiranga.

³ Omusinde oyo ni gabona Peetero ni Yowaane ni babitango ohwingira mu Yekaalu ng'abasunga ebbeesa.

⁴ Nga Peetero ni Yowaane bamusimba emoni, nga Peetero ahena amuloma ati, "Tuhejeho."

⁵ Ng'ola abahejaho n'asuubira ati banamujeho ahaatu.

⁶ Aye Peetero ng'amuloma ati, "Ese puma bbeesa ej'ohuhuna aye ehi ndi ni nahyo c'ehi kupa. Mu bujungi obu Yesu Kurisito ow'e Nazaleesi gaapa, yinyoha ogende."

⁷ Ni galoma atyo ng'amujamba hu muhono omulungi amwinyosa. Ng'ano ni naano amagulu g'oyu hyali ni hifutafutire gahahadala.

⁸ Nga hino himuna amaani ahuhutuha gemeerera, atandiha ohugenda gengira ni nabo mu lunya lwa Yekaalu n'agenda n'ohupuluha n'apuluha era n'ajumirya Hatonda.

⁹ Abaatu bosibosi abaali mu lunya lwa Yekaalu ni bamubona n'agenda era n'ajumirya Hatonda,

¹⁰ baahena bamufaanika baati nj'omusinde ola oweehalanga na mulyango ogwingira mu Yekaalu ugu balanga baati, Omulyango Omujooono n'asungirisa, nga benjuna bugali weene ehyali ni himwolireho.

Peetero anyonyola amahulu g'ehyamaliholiho

¹¹ Omusinde ola owasungirisanga ni gaali n'ahyebanjire hu Peetero ni Yowaane abaatu bosibosi abaali mu Yekaalu bamubona benjuna bugali era nga badulumaho baja bahumbaanira ana baali mu lunya lwa Yekaalu mu hifo ehi balanga baati "Ehigangu hya Sulemaani."

¹² Peetero ni gabona atyo ng'abaloma ati, "Bayisirayiri bahyange, ehy'omusinde ono ohugenda hitabenunjisa ohwola ano era mwatulengerera olwaga ano oti hani bujungi njalala n'obugwalaafu weefe mbemuleeteeye ohutandiha ohugenda.

¹³ Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo, abasehulu beefe, gasalano ohugulumisa Yesu omujerera wuwe oyu enywe mwegaana mu moni ja Pilaato olu abatangirisi benywe bamwemeha mu moni jije ohumujosesya, wayire nga Pilaato niye gaali asalireeno ohumulehula.

¹⁴ Enywe mwasalano ohwegaana Yesu oyu Hatonda gangala era owaholanga ebirujamu n'abula musango mwasunga balehule omutemu owaali ni geetire abaatu.*

¹⁵ Oyo omwene bulamu era agira abaatu bosibosi baaba n'obulamu obutanwano nj'oyu mwanayo beeta aye Hatonda gamulamusa ohujwa mu bafu. Era efe huli bajulizi b'ohulamuhuhuhwe.

* 2:42 2:42 Mu Luyonaani hiroma hiiti, "Beegumyanga n'ohubbwagabbwaganga omugaati ehiri n'amahulu ag'ohusembera mu ndaalo jino." * 2:44 2:44 Bik 4:32-35 * 3:14 3:14 Yow 19:12-15

¹⁶ Yesu oyu hufugiirira ahahadahise omusinde ono oyu mubona era oyu mumanyire. Olw'ohwesiga obunangi wa Yesu nj'ehireeteeye omusinde ono ohujona era gaba muhwiye ng'olu mwesimwesi mumubona.

¹⁷ "Naahani balebe, ese manyire ti ebi enywe n'abanugi benywe mwahola Yesu, mwabihola lw'obunanyi.

¹⁸ Ne omwo pomu Hatonda gabita ko goherese ebigasubisa abaatu n'abita mu banaabbi ni galoma ati ebyo mbebi balihola Kurisito oyu gafuujaho amate ohunonola abaatu.

¹⁹ Olw'ehyo mwebbwage mugobole eyiri Hatonda abasoniye ebibi era Musengwa agobose bunyaaha obulamu wenywe.

²⁰ Ni munahole ehyo Hatonda nindi anahabatumire Omunonjosi ate nga siwundi wabula naali nje Yesu omwene oyo.

²¹ Cooka nga Yesu aja huhola n'ahiiri mwigulu ohwola olu Hatonda anahagobose bunyaaha ebiitu byosibyosi ebi gawumba ng'olu gahisubisa ahale n'abita mu banaabbi babe abagwalaafu abaalino ahale.

²² Olwohuba Musa naabbi wa Hatonda galoma ati, 'Musengwa era Hatonda wenywe alibatumira naabbi ohunwa mu balebe benywe abeene ng'olu gaatuma ese. N'aliija mudembuhiranga byosibyosi ebi alibaloma.*

²³ Aye hiisi muutu atalihola ebi naabbi oyo aliroma aliba sahiiri muutu wa Hatonda era bamusihiirisanga ohunwa mu baatu ba Hatonda.*

²⁴ "Era abanaabbi bosibosi ohunjwera erala hu Samwiri baloma hu birinjo endaalo jino ebinamba hu Yesu.

²⁵ Nywe ni neefe ndiife aba Hatonda gasubisa Omunonjosi n'abita mu banaabbi era n'endagaano eyi galagaana n'abasehulu befe, efe hwesi huyiganyulwamo. Galoma Sehulu yeefe Yibbulayimu ati, 'Abaatu abamawanga gosigosi mu hyalo balisuna ekabi ni jinwa mu lusaaye lulwo.*

²⁶ Olw'ehyo, Hatonda ni gatuma Yesu omunjeeresha wuwe omuhoda hu hyalo, gehereeye hu mutuma eyi muli abanje ekabi mucuuhe munwe mu bibi byenywe mutandihe ohuhola ebimusangaasa."

4

Beemeha Peetero ni Yowaane mu kooti y'Abayudaaya

¹ Peetero ni Yowaane ni baali ni bahiroma eyiri ehirindi hy'abaatu, ng'abasengi n'omuhulu w'abasirikale abahuuma Yekaalu njalala n'Abasadukaayo batiina eyi baali.

² Abaatu abo baali n'ehirunji eh'y'amaani olwohuba mbo abahwenda abo ababiri baali basomesa abaatu baati Hatonda aliramusa abaatu ng'olu Yesu galamuha.

³ Ng'ango abaatu abo banjamba abahwenda abo babadanya mu komera ohwola mu mugamba ko babanjosesye olwohuba hyali hiseera hy'egulo ni batafugiirira hubanjohesya hu nyanga eyo.

⁴ Cooka bangi hu abo abanjulira ebibono ebi Peetero galoma, bafugiirira Kurisito era omunjendo gw'abafugiirira nga gweyongerera ohwola abasinde ng'ekumi etaanu n'otataayeho bahasi n'abaana.

⁵ Ni wahya, abatangirisi b'Abayudaaya n'abaatu abahulu mu gwanga lyabwe ko n'abasomesa b'amagambi g'Abayudaaya behumbaana njalala mu hibuga Yerusalemu.

⁶ Mu bahumbaana, mwalimo omuhulu w'abasengi ba Hatonda oyu balanganga baati Anaasi ni Kayaafa owaali n'amusikiiye, ni Yowaane n'Alekizanda ko n'abandi abomu lulyo lw'omuhulu w'abasengi.

⁷ Ni bahumbaana nga balagira abahuumi baleeta Peetero ni Yowaane babemeha mu moni jaawe batandiiha ohubanjosesya ni bababuusa baati, "Mutusa neena obunangi ow'ohuhola ebi mwaholire?"

⁸ Ng'ango Omwoyo Omutukuvu amaamira Peetero amuna obugumu abaloma ati, "Enywe abatangirisi beefe ko n'abaatu abahulu mu gwanga lino, mwetege mbalomere!

⁹ Hanye mutwemehire hwenjosyeho olw'ehikolwa ehiranji eh'y'ohunonia omusinde oyo owaali omuleme n'ohubalamera ngeri hi eyi hwamuonisyemo,

¹⁰ ale enywe n'abaatu wa Yisirayiri abandi mwesimwesi muhimanye muuti ganonire hu lw'obunangi wa Yesu Kurisito ow'e Nazaleesi, oyu mwahomerera hu musalabba aye Hatonda gamulamusa. Yesu nj'agemire omusinde oyo gaba ti gemereeye njano mu moni jenywe n'anonire.

* 3:22 3:22 Mag 18:15,18

* 3:23 3:23 Mag 18:19

* 3:25 3:25 Tand 22:18; 26:4

¹¹ Yesu nj'oyu Ebyanjandihwa biromaho biiti 'Ebaale eri enywe abatongoli mutala, nj'eryafuaha ery'omugaso mu gosigosi.*

¹² Yesu nje yejene anjanga ohutunonjola. Nj'abula ngira yindi njano hu hyalo eyi omuutu anjanga ohubitamo ohunonjola ohunjwa mu bibi ohutusaho n'abita mu ye."

¹³ Abomu hahiiho ni babona obusira wa Peetero ni Yowaane ate bahifaania baati baali baatu bahabuhuyabuhya abaali ni batemangaho nomu somero nga benjuna era nga bahena bahihahasa baati abasinde abo baali baloobera ba Yesu.

¹⁴ Cooka olwohuba omusinde ola oyu baali ni banjonisye gaali yeesi gemereeye mu moni jaawe ohuupi ni Peetero ni Yowaane, byabatangaliha bahaya ehy'ohuloma.

¹⁵ Olw'ehyo baalagira babatuse ebulafu basooke beteesemo.

¹⁶ Ni babatasa nga beteesamo ni bebuusa baati, "Huhole hutye abasinde bano? Abaatu bosibosi mu Yerusalemu bahenire ohumanya ehyamaliholiho hino ehy'amaani ehibaholire era sihujanga hugaana huuti sihyalino!

¹⁷ Wayire hiri hiityo huli n'ohuhinga ehiitu ehyo ohweyongera ohugenda mu baatu. Olw'ehyo huteehwa ohulabula abasinde bano ni hubaloma huuti nindi ni hulibanulisaho ni basomesa omuutu yesiyesi hu binjamba hu Yesu sibalirujona."

¹⁸ Ni bagobosa Peetero ni Yowaane mu luhiiho, nga babahamiirisa nindi ohutagobolaho ohulomera wayire ohusomesa omuutu yesiyesi ebinjamba hu Yesu.

¹⁹ Aye Peetero ni Yowaane nga babagobolamo baati, "Munjeega muuti hirujamu efe ohuholera hu byenywe ohuhira ohudembuhira Hatonda?

²⁰ Efe sihunanga hujoolera hu ebyo ebihwabona n'emoni jeefe n'ebihwenjullirira n'amatwi geefe."

²¹ Ab'Oluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala ni bahaya ehi banenjambye ko bababonereese, nga babaloma ebibono ebibatiisatiisa nga babaleha batiina. Hino bahihola olw'ohutya abaatu abaali anjo ni bajumirya Hatonda olw'ehyamaliholiho ehi baali ni beboneyeeho abeene n'emoni jaawe.

²² Omusinde ola oyu banjonia gaali abisya mu myaha amahumi ane ej'obuhulu olw'ehyo hyali njalafu ti gaali saanjanga hujona ohutusaho Hatonda omwene n'amujonisye.

Abafugiirira basaba Hatonda abanje obusira

²³ Abatangirisi b'Abayudaaya ni bahena ohubalehula, Peetero ni Yowaane banjamba engira baagama eyiri abahyawe babalomeraho byosibiyosi ebi abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga ebi babahamiirisa.

²⁴ Abahyawe bosibosi ni banjulira nga bagangamusa amajanjaasi basaba baati, "O Musengwa Omwene Bunjangi era owatonda egulu n'ehyalo n'enyanja ko n'ebiiitu byosibiyosi ebibirimo.

²⁵ Omwoyo wuwo Omutukuvu galomera mu sehulu yeefe Dawudi omunjeeresa wuwo ati,

" 'Lwahiina Abatali Bayudaaya bahulunjira ohwaga anjo era abaatu abatahumanyire bagesyaho ohuhusalira oluhwe?"

²⁶ Abahabaha hu hyalo bahwesoomera,
n'abanjugi hu hyalo bahumbaana njalala,
ohusoosa MUSENGWA
ni nooyo oyu bajuhaho amafuta.' *

²⁷ "Musengwa, ebyo ebi waloma bituufu byene olwohuba habaha Herode ni Pootiyo Pilaato behobaana n'abalugendwa ko n'Abayisirayiri bahumbaana njano mu Yerusalemu ohusihiiirisa Yesu Omunjeeresa era Omwawufu wuwo oyu wajuhaho amafuta.*

²⁸ Ng'anjo boserese ehyo ehi ewe omwene wendire era ng'olu wategeha mu bunjangi wuwo.

²⁹ "Ale Hatonda Musengwa wamwene balengerere mu bibono byawe ebibatutiisatiisa ni nabyo aye efe abanjeeresa babo otunje obusira ow'ohulomera abaatu ehibono hihyo n'obugumu.

³⁰ Era mu bunjangi wuwo ganya ohole ebyamaliholiho era onjonia abaatu babo mu siina lya Yesu Omwawufu era omunjeeresa wuwo."

³¹ Ni bagwisa esaala eyo, ng'ehifo omu baali ni bahumbaaniye hyosihiyosi hitengeta. Era nga bosibosi Omwoyo Omutukuvu abamaamira abaleetera ohuloma n'obugumu ehibono hya Hatonda.

Abafugiirira Yesu bayeeda abahyawe

³² Abafugiirira Kurisito bosibosi baali n'obulala era ni bahola hiralala. Sinjaaliŋo wayire mulala mu bo owalomanga ati ebi gaali ni nabyo byali bibye yenyene wabula abaalinga n'ebiiitu babinjanyo babitambisa hitabwe n'abahyawe abaali ni banjuma.

³³ Ng'abahwenda ba Yesu abo ni bejuuyee amaani ameene amangi batiina mu moni ni balomera abaatu ng'olu Hatonda galamusa Yesu Musengwa. Era nga bosibosi ekabi ja Hatonda jibatangiriranga mu byosibyosi.

³⁴ Sinjabangarŋo owahayanga ehiitu hyosihyosi mu bafugiirira Kurisito olwohuba mu bo omuutu owabanga n'ebisugu oba amanyumba gatundangaho ng'ebbeesa ejinjooyemo

³⁵ ajinjirira abahwenda nga bagabaniamo banja hiisi muutu mubo owahali n'anjuma hyahwenambaho.

³⁶ Mu bahola ehyo po mwali omusinde oyu balanganga baati Yosefu aye abahwenda ni baamuguliha esiina erindi baati Bhalunaba (amahulu galyo ti: "Oyo agobosa mu bahye amaani.") Omusinde oyo owaali ow'ehiha hy'Abaleevi n'asaaliwa hu hizinga hy'e Kipuro,

³⁷ gatunda ehisugu hihye ng'anjirira abahwenda ebbeesa ejanjwamo.

5

Ananiya n'omuhasi wuwe Safira

¹ Njaahani mu bafugiirira mwalimo omusinde oyu balanganga baati Ananiya n'omuhasi wuwe ni bamulanga baati Safira. Abaatu abo nga boosi batunda hu hisugu ehi baali ni nahyo.

² Ni bahitunda nga bafugiirisanira bamegaho ebbeesa ejindi bajesigahisa nga ko Ananiya anjira ejasigalaho ajinja abahwenda n'adulinga ati nj'eki batundamo.

³ Ni ganjambya abahwenda ebbeesa eji ganjira nga Peetero amubuusa ati, "Ananiya, lwahiina olehire Sitaani ganjuga omwoyo gugwo ohutudulinga wadulingiramo n'Omwoyo Omutukuvu? Oholire Hiina ehyo ohulehaho ebbeesa ejindi hujiwatunda mu hisugu?"

⁴ Ni waali n'ohiiri huhitunda sihyali hihyo? Era ni wahena ohuhitunda ebbeesa ejanjwamo sijaali mu banjangi buwo ohujituma ehi wenda? Olwo njaahani lwahiina wasalireŋo mu mwoyo gugwo ohuhola ehiitu ehifaana hiityo? Ale himanye oti ndogesyaho hudulinga efe abaatu aye odulingire nje Hatonda omwene!"

⁵ Ananiya ni ganjulira ebibono ehyo ng'agwa njaasi atondoha. Abaaliŋo bosibosi beboneraho ni naabo aba baloohesaho ng'olusisimo lubanjamba.

⁶ Ng'anjo nabaano abaseere ab'amaani abaja badunda omulambo gugwe bagunjira bagusiha.

⁷ Ni njahabitano ahamanga oti h'esaawa edatu omuhasi w'Ananiya panja yeesi gengiriye mu nyumba omu abahwenda baali cooka n'atamanyire ebibaayeno.

⁸ Ni gengira nga Peetero amubusa ati, "Ndomereho. Jino nj'ebbeesa josijosi ejimwatunda mu hisugu?" Nga Safira amugobolamo ati, "E-e. Nj'ejo ejihwasunamo."

⁹ Nga Peetero amubusa ati, "Lwahiina mufugiirisenie ni wamwo mugesyaho ohulebakania Omwoyo wa Hatonda Musengwa? Ale epindo eji onjulira ejo j'abasihire wamwo! Mbabo baaja weesi banahunjire baje bahusiha."

¹⁰ Naweene anjo nga Safira agwa njaasi ohuupi ni Peetero atondoha. Abavubuka bala ni bengira bamwagaana n'afuuye nga badunda omulambo gugwe baja bagusiha mu lubafu lwa wamwe.

¹¹ Olw'ehyo, ng'olusisimo olw'amaani lunjamba ehibbubbu hyosihyosi ehy'abafugiirira Kurisito ko n'abaatu abandi bosibosi abanjulira ehiitu ehyo.

Abahwenda bahola ebyamaliholiho

¹² Njaahani abahwenda baali bahola ebyamaliholiho ebyene ebingi ebyenjajisa abaatu. Era n'abafugiirira Kurisito bosibosi ni bahumbaairanga mu lunya lwa Yekaalu mu hifo ehi balanganga baati, "Ehigangu hya Sulemaani."

¹³ Wayire abaatu abandi abataali bahyawe mu hufugiirira babatangamo bugali enono, nanjuma hu bo owesinga ohuhola ni nabo omuhumba ni geholesa ati yeesi mufugiirira wahyawe.

¹⁴ Cooka omujendo gw'abafugiirira Musengwa ogw'abasinde n'abahasi gwatiina ni gweyongera hweyongera.

¹⁵ Olw'ebyamaliholiho ebi bahwenda baholanga, abaatu banjiranga abalwaye baawe baabata hu tulo w'engira j'ehibuga ehisisigo hya Peetero hyahaboolaho n'abita baanona.

¹⁶ Era abaatu kwiro n'ekwiro besombanga ohujwa mu bibuga ebiririhene ehibuga Yerusalemu ni baleeta abalwaye ko ni naabo ababangaho emisambwa eyiri abahwenda era bosibosi Hatonda nabanjonia.

Bahiyaania abahwenda

¹⁷ Ng'ango omuhulu w'abasengi n'abaloobera babe abaali abomu hibubbu hy'Abasadukaayo bagongeeera olw'ebiitu ebi abahwenda baholanga.

¹⁸ Ehyanjwamo, baalagira abahuumi bomu Yekaalu baanjamba abahwenda babadaanya mu komera omu babonjeranga ababbwagi b'amagambi.

¹⁹ Aye mu hiire ehyo nga Hatonda Musengwa atuma malayika wuwe aja gegulango enjigi j'ekomera eryo abatusa ebulafu ahena abaloma ati,

²⁰ "Mutiine mu Yekaalu mulomere abaatu mu wiijufu ebibono ebinjamba hu bulamu obutanjwango."

²¹ Ni wahya, ng'abahwenda banuuna mu mugamba batiina bengira mu Yekaalu batandiiha ohusomesa abaatu. Baali bahiiri eyo nga jireeta omuhulu w'abasengi n'abahye. Ni boola nga balanga ab'Oluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala n'abaatu abahulu bosibosi mu gwanga lya Yisirayiri bahumbaane. Ni bahumbaana nga batumisa baleete abahwenda ohunjwa mu komera.

²² Aye aba batuma ni boola mu komera sibagaanamo aba babatuma ohuleeta. Ng'ango baagamayo babaloma baati,

²³ "Hwageene ekomera ni liri ligale bulanj weene n'abahuumi ni beemereeye hu mulyango ni bahumire. Aye ni hwiguuuyo hwegira mugati ndihwagaano muutu kadi mulala hu bamututumire."

²⁴ Omuhulu w'abahuumi ba Yekaalu n'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda ni banjulira ebibono ebyo nga bibatangaliha bahena bejunja ehyolire hu babonje.

²⁵ Baali bahiiri anjo nga njabaano owaaja gabaloma ati, "Mbalomereho? Abasinde bala abamwabonjire mu komera mbabala bali mu lunya lwa Yekaalu basomesa abaatu!"

²⁶ Omuhulu w'abahuumi ni ganjulira ebibono ebyo ng'atiina n'abasirikale babe baje babaleete. Mu hubaleeta babaanooyanooyu hubanooyanooyu ni batya baati ni banatambise ehifuba abaatu banabahubbe amabaale.

²⁷ Ni baboosa nga babemeha mu moni j'Oluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala. Ng'omuhulu w'abasengi ababuusa ati,

²⁸ "Sihwabaloma huuti mutagobolaho ohusomesa abaatu ebinjamba hu Yesu? Nenywe mutiinire mu moni n'ohuhola ehi hwabagaana era njahani muhwanisye Yerusaalemu yosiyosi n'esomesa yenywe ni muli beheneerefu ohutunjaha omusango ogw'ohumwita."*

²⁹ Aye nga Peetero n'abahwenda bahye bamugobolamo baati, "Huli n'ohugondera Hatonda ohuhira ohunjulira ebi abaatu baloma!"

³⁰ Hatonda w'abasehulu beefe galamusa Yesu oyu enywe mwahomerera hu musal-abba.

³¹ Ni gahena, gamutwiha obunjangi n'amwihasa hu lubega lw'omuhono gugwe omulungi hu tebe y'obunjugi era gamufuula omutangirisi era Omunonjosi w'abaatu. Hatonda gahola ehyo ni genda Abayisirayiri ohusuna engira ey'ohwebbwaga n'ohubasoninja ebibi.

³² Olw'ehyo efe huli n'ohulomera abaatu ebihumanyire huuti byamwolaho. Omwoyo Omutukuvu oyu Hatonda anja abo abamugondera yeesi alumiiirisa abaatu ati ebiitu ebyo bituufu."

³³ Ni banjulira ebibono ebyo ng'ehirunji ehy'amaani hibanjamba begomba n'ohuhenanjo obulamu w'abahwenda abo.

³⁴ Aye njalino owahyawe mulala oyu balanganga baati Gamalyeli owabalabula. Gamalyeli gaali womu hibubbu hy'Abafalisaayo era n'ali musomesa w'amagambi g'Abayudaaya oyu baatu bosibosi baali ni banjano. Mu huloma huhwe gemeerera gaasunga batuse abahwenda abo ebulafu njadiidiri,

³⁵ nga ko aloma abahye ati, "Bayisirayiri bahyange mwegenderese ehimuhola abaatu bano.

³⁶ Olwohuba mu ndaalo ejibitireno njabaluhanjo omusinde oyu balanganga baati Sewuda. Sewuda gepaaha ng'olu gaali wa hifuba era ati aja hutangirira abaatu mu hujeemera Abarooma. Hino hyaleetera abaatu ebihumi bine ohumwenjimbaho. Aye olu bamwita abaali ni bamwenjimbireho nga basalaniha nga n'ebibye bihoma anjo.

³⁷ Oyu olu ganjwano mu biseera ebi abatangirisi b'egwanga lino babaliramo abaatu nga nindi njabaluhanjo omusinde ohunjwa mu twale ly'e Galilaaya oyu balanganga baati Yuda. Oyo yeesi ng'asuna abamwenjimbaho aye yeesi ni bamwita abaali ni bamwenjimbireho nga basalaniha.

* 5:28 5:28 Mat 27:25

³⁸ Kale anjo pana nenda hubanjeera amagesi mu songa yino. Munjwe hu baatu bano. Mubalehule batiine olwohuba ebi bahola ni biba ni biri by'abaatu buutu bija huhoma.

³⁹ Aye ni biba ni biri bya Hatonda simuja hunjanga hu basimya. Era munjanga ohweyagana ni muli husoosa nje Hatonda omwene!"

⁴⁰ Ng'ano ebibono bya Gamalyeli bicuusa epeega eyi baali ni nayo oludaayi baholera hu magesi aga gabaŋa. Nga balagira bengisa abahwenda babafaduulamo efaalu nga bahena nundi babahamiirisa ohutagobolaho husomesa abaatu ebinjamba hu Yesu. Ni bahena nga babalehula.

⁴¹ Ng'ano abahwenda banjwa mu kooti eyo ni basanjalya olwohuba bahifaania ng'olu hyali hya mahulu mu moni ja Hatonda ohubagudya ni babahaabya ohuba abaloobera ba Yesu.

⁴² Hiisi owahyanga sibaleheranga hutina mu lunya lw'e Yekaalu era n'ohutiina nyumba hu nyumba ohulomera abaatu Amanjuliro Amalanji baati Yesu nje Kurisito oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu.

6

Ohutoboola hw'abanjeeresa omusanvu

¹ Mu ndaalo ejo abafugiirira Kurisito ni baali ni beyongeeye obungi balala hu bo abaali ni basimuha mu mawanga agaloma Oluyonaani nga bemulugunya hu bahyawe abaloma Olubbebbulaniya, olwohuba abanamwandu baawe sibaali ni babanjanga ebiryo ebihena.

² Ehyo ni hyaliŋo ng'abahwenda ehumi n'ababiri balanga abafugiirira Kurisito bosibosi bahumbaana nga babaloma baati, "Sihirani efe ohuleha ohusomesa ebibono hya Hatonda hugobole hu gw'ohugaba biryo.

³ Olw'ehyo balebe, mwetobolemo abasinde musanvu aba mumanyire muuti Omwoyo Omutukuvu nj'abatambisa mu byosi, abali n'amagesi era aba abaatu banja enono babe mbaba hunjamba omulimo ogwo,

⁴ efe huhenere amaani hu husaba n'ohusomesa ebibono hya Hatonda."

⁵ Ehiteese hino nga hisangaasa abaatu bosibosi mu hibubbu hy'abafugiirira Kurisito. Era nga batobola Sitefaano omusinde owaali n'ohufugiirira ohw'amaani era Omwoyo Omutukuvu n'ali nj'amutambisa mu byosi, ni Filipino ni Purokooro ni Nikanori ni Timooni ni Parumena ni Nikolaawo. Nikolaawo gaali musaale womu hibuga hy'Atiyokiya era gaali gengiye ediini ly'Ehiyudaaya ne njahani n'afuuhire muloobera wa Yesu.

⁶ Ni bahena ohubatobola nga babaleeta mu moni j'abahwenda. Ng'ano abahwenda babataho emihono hu mitwe basabira era nga baababula ohuhola omulimo ogu babatobolera.

⁷ Ng'ano abafugiirira beyongerera ohulomera abaatu ebibono hya Hatonda era nga hihwana hiisi njatu era n'omuŋendo gw'abafugiirira nga gweyongerera mu hibuga Yerusaalemu n'abasengi mu diini y'Abayudaaya abeene abangi boosi bafugiirira Kurisito.

Banjamba Sitefaano

⁸ Njahani Hatonda ng'anambira Sitefaano, mulala hu bala omusanvu aba bangala, ehiasabirisi. Era ng'amutangiriranga mu huhola ebyamaliholiho ebyene ebingi ebyenunjisanga abaatu.

⁹ Hino hyamuŋweramo abaatu abandi ohugongeera era nga batandiiha ohumuŋahania. Abaatu abo baali bomu humbaaniro eri balanganga baati ery'Abaali Abeedu ni banjwera mu bibuga eh'y'e Kireene n'Alekizandiriya, n'abandi ni banjwera mu twale ery'e Kilikiya ni ery'Asiya.

¹⁰ Cooka baali sibamusobola olw'amagesi aga gaali ni nago n'Omwoyo Omutukuvu owaali n'alomera mu Sitefaano.

¹¹ Ehyanjwamo nga basala oluhwe basendasenda abaatu balome ebyakalebule hu Sitefaano baati mbo bamunulira n'afodogola Hatonda era n'ataala amagambi aga ganja Musa.

¹² Mu ngeri eyo nga batabangula abaatu njalala n'abaatu bahuulu mu gwanga ko n'abasomesa b'amagambi aga Hatonda ganja Musa. Ng'ano baaja bajasa Sitefaano bamuleeta mu Luhiiho lw'Abayudaaya.

¹³ Ni bamuleeta nga bamwemeha ohuŋosya baleeta n'abajulizi baloma ni bamubejera baati, "Omusinde ono habuhyabuhya aloma ebibono ebifodogola ehifo hino eh yawufu era n'atala n'amagambi aga Hatonda ganja Musa.

¹⁴ Era hwamuŋulira n'aloma ati mbo Yesu ow'e Nazaleesi aja husihiirisa Yekaalu n'ehifo hino ahene acuuse n'esambo eji Musa gatusomesa."

¹⁵ Bosibosi abaali mu luhiiho olwo nga balengerera Sitefaano bamuhaŋaasa era nga bamubona n'ameregenya mu moni oti hani malayika.

7

Ohweŋosyaho hwa Sitefaano

¹ Ng'aŋo omuhulu w'abasengi abuusa Sitefaano ati, "Ebiitu bino ebi bahulumahalo bituufu?"

² Nga Sitefaano agobolamo ati, "Aboluganda n'abaatu abahulu mu gwanga mutege amatwi mbalomere! Hatonda mu ejono lirye gabonehera sehulu yeefe Yibbulayimu ni gaali n'ahiiri mu hyalo hy'e Mesopotamya ko ahene atiine amenye mu habuga h'e Harani.

³ Ni gamubonehera gamuloma ati, 'Nwa mu hyalo hino omu omenyire ŋalala n'abolulyo lulwo otiine mu hyalo ehi nahahulage.'

⁴ "Olv'ehyo, nga Yibbulayimu aŋwa mu hyalo ehyo ehy'Abakaludaaya ng'atiina amenya e Harani. Semwana ni gafa, nga nindi Hatonda aloma Yibbulayimu gaaje asenge mu hyalo hino omu enywe ni neese humenyire.

⁵ Mu hiseera ehyo, Hatonda sigamuŋa munuluko wayire oguŋera ohugulu hulala aye gamusuubisa ati olusaaye lulwe nj'olulirya ehyalo ehyo ate nga hu nyanga eyo Yibbulayimu gaali aŋuma mwana.

⁶ Hatonda galoma Yibbulayimu ati, 'Olusaaye lulwo luliŋata mu hyalo ehitali hyalwo eyi luliheha emyaha bine ni bahala owiidu era ni bababisa bubi.'

⁷ Aye keesi ndiboneresa abaatu abo abalibahosa owiidu era oluvanyuma olusaaye lulwo luliŋwayo banjumirihisya mu hifo hino nga Hatonda waawe.*

⁸ Ng'aŋo Hatonda ahola endagaano ni Yibbulayimu. Era ehyali ehy'ohunywania endagaano eyo haali habonero hahuhomola. Era Yibbulayimu ni gasaala Yisaka ng'amuhomola ni ŋabitireŋo endaalo munaana. Yisaka ng'asaala Yakobbo era yeesi ng'amuhomola. Yakobbo oyo ng'asaala abasehulu beefe ehumi n'ababiri era bosibosi babahomola.

⁹ "Abasehulu beefe abo nga banambira mulebe yaawe Yosefu egongi olwohuba saawe gamugosanga. Hino hyabaleetera ohumutunda mu wiidu eyiri abaatu b'e Misiri. Aye Hatonda gaaba ni Yosefu,

¹⁰ gamuhuuma mu bigosi byosibyosi ebyamwolangaho era gaamuŋa amagesi era gamuleetera ohuba muhoda mu moni ja Falaawo habaha w'e Misiri. Nga Falaawo amufuula muŋugi mu Misiri era gaamuŋa n'ogwohulabirira ebiitu bibye.*

¹¹ Ng'aŋo enjala yigwa mu hyalo hy'e Misiri hyosiyosi nomu hyalo hy'e Kanani abaatu baŋata ni bahaya ehyohulya. Sehulu yeefe Yakobbo n'abasaani boosi enjala yabaluma mu mago gaawe ni baŋuma hy'ohulya.

¹² Yakobbo ni gaŋulira ati mu hyalo hy'e Misiri eriyo emere ng'atumaayo abasaani abahulu baje basahe. Ni boola nga mulebe yaawe Yosefu abasahira emere aye sibamufaanina.

¹³ Ni baagamayo omulundi ogwohubiri nga Yosefu ko gebuula eyiri abalebe babe era nga ni Falaawo yeesi ko amanya obusaale buwe.

¹⁴ Ebyo ni byaŋwa nga Yosefu atuma abalebe babe abo baleete saawe Yakobbo n'abomu mago gage abaali ni basigaayeyo. Abaatu abo bosibosi ŋalala baali sanvu n'abataanu.

¹⁵ Abasaani ni bamulomera, Yakobbo n'abomu mago gage batiina e Misiri era eyo abasehulu beefe abo peyi baafiira.

¹⁶ Aye amagumba gaawe nga bagaleeta bagasiha e Sekemu mu hifo hy'amasihiro ehi Yibbulayimu gagula hu bejuhulu ba Hamoli.

¹⁷ "Aye ehiseera ni hyola ehi Hatonda gasuubisa Yibbulayimu ati alibatusa eyi baŋatira, muŋendo gw'abasehulu beefe abo abaali mu Misiri gwali gweyongeeye bugali.

¹⁸ Mu hiseera ehyo, nga Falaawo omunyaaha, ataamanya hyosiyosi ehiŋamba hu Yosefu gehala hu tebe y'obuŋugi w'e Misiri.

¹⁹ Era ng'agudya abasehulu beefe abaali mu Misiri ehiseera ehyo gabasalira n'olugesi olw'ohwita abaana babwe abeebo nabalagira babadanye.

²⁰ Mu hiseera ehyene ehyo paŋa basaalira Musa. Musa gaali mwana aboneha obulanji era hyaleetera abasaaye babe ohumuhweha ohuhena emyesi edatu.

* 7:7 7:7 Hun 3:12 * 7:10 7:10 Tand 41:39-41

²¹ Ehiseera ni hyola ni batanjanga hweyongera ohumuhweha, ng'omwana oyo bamunjira bamuta hwiigenya ly'olwabi eyi omuhaana wa Falaawo gamwageene ng'amwangala amunjira amuhusa hy'omwana wuwe omwene.

²² Nga Musa geega era ng'agunjuha mu magesi gosigosi n'obusomi bw'Abamisiri nga sigegeha mu huloma nomu biitu ebi gaholanga.

²³ "Musa ni gajesa emyaha amahumi ane ej'obuhulu ng'anjwa mu lubiri atiina alambuula abalebe babe Abayisirayiri hu mirimo eji baali ni babatambisa.

²⁴ Ni goola eyo gaabona Omumisiri n'agudya mulala hu Bayisirayiri ng'amubeera era nga geeta Omumisiri owaali n'amugudya.

²⁵ Mu huhola hino ganeega ati abalebe babe banafaanie baati Hatonda gaali aja hubita mu niye ohubanunula cooka nibo sibahifaania.

²⁶ Oludaalo olwalondaho Musa gaageene Abayisirayiri babiri ni basoola ng'agesyaho ohubagaya. Ng'abaloma ati, 'Lwahiina musoola ate muli balebe?'

²⁷ "Aye ola owaali n'anogia owahye ng'asindiha era Musa ng'ahena amuloma ati, 'Nj'ani owahufuula omunugi era omulamuzi weefe?'

²⁸ Keesi wenda hunjita ng'olu weetire Omumisiri olwejo?'

²⁹ Musa ni ganjilira ebibono ebyo nga olw'ohutya anyalagatajo atiina amenya mu hyalo hy'e Midiyaani ng'omubuli ng'asaalirayo abaana abasinde babiri.

³⁰ "Lwali lulala, ni gaali ni gahahena mu hyalo hy'e Midiyaani emyaha amahumi ane, nga malayika wa Hatonda amubonehera mu hifaananyi hy'ahadejo ahaali ni haaduha omuliro mu lulafu ohuupi n'olusozi Sinaayi.

³¹ Musa ni gabona omuliro ogwali ni gwaduha aye n'ahadejo ni hataguhuliha nga genjuna ng'ahanda gesenda getegerese. Naweene anjo pana ganjilirira ejanjaasi lya MUSENGWA n'amuloma ati,

³² 'Ndiise Hatonda wa Yibbulayimu ni Yisaka ni Yakobbo.' Musa ni ganjilira ng'ateetema olw'obuti n'atenda n'ohuhejayo nindi.

³³ "Ng'anjo MUSENGWA amuloma ati, 'Tusamo engayito jijo olwohuba ehifo anja wemereeye, hyawufu.

³⁴ Mbwene engeri eyi Abamisiri bali hugudyamo abaatu bange era puliye ohubinda hwawe olw'obulumi obu balimo. Olw'ehyo nijire ohubanunula mbatuse mu hunjata ohwo. Ale njahani hola kutume waagameyo e Misiri.'

³⁵ "Musa ono nj'oyu bala bageene ni baloma baati, 'Nj'ani owahufuula omunugi era omulamuzi weefe?' Era Musa ono nj'oyu Hatonda gatuma n'abita mu malayika owamubonehera mu hadejo ahaali ni haaduha omuliro, aje abe mutangirisi waawe abanunule mu wiidu.

³⁶ Era ng'abatangirira ohubatusa mu hyalo hy'e Misiri. Ng'ahola ebyamaliholiho mu moni j'Abamisiri, hwiigenya ly'enyanya enando nomu lulafu ohuhena emyaha amahumi ane.

³⁷ "Musa omwene oyo nj'owaloma Abayisirayiri ati, 'Hatonda alibatumira naabbi ohunjwa mu balebe benywe ng'olu gaatuma ese eyi muli yeesi gabalomera ehibono hihye.*'

³⁸ Era omwene oyo nj'owaali omutangirisi w'abasehulu beefe mu lulafu olu bahumbaana hu lusozi Sinaayi malayika ko ahene amunambye ebibono ebi galomera abasehulu beefe. Ebibono ebyo ebireeta obulamu mbebi hwesi gatunambya.

³⁹ "Cooka abasehulu beefe abo bagaana ohumunjilira era nga begomba bagameeyo e Misiri.

⁴⁰ Ehyanjwamo nga baloma Alooni mulebewe baati, 'Ewe tubbotere abahatonda abanatutangirire olwohuba sihumanyire ehiguuye hu Musa owatutusa mu hyalo hy'e Misiri.'

⁴¹ Anjo pana babbotera ehifaananyi hy'enyana y'enombe nga bahijongera era nga bamba ni bahijumirya mu hifo hya Hatonda ni beejaga olw'ehiitu ehi abeene bebbotera.

⁴² Hatonda yeesi abanjwaho bahole ehi benda nga bajumiryanga ebyaduha namugulu mu bbanga ohwoheresa ebibono ebi mulala hu banaabbi ganjandiha Hatonda n'aloma ati,

"Enywe Abayisirayiri,

mu myaha amahumi ane eji mwali mu lulafu

ebisolo ebi mwetanga ni munjaya ng'enjongo

mwapanga ndiise?

⁴³ Mwagegeruhananga eweema

y'ekuni eyi balanga baati Moleki,

n'ehifaananyi hy'emunyeenye eyi balanga baati Refani
ni biri mbebi mujumirya.

Olw'ehyo ndibanjaayo eyiri abalugendwa

babanjira mu bunjananguse engereha wa Bbabbulooni.' "

⁴⁴ Nga Sitefaano atiina mu moni abaloma ati, "Abasehulu beefe ni baali mu lulafu baali n'eweema ni hali habonero ahalaga haati Hatonda ali ni nabo. Eweema eyo bayibbota ni beema hu ngeri eyi Hatonda galoma Musa era eyi gaali naweene.

⁴⁵ Oluvanyuma abasehulu beefe abomugigi ogundi aba Yoswa gatangirira nga baaja n'eweema eyo mu hyalo muno omu huli omu Hatonda gabbinga amawanga agaalimo. Eweema eyo yaali mu hyalo muno ohwolerera erala mu biseera bya Habaha Dawudi

⁴⁶ owaali omuhoda mu moni ja Hatonda. Nga Dawudi asunga ehiyale Hatonda aganye amutongolere enyumba omu ye omwene ko n'Abayisirayiri bosibosi bali n'ohumujumirihisyanga.

⁴⁷ Aye Hatonda sigamufugirira, ohutusaho omusaani wa Dawudi Sulemaani nj'owatangola Yekaalu eyo."

⁴⁸ "Aye Oyo ali Namugulu Obugali, saamenya mu nyumba eji baatu batongola. Hiri ng'olu mulala hu banaabbi ganandiha ebi galoma ati,

⁴⁹ " 'Egulu nj'etebe ey'obunugi ohu nihala
ehyalo pohanu ta amagulu gange.

Nyumba ya ngeri hi eyo eyi mulitongolera menyemo?

⁵⁰ Ese samwene sindiise owatonda ebiitu byosibyosi?"

⁵¹ "Baatu nywe muuli n'emoyoy migumu hy'abatamanyire Hatonda! Muli basija abatenda hunjulira ebibono bibye! Muli hy'abasehulu benywe bala olwohuba mwesi hiisi obuhya munahania ebi Omwoyo Omutukuvu aloma!

⁵² Nalino naabbi oyu basehulu benywe batahiyana? Obanga beeta ni nabo abalagula ohuaja hw'Oyo Omwawufu oyu enywe mwalyamo oluhwe bamwita!

⁵³ Enywe abeene husuna amagambi aga Hatonda ganja abamalayika baganambya abasehulu beefe, nindi ndinywe abagajeemera mwagabbwaga."

Beeta Sitefaano ni bamuhubba amabaale

⁵⁴ Ab'oluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala ni banjulira ebibono bya Sitefaano ebyo, ng'obusungu bubanjamba beninala oti bamulye bulye.

⁵⁵ Aye Omwoyo Omutukuvu gaali amaamiye Sitefaano n'amunjaaye obugumu era ni gaheja namugulu mwigulu ng'abona Hatonda mu enjono liryeni ni Yesu ni gemereeye mu hifo ehy'enjono hu lubega olw'omuhono omulungi ogwa Hatonda.

⁵⁶ Ng'aloma abaali ni bamunjesya ati, "Bona! Egulu nderyo libwihuhire era mbona Omwana w'Omuntu ni gemereeye mu hifo ehy'enjono hu lubega olw'omuhono omulungi ogwa Hatonda!"

⁵⁷ Abahahiiho ni banjulira ebibono ebyo nga basemba amatwi n'engalo jaawe ni bahubba n'oluboyooboyo batanjulira ebi gaali n'aloma. Nga ko bosibosi bamuyabuluhiraho,

⁵⁸ bamunjalundula bamutusa ebulafu w'ehibuga batandiha ohumuhubba amabaale bamwite. Nga bala abeene humutaho obujulizi ow'obudulingi befihulamo ebyambalo byawe ebyohu mugulu babinjambya omuseere oyu balanga baati Sawulo abibanjambire ko banjange ohumuhubba bulanji amabaale.

⁵⁹ Ni baali ni bahubba Sitefaano amabaale, ng'asaba ati, "Yesu Musengwa kulomba onaanje obulamu wange."

⁶⁰ Ng'ango ahoma ekumbo aloma n'ejanjaasi ery'amaani ati, "O Musengwa basoniye ehibi hino." Ni gahena ohuloma ebibono ebyo ng'afa.

8

¹ Era Sawulo gaalino gaawagira ehikolwa hy'ohwita Sitefaano.

Ohuhiyaania abafugirira Kurisito

Hu ludaalo olwene olwo ohuhiyaania abafugirira Kurisito ohw'amaani hwatandiha mu Yerusalemu. Ng'abafugirira abahira obungi mu hibuga ehyo n'otuhiiseho abahwenda badulumano basasanira mu bitundu by'e Buyudaaya ni Samaliya.

² Aye ng'ebaayo abasinde abanadiini abaja basiiha omulambo gwa Sitefaano era ohufa huhwe hwabaluma bugali.

³ Aye Sawulo niye gagesyaho ohusihiirisa ehubbubu hy'abafugirira era gatiinanga nyumba hu nyumba n'ajasa abafugirira abasinde n'abahasi gabadyedyesa gabadaanya mu komera.

Filipo abuulira mu Samaliya

⁴ Ng'ango abafugiirira bala abasasaana olw'ohubahiyaania batiina ni balomera abaatu ehibono hya Hatonda eyi hiisi mulala hu bo gajanga.

⁵ Mulala hu bo oyu balanganga baati Filipo nga gehirira atiina mu hirala hu bibuga byomu twale ly'e Samaliya alomera abaatu baayo ati Yesu* nj'oyu Hatonda gafuujaho amate gaaje anonole abaatu.

⁶ Aabaatu abeene abangi nga banjulira ebi Filipo gabalomeranga era nga babona n'ebyamaliholiho ebi gaholanga. Ehyo nga hireetera bangi ohutaayo omwoyo hubi gabalomanga.

⁷ Ng'emisambwa jinwanga hu baatu abeene abangi ni jaana hwana n'ejanjaasi ery'amaani. Era bangi aba hyali ni hisanyalahiise ni batanjanga n'ohwecuusa ko n'abaleme nga banjona.

⁸ Nga njabaango esangaalo ebitirifu mu hibuga ehyo.

⁹ Naahani njalino mu hibuga ehyo omusinde oyu balanganga baati Simooni owaali omunjeja hanjonye era ni genjunjisa abaatu bosibosi mu Samaliya. Era ni gepaaha ng'olu ali wa hitalo.

¹⁰ Aabaatu abeene abangi mu Samaliya ohunjwa hu banyaasi ohwolera erala hu beginghiriri baali bamufugiiramo ni baloma mbo omuutu oyo gaali nje "Maani ga Hatonda" era mbo nj'ahihenaho.

¹¹ Aabaatu bomu hibuga ehyo bamufugiirangamo olwohuba gabenunjisanga n'ebyonjeja buwe.

¹² Aye ni banjulira obuhwenda ow'Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Yesu Kurisito ko n'obunugi wa Hatonda obu Filipo gabalomera nga bafugiirira bababatiza, abasinde n'abahasi.

¹³ Ni Simooni omwene yeesi ng'afugiirira bamubatiza. Ni gabatiziwa ng'alonderesanga Filipo hiisi eyi gajanga era genjunjanga ebyamaliholiho eby'amaani ebi gabonanga Filipo n'ahola.

¹⁴ Abahwenda abaali e Yerusaalemu ni banjulira baati abaatu b'e Samaliya baali bafugiiriye ehibono hya Hatonda, nga banjindihayo Peetero ni Yowaane.

¹⁵ Ni boola e Samaliya nga basabira abafugiirira Omwoyo Omutukuvu abeeheho,

¹⁶ olwohuba yaali enjuma wayire mulala hu bafugiirira abo owaali n'asunire Omwoyo Omutukuvu. Baali bababatihize hubababatiza mu siina lya Yesu Musengwa.

¹⁷ Ng'ango Peetero ni Yowaane bata emihono hu hiisi mulala hu bafugiirira abo ng'amaani g'Omwoyo Omutukuvu gabamaamira.

¹⁸ Simooni ni gabona ati abahwenda abo ni bata emihono hu baatu amaani g'Omwoyo Omutukuvu gabamaamira, gagesyaho ohunja abahwenda abo ebbeesa,

¹⁹ n'abaloma ati, "Keesi mupeho amaani ago hiisi oyu natengaho emihono Omwoyo Omutukuvu amumaamirenga."

²⁰ Aye nga Peetero amuloma ati, "Hihunjire era osihiirihire eyo n'ebbeesa jijo! Olwohuba onjeega oti Omwoyo wa Hatonda bamugula bugule n'ebbeesa!

²¹ Onjuma n'omugabo gwasigwosi mu bunjeeresa buno olwohuba omwoyo gugwo simulanamu mu moni ja Hatonda.

²² Olw'ehyo webbwage wenjunderere Hatonda Musengwa ahusonije olw'ohunjeega otyo mu mwoyo gugwo;

²³ olwohuba mbona nga wijuuye egongi era oguuye mwiroho ery'ehibi."

²⁴ Simooni ng'aloma Peetero ni Yowaane ati, "Musabire Hatonda Musengwa ganjede njanjume wayire hirala hu bibono ebyo ehi njolaho."

²⁵ Peetero ni Yowaane ni bahena ohulomera abaatu baayo ebinjamba hu Yesu n'ohubabuulira ehibono hya Hatonda Musengwa, nga baagamayo e Yerusaalemu. Ni baali ni baagama batiinanga balomera abaatu abomu bitahere by'e Samaliya Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Yesu.

Filipo n'omuhulu Omwesopiya

²⁶ Naahani lulala malayika wa Hatonda Musengwa galoma Filipo ati, "Yehirira mu mehiriro onjambe engira ebitera mu lulafu n'enjwa e Yerusaalemu n'etiina mu hibuga hy'e Gaaza."

²⁷ Ng'ango Filipo genyoheramo atiina. Ni gaali n'agenda nga gagaanana n'omusinde Omwesopiya owaali mulala hu beginghiriri abanjeeresanga Kandake, habaha omuhasi owaali n'anjuga ehyalo ehi balanga baati Esopiya. Omusinde oyo gaali mulaane era n'ali nj'omujanika wa Kandake. Omusinde oyo gaali mu lugendo ni gaagamayo engo n'anjwa e Yerusaalemu eyi gaali n'atiinire ohusaba.

* 8:5 8:5 Oba Yesu Kurisito.

²⁸ Mu lugendo lulwe luno gaali gehaaye mu higaali hihye n'asoma ehitabo hya naabbi Yisaaya. ²⁹ Ng'ango Omwoyo Omutukuvu aloma Filipino ati, "Tiina ogendere njaapi n'ehigaali ehyo."

³⁰ Nga Filipino asesera goola hu higaali hy'omusinde ola. Ni gahyolaho ng'amunulira n'asoma ehitabo hya naabbi Yisaaya, nga ko amubuusa ati, "Ebi osoma obitegeera?"

³¹ Ng'ola amugobolamo ati, "Kadi! Sipanga hubitegeera ohutusaho ni njalino obunyonyooye amahulu." Ni gahena ohuloma atyo ng'asunga Filipino ainiine mu higaali hihye gehale njalala ni naye amunyonyole amahulu gabyo.

³² Omusinde oyo gaali asoma ehyanjandiihiwa ehiroma hiiti, "Gaali hy'etaama eyi banjira ohusala; era hy'enyana y'etaama eyitabbaalaala ni bayisalaho amooya, yeesi sigasimula abo abamubonyabonya.

³³ Abaatu bamujerega,

era sibaganya abobunangi ohumulamula ni batehubbira. Ejjuma owanyonyola hu lulyo lulwe, olwohuba obulamu wuwe waali bunjooyeno."

³⁴ Omusinde ola ng'abuusa Filipino ati, "Ndomereho. Naabbi oyo gaali aloma hu nj'ani? Gaali geromaho omwene oba gaali aloma hu muutu wundi?"

³⁵ Nga Filipino atagihira hu hyanjandiihiwa ehyene ehyo amulomera Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Yesu.

³⁶ Baali bahitiina nga boola anjila ehidiba hy'amaaji. Ng'omusinde oyo aloma Filipino ati, "Bona! Ehidiba hy'amaaji kehino! Hola bumbatize."

³⁷ Ng'ango Filipino amuloma ati, "N'oba n'ofugiirira n'omwoyo mulala, onjanga ohubatiziwa." Ng'omusinde ola amugobolamo ati, "Fugiirira ti Yesu Kurisito Mwana wa Hatonda."†

³⁸ Ng'ango omusinde oyo omwegingihiriri alagira bemeereese ehigaali. Nga Filipino n'omusinde oyo beeha mu maaji, Filipino amubatiza.

³⁹ Ni banjwa mu maaji, ng'ango ni naango Omwoyo wa Musengwa atusango Filipino mu moni j'omusinde ola ndagobolayo humubona nindi. Cooka niye ng'atiina mu moni n'olugendo lulwe ni gejuuye esangaalo.

⁴⁰ Aye Filipino niye gaja ohweyagaana Omwoyo n'amunjirire mu hibuga Azooto. Ni gaali eyo ng'agenda njano ni najala n'atiina n'alomera abaatu Amanjuliro Amalanji mu bibuga byosisiyoosi ohwola olu goola mu hibuga hy'e Kayisaaliya.

9

Sawulo afugiirira Kurisito (Bik 22:6-16; 26:12-18)

¹ Naahani mu ndaalo enyene ejo Sawulo gaali anjira hunjira ohwita abafugiirira Yesu Musengwa. Hino hyamuleetera ohutiina eyiri Omuhulu w'Abasengi,

² gaamusunga amuje ebbaluna eyimwanjula mu mahumbaaniro g'Abayudaaya agomu hibuga Damasiko aje abone hanye eriyo abasinde n'abahasi, abagendera mu Ngira ya Musengwa, abanjambe ahene abahoolomye abanjire e Yersaalemu babasalire omusango.

³ Sawulo n'aba gaali ni nabo ni baali ni batiina ko ni banatere ohwola e Damasiko, ng'ango ni naango enjase ey'amaani ohujwa mwigulu emuhubba yimweswanigirisa.

⁴ Ng'agwa njaaasi anjulira ejanjaasi ni njalino aloma ati, "Sawulo, Sawulo, lwahiina bukiyaania?"

⁵ Nga Sawulo abuusa ati, "Ndiwe ani Musengwa?" Ng'omuutu oyo owaloma amugobolamo ati, "Ndiise Yesu oyu ohiyaania.

⁶ Ale yinyoha otiine mu hibuga, eyo peyi banahahulomere ehyohuhola."

⁷ Ng'abasinde abaali ni Sawulo bibatangaliha ni banjuma hy'ohuloma olwohuba banjulira ejanjaasi aye ndibabona muutu yesiyesi.

⁸ Ng'ango Sawulo genyoha aye ni galimbula geyageene n'atabona era ng'abahye bamujamba hu muhono bamugeesya bengira mu Damasiko.

⁹ Eyo gahenayo endaalo edatu n'atabona era n'atalya wayire ohunywa ehiitu hyosisiyosi.

¹⁰ Naahani mu hibuga hy'e Damasiko yaaliyo omuutu afugiirira Kurisito ni bamulanga baati Ananiya. Ananiya oyo mu hwolesewa ganjulira Musengwa n'amulanga ati, "Ananiya." Nga niye agobolamo ati, "Ndiise ono Musengwa."

† 8:37 8:37 Ebbayibbuli ejindi jibula lunyiriri luno.

¹¹ Nga Yesu Musengwa amuloma ati, “Yinyoha otiine mu mago g’omusinde oyu balanga baati Yuda. Amago ago gali hu luguudo olu balanga baati ‘Oluuguudo olulujamu,’ era n’onooleyo obuuse bahulage omusinde ow’e Taruso oyu balanga baati Sawulo olwohuba mu hiseera ehyene hino ali husaba.

¹² Omusinde oyo aweene mu hwolesewa omuutu oyu balanga baati Ananiya ni gengira mu nyumba omu ali n’amwisaho emihono jije ohumusabira atandihe ohubona nindi.”

¹³ Ng’Ananiya aloma ati, “Musengwa, puliye abaatu bangi ni baloma ebiitu ebyene ebingi hu musinde oyo n’ebigosi ebi gohiise hu baatu babo abagwalaafu abali mu Yersaalemu.

¹⁴ Era ni n’ano gaajire n’ebbalunja ohunja eyiri abatangirisi b’abasengi ba Hatonda ni bamufugiirira ohuujja ajase abahufugiirira bosibosi.”

¹⁵ Aye nga Musengwa amuloma ati, “Ewe tiina ohole ehi kuloma, olwohuba oyo nj’oyu tobooye ohuja ohulomera Abatali Bayudaaya n’abahabaha baawe ko n’abaatu ba Yisirayiri ebipambaho.

¹⁶ Era samwene nahamulage ng’olu asaniye ohubonaabona bugali hu lwange.”

¹⁷ Ng’ano Ananiya atiina gengira mu nyumba ya Yuda. Ni gabona Sawulo ng’amutaho emihono amuloma ati, “Omulebe Sawulo, Yesu Musengwa owahubonehera mu ngira ni wuuja n’ano gaatumire niije kunjambeho otagihe ohubona nindi era n’Omwoyo Omutukuvu ohwiheeho ahumaamire.”

¹⁸ Ni gagwisa ebibono ebyo ng’ano ni naano hu moni ja Sawulo hunjwaho ebiitu ebyali oti hani magalagambwa g’enyeni era ng’atandiha ohubona. Ng’ano genyoha bamubatiza.

¹⁹ Era ni galyaho ebiryo, ng’agobolamo amaani.

Sawulo abuulira mu Damasiko

Ng’ano Sawulo ahena endaalo ndidiri naali n’abafugiirira Kurisito mu Damasiko.

²⁰ Era sigalwa nga gengiranga mu mahumbaaniro g’Abayudaaya n’alamera abaatu ati Yesu Mwana wa Hatonda.

²¹ Abaatu bosibosi abamuulira nga benjuna ni baloma baati, “Ono sinje owahiyaa-nianga abafugiirira Kurisito mu Yersaalemu? Era ehyo sinje ehyamuleetire ni n’ano n’oosi abajase ahene abanjire eyiri abatangirisi b’abasengi ba Hatonda?”

²² Cooka Sawulo niye geyongera hweyongera amaani mu husomesa goola ohunjoleera Abayudaaya abaali mu Damasiko n’abahahasa ati Yesu Kurisito nj’oyu Hatonda gafuujaha amate anojole abaatu.

²³ Ni njabitano endaalo ejinjera ng’Abayudaaya bateesa bamwite,

²⁴ aye nga Sawulo ategeera oluhwe lwawe. Nga bala beemanga n’o mulyango ogwingira mu hibuga omuusi n’owiire ni betegeera hiisi abita olw’ohwenda bamunjambe baje bamwite.

²⁵ Aye Sawulo ni ganayiraho abafugiirira nga nibo bagera ehire njagati bamuta mu gunaaba bamwibanjo bamubisya mu njundu eryali mu hiteepe ehyeswanigirisa ehibuga bamwiisa ebulafu geeiyiba anjwa mu Damasiko.

Sawulo abuulira e Yersaalemu

²⁶ Sawulo ni goola e Yersaalemu, ng’agesyaho ohwenjimba hu bafugiirira Kurisito aye nibo ni bamutya olwohuba baali babuusabuusa hanye dala Sawulo gaali afugiiriye Kurisito.

²⁷ Aye njalino owahyawe oyu balanganga baati Bbalunaba oyo nj’owanjira Sawulo ng’amwanjula eyiri abahwenda. Era nj’owabalomera ng’olu Musengwa gabonehera Sawulo era gaaloma ni naye olu gaali mu ngira n’atiina e Damasiko. Era gabalomera ng’olu Sawulo gaali n’abuuliye n’obugumu hu binjamba hu Yesu Musengwa mu Damasiko.

²⁸ Hino hyabaleetera ohufugiirira Sawulo gaamenya ni nabo era getaaya n’abafugiirira bahye mu Yersaalemu n’alamera abaatu n’obugumu ebinjamba hu Yesu Musengwa.

²⁹ Ng’alomanga n’Abayudaaya abaloma Oluyonaani ebinjamba hu Yesu era ganjahananga ni nabo aye nibo ni baneeganga hu ngeri y’ohumwita.

³⁰ Abafugiirira bahye ni bahitegeera nga bamutusaano bamunjira hu mwalo gw’e Kayisaaliya gambuhe atiine e Taruso.

³¹ Ng’ano abafugiirira Kurisito mu matwale g’e Buyudaaya ni Galilaaya ko ni Samaliya baba n’emirembe olwohuba mu hiseera ehyo nj’oali nj’abala abahiyaaani. Ng’omunjendo gw’abafugiirira gweyongera obungi era ng’Omwoyo Omutukuvu abaleetera hweyongera ohuba n’amaani mu hufugiirira hwawe n’ohuta mu Hatonda Musengwa enjono.

³² Njaahani Peetero gatiinanga n'ano ni n'anjala mu matwale g'eyo n'ahyalira abafugiirira Kurisito. Era lulala gatiina aje ahyalireho abaatu ba Hatonda abomu hitehere hy'e Liida.

³³ Eyo gagaanayo omusinde oyu balanga baati Ayineeya oyu hyali ni hisanyalahiise omubiri era n'anjotoheeye hu buliri ohuhena emyaha munaana.

³⁴ Ng'ango Peetero amuloma ati, "Ayineeya, Yesu Kurisito ahunjonisye. Yinyoha ofumbenjo obuliri buwo." Ng'ango ni naango Ayineeya genyoha gemeerera.

³⁵ Bangi hu baali ni bamenyire mu hitehere hy'e Liida ni Saroni ni bamubona n'anjonire nga bafugiirira Yesu Musengwa.

³⁶ Naahani mu hibuga ehi balanganga baati Yoopa mwalimo omwegi wa Yesu oyu balanganga baati Tabbisa ate mu Luyonaani ni bamulanga baati Doloka. Amahulu g'amasiina gano gombi gaali ti "enjobe." Habuhyabuhyu Tabbisa gaholanga ebirani era n'ayeeda abagadi.

³⁷ Mu hiseera ehyo ehi Peetero gabeeramo e Liida, Tabbisa galwala ng'afa. Ni bahena ohwoga omulambo gugwe nga baguta mu hisenge ehyanamugulu mu nyumba eya kalina.

³⁸ Liida hyali hupi n'ehibuga hy'e Yoopa olw'ehyo abafugiirira b'e Yoopa ni banulira baati Peetero gaali ahiiri mu Liida, nga bamutumira abasinde babiri. Ni boola nga bamuloma baati, "Huhwegalihiiye, yinyoheramo hutiine e Yoopa."

³⁹ Ng'ango Peetero genyoheramo atiina ni nabo. Ni goola nga bamujira mu hisenge ehyanamugulu omu mulambo gwali. Abanamwundu bangi nga bamweswanigirisa ni balira era ni bamulaga n'engoye eji Doloka gaali n'atungiye abaatu n'ahiiri mulamu.

⁴⁰ Ng'ango Peetero abaloma bosibosi batule ebulafu, nga ko ahubba amafuha asaba. Ni gahena ng'acuuha aheja eyiri omulambo aloma ati, "Tabbisa, yinyoha." Ng'ango Tabbisa alimbula. Ni gabona Peetero nga genyoha gehala.

⁴¹ Nga Peetero amujamba hu muhono amwinyosa gemeerera ng'ahena alanga abanamwundu n'abafugiirira abandi, ng'amubanjamba n'ali mulamu.

⁴² Ng'efuma yehyo enjulirihana mu Yoopa mwoosimwosi era nga hireetera bangi hu baatu baayo ohufugiirira Yesu Musengwa.

⁴³ Nga Peetero ahena ahamanga e Yoopa n'amenyire ewa Simooni omubambi w'ebyanjo.

10

Ohwolesewa ohu Koloneriyo gasuna

¹ E Kayisaaliya yaaliyo omusinde oyu balanganga baati Koloneriyo. Koloneriyo gaali muhulu w'ehibubbu hy'amanje g'Abarooma cikumi ehi balanganga baati, "Ehibubbu hy'abasirikale Abayitale."

² Omusinde oyo n'abomu mago gage bosibosi baali bana Hatonda enono era ye omwene n'asabanga habuhyabuhyu era n'ali wahyere eyiri abagadi.

³ Lulala hu nyanga nga mwenda ej'egulo Koloneriyo gasuna ohwolesewa. Mu hwolesewa ohwo gabona malayika wa Hatonda owatiina aja gaali gaumulanga ati, "Koloneriyo!"

⁴ Nga Koloneriyo amuhajasa ni gejuuye obuti. Ng'ango amuloma ati, "Musengwa, hiina?"

Nga malayika amugobolamo ati, "Hatonda asiima ehyere ehi oli ni nahyo eyiri abagadi era anjuliye ohusaba huhwo.

⁵ Olw'ehyo hu nyanga enyene yino tuma abaatu batiine e Yoopa bahulangire omuutu oyu balanga baati Simooni Peetero.

⁶ Omuutu oyo ali ewa Simooni omubambi w'ebyanjo. Enyumba yiye yiri huupi n'enyanja."

⁷ Malayika owaloma ni naye ni gaagamayo eyi ganwera, nga Koloneriyo alanga babiri hu beedu babe, n'omulala hu basirikale abamuhumanga owaali yeesi n'anja Hatonda enono.

⁸ Ni batiina eyi ali ng'abanajira byosibyosi ebi malayika gamuloma nga ko ahena abatuma e Yoopa.

Ohwolesewa ohu Peetero gasuna

⁹ Ni wahya, esaawa jaali oti jija ohwola omukaaga ejomu muusi abaatu bala aba Koloneriyo gatuma ni banatere ohwola e Yoopa. Hu nyanga enyene eyo, nj'eyi Peetero ganiiniraho namugulu hu nyumba atiine asabe. ¹⁰ Ni gaali eyo ng'anulira enjala n'emuluma era nga gegomba abeho n'ehi alya. Ni baali ni bahiitegeha ebiryo ng'asuna ohwolesewa.

¹¹ Mu hwolesewa ohwo gabona egulu oti libwihuhire era ni beesa hu hyalo ehiitu ehiali oti hani lusuuka olwene olubba ni balunambire hu esonda jaalwo ene.

¹² Hu lusuuka ohwo hwalihio hiisi solo ey'amagulu ane, ebyenjalula ebya hiisi ngeri ko n'enyuni eja hiisi hiha.

¹³ Gaali aheja anjulira ejanjaasi ni njalijo aloma ati, "Peetero yinyoha wiite ohene olye."

¹⁴ Ng'ango Peetero amugobolamo ati, "Bbe, Musengwa sipanga, olwohuba kiiri hulyangaho ehiitu eh'y'embihio wayire ehitali higwalaafu."

¹⁵ Nga nindi omwene janjaasi lira amuloma ati, "Ehiitu ehi Hatonda ahenire ohugwalaasa otahiranga oti sihigwalaafu."

¹⁶ Nga Peetero anjulira ebibono ebyo ni babigobolamo emigigi edatu nga ko anjo ni naano ehiitu hira ehiali oti hani lusuuka bahyagamyayo mwigulu.

¹⁷ Peetero gaali ahyejuna era ni gebuusa amahulu g'ehi aweene ng'abasinde bala aba Koloneriyo gatuma boosi boola hu nyumba ya Simooni bemeerera nja mulyango.

¹⁸ Ni bahubba koodi nga babuusa hanye anjo panja omugeni oyu balanga baati Simooni Peetero gaali.

¹⁹ Peetero ni gaali n'ahijeega hu bi aweene, ng'Omwoyo Omutukuvu amuloma ati, "Simooni, njalijo abasinde badatu abali huhwendula.

²⁰ Olw'ehyo ninuha otiine eyi bali. Otekania hutina ni nabo olwohuba Ndiise abatumire."

²¹ Ng'ango Peetero aninuha atiina eyiri abasinde abo abaloma ati, "Ndiise ono oyu mwendula. Songa hiina ebaleetire?"

²² Ng'ango bamugobolamo baati, "Koloneriyo Omurooma era omuduumisi w'ehibubbu hy'abasirikale ecikumi nj'atutumire eyi oli. Omusinde oyo mugwalaafu era anja Hatonda enono n'Abayudaaya bosibosi abamumanyire bamutamo enono. Malayika omugwalaafu gamuloma ahutumise otiine ewuwe obeho n'ebi omulomera."

²³ Ng'ango Peetero abasangalira abengisa mu nyumba.

Peetero ni Koloneriyo

Ni wahya, nga Peetero genyoha atiina ni nabo era nga balala hu bafugiirira bomu Yoopa bamujereheraho.

²⁴ Oludaalo olwagobolaho nj'olu booleraho e Kayisaaliya. Ni boola eyo bagaana Koloneriyo n'abalindiriyi era n'ahumbanisye n'abalebe babe ko n'abemihago.

²⁵ Peetero ko gaali gengira ati mu nju nga Koloneriyo gaaja amusangalira era ng'ahubba amafuha ohulaga enono eri gaali namuna.

²⁶ Aye nga Peetero amwinyosa aloma ati, "A-a! Yinyoha! Ese keesi ndi muutu buutu hy'ewe."

²⁷ Peetero gamulomanga ebibono ebyo eno gengira n'aba gaali ni nabo mu nju era nga gagaanamo ehinjindi hy'abaatu ni bahumbeene.

²⁸ Ng'abaloma ati, "Muhimanyire bulani muuti hy'embihio Omuyudaaya ohuhyalira Atali Muyudaaya wayire ohuhologana ni naye. Aye Hatonda gandagire mu hwolesewa ati sihirani ohuloma omuutu yesiyesi ti simugwalaafu era ti hy'embihio ohuhologana ni naye.

²⁹ Olw'ehyo ni wandangire, nijire ni mbula ehi nemota. Ale njahani mundomere. Wandangiye hiina?"

³⁰ Ng'ango Koloneriyo amugobolamo ati, "Endaalo edatu ejahabita olwa leero lwahune ohunwa olu naali mu nyumba yange hu nyanga mwenda hya jino, ni saba. Ni naali ni saba ng'ango ni naano mbona omuutu ni gambaaye engoye ejimeregenya ni ganjemereeye emutwe.

³¹ Ng'omuutu oyo gandoma ati, 'Hatonda asiima ehylene ehi oli ni nahyo eyiri abagadi era anjuliye ohusaba huhwo.

³² Olw'ehyo tumisa bahulangire omuutu oyu balanga baati Simooni Peetero ali e Yoopa. Omuutu oyo ali ewa Simooni omubambi w'ebyanjo amenyire ohuupi n'enyanja.'

³³ Kale keesi nj'ohuhutumira abaatu bahulange era oholire bulani waaja. Hwesi njahani huhumbeene njano mu moni ja Hatonda ohunjulirisa byosibyosi ebi Musengwa ahulangiye ohutulomera."

Endomaloma ya Peetero ewa Koloneriyo

³⁴ Ng'ango Peetero atandiha ohuloma ati, "Njahani tegeeye ti Hatonda samomola mu baatu,

³⁵ wabula ganirisa hiisi muutu amuna enono era ahola eburunamu n'atamubalira gwanga omu njawa.

³⁶ Mumanyire ng'olu Hatonda gatunja efe Abayisirayiri Amanjuliro Amalanji agaleeta emiyaaya n'abita mu Yesu Kurisito Musengwa w'abaatu bosibosi.

³⁷ Era mumanyire n'ebyalinjo mu Buyudaaya, ebyatandihira mu twale ly'e Galilaaya Yowaane n'ahenire ohubuulira ati abaatu bebbwage balehenjo ebibi byawe babatiziwe;

³⁸ ng'olu Hatonda ganja Yesu Omunazaleesi Omwoyo Omutukuvu era n'amaani agenjabulo. Yesu oyo gagendanga n'osinjosi, n'ahola ebiranji era n'anjonia bosibosi aba amaani ga Sitaani gaali ni gafutire, olwohuba Hatonda gaali ni naye.

³⁹ "Efe abahwenda babe huhahasa ebyo byosibyosi ebi gahola mu hyalo hy'Abayudaaya nomu Yersaalemu. Abaatu ababi bamuhomerera hu musalabba nga bamwita.

⁴⁰ Aye ni nabitano endaalo edatu Hatonda ng'amulamusa era abaatu bamubona naali mulamu.

⁴¹ Abaatu bosibosi sibamubona ohutusaho efe aba Hatonda gaali n'ahenire ohutoboola ohuhola omulimo guno ogw'ohulomera abaatu ebimujambaho. Efe hwalya era hwanywa ni naye n'ahenire ohulamaha.

⁴² Gatulagira hulomere abaatu ng'olu ali nj'oyo oyu Hatonda ganja obunjangi ow'ohulamula abalamu n'abafu.

⁴³ Abanaabbi bosibosi baloma hu Yesu baati hiisi muutu amufugiirira balimusonija ebibi bibye olw'obunjangi obuli mu siina lirye."

⁴⁴ Peetero gaali ahiroma ng'Omwoyo Omutukuvu geha hu baatu abo bosibosi abaali ni bamunjulirisa nga batandiiha ohuloma endimi eji baali ni batamanyire ni bajumirya Hatonda.

⁴⁵ Abayudaaya abafugiirira Kurisito abaali ni banjeereheeyeho Peetero ohunjwa e Yoopa ni baabona Hatonda n'anjaaye Abatali Bayudaaya boosi ehirabo ehy'Omwoyo Omutukuvu, nga bejunga.

⁴⁶ Bajanulira ni baloma mu ndimi ni bajumirya Hatonda. Nga Peetero niye aloma ati,

⁴⁷ "Abaatu bano ng'olu bahenire ohusuna ehirabo hy'Omwoyo Omutukuvu hyefe olu hwasuna njalino anjanga ohubagaana ohubabatiza n'amaaji?"

⁴⁸ Olw'ehyo ng'alagira bababatiza mu siina lya Yesu Kurisito. Ni bahena ohubabatiza ng'abaatu abo basunga Peetero ohuhola n'abaho ni nabo ohuhena ahamanga.

11

Peetero anyonyola hu hwolesewa ohu gasuna

¹ Ng'ano abahwenda abasigalano ko n'abafugiirira Kurisito abomu Buyudaaya yosiyosi banulira baati abaatu Abatali Bayudaaya boosi baali bafugiiriye ehibono hya Hatonda.

² Olw'ehyo Peetero ni ganja e Kayisaaliya gagamayo e Yersaalemu, Abayudaaya bahye abaali ni bawagira ehy'Abatali Bayudaaya ohuhomola nga bamwoloobya baati,

³ "Otiina otye mu mago g'Abatali Bayudaaya era walyamo n'ebiryo?"

⁴ Ng'ano Peetero abaloohesa byosibyosi ng'olu byali ati,

⁵ "Ni naali mu hibuga e Yoopa ni ndi husaba nasuna ohwolesewa. Mu hwolesewa ohwo nabona ehiitu ehyali oti hani lusuka olubha ni balunjabire hu mbega jalwo ene ni balwisa anja naali ohunjwa mwigulu.

⁶ Ni netegeeresa nga mbonaaho esolo ej'amagulu ane eja hiisi hiha n'ebyenjalula ko n'enyuni.

⁷ Ng'ano pulira ejanjaasi omuutu ni gandoma ati, 'Peetero, yinyoha wiite, ohene olye.'

⁸ Ng'ese mugobolamo ti, 'Bbe, Musengwa sipanga, olwohuba kiiri hulyangaho ehiitu ehy'embihyo wayire ehitali higwalaafu.' "

⁹ Nga nindi pulira ejanjaasi lira eri nanulira ni linjwa mwigulu omuutu oyo ni gandoma ati, "Ehiitu ehi Hatonda ahenire ohugwalaasa otahiranga oti sihigwalaafu."

¹⁰ Ehibono ebyo babigobolamo emirundi edatu, ng'ano bagobosayo olusuuka olwo mwigulu.

¹¹ "Mu hiseera ehyene ehyo abasinde badatu aba baali ni batumire eyi ndi ohunjwa e Kayisaaliya nga boola mu mago omu naali.

¹² Era Omwoyo Omutukuvu nga gandoma tegania hutina ni nabo eyiri owaali n'abatumire. Abalehe bano omukaaga boosi batiina ni nange era hwesihwesi hwengira mu nyumba yomwene hunanga.

¹³ Ni hwali eyo nga Koluneriyo omwene hunanga atuloohesa ng'olu malayika gamubonehera mu nyumba yiye era malayika oyo ng'olu gamuloma ati, 'Tumisa e Yoopa, bahulangire omuutu oyu balanga baati Simooni Peetero,

¹⁴ nj'anahulumere ebibono ebinahuleetere ewe omwene n'abomu mago gago bosibosi ohunonoha.'

¹⁵ "Ni natandiha ohuloma, Omwoyo Omutukuvu ng'abeehaho ng'olu hwesi oludaayi gatwihaho hu ludaalo lwa Petekoote.

¹⁶ Ehyo ni hyaliño nga kebulira ehi Musengwa galoma ati, 'Yowaane gabatiza n'amaayi aye enywe muja hubatiziwa mu Omwoyo Omutukuvu.'

¹⁷ Olwo n'aaahani Hatonda n'aba n'anjaaye abaatu abo Abatali Bayudaaya ehirabo ehyene ehyo ehi gatunja efe ni hwafugiirira Musengwa Yesu Kurisito, naahali ndiise ani ohunahania Hatonda mu hi aholire?"

¹⁸ Ni banjira ebibono ebyo, banjuma hindi hya huloma wabula bajumirya hujumirya Hatonda ni baloma baati, "E-e! N'aaahani Hatonda anjaaye n'Abatali Bayudaaya ekabi ey'ohwebbwaga n'ohufugiirira Yesu basune obulamu obutanwanjo!"

Abafugiirira Kurisito mu Atiyokiya

¹⁹ N'aaahani balala hu bafugiirira Kurisito bala abasaasaana ohunja mu Yerusalemu olw'ohuhiyaania ohwaliño ni beetire Sitefaano, bagenda nga boola mu twale ly'e Foyinikiya abandi hu hizinga Kipuro n'abandi mu hibuga hy'Atiyokiya. Hiisi eyi babitanga batiinanga ni balomera Bayudaaya bonene Amanjiliro Amalanji aganjamba hu Yesu.

²⁰ Aye abandi hu bafugiirira abo baali basinde abaali ni basimuha hu hizinga Kipuro nomu hibuga Kireene. Abo ni batiina mu Atiyokiya, nga batandiha ohulomera Abayonaani* boosi Amanjiliro Amalanji aganjamba hu Yesu Musengwa.

²¹ Nga Hatonda Musengwa abanjambiraho era nga bangi hu bo bacuuha bafugiirira Yesu Musengwa.

²² Amanjiliro ago ni gagwa mu matwi gabafugiirira Kurisito abaali mu Yerusalemu nga batuma Bbalunaba mu Atiyokiya.

²³ Bbalunaba ni goola gaabona ng'olu Hatonda ganjambira abaatu abo ehiasabirisi ng'asangaala era ng'abahubhirisa bosibosi ohusigala ni bali beheneerefu mu myoyo jaawe ohwesiga Yesu Musengwa.

²⁴ Bbalunaba gaali musinde mulanji era Omwoyo Omutukuvu n'ali nj'amutangirira mu byosibyosi ebi gaholanga era ni gesigira erala Hatonda. Abaatu bangi nga boola ohufugiirira Yesu Musengwa hulwa Bbalunaba.

²⁵ N'aaahani olwola nga Bbalunaba atiina mu Taruso ohuheja Sawulo.

²⁶ Ni gamubona ng'atiina ni naye mu Atiyokiya aje amuyeedeho omulimo gw'ohusomesa abafugiirira Kurisito. Eyo nga bahenayo omwaha omuhwiye ni bali n'ehibubbu hy'abafugiirira ehyomu hibuga ehyo nga basomesa abaatu abeene abangi. Eyo mu Atiyokiya peyi basookera ohuguliha abafugiirira Kurisito esiina baati, "Abakurisitaayo."

²⁷ Mu hiseera ehyo ng'ebaayo abanaabbi abanjwa e Yerusalemu behirira batiina mu Atiyokiya.

²⁸ Ni baali eyo, nga mulala hu bo oyu balanganga baati Agabbo gemeerera mu baatu ohubaaho n'ehi aloma. Ng'ano Omwoyo Omutukuvu amulomeramo ng'olu enjala ey'amaani yaali neja hugwa mu hyalo hyosihyosi ehi Abarooma baali ni banjuga (Enjala eyo waganjo mu mulembe gwa habaha w'Abarooma oyu balanganga baati Kulawudiyo).

²⁹ Ehyo ni hyaliño, ng'abafugiirira bomu Atiyokiya basalano ohwesondamo obuyeedi ni beema hu pamba ya hiisi mulala hu bo babunjeere abahyawe abaali mu twale lya Buyudaaya.

³⁰ Ni bahena ohwesonda nga batuma Bbalunaba ni Sawulo banjire obuyeedi owo babunjambye abatangirisi ab'ehibubbu hy'abafugiirira Kurisito babunje abo abaali ni banjuma hyahwenjambaho.

12

Ohuhiyaania hwa bafugiirira hweyongera

¹ N'aaahani mu hiseera ehyo habaha Herode gatandiha ohuhiyaania abafugiirira Kurisito era galagira bajase balala hu bo babadanye mu komera.

² Nga habaha oyo alagira beeta n'epiima omuhwenda oyu balanganga baati Yakobbo mulebe wa Yowaane omuhwenda.

* 11:20 11:20 Oba Abatali Bayudaaya.

³ Ni gabona ehi aholire ni hisangahise abatangirisi b'Abayudaaya ng'alagira bajasa ni Peetero yeesi bamudanya mu komera. Ehyo gahihola mu hiseera hy'Embaga y'Abayudaaya eyi baliiraho emigaati eji batatayemo ehisimbulusa.

⁴ Ni bahena ohujamba Peetero nga Herode alagira bamudanye mu komera era ng'alagira bayungule ebibubbu bine eby'abasirikale bane bane bamuhuume butiribiri ni batamuja simire. Herode gaali genda anosesye Peetero mu lwijuuye oludaalo lw'Embaga ey'Ohuhebuliraho Ohubihisya ni lubitire.

⁵ Ng'ajo bajasa Peetero bamubona mu komera aye abafugiirira bahye nga begumya ohumulombera Hatonda amuyeede.

Malayika ayeeda Peetero ohujwa mu komera

⁶ Ko buhene buhye hu ludaalo olu Herode gaali n'ategihire ohulagira baleete Peetero bamujosesye mu lwijuuye lw'abaatu, Peetero gaali anjenyuhire ngati w'abasirikale babiri, ni bamuhaadire n'enjegere* ebiri era n'abasirikale abandi ni bahuumire hu lwigi lw'ekomera.

⁷ Ni gaali mwiro ng'ajo ni naano malayika wa Musengwa gaaja, ng'ehimyaso hihwana ehisenge hyosihyosi omu gaali. Nga Malayika oyo ahoonya Peetero mu mbafu amwinyosa mwiro ahena amuloma ati, "Yinyoha mangumangu!" Ng'ajo enjegere eji bali ni basidihire Peetero jinwa hu mihono jigwa njaasi.

⁸ Nga malayika oyo amuloma ati, "Yambala ebyambalo n'ebirayito bibyo." Nga Peetero ahola ng'olu bamuloma. Nga malayika amuloma ehindi ati, "Yebone olugoye lulwo ohene wunonde."

⁹ Nga Peetero atula mu komera alonda malayika cooka n'atahahasa ati ebi malayika gaali n'amuholera dala bituufu era byali biri hubano. Niye gaali anjeega ati gaali alihwolesewa.

¹⁰ Ng'ajo bagenda baabita hu hibubbu ehidaayi ehy'abasirikale abaali ni bahuuma ekomera. Nga babita nohu hyohubiri boola hu lwigi olw'ehyoma olwali hu mulyango ogwiguhira mu ngira eyija mu hibuga. Ni balwolaho nga lweyigula olwene batula boola mu luguudo. Ni bagenda ni balujama lulala hu nguudo baluheenaho ng'ajo ni naano malayika amugotaho.

¹¹ Nga mu hiseera ehyo Peetero ko afaania ati ebyali ni bibaayeno dala byali bituufu ng'aloma ati, "Naahani tegeeye ti Musengwa atumire malayika wuwe gaaje gaatuse mu meeno ga nasaŋa omu Herode abaaye ni gataaye ni n'ebyo byosisibiyosi ebi batangirisi b'Abayudaaya babaaye ni baneega ohukola."

¹² Ni gahena ohuhifaania ng'agenda atiina ewa Malyamu nyina wa Yowaane oyu balanganga erindi baati Mariko. Eyo abafugiirira baali bahumbaaniyeyo ohumusabira, Hatonda amuyeede.

¹³ Peetero ni goola gakookona hu lwigi ng'omuhaana oyu balanganga baati Rooda owaali n'atamba mu mago ago, atiina aje abone nj'ani akookona.

¹⁴ Omuhaana ni gafaania ati ejanjaasi ly'owaali n'akookona lyali lya Peetero gaduluma n'esangaalo ni lyenda humwita wiite nga gaagamayo n'atamwiguliyeyo. Ng'alomera abaali mu nyumba ati, "Peetero nj'ali ebulafu gemereeye hu mulyango!"

¹⁵ Nga bala bamubuusa baati, "Oguuye eralu?" Omuhaana ni gabahahasa ati hituufu, nga bahanda baloma baati, "Oyo anabe malayika wuwe amuhuuma."

¹⁶ Aye Peetero niye gaali geyongera ohukookona. Ni beegulano bamubona nga benunja.

¹⁷ Nga Peetero abanjubira omuhono ohubanjoleresha ng'abalomera ng'olu Musengwa gaali n'amutuhiise mu komera. Era ng'abaloma ati, "Bino mubiromereho Yakobbo n'abalebe abandi." Ng'ahena anjwayo atiina anjatu anjandi.

¹⁸ Ni wahya mu mugamba nga njabaano ohutabuha ohw'amaani mu basirikale abaali ni bahuuma Peetero ni bebuusa abeene n'abeene ehyali ni himwolireho.

¹⁹ Ni byagwa habaha Herode mu hutwi ng'alagira bamunjenje aye ndibamubona. Ehyanjwamo ng'abuusa abasirikale abaali ni bamuhuuma ohubiroosa ng'olu gabeyibaho ko agote. Ni byabahaya ng'alagira babeete.

Ohufa hwa Herode

Ebyo ni byanjwa, nga habaha Herode anjwa mu twale ly'e Buyudaaya gehirira atiina mu hibuga hy'e Kayisaaliya abeho eyo ohuhena ahamanga.

²⁰ Mu hiseera ehyo habaha Herode gaali asuuleene n'abaatu bomu bibuga ehy'e Tiuro ko ni Sidoni. Balala hu baatu bomu bibuga ebyo nga benimba batiina eyi ali baje bamubone basyane. Ni boola nga banjooyanjooya Bulasito omunjeeresa wa habaha oyu

* 12:6 12:6 Huj 12:1-27

gasiganga ohwesiga ni bamusunga abateereyo ahabega habaha Herode aganye nabenjo ekolagana njagati waawe n'egwanga lirye olwohuba nj'eryabaliisanga.

²¹ Hu ludaalo olu Herode gabalaga ati ndolu anababone, gambala ebyambalo bibye eby'obunugi nga gehala hu tebe yiye ey'obunugi ng'aloma eyiri abaatu bosibosi abaali ni bahumbeene.

²² Ng'ango abaatu abo bamupaaha ni baloma baati, "Ono aloma eyi huli simuutu wabula hatonda!"

²³ Olwohuba Herode siganja Hatonda enono aye galeha abaatu bamupaaha ni bamulanga hatonda, njaweene anjo malayika wa Hatonda Musengwa ng'amudanyaho olumbe era nga enyende jimulya mulamu ahena afa.

²⁴ Aye ehibono hya Hatonda nihyo nga heyongerera ohuhwana mu baatu era n'omujendo gw'abafugiirira nga gweyongerera.

²⁵ Bbalunaba ni Sawulo ni boosa obuyeedi obu bafugiirira bomu Atiyokiya babanja ohujirira abahyawe abomu Yerusaalemu, nga baagamayo mu Atiyokiya ni Yowaane oyu balanganga erindi baati Mariko.

13

Baabula Bbalunaba ni Sawulo banjeerese Hatonda

¹ Njaahani mu hibubbu hy'abafugiirira Kurisito mu Atiyokiya mwalimo abanaabbi ko n'abasomesa abasomesanga ebinjamba hu Hatonda. Abaatu abo baali nje Bbalunaba ni Simyoni oyu balanganga erindi baati Mumali ni Lukiyo ow'e Kireene ni Sawulo ni Manayeeni owaali ow'omuboolo gwa habaha Herode.

² Lulala abaatu abo ni baali mu husaba n'ohusiiba, Omwoyo Omutukuvu ng'abaloma ati, "Muutobolere Bbalunaba ni Sawulo baakolere omulimo ogu nabalangira."

³ Ng'ango bosibosi beyongerera ohusiiba n'ohulombera Sawulo ni Bbalunaba. Ni bahena nga babataho emihono ohubabula ohuholanga emirimo eji babalangira nga bahena babaseebula batiine bahole emirimo ejo.

Bbalunaba ni Sawulo batiina hu hizinga Kipuro

⁴ Ng'ango Omwoyo Omutukuvu atangirira Bbalunaba ni Sawulo nga batiina njano ni nanjala ni babuulira Amanjiliro Amalanji. Ni banja mu Atiyokiya beehirira nga batiina hu mwalo gw'e Selewukiya eyi banja nga basomoha batiina hu hizinga Kipuro. ⁵ Hu hizinga hino boolera hu mwalo gw'e Salamisi. Ni baali eyo nga babuuliranga ehibono hya Hatonda mu mahumbaaniro g'Abayudaaya. Yowaane oyu balanga baati Mariko gaali ni nabo era gabayeedanga mu mulimo guno.

⁶ Ng'abaatu abo bondatu bagenda ohujwa eyi ehizinga ehyo hitandihira ohwola eyi hyagama mu hibuga ehi balanganga baati Paafo. Eyo baaganayo omunja Omuyudaaya era naabbi ow'obudulingi oyu baali ni balanga baati Bari Yesu.

⁷ Omunja oyo gaali meeri y'omunugi ow'ehizinga ehyo oyu balanganga baati Serugiyo Pawulo. Serugiyo Pawulo gaali munugi owaali omulabuhi era gatumisa bamulangire Bbalunaba ni Sawulo ni genda yeesi bamulomere ehibono hya Hatonda.

⁸ Aye omunja oyo oyu balanganga baati Eluma olwohuba c'ehi esiina lirye lira lyali ni litegeesa, ng'anahania ebya Bbalunaba ni Sawulo n'atenda omunugi oyo afugiirire Kurisito.

⁹ Ng'ango Omwoyo Omutukuvu amaamira Sawulo oyu balanganga erindi baati Pawulo ng'asimba Eluma emoni,

¹⁰ ahena amuloma ati, "Musinde ewe, oli mujeeresa wa Sitaani. Oli wamahiribbania era owijuuye obudulingi. Onahania hiisi hiitu ehiranji mu moni ja Hatonda. Soolirehara anjo ohubbaamy aabaatu ohujwa hu bibono ebituufu ebinjamba hu Musengwa?"

¹¹ Ale ni njahani njano Hatonda Musengwa genda huhubonerese era genda huhwigala emoni ohene ahamanga n'oli munjofu n'otabona njase y'eryuba." Ng'ango ni naango emoni j'omusinde oyo omunja jiihaho olubooha ng'ehyalo himaliya ndananga hubona. Ng'atandhiha ohumamaata humamaata ni gendula omuutu ow'ohumunjamba hu muhono amutangirire.

¹² Omunugi Serugiyo Pawulo ni gabona ebyolire hu munja oyo nga genja bugali esomesa eyinjamba hu Yesu Musengwa era ng'ahena amufugiirira.

Pawulo abuulira mu Atiyokiya nomu Pisidiya

¹³ Ehyo ni byanjwa nga Pawulo n'abahye ababiri basomoha ohujwa e Paafo bambuha boola e Perugia mu twale ly'e Pafiliya eyi Yowaane oyu balanganga erindi baati Mariko gabaleha geeyagamirayo e Yerusaalemu.

¹⁴ Nga Pawulo ni Bbalunaba nibo banjwa e Peruga batiina mu hibuga Atiyokiya mu hitundu ehi balanga baati Pisidiya. Oludaalo olwa Sabbaato ni lwola nga batiina mu humbaaniri ly'Abayudaaya beehala.

¹⁵ Nga njabaano ow'asomera abaatu Ebyanjandihwi ohunjwa mu bitabo by'amagambi ebi Musa ganjandihwi nomu bitabo by'abanaabbi. Ni gahena ng'abatangirisi b'ehumbaaniri eryo batuma omuutu alome Pawulo n'owahye ati, "Aboluganda ni muba n'ehibono ehy'ohugumya abaatu, esaawa nj'eyino."

¹⁶ Ni baloma Pawulo baaty, nga genyoha aja ahabonero n'ahola omuhono beetege bamunjulirise ng'ahena aloma ati, "Bayisirayiri bahyange ni nenywe Abatali Bayudaaya aye ni mujumirya Hatonda, mutege ohutwi mbalomere.

¹⁷ Hatonda oyu efe Abayisirayiri hujumirya gatobola abasehulu beefe ni baali babuli mu hyalo hy'e Misiri babe baatu babe era ng'abaasa basaalagana bafuuha egwanga ery'abaatu oluhulende. Ehiseera hyola ng'abatusa eyi baali ni banjatiye n'atambisa obunjangi buwe ow'amaani.*

¹⁸ Nga gahena abalabirira mu lulafu ohuhena emyaha ng'amahumi ane ni gehalirihire obuhahadafu waawe.*

¹⁹ Ng'abanjambiraho asihirisa amawanga omusanvu agaali ni gamenyire mu hyalo hy'e Kanani. Ni gahena ohugasihirisa ng'abaja ehyalo ehyo ohuba obutaka waawe.*

²⁰ Ehyo hyanjira emyaha ng'ebihumi bine n'ataanu. Ebyo ni byanjwa nga Hatonda abateerango abalamuzi hubalamulanga era omugigi ogwo gwalinjo ohwolera erala mu biseera bya naabbi Samwiri.*

²¹ Ehiseera hyola Samwiri n'ahirumula ng'ango basunga babanje habaha abe nj'abanjuga. Nga Hatonda abanja Sawulo omusaani wa Kiisi ow'ehiha hya Bbenjamini ow'abanjuga ohuhena emyaha amahumi ane.*

²² Hatonda ni gatusa hu Sawulo owahabaha ng'atango Dawudi ohuba habaha waawe. Dawudi oyo Hatonda gamulomaho ati, 'Paaye Dawudi omwana wa Yese nj'omusinde owoleene n'ebineego byange era anaholenga byosibyosi ebinjolera hu mwoyo.' "

²³ Hatonda gooheresa ehi gasubisa abasehulu beefe n'ahibisya mu lulyo lwa Dawudi ni gaja Yisirayiri Yesu ohuba Omunonjosi.

²⁴ Yesu ni gaali n'ahiiri hutagiha omulimo gugwe, Yowaane omubatiza geheerera galoma abaatu bosibosi mu Yisirayiri bebbwage babatiziwe.

²⁵ Era Yowaane ni gaali n'aheneresa omulimo gugwe gabuusa abaatu ati, "Munjeega muuti ndiise ani? Mutajeega muuti ndiise Omunonjosi oyu babasuubisa. Niye anahanondeho egongo, ese ni poyeerjo era oyo gaakira obunjangi sipomera wayire n'ohubonolola ekoba j'engayito jije."

²⁶ Ale Aboluganda Abayisirayiri abomu lulyo lwa Yibbulayimu ko ni nenywe Abatali Bayudaaya aye ni mujumirya Hatonda mulehe mbalomere. Hatonda ganjeeresa ebibono bino ebinjamba hu Munonjosi hu lwefe.

²⁷ Abaatu bomu Yerusaalemu ko n'abatangirisi baawe sibafaania baati Yesu nj'Omunonjosi, cooka mu hutamufaanina ohwo hyabanjeramo ohumusalira omusango ogw'ohufa booheresa ebibono by'abanaabbi ebi basomanga hiisi ludaalo lwa Sabbaato.

²⁸ Wayire banjuma songa etuufu eyitisa Yesu, basunga Pilaato alagire bamuhomerere hu musalabba.

²⁹ Ni bahena ohwoheresa byosibyosi ebi Ebyanjandihwi bimulomaho, nga njabaano abamutusa hu musalabba bamusiha.

³⁰ Aye Hatonda ng'amulamusa.

³¹ Yesu ng'ahena hu hyalo endaaloy enyene enyinyi n'atiina n'abonehara abaloobera babe aba ganjwa ni nabo e Galilaaya ohutiina e Yerusaalemu. Hatyane abaatu abo nj'abanga obujulizi obumunambaho.

³² "Naahani Amanjuliro Amalanji aga hubalomera gali gaati ehi Hatonda gasubisa abasehulu b'efe,

³³ ahyoherehiise mu mulembe guno eyiri efe abaana baawe n'alamusa Yesu. Ehyo era hyohereha ehyanjandihwi mu Zabbuli eyohubiri ehiroma hiiti,

" 'Oli Mwana wange,

olwa leero kusaaye.'*

³⁴ "Olwohuba Hatonda galamusa Yesu era nga saligobolayo hufa nindi, c'ehigira aloma ati, 'Ng'olu n'asuubisa Dawudi, mwesi ananjuma hubuusabuusa ndibanja ekabi.'

³⁵ Nomu Zabbuli eyindi Dawudi aloma ati,

* 13:17 13:17 Huj 1:7; 12:51 * 13:18 13:18 Hub 14:34 * 13:19 13:19 Yos 14:1 * 13:20 13:20 1 Sam 3:20

* 13:21 13:21 1 Sam 8:5; 10:21 * 13:33 13:33 Zab 2:7

“Solireha Omwawufu wuwo ohubolerayo.’

³⁶ “Dawudi ni gahena ohuhola emirimo eji Hatonda gendire ahole, gafa era bamusiha mu masihiro g’abasehulu babe.

³⁷ Aye Yesu oyo oyu Hatonda galamusa ohunjwa e magombe sigabola.

³⁸ “Olw’ehyo balebe, muhitegeere muuti Hatonda asoniya ebibi byenywe olw’ehyo ehi Yesu gahola sosi olw’ohuhuuma amagambi aga bana Musa. Hatonda anjanga ohusoniya ebibi byenywe.

³⁹ Hatonda asoniya ebibi bya hiisi muutu afugiirira Yesu, ehi amagambi ga Musa gatanjanga huhola.

⁴⁰ Olw’ehyo mumanya ebi banaabbi baloma bitaboolaho. Olwohuba baloma baati,

⁴¹ “ ‘Ale enywe abatala ebindoma ohuhola,
mutiine mu moni n’ohwenjuna muhene musihirire,
olwohuba njalijo ehi ndi huhola mu mulembe gwenywe,
cooka ehi mutanjanga hufugiirira,
wayire nolu njabaano abanyonyola.’ ”*

⁴² Pawulo ni gahena ohuloma ebibono ebyo, n’ehiseera ni hyola ehy’ohunjwa mu humbaaniri, Pawulo ni Bbalunaba ni baali ni batiina ng’abaatu babasunga baagameyo mu humbaaniri olwa Sabbaato olulondaho bongere ohubasomesa ebibono ebyo.

⁴³ Abahulu b’ehumbaaniri ni baseebula abaali ni bahumbeene, abaatu abanjeraho omwali Abayudaaya n’Abatali Bayudaaya abaali ni bacuuhire ni bengira ediini ly’Ehiyudaaya, nga banjerehera Pawulo ni Bbalunaba. Mu hunjwa ni nabo, Pawulo ni Bbalunaba babahubirisa begumye ohufugiirira baati Hatonda abanojola lwa hisasibirisi hihye.

⁴⁴ Hu lwa Sabbaato olwalonderaho, abaatu bomu hibuga ehyo banjerehereramo n’ebiyana baje banjulire ebibono hya Hatonda Musengwa.

⁴⁵ Abatangirisi b’Abayudaaya ni babona abaatu ni bali bangi baaty, nga bagongera era nga batandiiha ohuloma lubona ni batala ebi Pawulo gaali n’alomera abaatu.

⁴⁶ Pawulo ni Bbalunaba ni babona baaty nga babaloma ni banjuma hutya baati, “Enywe Abayudaaya ndiinywe aba hubaaye n’ohweherera ohulomera ebibono hya Hatonda. Aye ng’olu mugeene, nga mulaga mwabeene ng’olu mutenda husuna bulamu obutanjwano ale leha hwesi hubalehe hutiiine hulomere Abatali Bayudaaya,

⁴⁷ olwohuba ehyo ni Musengwa omwene c’ehi gatulagira ohuhola ni galoma ati, ‘Kutayeno obe hy’enjase eyiri Abatali Bayudaaya era oje olomere abaatu bosibosi mu hyalo ebinjamba hu bunonjosi.’ ”*

⁴⁸ Abatali Bayudaaya ni banjulira ebibono ebyo, nga basangaala era nga bana ebibono hya Musengwa enjono. Abo aba Hatonda gategehera ohusuna obulamu obutanjwano nga bafugiirira Kurisito.

⁴⁹ Mu hiseera ehyo ebibono hya Musengwa nga higenda hihwana mu twale eryo lyosiryosi.

⁵⁰ Cooka ng’abatangirisi b’Abayudaaya basendasenda abasinde ab’enjono ko n’abalala hu bahasi abaali ni bajumirya Hatonda ate ni bali beginghiriri mu hibuga ehyo batandiiha ohuhiyaania Pawulo ni Bbalunaba era nga bahena bababbinga nomu twale lyawe.

⁵¹ Nga Pawulo ni Bbalunaba banjahanja ehi babahola ni bakukumulira abaatu abo efuhe ly’omu magulu gaawe. Ng’ano banjwa mu hibuga ehyo batiina mu hibuga ehi balanganga baati Yikoniyo.

⁵² Ne Omwoyo Omutukuvu nga geyongera ohumaamira abafugiirira mu Atiyokiya n’abatangirira mu bibaholanga beeyongera ohusanjalyanga olw’obunonjosi.

14

Pawulo ni Bbalunaba babuulira mu hibuga Yikoniyo

¹ Pawulo ni Bbalunaba ni boola mu hibuga ehi balanganga baati Yikoniyo, nga batiina mu humbaaniri ly’Abayudaaya ng’olu esambo yaawe yaali. Ni batiina nga batandiiha ohulomera abaatu ebinjamba hu Yesu. Ohumanya nga baloma bulanji Abayudaaya n’Abatali Bayudaaya abeene abangi nga bafugiirira Kurisito.

² Aye nga njabaano Abayudaaya abandi abagaana ohufugiirira ebya Pawulo ni Bbalunaba era nga batabula ebijeege by’Abatali Bayudaaya ni babaloma baati baali babadulinga era nga hibaletera ohucaawa abalebe abo.

* 13:41 13:41 Hab 1:5 * 13:47 13:47 Yis 42:6; 49:6

³ Ng'ango Pawulo ni Bbalunaba bahenayo ahamanga ahanjeraho ni balomera abaatu n'obugumu ebinamba hu Musengwa. Era Musengwa yeesi ng'abanambirangaho bahola ebyamaliholiho ohuhahasa ebi basomesanga baati abaatu banonjoha olw'ehisasabirisi hihye.

⁴ Ng'eduuli ly'Abaatu bomu hibuga ehyo begabulamo ebibubbu bibiri olw'obuhwenda obunamba hu Yesu. Hiralu hu byo mwalimo abafugiirira ebi Bayudaaya baloma, ng'abandi baba hu lubega olwafugiirira eby'abahwenda abo ababiri.

⁵ Ng'ango abaali ni banahania eby'abahwenda ni mulimo Abatali Bayudaaya ko n'Abayudaaya njalala n'abatangirisi baawe beehoba ohuwaagala abahwenda abo babahubbe amabaale bafe.

⁶ Aye abahwenda nga bahitegeera banjwa mu hibuga ehyo batiina mu bibuga Lisitura ni Derube mu hitundu hy'e Likawooniya ko nomu bitahere eby'omulirano,

⁷ eyi batiina mu moni n'omulimo gw'ohulomera abaatu Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Yesu.

Pawulo ni Bbalunaba babuulira mu Lisitura ni Derube

⁸ Naahani mu hibuga Lisitura mwalimo omusinde omuteje owanjwa mu hida hya nyina ni hyamutolyonga amagulu.

⁹ Lulala Pawulo ni gaali n'abuulira, omusinde oyo omuteje yeesi gaali n'anjulirisa ebi gaali n'aloma. Pawulo ni gasimba omusinde oyo emoni ng'ahifaania ati gaali n'ohufugiirira ati Yesu anjanga ohumuonia.

¹⁰ Olw'ehyo Pawulo gamuloma ati, "Yinyoha wemeerere." Ng'ango ni naajo omusinde oyo ahutuha gemeerera atandiha ohugenda.

¹¹ Ng'ango ehinjindi hy'abaatu ahyali anjo hyabona ehyamaliholiho ehi Pawulo gahola bajeega baati abahwenda abo ababiri mbabagasani aba bajumiryanga mu gwanga lyawe. Nga bayaalira njalala ni baloma n'ejanjaasi ery'amaani mu Lulikoniyo baati, "Muuje mwebonere! Abahulu batuhyaliiye mu hifaananyi hy'abaatu!"

¹² Nga Bbalunaba bamulanga ohuba nje Zeewo, Pawulo niye bamulanga Erume olwohuba mbo nj'owali omuhwenda wa Zeewo namulomerera.

¹³ Ng'ango omusengi wa Zeewo owaali n'esabo ebulafu w'ehibuga, aleeta ebunwa j'enjombe na mulyango gw'ehibuga ni bajambahiise amabombwe ni genda genjimbe hu hinjindi hy'abaatu abaali anjo banongere Pawulo ni Bbalunaba.

¹⁴ Aye abahwenda abo bombi, Bbalunaba ni Pawulo ni bahifaania nga bahanula ebyambalo byawe ohulaga baati sibasangaafu olw'ehyo ehi baatu baali ni benda ohuhola. Era nga baja babehubbamo ni besasaagala ni baloma baati,

¹⁵ "Bahyefe hiina ehiboosa ohuhola ehyo? Efe hwesi huli baatu buutu hyenywe. Huujire ohubalamera Amanjuliro Amalanji mulehe ohujumirya ebinambulamo mucuuhe mugobole eyiri Hatonda Omwene Bulamu owatonda egulu n'ehyalo n'enyanya n'ebiiitu byosibyosi ebibirimo.*

¹⁶ "Ahalehale Hatonda galeha enywe abaatu Abatali Bayudaaya mwajumirya hiisi ehi emyoyo jenywe jabatumanga.

¹⁷ Cooka sigahaya hwebonesa eyi muli. Hino gahiholanga n'abita mu birani ebi gabaholeranga omuli ohubatonyehesa efula hu birime, n'ohwanya gabyanya mwasuna ebiryo ebinera emyoyo jenywe jejula esangaalo."

¹⁸ Wayire baloma ebibono ehyo, sihyali hyangu ohulobera abaatu abo ohubanongera.

¹⁹ Aye ebyo ni byanjwa nga njabaano Abayudaaya abanjwa mu bibuga Atiyokiya ni Yikoniyo batiina basendasenda abaatu banjwa hu bi Pawulo gaali n'ababuuliiye. Ng'abaatu bafugiirira eby'Abayudaaya bahubba Pawulo amabaale ohwola olu gagwa gaafaho olweso. Nga bala bamudyedyesa bamutusa ebulafu w'ehibuga bamuleha eyo ni bajeega baati afuuye.

²⁰ Aye abafugiirira Kurisito abaali mu hibuga ehyo nga batiina bemeerera ohumweswanigirisa. Ni gagobosa nga genyoha gaagamayo mu hibuga ni nabo. Ni wahya nga Pawulo ni Bbalunaba banamba engira batiina mu hibuga hy'e Derube.

Pawulo ni Bbalunaba bagamayo mu Atiyokiya ehya Siriya

²¹ Ni boola e Derube, nga Pawulo ni Bbalunaba balomera abaatu bomu hibuga ehyo Amanjuliro Amalanji era nga bangi hu bo bafugiirira Kurisito. Ebyo ni byanjwa banamba olugendo nga baagamayo e Lisitura mbabo e Yikoniyo ohwola mu Atiyokiya mu twale ly'e Pisidiya.

²² Hiisi eyi boolanga, batiinanga bagumya abafugiirira Kurisito ni babahubbirisa ohuba abamazima mu hufugiirira hwawe mu Hatonda. Hino bahihola ni babaloma

* 14:15 14:15 Huj 20:11; Zab 146:6

baati, “Huli n’ohugumira ebigosi ebingi ebitwolaho Hatonda ko atwingise mu bunjugi wuwe.”

²³ Hiisi eyi Pawulo ni Bbalunaba banjwanga, balehanga ni bangaaye abatangirisi abohutangirira ehibbubbu ehyo. Era ni bahenanga ohubangala nga bahumbaania abafugiirira babaaho n’ehiseera ni babasabira era ni basiiba nga ko bahena babanjwanga Musengwa oyu baali ni bafugiiriye abahuume.

²⁴ Pawulo ni Bbalunaba ni banjwa mu hitundu hy’e Pisidiya nga boola mu hy’e Pafliya.

²⁵ Ni boola mu hitundu ehyo batiina mu hibuga ehi balanga baati Peruga nga balomera abaatu baamo ehibono hya Hatonda eyo peyi banjwa nga batiina hu mwalo Ataliya.

²⁶ Ni boola hu mwalo ogwo nga basomoha baagamayo mu Atiyokiya eyi bafugiirira bahyawe basaba abe ni nabo ni batandiiha omulimo ogw’ohulomera abaatu Amanjuliro Amalanji ogu njahani baali ni babbubuuye.

²⁷ Pawulo ni Bbalunaba ni boola nga bahumbaania abafugiirira Kurisito babanjulira byosibyosi ebi Hatonda gabatambisa era ng’olu ganja Abatali Bayudaaya ehiyale boosi abafugiirira Kurisito.

²⁸ Ng’ano abahwenda abo bahena mu Atiyokiya ahamanga ni bali n’abafugiirira bahyawe.

15

Ehibuuso ehijamba hu huhomola n’ohunojoha

¹ Njahani njalino abasinde abaanjwa e Buyudaaya batiina mu Atiyokiya nga batandiiha ohusomesa abafugiirira Kurisito baati, “Ohutusaho nga enywe Abatali Bayudaaya mwesi muhomooye ng’olu amagambi ga Musa galagira, Hatonda saaja hubanojola.”*

² Hino hyaleetera Pawulo ni Bbalunaba ohunahana ni nabo ebyembaha ebyene hu songa yino, ehyanjwamo ng’abafugiirira basalano baati Pawulo ni Bbalunaba n’abafugiirira abandi hu bo batiine e Yersaalemu eyiri abahwenda n’abatangirisi babafugiirira babebuuseho hu songa eyo.

³ Abafugiirira Kurisito ni babaseebula, ng’abahwenda basimbuha batiina mu lugendo lwawe ni babitira mu twale ery’e Foyinikiya n’erye Samaliya. Hiisi eyi boolanga balomeranga abafugiirira baayo ng’olu Abatali Bayudaaya boosi bafugiirira Hatonda. Amanjuliro gano gaasangaasa bugali abafugiirira bahyawe abomu bifo ebyo.

⁴ Pawulo ni Bbalunaba ni boola e Yersaalemu ng’abafugiirira Kurisito, abahwenda n’abatangirisi abahulu aba bafugiirira babasangaalira. Boosi nga babanjulira hiisi hiitu ehi Hatonda abatambiihise.

⁵ Aye abandi hu bafugiirira abaali abomu hibiina hy’Abafalisaayo nga baloma baati, “Abatali Bayudaaya ni baba ni benda ohufuaha abafugiirira Kurisito, bali n’ohuhomola era bahole ebi magambi aga Hatonda ganja Musa galagira konyo.”

⁶ Ng’ano abahwenda n’abatangirisi babafugiirira abahulu bahumbaana ohujeega hu songa eyo.

⁷ Ahamanga ni hanjano ni bahubbaganja ebiinego, Peetero genyoha ng’aloma Oluhiiho ati, “Aboluganda, muhimanyire muuti ehiseera ehibitireho njanyuma ano Hatonda gaatobola ese samwene nje ndomere Abatali Bayudaaya Amanjuliro Amalanji bahafugiirira.

⁸ Hatonda amanyire ebiri mu myoyo j’abaatu gafugiirira abaatu abo era gahena gaabana ehirabo hy’Omwoyo Omutukuvu ng’olu gatuna efe.

⁹ Sigatano njabulo njagati weefe ni nabo olwuhuba gagwalaasa obulamu waawe olw’ohufugiirira Kurisito.

¹⁰ Olwo ni hiba hiityo, lwahiina hwahendire ohuhema Hatonda ni hutwiha abafugiirira Kurisito abo omugugu gw’amagambi ogu efe abeene wayire abasehulu beefe batananga hwetwiha?

¹¹ Huhimanyire bulanji huuti efe hwesi Hatonda atunojola olw’ehisasabirisi hya Musengwa weefe Yesu, ng’olu Abatali Bayudaaya boosi abanojola.”

¹² Ehibono ebyo nga bijojoleesa abaali ni bahumbeene era nga banjulirisa Pawulo ni Bbalunaba ni babaloohesa ebyenjajisa n’ebyamalihilohi ebi Hatonda gabatambisa njagati mu Abatali Bayudaaya.

¹³ Ni bahena ohuloosa ebyo, nga Yakobbo owaali omutangirisi w’abafugiirira mu Yersaalemu aloma ati, “Aboluganda mutege ohutwi mbalomere.

* 15:1 15:1 Leev 12:3

¹⁴ Simooni Peetero atunyonyooye ng'olu Hatonda omwene mu hutandiha galaga ati abalumirwa ni gaali n'aba getoboleeye mu baatu abo Abatali Bayudaaya gabafuula abaatu babe.

¹⁵ Ehyo hijambagana bulani n'ebi banaabbi banjandiiha baati,
¹⁶ "Ebyo ni binjooye ndigobola,
 n'agobosa bunyaaha obunugi wa Dawudi.
 Ndibuhosiira,

nabugobosano ng'olu waali oludaayi.*
¹⁷ Ehyo ndihihola abaatu banyendule,
 Abatali Bayudaaya bosibosi aba nalanga
 ohuba abaatu bange, banyendule.
 Bino binahabejo olwohuba ese MUSENGWA
 omwene hubiroma nahabyohereze.

¹⁸ Ebyo samwene nabimanyisa eyiri abaatu
 ohunja ahale nahale."

¹⁹ Nga Yakobbo geyongerera aloma ati, "Olw'ehyo, hu lwange ndoma ti hutahalubya bulamu w'Abatali Bayudaaya hihande hibalobeeereze ohucuuha ohugobola eyiri Hatonda.

²⁰ Aye hubanjandiihire ni hubaloma benjalame ohulya ebiryo ebi banjongire eyiri emisambwa, n'obuhwedi n'ohulya enyama ey'ehyayo ehifuuye ni batahisalireho wayire ohulya amalasire.*

²¹ Olwohuba ahamanga hanjerire abaatu abo ni banjulira ebibono by'amagambi ga Hatonda ebi Musa ganjandiiha ni babisoma hiisi ludaalo lwa Sabbaato mu mahumbaaniro gomu bibuga byawe."

Ebbaluja eyi oluhiiho lw'anjandiiha

²² Ng'ango abahwenda n'abatangirisi abahulu n'ehibubbu hy'abafugiirira Kurisito hyosihyosi behirisa ebya Yakobbo. Nga basalano ohweyangalamo abasinde babiri babatume batiine ni Pawulo ni Bbalunaba mu Atiyokiya. Nga bangala Yuda oyu balanganga erindi baati Barusabba ko ni Silaasi. Abaatu bano bombi baali batangirisi babafugiirira bahyawe.

²³ Nga babatuma n'ebbaluja eyaali ni yiroma yiiti,
 "Ndiife abalebe benywe abahwenda n'abatangirisi abahulu ababafugiirira. Hunjandiihira enywe abafugiirira Kurisito Abatali Bayudaaya abali mu hibuga Atiyokiya nomu bifo ebindi mu twale ly'e Siriya ko n'erye Kilikiya. Mutye eyo?"

²⁴ Hwanjulira huuti njalimo abaatu abanjwa eno benjagula baaja eyo nga betambagania n'ebibono ebitabuetaabuuye ebinjeego byenywe.

²⁵ Olw'ehyo efe hweshwesi eno husalireno ohwetobolamo abaatu hubatume eyi muli njalala n'abameeri beefe abahoda Bbalunaba ni Pawulo,

²⁶ abenjayo baasinga obulamu waawe ohuhola emirimo ja Yesu Kurisito Musengwa weefe.

²⁷ Olw'ehyo huli hutuma Yuda ni Silaasi ohubahahasa ni babalamera n'omunwa ebi hubanjandiihiye mu bbaluja yino.

²⁸ Omwoyo Omutukuvu atutangiriye mu hineege hino era husalireno ohutabatwiha mugugu gw'amagambi g'Abayudaaya ohutusaho ohubaloma muhole bino,

²⁹ mwenjalame ohulya ebiryo ebi banjongire eyiri emisambwa, n'obuhwedi era n'ohulya enyama ey'ehyayo ehifuuye ni batahisalireho wayire ohulya amalasire. Singa simunaholenga biitu ebyo munaabenga muholire bulani. Mweraba."

³⁰ Ng'ango babaseebula banjire obuhwenda owo eyiri abafugiirira mu Atiyokiya. Ni boola nga bahumbaania abafugiirira Kurisito bahena babanjambya ebbaluja eyo.

³¹ Abafugiirira ni basoma ebbaluja eyo nga basangaala olw'obuhwenda owo owabagobosamo amaani.

³² Nga Yuda ni Silaasi abaali n'ehirabo hy'obunaabbi baloma ebibono bingi ebigobosamo amaani era ebyaguma abalebe abo.

³³ Oluvanyuma lw'ohuhenyayo ahamanga, abafugiirira bomu Atiyokiya babasabira ekabi, nga babaseebula baagamayo e Yersaalemu eyiri aba batuma.

³⁴ Aye Silaasi niye gasalano ohusigalayo.*

³⁵ Aye Pawulo ni Bbalunaba nga basigala mu Atiyokiya ni basomesa abaatu ebibono hya Musengwa n'abahyawe abandi.

Pawulo ni Bbalunaba babuhana

* 15:16 15:16 Amo 9:11-12 * 15:20 15:20 Hunj 34:15-17; Leev 17:10-16; 18:6-23 * 15:34 15:34 Ebyanjandiihwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno.

³⁶ Ni n̄abitano ehiseera nga Pawulo aloma Bbalunaba ati, “Hutiine hulambuule abafugiirira Kurisito mu bibuga eyi hwabulira ehibono hya Musengwa hubone ng’olu beemire mu hufugiirira Musengwa.” ³⁷ Bbalunaba gaali genda batiine ni Yowaane oyu balanganga baati Mariko,

³⁸ aye Pawulo ndahisiima n’atahibonamo mahulu ohutiina ni Mariko olwohuba abadulumaho ni bali mu twale ly’e Pafiliya gabaleha ni baahihola obunjeeresa.

³⁹ Hino hyabaleetera obuyoga n̄agati waawe era boola n’ohwabuhana amabitire. Bbalunaba ng’asalaano atiine ni Mariko era nga basomoha batiina hu hizinga Kipuro.

⁴⁰ Aye Pawulo gangala nje Silaasi abe n’oyu atiina ni naye. Abafugiirira Kurisito ni babasabira ekabi ja Hatonda Musengwa, nga batiina.

⁴¹ Nga Pawulo agendanga ni Silaasi betoolola mu Siriya nomu Kilikiya n’agumya ebibubbu by’abafugiirira Kurisito.

16

Temuseewo gejimba hu Pawulo ni Silaasi

¹ Ng’ano Pawulo ni Silaasi boola mu hibuga hy’e Derube abonaho abafugiirira bayo ng’ahena atiina mu hibuga hy’e Lisitura. Eyo yaaliyo omuloobera wa Yesu oyu balanganga baati Temuseewo. Nyina ya Temuseewo gaali muhaana Muyudaaya era n’afugiirira Kurisito aye semwana niye gaali Muyonaani.

² Abafugiirira Kurisito bosibosi mu Lisitura ni Yikoniyo balomanga birani byereere hu Temuseewo.

³ Pawulo gendire ohutiina ni Temuseewo mu lugendo lulwe. Hino hyamuleetera ohumuhomola olwohuba Abayudaaya abaali mu hitundu ehyo bosibosi baali bamanyire ng’olu semwana gaali Muyonaani.

⁴ Ng’ano Temuseewo ni Pawulo ni Silaasi baagenda batiina hibuga hu hibuga ni balomera abafugiirira ebi bahwenda n’abatangirisi abahulu mu Yerusalemu basala abafugiirira Abatali Bayudaaya ohunamba.

⁵ Ebibubbu by’abafugiirira Kurisito nga binangala mu hufugiirira hwabyo era nga hiisi ludaalo omunendo gw’abafugiirira gweyongerangaho.

Ohwolesewa ohu Pawulo gasuna

⁶ Pawulo n’abahye baali bendire ohutiina ohulomera abaatu bomu twale ly’Asiya Amanjuro Amalaji aye Omwoyo Omutukuvu gabagaana. Ehyanjwamo nga batiina ni betoolola mu twale ly’e Fulugiya n’e Galatiya ni balomera abaatu Amanjuro Amalaji.

⁷ Ni boola hu salosalo n’etwale lya Misiya nga bagesyaho ohutiina mu twale ly’e Bbisiniya aye Omwoyo wa Yesu sigabaganya hutina.

⁸ Olw’ehyo babita hubita e Misiya beehirira batiina hu mwalo gw’e Turoowa eyi nabenjimbiraho.

⁹ Ni boola eyo mu wiire oweene owo nga Pawulo goolesewa abona omusinde owomu twale ly’e Makedoniya ni gemeereye era namwegalihira ati, “Nja e Makedoniya otuyeede.”

¹⁰ Ni wahya Pawulo ko n’ahenire ohusuna ohwolesewa, ni gatunayira hwasalano ano ni naano hutegehe hutine e Makedoniya, ni huli n’obuhahafu huuti Hatonda gaali atulanga huje hulomere abaatu ab’e Makedoniya Amanjuro Amalaji.

Ohucuuha hwa Lidiya

¹¹ Ng’ano husomoha ohunja e Turoowa hutina hu hizinga ehi balanga Samoturakiya era peyi hwanjyuha. Ni wahya nga nindi husomoha hwola hu mwalo gw’e Niyapooli.

¹² Ni hwanjwayo nga hutina mu hibuga hy’e Filipi. Ehibuga hino nj’ehyali ehuhulu mu twale ly’Abarooma ery’e Makedoniya. Eyo hwamenyayo endaaloo ejijera.

¹³ Oludaalo lwa Sabbaato ni lwola hwatula ehibuga nga hutina hu lwabi eyi hwasuubira huuti hunjanga ohwagaanayo ehifo ehira ni hy’ohulomberamo. Ni hwola eyo hwagaanayo abahasi abaali ni bahumbeene nga hwihala hutandiha ohubalomera ehibono hya Hatonda.

¹⁴ Mu bahasi abo abaali ni batutegeeye amatwi mwalimo oyu balanganga baati Lidiya. Lidiya gaali musubuuzi w’engoye ej’erangi lya namasyoma n’anjwera mu hibuga Siyatira. Omuhasi oyo gaali Muyonaani aye ni gacuha gengira ediini y’Abayudaaya. Hatonda Musengwa ng’agegula omwoyo gugwe afugiirira obuhwenda obu Pawulo gabulira.

¹⁵ Niye n’abomu mago gage ni bahena ohubatiziwa, ng’atusunga ohutiina ewuwe n’aloma ati, “Ni muba ni mukahasa ohuba omuutu afugiirira Musengwa, muganyee muje mumenyeho ewange.” Nga huganya hutina humenyaho ni naye.

Pawulo ni Silaasi mu komera e Filipi

¹⁶ Lulala ni hwali ni hutiiina mu hifo ehi baatu beeyo bahumbaanirangamo ohusaba nga hwaganana n'omuhaana owaali omwidu womulala hu baatu bohwo. Omuhaana oyo gaaliho omusambwa ogwamuleeteranga ohulagula ebyabanga ni bija hubaño. Musengwawe gamusunirangamo hibbala olw'ohulagula ohu galagulanga abaatu n'abalomera ebinahabeño.

¹⁷ Ng'Omahaana oyo alonderesa Pawulo ko ni neefe abaali ni naye n'alomera namugulu ati, "Abasinde bano banjeeresa ba Hatonda owomwigulu ahira bosibosi obunangi. Bali hubalomera baati Hatonda oyo nj'anonjola."

¹⁸ Hino gahihola ohuhena endaalo ejijera. Ehyo hyaleetera Pawulo ehabyo ehyanwamo ng'acuuha aheja eyiri omuhaana oyo ng'aloma omusambwa ogwamuliho ati, "Kulagira mu siina lya Yesu Kurisito, munweho!" Ng'año ni naaño omusambwa gumunwaho.

¹⁹ Abeene muhaana oyo ni babona baati esuubi lyabwe ery'ohwingisa obunjinda lihomire, nga banamba Pawulo ni Silaasi babadyedyesa babanjira mu nabinjwera mu moni j'abobunangi.

²⁰ Ni baboosa nga babemeha mu moni j'abalamuzi babanjabira ni baloma baati, "Abaatu bano Bayudaaya ne basasamahise abaatu mu ehibuga muno

²¹ ni babalegera esambo eji efe Abarooma hutañanga hufugiirira wayire ohugenderamo."

²² Ng'año ogunindi gw'abaatu abaali año gwenimba hu bala abaali ni banjabira Pawulo ni Silaasi gubejulira. Ng'Abalamuzi balagira bambula Pawulo ni Silaasi babafaduula efaalu.

²³ Ni bahena ohubafaduula nga babadanya mu komera bahena balagira omuhuumi w'ekomera ohubahuuma butiribiri.

²⁴ Omuhuumi w'ekomera yeesi ni bamuñ ehiragiro ehyo ng'abata mu hisenge ehyomugati ng'abasidiha amagulu n'ebijofu.

²⁵ Mu wiire ñagati Pawulo ni Silaasi ni baali ni basaba era ni bamba n'enjembo ej'ohumujumirya, abasibe bahyawe baali banjulirisa.

²⁶ Ng'año ni naaño ñabaano ohuteetema hw'ehyalo ohw'amaani ohwatengesya omusingi gw'ekomera. Ng'ejigi j'ekomera josijosi jiiguha nga n'enjegere eji baali ni basidihiye abasibe bosibosi jibonoloha.

²⁷ Omuhuumi w'ekomera ni gasisimuha mwiro gaabona enjigi j'ekomera ni jiri njigule ng'aneega ati abasibe beyibire. Ng'asonjolayo epiuma yiye ni genda geeyite.

²⁸ Aye Pawulo ng'amuhayuhira ati, "Leha oteyita! Hwesihwesi hulimo!"

²⁹ Ng'año omuhuumi w'ekomera atumisa baleete ataala. Ni bamuletera etaala nga gengira mangu mu komera ahubba amafuha ohuupi ni Pawulo ni Silaasi n'ateetema huteetema olw'obuti.

³⁰ Ng'año atusa abasibe abo ebulafu ahena ababuusa ati, "Bahulu, kole hi ko nahanoñoha?"

³¹ Ng'año bala bamuloma baati, "Fugiirira Yesu Musengwa oja hunonjoha ewe omwene n'abomu mago gago bosibosi."

³² Ng'año Pawulo ni Silaasi balomera omuhuumi w'ekomera n'abomu mago gage bosibosi ehibono hya Musengwa.

³³ Owiire owo ng'omuhuumi w'ekomera anjira Pawulo ni Silaasi anjali amaaji abamitya amabbwa g'ebihubbe. Ni gahena ng'año ni naaño omuhuumi w'ekomera abatiziwa ko n'abomu mago gage bosibosi.

³⁴ Ni bahena ng'omuhuumi w'ekomera anjira Pawulo ni Silaasi ewuwe abana ehigeni ni gejuuye esangaalo olwohuba niye omwene n'abomu mago gage bosibosi baali bafugiiriye Hatonda.

³⁵ Owiire ni wahya ng'abalamuzi batuma abasirikale eyiri omuhuumi w'ekomera bamulome baati, "Lehula abasinde abo."

³⁶ Ng'año omuhuumi w'ekomera aloma Pawulo ati, "Abalamuzi bandagiiye mbalehule, ewe ni Silaasi. Olw'ehyo mweyagamireyo engo era mwole bulani."

³⁷ Aye nga Pawulo aloma aba balamuzi batuma ati, "Batuhubbire mu lwijuuye ni batehereye hutuñosesya ate nga ko huli Barooma. Naahani olwo batulehula batye mu ngiso? Kadi! Hugeene. Muje mubalome abeene baaje batulehule."

³⁸ Nga bala batiina balomera abalamuzi ebi Pawulo gabaloma. Ni hyabagwa mu hutwi hiiti Pawulo ni Silaasi Barooma nga balebera ekoba.

³⁹ Ng'año baja babebbwagira olw'ebi baali ni babaholire nga babanjerehera babatusa ebulafu w'ekomera ni babegalihira batiine banjwe mu hibuga ehyo.

⁴⁰ Pawulo ni Silaasi ni banjwa mu komera nga batiina ewa Lidiya. Ni boola nga babonana n'abafugiirira nga babahubbirisa ohwegumya hu Yesu nga bahena basimbuha batiina.

17

Pawulo ni Silaasi batiina e Sesalonika

¹ Ng'ango Pawulo ni Silaasi batiina babita mu hibuga ehy' Afipooli n'ehya Apolooniya nga boola mu hibuga hy'e Sesalonika. Eyo yaaliyo ehumbaaniro ly'Abayudaaya.

² Oludaalo lwa Sabbaato ni lwola, nga Pawulo atiina mu humbaaniro ng'olu esambo yiye yaali era ng'alondehania Sabbaato edatu n'atiinanga mu humbaaniro n'anyonyola abaatu abaalingamo Ebyanjandhihiwa,

³ ohulaga ati Oyo oyu Hatonda gafuujaho amate ohunojola abaatu gaali n'ohubonaabona, bamwite aye ahene alamuhe. Ng'era abaloma ati, "Yesu ono oyu mbalomera nj'omwene oyo oyu Hatonda gafuujaho amate ohunojola abaatu."

⁴ Nga njabanjo Abayudaaya abafugiirira Kurisito beenimba hu Pawulo ni Silaasi era n'Abatali Bayudaaya abeene abangi abaali ni banja Hatonda enono ko n'abahasi abeginghiriri abatali batono boosi bafugiirira Kurisito.

⁵ Aye balala hu batangirisi b'Abayudaaya nga bagongeeera olw'abaatu bomu Sesalonika ohufugiirira ebi Pawulo gabasomesa. Ehyanjwamo nga batiina mu nabinjwera bahumbaania balala hu baatu ababi abaalimo ni berereesa nga banesa ogubbubbu gw'abaatu batagiha ohwegugunga mu ehibuga. Nga balumba amago g'omusinde oyu balanganga baati Yasoni ni baheja Pawulo ni Silaasi babanjire mu bobunjabangi babanjohesye.

⁶ Ni batabagaanayo nga banjamba Yasoni bamudyedyesa ko n'abafugiirira abandi abaaliyo babanjira eyiri abobunjabangi mu hibuga ehyo. Ni baboosa nga baloma abobunjabangi ni bahayuha baati, "Abasinde nago ababiri abatabuuyetabuuye abaatu mu hyalo hyosiyosi bajire ni nanano mu hibuga hyefe.

⁷ Era omusinde ono Yasoni, nj'abahuumire mu mago gage. Abaatu bosibosi abomu hibubbu hyawe bajeemera amagambi ga Kayisaali ni baloma mbo njalinjo habaha owundi atali Kayisaali. Mbo bamulanga baati Yesu."

⁸ Ehinjindi hy'abaatu abaalinjo n'abatangirisi b'ehibuga ni banjulira ebibono ebyo nga bawuha.

⁹ Baali benda hu danya Yasoni n'abafugiirira aba gaali ni nabo mu komera aye nga basasula endinji nga abatangirisi b'ehibuga babalehula.

Pawulo atiina mu hibuga hy'e Bberoya

¹⁰ Ni wiira ng'abafugiirira baseebula Pawulo ni Silaasi batiina e Bberoya. Ni boola eyo ng'olu esambo yaawe yaali, batiina mu humbaaniro ly'Abayudaaya.

¹¹ Abayudaaya abaali mu Bberoya nibo baali balani ohuhira ab'e Sesalonika olwohuba baafugiirira ehibono hya Hatonda n'omwoyo mulala era baatayo omwoyo hiisi ludaalo ohwendulirisa mu Byanjandhihiwa ohubona hanye ebi Pawulo ni Silaasi baali ni babasomesa dala bitufu.

¹² Ehyanjwamo, Abayudaaya bangi nga bafugiirira Kurisito era balala hu bahasi abeginghiriri n'abasinde abeene bangi Abatali Bayudaaya nga boosi bafugiirira.

¹³ Aye ni hyagwa Abayudaaya bomu Sesalonika mu hutwi ti Pawulo gaali abuulira ehibono hya Hatonda e Bberoya, nga yoosi batiinayo baja basasamasa abaatu baayo ni babaloma baati ebi Pawulo gaali n'abasomesa byabudulingi.

¹⁴ Olw'ehyo, balala hu bafugiirira nga banjamba Pawulo bamunjereha hu mwalo aye Silaasi ni Temuseewo nibo nga basigala e Bberoya.

¹⁵ Abanjerehera Pawulo ni bamwosa hu mwalo nga basomoha ni naye bamwosa mu hibuga Asene nga ko baagamayo. Ni baali ni baagama nga Pawulo abalagiriisa balome Silaasi ni Temuseewo batera bamulondeho.

Pawulo abuulira mu hibuga Asene

¹⁶ Pawulo ni gaali mu Asene n'ahumiriye Silaasi ni Temuseewo ohutiina ohumwenjimbaho ng'anulira ohulumwa mu mwoyo olw'ehibuga ohwijulamo ebiitu ebibbote ebi bajumiryanga.

¹⁷ Hino hyamuleetera ohutiinanga habuhyabuhya mu humbaaniro nomu nabinjwera mu hibuga ehyo ohulomera Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya abaali ni banja Hatonda enono, ebinjamba hu Yesu.

¹⁸ Nga njabanjo abasomesa aba balanganga baati Abeepikuro ko n'Abasitoyiki abanjanianga ebya Pawulo. Nga mubaamo abaaloma ni bamujerega baati, "Ko ono yeesi adafaaya hi?" Abandi nga baloma baati, "Hinaabe ti emisambwa emigeni

nj'ejimulomereraho." Abaatu abo baaloma batyo olwohuba Pawulo gaali abuulira Amanuliro Amalanji aganjamba hu Yesu ng'olu gafa gaahena gaalamuha.

¹⁹ Ng'ango bamunjira mu hifo omu bahihiranga ehi balanganga baati Arewopagaawo. Ni boola nga bamuloma baati, "Ale njahani tulomereho ebinjamba hu buhwenda buno obunyaaha obu oli hulomeranga abaatu.

²⁰ Ebi oloma binyaaha mu matwi geeefe era hwenda humanye ehi bitegeesa."

²¹ Ehyo bahiroma olwohuba abasaale bomu Asene ko n'abaali ni bamenyire mu hibuga ehyo bosibosi, bahenanga ebiseera byawe ni banulirisa aba balomeranga amanuliro amanyaaha.

²² Ng'ango Pawulo gemeerera mu moni j'oluhiiho lw'Arewopagaawo aloma ati, "Bataka bomu Asene, mbwene ng'olu muli banadiini ehibitiriye.

²³ Hiri hiityo olwohuba ni mbaaye ni genda mu hibuga hyenywe, hiisi anja kubbirenga emoni nga mbonaño ehiorero era kenire naabona n'ehindi ehi banandiihaho baati:

HINO HYA HATONDA ATATEGEREHEHA

"Njahani oyo oyu mujumirya ni mutamutegeera nj'oyu nenda hubalomera ebimufaho.

²⁴ "Hatonda oyo nj'owatonda ehyalo ni neebyo byosibyosi ebirimo era nje Musengwa anuga egulu n'ehyalo era saamenya mu masabo aga abaatu batongola n'engalo jaawe.*

²⁵ Hatonda oyo anuma ehi getaaga abaatu ohumuhirihitanira olwohuba niye nj'anga abaatu bosibosi omuuya ogw'obulamu n'ebiiitu byosibyosi ebi benda.

²⁶ Mu hutandiha, Hatonda gawumba omuutu mulala era mu oyo nga munjwamo amawanga g'abaatu bosibosi abahwene ehyalo hyosihyosi. Ni gahena ng'ateerango hiisi baatu ehifo omu banamenyenga n'ebiseera ebi banahenenga.

²⁷ Ehyo Hatonda gahihola olw'ohwenda abaatu bamwendule hamunga bahamubona wayire saali njaleeni ni hiisi mulala hu fe.

²⁸ Ng'olu baloma, 'Hatonda oyo nj'agema hwagenda era hwabanjo balamu,' era ng'olu balala hu bahirimagesi benywe baloma baati, 'Huli baana babe.'

²⁹ Olw'ehyo, ng'olu huli baana ba Hatonda, sihiba hirangi hujeega huuti Hatonda ali mu hifaananyi hy'ehiitu ehi baatu bahola mu magesi gaawe og'obuutu buutu mu zaabbu oba mu feeza.

³⁰ "Ahalehale Hatonda sigafangayo hu ebyo ebi baatu baholanga olw'obunjaayi ni batamunanyire. Aye njahani alagira abaatu bosibosi hiisi eyi bali bebbwage bacuuse emyooyo,

³¹ olwohuba gatanjo oludaalo olu alisalira abaatu bosibosi omusango n'atehubbira n'atambisa omuutu oyo oyu omwene gahena ohweyangalira. Hino gahihahasa eyiri abaatu bosibosi ni galamusa omuutu oyo mu bafu."

³² Ni banulira Pawulo n'aloma hu hulamuha nga njabaango abesiniola aye abandi nga baloma baati, "Hunahende wongere ohutulomera hu songa eyo oludaalo olundi."

³³ Ng'ango Pawulo anjwa mu luhiiho atiina.

³⁴ Nga njabaango abaatu bagererege abehirisa ebi Pawulo galoma nga bafugiirira Yesu. Mu baatu abo mwalimo mulala hu b'Oluhiiho oyu balanganga baati Diyoniziyo, n'omuhasi oyu balanganga baati Damari ko n'abandi.

18

Pawulo abuulira mu hibuga Koriiso

¹ Ebyo ni byanjwa, nga Pawulo anjwa mu hibuga Asene atiina e Koriiso.

² Eyo gagaanayo Omuyudaaya owaali omusaale womu twale ly'e Pooto ni bamulanga baati Akwila ko n'omuhasi wuwe Pulisikira. Abaatu abo baali bahasenguha ohunjwa e Rooma mu Yitale ohuujwa mu hibuga ehyo olwohuba Kulawudiyo owaali omunugi w'obwahabaha w'Abarooma mu hiseera ehyo gaali alagiye Abayudaaya bosibosi bahinjwemo. Nga Pawulo atiina abahyalira.

³ Olwohuba Akwila ni Pulisikira baali babboti b'eweema, Pawulo owaali yeesi n'amanyire omulimo nj'omwene gasalango ohumenya ni nabo batambire njalala.

⁴ Hiisi ludaalo lwa Sabbaato Pawulo gatiinanga mu humbaaniri ly'Abayudaaya gagesyaho ohunyonyola Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya bafaanie baati Yesu nj'oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu.

⁵ Silaasi ni Temuseewo ni banjwa e Makedoniya bamwenjimbaho nga Pawulo ahenera amaani gosigosi hu hubuulira ehibono hya Hatonda n'alomera Abayudaaya ati Yesu nj'oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu.

⁶ Aye Abayudaaya abo ni batandiiha ohumunahania n'ohumulomaho ebyakalebule ng'abakukumulira efuufe lyomu ngoye jije ng'ahena abaloma ati, "Ni musihirihanga,

* 17:24 17:24 1 Bah 8:27; Yis 42:5

musango gwenywe mwabeene! Ese kenire ogwange era ohujwa njaaahani nja hutuina hulomera Abatali Bayudaaya Amanjilira Amalaji.”

⁷ Ng’ano Pawulo anjwa mu humbaaniri eryo atiina mu mago agaali ni galireene ng’aja abeeyo n’abuulira. Amago ago gaali g’omusinde Atali Muyudaaya aye owaali n’anja Hatonda enjono ni bamulanga baati Tito Yusito.

⁸ Oluvanyuma, Omuhulu w’ehumbaaniri ly’Abayudaaya oyu balanganga baati Kurisipo n’abomu mago gaage bosibosi nga bafugiirira Musengwa. Era abaatu b’e Koriiso bangi abanjilira ebibono ebi Pawulo gabuulira nga bafugiirira Kurisito bababatiza.

⁹ Lwali lulala mu wiire nga Musengwa aloma ni Pawulo mu holesebwa ati, “Otatya, wegumye ohulomera abaatu ehibono hyange otahihalaho,

¹⁰ olwohuba ese samwene ndi njalala ni neewe. Enjuma muutu yesiyesi aja huhwosaho ehigosi. Yegumye olwohuba ndi n’abaatu bangi mu hibuga hino abaja hufugiirira.”

¹¹ Nga Pawulo ahenayo omwaha muhiye n’ehimesu n’asomesa abaatu baayo ehibono hya Hatonda.

¹² Njaaahani olwola Galiyo ni gaali n’anjuga e twale eri balanganga baati Akaya, ng’abatangirisi b’Abayudaaya beehobana banjamba Pawulo bamuhubba mu mbuga.

¹³ Nga bamunjanabira ni baloma baati, “Omusinde ono ali husendasenda abaatu bajumirye Hatonda mu ngeri eyi bbwaga amagambi g’Ehiyudaaya.”

¹⁴ Pawulo gaali ko genda hwenjonyaho, nga Galiyo aloma Abayudaaya abo ati, “Omusinde ono abanga n’aholire esobi oba n’asaaye omusango ogw’ohubbwaga amagambi nahagunjirihise,

¹⁵ aye ng’olu ebi mufa binjamba hu bibono n’amasiina ko n’amagambi genywe ag’Ehiyudaaya, mwabeene mubiholeho ese sinabyeyingisemo.”

¹⁶ Ni galoma ebyo ng’ahena ababbinga nomu kooti.

¹⁷ Nga njaweene anjo bala banjamba omuhulu w’ehumbaaniri ly’Abayudaaya oyu baali ni balanga baati Sosinesi nga batandiiha ohumuhubbira anjo mu moni ja Galiyo. Cooka Galiyo niye sigabefiraho.

Pawulo gaagama mu Atiyokiya

¹⁸ Nga Pawulo amenya mu hibuga Koriiso ohuhena endaaloo enyene enyingi. Oluvanyuma ng’aseebula abafugiirira asomoha n’Akwila ni Pulisikira omuhasi wuwe batiina e Siriya. Ne ni gaali n’ahiiri husomoha, gatiina hu mwalo gw’e Kekiriya nga bamubegeraho eyo efiiri olw’ohweyama ohu gaali ni geeyamire.*

¹⁹ Ni boola mu hibuga Efeeso eyo peyi Pawulo galeha Akwila ni Pulisikira omuhasi wuwe. Aye n’ahiiriyo ye omwene gatiina mu humbaaniri ly’Abayudaaya ng’atandiiha ohunyonyola Abayudaaya ebinjamba hu Yesu.

²⁰ Cooka ni bamusunga abongereyo ahamanga ah’ohuba ni nabo sigafugiirira,

²¹ aye ni gaali nabaseebula ng’abaloma ati, “Ni huba nj’ohusiima hwa Hatonda ndigobola.” Ng’ahena asomoha anjwa mu Efeeso.

²² Emeeri ni yoola hu mwalo gw’e Kayisaaliya ng’anjwamo atiina ohuhesaho abafugiirira Kurisito nga ko gehirira atiina mu Atiyokiya.

²³ Oluvanyuma lw’ohubaho mu Atiyokiya ohuhena ahamanga, ganjwayo ng’agenda atiina njano ni njala mu twale lya Galatiya n’erye Fulugiya n’agumya abafugiirira bosibosi mu hufugiirira hwawe. ²⁴ Mu hiseera ehyene ehyo njalino Omuyudaaya oyu balanganga baati Apolo owaali omusaale womu hibuga Alekizandiriya owanjwa ewaawe ng’atiina mu Efeeso. Apolo gaali mwegereese bulanji era n’amanyire bulanji Ebyanjandiihiwa.

²⁵ Gaali gegire bingi ebinjamba hu ngeri eyi Musengwa genda abafugiirira bebisyemo era n’abuulira bulanji ehyo ehi gaali n’amanyire hu Yesu wayire nga gaali ahoma hubi Yowaane omubatiza gasomesa abo aba gabatizanga.

²⁶ Ng’ano Apolo atandiiha ohubuuliranga n’obugumu mu humbaaniri ly’Abayudaaya mu hibuga omwo. Akwila ni Pulisikira omuhasi wuwe ni banjilira ebi gaali n’asomesa nga bamwanirisa mu mago gaawe bamunyonyola ebinjamba hu Ngira ya Hatonda.

²⁷ Ehiseera ni hyola Apolo gasalano ohutiina mu twale ly’Akaya, Abafugiirira bamuwagira era nga banjandiihira abafugiirira baayo bamusangaalire. Ni goolayo gayeeda bugali abaatu aba Hatonda gaali n’anjambiiye ehisasabirisi bafugiirira Yesu.

²⁸ Era njagati mu baatu ng’asimyanganga Abayudaaya mu hunjahaana ye nahahasa n’ebyanjandiihiwa ati Yesu nj’oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu.

* 18:18 18:18 Hub 6:1

19

Pawulo abuulira mu hibuga Efeeso

¹ Apolo ni gaali n'ahiira e Koriiso, Pawulo ganwa mu matwale g'e Fulugiya ni Galatiya eyi gaali ng'anjamba engira atiina mu Efeeso. Eyo gagaanayo abaatu abumulomera baati baali bafugiirira Kurisito.

² Nga niye ababuusa ati, "Ni mwafugiirira mwasuna ehirabo hy'Omwoyo Omutukuvu?" Nga nibo bamugobolamo baati, "Kadi! N'ohunjulira sihunjulirangaho huuti n'alijjo Omwoyo Omutukuvu."

³ Nga Pawulo ababuusa ehindi ati, "Olwo njaahani ohubatziziwa hwenywe hwali hwa ngeri hi?" Nga bamugobolamo baati, "Ohubatziziwa ohwa Yowaane."

⁴ Nga Pawulo abaloma ati, "Ohubatziziwa ohwa Yowaane haali habonero ahalaga haati omuutu gebbwagire era gabalomanga bafugiirire owaali n'aja huuja niye n'ajooyeno era oyo nje Yesu."

⁵ Ni banjulira ebibono ebyo, nga bababatiza mu siina lya Yesu Musengwa.

⁶ Pawulo ni gaata hu hiisi mulala emihono, ng'Omwoyo Omutukuvu abeehaho nga batandiiha ohuloma endimi eji baali ni batamanyire era nga baloma ebibono ebi Omwoyo gabawiihulira.

⁷ Abaatu abo baali banera abasinde ng'ehumi n'ababiri.

⁸ Ehyo ni byanjwa, Pawulo gahena emyesi edatu n'atiinanga mu humbaaniro ly'Abayudaaya mu hibuga ehyo n'alomeranga abaatu n'obugumu n'abahahasa ati ebi gaali n'abalomera hu ngeri eyi Hatonda genda anjgemo obulamu w'abaatu bituufu.

⁹ Aye balala hu Bayudaaya nga bagaana ohufugiirira Kurisito era nga baduuliranga mu lwijuuye abo abaali ni bagendera mu Ngira ya Musengwa. Ehyo nga hireetera Pawulo ohubanjwamo era ng'anjamba abafugiirira atiina ni nabo bahumbaaniiranga mu somero lya Turaano hiisi ludaalo ni bahubbaganja ebinjeego hu biramba hu bunjgi wa Hatonda.

¹⁰ Hino hyamunjirira emyaha ebiri era ng'Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya bosibosi abaali ni bamanyire mu Asiya banulira ehibono hya Musengwa.

¹¹ Nga Hatonda ahola ebyamaliholiho bingi n'abitira mu Pawulo.

¹² N'ebitambaala oba engoye eji ganjambangaho ni bahajinjirire bajita hu balwaye, obulwaye waawe wanonanga. N'ababangaho emisambwa ni jibanjwaho.

Abasaani ba Sikeeva

¹³ Njaahani njaalijjo Abayudaaya abagendanga ni babbinga emisambwa hu baatu. Ehiseera hyola nga bagesyangaho ohujibbinga ni bajiroma baati, "Kulagira mu siina lya Yesu Musengwa oyu Pawulo abuuliraho, njwa hu muutu ono."

¹⁴ Abaholanga ehiitu ehyo baali basinde musanvu abaali abasaani b'omutangirisi w'abasengi b'Abayudaaya oyu balanganga baati Sikeeva.

¹⁵ Aye lwali lulala nga njabanjo omusambwa ogwabaloma guuti, "Yesu mumanyire ni Pawulo yeesi mumanyire, ne enywe ndinywe aba ani?"

¹⁶ Ng'anjo omusinde owaaliho omusambwa ogwo abatumiraho bosibosi abahub-birango nga ko ababbutujula hifaabi ohwola olu benjuna baduluma majula n'abahanuuyehanuyeho ebyambalo ni batonya amafugi.

¹⁷ Ehiitu ehyo ni hyagenda hyahwana mu Bayudaaya n'Abatali Bayudaaya abamenyanga mu Efeeso, nga bosibosi obuti bubanamba era nga batagiha ohuja Yesu Musengwa enjono ery'amaani olwohuba bafaania baati ali n'obujangi ow'amaani.

¹⁸ Era nga hireetera bangi hu bafugiirira ohubbutula ebibi byawe eyiri abahyawe mu lwijuuye.

¹⁹ Abanjanja bangi nga bahumbaania emifumbo j'ebitabo ebi batambisanga ohuhola obunjanja, babyohya mu lwijuuye abaatu bosibosi ni babona. Ebiitu ehyo ni babibalirira byali binjwamo ebbeesa buheehere.*

²⁰ Bino byaleetera ehibono hya Musengwa ohusasaana mu baatu abeene abangi era hyahola n'amaani mu bulamu waabo abahinjulira.

²¹ Ehyo ni byanjwa, nga Pawulo asalanjo ohutiina e Yersaalemu n'abita mu matwale ery'e Makedoniya n'erye Akaya ohulambuula abafugiirira Kurisito. N'aloma ati, "Ni ndihena ohwolayo, teehwa ohutiina n'e Rooma yooi."

²² Nga geheerera atuma abaloobera babe Temuseewo n'Erasito e Makedoniya bamwehererengayo niye n'ahiirho mu twale ly'Asiya.

* **19:19 19:19 buheehere** Ebbayibbuli mu ndimi ejindi jiroma jiti durakima emitwalo etaanu. Edurakima ndala nj'eyabanga omuhemba ogu omuutu gapakasanga oludaalo lulala.

Ahagugumuho mu Efeeso

²³ Huupi mu hiseera nj'ehyene, ŋaaliŋo abaatu abaleeta endibo hu abo abaali ni bagendera mu Ngira ya Musengwa.

²⁴ Ŋaahani ŋaaliŋo omusinde omubboti oyu balanganga baati Demetiriyo. Demetiriyo nj'owabboteranga abaatu mu byoma eby'efeeza obufaanani womu birorero by'omusambwa oyu balanganga baati Arutemi. Omulimo guno gwamwingihisanga ye omwene n'ababboti bahye ebbeesa ejitali tono.

²⁵ Ng'ano Demetiriyo ahumbaania ababboti bahye bosibosi abaloma ati, "Bahyange, muhimanyire bulani weene ng'olu husunira hibbala mu mulimo gwefe guno.

²⁶ Cooka mubona era munjira ng'olu omusinde ono oyu balanga Pawulo abbamiise abaatu abeene abangi baaba ti sibahiigula biitu ebi hubbota, simu Efeeso muno mwonene aye mu twale ly'Asiya lyosiryosi, n'aloma mbo bino ebi hubbota n'engalo sibahatonda kadi nanatoto.

²⁷ Ehigosi hino sihinahagame hu mulimo gwefe, ahatale h'ebiiu byefe ni haguuye hyonyene aye n'abaatu boosi banahalehere ano ohutiina mu yekaalu y'Arutemi. Era banahagosye obubbala n'enono ebi Arutemi oyu baatu bosibosi mu twale ly'Asiya nomu hyalo hyosihyosi ohunjirira anjalala bajumirya."

²⁸ Abahye ni banulira ebibono ebyo ng'etima libanjamba batandiiha ohuhayaana ni baloma baati, "Arutemi ow'Abefeeso nj'ahihenaho!"

²⁹ Sinjibita etenjama ebbala ng'ehibuga hyosihyosi hihwana oluboyoboyo. Nga njabanjo abaatu abanjamba Gaayo n'Arisitaluuko ab'e Makedoniya abagendanga ni Pawulo. Ng'ehinjindi hy'abaatu hyeoola hitiina ni badyedyesa abasinde abo baja beejuha mu hifo ehi bagudulirangamo emigudulo.

³⁰ Pawulo gaali gendire gebonese eyiri ehinjindi hy'abaatu abo aye abafugiirira bamugaana.

³¹ Balala hu b'obunangi mu hibuga ehyo abaali abameeri babe boosi bamutumira obuhwenda ni bamuloma atagesyaho hwemayo.

³² Abaatu abaali ni bahumbeene baali mu huhubba luboyoboyo ni njabula anjullirisa ehy'owahye, hiisi muutu n'ahayaana n'aloma hihye. Era ŋaaliŋo bangi abaali ni batabona n'ehyabanjirayo.

³³ Nga njabaano Abayudaaya abanjamba owahyawe oyu balanganga baati Alekizanda nga bamusindigirisa bamunjira mu moni abahihirire alome eyiri ehinjindi hy'abaatu. Nga njaweene ano Alekizanda anjubbira ehinjindi hy'abaatu abo omuhono banjoleere anjosehese Abayudaaya.

³⁴ Aye bala ni bahifaana baati Muyudaaya nga bosibosi bayaalira njalala bahayaana ni baloma baati, "Arutemi ow'Abefeeso nj'ahihenaho!" Hino bahihola ohuhena esaawa huupi ebiri kwiye.

³⁵ Ehiseera ni hyola omunandiihi w'abobunangi mu hibuga ehyo ganooleresha abaatu, ng'abaloma ati, "Bahyange abeehasi bomu Efeeso, nj'ani njano atamanyire ati mu hibuga Efeeso pomuli esabo ly'Arutemi ow'enono, njalala n'ehifaananyi hihye ehyanjwa mwigulu hyagwa hu hyalo?"

³⁶ Olw'ehyo, ng'olu njajuma anjanga huhinjahania, muguuje mutangunjirisa huhola hiitu hyosihyosi ehinjanga ehuhenanjo emiyaaya.

³⁷ Abasinde bano aba muleetire njano njabula ehi banyagire ohunjwa mu sabo ly'Arutemi wayire ohumufodogola.

³⁸ Ale hanye Demetiriyo n'ababboti bahye bali n'ehi bemulugunya hu muutu yesiyesi, emiryango j'ekooti j'abalumuzi miigule. Banjire eyo esonga jaawe banajinjulirise.

³⁹ Ni njabanjo esonga yosiyosi eyi mwemulugunya, mutiine mwemulugunyihise mu kooti.

⁴⁰ Aye njahani ebiiu ng'olu byemire singa abanjugi banulira oluboyoboyo luno olu muli huhubba, banjanga ohutubonerese ni batulangira ohwegugunga. Hunjuma songa kulu eyi hunjanga ohunja olw'oluhumbano luno."

⁴¹ Ni gahena ohuloma ebibono ebyo ng'abaloma baagameyo mu mago gaawe.

20*Pawulo atiina mu matwale ly'e Makedoniya n' Buyonaani*

¹ Oluboyoboyo olwali mu hibuga hy'Efeeso ni lwasima nga Pawulo atumisa abafugiirira Kurisito. Ni gahena ohubaloma ebibono ebi bagumya ng'abaseebula atiina e Makedoniya.

² Ni goola eyo ng'ahyala mu hiisi hifo omwali abafugiirira n'atiina n'abagumya era ng'agenda goola nomu twale ly'e Buyonaani,

³ eyi gahena emyesi edatu. Ni gaali n'anatere ohusomoha ohutiina e Siriya ng'anjulira ati njaalino Abayudaaya abaali ni bamwehobera ohumwitira mu ngira, ng'asalaño ohubitira hu woomu e Makedoniya.

⁴ Mu lugendo luno, Sopateri omusaani wa Puuro ow'e Bberoya n'Arisitaluuko ni Sekundo abaali ni basimuha mu hibuga Sesalonika ni Gaayo ohunwa e Derube ni Tumusewo ko ni Tukikasi ni Turofimo ohunwa mu twale ly'Asiya bamujereheraho.

⁵ Abasinde bano omusanvu batangiramo nga baja batuumira e Turoowa, ese ni Pawulo.

⁶ Efe ababiri nga hugenda hwola mu hibuga Filipi. Oluvanyuma lw'embaga y'Abayudaaya eyi baliiraho Emigaati Eji batatayemo Ehisimbulusa hwasomoha ohunwa e Filipi hutiine e Turoowa. Mu ngira hwahenamo endaalo etaanu nga hwola hwenjimba hu bahyefe era nga huhenayo endaalo musanvu.

Pawulo alamusa Ewutuuko

⁷ Hu ludaalo olutagiha mu wiiki* efe n'abafugiirira abandi mu hibuga ehyo hwahumbaana ohubbwaga n'ohulya emigaati ni huhebulira ehy'egulo ehyasembayo ehi Musengwa galya n'abalobera babe. Ni hwahena, Pawulo ganjira ehiseera hirenji n'aloma eyiri abafugiirira olwohuba gaali ategeha ohunwa mu hibuga ehyo ni buhyeye. Galoma ohwola esaawa mukaaga ej'owiire.

⁸ Namugulu mu hisenge omu hwali mwalimo etaala enyene nyingi ni jaduha.

⁹ Mu baali ni banjirisa ebi Pawulo gaali n'aloma mwalimo omuseere oyu balanganga baati Ewutuuko. Omuseere oyo gaali gehaaye hu mwango gw'edinisa eryali erigule ery'ehisenge omu hwali mu nyumba eyohudatu namugulu mu kalina. Ng'ero linjamba omuseere. Ni gaali n'afiiriye mwiwo ng'anjanuha ohunwa eyo na mugulu eyi hwali ng'agwa njaasi era bamutusano n'afuuye.

¹⁰ Pawulo ni ganiinuha gatiina anjali omuseere oyo nga geeyala hu mulambo gugwe agufumbeerera ng'ahena aloma abaatu abaalino ati, "Mutenjendeherera, Ewutuuko alino mulamu."

¹¹ Pawulo ni gaagamayo namugulu eyi hwali ni huhumbaaniye ng'abbwaga mu migaati hulya ni huhebulira ehi Musengwa gahola. Ni hwahena nga hunjamba huhyesa nga ko abaseebula asimbuha atiina mu lugendo lulwe.

¹² Bala nga bagamya Ewutuuko ewaawe emyoyo ni jibeehire olwohuba gaali mulamu.

Pawulo aseebula abatangirisi babafugiirira abomu Efeeso

¹³ Ni hwanjwa anjo efe abandi nga hutiina hunjamba emeeri husomoha hutiina mu hibuga Asosi eyi hwali ni huujwa hwaaganana ni Pawulo, olwohuba niye gaali aholire etegeha ohutiinayo n'amagulu. Eyo peyi gaali n'aja hutwenjimbiraho mu meeri.

¹⁴ Ni gatwenjimbaho mu Asosi, nga husomoha hutiina mu hibuga hy'e Mituleene.

¹⁵ Ni wahya nga hunjwayo husomoha hutiina mu hifo ehyali ohuupi n'e hizinga hy'e Kiiyo. Hu ludaalo olwalondaho nga husomoha hutiina hu hizinga hy'e Samusi. Hu ludaalo olwalondaho nga husomoha hwola mu hibuga hy'e Mileto.

¹⁶ Ni hwali ni hutiina hwabita hubita hu hibuga Efeeso. Hino hwahihola olwohuba Pawulo gaali ahenire ohusalano ati sigenda hulwa mu twale ly'Asiya. Gendire ni hiba ni hinjagiha oludaalo lw'embaga eyi balanga Petekoote lwole ni goolire e Yerusalemu.

¹⁷ Pawulo ni gaali n'ahiiri e Mileto ng'atumisa bamulangire abatangirisi abaali ni batangirira ehibubbu hy'abafugiirira Kurisito mu Efeeso.

¹⁸ Abatangirisi abo ni boola ng'abaloma ati, "Mumanyire bulani ng'olu mbaayenga ni nebisya ahamanga hosihosi aha mbaaye ni nenywe ohunjwera erala hu ludaalo olu noleraho mu twale ly'Asiya.

¹⁹ Mbaaye peeresa Yesu Musengwa n'ohwenjomeha ohw'amaani era oluusi n'ohulira ni ndira amasiga olw'abaatu ohugaanira mu bibi byawe. Mumanyire ng'olu mbitire mu biseera ebigosi olw'Abayudaaya abafugiirira Musengwa ohunesoomera.

²⁰ Muhimanyire ng'olu mbaaye mwesigwa mu hubalamera obuhwenda wa Hatonda ni njanjuma ehi ndehayo ehinjanga ohuba ehy'omugaso eyi muli. Aye mbaayenga mbasomesa mu lwijuuye era ni tiina nyumba hu nyumba mu mago genywe.

²¹ Mbaayenga ndomera Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya ti bateehwa ohwebbwaga bacuuhe banjwe mu bibi byawe bagobole eyiri Hatonda era bafugiirire Musengwa weefe Yesu.

²² Ne njahani mbalomeraho ti ndi hutiina e Yerusalemu eyi Omwoyo Omutukuvu ali hunumirisa ohutiina cooka eyi tamanyire ebinahanjoleho ni noolireyo.

* 20:7 20:7 Oludaalo olusooka mu wiiki nj'olwa Sabbiiti mu mbala y'Abayudaaya.

²³ Ohutusaho ti mu hiisi hibuga ehi nooliremo Omwoyo Omutukuvu gandabula ati ekomera n’ohubonaabona nj’ebinindiiriye.

²⁴ Aye sifayo hu hinahanjoleho, nolu banjita banjite, kasita n’aba ni mbubuyeye omulimo ogu Yesu Musengwa gapambya, ndomere abaatu Amanjulo Amalanji aganjamba hu ngeri eyi Hatonda atunonolamo olw’ehisasabirisi hihye.

²⁵ “Ehiitu hindomera hiiti n’aaahani n’ajuma kadi mulala hunywe aba mbaaye ni ndomera Amanjulo Amalanji aganjamba hu bunjugi wa Hatonda anahamboneho nindi.

²⁶ Olw’ehyo, olwa leero hambalomere ti singa n’abaano mu nywe omubaaye ni munjilira ebi mbuulira afiira mu bibi, simusango gwange.

²⁷ Hiri hiityo olwohuba mbaaye sinekeka hubalomera byosibyosi ebi Hatonda genda muhole.

²⁸ Enywe abatangirisi mwehuumenga ohutanwa hu hufugiirira era ni muyeeda n’abafugiirira abandi bosibosi ab’Omwoyo Omutukuvu gabanjamba ohulabiriranga. Ng’olu omwayi alabirira ebyayo bibye, mwesi muutyu mulabiriranga ehubbubu hy’abafugiirira aba Hatonda† gesunira omwene n’abita mu hufa hwa Yesu Kurisito hu musalabba.

²⁹ “Manyire ti ni ndiba ni tiinire abaatu ababi abali hya nalanja n’ajuma husasira baliija babenjimbaho badulingadulinga abafugiirira.

³⁰ Nomu nywe mwabeene mulinjwamo abaatu abalisomesa eby’obudulingi bagodamya abafugiirira babatusa hu hituufu olw’ohwenda babe baloobera baawe.

³¹ Olw’ehyo mwehuume n’atabano n’ajwa hu hufugiirira! Era muhebulire muuti mu myaha edatu eji mbaaye ni nenywe mbaaye sindehera omuusi n’owiire ohubalabula mu hino n’amasiga nga pohu taaye.

³² “N’aaahani mbaseebula ni mbanjamba Hatonda abahuume era abayeede mwegumye ohufugiirira obuhwenda obuloma buuti atunonola lw’ehisasabirisi hihye. Obuhwenda owo mbobuja hubanjanga mu hufugiirira Musengwa era bubaleetere Hatonda ohubanja ebirani ebi gasubisa abaatu bosibosi aba gagwalaasa bafuua abaatu babe.”

³³ Ese mbula bbeesa y’omuutu, oba ebyambalo ebi mbaaye ni ndulhanira.

³⁴ Ohutusaho mumanyire muuti ese omwene mbaayenga nefululhanira n’engalo jange jino n’anjanga ohweyemesano era naahena nayeeda n’abahyange aba nabanga ni nabo.

³⁵ Ebyo byosibyosi nabiholanga ohubalaga ti pohuseene ohuholanga huutyu emirimo konyo hunjange ohuyeedenga abatanjanga hweyeeda. Habuhyabuhyu huli n’ohuhebuliranga ebibono bya Yesu Musengwa ebi galoma ati, “Ohugaba hulimo ekabi ohuhira ohunajwa ebi baba ni batunjaaye.”

³⁶ Pawulo ni gahena ohuloma ebibono ebyo, ng’ahoma ekumbo n’abatangirisi abo bosibosi nga basaba.

³⁷ Ni bahena nga hiisi mulala hu batangirisi abo aseebula Pawulo n’amugwa mu hifuba n’ohulira ni balira amasiga.

³⁸ Ehyasinga ohubalisyama amangi nj’ehibono ehi gabaloma ati baali sibaja humubonaho nindi. Ng’ano bamunjereheraho bamwosa hu mwalo aniina emeeri nga ko bagamayo.

21

Pawulo atiina e Yersaalemu

¹ Ni hwaseebula abatangirisi bala nga hubereheresa husomoha bulunjamu hwola mu hibuga ehi balanga baati Koosi. Ni wahya nga hutiiina hu hizinga ehi balanga baati Roodesi eyi hwanjwa nindi ni buhyeye nga hutiiina e Patara.

² Eyo hwagaanayo emeeri eyaali ni yitiina mu twale ly’e Foyinikiya nga huyiniina husomoha.

³ Ni hwalengera ehizinga Kipuro nga huhireha hu lubega huhubitira mu mehiringo gahyo hulunjama e Siriya. Nga hugoba hu mwalo gw’e Tiuro olwohuba eyo peyi emeeri eyo yaali ni yija hutwihula emigugu ejaaliho.

⁴ Eyo hwagaanayo abafugiirira bahyefe era nga humenya ni nabo ohuhena endaalo musanvu. Ng’abafugiirira abo baloma Pawulo atatiina e Yersaalemu olwohuba Omwoyo Omutukuvu gaali abahwehuliye ati Pawulo gaali aja husunirayo ebigosi.

⁵ Aye ehiseera ehi hwali n’ohuhena ni nabo ni hyanjwaho nga hubaseebula hweyongereyo n’olugendo lwefe. Ng’abafugiirira abo bosibosi n’abahasi baawe ko n’abaana batunjerehera batutunyaho n’ajwa hibuga hyagama batwosa hu mwalo. Ni hwola eyo nga hwesihwesi huhubba amafuha ohusaba.

† 20:28 20:28 Ebyanjandihwa ebindi biri ni aba Musengwa.

⁶ Ni hwahena ohusaba nga husebulana efe huniina emeeri nga nibo baagamayo ewaawe.

⁷ Ni hweyongera n'olugendo lwefe ohunjwa e Tiiro nga hwola mu hibuga hy'e Putolemaayi. Eyo yoosi hwagaanayo abafugiirira aba hwaja hwaheesaho era nga hunjenyuhayo ehiire hirala ni nabo.

⁸ Ni wahya nga nindi hunjamba olugendo hutiina e Kayisaaliya eyi hwamenya ewa Filipino ow'abuuliranga Amanjiliro Amalanji. Filipino gaali mulala hu banjeeresama omusanvu aba batobola mu Yerusaailemu.

⁹ Filipino gaali n'abahaana abakabbamba bane abaali n'ehirabo hy'obunaabbi.

¹⁰ Ni hwali ni hwahahena ewuwe endaalo ejinjeraho naabbi oyu balanganga baati Agabbo nga gehirira gaaja n'anjwa e Buyudaaya.

¹¹ Ni goola anja hwali ng'abonolola hu Pawulo omusipi agwesidiha amagulu n'emihono ahena aloma ati, "Omwoyo Omutukuvu aloma ati, 'Abatangirisi b'Abayudaaya mu Yerusaailemu po banahasidihe baati omwene musipi guno era baahena bamunjayo ng'omusibe eyiri Abatali Bayudaaya.' "

¹² Ehyo ni hyatugwa mu hutwi, efe ko n'abandi abaaliho nga hwegalihira Pawulo atatiina yi Yerusaailemu.

¹³ Aye nga Pawulo aloma ati, "Lwahiina mukenamo amaani muutoyo n'amasiga ni muli pohan mutaaaye? Netegeheeye hiisi hiitu ehi banahakole. Sihumborja hwojone aye n'ohufira mu Yerusaailemu olw'ohunjeeresama Yesu Musengwa."

¹⁴ Ni hwabona huuti sihunanange hu mucuusa hunjwa huhi gaaliho, nga humuleha humuloma huuti, "Leha Musengwa Omwene ahole ehi asiima."

¹⁵ Ehiseera ni hyola ehyo ni binjooye nga hwetegeha hwehubba mu ngira hutiina e Yerusaailemu.

¹⁶ Balala hu bafugiirira Kurisito abomu Kayisaaliya nga batunjerahera batwosa mu mago g'omusinde oyu balanganga baati Munasoni. Munasoni gaali asimuha hu hizinga Kipuro era naali mulala hu baatu abaali abadaayi ohufugiirira Yesu.

Pawulo ahyalira Yakobbo e Yerusaailemu

¹⁷ Ni hwola e Yerusaailemu abafugiirira batusangaalira bulanji.

¹⁸ Ni wahya nga hutiina ni Pawulo ewa Yakobbo. Abatangirisi abahulu ab'abafugiirira bosibosi, baaliyo.

¹⁹ Pawulo ni gahena ohubaheesa ng'abalooheesa mu wiijufu byosibyosi ebi Hatonda gaali n'amutambihise mu bunjeeresama wuwe njagati mu Batali Bayudaaya.

²⁰ Yakobbo n'Abatangirisi abo abahulu ni banjulira ebibono ebyo nga bajumirya Hatonda. Nga baloma Pawulo baati, "Mulebe, ng'olu obona njaliho Abayudaaya bangi bugali abacuhire bafugiirira Kurisito era bosibosi bahuuma butiribiri amagambi ga Hatonda.

²¹ Aye banjulira mbo ewe osomesa Abayudaaya bosibosi abamenyire eyo mu Batali Bayudaaya ohutanjamba magambi aga Hatonda ganja Musa era mbo obaloma oti batahomola baana baawe wayire ohunjamba esambo j'Ehiyudaaya.

²² Naahani huhole hutye ko hubatuseyo? Olwohuba anjanuma hubuusuusa bananjulire baati wuujire njano bahuujira.

²³ Olw'ehyo, amagesi aga huhunja nga gano. Njano hulijho n'abasinde bane abali n'ehi beeyama eyiri Hatonda.*

²⁴ Tiina ni nabo mu Yekaalu obenjimbeho hu mukolo g'ohwegwalaasa mu moni ja Hatonda era obe ndiwe obasulira ehi banjaayo ng'enjongo ko bababegeho efiri.* Ehyo hinalaetere abaatu bosibosi abanahubone ohufaanja baati ebi bahunjuliraho si bituufu olw'ohuhubona ewe omwene n'onjamba amagambi aga Hatonda ganja Musa.

²⁵ Ne Abatali Bayudaaya abafugiirira Kurisito, abo hwahena ohubanandiihira ni hubaloma ehyo ebi hwasalanga huuti benjalame ohulya ebiryo ebi banjongire eyiri emisambwa, n'obuhwedi era n'ohulya enyama ey'ehyayo ehifuuye ni batahisalireho wayire ohulya amalasire."

²⁶ Ni wahya nga Pawulo geenjimba hu basinde abo hu mukolo g'ohwegwalaasa mu moni ja Hatonda era nga batiina mu Yekaalu ohulomera abasengi ba Hatonda ehiseera n'endaalo j'ohwegwalaasa anja jirinjerahero era hiisi mulala hu bo ganjajo enjongo eyiri Hatonda.

Banjambira Pawulo mu Yekaalu

* 21:23 21:23 Hub 6:13-21

* 21:24 21:24 Ohubega efiri haali habonero ahalaga haati baali boherehise ehi

beeyama.

²⁷ Endaalo musanvu ej'ohwegwalaasa ni jaali ni jiri huupi hujwaho, nga njabaano Abayudaaya abaali ni banjooye mu twale ly'Asiya ababona Pawulo mu Yekaalu. Abayudaaya abo nga basasamasa abaatu bosibosi abaalijo era nga banjamba Pawulo

²⁸ ni bahayaanira njamugulu baati, "Bayisirayiri bahyefe, mutuyeede! Ono nj'omusinde nago atiire n'asomesa abaatu bosibosi mu hiisi hitundu omu goolire banjwe hu magambi ga Musa n'ohufodogola Yekaalu. Nindi n'ehindi nj'ono nana aleetire n'abaatu Abatali Bayudaaya mu Yekaalu yeefe ehiitu ehy'embihu mu hifo hino ehyawufu."

²⁹ Ehyo bahiroma olwohuba njalijo olu baali ni baweene Pawulo n'ali ni Turofimo Omwefeso mu hibuga Yersaalemu olw'ehyo banjeega baati gaali gengiye ni naye mu Yekaalu.

³⁰ Ebibono ebyo byaleetera abaatu bosibosi mu hibuga ehyo ohutabuha. Era nga banjindigana ohujwa enjuyi n'enjuyi bayabuluhira hu Pawulo bamunjamba bamudyedesa bamutusa ebulafu w'e Yekaalu. Ng'ano ni naano njabaano abegalaano emiryango ja Yekaalu ehicaamu hitoolamo.

³¹ Bala ni baali ko ni bamimigania Pawulo ni benda bamwite, nga njabaano omuutu owanyanguha gatiina eyiri omuduumisi wamahe g'Abarooma ng'amulomera ati ehibuga Yersaalemu hyosihyosi hyali higuuyemo ohutabuha.

³² Anjo ni naano ng'omudumisi oyo anjamba engira aduluma n'abasirikale ko n'abahulu baawe beehirira baatiina eyiri ehinjindi hy'abaatu abo abaali ni batabuhire. Bala ni babona omuduumisi n'eduuli ly'abasirikale ni batiina eyi bali nga balehera anjo ohuhubba Pawulo.

³³ Omuduumisi omuhulu ni goola ng'ajasa Pawulo ahena alagira bamusidihe n'enjegere ebiri. Nga ko abuusa abaatu ati, "Ono nj'ani era aholire hi?"

³⁴ Nga hiisi mulala mu hinjindi hy'abaatu abo amugobolamo n'ahayaana n'aloma hihye. Olw'oluboyoboyo ohuba lubitiirifu, omuduumisi sigabatusamo hituufu era ng'alagira banjire Pawulo mu kambi y'abasirikale.

³⁵ Ni bamwosa hu madaala aganiina ohwingira mu kambi, ng'abasirikale bamugegera njamugulu mu bbanga ohumwingisa olwohuba abaatu baali batabuhire bugali ni benda bamubanyaguleho bamwite.

³⁶ Ogunjindi gw'abaatu ogwali ni gulondaho gwatiinanga guhayaana guuti, "Oyo mwite hwita!"

Pawulo genjosyaho

³⁷ Abasirikale ni baali ni banatere ohwingisa Pawulo mu bbarakisi, ng'aloma omuduumisi oyo mu Luyonaani ati, "Fugiirire mbeho n'ehindomaho eyi oli." Ng'omudumisi amubuusa ati, "Koni weesi omanyire Oluyonaani?"

³⁸ Ewe, sindiwe omusinde ola Omumisiri njanyuma anjo ow'agesyaho ohuyeequera gavumeeti era owatangirira ehubbubu hy'abatemu ekumi ene baaja behuhuma mu lulafu?"

³⁹ Nga Pawulo amugobolamo ati, "Bbe, ese ndi Muyudaaya omusaale womu hibuga Taruso ehitutumufu mu twale ly'e Kilikiya. Fugiirire mbeho n'ehindoma eyiri abaatu."

⁴⁰ Omuduumisi ni gamufugiirira, nga Pawulo gemeerera hu madaala, agehesya ehinjindi hy'abaatu abo n'omuhono banjoleere. Bosibosi ni bahena ohunjoleera ng'abaloma mu lulimi olu Aramayiki' ati,

22

¹ "Aboluganda n'abaatu abahulu mu gwanga, mujulirise ohwenjosyaho hwange hu songa eyi bafunaana."

² Ni banjulira Pawulo n'aloma eyi bali mu lulimi olu Aramayiki nga banjoolera baati ce. Ng'ano Pawulo atiina mu moni aloma ati,

³ "Ese ndi Muyudaaya omusaale womu hibuga Taruso mu twale ly'e Kilikiya aye nahulira njano mu Yersaalemu. Gamalyeli omusomesa hanjune mu hwegeresa amagambi geefe nj'owasomesa nakuguhira erala era najumbiranga bugali ohunjeera Hatonda mu by'ediini lyefe ng'olu abandi hunywe muhola.

⁴ Nahiyaanianga abaatu abaali ni bagendera mu Ngira ya Musengwa ey'obunonosi noola n'ohuleetera abandi hu bo ohufa. Nabanjambanga anjabela hubihisya, abasinde n'abahasi ni mbadanya mu komera olw'ohufugiirira hwawe.

⁵ "Omuhulu w'abasengi n'Aboluhiiho Olubbala mu gwanga ly'efe basobola ohunjulira mu hino. Era abahulu abo baapa n'ebbaluna ejinyanjula eyiri abahyawe mu

Damasiko tiine pambe abafugiirira Yesu abeeyo mbaleete e Yersaalemu ng'abasibe bababonerese."

Pawulo aloma hu hucuusiwa huhwe

(Bik 9:1-19; 22:12-18)

⁶ "Ni naali ni tiina e Damasiko, esaawa jaali oti mukaaga ejomu muusi ni natere ohwola, ng'ango ni naajo enjase ey'amaani ohujwa mwigulu yikubba yineswanigirisa.

⁷ Ni yakubba nga ngwa nyaasi pulira ejanjaasi ni njalijo owundoma ati, 'Sawulo, Sawulo! Lwahiina bukiyaania?'

⁸ Nga mbuusa omwene janjaasi eryo ti, 'Ndiwe ani Musengwa?'

"Nga gangobolamo ati, 'Ndiise Yesu Omunazaleesi oyu ohiyaania.

⁹ Abahyange aba naali ni nabo boosi babona enjase eyo era banjulira n'ejanjaasi aye sibategeera ebi omuutu oyo gandoma.'

¹⁰ Ng'ango ese mubuusa ti, 'Musengwa, kole hi?' Nga niye gandoma ati, 'Yinyoha otiine mu hibuga Damasiko. Eyo peyi banahahulomere ehoyuhola.'

¹¹ Olwohuba naali sikiiibona n'ohubona olw'ehimyaso ehyo ehy'amaani, abahyange aba naali ni nabo bapamba hu muhono baapira e Damasiko.

¹² "Naahani mu hibuga Damasiko mwalimo omusinde oyu balanganga baati Ananiya. Ananiya gaali musinde omuhenererefu owajumiryanga Hatonda era n'agendera mu magambi aga banjamba Musa n'Abayudaaya bosibosi abamenyanga eyo ni bamunja ejono.

¹³ Omusinde oyo nga gaaja gemeerera anja naali gandoma ati, 'Mulebe Sawulo, yiguha emoni otagihe ohubona nindi. Hu nyanga enyene eyo emoni jange nga jirimbulu tandiha ohubona.'

¹⁴ "Ng'ango omusinde oyo atiina mu moni gandoma ati, 'Hatonda ow'abasehulu beefe ahutobooye obe ti omany ehi genda ohole, obone Omwawufu wuwe era onjilire ebibono ebijwa mu munwa gwuge.

¹⁵ Olw'ehyo oja huba mujulizi wuwe olomere abaatu bosibosi ebi onjuliye n'ebi oweene.

¹⁶ Era naahani njwa mu by'ohugayala. Yinyoheramo wejunderere Hatonda gahahu-sonija ebibi bibyo era ohene obatiziwe bahwogeho ebibi bibyo.'

¹⁷ "Ebyo ni byanjwa nga ngobola njano mu Yersaalemu. Lulala ni naali mu Yekaalu ni saba nga nolesebwa.

¹⁸ Mu hwolesewa ohwo Musengwa gandoma ati, 'Yinyoheramo onje mu Yersaalemu, olwohuba abaatu sibaja hufugiirira n'obalomera ebipambaho.'

¹⁹ Ng'ese mugobolamo ti, 'Musengwa, bamanyire baati natiinanga mu mahumbaaniro g'Abayudaaya ni pamba abahufugiirira ni mbafaduula efaalu ni kena ni mbandanya nomu komera.

²⁰ Era ni baali ni beeta Sitefaano omuloobera wuwo, keesi naaliyo nawagira ehikolwa hy'ohumwita era nahuuma n'engoye jaawe ko bala bamuhubbe bulanji amabaale.'

²¹ Ng'ango Musengwa gandoma ati, 'Njwa mu Yersaalemu, olwohuba nja huhutuma eyo anjaleeni mu baatu Abatali Bayudaaya.' "

²² Aabaatu banjulirisa ebi Pawulo gaali n'aloma ohwola olu galoma ebibono ebyo. Ng'ango batandiiha ohuhayanira njamugulu ni baloma baati, "Mumwite, olwohuba omuutu hy'oyo sasaana huba hu hyalo!"

²³ Ni baali ni bahihayaana ni baholoja engoye jaawe eji bewihiriranga, ni booja n'efuuhe mu bbanga ohulaga ehiruji ehi baali ni nahyo,

²⁴ ng'omudumisi omuhulu alagira bengisa Pawulo mu kambu. Ni bamwingisa ng'alagira bamufaduule efaalu era amubuuse abalomere ehjali ni higema Abayudaaya ni bamuhubbira oluboyobooyo batyo.

²⁵ Ni baali ko ni bamulambaasa, nga Pawulo abuusa omuduumisi w'ehibubbu hy'abasirikale ecikumi owaali ni gemereye anjaapi anjo ati, "Bahifugiirira ohuhubba Omurooma efaalu ni bahiiri humusalira musango ohumuhira?"

²⁶ Omuduumisi oyo ni ganjulira ati Pawulo Murooma ng'atiina eyiri omuduumisi omuhulu amuloma ati, "Omusinde ono Murooma, humuhole hutye?"

²⁷ Omuduumisi omuhulu ni ganjulira ebyo ng'atiina eyiri Pawulo amubuusa ati, "Hanye ndomereho. Mbo oli Murooma?" Nga Pawulo amugobolamo ati, "E-e ndi Murooma."

²⁸ Ng'omudumisi omuhulu oyo amuloma ati, "Keesi ndi Murooma aye nasasula bbeesa enyene enyingi ohufuaha Omurooma." Nga Pawulo niye amuloma ati, "Ese nasaaaliwa ng'Omurooma."

²⁹ Naweene anjo ehyo nga hireetera abaali ni bamwenuguna ohubuusa ebibuso ohunyololohanjo. Ng'omudumisi omuhulu omwene asigalano n'alebera ekoba olw'ohunjamba era gadanya hu Pawulo Omurooma wahye ebijofu.

Pawulo gejosyaho mu kooti y'Abayudaaya

³⁰ Olwohuba omuduumisi wamaŋe gendire ohumanya ehuhulu ehyene ehi Abayudaaya baali ni bahaabya Pawulo, ni wahya gamulehula aye ng'alagira abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'Aboluhiiho lw'Abayudaaya olubbala bosibosi ohuhumbaana. Ni bahumbaana ng'anjira Pawulo amwemeha mu moni jaawe.

23

¹ Ni beemeha Pawulo mu moni j'Aboluhiiho lw'Abayudaaya Olubbala, ng'abasimba emoni akena abaloma ati, "Aboluganda, mu bulamu wange wosiwosi ohwolera erala hu ludaalo lwa ŋaahani nehumire ohubona ti kola ebi Hatonda asiima."

² Ni galoma atyo, ng'Ananiya owaali omuhulu w'abasengi alagira abaali ohuupi ni Pawulo bamulasula oluji hu munwa.

³ Ng'ango Pawulo aloma Ananiya ati, "Oli wamahiribbania! Weesi Hatonda anahahusa-fuule. Wihaaye mu tebe ohusalira omusango ni weema hu magambi gage aye olagira bakubbe ate nga amagambi ameene ago gahigaana."

⁴ Abaali ni bemereeye ohuupi ni Pawulo nga bamuloma baati, "N'ohutya sootyha huduha omuhulu w'abasengi era omunjeeresa wa Hatonda?"

⁵ Nga Pawulo abaloma ati, "Aboluganda munasoniŋe, mbaaye simanyire ti nj'omuhulu w'abasengi, olwohuba Ebyanjandihiwa biroma biiti, 'Otalomanga ubi hu mutangirisi w'abaatu babo.' "*"

⁶ Nga Pawulo abona balala hu baali mu luhiiho olwo baali bamu hibubbu ehy'Abasadukaayo, n'abandi ni bali bomu hy'Abafalisaayo. Olw'ohwenda ohubatabula abeene n'abeene gaŋanihaho ejanjaasi ng'aloma ati, "Aboluganda, ese ndi Mufalisaayo era omwana w'Omufalisaayo. Ndi ŋano ohuposesa olwohuba fugiirira ti Hatonda aliramusa abafu."

⁷ Pawulo ni galoma atyo, ng'Oluhiiho lwesalamo ŋabiri, Abafalisaayo n'Abasadukaayo batandiha ohunjahana abeene n'abene.

⁸ Hino hyaja olwohuba Abasadukaayo sibafugiirira baati abafu baliramuha ohunja e magombe era sibafugiirira baati ŋaliŋo abamalayika wayire emiigu j'abaatu abafa. Aye ehyo byosibyosi Abafalisaayo nibo babifugiirimo.*

⁹ Nga ŋabaano oluboyoboyo olw'amaani era balala hu basomesa b'amagambi ga Hatonda abomu hibubbu hy'Abafalisaayo abeemeerera baŋahanira erala eby'amaani ehyene ni baloma baati, "Sihubona hibi mu muutu ono. Soomanya hamunga malayika oba omwigu gwaba nj'ogwalomire ni naye."

¹⁰ Ohutabuha ohwali ŋagati waawe hwali hubitiirifu era hwaleetera omuduumisi wamaŋe ohutya ati abaatu abo baŋanga ohugusula Pawulo mu bugusugusu ni bamuhaabira. Ehyanjwamo ng'alagira abasirikale baje bamubatusaho hifuba, bamwagamyeyo mu kambi.

¹¹ Owiire ni wiira nga Yesu Musengwa aloma Pawulo mu hwolesewa ati, "Otatya guma omwoyo! Ng'olu olomeeye abaatu bomu Yersaalemu ebipambaho era otyo pooli n'ohulomera n'abe Rooma boosi."

Oluhwe lw'ohwita Pawulo

¹² Ni wahya mu mugamba, ng'Abayudaaya abaali ni batenda Pawulo behumbaana bateesa basidiha ehyama beeyama baati sibaja huhomba hu hyomu tamu wayire ehy'ohunywa ohutusaho ni betire Pawulo.

¹³ Abasala oluhwe olwo baali batuuma abasinde amahumi ane.

¹⁴ Abasinde abo nga batiina eyiri abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu diini y'Abayudaaya babaloma baati, "Hweyamire ohutahomba hu hyomu tamu ohutusaho ni huhenire ohwita Pawulo.

¹⁵ Olw'ehyo hubasunga enywe n'Aboluhiiho olubbala mutumise ni musunga omuduumisi wamaŋe nindi abaleetera Pawulo mu mbuga yenywe ni mweromesa muuti ŋaliŋo ebi mwenda ohwetegeresa hu songa jije. N'efe hunaabe aŋaati ni hweteegire humusimye n'ahiiri hwola ŋano mu luhiiho."

¹⁶ Aye nga ŋabaano omwiŋwa wa Pawulo owagwa mu luhwe lwawe ng'atiina mu kambi alabula Pawulo.

* 23:5 23:5 Hun 22:28 * 23:8 23:8 Mat 22:23; Mar 12:18

¹⁷ Pawulo ni ganjulira ohulabula hw'omwijnwa wuwe, ng'alanga mulala hu baduumisi abaduumiranga ehibbubbu ehy'abasirikale ecikumi atiina eyi ali amuloma ati, "Nira omuseere ono eyiri omuduumisi omuhulu olwohuba ali n'ehi genda humulomera."

¹⁸ Ng'ango ola anjira omuseere oyo eyiri omuhulu amuloma ati, "Pawulo omusibe gasungire ndeete omuseere ono eyi oli, mbo ali n'ehi genda ohuhulomera."

¹⁹ Ng'omudumisi omuhulu anjamba omuseere oyo hu muhono amunjira hu tulo amubuusa ati, "Hiina ehi wenda hundomera?"

²⁰ Ng'omuseere amugobolamo ati, "Eriyo Abayudaaya abeteheise bafugiirisania ohuhusunga baati olwejo onjire Pawulo mu luhiiho oluhulu, ni beholesa baati njalijo ebi benda hwetegeresa hu songa jije.

²¹ Aye kulomba otafugiirira olwohuba njalijo abasinde ababita mu mahumi ane abateheise ohumweteega hu ngira. Abasinde abo banjera humjera ohutahomba hu hyomu tamu wayire ehy'ohunywa ohutusaho ni bahenirejo obulamu wa Pawulo. Era bahenire ohwetegeha bahumiriye hubona ehi onabagobolemo."

²² Nga wange ewe omuduumisi omuhulu aseebula omuseere oyo, ahena amuhamiirisa ohutalomeraho muutu yesiyesi ati njalijo ehi amulomeeyeho.

Banjindiha Pawulo ew'omunugi Filikisi

²³ Naweene anjo ng'omudumisi omuhulu alanga babiri hu bahulu b'ebibbubbu by'abasirikale ecikumi abalagira ati, "Mutegehe abasirikale ebihumi bibiri, n'abembalaasi sanvu, ko n'abasoola n'amafumo ebihumi bibiri, betegehe batiine e Kayisaaliya hu nyanga edatu ej'owiire.

²⁴ Era mutegehe n'embalaasi eji Pawulo n'abamunjerehera banagenderaho mumunjire mumwose bulanj eyiri omunugi Filikisi."

²⁵ Ng'ango omuduumisi oyo anandiihira Lusyasi ebbaluja ati,

²⁶ "Eyiri ow'enjono omunugi Lusyasi,

Otye eyo sebo gavana Filikisi?"

²⁷ Abayudaaya banjamba omusinde ono era baali benda humwita. Aye ni nategeera ti Murooma, nga tiina n'amanje gange nja mubataasulyaho.

²⁸ Olw'ohwenda ohumanya ehi baali ni bamuhaabya namunjira namwemeha mu Luhiiho lw'Abayudaaya Olubbala.

²⁹ Hino hyandeetera ohufaanii ti baali bamuhaabya ebinjamba hu magambi gaawe ehitamwosa hu humwita wayire ohumubonja mu komera.

³⁰ Oluvanyuma ni banjibiraho baati Abayudaaya baali basalire oluhwe ni benda bamwetegege hu ngira bamwite, anjo ni naanjo nj'ohusalano ohumunjindiha eyi oli. Era ndagiye ni naabo abali n'ehi bamuhaabya boosi baaje banje esonga jaawe eji bafa ni naye mu moni jijo.

Ndiise Kulawudiyo Lukiya."

³¹ Ng'ango abasirikale bahola ehi omuduumisi omuhulu gabalagira. Owiire owo nga banjira Pawulo bamwosa mu hibuga ehi balanga baati Atipatiri.

³² Ni wahya ng'abasirikale abaali ni bagenda n'amagulu bamulehera abasirikale abohu mbalaasi ohweyongerayo ni naye, nga nibo baagamayo mu kambi.

³³ Abasirikale abohu mbalaasi ni boola e Kayisaaliya, nga banja Filikisi ebbaluja bahena bamunjambya ni Pawulo, nga nibo baagamayo e Yerusaalemu.

³⁴ Filikisi ni gasoma ebbaluja eyo, ng'abuusa Pawulo ehitudu omu anjwera. Ni gamugolobolamo ati yi Kilikiya,

³⁵ nga Filikisi amuloma ati, "Omusango gugwo ndigunjulira abahunjanabira ni balijo." Ng'ahena alagira abasirikale bahumire Pawulo mu lubiri olu habaha Herode gatongola.

24

Omusango ogu bahaabya Pawulo

¹ Ni nabitano endaalo etaanu, ng'omuhulu w'abasengi oyu balanga baati Ananiya n'abalala hu baatu abahulu mu diini y'Abayudaaya ko ni puliida waawe oyu balanganga baati Terutuulo batiina e Kayisaaliya ohunjanabira Pawulo mu kooti y'omunugi ola oyu balanga baati Filikisi.

² Filikisi ni galagira baaleeta Pawulo mu kooti nga Terutuulo ganja esonga ati, "Owenjono Filikisi, obutangirisi buwo n'ohulengera huhwo anjale bituleeteeye emiyaaya n'ekulakulana mu gwanga lino.

³ "Olw'ehyo mubbala Filikisi, mu buli ngeri husiima bugali weene ebi otuholera mu hiisi hifo.

⁴ Aye ohutahudembya bugali, leha salire ni kulomba olw'ehyere hihyo wutegere ohutwi onjulirise mu buupi ehi huhaabya omusinde ono.

⁵ “Huhyaageene huuti Pawulo ono musinde wa mutawaana era ajeemesa Abayudaaya bosibosi hiisi n̄aatu mu hyalo. N’ehindi n̄’omutangirisi w’ehibubbu hy’abaatu abasomesa eby’obudulingi aba balanga baati, ‘Abaloobera b’Omunazaleesi.’

⁶ Era n’ohugesya gagesyaho ohuhola ehiitu ehy’embihho mu Yekaalu, ehifo hyefe ehyaufu, nga ko humunamba ni hwenda ohumusalira omusango.

⁷ Aye omuduumisi w’abasirikale oyu balanga baati Lusya nga gaaja amutusaŋo lwa mbaha, ng’alagira abamuŋabira baaje oyi oli.*

⁸ Ewe wamwene oluvanyuma lw’ohwendulirisa hu songa jino oja hunafaania oti ebyo byosibyosi ebi humuhaabya bituufu.”

⁹ Ni gagwisa ebibono ebyo, ng’abatangirisi b’Abayudaaya bosibosi nga bamusemba ni bahahasa baati ebi pulida galoma hu Pawulo byali bituufu.

Pawulo geŋosyaho mu moni ja Filikisi

¹⁰ Bala ni bahena ohwanja ebyawe, nga Filikisi agesya n’omuhono ohuŋa Pawulo ehiale ohweŋosyaho. Nga Pawulo aloma ati, “Mubbala, manyire ng’olu ohenire emyaha mingi n’olamula abaatu b’egwanga lino. Olw’ehyo ndi n’esangaalo ohweŋosyaho mu moni jijo.

¹¹ “Ewe omwene oŋanga ohwendulirisa era wahihahasa oti endaalo ejitatumu ehumi n’ebiri egongo natiina e Yerusaaumu ohujumirya Hatonda.

¹² Abo abapanabira sibanjageeneho ni n̄aliŋo oyu pahana ni naye oba ni sasamasa abaatu mu Yekaalu oba mu humbaaniro ly’Abayudaaya oba mu hifo hyosihyosi mu hibuga ehyo.

¹³ Era sibanjanga huŋa buhahafu eyi oli hu ebyo byosibyosi ebi bandumiirisa hu esaawa yino.

¹⁴ Ohutusaho hituufu era nihirisa ti njumirya Hatonda oyu basehulu beefe bajumiryanga, ni nonderera Engira ya Yesu eyi bo balanga mbo yabudulingi. Era fugiirira ebyo byosibyosi ebiri mu magambi aga Hatonda gaŋa Musa n’ebi banaabbi banandiha.

¹⁵ Era keesi ndi n’esuubi hya nibo ti hu ludaalo olw’ekomero, Hatonda aliramusa abagwalaafu n’ababi.

¹⁶ Ehyo c’ehigira habuhyahubya ni fuba bugali ohugendera mu bulamu obugwalaafu mu moni ja Hatonda n’ejabaatu.

¹⁷ “Oluvanyuma lwohuba ebulafu ohuhena emyaha ejiŋera, naagamayo e Yerusaaumu ohujirira abalebe bange Abayudaaya obuyeedi obw’ohugabira abahyawe abagadi n’ohujayo eŋongo eyiri Hatonda.

¹⁸ Mu hiseera ehyo ni banjagaana mu Yekaalu, naali kenire ohuhola omukolo og’ohwegwalaasa ng’olu efugiirira mu diini yeefe yiri. Sinaali n’ehiŋindi hy’abaatu era n̄n̄juma hutabulatabula ohu nenjimbamo.

¹⁹ Aye n̄aliŋo Abayudaaya abandi aban̄wa mu twale ly’Asiya n̄’abaletera abaatu ohutabuha. Abo hani mbabahabaaye mu moni jijo bandumirise hanye hituufu ndi n’ehibi ehi n’ahola.

²⁰ Ni hitaba hiityo, bano abali n̄ano balome esobi eyi bapamba ni nayo olu neŋosyaho mu Luhiiho lw’Abayudaaya Oluhulu.

²¹ Hamunga baloma baati bakaabya ehi nahayaana mu moni jaawe ni ndoma ti, ‘Posya mu moni jenywe olwohuba fugiirira ti Hatonda aliramusa abafu ohuŋwa e magombe.’”

²² Ng’ano Filikisi gemeeresa ohunulirisa omusango ogwo olwohuba gaali amanyire bulani ehi abaatu abagendera mu Ngira ya Musengwa bafugiiriramo. Ng’abaloma ati, “Kulawudiyi Lusyasi omuduumisi wamane n’aliija nga ko sala omusango gwenywe.”

²³ Ng’alagira omuduumisi w’ehibubbu hy’abasirikale ecikumu ohuhuuma Pawulo aye n’amuleheraho edembe era afugiirire abameeri babe bamunjirirengaho obuyeedi.

²⁴ Ni n̄abitano endaalo ejiŋeraha, nga Filikisi atiina n’omuhasi wuwe Omuyudaaya oyu balanga baati Durusila. Ni goola ng’atumiisa Pawulo, ng’anulirisa n’amulomera hu by’ohufugiirira mu Yesu Kurisito.

²⁵ Aye Pawulo ni gaali n’ahimunyonyola hubi muutu ali n’ohuhola ko asangaase Hatonda, omuutu ng’olu ali n’ohuba n’ebbulegi mu ngeri eyi gebisyamo, n’ehya Hatonda ohusalira abaatu omusango ni geema hubi hiisi muutu ahola, ng’obuti bumun̄jamba aloma Pawulo ati, “Ebi wundomeeyeho bikena! Ojanga ohwagamayo. Ni ndisunano ahamanga ahalani nindi ndihulanga.”

* 24:7 24:7 Ebyanandihwa ebindi ebyahale binjuma hibono eby’olunziriri luno.

²⁶ N'ehindi, Filikisi gamulomanga ebyo mula n'asuubira ati Pawulo aŋanga ohumuŋaamo ahaatu amulehule. Hino hyaleetera Filikisi ohutumisanga Pawulo emigigi n'emigigi aŋayeho ni naye.

²⁷ Ni ŋabitano emyaha ebiri, nga Porukiyo Fesito asikira Filikisi mu tebe oy'obunugi. Cooka olw'ohwenda ohusangaasa Abayudaaya, Filikisi galeha Pawulo mu komera.

25

Pawulo gejulira ewa Kayisaali

¹ Ŋaahani ni ŋabitano endaaloo edatu, Porukiyo Fesito owaali omunugi omunyaaha ni gaahoola mu twale ly'e Buyudaaya ganjamba olugendo ohunwa e Kayisaaliya gatiina e Yerusaaalemu.

² Ni goola eyo ng'abatangirisi b'abasengi ba Hatonda ko n'abatangirisi b'Abayudaaya batiina eyi ali, banjanabira Pawulo emisango eji baali ni bamuhaabya.

³ Nga basunga Fesito abayeede alagire bagobose Pawulo e Yerusaaalemu amunohesye eyo. Cooka nibo ni bali hu luhwe lw'ohumweteega hu ngira bamwite.

⁴ Nga Fesito abagobolamo ati, "Pawulo musibe e Kayisaaliya era ese ndi hwagamayo mu biseera ebitali bya ŋale.

⁵ Olw'ehyo mweyangalemo balala hu abatangirisi benywe batiine ni nange baje bamulumiirise hanye ŋaliŋo emisango eji gasaala."

⁶ Fesito ni gahena e Yerusaaalemu endaaloo munaana oba ehumi, nga gehirira gaagamayo e Kayisaaliya. Ni wahya nga geehasa ekooti alagira baleete Pawulo.

⁷ Ni boosa Pawulo mu kooti ng'Abayudaaya abanwa e Yerusaaalemu bemeerera ohumweswanigirisa, nga ko batandiiha ohumuŋanabira emisango emyene emingi cooka eji baali ni banumaho bujulizi.

⁸ Nga Pawulo niye geŋosyaho n'aloma ati, "Ese sikolangaho hiitu ehibbwaga amagambi g'Abayudaaya oba ohufodogola Yekaalu wayire ohujeemera obunugi wa Kayisaali."

⁹ Olw'ohwenda ohusangaasa Abayudaaya, nga Fesito abuusa Pawulo ati, "Wahendire ohutiina e Yerusaaalemu oje onohesye eyo emisango jino eji bahuhaabya?"

¹⁰ Nga Pawulo amugobolamo ati, "Bbe, aŋa ndi ŋano nemereeye mu kooti ya Kayisaali era paŋa ndi n'ohwenohesyo. Puma musango ogu nasaaye hu Bayudaaya ng'olu ewe omwene weesi ohimanyire bulanj weene.

¹¹ Ne ni mba ni nasaala omusango ogunjosa ohusalira ogw'ohufa, singaana hunjita. Aye hanye ebi Bayudaaya bano bandumiirisa bya matamatama, ŋanjuma muutu kadi mulala ali n'obunangi ow'ohundyonayo eyi bali. Era nejulira ewa Kayisaali."

¹² Ŋaweene aŋo Fesito ni gahena ohwegeyamo n'abahahiho hahe ahamuŋanga amagesi ng'aloma Pawulo ati, "Wejuliiye eyiri Kayisaali, olw'ehyo keesi nganyire tiina."

Pawulo mu moni ja habaha Aguripa

¹³ Ebyo ni byanwa, nga ŋabitano endaaloo ndidiri nga habaha oyu balanga baati Aguripa ko ni Bberunike omuhasi wuwe batiina e Kayisaaliya ohusangaalira Fesito mu butongole.

¹⁴ Olwohuba bahenayo endaaloo ejiŋera, Fesito ganayiraho habaha oyo esonga eyinamba hu Pawulo. Gamunayira ati, "Ŋano ŋaliŋo omusinde oyu Filikisi galeha mu komera.

¹⁵ Ni natiina e Yerusaaalemu, abatangirisi b'abasengi ba Hatonda n'abaatu abahulu mu gwanga ly'Abayudaaya bamunjanabira emisango era basunga baati mbo musalire omusango ogw'ohufa.

¹⁶ Ne ese n'abaloma ti sikola y'Abarooma ohusalira omuutu omusango n'ahiiri hunosya n'abamunjanabira.

¹⁷ Ni baaja ŋano, keesi sinalwisano songa jaawe era ni wahya nehasa ekooti nalagira baleeta Pawulo nehala mu musango gwawe.

¹⁸ Abatangirisi b'Abayudaaya abaali ni bamunjanabira ni batandiiha ohwanja esonga, sinabonamo musango ogu naali ni suubira.

¹⁹ Ohutusaho ŋaliŋo biituutu ebiŋamba hu diini yaawe ebi baali ni bamuhaabya n'ehindi mbo ŋaliŋo omusinde owafa oyu balanga baati Yesu oyu Pawulo aloma ati mbo galamuha.

²⁰ Ni hyakayisa engeri eyi n'endulirise ehituufu hu songa eyo era ni hiri higosi ohusala omusango ogwo, nga mbuusa Pawulo hanye gaali genda hutiine e Yerusaaalemu aje geŋohesye eyo.

²¹ Aye nga niye gejulira ewa Kayisaali keesi nj'ohulagira bamuhumire mu komera ohwola olu ndimunjindihayo."

²² Ng'Aguripa aloma Fesito ati, "Keesi nahendire ohwenjiriraho ebi musinde oyo geromereraho." Nga Fesito amuloma ati, "Onahamunjirise olwejo."

²³ Ni wahya ng'Aguripa ni Bberunike mu njono ery'amaani batiina bengira mu gusenge omu baatu bahumbaairanga. Abahulu bamahe n'abaatu abeginghiriri mu hibuga ehyo nga babaanjereheraho. Ni bengira nga Fesito alagira baleeta Pawulo.

²⁴ Ni bamwosa nga Fesito aloma ati, "Habaha Aguripa ko ni nyenye mwesimwesi abali njano, mubona omusinde oyo? Abayudaaya bosibosi ab'e Yerusalemu n'aba njano mu Kayisaaliya baasunga ni bahayaana baati mbo musalire ogw'ohufa olwohuba sasaana huba mulamu!

²⁵ Neese nabona mu songa eji bamuhaabya ti njabula ehi gaali n'aholire ko musalire ogw'ohufa. Aye olwohuba omwene gejulira Kayisaali, keesi nasalano ohumunjindiha e Rooma.

²⁶ Cooka puma hituufu ehimujambaho ehi panga ohujandiihira ow'enjono Kayisaali. Olw'ehyo muleetire mu moni jenywe mwesimwesi, ko weyite ewe habaha Aguripa, hamunga ni nema hubi munamusunemo, naasune esonga ey'ohujandiihira Kayisaali.

²⁷ Olwohuba peega ti sibirani ohujindiha omusibe embuga n'onjuma songa etuufu emujambaho."

26

¹ Ng'ango Aguripa aloma Pawulo ati, "Ale yenyosyeho." Nga Pawulo agesya n'omuhono gugwe ohulaga ati aja habaha njono ng'atagihya ohwenjisyaho ati,

² "Habaha Aguripa, nesiimire bugali ohwenjisyaho mu moni jijo olwa leero luno hu songa josijosi eji Abayudaaya bakaabya.

³ Hiri hiityo olwohuba ewe omanyire bulani esambo j'Abayudaaya josijosi ko ni n'ebyo ebitera ohubanjahania. Olw'ehyo kusunga wupulirise n'ohwehaliriha kuloheese ebi hufa.

⁴ "Abayudaaya bahyange abahira obungi mu gwanga ly'efe, ohwemera hu hyalo ohu baasaala era nomu hibuga Yerusalemu bamanyire engeri eyi nahulamo.

⁵ Baamanyire ohuhena ebbanga ereeni era singa baba bendire banjanga abeene boosi ohuhulomera baati ohujwa obujere wange nahuumanga butiribiri obulombolombo w'ediini lyefe ng'Omufalisaayo.

⁶ Era njahani ndi njano ohujosya olwohuba fugiirira ti Hatonda aja hwoseresa ehi gasuubisa abasehulu beefe ati njalibano ohulamuhya hw'abafu.

⁷ Ehisuubiso ehyene ehyo c'ehi ebihya ehumi nabibiri ebhya Yisirayiri birindiriye era ni bajumirya Hatonda omuusi n'owiire. Owenjono habaha, esuubi eryo nd'erinjwaho abatangirisi b'Abayudaaya ohupanjabira.

⁸ Baatu nywe, lwahiina muhibona muuti sihinjangiha Hatonda ohulamusa abafu?

⁹ "Ese keesi nanjeganganga ti ndi n'ohuhola hosihiyosi ehi sobola ohuhiyaania Yesu omusaale womu hibuga Nazaleesi.

¹⁰ Era ehyo c'ehi naholanga ni naali mu Yerusalemu. Nasunanga olukusa ohujwa eyiri abatangirisi b'abasengi ba Hatonda, nga pamba era ndanya abafugiirira bangi mu komera. Era abatangirisi ni bendanga baati njabenjo abafugiirira aba beeta keesi nahiwagiranga.

¹¹ Efunda nyingi natiinanga mu hiisi humbaaniro ly'Abayudaaya ohwendula abafugiirira mbabonerese era ni mbanjalirisa begaane Yesu. Olw'ehabyo eri naali ni nalyo hu baatu, natiinanga nomu bibuga ebyanjaleeni nje mbahiyaanie."

*Pawulo aloma hu hucuuha huhwe
(Bik 9:1-19; 22:6-16)*

¹² "Lulala naali mu lugendo hy'olwo ni tiina e Damasiko, abatangirisi b'abasengi ba Hatonda ni bapaaye obujangi era ni batumire nje pambe abafugiirira abaaliyo.

¹³ Ni naali ni kiiri mu lugendo, owenjono habaha, ng'ango hu nyanga nga mukaaga ejomu muusi, nga mbona enjase eyaali ni yaduha n'ohuhiraho eryuba n'enjwa mwigulu. Enjase eyo nga yikubba yineswanigirisa njalala ni naabo aba naali ni nabo.

¹⁴ Ni yatuhubba yatweswanigirisa, nga hwesihwesi hujwera hwirola nga pulira ejanjaasi ni njalino owundoma mu lulimi olu Aramayiki* ati, 'Sawulo, Sawulo! Lwahiina bukiyaania? Ohukiyaania oba werumya ewe omwene.'

¹⁵ Ng'ango ese mbuusa ti, 'Ndiwe ani Musengwa?' Nga Musengwa gangobolamo ati, 'Ndiise Yesu oyu oli huhiyaania.'

* 26:14 26:14 Oba Olubbebulaniya.

¹⁶ Ale ŋaahani yinyoha wemeerere. Kuboneheeye olw'ohwenda kufuule omunjeeresa wange era oje olomere abaatu ebi onjwa hubona n'ebi nja huhulaga mu biseera ebyomu moni.

¹⁷ Nja huhunulunga mu bigosi ebi Abayudaaya bahyo n'Abatali Bayudaaya balihwosaho. Ndi huhutuma eyi bali,

¹⁸ obeegule emoni bafaanie ehituufu banwe mu bikolwa eby'ehiirema bagobole mu butangaafu, banwe mu bunugi wa Sitaani bagobole eyiri Hatonda abasoniŋe ebibi era abagwalaase olw'ohunefugiirira.' "

Pawulo aloma hu mulimo gugwe

¹⁹ "Olw'ehyo habaha Aguripa, Musengwa ni geema mwigulu galoma ni neese mu janjaasi eryo, keesi sinamutenguŋa.

²⁰ Natagihiiyeŋo ohulomera Abayudaaya ni tagihira hu bomu hibuga Damasiko, nga ndoosaho abomu Yerusaalemu n'abomu twale ly'e Buyudaaya lyosiryosi ko n'Abatali Bayudaaya boosi ni mbahubbirisa ohwebbwaga bacuuse emyooyo bagobole eyiri Hatonda. Era ni mbaloma bahole ebikolwa ebiraga biiti bebbwagire.

²¹ Ehyo nj'ehyanwaho Abayudaaya ohupambira mu lunya lwa Yekaalu baagesyaho ohunjita.

²² Aye Hatonda gaakuumire ohwola hu ludaalo lwa ŋaahani era olw'ehyo nemeereeye ŋano ohulomera abeingihiriri n'abanaasi ebinjamba hu Yesu. Puma hyange ehi meedahohutusahoh ebyene n'ebylene ebi Musa n'abanaabbi baloma baati nj'ebija hu mwolaho.

²³ Olwohuba banandiiha baati abaatu baja hugudya Kurisito oyu Hatonda gafujahoh amate ohunonjola abaatu bahene bamwite era abe omudaayi mu hulamuha, alomere abaatu babe Abayudaaya ko n'Abatali Bayudaaya obuhwenda obuli hy'enjase bubanonjole."*

²⁴ Ehyo ni byagwa Fesito mu hutwi, ng'amuhabuhira n'amuloma ati, "Ewe Pawulo oguuye eralu! Owegerese obungi obu oli ni nawo buhulaluhiise."

²⁵ Nga Pawulo amugobolamo ati, "Bbe! Oweŋono Fesito, sindi mulalu. Ebibono ebindoma bya mazima era by'amagesi.

²⁶ Bino ebindoma ni habaha Aguripa abimanyire era puma ehi panga ohwehweherera ni ndoma ni naye hu ebyo. Era nehahasa ti ebula ehi atamanyire olwohuba sibiyali mu ngiso era abaatu bosibosi babinjulira."

²⁷ Nga Pawulo abuusa ati, "Habaha Aguripa, ofugiirira ebi banaabbi banandiiha? N'olu otagogolemo manyire ti obifugiirira."

²⁸ Ng'Aguripa aloma Pawulo ati, "Olwo mu hiseera ehidiidiri hino ko onjeega oti onjanga ohusendasenda keesi nafuuha Omukurisitaayo?"

²⁹ Nga Pawulo amugobolamo ati, "Mbo hipirira ehiseera hirenŋi oba hiipi sifayo. Ehihulu hiri hiiti saba otaba ndiwe wenjene afugiirira ohufuuha omuloobera wa Kurisito aye ni nabo bosibosi abali hupulirisa bahole c'ehylene ohutusahoh ni batali basibe ng'olu ese ndi."

³⁰ Ng'anjo habaha Aguripa ni Fesito omutangirisi w'etwale eryo, ni Bberunike ko n'abandi aba baali ni nabo mu luhiiho benyoha.

³¹ Ni benyoha nga batula. Batiinanga hiisi muutu n'aloma owahye ati, "Njano ŋanuma musango ogwitisa omusinde ono wayire ogumusidihisa."

³² Ng'Aguripa niye aloma Fesito ati, "Taleha omusinde ono ni gejuliye ewa Kayisaali, hwahamulehuuye."

27

Banjira Pawulo e Rooma

¹ Fesito n'abaatu babe ni basalanjo baati ehiseera hyali hyolire ehy'ohuniina emeeri ohusomoha ohutiina e Rooma mu Yitale, ganjambya Yuliyo omuhulu w'ehibubbu hy'abasirikale cikumi Pawulo n'abasibe bahye abandi abahuume mu lugendo olwo. Yuliyo gaali womu gubbubbu gw'abasirikale ba Kayisaali abenjawulo.

² Ohunjwa e Kayisaaliya hwaniina emeeri eyaali ni yagama hu mwalo gw'Aduramitiyo, yitiine n'egoba hu hiisi mwalo mu twale ly'Asiya. Mu lugendo luno hwali n'Arisitaluuko ohunjwa mu hibuga Sesalonika mu twale ly'e Makedoniya.

³ Nga husimbuha husabaala. Ni wahya nga hwola hu mwalo gw'e Sidoni. Ni hwola, Yuliyo gaali mulanji eyiri Pawulo gamufugiirira ohutiina eyiri abameeri babe mu hibuga ehyo bamunjehoh obuyeedi.

* 26:23 26:23 Yis 42:6; 49:6; 1 Kor 15:20

⁴ Ni hwanjwa eyo nga nindi husabaala aye enyanja n'etali ndani olw'ogupunga ogwali ni gutunjwa emutwe. Ehyo hyatuleetera ohufuga luhiriiji ni hulonderera ehizinga Kipuro hituhingirire epunga eyo eyaali ni tunjwa emutwe.

⁵ Ni hwola anaduleere nga husomoha ni hulonderera olubalama olw'e twale ery'e Kilikiya n'erye Pafliya, nga hwola hu mwalo ogw'e hibuga Miira mu twale ly'e Lusuya.

⁶ Ni hwola eyo, nga hwagaanayo emeeri eyaali n'enjwa Alekizandiriya ni yitiina e Yitale, nga Yuliyo atwingisa omwo husomoha hutiiina.

⁷ Ni hwengira omwo, nga husabaala era hwanjesa endaalo ni hutiiina pola era hwabita mu bugosi ohwola ohuupi n'olubalama olw'omwalo gw'e Kuniido. Epunga ni yatuloberesa ohulunama eyi hwendire nga huyisala hubita luhiriiji hulunjama ni hwhihirira, nga hunjamba hu muhono omugooda hulonderera ehizinga Kureete ohulengera e Salumooni.

⁸ Nga hunjirijana n'epunga husabaala ni hulonderera olubalama lw'ehizinga Kureete ohwola olu hwola mu hifwa ehi balanga baati Omwala Omulani ohuupi n'ehibuga Laseya.

⁹ Endaalo nyingi jaali jihenire ohubitanjo era ohweyongera ohusomoha ni hinjanga ohutunjeramo endibo olwohuba epunga n'obunjololohi byali bibitiirifu mu hiseera ehyo.* Ehyo hyaleetera Pawulo ohulabula abaali mu meeri ati,

¹⁰ "Bahyange, mbona ti singa hwegumya n'olugendo luno, luja hutubera lugosi luhene lutunjeramo ohufiirwa, sibiitu n'emeeri byonene aye n'obulamu weefe abeene."

¹¹ Aye Omuduumisi w'ehibubbu hy'abasirikale ecikumi owaali n'abahuuma siganjurisa bya Pawulo, wabula gatiinira hu magesi g'omufugi w'emeeri ko n'omweneyo abendire hweyongere n'olugendo.

¹² Engeri eyi omwalo ogwo nja hwali ni hwenogomire sijaali njalanj njohuba mu biseera eby'obunjololohi n'epunga enyingi, abaatu abahira obungi mu meeri bateesa baati husimbuhe husabaale hwahoola hu mwalo gw'e Foyiniiki, hube peyi huba mu biseera eby'obunjololohi obungi. Omwalo guno gwali hu hizinga Kureete ni gulengereeye njagati w'amehiro ag'ebugwalyuba n'amaniino ag'ebugwalyuba w'enyanja era ni njali njalanj epunga ni yitahubba hwolanjo.

Epunga ey'amaani ehubba hu nyanja

¹³ Epunga eyinjwa mu mehiri ni yatandiha ohufuuna polapola, nga baneega baati ehi baali ni bendulira embasa, epunga yaali ehubbiiyeeno. Ng'ango basimbula emeeri basabaala ni balonderera egobo ly'ehizinga Kureete.

¹⁴ Cooka njali njatabitanjo hamanga ahanjera, nga epunga ey'amaani era ey'obulabe ehubba n'enjwera hu hizinga hu luuyi olw'obuhiiha w'ebunwalyuba.

¹⁵ Epunga eyo ng'ehubba emeeri eyigaaniha ndetuganya hulunjama eyi hwali ni huja. Ehyanjwamo nga hubinjwaho enyene atunjira eyi yendire.

¹⁶ Ng'ango epunga etunjira etubisya huupi n'egenya ly'ehizinga ehi balanga baati Kawuda hu lubega olu hwali ni hituhingiriraho epunga eyo. Ni hwali ni husomoha ng'abagimbi b'emeeri bafuba ohunjalula ahaato aha beyeedesanga ni njalijo ehigosi hu nyanja† bahengise mu meeri aye sihyali hyangu.

¹⁷ Ni banjangu bahengisa mu meeri, nga babisya emiyundwe njasi w'emeeri bayihaada bayeswanigirisa etagabuhanamo. Epunga eyo ey'amaani eyaali n'ehubba emeeri yaleetera abagimbi obuti nga beesa mu nyanja uguutu gwawe ogusito oguyeeda emeeri ohuba mu hifo hirala nga baleha emeeri enyene ohwetaaya. Hino bahihola olw'ohwenda ohunjonja emeeri etaja hwesiha mu gujehe ogungi ko boole hwigobo ly'onyanja e Rusiti n'ohiiri hwola e Libbiya.

¹⁸ Omusi n'owiire waali ohwo nga hutegana n'epunga huutyio n'ehubba emeeri n'eyigaaniha. Ni wahya ng'abagimbi b'emeeri batandiiha ohudanya emigugu ejaaliho mu nyanja.

¹⁹ Hu ludaalo olwalondaho nga abeene hu waawe badanyadanya n'ebiiitu ebi beyeedesanga mu hugimba emeeri, omwali emigoye n'emisaala ohu basidiha amatanga ko n'ebindi hamunga emeeri yahanguja bahendeeseho ebigosi.

²⁰ Ni njabitano endaalo ejinjera ni hutabona hu lyuba wayire emunyeenye olw'epunga ohweyongera ohuba embitiirifu nga hunjwamo amaani ni hunjeega huuti sihuli ba hunjona.

²¹ Ni njabita endaalo ejinjera ni hutahombire hu haatu hosihosi olwohuba ti njanjuma oyu omwoyo gwali hu biryo, Pawulo gemeerera ng'atuloma ati, "Bahyange, mubanga

* 27:9 27:9 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti Oludaalo olw'ohusiiba lwali lubitire. † 27:16 27:16 Ahaato aho bahasidihanga mu mbafu w'emeeri halejlera ebulafu oba bahatangamo omugoye emeeri yatiiina n'ehahwehwea.

ni mwanjuliirisa ebyange hani sihwajwa yi Kureete era n'ohufiirwa huno ohw'ebiiitu sihwahabayeno.

²² Aye njaahani mbasunga emyoyo jitabenaniha, olwohuba njanuma kadi mulala hunywe oyu enyanja enahalye ohutusaho emeeri nj'enahabwagijihe.

²³ Hiri hiityo olwohuba mu wiire obuhyeheese olwa leero Hatonda wange oyu peeresa atumire malayika wuwe gaaja gemeerera nja mbaaye,

²⁴ nga gandoma ati, 'Pawulo otatya, onahoole eyi oja wemeerere mu moni ja Kayisaali ohujosya. Era olw'ehyere hihye eyi oli, Hatonda anahahuume bosibosi abali ni neewe mu meeri muno.'

²⁵ Olw'ehyo mugume emyoyo olwohuba ese nesiga ti Hatonda anahohereese ehi gandomire.

²⁶ Aye emeeri niyo enatuhulubbye njabaano ehizinga ohu yinatujuhe."

²⁷ Mu hiire ehy'oludaalo olw'ehumi n'ene ohujwa olu bigosi bino byali ni bitugwiririyi, epunga yaali ehitudjabya hu nyanja Adiriya. Mu hiire njagati abagimbi b'emeeri bafaania baati hwali huli huupi hwola hu woomu.

²⁸ Ni badanya ehipima, nga babona obuleeni w'amaaji ni hiisi efuuti cikumi mu abiri. Nindi ni hweyongerayo mu moni hatono, ni bapima jaali efuuti cenda.

²⁹ Olw'ohutya baati hujanga ohutomera amabaale, beesa ebiiitu ebisito bine ebi beyeedesa ohulobera emeeri ohugenda mula ni bafunjeeresa ahadete owiire buhye bahabona engira eyi emeeri enjambire.

³⁰ Balala hu bagimbi b'emeeri nga beesa ahaato aha beyeedesanga ni njalino ehigosi hu nyanja ni beholesa baati baali baja hwisa biitu bira ebisito ebirobera emeeri ohugenda, kahowe ni bagesyaho ohwenyulula bajwe mu meeri.

³¹ Aye Pawulo ng'aloma abasirikale n'omuhulu waawe ati, "Abaatu abo ni banatujweho batuleha mu meeri simunaabe n'esuubi ly'ohujona."

³² Hino nga hireetera abasirikale ohusala emigoye ejaali ni jisidihire ahaato nga hagwa mu maaji.

³³ Owiire ni waali ni bunatere ohwanuuha nga Pawulo gegayirira abaatu abo aba gaali ni nabo mu meeri ohulyaho ahaatu. Gabegayirira n'abaloma ati, "Bahyange, endaalo jahabitano ehumi n'ene ni muli mu hwenjendeherera ni njanuma ehi muhombaho.

³⁴ Olw'ehyo, mbegayiriye mulyeho ahamere, mutafa njala. Njanuma kadi mulala hunywe oyu enyanja enalye."

³⁵ Ni gahena ohubaloma atyo, ng'anamba omugaati geyaasa Hatonda bosibosi ni bamulengereeye. Ng'ano agubbwagamo atandiha ohulya.

³⁶ Hino hyabana amaani nga boosi balyaho ebiryo.

³⁷ Hwesihwesi abaali mu meeri hwali abaatu ebihumi bibiri na sanvu na mukaaga.

³⁸ Abaatu bosibosi abaali mu meeri ni beguta, nga badanya engaanu eyi meeri yaali n'egegire mu nyanja bayihendeseho obusito.

Amayengo ag'amaani gabwagabbwaga Emeeri

³⁹ Ni wanuuha, nga hubona hu woomu aye abagimbi ni bafafaania nja hwali cooka nga babona ahasokolo h'enyanya ahaali ni haaliye ni hengiye hu woomu n'egobo ery'omujehe omwene omungi era nga basalano ni hiba ni hijangiha emeeri egobe ohwo.

⁴⁰ Olw'ehyo balala hu bo nga basala emigoye ejaali ni jinjambiriye obusito obulobera emeeri ohugenda. Era ehiseera nj'ehyene ehyo abandi nga babonolola emigoye eji baali ni basidihiiye amatanga aga baali ni beyeedesa ohugimba emeeri, bagalehula epunga ebe nj'egesya emeeri ng'olwo bolehera hwigobo.

⁴¹ Aye nga njabaano etuumo y'omujehe eyi batomera ng'emeeri yitubira esuulu yaayo yejooma mu mujehe ogwo, emeeri yiraliramo n'etatenga n'ohutenga. Amayengo ag'amaani nga gahubba ehitudu hy'emeeri ehy'egongo hitandiha ohubbwagijihe.

⁴² Ng'ano abasirikale bateesa beete abasibe njatabano kadi mulala asaanya gaanunuha.

⁴³ Aye Yuliyo omuhulu waawe ng'abagaana olwohuba gendire anonie obulamu wa Pawulo atafa. Ng'alagira abasobola ohusanya beherere basanye batiine hu woomu.

⁴⁴ Oluvanyuma ng'alagira abatasobola husanya benambe hu mbaawo oba hu bitundutundu by'embaawo ejabbwagiha hu meeri bereere batiine hu woomu. Mu ngeri eyo nga hwesihwesi hwola hu woomu ni hutolireho higosu.

¹ Ni hwola hu woomu nga hufaanina huuti ehizinga aya hwali baali bahiranga baati Malita.

² Abeehasi bohu hizinga ehyo batulaga ehyere ehitaboneha aya ni naanya. Olwohuba efula yaali yitonya era n'obunjololohi ni buli bubitirifu, banwana ehioso nga batuloma hwesihwesi hutiiine hwote.

³ Nga Pawulo ahumbaania omunywa gw'obududumusi gongesa hu muliro. Gabuhumbanianga atyo kaho we adundiramo n'efulugundu era obubalire ni bwayoolaho nga yenyulula yinjwamo yija emubooja omuhono.

⁴ Abeehasi bohu hizinga ni babona efulugundu eyo n'ererejera hu muhono gwa Pawulo, nga hiisi muutu aloma owahye ati, "Omuutu ono ateehwa ohuba mwiti. Olwohuba wayire anonire enyanja ohumulya, ehiitu hiri humulondoola era siwahujona."

⁵ Aye Pawulo gakukumula hukumula omuhono ng'etemu egwa mu muliro, ye omwene ndaabaho hiitu hyosiyosi ehimwolireho.

⁶ Nga bala basubira baati Pawulo anasibasimbane omubiri oba ti anafunguhe ehigo gafirano. Aye ni bahuumaho njaabita ehiseera ehyene ehireeni ndibabona ehi baali ni basubira, nga bacuusa ebinjeego batandiiha ohumulanga gasani.

⁷ Ohuupi n'anya hwali pa njali amago ga Pubbuliyo owaali omutangirisi w'ehizinga ehyo. Nga Pubbuliyo atuloma hutiiine ewuwe era ng'atuhyasa bulani ohuhena endaaloo edatu.

⁸ Mu hiseera nj'ehyene ehyo, semwana ya Pubbuliyo gaali mulwaye w'omusuuja n'ehidukano ehy'amafugi. Nga Pawulo gengira eyi gaali ohumubonaho n'ohumusabira. Ni gamusabira, ng'amunambaho amunonia.

⁹ Ehyo ni hyaliyo, ng'abalwaye abandii bosibosi abaali hu hizinga ehyo boosi baaja Pawulo abasabira nga banjona.

¹⁰ Abaatu bohu hizinga ehyo nga batuholera ebiitu bingi ohulaga ng'olu batunja enjono era ehiseera ehy'ohweyongera n'olugendo lwefe ni hyola nga batugangisa ebi hwali ni hwetaaga mu lugendo.

Olugendo ohunjwa hu hizinga Malita ohwola e Rooma

¹¹ Ni njabitanjo emyesi edatu, nga husomohera mu meeri eyaali n'egobire ohwo ohuhena emyesi ejo eji enyanja yefuhuliramo. Emeeri eyo yaali yinjoooye hu mwalo gw'Alekizandiriya. Mu moni waayo baali bataayemo ebifaanani bya bagasani abalongo, ni babalanga baati Kasiteri ni Pulikisi.

¹² Ni hwasomoha nga hwola hu mwalo gw'e Sirakuusa eyi hwahena endaaloo edatu.

¹³ Ni hwanjwa eyo nga husomoha hwola hu mwalo gw'e Regiyo mu Yitale. Ni wahya, epunga yaaja ng'ehubba ninjwa mu mehiriyo era ng'etwangunjaho. Oludaalo olwalondaho nga hwola hu mwalo gw'e Putewooli.

¹⁴ Eyo hwagaanayo abafugiirira Kurisito abatusunga hutiiine ewaawe era nga huhena ni nabo endaaloo musanvu. Oluvanyuma nga hutiiina e Rooma.

¹⁵ Abafugiirira Kurisito ab'e Rooma baali banjuliye baati huli mu njira hutiiinayo. Olw'ehyo abandii banjwa e Rooma batiina batuhuumira mu hibuga ehi balanga baati "Ekatale y'Apiyo," n'abandii nga batuhuumira mu hibuga ehi balanga baati "Ebisulo Ebidatu." Pawulo ni gahubba emoni hu bafugiirira abo nga geyaasa Hatonda era nga agobolamo amaani.

¹⁶ Ni hwola e Rooma, sibata Pawulo mu komera aye bamufugiirira ohuba mu nyumba n'apangisa, ni njaliyo omusirikale amuhuuma.

Pawulo abuliira Amanjuro Amalanji e Rooma

¹⁷ Ni njabitanjo endaaloo edatu nga Pawulo alanga abatangirisi b'Abayudaaya abaali mu Rooma anjayeohomo ni nabo. Ni bahumbaana, ng'abaloma ati, "Aboluganda, wayire nga puma hibi ehi nahola abaatu beefe oba ohubbwaga esambo jeefe ej'Ehiyudaaya eji basehulu beefe batunjambya, abatangirisi beefe bapambira mu Yerusaaalemu nga bapayo eyiri Abarooma bandanya mu komera.

¹⁸ Ni baposesya babona baati naali puma musango gwasigwosi ogwali ni gunjosa ohunjita era olw'ehyo bendire ohundehula.

¹⁹ Aye Abayudaaya ni banjahanina ehyohundehula, hyapalirisa ohwijulira ewa Kayisaali wayire nga puma ehi kaabya abatangirisi abo.

²⁰ Olw'esonga eyo, nendire ohubabona era ndomemo ni nenywe olwohuba ndi huhola obusibe olw'esuubi ery'Obunonjosi eri Bayisirayiri baali ni nalyo."

²¹ Nibo nga bamuloma baati, "Sihufunangaho bbalunja yosiyosi ohunjwa e Buyudaaya ehulomaho. N'abalebe abanjwayo baaja eno boosi sibatulomerangaho ehiono ehibi hu ewe.

²² Aye hwahendire ohumanya ewe omwene ehi oloma, olwohuba humanyire huuti hiisi n̄aatu ehibbubbu ehyo ehy'abafugiirira Yesu bahiromaho bibi byereere."

²³ Nga bala gaana oludaalo olundi olw'ohuja ohubonana ni Pawulo era ni lwola nga batiina abeene abangi eyi Pawulo gamenyanga. Ni boola nga Pawulo abanyonyola ohunjwa omugamba ohwola egulo ebibono ohunjwa mu magambi ga Musa hu engeri eyi Hatonda genda ohunjugamo obulamu w'abaatu ng'agesyaho n'ohubamatiza ni gesigama hu bi Musa n'abanaabbi banandiiha ati Yesu nj'oyu Hatonda gafuujaho amate ohunonjola abaatu.

²⁴ Nga n̄abaano abaafugiirira ebi gabaloma aye abandi ndibabifugiirira.

²⁵ Hino hyabaleetera ohunahana abeene n'abeene. Pawulo ni gabona atyo ng'abaloma ati, "Omwoyo Omutukuvu gaali mutuufu ni galoma abasehulu benywe n'abita mu naabbi Yisaaya ati,

²⁶ " Tiina eyiri abaatu abo obalome oti;

Ohunulira muja hunjuliranga aye ni mutategeera.

Muja hubonanga aye ni mutetegeeresa,

²⁷ olwohuba abaatu bano bali n'emyoyo migumu, bamasiipe abali n'amatwi aye sibanjulira.

Bali n'emoni aye sibabona,

ate nga bahaweene n'emoni jaawe,

banjulira n'amatwi gaawe,

bategeera n'emyoyo jaawe,

bacuuha nga mbanonia.' ")*

²⁸ Nga Pawulo atiina mu moni abaloma ati, "Naahani mutegeere muuti Hatonda anjerehiise obuhwenda bw'obunonosi eyiri Abatali Bayudaaya era nibo baja hufugiirira."

²⁹ Pawulo ni gagwisa ati ohuloma ebyo, ng'Abayudaaya banwanjo batiina ni banahana eby'amaani ameene bonene nabonene.*

³⁰ Nga Pawulo ahena emyaha ebiri mihwiye n'ali mu nyumba eyi gepangihisanga, ng'asangaaliranga bosibosi abatiinanga eyi gaali.

³¹ Ng'alomeranga abatiinangayo engeri eyi Hatonda ananga ohunjuga obulamu waawe era n'obugumu ng'asomesanga ebinamba hu Musengwa Yesu Kurisito, n'enjuma amuhubba hu muhono.

* 28:27 28:27 Yis 6:9-10 * 28:29 28:29 Ebyanjandihiwa ebindi ebyahale binjuma lunyiriri luno.

Ebbaluṅa eyi Pawulo gaṅandiihira Abarooma Abarooma Enyanjula

Pawulo nj'owaṅandiihira *Abarooma* ebbaluṅa yino ṅagati w'omwaha ogw'ataanu neene n'ogwataanu namunaana oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Mu biseera ebyo, Pawulo gaali ahiiri huhuala e Rooma. Abafugiirira Kurisito abomu Rooma aba gaṅandiihira, mwalimo Abayudaaya n'Abatali Abayudaaya. Ebbaluṅa yino gayiṅandiihira mu hibuga Koriiso eyi gaali mu ehiseera ehyo. Gendire abaatu bosibosi bafugiirire Yesu Kurisito era bamugondere (16:26).

Ehitabo hino hy'omugaso eyiri abafugiirira Kurisito abali hiisi ṅaatu mu ehiseera hyosiyosi olwohuba Pawulo anyonyola hu bunonjosi ati hubusuna olw'ohufugiirira Yesu Kurisito. Abahugu mu by'Ebbayibbuli baloma baati omusingi gw'ebbaluṅa yino gwendiye hu 1:16, oluloma luuti, "Ese sihipambya soni ohubuulira Amanjulo Amalaṅi, olwohuba nj'engeri ya Hatonda ey'ohunonjola Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya abafugiirira Yesu."

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Pawulo geyanjula era aloma nohu bagaṅandiihira (1:1-15)
2. Obulamu w'abaatu n'engeri ey'ohunonjola (1:16-11:36)
3. Obulamu obu bafugiirira Kurisito bali n'ohubamo (12:1-15:13)
4. Obuheese (16:1-27)

Obuheese

¹ Ndiise Pawulo omuṅeeresera* wa Yesu Kurisito oyu Hatonda galanga era ganjabula ohuba omuhwenda wuwe, ndomere abaatu Amanjulo Amalaṅi aganjwa eyi ali.

² Amanjulo gano Amalaṅi Hatonda gagasubisa abaatu ohwema ahale nahale n'abita mu byaṅandiihira ebyawufu ebi banaabbi babe baṅandiihira.

³ Era Amanjulo gano Amalaṅi gaṅamba hu Mwana wuwe oyu basaala hy'omuutu ohujwa mu lulyo lwa Habaha Dawudi.

⁴ Hatonda omwene gahihahasa ati Mwana wuwe ni gamulamusa n'atambisa amaani g'Omwoyo Omutukuvu. Omwana wuwe oyo nje Musengwa weefe Yesu Kurisito.

⁵ Hatonda n'abita mu Yesu oyo, gaapambira ehisasabirisi gaafuula muhwenda wuwe tiine ndomere Abatali Bayudaaya bosibosi obuhwenda buwe bahamudembuhira olw'ohumufugiirira.

⁶ Era enywe mwesi muli mu abo aba Hatonda galanga ohuba abaatu ba Yesu Kurisito.

⁷ Mbaṅandiihira ebbaluṅa yino, abahoda eyiri Hatonda, enywe mwesimwesi aba galanga ohuba abaatu babe ni mumenyire mu hibuga e Rooma. Mbasabira ti Hatonda Seefe ni Musengwa Yesu Kurisito babanjambire ehisasabirisi era babanje n'emiyaya.

Ohweyaasa n'ohusaba

⁸ Neheerera n'ohweyaasa Hatonda wange ni mbita mu Yesu Kurisito olwenywe mwesimwesi, olwohuba hiisi ṅaatu mu hyalo hyosiyosi abaatu baloma hu hufugiirira hwenywe.

⁹ Peeresera Hatonda n'omwoyo mulala ni ndomera abaatu Amanjulo Amalaṅi aganjamba hu Mwana wuwe. Hatonda oyo amanyire era abona ng'olu habuhyahubhya mbahonyaho mu husaba hwange.

¹⁰ Era hiisi hiseera saba ti Hatonda mu husiima huhwe gegulenjo engira niije mbaboneho.

¹¹ Negomba ohujja eyo ohubagumya mwahaṅangala mu hufugiirira hwenywe.

¹² Ko huloma hugobosaniemo amaani mu hufugiirira hwefe.

¹³ Aboluganda, nenda muhimanye muuti emirundi mingi nendire ohujja eyo aye ohwola hatyane hihiri hujangiha. Nenda niije mbyeede ng'olu njedire Abatali Bayudaaya mu bifo ebindi mwesi mwahaṅangala mu hufugiirira hwenywe.

¹⁴ Olwohuba ndi n'ebbanja eryohulomera Abatali Bayudaaya† ab'esibo n'esibo, abalabuh n'abanjubebe Amanjulo Amalaṅi.

¹⁵ Ehyo c'ehigima ni nenda ohubuulira Amanjulo Amalaṅi eyiri enywe mwesi abali e Rooma.

* 1:1 1:1 Oba omwidu. † 1:14 1:14,16 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti Abayonaani n'abamawanga agandi.

¹⁶ Ese sihipambya soni ohubuulira Amanjuliro Amalanji, olwohuba nj'engeri ya Hatonda ey'ohunonola Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya abafugiirira Yesu.

¹⁷ Hiri hiityo olwohuba mu Manjuliro Amalanji Hatonda alaga engeri eyi asiimamo omuutu olw'ohumufugiirira n'omwoyo mulala. Ehyo hiri hiityo ng'olu hyanandihiwa hiiti, "Oyo ahola ebirunamu alibanjo mulamu olw'ohufugiirira huhwe."

Ehirunji hya Hatonda eyiri abahola ebibi

¹⁸ Ehirunji hya Hatonda hiri huhwehuha ni hiinwa mwigulu hu baatu abatamumanyire era abahola ebibi ni beegalirisa ehituufu n'obubi waawe obubahola.

¹⁹ Ehyo hiri hiityo olwohuba hiisi muutu ananga ohumanya ehituufu ehinjamba hu Hatonda ko weeyite olu omwene gaahena ohuta anjalafu ebimuhyaho.

²⁰ Ohunjwera erala hu hutonda hw'ehyalo, Hatonda oyu omuutu atananga hubona n'emoni ali n'obunangi emirembe n'emirembe era amaani gage gabonehera mu ebyo ebi gaahola. Era olw'ehyo abaatu abo banjuma hy'ohwenjambya ohugaana ohumujumirya.

²¹ Wayire bamanyire baati Hatonda alino, sibamujumirya ng'olu hisaanira oba ohumweyaasa olw'ebyo ebi abanja. Mu hifo hy'ebyo, baneeganga hu binambulamo n'emoyoyo jaawe eminjubeebe nga ko jisiriinjira erala.

²² Wayire beranga ohuba bagesi aye beyongera husiriinjale.

²³ Era boola n'ohunjamba enono eri bahaanjaaye Hatonda atalifa emirembe n'emirembe, baalija ebifaanani ebibabbota obubbote ebifaana hy'abaatu, n'esolo, n'enunyi ko n'ebyenjalula.

²⁴ Olw'ehyo, Hatonda yeesi gabanjwaho gabaleha bahole obuhwedi ng'olu hwegomba hw'emoyoyo jaawe hwali, ng'ano ko beehola eby'obunjemu.

²⁵ Mu hifo hy'ohufugiirira amazima aganjamba hu Hatonda, basalanjo hufugiirira eby'obudulingi era nga bagobola hu hujumirya n'ohunjeeresa ebitonde obutonde mu hifo hya Hatonda omwene hubitonda. Oyo nj'oyu baatu bali n'ohunja enono emirembe n'emirembe. Amiina.

²⁶ Olw'ebiiitu hy'ebyo, Hatonda gabanjwaho gabaleha bahole eby'obunjemu ebi ohwegomba hwawe hubatuma. N'abahasi baawe boosi nga balehera ohwenjimba n'abasinde bagobola mu huba n'abahasi bahyawe.

²⁷ Mu ngeri nj'enyene, abasinde boosi baaleha engeri eyi Hatonda gatanjo ey'ohwenjimba n'abahasi bagobola hu basinde bahyawe. Abasinde bahola eby'obunjemu n'abasinde bahyawe era nga basuna ehiguudyo olw'ebitoola byawe ebyo.

²⁸ Ni bahibona ti sihisaanira hutya Hatonda, nga yeesi abanjwaho abaleha bahole ebinjumamo ebi batagwene huhola.

²⁹ Nga beyijjuusaho obubi owa hiisi ngeri, omuli ohuhola ebibi, omulungo, n'obugwenyuh. Bejuuye egongi, omwoyo ogw'owiiti, ohujoberesania, obudulingi, n'ohulimirira abahyawe. Baatu abageesya olugambo,

³⁰ abanjayirisa abahyawe, abatenda Hatonda, abanyoomi, abehudumbasa era abepaa-hapaaha, abaatiina ni basegano amagira amanyaha ag'ohuhola ebibi era abatagondera basaaye baawe.

³¹ Bahola eby'obunjubeebe, banjuma mazima wayire omwoyo ogulumirwa abahyawe, emoyoyo jaawe jiri hy'ejesolo.

³² Wayire bahimanyire baati ehiragiro hya Hatonda ehinjumamo hwhehubbira hiroma hiiti abahola ebiiitu hy'ebyo, Hatonda abasalira ogw'ohufa, sibahoma hu hubihola abeene hyonjene aye basemba ni nabo ababihola.

2

Hatonda asala omusango n'atehubbira

¹ Naahani ewe osalira wahyo omusango olw'ehibi ehi aholire obula hyahwenjambya, olwohuba esambo eyi omusaliramo weesi oba ogwesalira, nange ti ebi omusalira omusango weesi mbebi ohola.*

² Naahani humanyire huuti Hatonda n'asalira abaatu hy'abo omusango guba guboola.

³ Aye ewe omuutu obuutu onabasalira omusango ate nga ko weesi ebi bahola mbebi ohola, onjeega oti olinjuna Hatonda ohuguhusalira?

⁴ Anjo sooba n'otala ohwehaliraha n'ehyere hya Hatonda ehibitiirifu? Somanyire oti Hatonda ahunambira ehisasabirisi wahesubba mu hifuba wacusa omwoyo gugwo?

* 2:1 2:1 Yis 52:5

⁵ Aye olw'obuhahadafu w'omwoyo gugwo n'otenda hwebbwaga, wehumbaani-hisyaho ehirunji hya Hatonda ehyohu ludaalo olw'ekomerero olu alisaliraho emisango n'atehubbira.

⁶ Hu ludaalo olwo "Hatonda alija hiisi muutu omuhemba ogwolana n'ebigahola."*

⁷ Era abo abegumya ohuhola ebiranji olw'ohwenda Hatonda abambase enjono n'obulamu obutanwanjo, aja hubibanja.

⁸ Aye abo abahola ebyawe hu waawe ni banyumirwa eby'obudulingi mu hifo hy'amazima, Hatonda aja hubagudya n'ehirunji ehy'amaani.

⁹ Ebiitu biriba bibi eyiri hiisi muutu ahola ebibi, ni bitandihira hu Muyudaaya ko ogoboseho Atali Muyudaaya.

¹⁰ Aye Hatonda alyambasa hiisi muutu ahola ebiranji enjono era gaamuja n'emiyaya n'atagihira hu Muyudaaya nga ko aloosaho Atali Muyudaaya.

¹¹ Hatonda alihola atyo olwohuba paajo muutu oyu aboola.*

¹² Wayire Abatali Bayudaaya banjuma magambi aga Hatonda gaja Musa aye balibasalira omusango ni bateema hu magambi ago. Ne nibo Abayudaaya abahola ebibi, balibasalira omusango ni beema hu magambi olwohuba bagamanyire.

¹³ Bino mbiroma olwohuba abaatu aba Hatonda abala ohuba abagwalaafu simbaabo abanjulira hunjira ebi magambi galoma aye abahola ebi galagira.

¹⁴ Abatali Bayudaaya banjuma magambi aga Hatonda gaja Musa. Aye banahola ebiri mu magambi mu hutegeera hwawe ohw'obusaale, ehyo hiba egambi eyi bali.

¹⁵ Ebi bahola biraga biiti Hatonda ganjandiiha amagambi hu myoyo jaawe. Era hiretera emyoyo jaawe ohubaloma jiiti hino oholire hiranji oba hibi.

¹⁶ Bino biryolerera hu ludaalo olu Hatonda alisalira abaatu emisango n'abita mu Yesu Kurisito, ej'ebyo ebi baholanga mu ngiso era buno nj'obuhwenda obu ndomera abaatu.

Abayudaaya n'Amagambi

¹⁷ Mwepaahapaaha olwohuba mbo muli Bayudaaya, abamanyire amagambi era mweginiha olwohuba mbo muli baatu ba Hatonda olw'ekolagana ey'enjabulo erinjo ngati wenywe ni naye.

¹⁸ Era mweginiha olwohuba mbo mumanyire ebi Hatonda genda abaatu bahole olwohuba mubisoma mu magambi.

¹⁹ Era mwenjira ohuba ndinywe abanjambira abanjofu omuhoomero era muli enjase eyiri abo abahiiri mu hiirema.

²⁰ Mwenjira ohuba abasomesa b'abanjubeebe era baabo abali hyabanjere abata-manyire ehi bahola. Ehyo muhiroma olwohuba mbo muli n'amagambi era mumanyire amazima.

²¹ Ale njaahani enywe aberanga abahanjune, ni mundomere! Enywe abasomesa abandi, lwahiina simwesomesa mwabeene? Musomesa muuti abaatu bataba n'omuhono omuleeni aye enywe mugujuma?

²² Muloma muuti abaatu bataba n'emoni enyangu, enywe muyinjuma? Muduhirira abanjumirya ebifaanani, ebitali Hatonda aye simunjuuna mu bifo ebi bajumirihisyamo ohunyagulula ebyamo?

²³ Enywe abepaaha mbo mugendera mu magambi ga Hatonda, simuhubba Hatonda esoni ni mugabbwaga?

²⁴ Olw'ebyo ebi muhola, c'ehigima hyanjandiihiwa hiiti, "Mugira Abatali Bayudaaya ni bafodogola Hatonda."

²⁵ Ohuhomola olw'ohulaga oti oli muutu wa Hatonda, huba hwamahulu singa onjamba amagambi gage aye onagabbwaga soobaho njabulo n'atali muhomole.

²⁶ Singa Atali Muyudaaya gooheresa ebi magambi galoma, Hatonda saaja humunjira hy'Abayudaaya abahomola?

²⁷ Atali Muyudaaya owooheresa ebi magambi galagira alihusalira ewe Omuyudaaya endiho omusango n'oba n'otagendera mu magambi wayire nga wahomola.

²⁸ Omuutu saaba Muyudaaya endiho olw'ohwoheresa obulombolombo bw'Ehiyudaaya oba olw'ohuhomola.

²⁹ Aye Omuyudaaya endiho nj'oyo ahola ebi Hatonda asiima era ohuhomola ohutuufu nj'ohwebbwaga wacuusa omwoyo sosi ohunjamba bunjambe amagambi agabanjandiiha. Omuutu hy'oyo wayire abaatu sibamusiiama aye Hatonda niye amusiima.

3

Owesigwa wa Hatonda

* 2:6 2:6 Zab 62:12 * 2:11 2:11 Mag 10:17

1 Ale n̄aahani ohuba Omuyudaaya hiri n'omugaso hi, oba ohuhomola hugasa hi?

2 Ohuba Omuyudaaya higasa mu ngeri nyingi, ehisooka Abayudaaya mbaba Hatonda ganjambya obuhwenda buwe.*

3 Aye singa Abayudaaya abandi sibafugiirira ebya Hatonda, ehyo hiba hiraga hiiti simwesigwa eyi bali?

4 Kadi nan̄adiidiri! Hiisi muutu an̄angire ohuba mudulingi aye Hatonda niye asigala n'ali w'amazima. Ng'olu hyanjandiihiwa hiiti;

"Ko bahahase baati ewe Hatonda oloma amazima.

Siwehubbira n'osala emisango."*

5 Aye singa ebibi byefe Abayudaaya bita an̄alafu obulan̄i wa Hatonda, huba n'ehyohuloma? Hatonda saaba mutuufu ohutugudya? (Bino mbiroma mu buutu).

6 Nenga sipohiri. Hatonda abanga ni gehubbira gahan̄angire atye ohusalira abaatu bosibosi omusango?

7 Omuutu asobola ohwebuusa ati, "Obanga obutali wesigwa wange bulaga ng'olu Hatonda ali mwesigwa era hireetera abaatu ohumujumirya, lwahiina gaasalira omusango?"

8 Ehyo hireeteera abandi ohumbenjeera baati mbo somesa ti "Huhole ebibi ko ehyere hya Hatonda hyeyongere." Ale Hatonda asalira abaatu abo abandomaho baaty'o omusango.†

Enjuma muutu wayire mulala asana

9 N̄aahani ehituufu c'ehiri ne? Efe Abayudaaya huhira Abatali Bayudaaya ohuba abalan̄i? Bbe, mu moni ja Hatonda abaatu hwesihwesi huli n̄aasi w'obun̄angi w'ehibi.

10 Ng'olu hyanjandiihiwa hiiti,

Enjuma wayire mulala ahola ebirun̄amu, enjuma wayire mulala.*

11 Enjuma ategeera ehiran̄i ehyohuhola,

wayire ayanira ohwendula Hatonda.

12 Bosibosi baan̄aba ban̄wa hu Hatonda,

bosibosi njalala bahola ebibi.

Era enjuma wayire mulala ahola ebirun̄amu, enjuma wayire mulala.

13 Ebi baloma bin̄unya ehibulu hy'ehigombe

era ebi baloma byabudulingi.

Ebibono byawe biri hy'obusagwa w'etemu.

14 Eminwa jaawe

jijofumula hujofumula ebin̄wabo,

ebibono bihambwe byereere.*

15 Sibemoota hu hy'ohwita abahyawe.*

16 Hiisi eyi baja

balehan̄o ohusihiriha n'amaliro.

17 Ebiitu ebireeta emiyaaya, simbebibahola.

18 Ni Hatonda yeesi sibamuja enjono.*

19 N̄aahani humanyire huuti byosibyosi ebi magambi galoma bin̄amba hu Bayudaaya aba magambi ga Musa gan̄uga, nan̄ume on̄junuha Hatonda n'asalira abaatu omusango.

20 Olw'ehyo enjuma muutu wayire mulala oyu Hatonda abala ohuba omugwalaafu olw'ohun̄amba amagambi ago olwohuba enjuma owoheresa gosigosi. Aye amagambi ago gayeeda omuutu ohumanya n'abbengire.*

Batubala ohuba abagwalaafu olw'ohufugiirira Yesu

21 Aye n̄aahani Hatonda ataaye an̄alafu engira eyi abaliramo abaatu ohuba abagwalaafu. Engira eyo amagambi aga gan̄ambya Musa ko n'ebi abanaabbi ban̄andiiha, biyiromaho.

22 Hatonda abala abaatu ohuba abagwalaafu olw'ohufugiirira Yesu Kurisito. Nan̄uma njawulo njagati w'Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya,*

23 olwohuba abaatu bosibosi babbengi mu moni ja Hatonda era nan̄uma kadi mulala owolana n'enjono lirye.

24 Aye abaatu bejeerera omusango hu wereere nan̄uma hubugula ndin̄i olw'ehisasabirisi hya Hatonda olw'ohufa hwa Yesu Kurisito hu musalabba ohwali endin̄i ey'ohubanunula.

* 3:2 3:2 Eby'omugaso ebindi biri mu suula 9:4-5. * 3:4 3:4 Zab 51:4 † 3:8 3:8 Ehi Pawulo agobolamo ohisanana mu suula 6. * 3:10 3:10 Zab 14:1-3; 53:1-3 * 3:14 3:14 Zab 10:7 * 3:15 3:15 Yis 59:7-8 * 3:18 3:18 Zab 36:1 * 3:20 3:20 Zab 143:2; Bag 2:16 * 3:22 3:22 Bag 2:16

²⁵ Hatonda ohulaga ti sigeHubbira, ganayo Yesu bamuhomerere hu musalabba afuuhe endinji olw'ebibi by'abaatu ko hiisi amufugiirira, Hatonda amusonije. Ehyo gahihola olwohuba gehaliiriha ebibi ebi baatu baaholanga, ndabagudya.

²⁶ Hino gahiholanga olw'ohwenda ohulaga abaatu mu hiseera hino ati sigeHubbira. Era hiisi muutu afugiirira Yesu gejeerera omusango.

²⁷ Naahani olwo hunjanga ohwepaaha huuti Hatonda atubala ohuba abagwalaafu olw'ebikolwa byefe ebiranji oba olw'ohuhuuma amagambi? Bbe sipohiri. Huba bagwalaafu lwa hufugiirira Yesu.

²⁸ Huhinywanyasa huuti omuutu gejeerera omusango mu moni ja Hatonda olw'ohumufugiirira aye silwahuhuuma amagambi.

²⁹ Kaho Hatonda w'Abayudaaya bonene? Omwene oyo sinje Hatonda w'Abatali Bayudaaya boosi? Ehituufu hiri hiiti abaatu bosibosi babe.

³⁰ Hatonda omulala wogobbo oyo nje ow'Abayudaaya abahomola ko n'Abatali Bayudaaya abatahomola era nj'abala bosibosi ohuba abagwalaafu olw'ohumufugiirira.

³¹ Ni hiba hiityo olwo hulome huuti amagambi ganjuma mahulu olw'ohufugiirira? Kadi nanadiidiri! Wabula huganywanyasa bunywanyase.

4

Yibbulayimu bamubala ohuba mugwalaafu olw'ohufugiirira

¹ Naahani hunaalome hiina huhi sehulu yeefe Yibbulayimu gafaania hu binjamba hu bugwalaafu?

² Hatonda aba ni gabala Yibbulayimu ohuba mugwalaafu olw'ebikolwa bibye ebiranji, gahabaaye n'ehyohwepaaha eyiri abaatu aye mu moni ja Hatonda gahanjumire.

³ Ehyanjandihwi hiroma hiiti, "Hatonda gabala Yibbulayimu ohuba mugwalaafu olw'ohufugiirira ebi gamuloma."*

⁴ Omuutu n'ahola omulimo, bamunja omuhemba aye sibamunja hirabo.

⁵ Hatonda abala omuutu omubi ohuba omugwalaafu lw'ohumufugiirira, sosi lw'ebikolwa bibye ebiranji.

⁶ Era hino nj'ehi Habaha Dawudi galoma hu muutu oyu Hatonda asiima n'ateemire hu hiranji ehi aba n'aholire.

⁷ Galoma ati,
"Gesimire oyo oyu basonija ebyonoono bibye,
oyu bawiiha hu bibi bibye.

⁸ Gesimire oyo oyu Musengwa atabalaho ebibi ebi aholire."*

⁹ Naahani ohwesiima ohwo hwa Bayudaaya bonene olwohuba bahomola oba n'Abatali Bayudaaya boosi wayire sibahomola? Hulomire huuti Hatonda gabala Yibbulayimu ohuba mugwalaafu olw'ohufugiirira ebi gamuloma.

¹⁰ Kaho Hatonda ohubala Yibbulayimu ohuba mugwalaafu, hwalinjo n'ahenire ohuhomola oba n'ahiiri? Hwalinjo ko ahene ahomole.

¹¹ Ehiseera hyabitanjo nga ko bahomola Yibbulayimu, ng'ohuhomola huhwe huba habonero ohuhahasa haati Hatonda gamubala ohuba omugwalaafu olw'ohufugiirira. Era ng'afuuha sehulu y'abaatu bosibosi aba babala ohuba abagwalaafu olw'ohufugiirira Hatonda wayire nga bahiiri huhomola.*

¹² Era Yibbulayimu oyo si sehulu w'Abayudaaya abahomole obuhomole hyonene aye ni bafugiirira hya niye olu gafugiirira Hatonda ni bahiiri huhomola.

Ebi Hatonda gasuubisa babisuna lwa humufugiirira

¹³ Hatonda sigasuubisa Yibbulayimu n'abomu lulyo lulwe ati baja hulya ehalyo olw'ohunjamba amagambi aga banja Musa aye bamubala ohuba mugwalaafu olw'ohufugiirira.*

¹⁴ Ohunjamba amagambi hibanga nj'ehireteera Hatonda ohunja abaatu ebi gasuubisa, hani ohufugiirira hunjuma mahulu n'ehisuubiso ehyo hyahali hifu,

¹⁵ olwohuba egambi lireetera Hatonda ohugudya abaatu n'ehirunji ehyaamaani. Era ni nanjumanjo egambi, sinjaba hulibbwaga.

¹⁶ Olw'ehyo ehisuubiso hya Hatonda hyediye hu humufugiirira. Era olw'ehisasabirisi hiye eriyu obuhahafu ti baja hu hisuna. Sigasuubisa abomu lulyo lwa Yibbulayimu abahuuma amagambi bonene aye n'abafugiirira bosibosi ng'olu Yibbulayimu sehulu yeefe hwesihwesi gamufugiirira.

¹⁷ Ng'olu hyanandihiwa hiiti, "Kufuuye sehulu y'abaatu abamawanga eduuli." Yibbulayimu oyo, nje sehulu yeefe mu moni ja Hatonda alamusa abafu era alagira ehinjumaŋo hyabaŋo.*

¹⁸ Yibbulayimu n'esuubi gafugiirira ebya Hatonda era gafuuha sehulu y'abaatu abamawanga eduuli ng'olu bamulomaho baati, "Oja huba n'olwebe lw'abaana ni batabaliha hy'emunyeenye."

¹⁹ Niye siganjwamo amaani mu hufugiirira huhwe wayire gaali ajesa emyaha huupi cikumi ej'obuhulu era ni Saala omuhasi wuwe gaali asahulunjire n'ataheja ŋamugulu. Bombi baali hy'abafu.*

²⁰ Sigabuusabuusa aye geyongera ohufugiirira ebya Hatonda era n'amujumirya olw'ebyo ebi gaali n'aja humuŋa,

²¹ gaali n'obuheneerefu ati Hatonda ali n'obunjangi ohwoheresa ehi gamusuubisa.

²² Hino nj'ehyagira bamubala ohuba mugwalaafu.

²³ Ebibono ebiroma biiti, "Bamubala ohuba omugwalaafu" sibabinandiha hu Yibbulayimu yenene,

²⁴ aye ni neefe hwesi aba Hatonda alibala ohuba abagwalaafu olw'ohufugiirira huuti niye nj'owalamusa Yesu Musengwa weefe ohunjwa mu bafu.

²⁵ Yesu oyo bamulyonjaye era bamwita olw'ebibi byefe aye Hatonda gamulamusa olw'efe ohwejeerera omusango.

5

Ohwejeerera omusango mu moni ja Hatonda

¹ Olw'ohufa hwa Musengwa weefe Yesu Kurisito hwejeerera omusango olw'ohumufugiirira era ŋaahani ŋaliŋo emiyaaya ŋagati weefe ni Hatonda.

² Olw'ohufugiirira Kurisito hy'ajeerera Hatonda ohutunjambira ehisaabirisi era husuubira huuti luliba lulala hwaba mu bulamu wuwe ow'ejono.

³ Si c'ehyo hyonene aye humeedaho n'ohusanjalya mu hubonaabona olw'ohufugiirira Kurisito ohu banamaani batwosaho olwohuba hituleetera ohwega ohwehaliiriha,

⁴ ng'ohwehaliiriha ohwo hutunjeerera ohuba n'obulamu obusangaasa Hatonda, ng'ehyo hituleetera ohuba n'esuubi huuti Hatonda alituhwehulira ejono lirye.

⁵ Esuubi eri huli ni nalyo mu hihuhumiriye eramu, humanyire huuti Hatonda saananga hutujuha olwohuba gataŋa Omwoyo wuwe Omutukuvu ow'atuyombolera ohwenda huhwe mu moyoyo jeefe.

⁶ Ale ni hwali ni hutanjanga hwenonjola, Kurisito gafa hu lwefe ababi mu hiseera ehiragaane.

⁷ Sihiboneha aŋa n'aŋa ohufiirira omuutu omugwalaafu wayire nga ŋanjanga ohubaanjo owenjaye ohufiirira ahola ebirani.

⁸ Aye Hatonda galaga ng'olu atwenda olwohuba wayire nga hwali huhiri babi eyi ali, Kurisito gaatufiirira.

⁹ Obanga ohufa hwa Yesu hwatuleetera ohutubala ohuba abagwalaafu, saaja hutunonjola olu Hatonda aligudya abaatu n'ehirunji eh'y'amaani?

¹⁰ Olwohuba ni ŋaali ni ŋahiirino ehihooli ŋagati weefe ni Hatonda, Yesu Omwana wuwe ni gafa, ohufa huhwe hwatufaanjania ni Hatonda. Ohufa huhwe ni huhenire ohutufaanjania ni Hatonda, hulinoŋoha olw'ohulamuhuhwe!

¹¹ Si c'ehyo hyonene aye husanjalya n'ohusanjalya olwa Musengwa weefe Yesu Kurisito agira ni huli n'omuhumba ni Hatonda olw'ohutufaanjania ni naye.

Kurisito n'Adamu

¹² Ehibi hyaja mu hyalo olw'ohubbenga hw'omuutu omudaayi era n'ohufa hwosi hwaja olw'ehibi hy'omuutu oyo. Olw'ehyo ohufa nga humaamira abaatu bosibosi, olwohuba bosibosi baabbenga.*

¹³ Hatonda ko aŋe Musa amagambi, ehibi hyali hihenire ohuuja mu hyalo. Aye amagambi ni ganjumaŋo ŋanjuma aŋanga ohugabbwaga.

¹⁴ Atenga ohunjwa hu Adamu ohwolera erala hu mulembe gwa Musa, abaatu beyongera ohufa ni hinjiramo ni naabo abatabbenga olw'ohubbwaga egambi lya Hatonda hy'Adamu. Era Adamu mu ngeri eyindi, gaali hyahuboneraho hya Yesu oyu baali ni bahuumiirira ohuuja.

¹⁵ Aye ehirabo hya Hatonda, nihyo hyanjabulo sihiri mwisa erala n'ohubbenga hw'Adamu. Olwohuba ng'olu ohubbenga hw'omuutu omulala oyo Adamu hwaleetera

bangi ohufa era ni Hatonda aña abaatu bangi ehirabo hy'obulamu olw'ehisasabirisi hihye n'abasoniña ebibi n'abita mu muutu omulala oyo Yesu Kurisito.

¹⁶ Nindi ehirabo hya Hatonda ehyo sihiri hy'ohufa ohwaja olw'ehibi hy'Adamu ehyaaleetera abaatu bosibosi ohubasalira omusango. Aye ehirabo hihye ehyo hyaleetera bangi ohwejeerera omusango.

¹⁷ Ohubbenga hw'Adamu hwaleetera abaatu ohufa. Aye olw'ehisasabirisi hya Hatonda ehibitiirifu, ababala ohuba abagwalaafu era basuna obulamu obutanjwanjo ni babita mu Yesu Kurisito.

¹⁸ Ng'olu Hatonda gasalira abaatu bosibosi omusango olw'ehibi hy'Adamu, mu kola nj'enyene ohufa hwa Yesu* hunjeramo bosibosi ohubabala ohuba bagwalaafu era basuna obulamu obutanjwanjo.

¹⁹ Ng'olu Adamu gajeema galeetera bangi ohufuuha babbengi mu moni ja Hatonda, n'obugondi wa Kurisito ohufa hu musalabba hireetera bangi ohubabala ohuba bagwalaafu.

²⁰ Hatonda gataño amagambi gayeede abaatu ohumanya baati babbengi. Aye abaatu aña baahoma ohubbenga ni Hatonda yeesi peyi gahoma ohweyongera ohubanjambira ehisasabirisi.

²¹ Ng'olu ehibi hyanjeramo abaatu ohufa, n'ehisasabirisi hya Hatonda hiityo panahyagama ohuleetera bangi ohubabala ohuba bagwalaafu. Hino hyabaleetera ohusuna obulamu obutanjwanjo ohubita mu Yesu Kurisito Musengwa weefe.

6

Huli hy'abafu eyiri ehibi aye balamu olwa Kurisito

¹ Naahani hulome huutye? Hweyongere ohuhola ebibi ko Hatonda geyongere ohutanjambira ehisasabirisi?

² Kadi nanjadiidiri. Efe huli hy'abafu eri ebibi, hunjanga huutye ohubigobolera nindi?

³ Simumanyire muuti ni hwabatiziwa, hwabatiziwa ohulaga ti hwingira mu muhumba ni Yesu Kurisito era hwaba hy'abafiira njalala ni naye?

⁴ Ni batubatiza hwali hy'abafuuye batusiha ni Kurisito, ko hibe ti ng'olu Semwana gamulamusa n'obunjangi buwe, hwesi huutyo hwambale obulamu obunyaaha.*

⁵ Ale hanye ni batubatiza hwenjimba ni naye mu hufa, ananjuma hubuusabuusa hwesi hujaja hulamuha hya niye.

⁶ Humanyire huuti obulamu obuhwalimo owanjembanga ohuhola ehibi babuhomeera hu musalabba njalala ni Kurisito ko hutagobolayo ohuba abeedu b'ehibi.

⁷ Olwohuba omuutu anafa aba gejeereeye, ehibi sihimunuga.

⁸ Olw'ehyo, ni huba ni hwafiira njalala ni Kurisito, huli n'ohufugiirira huuti huliba balamu ni naye.

⁹ Olwohuba humanyire huuti ng'olu Hatonda galamusa Kurisito, saalifa nindi era ohufa sihimunuga.

¹⁰ Gafa mulundi mulala olw'ebibi by'abaatu era sahigobolayo hufa nindi aye naahani mulamu njalala ni Hatonda.

¹¹ Mu ngeri nj'enyene mwesi mwebone hy'abafu eyiri ehibi aye abalamu mu bulamu obunyaaha mu Yesu Kurisito. Ehyo hujeesa Hatonda enono.

¹² Olw'ehyo, mutaganyanga ehibi ohubanuga ko mutagondera ohwegomba hw'emibiri jenywe.

¹³ Era mutanjangayo ebitundu by'emibiri jenywe eyiri ehibi aye hy'abaatu abaali ni bafuuye balamuha baaba n'obulamu obunyaaha, mwenjeereyo erala eyiri Hatonda, abatambisenga ohuhola ebyo ebisaana.

¹⁴ Ehibi hitabanjuganga olwohuba simuli njaasi w'obunugi wa magambi aye muli njaasi w'ehisasabirisi hya Hatonda.

Hufuuhe beedu b'ebyo ebi Hatonda asiima

¹⁵ Olwo naahani huhole hi? Hwegumye ohuhola ehibi olwohuba sihuli njaasi w'amagambi aye w'ehisasabirisi hya Hatonda? Kadi nanjadiidiri!

¹⁶ Simumanyire muuti singa oba wenjayeeyo ohuba omwidu w'omuutu ahunuge era hiityo po hiba? Olw'ehyo hiri eyi muli ohusalano ohugondera ehibi hireeta ohufa oba ohuba abagondi hibafuule ohuba abasaana eyiri Hatonda.

¹⁷ Cooka hweyaasa Hatonda olwohuba wayire mwalinga beedu b'ehibi, mwanjulira era mwafugiirira n'omwoyo mulala ebi babasomesa.

* 5:18 5:18 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti ehikolwa ehya'obugwalaafu. * 6:4 6:4 Kol 2:12

¹⁸ N̄aahani bababonjolola mu maani g'ehibi era mwafuuha banjeeresa ba Hatonda ohuhola ebi asiima.

¹⁹ Bino mbiroma ni tambisa ebibono ebinjamba hu huhola owiidu olwohuba hyangu ohubitegeera. Ng'olu mwenjerangayo erala ohuhola ebibi, mwenjeereyo erala muutyo ohuholanga ebiranji ebiraga biiti muli bagwalaafu.

²⁰ Ni mwali ni muhiiri beedu b'ehibi, mwali mwetaaya ni mutanjanga ohuhola ebi Hatonda asiima.

²¹ Hiranji hi ehi mwasuna mu huhola ebyo ebi banjambya esoni n̄aahani? Ebiitu ebyo binwamo ohufa.

²² Aye n̄aahani ng'olu Hatonda gababonjolola mu wiidu eyiri ehibi era mwafuuha hy'abeedu eyi ali. Hino hibanjeramo obugwalaafu hyabaleetera obulamu obutanjanjo.

²³ Ohufa nj'omuhemba ogubanja omuutu ahola ehibi aye obulamu obutanjanjo nj'ehirabo ehi Hatonda agaba ohubita mu Yesu Kurisito Musengwa weefe.

7

Obufumbo ng'ehy'ohuboneraho

¹ Aboluganda, ehi nenda ohulomaho hiri mu magambi aga mufaanina. Simumanyire muuti amagambi ganjuga omuutu n'ahiiri mulamu?

² Ehy'ohuboneraho, omuhasi omufumbo, wamwe amunjuga n'ahiiri mulamu. Aye wamwe anafa, egambi ly'obufumbo liba sirihinjuga muhasi oyo.

³ Olw'ehyo, omuhasi anafumbirwa omusinde owundi wamwe ola n'ahiirino, omuhasi oyo aba muhwedi. Aye wamwe anafa, egambi eryo liba sirihimuwoja. Era singa afumbirwa omusinde owundi, ajo saaba n'aholire obuhwedi.

⁴ Aboluganda, pohiri hiityo n'eyiri enywe mwesi. Mwejeerera amagambi ohubanjuga olu mwafiira njalala ni Kurisito. Olwohuba muli bimesu by'omubiri gwa Kurisito era ni gafa hu musalabba mwesi mwafa. Olw'ehyo, n̄aahani muli b'oyo owalamuha ko munjange ohuhola ebiranji ni mujeeresa Hatonda.

⁵ Aye ohwegomba hw'omubiri ni hwali ni huhitunjuga, amagambi ganjeerereranga omwoyo ohwegomba ohuhola ebibi ohwo hwatambisa emibiri jeefe, nga huhola ebitwosa hu hufa.

⁶ Aye n̄aahani ohwema olu hwafiira njalala ni Yesu hu musalabba era sihuhiiri n̄aasi w'amagambi ago agaali ni gatuwoojire. Batwejeeresa obusibe w'amagambi hujange ohujeeresa Hatonda mu kola epyaha ni hubita mu Mwoyo Omutukuvu, ekola eyitali yira ekale ey'ohugenderanga mu magambi aga banjandiha.

Amagambi n'ehibi

⁷ Olwo n̄aahani hulome huuti amagambi mabi? Kadi nanjadiidiri! Olwohuba hu lwange ananjuma magambi sinahamanyire ehibi nj'ehiina. Ni njahatabaayeno egambi eriroma liiti, "Siwegombanga hiitu hyabeene." Sinahamanyire ti ohwegomba ehyabeene hibi.*

⁸ Aye ehibi hyatambisa ekabi ohunjwa hu gambi eryene eryo, hyandeetera ohwegomba ohwa hiisi ngeri. Olwohuba ananjuma magambi ehibi sihiba n'obulomere.

⁹ Ni naali ni kiiri hufaanina ehi amagambi galagira, naali ndibulanji. Aye ni nagategeera, ng'ehibi hyeta anjalafu,

¹⁰ era nga ko faania ti egambi eryali eryohunjeeda sune obulamu, mu butuufu lyali lipira mu hufa.

¹¹ Olwohuba ehibi ni hyasuna ekabi ey'ohundulinga ni hibita mu hiragiyo, nga hindeteera ohufa.*

¹² Wayire hiri hiityo amagambi nigo mawufu era n'ebiragiyo byosi byabufu, bituufu era biranji.

¹³ N̄aahani hulome huuti amagambi malanji nindi nj'agapweramo ohufa? Kadi nanjadiidiri. Aye ehihulu hiri hiiti ehibi ko hibonehere erala hiiti hibi, hitambisa ehiranji ohupweramo ohufa.

Ohujirijana n'ehibi mu bulamu w'omuutu

¹⁴ Humanyire huuti amagambi ganjwa ewa Hatonda aye neyagaana ni kolire eby'omubiri era ndi mwidu w'ehibi.

¹⁵ Ehi kola sikitegeera olwohuba ehi nenda ohuhola si c'ehi kola aye neyagaana ni kolire ehi tenda kole.

¹⁶ Mu ngeri eyi kola ehitahendire kole, hindeetera ohufugiirira ti amagambi nigo malani.

¹⁷ Aye puma ngeri yosiyosi olwohuba ehibi ehiri mu ese nj'ehigira ni kola ehitahendire kole.

¹⁸ Manyire ti mu ese puma hiraŋi hyosihyosi, olwohuba ng'omuutu wayire nenda ohuhola ehiraŋi, sipanga huhihola.

¹⁹ Olwohuba ehiraŋi ehi nenda ohuhola si c'ehi kola aye neyagaana ni kolire ehibi ehitahendire kole.

²⁰ Naahani nimba ni kola ehi tahendire kole, sindiise aba nahiholire aye ehibi ehiri mu ese.

²¹ Olw'ehyo, neyagaana ehyo ni hiri nj'ehindiho. Nimba ni nenda kole ehiraŋi neyagaana ehibi ni hiri nj'ehyetaayeno.

²² Cooka mu mwoyo gwange sangaalira amagambi ga Hatonda.

²³ Aye mu mubiri mbona egambi ery'enjabulo ni litamba era ni linjirirania egambi lya Hatonda mu bijeego byange, hino hindeteera ohuhola eby'omubiri.

²⁴ O, nga mbweneweene! Nj'ani alinonola mu mubiri guno ogwijuuye ehibi era oguupira mu husihiriha?

²⁵ Neyaaasa Hatonda olwohuba mu Yesu Kurisito Musengwa weefe, punuha ohuŋwa mu higosi hino!

Naahani po ndi tyo. Mu mwoyo gwange nemanyire ti ndi n'ohuhola ehi gambi lya Hatonda liroma aye omubiri gupalula gwapira ohuhola ebi ehiraŋiro hy'ohuhola ehibi hiroma.

8

Obulamu ow'omuutu oyu Omwoyo Omutukuvu atangirira

¹ Naahani abaatu abali mu Yesu Kurisito, banuma musango

² olwohuba mu Yesu Kurisito, Mwoyo gaapa* edembe era ehibi n'ohufa sibihinjuga bulamu wange.

³ Amagambi gaali sigananga hutunonola olw'ohwegomba hw'omubiri. Aye Hatonda gatuma Omwana wuwe naali n'omubiri hy'ogwomuutu ko ahene anangule ehibi ehi magambi gaali ni gatananga huhola olw'ohwegomba hw'omubiri.

⁴ Yesu Kurisito gahihola, ko efe aba ohwegomba hw'omubiri hutatangirira aye Omwoyo Omutukuvu nj'atutangirira, hwahoheresa ebi magambi gatulagira.

⁵ Abo aba ohwegomba hw'omubiri huŋuga, banjamba hu hola eby'omubiri aye abo aba Omwoyo Omutukuvu anjuga, banjamba hu hola ebi asiima.

⁶ Ohuŋjamba ohuhola ebi mubiri gwegomba hihwosa hu hufa. Aye onahola ebi Omwoyo Omutukuvu asiima, oja husuna emiyaaya n'obulamu obutanjanjo.

⁷ Omuuutu oyu hwegomba hw'omubiri huŋuga aba mulabe eyiri Hatonda era saananga hugondera magambi gage.

⁸ Abo aba ohwegomba hw'omubiri huŋuga sibanjanga husangaasa Hatonda.

⁹ Omwoyo wa Hatonda n'aba n'amenyire mu nywe, naahani nj'obanjuga sosi ohwegomba hw'omubiri. Era oyo anjuma Omwoyo wa Kurisito mu bulamu wuwe, si wuwe.

¹⁰ Kurisito n'aba n'amenyire mu bulamu wenywe, wayire emibiri jenywe jinahafe olw'ehibi aye Omwoyo abanja obulamu olwohuba Hatonda ababala ohuba abagwalaafu.

¹¹ Hanye Omwoyo wa Hatonda owalamusa Yesu Kurisito amenyire mu bulamu wenywe, mwesi alibalamusa.

¹² Olw'ehyo naahani balebe mu Kurisito, huli n'ebbanja. Aye ohwegomba hw'omubiri sinje ohutubanja ohuhola ebigwenda.

¹³ Ohululuhanira ohuhola ebi hwegomba hw'omubiri gwenda hireeta ohufa. Aye Omwoyo anabanja amaani mwanjangu ehibi, muba n'obulamu obusangaasa Hatonda.

¹⁴ Olwohuba abo aba Mwoyo wa Hatonda alunjama, nj'abaana babe.

¹⁵ Omwoyo oyu Hatonda gabanja saabaleetera obuti aye gabafuula abaana babe era huli n'obugumu ohulanga Hatonda huuti "Bbaabba."*

¹⁶ Omwoyo wuwe omwene atuhahasa mu myoyo j'efe ati huli baana ba Hatonda.

¹⁷ Ni huba ni huli baana babe, hulisuna ebyo ebi gasubisa abaatu babe era hulisunira njalala ni Kurisito ebi Hatonda gamutegehera. Ni hubonaabonera njalala ni Kurisito, balitunjeera njalala enjono ni naye.

Enjono eri hunahabe ni nalyo

* 8:2 8:2 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti Mwoyo gahuŋa.

* 8:15 8:15 Mar 14:36; Bag 4:6

¹⁸ Mbona ng'ebiguudyo ebi hubitamo hatyane, sihuŋanga hubigeragerania n'ejono eri Hatonda alituŋa.

¹⁹ Ebitonde byosibyosi bihumirriye era ni byesunga ohwola hu ludaalo olu Hatonda alihwehulayo abaana babe.

²⁰ Ebitonde sibyeyendeeye ohutoheresa ehigendererwa hya Hatonda aye omwene nj'owasalaŋo bibe biityo.*

²¹ Ebitonde ebyo bisuubira ohubinunula mu hufa olu Hatonda aliŋa abaana babe ejono n'edembe.

²² Humanyire huuti ebitonde byosibyosi ohwola hatyane bibinda n'obulumi hy'omuhasi alunwa ohusaala.

²³ Sibitonde byojene aye ni neefe abaasuna Omwoyo Omutukuvu ng'ehirabo ehi Hatonda atagihiraho ohutuŋa. Hwesi hubinda mu myoyo jeefe n'obulumi. Hwesunga era huhuumirira Hatonda ohutununula atuŋe emibiri ejitafa ohulaga ng'olu huli baana babe.

²⁴ Ng'olu gatunonola, hwesunga era husuubira ohutununula. Aye ehi osuubira onaba n'ohibonaho, ohwo sihuba husuubira nanjadiidiri. Nj'ani asuubira ehyo ehi aba n'anambire mu ngalo?

²⁵ Aye ni husuubira ohusuna ehi hutabonaho, huhuumirira n'ohwehaliriha.

²⁶ Mu ngeri nj'enyene, Omwoyo Omutukuvu atuyeeda mu budoto weefe ow'ohutamanya husaba bulanji. Aye Omwoyo omwene oyo atulombera n'ohubinda mu ngeri eyi otaŋanga huloma n'ebibono.

²⁷ Hatonda oyo abona emyoyo j'abaatu, amanyire Omwoyo ehi aba n'atulombera efe abafugiirira.

²⁸ Humanyire huuti mu hiisi hiitu ehitwolaho, Hatonda agira efe abamwenda hyatuŋweramo ehiranji ng'olu husiima huhwe huli.

²⁹ Ko Hatonda atonde ehvalo, gamanya abaatu babe era gabalanga gahena gatobola ni genda bafaane n'Omusaani wuwe, ko Omusaani wuwe oyo ahene abe omudaayi mu balebe eduuli.

³⁰ Abo aba Hatonda gatobola gahena gabalanga era gababala ohuba abagwalaafu ng'abaŋa n'edaala ery'ejono.

Ohwenda hwa Hatonda mu Yesu Kurisito

³¹ Naahani ehyo hunahirome ho hi? Hatonda anaba hu lubega lwefe, nj'ani aŋanga ohutunjirirania gatunanga?

³² Hatonda owanayo Omusaani wuwe ohufa hu lwefe hwesihwesi, olw'ehisasabirisi hihe saalituŋa ebiitu byosibyosi ebihwenda?

³³ Nj'ani aliŋanabira aba Hatonda gatobola? Mbona ti Hatonda omwene oyo nj'obabala ohuba abagwalaafu.

³⁴ Nj'ani alibasalira omusango? Eŋuma wayire mulala. Olwohuba Yesu Kurisito owaafa era galamuha gehaaye mu hifo eh'y'ejono hu lubega lw'omuhono omulungi ogwa Hatonda atuŋoherehesa.

³⁵ Naahani nj'ani aŋanga ohutwabuhania ni Kurisito galeheraŋo ohutwenda? Huba n'ebigosi oba baatu hutuhiyaania, huŋuma hyahulya oba hugenda majula, baatu hu tutisatiisa oba hwenda hutwita?

³⁶ Ng'olu hyanandihiwa hiiti; "Hiisi ludaalo batwehoyera ohutuhenanjo hu lulwo.

Batubisya hy'etaama eyi baja husala."*

³⁷ Aye mu ebyo byosibyosi, huli n'obuŋangusi ow'amaani olwa Yesu Kurisito atwenda.

³⁸ Kahahisa erala ti wayire ohufa oba huba mulamu, bamalayika oba emisambwa, ebirinjo hatyane oba ebiribaŋo mu moni eyo, wayire amaani g'emisambwa

³⁹ agaholera ŋamugulu mu bbanga oba ŋaasi hu hyalo oba ehitonde hyosihyosi, sibiŋanga hututusaho hwenda ohu Hatonda atwenda mu Yesu Kurisito Musengwa weefe.

9

Hatonda gatobola Abayisirayiri

¹ Ndoma amazima mu Kurisito sindulinga, n'Omwoyo Omutukuvu gakahasa mula mu mwoyo gwange ati ehi nja huloma hituufu.

² Ndi n'ohunyolwa hungi hu mwoyo gwange olw'Abayudaaya bahyange.

* 8:20 8:20 Tand 3:17-19 * 8:36 8:36 Zab 44:22

³ Era nahendire mbe ndiise ofuuha ehy'embihio era omusuule eyiri Kurisito ni hiba ni hireetera abalebe bange abegwanga lyange abo ohunonoha.

⁴ Abalebe bange Abayisirayiri abo, mbaba Hatonda gaŋa ekabi ohuba abaana babe, mbaba gabonehera baabona enono lirye n'emoni jaawe, mbaba gahola ni nabo endagaano. Mbaba gaŋambya amagambi gage gaahena gabalegera n'engeri ey'ohumujumiryanga mu Yekaalu era mbaba gaŋa ebisuubise ebinamba hu bunonosi.*

⁵ Nibo nj'abanwa mu lulyo lw'abahale omu ebiha by'abaatu bosibosi bisimuha. Ni Kurisito oyu basaaye hy'omuutu osimuha mu lulyo lwawe ate nje Hatonda anuga byosibyosi oyu banajumiryenga emirembe n'emirembe. Amiina.

⁶ N'aloma tyo sihitegeesa hiiti Hatonda sigooheresa ebi gabasuubisa olwohuba sihiisi abanwa mu lulyo lwa Yisirayiri bosibosi oti baatu ba Hatonda.

⁷ Wayire bamu lulyo lwa Yibbulayimu, sihitegeesa hiiti bosibosi bejuhulu babe, endiho. Aye hyanandiihiwa hiiti "Mu Yisaka nj'omwolisinira abejuhulu aba nahusuubisa."*

⁸ Mu ngeri eyindi, abaatu ba Hatonda sinje abanwa mu lulyo lwa Yibbulayimu hyonene aye abo abafugiirira ehisuubiso hihye ng'olu Yibbulayimu gafugiirira ehi Hatonda gamusuubisa.

⁹ Malayika ni gaali n'abalomera ehisuubiso galoma ati, "Mu hiseera ehiragaane ana nahagobolere omwaha oguuja, Saala anaahabe asundya omwana omuseere."*

¹⁰ Si c'ehyo hyonene, omuhasi wa Yisaka oyu balanganga baati Labbeka gasaaye abaana.

¹¹ Aye abaana abo ni baali ni bahiiri hubasaala era ni bahiiri huhola ehiraŋi oba ehibi,

¹² Hino hyali hiityo ko bahahase baati Hatonda atobola oyo oyu aba ni gendire n'atemire hu ebyo ebi aba n'aholire. Hatonda galoma Labbeka ati, "Omuhulu aja huba mujeeresa womujere."*

¹³ Hyanandiihiwa hiiti, "Nenda Yakobbo aye nasuula Esawu."*

¹⁴ Naahani olwo hulome huuti Hatonda gehubbira? Kadi nanadiidiri.

¹⁵ Olwohuba Hatonda omwene galoma Musa ati, "Ese saasira oyo oyu mba ni nendire ohusaasira era nanambira ehisaabirisi oyo oyu mba ni nendire ohunambira ehisaabirisi."*

¹⁶ Olw'ehyo, Hatonda saanambira muutu yesiyesi ehisaabirisi olw'ohwefaaho oba olw'ebikolwa ebi aba n'aholire aye omwene nj'osalano ow'ohunambira ehisaabirisi.

¹⁷ Ehyandiihiwa hiroma Falaawo hiiti, "Nahuhusa nahuŋa obuhulu olw'ohwenda ohulaga amaani gange mu ewe era ng'olu ndi n'obunangi mu hyalo hyosihyosi."*

¹⁸ Olw'ehyo, Hatonda asaasira oyo oyu aba ni gendire ohusasira era ahahadasa omwoyo gw'oyo oyu aba ni gendire ohuhahadasa.

Ehiruŋi n'ehisa hya Hatonda

¹⁹ Naahani onangire ohuloma oti, "Obanga pohiri hiityo, lwahiina Hatonda atunenya? Nj'ani ananga ohuŋahania ehi aba ni gendire ohuhola?"

²⁰ Aye ewe omuutu obuutu, ndiwe ani ohubuusa Hatonda hu kola yiye? Ehiwumbe obuwumbe hiŋanga hiitye ohubuusa owahiwumba hiiti, "Lwahiina wamumba oti?"

²¹ Omuwumbi saaba n'ehiyale ehy'ohuwumba hyosihyosi ehi aba ni gendire mu hitole hy'eroba lirye? Mwiropa nderyene saananga husalano gawumbamo ebyohutambisa ebitula ana naana n'ebitula olubalira?

²² Ni Hatonda yeesi c'ehi ahola. Gendire ohulaga ehiruŋi ehibitirifu n'amaani gage eyiri abo aba gaali n'aja ohusihiirisa aye gabehaliiraha.

²³ Hino gahihola ni genda ohulaga enono lirye ebitirifu eyiri abo aba galitegeehera ohuŋwa ahale nahale era abanambira ehisaabirisi.

²⁴ Aabaatu abo ko ndiife aba galanga, simu Bayudaaya boonene aye n'Abatali Bayudaaya.

²⁵ Ng'olu Hatonda omwene aloma mu hitabo hya Kosiya ati,

"Abatali baatu bange,

ndi balanga baatu bange.

Abaatu abaali abasuule,

ndi balanga bahoda.*

²⁶ Mu hifo ehyene ehyo omu babalangira baati,

'Simuli baatu bange'

nj'omu banahabalangirire baati,

* 9:4 9:4 Huŋ 9:4 * 9:7 9:7 Tand 21:12 * 9:9 9:9 Tand 18:10 * 9:12 9:12 Tand 25:23 * 9:13 9:13 Mal 1:2-3

* 9:15 9:15 Huŋ 33:19 * 9:17 9:17 Huŋ 9:16 * 9:25 9:25 Yis 29:16; 45:9

'Abaana ba Hatonda Omwene Bulamu.' ”*

²⁷ Yisaaya galira Yisirayiri amangi ati, "Wayire Abayisirayiri bangi bali hy'omujehe ogw'ohunyanja ogutabaliha, abanahanonjohe banaahabe badiidiri beene.

²⁸ Olwohuba Hatonda Musengwa ananjuma hwemoota anahasalire abaatu omusango era abagudye ananjuma hubagoboleramo."*

²⁹ Era Yisaaya omwene oyo gaaloma ati, "Singa Musengwa Omuḅugi w'ebiitu byosi sigatuleherahujo abaatu ab'olulyo lwefe, hani hwasihiriha hy'abaatu abomu bibuga Gomora ni Sodoma."*

Ohutafugiirira hw'Abayisirayiri

³⁰ Naahani hulome hiina? Hatonda gabala Abatali Bayudaaya abetefuuyeho ohwendula ohuba abagwalaafu olw'ohumufugiirira,

³¹ aye Abayisirayiri abagesyaho ohuba abagwalaafu olw'ohuhuuma amagambi, sibabusuna.

³² Ne lwahiina sibabusuna? Sibabusuna olwohuba sibabwendulira mu ngira ey'ohufugiirira wabula babita mu bikolwa byawe. Ehyo hyabaleetera ohwegumula hu oyo ali "hy'ebaale eri begumulaho."

³³ Ng'olu hyanandiihiwa hiiti;
"Bona taaye ebaale mu Sayuuni,
ebaale egumu erireetera abaatu ohwegumula,
olwanda oluja hubaleetera ohwehubbirano omunyiha.
Era hiisi amwesiga saanahaswale."*

10

¹ Aboluganda, ehi mwoyo gwange guḅembaho bugali era ehi saba hiri hiiti Abayisirayiri banonjohe.

² Manyire ti bafubaho ohuḅa Hatonda enono aye simukola endani.

³ Sibamanyire engeri ey'ohusunamo obugwalaafu ohuḅwa ewa Hatonda aye bagesyaho ohusegano engira yaawe hu waawe ohuba bagwalaafu.

⁴ Kurisito gooheresa ehigendererwa hy'amagambi ko hiisi amufugiirira bamubale ohuba mugwalaafu.

Obuhwenda ow'ohunonjoha eyiri abaatu bosibosi

⁵ Musa ganandiiha ati omuutu anegumyenga ohwoheresa amagambi n'ebiragiro anabengano olw'ohubyoheresa.*

⁶ Aye obugwalaafu obuujja olw'ohufugiirira, omuutu sigebuusa ati, "Nj'ani anahatiine mwigulu atuseyo Kurisito amuleete hu hyalo atuyeede?"

⁷ Oba ohwebuusa ati, "Nj'ani alitiina e magombe atuseyo Kurisito ohuḅwa mu bafu?"

⁸ Naahani obuhwenda obuḅamba hu bugwalaafu obu muutu asuna olw'ohufugiirira buli buuti, "Ehibono hya Hatonda hiri huupi ni neewe. Hiri mu hanwa nomu mwoyo gugwo." Ehyo nj'ehibono ehi hubuulira abaatu.

⁹ Singa waatula n'omunwa gugwo oti Yesu nje Musengwa n'otayeho n'ohufugiirira mu mwoyo gugwo oti Hatonda gamulamusa mu bafu, ononjoha.

¹⁰ Olwohuba omuutu afugiirira n'omwoyo gugwe ko bamubala ohuba omugwalaafu era ohunonjoha, geyatulira n'omunwa gugwe omwene ati anonjohire.

¹¹ Ng'olu ehyandiihiwa hiroma hiiti "Hiisi amwesiga saanahaswale,"*

¹² Eḅuma njabulo ḅagati bw'Omuuyudaaya n'Atali Muyudaaya. Hatonda nje Musengwa ya bosibosi era agaba ekabi abo bosibosi abamusaba.

¹³ Era hyanandiihiwa hiiti; "Hiisi aliranga Musengwa n'amusunga ohumunonjola, ali munonjola."

¹⁴ Aye basunga baatye oyo oyu bahiiri hufugiirira, ohubanonjola? Era banjanga baatye ohumufugiirira ni bahiiri huḅulirangaho ebi muḅambaho? Nindi banjanga baatye ohuḅulira ebimuḅambaho ni nanjuma muhwenda obalomeeye?

¹⁵ Era abahwenda batiina baatye ohubalomera ni nanjuma obatumire? Hyanandiihiwa hiiti, "Nga hirani abaatu abatulumera Amanjuliro Amalanji ohutuhyalira!"*

¹⁶ Aye abaatu bosibosi sibafugiirira Amanjuliro Amalanji ago. Yisaaya aloma ati, "Musengwa, nj'ani afugiirira obuhwenda weefe?"*

¹⁷ Ohufugiirira huuja olw'ohunulira Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito.

¹⁸ Aye hambuuseho, mu butuufu sibanjulira obuhwenda owo? Ehituufu hiri hiiti banjulira, ng'olu ehyanandiihiwa hiroma hiiti;

"Ejanjaasi lyabyo

lihwana ehvalo hyosihyosi era n'ebibono byawe

hiisi muutu gabiñulira."*

¹⁹ Nindi hambuuse, Abayisirayiri sibategeera? Bategeera. Musa omwene galoma ati,

"Nja hubaleetera ohugongeera

olw'abaatu aba muneega muuti mbo banjuma punja yiita hiswa,

nja hubaleetera ohulujja

olw'abaatu abanjubeebe."*

²⁰ Era Yisaaya n'obugumu gaaloma ati,

"Abo abatanyendulangaho baahena bambona.

Era nehwehulira abo abaali ni baatasungire."*

²¹ Aye ehinjamba hu Yisirayiri aloma ati, "Nahena etenjama ey'amaani ni nangirisa

abaatu abajeemu baaje eyi ndi aye bageene."*

11

Ehisa hya Hatonda eyiri Abayisirayiri

¹ Naahani hambuuseho, kaho Hatonda gahubba Abayisirayiri omugongo? Kadi nanjadiidiri. Ese aloma ono, ndi Muyisirayiri omwjuhulu wa Yibbulayimu ohunja mu hiha hya Bbenjamini.

² Hatonda sigahubba abaatu babe abo omugongo, abagatobola ko ahene atonde ehvalo. Simumanyire ehyanandiihiwa ehiroma hu Eliya ng'olu galoma hu Bayisirayiri ati,

³ "Musengwa, beetire abanaabbi babo era babbwagabbwaga ebituuti bibyo ohubanjeera enjongo. Ndiise osigaaye era keesi bali hupiima benda bakenejo."*

⁴ Aye Hatonda gamugobolamo atye? Gamuloma ati, "Ndiño n'abaatu kasanvu abagaana ohuhubbira Bbaali amafuha."*

⁵ Era pohiri nomu ndaalo jino. Naliño badiidiri beene aba Hatonda gatobolamo olw'ehisasabirisi hihye.

⁶ Hatonda naaba ni gabatobola olw'ehisasabirisi hihye, ehyo hiba hitegeesa hiiti sigabatobola olw'ebikolwa byawe ebiranji. Hiba ni hyali hiityo, ehisasabirisi hihye hyahali sihyihiiri hisasabirisi.

⁷ Naahani Abayisirayiri bendire Hatonda ohubabala ohuba abagwalaafu olw'ohuhuuma, amagambi aye sibahisuna ohutusaho abo abagatobola. Abandi baali n'emoyo emihahadafu.

⁸ Ng'olu hyanandiihiwa hiiti, "Hatonda gabalehera obunubeebe ohubanuga. Gabanja emoni aye sibabona, n'amatwi aye sibanjulira n'ohwola hatyane."

⁹ Ni Habaha Dawudi galoma ati,

"Leha ebiñjulo byawe

bibafuuhire omutego,

bibe ebaale ery'ohwegumulaho era eh'ohwegalula.*

¹⁰ Leha emoni jaawe jiiñeho olubooaha

batabona n'ohubona,

n'emigongo jaawe

jigodame emirembe n'emirembe."

¹¹ Nindi hambuuseho, olwo Abayudaaya ni bageene ohufugiirira basihiirihira erala? Bbe aye ohubbenga hwawe hyaleetera ab'Abatali Bayudaaya ohunonjoha, ko hiñweremo Abayudaaya abo ohugongeera.

¹² Ohubbenga hwawe hwagira Abatali Bayudaaya basuna ekabi mbitiirifu. Aye hija huba hibitiirifu Abayudaaya ni balifugiirira Kurisito.

Ohunonjoha hw'Abatali Bayudaaya

¹³ Naahani handome ng'olu ndi muhwenda wenywe, obunjeeresa wange eyiri enywe Abatali Bayudaaya bunesiimisa,

¹⁴ hamunga hyahaleetera abandi hu balebe bange Abayisirayiri ohunonjoha.

* 10:18 10:18 Zab 19:4 * 10:19 10:19 Mag 32:21 * 10:20 10:20 Yis 65:1 * 10:21 10:21 Yis 65:2 * 11:3 11:3 1 Bah 19:10,14 * 11:4 11:4 1 Bah 19:18 * 11:9 11:9 Zab 69:22-23

¹⁵ Obanga Hatonda ohuhubba Abayudaaya omugongo hyafaanjanja Abatali Bayudaaya ni naye, hinahabe hiitye olu Hatonda alibasangalira olu baligobola eyi ali? Hiriba oti hani hulamuha.

¹⁶ Onaŋonga ehitole hy'etome ly'engaano eyiri Hatonda, hitegeesa hiiti etome eryo lyosiryosi liba lyawufu olwohuba olinjongireeyo. Era n'ehiholo hy'omusaala onahinjongayo, n'amasaga goosi gatiiniraho.*

¹⁷ Aye singa amasaga ag'omusaala omuzayiti bagatemaho, baahena bajomehaho olusaga lw'omuzayiti ogwomwisugu, olusaga olwo luliisiwa n'ehiholo hira. Mu ngeri nj'enylene weesi Otali Muyudaaya ŋaahani osuna omuganyulo nj'omwene hy'Abayudaaya.

¹⁸ Kale ewe oli hy'olusaga olu bajomehaho obujomehe otatalanga hiholo olwohuba oli lusaga busaga.

¹⁹ Aye onanga ohuloma oti, "Amasaga ago bahena hugatemaho ko banjomehaho."

²⁰ Ehyo hituufu aye bagatemaho olw'ohutafugiirira Hatonda. Enywe babajomehaho olw'ohumufugiirira. Kale mweŋomehe, mutepaahapaaha.

²¹ Olwohuba obanga Hatonda sigasaasira amasaga gala ameene hiholo, enywe ababajomehaho bujomehe mulinonera ŋeena?

²² Olw'ehyo mwegenderese, wayire Hatonda ali n'ehisasabirisi, abamujeemera abahambuŋalira. Ali n'ehyere eyi muli singa mweyongera ohumwesiga. Aye ni munahamujeemere, mwesi anahabatemeho.

²³ Era Abayudaaya abo ni banahaleheŋo obujeemu wabwe, Hatonda anahabagobol-eremo gabajomeha hu hiholo nindi.

²⁴ Enywe Abatali Bayudaaya muli hy'olusaga lula olw'omuzayiti ogwamera omwene bahena bagujomeha hu hiholo. Aye Abayudaaya nibo bali hy'omusaala omuzayiti ogubahoma huhoma. Olw'ehyo hyangu Hatonda ohubagobosa hu hiholo ng'olu baali oludaayi.

Ehisa hya Hatonda eyiri abaatu bosibosi

²⁵ Aboluganda, nenda mutegeere ehyama ehinjamba hu Yisirayiri ko mutanjeega muuti mubahira. Abayisirayiri abandi basigaaye bahahadafu b'emyoyo ohwola olu obungi w'Abatali Bayudaaya bulinwayo ni bafugiirira Hatonda. Obuhahadafu w'emyoyo jaawe wahaseera buseera.

²⁶ Ehyo ni biŋooye, Abayisirayiri bosibosi balinonjoha, ng'olu hyanandiihiwa hiiti; "Omunonjosi alinwa mu Sayuuni, alitusa abejuhulu ba Yakobbo mu bibi byawe.*"

²⁷ Era yino nj'enhabe endagaano yange ni nabo, olu ndibasoniŋa ebibi byawe.*"

²⁸ Abayisirayiri abo balabe ba Hatonda olwohuba sibafugiirira Amanjuro Amalanji ko enywe muganyulwemo. Aye olwa basehulu baawe, bahoda eri Hatonda era gabatobola.

²⁹ Hatonda sacusa bineego bibye eyiri abo abatobola gahena gabaŋa ekabi.

³⁰ Ng'olu mwesi Abatali Bayudaaya ahale hale mwali bajeemu, ŋaahani Hatonda gabaŋambira ehisasabirisi olw'obujeemu w'Abayudaaya.

³¹ Mu ngeri nj'enylene, ng'olu Hatonda gabaŋambira enywe ehisa, Abayudaaya boosi bajeemu ko Hatonda abaŋambire ehisa.

³² Olw'ehyo, Hatonda galeha abaatu bosibosi baaba mu bujeemu waawe hy'abasibe ko abaŋambire bosibosi ehisa.

³³ Nga Hatonda munjinda! Enjuma ananga ohutegeera amagesi n'ohumanya huhwe! Ebula otegeera ebi asalaŋo n'engeri eyi aholamo ebibye!*

³⁴ Ehyandiihiwa hiroma hiiti; "Nj'ani amanyire ehi Musengwa anjeega?"

Era nj'ani ananga ohumuŋa amagesi?*

³⁵ Nj'ani owaali n'anjoliheho Hatonda

ehiitu hyosihyosi ko abe n'ebbanja eryohusasula?*"*

³⁶ Hatonda nj'owatonda ebiitu byosibyosi, nj'agira byabaŋo era birimuŋa enono. Abaatu bamuŋe enono emirembe n'emirembe. Amiina.

* 11:16 11:16 Etome ly'engaano n'ehiholo bitegeesa Yibbulayimu ni Yisaka ko ni Yakobbo. * 11:26 11:26 Yis 59:20

* 11:27 11:27 Yer 31:33-34 * 11:33 11:33 Yis 55:8 * 11:34 11:34 Yis 40:13 * 11:35 11:35 Yob 41:11

12

Engeri ey'ohuñeeresamo Hatonda

¹ Naahani balebe bange, mbegayirira olw'ehisa hya Hatonda, mumuje obulamu wenywe hube ejongo endamu eyi bamutobolera era emusangaasa. Eyo nj'engeri etuufu ey'ohumujumirya.

² Mutebisyanga hy'abaatu b'ehyalo hino aye muganye Hatonda acuuse emyoyo n'epeega yenywe ko mufaanie ebi genda ng'olu biri ebirani, ebisangaasa era ebyolereeye.

³ Olw'ehirabo ehi Hatonda gaapa olw'ehisasabirisi hihye, ndoma ti hiisi muutu hu enywe ateebona ati nj'ohihenaho ate nga ko paanajo. Aye geñeegengaaho mu kola endani era geheberenga ni geema hu hufugiirira ohu Hatonda gamuja.

⁴ Hiisi muutu ali n'omubiri mulala era ni guli n'ebimesu bingi aye ebimesu ebyo byosibyosi sibitamba mulimo nj'omwene.

⁵ Mu ngeri nj'enyene, wayire nga huli bangi aye huli mubiri mulala mu Kurisito era hiisi muutu hu efe getaaga owahye.

⁶ Huli n'ebirabo byenjabulo ng'olu Hatonda gatuja olw'ehisasabirisi hihye. Singa omuutu aba n'ehirabo ehy'obunaabbi, atiine mu moni n'ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda n'afugiirira ati ali humulomeramo.

⁷ Ni huba huñeereso, afubenga ohuñeereso n'omwoyo mulala, oba ohusomesa abaatu ba Hatonda, afubengaho ohubasomesa.

⁸ Oyo ali n'ehirabo ehy'ohugobosangamo abahye amaani, afubengaho ohuhihola. Ali n'ehyohugaba, agabenga n'omwoyo mulala. Ali n'ehyobuñugi, anjugenga nahenereye. Ni nooyo ali n'ehyohulaga ehyere, aholenga atyo naali musangaafu.

⁹ Ohwendana hwenywe hubenga hw'amazima. Mwenjalenga ehibi era mwegumyenga ohuholera abaatu ebirani.

¹⁰ Mwendanenga hy'abalebe era hiisi muutu anjenga owahye enjono.

¹¹ Mubenga baheneerefu era muñeeresenga Musengwa n'omwoyo mulala.

¹² Esuubi eri muli ni nalyo libaleetere ohuba n'esangaalo, mwehalirihenga mu bigosi ebi mubitamo era mulombenga hiisi haseera.

¹³ Mubugulenga hu bimuli ni nabyo mwayeeda abafugiirira bahyenywe abanjuma hyahwenjambaho era musangaalirenga abageni mu mago genywe.

¹⁴ Mutabanjwaba abo ababahiyaania aye mubasabirenga ekabi.

¹⁵ Musanjalihsyenga njalala ni naabo abasanjalya era mulirisenga abo ababa ni bali hulira.

¹⁶ Hiisi muutu amenyenga mu bulala n'abahye era mutehudumbasanga aye mube n'omuhago n'abaatu ab'edaala ery'anaasi. Mutanjeganga muuti mbo ndinywe omuhihenaho.

¹⁷ Omuutu anahuhola ehibi, ewe otamwegalula. Muholenga ebi abaatu bosibosi basiima baati birani.

¹⁸ Mufubenga ng'olu hinjani ohuhola ebiitu ebireeta ohumenya mu miyaaya n'abaatu bosibosi.

¹⁹ Bahyange, mutegalulanga muutu yesiyesi abahola ehibi aye muleherenga Hatonda omwene gaaba nj'obegalulira. Olwohuba Musengwa aloma mu hyanjandiihiwa ati, "Ohwegalula hwange, ndibesasula."*

²⁰ Ng'olu ehyanjandiihiwa hiroma hiiti, "Enjala yinaba ni yiruma omulabe wuwo, omujanga emere galya

era endujo yinaba n'emuluma

omujanga amaaji ganywa.

Onahola otyo

onahabe onjeesa amanda agaduha omuliro

hu mutwe gugwe."*

²¹ Ehibi hitabanjangulanga aye muhinjangule ni muhola ebirani.

13

Mujulirenga ababanjuga

¹ Mudembuhirenga abo ababanjuga olwohuba obunugi wosiwosi bunjwa eyiri Hatonda. Era enjuma mujugi anjuga, Hatonda n'atamutaayenjo.

* 12:19 12:19 Mag 32:35 * 12:20 12:20 Nge 25:21-22

² Olw'ehyo, hiisi agaana ohudembuhira abanjugi aba ajemeeye ehi Hatonda gaatanjo era balimusalira omusango.

³ Abaatu abahola ebirani sibatya batangirisi baawe aye abo abahola ebibi batya ohubebonesa. Wenda ohumenya mu miyaaya n'abatangirisi babo? Ale hola ebirani ebi banjugi benda era baja huhuŋa enono.

⁴ Abanjugi bajeeresesa ba Hatonda hu lw'obulani wenywe. Aye onaba n'ohola ebibi oli n'ohweŋenderera olwohuba abanjugi baliŋo ohugudya abo abahola ebibi.

⁵ Olw'ehyo, mubadembuhirenga, sirwohutya ohubagudya hyoŋene aye olwohuba muhmanyire mu myoyo jenywe muuti hirani ohubadembuhira.

⁶ Era ehyo c'ehigira ni musasula omusolo olwohuba abanjugi banahola emirimo ejibagwene ohuhola baba bajeeresesa Hatonda.

⁷ Musasulenga amabanja genywe, oba husasula omusolo oba epooza, ni hiba huŋa mutuu enono muli muŋe.

Ohwendananga

⁸ Mutabanga n'ebbanja lya muutu yesiyesi ohutusaho ebbanja ery'ohwendananga, olwohuba onenda owahyo oba woherehiise ehi amagambi galagira.

⁹ Amagambi galagira gaati, "Soholanga buhwedi, siwiitanga muutu wahyo, siwiibanga hiitu hyosihyosi, siwegombanga hiitu hyabeene," ko n'amagambi agandi gosigosi baganjimba lya aba erala lyoŋene eriroma liiti, "Yendanga omuutu wahyo ng'olu weyenda wamwene."*

¹⁰ N'oba ni wenda owahyo, sooŋanga hu muhola hibi. Olw'ehyo onenda owahyo oba woheerehise ehi amagambi galagira.

¹¹ Hino muhiholenga ni mumanyire muuti ehiseera hituŋoyeeho. Musisimuhe muŋwe mwiro esaawa yoolire, olwohuba ŋaahani ehiseera eh'ohugobola hwa Musengwa weefe higereeye ohuhiraho aŋa hwatagihira ohufugiirira.

¹² Owiire bunatere ohwanuuha. Hulehe ohuhola ebikolwa eby'ehiirema hwambale ebisoosa eby'obutangaaфу.

¹³ Hwebisyenga bulani hy'abaatu abomunwi, sosi huŋwera mu binyumo nomu bumeesi nomu buhwedi nomu hwejabaata nomu huduhanaduhana ko n'egongi.

¹⁴ Aye mwambale Musengwa Yesu Kurisito aŋuge obulamu wenywe ko mutohere-sanga hwegomba hw'omubiri.

14

Mutasaliranga bahyenywe musango

¹ Musangaalirenga owahyenywe atali mudimamu mu hufugiirira era mutanahananga ni naye hu biitu ebiŋamba hu ngeri eyi omuutu oyo aŋeega hu hino ni nahira.

² Abaatu abandi balya hiisi hiitu olw'ohufugiirira hwawe. Aye abandi abali n'ohufugiirira ohuidiiri balya eryani ery'amagala lyoŋene.

³ Aye oyo alya hiisi hiitu atatalanga oyo otalya byosibiyosi. Ni nooyo atalya ebiitu ebindi atasalira oyo alya hiisi hiitu omusango olwohuba Hatonda samwesamba.

⁴ Ndiwe ani owolooŋya omuŋeeresesa wabeene? Musengwa waawe n'asalaŋo hanye ehi baholire hirani oba hibi. Era olw'amaani ga Musengwa baja huŋangula.

⁵ Eriyo aŋeega ati oludaalo hirebe luhira oludaalo hirebe ohuba olwenjabulo, owundi ati endaalo josijosi jineraŋerana. Ese ndoma ti hiisi muutu agumirenga hu hyaŋeega ati n'ehituufu.

⁶ Oyo ahusa oludaalo hirebe ohuhira olundi, ahihola olw'ohuŋa Musengwa enono. Ni nooyo alya enyama, alya lwa Musengwa olwohuba geyaasa Hatonda. Ni nooyo atalya ahihola lwa Musengwa olwohuba yeesi geyaasa Hatonda.

⁷ Eŋume muutu hu efe aliŋo ohwesangaasa omwene. Era ni huba ni hufuuye oba ni huhiriŋo balamu, eŋuma eweŋuga omwene.

⁸ Ni huba balamu, hubaŋo lwa Musengwa. Era ni hufa, hufa hu lwa Musengwa. Olw'ehyo, mbo hufa mbo huba balamu, husigala ni huli baatu ba Musengwa.

⁹ Olw'esonga enyene yino, Kurisito gafa gaahena galamuha ko abe Musengwa w'abalamu n'abafu.

¹⁰ Naahani ewe otalya enyama, lwahiina osalira omulebe wuwo omusango? Ni neewe olya lwahiina otala mulebe wuwo otalya? Hwesihwesi hunahemeererer mu moni ja Hatonda ohutusalira omusango.

¹¹ Hyanjandiihiwa hiiti;
"Musengwa aloma ati,

* 13:9 13:9 Hunj 20:13-15,17

'ng'olu ndi Hatonda omwene bulamu,
hiisi muutu alikubbira amafuha.
Era hiisi muutu

alinjumirya olwohuba ndiise Hatonda.' **

¹² Olw'ehyo, hiisi muutu anahenjosyeho mu moni ja Hatonda omwene.

Hutahola ebiŋanga ohugwisa abahyefe mu hibi

¹³ Naahani hulehere aŋo ohusalira abafugiirira bahyefe emisango aye huhole ebiitu ebigira sibesitaala hugwa mu hibi.

¹⁴ Ese manyire era kahasa ti mu moni ja Yesu Musengwa eŋuma hyahulya ehy'embihyo aye hiba hy'embihyo eyiri oyo aŋeega ati hy'embihyo.

¹⁵ Singa ehi olya higura mulebe wuwo gesitaala, aŋo oba soohola ehiraga hiiti omwenda. Otagira mulebe wuwo oyu Kurisito gafiirira gaŋamba engira emunjira mu husihiriha olw'ehyo ehi olya.

¹⁶ Otaleha ehi omanyire oti hiraŋi ohufuuha ehiduhyo eyiri abaatu abandi.

¹⁷ Obuŋugi wa Hatonda sihulya n'ohunywa aye huhola ebi Hatonda asiima, emiyaaya n'esangaalo ebi Omwoyo Omutukuvu atuna.

¹⁸ Oyo aŋeereses Kurisito mu ngeri eyo, asangaasa Hatonda era n'abaatu bamusiima.

¹⁹ Olw'ehyo, hufubenga ohuhola ebireeta emiyaaya n'ebiyeeda hiisi muutu ohuŋangala mu hufugiirira huhwe.

²⁰ Otonoona mulimo gwa Hatonda olw'ebiryo. Ebiryo byosibyosi biranji aye ehibi nj'ohulya ehyo ehireetera omuutu owundi ohwesitaala mu hufugiirira huhwe.

²¹ Hiraŋi ohutalya nyama wayire ohunywa omwenge gwomu mizabbibbu oba ehiitu ehindi hyosihyosi ehireetera omulebe wuwo ohugwa mu hibi.

²² Leha ehi ofugiirira oti hiraŋi ehiŋamba hu biitu ebyo, hisigale hyama hihyo ni Hatonda. Ali bulanji oyo otesalira musango hu hyaŋeega ati hiraŋi.

²³ Aye singa omuutu aba n'ohubusabuusa, ehiitu ni himulumirisa ohutalya ehiitu aye gatiina mu moni gahirya, aba gesaliye omusango olwohuba ehiitu hyosihyosi ehi ohola n'oŋuma hufugiirira oti hiraŋi hiba hibi.

15

Husangaasenga abahyefe

¹ Efe abadimamu mu hufugiirira, huyeedenga abo abali n'ohufugiirira ohudiidiri sosi ohuholanga ebiitu ohwesangaasa efe abeene.

² Hiisi muutu aholerenga abafugiirira bahye ebiitu ebi basangaasa era ebi baleetera ohuŋangala mu hufugiirira hwawe.

³ Ni Kurisito yeesi ebi gaholanga, sigaholanga ohwesangaasa omwene aye ng'olu hyaŋandihiwa hiiti, "Ebi baatu baaloma ni bahuduha byagobola hu ndiise."*

⁴ Byosibyosi ebiri mu byaŋandihiwa ahale bitwegeresa hube n'ohwehaliriha n'ohugobolamo amaani mu huhuumirira ebi Hatonda gasuubisa.

⁵ Hatonda agira hwaba n'ohwehaliriha era gatugobosamo amaani, abaleetere ohuba n'obulala mu myoyo jenywe ni mweyongera ohufugiirira Yesu Kurisito,

⁶ ko muyaalire ŋalala hy'amage mu hujumirya Hatonda semwana ya Musengwa weefe Yesu Kurisito.

⁷ Hiisi muutu ganirisenga owahye ng'olu Kurisito gabaanirisa, ehyo hireetere abaatu ohuŋa Hatonda eŋono.

⁸ Olwohuba Kurisito gaaja ohuŋeereses Abayudaaya abahomole ohulaga ng'olu Hatonda ali mwesigwa owohereses ebi gasuubisa abasehulu baawe,

⁹ ko Abatali Bayudaaya bajumirya Hatonda olw'ehisa hihye. Ng'olu hyaŋandihiwa hiiti,

"Olw'ehyo nahahujumirya

ni ndi ŋalala n'Abatali Bayudaaya.

Nahembe enyembo ejihujumirya."*

¹⁰ Era nindi ehyandihiwa hiroma hiiti,

"Enywe Abatali Bayudaaya,

musanalihiyenga ŋalala n'abaatu babe abagatobola."*

¹¹ Era nindi hiiti,

"Mwesimwesi Abatali Bayudaaya,

abaatu mwesimwesi

* 14:11 14:11 Yis 45:23

* 15:3 15:3 Zab 69:9

* 15:9 15:9 2 Sam 22:50; Zab 18:49

* 15:10 15:10 Mag 32:43

mumugulumisenga.”*

¹² Era nindi naabbi Yisaaya aloma ati,
 “Mu lulyo lwa Yese,
 mulinjwamo anahanjuge amawanga,
 esuubi ly’Abatali Bayudaaya
 liriba mu nje niye.”*

¹³ Hatonda ogira hwaba n’esuubi abasagaaluse era abanje emiyaaya olw’ohumufugiirira ko mweyongerenga ohuba n’esuubi olw’amaani g’Omwoyo Omutukuvu.

Pawulo omujeeeresa w’Abatali Bayudaaya

¹⁴ Aboluganda, ese samwene kahahisa erala ti enywe mulimo ebiranji n’amagesi era mumanyire ehyohuhola era ti hiisi muutu anjanga ohusomesa owahye.

¹⁵ Aye hu biitu ebindi mbanjandiihiye ni puma hubimbirya ni mbahebulisa ehyohuhola. Hino ciholire olw’ehisasabirisi ehi Hatonda gapambira.

¹⁶ Gafuula ohuba omujeeeresa wa Yesu Kurisito eyiri Abatali Bayudaaya. Era ng’omusengi ndomere abaatu Amanjiliro Amalanji aganjwa ewa Hatonda. Ehyo ko hiretere Abatali Bayudaaya abafugiirira Kurisito ohuba hy’enjongo eyi Hatonda asiima, ng’Omwoyo Omutukuvu nj’abagwalaahise.

¹⁷ Olw’ehyo, hinesiiimisa mu Yesu Kurisito olw’omulimo ogukolera Hatonda.

¹⁸ Simpanga huloma hu hiitu ehindi ohutusaho ebyo ebi Kurisito gahola n’abita mu ese chireeteey Abatali Bayudaaya ohudembuhira Hatonda olw’ebyo ebinahola n’ebinahola, ¹⁹ ebyamalihohi ebinahola olw’amaani g’Omwoyo Omutukuvu. Hiisi njaa tu anj tinire, ohunjwera erala e Yerusaaalemu ohwola e Yiririko, mbulliye abaatu Amanjiliro Amalanji mu wiijufu aganjamba hu Kurisito.

²⁰ Ohwegomba hwange hubaaye hubuulira abaatu Amanjiliro Amalanji mu bifo ebyo eyi batanjiliringaho hu Kurisito, ko taba hy’omuutu atongola hu musingi gw’owundi.

²¹ Aye ng’olu hyanjandiihiwa hiiti;
 “Abo ababatalomerangaho
 ebimujambaho baja hufaanina,
 ni naabo abatanjiliringaho
 ebimujambaho banahamutegeere.”*

²² Yino nj’esonga eyibayenga ni yipambiriye ohuuja eyo, mbaaye mbuulira Amanjiliro Amalanji mu matwale ago.

Pawulo ategeha ohuhya e Rooma

²³ Aye njaa hani ng’olu kenire omulimo gwange mu matwale ago era ng’olu kenire emyaha mingi ni negomba ohuuja ohubabonaho.

²⁴ Nahabahyalireho ni tiina e Supeyini, mbeho ni nenywe era mupeho obuyeedi ko neyongereyo.

²⁵ Aye njaa hani ndi hutiiina e Yerusaaalemu ohunjiriraho abaatu ba Hatonda obuyeedi.

²⁶ Abafugiirira ab’e Makedoniya n’abe Akaya n’esangaalo basalanjo ohuyeeda ebibubbu by’abafugiirira abagadi abali e Yerusaaalemu.

²⁷ Ehyo bahiholiire ni bahyesimiiye abeene era bali n’ebbanja ohuyeeda abaatu ba Hatonda abagadi mu Yerusaaalemu. Olwohuba Abatali Bayudaaya basuna ekabi ej’omwoyo mu Manjiliro Amalanji ohunjwa hu Bayudaaya, mu ngeri nj’enyene basaniiye boosi ohuyeeda Abayudaaya n’ebiiitu ebyahabuyabuhya.

²⁸ Ni nahabe ni kenire ohubanjirira obuyeedi, nahabitireho eyo nahahyaliraho ko neyongereyo e Supeyini.

²⁹ Manyire ti Kurisito anahatuje ekabi hwesihwesi ni nahaaje eyo.

³⁰ Mbegayiriye balebe bange, hu lwa Musengwa weefe Yesu Kurisito n’olwohwenda ohu munyenda ohu Omwoyo Omutukuvu gabanja, hunjambire njalala mu husaba hu lwange nahaaja eyo.

³¹ Munombere muuti abo abatafugiirira Yesu Kurisito abali mu Buyudaaya batanjiliringaho hisago era n’abaatu ba Hatonda abali mu Yerusaaalemu basiime obujeeeresa wange.

³² Anjo ni huliba husiima hwa Hatonda niije ni nejuuye esangaalo hugobosaniemo amaani.

³³ Hatonda agaba emiyaaya abe ni nenywe mwesimwesi. Amiina.

16

Obuheese

¹ Leha mbanjulire mbooyo yeeffe oyu balanga baati Feyibbe, omunjeeresa w'ehibubbu hy'abafugirira Kurisito ehiri mu Kekiriya, alihuuya eyo.

² Mbasunga mumusangaalire mu kola enjeesa Musengwa enono. Era mumunje obuyeedi wosiwosi obu aba ni genda, yeesi abaye ayeeda abaatu bangi nga keesi pomundi.

³ Keesaho Pulisikira n'Akwila aba kola ni naabo mu hunjeeresa Yesu Kurisito.

⁴ Abo bombi basinga omubiri ohujonia obulamu wange. Sindiise seenene aye ebibubbu by'abafugirira Kurisito ehy'Abatali Bayudaaya byosibyosi bibeyaasa bugali weene.

⁵ Mukeheeseho abafugirira Kurisito abahumbaanira mu nyumba yaawe. Mukeheeseho ow'omuhago oyu balanga baati Payneeto owaali omudaayi ohufugirira Kurisito mu twale ly'Asiya.

⁶ Muheese ni Malyamu ow'abafululhanira bugali.

⁷ Keesaho abalebe bange Anduroniiko ni Yuniyasi aba nahola ni nabo obusibe mu komera. Abalebe bange abo bali n'obumanye eyiri abahwenda era nibo banjehereera ohufugirira Kurisito.

⁸ Muheese n'Apuliyaato ow'omuhago mu Musengwa weefe.

⁹ Mukeheese ni Wurubbanasi oyu huhola ni naye mu hunjeeresa Kurisito ko ni meeri yange Sitakiisi.

¹⁰ Muheeseho n'Apele ogumiiye ebigosi mu Kurisito. Era muheese n'abomumago g'Arisitobbulosi.

¹¹ Mukeheese ni mulebe yange Herodiyooni. Muheese abafugirira Musengwa weefe abomu nyumba ya Narusiiso.

¹² Mukeheese Torofayina ni Torofisa, abahasi abahola bugali omulimo gwa Musengwa weefe. Mukeheese ni Perusi ow'omuhago, omuhasi atambiiye Musengwa weefe bugali.

¹³ Muheeseho ni Ruufusi oyu Musengwa gatobola. Muheese ni nyina ali oti hani nje maayi yange.

¹⁴ Muheese Asukuritasi ni Fulegooni ni Herume ni Paturobasi ni Heruma ko n'aboluganda ababamenya ni nabo.

¹⁵ Muheese Filologosi ni Yuliya ni Nerewo ni mbooye n'Olipasi n'abaatu ba Hatonda bosibosi ababamenya ni nabo.

¹⁶ Hiisi muutu aheese owahye mu keesa ey'abaatu abagwalaafu. Ebibubbu by'abafugirira Kurisito byosibyosi bibahehiise.

Ebibono ebifundihira

¹⁷ Aboluganda, mbegeyiriyee mwegenderesenga abo abahola ebiitu ebireeta ohweyabujula, byagira abaatu baanaba baleha engira etuufu eyi babasomesa. Aabaatu hy'abo, mubejalalenga.

¹⁸ Aabaatu abo sibaneeresa ba Kurisito Musengwa weefe aye beyendulira hya hulya. Batambisa ebibono ebinyunyula n'ebiwanaawaana olw'ohwenda ohudulinga abaatu abanuma ehi bamanyire.

¹⁹ Hiisi muutu anjilira ng'olu mudembuhira Hatonda, c'ehigira ni ndi musangaafu olwenywe. Nenda mube bagesi mumanyi ehirani ehoyuhola aye mwenjalame ehibi.

²⁰ Hatonda ogaba emiyaaya, ali huupi huteteenera Sitaani njaasi w'amagulu genywe. Ehisabirisi hya Musengwa weefe Yesu hibenga ni nenywe.

²¹ Temusewo omutambi wahyange abahahiiseho. N'abalebe bange Lukiyo ni Yasoni ko ni Sosipateeri bosibosi babahehiiseho.

²² Era keesi Terutirasi omujandiihi w'ebbaluja yino, mbahehiiseho mu siina lya Musengwa weefe.

²³ Gaayo obukumiire era omwene mago omu bafugirira Kurisito bahumbaanira, abahahiiseho. Erasito omujanika w'ehibuga* ni Kwatasi babahehiise.

²⁴ Musengwa weefe Yesu Kurisito abanjambirenga ehisa mwesimwesi.†

²⁵ Hujumiryenga Hatonda olwohuba asobola ohubagumya mu hufugirira hwenywe ng'olu Amanjiliro Amalanji galoma. Amanjiliro ago aganjamba hu Yesu Kurisito nj'agandomera abaatu. Era galoma hu hyama ehi bahweha ohujwa ahale nahale.

²⁶ Aye njaaahani ng'olu banaabbi banandiiha hu Kurisito, Hatonda oyo otafa galagira ehyaama ehya bahihwehule eyiri abaatu bosibosi bahamufugirira era bamudembuhire.

* 16:23 16:23 Ehibuga baali bahiranga baati Koriiso.

† 16:24 16:24 Ebyanjandiihiwa ebisinga obungi binjuma lunyiriri luno.

²⁷ Hatonda oyo ahihenaho era omwene magesi, abaatu bamujenga erjono ohubita mu Yesu Kurisito emirembe n'emirembe. Amiina.

Ebbaluṅa endaaḽi eyi Pawulo gaṅandiihira Abakoriiso Enyanjula

Pawulo omuhwenda wa Yesu nj'owaṅandiiha ebbaluṅa eya *Bakoriiso* endaaḽi n'eyohubiri. Gaṅandiiha ebbaluṅa yino mu mwaha ogw'ataanu n'etaanu oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Era yino nj'ebbaluṅa endaaḽi eyi Pawulo gaṅandiihira Abafugiirira Kurisito abomu hibuga Koriiso. Aṅa Pawulo gaṅandiihira ebbaluṅa yino, hamuga gaali amenya mu Efeeso. Oluvanyuma gatiina e Koriiso n'anjwa e Makedoniya (16:5-9).

Pawulo gaṅandiiha ebbaluṅa yino oluvanyuma lw'ohuṅulira ebyali ni biṅamba hu bafugiirira Kurisito. Ehibuga Koriiso hyali himanyihene olw'obuhwedi. Era Pawulo gaṅandiiha ohuloma hu bigosi ebi bafugiirira Kurisito baali ni nabyo.

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Obuheese n'ohweyaasa Hatonda (1:1-9)
2. Pawulo aloma hu bigaali n'anjuliye (1:10-4:21)
3. Pawulo aloma hu buhwedi ko n'abafugiirira Kurisito ohuṅjirana mu mbuga (5:1-6:20)
4. Pawulo asomesa hu bufumbo n'ohuṅonga eyiri ebibbote n'ohujumirya Hatonda mu lwijuuye nohu birabo eby'Omwoyo ko n'ohulamuhwa (7:1-15:58)
5. Engohoba (16:1-24)

¹ Ndiise Pawulo oyu Hatonda galanga olw'ohusiima huhwe ohuba muhwenda wa Yesu Kurisito. Ndi n'owoluganda Sosinesi.

² Pandiihira enywe ehibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga Koriiso, abaatu abagatobola n'abitira mu Kurisito ohuba ababe, ṅalala ni naabo bosibosi abali hiisi ṅaatu abesiga Yesu Kurisito Musengwa, Musengwa weefe hweshwesi.

³ Hatonda Seefe ni Musengwa Yesu Kurisito, babaṅambire ehisasabirisi era babaṅa n'emiyaaaya.

Ohweyaasa Hatonda

⁴ Habuhyabuhywa, neyaasa Hatonda olwenywe olwohuba gabajuhira ebirabo eby'Omwoyo bingi n'abitira mu Yesu Kurisito.

⁵ Ohubita mu Yesu Kurisito, Hatonda gabaṅa ebiraṅi bingi, muloma ehibono hihye era muli n'ohutegeera.

⁶ Obuhwenda obuṅamba hu Kurisito buhomire emisi mu bulamu wenywe.

⁷ Olw'ehyo, ni muhuumirira n'esuubi, Yesu Kurisito Musengwa ohugobola, ṅanjuma birabo by'Omwoyo ebi muṅuma.

⁸ Era Hatonda alibahuuma mwasigala ni muli bagumu ohwola hu komerero, ko muṅume musango hu ludaalo olu Yesu Kurisito Musengwa weefe aligobola.

⁹ Hatonda owabalanga ohuba bulala n'Omwana wuwe Yesu Kurisito Musengwa weefe, alibaṅa obugumu olwohuba mwesigwa.

Ohweyabulayabula hw'abafugiirira Kurisito

¹⁰ Aboluganda, hu lw'obuṅangi wa Yesu Kurisito Musengwa weefe, mbasunga mube bulala mwesimwesi ko ṅanjumangaṅo hweyabulayabula era mubeere erala bulala mu biṅeeṅo n'omutegeera yenywe.

¹¹ Aboluganda, hino kiroma olwohuba balala hu bomu mago ga Kuloowe bandomera mbo musiiba muhuṅahana hu biṅamba hu batangirisi benywe.

¹² Ehi ndoma c'ehino; abandi mu enywe mbo muloma muuti Pawulo nj'omutangirisi wenywe, abandi baati Apolo nj'omutangirisi wenywe, abandi baati Keefa nj'omutangirisi wenywe, ko n'abandi baati Kurisito nj'omutangirisi wenywe.

¹³ Hambuseho, olwo Kurisito bamwabulamo? Bahomereraho Pawulo hu musalabba hu lwenywe? Oba bababatiza ni batambisa esiina lya Pawulo?

¹⁴ Ndi musangaafu olwohuba simbatizangaho wayire mulala hu nywe, ohutusaho Kurisipo ni Gaayo.*

¹⁵ Olw'ehyo enjuma asobola ohuloma ati bamubatiza mu siina lyanje.

¹⁶ Era nabatiza n'amago ga Sitefanaasi. Ohutusaho abo, sikebulira ti nabatizaho omuutu owundi yesiyesi.

* 1:14 1:14 Bik 18:8; 19:29; Bar 16:23

¹⁷ Hiri hiityo olwohuba Kurisito sigaatuma hubatiza aye hulomera abaatu Amanjuliro Amalaji ni taholera hu magesi g'omuutu olwohuba sinenda ohufa hwa Kurisito hu musalabba hube hwawereere.

Kurisito nj'amagesi era amaani ga Hatonda

¹⁸ Obuhwenda obunjamba hu Yesu ohutufirira hu musalabba bunuma mahulu eyiri abo abagota olwohuba sibabutegeera aye eyiri efe abali hunoŋoha, hiraga maani ga Hatonda.

¹⁹ Hiri hiityo olwohuba hyanjandiihiwa hiiti,
“Ndisihiirisa amagesi gaabo abanjeega baati bagesi,

era tabuujule ohumanya hw'abo abanjeega baati bamanyire.”*

²⁰ Ni hiba ni hiri hiityo, omugesi ali ŋeena? Omusomesa w'amagambi ga Hatonda ali ŋe? Oyo amanyire ohunjahana ow'omulembe guno ali ŋeena? Ehituufu hiri hiiti, Hatonda alagire ati amagesi g'abagesi mu hyalo hino, busirusiru wereere.*

²¹ Hiri hiityo olwohuba Hatonda mu magesi gage gahihola ng'olu hisoboha, abaatu ohutamutegeera ni batambisa amagesi gaawe. Aye gasalajo ohunoŋola abaatu abamufugiirira n'abita mu busirusiru w'ohubuulira Amanjuliro Amalaji.

²² Abayudaaya benda baboneho ahabonero ahejunjisa ohuhahasa ti hituufu. Aye Abatali Bayudaaya nibo benda ohunjulira ebibono ebi bajeega baati by'amagesi.

²³ Aye efe hubuulira Kurisito oyu bahomerera hu musalabba, ehiitu ehireetera Abayudaaya ohwegumula ate ehoyububeebe eyiri Abatali Bayudaaya.

²⁴ Aye eyiri Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya aba Hatonda galanga ohuba abaatu babe, Kurisito alaga ati Hatonda ali n'amaani era n'amagesi.

²⁵ Hiri hiityo olwohuba ehiboneha oti bujubeebe wa Hatonda buhira amagesi g'abaatu era ehiboneha oti bunafu wuwe buhira amaani gaawe.

²⁶ Aboluganda, muhebulire obulamu obu mwalimo ko Hatonda abalange ohuba abaatu babe. Batono hu enywe mwali abo aba baali ni banjira baati mwali bagesi era batono hu enywe mwali banjigi era batono mwali ni mwasaaliwa mu mago amahombe.

²⁷ Aye Hatonda gatobola abaatu ababalanga ababuyabuya olw'ohwenda ohuswasa aberanga abagesi. Era gatobola abo ababalanga abanafu olw'ohwenda ohuswasa abanjeega baati b'amaani.

²⁸ Hatonda gatobola abaatu ohunjwa mu mago agatali mahombe era ababatala ni babalanga ebitagasa, ko asobole ohusihirisa abo abanjeega baati bamugaso,

²⁹ ko ŋanjume owehudumbasa mu moni jije.

³⁰ Hatonda nj'ogira ni muli bulala ni Yesu Kurisito, owafuuha amagesi ga Hatonda ohutunonola, gatufuula abagwalaafu, abatobole era abanunule babe.

³¹ Olw'ehyo, ng'olu hyanjandiihiwa hiiti, “Oyo owepaaha, gepaahenga olwa Musengwa.”*

2

Ebinjamba hu Kurisito oyu bahomerera hu musalabba

¹ Aboluganda, ni naaja ohubalomera obuhwenda obunjamba hu Hatonda, sinaaja eyo ohulaga obusomi wange era sinatambisa bibono ohwera ng'olu ndi mugesi.

² Hiri hiityo olwohuba ni naali ni nenywe nasalajo ohutaloma hu ehiitu ehindi hyosihyosi ohutusaho Yesu Kurisito oyu bahomerera hu musalabba.

³ Era ni naaja eyo, naaja mu bunafu n'ohutya ni teetema huteetema ni nenda tonoona mulimo ogw'ohubuulira Amanjuliro Amalaji.

⁴ Era mu somesa yange sinatambisanga magesi g'abaatu buutu aye naajira mu maani g'Omwoyo wa Hatonda.

⁵ Ehyo hyali hyahuleetera ohufugiirira hwenywe ohutaba hu musingi gw'amagesi g'abaatu buutu aye hu maani ga Hatonda.

Amagesi ga Hatonda

⁶ Wayire ndomire tyo aye hubuulira mu magesi agatali g'abaatu buutu oba ag'abanjigi bohu hyalo hino abaliŋo ahaseera buseera era ehyo huhihola ni huli n'abaatu abangafu mu hufugiirira Kurisito.

⁷ Aye hulomera abaatu ehyma ehi hwenyumikirisamo ehi Hatonda gaali n'abahwehire ko atonde ehvalo.

⁸ Enjuma munjigi wayire mulala owamanya etegeha ya Hatonda, olwohuba babanga ni baali ni bamanyire singa sibahomerera Musengwa ow'enjono eryagaŋo, hu musalabba.

* 1:19 1:19 Yis 29:14

* 1:20 1:20 Yob 12:17; Yis 19:12; 33:18; 44:25

* 1:31 1:31 Yer 9:24

⁹ Ng'olu hyanandiihiwa hiiti;
 "Nanuma owaali n'aweeneho,
 nanuma owaali n'anjuliyehe,
 era nanuma owaali n'ajeegireho hu ehi
 Hatonda gategehera abamwenda."*

¹⁰ Aye efe, Hatonda gatuhwehulira n'abita mu Omwoyo wuwe Omutukuvu. Omwoyo amanyire hiisi hiitu n'ebijeego bya Hatonda.

¹¹ Nj'ani amanyire ehiri mu mwoyo gw'omuutu ohutusaho omuutu oyo omwene? Mu ngeri nj'enyene enjuma anjanga ohumanya ebi Hatonda ajeega ohutusaho Omwoyo wuwe.

¹² Aye efe sihutegeera ng'olu abaatu abandi bategeera olwohuba Hatonda gatunja Omwoyo wuwe ohutuyeeda ohutegeera ebyo ebi atuhwehulira.

¹³ Olw'ehyo ebi huloma sibyaatu buutu aye by'Omwoyo Omutukuvu era hubinyonyola abaatu abali n'Omwoyo.*

¹⁴ Omuutu anuma Omwoyo wa Hatonda saafugiirira ebi Mwoyo aloma olwohuba by'obusirusiru eyiri omuutu oyo era saananga hubitegeera.

¹⁵ Hiisi ali n'Omwoyo Omutukuvu ategeera ebya Hatonda aye abo abanuma sibajanga humutegeera.

¹⁶ Hiri hiityo olwohuba hyanandiihiwa hiiti,
 "Nj'ani amanyire ehi Musengwa ajeega
 ko abenga ti amuja amagesi?"

Aye efe abamufugiirira, hujeege hya Kurisito.*

3

Abajeeresha ba Hatonda

¹ Aboluganda, ni naali eyo sinaloma ni nenywe ng'abaatu abanangafu mu hufugiirira Hatonda aye ng'abaatu abahyoheresa ebi mubiri gwenda, abahiiri abanjere mu Kurisito.

² Nabanja mabeere mu hifo hy'ebiryo, olwohuba mwali muhiiri banjere mu hufugiirira hwenywe era hituufu, muhiiri banjere.*

³ Muhyoseresha ebi mubiri gwenda. Munaba ni muhiiri n'egongi era ni muhiduhanirisa, hiba hiraga hiiti muhiiri bamubiri.

⁴ Mulala analoma ati, "Omutangirisi wange, nje Pawulo," owundi ati, "Ese owange nj'Apolo," ehyo sihiraga hiiti mwebisya hy'abaatu abatamanyire Hatonda?

⁵ Apolo, nj'ani? Era Pawulo yeesi, nj'ani? Mbona ti nwesihwesi huli bajeeresha bujeeresha aba Hatonda gatambisa, hiisi mulala gaahola omulimo ng'olu Musengwa gamutuma. Era ehyo hyabaleetera ohufugiirira Kurisito.

⁶ Ese nahoma owumo, ng'Apolo ajuhirira aye Hatonda nj'owagira wamera.

⁷ Olw'ehyo, owahoma n'owajuhirira sihimbala aye Hatonda owaleetera owumo ohumera.

⁸ Omuutu anjanya n'ajuhirira, bombi bali n'ehigendererwa hirala. Era Hatonda alinja hiisi muutu omuhemba olw'omulimo ogu gaahola.

⁹ Hiri hiityo olwohuba ese n'Apolo hujeeeresha Hatonda. Enywe muli ndimiro era nyumba ya Hatonda.

¹⁰ Era ng'omutongoli omuhugu, n'atambisa ehirabo ehi Hatonda gaapa ohutanjo omusingi era abaatu abandi poha bali hutongola. Aye hiisi muutu gegenderese engeri eyi atongolamo.

¹¹ Nanuma asobola ohutongola hu musingi ogundi ohutusaho ogwo ogubayaba, omusingi ogwo nje Yesu Kurisito.

¹² Singa omuutu atongola hu musingi ogwo, n'atambisa ebiitu ebigumu hy'ezaabbu, efeeza, n'amabaale ag'ebbeeyi, oba n'atambisa ebiitu ebinyo omuliro hy'embaawo n'enyaaasi n'engada,

¹³ omulimo gugwe baligubona hu ludaalo olw'ekomererero. Omuliro gulimanyisa hiisi mulimo gw'omuutu era guliba njalafu.

¹⁴ Singa ehi gatongola hinunuha ohunya omuliro, omutongoli aja husuna omuhemba.

¹⁵ Ne singa ebiitu ebi gatambisa ohuhola omulimo binya, saalisuna muhemba. Niye omwene alinojoha aye hy'omuutu anoneeye hu haala.

¹⁶ Enywe simumanyire muuti ndinywe Yekaalu ya Hatonda era Omwoyo wuwe amenya mu nywe?

* 2:9 2:9 Yis 64:4

* 2:13 2:13 Oba Omwoyo anyonyola abaatu abali n'Omwoyo.

* 2:16 2:16 Yis 40:13

* 3:2

¹⁷ Olw'ehyo singa omuutu yesiyesi gonoona Yekaalu ya Hatonda, Hatonda alimusihirisa olwohuba Yekaalu ya Hatonda yiye yenene era ndinywe Yekaalu eyo.

¹⁸ Mutedulinganga. Era njanjume anjeega ati mugesi ni geema hu esambo j'abaatu w'omulembe guno, anjeega atyo afuue musiru mu moni j'abaatu ko abe mugesi mu moni ja Hatonda.

¹⁹ Ebi abaatu mu hyalo muno banjira baati by'amagesi, eyiri Hatonda bya busirusiru. Hyanjandiihiwa hiiti, "Hatonda anjambihisya abaatu abanjeega baati bagesi, mu budulingi waawe."*

²⁰ Era nindi hyanjandiihiwa hiiti, "Musengwa amanyire ati ebinjeego by'abaatu abanjeega baati bagesi, binjuma mahulu."*

²¹ Olw'ehyo mulehe ohwepaahapaaha muuti "omutangirisi ono ahira ola." Bosibosi balinjo hubayeeda.

²² Oba Pawulo oba Apolo oba Keefa,* oba ehvalo hino oba bulamu oba hufa oba ebiitu ebiriryo hatyane oba ebiribanjo mu moni eyo byosibyosi bya hubayeeda.

²³ Enywe muli baatu ba Kurisito era Kurisito yeesi wa Hatonda.

4

Abanjeeresha ba Kurisito

¹ Olw'ehyo, hiranji abaatu ohutunjira ng'abanjeeresha ba Kurisito era abagatamo owesige ohulomera abaatu ebyama bya Hatonda.

² Era hisaaniye abo abagatamo owesige ohuba abesigwa.

³ Ese sifayo, enywe oba abaatu abandi ohupima bujeeresha wange ohuba obulanji oba bbe. Mu butuufu oweene, keesi sisobola hwepima.

⁴ Enjuma ehibi ehinemanjireho mu bujeeresha wange. Ne ehyo sihiraga hiiti ndi mulunjamu, Musengwa nj'omanyire.

⁵ Olw'ehyo simusaliranga muutu musango ehiseera ehituufu ni hihiri hwola, muhume ohwola olu Musengwa aligobola. Alihwehula ebyo ebi bahweha mu njirema era alita anjalafu ebiri mu myoyo j'abaatu. Mu hiseera ehyo Hatonda aja husiima hiisi muutu mu ngeri emujoomera.

⁶ Aboluganda, ebyo byosibyosi ebindomire hu Apolo ni neese byahuboneraho munjange ohutegeera amahulu g'endoma eriyo yiiti, "Mutaholanga ebiitu ebitali mu byanjandiihiwa." Ehyo hiribayeeda ohutaba n'abaatu abamwenda n'abandi abamutala.

⁷ Ale nj'ani owahufuula ohuba owenjabulo hu bahyo? Hiina ehi oli ni nahyo ehi otasuna ohunja eyiri Hatonda? Obanga hiisi ehi oli ni nahyo bahunja huhunja, lwahiina wepaaha?

⁸ Olwo mwasuna hiisi hiitu ehi mwenda era muli banjinda? Njaahani mwafuaha bahabaha abatetaaga efe ohubayeeda? Nahendire mufuuhe bahabaha ko hwesi hwahanjigira njalala ni nenywe!

⁹ Peega ti Hatonda gaana efe abahwenda ehifo ehya njaasi, huli hy'abaatu ababasalira ogw'ohufa ohubetira mu lwijuuye. Huli njalafu hiisi muutu hu hyalo ohutwebonera, abamalayika n'abaatu.

¹⁰ Abaatu batunjira ti huli basiru olw'ohubuulira Kurisito aye enywe mweranga bagesi olw'ofugiirira Kurisito. Efe batutala baati huli banafu ne enywe muli b'amaani era mwepaaha muuti babaana enjono ne efe bbe.

¹¹ N'olwa leero luno enjala n'endunjo bituluma, hunjuma hyahwambala, abaatu batubisya bubi era hunjuma nja humenya.

¹² Hufabiina bugali weene ko hwebesano era wayire abaatu batulomaho bubi, efe hubasabira ekabi. Era ni batuhiyaania hwehaliriha.

¹³ Ni batufodogola, efe hubagobolamo n'obuwombeefu. Sibatubalamo magesi era batubisya hy'ehitagasa mu hyalo hino.

¹⁴ Sipandiiha hino ohubanjambya esoni aye mbalabula ng'abaana bange abahoda.

¹⁵ Wayire muli n'abasomesa aboola omutwalo aye munjuma basenywe bangi olwohuba nafuaha senywe mu Yesu Kurisito olw'Amanjuliro Amalanji aganabalomera.

¹⁶ Olw'ehyo mbasunga mwebisyenga hyange.

¹⁷ Era ehyo c'ehigira ni ndi hubatumira Temuseewo omwana wange omwesigwa mu Musengwa. Aja hubahebulaasi engeri eyi menyamo olw'ohufugiirira Yesu Kurisito era enjambagana n'ebisomesa hiisi njaatu mu bibbubbu by'abafugiirira.

¹⁸ Abandi mwepaahapaaha oti hani sindigobola.

* 3:19 3:19 Yob 5:13 * 3:20 3:20 Zab 94:11 * 3:22 3:22 Oba Peetero.

¹⁹ Aye ni huli husiima hwa Musengwa, ndi hugobola mangu, mbone ehigima abandi abo abepaahapaaha n'ehigima bepaahapaaha.

²⁰ Hiri hiityo olwohuba Obunugi wa Hatonda hububonera mu bulamu w'abaatu olw'ebiitu ebibahola sosi ebi baloma.

²¹ Kale mwahendire mbahole hiina ni nijire eyo? Mwenda niije n'esimbo oba niije mbalage ohwenda n'obubombeefu?

5

Obuhwedi mu bafugiirira Kurisito

¹ Hituufu abaatu batulomera baati eriyo abahola obuhwedi obu n'abatafugiirira Hatonda batahola. Muli n'omuutu mu nywe ahola obuhwedi ni muha semwana.*

² Ne ehinjejunjisa, nj'ehiitu hyehyo ohutabanjamba soni! Simwahanakunjaye mwaloma omusinde ohola ehikolwa ehyo ohuleheraŋo ohuhola omuhumba ni nyenye?

³ Wayire sindi ni nyenye, ndi ŋalala ni nyenye mu bijeego. Mu siina lya Yesu Musengwa, ahola ehikolwa ehyo ahola hibi. Musalira omusango ohumuhira.

⁴ Ni muhumbaana ŋalala ohusaba, keesi nja huba ni nyenye mu bijeego hu lw'obunangi wa Musengwa weefe Yesu Kurisito.

⁵ Muŋeyo omusinde oyo eyiri Sitaani, omubiri gugwe gusihiirihe aye obulamu wuwe bunonjohe hu ludaalo olu Musengwa aligobola ohusala emisango.

⁶ Mulehere aŋo ohwepaahapaaha. Simumanyire muuti ahasimbulusa ahadiidiri haletera etome ly'engaano ekande ohusimbuluha?

⁷ Olw'ehyo, mweyambuleho ehibi ko mube abaatu ba Hatonda. Hu Mbaga ey'Ohubihisya, banjanga Kurisito ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi, gatufiirira husobole ohusuna obulamu obunyaaha.*

⁸ Kale hulye Embaga ey'Ohubihisya ni huŋuma sambo embi n'ekirihindi aye hwenjeereyo erala eyiri Hatonda era ni huli b'amazima.*

⁹ Nabanandiihira mu bbaluŋa yange ni mbaloma ohutaholanga muhumba n'abaatu abahwedi.

¹⁰ Sitegeesa abaatu abatafugiirira Kurisito abali hu hyalo hino abahola obuhwedi oba abaluluhanira ebiitu, abeebi, abajumirya ebitali Hatonda, olwohuba simunjanga huleheraŋo ohuba ni nabo ni muhiiri hu hyalo huno.

¹¹ Aye mbanandiihira ti mutaholanga muhumba n'abaatu abaloma baati mbo baluganda ne basigala ni bahola obuhwedi, banjayirisa abahyawe, bajumirya ebitali Hatonda, abameesi, oba abeebi. Simulyanga n'abaatu hy'abo.

¹² Hipambiraho ŋe ohusalaŋo hu binjamba hu batafugiirira Kurisito ohuba ni bahola ebiraŋi oba bbe? Aye simusalaŋo hu binjamba hu bo abafugiirira Kurisito?

¹³ Hatonda omwene alisalira abatamufugiirira, omusango. Hyanandiihiwa hiiti, "Mubbinge omuutu ohola ehibi, mu nyenye."*

6

Emisango j'abafugiirira Kurisito

¹ Singa mulala hu nyenye aba n'esonga hu wahye, lwahiina ajinjira mu kooti j'abaatu abatafugiirira Kurisito, mu hifo hy'ohutiina eyiri abafugiirira Kurisito?

² Simumanyire muuti abaatu ba Hatonda balisalira abaatu b'ehyalo hino omusango Yesu n'agobooye? Obanga mulisalira ehvalo hino omusango, simusobola hulongoosa obusonga songa owo bbe?

³ Simumanyire muuti hulisalira abamalayika omusango? Hanye hiri hiityo, simunjanga husala emisango ejinjamba hu biitu ebyahabuhyabuhya hy'ebyo?

⁴ Olw'ehyo, ni muba ni muli n'esonga ej'engeri eyo, lwahiina mujinjirira abaatu aba abafugiirira Kurisito batanja eŋono?*

⁵ Hino kiroma hubanjamba esoni. Dala hituufu ŋanjuma owoluganda yesiyesi mu nyenye asobola ohulongoosa esonga ŋagati wenywe abafugiirira Kurisito?

⁶ Ehyo nj'ehigira owoluganda gananjabira owahye eyiri abatafugiirira Kurisito?

⁷ Munaba ni munanjabira abahyenyewe mu kooti j'abatafugiirira Kurisito balamule hiba hiraga hiiti simwebisya hy'abafugiirira. Hyahali hiraŋi ohubahola ehibi era babalyaha ohuhira ohubanjabira.

⁸ Ate nyenye mwesi mulyaha! Era hino muhihola hu bafugiirira Kurisito bahyenyewe.

* 5:1 5:1 Mag 22:30 * 5:7 5:7 Hunj 12:5 * 5:8 5:8 Hunj 13:7; Mag 16:3 * 5:13 5:13 Mag 13:5 * 6:4 6:4 eŋono Ebyanjandiihiwa ebindi biroma biiti, "Abafugiirira Kurisito sibana abalamuzi benyewe eŋono."

⁹ Simumanyire muuti abatafugiirira Kurisito babula mugabo mu bujugi wa Hatonda? Batabadulinganga. Wayire ab'emoni enyangu oba abajumirya ebitali Hatonda oba abahwedi oba abamalaaya oba abasinde abajenyuha n'abasinde bahyawe,

¹⁰ oba abeebi oba abaluluhanira ebiitu oba abameesi oba abo abajayirisa abahyawe oba abakupanya, sibalisuna muhamba mu bujugi wa Hatonda.

¹¹ Era abandi hu enywe mwali muutyo. Aye olw'obujangi wa Musengwa Yesu Kurisito n'olwa Omwoyo wa Hatonda, baboogaho ebibi mwafuuha bagwalaafu, abaatu ba Hatonda era mwejeerera omusango.

Ohwenjala ohuhola obuhwedi

¹² Manyire ti abaatu baloma baati, "Husobola ohuhola hiisi hiitu ehi hwenda." Ehyo hituufu aye ese ndoma ti hiisi hiitu sihyamugaso ohuhihola. Era baloma baati, "Sobola ohuhola hiisi hiitu ehi nenda." Aye ese sinja hufugiirira hufuuha mwidu w'ehiitu hyosihyosi.

¹³ Era baloma mbo, "Emere erino ohwigusa ehida era ehida hiriyo hulya mere." Baloma baaty, ne Hatonda alibisihiirisa byombi. Sotambisanga omubiri ohuhola obuhwedi aye gutambise ohuñeresanga Musengwa era nj'agulabirira.

¹⁴ Hatonda galamusa Musengwa Yesu Kurisito era hwesi alitulamusa olw'obujangi wuwe.

¹⁵ Simumanyire muuti emibiri jenywe bitundu by'omubiri gwa Kurisito? Olwo ñaahani sobola tye ohuñamba ebitundu by'omubiri gwa Kurisito neñimba n'omuhwedi? Sisobola huhola ehiitu hyehyo kadi.

¹⁶ Simumanyire muuti omusinde owenñimba n'omuhasi omuhwedi, bombi bafuuha mubiri mulala? Hyanandiihiwa hiiti, "Bombi bafuuha mubiri mulala."*

¹⁷ Aye oyo owenñimba ni Musengwa, bombi baba bulala mu mwoyo.

¹⁸ Mwenñalamenga ohuhola obuhwedi. Ebibi ebindi ebi omuutu ahola, biba ebulafu w'omubiri gugwe. Aye oyo ahola obuhwedi akosa bulamu wuwe omwene.

¹⁹ Simumanyire muuti emibiri jenywe Yekaalu y'Omwoyo Omutukuvu oyu Hatonda gabaña, ali mu enywe? Era simumanyire muuti simuliño hu lwenywe aye hulwa Hatonda,

²⁰ era gabagula hu bbeeyi ey'amaani? Olw'ehyo mutambisenga emibiri jenywe ohuñja Hatonda enjono.

7

Obufumbo

¹ Bino nj'ebijamba hu songa eji mwapandiihira: Hirañi omuutu ohutaleeta muhasi.*

² Aye olw'ohwenjalama obuhwedi, hirañi hiisi muutu ohuleeta omuhasi era hiisi muhasi ohufumbirwa.

³ Omusinde omufumbo ali n'ohwoheresanga obuvunanyiziwa wuwe mu hisenge eyiri omuhasi wuwe era n'omuhasi yeesi atyo.

⁴ Omubiri gw'omuhasi sigugwe yeñene aye wamwe yeesi aguliho obujangi. Mu ngeri nj'enyene omubiri gw'omusinde sigugwe yeñene aye omuhasi wuwe yeesi aguliho obujangi.

⁵ Abafumbo, mutagananga huña bahyenywe ebi basaanira ohutusaho ni mufugirisenie muuti muhene ehiseera ehigere olw'ohwenda ohusaba. Aye ni muhenire, mugobolenga ñalala ko Sitaani atabahema olw'ohutasobola hwehuuma hwenywe.

⁶ Ndoma hino ng'afugiirira Kurisito, simbaña hiragiyo.

⁷ Nahendire hiisi muutu ohuba hyange. Aye hiisi muutu ali n'ehirabo hihye eh'y'enjawulo ehi Hatonda gamuña, ono ali n'ehirabo hino owundi ali ni nehira.

⁸ Ñaahani, abo abatali bafumbo n'abanamwandu, ndoma ti hirañi ohusigala ni batali bafumbo ng'olu ese ndi.

⁹ Aye ni baba ni batananga hwehuuma, bafumbirwe olwohuba hirañi ohufumbirwa ohuhira ohufa n'obulumi owohwenda ohwegaata.

¹⁰ Abafumbo mbaña hiragiyo ehitali hyange aye hiñwa eyiri Musengwa; omuhasi saanobanga hu wamwe.

¹¹ Ne singa anoba ateehwa ohusigala n'anuma musinde, ne n'atasobola atabagananga ni wamwe. Era omusinde saabbinganga muhasi wuwe.

¹² Hino ehi nja ohuloma, hiñwa eyiri ndiise samwene sosi eyiri Musengwa. Eyiri abandi, singa ñabaño owoluganda naali n'omuhasi atafugiirira Kurisito, ne n'ahyenda ohumenya ni naye, owoluganda oyo saamubbinganga.

* 6:16 6:16 Tand 2:24 * 7:1 7:1 Oba "Hirañi omusinde ohutenjimba n'omuhasi."

¹³ Era singa omuhasi afugiirira Kurisito aba n'omusinde atafugiirira, ne omusinde oyo n'ahyenda ohumenya ni naye, saamunobangaho.

¹⁴ Hiri hiityo olwohuba Hatonda aŋira omusinde atafugiirira Kurisito ohuba hy'omuutu wuwe olw'omuhasi afugiirira Kurisito era n'omuhasi atafugiirira Kurisito, amunjira ohuba hy'omuutu wuwe olwa wamwe afugiirira Kurisito. Singa sihiri hiityo, abaana baawe bahabaaye hy'ababaatu abatajumirya Hatonda. Aye ng'olu hiri hiityo Hatonda abanjira hy'abaatu babe.

¹⁵ Aye singa omulala hu bo atafugiirira Kurisito genda ohwawuhana n'ofugiirira, leha bawuhane. Mu mbeera hy'eyo, omusinde oba omuhasi afugiirira Kurisito aba aŋuma ehimuboŋa olwohuba Hatonda gabatobola ohumenya mu miyaaya.

¹⁶ Muhasi ewe afugiirira Kurisito, omanyira hu hi oti olireetera wamwo ohunonjoha? Oba ewe omusinde afugiirira Kurisito, omanyira hu hi oti olireetera omuhasi wuwo ohunonjoha?

¹⁷ Aye hiisi muutu geyongere ohuba ng'olu gaali n'ahiiri hufugiirira Musengwa era abe ehyo ehi Hatonda gamulanga ohuba. Hino nj'ehiragiho ehiipa ebibubbu by'abafugiirira Kurisito ebiri hiisi ŋaatu.

¹⁸ Oyo owahomola ko afugiirire Kurisito, atetusaho ahabonero ahalaga haati muhomole. Ni nooyo owafugiirira Kurisito n'ahiiri huhomola, atahomola.

¹⁹ Ohuhomola n'ohutahomola sihyamugaso aye ehihulu hugondera ebiragiho bya Hatonda.

²⁰ Hiisi muutu asigale n'ali ng'olu gaali n'ahiiri hufugiirira Kurisito.

²¹ Waali mwidu ko ofugiirire Kurisito? Ehyo hitahulumya mwoyo aye singa ŋabaŋo ekabi ohuŋwa mu wiidu, hiba hiraŋi.[†]

²² Hiri hiityo olwohuba omuutu oyu Musengwa gafuula owuwe n'ali mwidu, gamufuula w'edembe ohuŋwa mu hibi. Ni nooyo otaali mwidu ko afugiirire Musengwa, ŋaahani mwidu wa Kurisito.

²³ Hatonda gabagula era gasasula endiŋi n'amafugi ga Kurisito, olw'ehyo simubanga beedu b'omuutu owundi.

²⁴ Aboluganda, musigale ni muli ng'olu mwali ni muhiiri hufugiirira Hatonda.

Ebibuuso ebiŋamba hu banamwandu n'abatali bafumbo

²⁵ Ebiŋamba hu bajoŋu, puma ehiragiho ohuŋwa eyiri Musengwa aye mbaŋa epeega yange ng'omuutu oyu Musengwa gaŋambira ehisa gaafuula omwesigwa.

²⁶ Hino kiroma olw'ebigosi ebiriŋo hatyane, hiraŋi omuutu ohusigala ng'olu ali.

²⁷ Oli mufumbo? Otanoba oba otabbinga muhasi wuwo. Sooli mufumbo? Otaleta muhasi.

²⁸ Aye onafumbirwa, sooba n'obbengire. Era omujoŋu anafumbirwa, aba saabbenga. Aye abo abafumbirwa bagaana ebigosi mu bufumbo. C'ehigira nahendire mbaŋonie ebiitu hy'ebyo.

²⁹ Aboluganda, tegeesa ti ebiseera eby'ekomererero byolire. Era ohuŋwa ŋaahani, abo abali n'abahasi babe hy'abanjuulu.

³⁰ Abo abalira babe hy'abatalira, ni naabo abasangaala babe hy'abatali basangaafu. Era ni naabo abagula ebiitu, babe hy'abanuma.

³¹ Era ni naabo abali n'ebiiu mu hyalo hino, bitabaŋuga olwohuba ehvalo hino n'ebiiu ebirimo birinwanjo.

³² Nenda muteralihiriranga. Omusinde atali mufumbo afa hu mulimo gwa Musengwa olwohuba genda ohumusangaasa.

³³ Aye omusinde omufumbo afa hu ebiitu eby'ehvalo hino: hu ngeri ey'ohusangaasamo omuhasi wuwe,

³⁴ era ebiŋeego bibye sibigumira hu hiitu hirala. Aye omuhasi owaaliho mufumbo oba atanjenyuhangaho n'omusinde, aba muheneerefu hu bya Musengwa. Ehigendererwa hihye huba hwenjerayo erala eyiri Musengwa mu mubiri nomu mwoyo gugwe. Aye omuhasi omufumbo, aba hu huŋeega hu by'ehvalo hino, n'engeri ey'ohusangaasamo wamwe.

³⁵ Hino kiroma hu lw'obulanji wenywe era simbatwiha mugugu aye mbalaga ehilirayo obulanji, ko musobole ohwenjerayo erala eyiri Musengwa.

³⁶ Aye singa omuutu aŋeega ati sigebisya bulanji eyiri omujoŋu oyu genda obufumbo, natanjanga hwehuuma, atine mu moni bafumbirigane olwohuba ehyo sihibi.

³⁷ Aye singa omuutu asalaŋo mu mwoyo gugwe ohutaleeta omuhasi, ni ŋaŋuma humuŋalirisa ohuhihola era n'asobola ohwehuuma aba aholire hiraŋi.

[†] 7:21 7:21 Oba wayire hisoboha ohuleeha ohuba omwidu aye gesyaho ohuba omwidu omulani.

³⁸ Olw'ehyo oyo owereetera omuhasi[‡] aba aholire hiranji aye asalireejo ohutaleeta, nj'ahira. §

³⁹ Omuhasi omufumbo ajuma edembe ohufumbirwa omusinde owundi, wamwe n'ahiiri mulamu. Aye singa wamwe afa, aba w'edembe ohufumbirwa omusinde owundi yesiyesi oyu aba ni gendire anaba n'afugiirira Kurisito.

⁴⁰ Aye mu hubona ohwange, singa asigala ng'olu ali aba bulanji ohuhiraho olu afumbirwa. Era keesi ndi n'Omwoyo wa Hatonda, ohuloma tyo.

8

Emere eyi bajongire eyiri ebitali Hatonda

¹ Ebinjamba hu mere eyi bajongire eyiri ebitali Hatonda, ng'olu mwabeene muloma muuti, "Hwesihswe hutegeera ebinjamba hu ebiitu ebyo." Era ohumanya ohwo huleetera omuutu ohwehudumbasa aye ohwenda abaatu nj'ehiyeeda.

² Omuutu yesiyesi ajeega ati amanyire, aba ahiiri ohumanya ehi asaanira ohumanya.

³ Aye omuutu owenda Hatonda nj'oyu Hatonda amanyire.

⁴ Kale ohulya ebiryo ebi bajongire eyiri ebitali Hatonda, humanyire huuti ebitali Hatonda binjuma mahulu mu hyalo hino era ti njalijo Hatonda mulala yejene.

⁵ Wayire nga njalijo ebiitu eduuli mwigulu oba hu hyalo ebi balanga mbo hatonda n'abasengwa,

⁶ aye njalijo Hatonda era Seefe mulala yejene owatonda hiisi hiitu era efe huliyo hu lulwe. Era njalijo Musengwa Yesu Kurisito, omulala yejene owatonda hiisi hiitu era huliyo hu lulwe.

⁷ Aye hiisi muutu samanyire ehi huli hulomaho. Engeri abaatu abandi baanala ohujumirya ebitali Hatonda era hatyane ni balya ebiryo ebyo, mula babona baati baholire hibi. Ehyo hiriyo olw'epeega yaawe enafu era hibaleetera ohweyoonona.

⁸ Aye ebiryo sinje ebitufuula abalanji oba ababi mu moni ja Hatonda. Ohulya n'ohutalya, njajuma ehifufiirwa oba ehikutumeedah.

⁹ Aye mwegenderesenga, edembe lyenywe litagira abo abanafu mu hufugiirira beesitaala.

¹⁰ Singa omuutu omunafu mu hufugiirira ahubona ewe oli n'ohutegeera ebinjamba hu Yekaalu y'ebitali Hatonda, ni wetengehire hu mere mu ngolo, ehyo sihija humuleetera ohujeega ati hiranji yeesi ohulya ebiryo hy'ebyo?

¹¹ Olw'ehyo, owoluganda oyo, omunafu mu hufugiirira, oyu Kurisito gafiriirira, alisihiriha olw'ohumanya huhwo.

¹² Onesitaaza aboluganda babo, olw'ohuhola ehi bamanyire baati hibi, oba oli hwoonona eyiri Kurisito omwene.

¹³ Olw'ehyo, hanye ohulya enyama hireetera muganda yange ohugwa mu hibi, sinja hugobolayo huyirya, tamuleetera hwoonona.

9

Ebisaniira ohuholera omuhwenda wa Yesu

¹ Mu butuufu oweene sinahali ni tamba ko nebesaanjo ng'olu abandi benda. Naahani sindi w'edembe ohulya oba ohunywa ehinenda? Keesi ndi muhwenda wa Yesu Musengwa era enywe muli bibala by'omulimo ogu gaapa ohuhola.

² Wayire eyiri abandi sindi muhwenda aye eyiri enywe ndi muhwenda, olwohuba enywe muli habonero ahahahasa haati Musengwa gaatuma.

³ Enywe ndinywe obujulizi wange eri abaatu abapahania baati sindi muhwenda.

⁴ Olwo ese sindi w'edembe ohulya n'ohunywa hu byenywe olw'omulimo ogu mbaholamo?

⁵ Sihuli b'edembe ohugendanga n'abahasi b'efe ng'olu abahwenda abandi n'abalebe ba Musengwa ko ni Keefa* bahola?

⁶ Ese ni Bbalunaba, ndiife hwenjene ohuli n'ohutamba ko hwalya?

⁷ Musirikale hi owesasula omuhemba? Nj'ani ahoma emizabbibbu aye ndalyaho hu ebibala byagwo? Oba nj'ani owemera aye ndi enywe hu mabeere?

‡ 7:38 7:38 Oba "omujonjo ahiiri hukenyuhangaho n'omusinde." § 7:38 7:38 Omusaaye yesiyesi, anabona ati saali huhola hiranji ohulobera omuhaana wuwe ohufumbirwa era anaba n'ali huhulanga mu myaha, amulehe asune omusinde. Ajo aba sigonoona. 37Aye omusaaye asalireejo omuhaana wuwe ohutafumbirwa ni njajuma humujalirisa, oyo yeesi sigonoona. 38 Kale, oyo oleha omuhaana wuwe (atajanyuhangaho n'omusinde) ohufumbirwa aba aholire hiranji aye oyo aleha omuhaana wuwe ohuba njango aba aholire ehilirira erala obulanji.

* 9:5 9:5 Oba Peetero.

⁸ Sindoma hu lwange ng'omuutu obuutu olwohuba n'egambi lyosi liroma c'ehyene.

⁹ Hyanjandiihiwa mu magambi aga Hatonda gaja Musa hiiti, "Otasidihanga munwa gw'esaame ni yirima, wayirobeerese ohwaya."[†] Ojjeega oti Hatonda alumirwa esaame jonene?

¹⁰ Ehyo gahiroma hutuyeeda ndiife abaatu era hyanjandiihiwa hu lwefe, olwohuba alima, ni nooyo agha basuubira ohulya amakungula.

¹¹ Efe hubaliisa emere ey'omwoyo, hiba hibi efe ohusuna obuyeedi ohunjwa eyi muli?

¹² Obanga abandi b'edembe ohusuna obuyeedi ohunjwa eyi muli, efe sihuli ni nalyo ohubahiraho? Aye efe sihwatambisa ekabi eyo.

Ne hugumira hiisi mbeera olw'ohutenda huziyiza ohubuulira Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito.

¹³ Simumanyire muuti abo abanjeereses mu Yekaalu balya hu byomu Yekaalu era ni naabo abanjeereses hu hituuti balya hu birabo ebi banjanga hu hituuti?*

¹⁴ Mu ngeri nj'enyene, Musengwa galagira ati abo ababuulira Amanjuliro Amalanji bali n'ohusuna obuyeedi olw'obujeereses waawe.*

¹⁵ Aye ese sitambisa edembe eryo era hino sindihuhinjandiihi ni suubira obuyeedi ohunjwa eyi muli. Nenyumirisa ti nababuulira Amanjuliro Amalanji ni njanja ehimuupa. Era mala gafa ohuhira omuutu olu ahiitusaho.

¹⁶ Ate puma hy'ohwenyumirisa olw'ohubuulira Amanjuliro Amalanji olwohuba Hatonda gandagira ohubuulira. Era jinjageene singa simbuulira Amanjuliro Amalanji.

¹⁷ Mbanga ni mbuulira mu hweyendera hwange samwene, nahali suubira ohuupa omuhemba. Aye ese mbuulira olwohuba Hatonda gaapambya obuvunanyiziwa owo.

¹⁸ Omuhemba gwange guliye? Omuhemba gwange nj'ekabi ey'ohubuulira Amanjuliro Amalanji ni puma ehisuna olw'ohubuulira.

¹⁹ Wayire nga sindi mwidu w'omuutu yesiyesi, nafuuha mwidu wa bosibosi, nahaleeta bangi eyiri Kurisito.

²⁰ N'aba n'Abayudaaya nebisya ng'Omuyudaaya, ko nahabaleetera ohufugiirira Kurisito. Ni ndi ni naabo anjamba amagambi g'Ehiyudaaya nebisya oti hani keesi ndi njansi w'amagambi ko nahabaleeta eyiri Kurisito.

²¹ Mu ngeri nj'enyene n'eyiri Abatali Bayudaaya, nebisya hya nibo ko nahabaleeta eyiri Kurisito. Hino sihitegeesa hiiti sipamba magambi ga Hatonda, ese ndi njansi w'amagambi ga Kurisito.

²² N'aba n'abanafu mu hufugiirira keesi fuuha munafu, ko nahabaleeta eyiri Kurisito. Olw'ehyo fuuha byosibyosi eyiri abaatu bosibosi mu ngeri yosiyosi abandi bahanonjaha.

²³ Ehyo byosibyosi mbihola hu lw'Amanjuliro Amalanji anjamba hu Yesu ohubuulirwa ko nahasuna ebibala.

²⁴ Mumanyire muuti mu husindana embiro, baba bangi abadulumu aye mulala oyu baba ehirabo. Olw'ehyo mudulumenga mu ngeri eyi munjanga ohusuna ehirabo.

²⁵ Hiisi osindana mu migudulo aghyaho ohwetegeha n'amaani gahanjangu. Ehyo bahihola ohusuna engule eya haseera buseera aye efe mu husindana hwefe huja husuna engule ey'emirembe n'emirembe.

²⁶ Olw'ehyo, sindulumu hy'omuutu njansi ehangendererwa era sisoola hy'oyo ohubba ebbanga.

²⁷ Nihahania ohwegomba hw'omubiri gwange sobole ohwehuuma ko ni kenire ohulomera abandi Amanjuliro Amalanji, tafirwa ehirabo ehi Hatonda aja njansi abaatu olwohuba abesigwa.

10

Mutebisyanja hy'Abayisirayiri

¹ Aboluganda, nenda muhebulire muuti abasehulu beefe bosibosi ni njansi e Misiri bagenderanga njansi w'ehireri ehyabalunjanjanga era bosibosi basomoha enyanja eyi balanga baati Enando.*

² Bosibosi ni baali njansi w'ehireri ehyo era ni babita mu njansi eyo baali babatiziwa ohufuuha abaloobera ba Musa.

³ Era bosibosi balya hu ebiryo eby'omwoyo ebi Hatonda gabanja,*

⁴ banywa hu maaji ag'omwoyo ohunjwa mu baale ery'omwoyo eryabanjereheranga era ebaale eryo nje Kurisito.*

[†] 9:9 9:9 Mu Mag 25:4 Ebbayibbuli yiroma yiiti; Soosidihanga munwa gw'esaame esirita engaanu. * 9:13 9:13

Mag 18:1 * 9:14 9:14 Mat 10:10; Luk 10:7 * 10:1 10:1 Hunj 13:21-22; 14:22-29 * 10:3 10:3 Hunj 16:35 * 10:4

10:4 Hunj 17:6; Hub 20:11

⁵ Aye ebikolwa by'abahira obungi hu bo sibyasangaasa Hatonda. Ehyanjwamo hubasiihira emirambo jaawe jandagalana mu lulafu.*

⁶ Ebiitu ehyo byali byahuboneraho eyiri efe ohutulubula, hwesi hutanjembanga hu huhola ebibi hya nibo.*

⁷ Simujumiryanga ebitali Hatonda hya nibo ng'olu hyanandiihiwa hiiti, "Ng'abaatu beehala balya, banywa era benyoha ohuhina mu ngeri ey'obujemu."*

⁸ Hutaholanga buhwedi hya nibo era ehyo hyaleetera abaatu emitwalo ebiri n'ekumi edatu ohufa hu ludaalo lulala.*

⁹ Hutahemanga Musengwa, ng'olu balala hu bo baahola hyagira etemu jabaluma.*

¹⁰ Era hutemulugunyanga ng'olu bandi hu bo beemulugunya hyagira malayika aleeta ohufa, ohubasiihira.*

¹¹ Ebiitu ehyo byosibyosi byaboolaho ohuba ehy'ohuboneraho eyiri efe era byanjandiihiwa hutulubula olwohuba huli mu biseera eby'ekomero.

¹² Olw'ehyo oyo anjeega ati gemire bulanj mu hufugiirira, gegendere atagwa mu hibi.

¹³ Ebihero byosibyosi ebiboolireho, mbeiiijira abaatu habuhyabuhya. Aye Hatonda mwesigera era ahuuma ebisuubise bibye, saaja huleha muutu yesiyesi ohuhemewa mu ngeri eyi atasobole huhinjangula. Era ni munahemewenga, anabanjenga amaani ag'ohwehaliriha, n'amagesi ag'ohubinjangula.

Ehiulo hya Musengwa

¹⁴ Olw'ehyo, bameeri bange abahoda, mwenjalamenga ohujumirya ebitali Hatonda.

¹⁵ Manyire ti ndoma n'abaatu abategeera ehi ndoma, musaleno mwabeene oba ehi ndoma hituufu.

¹⁶ Hunanywa hu hihopo hirala ehy'envinyo ni huhenire ohweyaasa Hatonda sihuba ni huli hugabana hu mafugi ga Kurisito? Era ni hubbongola omugaati hwagulya, sihuba ni huli hugabana mubiri gwa Kurisito?

¹⁷ Omugaati guli mulala, efe abangi huli mubiri mulala olwohuba hugabana omugaati omulala ogwo.

¹⁸ Muhebulire muuti njaaliho Abayisirayiri abalyanga enjongo eyi banjongeranga hu hituuti, ng'ehyo hibaleetera ohuba bulala ni Hatonda. Mu ngeri nj'enyene ohulya ebi banjongire eyiri ebitali Hatonda, hihuleetera ohuba bulala ni nabyo.*

¹⁹ Ni ndoma tyo, mujeega muuti ebitali Hatonda oba ohulya ebi banjonga, byamahulu?

²⁰ Binjuma mahulu bbe aye enjongo eyi abatafugiirira Kurisito banjonga, babinjogera misambwa sosi Hatonda era sinenda mwenjimbe n'emisambwa.*

²¹ Simujanga hunywa hu hihopo hya Musengwa nohu hihopo hy'emisambwa. Era simujanga huliira hu meeza ya Musengwa nohu y'emisambwa.

²² Hujanga ohuhola ehyo Musengwa ndaababubira, oba hujeega huuti huli n'amaani ohumuhiraho?*

Edembe ly'abafugiirira Kurisito

²³ Nga Pawulo geyongerera aloma ati, "Abaatu baloma baati mbo 'Husobola ohuhola hiisi hiitu ehi hwenda.'" Aye ese ndoma ti hiisi hiitu sihyamugaso ohuhihola. Baloma mbo "Husobola ohuhola hiisi hiitu ehi hwenda." Aye ese ndoma ti ebiitu byosibyosi sibyamugaso.

²⁴ Nanjumanganjo hu enyewe owendula ebibye aye afenga hu byabahye.

²⁵ Mulyenga enyama eyi batunda ni nanjuma hwesalira musango mu mwoyo jenywe,

²⁶ olwohuba hyanandiihiwa hiiti "Ehyalo n'ebiiitu byosibyosi ebihirimo bya Musengwa."*

²⁷ Singa omuutu atafugiirira Kurisito ahulanga ewuwe ohulyaho, lya hiisi ehi aba n'ahwinjuuye n'onjuma hwesalira omusango mu mwoyo gugwo.

²⁸ Aye singa omuutu ahulomera ati, "Ehyo bahinjongire eyiri ebitali Hatonda," sohiryanga hu lw'oyo aba n'ahulomeeye, ohutenjilira musango mu mwoyo gugwe.

²⁹ Ndoma hu lw'obulanj w'omwoyo gugwe, sosi ogugwo. Omuutu anjanga ohuloma ati, "Lwahiina edembe lyange ohuhola ehiitu liri n'ohutiinira hu ebijeego by'abaatu?"

³⁰ Singa neyaasa Hatonda ko nalya, lwahiina omuutu obundi gaanenya?*

* 10:5 10:5 Hub 14:29-30 * 10:6 10:6 Hub 11:4 * 10:7 10:7 Huj 32:6 * 10:8 10:8 Hub 25:1-18 * 10:9 10:9 Hub 21:5-6 * 10:10 10:10 Hub 16:41-49 * 10:18 10:18 Leev 7:6 * 10:20 10:20 Mag 32:17 * 10:22 10:22 Mag 32:21 * 10:26 10:26 Zab 24:1

³¹ Olw'ehyo hiisi ehi muhola oba hulya oba hunywa, muholenga olw'ohunja Hatonda epono.

³² Simuleeteranga muutu yesiyesi ohubbenga wayire hu Bayudaaya oba hu Abatali Bayudaaya oba hu hibubbu hy'abafugiirira Kurisito.

³³ Muholenga hy'ese ng'olu ngesyaho ohusangaasa hiisi muutu mu hiisi ehi kola. Sikolatyo olw'obulanji wange aye hu lw'obulanji wa bangi bahanonoha.

11

¹ Mubonere hu ese muhene muhole ebi kola ng'olu keesi mbonera hu Kurisito.

² Ndi musangaafu olwohuba muhebulira hiisi hiitu ehi nahola era mugumisyeye ebi nabasomesa.

Esambo ejisaanira abahasi mu luhumbaano

³ Nenda mutegeere muuti Kurisito ali n'obunjangi hu hiisi musinde, omusinde ali n'obunjangi hu muhasi wuwe era Hatonda ali n'obunjangi hu Kurisito.

⁴ Omusinde yesiyesi anasaba oba analomera abaatu ehibono hya Hatonda, ni gewihiriye omutwe aswasa Kurisito amulihho obunjangi.

⁵ N'omuhasi yeesi anasaba oba analomera abaatu ehibono hya Hatonda natebonjire hitambala hu mutwe, aswasa wamwe* olwohuba omutwe gugwe guba oti hani bagubegireeho efiiri.

⁶ Ale hanye naliho omuhasi atenda hwebonjaho ehitambaala hu mutwe, gebegeho efiiri. Aye hanye hyasoni ohwebegaho efiiri, gebojengaho ehitambaala hu mutwe.

⁷ Sihirani omusinde ohwebonja ehitambaala hu mutwe olwohuba alaga chifaananyi n'ejono lya Hatonda. Aye omuhasi nono ly'omusinde.†

⁸ Hiri hiityo olwohuba Hatonda sigawumba omusinde ohunja mu muhasi aye gawumba omuhasi ohunja mu musinde.*

⁹ Era omusinde sibamuwumba hu lw'omuhasi aye omuhasi nj'oyu bawumba hu lw'omusinde.

¹⁰ Olw'esonga eyo n'olwabamalayika, omuhasi n'asaba ali n'ohwebonja ehitambaala ohuba ahabonero ahalaga haati ali njaasi w'omusinde.

¹¹ Aye eyiri Musengwa, omuhasi saaliho hu lulwe yejene aye hu lw'omusinde era n'omusinde yeesi saaliho hu lulwe yejene aye hu lw'omuhasi.

¹² Hiri hiityo olwohuba omuhasi ganja mu musinde, n'omusinde yeesi anja mu muhasi. Aye byosibyosi birwa eyiri Hatonda.

¹³ Musaleno mwabeene hanye hirani omuhasi ohusaba n'atebonjire ehitambaala.

¹⁴ Sihiri nalafu ti hiswasa omusinde ohuba n'efiiri ereeni?

¹⁵ Aye hiyeesa omuhasi ejono singa aba n'efiiri ereeni olwohuba Hatonda galimuja ng'ehyambalo.

¹⁶ Nanabano owenda ohunjanana hu ebyo anahane, ne efe n'ebibubbu by'abafugiirira Kurisito hunjuma hindi.

Ehiinjulo hya Musengwa

(Mar 14:22-25; Luk 22:14-20)

¹⁷ Mu hino ehinja hulomaho, puma hubasiima olwohuba olu muhumbaana njalala, muhifo hy'ebirani, ebibi nj'ebi banjwamo.

¹⁸ Ehisooka bandomera baati mbo ni muhumbaana njalala ng'abafugiirira Kurisito, muba muhweyabulayabulamo era ehiseera ehindi noola nahinjira ti hituufu.

¹⁹ Nanjuma hubuusabuusa ohweyabulayabulamo huli n'ohubano, ko basobole ohu-faania mu enywe abali n'ohufugiirira ohutuufu.

²⁰ Enywe ni muhumbaana njalala, simulya ehiinjulo hya Musengwa,

²¹ olwohuba nanjuma ahuumaho owahye ko galya. Enjala eruma owundi aye owundi aba gegutire era owundi nanjuma hy'ohunywa aye abandi ni basambira magulu.

²² Hambuuseho, munjuma mago eyi munjanga ohuliira n'ohunywera? Oba olwohuba mutala ehibubbu hy'abafugiirira Kurisito era mwenda muswase abanjuma ebiryoy? Olwo mwenda ndome hiina? Mbasiime olw'ehyo? Bbe, sipanga.

* **11:5 11:5** wamwe Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti "omutwe." † **11:7 11:7** Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti "Omusinde yesiyesi asaba oba alomera abaatu ehibono hya Hatonda efiiri jije ni jiri ndeeni, aswasa oyo amulihho obunjangi. Era hiisi muhasi asaba oba alomera abaatu ehibono hya Hatonda n'atebonjire hikongo aswasa oyo amulihho obunjangi. Aba oti hani geebegaho efiiri. N'atebonjire ehitambaala gesaleho efiiri. Aye olwohuba hiswasa omuhasi ohubegaho efiiri, alehenga jahula. Omusinde atabanga n'efiiri ereeni." * **11:8 11:8-9** Tand 2:18-23

²³ Hiri hiityo olwohuba ebi Musengwa gaasomesa, keesi mbebi mbasomesa; mu hiire ehi baliiramo Yesu Musengwa oluhwe, gabugula omugaati,

²⁴ geyaasa Hatonda, ni gahena ng'agubbongolamo, ng'abaja aloma ati, "Guno nj'omubiri gwange oguupayo hu lwenywe. Hino muhiholenga olw'ohukebulira."

²⁵ Mu ngeri nj'enyene ni baahena ohulya eh'yegulo, nga Yesu anjamba ehipopo hy'envinyo aloma ati, "Envinyo yino nj'amafugi gange aganoonjohe ohuba ahabonero ahahahasa endagaano epyaha eyi Hatonda aholire n'abaatu. Muholenga hino hiisi olu munanywenga olw'ohukebulira."*

²⁶ Hiri hiityo olwohuba hiisi olu munalyenga hu mugaati guno era mwanywa hu hihopo hy'envinyo hino, hibenga hyahulomera abaatu ebinjamba hu hufa hwa Musengwa, ohwola olu aligobola.

²⁷ Olw'ehyo, hiisi alya omugaati oba anywa hu hihopo hy'envinyo ya Musengwa mu ngeri etamusangaasa, aba aholire ehibi eyiri omubiri n'amafugi ga Musengwa.

²⁸ Olw'ehyo hiraŋi omuutu asooke gehebere mu mwoyo gugwe, ko alye omugaati era anywe nohu hihopo hy'envinyo.

²⁹ Hiri hiityo olwohuba hiisi alya era ganywa n'ataŋa omubiri gwa Musengwa eŋono, aba gereetaho omusango.

³⁰ Era ehyo c'ehigira bangi hu enywe muli banafu era mulwala era bangi bafuuye.

³¹ Singa husooka ohwehebera hwabeene ko hwalya era hwanywa, Hatonda saatusalira musango.

³² Aye Musengwa anatuŋamo endabusi, aŋo aba atulunjamya ko batatusalira musango n'abaatu abahosi b'ebibi hu ludaalo olw'ekomererero.

³³ Olw'ehyo aboluganda ni muhumbaananga, muhumunga abahyenywe ko mwalya.

³⁴ Ni njaŋa oyu enjala eruma, asookenga ohulya ewuwe ko hitabanjeramo hubasalira omusango ni muhumbeene. Ebinjamba hu bindi, nja hubalomera ni nijire eyo.

12

Ebirabo eby'Omwoyo Omutukuvu

¹ Aboluganda, sinenda mube mu hiirema hu binjamba hu birabo by'Omwoyo Omutukuvu.

² Muhimanyire muuti ni mwali ni muhiiri humanya Hatonda, baali bababbaamisye ni mujumirya ebiitu ebibbote, ebiitu ebinjuma bulamu.

³ Olw'ehyo, mbalomera ti njaŋuma muutu yesiyesi ali n'Omwoyo wa Hatonda aloma ehibi hu Yesu. Era njaŋuma abbutula ati, "Yesu nje Musengwa," Omwoyo Omutukuvu natamulunjamisye.

⁴ Naliŋo ebirabo ebyenjabulo aye Omwoyo abigaba ali mulala.

⁵ Naliŋo obuŋeeresa owenjabulo aye Musengwa oyu huŋeeresa ali mulala.

⁶ Naliŋo engeri nyingi ej'ohutambamo emirimo aye Hatonda ali mulala atunja amaani ohuhola emirimo ejo.

⁷ Hatonda aŋa hiisi muutu Omwoyo Omutukuvu olw'ohwenda ohuyeeda abaatu bosibosi.

⁸ Omwoyo Omutukuvu aŋa omuutu amagesi agenjabulo, owundi gamuŋa ohumanya ohwenjabulo,

⁹ ng'Omwoyo omwene oyo aŋa owundi ohufugiirira ohubitiirifu era gaŋa owundi ehirabo eh'y'ohuŋonia abalwaye.

¹⁰ Omwoyo omwene oyo aŋa owundi amaani ag'ohuholanga ebyamaliholiho, ng'owundi amuŋa ehirabo eh'y'obunaabbi. Omwoyo Omutukuvu aŋa owundi ohwawula ebirabo eby'Omwoyo owa Hatonda ko ni neebyo ebinjwa aŋaatu aŋandi, Omwoyo omwene oyo aŋa owundi ohuloma mu ndimi ejenjabulo, owundi gamuŋa ohutafuta endimi.

¹¹ Omwoyo aŋa abaatu ebirabo ebyo byosibyosi ng'olu omwene aba ni gendire.

Omubiri mulala aye guli n'ebitundu bingi

¹² Nga Pawulo geyongera aloma ati, "Kurisito ali hy'omubiri," wayire guli n'ebitundu bingi aye gusigala ni guli mubiri mulala.

¹³ Era mu ngeri nj'enyene hwesihwesi Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya, abeedu n'abatali beedu, hwabatiziwa mu Mwoyo mulala. Era Hatonda gatunja Omwoyo mulala, hwahena hwafuuha omubiri mulala.

¹⁴ Omubiri siguli n'ehitundu hirala hyonjene aye guli n'ebitundu bingi.

* 11:25 11:25 Huj 24:6-8; Yer 31:31-34

¹⁵ Singa ohugulu huloma huuti, “Olwohuba sindi muhono, sindi ehitundu hy’omubiri,” ehyo sihingima hwalehera ayo ohuba hirala hu bitundu hy’omubiri.

¹⁶ Era singa ohutwi huloma huuti, “Olwohuba sindi emoni, sindi hitundu hy’omubiri,” ehyo sihingima hwalehera ayo ohuba hirala hu bitundu by’omubiri.

¹⁷ Singa omubiri gwsigwosi gwali emoni, hani omuutu afulira atye? Era singa omubiri gwsigwosi gwali hutwi, hani omuutu atambisa hi ohunjunyira?

¹⁸ Mu butuufu, Hatonda gaata hu mubiri ebitundu ebyenjabulo, ng’olu omwene gendire bibe.

¹⁹ Singa ebitundu byosibyosi byali hitundu hirala, olwo omubiri gwahabaaye guutye?

²⁰ Ebitundu biri bingi aye omubiri guli mulala.

²¹ Emoni siyinjanga huloma omuhono yiiti, “Sikwenda, olwohuba wupumira mugaso.” Era omutwe sigunjanga huloma ohugulu guuti, “Sikwenda, olwohuba wupumira mugaso.”

²² Mu butuufu, ebitundu eby’omubiri ebinafu, mbelihira ohuba eby’omugaso.

²³ Era ebitundu eby’omubiri ebinafu obugali mbebi baatu bahira ohuŋa eŋono ery’amaani era babiribirira bulani abaatu ohutabibona olwohuba binambya esoni.

²⁴ Ebitundu ebyohu mibiri jeefe ebiboneherera sibyetagisa hubiribirira bugali aye Hatonda gabinjimbya nalala byosibyosi era ebyo ebi baali ni batana eŋono gahena gabifuula eby’eŋono ery’amaani.

²⁵ Ehyo gahihola, ko natabana hweyabulayabulamo mu mubiri era hiisi hitundu hy’omubiri hirimirwenga ehyahye.

²⁶ Nanabano ehitundu hy’omubiri ehinjulira obulumi, hiisi hitundu ehiri hu mubiri hinjulira obulumi. Ehindi banahija eŋono, hiisi hitundu ehiri hu mubiri hisanalihisyenga nalala n’ehyahye.

²⁷ Olw’ehyo, muli mubiri gwa Kurisito era hiisi mulala hu enywe hitundu hy’omubiri gugwe.

²⁸ Era mu bafugiirira Kurisito, Hatonda gataŋo: abadaayi, abahwenda, abohubiri abanaabbi, obohudatu abasomesa ab’ehibono hiye, abahola ebyamaliholiho, abali n’ehirabo ehy’ohunonia abalwaye, abo abayeeda abaatu abali mu bigosi, abatangirisi, ko ni naabo abaloma endimi ezenjabulo.

²⁹ Hiisi munjeeresa simuhwenda. Bosibosi sibanaabbi. Bosibosi sibasomesa. Bosibosi sibahola ebyamaliholiho.

³⁰ Bosibosi sibali n’ehirabo ehy’ohunonia abalwaye. Bosibosi sibaloma mu endimi. Era bosibosi sibatafuta endimi.

³¹ Aye munjembenga bugali hu birabo ebihira obubbala.

Era nja hubalaga engeri ehira ohuba endani.

13

Ohwenda

¹ Wayire ndoma mu endimi ej’abaatu neja bamalayika aye ni puma hwenda, mba hy’ehivuga ehinjwamo ejanjaasi eritategereheha.

² Wayire mba n’ehirabo ehy’obunaabbi era n’ohumanya namanya ebyama byosibyosi era wayire mba n’amagesi n’ohufugiirira ohugengula esozi aye nga puma hwenda, mba puma mugaso.*

³ Wayire paayo ebyange byosibyosi ohuyeeda abagadi era n’ohwenjaayo Nenayo ohunjohya omuliro,* aye ni puma hwenda, ehyo hiba sihingasa.

⁴ Ohwenda hugumikiriza era huli n’ehisa. Ohwenda hunjuma esaalwa, sihwepaaha-paaha, sihwehudumbasa,

⁵ hunjuma ehabyo, sihweyendesa ebirani, hunjuma busungu owamangumangu era sihwenjambirira hibi.

⁶ Ohwenda sihusangaalira ebikolwa ebibi aye husangaalira ebiitu ebituufu.

⁷ Ohwenda hwehalirira, hugumira ebigosi byosibyosi, sihwalehera hufugiirira ti Hatonda asobola byosibyosi, mu biitu byosibyosi ohwenda huba n’ohusuubira n’ohugumikiriza.

⁸ Ohwenda nihwo sihuhoma. Aye obunaabbi buliyola ehiseera wahoma. N’ehirabo ehy’ohuloma mu ndimi hija hunjwano, n’ohumanya hwosi huhoma ayo.

⁹ Hiri hiityo olwohuba humanyireho bidiidiri era n’obunaabbi obuhuna sihubuhenayo.

¹⁰ Aye ni hululuna ebyene n’ebylene, ebindi ebyo birihoma ayo.

* 13:2 13:2 Mat 17:20; 21:21; Mar 11:23 * 13:3 13:3 omuliro Oba omubiri ko nepaaha-paaha.

¹¹ Ni naali ni kiiri mujere, n'alomanga hy'omujere, nanjeeganga hy'omujere era ni mbona ebiitu hy'omujere. Aye ni nahula, nga eby'obunere mbita njala.

¹² Hatyane hubona biroliroli. Aye ni hulitiina mwigulu, hulibona hiisi hiitu moni hu moni. Sitegeera hiisi hiitu mu wiijufu aye hulwo ndimanyira erala byosibyosi bulaji, ng'olu Hatonda gamanyire mu wiijufu.

¹³ Ebiitu biri bidatu ebija husigalano emirembe n'emirembe; ohufugiirira, n'ohusuubira, n'ohwenda. Aye ohwenda nj'ohuhira byosibyosi.

14

Ebirabo ebyemeeresano abafugiirira Kurisito

¹ Olw'ehyo, muhenerenge amaani genywe gosigosi hu hwenda era mujembenga hu ebirabo eby'Omwoyo Omutukuvu, ohuhirira erala ehirabo ehy'obunaabbi.

² Hiri hiityo olwohuba omuutu aloma mu ndimi saaloma n'abaatu aye ni Hatonda era njajuma ategeera ebi aba n'aloma olwohuba Omwoyo aba nj'omulomya.

³ Aye oyo ana obunaabbi, agumya, gahubirisa era gagobosa mu baatu amaani.

⁴ Oyo aloma mu ndimi, omwene gegobosamo amaani. Aye ana obunaabbi, agobosa mu abafugiirira Kurisito, amaani.

⁵ Nahendire mwesimwesi mulome mu ndimi. Aye ohuhirira erala, nahendire mwesimwesi muje ehy'obunaabbi olwohuba oyo alomera abaatu obuhwenda wa Hatonda, ahiraho oyo aloma mu ndimi, ohutusaho nga njaliyo atafuta ohuyeeda abafugiirira Kurisito ohutegeera ehi aloma.

⁶ Aboluganda, singa niija eyi muli naloma mu ndimi, hiba hy'omugaso hi? Ohutusaho nga mbalomera ehi Hatonda aba ni gakwehuliye, oba ohumanya ohwenjabulo oba naanja obunaabbi oba n'abasomesa?

⁷ Mu ngeri nj'enyene, n'ebiiitu hy'omulere oba enanga, singa omuutu saabihubba mu ngeri etegereheha, anjuliirisa saanjanga humanya ehi aba ni gamba.

⁸ Era singa bafuujya egwala ni balanga abaatu batiine mu lutalo ne ejanjaasi ni litategereheha, nj'ani anjanga ohwetegeha ohuja mu lutalo olwo?

⁹ Mu ngeri nj'enyene ohutusaho ng'olomire mu lulimi olutegereheha, enuma anjanga ohutegeera ebi oba n'oloma. Onahola otyo, oba hy'ofuunjire omuuya mu hisero.

¹⁰ Wayire hituufu ti njaliyo endimi nyingi hu hyalo huno, ne njajuma lulimi olunjuma mahulu.

¹¹ Nimba ni tategeera lulimi olu muutu aba naali huloma, hiisi muutu aba mugwira eyiri owahye.

¹² Kale mwesi, ng'olu mwegomba ohusuna ebirabo by'Omwoyo Omutukuvu, mufeyo bugali ohubona muuti musuna ebirabo ebyemeeresano abafugiirira Kurisito.

¹³ Olw'ehyo, omuutu aloma mu ndimi, asabe amune n'ehirabo ehy'ohujitafutanga.

¹⁴ Hiri hiityo olwohuba nimba ni saba mu ndimi, omwoyo gwange guba guli hu saba aye ese samwene sitegeera ehi mba ni ndi hu saba.

¹⁵ Olwo njahani kole hiina? Nja husaba n'omwoyo gwange, ne nja husaba n'ohutegeera hwosi. Nja hwemba n'omwoyo gwange, ne nja hwemba n'ohutegeera.

¹⁶ Singa oba oli hweyaasa Hatonda mu ndimi, oyo atategeera ehi oba n'oloma* anjanga ohugobolamo ati, "Amiina" n'oheneresa ohusaba?

¹⁷ Wayire onjanga ohuba ti weyaahise Hatonda bulaji weene aye oyo atamanyire lulimi olwo, saaganyulwamo.

¹⁸ Neyaasa Hatonda olwohuba ndoma mu ndimi ohubahira mwesimwesi.

¹⁹ Aye hiranji mu luhumbaano lw'abafugiirira Kurisito, ndome ebibono bitaanu mu lulimi olu baatu bategeera ohuhira olu ndoma ebibono omutwalo mu lulimi olu batategeera.

²⁰ Aboluganda, mutanjeeganga hy'abaana abanjere. Aye mu bikolwa ebibi, mube hy'abaana abanjere, ne mujangale mu bijeego.

²¹ Mu hyanjandiihiwa, Hatonda Musengwa aloma ati, "Nditambisa abaatu abaloma endimi eji batamanyire, ohulabula abaatu bange,

aye sibalinjilira."*

²² Olw'ehyo, ohuloma mu ndimi sihabonero eyiri abafugiirira Kurisito ahohubasalira omusango aye habonero eyiri abatafugiirira Kurisito. Obunaabbi habonero ohunjwa eyiri Hatonda ohulaga abafugiirira Kurisito ati ali njalala ni nabo.

* **14:16 14:16** Oba njabano mulala owesanjaana n'ali mu baatu abatali b'olulimi lulwe. * **14:21 14:21** Yis 28:11-12

²³ Singa abafugiirira Kurisito muhumbaana, hiisi muutu gatandiha huloma mu ndimi, ng'abatategeera ehi muloma oba abatafugiirira Kurisito baaja mu luhumbaana olwo, sibaja huloma baati muli balalu?

²⁴ Aye singa atafugiirira Kurisito oba atategeera ehi muba ni muli huloma gaaja ng'agagaana mwesimwesi ni muli huja obunaabbi, ehyo hija humulumirisa ebibi bibye, gesalire omusango omwene,

²⁵ Hatonda aja huta ebyuma bibye ayalafu. Olw'ehyo, aja huhubba amafuha ajumirye Hatonda n'aloma ati, "Hituufu, Hatonda ali ni nenywe."

Ekola endani ey'ohujumiryamo Hatonda

²⁶ Aboluganda, hulome hi? Ni muhumbaananga njalala ohujumirya Hatonda, ow'olwembo, ali n'ehyohusomesa abahye, ali n'obuhwenda obu Hatonda amunjaaye aleeta, ali n'ehirabo ehy'ohuloma mu ndimi n'owundi ali n'ehirabo ehy'ohutafuta, atafute. Ebyo byosibyosi mubiholenga olw'ohwemeresanjo abafugiirira Kurisito.

²⁷ Njanabanjo abaloma mu ndimi, babe babiri oba badatu, ne ni baloma mu lubu era njabanjo atafuta.

²⁸ Ne ni muhumbene, njanajumanjo atafuta, aloma mu ndimi, anjoleere hujoleera ohutusaho alomenga ni Hatonda.

²⁹ Abanaabbi babiri oba badatu banje obunaabbi waawe, ne abasigaaye babe nga bawehenya.

³⁰ Aye singa mulala hu behaaye asuna obuhwenda ohujwa eyiri Hatonda, oyo abaaye n'aloma, anjolerenga ola yeesi galoma.

³¹ Mwesimwesi musobola ohuloma mu lubu, ohusomesa n'ohugobosa mu hiisi muutu amaani.

³² Abo abasuna ehirabo ehy'obunaabbi, benjugenga mu ndoma yaawe,

³³ olwohuba Hatonda siwahifagaato aye aleeta emiyaaya.

Ng'olu hiri mu bibubbu by'abafugiirira Kurisito

³⁴ abahasi banjoleerenga hujoleera ni muhumbene. Sibabafugiirira huloma aye banjoleranga hujolera ng'olu magambi g'Ehiyudaaya gabaloma.

³⁵ Ni njabanjo ehi benda ohumanya, babuusenga abawamwawe ni bali engo, olwohuba hya soni omuhasi ohuloma mu luhumbaano lw'abafugiirira Kurisito.

³⁶ Obuhwenda obuujamba hu Hatonda, siwatandiihira ewenywe era sindinywe mwenene omwabusuna.

³⁷ Ni njabanjo omuutu anjeega ati naabbi oba ati ali n'ehirabo hy'Omwoyo Omutukuvu, ategeere ati ebi mbanandiihira, biragiyo bya Musengwa.

³⁸ Singa saafayo ohubinira ng'ebihulu, yeesi sibalimufaho.†

³⁹ Olw'ehyo, aboluganda mwegombenga bugali ohuja obunaabbi aye mutagananga huloma mu ndimi.

⁴⁰ Aye hiisi hiitu muhiholenga mu kola endani era endujamu.

15

Ohulamuha hwa Kurisito

¹ Aboluganda, mbahebulisa hu binjamba hu Manjuliro Amalanji aga nabalomera mwafugiirira era nj'omusingi gwenywe.

² Amanjuliro ago gabanonjola singa mweyongera ohugafugiirira. Hanye sicehyo, mwafugiirira wereere.

³ Ehihulu hiri ti obuhwenda owomugaso obu nasuna mbobo keesi nabalomera ti: Kurisito gafa olw'ebibi byefe ng'olu byanandiihiwa biroma.

⁴ Era ti bamusihha, bamulamusa hu ludaalo olwohudatu ng'olu byanandiihiwa.

⁵ Ni bamulamusa, gabonehera Peetero* ng'oluvanyuma abonehera abahwenda ehumi n'ababiri bosibosi.*

⁶ Ebyo ni byanjwa, gabonehera abaloobera babe abatuuma mu ebihumi bitaanu, bosibosi ni bali njalala. Abahira obungi hu bo bahiiri balamu, wayire nga abandi banjooye ohufa.

⁷ Ng'anjo abonehera Yakobbo, oluvanyuma ng'abonehera abahwenda bosibosi.*

⁸ Ni gahena ohubonehera abo bosibosi, keesi gambonehera, wayire nga ndi hy'omwana oyu basaala ehiseera ni hihiri ohwola.

† 14:38 14:38 Ebyanandiihiwa ebindi biroma biiti "Ni njaba ni njalajo atamanyire, leha abano." * 15:5 15:5 Oba Keefa. * 15:5 15:5 Mat 28:16-17; Luk 24:34,36; Yow 20:19 * 15:7 15:7 Bik 9:3-6

⁹ Ndiise asembayo ohuba ow'omugaso mu bahwenda era sipoomera n'ohunanga omuhwenda, olwohuba nahiyaanianga abafugiirira Kurisito.*

¹⁰ Aye ndi ehi ndi olw'ehisasabirisi hya Hatonda era ehisasabirisi ehi gapambira sihyali hyawereere. Nafululuhana bugali ohuhiraho abahwenda abandi bosibosi aye nga sindiise owahola ebyo, ne nje Hatonda owaapa amaani olw'ehisasabirisi hihye.

¹¹ Oba ndiise oba abahwenda abandi babuulira Amanjuliro Amalanji, ago nj'aga hwesihwesi hubuulira era nj'agamufugiirira.

Ohulamuha

¹² Aye hanye hubuulira huuti Hatonda gamusa Kurisito, lwahiina abandi hu enywe muloma muuti njanjuma hulamuha?

¹³ Ni njaba ni njanjuma hulamuha, hitegeesa hiiti ni Kurisito yeesi sibamulamusa.

¹⁴ Ni baba ni batalamusa Kurisito, ohubuulira hwefe era n'ohufugiirira hwenywe, hunjuma mahulu.

¹⁵ Era hiba hitegeesa hiiti huloma byobudulingi hu Hatonda, olwohuba hwabuulira huuti Hatonda gamusa Kurisito oyu atalamusa, hinaba ni hiri hituufu ti enjuma hulamuha.

¹⁶ Era hanye enjuma hulamuha, ehyo hitegeesa hiiti ni Kurisito sibamulamusa.

¹⁷ Ni baba ni batalamusa Kurisito, ohufugiirira hwenywe huba hunjuma mahulu era muhiiri mu bibi byenywe.

¹⁸ Ni naabo abaafa ni bafugiirira Kurisito ng'Omunonjosi waawe, bali mu husihiiriha.

¹⁹ Ni huba ni husuubira Kurisito ohutunonjola mu bulamu owohu hyalo huno woyene, husaasirwa ohuhiraho abaatu bosibosi olwohuba ehyo hiba hitegeesa hiiti huli huhena biseera byefe.

²⁰ Aye ehituufu hiri ti baalamusa Kurisito, ehahahasa hiiti ni naabo abaafa, balibalamura.

²¹ Ng'olu ohufa hwaja olw'ehibi ehi muutu gaahola, mu ngeri nj'enyene abaatu balamuha olw'ehi omuutu gaahola.

²² Ng'olu ohufa hwaja olw'ehibi hy'Adamu, mu ngeri nj'enyene bosibosi baliramuha olwa Kurisito.

²³ Aye abafu baja hulamuha mu biseera byawe. Hatonda gasooka hulamusa Kurisito, oluvanyuma lw'ohuuja huhwe, abamufugiirira bosibosi baliramuha.

²⁴ Kurisito n'ahenire ohusihirisa abanamaani bosibosi, alinjamba Hatonda obunugi nga ko ekomerero y'ehyalo yoola.

²⁵ Kurisito ali n'ohujuga ohwola olu alinjanga abalabe babe bosibosi.*

²⁶ Ohufa nj'omulabe oyu alisembyayo ohusihirisa.

²⁷ Hyanandihiwa hiiti, "Ng'omuja n'obunangi ohujuga hiisi hiiti." Aye ni hiroma hu ebiitu byosibyosi, sihinjiriramo ni Hatonda, owarja Kurisito obunangi hu biitu byosibyosi.*

²⁸ N'alihena ohuta ebiitu byosibyosi njaasi w'obunangi wa Kurisito, olwo Kurisito Omwana omwene yeesi alyeta njaasi w'obunangi wa Hatonda owamuja ohujuga byosibyosi. Hatonda ko anugire erala ebiitu byosibyosi.

²⁹ Njaahani ni njaba ni njanjuma hulamuha, abaatu abababatiza hu lw'abafu basuubira hwoheresa hi? Era ni njaba ni njanjuma hulamuha, lwahiina babatiza abaatu abalamu hu lw'abafu?

³⁰ Era lwahiina efe hweta mu bigosi hiisi hiseera?

³¹ Aboluganda, ese nolehera ohufa hiisi ludaalo, ohwenyumiirisa ohu ndi ni nahwo olwenywe mu Musengwa weefe Yesu Kurisito hundeetera ohuloma hino.

³² Ohunjirijana ohunanjirijana n'abaatu abali oti esolo mu Efeeso, hwamahulu hi? Ni njaba ni njanjuma hulamuha, ng'olu endoma yiri, "Leha hulye era hunywe, olwohuba hwefira ehiseera hyosihyosi."*

³³ Simwihirisanga hubabbaamyanya, olwohuba emihago emibi jonoona esambo endani.

³⁴ Mwegoboleho, mulehera anjo ohwonoona, olwohuba abandi hu enywe simumanyire Hatonda era hino kiroma hubanjamba soni.

Omubiri oguhuliba ni nagwo mu hulamuha

³⁵ Nga Pawulo geyongera aloma ati, "Aye omuutu anjanga ohubuusa ati, 'Abafu balamuha baatyee?' Era ati, 'Baliba n'omubiri gwa ngeri hi?' "

³⁶ Musiru ewe! Ahamo sihanjanga huhula ohutusaho nga hacuuhire haba oti hafu.

³⁷ Era mu eronjo sodanyamo ehimera ehyaahula ahale ohutusaho ahamo, hanjagire ohuba h'engaano oba ehiitu ehindi.

³⁸ Aye Hatonda aña ahamo aho ekula yaho ng'olu aba n'asiimire era hiisi hiha hy'ahamo ahija ekula yahyo.

³⁹ Ekula y'ebiitu byosibyosi siyifaanana. Abaatu bali n'omubiri ogwenjabulo hu gw'ebisolo, enyuni jaaba n'ogwajo era n'enyeeeni joosi jiri n'ogwajo.

⁴⁰ Njalinjo emibiri ejomwigulu, n'emibiri ejohu hyalo huno. Aye obunjoono w'emibiri ejomwigulu wabuhana hu bunjoono w'emibiri johu hyalo.

⁴¹ Eryuba liri n'obunjoono walyo, obunjoono w'omwesi woosi wenjabulo hu w'emunyeenye. Era nomu munyeenye ejo mulimo enjabulo.

⁴² Era pohiri hiityo n'ohulamuha hw'abafu. Omubiri bagusiha ni guli gwahubola aye bagulamusa ni gutali gwahubola.

⁴³ Bagusiiha ni gujuma erono aye bagulamusa ni guli n'erono, bagusiha ni guli munafu aye bagulamusa ni guli gw'amaani.

⁴⁴ Bagusiiha ni guli mubiri bubiri aye bagulamusa ni guli g'Omwoyo.

Ni naba ni njalinjo omubiri bubiri, naba njalinjo n'omubiri ogw'omwoyo.

⁴⁵ Olw'ehyo hyanandihiwa hiiti, "Adamu omudaayi gafuuha mulamu." Aye Adamu ow'oluvanyuma Mwoyo omulamu.*

⁴⁶ Omubiri ogwabulijo gweherera ohuujja nga ko Omwoyo aleeta obulamu, gaaja.

⁴⁷ Omuutu owasooka ganjwa mwiwiroba aye owohubiri ganjwa mwigulu.

⁴⁸ Ng'olu omuutu oyu bawumba mu eroba gaali, baatyo pobali n'abaatu abohu hyalo. Era ng'olu muutu owanjwa mwigulu ali, ni nabo abomu mwigulu pobali.

⁴⁹ Ng'olu hufaanana omuutu ola oyu babwumba mwiwiroba, polu hulifaana ni nooyo owanjwa mwigulu.

⁵⁰ Aboluganda, mbalomera ti omubiri n'amafugi sibiñanga hwingira mu Bunjigi wa Hatonda, n'omubiri ogufa sigunanga huba ogutafa.

⁵¹ Mbalomera ehama; sihulifa hwesihwesi hwanjwanjo aye hwesihwesi hulicuusiwa

⁵² mu dakiika ndala hy'ohumoga hw'emoni olu balifuunja egwala olusembayo, baliramusa abafu era balyambala omubiri ogutalifa aye efe ohuliba ni huhiriño balamu, hulicuusiwa.

⁵³ Omubiri guno ogufa guli n'ohufuuha ogutalibola.

⁵⁴ Omubiri guno ogufa ni gulifuuha ogutalibola, ng'ango Ebyanjandihiwa byolerera ebiroma biiti;

"Obunjangusi wa Hatonda bumirire ohufa."*

⁵⁵ "Hufa ewe, obunjangusi buwo buliñe?"

"Hufa ewe, amaani gago

agagima abaatu balumwa, galiñe?"*

⁵⁶ Ehibi nj'ehigima ohufa ni huleetera abaatu obusiba era n'amaani g'ehibi ganjwa mu magambi aga baha Musa.

⁵⁷ Aye hweyaasa Hatonda olwohwa agima hwanjangula ehibi hulwa Yesu Kurisito Musengwa weefe.

⁵⁸ Olw'ehyo, aboluganda abahoda mube bagumu era njajume ehibanjigula. Mwenjereyo erala ohunjeeresa Musengwa, olwohuba mumanyire muuti ohuhalabana hwenjwe sihwawereere.

16

Ohusoloosa obuyeedi

¹ Njaahani ebinjamba hu husoloosa obuyeedi ohunjirira abaatu ba Hatonda abali e Yerusaalemu, muhole ng'olu naloma ebibubbu by'abafugiirira Kurisito eby'e Galatiya.

² Hu ludaalo oludaayi mu wiiki, hiisi muutu hu enywe abeho n'ehyatanga hutulo ni geema hu suna yiye, ko njajume husoloosa ebbeesa ni njire.

³ Ni nahaaje, nja hunja abaatu abamunahangale ebbaluña ni mbanjulayo banjirire abafugiirira Kurisito mu Yerusaalemu obuyeedi owo.

⁴ Ni hinahabe ni hinetaagisa ohutiiniraho, hulitiina.

Etegeha ya Pawulo

⁵ Oluvanyuma lw'ohubitira mu twale ly'e Makedoniya, nja huuja mbaboneho. Hiri hiityo olwohuba nja hubitira e Makedoniya.

⁶ Soomanya panga ohubaaho ni nenywe ohwola olu biseera by'obunololohi obubitiirifu birinjwaho mwahapaho obuyeedi ko neyongerayo n'olugendo lwange.

⁷ Sinenda huuja eyo ohubabonaho nadiidiri ehiseera ehyo ni mbita hubita. Suubira ohuhena ni nenywe ahamanga ahanjeraho, Musengwa n'aliba ni gendire.

⁸ Aye nja huba mu Efeeso ohwola hu ludaalo lwa Petekoote,*

⁹ olwohuba Hatonda ganjigulirano olwigi mu Efeeso ohubuulira Amanjuro Amalanji wayire nga bangi bapahania.

¹⁰ Temuseewo n'alijja, mufubeho ohubona muuti sinabanjo hiitu hyosihyosi ehimuleetera ohutya n'ali ni nenywe olwohuba yeesi anjeeresa Musengwa, hy'ese.

¹¹ Olw'ehyo natabanjo muutu yesiyesi amutalirisa aye mumuyeede mu lugendo lulwe ohugobola eno era musuubira ohugobola n'aboluganda abandi.

¹² Ebinjamba hu muganda yeefe Apolo, namuhubirisa bugali ohuuja eyo n'aboluganda. Gaali sigenda, ne anahaaje nafunire ehiseera.

¹³ Mwegenderesenga era mwegumye ohwema n'amagulu abiri mu hufugiirira hwenywe, mube basira era ab'amaani.

¹⁴ Hiisi hiitu muhiholenga muhwendana.

¹⁵ Aboluganda, muhimanyire muuti abaatu bomu mago ga Sitefanaasi nj'abeheerera ohufugiirira Kurisito mu twale ly'Akaya era beenayo ohunjeeresanga abagwalaafu ba Hatonda. Kale mbahubirisa

¹⁶ mugonderenga abaatu hy'abo era ni naabo abaholera njalala ni nabo.

¹⁷ Naali musangaafu olw'ohuuja hwa Sitefanaasi ni Forutunaato n'Akayiko. Hiri hiityo olwohuba babaaye baapa obuyeedi obu enywe mwahapaaye ni mulino.

¹⁸ Era bangobohisemo amaani ng'olu babagobosamo mwesi ni babalomera ebifa eno. Muwanga abaatu hy'abo enono.

Obuheese

¹⁹ Ebibbubbu by'abafugiirira Kurisito ebyomu twale ly'Asiya, bibahehiise. Akwila n'omuhasi wuwe Pulisikira, njalala n'abafugiirira Kurisito abahumbaanira mu mago gaawe, babahehiise bugali mu siina lya Musengwa.

²⁰ Aboluganda bosibosi eno, babahehiiseho. Hiisi muutu aheese owahye mu keesa ey'abaatu abagwalaafu.

²¹ Ese Pawulo samwene mbanjandiihiye obuheese buno n'omuhono gwange.

²² Ni njaba ni njalijo omuutu yesiyesi atenda Musengwa, oyo muwabe. Musengwa, hola ogobole.

²³ Ehisabirisi hya Yesu Kurisito Musengwa weefe, hibe ni nenywe.

²⁴ Hulwa Yesu Kurisito, mbenda mwesimwesi. Amiina.†

* 16:8 16:8 Petekoote Endaalo amahumi etaanu oluvanyuma lwa pasika. † 16:24 16:24 Ebyanjandihwi ebindi bijuma "Amiina."

Ebbaluja eyohubiri eyi Pawulo gaṅandiihira Abakoriiso Enyanjula

Pawulo omuhwenda wa Yesu nj'owaṅandiiha ebbaluja eya *Bakoriiso eyohubiri*. Bateberesa baati gayiṅandiiha ṅagati w'ataanu n'etaanu n'ataanu namukaaga oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Yino nj'ebbaluja eyohubiri eyi Pawulo gaṅandiihira Abafugiirira Kurisito abomu hibuga Koriiso. Naṅuma ebbaluja eyi alomaho mu 2:3-4. Abahugu mu by'Ebbayibbuli bateberesa baati Pawulo gayiṅandiihira mu twale ly'e Makedoniya (2:13).

Ebbaluja yino y'enjabulo hu ndaayi olwohuba Pawulo gaali musangaafu olw'ohuṅulira eripoota endanji ohuṅwa eyiri Tito ni yiṅamba hu bafugiirira Kurisito ab'e Koriiso. Ebbaluja yino, yisomesa hu hugaba ng'olu hiri mu Ndagaano Epyaha (8-9). Hiboneha oti abasomesa ab'obudulingi baali batambisa abaatu ab'esambo embi mu hibbubbu hy'abafugiirira Kurisito ehyo olw'ohwenda ohuṅaha Pawulo esiro. Ehyo hyamuleetera ohuloma hu bubonero ow'omuhwenda wa Yesu Kurisito.

Ebiri mu bbaluja yino mu buupi

1. Pawulo aheesa abafugiirira Kurisito (1:1-7)
2. Pawulo acuusa etegeha yiye (1:8-7:16)
3. Ohusoloosa obuyeedi ow'abafugiirira Kurisito ab'e Yerusaalemu (8:1-9:15)
4. Pawulo geromereraho ng'omuhwenda wa Yesu (10:1-13:10)

¹ Ndiise Pawulo, owafuuha omuhwenda wa Yesu Kurisito, olw'ohusiima hwa Hatonda ni ndi n'omulebe Temusewo, hubaṅandiihira enywe ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito mu hibuga Koriiso, ni naabo bosibosi abali hiisi ṅaatu mu twale ly'Akaya.

² Hatonda seefe ni Musengwa Yesu Kurisito, babanambire ehisasabirisi era babanṅ emiyaaya.

Pawulo ajumirya Hatonda

³ Hujumirye Hatonda era Semwana ya Musengwa weefe Yesu Kurisito, Seefe oyo ow'ehisa era Hatonda agumya abaatu.

⁴ Oyo nj'atugumya ni huli mu bigosi ebya hiisi ngeri, hwesi ko hwasobola ohugumya abo ababa ni bali mu bigosi.

⁵ Hiri hiityo olwohuba eyi huhomya ohubonaabona ng'olu Kurisito gabonaabona, peyi Hatonda ahomya ohutugumya n'abita mu Kurisito.

⁶ Ohubonaabona hwefe hwahubaleetera ndinywe ohuba bagumu mu hufugiirira era ehyo hibanṅweramo ohuṅoṅoha. Hatonda n'atugumya, mwesi hibana obugumu mwanṅanga ohugumira ebigosi ng'olu efe hubigumira.

⁷ Olw'ehyo, hubalimo esuubi ery'amaani era humanyire huuti muja hugumira ebigosi hyefe, olwohuba mwesi Hatonda aja hubagumya ng'olu atugumya efe.

⁸ Aboluganda, hwahendire mumanye ohubonaabona ohuhwabitamo ni huli mu twale ly'Asiya. Batugudya ehibitiriyi era hwanṅwamo n'esuubi eryohuba abalamu.

⁹ Mu butuufu hyali oti hani batusaliye ogw'ohufa. Era ehyo hyatusomesa ohutesiga amaani geefe aye ohwesiga Hatonda yeṅene alamusa abafu.

¹⁰ Hatonda owatuṅonia ehigosi hyehyo, husuubira huuti aja hweyongera ohutuṅonianga ebindi. Era esuubi ly'efe liri mu mwene oyo.

¹¹ Olw'ehyo, hubasunga mutusabire era olw'esaala j'abaatu abangi Hatonda alitunṅa ekabi hyahena hyaleetera abaatu bangi ohumweyaasa hu lwefe.

Pawulo acuusa mu tegeha yiye

¹² Aboluganda, ehituleetera ohwepaaha hiri ti mu myoyo jeefe huṅulira huuti enebisya yeefe mu baatu n'ohuhirira erala mu kolagana yeefe ni nenywe, hubaaye b'amazima eyi muli olw'amaani ga Hatonda.

¹³ Era sihuṅanga hubaṅandiihira ehiitu ehimutaṅanga ohusoma mwategeera. Era suubira ti

¹⁴ wayire simututegeera bulanji, ehiseera hiryola mwatutegeerera erala bulanji, ehyo hibaleetera ohutwenyumirisamo ng'olu hwesi hulibenyumirihisamo hu ludaalo olu Yesu Musengwa aligobola ohusala emisango.

¹⁵ Era olwohuba nahitegeera, nategeha ohusookera eyo ko mwahaganyulwamo habiri.

¹⁶ Nategeha ohubahyalira ni tiina e Makedoniya era mu hugobola nindi mbaboneho mupeho obuyeedi ni tiina e Buyudaaya.

¹⁷ Olwo, olw'ohusalamo olugendo olwo, njaahani mujeega muuti sinoheresa ehi mba ni ndomire? Era mujeega muuti ekola yange yitiinira hu y'abaatu abatafugiirira Kurisito abaloma baati, "Naahole," aye njabitanjo ahaseera hatotono nga baloma baati, "Sinaahole?"

¹⁸ Aye ng'olu Hatonda ali w'amazima, obuhwenda weefe eyi muli bubulamo hwefudula.

¹⁹ Hiri hiityo olwohuba Yesu Kurisito, Omwana wa Hatonda oyu ese ni Silaasi ni Temuseewo hwabalomera ebimujambaho, sigefudula. Aye niye hiisi ehi aloma, ahiroma n'omwoyo mulala.

²⁰ Hiisi ehi Hatonda gasubisa, Kurisito gahyoheresa. Era hwesi mu huja Hatonda enjono nga hutaaho enjihiso huuti, "Amiina," ni hubita mu Kurisito omwene oyo.

²¹ Hatonda nj'agima efe ni nenywe hwemerera n'amagulu abiri mu hufugiirira Kurisito. Era Hatonda gatujuhaho amafuta,

²² gatutaaho ahabonera ohulaga ati huli babe era gatunja Omwoyo wuwe ng'omusingo ohulaga ati alitunja ehi gasubisa.

²³ Mu moni ja Hatonda ehi mbaloma nj'amazima ti ehyagima ndiniija eyo e Koriiso, hyali hyahubasaasira mutalumwa myoyo ni mbanenya.

²⁴ Sinenda efe hube ndiife ohubalomera engeri eyi muli n'ohufugiiriramo Kurisito aye huholera njalala ni nenywe ko mube basangaafu era mujangale mu hufugiirira hwenywe.

2

¹ Kale nasalanjo ohutagobola eyo, olwohuba ohuuja hwange hwahabanjweweyemo ohubanakujasa nindi.

² Hiri hiityo olwohuba singa mba ndiise abanakujasa, nj'ani aja husangaasa ohutusaho enywe aba mba ni nakujahiise?

³ Ehyo c'ehyagima nabanandiihira, ni tenda niije eyo mbanakujase ate nga muli n'ohusangaasa. Nehahasa ti ehisingaasa, hibasangaasa ni nenywe mwesi.

⁴ Ni nabanandiihira ebbalunja eyo naali n'enaku hu mwoyo era n'amasiga ni ganjitulaha. Ehigendererwa hy'ohubanandiihira sihyali hubanakujasa aye nendire hubalaga ng'olu mbenda bugali.

Ohusoniya owabbenga

⁵ Hanye njalijo owasobya hu wahye gabaleetera ohunakujala, sigasinga hunakujasa ndiise aye gasinga hunakujasa ninywe mwesimwesi.

⁶ Ehibonereso ehi bangi hu enywe mwamuja, himuhena.

⁷ Njaahani mumusoniye era mumugumye, ko enaku etamuja gahanda ganjwamo amaani mu hufugiirira.

⁸ Mbasunga mumulage muuti muhimwenda.

⁹ Era ehigendererwa hy'ohubanandiihira, nendire hubona oba mugondera hiisi ehi mbaloma.

¹⁰ Munasoniya omuutu yesiyesi, keesi musoniya. Ni njaba ni njalijo ehy'ohumusoniya, hu lwenywe nahena ohumusoniya era mu hino Kurisito nj'omujulizi wange. Nanabanjo oyu mba ni sonijire, mba musonijire.

¹¹ Ehyo kihola olw'ohutenda Sitaani hutuhema olwohuba humanyire ebigendererwa bibye.

Pawulo e Turoowa

¹² Ni natiina e Turoowa ohulomera abaatu Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito, Musengwa gaali ganjiguliyeejo engira ohubuulirayo.

¹³ Aye mu mwoyo gwange sihyambisya bulanji ohutagaanayo ow'oluganda Tito. Era ehyo hyagima nabaseebula n'atiina e Makedoniya.

Mu Kurisito huangula

¹⁴ Cooka hweyaasa Hatonda atuleetera ohujiangula habuhyabuhyu hulwa Kurisito era atatambisa ohusasaania Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito agali hy'amafuta agahaloosa hwagoosa hu hiisi muutu.

¹⁵ Hiri hiityo olwohuba huli hy'olusyololo olununya obulanji ohunja mu njongo eyi Kurisito anjanga eyiri Hatonda ni junyira abo abanojoha ko ni naabo abali hutina mu husihiriha.

¹⁶ Eyiri abo abaatiina mu husihiriha, huunya hy'olumbe aye eyiri abo abanojoha huli hy'ahasyololo ahalanji ahaleeta obulamu. Olwo njaaahani nj'ani amwegerageraniaho ohuhola omulimo hy'ogwo?

¹⁷ Efe sihuli hy'abaatu abandi abatambisa ehibono hya Hatonda mu ngeri ecaamu olw'ohwenda ohusuna obujinda. Aye efe mu Kurisito huloma amazima olwohuba Hatonda nj'owatutuma.

3

Abajeeresa ab'endagaano ya Hatonda epyaha

¹ Olwo hunaloma huutyo, huba huli hwepaaha? Oba hwesi hwenda ebbaluja ejitulomaho ebiraji eyi muli oba ohujwa eyi muli hy'abaatu abandi?

² Hiri hiityo olwohuba enywe mwabeene muli hy'ebbaluja etusemba eyi banandiiha hu myoyo jeeffe eyi hiisi muutu amanyire era eyi anjanga ohusoma.

³ Hiisi muutu abona engeri eyi mufugiiramo Kurisito, ahahasa ati muli Bbaluja. Ebbaluja eyibatandiiha ni wiino aye n'Omwoyo wa Hatonda Omwene Bulamu. Etañandiihiwa hu bipande by'amabaale aye hu myoyo j'abaatu.*

⁴ Ehyo kiroma olw'obwesige obuhuli ni nawo mu Hatonda ni hubita mu Kurisito.

⁵ Sihuloma huuti ndiife abamanyi aye obumanyi weefe burjwa yiri Hatonda.

⁶ Era nj'owatufuula abajeeresa ab'endagaano yiye epyaha abatali ñaasi w'amagambi aga baña Musa aye ab'Omwoyo Omutukuvu. Hiri hiityo olwohuba amagambi galeetera abaatu ohubasalira ogw'ohufa aye Omwoyo wa Hatonda agima baaba n'obulamu.*

⁷ Obanga amagambi agaleetera abaatu ohubasalira ogw'ohufu gaaja n'ejono ery'amaani era hyaleetera Abayisirayiri ohutasobola huhaja Musa mu moni ate nga ejono eryo lyali lyahaseera buseera,*

⁸ olwo obuñeera bw'Omwoyo Omutukuvu sibuhiraho ajo ejono?

⁹ Obanga amagambi agaleetera abaatu ohubasalira ogw'ohufa gaaja n'ejono, olwo obuñeera obuleetera abaatu ohuba bagwalaafu sibulihiraho ajo ejono?

¹⁰ Olw'ehyo ehyo ehi baatu banjanga ejono eryo ery'amaani sihihiri n'ejono olwohuba hira hiri n'ejono ohuhihira.

¹¹ Ñaahani obanga ehyo ehy'ehiseera buseera hyaja n'ejono, olwo hira ehy'oluberera sihirihiraho ajo ejono?

¹² Olw'ehyo, ng'olu huli n'esuubi eryo, husigala ni huli bagumu.

¹³ Sihuli hya Musa owewihiriranga olugoye Abayisirayiri batabona humeregenya hwomu moni wuwe ni humujwaho.*

¹⁴ Cooka n'ohwola olwa leero luno nibo bahisirinjaliiye ohwo olwohuba ni basoma amagambi aga baña Musa, basigala ni bafafaania olwohuba Kurisito nj'eyenene awihula abaatu emoni ko bafaania.

¹⁵ N'ohwola olwa leero luno ni basoma amagambi aga baña Musa, sibagategeera olwohuba ehyabawiiha emyoyo jaawe hihiri hubawijuhaho.

¹⁶ Aye hiisi ocuuha gafugiirira Musengwa, amuwihula emoni ko gafaania ehituufu.*

¹⁷ Musengwa Mwoyo era Omwoyo wa Musengwa aja aba, aleeta edembe.

¹⁸ Ñaahani balabe, efe hwesihwesi aba Musengwa gawihula emoni hwafaania, huli n'ohulaga ejono lirye era habuhyabuhya hucuusiwenga ohumufaanana olw'ejono eryo erija eyi huli mu maani g'Omwoyo Omutukuvu.

4

Embya ej'eroba ejibabiihamo eby'obujinda

¹ Hatonda nj'owatulanga olw'ehisa hihe gaatunja obuñeera buno. Olw'ehyo, sihurjanga hujwamo maani ohuhola omulimo guno.

² Hwasalajo ohutahola ebiitu eby'elsoni ebi baatu bahola mu ngiso era sihutambisa bubi ehibono hya Hatonda olw'ohweyendulira ebyefe. Wabula hulomera abaatu amazima mu moni ja Hatonda era hiisi muutu amanyire hiina ehi huli.

³ Ne ni hiba ti Amanjuro Amalanji aga hubuulira sigategereheha, sigategereheha eyiri abo abatiina mu husihiihiha.

⁴ Sigategereheha eyi bali olwohuba Sitaani gabasirinjasa, gabawiiha emoni ohutabona enjase ey'Amanjuro Amalanji aganjamba hu ejono lya Kurisito owaleha ehi Hatonda ali.

⁵ Hiri hiityo olwohuba sihubuulira ebitunambaho aye hubuulira ebinjamba hu nje Yesu Kurisito nga Musengwa n'ohweromaho huuti huli bajeeresa benywe hu lulwe.

* 3:3 3:3 Hun 24:12; Yer 31:33; Ezek 11:19; 36:26

* 3:6 3:6 Yer 31:31

* 3:7 3:7 Hun 34:29

* 3:13 3:13 Hun

⁶ Hino huhihola olwohuba Hatonda owaloma ati, “Leha njabero enjase yaaduhe mu hiirema,”* galagira enjase ohwaduha mu myoyo jeefe husobole ohutegeera huuti enjono lirye libonehera mu Kurisito.

⁷ Aye ehy’obunjinda ehyo hiri mu ndiife ohuli hy’embya ej’eroba. Ehyo hiri hiityo olw’ohwenda ohulaga ti Hatonda nj’omwene bunangi sosi efe.

⁸ Hwosa ehiseera, ebigosi byatunyigirisa eyi ni neeyi aye sibituhenamona maani. Era wayire ebiitu bituhehera, sihunwamo suubi.

⁹ Batuhiyaana aye Hatonda satulehurira, batunyigirisa aye sibatusihiirisa.

¹⁰ Hiisi aja huja, hugenda olumbe olweta Yesu ni lutulengereeye, obulamu wuwe bubonehere mu mibiri jeefe.

¹¹ Hiri hiityo olwohuba wayire huli balamu hiisi ludaalo hubita mu meeno ga nasaja hulwa Yesu obulamu wuwe bubonehere mu mibiri jeefe ejifa.

¹² Olw’ehyo, efe ohufa hutulengereeye, ko enywe musobole ohusuna obulamu obutanwanjo.

¹³ Baloma mu Byanjandiihiwa baati, “Nafugiirira, olw’ehyo naloma.”* Hwesi mu engeri nj’enyene ohufugiirira hwefe nj’ohugima hwaloma,

¹⁴ olwohuba humanyire huuti Hatonda owalamusa Yesu Musengwa, hwesi aja hutulamusa ng’olu gamulamusa era alitwanjulayo efe ni nenywe mu moni ja Hatonda.

¹⁵ Ale ni muhimanye muuti ndinywe omugima ni hubonaabona, ko ehisa hya Hatonda hyeyongere ohusasaana mu baatu, boosi beyongere ohumwebasa n’ohumuja enjono.

Ebiyeego hubitanga hu biitu ebitaboneha

¹⁶ Olw’ehyo, wayire emibiri jeefe jitiina ni jisesenja, sihunwamo maani, olwohuba habuhuyabuhya obulamu weefe ow’omwoyo Hatonda abugobosa bunyaaha.

¹⁷ Sihunwamo maani olwohuba ebiguudyo ebi huli hubitamo bidiidiri era by’ehiseera buseera, sibyolana n’enjono eritanwanjo erihulisuna olw’ohubigumira.

¹⁸ Olw’ehyo ebiyeego byefe hubitanga hu biitu ebitaboneha sosi ebiboneha. Hiri hiityo olwohuba ebiitu ebi hubonaho n’emoni jeefe by’ehiseera buseera aye ebyo ebitaboneha byahubano emirembe n’emirembe.

5

Amago geefe gali mwigulu

¹ Humanyire huuti emibiri jeefe ej’ohuhyallo jiri hy’eweema eyi batano bahena batusano. Era ni hulifa, Hatonda alituna emibiri ejindi mwigulu ejo ni jiri hy’enyumba ey’oluberera tanwanjo, eyi Hatonda omwene alitongola sosi abaatu.

² Ne ni huhiiiri mu mubiri guno hwesunga era hunjamba ohwambala emibiri ejomwigulu,

³ olwohuba singa Hatonda atwambasa emibiri ejo sibaja hutwagaana ni huli wereere.

⁴ Hiri hiityo olwohuba ni huhiiiri mu mubiri guno, hubinda olw’obulumu olwohuba sihwenda batwambule aye batwambase ehymbalo ehyo ehyomwigulu; omubiri ogwo ogutafa gumire guno ogufa.

⁵ Ehyo Hatonda omwene gahena ohuhitegeha era gatuna Omwoyo Omutukuvu ohuba ahabonero eyi huli ohuhahasa ati ehyo hiribano.

⁶ Olw’ehyo, ehituna obugumu habuhuyabuhya hiri ti humanyire huuti ni huhiiiri mu mubiri guno sihunanga huba yingo eyiri Musengwa.

⁷ Era hu hyalo huno hubaaho ni hwesiga Hatonda olw’ebiitu ebi gatusubisa, wayire sihubibona n’emoni.

⁸ Olw’ehyo huli bagumu ne ehihwahasingire ohwenda nj’ohunwa mu mubiri guno hutiiine hube ni Musengwa.

⁹ Kale hwefaaho ohusangaasa Musengwa hahibe ti huhiiiri mu mubiri guno oba hutiiinire eyo eyi husuubira ohutiina.

¹⁰ Hiri hiityo olwohuba hwesihwesi hwenda sihwenda hulyemeerera mu moni ja Kurisito ohutusallira omusango ko hiisi muutu asune ehimusaanira olw’ebiitu ebiranji oba ebibi ebi ahola n’ahiiri mu mubiri guno.

Kurisito nj’atufaanjania ni Hatonda

¹¹ Olw’ehyo, ng’olu humanyire huuti hyetagisa ohuna Musengwa enjono, huhubirisa abaatu bebbwage. Hatonda atumanyire bulani era suubira ti mwesi mu myoyo jenywe mumanyire ehi huli.

¹² Ne sihuli hugesyaho hweromaho nindi eyi muli aye hwenda mube ne-himwemaho ko mwepaaha hu lwefe era mube n'ehyohulomera abo abepaaha olw'ebiiitu eby'ohumugulu mu hifo hy'ebyo ebyomu mwoyo.

¹³ Ni huba ni huli balalu ng'olu baloma, huli balalu olwa Hatonda. Ne ni huba ni hutali balalu, ehyo hiyeeda ndinywe.

¹⁴ Hiri hiityo olwohuba ohwenda ohu Kurisito atwendamo nj'ohutuŋuga era hwehahasa huuti ye omulala hu wuwe gafa hu lw'abaatu bosibosi era olw'ehyo bosibosi nga baba oti abafuuye.

¹⁵ Era olw'ohufa huhwe hulwa abaatu bosibosi, abo abalamu bali n'ohumanya baati sibalamu hu lwawe aye hu lw'oyo owabafiirira gahena galamuha.

¹⁶ Olw'ehyo, sihuhitambisa magesi ag'obuutu ohutegeera ebifa hu muutu, wayire nga hwatambisanga amagesi g'obuutu ohumanya ehi Kurisito ali. Nyaahani humutegeera mu engeri eyindi.

¹⁷ Olw'ehyo, singa omuutu yesiyesi aba mu Kurisito aba afuuhire hitonde hinyaaha, ebihale biba biŋooyeŋo n'afuhiire muutu munyaha.

¹⁸ Ebyo byosibyosi Hatonda owafaanana ni neefe n'abita mu Kurisito nj'abihola. Era gahena gatunja obunjeera ow'ohuhubbirisa abaatu abandi boosi bafaanane ni naye.

¹⁹ Ehiri ti Hatonda afaanana n'abaatu bosibosi n'abita mu Kurisito, aŋaŋuma hubabalira ebibi byawe. Era gaatunja obunjeera ow'ohulomera abaatu obuhwenda obunamba hu hufaana ohwo.

²⁰ Olw'ehyo huli bahwenda ba Kurisito era Hatonda abahubbara omulanga n'abita mu hubuulira hwefe. Hubegayirira mu esiina lya Kurisito mufaanane ni Hatonda.

²¹ Hatonda gaŋayo Kurisito ate nga sigaholaho hibi hyosihyosi ohuba eŋongo olw'ebibi byefe. Era olw'ehyo hunaba bulala ni naye Hatonda atubala ohuba bagwalaafu.

6

¹ Nyaahani ng'olu Hatonda gatunja ohuba abatambi ni naye, hubegayirira ohutatambisa ubi ehisasibirisi ehi gabaŋa.

² Hatonda aloma ati,
 "Mu hiseera hyange ehituufu
 nabagobolamo,
 era hu ludaalo olw'ohunonjoha
 nabayeeda."*

Era mbalomera ti hino nj'ehiseera hya Hatonda era olwa leero nj'oludaalo olw'ohunonjoha.

Ebigosi ebi Pawulo gaasuna

³ Sihwahendire hwesitaaza muutu yesiyesi mu bihuhola ko batanaha obunjeera weefe esiro.

⁴ Aye mu hiisi hiitu hulaga huuti huli banjeera ba Hatonda. Olw'ehyo hwehaliirira bugali ebigosi omuli embeera embi,

⁵ ebihubbe, ohutubona mu komera, abaatu ohutuyabuluhiraho, ohutamba emirimo ej'amaani, ohutalimba hwiwo n'ohuhaya ehyohulya.*

⁶ Era hulagire huuti huli banjeera ba Hatonda mu nebisya yeefe, mu hulaga huuti hutegera Hatonda, mu hugumikiriza n'ohuba ab'ehyere, n'omuhuboneha ti amaani g'Omwoyo Omutukuvu gaholera mu fe era ti ohwenda hwefe hubulamo hwehubbira.

⁷ Ni hwongera hu ebyo, hulomera abaatu Amaŋuliro Amalanji mu maani ga Hatonda. Era hutambisa obugwalaafu ng'ehisoosa mu muhono gwefe omulungi n'omugooda.

⁸ Nalinjo abatunja enono abandi batujerega, abatulomaho ebiraŋi abandi ebibi, abatulanga baati huli banjeera abatuufu abandi baati huli badulingi.

⁹ Batunjira hy'abaatu aba batamanyire ate nga batamanyire. Batubalira mu bafu aye huli balamu era batugudya baatwite aye sihufa.

¹⁰ Wayire batunakunasa, husigala ni huli basangaafu. Wayire huboneha hy'abagadi, huleetera bangi ohuba banjinda. Wayire huboneha oti hunjuma hiitu hyosihyosi, huli ni hiisi hiitu.

¹¹ Enywe abaatu b'e Koriiso, efe hiisi hiitu huhiromire mu lwatu eyi muli ni ŋanuma ehihubagisa.

¹² Efe hubalagire huuti mutuli hu mwoyo aye enywe mutulagire muuti hubali ŋaleenji mu binjeego byenywe.

* 6:2 6:2 Yis 49:8 * 6:5 6:5 Bik 16:23

¹³ Mbasunga ng'olu nahasungire abaana bange, mwesi mutulage muuti hubali hu myoyo jenywe.

Mutaholanga muhumba n'abatafugiirira Kurisito

¹⁴ Mutaholanga muhumba n'abatafugiirira Kurisito. Hiri hiityo olwohuba njanjuma ehinjanga ohunjimba abaatu abahola ebirujamu n'abahosi b'ebibi. Oba kolagana hi njanga ohubano njagati w'enjase n'ehiirema?

¹⁵ Kolagana hi eriyo njagati wa Kurisito ni Sitaani?* Hiina ehinjimba omuutu afugiirira Kurisito n'atamufugiirira?

¹⁶ Era kolagana hiina eriyo njagati wa Yekaalu ya Hatonda n'eyebitali Hatonda? Huli Yekaalu ya Hatonda Omwene Bulamu. Era Hatonda galoma ati, "Naabenga mu bo era nagendenga ni nabo. Nja huba Hatonda waawe, boosi banaabenga baatu bange."*

¹⁷ Era Musengwa aloma ati,
"Olw'ehyo, mubarjwemo,
mubeyabuleho.

Mutanjambanga hu hiitu ehitali hitukuvu,

keesi nja hubasangaalira."*

¹⁸ "Nja huba Semwana
era mwesi muja huba baana bange.

Ese Musengwa Omwene Bujangi, ndiise aloma."*

7

¹ Bameeri bange abahoda, ng'olu batusuubisa ebyo byosibyosi, hulongoose obulamu weefe hulehe ohuhola ebiitu ebyonoona emibiri n'emyoyo jeefe, ko husobole ohubeera erala abagwalaafu olw'ohutya Hatonda.

Esangaalo lya Pawulo

² Bahyange mubeho n'anjamututa mu myoyo jenywe. Enjuma muutu oyu huholangaho ehibi oba oyu hulyakulangaho oba oyu hwebaho.

³ Sindoma hino hubasalira musango. Nahiromaho hale ti mutuli hu myoyo era huli njalala mu bulamu nomu hufa.

⁴ Mbesiga bugali era mbenyumirihisamo. Olw'ehyo wayire mbaaye n'ebigosi bingi aye sigaaye ni ndi musangaafu bugali.

⁵ Era ni hwola e Makedoniya, sihwasanaho bujeerero olwohuba batugudya mu hiisi ngeri era ehiseera c'ehyene ni hujirinjana n'abaatu ko n'obuti owaali mu myoyo jeefe.

⁶ Aye Hatonda agumya abo abanjyemo amaani gatugumya n'abitira mu huuja hwa Tito n'anjwa eyo.

⁷ Ohujja huhwe sinje ohwatugumya hwojene aye hwasuna obugumu ni gatulomera ng'olu mwamusangaasa bugali. Tito gatulomera ng'olu munjamba ohumbonaho, ng'olu mwehubba mu hifuba olw'ehyo ebyaliryo era ng'olu mundumirwa bugali. Ebyo byosibyosi byeyongera ohusangaasa.

⁸ Wayire ebbaluna eyi nabanandiihira yabaleetera ohunakujala, sinehebulisa lwahina nayinjandiiha. Ne wayire noola ehiseera nehebulisa olwohuba yabanakujasa, ehyo hyali hya ahaseera buseera.

⁹ Cooka njahani ndi musangaafu silwohuba ti nabanakujasa, olwohuba ohunakujala hwenywe hwabaleetera ohwehubba mu hifuba mwenenya. Hwali husiima hwa Hatonda enywe ohunakujala, olw'ehyo njanjuma hibi ehi hwabahola.

¹⁰ Ohwehubba mu hifuba ohu Hatonda asiima hugima omuutu genenya hyamujweramo ohunojoha era omuutu oyo sigehebulisa. Aye ohwehubba mu hifuba ohwa hamooyo mooyo, hujwamo ohusihiriha.

¹¹ Ale mubone ohwehubba mu hifuba ohusangaasa Hatonda ng'olu hwaleetera hiisi mulala hu enywe ohwenjonyaho, obusungu ohubanjamba olwa oyo owanjwaho endibo n'ohutandiiha ohuutya, ohujamba ohumbonaho. Era hyabaleetera ohwenda bamubonerese omuhosi w'ebibi. Mu ebyo byosibyosi mwalaga muuti njanjuma ehy'ohuboloobya.

¹² Olw'ehyo sinanjandiiha hu lw'omuutu owahola ehibi, oba olwa oyo oyu basobyaho aye nabanandiihira lw'ohwenda huhahasa mu moni ja Hatonda ti mutwenda.

¹³ Ebyo byosibyosi bitugobosamo amaani. Era ohumeeda hu ehyo, hwali basangaafu bugali olwohuba mwesimwesi mwaleetera Tito ohuba musangaafu.

* **6:15 6:15** Mu bitabo ebindi bamulanga baati Bbeliya. * **6:16 6:16** Leev 26:12; Ezek 37:27; 1 Kor 3:16; 6:19

* **6:17 6:17** Yis 52:11 * **6:18 6:18** 2 Sam 7:14; 1 Lijo 17:13; Yis 43:6; Yer 31:9

¹⁴ Naali nenyumirihise eyiri Tito ng'olu muli balanj, hirañi ti simwaswasa. Aye ng'olu byosibyosi ebi hwabalomera byali bituufu, n'ohwenyumirisa hwefe eyiri Tito sihwali hwabudulingi.

¹⁵ Era Tito abenda bugali mwesimwesi ohuhirira erala nahebulira engeri eyi mwamusangaaliramo, ng'olu mwamugondera ko n'ejono eri mwamuja.

¹⁶ Ndi musangaafu olwohuba mu biitu byosibyosi panga ohubesiga.

8

Ohugaba

¹ Aboluganda, ñaahani hwenda mumanye hu biñamba hu hyere ehi Hatonda gaanja ebibbubbu by'abafugiirira ebyomu twale ly'e Makedoniya.

² Wayire baali n'ebigosi eby'amaani era ni bali bagadi bugali, basigala ni bali basangaafu era ehyo hyabaletera ohugaba n'omwoyo mulala.

³ Mbalomera ehituufu ti bagaba n'ohusingisaho ng'olu baali ni basobola. Era ehyo bahihola hulwa ohwenda hwawe abeene.

⁴ Batwegayirira bugali hubafugiirire ohusoloohesa abaatu ba Hatonda abali mu Yerusaalemu obuyeedi.

⁵ Baahola ehi hwali ni hutabasuubiriramo! Beheerera hwenjaye eyiri Musengwa, ng'oluvanyuma batweja hwesi olw'ohusiima hwa Hatonda.

⁶ Olw'ehyo hwahubbirisa Tito ohutiina mu moni n'omulimo ogw'ohubasoloosamo obuyeedi, mu ngeri eyi gaali n'agutagihireho.

⁷ Aye ng'olu muli ndinywe abasinga abahyenywe mu hiisi hiitu; mu hufugiirira, mu hubuulira, mu humanya ebiñamba hu Hatonda, mu huba abaheneerefu era nomu hutwenda, hwenda mube c'ehyene nomu hugaba.

⁸ Sindi hubalagira aye nenda hubona obuheneerefu bw'ohwenda hwenywe ni ngeragerania n'ohwenjaayo hw'abaatu abandi.

⁹ Mumanyire ehylene ehi Musengwa weefe Yesu Kurisito ali ni nahyo. Wayire gaali mujinda ne gafuuha mugadi hu lw'ohwenda mufuuhe banjinda hu lw'obugadi wuwe.

¹⁰ Ese, hino nj'ehinjeego hyange hu biñamba hu husolooosa obuyeedi. Omwaha ogubitiire ndinywe omweheerera simu husolooosa hyonene aye nomuhuba baheneerefu ohuhihola.

¹¹ Olw'ehyo muheneereese omulimo ogu mwatagihira era obuheneerefu obu mwali ni nawo butiinire ñalala n'ohuhita mu kola ni mwema hu pamba nyayo.

¹² Hiri hiityo olwohuba omuutu anagaba n'obuheneerefu era ganjaye ni geema hu ebi ali ni nabyo Hatonda amusiima era samubalira hugaba ebi anjuma.

¹³ Sinenda hubahalubya, abandi ni beyagala aye nenda ñabejo ohuñerañerana.

¹⁴ Mu hiseera hino muli n'ebingi, olw'ehyo hirañi muyeede abo abanjuma. Era mwesi ni munahabe ni mujuma nibo ni bali ni nabyo, banahabayeede. Mu ngeri eyo ñanahabe ñalajo ohuñerañerana.

¹⁵ Ng'olu hyanandiihiwa hiiti, "Oyo owahumbaanianga ebingi, sigaali n'ebingi era ni nooyo owahumbaanianga ebitotono, sigaali n'ebitotono."*

Batuma Tito ohutiina e Koriiso

¹⁶ Neyaasa Hatonda owanja Tito omwoyo ogubalumirwa hy'ese.

¹⁷ Sigahoma hu hufugiirira ehi hwamuloma ohuhola hyonene aye yeesi omwene gaali muheneerefu ohuuja eyi muli abayeede.

¹⁸ Era huli humutuma n'omulebe oyu ebibbubbu by'abafugiirira ebyeno byosibyosi biña ejono olw'ohulomera abaatu Amanjiliro Amalanji.

¹⁹ Era n'ehindi, ebibbubbu by'abafugiirira Kurisito byamwangala atunjererehere ni hunjira obuyeedi, olw'obunjeeresa buno obu huhola ohunja Hatonda ejono n'ohulaga ng'olu huli baheneerefu ohuyeeda.

²⁰ Hwenda hwegenderese ñatabajo hwemulugunya hu engeri eyi husolooosamo n'eyi hugabamo obuyeedi obubitiirifu hy'obwo.

²¹ Ehigendererwa hyefe huhola ebirunamu, simu moni ja Hatonda yenene aye nomu moni j'abaatu boosi.*

²² Olw'ehyo huli hubanjandihira omulebe owundi ñalala ni nabo. Mirundi mingi, huweene omulebe oyo n'alaga ati munyikifu mu hwenda ohuyeeda abahye. Era ñaahani geyongeeye ohunyikira olwohuba abalimo esuubi ebbala eryohugaba ni muteemota.

²³ Tito niye mumumanyire muuti mutambi wahyange oyu kola ni naye olw'ohubagasa. Abalebe aba ali ni nabo, bahwenda ohunjwa mu bibububu by'abafugiirira ebyeno, abanjeesa Kurisito enono.

²⁴ Olw'ehyo mulage abasaaja abo obuhahafu w'ohwenda hwenywe ko ebibububu by'abafugiirira byosibyosi bihahase era bimanye biiti ebi hubenyumirihisamo, bituufu.

9

Ohuyeeda abafugiirira Kurisito

¹ Sihinjetagisa hubanjandiihira hu binamba hu buyeedi owohunjira abafugiirira Kurisito abali mu Yerusalemu.

² Hiri hiityo olwohuba manyire ti muli baheneerefu ohuyeeda era mbayenga mbapaaha eyiri abaatu b'e Makedoniya ti ohunjwa omwaha ogwo, abalebe abomu twale ly'Akaya baheneerefu ohusuloosa obuyeedi. Era obuheneerefu wenywe buleteeeye bangi ehinyeengenyege boosi ohwenda ohunjaayo obuyeedi.

³ Aye ndihunjindiha abalebe abo ko ohupaaha ohunabapaaha hutaba hwawereere aye mube betegefu ng'olu naloma ti muli betegefu.

⁴ Hiri hiityo olwohuba singa niija n'abalala hu baatu b'e Makedoniya, hwagaana ni mutetegehire, ehyo hija hutuletera si efe hwenene aye ni nenywe mwesi ohuswala olwohuba naali kenire ohubapaaha.

⁵ Olw'ehyo mbona ti hiranji ohubasindihira abalebe beheerere ohubahyalira, babayeede ohuheneresa etegeha ey'ohusuloosa obuyeedi obu mwasuubisa. Ehyo ko hirage hiiti mwanjaya muhweyendera, ananjuma hubanjirisa.

⁶ Muhebulire muuti oyo amwa anjatonu, aligesa bitotono era ni nooyo amwa anjabbala, aligesa bingi.

⁷ Olw'ehyo hiisi muutu agabenga ng'olu aba n'asalireno mu mwoyo gugwe, sosi muhwenjaga oba olw'ohumujaga. Hiri hiityo olwohuba Hatonda genda omuutu agaba n'esangaalo.

⁸ Era Hatonda anjanga ohubanja n'ebisingaho ebi mwetaaga, ko musobole hiisi hiseera ohuba n'ebibahena era musobole ohutambisa ebisigalaho ohuyeeda abali muwetaavu.

⁹ Era Ebyanjandiihira biroma biiti,

“Gagabira abagadi n'ehyere,
era balihebulira ehyere hihye
emirembe n'emirembe.”*

¹⁰ Era Hatonda aja omulimi owumo owohumwa n'emere ey'ohulya, aja hwaso owumo wenywe mwaheyongera ohuyeeda abo abanjuma.

¹¹ Hatonda aja hweyongera ohwasa hiisi ehi muli ni nahyo ko musobole ohunja obuyeedi abanjuma era obuyeedi owo ni bubita mu efe ohwola eyiri abo abawetaaga ko abaatu abo beyaasenga Hatonda olw'ehyo ebi muholire.

¹² Ehyo kiroma olwohuba obuyeedi wenywe sibuhoma hu huletera abaatu ba Hatonda ohusuna ebi banjuma hyonene aye higima baatu beyaasa Hatonda bugali.

¹³ Ni balibona ehyere hyenywe eyi bali ko n'eyiri abaatu abandi, baja hujumirya Hatonda olwohuba muliba mulagire ng'olu mugondera ehiragiro bibye era ti mu bituufu oweene mwafugiirira Amanjuro Amalanji aga Kurisito.

¹⁴ Era muja huba bahoda eyi bali era babasabirenga ekabi ohunjwa eyiri Hatonda olw'ehyere ehy'amaani ehi gaba.

¹⁵ Era hweyaasa Hatonda olw'ehirabo hihye ehyo ehyenjajisa.

10

Omuhwenda wa Kurisito

¹ Ese Pawulo oyu abandi munywe baloma baati mbo ndi muti era baati mbo nimba ni nenywe tya ohubahayula aye aja mubula nga ko nehambujasa mu bbaluza, hambalombe ni mbegayirira olw'ehisa n'ohwenomeha hwa Kurisito.

² Mbasunga mutandeetera huba n'ehabyo ni nijire eyo, olwohuba eyo, eriyi abaloma baati huli baatu buutu hya nibo era hwesi hwebisya ng'olu baatu abandi mu hyalo hino bebisya. Olw'ehyo suubira ohuba n'obusambuha eyi bali.

³ Hiri hiityo olwohuba, wayire hwesi huli baatu buutu ng'olu baloma, efe sihusoola mu ngeri eyi baatu buutu basoolamo.

⁴ Ebisoosa ebyefe sibya mu hyalo hino aye binjwa eyiri Hatonda era biri n'amaani ohusihirisa amaani g'omusigu.

* 9:9 Zab 112:9

⁵ Husimya ebibono byosibyosi ebireetera abaatu ohutamanya Hatonda. Era hucuusa epeega yaawe baba ti bagondera Kurisito.

⁶ Ni munahafuuhire erala abagondi eyiri Kurisito, huja hugudya hiisi muutu omujeemu.

⁷ Mulengerere esonga era mufaanie ehituufu. Oyo owenjeegaho ati nje yenene ajeeresha Kurisito, ali n'ohuhimanya ati hwesi huli banjeeresha ba Kurisito abatuufu.

⁸ Wayire nepaaha olw'obunyangi obu Musengwa gaatuja, ehyo sihipambya soni olwohuba Kurisito gaabutuja ko husobole ohubagumya mu hufugiirira sosi ohubahenamo amaani.

⁹ Sinahendire huboneha oti mbatihirisa n'ebi pandiiba mu bbaluŋa jange.

¹⁰ Hiri hiityo olwohuba abaatu abandii baloma mbo, "Ebbaluŋa ja Pawulo kambwe era j'amaani aye omwene munafu n'ali ni neefe era ebi aloma adafaaya hudafaaya."

¹¹ Aye abaloma baaty, bali n'ohumanya baati ebi huloma mu bbaluŋa jeefe, mbebi hulihola ni hujire eyo.

¹² Efe sihweta hu daala erala oba ohwegeragerania hu abo abeginiha. Abeene beeteraŋo esambo eji banjeega baati tuufu era bajifuula ehipimo ehy'ohwegerageranihisyaŋo abeene hu beene. Ehyo hiraga busiru.

¹³ Ne efe sihuja hwepaaha ohuhiraho ng'olu hisaana, ohutusaho huja hwepaaha hu biŋamba hu mulimo ogo Hatonda gatuŋambya era mwesi omulimo ogo gubahoohera.

¹⁴ Hwahali hutuŋamire esalo ohwepaaha hu lwenywe mubanga ni mutali balala hu abo aba Hatonda gatuŋambya ohulomera Amanjiliro Amanjiliro agatuŋamba hu Kurisito.

¹⁵ Ate era sihwepaaha hulwa ebi bandi bahola ebulafu w'esalo j'omulimo ogo Hatonda gatuŋambya.* Husuubira huuti muja huŋangala mu hufugiirira hwenywe era n'omulimo gwefe mu enywe gweyongere ohugalama.

¹⁶ Ehyo hyahatuleetera ohubuulira Amanjiliro Amanjiliro mu bitundu ebindi olwohuba efe sihwepaaha olw'omulimo ogo bandi baahola.

¹⁷ Aye hyanjandiihiwa hiiti, "Oyo owepaaha, gepaahenga olwa Musengwa."*

¹⁸ Hiri hiityo olwohuba omuutu oweginiha, sinje oyu Musengwa asiima aye asiima nj'oyo oyu omwene aginiha.

11

Pawulo n'aberanga abahwenda

¹ Nahabasungire mwehalirihoho obusirusiru wange. Era peega ti muli huhihola.

² Mbabubira era ewuba erindi ni nalyo linwa yiri Hatonda, olwohuba nabahobya nabaleeta eyiri Kurisito mube babe yenene, mbanjeyo eyi ali ni muli bagwalaafu hy'omuhaana atanenyuhangaho n'omusinde.

³ Aye ndimo ohutya ti ng'olu etemu yadulinga Kaawa, mwesi muŋangire ohubbaama mwanjwa hu mazima ga Kurisito.*

⁴ Hiri hiityo olwohuba muli bangu b'ohufugiirira omuutu singa gaaja gabuulira ebiŋamba hu Yesu owundi, otali oyo oyu hwabuulira oba mwafugiirira omwoyo owundi atali oyo oyu mwasuna oba mwafugiirira Amanjiliro agandi agatali ago aga hwabalomera.

⁵ Aye sipeega ti abo abeeranga abahwenda abahihenaho bali n'ehibaakira.

⁶ Pangire ohuba ni taali mulomilomi mulari, ne abo sibaakira humanya amazima era mu hiisi ngeri ehyo hwahibahahasa bulani.

⁷ Ni nababuulira Amanjiliro Amanjiliro ohuŋwa eyiri Hatonda, sinabasasulisa. Olwo ko mujeega muuti obuhwenda obu nabalomera waali buŋumamo samuuna? Oba nahola hibi ohweyisa tyo?

⁸ Ni naali eyo ni mbaholamo omulimo, nali hy'onyaga ebibubbu by'abafugiirira Kurisito ebindi, olwohuba mbebi nasunangamo obuyeedi mu hifo hy'ohubusuna mu enywe.

⁹ Era ni naali eyo, ni ŋabangaŋo ehi nenda, ŋanjumanga wayire mulala hu enywe oyu nasitonjereranga olwohuba abalebe ab'e Makedoniya bandeeteranga obuyeedi. Nehuumanga ohutaba n'engeri yosiyosi ey'ohusitonjoleru muutu yesiyesi era nja hweyongera ohutabasitonjerera.

* 10:15 10:15 Oba: Sihuja hwepaaha olw'ehiitu ehi otanjanga hupima aye huja hwepaaha ni hwema hu hipimo ehi Hatonda omwene hipimo gatutuma ohuhola, nga mwesi pomu muli. Era sihwepaaha olw'ehiitu ehi bandi baahola.

* 10:17 10:17 Yer 9:24 * 11:3 11:3 Tand 3:1-5,13

¹⁰ Mu hino njanuma muutu yesiyesi mu twale ly'Akaya aja hundobera ohwepaaha olwohuba njanuma ehi ndicusamo ohufugiirira obuyeedi ohunwa eyi muli. Era ehi ndoma nj'amazima mu siina lya Kurisito ali mu bulamu wange.

¹¹ Mutajeega muuti hino kiroma olwohuba simbenda. Mu butuufu ni Hatonda yeesi amanyire ati mbenda.

¹² Wabula nja hutiina mu moni n'ohutanaana obuyeedi wenywe olw'ohwenda ohusinya abo aberanga abahwenda bataba n'ehi bemaho ohwepaaha n'ohutwegerageraniaho.

¹³ Aabaatu abo aberanga abahwenda bakuyakuyi era mu bukuyakuyi waawe beranga ohuba bahwenda ba Kurisito.

¹⁴ Era ehyo sihyenunjisa, olwohuba ni Sitaani yeesi gefuula ohuba malayika ow'enjase.

¹⁵ Mu ngeri nj'enyene sihyenunjisa abajeeresa babe ohwefuula ohuba abajeeresa abahola ebirunamu. Ne hu komerero baja husuna ehibonereso ehisaana ebikolwa byawe.

Ohubonaabona hwa Pawulo ng'omuhwenda

¹⁶ Ng'olu kenire ohuhiroma nindi hambagobolereemo: Mutajeega muuti ndi musiru. Aye ni muba ni muneega muutyo, kale mupire hy'omusiru keesi nepaaheho.

¹⁷ Ohwepaaha hwange huno, sihunwa yiwa Musengwa aye kihola ng'omusiru.

¹⁸ Ng'olu bangi bepaaha olw'ebibaholire, keesi hanepaaheho.

¹⁹ Olwohuba muli bagesi ehiena nj'ehigima ni mwehalirihia ebibono by'abasiru abo?

²⁰ Dala ndimufayo omuutu ohubafuula abeedu babe oba ohubanyaga, oba ohubacuhisa njanu ni nanjala, oba ohubeeba lubona?

²¹ Kale handome ti swaye olwohuba sihwanzanga hubahola hy'abo. Aye njanabano owepaaha mu hiitu hyosihyosi, keesi nja hwepaaha era hino kiroma hy'omusiru.

²² Abepaaha abo sibaloma mbo Mubbebulaniya? Keesi ndi Mwebbulaniya. Baloma baati mbo Bayisirayiri? Keesi ndi Muyisirayiri. Baloma baati mbo bejuhulu ba Yibbulayimu? Keesi ndi mwijuhulu wa Yibbulayimu.

²³ Kaho baloma baati mbo bajeeresa ba Kurisito? Oba ndi huloma hy'omulalu. Ese kolire emirimo ohubahira. Basidihire mu komera emirundi mingi ohubahira. Emirundi mingi batiinire ni bakubba bugali ohubahira era punyire hu hufa emirundi mingi.

²⁴ Emirundi etaanu, Abayudaaya bakubba esimbo amahumi adatu namwenda.*

²⁵ Emirundi edatu ni batambisa oluga, lulala baakubba amabaale era emirundi edatu eryato omu naali ni gendra lyabwagiha nahena omuusi n'owiire mu nyanja njaagati.*

²⁶ Mu ngendo jange enyingi eji ngendire, ponire enjabi ohundya, abeebi, ebigosi ebi Bayudaaya bahyange ko n'Abatali Abayudaaya banjohiseho. Ponire ebigosi mu bibuga nomu byalo, mu nyanja ko n'abaatu aberanga mbo balebe mu Kurisito.

²⁷ Fululuhene ni fabina bugali ni kola omuusi n'owiire ohweyemeresano era ebiseera bingi ni talimba hwiwo. Enjala n'enduno birumire hu ese emirundi mingi. Embeho efuunire hu ese ni puma hyahwedanya hu magumba.

²⁸ Ebyo n'obitaaye hu tulo, hiisi ludaalo pulira ni nyigirisiwa n'omugugu ogw'ohulabirira ebibubbu by'abafugiirira Kurisito byosibyosi.

²⁹ Nj'ani anjwamo amaani, ndi ndumwa? Nj'ani ahemewa gaagwa mu hibi, nasihinduma?

³⁰ Nimba wa hwepaaha, nja hwepaaha olw'ebyo ebiraga obunafu wange.

³¹ Hatonda era Semwana wa Musengwa weefe Yesu Kurisito, oyu baatu bali n'ohuna enjono emirembe n'emirembe, amanyire ati sindulinga.

³² Ni naali mu hibuga Damasiko, gavana oyu habaha Areete gatanjo, galagira abasirikale babe ohuhuuma ehibuga ehyo butiribiri bapambe,

³³ aye abahyange nga baata mu gunaaba nga banjihisa mu dinisa eryali mu hiteepe ehjali ni hyeswanigirisa ehibuga, nga punuha.*

12

Ohwolesewa hwa Pawulo

¹ Njaahani leha nindi nepaahe wayire nga njanuma ehi higasa. Leha mbalomere ebinjamba hu hwolesewa nohu biitu ebi Musengwa weefe Yesu Kurisito gaakwehulira.

² Emyaha ehumi neene ejibitireno, Hatonda gaanjira mulala hu abafugiirira Kurisito, mwigulu eryohudatu. Era omuutu oyo mumanyire ne simanyire oba hyaliŋo n'ahiiri mulamu oba hwali hwolesewa aye Hatonda omwene nj'amanyire.

³ Ese manyire ti omuutu oyo oba gaali ahiiri mulamu oba bbe, ehyo Hatonda omwene nj'amanyire,

⁴ ese ehi manyire hiri ti bamunjira mu hifo ehy'ohwesiima. Ni goola eyo, ganjilira ebibono ebi muutu atasobola hunyonyola era anjuma lukusa ohubiroosa.

⁵ Kale nja hwepaaha olwebyola hu muutu oyo aye sinja hwepaaha olw'ebyo ebipambaho ohutusaho obunafu wange.

⁶ Ate nindi wayire saalaŋo ohwepaaha, sihiba ni hiraga hiiti ndi musiru olwohuba gahali mazima. Aye sinabijemo olwohuba sinenda muutu yesiyesi ohumbona mu hifaananyi ehindi ohuhiraho ehy'ebyo ebi kola oba ebi ndoma.

⁷ Aye Hatonda olw'ohwenda tehudumbasa olw'ebiitu ebyenjunjisa ebi nabona, gaasyoha olunwa mu mubiri lungudye. Olunwa olwo, nj'omuhwenda wa Sitaani.

⁸ Era efunda edatu negalihira Musengwa weefe gaponie obulumi owo.

⁹ Aye gangobolamo ati, "Ehisabirisi hyange hihuhena olwohuba amaani gange gabonehera mu bunafu." Olw'ehyo nja hwepaaha olw'obunafu wange ko obunangi wa Kurisito bubonehere mu ese.

¹⁰ Ehyo c'ehigima hulwa Kurisito naaba musangaafu olw'obunafu wange, nolu abaatu banduha, nolu mba mu bigosi, nolu bakiyaania, nolu mbonaabona olwohuba nimba munafu aŋo ko mba ndi w'amaani.

Obuuti obu Pawulo ali ni nawo olw'esambo j'Abakoriiso

¹¹ Fuuhire hy'omusirusiru aye ndinywe omundeteeye ohwebisya tyo. Mwahali musiima olwohuba abahwenda aberanga ab'amaani abo sibaakira wayire nga puma aŋa ndi.

¹² Ni naali eyo, mu hugumikiriza ohw'amaani nahola obubenero owenjunjisa ko n'ebyamaliholiho ohubalaga ti ndi muhwenda omutuufu.

¹³ Ebibubbu by'abafugiirira Kurisito ebindi bibahira mu ngeri hi? Ohutusaho ti nibo nabasunganga obuyeedi aye enywe bbe. Musoniŋe olw'ohubaleha ebulafu mwihyo.

¹⁴ Njaahani netegehire ohubahyalira omulundi ogwohudatu, cooka era sinja hubasitonjerera. Hiri hiityo olwohuba simbendaho byenywe aye nenda myoyo jenywe. Muhimanyire bulanji muuti muli baana bange. Ne abaana sinje ababiihiraho abasaaye baawe aye abasaaye nj'abalabirira abaana baawe.

¹⁵ Nja huba musangaafu ohuŋaayo ebyange byosibyosi era keesi nejeereyo erala hu lwenywe. Wayire nga mbenda bugali, enywe munyenda hamooyomooyo.

¹⁶ Muhimanyire muuti sinabasitonjerera aye abandi hu enywe banjeega baati mbo ndi mukuyakuyi era nabadulinganga.

¹⁷ Ne ehyo nahiholanga mu ngeri hi? Mu abo aba nabatumiranga, mulimo oyu n'atambisa ohubalyakula?

¹⁸ Nasunga Tito ohuuja eyi muli era gaaja n'omulebe owundi. Naliŋo ehi Tito gabalyakula? Episa yange n'eyiye sinje enyene era sihuli n'ehigendererwa hirala?

¹⁹ Oba muŋeega muuti huli hwenjoomya hwenjoomya mu moni jenywe? Efe, mu moni ja Hatonda huloma ng'olu Kurisito genda hulome era hiisi ehi huhola huhihola olw'ohubayeeda.

²⁰ Tya ohuuja eyo mbagaane ni mutali ng'olu nenda mube era mwesi mumbone ni tali mu hifaananyi ehi musuubiriramo. Tya ohuuja mbagaanemo obuyoga, egongi, obusungu, ohwesalasalamo obubbubbu, owiimi, ohuŋahana esi, ohugeyana, ohwehudumbasa n'ohwetabujula.

²¹ Era tya ti ni nahaaje, esoni jiripamba mu moni ja Hatonda wange, ehyo hindetere ohulira amangi olw'abangi hu enywe, nanyuma aŋo abaahola ebibi ndibebbwaga ebibi ebi bahola, omuli ohwejabaata n'obuhwedi n'ohuba n'emoni enyangu.

13

Ohulabula ohusembayo

¹ Guno guja huba mulundi gwohudatu ohuuja eyo ohubahyalira. Ehyandiihiwa hiroma hiiti "Hiisi songa bayihahasenga ni naliŋo obujulizi ow'abaatu babiri oba badatu."*

* 13:1 13:1 Mag 17:6; 19:15

² Ni nabahyalira efunda eyohubiri nalabula abo abaahola ebibi ko ni naabo bosibosi abali hubbenga. Era wayire sindi ni nenywe, ngobolamo ohubalabula ti ni nahaaje, njanjuma muutu abbenga oyu ndisasira.

³ Ehyo kiroma olwohuba mwenda ahabonero ahahahasa haati Kurisito alooma n'abita mu ese. Muhimanye muuti Kurisito simunafu aye ali n'amaani ag'ohubahangafula.

⁴ Wayire sigalaga ati w'amaani ni baali ni bamuhomerera hu musalabba aye olw'amaani ga Hatonda njaahani mulamu. Hwesi mu ye Hatonda atunja amaani ohubaholamo omulimu gugwe wayire abandi baloma mbo huli banafu mu malomere.

⁵ Hiisi muutu gehebere omwene abone hanye ahiiri mu hufugiirira. Simumanyire muuti Yesu Kurisito ali mu enywe? Ohutusaho nga mwenda hwendulinga!

⁶ Suubira ti muja huhifaania muuti efe ng'abahwenda abatuufu aba Kurisito, sibituhayanga.

⁷ Husaba Hatonda abayeede mulehejo ohuhola ebibi, silwa hwenda huboneha oti hwabaholamo omulimo omulanji aye enywe muhole ebirani, ng'olu hiboneha oti efe hwalemererwa.

⁸ Hiri hiityo olwohuba sihunanga huhola ehiitu ehihingirira Amanjuro Amalanji, ohutusaho ohubona huuti hugasoolerera.

⁹ Husangaala ni batubona baati huli banafu aye enywe ni muli bagumu mu hufugiirira. Olw'ehyo hubasabira mube badimamu.

¹⁰ Hino nj'ehigima ni mba ni tali ni nenywe mbanandiihira ni mbaloma ebiitu bino, ko hibe ti ni nijire eyo taba w'ehabyo ni tambisa obunangi obu Musengwa gaapa ohubayeeda, sosi hubasihirisa.

Obuheese

¹¹ Aboluganda, ni keneresa mweraba. Mufube ohuba badimamu mu hufugiirira, mute omwoyo hu bimbalomire, muholenga hirala, mumenye mu miyaaya n'abahyenywe era Hatonda atulaga ohwenda era atunja emiyaaya, anaabenga ni nenywe.

¹² Hiisi muutu aheese owahye mu keesa ey'abaatu abagwalaafu.

¹³ Abafugiirira Kurisito abeenno bosibosi babahehiise.

¹⁴ Ehisabirisi hya Musengwa Yesu Kurisito n'ohwenda hwa Hatonda, n'obulala ow'Omwoyo Omutukuvu, bibenga ni nenywe mwesimwesi.

Ebbaluṅa eyi Pawulo gaṅandiihira Abagalatiya Enyanjula

Pawulo omuhwenda wa Yesu n'owaṅandiihira *Abagalatiya* ebbaluṅa yino (1:1). Ebbaluṅa yino Pawulo gayiṅandiihira ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito abomu twale ly'e Galatiya ṅagati w'omwaha ogw'ane namunaana n'ogwataanu namusanvu oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Abahugu mu by'Ebbayibbuli bateberesa baati Pawulo gaṅandiihira ebbaluṅa yino n'ali mu Efeeso oba e Koriiso.

Pawulo gaṅandiihira ehibbubbu by'abafugiirira Kurisito mu Galatiya, omwali Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya. Gaṅandiihira n'anjahania esomesa ey'obudulingi mbo abafugiirira Kurisito baali n'ohuhuuma amagambi g'Ehiyudaaya ohuṅwa mu Ndagaano Ekayire, ohuhirira erala ohuhomola. Ehindi, baali baleetera abafugiirira Kurisito ohuba n'ohubuusabuusa mu Pawulo ohuba omuhwenda owa Yesu. Hino hyagira Pawulo gesolaho ohulaga ati muhwenda (1:11-2:14). Gaṅandiihira n'anyonyola ati omuutu ali n'ohufugiirira Kurisito ko gaṅoṅoha (2:16). Era abaatu banonjoha olw'ehisasabirisi hya Hatonda, sosi olw'ebiraṅi ebi bahola.

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Pawulo atandiha n'ohuheesa (1:1-5)
2. Pawulo aloma hu biṅamba hu magambi (1:6-2:21)
3. Pawulo anyonyola hu biṅamba hu magambi n'ehisasabirisi hya Hatonda (3:1-4:31)
4. Pawulo alabbira abafugiirira Kurisito hu ngeri eyi bali n'ohumenyamo (5:1-6:10)
5. Hyamugaso omuutu ohucuusiwa mu bulamu wuwe ohuhira ohuhomola (6:11-18)

Ohweyanjula ko n'obuheese

¹ Ndiise Pawulo omuhwenda wa Kurisito abanjandiihira enywe abafugiirira Kurisito abali mu twale ly'e Galatiya. Ese Pawulo sindi muhwenda olwohuba ti abaatu batobola oba omuutu obuutu ohuutuma. Aye ndi muhwenda olwohuba Yesu Kurisito ni Hatonda Seefe owamulamusa, nj'abanyangala era baatumu.

² Ese ko n'abalebe bosibosi mu Kurisito abali ṅano hubahehiiseho enywe ehibbubbu by'abafugiirira Kurisito mu Galatiya,

³ Hatonda Seefe ni Musengwa Yesu Kurisito babanjambire ehisasabirisi era babanje emiyaaya.

⁴ Yesu Kurisito oyo olw'ohugera hwa Hatonda era Seefe, geṅaayo bamwita hu lw'ebibi byefe atunonjole mu mulembe guno omubi.

⁵ Ale abaatu banjenga Hatonda oyo eṅono emirembe n'emirembe, Amiina.

Amanjuliro Amalanji amatuufu

⁶ Bahyange, hikenire efiiri hu mutwe ohuba ti musenguhire ohuṅwa hu Hatonda owabalanga mufuue baana babe olw'ehisasabirisi hya Kurisito oyu mwahafugiiriranga, mangumangu mwabbaamira hu somesa eyindi eyi babadulinga baati mbo yoosi manjuliro malanji,

⁷ ate nga ko panaṅo. Ehihulu hiri hiiti ṅaliṅo abaatu abali hubanjwitania olw'ohwenda ohuhoohera ebyawe mu Manjuliro Amalanji agaṅamba hu Yesu Kurisito.

⁸ Aye ṅanabano omuutu agesyaho ohubabuulira obuhwenda obundi obutali owo obu hwabaleetera oludaayi, omuutu oyo n'olwaba mulala hu fe abahwenda oba malayika ohuṅwa mwigulu, Hatonda amusyenganga!

⁹ Ng'olu hwahena ohubalomera, nindi kigobolamo ti, hanye ṅaliṅo omuutu ali hugesyaho ohubabuulira obuhwenda obundi owenjabulo hu bula obu mwafugiirira, Hatonda amusyenganga!

¹⁰ Bino simbiroma olw'ohwenda ohweṅomya eyiri abaatu wabula olw'ohwenda Hatonda asiime ebi kola. Olwohuba singa kola ogw'ohweṅomya eyiri abaatu, aṅo mba sipanga huba muṅeereswa wa Kurisito owolereeye.

Engeri eyi Pawulo gafuhamo Omuhwenda wa Yesu

¹¹ Aboluganda, nenda mumanye hino ti Amanjuliro Amalanji aga ndomera abaatu sigahuseega buseege.

¹² Sinagasuna huṅwa hu muutu yesiyesi oba ti omuutu nj'owasomesa, ohutusaho Yesu Kurisito omwene nj'owagambwihulira.

¹³ Manyire ti mwanjulira ebinjamba hu bulamu wange ni naali ni kiiri mu diini ly'Ehiyudaaya era ng'olu nahiyaanianga ehubbubu hy'abafugiirira Kurisito aba Hatonda gaali n'ahenire ohutongosa era ng'olu nagesyaho ohubisihiirisa.

¹⁴ Ebinjamba hu bumanyi ow'ediini ly'Ehiyudaaya naali netemaho mutwe era ni njanjama wa muwoolo gwange owaali ni gapunyamo era ni nenda abaatu bosibosi banjambe obulombolombo w'abasehulu beefe.

¹⁵ Cooka Hatonda mu hisasabirisi hihye owanjabula ni kiiri nomu hida hya maama, olw'ohusiima huhwe gananga tambe omulimo gugwe,

¹⁶ era gaamanyisa ebinjamba hu Yesu Omwana wuwe olw'ohwenda mbiromere Abatali Bayudaaya. Hino natandiha ohuhihola anjabula hwendula bumanyi eyiri omuutu yesiyesi.

¹⁷ Sinatiina wayire nomu hibuga Yerusalemu eyiri abaneherera ohuba abahwenda mbebuuseho aye nenyoheramona natiina mu twale ly'e Bunjarabbu eyi nanjwa oluvanyuma nga tiina mu hibuga Damasiko.

¹⁸ Ni njabatano emyaha edatu, nga ko tiina e Yerusalemu ohumanyana ni Peetero aye yeesi nahena ni naye endaaloo ehumi n'etaanu joojone.

¹⁹ Ni naali eyo njabula muhwenda owundi oyu nabonanaho ni naye ohutusaho Yakobbo mulebe ya Yesu Musengwa.

²⁰ Mu mazima ameene aga Hatonda ebindoma bino sibyabudulingi.

²¹ Ni nanjwa e Yerusalemu natiina mu matwale g'e Siriya n'e Kilikiya.

²² Mu hiseera ehyo abaatu abahira obungi mu bibubbubu by'abafugiirira Kurisito abomu twale lya Buyudaaya baali bahiiri huumanya.

²³ Baali banjulira hujulira efuma y'ebipambaho ebi baatu babalomeranga baati, "Omusinde ola owatuhyaanianga leero yeesi abuulira abaatu bafugiirire ebyo ebi ganjahaniana n'atenda abaatu babifugiirire."

²⁴ Era nga bajumirya Hatonda olw'ebwali ni binjolireho.

2

Abatangirisi mu Yerusalemu bafugiirira Pawulo ng'omuhwenda

¹ Oluvanyuma ni njabatano emyaha ehumi n'ene, nindi naagamayo e Yerusalemu. Hu mulundi guno natiina n'owahyange Bbalunaba, ko ni Tito yeesi.

² Hu luno natiinayo olwohuba Hatonda omwene gambwihulira ati tiineyo era ni noola neheerera hwegeyamo n'abatangirisi babafugiirira nabanyonyola obuhwenda obu ndomera Abatali Bayudaaya. Ehyo n'ahihola olw'ohwejenederera ti hamunga omulimo ogu naali ni kola banjanga ohugugaana ni baloma baati mbo ebisomesa sibituufu.

³ Wayire nj'eyaali ekola yaawe, hu mulundi ogwo abatangirisi sibanjirisa hya huhomola Tito wayire nga gaali Muyonaani olwohuba baafugiirira baati yeesi gaafugiirira Yesu,

⁴ ate nga ko njajino abaatu abandi abaali ni bahyendire. Abaatu abo baali batwepaathiremo ni beranga bahyefe cooka nga ehi baliho hya hutulega hya mu hanwa n'ohwenda ohutwemera mu dembe eri Yesu Kurisito gaatuna batwagamye mu wiidu w'obulombolombo w'Ehiyudaaya.

⁵ Ne efe hwahatala ndihubadembuhiraho kadi nanjadiidiri olw'ohwenda enywe muganyulwe mu hituufu ehi Amanjuliro Amalanji galoma.

⁶ Abo aba nibo balanga baati nj'abahihenaho, ate nga hu lwange ehyo sihihulu olwohuba Hatonda abona eby'omugati nj'atusinga ohumanya, banjama ehi bameedaho hu buhwenda obu ndomera abaatu.

⁷ Ohutusaho ti bahifaania baati Hatonda gaali gapambisye omulimo ogw'ohulomera Abatali Bayudaaya* Amanjuliro Amalanji, ng'olu ganjamba Peetero ogw'ohulomera Abayudaaya.

⁸ Olwohuba Hatonda owaali n'atambisa Peetero ohuhola omulimo gw'obuhwenda eyiri Abayudaaya abahomole, keesi nj'owaali ni gatambisa mu mulimo ogw'ohuba omuhwenda wuwe eyiri Abatali Bayudaaya.

⁹ Era ehyo hyaleetera Yakobbo ni Peetero† ni Yowaane aba bamanyire baati nj'esiiri j'abafugiirira ohuafania baati hwesi olw'ehisasabirisi hya Hatonda hwali humunjeeresa nj'ehyene era baahena banjamba ese ni Bbalunaba mu ngalo ohulaga obulala. Bahena bafugiirisanja baati efe hutiine mu moni n'ohulomera Abatali Bayudaaya Amanjuliro Amalanji nibo bagalomere Abayudaaya abahomole.

* 2:7 2:7 Ebbayibbuli ejindi jiroma jiiti: Abatali bahomole. † 2:9 2:9 Esiina erindi baati Keefa.

¹⁰ Ohutusa ho ti batusunga ohutebirira hudulumiriranga abafugiirira abomu Yerusaalemu abaal abagadi. Ne ehyo keesi naali muheneerefu ohuhihola.

Pawulo anenya Peetero

¹¹ Ehyo ni byanjwa, ni naali mu hibuga Atiyokiya, njaliho olu Peetero gaajayo namuhayula mu lwijuuwe olw'ehigodami ehi gaahola.

¹² Njaahani njaliho abaatu abaanjwa eyiri Yakobbo mu Yerusaalemu batiina mu Atiyokiya. Ne ni baali ni bahiiri huuja, Peetero galyanga jalala n'Abatali Bayudaaya. Aye abaatu abo ni boola, nga Peetero gefudula mu ndya olw'ohutya ehi abaatu abo abaal ni bawagira ehy'ohuhomola Abatali Bayudaaya banamulomeho olw'ohulya njalala n'abatali bahomole.

¹³ Abayudaaya abandi boosi nga bamwenjimbaho era ohwefudula hwawe hwanjalula ni Bbalunaba yeesi gabbaama.

¹⁴ Ni nabona ehibaholire ni hitali njalala n'ehituufu ehi Amanjuro Amalanji galoma, nga kayula Peetero mu moni jaawe ni muloma ti, "Obanga ewe Omuyudaaya, sohionderesa magambi n'obulombolombo w'Ehiyudaaya aye webisya hy'Atali Muyudaaya, lwahiina njalirisa Abatali Bayudaaya ohuba ti babironderesa?"

¹⁵ Ohutafaana n'aba balanga "Abatali Bayudaaya ababngi" era abatoheresa magambi aga Hatonda ganjamba Musa, efe hwasaliwa ng'Abayudaaya era hwahulira mu magambi ago.

¹⁶ Cooka njahani huhimanyire huuti omuutu saaba mugwalaafu olw'ohwesiga ohwoheresa amagambi wabula olw'ohufugiirira Yesu Kurisito. Olw'ehyo hwesi Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya owesige hwabuta mu Yesu Kurisito ko batubale bagwalaafu olw'ohumufugiirira, sosi lw'ohwoheresa amagambi aga Hatonda ganjamba Musa. Olwohuba njama muutu kadi mulala njanga ohufuaha omugwalaafu ni geesiga ohwoheresa amagambi ago.*

¹⁷ "Abaatu batulanga baati huli babngi" olwohuba hwata owesige weefe mu Kurisito hwaleha obutekateeka w'Ehiyudaaya. Ehyo hiraga hiiti Kurisito awagira omuutu huhola ebibi? Kadi nanjidiiri!

¹⁸ Ehihulu hiri hiiti singa naagamayo nafugiirira ti Hatonda abala omuutu ohuba omugwalaafu hu lw'ohwoheresa ebi magambi galoma mba neragire ng'olu ndi mubngi anjooye emirimo.

¹⁹ Ni nebona ndi hy'omufu oyu magambi gatanjanga hubaho njangi cooka ni ndi mulamu hulwa Hatonda omwene. Ese bakomerera ni Kurisito.

²⁰ Cooka ese samwene sindiise njanga obulamu wange ng'olu hyabanga ahale. Njaahani Kurisito nj'abunjaga era hiisi ehi kola, kihola ni nesiga Omwana wa Hatonda owanyenda geenjaayo ohufa abe njongo ohununula obulamu wange.

²¹ Ni ndoma ehyo mba singaana hyere hya Hatonda eyi ndi. Aye ehi ndoma hiri ti singa Hatonda abala abaatu ohuba abagwalaafu hulwohwoheresa ebi magambi aga ganjamba Musa galagira, ohufa hwa Kurisito huba hujuma mahulu.

3

Amagambi oba ohufugiirira

¹ Enywe abafugiirira Kurisito abali mu twale ly'e Galatiya lwahiina mwebisya hya banjubebe? Nj'ani owabaloga ohuba banjubebe? Hiina ehi tabalamera hu njamba hu bi Yesu Kurisito gabaholera ni bamuhomerera hu musalamba?

² Olw'ehyo ndi nahirala ehi nenda ohwega ohujwa eyi muli. Kaho Hatonda gabanja Omwoyo Omutukuvu olw'ohwoheresa magambi aga ganja Musa oba lw'ohufugiirira Amanjuro Amalanji aganjamba hu Yesu?

³ Hiina ehibaleetera ohuba hyabanjubebe ohwola nj? Olwo njahani munjeega muuti bikolwa byenywe nj'ebnjanga ohubayeeda ohujangala mu hufugiirira hwenywe? Mwoyo wa Hatonda nj'owabatangiriranga mu hutandiha aye njahani muli hu byenywe.

⁴ Nga mwabonaabona bugali ni mwafugiirira Kurisito! Olwo ohubonaabona ohwo mwenda hubafe busa?

⁵ Hatonda ni gabanja Omwoyo wuwe gahena gaahola ebyamaliholiho, gahihola lwahaba mwali mwohheresa ebi magambi galoma ohuhola oba lwohuba mwafugiirira Amanjuro Amalanji aga mwanjura?

⁶ Ale njahani hahubonere hu Yibbulayimu. Hatonda gamubala ohuba mugwalaafu olw'ohufugiirira ebi gamuloma.*

7 Muli n'ohuhimanya muuti abo abafugiirira ebya Hatonda boonene mbaba babala ohuba abomu lulyo lwa Yibbulayimu.

8 N'ehindi Hatonda omwene gahimanya ati Abatali Bayudaaya ni balimufugiirra alibabala ohuba abagwalaafu. Ehyo nj'ehyagira gaaloma Yibbulayimu ati, "Amawanga gosigosi galisuna ekabi hu lweve."*

9 Olw'ehisuubiso ehyo, Hatonda aja abaatu bosibosi ekabi, abafugiirira hya Yibbulayimu.

10 Abaatu bosibosi abesiga ohugendera mu magambi aga banambya Musa ko basune obuhoda eyiri Hatonda, bahiiri njaasi w'ehiruŋi hihye olwohuba hyanandihiwa hiiti oyo ategumya huhola hiisi hiitu ehi magambi galagira; Hatonda alimusyena.*

11 Mu butuufu njanuma oyu Hatonda ananga ohubala ohuba omugwalaafu olw'ohwoheresa amagambi olwohuba sihinangiha hugoheeresa gosigosi. Hino c'ehigira hyanandihiwa hiiti, "Oyo ahola ebirunamu alibanjo mulamu olw'ohufugiirira huhwe."*

12 Ohwoheresa amagambi njanuma aja hwediirira hu hwesiga Hatonda olwohuba hyanandihiwa hiiti, "Ane gumyenga ohwoheresa amagambi n'ebiragirowo anabanganjo olw'ohubyoheresa."*

13 Aye njaahani Kurisito ni geerayo bamuhomerera hu musalabba hu lwefe, gatujonoooyeho ehijoogi hy'amagambi niye gahyefiha. Hino kihahasa olwohuba hyanandihiwa hiiti, "Ehijoogi hya Hatonda hiri hu oyo oyu beeta ni bamubambire hu musaala."*

14 Kurisito gatununula mu ehijoogi hy'ohutoheeresa ebi magambi galagira, Abatali Bayudaaya boosi banange ohusuna ekabi eji Hatonda gaja Yibbulayimu. Era gendire ati olw'ohufugiirira Yesu Kurisito hwesihwesi anabula hubihisya husune ehisuubiso hy'Omwoyo wuwe oyu gatusuubisa.

Amagambi n'ehisuubiso

15 Ale njaahani boluganda, hambaje ehy'ohuboneraho ohunja mu kolagana yeefe abaatu hu hyalo hino. Singa njabanjo abaatu ababa ni baholire endagaano era baayita mu bunjandiihe, nabula muutu bundi ananga ohuyicuusa. Ehi ndi hulomaho hyosi hiityo pohiri.

16 Ehisuubiso hya Hatonda hyali eyiri Yibbulayimu n'olusaaye lulwe. Sigaloma hu "saaye jije" ko ohuloma n'ahooheramo abaatu eduuli aye gamuloma ati, "olusaaye lulwo."* Galoma hu muutu mulala era omuutu oyo n'ali nje Kurisito.

17 Ehi ndi hugesyaho ohuloma hiri hiiti, amagambi aga Hatonda gaja Abayisirayiri ni njabitireno emyaha ebihumi bine n'adatu oluvanyuma lw'ohuhola endagaano ni Yibbulayimu, sigabbwaganjo ndagaano yiye ni Yibbulayimu.

18 Singa hiba hiiti Hatonda atunja ehi gatusuubisa lw'ohwoheresa magambi, ehyo hiba hiraga hiiti sahitanja olwohuba gahitusuubisa. Cooka Hatonda niye olw'ehisasabirisi hihye gaja Yibbulayimu ehyo ehi gamusuubisa era ni neefe huutyo po atunja.

19 Ne ni hiba hiityo, hiina ehyene ehyagira Hatonda gatanjo amagambi? Gagatanjo gayeede ohulaga obubbengi w'abaatu era gaali n'ohutamba ohwola hu huujwa hw'oyo oyu hisuubise hiromaho. Hatonda ganambya Musa amagambi n'abita mu malayika ahole nga wakwenda wuwe agoose eyiri abaatu.

20 Wakwenda abaanjo olw'ohunimba enjuyi eji hinjambaho. Aye Hatonda gaali yenjene n'ahola ehisuubiso.

21 Olwo njaahani hulome huuti amagambi aga Hatonda gaja Musa gabbwaganjo ehisuubiso hihye? Kadi nanjandiidiri! Olwohuba hiba ni hiri hiityo hani omuutu asuna obulamu obutanwanjo olw'ohwoheresa amagambi era hani omuutu alongoosa ekolagana yiye ni Hatonda olw'ohwoheresa amagambi ago.

22 Aye Ebyanjandihiwa nibyo biroma biiti amaani g'ehibi gatuhaada hwesihwesi era hwaba hy'abasibe abanjuma bwecuuhise. Ehyo hiri hiityo hinqeese abafugiirira Yesu Kurisito ehi Hatonda gasuubisa ohunja abaatu olw'ohufugiirira.

23 Ehiseera hy'abaatu ohufugiirira Yesu ni hyali ni hihiri hwola, amagambi ga Musa ago gaali gatuhaadire ni gatuhadaahise hy'abasibe mu komera. Ehyo hiretere abaatu ohusuna esuubi eryohuba n'edembe ohunja mu busibe owo olw'ohufugiirira Yesu.

24 Ehiri ti Hatonda gatanjo amagambi gabe hya nyapala ohutulabirira ohwola hu huujwa hwa Kurisito ko Hatonda atubale ohuba abagwalaafu olw'ohumufugiirira.

* 3:8 3:8 Tand 12:3 * 3:10 3:10 Mag 27:26 * 3:11 3:11 Hab 2:4 * 3:12 3:12 Leev 18:5 * 3:13 3:13 Mag 21:23 * 3:16 3:16 Tand 22:18; 26:4; 28:14

²⁵ Naahani Kurisito n'ahenire ohuuja, amagambi sigahiiri nyapala weefe ohutucuunganga.

Huli baana ba Hatonda olw'ohumufugiirira

²⁶ Olw'ohufugiirira Yesu Kurisito, mwesimwesi ananjuma hubihisya mwafuuha baana ba Hatonda,

²⁷ olwohuba enywe mwesimwesi abahena ohubatiwiwa ohulaga muuti mwengira mu muhumba ni Kurisito ebikolwa byenywe bifaana hy'ebya Kurisito.

²⁸ Eyiri Hatonda, sinahiirino njabulo ngati w'Omuyudaaya n'Atali Muyudaaya, omwidu n'atali mwidu, omuhasi n'omusinde. Mwesimwesi muli c'ehyene olw'ekolagana erino ngati wa hiisi mulala hu nywe ni Yesu Kurisito.

²⁹ Olwohuba muli ba Yesu Kurisito, mwesi bababala ohuba lusaaye Iwa Yibbulayimu era mulisuna omugabo hu hirabo ehi Hatonda gamusuubisa.

4

¹ Mu ngeri eyindi, ehi ndoma hujanga ohuhigeragerania hu mwana omuseere mu mago ga semwana. Omwana oyo anaba n'ahiiri mujere, saabaho njabulo n'omujeeresa womu mago ago olwohuba wayire aba nj'omwene biitu ebiri njango anjo mu hiseera ehyo sabyehenerera.

² Omwana oyo bamutaho omuutu ohumubbiita era gamuhuumira ebiitu ohwola ehiseera ehi semwana galaga ohubimujambya hyola.

³ Mu ngeri nj'enyene hwesi ni hwali ni huhiri hufugiirira Kurisito, hwali hy'omwana oyo era ni huli hy'abeedu ni hundembuhira emisambwa n'obulombolombo owomu hyalo hino ng'olu omwidu agondera musengwawe.

⁴ Aye ehiseera ehiragaane ni hyola, Hatonda gatuma Yesu Omwana wuwe mu hyalo nga yeesi omuhasi amusaala era nga yeesi aba n'ohwoheresa amagambi ga Musa.

⁵ Ebyo byaliho olw'ohutununula eyiri obunugi w'amagambi hwesihwesi hwahasuna omugabo gwefe ogutusaanira ng'abaana ba Hatonda.

⁶ Olwohuba hwesihwesi huli baana ba Hatonda, gatuma Omwoyo Omutukuvu ohujwa eri Yesu Omwana wuwe gaaje amene mu myoyo jeefe. Omwoyo oyo nj'atunja obugumu ow'ohwehahasa huuti huli baana ba Hatonda era hwamulanga "Bbaabba."

⁷ Olw'ehyo muhmanyere muuti simuhiiri beedu aye naahani hiisi mulala hunywe mwana wa Hatonda. Era olwohuba mwana mu nyumba yiye, Hatonda gabaaya obusika w'ebi gasuubisa.

Mutanjamba hwagama eyi mwanjooye

⁸ Halehale ni mwali ni muhiiri huba n'ekolagana ni Hatonda, ebinambulamo ebitali Hatonda nj'ebyanjunga ni bibahosa hiisi hiitu hy'omwidu oyu musengwa wuwe ahoa hiisi ehi aba ni gendire.

⁹ Ng'olu naahani mumanyire Hatonda era ehihiraho ehyo yeesi abamanyire ati muli babe, hiina ehyene ehigira ni mutjamba ohwagama eyi mwanja mugendere mu buteekateeka n'obulombolombo w'ehyalo ebi mwanjuna? Ehi muloma, mwenda mwagameyo mu busibe wabyo?

¹⁰ Mbo mwesi mutandihire ohulonderesa obulombolombo obutali wenywe obunamba hu ndaalo ekulu, emyesi, ebiro njalala n'emyaha ejenjabulo olw'ohwendula obuhoda eyiri Hatonda!

¹¹ Ndi mwenjendeherefu olw'ebiitu ebi muhola! Olwo obunjeeresa wange eyi muli ko wenda hufa busa?

¹² Olw'ehyo, aboluganda mbegayirira mwefihule ebiitu ebyo mube hyange ng'olu nabyefihula nafaana hyenywe. Mubaaye mutebisyangaho bubu eyi ndi aye naahani mwenda hwoonona olunayo.

¹³ Muhimanyire bulanj muuti n'ali nijire ewenywe lw'obulwaye nga ko mbalomera Amanjuro Amalanji aga Yesu.

¹⁴ Wayire n'ali mulwaye, simwambisayamo moni aye mwasangaalira mu ngeri eyi mwahasangaaliyemo Malayika wa Hatonda, anandi oti hani n'ali ndiise Yesu Kurisito omwene!

¹⁵ Esangaalo eryo lyosiryosi eri mwasangaalira lyaja neena? Mu hiseera ehyo nanjuma ehi mwali ni mutanjanga hukolera n'olu nahabalomire ohwomolamo emoni jenywe mujiipe!

¹⁶ Olwo naahani ko fuuhire musigu eyi muli olw'ohubahayula ni mbalomera ehituufu olw'ohugota ohu muli hugota?

¹⁷ Abo aberanga ti babalumirwa ehi baliho hya hubabbaamya munjambe obulombolombo waawe. Ehigendererwa hyawe sihirani olwohuba ehi baliho hyahwenda hutwabuhania, efe ni nenywe abatafugiirira byawe ko bahene babegoboseho.

¹⁸ Hirani ohulaga muuti muwagira ebi mbegirisa. Aye ehyo simuli n'ohuhihola lw'ohwehenaho ni nijire eyi muli.

¹⁹ Baana bange! Ohufaana hy'omuhasi alumwa ebise ni genda husaala keesi nindi pulira obulumi n'ohwenjendeherera hu lwenywe ohwola olu Kurisito anahengire era gaamenya mu bulamu wenywe.

²⁰ Hiba ni hijangiha nahaajire eyo naaba ni nenywe hu nyanga enyene yino nacuusaho n'amalomere olwohuba ebi muhola olw'ohutaba njalala ni nenywe, bikenire bugali efiiri hu mutwe.

Agali ni Saala

²¹ Aleeni mundomereho, enywe omwenda ohugendera njaasi w'amagambi ga Musa, simumanyire ehi Musa ganandiha mu magambi ago?

²² Banandiha mu magambi ago baati Yibbulayimu gaali n'abasaani babiri. Mulala hu bo gaali musaani w'Agali omuhasi owaali omwidu n'owundi gaali musaani wa Saala omuhasi omwenejo.

²³ Ohusaaliwa hw'abasaani ba Yibbulayimu abo hwise hwalimo enjabulo. Omusaani oyu gasaala n'omuhasi omwidu gamusaaye mu ngeri eyabulijo aye ohusaaliwa hw'omusaani ow'omuhasi omwenejo, hwali hw'ehyamaliholiho oluvanyuma lwa Hatonda ohuŋa semwana ehisuubiso hy'ohumusaala.

²⁴ Ebiitu ebyo hubinjira ohuba mu hifaananyi hy'olugero olwohuba abahasi bano bombi bali mu hifaananyi hy'endagaano ebiri eji Hatonda gaahola. Ndala hu ndagaano ejo gayiholera hu lusozi Sinaayi era yaalimo ohugondera amagambi aga ganja Musa. Eyo nj'eya Agali owaali omwidu n'abaana babe aba asaala.

²⁵ Agali ali hy'olusozi Sinaayi mu hyalo hy'e Bunjarabbu era Agali ali mu hifaananyi hy'ehibuga Yerusaalemu mu mbeera eyi hirimo hatyane olwohuba abali mu hibuga ehyo n'abahiihalamo bali mu wiidu.

²⁶ Aye njaliŋo ehibuga Yerusaalemu ehinyaaha ehiri mwigulu era abo abalihiihalamo bali mu dembe era sibali njaasi w'obunugi w'amagambi. Efe abasuubira ohuba mu hibuga ehyo huhinjirira mu hifaananyi hya nyineefe olwohuba huli baana ba Hatonda ab'edembe.

²⁷ Ebyanjandihwa biroma biiti,
 "Sanjala ewe omuhasi omugumba, atasaala;
 otanjoleera hujoleera aye lereesula ehigalagala
 ewe atabonangaho bise by'ohusaala
 olwohuba omuhasi nabunobe anahoŋe oluhulende
 abaana ababe baahira abanawende obungi."*

²⁸ Njaahani boluganda muhmanyenye muuti muli baana ba Hatonda olw'ohufugiirira ebi gasuubisa era muli hya Yisaka omusaani wa Yibbulayimu oyu gasaala olw'ohufugiirira ehisuubiso hya Hatonda.

²⁹ Era ohufaana ng'olu omusaani wa Yibbulayimu oyu gasaala n'omuhasi omwidu gahiyaania owahye owasaaliwa olw'amaani g'Omwoyo, hwesi huutoyo pohuli. Abo abanjeega baati huli n'ohugendera njaasi w'amagambi ga Musa batuhiyaania olw'ohufugiirira Kurisito.

³⁰ Aye huhebulire ebi Ebyanjandihwa biroma hu songa yino. Biroma biiti, "Bbinga omuhasi oyo omwidu era atiine n'omwana wuwe olwohuba omwana oyo abula mugabo mu by'obusika wa semwana ohutusaho omwana w'omuhasi omwenejo."*

³¹ Olw'ehyo balebe bange, efe abamufugiirira sihuli bomu lusaaye lw'omuhasi omwidu abali njaasi w'amagambi aye huli bomu lusaaye lw'omuhasi omwenejo.

5

Edembe eri Yesu anja abamufugiirira

¹ Yesu gatubonolola mu busibe w'amagambi ga Musa gaatuŋa edembe. Olw'ehyo mube badimamu njatabano nindi abaatu ababahalubirisa ni babafiiha ehijoogi hy'obuteekateeka n'obulombolombo waawe.

² Ale mwetege bulani mbalomere! Ese Pawulo mbalomeraho ti hiisi olu munaganye babahomola mbo mwendula obuhoda eyiri Hatonda, ohufa hwa Kurisito hunaabe huhiihula mahulu kadi eyi muli.

³ Nindi hakigobolemo! Ndoma ti hiisi muutu anafugiirira bamuhomola omwene anaabe gebojire mu mamiro omugoye ogw'ohuhola byosibyosi ebi amagambi gamulagira.

⁴ Era enywe abali hugesyaho ohwenda Hatonda ababale ohuba abagwalaafu ni mubita mu magambi, mwahena ohweyabula hu Kurisito era mwabeene mulehire engira ya Hatonda ey'ohusonija olw'ehisasabirisi hiye.

⁵ Ne efe abataaye owesige mu hisasabirisi hya Hatonda, Omwoyo Omutukuvu atuhahasa ati Hatonda aja hutubala ohuba abagwalaafu olw'ohufugiirira Kurisito.

⁶ Hiri hiityo olwohuba Hatonda saafayo oba omuutu muhomole oba simuhomole. Ehihulu ehi genda nj'omuutu ohwesiga Yesu Kurisito era ni genda n'abahye.

⁷ Mwali mugenda bulani ng'abafugiirira ne njaaahani hiina ehyaoolireho ko mujwe hu hufugiirira obuhwenda obutuufu obuujamba hu Kurisito?

⁸ Ohuhongeresa ohu babahongeresa sihujuwa yiri Hatonda omwene hubangala ohuba abamufugiirira.

⁹ Muhebulire muuti ng'olu hasimbukulusa ahadiidiri haletera etome ly'engaano efute ohusimbuluha ohuhira olu lyaga, ehibono bubono eh'y'esomesa ecaamu hyosi hijanga ohubbaama abaatu oluhulende.

¹⁰ Ne ese mbalimo owesige mu Yesu Musengwa ti simunahabbaame mwanjwa hu hi ndi hubaloma. Oyo abatabulatabula aja husuna omuhemba, haabe ani oba ani.

¹¹ Aboluganda, ni njera mbanga ni ndoma abaatu ti bali n'ohuhomola ng'olu abandi basidihaho, hani Abayudaaya abahiwagira bakiyaania? Mbanga ni mbalomera c'ehyo mu hifo hy'ohubalomera ti ohufa hwa Yesu hu musalabba nj'ohunonola abaatu, hani sibakiyaania.

¹² Hiba ni hijangiha abo ababahongeresa ohuhomola bahehereeye abeene begiduuliraho erala obusinde waawe!

¹³ Ne enywe balebe bange Hatonda gaabatobola mube mu bulamu ow'edembe ni njuma buteekateeka oba obulombolombo obubafuga. Simutambisanga dembe lyenywe ohwetolyonga mu by'obusiru wabula hiisi muutu n'anja owahye obuyeedi olw'ohumwenda.

¹⁴ Hino muhihole olwohuba amagambi gosigosi mu buupi ganjwamo egambi erala eriroma liiti, "Yendanga owahyo ng'olu weyenda ewe wamwene."*

¹⁵ Aye singa mubeererera ni mujirijana mwaba hy'agabwa agalumanira egumba, ni mutegenderesa mwabeene mwesihirisa.

Obulamu obuhuba ninabo olw'Omwoyo

¹⁶ Olw'ehyo mbahubbirisa muganye Omwoyo Omutukuvu abe nj'abatangirira mubi muhola ko mwenjalame ohwoheresa ebi mibiri jenywe jegomba.

¹⁷ Hino muli n'ohuhihola olwohuba ohwegomba hwenywe ohw'omubiri hujaalula omugoye n'Omwoyo hiisi hirala huhyo ni hyenda muhole ebi hibalagira. Ohujalula hw'omugoye ohwo sihubaganya muhole ehi mwahendire ohuhola.

¹⁸ Aye singa Omwoyo aba nj'abatangiirira muba simuhiiri njaaasi w'amagambi ga Musa.

¹⁹ Ebikolwa ebinjwa mu hwegomba hw'omubiri biri njalafu era hiisi muutu abimanyire. Biralu hu byo mbeino; obuhwedi, ohwejabaata, ohuba ow'emoni enyangu;

²⁰ ohusenga emisambwa n'ohuhola eby'obujenja, obucaayi, ohweduhaniaduhania, ekenyera, etima, ohwenjeegaho, ohweyabujula, ohwesalasalama obubbubbu,

²¹ egongi, obumeesi, ohutanjwa mu binyumo ko n'ebindi ebiri hy'ebyo. Nindi mbalabula ng'olu nabalabula oludaayi ti abahola ebyo babula mugabo mu bujugi wa Hatonda.

²² Ebikolwa eby'omuutu oyu Omwoyo wa Hatonda atangirira nibyo byanjabulo era mbeino; ohwenda abahyo, esangaalo, ohwenda emiyaaya, obugumikiriza, ehylene, obuutu bulamu, owesigwa,

²³ ohunjamba ebiitu pola n'ohwegenderesa. N'ohola ebyo, sinjabanjo gambi eri obbwaga.

²⁴ Abo abali mu Yesu Kurisito bahomerera ohwegomba hw'omubiri ohu baali ni nahwo oludaayi.

²⁵ Hanye dala Omwoyo wa Hatonda gatuja obulamu obunyaaha, huganye muhole ebi genda muhole.

²⁶ Hutaba mu hwepaahapaaha ni hulunja abahyefe era ni hubaleeteranga ohugongeera.

* 5:14 5:14 Leev 19:18

6

Ohuhola ebirani eri abaatu bosibosi

¹ Aboluganda, singa nabanjo owahenywe agwa mu hibi, enywe abadimamu mu hufugiirira mumujambenga pola mwamuyeeda ohujwa mu hibi ehyo. Cooka oyo aba n'amuyeeda gegenderesenga yeesi atagwa mu hibi.

² Singa nabanjo owahenywe ali mu bigosi, mumujambirengaho gabihenajo. Ni munaholenga muuti munaabenga mwoherehiise egambi eri Kurisito gaatuja.

³ Muhimanye muuti singa omuutu geneegaho ng'olu ali wahitalo ate nga ko panaajo aba gedulinga omwene.

⁴ Ehihiraho obulani muutu hwehebera ebikolwa bibye omwene gebuuse hanye birani. N'ahena ehyo, nga ko gesiima hu lw'ebirani ebi aba n'ahola, cooka n'atahihola olw'ohwenjeranjerania hu bahye.

⁵ Muhebulire muuti hiisi muutu ali n'ohwetwiha obuvunanyiziwa wuwe.

⁶ Musaanira ohujangaho ababegirisa ehibono hya Hatonda, omugabo ogusaanira hu biitu byenywe ebi muli ni nabyo.

Omuutu agha ehyo ehi gaama

⁷ Omuutu atabahoonanga hubabbaama. Muhebulire muuti sihujanga hwebbalakania hu Hatonda olwohuba ng'olu muutu agha ehyo ehyene n'ehyene ehi aba ni gamwa, ni Hatonda atyo po ahola. Asasula omuutu ni geema hu ehyo ehi aba n'aholire.

⁸ Olw'ehyo Hatonda aligudya hiisi muutu olw'ehibi ehi omubiri gugwe gumutuma ohuhola era gasasula oyo ahola ehi Omwoyo Omutukuvu amulagira ohuhola, n'ehirabo hy'obulamu obutanwanjo.

⁹ Aleeni hutadamba huholanga birani olwohuba ehiseera ehiragaane ni hiryola, Hatonda alitujamo omuhemba.

¹⁰ Ng'olu huhiri n'ekabi eyo hwegumye ohuholera abaatu bosibosi ebirani ko weyite abafugiirira bahyefe.

Ohugohoba

¹¹ Aleeni mwetege bulani mufaanie bino olwohuba samwene ndi hubinjandiiha n'omuhono gwange omwene mu ganyikuta agabbala.

¹² Abo abenda ohweragalaga ebinambulamo bali hugesyaho ohubanjagia muhomole. Ehyo bahihola olw'ohwenda batabahiyaania olwohuba sibenda hulomera abaatu baati Hatonda asoniya ebibi olw'ohufugiirira baati Yesu Kurisito gaabafirira hu musalabba.

¹³ Mbaloma bino olwohuba Abayudaaya abo ababomeeyeho n'esomesa yaawe ti muhomole, boosi siboheresa ebi magambi ga Musa galagira ohutusaho benda muhomole basune ehi banepaaha olw'ohuhomola hwenywe.

¹⁴ Ne ese simbona ehi nepaahisa ohutusaho nepaaha olwa Musengwa weefe Yesu Kurisito owaafiirira hu musalabba. Ehi gaakolera hu musalabba, hindeteera ohutanjamba hu bi baatu abandii mu hyalo basangalira era boosi ehyo hibaletera ohutambalamo magesi.

¹⁵ Ohwepaaha hwange huli mu hufa hwa Kurisito hu musalabba olwohuba Hatonda saafayo oba omuutu muhomole oba simuhomole. Ye ehi abala hu muutu hya huba mu bulamu obunyaaha olw'ohufugiirira Kurisito.

¹⁶ Sunga Hatonda anjambire hiisi muutu anagendere mu bindomire ehisasabirisi era amuje emiyaaya. Ko weyite Yisirayiri, abaatu ba Hatonda abali mu hifaananyi hya Yisirayiri.

¹⁷ Ehisembayo, nenda ohwema olwa leero abaatu abo baasoniye, njatabano nindi owundambya mu songa jino olwohuba emamba eji ndi ni najo olwohuba muhwenda wa Yesu nibo bajinuma.

¹⁸ Boluganda, Musengwa weefe Yesu Kurisito abanjambire ehisasabirisi. Amiina.

Ebbaluṅa eyi Pawulo gaṅandiihira Abefeeso Enyanjula

Pawulo nj'owaṅandihira *Abefeeso* ebbaluṅa yino mu mwaha ogw'enkaaga oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Abahugu mu by'Ebbayibbuli baloma baati wayire mu bbaluṅa yino, mubulamo obuheese hy'obuli mu Bakolosaayi, Pawulo nj'owayinjandiiha. Hamunga ebbaluṅa yino yali yahugenda mu bibbulu by'abafugiirira Kurisito mu twale eryo. Pawulo aloma ati gaali mu komera aṅa ṅandiihira ebbaluṅa yino (3:1; 4:1; 6:20). Pawulo gaṅandiihira Tukikasi n'ebbaluṅa yino owaali hu lugendo ohuhyalira abafugiirira Kurisito mu hibuga Efeeso (6:21-22).

Efeeso hyali hibuga ehibbala mu twale ly'Asiya mu buṅugi w'Abarooma. Era ehibuga Efeeso hyali himanyihene olwa yekaalu y'Arutemi hatonda w'Abayonaani (Bik 19:23-31). Mu hutandiha, abafugiirira Kurisito b'Efeeso baali b'amaani aye oluvanyuma banafuṅa mu hufugiirira hwawe (Hweh 2:1-7).

Mu hitundu ehidaayi ehy'ebbaluṅa yino, Pawulo anyonyola ng'olu Hatonda gatobola abaatu babe era gahena gabanonjola ohuṅwa mu bibi byawe era ehyo gahihola n'abita mu Yesu Kurisito. Ageragerania abafugiirira Kurisito ohuba hy'omubiri nga Kurisito nj'omutwe era nohu nyumba nga Kurisito nj'ebaale ery'omusonda. Mu hitundu ehyohubiri, Pawulo ahubbirisa abafugiirira Kurisito ohuba n'obulamu obusaanira omuutu atya Hatonda.

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Pawulo geyanjula era aheesa Abefeeso (1:1-2)
2. Ekolagana ṅagati wa Kurisito n'abafugiirira babe (1:3-3:21)
3. Obulamu w'abafugiirira Kurisito (4:1-6:20)
4. Engohoba (6:21-24)

Enyanjula

¹ Ndiise Pawulo omuhwenda wa Yesu Kurisito olw'ohusiima hwa Hatonda. Pandiihira enywe abagwalaafu, abesiga Yesu Kurisito abali mu hibuga Efeeso.*

² Hatonda Seefe ni Musengwa Yesu Kurisito babanjambire ehisasabirisi era babanje emiyaaya.

Ekabi ohubita mu Kurisito

³ Hujumirya Hatonda Semwana wa Musengwa weefe Yesu Kurisito owabitira mu Kurisito ohutuṅa hiisi kabi ejomwigulu.

⁴ Hatonda n'ahiiri hutonda ehyalo gaatutobola, n'abita mu Kurisito, hube bagwalaafu ni huṅumaho hamogo mu moni jije. Olw'ohutwenda,

⁵ gasalaṅo ohuṅwa ahale nahale ohutufuula baana babe n'abita mu Yesu Kurisito olw'ohusiima huhwe,

⁶ c'ehigira huli n'ohumujumirya olw'ehisasabirisi hihye ehi gatunṅa n'abita mu Mwana wuwe oyo omuhoda.

⁷ Kurisito ni gafa, amafugi gage gatununula ng'atusoniṅa ebibi. Ehisasabirisi hya Hatonda

⁸ ehi gatuyomboolera hyatuṅa amagesi ohufaania etegeha yiye.

⁹ Era gatuhwehulira ehyama ehi gaali n'ategehire ohwoheresa n'abita mu Kurisito.

¹⁰ Etegeha yiye yiri yiiti ehiseera ni hyolire, aleete ṅalala ebiitu byosibyosi ebiri mwigulu nohu hyalo, ṅaasi w'obuṅugi wa Kurisito.

¹¹ Olwa Kurisito, Hatonda gatutobola gaahena gatwabula ohuba abaatu babe ng'olu genda era ahola byosibyosi ni geema hu tegeha yiye yira eya halehale,

¹² ko efe Abayudaaya abehereeye ohuba n'esuubi mu Kurisito, humujumirye era humuṅe enjono.

¹³ Era enywe Abatali Bayudaaya mwesi Hatonda gabafuula abaatu babe ni mwanjulira amazima, nj'Amanjuliro Amalanji aganjamba hu hunonjoha. Ni muhenire ohufugiirira Kurisito, gaabana Omwoyo Omutukuvu oyu gabasuubisa ohuṅwa ahale nahale ohulaga ati muli babe.

¹⁴ Omwoyo oyo nj'ahabonero ahahahasa haati Hatonda alituṅa ebi gasuubisa abaatu babe era ti aja hutununula, leha humujumirye olw'enjono lirye.

* 1:1 1:1 Ebyanjandiihira ebindi sibiroma biiti "mu hibuga Efeeso."

Ohweyaasa n'ohusaba hwa Pawulo

¹⁵ Olw'ehyo, ohuŋwa olu n'anjulira ti mufugiirira Yesu Musengwa era mwenda abagwaalafu bosibosi,

¹⁶ sindeherangaho ohweyaasa Hatonda hu lwenywe mu husaba hwange.

¹⁷ Mbasabira ti Hatonda wa Musengwa weefe Yesu Kurisito era Seefe owenono, abanje Omwoyo Omutukuvu ko mwahaba n'amagesi mumutegeere bulanji.

¹⁸ Era saba ti emoni jenywe ejomu hida jirimbuhe mufaanie ebiitu eby'amaani ebi Hatonda gabalangira era mulindirire ni njanuma hubuusabuusa ebi gasuubisa abaatu babe.

¹⁹ Saba ti mutegeere amaani gage amabitiirifu ohuhira gosigosi era agatuyeeda efe abafugiirira.

²⁰ Amaani ameene ago, nj'agalamusa Kurisito ng'ahena gehala mu hifo ehy'enjono hu lubega lw'omuhono omulungi ogwa Hatonda mwigulu.

²¹ Kurisito oyo ali namugulu w'obunangi n'abanugi era anjuga abanamaani n'abahombe bosibosi, sijahani hyonene aye emirembe n'emirembe.

²² Hatonda gaata ebiitu byosibyosi njaasi w'obunangi wa Kurisito, ng'amufuula Musengwa† era anjuga hiisi hiitu olw'abo abamufugiirira.

²³ Abafugiirira abo, nj'omubiri gwa Kurisito era nj'aleetera hiisi hiitu ohuba n'obulamu.

2*Hwafuuha balamu hulwa Kurisito*

¹ Ni mwali ni muhiiri hufugiirira Yesu, mwali bafu mu mwoyo olw'ebibi byenywe.

² Mwalondereranga esambo embi ej'ehyalo hino, ni mudembuhira Sitaani, omwoyo ogunuga na mugulu mu bbanga. Hatyane, omwoyo jana ogwo nj'ogunuga abo abajeemera Hatonda.

³ Ohwegomba ohw'omubiri n'eepega yeefe embi ni bitunjuga ng'olu byali ni binjuga abaatu abandii. Era olw'ebibi ebyo, hwesihwesi Hatonda gaali atulihoo ehirunji.

⁴ Aye Hatonda olw'ohutwenda obugali n'olwehisa hihiye ehibitiirifu,

⁵ gatulamuhisa njalala ni Kurisito ohuŋwa mu bujeemu omu hwali ni hufiriye, gatunonola olw'ehisasabirisi hihiye.

⁶ Hatonda gatulamuhisa njalala ni Yesu Kurisito era ng'atwihasa ni naye mwigulu olwohuba huli hirala ni naye.

⁷ Gaahola ehyo ohulaga abomu mirembe ejiribano obulanji n'ehisasabirisi hihiye ehibitiirifu ehi gatunambira mu Yesu Kurisito.

⁸ Mwanonjoha olw'ehisasabirisi hihiye olu mwamufugiirira, olwohuba ohunonjoha simaani genywe aye hirabo hya Hatonda.

⁹ Hatonda sigabanonjola olw'ebikolwa byenywe ebiranji olw'ehyo njanjume owepaaha-paaha.

¹⁰ Hatonda gatutonda n'abita mu Yesu Kurisito ohuholanga ebiranji ebi gatutegehera.

Obulala mu Kurisito

¹¹ Olw'ehyo, enywe Abatali Bayudaaya era "abatali bahomole" ng'olu Abayudaaya babalanga olwohuba mbo nibo bahomole, (ohuhomola ohu baatu bahomola n'engalo)* muhebulire ehi mwali mu biseera ebyahale.

¹² Mwali munjuma Kurisito era simwali baatu ba Hatonda, ni batababalira hu gwanga ery'Abayisirayiri, abaatu ba Hatonda era ni munjuma mugabo mu ndagaano ejirimo ebi Hatonda gasuubisa. Mwali munjuma suubi lyosiryosi era ni munjuma Hatonda omwene bunjanga.

¹³ Aye njaaahani ohubita mu hufa hwa Yesu Kurisito, enywe abaali ni mwedanyiriye analeeni, Hatonda gabeegeresa huupi olw'amafugi ga Kurisito.

¹⁴ Kurisito galeeta emiyaaya, gaagira Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya hwaba muutu mulala, gatusano obulabe owaali hy'ehitepe ni butwabuujuula.

¹⁵ Olu gafa hu musalabba, gadibya ebiragiro n'amagambi g'Ehiyudaaya ko afaanjanie Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya ohuba egwanga erala era enyaaha mu moni ja Hatonda, mu kola eyo galeetano emiyaaya.

¹⁶ Ohufa huhwe hu muusalabba hwatufaanjanie ni Hatonda hwatusano obulabe njagati w'Abayudaaya n'Abatali Bayudaaya, hwesihwesi hwagobola njalala.

¹⁷ Kurisito gaaja gabalamera enywe Abatali Bayudaaya abaali analeeni ni Hatonda n'Abayudaaya abaali ohuupi ni naye, Amanjuliro Amalanji.*

† 1:22 1:22 Oba "omutwe." * 2:11 2:11 Mag 10:16. Njalinjo ohuhomola ohundi ohw'omwoyo. * 2:17 2:17 Yis 57:19

¹⁸ Njaahani hwesihwesi hubita mu Kurisito oyo ko hwola eyiri Hatonda Seefe olw'amaani g'Omwoyo wuwe.

¹⁹ Olw'ehyo, enywe Abatali Bayudaaya simuhiiri balugendwa aye muli b'ehiha hiralala n'abaatu ba Hatonda era abomu nyumba yiye.

²⁰ Enywe muli nyumba eyi baatongola hu musingi gw'esomesa y'abahwenda n'abanaabbi, Yesu Kurisito omwene n'ali nj'ebaale eryomu sonda era ery'omugaso.

²¹ Kurisito nj'anambiriye enyumba eyo yosiyosi era nj'agira yagalama yaba Yekaalu enjabufu eya Musengwa.

²² Mu Kurisito, enywe mwesi Abatali Bayudaaya, babatongolera njalala ni neefe Abayudaaya ohuba enyumba omu Mwoyo wa Hatonda amenya.

3

Pawulo abuulira mu Batali Bayudaaya

¹ Ese Pawulo, bamboja hu lwenywe Abatali Bayudaaya olwohuba pereesa Yesu Kurisito.

² Mbalomera ti ng'olu mwanjulira, Hatonda gaapambira ehisasabirisi gaapa omulimo ogw'ohulomera Abatali Bayudaaya Amanjuliro Amalangi.

³ Ko huloma gakwehulira ehya hihye ng'olu pandiire mu buupi.

⁴ Mu husoma ebbalunja yino, muja hufaanina ng'olu Kurisito nj'ehyama ehyo.

⁵ Hatonda sigahwehulira abomu mirembe ej'ahale ehya ehyo, ng'olu hiri njaaahani n'abita mu Omwoyo Omutukuvu eyiri abahwenda n'abanaabbi babe abagaabula ohumunjeeresa.

⁶ Ehyama hiri hiiti, Amanjuliro Amalangi gagira Abatali Bayudaaya basuna omugabo njalala n'Abayudaaya hu hisuubizo hya Hatonda ohubanojola. Era bosibosi mubiri mulala ohubita mu Yesu Kurisito.

⁷ Olw'ehisasabirisi hya Hatonda, gaapa ekabi ohuba omunjeeresa ohulomera abaatu Amanjuliro Amalangi gano olw'amaani gage.

⁸ Wayire ndiise ow'edaala erya njaaasi mu abaatu ba Hatonda bosibosi aye gaapa ekabi ohulomera Abatali Bayudaaya Amanjuliro Amalangi aganjamba hu bunjinda obubitiirifu obuli mu Kurisito.

⁹ Era Hatonda oyo owatonda hiisi hiitu, gaatuma ohulomera abaatu bosibosi ebinjamba hu hyama ehyo ehi gaali n'ahwehire ohunjwa ahale nahale.

¹⁰ Ehigendererwa hihye hiri hiiti njaaahani n'abita mu abafugiirira Kurisito, balomere emisambwa n'abanamaani abali mu banga ebinjamba hu magesi gage amangi agatanjwayo.

¹¹ Ohunonojola abaatu, nj'eyaali etegeha ya Hatonda ko atonde ehya era gayoheresa n'abita mu Musengwa weefe Yesu Kurisito.

¹² Njaahani ni hubita mu Kurisito oyo olw'ohumufugiirira, hwigerera eyiri Hatonda n'obugumu.

¹³ Olw'ehyo, mbegayirira mutanjwamo maani olw'ohungudya ohubangudya hu lwenywe, olwohuba hyasuno eyi muli.

Ohumanya ohwenda hwa Kurisito

¹⁴ C'ehigira kubbira Hatonda seefe amafuha ni mbasabira,

¹⁵ Hatonda oyo nj'owatonda ebiiitu byosibyosi mwigulu nohu hyalo.

¹⁶ Saba ti Hatonda ow'erono ery'amaani, abanje amaani gage n'abita mu Mwoyo wuwe.

¹⁷ Era saba ti mufaanine ng'olu Hatonda abenda bugali weene era Kurisito amenye mu mwoyo jenywe olw'ohumufugiirira ko musigale ni muli bagumu,

¹⁸ ko enywe njalala n'abagwalaafu abandi bosibosi, mujange ohufaanina ohwenda hwa Kurisito ng'olu huli hw'amaani.

¹⁹ Era mumanye ohwenda hwa Kurisito ohwo eyiri abaatu, ohwenda ohu omuutu atanjanga hufaanina mu magesi gage ag'obuutu ko mube n'obulamu obu Hatonda genda.

²⁰ Njaahani Hatonda oyo ali n'obunangi ohuhola n'ohuhiraho ebi humusunga n'ebi hunjeega, olw'amaani gage agaholera mu efe.

²¹ Abamufugiirira banjanga Hatonda erono ohubita mu Yesu Kurisito emirembe n'emirembe. Amiina.

4

Huli mubiri mulala mu Kurisito

¹ Ng'omuutu oyu baabonja olw'ohunjeeresa Musengwa, mbegayirira mube n'esambo joolana n'obulamu obu Hatonda gaabalanga ohuba ni nawo.

² Mube abaatu abatetulirisa, mwenjomehe era hiisi muutu gehalirihenga owahye olw'ohwendana.

³ Mufubengaho ohweyongerera ohuloma hirala, Omwoyo wa Hatonda n'ali nj'abayeeda ohumenya njalala mu miyaaya.

⁴ Huli mubiri mulala, n'Omwoyo wa Hatonda mulala ng'olu hihusuubira ohusuna, hiri hirala.

⁵ Nalijo Musengwa mulala n'obuhwenda bulala obu hufugiirira ko n'ohubatiwiwa hulala ng'ahabonero ahalaga haati huli hirala ni Kurisito,

⁶ Hatonda, Semwana w'abaatu bosibosi mulala anjuga ebiitu byosibyosi, aholera era amenya mu hiisi muutu wuwe amufugiirira.

⁷ Kurisito gaja hiisi muutu ehirabo ehy'enjabulo ng'olu omwene asiima.

⁸ C'ehigira ehyanjandiihiwa hiroma hiiti,

"Gajangula abasigu

era ni gatiina mu hifo ehya njamugulu obugali

gajaga abaatu ehirabo."*

⁹ Hitegeesa hi ohuloma oti gatiina mu hifo ehya njamugulu obugali? Hitegeesa hiiti gehээрera ohwiha njaaasi hu hyalo.

¹⁰ Oyo oweeha, nj'omwene oyo owatiina mwigulu nj mugulu obugali ohuhiraho ebireri ko amaamire hiisi hiiti.

¹¹ Era nj'omwene oyo owanja abaatu ehirabo. Abandi gaabana ohuba abahwenda babe, abandi ohuba abanaabbi, abandi ohuba abalomera abaatu Amanjulo Amalanji, abandi ohuba abaayi ko n'ohusomesa abaatu ba Hatonda.

¹² Ehyo Kurisito gahihola ni genda batendehe abaatu babe mu mulimo gw'ohumunjeera ko omubiri gugwe guhule,

¹³ ohwola hwesihwesi olu huliba hy'omuutu mulala mu hwesiga n'ohumanya Omwana wa Hatonda, hujangale mu by'omwoyo hube hya niye.

¹⁴ Anjo sihunaahabe hy'abaana abanjere abacuuhacuusa anja naanja olw'esomesa ey'obudulingi era egodamya abaatu.

¹⁵ Aye hube b'amazima era hwendane ko huhule mu hiisi ngeri hya Kurisito omutwe gwefe abamufugiirira.

¹⁶ Kurisito oyo aleetera omubiri gwisigwosi ohwenjimba njalala, hiisi muutu n'ahola omulimo gugwe ko omubiri gwisigwosi gwahula olw'ohwendana.

Obulamu obunyaaaha mu Kurisito

¹⁷ Mutege ohutwi mbalomere hino olw'obunjangi wa Musengwa era leha mbanje hu magesi ti mulehere anjo ohwebisya hy'abaatu abali n'epeega embi abatafugiirira Hatonda.

¹⁸ Obulamu waawe wijuuye ehiirema era banjuma mugabo ogw'obulamu obutanwanjo olw'obunjaayi n'obuhahanyafu w'emyojo jaawe.

¹⁹ Banjuma n'esonni era banjera mu huhola ehy'obunemu. Bali n'omulungo ohuhola ebibi ebya hiisi ngeri ananjuma hwemoota.

²⁰ Aye enywe sibabasomesa baaty o hu Kurisito.

²¹ Mu butuufu, mwanjulo obuhwenda ow'amazima obunjamba hu Yesu.

²² Ng'olu babasomesa, mwefihule obulamu obuhale owijuuye ohwegomba ohw'obudulingi obu mwalimo ni muhiiri hufugiirira Yesu.

²³ Mwambale obulamu obunyaaaha ohunjwa ewa Hatonda, mufuuhe banyaaha nomu binjeego byenywe,

²⁴ era mube baatu abanyaaha aba gatonda mu hifaananyi hihye ohubeera erala abagwalaafu era abamusangaasa.

²⁵ Olw'ehyo, mulehe obudulingi, hiisi muutu alomenga amazima olwohuba huli mubiri mulala.

²⁶ Nanabano ehibalunja, mwehumenga ohutabaleetera huhola hibi. Mutagwisanga eryuba ni muhiirujire,*

²⁷ era mutanjanga Sitaani ebbanga ohubahema ohuhola ehibi.

²⁸ Omwibi alehere anjo ohwiba aye abeho n'ehyholo anjange ohuyeedaho abo abagadi.

²⁹ Mwenjalame endoma embi aye ebibono byenywe bibe ebiyeeda abo ababinjura.

³⁰ Era mutenjumisanga Omwoyo wa Hatonda olwohuba nj'ahabonero ahalaga haati balibanunula hu ludaalo olw'ekomero.

³¹ Mwenjalenga ohuba abaatu abehabyo n'oluswa. Mutanjayirisanga oba ohujalatana n'omuutu yesiyesi.

³² Aye hiisi muutu alumirwenga era asonijenga owahye ng'olu Hatonda gabasonija n'abita mu Kurisito.

5

Ohuba mu njase

¹ Njaahani ng'olu muli abaana ba Hatonda abahoda, leha abe ehy'ohuboneraho mu bulamu wenywe,

² era mwendanenga ng'olu Kurisito gatwenda geenayo gafa hu lwefe ohuba enjongo erisangaasa Hatonda.

³ Mutaholanga obuhwedi oba omuutu yesiyesi ohuba n'emoni enyangu oba ayayaanira ebibi by'ehyalo hino. Ebiitu hy'ebyo, sihirani ohuba mu abaatu ba Hatonda.

⁴ Mutalomanga eby'obujemu wayire ohumooa ohwehisirusiru aye mweyaasenga hweyaasa Hatonda.

⁵ Hino muhimanyire erala muuti njajuma muhwedi wayire oyo ahola eby'obujemu oba eby'obudakaani oba ajemberesa hu ebibi by'ehyalo hino, ko nj'ohujumirya ebitali Hatonda, alisuna omugabo mu bujugi wa Hatonda ni Kurisito.

⁶ Omuutu yesiyesi saabadulinganga ati Hatonda afugiirira ebiitu hy'ebyo, olwohuba aligudya abajeemu, n'ehiruji.

⁷ Olw'ehyo, mutaholanga muhumba n'abaatu hy'abo.

⁸ Ni muhiiri hufugiirira Kurisito, mwagenderanga mu hiirema aye njahani ng'olu muli n'omuhumba ni Musengwa, mugenderanga mu njase olwohuba muli baatu b'enjase.

⁹ Hiri hiityo olwohuba enjase nj'egira omuutu gaahola ebirani, ebirujamu era eby'amazima.

¹⁰ Era mugesyengaho ohuhola ebisangaasa Musengwa.

¹¹ Mutaholanga ebiitu eby'ehiirema olwohuba binjuma ehi biyeeda aye mubyanihenga hubyaniha.

¹² Hijaambya n'esoni ohuloma hu ebyo ebi bajeemu bahola mu ngiso.

¹³ Aye enjase enahubba mu hiirema, ebiitu byosibyosi ebyomu hiirema biboneherera,

¹⁴ olwohuba enjase nj'egira hiisi hiitu hyaboneha. C'ehigira baloma baati, "Sisimuha ewe oli hy'ofulluuta,

era ewe oli hy'omufu lamuha onjwe mu bafu,

era onahola otyo, Kurisito aja hu huhwaduhisa enjase."

¹⁵ Mwegenderesenga, mutebisnyanga hyabanubeebe aye hy'abali n'amagesi.

¹⁶ Mutambisenga hiisi kabi eyi muba ni nayo bulani ohuhola ebirani olwohuba omulembe guno mubi.

¹⁷ Olw'ehyo, mutaba hy'abatategeera aye mufaanie ehi Musengwa genda.

¹⁸ Era mutameeranga olwohuba ehyo hija hu bonoona aye mulehe Omwoyo Omutukuvu abamaamirenga.

¹⁹ N'omwoyo mulala, mwemberenga Musengwa e Zabbuli n'enyembo ej'ohumujumirya, n'eki Mwwoyo abana ohuseega.

²⁰ Era habuhuyabuhya mweyaasenga Hatonda Seefe olw'ebiiitu byosibyosi, ebi Musengwa weefe Yesu Kurisito gaatuholera.

Abasinde n'abahasi baawe

²¹ Hiisi muutu anjulirenga owahye olw'ohuja Kurisito enono.

²² Abahasi, mujulirenga abawamwenywe ng'olu mujulira Musengwa,

²³ olwohuba omusinde nj'omutwe gw'omuhasi wuwe ng'olu Kurisito ali nj'omutwe gw'abamufugiirira, omwene n'ali nj'Omunojosi waawe.

²⁴ Ng'olu abafugiirira bagondera Kurisito, n'abahasi boosi banjulirenga abawamwawe mu hiisi hiitu.

²⁵ Abasinde, mwendenga abahasi benywe ng'olu Kurisito gendire abamufugiirira era geenayo gafa hu lwawe,

²⁶ gabagwalaasa n'abooga n'amaaji, nj'ehibono hihye,

²⁷ ko abamufugiirira abo, babe bagwalaafu eyi ali ni banumaho hamogo wayire mbalo oba efunyi.

²⁸ Mu ngeri nj'enyene, n'abasinde mwesi mwendenga abahasi benywe ng'olu mweyenda mwabeene. Owenda omuhasi wuwe aba geyenda.

²⁹ Njajuma kadi mulala owerya olubeje aye geeriisa era geerabirira ng'olu Kurisito alabirira abamufugiirira,

³⁰ olwohuba huli mubiri gugwe.

³¹ Hyanandiihiwa hiiti, "Olw'ehyo, omusinde analehenga semwana ni nyina, gejimba n'omuhasi wuwe nga bombi bafuuha mubiri mulala."*

³² Hino hyama hihulu era hiraga ng'olu Kurisito n'abamufugiirira bali omuutu mulala.

³³ Ale, hiisi musinde gendenga omuhasi wuwe ng'olu geyenda omwene era n'omuhasi yeesi anjenga wamwe enjono.

6

Abasaaye n'abaana baawe

¹ Abaana, mudembuhirenga abasaaye benywe hulwa Musengwa, olwohuba ehyo hiraŋi.

² "Oŋanga lataawo ni maawo, enjono," lino nj'egambi edaayi eriri n'ehisuubiso ehiroma hiiti,

³ "Ko ebiitu bihutiinire bulani era owangaale hu hyalo."

⁴ Abasaaye mutanyigisanga baana benywe aye mubasomesenga ebi Musengwa genda.

Abeedu n'abasengwa baawe

⁵ Abeedu, mudembuhirenga abasengwa benywe era mubaŋenga enjono n'omwoyo mulala ng'olu mwahadembuhiye Kurisito.

⁶ Ehyo mutahiholanga olwohuba babataayeho emoni aye muhiholanga ni muhenere-eye ng'abeedu ba Kurisito olwohuba ehyo nj'ehi Hatonda abendaho.

⁷ Muŋeeresenga abasengwa benywe n'omwoyo omulala hy'abaŋeereses Musengwa omwene sosi abaatu,

⁸ olwohuba muhimanyire muuti Musengwa aja huŋa hiisi muutu omuhemba, haabe mwidu oba bbe, ni geema hu hiisi hiraŋi ehi ahola.

⁹ Ni nenywe abali n'abeedu, mubabisiyenga bulani ni ŋaŋuma hubahayula hiisi aŋa naaŋa. Muhebulire muuti Musengwa yenywe mwesimwesi ali mwigulu era ŋaŋuma oyu aboola.

Ebisooa eby'abafugiirira Kurisito

¹⁰ Ehisembayo, mube badimamu hu lw'amaani ga Musengwa.

¹¹ Mwambale ebisooa byosibyosi ebi Hatonda abaŋa ko muŋange ohuŋirinania ekwe ja Sitaani.

¹² Sihunirinana n'abaatu bahyefe abali n'omubiri n'amafugi aye n'abaŋugi, n'abanamaani, n'amaani g'ehiirema agali mu hyalo muno ko n'obuŋugi w'emisambwa ejinugira mu bbanga.

¹³ Olw'ehyo, mwambale ebisooa bya Hatonda ko muŋange ohuŋirinania ekwe ja Sitaani n'abawagaaye.

¹⁴ Ŋaahani mwemeererer ni mwesidihire amazima mu hihunya ng'olu muutu geeboŋa omusipi, n'ebikolwa ebiraŋi bibe hy'ehyohwambala ehi musirikale gambala mu hifuba ohwehuumisa mu lutalo.

¹⁵ Mwambale engayito ohulaga ohwetegeha ohulomera abaatu Amaŋuliro Amalaŋi engeri eyi baŋanga ohusunamo emiyaaya ja Hatonda.*

¹⁶ Ohumeeda hu ebyo byosibyosi, mube n'ohufugiirira hy'engabo ko muŋange ohwehuuma obusaale wa Sitaani obuli hy'omuliro owalasa.

¹⁷ Mwambale obunonoŋi hy'ekofiira eyi omusirikale gambala era muŋambe ehibono hya Hatonda ehi Omwoyo abaŋa hibe hy'epiima ohusoosa omusigu.*

¹⁸ Mu lutalo luno, Omwoyo abatangirirenga mu husaba ohwa buli hiha habuhyabuhya. Era mube butebute, mutaleheranga husabira abaatu ba Hatonda bosibosi.

¹⁹ Keeŋi musabirenga, Hatonda gaape ehy'ohuloma era ndomere abaatu n'obugumu, ehyaama ehiri mu Amaŋuliro Amalaŋi.

²⁰ Ndi mu komera olw'ohulomera abaatu Amaŋuliro Amalaŋi. Musabireho mbe n'obugumu mbuulire ng'olu hyahali.

Obuheese

²¹ Mulebe yeefe omuhoda oyu balanga baati Tukikasi era omuŋeereses omwesigwa owa Musengwa, aja hu balomera hiisi ebiifaho n'ebi kola.

²² C'ehigira ndihumutuma eyo olw'esonga enyene eyo ko mumanye ng'olu huli era abagobosemo n'amaani.

²³ Hatonda seefe ni Musengwa Yesu Kurisito, babane emiyaaya n'ohwenda era babayeede ohuba n'ohufugiirira.

²⁴ Hatonda abanjambire ehisasabirisi, enywe mwesimwesi abenda Musengwa weefe Yesu Kurisito n'omwoyo mulala.

Ebbaluja eyi Pawulo ganandiihira Abafilipi Enyanjula

Pawulo nj'owañandihira *Abafilipi* ebbaluja yino mu mwaha ogw'enkaaga namulala oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Gayinandiiha ni ali mu komera (1:13) era abahugu mu by'Ebbayibbuli bateberesa baati gaali e Rooma. Ebbaluja yino bayinandiihira ehubbubu hy'abafugiirira Kurisito ehyomu hibuga Filipi. Hino nj'ehubbubu ehy'abafugiirira Kurisito ehidaayi e Makedoniya. Filipi nj'ehyali ehibuga ehimbala mu twale ly'e Makedoniya. Pawulo ni Silaasi nj'abatandiha ehubbubu hy'abafugiirira Kurisito ehyo era babanjambira eyo babadanya mu komera, banenyuhamo lulala (Bik 16).

Pawulo geyaasa abafugiirira Kurisito olw'obuyeedi obu bamunjindiihira ni ali mu komera (4:10-19). Era gabalomera engeri eyi gaalimo mu komera gahena gabanjindihira Temuseewo n'Epfuladito (2:19-30).

Ebiri mu bbaluja yino mu buupi

1. Obuheese (1:1-2)
2. Embeera ya Pawulo (1:3-2:30)
3. Pawulo alabbira abafugiirira Kurisito (3:1-4:9)
4. Pawulo geyaasa abafugiirira Kurisito olw'obuyeedi (4:10-23)

Obuheese

¹ Ndiise Pawulo ni Temuseewo abanjeeresa ba Yesu Kurisito, mbanjandiihira enywe abagwalaafu njalala n'abalabirizi ko n'abadiikoni abamenya mu hibuga hy'e Filipi.

² Hatonda Seefe ni Musengwa Yesu Kurisito babanjambire ehisasabirisi era babanje n'emiyaaaya.

Ohweyaasa n'ohusaba

³ Neyaasa Hatonda wange hiisi olu mbanjeegaho,

⁴ mu husaba hwange hwosihwosi ni mbasabira, saba n'esangaalo,

⁵ olwohuba ohunjwa olu mwafugiirira Kurisito ohwola hatyane, mwanenimbaho mu mulimo gw'ohubuulira Amanjuliro Amalanji.

⁶ Kahasa ti Hatonda owatandiha omulimo omulanji mu nywe, aja hweyongera ohuguhola ohwola olu Yesu Kurisito aligobola.

⁷ Mbanjeegaho hiisi hiseera olwohuba mundi hu mwoyo era nomu komera muno munjeedire ohubuulira n'ohunyonyola abaatu ng'olu Amanjuliro Amalanji gali g'amazima. Olw'ehisasabirisi hya Hatonda ehi gatunjambira, huli huholera njalala ohubuulira Amanjuliro Amalanji.

⁸ Mazima Hatonda amanyire ati mbenda mwesimwesi n'ohwenda ohunjwa eyiri Yesu Kurisito.

⁹ Era mbasabira ti Hatonda abanjangase mu hwendana ni mwijuuye amagesi n'ohutegeera,

¹⁰ ko musobole ohwabulango ehiranji n'ehibi ohwola hu ludaalo olu Kurisito aligobola, abagaane ni muli bagwalaafu era abanjumaho mbalo.

¹¹ Muholenga ebikolwa ebiranji olw'amaani aga Yesu Kurisito abanja. Era abaatu ni balibona ebikolwa byenywe ebiranji baja hunja Hatonda enono.

¹² Aboluganda, nenda mumanye muuti ebigosi ebinjoliireho, bireteeye Amanjuliro Amalanji ohweyongera ohusasaana.

¹³ Era ehyo hinjweryemo abasirikale bangi mu lubiri lwa habaha ko n'abaatu abandi ohutegeera baati ndi mu komera olwohuba muloobera wa Kurisito.

¹⁴ Era olwohuba mu komera, Musengwa anjaaye abalebe bangi obugumu ohubuulira Ehibono hya Hatonda ni babula hutya hwosihwosi.

¹⁵ Hituufu ti abandi babuulira Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito olw'esaalwa n'ohusindania abahyawe aye abandi babuulira mu mwoyo omulanji.

¹⁶ Abo ababuulira mu mwoyo omulanji, bahihola olwohuba banyenda era bamanyire baati Hatonda gaatanjo ohubuulira Amanjuliro Amalanji.

¹⁷ Aye abo babuulira olw'ekirihindi n'ohusindana olw'ohwenda baati neyongere ohusuna ebigosi mu komera muno.

¹⁸ Aye ohubuulira ni basindana sinje hibbala. Sifayo oba omuutu abuulira lw'ehigendererwa ehibi oba ehiranji, ehihulu wiira babuulira Amanjuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito. Era olw'ehyo nja hweyongera ohusangaala,

¹⁹ manyire ti olw'ohusaba hwenywe, ebyo ebinjolireho biripweramo ohundehula olw'amaani g'Omwoyo wa Yesu Kurisito.

²⁰ Suubira era manyire ti esoni sijija hupamba, ehyo hija hujeesa Kurisito ejono olw'ebiitu ebi kola n'ebi ndoma, mu ngeri eyi nebisiyamo oba engeri eyi nahafemo.

²¹ Olwohuba mu bulamu wange nenda mbejo ni sangaasa Kurisito era ni fa hinahambeere hiranji ohuhira ohuba hu hyalo hino.

²² Ohusigala ni kiiri mulamu, hyosi hiranji ohweyongera ohujeeresa Kurisito aye simanyire hyahuhola, oba hweyongera ni kiirino mulamu oba ohwefiira.

²³ Ndi njagati ajjo, negomba ohujwa hu hyalo huno tiine nebeere ni Kurisito, olwohuba ehyo hisingira ohuba ehiranji.

²⁴ Aye hu lwenywe, hya mugaso ohusigala ni kiiri mulamu.

²⁵ Ehyo kiriho obuhafu ti nja hweyongera ni kiirino mulamu ohuyeeda ohunywanja ohufugiirira hwenywe mwesimwesi, mwahasuna esangaalo.

²⁶ Ni balindehula ndigobola eyo era mulisanyalya olwa Yesu Kurisito hu lwange.

²⁷ Mu hiisi mbeera, mwebisye ng'olu hisaanira abaatu abafugiirira Amanjuliro Amalanji aga Yesu Kurisito. Oba ndigobola ohubabonaho oba pumayo ne ni pulira hujulira ebibanambaho, nenda pulire ti muhiiri bagumu era muhola hirala mu hujirirania abo abanjirirania Amanjuliro Amalanji.

²⁸ Mutatya abo ababahiyaania ko habe habonero ahalaga haati Hatonda aja hubasihirisa aye abanje enywe obulamu obutanwanjo.

²⁹ Hatonda genda mubonaabone hulwa Kurisito, sosi humufugiirira bufugiirire hyonene.

³⁰ Mwesi muli mu lutalo nj'olwene hy'olu nali ni nalwo ni ndi eyo era olu munjulira muuti kinjirirana mu komera muno.

2

Kurisito ng'ehyohuboneraho

¹ Ohuba bulala ni Kurisito hibanja amaani? Olwohuba abenda sihibasangaasa? Muli bulala n'Omwoyo Omutukuvu? Munjambanira ehisasabirisi era hiisi muutu asaasira owahye?

² Olw'ehyo, mbahubbirisa ohusangaasa ni mujeega hirala, ni mwendana era ni muli n'omwoyo mulala.

³ Muteyendesanga ebirani mwenene oba olw'ohwepaahapaaha aye mu hwenjomeha mujirenga abaatu abandi ohuba n'ejono ohubahiraho.

⁴ Simufanga hu byenywe byonene aye mufenga nohu by'abandi boosi.

⁵ Mubenga n'epeega hy'eyi Yesu Kurisito gaali ni nayo,

⁶ Wayire Kurisito gaali Hatonda,

sigasigala

mu hifo ehyo.

⁷ Aye getusaho ejono lirye,

gafugiirira ohufuuha omujeeresa

gasaaliwa ng'omuutu.

⁸ Era mu huba omuutu,

gaali mugondi

n'ohwolera erala olu gafa hu musalabba.

⁹ Olw'ehyo Hatonda gaamunja obubbala,

n'obunjangi n'esiina

erihira amasiina gosigosi obunjangi,

¹⁰ ebitonde byosibyosi ebiri mwigulu nohu hyalo,

era ni n'ebyo ebiri njaasi wehyalo

bihubbirenga Yesu oyo amafuha,*

¹¹ era abaatu bosibosi baje

Hatonda Bbaabba ejono

ni babbutula baati

Yesu Kurisito nje Musengwa.

Ohumasamasa hy'emunyeenye mu hyalo

* 2:10 2:10 Yis 45:23

¹² Olw'ehyo, balebe bange abahoda, ng'olu mubaayenga ni mugondera Hatonda sosi ni ndi eyo ni nenywe hyonene aye hu nyanga yino ni mbulayo, mweyongere ohuhola ebiitu ebisaanira abaatu aba Hatonda ganonjola. Muhole hino n'ohuteetema olw'ohumuŋa eŋono

¹³ olwohuba Hatonda nj'abayeeda ohwenda ohuhola ebigenda muhole era gaabana n'amaani ohubihola.

¹⁴ Ebiitu byosibyosi ebi muhola, mubiholenga ni mutemulugunya oba ni mutanahana n'abahyenywe.

¹⁵ Ni muhola muutyo, eriŋuma muutu yesiyesi aliboloobya era mumenye mu bulamu obulaŋi ng'abaana ba Hatonda mu hyalo hino ehya godama era ehijuuye abaatu abahola ebibi. Mu hyalo hino, mube hy'emunyeenye ejihosya egulu.*

¹⁶ Mwegumye ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda, ehibaleetera ohusuna obulamu obutanwaŋo. Singa muhola muutyo, muja hundeetera ohuba n'ohwenyumiirisa hu ludaalo olw'ekomerero olu Kurisito aligoboleraho, ohufabiina hwange eyo sihwali hufuŋa muuya mu hisero.

¹⁷ Singa banjita, amafugi gange galiba hy'ehyohunywa* ehibalitufuula ohwongera hu ŋongo n'obujeeresa wenywe olw'ohufugiirira Kurisito era ehyo hindeetera ohusangalira ŋalala ni nenywe mwesimwesi.*

¹⁸ Era mwesi musangaalire ŋalala ni nange.

Temuseewo n'Epafuladito

¹⁹ Musengwa Yesu Kurisito n'alisiima, suubira ohubatumira Temuseewo mangu, ahene agobole gandomere ebibafaho nahagobolamo amaani.

²⁰ Puma wundi yesiyesi abalumirwa bugali hya niye.

²¹ Olwohuba abahira obungi beyendulira byawe, sibafayo hu ebi Yesu Kurisito genda.

²² Aye mumanyire muuti Temuseewo abaaye mwisigwa olwohuba ng'omwana ni semwana, huholeeye ŋalala omulimo ogw'ohubuulira Amanjuliro Amalaŋi.

²³ Suubira ohumuŋindiha eyo oluvanyuma lw'ohumanya ebiitu ng'olu bitiina eno.

²⁴ Era kahasa ti Musengwa anahaganye bandehula, nga niija eyo mu hiseera ehitali hyanjale.

²⁵ Aye ni kiiri huuja eyo, mbwene ti hiraŋi ohubanindihira omujeeresa wahyange era owoluganda Epafuladito oyu mwatumira ohunjeedanga.

²⁶ Olwohuba genda bugali mumuhubheho emoni ko weyite olw'ohunyolwa ohu ali ni nahwo olw'ohumanya ati mwanjulira ng'olu galwala.

²⁷ Hituufu galwala era ŋatono afe aye Hatonda gamuŋambira ehisa, sigasaasira niye yenyene aye ni nange keesi, gaaponia obutahi.

²⁸ C'ehigira nenda bugali ohumutuma eyo, ko mwahasangaala ni mumuweneho era keesi ndeheraŋo ohwenjendeherera.

²⁹ Mumusangaalire mu kola ey'abaatu ba Musengwa. Era muŋenga abaatu hy'abo eŋono,

³⁰ olwohuba gaŋonera hu haala ohufa ni ganjeeda mu mulimo gwa Kurisito hu lwenywe.

3

Hunonjoha olw'ohufugiirira Kurisito

¹ Aboluganda, musangaalenga olwa Musengwa weefe. Era ŋaŋuma bubi ohubanandiihira hu biitu nj'ebyene olwohuba hija hubayeeda ohwehuuma abasomesa ab'obudulingi.

² Mwehuumenga abaatu abo abali n'esambo embi, Abayudaaya abasomesa mbo Hatonda genda muhomole omubiri obubiri.

³ Ndiife ohwasuna ohuhomola ohutuufu, olwohuba hujumirya Hatonda ng'olu Omwoyo wuwe atulunjanya era hwenyumiirisa olwa Yesu Kurisito, sihwesiga bulombolombo w'abaatu ohutunonjola.

⁴ Ni ŋaba ni ŋaliŋo omuutu owenyumirisa mu bikolwa ohunonjola omuutu, ese ndi n'ebingi eby'ohwenyumihirisamo.

⁵ Olwohuba ni baasaala, nahena endaalo munaana nga baakomola. Nasaaliwa Muyisirayiri, ohunja mu hiha hya Bbenjamini, ndi Mubbebbulaniya endiho, mu hujamba amagambi g'Ehiyudaaya, naali Mufalisaayo.

* 2:15 2:15 Mag 32:5 * 2:17 2:17 Mu biseera ebyo, Abayudaaya bajuhanganga envinyo ohwongera hu ŋongo. * 2:17 2:17 Hub 15:1-12

⁶ Naali n'ehinani mu huhiyaania abafugiirira Kurisito, ni netemaho mutwe mu huhuuma amagambi era ni neranga mugwalaafu.

⁷ Aye ebyo byosibyosi ebi naali ni peega ti byamugaso, njaahani mbibona nga sibyamugaso olwa Kurisito.

⁸ Ehituufu ehyene, ebiitu byosibyosi mbibona nga binjuma mugaso olwohuba ohufugiirira Yesu Kurisito Musengwa hiitu hyamagoba amabitiirifu ohuhira byosibyosi.

⁹ Era sifululuhana huba mugwalaafu hu lwange olw'ohuhuuma amagambi g'Ehiyudaaya. Aye obugwalaafu obunjwa eyiri Hatonda, hubusuna olw'ohufugiirira Kurisito.

¹⁰ Nenda ohutegeera Kurisito n'amaani agumulamusa. Nenda mbite mu hubonaabona hy'olu niye gabonaabona, faane hanyiye mu hufa huhwe.

¹¹ Era keesi ni suubira ti ndiramuha.

¹² Ese sindoma ti ehyo kenire ohuhisuna, ohutusaho ndi n'ohutiina mu moni, ohusuna ehyo ehi Yesu Kurisito gagenderera mu hufuula ohuba owuwe.

¹³ Aboluganda, manyire ti kiiri husuna ehifaabinira aye ehi kola nj'ohwibirira eby'egongo n'atiina mu moni.

¹⁴ Ehi kola nj'ohwenda ohwola hu mugoye, ohusuna omuhemba ogu Hatonda gaategehera mwigulu olw'ohwenda ohufuula faane ni Yesu Kurisito.

¹⁵ Njaahani efe abanjangafu mu hufugiirira, huli n'ohuba n'epeega nj'enyene. Aye oba mu ngeri eyindi munjeega lundi, Hatonda abayeede mutegeere.

¹⁶ Aye hugumire hu ehyo ehi hwasuna.

¹⁷ Aboluganda, mwesimwesi munjire obulamu wange ko n'owabandi abali n'esambo endanji ng'ehyohuboneraho ng'olu hwabasomesa.

¹⁸ Ng'olu mbalomeeye emirundi nyingi era nindi ngobolamo ni ndira n'amasiga, ti njalijo bangi abacaawa obuhwenda obunjamba hu hufa hwa Yesu Kurisito hu musalabba.

¹⁹ Ekomerero yaawe huliba husihiriha, ehida hyafuuha hatonda waawe nindi ebyahabanyambisye esoni nj'ebibenyumirihisamo, n'ebineego byawe babiheneeye hu by'ehyalo.

²⁰ Aye efe obutaka weefe buli mwigulu era huhuumirira Musengwa weefe Yesu Kurisito Omunonjosi, ohugobola.

²¹ Alifuula emibiri jeefe eminafu era ejifa ohuba hy'ogugwe ogutalifa olw'amaani n'obunjangi wuwe.

4

Ebiranji eby'ohuhola

¹ Aboluganda abahoda era abapembaho mu mwoyo gwange, musangaasa era nenyumirira hu lwenywe, mube bagumu mu hufugiirira Musengwa.

² Negayirira Ewudiya ni Sutuke baganye babe hirala olwa Musengwa.

³ Kusunga munjeeresa wahyange omwesigwa, oyeede abahasi abo bahole hirala. Olwohuba, njalala ni Kelemeeti ko n'abanjeeresa abandi aba masiina gaawe gali mu hitabo ehy'obulamu,* baahola ni nange omulimo ogw'ohubuulira Amanuliro Amalanji.

⁴ Hiisi hiseera musangaalenga olwohuba muli bulala ni Musengwa. Nindi ngobolamo ti musangaalenga.

⁵ Munjambenga abaatu bosibosi n'ohwegenderesa olwohuba Musengwa ali huupi hugobola.†

⁶ Mutenjendehereranga olw'ehiitu hyosihyosi aye ebyetaago byenywe byosibyosi mubinjambiyenga Hatonda ni musaba n'ohwegalihira era n'ohweyaasa.

⁷ Era emiyaaya ja Hatonda ejihutanjanga hutegeerera erala, jihuumenga emyoyo n'ebineego byenywe mu Yesu Kurisito.

⁸ Aboluganda, ebineego byenywe bibenga hu biitu ebyomunina, ebiranji, eby'amazima, ebireetera abaatu ohubanja ejono, ebirujamu era ebisaana.

⁹ Hiisi ebi mwega oba ebi mwasuna ohujwa eyi ndi oba ebi mwabona mu ese oba mwanjulira ni ndoma, ebyo nj'ebi muba ni muta mu kola. Era Hatonda atunja emiyaaya aja huba ni nenywe.

Ohweyaasa olw'obuyeedi

* **4:3 4:3** Ehitabo ehy'obulamu nj'ehitabo ehirimo olwanji lw'amasiina g'abaatu abalisuna obulamu obutanjwanjo.

† **4:5 4:5** Oba ali huupi ni nenywe.

¹⁰ Ndi musangaafu bugali olwa Musengwa olwohuba wayire mubaaye muhenire ebbanga ni numa buyeedi obu muupa, mutandihire ohufaaho. Hituufu mubaaye mufaaayo aye ni munjuma ngeri ey'ohulaga.

¹¹ Sindoma hino olwohuba ndibubi. Nahena ohwiga ohubano mu mbeera yosiyosi.

¹² Mbitire mu mbeera ey'ohunjuma haatu hosihosi, nindi n'embeera ey'ohuba ni nabyo mu bungi. Ngumira embeera yosiyosi oba huba ni nabyo oba hulumwa enjala, ohuba n'ebingi oba ohubuliriraho erala haatu hosihosi.

¹³ Sobola ohubano mu hiisi mbeera olw'amaani ga Kurisito.

¹⁴ Aye mwahola bulani ohunjeeda mu bigosi byange.

¹⁵ Bahyange Abafilipi, mumanyire muuti ni nanwa e Makedoniya, mwali mwahafugirira Amanjuliro Amalanji era enjuma hibbubbu hy'abafugirira Kurisito abanyenjimbaha mu songa y'ohugaba n'ohusuna, ohutusaho enywe mwenene.*

¹⁶ Era ng'olu naali e Sesalonika, mwapeeresa obuyeedi emirundi ejijera.

¹⁷ Sindoma hino olwohuba nenda muupe obuyeedi aye nenda mwahasuna omuhemba olw'ehyere hyenywe.

¹⁸ Obuyeedi obu mwanja Epafuladito ohuleeta, buukena. Buli hy'ahasyololo ahanjuna obulani ahanjwa mu hyayo ehibanongire eri Hatonda gasangaala.*

¹⁹ Era Hatonda wange alibanja hiisi ehi mwenda, n'atusa hu bunjinda wuwe obubitiirifu obuli mu Yesu Kurisito.

²⁰ Abaatu banjenga Hatonda weefe era Seefe enono emirembe n'emirembe. Amiina.

Ohuseebula

²¹ Muheese abagwalaafu bosibosi. Ab'eno babahehiseho.

²² Abagwalaafu bosibosi ohuhirira erala abali mu lubiri lwa Kayisaali‡ babahehiseho.

²³ Ehisasabirisi hya Musengwa Yesu Kurisito hibe ni nenywe. Amiina.

* 4:15 4:15 2 Bah 11:9 * 4:18 4:18 Hunj 29:18 ‡ 4:22 4:22 Oba habaha, mu ndimi ejindi.

Ebbaluḡa eyi Pawulo gaḡandiihira Abakolosaayi Enyanjula

Pawulo nj'owaḡandiihira *Abakolosaayi* ebbaluḡa yino mu mwaha ogw'enkaaga namulala oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Pawulo gaḡandiihira ebbaluḡa yino, n'ali mu komera era abahugu mu by'Ebbayibbuli bateberesa baati gaali e Rooma. Ebbaluḡa ja Pawulo eyiri Abakolosaayi n'Abefeeso ni Filimooni ko n'ejindi, bajiranga baati jomu komera olwohuba gaḡandiihira n'ali mu komera. Ebbaluḡa yino gayiḡandiihira abafuḡiirira Kurisito abomu hibuga hy'e Kolose. Pawulo sinje owatandiha ehibbubbu hy'abafuḡiirira Kurisito ehy'e Kolose (2:1). Hiboneha oti Epafuraasi nj'owatandiha ehibbubbu hy'abafuḡiirira Kurisito ehy'e Kolose (2:1). Hiboneha oti Epafuraasi nj'owatandiha ehibbubbu hy'abafuḡiirira Kurisito ehy'e Kolose (2:1). Hiboneha oti Epafuraasi nj'owatandiha ehibbubbu hy'abafuḡiirira Kurisito ehy'e Kolose (2:1).

Pawulo gaḡandiihira ehibbubbu hy'abafuḡiirira Kurisito ehy'e Kolose olw'abasomesa ab'obudulingi abaali ni bababbaamy. Abasomesa abo baali basomesa baati omuutu ohunonoha, ali n'ohuhuuma amagambi g'Ehiyudaaya ng'olu Ndagaano Ekayire yiroma. Pawulo gaḡandiihira n'aloma ati abafuḡiirira Kurisito betaaga nje Yesu Kurisito yerene, Hatonda ohubabala bagwalaafu (1:15-20) era ati esomesa eyo yaali peega y'omuutu buutu. Olw'ehyo, enjuma mahulu (2:8).

Ebiri mu bbaluḡa yino mu buupi

1. Obuheese (1:1-2)
2. Owegingihiriri wa Kurisito (1:3-3:4)
3. Obulamu obu bafuḡiirira Kurisito bali n'ohubamo (3:5-4:6)
4. Obuheese n'ohulabbira abafuḡiirira Kurisito (4:7-18)

Obuheese

¹ Ndiise Pawulo omuhwenda wa Yesu Kurisito olw'ohusiima hwa Hatonda. Ndi n'omulebe yeefe Temuseewo,

² mbaḡandiihira enywe abaatu ba Hatonda abesigwa era abafuḡiirira Kurisito abali mu hibuga ehy'e Kolosaayi. Hatonda Seefe abanjambire ehisasabirisi era abanje n'emiyaaaya.

Ohusaba n'ohweyaasa hwa Pawulo

³ Habuhyabuhya ni hubasabira, hweyaasa Hatonda Semwana wa Yesu Kurisito Musengwa weefe,

⁴ olwohuba hwanjulira ng'olu mufuḡiirira Yesu Kurisito era ng'olu mwenda abagwalaafu bosibosi.

⁵ Ohufuḡiirira Yesu Kurisito n'ohwenda abaatu ba Hatonda ohumuli ni nahwo, bisimuha mu esuubi eri muli ni nalyo eryohusuna ebirani ebi gabategehera mwigulu. Esuubi eryo, mwalisuna olu mwanjulira Amanjuliro Amalangi ag'amazima.

⁶ Amanjuliro ago gatiina ni gahwana ehyalo hyosihyosi ni galeetera abaatu ekabi ng'olu gaholire mu enywe, ohujwera erala hu ludaalo olu mweheerera ohunjulira amazima aganjamba hu hisasabirisi hya Hatonda mwahifaania.

⁷ Epafuraasi omutambi wahyefe, omuhoda, omwesigwa era omunjeeresa wa Kurisito nj'owabasomesa Amanjuliro Amalangi ago hu lwefe.

⁸ Era gatunayira nohu ngeri eyi mwendamo abaatu ba Hatonda ng'Omwoyo Omutukuvu nj'abatangirira.

⁹ Olw'ehyo, ohujwa olu hwanjulira huuti mufuḡiirira Yesu, habuhyabuhya sihuleherangaho hubasabira, Hatonda abanje ohumanya ohujwa ew'Omwoyo Omutukuvu, mufaanje ebi genda.

¹⁰ Husaba huutyo munjange ohwebisya mu sambo esaana era esangaasa Musengwa mu hiisi ngeri ni muhola ebirani era mweyongere ohumanya Hatonda,

¹¹ abanje amaani ko munjange ohwehaliirira hiisi higosi ni muli basangaafu,

¹² ni mweyaasa Hatonda Seefe agira ni muli bagwalaafu, abali mu njase yiye era mulisuna ekabi jije josijosi.

¹³ Olwohuba gaatutusa mu wahabaha wa Sitaani ow'ehiirema gatunjira mu bunjugi w'Omwana wuwe omuhoda,

¹⁴ era ohubita mu Mwana oyo, Hatonda gatununula ng'atusoniya ebibi.

1 Owegingihiriri wa Kurisito

¹⁵ Kurisito oyo pomu Hatonda ataboneha abonehera, nj'Omwana wuwe ahira obunjagi era anjuga hiisi hiitu.

¹⁶ Hatonda gaabita mu Kurisito oyo ohutonda ebiitu byosibyosi mwigulu nohu hyalo, ehyo ebiboneha n'ebitaboneha, abahabaha n'abanamaani n'obunjangi wosiwosi. Ebiitu byosibyosi bibye era nj'agira byabano.

¹⁷ Kurisito gaalino ni njahiiri hubano ehiitu hyosihyosi era nj'anambirira byosibyosi.

¹⁸ Kurisito nj'omutwe gw'omubiri gugwe, ko mbabamufugiirira era nj'esimuhu y'obulamu waawe. Nj'omudaayi ohunwa mu bafu ko anuge hiisi hiitu.

¹⁹ Hatonda gasalano ati ehyo ehi ali mu wiijufu hibe mu Kurisito,

²⁰ era n'abita mu Mwana wuwe oyo, galeetano omuhago ngati wuwe n'ebiiu byosibyosi ebiri mwigulu nohu hyalo. Mu ngeri eyo, Kurisito gatanjo emiyaaya olw'amafugi gage olu gafa hu musalabba.

²¹ Ni mwali ni mu hiri hufugiirira Kurisito, mwali basigu mu ebinjeego n'ebikolwa byenywe ebibi era ni munjuma ekolagana endani ni Hatonda.

²² Aye njahani Hatonda gafaanjana ni nenywe n'abita mu mubiri gwa Kurisito olu gafa hu musalabba ko mube bagwalaafu ni munjumaho hamogo wayire omusango gwisigwosi mu moni jije.

²³ Mutiine mu moni ni muli bagumu mu hufugiirira Kurisito era mutadanya esubi eri mwasuna olu mwanjulira Amanjuliro Amalanji. Amanjuliro ago, nj'agababuulira hiisi muutu hu hyalo era keesi Pawulo nafuuha mulala hu bagabuulira.

Obunjeeresa wa Pawulo eyiri abafugiirira Kurisito

²⁴ Sifayo wayire ndi hugada kasita ohugada huno ohu ngada, ngada hu lwenywe ni nongerera hu ohwo ohu Yesu Kurisito gagada hu lw'abo abamufugiirira.

²⁵ Hatonda gaafuula omunjeeresa w'abafugiirira Kurisito era gaapa omulimo ogw'ohubalomera ehibono hihye mu wiijufu.

²⁶ Amanjuliro Amalanji ago, nj'ehyama ehi gaali n'agihise abaatu aye njahani ahihwehuliye ababe.

²⁷ Hatonda gabahwehulira ehyama ehyo olwohuba gendiire enywe Abatali Bayudaaya mwesi muhitegeere ng'olu hiri ehy'omugaso bugali weene era ehy'erono. Ehyama ehyo c'ehino ti Kurisito ali mu enywe, nj'esubi lyenywe eryohusuna enono lya Hatonda.

²⁸ Olw'ehyo, hulomera hiisi muutu ebinjamba hu Kurisito oyo ni hubatebusa era ni hubasomesa n'amagesi aga Hatonda atunja, ko hiretere hiisi muutu ohunjuma ehyanjumiraho mu hufugiirira Kurisito.

²⁹ Ehyo c'ehigira ni fululuhana bugali weene olw'amaani ga Kurisito amabitirifu agabonehera mu ese ni kola emirimo jije.

2

¹ Nenda mumanye ng'olu kalabana bugali weene hu lwenywe n'abafugiirira Kurisito abali mu hibuga hy'e Lawodiikiya era ni naabo bosibosi abahiiri huumanya.

² Ehigendererwa hyange, nenda hu bagobosamo amaani era mube mu bulala mu hwendana ko mufaanihisye erala mu wiijufu ng'olu Kurisito nj'ehyama hya Hatonda.

³ Kurisito oyo, nje yenene agira mwamanya obunjinda w'amagesi n'ohumanya hwosihwosi ohunwa ewa Hatonda.

⁴ Mbalomera hino ko njatabano omuutu kadi mulala agira mwanjaba ohunwa hu mazima n'abadulingadulinga n'ebibono, habibe binoli biitye.

⁵ Wayire nga sindi ni nenywe mu mubiri, ndi njalala ni nenywe mu mwoyo era sangaala bugali ohunjulira ti muli mu bulala era bagumu mu hufugiirira Kurisito.

Obulamu ow'edembe mu Kurisito

⁶ Njahani ng'olu mwafugiirira Yesu Kurisito nga Musengwa yenywe, mweyongere ohuba n'obulamu obumusangaasa.

⁷ Mwegumye ohumufugiirira ko munjangale mu hufugiirira ohwo ni mwema hu ehyo ebi babasomesa era mutadembanga humweyaasa.

⁸ Mwehumenga njatabano muutu kadi mulala agira mwanjaba n'atambisa obulom-bolombo w'abaatu obunjamamo mahulu aye obudulingi owereere. Esomesa hy'eyo siyinjwa yiri Kurisito aye yinjwa eyiri emisambwa ejinyopire ehyalo hino.

⁹ Kurisito nje Hatonda mu mubiri gw'obuutu,

¹⁰ era mwesi olwohuba hirala ni Kurisito, enjuma ehindi ehi mwenda ohubanojola. Kurisito oyo nje Musengwa era anjaga abanamaani n'abobunjangi bosibosi.

¹¹ Kurisito gabahomola mu bulamu wenywe ow'omwoyo, ng'abambulaho ohwegomba hw'omubiri olu bamuhomerera hu musalabba.

¹² Era ni bababatiza, hyali oti hani mwesi babasiha ni Kurisito era nga mulamuhira njalala ni naye olw'ohufugiirira Hatonda owamulamusa.

¹³ Ni mwali ni muhiiri hufugiirira Kurisito, mwali bafu mu mwoyo olw'ebibi byenywe era ohwegomba hw'omubiri ni hubanja aye Hatonda gabaŋa obulamu obunyaaha n'abita mu Kurisito era gatusoniŋa ebibi byefe byosibyosi.

¹⁴ Hatonda gatutusaho ebbanja ery'ehibi gaahena galisalamo olu bahomerera Yesu hu musalabba.

¹⁵ Era hu musalabba ohwo, nj'ohu gaŋangulira abanamaani n'abobunŋangi, gabatusaho ebisoosa ng'abaswasa mu lwijuuye.

¹⁶ Olw'ehyo, mutaganyanga omuutu yesiyesi ohubasalira omusango hu binjamba hu by'ohulya oba ebyohunywa oba hu ndaalo ekulu oba hu by'embaga eja hiisi mwaha oba hu by'ohubalaha hw'omwesi wayire ebinjamba hu ludaalo lwa Sabbaato.

¹⁷ Ebiitu hy'ebyo, bisisigo busisigo aye Kurisito nj'amazima, oyu byali ni biraga biiti gaali aja huuja.

¹⁸ Mutaganya abaatu abo, abeefuula ohuba n'ohwolesewa ohwenjabulo bagira mwajumirya abamalayika, mwaba n'ohwenomeha ni mwegudya, mwafiriwa obunonosi. Abaatu hy'abo baali n'ohumanya hw'abaatu buutu era n'ohwepaahapaaha hwawe, panaŋo.

¹⁹ Abaatu abo, beyabula hu Kurisito omutwe gw'abafugiirira era aliisa omubiri gwsigwosi, gaŋujimba ŋalala hy'olu owongerero n'emisiŋa bihola, nga ko guhula ng'olu Hatonda genda.

²⁰ Kurisito ni gafa, mwesi muli oti hani mwafiira ŋalala ni naye nga muŋangula emisambwa ejinyopire ehvalo hino. Naahani lwahiina muŋamba obulombolombo w'abo ababaloma baati mbo,

²¹ "Otanjamba hu hirebe oba otalya hino oba otaholanga oti?"

²² Bahyange, obulombolombo hy'obwo bunjamba hu ebyohunywa n'ebyohulya ebinjwanjo, ebyo by'abaatu buutu era ŋanjuma ehi bigasa.

²³ Wayire obulombolombo owo, buboneha hy'ehiitu ehy'amahulu mu kola ey'ohujumirya n'ohwenomeha ohw'obudulingi ko n'ekola ey'ohwegudya eyi abaatu abeene basegaŋo ohusangaasa Hatonda, binjuma aŋa biyeedera omuutu ohuŋangula ohwegomba hw'omubiri.

3

¹ Ale ng'olu mwalamuhira ŋalala ni Kurisito mu by'omwoyo era mwasuna obulamu obunyaaha, muŋembenga hu biri mwigulu eyi Kurisito gehaaye mu hifo ehy'enono hu lubega lw'omuhono omulungi ogwa Hatonda.

² Muŋembenga hu biitu ebyomwigulu sosi ebibi ebyohu hyalo huno,

³ olwohuba muli oti hani mwafa era obulamu wenywe babuhweha mu Kurisito ewa Hatonda.

⁴ Kurisito esimuhu y'obulamu wenywe obunyaaha olu aligobola, mwesi balibahwehulira ŋalala ni naye mu eŋono lirye.

Obulamu obuhale n'obunyaaha

⁵ Naahani mweyambule ohwegomba ohw'omubiri hy'obuhwedi, ohuba n'emoni enyangu, ohwejabaata ko n'ohuyayaanira ebiitu ebibi eby'ehyalo hino. Olwohuba ehyo hiri hy'ohujumirya ebiitu ebitali Hatonda.

⁶ Hatonda aja hugudya abaatu abahola ebiitu hy'ebyo, n'ehiruŋi.

⁷ Era mwesi ebyo nj'ebimwaholanga ni mwali ni muhiiri hufugiirira Yesu.

⁸ Aye naahani mweyambule ebiitu hy'etima, ohuŋalaatana, ohuloma ebyakalebule n'ohujemula era bitatulanga nomu hanwa henywe.

⁹ Mutadulinjananga olwohuba mweyambula obulamu obuhale n'ebikolwa ebibi ebi mwaholanga ni mu hiri hufugiirira Yesu,

¹⁰ nga muhena mwambala obulamu obunyaaha ohuŋwa ewa Hatonda era obu ali hugobosa bunyaaha ko mwahamutegeera bulanji.

¹¹ Olw'ehyo, siyamahulu ohuba Omuyudaaya oba Atali Muyudaaya, omuhomole oba atali muhomole, omulugendwa, atali mugunjuhi, omwidu oba atali mwidu aye Kurisito nj'ehihulu era ali mu bosibosi, abamufugiirira.

¹² Olw'ehyo, ng'olu Hatonda gabatobola ohuba abaatu babe abahoda gaahena gabagwalaasa, mubenga n'omwoyo ogusaasira, n'ehyere n'ohwenomeha n'ohweyisa ŋaasi ko n'ohwehaliriha.

¹³ Hiisi muutu gehalirihenga era asoniŋenga owahye hiisi olu ŋanabangaŋo ohwenjuluŋunya. Musoniŋananga hy'olu Musengwa gabasoniŋa.

¹⁴ Era hu ebyo byosibyosi, mumeedeho n'ohwendana olwohuba nj'ohubanywanywasa mwesimwesi mu bulala.

¹⁵ Emiyaaya eji Kurisito atunja jibane ohuba abateehi mu myoyo jenywe. Olwohuba hy'omubiri omulala, Hatonda gabalanga ohumenya mu miyaaya hiisi muutu n'owahye. Era mumweyaasenga humweyaasa.

¹⁶ Obuhwenda obuŋamba hu Kurisito hubenga mu bulamu wenywe mu wiijuŋu, ni musomesania era hiisi muutu n'alabbira owahye n'amagesi gosigosi. Era mwem-berenga Hatonda e Zabbuli n'enyembo ej'ohumujumirya n'eki Mwoyo abanja ohuyiŋa, n'ohweyaasa mu myoyo jenywe.

¹⁷ Hiisi hiitu ehi muloma oba ehi muhola, muhiholenga ng'abahahirira Yesu Musengwa weefe ni mweyaasa Hatonda Seefe ohubita mu Yesu oyo.

Ebi husaanira ohuhola mu bulamu obunyaaŋa

¹⁸ Abahasi, muŋulirenga abawamwenywe ng'olu Musengwa genda.

¹⁹ Abasinde, mwendenga abahasi benywe era mutabahambunjaliranga.

²⁰ Abaana, muŋulirenga abasaaye benywe mu hiisi hiitu olwohuba ehyo hisangaasa Musengwa.

²¹ Abasaaye* mutanyigirisanga baana benywe, bahanda banjwamo amaani.

²² Abeedu, muŋulirenga abasengwa benywe mu hiisi hiitu, ehyo mutahiholanga ni babataayeho emoni ohusuna obuhoda aye muhiholenga ni muhenereeye olw'ohunja Musengwa eŋono.

²³ Hiisi ehi muhola, muhiholenga n'omwoyo mulala hy'abaholera Musengwa sosi abaatu.

²⁴ Muhebulire muuti Musengwa aja hubanja omuhemba ng'olu gasuubisa, olwohuba mu butuufu oweene Kurisito nj'oyu muŋeeresesa.

²⁵ Oyo ahola ebibi, aja husuna omuhemba ogwolana n'ebibi bibye olwohuba Hatonda anjuma muutu yesiyesi oyu aboola.

4

¹ Abasengwa, mubisyenga abeedu benywe bulani era ni mutehubbira. Muhebulire muuti mwesi muli ni Musengwa mwigulu abaliho obuŋangi.

² Mwegumyenga ohusaba era mutengeyo omwoyo hu ebi musaba ni mutayeho n'ohumweyaasa.

³ Era hwesi mutusabirenga, Hatonda atwigulireŋo engira hulomere abaatu obuhwenda obuŋamba hu Kurisito. Era olw'ohulomera Abatali Bayudaaya ehyama ehyo, c'ehigira ni ndi mu komera.

⁴ Muusabire, ndomere abaatu obuhwenda owo ng'olu hiseene ko bahabutegeera bulani.

⁵ Mwebisyenga mu kola ey'amagesi eyiri abo abahiiri hufugiirira Kurisito era mutambisenga hiisi kabi eyi muba ni nayo bulani.

⁶ Emboosi yenywe n'abatufugiirira Yesu yibenga ndani era eyisangaasa ko muŋange ohumanya engeri ey'ohwanuhulamo omuutu n'aba n'ehyabuusa.

Obuheese

⁷ Oboluganda Tukikasi, omuhoda era omuŋeeresesa wahyefe omwesigwa oyu hutamba ni naye omulimo gwa Musengwa aja hubalomera byosibyosi ebiifaho.

⁸ C'ehigira ndihumutuma eyo mwahamanya ng'olu huli eno era ehindi abagobosemo n'amaani mu hufugiirira hwenywe.

⁹ Tukikasi alihuuya eyo ni Onesimo mulebe yeefe omuhoda era omwesigwa. Onesimo oyo mulala hunywe eyo era baja hubalomera byosibyosi ebitufaho.

¹⁰ Arisitaluuko omusibe wahyange ni Mariko omwiŋwa wa Bbalunaba, babahehiise. Mwasuna obuhwenda muuti Mariko ali hutegeha ohuuja eyo, kale n'anahaaje mumu-sangaaliranga.

¹¹ Ni Yesu oyu balanga erindi baati Yusito, abahehiseho. Abo nj'Abayudaaya bonene abaakola ni nabo omulimo gwa Hatonda era bamugaso bugali eyi ndi.

¹² Epafuraasi omuŋeeresesa wa Yesu Kurisito era omulala hu enywe, abahehiise. Habuhyabuhyaba abasabira bugali weene ati mwahanjanga mu hufugiirira hwenywe ko muŋange ohumanya ebi Hatonda genda ni mutemoota.

¹³ Ese ndi n'obuhahafu ti Epafuraasi ahalabana bugali weene hu lwenywe ko nohu lw'abo abomu Lawodiikiya n'abomu Yerapoolisi.

¹⁴ Omusanju era omuhoda weefe oyu balanga baati Luka ko ni Demasi, babahehiise.

¹⁵ Muheese abalebe abomu Lawodiikiya ni Nuufa mbooyo yeefe ko n'abafugiirira Kurisito abahumbaanira mu nyumba ewuwe.

* 3:21 3:21 Mu Luyonaani hiri ti "Abasaaye abasinde."

¹⁶ Oluvanyuma lw'ohusoma ebbaluŋa yino, muyiŋeereŋe ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito ab'e Lawodiikiya. Era mwesi musome ebbaluŋa eyinjwa ewaawe.

¹⁷ Era mulome Arikipo muuti, "Fubaho ohuheneresa obuŋeereŋe obu Musengwa gahuŋambya."

¹⁸ Ese Pawulo, ndiise aŋandiihire obuheese buno n'omuhono gwange. Muhebulire muuti ndi mu komera. Hatonda abaŋambire ehisasabirisi.

Ebbaluja endaayi eyi Pawulo gaṅandiihira Abasesalonika Enyanjula

Pawulo omuhwenda wa Yesu nj'owaṅandiihira *Abasesalonika* ebbaluja endaayi yino (1:1). Abahugu mu by'Ebbayibbuli baṅeega baati Pawulo gaṅandiihira ebbaluja yino mu mwaha ogw'ataanu namulala oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Era gayiṅandiihira abafugiirira Kurisito ab'e Sesalonika n'ali e Koriiso. Pawulo gatandiha ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito ehyo n'ali hu lugendo lulwe olwohubiri mu hubulira Amanjuro Amalanji aga Yesu Kurisito (Bik 17:1-10). Ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito ehyo, hyalimo Abayudaaya n'Abayonaani.

Oluvanyuma lw'ohwegulaṅo ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito ehyo, Pawulo sigamenya e Sesalonika ehiseera hirenji. Olw'ehyo, gaṅandiihira ebbaluja yino ohubagumya. Ebbaluja yino yirimo bingi, ohuhirira erala eroma hu engeri eyi bafugiirira Kurisito bali n'ohwebisyamo. Era yiroma hu hugobola hwa Kurisito. Hamunga abafugiirira Kurisito ab'e Sesalonika baali basinga hwenda ohunjulira hu hiitu hyehyo. Olw'ehyo Pawulo atambisa ohugobola hwa Kurisito ng'ehiitu ehiri n'ohutuṅa amaani ohuba n'obulamu obusangaasa Hatonda (5:6-8).

Ebiri mu bbaluja yino mu buupi

1. Obuheese n'ohweyaasa Hatonda (1:1-8)
2. Amanjuro agagobosamo amaani (2:1-3:13)
3. Obulamu w'abafugiirira Kurisito n'engeri eyi Yesu Kurisito aligobola (4:1-5:15)
4. Obuheese n'engohoba (5:16-28)

Obuheese

¹ Ese Pawulo n'abahyange Siluvaano ni Temusewo, hubaṅandiihira enywe abaatu ba Hatonda Seefe ni Yesu Kurisito Musengwa, ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito mu hibuga hy'e Sesalonika. Hubendesa ekabi n'emiyaaya.

Obulamu n'ohufugiirira hw'abaatu bomu Sesalonika

² Hweyaasa Hatonda habuhyabuhyu olwenywe mwesimwesi era hiisi olu husaba, siuhaya hubaṅaayo eyiri Hatonda mu saala jeefe.

³ Habuhyabuhyu hiisi olu hwenjomeha mu moni ja Seefe era Hatonda weefe ohusaba, huhebulira ebi muhola ohulaga ohufugiirira hwenywe n'ohwenda ohu muli ni nahwo ohweraga mu ngeri eyi muhatabaanamo olwa abahyenywe. Era huhebulira n'ohugumikiriza ohu muli ni nahwo olw'esuubi eri muli ni nalyo mu hugobola hwa Musengwa weefe Yesu Kurisito.

⁴ Aboluganda, humanyire huuti muli bahoda eyiri Hatonda era ng'olu gabatobola mube baatu babe.

⁵ Hino huhihahasa olwohuba mwesi hwababuulira Amanjuro Amalanji, agataali mu bibono bubono aye ni galiho n'ohuhola hw'amaani g'Omwoyo Omutukuvu, ohuhahasa ti ebi hwali ni huloma, bituufu. Era ng'olu mumanyire, ni hwali eyo ni nenywe, mwabona engeri eyi hwebisyangamo olw'ohwenda ohubayeeda mutwegereho.

⁶ Mwalonderera esambo jeefe neja Musengwa weefe Yesu, olwohuba wayire ng'abaatu babagudya olw'obuhwenda obu hwabaleetera, cooka mwawufugiirira n'esangaalo ery'Omwoyo Omutukuvu.*

⁷ Mu ngeri eyo mwafuuha hyahuboneraho eyiri abafugiirira bosibosi abomu twale ly'e Makedoniya n'erya Akaya.

⁸ Olw'ehyo, ṅaahani obuhwenda wa Yesu Musengwa busaseene, simu Makedoniya n'Akaya mwoṅene aye efuma y'ohufugiirira hwenywe, yoolire hiisi ṅaatu. Efe nindi hino ṅabula ehi hitwetagisa ohuhiromaho,

⁹ olwohuba abaatu abeene baloosa engeri eyi mwatuumamo ni hwaja ewenywe. Era baloosa ng'olu mwafuluha mwaleha emigaami mwagobola eyiri Hatonda Omwene Bulamu era omutuufu, mumuṅeere

¹⁰ era ng'olu mulindirira Omwana wuwe Yesu ohugobola ohuṅwa mwigulu, oyu galamusa era ng'omwene oyo nj'atuṅonia ehiruṅi hya Hatonda.

2

Omulimo ogu Pawulo gaahola mu Sesalonika

* 1:6 1:6: Bik 17:5-9

¹ Aboluganda, enywe mwabeene mwesi mumanyire muuti ohuuja hwefe eyi muli, sihwafa busa.

² Ng'olu mumanyire, ni hwali ni huhiiiri huuja ewenywe, e Sesalonika, hwabonaabona era batubisya bubu mu hibuga hy'e Filipi. Cooka Hatonda weefe gatugumya, hwasobola ohubabuulira Amanjuliro Amalanji aganjwa eyi ali, wayire nga bangi bagesyaho ohutuhayisa.*

³ Bino ebi hubahubirisa ohufugiirira sibyabudulingi ate sihweyendulira byefe oba ti huli hwenda hubahema hubabbaamyee.

⁴ Cooka ng'olu Hatonda gatwesiga gatuñambya omulimo gw'ohulomera abaatu Amanjuliro Amalanji, hwesi huutyoo pohuguhola. Ni hutagenderera husangaasa abaatu ni huloma ebiñomera amatwi gaawe aye ni hwenda husangaasa Hatonda amanyire ebitufaho n'ohwolera erala mugati w'emoyo jeefe.

⁵ Mumanyire bulanj muuti ni hwaja ewenywe, sihwatambisa bibono ebi bapaahapaaha ebinambulamo oba ebibayeyera hy'abaatu ab'omulyerye olu bahola olw'ohwenda ohuwiiha omulyerye gwawe. Hatonda omwene nj'omujulizi weefe mu hino.

⁶ Era sihwaholanga biitu olw'ohwenda batupaaha.

⁷ Ng'abahwenda ba Kurisito hyali hyola ohubasitoñerera mu ngeri ey'ohweyemeeresano. Cooka hwegenderesanga eyi muli hy'omuhasi omusaaye olu gegenderesa eyiri abaana babe.

⁸ Olw'ohubooya n'ohubenda obugali hwegomba hubooseho Amanjuliro Amalanji aganjwa eyiri Hatonda. Sicehyo hyonene aye n'ohunayo huneyo obulamu weefe oweene hu lwenywe.

⁹ Mu butuufu balebe muhebulira bulanj muuti ni hwali eyo ni hubabuulira Amanjuliro Amalanji aga Hatonda, hwafabiinanga ni huhola omuusi n'owiire husobole ohweyemeeresano fabeene, habe hasinge hutasitoñerera kadi mulala hu nywe.

¹⁰ Enywe mwabeene muli bajulizi beefe, ni Hatonda omwene yeesi humwijulira era amanyire ati ni hwali eyo esambo jeefe jaali ngwalaafu, ejolana era ni jibulaho hya hwenjambya.

¹¹ Muhimanyire muuti hiisi mulala hu nywe hwamuniranga mu ngeri eyi omusaaye ow'ehisinde anjiramo abaana babe.

¹² Hwababuliriranga, hwabagumya era hwabahubirisa mugendere mu bulamu obusangaasa Hatonda omwene hubalanga mube mu Bunugi nomu ñono lirye.

¹³ Ebyo n'obitaaye hutulo, hweyaasa Hatonda habuhyahubya n'olwohoba ti ni hwaboosaho ehibono hihye, mwahitegera ohutwi era mwahifugiirira. Simwahinjira ng'ehinjwa eyiri abaatu aye ng'ehibono hya Hatonda ehyene n'ehyene era nga nj'ehiri hulohola omulimo mu bulamu wenywe abafugiirira.

¹⁴ Abalebe, ohufaanana n'ebibubbu by'abafugiirira Yesu Kurisito ebyomu twale ly'e Buyudaaya, mu ngeri nj'enyene mwesi Abayudaaya bahyenywe abeene, babagudya.*

¹⁵ Abayudaaya abahola ebiri hy'ebyo nj'abeeta Musengwa weefe Yesu n'abanaabbi era hwesi nj'abatugudya. Abaatu abo sibasangaasa Hatonda era ogwawe gwahunyiza hiisi muutu.*

¹⁶ Obona baagesyaho n'ohutuhingirira hutalomera Abatali Bayudaaya ehibono hya Hatonda bahanonjoha! Ehyo hyameeda humeeda hu bibi byawe ebi batiinire ni bahola ohunjwa enyuma. Aye ñaahani jibageene, ehirunji hya Hatonda hibageene.

Pawulo anjamba ohuhyalira Abasesalonika

¹⁷ Aboluganda, ni hwaseebulana ni nenywe, wayire hyali hyahamanga hatono, ehinyungo hyatunamba hwanjulira ni hwegomba bugali ohubabonaho,

¹⁸ era nga hunjamba nindi hugobole eyi muli. Ese semwene Pawulo aloma ni nenywe, nagesyaho omulundi omudaayi n'ogwohubiri, cooka Sitaani gahingirira.

¹⁹ Hunalome hi hwaleha hi? Yesu Musengwa weefe n'aligobola, sindinywe omuliba esuubi ly'efe era omuligema hwaba n'esangaalo mu moni jije? Sindinywe omuligema hwepaaha ng'olu hwanjanguka?

²⁰ Enywe ndinywe omunwahoh ohwepaaha hwefe, n'esangaalo eri huli nalyo.

3

¹ Olw'ehyo, ohugumikiriza ehibubaalo ni hwatuhaya, nga husalano husigale hwenjene mu hibuga hy'Asene,*

* 2:2 2:2: Bik 16:19-24; 17:1-9

* 2:14 2:14: Bik 17:5

* 2:15 2:15: Bik 9:23,29; 13:45,50; 14:2,5,19; 17:5,13; 18:12

* 3:1 3:1: Bik 17:15

² aye hwabatumira Temuseewo mulebe yeefe era omutambi wahyefe mu mulimo gwa Hatonda ogw'ohubuulira abaatu Amañuliro Amalanji aganjamba hu Kurisito. Hwamutumama gaaje abagumye era abanywanie mu hufugiirira hwenywe,

³ natabano kadi mulala hu nywe anjwamo amaani olw'ohuhiyaania ohu babahiyaania. Muhimanye bulanji muuti ebyo bitwolaho olw'ohugera hwa Hatonda.

⁴ Ni hwali ni huhiiri eyo ni nenywe hwabalomereeyeno huuti efe abafugiirira baja hutuhiyaania olw'ohufugiirira hwefe era mumanye muuti ehyo njaahani hyolereeye.

⁵ Olw'ehyo, ni nabona ti sipanga hweyongera hugumikiriza ohuba mu njirema ni tamanyire ebibafaho, nabatumira Temuseewo. Namutumama sobole ohumanya ng'olu mwemereeye mu hufugiirira hwenywe ni nependerehire ti hamunga nanjwangayo omuhemi gabahema mwanjwa hu hufugiirira Kurisito, ohufaabiina ohu hwafaabiina hwatufa busa.

Temuseewo agobola n'amanjiliro agagobosamo amaani

⁶ Njaahani Temuseewo nj'ono ko gahagobolanga n'anjwa eyo. Atuleeteeye amanjiliro agagobosamo amaani ni gahya hu hufugiirira hwenywe era n'ohwenda ohu hiisi muutu ali ni nahwo eyiri owahye n'abaatu bosibosi ohujirira njalala. Era atulomeeye ati habuhyahuhya mutunjeegaho bugali era ati mwoya ohutubonaho hyefe hwesi ng'olu hwoya ohubabonaho.*

⁷ Olw'ehyo balebe beefe, wayire nga huli mu bigosi n'ohuganda ohw'amaani, ohufugiirira hwenywe hutugobosiseemo amaani.

⁸ Hitugobosamo amaani munaba banywani mu hufugiirira era ni muli bulala ni Musengwa weefe.

⁹ Mu butuufu oweene, hiina ehi hujanga ohuja Hatonda ohumulaga ohumusiima hwefe n'esangaalo eri huli ni nalyo mu moni jije hu lwenywe?

¹⁰ Omuusi n'owiire hubeererera ni hwegalihira Hatonda nindi atunje ekabi hubonaneho ni nenywe emoni hu moni, hwoherese ebihubuliraho hu hufugiirira hwenywe.

¹¹ Ale, Seefe era Hatonda weefe omwene ni Musengwa weefe Yesu, baganye batusenjo ebirobera husobole ohuaja.

¹² Musengwa abameedemo omwoyo gw'ohwendana era n'ohwenda abaatu bosibosi, ng'olu efe hubenda enywe,

¹³ Musengwa weefe Yesu n'aligobola njalala n'abagwalaafu babe, abaagaane ni mubulaho ehi muutu asobola ohwenjamba, ni muli bagwalaafu mu moni ja Seefe era Hatonda weefe.

4

Obulamu obusangaasa Hatonda

¹ Ehisembayo aboluganda, hwabahubbirisa ohwebisyaanga mu ngeri esangaasa Hatonda, ehiitu himuli hugesyaho ohuhola. Era mu siina lya Yesu Musengwa, hubasunga mweyongerenga ohuhola c'ehyene.

² Hino huhiroma olwohuba mumanyire ebi hwabalabbira olw'obunjangi obu Yesu Musengwa gaatunja.

³ Hatonda abendesa ohuba bagwalaafu, n'ohwenjalamira erala obuhwedi.

⁴ Hiisi mulala hu nywe atehewa ohumanya ohufuganga omubiri gugwe mu ngeri engwalaafu era ejeesa enono.

⁵ Ohwegomba hw'omubiri hutabafuganga ng'olu hufuga abaatu abatamanyire Hatonda.

⁶ Kale, mu songa yino natabano muutu mu nywe ahola ebirumya owahye, wayire owiibira epiki ni muha owahye olwohuba ng'olu hwabalomera era hwabalabula, Musengwa aliboneresa abaatu abahola ebiitu hy'ebyo byosibyosi.

⁷ Hatonda sigatulanga huhene husigale ni hugendera mu buhwedi, wabula gatulanga hube bagwalaafu.

⁸ Olw'ehyo hiisi anyooma hino ehi hubalabbira, aba saanyooma muutu aye aba anyooma Hatonda abanja Omwoyo wuwe Omutukuvu.

⁹ Ebinjamba hu hwendana, sihinetagisa hulanduluhana ni mbalaabbira, olwohuba Hatonda gaahena ohubasomesa.

¹⁰ Era mu butuufu, ehyo nj'ehi mulihuhola. Mwenda aboluganda bosibosi abali mu twale ly'e Makedoniya lyosiryosi. Ni naano baganda beefe, hubegayirira muholenga muutyo n'ohusingaho anjo.

¹¹ Mwegumye mu sambo y'ohutaba bahifaabi n'ohuteyingisa mu bitabanjambaho, hiisi muutu ni geholera emirimo jije n'emihono jije ng'olu hwabaloma.

* 3:6 3:6: Bik 18:5

¹² Ni munaholenga muutoyo, abatafugiirira Kurisito banabanjenga enono era simunaitonerenga muutu yesiyesi.

Ohugobola hwa Musengwa

¹³ Aboluganda, sihwenda mube mu hiirema hu binjamba hu abafa, obutahi ohubanjamba ng'olu binjamba abaatu abandi abanjuma suubi.

¹⁴ Efe hufugiirira huuti Yesu gafa era galamuha, ni naabo abafa oluvanyuma lw'ohumufugiirira, Hatonda alibalamusa bagobolera njalala ni Yesu.

¹⁵ Hubalomera hino ni hwema hubi Musengwa weefe omwene gaaloma ati n'aliba nagobola, efe abaliba ni huhiiiri balamu mu hiseera ehyo sihulitangirira mwabo abaafa, ohumusajana.

¹⁶ Hiri hiitoyo olwohuba Musengwa omwene olinjwa mwigulu n'ejanjaasi eririhabuha, n'omuhulu wa malayika alifuuja egwala n'anja ehiragiho ehya Hatonda. Abo abaafa ni bahenire ohufugiirira Kurisito, nj'abalyeherera ohulumuha.

¹⁷ Ng'ango hwesi abaliba ni huhiiiri balamu, ko hulondaho hujiriwa njalala ni nabo mu biriri ohuja ohwagaana ni Musengwa mu bbanga. Era huliba ni naye emirembe n'emirembe.*

¹⁸ Olw'ehyo, hiisi muutu agumyenga owahye n'ebibono ebyo.

5

Ohwetegehera ohugobola hwa Musengwa

¹ Aboluganda, sinenda hulanduluhana mu hubalomera hu binjamba hu biro n'ebiseera ebyo anja biryolera,

² olwohuba mwabeene mwesi muhimanyire bulanji muuti oludaalo lw'ohugobola hwa Musengwa luliba hy'omwibi olu gaaja owiire n'atalagire.*

³ Olu abaatu baliba ni baloma baati, "Ha-a! Huli bulanji, njajuma hituluma." Hu olwo ndolu ohusihiirira hulibagwaho bugwe ni batetegehire ng'olu ebise biija hu muhasi n'alumwa ohusaala era njalibula bujonere.

⁴ Aye enywe, aboluganda, simuli mu hiirema oludaalo olwo ko lubagweho bugwe hy'omwibi olu gaaja ohwiba.

⁵ Mwesimwesi muli baatu ba mumwi era muli hy'eswa esiisi ejija omuusi etangalwe, muli bamu muusi. Olwohuba efe abafugiirira sihuli bamugenda wiire, wayire abaholera mu hiirema.

⁶ Olw'ehyo hutanyuha hy'abandi olu bali hutanyuha aye hubenjo moni era ni muli balangaasa.

⁷ Abanyuha, bananyuha wiire; n'abameera bameera wiire.

⁸ Aye efe ng'olu huli bamumwi, hutameera aye husigale ni huli balangaasa. Husaanira hwehinge ohuhola ebibi, ohufugiirira n'ohwendana ni biri nj'engabo yeefe, n'esuubi ly'obunonosi obunjwa eyiri Yesu libe eyi huli hy'ekofiira ey'ehyoma eyiri omusirikale.*

⁹ Olwohuba Hatonda sigatutegehera hutugudya mu hirunji hihye, ohutusaho ohutunonjola n'abita mu Musengwa weefe Yesu Kurisito,

¹⁰ owatufiririra ko husobole ohuba balamu njalala ni naye, sisonga oba hufuuye oba huli balamu.

¹¹ Kale hiisi mulala hu nywe agumyenga owahye era ni muyeedana ng'olu muhola hatyane.

Ebisembayo

¹² Aboluganda, hubegayirira mumanye era muje abaatu ababaholamo omulimo enono, aba Hatonda gatobola ohubatangirira n'ohubegirisa ebi musaanira ohuhola.

¹³ Mubatangamo enono bugali era mubendenga olw'omulimo ogu babaholamo. Mwhale bulanji ni mwenjalama nionionio njagati wenywe.

¹⁴ Aboluganda, hubegayirira mulabulenga abahyenywe abanjuma ohulera engalo, mugumyenga abatali bagumu, muyeedenga abanafu, mugumiikirizenga bosibosi.

¹⁵ Mubone muuti mu nywe simubangamo omuutu ow'oluboole. Ohutusaho habuhyabuhya hiisi muutu gegumyenga ohuholera owahye ebiranji, njalala n'abaatu bosibosi ohujirira njalala.

¹⁶ Mubenga basangaafu habuhyabuhya.

¹⁷ Mulombenga Hatonda hiisi hiseera.

¹⁸ Mu byosibyosi, mumweyaasenga mu hiisi mbeera olwohuba enywe ng'abaatu ba Yesu Kurisito, ehyo Hatonda c'ehi genda muhole.

* 4:17 4:17: 1 Kor 15:51-52

* 5:2 5:2: Mat 24:43; Luk 12:39; 2 Peet 3:10

* 5:8 5:8: Yis 59:17; Beef 6:13-17

¹⁹ Mumanya mutahayisanga Omwoyo Omutukuvu.

²⁰ Mutanyoomanga bunaabbi.

²¹ Mwetegeresenga byosibyosi era mugumirenga hu hiraŋi,

²² ni mwebaayanga hiisi hibi.

²³ Hatonda yeŋene atuŋa emiyaaya, abafuule abagwalaafu. Era muhuume emyoyo jenywe, obulamu wenywe n'emibiri jenywe ni biri bulani, Musengwa weefe Yesu n'aliija mube ni mubulaho hy'ohubanenya.

²⁴ Owabalanga mwesigwa era ehi gasuubisa alihyoheresa.

²⁵ Aboluganda, muteebirira hutusabirangaho.

²⁶ Muheese aboluganda bosibosi mu keesa ey'abaatu abagwalaafu.

²⁷ Mbalagira, mu siina lya Musengwa weefe, ebbaluŋa yino muyisomere aboluganda bosibosi.

²⁸ Musengwa weefe Yesu Kurisito abanambire ehisasabirisi.

Ebbaluja eyohubiri eyi Pawulo ganandiihira Abasesalonika Enyanjula

Ebbaluja ya Pawulo eyiri *Abasesalonika* gayinandiha mu mwaha ogw'ataanu namulala oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Era mu hiseera ehyo, Pawulo gaali ahiiri e Koriiso (Bik 17:1-10). Mu hibuga Sesalonika, mwalimo abafugiirira Kurisito Abayudaaya n'Abayonaani.

Mu bbaluja yino, Pawulo aloma hu binjamba hu biseera by'ekomero n'ohugobola hwa Kurisito. Era alabala abafugiirira Kurisito ohutalera ngalo. Ahubbirisa hiisi muutu ohutambanga ohusuna ehyohulya (3:6-10).

Ebiri mu bbaluja yino mu buupi

1. Ohweyanjula (1:1-2)
2. Ohweyaasa Hatonda n'ohulombera abafugiirira Kurisito (1:3-12)
3. Ebiseera by'ekomero (2:1-17)
4. Hiisi muutu ali n'ohutamba (3:1-15)
5. Agohoba n'obuheese (3:16-18)

¹ Ese Pawulo n'abahyange Siluvaano ni Temuseewo, hubanandiihira enywe ehubbubbu hy'abafugiirira Kurisito mu hibuga hy'e Sesalonika. Muli baatu ba Hatonda Seefe ko ni Musengwa Yesu Kurisito.

² Hatonda era Seefe ko ni Musengwa Yesu Kurisito babanjambire ehisasabirisi era babaje emiyaaya.

Ohugumya abafugiirira

³ Aboluganda, efe huli n'ohweyaasa Hatonda habuhyabuhya olwenywe. Ehyo husaniye ohuhihola olwohuba ohufugiirira hwenywe huli hweyongera hweyongera ohunjangala era ohwenda ohu hiisi mulala hu nywe gendamo owahye, hweyongera.

⁴ Ehyo hwesi hituna obugumu ni huba n'ebibubbu ebindi eby'abafugiirira Kurisito, ohwenyumiirisa olwenywe. Hwenyumiirisa olwenywe olwohuba mugumiikiriza ohuhiyaania ohu babahiyaania era mugumira ohugada olw'ohufugiirira Kurisito.

⁵ Ebyo byosibyosi bujulizi obulaga ng'olu Hatonda atehubbira mu hulamula huhwe era hu komerero ng'olu mulisaanira ohwingira obunugi wa Hatonda obugira ni mugada.

⁶ Hatonda saalyaha, aliboneresa ababahiyaania,

⁷ ate enywe aba bahiyaania njalala ni neefe gaatuna obunjeerero. Ebyo biribaano Musengwa weefe Yesu n'alyeyeyula* n'anjwa mwigulu ohugobola hu hyalo, abamalayika babe ab'amaani ni bamunjerheera.

⁸ Yesu alijira mu himyaso hy'omuliro abonere abatananyire Hatonda, ni nabo abagaana ohufugiirira Amanjulo Amalanji aga Musengwa.

⁹ Abaatu abo begula mubiri. Balisasula olw'ebibi ebibahola. Hatonda alibanja ehiguudyo ehy'ohubabbinga ohunwa mu moni ja Musengwa weefe nomu nono lirye ery'amaani era baliba mu hugada emirembe n'emirembe.*

¹⁰ Ebyo biriboolaho hu ludaalo olu Yesu Musengwa aligoboleraho, abafugiirira bosibosi bamunje enono olw'ebyo ebi aliba n'aholeeye abaatu babe. Era mwesi muliba balala hu baatu abo olwohuba mwafugiirira obuhwenda obu hwabaleetera.

¹¹ Olwohuba muja hujeeesa Musengwa enono, habuhyabuhya hubasabira, Hatonda weefe ababone ng'abasaanira ehyo ehi gabalangira era mu bunjagi buwe goheere emirimo emirani josijosi eji muhola n'eki muluubirira ohuhola olw'ohufugiirira hwenywe.

¹² Husaba ehyo hyolerere ko abaatu baje Musengwa weefe Yesu enono olw'ohubanojola era mwesi hu lulwe babaje enono olw'ehisasabirisi hya Hatonda weefe, ni Musengwa Yesu Kurisito.

2

¹ Naahani aboluganda, hu binjamba hu hugobola hwa Musengwa weefe Yesu Kurisito era ng'olu efe abafugiirira hulihumbaanira aja ali,

² hubegayirira mutanagalana hubugabugana mu bineego byenywe, wayire ohwer-alihirira ni babalomera baati oludaalo lw'ohugobola hwa Musengwa weefe lwabita

* 1:7 1:7 Oba n'alyehwehula. * 1:9 1:9 Yis 2:10

hale. Ehyo wayire muhinjilira hujwa hu banaabbi oba mu lugambo obugambo oba mu bbaluŋa eyi pulira ti mbo yaaja eyo ni huli ndiife abayinjandiiha, simuhifugiiriranga.

³ Simufugiiriranga muutu yesiyesi ohubadulinga, olwohuba oludaalo lw'ohugobola hwa Musengwa weefe ni luliba ni luhiiiri hwola, nalyeherera hubaŋo ehiseera ehi baatu balijeemera Hatonda. Ehiseera ehyo ni hiryola omuutu oyo oyu balisihiirisa, omutangirisi w'abajeemu* alyeta anjalafu.

⁴ Omuutu oyo alinjahania Hatonda ko ni hiisi hiitu ehi baatu bajumirya mu siina lya Hatonda. Alyeginiha gahena geetabata n'obunangi ow'ohumujumirya. Omuutu oyo alyolera erala n'ohwihala mu Yekaalu ya Hatonda ni geeranga Hatonda era galagira abaatu bamujumirye.*

⁵ Peege ti muhihebulira muuti ni n'ali ni kiiri eyo ni nenywe nabalabula ti ebiitu ebyo biribaano.

⁶ Muhimanye muuti ehyemerehiise omuutu oyo ohweta anjalafu huba ti ehiseera hiye ehirage hihiiiri hwola.

⁷ Obujeemu buno obulino obu mubona buhiholera mu hyama era buja hutiiina ni weyongera ohwola olu ehilingiriye omujeemu oyo, hirimulehula geete anjalafu.

⁸ Hu olwo omujeemu oyo ndolu alyeta anjalafu, nga Yesu Musengwa amuhubba ehimyasoye hy'ejono liry ehi aligoboleramo nga wangewe omujeemu oyo agamuginihanga gamujwa. Nga Yesu ahena amutusaŋo n'amufuunja hu mufuunja hy'ahanyaasi amuholoŋa mu hushiiriha.

⁹ Omujeemu oyo aliija n'amaani ga Sitaani ameene amangi gaahola ebyamaliholiho njalala n'ehyejunjisa ebya hiisi ngeri aye ni biri byabudulingi.

¹⁰ Alitambisa hiisi hibi ehisobola ohubbaamya abaatu abali mu ngira y'ohusihiiriha olw'ohugaana ohufugiirira obuhwenda wa Yesu obutuufu era obunonoŋa.

¹¹ Olw'ehyo, abaatu abo Hatonda alibanwaho, baagota ni bafugiirira obudulingi w'omuutu oyo ow'ehibi.

¹² Ehyo ni hiinooye, omusango gulihira bosibosi abatafugiirira hituufu olwohuba basangaalira ehibi.

Gabatobola lw'ohubanoŋola

¹³ Ne efe huli n'ohweyaasa Hatonda habuhyabuhyu olwenywe abalebe beefe era abahoda eyiri Musengwa weefe, olwohuba Hatonda gabatobola, ohuba balala hu badaayi ohunonoŋolewa hu lw'amaani g'Omwoyo Omutukuvu abafuula abaatu ba Hatonda abagwalaafu n'olwa ohufugiirira ehituufu.

¹⁴ Hino Hatonda gahibalangira n'abita mu Amanjiliro Amalanji aga hwabalomera, konyo musune omugabo gwenywe ogw'ejono eri Musengwa weefe Yesu Kurisito gasuna.

¹⁵ Olw'ehyo, balebe mube bagumu mu hufugiirira hwenywe. Mugumire hu bituufu ebinamba hu Kurisito ebi hwabasomesa mu bibono ebi hwaloma ni nenywe oba mu bbaluŋa eyi hwabanandiihira.

¹⁶ Hubasungira Musengwa weefe Yesu Kurisito omwene, ni Hatonda Seefe, owatwendire era mu hisasabirisi hiye, gatuŋa esangaalo eritalinjwanjo n'esuubi ery'ebiranji ebi gatusuubisa,

¹⁷ agumye emyoyo jenywe era abane amaani mu hiisi hiranji ehi muhola n'ebibono ebi muloma.

3

Mutusabirengaho

¹ Aboluganda, ni keneeresa mbasunga mutusabirengaho, ehibono hya Yesu Musengwa hyeyongere ohusasaana mangumangu, n'abahinjilira bahifugiirire hyenywe.

² Era mutusabire, abaatu abahosi b'ebibi era ababi batatwosaho higos, olwohuba abaatu bosibosi abanjilira obuhwenda sibabufugiirira.

³ Aye Musengwa omwesigwa era owoheresa hiisi ehi aloma, anabanjenga obugumu era anabagayengaho olujetehe lw'omusigu abahiyaania.

⁴ Huli bagumu eyi muli olw'wesige obu huli ni nawo mu Musengwa era huhahasa huuti muhola era munaholenga ebyo ebi hwabalagira.

⁵ Hubasabira, Musengwa alujamyeye emyoyo jenywe muhufaanisa ohwenda ohu Hatonda abenda era mube n'ohugumikiriza ohujwa eyiri Kurisito.

Ohulabula abalera engalo

* 2:3 2:3 Ebyanandiihwa ebindi biroma biiti ehibi.

* 2:4 2:4 Dan 11:36; Ezek 28:2

⁶ Aboluganda, hubalagira mu siina lya Musengwa Yesu Kurisito ohutahola muhumba n'abaatu abanuuna ohulera engalo era abatalonderera ebi hwabasomesa.

⁷ Enywe mwesi mwabeene muhimanyire bulanji muuti ni hwali eyo ni nenywe hwabalaga ehy'ohuboneraho ni hutajuuna hulera ngalo. Olw'ehyo mwesi ni mubonera hu efe muli n'ohutamba ng'olu efe hwatambanga.

⁸ Efe sihwalyanga biryo ebi hutaholereeye aye hwatambanga n'amaani, ni hwehalubya omuusi n'owiire, hutahalubirisa kadi mulala hu nywe.

⁹ Sihuloma huuti hyali sihyola enywe ohutuholaho aye hwendire hubanja ehy'ohuboneraho, mwesi musobole ohuholanga hyefe.

¹⁰ Era ni hwali ni huhiri njalala ni nenywe, hwabanja ehiraagi huuti, "Atenda hutamba, n'ohulya atalyanga."

¹¹ Ne hujulira mbo abandi mu nywe banuuna hulera ngalo, sibatamba wabula baba hu gwa hweyingisa mu bitabanjambaho.

¹² Ab'engeri abo, hubalabula era hubalagira mu siina lya Musengwa Yesu Kurisito, begoboleho banjwe hu by'ohulera engalo batambanga, besunire abeene ehi banaalye.

¹³ Aye enywe balebe, mwegumye mutadamba huhola biranji.

¹⁴ Ni njabanganjo agaana ohujulira ebi hubaloma mu bbalunja yino, mumwegendere-sanga era simuholagananga ni naye, ehyo himuhubbe esoni.

¹⁵ Cooka simumubisyanga hy'omusigu aye mumulabulanga nga mulebe zenywe.

Ebisembayo

¹⁶ Ehisembayo, hulomba Yesu Musengwa weefe omwene hugaba miyaaya, abenga ni nenywe mwesimwesi era habuhyahubya abanjenga emiyaaya hiisi nja munaabenga.

¹⁷ Ndiise Pawulo, abanjandihiiye era abanjeerehiise obuheese buno era yino nj'epandiiha yange. Tayeeho n'omuhono gwange nga nj'ahabonero ahalaga hiisi bbalunja eyi mba ni pandiihire.

¹⁸ Ehisasabirisi hya Musengwa weefe Yesu Kurisito, hibe hu nywe mwesimwesi.

Ebbaluña endaaŷi eyi Pawulo gaŷandiihira Temuseewo Enyanjula

Pawulo nj'owayinjandiihira *Temuseewo* omuloobera wuwe ebbaluña yino, endaaŷi. Abahugu mu by'Ebbayibbuli baŷeega baati gayinjandiiha ŷagati w'omwaha gw'enkaaga n'ebiri n'enkaaga neene oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Pawulo gaali anjira Temuseewo ng'omwana wuwe (Beef 2:22; 1 Tem 1:2; 1:18).

Yino ndala hu bbaluña ene eji Pawulo gaŷandiihira abaatu mu hifo hy'ehibbubbu. Abaatu abo baali nje Temuseewo ni Tito ko ni Filimooni. Mu bbbaluña yino, mulimo bingi eby'ohulaabbira abafugiirira Kurisito ebiŷamba hu hujumirya Hatonda (2:1-15), abatangirisi babafugiirira Kurisito (3:1-13), hu basomesa ab'obudulingi (1:3-11; 4:1-5; 6:2-5). Hino hiranga engeri eyi Pawulo gaali n'asomesamo Temuseewo ohuba omutangirisi omulaŷi ow'abafugiirira Kurisito. Era mu bbaluña yino husanjaŷamo ebiitu bingi ebiŷamba hu ngeri ey'ohutangiriramo abafugiirira Kurisito.

Ebiri mu bbaluña yino mu buupi

1. Pawulo aheesa Temuseewo (1:1-2)
2. Ohulabula hu biŷamba hu basomesa b'obudulingi (1:3-11)
3. Pawulo geyaasa Yesu Kurisito (1:12-19)
4. Pawulo alaabbira Temuseewo hu biŷamba hu batangirisi babafugiirira Kurisito n'ohujumirya Hatonda (2:1-3:16)
5. Engohoba (4:1-6:12)

Obuheese

¹ Ndiise Pawulo owafuuha omuhwenda wa Yesu Kurisito olw'obuŷangi wa Hatonda era Omunoŷosi weefe ŷalala ni Yesu Kurisito oyu hulimo owesige.

² Kuŷandiihira ewe Temuseewo, oyu pira ng'omwana wange omwene n'omwene olw'ohufugiirira ohu ese ni neewe huli ni nahwo mu Kurisito. Hatonda Seefe ni Yesu Kurisito Musengwa weefe bahuŷambire ehisaŷabirisi era bahuŷe emiyaaya.

Ohulabula hu basomesa ababbaamya

³ Ng'olu nahuloma ni n'ali ni tiina e Makedoniya, nenda osigale mu Efeeso, olagire abaatu abali husomesa ebibono eby'obudulingi ebyabuhana n'ohufugiirira hwefe, bahyagamy.

⁴ Balagire balehere aŷo ohuheneranga ebiseera mu husomesa abaatu ni batambisa engano ejitali tuufu ejiŷamba hu byafaayo by'obusaale n'ohulanduluhana n'olwanji lw'amasiina g'abaahale olutahoma. Ebyo byongesa huhubba mbaha n'ohuŷahana mu baatu, mu hifo hy'ohubasomesa ebya Hatonda. Ebya Hatonda hubyoheresa ni hubita mu humufugiirira.

⁵ Ehingendererwa mu huhuŷa ehiragiŷo hino, hya hwenda huhubbirisa abafugiirira bendane n'ohwenda ohuŷwa mugati w'omwoyo ogubulamo kirihindi era oguŷanga ohwawula ehiraji n'ehibi. Singa bendana mu sambo eyo, hiija hulaga ng'olu bagumisye esomesa etuufu.

⁶ Balala hu baatu abo abasomesa ebitali bituufu, ebyo babinŷwaho, baagobola hu binambulamo.

⁷ Abaatu abo benda basomesa abaatu amagambi ga Hatonda aga abeene batategeera wayire beenjira baati bagafaania.

⁸ Hwesihwesi humanyire huuti ebi magambi ga Hatonda galoma biraji ate bisaana, omuutu anagatambisa mu ngeri etuufu.

⁹ Ne husaana hutegeere huuti amagambi sibagataŷo hu lw'abalaŷi aye hu lw'abaatu abajeemu abahola ebibi, abaganiye mu hubbenga ni batatya Hatonda, abaali n'omwoyo omubi era abatala Hatonda. Abeeti, abeeta abasaawe oba abanyinaawe ko n'abaatu abandi.

¹⁰ Abahwedi, abasinde abanenyuha n'abasinde bahyawe, abatunda mu bahyawe. Abadulingi n'abalayira ebitali bituufu, n'ebindi byosibyosi ebitolana n'esomesa etuufu

¹¹ enjambagana n'Amaŷuliro Amalaŷi agaŷamba hu Hatonda oyu huŷa enjono, aga bapambya ohulomera abaatu.

Ohweyaasa Hatonda olw'ehyere hiŷe

¹² Neyaasa Yesu Kurisito Musengwa weefe, owambona ni ndi mweŷigwa ohuhola omulimo gugwe ko gagupambya gaahena gaapa n'amaani agohumuŷeera.

¹³ Wayire oludaayi namulomangaho ebibi, ni ngudya abamufugiirira era ni ndi muutu w'embaha, gaasaasira olwohuba ebyo byosibyosi nabiholanga mu bujaayi, n'olwohuba ti naali kiiri humufugiirira.

¹⁴ Aye Musengwa weefe gapambira ehisasabirisi ehyene ehingi era gaapa n'omwoyo ogw'ohufugiirira nalala n'ohwenda ebi husuna ohuwu eyiri Kurisito.

¹⁵ Ng'olu omanyire, efe abafugiirira huloma hituufu huuti, "Yesu Kurisito gaaja hu hyalo ohunonola abali n'ebibi." Ehibono hino hituufu hyene ehi hiisi muutu asaniye ohufugiirira era nga mu baatu abo ababi ndiise owaali ni kira ohuba omubi.

¹⁶ Aye wayire naali mubi ohwola ayo, Hatonda gaapambira ehisasabirisi. Ese owaali ni singira erala ohuba omubi. Gaasoniŋa olw'ohwenda ohulaga abaatu ng'olu Yesu Kurisito asobola ohugumikiriza abo abanjanga ohumufugiirira, basobole ohusuna obulamu obutanwano.

¹⁷ Ale ŋaahani, hiisi muutu aje Hatonda eŋono olwohuba nje Habaha anjaga emirembe n'emirembe, atalifa, oyu muutu atasobola hulona n'emoni era nga nje Hatonda omulala yejene emirembe n'emirembe. Amiina.

¹⁸ Temuseewo mwana wase, kuhubbirisa ohuhola ebyo ebyolana n'ebibono eby'obunaabbi ebi bahulomaho baati olihola, konyo osobole ohugumikiriza ohuhola omulimo gwa Hatonda n'ohusoola olutalo n'obusira.

¹⁹ Yegumye ohufugiirira era n'ohola ehi omanyire ti nj'ehituufu. Abandi hino bahinjwaho hale, hyabaleetera ohugwa.

²⁰ Mu abo p'omuli Himenaayo n'Alekizanda aba nalyonjera Sitaani abatambise hiisi ehi anende baheega ohutafodogolanga Hatonda.

2

Ohujumirya

¹ Ohusookera erala, olw'ebyo ebi kenire ohuhuloma, kuhubbirisa ewe ko n'abafugiirira bosibosi ohusabirangaho abaatu abandi hiisi olu munahumbaanenga ohujumirya Hatonda. Mubasabire, Hatonda asobole ohubayeeda benenye, banonjohe. Era ni muba ni musaba, mweyaasenga Hatonda hulwa ebi aholire.

² Musabirenga habaha, n'abanjagi abandi abasigaayeyo ko hujange ohuba obulanji, ni huli n'edembe eryohujumirya Hatonda n'ohuhola omulimo gugwe ni njabula atuhubba hu muhono.

³ Hino hiranji era hisangaasa Hatonda Omunonjosi weefe,

⁴ owenda abaatu bosibosi banonjohe era basobole ohufaania amazima.

⁵ Hiri hiityo olwohuba Hatonda ali mulala era nafaanania abaatu ni Hatonda, ali mulala. Omuutu oyo nje Yesu Kurisito,

⁶ oweenjayo abe endinji y'abaatu bosibosi. Buno nj'obuhwenda obu Hatonda gatunjambya era nga hino nj'ehiseera ehituufu ehy'ohubulomera abaatu.

⁷ Era ehyo nj'ehyagira Hatonda gaatuma ohuba omuhwenda nje nangirire era somese Abatali Bayudaaya obuhwenda buwe obutuufu buno. Ehi ndoma nj'amazima, sindulinga.*

⁸ Olw'ehyo, hiisi olu munahumbaanenga ohusaba, nenda abasinde ni banagololenga emihono jaawe, baholenga baatyo ni babula tima oba egongi hu muutu.

⁹ Era nenda abahasi bambalenga mu ngeri etanjemula era ebyambalo byawe bibawihenga bulanji ni bitaleetera abasinde ohubegomba. Bataholanga majolobera mu fiiri jaawe wayire ohwambala embira n'emihobyo eby'omujendo, wayire ebyambalo eby'ebbeeyi ehibitiriye.*

¹⁰ Cooka ebiseera byawe n'ebbeesa babihenerenga hu huhola ebiitu ebiyeeda abaatu olwohuba ehyo c'ehi Hatonda genda abahasi ohuhola, ko weeyite abo abaloma baati bamufugiirira.

¹¹ Mu hiseera hy'ohusomesa Ebyanjandihwa, omuhasi gegenga manjoleeye, ni genjomehire.

¹² Sifugiirira muhasi husomesa oba ohuba n'obunjangi hu musinde aye asaana hujoleera hujoleera.

¹³ Hiri hiityo olwohuba ti Adamu nj'oyu basooka ohuwumba, nga ko baloosaho Kaawa.*

¹⁴ N'ehindi, Adamu sinje oyu Sitaani gadulinga aye omuhasi nj'oyu badulinga, gagwa mu hibi. Olw'ehyo abahasi bali n'ohwajomeha.*

¹⁵ Aye Hatonda alinonjola abahasi singa banegumyenga ohumwenda n'ohumugondera, ohwesiganga Kurisito, ohwoheresanga obuvunanyiziwa waawe ng'abasaaye, ko n'ohwebisya mu ngeri esaanira.

3

Abalabirizi b'ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito

¹ Ng'olu omanyire, efe abafugiirira Yesu huloma hituufu huuti, "Omuutu yeesi owenda omulimo gw'obulabirizi w'abaatu abafugiirira Yesu aba gegombire ohuhola omulimo omulanji."

² Olw'ehyo, Omulabirizi, aseene ohuba omuutu ow'esambo endanji ejibulaho ehi omuutu genjambya. Ali n'ohuba omusinde ow'omuhasi mulala, afuga owongo, omwegenderesa, oyu baatu banja enjono, asangaalira abageni, amanyire ohusomesa,

³ atali mumeesi, atali muhambwe aye n'anjamba ebiitu pola, ataduhanaduhana era anjuma mulungo gw'ebbeesa.

⁴ Ali n'ohuba muutu anjuga bulanji amago gage, n'abaana babe ni bamunjlira era ni bali b'esambo ndanji.

⁵ Kale omuutu atanjanga hunjuga mago gage ameeene dala, aba anjanga atye ohulabirira ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito?

⁶ Nehindi, sihiranji Omulabirizi gaaba omuutu owahafugiiriranga Kurisito, olwohuba omuutu hy'oyo ahanda geehudumbasa, ehyo hyamuleetera ohumusalira omusango, ng'olu basalira Sitaani.

⁷ Asaana ohuba omuutu oyu abaatu abatafugiirira Kurisito bosibosi banja enjono. Olwohuba anjabela ehyo, baaja humulomaho ebibi atanjanga hulomeranga abaatu ehibono hya Hatonda bamunjlira, ate hino nj'ehi Sitaani genda.*

Abadiikoni

⁸ Mu ngeri nj'enyene, Abadiikoni boosi basaana ohuba abaatu aba banja enjono, abaloma amazima, abatehapira mwenge era abanjuma mulungo gw'ebbeesa.

⁹ Bateehwa ohufugiirira ohuwenda obuujamba hu Kurisito. Hino bali n'ohuhihola n'obulamu waawe wosiwosi.

¹⁰ Era ni bahiiri hubangala ohubanja obuujeesa buno, beheererenga babahebera babona hanye banjanga ohuhola bulanji obuujeesa buno ni nanjuma hya hubenjambya.

¹¹ Mu ngeri nj'enyene, abahasi baawe* boosi baaty, bateehwa ohuba abahasi aba baatu banja enjono, abatanjaayirisa aye abegenderesa mu hiisi ehi bahola era abesigwa mu hiisi hiitu.

¹² Mu bufumbo, Omudiikoni ali n'ohuba omusinde w'omuhasi mulala era n'anjanga ohunjuga obulanji abaana babe, n'amago gage,

¹³ olwohuba abaatu abanjeesa obulanji ng'abadiikoni, mbaba abaatu banja enjono era n'abeene boosi baba n'obugumu ow'ohulomera abaatu ebihya hu hufugiirira Yesu Kurisito.

Ehyama ehihulu

¹⁴ Wayire nga suubira ohuuja mangu eyi oli, kunjandiihira bino olw'esonga ti,

¹⁵ singa njabanjo ehindwiihise ohuuja, obeenjo n'omanyire eby'ohusomesa abaatu bamanye ng'olu Hatonda genda abaatu baholagane hy'abaana abomu nyumba endala era nga bo nj'abaatu† ba Hatonda Omwene Bulamu era esiiri eyi ohufugiirira obuhwenda wa Kurisito obulanji era obutuufu, bwediye.

¹⁶ Ananjuma hubuusabuusa, Hatonda gaatuwihulira ehyama ehiri mu hufugiirira Kurisito ehiroma hiiti:

"Hatonda geebonesi eyi huli ni gambaaye omubiri hy'omuutu,

Omwoyo wa Hatonda ng'ahahasa ebigaholanga.

Abamalayika baamubona,

Hatonda ng'amunjira mwigulu mu njono ery'amaani.

Abafugiirira nga balomera abamawanga ebimunjambaho,

Ng'abaatu bamufugiirira."

4

Abasomesa ebitali bituufu

* 3:7 3:7: Tit 1:6-9 * 3:11 3:11 Oba abadiikoni abahasi. † 3:15 3:15 Oba ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito.

¹ Omwoyo Omutukuvu atulomera buhomya ati mu ndaalo ej'oluvanyuma ŋalibaano abaliŋwa hu hufugiirira Hatonda, babbaamira hu baatu abasomesa ebitali bituufu ebiŋwa eyiri Sitaani n'emyooyo ejibbaamya.

² Abasomesa abo balyeranga ohuba ti basomesa bituufu ate nga budulingi wereere. Baliba egubbe, abamalimbe natanulira, ni batafaayo oba ebi basomesa bituufu oba byabudulingi.

³ Baligaana abaatu ohuhwa n'ohufumbirwa era ŋaliŋo n'ebiryo ebi baligaana abaatu ohulya ni babiranga by'embihho ate nga hiisi hiitu Hatonda gahitereeyenjo abafugiirira era abafaania amazima bahitambise ni bamweyaasa olw'ohuhirana.

⁴ Olw'ehyo, hiisi hiitu ehi Hatonda gatonda hirani era ŋanuma hisira, kasita omuutu geyaasa Hatonda ko gahitambisa,

⁵ olwohuba ebiitu byosibyosi bifuuha birani olw'ehibono hya Hatonda n'olwohubisabira.

Omujjeeresa omulaŋi owa Kurisito

⁶ N'onalomereŋga aboluganda ebibono bino ebi kuloma, onaabenga muneeresa omulaŋi owa Yesu Kurisito era Hatonda aja huhuŋangasa mu hufugiirira nomu bujeeresa n'abita mu bibono ebituufu ebi waafugiirira.

⁷ Wenjale emboosi ejehinjere ejibula mahulu ate ejitanjooma n'ohujaya. Aye wenaseho esambo ey'ohuhola ebi Hatonda genda.

⁸ Hola hino olwohuba ng'olu olulomo luli, "Hirani omuutu ohunasa omubiri gugwe ohutamba n'amaani olwohuba hino himuyeeda naali mu bulamu wuhu hyalo huno. Cooka ehisinga obulaŋi hwenasaho ohuhola ebi Hatonda genda olwohuba hino himuyeeda n'ahiiri mu bulamu womu hyalo hino ko n'obulamu obu husuubira ni huŋooye mu hyalo hino."

⁹ Ehibono ehyo hituufu olwohuba esuubi ly'efe, abafugiirira liri mu Hatonda era hiisi muutu gaahali ahifugiirira anjabela hwemoota.

¹⁰ Hino nj'ehigira ni hufaabiina ohubona ti huhola ebi genda, olwohuba Ye Mulamu era nj'Omunoŋosi w'abaatu bosibosi, ko weeyite abafugiirira Kurisito.

¹¹ Ebi kuloma bino, bisomesenja abaatu era balagire ohubyoheresanga.

¹² Otaganya baatu huhubisyamo emoni olwohuba ti mbo ohiiri muŋere. Ng'olu hiri ti omujere ahubba enjoma omuhulu gaahina, weesi fuuha eh'y'ohuboneraho eyiri abafugiirira mu malomere, mu sambo eyi webisyamo, mu hwenda ohu wendam hiisi muutu, mu hufugiirira huhwo nomu bugwalaafu.

¹³ Yeegumye ohusomeranga abaatu Ebyanjandihwiwa, n'ohubabuulira n'ohubasomesa ebya Hatonda, ohwola olu ndiija.

¹⁴ Otagayalira hutambisanga ehiraabo ehi Hatonda gahuŋa olu abatangirisi babafugiirira Kurisito bahufuujaha amate bahwabula baahena bahusabira olu bahutahango engalo.

¹⁵ Omanya otademba huhola ebi kuloma bino era bitengeho omwoyo, abaatu bosibosi babone ng'olu weegumise ohugendera mu magira ga Hatonda.

¹⁶ Bona ti weegumya ohugonderanga Hatonda mu hiisi hiitu n'ohusomesanga ebimujambaho ebituufu, olwohuba n'onaholenga otyo, Hatonda alihunoŋola ewe ko n'abahutegera ohutwi n'osomesa.

5

Obuvunanyiziwa bw'abafugiirira eyiri abaatu bahyawe

¹ Omusinde ahuhiraho emyaha otamuhayulanga aye muŋooyingenga n'omulabula ng'olu wahaholire lataawo. Abavubuka ab'oluse lulwo banjireŋga hy'abalebe babo,

² abahasi bahulu n'obanjira ohuba hy'abamaawo, ate abahasi abahiiri abanjere n'obanjira hy'ababoojo babo aba otanjanga husobya ni nabo.

³ Njanga abanamwandu abanjuma abanjambire hu muhono, obuyeedi.

⁴ Aye namwandu anaba n'abaana oba abejuhulu, abo babenja nj'abamulabirira olwohuba obuvunanyiziwa obu hiisi afugiirira Kurisito ali n'ohwega ohwoheresanga, nj'ohumanya ohulabirira abomu mago gaawe, n'asasula abasaaye babe ebi bamuholera, olwohuba ehyo hisangaasa Hatonda.

⁵ Namwandu oyu muteehwa ohuyeeda nj'oyo abuliriraho muutu yeesi amuyeeda, oyu suubi lirye liri yiri Hatonda yeŋene era asiiba omuusi n'owiire ni geŋunderera Hatonda amuyeede.

⁶ Aye namwandu aba mu hwetolyonga n'ohwesangaasa omwene ndamanya Hatonda, wayire ng'aba ahiiri mulamu mu bulamu ow'omwoyo aba hy'omufu.

⁷ Laabbira era olagire abaatu baholenga baatyo njatabanjo kadi mulala abaho eh'y'ohumunanya.

⁸ Singa n̄abaan̄o atafaayo huyeeda abalebe babe, ko weyite abomu mago gage abeene, aba geene ohufugiirira era aba mubi ohuhiraho n'atafugiirira Hatonda.

⁹ Namwandu ahiiri huñesa emyaha nkaaga, otamuñandiihanga hu lukalala lw'abanamwandu abohuñya obuyeedi. Omuutu oyu onañandiihanga nga namwandu ali n'ohuba ni gaali mwesigwa eyiri wamwe.*

¹⁰ era oyu baatu bamanyire baati muutu munañi, owahusa abaana babe bulañi, owasangaaliranga abageni mu mago gage, owalihitanga abaatu ba Hatonda ni goola n'ohubooga amagulu, owayeedanga abaalanga mu bigosi era owenñangayo ohuholera abaatu ebirañi ebya buli ngeri.

¹¹ Aye abanamwandu abahisaaba ni gateremuha otabañandiihanga hu lukalala lw'abanamwandu, olwohuba ehy'ohubeeramo ayo ni babula musinde ni hiribahayisa, balibbwaga endagaano ey'ohwenjaye eyiri Kurisito, baaja bafumbirwa.

¹² Ehyo hiribasalira omusango ogw'ohutagumya ehi basuubisa ohuhola oludaayi.

¹³ N'ehindi, abanamwandu hy'abo batera ohulera engalo n'ohuhena ebiseera byawe ni balerenga mu bidaala by'abaatu. Sicehyo hyonyene aye bali ni kalebule era beeyingisa mu bitabañambaho, ni berebula n'ebibatasana huloma.

¹⁴ Ehyo nj'ehigira nahendire abanamwandu abahisaaba ni gateremuha bafumbirwenga, basaale abaana era balabirire amago gaawe, batanja Sitaani ngira ey'ohutulomesaho ebibi.

¹⁵ Abanamwandu abandi bahena hale ohugota, balonda Sitaani.

¹⁶ Aye singa n̄anabengano omuhasi afugiirira Kurisito n'ali n'abanamwandu mu lulyo lulwe, abalabirirenga hiteeyuseho obusito hu hibbubbu hy'abafugiirira Kurisito, ko hisobole ohulabiriranga abanamwandu abanjumaho ababayeeda.

¹⁷ Abatangirisi abatangirira obulani ehibbubbu hy'abafugiirira, mubañenga enono n'ebibemeeresano mu buñeereso, ko weeyite abo ababuulira n'abasomesa abaatu ehibono hya Hatonda,

¹⁸ olwohuba Ebyañandiihiwa biroma biiti, "Otasidihanga munwa gw'esaame ni yirima, wayirobeereso ohwaya." Era bimeedahoko biiti, "Omutambi asaanira epeera yiye."*

¹⁹ Otangunjirisanga hwiirisa ebi baba ni basidiha hu mutangirisi yesiyesi, ohutusaho n'aliho abamulumiiirisa babiri oba badatu.*

²⁰ Aye abañeereso ababbenga, bahayulirenga mu lwijuuye, abandi ko batye.

²¹ Mu ga Hatonda Seefe ni Yesu Kurisito ko n'abamalayika babe abatubona ebi huhola, kulagira ohuholanga ebi kulabbiye ananjuma hwehubbira, wayire ohusalirisa.

²² Otangunjirisanga hwiisa hu baatu emihono jijo ohubaabula ohuba abatangirisi b'ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito, olwohuba ehyo hihanda hyahwingisa mu bibi bya baatu abandi. Yehuume osigale n'oli mugwalaafu.

²³ Aye ehyo hitahuletera hunywanga amaaji goonene. Nywangaho n'otwenge tutotono tuhuyeede mu bulumi womu hida hiho n'ohulwalalwala huhwo.

²⁴ Ebibi by'abaatu abandi biba byañalafu era mbebibasingisa omusango aye eby'abandi biba mu ngiso era biboneha luvanyuma.

²⁵ Mu ngeri nj'enyene ebikolwa ebirañi biboneherera. N'ebibi byosi biityo pobiri. Olw'ehyo otangunjirisanga hwawula abaatu.

6

Abeedu n'abasengwa baawe

¹ Abafugiirira Kurisito bosibosi aba bataayeho ehijoogi hy'owiidu bañanga abasengwa baawe enono ery'amaani olwohuba hino hiija huñeesa Hatonda enono n'ohufugiirira hwefe batahufodogola.

² Ate abeedu abali n'abasengwa baawe abafugiirira Kurisito, batañeeganga baati olwohuba abasengwa baawe balebe baawe mu hufugiirira, bañanga ohubabisyamo emoni. Aye babañeeresenga bulani n'ohuhiraho, olwohuba abaganyulwamo, bafugiirira bahyawe era abahoda eyi bali. Ebibono bino ebi kuloma, bisomesenga abafugiirira Kurisito era bahubbirise babiholanga.

Omulungo gw'ebbeesa

³ Omuutu yesiyesi asomesa ebibono ebindi ebitañambagana n'ebibono ebituufu ebiroma hu Musengwa weefe Yesu Kurisito n'esomesa yiye, ebiñanga ohuyeeda omuutu geebisya mu ngeri esangaasa Hatonda,

* 5:9 5:9 Oba owaali n'atebira piki n'abasinde abandi.

* 5:18 5:18 Mag 25:4; Luk 10:7

* 5:19 5:19: Mag 17:6;

⁴ aba geebona era ni gerangan omumanyi cooka nga mu butuufu saategeera ebi asomesa. Omuutu oyo anyumirwa bugali ohujahana hu binjamba hu mahulu g'ebyanjandiihiwa era aba hy'omugwa eralu. Hino himusaalira omwoyo ogw'ekirihindi, ekayu, ohujaha abahye esiro, n'ohujeega ati bamulimirira.

⁵ Hino himujweramo ohubererera n'anjirijana n'abahye abamufaanana, boosi abajoooye hu mazima, abajeega baati ohuhola ebya Hatonda, ngira eyoosa omuutu hu busuni.

⁶ Aye mu hwesiga Hatonda n'ohutanjuduuha ehi osunire, pomuli amagoba agasinga.

⁷ Olwohuba najuma ehi hwajire ni nahyo mu hyalo era najuma ehi huliitiina ni nahyo ni huhijwamo.

⁸ Hutabanga n'omwoyo ogw'omuhopo. Ni hunabenga n'ebiryo ebituhena n'ebyangala ebi hwetaaga, ebyo bituhenga.

⁹ Aye hyangu abaatu abayayaanira eby'obujinda ohuhemewa, baagwa mu lutuula lwa Sitaani batandiiha ohuhola ebitoola ebiiniha abaatu mu hugota n'ohusihiiriha,

¹⁰ Olwohuba omulungo gw'ebbeesa nj'esimuhu y'ebibi ebya hiisi ngeri. Olw'omulungo ogwo, abaatu abandi bagotire baanjwa mu hufugiirira, nga bereetaho obulumi oweene obungi mu myoyo jaawe.

Ohulabula hwa Pawulo eyiri Temuseewo

¹¹ Aye ewe omuutu wa Hatonda, yenalenga ebyo byosibyosi. Genderanga mu bugwalaafu n'ohola ebi Hatonda genda n'omwesiga, ni wenda abaatu bosibosi, n'ogumira ebigosi era n'onjamba ebiitu pola.

¹² Ohufaanana hy'omusooli mu lutalo, weesi njirinananga ni Sitaani n'obuhenereri ni wesigire Hatonda ko osobole ohusuna obulamu obutanjwajo obu gahulangira hu ludaalo olu waatuliraho lubona ohufugiirira huhwo mu moni j'abangi.

¹³ Hatonda anj hiisi hiitu obulamu ni Yesu Kurisito owalomera erala amazima mu moni ja Pootiyo Pilaato, nga nj'abajulizi beefe hwembi, kulagira

¹⁴ oholenga hiisi ehi Hatonda genda ohole, ohwolera erala olu Musengwa weefe Yesu Kurisito aligobola.

¹⁵ Hatonda oyu hujumirya ate nga nje yenjene anjuga mu mazima, Habaha w'abahabaha era Musengwa y'abasengwa bosibosi, omwene nj'aligobosa Kurisito hu hyalo mu hiseera hihye ehiragaane.

¹⁶ Hatonda yenjene ali n'obujanga era atafa, owihala mu njase ey'amaani eyiitamo emoni, oyu njabula owaali n'amuweeneho era nga najuma anjanga ohumubona, omwene oyo abe nj'anjuga era hiisi muutu amuje enjono emirembe n'emirembe. Aminiina.

Ohulabula eyiri abanjinda

¹⁷ Labula abanjinda abali eyo balehere anjo ohwenjeegaho wayire ohwesiga obujinda ate nga sibubererera. Beesigenga nje Hatonda atanja byosibyosi ebitugasa.

¹⁸ Balome baholenga ebiranj, babe banjinda b'ebiranj ebi baholera abahyawe era babe bahyere ate abagabi.

¹⁹ Ni banaholenga baatyo baja huba hy'abebilhira obujinda mwigulu era banaabenga bebbotera omusingi omugumu ohu balyema basuna obulamu obutalinjwajo.

²⁰ Temuseewo, huuma bulanj obujeereses obuhujambya. Oteyingisanga mu huhubba embaha mu by'obusirusiru ebitanjeesa Hatonda enjono ebi baatu abandi beedulinga baati mbo nj'amagesi.

²¹ Abaatu abandi bagotire baanjwa hu hufugiirira banjamba esomesa eyo ebbaamyia. Ale mwesimwesi, Hatonda abanje ekabi.

Ebbaluja eyohubiri eyi Pawulo gaṇandiihira Temuseewo Enyanjula

Pawulo nj'owaṇandiihira omuloobera wuwe *Temuseewo* ebbaluja yino, eyohubiri. Pawulo gaali anjirira erala Temuseewo ng'omusaani wuwe. Mu hiseera ehyo, Pawulo gaali mu komera e Rooma (1:16).

Era mu hiseera ehi Pawulo gaṇandiihiramo ebbaluja yino, mu bufuzi w'Abarooma abaatu baali bahiyaania abafugiirira Kurisito. Hamunga ehyo nj'ehyagira Pawulo ni gaali mu komera. Mu bbaluja yino gaali alabbira Temuseewo ohugumira embeera. Hyomu bbaluja endaayi, Pawulo amulabula hu binjamba hu basomesa b'obudulingi (1 Tem 1:16-18). Era alomera Temuseewo ati ṇaaja hubaṇo ebigosi mu biseera eby'ekomero (3:1).

Ebiri mu bbaluja yino mu buupi

1. Pawulo atandiha n'ohuheesa Temuseewo (1:1-2) era ng'ahena amugobosamo amaani (1:3-18)
2. Pawulo asomooza Temuseewo ohugumira ebigosi (2:1-13)
3. Pawulo alabbira Temuseewo (2:14-26)
4. Pawulo alabula Temuseewo hu binjamba hu bija hubaṇo ng'ahena omuja n'engeri ey'ohubiṇambamo (3:1-4:8)
5. Engohoba (4:9-22)

Pawulo aheesa Temuseewo

¹ Ndiise Pawulo, owafuuha omuhwenda wa Yesu Kurisito, olw'ohusiima hwa Hatonda sobole ohulomeranga abaatu ebinjamba hu bulamu obutanjwanjo obu gatusuubisa n'abita mu Yesu Kurisito.

² Kuṇandiihira ewe Temuseewo omwana wange omuhoda. Hatonda Seefe ni Yesu Kurisito Musengwa weefe bahuṇambire ehisasabirisi era bahuṇe n'emiyaya.

Pawulo ahubbirisa Temuseewo ohuṇeerese n'owesigwa

³ Habuhyabuhya, neyaasa Hatonda oyu peeresa hy'olu abasehulu bange bahuṇeeresanga, ni puma hibi ehi kweha mu mwoyo gwange. Hiisi olu mba ni saba omuusi n'owiire, sikaya huhonya hu siina liryo ni mweyaasa olw'ewe.

⁴ Nahebulira amasiga aga walira hulwo, pemba ohuhubona ehyo hyahaapa esangaalo.

⁵ Kewulira ohufugiirira huhwo ohw'amazima ohu oli ni nahwo mu Kurisito. Ohufugiirira ohwo ohwatandiihira hu nguhwawo Loyisi ni maawo Ewunike, kahasa ti kohuli mu ewe weesi.

⁶ Olw'ehyo kuhebulisa otebiriranga hutambisa n'amaani ehirabo ehi Hatonda gahuṇa olu nahufuujaha amate* nahwabula ohuhola emirimo jije.

⁷ Olwohuba Hatonda sigatunja mwoyo ogw'obuti aye omwoyo ogw'ohumuṇeeresanga n'obugumu, ni hwenda abahyefe era n'ohwehumanga ohutahola ebitoola.

⁸ Olw'ehyo otatyanga ohulomera abaatu ebi omanyire hu Musengwa weefe Yesu Kurisito wayire esoni ohuhunamba hulwa ese oyu baabonja hu lulwe. Aye weesi ohufaanana ni neese, gumira ohubonaabona olw'Amanjuli Amalanji, amaani ga Hatonda

⁹ owatunonjola gaatufula ababe, ni gali nj'agahuyeeda. Sigatunonjola hu lw'ebiranji ebi hwaholanga aye gahihola ni geema hu tegeha yiye omwene eyi gaali ni nayo ohwema oludaayi n'olwa ehisasabirisi hiye. Olwohuba ohunja ahale nahale Hatonda gategeha ohutusaasira n'abita mu Yesu Kurisito.

¹⁰ Aye ṇaahani Hatonda ataaye aṇalafu ehisasabirisi ehyo ehi gatutegehera hwhibonera mu Munonjosi weefe Yesu Kurisito owanjanguka ohufa era n'abita mu Manjuli Amalanji gaatunja esuubi ly'obulamu obutanjwanjo.

¹¹ Olwa hino, Hatonda ganyangala ohuba omusomesa era omuhwenda wuwe, gaatuma ohulomeranga abaatu Amanjuli Amalanji.

¹² Hino nj'ehigira ni bambonja mu komera. Ne ehyo sihipambya soni, olwohuba Yesu oyu nafugiirira mwegahasa era kahasa ti aja huhuuma obulamu wange obu namunjambya ohwola hu ludaalo olw'ekomero.

* 1:6 1:6 Oba olu nahutaho emihono jange.

¹³ Somesanga ebibono ebituufu ebiŋamba hu hufugiirira hwefe ng'olu nabi-huŋambya. Hola hino ni wegumiseye hu hufugiirira Yesu n'ohwenda abahyo olwohuba muli muutu mulala mu Yesu Kurisito.

¹⁴ Huumanga bulanji obuhwenda obutuufu obu Hatonda gahuŋambya ohulomera abaatu era Omwoyo Omutukuvu aba mu fe abafugiirira Hatonda, anahuyeedenga ohuhola ehyo.

¹⁵ Ng'olu omanyire, abaatu abahira obungi mu twale ly'Asiya baapwaho. Mu abo pomuli Fugero ni Heromogeene.

¹⁶ Aye Musengwa aŋambire Onesifooro n'abomu mago gage, ehisasabirisi olwohuba emirundi mingi gaanambuulanga mu komera ni gangumya era esoni ni jitamuŋamba ohuujja ohumbona olw'obusibe obu ndimo.

¹⁷ Era olu goola mu hibuga hy'e Rooma ati bbepa, gafuba bugali ng'olu asobola, ganyendula ohwola olu ganjolahu.

¹⁸ Ni neewe weesi omanyire bulanji ebi gaakolera ni naali mu hibuga Efeeso. O! Hatonda Musengwa amuŋambire ehisasabirisi hu ludaalo olu olisaliraho emisango!

2

Omusirikale omwesigwa owa Kurisito

¹ Ne ewe Temuseewo mwana wase, Yesu Kurisito ahuŋambireho wegumye ohuba mugumu mu maani aga atuja.

² Obuhwenda obuŋamba hu Kurisito obu wanjulira ni somesa mu lwijuuye, weesi busomesenga abaatu abesigwa, abananga boosi ohubusomesa abandi.

³ Ng'olu omusirikale wamaŋe agumira ebigosi mu lutalo, weesi ng'omusirikale omulanji owa Yesu Kurisito, gumira ohubonaabona.

⁴ Naŋuma muutu ow'amaŋe aba ni genda ohusangaasa musengwawe, gahena nindi geyingisa mu mirimo ejitali j'amaŋe.

⁵ Mu ngeri nj'enyene, omuutu yesiyesi owingira mu mbaha j'ohusindana mu mugudulo gwosigwosi, anasindana n'atalonderera magambi aganjuŋa omugudulo ogwo, n'olu ahira sibamuŋa hirabo.

⁶ N'ehindi, omulimi owafaabiina nj'asaana ohweheerera ohulya hu biŋooye mu ndimiro yiye.

⁷ Ale ŋeega hubi ndi huloma bino, olwohuba Musengwa saanahaye huhuyeeda ohubitegeera byosibyosi.

⁸ Habuhyabuhyu bangaŋo n'ohimanyire oti Yesu Kurisito owalamuha, wamu lulyo lwa Dawudi. Gano nj'Amaŋjuliro Amalanji aga ndomera abaatu,

⁹ era nj'agagira ni mbonaabona mu komera omu bamboŋa hy'omubbwagi w'amagambi. Aye baboŋa ndiise sosi ehibono hya Hatonda.

¹⁰ Olw'ehyo ngumiiye ebiguudyo byosibyosi olw'abaatu bosibosi aba Hatonda gatabola ohuba ababe boosi bafugiirire Yesu Kurisito abanoŋole era abanŋe n'enjoŋo ery'emirembe n'emirembe.

¹¹ Ebibono bino ebiromwa biiti; Hunafugiirira Kurisito owafa olw'ebibi byefe,

gatutusamo omwoyo ogw'ohuhola ebibi,
mu ngeri nj'enyene huliba balamu
ŋalala ni naye.

¹² Ni hunagumirenga ebigosi hu lulwe,
alitufula banugi hwanjuŋa ni naye.

Aye hunegaana huuti sihuli baloobera babe,
era yeesi alitwegaana.*

¹³ Cooka n'olu hudanya owesige,
niye asigala n'ali mwesigwa,
olwohuba saananga hwegaana ehi ali.

Ebibono bino bituufu byene era hiisi muutu asaniye ohubifugiirira.

Omutambi oyu Hatonda asiima

¹⁴ Hebulisanga abafugiirira Kurisito, ebibono bino ebindoma. Hatonda atubona oluuyi lulala n'ali nj'omuŋulizi abona n'obaloma. Balabule benalamenga ohuŋahana ebinambulamo hu bibono ebi baatu bagwa ni nabyo, olwohuba ŋabula ehi biyeeda ababinjuliirisa.

* 2:12 2:12 Mat 10:33; Luk 12:9

¹⁵ Fubanga ohuhola ebi Hatonda asiima, n'oli mutambi owehahasa mu bi ohola era n'osomesa mu bulujamu ehibono hya Hatonda ehituufu.

¹⁶ Yebaayenga emboosi ey'obusirusiru etanjeesa Hatonda enjono era enjumamo jamu, olwohuba abeyingisa mu bifaana hy'ebyo bibongera wongere ohutala Hatonda.

¹⁷ Ebibono ebi begirisa abaatu biri hy'ehirwaye ehy'ehimaama ehewiiririsa hu mugulu ne mugati ni hifuhula. Mu baatu abo p'omuli Himenaayo ni Filetuusi,

¹⁸ ababbeeme baanwa hu mazima. Abaatu abo baloma mbo ohulamuha ohwa bosibosi hwahena hale ohubita era njalino aba babbaamisyehi ohujwa hu somesa ya Kurisito etuufu.

¹⁹ Aye wayire bahola ebyo, abaatu ba Hatonda nibo bali hy'omusingi omugumu ogutatenga era Hatonda gabataho eraama ey'ebibono ebiroma biiti, "Hatonda Musengwa amanyire ababe." Era n'ehindi ti, "Hiisi owetoloma esiina lya Musengwa, ali n'ohujwa mu bibi."*

²⁰ Ebiitu ebiba mu nyumba y'omuhombe sibiba by'ezaabbu n'efeeza byonjone aye mubaamo n'ebi babaaja ohujwa mu mbaawo era n'ebi bawumba mwiroba. Ebiitu eby'omunjendo mu nyumba omwo, babitambisa emirimo emitongole aye ebitali byamunjendo nibyo babitambisa anja ni naja.

²¹ Mu ngeri nj'enyene, omuutu yesiyesi owenjala ohuhola ebibi ebindomireho geenoomya mu moni ja Hatonda, aba hy'ehirala hu biitu eby'omunjendo mu nyumba y'omuhombe. Yeesi anaabenga w'enjabulo, omunjoono era ow'omugaso eyiri Musengwawe olwohuba hiisi hiseera abaanjo ni getegehire ohuhola omulimo omutongole era ogw'enjono ogu amutuma.

²² Olw'ehyo yebaayenga ohuhola ebibi ebi bavubuka abandi aboluse lulwo bahola, n'ohola ebirujamu ebi Hatonda genda. Ba mwesigwa era yendanga abaatu bosibosi, ni wihaaye ni nabo mu dembe. Ewe omwene n'abafugiirira Musengwa n'omwoyo mulala, muli n'ohujira ebindoma bino ng'ehihulu.

²³ Otenjibanga hu bahubba embaha hu biitu eby'ehisuru ate ebijumamo mahulu, olwohuba ng'olu omanyire ehyo hirwamo ohuduhana.

²⁴ Omunjeeresa wa Hatonda saanjomera huduhana, ohutusaho ali n'ohuba w'ehisa eyiri hiisi muutu, n'asomesa bulanj ehibono hya Hatonda era ni gehaliiraha abamujahania.

²⁵ Abo abanjahania ebi asomesa, abalaga engira enujamu nabanyonyola pola n'abula kayu, esuubi n'alitaaye mu Hatonda ohubayeeda bafaanie amazima, bebbwage

²⁶ basobole ohujwa mu lutuula lwa Sitaani olu abawonjeeyemo ko n'ahena n'abatuma ohuhola hiisi ehi genda.

3

Ebiribanjo Kurisito ko ahene agobole

¹ Baanj n'omanyire oti mu ndaalo ekeneeresi Kurisito ko ahene agobole, njalibaanj ebiseera ebigosi.

² Hiri hiityo olwohuba abaatu balyemanya bonene, ni bali n'omulungo gw'ebbeesa, abepaaha, eb'ehenjulisi, abaduha abahyawe, abatanjulira basaaye baawe, abatasiima, abatala ebya Hatonda,

³ abatenda bahyawe, abatasonija, abanjaayira abahyawe, abatebalirira mu bibahola, abahambwe, abanjoomerwa ebibi,

⁴ abeekwe, abenda ebiiitu ebyamangu, abeebona, abasangalira ebinyumyo ohuhira Hatonda.

⁵ Hu mugulu balyeraganga abaatu abanja Hatonda enjono, cooka mugati mula ni batafugiirira maani ga Hatonda hubacuusa.

⁶ Soholanga muhumba n'abaatu hy'abo, olwohuba balala hu bo bengiririra ebidaala by'abaatu ni basomesa eby'obudulingi, nga bafuga owongo w'abahasi abanjuma epunga eyiita ehiswa, aba ehibi n'ohwegomba ohubi ohwa buli ngeri hwahenamo amagesi.

⁷ Abahasi hy'abo, hiisi obuhya baba hugwa hwega hiisi somesa epyaha eyibaluhanjo aye sibanjanga kadi nanjatotono ohufaanja n'ohwabulanjo obuhwenda wa Hatonda obutuufu.

⁸ Ng'olu Yanesi ni Yamburesi* banjahania Musa, n'abasinde abo abasomesa eby'obudulingi boosi pobali, banjahania amazima. Aabaatu abo benjwitia era banjuma hufugiirira hutuufu.

* 2:19 2:19 Hub 16:5 * 3:8 3:8 Yanesi ni Yamburesi baali banja Abamisiri abanjahania Musa mu moni ja Falaawo.

⁹ Aye banjuma eyi baja, olwohuba ng'olu obudulingi wa Yanesi ni Yamburesi weeta anjalafu, boosi obudulingi waawe buuja hweta anjalafu abaatu bosibosi babufoanie.

Obulamu wa Pawulo ng'ehyohuboneraho eyiri Temuseewo

¹⁰ Ne ewe omanyire byosisyosi ebi tiinire ni somesa, omanyire esambo jange, omanyire hiina ehi fululuhanira, omanyire ohufugiirira ohu ndi ni nahwo mu Kurisito, omanyire engeri eyi nendamo abaatu, omanyire n'obugumiikiriza wange,

¹¹ omanyire ohugudya ohu bangudisye n'ohubonaabona ohu mbitiremo. Omanyire ebigosi ebyanjolireho mu bibuga ehy'Atiyokiya, ehya Yikoniyo n'ehya Lisitura. Mu butuufu bangudya bugali! Aye Musengwa gambisya mu byosisyosi.*

¹² Cooka ehihulu hiri hiiti, hiisi muutu owenda ohugendera mu bulamu ow'ohuŋa Hatonda enono n'afugiirira Yesu Kurisito, balimuhiyaana,

¹³ ate ehiseera nj'ehyene abaatu ababi, n'abadulingi balyeyongera ohuba ababi, ni badulinga abaatu ni bababbaamya, ate nindi boosi ni babadulinga.

¹⁴ Ne ewe olwohuba omanyire ate wesiga abahusomesa, gumya ebyo ebi bahusomesa ebi wahena n'ohwehahasa ti bituufu.

¹⁵ N'ehindi, ohimanyire ti ohuŋwa mu bujere wuwo, otiinire ni weega Ebyanjandiihwa ebyawufu ebiŋanga ohuŋa amagesi, wanorjoha olw'ohufugiirira Yesu Kurisito.

¹⁶ Hatonda nj'omwene Byanjandiihwa† era nj'owabita hu myoyo j'abo ababinjandiihwa husobole ohubyeyedesanga mu husomesa, ohunenya, ohugolola, n'ohutendeha abaatu ko baholenga ebituufu.

¹⁷ Era gabituŋa bisobole ohuleetera hiisi muutu anjeeresa Hatonda, ohuba owolereeye era asobola ohuhola hiisi mulimo omulanji.

4

Pawulo alabbira Temuseewo anjeerese n'owesigwa

¹ Kuhamiirira mu moni ja Hatonda ni Yesu Kurisito aligobola hu hyalo ohuŋuga nga Habaha, n'ohusalira abaliba abalamu n'abaliba ni bafuuye omusango,

² ohwegumya mu hiseera ehiranji n'ehitali hiranji ohulomeranga abaatu ehibono hya Hatonda n'ohuhisomesa. Lomeranga abaatu esobi eyi baba ni baholire anjabela hubbimbirya era n'obahayula olw'ebibi ebi baba ni baholire. Ehiseera nj'ehyene, somesanga n'oli n'obugumiikiriza eyiri aba osomesa n'obahubbirira ohuŋamba n'ohugendera mubi obasomesa.

³ Olwohuba ehiseera hinahoole, abaatu behumbanihisyo abasomesa abanahabasomesa ebicaamu ebyolana n'ohwegomba hwawe, ebi matwi gaawe ganaahabe ni ganjamba ohuŋulira mu hifo hy'ohufaayo ohuŋulira ebituufu.

⁴ Balireha ohuŋuliirisa ebituufu ebi baliba ni babasomesa, beehaada hu huŋulira engano obugano.

⁵ Aye ewe, ehyo sihihuhenangamo maani. Gumiranga ohubonaabona era holanga omulimo ogw'ohulomera abaatu Amanjuro Amalanji ni woheeresa omulimo ogw'obunjeeresa ogu baahuja.

⁶ Ne ese pambire olugendo ndi huupi hubalehanjo. Ehiseera hya Hatonda ohupira pwe hu hyalo hinaatere ohwola.

⁷ Sooye bulanji olutalo olw'ohufugiirira Yesu Kurisito, mbubuuye omulimo ogu Kurisito gaapa era ngumisye ohufugiirira hwange.

⁸ Ehi sigahiise hya husuna hirabo hy'obulamu obutanwanjo obu Yesu Musengwa, asala emisango n'atehubbira, aliipa hu ludaalo olw'ekomero. Ehirabo ehyo saalihiŋa ndiise seenene aye alihija ni naabo bosibosi, abanjamba ohugobola huhwe.

⁹ Fuba wuuje amangu eyi ndi

¹⁰ olwohuba Demasi olw'ohwenda ebiitu eby'ehyalo hino, ganderanjo gatiina mu hibuga hy'e Sesalonika. Kuresike niye namutuma mu twale ly'e Galatiya, ate Tito oyo yeesi namutuma mu twale ly'e Dalumatiya.*

¹¹ Luka yenyene nj'ali ni neese. Olw'ehyo n'oba ni wuuja, yendula Mariko wuuje ni naye ganjeede omulimo gw'ohulomera abaatu Amanjuro Amalanji.*

¹² Tukikasi niye ndi humutuma mu hibuga Efeeso.

* **3:11 3:11** Bik 13:14-52; 14:1-20 † **3:16 3:16** Hiisi Hyanjandiihwa Hatonda nje ahirunjamya. * **4:10 4:10** Bag 2:3; Tit 1:4; Fil 24 * **4:11 4:11** Bik 12:12,25; 13:13; 15:37-39; Fil 24

¹³ N'onaahabe ni wuuja, wundeteranga ekooti yange eyi naaleha ewa Karipo mu hibuga hy'e Turoowa. Wundeteranga n'omufumbo gw'ebinjadiiho* byange, ko weeyite ogwomu byanjo.

¹⁴ Cooka omusinde omubboti oyu balanga baati Alekizanda gaakola bubu bugali. Aye Musengwa alimusasula.

¹⁵ Ale weesi mwehuume, olwohuba ganahania bugali ebibono byefe.

¹⁶ Olu nemeerera omulundi omudaayi ohwenjonyaho mu moni j'omulamuzi, abaatu bosibosi baapwaho njanuma kadi mulala owaaja ohuposerehesaho. Aye Hatonda atabafuunana, olw'ehyo.

¹⁷ Wayire baahola baaty, Yesu Musengwa niye gaali ni neese era gaapa amaani nasobola ohulomera abaatu b'amawanga agandi abeene abangi, ehibono hya Hatonda era gaatasa mu meeno g'epologoma.

¹⁸ Mu ngeri nj'enyene, Musengwa anaponienga mu hiisi higosi era alinjosa bulani mu bunugi wuwe mwigulu. Olw'ehyo, Musengwa oyo abaatu bamunjenga enono emirembe n'emirembe. Amiina.

¹⁹ Keeheseho Pulisikira n'Akwila, n'abomu mago g'Onesifooro.

²⁰ Erasito gasigala mu hibuga hy'e Koriiso, ate Turofimo niye namuleha hu mwalo gw'e Mileto n'ali mulwaye.

²¹ Fuba bugali wuuje ehiseera ehigosi ehy'embenjo enyingi ni hihiri hwola. Yubbulo ni Puude ni Liino ni Kulawudiyo ko n'aboluganda bosibosi, bahuheehiseho.

²² Musengwa abe ni neewe era abanjambire mwesimwesi ehisasabirisi.

* **4:13 4:13** Ebyanjandihwa ebyo byalinga hu papula ejibabbotanga mu masati oba mu byanjo by'esolo era babifumbanga hubifumba hy'olunjambo.

Ebbaluṅa eyi Pawulo gaṅandiihira Tito Enyanjula

Ebbaluṅa ya *Tito* ndala hu bbaluṅa ene eji Pawulo gaṅandiihira abaatu ohutusaho ebibbubbu by'abafugiirira Kurisito. Hamunga Pawulo gaṅandiihira ebbaluṅa yino ṅagati w'omwaha ogw'enkaaga nedatu ko n'enkaaga n'etaanu, oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito.

Pawulo gaali aṅambisye Tito omulimo ogw'ohutangirira ebibbubbu by'abafugiirira Kurisito hu hizinga Kureete. Era Pawulo gaṅandiihira ebbaluṅa yino n'alaabbira Tito hu ngeri endani ey'ohwangala ko n'ohutendehe abatangirisi babafugiirira Kurisito. Ebbaluṅa yino yinyonyola engeri eyi abafugiirira Kurisito baali n'ohuṅambamo abatangirisi baawe. Abafugiirira Kurisito n'abatangirisi baawe bali n'ohutegeera ebisanyizo ebi batangirisi bali n'ohuba ni nabyo.

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Pawulo alabbira Tito engeri ey'ohwangalamo abatangirisi babafugiirira Kurisito (1:1-16)
2. Pawulo alabbira Tito ohusomesa abaatu ohuba n'obulamu obugwalaafu (2:1-3:11)
3. Pawulo aheneresa n'aloma hu tegeha eyi gaali ninayo era ng'agohoba n'obuheese (3:12-15)

Pawulo geyanjula era aheesa Tito

¹ Ndiise Pawulo omuṅeerese* wa Hatonda era omuhwenda wa Yesu Kurisito oyu Hatonda gangala gaatuma ohunywania mu baatu babe abatobole ohufugiirira hwawe mu Yesu Kurisito, n'ohutegeera esomesa etuufu eyinjamba hu Kurisito, ebiyeeda omuutu ko gagendera mu bulamu obusangaasa Hatonda.

² Ohufugiirira ohwo n'ohutegeera esomesa etuufu kohu esubi ly'efe eryohusuna obulamu obutanwanjo, obu Hatonda atadulinga gatusuubisa ohuṅwa ahale nahale, lyediiye.

³ Ehiseera hihye ehiragaane ni hyola, gaata aṅalafu ehibono hihye ehyo mu buhwenda obu gapambya, ndomere abaatu. Keesi tyo po kola ng'olu Hatonda Omunonjosi weefe gandagira.

⁴ Kuṅandiihira ewe Tito oyu pira ng'omwana wange omwene n'omwene, mu hufugiirira hwefe mu Kurisito atunimba, ese ni neewe. Hatonda Seefe ni Yesu Kurisito Omunonjosi weefe bahuṅambire ehisasabirisi era bahuṅe n'emiyaya.*

Omulimo gwa Tito mu Kureete

⁵ Nahuleha hu hizinga hy'e Kureete oheneereese ogw'ohutereesa ebyali ni bihinjimiraho, n'ohutanjo abatangirisi b'abafugiirira Kurisito mu hiisi hibuga, ng'olu nahuloma.

⁶ Omuutu oyu otaṅo ohuba omutangirisi w'abafugiirira Kurisito, ateehwa ohuba n'aṅumaho ehi bamwenjambya, n'ali musinde ow'omuhasi mulala era n'ateebira piki n'abahasi abandi. Abaana babe bateehwa ohuba abafugiirira Kurisito era ni batali aba abaatu babala ohuba ab'ehifaabi oba abajeemu.

⁷ Olwohuba omutangirisi† oyo muṅeerese wa Hatonda era ateehwa ohuba n'aṅumaho ehi baatu bamwenjambya. Ali n'ohuba omuutu aṅeeha amagesi, afuga omutwe, atali mumeesi, atali w'ehifaabi era atahabira ebi atatuyaaniriye.

⁸ Aye ateehwa ohuba omuutu asangaalira ohuhya abageni era n'anyumirwa oholera abaatu obiraji, omwegenderesa, atehubbira, agendera mu bulamu obugwalaafu era ow'esambo endari.

⁹ Ateehwa ohuba omuutu atacuuha aye owemeereeye n'amagulu gombi mu hibono ehituufu ehinjamba hu Yesu Kurisito, ng'olu baahimusomesa. Hino hiija humuleetera ohusobola ohuyeeda abaatu abandi ohuṅamba esomesa eyinjamba hu Kurisito etuufu, n'ohubalaga obugodami w'abo abayinjania.*

¹⁰ Hiri hiityo olwohuba ṅalijo eyo abaatu bangi abajeemera abatangirisi, ko weyite ab'ehibbubbu hy'abaloma baati abaatu bosibosi bateehwa ohuṅamba egambi

* 1:1 1:1 Obu omwidu. * 1:4 1:4: 2 Kor 8:23; Bag 2:3; 2 Tem 4:10 † 1:7 1:7 Ebyanjandiihira ebindi bitambisa omulabirizi. * 1:9 1:9: 1 Tem 3:2-7

ly'Abayudaaya eryohuhomola. Abaatu abo beerombola ebinambulamo ni benda badulinge abahyawe.

¹¹ Olw'ehyo simya esomesa yaawe olwohuba bali hutiina ni babbaamya abaatu, hidaala hu hidaala ni basomesa ebibono ebi batasaaniye husomesa ni hireetera abaatu ohuŋwa hu hufugiirira Kurisito ni bafugiirira ebi basomesa, ng'ehibaliho hy'ohubasuniram.

¹² Ebindoma bino, ni mulala hu baatu baawe omwene, oyu abeene baloma mbo gaali naabbi galoma ati,

"Abaatu b'e Kureete

babereereye badulingi;

bali hy'ebinyanja,

banyumirwa hufenja aye sibenda hutamba!"

¹³ Ebi gabalomaho ebyo bituufu byene. Olw'ehyo, hayulanga abafugiirira Kurisito batanjamba sambo eyo embi, ko babe n'ohufugiirira ohutuufu.

¹⁴ Batatanga mwoyo hu ngano j'Ehiyudaaya, oba hubi baatu abagaana ohufugiirira esomesa etuufu eyinjamba hu Kurisito babalagira ohuhola.

¹⁵ Eyiri abaatu abagwalaafu mu moni ja Hatonda, ŋabula hisira. Aye eyiri ababbeeme era abatafugiirira Kurisito, siŋabaŋo higwalaafu, olwohuba ebiŋeego byawe byahena ohubbaama sibahisobola hwawula hiraŋi n'ehibi.

¹⁶ Abaatu abo baloma mbo bamanyire Hatonda, cooka ebi bahola biraga humutala. Banjwamo hale, sibahigondera Hatonda era ŋabula n'ehiraŋi ehi banjanga ohuhola.

2

Esomesa etuufu

¹ Aye ewe somesanga ebibono ebituufu ebiŋamba hu Kurisito.

² Hubbirisanga abaatu abahale mu myaha beŋomehenga, babe abaatu aba batamo eŋono, abahola ebijamo, abemereeye n'amagulu gombi mu hufugiirira hwawe, abenda abahyawe era abagumiikiriza.

³ Abahasi bahulu boosi bahubbirisenga otyo, babenga n'esambo ejisaanira abaatu ba Hatonda, ni batanjayirisa bahyawe era ni batali bameesi. Bateehwa ohusomesanga ebiranj,

⁴ ko bagunjule abahasi abanjere ohwendanga abawamwawe n'abaana baawe,

⁵ ohutaba b'emoni nyangu, ohuholanga emirimo mu mago gaawe, n'ohuba ab'ehisa era abanjulira abawamwawe, abaatu ko batafodogolanga hibono hya Hatonda hu lwawe.

⁶ Hubbirisa abavubuka babenga abegenderesa,

⁷ ewe omwene n'oli hy'ohuboneraho ehiraŋi eyi bali mu byosibyosi ebi ohola, n'oli mulunjamu era ow'amazima mu husomesa huhwo.

⁸ Lomanga amazima, ŋabulenga ehi muutu genjambya mubi oloma, abahunjania baswale, olw'ohuhaya ehibi ehi banatunjahe.

⁹ Hubbirisanga abeedu babenga bagondi eyiri abasengwa baawe, batabagalujusani-anga era babasangaasenga mu byosibyosi,

¹⁰ era ni batabeebaho biitu byawe. Aye babenga besigwa era abamazima mu byosibyosi, abaatu ko basiime era begombe esomesa ya Hatonda Omunonjosi weefe.

¹¹ Somesanga abafugiirira Kurisito ebibono ebindomire ebyo olwohuba Hatonda ataaye aŋalafu ehisasabirisi hihe n'ataŋo engira ey'ohunonjoha mu moni j'abaatu bosibosi.

¹² Ehisasabirisi hya Hatonda ehyo hituyeeda ohwega ohweŋala ohuhola ebitamusangaasa n'ohuleha ohwegomba eby'ehyalo. Aye hwaba abaatu abegenderesa mubi huhola, abalunjamu era abanja Hatonda eŋono ni huhiri mu bulamu buno.

¹³ Era huhole huutyo ni hulindirira oludaalo olw'ekabi olu husuubira, oludaalo olu Hatonda weefe ow'eŋono era Omunonjosi weefe Yesu Kurisito aligoboleraho hu hyalo.

¹⁴ Yesu Kurisito geeŋayo bamuhomerera hu musalabba hu lwefe, konyo atununule mu bibi byefe byosibyosi, atufuule abaatu babe abagwalaafu, abeegumya ohuhola ebiranj.*

¹⁵ Ebyo ebi kulomire banga mbebi olomera abaatu n'obuulira era n'ogolola n'obunjangi wosiwosi abaatu babo aba otangirira, aŋa baba ni babbenga. Otaganyanga hubaŋo muutu yesiyesi ahubisyamo emoni.

3

Enebisya y'abafugiirira Kurisito

* 2:14 2:14: Huj 19:5; Mag 4:20; 7:6; 14:2; Zab 130:8; 1 Peet 2:9

¹ Hebulisanga abafugiirira Kurisito abali eyo banjenga abobunangi mu gavumeeti ejono ni bagonderanga amagambi gaawe era ni betegehire ohuholanga hiisi hiitu ehiraŋi.

² Bamanya, batanjanga muutu yesiyesi esiro aye babe baahisa era abenomeha ni baha abaatu bosibosi ejono.

³ Bahebulise ebyo olwohuba efe hwesi ahale ni hwali ni huhiiri hufugiirira Kurisito, hwali basirusiru era abajeemu. Hwali hugotire era omwoyo ogw'oguhopo n'ohwegomba ohubi ko n'amasangaalo aga hiisi ngeri ni biri nj'ebitunuga. Hwali bagutima era eb'emyoyo ej'ekirihindi, ni huli higosi eri abaatu bahyefe era ni hutendana.

⁴ Cooka ehisasabirisi hya Hatonda Omunonjosi weefe, n'ohwenda huhwe, ohu gendamo abaatu ni byatubonehera,

⁵ nga Hatonda atunonjola, silwa birani ebi hwali ni huhola aye lw'ohusasira huhwe. Gatunonjola n'atwogaho obubi weefe, hwasaaaliwa omulundi ogwohubiri, nga hufuuha banyaaha olw'Omwoyo Omutukuvu,

⁶ oyu gaatuŋa n'atebalilira n'abita mu Yesu Kurisito Omunonjosi weefe.

⁷ Ehyo gahihola husobole ohwolana olw'ehyere ohufuuha abaana babe era husune obulamu obutanjwaŋo, obu husubira.

⁸ Ebindoma bino, bituufu era nenda obihahasenga abafugiirira Hatonda, ko basobole ohwegenderesanga mu huhola ebiraŋi. Ebindoma bino bihulu era byamugaso eyiri hiisi muutu.

⁹ Cooka ewe yeenjalenga abaatu abahubba embaha ej'ehisirusiru ejinjamba hu tungo j'amasiina gaba halehale era abanjahana hu binjamba hu magambi aga Hatonda ganjamba Musa olwohuba binjuma mahulu era njabula ehi bigasa.

¹⁰ Omuutu yesiyesi aleetera abaatu bomu hibubbu hy'abafugiirira Kurisito ohwabuhanamo mulabulenga habiri, oluvanyuma anagaana ohunulira ebi omuloma, nga mumufujulula,

¹¹ olwohuba ehyo hiba hiraga bulage ti omuutu oyo gahena ohugodama, mubbengi anjooye emirimo era ebibi bibye byahena hale ohumusingisa omusango.

Ebibono ebigohoba

¹² Ndi hutuma eyo Aritema oba Tukikasi. Mulala hu bo ni goolanga, ofubanga ng'olu osobola ohuuja hwaganane mu hibuga hy'e Nikopooli embeera y'owiire n'ehiiri hwononoha, engenda yibe ngosi, olwohuba eyo peyi kenereeye ohuba mu biseera eby'embeŋo enyingi.

¹³ Fuba ng'olu osobola otegehere Zeena omunamateeka n'owahye Apolo batiine mu lugenda lwawe era bona oti baba ni hiisi hiitu ehi beetaaga.

¹⁴ Era hubbirisa abaatu beefe beege ohuholanga emirimo emiraŋi ejinjwamo ebinjanga ohuyeeda abahyawe abali obubi, mu hifo hy'ohuba aŋo ni babula ehi bagasa.

¹⁵ Abafugiirira bosibosi abali eno ni neese, bahuheehise. Weesi tuheheseho abahyefe abali eyo aba hugabana ni nabo ohufugiirira.

Mwesimwesi, Hatonda abanjambire ehisasabirisi.

Ebbaluḡa eyi Pawulo gaḡandiihira Filimooni Enyanjula

Ebbaluḡa yino Pawulo gayiḡandiihira Filimooni (1:1). Era gayiḡandiihira mu komera, hamunga e Rooma. N'aba ni gaali e Rooma, hitegeesa hiiti gwali mu mwaha ogw'enkaaga namulala oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Era ehyo nj'ehiseera ehi gaḡandiihiramo n'ebbaluḡa ya Bakolosaayi.

Filimooni gaali mulala hu hibbubbu hy'abafugiirira Kurisito mu hibuga Kolose era gaali n'abeedu mu mago gage. Onesimo gaali mwidu wa Filimooni. Lulala, Onesimo nga geeba musengwawe Filimooni, ng'ahena amudulumaho. Pawulo gamuḡandiihira n'amusunga ataboneresa Onesimo. Mu magambi agaali ni gaḡuga obufuzi w'Abarooma, Filimooni gaali w'edembe ohwita Onesimo. Pawulo ahubbirisa Filimooni afugiirire Onesimo ng'omuutu omunyaaha mu Kurisito (13-14).

Ebiri mu bbaluḡa yino mu buupi

1. Pawulo aheesa Filimooni (1-3)
2. Pawulo asunga Filimooni afugiirire Onesimo ng'oboluganda mu Kurisito (4-21)
3. Pawulo ategeha ohuhyala (22-25)

¹ Ese Pawulo, omusibe hu lw'ohuḡeeresesa Yesu Kurisito, ni Temuseewo mulebe yeefe, kuḡandiihira ewe Filimooni meeri yeefe omuhoda era omutambi wahyefe,

² ni mbooyo yeefe Afiya, n'owahyefe Arikipo yeesi oweenayo ohuhola omulimo gwa Yesu hyefe, ko n'abafugiirira Kurisito bosibosi abahumbaanira mu mago ewuwo.

³ Hatonda Seefe ni Musengwa Yesu Kurisito babanambire ehisasabirisi era babane emiyaaya.

Ohufugiirira n'ohwenda hwa Filimooni

⁴ Habuhyabuhyu ni saba sikaya huhonya hu siina liryo ni neyaasa Hatonda olw'ewe, ⁵ olwohuba binjolera ng'olu ofugiirira Yesu Musengwa era n'engeri eyi wendamo abagwalaafu bosibosi.

⁶ Saba ti omuhumba ogu oli ni nagwo n'abafugiirira bahyo gwemeede ohuḡangala ni gwema hu hufaanina huhwo ebiranji ebi Hatonda atuḡa era hino hyolerere olw'ohuḡeesa Kurisito eḡono.

⁷ Owoluganda, engeri eyi wendamo abaatu yiipa esangaalo eryene ery'amaani era yingobosamo amaani; olwohuba ebi ohola bigobohiisemo abagwalaafu amaani.

Ohusunga hwa Pawulo eyiri Filimooni

⁸ Olw'ehyo, wayire ng'omuhwenda wa Kurisito nahali kulagira bulagire ohuhola ehi nenda,

⁹ ne olw'ohwenda ohu kwenda hipalirisa ese Pawulo omusinde omuḡangafu era oyu baboḡa mu komera hu lw'ohuḡeeresesa Yesu Kurisito, ohuhusunga busunge ng'owahyo bukolere ehisaaniye mu songa eyi nja hulomaho.

¹⁰ Kusunga busunge osoniḡe omwana wange Onesimo* oyu nasaala mu hufugiirira Yesu ni ndi mu komera.

¹¹ Nanyumaho anjo Onesimo gaali anjuma mugaso eyi oli aye ḡaahani afuuhire wamugaso eyi huli hwembi.

¹² Wayire muhoda bugali eyi ndi salireeḡo ohumuḡeeresesa agobole eyi oli.

¹³ Nahendire bugali ohumwesigahisa asobole ohuḡeeresesa mu hifo hihyo nindi ḡano mu komera omu bamboḡa olw'ohulomera abaatu Amanjuliro Amalanji,

¹⁴ aye sinenda kihole ni tehereeye huhusunga olwohuba nenda hyosihyosi ehi onasaleḡo hibe ni hiḡooye hu hwenda huhwo sosi olw'ohuhuḡalirisa.

¹⁵ Hamunga yaali tegeha ya Hatonda, Onesimo ohuhweyibaho, ko hibe ti gahagobola eyi oli asigale n'ali wuwo,

¹⁶ cooka n'atali mwidu hyonyene aye n'afuhiire muutu wundi eyi oli. Mu mubiri n'ahiiri mwidu wuwo aye n'ali woluganda olwa Yesu Musengwa era omuhoda ehihena eyi oli, n'ohuhiraho ng'olu ali muhoda eyi ndi.

¹⁷ Ale hanyu ni butuufu bundiho era wuḡeegaho ng'owahyo mu buḡeeresesa, ganya osangaalire Onesimo ng'olu wahasangaaliye ese.

¹⁸ Hanyu ḡalino esobi eyi gahuhola oba ḡalino ehi omubanja, ese ndiise anahaliḡe.

* **1:10 10** Amahulu g'esiina Onesimo gali ti ow'omugaso.

¹⁹ Ese Pawulo aloma ni neewe era ahujandiihiye n'omuhono gwange omwene, nejaayeyo ohuliya. Aye weesi otebirira oti oli ehi oli olwohuba ndiise owahulomera Amanjulo Amalanji.

²⁰ Olw'ehyo owoluganda, ganya ohole ehi kusunga ohukolera, omwoyo gwange gwihe.

²¹ Kujandiihira bino ni kulimo esubi era ni nehahasa ti soonahaye hukolera n'ebihiraho ebi kusunga.

²² Ehindi, tegeherenga aja ohujenyuha, olwohuba suubira ti olw'esaala jenywe banahambonolole mu busibe obu ndimo hatyane, naajaho eyo.

²³ Epafuraasi omusibe wahyange yeesi oyu bahaabya ohufugiirira Yesu Kurisito, ahuhehiise.

²⁴ Abanjereesa bahyefe: Mariko, Arisitaluuko, Demasi ni Luka boosi bahuhehiise.

²⁵ Ehisabirisi hya Musengwa Yesu Kurisito hibe hu nywe mwesimwesi.

Ebbaluḡa eyiri Ababbebbulaniya Enyanjula

Ebbaluḡa yino eyiri *Ababbebbulaniya* bayinḡandiiha ohugobosa mu bafuḡiirira Kurisito amaani olwohuba eraga ng'olu Yesu goheresa obunaabbi mu Ndagaano Ekayire. Emirundi nkaaga, ebbaluḡa yino yiraga ng'olu Yesu goheresa emirimo ej'Omusengi Omuhulu ng'olu hiri mu Ndagaano Ekayire. Era olwohuba gajoheresa, sihyetagisa basengi ba Hatonda ohweyongera n'ohunḡonga. Yesu ḡanḡonga obulamu wuwe olw'ebibi by'abaatu, lulala lwoḡene era ng'ehyo hiḡwa. Ebbaluḡa yino yihubbirisa abafuḡiirira Kurisito ohwesiga Hatonda olw'ehyo ehi Yesu gaahola (12:2).

Naḡuma amanyire owaḡandiiha Ababbebbulaniya aye abahugu mu by'Ebbayibbuli baḡeega baati gaali nje Pawulo oba Luka oba Bbalunaba. Owaḡandiiha ebbaluḡa yino, aloma hu biḡamba hu hibuga Yerusaaḡemu ehi basiihriisa mu mwaha ogw'esavvu olu-vanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Ehyo hitegeesa hiiti ebbaluḡa yino, bayinḡandiiha Yerusaaḡemu ni yihiriḡo. Baḡandiiha ebbaluḡa yino eyiri Ababbebbulaniya mu hibuga hy'e Rooma (13:24).

Ebiri mu bbaluḡa yino mu huupi

1. Yesu ahira abanaabbi n'abamalayika (1:1–4:13)
2. Yesu ahira abasengi ba Hatonda abaneeresa mu Yekaalu mu Yerusaaḡemu (4:14–7:28)
3. Obuḡeeresa wa Yesu waḡamugulu hu buḡeeresa w'endagaano ey'amagambi aga baḡa Musa (8:1–10:31)
4. Yesu muhulu mu hiisi ngeri (10:32–13:17)
5. Ohugobosamo amaani ko n'obuheese (13:18–25)

Hatonda aloma n'abita mu Mwana wuwe

¹ Halehale Hatonda galomanga n'abasehulu beefe emirundi mingi nomu ngeri nyingi n'abita mu banaabbi.

² Aye mu ndaalo jino ej'oluvanyuma, Hatonda aloma ni neefe n'abita mu Mwana wuwe oyu gataḡo ohuba omusika wa hiisi hiitu era omwene oyo nj'oyu gabitamo ohutonda ehyalo.

³ Mu mwana wuwe oyo, njomu eḡono n'ehifaaḡanyi hya Hatonda bibonehera era niye nj'anḡengerera ehyalo hyosihyosi n'atambisa amaani gehibono hihye. Ni gahena ohuhola ehyo ehi Hatonda gemaho ohusonija abaatu ebibi, gatiina gehala mwigulu hu lubega lw'omuhono omulungi ogwa Hatonda omwene buḡangi.

Yesu ahira abamalayika eḡono

⁴ Hatonda ḡaḡa Omwana wuwe eḡono erihira ery'abamalayika ko n'esiina erihira agaawe.

⁵ Ale nj'ani hu bamalayika oyu Hatonda gaaloma ati,

“Oli Mwana wange,
olwa leero kusaaye?”

Oba ati,

“Nja huba Semwana,

yeesi aja huba Mwana wange?”*

⁶ Era Hatonda ni gaali n'anatere ohutuma Omwana wuwe omudaayi hu hyalo, gaaloma ati,

“Abamalayika ba Hatonda bosibosi bamujumiryenga.”*

⁷ Eyiri abamalayika, Ebyanḡandiihiwa biroma biiti,

“Hatonda afuula abamalayika ohuba hy'embeḡo,

n'abaneeresa babe ohuba hy'endimi j'omuliro.”*

⁸ Aye hu Mwana wuwe biroma biiti,

“O Hatonda, oja huḡuga emirembe n'emirembe.

Era oja huḡuga abaatu babo n'otehubbira,

⁹ Wenda abo abahola ebyolereeye era ocaawa abaatu ohuhola ebibi.

Olw'ehyo, Hatonda wuwo ahutobooye mu bahyo era gahuta mu hifo ehy'eḡono,

* 1:5 1:5 Zab 2:7 * 1:6 1:6 Mag 32:43 * 1:7 1:7 Zab 104:4

ehiitu ehija huhuŋweramo esangaalo

ohuhiraho abahyo.”*

¹⁰ Era aloma ati,

“Ewe Musengwa, mu hutagiha watonda ehyalo

era n’egulu ndiwe owalihola.*

¹¹ Egulu n’ehyalo birinjwaŋo aye ewe olibaŋo emirembe n’emirembe.

Byosibyosi birihayirinja hy’olugoye,

¹² olibifumbaaho hy’olugoye

era biricucuha hy’ehyambalo.

Aye ewe osigala c’ehyene,

era olibaŋo emirembe n’emirembe.”

¹³ Nj’ani hu bamalayika oyu Hatonda gaaloma ati,

“Yihala hu lubega olw’omuhono gwange omulungi,

ohwola olu ndifuula abasigu babo ekookolo ey’ohutaho amagulu gago?”*

¹⁴ Abamalayika bosibosi sinje emyoyo ejinjeeresa Hatonda era eji atuma ohuyeeda abo abalinoŋola?

2

Ohunoŋoha hiitu hihulu

¹ Huli n’ohugumira erala hu hituufu ehi hwanjilira, ko hutaŋaba huhinjwaho.

² Ohulaga ti amagambi ga Hatonda aga bamalayika balomera abaatu gaali matuufu, hiisi atagagonderanga, Hatonda gamuboneresanga.

³ Olwo ŋaahani efe hulinjona huutye singa hutala obunoŋosi obubbala owaaga aŋo? Musengwa omwene nj’oweherera ohuŋa obuhwenda obuŋamba hu ngeri eyi baatu banoŋohamo era abo aba bunjilira batuhahasa ng’olu buli butuufu.

⁴ Ni Hatonda omwene gahahasa ati obuhwenda obo butuufu ni gaahola eby’enjunyisa n’ebyamaliholiho era n’agaba n’ebirabo by’Omwoyo Omutukuvu ng’olu omwene genda.

Yesu gafuuha muutu ko atunoŋole

⁵ Abamalayika simbaba Hatonda gaŋa obuŋangi ohuŋuga ehyalo ehinyaaha, ehiriija ehihulomaho.

⁶ Aye ŋalino mu Byanandiihiwa aŋa bihahahisa erala biiti,

“Hatonda, omuutu nj’ani ohuba ti omuŋeegaho,

era omwana w’omuutu nj’ani ohuba ti omulumirwa?

⁷ Wahola omuutu ŋabuliraho ŋadiidiri ohuba hy’abamalayika.

Era wamwambasa engule ey’enono,

⁸ era ng’omuŋa n’obuŋangi ohuŋuga hiisi hiitu.”*

Hatonda ni gaata ebiitu byosibyosi ŋaasi w’obuŋangi w’omuutu, ŋaŋuma hiitu kadi hirala ehi atamuŋa huŋuga. Aye ŋaahani huhiri hubona byosibyosi n’abinjuga.

⁹ Aye hubona Yesu oyu beesa ŋaasi gaŋumiraho ŋadiidiri ohuba hy’abamalayika ŋaahani ni bamuŋaye engule ey’enono olw’ohubonaabona ohugabonaabona. Era olw’ehisasabirisi hya Hatonda gaafiirira abaatu bosibosi.

¹⁰ Hatonda owatonda ebiitu byosibyosi era agira byabaŋo, gasiima ohunoŋola abaana babe bangi gaabambasa enono. Olw’ehyo, gabona ati Yesu nj’osaniira ohuba omutangirisi owolereeye n’abita mu humugudya ko abanoŋole.

¹¹ Yesu ko ni naabo aba agwalaasa, bali ni saawe mulala. C’ehigira esoni ni jitamuŋamba ohubalanga ati balebe babe.

¹² Yesu aloma Hatonda ati,

“Nahamanyise abalebe bange obuhulu w’esiina liryo,

nahembe ni kujumirya mu humbaaniro.”*

¹³ Era nindi aloma ati,

“Nja hwesiganga Hatonda.”

Era geyongera ohuloma ati,

“Ndi ŋano n’abaatu aba Hatonda gaapa.”*

¹⁴ Olwohuba abaatu bali n’omubiri n’amafugi, c’ehyagira Yesu gafuuha hya nibo ko aŋange ohufa asihirise Sitaani owaali n’obuŋangi hu hufa,

¹⁵ ko abo abaali hy’abasibe mu bulamu waawe ni batya ohufa, abanje edembe.

* 1:9 1:9 Zab 45:6-7 * 1:10 1:10 Zab 102:25-27 * 1:13 1:13 Zab 110:1 * 2:8 2:8 Zab 8:4-6 * 2:12 2:12 Zab

¹⁶ Mu butuufu oweene, Yesu sigaaja huyeeda abamalayika aye gaaja huyeeda bejuhulu ba Yibbulayimu.

¹⁷ C'ehyagira gafaana hy'abalebe babe mu hiisi ngeri, ko ajeerese Hatonda ng'Omuhulu w'abasengi ali n'ehisa era omwesigwa, ko aleetere Hatonda ohusoniya abaatu ebibi.

¹⁸ Era njaahani anjanga ohuyeeda abo abahemewa, olwohuba yeesi bamuhema era gabonaabona.

3

Yesu ahira Musa enjono

¹ Ale baluganda, enywe aba Hatonda galanga musune omugabo gw'obulamu owomwigulu, muneegenga hu Yesu Omuhwenda era Omuhulu w'abasengi ba Hatonda oyu hufugiirira.

² Niye gaali mwesigwa eyiri Hatonda owamutobola ohuhola omulimo gugwe, ng'olu Musa gaali mwesigwa mu nyumba ya Hatonda.*

³ Cooka ng'olu omutongoli aba n'enjono erihira enyumba eyi atongola, ni Yesu asaniira ohuba n'enjono erihira erya Musa.

⁴ Hiri hiityo olwohuba hiisi nyumba ebaaho owayitongola aye owatongola hiisi hiitu nje Hatonda.

⁵ Musa gaali mujeeresa mwesigwa mu nyumba ya Hatonda era gaaloma hu biitu ebi Yesu gaali n'aja hulomaho mu biseera ebyomu moni.

⁶ Aye Kurisito ng'omwana, mwesigwa mu nyumba ya Hatonda. Ndiife enyumba ya Hatonda singa husigala ni huli bagumu era ni huli n'esuubi eryo eri hwebonehesyamo.

Mwegenderese ohutaleherano ohufugiirira

⁷ Ng'olu Omwoyo Omutukuvu aloma ati,
"Olwa leero ni munulira ejanjaasi lirye,*

⁸ mutahahanyasa myoyo jenywe,
hy'abasehulu benywe olu bajeema

hu ludaalo olu bahemeraho Hatonda mu lulafu,

⁹ eyo eyi basehulu benywe baakema

era ohuhena emyaha amahumi ane baabona ebinabahola.

¹⁰ C'ehyagira nalujira abaatu abo,

era n'aloma ti, 'Habuhyabuhya emyoyo jaawe jinjaba,

era sibanamba magambi gange.'

¹¹ Ni nalujira nalayira ti,

'Sibalyola mu hifo omu naali n'ohubanjeramo ehinuumulo hyange.' **

¹² Olw'ehyo, aboluganda, mwenjomehe njatabano kadi mulala hu enywe aba n'omwoyo ogujemba ohuhola ebibi era ogutafugiirira, gaanjwa hu Hatonda Omwene Bulamu.

¹³ Aye hiisi muutu agumyenga owahye hiisi ludaalo, ni huhiri mu "Olwa leero" ko njatabano wayire mulala hu enywe oyu hibi hidulinga gahahanyasa omwoyo gugwe.

¹⁴ Hiri hiityo olwohuba hwafuuha abaloma ehirala mu Kurisito kasita hugumihisya erala owesigwa weefe obu hwatandiha ni nawo ohwola olu hulijwa hu hyalo huno.

¹⁵ Ebyanjandhiwa biroma biiti,
Olwa leero ni munulira ejanjaasi lirye,

mutahahanyasa myoyo jenywe,

hy'abasehulu benywe olu bajeema.*

¹⁶ Mbaba ani abanjulira ejanjaasi lya Hatonda bamujeemera? Mbabo bosibosi aba Musa gaatusa e Misiri.*

¹⁷ Era mbaba ani aba Hatonda galujira ohuhena emyaha amahumi ane? Mbabo abonoono, baafa era emirambo jaawe jasigala mu lulafu.

¹⁸ Era mbaba ani aba Hatonda galayirira ati sibalingira mu hinuumulo hihye? Mbabo abamujeemera.

¹⁹ Olw'ehyo, hubona ti sibengira mu hinuumulo hihye olw'ohutafugiirira hwawe.

4

Ehinuumulo hy'abaatu ba Hatonda

* 3:2 3:2 Hub 12:7 * 3:7 3:7 Zab 95:7-11 * 3:11 3:11 Zab 95:7 * 3:15 3:15 Zab 95:7-8 * 3:16 3:16-18 Hub 14:1-35

¹ N̄aahani, ng'olu Hatonda gatusuubisa ohutun̄a ehinjūumulo hihye, n̄ataban̄o wayire mulala hu enywe oyu hihaya ohuhisuna.

² Hiri hiityo olwohuba hwesi hya nibo, baatulomera Amanjūlirō Amalan̄i aganjamba hu hwingira mu hinjūumulo ehyo. Aye nibo ebi banjulira sibabayeeda olwohuba sibabifugiirira.

³ N̄aahani efe abagafugiirira, ndiife abengira mu hinjūumulo ehyo olwohuba eyiri abo abatafugiirira Hatonda galoma ati,

“Ni nalun̄a nalayira ti,

‘Sibalyola mu hifo omu naali n’ohuban̄eramo ehinjūumulo hyange.’”*

Hino gahiroma wayire nga ebi gategeha ohuhola ohun̄wa hu hutonda hw’ehyalo byali binjooyeyo.

⁴ Ebyanjandihwa biroma hu binjamba hu ludaalo olwomusanvu biiti, “Hatonda ganjūumula hu ludaalo olwomusanvu n’ahenire emirimo jije josijosi.”*

⁵ Era nindi galoma ati, “Sibalyola mu hifo omu naali n’ohuban̄eramo ehinjūumulo hyange.”*

⁶ Eriyo abaatu abanahengire ehinjūumulo ehyo wayire nga abeeheerera ohunjūlira amanjūlirō amalan̄i sibahingira olw’obujeemu waawe.

⁷ Olw’ehyo, Hatonda nindi gaatan̄o oludaalo olundi galulanga ati, “Olwa leero.” Oluvanyuma lw’ehiseera ehin̄eraho, galulomaho n’abita mu Dawudi ati,

“Olwa leero ni munjulira ejanjaasi lirye,*

mutahahanyasa myoyo jenywe.”*

⁸ Yoswa abanga ni gaboosa mu hinjūumulo ehyo, ebyo ni binjooye nindi Hatonda sigahalomire hu ludaalo olundi olw’ehinjūumulo.*

⁹ Olw’ehyo, abaatu ba Hatonda bahiiriyo n’ehinjūumulo ehindi ng’olu Hatonda ganjūumula hu oludaalo olwomusanvu,

¹⁰ olwohuba hiisi muutu owingira mu hinjūumulo ehyo, anjūumula ng’olu Hatonda ganjūumula n’ahenire ohutonda ehyalo.*

¹¹ Olw’ehyo, hufubengaho ohwingira mu hinjūumulo ehyo, n̄ataban̄o oyu hihaya ng’olu hyahaya Abayisirayiri olw’obujeemu waawe.

¹² Hiisi ehi Hatonda aloma hireeta obulamu era hiri n’amaani n’owoogi obuhira epi-ima eriho owoogi hu mbega jombi, hingirira erala mugati hyolera erala n’ohwabula obulamu n’omwoyo, emisiṅa n’omusohono era hita n̄alafu ebineego n’ohugobangobana hwefe.

¹³ Enjuma hitonde wayire hirala ehin̄anga ohwehweha hu Hatonda. Ebiitu byosibyosi byejanjaaye eyiri Oyo oyu hulyemeerera mu moni jije ohwen̄osyaho.

Yesu nj’Omuhulu w’abasengi ba Hatonda

¹⁴ Olw’ehyo, ng’olu huli n’Omuhulu w’Abasengi nga nje Yesu Omwana wa Hatonda owatiina mwigulu, hwegumye hu hufugiirira hwefe.

¹⁵ Omuhulu w’abasengi oyo, ategeera obunafu weefe olwohuba Sitaani gamuhema mu hiisi ngeri hyefe olu atuhema aye sigabbenga.

¹⁶ N̄aahani hwigerere n’obugumu eyiri Hatonda hu tebe yiye olwohuba ali n’ehisa, aja hutun̄ambira ehisaabirisi era atuyeede hiisi olu huba ni hwenda obuyeedi.

5

¹ Hiisi muhulu w’abasengi ba Hatonda bamutobola ohun̄wa mu baatu ohubahirira ewa Hatonda n’anjayo ebirabo n’enjongo olw’ebibi byawe.

² Hiri hiityo olwohuba omwene yeesi ali n’obunafu era anjamba pola abo abahola ebicaamu ni batamanyire n̄alala ni naabo abanjaba.

³ Ehyo c’ehigira n’anjayo enjongo hu lw’ebibi bibye ko n’olwebibi by’abaatu.

⁴ Nanjuma anjanga ahwepaatihaho enjono eryohuba muhulu w’abasengi ohutusaho Hatonda omwene n’amulangire ng’olu galanga Alooni.*

⁵ Mu ngeri nj’enyene, Kurisito yeesi sigepaatihaho nono eryo wabula Hatonda omwene nj’owamuloma ati,

“Oli Mwana wange,

olwa leero kusaaye.”

⁶ Anjaatu anandi mu Byanjandihwa Hatonda aloma ati,

“Oli musengi emirembe n’emirembe,

* 4:3 4:3 Zab 95:11

* 4:4 4:4 Tand 2:2

* 4:5 4:5 Zab 95:11

* 4:7 4:7 Zab 95:7-11

* 4:7 4:7 Zab 95:7-8

* 4:8 4:8 Yos 22:4

* 4:10 4:10 Tand 2:2

* 5:4 5:4 Hunj 28:1

hya Melukezedeki.”*

⁷ Yesu ni gaali n’ahiiri hu hyalo huno, gegayiriranga era gasaba n’ejanjaasi ery’amaani n’amasiga n’aliririra Hatonda owaali n’obunangi ohumunonjola eyiri ohufa era yeesi gamunjulira olwohuba Yesu gamunjanga enono bugali.*

⁸ Wayire Yesu gaali Mwana wa Hatonda, ohugudya ohubamugudya hwamwigirisa ohuba mugondi.

⁹ Era ni gahena ohubita mu hubonaabona, gafuuha munonjosi ow’emirembe n’emirembe eyiri abo bosibosi abamugondera,

¹⁰ ni Hatonda gaamufuula muhulu w’abasengi hya Melukezedeki.

Ohulabula ohutagobola eyi baarjwa

¹¹ Huli n’ebingi eby’ohuloma hu hya Yesu ohuba hya Melukezedeki aye higosi ohubanyonyola olwohuba mulwanjo ohutegeera.

¹² Mu butuufu oweene hani hatyane muli basomesa aye muhyenda omuutu owohubasomesa ebi batagihiraho ohwega hu Hatonda. Era muli hy’abaana abanjere abasaanira mabeere sosi mere ekahadafu.*

¹³ Hiisi muutu ahyenda ohutambisa amabeere gonene aba ahiiri mwana munjere atanjanga hwawula ehiranji n’ehibi.

¹⁴ Aye emere ekahadafu y’abaatu abanjangaaye mu by’omwoyo, abamanyire ohwawula ehiranji n’ehibi.

6

¹ Olw’ehyo, hunjwe hu huhenera ebiseera mu hwega ebibatandihiraho mu somesa y’abafugiirira Kurisito olwohuba hwahena hale ohubanja omusingi ogwo era sihyetagisa hugobojolamo ebi hwahena ohubasomesa. Mumanyire muuti sihinjanga hunaonjoha olw’ebikolwa byefe era mumanyire ng’olu hiri hihulu ohufugiirira Hatonda.

² Hwabegirisa hale ebinjamba hu hubatiziwa, n’ohuta hu baatu emihono nohu hulamuha ko n’engeri eyi Hatonda alisaliramo abaatu emisango. Olw’ehyo, munjwe hu ebyo hutiine hu bibaleetera ohunjangala mu by’omwoyo.

³ Ni huba husiima hwa Hatonda, ehyo nj’ehi hwenda muhole.

⁴ Hiri hiityo olwohuba abaatu abaaahena ohusuna enjase bafugiirira era bategeera ehirabo ehyomwigulu, baasuna n’omugabo gw’ehirabo hy’Omwoyo Omutukuvu,

⁵ baalega nohu bunoli w’ehibono hya Hatonda n’engeri eyi aja hunjugamo n’obunangi,

⁶ abaatu abo banagwa banjwa mu hufugiirira, sihyangu ohugobolano olwohuba mu bikolwa byawe baba oti abali huhomerera Yesu hu musalabba omulundi ogwohubiri.

⁷ Hiisi olu fula yigwa, eroba linywa amaaji lyahusa ebiryo ebi mulimi genda olwohuba Hatonda alinja ekabi.

⁸ Aye eroba erihusa manjwa n’ebinyaasi, liba linjuma mugaso era liba lyolire ohusuna ehinjwabo n’ebinyaasi ehyo ohu byohya omuliro.

⁹ Aye balebe beefe abahoda, wayire huloma huutyonywe enywe sihubebusabuusamo. Mumanyire huuti muli mu ngira eyiriboosa hu hunonjoha,

¹⁰ Hiri hiityo olwohuba Hatonda sighebbira era saalibirira mulimo ogu mwahola n’ohwenda ohu mwamulaga ni muyeeda abaatu babe era ehi muhohola n’olwa leero luno.

¹¹ Era hwenda hiisi mulala hu enywe ohulaganga obuheneerefu ow’ohwendana ohwo ohwola olu mulisuna ehi musuubira.

¹² Sihwenda munjuunenga hulera ngalo aye mulonderere ehy’ohuboneraho ehy’abo abaali n’ohufugiirira era n’ohwehaliraha ko baasuna ebi Hatonda gabasuubisa.

Mufugiirire ebisuubise bya Hatonda

¹³ Hatonda ni gasuubisa Yibbulayimu, gerayirira omwene olwohuba njaaali njanjuma amuhiraho oyu gaali n’ohulayirira.

¹⁴ Gaaloma ati, “Mazima nja huhunja ekabi n’olwebe lw’abejuhulu.”*

¹⁵ Yibbulayimu gahuumirira n’ohwehaliraha era ng’asuna ehi Hatonda gamusuubisa.

¹⁶ Aabaatu balayira ni batambisa esiina ly’oyo abahiraho era ehirayiro nj’obuhahafu obuhenanjo embaha.

¹⁷ Hatonda galayira olw’ohwenda ohuhahahisa erala ati abo abagasuubisa balisuna ebi gabasuubisa.

¹⁸ Hatonda gatuŋa ehisuubiso n'ehirayiro. Ebiitu ebyo byombi sibicuuhacuha olwohuba Hatonda saadulinga. Olw'ehyo efe ohwadulumira eyi ali, hitugobosamo amaani bugali ohugumira hu suubi ly'efe eryo.

¹⁹ Hu suubi eryo, pohn obulamu weefe wediye era hitugobosamo amaani. Era esubi eryo lingirira erala mu hifo ehawufu ehiri egongo w'olutimbe lw'omu Yekaalu mwigulu.*

²⁰ omu Yesu gengira hu lwefe gahena ŋaahani gafuaha muhulu w'abasengi emirembe n'emirembe hya Melukezedeki.*

7

Ebiŋamba hu Melukezedeki ng'omusengi

¹ Melukezedeki gaali habaha w'ehibuga ehi balanga baati Saalemu era n'ali musengi wa Hatonda Oyo Ali Ŋamugulu Obugali. Yibbulayimu ni gaali n'anwa mu litalo olu ganangula abahabaha gagaanana ni Melukezedeki, gamusabira ekabi,*

² nga Yibbulayimu anja Melukezedeki hirala ehy'ehumi ehy'ebitu byosibyosi ebi gaali n'anyagire. Esiina Melukezedeki litegeesa, "Habaha ahola eburuŋamu." Ate "Habaha ow'e Saalemu" hitegeesa hiiti "Habaha aleeta emiyaaya."

³ Ŋabula amanyire hu by'ohusaaliwa oba eby'ohufa hwa Melukezedeki. Ŋanuma amanyire semwana wayire nyina oba abasehulu babe. Melukezedeki ali hy'Omwana wa Hatonda era asigala musengi emirembe n'emirembe.

⁴ Ale oweene ng'olu Melukezedeki gaali muhulu! Ni sehulu yeefe Yibbulayimu gamuŋa ehirala ehy'ehumi hu ebyo ebi ganyaga mu litalo!

⁵ Amagambi galagira bejuhulu ba Leevi abafuaha abasengi ohusoloosa mu balebe baawe Abayisirayiri hirala hy'ehumi wayire nga abalebe baawe abo bejuhulu ba Yibbulayimu.*

⁶ Melukezedeki sigaali wamuhida hya Leevi aye Yibbulayimu gamuŋa hirala ehy'ehumi. Melukezedeki gahena gaŋa Yibbulayimu, omuutu oyu Hatonda gaali n'anaaye ebisuubise, ekabi.

⁷ Ŋanuma hubuusabuusa ti omuutu ahiraho owahye edaala n'amuŋa ekabi.

⁸ Ni huloma hu basengi abomu lulyo lwa Leevi, abaatu obuutu abafa n'abasoloosanga hirala ehy'ehumi. Aye Ebyanandihwa biroma biiti Melukezedeki abasinga olwohuba niye mulamu.

⁹ Onanga ohuloma oti Leevi yeesi n'abasengi ab'omululyo lulwe, abasoloosa ehirala ehy'ehumi, boosi baahina Melukezedeki ni babita mu Yibbulayimu.

¹⁰ Hiri hiityo olwohuba Leevi ni gaali n'ahiiri mu tumbu ja Yibbulayimu, gaŋa Melukezedeki hirala ehy'ehumi.

Yesu ali hya Melukezedeki

¹¹ Abayisirayiri basuna amagambi ni gediye hu buŋeeresa w'Abaleevi. Omulimo gw'abasengi abomu lulyo lwa Leevi guba ni gwali muluŋamu, hani sihyali ni hyetagisa omusengi owundi ohuujja n'ali hya Melukezedeki, n'atanwa mu hida hy'Alooni.

¹² Obuŋeeresa w'abasengi bunacuha, n'amagambi goosi gacuha.

¹³ Musengwa weefe oyu balomaho ebyo, wamu hiha hindi ehitali hyahuŋwamo musengi wayire mulala ohuŋeeresa hu hituuti.

¹⁴ Huhimanyire huuti Musengwa weefe ganwa mu hiha hya Yuda ehi Musa atalomaho ati hiriŋwamo abasengi.

¹⁵ Aye hitegereheha hiiti ŋaahani ŋaliŋo ecuuhacuha, ŋaliŋo omusengi owundi ali hya Melukezedeki,

¹⁶ ataafuaha Musengi wa Hatonda olwohuba gaali wamu hiha ehiŋwamo abasengi aye hu lw'obuŋangi w'obulamu obutanwanjo.

¹⁷ Hiri hiityo olwohuba Ebyanandihwa biroma biiti,

"Oli musengi emirembe n'emirembe,

hya Melukezedeki."*

¹⁸ Ehiragiho ehidaayi ehiŋamba hu basengi, bahidibya olwohuba hyali hinafu era ni hitagasa,

¹⁹ olwohuba amagambi manafu era sigagasa. Aye ŋaahani huli n'esubi erihiraho obulani erituleetera ohwigerera ohuupi ni Hatonda.

²⁰ Hatonda galayira ati Yesu aja huba musengi emirembe n'emirembe. Abandi bala bafuaha basengi n'atalayiye.

²¹ Aye Yesu gafuuha musengi olu Hatonda galoma ati,
 “Musengwa saalicuusa binjeego bibye olu gahulayirira ati,
 ‘Oli musengi emirembe n’emirembe.’ ”*

²² Olw’ehirayiro ehyo, Yesu gafuuha musingo gw’endagaano ehira obulanji era nj’agira yoolerera.

²³ Abasengi mu ndagaano endaayi baali bangi olwohuba bafanga.

²⁴ Aye olwohuba Yesu saafa, obunjeeresu buwe ng’omusengi w’emirembe n’emirembe.

²⁵ Olw’ehyo, Yesu asobolera erala ohunonjola abo abaaja eyiri Hatonda ni babita mu ye olwohuba aliño ohubanoherehesa emirembe n’emirembe.

²⁶ Omuhulu w’abasengi ba Hatonda oyo nj’owolana n’owetaavu weefe olwohuba mwawufu, abula hyahumwenjambya, mwawufu hu fe ababngeni era Hatonda gamuhusa gaaba njamugulu w’egulu.

²⁷ Yesu saali hy’abahulu b’abasengi abandi. Sihimwetagisa hujaaayo enjongo hiisi ludaalo olw’ebibi bibye ko n’ebiyabandi. Niye geenjayo ng’enjongo olw’ebibi by’abaatu omulundi mulala gaahena, olu bamuhomerera hu musalabba.*

²⁸ Mu magambi ga Musa, batobolanga abaatu buutu abaali n’obunafu ohuba abahulu b’abasengi. Aye mu hirayiro ehyalondera amagambi ago, Hatonda gatobola Mwana wuwe ohuba omusengi owolereeye emirembe n’emirembe.

8

Omuhulu w’abasengi ow’endagaano epyaha

¹ Ehihulu ehi huli hulomaho c’ehino ti, huli n’Omuhulu w’abasengi ba Hatonda era gehaaye mwigulu hu lubega lw’omuhono omulungi ogwa Hatonda Omwene Bunjani.*

² Omuhulu w’abasengi oyo anjeeresu mu Hifo Ehihirira erala Owabufu mu weema eyi Hatonda Musengwa omwene gaabbota, sosi abaatu.

³ Hatonda gataño hiisi muhulu w’abasengi ohunjangayo ebirabo n’enjongo. Olw’ehyo, ni Yesu yeesi gaali n’ohuba n’ehi anjajo.

⁴ Abanga n’ahiiri hu hyalo, sigahali musengi wa Hatonda kadi nanjadiidiri olwohuba eriyo abasengi abanjaayo ebirabo ng’olu magambi galagira.

⁵ Ebi abasengi abo bahola bifaana bufaane hy’ebyo ebiri mwigulu. Era Musa ni gaali n’aja hubbota eweema, Hatonda gamulagira ati, “Hola byosisyosi n’olonderera endagiriro eyi wasuna ni waali hu lusozi Sinaayi.”*

⁶ Aye obunjeeresu wa Yesu buhira ow’abasengi abadaayi ng’olu endagaano epyaha eyi gahola n’afaanania abaatu ni Hatonda yihira endaayi olwohuba yediye hu bisuubiso ebisinga obulanji.

⁷ Endagaano endaayi yibanga ni yaali n’enjuma ehinjimiraho, Hatonda sigahaholire eyohubiri.

⁸ Aye Hatonda Musengwa galoma ni goloobya abaatu babe ati,

“Hatonda Musengwa aloma ati,

‘Ehiseera hinahoole,

n’ahola endagaano epyaha

n’abaatu ba Yisirayiri,

ko n’abaatu abomu hiha hya Yuda.

⁹ Siyiriba hy’endagaano

eyi nahola n’abasehulu baawe,

olu nabanamba hu muhono

nabatusa e Misiri.

Aye olwohuba sibagumya ndagaano eyo,

keesi nalehayo ohubanulirisa.

¹⁰ Yino nj’endagaano eyi ndihola n’Abayisirayiri

mu hiseera ehiija.

Ndinandiha amagambi gange

hu myoyo jaawe.

Banahanjumirya nga Hatonda waawe,

era boosi baliba baatu bange.

¹¹ Nalinjuma alisomesa omulebe wuwe oba muliranwawe,

n’amuloma ati, “Osaana ohumanya Musengwa.”

Olwohuba ohunjwera erala hu banjere ohwola hu bahulu,

* 7:21 7:21 Zab 110:4

* 7:27 7:27 Leev 9:7

* 8:1 8:1 Zab 110:1

* 8:5 8:5 Hunj 25:40

bosibosi baliimanya nga Musengwa yaawe.

¹² Olwohuba ndisoniņa ebibi byawe

era sindibihebulira kadi nanadiidiri.’ ”*

¹³ Hatonda n’aloma hu ndagaano epyaha, endaayi aba ayidibisye. Era ehiitu banahidibya hiba hijuma mugaso.

9

Kurisito nj’enjongo ehira josijosi

¹ Endagaano endaayi yaali yiroma hu weema eyohu hyalo huno n’amagambi agabalondereranga mu bajumirya Hatonda.

² Eweema eyo yalimo ehifo ehidaayi ni bahiranga baati, “Ehifo Ehyawufu” era mwalimo ehisindi ohubatanga etaala, emeeza ko n’emigaati ejibanongire eyiri Hatonda.*

³ Ehifo ehoyubiri egongo w’olutimbe, baali bahiranga baati, “Ehifo Ehihira Owabufu.”*

⁴ Omwo mwalimo ehituuti eh’y’ezabbu ohubadunyihisanga obubbaani, n’esanduuku ey’endagaano ni bayinjahaho ezaabbu embega josijosi. Mu sanduuku eyo, mwalimo esimbo y’Alooni eyaloha, n’ebipande by’amabaale ohubanandiha amagambi ehumi ko n’olubya olw’ezabbu omwali emigaati eji balanga baati emaanu.

⁵ Hu mugulu w’ehisembo hy’e Sanduuku eyo hwaliho ebifaanani by’abamalayika aba balanga baati Abakerubbi ab’ejono. Ebiwumbe ebyo byaliho amabaja aga byali ni bitigaliye ni nago etebe ya Hatonda ow’ehisasabirisi. Aye ebyo byosibyosi sihunanga hubiroosa hatyane hwabihenayo.

⁶ Hiisi hiitu ni bahena ohuhyanjihha baaty, ng’abasengi bengiranga aja ni naanja mu hisenge ehidaayi ohuhola emirimo jaawe.*

⁷ Aye omuhulu w’abasengi yene nj’owengiranga mu Hifo Ehihira Owabufu, ate lulala Iwojone mu mwaha. Hiisi olu gengiranga, gabanga n’ohunjira amafugi ohunjwa mu hyayo ehi banongire aganjeyo hu lulwe nohu olw’ebibi by’abaatu ebi baholanga ni batamanyire.*

⁸ Mu byosibyosi, Omwoyo Omutukuvu gaali alaga ati engira eyitiina mu Hifo Ehihira Owabufu baali bahiiri huyihwehula olwohuba eweema endaayi yaali ehiirino.

⁹ Ehyo hiraga hiiti ehirabo n’enjongo ehibanjayo sibiņanga hugwalaasa bulamu w’abo ababinjajo.

¹⁰ Ebyo byahomanga hu mugulu ebinjamba hu by’ohulya n’ebiyohunywa ko n’obulombolombo ow’ohwegwalaasa era byali n’ohutamba ohwola hu hiseera eh’y’ohugobosa ebiitu obunyaaha.

Amafugi ga Kurisito

¹¹ Aye Kurisito ni gaaja ng’omuhulu w’abasengi era agima ebiitu ebirani hatyane ni birino, gatiina mu hifo ehihirira erala obulanji mwigulu ehi baatu batatongola era ehitali hya hu hyalo huno.

¹² Yesu ni gengira mu Hifo Ehihira Owabufu sigengirayo n’amafugi g’embusi oba ag’enombe ohuganjayo ng’enjongo aye omulundi mulala gaahena era ganjajo mafugi gage omwene gatununula emirembe n’emirembe.

¹³ Mu magambi aga banya Musa, abaatu abaaholanga ebibi, banjambanga amafugi g’embusi n’agebunwa y’enjombe bagatabula n’egohe ly’esodi eyi bohyanga yaguhuliha, nga babanjanyaho. Ehyo hyabagwalaasanga hu mugulu hwojone.*

¹⁴ Aye mu ndagaano epyaha, amafugi ga Kurisito gagwalaasa emyoyo jeefe ehihena ohunjwa mu bikolwa ebitwosa hu hufa ko hunjange ohunjeera Hatonda Omwene Bulamu mu kola eyolereeye. Ale njahani amafugi ga Kurisito abulaho ebibi mu moni ja Hatonda sigalihola bugali ohwoga emyoyo j’efe ko hunjange ohunjeera Hatonda Omwene Bulamu?

¹⁵ Olw’ehyo, mu ndagaano epyaha, Kurisito nj’afaanania abaatu ni Hatonda ko abo aba galanga banjange ohusuna ekabi ejigasubisa. Ehyo hibaano olwohuba gafa ganunula abaatu mu bibi ebi baahola ni bahiiri njaaasi w’endagaano endaayi.

¹⁶ Njaahani ng’ehy’ohuboneraho, ehiraamo* hiba n’amahulu ow’ahihola n’ahenire ohufa.

¹⁷ Owahihola anaba n’ahiiri mulamu sihitamba aye ahena hufa ko hyatamba.

* 8:12 8:12 Yer 31:31-34 * 9:2 9:2 Hun 26:1-30; 25:23-40 * 9:3 9:3 Hun 26:31-33 * 9:6 9:6 Hub 18:2-6 * 9:7 9:7 Leev 16:2-34 * 9:13 9:13 Leev 16:15-16 * 9:16 9:16 oba endagaano.

¹⁸ N'endagaano endaayi siyatambanga ni njanjama mafugi g'ehyayo ehi banjongire.

¹⁹ Musa ni gahena ohusomera abaatu amagambi gosigosi, ganjamba amafugi g'ejombe ebunwa n'embusi eperepere njalala n'amaaji n'amooya g'etaama enando n'ahasaala ahabalanga baati, "Hayisopu," abitabula anwanyusa hu mufumbo gw'ehitabo hy'amagambi nohu baatu bosibosi,

²⁰ ng'ahena aloma ati, "Gano nj'amafugi aganywania endagaano eyi Hatonda abalagiye ohwoheresa."*

²¹ Mu ngeri nj'enyene, Musa ganjanyusa amafugi hu weema nohu biitu byosibyosi ebi batambisanga mu hujumirya Hatonda.*

²² Mu butuufu, amagambi galagira huupi hiisi hiitu bahigwalaase n'amafugi era anjanjama amafugi, sinjaba husoniya bibi.*

²³ Ebiitu ebyo ebifaana hy'ebyomwigulu bali n'ohubigwalaasa n'enjongo. Aye ebyomwigulu nibyo byetaaga enjongo eyihira obulanji.

²⁴ Aye Kurisito sigengira mu Hifo Ehihira Owabufu ehi baatu bahola ehifaana bufaane hy'ehyene n'ehyene aye gatiina mwigulu mu moni ja Hatonda eyi ali hatyane hu lwefe.

²⁵ Sigagobojolanamo hwingira mwigulu ohwenjayo ng'olu omuhulu w'abasengi gengiranga mu Hifo Ehihira Owabufu hiisi mwaha ohunjaayo amafugi agatali gage.

²⁶ Hiba ni hyali hiityo, hani Kurisito gabonaabona efunda n'efunda ohunjwera erala hu hutonda hw'ehyalo. Aye gabonaabona omulundi mulala gaahena, mu emirembe jino ejisembayo ko atuhiseyo erala ehibi olw'ohwenjayo omwene ng'enjongo.

²⁷ Ng'olu hiisi muutu ali n'ohufa omulundi omulala oluvanyuma bamusalire omusango,

²⁸ mu ngeri nj'enyene ni Kurisito yeesi geenjayo omulundi mulala olw'ebibi by'abaatu oluhulenda. Era aligobola omulundi ogwohubiri, sihugobolamo hwetwiha ehibi aye ohunorojola abo abamuhumiriye.*

10

¹ Amagambi aga Hatonda gaja Musa nigo hisisigo busisigo ehy'ebirani ebijja aye sinje byene n'ehyene. Enjongo eji bagobojolamo ohunja hiisi mwaha jisobola ohugwalaahisa erala omuutu ajinjayo? Bbe.

² Enjongo ejo jibanga ni jaali ni jisobola ohufuula abaatu ohuba abagwalaafu, hani balehera aho ohujinjayo. Hani abo abanjanga bahababalire bagwalaafu omulundi mulala baahena era bahali sibahiiri n'ehibi.

³ Aye enjongo ejo hiisi mwaha jihola gwa hubahebubisa jiti bahiiri n'ebibi.

⁴ Hiri hiityo olwohuba amafugi g'ebunwa y'enjombe ko n'agembusi siganjanga hutusano ebibi.

⁵ Olw'ehyo, Kurisito ni gaaja mu hyalo gaaloma Hatonda ati, "Siwendire birabo n'enjongo, aye omubiri ogu waapa.

⁶ Ebyayo ebi bohya ni biri bihwiye, ni neeyo ebi banjaayo olw'ebibi, siwabisiima.

⁷ C'ehyagira n'aloma ti, 'O Hatonda, nijire ohuhola ebi osiima, ng'olu bapandiihaho mu Byanjandiihiwa.' ".*

⁸ Ehidaayi galoma ati, "Siwendire birabo n'enjongo ko n'ebiyayo ebi bohya bihwiye olw'ebibi." Hino gahiroma wayire ng'amagambi gaali galagira ohunjanjayo enjongo.

⁹ Nga nindi aloma ati, "Nijire ohuhola ebi osiima." Olw'ehyo atusaano ekola endaayi ey'ohunjanjanga ko agumye eyohubiri ey'ohugwalaasa abaatu n'amafugi gage omwene.

¹⁰ Era batubala ohuba bagwalaafu olwohuba Yesu Kurisito olu geenjayo ng'endini omulundi mulala gaahena, gaahola ehi Hatonda asiima.

¹¹ Mu ndagaano endaayi, abasengi banjanjanyo enjongo hiisi ludaalo aye sijatusanganjo bibi byawe.*

¹² Aye Kurisito ni geenjayo omulundi mulala ng'endini olw'ebibi by'abaatu, gahena gehala hu lubega olw'omuhono omulungi ogwa Hatonda.*

¹³ Njaahani ahumiriye ohwola olu Hatonda alifuula abalabe babe ekookolo ohu ata amagulu gage.

¹⁴ Olw'ohwenjayo omwene ng'endini omulundi mulala, galeetera abaatu ohubabala ohuba abagwalaafu emirembe n'emirembe.

* 9:20 9:20 Hun 24:6-8 * 9:21 9:21 Leev 8:15 * 9:22 9:22 Leev 17:11 * 9:28 9:28 Yis 53:12 * 10:7 10:7 Zab 40:6-8 * 10:11 10:11 Hun 29:38 * 10:12 10:12 Zab 110:1

15 Era Omwoyo Omutukuvu atuhahasa ati ehyo hituufu. Geheerera galoma ati,

16 “Hatonda Musengwa aloma ati,

‘Yino nj’endagaano eyi ndihola ni nabo,
mu ndaalo ej’oluvanyuma.

Ndinjandiiha amagambi gange

hu myoyo jaawe.’”*

17 Ng’ameedaho ati,

“Sindihebulira ebibi n’obujeemu waawe.”*

18 Naahani, naaba n’asoninjire abaatu ebibi byawe, hiba hinjuma mahulu ohweyongera ohunjaayo enjongo.

Hwigerere eyiri Hatonda

19 Olw’ehyo aboluganda, hunjanga ohwingira mu Hifo Ehirira Owabufu mwigulu ni hunjuma hutya olw’amafugi ga Yesu.

20 Gatwigulirano engira epyaha eyija ewa Hatonda era eyireeta obulamu n’abita mu lutimbe, ko nj’omubiri gugwe, olu gafa.

21 Era ng’olu huli n’Omuhulu w’Abasengi anuga enyumba ya Hatonda,

22 ale hutiine eyiri Hatonda ni hufugiirira n’omwoyo mulala olwohuba gagwalaasa emyoyo n’emibiri jeefe najoogaho n’amaaji amagwalaafu.*

23 Ale mugende hugumye esuubi eri huli ni nalyo, hutalidaanya olwohuba Hatonda omwene husuubisa, mwesigwa.

24 Hunjengayo omwoyo hiisi muutu ohuhubirisa owahe, ohuhola ebirani n’ohwendana.

25 Hutegania huhumbaananga njalala ng’olu abandi bahola. Aye hiisi muutu agobose mu wahye amaani ohuhirira erala ng’olu ohugobola hwa Musengwa hunaatere ohwola.

26 Enjumayo enjongo eyindi oy’ohutusaño ebibi byefe, hunabenga mu hugenderera ni huhene ohutegeera amazima aganjamba hu Yesu.

27 Wabula ehiba ni hisigaaye huhuumirira Hatonda ohutusalira omusango n’ohutudanya mu muliro oguja ohwohya abalabe babe.*

28 Omuutu owajeemeranga amagambi ga Musa, bamwitanga n’enjuma husaasira kasita njabangaño abajulizi babiri oba badatu ohumulumiirisa.*

29 Olwo naahani omuutu abisya emoni mu hufa hw’Omwana wa Hatonda owatugwalaasa n’amafugi gage, oba gaajerega Omwoyo amunambira ehisasabirisi saalisuna hibonerezo ehisingayo obuhambwe?*

30 Humanyire oyo owaloma ati,

“Ohwegalula hwange. Ndibesasula.”

Era ati,

“Musengwa alisalira abaatu babe omusango.”*

31 Nga hinjambya olusisimo ohugwa mu ngalo ya Hatonda Omwene Bulamu!

32 Muhebulire ebiseera ebyahale ebi mwasuniramo enjase ya Manjiliro Amalanji aga Yesu, ng’olu mwehaliirira ohubonaabona ohw’amaani olw’ohumufugiirira.

33 Emirundi ejindi babaduhanga era babahiyaania mu lubona era mwali n’ohulumirwa abo abaali mu hubonaabona hyenywe.

34 Mwalumirwa abasibe era mwehaliirira n’esangaalo olu abatafugiirira Kurisito babanyagaho ebyenywe, olwohuba mwali mumanyire muuti muli n’ebihira obulanji eby’emirembe n’emirembe.

35 Olw’ehyo, mutanjwamo maani olwohuba muja husuna omuhemba mubala.

36 Muteehwa ohwehalirira muhole ebi Hatonda genda ko musune ebi gasuubisa.

37 Esigaaye ahatejama hadiidiri heene,

“Oyo owuujja, gaaje era saanahalwe.*

38 Aye oyo ahola ebirunamu alibanjo mulamu olw’ohufugiirira huhwe.

Era singa gaagama engongo,

sindimusaasira.”

39 Efe sihuli mu abo abagama egongo ohusihiriha aye huli mu abo abafugiirira banonjoha.

* 10:16 10:16 Yer 31:33 * 10:17 10:17 Yer 31:34 * 10:22 10:22 Leev 8:30; Ezek 36:25 * 10:27 10:27 Yis 26:11

* 10:28 10:28 Mag 17:6; 19:15 * 10:29 10:29 Hunj 24:8 * 10:30 10:30 Mag 32:35-36 * 10:37 10:37 Hab 2:3-4

11

Abaatu abaali n'ohufugiirira

1 Ohufugiirira nj'ohuba n'obuhahafu huuti ebi Hatonda gasuubisa hulibisuna era nj'ohutabuusabuusa mubi hutabonaho.

2 Hino nj'ehyanwaho Hatonda ohusiima abaatu abaahale.

3 Olwohuba n'ohufugiirira, humanyire huuti Hatonda gatonda ehyalo n'atambisa amaani ag'ehibono hihye. Era huuti ebiitu ebi hubonaho byanjwa mu ebyo ebitaboneha.

4 Olwohuba Abbiri gaali n'ohufugiirira, ganjaye enjongo eyi Hatonda gasiima ohuhira eya Kayini. Era Hatonda ni gasiima enjongo y'Abbiri hyahahasa ng'olu Abbiri gaali mugwalaafu. Era wayire gafa, olw'ohufugiirira huhwe ehigahola hy'eromaho ehyene.*

5 Olwohuba Enoka gaali n'ohufugiirira, Hatonda gamunjira mwigulu n'ali mulamu era enjuma owagobolayo ohumuhubbaho emoni. Aye ni baali ni bahiiri humunjira, hyahahasiwa hiiti gasangaasanga Hatonda.*

6 Omuntu anjuma hufugiirira, sasobola husangaasa Hatonda, olwohuba hiisi atiina eyi ali, ateehwa ohuba n'afugiirira ati Hatonda aliyo era ti anja abamwendula n'obuhenererefu omuhemba.

7 Olwohuba Nuwa gaali n'ohufugiirira, Hatonda ni gamulabula hu byali ni bija hubano aye ebi gaali n'atabona geehirisa ebi Hatonda gamuloma ng'abbota eryato. Ehyo hyanjonia amago gage ohusihiirira olw'amataba. Mu ngeri eyo, Nuwa gaalaga abatafugiirira, ati Hatonda aja hubasalira omusango. Olw'ohufugiirira huhwe, Hatonda gamubala ohuba omugwalaafu.

8 Olwohuba Yibbulayimu gaali n'ohufugiirira, Hatonda ni gamuloma ati anjwe mu hyalo hy'ewaawe atiine mu hyalo ehi gaali n'aja humunja ohuba obusika wuwe, Yibbulayimu gaganya ganjamba engira gatiina wayire sigaali n'amanyire n'eyi gaali n'aja.*

9 Olw'ohufugiirira ebya Hatonda, Yibbulayimu gaali hy'omulugendwa mu hyalo ehi bamusuubisa gaamenyanga mu weema. Yisaka ko ni Yakobbo boosi baamenyanga mu weema era boosi Hatonda gabasuubisa ehiitu c'ehyene.*

10 Yibbulayimu gaahola ehyo olwohuba gaali ahumiriye ohuba mu hibuga ehy'emirembe n'emirembe ehi Hatonda omwene gaatongola.

11 Olwohuba Yibbulayimu gaali n'ohufugiirira, gafuuha musaaye wayire nga gali asahulunjire, ni Saala omuhasi wuwe n'ali mugumba. Yibbulayimu gafugiirira ati Hatonda owamusuubisa mwesigwa.*

12 Olw'ehyo, wayire Yibbulayimu gaali asahulunjire n'atasobola husaala, gasaala era ganjwamo olwebe lw'abejuhulu abaali abangi hy'emunyeenye hwigulu, n'omujehe hwigenya ly'enyanya.

13 Abaatu abo basibosi bafa ni bahifugiirira baati baja husuna ebi Hatonda gasuubisa. Sibabisuna aye babirengera bulengere babisangaalira ni bamanyire baati bageni bugeni mu hyalo muno.*

14 Abo abamanyire baati bageni mu hyalo muno, basiiba bendula owihasi mu gwanga eryawe eryene n'eryene.

15 Era baba ni baali ni banjamba ehyalo ehi banjwamo, hani bagamayo.

16 Aye banjamba humenya mu hifo ehihira obulanji. C'ehyagira sihinjambya Hatonda esoni ohuba Hatonda waawe olwohuba gabategehera ehibuga bamenyemo.

17 Olwohuba Yibbulayimu gaali n'ohufugiirira, Hatonda ni gamugezesa gaganya ohunjaayo Yisaka omusaani omulala wogobbo abe njongo ate nga nj'oyu Hatonda gaali namusuubihise*

18 ati, "Mu Yisaka pomulinjwa abejuhulu aba nahusuubisa."

19 Yibbulayimu gaali ahimanyire bulanji ati Hatonda anjanga ohulamusa abafu era ehiromerere Hatonda gamugobohesa Yisaka n'ali hy'alamuhire.

20 Olwohuba Yisaka gaali n'ohufugiirira, gasabira Yakobbo n'Esawu ohusuna ekabi mu bulamu waawe owomu moni.*

21 Olwa Yakobbo ohuba n'ohufugiirira, mu busahulu wuwe n'ali huupi hufa gasabira abejuhulu, abasaani ba Yosefu ekabi. Gediira hu muhoomero gugwe gajumirya Hatonda.*

* 11:4 11:4 Tand 4:3-10 * 11:5 11:5 Tand 5:21-24 * 11:8 11:8 Tand 12:1-5 * 11:9 11:9 Tand 35:27 * 11:11 11:11 Tand 18:11-14; 21:2 * 11:13 11:13 Tand 23:4; Zab 39:12 * 11:17 11:17 Tand 22:1-14 * 11:20 11:20 Tand 27:27-29,39-40 * 11:21 11:21 Tand 47:31; 48:20

²² Olwohuba Yosefu gaali n'ohufugiirira, ni gaali n'ahiiri hufa gaaloma hu huŋwa hw'Abayisirayiri e Misiri era gaabaŋa n'ehiragiŋo ohugega amagumba gage batiine ni nago e Kanani.*

²³ Olwohuba abasaaye ba Musa baali n'ohufugiirira, ni bahena ohumusaala bamuhweha ohuhena emyesi edatu ni batatya hiragiŋo hya habaha olwohuba bamubona baati gaali mwana mulani.*

²⁴ Olwohuba Musa gaali n'ohufugiirira, ni gahula gagaana abaatu ohumulanga baati musaani w'omuhaana wa Falaawo.

²⁵ Gaasalaŋo ohubonaabonera ŋalala n'abaatu ba Hatonda ohuhira ohuba mu sangaalo ery'ohwejalabya mu ngeri ey'ehibi ohwahaseera buseera.

²⁶ Musa gabona ati ohumuduha hulwa Kurisito, hyali hihirira ŋale obuŋinda w'e Misiri olwohuba gamanya omuhemba ogu gaali n'aja husuna.

²⁷ Olwohuba Musa gaali n'ohufugiirira, gaŋwa e Misiri n'aŋuma hutya ehi habaha anamuhole, ebijeego n'abitaaye hu Hatonda oyu hutabona n'emoni.*

²⁸ Olwohuba Musa gaali n'ohufugiirira, gataŋo embaga eyi balanga baati Ohubihisya gaaswanyusa amafugi hu miryango j'Abayisirayiri, ko malayika owahola ogw'ohwita ateeta baana abaseere abadaayi ab'Abayisirayiri.*

²⁹ Olwohuba Abayisirayiri baali n'ohufugiirira, bambuha Enyanja Enando oti hani babita hu woomu. Aye Abamisiri ni bahigesyaho ohwambuha, enyanja yabalya.*

³⁰ Olwohuba Abayisirayiri baali n'ohufugiirira, ehiteepe ehyaali ni hyeswanigirisa ehibuga Yeriko hyagwa Abayisirayiri ni bagenda bahyetoolola hiisi ludaalo ohuhena endaalo musanvu.*

³¹ Olwohuba malaaya oyu balanganga baati Rahabbu gaali n'ohufugiirira, gasangaalira Abayisirayiri embega, gaŋona ohusihiihira ŋalala n'abajeemu.*

³² Meedeho hi nindi hwebyo? Mbula hiseera hy'ohuloma hu Gidyoni nohu Bbaraki ni Samusooni nohu Yefusa nohu Habaha Dawudi ni Samwiri ko n'abanaabbi.*

³³ Olw'ohufugiirira hwawe, abaatu abo baŋangula amawanga, baŋuga ni batehubira era basuna ebi Hatonda gabasuubisa. Abandi babadanya mu pungulu j'epologoma aye sijabalya.

³⁴ Era n'omuliro ogw'amaani sigwabohya, baŋona ohubeeta n'epiima. Wayire baali banafu, bafuaha b'amaani era abasira mu lutalo, babbinga amaŋe ga mawanga agandi.*

³⁵ Abahasi basuna abaatu baawe abaali ni bafuuye, baalamuha. Abanamaani baagudya abaatu abandi mbo bahanwa hu Hatonda ko babalehule aye baagaana ni babona baati wakiri ohufa hihira ohuba omulamu. Olwohuba baali n'esuubi eryohulamuha basune obulamu obuhiraho owo obulani.*

³⁶ Abandi babadulira, babahubba embooko n'abandi babagudya era babawoŋa mu komera.*

³⁷ Babahubba amabaale, babasalamo ŋabiri n'omusumeeno, abandi babeeta n'epiima. Abandi baali bagadi ni babula ehi beŋambaho era bambalanga byanjo by'etaama n'ebymbusi, babagudya era bababisya ubi,*

³⁸ ni beŋogoma mu lulafu nomu sozi nomu pungulu nomu maloŋo. Baali sibasaanira huba mu hyalo hino.

³⁹ Hatonda gasiima abaatu abo bosibosi olw'ohufugiirira hwawe. Cooka sibaasuna ebi Hatonda gasuubisa,

⁴⁰ olwohuba gatutegehera efe ni nabo ehiiu ehihira obulani huhisune ni huli ŋalala ni nabo.

12

Hatonda aŋamo abaana babe endabusi

¹ Olw'ehyo, ng'olu huli n'abaatu bangi abaagenderanga mu hufugiirira Hatonda abatwetoolooye ohutwebonera, hweyambule hiisi hiitu ehitisitonjerera ohuhirira erala ehibi ehitwebonaho era hudulume n'ohwehaliriha mu mbiro jino.

² Emoni hujite hu Yesu yenene olwohuba oyo nj'omwene hutonda ohufugiirira hwefe era omwene oyo nj'ali n'engohoba yaahwo. Yesu niye gehaliiriha ohumuŋemula

* 11:22 11:22 Tand 50:24-25 * 11:23 11:23 Huŋ 2:2; 1:22 * 11:27 11:27 Huŋ 2:15 * 11:28 11:28 Huŋ 12:21-30
 * 11:29 11:29 Huŋ 14:21-31 * 11:30 11:30 Yos 6:12-21 * 11:31 11:31 Yos 2:1-21; 6:22-25 * 11:32 11:32 1 Sam 15:33 * 11:34 11:34 Dan 3:1-30; 6:1-27 * 11:35 11:35 1 Bah 17:17-24; 2 Bah 4:25-37 * 11:36 11:36 2 Liŋo 18:25-26; Yer 20:2; 37:15; 38:6 * 11:37 11:37 2 Liŋo 24:21

n'ohumugudya hu musalabba olw'esuubi eri gaali ni nalyo ti alisuna esangaalo n'abitire mu hufa olwohunoŋola abaatu. Naahani gehaaye mu hifo ehy'eŋono hu lubega lw'omuhono omulungi ogwa Hatonda.

³ Olw'ehyo, muŋeegenga hu nj'oyo oyu babbengi bagudya ohwaga aŋo ko mutademba era mutanwamo maani mu hwesiga Hatonda.

⁴ Mu husoola hwenywe n'ehibi, muhiiri hwola hu hujuha amafugi.

⁵ Mwibiriyee ebibono ebigobosamo amaani ebi Hatonda gabaloma enywe abaana babe? Gaaloma ati,

"Mwana wase, sonyoomanga Musengwa anahunamo endabusi, era otanwangamo maani n'ahunenya,

⁶ olwohuba oyo oyu Musengwa genda, amunamo endabusi,

era alabula hiisi oyu amanyire ng'omwana wuwe."*

⁷ Mwehalirihenga, Hatonda anabanamo endabusi, olwohuba muli baana babe. Naahani mwana hi oyu semwana atalomaho?

⁸ Aye singa Hatonda sabanamo ndabusi ng'olu aholo abaatu babe, muba mufuhire baana abatali bahu luna.

⁹ Hwesihwesi hwali n'abaseefe abatanangamo endabusi era hwabananga eŋono. Olw'ehyo, huli n'ohugondera bugali weene Seefe oyo owomwigulu ko hube balamu.

¹⁰ Abaseefe abo batunanga endabusi mu haseera hatotono ng'olu abeene babonanga. Aye Hatonda n'ahihola hitugasa ndiife ko hwahamufaanana.

¹¹ Eŋuma ndabusi eyireeta esangaalo mu hamanga ahoyisuniramo ohutusaho ohuhuletera obusiba. Aye oluvanyuma yireetera abo abayiregireho emiyaaya n'obulamu obulanji.

¹² Olw'ehyo, mutefeebya ni muleha emihono n'amagulu ohudotoŋala aye mwe-fuŋemo omuuya.*

¹³ Mweyongere ohugendanga bulunamu mu hufugiirira hyahayeeda abandi ohugob-olamo amaani.*

Ohulabula abaatu batajeemera Hatonda

¹⁴ Mufubenga ohumenya mu miyaaya n'abahenywe era mu bulamu obugwalaafu. Olwohuba ananuma bugwalaafu, nanuma alibona Musengwa.

¹⁵ Mwehuumenga ohutanwa mu hisasabirisi hya Hatonda. Era nanumenjo kadi mulala hu enywe aba hy'obutwa galeetera bangi ohufa.*

¹⁶ Mwehuume natabano kadi mulala aholo obuhwedi oba aluluhanira eby'ehyalo hy'Esawu owaali omwana omudaayi aye gatunda obusika buwe olw'ehyohulya ehya haseera obuseera.*

¹⁷ Mumanyire muuti ebyo ni biŋooye, gendiire ohusuna ekabi ej'obusika aye sibajimuna olwohuba gaanuma ngeri ey'ohucuusa ehi gaali n'aholire wayire gahyendire nga n'amasiga po hu ataaye.*

¹⁸ Mu huuja eyiri Hatonda, ndiimuuya hu Lusosi Sinaayi olu muutu ananga ohunambaho era olwaduha omuliro. Era ndiimuuya yiri hiirema ni hibuyaga,*

¹⁹ n'ohufuga hw'egwala n'ejanjaasi eryaleetera abalinulira ohwegalihira bateyongera hulinulira. Ebyo byali hu Bayisirayiri,

²⁰ olwohuba sibagumira hiragiho ehi Hatonda gabaŋa ati, "Muhubbe omuutu oba esolo yosiyosi eyigerera ohuupi n'olusozi, baja humuhubba amabaale!"*

²¹ Ebyali hu lusozi byali bitiisa, ni Musa goola n'ohuloma ati, "Ndi huteetema huteetema olw'ohutya!"

²² Aye enywe muujire hu lusozi Sayuuni era mu hibuga Yerusaalemu ehymwigulu, ehibuga hya Hatonda Omwene Bulamu, eyi oluhulende lw'abamalayika bahumbaanira.

²³ Muujire mu luhumbaano lw'ehibubbu hy'abafugiirira Kurisito Omwana omudaayi owa Hatonda era banandiiha amasiina genywe mwigulu. Muujire yiri Hatonda aja hulamula abaatu bosibosi era mutiina n'eyiri emyoyo j'abaatu abagagwalaasa.

²⁴ Muujire yiri Yesu afaanania Hatonda n'abaatu mu ndagaano epyaha era muujire ohubananyaho amafugi agaloma hu husoniŋa, agatali hy'amafugi g'Abbiri agasunga ohwegalula.*

²⁵ Ale ni mwehuume, mutagaana hunulirisa ebi Hatonda aloma. Olwohuba obanga Abayisirayiri sibanunuha Hatonda ohubagudya ni baagaana ohunulira Musa owaali

* 12:6 12:6 Nge 3:11-12 * 12:12 12:12 Yis 35:3 * 12:13 12:13 Nge 4:26 * 12:15 12:15 Mag 29:18 * 12:16

12:16 Tand 25:29-34 * 12:17 12:17 Tand 27:30-40 * 12:18 12:18-19 Hunj 19:16-22; 20:18-21 * 12:20 12:20

Hunj 19:12-13 * 12:24 12:24 Tand 4:10

omuhwenda owohu hyalo, efe hulinonera njena singa hugaana ohunulira oyo alomera mwigulu?*

²⁶ Hu lula ejanjaasi lya Hatonda hu lusozi Sinaayi lyateetemya ehyalo, ne njahani asubisa ati, "Sinja hugobolamo huteetemya ehyalo hyonene aye n'egulu."*

²⁷ Ohuloma ati, "Sinja hugobolamo," ehyo hitegeesa hiiti ebitonde ebiteetema anahabitusejo ko ebiteetema bisigalejo.

²⁸ Olw'ehyo, ng'olu huli husuna owahabaha obutanwanjo, humweyaasenga era humujumiryenga ni humuja n'ejono n'ohumutya,

²⁹ olwohuba "Hatonda muliro ogwohya gwaguhuulisa!"*

13

Ebibono ebigohoba

¹ Mweyongere ohwendana mu Yesu, hy'abokire hu ebeere erala.

² Musangaalirenga abageni olwohuba musambo eyo eriyo abaatu abasangalira abamalayika ni batamanyire.

³ Muhebulirenga ohuyeeda abali mu komera ni muli oti hani mwesi muli basibe hya nibo era muyeedenga abo aba babonyaabonya oti hani ndinywe abali mu mbeera eyo.

⁴ Hiisi muutu anjanga obufumbo ejono era abasinde n'abahasi baawe babenga besigwa hiisi muutu eri owahye olwohuba Hatonda aja husalira abahwedi n'abemoni enyangu, omusango.

⁵ Mutabanga n'oguhopo gw'ebbeesa era ebi muli ni nabyo bibahenenga olwohuba Hatonda galoma ati, "Sindihuleha era sindihwesamba."*

⁶ C'ehigira ni huloma ni hujuma hwemoota huuti, "Musengwa nj'owunjeeda, sinja hutya. Omuutu obuutu anjanga hukola hi?"*

⁷ Muhebulirenga abatangirisi benywe ababasomesa ehibono hya Hatonda. Muhebulire ebi babitamamo mu hufugiirira hwawe, babenga ehy'ohuboneraho eyi muli.

⁸ Hiri hiityo olwohuba Yesu Kurisito, aba nj'ehyene, olwejo n'olwa leero n'ejo obunahaye, emirembe n'emirembe.

⁹ Mutanabiranga hu somesa eyijumamo mahulu. Hiranji ehiasabirisi hya Hatonda hyaba nj'ehigumya emyoyo jeefe sosi obulombolombo obunamba hu by'ohulya ebibula mahulu eri abo ababirya.

¹⁰ Efe huli n'ehituuti ohu abo abanjeeresa mu kola ekayire ey'Ehiyudaaya batasaana huliiraho.

¹¹ Omuhulu w'abasengi ba Hatonda gengiranga mu Ehifo Ehihira Owabufu n'amafugi g'ehyayo ehi banjagayo ng'enjongo olw'ebibi by'abaatu aye enyama y'ehyayo ehyo nga bayohyera ebulafu w'ehigo omu baatu bamenyanga.*

¹² Yesu yeesi c'ehyagira gafiira ebulafu w'ehibuga Yerusaalemu ko agwalaase abaatu olw'amafugi gage.

¹³ Olw'ehyo, hutine eyi ali ebulafu w'ehigo huswalire njalala ni naye.

¹⁴ Hiri hiityo olwohuba ehibuga hyefe sihya hu hyalo huno aye husuubira ehibuga ehyene n'ehye ehiriija, omu hulimenya emirembe n'emirembe.

¹⁵ Olw'ehyo hwenjengayo ng'enjongo ni hujumirya Hatonda hiisi hiseera ni hubita mu Yesu era habuhuyabuhya hwatulenga esiina lirye n'eminwa jeefe.

¹⁶ Mutebiriranga ohuhola ebiranji ni muyeeda abahyenywe mu bigosi. Eyo nj'enjongo eyisangaasa Hatonda.

¹⁷ Mujulirenga abatangirisi benywe mu by'omwoyo, olwohuba nj'ababalabirira era Hatonda alibabuusa banyonyole engeri eyi boherehiisemo obuvunanyiziwa owo. Munabagondera, bahola omulimo gwawe n'esangaalo ko emirimo jaawe nasijibabera mugugu olwohuba ehyo enywe sihibagasa.

¹⁸ Mutusabirengaho olwohuba hwehahasa huuti huli n'omwoyo omulanji era ogwegomba ohuhola ebiranji hiisi hiseera.

¹⁹ Mbasunga n'omwoyo omulala, musabire bahambonjolola mu hiseera ehitali hya njale, niije.

²⁰ Hatonda aleeta emiyaaya era owalamusa Musengwa weefe Yesu Omwayi Omuhulu ow'etaama era owanywanywasa endagaano ey'emirembe n'emirembe olw'amafugi gage,

* 12:25 12:25 Hunj 20:22 * 12:26 12:26 Hag 2:6 * 12:29 12:29 Mag 4:24 * 13:5 13:5 Yos 1:5 * 13:6 13:6

²¹ abanje hiisi hiitu ehiranji ko musobole ohuhola ebi genda ni mubita mu Yesu Kurisito oyu baatu bali n'ohunja ejono emirembe n'emirembe. Amiina.

²² Aboluganda, mujulirise ebi mbalomera olwohuba ebbaluja yino eyi mbanandiihiye ni mbagobosamo amaani nyiipi.

²³ Nenda mumanye muuti mulebe yeefe Temuseewo bamulehula ohunja mu komera. Era singa gaaja, mangu nahaaje ni naye eyo ohubahyalira.

²⁴ Muheese abatangirisi benywe bosibosi ko n'abaatu ba Hatonda bosibosi. Abomu Yitale babahhiise.

²⁵ Hatonda abanjambire ehisasabirisi mwesimwesi.

Ebbaluja ya Yakobbo Enyanjula

Ebbaluja yino, *Yakobbo* nj'owayinandiha. Abahugu mu by'Ebbayibbuli bateberesa baati Yakobbo oyo gaali muganda wa Yesu. Era gaaliho mutangirisi w'ehubbubbu hy'abafugiirira Kurisito mu Yerusaaalemu. Yakobbo omwene oyo gaali mulala hu hahiho mu Yerusaaalemu (Bik 15:13). Pawulo galoma ati Yakobbo gaali "hy'esiiro" mu bibbubbu by'abafugiirira Kurisito (Bag 2:9). Abahugu baloma baati ebbaluja yino bayinandiha mu mwaha ogw'ataanu oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Hiboneha oti Yakobbo ganandiha ebbaluja yino, n'ali mu Yerusaaalemu.

Yakobbo ganandiira "abaatu ba Hatonda abasimuha mu biha ehumi nabibiri abasalanihira mu mawanga" (1:1). Wayire ebi Yakobbo ganandiirahho binjamba hu bafugiirira Kurisito bosibosi aye ohuloma hu "biha ehumi nabibiri," hiraga hiiti abo aba ganandiira baali Bayudaaya. Ebbaluja yino yaali ya bibbubbu by'abafugiirira Kurisito bingi era yiroma hu biitu bingi. Yakobbo aloma ati ohufugiirira ohutuufu, hubonehera mu bikolwa by'omuutu (2:17). Era alabula abaatu hu binjamba hu hwehub-bira njagati w'abanjinda n'abagadi (2:1-4). Ng'ahena alabula abaatu ohwegenderesanga ebi baloma (3:1-12).

Ebiri mu bbaluja yino mu buupi

1. Yakobbo aheesa abafugiirira Kurisito (1:1)
2. Abafugiirira Kurisito bali n'ohugumira ebigosi (1:2-27)
3. Ohufugiirira huli n'ohubonehera mu bikolwa (2:1-26)
4. Ebibono biri n'amaani (3:1-12)
5. Amagesi ga Hatonda ganjabulo hu g'abaatu (3:13-4:10)
6. Ohwehudumbasa (4:11-5:6)
7. Ohulaabbira (5:7-20)

¹ Kojeeyo, aboluganda. Ndiise Yakobbo omuñeerese wa Hatonda era owa Musengwa Yesu Kurisito. Mbanjandiira enywe abaatu abasimuha mu biha ehumi nabibiri eby'abaatu ba Hatonda abasalanihira mu hyalo hyosiyosi, bafuuha babuli njano ni njala.

Amagesi n'obunywani mu hufugiirira

² Aboluganda, hiisi olu ebiñeerinjeri n'ohuhemewa ohwa hiisi ngeri binabagwirenga, muhibalenga ng'ehiitu ehireeta amasanjalyo,

³ ni mumanyire muuti ohuhemewa hy'ohwo hubatengesya ne hwabongera obugumu.

⁴ Era mweyongere ohuba abagumu ohwolera erala olu mulifuuha abaatu abolereeye abanjuma ehinjanga ohubahubbirano.

⁵ Hanye njaliho mu nywe anjuma amagesi n'ohutegeera engeri ey'ohuba omugumu mu hufugiirira, alombe Hatonda agabira abaatu bosibosi n'atabalilira amune amagesi ago.

⁶ Aye n'aba n'amusunga, alombe n'anjumamo ehi gemoota mu mwoyo gugwe. Olwohuba omuutu abaamo ah'ohwemoota, aba hy'ehiyungi hu maaji ehi embenjo ehubba yaanjira eno ni neera. Yeese awaakawaaka mu mwoyo gugwe ndagumira hu hiitu hirala.

⁷ Omuutu hy'oyo atanjeganga ati anjanga ohusuna ehi asungire ohunjwa eyiri Musengwa,

⁸ olwohuba omuutu ow'emyoyo ebiri, saagumira hu hiitu hirala.

Obugadi n'obunjinda

⁹ Afugiirira Kurisito oyu bahye babisyamo emoni olwohuba mugadi, gesiimenga mu mwoyo olw'ehyo. Olwohuba wayire abahye bamutala aye ali n'enjono mu moni ja Hatonda era anahamundunde gamuta anjalaji.

¹⁰ Olwo n'omunjinda yeese geesiime olwohuba ti niye Hatonda alimwisa edaala? Omunjinda niye ali hy'ehimuli ehinjotoha hyakukumuha esaawa yosiyosi.

¹¹ Olwohuba eryuba ni linjanga obubalire woohya ehirime, ehimuli ehibaho nga hinjotoha higwa n'obunjoono waahyo nga bugota. Mu ngeri nj'enyene abanjinda boosi baatyo pobatiina. Ohufa huboolaho ni batahyetegeheeye, ni befumbire hu gw'ohwendula bunjinda owohu hyalo huno.

Ebigezo n'ohuhemewa

¹² Omuutu agumiikiriza ohwola olu alibita mu huhemewa gesiimire, olwohuba n'alihena ohugumikiriza, alisuna ehirabo ehy'obulamu obutanwanjo, obu Hatonda gasuubisa abamwenda.

¹³ Omuutu n'agwiranga ebiñeerineri, atalomanga ati Hatonda nj'amunjindihiiye ebiñeerineri olw'ohwenda ohumuhema. Olwohuba Hatonda saananga huhema omuutu yesiyesi era ñabula ananga ohumudulinga oba gamuhema gaahola ehibi.

¹⁴ Ohutusaho ti hiisi muutu hu wuwe omwene n'ohwegomba huhwe nj'ohumuhema hwahena hwamusindigirisa, gaahola ebitoola.

¹⁵ Amayiru n'ohwegomba ebi muutu aba ni nabyo bitiina ni bisaala ni byala nga binwamo ehibi era ehibi ehyo ni hiñangala, nga himuleetera ohufa.

¹⁶ Olw'ehyo balebe bange abahoda, batabadulinganga.

¹⁷ Hiisi hirabo ehiranji era ehibulaho mbalo, hiñwa mwigulu. Hihiha ni hiñwa ewa Hatonda omwene hutonda ebi hubona ni byaduhira mwigulu, oyo atacuuhaacuha hy'ehisisigo.

¹⁸ Omwene gasalanjo hu lulwe, atusaale mu bulamu obunyaaha n'abita mu buhwenda ow'ehibono hihye ehituufu, ko hibe ti hunjira ehifo ehidaayi mu bitonde bibye.

Ohujulira n'ohuhola ebi Hibono hiroma

¹⁹ Olw'ehyo balebe bange abahoda, hiisi muutu abenga mwangu ohujulira aye atabugutananga huloma era atanguñirisanga husungujala.

²⁰ Olwohuba omuutu anaba n'asungujaaye, saananga huhola ebi Hatonda genda.

²¹ Olw'ehyo, mulehejo esambo josijosi ej'ohwehenamo, n'omwoyo ogw'egomba ohuhola ebibi ogubitiiriye mu baatu hatyane. Muganye mufugiirire ehibono hya Hatonda ehi baababuulira olwohuba hiri n'amaani ag'ohunonjola obulamu wenywe.

²² Ehibono ehyo mutahomanga hu huhinjuliirisa buñjuliirise mwagama anjo olwohuba anjo muba mwedulinga wedulinge. Aye muholenga ebi hibono hibalama ohuhola.

²³ Olwohuba omuutu anahoma hu huñjulira buñjulire, aba ali hy'omuutu agebona mu ndabirwamu.

²⁴ Omuutu oyo aheja mu ndabirwamu gebona olu afaana aye anjo ni naanjo n'anwanjo nga gebirira ng'olu afaana.

²⁵ Aye omuutu owetegeereses amagambi ga Hatonda agatufuula ohuba ab'edembe, ndaahoma hu huñjulira buñjulire gebirira ebi anjuliye aye gegumya ohuhola ebi gamuloma, Hatonda anamujenga ekabi mubi ahola.

²⁶ Hiisi muutu oweranga ohuba omunadiini, cooka n'atananga huñjuga lulimi lulwe, oyo aba gedulinga hwedulinga, obunadiini buwe buba ñabula ehi bumugasa.

²⁷ Obunadiini obutuufu era obunumaho hamogo mu moni ja Hatonda Seefe, nj'ohuba n'omwoyo ogw'ohubbiita abafuubi n'ohuyeeda abanamwandu mu bugadi waawe, n'ohwehumanga ndigeyonoono n'ebibi ebi abaatu abandi bahola.

2

Ohutaba baluboole

¹ Aboluganda, enywe ng'abafugiirira owenono Musengwa weefe Yesu Kurisito, mutabanga n'oluboole.

² Niipa ng'ehyohuboneraho, singa mubaaye mu luhumbaano lwenywe ñaabano omuutu owuuja gengira anjo muhumbaniye ni gambaaye engoye ej'ebbeeyi, n'epeta ey'enzaabbu, nga n'omugadi awambaaye atyo atyo yeesi gaaja gengira,

³ munasangaalira owambaaye engoye ej'ebbeeyi mwamuña anjo ohwihala analanji, mwamuloma muuti, "Muhulu, ewe yihala ñano." Aye mwaloma omugadi muuti, "Ewe hola ni wemereraho anjo," oba muuti, "Yihala ñaasi anjo."

⁴ Munahola muutyo muba simuleetire oluboole ñagati wenywe era ni muloma muuti abaatu abandi bamugaso ohuhiraho abahyawe?

⁵ Aboluganda ale ni mwetege mbalomere. Abaatu aba mutala olwohuba bagadi, Hatonda niye mbabagatobola ohuba banjinda mu humufugiirira era gaabana omugabo mu wahabaha wuwe ogu gasuubisa abamwenda.

⁶ Aye enywe abanyooma abagadi, leha nindi mbabuuse. Abanjinda sinje ababayikiriza hu byenywe? Abeene abo sinje abanuuna ohubadyedyesa ni babahubba mu mbuga?

⁷ Era abeene abo sinje abaduula oyo oyu mwafugiirira nga Musengwa yenywe olu mwafugiirira?

⁸ Ale hanye mwohereses egambi eri Kurisito gaatuña ng'olu liroma mu byanjandihiwa eri galoma ati, "Yendanga omuutu wahyo ng'olu weyenda wamwene," muba muhola bulanji.

⁹ Aye munaba baluboole, muba muhola hibi era muba mufuuhire babbwagi b'amagambi era ni guhenire ohubahira.

¹⁰ Olwohuba hiisi muutu anamba amagambi gosigosi cooka goola anjaatu gabbwagaha erala, aba n'omusango ogunjeranjerana n'ogwohubbwaga amagambi gosigosi.

¹¹ Hiri hiityo olwohuba owaloma ati, "Soholanga buhwedi," omwene oyo nj'owahena gaaloma ati, "Siwitanga muutu wahyo." Kale onangire ohuba ti soholola buhwedi aye wiita abaatu bahyo, anjo oba oli mubbwagi w'amagambi.

¹² Olw'ehyo mulomenga era muholenga ebi muhola ni mumanyire muuti Hatonda alibasalira omusango ni geema hu magambi gage agatufuula ab'edembe.

¹³ Olwohuba hiisi muutu abula husaasira eri owahye ni Hatonda yeesi alimusalira omusango n'abula husaasira aye aliba n'ohusaasira eyiri oyo asaasira abahye.

Ohufugiirira ko n'ebikolwa ebiraga ohufugiirira ohwo

¹⁴ Aboluganda, singa omuutu aloma ati afugiirira Kurisito aye n'atahola bikolwa ebiraga ohufugiirira huhwe, ehyo hiri n'ehi hujanga ohumuyeeda? Dala ohufugiirira hy'ohwo hujanga ohumunonola?

¹⁵ Ha hulome singa njabanjo oboluganda omusinde oba omuhasi anjuma ehi gedanya hu mubiri n'ehi anabisye enamunwa,

¹⁶ mulala hu nywe gamuloma ati, "Owoluganda, tiina werabirire; onahasune ehyohulya n'ehyohuwiiha amagumba" cooka ndabaho n'ehi amunjaaye, ehyo hiba n'ehi hiyeeda omuutu oyo ali obubi?

¹⁷ Kale n'ohufugiirira hwosi huutyu. Singa huba hwojone ni hujumaha bikolwa ebihujereheraho, huba hujuma mahulu.

¹⁸ Aye hamunga ola anjanga ohuloma ati, "Ewe yebeere anjo n'ohufugiirira huhwo, ese naabe n'ebikolwa." Ese keesi ndoma ti ale ndage omuutu anjanga ohufugiirira Kurisito aye n'anjuma bikolwa.

¹⁹ Hituufu hyene ti ofugiirira oti Hatonda ali mulala. Ehyo hiranji. Aye hebulira oti n'emisambwa joosi jiityo pojifugiirira era ehyo hijireetera ohukaakana olw'obuti.

²⁰ Musirusiru ewe, wahendire kuje ehiraga ti ohufugiirira ohuhayaga ohujumaha bikolwa ebiraga, hujuma mahulu?*

²¹ Hiina ehi Hatonda gemaho ko asiime sehulu yeefe Yibbulayimu? Sigeema hu hikorwa hihye ehy'ohujwa hu mwana wuwe Yisaka abe enjongo eri Hatonda?*

²² Oweene otye? Ohufugiirira huhwe n'ebikolwa bibye byatiinira njalala era ebikolwa bibye nj'ebyejulirisa ohufugiirira huhwe.

²³ Ng'ehyanandiihiwa hyolerera ehiroma hiiti, "Hatonda gabala Yibbulayimu ohuba mugwalaafu olw'ohufugiirira ebi gamuloma era olw'ohufugiirira huhwe, gafuuha meeriwe."*

²⁴ Peega ti muweene muuti ebikolwa ebi muutu ahola nj'ebimuleetera ohumubala ohuba omugwalaafu sosi hufugiirira hwojone.

²⁵ Mu ngeri nj'enyene pohyali ni Rahabbu omuhasi owaali omuhwedi. Hatonda gamubala ohuba omugwalaafu olw'ehikorwa hihye ehy'ohusangaalira n'ohuhweha mu nyumba yiye abaatu abaali ni batinire ohuheetera Abayisirayiri. Abaatu bano gahena gabayeeda ohweyiba n'ohuduluma ni babitira mu ngira eyindi.

²⁶ Mu butuufu ng'olu muhimanyire muuti omubiri gunanjumamo mwoyo guba mufu, n'ohufugiirira hwosi huutyu. Ni hutabaho ebikolwa, huba hufu.

3

Ohwehuuma mu malomere

¹ Aboluganda, mutagesyaho mwesimwesi ohufuuha abasomesa b'ehibono hya Hatonda, olwohuba ng'olu mumanyire, efe abasomesa abahyefe, Hatonda n'aliba n'atulamula, saalituleheramo kadi nanjatotonono.

² Abaatu hwesihwesi anabula hwabulira, hubbenga mu hino oba hira. Cooka njabanjo omuutu atabbenga mu malomere era n'anjanga ohufuga omubiri gugwe gwasigwosi, oyo aba anjangaaye mu hufugiirira huhwe.

³ Singa omuutu abaaye gendire esolo eyi balanga baati embalaasi emugondere n'ecuuhiira hiisi eyi aba ni gendire, ayita ehyoma mu munwa ohumuyeeda ohuhola ehyo.

* 2:20 2:20 Oba huba hufu. * 2:21 2:21 Tand 22:9-10 * 2:23 2:23 Tand 15:6

⁴ Leha nindi hujeege hu meeri ng'ehyohuboneraho ehindi. Wayire emeeri guutu gubbala era embenjo ey'amaani nj'enjanga ohugugeesya, omuutu ayigimba atambisa ahaatu hatotono heene enyuma waayo ohuyicuusa ohutuina hiisi eyi aba ni genda yitiine.

⁵ Mu ngeri nj'enyene, n'olulimi lw'omuutu lwosi luutyo. Wayire olulimi hamesu hadyagala hu mubiri gw'omuutu, omuutu alutambisa ohwepaaha mu biitu ebyene ebingi. Neega hu denjo hasigu eryahula lyasidiha ng'olu ahaliro ahatotono halinjambya lyanya lyaguhuliha.

⁶ Kale n'olulimi lwosi luli hy'omuliro. Lwijuuye obubi ow'ehyalo hyosihyosi era nj'ehimesu obumesu eh'y'omubiri gw'omuutu aye lusaala ehibi ehimaamira obulam w'omuutu wosiwosi. Ebibono ebi lulimi luloma bisaala obuyoga mu baatu obuli hy'omuliro ogwehereba ni gutasima ogusihirisa hiisi hiitu aña gubita.

⁷ Olwohuba ohwemera erala hu hutonda hw'ehyalo, omuutu ali n'obujangi ohunjuga ebiha byosibyosi eby'esolo n'en'yuni, n'ebyenjalula, n'ebiramu ebyomu maaji.

⁸ Aye nanjuma muutu hu wuwe anjanga ohunjuga olulimi. Olulimi nj'ehiitu ehigosi, ehitafuliha ehinjanga ohuleeta amafa mu abaatu hy'obusagwa w'etemu.

⁹ Olulimi olwene olu muutu atambisa ohujumirya Musengwa era Seefe, nindi olwene olwo nj'olu atambisa mu hujwaba abaatu aba Hatonda gawumba mu hifaananyi hihye.

¹⁰ Mu munwa nj'omwene, pomunjwa ebibono ebijumirya n'ebinjwaba. Aboluganda, ehyo sihasana huba hiityo.

¹¹ Esulo y'amaaji endala sesobola hujwamo amaaji amalari n'amaaji agalimo ehinjomeresi ehya cumbi.

¹² Aboluganda, dala omusaala omutiini gujanga ohwamaho ebibala eby'omusaala omuzayiti, oba omuzabbibu gwamaho ebibala eby'omusaala omutiini? Mu ngeri nj'enyene, esulo ereeta amaaji ag'ehinjomeresi hya cumbi seenjanga hujwamo maaji agabulamo hinjomeresi ehyo.

Amagesi agarjwa eyiri Hatonda

¹³ Nalijo mu nywe omuutu ali n'amagesi ag'ohwabula ehirañi n'ehibi? Omuutu oyo alage amagesi ago mu sambo endari eyi gebisyamo, nomu bikolwa ebi ahola mu hwenomeha ohujwamo mu magesi ago, aga ali ni nago.

¹⁴ Aye munaba n'emoyoyo ej'ekirihindi n'ohutenda yabahyenywe ohusaala esodi, mutepaaha muuti muli bagesi olwohuba munahihola, muba mwedulinga.

¹⁵ Amagesi ag'engeri eyo siganjwa yiri Hatonda, wabula gaba g'abaatu abanjeega hu by'ehyalo. Omwoyo wa Hatonda sinje agaba amagesi hy'ago wabula ganjwa yiri Sitaani.

¹⁶ Olwohuba hiisi anjaba omwoyo ogw'ekirihindi n'ohutenda yawahyo husaala esodi, njabanjo nionionio n'ebibi ehya hiisi ngeri.

¹⁷ Aye abaatu ababa n'amagesi agarjwa eyiri Hatonda, ehidaayi nadaayi baba n'emoyoyo migwalaafu. Ehindi baba baatu abenda emiyaaya ohubano, abehaliriha era abali n'ohwenda eri abahyawe. Olw'ohwenda ohu baba ni nahwo eri abahyawe, babaholera eby'ehisa ni batehubbira era ni bali b'amazima mu bibahola.

¹⁸ Bahola ehyo olwohuba baholerera emiyaaya jibenjo era n'ebibono ebi balomera abaatu binjwamo ebikolwa ebi Hatonda genda.

4

Ohuhola omuhumba n'ehyalo

¹ Hiina ehireeta obuyoga n'ohujirinjana njagati wenywe? Ehyo sihinjwa hu mwoyo ogw'omuhopo ogu muli ni nagwo?

² Mululuhanira bugali ebiitu ebi munjuma aye ndimubyolaho. Ehinjwamo nga mwita abahyenywe. Oguhopo gubanjira n'ohubi mutanjanga husuna, ehinjwamo buyoga n'ohujirinjana. Era simusuna ebi mwenda olwohuba simusaba Hatonda hubibanja.

³ Ate n'olu musaba Hatonda abanje ehi mwenda, saahibanja olwohuba musaba ni mugenderera hweruaha ni mubihenera mu hwesangaasa mwabeene.

⁴ Enywe abali hy'abafumbo abahwedi, simumanyire muuti onahola omuhago n'ehyalo obawesaalira bulabe eyiri Hatonda? Hiisi muutu asalanjo ohuhola omuhumba n'ehyalo, afuaha mulabe wa Hatonda.

⁵ Oba mujeega muuti ehyanandiihiwa ehiroma hiiti, "Hatonda abubira Omwoyo oyu gatunja ohuba mu bulamu weefe" hibula mahulu?

⁶ Aye Hatonda geyongerera hutunambira hisasabirisi. Nj'ehigira ehyanandiihiwa ehindi ni hiroma hiiti, "Hatonda sigenda abehudumbasa aye anjambira abo abenjomeha ehisasabirisi."*

* 4:6 4:6 Nge 3:34

⁷ Olw'ehyo mwenjeeyo eyiri Hatonda. Munjiranienga Sitaani, yeesi gaaja hubatya abadulumenga.

⁸ Mute owesige mu Hatonda, yeesi aja hubeenja abenga ni nenywe. Mulongoose obulamu wenywe, enywe abali n'ebibi, enywe abali n'ekubbiro n'engaluliro.

⁹ Muwombojale, muhubbe enduulu, mulire n'amasiga. Mugawiiheho, enjeho jenywe jifuuhe amaliro, n'esangaalo linyenye lifuuche mombo olw'ebibi ebyo ebi muhola.

¹⁰ Mwenjemehenga mu moni ja Musengwa era Ye omwene aja hubadunda abate anjalani.

Mutasaliranga bahyenywe musango

¹¹ Aboluganda, mutageyananga. Hiisi muutu ageya owahye n'aloma ati ehi ahola hibi, aba atala amagambi ga Hatonda n'aloma ati mabi. Onatala amagambi ga Hatonda waloma oti mabi oba soonjanga huhola ebi galagira wabula oba wepatiihaho ogw'obulamuzi.

¹² Omwene hutajo magambi era nga nj'omusali w'emisango ali mulala, nje Hatonda. Oyo nj'anjanga ohunonjola era nj'anjanga n'ohusihiirisa. Ne ewe weranga ndiwe ani ko osalire owahyo omusango?

Ohulabula eyiri abaatu abepaaha

¹³ Ale njaaahani ni mwetege mbalomere enywe abebuujja muuti, "Olwa leero oba olwejo hunahatiine mu hibuga hirebe, huheneyo omwaha mulala ni huhola ebyamatano husune amagoba."

¹⁴ E! Enywe omutamanyire ng'olu bunahahye olwejo mujanga ohuloma muutyoo? Mumanyire ehi obulamu wenywe buli? Simumanyire muuti enywe muli hy'ehisuusu ehibaho ahamanga hatotono nga hijwanjo?

¹⁵ Mwahali muloma muuti, "Musengwa n'anahaganye wahya buhaana, hunahahole hino oba hira."

¹⁶ Aye njaaahani mundoma hy'eyenywe eyo muba mwepaaha, ni muhinjira muuti ebiitu biri mu bujangi wenywe. Ohwepaaha hwosihwosi ohwengeri hy'eyo huba hubi.

¹⁷ Olw'ehyo, hiisi muutu amanyire ehiranji ehi gahali n'ahola aye ndaahihole, aba aholire hibi.

5

Ohulabula eyiri abanjinda

¹ Ale njaaahani abanjinda ni betege, mbalomere. Bahole batagihirejo ohubbologa ni berira olw'ehiseera ehigosi ehinahabooleho.

² Obujinda waawe obu babungire bubabulira mahulu, buli hy'ehiitu ehibolire ehinjunya ehibulu. Ebyambalo byawe eby'ebbeeyi biri hy'ebi hayenje mulusi aliye.

³ Hu ludaalo olu Hatonda anahasalireho omusango, eby'obujinda ebyo binahabule mahulu hy'ehyoma ehitalagire ng'olu hitaba n'omugaso eri omweneehyo. Eby'obujinda ebyo ebi bahuhuta ni nabyo mbebinahabe obujulizi obulaga ng'olu baluluhanira obujinda era ng'olu bali bagumu era abatenda huyeeda abahyawe abali mu bugadi. Bahumbanisye era behuhuta n'ebuyobujinda, ne bamanye baati ekomerero y'ehyalo yiri huupi hwola babasalire omusango.

⁴ Ale nindi ni betege mbalomere! Abatambi abahola mu ndimiro jaawe beririgana olw'ohubakupania omuhemba gwawe era ohweririgana hwawe hwolire mu matwi ga Musengwa Omwene Bujangi.

⁵ Banyooye obulamu w'ehyalo era besangaasa ng'olu babona baati pohyola ohuba. Basangahiise emyoyo jaawe aye bebiriyee baati Hatonda anaatere ohusihiirisa abahosi b'ebibi.

⁶ Baleeteeye abaatu ababulaho musango ohubasalira omusango ohubahira era babetisa owereere oweene olwohuba sibanjanga hwesoolaho.

Ohugumikiriza n'ohusaba

⁷ Ne enywe aboluganda, mube bagumikiriza ohwola olu Musengwa anahagobole ohujwa mwigulu. Mubonere hu mulimi ng'olu ahuumiirira ohwola olu fula endaaayi ko n'erondaho yigwa eroba lyamesa, lyahusa era lyamya ebirime ebi aba n'ahomire mu ndimiro yiye.

⁸ Mwesi muutyoo mube bagumikiriza era abagumu, olwohuba Musengwa ali huupi hugobola.

⁹ Aboluganda, mutenjulumunyanga hu bahyenywe, olwohuba banahabasalire omusango ohubahira. Ale mubone Yesu omusali w'emisango omuhulu anaatere ohwola.

¹⁰ Aboluganda, mubonere hu banaabbi abalomanga mu siina lya Musengwa, ababonaabona aye bagumikiriza.

¹¹ Ng'olu mumanyire, besiimire abo abagumikiriza ohwola hu komerero y'obulamu waawe. Mwanjulira ebyafa hu Yobbu omuhalehale ng'olu gagumikiriza era mumanyire ehi Musengwa gamuholera oluvanyuma. Mu butuufu Musengwa ali n'ehisasabirisi.

¹² Aye balebe bange, ehihulu mu byosi, mutamalanga galayira muuti "Mu mazima aga Hatonda ali mwigulu," oba ehvalo oba mu siina ly'ehiitu hyosihyosi aye mulomenga amazima. Ni mulomanga muuti, "Pohiri," dala hibenga ni hiri c'ehyo era ehi munagaanenga muuti "Bbe" hyosi hibenga nga c'ehyo. Anabula ehyo banahabasalire omusango ohubahira.

¹³ Hanye njaliŋo mu nywe ali n'ebigosi, asunge Hatonda amuyeede. Hanye njaliŋo asangaaye, gembe enyembo n'amujumirya.

¹⁴ Hanye njaliŋo omulwaye mu nywe, alange abatangirisi b'ehibubbu hy'abafugiirira Kurisito, bamusabire bamujaha n'amafuta, mu siina lya Musengwa.

¹⁵ Ohusaba ohu bamulombera n'ohufugiirira, hugema Musengwa gesuusa omulwaye oyo era n'aba n'ali n'ebibi ebi gaahola, Hatonda abimusonija.

¹⁶ Olw'ehyo, hiisi muutu abbutulirenga owahye ebibi bibye era hiisi muutu asabirenga owahye ko mujone mube n'obulamu. Singa omuutu omugwalaafu asaba, esaala yiye yiba n'amaani agaleetera ebiitu ebi asungire ohubaŋo.

¹⁷ Ale mubonere hu naabbi Eliya owaali omuutu hyefe. Ni gasaba n'omwoyo mulala, efula siyatonya ohuhena emyaha edatu n'emyesi mukaaga.

¹⁸ Nindi ni gasaba efula yigwe, Hatonda gatonyesa efula ng'eroba limesa ebyohulya.

¹⁹ Aboluganda, singa mulala hu nywe aŋaba, gaŋwa hu ngira ya Hatonda etuufu, ne njabaŋo mulala hunywe amugobosa,

²⁰ muhimanye muuti omuutu yesiyesi aba n'ayeedire omuhosi w'ebibi oyo, ohuŋwa mu hubbenga huhwe, aba anjonisye omwoyo gw'omuutu oyo ohufa era aleetera Hatonda ohusonija ebibi ehipyeda ebi omuutu oyo aba ni gahola.

Ebbaluṅa endaayi eya Peetero Enyanjula

Owanḁandiiha ebbaluṅa ya *Peetero endaayi* gaali nje Peetero omuhwenda wa Yesu. Peetero gatandiha ebbaluṅa yino n’aloma ehi gaali n’eyi gaali n’anjandiihira. Ebbaluṅa yino, gayinjandiihira abafugiirira Kurisito bosibosi aba galanga ati “balugendwa” mu hyalo muno (1:1,17; 2:11). Engeri ebbaluṅa yino, yifaananaho n’ebbaluṅa eyi Pawulo ganjandiihira Abefeeso, bangi banjeega baati Peetero gayinjandiiha mu mwaha ogw’enkaaga n’etaanu oluvanyuma lw’ohusaaliwa hwa Kurisito. Peetero ganjandiiha ebbaluṅa yino n’ali e Rooma, eyi galanga mu ndoma ey’ohubbumbirya ati Bbabbulooni (5:13).

Peetero ganjandiiha ebbaluṅa yino ohubagobosamo amaani n’abaloma ati “...mu hubonaabona Hatonda abanjeramo ekabi, olw’ehyo mutanjwamo maani” (5:12). Nalijo ohufaanana njagati wa 1 Peetero 2:11–3:7 n’Abefeeso 5:18–6:9 n’Abakolosaayi 3:18–4:6. Enyiriri ejo josijosi, jisomesa hu mago n’ohugondera abanjugi. Era Peetero ahubbirisa abafugiirira Kurisito ohugumira ohubonaabona olwohuba ekomerero yiri huupi (4:1).

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Peetero geyanjula (1:1-2)
2. Ohweyaasa Hatonda olw’obunonjosi (1:3-2:10)
3. Engeri ey’ohumenyamo (2:11-4:11)
4. Ohugumira ohubonaabona (4:12-5:11)
5. Engohoba (5:12-14)

Obuheese

¹ Ese Peetero omuhwenda wa Yesu Kurisito mbanjandiihira enywe abaatu ba Hatonda, aba gatobola, abalugendwa mu hyalo hino era abasasaana mu byalo by’e Pooto, e Galatiya, e Kapadokiya, Asiya n’e Bbisiniya.

² Ohujwa ahale n’ahale Hatonda Seefe mu humanya huhwe gabatobola ohuba babe, n’abita mu Mwoyo Omutukuvu olu mwagondera Yesu Kurisito gabagwalaasa olw’amafugi gage. Hatonda geyongere ohubana ehisasabirisi n’emiyaaya.

Esuubi ly’obulamu obutanjwanjo

³ Abaatu beyaase Hatonda era Semwana ya Musengwa weefe Yesu Kurisito. Olw’ehyere hihye ehingi, gaatonjola n’abita mu hulamuha hwa Yesu Kurisito. Hino hituletera ohusuubira obulamu obutanjwanjo.

⁴ Era mulisuna omugabo ogwo ogutacuuhacuha era ogutanjwanjo emirembe n’emirembe ogu Hatonda gaababihira mwigulu.

⁵ Olw’ohufugiirira hwenywe, Hatonda abahuuma n’obunangi wuwe ohwola olu alinunula ebiitu byosibyosi hu ludaalo olw’ekomerero.

⁶ Olw’ehyo musanjalyenga bugali weene wayire muli hugada olw’ebigosi ebingi ebi muli ni nabyo eby’ehiseera obuseera.

⁷ Ebigosi ebyo biboolaho ohulaga ti ohufugiirira hwenywe hw’amazima. Ng’olu basanuusa ezaabbu olw’ohwenda ohutusamo obucaafu, mwesi ohufugiirira hwenywe ohuhiraho ezaabbu omujendo huli n’ohugezesewa ko hujangale. Ebyo ni biyooye ko musune enjono era babapaahe hu ludaalo olw’ekomerero olu Yesu aligoboleraho.

⁸ Wayire simumubonangaho, mumwenda era wayire simumubonaho esaawa yino muli n’esangaalo bitiriifu bugali eritalomeha olwohuba mumufugiirira.

⁹ Ehyo hibaletera ohunonjoha era nj’ehigendererwa hy’ohufugiirira hwenywe.

¹⁰ Abanaabbi babalomera ebinamba hu hisasabirisi hya Hatonda ehi gaali n’aja hubanjambira ohubanonjola era bendulirisa bugali n’obwegenderesa.

¹¹ Ni bagesyaho ohutegeera embeera n’ebiseera ebi Omwoyo wa Kurisito gaali n’abalengesa olu galoma hu hubonaabona hwa Kurisito n’enjono eribalimuja.

¹² Hatonda galeetera abanaabbi abo ohutegeera baati ebi baali ni balomaho sibiyali ni bija hubanjo mu mulembe gwawe aye mu gwenywe. Njaahani abo abababuulira Amanjuliro Amalanji, babuulira mu maani g’Omwoyo Omutukuvu. N’abamalayika boosi begomba ohumanya ebinamba hu bunonjosi buno.

Hatonda genda hube bagwalaafu

¹³ Olw'ehyo mwetegehe, mumanye ehiraji ehyohuhola era munjuge emitwe jenywe, n'esuubi lyenywe lyosiryosi libe hu hisasabirisi ehi Yesu Kurisito alibanjambira n'agobooye.

¹⁴ Ng'abaana abagondi, mutagenderanga mu hwegomba ohubi ohu mwalinga ni nahwo ni muhiiri humanya hituufu.

¹⁵ Aye ng'olu Hatonda ow'abalanga anjuma hibi, mwesi mubenga bagwalaafu mu hiisi hiitu ehi muhola.

¹⁶ Olwohuba hyanandiihiwa hiiti, "Mube bagwalaafu ng'olu ese ndi mwawufu."*

¹⁷ Ng'olu muli ni Hatonda oyu mulanga muuti Bbaabba, oyo asalira hiisi muutu omusango n'atehubbira, njahani mumenye hu hyalo huno hy'abalugendwa ni mumutya era ni mumanyire muuti sinje ewenywe.

¹⁸ Olwohuba mumanyire bulanji weene muuti endinji eyi basasula siyabiitu ebinwanjo hy'efeeza oba ezaabbu aye gabanunula mu bulombolombo wabasehulu benywe.

¹⁹ Gabanunula olw'amafugi ga Kurisito ali mu hifo hy'etaama eyibulaho mbalo oba buleme wosiwosi. Era amafugi ago gabbeeyi.

²⁰ Hatonda ko atonde ehyalo gaatobola Kurisito ohuba enjongo hu lwenywe aye ohumuhwehula hibaayeno mu ndaalo jino ej'ekomero.

²¹ Ohubita mu Kurisito, mwafugiirira Hatonda owamulamusa ng'ahena amuna obubbala era ohufugiirira n'esuubi lyenywe biri mu Hatonda oyo.

²² Ng'olu mwanjulira ehibono hya Hatonda ehy'amazima mwagonda mwafugiirira, Hatonda gabagwalaasa era mwasuna ohwenda ohw'amazima. Olw'ehyo mwendanenga n'omwoyo mulala.

²³ Olwohuba ni mwanonjoha mwafuaha baana ba Hatonda atafa era mwasuna obulamu obutanwanjo ohubita mu hibono hihye.

²⁴ Hyanandiihiwa hiiti,

"Abaatu bali hy'enyaaasi,

era n'obunoono waawe

buli hy'ehimuli ehinotoha ehiseera buseera.

Enyaaasi linotoha,

era n'ehimuli hyosi hinotoha nga higwa njaaasi.*

²⁵ Aye ehibono hya Musengwa

hiribanjo emirembe n'emirembe."

Era ehyo nj'ehibono ehi bababuulira mwafugiirira.

2

Yesu nj'ebaale ery'ebbeeyi

¹ Olw'ehyo mwefihuleho ebibi byosibyosi, ohuhotogerera abaatu, obudulingi, obunafuusi, ekirihindi n'ohuloma ebibi hu bahyenywe.

² Ng'olu baana abanjere benda amabeere amatomwa ko bahule bulanji, mwesi munjembenga hu hibono hya Hatonda mwahanjanga mu bunonjosi wenywe.

³ Hyanandiihiwa hiiti, "Mwalega hu Musengwa weefe era mumanyire ng'olu ali mulani."*

⁴ Mutiine eyiri Yesu Musengwa, ebaale ery'ebbeeyi eri baatu batala baati siryamugaso aye Hatonda galitobola lyaba ly'ebbeeyi eyi ali.

⁵ Mwesi muli mabaale ag'ebbeeyi aga Hatonda alihutambisa ohutongola enyumba* yiye. Mwesi muli basengi ba Hatonda abamuna enjongo eyimusangaasa ohubita mu Yesu Kurisito.

⁶ Hyanandiihiwa hiiti,

"Bona taaye ebaale mu Sayuuni,

erinatobola era ery'ebbeeyi,

era hiisi amwesiga saanahaswale."*

⁷ Ebaale lino lyamugaso bugali eyiri enywe abamufugiirira

aye eyiri abo abatafugiirira,

"ebaale eri abatongoli batala baati siraji,

nj'eryafuaha ery'omugaso mu gosigosi."*

⁸ Era nindi hyanandiihiwa hiiti,

"Lino nj'ebaale egumu erireetera abaatu ohwegumula,

* 1:16 1:16 Leev 11:44-45; 19:2 * 1:24 1:24 Yis 40:6-8 * 2:3 2:3 Zab 34:8 * 2:5 2:5 Ebyanandiihiwa ebindi
biroma biiti "Yekaalu ey'omwoyo." * 2:6 2:6 Yis 28:16 * 2:7 2:7 Zab 118:22

olwanda olu baletera ohwetega baagwa.”

Begumula olwohuba sibafugiirira ehibono, nga ehi Hatonda gategeha hyolerera.*

Abaatu abagwalaafu

⁹ Aye enywe babatobola, muli basengi ba Hatonda, egwanga eryawufu, abaatu babe abagatobola ohulomera abaatu obuhwenda w’oyo owabalanga ohujwa mu hiirema† ohwingira mu njase yiye ey’amaani.*

¹⁰ Simwali baatu ba Hatonda aye njahani muli baatu babe era egongo eyo mwali mujuma hisa hihye aye njahani mwahisuna.*

Abeedu ba Hatonda

¹¹ Bameeri bange, ng’olu mumanyire muuti muli balugendwa era abawuli mu hyalo muno, mbasunga mwenjalame ohuhola ebikolwa eby’omubiri ebibanjirijania.

¹² Esambo jenywe jibenga ndani njagati mu batafugiirira Hatonda abamumenyiremo. Wayire banababenerenga, ne ni banabonenga ebikolwa byenywe ebirani, baja huja Hatonda enono‡ hu ludaalo olw’ekomero.

¹³ Ng’olu muli baloobera ba Yesu Musengwa, mugonderenga abanjugi benywe: mujulirenga habaha wenywe,

¹⁴ oba abanjugi abandi abagatanjo ohugudya abo abahola ebibi era n’ohusiima abo abahola ebirani.

¹⁵ Hatonda genda ebikolwa byenywe ebirani bisimye ebibono by’abanjubebe abo ababanjaha esiro.

¹⁶ Wayire muli badembe aye muli beedu ba Hatonda era simutambisanga dembe lyenywe ohuhola ebibi.

¹⁷ Mujenga hiisi muutu enono, mwendanenga hy’abalebe, mutyenga Hatonda era mujenga habaha enono.

Kurisito nj’ehyohuboneraho hyefe

¹⁸ Abeedu, mujulirenga abasengwa benywe, si abo abababisa obulani bonene aye ni naabo abababisa obubi.

¹⁹ Hiri hiityo olwohuba Hatonda alibanja ekabi olw’ohwehaliraha ebiguudyo ebi baatu babahola ananjuma songa.

²⁰ Omuutu asunamo hi singa bamuhubba olw’ebibi ebi ahola? Aye singa bamugudya olw’ebirani ebi ahola, ehyo hisangaasa Hatonda.

²¹ Hatonda gabalanga ohuhola ebirani wayire hibanjweryemo ohugada. Ni Kurisito yeesi gagada hu lwenywe. Muholenga ebi gaholanga olwohuba Ye nj’ehyohuboneraho hyenywe.

²² Enjuma hibi ehi Kurisito gaahola wayire ohuloma ehy’obundulingi.*

²³ Era ni bamufodogola, niye sigabagobolamo era ni bamugudya sigesasusa muutu yesiyesi aye niye obulamu wuwe gabunjambya Hatonda asala emisango n’atehubbira.*

²⁴ Kurisito omwene geetwiha ebibi byefe gabinjira hu musalabba, ko hube hy’abaatu abafuuye eyiri ehibi aye abagwalaafu mu moni jije. Ebihubbe ebi bamwosaho mbebibanonia.

²⁵ Mwali mujabire hy’etaama aye babagobosa eyiri Omwayi era Omuhuumi w’obulamu wenywe.*

3

Abahasi n’abasinde abafumbo

¹ Abahasi mujulirenga abawamwenywe, ko abandi hu bo abatafugiirira Hatonda basobole ohufugiirira olw’esambo jenywe.

² Hino hinahabejo olw’ohubona enono eri mubanja n’esambo jenywe endani.

³ Era obujoono wenywe butabanga wahu mugulu, hy’emisono jefiri oba ohwambala emihomyo ej’ezaabbu oba engoye ej’ebbeeyi.

⁴ Aye bubenga wamugati mula n’emyoyo emibombeefu era abaatu abatanyiganyiga, ehyo nj’ehihira obulani mu moni ja Hatonda.

⁵ Era n’abahasi abahale abaali abagwalaafu po beebisyanga baaty ni bagondera abawamwawe.

* 2:8 2:8 Yis 8:14-15 † 2:9 2:9 Oba ebibi. * 2:9 2:9 Huj 19:5-6; Yis 43:20-21; Mag 4:20; 7:6; 14:2 * 2:10 2:10

Kos 2:23 ‡ 2:12 2:12 Oba hu ludaalo olu Hatonda anahatuhyalire. * 2:22 2:22 Yis 53:9 * 2:23 2:23 Yis 53:7

* 2:25 2:25 Yis 53:6

⁶ Saala muha Yibbulayimu owaali mulala hu bahasi abo gebisyanga atyo, n'agonderanga wamwe era n'amulanga musengwawe. Munahola ebirani hya niye era ni mujuma hutya, muba bahaana babe.

⁷ Mu ngeri nj'enyene, abasinde mufaanie muuti abahasi benywe bibya binafu ohubahiraho. Mubanjenga enono ni mumayire muuti boosi balisuna ehirabo ehy'obulamu obutanwano olw'ehisa hya Hatonda. Munaholanga muutyo, olwo sirjanabenganjo ehigitigania ohusaba hwenywe.

Ohugada olw'ohuhola ebirani

⁸ Ehisembayo, mwisenga hirala, mwendanenga hy'abalebe era hiisi muutu anambirenga owahye ehisa, ni genomehire.

⁹ Omuutu nahuholanga ehibi, omany a otegalulanga olw'ehibi ehi ahuholire aye omusabirenga ekabi olwohuba ehyo nj'ehi Hatonda abendaho ko mwahasuna ekabi.

¹⁰ Hyanjandiihiwa hiiti;

"Owenda ohuba n'obulamu obulani

n'ohuwangaala,

ali n'ohuhuuma olulimi lulwe

ohutalimirira bahye n'ohuloma eby'obudulingi.

¹¹ Era alehere anjo ohuhola ebibi

ahole ebirani,

abe omuutu aleeta emiyaaya

era geyongere mu jo.

¹² Olwohuba Musengwa afaayo hu abo abahola ebirunamu,

era anulira ohusaba hwawe.

Aye sigenda abo abahola ebibi."

¹³ Nj'ani oyo aja hubalomah olw'ohufuba ohuhola ebirani? Nanjuma.

¹⁴ Aye wayire babagudya, muli n'ekabi olwohuba muhola ebirani. Olw'ehyo simutyanga ebi batya era mutenjehereranga.*

¹⁵ Aye Kurisito anjire ehifo ehidaayi mu bulamu wenywe nga Musengwa. Mubenga butebute hiisi hiseera ohugobolamo omuutu yesiyesi ababuusa ebinjamba hu ehyo ehi musuubira ohusuna. Aye hino muhohole n'ohwenekeresa n'ohubanja enono

¹⁶ ni numa hibi ehi muhweha mu myoyo jenywe ko abo ababanjaha esiro baswaale ni babona esambo jenywe endani ng'abaloobera ba Kurisito.

¹⁷ Hiranji ohugada olw'ohuhola ebirani ni huba husiima hwa Hatonda, ohuhira olw'ohuhola ebibi.

¹⁸ Hiri hiityo olwohuba Kurisito ataholangaho hibi hyosihyosi era omwawufu gaafiririra abatali bagwalaafu omulundi mulala gwojone, ohubaleeta eyiri Hatonda. Baamwita aye Hatonda gamulamusa hu lw'amaani g'Omwoyo* wuwe.

¹⁹ Yesu Kurisito gatiina e magombe mu komera gabuulira,†

²⁰ abo abagaana ohudembuhira Hatonda olu gabehaliiraha Nuwa n'abaaja eryato. Abaatu munaana bojeene nj'abanjona amataba.

²¹ Era amataba ago gaaliyo ng'ahabonero ah'ohubatiziwa ohubanajala mwesi sosi hubogaho obudida hu mibiri jenywe aye ehisuubizo ehy'ohuba n'obulamu obulani mu moni ja Hatonda. Ohubatiziwa ohwo huhola olw'ohulamaha hwa Yesu Kurisito.

²² Yesu gatiina mwigulu era gehaaye hu lubega lw'omuhono omulungi ogwa Hatonda era anjaga abamalayika n'ebiiu byosibyosi.

4

Obulamu obunyaaaha

¹ Ng'olu Kurisito gabonaabona hu musalabba, mwesi mube n'epeega eyi gaali ni nayo ey'ohucaawa ehibi olwohuba singa omuutu yesiyesi bamugudya olwa Yesu, aba saahyenda huhola ebibi.

² Olw'ehyo mutabanga mu hwegomba hw'omubiri aye muhole ebi Hatonda genda.

³ Nga mwahena ebiseera ebyene ebingi ni muhola ebiiu ebi baatu abatamanyire Hatonda bahola! Mu bibi ebyo pomuli obuhwedi, obumeesi, ebinyumyo n'ohusenga emisambwa. Mwesi ebyo mbebi mubaayemo ebbanga eryo lyosiryosi.

⁴ Era njaaahani abatatyata Hatonda, hibeenjajisa ni babona ni mutahola ebibi ebi bahola era c'ehigira babalomah ebibi.

* **3:14 3:14** Mat 5:10; Yis 8:12-13 * **3:18 3:18** Ebyanjandiihiwa ebindi biroma biiti gafa mu mubiri aye bamulamusa mu mwoyo. † **3:19 3:19** Ebyanjandiihiwa ebindi biroma biiti galomera emisambwa.

⁵ Aye baliŋosya mu moni j'oyo owetegehire ohusalira abalamu n'abafu emisango.

⁶ Era nj'ehigira ni baalomera ni abo abaafa* Amanjuliro Amalanji bafugiirire wayire abaatu barangire ohuba ni baabasalira omusango ni baali ni bahiiri hu hyalo huno aye njaahani basobola ohumenya ni Hatonda.

⁷ Bahyange, ekomerero yiri huupi hwola, olw'ehyo mube butebute era abegenderesa ko munjange ohusaba ng'olu hisaana.

⁸ Aye ehihulu mu byosibyosi, mwendanenga n'omwoyo mulala olwohuba ohwenda huja hubaletera ohusoniŋanga abaatu ebibi ebi babahola.*

⁹ Era musangaalirenga abafugiirira bahyenywe mu mago genywe ni munjuma hwenjulunjunya.

¹⁰ Hiisi muutu atambisenga ehirabo ehi ali ni nahyo ohuyeeda abandi mu hufugiirira hwawe era mube besigwa mu hutambisa ehirabo bya Hatonda mu ngeri yosiyosi.

¹¹ Oyo ali n'ehirabo eh'y'ohubuulira, alomere abaatu ehibono hya Hatonda n'amaani gosigosi. Ni nooyo ali n'ehirabo eh'y'ohuyeeda aye edenga olw'amaani ga Hatonda, ko abaatu baje Hatonda oyo ali n'amaani n'obunjangi enjono ohubita mu Yesu Kurisito emirembe n'emirembe. Amiina.

Ohubonaabona olw'ohufugiirira Yesu

¹² Bahyange abahoda, hitabenunjisa oti hani hinyaaha eyi muli ohubita mu hubonaabona ohubitiirifu.

¹³ Aye musanjalyenga olwohuba mugada hya Kurisito olu bamugudya ko mwesi munjange ohusangaala ehibitiriye olu alihwehula enjono liryeye.

¹⁴ Muli n'ekabi banabahola ebisirisinye olwohuba baloobera ba Kurisito, ehyo hiraga hiiti Omwoyo ow'amaani owa Hatonda ali njalala ni nenywe.

¹⁵ Era hanye hubonaabona, mutabonaabonanga olwohuba abatemu oba abeebi oba olw'ehibi hyosihyosi oba abeyingisa mu songa ejitabanjaho.

¹⁶ Hitabanjambyanga soni ohubonaabona olwohuba mufugiirira Kurisito aye mujumiryenga hujumirya Hatonda.

¹⁷ Nj'ehiseera ohusalira abaatu emisango ni batandihira mu nyumba ya Hatonda, ne banatandihira hu fe, hinahabe hiitye eyiri abo abatafugiirira Amanjuliro Amalanji aga Hatonda?

¹⁸ "Era obanga higosi

omugwalaafu ohununuha,

ne baliba batye abo abatatya Hatonda n'abahosi b'ebibi?"

¹⁹ Olw'ehyo abo ababonaabona hu lw'ohugera hwa Hatonda waawe omwesigwa, baali n'ohwenjerayo erala ohumwesiga era beegumye ohuhola ebiranji.

5

Abatangirisi n'abavubuka

¹ Eyiri abatangirisi babafugiirira Yesu, ese ng'omutangirisi wahyenywe, oneboneyeho Kurisito n'emoni jange n'abonaabona era ng'omulala hu balisuna omugabo mu bujugi wuwe hu ludaalo olw'ekomererero,*

² mbaububirisa mube baayi abalabirira bulanji abaatu aba Hatonda gabanjambya. Hino mutahiholanga olwohuba muli n'ohuhihola aye mube baheneerefu mu bujjeera wenywe ng'olu Hatonda genda mube, ni mutaluluhanira bbeesa aye ni mwenda ohujjeera.

³ Ni mutali mugugu eyiri abaatu ba Hatonda aye ni muli hy'ohuboneraho mu sambo jenywe eyi bali.

⁴ Omwayi Omuhulu n'aligobola, musune engule ey'enjono ey'emirembe n'emirembe.

⁵ Enywe abavubuka, mu ngeri nj'enyene munjulirenga ababahiraho obuhulu. Mwesimwesi mwenjomehenga eyiri abahyenywe, olwohuba "Hatonda sigenda abehudumbasa,

aye anjambira abo abenjomeha ehisaabirisi."*

⁶ Olw'ehyo, mwenjomehenga mu moni ja Hatonda ali n'obunjangi, aja hubadunda abate analanji ehiseera ni hyolire.*

⁷ Munjambyanga Hatonda ebigosi byenywe byosibyosi, olwohuba afaayo.

⁸ Mbenga butebute olwohuba Sitaani, omusigu wenywe anjirita hy'empologoma etiina njano ni nanjala ni yendula ehuhulya.

* 4:6 4:6 Abandi bajeega baati abafu abo nj'aba Yesu gabuulira olu gatiina e magombe n'afuuye. * 4:8 4:8 Nge 10:12 * 5:1 5:1 Yow 21:15-17 * 5:5 5:5 Nge 3:34 * 5:6 5:6 Mat 23:12; Luk 14:11; 18:14

⁹ Mumunjirinjanienga ni mwemereeye mu hufugiirira n'amagulu gombi, olwohuba muhimanyire muuti n'abalebe benywe mu Kurisito abali mu byalo ebindi boosi babita mu hubonaabona.

¹⁰ Hatonda mu hisa hihye gabalanga ohusuna hu nono lirye ery'emirembe n'emirembe ni mubita mu Yesu Kurisito. Oluvanyuma lw'ohugada ahaseera, Yesu aja hubagobosa bunyaaha ahene abanje amaani era abagumye mu hufugiirira hwenywe ni mubula husagasagana.

¹¹ Hatonda oyo anjuge emirembe n'emirembe. Amiina.

Ohuseebula

¹² Mbanjandiihiye ebbaluja yino enyipinyipi ni neyeesa Siluvaano mulebe yange omwesigwa. Pandiihire ohubagobosamo amaani ti mu hubonaabona Hatonda abanjeramo ekabi, olw'ehyo mutanjwamo maani.

¹³ Abafugiirira bahyenywe ab'eno e Babbulooni,* aba Hatonda gatobola hyenywe, ni Mariko musaani yange, babaheehise.

¹⁴ Muheesanie mu keesa ey'abaatu abagwalaafu eraga ohwendana. Emiyaaya jibe ni nenywe mwesimwesi abafugiirira Kurisito.

* 5:13 5:13 Huno hwali hububbirya ni bategeesa e Rooma.

Ebbaluṅa eyohubiri eya Peetero Enyanjula

Owanḁandiiha ebbaluṅa ya *Peetero eyohubiri* gaali nje Peetero omuhwenda wa Yesu. Aye bangi hu bahugu mu by'Ebbayibbuli baṅeega baati sinje niye. Owanḁandiiha aloma ati ebi gaṅandiihaho, gabibona n'emoni jije (1:17-18). Ni hiba ti Peetero nḁ'owaṅandiiha ebbaluṅa yino, gayiṅandiihira e Rooma ṅagati w'omwaha gw'enkaaga n'etaanu n'enkaaga namwenda oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Peetero omwene aloma ati ebbaluṅa yino yaali yahubiri (3:1). Era gayiṅandiihira abafugiirira Kurisito bosibosi.

Peetero gaṅandiiha ebbaluṅa yino ohugobosa mu bafugiirira Kurisito amaani n'ohubahubbirisa ohugendera mu bulamu obusangaasa Hatonda era n'ohubalabula behuume abasomesa ab'obudulingi.

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Peetero geyanjula (1:1-2)
2. Abahebulisa ohuba n'obulamu obusangaasa Hatonda (1:3-21)
3. Ohulabula behuume abasomesa ab'obudulingi (2:1-22)
4. Peetero agobosa mu bafugiirira Kurisito amaani babe n'obulamu obusangaasa Hatonda ko Yesu gahagobola mangu (3:1-17)

¹ Simooni Peetero omuṅeerera era omuhwenda wa Yesu Kurisito mbaṅandiihira enywe abasuna ohufugiirira ohw'omuṅendo hyefe olw'obulanji wa Hatonda era Omunoṅosi weefe Yesu Kurisito.

² Ehisabirisi n'emiyaa byeyongere ohuba ni nenywe olw'ohumanya Hatonda ni Yesu Musengwa weefe.

Obulamu obulanji era obusangaasa

³ Hatonda ni gatulanga, mu buṅangi wuwe gaatuṅa byosibyosi ebi huli n'ohuba ni nabyo ko husobole ohumusangaasa n'ohugabana hu ṅono n'owawufu wuwe olw'ohumumanya.

⁴ Gaatuṅa ebisuubise bibye eby'amaani era eby'omuṅendo. Ebisuubise ebyo nḁ'ebituleetera ohuba n'obulamu hy'obuwe ni hutahola ebi batafugiirira bahola olw'ohwegomba hw'emibiri jaawe.

⁵ Olw'ehyo, mugesyengaho bugali hu hufugiirira hwenywe ohumeedaho ebikolwa ebirani, hu bikolwa ebirani ebyo mumeedeo ohumanya ebi genda.

⁶ Hu humanya ebi Hatonda genda, mumeedeo n'ohuṅuga emitwe jenywe, hu ehyo mumeedeo ohwehaliriha, hu hwehaliriha, mumeedeo ohusangaasa Hatonda.

⁷ Hu husangaasa Hatonda, mumeedeo ohwenda abalebe, hu hwenda abalebe, mumeedeo ohwenda abaatu bosibosi.

⁸ Singa obulamu wenywe weyongerera n'amaani ohuba butyo, ohumanya ohuhumanyire Musengwa weefe Yesu Kurisito huja hubabera hwamugaso.

⁹ Aye omuutu yesiyesi aṅuma ebiitu ebyo mu bulamu wuwe, saabona ṅaleeni, ali hy'omuṅofu aṅooye emirimo era gebirira ati Hatonda gamwogaho ebibi bibye.

¹⁰ Olw'ehyo aboluganda, mufubenga bugali ohulaga muuti Hatonda gabatobola, gahena gabalanga ohuba baatu babe. Singa muhola muutyo, simuja huleheraṅo ohumufugiirira.

¹¹ Era baja hubasangaalira bugali weene mu buṅugi wa Musengwa Yesu Kurisito Omunoṅosi weefe ow'emirembe n'emirembe.

¹² Nja hubahebulisanga ebiitu ebyo habuhyabuhyu wayire nga mubimanyire era mumanyiye erala amazima agaṅamba hu Yesu.

¹³ Peega ti hiraṅi ni kiiri hu hyalo huno ohweyongera ohubahebulisanga ebiitu ebyo,

¹⁴ olwohuba manyire ti natere ohuṅwa mu hyalo hino, Musengwa weefe Yesu Kurisito ganjibiraho ehya ehyo.

¹⁵ C'ehigira nja hugesyaho ohubahebulisa ebiitu ebyo ko mutebirira ni ndiba tiinire.

Ebyaṅandiihiwa by'amazima

¹⁶ Ebi hwabalomera hu buṅangi n'ohugobola hwa Musengwa weefe Yesu Kurisito, sibyalu byamuṅengejo aye hwabalomera ebyenjunjisa ebi hwabonaho n'emoni jeefe.

¹⁷ Hwalinjo Hatonda seefe olu gamutwiha enjono era galoma n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Ono nj'Omwana wange omuhoda oyu nenda era owunesiimisa."*

¹⁸ Ni hwali hu lusozi olwawufu ni naye, efe hwabeene hwanjulira ejanjaasi eryo n'amatwi geefe, Hatonda n'aloma ebibono ebyo.

¹⁹ Ehyo hituŋa obuhahafu w'ebibono by'abanaabbi era mwesi hibahola bulaji ohubitaho omwoyo. Ebibono ebyo biri hy'enjase mu hiirema era bija husigala ni bibanja enjase mu myoyo jenywe ohwola olu bulihya Yesu ali hy'emunyeenye suulwe aligobola.

²⁰ Muli n'ohumanya muuti ebibono by'abanaabbi, sibiyali byawe hu waawe,*

²¹ olwohuba enjuma buhwenda obu naabbi galomera abaatu ni biri bibono bibye omwene. Aye Omwoyo Omutukuvu nj'owabalunjamyanga ohuloma obuhwenda owanjwanga eyiri Hatonda.

2

Abasomesa ab'obudulingi

¹ Ng'olu hyali ahale hale ni ŋalinjo abanaabbi ab'obudulingi, ŋanahabeŋo abasomesa abaligunjanjo era babanyerehesa esomesa yaawe ey'obudulingi. Era esomesa yaawe eriba yegaana Musengwa owabanunula mu bibi byawe, ehiitu ehiribanjweramo ohubasihiirihisaŋo.

² Abaatu bangi balironderera esambo jaawe embi era baletera abandi ohufodogola amazima.

³ Olw'ohululuhanira ebbeesa, abasomesa abo ab'obudulingi banahaseege era balomera ebibono eby'obudulingi, mubaŋe ebbeesa. Aye Hatonda gahena hale ohubasalira omusango era saaja hubasaasira.

⁴ Obanga Hatonda sigasaasira abamalayika abamujeemera aye gabadanya eyo mu komera mu hiirema ohwola olu banahabasalire emisango, ne abo?

⁵ Hatonda era sigasaasira abaatu abaahale abaholanga ebibi aye gabasihiirisa n'amataba ohutusaho Nuwa owabuuliranga ebibono ebirunjamu ko n'abaatu musanvu abomu mago gage.

⁶ Mu ngeri nj'enyene, Hatonda gasalira abaatu abaali mu bibuga Sodoma ni Gomora omusango, gahena gabasihiirisa n'omuliro era gabafuula hyahuboneraho ng'olu alihola abo abatamutya.*

⁷ Mu bo gaŋoniaho nj'e Luuti owaali n'ahola ebirunjamu era n'adembire esambo embi ej'abaatu aba gaali n'amenyire ni nabo.*

⁸ Luuti niye gaali ahola ebirunjamu mu moni ja Hatonda era hiisi ludaalo omwoyo ni gumuluma olw'ebibi ebi baatu baholanga era n'ebibalomanga.

⁹ Olw'ehyo Hatonda Musengwa amanyire ng'olu aŋonia ababe ebigosi era gagumikizira abahola ebibi ohwola hu ludaalo olw'ohusaliraho omusango.

¹⁰ Hatonda anahagudye abahola ebibi ohuhirira erala abo abahola eby'obunjemu ng'olu benda olwohuba bamutala.

Abasomesa abo ab'obudulingi enjuma oyu batya. Bafodogola ebiwumbe ebiramu ebiri mwigulu.

¹¹ Ate nga abamalayika bali n'amaani n'obunjanji ohuhiraho ebiwumbe ebyo ebyawufu, sijibifodogola wayire ohubiloopa mu moni ja Hatonda Musengwa.

¹² Aye abasomesa abo bafodogola era bali hy'esolo ejinuma hutegeera ejihola ng'olu jiba ni jibona mu haseera aho. Era jiriŋo huŋa baatu nyama. Olwohuba bali hy'esolo, baloma ebi batafaana n'ohufaania.

¹³ Abasomesa abo ab'obudulingi, sibamanyire baati hadubi hedaala haja hahye. Hatonda yeesi anahabegalule olw'ebibi byawe. Omulimo gwabasomesa abo ab'obudulingi gwahulya biitu, simu wiire mwonene aye nomu muusi mwosi. Sihibaholaho ohuhola ebiitu hy'ebyo n'olu baba ni bali hu biinulo ni nenywe. Esambo jabasomesa abo, jigima abaatu babanjaha esiro era jabanjambya esoni.

¹⁴ Abaatu abo sibanjeega hu hiitu ehindi wabula huhola obuhwedi era sibatamba huhola ebibi. Badulinga abo abemereeye n'ohugulu hulala mu hufugiirira. Bali n'omulungo ogw'amaani era basiraana.

¹⁵ Baanjwa hu ngira etuufu, banjamba obulamu hy'owa naabbi Bbalamu omusaani wa Bbewori, owahola ebibi olw'ohwenda ohusuna ebbeesa mu ngeri embi.*

* 1:17 1:17 Mat 17:1-5; Mar 9:2-7; Luk 9:28-35 * 1:20 1:20 Ebyanjandihwa ebindi biroma biiti "...muhebulire muuti enjuma ananga ohunyonyola obunaabbi hu buwe." * 2:6 2:6 Tand 19:24 * 2:7 2:7 Tand 19:1-16 * 2:15 2:15 Hub 22:4-35

¹⁶ Olw'ehyo Hatonda galeetera nasugirya ohumwoloobya olw'ebibi bibye. Wayire nasugirya siyiroma, ni yaali ni mugegire n'atiina ewa habaha yatandiha ohuloma oti hani muutu ni yimugaana ebi gaali n'ahola.

¹⁷ Abasomesa abo ab'obudulingi, banjuma mugaso hy'esobere ejinjamamo maaji era bali hy'ebireri ebi punja ehubba yanjira eyo. Olw'ehyo Hatonda gaabategehera ehifo omuli ehiirema ehigunyiiye hiiti ngu!

¹⁸ Wayire ebibaloma biboneha oti byamahulu aye byahweragalaga hweragalaga era paanaŋo. Basomesa baati abaatu badembe ohuhola obuhwedi era batambisa esomesa hy'eyo ohuhongerera abo abahiiri abanafu mu hufugiirira Yesu ohweyongerera ohuhola ebibi.

¹⁹ Basomesa abaatu mbo banafugiirira esomesa yaawe, baaja husuna edembe. Aye abasomesa abeene abo, bali n'esambo ejibulamo era abeene beedu b'ebyo ebibahola olwohuba omuutu aba mwidu w'ehiitu ehiba ni himunuga.

²⁰ Abasomesa abo baali banonjohire ohunja mu hibi olw'ohufugiirira Musengwa era Omunonjosi weefe Yesu Kurisito. Aye bagamayo mu biitu ebi baali ni banonjire, esambo jaawe njaahani mbi ohuhiraho ng'olu jaali.

²¹ Hyahali hiranji singa sibafugiirira Yesu ohusinga ohumanya engira etuufu nga ko baaleha ohugendera mu biragiro bibye ebyawufu ebi gabaŋa.

²² Ehyo ehi bahola sihiri yibulafu w'engero ejibagera baati, "Embwa egaluhira ebirusi byayo." Era baati, "Embiji eyi boogire, nindi yagamayo yegalangasa mu madosi."*

3

Ohugobola hwa Musengwa

¹ Aboluganda abahoda, yino bbaluŋa yange eyohubiri ohubanandiihira. Mu bbaluŋa jombi ngehisyeho ohubahebulis amazima aga babasomesa ko munjange ohuba n'engeri endanji eyi mubinjegaho.

² Nenda muhebulire ebi banaabbi abagwalaafu baaloma ko n'ebiragiro bya Musengwa era Omunonjosi weefe gaabaŋa n'abita mu bahwenda aba gatuma eyi muli.

³ Mu byosibyosi, muli n'ohumanya muuti mu ndaalo ej'ekomerero, nhalibaano abaatu abendula ebyawe hu waawe abalibabisyamo emoni olw'ohufugiirira amazima.*

⁴ Baliroma baati, "Gasuubisa ati aligobola aye lwahiina saagobola? Ohunja mu mireme j'abalata beefe enjuma ehicuuhangaho, byosibyosi bihiiri ng'olu byali Hatonda n'atonda ehvalo!"

⁵ Aye abo ababatala benwitania hu biitu ebi bamanyire baati hale hale Hatonda galagira hulagira ng'egulu n'ehvalo bibano. Era galagira amaaji ganwamo ehvalo hino era amaaji ago gasigala ni gahyeswanigirihiise.*

⁶ Amaaji ameene ago gabanda hiisi njaatu nga gasihiirisa ehvalo.*

⁷ Mu ngeri enyene eyi Hatonda gatondamo egulu n'ehvalo, nj'eyi aja hubisihiirisamo n'omuliro hu ludaalo olu alisalira abo abatamutya, omusango.

⁸ Aye bameeri simwibiriranga muuti eyiri Musengwa, oludaalo lulala luli hy'emyaha lukumi era emyaha lukumi jiri hy'oludaalo lulala. Byosibyosi byagagana mu moni jije.*

⁹ Abandi baneega baati mbo Yesu Musengwa aluyeeno ohugobola ng'olu gasuubisa. Aye abagumikiriza olwohuba sigenda muutu yesiyesi asihirihe aye hiisi muutu gebbwage aleherano ohuhola ebibi.

¹⁰ Cooka oludaalo olw'ohugobola hwa Musengwa, enjuma alumanyire era aliija hy'omwibi. Hu ludaalo olwo nhalibaŋo ohuwatuha ohw'amaani era omuliro gulyohya era gwasanuusa ebiitu ebiri mu bbanga. Ehvalo n'ebiiitu ebirimo byosibyosi birisihiiriha.

¹¹ Obanga ebiitu ebyo byosibyosi bija husihiiriha, obulamu wenywe buseene huba w'engeri hi? Mwegenderese engeri eyi mugendamo. Obulamu wenywe buseene ohuba bugwalaafu era obuŋeesa Hatonda enjono.

¹² Mwebisyenga muuto ni muhumirira ohugobola huhwe ng'olu gasuubisa. Muholenga muuto gahagobola mangu, hu ludaalo olwo olu muliro gulyohya gwaguhulisa ebiitu ebiri mu bbanga.*

¹³ Aye huhuumiriye egulu n'ehvalo ebinyaaha ng'olu Hatonda gasuubisa era ehyo ni hihenire ohubaŋo, abaatu abalibamo balihola birunamu byereere.

* 2:22 2:22 Nge 26:11 * 3:3 3:3 Yud 18 * 3:5 3:5 Tand 1:6-9 * 3:6 3:6 Tand 7:11 * 3:8 3:8 Zab 90:4

* 3:12 3:12 Yis 65:17; 66:22; Hub 21:1

¹⁴ Olw'ehyo, bahyange abahoda ng'olu muhumiiriye ebyo ohubaŋo, mwefeho Musengwa abagaane ni munumaho mbalo oba ebala lyosiryosi mu bulamu wenywe era ni muli bulala ni naye.

¹⁵ Mufaanie muuti Musengwa aluuye ohugobola olwohuba genda abaatu bebbwage batasihiiriha. Ebiitu bino mbebi mulebe yeefe omuhoda oyu balanga baati Pawulo, yeesi gabaŋandiihira n'atambisa amagesi aga Hatonda gaamuŋa.

¹⁶ Mu bigaŋandiiha mulimo ebiitu ebindi ebigosi ohutegeera, ebi abanubeebe banyonyola mu ngeri yaawe, nga beleetera abeene ohusiiriha.

¹⁷ Olw'ehyo bahyange abahoda, ng'olu mumanyire ebiitu ebyo, mwehuume abaatu abo abatangondera Hatonda batababbaamya n'obudulingi waawe.

¹⁸ Aye mweyongere ohusangaasa Musengwa era Omunonjosi weefe Yesu Kurisito gaheyongera ohubaŋambira ehisasabirisi. Era mweyongere ohuba n'ehinani ehy'ohwenda ohumumanya ohuhiraho aŋo. Abaatu baŋe Yesu Musengwa enjono emirembe n'emirembe. Amiina.

Ebbaluḡa endaayi eya Yowaane Enyanjula

Ebbaluḡa ya *Yowaane* yino, Yowaane owaali omuhwenda wa Yesu nj'owayinjandiiha, ḡagati w'omwaha ogw'ataanu n'ecikumi oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Yowaane saalaga ati nj'owaḡandiiha ebbaluḡa yino aye esuula endaayi yiraga yiiti ebi gaḡandiiha gabyeboneraho n'emoni jije omwene (1:1-3). Abahugu mu by'Ebbayibbuli bajeega baati Yowaane gaḡandiiha ebbaluḡa yino n'ali mu hibuga Efeeso. Yowaane omwene oyo nj'owaḡandiiha ebbaluḡa endaayi n'eyohubiri ko n'eyohudatu eja Yowaane.

Yowaane gaḡandiihira abafugiirira Kurisito bosibosi ebbaluḡa yino. Mu hiseera ehyo, abafugiirira Kurisito baali n'ebigosi ohuḡwa mu basomesa ab'obudulingi. Abasomesa abo baali bafugiirira baati Yesu gaali mu butuufu Hatonda aye sigaali muutu n'ali n'omubiri n'amafugi. C'ehifa Yowaane aloma ati geboneraho Yesu n'emoni jije era gamuḡambaho n'engalo jije (1:1-3).

Ebiri mu bbaluḡa yino mu buupi

1. Hirala hu bigendererwa by'ohuḡandiiha ebbaluḡa yino (1:1-4)
2. Hatonda nj'enjase era huli n'ohugenda ng'olu Yesu gaḡandanga (1:5-3:10)
3. Ehiragiho hy'ohwendananga (3:11-5:12)
4. Engohoba (5:13-21)

Hibono aleeta obulamu obutaḡwanjo

¹ Hubaḡandiihira ebifa hu Hibono aleeta obulamu obutaḡwanjo era owaaliḡo ko batonde ehyalo. Hibono oyo, efe hwanjulira ebibono ebi galoma, hwamubona era hwamwetegeeresa hwahena hwamuḡambaho n'engalo jeefe. Ehyo c'ehigira hubuulira Amanjuliro Amalanji agamuḡambaho.

² Hatonda gahwehula Hibono aleeta obulamu obutaḡwanjo, hwamubonaho era huli bajulizi. Hubalomera hu biḡamba hu bulamu obutaḡwanjo, obu muutu oyo owanḡwa eyiri Semwana gatwehwehulira.

³ Hubalomera hu oyo oyu hweboneraho n'emoni jeefe era oyu hwanjulira n'atulabbira omwene, ko mwesi musobole ohutwenḡimbaho mu huba bulala ni Hatonda Seefe ko n'Omwana wuwe, Yesu Kurisito.

⁴ Hubaḡandiihira ebiitu bino mwaheega ko hwesihwesi* hube basangaafu bugali weene.

Hugenderenga mu njase

⁵ Buno nj'obuhwenda obuhwanjulira ohuḡwa eyiri Yesu Kurisito era hubalomera huuti; Hatonda ali hy'enjase emulihira abaatu era mu ye muḡuma hiirema hyosihyosi.

⁶ Singa huloma huuti huli bulala ni Hatonda aye ni hugendera mu hiirema, aḡo huba hudulinga era huba sihugendera mu mazima.

⁷ Aye singa hugendera mu njase ng'olu niye ali hy'enjase, ehyo hituleetera ohuba bulala n'abahyefe era amafugi ga Yesu Omwana wuwe gatwogaaho ebibi byefe byosibyosi.

⁸ Singa huloma huuti huḡuma hibi, huba hwedulinga hwabeene era huba huḡuma mazima.

⁹ Aye hunafugiirira huuti huli n'ehibi, Hatonda asala emisango n'atehubbira era omwesigwa, aja hutusonija ahene atugwalaase.

¹⁰ Singa huloma huuti sihuholangaho hibi hyosihyosi, humufuula ohuba mudulingi era ehibono hihye hiba sihinjuga bulamu weefe.

2

Kurisito nje Pulida weefe

¹ Baana bange abahoda, mbaḡandiihira hino ko mutabbenganga. Aye singa omuutu yesiyisi abbenga, huli n'atunoserheesa eyiri Seefe, oyo nje Yesu Kurisito Omwawufu wuwe.

² Yesu Kurisito nj'atusaḡo ebibi byefe, saatusaḡo by'efe byonene aye n'ebyaabaatu bosibosi hu hyalo.

* 1:4 1:4 Ebyaḡandiihwa ebindi biroma biiti "esangaalo lyenywe libe bittirifu."

³ Hunagondera ebiragiyo bya Hatonda, hiba hiraga hiiti humumanyire.

⁴ Omuutu aloma ati amanyire Hatonda aye ndahole ng'olu biragiyo bibye biroma, oyo aba mudulingi era n'anjumamo mazima.

⁵ Aye omuutu yesiyesi agondera ehibono hya Hatonda, aba alaga ati amwenda* n'omwoyo mulala. Era ehyo nj'ehihutegeereraho huuti huli mu Hatonda.

⁶ Hiisi aloma ati ali bulala ni Hatonda, ali n'ohuba n'esambo hy'ēja Kurisito.

Ehiragiyo ehinyaaha

⁷ Bameeri bange abahoda, simbanandiihira hiragiyo hinyaaha aye ehyene ehyo ehi baabalomera ohunwera erala mu hutandiha. Era ehiragiyo ehyo nj'obuhwenda obu mwanjulira.*

⁸ Aye mbanandiihira ehiragiyo ehinyaaha era amazima gahyo gabonehera mu Kurisito ko n'obulamu wenywe olwohuba ebikolwa eby'ehiirema birihunwanjo era enjase yimuliha mu bulamu wenywe olw'ohwendana.

⁹ Omuutu yesiyesi aloma ati agendera mu njase aye n'acaawa mulebeewe aba ahiiri mu hiirema.

¹⁰ Hiisi owenda mulebeewe aba agendera mu njase era njaba njabula ehimuleetera† ohubbenga.

¹¹ Aye hiisi acaawa mulebewe aba ahiiri mu hiirema era aba saamanyire eyi aba naali hutiiina olwohuba hyamwigala emoni.

¹² Mbanandiihira enywe abaana bange abahoda, olwohuba hu lwa Yesu Kurisito, Hatonda gasonija ebibi byenywe.

¹³ Mbanandiihira enywe ba Bbaabba, olwohuba mumanyire oyo owaaliŋo ohunwera erala mu hutandiha hw'ehyalo. Era pandiihira enywe abavubuka olwohuba mwanjangula Sitaani. Pandiihira enywe abaana abanjere olwohuba mumanyire Hatonda Seefe.

¹⁴ Pandiihira enywe abanjangafu mu hufugiirira, olwohuba mumanyire owaaliŋo ohunwera erala mu hutandiha hw'ehyalo. Era pandiihira enywe abavubuka, olwohuba muli banywani mu hufugiirira hwenywe era ehibono hya Hatonda hiri mu bulamu wenywe era mwanjangula Sitaani.

¹⁵ Olw'ehyo mbaloma ti simunembanga huhola ebibi n'ebiiitu by'ehyalo hino ebitali biranji. Singa omuutu yesiyesi anembanga hu huhola ebibi, aba sigenda Hatonda.

¹⁶ Olwohuba ebiiitu by'ehyalo hino omuli ohululuhanira ebiiitu n'ohuba n'emoni enyang'u n'ohwehudumbasa, sibirjwa yiwa Hatonda Seefe. Ehyo byosibyosi by'ehyalo hino.

¹⁷ Ehyalo hino n'ebikolwa ebibi birinjwanjo aye ahola ebi Hatonda genda, alibaanjjo emirembe n'emirembe.

Abanjahania Kurisito

¹⁸ Baana bange abahoda, bino nj'ebiseera eby'ekomero. Era ng'olu mwanjulira muuti anjahania Kurisito ali huupi huuja, n'esaawa yino abanjahania Kurisito baliŋo bangi. Ehyo nj'ehi hutegeereraho huuti huli mu ndaalo ej'ekomero.

¹⁹ Abaatu abo abanjahania Kurisito, batunwamo olwohuba sibaali bahyefe. Singa baali bafugiirira bahyefe hani sibatunwamo. Aye ohutiina hwawe hwalagira erala huuti njabula wayire mulala hu bo owaali owahyefe.

²⁰ Aye mwesimwesi mwasuna Omwoyo Omutukuvu ohunwera eyiri Kurisito era mumanyire amazima.

²¹ Simbanandiihira olwohuba ti simumanyire mazima; mugamanyire era ebula budulingi obunwera mu mazima.

²² Nj'ani omudulingi? Nj'oyo aloma ati Yesu sinje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonola abaatu. Omuutu aloma atyo aba mulabe wa Kurisito era aba amujanahania ohuba Mwana wa Hatonda.

²³ Nanjuma owegaana Omwana wa Hatonda gaaba bulala ni Hatonda Seefe era hiisi afugiirira Omwana aba afugiirira ni Hatonda Seefe.

²⁴ Olw'ehyo musigale ni mufugiirira ebi babasomesa hu Kurisito mu hutandiha. Munahola muutyo, muja husigala ni muli bulala ni Hatonda Seefe n'Omwana wuwe.

²⁵ Era Yesu Kurisito gaatusubisa obulamu obutanwanjo.

²⁶ Mbanandiihira bino byosibyosi olwohuba eriyo abo abenda ohubabbaamya.

²⁷ Aye enywe, Kurisito gabanja Omwoyo wuwe era simwetaga muutu obundi yesiyesi ohubasomesa. Omwoyo Omutukuvu oyo abasomesa hu hiisi hiitu era ng'olu ali

* 2:5 2:5 Ebyanjandiihira ebindi biroma biiti, *Hatonda amwenda*. * 2:7 2:7 Yow 13:34 † 2:10 2:10 Ebyanjandiihira ebindi biroma biiti saaleetera abandi ohubbenga.

w'amazima, mu niye mubula budulingi era mweyongere ni muli mu Kurisito oyo. Olw'ehyo musigale ni muhifugiirira Kurisito ng'olu Omwana wuwe abasomesa.

²⁸ Ale ŋaahani, baana bange abahoda, mweyongere ohuba bulala ni Kurisito, ko mube bagumu era esoni jitabanjamba n'agobooye.

²⁹ Ni muba ni muhimanyire muuti Kurisito mwawufu, ale muhimanyire muuti hiisi ahola ebirunjamu mu moni ja Hatonda aba mwana wuwe.

3

Abaana ba Hatonda

¹ Ale mubone ng'olu hiri hy'amaani ohuba ti Hatonda Seefe gaatuŋwewehesaho ohwenda huhwe hwasihwosi, gaatufuula baana babe. Mu butuufu ehyo nj'ehi huli! Hiri hiityo olwohuba abaatu sibamutegeera era hwesi nj'ehigima ni batatutegeera.

² Bameeri bange abahoda, ŋaahani huli baana ba Hatonda wayire hatyane ahiiri hutuhwehulira hiina ehi huliba. Aye humanyire huuti Kurisito n'aligobola, huliba hya niye olwohuba huliba humubona moni hu moni.

³ Era hiisi muutu asuubira ehyo, ali n'ohwegwalaasa abe mwawufu ng'olu Kurisito ali.

⁴ Hiisi ahola ehibi aba abbwagire amagambi ga Hatonda era mu butuufu oweene, ehibi nj'ohujeema wabbwaga amagambi.

⁵ Aye enywe muhimanyire muuti Kurisito gaaja ohututusaho ebibi era enjuma hibi ehi gaahola.

⁶ Olw'ehyo omuutu yesiyesi anaba bulala ni Kurisito sigeyongera huhola ebibi. Era oyo atiina mu moni n'ahola ebibi aba saabonangaho hu Kurisito oba saamanyire ati Mwana wa Hatonda.

⁷ Baana bange abahoda, omuutu yesiyesi saababbaamyanga ohuŋwa hu mazima. Olwohuba oyo ahola ebirunjamu aba mulunjamu ng'olu Kurisito ali mulunjamu.

⁸ Era oyo ahola ebibi, aba wa Sitaani olwohuba ohuŋwera erala mu hutandiha, Sitaani mubbengi. C'ehifa Omwana wa Hatonda gaaja ohusihiirisa ebikolwa bibye.

⁹ Enjuma muutu yesiyesi owafuuhwa omwana wa Hatonda oweyongera ohuhola ebibi olwohuba embeera ya Hatonda yiba yiri mu bulamu wuwe.

¹⁰ Hino nj'ehihumanyiraho abaana ba Hatonda n'aba Sitaani, hiisi muutu atahola ebirunjamu oba atenda mulebewe, oyo saaba mwana wa Hatonda.

Mwendanenga

¹¹ Obuhwenda obu mwanjulira ohuŋwa mu hutandiha buli buuti; hwendanenga.*

¹² Mutaba hya Kayini owaleha Sitaani ganjuga obulamu wuwe, ng'amuleetera ohwita Abbiri mugandawe. Ehyo gahihola olwohuba ebikolwa bibye byali bibi aye ebya mugandawe ni biri birunjamu.*

¹³ Aboluganda, hitabenjunjisanga singa abaatu babacaawa.

¹⁴ Ni huba ni hwenda abahyefe, ehyo hituleetera ohumanya huuti hwanjwa mu hufa hwasuna obulamu obutanjanjo. Omuutu yesiyesi atenda wahye aba ahiiri mu hufa.

¹⁵ Hiisi acaawa mulebewe aba mwiiti. Era muhimanyire muuti enjuma mwiiti yesiyesi ali n'obulamu obutanjanjo.

¹⁶ Ahabonero ahatulaga haati Yesu Kurisito atwenda, genjayo gaatufiirira. Era hwesi hwenjengayo ohwenda abahyefe n'omwoyo mulala.

¹⁷ Singa ŋabaano omulebe omunjinda aye nga saafayo hu oyo anjuma haatu hosihosi aha genjambaho, asobola atye ohwebuuja ati mbo genda Hatonda?

¹⁸ Baana bange abahoda, hutendananga mu bibono bubono byonene aye mu bikolwa nomu mazima.

¹⁹ Humanyira hu c'ehyo huuti huli baana ba Hatonda era hituleetera emiyaaya ni huba mu moni jije ni husaba.

²⁰ Hiri hiityo olwohuba mula hunanjulira ni ŋaliŋo ehitulumiirisa mu myoyo jeefe, humanya huuti Hatonda ahira byosibyosi obubbala era amanyire ebiri mu myoyo jeefe.

²¹ Bameeri bange abahoda, emyoyo jeefe jinaba ni jitatulumirisa, huba bagumu mu moni ja Hatonda.

²² Aja hutunja hiisi ehi husaba olwohuba huŋamba ebiragiyo bibye era huhola ebimusangaasa.

²³ Ehiragiyo ehi Hatonda gaatuŋa c'ehino; ohufugiirira Yesu Kurisito Omwana wuwe n'ohwendananga ng'olu gaatulagira.*

* 3:11 3:11 Yow 13:34

* 3:12 3:12 Tand 4:8

* 3:23 3:23 Yow 13:34; 15:12,17

²⁴ Abo abanjamba ebiragiro bya Hatonda baba bulala ni naye. Era Omwoyo wuwe oyu gatunja ohumenya mu myoyo jeeffe atuleetera ohumanya huuti amenya mu bulamu weefe.

4

Omwoyo ow'amazima n'obwobudulingi

¹ Bameeri bange abahoda, simufugiiriranga hiisi somesa eyiba ni yibaluhirengo aye mugesyengaho ohumanya oba yinjwa yiwa Hatonda oba bbe, olwohuba njalino abanaabbi bangi ab'obudulingi abahwene ehyalo hyosihyosi.

² Engeri ey'ohumanya hanye omuutu ali n'Omwoyo wa Hatonda nje yino; anafugiirira ati Yesu Kurisito gasaaliwa hy'omuutu, oyo Omwoyo wa Hatonda aba nj'amulunjama ohuloma atyo.

³ Aye hiisi aloma ati Yesu Kurisito ganjuma mubiri hy'ogwomuutu, oyo Omwoyo wa Hatonda sinje aba n'amulomya atyo. Era omwoyo ogujahania Kurisito oyu mwanjulira muuti guja hubaluhango era njahani gulinjo mu hyalo muno.

⁴ Aye baana bange abahoda, muli baatu ba Hatonda era mwanjangu abasomesa abo ab'obudulingi, olwohuba Hatonda ali mu nywe ahira oyo ali mu hyalo amaani.

⁵ Abasomesa abo sibamanyire Hatonda era ebi baloma bya hu hyalo huno c'ehigima abaatu babanjulirisa.

⁶ Aye efe huli baatu ba Hatonda era oyo amumanyire atunjulirisa. Abo abatamwenda, sibatunjulirisa. Hu ehyo nj'ehihutegeereraho Omwoyo ow'amazima n'omwoyo gwa Sitaani ogw'obudulingi.

Ohwenda hwa Hatonda

⁷ Bameeri bange abahoda, hwendanenga, olwohuba ohwendana hujwa eri Hatonda era hiisi muutu hu nywe owenda owahye aba mwana wa Hatonda era aba amumanyire.

⁸ Oyo atenda bahye aba saamanyire Hatonda, olwohuba hiisi ehi Hatonda ahola, ahihola olwohuba genda abaatu.

⁹ Hatonda galaga ati atwenda olu gatuma Omwana wuwe omulala wogobbo hu hyalo, ko hwahasuna obulamu obutanjwano.

¹⁰ Ohwo nj'ohwenda. Sihiri ti efe ndiife ohwasooka ohwenda Hatonda aye niye gatwenda, gatunja Omwana wuwe ohuba enjongo olw'ebibi byefe.

¹¹ Bameeri bange abahoda, ng'olu Hatonda gatwenda ohwaga anjo, hwesi hwendanenga.

¹² Nabula owaali n'aweene hu Hatonda aye ni huba ni hwendana, Hatonda aba ali mu efe era ohwendana ohwo huba huli huhulira erala mu efe.

¹³ Humanyire huuti huli bulala ni Hatonda era yeesi ali bulala ni neefe, olwohuba gatunja Omwoyo wuwe.

¹⁴ Era efe ehi hwabona c'ehi hulomera abandi huuti Hatonda seefe gatunja Omwana wuwe ohuba Omunonjosi w'abaatu bosibosi.

¹⁵ Hiisi afugiirira ati Yesu Mwana wa Hatonda, aba bulala ni Hatonda era Hatonda yeesi aba bulala ni naye.

¹⁶ Humanyire ng'olu Hatonda atwendamo era humwesiga olw'ohutwenda.

Hiisi ehi Hatonda ahola, ahihola olwohuba genda abaatu era owenda abahye aba bulala ni Hatonda, ni Hatonda yeesi aba bulala ni naye.

¹⁷ Mu ngeri eyo, ohwendana hwefe huli huhulira erala era ehyo hija hutunja obugumu hu ludaalo olu Hatonda alisaliraho omusango olwohuba hwebisya hya Yesu mu hyalo muno.

¹⁸ Omuutu amanyire ati Hatonda amwenda saaba n'ehi atya olwohuba ohutya n'ohwenda sibinjambagana era omuutu oyo sigeralihirira ati baja humuboneresi. Singa geralihirira hiba hiraga hiiti ahiiri hweyiniha mu hwenda hwa Hatonda, olwohuba ohwenda hutusanjo ohutya.

¹⁹ Hwenda abahyefe olwohuba Hatonda nj'owasooka ohutwenda.

²⁰ Singa omuutu aloma ati genda Hatonda aye n'atenda mulebewe, omuutu oyo aba mudulingi, olwohuba oyo aba n'atenda owahye oyu abonaho anjanga atye ohwenda Hatonda oyu atabonangaho?

²¹ Yesu gatunja ehiragiro ati hiisi owenda Hatonda, ali n'ohwenda omuutu wahye.

5

Obunangusi weefe

¹ Hiisi afugiirira ati Yesu nje Kurisito oyu bafuujaho amate ohunonjola abaatu, oyo aba mwana wa Hatonda. Hiisi owenda omusaaye aba genda n'omwana wuwe yeesi.

² Olw'ehyo hunenda Hatonda era hwanjamba ebiragiyo bibye, ehyo hiba hiraga hiiti hwenda abaana babe bosibosi.

³ Ohwenda Hatonda hitegeesa ohwanjamba ebiragiyo bibye era ebiragiyo bibye byangu,

⁴ olwohuba hiisi afuuha mwana wa Hatonda, anangula ebibi by'ehyalo hino. Hwanjamba ebibi hu lw'ohumufugiirira.

⁵ Nj'ani anangula ebibi by'ehyalo hino? Nj'oyo afugiirira ati Yesu Mwana wa Hatonda.

⁶ Yesu Kurisito gaaja mu hyalo muno gabatiziwa mu maaji era gafa olw'ebibi byefe. Sigaaja gabatiziwa hyonene aye gahena gaatufiirira. Era Omwoyo Omutukuvu mujulizi w'ebiiitu ebyo olwohuba nj'otuhwehulira amazima aganjamba hu Hatonda.

⁷ Ebiitu biri bidatu ebinayo obujulizi,

⁸ Omwoyo Omutukuvu, ohubatiziwa mu maaji era n'amafugi gage agajijuha olu gafa hu musalabba. Era ebidatu ebyo bihahasa ehiitu hiralala biiti Yesu Mwana wa Hatonda.

⁹ Ng'olu hufugiirira ebi baatu baloma, ale hufugiirire ebi Hatonda aloma hu Mwana wuwe Yesu Kurisito.

¹⁰ Hiisi afugiirira Omwana wa Hatonda, amanyire ati ebiitu ebyo bituufu. Era abatafugiirira ebyo ebinjamba hu Mwana wuwe, bafuula Hatonda ohuba mudulingi, olwohuba sibafugiirira ebi aloma hu Mwana wuwe oyo.

¹¹ Hatonda aloma ati gaatunja obulamu obutanjanjo era hubusuna ohubita mu Mwana wuwe oyo.

¹² Hiisi muutu afugiirira Omwana wa Hatonda ali n'obulamu obutanjanjo aye oyo atamufugiirira abunuma.

Ebibono ebigohoba

¹³ Pandiihira enywe abafugiirira muuti Yesu Mwana wa Hatonda mwahamanya muuti muli n'obulamu obutanjanjo.

¹⁴ Huli n'obugumu hunatiina mu moni ja Hatonda olwohuba atunja hiisi ehi humusunga, kasita hinaba mu husiima huhwe.

¹⁵ Era hunaba ni humanyire huuti anjulira ohusaba hwefe, anjo hwehahasa huuti aja hutunja ebyo ebi huba ni humusungire.

¹⁶ N'obonanga owahyo n'ahola ehibi ehitamuleetera hufa, omulomberanga Hatonda amunje obulamu obutanjanjo. Hino hinjamba hu abo abahola ehibi ehitaleeta hufa. Nalino ehibi ehireeta ohufa. Sindoma hulomberanga ehiitu hyehyo.*

¹⁷ Hiisi hikorwa ehibi, hibi aye njalino ehibi ehitanjeramo muutu hufa.

¹⁸ Humanyire huuti hiisi owafuuha omwana wa Hatonda sigeyongera ohuhola ehibi olwohuba Yesu Omwana wa Hatonda amuhuma, Sitaani atamwosaho habi.

¹⁹ Humanyire huuti huli baana ba Hatonda wayire ehyalo hyosiyosi hiri njaaasi w'obunugi wa Sitaani.

²⁰ Humanyire huuti Omwana wa Hatonda gaaja mu hyalo muno era gaatuleetera ohumanya Hatonda ow'amazima. Era huli bulala ni Hatonda oyo ow'amazima olwa Yesu Kurisito Omwana wuwe. Era Hatonda oyo ow'amazima, nj'agaba obulamu obutanjanjo.

²¹ Olw'ehyo baana bange abahoda, mwenjalamenga ohujumirya ebiitu ebibbote.

* 5:16 5:16 Abaatu abahira obungi baneega baati ehibi ehireeta ohufa, hy'ohutafugiirira Kurisito.

Ebbaluja eyohubiri eya Yowaane Enyanjula

Ebbaluja ya *Yowaane* yino, Yowaane omuhwenda wa Yesu nj'owayinjandiiha, njagati w'omwaha ogw'ataanu n'ecikumi oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Yowaane saalaga ati nj'owañandiiha ebbaluja yino aye geranga ati gaali mutangirisi. Yowaane ganjandiiha ebbaluja yino n'ali mu hibuga Efeeso.

Mundoma ey'ohubbumbirya, Yowaane aloma ati añandiihira omuhasi omutobole ko n'abaana babe. Hamunga gaali aloma hu hibubbu hy'abafugiirira Kurisito. Ehigendererwa hya Yowaane ohuñandiiha ebbaluja yino, hyali hugumya abafugiirira Kurisito n'ohubalabula ohwehuuma abasomesa ab'obudulingi.

Ebiri mu hbaluja yino mu buupi

1. Obuheese (1:1-3)
2. Ehiragiho hy'ohwendananga (1:4-6)
3. Ohulabula ohuñamba hu basomesa ab'obudulingi (1:7-11)
4. Engohoba (1:12-13)

Enyanjula

¹ Ese omutangirisi, pandiihira ewe omuhasi* oyu Hatonda gatobola ko n'abaana babo aba nenda obugali. Sindiise seenene abenda aye ni naabo abamanyire amazima boosi babenda,

² Olwohuba amazima aga hwafugiirira sihuja huleheraño ohugafugiirira emirembe n'emirembe.

³ Hatonda Seefe ni Yesu Kurisito Omwana wuwe batunambire ehisaabirisi era batunenga emiyaaya mu mazima nomu hwendana.

Amazima n'ohwenda

⁴ Hyasangaasa ni nanjulira ti balala hu baana babo bafugiirira amazima, ng'olu Hatonda Bbaabba gaatulagira.

⁵ Olw'ehyo, ewe omuhasi omuhoda, sikuñandiihira hiragiho hinyaaha aye ehyo ehi batunja hale n'atulagira hwendanenga.*

⁶ Ohwendana hitegeesa ohugondera amagambi ga Hatonda. Ng'olu mwanjulira ehiragiho ehyo ohuñwera olu mwafugiirira Yesu, ehiragiho hihye hiri ti mwendanenga.

⁷ Hiri hiityo olwohuba abasomesa ab'obudulingi bahwene ehyalo hyosihyosi. Basomesa baati Yesu Kurisito sigafuuha muutu era sigasaaliwa. Omuutu asomesa atyo, aba adulinga era aba mulabe wa Kurisito.

⁸ Olw'ehyo, mwehuume ko mutafirwa ehi mwafululuhanira† ni muñeereses Hatonda aye musune omugabo mu wiijufu ogu gabasuubisa.

⁹ Hiisi muutu alehaño ohufugiirira ebinjamba hu Kurisito ng'olu bamusomesa, oyo saaba n'ahiiri bulala ni Hatonda.

¹⁰ Omuutu yesiyesi asomesa eby'obudulingi, simumusangaliranga nomu mago genywe.

¹¹ Oyo amusangalira aba ali bulala ni naye mu bikolwa bibye ebibi.

¹² Ndi n'ebingi eby'ohuñandiihira aye olwohuba suubira ohuuja eyo kuboneho era huñaye hwahasangaalira njalala.

¹³ Abaana ba mugandawo aba Hatonda gaatobola, boosi bahuhehiseho.

* 1:1 1:1 Bangi banjeega baati hwali hubbumbirya mu hifo hy'ohuloma oti ehubbubbu hy'abafugiirira. * 1:5 1:5
Yow 13:34; 15:12,17 † 1:8 1:8 Oba ehi hwafululuhanira.

Ebbaluṅa eyohudatu eya Yowaane Enyanjula

Ebbaluṅa ya *Yowaane* yino Yowaane owaali omuhwenda wa Yesu nj'ogayinandiha ṅagati w'omwaha ogw'ataanu n'ecikumi oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito. Yowaane saalaga ati nj'owaṅandiha ebbaluṅa yino aye geranga ati gaali mutangirisi. Yowaane gaṅandiha ebbaluṅa yino n'ali mu hibuga Efeeso.

Ebbaluṅa yino gayinandihiira omusinde oyu baali ni balanga baati Gaayo. Yowaane aloma ati Gaayo gaali meriwe era gaali n'omwoyo mulanji ni ganirisanga abageni.

Ebiri mu bbaluṅa yino mu buupi

1. Ohwanjula (1:1)
2. Ahubbirisa Gaayo era amusunga ohweyongera ohwanirisanga abageni (1:2-8)
3. Yowaane aloma hu Diyotireefe ni Demetiriyo (1:9-12)
4. Engohoba (1:13-14)

Enyanjula

¹ Ese omutangirisi, kuṅandihira ewe Gaayo oyu nenda n'omwoyo gwange gwsigwosi.
² Meeri yange, kulombera ekabi ebiitu bihutiinire bulanji era weyongere ohuba bulala ni Hatonda mu bulamu wuwo.

³ Nasangaala bugali abalebe mu Yesu ni baaja batunayira ng'olu ohigumiiye hu mazima aganjamba hu Yesu.

⁴ Enjuma ehisangaasa hy'ohunulira ti abaana bange bahigendera mu mazima.

Ebiranji bya Gaayo

⁵ Wahyange, oholire bingi n'oyeeda aboluganda wayire abandi baba bageni n'otabamanyire. Ebikolwa bibyo biraga biiti oli mwesigwa.

⁶ Abalebe aba waṅa obuyeedi baatunayira engeri eyi wendamo abafugiirira Kurisito bahyo. Era neyongera ohuhusunga ti weyongere ohuyeeda abaatu hy'abo ohweyongera mu lugendo lwawe.

⁷ Abalebe abo bagenda ni banjeeresa Yesu Kurisito era sibasuna buyeedi ohunṅa mu batafugiirira Kurisito.

⁸ Olw'ehyo hiranji ohuhuuma abaatu hy'abo mu mago geefe olwohuba huba hutambira ṅalala ni nabo mu hubuulira Amanjiliro Amalanji.

Diyotireefe ni Demetiriyo

⁹ Nanandihiira ehibbubbu hy'abafugiirira Kurisito hu hiitu c'ehyene aye Diyotireefe olw'ohwenda ohuba omutangirisi waawe siganjulirisa byange.

¹⁰ Era atiinire n'atulomaho bubi. Olw'ehyo, keesi ni nahaaje eyo nahalome mu lwijuuye hu ebi ahola. Saahoma hu hy'ohutunajaha esiro hyonene cooka era sigenda n'ohusangaalira abageni ababahyalira. Nindi abo ababasangaalira ahena gababbinga banwe mu hibbubbu hy'abafugiirira.

¹¹ Wahyange omuhoda, otebisanga hya niye aye weyongere ohuhola ebiranji. Oyo ahola ebiranji, ebikolwa bibye biraga biiti mwana wa Hatonda. Aye ahola ebihi, ebikolwa bibye biraga biiti saamanyire Hatonda.

¹² Abaatu bosibosi baloma biranji byereere hu Demetiriyo era ebi baloma by'amazima olwohuba ehyene byeraga. Hwesi humulomaho biranji era ng'olu omanyire efe ebi huloma biba by'amazima.

Engohoba

¹³ Ndi n'ebingi eby'ohuhunandihiira aye ebbaluṅa siyihena.

¹⁴ Suubira ohuujya eyo mangu kuboneho, hunaye moni hu moni.

¹⁵ Hatonda ahunje emiyaaya. Abameeri babo bahuheehiise. Keheeseho hiisi mulala hu bameeri beefe.

Ebbaluḡa ya Yuda Enyanjula

Ebbaluḡa ya *Yuda* owayinḡandiiha baali bamulanga baati Yuda. Yuda geromaho ati gaali muganda wa Yakobbo muganda ya Yesu. Sihimanyiheene oba ebbaluḡa yino yaali ya hibbubbu hy'abafugiirira Kurisito. Aye hitegereheha hiiti mu bagayinḡandihira mwalimo Abayudaaya, olwohuba aloma hu biri mu Ndagaano Ekayire. Ne gayinḡandiihira "enywe mwesimwesi abahoda ba Hatonda Seefe era aba galanga era aba ahuuma olw'ohufugiirira Yesu Kurisito" (1). Era hiboneha oti gayinḡandiiha mu mwaha ogw'enkaaga oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito.

Ehigendererwa hy'ohuḡandiiha ebbaluḡa yino, gendire ohulabula abafugiirira Kurisito hu biḡamba hu basomesa ab'obudulingi (Yuda 4). Aloma hu byaliḡo mu Ndagaano Ekayire ng'ehyohuboneraho. Ebbaluḡa yino, efaananaho n'ebbaluḡa ya Peetero eyohubiri (Peet 2:1).

Ebiri mu bbaluḡa yino mu buupi

1. Yuda geyanjula (1-2)
2. Ohwehuuma abasomesa ab'obudulingi (3-4)
3. Ehy'ohuboneraho ohuḡwa mu Ndagaano Ekayire (5-16)
4. Ehyohuhola hu biḡamba hu hulabula (17-23)
5. Agohoba n'ajumirya Hatonda (24-25)

¹ Ndiise Yuda omuḡeeresa wa Yesu Kurisito era mulebe ya Yakobbo. Pandiihira enywe abahoda ba Hatonda Seefe era aba galanga era aba ahuuma olw'ohufugiirira Yesu Kurisito.

² Ehisasabirisi n'emiyaya n'ohwenda ohuḡwa eyiri Hatonda, byeyongere ohuba ni nenywe.

Abasomesa ab'obudulingi

³ Abaatu ba Hatonda abahoda, wayire naali nendire ohubaḡandiihira hu hunoḡoha ohu hwasuna, mula pulira ti hiraḡi mbaḡandiihire ni mbaḡobosamo amaani mweyongere ohuḡirinjaania esomesa ey'obudulingi olw'ohufugiirira ohu Hatonda gaḡambya abaatu babe omulundi mulala gwogene nga biḡwa.

⁴ Hiri hiityo olwohuba eriyo abaatu abatatya Hatonda abaamomoka babengiramo mu hyama n'esomesa ebbaama. Abaatu abo basomesa baati mbo ehisasabirisi hya Hatonda hibaḡa ehiyale ohweholera obuhwedi era sibafugiirira baati Yesu Kurisito nje Musengwa era aḡuga. Ebyaḡandiihwa bibalomaho biiti abo baahena hale ohubasalira omusango.

⁵ Wayire ebiitu bino mubimanyire, nenda ohubahebula ti Musengwa* gatusa Abayisirayiri e Misiri ne oluvanyuma gasihiirisa abo abatafugiirira bibye.*

⁶ N'abamalayika abajeema, Hatonda gabadanya mu komera eyo mu hiirema ni babasidihire n'enjegere eyi bali ohwola hu ludaalo olw'ekomererero olu alisaliraho omusango.

⁷ Mu ngeri nj'enyene, abaatu b'e Sodoma n'e Gomora ko n'ebibuga ebindi eby'ohumulirano, baahola obuhwedi owa hiisi ngeri. Hatonda gabasihiirisa era ehyo hiriḡo ng'ehyohuboneraho ti abo abajeemu balibadanya mu muliro eyi baligada emirembe n'emirembe.*

⁸ Abaatu abo abatatya Hatonda, mu ngeri nj'enyene eyo boosi bahola obuhwedi olwohuba mbo baasuna ohwolesewa Hatonda gaabafugiirira ohuhola ebiitu hy'ebyo. Abaatu abo bajeemera Hatonda era baloma ebibono ebibi hu bitonde ebyomwigulu.

⁹ Cooka ni Mikayiri omuhulu w'abamalayika ni gaali n'ahaabira ni Sitaani omulambo gwa Musa, malayika oyo sigamusalira musango aye gamuloma ti, "Hatonda ahugudye!"*

¹⁰ Aye abaatu abo, bafodogola ebyo ebi batamanyire era bali hy'esolo ejijuma hutegeera. Bahola ebiitu ebibaleetera ohusihiihira olwohuba hiisi ehi epeega yaawe yibaloma ohuhola nj'ehi bahola.

* 1:5 1:5 Ebyaḡandiihwa ebindi biroma biiti Yesu Musengwa. * 1:5 1:5 Huḡ 12:51; Hub 14:29-30 * 1:7 1:7 Tand 19:1-24 * 1:9 1:9 Mag 34:6; Dan 10:13,21; 12:1; Zak 3:2; Hub 21:7

¹¹ Jibageene, olwohuba banjambire esambo ja Kayini oweeta Abbiri mugandawe. Baluluhanira ebbeesa hya Bbalamu era hya Koora owasihiriha olw'obujeemu wuwe, mu ngeri nj'enyene boosi balibasihirisa.*

¹² Abaatu abo bali hy'ehiitu ehy'embihho hu hiinjulo hyenywe ehy'ohuhebuliriraho Yesu Musengwa, banjuma hwenjomeha mu bulamu waawe. Era banjuma n'esoni, bali hy'abaayi abafa hu bida byawe mu hifo hy'ebisolo ebibaaya. Bali hy'ebireri ebidumbadumbana aye sibitonyesa fula. Bali hy'emisaala ejitaama bibala mu biseera byajo era jooma ohunjwera erala njaasi hu biholo.

¹³ Abaatu abo bali hy'ebimoto by'amaaji hu nyanja era hy'amaaji amadumbuuhi n'esambo jaawe jinjambya esoni. Bali hy'emunyeenye eji otanjanga hwesiga ohuhulagirira eyi oja. Baja hubanjindiha mu hiirema babe eyo emirembe n'emirembe.

¹⁴ Enoka owaaliho mu mulembe ogwomusanvu ohunjwa hu Adamu, galoma hu baatu abo ati, "Musengwa alijja n'abamalayika babe eduuli,*

¹⁵ ohusalira abaatu bosibosi abatatya Hatonda omusango olw'ebibi ebi bahola mu ngeri ey'ohutatya Hatonda n'olwebibono byosibyosi ebi bamulomaho."

¹⁶ Abaatu abo, basiiba bemulugunya era ni bendula ebibi hu baatu. Benjira baati mbo nj'abahihenaho era bahiina abaatu abandi olw'ohwenda ohubasunaho ehi baba ni benda.

Ohulabula n'ohulaabbira

¹⁷ Aye balebe bange abahoda, muhebulire ebi bahwenda ba Musengwa weefe Yesu Kurisito baaloma.

¹⁸ Babalomera baati, "Mu ndaalo ej'ekomero, njalibaano abaatu abalibanyooma era abaligondera ohwegomba hwawe ohubi ohw'omubiri."

¹⁹ Era abaatu abo, nj'abali huleetanga ohwesalamo mu nywe olw'ohwegomba hwawe ohubi era banjuma Omwoyo Omutukuvu mu bulamu waawe.

²⁰ Aye enywe balebe bange abahoda, mweyongere ohuhula mu hufugiirira hwenywe era mulombenga Hatonda mu maani g'Omwoyo Omutukuvu.

²¹ Mugumire hu hugendera mu hwenda hwa Hatonda ni mulindirira Musengwa weefe Yesu Kurisito ohubanja obulamu obutanjanjo.

²² Munjambirenga abafugiirira Yesu ehisa, abo ababa ni bali n'ohubusabuusa mu bulamu waawe.

²³ Abandi mubanjambirenga ohunjwa mu muliro; n'abandi mubanjambirenga ehisa era ehyo muhiholenga n'ohwegenderesa cooka mucaawenga esambo jaawe embi.

Ohuseebula

²⁴ Ale njahani munjenga Hatonda weefe enjono, oyo asobola ohubahuuma ndimugwa era gabengisa mu njono liryi ni munjamaho mbalo era ni muli n'esangaalo.

²⁵ Era abaatu ni babita mu Yesu Kurisito Musengwa weefe banjenga Hatonda era Omunonjosi weefe enjono olwohuba nj'omulala yenyene. Ye nj'omwene bunjanga, nj'anjuga, nj'owaaliho ohunjwa ahale nahale, aliho hatyane era nj'aja hubanjo emirembe n'emirembe. Amiina.

* 1:11 1:11 Tand 4:3-8; Hub 22:1-35; 16:1-35 * 1:14 1:14 Tand 5:18,21-24

Ebiitu ebi Yesu gahwehulira Yowaane Ohuhwehula Enyanjula

Ehitabo hino *Ohuhwehula* nj'ehisembayo mu Ndagaano Epyaha. Era nj'ehyasembayo nomu hujandiiha. Yowaane owaali omuhwenda wa Yesu nj'owahinjandiiha mu mwaha ogw'ecenda n'etaanu oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito (1:1). Era Yowaane omwene oyo nj'owañandiiha Amañuliro Amalanji n'ebbaluñja endaaayi n'eyohubiri n'eyohudatu eja Yowaane. Oyo nj'owaali omwegi wa Yesu omuhoda (Yow 13:23). Gañandiiha ehitabo hino n'ali hu hizinga Patimo eyi bamusidihira olw'ohubuulira Amañuliro Amalanji aga Yesu Kurisito (1:9).

Yowaane gañandiiha ebbaluñja yino ohugumya abafugiirira Kurisito basigale ni bali besigwa eyiri Yesu Kurisito olwohuba ali huupi hugobola (1:3; 22:7). Gayinjandiihira abafugiirira Kurisito ohuhirira erala ebibbubbu by'abafugiirira Kurisito omusanvu (2-3). Yowaane omwene aloma ati ebi galoma byali bunaabbi (1:3). Ehitabo hino mu ngeri nyingi hifaananaho n'ebiri mu Ndagaano Ekayire (Zak 6:1-8; Huj 7-8). Ehitabo hino hiroma hu biñamba hu komerero y'ehyalo, hu buñangusi wa Yesu era abo abaja huñangula baja huba ni Yesu emirembe n'emirembe. Leha ehitabo hino hihulabule era hihene hihuleetere ohusuubira ti Yesu agobola mangu.

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Engeri eyi Yowaane gasuna obunaabbi buno (1:1-1:20)
2. Obuhwenda eyiri ebibbubbu omusanvu eby'abafugiirira Kurisito (1:1-3:22)
3. Obubonero musanvu (4:1-8:5) n'amagwala musanvu (8:6-11:19)
4. Olutalo ñagati w'Omwana n'ogusota (12:1-14:20)
5. Ebibya omusanvu eby'obusungu wa Hatonda (15:1-16:18)
6. Hatonda añangula abalabe mwigulu (17:1-20:15)
7. Egulu n'ehyalo ehinyaaaha (21:1-22:21)

Enyanjula

¹ Hino nj'Ehitabo hy'ebibono ebi Yesu Kurisito gahwehulira Yowaane. Hatonda gaña Yesu ebibono bino biñange ohwola eri abaatu babe bamanye ehyali ni bija hubaño mu hiseera ehitali hya ñale era Yesu gaatuma malayika eri Yowaane omuñjeeresa wuwe abimulomere.

² Yowaane yeesi abiroosa byosibyosi ng'olu gabibona era añandiiha obuhwenda buno obunwa eri Hatonda n'ebiiitu byosibyosi ebi Yesu Kurisito gaamuhwehulira.

³ Gesiimire oyo anasomerenga abaatu ebibono bino eby'obunaabbi era besiimire abanabiñulirenga baahena baabiñamba mu mwoyo! Hiri hiityo olwohuba ehiseera hy'ohwolerera hwabyo hinatere ohwola.

Obuheese eri ebibbubbu omusanvu eby'abafugiirira

⁴ Ndiise Yowaane abañadiihira enywe abomu bibbubbu omusanvu eby'abafugiirira Kurisito ebiri mu twale ly'Asiya. Hatonda owaaliño ohuñwa ahale nahale, aliño hatyane era aja hubaño emirembe n'emirembe, n'ali ñalala n'emyooyo omusanvu* ejiri mu moni w'etebe yiye ey'obuñugi.

⁵ ko ni Yesu Kurisito nasoswe mu hulamuha ohwa bosibosi, aloma ebituufu hu Hatonda era nga nj'omuñugi ali n'obuñangi hu baatu bosibosi hu hyalo, babañambire ehisasabirisi era babañe emiyaaya. Eñono n'obuñangi bibe eri Yesu Kurisito oyo atwenda obugali era owaatufiirira gatunonola mu bibi byefe,

⁶ gaahena gatufuula abaatu babe era abañjeera ba Semwana era Hatonda weefe, emirembe n'emirembe. Amiina.

⁷ Ale ni mwetege!

Kurisito oyu mbalomera

ali mu ngira gaajira hu bireri.

Abaatu bosibosi

ni mulimo ni naabo abamufumita

banahamubone.

Era abaatu bangi mu hyalo

banahalire amasiaga olw'obuti.

Mu butuufu añabula hubadulinga

* 1:4 1:4 emyooyo omusanvu hitegeesa: Omwoyo Omutukuvu.

pohinahabe hiityo. Amiina.

⁸ Hatonda Musengwa aloma ati, “Ndiise Alufa n’Omega, Omwene Buñangi, owaaliño ohuñwa ahale nahale era aliño hatyane era aja hubaño emirembe n’emirembe.”

Yesu Kurisito abonehera Yowaane

⁹ Ese Yowaane mulebe yenywe era owahyenywe mu hubonaabona n’ohugumira olunjeetehe olu banamaani batutaayeho olw’ohufugiirira Yesu, n’ali hu hizinga ehi balanga baati Patimo, eyi bandanya olw’ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda ko n’ebiiitu byosibyosi ebi Yesu Kurisito gaakwehulira.

¹⁰ Lulala ni nali eyo, hu ludaalo lwa Musengwa,[†] Omwoyo wa Hatonda ni gaamaamira, nanjulira omuutu n’alomera egongo wange, n’ejanjaasi eribbuhulya hy’egwala.

¹¹ Omwene janjaasi eryo n’aloma ati, “Nandiha mu hitabo ebi obona ohene obineerese ebibubbu omusanvu eby’abafugiirira, ehy’Efeeso, ehy’e Simiruna, ehy’e Perugaamo, ehy’e Siyatira, ehy’e Sarudi, ehy’e Filadelufiya, n’ehye Lawodikiya.”

¹² Ng’añjo cuuha mbone owaali n’aloma ni nange. Ni nacuuha, nga mbona ebihondo by’etaala musanvu ebi babbota mu zaabbu.

¹³ Era nga mbona n’omuutu owaali n’afaana hy’Omwana w’Omuutu. Omuutu oyo gaali gambaaye ehymbalo ehylora erala ñaasi hu magulu gage era ni gewonire omusibiro ogufaana hy’ezaabbu mu hifuba, n’ebihondo by’etaala omusanvu ni bimweswanigirihiise.

¹⁴ Omuutu oyo gaali n’efiiri eryene ehosa ni lipepya hupepya hy’amabaale g’efula, n’emoni jije ni jaaduha hy’enjase y’omuliro.

¹⁵ Amagulu gage gaali gamesya hy’ehyoma ehi omubboti ali hwohya mu muliro n’ejanjaasi liryé ni lifuga hy’omwoluumo gw’amaaji ag’omubando.

¹⁶ Mu muhono gugwe omulungi gaali añambire emunyeenye musanvu era mu munwa gugwe ni musobekereyemo epiama eriho owoogi hu mbega jombi. Mu moni gaali gaduha hwaduha hy’enjase y’eryuba mu tungulwe.

¹⁷ Ni namubona nga ngwa mu moni jije, pola hy’omufu. Ng’añjo niye gapambaho n’omuhono gugwe omulungi gandoma ati, “Otatya, ndiise Mudaayi era Nakoma.

¹⁸ Ndiise omwene bulamu. Naali fuuye aye bona ñaahani ndi mulamu emirembe n’emirembe! Era ndiise ali n’obuñangi obutusa omufu e magombe gaaba mulamu.

¹⁹ “Ale ñaahani nandiha ebi oweene, ebiriño hatyane n’ebiija ohubano oluvanyuma.

²⁰ Amahulu g’emunyeenye omusanvu eji oweene mu muhono gwange omulungi ko n’ebihondo by’etaala omusanvu ebi babbota mu zaabbu nga gano: Emunyeenye omusanvu nj’abatangirisi b’ebibubbu omusanvu eby’abafugiirira, n’ebihondo eby’etaala omusanvu, nj’ebibubbu omusanvu eby’abafugiirira.”

2

Ebbaluja eri abafugiirira abomu Efeeso

¹ Ng’añjo nindi gandoma ati, “Ñandihiira omutangirisi ow’ehibubbu hy’abafugiirira ehiri mu hibuga Efeeso n’obaloma oti,

‘Bino nj’ebibono by’oyo añambire emunyeenye omusanvu mu muhono gugwe omulungi era agendera ñagati w’ebihondo by’etaala omusanvu ebi babbota mu zaabbu (ko nj’abatangirisi baabyo omusanvu n’ebibubbu omusanvu eby’abaatu abamufugiirira).

² Manyire ebikolwa byenywe n’ohuhalabana ohu muhalabana ohubona muuti musigala ni mwemereeye ng’abaloobera bange, n’ohwehaliriha hwenywe mu huhiyaa-
nia ohu babahiyaania olwohuba mufugiirira ebi ndoma. Manyire ng’olu mutanjanga hugumikiriza abo abahosi b’ebibi era ng’olu mwapima aberanga ohuba abahwenda bange mwabafaania ni bali badulingi.

³ Mugwiriye ebigosi bingi olwohuba baloobera bange aye ehyo ndihbahenamo maani cooka mwehaliiriha ohubonaabona ohu abanamaani baboohiseho.’

⁴ Aye wayire hiri hiityo, omulañi saahaya mbalo. Mboloobyu olwohuba mwalehaño ohwenda ohu mwali ni nahwo oludaayi ni mwahafuuha abaloobera bange.

⁵ Ale ni hiisi muutu ahebulire ohwenda ohu gaali ni nahwo gebbwage acuusemo ahole ebikolwa ebirañi ebigholanga mu hutagiha. Aye ni mutebbwege mwacuuha, nja huuja eyi muli mbahonereese ni tusaño ehihondo hy’etaala yenywe mu hifo hyayo.

⁶ Cooka musangaahise mu hino. Mwesi mucaawa hy’ese ebikolwa by’abaloobera ba Nikolayiti.

[†] 1:10 1:10 Luno nj’oludaalo olu Yesu galamuhiraho era mu mbala yeefe nj’oludaalo olwa Sande.

⁷ Ale ni ali n'ohutwi, getege aṅulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira. Omuutu aṅangula amaani g'ebibi, ndimuṅa obuṅangi ohulya hu bibala by'omusaala oguleeta obulamu, oguli ewa Hatonda mu hifo ehy'ohwesiima."

Ebbaluṅa eri abafugiirira abomu Simiruna

⁸ Ng'aṅo nindi gandoma ati, "Nandiihira omutangirisi ow'ehibubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Simiruna oti,

'Bino nj'ebibono by'oyo Omudaayi era Nakoma, oyu baali ni beetire aye galamuha.

⁹ Manyire ebiguudo ebiboolaho n'obugadi obu mulimo cooka mu bulamu w'ohufugiirira muli banjinda. Manyire ng'olu aberanga abaatu ba Hatonda olwohuba mbo Bayudaaya ate nga mu butuufu hibubbu hy'abanjeeresa Sitaani, babanjaha ehibi.

¹⁰ Muhimanye muuti abaatu ba Sitaani abo banahadaanye abandi hu nywe mu komera olw'ohwenda ohubaleba era banahabahiyaanie ohuhena ehimanga higeregere.* Bino n'olu binahabooleho, simuṅwangamo maani olw'ebiguudo ebi banahabagudye. Mumanya mutadaanya wesige obu mwataayemo n'olu hiba ni hiboosa hu hubeeta. Olwohuba ni mulihena ohugumya owesige muutyo ese ndibanja ehirabo ehy'obulamu obutanjwano.'

¹¹ Ale ni ali n'ohutwi, getege aṅulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira. Omuutu aṅangula amaani g'ebibi, ohufa ohwohubiri sihulimwolaho kadi n'aṅadidiri."

Ebbaluṅa eri abafugiirira abomu Perugaamo

¹² Ng'aṅo nindi gandoma ati, "Nandiihira omutangirisi w'ehibubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Perugaamo n'obaloma oti,

'Bino nj'ebibono by'oyo ali n'epiima eriho owoogi hu mbega jombi.

¹³ Manyire ng'olu muli mu higosi ehy'ohumenya mu hifo omuli obuṅugi wa Sitaani aye wayire hiri hiityo mugumire mwasigala ni muli baloobera bange. Nomu biseera by'Atipa omuloobera wange owalomeranga abaatu ebipambaho n'obugumu oyu banamaani beetira mu hibuga hyenywe omu Sitaani asisimbaaye, mwaguma nandi muneegaana.'

¹⁴ Aye wayire hiri hiityo, ṅaliṅo bidiidiri ebi mboloobya. Muli n'abaatu mu nywe abafugiirira esomesa ya Bbalamu, ow'abbaamyia Bbalaki n'amulagira atege Abayisirayiri, boonooone mu moni ja Hatonda ni balya ebi banjongire eyiri emisambwa era bahole n'obuhwedi.*

¹⁵ Mu ngeri nj'enyene muli n'abaatu mu nywe abafugiirira esomesa y'aba Nikolayiti eroma yiiti abaloobera ba Kurisito boosi bebisyie ng'olu Bbalamu gabbaamyia Bbalaki habaha wa Mowaabbu atege Abayisirayiri.

¹⁶ Ale ni mwebbwage mucuuse emyoyo! Aye ni mutahihole, nahaaje eyo mu hiseera ehitali hyanjale soose aba hinjambaho n'epiima eriho owoogi hu mbega jombi eyiri mu munwa gwange.

¹⁷ Ale ni ali n'ohutwi, getege aṅulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira. Oyo aṅangula amaani ga Sitaani ndimuliisa hu maanu eyibahweha. Era ndimuṅa ebaale ehosa eri banandiihaho esiina enyaaha, eri ṅabula kadi mulala alimanyire ohutusaho omweneryo."

Ebbaluṅa eri abafugiirira abomu Siyatira

¹⁸ Ng'aṅo nindi gandoma ati, "Nandiihira omutangirisi w'ehibubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Siyatira n'obaloma oti,

'Bino nj'ebibono by'Omwana wa Hatonda ali n'emoni ejaduha hy'enjase y'omuliro n'amagulu agamesya hy'ehyoma ehi omubboti ataaye mu muliro.

¹⁹ Manyire ebikolwa byenywe. Manyire ng'olu mwendana era ng'olu mwegumiseyie ohufugiirira. Manyire n'engeri eyi hiisi muutu ayeedamo owahye aba ni getaaga obuyeedi n'ohwehaliriha ohu muli ni nahwo mu bigosi ebi mwagaana era nga ebi muhola hatyane bingi ohuhiraho ebimwaholanga ni mwahafugiirira.'

²⁰ Aye wayire hiri hiityo, mboloobya olwa hino. Mulehire Yezebbeeli omuhasi oweranga naabbi, gaabbamyia abanjeeresa bange n'abegirisa obuhwedi n'ohulya ebi banjongire eyiri ebiitu ebibbote.

²¹ Omuhasi oyo mbaaye muleheeyemo ni muṅaaye ehimanga gebbwage aye ehyo sahyenda.

* 2:10 2:10 Oba endaalo ehumi. * 2:14 2:14 Hub 25:1

²² Olw'ehyo nahamuteho endwaye eyi nahamute hu buliri gaaba ohwo n'aloona. Ni nabo abahwedesiania ni naye, ni batebbwage bacuuha baleha ebi bahola ni naye, boosi nahabateho ehiguudyo eh'y'amaani.

²³ Era nahasihirise abaloobera b'omuhasi oyo bosibosi, ko ebibubbu by'abafugiirira byosibyosi bitegeere biiti ese ndiise afaania ebiñeego n'emyoyo j'abaatu. Kena era nasasula hiisi muutu ehimusaaniye, ni neema hu bikolwa bibye.

²⁴ Ne ñaahani enywe abasigaayeno mu Siyatira, enywe omutafugiirira somesa y'omuhasi oyo era abateeta hu ebyo ebi abandi balanga ebyama bya Sitaani eby'omugati, sinja hubatwiiha busito obundi.

²⁵ Ohutusaho mbahubbirisa mugumye ohufugiirira ohu muli ni nahwo ohwola olu ndigobola hu hyalo.

²⁶ Hiisi muutu añangula amaani g'ehibi, gahola ebi ndagira ohwola hu komerero, ndimuña obunangi ohuñuga amawanga.

²⁷ Ng'olu Bbaabba gaapa obunangi ohuñuga,

ni nooyo añangula keesi ndimuña esimbo y'owaami ey'ehyoma, era aliyitambisa ohubulungula abamuñahania

ng'olu omuutu abulungula etamu.

²⁸ Era aliba n'eñono hy'erya suulwe.

²⁹ Ale ali n'ohutwi, getege añulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira."

3

Ebbaluña eri abafugiirira abomu Sarudi

¹ Ng'año nindi gandoma ati ñandiihira omutangirisi* w'ehibubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Sarudi oti,

"Bino nj'ebibono by'oyo ali n'emyoyo omusanvu eññeereses Hatonda era añambire emunyeenye omusanvu mu ngalo yiye. Manyire ebibi ebi muhola. Mweranga ohuba balamu aye mu bulamu ow'omwoyo mwafa hale."

² Mu bikolwa byenywe simbonamo ehisingaasa Hatonda. Olw'ehyo muñwe mwiro eri mulimo! Musisimuhe mugobose bunyaaha ebihiriho ebiramu mu hufugiirira hwenywe byosi ni bihiiri hufiira erala.

³ Ale ni muhebulire ebipambaho ebi mwanjulira ng'olu babibasomesa mwebbwage mucuuse emyoyo era muhole ebikolwa ebyolana. Aye ni mutaanwe mwiro, nahaaje hy'omwibi ni talagire era simulimanya n'ehiseera ehi ndijiramo ohubaboneresa.

⁴ Aye wayire hiri hiityo, mu nywe abafugiirira mu Sarudi, mulimo abaatu badiidiri abahiiri hweyoonona, abahiigendera mu bulamu obusangaasa Hatonda. Abaatu abo baligenda ni neese ni bambaaye ebyambalo ebihosa, olwohuba bibasaanira.

⁵ Hiisi muutu añangula amaani g'ebibi, yeesi balimwambasa ebyambalo ebihosa era sindisangula siina lirye mu hitabo eh'y'obulamu.† Era ndirangirira mu moni ja Bbaabba n'abamalayika babe ti abaatu abo bange.

⁶ Ale ni ali n'ohutwi, getege añulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira.

Ebbaluña eri abafugiirira abomu Filadelufiya

⁷ Ng'año nindi gandoma ati ñandiihira omutangirisi w'ehibubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga Filadelufiya oti,

"Bino nj'ebibono by'oyo Omwawufu era aloma ebituufu, ali n'ehisumuluzo ohulaga ng'olu ali n'obunangi.‡ Nanamba ehisumuluzo ehyo gegulaño omulyango ñabula añanga ohugwigala era anegalaño ñabula añanga ohwigulaño.

⁸ Manyire ebikolwa byenywe era manyire ng'olu bababisyamo emoni olwohuba mbo mubula punga eyiita ehiswa. Cooka ehyo sihibahenamo maani aye mugumisye ehibono hyange ndimunegaana. Ale ni mubone! Ese kenire ohubegulirano omulyango era ñabula añanga ohugwigala.

⁹ Abo abababisyamo emoni olwohuba beranga baati mbo Bayudaaya ate nga hibubbu hy'abaneereses Sitaani, nahabaleete mu moni jenywe babahubbira amafuha ko bafaanie baati mbenda."

¹⁰ Ohuñwa ng'olu mwenjaayeyo mwahola ng'olu nabalaabbira, mwehaliiriha ebigosi by'ohubahiyaania, keesi nahababayule ohuhemewa ohu nahalehe Sitaani goosa hu baatu bomu hyalo abagaana ohufugiirira ndibiboolaho.

* 3:1 3:1 Oba Malayika. † 3:5 3:5 Hino nj'ehitabo ehirimu olwanji lw'amasiina g'abaatu abalisuna obulamu obutanwanjo. ‡ 3:7 3:7 Ebbayibbuli ejindi jiri ni: Ehisumuluzo hya Dawudi.

¹¹ Ndi hugobola hu hyalo ohulamula n'ohutongosa obunugi wange mu hiseera ehitali hyanjale. Olw'ehyo mbahubbirisa mugumye ohufugiirira ohu muli ni nahwo ohwola olu nahagobole, njahaye hubano muutu yesiyesi abanyagulaho ehirabo ehy'obulamumu obutanjwano.

¹² Hiisi muutu anjangua amaani g'ehibi, ndimufuula ohuba esiiru mu Yekaalu ya Hatonda wange era saalinjwamo kadi najatotono. Ndiheha namujandiihaho amasiina amanyaaha agaloma gaati muutu wange era muutu wa Hatonda wange, omwihasi ow'emirembe n'emirembe owomu hibuga Yerusalemu ehinyaaha ehinahehe hu hyalo ni hinjwa mwigulu ewa Hatonda.

¹³ Ale ni ali n'ohutwi, getege anjulare ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira.

Ebbaluja eri abafugiirira abomu Lawodiikiya

¹⁴ Ng'ano nindi gandoma ati njandiihira omutangirisi w'ehibubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Lawodiikiya oti,

"Bino nj'ebibono by'oyo oyu balanga baati Amiina, aloma ebituufu hu Hatonda era esimuhu y'ebiiitu byosibyosi ebi Hatonda gawumba.

¹⁵ Manyire ebikolwa byenywe. Ohufugiirira hwenywe hwahamwoyomwoyo. Muli hy'amaaji ag'ehinya pola agatagwisa nduno, olwohuba sigahutula ate simanjolu. Kale mwandibaaye hirala hu bibiri!"

¹⁶ Ale ng'olu mufugiirira bya hamwoyomwoyo, nahabahaase ng'olu omuuta ahaasa amaaji agatagwisa nduno.

¹⁷ Mwepaaha muuti mbo muli n'obunjinda obubahena era njabula hindi ehi mwetaaga. Cooka ehihulu simumanyire muuti muli balimbiriri abali mu naku hy'omugadi oweyagira olujo abula n'ehya awiha amagumba.

¹⁸ Olw'ehyo muganye mbanje hu magesi. Muuje eyi ndi mwegulire eby'obunjinda eby'amahulu ko munjange ohuba banjinda mu moni ja Hatonda. Muuje mbaguse n'ebymbalo ebihosa, mwambale munjone esoni ej'ohugenda amajula, ko n'obulesi ow'ohuta hu moni jenywe jirimbule mutagihe ohuafaania ehya Hatonda.

¹⁹ Simbaduha aye mbalegera. Ese aba nenda mbahayula nahena nabanjamo n'endabusi. Anjo panja ndomera ti mwebbwage n'ohufugiirira hwenywe muhwongeremo amaani.

²⁰ Ale mwetege mbalomere! Pano kookona hu lwigi. Omuutu yesiyesi anaanjulare ejanjaasi lyange ganjigulirano nengire nahena nalyaho mu wuwe.

²¹ "Hiisi muutu anjangua amaani g'ehibi, ndimuna ekabi ey'ohwihalira njalala ni neese hu tebe ey'obunugi wange.

²² Ale ni ali n'ohutwi, getege anjulare ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibubbu by'abafugiirira."

4

Ohujumirya Hatonda mwigulu

¹ Ebyo ni byanjwa, n'ali keja nga mbona oti hani mulyango omwigule mwigulu. Nga nindi oyo owaali n'ejanjaasi erifuga hy'egwala gandoma ati, "Nja eno njamugulu eyi ndi kulage ebija hubano bino ni binoooye."

² Ng'ano ni naano Omwoyo wa Hatonda gamaamira gapira mbona mwigulu etebe ey'obunugi ni hulihwo owaali n'ayihaayeho.

³ Oyo owaali ni gehaaye hu tebe eyo, gaali ameregenya hy'amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati Yasiperi ni sarudiyo aga obutangaafu buli huhubbaho, n'olufudu olw'ali ni lumesya hy'ebaale eri balanga baati sumaridi ni luyeswanigirihiise.

⁴ Njaalino n'etebe ejindi ej'obunugi abiri n'ene ejaali ni jeswanigirihiise etebe y'obunugi ekulu era ni hwehaayeho abasaaja bahulu abiri nabane abaali ni bambaaye ebyambalo ebihosa era ni bambaaye n'engule ej'ezabubu hu mitwe jaawe.

⁵ Ng'ohumesya n'ohuduma hy'ohwefula ko n'ohubbwabbwanuha hy'ekuba binjwera mu tebe ey'obunugi ekulu. Era mu moni w'etebe eyo njaalino etaala musanvu ejaali ni jaaduha. Etaala ejo nj'emoyoyo omusanvu eja Hatonda.

⁶ Mu moni w'etebe eyo, njaalino n'ehiitu ehyali ni hifaana hy'enyanya eyi babbota mu ndabirwamu, ni hipepya hupepya hy'amabaale g'efula. Ate hu mbega josijosi ej'etebe eyo ohuyeswanigirisa, hwalihwo ebiwumbe ebiramu biine, ni bijuuyeho emoni mu moni n'egongo waabyo.

⁷ Ehiramu ehidaayi hyali hifaana oti hani pologoma, ehyohubiri ni hifaana oti hani bunwa y'enombe. Ehyohudatu mu moni ni hifaana oti mu w'omuutu, ehyohune ni hifaana oti hani hanjangu n'ali huguluha.

⁸ Buli hirala hu biramu ebyo ebine, hyali n'amabana mukaaga era ni bijuuye emoni hiisi n'aaatu hu mubiri gwabyo wayire n'anaasi w'amabana gaabyo binange ohubona hiisi ahyali ni hiriyo. Ebiramu ebyo mu muusi n'owiire, ni bitalehera hwemba biiti;

"Mwabufu, Mwabufu, Mwabufu,

Hatonda Musengwa, Omwene Bujangi,
owaaliyo ohunwa ahale nahale,

aliyo hatyane era aja hubano emirembe n'emirembe!"

⁹ Hiisi olu ebiramu ebine byebanga ni bijumirya, ni byeyaasa era bina oyo owihaaye hu tebe ey'obunugi era omulamu emirembe n'emirembe enono,

¹⁰ abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane nibo nga bahubba amafuha mu moni j'oyo owihaaye hu tebe ey'obunugi, omulamu oluberera, nga bamujumirya. Nga bamutuhisaho engule jaawe bajita mu moni w'etebe ni bemba baati,

¹¹ Musengwa era Hatonda weefe, woolana abaatu

ohuhutya n'ohuhuna enono era n'ohuba n'obunangi,

olwohuba ndiwe owatonda ebiitu byosibyosi,

era ng'olagira bibeno ng'olu ewe omwene wendire.

5

Omufumbo gw'olupapula olufundihe

¹ Nindi nali keja nga mbona omufumbo gw'olupapula mu muhono omulungi ogw'oyo owaali ni gehaaye hu tebe ey'obunugi. Hu lupapula ohwo hwalihio ebijandiho mugati nohu mugulu era ni balufumbire omufumbo, baalubona n'ebifundwa musanvu ebi bawonjesa obulimbo.

² Ng'ano mbona mulala hu bamalayika ba Hatonda owaali n'obunangi ow'amaani. Malayika oyo ng'abuusa n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Nj'ani owoolana n'omulimo gw'ohuwonolola ebifundwa hu mufumbo gw'olupapula olwo era galwanjulusa?"

³ Cooka njanumano kadi mulala mwigulu oba hu hyalo, oba njaasi w'eroba, owaali n'asobola ohwanjulusa omufumbo gw'olupapula n'ohusoma ehyalimo.

⁴ Hino hyandetera ohulira ebyembaha ebyene, olwohuba sinjaaliyo owaali n'obunangi ow'ohwanjulusa omufumbo gw'olupapula n'ohusoma ehyalimo.

⁵ Ng'ano mulala hu basaaja bahulu gandama ati, "Otalira. Bona! Nj'aliyo Epologoma yomu hiha hya Yuda eyinjwa mu tumbu ja Habaha Dawudi. Oyo ganangula hibooyi Sitaani era ali n'obunangi ow'ohuwonolola ebifundwa omusanvu, n'ohwanjulusa omufumbo gw'olupapula."

⁶ Ng'ano mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi ni gemereeye ohuupi n'etebe ey'obunugi, ebiramu ebine n'abasaaja bahulu abiri n'abane ni bamweswanigirihiise. Mu faani yiye, gaali hy'oyo betire aye njaahani n'alamuhire. Gaaliho ameeega musanvu n'emoni musanvu ejiri mu hifo hy'emyoyo omusanvu eja Hatonda Omwene Bujangi eji ganjindiha hu hyalo.

⁷ Nga Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi anaana omufumbo gw'olupapula ohunwa mu muhono omulungi ogw'oyo owaali ni gehaaye hu tebe ey'obunugi.

⁸ Ni ganaana omufumbo gw'olupapula, ng'ebiramu ebine n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane, bahubba amafuha mu moni j'oyo ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi. Hiisi mulala hu bo gaali n'edungu ko n'enjoja ery'ezabbu eryejuuyemo obubbaani ni hali habonero ahalaga esaala eji baatu ba Hatonda baneeresi eyi ali.

⁹ Ng'ebiramu ebine n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane bemba olwembo olu baali ni batembangaho baati,

"Woolana ohunaana omufumbo gw'olupapula,

n'ohuwonolola ebifundwa ebiruwojire.

Olwohuba bahwiita era olw'ohufa huhwo,

amafugi gago ganunulira Hatonda abaatu ab'esibo n'esibo,

ohunwa mu hiisi hiha n'endimi n'amawanga gosigosi hu hyalo,

¹⁰ ng'obafuula egwanga ly'abasengi abaneeresi Hatonda weefe,
era abalinuga hu hyalo."

¹¹ Naali keja pulira amajanjaasi g'ehinjindi hy'abamalayika abatabaliha. Abamalayika abo baali bemereeye ohweswanigirisa etebe ey'obunugi njalala n'ebiramu bira ebine ko n'abasaaja bahulu abiri n'abane.

¹² Nga bemba n'ejanjaasi ery'amaani baati,

"Ewe Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi,

Ewe oyu banamaani beeta,

obunangi n'obunjinda n'amagesi n'amaani bihwola,

era woolana abaatu ohuhuna enono n'ohuhujumirya!"

¹³ Era nga pulira hiisi hiitu ehiramu ehiri mwigulu, hu hyalo, njaasi w'eroba nomu nyanja, hiisi hiitu anabula hubihisya ni byemba biiti;

"Abaatu bajumirye era baje enono

oyo owihaaye hu tebe ey'obunjugi

ko ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi.

Obunangi n'obuhulu bibe byawe

emirembe n'emirembe!"

¹⁴ Ebiramu ebine nga bitaaho enjihiso biiti, "Amiina." Ng'abasaaja bahulu amahumi abiri nabane bahubba amafuha bajumirya.

6

Ohubonjolola hw'ebifundwa

¹ Ng'ano mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi n'abonjolola hirala hu bifundwa omusanvu era nga pulira hirala hu biramu ebine, ni hiroma ni hyana n'ejanjaasi hy'eryekuba hiiti, "Nja!"

² Naali keja nga mbona embalaasi ekosa n'omuutu n'ayihaayeho. Oyo owaali n'ayihaayeho gaali anambire mu ngalo ehirasa obusaale ko n'obusaale waahwo. Nga bamuña obubbala njalala n'obunangi, ng'asimbuha atiina hu hyalo aje anjirinane n'anangula ate n'anangulira erala eby'amaani ameene.

³ Nga Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi abonjolola ehifundwa ehoyhubiri. Ni gahena nga pulira ehiramu ehoyhubiri ni hiroma hiiti, "Nja!"

⁴ Naali keja nga mbona embalaasi eyindi yoosi n'eriho omuutu ayihaayeho. Yino niyo yali nando. Nga bana owaali n'ayihaayeho epiima embala n'obunangi ow'ohuleeta etalo hu hyalo, abaatu beetane.

⁵ Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi olu gabonjolola ehifundwa ehoyhudatu, nga pulira ehiramu ehoyhudatu hyosi ni hiroma hiiti, "Nja!" Naali keja nga mbona embalaasi eyindi n'omuutu n'ayihaayeho. Yino yali mali bbetititi. Oyo owaali n'ayihaayeho gaali anambire emizaani mu ngalo.

⁶ Ng'ano pulira ejanjaasi ly'omuutu ni lijwera njagati mu biramu ebine ni liroma liiti, "Ehipimo hy'obusyanu obulya abahombe obunwamo ehibbabba hirala, buhenejo omuhemba ogu muutu aholerera oludaalo oluhwiye, n'ebipimo by'obusyanu obulya abagadi obunwamo ehibbabba bidatu woosi bube by'omuhemba ogw'oludaalo oluhwiye. Aye omanya otonoona ebyamacalacala ko n'omwenge."

⁷ Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi olu gabonjolola ehifundwa ehoyhune, nga pulira ehiramu ehoyhune hyosi ni hiroma ti, "Nja!"

⁸ Naali keja, nga mbona embalaasi ey'ehiyuusi n'omuutu n'ayihaayeho. Oyo owaali n'ayihaayeho baali bamulanga baati Lumbe n'owahye oyu balanga baati Magombe n'amwerapireho. Nga bano babana obunangi ow'ohuja ohwita ehimesu hirala ehoyhune eh'abaatu abali hu hyalo mu ngeri ey'ohubatuuya banjirinane beetane, n'ohuleeta enjala ohugwa hu hyalo yibeete, n'endwaye ko n'esolo ekambwe byosi bibeete.

⁹ Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi ni gabonjolola ehifundwa ehoyhutaanu, naali keja nga mbona ehituuti ehi baneeraho enongo eyiri Hatonda. Njaasi wahyo njalino emiigu j'abaatu aba baali ni beetire olw'ohufugiirira ehibono hya Hatonda, n'ohuhiromera abaatu mu bulunamu wahyo.

¹⁰ Ng'emiiigu ejo jiroma n'ejanjaasi ery'amaani jiiti, "I-i-i! Musengwa ewe Omwene Bunangi, omwawufu mu boosi ate oyu hwahahasa, onahasalire njaali abaatu b'ohuyalo omusango era wabana ehbonerezo hyawe ehibasaaniye olw'ohutwita ohu batwita?"

¹¹ Ng'ano mbona hiisi mwigu ni bagwambasa ebyambalo ebihosa era nga bahena bajiroma ohulindaho ehiseera hidiidiri ohwola olu basigu baawe abo banaheete bahenayo omujendo gw'abalebe baawe ogu bali n'ohwita. Abalebe baawe abo nj'abahyawe abahiiri balamu, boosi abali hujeeresa Hatonda mu hyalo ng'olu nibo bamujeeresa nga.

¹² Naali keja nga mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi n'abonjolola ehifundwa ahyomukaaga. Ni gahena nga njabano ohuteetema hw'ehyalo ohw'amaani, n'eryuba nga lisima nga mu hifo hy'ohuja enjase limalina humalina liiti bbetititi. Omwesi nigwo nga gucuha gufaana hy'amafugi

¹³ n'emunyeenye nga jikukumuha ohunwa mwigulu jigwa hu hyalo hy'emizabbibbu ejirabire olu jikukumuha ohunwa hu musaala hibuyaga ow'amaani n'agutengesya.

¹⁴ Amaani agatengesya ehvalo galeetera n'ebbanga lyosi ohunwa mu hifo hyalo lyaba oti hani lunambo olu omuutu afumbire hufumba gatusano. Era nga hiisi lusozi n'ebizinga byosi babisiguhulula ohunwa mu bifo byabyo omu byabanga.

¹⁵ Ng'ango abaatu bosibosi hu hyalo ohunwa hu bahabaha, abaana b'abaami, abahombe, abahulu bamahe, abaatu abali n'obunangi, n'ohwolera erala hu beedu baja behweha mu pungulu nomu gabaale gomu sozi.

¹⁶ Ng'ango begomba esozi ejo n'agabaale ago bibawiihe Hatonda owihaaye hu tebe ey'obunugi atababona bahanona ehirunji hihye n'ehya Yesu.

¹⁷ Ehyo hiriba hiityo olwohuba oludaalo olw'olusisimo luliba lwolire, olu Hatonda ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi balisaliraho abaatu omusango, nalinuma aliguma gemeerera mu moni jaawe.

7

Bata hu baatu 144,000 eraama ya Hatonda

¹ Ebyo ni byanwa, ehiitu ehindi ehi nabona baali bamalayika bane ni bemereeye hiisi mulala hu mbega ene ej'ehyalo. Abamalayika abo baali batigaliye hibuyaga ow'amaani anwera hu mbega ene ej'ehyalo atonoona biitu hu hyalo oba hu nyanja wayire ohubbwaga emisaala.

² Naali keja nga mbona malayika owundi n'aniinanina n'anwera ewunwalyuba. Malayika oyo gaali n'ehiitu ehirihohi eraama ya Hatonda Omwene Bulamu. Ng'alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma n'abamalayika bala abane aba baali ni banjaaye obunangi ow'ohuleeta ebijerineri hu hyalo n'enyanga.

³ Ng'abaloma ati, "Mutalehula hibuyaga ohwonoona ebiitu hu hyalo oba hu nyanja wayire ohubbwaga emisaala, ohwola olu hunahahene ohuta eraama ya Hatonda weefe mu weeni w'abanjeeresa babe."

⁴ Ng'ango pulira ni baloma baati omunendo gw'abo aba bataho eraama ya Hatonda baali abaatu emitwalo ehumi n'ene n'ekumi ene,* ohunwa mu biha by'abaana ba Yisirayiri byosibyosi.

⁵ Aba bataho eraama ohunwa mu hiha hya Yuda baali abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Lubbeeni abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri,

abomu hiha hya Gaadi abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

⁶ Abomu hiha hy'Aseri abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri, abomu hiha hya Nafutaali abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Manase abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

⁷ Abomu hiha hya Simiyoni abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri,

abomu hiha hya Leevi abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Yisikaali abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri,

⁸ abomu hiha hya Zebbulooni abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Yosefu abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri,

n'abomu hiha hya Bbenjamini abaatu omutwalo mulala n'ekumi ebiri.

Ehijindi hy'abaatu ba Hatonda mwigulu

⁹ Ebyo ni byanwa, naali keja nga mbona ehijindi hy'abaatu aba omuutu atananga hubala gahena. Abaatu abo baali b'esibo josijosi ni banwa mu hiisi hiha n'olulimi n'egwanga hu hyalo. Ng'abaatu abo bemeerera mu moni j'etebe ya Hatonda ey'obunugi, nomu moni ja Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi. Abaatu abo baali bambaaye ebyambalo ebihosa ohulaga ti bagwalaafu era hiisi muutu n'anjambire olusaga lw'omuhindu ng'ahabonero ahalaga esangaalo eri baali ni nalyo.

¹⁰ Nga bayaalira njalala ni baloma n'ejanjaasi ery'amaani baati,

"O! Ewe Hatonda weefe,

ewe owihaaye hu tebe ey'obunugi,

ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi,

ndiinywe abeene hutunonola!"

¹¹ Mu hiseera ehyo abamalayika bosibosi baali bemereeye ohweswanigirisa etebe y'obunugi njalala n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane ko n'ebiramu bira ebine. Nga bosibosi beyala njaasi mu moni w'etebe y'obunugi ohujumirya Hatonda.

¹² Nga bayaalira njalala baati,

"Amiina.

* 7:4 7:4 Omunendo gwa 144,000 ndoma yahubbumbirya aye bategeesa abaatu ba Hatonda, abatabaliha ni banwa mu hiisi hiha n'egwanga n'olulimi ebiri hu hyalo.

Abaatu bajumirye, beyaase era banje
Hatonda weefe ow'amagesi era ali n'obunangi
enono emirembe n'emirembe Amiina!"

¹³ Ng'ano mulala hu basaa ja bahulu abiri nabane gambuusa ati, "Bano abambaaye ebyambalo ebihosa mbaba ani era banjwereeye njeena?"

¹⁴ Ng'ese mugobolamo ti, "Muhulu, ewe ndiwe omanyire." Nga niye gandoma ati, "Bano mb'abaatu abanjunuha baabita mu biseera ebigosi n'ohubonaabona ohw'amaani mu hyalo, aba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi googa obulamu waawe n'amafugi gage gabatusaho ebibi gabagwalaasa.

¹⁵ Olw'ehyo,
"abaatu abo, banabenga mu moni ja Hatonda
ni bamupeeresa mu Yekaalu yiye mu muusi n'owiire.
Era Oyo owihaaye hu tebe ey'obunugi
anaabenga ni nabo n'abahuuma eri ebinjeerinjeeri.

¹⁶ Olw'ehyo enjala n'endunjo sabinabalumenga
n'omumwi sigunabohyenga
wayire ehiitu ehindi hyosihyosi ohubohya

¹⁷ olwohuba Yesu ali njatebe y'obunugi
era ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi
anabalabirirenga.

Anabatangirirenga gabanjira anjali amaaji amalanyi
era Hatonda alibasabuusaho amasiga aga babaaye ni balira."

8

Ehifundwa ehy'omusanvu

¹ Oyo ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi ni gabonolola ehifundwa ehy'omusanvu, nga njabanjo ohunjolerehana mwigulu ni njabula aloma ohuhena ahatenjama huupi ha himesu hy'esaawa.

² Naali keja nga mbona abamalayika musanvu. Abamalayika abo nj'ababa mu moni ja Hatonda hiisi hiseera ohulindiirira ehi anabatume ohuhola. Nga banjambya hiisi mulala hu bamalayika abo egwala.

³ Ng'ano mbona malayika owundi. Malayika oyo gaali anjambire enjooja eryohuniohesaho obubbaani eri babbota mu zaabbu. Nga malayika oyo atiina n'enjooja eryo aja gemeerera mu moni w'ehituuti ehi banjeeraho enjongo eri Hatonda. Nga bamunja obubbaani oweene obungi abuniohesa hu hituuti ehyo ehi babbota mu zaabbu, ehyali mu moni w'etebe ya Hatonda ey'obunugi. Obubbaani owo n'abuniosa bube enjongo era bunjerehere hu saala j'abaatu ba Hatonda eji bamupeeresa.

⁴ Malayika oyo ni ganiosa obubbaani ng'erisi ery'ahawoowo linjwamo liduunya, lyejimbaba hu saala j'abaatu ba Hatonda byola eyiri Hatonda.

⁵ Malayika oyo ni gahena ogw'ohuniosa obubbaani ng'anjamba enjooja eri ganiohesamo obubbaani alijusa amanda agaliho omuliro ogwali njaasi w'ehituuti, nga ko aheni aliholona n'amaani gosigosi hu hyalo. Ni galiholona nga njabanjo ohubbwabbwanuha hy'ohweraadu, n'ohuduma njalala n'ohumesya hy'ohwefula, ko n'ohuteetema hw'ehyalo.

Ohufuga hw'amagwala

⁶ Ng'ano abamalayika bala omusanvu abaali ni banjambire amagwala omusanvu, betegeha ohufuuna amagwala gaawe.

⁷ Malayika omudaayi ni gafuuna egwala lirye, nga mbona ebiitu ebyali oti mabaale g'efula njalala n'amanda agaliho omuliro ni babitabuuyemo amafugi. Ng'ebiiitu ehyo babiholona n'amaani gosigosi hu hyalo. Ni byagwa hu hyalo ng'ehitundu hirala ehuhudatu ehy'ebiiitu ebyali hu hyalo nga pomuli emisaala n'enyaasi ebisi, binya biguhuuliha.

⁸ Ng'ano malayika owohubiri yeesi afuuna egwala lirye. Ni galifuuna nga mbona ehiitu ehiri hy'olusozi olwene olubba ate ni hyaduha omuliro. Ehiitu ehyo nga bahiholona n'amaani gosigosi mu nyanja. Ehiitu ehyo ni hyetubhya mu nyanja ng'ehitundu hirala ehuhudatu ehy'amaaji gacuuha gafaana hy'amafugi.

⁹ Era n'ehitundu hirala ehuhudatu ehy'ebitonde ebyomu nyanja nga bifa, n'ehitundu hirala ehuhudatu ehy'emeeri ejaali hu nyanja jisihiriha n'ebyalimo byosibyosi.

¹⁰ Malayika owohudatu ni gafuuna egwala lirye ng'ogumunyeenye ogwene ogubba ogwali ni gwehereba hy'omuliro hu hinywa hy'olumuli, gwerehula ohunja mwigulu gwaga njaasi hu hitundu hirala ehuhudatu ehy'enjabi n'esobere.

¹¹ Ogumunyeenye ogwo baali bagulanga baati Ndulundulu. Hino hyaleetera ehitudu eh'yohudatu eh'y'amaaji ohululuna ng'abaatu abeene abangi bafa olw'ohunywa amaaji ago agaali ni gafuuhire amalulu.

¹² Malayika owohune ni gafuuna egwala lirye nga basimya ehitudu hirala eh'yohudatu eh'y'eryuba, n'ehitudu hirala eh'yohudatu eh'y'omwesi, n'ehitudu hirala eh'yohudatu eh'y'emunyeenye. Hino hyaleetera eryuba ohutaduha, ndinabaŋo njase hu hyalo ohuhena ehitudu hirala eh'yohudatu eh'y'oludaalo. N'omwesi ko n'emunyeenye byosi ndibya-duha ohuhena ehitudu hirala eh'yohudatu eh'y'obwire.

¹³ N'ali kiibona ebyo, nga pulira hanjangu owaali n'aguluha ŋamugulu mu bbanga n'aloma hy'omuutu n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Bona ebijeerineri! Ebijeerineri! Ebijeerineri mbebyo biija. Biija ohugwira abaatu abali hu hyalo, abamalayika abadatu abasigaaye boosi ni banafuune amagwala gaawe!"

9

¹ Ng'ano malayika owohutaanu afuuna egwala lirye. Ni galifuuna nga mbona emunyeenye eyaali n'eguuye hu hyalo. Emunyeenye eyo yaali mu hifo hy'omuhwenda oyu baali ni batumire ohwigulaŋo eronjo ereeni eritahoma era ni bamuna ehisumuluzo ohuligulaŋo.

² Omuhwenda oyo ni gegulaŋo eronjo eryo nga mwironjo munwamo oguliisi ogwene ogungi hy'ogunwa mu gulombe ogwene ogubba. Oguliisi ogwo nga gubona guwiiha eryuba abaatu ndibalibona.

³ Nga mu guliisi ogwo munwamo esige jija jiwagala eh'yalo.

⁴ Cooka nga bajigaana ohusihirisa enyaasi n'emisaala wayire ebimera ebindi hu hyalo aye baajina obuŋangi ow'ohuluma abaatu abanjumaho eraama ya Hatonda mu weeni ni jibanjanyaamo obusagwa hyowa Namaala.

⁵ Nga bajigaana ohwita abaatu aba jiruma ohutusaho jibaŋe ebiguudyo ohuhena emyesi etaanu. Esige ejo ni jalumanga abaatu nga banjilira obulumi oti hani namaala nj'abalumire gabanjanyamo obusagwa.

⁶ Era mu myesi ejo etaanu abaatu begomba olumbe lubeete cooka ni hitanjaŋiha, beegomba amagombe gaasame gabamire aye gagaana ohwasama ohubamira.

⁷ Esige ejomu mboneha yaajo jaali jifaana oti hani mbalaasi eyi bategehire omuutu ohutiiniraho mu lutalo. Hu mitwe waajo hwalicho ebiitu ebifaana oti hani ngule eji babbota mu zaabbu, mu moni jaali jifaana oti hani baatu.

⁸ Jaaliho efiiri ereeni hy'eryabahasi, ameeni gaajo gaali masongohi oti hani g'epologoma.

⁹ Hu bifuba byajo baali bawiihiremo ebiitu ebiri hy'engabo ej'ehyoma. Ni jagululuhanga amabaŋa gaajo ganjuumanga hy'ebigaali eduuli ebi mbalaasi jiri hunjalula ohutiina mu lutalo.

¹⁰ Jaali n'emihira ejiruma jajaanya mu muutu obusangwa hy'ejanamaala era ni jiri n'obusagwa mu mihira ejo obujihena ohuluma ni jibuŋanya mu baatu ohuhena emyesi etaanu.

¹¹ Esige ejo jaali ni habaha waajo era nga omwene oyo nje malayika anjuga emisambwa ejimenya mwironjo nago ereeni eritahoma. Esiina lya habaha oyo nj'Abbadoni mu Lubbebulaniya ate mu Luyonaani bamulanga baati Apoliyoni amahulu galyo ti, "Namuhomya."

¹² Ng'ano ehiguudyo ehidaayi hijwa. Cooka eh'y'ahabi ni hiri ti ehyo ni hihenire ohunwa yaali ehisigaayeyo ebindi bibiri.

¹³ Ng'ano malayika owomukaaga afuuna egwala lirye. Ni galifuuna nga pulira ejanjaasi ni linwera mu sonda ene ej'ehituuti hira eh'y'ezaabbu ehibaneeraho erongo, ehiri mu moni ja Hatonda.

¹⁴ Ejanjaasi eryo nga liroma malayika oyo owomukaaga liiti, "Lehula abamalayika abane aba bawonera hu lwabi olubballa olu balanga baati Yufuleti."

¹⁵ Nga babonolola abamalayika abo abane aba baali ni bahena ohutegeha ohuhola omulimo gwawe mu mwaha ogwo, omwesi ogwo, oludaalo olwo era hu esaawa eyo. Omulimo ogwo ni guli gw'ohwita ehitudu hirala eh'yohudatu eh'y'abaatu abageene ohufugiirira Hatonda.

¹⁶ Nga pulira ni baloma omuŋendo gw'abo abaatiina ohuhola omulimo guno. Baali obuhayire ebihumi bibiri ow'abasooli abehaaye hu mbalaasi esooli.

¹⁷ Era mu hwolesewa hwange nabona nafaania bulani embalaasi n'abaali ni bajihaayeho. Hu bifuba by'embalasi n'ebyaabo abaali ni bajehaayeho baali bawiihiremo ebiitu ebiri hy'engabo ej'ehyoma ejaaliho erangi etwahaali, erya bbululu, n'erya namaagi.

Emitwe j'embalaasi ejo jaali jifaana hy'ejepologoma. Era jaali jihaasa omuliro n'eriisi n'obuganga owaduha omuliro ohunwa mu minwa jaajo.

¹⁸ Ebiitu ebyo ebidatu nga biita ehitundu hirala ehuhudatu ehyaabaatu abagaana ohufugiirira Hatonda.

¹⁹ Obujangi w'embalaasi ejo waali mu minwa nomu mihira jaajo. Emihira jaajo jaaliho emitwe hy'ejetemu era emitwe ejo nj'ejoosanga ebisago hu baatu.

²⁰ Cooka abaatu abasigalano abatafa mu biguudyo ebyo eby'omuliro, n'eriisi n'obuganga w'omuliro ebi embalaasi jahaasanga, sibebbwaga huleha ebibi ebi baholanga. Era sibalehera anjo hujumirya emisambwa n'ebiiu obuutu ebitabona ate ebitanulira era ebitagenda, ebi abeene bebboteranga ohunwa mu byoma n'amabaale n'ebindi ebi babaajanga ohunwa mu bisaala, byosibyosi ni babijumirya mu birolero byawe mu hifo hy'ohujumirya Hatonda.

²¹ Era sibaganya wayire n'ohwebbwaga ohuleha ebibi eby'ohwita abaatu, ohuloga, obuhwedi n'ohwiba.

10

Malayika owaali n'ahafumbo h'olupapula

¹ Ng'ano nindi nolesewa. Mu hwolesewa huno nabona malayika owundi ow'amaani ni geeha ohunwa mwigulu. Malayika oyo gaali gehira mu hireri ehyaali ni himweswanigirihiise era ni njalino olufudu olwamuli namugulu w'omutwe gugwe. Mu moni wuwe gaali gaaduha hwaduha oti hani njase y'eryuba ate amagulu gage ni gafaana hy'endimi j'omuliro.

² Mu ngalo gaali anambire ahafumbo h'olupapula aha baali ni banjuluhiise. Ni goola naasi nga ohugulu huhwe ohulungi hwema hu nyanja, ng'ohugooda hwema hu woomu.

³ Ng'aba n'ebibono ebi galoma n'ejanjaasi eriboogoha era eritiisa hy'eryepologoma. Ni galoma atyo n'aboogoha, nga njabano ohubbwabbwanuha hy'ohweradu emirundi musanvu cooka nanjambya ebibono ebi gaali n'aloma.

⁴ Ni naali ni nenda hunjandiha ebi nanulira ejanjaasi ni bbwabbwanuha emirundi omusanvu, nga pulira ejanjaasi ni linwa mwigulu ni njalino owundoma ati, "Otanjandiha ebi onjuliye ejanjaasi eribbwabbwanuhire emirundi omusanvu ni liroma! Bihuume ng'ehyama bitatula!"

⁵ Ng'ano malayika ola oyu nabona ni gemereeye hu nyanja n'ohugulu hulala n'ohundi hu woomu, agolola omuhono omulungi agulengeresa mwigulu,

⁶ alayira mu siina lya Hatonda alibaano emirembe n'emirembe, omwene hutonda egulu n'ehyalo n'ebiiu byosibyosi ebirimo ko n'enyanya ni neebyo byosibyosi ebirimo, nahahasa ebi gaali n'aja huloma. Ng'aloma ati, "Naaahani ebula hinjimiraho!"

⁷ Ehisigaaye malayika owomusanvu hufuuna gwala lirye etegeha ya Hatonda ebaaye ey'ehyama yeete anjalafu ng'olu gasuubisa ohunwa ahale n'abita mu banaabbi abamunjeeresanga."

⁸ Ng'ano nindi pulira ejanjaasi eri n'ali ni sookire ohunulira ni njwera mwigulu. Ng'ejanjaasi eryo lindoma liiti, "Tiina oje onaanje ahafumbo h'olupapula ahali mu ngalo j'amalayika owemereeye hu nyanja n'ohugulu hulala ohundi ni huli hu woomu, ohanjuluse."

⁹ Ng'ano tiina eri malayika oyo nga musunga gaape ahafumbo h'olupapula aha gaali ni naho. Niye nga gandoma ati, "Hanjambe ohene ohalye. Mu munwa hanahujomere hy'omudugere aye ni hanoole mu hida nga hahusuuhira."

¹⁰ Ng'ano naanja ahafumbo h'olupapula aho ohunwa mu ngalo jije, nga kefunda kalya. Ni nahalya nga hapomera hy'omudugere aye olu nahamira hangwa mu hida, nga haasuuhira.

¹¹ Ng'omwene janjaasi eri n'ali ni puliye ni njwera mwigulu gandoma ati, "Nindi lagula abaatu abamawanga gosigosi, n'endimi josijosi ko n'abanugi bosibosi n'obalomera ebi Hatonda ateghire ohuhola."

11

Abahwenda ba Hatonda ababiri

¹ Ng'ano bapa olusaala olupima, nga bandoma baati, "Tiina oje opime Yekaalu ya Hatonda, njalala n'ehituuti hyamwo ohene obale n'abaatu abali hulomberamo.

² Aye olunya nirwo lulehe otalupima, olwohuba nirwo baluua Abatali Bayudaaya abatafugiirira. Abaatu abo balyetaaya mu Yersaalemu ehibuga ehawufu, ohuhena emyesi amahumi ane n'ebiri.

³ “Mu hiseera nj’ehyene ehyo ndyangala naahena naatuma abahwenda babiri ohulomera abaatu ehibono hyango ehituufu ohuhena endaalo lukumi mu bibiri mu nkaaga. Abahwenda bange abo balyebonja ebigwaali ohulaga ti sibasangaafu olw’ebibi ebi baatu bahola.”

⁴ Abahwenda abo ababiri bali mu hifaananyi hy’emisaala emizayiti* ebiri n’ebihondo by’etaala ebibiri ebiri mu moni ja Musengwa omunugi w’ehyalo.

⁵ Singa njabanjo agesyaho ohubaholaho ahabi, omuliro guuja hunwanga mu minwa jaawe, gwasihirisa abasigu baawe abo.

⁶ Abaatu abo bali n’obunangi ow’ohusidiha efula ndiyigwa ehiseera hyosihyosi ehi balomera abaatu ehibono hya Hatonda. Era bali n’obunangi ow’ohulagira amaaji gacuuha gafaana hy’amafugi. Era bali n’obunangi ow’ohudanya hu baatu abamenya hu hyalo endwaye ejibuya abaatu eja hiisi ngeri. Hino ni bahihola hiisi olu baba ni bendire.

⁷ Ni baliba ni bahenire ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda, ogunyaŋa gulinwera mwiroŋo nago ereeni eritahoma, gwasoola ni nabo nga gubanangula gubeeta.

⁸ Emirambo jaawe nga jisigala ni bajigandaahiise mu lulala hu ngira jomu hibuga ehibbala mu ndoma y’ohubbumbirya ehi balanga baati Sodoma ni Misiri olwohuba abaatu baamo bahosi b’ebibi. Mu hibuga ehyene ehyo pomu abaatu bahomereramo Musengwa y’abaatu abo ababiri hu musalabba.

⁹ Abaatu aba hiisi sibo ohunwa mu hiisi hiha, hiisi lulimi era ohunwa mu hiisi gwanga hu hyalo balihena endaalo edatu ni baheja huheja hu mirambo j’abaatu abo ni bataganya bajisihe.

¹⁰ Abaatu abatafugiirira Hatonda balisanalya balya n’ebyawo olw’ohufa hw’abaatu abo bombi. Baliŋeresania ebirabo ni besuania olwohuba mbo abahwenda ba Hatonda abo ababiri abagudyanga ehyalo bafuuye.

¹¹ Aye endaalo jira edatu n’ehitundu ni jihenire ohubitanjo, Hatonda alifuuŋa mu baatu abo ababiri omuuya ogw’obulamu benyoha baba balamu. Hino hiriŋambya abalihyebonera olusisimo.

¹² Era baliba bahiiri ajo nga banulira ejanjaasi ery’amaani ni linwera mwigulu ni liranga abaatu abo ababiri liiti, “Muuje eno ŋamugulu!” Era ng’ehireri hibadunda hibanjira mwigulu, n’abasigu baawe ni babataayeho emoni.

¹³ Mu hiseera ehyene ehyo, ŋalibanjo ohuteetema hw’ehyalo ohw’amaani. Ehitundu hirala ehy’ehumi ehy’amayumba gomu hibuga ehyo galitepuluha ganwera hwiwiroba. Abaatu kasanvu nga basihiirihira mu huteetema hw’ehyalo ohwo. Ehyo ni hihenire ohubanjo, abaatu abasigaayenjo obuti bulibanjamba, nga batagiha ohujumirya Hatonda ali mwigulu.

¹⁴ Ng’ajo ehiguudyo ehyohubiri hyosi hiŋwa. Cooka ehy’ahabi ni hiri ti ehyohudatu hyosi hyali hija hulondaho mu hiseera ehitali hya njale!

Ohufuŋa hw’egwala eryomusanvu

¹⁵ Ng’ajo malayika owomusanvu afuŋa egwala lirye. Ni galifuŋa nga njabanjo amajanjaasi ag’amaani aganjulirihana ni ganwera mwigulu ni njaliŋo abaloma baati, “Hatonda Musengwa n’Omunonjosi oyu omwene geeyangalira bangaaye olunya!

Ohunwa njahani gaaja hunjuga abaatu bosibosi mu hyalo emirembe n’emirembe.”

¹⁶ Ng’abasaaja bahulu bala amahumi abiri n’abane ababa mu moni ja Hatonda, ni behaaye hu tebe jaawe ej’obunugi, nga bahubba amafuha, bajumirya Hatonda,

¹⁷ ni baloma baati,

“Huhweyaasa Hatonda Musengwa Omwene Bunangi,

owaaliŋo ohunwa ahale nahale era aja hubanjo emirembe n’emirembe, olwohuba wegoboheseeye obunangi era otandihire ohunjuga ehyalo hyosihyosi.”

¹⁸ “Abaatu abatahutya bahulunjira bugali;

nga weesi ehirunji hihunjamba.

Ng’osalango oti hino nj’ehiseera ehy’ohusalira abafu omusango,

n’ohusasula abaneereses babo omuli abanaabbi

n’abaatu babo bosibosi abahunja enono,

abahulu n’abanjere ananjuma hwabulira omuhemba gwawe.

Era wasalango oti hino nj’ehiseera ehy’ohusihiirisa

abo ababaaye ni boononire ehyalo.”

¹⁹ Ng’ajo begula Yekaalu ya Hatonda mwigulu. Ni bayiigula nga mbonamo esanduuku eyirimo endagaano eyi Hatonda gahola n’abaatu babe. Nga njabanjo n’ohumesya

* 11:4 11:4 Bano nj’abanaabbi aba Zakaliya galomaho mu Zak 4:3,13-14.

n'ohwoluuma hy'ohwefula, n'ohubbwabbwanuha hy'ohweraadu, n'ohuteetema hw'ehyalo, n'amabaale g'efula ameene amangi gamagalihia hu hyalo.

12

Omuhasi n'ogutemu

¹ Naali keja nga njabanjo ehyamaliholiho ehyaboneha njamugulu mu bbanga. Mu hyamaliholiho ehyo nabona omuhasi owaali oti hani bamufihire eryuba era n'ali oti hani ataaye amagulu gage hu mwesi. Omuhasi oyo gaali gambaaye engule erihio amabaale ag'ebbeeyi ehumi nabiri agaali ni gaaduha hy'emunyeenye.

² Omuhasi oyo gaali njasito era ni gohiise ebiseera by'ohusaala. Ebise by'ohusaala ni byamwinyoha ng'alira olw'obulumu w'ohusaala obungi obu gaali ni nawo.

³ Naali keja nga nindi njabanjo ehyamaliholiho ehyaboneha njamugulu mu bbanga. Mu hyamaliholiho ehyo, nabona ogutemu ogulando ogwali ogwene ogubba. Ogutemu ogwo gwaliho emitwe musanvu n'ameega ehumi. Hu hiisi mutwe gw'ogutemu guno hwalihio engule y'obunugi.

⁴ Ohumanya ogutemu guno ni gwali gwa hitalo, gwahwaya n'omuhira gwagwo ehirala ehyohudatu ehy'emunyeenye ejaali hwigulu nga gujijuguja hu hyalo. Ng'ogutemu ogwo guja gwemerera mu moni w'omuhasi ola owaali n'alumwa ohusaala gweteega, ni gwenda guuti olu mwana agwa ati bbepa gumulye.

⁵ Ng'omuhasi oyo asaala omwana omusinde. Omwana oyu gasaala gaali w'ohunuga abaatu bosibosi mu hyalo n'obunangi ow'amaani n'esimbo y'owaami ey'ehyoma. Nga Hatonda anyagulanjo omwana oyo mu moni w'ogutemu amunjira amwihasa hu tebe yiye ey'obunugi.

⁶ Ng'ajo omuhasi oyo anyalagatanjo aja gehweha mu hifo ehi Hatonda omwene gaali n'amutegeheeye mu lulafu, eyi abamalayika bamunjeranga ebiryo ohuhena endaalo lukumi nabibiri nakaaga.

Olutalo hasiigu mwigulu

⁷ Ng'ajo njabaluhano olutalo hasiigu mwigulu. Ng'omutangirisi w'abamalayika oyu balanga baati Mikayiri n'ene ly'abamalayika aba atangirira basoosa ogutemu gula ko n'abamalayika baagwo.

⁸ Aye ogutemu ogwo sigwanjanga hunjangula lutalo luno era gwahaya n'anja gunenogome mwigulu.

⁹ Ehyanjwamo Mikayiri n'ene lirye huholona ogutemu ogwo ebulafu ohunja mwigulu. Ogutemu ogwo nj'oguhalehale ogu balanga baati hibooyi Sitaani adulingadulinga abaatu mu hyalo hyosihyosi. Nga wangewe baguholona hu hyalo, njalala n'abamalayika baagwo.

¹⁰ Ng'ajo pulira ejanjaasi ery'amaani ni lijwera mwigulu ni njalajo aloma ati, "Naahani Hatonda weefe atunonooye,

alagire amaani n'obunugi buwe era njaaahani anuga abaatu babe.

Njaahani anjaaye Kurisito oyu gafuujaho amate ohunuga ehyalo n'obunangi.

Olwohuba oyo abaaye n'anesa abalebe beefe eri Hatonda, omuusi n'owiire bamubbingire mwigulu."

¹¹ Abafugiirira bahyefe abo bamunjangula

olw'amaani aga bali ni nago olw'ohwesiga enjongo ey'amafugi aga Yesu

ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi, gajuha hu musalabba

nomu bugumu ow'ohulomera abaatu ebimunjambaho

ni batatya ehinabooleho,

era banyaayo obulamu waawe hanye hu beeta babeete.

¹² Olw'ehyo mwehoye enywe abeehala mwigulu.

Aye jibageene enywe abamenyire hu hyalo nohu nyanja

olwohuba Sitaani geehire njasii eyi muli

n'ali n'ehirunji ehy'amaani

olwohuba amanyire ati asigahiseeyo ahamanga hadiidiri ahohwosa ebigosi hu baatu!

¹³ Ogutemu gula ni gwabona ni bagudanyire hu hyalo, nga gulonderera omuhasi ola owasaaye omwana omusinde.

¹⁴ Aye nga banya omuhasi oyo amabana abiri hy'aga hanjangu owahula genwaho. Bamunja amabana ago asobole ohuguluha atiine mu hifo ehi Hatonda gaali n'amutegeheeye, eyi gutemu gwali ni gutanjanga hu mwolaho, amuhumire eyo ohuhena emyaha edatu n'ehitundu.

¹⁵ Ogutemu ni gwabona guutyo nga guhaasa amaaji ohunja mu munwa gwagwo nga gafuuha olwabi lulonda omuhasi luje lumumire.

¹⁶ Aye ng'eroba liyeeda omuhasi lyasama linywa amaaji aga ogutemu gwali ni guhahiise ohunwa mu munwa gwagwo.

¹⁷ Hino nga hireetera ogutemu obusungu ow'amaani, nga gutiina guje gusoose olusaaye lw'omuhasi olusigaayeyo era abo ni bali nj'abaatu bosibosi abanjamba amagambi ga Hatonda era abagendera mubi Yesu gabalaabbira.

¹⁸ Ng'ango ogutemu ogwo guja gwemerera hwigobo ly'enyanya.*

13

Ogusolo ogwanwera mu nyanja

¹ Naali keja nga mbona ogusolo ni gujwera mu nyanja. Ogusolo ogwo gwaliho emitwe musanvu n'ameega ehumi. Hu hiisi lwiga lw'ogusolo ogwo hwaliho engule ey'obunugi era hu hiisi mutwe ni huliho esiina erifodogola Hatonda.

² Ogusolo ogwo ogu nabona gwali gufaana oti hani ngwe aye ni guli n'amagulu ameene amabba ni galiho amooya n'amadete ameene amaleeni oti g'ehinyanja, ko n'omunwa ogufaana hy'ogwepologoma. Ng'ogutemu gula oguli mu hifaananyi hya Sitaani guja ogusolo ogwo obunangi wagwo ow'amaani ko n'obunugi, ogusolo ogwo gwihale hu tebe y'ogutemu ey'obunugi gunjuge abaatu.

³ Hu mulala hu mitwe j'ogusolo nago hwaliho ehisago ehy'ohugwita wiite aye nga gujona. Hino hyaleetera abaatu hu hyalo ohusigala ni bejunga era nga banjwerehereramo ohugwihirihisamo olw'ohusuna ehisago hyehyo aye gwanjona.

⁴ Ng'abaatu abatafugiirira Hatonda bajumirya ogutemu mu hifo hya Hatonda olwohuba gwanja ogusolo ogwo obunangi. Era nga bajumirya n'ogusolo ni bebuusa baati, "Ale dala njalino anjanjanera n'ogusolo guno? Ale nj'ani dala anjanga ohugusoosa gagunangula?"

⁵ Ng'ango Hatonda aleha ogusolo ogwo gwepaaha ng'olu guli n'obunangi n'ohumufodogola ni gumufodogola era ng'aguleha guba n'obunangi obo ohuhena emyesi amahumi ane n'ebiri.

⁶ Ng'ogusolo gutandiha ohufodogola Hatonda ni gumulomaho ebibi era nga gufodogola n'ehifo hihye omu gehala njalala ni naabo abamenya ni naye mwigulu.

⁷ Era nga Hatonda aguleha gujirirania abaatu babe gubeehalaho aye baaguma. Era ng'aguleha guba n'obunangi ow'ohunjuga abaatu ab'esibo n'esibo, ohunwa mu hiisi hiha n'endimi n'amawanga gosigosi hu hyalo.

⁸ Ng'abaatu bosibosi abaali mu hyalo ohutusaho abo aba bahena ohunjandiiha amasiina gaawe mu hitabo hya Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi, oyu baatu beeta aye Hatonda gamulamusa nga bajumirya ogusolo ogwo. Abaatu abo abali mu hitabo hya Yesu mbaba Hatonda gasubisa obulamu obutanwanjo ehyalo ni hihiri n'ohubano.

⁹ Ale hiisi ali n'ohutwi ni getege anjilire!

¹⁰ Hiisi muutu oyu bahitegehera baati balimuwoja mu komera, mu buli ngeri balimuwoja.

Hiisi oyu bahitegehera baati balimwitira piima, era alifa piima.

Olw'ehyo abagwalaafu bateehwa ohuba n'obugumiikiriza ow'amaani era babe besigwa eyi ali.

Ogusolo ogwahuhuduha ohunwa mwiroba

¹¹ Nindi nali keja nga mbona ogusolo ogundi ni guhuhuduha ohunwa mwiroba. Ogusolo ogwo gwaliho otwiga tubiri hy'otwetaama eperera cooka ni guli n'amalomere agohudulinga abaatu n'ohubabbaamya hy'ogutemu.

¹² Ng'ogusolo ogwo gutambisa obunangi wosiwosi obu ogusolo ogudaayi ogu neherera ohubona gwali ni nawo. Nga gunjalirisa abaatu abamenyire hu hyalo ohujumirya ogusolo gula ogudaayi, ogu baali ni boohiseho ehisago ehy'ohugwita wiite aye gwanjona.

¹³ Ogusolo guno ogwohubiri nga guhola ebyamalihohi ebyenjunjisa era gwanjanga n'ohulagira omuliro gwanja namugulu mu bbanga gwamagaliha hu hyalo abaatu bosibosi ni babona.

¹⁴ Olw'ebyamalihohi ebyo ebi gwaholanga ni gweyedesa obunangi w'ogusolo gula ogudaayi, ogusolo ogwo gwadulinga abaatu bohu hyalo abatafugiirira Hatonda. Era nga gubalagira ohubbota ehifaananyi hy'ogusolo gula ogu bafumita epiima bagwosaho ehisago ehy'ohugwita wiite aye gwanjona bahene bahijumirye.

* 12:18 12:18 Ebyanandihiwa ebindi biroma biiti "ng'aja gemeerera hwigobo ly'enyanya."

¹⁵ Nga Hatonda aleha ogusolo ogwo ogwohubiri guba n'obunjangi ow'ohufuunja omuuya ogw'obulamu mu hifaananyi ehy'ogusolo ogudaayi ehi babbota hinjange ohuloma era n'obunjangi ow'ohulagira ohwita hiisi agaana ohuhijumirya.

¹⁶ Ng'ogusolo gunjalirisa abaatu bosibosi anjabula hubihisya, ohunjwa hu begingihiriri ohwola hu banjaasi, abahombe ohwola hu bagadi, abeedu n'abatali beedu babateho eraama hu muhono gwawe omulungi oba mu weeni.

¹⁷ Era omuutu abulaho laama yino batamufugiirira hutunda oba ohugula ehiitu hyosihyosi. Eraama eyo yaali siina ly'ogusolo oba enamba* y'esiina lyagwo.

¹⁸ Ale ni hino hyetagisa obulabuhi ko omuutu ahitegeere! Ale omuutu ali n'amagesi getegeere amahulu g'enamba y'ogusolo ogwo, olwohuba nj'enamba etegeesa esiina ly'omuutu. Enamba yaagwo yiri lukaaga nkaaga namukaaga.

14

Olwembo lw'abanunule

¹ Ebyo ni byanjwa, n'ali keja nga mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi ni gemereeye hu lusozi Sayuuni oluli mu hibuga Yerusalemu. Nabona n'abaatu emitwalo ehumi n'ene n'ekumi ene ni bemereeye njalala ni naye. Abaatu abo bali mu hifaananyi hy'abaatu ba Hatonda bosibosi aba bahena ohunjandiihaho esiina lya Yesu n'erya Semwana mu byeni byawe.

² Ng'ango pulira ejanjaasi eryali ni lifuga hy'omwoluumo gw'amaaji ameene amangi ag'omubando era oti hani huduma hw'efula ni lijwera mwigulu. Ejanjaasi eryo lyafuga oti hani baatu bahubba madungu.

³ Ng'ango abaatu bala aba nabona bamba olwembo olunyaaha ni bemereeye mu moni j'etebe ya Hatonda ey'obunjugi, n'ebiramu ebine n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane. Naali njanjuma muutu yesiyesi owaali n'anjanga ohwega ohwemba olwembo olwo ohutusaaha abaatu emitwalo ehumi n'ene n'ekumi ene aba Yesu gaali n'anunuuye ohunjwa mu bunjugi wa Sitaani.

⁴ Obulamu w'abaatu abo bugwalaafu olwohuba sibagonesaniangaho n'omuhasi yesiyesi beyonona. Abo nj'abaloobera ba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi abagenda ni naye hiisi eyi atiina. Era abo mbaba ganunula ohunjwa mu baatu bahyawe, babe hy'enjongo eyinjwa mu hinjanyiro ehidaayi ehy'omulimi eri omwene n'eri Hatonda.

⁵ Abaatu abo sibalomangaho byabudulingi era sibabangaho n'ehi omuutu yeesi anjanga ohubenjamba.

Obuhwenda w'abamalayika abadatu

⁶ Nga nindi mbona malayika owundi. Malayika ono gaali aguluha njamugulu mu bbanga n'anjira Amanjiliro Amalanji aganjwa eyiri Hatonda hu hyalo eri abaatu ab'esibo n'esibo ohunjwa mu hiisi hihi n'olulimi n'egwanga.

⁷ Nga Malayika oyo aloma n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Ehiseera hyolire Hatonda ohusalira abaatu abali hu hyalo omusango. Olw'ehyo mutye Hatonda era mumuñe enono. Mumujumirye olwohuba nj'owahola egulu n'ehyalo n'enyanya n'esobere."

⁸ Malayika oyo ni gahena ogugwe, ng'owohubiri yeesi anjwayo alangirira n'aloma ati, "Wowe! Ehibuga Bbabbulooni* gahinjoooye! Hisihiihire, hisihiihire! Ehibuga ehimbala ehyaahola ebisirisinye, hisihiihire! Hatonda asihiihiise abaatu baamo olw'obuhwedi obu bahola bahena babbaama abaatu abamawanga gosigosi hu hyalo ohunjwa hu Hatonda baba oti bameesi abonona mu ngeri nj'enyene."

⁹ Oyo ni gahena ogugwe nga Malayika owohudatu yeesi anjwayo alangirira n'aloma ati, "Hiisi muutu ajumirya ogusolo n'ehifaananyi hyagwo era gafugiirira baamutaho eraama yaagwo mu weeni oba hu muhono,

¹⁰ Hatonda anahamubonerese n'obuhambwe ow'ehirunji hihye obuli hy'olu omwenge omuhambwe guhola abagunywa. Era anahamuteho ehiguudyo ehy'ohumwohya muliro ogutasima, mu moni j'abamalayika abagwalaafu, neja Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi.

¹¹ Ebiguudyo hy'abajumirya ogusolo ko n'ehifaananyi hyagwo era bafugiirira batabaho eraama yaagwo sihiriibaho hunjuumula. Hatonda alibabonyaabonya ohutalehera

* **13:17 13:17** Mu Bayonani n'Ababbubulaniya hiisi njikuta yabanga n'enamba yayo. Olw'ehyo basunanga enamba y'esiina ly'omuutu oluvanyuma lw'ohugaata omuñendo gw'enamba jenjikuta ly'esiina liry. * **14:8 14:8** Bbabbulooni: Ehibuga hino ehikusomaho mu hitabo hya Daniyeri mu Ndagaano Ekayire batambisa esiina lyahyo, njano mu ndoma ey'ohubbimbirya omuñandiihi n'aloma hu hibuga hindi mu mulembe gugwe.

omuusi n'owiire. Eriisi erinwa mu muliro ogunahaboohe liriduunya emirembe n'emirembe.”

¹² Olw'ehyo abaatu ba Hatonda, bano ni bali n'abaatu abagendera mu magambi gage era abataaye owesige mu Yesu, bateehwa ohuba n'obugumiikiriza ow'amaani era beyongere ohumwesiga.

¹³ Ng'ango pulira ejanjaasi ni linwera mwigulu ni njalino aloma ati, “Nandiiha oti, Ohunjwa njahani baaja huba n'ekabi abo abanafenga ni bafugiiriye Yesu Musengwa.” Omwoyo wa Hatonda aloma ati, “C'ehyo ehyene n'ehyene, ni banabenga ni bahenire ohufa banaabenga sibahifaabiina aye banajuumulenga hunjumulula, ni Hatonda gabaŋa omuhemba olw'ebikolwa byawe ebirani ebi babaayenga ni bahola.”

Ohusala hw'emisango

¹⁴ Naali Keja nga mbona ehineri ehihosa ni hirihho omuutu owaali n'ahihaayeho. Oyo owaali ni gehaaye hu hireri ehyo gaali afaana hy'Omwana w'Omuutu owanjwa mwigulu era gaali gambaaye engule eyi babbota mu zaabbu hu mutwe gugwe n'anjambire ahageso ahagesa mu ngalo.

¹⁵ Nga nindi mbona malayika owundi n'anjwa mu Yekaalu. Nga Malayika oyo alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma oyo owaali ni gehaaye hu hireri mu ngeri y'ohubbumbirya ati ehiseera hy'ohusala omusango hyolire. Ng'olu omulimi atambisa ahageso ahagesa ohwegesa ale weesi humbaania abaatu abali hu hyalo olwohuba ehiseera ehy'ohubasalira omusango hyolire.

¹⁶ Ng'ango oyo owaali ni gehaaye hu hireri anjuba ahageso hahe hu hyalo ng'olu omulimi ahola n'agesa. Ng'ahwaya abaatu bosibosi abaali hu hyalo abahumbaania.

¹⁷ Nga malayika owundi yeesi anjwera mu Yekaalu eyomwigulu. Malayika ono yeesi gaali n'ahageso ahagesa ahene ahoogi.

¹⁸ Nga nindi mbona malayika owundi. Malayika ono ganjwera ŋa hituuti ehi baneeraho enjongo eyiri Hatonda era gaali n'obunangi hu muliro, ng'alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma oyo ali n'ahageso ahogi ati ng'olu mulimi atambisa ahageso hahe ahogi ohusala ebisagaasa by'ebibala by'omuzabbibbu ni binangaaye, weesi humbaania abaatu abali hu hyalo olwohuba ehiseera ehy'ohubasalira omusango hyolire.

¹⁹ Nga malayika anjuba ahageso hahe hu hyalo ng'ahwaya abaatu hu hyalo abahumbaania. Ng'olu omulimi asala ebisagaasa by'ebibala by'omuzabbibbu gabidaanya mwiroŋo ebbala eryohujungiramo, n'abaatu abo boosi nga babadaanya mwiroŋo ery'obusungu wa Hatonda.

²⁰ Ng'ango babanyuhira mwiroŋo ery'obusungu wa Hatonda ebulafu w'ehibuga Yerusaalemu. Nga betuluhamo amafugi ameene amangi gabanda omubando era nga singa embalaasi egeemamo gayoola hu munwa era n'omuhula ogu gaabbota ni gujesa obuleerji wa kilomita ebihumi bidatu.†

15

Ebibonyoobonyo omusanvu

¹ Ng'ango nindi mbona mwigulu ehyamaliholiho ehindi ehyenjajisa ate ehy'amahulu ameene amangi. Mu hyamaliholiho ehyo, nabona abamalayika musanvu aba baali ni banyaaye ebibonyoobonyo musanvu ebisembayo. Ebibonyoobonyo ehyo mbebyali ni bija hugohoba ehiruŋi hya Hatonda eri abaatu abamujeemera ekomerero ko ehene yole.

² Era nga mbona ehiiitu ehiri oti enyanja eyi babbota mu ndabirwamu ni batabuuyemo omuliro. Nga mbona ni naabo abageene ohujumirya ogusolo njalala n'ehifaananyi hyagwo wayire ohufugiirira babateho eraama ey'enamba y'esiina lyagwo. Abaatu abo baali bemeereeye hu tulo w'enyanja eyo ey'endabirwamu, ni banjambire amadungu aga Hatonda gaali n'abanyaaye.

³ Nga bamba olwembo olu Musa, owaali omujeeresa wa Hatonda gamba njalala n'olwa Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi baati,

“Hatonda Musengwa, ewe Omwene Bunangi,
ebi ohola bihulu era byenjajisa ababibona!

Ndiiwe Habaha ow'olubererera,
era ebi ohola byosibyosi bituufu era by'amazima.

4 O! Musengwa, hiisi muutu alihugondera era gaahuna enjono.

Olwohuba ndiiwe wenene omwawufu mu bosibosi.
Era abaatu abamawanga gosigosi baliija mu moni jijo bahujumirya

† 14:20 14:20 Ebyanjandiihiwa ebindi biri ni sitadiyo 1,600.

olwohuba olagire hiisi muutu ng'olu otehubbira."

⁵ Ebyo ni byanjwa, nali keja nga mbona oti hani baali beguye ehiro omu Hatonda gehala mwigulu.*

⁶ Mu Yekaalu eyo, po mwanjwera abamalayika bala omusanvu abaali n'ebibonyobonyo omusanvu. Abamalayika abo baali bambaaeye engoye eja laasi ejituhula era ni jitemagana hutemagana ni besidihire emisibiro ejifaana hy'ezaabbu mu bifuba.

⁷ Ng'ango hirala hu biramu ebine bira hiya hiisi mulala hu bamalayika omusanvu enooja eri babbota mu zaabbu ni lijuuye ebiitu ebyali mu hifaananyi hy'obusungu wa Hatonda Omwene Bulamu emirembe n'emirembe.

⁸ Nga Yekaalu yijula eriisi ohulaga enono n'obunjangi wa Hatonda. Eriisi eryo lyali liraga enono n'obunjangi wa Hatonda era sinjaalino omuutu kadi mulala owaali n'anjanga ohwingira mu Yekaalu eyo ohwola olu abamalayika bala omusanvu baahena ohusindiha ebigudyo omusanvu hu hyalo.

16

Embya omusanvu ej'obusungu wa Hatonda

¹ Ng'ango pulira ejanjaasi ery'amaani ni lijwera mu Yekaalu mwigulu ni njalino aloma abamalayika bala omusanvu ati, "Mutiine mujuhe hu hyalo ebiitu ebiri mu mbya omusanvu ohulaga ehirunji hya Hatonda eri abaatu abamujeemera."

² Malayika omudaayi ng'atiina ajuha ebyali mu lubya lulwe hu hyalo. Ni gajuha, ebyalimo nga bireetera abaatu abaalihio eraama y'ogusolo era ni bajumirya ehifaananyi hyagwo nabbwangata ohubanjamba.

³ Oyo ni gahena nga malayika owohubiri yeesi ajuha ebyali mu lubya lulwe mu nyanja. Ni gajuha, ng'amaaji agaali mu nyanja gamalija hy'amafugi g'omuutu afuuye. Hino hialeetera hiisi hiitu ehiramu ehyali mu nyanja ohufa.

⁴ Malayika owohudatu yeesi ng'aja ajuha ebyali mu lubya lulwe mu njabi n'esobere josijosi ejiri hu hyalo. Ni gajuha, ng'amaaji agaalimo gaacuuha gafaana hy'amafugi.

⁵ Amaaji ni gahena ohucuuha gafaana hy'amafugi nga pulira malayika anuga ebifo ebibamo amaaji n'aloma Hatonda ati,

"Ehi oholire hituufu era ogu obasaliiye guboola,
ohunjwa ahale nahale, n'ohwola hatyane ndiwe wenene Omwawufu,
olwohuba osala emisango n'otehubbira.

⁶ Abaatu abo ni beeta abaatu babo n'abanaabbi,
amafugi g'abaatu abo aba beeta gajjuha.

Njaahani weesi obanjaaye amafugi g'abaatu aba beeta baganywe.
Ehyo hiboola!"

⁷ Nga pulira ejanjaasi ni lijwera mu hifo anja banjeerayo enjongo ni njalino aloma ati,
"C'ehyo ehyene Hatonda Musengwa Omwene Bunjani,
ehi oholire hituufu era ogu obasaliiye guboola."

⁸ Nga malayika owohune yeesi ajuha ebyali mu lubya olu bamunja hu lyuba. Ni gajuha, nga ebyalimo byongera eryuba ohuhanguha n'ohwohya abaatu oti hani muliro.

⁹ Obubalire owo ow'amaani ni woohya abaatu, wabanja ehabyo bafodogola Hatonda olwohuba nj'owaali n'obunjangi hu bibonyobonyo ebyo. Cooka bagaana ohucuuha ohunjwa mu bibi byawe n'ohumuja enono.

¹⁰ Nga malayika owohutaanu yeesi ajuha ebyali mu lubya lulwe hu tebe y'obunjugi ey'ogusolo nago gula. Ni gajuha, ng'ehirema hisidiha hiiti ngu mu wa habaha waagwo. Hino nga hireetera abaatu bomu wa habaha owo ohwininala olw'obulumu,

¹¹ era nga bafodogola Hatonda owomwigulu. Hino hyanjwa hu bulumi obungi obu baalimo ko n'obusondo obu baali ni nawo hu mibiri ni bunjwa hu nabbwangata oyu bali ni babasindihiye oludaayi. Cooka wayire byali bityo bageene ohwebbwaga olw'ebibi ebi baali ni baholire.

¹² Malayika owomukaaga yeesi ng'ajuha ebyali mu lubya lulwe mu lwabi olubbala olubalanga baati Yufuleeti. Ni gajuha, ng'olwabi olwo lwomeera luteereno abahabaha abanja ewunjwalyuba engira bambuhe n'amarje gaawe baje batabaale owahabaha w'ogusolo.

¹³ Ng'ango mbona emisambwa edatu ejaali mu hifaananyi hy'amahere. Mulala hu misambwa ejo gwanjwera mu munwa gw'ogutemu, ogundi mu munwa gw'ogusolo n'ogundi mu munwa gwa naabbi alagula eby'obudulingi.

* 15:5 15:5 Oba: ehiro ehiri hy'eweema ya Hatonda eyi Abayisirayiri babanga nayo mu lulafu.

¹⁴ Emisambwa ejo jaali jinanga ohuhola ebyamaliholiho era jatiina eri abahabaha bosibosi mu hyalo jabahoonja hiisi mulala gahumbaania eje lirye bahubbagane hu ludaalo olwo olu Hatonda Omwene Bunjangi gaali n'ategeha ohuboneresa abatafugiirira.

¹⁵ Ng'ango pulira Yesu Musengwa n'aloma ati, "Ale ni mwetege! Ndi hugobola hy'omwibi ni talagire. Ali n'ekabi oyo abaango ni getegeheeye ohuuja hwange, ataswala ni muguuyeho bugwe n'atambaaye bugwalaafu ng'olu omuutu aswala banamugwaho bugwe bamwagana n'ali majula."

¹⁶ Ng'ango emisambwa ejo jireetera abahabaha abo n'amane gaawe ohuhumbaanira mu hifo ehi balanga mu Lubbebbulaniya baati Arimagedoni.

¹⁷ Ng'ango malayika owomusanvu yeesi ajuha mu bbanga ebyali mu lubya lulwe. Ni gajuha nga pulira ejanjaasi ery'amaani ni lijwera mu Yekaalu mu tebe ya Hatonda ey'obunugi ni njalijo aloma ati, "Hiisi hiitu hinjooye!"

¹⁸ Ng'ango mbona ohumyasa era pulira n'ohunuma hy'ohwefula ko n'ohubbwabbwanuha hy'ohweraadu. Nga njabano n'ohuteetema hw'ehyalo ohw'amaani ohutabangahono hu hyalo ohunwa ahale nahale.

¹⁹ Ehyanjwamo ng'ehibuga ehibbala ehi balanga Bbabbulooni mu ndoma ey'ohubbimbirya hyegabulamo ebimesu bidatu. Mu ngeri nj'enyene ng'ehibuga byomu hyalo byosi bisihiriha. Hatonda sigibirira bibi ebi baatu bomu hibuga ehi balanga Bbabbulooni baaholanga. Olw'ehyo gababoneresa n'ehiruji hihye hyosihyosi bafaana hy'omuutu oyu bahaahire omwenge omuhambwe gwamususimula.

²⁰ Olw'ohuteetema hw'ehyalo ohwo ohwalijo, ebizinga byosibyosi mu nyanja nga birwanjo, n'esozi joosi nga jifulyunguha jifuuha museetwe.

²¹ Ng'efula y'amabaale ameene amasito hiisi erala ni lirimo obusito w'ekilo ng'amahumi ane n'etaanu gamagaliha hu hyalo gahubba abaatu abo. Ng'ango nibo ko betambagania ohufodogola Hatonda olw'ehibonyoobonyo hy'amabaale g'efula agaali ni gabahubba n'ohusihirisa ni gasihirisa ebiitu.

17

Omuhasi hanjanye mu buhwedi

¹ Ng'ango mulala hu bamalayika omusanvu abaali n'embya omusanvu, gaaja aja naali nga gandoma ati, "Nja nje kulage ng'olu Hatonda aja husihirisamo ehibuga ehyo ehiri hy'omuhasi omuhwedi era ehibitamo enjabi enyene enyingi.

² Abahabaha bohu hyalo bahola obuhwedi n'abaatu abali mu hibuga ehyo ni bajumirya ebitali Hatonda era bahongerese abaatu hu hyalo baaba hy'abameesi boosi bajumirya ebitali Hatonda."

³ Ng'ango Omwoyo wa Hatonda gaamaamira nga malayika oyo gangega gapira mu lulafu. Ni hwola eyo nga mbona omuhasi ni gehaaye hu gusolo ogulando. Ogosolo ogwo gwaliho emitwe musanvu n'ameega ehumi era ni gwijuuyeho amasiina agafodogola Hatonda.

⁴ Omuhasi niye gaali gambaye olugoye olw'erangi erya namasyoma n'ebirando era yesiyesi nameregenya humeregenya olw'enzaabbu n'amabaale ag'ebbeeyi aga gaali ni gesapire hu mubiri nohu byambalo ebi gaali ni gambaaye. Mu ngalo gaali anjambire ehihopo ehi babbota mu zaabbu ni hijuuyemo obubi wosiwosi obunjamba hu bikolwa bibye eby'obunemu n'obuhwedi obu ahola.

⁵ Baali bamunandiihireho n'esiina ery'amahulu ag'ehyama mu weeni eriroma liiti:

"ONO NJE BBABBULOONI

EHIBUGA EHIBBALA OMUSAAYE W'ABAHWEDI
ERA ALEEGERA ABAATU OHUHOLA EBY'OBUNEMU."

⁶ Nga mbona oti omuhasi oyo gaali ameeye cooka n'atameeye mwenge aye n'ameeye amafugi g'abaatu ba Hatonda aba beeta olw'ohufugiirira Yesu n'ohulomera abaatu ebimunjambaho.

Ni nabona omuhasi oyo, ganjinyosa olusisimo era gandeetera ohwenjunja!

⁷ Nga malayika oyu naali ni naye gandoma ati, "Otenjunja olwohuba nahunyonyole amahulu g'ehyamaliholiho ehinjamba hu muhasi n'ogusolo ohu gehaaye ogulihole emitwe musanvu n'ameega ehumi.

⁸ Ogosolo ogu owene gwaliho gulamu aye gwafa cooka gunatere ohunwa mwironjo ereeni eritahoma omu guli baje bagusihirise. Ohunwa hu hutandiha hw'ehyalo, abaatu aba batanjandiiha masiina gaawe mu hitabo hy'olwanji lw'amasiina g'abaatu abalisuna obulamu obutanjanjo, ni balibona ogusolo ogwo ogwali ni gufuuye aye njahani ni guli gulamu balyenjunja.

⁹ “Ale ni hino hyetagisa obulabuhi omuutu ko gaahifaania. Emitwe omusanvu ej’ogusolo ohu omuhasi gehaaye nj’esozi omusanvu ohu batongola ehibuga ehi baguliha esiina ly’omuhasi oyo. Mu ngeri eyindi era jiri mu hifaananyi hy’abahabaha musanvu.

¹⁰ Abataanu hu bahabaha bano omusanvu bafa, mulala ahirino mulamu ate owundi ataboneha. Aye n’aliba ni gehaaye hu tebe y’obunugi saaliniasaho lutu.

¹¹ Ogosolo nago mwali ni gufuuye aye njaahani nindi ni guli gulamu gwosi gulinjuga nga habaha owomwanaana era ni guli mu luse lulala ni nabala omusanvu aye guliba gunjambire ngira egunjira mu husihiiriha.

¹² “Ameega ehumi aga oweene gali mu hifaananyi hy’abahabaha ehumi abahiiri hutandiha hunjuga. Abaatu bano ehumi ogusolo guuja hubanjaaho owaami owomu dandi banjuge ni nagwo ohuhena ahamanga oti hani ha saawa ndala yonyene.

¹³ Abahabaha abo baliromanga hirala n’ehirinwamo balisalanjo ohunja ogusolo gula omugabo gwawe ogw’obunugi ko n’obunjangi waawe.

¹⁴ Abanjugi bano njalala n’ogusolo balisoosa Yesu ali mu hifo hy’Etaama Etusanjo Ebibi aye niye alibanangula olwohuba nje Musengwa y’abasengwa era Habaha w’abahabaha bosibosi. Abamufugirira era nga mbabo aba Hatonda galanga era gatobola baahena bamutamamo owesige baliba ni naye mu hunjirirana huno.”

¹⁵ Ng’ano Malayika oyo geyongera ohundoma ati, “Amaaji aga oweene aja omuhasi abaaye ni gehaaye gali mu hifaananyi hy’abaatu ekwiro n’ekwiro ohunjwa mu ndimi n’amawanga agenjabulo hu hyalo.

¹⁶ Ameega ehumi aga oweene agali mu hifaananyi hy’abahabaha ehumi ni bali njalala n’ogusolo, balicaawa abaatu bomu hibuga ehi baguliha esiina ly’omuhasi ola omuhwedi oyu oweene. Ehirinjwamo abahabaha abo njalala n’ogusolo baliyaaya hiisi hiitu mu hibuga omwo baaleha abaatu baamo ni babambuuye babaleha ni bali beere hy’engeso era hy’omuutu alimajula abula ehi gedanyire hu mubiri. Balisihirisa abaatu baamo babahola ng’olu omuutu anyanya era gaamira omunohi ogubulamo egumba era balyohyera erala ehibuga ehyo hyaguhuliha.

¹⁷ Hino balihihola olwohuba Hatonda aliba abatambisa ohwoheresa ehi niye genda. Olw’ehyo, balirehera ogusolo obunugi n’obunjangi waawe gunjuge ohwola olu ehi Hatonda galoma hiriyolerera.

¹⁸ Omuhasi omuhwedi oyu oweene, ali mu hifaananyi hy’ehibuga ehubbala ehi omanyire era abanjugi bomu hibuga hino nj’abanjuga abahabaha abanjuga mu mawanga gosigosi hu hyalo.”

18

Basihirisa ehibuga Bbabbulooni

¹ Ebyo ni byanjwa nga mbona malayika owundi n’anjwera mwigulu. Malayika oyo gaali n’obunjangi oweene obungi era n’amasaamasa eby’amaani ebyene era ohumasamasa ohwo hwahubba enjase hu hyalo hyosihyosi.

² Nga malayika oyo aloma n’ejanjaasi ery’amaani hu husihiirisa hw’ehibuga hira ehubbala ehi balanga baati omuhasi omuhwedi, mu ndoma ey’ohubbimbirya n’aloma ati,

Wowe! Ehibuga Bbabbulooni gahinooye!

Abaatu babulunguhire banjooyemo,
njaahani bibbwe n’emiyaayu nj’ebihyemberamo,
era hifuuhire hifo ehinyosa olugondo hu oyo atinamo.

³ Hatonda aja huboneresa abaatu baamo
olwohuba abatangirisi baahyo
baleeteeye amawanga gosigosi ohuhola obuhwedi
bafaanana hy’omuutu oyu omuhasi omuhwedi ameesa
gahola ni naye obuhwedi era bajumirya ebitali Hatonda.

Abanjugi bohu hyalo boosi baholire obuhwedi ni nahyo
n’abasubuzi hu hyalo boosi
bagaganjaliye mu hwejalabya ni nahyo.

⁴ Ng’ano nindi pulira ejanjaasi erindi ni linjwera mwigulu ni njalajo aloma ati,
“Ne enywe abaatu bange muhinjwemo

mutahola bibi ebi bahola,
olwohuba singa mwesi mubihola nja hubaboneresa,
ng’olu nja huboneresa abaatu bomu hibuga ehyo.”

⁵ Ebibi byawe bitiinire ni byebunga omwega ohwola olu byolire eyi ndi
era batanjeega baati simbona bibi ebi bahola.

⁶ Ng'olu hiri ti ahadubi hedaala haja hahye,
mwesi mubahole ebi babaaye ni babahola, muteho n'enyongesa
ebiguudyo ebi mubaŋa bihireho ebyawe emirundi ebiri.

⁷ Muŋe abaatu baamo ebiguudyo era mubalisye amangi
ebiguudyo ebyo biŋerane n'ohwepaaha
ŋalala n'ohwejalabya hwawe.

Olwohuba mu myoyo jaawe babaayenga bepaaha baati,
Mutuweene? Hwihaaye hu tebe y'obuŋugi n'obuŋangi wosiwosi
era sihuli hy'omuhasi ali n'omusinde,
anahafe gaalira amangi n'afuuhire namwandu.

⁸ Olw'ohwepaaha hwawe ohwo,
mu himanga ehitali hyanjale
ebiguudyo omuli ohufiisa n'amaliro n'enjala binahabooleho.
Era omuliro gunahasihirise ehibuga hyawe
olwohuba Hatonda omwene buŋangi ahenire ohusalaŋo atyo.

⁹ Abaŋugi abandi hu hyalo abahwedesia ni naye ni banahabone eriisi ni liduunya
ohuŋwa mu hibuga omwo ni bahenire ohuhyohya, hinahabenyose olusisimo bahubba
enduulu, baalira obutahi ni bubaŋambire.

¹⁰ Ni banahabone ebigosi ebihyolireho, banahebaaye olw'ohutya batiina bema ŋaleeŋi
olusisimo ni lubaŋambire nga ko balira baati,
"Wowe! Wowe! Sindiiwe Bbabbulooni abaaye n'ohihenaho?"

O! Ewe abaaye n'obuŋangi owo wosiwosi
mu hamanga ahototono aho olwo ebibyho ko biŋooye?"

¹¹ "Abasubuuzi hu hyalo boosi banahalire amangi ni ŋabula muutu ow'ohugula
ebyamatanano byawe.

¹² Ebyamatano ebyo ni mulimo emihobyo eji babbota mu byoma eby'ebbeeyi
hy'ezaabbu n'efeeza, engoye ej'ebbeeyi eja laasi ni mafuta ni fulungu n'ejerangi erando
eji abaninda boŋene bambala, n'ebiyomu nyumba eby'ebbeeyi ebi babbota mu mbaawo
ej'ebbeeyi nomu masyaka nomu byoma n'amabaale ag'ebbeeyi.

¹³ N'ebyahaloosa eby'ebbeeyi omuli ebi balanga baati sinamona, n'ebizaali,
n'obubbaani, miira, n'omwenge, n'amafuta agahalanga, n'engaano ey'ohunyiya
emigaati, eŋombe n'etaama n'embalaasi ŋalala n'ebigaali ebi jinjalula, n'abaatu ni
batabalehire yigongo boosi ni babatunda ohuhola owiidu."

¹⁴ "Abasubuuzi nga baloma abaatu bomu ehibuga ehyo baati, 'Ebirani byosibyosi ebi
myoyo jenywe ŋanbanga, omuli ebinofu n'ebyesapo ebi mwesapanga, simuhigobola
layo hubibona.'

¹⁵ Abasubuuzi abatundanga ebiitu ebyo era babigaganaliramo balyema ŋale ni
bebaayire, olusisimo ni lubaŋambire olw'ebiriba ni byolire hu hibuga Bbabbulooni.

¹⁶ Balihubba enduulu era baalira baati,
" 'Wowe! Wowe! Enywe abaatu b'e Bbabbulooni,
sindinywe ababaaye ni muhienaho?
Sindinywe ababaaye ni mwesapa engoye endani eja laasi,
n'enando eji abaninda boŋene bambala?
Sindinywe ababaaye ni mwambala emihobyo
ejimeregenya ej'ezaabbu n'amabaale ag'ebbeeyi?"

¹⁷ Olwo mu hamanga ahatotono hano
eby'obuŋinda bibyo byosibyosi ko bihenire ohusunguha?"

"Abeene maato amabbala, taho abagimbi baago ko n'abagasaabaliramo, n'abaatu
bosibosi abeyemerano olw'engendo eji bagenda ni basabaala hu nyanja boosi
banahebaaye beema ŋaleeŋi.

¹⁸ Ni banahabone eriisi ko ni liduunya banahalome baati, 'Dala hu hyalo hwali
hubaayeho ehibuga ehyegingihiri hya Bbabbulooni?" "

¹⁹ Banaheyoŋeho efuue mu mitwe ohulaga ti obutahi bubaŋambire era bahubba
enduulu ni balira baati,

"Wowe! Wowe! Sindinywe abaatu b'e Bbabbulooni ababaaye ni muhienaho?
Sindinywe ababaaye ni mugaganahiise abaatu bosibosi abali n'amaato amabbala hu
nyanja?"

Olwo mu hamanga ahatotono aho ebibyho ko biŋooye?"

²⁰ Ale ni musanjalye enywe abomwigulu
olwohuba Hatonda asihirihise Bbabbulooni.

Musanjalye enywe abaatu ba Hatonda, abahwenda ba Yesu n'abanaabbi
olwohuba Hatonda asaasuuye Bbabbulooni gaamubisya ng'olu gababisya enywe.

- ²¹ Ng'ango njabanjo malayika ow'amaani owaaja gaadunda ogubaale ogwaga hy'olubaale olubba olu baseeraho ng'agujuguja mu nyanja n'aloma ati,
 "Engeri eyi njugujeremo ogubaale guno gwetubbya mu nyanja gwagoteramo,
 n'ehibuga Bhabbulooni hyosi ni banahahiisihirise
 era sibirigobolamo hwinyoha nindi.
- ²² Mu hibuga hyenywe,
 ebinyumo eby'ebifuga omuli amadungu n'abagahubba,
 emirere n'abajifuuŋa ko n'amagwala n'abagafuuŋa
 sibirinjulirihanamo nindi.
 Ababboti boosi sibanahabeemo
 era simulinjulirihanamo janjaasi ly'embaale abahasi ni basa.
- ²³ Omuutu salibonaho taala ni yaduha mu hibuga
 era sibalinjulira nindi ni bahubbira abeenja ebigalagala.
 Abasubuuzi ab'amaani mu hyalo hyosihyosi
 babaaye banwa mu hibuga hyenywe
 aye olwohuba babaaye balyaha era ni begesa n'abaatu bosibosi obulyahi,
 nj'ehigema nahahusihiirise.
- ²⁴ N'ehindi olwohuba abaatu b'ehibuga hyenywe beeta abanaabbi,
 n'abaatu abandi abalomeranga abahyawe ko n'abafugiiriranga bosibosi
 ehibono hya Hatonda."

19

Ohujumirya n'ohusanalya mwigulu

- ¹ Ebyo ni byanjwa nga pulira oti hani majanjaasi g'ehinjindi hy'abaatu ni ganjera mwigulu. Aabaatu abo baali bemba n'ejanjaasi ery'amaani baati,
 "Hujumirye Hatonda!
 Hatonda omwene bujangi era ow'enono atunonooye,
² olwohuba asala emisango n'atehubbira.
 Olw'ehyo asaliye abaatu bomu mu hibuga ehya ehibbala omusango,
 olw'ohubbaama abaatu boosi hu hyalo bajumirya ebiitu ebitali Hatonda. Baaba
 hy'omuhasi omuhwedi
 owonoono abaatu mu hyalo n'ahola ni nabo obuhwedi.
 Abasasuuye olw'ohwita abanjeeresaba babe."
³ Nga nindi bameedahaba baati,
 "Hujumirye Hatonda!
 Eriisi ly'ohunya hwahyo ko liduunya emirembe n'emirembe."
⁴ Ng'ango abasaaja abahulu bala abiri nabane ko n'ebiramu bira ebine bihubba amafuha bijumirya Hatonda owaali ni gehaaye hu tebe yiye ey'obunugi ni bemba baati,
 "C'ehyo ehylene n'ehylene, Hujumirye Hatonda!"
⁵ Ng'ango ejanjaasi lijwera mu tebe y'obunugi ni njalijo aloma ati,
 "Mujumirye Hatonda,
 enywe mwesimwesi abanjeeresaba babe,
 enywe mwesimwesi abamuŋa enono,
 abeginghiriri n'abajaasi!"
⁶ Ng'ango nindi pulira ejanjaasi eryali oti hani ly'ehinjindi hy'abaatu ni lifuga oti hani mwoluumo gw'amaaji ag'omubando anjandi oti hani hubbwabbwanuha hw'eraadu abaatu abo ni bahayaana baati,
 "Hujumirye Hatonda!
 Olwohuba Hatonda weefe oyo omwene bujangi nj'anjuga.
⁷ Leha husanjalye era hwejage
 era humuŋe enono!
 Olwohuba ng'olu omusinde bamuŋimba n'omuhasi wuwe omwenja,
 hino nj'ehiseera ehya Yesu ali hy'Etaama Etusano Ebibi
 ohwenjimba n'abaatu babe olwohuba bahenire ohwetegeha.
⁸ Hatonda ahenire ohubagwalaasa era bali hy'omugole
 oyu bambahiise ebyambalo ebinono ebya laasi ebimeregenya."
 (Ebyambalo ebya laasi biri mu hifaananyi hy'ebikolwa ebigwalaafu ebi baatu abo baholanga.)
⁹ Ng'ango malayika oyu nali ni naye gandoma ati, "Nandiiha oti, 'Nga bali n'ekabi abo aba Hatonda anahalange hu mbaga ya Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusano Ebibi

ni genjimba n'abaatu babe eyiriba oti hani higole! " Ng'ameedaho ati, "Ebibono bino ebindoma bya Hatonda era bituufu."

¹⁰ Ni nanjulira ebibono ebyo nga kubba amafuha ohumujumirya. Aye nga niye gandoma ati, "A-a! Leha otahola otyo! Ese keesi ndi munjeeresa wa Hatonda hy'ewe n'abahyo abasigaayeyo abalomera abaatu ebinjamba hu Yesu. Jumirya nje Hatonda olwohuba nj'agaba obunjangi owohulomera abaatu ebinjamba hu Yesu n'abita mu Mwoyo wuwe."

Embalaasi ekosa ko n'owaali n'ayihaayeho

¹¹ Naali keja nga mbona egulu ni liwihuhire era nga munjwamo esolo eyi balanga baati embalaasi. Embalaasi eyo yali kosa n'erihoni n'ayihaayeho ni bamulanga baati, "Omwesigwa era Owamazima." Oyo nj'asala emisango n'atehubbira era asoosa abalabe babe olw'esonga etuufu.

¹² Omuutu oyo gaali gambaaye engule enyene enyingi hu mutwe era emoni jije ni jimesya oti hani nimi j'omuliro. Baali bamunandihihireho esiina cooka nga njabula bundi alimanyire ohutusaho ye omwene.

¹³ Gaali gambaaye ekaaso eyaali oti hani bayinihire mu mafugi. Esiina lirye erindi gaali nje "Hibono hya Hatonda."

¹⁴ Ene ly'abasooli abomwigulu lyali limunjwaho egongo ni limulonda. Abasooli abo baali bambaaye ebyambalo ebya laasi ebihosa era ebinjoono era hiisi mulala hu bo yeesi ni gehaaye hu mbalaasi ekosa.

¹⁵ Ebibono ebi gaali ni nabyo mu munwa byali oti piima, n'aja hubitambisa ohusoosa n'ohunjugula amawanga amajeemu. Era alibanjugisa simbo y'owaami ey'ehyoma amahulu gahyo ti "ali n'obunjangi ow'amaani." Hino alihihola mu siina lya Hatonda Omwene Bunjangi abaliohi ehirunji ehy'amaani olw'ebibi ebi bahola.

¹⁶ Hu kaaso yiye njabisambi banandihihaho esiina baati,

HABAHA W'ABAHABAHA ERA MUSENGWA Y'ABASENGWA.

¹⁷ Ng'ango mbona malayika owundi. Malayika ono gaali gemereeye mu njase y'eryuba. Ng'alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'alomani n'ejali ni jiri hugululuha mu bbaga ati, "Muuje muhumbaane mweriire ehinjulo ehi Hatonda genda hubenjula.

¹⁸ Muuje mulye eminohi j'abahabaha n'abahulu bamahe n'abaatu ab'ejono, ej'embalaasi n'abajihalaho n'eminohi j'abaatu bosibosi ohunzirira njalala, abeedu n'abatali beedu, abeginghiriri n'abanaasi."

¹⁹ Ng'ango mbona ogusolo nago gula n'abahabaha abomu hyalo n'amane gaawe ni bahumbeene ohunjirirana ni nooyo owaali ni gehaaye hu mbalaasi ekosa n'ene lirye.

²⁰ Aye nga banjamba ogusolo ni naabbi ola alagula eby'obudulingi, owaholanga ebyamalihilohi mu siina lyagwo gaadulinga abaatu babataho eraama y'ogusolo era bajumirya ehifaananyi hyagwo. Ni babanjamba nga babadaanya balamu mu nyanja eyiri oti nameehere eyaduha omuliro ogutasima.

²¹ Abasooli ab'amane gaawe abasigaayeyo nga bafa olw'ehibono ehyanywa mu munwa gw'oyo owaali hu mbalaasi ekosa ehyali oti hani piima eyaali n'esobekereeye mu munwa gugwe. Era ng'enyuni jija jehyasa hu minohi j'emibiri jaawe.

20

Emyaha olukumi ej'obunjugi wa Kurisito

¹ Ebyo ni byanjwa nga mbona malayika owundi n'anwera mwigulu. Malayika ono gaali anjambire ogujegere ogubba mu ngalo jije era n'ali n'ehisumuluzo ehifunga omulyango ogwingira mwiroro ereeni eritahoma.

² Nga malayika oyo anjamba ogutemu gula oguhalehale ko nje Sitaani, ng'aguhaada aguhadaasa emyaha lukumi.

³ Ng'agudanya mwiroro nago eritahoma ahena agufungaho ohuhena emyaha lukumi. Ehyo gahihola ohugusibirisa ohudulinga abaatu ohwola olu myaha olukumi jirinwaho. Cooka oluvanyuma lw'emyaha ejo baligulehula ohuhena ahamanga hadiidiri.

⁴ Nga mbona etebe j'obunjugi ni hwihaayeho abo aba baali ni banaaye obunjangi ow'ohusalira abaatu emisango. Era nga mbona emiigu j'abaatu aba baali ni betire ni babatemaho emitwe ni babahaabya ohulomera abaatu ebibono ebinjamba hu Yesu n'obuhwenda wa Hatonda. Abaatu abo nj'abageene ohujumirya ogusolo oba ehifaananyi hyagwo oba ohufugiirira ohubataaho eraama jaagwo mu byeni oba hu mihono. Olw'ehyo Hatonda gaabalamusa banjugire njalala ni Kurisito ohuhena emyaha lukumi.

⁵ Ohwo ko nj'ohulamuha ohudaayi. (Abaatu abandi sibaliramuha hu mugigi ogwo ohwola olu myaha ejo olukumi jirinwaho ko balamuha.)

⁶ Bali n'ekabi abo abanahabe mu hulamuha ohwo ohudaayi. Hatonda gaaja hubabalira mu bagwalaafu era sibalifa mulundi gw'ohubiri wabula balifuuha basengi babe ni bamunjeeresa niye ko ni Kurisito. Baaja hunjuga ni Kurisito ohuhena emyaha lukumi.

Olutalo hasiigu olusembayo

⁷ Emyaha lukumi ni jihenire ohunjwaho balirehula Sitaani ohunjwa mu busibe omu bamubonjera

⁸ era alitiina aje adulinge amawanga omunjwa abaatu abanahania Hatonda ohunjwa mu bunyomero wosiwosi hu hyalo, Gogi ni Magogi. Sitaani alibahumbaania banjirinane n'abaatu ba Hatonda. Abaatu abo baliba kwiro n'ekwiro ni nabula anjanga ohubabala gabahena ni bali hy'omujehe hu gobo ly'enyanya ogu muutu atanjanga hubala gaahena.

⁹ Abaatu abo baligenda baatina baje beswanigirise abaatu ba Hatonda mu hibuga Yerusaalemu, ehibuga ehi Hatonda asinga ohwenda. Aye Hatonda alimagalisa omuliro ohunjwa mwigulu gwaja gwabohya baaguhuliha.

¹⁰ Ni hibooyi Sitaani abaaye n'abahoonja baamudaanya mu namehere ko nj'enyanya eyaduha omuliro ogutasima omu badanya ogusolo nago gula ko ni naabbi ola omudulingi. Omwo pomu baliba ni babonaabona omuusi n'owiire emirembe n'emirembe.

Ohusala hw'emisango

¹¹ Naali keja nga mbona etebe y'obunugi enyene embala ohu Hatonda gehala. Etebe eyo yaali kosa era oyo owaali n'ayihaayeho gaali anjamba olusisimo. Ehyo hyaleetera ehyalo n'ebanga ko n'ebyalimo byosibyosi ohuduluma ohunjwa anja ali. Nga Hatonda abisihiirisa ndi nabanjo owagobolayo ohubibona.

¹² Nga mbona abaatu bosibosi abaali ni bafuuye ne njaahani ni balamuhire ni bemereeye mu moni j'oyo owaali ni gehaaye hu etebe y'obunugi. Abaatu abo baali b'esibo n'esibo ni mulimo abeginghiriri n'abanaasi. Ng'ango bawihula ebitabo bya Hatonda omu banjandiiha hiisi hiitu ehi baatu baahola. Nga nabanjo n'ehitabo ehindi ehi bawihula. Hiino nj'ehitabo omu banjandiiha olwanji lw'amasiiina g'abaatu abohusuna ehirabo hy'obulamu obutanwanjo. Ng'ango Hatonda asalira abo abaali ni bahenire ohufa aye njaahani ni balamuhire omusango ni geema hu ebyo ebi baali ni banjandiihire hu hiisi mulala hu bo mu bitabo.

¹³ Nga n'enyanya yoosi ehuhudulayo abo abaali ni bafuuye amaaji emirambo jaawe ni jisigaayemo. Ehyalo hya bamagombe hyosi nga hireeta abafu abalimo. Nga abo boosi babasalira omusango ni beema hubi hiisi mulala hu bo gaholanga.

¹⁴ Ng'ango banjamba ohufa n'ehyalo hy'abamagombe babidaanya mu nyanja eri oti namehere eyaduha omuliro ogutasima. Enyanja eyo nj'ehifo omu baatu bafiira mu hufa ohw'omulundi ogwuhubiri.

¹⁵ Hiisi muutu oyu siina lirye litaali mu hitabo omu banjandiiha olwanji lw'amasiiina g'abaatu abohusuna ehirabo hy'obulamu obutanwanjo nga bamudanya mu nyanja eyo eri oti namehere, eyaduha omuliro ogutasima.

21

Ehibuga Yerusaalemu ehinyaaha

¹ Ebyo ni byanjwa, nga mbona egulu enyaaha n'ehyalo ehinyaaha. Bino nabibona olwohuba egulu n'ehyalo ebyalino oludaayi byali bigotireno n'agayanja goosi ni gabulanjo.

² Nga mbona ehibuga hya Hatonda eh yawufu, konje Yerusaalemu ehinyaaha. Ehibuga ehyo hyali hihiha hu hyalo ni hijwera mwigulu ewa Hatonda era mu faani yahyo hyali hifaana hy'omugole mu bunjoono obu abamo wamwe ko n'amwambahiise olw'oweenja.

³ Nga pulira ejanjaasi ery'amaani ni lijwera mu tebe ya Hatonda ey'obunugi ni liroma liiti, "Ohunjwa njaahani Hatonda anamenyenga njalala n'abaatu babe n'abeehaayemo njagati. Abaatu abo baaja huba baana babe era ni Hatonda omwene yeesi anaabenga Hatonda waawe.

⁴ Olw'ehyo, anahabatuseho obulumi wosiwosi obu babaaye ni balimo era gabasabusaho amasiga aga babaaye ni balira. Ohufiirwa n'ohulira ko n'obulumi owa hiisi ngeri sibiribanjo nindi olwohuba ebihale ebibaaye ni bireeta obulumi binahabe binjooyeno."

⁵ Ng'ango Oyo owaali ni gehaaye hu tebe ekulu ey'obunugi aloma ati, "Ndi huhola ebiitu byosibyosi bunyaaha!" Nga gandoma ati, "Ale njandiiha ebiitu bino ebindomire olwohuba bituufu era nahabyoherese ng'olu mbiromire."

⁶ Ng'ameedaho gandoma ati, "Hijoooye! Ese ndiise Alufa n'Omega, etandiha n'ekomero. Hiisi muutu ali n'enduno namuje amaaji aganamuleetere ohuba n'obulamu obutanjwano. Nagamuje busa anabula hugasasulira.

⁷ Hiisi muutu anangula amaani g'ehibi nahamuje ebindomaho bino byosibyosi era naabenga Hatonda wuwe yeesi gaaba mwana wange.

⁸ Aye abati n'abaleherano ohufugiiirira n'abeeti n'abahwedi n'abaneena n'abaloga abahyawe n'abajumirya emisambwa n'ebitali Hatonda ko n'abadulingi, abo bosibosi omugabo gwawe guliba gwa hubadanya mu nyanja eyaduha omuliro eyiri oti namehere atasima. Huno nj'ohufa ohwohubiri."

⁹ Nga mulala hu bamalayika omusanvu abaali n'embya ejaalimo ebiitu ebiraga ehirunji hya Hatonda eri abaatu abamujeemera gaaja ana naali nga gandoma ati, "Nja nje kulage abaatu abahena ohugatiwa ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi. Abaatu bano baali mu hifananyi hy'omugole oyu ahooye."

¹⁰ Ng'ano Omwoyo wa Hatonda gamaamira. Ni gamaamira nga malayika oyo gapira hu lusozzi olwene olubba ate olwegingihiri aja gandaga Yerusalemu ehibuga eh yawufu eh yali ni hiiha njaasi ni hijwa mwigulu ewa Hatonda.

¹¹ Ehibuga eh yo hyali hitemagana hutemagana mu njono lya Hatonda era ni hihubba enjase hy'amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati Yasiperi aga obutangaafu w'eryuba buhubbireho era obutangaafu wahyo ni buli hy'owamabaale g'efula.

¹² Hu hibuga ohuhyeswanigirisa hwalih o ehiteepe eh yene ehirenji ni hulih o emiryango ehumi n'ebiri n'abamalayika ehumi n'ababiri hiisi mulala ni gemereeye hu mulala hu miryango ejo. Hu hiisi mulyango baali banandiihireho amasiina g'ebiha bya Yisirayiri ehumi nabibiri.

¹³ Hu lubega olw'ebunwalyuba hwalih o emiryango edatu, ebugwa lyuba edatu, mu mehiri edatu n'oluyi olwamaniino lwosi emiryango edatu.

¹⁴ Ehiteepe ehi baali ni batongooye ohwetoloola ehibuga hyali hyemereeye hu musingi ogw'amabaale ehumi nabiri era hu hiisi baale ly'omusingi ni banandiihaho amasiina g'abahwenda ehumi n'ababiri aba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi.

¹⁵ Malayika ola owaali n'aloma ni neese gaali anambire mu ngalo olusaala olupima olu babbota mu zaabbu apimire obuleeni n'obugalamu w'ehibuga, emiryango jaahyo ko n'obuleeni w'ehiteepe.

¹⁶ Ehibuga hyali hijeranerana obuleeni n'obugalamu. Malayika oyo ni gahipima n'atambisa ehipimo ehi gaali ni nahyo gabona ati hyali hijesa mu buleeni, obugalamu n'obugulumifu ekilomita ng'ekumi ebiri nabine* hiisi luuyi.

¹⁷ Era ng'apima n'obugalamu w'ehiteepe ng'abona ni hijesa obugalamu w'emita nkaga n'etaanu.†

¹⁸ Ehiteepe hy'ehibuga baali baahitongolera amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati Yasiperi. Ehibuga eh yene baali baahitongolera ezaabbu ey'enjabulo eyaali ni bitamo obutangaafu oti hani giraasi.

¹⁹ Hu misingi j'ehiteepe eh yali ni hyetolooye ehibuga baali bataayeho amajolobera aga baali ni babbotire ohunjwa mu hiisi baale ery'omunjendo. Omusingi omudaayi gwaliho amajolobera ag'ebaale eri balanga Yasiperi, hu gw'ohubiri safiro, ogwohudatu kalukedoni, ogwohune nawandagala

²⁰ ogwohutaanu sadunukisi, ogwomukaaga sadiyo, ogwomusanvu kerusoliso, ogwomunaana bberulo, ogwomwenda topazi, ogw'ehumi kerusoperaso, ogw'ehumi namulala kuwakiso n'ogwehumi n'ebiri amesusito.

²¹ Emiryango ehumi n'ebiri ejingira mu hibuga jaali ja luulu era oluguudo olubbala mu hibuga hino lwali lw'enzaabbu ey'enjabulo era lwosi ni lubitamo obutangaafu hy'egiraasi.

²² Mu hibuga omwo sinabonamo Yekaalu olwohuba Hatonda Musengwa omwene bunjani ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi baali bamenyire njalala n'abaatu bomu hibuga eh yo.

²³ Hyali sihyetagisa wayire eryuba oba omwesi ohwaduha mu hibuga eh yo olwohuba ohumasamasa ohw'enjono lya Hatonda hwalih o huhena ohuhija enjase era ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi gaali mu hifo hy'etaala ohubananga enjase.

²⁴ Abaatu abamawanga gosigosi balyeyeedesa enjase eyo era abahabaha bomu hyalo balireeta eby'obunjinda byawe eri Hatonda ohumuja enjono.

²⁵ Sijalibanjo oludaalo kadi lulala olu baligalano emiryango ejingira mu hibuga omwo olwohuba ti owiire wiirire, olwohuba mu hibuga omwo owiire sibuliiranga aye gulibeerereranga muusi.

* 21:16 21:16 Oba sitadiya 12,000. † 21:17 21:17 Oba ecubbiti 144.

²⁶ Abaatu abomu hyalo balireeta eby'obunjinda byawe mu hibuga ehyo baje Hatonda enono.

²⁷ Mu hibuga omwo simulingiramo ehiitu hyosihyosi ehibi oba omuutu owetolyonga oba aloma eby'obudulingi. Aye mulingiramo abo bonene aba banjandiiha amasiina gaawe mu hitabo ehirimo olwanji lw'amasina g'abaatu aba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi aliŋa obulamu obutanwanjo.

22

¹ Ng'ango malayika ola owapima obubbala w'ehibuga gandaga olwabi olw'amaaji agaleetera abaatu ohuba n'obulamu obutanwanjo. Olwabi olwo lwali luhuluhuta ni lunwera mu tebe ey'obunugi omu Hatonda ŋalala ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi beehala era amaaji gaamo gaali mayonjo era mahosa bbece.

² Olwabi luno lwali luhuluhuta ni lubita mu luguudo olubbala olwomu hibuga Yerusaalemu ehinyaaaha. Hu mbega jombi ej'olwabi luno, hwali humerireho omusaala ogwamaho ebibala ebireetera abaatu ohuba n'obulamu obutanwanjo. Emisaala jino jaali jaamaho ebibala ehumi nabibiri hiisi mwesi. Era abaatu abamawanga gosigosi ni batambisa amahoose gaaho basobole ohusuna obulamu.

³ Mu hibuga omwo simulibamo muutu oba ehiitu hyosihyosi ehiriho ehinjwabo hya Hatonda. Mu hibuga ehyo pomuli etebe y'obunugi ohu Hatonda ŋalala ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusanjo Ebibi behaala era eyo peyi abaatu babe baaja ohuba ni bamujumirya.

⁴ Abaatu abo balimubona moni hu moni era aliŋandiiha esiina lirye hu byeni byawe.

⁵ Eyo seribayo hiirema era abalibayo sihiribetagisa huba n'etaala oba ohwetaaga enjase y'eryuba olwohuba Hatonda Musengwa omwene aja huba njase eyi bali era baliŋuga emirembe n'emirembe.

Ohugobola hwa Yesu

⁶ Nga malayika gandoma ati, "Ebibono ebi Hatonda ahuhwehuliye bituufu byene era anahabyohere. Hatonda Musengwa omwene alomera mu banaabbi nj'atumire malayika wuwe gaaje ahulomere weesi obinjandiihe byolere abaatu babe bamanye ebiitu ebinaatere ohubano."

⁷ Yesu aloma abaatu bosibosi ati, "Ale ni mwetege mbalomere! Ndi hugobola mu hiseera ehitali hya ŋale! Ali n'ekabi oyo anjamba ebibono by'obunaabbi ebiri mu hitabo hino era gahola ehi biroma."

⁸ Ese Yowaane aloma ono nabona era neŋulirira ebiitu bino ebi mbalohesa era ni nahena ohubihona n'ohubinjulira nahubba amafuha mu moni ja malayika oyo owandaga ebiitu bino mujumirye.

⁹ Aye niye nga gandoma ati, "Leha otanjumirya! Ese keesi ndi muŋeera wahyo aŋeera Hatonda hy'ewe n'abalebe babo abanaabbi ko n'abandi abagondora ebibono ebiri mu hitabo hino. Jumirya nje Hatonda!"

¹⁰ Ng'ango ko gandoma ati, "Otagisa baatu bibono eby'obunaabbi ebiri mu hitabo hino olwohuba ehiseera hyabyo ehy'ohubano hinateere ohwola."

¹¹ Ale ehiseera ng'olu hinateere ohwola, hanye abahola ebibi benda ohweyongera ohuhola ebibi, ni begumye. Hanye abetolyonga bahyenda ohwetolyonga boosi ni begumye. Ni nooyo ahola ebituufu gegumye ohuhola ebituufu atadamba. N'omugwalaafu yeesi gegumye ohuba omugwalaafu.

¹² Yesu aloma abaatu bosibosi ati, "Ale ni mwetege mbalomere! Ndi hugobola mu hiseera ehitali hya ŋale! Era ndi huuja ohusasula hiisi muutu omuhemba gugwe ogumusaaniye ni nema hubi abaaye n'ahola.

¹³ Ese ndiise Alifa n'Omega, nasoswe era nakoma, etandiha n'ekomero.

¹⁴ "Ohufaanana hy'omuutu owoosa ebyambalo bibye aŋa ni nana byasigala ni biri bionjo, ni naabo abegumya ohwenjala ohuhola ebibi basigala ni bali bagwalaafu. Hatonda alibanja ekabi ey'ohwingira mu hibuga Yerusaalemu ehinyaaaha ni ŋanuma abahubba hu muhono n'ohulya ebibala by'omusaala oguleetera abaatu ohuba n'obulamu obutanwanjo.

¹⁵ Aye ebulafu w'ehibuga periba abaatu abatali bagwalaafu. Mu baatu abo pomuli abalogo n'abahwedi n'abeeti n'abajumirya ebitali Hatonda ko ni nabo bosibosi abanyumirwa obudulingi.

¹⁶ "Ese Yesu owomu lulyo lwa Habaha Dawudi era owomu tumbu jije, tumire malayika wange eyi muli enywe abomu bibubbu byosibyosi eby'abafugiirira, abaleetera ebibono bino eby'amazima. Ndi hy'emunyeene eyi balanga baati sulwe enjwayo ni wanuuha."

¹⁷ Omwoyo wa Hatonda n'abaatu abali hy'omugole wa Yesu baloma hiisi ali n'ohutwi ohunulira baati, "Nja!" Era hiisi aba n'anjuliye gafugiirira yeesi alange owundi ati, "Nja!" Hiisi ali n'enduḡo gaaje Hatonda amunje amaaji aganamuleetere ohuba n'obulamu obutanwanḡo.

¹⁸ Ese Yesu ndabula hiisi anjuliye ebibono bino eby'obunaabbi ti, "Singa omuutu yeesi ameeda ebibye hu bibono bino, ni Hatonda alimuleetera ohulwala hanḡupuli oyu hitabo hino hiromaho.

¹⁹ Era singa omuutu yesiyesi ahendeesa hu bibono bino eby'obunaabbi ni Hatonda yeesi alimutusaho omugabo gugwe ogw'ohulya ebibala ebireetera abaatu ohuba n'obulamu obutanwanḡo era Hatonda alimutusaho edembe ery'ohwingira mu hibuga ehyawufu ebindomireho mu hitabo hino."

²⁰ Yesu omwene huloma bino era abihahasa ati bituufu, aloma ati, "C'ehyo ehyene n'ehyene, ndi hugobola mu hiseera ehitali hya ḡale!"

Amiina. Yesu Musengwa hola ogobole.

²¹ Ehisasabirisi hya Yesu Musengwa hibe eri abaatu ba Hatonda. Amiina!